

Civilisation is always in danger when those who have never learned to obey are given the right to command.
—Bishop Fulton J. Sheen

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1901.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 1—Vol. LVII.

Friday, 9th January, 1959

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

WITNESS ADMITS PERJURY IN JOMO KENYATTA'S CASE

NAIROBI, Monday,

RAWSON MACHARIA, a witness at the 1953 trial of Jomo Kenyatta, was today remanded in custody until January 17 after pleading not guilty to a charge of swearing a false affidavit.

Kenyatta was jailed for seven years in 1953 for organising Mau Mau terrorism. Last November Macharia said he had sworn an affidavit that he gave false evidence at the trial.

Macharia was arrested on Saturday. The Kenya Government said it had exhaustively investigated his allegations and had decided that a judicial enquiry should not be held.

The Attorney-General had decided to begin criminal proceedings, it added.

When asked to plead Macharia said: "Everything in my affidavit, which I admit having sworn before Mr. M. K. Bhambhani, is true."

Perjury

"I am guilty of perjury in Jomo Kenyatta's case, but not guilty of this offence."

The charge said that in the affidavit Macharia swore that he and six others were "procured and suborned" by the Crown to give false evidence for the prosecution

at Kenyatta's trial.

Opposing an application for bail, the deputy public prosecutor, Mr. A. P. Jack, said Macharia had been preparing during the last few days to leave East Africa.

Specific names were included in Macharia's accusation with allegations of perjury against each. Mr. Jack added,

"Without using the strong word 'interference,' I am

reliably instructed that the accused has approached at least one of these [six, and recently]" he said.

Flimsy Grounds

Macharia's counsel, Mr. A. R. Kapila, said he had seldom heard an application for bail opposed on flimsier grounds.

The Magistrate, Mr. R. M. H. Rodwell, said that as Macharia had virtually pleaded guilty to a more serious matter than that with which he was charged, he had no doubt that bail should not be granted.

Mr. Kapila said he would make a further application for bail to the Supreme Court.—Sapa-Reuter.

DR. BANDA A PROHIBITED IMMIGRANT

BLANTYRE.

DR. HASTINGS BANDA, president of the Nyasaland African National Congress, has received orders prohibiting him further entry into Southern Rhodesia and prohibiting him entering Northern Rhodesia except under permit.

Dr. Banda recently returned from Ghana, where he attended the All-African Peoples' Conference at Accra.

Legislation has been passed in Northern and Southern Rhodesia by the territorial governments, enabling them to prohibit people from other territories of the Rhodesian Federation from entering or remaining in their territories.

Southern Rhodesia has used this legislation to remove several Nyasaland African politicians from the Colony and to bar certain Northern Rhodesian Africans, including Mr. Harry Nkumbula, president of the Northern Rhodesia African National Congress, from entering Southern Rhodesia.

A statement from the Office of the Prime Minister

(Continued on page 3)

Partnership And Its Reality In Rhodesia

THE principal of the University College of Rhodesia and Nyasaland, Dr. Walter Adams, confirmed that, by marrying a White French-Canadian girl, Dr. Bernard Chidzero, a Southern Rhodesian African, had lost his chance of an appointment at the University.

Dr. Adams said that Dr. Chidzero, who has been doing research in Britain, and who holds a Canadian M.A. in political science, was being considered for a research post at the University College. But on news of his marriage to a European woman "it was decided not to pursue the matter."

Dr. Adams was not prepared to comment further on the decision, or on Press reports appearing in Britain.—Sapa.

OPINION

FRIDAY, 9TH JANUARY 1959

Another Ban On Mixed Gatherings

THE government's decision to ban all gatherings in which one or more Africans are present in less of an insult to the African people and more of a Nazi attack on the right of the citizen to be master of his house. For, the ban obviously does not only apply to public gatherings; it covers those meetings which might be held behind barred doors in halls as well as in private homes.

If the Institute of Race Relations called together the members of its executive committee, it would obviously be committing a crime. If the Bishop of Johannesburg presided over a session of leaders of his diocese, he would presumably be committing a crime. If a member of the Liberal Party or any other group invited members of that organisation to meet in his house to reminisce or compare notes after an election campaign, he would be liable to prosecution.

The logical step from here—in fact, the inevitable step—is to make it a crime for the European or the Indian or the Coloured to invite his African friend to dinner.

There is a streak of malice and race hatred in all these things which should make every decent South African ask: Why should we allow this sort of madness to mess our lives in the way it does? Apartheid is the wicked doctrine of oppression and exploitation which is being imposed on the majority of the people of South Africa by a small, though powerful minority. Its real strength lies, not in the determination of its advocates, but in the fears and hesitations of its victims.

These fears can be understood, but not condoned. The Nazi hordes who are messing the lives of the majority have the might of State power on their side. They have the ruthlessness and zeal of determined fanatics. They would rather see South Africa destroyed than extend to the man of colour those rights and liberties which belong to that civilisation they claim hypocritically to be upholding. That is why they have been able to escape with the immoral robberies of the Group Areas Act; the inherent rottenness of the Passes for African women and the beastly laws which set race against race.

That all these things are being done to the majority puts the blame for them finally on the many who allow their lives to be messed about by an arrogant and brutal minority. Apartheid is strong because the African, European, Coloured or Indian democrats agree that it should ruin them. The only answer to it and therefore to the humiliating bans which it imposes on everybody, is to cultivate that zeal and determination to be free which will be ready to sacrifice everything for liberty.

Comment On Men And Events

Accra Conference—I

The "Curious" Story Of My Passport

By JORDAN K. NGUBANE

WHEN I got to Accra for the All-African People's Conference, a highly-placed Ghanaian friend of mine came to me and told me that certain people (I will not mention names and please never you ask me anywhere who they are) had approached the government of Ghana with the request that I should not be allowed to land as I was a friend of the men of apartheid, sent to spy on the conference. Their argument in proof of their allegation was that I had been granted a passport.

I found this somewhat amusing because it showed what some people in this country who claim to champion the cause of the oppressed will sink to. It was not the first time these tactics had been used against me. During the treason trials I had been approached by the Security Police, shortly after the arrests. I was then informed that certain personal letters I had written to top Congress leaders had fallen into the hands of the Police during the searches and that they would be used in Court. The Police wanted me to appear in Court to substantiate the allegations I had made in the letters against the communists. I refused to do this.

Carnard

To my surprise, within a few days Durban was full of rumours that I would be going to Johannesburg to testify against men like Mr. Luthuli, whom I had personally backed in his rise to the top in the Congress leadership. My surprise was greater when I discovered that some of the people who should have known better had swallowed this canard uncritically. It was not political malice; it was plain political malice.

At the time I took the view that events in the treason trial alone would prove whether or not I had given the Security Police the information they had wanted. The discharge of Mr. Luthuli and some of his colleagues proved clearly that the rumours had been wholly without foundation.

So, when I got to Accra and found the same tactic used against me; I was not badly shaken. Events, both inside the conference as well as on my return to South Africa would prove whether or not I had been the agent of the South African men of apartheid. For my part, my record alone can tell, in the face of malicious rumours, whether or not the passport was based on any conditions—I

happen to know that there were no conditions—except that it was valid for one return journey. When I got to Jan Smuts airport it was taken away from me.

Liberal

What I found most shocking, however, was the suggestion that the passport had been given to me because I was a Liberal! I think the Minister of the Interior himself would be shocked by this. It was true that I was not the only Liberal who had been allowed to get out of the country in recent years. Nor was I the only African. People had been allowed to go to Nigeria, Uganda and elsewhere to attend conferences which were in no way friendly-disposed towards apartheid. To brand them stooges of the government just because they had got their passports seemed little different from political smearing.

But the story of my passport dated to some time early in 1957 when a friend of mine who lived in Pretoria and I were discussing the Accra conference. In our conversation he dropped the hint that the Union Government was placed in a somewhat awkward position by my attitude to political developments. As a White man he had moved in circles where my name was often mentioned. The Government disliked intensely my attacks on apartheid and said I was misguided to be a Liberal. At the same time they admitted that in my opposition to communism I had been consistent and determined. That placed them in the position where they did not know precisely what to do with me. I laughed heartily when I heard this and indicated to him that I would test his thesis by applying for a passport to Ghana.

It did not seem obvious to the Government that my hostility to both apartheid and communism was fundamentally the expression of my hatred for totalitarianism of any sort.

(Continued on next page)

Verwoerd Now Scared Of Being "Left In The Lurch"

THE Western world is losing the psychological battle for the mind of Africa," the Prime Minister, Dr. Verwoerd, told Mr. George H. Pipal, European director of the United Press, in the first exclusive interview granted since he took office. The Prime Minister said the West is seeking to outbid the Communists at their own game of attacking the White man's prestige in Africa.

The interview is according to "The Star," published in the current fortnightly issue of the "Digest of South African Affairs," issued by the State Information Service. Dr. Verwoerd added: "They say almost apologetically that colonialism is something of the past and they are now ready to grant self government, and that they, too, are opposed to the 'oppression-countries' like the Union of South Africa."

"The Western world would have been much wiser if they had countered the Communist's generalized and vague attack by a clear and specific exposition of what the White man and the Union of South Africa have done, is doing, and is still prepared to do for Africa and the Black man, which must lead to self-efficiency in the course of time."

The Dark Ages

"Everything the Western powers and White governments did in the cause of Africa moving out of its dark ages into this age of growing enlightenment."

Dr. Verwoerd said the real danger from Communism was not that the African peoples of Africa would take over the Communist ideology, "but that they would come under the spell of other aspects of Communist propaganda."

"By this I mean acceptance of the idea that the colonial powers or the White peoples of South Africa harmed them instead of creating civilized conditions on this continent."

"Communism has one aim in Africa—to make the Black man resent the presence of the White man."

"And the Western world, also, wanting to make friends of Africa—possibly to be strong enough to avoid a coming clash—is now, no doubt unwittingly, playing the same game."

"They are trying to outbid the other in this attack on the White man's prestige in Africa."

"They are afraid of suggesting that colonialism has done more good than harm."

"The Western nations do not

understand what they are doing, is also apparently sympathizing with the detractors of South Africa," Dr. Verwoerd went on.

Want A Symbol

"When their opponents say that South Africa is suppressing the Africans, I don't think they do it primarily in order to harm South Africa."

"They want to put up a sort of, more readily understandable to primitive minds, symbol of White suppression and through this prevent the link-up of South Africa and the Western world."

"When South Africa is attacked, many Western nations either stand aside or participate in the attack."

"This supports and enforces the propaganda by opponents of the Western world and increases the chances of this dangerous frame of mind."

"South Africa is the one reliable friend the Western world has," the Premier said.

"We are the one area on which the West can rely absolutely, the foremost fact in any possible East-West clash."

"Our friendship must remain even in spite of misunderstanding created by such attitudes and tactics, because our interests are the same."

"If, however, we are left in the lurch in the present cold war for the friendship of Africa, and the Whites lose out in this country, then even this bastion is lost to the Western world."

"Raise African Living Standards"—Profumo

THE British Foreign Office Parliamentary Under-Secretary of State, Mr. John Profumo, told the current session of the newly established United Nations Economic Commission for Africa, meeting in Addis Ababa that its "prime objective and aim" was to raise the African people's standard of living, and the British Government intended to play a full and constructive part in the commission's work.

Mr. Profumo, who was formerly Under-Secretary for the Colonies, said that if the commission was to live up to its high expectations it must produce results. "All of us want to see a raising of the standard of living of African peoples. That's our prime objective—our common aim," Mr. Profumo said.

The Minister urged the conference to concentrate its deliberations and work on Africa's economic problems. "We need to be practical in our work," he said, and "we should not try to take on too much at once. We all know how formidable are problems in Africa" and "if we are to make any real progress we shall need to plan our work with a view to establishing priorities best calculated to produce practical results."

Colonial Policy

Mr. Profumo said the central aim of Britain's colonial policy has been and still is to guide our territories to responsible self-government within the Common-

wealth, in conditions that ensure to the peoples concerned both a fair standard of living and freedom from oppression."

The Minister said the British Government intended to introduce into Parliament very shortly new legislation to extend the present Colonial Development and Welfare Act for a further period to provide funds, and, in addition to the present system of grants, to provide an entirely new system of direct Government loans to help African territories to supplement the amounts they will be able to raise yearly by public flotation on the London capital market. Mr. Profumo said the British Government had not confined its economic assistance to British dependent territories in Africa, but are "also in spite of many demands on our limited resources, contributing by various means including direct financial help to the economic well-being of a number of other African countries represented here."

Dr. Banda A Prohibited Immigrant

(Continued from front page)

ter of Southern Rhodesia said that considerable Press publicity was given to Dr. Banda during his recent visit to Salisbury on his return from Ghana. Particular publicity was given to Dr. Banda's public statements to large gatherings of Africans in Salisbury in which he "spoke violently against Federation and expressed his determination to break it."

The statement added: "He also described himself as an extremist and urged his audience to be prepared to go to jail."

Later, Dr. Banda said he was not surprised at the prohibitions.

"I took it for granted that I was a bad boy in Southern Rhodesia, so I expected it. In fact I have spoiled their Africans for them."

Dr. Banda added that in 1953, when he was in Britain, he was told that he had been declared a prohibited immigrant in Northern Rhodesia and in South Africa—Sapa.

(Continued from previous page)

Screening

In time, I applied for my passport. Things moved very slowly at first. I met the Security Police for the usual screening. They asked me a number of questions about my political affiliations—and the replies I gave were those which everybody familiar with my writings already knows. The Police suspected that the Accra conference was a communist show. I indicated to them why I did not think it was.

After that they told me that they would not raise any objection to my going to Accra. Subsequently they came to my house to check on a contradiction in my application for a passport. I had originally asked for a passport which would take me also to India, Great Britain and the United States—largely on the advice of my lawyer. I had not mentioned these countries in my original letter to my Native Commissioner and I did not regard the omission as important. The Police thought it was and rather than subject myself to a new series of questionings I decided to cancel all reference to Great Britain, India and America.

After waiting for a long time, I finally received my passport, exactly 20 hours before my last plane to Kana before the announced opening of the conference.

Britain And Basutoland Agree On Reforms

THE constitutional reforms agreed upon recently in London between the Basuto people and the British Government have aroused considerable interest in South Africa, where most people see in them a major rebuff for apartheid. Below we publish the full text of the speech by Lord Home, Secretary of State for Commonwealth Relations, in which he outlined Britain's attitude to the progress of Basutoland in the House of Lords on December 18:—

On 18th November, 1958, I began discussions with the delegation from the Basutoland Council, led by Professor Cowen of Capetown University, on the proposals for constitutional reform and on Chieftainship affairs embodied in the able and comprehensive report on these subjects which was unanimously approved by the Basutoland Council in July 1958.

I am happy to say that agreement has been reached on all the essential features of a new constitution with the object of passing more power and greater responsibility in the hands of the Basuto Nation. Before giving Your Lordships an outline of the proposals which have been agreed, I would like to pay a tribute to the skill and diligence which the Basuto delegation have displayed throughout our long and complicated negotiations. It has been a great pleasure to me to conduct these complicated negotiations on behalf of the United Kingdom with representatives of the Basuto Nation who have shown both moderation and wisdom in matters which affect Basutoland directly and have at the same time shown themselves fully conscious of the significance of the matters which we have discussed.

An Historic Document

The Report on which our agreement is largely based is an historic document in the relations between Her Majesty's Government in the United Kingdom and the Basuto Nation. In accordance with the proposals in the Report I intend to recommend to Her Majesty the Queen that subject to certain legislative and reserve powers remaining with the High Commissioner the constitution should provide for a division of legislative powers between the High Commissioner and a Legislative Council which will be called the Basutoland National Council. The latter would be given power to legislate for all persons in Basutoland and would have the right in addition to discuss those matters which fall in the High Commissioner's legislative sphere. Its financial powers would include the right to vote the estimates on

Council matters and to discuss those relating to the High Commissioner's matters. The High Commissioner would be instructed to observe a specified ratio of expenditure in relation to the total Basutoland budget in any one year, and would not exceed this ratio by more than 4.9 per cent of the total budget without the prior agreement of the Basutoland Council. The Council would consist of eighty members of whom half would be elected by the District Councils.

There would be an Executive Council established broadly along the lines of the Report comprising four unofficial members and four official members of whom one would be the Resident Commissioner who would preside.

Local Government would be organised on the lines proposed in the Report.

A decision with regard to the franchise was only reached after both delegations had discussed with great care the special needs and circumstances of Basutoland. Both delegations recognise that the proposal to base the franchise upon membership of the Basuto Nation was put forward by the Basutoland Council in the sincerely held belief that it would operate effectively and without discrimination. In addition however there were many other important aspects relative to the problem and both delegations are satisfied that the best solution is to establish a single poll for the Basuto and non-Basuto British subjects and British protected persons. They have also agreed on the qualifications proposed in the Report with regard to age, residence in an electoral area for a specified period and the payment of tax—it being accepted by the United Kingdom Government respecting the last of these that a revision of the present tax system will be undertaken with a view to removing any features apparently discriminatory on the score of race.

Residence of Non-Basuto

Her Majesty's Government also recognise that the agreement on the franchise involves some amendment in the existing law governing the residence of non-

Basuto in Basutoland and the giving of assurances regarding land, entry and residence. These latter subjects are dealt with in the particularly valuable and thorough historical section of the Report. I am glad to note that this section, which has of course been fully endorsed by the representatives of the Basuto Nation, certifies the privileges which traders and missionaries have enjoyed and should continue to enjoy in Basutoland. On these matters a number of declarations have been made by previous High Commissioners which are quoted in the Report and I am happy to state that these still accurately represent the attitude of Her Majesty's Government.

To summarise the main points it is our understanding that the land of Basutoland is legally vested in the Paramount Chief in trust for the Basuto Nation and that Basutoland is not open to colonisation by non-Basuto. It is not the intention of Her Majesty's Government to effect a change in this position. I also confirm that persons who are not members of the Basuto Nation and who are made eligible for the franchise or are admitted to the franchise will not, as a result, acquire any right or a claim to any right respecting land in Basutoland or any right to reside there.

Agreement has been reached with regard to the Chairmanship of the Legislative Council broadly in accordance with the Report. In principle the Chairman should be elected by the Council as soon as practicable and the constitution would make provision accordingly.

Paramount Chief

Both delegations were at all times anxious that the special position of the Paramount Chief should be recognised in relation to the new constitution. The powers which he will exercise correspond to those set out in the Report and it has been agreed that to assist him in the execution of his duties he should have the advice of the Resident Commissioner, one person nominated by the Paramount Chief and the Paramount Chief's nominee to the Executive Council.

Both delegations fully recognise the important part which the Chieftainship plays in the administration and in the general life of Basutoland, and here again the proposals of the Report were agreed with relatively minor changes.

It has not been my purpose, My Lords, to set out in this statement all the detailed conclusions which have been reached in the course of our lengthy but fruitful discussions. There will be laid before Parliament in the form of a White Paper. (But I may say that I have agreed that work should start on the modification of the present Council building to meet the requirements of the new Council and that a beginning should be made of the training of the Basuto officials who will play an important part in its office. It is moreover the policy of Her Majesty's Government to increase the number of Basuto civil servants as soon as suitable candidates become available.)

I hope and believe that this new Legislature for Basutoland will mark a real advance in the political development of the Basuto Nation and will redound to the credit of all those who have had such a significant share in making this advance possible.

Gbedemah Again Warns Against Apartheid

MR. K. A. Gbedemah, Ghana's Finance Minister and a leading member of the Government, formally told South Africa in a speech published in Accra that Ghana could not move with her until she changed her racial policies.

"We cannot be friendly with South Africa if they continue their policy of racial discrimination," he declared. "We cannot move with any Power that chooses as its policy to dominate the Black race."

"Until South Africa change their attitude towards our friends in the south, we in Ghana cannot move with them."

Mr. Gbedemah, a confidante of Dr. Kwame Nkrumah, the Prime Minister, who is now in India addressing a gathering at Ghana University.

He said that Ghana was the first of a long line of colonial territories which had achieved or were about to achieve independence. He added: "Our success will reflect on them, and our failure will have a disastrous effect on them."—*Sapa-Reuters.*

Nkrumah Tells India: Ghana Springboard Of African Liberation

AFRICAN STUDENTS studying at Delhi University threw a protocol to the winds and, dressed in their colourful national costumes, sang and danced in gay abandon to the beat of drums as the Prime Minister of Ghana arrived at Delhi's Palam airport on a State visit.

Thousands of people had collected at the airport to welcome Dr. Nkrumah, including Prime Minister Nehru and his Cabinet colleagues. Addressing them from a rostrum, the visiting Premier said that in much that he had been able to achieve he had been influenced by "the ideas of that great man Mahatma Gandhi and (turning to Nehru) by your own superb human example."

In a brief speech of welcome, Mr. Nehru said that Ghana was "the shining star of freedom in Africa" and Dr. Nkrumah himself "the symbol of the larger freedom of Africa."

As he and Mr. Nehru drove in an open car to Rashtrapati Bhavan (President's residence) along a route gaily decorated with thousands of flags of Ghana and India on either side, the crowds clapped and cheered their welcome.

Mr. Nehru said: "We welcome you very heartily to our country. Ever since Ghana became the shining star of freedom in Africa, we in India have looked towards it not only with friendly sentiments, but as a symbol of more to come."

Symbol Of Freedom

"You yourself have become the symbol of the larger freedom of Africa. You have witnessed historic changes in your country which has suffered so much in the past. We welcome you and hope that during your stay you will be able to see something of our country and find out for yourself how our people welcome you."

Greetings From Ghana

Dr. Nkrumah said he was happy to be able to visit India. "I bring greetings from the people and the Government of Ghana to the people and the Government of India. I hope that my visit will help to increase further the warm feelings of friendship which exist between our two countries."

He added: "I look forward very much to many fruitful discussions with your leaders and I hope these discussions will result in greater understanding of our problems and policies. I have never visited India before, but India has in a real sense always influenced

me. I have been influenced in much that I have been able to carry out by the ideas of that great man, Mahatma Gandhi and your (Nehru's) own superb human example. I look forward to see for myself some of the tremendous developments that have taken place in India during the 33 years of your independence."

Gandhi Mausoleum

Later Dr. Nkrumah visited the mausoleum of Gandhi at Rajghat. Prime Minister Nehru gave a banquet in his honour.

Earlier at Bombay, Dr. Nkrumah said Ghana would be the springboard for the liberation of every part of the African continent.

The Prime Minister, who was speaking at a civic reception given to him, stated that intimate contacts had been established among political parties and trade union movements on the African continent and out of their political awakening had emerged an African personality.

Dr. Nkrumah came dressed in his national costume and spoke with feeling about the African people's urge for freedom.

"Africa Should Be Freed In Our Time"

"In Ghana we have been able to establish parliamentary democracy and freedom of speech. We have been able to set up a people's government."

The recent conference held in Accra had brought eighteen African States together. All along the African continent had been divided and ruled. That could not be allowed to continue any longer. "We must now work hard to bring them all into one union," he said. African leaders no longer talked of freedom for any particular part of the continent.

Dr. Nkrumah stated that in the African people's fight for freedom they were inspired by "that greatest personality—Mahatma Gandhi."

Student Of Theology

As a young man Dr. Nkrumah used to think that the only way to achieve freedom was by the revolutionary method. Later, as a student of theology he had read in the

Bible that if one was slapped on one cheek he should show the other. That did not appeal to him. But the Gandhian way of offering non-violent resistance appealed to him very much.

"We have been following that policy and I hope it would not be long for the whole of Africa to come together. Africa should be freed in our time."

In visiting India he was setting foot for the first time on Asian soil. For him it was renewing an inspiration he had all along sought from India.

At Bombay Dr. Nkrumah received at an informal meeting nearly 50 African students studying in different universities of India. Twelve of them were from Ghana.

He paid a one-hour visit to the atomic energy establishment at Trombay and watched with interest the working of various departments.

India Prepares For Republic Day

INDIA'S capital is preparing for Republic Day on January 26.

Public buildings will be illuminated and there will be display of fireworks at several selected centres in old and New Delhi. The illuminations will continue for two or three days.

On the afternoon of January 27 and the evening of January 28 the national stadium will be a scene of a folk dance festival at which rural artists drawn from all over India will present nearly 20 dances.

A programme of folk music recital will be held at the Delhi Gate football stadium on January 24. A poetry symposium will be organised and All India Radio will broadcast a feature "Songs of the Nation-builders" on the night of January 25.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barkly's Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Jabalpur. Phone 33-1654

Just Arrived.

Famous Religious Gujarati Books

Maha Bharat	2	5	0
Theless Krit Ramayana 2 Vol	8	10	0
Vallmik Ramayana 2 Vol.	4	10	0
Gita in Gujarati Explained		5	6
Gita Peeth Bhatam Bhasan		10	6
Moolkaustab		19	6
New Cooking Book Peak Vigan			
Over 500 Pages, fully Illustrated	1	12	8
Ambhina Jigar, 2 Volumes	1	2	6
Dampata na Vivake Sexual Book	1	5	0
Dampata na Bhasa, Sexual Book	1	5	0
Dampata na Bhasan, Sexual Book	1	5	0
Kash Sastri	1	12	6
Chandi Path		5	6
Vivash Vani	1	5	6
Begash Jalaram, na Khatia	2	15	0
Jalaram na Amar Path Khatia	1	7	6
Gujarati Teacher, Gujarati Letter Writer		10/6 each	
Daily Prayer Book, Sai Swar, Adika, Manasha Khatia,			
Parvatham Mass na Khatia, Bhri Salaya Narain Khatia,			
Jalaram Bapu Khatia Arthia Sangra, and many other			
Song Books at 2/6 each.			

ALL ABOVE ARE NOW ON FOR SALE.

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Great Forces Of Freedom At Work In Africa

MR. NEHRU told the Prime Minister of Ghana, Mr. Kwame Nkrumah, in New Delhi that his visit to India was doubly welcome "both for the sake of Ghana and for the sake of Africa."

Mr. Nehru who was speaking at a banquet given in honour of the Prime Minister of Ghana, said that the great forces that were evident in Africa could not be suppressed. They would find an outlet.

"We can only hope that they will find that outlet in peace and friendship, for, otherwise, it will be most unfortunate for all concerned," he added.

The Prime Minister of Ghana in reply said that the forces at work in Africa had put Ghana into a place where it had become more or less the spring-board "for the final liberation of the African continent. The time has come, he added, "when the freedom of one little territory on the continent of Africa is not freedom unless that freedom is linked with the freedom of all territories in Africa which are under the colonial regime."

Dr. Nkrumah said: "As most of you know, the continent of Africa is under six or seven different colonial Powers. We are organising these various territories and we hope that it will not be long before this great new era will usher into Africa complete independence and sovereignty."

India's Inspiration

He said he had come to India to see if he could advance the inspiration "which I personally have found trying to read some of your (Mr. Nehru's) books and also about Mahatma Gandhi." He was also here he added: "to be able to learn what India had done during the past ten years or so and the great developments that had taken place in India under Mr. Nehru's leadership."

Mr. Nehru said that to many people in these parts of the world the freedom of Ghana was something more than the independence of a new country "because this has happened in Africa." He said Africa was full of problems. Full of long history of cruel oppression when the relatively small country of Ghana became independ-

ent.

It was to many a historical event with great significance. "We noticed even from this distance the reactions of that on other parts of Africa and we have been watching since then these reactions growing and how Ghana became a kind of a symbol to many other countries in Asia and Africa," he said.

Earlier in the week speaking at a civic reception accorded to him by the Bombay Municipality the Prime Minister of Ghana said that intimate contacts had been established among the political parties and trade union movements on the African Continent and out of the political awakening thereby created had emerged an "African personality."

Police Build Maternity Centre

Faust Pant, the Union Home Minister, declared in Madras that the time had come when "occasionally the police should drop their batons and use their hands for constructive work."

The Home Minister was congratulating the Madras city police force for constructing a maternity centre at a village 16 miles from Madras which he declared open recently.

Arab Unity Made Reds Retreat

President Gamel Abdel Nasser, of the United Arab Republic told a cheering Port Said crowd that Arab Nationalism had forced the communists as well as reactionaries to retreat.

Mr. Nasser said there were communists who had opposed the Union of Egypt and Syria but the communists were "unable to raise their heads in the face of Arab nationalism."

Three Killed In Gas Cylinder Explosion

Christmas gaiety was marred on Thursday morning when a hydrogen gas cylinder exploded near the Sacred Heart Church, Santa Cruz, Bombay, killing three persons and injuring six.

Shouts of Christmas joy were turned to mournful wailings of the people after the ghastly

tragedy occurred.

The explosion occurred just after the morning mass was completed.

A 10-year-old boy approached a balloon vendor who was inflating the balloons with hydro-

gen from the cylinder. There was a sudden explosion and pieces of metal struck the merry crowd.

The boy, the balloon vendor and his assistant died on the spot.

Delhi University Confers Degree On Nkrumah

NEW DELHI

THE University of Delhi has held a special convocation to confer the honorary Degree of Doctor of Letters (D. Litt.) on Dr. Kwame Nkrumah, Prime Minister of Ghana.

The Degree was conferred by Dr. S. Radhakrishnan, Chancellor of the University.

In his address Dr. Nkrumah said: "I regard this honour as symbolic of the strong ties of friendship and goodwill which exist between Ghana and India. I should like to take this opportunity to say how grateful we are in Ghana for the assistance which Indian Universities have given and continue to give in training so many young men from Ghana and some other parts of Africa."

The visiting Prime Minister added: "Since Ghana became independent, we have grown increasingly conscious that the responsibility for determining our own evaluation as a community rests fully on our own shoulders. We are particularly aware of the need to develop our physical, intellectual and spiritual resources in such a way that the contribution made by our generation and by our country is for the general progress of mankind. We believe that this contribution must not only be distinctive in character but also international in its approach."

Pointing to the Indian students Dr. Nkrumah said: "You

have in India behind you thousands of years of intellectual and spiritual evolution and a long history of university education. We in Ghana are only just beginning."

"I look forward very much to the day when exchange of students between India and Ghana can be arranged and when students from other Asian and African countries will be able to study side by side with their colleagues in the Universities in Africa."

"In development of education in Ghana, we have not overlooked the important field of science and technology. We appreciate that in our efforts to consolidate our independence and free our people from poverty and disease, our greatest ally will be the development of science, industry and technology. In other words, political independence becomes a farce if it is not backed by industrial and technological developments, for it is only by these developments that we can be in a position to build a socialistic pattern of society."

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green/Ginger 1/2 per lb. " " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Nehru Opens Conference Of Jurists

NEU DELHI, Monday

MR. NEHRU, the Indian Prime Minister, opened a five-day congress here of the International Commission of Jurists, attended by judges and lawyers from 53 countries.

No communist countries are represented in the Commission, which was founded to maintain and extend the rule of law everywhere.

Mr. Nehru told the opening session that law and cold war were incompatible.

Just as war meant absence of law, so cold war also had the effect of blunting the objectivity of people.

Even judges could not always resist the atmosphere around them.

The Prime Minister also said that all foreign rule, all imposed rule, was outside the pale of law and, since the law requires equal treatment, any racial discrimination was outside the pale of law.

Mr. M. C. Setalvad, the Attorney General of India, said the law needed to keep a constant watch to guard the rights of the individual against the State.

Wherever there was military or absolute rule there was a negation of the rule of law, he said. "A narrowing of the area of free and democratic government must result in a containment and even a total cessation of the rule of law," he added.

Delegates attending the congress are present as individuals and not as representatives of their countries. Among them are lawyers from Britain, the United States, France, Japan, Australia, Canada, New Zealand, Pakistan, Ceylon, Burma, Ghana, Italy, the Netherlands, West Germany and Southern Rhodesia.

Addressing the opening session of the Congress, Mr. Justice J. T. Thomson, Canadian President of the International Commission of Jurists, said freedom was man's greatest treasure and lawyers must steadfastly and courageously guard it.—Sapa-Renter.

Ghana Technicians To Train In India

AFTER a visit to the Bhakra dam, Ghana's Works Minister, Mr. Bantah said he had been highly impressed by the work of Indian engineers and that Ghana would send her technicians to train in the river valley projects in India.

The Prime Minister of Ghana, who also visited the dam site, quoted with approval Mr. Nehru's comment: "I am not interested in excuses; I am interested only in getting things done."

"I feel it is this spirit that I have noticed permeating throughout the country. It will lead India to the front rank of industrialised and highly developed countries of the world," Dr. Nkrumah said.

The Prime Minister was told that the two power houses at Bhakra would have ten units of 90,000 h.p. each and will be the biggest power houses in Asia.

He remarked that conditions in India and Ghana were similar—there was plenty of water

flowing down the rivers awaiting to be harnessed.

Dr. Nkrumah said: "One thing that has impressed me in India is that the Government as well as the people are very serious and sincere about the work they have undertaken."

U.S. Negro Leader Invited

The Gandhi Smarak Nidhi (Memorial Trust) has invited the American Negro leader Mr. Martin Luther King, who successfully led a bus boycott against segregation in Alabama, to visit India for a month.

Other decisions taken by the board of trustees of the Nidhi which met recently, include one to give Dr. C. V. Raman Rs. 100,000 for an annual lecture series on "Science and Human Values" by outstanding world scientists at the Institute of Science in Bangalore.

World Newsreel . . .

Rev. Scot On Central African Situation

THE Rev. Michael Scott, Anglican opponent of racial segregation awaiting arrest in London for anti-H-Bomb demonstrations, appealed to members of Parliament to prevent in Central Africa a repetition of "the whole South African tragedy."

"The Central African constitution is due to be reviewed," he told them in a statement issued from his central London office.

"It is essential there should not be a repetition of the whole South African tragedy in Central Africa."

"It may be that the establishment of Select (all-party parliamentary) committees on African and foreign and United Nations affairs would enable greater justice to be done to them."

"There are many questions on which so much depends for the future of Africa and of Britain's efforts to help Africans construct a more serviceable civilisation."

Pakistan Not Protesting Against Attlee Remarks

A Pakistani foreign office spokesman said in Karachi that Earl Attlee's remarks on Mr. Mohammed Ali Jinnah, founder and first Governor-General of Pakistan, were "a piece of bad manners, and, as such, do not merit comment."

The spokesman, however, denied reports that the Pakistan Government was lodging a formal protest with the British Government. He said the remarks were being treated as those of a private individual.

Lord Attlee, former British Labour Party leader, said in a television interview shown in London that Mr. Jinnah was not "very genuine". The interview caused a storm in the Pakistan Press.

The London correspondent of the English language newspaper "Daily News" said the British Broadcasting Corporation had ignored a Pakistani protest against the programme being shown.

The London correspondent of the English language news-

paper morning news quoted Mr. Mohammad Ibrahimullah, Pakistani High Commissioner in London, as saying he believed Lord Attlee's remarks were "extremely unwise, and likely to have far-reaching consequences."

President's Message To Sudan

President Rajendra Prasad has sent the following message of greetings to the President of the Supreme Council of the Armed Forces of the Republic of Sudan on the occasion of the national day Sudan:

"On the happy occasion of the anniversary of the Republic of Sudan, I on behalf of the Government and people of India, and on my own behalf, have much pleasure in conveying to Your Excellency our warmest felicitations together with our best wishes for the happiness and well-being of the people of Sudan."

*****
You can command £1000 a year, with specialised training!

The School of Accountancy, backed by 49 years successful educational service, will plan your career in Accountancy, Costing, Secretariatship, Building Societies, Municipal Service and Banking. Write today for free book "The Direct Way to Success", Accountancy House, 124, Finsbury Street, P.O. Box 4592, Johannesburg, or at 8th Floor, Mansion House, 12, Field Street, P.O. Box 1865, Durban, Phone 24068.

Kashmir Princess

The complete story, in a beautifully bound volume with illustrations of the "Kashmir Princess" is now available at our office. Price 25/-. We have only a limited number, so send for your copy without delay to:

"Indian Opinion,"
P. Bag, Durban,
Natal.

Phone 835-0786

P. O. Box 1548

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The
New India Assurance
Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA
RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE
140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
 CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
 Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
 Office: 25845
 Residence: 36413.

When you are in Durban don't forget to visit the New and
 Most Up-to-Date

MOUNT EVEREST
VEGETARIAN LOUNGE

Come and Enjoy Appetising and Delicious
MEALS — CURRY & RICE — SNACKS, etc.
 Cleanliness and Civility Assured!

Sweetmeats available at Reasonable Prices
 All Sweetmeats are made from pure
 Wholesome Ingredients

We also have 7 Modern Rooms, Single or Double for Boarders
 at Reasonable Tariffs

Visit Us and see for Yourself

MOUNT EVEREST
 Vegetarian Lounge

126-128 PRINCE EDWARD STREET — DURBAN — PHONE 67571.

London Letter

(From Our Own Correspondent)

Danger To Independence Of The Courts In Ghana

AS 1958 came to a close the Government of Ghana took actions which will cause anxiety to many of the country's well-wishers. Just before Christmas Mr. Justice H. G. Smith (an Englishman) gave judgment that, by removing four deportees from the jurisdiction of the court while their claim of Ghanaian citizenship was still unheard, the former Minister of the Interior, Mr. Krabu Edusei, and the Commissioner of the Police, Mr. E. R. T. Madjitey, had committed contempt of court. He stayed execution for a few days, however, to allow the two men to make an apology to the court. The following day the Government rushed through a Deportation Indemnity Act which ordered the two men not to apologise, and nullified and consequential order to be given by the judge.

This unusual procedure has caused concern in many quarters. The question now in many people's mind is: how far can a Government legitimately interfere with the judiciary, if the latter is to perform its work in an independent atmosphere? Has Ghana already approached too far on the freedom of its courts? On December 29 Dr. K. A. Baasa, the leader of the Ghana Opposition, commenting on the new Act declared: "Mass imprisonment without trial, interference in the functions of the courts, and a fragile constitution alterable by a simple majority all go to create a grave situation which threatens parliamentary democracy." Contrariwise, Dr. Nkrumah and Mr. Kofo Busko, Minister of Information and Broadcasting have publicly defended the Government's action.

Difficulties

In New Delhi, on a visit to India, on December 23 the Prime Minister said his country faced three main difficulties on achieving independence: internal violence in Assam and Togo-land, the exploitation of tribal and regional loyalties to political ends, and "disident groups which plotted violence against members of the Government". He went on to say that "foreign elements" which intervened in

local politics had been deported. Their countries of origin included Nigeria, Germany and Ceylon. Replying to a question he said that those held in detention would be given a public trial if they wanted it.

Mr. Baasa told a news conference on December 31 that the Government did not intend to interfere with the administration of the courts, but "where the Government is satisfied that parliamentary action is necessary to preserve the administration of the country and to safeguard public servants acting in good faith, it will not hesitate to take appropriate steps." He said that there was nothing unusual in what the Government had done in passing the new Act. "It has merely said, as has the British Parliament on a great number of occasions, that a Minister or public servant acting in good faith and in accordance with the orders of the Government should not be punished." If, he held, Mr. Edusei and Mr. Madjitey had been punished by the court, it would have meant the resignation of the whole Cabinet and "we cannot sit down and allow one single judge to cause the resignation of the whole Cabinet." The action of the two men "might be legally wrong, but we think it is politically correct." Asked whether the action of Parliament might cause judges to fear that their judgments might be changed by politicians, Mr. Baasa said: "If they think they are doing the correct thing they need not fear."

Unsatisfactory

Both these replies must be considered as unsatisfactory. No one can afford not to appreciate the very real difficulties Dr. Nkrumah's government faces. The ones he details are not the only ones with which the new state is concerned. But there is a basic contradiction between his assurance that arrested people will be able to have a public trial if they want it, and the record of his Government in deporting people who claim to be Ghanaian citizens without giving them a chance to substantiate their claim. And Mr. Baasa's assertion that judges

have nothing to fear if they are doing the correct thing does not square with the avowed intent to stand by what the Government considers "politically correct" even when it is "legally wrong". A judge is only doing "the correct thing" when he condemns that which is "legally wrong", but Mr. Baasa admits that the Government will only support this if it suits it politically. No doubt Dr. Baasa's assertions about totalitarianism in Ghana are greatly exaggerated, but one cannot help feeling that all is not as well as it might be.

Mattress Of Colour

In a very wise first leader under the above title on January 1st the "Manchester Guardian" reviewed that state of colour relationships in Britain, America and Africa. On Africa it said, after a comment on Algeria: "At the other end of Africa we have the ever saddening sight of the Union marching further along the road of apartheid which, if followed to the end, must lead to ruin, and if followed half-way must bring about a hell of a society. The Government has lately spent more money than formerly on education and social services in the reserves. But it has come

nowhere near trying to carry out the tasks set out in even the Tsimolone report... Nor is there any sign that the Government is prepared to do without African labour in industry even while it sets about denying Africans the higher benefits of education. Though racial tensions have risen in the Union over the past year they have risen still more sharply in Central Africa. And in Kenya some African voices are beginning to say that perhaps Mau Mau was not as far wrong after all. The Accra conference, just ended, gave voice to some threats of violence. There is still a great deal of work to be done if Africa is to move forward peacefully."

BOOKS FOR SALE JUST ARRIVED

Mahatma Gandhi	
(Last Phase)	1 12 6
Political Philosophy of	
Gandhi	18 0
My Experiences with Truth	16 6
Women and Social Injustice	7 6
Baradeys	6 3

Obtainable From:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Durban,

Natal.

B-I Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

S.S. Kampala due 30th January 1959.
Sails for Bombay on 5th February 1959.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without	food	192-0-0
Second "	"	"	"	140-15-0
Third "	"	"	"	131-10-0

For further particulars apply to—

Shaik Hamed & Sons
(Pty.) Ltd.

390 Pine Street, — Durban.
Telephone 20432, Tel. Add. "KARAMAT."

Newly Arrived 'Jaico' Books

KASHMIR PRINCESS	25 s.
One Thousand Nights On A Bed Of Stones	4 s.
The Unmarried Widow	4 s.
The Spell Of Aphrodite	4 s.
Some Inner Fury	4 s.
Stories From Bengal	4 s.
Chitralekha	4 s.
The Ten Princess	4 s.
War And Peace	4 s.
The Living Thoughts Of Voltaire	4 s.
The Living Thoughts Of Karl Marks	4 s.
The Living Thoughts Of Confucius	4 s.
Somdeva's Katha Sarit sagara	4 s.
Tales From Kalidasa	4 s.
The Whirlwind	4 s.
The Voice Of God And Other Stories	4 s.
Kadambari	4 s.
Keeping Fit	4 s.
The Miracle Of Milk	4 s.
Siddhartha, Man Of Peace	4 s.
Goutama, The Buddha	4 s.
Nectar In Sieve	4 s.
Somadeva's Vetala Panchavinsati	4 s.

(Postage 6d. Extra)

Obtainable From:

INDIAN OPINION,
P. Bag, Durban.

BOOKS FOR SALE

Remembrance—M. K. Gandhi	2	0
An Atheist With Gandhi—Gora G. Rao	2	0
A Gandhi Anthology (Book I)—V. G. Desai	2	0
Gandhian Ethics—Benny Gopal Ray	2	0
Basic Education—M. K. Gandhi	2	0
Bapu's Letters to Mira (1921-48)	10	0
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	0
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi —M. S. Patel	2	0
To Women—Amrita Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling —M. K. Gandhi	2	0
To the Students—M. K. Gandhi	2	0
The Gospel of Selfless Action or The Gita According to Gandhiji (Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary) —Mahadev Desai	2	0
What Is Wrong With Indian Economic Life —D. V. K. R. V. Rao	2	0
Christianity Its Economy And Way Of Life —J. G. Kumerappa	2	0

Obtainable From:

Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE.

106 MANSFIELD ROAD,

DURBAN.

P. O. Box 476.

TELEPHONES 47453 & 47888.

Printed and published by Mrs. Gubila Gandhi at the International Printing Press (Pioneer), Private Bag, Durban, Natal.

માનુષ્ય આખી દુનિયાને એકતરી
કરે છે પણ પોતાના અંતર
આમાને એકતરી કરતો નથી
અંતર એ પોતાના અંતરમાને જુદો
નનાની શેઠી પગા માટે યુવાન
શો ફરી કરે, અરે. પણ તે
શેઠીને પણ માટે.
—ભાંપાજી.

આફ્રિકામાં આઝાદી માટે મજબુત મોરચો

ધા નાના વડા પ્રધાનનું સ્વાગત કરતાં પંડિત નહેરુએ કહ્યું “તમારે જેવડું સ્વાગત કોઈ કરે છે. એક માનના વડા પ્રધાન તરીકે અને બીજી આફ્રિકાના યુવા ખંડને અનુલ કબજાર નેતા તરીકે.”

પંડિતજી કો. ન્યુઝાના માનનીય એ.આર.આ. ન્યુ ટીવીના લોગન સમાજમાં બેઠી રહ્યા હતા. તેઓએ કહ્યું, “આફ્રિકામાં જે મજબુત મોરચો આઝાદી મેળવવા ઉભો થઈ રહ્યો છે તે કોઈ કંઈ શેઠી નહીં કરે. પણ આરે. માન તમારે ચોપલો પડશે. અમારી દેશને એક ક્ષણ છે કે તમે શાંતી અને અહીંના માને આગળ વધો. મોટી બધા માટે આગળ નહીં વધો તો અભિપ્રાય ધણું જાણીર અને સુકાનકારક હશે.”

એક એવા યુગમાં પ્રવેશવું કે જેમાં અંતર આઝાદી હશે.”

વધુમાં તેઓએ જણાવ્યું કે; “હું હોઈ આખો છું કારણ કે આરે આ ખાનમાં વધુ શિશુ મેળવવું હતું. નહેરુ તથા આંખી છુના ટેટલાક પુસ્તકો જે વાંચ્યા છે. જે એમ પણ જાણવું હતું કે કોઈ આઝાદીના ઉત્સા ૧૦ વર્ષમાં થઈ શકી પ્રમતી પંડિત નહેરુની દોનવશી નીચે કરી છે.”

પંડિત નહેરુએ જણાવ્યું હતું કે; “અમારા મનમાં ધાનાની આઝાદી એ એકાદ અસ્થાનની આઝાદી કરતાં કાંઈક વિશેષ છે. કારણ તે “આફ્રિકા ખંડને એક માનવ છે.” વધુમાં તેઓએ

કહ્યું કે આફ્રિકા એક કે.પદાઓ થી બરેલો દેશ છે. તેમજ રંગ-રંગ તથા છતોથી બરેલો એક લાંબો તેનો ઇતિહાસ છે. આથી અમારે તાનો માન્ય દેશ સ્વતંત્ર કરેા જારે તે એક ઇતિહાસીક પ્રસંગ થઈ પડશે છે. અને આટલે દુરથી પણ એક રહ્યા બીજે કે ધાનાની આઝાદીનો પદધો તે ખંડના બીજા ભાગો પર કેવો પડશે છે. અને તેને કારણે ધાન્ય અખાનું ક્યાન એકાદ એક મહત્વનું સ્થાન બની રહ્યું છે. ધાના આફ્રિકા અને એશિયાના બીજા પરત્ર જાણનાને આર્થિક હાલત બનું છે એ એક એક જોરબ છે.”

કિલ્દીમાં ઈન્ટરનેશનલ કમીશન ઓફ જ્યુરીસ્ટસની કેનફરન્સ

ઈન્ટરનેશનલ કમીશન ઓફ જ્યુરીસ્ટસની પાંચ દીવસની કેન્ફરન્સ ઇરમાટન ક્ષી નહેરુને કરતે થઈ હતું. આ કેન્ફરન્સમાં ૫૭ દેશના પ્રતિનિધીઓ કાબર કરતાં કેમ્બ્રીજ દેશને આમંત્રણ આપવામાં નહેરુ આન્ય.

કેમ્બ્રીજ કરતાં વડા પ્રધાન નહેરુએ જણાવ્યું હતું કે શિસ્ત અને કંડ કંડ બને વસ્તુ એક સામે ન રહી શકે. જેમ કુદ ને અર્થ કાપક કાનુનનો અર્થ થાય છે તેમજ કંડ કુદ લોકોના મનજ મંદ કરી નાખે છે. અખી બાતની પરદેશી કુદમત, અમવા બળ જ ન રી થી લાદેલી

કુદમત કાપક કાનુનની વિરુદ્ધ છે. અને કાપકો એટલે કે વળર લેદલાવે બધાને લાગુ પડાવવાનીવશી મજાવ, એટલા માટે કેમી અમવા રંગના લેદલાવે કાપકાથી વિરુદ્ધ મજાવ.

હીકના એટરની જનરલ મી. એમ. સેવલવાટે જણાવ્યું હતું કે, કાપકાથી ચાલ્ય જાએ બ્યકતી ના કંકેલું રક્ષણ થવું એકલે. અર્થ સીલીટરી કુદમત કોષ અર્થ કાપકો નિરર્થક બને છે.

કેન્ફરન્સ અવેસ. પ્રતિનિધીઓ પોતાના દેશના પ્રતિનિધીઓ તરીકે નહીં. પણ વિશ્વના પ્રતિનિધી તરીકે છે. પ્રતિનિધીઓમાં, પ્રોટન યુનાઈટેડ

સ્ટેટ્સ, ફ્રાન્સ, અખાન, બે.સ્ટીલીયા, કેનેડા, ન્યુઝીલેન્ડ, પારીસ્ટાન, સીલોન અમી ધાના, કટલી, વેસ્ટ અરબની, બી મેધર લેન્સ અને સધન શેઠેશીયાના પ્રતિનિધીઓ હતાં. કેન્ફરન્સ બે. બે.લવા ઈન્ટરનેશનલ કમીશન ઓફ જ્યુરીસ્ટસના કેનેડીયન પ્રમુખ, મી. જાલીસ એ. ડી. ચોરસને, જણાવ્યું કે સ્વતંત્રતા એ માનવનું, કીમતીમા કીમતી બંધેરાલ છે, અને વકીલોએ કમેશા બકાકરીમી એનું રક્ષણ કરવું એકલે.

પ્રજાસત્તાકની ઉચ્ચ વહુની તઈયારી

ધા રવમાં ૨૬મી જાન્યુઆરીની ઉજવણીની વડામાર તઈયારીએ સરકાર અને મળ તરફથી થઈ રહી છે.

અંકેર મકાનોને યાજમાવવામાં આવી રહ્યા છે અને ન્યુ કિલ્દી તથા જુની કિલ્દીમાં એક બે કેકણે હાથે ખાડુ શોકવા માટે મજા એકલે થઈ રહી છે. આ શેઠાણી બને ઉજવણી ગણ કિવસ ગણ રહેશે.

જાન્યુઆરી ૨૭મીની અને ૨૮ મીની સાંજના રાષ્ટ્રીય સ્ટેડીયમ મા નાગરીકોલું લોકનૃત્ય થશે. આમાં ૨૦ એટલા કળાકારો અમલ દેશના જુદા જુદા ભાગના ભાગ લેશે.

૨૭મી જાન્યુઆરીના કુટબોલ ના મેદાનમાં કોક અનીતને મેળાપા થશે. ૨૫મી જાન્યુઆરી ના ક્ષી અમેલન જાશે અને એક ઇતિહાસ શેઠીયો “રાષ્ટ્રના યકમેવાએલું કીત” ૨૫મીની સવના પીરસને

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

મુકવાર તા. ૬ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૬.

મીશ્ર સંમેલન પર કહો અંકુશ

૨૧ જાઓમાં સમાલોક મેળાવકાઓમાં એક અથવા વધુ આદિ-
કનોની હાજરી ઉપર અંકુશ મુકવાનો કાલમાં અરકારે ને
નિષ્કર્ષ સીધો છે તે આદિકનોનું અપમાન કરવા કરતાં નાનીજમનું
એક પુર પગલું છે. નામરીક પોતાના ઘરનો અલીક હોય છે
અને આ અંકુશ દ્વેષ જાહેર સમા ઉપર જ નથી પણ ઘરમાં કે
જાહેર મકાનોમાં નાના મેઠા મેળાવકા કે અમેલોનો ઉપર પણ છે.
પછી તે જાહેર હોય કે આનવી અંધ પારણે થતાં સોય કે ઉપરદે.

દેશરીદેશ-સગી કાર્યવાહી કરવા એ અથવા કદાચ મળે અને તેમાં રંગીન બ્લકવી હોય તો તે પણ શુદ્ધો ગણાયો, એકા-નીસધર્મના બીજા પ એ પોતાના ધાર્મિક અનુયાયીઓની સલામત પ્રમુખપદ હો તો તે પણ એક જુદો ગણાયો. લીબરલ પક્ષનો કે.ઇ સરખ અથવા બીજા કે.ઇ જુથનો સરખ પોતાના ઘરમાં સંસ્થાના સરચોને બિસાવે અને તેઓ દસ્તાવેજોની તપાસથી કદે અથવા સુદછી ચણીના કે.ઇ કાર્યની અથા કદે તો તે શુદ્ધો ગણાયો.

આ કાયદાકુ પ્રમાણ પાત્ર પમણ અપવા એક જનિવાસ' પમણ એ કરો કે; એ ઠાઈ બોરો, કલકટ કે કોઈ ચોરાના આ-ક્રિંકન બીનાને ચોરાને યદ જમવા બોલાવયો તે તે વધુ ગુન્હે-મણ્યો

આ કાયદો ખીંકાર અને દેશથી ભેદનો ભરેલો જણાય છે કે કોઈપણ સ્વમાનશીલ આફ્રિકન પુછી શકે કે, આપણા જીવનને આણું અપમાનીત અને શુભગાઈ જતું આ મારે શ્વાં કેવું ?

ઈસાવકાપણે એ એક દુષ્ટ નીતી છે કે એના વડે આફ્રિકાની
લઘુમતી જે સત્તાધીશ છે તે બહુમતીને કબજી અને નિર્બળ
બનાવી પાતાનો હેતુ સાધે છે. ઈસાવકાપણે બળવચર થતું નામ
છે એવું કારણ તેના સંજ્ઞા બહુ શકવી યાગી છે એ નથી પણ
આપણે કે જે એના ભોગ બનીએ છીએ તેઓ સીધીસ અને કારણ
છીએ તે છે. તેના સામનો કરવાની આજણી નબંધાઈ એજ એને
મજબુત બળ આપે છે.

અવ સમજી યાગ્ય છે પણ એ કામ નથી. આ નાલી મત
હાતા ભાઈઓ કે જેઓ બહુચલીના છત્રન કચડી રહ્યા છે તેમને
અરગરનું પીઠ બળ મળી રહે છે. તેમનામાં નિઠ્યતા, અને મહત્તમ
પણે કાર્યને પાર કરવાને ઈશ્વરભક્તિ બાંધપણ છે. તેઓ
દાંતીક રીતે પોતાની અંકુશરીતાને વળગી રહી સાઠ્ય આક્રિશનો
નાશ કરવા તથાપર કરે પણ એ સ્વતંત્રતા નામસીકનો જન્મ
સિદ્ધ હોય છે તે કદાંચી આપની પસંદ નહીં કરે. આજ રીતે
મતલબવાલાખાનીને કાયદો તેઓ વગર અકબલું પાર ઉભારી
શકયા છે, અને એજ કારણ સર તેઓ દુષ્ટ કાયદાઓ અને
પિકાર બધાં “પાસો” ને આક્રિશના કરીએને બનેલી રીતે સાજું
પદમ છે તે કરી શકયા છે કે જે નીતી એક બનીને બીજી બની
તરફ અવગમી પેદા કરાવે છે.

આ બધો સુલભ બહુમતી પર સુધારવામાં આવે છે તેનો
૧.૩ અંતે બહુમતીનો જ છે. કારણ જાણીયાની મર્યાદા અને
માત્રાકી બહુમતીને તે આ બધું સુધારે એક જ કરી કરવા દે છે.

પ્રવાસદાપણ બહુ બળવાન છે કારણ કે, આફ્રિકન, હિંદી, ‘અને
કલક’ પ્રજાસાધનવાદીઓ જે વાત કંપર સ્વતંત્ર છે કે “અમે આ-
પણે નાશ થીએ.” આ બધાનો અર્થ હાવવા માટે એજ એક
માર્ગ છે કે આપણે સર્વસ્વનો ભોગ આપી આઝાદીને ખાટે અને
આ ભુલમી કાલેઠો કે જે આપણા સ્વમાનનું પતન કરનારો છે
તેની કાંઈ કલક લાંબાવાર થઈ જોઈએ.

ડો. નુમાને દીલ્હી યુનિવર્સિટી તરફથી

દેલ એફ લેટર્સની પદવી

ધાનાના વક્ષ પ્રધાન ડો. કયામા નુખાને ડો. જોહાં લેટર્સ (ડી.લી.ટ.)ની પદવી એનાયત કરવા દિલ્હીની યુની-વર્સિટીએ ખાસ અમેલન બેઠકનું કક્ત્રું આ પદવી, ડો. શામા-નુખનને હસ્તે અર્પવામાં આવી હતી. કે એએ યુનીવર્સિટીના એનઅધર છે, પદવીનો સિદ્ધાંત કરતા ડો. નુખાએ જણાવ્યું કે, "મને આ પદવી આપીને તમે મારે ધણુજ સન્માન કર્યું છે. આ પુરવાર કરે છે કે, શાના તથા હાંદિ વચ્ચે મીત્રતા છે, હું આ પ્રસંગનો લાભ ઉઠાવી હાંદિ અવકાશને ખાસ મન્યવાદ આપવા ઉચિત્તું છું" કે, શાના અને આફ્રિકાના ખીબા ભાએના આફ્રિકન વિદ્યાર્થીઓ માટે તેમને ઘણી જ સારી સગવડો કરી છે. હાલ હાંદિમાં અર્થી રહેતા આવા વિદ્યાર્થીઓને હું મળ્યો છું, અને ખાવી છે કે તેઓ આ સગવડ નો પુરેપુરો લાભ ઉઠાવશે. હાંદી વિદ્યાર્થીઓ વિશે બાલવો ડો. નુખાએ જણાવ્યું કે, હમને હાંદી વરસોના આધ્યાત્મિક અને અર્થુટીક શિક્ષણને વારસો મળ્યો છે. શાનામાં તો અમે હંબુ મરજાત કરી રહ્યા છીએ. છેલ્લા થોડા વરસોમાં શિક્ષણના ક્ષેત્રમાં ઘણી ઉત્તરી થઈ છે. હું એ દિવસની ઈન્તેજરીમાં છું કે બધારે હાંદિ અને શાના પોતાના વિદ્યાર્થીઓની અદલા અદલી કરી શકશે.

ગરુડ બેરીયાબનો ટેસ્ટ કેસ

૨૪મી ૧૦ માસક દુર રહેનાર
 રાત નાનુ મામકુ કાઠક સરકાર
 ના ગુપ્ત ઝેરીયાકાનુ કાપકામ
 કાઠકાની નીપકાસે, પણ કાઠકાની
 ની અંદર રહેનારમાં રહેલે કેમ માણ
 અહીં સેવા ગુપ્ત ઝેરીયાકા જોડાં કો
 પ્રમુખ ઉપર વિચાર કરશે કે રહેનાર
 નો વેપારી અગ્રી ગુપ્ત ઝેરીયાકાનુ
 કાપકાથી કોરોનેપટ અથવા સ્પેશીયલ
 કેમ, આ પ્રમુખી રહેનારની કાઠક
 કાઠકની સરકારી કાવતરાં આપી છે.

ના ગુપ્ત નામકા: મજબૂતીથી
 કાઠકે પણ કાઠ પણ કાપકાથી
 કાપકાની વિતીની વિદુ છે. વેપારી
 કાપકાની ૧૨૦ કોપકાકામાં ૧૨
 કાઠકાની છે અને બીજી ૧૪ કાઠકા
 પાકાકાની છે પણ કાઠકાને કાઠકે
 રાખી છે. કાઠ રહેનારમાં કાઠકા
 ની કાઠકા સમગ્ર ૧૨ કાઠકા છે.
 નો ગુપ્ત ઝેરીયાકાનુ, નામકાનુ
 કાઠકા પાકાકામાં કાપકા દો કાપકા
 ૧૦૦ કાઠકા, વેપારીકાને અને નો

રો-અરના હોદી બહુલો તરફથી
અમ બહુલવામાં આવ્યું હતું છે.
રો-અરના વેપારી બધામાં હોદી વેપારી
ઓ વધારે છે, અને તેઓ ઘણા છતાં ૭૦
વરણથી અહીં પોતાનો વેપાર ચલાવી
રહ્યા છે. બહુમાં તેઓએ બહુલપત્ર કે
શુલ કાળમાં રો-અરમાં કચેરા આપવી
કામ લેવાયું છે અને તે આપવાને
અનુકૂળી રો-અરની શુદ્ધી શુદ્ધી સીટી
કાઉન્સિલોએ રો-અરના બધા નામરહીતો
નો સમગ્ર મેળભો છે અને તે કાલ
આમની થપ્પી ઉપલી થઈ છે. રો-અર

સાહિત્ય આફ્રિકા હું કેવું ઈચ્છું છું

એલેક્સ ચેટન

સૌથી પ્રથમ મારે જોઈએ છે—અને ફોર્મ પહેલા મારા મનમાં ઉદભવે છે—કે મને તે જગ્યાએ સાહિત્ય આફ્રિકાનો મને તે વાતી રહેવા છવ્વે ત્યાં રહી શકે. મારે જોઈ પડેલા જોઈતો હોય અને તે રહેવા ઈચ્છતો હોય તો તે મારી પડેલા રહી શકે. હું ઇચ્છું તે પડેલાના કાવે એવી કદી શક્ય અને હું જો તેઓ છવ્વે તોજા. મારા મનમાં હું ઇચ્છું તે કરવામાં અને કાઈ ની આગળથી ન હોય. કાઈ પણ માત્ર મારવા ન આવે કે મારે ત્યાં કેવા માંજીએ છે અને તેઓ છું કરે છે અથવા છું આવે પાવે છે. પોલીસ કે ઈન્સપેક્ટરને મારા મનમાં આવવાની કદી જરૂર નથી રીવાજ કે તેમને એક અજ્ઞાત કે કાંઈક છવ્વે મરણને નંજીર અથવા છે. “અંજીર” હું જોને છવ્વે છું કે જેને અંજીર આજ સુધી આવે માનતા આવ્યા જીએ.

સીએ પ્રથમ

કુશળી રીતે જ જો જોને મને ત્યાં રહી શકાય તો (અચ્છીત ચિત્તજાન કે બીજા એવી દરદીએ કે યુનિવર્સિટી નહીં) આવવા અર્થેનું રૂપ જીવન અજ્ઞાત. મિત્રો અજ્ઞાતેલી સમાજના ની જાળના તેમાં આવે જોઈ શકીએ. મારે કદાં જોઈ વધારે જાનવરના કામ અને હું મારે મિત્રો મળવું. અર્થેમાં પણ મળવેની આજ ન જિવનકરતા આવે અંજીરની આજા પાળાએ જીવે જોની અને કરમ ન આવે.

હું કુશળમાં જઈ તો મારે મારે આવે અને માત્ર અપાય. મારા કરતાં પહેલી આવેલી રંગમણી કોની જો કુશળનાર અમરણી કરી મારી કોઈ મામડીના આજમાં અને પહેલુ ખાન આવે તો મારે મારી સાથે કોને પડેલા ખાન આવવા અજ્ઞાત જોઈએ.

કોરવ, સીનેમા, રેરોડા (વર્ગેર જાહેર રથોએ જ્યાં પ્રવેશ સાહિત્ય આફ્રિકા જ્યાં સર્વે ત્યાં જ્યાં હું છવ્વું. આજ જોવા કદાં કે ખાસ છવ્વે મારી આમડીને લીધે અને શખવા નથી જમવા. આવે એવી કુનીયામાં હું વધું છું કે, જ્યાં મારા મિત્ર મળે છે. પણ હું આજા રાણુ છું કે, મરજ પડેલા હું એવી કુનીયામાં રહીશ કે જ્યાં રંગને કાઈજ મદત નહીં હોય.

મારા બાળકો મોટા થયાં છે અને પરથી થવા છે પણ હું જો જોવા ઇરોનર છું કે, તેમના બાળકો બીજા રંગના બાળકો સાથે શાળામાં ભણી શકે. આવવા બાળકો બીજા વિદેશી મરણનાં થઈ ત્યારે આવે જોને આવે રહેશે કે આવે જોને જોનીમાં રહીશ.

હું જોવા રંગમાં વચવા મારું છું કે જ્યાં પ્રવેશને રંગની મદતાવર મેં આવવાને અધિકાર રહે.

હું જોવા સાહિત્ય આફ્રિકામાં રહેવા ઇચ્છું છું કે જેમાં પ્રવેશ જોઈએ પ્રવેશ કામ પ્રવેશ કરવાના પ્રવેશ

સેતાનીયત બર્વો કામડાં છે જેવા નેટીય અરખન એવીયા છે જે પ્રવેશ આફ્રિકા ના માયા પર એક તલવાર જેમ છવ્વેલી રહે છે તેવા કામડા પાસ નહિ રહે. હું માનુ છું કે કાળા માનવીને સેતાન ચલા માટે જોઈ કરવે નહિ હોય જે મોરાને છે. કરમ તેમને તે જમ નથી.

હું જોઈ મીટ દોરી રહી છું અને તેમાં રંગમણી રહી છું કે જેવા સાહિત્ય આફ્રિકામાં હું વચવા છવ્વું છું અને હું જાનુ છું કે, વધારે અને વધારે મારે માનવી જે પચક કરતા થશે.

કુશળીટ નેટનસના માનવ ખરીતા ના પ્રાથમિક કદાં આ દેશના જ્યાં નામડીને અપાય એવું બીજા જો પાસ થાય તો સાહિત્ય આફ્રિકા કુનીય. ને એક સુખી અને સુર રેસ મળી રહે. ન્યામ રંગથી ન ચલે જોઈએ. જે જોઈ છે કે ત્યારે રંગ મારવામાંથી પ્રવેશે છે ત્યારે ન્યામ મારીમાંથી મદત આવે જાવ છે.

મારા સાહિત્ય આફ્રિકામાં એક પણ કામડાં રંગને લીધે કોઈને સજી નહી

પાસમાં આવે. મારી જોઈ પ્રવેશ છે કે મારા સાહિત્ય આફ્રિકામાં મને તેવું જોઈ તેની નજીમાં વહેતું હોય જ્યાં જ્યાં મેલા થઈ આવે સાહિત્ય આફ્રિકાને વાળે. કરવાનીએ. હું જો રિવરની વાટ જોઈ છું કે જે રિવરે સાહિત્ય આફ્રિકાનું નામ વધારે મળેથી જોલાય અને અંજીર.

અચ્છીત આ મારે રંગ છે પણ જ્યાં કરતામાં આવવા પહેલા રંગ પણ જરૂરી છે જ.

સમાચાર સંગ્રહ

—મદાસમાં યુનાયેર માયમાં જો મળુર નવા મદાસને પાવે. મોદી રહી કદો ત્યારે જોને એક અર્થે મળે. જ્યાં જોઈએ અને સીનાની મહેરો કરી કદી. જ્યાં તેને તે જોવા માટે કામ લખાવે ત્યારે એક સાંપ કુશળે મારતા અને કરવા આવે. તેને જોને મારી નાખે. પણ તરત જ બીજા સાંપ કોની કામે આવે. અને સાપની મારીને મોલા વગમાં આવે અને જોને સાપને બીજા તરફ દોરી લીધે ત્યારે જાવ ખળને કસત કરી શકાય.

—સુકાચક મોનની યુની અનિતા જે મુરોપીયન આતાની યુની છે જે રીએનામાં અચ્છીત યુની કરી આવળ ને વગીસાને અચ્છીત ભારતમાં કરવા છવ્વે છે. કામ તેમની ઉમર ૧૬ વર્ષની છે.

—સોરઠમાં યોજા મુકામે ખર્ચતુ વધુ કરવાનું થઈ કરવામાં આવ્યું છે. જેકોએ રાંધા બાળના રોર લેવાનું નકરી કયું છે. તેમજ કારખાનું રચાય તો રોરડીને પાક લેવાની પણ તકવારી કરી છે.

—આસામમાં કામ કરવા વાદે થાય છે. તેને જાહેર હવે આસામ મરી. કાજુ, કોરી, રંગ વગેરેના પાકને વધારે કરવા મહેનત કરી રહ્યું છે.

—મેન્સોમેરી રોરડા (અમેરીકા માં) જે જાસ આવકેટ થઈ થઈ કદો જોવા નેતા કે. કોમ ફેબ્રુઆરી માસ માં હોવ આવવા નિશ્ચય છે. તેઓ માધીછતી રીતે જાસ મારકોટ કરી મળવજ કરતાં હોવાથી તેમને આંધી નીધીના મેમળ તરીકે નિધી રાખવા છવ્વે છે.

—થી ઉગર જાનુઆરી પછીના અચ્છીત નગર કે જે કોમિસની પરીપદ મારે નામપુરમાં ઉછે કરાઈ છે ત્યાં આજી મળા છે. કોમિસની કાપ કરાઈ સુખી કે તારીખના ભેગી થઈ. કોમિસમાં આવે ૨૦૦,૦૦૦ સુધી આવશે એક જગ્યા છે.

શુભ પ્રસંગો માટે એટ !

સીએ અને પુરવે માટે

ઘડીયાળ !

૧૭, ૨૨ અને ૨૫ અગસ્ટનાં
એટામેટીક કેલેન્ડર.

- રંગમ
- રોડરી
- લેડા
- રૂસર

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરવેનાં રાઈ સુટ, પાયજમા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

જોક્સ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૫

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, નેહાનીસબર્ગ.

એજોને નમી વાનગીમાં નીચેના
સપનાએ મોઢાજવા વિનંતી છે.
'Indian Opinion', -
P. Bag, Durban.

સામાજિક ખબરો

શ્રી કાંસલાલ દીંદુ સેવા સમાજ

રીયા મહોત્સવ

કાંસલાલ દીંદુ સેવા સમાજનો રીયા મહોત્સવ સમારંભ તા. ૧૩-૧૨-૫૮ને રોજવારે સાંજે ૮ વાગે અંધી રોડમાં જોડાનીકમળના મેઘરત્ન વડે કરી ખૂંટી મુકવામાં આવ્યો હતો. કોલે મુદર રીતે સજ્જનારવામાં આવ્યો હતો. દીંદુ પ્રભાતી મજા આનંદ અને ઉજાડ હતો. કોલ પ્રેક્ષકોથી ઘીર ભરાઈ ગયો હતો. શ્રી કે. વી. પારેખ પ્રમુખ રચાને હતા.

સરનામમાં ૫૪ અને પ્રાર્થના કરવામાં આવ્યા હતાં ત્યાર બાદ મેવર આવી પહેંચતા કમાળના બાજેવાનેની જોભાવા કરવામાં આવી હતી. બાજેવાને તરફથી રવાન કંઘીત માયાબાઈ સમાજના પ્રમુખ તરફથી દારથી મેવર નું રવાન કરાવું હતું.

મેવરના પ્રવચનમાં સમાજે દીંદુ કાંસલાલે કરેલાં કાર્યો અને સુરેશ સેવાના કાર્યોને વખાણ કર્યો હતો અને સમાજને પ્રત્યેક મુકામે હવેદ.

સમાજના પ્રમુખના પ્રવચનમાં સમાજના કાર્યોના કાર્યમાં પરિચય આવ્યો હતો અને દીંદુ સંસ્કૃતિ થઈ અને માનુષ્યાની ડેવલપમેન્ટ પ્રભાતી દર્શાવી રાખવાને હેતુ પ્રવચનો કરવામાં આવ્યા હતાં.

સમાજના મંત્રી શ્રી વી. એમ. શેરી તરફથી સમાજને હાંડપણ શેરીયા અને સુનીયનવાથી ભણીતી ભક્તિમોના પ્રાણાકેન આપનારા સંખ્યા બંધ મહેલા કરેલાં. વાચી, સંજ્ઞાવવામાં આવ્યા હતા. મહેલા કરેલાંમાં ભારતના વાજક પ્રેસીડન્ટ કે. એલ. રાજાપુત્રન, ભારત સુરકારના કોમ યોનીસર, શ્રી મોર્ગેન વસ્ત્રા પંત ઉપર પ્રેરના વાજ મવરનર શ્રી કોમવાલ મનશી, વેરત મંત્રાલ મારા સમાજા મેરમેન કે. એલ. કે. મેરતર, મોટીક હવેદ આફ્રિકાના ભારતના કોમ કમીસનર અને સેટુક આફ્રિકન રેસેનના આસિસ્ટન્ટ કોમ કમીસનર ના હતા.

સમાજના મંત્રી શ્રી મનમલભાઈ બજાઈ તરફથી સમાજે કરેલાં મલક ના કાર્યોને કુલ જર્વાત રજુ કરવામાં આવ્યો હતો ત્યાર બાદ શ્રી મલમલભાઈ નાનાભાઈ કે. આર. કુ. મહેતા શ્રી કાંસલાલ બજાલાલ શ્રી રજુકોડ ભાઈ નાવરેશ અને શ્રી. કુ. અમર તરફથી પ્રવચનો કર્યાં હતાં.

શ્રીને રીયા તા. ૧૪-૧૨-૫૮ને રીવારે સવારે ૬-૩૦ની મેડીનું પ્રમુખ રવાન શ્રી બીજાભાઈ ઉઠાભાઈ મારતરે લીધું હતું. સરનામમાં ૫૪ અને પ્રાર્થના કર્યાં ત્યાર બાદ પ્રમુખ તરફથી અને કો.કુભાઈ મેન. મહેતા અને શ્રી કુ. એમ. એવાર તરફથી અસરકારક પ્રાર્થના કરવામાં આવ્યા હતાં.

મેવર તા. ૨-૩૦ની મેડીનું પ્રમુખ રવાન શ્રી વસ્ત્રાભાઈ અમ.બાઈએ લીધું હતું. પ્રમુખ તરફથી સમાજે કરેલાં કાર્યો માટે સંતોષ બતાવ્યો હતો અને દીંદુ સંસ્કૃતિ બજાઈ રહે સેવા ભવિષ્યમાં કિતના કાર્યો કરવાની વ્યવસ્થા બજાવી હતી.

શ્રી અંધી ભારત વિદાયક કિમેરો. રીઅમ લાવમેરી અને સરકાર પ્રવિત ના હેવામે અનુક્રમે એ સંસ્થાઓની સમિતિના પ્રમુખો શ્રી મેન. પી. કેમ. વડીલા, શ્રી ડી. કુ. મીચી, શ્રી મે.પાસભાઈ, શ્રી વી. કુ. મારતર તરફથી રજુ કરવામાં આવ્યા હતાં.

શ્રી નામુભાઈ એમ. મીચી તરફથી દીંદુ સંસ્કૃતિ શ્રી મનમલભાઈ કે. પટેલ તરફથી માનુષ્યાની ડેવલપી શ્રી સુષીકાનેન કુ.ભાઈ તરફથી શ્રી ડેવલપી અને શ્રી સફુભાઈ પ્રમુદાસ મોરી તરફથી સેવા થઈના વિષયો ઉપર અને શ્રી નરસીંહભાઈ પરસુભાઈ કમલાલ તરફથી પ્રવચનો કર્યાં હતાં.

સાંજે ૮-૩૦ વાગે શ્રી અંધી ભારત વિદાયક, શ્રી. દીપુટી દીંદુ સેવા સમાજ, શ્રી કુમારીકા મંડળ, શ્રી ભારતીય અફિલા મંડળ અને આર્થ-પ્રવર વ્યાપક મંડળ તરફથી અને રાંભન અને વ્યાપકને કાર્યકર મોડી માનવ મેડની સમક્ષ કરવામાં આવ્યો હતો. કળા કુરલ મુદર કાર્યકરથી પ્રભાતી મજા આનંદ મજા હતો.

સરનામથી ખાસ આ પ્રસંગ માટે આવેલા સંઘીતકાર શ્રી વિજયલાલ જોષિએ અને શ્રી કમરલાલ મહેતાએ અને શ્રી રામોદરાજ મનમલભાઈ અને બહેનોએ એક દીવલની મેડીમાં વખતો વખત સંઘીતનો કાલ આપ્યો હતો.

ઉપર બજાવેલા કાર્યકર કરનારા મંડળો, સંઘીતકારો, રાંધસેવકો અને સમારંભના કાર્યમાં મદદ કરનારા સર્વે ભાઈએ, અને બહેનોએ આભાર માનવામાં આવ્યો હતો જેમણે સાંતી

પાક કરી. સમારંભની પ્રવૃત્તિ થઈ હતી.

શ્રી આદર્શ યુવક મંડળ, જોડાનીસબર્ગ

શ્રી આદર્શ યુવક મંડળે તેમના સભ્યોમાંથી એ સભ્યો ડોક્ટર વપ્પ કોલ, તેમના માનમાં, તા. ૧૬-૧૨-૫૮ને સાંજે અંધી કોલમાં સત્કાર સમાયોજી હતી. શ્રી રતિલાલ હાંસલ ભાઈ તથા શ્રી નરસિંહભાઈ માલાભાઈએ M.B.B.O.ની ઉચ્ચ ડોક્ટરી ડીગ્રી પ્રાપ્ત કરી છે. અને આજેના મંડળ ના ઉત્સવ તથા બીજા કાર્યોમાં મજા બાંધેલાકુવકો બામ મેતા હતાં.

મંડળ તરફથી તેમને કુલકાર તથા મુદર માનવર અર્પણ કરવામાં આવ્યો હતો. તે બાદ બંને ભાઈઓએ મંડળ ના આભાર માન્યો હતો. જેમણે મનોમે બજાવે આભાર માની સભા વિઠાવે કરી હતી.

આદર્શ સંસ્કૃતિ

સરનામથી શ્રી મેવરભાઈ મોરારજી એ એમનાં માતૃભાઈનાં પ્રવાર્ષ, તારીખ ૧૪-૧૨-૫૮નાં રીવારે સાંતી ૫૪ કરાવ્યો હતો. સાંતી કવનનું બાદ ભાઈથી મેવર મોરારજીએ જુદી જુદી સંસ્થાઓને દાન કર્યું હતું. તેમજ મોમાન રજુકોડભાઈ શ્રીમ તોમજા શ્રી ભજુભાઈ શ્રીમએ એમનાં માતામાંના પ્રવાર્ષ દાન કર્યું હતું.

જોડાની

આરકે સીસોદરા નિવાસી (કામ કુ. ઓટીરીયા) શ્રી કમલભાઈ જુવા-ભાઈની પુત્રી શ્રી. પાર્વતીબેનનાં શુભ જન્મ કુરેલ નિવાસી રમ. શ્રી બીજાભાઈ જોડાનીકમળ પુત્ર શ્રી નામુ-ભાઈ-કામ કુ. રમોદરા સારે આમવાર સુર ૧૧ ને રિવાર તા. ૨૧-૧૨-૫૮ ને રોજ ઓટીરીયા કુકામે મેડીકમન રેખક કોલમાં કર્યાં હતાં.

આ શુભ પ્રસંગે જે જે ભાઈ બહેનોએ મહારીને નવકપતીને શુભાચી વાંદ આપવા કૃપા કરી છે તેમણે આ ૫૪ દાસ તેમજ આભાર માને છે.

આભાર સ્વીકાર :

મેવર મોરાર (સરનામ) શ્રી. ૧૦-૧૨-૫૮ રતિલાલ મોરાર (કાળાને)

વેડાં જોડાનીકમેલ શ્રી. ૧૦-૧૨-૫૮ કમલભાઈ,

(ઓટીરીયા) શ્રી. ૧-૧-૫૯

એમ. કમલાલ, એ'બર્ગ' શ્રી. ૧-૧-૫૯

એક બીવ (દીપુટી) શ્રી. ૧-૧-૫૯

શ્રી કાંસલાલ ભારતીય

મહીલા મંડળ, શ્રી. ૧-૧-૫૯

રમણ ભજક, એ'બર્ગ' શ્રી. ૫-૫-૫૯

એલ. પી. મોરી, એ'બર્ગ' શ્રી. ૧-૧-૫૯

પરશુરુ

—૫૬૧૮ પંતે મહાલની એક સભામાં ભરેર કુલુ દલ કે હવે વખત આવી આવ્યો છે કે ભારતની રાજીસો જુક અને સરોને ભાવુએ કુલુ અને કાલ વાપરે જુક પ્રધાને એક પ્રમુત્તીકુલ કુમાર કુલુ કે જે રાજીસોના કલકારથી મદાસથી ૧૬ માંક ૫૨ એક માંકમાં બનાવાઈ હતું.

—પ્રેસીડન્ટ નારી બજાવું કે, ભારત રાષ્ટ્રીય મેરમાને કાંમુનીરોલ વિરોધ કરે છે.

સુકાં મર્યાદા

આસરે ૩૩ રાજની ગુપ્તી ૩૬-૦, ૧૫ રાજ કાલગીની શ્રી ૧૬-૩, અને ૬ રાજ કાલગીની શ્રી. ૮-૬, રાજીથી છે. કામ મોટા કુકા મોરી કાંમુનુ નાં બસલ અને લીલા મરમા. મલુ કરીને નવેમરથી મળી. મારે તારીકે બને :

MAARMANS PTY LTD.
Box 26, Phone 115.
Brits Transvaal.

શ્રી. એ. ૫૨૦૦

ટેલીફોન ૩૩-૫૬૧૦

ટેલીગ્રાફ મિરરેસ : "ભવતરો"

ભગત પ્રધર્મ (ગ્રા) લી.

૧૬ કોલ રીડી,

એ વા ની કા બાં.

કોલેસિલ અને રીટર્સ મર્ચન્ટ અને કમ્પીટર્સ

ખાસ કરીને કમારે ત્વાં હાંડપન અને કમ્પીટર્સ મોસરી,

ટેરી ભાજામાં નાંખવાના ભાર ભાવના રેસી-ભાજા,

રેડેનકેસ ફટીલ, પીસાભના અને એકુમી-અમન,

વાજા-કામ અને ખાસકરીની બાં-મીચી-

ટેમમોડ અને કલકાર તથા બીજા

અનેક ટેરી બાંજે કોમપલ

કામથી મળશે.

*Sometimes it is not
so much the greatness
of your trouble as the
littleness of your spirit
that causes you to com-
plain.*

—Jeremy Taylor.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903. Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1954

No. 2—Vol. LVII.

Friday, 16th January, 1959

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

U.S. BEGINS TO TAKE UP MORE SENSIBLE ATTITUDE TO S.A.

THE Pretoria correspondent of the "Daily News" reports that relationships between the Union of South Africa and the United States are, according to all the external evidence, acquiring a new and more ominous look. Day and night the American public and Government are being urged by information media to take a stronger line against South Africa's apartheid—lest through apartheid, the West loses, to Russia the battle for the goodwill of all Africa.

The criticism of apartheid is not new, but it has recently included a call to action. And much as the Minister of External Affairs, Mr. Louw, would like to mend matters he is, it is understood, getting no support from his introvert colleagues in the Cabinet.

Meanwhile it is a matter of common observation that the effects of a hostile American public opinion on South Africa could be severe. The United States is this country's third largest customer, second largest source of supply, and most powerful military ally. United States policy, moreover, very largely governs the price of gold upon which the Union is centrally dependent.

Emergent Africa

Here are some samples which have reached me of the things the American public are being told:

The "Baltimore Sun": For Africa's sake, as well as our own, the U.S. must be ready to take its part in the struggle for the friendship and allegiance of the

emergent African States).

Senator Humphrey of Minnesota Within the next year Russia's saying that South Africa's stringing."

Mr. Leslie Lewis, a former U.S. diplomat in Africa, has warned: You can't win them (Africans) over by giving them just money.

The Sting

So far so good. But now comes the sting.

Call For A White United Front

A EUROPEAN National Congress, aiming to achieve unity among Europeans throughout Africa as a counter to Black nationalism, is being formed by a Salisbury man, Mr. D. W. W. Blackman, and others.

Advertisements are being placed in the local Press to publicise the new congress and to invite people to join.

In a statement, Mr. Blackman says the idea of forming the congress is to achieve White unity, not only in the Federation but throughout Africa ult-

Commentators, such as Peter Lisagor and Edgar A. Mowrer, are African moves "will have us spin out segregation policy is one which "mars the entire West."

The influential "San Francisco Chronicle": By not coming to grips with the apartheid programme (the United States) for the sake of expediency...has veered away from historic American policies and principles.

The "Washington Star": South Africa must rank as America's most embarrassing ally...South Africa is an increasing liability to the West...It may be that what America has to do is to exert enough pressure (on the Union) to cause it to change its racist policies.

Mboya Defines Goals For New Kenya

THE African leaders who are fighting the "yoke of colonialism" in Kenya have their eyes on the Queen Mother's visit in February. Next week-end they meet to plan their "positive action" programme.

Mr. Tom Mboya, Member of the Kenya Legislative Council told me: "I am not prepared to say what form our action will take—except that we must organise now such pressure as will secure the changes we demand."

Mr. Mboya, who sees 1959 as the year of the rebirth of Kenya, said: "We are committed to non-violence, but there should be no mistake as to our intentions."

Claiming that the two years spent in trying to change the African status in Kenya through constitutional means had failed, Mr. Mboya said. "The attitude of the Colonial Secretary and the Governor of Kenya can be regarded only as a rebuff to African-elected members and lack of confidence in us as representatives of African public opinion."

European Group

"We believe that the Colonial Secretary has been too much swayed by the
(Continued on page 3)

imately.

"We feel that this cohesion of the White races, regardless of political affiliations of class, is the only answer to the hostile wave of Black nationalism emanating from the All-African People's Conference at Accra," he said.

"In all parts of Africa, the Europeans are being driven out and countries handed over to a handful of Black agitators, regardless of the well-being of the African majorities in general and without a single voice raised in protest."—Sapa.

OPINION

FRIDAY, 15TH JANUARY, 1959

Accra Decisions

THE Accra conference was one of the most important events of the century. Its decisions will effect the relations between Black and White not only in this country, but in the rest of the continent for a long time to come. For this reason it is necessary that its resolutions should be studied with all possible care.

Those who thrive on the ruin of their fellowmen have already condemned it as a gathering of agitators whose sole concern was to get the White man out of Africa within the shortest time possible. On the other hand are those who denounce its adherence to non-violence as revealing the fact that Dr. Nkrumah is a stooge of the Americans.

Either view insults the intelligence of the African people, for, one of the most remarkable features of the debates and the discussions in public or in private was the relative absence of anti-Whiteism in the face of arrogant provocation from the White side for so many centuries. There was no doubt about the hostility of the delegates to White domination. Everyone of them was determined to bring it to a speedy end. At the same time nobody talked of driving the White man into the sea. On the contrary, it was stated over and over again, by both the leaders of the conference itself as well as by the delegates that in Africa the African must rule.

In a sober and balanced message, Chief Obafemi Awolowo of Western Nigeria drew a sharp distinction between those States where the African must take complete control with the minimum of delay and those where the issue was the extension of the area of liberty in mixed societies. He pointed out that what was good for the former would not necessarily be the wisest course for the latter.

African rule, said the conference, would be based on democratic foundations, the goal being a free society in which majority opinion was decisive. That, of course, would in the end mean the giving over of political power to the African. If democracy is really a good thing, and we think it is the White man must give proof of this by seeing to it that the greatest majority possible benefit from it in Africa. And this was the central message of the conference.

There were very sharp differences on methods to use to reach this goal. Quite understandably, the majority of the delegates were in no mood to disregard violence as a shortcut to freedom. Certainly they were not in the mood to take too firm a stand against it. Credit for a realistic approach goes to Dr. Nkrumah, the main spirit behind the conference; to Mr. Tom Mboya, who presided over the conference and gave it direction and, of course, to the leaders of the delegations who realised that talk of

violence would not, in the end, do many people much good. In this respect, as well as in the plea for non-racial democracies, the South African delegations from both the Liberal Party and the African National Congress made positive contributions.

No greater mistake could be made by the Whites in power than to regard the conference as an agitators' gathering which met to let off steam. The men who met in Accra from every part of the continent, barring, possibly, Madagascar and the Sudan, were sent by groups which influence events in a greater or smaller measure. It was essentially a get-together of people who have the destinies of Africa in their hands. It was the expression of a definite mood. They wanted Africa free and they mean to see it free in their own lifetime.

For South Africa, this has a very special significance. Up to now the men of apartheid have behaved towards the world as though everybody else was mad barring their own virtuous selves. Accra has warned them that the time has come to the end for that sort of luxury.

Verwoerd has told the African that he must seek and belong to that which is his own. Accra is distinctly and unmistakably his own. If apartheid remains the dominant influence in South African national life, nobody should be surprised if the Africans develop loyalties which will not do Verwoerd or most White men any good.

Fortunately for this country, there is a second alternative. Our country need not drift irrevocably to disaster. Accra wants non-racial democracies where no person shall suffer humiliation for reasons of race. Most groups which fight apartheid in the Union fight for one form or the other of these democracies. They should be reinforced and heartened by the Accra conference.

Mixed College For Leaders In Kenya

PLANS for building a leaders college, modelled on the best public schools in Britain, where boys of all races would be educated, have been formulated by the Kenya Specially Elected Members. It is estimated that the College will cost about £350,000 and at first will give instruction to 250 boys between the ages of 12 and 18. This figure can eventually be increased to about 600.

Explaining the project, Mr. Blaise, one of the Specially Elected Members, said: "We see an urgent need for the beginning of integration of education among children of different races, particularly potential leaders. We think that the more independent of politics it is, the better it will

be. Our design is to establish for Kenya a secondary boys' school modelled on the best public schools in Britain."

He added: "It has got to be the best school in Kenya. It is bound to involve fairly high fees but we think it is essential that there should be scholarships and bursaries for the children of poor families and we look to commercial trustees as well as private individuals to assist."

Fountain Of Wisdom

Doing is a great thing. For if, resolutely, people do what is right, in time they come to take doing as a

—John Ruskin

Comment On Men And Events

Accra Conference—II Privilege Of Being South African

By JORDAN K. NGUBANE

AS a result of passport delays I finally got a seat on a KEM plane to Holland which dropped me at Kano, in Northern Nigeria. I had left Jan Smuts Airport in the late morning. We flew the whole day over the continent of Africa. I had never imagined it was so vast and—this was particularly distressing—so weakly in natural vegetation and water. Large rivers threaded their way through the jungle to the sea. Vast expanses of rich and virgin forestland stretched as far as the eye could see. Here was wealth more than enough to make almost every other African smile. The thought was most disturbing. In this rich Africa was poverty and misery with few equals in the world—not because there was not enough to go round; but simply because the White rulers were too selfish to allow the people of Africa to make the best possible use of their lives and in that way exploit to best advantage the resources of their continent.

I was a very unhappy man when we stopped at Brazzaville. The full meaning of race oppression had been brought home very sharply in its most practical terms. It was just about four in the afternoon. I had, while in the plane, scribbled a note to my wife, trying to communicate to her the thoughts which were uppermost in my mind as I flew over the continent from which I had derived my being. I had not told her all I felt; I did not know if she would receive my letter. The thought was crushing. People from outside as well as from within South Africa had written to me. I had never received their letters. I had written to others; they had never got my letters. I decided to spend the rest of the afternoon, after we had left Brazzaville, in making it longer.

Water

Brazzaville is on the northern side of the Congo River. I have never seen so much inland water as I saw in the Congo. Water everywhere...as far as the eye could see. We got out of the plane and for the first time I felt I was in a new world; a world where the White man was a human being, not the fake superman he tells us he is through apartheid.

The lovely French stewardess who led us away from the plane to the airport building smiled when she saw me and said something I could not grasp. I was the only darkie in the plane. It was the smile of a human being and from it I, a human being, understood that she was being friendly.

Remember a winged or almost winged officer—as black as the blackest African, if you like it that way—stood and ordered us

to proceed to the gate in French. There was no apartheid there; not with men meet here. We were all human beings.

We had refreshments in the restaurant. I almost isolated because of the heat. It was as though I was in an oven. We sat, Black and White, side by side and conversed freely. Suddenly, my eye caught the sight of an African accompanying a White woman. He carried a White baby in his hands. I whispered to the Hollander sitting next to me—who seemed to know quite a lot about those places—and asked the relationship between the man and the woman.

"Her servant?" he told me—as though there was nothing peculiar in that. I was to find that even in West Africa men did not mind carrying babies for White people or doing the washing for White housewives.

Privilege

From Brazzaville we flew to Kano, our next stop. It must have been going for ten in the evening when we got there. Some of my health papers were not in order. A White South African, whose acquaintance I had made, warned me that I should be ready for being thrown out of Nigeria at worst or being sent into quarantine. That did not worry me unduly. One thing good the African learns in South Africa is to stand shacks. I prepared myself for the worst but made up my mind to get the best.

I ran into trouble at Kano when my health papers were checked. Somebody from behind me, who had been listening to my story came up to me and said: "So you come from South Africa? We know how the Whites

people treat you there." He said a few words to the man querying my papers. Forty minutes later I was in a taxi to my hotel.

The following morning the car came, took me to the airport and from there I flew to Lagos.

Everybody in the airport was African, except the servants of the airline companies. As soon as the Africans heard that I was a South African they went out of their way to do everything they could to make me happy and comfortable. Very often I was no embarrassed.

"Don't you worry," they would say, in their flat-footed and somewhat brittle English, "we know what you have to endure in your country. You are now in a free country." It was like that everywhere.

Police

We took off about seven from Kano to Lagos. We got there just about two hours later. We went through the usual routine of examining papers. They took my passport and health certificate and asked me to pass on to the customs.

I was sure I had sailed into real trouble. The sight of those Nigerians in uniform and puttees reminded me of the South African Police in the days of my father. He was a sergeant in the force and I dreaded it even as a youngster—after seeing Police brutality from behind the scenes. The tribal marks on the faces of the uniformed men made them all the more to be feared. It was their manners which reassured me.

I was checking my luggage when the man who had taken my papers returned them to me. Another officer came up after him:

"Your plane leaves here at about three in the afternoon, Sir. Do you know anybody in the city? If you would like to see the city, you are at liberty to do so."

"I certainly would love to see Lagos."

He wrote me a pass and after a while contacted the head office of the National Council for Nigeria and the Cameroons—Zik's political organisation—who sent a car for me from the city. He could see I was still puzzled.

"We Know"

"Don't you worry, sir. We know where you come from. We know what you suffer there. You are among your own brothers now."

I cannot describe how soothing those words were. They had a charmed meaning; they made me feel I belonged to a greater world where I was wanted and appreciated. It was certainly great to be a Black South African. But of the greatest importance to me was the feeling that I was among those who took me as a wanted person.

(Next week: A Glimpse of Lagos)

Democratic Relations For Iraq And E. Germany

Iraq will discuss the establishment of diplomatic relations with East Germany "at an opportune moment," a joint communiqué issued at Baghdad said.

This would help to ensure the interests of both nations and improve peace and friendship, it added.

The communiqué marks the visit to Iraq of Herr Otto Grotewohl, East German Prime Minister, at the invitation of the Iraqi Prime Minister, Major-General Abdul Karim Kassem. Herr Grotewohl left for India on Sunday by air.

The communiqué said the two Prime Ministers held "concurrent" views on important international issues, which they believed should be solved by peaceful negotiation.

Cable & Tel. Add, HARGOVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 2 Gallons 12/6 each F.O.B. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 1/2 " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

The Real Meaning Of Marriage Is To Give

[This is a translation of Ravi-
sanker Maharaj's touring lec-
tures given in Gujarat and
compiled by Maganbhai J. Patel.]

SOME years ago the well-known
Indian sage, Santbaljee, start-
ed a camp in one of the smaller
villages of India. I had the
pleasure of being a member of
this camp. We received lectures
on religion every day, and they
were very inspiring. I noticed
that a particular villager attended
these lectures regularly and he
seemed to be very moved by
them. Each evening, after the
sermon he visited the Swami to
visit his home. But Jain Swamis
do not accept such invitations,
so Swami Santbaljee always re-
fused him.

Finally the last day of the
camp arrived. The devotee in-
vited all the members of the
camp to dine at his home. I
went too. The food was simple
but prepared with deep devotion.
The villager's wife who was
about 35 years old, also seemed
to be very devoted, kind and
loving. She welcomed us all
very kindly. After a while she
moved from the place where she

had been seated on the floor, and
is doing so, my eyes fell on her
legs. They were very deformed. I
asked her whether she had no
legs. Instead of answering my
question, she pointed towards
her husband and said, "Ask him
if I have given him cause for
sorrow. I clean and cook and
even milk the cows. The only
thing that I cannot do is to go to
the well to bring water."

In answer to this her husband
replied, "Sir, ask her if I have
ever allowed her to be unhappy?
I have taken her to all the places
of pilgrimage. I took her by
car, or cart, and many times
even carried her when necessary."

Hearing the words of this
couple I was astonished. I had
asked one question and received
a very different reply. It was a
pleasure to see the deep love
that they had for each other. I
asked the man whether he had
known of his wife's affliction be-
fore marriage and he said that
he had known. I asked again
why he had married her under
the circumstances and he re-
plied: "I felt deeply for her
knowing of her affliction. I felt

that she would be unhappy all
her life and who would take care
of her? So I married her so that
I could take care of her."

This is the true meaning of
marriage. Marriage means to
give and to love. The right
feeling is to give happiness rather
than gain happiness. Therefore
when entering marriage, one does

not think of the happiness to be
gained, but thinks of the happi-
ness to be given. Such a mar-
riage will surely be a happy one.
Where both the partners are
devoted to giving, then there is
no question of wanting. This
was the secret of the unusual
couple that I had the pleasure
to meet.

Delhi University Plans More Courses On Africa

THE Delhi University plans to
introduce new courses on
Africa for economics, history,
sociology and political science
students studying for the M.A.
degrees.

The courses will be run by the
University's Department of
African Studies which has been
functioning for some years. Last
year it organised a series of lec-
tures on contemporary African
problems which proved very
popular and is now published as
a book.

The head of the Department,
Dr. Bisheshwar Prasad, said that
16 students are now studying
subjects relating to Africa as

part of their normal university
courses. There are four working
for their Ph.D. degree in subjects
relating to Africa.

Dr. S. N. Varma, reader in the
Department, has been on a tour
of Africa and has, after visiting
West Africa, Belgian Congo and
the Central African Federation,
just completed a tour of East
Africa. On his return the Depart-
ment hopes to send on tour
other members of the staff for
first hand knowledge of Africa
which may be of help in teaching
at Delhi.

At present the Department has
provision for one professor, five
readers and three lecturers.

India's largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA
RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610,
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

Molteno Pleads For Non-Racial Franchise

THE policy of apartheid in South Africa, involving White domination, was inconsistent with the values inherent in the democratic way of life of Western civilisation and, if persisted in, promised increasing racial tension, instability and ultimate disaster, said Mr D B Molteno, Q.C., in his presidential address to the South African Institute of Race Relations in Cape Town.

His address was entitled "Towards a Democratic South Africa".

Mr. Molteno said that a democratic solution of the race problem was rendered extremely difficult owing to all the pervasiveness of race prejudice. Race prejudice was a phenomenon remarkable, if at all, by long-term methods. But, the adoption of such methods was, itself, impeded by White political dominance.

"Yet within the framework of the present South African Constitution, that dominance could only be ended by a reform of the franchise, which ultimately would probably lead to the White community being forced to surrender not only dominance, but self-determination also," said Mr. Molteno.

"This, they were unable to do, even under the most severe pressure. In this way they would be acting no differently from all minorities in plural societies anywhere. It was a matter of general historical experience that the application of adult suffrage to a plural society, without constitutional safeguards for minorities, was impracticable.

"But within the framework of the present South African Constitution, which establishes a sovereign central Parliament, no such safeguard can effectively be provided. Nor does a qualified franchise in itself supply the answer to the problem, although a limited franchise is probably one of the conditions of inter-racial co-operation."

Mr. Molteno said that it would seem, therefore, that true inter-racial co-operation could not be achieved within the framework of the existing Constitution and that sooner or later, the task of reforming that constitution with a view to giving effect to the basic conditions for such co-operation would have to be faced.

It was obviously premature to suggest at this stage a blueprint for a reformed Constitution, moreover as the details of this would ultimately have to be agreed to by representatives of the various communities concerned.

Mr. Molteno outlined in detail the efforts being made in other countries to solve the problems of plural societies along democratic lines. These included the Far East, the West Indies, East and Central Africa and Southern Rhodesia.

As regards South Africa, what was possible at the present time, was to suggest, in broad terms, the type of Constitution and the kind of safeguards it might contain, that would be capable of providing a framework for democratic progress.

In this regard, past application of the partition policy might be desirable. The Tomlinson report had demonstrated that complete partition of South Africa between Africans and non-Africans was impracticable.

If, however, its proposals for the development and extension of the "African areas" were effectively applied such areas would be capable of accommodating, on a stable and satisfactory basis, a fair proportion of the African people.

Consideration could then be given to decentralisation of legislative power on federal lines, the larger of the African areas becoming constituent states, or provinces, and the existing provinces, or regional

sub-divisions of them if so desired, could assume the same status.

Upon these could be developed all powers not essential to the safety, defence or welfare of the country as a whole, along the same lines, for instance, as in Australia. Each province would have its own competence, and its own executive responsible to that legislature.

On the question of franchise, the experience both of the Cape Colony and of the plural societies of the Far East and West Indies pointed to the desirability of a common, non-racial franchise rather than of a system of separate racial representation. So, he thought, did the experience in the African states to the north of South Africa. The common roll system was now established in the Central African Federation and in Tanganyika and the view was that it would ultimately prevail in other territories.

On the other hand, having regard to the inevitable backwardness of large numbers of the Union's population, a qualified franchise, possibly along the lines adopted by Southern Rhodesia, would pro-

bably prove more suitable to South African conditions than adult suffrage such as had been accepted in the Far East and the West Indies. Indeed adult suffrage in those societies had yet to prove itself.

Mr. Molteno said that the various suggestions he had put forward were not, of course, intended to be more than mere examples of constitutional machinery and self-determination of their various ethnic communities and a framework of co-operation between them. — (5aps)

Muslims Think Polygamy "Out Of Fashion"

Polygamy is now "out of fashion" in the Muslim world where people find that one wife is "more than adequate" Mr. Mohammed Awad said in New York.

Mr. Awad told the United Nations Sub-Commission on Prevention of discrimination and protection of minorities, of which he is chairman, that it was no longer necessary to prohibit polygamy in the Muslim world.

"I am afraid," he remarked, "the happy days of multiple wives are now past."

India's Withdrawal From Commonwealth Would Affect Freedom Struggle

Mr. Nehru declared in Nagpur that India's membership of the British Commonwealth did not by one iota affect her freedom to independence.

He told the concluding session of the ruling Congress Party's annual conference that the completion of the Commonwealth was changing. Certain African countries were coming into it and India's membership was a factor that helped in the freedom of these countries.

If India were to withdraw from the Commonwealth the process of emergence of African countries from "the colonial yoke" of Britain would suffer a great setback, he added.

The conference adopted a resolution on international affairs and approved a new pattern of agrarian organisations.

DIRECT IMPORTERS FROM INDIA AND OVERSEAS

A. K. Moogen & Sons

WHOLESALE MERCHANTS

116 Queen Street. Phone 27349, P.O. Box 2168.
Tel. Add: HOONSENSONS. DUBAI.

STOCKISTS OF:

Caromboards, Agarbattis, Sarees, Handbags, Fancy Goods, Novelties, Ornaments, Giftwares.

Blouse Materials, Plastic and Glass Bangles, Silver & Brasswares, Ladies' False Hairs, Immitation Jewellery, Electric Table and Wall Lamps, Habledashery Lines and Clocks.

Also Stockists of: Coconuts, Shinga, Tamarind, Etc., Etc.

COUNTRY CUSTOMERS.

We have pleasure in announcing the appointment of Mr. YUSUF BHOOJA as our Traveller for the District of Natak.

Kindly write to us so that we may ask him to call on you to show you the wide range of lines and enquiry.

Dr. Nkrumah Ends State Visit To India

Nehru's Speech At Farewell Banquet

At a farewell banquet given in Dr. Nkrumah's honour, Mr. Nehru had a few things to say on his visit and the freedom movement in Africa.

He said: "We welcomed you as a great leader of your people and of Africa, and also as a symbol of the African people who are emerging into freedom. That freedom will no doubt come. But perhaps the best essential of it is the freedom of spirit that comes to a people when they resolve to be free."

"I remember how our great leader Gandhiji used to tell us that you will be free and that the rest will follow. I think there is a great deal of truth in that. Any kind of freedom that comes by some change of circumstance without that inner feeling is not very firm. What one observes in Africa from a distance is that there is the inner spirit of freedom among the people."

Mr. Nehru said: "Unfortunately we live in a world where any struggle is looked at as between two parties, involving victory for one and defeat for another. If it could be arranged that victory of one party is also victory for the other, how good it would be!"

Verwoerd And Nehru Jo Commonwealth

Nagpur, (India) Sunday.

MR. NEHRU, the Indian Prime Minister, replied in Nagpur to critics who objected to the presence of the South African Prime Minister at meetings of the Commonwealth Prime Ministers.

Mr. Nehru was replying to a point raised during a debate on a resolution on international affairs at the open session of the ruling Congress Party, which concluded on Monday.

Mr. Nehru said, "We have no diplomatic relations with South Africa and we highly disapprove of the policy of apartheid pursued in South Africa."

"Now you may dislike India's Prime Minister sitting with the Prime Minister of South Africa in the same room."

"I do not agree with this, but I may say that it displeases more the South African Prime Minister, because of their policy of apartheid."

Mr. Nehru said that it was therefore not good to say some-

thing in anger and bitterness and demand that this Commonwealth relationship should be broken.

"A great son of India who lived long ago had said: True victory is one in which no one is defeated. I do not know if that is possible in this world of ours wholly, but it might be partly possible. It would be good if we tried to gain our victories in this way. I hope that in the freedom of Africa, to which we all look forward so much, will be a sense of victory for all the people or nearly all, and not a feeling that someone has been defeated. This approach does tone down the bitterness of the struggle, and when the struggle is ended, it leads to reconciliation much more easily."

Nkrumah's Reply

In reply the Ghana Premier said: "We have enjoyed ourselves immensely and we carry back with us to Ghana and Africa sweet memories of our visit. We have learned a lot and, as I said somewhere else, we have in many other ways followed in the footsteps of India, except in one thing. We have not as yet been able to declare Ghana a republic within the Commonwealth, but I hope that it will not be long when we shall take that step."

"Before I leave—I do not want to solicit any promise from you—let me express the hope that it will not long be before you will find it possible to visit Ghana and some other parts of the African continent."

Mr. Nehru said: "I cannot at present say when I will be fortunate enough to be able to go to Ghana, but I can tell you that I am anxious and eager to go there and I hope to do so."

"We Look Upon India As An Elder Brother"

At a reception arranged in his honour by the Indo-Ghana Cultural Association, Dr. Nkrumah said that Ghana looked upon India as her "Big Brother" and "we hope that India will treat us like a younger one."

He said that he had been overwhelmed by the friendship shown to him by the people of India ever since his arrival. "I have been in India for about a fortnight now and the spontaneous welcome given to me

everywhere has clearly demonstrated that there is strong ties between the people of Ghana and the people of India. I am sure these feelings will grow with time."

At the reception, Delhi's goldsmiths presented a gold medal to Dr. Nkrumah as an "expression of fraternal affection of men of the same profession," Dr. Nkrumah said. "It is true. My father was a goldsmith."

Earlier at a simple ceremony at Keshtrapati Bhavan (President's House) Mr. Humayun Kabir, Minister of Scientific Research and Cultural Affairs, presented to Dr. Nkrumah a bronze sculpture entitled "Voice of Africa" done by the Indian sculptor Amar Nath Sehgal.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Bills of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barkly Avenue, 24 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg. Phone 33-1654

Indian Elected President Of Jurists

New Delhi, Sunday.

THE International Commission of Jurists today announced the election of an Indian as president and Danish and Brazilian Jurists as vice-presidents.

It also announced a decision to transfer its headquarters from the Hague to Geneva this spring. The new president is Mr. Vilem Borge, former judge of the Indian Supreme Court. The vice-presidents are Mr. T. Fredericq, Member of the Danish Parliament, and Mr. Jose T. Nabuco, former head of the Brazilian-American Institute.

The session, attended by 170 prominent jurists from 53 countries, was inaugurated by the Indian Prime Minister, Mr. Nehru on January 4. It ended a five-day meeting on Saturday.

It discussed and defined basic meanings and important implications of the "rule of law."

The conference authorized the Secretary General, Mr. Jean Flavier Lalive of Geneva to undertake a speaking tour to explain the importance of the Commission. He will go to Pakistan, Burma, Thailand, Malaya and Singapore, Indonesia, Ceylon, Iran, Iraq, the United Arab Republic, Jordan and Lebanon.—Sapa-A.P.

Just Arrived

Famous Religious Gujarati Books

Maha Bharat	2	5	0
Thulas Kri Ramayan 2 Vol	3	10	0
Vallabh Ramayan 2 Vol.	4	10	0
Gita in Gujarati Explained		5	6
Gita Path Rahasya Bhashan		10	8
Mathasats		15	6
New Cooking Book Path Vigan			
Over 500 Pages, fully illustrated	1	12	p
Ambika Jigar, 2 Volumes	1	5	6
Dampat na Vivasat Sardal Book	1	5	0
Dampat na Basha, Sexual Book	1	5	0
Dampat na Basha, Sexual Book	1	5	0
Kash Sats	1	12	6
Chandi Path		5	0
Vivash Vani	1	5	6
Dagath Jalaram, na Khatia	2	15	0
Jalaram na Amar Path Khatia	1	7	6
Gujarati Teacher, Gujarati Lector Writer		10/6 each	
Daily Prayer Book, Bal Suwar, Adika, Mantra Khatia.			
Parashram Mass na Khatia, Shri Bhatya Narayan Khatia.			
Jalaram Dapa Khatia Aritha Sangra, and many other			
Some Books at 2/6 each.			

ALL ABOVE ARE NOW ON FOR SALE.

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20767.

P.O. Box 2524,

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

Eisenhower Says America Wants To Prevent War Anywhere

PRESIDENT EISENHOWER delivered his State-of-the-Union address on January 9. The excerpts which follow refer to peace in his speech which are of interest to Africa.

We, on our part, know that we seek only a just peace for all, with aggressive designs against no one. We cannot build peace through desire alone. Moreover, we have learned the bitter lesson that international agreements, historically considered by us as sacred, are regarded in communist doctrine and in practice to be mere scraps of paper. The most recent proof of this disdain of international obligations, solemnly undertaken, is this announced intention to abandon their responsibilities respecting Berlin.

As a consequence, we can have no confidence in any treaty to which Communists are a party except where such a treaty provides within itself for self-enforcing mechanisms. Indeed, the demonstrated disregard of the commitments of these new pledges is one of the greatest obstacles to success in substituting the rule of law for rule by force.

To achieve this peace we seek to prevent war at any place and in any dimension. If, despite our best efforts, a local dispute should flare into armed hostilities,

the next problem would be to keep the conflict from spreading, and so compromising freedom. In support of these objectives we maintain forces of great power and flexibility.

America's security can be assured only within a world community of strong, stable, independent nations, in which the concepts of freedom, justice and human dignity can flourish.

There can be no such thing as fortress America. If ever we were reduced to the isolation implied by that term, we would occupy a prison, not a fortress. The question whether we can afford to help other nations that want to defend their freedom but cannot fully do so from their own means, has only one answer: we can and we must, we have been doing so since 1947.

Further, all of us know that to advance the cause of freedom we must do much more than build sound economies. The spiritual, intellectual and physical strength of people throughout the world will in the last analysis determine their willingness and their ability to resist communism.

America is best described by one word, Freedom.

If we hope to strengthen freedom in the world we must be ever mindful of how our own conduct reacts elsewhere. No nation has ever been so flood-lit by world opinion as the United States is today. Everything we do is carefully scrutinized by other peoples throughout the world. The bad is seen along with the good.

Because we are human we are not as free men we are also not perfect for correcting the errors and imperfections of our ways.

In other areas of human rights freedom from discrimination is wrong, so public education, in access to jobs, and in other respects—the world is likewise watching our conduct.

The image of America abroad is not improved when school children, through closing of doors of our schools and through no fault of their own, are deprived of their opportunity for an education.

One of the fundamental concepts of our constitutional system is that it guarantees to every individual, regardless of race, religion, or national origin, the

equal protection of the laws. Those of us who are privileged to hold public office have a solemn obligation to make meaningful this inspiring objective. We can build that obligation by our leadership in teaching, persuading, demonstrating, and in enforcing the law.

We are making noticeable progress in the field of civil rights—we are moving forward to achievement of equality of opportunity for all people everywhere in the United States. In the interest of the nation and of each of its citizens, that progress must continue.

Legislative proposals of the administration in this field will be submitted to the Congress early in the session. All of us should help to make clear that the government is united in the common purpose of giving support to the law and the decisions of the Courts.

By moving steadily toward the goal of greater freedom under law, for our own people, we shall be the better prepared to work for the cause of freedom under law throughout the world.

We seek victory—not over any nation or people—but over the sinister enemies of us all; victory over ignorance, poverty, disease, and human degradation wherever they may be found. We march to the noblest of causes—Human Freedom.

Welensky On False Propaganda

SIR ROY WELENSKY, Prime Minister of the Federation of Rhodesia and Nyasaland, said in Salisbury that too many of Africa's inhabitants were "subjected to false propaganda and biased opinions poured out by broadcasting stations which seem designed primarily to pervert truth." He declared that this was one of the tragedies of Africa, as throughout the continent millions of people today were learning to accept the spoken word as their critical means of obtaining news and views.

Sir Roy Welensky, who was speaking in an inaugural programme of the Federal Broadcasting Corporation news service, expressed the hope that the new service will "expose the flow of information to the intelligent listener and counterblast the rumours and gossip which seem to be favoured by the unintelligent."

Mboya Defines Goals For New Kenya

(Continued from front page)

power of the European Group in our country."

Making the first clear statement of his views on the settlers' future in the country, Mr. Mboya stated: "Our first object must be to abrogate the Order-in-Council governing the use of the White Highlands and restricting it to white settlers.

"Secondly, we must open that area at the earliest possible moment to a resettlement scheme for African farming families.

Crown Land

"All Crown land and forest reserves must be put at the disposal of resettlement schemes and land now held by settlers will come under land reform plans too."

Asked if he really wanted the White settlers to stay in Kenya at all, Mr. Mboya said: "There is a future here for every man and woman who is prepared to accept without qualification that this is an African State.

"On the other hand, those who choose to remain aliens will enjoy only the rights of aliens in any modern State."

Flying To U.K.

Sir Evelyn Baring, Governor of Kenya, flew to London on Wednesday, where he met Mr. R. A. Verry, Minister of Finance. Both plan to have talks with the British Treasury on the colony's financial future, but the tense situation created by stiffening African resistance to the Lonnie-Boyd constitution must also be reviewed, observers believe.

Belgian Workers Press For Reforms

FOLLOWING the tragic two-day riots in Leopoldville, capital of the Belgian Congo, strong efforts are being made in Brussels by trade union leaders to induce the Belgian Government to establish a single status for White and Black workers in the Congo.

The Minister for the Belgian Congo, M. Maurice van Hemelryck, received delegates of the Belgian General Federation of Labour and discussed with them unemployment, trade union recognition, a substantial wage increase, and "implementation of the single status" in the Congo. Talks on these subjects are to continue.

Apartheid For Goods

THE Local Road Transport Board, Pietermaritzburg, is apparently likely to try to enforce apartheid in the transport of goods. This would prevent European and non-European goods from being carried in the same conveyance.

This policy does not exist in Government transport services. On the railways and airways and in motor transport services, European and non-European goods are mixed—there is no "apartheid." In the Post Office, too, European and non-European mails are carried in the same bags and may be placed in the same post boxes.

Although the Pietermaritzburg Road Transport Board does not intend to consider the advisability of introducing apartheid in the transport of goods, it has quite clearly indicated that those who are prepared to accept apartheid will have their motor carrier recognised automatically restricted.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

8th January, 1959.

Dahyabhai Patel Arrested
MR. DAHYABHAI VAL-
LAHBHAI PATEL, and
Mr. Chhotalal Patel, led an
eleven-member batch of Satya-
grahis and started arrest in the
"Memorial Satyagraha" of the
Maharashtra Janata Party on
January 1.

Mr. Patel is one of the vice-
President's. The batch was
arrested 30 yards away from the
Congress House. It was the
16th day of the memorial satya-
graha in which nearly 1,600
satyagrahis have so far courted
arrest.

**Kerala Red M.L.A. Fined
For Assault**

A Communist member of the
Kerala Legislative Assembly was
fined by a Magistrate for the
"unpardonable" offence of "reck-
less disregard and utter defiance
of the law."

The magistrate said that im-
prisonment would be the ap-
propriate punishment for the
offence but added that he was
taking a lenient view of the case
as the accused will have to
attend the Assembly session and
his family needs.

The member was fined Rs. 300.
Failure to pay the fine will en-
tail 3 months simple imprison-
ment.

The charge against him and
eight other accused was that
they assaulted a police party.
The other accused were awarded
varying fines or terms of simple
imprisonment in default.

The principal accused was
alleged to have constituted him-
self as the head of a "gang of
law breakers" who constituted a
police party and kept the police-
men in constant subordination
during a prohibition raid on a
house in Trivandrum.

**No Possibility Of Military
Coup In India**

Ruling out the possibility of a
military coup in India, Mr. V.
K. Krishna Menon, Union De-
fence Minister said that "who-
soever attempted such a thing
would come to grief."

Speaking at a forgotten or-
ganised by the defence forum,
at Delhi Polytechnic Mr. Menon
said "we have a strong parlia-
mentary system of government.
Our soldiers are well educated
and disciplined. They do not
meddle in politics."

"In fact," Mr. Menon added,
"it is silly to think in terms of a
military dictatorship." The peo-
ple he said, were conscious of
their democratic rights and the
prevailing social conditions
widely varied from what led to
a military regime in other
countries.

**Mr. Dhebar Taken In
Procession**

The Congress President, Mr.
U. N. Dhebar who arrived at
Nagpur from Delhi on the 5th
of January, was taken in a de-
corated chariot drawn by sixty-
four pairs of white bullocks to
Abhyashirodgar.

Mr. Dhebar was received by
the Chairman of the reception
committee of the sixty-fourth
session of the Congress, the
Chief Minister of Bombay, and
Vidarbha Congress leaders.

Large crowds lined the streets
through which the procession
passed. It took four hours for
the procession to cover the six-
mile route from the station.

About 6,000 people, including
textile workers, carrying black
flags, shouted pro-Satyagrah
Mahatma slogans, as the pro-
cession passed. Heading the
procession were volunteers who
had trouble bearing the sacred
touch from Gandhi's hat, in
Nagpur to Nagpur.

Several decorative trucks were
lined up on the route of the pro-
cession and Mr. Dhebar was
garlanded at many points on the
way. When the procession en-
tered Nehru Road, Mr. Dhebar
garlanded the statue of Lak-
shmanji Tilak and Abhyashirodgar.
He also garlanded a bust of
Jawahar Lal Nehru at Bhoj Gate.

Next Congress President

On the eve of meeting the
Congress Working Committee
substantial support is evident for
earlier reports of the choice of
Mr. U. N. Dhebar, Finance
Minister of Madras, to head the
Congress in 1959.

The nomination of President,
will be announced by Mr. U. N.
Dhebar, the present President,
or the Prime Minister, Mr. Nehru
himself.

**Mr. Nehru Knows Little
About Agriculture**

The Prime Minister, Mr.
Nehru, conferred his lack of
intimate knowledge or experi-
ence of problems of agriculture

Neither he nor his father was
an agriculturist and all that he
could do was to express the lay-
men's point of view, Mr. Nehru
told an informal session of the
A.I.C.O. He was commending
the agriculture Sub-Committee
report on Land Reform.

**Pak Regulation To Punish
Corrupt Govt. Officials**

Pakistan's martial law ad-
ministration promulgated a new
regulation aimed at punishing
corrupt Government officials.

Under the regulation all offi-
cials of Pakistan government are
required to declare their holdings
both in liquid assets and im-
movable property.

The regulation provided for
punishment extending to 14
years' rigorous imprisonment
and confiscation of property of
any official proved to be corrupt
or 'using illegal means or by
otherwise using his position as a
public servant to obtain or at-
tempt to obtain for himself or
any other person any valuable
thing for pecuniary advantage.'

**Premier To Help Dig
Channels**

The Prime Minister, Mr.
Nehru, along with 5,000 Con-
gress workers in the Punjab, is
expected to help dig channels to
drain out water from the water-
logged areas of the State as part
of his activities beginning on
January 30, Martyrs Day.

He had agreed to devote two
days of the Padayatra week to
clearing the waterlogged areas
of Punjab, in response to a press-
ing invitation from the Chief
Minister of Punjab.

According to official estimate,
nearly three million acres of
land is waterlogged at present
on account of heavy rains in
October last and the subsequent
floods. The Punjab Pradesh
Congress is expected to call upon
its various district committees to
direct party workers in ac-
companying the Premier on his
padayatra.

**Shortest Speech Of Mr.
Nehru**

The Prime Minister, Mr.
Nehru, made perhaps the short-
est speech he has ever delivered.

Inaugurating the cultural pro-
gramme organised by the recep-
tion committee of the A.I.C.O.,
Mr. Nehru walked up to the
stage and said, "I very gladly
inaugurate the cultural pro-
gramme and invite you all to
witness it steadily." He then
ambitiously walked back to his
seat. The audience, which was
completely taken back by sur-
prise loudly applauded when
Mr. Nehru took his seat.

Earlier in the day the Premier

provided another surprise to the
local organisers of the session
when he paid an unexpected
visit to the Khedi and Village
Industries Exhibition.

**Unity Essential For
Progress**

Mr. Nehru unveiled the 19-
foot high equestrian statue of
Shivaji created on a tall building
from where it can be seen by
people in all parts of the city of
Mumbai.

The statue is a gift from the
Dhanwant family and was
made by Mr. Bhabha of
Delhi at a cost of Rs. 50,000.

Mr. Nehru exhorted the people
of Nagpur to derive inspiration
from the statue and to work for
India's progress.

The Premier addressing words
threatening both sides of the
Bhambha Doss Road, said he was
happy to unveil the statue of
one of India's great leaders, who
had fought for freedom.

Shivaji, he said, was symbol
of our freedom struggle and did
not belong to any one section of
the country. Although India
had a glorious heritage he said,
her unity was often jeopardized
by internal wrangles. This lesson
should be remembered now,
when India had to march ahead
in new direction of progress.

Mr. Nehru expressed the hope
that the statue will inspire
people to unite and build a
strong modern India.

Mr. Nehru said that the In-
dian National Congress was meet-
ing in Nagpur after many years.

"The last time we met here
the Congress gave a new impetus
to the country and set it on
its path of freedom. I have no
doubt that the present Congress
will give another inspiring mes-
sage—the message of unity, co-
operation and love—that will
take us further on this pilgrim-
age of ours of building up a new,
and prosperous India."

BUSINESS FOR SALE

A very large centrally situated
vacant or going concern with
fixtures and fittings and Indian
occupation is for sale.

There are also three rooms and
a kitchen at the rear of the shop.

Interested persons can contact
the seller at: Phone 10454 or
at 210 Princeton St. Proctoria.

USED TRUCKS FOR SALE

International Harvester 1957-
2153 International Box, 14' Passenger
Cabin, Low Mileage with mechanical
C.O.P. Excellent Condition. Phone
36126 After Hours 33310

World Newsreel . . .

"Parliament" To Re-Open

THE International Parliament will resume its sittings at the Natal University City Buildings, Warwick Avenue, Durban, with a formal "Governor-General" opening, on Wednesday 21st January at 8 p.m.

Professor Leo Koper will read the "speech from the throne".

Debate On Accra Conference

On Wednesday February 4, Mr. Jordan K. Ngubane, vice-chairman of the Liberal Party, who attended the Accra All-African Conference, will lead the debate, when he will move a Government motion welcoming the economic boycott suggested by the Conference.

Ex-Chief Luthuli

The President-General of the ANC, ex-Chief Luthuli, has been provisionally booked to address IP on Wednesday 18th February. His subject will be announced later.

All meetings are open to the public, and anyone interested to join IP as a member is re-

quested to write to the Clerk of the House, Box 580, Durban.

Pakistan's Military Govt's Main Object

Pakistan's Military Government announced on Wednesday the establishment of a "Bureau of Reconstruction" whose main object was "ensuring and maintaining the unity of Pakistan and her independence."

An official announcement said the new Bureau, which would work in conjunction with the Ministry of Information and Broadcasting, had the aim "of bringing home to people inhabiting various parts of the country the concept of one Pakistani people and, by eradicating parochial tendencies to coalesce all divergent linguistic, sectarian and social groups into a single cohesive nation."—Sapa-Reuters.

Nehru To Meet Tito

President Tito of Yugoslavia and Mr. Nehru, the Indian Prime Minister, meet in New Delhi this week and are expected to

review international affairs, including recent developments in the communist world.

The Yugoslav leader was due to arrive at Madras on Tuesday for a week's goodwill visit during his current tour of the Middle East and Asia. Another topic of mutual interest will be the Middle East. In inter-

national politics both India and Yugoslavia follow a non-alignment policy and they both have close personal with President Nasser of Egypt.

Mr. Tito's recent talks with the leader of the United Arab Republic will enable him to give Mr. Nehru his latest assessment of Middle East prospects.

DRY RED CHILLIES

Try Our Special "Mingrade"
No 1 Dry Red Chillies at
42/6 per Bag of 33 lbs Gross
Weight F.O.B. Brits
CASH WITH ORDER
(For samples, postage and
packing 1/-)

MAARMANS (Pty) Ltd.

Box 26, Phone 128,
BRITS, Transvaal.

You can command £2000 a year, with specialised training!

The School of Accountancy, backed by 49 years successful educational services, will plan your career in Accountancy, Costing, Secretariats, Building, Socialism, Munitions, Science and Bank-
(ix) Write today for free book "The Direct Way to Success", Accountancy House, 134, Fox Street, P.O. Box 4502, Johannesburg, or at 8th Floor, Mansion House, 12, Field Street, P.O. Box 1885, Durban, Phone 24069.

Phone 835-6786

P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

83 West Street, JOHANNESBURG.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)
ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

Newly Arrived 'Jaico' Books

Panch Tantra	6 0
He Who Rides A Tiger	4 0
The Vision Of India	4 0
Droll Stories	4 0
Among The Great	4 0
Light Of Asia	4 0
The National Culture Of India	4 0
Illustrated Technical Dictionary	9 6
The Wisdom Of India	7 6
The Wisdom Of China	7 6
Godan	6 0
Jataka Tales	6 0
Prophets And Saints	5 0
Make The Most Of Yourself	5 0
A Digit Of Moon and The Draught of the Blue	2 6
The Substance Of A Dream	2 6
The Art Of Living	2 6
Tears And Laughter	2 6
Creatures Of Destiny	2 6
Rubaiyat Of Omar Khayyam	2 6
The Song Celestial	2 6

(Postage 6d. Extra)

Obtainable from:

*'Indian Opinion' P. Bag.,
Durban, Natal.*

Books For Sale

Sixty Years After (Natesan)	1 0
Selected Letters of Gandhiji	1 6
Public Finance	2 0
Eminent Americans	7 6
Report's Letters To Ashram Sisters —By Kaka Kalelkar	2 6
Gandhi Techniques in the Modern World —By Pyarelal	1 6
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2 6
Why Prohibition—J. C. Kumbhakar	1 0
My Dear Child—Gandhiji	3 3
My Religion—Gandhiji	5 0
Story Of The Bible—S. K. George	3 6
Hindu Dharma	10 6
Key to Health—Gandhi	1 6
At the Feet of Bapu—Chandwala	5 6
A Preparation For Science—E. B. Gregg	2 0
Bapu My Mother—Monsabehn	1 6
Nature Cure	2 0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5 0
Cleanings—Mira	1 6
Selections from Gandhi—N. Bose	10 0
Rhodan Yojna	3 0

Obtainable From:

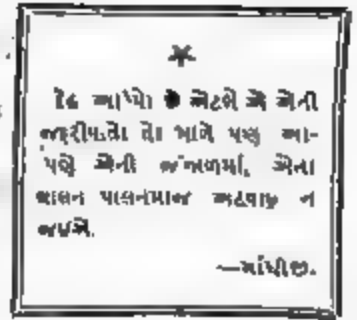
*"Indian Opinion"
P. Bag, Durban, Natal.*

BOOKS FOR SALE

THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	6 6	INDIAN CHRISTIANITY —G. A. Natesan	2 6
INDIAN STATES PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10 0	SEVEN MONTHS WITH GANDHI —Krisnadhar	12 6
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	13 6	A RIGHTEOUS STRUGGLE —Mahadev Desai	2 3
DULHI DIAY—Gandhiji	10 0	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15 0
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1934-51)	5 0	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II.—M. K. Gandhi	24 0
A PROPHET OF THE PEOPLE —T. L. Vaswani	3 6	FROM YSRAYDA MATSIE —M. K. Gandhi	2 0
KRISHNA STORIES —T. L. Vaswani	7 6	GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5 0
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Deshpande	2 0	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2 6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	6 0	PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	19 6
AMONG THE GREAT (Conversation with Remia Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Anandabhai)—Dilip Kumar Roy	23 0	TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6 0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14 0	HAPU—Harry F. Darr	4 0
WHY CHIFFS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	3 3	COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	26 0
PANQUE PARSIN	2 6		

Obtainable from:

*'Indian Opinion,'
P. Bag, Durban, Natal.*

આફ્રિકા વિશે નહેરુ

ધા. નાના વડા પ્રધાનના વિદાય સમારંભ પ્રસંગે તા. ૬ જાન્યુ. વારીના ન્યૂ ટીલ્ડીમાં જવાહરલાલજી એ આફ્રિકા વિશે બોલતા જણાવ્યું હતું કે,

આફ્રિકાના અમારા અને મહાન નેતા તરીકે તેમજ આફ્રિકાને જે જેઓ આઝાદી માટે ઝગડો રહ્યા છે તેમના પ્રતીક તરીકે તમારો અમે શ્રદાંજલિ કરીએ છીએ. આઝાદી તમને મળ્યોજ એમાં શંકા નથી. પણ એ અમર્યુનું છે કે પ્રથમ દેશોને આઝાદીની ભુખ ભાગે કારણ તેજ આઝાદી મળી ચકે છે.

અને શક્ય આવે છે કે અમારા મહાન નેતા ગાંધીજી અમને ઠહેરતા કે જ્યારે તમે તમને આઝાદ મનો ત્યારે તમે આઝાદ જ છો અને બીજા તમને અનુસરશે. હું માનું છું કે જેમાં મહત્વ સમાયતું છે. આંતરની ઈચ્છા વગર કોઈ જાતની સ્વતંત્રતા મળે તો તે નિષ્ફળ

નિવડે છે. દુરથી એ કાંઈ અનુમાન કરી શકાય તે સુજ્ઞ અમે માનીએ છીએ કે આફ્રિકા ને આઝાદીની ભુખ જણી છે.

કમનસીબે આપણે એવી કુનીયમાં વસીએ છીએ કે જેમાં પ્રત્યેક ચીજ એ પક્ષ વચીની લડત થઈ પડે છે અને અતે બેઠની છૂત કાય ત્યારે બીજાની કાર તેમાં સમાયલી રહે છે. એ કોષ્ટક કરી શકાતું હોય કે એક પક્ષને વિજય એ બીજા પક્ષને પણ વિજય બને તો કેવું કાંઈ!

“જો પૂર્વ કાંઈ થયેલા હોઈના એક મહાન પુત્રે જણાવ્યું છે કે “એકના વિજયમાં બીજાનો પરાજય નથી સમાવે.” હું નથી જાણતો કે એ આજની કુનીયમાં શક્ય થઈ શકે કે કેમ પણ કદાચ થશે. આટલે શક્ય થઈ શકે. એ આપણે આપણો વિજય એ રીતે સ્વીકારીએ તો શાં. હું આશા રાખું છું કે આફ્રિકાની આઝાદી એ બધા લોકોની અધિક મહત્વ અંગ્રાની આઝાદી બને અને એવી ભાવના ન કેળવાય કે કોઈને પણ તેમાં પરાજય રહેશે. આવી ભાવના કલ્પાસને દુર રાખશે જલદની ભાવના જ્યારે એકતું મળી જશે ત્યારે કલ્પાસ ન રહેતા ખીકા સંજો. વધુ સરળતાથી વધુ સારી રીતે આખી શકાય.”

આને જમાવ આપતા યાનાના વડા પ્રધાન નહેરુએ જણાવ્યું કે, “અમે અહીં મહો આનંદ મેળાવ્યો છે અને અમારી જાતે અમે અમારી આ જુલાઈની

ખીટી યાદ ધાના અને આફ્રિકા માં લઈ જઈ. હું બીજે જણાવી ગયો છું તેમ જ એ હોઈને પચલે ચાલી રહ્યા છીએ રીવાય કે એક કે અમે કોમનવેલ્થમાં રહી ને હોઈની જેમ દેશ પ્રજાસત્તાક નથી બની શક્યા પણ આશા છે અમને એ પગલું ભરવાને બહુ સમય નહીં લાગે.

“હું જાણું તે પહેલાં-એ કે હું તમને વચનથી નથી બાંધવા માગતો. પણ આશા રાખું છું કે, ધાના અને આફ્રિકાના ખંડ માં ઠરે પણ સ્વતંત્ર કરવાનું તમારે માટે શક્ય બનશે.”

નહેરુએ જણાવ્યું આશો. “હું નથી જાણતો કે ધાના આપણું ક્યારે શક્ય બનશે પણ હું તમને જણાવવા ઇચ્છું છું કે મારી ઇચ્છા ઇચ્છા એ હેરા નોના ની છે.”

નહેરુએ બીજા એક અંગેલન માં જણાવ્યું કે અમે હોઈને નહીં જાણું તરીકે નેહરુએ છીએ અને આશા રાખીએ છીએ કે તેઓ અમને નાના બાઈ જરીકે સમજે.

“હું ૧૫ દીવસ થયા હોઈ આશો છું અને તમારા જમાના પ્રેમથી હું મહો જાણી ગયો છું. પ્રભુ અને સરકારે જે પ્રેમ બતાવ્યો છે એને મને બળવો કર્યો છે.”

કેમિસનું અધિવેશન

કેમિસન પ્રમુખ ડેમર જ્યારે પશ્ચિમ નામપર આખા ત્યારે ૧૪ ભેટી કોલેડ બજારોથી ભોલાવલા સ્થળોં તેમજ સરમક કાઢી અભ્યંકર નમરમાં તેમને બધે જવામાં આખા કર્યા. ૧૪મુ આ અધીરેલન કર્યું અને તેના સ્વામત સમીતીના અધ્યક્ષે તેમજ મુલખના વડા પ્રધાન તથા નિર્દેશના નેતાઓ અને પ્રધાનોએ તેમને સ્વકાર્યા કર્યા.

સરકારની જાણ મળી માનવ મેરની ભેટી થઈ હતી. એકનેથી ૬ માસક દુર પરીવહ માટે ઉભા કરાવવા અભ્યંકર નમરમાં જતા સરખાને ૪ કલાક લાગ્યા કર્યા.

મળ્યો અને બીજાએ મળી ૬૦૦૦ મેટ્રોએ કાળા વાવડાઓથી તેમને વિરોધ કરીને અંતિમ મહારાષ્ટ્રની સેવણ કરી હતી. સેવામાળના બાપુ ના કુપમા પાસેથી જે સ્વપ્રેરણાએ સમાવતી મધાત બધે નામપર સુધી આખા કર્યા તેઓ સરખાને મોખે કર્યા.

પછી દરવાજાએ અને કમાનો સ્થાનાં ઉઠી કરાઈ હતી અને તે તે

રમણે મુલેસતા ડેમરને હારથી સરકાર-વાર્ધા આખા કર્યા. જ્યારે સરમક મદ.ક રસ્તે આખું ત્યારે ભોલામાન્ય અને અભ્યંકરના અને જમાનામાલ ખાખાના પુતળાને ડેમરે કાર પહેરા વ્યા કર્યા.

આખા વર્ષ માર્ચે બી. સુખમની જેઓ મહાત્મા નાથા પ્રધાન છે તેમને કેમિસન પ્રમુખ તરીકે મુંદવનું નીકળી પડ્યું છે.

કેમિસનની સરકારમાં યાજ્ઞાદારી વિદીઓ ઉપાડવાની રજા બપોળ કર્યા પણ માંસાદારી વિદીવાળાઓની જરૂર “માંસાદાર કેમિસન સિદ્ધાંતની નિષ્ક છે” કહી નાકારી હતી. સરકાર મહાર પોતાના કુપમાઓ ઉભા કરી તેઓ પોતાનો પ્રયો કર્યો કરેલ.

સુવર્ણ ઓકિલ

સ્વરાજના સમેવાળને પણ માંસ આપે એવું મેલ, સરનારના સ્વરના સિદ્ધાંત ઉપર દેશ નથરે, નેહરુ

નહેરુ ખોલવામાં વડા પ્રધાનનો ભાગ

૧ જાન્યુના ૧૯૫૦ કેમિસનની સારે પડીત જવાહરલાલજી નહેરુ ખોલવાનું કામ કરવાના છે. ૩૦મી જાન્યુવારી કે “સુદીર દિન” તરીકે ઓળખ છે અને તે સિંચથી જે ૧૬-માસ સર થવાની છે તે સરમાન ૧ જાન્યુના પાણી વાળવા માટે નહેરુ ખોલશે તેમ પડીતજ પણ પોતાને સિંચે આપશે.

૧ જાન્યુના પ્રધાનો તરફથી મહો આપક કર્યા પડીતજ એ એ લોક તેમને આખા છે. મહા આકેશન માં ૩૨ જાન્યુ ૩૦૦૦૦૦૦ એકરમાં પાણી ભરાઈ રહ્યા છે, ૧ જાન્યુ પ્રદેશ કેશિલ તરફથી ભોલ મેકાં જુલમાં કામ કરવા જશે.

સાકલાર તા. ૧૬ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૬.

[illegible]

ગુજરાતી મહિલા મંડળ દરબન

ઉપરોક્ત મંડળની મુદ્દણી સભા તા. ૧૨-૧૨-૫૮ના શીમતી રેવામેન મહેતાના પ્રમુખ પદે પ્રિન્સ એવર્ડ સ્ટીટ ના "પરેલ ફેલો"ના સરનામાં જાણી હતી.

મંડળના જ મોટી શીમતી શર્મા પટેલે પોતાનાં હેવાલ નાંચી સંબંધાઓ કરે. બીજા અનેક મીટીંગો ઉપરાંત મંડળે ૩૫ મહોત્સવ ગલ્લુ દિવસ પ્રુખ પામ્યું હતું ૧૬૫૬માં જન્મ્યો. હવે હાલમાં જન્મ્યા પ્રુખ નિરુદ્ધાલ હેવાર્ડ જલ્લુ એન્ડે, જન્મ્યું હતું.

અમનચીને દેવાલ શીમતી દિવાળી બેન ડાહ્યાભાઈ વતી શીમતી સુશીલા માંથીએ નાંચેલો હતો. મંડળની આવક ૭-૦-૬ હતી ત્યારે ૮ વર્ષ ૫૨ મંડળ ની મુદ્દણી જલ્લુ હતી ત્યારે. ત્યાર પછી શી અને અમરતી તથા બીજા કોટા મેગરી મંડળે પોતાની આવક ધોમે ૫ મે જમાવી હતી. મંડળે અનેક પ્રસંગે રોતાથી બનતી નાણા મદદ પ્રાપ્તે દેલ દિતના કાર્યે માં આપી હતી. મહોત્સવ પ્રસંગે દુલિયા અને નાટક વિગેરીની આવકના મળી મંડળ પાસે ૬૭ ૫૪૫-૧૧-૧૦ રકમ હતી. મહોત્સવને કુલ અર્થ અને બીજા નાના પરચુરસ અર્થ માલ

કરતાં મંડળ પાસે આજે રૂપ૦ આવી છે. નવા અમલદારોની મુદ્દણી ત્યાર માલ કર ચતાં નિચે મુજબ મુદ્દણી કરાઈ.

મુખ્ય : સુશીલા માધી ઉપ-મુખ્યે શતામેન બીમલાઈ. રેવામેન પરેલ, દિવાળીમેન ડાહ્યા, રણપ્રસાદમેન મનજી તથા પ્રુખામેન દેસાઈ.

મંત્રીઓ : શી શારદામેન કેપીટન અને કાંતામેન હાકર.

અમનચી : શીમતી દિવાળીમેન ડાહ્યાભાઈ દિરામેન દેસાઈ.

સચોડ : સીતા દુરેશીવા. શર્મા પટેલ, વિલાસ, જલેતા, હંસા દેસાઈ, શાંતામેન દવારામ, શાંતામેન નરમીકબાઈ, રુપીમેન નોતમ આઈ, સુવિતા દેસાઈ, અણીમેન જ. પરેલ, અવધી દેસાઈ, અપામેન હ પરેલ, અપા. ન. પરેલ, કમળામેન અમલાનદસ, મંહામેન હરમુખાઈ, નિર્મળામેન દેસાઈ, પ્રુખા માધી, કાંતામેન પરેલ, અવધતીમેન નરદેવ આઈ, શાંતામેન કાળીદાસ, વજરામેન સોની, અમપૂર્ણી ડાહ્યા, રણપ્રસાદમેન લાખાણી, અણીમેન મીઓ, જ.ણીમેન ડાહ્યાભાઈ.

સરશીકાઓ : શી મેનામેન પરેલ, અમનચીમેન દેસાઈ, હાકરમેન મનજી, ડાહ્યામેન જ. પરેલ, કમળામેન દેસાઈ, અપામેન રણપ્રુખ, ભીપામેન વનમોજી, અપામેન કેપીટન અને અણીમેન રણપ્રુખાઈ.

ઉપરોક્ત મુદ્દણી માલ સભામાં સરનામાં જુના મંત્રી શીમતી પાર્વતી મેન દેસાઈના અવસાનની છઠી નેપ જલ્લુ શીક દરામ તેમના અપાતજને મેલર્યા કરો. અને હેલા ગલ્લુ વર્ષ થી સભાઓ મટે તેમજ સરનામાં કામ મટે મને ત્યારે પોતાની "પરેલ હોલ" ૫૮૫૨૨૨ દેવા મટે શી અને શીમતી અવતીલાલ પરેલને આભારિ માનવામાં આવ્યો હતો.

સ્પોટર્સ

કરાચીમાં રમતી ક્રીક એમમાં

હતીર મહમદે કુનીમને રોડા સોડી નેનો રોડા ૧૯૬૨ રન કરી રમાયો છે. આ પરેલના રોડા એમેન જે એ ૫૫ વર્ષના હતા અને હા કલાક માં ૫૫૫નો રોડા કર્યો હતો.

હતીર પાંચમાં બેસ્ટ મેન છે જેઓ એ ૫૦૦ ઉપર રન કર્યાં હતાં. બીજા બેસ્ટમેન (દોહ) બી. બી. નીમમારકર, જેઓ ૪૪૪ રને માહારાષ્ટ્ર વિરુદ્ધ પુણેમ ક્રીકમાં ૧૬૪૮-૪૬માં છલ્યા હતા. કરનલ બીલ (ગ્રાઉસીયર) અને ૪૩૭ રન ૧૯૨૭-૨૮માં કર્યો હતો. આમાં મેહલીરને (ઈશ્ક) ૪૨૪ રન ૧૮૬૫માં કર્યો હતો.

વધારેમાં વધારે રોર, ૧૨૮૦ ૧૮૬૬માં હા કલાક ૫૦ બીનીટમાં એ, કરાચીમાં રમતી ક્રીક એમમાં મું. બે.કોલીનસે કર્યો હતો.

માસ્ટર પ્રધર્સ (મી.) લીમીટેડ

અલ અલર્ન નાવલન, રેલ્વે તેમજ સુવરાલ કાપડ, સીસે લાખરો અને પુરા મટે લેલમ અલના હલન બર્ડો, પ્રુકોવર, કારમીવનસ અને અપ્પાએ મટે-હરીક, બીન્સ, બેન્ડેસ, ચોલ્સ નેપજીન્સ વિગેરે.

હેલે અલના આલ મટે લખાસ કરના બહામવ્ય, કડ વેરક સ્ટીટ, જેહાનીસુખર્મ. ફોન : ૮૩૫-૬૭૮૬ — બેલકસે ૧૫૪૯.

પુરા અબર

તમારા ખર્ચેલા પૈસાનું પુરવવતર મેગવો. દેશમાંથી આવો કે દરિયાપારથી, કરવા માટે આવો કે બીજનેસ અર્થે, પણ દરબાન આવવાનું બને તો ઉમંમ બેર આધ્યા આવો.

પણ કયાં ?

નામ અને શરનામું તમારી કાયરીમાં લખી રાખો

માઉન્ટ એવરેસ્ટ વેલ્ટેરીયન લોજ

૧૨૬-૧૨૮ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, — દરબન. — ફોન : ૬૭૫૭૨.

કારણ

આ એક એવું સ્થળ છે કે જ્યાં સ્વસ્થતા, સુવડતા, સુખવસ્થા અને આરામના હર્શન થાય છે અને જ્યાંથી સ્ટેશન બબર, બંદર નજીક પડે છે જેથી સમયનો અચાવ અને કરવા કરવામાં મોજ આવે છે ?

- (૧) બહાર ગામ કે પરદેશથી આવનાર પેસેન્જરો માટે અગાઉથી અબર અપરો તો રહેવા સુવર માટે ફીક્સેશન થઈ સામે.
- (૨) બોજનના પ્રબંધકરે જાતિ કેપરેલ સ્થાવ છે.
- (૩) લાન્ન અને તહેવારો માટે ફેકે જાતની સ્પાકિટ, સાપીક મીસાઈ શુદ્ધ બીમાંજ બનાવીએ છીએ.
- (૪) બહાર ગામના એકંદેરે પુરતું ક્યાન અપવામાં આવે છે. એક વખત બોહર આંધી આવી કરવા બતામજી છે.

સબ અસંગે બાટે

અમને મળો.

કુરતી જમણનાં અને રમેસપ્રિટ કીએ.

જો કેપીટનની અંગત રેમરેન્સ નીચે પ્રતિબદ્ધતા અને રેસીડેન્સીમાં રાઈ
પર જમણનાં તમારે પ્રમોશનની રેસીડેન્સીમાં અને કન્ટ્રીમાં રહેશો.

કેપીટનસ બાલકની હોટેલ

(બી કેનર મીમ્સ હાઉસ)

જે અને રેસીડેન્સીમાં રહેવાનાં પ્રમોશન - ડરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૪૪ રેસીડેન્સી: KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

પ્રમોશન, પ્રમોશન, પ્રમોશન અને કન્ટ્રીમાં રહેવાનાં

કોરુતી અને કોરુતીમાં રાઈ પસ બાલકની હોટેલ રેસીડેન્સીમાં અને કન્ટ્રીમાં રહેવાનાં

કોરુતી, આર, મીરી, કુરુતી, અરુતી, પ્રમોશન, પ્રમોશન અને કન્ટ્રીમાં રહેવાનાં

કોરુતી, આર, મીરી, કુરુતી, અરુતી, પ્રમોશન, પ્રમોશન અને કન્ટ્રીમાં રહેવાનાં

કોરુતી, આર, મીરી, કુરુતી, અરુતી, પ્રમોશન, પ્રમોશન અને કન્ટ્રીમાં રહેવાનાં

કોરુતી, આર, મીરી, કુરુતી, અરુતી, પ્રમોશન, પ્રમોશન અને કન્ટ્રીમાં રહેવાનાં

Phono : 33-9032. 26 Berkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફરુદ

આંખમાં આંખમાં, હાલમાં આંખમાં, રતામાં અને મુરખની પ્રાસમ
આંખમાં છે, આંખમાં પેની ૧૦ રતામાં, હાલમાં રેડી. ૧-૨ રતામાં.

પ્રાસમ નંબર ૧ રેડી. ૧૦, નંબર ૨ રેડી. ૮ ૧૦૦.

કુરુતી અને રેસીડેન્સીમાં રહેવાનાં આંખમાં, પ્રાસમ આંખમાં રેડી.
૧૦-૨ આંખમાં અને રેસીડેન્સીમાં રહેવાનાં આંખમાં, ૧૦-૨ આંખમાં.

રેસીડેન્સીમાં, પ્રાસમ આંખમાં અને રેસીડેન્સીમાં રહેવાનાં આંખમાં, પ્રાસમ આંખમાં રેડી.
આંખમાં આંખમાં રાઈ પસ પ્રમોશન આંખમાં પ્રમોશન.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P.O. Box 251. DURBAN.

ફરનીયર! ફરનીયર!! ફરનીયર!!!

મોટરમાં મોટર, મોટરમાં મોટર, મોટરમાં મોટર, મોટરમાં મોટર, મોટરમાં મોટર,
મોટરમાં મોટર, મોટરમાં મોટર, મોટરમાં મોટર, મોટરમાં મોટર, મોટરમાં મોટર,
મોટરમાં મોટર, મોટરમાં મોટર, મોટરમાં મોટર, મોટરમાં મોટર, મોટરમાં મોટર.

—મોટર, મોટર અને કીચન ફરેસર—

જો કોઈની રેમરેન્સ નીચે રહેવાનાં આંખમાં, પ્રાસમ આંખમાં રેડી.
આંખમાં આંખમાં રાઈ પસ પ્રમોશન આંખમાં પ્રમોશન અને રેસીડેન્સીમાં રહેવાનાં

L. MISTRY

61 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2526.

હોલની મોટરમાં મોટી વિખાની કંપની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડિયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એક જ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી બલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન - નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતની વિમાઓ અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. ઓ. મોક્સ ૧૯૧૦.

રેસીડેન્સી : ૧૧૧ ઇલેવનથ એવન્યુ,
ડરબન.

રેસીડેન્સી:

ઓફીસ : ૨૫૮૪૫
રેસીડેન્સી : ૨૬૪૧૩.

નારી જગત

નગે નગે બહેને

વિનોબાજી

હિંદી સીમાનું એક ખાસ શ્યાન છે. હવે હવે નવું શુને, હોનો પ્રતિદાસ છે. એમાં સીમારના છેવળમાં મજા નામે સીધી જઈ રહે છે.

સીધી પ્રથમ છે થી જુલું લખવાનું. સીમાર માટે એમને જે કંઈ છે તેનું સ્વરૂપ આપણે પાંચ હળવે વર્ણવી શકીએ કેરીએ છીએ. સીધીના, વચા હરણ પ્રથમે સીધીને જુલુંને ચોક્કસ. "તારા પિતા મારા ડાહ્ય છે" કહ્યું તારા કે ચોખ્ખાન પ્રિય." ચોખ્ખાને જે પ્રિય છે અને જેને ચોખ્ખાને પ્રિય છે. થી જુલુંને ચોખ્ખાને પ્રિય છે એ માત્ર તારાને આર અને પ્રિય મતાવે છે. સાઈ નાની સીમાર માટે એમને જે કંઈ કહે છે તે ચકા-આરત, આરત આવી મરોમાં દમેસ માટે અમર રહેશે.

આ પછી મહાવીર સ્વામી થવા એમના સંપ્રદાયમાં સીધીને સમાન શ્યાન મળ્યું. પ્રથમ જેટલાં જ અધિકારી જેન મર્યાદાં સીમારને આપવા માં આવ્યા છે. આ અધિકારી આપવા સીધા, એકિત નહીં. આ કારણે મહાવીર સ્વામીના પ્રથમ હિંદી દત્તાં સીધીને વધારે સીમાર હતી. એજ પ્રથમ આને પશુ થયું છે.

મહાવીર સ્વામી પછી ૪૦ વર્ષના આરતમાં સીધી થવા. એમને માનતાં સીમારને સમાપ્ત ન આપવો. પ્રથમ એક દીવસ એમના એક માનીતા દિવસ આનંદ એક સીમાર આપવા સીધીને જુલુંને આપવું કર્યું. અને સીમારની સીમાર એ સુખતાને જુલું સમાપ્તને આપવું કર્યું.

શરણુક પ્રમથકના સંપ્રદાયમાં એકજ સાધરી હતી અને તે તેમના પત્ની કારણેની પશુ મરો સુધી આ સંપ્રદાયમાં એમને દક્ષા આપતી નહોતી પશુ દક્ષામાં તાર એક નવેથી શરણુક માટે એમને દક્ષા આપવાનું નામો કંઈ છે.

સમાપ્ત થી જુલું અનેક સીમારને કુચોના પંચમાથી સમારી અને ભક્તિ માધર્માં પ્રથમ અને સીમાર એકજ સપાટીને સાધી સમાપ્ત અને નિર્લેપ બાવે ભવત, વિષમવ્ય.

સુકાર્પીમ, હનકમ રાજ રીદેન્સ, બાપ્તિસ્ટ, રેવન્યુ કમીશનર અને પ્રમથોરુસ માટે પ્રથમ:

અમર, વીકુલ

૧૨ આઈસી આઈડ, ૩૮ માર્કેટ રહીટ, ફોરનર કાપ્તોનર અને માર્કેટ રહીટ, એકાનીકમ, ફોન ૩૩-૧૧૫૪.

સુખની શોધ

આ નવ જાતનો અનંત પ્રમાણે 'સુખની શોધ' માટે છે. અમત માં જે કાંઈ પ્રવર્તિ થયું છે અને થવા ની તેના સુખમાં પશુ આ શોધ જ રહી છે.

ઉદ્ધિને રમિકર તે સુખ, આરમિકર તે કુખ આ આમ પ્રથમે ઉદ્ધિને મમતી વસ્તુઓ મેળવી આપવા માટે માનવે કેટલેકો પ્રયત્ન કર્યો. કાચ પચવી પ્રયત્ન: તેમાં પૂર્વ ન મધ્ય તે: પર્યુને ઉપયોગમાં લીધાં: વિદ્યન સુખમાં તેજે મંત્રને કામે લગાડ્યાં. આ બધુ જ ઉદ્ધિને સુખની અતુલ્ય આપતી વસ્તુની પ્રાપ્તિ માટે અને તે પ્રયત્નો આવી જ રહ્યા છે.

પશુ રું ઉદ્ધિને જે મમે છે તેમાં જ સુખ છે અહીં એજ સુખની આપતી વાત છે. માણસ જરા જે વસ્તુને તેજે શોધી શક્યું છે, સુખ કરતાં જીવ વધારે અમતની તીજ છે અને તે આનંદ સુખ એ તેા પ્રાપ્ત સાચા આનંદનો જ આભાસ છે. આ ભાસ પશુ નથી. સુખની સાથે કુખ નોડાવેલું છે. એટલે વિકસીત માનવે નવે પ્રમાણે આરંભે સુખથી પર એવા આનંદની પ્રાપ્તિ થાય. આ આનંદ અદ્વિત વસ્તુવત છે. તેને ઉપયોગમાં માટે નથી તેા અન્ધોની અંધ છે નથી તેા સાધન સાધનોની અંધર પશુ આનંદમય જીવન એક એવી વાત છે કે જે કુખ ઉપર વિવિધ મેળવે છે. અને સુખના અતિ રેકથી હવેકાં જતા માનવને વિચાર કરવો કરી કો છે.

એક માણસ વસ્તુની પોટલી લઈને ચાલે છે. તે ધારી મથે છે. ખીંભે માણસ રસ્તેથી પસાર થતાં તેને જુલું છે. તે પેલાની પોટલી ઉપાડી લે છે. એમને તેના માથે આર છે સીમારને તેના આર લાવે છે. પશુ તેના દિશ માં આનંદજ રેલાય છે. આમ કુખ આનંદમાં ફેરવાઈ જાય છે. એટલે માનવજીવનની સાચી પ્રગતિ સુખની શોધ કોઈ હો નહિ. અંધર એક પમથિય તરીકે તેના ઉપયોગ થઈ હાં: પશુ જીવનની ખરી મજા તેા આનંદમાં જ છે. તે ક્યાં છે? સામાં છે?

દાનાઈ

સુધીમાં આવેલ સ્પીકરએન્ડ મેટેડ એ ના છનીવા સહેરમાં એકાને નામ નો પેસાદાર માણસ રહેતો હતો. તે જરીન ભોગ ઉપર આવતાર જીવનમાં કાંઈ બાકી રાખતો ન હતો. તે સહેરમાં મુરો નામનો એક જરીન જીવાન રહેતો હતો. તે એક વિવસ જરીનનું ઉપરાણું લઈને એકાનેની સામે થયો.

એકાને એનું અનું વર્તન ક્યાંથી અંધે? તેજે પોતાના પેસાદાર મળે મુરોની જે કાંઈ થોડી થણી માથ મીઠા હતી એ લખી લખા કરી દીધી અને મુરોને આરિકા દેવનિશ્ય કરાવે!

મુરો તેા સાહસિક અને દિંમત થાન જીવાન હતો. તે આવી આરત થી જરાયે ડર્યો નહીં. તેજે તેા આ-દીકામાં વેપાર શેખમાર ખેડી આરી મિલકા ભેગી કરી.

હવે એવું જન્મ્યું છે. એક દિવસ એક મોરા જીવાન તેની નજરે પડ્યો. તેજે તપાસ કરી તેા અજન્મ્યું છે, તે મોરા જીવાન બીજું કોઈ નહીં ને અમત્યારી એકાનેની પ્રગ હતો! એટલે મુરોએ એના સાથેક પલે મર્યો અને તેજે મોરી રમ આપીને એકાનેની ના પ્રથમે કુદામગીરીમાંથી મુક્ત કર્યો. પછી મુરોએ તેને કહ્યું: "બાપ, હવે રાહજીવીથી રું વારે રેલ જ. તારા પિતા હવે મરો થયો છે અને પ્રુગ અસકત પશુ થઈ મર્યો હતો. એને ધારી અંધર કરી જ. તારા પિતા ને મારા પ્રથમ કહેજે."

-૦-

બાણુવા એમ

સાદીના મામ પર રમિકા એખા થસવાથી કાચ સહેકામ્પી નીકળી બસે

જરી અપુપર આજનો રાજ ચોપક થાયી કાંઈ દુર મરે.

મરમ કરેલા તેલમાં વિતીયર-કરોડ અરમે બામે ભેળવી પ્રુખ હવાની દુનિયરને લગાડવાથી દુનિયર પોતીસ ની અજ જારે છે.

અમરત દીદમાં મેળના રાં કુલર બાળકો જન્મે છે.

સુવર્ણ ઓકિતકો

સુખ જ એક એવું છે કે તમારી પાસે એ ન હોય તોય તમે એ ખીંભને આપી છો પેર.

માફને અર્થ આદત હોય છે કે એ ખીંભ પવ નામે ઉપકાર કરે છે અને એની મર્મના આજ થયી માળની કરે છે.

અદ્વિત રમકડું

લે. કરસનદાસ પ્રજાપતિ (ભેખખ)

(વિષય: સી મહેર સુખમતી શાળા)

બધુ બખીએ હા પડી, "મામા બાપી હો રમકડાં, અમરી અને એ નથી, રમેક પાસે કેટલા ભથા! અમને ન રમવાનું એ, બીજા કેવા કરતાં-નુરતાં! નાપુ જરૂર ભેકાએ આને, હવે નથી અને રહેવાના." બાપુ છે, "આપી રમક, હા, એવું રમકડું તમને, કરી તમે ન ભેકું હોશ, વાહ! વાહ! છે" તમે! જા. રમકડું એવું છે તે, "બાપુ" પશુ સાથે રમતા. "એવું અદ્વિત એ છે તે! બાપુ" પશુ સાથે રમતા. બાપુ કહે છે, "અંધીર જરૂર છે. હું બાપી હો રું તે." એમ તેની પેટી ઉપાડી, અંધ વાંદરાં વાળું થાવે છે! "જુઓ આ રમકડું રમકડું, તમને એ મમે છે!" "અરે, વાહ રાં આ તે કીડ, એમા જણ વાંદરાં છે!" "હા! એ જણ વાંદરાંવાળું, બાપુ" હમેશ સાથે રાખતા, આ વાંદરાં થણા છે સમજું, ભણે, એ: એ રું રેતાં રેતું" અંધ કરી એ રે: વાંદરાં, સીને વિષામજુ રે છે: "કરી કાંઈનું ભૂઈ ન ભોલો, સીને બાપી કલત પંથે: બંભે કુખ્ય હાજી કહે છે: "સાં રાં ન રેતું જુઓ" કાન નજ કરેલો, દિશ રે છે: "સાં કરી ન રેતું સ.ભલો." છે ને રમકડું રમકડું, નહીં આપું હોવે રાં પાસે, એ મરી તમે રમને બાપુ, થાવે દિશ એવી કાને."

૦ બાપુ નામીટ.

સ મા ચા ર સં ગ્ર હ

—ભારતે બીજા પંચ વર્ષિય યોજનામાં સમગ્ર મધ્ય ભારતને કાંચ કુદરતી નદીઓ કાંચ છે.
—યુનાઈટેડ પ્રોગ્રેસ રાજકોટમાં આજે ત્રીસ બાળકોની કેરી બોલાયો.
—જુદા મુખ્યમંત્રીએ આગાહીમાં રાજકોટ જાણે છે અને રાજકોટ મરે છે.
—આવનમરમાં એક કોલોનીયલ નગર થશે કે જેમાં ભાત ભાતના કોલોનિયલ વિશ્વવિદ્યાલયો.
—વિદેશી બંદીગણના કારખાનામાં સહકારથી મુખ્યમંત્રી શ્રીનીલ રોય કા. ભારતમાં કાંચ બંદીગણો ભાગવવા કારનાર છે. જેમાં મારે એક પ્રાઇવેટ બીઝનેસ કંપનીની રચનાના કારનારો આવશે. આ કંપનીની ચાલુ આકારે પચાસ લાખ રૂપિયાની હશે. અને સમગ્ર યોજના આકારે કા. એક કારનારી રહેશે. જેમાં વિદેશીઓની ભાગીદારી આકારે સમાવ રહેશે.
—સુભાષ પાંડેની પંચોત્તરમાં વાહર પદ્ધતિમાં મંત્રી ભરતે ના કુદરતી કાંચકો તેમ, તેમ જ મરે જળા આપ્યું છે.
—મુખ્ય રાજ્યમાં પંચોત્તરમાં ભાત મુદતથી મારા મકાનમાં પદ્ય કારનાર છે.
—રાજ્યમાં આ વરસે પાંચ સારી થશે એમ મનાય છે. જેમાં આરોગ્ય મારકલામાં આવી મરે છે.

—કુ.પી.માં શ્રી જુગલાલજીએ મુખ્ય પ્રધાનોના રાજનાપાથી કોમિશનિમાં પદી છે.
—કોમિશનિમાં કોમિશનિમાં મરે ભારે મુદતોને આપવાની અને રાજકોટ આપવાની ભારત સરકારને મુદતમુદત કરી છે.
—જમશેદપુર પાસે તામાના ખડકોની કારખાનામાંથી "યુરેનિયમ" મળી આવ્યું છે.
—કેરળ સરકારે કેરળમાં જળ તંત્રી, અને એમ વરસે કોવાની ભારતના કરી છે.
—નામપુરની કોમિશનિ પરીપદ વખતે શ્રીમ રાજકોટ કમિટી રો. રાખેલા હશે તે વખતે મેદનીએ મેદનીમાં તરફ મરે કરી ભારે એમને અને ભાગીદારે જવાબમાં પોલીસને ભારે મરે કરેલા પડેલા હશે. જેમાં ક-નેટલા સોમા મનાવા હતા પોલીસો અને રાજકોટ સારે પદીત નહેર અને મુખ્યમંત્રીના વધ પ્રધાન મોળાને પદ્ય મેદનીને રાજકોટ પ્રત્યક્ કરી હશે.
—ચીનમાં પદીનું સમાવ મે.જી કરી વળતા ૧૦૦૦ આપનીએ કપડાને આપને મરણ પામ્યા છે.
—જળવંતરામ મહેતા ભ-મુજારો ૧૭ પદીના નમોરોમાં આવશે. તેમાં કોમિશનિના આગળ પડતા કામ કરનારા કોમિશનિના કારકિર્દીના કોમિશનિ પરીપદીની તે ભારતમાં કરવા મરે છે. આ પ્રવાસ ૧૭મીથી ૨૭મી ફેબ્રુઆરી સુધી મરે. તેમાં મારામતકારે પદ્ય ભાગના છે.
—કોલની જે નવી ભાગે કન મેદની ફેબ્રુઆરી ૨૨મી ભ-મુજારીથી ભારત મરે. આ ફેબ્રુઆરી ૨૨મરે કન મેદની એક વિવરમાં ભારત કરશે.

વિનોબાજીની રમુજ

વિનોબાજીએ એક સમાચાર કામળમાં લખીને કેટલાક કામો પુરનામાં આવ્યા જેમાં પદેમો સમાવ આવેલા હતા: 'સું તમે ભારતીય સમુદાયમાં જન્મ મર્યાદા છે।' વિનોબાજીએ કહ્યું કે: 'સું તમે પદેમો સમાવ આવેલા હતા: 'સું તમે ભારતીય સમુદાયમાં જન્મ મર્યાદા છે।' વિનોબાજીએ કહ્યું કે: 'સું તમે ભારતીય સમુદાયમાં જન્મ મર્યાદા છે.'

પાઇન સ્ટ્રીટમાં મોટી આગ

કરજનની પાઇન સ્ટ્રીટમાં આવેલી કંપા દાસમની લાગણીના વખતમાં યનીવારે ૧૨૦ વાગે એમને એક મેદનું કુપ કાટવાથી આગ ફેલાય મરે હતી. આ આગે સમગ્ર ૧૫-૨૦ કમરનું કાટવા કરીને ભાગવાય છે. આગ સમગ્ર મધ્ય કામના ભાત પ્રધાન પદી કામમાં મારી ભારત હતી. અને એક સપોવાર સવારે મુખી નાનાવાળા એક પામ્પી ભારત કરનાં હતાં. કામ દાસમની પેદી વળી મુખી અને ભાગીદારે ભારતના ભાગલ મેદનારી છે. આગે એકદમ સવારે કુપ લીધુ મેદન કરનાં કામ વખત પામ્પીની કામ દાની મર્યાદા પામી. આમની ભાગલા એક આગમાં ૮૦ કુદ કરી મરે હતી ભારે મુખી ૧૫૦ કુદ કરી મરે હતો.

વેલ. નો. ૫૪૦૦ — રેલીશન ૩૩-૫૪૦૦

ભગત બ્રધર્સ (પ્રા.) લી.

૧૪ ફેબ્રુઆરી,
જે.સી.ની.એ.એ.એ.
હોલસેંટ અને રીરફલ બર્મિન્ગ અને ઇન્ડોરમાં
આજે ફરીને કમરે ભાં પડિયન અને ઇન્ડોરમાં કોમિશનિ,
કેરી આધારમાં નાંખવાના ભાત ભાતના મેદો-ભારતે,
ફેબ્રુઆરી સ્ટીલ, પીત્તળના અને એલ્યુમિનિયમના
વાસણે-કામ અને પદાર્થોની જમડીઓ-
કેરમબોલ અને સ્ટીલના તથા બીજા
અનેક કેરી બીજા કોમિશનિ
આવશે મળશે.

માથે બાંધવાની કીબન અને વેલુઓ

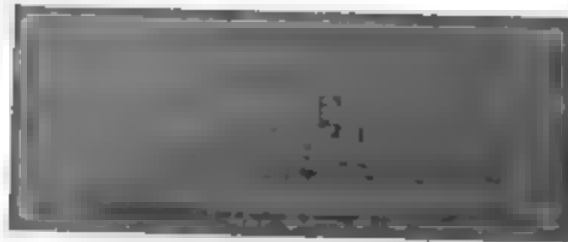
મખમલ, કાપડી, કાપડી, કોલની, રીબન અનેક મેમ, કોલની
અને આઈસમાં મળશે, કામ મેમ અને મોટા કામનામાં આટે
મખમલમાં કોલની મળશે કામો.
અમારે આટે મખમલ, અને મેસમ તથા ફેબ્રુઆરી રોપીઓ કોમિશનિ
ભારે ભાગવાની ભાગલામાં આવશે.
અમારે બાંધવા મખમલ, મેસમ, ફેબ્રુઆરી મેમોરિયાં કુલોની વંચ
ફેબ્રુઆરી વેલુઓ અને અનેક કામના કોમિશનિ મળશે.

કેકાણું : માથે બ્રધર્સ (પ્રા.) લી.

કેરીક એન્ડ ચીલ્ડરન્સ ટ્રેડ મેન્યુફેક્ચરર.
ફોન : ૮૩૫-૭૬૬૧ પહેલી માળે,
મેડિસ પરપાઠ. માર્કેટ મેન્સન્સ
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — બેલ્કાનીસમર્ગ.

બી-આઇ

મુખ્ય કરાંચી અને ઇસ્ક
આકીકાના બંદરો વચ્ચે
મુસાફરી કરે છે.

સ્ટીમર અમરા ૪થી ફેબ્રુઆરી ૧૯૫૬માં આવશે.
અને મુખ્ય ૧૦મી ફેબ્રુઆરી ૧૯૫૬ના ઉપરશે.

મુખ્ય અથવા કરાંચીનું ભાડું.

ફેબ્રુઆરી	મે	જુલાઈ	વખત	પા. ૬૫-૦-૦
ફેબ્રુઆરી	"	"	"	પા. ૧૦-૧૫-૦
ફેબ્રુઆરી	"	"	"	પા. ૩૫-૧-૦

વધુ માહિતી માટે મળો યા ભાગે.

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ (પ્રા.) લીમીટેડ.

૩૬૦ પાઇન સ્ટ્રીટ, — કરજન.
રેલીશન : ૨૦૪૩૩ — રેલીશન કોમિશનિ "કામલ."

સામાજિક ખબરો

શિક્ષકોનો ચર્ચાપત્રીને જવાબ

જયીપત્રી,
ઈન્ડિયન ઓપિનિયન

જયીપત્રી, તા. ૧૨-૧૨-૫૬ ના અંકમાં થી નાનુભાઈ મણીભાઈ દેસાઈનો 'પૂર્વ, પિં. સેવા સમાજને પ્રત્યે જન' લખાયો છે. એ 'સંજ્ઞ' માં અમારે જણાવ્યું થયું છે કે એ પત્ર લખતાં પહેલાં ને દરહાર રાખવી એવું જોઈતું નથી.

એ 'સંજ્ઞ' પત્ર' વાચક વર્ગને ભરમાવનાર લેખાથી પ્રત્યાસે કરીએ છીએ.

અર્થપત્રીએ સાળામાં આવવાની કે વણુ સિધ્ધિ જાણવાની કાંઈ દરહાર ને તરફી લીધી હાલતી નથી. હાલ પોતાની કલ્પનાથી જ મનઃકવતા આ-લેખો કર્યા છે; અને એ આલેખો શ્રેષ્ઠ ભાવે સાળાના શિક્ષકો સંબંધી લેખા થી અમારે-નકલોને એને જવાબ આપવાની અરે પડી છે.

સાચા આદિકાની શુદ્ધ છાંડ કરેલાં પ્રાચીન સમાજ (કે સંસ્કૃત) તરફથી મુખ્યત્વે સાળાએ. ખાનગી પ્રવાસોથી મહાવસત્યા આવે છે. આ સાળાએને સરહારી મદદ મળતી નથી, સાળામાં ભણવા માળગેની શીખથી જ સાળાને 'અર્થ' અમાવશ છે; આ શી નિર્મમલ આવે તો જ સાળા આવી શકે એ રૂબરૂ જ છે. 'દાસવાહ દીકુ સેવા સમાજ-લોકસેવાસમાજ' તરફથી મહાત્મી સાળા જાણે માંથી જારત વિદ્યાર્થવર્ગમાં પણ આજ કારણે માળગે. પાસેથી શી સેવાય છે. માળગેના વાલીઓ પૈકી મણા ૬૨ પાસે, શી આવે છે. તેમજ જોમનાથી શી જરી સાળાની ન હોય તેવા વાલીઓ સાળા સંપત્તિને વિનંતી કરે છે તો તેમનાં માળગેને આખી અર્થવા અર્થો શી આવે છે. તેમજ જોમનાથી શી જરી સાળાની ન હોય તેવા વાલીઓ સાળા સંપત્તિને વિનંતી કરે છે તો તેમનાં માળગેને આખી અર્થવા અર્થો શી થાય કરીને પણ સાળામાં ભણવા દેવામાં આવે છે.

એ વાલીઓ શી જરી કરે એવી વિધિના દોષ કરતાં શી ભરવામાં ભેદભાવી આવે છે, ને કરતા પ્રવૃત્તિ શી કરતા નથી તેવા કેટલાક વાલી-ઓને વલંબાર તારીફ કરી કરતાં કંઈ જવાબ મળતો નથી; અને એ અર્થવા મણુ વર્ગની શી ચડી મણુ હોય છે

તરફ ન છુટકે વાલીને લેખવાની અમને હરજ પડે છે.

માળગેની શી તમા જોવે જોવા પ્રસંગે જનતા તરફથી મળતી મદદ ભેદભાવી સાળાની ભેદ પુરવામાં આવે છે. આને 'લેખારી પદ્ધતી' કહેવી એ તદ્દન ખોટું છે. સાળામાંથી સમાજે 'નરે' કયો છે એ જામ કરી જતાવી કરે એમ નથી સાળામાં એ કંઈ જીમવાઈ ન હોય તો આદર્શ મણાં વાલીઓ પોતાનાં જાળગેને આ સાળા મા શું કારણ કરે મોઝે છે? જળા 'જોઈએ' લે કરતાં વધારે શિક્ષકો' એમને કેમી રીતે લાવે છે? આને સાળામાં મમજન એક હજાર માળગે આવે છે. એકે ધોરણના ૩૦ થી ૪૦ સુધીના બળને અને મણુ મણુ વિભાજ કરવા પડ્યા છે. આવા રેજ વગેરે માટે રજ શિક્ષકો 'વધારે પડતા' હોવાય અમારે

રજેશથી શિક્ષકો ભેલાની સહાતા નથી. શિક્ષકો માં થી એકો સાળા હોડી ભાવ તેમની જગ્યા પુરવા માટે, તેમજ માળગેની સંજ્ઞા વધતી રહેવાથી વણુ શિક્ષકો માટે આ રેજ માંથી જ સુચિત્તિત બાધ-બહેનોમાંથી એકો શિક્ષક તરીકે જોડાવા શાણ કે.૫ તેમને શિક્ષક તરીકે રાખવાની અરે પડે છે. આવા શિક્ષક બાધ બહેને પણ સાળામાં ને રૂબરૂ અને અણુ-ભવી નરીશક અને શિક્ષકો છે તેમની પાસે માનદંડન મેળવી લે છે. અર્થ પત્રીએ કેટલાક શિક્ષકોની બાપા સંબંધી રીકા કરી છે, તે 'રેશમાં' જણુક છાંચાના કે અણુક રૂબરૂનાં શિક્ષકો છે માટે કલ્પના જ કરી લાગે છે. કારણ અમારી જણુકમાં એવા જોઈ શિક્ષક આ સાળામાં નથી.

સાળાની સંજ્ઞા ભેતાં હજી સમાજ ના મહાનર્થ સમાવેશ મણુ સહતો નથી, તે માટે સાળાના એ વિભાજ કરવામાં આવ્યા છે; ને એ જીએ નિકામ ફોડસમજમાં આવેલી મવન' મે-ટ સાળામાં સમાવાય છે. આથી કેટલાક કસાસો ભરેરના ચકાવાય છે. એ બને રજો રેખરેય રાખવા માટે એક નરીશક-ઈ-રેપેકટર રાખવામાં આવ્યા છે; તેથી અંગ્રેજ સાળામાં સમાવે જઈ આવ્યા પછી બધેરે પુરતો સમય મેળવી કરે છે

આ દિવસે, માં સાળાની વાપીશ પરિક્ષા બાલતી હતી ખીજ દિવસની પરિક્ષાના પ્રશ્નપત્રો અંગે મુખ્ય શિક્ષક ને 'ભારત કારકા મંદિર'ના 'પિન્કી-પાસને મળવાની અરે લેવાથી ભર્મ અમા હતા. એટલે કે સાળાના જ કામકાજ અંગે ભી જવાનું ચવાથી લે અર્થપત્રીને 'સવાજણુ વણે રસતામાં' મળ્યા હતા. અને તે એ વચ્ચે કાંઈ ચાતચીત મોઝા મવા માટે મણુ નહોતી, આ 'સાળા' 'સમાજ' તરફથી ચાલે છે. એમાં સમાજના સર્વ વગેરેમાંથી શિક્ષકો સેવાય છે. જોઈ 'લોકસેવા' જળા ઉમેદવારને વણે દીકુ એપાર્ટ-કેના ધોરણ પર વણુ ખાન' આથી જણેવ શિક્ષકને સેવામાં આવ્યા હોય એવો કાખસો હજી સુધી બન્યો નથી.

ભી. આં. જા. વિદ્યાર્થવર્ગ શિક્ષકો અને શિક્ષિકાઓ.

નવી સાળાનું વાસ્તુપૂર્ણન

જાનીવાર તા. ૧૭મીનાં રજબની કારીવાવા દીકુ સેવા સમાજના નવી સાળાના મહાનર્થ વાસ્તુપૂર્ણન થયે. સમાજે મણીધાજ વાલજ સાળા અને કારીવાવા દીકુ હોય રજબનું ભાલી છાન મહાન કરીક ફાઉન્ડેશન પર બળુ છે જાનુઆરી રજમીથી કર પતા નવા રેગવણીના વર્ષથી આ સાળાઓ ઉધરી મુકવામાં આવશે.

આભાર

કેપટાઈનનાં નરોતમભાઈ નામુભાજ ના સુપુત્રી કમળા જોવેનું અકસ અમાનક મણુ રજબનાં તા. ૪-૧૦-૫૬નો રોજે મણુ હજી-કુલને મણેવા કુખમાં અનેક બાધ બહેનોએ દિવાસો: આપ્યો હતો તેમનો તેમજ અત્યેષિ પ્રાર્થનામાં. પંદીત શી નરેશભાઈ વિદ્યાર્થકારના સહકાર માટે તેમનો, રજબનાં થી મણીવાસમ.ક મારજમાઈ અને ભેડીશમીનાં થી મંગારામભાઈ, અને કેપટાઈનનાં અનેક બાધ બહેનો કે એકોએ આ કુખ્ય પ્રસંગેમાં મહા અને દીકાસો આપ્યો હતો તેમનો થી નરોતમ ભાઈ અને તેમનાં થર્મ પાલી કારીક આભાર અને છે. રજમરજનો પાળજ કુકુખીએ, એ અને સરવાએને એટા આપી હતી.

અધિનવ રામાસણુ

રામાસણુકુ સુનિ સંતપાલજો કરેજ રજાતર. આ પુરતક થર્મ વાચવા લાયક છે.

જીમલ થી. ૫-૬ વીરેન જાયે.
Indian Opinion,
Private Bag,
Durban, — Natal.

શુભ પ્રસંગો માટે મેટ !

સીઓ અને પુરપો માટે

ઘડીયાળ !

૧૬, ૨૨ અને ૨૫ બજાસનાં
ઓરોમેટીક હેલ્વેટર.

- રેમર
- રેમરી
- લોકો
- રસર

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરપોનાં શર્ટ, સુટ, પાયજમા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બોર્ડસ ૫૬૮૮, ફોન ૬ ૮૩૫-૨૬૦૮

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, બેલાનીસબર્ગ.

હમણાજ આવેલ શીપમેન્ટ

ફ્રેક જાતની અગરબત્તીઓ જેના કે "બજે રોક" જેટલે એક
કેન્ડીના, અસોશિયેટેડ, સુમધી શાશી, ચામેલી, જતા મંગેલાર,
વર્સલી, કબુ કરનાર વિગેરે. અમારા પ્રાઇસીસ્ટ માટે લખો. (અમે
ફ્રેક કીની અગરબત્તીની અગરબત્તીઓ રાખીએ છીએ.)

ખાસ ઓફર

ધોમક સીલકમાં રહી ગયેલ

મુખ્યનો બદલો લીધો હવે ૧૧-૦૦ રતલ ૨ ની ટીન

" સુગી કચરો — ૮-૦ ૦ ૧ ૧ ૧ "

રોકેશીયાના આહરોને રપેસીયલ ઓફર

લીધે આફ ૭ પેની રતલ

લીધે કમર ૭ ૩ ૩ ૩

આખા કમર ૭ ૩ ૩ ૩

પોટી કમર ૭ ૩ ૩ ૩

નાની ૩ ૩ ૩ ૩ ૧૦ પેની રતલ

આલે બરોબર પેક કરી

અલવીશું.

ઓફર સાથે પેસા બોલવા

વિનંતી છે.

અમે નીચેની વસ્તુઓ કાપરેક્ટ હાથેઈ કરીએ છીએ.
આલ સાથે અને કીડાયત સાથે મળશે. અમારા પ્રાઇસ લીસ્ટ
માટે લખો :

કોસા અથા, બકામ, બેલ્લી, પોવા, અમર, સેન્ડા સોપારી, કાચી સોપારી,
કોલી સોપારી, બેળ, અમીલી, કાચો, કોમ, અમર, ફેક જાતની કાચી,
અથાનો આટો, અડનો આટો, પાણીવાળા નાળાએ, વરીવારી, છા, લીંગ,
ચેલી, વાલ, અમરો, સુવા, લીમેન, ધાણા, ધાણા લાલ, આખા અરબા,
નારીયેનો છુકો, રાજઅરો, અસખસ, કળદળ, વિગેરે.

K. HARIBHAI & SONS (PTY) LTD.

Direct Importers : Wholesale & Retail Merchants.

81 Victoria Street, — P.O. Box 2156 — Durban.

Telegraphic Add. "BHAISONS"

રેકોર્ડ વેચાણ

ઇન્ડિયન રેકોર્ડનો હાલનો વેચાણ ભાવ એક

રેકોર્ડની ૬ શીર્ષો છે.

શીર્ષો	શીર્ષો	શીર્ષો	શીર્ષો
અમેલા	૫ રેકોર્ડ ૩૦-૦	હાલતમ	૫ રેકોર્ડ ૩૦-૦
ભાડુ	૫ ૩ ૩ ૩ ૩ ૩	કાંકા દહન	૫ ૩ ૩ ૩ ૩ ૩
રેકોર્ડ ખેટરોઈ	૫ ૩ ૩ ૩ ૩ ૩	સંગીતા	૫ ૩ ૩ ૩ ૩ ૩
કાળજ	૫ ૩ ૩ ૩ ૩ ૩	મિલાપ	૫ ૩ ૩ ૩ ૩ ૩
મધાર	૫ ૩ ૩ ૩ ૩ ૩	હમલેન	૫ ૩ ૩ ૩ ૩ ૩
બોલાદ	૫ ૩ ૩ ૩ ૩ ૩	ખાલ	૫ ૩ ૩ ૩ ૩ ૩
મોલી કાલિસ	૫ ૩ ૩ ૩ ૩ ૩	એક કંપક	૫ ૩ ૩ ૩ ૩ ૩
મરતાની	૫ ૩ ૩ ૩ ૩ ૩	હમ્લા-મુલ્લા	૫ ૩ ૩ ૩ ૩ ૩
પૂળ	૫ ૩ ૩ ૩ ૩ ૩	નોનવાન	૫ ૩ ૩ ૩ ૩ ૩
તરાન	૫ ૩ ૩ ૩ ૩ ૩	હરિ-દહન	૫ ૩ ૩ ૩ ૩ ૩

સુચના:—પાછળથી ઓફર આપનારને રેકોર્ડ માટે
નિરાશ થવું પડશે,

વી. પી. પોસ્ટેજ અને પેકીંગ ખર્ચ શી. ૭-૬.

મળવાનું ટેકાણું :

ભારત મ્યુઝીક સલુન અને બુકસેલર્સ

૨૮૬ એ સ્ટ્રીટ, — ૬૨બી.

(સાહ-બકાન કિતેમા સાથે)

શ્રી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આમ

અકસ્માત

તથા હરીયાઈ માલને

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાન

કામ કરે છે.

ખાસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રૂસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ એન્સલીફ રોડ — બોક્સ નંબર ૪૭૬ — હરબન.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

*There never was yet
a truly great man that
was not at the same
time truly virtuous.*

—Benjamin Franklin

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903. Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1946.

No. 3—Vol. LVII.

Friday, 23rd January, 1959

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

Ghana Soon To Be Republic

ACCRA. **DR KWAME NKRUMAH**, Prime Minister of Ghana, said that he hoped to establish a High Commission very shortly in South Africa. His Government was opposed to South Africa's apartheid policy and "shall do everything possible we can to see that this policy does not spread. But the steps we take will depend on circumstances."

He added that he hoped very soon to make Ghana a republic, "because I feel that it is in the mind of Africans."

He went on: "But we have still to decide how we are going to work it out. It will be for the country to decide."

At a Press conference to journalists and Press attaches from many countries on his return from a three-weeks visit to India and the United Arab Republic, Dr. Nkrumah declared that

Africa was on the March against colonialism and there could be no turning back.

Colonialism is said to be bankrupt," Dr. Nkrumah said. "And if it is bankrupt, then the masses must see that change takes place."

He described the Ghanaian Government's measures to "enable people to see and hear how Africa is on the move."

Broadcasting

Plans were on paper, he said, for external broadcasting and television and the Government was also doing its best to arrange for news-reels to precede cinema programmes.

Dr Nkrumah told a questioner that the proposed vast Volta River project for producing bauxite and power in Ghana would be pushed forward and he hoped to be able to say more about this next month.

The Prime Minister said he expected to announce some Cabinet changes in

the next few days or so. These, he said, would be few and designed mainly to get local things done more efficiently and quickly, he himself would still retain the Ministries of Defence and Interior.

Russia

He said he hoped to visit Russia, China, Pakistan, Burma and Ceylon, probably a few months after the Queens visit to Ghana later this year.

Dr. Nkrumah reiterated his Government's earlier statements that there would be no court trial of the two Opposition United Party leaders, Messrs. R. E. Amponsah and M. K. Apaloo, now held in preventive detention for allegedly conspiring to kill or capture him (Dr. Nkrumah).

He added that he hoped to have more information shortly for publication about this case.—Sapa-Reuter.

New Split Develops Among Kenya Indians

NAIROBI, Sunday

THIRTEEN members of the Kenya Indian Congress Standing Committee walked out of Marathon meeting on the constitutional position early today. They were protesting against the passing of a resolution deferring a decision on whether to withdraw the Indian Ministers from the Government and the Indian Members from the Legislative Council till a "final answer" has been received from the British Government.

The Standing Committee meeting had been called in accordance with a resolution

by Congress last April demanding that the Commission should recommend changes in the Constitution and action by Indians if nothing was done by December 31st.

The motion for a delay was moved by C. B. Madan, Asian Minister without portfolio.

The meeting started on Saturday afternoon and continued into the early hours. Stormy scenes showed that there is deep dissension among the Indian ranks on the issue of non-participation.—Sapa-Reuter.

Federation For Sudan

DAKAR.

THE Mayor of Dakar, M. Lamine Gueye, announced the setting up of a Constituent Federal Assembly comprising Senegal, the Sudan Republic, Dahomey and the Upper Volta, whose task will be to find a means for Federation of the four territories within the French community.

(The Sudan Republic is the Old French Sudan).—Sapa-Reuter

OPINION

FRIDAY, 23RD JANUARY 1959

Louw Starts Hedging

WHEN he became Prime Minister of the Union Strydom made it known that he would follow the policy of making friends with Africa's emergent peoples. In pursuance of this goal he sent a representative to the Ghana independence celebrations. Dr. Verwoerd has pledged himself to adopt a similar line—so much so that his Minister of Foreign Affairs told the country not so very long ago that South Africa had in mind the idea of establishing diplomatic relations with Ghana.

It thus came as a blow to all citizens who are most worried about the widening gap between White South Africa and Black Africa and who wish to see it bridged, to learn from the Minister of External Affairs that while he had not changed his mind, he was apparently no longer as enthusiastic about his original idea as he was a couple of years ago.

His reaction came as a sequel to Dr. Nkrumah's announcement that he was keen on establishing diplomatic relations with South Africa. For the Minister of External Affairs to refrain from giving a clearcut reply which would have enabled the world to see precisely where his government really stands; for him to use flimsy excuses, like some of the things Mr. Gbedemah has been saying—who does not know that Nkrumah announced on the day of independence that he hates and loathes apartheid?—as the reason for postponing accepting a Ghanaian in Pretoria is, against the background of the spirit of the Accra conference, doubtful proof of South African desires for friendship with the rest of Africa.

We should urge the Minister to change his mind as the sands are fast running beneath White South Africa's feet. The Union stands alone in the continent; tomorrow she will stand alone in the world. For Mr. Louw to think there is anything smart in hedging in the way he is doing is to invite very serious trouble. South Africa is not liked in Africa.

This is not a threat, it is a serious warning to a government which is so handicapped by its traditional temper of the slave owner that it does not realise that Africa can no longer be brow-beaten into saying ja Jaas to the White man.

There just is no point whatsoever in a small minority of 3 million Whites turning into enemies the 300 millions of non-Whites. And, at the Accra conference, it was clear that Molan, Strydom and Verwoerd had successfully won the hatred of Africa.

Comment On Men And Events

Accra Conference—III

A Glimpse Of Lagos

By JORDAN K. NGUBANE

A CAR picked me up at the airport and took me to the offices of Dr. Amikore's NONG in Lagos. I was led into a double-storied building into an office in which sat a tall man, about to enter middle age by his look. He wore a suit which looked very much like pyjamas to me. He frowned when he saw me and came forward to shake hands cordially. He was introduced as Mr. Obafor, the administrative secretary of the NONG.

He did not waste much time after the preliminaries. He went straight to the question everybody had been asking me, How are things in South Africa? What can be done to make your country a democracy? I sat down and started telling him what all the anti-apartheid groups are doing. He knew quite a bit about the wickedness of apartheid but did not know as much as would have made me happy about the efforts being made to bring apartheid crashing to its feet.

I was to find, in nearly all the conversations I had with leading West Africans, that our propaganda had made serious omissions. We told our friends that apartheid is wicked. They knew quite a lot about the resistance movements about the women who had gone to goal; about the Bikoville mass strident; about the humiliations of the African—but they did not know as much about the African National Congress or the Liberal Party.

Power Bloc

In our conversations Mr. Obafor made it clear to me that they in Nigeria are not interested in alignment with one power bloc or another; they want to see Africa free and in moving to that goal they are not going to bother about the ideological quarrels of the East or the West. On the contrary, they will accept assistance from any side which helps them destroy race oppression with the minimum of delay. This viewpoint I was to meet again and again in the conference later.

As we sat talking, the Press walked in. They questioned me closely on the colour bar; apartheid; the treason trials and the women fighting the poison. They took photographs and as they did this a phone call came through the Nigerian Broadcasting Corporation asking if it would be possible for me to record a message to the people of Nigeria. Unfortunately the time at my disposal did not allow of

any changing of my schedule. Then the interviewer asked me to say something over the phone. I said we in South Africa are inspired by the fact that in 1960 Nigeria will be a sovereign independent State. That would place her in the position where her 35 million people would make their decisive contribution towards extending the area of liberty in Africa. The interest of the Nigerian leaders and people in apartheid and in our sufferings at the other end of the continent, I said, had given us the precious assurance that we are not alone.

Smart Boys

From there we rushed to the Ambassador hotel where I was treated to lunch. As we were eating one of the most handsome and smartest boys I have seen walked to our table and gave me a message from my old friend, Ekechi Mphahlele. I had phoned him earlier. He and his wife had decided to ask me to spend the night with them and continue my journey the following day. But the booking was so heavy for Accra that I was reluctant to take any risks.

The Western Nigerian boys are among the smartest in those parts of Africa which I saw. As a people, the Nigerians are very impressive; they are excellent traders, and have a deep-seated sense of responsibility. I fell in love with their smiles. They are a very hard-working people—particularly their women.

And there, I saw how British influence had left a deep impression on the manners and attitude of the African. The Nigerians thought like Englishmen and behaved like Africans. A very happy confusion, rather than blending of traditions.

From the hotel I was rushed back to the airport, where I waited for my plane to Accra. As I sat in the shade, in the heavily wooded forest of West Africa, Ekechi and his wife showed

(Continued on page 27.)

Negro Editor Says African Nationalism "Irresistible"

AFRICAN NATIONALISM was not allied to Communism and was not anti-White, Mr. William Gordon told a large audience at a meeting of the Pretoria Political Study Group.

The quiet, well-spoken Negro, editor of a newspaper in Atlanta, Georgia, and holder of an Ogden-Raid Fellowship, was speaking in St. Alban's Cathedral Hall—the same venue where, a few months ago, the president of the African National Congress, Mr. Albert Lutuli, was assaulted while addressing the same group.

The meeting passed without incident, and thunderous applause greeted Mr. Gordon when he ended his talk.

He said that nothing could stop the march of African nationalism. It was like a river that had broken through a dam.

"You cannot stop it. You can only go along with it and try to propel it into the proper channels."

Different Type

At the Accra conference, he gained the impression that African nationalism was not the emotional type of nationalism found in the Middle East or the Far East.

There had been attempts to throw the conference into different channels, but leaders knew that that type of influence was not the line to take.

Former Minister Arrested On Kidnapping Allegation

RANGOON.

THAKIN KYAW DUN, a former Burmese Minister of Agriculture, was arrested in here for his alleged complicity in the kidnapping in February 1957 of the son of the Indian millionaire soap manufacturer, Mr. B. C. Madha.

A suspect, held in connection with the kidnapping, was seized a week ago to have confessed before a magistrate that the son, Moon Madha, was released after a payment of 600,000 kyats (about £46,150).

Thakin Kyaw Dun is now alleged to have received 50,000 kyats (about £3,900) of the ransom money. The Government has already arrested a number of politicians in connection with the kidnapping.—Sapa-Reuters.

For the first time in the history of Africa, African leaders proved to the world that they could come together as one unit.

There was a "tight contrast" between African nationalism and Negro nationalism in America.

The Negro first tried to group social and economic strength before attempting to gain political strength.

Politics First

The Africans tried to gain political power first but the two nationalisms emerged from two different atmospheres and experiences.

Today in America, Negroes have political power, economic strength and racial recognition. These things did not go against the grain of the White population.

Negro political strength was not used necessarily to elect Negroes to public office, but to elect the people most competent to serve all people.

"We in America believe in giving a person a chance to prove himself, in building up a democracy that rises above petty feelings of racial heritage."

World We Want

"We want to build a world in which everybody can contribute alike and share alike, in which men are no longer judged on a basis of their colour, but on a basis of their hearts and a basis of character."

Asked "what will happen here if the African gets political independence," Mr. Gordon said that he did not think that the situation would be any different from that in Kenya, where there was an attempt to establish a multi-racial government.

Louw Hedges On Diplomatic Relations With Ghana

ACCORDING to the Cape Town correspondent of the "Natal Mercury" Mr. Louw, Minister of External Affairs, doubts whether the Prime Minister of Ghana, Dr. Nkrumah, was correctly reported when he allegedly said that he hoped to establish a High Commission in South Africa soon.

Mr. Louw said: "It must be premised that Dr. Nkrumah, who is also Minister of External Affairs, is acquainted with the acknowledged diplomatic usage that before concluding diplomatic relations with another country, a state should approach that country to ask whether his Government is amenable."

"It is also the diplomatic custom that no announcement should be made before a reply is received from the country concerned."

S.A. Apartheid

Another reason why he doubted the correctness of the report was that just two weeks ago, according to a Sapa-Reuters report, Mr. K. Obedumah, Ghana's Minister of Finance, regarded as the leading Member of Dr. Nkrumah's Cabinet, stated that Ghana could not establish friendly relations with South Africa so long as the Union continued its policy of racial discrimination.

"The establishment of diplomatic relations surely implies a willingness on the part of the country seeking such relations to be friendly even though its Government is not in agreement with some or other policy of the other country concerned," said Mr. Louw.

"Apart from this, I would like to revert to my original statement that the question of an exchange of diplomatic representatives between the Union and Ghana is one which should not be rushed and on which action should not be taken in the near future."

"I have authority to say that Dr. Nkrumah understands the position, as I put it then."

The unwisdom of over-hasty action was made apparent in the statement of Mr. Obedumah.

Nigerian To Fight British Colour Bar

A NIGERIAN law student, Mr. Bola Ogun, came to Huddersfield to fight an alleged colour bar at local hotels.

He declared that on December 23 he and his girl friend, 19-year-old Miss Maurice Head, Liverpool hairdresser, visited Huddersfield intending to stay with a Coloured friend but found he was away from home.

They then tried to find accommodation at several hotels—where they asked for separate rooms—but were refused and eventually had to spend the night in the railway station waiting room.

"If the hotels concerned had apologized I would have dropped the matter," Mr. Ogun said.

"I am not a troublemaker but I am going on with this business as a matter of principle."

Complaint

Mr. Ogun came to Huddersfield with Miss Head to make his complaint to the town Magistrate during the annual court meeting for reviewing court licenses but he found that he had made a wasted journey as this will not take place until next month.

"It shall come back with a solicitor next month to make my protest to the Magistrate," he said.

The question was also being taken up by his local member of Parliament in Liverpool, Mrs. Bessie Braddock, member of the Labour Opposition, he added.

The President of the Huddersfield Licensed Victuallers Association, Mr. Kenneth Midwood, said that evidence refuting Mr. Ogun's allegations would be given next month.

Late

Of the six hotels he tried, two do not take evidence," Mr. Midwood said. "At others they were refused accommodation because it was late at night and they were without luggage."

BUSINESS FOR SALE

A very large centrally situated vacant or going concern with fixtures and fittings and Indian occupation is for sale.

There are also three rooms and a kitchen at the rear of the shop.

Interested persons can contact the seller at—Phone 36454 or at 210 Princess St. Pretoria.

Duke Of Edinburgh Visits India

NEW DELHI, Wednesday.

THE Duke of Edinburgh arrived two hours late in New Delhi today after thick fog at the airport here caused his comet aircraft to divert to wait at Agra for an hour before flying on.

While observing Indian Ministers and officials, together with hundreds of Britons, waiting for his arrival, the Duke was having an aerial view of the Taj Mahal, 100 miles south, where he is to visit on Saturday.

As he stepped from the aircraft here to be warmly greeted by Mr. Nehru, the Indian Prime Minister, the Duke said: "I am terribly sorry I kept you waiting. The last thing I expected was to find fog in Delhi."

Prince Phillip's visit to India is the first by British Royalty since India became independent in 1946.

He is here for a crowded fortnight's tour during which he will attend the 45th annual session of the Indian Science Congress at Delhi University.

The Duke was nearly swamped with garlands of flowers from nearly 100 Indian school children and adults.

At last, with his hair all ruffled, he himself began garlanding the children, and returned a bouquet to an Indian lady, telling her to put it in her room and think of him when she looked at it.

He shook hands with some of the British community who were at the airport in strength.

Standing with Mr. Nehru in an open car, he waved to the crowd of more than 1,000 Indians as he left the airport to drive to Rashtrapati Bhavan where he is staying as the guest of President Rajendra Prasad.

When he found himself surrounded by a wall of cameramen with flashing bulbs, the Duke had said loudly: "I wish I had shares in a photographic company."

More than 100,000 Indians crowded the great place outside the President's residence, cheer-

ing, clapping and waving as the Duke and Mr. Nehru drove past, standing up in their car.

If the Duke's crowded fortnight's tour is a success, the Queen will pay a ceremonial visit to India in the winter of 1960-61, according to usually reliable sources here.

At one point the enthusiastic Indians surged through the police cordon and rushed toward the car. Police recovered and brought them back under control, however.

Escorted by naval motor cyclists, the Duke and Mr. Nehru waved to the crowd. Once, they stood on the car seat so that Mr. Nehru could point out the city's landmarks.

*****
You can command £3000 a year, with specialised training.

The School of Accountancy, backed by 49 years successful educational service, will pay your salary in Accountancy, Costing, Secretarialship, Building, Socialism, Municipal Service and Banking. Write today for free book "The Direct Way to Success", Accountancy House, 134, Fox Street, P.O. Box 4582, Johannesburg, or at 6th Floor, Mansion House, 12, Field Street, P.O. Box 1205, Durban, Phone 24058.

*****

Political Parties Crave For Power

ACHARYA BHAYE'S CRITICISM

ACHARYA-VINOBA BHAYE complained that India's political parties were obsessed with the crave for power and had little use for efforts necessary to solve the chronic national problems of hunger and poverty.

Addressing a public meeting in Siddhpur, the Bhondas leader said that Congressmen praise the moral climate induced by Bhondas, which would help them enact land legislation, but they had left him alone in his mission.

Praja-Socialists contended that he had taken over the major item on their party programme. This was true, but why had they then stopped implementing it themselves, he asked.

The Communists, while vying with each other in praising Bhondas, did not want to participate in it.

All parties were too busy offering obeisance at the altar of power. His mission, he added, was concerned with more than 35 crores of people for whom land, hunger, unemployment and illiteracy were urgent problems.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610,
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

Nkrumah Says Nehru Might Visit Africa

Negro Publisher Gets NAACP Award

TWO Indian officers are shortly leaving for Accra to help in the setting up of Ghana's Air Force, Dr. Nkrumah, the Ghana Premier announced, before he left at the end of his 15-day visit to India.

Dr. Nkrumah also said that he proposed to start community development of villages in Ghana on the lines of what was being done in India. "I was fascinated by the community scheme. I hope to establish in Ghana village boards for planning, which will be composed of the people themselves."

"I wish to lay stress on that—the people must feel that they are part and parcel of the progress being made."

University Chair

The Ghana Prime Minister said that he would like to establish a chair of African and Oriental Studies in the Ghana University and hoped to invite the Maharaja of Mysore to inaugurate it. The Maharaja, who has written books on African and on oriental subjects, was the Ghana Prime Minister's host during his visit to Mysore.

1958—

Dr. Nkrumah said his visit had "strengthened the feelings of goodwill between Ghana and India. It is now for the two countries to make this more real and help each other."

Asked about his talks with Mr. Nehru, Dr. Nkrumah said: "Politically there was complete understanding between myself and Mr. Nehru. I have seen his problems and I hope he will visit Ghana some time soon when he can also visit some other African countries."

Impressed

The Ghana Prime Minister said that he had been impressed with the results of India's two Five Year Plans. "In Ghana we must now have this industrial and technological development. I look forward to diversification of agriculture and rapid technological progress."

Indian Communists Want Afro-Asian Solidarity Reinforced

BANGALORE, (India), Monday.

THE General Council of the All-India Trade Union Congress—Labour Wing of the Indian Communist Party—yesterday called for further consolidation of "the Mighty Front of Afro-Asian solidarity" to expedite the winning of national freedom for "still enslaved" countries of the region.

At the conclusion of a four-day session the Council adopted a resolution to this effect.

It emphasised the need for vigilance against "desperate measures of the imperialists against the national independence, sovereignty and peace of countries of the Afro-Asian zone and the need to mobilise the working class and all democratic masses for giving a resolute rebuff to aggression and for adhering to the path of democratic socialist development of Afro-Asian countries."

Bandung

Afro-Asian solidarity should be developed along the path where militancy are the historic conferences of Bandung, Cairo and Accra, the resolution said.

The resolution went on to say: "On continuing war in Algeria, the recent massacre in the Belgian Congo, the intensification of fascist racial discrimination

tory measures against the coloured peoples of South Africa, forcible occupation of Taiwan (Formosa), West Irian (Dutch New Guinea) and Goa by American, Dutch and Portuguese Governments and rebel activities in parts of Indonesia to destroy that republic, show that the western imperialist powers are still unwilling to peacefully give up their colonial exploitation."

Strings

"Whenever newly-liberated and under-developed countries of Asia and Africa resolved to take the path of independent and democratic development by curbing activities of foreign monopolies and their support, imperialists first tried to deny them help in economic reconstruction or gave it with political strings attached,"—Sagar-Dutt.

THE National Association for the Advancement of Coloured People (NAACP) has given its 1958 Freedom Fund Awards to Rudolf Sing, General Manager of New York's Metropolitan Opera and to Negro magazine publisher, John H. Johnson. Both were cited for their activities promoting the economic and cultural advancement of Negroes.

The awards were presented recently at a dinner attended by some 1,500 guests, white and Negro guests prominent in many fields of American life.

Sing's citation praised his "single-minded devotion to art and to its basic principle of the universality of talent, in whose service he opened the doors of the Metropolitan Opera to Negro singers."

Johnson's citation was introduced "in gratitude for the encouragement he has given through his magazines to the cultural and economic advancement of the Negro American."

In accepting his citation Sing minimised his role in championing racial discrimination at the Metropolitan Opera. He said he "never felt that one should be 'honoured' merely for having done what is decent and right." He recalled that when he went to the Metropolitan eight years ago "I proposed to run the house on the basis of quality and quality alone. We at the Metropolitan," he added, "are not looking for colour. We are looking for voices."

In his acceptance Johnson told of many overseas visitors who stop by Chicago office to ask about race relations in America. "They are surprised," he said, "that I can tell them that integration in public schools is progressing well in many Southern cities and states and that Little Rock and Virginia are like exception rather than the rule. They are intrigued that what I say fits so well into what they know to be their subconscious admiration of the American way of life which is the built-in constitutional framework for universal freedom."

Johnson began publishing a magazine digest of articles ap-

pearing in the Negro press of the United States in 1936. Today he publishes three mass circulation magazines and other periodicals.

Indian Politician Visits Kenya

MR. DALVANTRAY MEHTA, an Indian Congress Member of Parliament, who was the party's general secretary some time ago, was scheduled to arrive in Nairobi last week-end.

Mr. Mehta has had a distinguished public career. Born in Rajkot, one of the former Indian Princely States, he started taking part in the State People's movement for political liberties in 1929 and became president of the Bhavnagar Prastha Mandal and later Vice-President of All India State People's Conference. At the same time he did much for social reform and movements for the uplift of Harijans (untouchables), and for the education of women.

An early follower of Mahatma Gandhi, Mr. Mehta took part in the various non-cooperation movements such as the Salt Satyagraha (1930), the movement of 1932, the Rajkot Satyagraha of 1938 and the 1940-41 and 1942-45 campaigns.

Elected a member of the A.I.C.C., he became its General Secretary. When the United State of Barotsa was formed, he became its Deputy Chief Minister.

Phone 815-8766

P. O. Box 1649.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Peddalling For Progress

THE Prime Minister, Mr. Nehru, compared planning to a ride on a bicycle. Mr. Nehru, who was moving the resolution on planning at the 64th session of the Congress, said "once you start planning, there is no stopping. This process of planning is like a ride on a bicycle. You have to go on pedalling because the moment you stop you are lost straight down on the ground."

The Mighty Voice

Mr. Nehru said that of the 30 or 40 Congress sessions he had attended, "I remember the Nagpur Congress (1929) most clearly." Mr. Nehru said, "I remember that picture when in that Congress a new voice arose and new strength was given to the people—a voice that not only echoed in India but reached the far corners of the world. It was then that the Gandhi epoch started."

Dr. Prasad Inaugurates Gandhi Memorial

The President, Dr. Rajendra Prasad said on the 13th January that it was India's duty to perpetuate the memory of Mahatma Gandhi.

"We could not preserve the Mahatma alive, therefore, I wonder how much we will be able to preserve his memorials," he said, "Anyway it is our duty to try our best."

The President was addressing a public meeting to mark the formal opening of Nani Bhawan Gandhi Memorial.

Earlier the President visited Nani Bhawan, Mahatma Gandhi's headquarters in Bombay from 1927 to 1934 and lit an oil lamp in the prayer hall. A library and a picture gallery, which mirror the life of the Father of the Nation are a part of the memorial.

Dr. Prasad said the world was at crossroads and could not afford to ignore the basic principles of truth and non-violence preached and practised by the Mahatma. Individual advancement was as important as social and material progress.

Gandhiji not only wanted the people to improve their living standards but also laid stress on their mental and spiritual powers, which helped

them to overcome material enslavement, Dr. Prasad added.

What is the use of controlling the world without controlling the mind, he asked. Impressive nation-building projects would not pave the way to progress without individual dignity.

The President said the world of to-day was as keen as India on the study and application of Gandhian philosophy to its manifold problems. India owed a responsibility to the world to furnish others with the necessary guidance. But that could not be done without first putting one's own house in order. Dr. Prasad said Nani Bhawan was a place of historic importance. The President recalled his long association with Gandhiji.

60 Hurt In Stampede And Lathi Charges

Over 60 persons were injured in a stampede, stone-throwing and lathi-charges by the police to control crowds at a cultural programme of Bombay's film stars at the Congress session at Nagpur.

The Prime Minister who inaugurated the programme, Mr. Y. B. Chavan, the Chief Minister of Bombay State joined hundreds of lathi-wielding policemen and Congress Seva Dal volunteers to restore order in the enclosed ground where the programme was being held.

Confusion inside continued for almost three hours and it was only towards midnight that some semblance of order was restored.

The crowd inside the enclosure was estimated at more than one hundred thousand strong and an equal number of persons milling towards the several gates of the ground seeking admission at 9 p.m. when the programme was due to start.

Thrice the police lathi-charged the crowd before the programme started when a vast crowd tried to rush through the main gate in the ground. Inside the enclosure also the police repeatedly used lathi to stop the crowd trying to rush towards the stage. Mr. Nehru accompanied by Mr. Chavan again and again moved towards the crowds to pacify them, but the moment his back was turned the crush started again.

Mr. Nehru, who was present throughout the programme went on the stage to address the crowd at the conclusion of programme. There was a rush towards the stage again, and Mr. Nehru shouted angrily over the mike to the police to allow the people to stand where they were and not to force them to sit down. "Put down your lathis," he shouted.

Finding that there was still confusion, Mr. Nehru tried to rush down from the stage to the crowd, but those around him stopped him.

Then over the mike the leaders appealed for order, "Is it not a shame for us or for our beloved and aged Prime Minister to go around restoring order," asked one of the organisers of the function.

Mrs. Indira Gandhi As Next Congress President

The Congress High Command's choice for the organisation's presidency is understood to have fallen finally on Mrs. Indira Gandhi.

The question was believed to have been considered at two separate informal meetings of important members of the High Command representing various parts of India. The name of Mrs. Gandhi was reported to

have been sponsored by Andhra Pradesh, Madhya Pradesh, Bombay State and Bihar.

Interviewed later Mr. Raju, Congress General Secretary, said that in his personal capacity he, and some others had already approached Mrs. Indira Gandhi and "with very great difficulty" had succeeded in securing her "reluctant" consent. He said that it was only fair to the womenfolk of India that one of them was given this coveted honour of heading the Congress organisation after an interval of several years.

Mrs. Surekha Naidu was the last woman president of the Congress.

Boy Does Portrait Of Premier In His Own Blood

A portrait of Mr. Nehru, done by an 18-year-old boy, in his own blood was unveiled by Mr. Lal Bahadur Shastri, Union Minister for Commerce and Industries at the exhibition of the Arts and Crafts Exhibition at Bombay.

Speaking on the occasion, the Minister said that the fact that a youth was inspired to do the portrait in his own blood showed in what esteem people held Mr. Nehru.

Just Arrived Famous Religious Gujarati Books

Maha Bharat	2	5	0
Thirteen Krit Ramayana 2 Vol	2	10	0
Vallmiki Ramayana 2 Vol.	3	10	0
Gita in Gujarati Explained		5	6
Gita Prach Raksha Book		10	5
Manikarnika		15	6
New Cooking Book Pank Vign			
Over 500 Pages, fully illustrated	1	15	6
Ambika Nigra, 2 Volume	1	5	6
Dampatya na Vivaha Sexual Book	2	5	0
Dampatya na Baka, Sexual Book	1	5	0
Dampatya na Baka, Sexual Book	1	5	0
Kash Bhatra	1	15	6
Chandi-Past		5	6
Vivash Vast	1	5	6
Bagat Jalaram, na Khatia	2	15	0
Jalaram na Amar Peth Khatia	1	7	6
Gujarati Teacher, Gujarati Letter Writer		10/6 each	
Daily Prayer Book, Bal Suvar, Adika, Manish Khatia.			
Purathan Man na Khatia, Bari Satya Narayan, Khatia.			
Jalaram Baga Khatia Arthik Sangra, and many other			
Book Books at 2/5 each			

ALL ABOVE ARE NOW ON FOR SALE.

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707, P.O. Box 2524,
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

Lord Altrincham On A Commonwealth Saint

SPEAKING in London to a group of Commonwealth journalists, Lord Altrincham outlined his vision of "a new and revolutionary Commonwealth" that must develop from the present rather haphazard collection of sovereign States. He was it no an overstatement, whose patron saint might be Mahatma Gandhi rather than Saint George, and whose members should espouse common ideals, including complete racial tolerance, and whose leading nations the Queen should not hesitate to proclaim and assert these ideals even if that should offend the sensibilities of certain member Governments.

As a forerunner to these major reforms he suggested that it would be a complete catastrophe if Prince Charles should be sent to a conventional English public school. He and his sister should grow up as true Commonwealth citizens, form friendships on the widest basis, and perhaps marry people from some other part of the Commonwealth. If such marriages should be the kind usually described as "inter-racial" so much the better, and it would be a splendid thing for the Commonwealth.

Lord Altrincham was speaking to the Commonwealth Correspondents' Association, a group made up of the London correspondents of newspapers around the world. Indians, Australians, Pakistanis, Canadians and others of many races and creeds listened with growing fascination as the speaker warmed to his theme. As a fellow journalist Lord Altrincham has made his views on the monarchy public a number of times before this. Yesterday, however, he was speaking by invitation and had been specifically asked to develop his views on the role of the Queen in the Commonwealth.

During the question period which followed his speech it became apparent that many of his listeners were hostile to his ideas. When one of them seemed to imply—perhaps inadvertently—that the speaker was somewhat less enthusiastic than himself in loyalty to the Crown, Lord Altrincham was on his feet in a moment.

Believer in Monarchy

"I am a fervent believer in the monarchy," he declared, and there was a plain look in his cheeks as he spoke the words. It was perhaps the only time during the hour that he was on his feet that he allowed his emotions to get the upper hand. For the rest of the time he argued his case in a manner that alternated between an earnest reasonableness and puckishness. Bernard Shaw, one felt, might have been delighted with the whole affair, and it is perhaps safe to say if Lord Altrincham is deliberately adopting Shavian cheek tactics to force people to re-think their

views on such accepted conventions as Crown and Commonwealth.

Defining his subject as a start, he said that it would be well for all of us to realize that the phrase "British Commonwealth" was a misnomer, that the global association we all belong to is only partially British in composition and conception and its patron saint is not St. George. Mahatma Gandhi would be by far the best one to ask in that role.

There was still a tendency for it to be a little more than accidental mix up of sovereign states whose governments exchange information through diplomatic channels and whose Prime Ministers enjoy an access to some to London. What it must become is a dynamic association with common ideals—in particular a determination to overthrow racial barriers and eradicate colonialism in all its odious forms, and a belief in parliamentary government, universal suffrage, rule of law, and devotion to peace.

"The Queen's Opportunity"

In the economic sense, he said, the Commonwealth should be a medium for the richer parts to give substantial, not just token assistance, to those who through no fault of their own were badly off. He was rebuffed of the fact that the Government of this country spends less annually in helping the people of its African dependencies than in subsidizing its farmers.

The Queen, as head of this new, dynamic organization, had a wonderful opportunity to lead by example. She must cease to be a resident of the United Kingdom and a mere tourist abroad. She must stop wasting precious time in "fashioning activities" here when she could be serving a world-wide community. Think of all travel the Royal children could always join their parents wherever they might be living in the Commonwealth at the time and they would thus grow up to true Commonwealth citizens. Most of us tend naturally to marry people of the same pigmentation as ourselves. That

was natural and right. But, he went on:

"This family, through the exceptional opportunities which they would have through living on a multi-racial basis, would have the opportunity to make friendships and possibly to make marriages of a kind which for most of us are difficult or unlikely. That I think is an exciting possibility."

The Queen's Advisers

All this meant drastic changes in the Queen's present entourage. In going about her business she was at present hampered by advisers whose attitude towards the Monarch would have been regarded as out of date by established standards in the seventeenth century. The Queen herself had the power and responsibility to change those advisers and indeed to change the present conventions. She should be free to proclaim the Commonwealth principles, even if that should bring her into conflict with national Governments. "There would be no point in discussing this if one did not feel that the Queen is the sort of person being capable of discharging this great work and making it a triumphant success."

She had been brought up in a special and very limited way. In order to make changes she would have to yank herself out of this routine and give her children the opportunity she herself needed. It would be foolish to let them go to private, fee-paying day schools. "I think it is most unfortunate that Prince Charles has gone to such a school. It would be much better if he went to a State primary school. I think it would be absolutely disgraceful if he went to a public school, especially a day school."

Asked if he had any regrets about his original criticisms of the Queen in October, 1957, Lord Altrincham said he had none. He still held these views, and he felt that results so far had been almost negligible.—"Notchester Guardian."

Accra Conference

(Continued from page 22)

ed up. After school he had dashed to the airport.

Exciting

It was such an exciting experience to meet old friends from home in a strange land. Lagos is an African city and you don't have there the cold reserve so noticeable in European cities. We talked and laughed and gesticulated and pilloried apartheid. A White man who sat next to me must have enjoyed our conversation for I often caught him smiling behind a paper he kept before his face more for reasons of politeness than anything else.

From Lagos we flew to Accra. The Press and the Radio met us at the airport. To my surprise the Press sought out the delegate from South Africa. They bombarded me with the questions I had heard in Nigeria. I asked one of the reporters about their interest in me. He pulled out of his pocket a copy of the "West African Pilot" and my interview with the Nigerian Press was front-page news, pictures and all.

Cable & Tel. Add. HARGOVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12 6 each F.O.B. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/6 " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250,
15517 Warwick Avenue
DURBAN.

B-I

Sailings Between
East African Ports
Karachi And Bombay

S. S. Amra due 4th February 1959.
Sails for Bombay on 18th February 1959.

S. S. Karanja due 1st March 1959.
Sails for Bombay on 6th March 1959.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without	food	£92-0-0
Second "	"	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	"	£31-10-0

For further particulars apply to—

Shaik Hamed & Sons
(Pty.,) Ltd.

390 Fine Street, — Durban.
Telephone 20432, Tel. Add. "KARAMAT."

BOOKS FOR SALE.

Ramnamam—M. K. Gandhi	2	6
An Atheist With Gandhi—Gora G. Rao	2	0
A Gandhi Anthology (Book I)—V. O. Desai	3	2
Gandhian Ethics—Benoy Gupta Ray	2	4
Basic Education—M. K. Gandhi	2	6
Gandhi's Letters to Mum (1924-48)	10	6
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	6
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi —M. S. Patel	2	6
To Women—Amrit Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling —M. K. Gandhi	6	6
To the Students—M. K. Gandhi	2	6
The Gospel of Selfless Action or The Gita According to Gandhi (Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary) —Mahadev Desai	3	2
What is Wrong With Indian Economic Life —D. V. K. R. V. Rao	2	6
Christianity in Economy And Way Of Life —J. O. Kumareappa	2	2

Obtainable From :

Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.

THE
QUEENSLAND INSURANCE
COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire — Marine — Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE
SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD, — — — — — DURBAN.

P. O. Box 476, — — — — — TELEPHONES 47453 & 47888.

Equality Promise After Congo Riots

THE Belgian Government has promised its Congo territories a new deal—with elections, a "skeleton parliament," and an end to all discrimination between Black and White.

Earlier, King Baudouin, in a broadcast, said that Belgium intended to lead the Congo peoples to "independence, in prosperity and peace."

The Catholic Prime Minister, M. Eyskens, gave Parliament details of the proposed reforms, which, he said, would make the Belgian Congo "a democracy capable of deciding its independence."

M. Eyskens said that local elections for African councillors would be held in towns and most rural areas by the end of this year; and in 1960 they would elect provincial councils to form a skeleton of a Chamber of Representatives.

The objective of democracy would be pursued unceasingly "with the collaboration of all inhabitants," he said. "The power of decision will progressively be left to them in ever wider fields."

A "General Council of the Congo," a "skeleton" Chamber of Representatives, would take the place of the present Government Council.

Parallel to the General Council a Legislative Council, or "skeleton" Senate would be created.

"All traces of racial discrimination will disappear, both in practice and in writing," the Prime Minister added.

M. Eyskens was heard in silence by a tense house, and he was warmly applauded at the end.

King Baudouin said that a large degree of decentralisation with a rapid extension of the electoral system, and the abandonment of all discrimination between Whites and Blacks would enable the development of the Belgian Congo to go ahead.

The special correspondent in Leopoldville of the leading Right-Wing Catholic newspaper, "La Libre Belgique," reported that that censorship of news had begun to be imposed there.

But the Leopoldville office of the Belgian News Agency Belga categorically denied that censorship was being imposed.

Rumours

Meanwhile, in Elisabethville, the Governor of Katanga province, M. Scholles, at a Press conference deplored "stupid, confused rumours spread by Europeans and Africans." He said that a full investigation had shown that nothing could explain such a state of nerves and anxiety.

He insisted that Elisabethville was absolutely quiet, but added that a lack of self-control could be dangerous.—Sapa.

the face of Canadian United States defection, can only become less and less tenable in future."

Australia might also, within the foreseeable future, be forced into an "agonising decision," because practical politics concerning her Asian neighbours may well create the necessary dilemma.

The review says that there is a new approach by the Afro Asian bloc.

It means isolation of South Africa rather than intervention.

"In a state of isolation, presumably, indirect and undivided pressures could be brought to bear against South Africa in the hope that they might ultimately achieve what outright attempts at intervention thus far have failed to achieve.

"And to promote this process of isolation, Asian sagacity is more than likely at work already to contrive even more 'moderate' resolutions with which to compromise South Africa's remaining supporters."

World Newsreel . . .

President Tito in Ceylon

PRESIDENT TITO of Yugoslavia arrived in Ceylon on Wednesday on the last stop of his tour of Asian non-aligned countries.

He later met the Ceylon Prime Minister, Mr. Solomon Bandaranaike for talks on the international situation.

The Governor General, Sir Oliver Goonetilleke, greeted the visitors as they stepped of the Galle, President Tito's private yacht.

The President and his party left on Thursday for Kandy, the hill town which was the famous "Temple of the Tooth" (of Buddha). He is to go to the mountain Resort of Nuwara Eliya on Friday, returning to Colombo on Saturday. President Tito is to meet Mr. Bandaranaike on Sunday for further talks and will leave for home on Monday.

He has already visited Indonesia, Burma and India, countries which have a policy of non-alignment like Ceylon.—Sapa-AP.

The Baghdad Pact

The Baghdad Pact Counter-subversion Committee began a three day meeting in Katlach on Tuesday.

Delegates from the United States, Britain, Pakistan, Iran and Turkey were present.

The other member of the alliance, Iraq, was not represented. The revolutionary government which overthrew King Faisal last year has taken no part in the alliance, although it has not withdrawn formally from it.

Details of the discussions were kept secret. But it was assumed the Committee was examining subversive activity by the Communists and any other subversion reported by the delegates.—Sapa-Asso Press.

Former Pakistan Captain Withdraws Resignation

Abdul Hafeez Kardar, former Pakistan test captain, has withdrawn his resignation from the Executive Committee of the Pakistan Board of Cricket Control, and from the chairmanship of the selection committee.

Kardar resigned four days ago without giving any reason.

The Pakistan Board, in a statement on Wednesday, said that Kardar had discussed the situation with the chairman of the Executive Committee and had subsequently decided to withdraw his resignation. Kardar, said the Board, returned to the Executive Committee and to the chairmanship of the Selection Committee.—Sapa-Reuters.

Tea Plantation Workers Strike

About 700 tea plantation workers in Balaagoda, South Central Ceylon, who have been on strike since Christmas eve for higher incentive rates, opened a passive resistance campaign on Tuesday by squatting outside their estate superintendent's Bungalow and refusing to budge.—Sapa-Reuters.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.
Contact No. 12 Barkly Arcade, 38 Market Street.
Car. Diagonal & Market Sts.
Johannesburg. Phone 33-1854

BOOKS FOR SALE

My Experiences with Truth 15 0
Women and Social Injustice 7 6
Saturdays 5 3
Christian Missions 5 0

Obtainable From.

'Indian Opinion,'

P. Bag, Durban,

Natal.

Pretoria Worried By Shift In U.S. Attitude

IT is a matter of "sinister portents" that Canada and the United States felt they could cast their votes against South Africa in the United Nations apartheid debate, says the "Star's" political reporter who comments on a review of proceedings at the session of Uuo this year published in the "Digest of South African Affairs," issued by the State Information Office.

The review says that the fact that the resolution against South Africa was a "meek and rather mildly worded one" is a matter of somewhat cold comfort for South Africa.

"It raises apprehension as to how much longer the remaining stalwarts in support of South Africa (chiefly Britain and Australia) would be able to continue to resist the pressures of public opinion and diplomatic expediency which ultimately forced Canada and the United States to capitulate this year," says the review.

It had been noted with concern for South Africa that the two votes "gained" by the Afro-Asian bloc against South Africa were not only those of major Western powers, but also of traditional allies of South Africa, and that in the case of one the stronger bond existed of Commonwealth association.

"It may be assumed that stronger pressures than ever will henceforth be brought to bear on Britain and Australia," the review says.

"The United Kingdom position on the apartheid item, in

Newly Arrived 'Jaico' Books

KASHMIR PRINCESS	25 s.
One Thousand Nights On A Bed Of Stones	4 s.
The Unmarried Widow	4 s.
The Spell Of Aphrodite	4 s.
Some Inner Fury	4 s.
Stories From Bengal	4 s.
Chitralekha	4 s.
The Ten Princess	4 s.
War And Peace	4 s.
The Living Thoughts Of Voltaire	4 s.
The Living Thoughts Of Karl Marks	4 s.
The Living Thoughts Of Confucius	4 s.
Somdev's Katha Sarit sagara	4 s.
Tales From Kalidasa	4 s.
The Whirlwind	4 s.
The Voice Of God And Other Stories	4 s.
Kadambari	4 s.
Keeping Fit	4 s.
The Miracle Of Milk	4 s.
Siddhartha, Man Of Peace	4 s.
Goutama, The Buddha	4 s.
Nectar In Sieve	4 s.
Somadeva's Vetala Panchavinsati	4 s.

(Postage 6d. Extra)

Obtainable From:

INDIAN OPINION,
P. Bag, Durban.

Books For Sale

Sixty Years After (Natesan)	1	0
Selected Letters of Gandhiji	1	6
Public Finance	2	0
Eminent Americans	7	6
Bapoo's Letters To Ashram Sisters	2	6
—By Zaka Kalsookar		
Gandhi Techniques in the Modern World	1	6
—By Pyarelal		
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2	6
Why Prohibition—J. C. Kamasappa	1	0
My Dear Child—Gandhiji	2	0
My Religion—Gandhiji	6	0
Story Of The Bible—S. K. George	8	6
Hindu Dharma	10	0
Key to Health—Gandhi	1	6
At the Feet of Bapu—Chandwala	8	6
A Preparation For Science—R. B. Gregg	2	0
Bapu My Mother—Munabehn	1	0
Nature Cure	2	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Blessings—Mira	1	6
Selections from Gandhi—W. Ross	10	0
Bhodesan Yajna	2	0

Obtainable From:

"Indian Opinion"
P. Bag, Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

THE DELIVERANCE (A picture of the pulsating life of the joint family)	4	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings on Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	10	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1931-54)	5	0
A PROPHET OF THE PEOPLE—T. L. Yesswami	3	6
KRISHNA STORIES—T. L. Yesswami	7	6
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Mashruwala	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA (Facts And Facts—Stanley Powell)	6	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romaine Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dhup Kumar Roy	23	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT—An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	3	0
FAMOUS PARASIS	7	6
INDIAN CHRISTIANS—G. A. Natesan	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krimadua	12	6
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	6
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II—M. K. Gandhi	14	0
FROM YERAYDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
PILORIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	5	0
BAPU—Harry F. Darr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0

Obtainable from:

"Indian Opinion,"
P. Bag, Durban, Natal.

જે બધાંને કુ:ખમાં સપડાવે
ત્યારે આટલો વિચાર કરવો,
"એ અને મામ'દર્શન કરાવવો.
આખું હશે. કારણ કે જેવાય છે
કે તેમણે કપરેક મામ'દર્શન
પામ છે. કુ:ખ એ કરેલા કામ
નો પડો છે.

—ચો. મ. પ.

પુસ્તક ૫૭ પૃ—અંક ૩

તા. ૨૩ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૯.

કુટુંબ નંબર પે. ૪

નહેરુ કદાચ ધાના આવશે

ધા તાલું એવર ફોર્મ બરાબર રચવા હાંદના કેટલાક નિષ્ણાનો ધાના જવાબ છે. ધાનાના વડા પ્રધાને એમ પણ બહેર કહ્યું કે ધાનાના ગામકા ઝોની હાંદની રીતે મગતી કરવા હું ઇચ્છું છું.

"હું ઇચ્છું છું કે એવો માગ દેરાય કે જે આગે આખા

વધવામાં પ્રભને પોતાનું હીલ જણાય."

વધુમાં તેઓએ કહ્યું કે, ધાના ની સુનીવર્ષીમાં એક વિશિષ્ટ ઉમેરાય અને જેથી પુરાતન આદિકન વિશિષ્ટ શિક્ષણ તે દ્વારા મળે. અને આટે મય-સોરના મહારાજ કે જેઓએ આદિકન પુરાતન કૃષિ પુરતક કૃષ્ણ એ તેમને તે આટે આ-મંત્રણ આપાશે. તેઓ મારા મયસોરના પ્રવાસ દરમી-યાન મારા મજમાન કરતાં.

"મારા પારતના પ્રવાસ પછી બન્ને દેશનો સંબંધ વધારે જાડ અને મૈત્રી ભર્યો થયો છે. અને

બન્ને દેશો એક બીજાના ખરા હીલચાલકો અને મીત્રો બને એમ હું ઇચ્છું છું. નહેરુ આટે પુછતા નુઆએ જણાવ્યું "રાજ-કીય સમજુતી અમારા બે વચ્ચે પૂર્ણ રીતે સ્થપી હતી. એ એમ ના મણા સવાલો એવા. અને હું આશા રાખું છું કે તેઓ ધાના આવશે કે અમારે તેઓ ધીન આદિકાના દેશોની સુલા-કાતે નજીકમાં જશે.

"અને હાંદની જે પચ વર્ષોવ ચોજના મણી રુપરૂં છે, હું ઇચ્છું છું કે આપણા દેશ આટે આપણે પણ એવી ચોજનાઓ પાડીએ."

ધાના હુંક પ્રદતમાં પ્રભસત્તાક બનશે

ધા નાના વડા પ્રધાને હાંદની મુજારીએથી પાછા ફર્યા પછી બહેર કહ્યું કે, ધાનાને હુંક પ્રદતમાં પ્રભસત્તાક કરવા તે પ્રયત્ન છે તેમજ શિક્ષણ આદિકામાં ધાનાના એકબીને સ્થાપનાનું પણ વિચારી રહ્યા છીએ.

પ્રેસ કોન્ફરન્સ સાથે વડા પ્રધાને જણાવ્યું કે, "દેશની પ્રભને વિચાર વાનું છે કે તેથી રીતે એને કાપાનું છે. કારણ આદિકાએ આજના પચે પચરણ આશા છે કે તે તેને કહી પાછા નહીં પડે. સંસ્થાનકાલ નિષ્ણ નિષ્ણા છે અને એનો નાશ થવો જ એકબે.

ધાના કરકાર રીતે, અને ટેલીવીઝન માં પોતાનો અવાજ સંભળાવવા અને એવા મિટ્ર બની રાખ્યા છે.

વડા પ્રધાને એમ પણ જણાવ્યું હતું કે ડીપીએટમાં પણ દેશકાર કરવા ની બર જોઈ મધ છે. અને તેઓ પોતે સંસ્થાન આપું અને આંતરીક આપું વડા પ્રધાન પદ ઉપરાંત પોતાને કસતક રાખશે.

રાષ્ટ્રી એલીકાએય ધાનાની મુલાકાતે આ વર્ષમાં ઝોની ભવ પછી હું રાષ્ટ્રીયા, પાણીપત, મધી, સોસિલ વિઝેરે રચનાની મુલાકાત મેવા કમ્પુ છે.

બહલાતા જતા સમયને અનુસરે

વડા પ્રધાન પંડીત જવાહરલાલ નહેરુએ યુનાઈટેડ નેશન્સ બંધી ની જીનવણી પ્રમંથે મળેલી એક બહેર સભામાં આપણું કરતાં કમ્પેરે જા-લાલી જતી કુટુંબમાં કલા થતા નવા નવા પ્રકોના અવાજો બોળવા આટે લોહીને તેમની વિચાર કરવાની પદ્ધતિ માં ફેરફાર કરવાનો અનુરોધ કર્યો હતો.

યુનાઈટેડ નેશન્સ કરીને પંડીત નહેરુએ કહ્યું હતું કે મહાપુરોના કૃષ દેશો કિમતી છે અને તે સહ સર્વક વાદ રાખવા એકબે પડેતું તે સાથે દરેક મુખને તેના પોતાના સવાલો કોષ છે અને જુના કોસો કરકારેકને માટે મારા જ દોષ છે એમ નથી. ચોટા માણસે એ વખત રજુ કરેલા આદર્શો જામે નબર સમકા રાખીએ પરંતુ તે સાથે આપણે પાક રાખવું રહ્યું કે, સમયની કુમતી સાથે નવા નવા સવાલો ઉભા થાય છે. આ સવાલો કોસાવવા એકબે. એ તેમ ન માપ તેા મને તેટલો ઉપદેશ અને કમદા એમ પણ દેગરે કોઈ રીતે આમળ વાઈ જશે નહિ.

દયાબનકે વાત

એ અત્યંત દયાબનક છે કે, ચોટા માણસોની બન્ધ બંધનીની જીનવણી કમ્પેરે બોધચારીક બનતી ભવ છે. ભારતમાં આખાર અને વિચાર વચ્ચે નેટમે ભેદ છે એટલે, કદાચ કુનિયા માં કોઈ પણ રચકે નહિ કોષ. આ ભેદ પુરવા માટે આપણે બધા કસ્ટક બનકાર કરીએ.

ધાર્મિક ભેદો

ધર્મને કારણે લોહીમાં પડેલા ભેદોને કસેય કરીને પંડીત નહેરુએ કહ્યું હતું કે આ ભેદો ચોટા બાજે કિમત ને નકામા છે. આને કુનીયા પ્રભ-જોના બે જુથમાં વહેંચાવેલી છે. મરીન અને અમીર, મારે મન બીજા કોઈ ભેદ નથી. ધર્મના સવાલને સાથે વળતે છે ત્યાં સુધી અને લાગે છે કે માન તે સાચા સવાલો પર અંચમેા જોરકવા મિટ્રે કોસો કરવામાં આવ્યો છે.

આને કુનીયા કિટલી કાપ ભેર આમળ ભવ છે કે રાષ્ટ્રવાદનું સુચ પણ આને લો સકુચીત સાથે

છે. આને લો આંતરરાષ્ટ્રીય માદનો ભમાનો છે પરંતુ એ વાત અત્યંત વિચિત્ર છે કે આ વાત લોકોના હીમાન માં કહી આવતી નથી.

પ્રિન્સ ફ્રીડીપસ ભારતમાં

રાષ્ટ્રી એલીકાએયના પત્ની પ્રિન્સ ફ્રીડીપસ તા. ૨૧-૧-૧૯૫૯ના ન્યુદિલ્હી પહોંચ્યા હતાં. ત્યાં ભતાં પહેલા તેમનું વિમાન આમરા ક્ષુદ્ર કહ્યું હતું અને કન્યામનને લીધે ચોટી થયું હતું તે દરમ્યાન તેમને તાજમકામ ની મુલાકાત લીધી હતી. પ્રિન્સને તાજ મકામ ભેટ મળ્યાં આમનું મધુ હતું.

એ કલાક તેમની પ્રતિષ્ઠા કરતા ભારતના વડા પ્રધાન અને બીજાએ, વિમાની મધકે ઉભા કર્યાં. ફ્રીડીપસે આપીને ઘુરત નહેરુને જણાવ્યું કે હું મલ્લોજ દીકમીર છું તમને એટી કરવા માટે.

જાવળીનું સ્વાગત ગ્રીયા પછી તેઓ મોટરમાં ઉભા ઉભા—નહેરુ સાથે રાષ્ટ્રપતી જીવનમાં મળા હતાં. ૧૦૦૦૦૦ ની જાનવ મેદની ત્યાં પણ તેમના સ્વાગત માટે ઉભા હતી. પંડીત નહેરુ પ્રિન્સને એવા સાવક સથળે ને માનમાં આવતા હતા તે બતાવતા ભતાં હતા. મનાય છે કે રાષ્ટ્રી ૧૯૧૦-૧૧માં ભારતની મુલાકાતે આવ્યો. હીદ આજકાલ મળ પછી આ પહેલીજ શાકી કુટુંબના સરખની મુલાકાત છે

હાંદના કોમ્યુનિસ્ટોની મતગણી

હાંદની કોમ્યુનિસ્ટ પાર્ટીની મચર પછે એટલે મેથાપન દેશો વચ્ચે એક મજબુત સંબાન કરવું ભેદબે એવી મામળી કરી હતી. વધુમાં તેઓએ જણાવ્યું કે, આદિકા અને એલીપ.માં કહી કેટલાક સંસ્થાનો ને બંધનમાં છે તેમને છુટા કરવા માટે આ વધુ જરૂરી છે.

પરીવર મારે દિવસ બેટી હતી અને તેને હાંદી વિચારણા પછી આ દરાવ પાસ કર્યો હતો.

નિગ્રો તંત્રી યુનિયનમાં

અમેરિકાના એક નિગ્રો તંત્રી જી. વિલીયમ ગોરડાન અહીં આવ્યા છે અને પ્રિન્સિપાલ રાજકીય સ્થિતિ ગૂંચળા આપ્યે એક જાણમાં તેમણે જોડાયા હતાં. આજ ગૂંચળા સમાચારો જોડવા માટે જોડાઈ સમાચાર પહેલાં નીચે લખીને માર પાસે હતો.

સમાચારો જોડતાં તંત્રીએ જણાવ્યું કે, "એક વચ્ચે આફ્રિકાને આફ્રિકાન રાજ્ય તરીકે ક્યે ક્યે અમેરિકાની નહીં હોય, એ સ્થિતિ એક નહીં કે એ મધ્ય તોડીને વહે છે તેના નેપા છે."

"તમે એને રોકી નહીં છો. તમે હવે એને ચોખ નહેરમાં લાગે રોકો છો."

આજરા પરીપદ માટે જોડતા તેઓ એ કહ્યું કે, આજરા પરીપદમાં એમને જણાવ્યું કે, આફ્રિકા રાજકીય મધ્ય પૂર્વ અને કુર પૂર્વના એક રાજકીય નથી.

એક બીજા જ નહેરમાં પરીપદને લેવાના પ્રયત્નો થયા હતાં પણ તેઓ જણાવતા હતાં કે, તે જોડવા માટે નથી.

પ્રતિકાશમાં કમચકાવના આફ્રિકાને કુનીવાને પૂર્વે કહ્યું છે કે નવા આફ્રિકાને નેતાઓ સંચીત થઈ રહે છે. બહુ જોડી સરચામણી આફ્રિકાને રાજકીય અને નિગ્રો રાજકીયમાં છે. નિગ્રો રાજકીય એમાં પડતા પહેલાં આર્થિક અને સામાજિક બળ

જેળવના ઠોરીસ કરી બધાને આફ્રિકાને એ પહેલા રાજકીય એમાં કંપણાનું હતું. આ બળને જુદા જુદા રાજકીય માંથી જ છે.

આજે અમેરિકાન નિગ્રો રાજકીય કાઠે છે. આર્થિક સહયોગ છે અને સામાજિક કાઠે છે. અને તે જોડા મસાફરીને પ્રકાશ કરતાં જતા પછી નથી.

નિગ્રો રાજકીય નિગ્રો માટે વધારે કાંઈ પણ જેળવના માટે સમાચારમાં નથી અમરતા પણ સમરત મોડોના માંમાં માટે વધારા છે.

રંમનેક વમરનો માતવભતીનો સમાચાર મધિવા માટે માનવને તક આપવામાં અને અમેરિકાને આનીએ છાંવે.

"અમારે એવી કુનીવા બનાવવી છે કે જેમાં પ્રત્યેક જણ સમાન પહે રોકી રહે અને રંમ અથવા ભતીના ચાલવાથી માનવની કીમત ન બંધાય, પણ તેના કદર અને આરોગ તથા સંસ્કાર પરથી તેની કીમત અંકાય."

તેમને પ્રલવામાં જાણ્યું કે "અહીં આફ્રિકાને રાજકીય આઝાદી મળે તો સું થશે?" જવાબ આપતાં તેઓ એ કહ્યું કે, "એનીવા કરતા અહીંના સમાચાર જુદાં નથી એક મીચ સંસ્કાર સંચાપર આવે."

કે પણ તેઓએ તેના નહીં, ત્યાંની પ્રભુ પર દાકા બહેલી જણાય છે. આવી સત્તા સામે ત્યાંની આફ્રિકાન પ્રભામાં અસંતોષની જગ્યાએ ફેલાય છે. તેઓ પુષ્કળ આઝાદી હાથે છે. અને પરીણામે ચોખ દીવસ પર ત્યાં કુદરત મધ્ય કદું અને મધ્ય ગોરા હીંદી વિગેરે ને તુકાશ થયું કદું. પેલીજ વચ્ચે પડતા આફ્રિકાને મધ્ય મર્યાદા હતાં. મર્યાદામાં વિશેષ કાંઈ ચોક્કસ જાણીતી નથી પણ કાંઈની આસપાસ મનવ છે. હિંસાનો માન સેવાથી એકને મારી ૧૦-૧૫નો ભોગ આપવો પડે તો જણાય.

સામાજિક માધ્યમ

યુનિયનના મારાસમામાં પ્રભાવમાં પ્રયત્નો જવાબ આપતા સરકારે કહ્યું કે કાંઈ અને સોશાયલિસ્ટ ૧૯૫૧ નવેમ્બર થી ૧૯૫૨ના ફેબ્રુઆરી સુધીમાં ૩૮૪ કોમિટીમાં આપમતના ૧૬ નોંધાય છે. એમાંથી ૧૦૭ બળીને અને ૨૭૭ કુરે પડીને થયા છે.

આ સંખ્યા એતા સવા વર્ષને અંદાજે વર્ષની સરેરાશ ૩૦૦ ઉપર થાય. અને તે પણ રકત કાંઈ અને સોશાયલિસ્ટ.

આપમતના કારણે આપણાં સમાચાર માટે કમચકા છે. કોઈનીક રીતેના ના જુદામધી મેડોને વહેવા પડતા

કમેય, ધર સહારના સંતાપો સહ નધું પતી વિગેરેના થાણે. વિગેરે સામાજિક પાપો અને માટે કારણ મધ્ય સમાચાર.

રાજકીય પહેલા સત્તા માટે લડે છે

નિગ્રોના માથે એક સમાચારો જણાવ્યું કદું કે હિંસા તથા રાજકીય પહેલા સત્તા માટે પડાપડી કરવામાં રોકાયા છે અને રેસની મરીબી અને મરીબાત પુરી કરવા સહીમ કાંઈ કરતા નથી.

પ્રિન્સિપાલ મારા જુદાન અગમળને થયી આજા રોક અને મરી છે કહી વધારે છે તેમજ સમાચારોમાં પણ, છતાં અને તેમના ઠોડોના કારણ સાથે નથી કે એકસીમ હું.

જ્યાં પહેલા ચેતાની ભેડો અને સત્તામાં માટે જુદા કામમાં રહે છે ઠોડોને બીજા કથા માટે વખતજ મળવો નથી.

પાંચ પુસ્તકોનો સેટ

બ.જ.ક માટે એક પુસ્તક, એક તેલેક અને બીજાં પણ વાચના લાયક ઉત્તમ પુસ્તકો. રકત થી ૧-૦

'Indian Opinion'
Private Bag,
Durban, Natal.

વિવિધ વર્તમાન

મહારાષ્ટ્ર પર પત્થરનો મારો

પ્રમથના મનર નર થી પ્રકાશ આપે સરકાર વચ્ચે બાધા પટેલ કુનીવરસીદીમાં ૧૭મી જાન્યુઆરીના બાપણ કરવા કોના થયા ત્યારે સેક્રેટો નિવાર્ધીઓએ તેમના પર પથરો ફેંક્યા હતાં.

પેલીસો વચ્ચે પડતાં ૧૫ પેલીસો ૭૫ સાઈન-ટો અને ૧૨૬૫૩ નિવાર્ધીઓ થવાવળું જણાવ્યા છે.

નિવાર્ધીઓનો વિરોધ નવા નિમા-મધ્ય કુલપતી બાંધુભાઈ પટેલ સામે હતો. કારણ તેઓ નહેર સરકારની પ્રેક્ષા પાડીના છે. નિવાર્ધીઓને બાંધવામાં બાંધ પટેલ, જ કુલપતી તરીકે પાછા બેસતા હતાં કે એમના આ વિચારોના સમાચાર છે. બાંધવામાં માઈને કાઢી મુકવા માટે અરજી મળી હતી કારણ તેઓ મહારાષ્ટ્ર અને પ્રમથાત અમલ માતના હિમપતી

હતા અને તેની અગમળને મદદ કરતાં હતાં.—(૭૨૨)

ઉગતા ઝાંઝેનાં સંદેનેજ રંમ સુનીવર બનાવનારાઓ લાકાને પોલીસ કમી નાદ જુદા જુદા રંમનું વાનીસ કરે છે. પરંતુ કુદેનની વન જોગાન સંસ્થાના નેશનલિસ્ટોએ જુદા જુદા રાજાવણીક કલ્પેની મદદથી લાકા હિમનું કોપ ત્યારે જ તેના લાકામાં જુદા જુદા પદર રંમો પેડા કરી છે. આ નવી મદલીથી રંમ લોક સુધી ભવ છે અને કાપળી અને છે, આજુ' થા રંમણ છે અને રંમ કુદર સામે છે. આ રીતે રંમેસ લાકાને પાકું બનાવવાનો અર્થ હવે જોળ કે ચોધા લાગને આવે છે.

બેલજીમ કોંગ્રેસ

બેલજીમ કોંગ્રેસ આફ્રિકા ખંડનો એક ભાગ છે. ત્યાં રંમ સંચાપીઓ છે, સરકારમાં આફ્રિકાનેને અવાજ

શુભ પ્રસંગો માટે સેટ !

સ્રીઓ અને પુરૂષો માટે

ઘડિયાળ !

૧૭, ૨૨ અને ૨૫ અંશુલનાં
એરોએટીક કેસેન્ટર.

- રોમર
- રેસરી
- સેકે
- રસર

વિગેરે દરેક ભાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરૂષોનાં શર્ટ સુટ, પાંચળમા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બેલજીમ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૧.

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.
૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, બેલજીમીસબર્ગ.

હિંદનો પત્ર

(અમારા અવરણના તરફથી)

૧૬-૧-૫૮.

સાયકલ ફેરવતા રહો—નહરે

આ દેશના વડા પ્રધાને પ્રમતી અને સાયકલની ફેરવાયથી કરતાં અણખૂંડ છે, જેમ સાયકલ પર સવાર થવા પછી તેને ફેરવવા "પેડલો" કહ્યું પડે છે તેમ તેમ પછી રાષ્ટ્ર પ્રમતીને ખર્ચે પણ તે તેને "પેડલો" કહીને ફેરવું પડે છે કે ભાઈ સુધી તે પોતાના ઉચ્ચાઈ પછે પહેરે નહીં "પેડલો" સાયકલ પર સવાર થઈને ભાઈ હાથે તેને ફેરવે અને ભાઈને નહીં માલમી ને છો માટે ભતરી બધું પડે પણ તે નીચે જઈ સાઈ થઈ પડે.

દેશી ૧૪માં ટ્રીસ્ટ અધીવેશનમાં ભાઈ રહ્યા હતાં. તેમને અણખૂંડ છે અને ૩૦ અને ૪૦મું અધીવેશન બાદ આવે છે કે ભાઈ તે અધીવેશનમાં નથી આવતા—એ અવાજ છે જે હાલ હોંટિ ને નહીં પણ સમયે કુનીયાને અણખૂંડ કરેલાં હતાં અને તેના ખુલ્લે ખુલ્લે પહેરવા હતાં. તે અવાજ મહાત્મા ગાંધીને અહીંયા અને પ્રિય તે અવાજ હતાં.

ગાંધી સમારકતું ઉદ્ઘાટન

મુંબઈ ને આવેલું "મણીબુવન" કે જે દેશનાં જ અધીવેશન પ્રમતીના પુત્ર પ્રમતીના અને રીડી પ્રકાશ છે અને તેમાં પુત્ર પુત્ર પોતાના મુંબઈના વસવાટ વખતે ૧૯૧૦થી તે ૧૯૩૪ સુધી રહેતા તે થર ગાંધી સમારક નિધીએ હાલ તેમાં ફેરફાર કરી "ગાંધી સમારક" નોંધ્યું છે.

આ સમારકનું ઉદ્ઘાટન ભારતના રાષ્ટ્રપતી ભાણુ શાસ્ત્રીએ કર્યું તા. ૧૨-૧-૫૮ના રોજ હતું. ઉદ્ઘાટન કરતા રાષ્ટ્રપતીએ અણખૂંડ છે, "આપણે અધીવેશને છાંવે રાખી રાખ્યા નહીં તેથી અને તાણખી થાય છે કે આવા સમારકો ફેરફાર સાચી થાય. હતાં અને તેમ તેમ છે આપણી દેશ છે કે આપણાથી બનતું આપણે કરવું."

રાષ્ટ્રપતીએ અધીવેશનના લોકમાં પ્રવેશ કર્યો કે ભાઈ તેમને કહ્યું ગાંધીજી નું માર્ગ-દર્શનનું પુતળ છે તેની સામે ધીમે ધીમે પ્રવેશ્યો. અધીવેશનમાં બધું ભેજતાં તે મારી તેમના વપરાશ આ આવતું તેમજ વિશેષ લગણાઈ છે. દેશમાં અને ભેજો તથા પુતળકોનો સમય છે કે જ્યાં ભાઈ પહેલાં ત્યારે અધીવેશનની અમલીયા તેઓ સુના

હતાં તે અમાને પણ સમારક ફરે એક જગાએ પાવપર મારેલું બાણું થરપકડ વાણું મિત્ર મોલવામાં આવ્યું છે.

રાષ્ટ્રપતીએ અણખૂંડ છે, કુનીયા આવે રાતાના ચોક્કસ છે. અને તે ગાંધીજીનો સત્ત્વ અને અહીંયાનો ભાઈ મહાત્મા સવાર તથા નથી થતી.

"ગાંધીજી, મોરોનું છવન પોરણ આપણે રીતે જુઓ સાવવા નહોતા છવતાં તેઓ મોરોનું નૈતિક છવન જુઓ કરવા છવતાં હતાં. તેઓ છવતાં હતાં કે તેથી બધા સંકેતો લખે. તેઓ નૈતિક પાપપર જ્યાં રહી કરી રાં.

"પોતાના મન કપર અંકુશ ન રાખતા કુનીયાપર અંકુશ રાખવાનો શો ભાઈ છે?" તેઓએ પુછ્યું.

રાષ્ટ્રપતીએ વધુમાં કહ્યું "આવે પોતાના સવ.મોના કોમ માટે બીડે ગાંધીજીની શીમોસોશી અભિમાનવાળેલી ઉત્કુષ્ઠ છે તેથી કુનીયા પણ પોતાના સવારો માટે તેને અપનાવવા ઉત્કુષ્ઠ છે પણ તે બની નહીં શકે કે, ભાઈ સુધી પોતે પોતાનું થર બરબર નહીં રાં."

શ્રીમતી ઇરીશ ગાંધી રાષ્ટ્ર પ્રમુખ

કોમિશનના અધ્યક્ષશ્રીએ શ્રીમતી ઇરીશ ગાંધીને આવતા વર્ષના કોમિશનના પ્રમુખ તરીકે ચૂંટવાનું નક્કી કર્યું છે. આ અરવાજ આમ, મધ્ય પ્રદેશ, અને બિહાર તથા મુંબઈ રોડ તરફથી થયાં હતાં. કોમિશનના અધીવેશનમાં આગળથી ઇરીશ ગાંધીને પુછ્યા તેઓ થપ્પી આવાગાની પછી તે રાષ્ટ્રપતીને કહ્યું થવા હતાં કે કોમિશનના અધ્યક્ષશ્રીએ માને છે કે આ વેળા પુતળ હોવા આજના વાતાવરણ મા છે ગ્રીસીસ નામક પછી આ પેલીભવાઈ કોમિશન પ્રમુખ તરીકે ઇરીશ ગાંધી થશે.

લોહીયા રંગેલું નહેરુનું પુતળ

૧૮ વર્ષના એક બાળકે પોતાના લોહીયા નહેરુ પુતળ બનાવી મુંબઈના જગા હારીમરીના પ્રદર્શનમાં પ્રદર્શ કર્યું. આ પ્રદર્શન ઉપર કુદાત વેપાર અને ઉચોમ આજના અધાન શાલ બહુરુર લાગીએ અણખૂંડ હતું કે, ગણોનાના

લોહીયા નહેરુ પુતળ બનાવવા મુંબઈ હોંટું પ્રતિષ્ઠા છે કે ને મતાને છે કે હોંટું લોહી નહેરુને કેવા પ્રિય નેતા થયું છે."

તથા સામનો. ભારતી કારખાનાઓમાં તરબાર કરવાનું નક્કી કર્યું છે, જેથી આ મધી સાયનસામગ્રી રેકોના નિધિ પ્રદેશમાં સહેલાઈથી પ્રાપ્ત બની રાં.

શિક્ષકો ભેળવે છે

શ્રી ગાંધી ભારત વિદ્યાલય, ભેલા-નીશ્વરમ—મુંબઈ શાળા તેમજ દેશી સામ સામ અને ગોલ્ડ રીડ સામ માટે બપોરે ૫:૩૦ દાખમ કામ કરવા શિક્ષક-કોમિશનની ભર છે. ઉમેદવારે ઉપર, લામકાત અને અનુભવ અણખી નીચેના કરનારે તા. ૩૦-૧-૫૮ સુધીમાં અરજી કરવી પમાર લામકાત મુખ્ય આપવામાં આવશે.

જાહેરમાં ઊભાવાઈ

શ્રી ગાંધી ભારત વિદ્યાલય, અધીવેશન માંથી લોહ, ૫૦ દેશી રીડ, ભેલાનીશ્વરમ."

સુક્રાતીમ, પ્રવક્તા રેકસ રીડ-સે, લામકાત-સામ, રેવન્યુ કલીપર-સ અને પ્રવક્તા-સ માટે મળે:

આર. વીકલ

૧૨ બાઈથી આઈડ, ૩૮ માઈડ રીડ, કોમિશન કામકાત અને માઈડ રીડ, ભેલાનીશ્વરમ, ફોન ૩૩-૧૧૫૪.

હોંટ અને પરદેશથી મંગાવેલો માલ

એ. કે. હુસેન એન્ડ સન્સ,

હોલસેસ મર્ચન્ટસ

૧૧૬ કવીન સ્ટ્રીટ, — બોમ્બે ૨૧૬૮

ફોન : ૨૭૭૪૯ — ૨૨૭૫૫.

જરૂરના બધા વેચનાર

અમે નીચલા માલોનો જરૂરો રાખીએ છીએ :

ફેરમ બોર્ડ	ફેરમી શુદ્ધ
અગરબત્તી	બીએ સફાઈ તથા
સાડી	શાલાની ચીએ
ફેરમ બોર્ડ	ફેરમ આપવા લાયક ચીએ

પોલકા માટે કપડું

પ્રતારીક તથા કાચની બંગીઓ, બનાવડી કાગીના આંદિ તથા પિત્તગની ચીએ, રેબલ અને ભીતના પ્રલેકટ્રીક લેન્ડી.

સીએ મારે બોલ રામે, મરીવાળો વિગરે. તેમજ, નારીયળ, આદુ, જાગર, આમલી વિગરે જરૂરમાં મળશે છે.

બહાર મા ના આહવાને

શ્રી. હુસેન હુસા એ અમારા ફેરી કરનારા છે. તેઓને તમે માલ બતાવવા લખશો તો તે તમને બધી ચીએના નમુના બતાવશે. અમાને લખે અથવા ફોન કરો અમે તેમને મોકલશું."

નારી જગત

ગોપીચંદ

“જનની જલ્લ તો ભક્ત જન, હાં કાતાં, હાં શુર નહિ તે રહેલે વાંજણી, મત સુમાવીશ તુર.”

જનના આને એક એવું કાલ મને છે તેમાં પાતાને પુત્રને રાજપટ કોટી, અસુવાવશ્યામાં સન્ધાસ લેવા નો ભાવ થયો. કારણ કે પતિને માથું છે કે :

“જનની છવો ગોપીચંદની પુત્રને પ્રેરો ગેરાઅલ.”

પતિનામાં અર્ધકર અને ગોપીચંદ મહાન રાજવી તપરિય થઈ ગયા. તેની ગુણવત્તા આને જાણમાં મેળવેલ છે. એક આ ગોપીચંદ મુનાન વધ

પતિના મતને નહિ પણ મતને અનુસરે તે પતિવ્રતા મુદ્દિલા છબ પોતે જ મહાનતા સુચવનાર છે. પણ વચમાં એક જગતો એવો આવી ગયો. ત્યારે આને જાણ્યા હશેવામાં આવી. કોઈ કોઈ વાર તે અને ઘણ જન છે કે હું જો દોત લો સાઈ માતા! કેવળ હોંકુસતનમાં જ નહિ, સારાપ વિષયમાં બીજાની જે દાસત છે તે અસહ્ય છે. ત્યાં સુધી એને આપ્યા વિષય પ્રુપાચનું સ્વાતંત્ર્ય નહિ મને ત્યાં સુધી એની આ જ રહ રહેવાની.

કહેવાય છે કે બીજાએ પતિરેવ ને વચ્ચે પડેલે આજુબોજી દાનેપરીયા એક કાકય આલે છે, “પતિવ્રતીયા મતા અનુસરેની પતિવ્રતા” પતિના મતને અનુસરનારી બી પતિવ્રતા છે, તેમ તેનું કાવલ્ય છે. જ્યારથી જે આ વાચનું ત્યારથી હું શોધતો જ રહ્યો કે દાનેપરને તે આ શું સુમર્યું. પણ જ્યારે રાજવાડેની દાનેપરીયા સંતોષિત આરુષિ મારા દાઢયા આવી, તેમાં અસહન પાછો: જતાવવામાં આવ્યા છે, તેમાં જે પતિનું તો આનું નીકળ્યું. “પતિવ્રતીયા મતા અનુસરેની પતિવ્રતા” પતિના મતને આમજ વધારવારી બી પતિવ્રતા છે. પણ સમાજને દાનરેવનું આ વિવરણ રમ્યું નહિ હોય એટલા મટે એણે સ્વતાંને બરેકે અતા ચીતરી માનું. આના પરથી આપણને ખ્યાલ આવશે કે સહિનમાં કેટલા જમા આવવાર થયા છે. એ જાણી કહાણી થયી જ હાસ્યેદા અને શોધાય છે. —વિનોબાજી.

મહારાજે ચોરનું જીવન પલટાવ્યું ?

રૂપીયકર મહારાજને ઠેણી જોણખત નથી! ગુજરાતના આ મુકસેવકને નાના મોટાં બધાં જ જોણખે છે. એમના જીવનમારો આ એક પ્રસંગ છે.

એમણે પૂજાત વચની થયું સેવા કરી છે. ચોર-પુઢારાની પુનીયામાં મુગ્ધા છે. કાર તારી જોડાવી છે. મહારાજિપાઓનાં જીવન સુધામાં છે. કાઠા વિભાવના મોટામાં એમણે અનેક સુધારા કર્યા છે.

એક વખતની વાત છે. એક મામમાં ચોરી થઈ. રેપારીના ધીના કબ્બા ચોરામાં હતો.

મહારાજને કાને વાત આવી. જે મામના મોટાએ વચન આપેલું : ‘દેવે ચોરી ન થાય’ તેજ જ મામ ચોરી! મહારાજ તો જાણ્યા. જાણે તપાસ આરંભી.

ઠાણ છે એ ચોર? દિલ્લા કુઝા હતું. ચોરને શોધી કાઢું ચોરીની કતમાંથી કોઠાનું. મહારાજ તો મધા સીધા મરિરે! આસન જમાવી મેલા.

ન જોડે કે ન માલે. જે આવ્યા તજ આવ્યા. આવ્યા મામના આવેવાન.

ચોરી કરનારની બાળ મળા. મધા સીધા ચોર પાસે

પણ ચોર જાણે નીકળ્યો. ન હા કે ન ના! પેતાની માને ઠાણ કાઢ્યું કહે!

મહારાજ નિરાશ થયા. એક ઉપાય છે નટ ને પટ. મહારાજને નિશ્ચય કરી લીધો.

નથી ખાતુ, નથી પીપુ! જમ જોડ્યું ને પાણી જે કોઠાનું!

‘ગજન મધ મરો ભાઈ!’ મામમાં વાપુ વેગે વાત પ્રસરી મધ.

રાત પડી અંધારું ચોર. ક્યારે પડી. . . પણ ચોર ન આવ્યો! બીજે દિવસ મધ વહી ગયેલ. બીજી રાત અંધારું ચોર. . . પણ એ રાતે કોઠાં આવ્યું. મહારાજને અંધારું પકડ્યો. મહારાજ તરત મેલા થયા.

‘ઠાણ છે અમલ.’

પેલી આપતિ સીધી ખસવા લાગી. મહારાજ પાછળ મામમાં લાગ્યા.

મરિરે મુકુ. ચોરી વટાવી, મામનું પાદર વટાવી જન્ને સીધ સોંકે જમ પકોઈમાં.

જાણે જેનું જેતર વચ્ચે જે ધીના કબ્બા!

પણ પેલી અનુતિ તાપી કાપ વડે ને ખરી મધ.

‘ઠાણ હશે જો!’ મહારાજનાં મન માં પ્રમ્ થયો.

મહારાજ પકોઈમાં રેલા રેપારીને ત્યાં ધીના કબ્બા તેને સોંપ્યા ને કહ્યું : મામ ધીના કબ્બા નો!

મરિરે આવ્યા. થયી પાણું ધીના.

ન ખાનું કે ન પીનું!

...પણ તેજ દિવસે ચોર આવ્યો. મહારાજ તેને મધ્યા, ચોરે ચોરી કબ્બા કરી. ને ત્યારે જ મહારાજે ઉપવાસ લેવામાં.

મામ આપુ આનંદમાં આવી મધું. મામ મહારાજને જાનેકના જીવન પલટાવી નીખ્યા.

તમે મહારાજને જોયા છે!

તમારા મામે પધામાં છે!

જો ન જોયા હોય લો તો મને મેવાનું મુકતા નહીં હોં.

ફૂંચ પતિઓ એટલે સારી ગૃહિણીઓ

ફૂંચ પતિઓએ પત્નીઓ મામેના જામમાં પરાજન્ય કાંસલ થયો છે, એટલું જ નહિ પણ કવે બાતને જ બંધ કરી લીધી છે!

દર મધમાંથી જે ફૂંચ પતિઓ રસોડામાં પત્નીને મદદ કરે છે. (ખાનું એક કારણ છે કે-કે, કવે રસોડાની કામગીરી—‘કિચન-મેઇડ’ કાંસમાં ફૂંચ થઈ મધ છે.)

સરળ મધદારીએ અલખત આ માળતમા અપવાદપ છે, તેઓ ધરમાં કોઈ કોઈ વાર રસોડા રાંધવા સિવાય બીજી કોઈ કામ નથી કરતા. ત્યારે તેમની પત્નીઓ તો ધરમાં તેટલું કામ પણ નથી કરતી!

દર મેમાથી એક પતિએ આવકના જે કોડા લેવા કરવામાં પત્નીને ને કરી એ મોકલવી પડે છે.

અલખત, એક બાતમાં ફૂંચ પત્ની એક કાણ પતિઓ પાસે કારેલી છે; જ્યારે જત અપવ નો થાય છે, ત્યારે ૧૦ માંથી ૬ ફૂંચ પત્નીઓ પેતાના પતિઓના બતાવ્યા પ્રમાણે જ મત આપે છે!

સુઠાં મરચાં
આસરે ૪૩ રતમની ડ્રાપી ૩૯-૦,
૧૫ રતમ ડ્રાપીની શી ૧૯-૩, અને
૧ રતમ ડ્રાપીની શી. ૮-૬. રોકોથી
છે. મામ મોટા ટુંકા મોટી કલીનું નવું
લથણ અને લીસા મરચા. થઈ કરીને
નવેશરથી મળે. માટે તારીકે લખો :
MAARMANS PTY LTD.
Box 26, Phone 128,
Briks Transvaal.

સ મા યા ર સં ગ્ર હ

સામાર સ્વીકાર

વનિતામેન આર. મહેતા	નોંધાવીએમન	૧	૨	૩
કાપીમેન કુલ્લભ મીસ્ત્રી	૪૧	૧	૧૦	૬
કાતામેન અગુભાઇ મીસ્ત્રી	૪૨	૧	૧૦	૬
વરલભાઇ મવાન	૪૩	૧	૧	૦
કાતામેન જીલભાઇ	૪૪	૧	૧૦	૬
ગીખીમેન સોમાભાઇ મોરાર	૪૫	૧	૧	૦
જીવજી ૨૩મા	૪૬	૧	૧	૬
સોમામેન સોમાભાઇ	૪૭	૧	૧	૦
અમામેન વિનુભાઇ રામભાઇ	૪૮	૧	૧	૦
રાખીમેન ભમાભાઇ ખેલ	૪૯	૧	૧૦	૬
રતનમેન ઠાકુભાઇ દેસાઈ	૫૦	૧	૧	૦
ચિત્રમંદ કરીભાઇ	૫૧	૧	૧	૦
રજીભાઇ રાઘવાભાઇ	૫૨	૧	૧	૦
બીખીમેન સુનીલામ	૫૩	૧	૧	૦
કાકીમેન રાજુભાઇ બીતર	૫૪	૧	૧	૦
સુશીમેન ગોવિંદભાઇ	૫૫	૧	૧	૦
મંમામેન કાનજીભાઇ	૫૬	૧	૧	૦
સોલનભાઇ રાજુભાઇ	૫૭	૧	૧	૦
મેનો તરારી (પરચુરમ-મેટ)	૫૮	૧	૧	૦
ટવે-ટીઅમ ટુડીઅમ કા.	૫૯	૧	૧	૦
નિર્મળામેન રાઘવાભાઇ	૬૦	૧	૧	૦
ગ્રેમીમેન નારજી	૬૧	૧	૧	૦
ચાંતામેન કીરજીભાઇ	૬૨	૧	૧	૦
ચાંતામેન કે. દેસાઇ	૬૩	૧	૧	૦
કુસુમમેન ડી. પરજી	૬૪	૧	૧	૦
પાવંતીમેન કરીભાઇ સોમજી	૬૫	૧	૧	૦
મંમામેન ગ્રેમીભાઇ પરજી	૬૬	૧	૧	૦
વિન્યામેન મે. ગોંડલ	૬૭	૧	૧	૦
નરજીમેન બીજીભાઇ મલામ	૬૮	૧	૧	૦
મધુમેન ભા. કેસર	૬૯	૧	૧	૦
કાકીમેન કે. ગોંડલ	૭૦	૧	૧	૦
કાકુમેન રા. પરજી	૭૧	૧	૧	૦
મધુમેન જી. પરજી	૭૨	૧	૧	૦
લક્ષ્મીમેન વ. પરજી	૭૩	૧	૧	૦
જીમીમેન જી. મહનજી	૭૪	૧	૧	૦
મંમામેન નરસીક વસનજી	૭૫	૧	૧	૦
ચાંતામેન વ. નેરામ	૭૬	૧	૧	૦
દિવાળીમેન ડા. કેસર	૭૭	૧	૧	૦
મહિલા મુજા કેપટાઈન	૭૮	૧	૧	૦
નરીતમભાઈ નાચુભાઈ	૭૯	૧	૧	૦
રાકીમેન રત્નાજી	૮૦	૧	૧	૦
વિજયભાઈ ગોવિંદજી	૮૧	૧	૧	૦
મધુમેન મવાન	૮૨	૧	૧	૦
નાચુભાઈ કાલીકાજી	૮૩	૧	૧	૦

—દરબાની એક મુસીબ જેનું કારણ મા અમલકમ 'ગેટ કોલેટર' નવન્યા છે.

—નવરોબીમાં એક મોટી કબી રોલાના બાઈકન અંધ વિદ્યાર્થીને જીવનુભારી રજીનીના જરજીવાની છે આ એક કમ છે.

—ડેનીયાની સરકારમાં કોઈએ માટે ને ખાસ કમ નાંધારકમાં કાળક કમવાની માનવથી ડેનીયા કોઈ કોઈએ કરી હતી તેનો કમ જીવાન ન મળતા પાની કોઈએ એક કમ કમો છે કે, ખોટીક સરકાર અંધ સુધી એના જીવાન ન આવે તા 'તગી' પાસકા અને રાજ્યકાનો તેના સુવેચક અમલકાર કરવો.

—ડેનીયાના તેના કામનોએ કમ કમમાં જીવાનુ છે. માઈ મહિના તેના કામનો ૧૯૫૩માં ૧૦ વર્ષની કમ કરવામાં આવી છે તેમને કમ કરવા મોઈએ. અને તેમ તે ૧૫ તેનો આકાશના લાલેવા કતા.

—મુખકા પોલીસે રજાએ કમર એમો તમા બાબાની કતામથી કરવાના જનલો અલકાવવા માટે ઉપાધી કુમેલ ચાલુ રહી છે અને આ કુમેલને પરીકુમે ઉલ્લા એક આકાશનામાં ૧૧૫ નેટલા લેકરની ૫૨૫૨૩ કરાઈ છે. આ પકામેલામાં ૧૫ વિદ્યાર્થીએ છે જેમાં આજ નેટલા કોલેનના વિદ્યાર્થીએ છે.

—નાજીનીયન બાઈકન પતી-પાનીએ કમરના એક મામમાં-કમર શીકમા કમર કમ માટે જતા રાત કોલેકમાં રહેવા વિચારું કમ પમ ક સાત કોલેકમાં તમાક કરવા જતા રમને કાલે તેમને જકારો મળ્યો. આ માટે તેનો કોલેકમાં સરી તેવા કમ છે.

—આપકા શરીરમાં ને નળમાં લોહી વહે છે તે કમ તેને આજ સુધી નેહી કમની નળોની અને પરીકુમે આ જાં અંધ કમો-કમો તે જાં ૨૭૬ પડી જતું. કમે ગળીપના વિનુની કામે એક કોષ કારા પોલીકની અપવા બીજી જાતની નળીએ એકની કોલે કારા કમ છે. કમેલ એ કે અકલ વખત પકી આ નળીએ જરી નળી નેહી જ પક જાવ છે.

—વિદ્યાને કમે એવું કમ શીકુ છે કે, ને જતું નધી ખાલ કમ અને તેનો રમ કમે તેમ કોવાથી અપવા સુર્જના પ્રકાશથી કોલે ૫૫ બમતો નધી.

૨૪, કમેલ આતાનો ૧૩, કમોય આતાનો ૧૬, નાજીઆતાનો ૧૪, તમા વાલન વપકાર તમા કમેલ વપકાર આતાનો ૧૩ કતા. જેમાં કમ ૪૮૮ માલકો મવા કતા.

—અમેરીકાએ એક સુર સુવતીને વિમાનની કીકીટ વેચવા નોકરીએ રાખી કતા. તેનું રમ એકને એક વેચેલર-વિમાન કીકી જવા કતા કીકીટ મારી ૫૨ તેને કોલે કમો રમો. આધી કમમાંકોને તે સુવતીને રમ આપવાની કરજ પડી.

—ભારતમાં ૧૯૫૦-૫૧માં પ્રાથમિક કાળાએ ૨૦૬,૬૧૨ કતા અને જુની ૫૨ મેટીક કાળાએ ૧૪૦૦ કતા તે ૧૯૫૫-૫૬માં પ્રાથમિક ૨૭૪,૩૦૮ અને જુનીપર મેટીક ૮૩૬૦ કમ છે. ૧૯૬૦-૬૧ સુધીમાં તે વધારીને પ્રાથ મીક ૩૩૬૬૦૦ અને જુનીપર મેટીક ૩૩૮૦૦ કાળાએ પડી.

—૧૯૫૭ જાન્યુઆરીથી ૧૯૫૮ જાન્યુ આરી સુધીમાં મુખક પ્રકાશમાં ૮૧, ૬૧૩ કાલધી કાપવા નીએ ૫૨૫૩૩ કમ હતી. કા માળવા માટે ૧૩, ૨૨૧ અને પીચ માટે ૨૩,૫૦૭.

—કમેલ છે કે આજ સુધી કુલેલા અલ્લ અને કાપકોનન લેખની અસર થી અવિષની ૩૦૦ પેટીઓમાં ૫૦ લાખ નેટલા નાળો કાકને કાલ કોલે કાળા જાન્યુ કાકોલે કસર થઈ અને બીજી રોગો કરોલોની સંખ્યામાં મવા પ્રામરો. એની અસર ૨૦ લાખ વર્ષ સુધી રહેશે. આ મંતવ્ય નેળક પ્રાકલ જેળવનાર વિદ્યાની કા. લીનકે નહેર કમ છે.

—અમેરીકાએ કાપકોનન કરતાં ૫૫ વધુ કરી કોષ કરી છે. તે રજીનીક માં એક એવા કીરજો પ્રકારનું વંન પ્રાકરો કે જે અવકાશમાંથી કુદરી ૫૨ કીરજો પાવરશે નેથી એર કોલેલા માનવો મરજી પ્રામરો.

અભિનવ રાખામણ
રાખામણનું મુનિ સંતપાસજીએ કરી
રખાવત. આ પ્રકારે મધુ વંચિત-
લાવક છે.
કોમલ ડી. ૫-૧ પોરેલ સાથે.
Indian Opinion,
Private Bag,
Durban, — Natal.
વનિત કોલેશી કોરા
(ગુજરાતી કુ ગુજરાતી કીકનરી.)
ગુજરાત વિદ્યાપીઠનો — કોમલ ૧૮/૯
મળવાનું કોલે : આ એરીક
'Indian Opinion'
P. Bag, Durban, Natal.

પો. વિ. ૫૪૬૦ — રેલવેશન ૩૩-૫૬૨૦
ટેલીગ્રાફ એડરેસ : "અમલકો"
મગલ પ્રધર્મ (પ્રો) લી.
૧૪ કોલે રડી,
એ કા નીક જા મં.
હાલસેલ અને રીટર્લ મર્મોન અને પ્રપોલક
આજ કમીને કમારે કમ કમિલન અને કમિલક પ્રાકરી,
કેરી આવામાં નાંધવાના જાલ જાલકા કોલે-અકરી,
કોલેલક કટીક, પીતલના અને એકમુખીનકના
વાલકો-કાલ અને ખાલકીની જાનકીએ-
કેવલકોલે અને કોલેકક વધા બીજી
અનેક કેરી કાલે કીકાલ
આવથી મળશે.

સામાજિક ખબરો

રેલવે સેના ખબરો

રેલ ઇન્ડીએ ૧૨ જેલારીએને હોંડ સામે રમવા હતા. ૧૧. જેલારીએને જે હાથમાં હતા તે અને ૧૨મે જેલારી જેરીએ એટ-કાનસન જે "જોશ રાઉટર" એ તેને સુટવા છે.

પ્રથમ રેલ રેલમાં બને સરખી હતી હતી. ખીજ અને ત્રીજા રેલ ઇન્ડીએ હતી હતી.

૩૫૮૧ જેરી એસેક્રા-૪૨ જેરી વાર "ગ્રીસ" છાપો અને તે જેરીએ ૪૨મે. ૧૫૦૦ની મેડની રેલ નેવા જેરી થઈ હતી.

રેલ ઇન્ડીએ અગીયાર જેલારીએ ૩૫૮૧ જેરી એસેક્રા-૪૨, જે. ૩. હોલ, સી. હ-૬ આર કનારી. છ. એમસ, એ. છ. રાપ, બી. છુર, જે. સોસોમ, જ. એકાનસન, અપુ. હોલ, અને આર. ગીધરીટ, હતા અને બારમાં એલ. ગીધરહ હતા.

હોંડ તરીથી ૩૫૮૧ ની! માકા પી. છ. જેરી, પી. આ. ર. હમરીમર છ. એસ. રામચંદ, પી. રાવ, એસ. પી. છુપા એન. કોન્ટ્રેટર, સી. ગોડી સુરેન્દ્રાચ, એ. છ. હીપાલમી, એ. ૩. સેનક્રુપા અને જે. પરેલ હતાં.

મહાસમા ઇન્ડીએ અને રેલ ઇન્ડીએ વચ્ચે જે જેથી રેલ રેલ હતી એને નિચે પ્રમાણે રોકાઈ હતા.

રેલ ઇન્ડીએ સી. હ-૬, બી. મંબો ૩૨, જે. ૩. હોલ નેલ આલેટ ૫૦, આર. કનારી નેલ આલેટ ૩૫, બી. ૧૭

બધા મળી એક વીડેટ મારે ૧૨૩, મેલમેન સી. હ-૬ અને નેન હોલ જેવારે મોર્થિન રામચંદ અને સુરેન્દ્ર નાથે કપાં ત્યારે ૩૬ ખીજીમાં ૧૨ રન કપાં ત્યારે મોલ મંકને "સીપન" કરીને ફોર્મે ત્યારે તે આલેટ થયો.

આર. કનારી અને હોલ રન પ્રુમ ઝડપેર રેલ મીડમા હતાં. જે હાલની રમત માક રેલ ઇન્ડીએ આમળ હતી. (૧૫૮૨ ૨૧-૧-૫૬)

મરુમ નોંધ

મરુમ હાથ ઇસ્માઈલ રોખ

હરખના જાણીતા વેપારી હાથ હરમાઈલ અહમદ રોખનુ હામી માર્ગી પછી રૂબાર તા. ૬-૧-૫૬ ના અવસાન થયુ હતું.

મરુમ સુરત છામીનાં કોરના છુગ રહેવાસી હતા અને હરખના જાણીતા જુના વેપારી એ. એ

રોખની વેડીના માસીક મરુમ અહમદ રોખના મોહા પુત્ર હતા. અને એ. એમ. રોખ એન્ડ સન્સ (પ્રીવીયપ) લી.ના મેનેજર હાથેકટર હતા.

મરુમ મંબાર અને ફરક રવમાવ ના તેમ હાથેકટરીના હતા અને તેઓ જુદા જુદા ડેમી કામેમાં ચોતાને. ફોર્મ હાથેકટરી આપતા હતા. જેમાં મેંધવા હામક તેમજ હરખની ધ મોરી-એન્ડ હસ્તાગી એનપુકેન ઇન્ડી-હયુટને આપેલી માર હાથેકટરી રકમ છે.

મરુમ ચોતાની હાથેકટરી અને માર પુત્રે છુગી બધા છે. છુગપા માર માને છે. છુગ મરુમને જન્મ મરુમને મરી રહ્યા હરે અને

પાછળ રહી મહાસાએને હાથેકટરી એ. -આમીન.

મરુમ-મામલાર

હરખના એ.આઇ. માણુના પત્ની માઇ રસુલખીની તા. ૨-૧-૫૬ ને છુગારે છુગ વપની હાથેકટરી પ્રુદાની રહમતે પહેલી મયા છે. કુટુંબના આ.કુ.ખમાં જે માઈ મેનેજરે તંયા હાથેકટરી માર તેમજ દિવાસી છાપી હતી તે સર્વેના આ પત્રદાર મરુમના પત્ની અને કુટુંબીઓ આ-ભાર માને છે. છુગ મરુમને જન્મ નસીબ હરે-આમીન

માથે જાધવાની રીખન અને વેળીઓ

માથેકટરી, સાડીન, હાથેકટરી, રીખન અનેક રંગ, કીચાપન અને સાઈવમાં મળશે, હવે અંક અને મોડા રાજમામલાર આરે જરુમામલાર સેનને મળી રાકશે.

અર્થમાં આરે માથેકટરી, અને રેલમા તંયા રેલની ટોપીએ કીચાપન હાથે જાધવાની આપનામાં આપશે.

અર્થમાં જાધવા સખસલ, રેલમા, કોટન વિગેરેનાં કુલેની રંગ રંગની વેળીઓ અને અનેક પ્રકારના ખોયસ મળશે.

ટેકાણુ : માથેકટરી હેલસ (મો.) લી.

સીડીએ એન્ડ મીલકરન્સ હેલ મેનપુકેચર,

ફોન : ૮૩૫-૭૮૮૧ પહેલે માને,

મોહમ પરખડ. માર્કર મેન્સન્સ

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, - મોહાનીસખમ.

પુરા ખબર !

તમારા ખર્ચેલા પેસાણું પુરવવતર મેળવો. દેશમાંથી આવો કે હરિયાપારથી, ફરવા માટે આવો કે ખીજનેસ અર્થે, પણ હરખાન આવવાનું બને તો ઉમંગ બેર આદ્યા આવો.

પણ કયાં ?

નામ અને શરનામું તમારી હાથરીમાં લખી રાખો

માઉન્ટ એવરેસ્ટ વેજટેરીયન હોજ

૧૨૬-૧૨૮ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, - હરખન. - ફોન : ૬૭૫૭૧.

કારણ

આ એક એવું સ્થળ છે કે જ્યાં સ્વચ્છતા, સુધકતા, સુખવસ્થા અને આરામના ફર્શન થાય છે અને ન્યાયી સ્ટેશન બળર, અંદર નજીક પડે છે જેથી સમયનો બચાવ અને હરવા ફરવામાં મેળ આવે છે !

- (૧) બહાર ગામ કે પરદેશથી આવનાર પેસેન્જરો માટે અગાઉથી ખબર આપશે તો રહેવા સુવા માટે રીઝર્વેશન થઈ શકશે.
- (૨) મોજાવના અખબર ભરિ કેખરેખ રખાય છે.
- (૩) લગ્ન અને લહેવારો માટે ફરક ભાતની સ્વાલિહ, સાત્વીક મીઠાપ મુદ્દ ધીમાંજ બનાવીએ છીએ.
- (૪) બહાર ગામના એકરોપર પુરતું ધ્યાન આપવામાં આવે છે, એક વખત આરે આપી ખાતરી કરવા બતામજ છે.

હમણાજ આવેલ શીપમેન્ટ

હવેક ભારતી-અંગરેજીઓ એવી કે "અણ રોજ" એવે જોર પડીયા, અસોહારવાર, સુત્રી રાખી, ચ.એલી, હાથા અંગેસર, માંદી, અણ હાથા વિગેરે. અમારો પ્રાર્થવીર માટે લખો. (અમે હાથ દીની અનાવદની અંગરેજીઓ રાખાએ છીએ.)

ખાસ જોડે

ચે.હાક શીલકમાં રહી અવેલ

સુખાને બદાઈ લીધો હાથે ૧૧-૦૦ રતલ ૨ ૧/૨ ટીન

,, ચુકો હાથે — ૮-૦ ૧ ૧/૨ ૧/૨

રોડેશીયાના આહાને રપેસીયલ જોડે

લીધુ અડ ૭ પેની રતલ	માલ બરેણર પેક કરી
લીધી હાથા ૫ ૦ ૦	અસવીયું.
આપા હાથા ૭ ૦ ૦	એકર સાથે પેસા મોકલવા
મોટી કળા વાણુ લસણ ૧/૨ રતલ	વિનંતી છે,
ગાની ૦ ૦ ૦ ૧૦ પેની રતલ	

અમે નીચેની વસ્તુઓ હાથેક હાથેક કરીએ છીએ. માલ સાથે અને કીડાયત લાવે અળસો. અમારો પ્રાધસ લીસા માટે લખો :

શેષા ચણા, બહામ, એલબી, પાવા, અમરા, એ-ટા સોપારી, કાચી એ.પારી, ઠોલી એ.પારી, ઝોળ, આપલી, કાચો, હાંમ, અસુર, દરેક ભારતી રાગો, ચણાને આટો, અડને આટો, પાણીવાળા નાળાંબેર, નરીમારી, ટાક, લગીમ, મેથી, રામ, અમરો, સુત્રી, હાંમેજ, હાથા, હાથા રાગ, આપા અરવા, નારીયેળો છુકો, ર.અરો, અસખસ, હળદળ, વિગેરે.

K. HARIBHAI & SONS (PTY) LTD.

Direct Importers : Wholesale & Retail Merchants.

81 Victoria Street, — P.O. Box 2156 — Durban.

Telegraphic Add. "BHAISONS"

રેકોર્ડ વેચાણ

ઇન્ડિયન રેકોર્ડનો હાલનો વેચાણ ખાસ એક

રેકોર્ડની કે શીલોં છે.

	લી.-પે.		લી.-પે.
અનેલા	૫ રેકોર્ડ ૩૦-૦	હારતાન	૫ રેકોર્ડ ૩૦-૦
ભાડુ	૫ ૦ ૦ ૩૦-૦	લંકા દહન	૫ ૦ ૦ ૩૦-૦
રેકોર્ડ પોલોરમ	૫ ૦ ૦ ૩૦-૦	સંગીતા	૫ ૦ ૦ ૩૦-૦
સાળન	૪ ૦ ૦ ૨૪-૦	મિલાપ	૪ ૦ ૦ ૨૪-૦
મસાર	૪ ૦ ૦ ૨૪-૦	હમમેલ	૪ ૦ ૦ ૨૪-૦
જોહાદ	૪ ૦ ૦ ૨૪-૦	ખાંડ	૪ ૦ ૦ ૨૪-૦
કોરી હાથા	૪ ૦ ૦ ૨૪-૦	એક અમર	૪ ૦ ૦ ૨૪-૦
મરતાની	૫ ૦ ૦ ૩૦-૦	દસા-ચુકમા	૫ ૦ ૦ ૩૦-૦
પૂળ	૩ ૦ ૦ ૧૮-૦	ગોળાન	૩ ૦ ૦ ૧૮-૦
તરના	૫ ૦ ૦ ૩૦-૦	હરિ-કર્ન	૩ ૦ ૦ ૧૮-૦

સુચના:—પાછળથી એકર આપનારને રેકોર્ડ માટે નિરાશ થવું પડશે.

વી. પી. પોસ્ટેજ અને પેકીંગ ખર્ચ શી. ૭-૬.

મળવાનું ઠેકાણું :

ભારત મ્યુઝીક સલુન અને બુકસેલર્સ

૨૮૬ એ સ્ટ્રીટ, — હરખન.

(સાફ-જવાન કિતેમા સાથે)

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

જણાવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસિએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલેશીયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૬૬ વિક્ટોરીયા, ઓસ્ટ્રેલિયા

— ના —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલનો છાંદગીનો વિગો એ ખરી ખાંધધરી છે.

વધુ વિગત માટે લખો ના મળો :

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ, — હરખન.

બોક્સ ૪૭૬,

ટેલીગ્રામ—કેબલ "સોરાબજી"

ટેલીફોન : ૪૭૮૮૮

૪૭૪૫૩

*Knowledge and tim-
ber should not be unch-
ined until they are
seasoned.*

—O. W. Holmes.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 4—Vol. LVII.

Friday, 30th January, 1959

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

ANC In Federation Gears Itself For Action

SALISBURY, (Southern Rhodesia) Monday.

ONE of the biggest political questions confronting the Rhodesian Federation today is the role which will be played by the African National Congress during the next few years, while the Constitution is under review by the British Government.

The Congress is more vociferous today in its demands for the dissolution of the Federation and self-government for Northern Rhodesia and Nyasaland than at any time since the Federation was created in 1953. At the same time, it has seldom been more divided internally.

The Congress movement is probably strongest in Nyasaland, where, for the past six months, the leadership has been in the hands of Dr. Hastings Banda, a medical man who has returned to his own country after an absence in Britain and Ghana of about 30 years.

Small, dapper Dr. Banda returned to Nyasaland at the invitation of Congress preaching moderation and non violence in the struggle for independence for the Protectorate.

But in recent months there has come a remarkable change. Dr. Banda now shouts "To Hell with Federation." He urges Africans to go to jail in their thousands, and to be pre-

pared to die in the cause of independence. His oratory has vastly impressed the younger members of the Southern Rhodesia Congress, but has dismayed the more conservative African politicians.

Prohibited

Dr. Banda has since been declared a prohibited immigrant by the Southern Rhodesian Government, as has one of his principal lieutenants, Mr. Herbert Chipembere.

But there has been no lack of evidence of Congress activity in the Nyasaland Protectorate, where mobs have stoned vehicles, school children have been incited to such a degree of insubordination that schools have had to be closed, and African building trainees have gone on strike.

The movement for greater unity between Congress in Northern Rhodesia and Nyasaland has meanwhile received a set-back through a growing personal antipathy between the old hand Congress President Harry

Nkumbula, and the new broom, Dr. Banda.

Early this year Nkumbula, apparently nettled by the popularity and publicity successes of Dr. Banda, attacked him as an extremist. As a result, thousands of Nyasas working on the Northern Rhodesia Copper-

belt, who formerly supported the Northern Rhodesia Congress, have broken away, and are forming local branches of the Nyasa Congress.

Revolt

The revolt of European opinion against Mr. Garfield (Continued on page 39)

Fort Hare Students Pained Over Bantu Education

THE political reporter of "The Natal Witness" states that the students of Fort Hare University College, Alice, in their protest against the Government's proposal to enforce apartheid in South African universities, have made a demand for free and compulsory education for all children of all races.

"What Fort Hare students demand is free, compulsory, universal and equal education for all children, the opening to all of a higher education and technical training by means of State allowances and scholarships awarded on the basis of merit, and a mass state education plan to abolish adult illiteracy," reads the statement issued by the Students' Representative Council of Fort Hare.

This demand by the students of Fort Hare supplements protests made last weekend by the National Union of South African Students, with a membership of 15,000, and the Students' Representative

Councils of four Universities—Rhodes, Witwatersrand, Cape Town, and Natal (Pietermaritzburg students). Statements were also issued by the Liberal Party and the S.R.C. of Pius XIIth Catholic University College.

"The attitude of the Fort Hare students to the Bill is one of uncompromising opposition because it is based on discrimination," states the Fort Hare S.R.C. "The educational freedom that is intended specifically for a group either on a racial or colour basis is discriminatory and as such cannot be education in the accepted sense of the term."

(Continued on page 37)

OPINION

FRIDAY, 30TH JANUARY 1959

Cracks In Apartheid Wall

FROM very many sides come indications that the moment of collapse for apartheid approaches. On the international plane Verwoerd knows that the entire civilized world, barring a few countries, is now against him. So much is this the case that even Canada and the United States no longer find themselves able to take up a neutral position on South Africa's race problem. Internally, yawning chasms have developed between the English and the Afrikaner and between the non-European and the Whites. An atmosphere of uncertainty has descended upon the country which could very well bode ill for all concerned.

Those who were weak yesterday know now that they are strong. And in the face of this stupid arrogance of the advocates of apartheid and the selfishness of the majority of the White people, it is hardly surprising that some non-Whites have begun to think of producing their own form of race consciousness to hasten movement towards the goal of freedom. But this development will not do anybody any good. As Mr. Tom Mboya pointed out once, violence will hinder progress towards liberty. Anything that moves events towards a forceful collision is thus to be avoided almost at any cost.

The moment calls for that statesmanship which has not been forthcoming from the White side, for the voices to be raised in ways to reinforce those who seek peace and understanding between individuals as well as groups.

There flows from the Afrikaners side a stream of thought which suggests that the reasonable in that section of the nation are beginning to see salvation for themselves in conciliation. Mr. Japie Basson has shown remarkable courage in telling the mighty Verwoerd that to throw the representatives of the Africans out of Parliament is to break faith with the Africans. Sabra leaders are working themselves overtime on endeavours to meet the leaders of the African people. Now and then a voice is raised from the DRC against injustice. All these are healthy signs of a welcome crack in the apartheid wall. But they are also a challenge to the non-Whites. If the Afrikaner now stretches forth a timid hand of friendship, will the non-European rise to the occasion and reciprocate? As we think over this question, we find it appropriate to bear in mind the fact that Mahatma Gandhi, whose death on January 30, 1948 we remember with grief, taught that good was never advanced by evil. It would do the non-Whites little good to think in terms of vengeance. At the same time it would project before the world a grander idea of the Greater South Africa if non-White leaders made it clear that vengeance is not in their minds. We have had assurances to this effect in the past. But in the face of nationalist awakening, particularly among the Africans, it cannot be said that we have had too many of these assurances.

Comment On Men And Events

Accra Conference—IV

Russia And America

By JORDAN K. NGUBANE

ALL sorts of rumours filled the air when we got to Accra. The one that seemed most persistent, however, involved the United Arab Republic. It was said that Nasser had wanted to flood the conference with 100 delegates. Accra was reported to cut this down to 5. Cairo, it was stated, had then asked to send 30. The conference secretariat was said to have finally agreed to recognise only 11.

As I saw things, no rumour tended to cover the attitude of the African delegates against the Arabs of the UAR.

Very many delegates came with the idea in mind that the conference would see a showdown between the United States and the Union of Soviet Socialist Republics. America had sent a contingent of fraternal delegates and observers which, it seemed to me, made them the largest national group from outside Africa. I met as many of the Americans as I could—in particular my old and valued friend Homer A. Jack whom I had met in South Africa. He told me he had heard that he was a prohibited immigrant in the Union. Both of us agreed that the ban would not last much longer in view of the changes going on in the non-White world.

The Russians had sent a very strong team from the Solidarity Council. I met them in the lounge of the Ambassador Hotel. I had first seen them at a party given by Mr. Krobe Eduani in his house. One of the delegation, a broad-faced man with a kindly smile—I think he said his name was Abdurazhev—looked like a White man. He insisted he was a non-European. I expressed the wish to meet them and know one or two things about Russian policy for Africa. They warmly fixed a date. That involved important sacrifices on both sides because the night we were to meet was the one on which a famous Ngoni singer would be entertaining the delegates.

Courteous

When I got to the Ambassador Hotel the seven Russians—two of them, including the leader, Mr. Azimov, had distinctly Mongol features—took me to the lounge of the Hotel. They were extremely courteous and were keen to assure me that they were men who kept their word.

Both the Americans and the Russians did not do much to capture the eye of the conference or to influence it directly. This

is truer of the Russians than the Americans. The former sat in the pit of the conference and cheered warmly only when terrible things were said against the imperialists. And there was no end to them.

Mrs. Du Bois, the wife of the veteran father of Pan-Africanism, read a message from him which advanced the queer thesis that the basic structure of African tribal society was fundamentally communist. The individual, she said, existed to serve the State. She urged the delegates to look for friends, not among the imperialist powers, but among those countries which supported China and India. This was cheered by Left-wing groups but tended to fall flat in the plebeian session which Dr. Nkrumah had, in his opening address, warned against new forms of imperialism which did not necessarily come from Europe.

Apart from this American effort to push the conference in the communist direction, there were not outstanding efforts to move to one side or the other.

Popular

The Russians spent a good deal of their time fraternising with the delegates from all parts of Africa. For a group handicapped by language difficulties they succeeded in making themselves a popular team. They dined to all and sundry occasions, largely from the non-White republics of the USSR. Then they discreetly extended invitations to selected delegates to visit Russia. They moved about more as a group. One could understand this. Apart from Professor Patchine, only two in the delegation seemed able to speak English tolerably well. Their habits of thinking, however, were vastly different. They tended to think as a group; their individuality was suppressed.

The Americans, on the other hand, moved about more freely.

(Continued on next page)

Professor Du Plessis Has Another Plan

ACCORDING to the political correspondent of the "Daily News", Prof. L. J. du Plessis, of Potchefstroom University, who issued in mid-recently by advocating that the Whites should lead the Africans to political emancipation, is advocating coalition between part of the United Party and the Nationalist Party. And the Nationalist Press says that he is "again spreading curious political thoughts."

Prof. du Plessis is one of the recognised leaders of the intellectual wing of the Nationalist Party which, while advocating apartheid, emphasises that it should be by consent and that it should be designed to accommodate African nationalism.

Now he is propagating a "favourable atmosphere for the next phase in our race policy, among other things by the ending of the treason trial and by the more supple application of apartheid."

There should be an understanding between the Nationalist Party and the Nationalist minded part of the United Party, he says. There should be consultation with the "real leaders of the various race groups."

Relations should be established with the independent States of Africa.

He urges multi-racial clubs, under State control, in the big centres.

The basis for the new phase in the race policy should be as-

nounced as the earliest possible complete emancipation of all non-Whites in the Union and Southern Africa.

"Independent non-White States must be welcomed so that a Monroe Doctrine for pan-Africa can be proclaimed."

Professor du Plessis envisages something in the nature of a Federation in Southern Africa.

He would like a speed-up of immigration. The two White sections would later necessarily grow to one political action. A new national convention and a new constitution would be needed to give concrete form to this matter, Prof. du Plessis says.

This is the second time recently that a professor from Potchefstroom has spoken his mind.

Prof. J. H. Coetzee, a member of Sabers, expressed his personal view last week that "Nationalism and freedom are indivisible and, seen in this light, the national aspirations of the indigenous nations of Africa can only be commended and welcomed."

future for many of them have spent the best years of their lives in the Congo.

Their children were born in the Congo and they feel too that they have nowhere else to go should it ever become necessary for them to leave.

A significant point arising out of the Leopoldville riots is that some authorities believe that only three per cent. of the Congo Africans want independence if

they understand the word.

And as happened at Leopoldville they forgot what the purpose of the demonstration was for and turned to looting and pillaging, damaging their own schools and social centres to the tune of more than £2,000,000.

Black troops made up of other tribesmen in the territory restored order with the help of White officers—with astonishing ruthlessness.

Conservative M.P. Says Things Are Bad In S. A.

AFTER a 10-day visit to South Africa and Basutoland, Major Patrick Wall, M.P., has come back to London with the impression that "things are really bad in the Union," says a report in the "Daily News".

This is the opinion that he, as chairman of the Conservative Party's committee on East and Central Africa, will pass on to his fellow M.P.s.

Major Wall is regarded by his colleagues as something of an expert on the Rhodesias and the Union. And it was he who last year threatened the South African Government with "retaliation in the field of trade" if it embarked on the economic warfare against the Protectorates.

On the tour from which he returned last week, Major Wall spent a total of 10 days in Basutoland and the Union; it was his first visit to the Union for five years, but before that he had made "several" such visits.

He is not prepared to be more specific for publication than that "things are really bad in the Union"; but he will pass on this impression, along with the feeling that the British Government should make adjustments in its attitude towards, and its relations with the Union.

Major Wall also spent a total of seven days in the Federation. (He previously visited the country for six weeks in 1957.)

His impressions are very different. "There are difficulties to be overcome of course, but I found the people there well set on the way to solving the problem of partnership," he says.

But on deep is the hostility that Major Wall feels towards the Union that he feels that what impressed him most about the Federation was that "everywhere there is diametrically against ever joining up with South Africa—and this at a time when everyone in South Africa is talking about Southern Rhodesia ever joining up with the Union."

Accra Conference

(Continued from previous page)

never as a group and when you got to an American and asked him for his mind he spoke—sometimes—with indirect candour.

I think it is correct to say that neither of the Big Power groups behaved in ways to suggest that they were pushing the conference in any particular direction. But as their people sat at the back of the conference, listening to the speeches by the leaders of the delegations, one felt the full impact of their interest in what was being said and done. Now and then they showed their hand by cheering enthusiastically when a point was driven home which favoured their respective lines of policy.

The Americans enthusiastically cheered Dr. Gikonyo wa Kiaro (Kenya) when he demanded the release of Jomo Kenyatta. The Russians went wild when Dr. P. Omar of Algeria asked the conference to commit itself to violence in the fight against imperialism.

The conference, of course, had not met to say it would fall on any side of the ideological fence. As a result communism and alignment were never real issues, both in the plenary sessions as well as in the leaders' gatherings. The delegates were concerned only with three things: Freedom, African Unity and the methods to use to move events in the direction of their choice. There was complete agreement on the first two issues and very sharp differences on the last one.

(Next Week: The UAR and African Nationalism)

Congo Whites Think About Independence

LEOPOLDVILLE.

SELECTIVE European immigration on a big scale, strong Government policies in African administration and progressive economic measures are needed in the Belgian Congo if the danger is to be avoided of this vast colony drifting into a third rate and unstable State on the African Continent.

Many White settlers in the Congo are doing some hard thinking now that the shock of the Leopoldville African riots has been absorbed and their opinions are forming along these lines.

Perhaps more important still from an authoritative point of view is that a member of the Belgian Government's Parliamentary Commission of Inquiry into the riots expressed similar views to a correspondent of the "Daily News."

His name cannot be revealed but the significant thing is that there is a trend of thought—a strong trend judging by a certain amount of outpourings—al-

though it does not necessarily mean that all officials are of the same opinion.

Nearly all agree that had the Belgian Government taken steps to encourage immigration, implemented a stronger African policy and bolstered economic development 10 to 20 years ago the Leopoldville incidents would probably never have taken place.

Congo White settlers feel that independence for the colony should not be granted too quickly.

They want independence for the Congo to be implemented step by step.

And underlining it all is the Europeans' fear of their own

NIC Plans Mass Protest Against Unemployment

THE Natal Indian Congress expressed its alarm at the serious economic plight of the many thousands of workless Indians in Durban. The semi-official *Star* has given the number at over 20,000. The Congress statement said, "We are deeply concerned by the gross wastage of youthful and resourceful labour and we are planning a mass meeting of all unemployed persons to devise ways and means to combat this reckless disregard of Indian misery and hardship."

"It is not difficult," the statement continued, "to ascertain the reasons for this serious situation. While in other parts of the world energetic steps were being taken to cope with problems of unemployment and measures were made to place as many people as possible in employment the reverse was true in South Africa."

State Policy

"The speculation that state policy is responsible for this shocking and alarming condition is justified. Under the apartheid conditions non-White labour cannot bargain freely. Job reservations has put paid to large number of skilled operatives in

the textile and other industries. While immigrants, however, were not having difficulty in being placed in employment.

"The location of industries under Government Aegis in the rural areas where cheap labour is available and not subject to the stringent provisions of wage agreements applicable to the urban areas has brought an end to the many non-White enterprises in the clothing and textile business.

"Another factor is the perpetuation of provincial barriers against the free entry of Indians into the other parts of Union territory where employment may be found."

The civil service except for a few posts in the police, postal and Conri services and that too only in Natal are literally closed to Indians. The technical trades, steel industry, mining, motor and other technological avenues are not open to our people.

"We must also call on private commerce and industry to assist in the solution of this problem. They have much to gain."

City Council

"The Durban municipality too is guilty of serious retrenchment

of Indian labour. The municipal services need investigations not only in regard to unemployment but also in regard to the poor wages earned by the workers who have served the Council

for many years.

The situation presents a problem for immediate and urgent discussion, inquiry and solution by all concerned. The statement concluded."

NIC Opposes New Form Of Apartheid In Education

THE Natal Indian Congress in a statement, welcomed the priority given to older children in Indian children in Indian schools this year but has strongly criticised the total ban on the admission of 5 year olds who will turn six during the course of the year. In a telegram to the Natal Education Department the NIC has requested the immediate lifting of the ban.

"If there is school accommodation available after children have been admitted under the new priority list there can be no justification whatsoever for refusing admission to the '5 plus' group. The wording of the instructions issued by the Department to School principals leaves them with no option but to refuse children in this category even where accommodation is available and our attention has been drawn to cases of such refusal resulting in these children going without any schooling.

"Urgent representations are

necessary by the Education Committee to the Education Department to issue new instructions to end a situation which can find no support from any Indian organisation. The Natal Indian Congress calls upon the Education Department forthwith to give amended instructions to bring to a speedy end the anomalous situation created by the new directive which reached the school principals a day or two before the new term commenced.

"The ban now operating against the '5 plus' group of Indian children introduces a new piece of compulsory racial discrimination in education, for no such ban operates against the White and coloured children falling under the jurisdiction of the Natal Provincial Administration. "It is the urgent task of the Indian community while fully approving of the priority list in admission to have this discriminatory instruction reversed."

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

46th Session Of The Indian Science Conference

Scientists Must Not Ignore Welfare Of Man

MR. NEHRU urged world scientists in New Delhi on January 23 not to ignore the welfare of humanity in their attempt to probe the mysteries of the universe.

"Science has to look at the heart and mind of man and integrate this knowledge with the other advances it is making," he said in his inaugural address at the 46th Session of the Indian Science Conference.

Nearly 200 scientists from 20 countries, including the United States, Great Britain and the Soviet Union, and 2,700 scientists from India are attending the session which is being held in a large tent on the lawns of the Delhi University.

The Duke of Edinburgh is one of the delegates.

Mr. Nehru referred to another dilemma which mankind faced with the progress of science. While "we stretch our hand to the moon, and some say we will soon be reaching Mars and Venus, we forget what happens on earth. In fact we cannot salvage the earth."

He stated that two contradictory processes were being witnessed in the world today. On the one hand, there was the majestic march of science and, on the other hand, "the decay of the mind and spirit and a lack of integration in the individual and national personalities."

He did not know why it was so. It was possible that this contradiction arose from the inability of mankind to cope with the changes ushered in by science and technology.

Science A Means Of Freedom

The Duke of Edinburgh was awarded an honorary degree of Doctor of Science by Delhi University. Afterwards, in a witty speech punctuated by laughter he addressed the joint assembly of the University Convocation and the Indian Science Congress, giving the history of the British Association for advancement of science which he is representing.

He told of its early struggling days when it was ridiculed by Charles Dickens, the Victorian author, as a "mad dog association for advancement of everything run by Professor Snore, Dose and Wherry and by Messrs. Muddlebrum and

Pumpkinball," dealing mainly with "umbagogology" and "ditch-wateristics."

He did not feel a stranger in this country. "Indeed it would be very odd to feel strange after hearing so much about this country and her people from the great friend of India, my uncle, Lord Mountbatten."

The audience burst into laughter when he stated "I regret to say that my only degrees are honorary ones."

He ended with an appeal that upright men and women throughout the world should bring pressure to bear to ensure that science is used to free and not to enslave mankind.

"Every human invention or discovery can be used for good or for evil, and in the end it is people as a whole who decide which it is to be."

"It is therefore essential that possible consequences of scientific research should be put before the forum of ordinary people."

"Only in this way can the combined opinion of reasonable, upright and humane men and women throughout the world exert the necessary pressure to ensure that science is used to set free and not to enslave mankind."

Dr. Radhakrishnan

In his address Dr. Radhakrishnan expressed the hope that the Commonwealth, which was an experiment in international co-operation, would serve as the basis for the emergence of the brotherhood of man. "This alone can save the mad world which is preparing for war though nobody wants it."

The Vice-President quoted the biblical saying that the iniquities of the fathers would be visited on the children up to the third and fourth generations and wondered what it was that prevented the peoples of the world from acting according to the best light of their conscience. He was of the view that it was the crisis in the human soul which was reflected in the crisis of the world.

He summed up the situation of today when he said, "The

good that I would, I do not. The evil that I would not, I do." The Mahabharata says "I know what is right, I cannot adopt it, I know what is wrong but I cannot abstain from it." That is the crisis which is facing us."

Dr. Radhakrishnan added that it was no use blaming science and technology for the human predicament. Science and technology had been instruments of liberation and not of slavery. Man's life had become less painful and more significant because of the great advances science had made. There was no reason why the great miracles of science could not be used for the purpose of enabling the life of mankind. He said the satellites and rockets were not the portents of disaster. They could be utilised to bridge the gulf that divides mankind.

Science had broken the physical barriers in the world. Man had to destroy the barriers in his mind, the barriers of na-

tional idolatry, ideological bigotry and religious dogmatism. Science had given man the opportunity to build a happy paradise on earth, a new "world where the better impulses would prevail and the lower impulses held in check."

In conclusion Dr. Radhakrishnan said: "Fear and hate are bad enough. To be feared and hated is much worse. There is no reason why we should not develop friendship among nations and adopt a tolerant, flexible attitude even towards countries with which we find ourselves estranged." This could be possible only if man's nature was transformed and there was a true spiritual awakening.

"We should never get adjusted to this damaged society. We must work in a new world, not of yesterday, not of today, but of tomorrow."

*****

You are concerned about a poor, with oppressed, teaching?

The School of Accountancy, headed by 49 years successful educational service, will plan your career in Accountancy, Costing, Secretariatship, Banking, Insurance, Municipal Service and Banking. Write today for free book "The Direct Way to Success" Accountancy House, 124, Feroz Street, P.O. Box 4592, Johannesburg, or at 8th Floor, Mansion House, 11, Field Street, P.O. Box 1663, Durban, Phone 24444.

*****

Just Arrived

Famous Religious Gujarati Books

Maha Bharat	2	5	0
Theless Krit Ramayana 2 Vol	3	10	0
Vallabh Ramayana 2 Vol.	4	10	0
Gita in Gujarati Explained		5	5
Gita Path Rahasya Bhasha		10	5
Manikarnika		18	8
New Cooking Book Path Vigan			
Over 500 Pages, fully illustrated	1	12	5
Ambika Jigar, 2 Volumes	1	8	5
Dampata na Vivaha Sexual Book	1	5	0
Dampata na Shoka, Sexual Book	1	5	0
Dampata na Bhakta, Sexual Book	1	5	0
Keek Bhatra	1	12	5
Chandi Path		5	5
Vivaha Vrat	1	5	5
Begun Jalaram, na Khatia	2	15	0
Jalaram na Amar Path Khatia	1	7	5
Gujarati Teacher, Gujarati Letter Writer		10/6 each	
Daily Prayer Book, Sol Sagar, Adika, Maccha Khatia,			
Parathan Mass na Khatia, Shri Balaya Narayan Khatia,			
Jalaram Begu Khatia Arthia Sangra, and many other			
Book Books at 1/5 each			

ALL ABOVE ARE NOW ON FOR SALE.

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2574.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Communist Papers Attack Premier's Secretary

MK. M. D. Mathai, Special Assistant to the Prime Minister, has resigned his post to be able to take suitable action against "New Age" the official organ of the Communist Party of India, and other journals for their "scurrilous" attacks on him.

In a letter to Mr. Nehru on January 29, Mr. Mathai expressed his desire to be freed. Mr. Mathai feels that the ever-mounting tendency both in Parliament and the press to attack public servants without caring to verify facts is having a devastatingly demoralising effect.

Under such deplorable conditions very few self-respecting persons will care to enter government service or public life. He has, however, asserted that: "Fortunately, I still possess some strength to withstand attacks."

Army's Example In Discipline

Giving his impressions of the Army's "Amar" housing project, inaugurated by him at Ambala, Mr. Nehru paid high tribute to the efficiency, discipline, speed, patriotism and resourcefulness of the Indian Army at a public meeting.

If the project had been entrusted to the P.W.D. or any other "go slow" department, he added, the project would have taken five years to complete, and the cost would have gone up five times.

Mr. Nehru said that another trait of the Indian Army which left "indelible" marks on his mind was the efficiency and speed with which 30,000 people witnessing the opening ceremony were served hot meals in seven minutes.

Dishonouring Of Indian Flag

The Indian national flag was lowered at the instance of the Pakistani military authorities from the foremast of the S.S. Jehmanee, an Indian ship whose Master, Capt. K. R. M. Kinnaird, was arrested in Karachi on December 25.

This is alleged in a communication addressed by officers of the ship from Aden to the ship-owners in Bombay.

They stated that the Pakistani military authorities also took away the flag.

The authority of Pakistani officials in lowering the Indian national flag and dishonouring it has been questioned by the Maritime Union of India.

East African Cultural Team

An East African Cultural Group, the first of its kind to visit India, has arrived in Bombay on a six-month visit to this country.

Consisting of 20 men and women belonging to five different tribes of Africa, the group hopes to participate in the Republic Day Celebrations in Bombay.

The group wishes to present before the people of India the art and culture of rural Africa. It also wants to understand the life in this country.

Srinagar's Dal Lake Frozen

Dal Lake, near Srinagar, Kashmir, which is one of the biggest fresh water lakes in India, froze today when the temperature fell 25 degrees below freezing point.

According to press reports reaching here, some of the tributaries of the Jhelum river in the rural areas have also frozen. Harwan lake, which feeds the main water reservoir, about 75 miles from Srinagar is also frozen. This has resulted in partially affecting the drinking water supply to Srinagar town.

The maximum temperature recorded in Srinagar was 19 degrees below freezing point and minimum 23 degrees below freezing point.

Move To Promote Indo-Pak Trade

India and Pakistan will exchange trade delegations to explore the possibilities of promoting trade between the two countries.

India's Deputy High Commissioner, Mr. P. K. Bannerjee, who left for Dacca recently, had talks with the Commerce Minister of Pakistan at Karachi on the question of border trade between Pakistan and India.

Since the imposition of martial law in Pakistan border trade has been virtually at a standstill.

Dr. J. C. Ghosh Dead

Dr. Ghosh, member of the Planning Commission, died here this morning after a protracted illness. He suffered from cancer. He was 62.

R-Day Parade To Be Televised

For the first time, All India Radio is making arrangements to televise the Republic Day parade on Rajpath, New Delhi, as part of the experimental service which is at present being operated by its research department.

The signals will be relayed from the Presidential saluting gun. AIR has also arranged for the installation of about a dozen receiving sets in the bigger hospitals of the city.

West Germany To Approach Mr. Nehru

An appeal for Mr. Nehru's good offices in the Berlin crisis may be made by West Berlin's Lord Mayor Willy Brandt during his Asian tour next month.

If, as is expected, he goes to New Delhi, the Lord Mayor

will seek talks with Mr. Nehru, whom officials here believe to be in a position to use influence with the Soviet and the West to encourage a settlement.

Recently, the former West German Ambassador in New Delhi, Dr. Meyer suggested India or Sweden might be approached if a question of mediation arose.

U.N. Map On Kashmir

The U. N. Secretary-General was asked at his Press Conference in New York recently about a United Nations map which does not show Jammu and Kashmir as part of India.

An Indian correspondent sought the United Nations elucidation on the point in the light of recent discussions of the subject in the Indian Parliament.

Replying on behalf of the Secretary-General, his Executive Assistant said there had been some confusion regarding the interpretation of the U. N. map. He said the map did not show Kashmir as part either of India or Pakistan. The territory was indicated by a broken line on the frontier between the two countries. It was the way of indicating a territory under dispute.

DIRECT IMPORTERS FROM INDIA AND OVERSEAS

A. K. Hoosen & Sons

WHOLESALE MERCHANTS

116 Queen Street. Phone 27349. P.O. Box 216B.

Tel: Add: HOOSSENSONS. DUBAI.

STOCKISTS OF:

Caromboards, Agarbattis, Sarees, Handbags, Fancy Goods, Novelties, Ornaments, Giftwares.

Blouse Materials, Plastic and Glass Bangles, Silver & Brasswares, Ladies' False Hairs, Imitation Jewellery,

Electric Table and Wall Lamps, Haberdashery Lines and Clocks.

Also Stockists of: Coconuts, Jhinga, Tamarind, Etc., Etc.

COUNTRY CUSTOMERS:

We have pleasure in announcing the appointment of Mr. YUSUF BHOOLA as our Traveller for the District of Naital.

Kindly write to us so that we may ask him to call on you to show you the wide range of lines we carry.

Evil Of All Evils

By A SOUTH AFRICAN CITIZEN

WITH the passage of world events both in this country and elsewhere we feel more and more the need of a leader, a leader who can, not only show us the right path but lead us in it. Less than a half century ago such a leader was in our midst. On the 30th January it would be exactly eleven years since he, Mahatma Gandhi, departed from our dark world.

However by following his example, studying and practising his teachings we could make tremendous progress. But instead of this we are satisfied by merely worshipping him and singing his praises.

There is an almost universal tendency to compare Gandhi with both Buddha and Christ and hence Mohamed. We recognize the fact that all these men have taught along the same lines, and over 50 per cent of our world comprises of people following one or another of these teachings. Yet where is our world? There is a deterioration in human character and in place of an understanding friendly world which should be if we were staunch followers of our text whichever it may be, we have a selfish hostile world.

Socially we are failing. Economically, as usual the tremendous strides of science has brought us face to face with

poverty. But alas! politically, where are we?

We face one crisis after another. War is in the air. The armistices have to be used. How else can they be exhausted?

However, although there are evils bad enough to make us shrink from them, the evil of all evils is the apartheid policy of South Africa. It is in direct contradiction of all good ethics, and teachings of the Bible, Koran and the Gita. If conscience ruled our actions, apartheid would be a term unknown to humanity.

Nevertheless the apartheid bomb is thrown amongst us. The consequences are facing us. What are we to do?

There is only one answer. Let us pull it out from its very roots and leave no trace of it. This can only be done by bring ourselves competent to right an evil.

Let us follow the teachings of the great and beloved leader, Mahatma Gandhi, with love, understanding, non-violence and patience.

No day could be better and purer than the 30th of January to make a resolution to fight with all our might and the Mahatma's spirit besides us and following his teachings closely to the glorious end.

UNITY

By RAVISHANKER MAHARAJ

(Translated from Gujarati)

THERE was an old parrot. He was flying up in the sky with many other parrots. As they were flying they came across a forest. A hunter had cleared the ground here, and scattered some bird seeds and over this was a very fine net to trap these birds. The parrots saw the seeds but not the net, and they felt like going down. But the old parrot was wise and he had seen the trap and so he advised his companions to remain in the sky. But the younger parrots, scoffed at the old parrot. Greedily they all flew down. The old parrot did not want to go on alone. And so he reluctantly flew down. But immediately they were all caught up in the trap.

What was to be done now? They remembered the wise old parrot's warning and were very sorry for not heeding him.

The old parrot said that it was useless pondering over what was done. "We must find a way to get out of this trap now. I have an idea. We are so many, that if we all try to fly we can fly up with the net and so be saved from the hunter, and then perhaps we may find a kind person, who will set us free from the net," he said. All the other parrots liked this plan. And thus the parrots were saved.

In this land of ours, the British came and saw our weakness, and then found ways and means to enslave us, and we were all enslaved. But then there arose a man amongst us, who could not bear this state of ours. And so he gathered us together and said, "If you all listen to me and follow me, I am sure we shall soon be free." But we did not heed his advice and so we remained enslaved for 27 years.

That man was Mahatma Gandhi. We are now free, but we have to learn to live without fear. We have to abolish many differences that prevail in our society. But a few cannot achieve this. We all must be one. Alas! Mahatma we have Vinobas to lead us. He wants us all to be one. He wants the rich to leave the lust for money and work and earn enough. He wants

those who are immersed in their own small family world to look upon the whole world as his family. He wants the intelligent and the learned people to use their knowledge for the welfare of the country and thus come out of our narrow shells and live with a broader outlook. If our country will follow his advice, we may perhaps lead the world to a better and peaceful existence.

Fort Hare Students Pained Over Bantu Education

(Continued from front page)

Pain, Anguish

The African people are witnessing with pain and anguish the application of Bantu Education in Primary schools, adds the statement. Children are being made to accept the fact that they can do nothing creative, and history and geography are being prostituted to teach the children to accept the authority of the most petty officials.

"Even though, for the time being, the Nationalists may appear to be on the victorious side in the implementation of their policy—of paralyzing the African mentality so that they will be subservient to the apartheid policies which seek to enslave them—we are confident that the Government will fail disastrously in its attempt to re-educate the minds of the African people."

Mr Joseph Matjila, president of the S.R.C. of Pietermaritzburg Catholic University College, has stated the student's strongest opposition to the Bill. "We wish to submit to the Nationalist Government that, if passed, the Bill will lead to an incalculable aggravation of the strain on race relations in South Africa."

Relentlessly

"We shall fight relentlessly against the enforcement of differential and discriminatory legislation for the universities."

"The Liberal Party of South Africa is totally opposed both to the principle and the detail of the

Extension of University Education Bill about to come before the House of Assembly," according to a statement made by Mr Peter Brown, National Chairman of the Liberal Party.

"We oppose it in principle because we believe that truth, like freedom, is indivisible, because we believe that knowledge knows no frontiers or colour bars, and because we believe that the whole concept of university life depends on the free exchange of ideas between all men."

The Liberal Party particularly objects to details of the Bill because all power will be in the hands of the responsible Minister. He, through the Governor-General, will appoint those responsible for the running and the academic standards of the "University," and its Council and Senate. He, and not any academic body competent to judge academic merit, will appoint members of staff to the so-called State posts.

Curricula

The Minister will also be responsible for curricula. "In fact, he may decide on what is to be taught, by whom it is to be taught, and to whom it is to be taught."

"It would be difficult to imagine any measures more harmful to the cause of university education in South Africa than this Bill for the 'extension' of university education."

Phone 836-6746

P. O. Box 1849.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

President Rajendra Prasad's Message To Indian Nationals Abroad

Britain And America Determined To Build Pact

"I SEND my greetings to all my countrymen in foreign lands on the happy occasion of the ninth anniversary of our Republic. It was my privilege to have met many of them during the last year when I happened to visit Japan, Malaya and Indonesia. Meeting them, talking to them and hearing about them from others gave me much satisfaction and pleasure. I had also the opportunity of meeting large numbers of the Indian community in Hong Kong and at the airports in Rangoon, Bangkok and Singapore."

"What I told these brothers and sisters whom I happened to meet I would like to say to Indian nationals living in other also. First of all, let me tell them something about the pace of progress at home. We are pursuing relentlessly our goal to achieve social and economic reconstruction in a planned manner and in stipulated stages. In all parts of India big and small projects and a good many community development schemes in our rural areas are

in progress. If and when you are liable to visit India, I can assure you of at least a few pleasant surprises. The country-wide awakening and the feeling of consciousness have begun to bear fruit.

"There is something which I would like you also to bear in mind. The people of the countries in which you are now living are bound to judge India through you and from your day to day behaviour. For this reason, you do not have to act in an artificial manner. You have only to keep in mind the fact that you are citizens of free India and that all that you do and the way in which you conduct yourselves have something to do with other people's assessment of the mother country. I must compliment you all on the good things that I heard about many of you during my recent State visits to Japan, Malaya and Indonesia.

"Once again I send you all my greetings and hearty good wishes for a happy and prosperous new year."

MR. DUNCAN SANDYS, British Defence Minister, arrived in Karachi by air on Sunday to lead the British delegation at the Baghdad Pact Ministerial meeting which opened on the 25th.

Mr. Sandys, who was met by the Pakistani Foreign Minister, Mr. Mazroor Qadir, told reporters—"I believe this is going to be an important meeting of the Council and that it will further strengthen and consolidate the alliance."

The Turkish and Persian Prime Ministers, Mr. Adnan Menderes and Dr. Manubhai Eghbal will head their countries delegations.

The United States, which is not a full member of the Pact, will be represented by Mr. Loy Henderson, Deputy Under-Secretary of State.

No place has been reserved for a delegation from Iraq, which is still technically a member of the Pact though she has not communicated with other members since the Iraqi revolution last July.

British and American statesmen pledged their countries continued determination to build up the Baghdad Pact as a shield

against Communist aggression and a channel for economic development in the Middle East. Mr. Loy Henderson, United States Deputy Under-Secretary of State, told the opening meeting of the Pact Ministerial Council that his country was prepared to reinforce the whole Pact Region and its individual member countries against Communist aggression.

Mr. Duncan Sandys, said the Pact's objects remained the same "despite the tragic events in Baghdad last summer" and that Britain regarded the Pact as "one of the essential bulwarks for the preservation of peace and freedom in the world."

Earlier the Pakistani President, General Mohammed Ayub Khan, said that any disturbance of the Peace of the Pact area did so "at his own peril."—Sape-Reader.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)
ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

World Newsreel . . . ANC In Federation Gears Itself For Action

(Continued from front page)

Headache For Mboya

Mr. Tom Mboya, leader of the Kenya People's Convention Party, was accused of planning to intimidate African leaders who did not share his political views.

His accuser was Mr. Oginga Odinga, leader of the African elected members in the Kenya Legislative Council, and he attacked Mboya after a meeting of all elected members.

The meeting considered a mass walk-out from the Legislative Council, but members voted against the walk-out by 31 to 13.

When the vote was announced after the meeting, Mboya's supporters jeered the elected members and roared their case as they drove away.

Mboya, however, was cheered by the crowd.

It was then that Odinga accused Mboya of intimidation, said he was disgusted by him, and demanded an apology from Mboya to the elected members.

China And East Germany Sign Joint Statement

Communist China and East Germany signed a joint statement on Tuesday pledging to back the Soviet Union's proposed German Peace treaty and support East Germany "if it is established by any imperialist country."

The statement, quoted by Peking Radio, also "condemned" the United States for what it called "the creation of two China's with a view to prolonging its occupation of Formosa."

The statement was signed by Communist China's Vice-President, Mr. Chen Yi, and East Germany's Prime Minister Herr Otto Grotewohl.

Proposals For Land Reforms

President Mohammad Ayub Khan has announced proposals for land reforms which would limit holdings of irrigated land in West Pakistan to 500 acres.

Holdings of unirrigated land would be limited to 1,000 acres.

President Khan said a law would be promulgated shortly on the reforms.

Landlords whose excess land was taken back by the Government would be compensated in bonds redeemable in 25 years.

The President was making a nation-wide broadcast on the findings of a special Land

Reforms Commission set up last October to reorganise land-holdings to give better production and security of tenure to peasants.

Best Indian Books Of 1957-58 UNESCO

To encourage the production of high class and standard literature for the new-reading public, UNESCO, in co-operation with the Government of India, has decided to hold a competition and award 10 prizes of 480 dollars (Rs. 2,280 approximately) each to Indian authors of best books published during the period January 1, 1957, to December 31, 1958.

Of the 10 prizes an official press release says four will be awarded or distributed for Hindi books three for Tamil, two for Bengali and one for Urdu.

The Press release adds: The books should relate to any one of the subjects of international understanding, simple science, economic and social development, or translations of simple classics, written on any of these subjects. In case of translations the foreign names must be retained unaltered. No manuscripts will be accepted.

Five copies of each printed book should be submitted.

Authors who wish to participate in the scheme may apply or contact the Assistant Educational Adviser, Ministry of Education, Room No. 26 "N" Block, New Delhi-2, for rules of entry and instructions for submitting these books.

The last date for the receipt of entries is April 30, 1959.

Pan-African Conference For Trade Unions

A congress of the General Union of Workers of Black Africa decided to form a trade union of Africans.

The congress, which included trade unionists from French African territories, also decided to call a conference of Pan African trade unions.—Sapa-Reuters

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.
Cochard No. 12 Barkly Avenue,
34 Market Street,
Cape Diamond & Market Sts.
Johannesburg. Phone 33 1884

Todd as Prime Minister of Southern Rhodesia has undoubtedly been one of the major factors in hastening the development of the Congress movement in this self-governing colony.

The recent outbreak of violence in the Belgian Congo has also helped to feed the Congress fires in this colony. Like the Congo, Southern Rhodesia has long been regarded as a country where economic benefits have been sufficient to still the voice of African nationalism. But since the Leopoldville riots, speakers at Congress meetings in Salisbury have openly predicted a similar eruption here.

Much will depend on the Har adopted by the President of the Southern Rhodesia Congress, Mr. Joshua Nkomo, a confirmed nationalist. He does not wish to break the British connection, and he concedes the right of Europeans and members of other races now living in Southern Rhodesia to stay as equals, but not as superiors.

Elected

At the Accra conference, Mr. Nkomo was elected a member of the steering committee appointed to plan future activities of the African independence movement. He stayed in Ghana after the conference, ostensibly to study the educational system, and has not yet returned to the Federation.

If he returns imbued with the same spirit as Dr. Banda and Mr. Kaunda, there may be a dramatic swing towards unification of the movement in the three territories, and congress could become a far more formidable force against Western standards.—Sapa.

DRY RED CHILLIES

Try Our Special "Mingrada" No 1 Dry Red Chillies at 49/6 per Bag of 33 lbs Gross Weight F.O.B. Beits

CASH WITH ORDER

(For samples, postage and packing 1/-)

MAARMANS (Pty) Ltd.

Box 24, Phone 128,
BRITS, Transvaal.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 2 Gallons 12/6 each F.O.B. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

BOOKS FOR SALE

The Bhagavadgita—Radhakrishnan	21	6
Ramayana—Rajagopalachari	8	0
Eminent Americans—J. T. Sunderland	7	0
Christian Missions—M. K. Gandhi	6	0
Selected Letters 1—M. K. Gandhi	1	0
A Discipline For Non-Violence—R. B. Gregg	3	4
Towards New Education—M. K. Gandhi	2	4
Servodays—M. K. Gandhi	2	8
Indian Home Rule—M. K. Gandhi	1	6
Public Finance And our Poverty—J. C. Kumarappa	2	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"
P. Bag, Durban, Natal.

Newly Arrived 'Jaico' Books

KASHMIR PRINCESS	25 s.
One Thousand Nights On A Bed Of Stones	4 s.
The Unmarried Widow	4 s.
The Spell Of Aphrodite	4 s.
Some Inner Fury	4 s.
Stories From Bengal	4 s.
Chitrakha	4 s.
The Ten Princess	4 s.
War And Peace	4 s.
The Living Thoughts Of Voltaire	4 s.
The Living Thoughts Of Karl Marks	4 s.
The Living Thoughts Of Confucius	4 s.
Somdeva's Katha Sarit sagara	4 s.
Tales From Kalidasa	4 s.
The Whirlwind	4 s.
The Voice Of God And Other Stories	4 s.
Kadambari	4 s.
Keeping Fit	4 s.
The Miracle Of Milk	4 s.
Siddhartha, Man Of Peace	4 s.
Gautama, The Buddha	4 s.
Nectar In Sieve	4 s.
Somadeva's Vetal Panchavinsati	4 s.

(Postage 6d. Extra)

Obtainable From:

INDIAN OPINION,
P. Bag, Durban.

Books For Sale

Sixty Years After (Natesan)	1	0
Selected Letters of Gandhiji	1	6
Public Finance	2	0
Eminent Americans	7	6
Bapoo's Letters To Ashree Sisters	9	6
—By Kaka Kalelkar		
Gandhi Techniques in the Modern World		
—By Pyarelal	1	0
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2	6
Why Prohibition—J. C. Komarappa	1	0
My Dear Ghid—Gandhiji	8	0
My Religion—Gandhiji	5	0
Story Of The Bible—S. K. George	8	5
Hindu Dharma	10	6
Key to Health—Gandhi	1	0
At the Feet of Bapu—Chandwala	8	6
A Preparation For Science—R. B. Gregg	2	0
Bapu My Mother—Munabehn	1	5
Nature Cure	2	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Gleanings—Mira	1	6
Selections from Gandhiji—N. Bose	10	0
Dhondoo Kojas	2	0

Obtainable From:

"Indian Opinion"
P. Bag, Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joted family)	8	6	INDIAN CHRISTIANS	—G. A. Natesan	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	SEVEN MONTHS WITH GANDHI	—Krimades	12	6
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	18	0	A RIGHTEOUS STRUGGLE	—Mahadev Desai	2	8
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR			
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1931-34)	5	0	Vol. I—M. K. Gandhi	12	0	
A PROPHET OF THE PEOPLE			NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR			
—T. L. Vaswani	5	5	Vol. II—M. K. Gandhi	12	0	
KRISHNA STORIES			FROM YERAVDA MANDIR			
—T. L. Vaswani	7	5	—M. K. Gandhi	1	0	
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Mambuwala	2	0	GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0	
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA			GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	5	
Facts And Facts—Stanley Powell	5	0	PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	5	
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0	TO STUDENTS—M. K. Gandhi	5	0	
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT			BAPU—Merry F. Berr	4	0	
—An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0	COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0	
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	5				
FAMOUS PARSIS	7	5				

Obtainable from:

"Indian Opinion,"
P. Bag, Durban, Natal.

INDIAN OPINION

ઈન્ડિયન

ઓપિનિયન

પ્રકાશક ગાંધીજીના ઘરેલું અને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.
મુદ્રણ 'ઈન્ડિયન રિપબ્લિકન' બંગલોર

શુદ્ધ મનુષ્ય એટલે જનતા, જનતા
માં ને કાપાથી નિર્ધારિત મનુષ્ય,
રામદેવાદિ રક્ષિત મનુષ્ય. તેને કાંઈ
મુન્દરતા જનતાનું છે. મનુષ્ય
નર્મ હોય તો સ્વેચ્છાએ પોતાને
કોઈ કોઈ ન મુકે ત્યાં જાય
તેની કુલિત નથી.

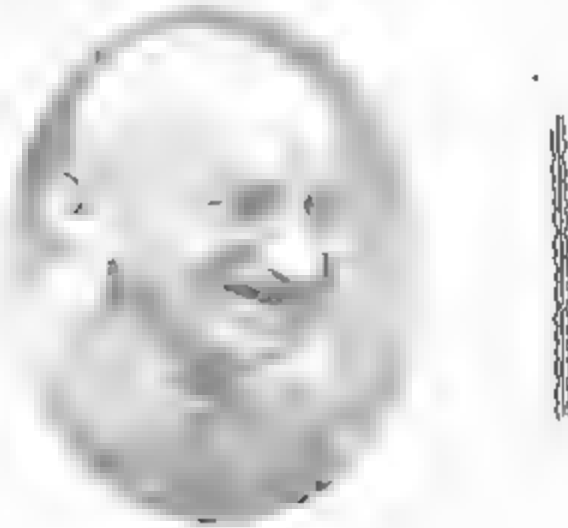
—ગાંધીજી.

પ્રસ્તુત પૃષ્ઠ—અંક ૪

તા. ૩૦ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૯.

પ્રકાશક નંબર ૫૬, ૪

લાખ લાખ વંદન

ભાવ અંજલી

અમારી રાજની કતી હવેમાં દોરે કહી માન' ના!
ત્યારે દીપ જાની તમે કરવાના દીપો અને માન' હા!
પાદી આપતણી શુદ્ધ હૃદયથી જુદા નહીં આ વાવે,
બોલો આ હાથ આપને વિચરશે શું એ કહી સંભવે?
સંભવે દિન આપણા દિવસ એ જાણે અથા સ્વપ્નમાં,
ને આવી વિજય હી વિજય વસતી આનંદ કિસ્કે, જાણ,
મેને જાણુ કતી ધરે પદકમાં આવી ન્ધવા કાણી,
આનંદોદયિની અવોનક થકે કોટિ ભવી કાણી,
મહાત્મા... અભિલાષ ના અભિલાષ છે આજે કૃષ્ણાચાર્ય—
સ્વીકારે હાથ સિંધ અંતરણી ભાવે ભરી વદના;
અર્પુ શું તમને મરીય સિંધુ કું? છે ના અને અર્પણ,
તેથી આજ દા રહે વિજયણી કું કું આપાંજલી.
શાને આજ વિશે, અર્પણ કુંભવે! શરતે અને એન ના!
દાને આજિય આજ પ્રેમસર કે દાને અને સોવના!

—દેવકાં.

ભારતની ૪૬મી વિજ્ઞાન પરીષદ

પૂર્વે નહેરુએ વિજ્ઞાનીકોને ઉત્તેજન આપતાં જણાવ્યું કે, “કુનીયાની વલ્લભાચાર્યની સીનેની
સોધ કરીને તમારે માનવજાતનું જાણુ કરવાનું છે એને જીવીન જતાં. વિજ્ઞાને માનવના હૃદય
અને મનને સ્પર્શ કરી નથી થોપો કરવાની છે.” તેઓ ૪૬મી હાંદના વિજ્ઞાનીકોની પરીષદમાં
બોલી રહ્યાં હતાં, અમરત વિજ્ઞાના ૨૦ દેશોના ૧૦૦ જેટલા વિજ્ઞાનીકો હાજરી હતા. જેમાં
કુનાઈટક સ્ટેટસ, પ્રિટન, અને રશીયા હતાં. ૧૭૦૦ હાંદના વિજ્ઞાનીકોએ આમા આજ લીધો હતો.
આ પરીષદ દિલ્લી યુનિવર્સિટીના પટાગણમાં ભરાઈ હતી.

પ્રિન્સ ડીપ દયુક એફ એકન
બરે. એક પ્રતિનિધિ તરીકે
હાજર હતાં. પરીક્ષા નહેરુએ
બોલી એક બીનાને ઉદ્દેશ
કરતાં જણાવ્યું કે, “વિજ્ઞાન જેમ
જેમ આગળ વધે છે તેમ તેમ
માણસ જાલ થાએ અર્થકરતા
વધુ અને વધુ ડોળા કુશલતા
ઉભી થાય છે. અમારે આપણે
અંદરે પ્રકરના ‘કામ કાંજાવીએ
હીએ ત્યારે કેટલાક જણાવે છે
કે, આપણે શુદ્ધ અથવા મંગળના
વાશ પર જઈ શકશું અને ત્યારે
કુનીયાપર શું થાવી શકુ છે તે
આપણે જુલોજી જેઠએ લીએ.
અરુ પુરો તો આપણે કુનીયાને
જ આપવી નથી શકતા.

“કુનીયામાં આજે જે એક
બીનાથી ભિન્ન વસ્તુએ થતી
દેખાય છે. એક બાણુ વિજ્ઞાન
ની કામ કુસ આગળ વધે છે
અમારે બીજા બાણુ રાષ્ટ્ર અને
અકલીના અકલીત્વ સાથે તે
સુસંજલ નથી થઈ શકતું અને
માનવના અમલ અને ભાવો
નાશ થઈ રહી છે.

“અને અમર નથી સાચી આમ
માય છે. કદાચ અંજલ છે કે
વિજ્ઞાન અને સંજની પ્રગતી
માનવ પ્રગળ સાથે સુસંજલ
નથી થતી.”

વિજ્ઞાન આજાદી માટે છે
દયુક એફ એકનબરને આ
પરીષદમાં દિલ્લી યુનિવર્સિટી

તરફથી રોકાઈ એક આચાર્યની
પદવી તા. ૨૨-૧-૧૯૫૯ના અર્પણ
કરાઈ હતી. તે પ્રસંગે વિજ્ઞતા
પૂર્ણ છતાં રમુજી ભાવણુ તેઓએ
કહ્યું હતું. પ્રિટીશ એસોસિએશન
એક આચાર્ય કે જેના તેઓ
પ્રતિનિધિ તરીકે આ પરીષદમાં
હાજર રહ્યા છે તેનો ઇતિહાસ
તેઓએ શરૂમાં જણાવ્યો.

દયુકે જણાવ્યું કે એક ભાષીતા
વિજ્ઞાનીકે પોતાની યોષીમાં
વિજ્ઞાનીકોની યોગજ આપી
છે અને તે કું નાનો હતો
ત્યારે એ વાંચી હતી. પ્રોફેસર
લખ્યું હતું કે, “અંજલ અને કાદવ
નું સંશોધન કરનાર સંજ્યા અને
તે પાંચ પ્રોફેસર વિજ્ઞાનીકો

અભાવતા તેઓ ધોરનાર, ઉદ્યોગસી,
શુજનાર, ચક્રમણેણુ તથા
કોળા અસ્તક આ લોકો, અમળ
લોકોનું સંશોધન એક કાદવવાળા
અધાતા આકામાં કરતાં.”

આ રમુજ વિજ્ઞાનીકોએ
વિચારવી નોંધ્યો. એમાં તથ્ય છે.
આ હેરામાં અને ઘર જેવું જ
લાગે છે. એ તમારા દેશ માટે
ધણુ જાણુ છે. મારા કાકા
કાકા માઉન્ટબેટને અને ધણુ
તમારે વિશે જણાવ્યું હતું. અને
જે કુનીયાઓ મળી છે તે ફક્ત
માનંદ છે. (હસાહસ)

સંજને. મારો વાલનાર સી
પુરોએ જીજ આરયુવંક કુનીયા
ને જણાવવાની જરૂર છે કે
વિજ્ઞાન માનવને સુલામ કરવા
માટે નથી પણ તેની ઉત્તરી માટે
છે. અતે તેમજ વધરાવણું
નોંધ્યો. માનવાદી અધીજ કુતી
જોને જે પાસા કોય છે અને
અહમતે તે જે રીતે વાચરવાનું
(અનુસમાન માટે જુઓ પાન ૪૪)

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૩૦ જાન્યુઆરી, ૧૯૫૯.

ઇલાયદાપણની દીવાલમાં તક

આને એમ જણાય છે કે ઇલાયદાપણનો જાત કહે નહીંકમાં છે. કારણે ઘણા છે. પ્રથમ એ આપણે આંતરરાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રમાં નેહિએ તો જણાવે. દેશો ફરુખ્તની સાથે કલા અને કેનેક અને યુનાઇટેડ ક્ષેત્રને આજ સુધી સાઉથ આફ્રિકા ના સવાલો બધાં જવારે યુનેમા મર્યાતા સ્વારે તદ્દય રહેતા તેઓ કહે વિરોધમાં શુર પુરતા યવા છે. દેશના આંતરિક ક્ષેત્રમાં નેહિએ તો સાઉથ આફ્રિકામાં અંગ્રેજ અને આફ્રિકાનર વચ્ચે અને બીન-ગેરા તથા મેરા વચ્ચે જાતર પડતું બધ છે. તેમજ એક એવું ધુલ્લાયણ વાતાવરણ દેશ પર જવાયદું છે કે, કદાચ તે દેશની પ્રજા પર આક્રોશ ઉતારે.

કહે એ લિખેલ કલા તેઓને આજે જણાય છે કે તેઓ પુણી બળવાળા બન્યા છે. ઇલાયદાપણના પ્રમાણી ચર્ચાને સ્વાધી બહુમતી મેરાઓના અભીમાન સાથે બીન-ગેરાઓ એક આફ્રિકન ભત્રીયાક ઉભો કરી સંબંધિત થઈ પોતાના આકાશીના ધ્યેયને પેઢાવવાની યજ્ઞવળ ઉપડી રહ્યા છે. આનો હેતુ અભિમાનીઓને શીરે બધ છે. આમ જતાં આ યજ્ઞવળ કોઈ મટે પશુ કાળ કરતા નથીજ. દે.મ મેલાયારે કહ્યું હતું કે અ.વ.રીની પ્રાપ્તીની યજ્ઞવળમાં એ કોંસા વાપરનામાં આપણે તો તેનાથી તે યજ્ઞવળને પકડે પકોચાકરું. કોઈ પશુ ચીજ બળજબરીથી આપણને ઘર્ષણમાં ઉતારે તેવા બતાવેથી મને તે ભોગે આપણે દુર રહેવું જરૂરી છે.

આજે કહે સમય આપણે છે કે ગેરાઓમાંથી જેવા રાજકીય નેતાઓ આપણે કહી સુધી નથી મળતા તેવા નેતાઓ આપણને કહે નેહિએ છીએ કે જે બચતીઓ વચ્ચે અને સમુદાય વચ્ચે શાંતી અને સમજૂતી ઇંકે અને તેને બળ આપે અને કાંકલ કરી બધાને બચત કરે.

આફ્રિકાનરો તરફથી એક એવી વિચારવાદા રહેલી થઈ છે કે જે માને છે કે, બધા સાથે વિચાર વિનીમય કરીને સંધી કરવામાં તેમની સહીસહાયમતી છે. ધારાસભામાં મી. જેપી મેલાનેએ બળવત ફરુખ્ત સાથે મેલાવાની દીમત કરી અને જણાવ્યું કે “જે આફ્રિકનોએ તમારા ઉપર કદા શખી છે તેઓની સદા એ તમે ધારાસભામાંથી આફ્રિકન પ્રતિનિધિને બાતલ કર્યો તો જોઈ બેસ્યો.” સામાના નેતાઓ વધુ સમય કામ કરીને આફ્રિકન નેતા એને મળવનો મોઢો મળવે છે. કોઈક કોઈક વાર કમ રીફોર્મ બર્થ પશુ અન્યાય સાથે પોતાનો અવાજ સંજવાવે છે.

આ બધા એવા ચિન્હો છે કે જે ઇલાયદાપણની કબીતમાં તક પડી હોવાનું આપણને જણાવે છે. છતાં ક.ચે સાથે બીન-ગેરાઓ મટે આ એક પકાર પશુ છે. જે આફ્રિકાનર પોતાનો કુખતો કાચ ધેની માટે ફેલાવ્યો તો બીન-ગેરાઓ તેનો વિચાર કરશે? આ પ્રશ્નો આપણે વિચાર કરીએ છીએ ત્યારે ‘અકાશમાં માંધી કે જેમની પુણ્યતીથી કંગરી ભન્યુવારીએ આવે છે તેમને આપણે ઘણા દુઃખ સાથે યાદ કરી તેમનું શિક્ષણ યાદ કરીએ કે, અસબ સાધનોથી સારૂ કરી મળતું નથી. બીન-ગેરાઓ માટે બહોલો હોયો જે સારી વાત નહીં બધાય. જે આ વખતે આપણે બીન-ગેરાઓ એટલું બતાવી દીધીએ કે અમારામાં બહોલો હોવાની જરા પશુ ઇંકા નથી તો કુનીયાના મોળા પર આપણે આફ્રિકાનર-અંકુશ આફ્રિકાનર એક સુદર ચિત્ર આલેખ્યું. એક વખત આપણે આ બાટે દ્રઢ કરતાં. પશુ બધારે આપણે નેહિએ કે આફ્રિકનોમાં વાપરવાક પ્રવેશે છે ત્યારે આ વચ્ચેની યાંકા મનમાં ઉઠાય છે.

ભારત પ્રજાસત્તાક દીન

આ રત દેશ પોતાના પ્રજાસત્તાકના ઉર્ધ્વા વર્ધમાં પ્રવેશ કરે છે. અધીષ્ટના અધીષ્ટાને માર્ગે ભારતે વનર રક્ત પાતે આકાશી મેળવી પશુ આકાશી પછી બધારે દેશના આમથ પકા ત્યારે રક્તની નરીઓ મેળવકાઈ પાણીસ્તાન અને કોંકુસ્તાન જુદા થયા. પાણીસ્તાન ૧૦ વર્ષ પાક કરી કાંતીને અનિયંત્રિત બની રહ્યું છે. બધારણીય શાળ્ય દુર કરી ત્યાં આજે બરફરી રાખવ રવાનું છે. અંતે કહવાતમાં ધીમનો કાચ પકડવો અને પાણી સ્તાન રવાનું, આજે અમેરીકા બિનો કાચ કાઢી રહ્યું છે.

પાણીસ્તાનમાં બરફરી સવા રવાપતા પહેલા બેના વડા મેંડુખખાએ જણાવ્યું કે, ‘‘મેંડુની પ્રજા દીન બિન બનતી બધ છે. આથી આ પગલુ બરડુ પડ્યું છે.’’ પાણીસ્તાનની પહેલી કાંતી ૧૯૪૭ની મેઢી બરડી હતી. બધારે આ બીજી કાંતીમાં મેઢી બેંચા વધમાં નથી આપ્યું. ધીમનો પાણે ધારીત વિચારો પર રવામો હતો તેમાં મેઢાકાકી હતી ન નહી. આથી એક ભતની સરખાપાવા કાકીજ હતી. આથી બરફર કાકી એ એનેજ રખાયે વધી રહ્યા.

કહે દીંદમાં પાણીસ્તાનના બનાવ પછી કોઈક બધ અને ભરતી પકારેલી જણાય છે. મેળવવાવારી બરી પકાપકરી, મેર મેઢાકાકી વાતાવરણ.) શાળ્ય વકીચતી નળાજાઓ, મેકર કાકીને, મેકો, તથા અમથ,ધીક વેધાર શાળ્યાર વિચેરે નૈતિક રખલન બાના કરેલા છે. આ વિશે ‘‘નવજીવન’’ નાસીકમાં મી મનભાઈ દેસાઈએ ને જણાવ્યું છે તેનો મોઢો બાવ બને આપીએ છીએ.

‘‘દીંદની ઉમિસે કરેલી કાંતિ અને ધીમે કરેલી કાંતિમાં મુજે ફેર કતા તે છે. તેથી દીંદમાં બરફરકાકી કે નીજી ચીજ કાકીને નામે મેઢાકાકીયા કામ મેવાન છે.

‘‘આમ જતાં, પાણીસ્તાનના આપણા મેઢા ને નહીંકના ધાકાકાના અજુક પકા તો પકે, એ ઉપાડું છે. ‘તે દીંદની રિમિતમાં અરમાને કરે છે, કેમ કે પાણીસ્તાનના અને દીંદના શક જુદા છે. એટલે આપણે તાં પાણીસ્તાન જેવું અરામ થઈ જાય તેવ દીંદમાં ત્યાંના જેવી બરફરી કાંતિ ચાપ એમ ન બને. પશુ આપણો ‘દેશ એકતા યુગે અને એ‘મેલ-નુમ’ પુરે’ કતા એવો પામર થઈ જાય એમ બને. તેમાં પછી ‘મારે તેનો ધા’ નાવ થાયે બીરી કુલેલા, ન કરે નારાયણ ને, પાછી આવે.

‘‘એકીનામાં મેઢાકાકી શરી જુબ છે, તેમાં કોંક કાંકપુર્વક તેનું રહેવા મામનાર શક છે. બને તેવી તેની પરંપરા છે, તેથી આ પ્રજા પોતાના અંકરવળગની સાથે પ્રતિકાસનજી એર પશુ બરાવે છે. એ ભેરને આપુ-આ મેઢા કે વેડાવા દેવું ન બેંચીએ.

‘‘કુસ્તાનથી પાણીસ્તાન સુધી બને અભિ-એકીનામાં અકરેલ સુધી પશુ જુમતાની બરફરકાકી અત્યારે જીજાએ મારે છે, તેવે વખતે દીંદની અવળગારી વધે છે. પ્રજાઓ દેશને મારે એક વિચારવા નેનું આ બિહન છે, તેઓ કહે છે કે, પ્રજામાં મેઢાકાકી જમાનતામાં માને છે; પશુ તે મેઢાકાકી પ્રેરાધીવ હળવી નહીં હાયે, એમ તેઓ માંના કેદકાઠ જણાવે છે. એ કાં ભતની તેઓ ઇંકે છે અને રચતે, તે તેમણે જણાવવાનું રહે છે.

‘‘દીંદમાં પશુ કેદકાઠ મેઢા કહે છે, પ્રેરાધીવ મેઢાકાકી નહીં પશુ ‘નિષ્પક્ષ’ શાળ્યપકતિ આપણે નેહિએ, ‘નિષ્પક્ષ’ એટલે એકપક્ષીય કે અવંધીય એવો અર્થ, કરી રહ્યા. આમવાદી કે કાશીવાદી સરખાપાવાકાકી કે બરફર-કાકી એકપક્ષીય પકતિનો નમનો મળાય. તથા પહેલી સંબીધિત મિથ સરકાર એ અવંધીય પકતિનો નમનો મળાય. ‘નિષ્પક્ષ’ પકતિના મિથામતી એ ધું જાહે છે એ સમજાવું નથી. તેઓ રપહતા આપી રાકતા નથી. પરિણામે સુચિવેલ અ સરવાલે હોનો થઈ રહે છે, કે જેને કાળ કામવાદી કે સામ્યવાદી ‘નિષ્પક્ષ’ કે એકપક્ષીય પકતિનામાં પડેા ઉઠાય છે. આપણી મેઢાકાકીને પાતે આ એક ચિંતાબનક મિહન છે.

‘‘મેઢામાં મેઢી વાત તો આ કે, મેકરનાએ સરકારી નીતિ પરત્વે તદ્દય રહીને તેને વાકાર રહેવું નેહિએ. પ્રમાણિકતાથી તેઓ અપમ કરવો નેહિએ. ‘આ બાબતમાં આજે કેદકાકી ફરીવાર છે તેમ ન હોવું નેહિએ કે, સરકારી મેઢાએ સરકારી નીતિને પકડ ન કરે, તો તેઓ તેના અમથ માં અરમા કરે—તેને ‘એમેટેબ’ પશુ કરવા સુધી જાય એમ બની ‘સો-કે’ આમ ન જ હોવું નેહિએ. નહીં તો મેઢાકાકી મેઢાની ‘કાકી’ નહીને અવકારમાં મેઢાકાકી-સરકારી મેઢાની ‘કાકી’ બનીને રહે. આમ કામ તો તેમાં હેતુ પ્રમાણજાળો ન અમથ-નો નેહિએ અનુસુત અને આથી મેઢાકાકીમાં શાળ્ય કરે છે ધારાસભા. નિયુક્ત કાગ્ડન કુળજ કામ કરવા બધામેલ પ્રમાણજાળ, નહીં કે સરકારી મેઢા.

‘‘દીંદમાં આજે એ દરિએ વિચાર કરવાની બરડ છે કે, અથા શાળ્યમાં

શબ્દ કરતું જોડીય સરકારી નોકર-તંત્ર હતું; તેથી તે રાજ્ય મેડરસાની નહેતું પણ નોકરસાની હતું. તે આપ અમા ના સિસોદા હજુ માલે છે. તેથી આપણી સોફસાની રેટલેજ અંદી વચોવણ છે, એમ નહિ.

આનો એક રજૂઆત અને છતાં સચેટ દાખલો કમળા દેવરાજાદર્માં થી લખાકર લાવણ્યે હતો. તેમણે કહ્યું કે, એક સહકારી મંડળાનું કામ થયું કરવામાં હોંદવા વડા પ્રધાનને હાથ મારવા ઉપર કાગળ, એવી હરકતો અને વર્તનવચકા બહીવટી કાવચાથી નીકળ્યા; આ સુધરતું બોલ્યું. આ ખતલે છે કે, નોકરસાની પત્તે કાનુનસર કેવી સવા રહેલી છે. એ ધારે તો એવી હરકતોએ તે બની રહે કે પ્રધાનમંડળ કે કાવચાની નીત ને પછુ રાજા એણે રાહ! અને આના ઉપલક્ષ આપું તો, જેમ કે વડી સરકારની હોંદી પરત્વેની તથા સામાન્ય સિદ્ધાંત પરત્વેની નીતી.

"આવી હરકતોએ રીતો એ હાથોએ રીતે રીતે વિચાર કરીએ, તો તરત જાણી છે, નોકરતંત્ર એ સખતું કામ ન કરે, તે સોફસાની સરકારની કાવચા રેવા કરે તો કરી રહે. હોંદમાં આપણે આપણે રાજગીય પહે: પર વધારેપડતા કટાક્ષ બનાવીએ; નોકરતંત્ર વિશે પણ વિચાર વળવો બોલ્યું."

આમ આપણે બોલ્યું કે અનેક કારણો સર આપણે રેક પણ સુભો થતો જાય છે. કમળાને અપ રહે છે કે, મરની અંદરના બેના કમકામો બહારનો ત્રીએ ભરાઈ ન જાય.

આરતવાસીઓ બર્મી બર્મી વસે છે ત્યાં ત્યાં એ રાતીવારો, આપનારો, અને બીજા તરફની નારત કુર કરી સમીત અને અને પેતાની નેતિ બનતી સાથે એ આજના જંચળ દીને કાઢીએ.

૩૦મી જાન્યુઆરી

જગદેશ્વર શાન્તાય શ્રીમતે ક હરદેશ્વરિને,
ત્યામિને સત્ય સત્યાય ચેતનાય નમો નમઃ

જગત જેમનું શરીર છે, શાંત છે, આધ્યાત્મિક શ્રીમંત છે, અસર કેઈ છે, ત્યાગી છે, અને સત્ય જ જેમનું સત્ય છે એવા પ્રુચ્ચ થાક શ્રી ચેતનાદાસ કે. આંધીને નમો નમઃ

નીચામાં ને ને લો! માનવરેખીએ છે તેઓ સર્વે મારે કમી જાન્યુ-આરી એક કુખ બરી માદ તાજ કરે છે. ઇતિહાસને પાને એ રિચ્ચ મોઢી થી ખરડામો કાઢો દિન રહેશે

કુચની ધોગ સતોવારા કારતમાં હમેશા જ સતેની પરપરા આવી આવે છે. ૧૨મી સદી પછી કારતમાં ને અન્યથી રાજ્ય પ્રવર્તતું હતું તેના માધ્યમ થકી માઢી પોઢારતી પ્રજાના ઉદાર મહે દાહામાઈ નરદેવજી-તિલક મહારાજ વિશે થયાં. જાનકામાં રાજરાજ મોહન રાય અને પંચજી ઈસરી લાલ સખતરાય પણ તેજ વખતમાં થયા. એ કુચમાં આઝાદીની તમજા અને અન્યાયની સુચ લોડામાં નથી નવનમી અને તે તેતોએ અરત થયા. ભવારે સેક્રામન્ય તિલકે વિરાજ લીધી ત્યારે હોંદના આકાશમાં અંધારા છાપો દને. હોંદનું દને શું થશે? એ પ્રશ્નો બધા એક બીજાને પુછતા.

ત્યાં હોંદના આકાશમાં અધીરથી સુખ અંધારો. એક માયુલી મેરીસ્ટર માયી, પેતાન્ય આતમાને ઉત્તર કરતા કરતા પ્રકાશીત થવા અને સકારમ્ય બન્યા. માનવજીવનમાં એ એક એવી કંતીને કમળ દત્તે કે કુનીયા એને તાજુબીથી બોલ રહી હતી.

રાજગીય હેતુમાં ધર્મને લાવી એમને જાણવું છે, ધર્મ જીવનના ડોહ પણ અવહારથી છુટ નથી થઈ શકતું. રાજગીય હેતુમાં ન્યાય હોય જ, ન્યાય હોય ત્યાં સત્ય હોય જ અને સત્ય હોય ત્યાં ધર્મ હોય જ. ધર્મને દરિદ્રોની સેવા સાથે સાંજી લઈ ધર્મને પણ નવું રૂપ આપ્યું.

ઓમોને આક્રમકાથી કાઢી અનેક હેતુમાં એમને જામ લેતી કરી, નારી કાલી પણ એમને સરજ, આ પ્રવરને સમાનતાને પામે પ્રુચ્ચ અનેક ધરોમાં ભ્યાં પ્રુચ્ચ કાલે પાછીને ખાલો ભરીને પણ ન પીતો તેને કપડા પોશા, વાસજ માનતો અને અનેક એવા રાણે કરતો નજીક જાનર સરાઈ સુધીનાં કમ કરતો કરી. એને બહારના કામે રિખરી. પ્રુચ્ચને કરે વમર પરતગતા લામતી અને એને પ્રુચ્ચ વમર, તે કુલાખીમાંથી રો પ્રુચ્ચને પ્રુચ્ચ કર્યા.

આમ કારતના આકાશમાં અમકતા એ તારાએ અમય વિષનું ખાન બેચુ અને વમર રેરરે કારતને આઝાદી અપાવી. આઝાદી પછી કુક સમયમા ૧૯૪૮ની ૩૦મી જાન્યુઆરીએ એ તારો ખરી પડ્યો. કારતના આકાશ માં કરી અમર હાથો.

શરી પાછો એક માયુલી આઢમી આને હોંદના કિતીજમાં અમકતા અમરત વિષને પેતાની તરફ આકારીત કરી રહ્યો છે. એ છે આજના કુચની માય "બુખી"ના બીજાની કંત વિતેલા છ. વિતેલાછ કહે છે કે; માનવ રહે ત્યારે પેતાનું કાર્ય પુર્ણ કર્યું હોય છે ત્યારે તેને આતમા રેકમાંથી છુટી. તેના અનેક સાધીઓના શરીર માં પ્રવેશી એને પ્રેરસાહીત કરી આગળ વધારે છે.

આપણે આજને પ્રુચ્ચ દીને તેમનું સમરજ કરી આપણી નબળાઈઓની મારી આખી તેમને મારે આપણ વધવા તે અંધારમાં આજના-આજિય વાંછીએ.

આ રેક કે ભ્યાં લાવો મોડો અન્યાયથી પીડાઈ રહ્યા છે ત્યાં તેમને આતમા જીવ વિચરતો જ હતો. પણ તે આપણને ત્યારે જ મદદ કરે કે ત્યારે આપણે તેમને પોઢારીએ અને તેમને મારે જવા-સાવ અને અલિસા ના-ત્યામ લાવના કેળવી તરફાર બનીએ.

નીચે મળીછો એક પાક મંત્ર મળીની ચોપડીમાંથી ઉતર્યું છે જેનું આપણે આજે મન કરીએ.

માપુછ નોઆખાલીમાં હમેશાં એ વાગે છે. અને પણ જાણે. એક લો-અતિચ્ચ કંડી હોય, એટલે એટલા માયી અટલી નહેલી રાતે ઉઠવાનો સહેલે કંટાળો આવી જાય. પણ બાપુને કહી કંટાળો ન આવે. એક વખત બાપુને અરસીમાં એ કહ્યું: "માપુછ, એ આજે રાતના કાં તે બહીવાળે નોજામાં જુલ માય અને કાં લો આજ જ મેડી થયેલો લો લો હું અમવાને દોલો કરું!"

માપુછ કસી પડ્યા અને મને કહ્યું: "જમવાન ક્યાં તારા જેવો લાલચુ છે!"

સાચે જ જમવાનતેય મારા દીવાની પડી ન હોય તેમ બીજે રહાકે એ વાખા અને મારે મીડી ટાપલી મારીને "મનુડી જોડા એ તારા અમવાને દીવાની લાલચ ન થઈ ને!" કરીને ઉઠાડી અને હાનસ કરવાનું કહ્યું. (શબ્દ રાવના હાનસ કરાવી નાખે) એટલે તે માપુછને કહ્યું: "માપુછ, આપણે રેક કે અંધારે વાગે સુઝે છીએ અને એ વાગે છીએ છીએ, તો શનસ અલેને થોડું બજે!"

માપુછને કહ્યું: "વાત લો સાચી. પણ અને બસલેટ કોણ આપે? નથી કું કમાળે દેતી, કે નથી કું કમાલો! તને તો બસલેટ બાળવાનું સુએ, કેમ કે તારા માય મનુવામાં કમાય છે. પણ તને ખબર છે, હાનસ કારવામાં મારાં એ કામ કરે છે? એક લો કું હાનસ કરે એટલે તારી ઉપ છડી જાય, નેથી કું કંઈ લખાયું તો કું એમાં આપા

વમર લખી રહે; અને વળી બાસલેટની બચત તો માય જ. એટલે મારે તે. એક પંચ અને દો કાજ સર. પણ એક પંચ અને દો કાજનો અર્થ કું બજે છે?"

મેં એનો અર્થ જે સામાન્ય આપણે કરીએ છીએ તે કહ્યા. પણ માપુછ એ તો એને જુદો જ અર્થ બતાવ્યો:

"એક પંચ અને દો કાજ એટલે કોવો ક્યો પંચ કે જે લેવાથી હમેશા એ કાજ સરે? દો કાજ એટલે એ જ કાજ એક ન સખજી. દો કાજ એટલે અનેક અથવા લો કાજ પણ કહેવાય. અહીં (નોઆખાલીમાં) હમેશા માયલો સુવારે થયાં એ ઉપરથી સડો-જેમ એ વિચાર આવે છે કે, આપણે એક પણ પંચ એને જવા ન રહ્યો. શરીરને જરૂર હોય તેટલી જ ઉપ, તેટલો જ ખેરસા, મરેરે બધુ અપરિત કરતું. 'આજનો લઠાવો લીછો કે, કાજ કોણે દોડી છે?' એ જાનન પ્રમાણે, આપણને ખબર નથી ને, એક પણ પછી આપણું શું થવાનું છે? કું તને અત્યારે (રાતે જો નાગે) આ સમજવી રહી છું અને પ્રુચ્ચને ને મને કે તને લેવાડી ભ્યાં હોય તો લેવાડી લે, એ દોડી ઉપર પોતા ના જ કામમાં રાખી છે.

"એટલે આ કહી બધું સમજવા નથી છે. ત્યારે કોવો લેનેરી પંચ કયો કે જે કરવાથી બધા અર્પો સરે? એ પંચ કેવળ પરેપકારનો જ છે પરેપકાર એટલે પોઢારીની સેવા, અથવા કહે કે પ્રુચ્ચરખાતિ કેવળ તિલક કરે કે માળા ફેરવે નથી થી નિગ્રજ કરીને માયસોને કરા મોજાએ—ને અત્યારે આથી રજું છે,—ને તો દંભ થશે કહેવાય. પણ નરસિંહ વચતે કહ્યું-એ, 'અગ્રિ શીસ તણું સાહું' છે. એટલે કું સમજ કે, કહી આપણાથી શરીર વડે કાળો પરેપકાર ન થાય તો પણ મન વડે તો કરીએ. છતાં એમતલ-ખાતાં 'તિતાં, રમતાં હસતાં, મન વડે આખા જગતનું રજાજી પ્રુચ્ચીએ અને આપણા કામમાં ને સેવા આવે તે કરી છુટીએ. આટલું સમજાય તો કું પણ કીખીએ. ને જે તો તને આ નાનકડી અરસીમાંથી પાક આપી રાખે. આપણી કહેવતો, માં આવા રૂક અર્થો પડ્યા છે"

મેં કહ્યું હોય તો આપણી ગળે કુડાને દોડાં આપણી કાલે વાલ કરે
MOTTAR TRADING CO.,
Box 487, Petersburg, Tvl

આપુને પગલે ચાલેમ કરીને પડીએ

વિનોબા

હું મુખિરતે છે હું છે "બહેલો
આર ધી પીસનેકસ" ને
હોડો શાંતિની સ્થાપના કરે છે
તેમને ધન્યવાદ છે. એવા આર-
શી-વોડ, એવા પીસનેકસ આપણી
પાસે અનેકાનેક પડ્યાં હોવા
છતાં આપણે સંકેત સંપીએ
તો એ અહંકારનો જ પ્રકાર થાય.
"મારી શક્તિ એટલી બધી
મર્યાદિત છે કે હું તો મારી
શક્તિ વધારીને પછી જ દુનીયા
ની આગળ આવીશ" એમ માની
છે તો તે અહંકાર છે. એના
કર્તા જેનાં છીએ તેવાં, નબળાં
છીએ તો નબળાં, સમાજને
બરણે આરમ્ભિવેદન કરીએ, આ-
પણે નબળાં છીએ છતાં મહા-
પુરુષોને તથા સ્વતંત્ર પુરુષોનો
આશીર્વાદ આપણે માથે છે અને
તેઓ ઈશ્વર છે કે આપણે કાચે
તે કામ થાય. "આ વિનોબા
વખત આપણે પોતાનો જન
એકમતમાં નાખીને હોડોને ચીટે
મરી જાય એવું બળ રેખા, રે,
એવું ઈશ્વર આપુ ઈશ્વરતા નહીં
હોય કે? એ ઈશ્વરતા જણાવતા
છતાં એ હું એવું ન કહે તો
આપુ શા માટે મરી ગયા? મને
એ એનણે નબળો જ શખેયો

હોત તો એ શા માટે મરી જાય?
મારા શરીરમાં ને તમારાં જમાં
નાં શરીરમાં પ્રવેશ કરવાની
સમર્થતા મને એટલા માટે જ છે
મરી ગયા છે, આને તમારા-
મારા જેવા એમના કાચીઓ,
એમના શિષ્યો, એમના વિચારને
પ્રેમપૂર્વક માનનારા, એ અર્થના
શરીરમાં પ્રવેશ કરીને પોતે ભૂલું
વધારે કામ કરાવે એવું હેતુથી
તેઓ પહેલાં ચાલ્યા બધા છે.
આને એ ને પુણ્યામાં બેઠેલા
છે ત્યાંથી ઈશ્વર શાંતતા કહે
કે આ ભલા માણસ વખતસર
મરી પડેયો. પ્રેમજન્ય પર પોતા
ના જનને એકમતમાં નાખશે
એવી આશા, એવી ઈચ્છા, એવા
આશીર્વાદ, એ મહાપુરુષના આ-
પણી પર છે. એ આપણી આગળ
છે, એ આપણી પાછળ છે, એવો
વિશ્વાસ સંપીને પોતાના જન
ઉપર નહીં, પણ ઈશ્વરના જન
ઉપર, ઈશ્વરની સત્તા ઉપર મદદર
માંથીને કામ કરીએ. ઈશ્વરના
જ કામ નીચે આપણે કામ
કરીએ અને નિર્ભય અને નિઃશય
મથને ન અત્યંત પૂર્વક લોકોમાં
જઈએ.

અમારી નિબંધ કરીકાઈ

તો. કમી જનનુવારી મહાત્મા બાંધી
છતી કુપ્રા તિથી છે એ પ્રકારે
માંથી નિબંધ કરીકાઈ અને સંપી
કર્તા. આ કરીકાઈમાં એ એણે,
અને જ પુરુષોએ કામ લીધો હતો.
આ કમી આપણી વસ્તી અને આ-
પણી અજ્ઞતાનું ધોરણ એના પ્રવૃત્તિ
કીડ અજ્ઞાત. કુનીયનમાં કરેક કામ
માં ગુજરાતી સાબાઓ છે. એ બધા
વિદ્યોને આકર્ષીત ૨૦૦ સુધી કમી
જન, આ ઉપરાંત વિદ્યોત વર્ગ પશુ
છે. આ પહેલા ઈશ્વરમાં કરીકાઈ
સંપી હતી ૨૦૧ માં જુ બધાએ
એમાં કામ લીધો હતો. આ બીજા
આપણું અંદાજ નથી જાણવું છું
કે પછી આંધોજન વિરોધ આપણું જાન
પ્રાર્થ નથી? આ અને વસ્તુ આપણ
ને લાગવનારી છે.

૩ ૩મ, ૨, કુનીયન ૫૬૧- રોડેશાપ,
અને મેઝાજીકા નદીકા સુખ.
અને તરીકે કર્મનના મી નરેવભાઈ
વેદાજકાર અને મી પ્રવચારાજ ને દેશાઈ
નિમ્મલ હતા. પ્રવેશ ભેજ પર નજર
નાખી મેજકોના તામ કામ ન જણાવતાં
અનેને સોપાવા કરતાં. માર્કેસ નીચે
પ્રમણે કરતા. આપ ૪૦ વિચાર ૪૦
રીકી ૨૦, આપ ૧૦૦ માર્કેસથી,
પ્રથમ :- મેઝાજીકા ડી. ચાંપાનેરી
પુજાનકા માર્કેસ અનુક્રમે ૩૦+
૩૦+૧૪=૭૪
બીજા :- મુજાજીકા કરીકાઈ
પરેશ, કુરેનહેમ, માર્કેસ અનુક્રમે
૨૬+૨૬+૨૨=૭૪.
ત્રીજે નજર એ અહતીએને
અપો છે
૧ જુ મુજાજી કરીકાઈ પરેશ,
રોડેશા, માર્કેસ, અનુક્રમે ૨૪+૨૮
+૧૦=૬૨.

૨ ૪મરમાઈ માર્કેસ નીચે,
માઝાજીકા, માર્કેસ, અનુક્રમે ૨૪+
૨૬+૨૨=૭૨.
અને કામ એનાર બધાને અમારા
અભિનંદન પાઠવીએ છીએ. અને ઉત્તરું
ચલેલાએને આસ નિરાશ ન થતા વધુ
પ્રયાત્ન થાન થનવા એવો ઉત્તરું નથી
રેએને અને તેમને અર્થ કરીએ છીએ.

માઈ મેઝાજીકા ચાંપાનેરીને અમારા
પુખ પુખ અભિનંદન, તેમને ભેજ
આવતી નિઃ પ્રતીક થશે,
પ્રથમ મારે ૧૦-૦. કીર્મી
બીજા મારે ૭-૦. ૧
ત્રીજા એ મારે પ્રવેશની ૨-૬.
વિનેતાએ પુરવટો છુકે તો મંજાને
અથવા મોડા.

ભારતની જકમી વિજ્ઞાન પરિષદ

(પહેલાં પાનાનું અનુક્રમણ)

નકમી કામ એ તેની રીતે તે અને
વપરાય છે. આથી વિજ્ઞાનથી ને ને
પરીકાઈએ આપવાનો સંભવ હોય તે
સાધારણ માણસ સમજે તેવી ભાષામાં
લોકોને અજ્ઞતાનું ભારી છે. તે પરથી
લોકો તેની સારી નરસી બાણુને
વિચાર કરી તેને જાણવાને.
આજ એક રીત છે કે જેથી અમમલ
વપરતીએ અને સત્વનિષ્ઠ તથા વિચારો
વિજ્ઞાનની ઉપર અંકુશ રાખી વિજ્ઞાન
ને માનવ કિત મારેલા વાપરમાં લખાણ
કારી શકે છે.

ડૉ. રાધાકૃષ્ણચન્દ્રન

ડૉ. રાધાકૃષ્ણને પોતાના આપણમાં
અજ્ઞતાનું કે "આતરરૂપી સંજ્ઞન કરી
વિશ્વ બંધુતાની કલ્પ લખવાર, કરવા
માટે ઈમનવેશ એક સમય છે. મારી
કુનીયા કુલ મટે તર્કપારીઓ કરે છે
અને છતાં એને કુલ નથી લેખનું એને
કોમનવેશ વિશ્વબંધુતાના પાવાના ચલુતર
પરથી જવાની રાશે." આજનામાંથી
અમને એક ફરેશ ટાકતાં જણાવું કે,
"આમે કરેલા વાવનું કલ લીજી મોથી
પેડી સુધી બાળોને મોમરનું પડે છે."
આમ હોવા છતાં આને શા માટે
લોકો પોતાના અંતરના અવાજ વિરુદ્ધ
આ જણ કરે છે? હું માનું છું કે
માનવના આત્મામાં ને કાતી મધ
રહી છે તેનો પડવો કુનીયાની કાતી
પર પડે છે."

આજની કુનીયાનું સંઘાપન કરતાં
તેઓએ અજ્ઞતાનું કે, "આને ને સાઈ
છે તે કોઈને કરવું નથી" અને ને
ખરાબ છે તે કરીએ છીએ, મહા
ભારતમાં છે કે, આપણને સાચા મોડા
નું જાન હોય છે પણ તેને રીકારી
કાતા નથી અથવા મુશી રાકતાં નથી.
આ કમ, અને પાપ વચ્ચેની કાતીનું
કુલ માનવ અંતરમાં છે.

વિજ્ઞાન અને વિજ્ઞાને આપણે વાંક
કરીએ એ મારે મન નકામો છે.
વિજ્ઞાન અને વિજ્ઞાન એ એવા કથીપારો
છે કે ને મુજામાંના નાક કરે છે નકી
કે મુજામાં ભનાવે. વિજ્ઞાનની પ્રમતીથી
માનવનું જીવન વધુ સુખ અને સમૃદ્ધી
અનુક્રમણું કરવું. વિજ્ઞાનની અજ્ઞતા
રોપીને માનવજીવનને ઘિલત કરવા

શા માટે ન વાવરી કકાય એના કાઈ
જ કારણો નથી રેખાતા. રેટકાકાકા
અને રેટકાકા માનવજીવનના નાક મારે
જ શા માટે વપરાવા એકાએ, માનવ
અમાં વચ્ચે ને અંતર છે કે જેથી
તેઓ દુર રહે છે તેમનો તે પ્રથ બની
તેમને ભેજા કરી શકે છે. વિજ્ઞાને
સમુદ્ર અને બીજો ઉપર પ્રભુત્વ મેળવી
એક બીજા રેશોને નજીક આક્રમ્ય છે.
માનવના મનમાં ને ગાતીવાર રાજવાદ
ભરવાર, કે છુપીવાદ મર કરી મોડો
છે તેનો નાક કરવો એકાએ. વિજ્ઞાને
માનવને એક સ્વર્ગભૂમી જાણવાની
તક આપી છે. એક નવી "કુનીયા
કે, જેમાં સારથ વધારે કલે અને
મોડાની ઉપર અંકુશ મુશી રાકવું."
અંતરમાં તેઓએ અજ્ઞતાનું કે, ભવ
તથા દેવ એ માનવતાનો ઘણુ છે પણ
આપણાથી કોઈ ભવ માટે અથવા
આપણો કોઈ દેવ કરે એ એથી પણ
છરા છે. કોઈ પણ અજ્ઞતાનું રેશો
સાથે આપણે રેશો કર્યો સારો જાણ
રાખી ન રાખીએ એને માટે કાંઈ પણ
કારણો નથી. માનવ સ્વભાવનું પરી-
વર્તન કામ અને આધ્યાત્મીક જનતી
કામ તેજા આ સંભવીત બને. આથી
આને ને સમાજ મોટે માર્ગે ભવ
છે એની કાચે આપણે પણ સાથ
આપવાની જરૂર નથી. પણ એક
નવી કુનીયા આપવા માટે આપણો
પ્રયાત્ન હોવો એકાએ કે, ને કુનીયા
કાકની નકી, આજની પણ નકી,
પણ આપતી કાકની કલે.

શિક્ષકોએ લેખ્યો છે

— બી ગાંધી ભારત વિદ્યાભવ, એકા-
નીસમર્થ—કુખ્ય શાળા તેમજ રેશો
ભર્ગ શાળા અને એક રેશો શાળા
માટે અપેરે પાઠ ટાકમ કામ કરવા
શિક્ષક-શિક્ષિકાની જરૂર છે. ઉપેક્ષારે
ઉપર, કામકામ અને જનુભવ જણાવી
નીચેની સરનામે તા. ૩૦-૧-૫૬
સુધીમાં જરૂર કરવી જમાર કામકામ
સુખ્ય આપવામાં આવશે.

કોડુભાઈ કીબાભાઈ
મંત્રી

બી ગાંધી ભારત વિદ્યાભવ, સંપીતી
ગાંધી હોલ, ૫૦ રોડેશ રોડે,
એકાનીસમર્થ.

પત્થરનો ચહેરો

અનુવાદ : કમલકાંત ભટ્ટ (ભોજપુર)

(જ્યાં જાય ત્યાં)

એ મહાન દિવસે, અરનેસ્ટ મીલ
લેતા હોય કામ રહેવા છતાં, મોજબ
કમારના આગળ આવી પહોંચે ત્યાં
એક પાટી ઉભો થઈને મોહિતો થયો.
તેણે કાગળે પોલી મોજબ કામથી
થઈ તેમજ તેના માટે તેઓ કો સેવા
મળ્યા હતા તે જાણી-જાણી અને
જાણીય મિત્ર ને માટે જાણવાનો
આભાર માનો અને આશિર્વાદની
પાલણી કરી. જ્યોતી નીચે પ્રગટ
એ મોજબ કમારના કોઈકાએ હતો.
પછી તરફ પડાણ રહ્યો ઉભો હતો
મન પૂર્વક એક રક્ત પથરના કામ
આથી દુર દુર પેલા પથરના ચહેરાને
જોઈ શકાતો હતો. સેનાપતિની પુરથી
ઉપર, કે જે જ્યાં એક વખતના
મધુખની હતી, તેના પર લીલા પાટલ
વાળો એક રક્તની રક્ત કુટી રહી
હતી. પાસેજ પોતાના દેશના પ્રતીક
રૂપ એક શિલા અડધી હતી, જેની
નીચે રહીને તેણે બાદ આદલા વિભો
મેળવ્યા હતા. આપણે હોસ્ટ અરનેસ્ટ,
પોતાના પથ પર જોયો નીચે થયો
હતો, તેને એ વકાયા અડધાવની
કોઈ માન કરવા હતા. એકો સેના
પતિ એ રક્ત પથ મોલે તે સાબળવા
ને આગ્રહથી ઉઠાવીયા થતા હતા.
સ્વયંસેવકોની એક ટોળા ત્યાં રહી
કરવાના હેતુથી જની હતી. જે માણસ
અથ નરમ સ્વભાવનો. દેખાવ તેને
શબ્દસના ઉઘાડી મોઢા મારીને, દુર
અસહ્યને પ્રગટ કરીને તેઓ તેમની
રક્ત બતા કરવા હતા. અરનેસ્ટ
નરમ પ્રતિભા દેખાને એકાલા પસાર
માં પાછળ રહી ચલે તેથી તેનાથી
સેનાપતિને જોઈ શકાતું ન હતું. પોતાને
કોઈ આપવાને માટે તેણે જોડુ દેવની
ને પેલા શબ્દના ચહેરા કાગળે જોડુ
અને એ અડધા અને જુના મિત્રને
અરનેસ્ટ તરફ જોડુને વિમલ કહ્યું.
આ રક્તમાનમાં તેણે કોઈ એ મોહિત
કાંઈકાવા. તેઓ પેલા સેનાપતિના
ચહેરાને પથરના ચહેરા કાગળે
અરખાતા હતા.

"મિના ચહેરામાં એક વાળ એટલો
જે તમારત નથી!" એકે કાર જાને
કહ્યું.

"અરેઅર! આનેદમ એ ચહેરાની
જ નહીં" એ જાણીને અવાજ
આપ્યો.

"નહીં કે! હું તો કહું છું કે પેલા
પથરના કામ પર એ તે તો જોડા
જોડેલી કામમાંથી દેખાતો આ સેના
પતિનોજ ચહેરા છે!" મોજબે કહ્યું
"અને સાં અટે નહીં એ તો

નિ.કે. આ જમાનાના જ નહીં પણ
કોઈ પણ જમાનાના મહાનમાં મહાન
પ્રગટ છે."

અને પછી એ જાણે જાણે જોડેથી
વિભવના કહે, જે જાણીની તરફ
ટોળામાં પ્રસરી ગયા, અને એ કહે
જોડેથી એ નાદ પોકારાયો.
સેના પથરના કામમાં દુરથી પડ્યા,
કામ, જાણે પેલા મહાન પથરના
ચહેરાને મળ્યા કરવા માટે ન કોઈ
જોડુ કામ્યુ - આ જાણી દીકાએ.
કામળાને અને સોડાને અરેસ્ટ. ઉત્સાહ
જોડેને અરનેસ્ટને જોડેને ઉત્સાહ
આપ્યો. એને કામ્યુ કે જેવે પાથરના
ચહેરા જેવાજ ચહેરાવાળો મહાન
પ્રગટ તેમની મધ્યમાં આવ્યો છે.
અરનેસ્ટ એવી કપાના કરી હતી કે
આટલી જાણી જેની રાહ જોવા રહી
હતી તે પ્રગટ આવ્યો જાણે તેની
પ્રગટમાં કામિ જાણ કરતી હતી,
તેની વાળી સહજમને ઉઘાડવી હતી,
તે જોડું જાણ કરી અને કો એકાને
જુઓ કરી. પણ હોસ્ટ મુજબ
અમારથી અને પિકઅપને આ વરુ
ને જોડું તેનું મન આનાકાની કરવા
કામ્યુ. એ કારેતે પોતાની જ રીતે
માણસ જાણતું જાણ કરવાનું પથર
કહ્યું કોઈ તો તે આવા કામ્યુને
જોડેને જાણી કે જેની તથાવે મોહીના
કેરડા ઉઠવા છે! શું આજું ઉઠવું
અકાપજ કરત કામ્યુ થો!

"સેનાપતિ સેનાપતિ!" એકાએ
જાણે પાડ્યા મારી. "કાંઈ જાણે!
સેનાપતિજ કામ્યુ કરવા કોના મામ
છે."

સેનાપતિના સ્વરપને મટે તાળાએ
ના મદમકાદ વચ્ચે પીણા પીવામાં
અને હવે સેનાપતિ કોનો આભાર
માનવાને કોના મળ્યા. અરનેસ્ટ એને
જોડે. ત્યાં તે સેનાપતિ ઉભો હતો!
તેના ખભા પર અડીકાલ કરેલું કપડું
કહે. લીલા પાંડાવાળી કાળા તેની
ઉપર કમાન જેવી કુટી રહી હતી,
જાણે તેની આંખ પર કાંઈ નાખવા
મળા રહી હતી! અને તેની જાણમાંથી
પેલા પાથરના ચહેરા દુર દુર દેખાતો
હતો. અને શું કામ્યુસાચ લોહાના
કહેવા પ્રમાણે આ એ ચહેરા વચ્ચે
અજાણ્યું હતું! પણ અરનેસ્ટ તેને
જાણતો ન શકે. તેને તો સેનાપતિ
ના ચહેરા પર કામ્યુનું ખમીર નહીં
પડ્યું જોડું, સદમથીકતા, જોડે અને
હતા દેખાતા હતા. પરંતુ તેણે કાલ,
અકાપજ કામ્યુ, જાણ, વિજાણ, શ્રેમ

કામ્યુનું પાથરનું મુખ આ સેનાપતિના
મુખ કરતાં કેટલું જાણુ હતું!
અને જાણે કે એ પથરને, ચહેરા, કામ
નહીં જોવા મળે તો પણ તેનાં કાલ
સ્વભાવથી તે આ સેનાપતિ જેવી કામ
નહીં તે. ન જાણે કો.

"પેલી અરખાવાળીને પાણી આ
નથી." અરનેસ્ટ નિઃશ્વાસે નાખતાં
પોતાને જ કહ્યું, અને તેણે મોહાનાં
ટોળાથી દુર જાણવા કામ્યુ. "કે
કેવું થયે રાહ જોવી પડે!"

દુર દુર પડ્યા પર એકાંત થતા
કામ્યુમાં એ મહાન પથરનો ચહેરા,
કોઈ દેવકુત કાગળે પોતાને સોનેરી રંગ
ના વાદળના કપડામાં કપેલી સેના
હતો! અરનેસ્ટ તે તરફ જોડું અને
તેની નવાજ વચ્ચે એ પથરના આંખ
ચહેરા પર કામ્યુ દરથી રજું કર્યું.
અરત થતા કામ્યુના કિરણોમાં એ
કામ્યુ મુખ પર કામિતું જોડેલ પ્રકાશ થઈ
રજું હતી અને વધારે ઉજાળાં જાણે
હતો. કામ્યુ આપમતા કામ્યુનાં
કિરણો કામ્યુમાંથી પસાર થતા કોવા
ને કામિ પથ એ ચહેરા એવા દેખાતો.
કોવા પથ હોસ્ટ મુજબ, અરનેસ્ટ
ના એ અજાણ્યો જાણે મિત્ર તેને
દરથી જોડે. આકાલાકી જાણી
દાંધો કે જાણે તેણે કોઈ અર્થ આકા
રાખી ન હતી!

"અમારો નહીં, અરનેસ્ટ," તેના
અંતરમાંથી અવાજ આપ્યો જાણે
પેલા પથરનો તેને કામમાં કોઈ રહો
હતો, "પોરજ રૂપ અરનેસ્ટ, તે
અરે અરે."

મીલ કેટલાક વર્ષો જાણથી વધી
મળ્યા, અરનેસ્ટ હજી એજ વતનની
ખીણમાં રહેતો હતો અને હવે તે
આંધ્ર વખતે થયો હતો. કોમે કોમે
લોહો તેને જાણતા થઈ ગયા હતા.
હજી પણ તે કામ કરીને જાણે
કરતો અને હતો તેમજ સાદા સ્વભાવ
નો હતો. પણ તેણે એટલું જાણુ
વિચાર્યું હતું. એટલી જાણી અ.મ.પી.મી.
અનુભવી હતી અને અજાણ જાણના

અથા માટે નિરર્થક કામગીરી આજાણે!
સેનામાં એટલા જાણ કહાડો. જાણ્યા
હતા કે તેને કામ્યુ કે તેણે દેવકુતો
કાગળે વાંટો કરી હતી અને જાણે-
અજાણ્યો એમના કામ્યુની કામ
પોતા પર પડી હતી. કાલ અને
વિચાર જાણે મીના જાણના નિત્યકમ
માં એ જોડે કામ્યુ હતું. જાણે એક
કાલ જાણાએ જાણે કિનારે, જાણે
રહેતો જોડે પડેલા પડ જાણાએ હતો!
એકા વિવર જોડે પસાર નહીં થયો.
કોમ કે જે વિવરે આ વિચાર!
અરનેસ્ટનું જાણ કુનીમાને અકામ્યુ
કોમ તે કોઈ પોતાના કામ્યુથી
વિચારીત થયો ન હતો અને તેના
પાંડાળીને અજ તો તે આશિર્વાદરૂપ
હતો. અનિચ્છાએ પણ તે ઉપરેલ
આપવાનું કામ્યુ કરતો તેના પવિત્ર
અને ઉજા તેમજ કામ્યુ વિચારે તેની
વાળીમાં પ્રગટ થતા હતા અને
એ અજાણ્યું તે આજાણમાં ઉતારતો.
તેણે એવા સજ વખતે ઉજાણી કે
તેને સાંભળનારાએ તેમનું જાણ એ પછી
કાગળે માર્ગે વાળ્યું. અરનેસ્ટને જાણતા
અજાણનારાએ પેલી તેના પાંડાળીએ
અને આદ મિત્રોએ કોઈ એકું થાણું ન
હતું કે અરનેસ્ટમાં કામ્યુ આજાણ
કરતાં કામ્યુ વિચાર હતું. અરનેસ્ટને
પોતાને તો એ વિચાર અરનેસ્ટ જાણ ન
હતો, પણ કાગળે જ તેના મુખમાંથી
એવા વાક્યો નીકળતા કે જે જાણજ
ઉપર કોઈ પણ અનુભવા કુમે કોઈ
ઉજાણના ન હતા.

કુડીપીમ, કામ્યુ કેકસ રીટ-સં,
કામ્યુ-સામ, રેવ-કુ કોપર-સ અને
કામ્યુ-સ માટે મળ્યા!

આર. વી.કે.
૧૨ બાઈલી આર્ડ, ૩૮ માર્ક રીટ,
કોરનર કામ્યુનાં અને માર્ક રીટ,
બેકાનીસમ, ફોન ૩૩-૧૬૫૪

માથે બાંધવાની રીઝન અને વેણીએ:

અમમલ, સાદી, કાંઈકા રીકેલી, રીઝન અનેક વર્ગ, કીજાઈન
અને કાંઈકા અજો, કામ્યુ અંક અને મિત્ર કામ્યુનારા માટે
અરખાવા રીઝને અજો રાકરી.

અમાં અટે અમમલ, અને રીસમ તથા રીકેલી ટોપીએ કીકાચત
કાગળે બનાવી આપવામાં આવશે.

અમાટે બાંધવા અમમલ, રીસમ, કોકન વિવેકનાં કુલોની રંગ
વર્ગની વેણીએ અને અનેક અકામલ કોચર અજો

કેકાણું : માખરો હેટસ (મો.) લી.
લેડીઝ એન્ડ વીલ્ડરન્સ હેટ મેન્ડરન્સ.

ફોન : ૮૩૫-૭૮૮૧   પછેતે માથે,
બોક્સ પરપાઠ   માર્કર મેન્સ-સ

૩૩ વેરક રીટ, — કોહાનીસમ.

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જામણના અને રમેશભીલ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અવજા કેમરેજ નીચે સુનીયનના અને રેડેસોનાના ઠાઠ પક્ષ આપમાં તમારે સુઝામે આવી રસોઈ કરનારો અને સ્ટ્રીક્ટ લઈશું.

કેપીટનસ બાલકની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

શ્રી અને વિઠેદારીયા સ્ટ્રીટના બુલ્બાપર - ડરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૬ ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

તાજું ઉમદા ફરેટ

આંખા અમણ, લીલી અમણ, રતાળ અને સુરજની જોસમ માલુ છે. આડુ પેની ૮ રતાલ, લસણ રી. ૧-૩ રતાલ.

પાપડ નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

કપૂરી અને ચેવલી પાન બનને આપ, ચોરેજન છાં, ભારતીય જોલ ચી. ૧૦-૬ લાંબી અને રહેરે બારફીલ ચી. ૧૨-૧ ૬૩૫.

રેડેસોના, નાસાચેન્ડ અને યેલકમન રેમિના જોરડો ૬૫૨ પુરઈ આપ આપી ઠાઠ પક્ષ વરેલુ પદમીડ ક્ષાની ચોલવઈ.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

સુરજીપર, સુરજાધી, નીચાનાં અને નાચકા એજન્ડ

હોટલોન બજાર ઇન્ડીયાના ઠાઠ પક્ષ આપની કંપાઈ રિવાઈ બજાર નીચાનાં માટે સુરજાધી ૬૫૫ યેર મીડાં અમારી માપડે સુરજન કો.

લંદની, આમ, મોરી, હાલક, નાચકા, બેલ્ગાલ, વિવેરેજા નાચ અને કોસાની આપીએ છીએ.

ઈન્ડમટક, વરસનક ટક, કિસાલના ચોપડા કપાવવા રેવન્ટ સ્ટીવરનક સ્ટીફીક ૩ વેપારના લાયસેન્સો, પાસપોર્ટ ટેમન ઈમીગ્રેશનને કમલી નાચકોમાં ઠાઠ પક્ષ હી લીધા મિના અને મુલક સલાહ આપીએ છીએ.

રેસનક અધિકારક લાઈફ ઇન્સ્યુરન્સ કોર્પોરેશન અને રેડેસોના ઈન્ટરનરનક કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધ.

Phone : 33-9032.

26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

લેટરુક સુદ, લાઈલીમરુક સુદ, વેલ્ડેશ, હરેજીલ, બેરુક, સાઈદ મીડાં જોફીસ ડેરક, સુક ડેક, રેબક, તકન કોફાવલ અને અરીડી કોકરી, અને પધારી લાલ લેવા સુકોડા નક.

—બોલકસ, રેબક અને કીચન ફેરેકર—

જે કમારી કેમરેજ નીચે તર્કમાર લાય છે. તેના રોકા કમીટાં તર્કમાર રોક છે. માત રોકા કાચેના પ્રાઈસ લીસ મંગાવે અને વેપાર માન્યક વધારે.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2526.

હોંકની મોટામાં મોટી વિમાની કંપની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ સુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી બલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાઓ અને ઉતારીએ છીએ.

પી. ઓ. બોક્સ ૧૬૧૦.

રેસીડન્સ : ૧૧૧ હાલેવન્થ એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન્સ

ઓફીસ : ૨૫૮૪૫

રેસીડન્સ : ૩૬૪૧૩.

ભારત પ્રજાસત્તાકની ઉચ્ચવાણી

કુશલની મુશ્કેલી મહીલા મંડળે તો, રૂપમીના ભારત પ્રજાસત્તાક દીન ની ઉચ્ચવાણી જાનકાર થી કહી હતી. આ માત્રમાં રૂપમી પર ફરકાવેલા અંકોને વંદન કરી "વિભવની વિશ્વ લીરંગ" તરીકે ગીત મચાવું હતું. અંકો નિચે પા-ખાણુના વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર અને રાષ્ટ્રપતી રાજેન્દ્રપ્રસાદના ફોટાએ કુશળી રાજુમારી મુકામાં આપ્યા હતાં. દીપલગ્નપોથી પછી પ્રમુખ ચેરતી હતી. અંકો વંદન પછી સભાએ એક મીનીટ આઝાદી મેળવવા ને ભવ્યતા અને અચ્છભવ્ય ચઢીસા થયા છે તેમની યાદમાં યાત્રી ભજવી હતી.

મીમતી સુધીલાએન માંધીએ પ્રમુખ રમણેથી દીવની આજની પરીધોતી ફરી ભવમાં છે તેમ કુંક જમાલ આપ્યો હતો. ભારતના મુતપોરો આપે ચીતાર્યા છે કે, આઝાદી પાછી ફરી ન જાય. કારણ પ્રતિભેદ આપા નેક વિગેરના અપરાધો પ્રુત ફારી નીકળ્યા છે. વધુમાં તેમણે જણાવ્યું કે સ્વતંત્રતા મળે પછી તેમણે ઉપયોગ ન કરીએ એ તેમના કાળ થી એનો પોતે કહ્યું પરત્વે રહેવા પ્રયત્ન છે. તેમણે સ્વતંત્ર થવું જોઈએ નિર્ભય ભવનું જોઈએ, અને કુનીવત્તા રસ લેતા થવું જોઈએ.

આ ઉપરાંત મેને તરફથી જાળો નરવા, જે નાજી અંવાદો, પ્રાચીના ધુન વિગેરે કરવામાં આપ્યા હતાં. ઉચ્ચવાણી થઈ ભવ્યતાની બની હતી.

રાષ્ટ્રપતીને સંદેશ

સ્મૃતિથી કાળથી આપણે ભારત માસિક આપણી રીતેન વિચારતાં આપ્યા છીએ, જે કે આપણે ભૌતિક પાસેની અપેક્ષા નથી કરી છતાં હમેશા એ વાતનો ખ્યાલ રાખીએ

છીએ કે, જીવન ભૌતિક રૂપથી સુખી અને આનંદીત રહે. છતાં પછી આ-પણે આ ભૌતિક પ્રદાર્યને ધુમ્મસ રવાન નથી બાધ્યુ. અને તેથી જ આપણે કેલ રીંગ-રોવા છતાં જો તેની ચરીંગ પ્રભને બરાબર સમજી અને તેનો અવધાસ કરે તો તેમણે સુખી અને આનંદી રેખાશે. ત્યારે વીટામણુ કરીએ અને કાલવથી લેપકામણા કામ વાલો માનવી નેટમે. સુખી અને સંયોગી હોઈ હકે તેટલો આપે જ ભૌતિક પદાર્થોમાં ક્ષેપેટામણો માનવી સુખી હોઈ થો.

પછી આપે અને જમ લાગે છે કે આપણે ભૌતિક સાધનેને વધુ મહત્વ આપી રહ્યા છીએ અને તેથી આપણી ત્યાગની સહતી કુંકીત થઈ રહી છે.

—રાજેન્દ્રપ્રસાદ.

પ્રજાસત્તાક દીનને સંદેશો

રાષ્ટ્રપતી રાજેન્દ્રપ્રસાદે આઝાદીની ઉચ્ચવાણી પ્રસન્ને ભારતના વતનીઓ મેગે એક સંદેશો પાઠવ્યો છે. એમાં તેમણે જણાવે છે કે; જત વર્ષમાં હું જાવજાન, મહાધા, અને પ્રતોતેથીવાની મુશ્કેલીએ મર્યાદા કરીએ છું. ભીન બધા કરતાં તેમણે મળીને વાતો કરીને અને કાલવથી હું થયો રાષ્ટ્ર થયો હતો. હેતિમાન, રંગુન, જેનમકેક, અને હેતિમાનવાના વિભાગી થયે હું થયો મોટા પ્રમાણના હોટીએને મળ્યો હતો.

મેં આ બધા બોઈ મેગેને અપાવે મળ્યો ત્યારે ને કહ્યું હતું ને મારા બીજા બાઈ મેગે કે એમણે પરદેશમાં વસે છે તેમને કહ્યું હતું. સૌથી પ્રથમ આર્થિક કામગીરી અને રાજકીય જમતી અને ને સાધી છે તે બીજો કહે, હોટના થયો કામગીરી જાતજાત ના ઉલોચોની ખાસવાણી થાય છે પાણી ને પહેલામાપ છે. ને મેક-હોટીની

મુશ્કેલીએ આપે તેમણે આ બધું જોમ એક હું કહ્યું હતું.

"તમારા પરથી હોટીની કોમત થયો એ ખ્યાનમાં રાખી તમે તમારું વર્તન સાફ રાખી હોટીના નામને ઉચ્ચવ કરો. એથી આપણે આપણે રી વ્યકત કરી છું. તમે હમેશા જો ખ્યાનમાં રાખજો કે તમે આઝાદ હોટીના હવે નાચરીક છો. અને તે ખ્યાનમાં રાખી જ્યાં જ્યાં વસો છો ત્યાં ત્યાં ત્યાની પ્રજા સાથે જાળી કલકારથી કાપે કરો.

"હું રી મારા અભિનંદન તમને મોકલું છું."

વિવિધ વર્તમાન

મેમને પાવે સમાજ સ્થાપો

કોસના એક ભવ્યતા સમાજ સુધારક મુખ્યમાં ગમે આઝાદીએ આપ્યા હતા. તેમણે "સુખનું રૂપ અને આજની કુનીવાની તરફ" એ વિષય પર એક કેમરીક પરીવરમાં આપણું કહ્યું હતું. તેમણે જણાવ્યું કે, પહેલાના નાચરીકો કરતા આજના અને બાવી નાચરીકો પર વધુ જાણ કરીએ આવે છે. કારણ કુનીવા વિચારણ થતી જાય છે તેમ તેમ તેના યુવમામાં પછી વિચારણ થતી જાય છે. "તમારા સાથીના પ્રિય વચર તમે તમારું જીવન જીત કરો એ માનવતા વિધીન છે." તેમણે એ કુવોને જણાવ્યું.

વધુમાં તેમને કહ્યું "મેમને પાવે સમાજનું કાલજ કરો અને જરૂરે જાણે અગેવણી કરી કુનીવાની જાળ અને તરફ મોટાવો. એજ પ્રવર પાસે આ કુમતી મામ છે."

શેર'જીનું પાણી આવનમર નહિ મળે

સોરાષ્ટ્રમાં કેટલીક નદીઓના બંધે માંધવાનું કામ ચાલી રહ્યું છે તેમાં અત્યારે શેર'જી બંધની મોટી મેળવનાર કામ પછી ચાલી રહ્યું છે. આ શેર'નાનો અમલ કરવા બંધાં એક નામનું કામ કુખી જાય છે અને તેને બંધને નવું કામ માંધવાને કમતી ને પ્રાથ-મીક મુરેલીએ જણાવી હતી તેને. હવે કોઈ આવી મરે, છે. હવે જાણવા અવધ્ય છે કે શેર'જીનું પાણી આવનમરને આપવાને નિર્ણય લેનારો હશે તે બંધાયે છે અને હવે શેર'જીનું પાણી આવનમરને નહી મળે. કેટલાક વધુએ આવનમરને શેર'જીનું પાણી મળે તેની અવધ્ય કરવા માટે કોમતા વળમતા સત્તાવાળાઓને સમ-જવી રહ્યાનું જાણવા મળે છે.

કેમ્યુનીસ્ટોના હુમલો

ભારતના કેમ્યુનીસ્ટ વર્તમાન પત્રો વડા પ્રધાનના ચંચી મી. મધાઈ ઉપર પ્રકારો કરે છે. તેમની જાણે પચસા કરી છો તે માટે તેમણે પેતાના કેપાનું રાજનામું આપ્યું છે. ભારતના જે કેમ્યુનીસ્ટ કાપા અને બીજા કાપાએ તેમની ઉપર સખત પ્રકારો કર્યા છે.

નરેન્દ્રે ૧૨મી જુનના એક પત્ર લખતાં અમારે પોતે જા માટે કામ ઉઠે છે તે જણાવ્યું હતું. તેમણે જણાવ્યું હતું કે, "કાલમાં વધુ અને વધુ મારસમાના સરકો અને સરકાર ના કામ કરનારાઓ ઉપર મરે તેમ હુમલા કરવામાં આવે છે. અને તેને માટે કોઈ જાતના પુરાવાઓ તેમણે આપવા બંધાતા નથી. અત્યારે પ્રજા પર ખરાબ કાપ પડે છે આ વાતો વરણને થીયે મજા મોટા કે નેમો સ્વમાન પ્રિય હોઈ તેમણે સરકારી કામ માં જોડાવવા રાષ્ટ્ર થાય છે."

સામાર સ્વીકાર

પ્રજાસત્તાક દી. જીવજાળ	લોકનીસખા	૧	૨	૩
સ્વતંત્ર મે. કાલકાળ	૧૧	૧૦	૧	
દેવિમેન વીજલ	૧૬	૧૦	૬	
મંગામેન મે. પટેલ	૨૭	૧૧	૬	
સ્વતંત્ર મે. સરકાર	૧૭	૨૦	૬	
મે. મે. ભવત	૧૧	૧૧	૬	
કાલમેન કોડુભાઈ મોરાર	૧૧	૧૦	૬	
જ્યોતિર્ભવન બ. મકનજી	૧૧	૧૦	૬	
કાલથીમા	૧૭	૧	૬	
જીવજાળ વલકભાઈ પટેલ	૧૬	૧૦	૬	
મધુવેન ભવજાળ પટેલ	૧૧	૧૦	૬	
પ્રીતિમેન સુપતભાઈ વિદ્ય	૧૧	૧	૬	
જીવમેન પટેલ	૧૧	૧૦	૬	
મીન		૧	૬	
સ્વતંત્ર જીવજાળ	૧૧	૨	૬	
કોડુભાઈ	૧૦	૧	૬	

૧૦. મે. ૧૯૫૦

ટેલીગ્રાફ કોડેસ : "ભગતસેવ"

ભગત અધર્સ (મી) લી.

૧૪ કોર્ટ સ્ટીટ,
મે હા ની સ બ ય".

લેલસેલ અને વીરેલિસ મર્નાન્ડ અને પ્રપીરસ

આસ કળીને સમારે ત્યાં કન્ડિયન અને ઉચ્છીરા થોસરી,
રેશી અથામાં નાંખવાના ભલ ભવના તેલો-અવરો,
રેન્ડેસેલ સ્ટીટ, પીચાળના અને એકમુખી-અમના
વાલકો-કામ અને પદાર્થોની ભાંજીઓ-
રેન્ડેસેલ અને રેન્ડેસેલ ભવર બીજા
અનેક રેશી થીએ કીડાપલ
ભવથી મળશે.

શુભ પ્રસંગો માટે મેટ!

સીઓ અને પુરવો માટે

ઘડિયાળ !

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ જુલિનાં
ઐટોમેટીક કેલેન્ડર.

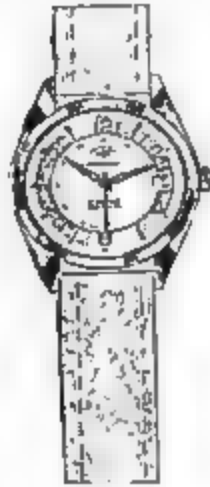
• રોમર

• ફારી

• લેડો

• રસર

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરવોનાં શર્ટ મુટ, પાયજામા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બોક્સ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૧.

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, બેહાનીસબર્ગ.

બી-આઈ

મુખ્ય કરાંચી અને ઇસ્ટ
આફ્રિકાના બંદરો વચ્ચે
મુસાફરી કરે છે.

સ્ટીમર અમરા ૪થી ફેબ્રુવારી ૧૯૫૯માં આવશે.
અને મુખ્ય ૨૦થી ફેબ્રુવારી ૧૯૫૯ના ઉપરશે.

મુખ્ય અથવા કરાંચીનું બાહુ.

ફર્સ્ટ ક્લાસ	બોટ	બોયક	વમર	૧૮. ૬૨-૬૦-૦
સેકન્ડ ક્લાસ	"	"	"	૧૮. ૧૦-૧૫-૦
થર્ડ ક્લાસ	"	"	"	૧૮. ૩૨-૧૦-૦

વધુ માહિતી માટે મળો યા લખો :

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ

(પીટી લીમિટેડ.)

૬૯૦ પાઇન સ્ટ્રીટ, — હરબન.

ટેલીફોન : ૨૦૪૭૨ — ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "કેશમન."

પુરા ખબર !

તમારા ખર્ચેલા પૈસાનું પુરવવતર મેળવો. દેશમાંથી આવો કે દરિયાપારથી, ફરવા માટે આવો કે બીજાને સ
અર્થે, પણ દરબાન આવવાનું બને તો ઉમંગ બેર વાક્યા આવો.

પણ ક્યાં ?

નામ અને શરનામું તમારી હાથરીમાં લખી રાખો

માઉન્ટ એવરેસ્ટ વેજેટેરીયન લોન્જ

૧૨૬-૧૨૮ પ્રીન્સ એલ્બર્ટ સ્ટ્રીટ, — હરબન. — ફોન : ૬૭૫૭૮.

કારણ

આ એક એવું સ્થળ છે કે જ્યાં સ્વચ્છતા, સુધડતા. સુવ્યવસ્થા અને આરામના કર્શન થાય છે અને
જ્યાંથી સ્ટેશન બજાર, બંદર નજીક પડે છે જેથી સમયનો બચાવ અને હવા ફરવામાં મોજ આવે છે ?

- (૧) બહાર ગામ કે પરદેશથી આવનાર પસેન્જરો માટે અગાઉથી ખબર આપશે તો રહેવા સુરા માટે ફીક્સરેશન થઇ શકે.
- (૨) ભોજનના પ્રખંપણ જાતિ ફેબરેબ સમાય છે.
- (૩) લગ્ન અને તહેવારો માટે દરેક જાતની સ્વાદિષ્ટ, સાલ્વીક મીઠાઇ મુદ્દ ધીમાંજ બનાવીએ છીએ.
- (૪) બહાર ગામના એકેશનર પુરતું ધ્યાન આપવામાં આવે છે. એક વખત બોડર આપી ખાતી કરવા બતાવણ છે.

સમાચાર સંગ્રહ

—રાજનની કીમ એકવર્ગ હોરપીટમની બાકીન નસોએ એરોડ સારો ન મળતા હોવાથી એરોડનો બાપો, ૮ કમી છે. ૨૮મી જાન્યુઆરીએ આ ટાવસ થવા હતો. કોર્મિલ તેમને ખાવા નું એક વજન પકેઆટે છે. લીખરથ પસન થીનો કુપરે કમ્પુ કે નુ આસા રાણુ છું કે સ્વાધીયો તરબેક કરી સાઈ કમાધાન લાવશે.

—રાજનની સાહ્ય આક્રિમ એરોડ નસોએનના પ્રમુખ મી. કુમ્ભાએ કમ્પોઝિશન નવ કોર્મિલોના માનમાં કમ્પોઝિશન એરોડન કમ્પોઝિશન આજુ બપોળુ તપરે રંગબેરંગા સવાસોની અધિષ્ઠાની થયોએ કરી હતી. આ કમ્પોઝિશન થવા કેટલાક રંગબેરંગી નીતોને ધનતી કેટલીક સમીતીના રોડે-શરે છે.

—પોર્ટ એસીનામેયમાં કુનીવરસીડીમાં કમાપદાપદા સામે વિરોધ કરતું સરખક કાલ્યાણ બાપુ કવુ. રજા પરી સરખક પસાર થયુ તે વખતે એક કારમાંથી એક એર પોર્ટ બહાર કોઠાયુ અને એક વિદ્યાર્થીયર યકયુ. બપોરે બીજાએ તેમને કમ્પુ કે "નવ અને કમ્પોઝિશન પરીએ."

—કમ્પોઝિશન પેરર એન્ડ રવાકસીક ફેડ એકોસીએકનના કુખીના બપોરવા પ્રમુખે યાકુ વર્ગના પ્રમુખ દસ માસ કરમીયન બાપતની પરીની અમેરિકાની ખરીડીમાં પચાસ ટકોને બહારે થયો છે બપોરે રાંધવા કીધી મોટામાં મોટું માકક આજુ રમ્પુ છે.

—પંચાલમાં ભાઈ ભાઈ જવાલા કુખી છે રાઈ ભાઈ તેમ અને જેલનો વિચાળ બપોરે કોવાનું થવાય છે. આ બપોરે ને કુલ વિરતાઈ દસ લાખ ચો. કિલો-મિટર કોવાનો થવાય છે.

—વિનોબાજીએ એક સમાપ્ત બપોળુ કવુ કે નો આપણે કરી પાછા વાન પ્રચાલમનો સ્વકાર કરીએ તે બારત ને ને કરોડ ખરા થોવા બાપી સીવો સમે. પંચ વર્ષ પછી રહે વાનપ્રથમ થયું બહારી છે. બારત કોતોની જીવી છે. એ જીવીમાં સંત મેવકો મળવા ન નોકમ.

—બાવનમરના એક કોર્મિલ સુકો ૧૦૨ મોડેને કાવ કોઠાવવાની પ્રતિજ્ઞા

લીધી હતી. સાત માસમાં તેમણે ૭૦ મોટલા મોડેને કોઠાવી લધા છે. તેમણે નકકી કવુ છે કે નવા કુખી ૧૦૧ ને ન કોઠાવે ત્યાં કુખી અને ત્યાં બને પલુ કમા કમા નવે.

—કરાચી પાસે ફરીયા કોઠેના બપોર માધી ૧૦ મધુ સેનું પોમીકોને તપાસ માં જરમું છે.

—૧૮૫૭થી ૧૯૪૭ સુધી રાષ્ટ્રના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામમાં હવન સમર્પણ કરનાર સહીદોના સ્મરક માટે, લાલ કિસ્સાના મુરબ સામેની આંતરી મોકની જગ્યાની આખરી પક્ષેની કરવામાં આવી છે.

—કમ્પોઝિશન વિક્રમ કુનીવરસીડીએ પોતાના બગીચાને બહેનો કરી તેની બીજી બાજુ વિક્રમ કુનીવરસીડી કમ્પુ કરવાનું નકકી કવુ છે. આ માટે ૨ લાખ કુખીયાનો અંદાજ થયો છે અને પચાસથી કાચ થયે. બાર્ડન માં ને રમત અમતના મોડેનો પલુ રાખવામાં આવશે.

—કેરાલાના મુખ્ય પ્રધાન નમણીપાદ મે.સોમા બરાનારી ૨૨મી સોપીવટ મેમ્બરિશન પસની કોર્મિલમાં કાલરી આપવા બવાના છે. ને રજમીના બરાવવાની છે.

—કમ્પોઝિશન મદાન કમ્પોઝિશન કોતાઈ રમલ અલ્લી પાન ૬૦ વર્ષની જમર મરણુ થવા છે.

—બાનાના વડા પ્રધાને તાજ મદાલની મુલાકાત પછી બપોળુ કવુ કે, "એકમી તાજ મદાલની કરવા હતી એના કરતાં પલુ તાજ થલો મધારે અદ્યુદ છે."

—મુખ્યમંત્રી વિલ્સન જોને કુનીવાનું બીલીયડં એમ્પીયનથીય મેળવ્યું છે. એનું બહુમાન કરવા રાજ્યેન્દ્રસાર અને નહેરુ તપા મેવર અધ્યા અધક અલ્લી એ માન આપ્યું કવુ.

—બપોળીની અમેરીકન લેખીકા ખોસીસ પર્માનક બપોરે છે કે કોરિયોમાં નાના બાળકો એમો કોરીબન કોરિયો અને અમેરીકન સીપાકોની કોરિયો છે તેમો "પ્રાપ્તની જેમ" મરે છે. સાથે કોરિયોમાંથી બાળકોને ખસેડવા ત્યાની સરકાર કવુ છે પલુ મુનાકેટ રોટસની જડ મળવામાં કુખ કીલ

થાય છે. સીનાથેને બ. પ્રમ. અધ્ય-અમતી છે.

—મુખ્યમંત્રી વિમાની મધ્ય પ્રેક્ષના માલુમો માટે ખાસ એક એરોડ રાખ વાપા આપ્યો છે કે જેમાં વિમાનમાં આવતા બતા મોડા માલુસોની પ્રેક્ષ પરિપદ પ્રેક્ષ વાળ જો બરી કહે.

—માના સાથે રોડોનેનો અને તારને. બપોરે બારત સરકારે યદુ કવો છે.

—નહેરુએ એક સમાપ્ત બપોળુ કવુ કે, બાળકોને / કિલુથ આપવા માટે આસીસાન મકાનો કમા કરવાની કેલ બર નથી. બારતની અમુમાં થલો કિલુથો કોઠા નીચે બાળકોને બહારી કમાય છે. તેમજ કાળામાં ખાવાનું આપવાની રીત મદાસે રોપી છે તેમ બીજા રોડોએ પલુ રાખવાની બર છે.

—અલ્લાપાદમાં એક સમાપ્ત મોલતા વડા પ્રધાન નહેરુએ બપોળુ કવુ કે "કુ આપને મોડાની જેમ વિચારી રાઈ કવુ." આથી મુરત ગો કુખી ને માપનું અને કોડુ મમનું અપમાન લાગ્યું અને તેને માટે નહેરુ પર ટેલ કરવા નોખણી કરી પલુ બને કાપે સર તેમ ન થઈ કહે એમ બપોળુ.

શુભ સુધાર

કમ્પોઝિશન એપીનોયનના તા. ૬-૧-૫૬ના બીજા પાનાપર "ક. એ. ના. ભરૂચવાતા" વાળ. લેખમાં નીચે ને. સુધારે, વાચવા કુપા કરશે.

તલ પ્રકારના મોટા (૧) મોટા, (૨) મોટા, (૩) કરોડ ને મદને

- (૧) મોટા=કામળનારા.
- (૨) મોટા=વેકાતના બપોરસી.
- (૩) કરોડ=કુદી-કીકાકોરો.

સામાજિક બખરો

કેન્સર

મેથાલ નિવાસી મુલ માથ એના મી કાલમાઈ કમ્પોઝિશન બપોર કુખ મિ કમનવાસના મુલ લખ દેમામ નિવાસી રવ. મુલાબાઈ મોપાકમ્પની પ્રુવી મિ. કાતામેન સાથે મિ. ક. ૨૦૧૫ પોવ રડકેટને સનિવાર તા. ૧૭-૧-૫૬ના રિવશે કવુ કુકાને થવાં હતાં.

નવકંપતીને આથીવોડ આપવા માટે કુરુથી કારી કંપ્યામાં સમા રનેકી મિરો પધારી હતા. બપોરે પછેના વહીમે એ રાઈ કમલિ કમોમાં આજેવાની બરો કમા લીધો કરો, તેનું રમરથ કરાવી નવકંપતીને એમને પગસે આસી મિરવાઈ સેવા કરવા માટે બપોરમાં નિર્દેશ કવો હતો.

અરજી-આવાર

મુરદર કેપના રહેવાસી રતનજી બાઈ કમ્પોઝિશન વિતામી છાપુભાઈ બીખા માક દેશમાં મામ અમેરી તા. ૧-૨-૫૬ના મંજલવારના દીને ૭૦ વર્ષની ઉંમરે કુક આડગી કોમળી દેવસોઠ થવા તે કુખાઈ પ્રકરે ને ને કોઈ બહેનો તરફથી દાલસોટના સદિયા આપ્યા છે. તેમને આ બપોરમાં કાઈ રતનજી આમાર વપકત કરે છે.

વિલુ દર્શન

રથનાર : કાતિ મહેતા (આમથક)

(વિ.કે.ક. ૩ શ્રી શાં. સા. વિદ્યાલય, જોડાનીસબર્ગ.)

આમેલા પ્રમ્થ એકર કરવા - કુખાઈ વાત, એલા સુરજને કહે, લાલજી મુલ એક વાત. દર્શન કરવા છે મરે વિશ્વનિવતા મુલકાર, તેથી મરે કરક છે સુરતલું બપોળુ સનિવાર. પધારશે તે મરે મરે વિલુ દર્શન કર, માટે રાખને સમગ્રી તકવારી અવેથી તકવાર. તે કિન આપે. અમણું વાઈ મધું તકવ ર. રાક 'મળી મકથા, કોઈ ન વિલુ તેવાર. કિંતુ, એક સુરજ પધારી ખાલ બારોગુ તેવાર, તે મળી, એલાએ મોને આપે કામનો મર. એલા સુરને કહે, લાલજી મુલ દિય માત, પ્રમુ મુલકાર ન પધાર્યા, બની એ કુખાઈ માત. બ. એ.ક. દર્શન કરે, ન થલો વિલુ સુરકારી મીયે વિલુ પધાર્યાં તે કહે મુલકાર. રું કહે, પ્રમુ સુરજિ બની આપ્યા મુલકાર. મેં તે આપે છે એને કામતલો કાતિ બાર..... કહીક મિખારી-આપી પેટ રોટ કરિ દર્શન. કહી ન રાખીક માનવ! બપમાં આનું વર્તન.

(નોંધ : બપર સુશિમના પ્રથમનેક આપારે)

માંસ્ટર પ્રધર્સ (મિ.) લીમીટેડ

બલ બપમાં નાવલ, રેકમી તેમજ કુદરાઈ કાપડ, કોએ બાજો અને પ્રુથો માટે લેકમ બલના મુલ નર્મી, પ્રુથોવર, કારકીન-સ અને બપાએ મરે-નુરીક, બીજ, જોનેકેટસ, કોસક, નેવરીનસ વિરેર.

કરેક લાલના અધ્ય માટે તપાસ કરવા બહામજી.

કેક લેક નર્મી, જોડાનીસબર્ગ.

ફોન : ૮૩૫-૬૬૬

મેકસ ૧૫૪૬.

હામણાજી અનેક શીપમેન્ટ

ફરેક જાતની અગરબત્તીઓ જેવી કે "નજી રોઝ" ગ્રેડે બોલ
ઇન્ડિયા, અસોસિએટેડ, મુંબઈ શાપ્તી, આમેલી, હતા મંગેશકર,
વાંસદી, કમ્પુ દરબાર વિગેરે, અમારા પ્રાઈસલિસ્ટ માટે લખો. (અમે)
'ફેકલ ટીકની બર્નાપટનીજ અગરબત્તીઓ રાખીએ છીએ.)

ખાસ ઓફર

ધોડાક સીલકમાં રહી ગયેલ

મુંબઈના જાણી શીલો હલકો ૧૧-૦ રતલ ૨ ૧/૨ ટીન

" સુકો હલકો — ૮-૦ " ૨ ૧/૨ ટીન

રોડેશીયાના શાલકોને રહેડીયલ ઓફર

શીલો જાડું ૭ પેની રતલ

શીલો હલકો ૭ " ૧૧

જાંબા હલકર ૭ " ૧૧

રોડી કળાં વાણીલસણ ૧/૨ રતલ

નાની ૧૧ " ૧૦ પેની રતલ

આલ અરેબિય પેક કરી
અમલીયુ.

ઓફર સાથે પેસા મોકલવા
વિનંતી છે.

અમે નીચેની વસ્તુઓ કાપડેકક હમ્પીસ કરીએ છીએ.
આલ સાથે અને કીડાયલ સાથે મળશે. અમારા પ્રાઇસ લીસ્ટ
માટે લખો :

રોડેશીયા, બકામ, બેલમી, પેવા, મમરા, સેન્ડે સોપારી, કાચી સોપારી,
રોડેશી સોપારી, ગેળા, આનલી, કાવો, કાંમ, મમર, દરેક જાતની વળો,
અણનો આરો, અહનો આરો, પાણીવળા નાળીયેર, વરીયારી, છંદ, લાંબા,
મેપા, રાખ, અલમો, ગુપા, કીમેન્, પાણી, પાણી કાળ, આખા ગરચા,
નારીયેનો છુલો, રાજમરો, ખસખસ, હળદળ, વિગેરે.

K. HARIBHAI & SONS (PTY) LTD.

Direct Importers : Wholesale & Retail Merchants.

81 Victoria Street, — P.O. Box 2156 — Durban.

Telegraphic Add. "BHAI SONS"

રેકોર્ડ વેચાણ

ઇન્ડિયન રેકોર્ડનો હાલનો વેચાણ ભાવ એક
રેકોર્ડની ૬ શીલો છે.

શી-૨.		શી-૨.	
અમેલા	૫ રેક.ડ ૨૦-૦	કાસ્તાલ	૫ રેક.ડ ૨૦-૦
મજુ	૫ " ૨૦-૦	લંકા દહન	૫ " ૨૦-૦
રેકે પોટ્ટોમ	૫ " ૨૦-૦	સંગીતા	૫ " ૨૦-૦
સાબન	૫ " ૨૪-૦	મિસાપ	૫ " ૨૪-૦
મહાર	૫ " ૨૪-૦	હમલોચ	૫ " ૨૪-૦
મોલા	૫ " ૨૪-૦	બા.ક	૫ " ૨૪-૦
ટોરી કાજીલ	૫ " ૨૪-૦	એક અલક	૫ " ૨૪-૦
મસ્તાની	૫ " ૨૦-૦	હસ્તા-ગુસ્તા	૫ " ૨૦-૦
પૂળ	૫ " ૧૮-૦	નોબવાન	૫ " ૧૮-૦
તરાના	૫ " ૨૦-૦	હરિદસન	૫ " ૧૮-૦

સુંચના:—પાછળથી ઓર્ડર આપનારને રેકોર્ડ માટે
નિરાશ થવું પડશે.

વી. પી. પોસ્ટેજ અને પેકીંગ ખર્ચ શી. ૭-૬.

મળવાનું ટેકાણું :

ભારત મ્યુઝીક સલુન અને બુકસેલર્સ

૨૮૬ એ સ્ટ્રીટ, — ૬૨બન.

(સાક-બકાલ ક્રિનેમા સાથે)

ધી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આગ અકસ્માત તથા દરીયાઈ આલને

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાન

કામ કરે છે.

ખાસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી ફસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો. અથવા લખો

૧૦૬ એન્સફીલ્ડ રોડ — બોક્સ નંબર ૪૭૬ — હરબન.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

All mankind is divided into three classes: those that are immovable, those that are movable, and those that move

Benjamin Franklin.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 5—Vol. LVII.

Friday, 6th February, 1959

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

LENNOX-BOYD DENIES BRITAIN DIVIDES COLONIES

LONDON, Sunday.

MR. ALAN LENNOX-BOYD Colonial Secretary said today the object of modern British colonialism was "to guide territories to independence and to see that their economic development can keep pace with their political development."

FINED FOR RUNNING A SCHOOL

TWO Africans, Paa Goshane and Joseph Kolo, were fined £15 (or two months imprisonment) when they were found guilty in the Brits Magistrate's Court of being in control of a school which was not registered with the Bantu Education Authorities. The sentence was suspended pending an appeal.

Johannes Kriel, Inspector of Bantu Education at Warmbaths, said that on August 18 last year he visited the farm Klippgat, and found two people before two groups of pupils under some trees.

Neither of them could produce registers of the school. There were no registers.

The Administrative Officer of Bantu Education in Pretoria, said that he dealt with all applications for the registration of Bantu schools in the region and that no application for registration had been received from the two accused—Sapa.

He added, "this must be experimental. Everybodys problems are not the same, although our purpose is the same."

Mr. Lennox-Boyd was appearing on "Asian Club," a programme in the General Overseas Service of the British Broadcasting Corporation, in which for the past two weeks he has answered questions by people from South and East Africa, India, Pakistan, Malaya, Singapore and Japan.

Asked if Britain could accelerate the granting of independence to territories, he said: "It might be that we are going too fast, not too slow."

Other Races

In each colonial territory, Britain had to look after the interests of other races to ensure a "fair deal for all."

He added that the proper economic development of the territory was also an important factor so that independence could be built on "solid foundation."

The Colonial Secretary said that one of the main difficulties in African territories where there were multi-racial societies was that all races had as much

right to the term "African" as the Africans themselves.

"It is my task to get all the people to look on themselves as Rhodesians, or Kenyans," he said.

In the Rhodesian Federation, Britain was trying to build up peoples trust and confidence so that they would look to Salisbury rather than to London.

He said that Federation had brought the territory "enormous material bene-

fits" but added that he would prefer "to take the 1960 hurdle when it comes."

(The Federation's constitution is due to be reviewed next year).

Interdependence

Mr. Lennox-Boyd said that Britain was trying to encourage colonial territories to go from "dependence" to "interdependence."

"If we can convince them that we are genuine and sincere in our intention,

(Continued on page 45)

LOUW ANNOYED WITH DR. NKRUMAH

THE Minister of External Affairs, Mr. Louw, has accused the Ghana Cabinet of provocation. He has told the Nationalist Party Press that the repeated assertions of Dr. Nkrumah and his Ministers to the effect that they have made approaches to the Union for an exchange of diplomats look to him like a campaign to bait the Union.

Mr. Louw was referring in particular to a report which quoted the Ghanaian Minister of External Affairs, Mr. Kojo Botsio, as confirming that his Government had made approaches to South Africa.

Mr. Louw repeated his claim, made earlier, that this was not so, and added that the Ministers of "this young State" were clearly unfamiliar with diplomatic usage and courtesy.

Mr. Louw is quoted as saying: "This sort of thing does not promote friendly relations. I must not be taken amiss if I regard this

as a campaign of provocation, especially when read in conjunction with the declaration by another member of Ghana's Cabinet two weeks ago. He said Ghana could not work in friendship with the Union.

"I am sorry they are going on like this because from South Africa's side there is a serious desire for friendship with the other States and parts of Africa. I am sick and tired of denying the accuracy of these stories and I do not intend to take any notice of them in the future."

OPINION

FRIDAY, 6TH FEBRUARY 1959

What To Do With The Africanists

It is clear from all indications that responsible people now realise that the Africanists are not a joke. Chief Luthuli himself has warned the country that they must be taken with all possible seriousness. Their meeting in Durban over the week-end was clear proof that they definitely are not a bunch of frustrated little boys out to entertain themselves by setting the country on fire. It revealed that they are a group of intelligent men who have set themselves a clearly-defined goal and who are working out a definite form of strategy to reach it. More than this, the meeting showed that the Africanists articulate something which the average African is afraid to express. In short, the Durban meeting was an indication that African Nationalism is now a force to reckon with.

In these circumstances, there could be no greater folly than to react negatively to the challenge with which the Africanists confront South Africa. The wise thing to do is to clearheaded in approaching Africanism and to realise that it is the inevitable product of the White man's policy of setting up race as the criterion by which to assess the worth of the individual.

From this perspective it will be realised that African Nationalism, as a force, is still in its formative stage. The final character it will assume will be given to it by the impact upon it of a number of influences. If it is sneered at and treated in the way "New Age" and large sections of the White Press are doing and concerted efforts made to smother it, it will take on the character of a vicious force which will produce an African Verwoerd as surely as Afrikaner nationalism has produced him. Then, it will not only reject democracy, it will drive the White man into the sea and clear the Indian out of the country.

Smuts made a grave error during the first decades of the century when he sneered at Afrikaner nationalism as it went through its formative stage. In that way he succeeded in paving the way for Verwoerd. All concerned should learn their lesson from his blunder.

The difficult thing to do is to rejoice that the most cruelly-oppressed section of the nation is at last awakening to assert the dignity of its person, than in doing this it realises that only in democratic ideals and goals can it create for itself a world after its own design. For, the speakers at the Durban gathering made it plain that they want a non-racial democracy; that they are committed to the ideals of the Accra conference; that although they realise that violence is being used against the African and will be forced on him when he fights to free himself, they, for their part, choose to use non-violent methods.

(Continued in next column)

Margaret Ballinger Wants More "Toy Telephones"

MRS. MARGARET BALLINGER, who has represented Africans in Parliament for 22 years and whose seat is now to be abolished, told the "Daily News Parliamentary Correspondent" how she would begin to deal with South Africa's racial situation in the light of current African developments if she were Prime Minister.

At the end of her speech in the Assembly, she made an arresting remark. She said: "I believe South Africa is the one multi-racial country in Africa where happy accommodation can be made with the African population."

At that moment her time expired and the house was left wondering why, of all countries in Africa, this should be true of the Union.

Mrs. Ballinger said: "It is because of the strong presence of the White population with its important material and psychological effects. Africans have been associated with us and our ways of life for a long time."

"Some of them have evolved as a well-educated, comfortably-off and socially ambitious middle class which, like the European bourgeoisie, does not want political upheaval, but wishes to enjoy the fruits of its economic and social success."

Flouted

"This class the Government continually derisively and flouts. That is the weakness of all the Government's actions."

"Naturally this class cannot be made to undergo apartheid so long as apartheid is the 'poor relation policy' it so obviously is."

"What place is there for an aspiring middle class in Dr. Verwoerd's 'back to the reserves' and industries on the borders of the reserves policy, and the 'one man, one lot' artificial town-building plan?"

Hear Them

"To save the situation here we would have to work fast. The

first word is to let the African population be heard...and give them to understand that they will be heard according to the measure of their responsibility."

"As a means of doing this, and not necessarily of creating permanent administrative machinery, we should use the institutions we already have."

"We should convert the Bantu authorities into elected or at least partly elected bodies and let them speak freely."

Larger Scale

"We should revive the advisory boards' conference and we should revive, perhaps only temporarily, something like the Native Representative Council, but on a larger scale with the express intention of its discussing the political advance of the African people."

"The need is to get recognized and freely chosen spokesmen of the Africans back into the political arena and make it quite clear that the purpose of doing so is to work—by agreement with the Africans and not by compulsion—towards expanding African political rights in one way or another."

"What would flow from these would depend on the consequences that set in motion. But the point is that the success or failure would then depend as much on the Africans as on ourselves."

Fountain Of Wisdom

We promise according to our hopes, but perform according to our selfishness and our fears

—Rochefoucauld.

(Continued from previous column)

For obvious reasons most Europeans, and some Asians cannot rejoice that the African giant is awakening. But African Nationalism has come to stay and the least they can do is to ensure that it remains a democratic influence and is not handled in such a way that it becomes race-baiting. It has to be understood and sympathised with and respected precisely in the way that it is treated when it manifests itself in America, Great Britain or India.

Comment On Man And Events

The Accra Conference—V The UAR And African Nationalism

By JORDAN K. NGUBANE

QUITE inevitably, quite a number of forces were at work in the conference. The two most powerful were, of course, African Nationalism, which sought to find in Accra its centre of gravity and those who preached African Solidarity, who looked to Cairo as their political capital.

The Nationalists were most enthusiastic about the ideal of a United States of Africa. They did not want to commit themselves to any *Powet Bloc*. They were not going to be hostile to any. They would do all they could to work with both but made it clear that they hated imperialism from all sides and in all its guises. Dr. Nkrumah was expressing this feeling when he warned, in his address, that the Africans should beware of new faces of imperialism which did not necessarily come from Europe.

In the place of African Solidarity the African Nationalists wanted Unity—an important distinction to the conference. Solidarity, like multi-racialism, presupposed group rights and for this reason would lead to perpetuate group privilege, apart from creating even divisions of a new kind. That, said the Nationalists, would endanger Africa's freedom precisely in the way that race discrimination does at the moment. It would do other things. It would set up group loyalties which would not advance the cause of freedom. The delegates thought it significant that one of the pillars on which the Solidarity doctrine leaned was religious affinity. Islamic unity was urged in Africa by the Solidarity to the extent that even within the conference itself the demand was made that Arabic should become one of the languages of the conference in addition to English and French. This demand was shouted down in one of the committees of the conference.

Decisive Role

It was significant also that as a group the Nationalists tended to favour the use of non-violent methods while the Solidarity-men wanted violence. We South Africans played decisive roles both in the leaders' sessions as well as in the committees in strengthening the side against violence. My own instructions from the Liberal Party had been to press for peaceful methods; to advocate non-racialism and to support the Declaration of Human Rights.

The leader of the UAR delegation and I had collided on this issue at one stage and at last I asked for an interview. I sent him a note in the leaders' session making this request. He did not reply and we never met. Later, I learnt from a member of his delegation that he had actually received my note. This was the only rebuff I had in all the conference.

So heavy had been the pressure from the Solidarity side against the establishment of a permanent organisation in Accra that Nkrumah was forced to parade placards around the conference hall some of which read: **KEEP RELIGION OUT OF POLITICS**! The three religions represented in the conference were, of course, Christianity, Islam and Animism. The first and the last had stated no political claims.

The decision to establish the All-African Peoples' Conference with headquarters in Accra was a major diplomatic victory for Dr. Nkrumah and a rebuff for the Solidarity doctrine.

Unfair

It would, of course, be wholly unfair to suggest that the role of the UAR was consistently negative in the conference. The UAR delegates were as sensitive as we South Africans were against using race as a qualification for membership. Whenever this issue came up, they tended to take up an attitude which strengthened our side.

On quite another plane the UAR emerged as having done something which impressed me deeply. A large number of brilliant and brave men and women who had been exiled from their countries because of their opposition to White domination had been given shelter in Cairo. I must confess, I was moved deeply by the stories they told of suffering at the hands of the White imperialists. I was moved because the stories were things I had known myself. Their tragedy was the tragedy of every African in South Africa.

In many cases these people could have been shot or would be rotting in prison were it not for the fact that Cairo had stretched out to them the hand of friendship.

I could not help wondering if any Free Country in Europe or America would have done for these Africans what Cairo had done. For centuries England had given asylum to political refugees. But according to recent Press reports signs are going up in hotels with the familiar expression of contempt for the

African: FOR EUROPEANS ONLY!

Dr. Nkrumah had announced, quite early after his accession to power, that Ghana would give asylum to Africans persecuted for their opposition to White domination.

Diplomacy

Seeing everything in retrospect now, it might not be an easy thing to reconcile the goals of the Unity and Solidarity schools; certainly, it will call for a quality of diplomacy I missed at the conference.

Welensky On Guilt Complex And Foolishness

IN times there may well emerge a line of demarcation across the breadth of the African continent, the Prime Minister, Sir Roy Welensky, has said. North of the line the concept of the multi-racial society will not predominate; but south of it this concept will be the rule rather than the exception.

Sir Roy said this in a Press interview in reply to an editorial in the "Rhodesia Herald" urging him to give the Federation a lead on such questions as the White man's destiny in Africa.

The Prime Minister began by saying:

"There is a body of opinion which holds that the White man, on the African Continent, is an expendable commodity. I believe that this is the point of view held by Russia, but—though perhaps less widely known—it is also an opinion held in the United States and in the United Kingdom.

The Communists he said, considered the White expendable because they stood in the way of Russian imperialism. In the United States, the Whites seemed to represent some "arbitrary barrier" from the past, and these Americans see in anti-colonialism the answer to all the problems of Africa."

"Guilt Complex"

Sir Roy went on: "The trouble with a considerable body of thought in the United Kingdom—that body which believes the White man is expendable—is that they have a very marked guilt complex based on the belief that the African has, in the past, been exploited by British and other metropolitan countries.

"I'd like to give a clear warning to those concerned that this sort of approach to Africa and to our problems here, and to the work the White man is doing in Africa is blind.

"To suggest that everything that colonialism has meant in Africa is evil is to ignore reality; and to allow a guilt complex to dictate one's policy towards Africa is foolish."

"It has got to be recognised, once and for all, that when we talk of maintaining high standards in the Federation and in Africa, we mean White standards—the standards accepted as being normal in the older Western countries of the world. It must be accepted, furthermore, that these standards are worthwhile and every endeavour must be made to maintain them here.

Division

"Finally, it must be recognised that if the Western world wants to be sure of access to the minerals and other wealth of Africa, the stabilising influence provided by the White man must be preserved.

"It may well be that there will, in time, emerge a line of demarcation across the breadth of the continent, north of which the concept of multi-racial society will not predominate, but south of which the concept of multi-racial society will be the rule rather than the exception"—Sapa

Climb to a high rank in London a year earlier position under the expert guidance of the School of Accountancy in Secretariatship, Caring, Accounting Building Societies, Municipal Services and Banking. Write to the School of Accountancy, located by 49 years of successful educational service, for their free book "The Direct Way to Success in Accountancy House, 124, Finsbury Street, P.O. Box 4597 Johannesburg, or at 21st Floor, Mansion House, 12 Field Street, P.O. Box 1845, Durban, Phone 24068.

U. S. Paper Slates Apartheid

MOUNTING race hatred and passive resistance, as well as a steady growth of Communism, formed the outlook in South Africa as a result of its apartheid policy, the U.S. News and World Report, a weekly news magazine said in a copyrighted article in Washington.

Its 6,500-word report by Mr. David Reed, a member of the board of editors of the journal, said violence was rising and the policy of separation of the White and non-White races in South Africa was bringing fear and hatred to the surface.

Despite tensions, there was no revolution "just around the corner," the article stated.

"The Whites are too powerful too firmly entrenched, to lose their control at any time in the foreseeable future."

The article says: "Along with White nationalism and Black nationalism, one more is making an appearance—Communism."

The article adds that "Communists and fellow travellers have infiltrated into the African National Congress, the chief political organisation for the people of the Negro race, and into the South African Indian Congress."

Ex-Reds Ready

While the Communist party is banned, there are "ex-Communists" ready to take advantage of racial strife, Mr. Reed said.

"Racial classification of all of South Africa's 14,500,000 people will be completed. The Government is issuing identity cards now. Once a person is classified by race, he and all his descendants must live for the rest of their lives in that racial compartment."

"At a time when the United States Government is trying to ease racial barriers, the trend here is in exactly the opposite direction."

"In one way or another, the South African Government is enforcing with great determination a programme of racial segregation that dwarfs anything ever tried in the past."

"White Communists are described as the brain behind the Communist movement in South Africa. They are about the only Whites in the country who have ever thrown in their lot completely with the Black Africans. So far their efforts seem to have paid off."

"At the headquarters of the African National Congress in Johannesburg, an official of the

organisation's youth branch says:

"As far as we are concerned, the United States and Britain are imperialistic countries. We are prepared to follow the Soviet bloc, as it is more progressive than the West..."

Mr. Reed reached his conclusions on the basis of racial segregation, "total and unyielding," which "is being drawn tighter now in South Africa."

He said a Government, backed by an overwhelming majority of the voters, is pushing through a programme deliberately designed to cement White supremacy and wipe out what little racial integration ever existed in South Africa.

Mr. Reed said that within the next few months—

"A new law will make it a criminal offence for a non-White to enrol in a White university."

"Boundaries, fixed and rigid, will mark all residential areas to keep the races completely separated."

"The vast majority of the Whites you talk with are not only opposed to granting any political rights to non-Whites, but they will not even discuss the matter."

"If you make it discussable, they you've allowed the thin edge of the wedge to come in," says

one Afrikaner.

"If it came to an armed uprising, there is little doubt who would win."

Machine-Gunned

"Says an English-speaking business man: 'If there ever were an uprising, the Africans would be machine-gunned in their thousands'."

The magazine said that many South Africans felt they would have to give way on some aspects of the controversy.

"But, as far as political rights are concerned, most people feel there is no chance that they will be granted to Africans at any time in the foreseeable future."

For 300 Years

"Says one industrialist: 'If you gave equal political rights to the Africans now, you'd be throwing away everything the White man has built for 300 years.'"

South Africa was sharply divided, the magazine declared.

"Whites are on one side, non-Whites on the other. There is virtually no middle ground."

"The Black Africans feel their numbers give them a democratic right to rule country. The Whites say they will never concede to being governed by a race they regard as hundreds of years behind them in cultural and other development"—Sapa-Reuters.

India's Largest Insurance Company At Your Service.

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALHOY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610,
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

Nat Professor Wants Understanding Of African Aspirations

WHAT is the White man doing in regard to the national aspirations of the Black man of Africa? asks Prof. J. H. Coetzee, of Potchefstroom, in *Woord en Daad*, a publication of the Afrikaans Calvinist movement.

"Do we only carry fear and condemnation in our hearts? Do we merely reject his leaders with condemnation?"

"Do we give umbrage and reason for a dominant antipathy towards the White man in this national striving? Are serious efforts made to understand it?"

"More still, what do we do to really discuss these matters seriously and honestly with these people, to lead them in a Christian way and to help them to control the passions in their own followers and to calm the hasty ones?"

After asking these questions, Professor Coetzee says that, in his view, this is the road to better race relations "for the immediate and distant future."

The Afrikaner, in whose soul the national freedom ideal still glows, will have understanding for similar striving of other nations, "whether they are black or yellow," Professor Coetzee says.

"But there is also a nationalism which has degenerated and become warped to pure chauvinism, to noisiness, to hatred."

Nationalism and freedom were indivisible and, seen in this light, the national aspira-

tions of the indigenous nations of Africa could only be commended and welcomed.

Prof. Coetzee warns against a one-sided view of the matter. Nationalism cannot be summarily condemned, he says.

He points out that there is a tremendous responsibility on the leaders of the African peoples "who, from the nature of their spiritual and intellectual development, are not yet so self-critical and cannot make such fine distinctions."

"Already there are those who cry that blood alone will bring the solution—the blood of a violent clash in which the numerical superiority of the 'Africans' will sweep away the White colonialism and oppressors from the scene."

"It is this kind of blood which defiles nationalism and gives it a bad taste." Professor Coetzee recently represented Sabra (Bureau of Racial Affairs) before the commission of inquiry into university apartheid.

He said that the views expressed in the article were his personal ones.—*"Star."*

Basuto Reforms And Meaning Of "Consultation"

ALTHOUGH the Africans of Basutoland will do a great deal of their law-making in terms of the agreement reached last month in talks between a delegation from Basutoland and the British Government, the new Legislative Council will be subject to a number of restraints. These are outlined in an *aide memoire* signed by the two Ministers who took part in the talks and by the members of the delegation—which was contained in a White Paper published in London recently.

The list of the "High Commissioner's matters" (on which the Basutoland National Council will have no power to legislate) includes external affairs, defence, internal security, currency, Customs and excise, copyright, patents, posts, broadcasting and television and the public service.

But the National Council will have to be consulted about any legislation in these fields.

Mr. C. J. M. Alport, Under-Secretary of State for Commonwealth Relations, was asked at a Press conference whether consultation meant that agreement

by the council would be required.

In Any Conflict

"It says 'consultation'," he replied. "But I cannot envisage consultation being undertaken on a matter of this sort except with the purpose of obtaining agreement."

Both the High Commissioner and the Natal Council will be competent to make laws on the composition and powers of the courts, but in any conflict a High Commissioner's proclamation would prevail over a council law.

It is intended to make arrangements for reaching mutual agreement when bills are drafted which lie partly within the High Commissioner's legislative field and partly within that of the National Council.

Power To Refuse

In all this the Secretary of State for Commonwealth Relations will decide any dispute between the two authorities.

Lennox-Boyd Denies Britain Divides Colonies

(Continued from front page)

then we can have their patience," he said.

Asked of the political and economic effects on Britain of granting independence, he replied:

"Our policy is right morally and it is also enlightened self-interest."

"We do not exploit the colonies. They are free to purchase their raw materials where they like and imperial preference is of mutual benefit. Britain is also the greatest investor in the colonies."

The Colonial Secretary described as an "absurd illusion" that suggestion that Britain was making use of a Communist threat to Singapore to prevent federation with Malaya.

It will be one of the happiest days in my life when the Communist threat ends," he said.

Cement

Mr. Lennox-Boyd added that far from following a policy of "divide and rule," Britain was the "motive force" which brought her colonies together and the

that cannot be resolved by agreement.

The *aide memoire* sets out provisions which make all council bills subject to the Royal assent, give the High Commissioner power to refuse assent and enable him or compel him to reserve bills on certain matters for the Queen's pleasure.

There are corresponding restraints on the High Commissioner's legislative power.—*"Star."*

"cement" which held them together.

He cited as examples Nigeria, Ghana, the West Indies, Malaya, Singapore, Fiji, Mauritius and East Africa.

"Our task is to build up a common nationality," he said. "Britain has been the greatest blender of races that the world has ever seen."

He was asked whether he thought the Conservative Party was right in opposing independence for India in 1947.

He said that the Conservative Party's Opposition was not to independence for India but to the speed with which it was proposed to carry it out.—*Sape-Reuters.*

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.
Contact No. 12 Warwick Avenue,
38 Market Street,
Cape Douglas & Market St.
Johannesburg. Phone 33-1854

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 2 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

10th January, 1959.

U. S. President Hopes To Visit India

PRESIDENT EISENHOWER hopes and desires to visit India and thus return the visit to U.S. of Mr. Nehru 18 months ago, according to a press report. But White House sources foresee a number of difficulties in the way of the President's visit to India.

In the first place, under the American Constitution the President is not only the Head of State, but also Executive, Defence and Legislative Chief, and as such, cannot be away from home for a long period which a visit to India may entail.

Secondly, visit to India would involve passing by countries which are not only friendly to the United States, but also, in several cases, her close political allies, (like Pakistan, Thailand and the Philippines), whose heads of State or heads of Government have visited America.

White House sources feel that it might embarrass the President to pass by these countries and not visit them.

Loco Output Increased: Costs Reduced

The area around Chitranjan is famous for more. Now-a-days they also make locomotives there.

The Chitranjan Locomotive Works and TELCO, in Jamshedpur, supply the railway with... broad and metre-gauge engines respectively. They produced ten steam locomotives and are thinking to manufacture electric or diesel engines to keep pace with international trends and India's own transportation requirements.

Anyhow, for the moment, the indigenous production of steam locomotives constitutes a sound beginning and a development in which the country can legitimately take pride.

As the output of locomotives has increased and the efficiency of the operatives improves locomotive costs have come down considerably.

Chinese Banks Have No Guards

China is a bank robbery paradise. Communist banks

have no guards, no grills and no safes.

There is even a twenty-four hour service.

The money is just left lying around, with only a small wooden partition between the clerk and the customers, demonstrating poor security. "Some banks have even done away with partitions," the report said. "So there is a closer contact between the cashier, clerk and the public."

Rajendrababu Accepts Tito's Invitation

The President Dr. Rajendrababu, has informally accepted Marshal Tito's invitation to visit Yugoslavia this summer according to well informed sources in Bombay.

A formal letter accepting the Yugoslav invitation is being sent to the Yugoslav President by the Government of India.

Meanwhile, President Nasser is understood to have pressed again his earlier invitation to Dr. Prasad for a visit to the U.A.R.

Prince Philip In Bombay

Prince Philip had a good aerial view of Bombay taking a four-minute flight over Bombay city in the H.O.A.C. Comet leaving him from Ahmedabad before landing at Santacruz airport on Wednesday evening.

As the Prince stepped out of the plane a large cheering crowd welcomed him with a warm welcome. The royal visitor was greeted by large crowds as soon as he reached the Raj Bhavan.

The Prince visited the Atomic Energy Establishment and the Army Milk Colony before leaving for Ahmedabad to visit the Ellora and Ajanta caves. He returned to Bombay on Friday and left later for Madras.

Human Factor In Administration

The Duke of Edinburgh declared that a great challenge facing management and administration everywhere was how to utilise for the benefit of people the huge fund of knowledge and technique which mankind has acquired.

Prince Philip said, industry's function to produce goods at

competitive prices was only half the story. The other half concerned the people behind the products.

He added: "All forms of management are fore-doomed to failure unless they take into account the simple characteristics of human nature. Many problems seem to have simple solutions. Unless the customs and habits of human nature is also taken into account such remedies may be of no avail."

It was his firm belief, he said, that a good management played a vital part in raising the standard of living.

Mrs. Indira Gandhi As Congress Chief

The election of Mrs. Indira Gandhi as Congress President is expected to be announced on February 4, after her nomination papers have been scrutinised by the Returning Officer. Mrs. Gandhi will be accorded an enthusiastic reception when she returns to Delhi from Allahabad on February 3 after her padyatra.

At present according to arrangements Mrs. Gandhi will leave for Allahabad for her padyatra on or about February 1. She proposes to tour villages around Allahabad for three or four days.

The Congress President, Mr. U. M. Desai, leaves tomorrow morning for Gwalior to participate in the padyatra programme, according to his service programme. The Congress President will explain to the villagers the significance of the resolutions passed at the recent Congress session in Nagpur. He will lead a large number of Congress workers of the area in digging compost pits at various places.

He will continue to move from village to village, during the padyatra work, spending one day in each village. He is scheduled to return to the capital on the morning of February 3. He will hand over charge of his office to Mrs. Indira Gandhi on the same day.

Mr. G. L. Mehta Honoured

Thirty-seven men and women with outstanding achievements in their credit to the wide range of endeavour having been given

State awards by the President according to this year's Republic Day honours list.

Bharat Ratna, the top award, has not been given to anyone this year. But Padma Vibhushan, the second highest civilian honour for "exception, distinguished service" has gone to Dr. J. B. Mathai and Mr. G. L. Mehta, a former Ambassador to the U.S.

Mr. Mehta is described as one who has won India friends in every circle of the American government and public life.

Army Will Deal With Violations Of Frontiers

Mr. V. K. Krishna Menon, the Union Defence Minister, declared that India had no desire to violate the frontiers of any country, "but if anybody is so foolish as to violate our frontiers, our defence forces will be the first to be called in, and we hope that they will give a good account of themselves."

Mr. Menon said, "We have no territorial ambitions." Our Army will not be permitted, so long as the present leadership of the country lasts to violate the frontier of any country. We respect our frontier and also the territorial sovereignty of others. He said, "though the Indian Army is short of modern equipment let not Pakistan make a mistake about it; we are strong enough to deal with it."

Karachi Rejects Delhi Plan On Canal Waters

Pakistan has rejected India's latest plan for a solution of the Canal Water dispute and now experts of the World Bank will have to submit a plan of their own, informed sources said in Karachi.

The main reason for the rejection, according to these sources, is that India's plan violates the principle laid down by the World Bank in 1954. The principles imply that Pakistan will have exclusive use of waters of the three western rivers, the Indus, the Jhelum and the Chenab. The Indian plan envisages the partial use of the Chenab by India, and a compensatory supply of an equal quantity of water from the Eastern rivers to Pakistan.

Phone 836-6786

P. O. Box 1549

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

Africa Bureau Thinks Welensky's Approach Unrealistic

THE Africa Bureau of which Rev. Michael Scott is a leading figure has, in a statement, said that it viewed "with grave concern" the statements made recently by the Federal Prime Minister (Sir Roy Welensky) and the Under-Secretary of State for Commonwealth Relations (Mr. Cuthbert Alport) in regard to the future of Central Africa.

"Sir Roy and his Government appear to regard it as a foregone conclusion that their demands for independence will be conceded at the constitutional review conference in 1960. These unrealistic aspirations disregard the racial suspicions caused among Africans and others in the Federation by the possibility of independence.

Equally unrealistic is their policy of ignoring the unequivocal undertaking given by the British Government that there will be surrender of power over the protectorates of Northern Rhodesia and Nyasaland, until and unless the majority of the inhabitants, that is the African population, express their agreement to such a change."

Failure

The Bureau said that despite the failure to implement the partnership promised in the preamble to the Constitution and the repeated demands for Nyasaland and Northern Rhodesia for accession from the Federation, Mr. Alport has stated in the House of Commons that federation, since it was formed, has "more than justified the expectations which we had before 1953 of this bold political experiment."

It said that it decried the steady elimination of communal

representation in the political affairs of Central Africa, but believed that this should not be brought about until the franchise gave wide representation to members of all races.

It reminded the British Government of a statement by Lord Chandon (formerly Mr. Oliver Lyttelton) on June 9, 1953, that it would be impossible to create dominion status there was a change in the constitution" and this could not take place until the authorities of the day were satisfied that "the majority of the inhabitants" of the protectorates desired it.

Signed

The statement was signed by the 10 members of the executive committee, including the Rev. Michael Scott, an opponent of racial segregation and the Rev. Trevor Huddleston, a former missionary in South Africa.

The other members of the committee are: Lord Hemmingford, Mr. A. C. Jones, former Labour Secretary of State for the Colonies, Lady Pakenham, Mr. Peter Calvercross, Mr. Philip Fothergill, Mrs. J. Grimond, Mrs. Mary Benson and Mr. Peter Parker.

Lord Hemmingford is Chairman of the Committee and the Rev. Michael Scott the Honorary Director.—Saps.

Duke's Tour Of Pakistan

DACCA, (E. Pakistan).

THE Duke of Edinburgh arrived here by Comet IV Jet Airliner today from Calcutta—a start of a two-week tour of Pakistan.

He was met at the airport by a representative of Pakistan's President, General Mohammed Ayub Khan. The Duke will remain here until tomorrow, then fly to Karachi where he will be met by the President in person.

The Duke will attend the opening session of a meeting of the Pakistan Association for the advancement of science after his arrival in Karachi tomorrow. In the evening he will be the guest of honour at a reception given by the President.

He will remain in Karachi until February 10 touring scientific and industrial centres, except for a duck shoot with Zulfikar Ali Bhutto, Pakistani Minister of Commerce.

On February 10, the Duke flies by comet to Lahore.

The Duke is to spend until February 13 in and around Lahore, then fly by smaller aircraft to Rawalpindi, Army Headquarters, for lunch with the Army Commander-in-Chief, General Mohammad Musa Khan. Afterwards, he will fly on to Peshawar, an old north west frontier town.

The Duke will motor through the historic Khyber Pass, lunch in the mess of Khyber Rifles, and be guest of honour at a reception given by tribal chiefs. On February 16, he goes on a private shooting expedition into the picturesque realm of Swat, deep in the mountains, as guest of the Wali, or ruler.

The Duke flies back to Karachi from Peshawar on the 17th, leaving the next morning by Comet for Rangoon.—Saps-Hru-ter.

Present For Princess Anne

Prince Philip will carry with him a gift for his daughter from students of Maharaja Gayatri Devi girls public school in Jaipur.

It is a typical Rajasthani costume of three pieces—'Gharra' (skirt), 'Jugri' (veil) and 'Khanchhi Badi' (blouse)—made of silk and silver lace.

Presenting it to the Duke, a young student of the school said, "We request you to kindly accept this gift for your charming daughter, Princess Anne."

"Please tell her that we children of India and especially of this school, send her our very warm affection. We would have loved your visit still more had you brought little Princess Anne with you."

Tanganyika Women Leaders Return From Visit To India

Bibi Titi Mohamed, Chairwoman of the women's section of the Tanganyika African National Union has just returned from India after a visit at the invitation of the All India Women's Conference.

She was accompanied by Miss Thelma Gumbo, also a T.A.N.U. leader, who runs an adult literacy class for women at Tanga.

During their three-week stay in India the two visitors attended the annual session of the Women's Conference at Kanpur and were shown round social welfare work and other projects in which Indian women are participating. This was their first visit and gave them an opportunity to study type of public work which may be of benefit in their own activities among women in Tanganyika.

Mahatma Gandhi's Death Anniversary Observed

NEW DELHI, February 1

Nairobi Meetings

At Nairobi, Indian students of the Royal Technical College gathered at a meeting to pay homage to the memory of Mahatma Gandhi. The Commissioner for India, Mr. I. J. Bahadur Singh was present.

The Commissioner later spoke at a similar gathering arranged by the Lokana Yuvak Mandal, where Mahatma Gandhi's favourite hymns were sung.

Students of the Arya Girls School held a short prayer meeting at the school.

INDIA observed "Martyrs Day" on January 30th pay homage to all those who laid down their lives in the cause of freedom. The day coincided with the death anniversary of Mahatma Gandhi.

At 11 in the morning, two minutes' silence was observed. At Eris House in New Delhi there was a pre dawn prayer at the spot where Gandhi fell to the bullets of an assassin eleven years ago. The favourite hymns of the Mahatma were sung. Prime Minister Nehru was present.

At Raigarh, President Rajendra Prasad was among a big crowd taking part in prayers.

Gramophone Records MADE IN INDIA — AT HALF PRICE

4½ EACH OR TWO FOR 8½

Selected single numbers available from latest films.

Also Urdu Quawalis; Hindi: Religious, Ramayan, Arthi, Bhajan and Drama Sets

Latest Gujarati Records: Only at 3½ each or two for 5½

Available in Bhajan, Arthi, Garba and Comic Numbers.

MAIL ORDERS ACCEPTED — FREE PACKING SELLING FAST

Write for detail specification, gladly supplied on application.

NATIONAL RECORDS

10 Ajmeri Arcade, off Gray Street, DUBAI. — Phone: 25620.

When you are in Durban don't forget to visit the New and
Most Up-to-Date

MOUNT EVEREST

VEGETARIAN LOUNGE

Come and Enjoy Appetising and Delicious
MEALS — CURRY & RICE — SNACKS, etc.
Cleanliness and Civility Assured!

Sweetmeats available at Reasonable Prices
All Sweetmeats are made from pure
Wholesome Ingredients

We also have 7 Modern Rooms, Single or Double for Boarders
at Reasonable Tariffs

Visit Us and see for Yourself

MOUNT EVEREST

Vegetarian Lounge

126-128 PRINCE EDWARD STREET - DURBAN - PHONE 67571.

THE

QUEENSLAND INSURANCE

COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire — Marine — Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD, - - - DURBAN.

P. O. Box 476. - -

TELEPHONES 47453 & 47888.

London Letter

(From Our Own Correspondent)

Attlee On His Indian Decision

THIS is a dialogue between Lord Attlee and Francis Williams which appeared in "The Listener" and was taken from the BBC Television on January 22.

Williams: One of the greatest decisions of your Cabinet was the decision, of course about India. Now then, what decided you to make this rather risky decision as it seemed at the time—to give them a time limit on independence, even though that might bring bloodshed, as to some extent it did?

Attlee: Well, I had a long experience of the Indians, and I knew that they would justify responsibility. They would talk and talk and talk. As long as they could put the responsibility on us they would continue to talk and continue to quarrel among themselves. I concluded they must come right up against it. They would be given a time limit and must understand, quite definitely, by that time we would be gone: they'd got to make the best of it. And Mountbatten reminded them of it every day, until they did. It was the only way out.

Williams: Talking about Mountbatten, what decided you that Wavell was no longer the right Viceroy and you must get rid of him?

Mountbatten In India

Attlee: Well, Wavell was a great man in many ways, you know, but he was a serious, silent bird. I don't think silent people get on awfully well with the Indians; they are very inquisitive. And I don't think he had the quickness and astuteness of mind to deal with the situation. It came to me quite as an inspiration one day, and I suddenly said, 'Now Mountbatten's the man for this.'

Williams: What made you pick Mountbatten?

Attlee: Personal knowledge.

Williams: You had known him, quite well before?

Attlee: Oh, I had known him to a certain extent. He struck me to have just the qualities.

Williams: And you think it was a very good appointment, do you?

Attlee: Oh, I think so.

Williams: And did he get on very well with the Indians?

Attlee: Oh, astonishingly well.

Williams: Were they difficult to get on with? Was Nehru difficult to get on with?

Attlee: Oh, no. No, I wouldn't say he was difficult to get on with. Very difficult to get a decision out of.

Williams: And what about Gandhi? Did you find him a very difficult person?

Attlee: I only met Gandhi once and that was in our room at the House of Commons, with George Lansbury. A curious mixture, subtle politician and saint. Not invariably apart, you know. I think Gladstone was rather the same.

Williams: Do you think there was a certain link, connexion, between Gandhi and Gladstone? In what way—in their way to mix the voice of God and the voice of political expediency?

Attlee: Quite a lot that way, yes.

Queen To Visit Ghana

ACCRA, Tuesday.

The Queen's projected visit to Ghana later this year will last 17 days and include two days and three nights in Kumasi, Capital of the old kingdom of the Ashantis. Mr. B. E. Swire, Chairman of Kumasi Municipal Council, has announced.

Mr. Swire told a weekend Press conference at Kumasi that a co-ordinating committee had been formed to prepare for the Queen's visit including Ombudsman Sir Osei Ayemem Prempeh the Second, King of the Ashantis, Mr. Charles De Graft-Johnson, the Regional Commissioner, and the Catholic Bishop of Ashanti, the Right Reverend Van Den Broek.

It had been agreed that a durbars—a colourful gathering of tribal chiefs—should be held in the Queen's honour he added.—Sapa-Reuters.

Liberal Party And The Nurses' Protest

DR. HANS MEIDNER, Chairman of the Natal Provincial Division of the Liberal Party of South Africa has issued the following statement to the Press.

It is gratifying to know that the eight day protest of nurses at King Edward VIII Hospital has ended with a meeting between the Medical Superintendent and the representatives of the nurses.

In the publicity which has been given to this dispute two points have not been sufficiently stressed.

The first is that the nurses did not allow their protest to interfere with the performance of their duties or with the efficient functioning of the hospital. The second is equally important. It is that the nurses should have felt that this was the only adequate means of bringing attention to their complaints. During the last week fears of victimisation have been repeatedly voiced. It is a very serious reflection on the relationship between the hospital authorities and the nurses that these fears exist. It is strongly to be urged that the Provincial Administration will not simply content themselves with investigating detailed complaints about hospital working conditions, but that they will go further and order a full inquiry

into the much more serious matter of the relations existing at the hospital between the nurses and the authorities.

Million-Ton Ingot Steel Mill For Madhya Pradesh State

New Delhi, Wednesday.

The second million-ton capacity ingot steel mill to be commenced within 24 hours went into production yesterday, at Bhilai, Madhya Pradesh State.

The President, Rajendra Prasad, pressed the button on Monday which started operations at the ~~new~~ German-built blast furnace at Rourkela, in Orissa State. Yesterday he opened the Soviet-built furnace at Bhilai.

The two plants will more than double present annual steel output of 19,500,000 tons in the next two years. A third plant, to be built by a British Consortium at Durgapur, West Bengal, is to be commissioned in October.

Bhilai is a major Soviet show-place outside the Iron Curtain.

Just Arrived

Famous Religious Gujarati Books

Maha Bharat	2	5	0
Thelasa Kirt Retnayana 2 Vol	11	10	0
Vatmak Retnayana 2 Vol	11	10	0
Gita in Gujarati Explained		5	6
Gita Path Retana Hasban		10	6
Manikanta		19	6
New Cooking Book Peak Vigna			
Over 500 Pages, fully Illustrated	1	12	6
Ambika Jigar, 2 Volume	1	8	6
Dampata na Vireka Sexual Book	1	5	0
Dampata na Books, Sexual Book	1	5	0
Dampata na Bhasha, Sexual Book	1	5	0
Kash Sutra	1	12	6
Chandi Path		5	6
Vivach Vani	1	5	6
Bhagat Jalarna, 20 Khatia	2	15	0
Jalarna na Amar Path Khatia	1	7	6
Gujarati Teacher, Gujarati Letter Writer		10/6	each
Daily Prayer Book, Sal Saver, Adika, Mantra Khatia,			
Parathan Man na Khatia, Shri Salaya Narain, Khatia,			
Jalarna Bapa Khatia Arthia Sangra, and many other			
Song Books at 2/6 each.			

ALL ABOVE ARE NOW ON FOR SALE.

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

B-I**Sailings Between
East African Ports
Karachi And Bombay**

S. S. Karanja due 1st March 1959.
Sails for Bombay on 6th March 1959.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without food	£92-0-0
Second "	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	£31-10-0

For further particulars apply to—

Shaik Hamed & Sons
(Pty.,) Ltd.

390 Pine Street, — Durban.
Telephone 20432, Tel. Add. "KARAMAT."

BOOKS FOR SALE

Ramdas—M. K. Gandhi	2	6
An Atheist With Gandhi—Gora G. Rao	2	0
A Gandhi Anthology (Book I)—V. G. Desai	1	3
Gandhian Ethics—Benny Gosai Ray	2	4
Basic Education—M. K. Gandhi	2	5
Bapu's Letters to Miro (1924-48)	10	4
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	5
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi —M. B. Patel	5	5
To Women—Anant Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling —M. K. Gandhi	1	5
To the Students—M. K. Gandhi	2	0
The Gospel of Selfless Action or The Gita According to Gandhiji (Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary) —Mahadev Desai	4	6
What is Wrong With Indian Economic Life —D. V. K. M. V. Rao	3	0
Christianity Its Economy And Way Of Life —J. Q. Kumarappa	2	2

Obtainable From :

**Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.**

BOOKS FOR SALE

THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	5
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings on Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	16	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1931-34)	5	0
A PROPHET OF THE PEOPLE —T. L. Vaswami	5	5
KRISHNA STORIES —T. L. Vaswami	7	5
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Meharwala	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	0	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Ramsay Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED PORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A	16	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Babrahmanyam	2	5
FAMOUS PARSIS	7	5
INDIAN CHRISTIANS —G. A. Nalson	7	0
SEVEN MONTHS WITH GANDHI —Krimades	12	1
A BRIGHTER STRUGGLE —Mahadev Desai	2	5
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II—M. K. Gandhi	14	0
FROM YERAVDA MANDIR —M. K. Gandhi	1	0
GANDHIANA—D. G. Desai (A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
GANDHI-JINNAH TALKS (A collection of correspondence and other relevant matter)	2	5
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	5
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
BAPU—Marry F. Harr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0

Obtainable from:

**"Indian Opinion,"
P. Bag, Durban, Natal.**

13 FEB 1959
DE FIDELITY

INDIAN OPINION

ઈન્ડિયન

ઓપિનિયન

No: 5—Vol.—LVII.

FRIDAY,

6TH FEBRUARY, 1959

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 4d.

મહાત્મા ગાંધીજીના દરરોજ રૂને ૧૦૦૦માં સ્વપાત્રું.

મૂલ્યપૂર્વક લેખો સ્વ. મણીલાલ માંધી

★
‘મહાત્માજી એટલે નિરોપતા,
સરળતા, સહનતા અને વિનમ્રતા.
મહાત્માને માત્ર વાંચનારોની જરૂર
નથી.
—સ્વામી બાદ.

પુસ્તક પર યુ—આઈ ૫

તા. ૬ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૯.

જુલક નંબર ૫૯, ૪

કોલોનીમાં ભાગલા નથી ગમતા

—લેનોકસ બોઈક

શ્રી લેનોકસ બોઈક એક ટી. ટેલિગ્રાફ કંપની છે. “કોલોની બ્રિટીશ કોલોનીયલનું નવું મારણ છે. કોલોનીને આઝાદી આપે તે સુધી અને સાથે સાથે રાજકીય પ્રગતી સાથે જ આર્થિક પ્રગતી પણ સમાનપણે ચાલે તે જોવું.”

“આ એક પ્રયોગ છે કારણકે જ્યાં કોલોનીયોની ખાલ સરખી જ હોય છે તેમના સવાલો સરખા નથી હોતા. આથી એક સુચનાઓ સાચા છે જ.”

શ્રી. બોઈક એશીયન કલ્લમાં બ્રિટીશ કોલોનીયલ કોલોનીયલ પ્રગતીમાં સારાથી કહેતાં હતાં. કારણકે ત્યાં ઇસ્ટ આફ્રિકા અને હાઈ તેમજ પાકિસ્તાન તથા મલાયા સીંગાપોર અને બ્રિટિશ ના દેશો તરફથી પુછાયેલા

સવાલોના તેઓ બે અઠવાડિયા સુધી જવાબ આપે છે.

એમને પુછવામાં આવ્યું કે સંસ્થાનોને આઝાદી આપવામાં તમે ધીમા કેમ છો? તેઓએ જવાબમાં કહ્યું કે, “હું માનું છું કે, અમે ઘણી વધારા કરીએ છીએ ધીમા નથી. સંસ્થાનોમાં બીજા જે ભાવો વસે છે તેમના પછી વિચાર કરવાનો રહે છે અને તેમને સમાન દરજ્જાએ તથા હક મળે તે જોવાના રહે છે.”

ને બીજા પર અવલંબીત નથી ભેગા પ્રવૃત્તિ. અને અમારા હેતુ વિશે જે લે.કોને વિશ્વાસ હોય તે લે.કોએ થોડી ધીરજ રાખવી જરૂરી છે.

બીજા પ્રશ્ન પુછાયો કે સંસ્થા ને.ને આઝાદી મળ્યા પછી આર્થિક અને રાજકીય પ્રગતીને કોલોનીને કેટલું સહાય કરવું પડશે?

અમે નૈતીક રીતે સાચા છીએ અને બીજા રીતે અમારા પોતા ના હાલમાં છે. સંસ્થાનોને અમે આર્થિક ક્ષેત્ર તરફ નથી સ્વીકાર્યો. સંસ્થાનોને ગમે ત્યાંથી પોતાને ભેડતો સામાન કે ચીજ વસ્તુ ખરીદવાનો હક્ક હોય છે. પણ ભે તેઓ કોલોની માથી લે તો જન્મે પક્ષને લાભ રહે છે.

સંસ્થાનોમાં કોલોની પોતાના મજા નાજા નાખ્યા છે. સીંગાપોરને મલાયા સાથે અને નથી ભેગાવવા હેતુ એ માનવું પણ સુખાઈ મળું મળ્યાં.

અમારી નિતી ભાગલા પાકીને રાજ્ય કરવાની છે જ નહીં, પણ પુછો તો અમારે લીધે બધા સંસ્થાનો સંગઠીત રહ્યા છે. હા. ત. વાના નાઇલરીયા અને બીજા ઇસ્ટ આફ્રિકાના સંસ્થાનો.

ભાવોને સંગઠીત સુખવાતું અલગ કરવામાં સૌથી આગળ મહાન કોલોની છે કે જેણે કુનીયામાં બીજા કોઈ જ નહીં હોય.

એમને પુછવામાં આવ્યું કે કોલોનીયલ પક્ષે ૧૯૪૭માં હાઈને આઝાદી આપવાનું નકાસું હતું તે બરાબર હતું.

કે-અ-વે-ટી-વ પક્ષે વિરોધ નહોતો કર્યો પણ જે રીતે તે મંગાવ્યું હતું તેનો વિરોધ હતો.

ટો. ન્કુમા પર લેનોકોષ

શ્રી રાસનામાં પ્રજાપતિ એક પ્રથમને જવાબ આપતા પરદેશ ખાતાના પ્રધાન શ્રી. લે.કોએ જવાબમાં કહ્યું કે: હાલમાં પાતાની મારા સભામાં એક કહેવામાં આવ્યું હતું કે: તેઓ એલ્યીયનનું સ્થાપના નિષે સાક્ષ્ય આફ્રિકાની સરકાર સાથે વાટાઘાટો કરે છે. આ બીજા સફર પોલી છે. આ એક અલગજ દારૂ કરવાની રીત જણાય છે.

સુતીયને જાણમાં પહોંચા મારે કે. ન્કુમાની આ એક રમત જણાય છે. હું મળે જ રીલગીર કું કે પાના કે જે એક “ન્યુ રાઇ” છે તેને રીલ કોલોની જાણ નથી અને તેથી તે રીલ રાખી નથી સહાય. માત્ર સાક્ષ્ય આફ્રિકા જેની સખે જાણવા મળે જ મંજૂર છે.

આવા જવાબો આપતા હું માર્ગે કું અને હવે પછી હું આ બાબને જાણ પર ભેગા નથી માનતો.

આઝાદ પામતા સંસ્થાનો ભે આર્થિક રીતે સહાય હોય તો તેઓ જાતી રીતે આઝાદ થાય છે.

આફ્રિકાના સંસ્થાનોમાં જે સુખ્ય એક અડચણ છે તે એ કે ત્યાં ઘણી બીજા ભાવો વસે છે અને તે બધી ભાવોને આફ્રિકાનો જેટલો જ પોતાને આફ્રિકન કહેવડાવવાનો અધિકાર છે. આથી મારે કાર્ય છે કે આ બધી ભાવો પોતાને એક રોડેશીયન કે કેનીયન તરીકે ઓળખાવી શકે.

કોલોની રા.કે સી.યા.માં એવું વાત.વરણ થઈ ગયું છે કે, પછી તેઓને લંડન તરફ નથી પણ સોલસબરી તરફ નજર નાખવી પડે. કોલોની તે લે.કો:

‘એમના કાયમાં રાષ્ટ્ર સુરક્ષિત છે’

શ્રી રાસનામાં જવાબદારીને રાષ્ટ્રી જાય એવું કોઈ નથી. અને સ્વદેશ પ્રેમમાં એમની આગળ જવાની કોની મતલબ છે? પણ કેટલાક કહે છે. ‘એ તે જીતાવળિયા અને ઉઘાડળા છે.’ અને લાગે છે કે આજની બીજાએ એ રાષ્ટ્રોએ કો હાથકાત જોડી કરનાર નહીં પણ મધારનારા છે. એ એમનામાં ચોક્કા નો જુસ્સો અને ઉતાવળિયાપણું છે, તો સાથે સાથે યુવકીની દક્ષતા પણ એમનામાં જોડી નથી. એ સિલસબેરી છે, અને તેથી તે કહે એવી હામે ત્યાં:

તેમણે તેમું કંઈક પાલન કરી ખતાવ્યું છે. ઉદામ તો છે જ, પોતાની આજુબાજુનાં પરિવર્તનો કરતાં એમના વિચાર ઘણા આગળ દોડે છે. પણ એ નમ છે, અને હવે ત્યાં સુધી ન તાજુવા જેટલા અવકાશ છે. સ્ફટિક જેવા એ સ્વચ્છ છે, અને એમની સત્વરીલતા વિશે કોઈ શંકા કરી શકે એમ નથી, એ નિર્મળ નિષ્ઠાલક સત્ત્વ છે. એમના કાયમાં રાષ્ટ્ર સુરક્ષિત છે.

—મંધોલ.

(૧૯૪૬માં વાપ્રમે લાખેલું ભાવનું)

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૬ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૯.

આફ્રિકાનીસ્ટોનું શું કરવું?

હવે જે ચોખ્ખું જણાય છે કે જવાબદાર ક્યકતીએ નથી બધું છે કે આફ્રિકાનીસ્ટો કસી કાઢવા જેવા માણસો નથી. હું કહું છું પર ચીફ બ્રુક્સીએ આફ્રિકાનો જણાવ્યું હતું કે બને એટલા ગંભીરપણે આફ્રિકાનીસ્ટોને વિચારી આગળ આવવાનો હવે પ્રયત્ન કરવાનો છે. આ અઠવાડિયાની આખરે હરબનમાં આફ્રિકાનીસ્ટોની સભા ભરાઈ હતી તે પરથી જણાય છે કે આ લોકો જેવા વાલીસ નથી કે પોતાના હેસને અગતી લગાડે પણ એમ બતાવે છે કે આ લોકો જવાબદારી ધરાવે છે અને પોતા સામે એક કો.પી. આદર્શ રાખ્યો છે જેને પહેલેથી ધરોજનાર છે. આ કરતાં પણ વધુ આ સભા જણાવે છે કે આફ્રિકાનીસ્ટો—જે સાધારણ આફ્રિકાને બોલતા હશે તે કહેવાનો પ્રયત્ન કરે છે. હું કહું છું આ હરબનની સભા બતાવે છે કે આફ્રિકાનીસ્ટો એક જોવા મેરુઓ છે કે જે વિચાર આગે છે અને તેની સામે પગલા ભરવા પડશે.

આ બધા કાળેગો ભેટા આફ્રિકાનીસ્ટોએ સાઉથ આફ્રિકા સામે જે પડકાર કર્યો છે તેની સામે જે આપણે નકારાત્મક રહીશું તો તેના જેવી યુખાઈ બીજી કરી નહીં હોય. આ સામે પગલા ભરતા પહેલા આપણા મનમાં આપણે સાચા ટાંકા રહીત હોવા ભેંધએ કે ભત્તી અને રંગબેરંગ પર રજાવલી નીતી આવીજ હોઈ શકે.

આ દુધી બીંદુથી એકએ તે આફ્રિકન રાષ્ટ્રીયતા હાથ સાથ ઉગતો એક વાદ છે. જે ભલે ભલતા 'પરીણામે' એને લીધે ઉભા થયે તેની અસર શું થયે તેના પરથી તેનું છેલ્લું નીકાલ અંકારો. જે આપણે "શુ એજ" અને ભેરા પગકારોની જેમ એનો નાશ કરવાનો પ્રયત્ન કરશું. તો 'પરીણામે' તે એક અવગર માર્યો ઉભા 'કરશે' અને તેમાંથી એક આફ્રિકન ફરુઅર્ડ ઉભો થશે કે જેવો આફ્રિકાનીસ્ટ રાષ્ટ્રવાદે આજે ઉભો કર્યો છે. પછી જે ફક્ત પ્રત્યક્ષતાકીજ ના નહીં પાડે પણ બેશને કરીયામાં ફેંકશે અને હીંદીએને દેશ નીકાલ કરશે.

આફ્રિકાનીસ્ટ રાષ્ટ્રવાદ ભયારે હાથ રાષ્ટ્રવાદમાં હતો ત્યારે જનરલ સ્મટ્સે એની સામે અણમથો બતાવી એટી બુલ કરી હેતી. આજે તેને લીધે ફરુઅર્ડ માર્ટે માર્ગ ચરણ થયો છે. આ બુલમાંથી આપણે પાઠ શીખવો ભેંધએ કે જેથી ઇતિહાસનું પુનઃ-રાવન આપણે ન કરીએ.

આ દેશમાં જે કબજાપણ છે તેઓ હવે પોતાનું આણુ ઉચ્છવી અણુત ધણ પોતાનું ગૌરવ બતાવતા થયા છે તેને માટે કપીત થવું આપણે માટે અધક છે. આપણે જે ધેયને પહેલેથી ધણીએ છીએ તેને ફક્ત પ્રત્યક્ષતાકીજ પહેલો શકાયો. હરબનમાં જે સભા ભરાઈ હતી એને ચોખ્ખું જણાવ્યું કે એમને ફેક્ટ પોતાની ભત્તી મટિજ પ્રત્યક્ષતાક ભેંધએ છીએ. આપણા જે આદર્શો છે તે આદર્શો તેમના પણ છે. આ લોકો ભણે છે કે કાલ આફ્રિકાને અને બીજા બનીએ સામે હીંસાનું વલણ બતાવ્યા છે અને ભયારે તેઓ આગાહી મારે અણવળ કરશે ત્યારે પણ હીંસાનો આસરો સ્વપ્નાધીયો હોય. છતાં તેઓએ નહીં કહ્યું છે કે તેઓ અહીંસાથી જ આ સવાલનો અંત આણશે.

આફ્રિકન ભણે છે તેનાથી ઘણા બેશાએને કે એરીયનેને આનંદ નહીં લાય જે દેખીતું છે. છતાં આફ્રિકન રાષ્ટ્રવાદ અહીં રહેવાનોજ છે. આપણે ફક્ત એટલુંજ કરી શકીએ કે એને ન ધીકારતા એને પ્રત્યક્ષતાકના ચોક્કસમાં બેસાડી તેનો ઉપયોગ કરીએ. સહાનુભૂતી અને સમજ પુરવક એને જે આપણે બાળવાનો પ્રયત્ન કરશું તો તે અવગર નહીં બને. જેટ પ્રિન્ટમાં હીંદીમાં કે અમેરીકામાં જે તે ભણે કોત અને એને જે રીતે આપણે ભણે કોત તે રીતેજ ભણે જરૂરી છે.

સાઉથ આફ્રિકાને રવાડે ચઢેલું રાઉન્ડશીયા!

ઉચ્ચ-શિક્ષણ રાષ્ટ્રીયતાની સરકારે જે આફ્રિકાને આફ્રિકન નેશનલ ડેવલપમેન્ટ કમિશન ડે. ફેર્ડીનાન્ડ મન્ડાને મનાઈ ફક્ત કરમાવી જણાવ્યું છે કે તમારે રાષ્ટ્રીયતાની સરકારમાં રહેવું નહીં તેમ જામણ પણ મળું નથી.

અથા મહીનામાં આજે ખાતે અમેરીકાના આફ્રિકન પીપલ્સ ડેવલપમેન્ટની મેકમાં કાભરી આવી પાલ દેતાં કે. માન્ડાએ સોસાયટીથી પછાર ચર્તાં સાં આફ્રિકાની વીરાટ સમામાં બાવણ ક્યું. હતું.

આ બાવણને ઉમેળ કરતાં રાષ્ટ્રીય રાષ્ટ્રીયતાની સરકારે જણાવ્યું કે, 'કે. માન્ડાએ જે સભામાં રાષ્ટ્રીય રાષ્ટ્રીય સામે જુદું સખત બાવામાં ફપ્તો કરી ફેરફાર સામે સખત અણમથો ફકોવી એમ ભદેર ક્યું' હતું કે એ ફેરફારને તેડી પાડવાનો મેં નીચવ કર્યો છે. આ મારે હું ફરે ઉદામવારી બન્યો છું. ભયો બધા આફ્રિકાને હું આમાં સાથ મળુ છું. ભયો કો પણ ફેરફારને તેડી પાડવામાં પારી પડએ અધક ઉભા રહો અને તે મારે એકમાં જનું પડે તો તે મારે પણ તણપા રહો."

ગાંધી નિર્વાણ દીનની પ્રાર્થના

શીનીકસ સંસ્થામાં તા. ૩૦મીના સ્વપરે સંસ્થાવસીઓએ પ્રાર્થના કરી હતી અને પંચ બાજેએ ઉપવાસ કર્યો હતો. બપોરના ૨૨ વાગે સંસ્થાની કસ્ટુરના શાળાના બાળ બાળાઓ અને શિક્ષક તથા સંસ્થા વાસીઓએ પ્રાર્થના કરી હતી. કાળા માં પુ. મા બાપુના તથા 'મધુલાલ માંધીના' હોટાને કુમેથી બાળાએ શબ્દ ભણે હતો. પ્રાર્થના પછી પી. એન્ડી-શાળાના વાઇસ પ્રિન્સીપલે બાપુના છવન ઉપર બાળાને જણાવ્યું હતું.

બપોરના ૨૨ વાગે હરબનના મહીલા મંડળ તરફથી એક વલ્લ ભાડે કરી અણમથ ૫૦-૫૫ બેનેશી શીનીકસ આવી હતી અને પુ. બાપુના 'અર્ચેલ' નિર્વાણ સ્થાનમાં પંચ વાગે ભત્તી પ્રાર્થના બાળનું કુન માથ વાતાવરણ પવિત્ર બને બાવણીનું ક્યું' હતું.

એક વખત હતો કે અમેરીકાને અનતાને અપીલ કરી પ્રાર્થના મારે બેલાવવામાં આવતાં. છતાં માંડ ૧-૨ ની કાભરી થતી. આજે આ સંસ્થા વાતનું રમણ બન્યું છે અને એમ એકમાત્ર આલેખ કે કાભરમતી આલેખ માં ભોળા બાવાએ વચર આલેખને પચપાળા, બસમાં કે, આમાં જન જે તેમ શીનીકસ સંસ્થામાં હવે આવતાં

બાવ છે આ આજે જનું કીરણ છે. આજું મુંદર પમણું મરીયા થંડાવી ભેળાએ જનું છે તે માટે દેખને અભિનંદન થશે છે. અમારમાં આફ્રિકાની પહેલ અમેરીકા કરી 'કો' છે. એ આથી મિલ થાય છે.

મોનવતા અને પશુતા વચ્ચે

માનવી પોતાની જ વેશાન્ક મિલિ જો સાથેની સરતમાં કરી ભજે ભેળી, ચેતનથીએ એટલી બધી વાર અણમથ રહી-કે કે તેમાંના અણમે આપણે કસવ વીસરી જણ્યું એમ કુનેલા સકામ'કો કામ કેમરણે જણાવ્યું છે.

અમેરીકાના સામસીયલિઝમમાં એમી બેજેલી અમેરીકા રાષ્ટ્રીય સમીતી પર પાઠવેલા એક સંસ્થામાં તેઓ વધુમાં જણાવે છે કે અને ઘણા કાંબા અખત કી'એમ લાવ્યું છે-૩ 'અતીમ અધર્મ' માનવી અને પણ માનવી વચ્ચે થશે અને ભે'કાં બધાં, રાહ કે મિચાર વાદ સાચાપણ બિરે અણરણી ફરેા કરે તો આપણે અણમથ બનીશા ફપરે અજ રહા છીએ. સત્ય મારેની અનાતન કીમ બધિતવી અંદર અને પ્રત્યમાં તેમજ પ્રત્યમાં વચ્ચે ચાલતી હોય છે.

પ્રમથાં જરી રીખાને છતાં તેની પ્રતિ-
કાર કરિત અભ્યસ વધે અને અતિ
મરજીને કારણ પશુ સાથ, આમ
કરતાં તે તેના સિંધાતમાંથી બીજાક
અળેતા નથી, કુશલકીના બળ આમજ
નમત્તુ એવોતો નથી અને કિમત વધેને
મરજીને કારણ છે, છતાં ડાલ તે મરજી
પ્રાપ્તનારની ના થઈ. આ અભોષ
અધિકારોના સિંધાત-પ્રાપ્ત થઈ પશુ
વિભવ માણવાનો-સિંધાત બજારને
આપે. એમાં જે મેનાયુત પ્રતિકાર
અર્થિત છે તે કાલના એટલ મોઝાથી
પશુ વધે, એને સમુદાય કારિ
પ્રથા વાર માણુના પ્રાપ્તિનાં કેરણ
આચરી અભનના કનિકાસમાં એક
સોનેરી અભવ્ય પ્રકરણ ઉમેર્યું છે,
જે રીતરુત્તુ એટલ સમુદાય આચરણ
તે રીતે શોધેલા અભવ વિનાશના
શાખનેને પશુ નાકામપાત્ર બનાવે. એ
સિંધાતને અનુસરી કુનીયોના નાના
સાથે પશુ એટલ સુખમાં રસત્રાં મરે.
રેટિયા પ્રાપ્તિ માણુની અકા અચર્ય
નીય હતી. એમાં મિલ ઉલોગોના
વિનંદીકરણને સિંધાત સમાવેલો છે.
એમાં મારમાને રાજાના બનારનાની
સંપૂર્ણ ખાતરી છે. વળી કલારે
અનુસરી રેટા એક મિલન પ્રાપ્તિ લે
અને તે મીલના આધારે ના મરજી
પોતાના પત્રોને આધાર રાખે. એના
થી વિશેષ મુશ્કેલી મનોદલા કથી કો
મિલોને નાક ચર્તા દલાદો વરુથોને
કપડાં વગર રહેવું પડે અગર તે
ખીન દેશ પર આધાર રાખવો પડે.
આ રે રેટિયા લો રેક મામકાને રેટા
આપી દા. અને આમકાના એકરો
અવકાશન સમયે પોતા પુરુષ લો-
કરી કહે તેમજ એ પ્રાપ્ત ઉલોગોના
નિકાસ થતા અભ વખતી બાપવમાં
સ્વચ્છથી અને, કોરોડે રૂપિયા પરદેશ
બતા અટકે. હોર એ સાત લખ
મામકાનો રેક, તેમાં એ ઉલોગ પ્રમ-

થિત બતાવે મામકુ' એ રામરામવર્ણ
મખવતી કેન્ડ એટલે કે આદર્શ મામકુ'
ખની રો એમાં સર્વ ઉલોગીકરણ
પ્રત્યે નકરેલ નથી. પશુ પ્રમજીવનની,
રેટા પ્રાપ્તિ અપ્રાપ્તિની બનાવવું
તેમજ એકારી નિપજીવન ઉલોગીકરણ
કારિતે ના અપે. વળી હોર, માટે તે
એક એક ચકાન ચકા ઉલોગ છે.
એનાથી દીલના કારોડે મામકાને
રેટા આપી શકાય.

પ્ર માણુનું જીવન કોરોડે અપ્રાપ્ત
વળી અભવમાં જે મનોગો અભવ
ચીવટાઈ અને કારોડે રીતે કરાવે છે.
એ મનો આચરણ છે, એમ પોતાના
તેમજ અનુયાયીઓના અપેથી થી પુરવાર
કર્યું છે. આમ અભવમાં મત લાગે.
સોડાને આભવમાં અકુમિત અભ
અભવેનિ નિમક ના માને, છે. માણુ
એ એને વિશાળ અભમાં રણુ કરી
એના પ્રાપ્તિ માંથી એ અભને પામવું
—આપને આજીવન એમાં મળી ન
અનિયોના નિમકની અગર તે છે ના.
પશુ એ અભવેનિ નિમક કરવો હોય
તો પ્રથમ સ્વારોનિય પર કાણુ મેળવે
એકરો છે કે અકાપ્રુનિયો પશુ મેળવી
શકાય નથી. આ માખત અભવે
આપી છે. સ્વારોનિય રોકાનાં અભવે-
નિય પર મીને મીને કાણુ પશુ આપતો
અભ છે. તે સાથે ખીન મળી અનિ-
યોને રોકાના પ્રમથન પશુ માણુ
રાખવા એકરો.

પ્ર માણુની આ દિલસુરી આજના
એટલ અને કારોડોજન મોઝાના સુખ
મા અભવમાં દાતી અને પ્રમુકાસ
અનિયોનિક રમપરો અને કુનીયાના
અભ જીવનને પશુ એ દિલસુરી સુગો
સુધી પ્રાપ્તિ-પ્રમથન નથી ના.
જીવન પ્રાપ્ત કરશે એવી સાચતા,
સનાતનતા અને અિરજના અિર્મા
મેટાલક છે ના.

કર્યું કર્યું કે રીપોર્ટના પાંચ આપમે
એમને વાંચનનો, રોખ, હોય, પશુ
અભવ્ય જરી રીતે ના હોય તે
તેવા પાંચ આપમેના અભવ્ય એમ
આપમેનાને કરી, રેક, કુપારી અભ
મેન તરફથી પ્રસંગીક અભને અભા
હતા. આ રીતે આપમે આપમે
આરતી, રામધુન અને રાતી પાંચ
કરી અભ વિશ્વવન થઈ હતી.
અમાપ્તિ કરાવે અપેમ

આવનઅરમાં અભવ કારોડે તરફથી
વિનોબાજી પ્રમેવેલા પ્રિય અને
આપના વિશ્વાસે એ સૂચને સમાજ-
જીવનમાં કેરિત બનાવવા માટે એક
અભવે રોડ કરાવે હોય.
વિનોબાજીના હોરોએ અને અભવના
પુરુષો કારોડના અભવ અભવ
મેમવા મુકાપા હતાં. પુરતકના અભવ
પાંચે પુરતકની કિમતના પૈસા નાખવા
અભવ કુમરુ કર્યું અને અભવ ઉપર
એના અભાવપાણુ મોડ પ્રમથન છે

એમને પુરતક અરીસું હોય તેમ
અભવમાં પુરતકની કિમત નાખી આપ
એક પુરતક અભવ.

સુકાં અરમાં
આસરે રોડ રતકની અપી કારોડ,
૧૫ રતક કારોડની થી ૧૬-૨, અને
૬ રતક કારોડની થી ૮-૬. રોકોથી
છે. કારોડ મોડ પ્રાપ્તિ થી કારોડ ના
અભવ અને લીલા મરવાં થઈ કરીને
અભવથી અભવ, માટે ત.પરિ લખે:
MAARMAN'S PTY LTD.
Box 26, Phone 128.
Bris Transvaal.

માસ્ટર અધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ
અલ અભવના અભવ, રેકથી તેમજ અભવ અપર, સુગો અભવ અને
પુરુષો માટે અભવ અભવ કુલ અભવ, પ્રમેવર, અરોડ-અભવ અને અભવ
અભવ—અભવ, અભવ, અભવ, અભવ, અભવ, અભવ, અભવ, અભવ.
રેક અભવના અભવ માટે અભવ અભવ અભવ અભવ.
રેક વેકર રેક, એકાનીઅભવ.
ફોન : ૮૩૫-૬૮૬ — એકસ ૧૫૪૯.

શુભ પ્રસંગો માટે એટ !
સુગો અને પુરુષો માટે
ઘડીયાળ !
૧૭, ૨૨ અને ૨૫ અભવનાં
એરોમેટીક કેલેન્ડર,
• રોમર
• રેટરી
• લેકે
• રેસર
વિએરે દરેક અભવનાં અભવ.
ઉપરાંત પુરુષોનાં રાઈ સુક, પાંચબના વિ.
તેમજ આજીવનાં કપડાં.
હોલસેલ ભાવે મળશે
એકસ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૭.
વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.
૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, એકાનીઅભવ.

વિવિધ વર્તમાન

રૂડીપોર્ટ કરે છે બાપુજીનું
સાચુ સમારક
તા. ૩-૧-૫૬ના ૭-૮ના પાંચે
રાઈ રૂડીપોર્ટ રોડ અભવ હોમમાં
મોંથી બાપુની નિર્વાહ નીચી અભવ
માં આવી હતી. અભવમાં પ્રાપ્તિ
ના અભવના પ્રમથન એકાનીઅભવ
પરમે. માંથી બાપુના કિમત અને
અભવમાં કિમતે અભવ વિશે અભવ
કર્યું. આપમે રેકત્રાપ રેકત્રાપ
માંથી બાપુના અભવ નિર્વાહના
કારોડે અભવ અભવ કર્યું એવરમાં
અભવ રેકત્રાપે રયાનીક સુગોને
અભવ અભવ આપવા હતા. કારણે

પુરુષ મંડળ એક નાટ્ય પ્રયોજ કરી
એકાનીઅભવને મદદ કરવા માટે છે
અભવમાં અભવ અભવે વિતરિ કરી
અભવ કર્યું કે નિર્વાહ તરીકે અભવે
અભવે રેકત્રાપ કે માંથી બાપુની અભવ
“એકાનીઅભવ”ને આપમે, અભવ
બનાવીએ. આ અભવને આપમે
આપમે અભવ અભવ અભવ નાપર
કુપરજી તરફથી તથા એકાનીઅભવ
(અભવ અભવ) કારોડે રેક આપમે.
કરી અને રેક અભવ અભવ અભવ
પર એકાનીઅભવ અભવ અભવ અભવ
ના પ્રમથન એકાનીઅભવ એકાનીઅભવ
નો અભવ પ્રમાર માપ એ માટે, અભવ

હિંદનો પત્ર

(અમારા અનુપમ તરફથી)

૩૦-૧-૫૬.

અમેરીકાના પ્રમુખ ભારતમાં

અમેરીકાના પ્રમુખ જાવહરલાલ નેહરુ દેશની મુલાકાતે આવવાની જાણ રાખે છે. દેશના વડા પ્રધાને ૧૮ માર્ચ ૫૬ અમેરીકાની મુલાકાત લેવાની હતી તેમજ વળતે અમુક આપવા હશે છે. ૧૫ અમેરીકાનું વાઈસ-પ્રેસિડેન્ટ અને છે કે આમ કરવામાં પ્રમુખને મળી આવશે પાશે.

એક દો અમેરીકાના નવારવુથી પ્રમુખ રાજ દેશને ગેરિબ નથી હોતો પણ નીચ પછુ દેશમાં હોતાએ; કરાવે છે અને તેથી તે દેશની નકાર પછુ વખત ન રહી શકે.

મીડિય દેશની મુલાકાતે જતાં અને દેશમાં દેશી પરથી જતાં પાંચે અને તે દેશી રાજ મિત્ર દેશી નથી પણ મીડિય રીતે પણ અમેરીકા સાથે રાજ-રાજ અનુભવ મનાવતાં હોય છે. જેના કે પાંચેસતાન આંધ્રી-૬ અને શીશીપાઈ-૬ જેના વડાએ અમેરીકાની અને ત્યાંની સરકારની મુલાકાતે આવ્યા હતા.

વાઈસ પ્રેસિડેન્ટ નેહરુ પછુ એક અને છે કે, પ્રમુખને આ દેશીપરથી પસાર થતાં સહાય થશે કે તેમજ એ દેશની મુલાકાત નથી થઈ શકતા

હિંદના કંઈકને

અમદાવાદનું તાજાનું ચિત્રાનન મામલું મુલાકાત કુસાથી આજ રાજ કુસાથી નવેસ હોય છે. અહીંથી રેલવે નથી આમથીએ પહેલાંઆમાં આવે છે. અહીં વરનાથી માલતા કંઈકને મનાવવા છે અને હવે પ્રવેશક કંઈકને મનાવવા તેમજ હશે છે. દેશમાં મનાવવા કંઈકની રેલવે આતાને, અહીં રાજ્ય મળે છે અને તેથી દેશ અંતે કરાવે છે.

ચીનમાં બેઠેને, રક્ષકો

ચીનમાં બેઠેને, રક્ષકો નથી હોતા એકની માત્ર માટે ચીન દેશ રાજ્ય જુઓ છે રાજ્ય ત્યાં બેઠાનું રક્ષક કરનાર રેલવે નથી હોતા તેમજ બેઠેને રક્ષકો કે મોલાના નારણા પણ નથી હોતા. રજ કરનાર બેઠેને રક્ષકો હોય છે. અને પૈશા મહુજ અરેલી રીતે મેવાય તેવે દેશીએ હોય છે. રાજ્ય મેઠમાં આવતા મોઠા અને રેલવે પર અમે એક કારકાનું પાઈસન હોય છે અને તે પણ રેલવે મેઠમાંથી નિકળે મળે છે. એક માનીને કે

લોઠા સાથે વધુ માત્ર અંતરમાં રહી શકાય.

દીડેના આમજણને સ્વીકારે ભારતના રાજ પ્રમુખે દીડેનું આ-અંતર સ્વીકાર્યાનું અણવાય છે. અને કુસા રવાનીય તેમજ અરે એક અનાય છે. એક વખતે પ્રમુખ નામને પણ પોતાના આમજણની રી રી પ્રમુખ રાજ્યને પ્રકાશને કરાવી છે.

અંતર દીડીએ સુભાષમાં

અમદાવાદથી મુંબઈ રીલીપસ આવ્યા ત્યારે એમનું પણ ઉપદેશ રવાનત મુંબઈ-કને મોટી મેંડીએ વધાવ્યા હતા. તેમજ મુંબઈના વડા પ્રધાને ત્યાં ઉતરી હતા. અણસરતીનું અંતર, અનાય અણસર અને એકે-અની પ્રકાશો એક તેમજ અણસર રાજી મળા હતા. અણસર રહેવા તેમજે "અના અને આનવતા" ઉપર આપણ કહું" કહું. તેમજે કહું કહું કે, આને ઉપાદેશ અને અણસરો સાથે એ અણસર પસાર કરશે એક છે કે; આપણી પાસે એ અણસર આવવા અને યાન છે તેમજ કેની રીતે ઉપયોગ કરશે."

તેમજ ઉપાદેશ અને અણસરના કામદારો સાથે મોટી રવા હતાં. તેમજે વધુમાં કહું કે "પ્રથમ આજ રૂપે એ છે કે અણસરનામાં લોકોના અણસરને પોસાય એવો આજ ઉપયોગ કરશે. અણસર નીચ ઉતરશે" રૂપે જ આજ છે તેમજ તેના ઉપયોગ કરનારા અણસરની કહાણી છે. એ આ અણસરને તમે જુઓ નહો તો તમે નિષ્ફળ નિષ્કારો એ વાત રાખવો. પણ અણસરના મહુજ આજ અણસરો હોય એક આપણને અણસર છે. પણ અણસરના અણસર મળે અંતર છે અને તેને અંતર વિચાર નહી છે. આ રીતે પ્રમુખ કહી એ લોકોને હવે આપના પછી અણસર અને છે."

શ્રીમતી ઉન્ડીરા આંધી

ચોથી રેલવારીના શ્રીમતી ઉન્ડીરા આંધી કેમિસ પ્રમુખ તરીકે નહેરુ મળે. અમદાવાદથી નહેરુ તેમજ પાંચની રેલવારીના પોતાની પદ માનાયેથી પાછા રહેશે "ત્યારે રિસીમાં તેમનું અંતર રવાનત કરાશે. પહેલી રેલવારી તેમજ અમદાવાદથી પસારના રજ કરી આણુનરિના મામલાએમાં પણ આર દીવજ રહેશે.

પ્રમુખ તેમજ આંધીવર પાસે પદ આજમાં નોટાશે, નામપુરની કેમિસ માં રાજ્ય અણ તે અણસર આ ૧૬ માનાયે મેલાવણ છે. તેમજ કેમિસ કાર્યકર્તાએને અતરો. માટે મોટા ખાસ મોલા મટે રાજ્યથી આવશે. એક એક દીવજ પ્રવેશ મામદામાં અંતર રાજ્ય કરવામાં આવશે અને પાંચનીના અણ રિસી હોય અરે. અને ત્યારે તેમજ પોતાને હોઈ અને કામ શ્રીમતી ઉન્ડીરા આંધીને સુમત કરશે.

સરકાર પર હુમલાનો અણસર

અંતર પ્રધાન શ્રી મેનને અણસરને કે "કોઈ કોઈની સરકાર પર અણ હાથ કરવા નથી આવડું" પણ એ રાજ પણ અણસર સરકારમાં રાખજ મળે તો તેને માટે રોજી સરકાર પોતાની કામગીરી અણસર પછુ અણસરો. "અણસર અણસર સરકારને વિશાળ નથી અણસરો તેમજ અણ સુધી અણ છે તે અણસરો દેશના નેતા રહેશે ત્યાર સુધી અણસર અણસર ની અણસરમાં રાખજ નહી મામ. એમ અને અણસર સરકારને આપવા અણસરે અણસર તેમજ મીડીની સરકાર ને પણ અને પ્રધાણી પછુ રાજીનીએ અણસર. અણસર પાસે આપણીએ કરશે નથી જતાં પાંચેસતાન અણસર છે કે અણસર અણસર સાથે અણસર કરશે."

દિલ્હીના વિચારોને અણસરો

કરાચી નહેરના પાણી માટે રિસી એ ને નિષ્ફળ કરશે હોતો તે પાંચેસતાને રિસીમાં નથી. આથી વડે મેંડના નિષ્ફળો હવે તેની તપાસ રી નિષ્ફળ કરશે એક અણસરો અણસર મળે છે. વડે મેંડે ૧૯૫૪માં ને કાપડાએ અણસર હતા તેમજ અંતર હોઈ રહે છે એ પ્રમુખ કારણ તેમજ કરે છે.

રાજ્યકુઆરી આના માટે ઘાલવો

અણસરની એક રાજા તરફથી રાજ કુઆરી આના માટે અણસર આપશે અને અંતર અણસરો અણસરો

અણસરોને આપી હતી. આજે આપણા અણસરો હવે કે અણસર આ તમારી પુત્રીને અણસરો તરફથી એક એક આપણે હોજે તે પહેલાંઆમાં કુપા કરશે. અને કરે એ કે, અણસર દેશના માળાએ અને આજ કરીને આ રાજાના અણસરો એ તેમજ તમારી સાથે હિંદની કુસારીએ આપ્યા હોત તે પછા મુધી અણ.

રાજ્યકુઆરીના અંતરો

અણસર પ્રમુખકુઆરી દીને રાજ્યકુઆરી તરફથી આપણા અંતરો આ અણસરે ૧૬મ વિજયકુઆરી અંતર દેશના માણ નાણા અંતરે એક અણસર રી. રાજા નીચે રાજ તપા માણ અણસરોના એકની ને. એક અણસરો ને આપવામાં આવ્યા છે. તે પછીને ખીને આર ખી. ને. ૧૬મી, અંતરે અંતરે રાજ્યકુઆરી રાજ્યકુઆરી (૬. આના એક અણસરના એકની અણસર) અને શ્રીમતી હંસા અણસરો અણસર છે. એ અણસરો અણસરો રેવનામાં અને રાજીર કુમાર નકાદુરી, એ એકાદીએ, ખી. એક. વારેકર, અને ખી. એક. મુડીપાર એકની આના તરફથી અણસર ધાવર અંતર, મુલાકાત મામદીન કુપા આર. એક. દીનકર રીને આપવામાં આવ્યા છે.

અણસરો છે ! અણસરો છે !

અણસરો છે અણસરો છે.

અણસરો વિચાર છે તે

અણસરો અને અણસરો

એ અંતર હોય તો અણસરો પછુ કુઆરી એક અણસરો સાથે વાત કરે.

MOTTIAN TRADING CO.,

Box 487, Petersburg, Tel.

અણસરો, અંતરે એક રીસી, અણસરો, રેવ-પુ અણસરો અને અંતરે એક માટે મળે.

આર. વીક્રમ

૧૨ બાંદી આઈડ, ૩૮ માઈડ રીસી, રાજ્યકુઆરી અણસરો અને માઈડ રીસી, એકાનીઅણસર, રીસ ૩૩-૨૧૫૪.

ચે. એ. ૫૦૦૦

ટેલીફોન ૩૩-૫૦૦૦

ટેલીગ્રાફ કોડ : "અમદાવાદ"

અમલ અધર્સ (મી) લી.

૧૪ કોર્ટ રીડ,

એ. એ. એ. એ. એ. એ.

હોલસેલ અને રીટર્નિસ અર્માન અને હરપાઈસ

ખાસ કરીને અણસરે ત્યાં અંતર અને ઉજીસ મોલાવી, રેલી આપણાં અંતરના અણસરો તેમજ અણસરો, રેલી અણસરો, પીસના અને એકાનીઅણસરના અણસરો-કાચ અને અણસરોની અંતરનીએ-કેમિસો અને રેલીકાર તપા ખીસ અને રેલી અણસરો કાપવા અણસરો અણસરો.

હાઇન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુસ્તી જમણના અમે રેપેરલીસ્ટ છીએ.

જો કેપીટલની અંતર દેખરેખ નીચે પ્રતિબંધિત અને રેપેરલીસ્ટ ડોર્સ
પણ બાગમાં હમણે પ્રસંગે આવી રેપેર લેવાનો અમે હમણે જઈએ.**કેપીટલ બાલ્કની હોટેલ**

(ધી કેન્ટર મીમર્સ હાઉસ)

અને વિઠેલીયા સ્ટોલના પુણ્યપર - હરખન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪

ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નામક

પુણ્યપર, પુણ્યપર, પીઆર્સ અને અવરુસ એજન્સી

હીરુભાઈ અવરુસ પુણ્યપર ડોર્સ પણ આપની હાઈ રેપેરલીસ્ટ અવરુસ નામન
માટે પુણ્યપર હરખા ધીરુભાઈ આપની આપણે પુણ્યપર હરખા.હરખા, આમ, પી.સી. હરખા, અવરુસ, પીઆર્સ, વિજેશ્વર નામન અમે
હરખાની આપણે છીએ.ફી-અવરુસ, અવરુસ રેસ, હિસાબના મીપડા અમારના રેપેરુ અધીયરુસ
સ્ટોર્સ ૧' રેપેરના અવરુસ-સી. પાસપોર્ટ ટેમ્પલે હીમરેસનને હમણે
નામનોમાં હીરુ પણ પી.સી. વિના અમે અવરુસ અમારે છીએ.રેસન અવરુસન અવરુસ એજેન્સીએસન એફ એજેન્સીયા અને પીઆર્સના
ફી-અવરુસ હરખાની હીમરેસન પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9932. 26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજી ઉમદા ફરુદ

આંબા આલુ, લીલી અખર, રતાળા અને મુરખની મોસમ

માલુ છે. આલુ પેની ૮ રતલ, લસણ રી. ૧-૩ રતલ.

પાપડ નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

મુરી અને મેરલી પાન અમર આન, પોસ્ટલ બુક. બારબીક મોલ
રી. ૧૦-૧ હાઈ અને રાતેર ભારતીય રી. ૧૧-૧ હરખા.રેપેરલીસ્ટ, આપણે અને અવરુસન રેપેરના આપણે હરખા પ્રસંગે
આમ આપી ડોર્સ પણ અવરુસ અમારે છીએ.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251, DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!ફરનીચર, હાઈનીચર, પુણ્ય, પોસ્ટલ, હીમરેસન, અવરુસ, અવરુસ એજેન્સી, પુણ્ય, રેસ, હરખા, હરખા અમારના
આમે અમારે છીએ. અમે અમારે છીએ છીએ છીએ છીએ.

—એજેન્સી, રેસ અને હીમરેસન ફરનીચર—

અમારે હરખાની નીચે અમારે પણ છે. તેમજ રેસ હરખાની હીમરેસન
નાર રેસ છે. આમ પોસ્ટલ અમારે હીમરેસન અમારે અને અમારે
આમ અમારે.**L. MISTRY**

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2526.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કંપની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડિયા ઇન્સ્યુરન્સ**કંપની લીમીટેડ**

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રેસ્ટમજી બલભાઈ રેસ્ટમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા.

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાનો અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૬૧૦.

રેસીડન્સ : ૧૧૧ ઇલેવન એવન્યુ,

ડરબન.

ટેલીફોન:

એજેન્સી : ૨૫૮૪૫

રેસીડન્સ : ૩૬૪૧૩.

નારી જગત

માનવતાની મા

હીજ્જતાના કદારનો આર નહામે કાચે ને લેખકને. તમારો પોતાનો જ હૃદય હરને. એટલે આર પછો જ છે. અહીં તમને પોતાને જ સાચું પાત્રો. તમે જ હીજ્જતાના છે એમ અનુભવમાં આપણી પ્રોત્તા રહેલી છે તમારે હૃદયારે હીજ્જતાનો હૃદયાર છે. આજ તો આજ પાછા છે. તમને રક્ષા માટે તો મર્યા રહેલો. બીજાની હિંદર તમારે ને મારે કરવાની જરૂર નથી રહેલી. બીજાની હિંદર કરતાં આપણે આપણું જુલો જાળવવું પોષરું.

—આંધીજી [સન ૧૯૧૦માં દક્ષિણ આફ્રિકામાં શ્રી. અનન્યાસ આંધીને લખેલા એક પત્રમાંથી.]

ગોરક

આંધીને ફુનીયાએ 'મહાત્મા' કહ્યા. પણ આંધીજીની પોતી મનુષ્યે એમને 'મા' કહ્યા. જાણું પુછો તો જાણું હું એકથી મનુષ્યની જ 'મા' હતી ના. મનુષ્ય સમસ્ત માનવજાતની મા હતી. ભણપૂર્ણ 'મા'ને જે ગુણ હતા તેને જોવાપણે જ્યારે કરવામાં મનુષ્ય નિમિત્ત બની.

જાણનાં જ હું—આંધી ફુનીયામાં એ જ દાખલા એવા મળે છે કે જેમાં પૂણેએ પોતાને એ સમજાવે પોતાના તમામ ગુણનું નારીના ગુણોમાં રૂપાંતર હું કોણ? એક છે જ'માળવા ગૌતમ મહાપ્રભુ એમણે જુલુ મનેની પોતાની જાતિ પ્રજા કરના કરતાં પોતાની જાતને એક આંધી ગણી અને એ જ જાણનાથી એમણે જુલુની આરાધના કરી. ગૌતમની ચેષ્ટાઓમાં, આજનાં એમાં, વિચારોમાં, આરાધનાની રીતોમાં અને એમના આખાં જીવનમાં નારીત્વ બરાબ મળું.

અહીં કાળમાં જણી પાછો આ પછી નજર કાઢે એને દાખલો મેળવેલો તે પ્રુપ્ત પણ એ બની ગયા. પત્નીને પ્રેમ અને માતાને પ્રેમ—પ્રેમ ના આ ને પ્રકાર છે. એમાં માતાને પ્રેમ એમ છે, કારણ કે પત્નીના પ્રેમ

માં હક આવે છે, કમો પણ આવે છે. પત્ની પતિની ઉપર પોતાનો હક માને છે, પણ માતાને પ્રેમ એવો, નથી. મા માળક પાછેથી હું જ નથી જાણતી; જાણક માને મારે, માળા દે, માની કામે માથ—તો પણ મા માળક ને પ્રેમ કરે છે. પોતાનું જાળક જ્યાં રહે ત્યાં સુખી બને, એટલે જ માતાની ઉજ્જા હોય છે ને પોતાના જાળક ના સુખને કાળે એ સ્વર્ગને (અર્થ કરે છે).

તમામ માનવી આંધીજીનાં જાળકે. હતાં. ધર્મ, શાંત, ભક્તિ, વચ્ચે, વચેરે ના ભેદ એમની નજરમાં નહોતા. દક્ષિણ આફ્રિકા હોય, બીહાર હોય, ગુજરાત હોય, અરબ સુફીનું અરિહન હોય, હરિજનોની સમસ્યા હોય, આંધી ને મારે મારાં એકસરખાં હતાં, કારણ કે એ સર્વની મા હતી. આંધીજી આંધી પોરે પોરે પ્રુપ્તના ગુણ જુલુ જાત, મારાં અને માતાને પ્રેમ ઉભરતો બોલો. કામ પણ મનુષ્યને એમણે કરાવે નથી મનુષ્યો. આ જોવા સામાન્ય વાદ છે. એ વિરોધી હતા, અંગ્રેજોના નહિ. આંધીજીને અરુપરવતાની નકરત હતી, હીજ્જોની નહિ, મોર—જાણના બેલને એ પ્રિતાવના અમતા હતી,

મોરોને નહિ. એ પોતાની જાતને સર્વની માતા સમજતા હતા. જે એમના વિરોધી હતા તે સહુને મારે પણ આંધીજી પાછે રખાવે હતું.

જ'માળના કુહાળ વખતે ભયારે જાણે જુલુની કાતરો કલકતાની સદો પર માણની હતી ને તેમાંથી કેટલાયની કાલા રવાં જ દળી પડતા હતી ત્યારે આંધીજી કેટલા વિદ્યુત થઈ ગયા હતાં કે જેને સહે એમણે કહેલું કે, જ'માળના ઉપસામરમાં માજાનારે રક્ષા તજવાર છે; જલદી પાછો ને મારાં મરતાં જાણુડાને અવરવેલું. જિવા હતાં જાણુ—માનવતાની મા.

ધરમાં આજ કાળી છે, ભરમાં છે, મા હું કરીશ! કાળ મરદ કરે કે ન કરે, પોતે જ કોડીને જામિની ઝાળા કાચે અમરતા પોતાનાં જીવનને બચાવવાની કોશિસ કરશે. એમાં પોતે મરી જશે તો પણ તેની પરવા તેને નહિ હોય. મરદખી રક્ષક ભયારે તમી પડ્યા, જ'માળ ભયારે દેવની આમમાં બળાને ભરમ થઈ રહી હતો, ત્યારે તેની કિંમત ચાલી કે એ જાણમાં કુલી પડે કે ન જીવ્યા જાળ કાળા, ન જાળકરકાલ! હતાં એક જ માનવી પોતાનું સ્વર્ગવ જાણુ હપને બળતી આમમાં મોરે પ્રુપ્તતા રચા. એ હતો જાણુ—માનવતાની મા.

—

અસંગ્રહ

એકવાર એક કોઠરીઓની કોલેજમાં ગયેલો, જુદાંને જાણે. કોં એમણે મીત માણું. "અમીરી સંપત્તિ ન રહેવી એમણે." એ એમને કહ્યું કે તમે તમારી જાતને એક સવાળ પુછો કે મારે જેવા પતિ એમણે? એક કોઠરીએ કહ્યું કે એ નહીં તો કમસેકમ એક મોટરવાળો તે એમણે. અને એ નહીં તો એક જમસો તે એમણે જ એમણે.

અયોદ્ય ફુનીયામાં અમીરી સંપત્તિ તો ન રહે, હકત મરે જે પ્રુપ્ત કાચે જગ્ન કરવાં કે તેને મારે અપવાદ! હજા મારાં બરેણું અને જીજાનુમાર અપવાદ!

હજા પ્રુપ્તો—જાણક જ નહીં, પણ વિરોધી કોઠરીએ કહીને ભયારે કહેશે કે અપવાદ રક્ષક મારે હવે દર્શિયારની નજર નથી!

મરદ કીકરને પૂર્ણ હું કે પ્રુપ્તવાન માં કેમ નથી સંપ્રકાષતો? તે કહે છે: તમે અને પરચારીને મારે માથે જાળવવાની નાંખી દીધી છે તેથી, હું હું હું કે ભયારે, પત્ની આવી તે તો ઉમરું કીક મનુ જાળવવાની વહેંચાઈ મળે, તો એ કહે છે કે ના, એ જાળવવાની માં પડાવવા નથી જાણી, જાળવવાની બનીને જાણી છે!

જાણે આખાં માનવજાતમાં જાણે એ—જાણકના સંરક્ષકને નામે આવે છે, અને સંપત્તિ એ જાણકના બરણ પોષકને નામે સંપ્રકાષ છે.

તે બહેનો, તમે નિમિત્ત કરો કે તમારે જાણક તમે નહીં રહેવા દો! તો અમરપરિવર્તન થશે, કાંતિ થશે. એનાં જીવનનું સુખ પ્રુપ્ત જીવનને ટપી જશે.

નિત્ય વીરતા

એ કેલકપાન સુંમાર અને સંપત્તિ તો મોઢાં એકી રીતે તો તે રક્ષકાં—દિવ્ય નહીં રહે અને એની કલ્પ વીરતાનો વિચાર થશે. અંતે બીજા મનાય છે, પણ ત્યામમાં કે સરીર—વિષ્ણુનમાં એ પ્રુપ્તી ભરણે પાછી પડે તેમ નથી.

માણની માંડીએથી એક નાની છે કરી પડી મળ. એને જાણ એવાંજો સંકળ એવાં પોતાં મારવા મારિયે. પણ આ તો વિચાર કરવો કે પાં વિના કોઠરીની પડાળ કુલી પડી. આજુ સાકસ માં કરી કાં, કરીરનો જાણક કરવાની તત્પરતામાં એ પ્રુપ્ત થી તત્પર કમ નથી.

પણ એ અને પ્રુપ્તની વીરતાનાં હોન અમર છે. વિરોધ પ્રકારે વિરોધ પરાકમ કરવું એ પ્રુપ્તની વીરતાનું હોન છે. પણ રોજનાં જીવનમાં એની વીરતા જળતી છે કે. એ રક્ષકાં—કોશિયી મરી જશે ત્યારે એની વીરતા ના પ્રકાશથી માનવજાતમાં આલોકિત થઈ જશે.

—દાદા ધર્માધિકારી.

—

જાણુ છો ?

જાણક કારખાનમાં જ'માણી કરત કુટુંબ બીજાની માણુ કરવામાં આવી છે. હીંદુનાં જાણકમાં કંચુ જાણક કામ છે. જે દિલ્લીના કુટુંબનાર કરતાં ૫૬૦ કુટુંબ છે.

સેતીવેટ રહે વિદ્યાનમાં જાણની પ્રગતિ કરી છે એ તો તમે જાણો. એ ને! કમલો ત્યાંની એક વિદ્યાન જાણાએ વાજ એવો જાણી તાર લે, જાણે બતાવે, છે. જેનાથી આખી મેટર જીવારી કમલ છે.

જોજાણા નજીકના રિવાજમાં એક માણની પકડવામાં આવી છે તેનું માણું ઉપરેલું છે અને કંચુ વિચિત્ર છે. આવી માણી ભારતના મહાભાર અને અરબી સહુદમાં વસે છે જ પરંતુ આ માણી જીવતી પકડી રકાબ છે.

દક્ષિણ અમેરિકામાં કોલંબિયામાં પ્રિથુ અવના નીચમ મોટા પ્રમાણમાં નીચ છે.

કૃષ્ણ વીરક

(રાત્રીલાલ રામભાઈ પટેલ વાવકર)

માળા ગુલાને હું મારે બહેન મારી પુલ્લ હજા માળા, રાક ભેતા પીપ્પની ઘાંઘી બહેન મારી પુલ્લ હજા માળા, જ'સીના સુર સુધી દીકરો મોરકા જાળ, ધિલી માનવીને કાનુકે કુપાઈ જાળ, હાથ...પુરણી મધુરી કવં વાળી...બહેન મારી પુલ્લ... ગુલેલી માળા સખી, મારી કરમણ જાળ, આખસદી રાક ભેતા મારી બીજાઈ જાળ, હાથ...બહેન નીર તે બાળી...બહેન મારી પુલ્લ... રમત કરતો હું પણ જીવણો મારે જાળ, ભોલી બીના જેમ દીપક નહામે માળ, બલ બીજા રાજની છે મે મારી...બહેન મારી પુલ્લ... પ્રિયના કહેલ, સુધી અરણ્યમાં મેળે નાથ, જીવના કમલે ને પચે પણ કોડીજન કાથ, 'ચાત' જીવનની બોલી છે જાળી...બહેન મારી પુલ્લ...

રેકૉર્ડ વેચાણ

ઇન્ડિયન રેકૉર્ડનો હાલનો વેચાણ ભાવ એક રેકૉર્ડની ૬ શીલીઓ છે.

	શી.-૨		શી.-૧
ભોલા	૫ રેકૉર્ડ ૩૦-૦	કાશાન	૫ રેકૉર્ડ ૩૦-૦
ભાદુ	૫ " ૩૦-૦	લંકા દલન	૫ " ૩૦-૦
રૂબે પેટ્રોલ	૫ " ૩૦-૦	સંગીતા	૫ " ૩૦-૦
સાબન	૫ " ૨૪-૦	સિંધાવ	૫ " ૨૪-૦
મધાર	૫ " ૨૪-૦	હમયોમ	૫ " ૨૪-૦
ઓભાદ	૫ " ૨૪-૦	માઝ	૫ " ૨૪-૦
પ્રીતી કાશિ	૫ " ૨૪-૦	એક કલક	૫ " ૨૪-૦
મસાની	૫ " ૩૦-૦	હમા-મુસ્તા	૫ " ૩૦-૦
પૂળ	૫ " ૨૮-૦	લોખવાન	૫ " ૨૮-૦
લશના	૫ " ૩૦-૦	દરિ-દર્શન	૫ " ૨૮-૦

સુચના:—પાછળથી ઓર્ડર આપનારને રેકૉર્ડ મારે નિરાશ થવું પડશે.

વી. પી. પોસ્ટેજ અને પેકીંગ ખર્ચ શી. ૭-૬.

મળવાનું ઠેકાણું :

ભારત મ્યુઝીક સલુન અને બુકસેલર્સ

૨૮૬ એ સ્ટ્રીટ, — કરબન.

(સાફ-બકાન વિનિયા સાથે)

હમયોમ આવેલ શીપમેન્ટ

ફરેક ભાતની અગરજતીએ જીની કે "મમલ રામ" એટલે જોઈ ઇન્ડીયા, અસેકાદરવાર, કુમધી રાણી, મામેલી, લતા મહેશ્વર, પાંચતી, કમ્પુ દરવાર વિગેરે. અમારા પ્રાઈસલિસ્ટ મારે જોઈ. (અમે ૬૦૦ કીલોની અનાવટની અગરજતીએ રાખીએ છીએ.)

લીલું ખાદ્ય ૬ પેલી ૨૦૦ માલ અગરજતી પેક કરી આવીશું.
લીલી હળદર શી. ૧-૦ " ઝોલર સાથે થયા મોકલવા વિનંતી છે.
અળા હળદર શી. ૧-૦ " મોટી ૭૦૦ વાજુલસલ ૧/૩ ૨૦૦

અમે નીચેની વસ્તુઓ કાપરેક્ટ પ્રપોર્ટ કરીએ છીએ. માલ સારો અને કીંમત ભાવે મળશે. અમારા પ્રાઈસ લીસ્ટ મારે લખો :

સોના ચણ, જરામ, એલચી, પેલા, મમરા, સે-ટેક સોપારી, કાચી સોપારી, કાલી સોપારી, જાળ, આમલી, કાપો, કીમ, ચમુર, રેક ભાતની દાણા, અણનો ખરો, અડનેા ખરો, પાણીવાળા નાળીયેર, વરીવારી, છા, લવીમ, સેધી, રાધ, અલગો, સુવા, કીમેચ, માણ, ધાણા ફાળ, આખા ચરનાં, નારીયેળનો છકો, રાજમરો, અલખમ, હળદળ, વિગેરે.

K. HARIBHAI & SONS
(PTY) LTD.

Direct Importers : Wholesale & Retail Merchants.
81 Victoria Street, — P.O. Box 2156 — Durban.
Telegraphic Add. "BHAISONS"

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

જણાવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલિયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૬૯ વિક્ટોરીયા, ઓસ્ટ્રેલિયા

— ના —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલને જાણીને વિચો એ ખરી ખાંચધરી છે

વધુ વિગત મારે લખો આ મળો :

૧૦૬ મેન્સરીલ રોડ, — કરબન.

બોક્સ ૪૭૧,

ટેલીગ્રામ—કેબલ "સોરાબજી"

ટેલીફોન : ૪૭૮૮૮

૪૭૪૫૩

Duty is the sublimest word in the language; you can never do more than your duty, you should never wish to do less.

—Robert E. Lee.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 6—Vol. LVII.

Friday, 13th February, 1959

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

Luthuli Says Multi-Racialism "Inescapable"

THERE was standing room only when Chief Luthuli, President General of the African National Congress, addressed the International Parliamentary Debating Society last week.

He was moving a Government motion that "the realisation of a common society is the only guarantee of peace and progress South Africa."

He said that multi-racialism an "inescapable fact" in South Africa. It was the

duty of statesmen to fight against all kinds of sectionalism. The history of mankind was the story of man's migration.

Man, by nature, likes unity, and the basic human desire was for unity. "We belong to the family of man. The great teachers and leaders worked for the unity of peoples."

Shaka and Moshelesh stood for unity. From scattered tribes, they created unity.

He stood for "one man, one vote. It was often asked: "Would this not lead to the rule of a black majority." His answer was that he stood for a democratic majority rule. Parties would not exist on racial lines.

Chief Luthuli said that he hoped to live to see the day when the South African community would evolve a common culture, and when all sections of the people stood as one.

Voortrekker Memorial

All symbols of sectionalism would go, and if he had any say, the Voortrekker Monument, which was a

symbol of sectionalism, would go.

There was no other alternative to a common society. Segregation and apartheid had been tried. They have failed.

The Opposition criticised the motion and moved an amendment that the realisation of a common society was not only impossible

and impracticable but fraught with dangerous consequences for the future peace and prosperity of South Africa.

After a lively debate, in which two visitors also took part, the motion was put to the House and declared carried by an overwhelming majority.

(Continued on page 57)

Russians Ask For 116 Visas To Ghana

Dr. Nkrumah Alarmed

THE "Stars" Paris correspondent says President de Gaulle was chairman at the first meeting of the Executive Council of the French Community. Ten African Premiers of newly independent republics that were once France's overseas territories sat at a round table with the French Prime Minister and seven French Ministers.

The Africans were received with enormous pomp. A mounted guard presented arms and a military band played.

A French Minister said "Everything has gone very well."

The secrets of of discussions have been well guarded and it is unlikely that they will be revealed in the communiqué which is expected after the concluding meeting.

The main issue is the form the new community will take. The Africans on

the whole favour loose links with Paris on the model of the Commonwealth.

They Want . . .

But the French want this ultimate body—the Executive Council—to be controlled by individual votes, which would ensure them control, as they have eight representatives plus the chairman.

The Africans want one country, one vote.

The Africans also want to be sure that new French ambassadors will not assume
(Continued on page 59)

Indian Communist Premier To Appeal To Russia

ACCORDING to a report in the "New York Herald Times," the Communist Chief Minister of Kerala State has said he will bypass Prime Minister Jawaharlal Nehru's government and appeal to Soviet Prime Minister Nikita S. Khrushchev for economic aid for his state.

Chief Minister E. M. S. Nambudiripad told reporters in Trivandrum, capital Southwest Indian state, that he will ask Mr. Khrushchev to earmark some of the Union's aid to India for use in developing Kerala. Mr. Nambudiripad is going to Moscow for the twenty-first congress of the Soviet Communist party.

OPINION

FRIDAY, 13TH FEBRUARY 1959

Two Valuable Friends Lost

BOTH the Phoenix Settlement and the cause of racial accord mourn the loss of two friends who died recently, thousands of miles from South Africa. The first was Henry S. L. Polak who recently died in England and the other, Reginald Reynolds who passed away in Australia some weeks ago.

Henry Polak

Henry Polak had very many close links with Mahatma Gandhi, the Phoenix Settlement and the journal. A chance incident in which he learnt to the Mahatma Ruskin's "Unto This Last," started a chain of events which was to alter the course of history in India and project Gandhi to the front rank of the leaders of the human race.

When, in the end, Gandhi decided to establish the Phoenix Settlement and take over "Indian Opinion" he found Mr. Polak a tower of strength at all times. For a while he stayed and worked in the Settlement and then returned to Johannesburg where he joined the Mahatma. In the end he came down to edit the paper for a period of about ten years, up to 1916.

Even after he had left South Africa he continued his interest in the Settlement and kept his contact with the Gandhi family.

The real greatness of Henry Polak lay in his evaluation of the human personality and his deep sense of loyalty to men and causes alike. Belonging to the Jewish faith he was naturally regarded as a White man entitled to all the privileges and immunities which go with a White skin in this country. He held a well-paying post on the staff of the "Transvaal Critic." But after Gandhi had discussed with him the scheme he had in mind to extend the area of racial accord in South Africa, Polak left the comforts of life in Johannesburg, resigned his job and came to live with poor, non-White settlers at Phoenix. That was more than just a declaration of solidarity—important as that was, it was an act of identification which laid solid foundations for the tradition of race conciliation which is such a welcome and remarkable feature of South African life.

In spite of the fact that the race-haters are very powerful at the moment, it remains true that they are not having things their way all the time. It fills us with gratitude to know that one of the reasons for this is that this country has an old and strong tradition of evaluating the human being as the brother of his fellowman.

Reginald Reynolds

On quite another plane, Reginald Reynolds was a champion of the rights of the human being in his own

right. Unlike Polak he lived in Great Britain. But like Polak, he also was a journalist. He did not have very close connections with the Phoenix Settlement but spent some time in India in the fight for independence.

He is more widely known for his espousal of the cause of the oppressed in Africa. He wrote extensively in the British Press tearing to pieces the hypocrisy which claims allegiance to civilised values of life while denying their benefits to the man of colour.

Always a crusader for peace and justice, he was at all times to be found in the forefront in the fight against reaction. And that often sent him behind prison bars. If he had been endowed with good health, people might have understood. But to remember that he always suffered from ill-health merely shows up the type of man that he was.

He visited this country while Mahatma Gandhi lived and after that wrote a book: "Beware of the Africanist" in which he attacked the arrogance of the race supremacist who imposes his will on his fellowmen and warned that apartheid was a clear invitation to very serious trouble.

We mourn with pained hearts the loss of these two distinguished soldiers in the fight to make ours a more decent world in which free men and women can make the best possible use of their lives. But in doing that we find consolation in the fact that the work they did will at all times stand out as living monuments to them.

And when, one day, South Africa becomes free, posterity will be grateful for that fact that she had among her friends, men like Henry Polak and Reginald Reynolds. And when the history of our times comes to be written, it will be noted as significant that both these men renounced privilege and found their place on the side of the oppressed man of colour. From this we can look forward with faith and confidence that the foundations they laid will still enable us to solve our problems and together build a great country in which no human being shall be punished for having been created with a particular skin colour.

Oxford Demonstrates Against University Apartheid

OXFORD University students staged a demonstration outside South Africa House today against the Union Government's intention to introduce Apartheid in South African universities.

The demonstration was organised by the Oxford University Labour Club and the University's Africa Society.

Students carried placards reading "Oxford students protest against Apartheid in universities," and "no segregation in South African universities."

About 30 students—men and women and including several Africans from Tanganyika and

West Africa—took part in the demonstration, but only three or four stood at the main entrance to South Africa House.

According to Mr. Paul Lewis, one of the students who was in charge of the demonstration, the police said they would not allow a demonstration within a mile of Parliament while Parliament was sitting. The students took turns to stand in front of South Africa House.

Mr. Lewis said it was "to be a demonstration." A deputation asked to see the High Commissioner, but as he was not in, it saw the secretary.—Sapa-Reuters.

Where Democracy Digs Its Own Grave

By VINOBA BHAVE

POLITICAL parties, whether in our country or outside, which subscribe to narrow ideals and loyalties, are out of date in this Age of Science. They are the remnants of an age which is fast disappearing. To-day, before our very eyes, democracy is being transformed into military dictatorship. France, Egypt, Iraq, Thailand, Pakistan and to some extent Burma, all are heading towards the same fate.

In these fast moving times it is difficult to foresee what shape things may take ultimately. Very often it happens that things which appear contradictory to each other come closer and ultimately get transformed into the other. We have seen how easily Communism turns itself into State Capitalism. A thing which comes into existence as a reaction to some other thing does not take much time to assume the character of the original. Hence just as Communism comes closer to Capitalism, so also democracy to militarism, because in democracy also seeks to achieve the welfare of the people through a centralized government. Let us examine this a little more closely.

Surrender

Today we do not say to the people that they themselves have to strive for their own welfare. Instead, we say to them "elect such and such person as your representative and he will do all that is necessary for your welfare". Consequently, a 'Welfare State' is formed and a great deal of power and initiative is concentrated into the hands of the government. In these days instead of surrendering ourselves to God, we surrender to the State. People are taught to look towards the State for every little thing. All this is being done in the name of democracy. Everyone says that you vote out party to power and we will do all the rest. People thus elect their representatives but when the latter are unable to fulfil their promises, people become dissatisfied. In addition, people have also to undergo a lot of harassment due to the mass of rules and regulations, and laws necessary in a centralized system.

Under these circumstances it becomes very easy for the army to step in and take power into own hands on the promise of relieving the distress of the people. I am not discussing here whether this will happen in India or not. India is after all a small part of the world. I am talking at present of the whole human community. I repeat that where a great deal of power is concentrated in the name of welfare of the people and an army is maintained for its protection, democracy digs its own grave by its

own hands. Whether it is a capitalist government or communist, whether it is fascist or democratic, or so called Gandhian, today the aspiration behind every government is the Army. If that is so, all these belong to the same category even though they appear in different garbs. If we demand for protection and for maintaining the integrity of the country on the army, naturally we must equip it with the most modern arms. We have then to encourage heavy industries for manufacturing such weapons and other requirements of the army. Hence, once we accept the army as inevitable, we have have to see our whole economy to it.

Dependence

Whether in India or in any other country if the people are taught to depend on government for everything, then, whatever the nature of the Government, the situation is potentially dangerous. In its political evolution the human race has rejected monarchy because under monarchy the people become de-

pendent, although they may feel happy in the reign of a benevolent monarch. We should have sense enough to understand that if the people become so much dependent under the rule of a Prime Minister in a democracy as in monarchy, there is not much to choose between the two.

It is no use saying that in a democracy people have the right and the opportunity to change the government every few years. A little serious thought will show how hollow is this contention. Four or five years is not a small period in those days when scientific advancement has changed all the old values of time and space. What one government does today in the five years of its tenure very often binds the successive governments also, and cannot be undone or left unfinished by them.

Modern governments are no omnipotent as God. Such vast power of such great variety is concentrated into their hands that it paralyses the initiative of the people and leaves them helpless. The centralized governments have then to depend on the force of arms for maintaining and carrying out their authority. Under any circumstances this is a dangerous state of affairs and calls for serious consideration from all those who believe in democracy.—From "Shodhan."

S. A. Statesmen And Broken Pledges

"CIVIL RIGHTS" is the organ of the Civil Rights League. In its February issue it comments thus on the proceedings of the Cape Town conference of the South African Institute of Race Relations:—

We are grateful for the courage and honesty of Dr. Ben Morris and his appeal to "every responsible Christian" to investigate the effects of the Group Areas Act on the Indian community in Pretoria and elsewhere. In an article in *Die Kerkbode* he says: "During the past few months I have attempted to see the matter from all angles, but I can come to only one conclusion: On the grounds of common humanity, without even talking of Christian ethics based on love of God and love of fellow men, the proposals as they affect many urban and country areas are altogether unacceptable....the proposals like those which for example affect a city like Pretoria—and not only Pretoria—cannot in my opinion be defended on Christian grounds (and)....may not be accepted thus

by the Christian Church. After months of investigation I believe that the present proposals will mean for a very large number of Indians—to whom many other avenues are closed—great losses, and even poverty and even starvation. Does the Christian Church remain silent in the face of something like this? Put yourself in the place of this group."

During the discussion on group areas at the recent Race Relations Council meeting ex Justice Richard Feetham quoted an assurance given by General Smuts (then Minister of the Interior) to Mahatma Gandhi in 1914: "It always has been and will continue to be the Minister's policy to see that laws are administered with due regard to vested rights...otherwise there could be no security for anyone."

The Council was informed by Miss Muriel Herrell that representatives of the Group Areas Board had told Pretoria churchmen that it was clear that the Indians had too large a share of trade, and that they would submit to some curtailment of their trade in the interests of some other groups, mostly non-White—thus openly admitting "a fact that has long been evident that in practice the Government is going far beyond the aims of the Act as expressed in its long title. It is using the machinery of the Act, not only to rearrange the residential areas of the various racial groups, but also to control their occupational distribution."

Miss Herrell concluded by saying: "The way in which this legislation is being implemented is quite indefensible. In practically every town of the Union the White group is being left undisturbed, while the non-White groups are being called upon to make disastrous sacrifices. One is tempted to think of the grievous resentment, bitterness and, indeed, hatred that is being engendered."

No wonder the Institute again condemned "the spirit, intent and application" of the Group Areas Act.

The editor of *"Die Kerkbode"* described Professor Morris's interpretation of the situation as "very one-sided", and expressed a desire to "hear the other side also." Is there another side?

Death Of Dr. Malan

DR. DANIEL FRANCOIS MALAN, who was Prime Minister of the Union of South Africa from 1948 to 1954, died peacefully in his sleep at his home, Morwag, at 7.20 a.m. on Saturday, February 7. Members of his family were present. Dr. Malan was in his 85th year.

Dr. Malan became ill towards the end of last year and recovered but on Friday afternoon he had a relapse. He became gravely ill, suffering a stroke at his home.

*****
DRY RED CHILLIES
Try Our Special "Mixgrade"
No. 1 Dry Red Chillies at
49½ per bag of 33 lbs Gross
Weight F.O.B. Brix
CASH WITH ORDER
(For samples, postage and
packing 1/-)
MAARMANS (Pty) Ltd.
Box 16, Phone 118,
BRITS, Transvaal,
*****

N.I.C. Condemns Abolition Of African Representation

IN April last year when the Nationalists were returned to power we predicted that there would be an annihilation of the existing parliamentary rights of the non-white peoples. The announcement by the Minister of Bantu Administration Mr. De Wet Nel that legislation would be introduced at this session of Parliament to remove the existing African representatives amply justifies our prediction," says a statement issued by the Natal Indian Congress.

The Congress statement continues: "The whole move is contrary to all democratic concepts and must receive our very strong condemnation even though the nature of the existing representation limited to the communal roll is in itself the very negation of democracy. But the removal will now leave the African people completely without any direct representation in Parliament."

"If in this manner," the statement continued, "white supremacy is to be deliberately entrenched for all time and no means are allowed to non-whites to express themselves politically on a parity with the whites then it is not unreasonable to expect disastrous consequences follow."

Shocking

"Strangely enough, the statement added "white conscience has not been sufficiently aroused to voice itself against the tyranny that is being steadily imposed on the bulk of the South African population "This is shocking particularly in view of the recent incidents in the Belgian Congo where no sooner had the rioting ceased the Colonial government announced that equal votes would be given to all and that the Congolese would be granted independent status."

"The Natal Indian Congress reiterates its opposition to all forms of minority rule. We will work unceasingly for a truly non-racial democracy in which

all peoples irrespective of race, colour or creed will have a full and free voice in government."

"We warn that the time has

arrived for Nationalists to realize that white supremacist policy cannot be perpetuated for ever. At some stage there must come an end to it."

Liberals To Publish Accra Report

THE National Executive Committee of the Liberal Party of South Africa met in Durban on the 17th and 18th of January.

It considered a report presented by Mr. Jordan Ngubane, the leader of the Party's delegation to the All-African People's Conference held at Accra, Ghana, in December. In view of the great significance for South Africa of the views expressed and decisions taken at the Conference and the clear divergence between official South African policies and those being followed in the emerging states of Africa, the Committee decided to publish Mr. Ngubane's report immediately.

Congress

It was decided that the National Congress of the Party would be held in Johannesburg from the 3rd to the 5th of

April this year and that this Congress would devote most of its time to planning ways and means of breaking down the Apartheid front in South Africa.

The situation arising out of the decision to abolish African Representation was considered. Although the Committee felt that this form of representation was totally inadequate, the Party was shocked at the callous disregard of the rights of Africans shown by the Government. The Liberal Party would like to bring to the notice of South Africa that there is now to be no voice raised in Parliament against Apartheid.

The proposed ban on 'mixed social gatherings' in Johannesburg was strongly condemned as it is a direct threat to the individual's right to entertain whom he pleases in his own home.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY

CONSULT US FOR

EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610,
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

Nkrumah Says S.A. Delegates To Accra Conference Were Hopeful

IN the Press conference he held in New Delhi before the conclusion of his visit to New Delhi Dr. Kwame Nkrumah, Prime Minister of Ghana said that he saw no incompatibility between his country being a member of the Commonwealth along with Britain and South Africa and Ghana's advocacy of the liberation of all African colonies and end of racialism.

He said the Commonwealth was an association of free countries having their own internal and external policies. They met together and discussed problems. "If Britain still holds colonies in Africa, I think we have made it clear that it should not be so," he added.

Dr. Nkrumah was addressing a Press conference during which he replied to a large number of questions on conditions facing free African countries and aspirations of the people of the African continent. He recalled that the recent conference of representatives of African territories held at Accra had decided *inter alia* to "work actively for a final assault on colonialism and imperialism in Africa and for the ultimate achievement of a union of Commonwealth of African States."

No Bar

He said that in such a Commonwealth, there could be no bar to inclusion of Arab States in North Africa as they were part of the African continent.

Asked to amplify his statement on "assault on colonialism," Dr. Nkrumah said that the Accra conference had voted in favour of non-violent non-cooperation for achieving political freedom. At the same time such country would have to determine its own course of action depending on local circumstances.

A correspondent asked whether his earlier proclamation about Ghana being a spring-board for the liberation of Africa would be consistent with its international obligations as a sovereign country. Dr. Nkrumah said, "We have made it clear to the whole world that our own independence is meaningless unless it is linked with the liberation of other African countries. It is not a question of trying to start subversive activities or movements against anybody. All that we ask for is that in Africa the majority should form the basis of government. If you preach democracy elsewhere, why don't you do it in Africa too?"

Asia And Africa

"Whatever may be the re-arrangement of African countries, there should be goodwill, sympathy and friendship between African and Asian countries. I think we have made that plain and clear. In all these matters there is no conflict. In fact as far as I know there is real understanding."

Indo-Ghana Relations

Of his talks with Prime Minister Nehru, Dr. Nkrumah said "I am trying to learn much from him with all his experience in solving problems."

Asked if the question of economic aid to Ghana by India had come up for discussion, he said "We have not talked about it yet," but added that India was already helping Ghana by providing engineers, doctors, administrators etc. He was very impressed by the growth of small industries in India. He made a special reference to the widespread use of scooters and thought that they would be very useful in Ghana too. He proposed to introduce them in his country as they would increase the mobility of civil servants and their families.

Other points made by Dr. Nkrumah were: Foreign policy. As a young nation, Ghana did not want to be involved in other people's troubles. "It is to our advantage to be the friend of all and the enemy of none. That does not mean on basic issues there should be any suspension of judgement. If we do that we will not do justice to ourselves."

Internal troubles in Ghana. "I hope we shall be able to know in the next few months whether they are of indigenous origin or influenced from abroad."

South African Delegates

When a correspondent reminded him that the opposition leaders recently detained were demanding an open trial, he said: "I hope they will get it."

South African racialism; South African delegates who attended the Accra conference

were optimistic about the outcome of their struggle against racialism.

Speaking at a civic reception in the honour of the Prime Minister of Ghana, Mr. Nehru said that one of the most remarkable features of the present age was that Africa, which had been subjected to degradation and misery by one or the other of European nations in the past, was at last stirring and on the march. With the independence of Ghana a wave of irresistible faith in the emergence of a suppressed people had passed over the whole continent. Dr. Nkrumah symbolized that spirit of resurgent Africa.

During the last century, Mr. Nehru said, European nations overran Africa and parcelled out the entire continent among themselves. Now that the people of Africa had started realising how they had been treated, it was obvious that the old order could no longer continue to exist. The British Government deserved to be praised for acquiescence to this change (in granting freedom to Ghana). But elsewhere there was a tendency on the part of those in power to go on suppressing the African people. A practice of racial discrimination was an altogether intolerable example of this.

Africa

Everybody concerned realised that the African people could no longer be kept in serfdom. Those who turned a blind eye to that eventual certainty were serving neither themselves nor others. India was very happy that relations between herself and African countries like Ghana

were cordial and were becoming more so with time.

Dr. Nkrumah in his address pointed out that Ghana and India believed firmly in the right of all nations to manage their affairs without let or hindrance. He said that in the post-independence period, Ghana was called upon to tackle a problem that India did not face. In India, he said, the British had realised long ago that one day they would have to quit. Indianisation of administration and services had on a result gone ahead to an appreciable extent. In Ghana, they were not so minded. They did not think they would ever quit. Indeed, a section of the British Press had not even to this day got over the shock of Ghana becoming free. The result of this attitude was that when the British left, Ghana had to start from scratch in its services. The people of Ghana, Dr. Nkrumah observed, greatly valued the friendship and support of the Indian people.

No Guarantee From South Korea

SOUTH KOREA announced on Monday that it could not guarantee "free passage" in ships carrying Korean repatriates by Japan to Communist North Korea.

A Korean mission spokesman said that South Korean Minister Yiu Tai had informed Mr. Renzo Sawada, Japanese chief delegate to the Korea-Japan Normalisation Talks, of this at meeting at the Foreign Ministry.

The Japanese Foreign Minister Mr. Fujiyama, has announced that Japan intends starting the repatriation of about 100,000 Koreans who have expressed a desire to go to North Korea. Full Cabinet approval is expected some time this week.—Sapa-A.P.

Cable & Tel. Add. HARGVAN

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.B. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN,

London Letter

(from Our Own Correspondent)

2nd February, 1959.

Trial Of Kenyatta Witness

PROCEEDING at the moment in a Nairobi court is the trial of Rowan Mocheria, a prosecution witness in the trial of Jomo Kenyatta who was sentenced to seven years' imprisonment for association with Mau Mau. Mocheria claimed in an affidavit he swore in words the end of last year that the information he gave against Kenyatta was false, he having given it on the promise of an education in England and a job by the Kenya Government. He is being tried on the charge that the affidavit was a false one. The case is still proceeding and on *sub judice*. To date a number of witnesses have been called by the Crown, and questioned by Mr. D. N. Pritt Q.C., who is representing Mocheria. The general testimony of these witnesses is to the effect that Mocheria was not bribed to give evidence against Kenyatta, though one witness, Senior Superintendent Ian Henderson of the Kenya Special Branch admits that he was not very convinced by Mocheria when he interviewed the latter in 1952. This raises an interesting question even if it is true that Mocheria is a rogue, and his motive for declaring that he swore false evidence under pressure in 1952 is spite against the Government of Kenya and a desire for publicity, this ought equally to throw doubts on that evidence. His desire to give evidence in 1952 might have been in such publicity and gain personal financial advantage. If so there would be at least some doubt about the justice of the court's finding in Kenyatta's case. More than ever it begins to look as if an independent enquiry into this matter is looked for. The Kenya Government recently said it could not see sufficient ground for instituting an enquiry: if the present trial seems to create such ground then it will be up to all who can bring influence to bear on the Kenya Government to see what they can do to ensure that such an enquiry takes place.

Troubles Around Royal Visit

The affairs of East Africa seem to be going from bad to worse, and the prevailing an-

xiety is affecting the imminent visit of the Queen Mother to Kenya. She is due in Nairobi on February 5th for a three-week visit to Kenya and Uganda. On January 16th African public meetings were banned in Kenya until after the Queen Mother's visit. The excuse given is that African meetings are unruly; and that there are not enough police to supervise both the Royal visit and African meetings. The ban has the unfortunate, even deplorable, effect of preventing many of the African elected representatives in the Legislative Council from addressing gatherings of their constituents. This, of course, is a particularly regrettable disadvantage in a country where so many are illiterate and therefore unable to read the newspapers—the public assembly is of vital political importance. The African elected members are in some boycotting the Queen Mother's visit, though a telegram has been sent to her saying that participation by Africans in the tour would not be taken as a sign of disloyalty or disaffection. Mr. Ronald Ngila the secretary said: "If the Queen Mother does not find a warm welcome from Africans in Kenya, we hope she will understand that it is because of the prevailing situation."

Congo Still Disturbed

Since the riots at the beginning of the month Leopoldville seems to have remained in a state of nerves. On January 14th the Belgian Government made its awaited statement of policy with regard to the Congo, and though stressing the need for patience made its first over promise of ultimate independence for the colony. There is little doubt that the riots in which 71 people lost their lives and over 200 were injured served as an ugly goad to making the Belgian Government, whose impatience over its colonial policy has been no cottage for years, realise that it has to see in the second half of the twentieth century and not the first. There is no room for patience these days; what men everywhere demand is fraternity. The impatience of the Congo people has been shown again in many riots which have

occurred sporadically throughout January. At Matadi, in the Lower Congo, several thousand Africans clashed with the police and closed public buildings on January 25th. These disturbances followed discussions in the town between African leaders and Belgian officials on the proposed reforms for the Congo. Following a false rumour that an African child had been killed by a White, Africans in Leopoldville rioted again on January 27th. In the Dendale African township at Leopoldville the atmosphere has been disturbed and there has been sporadic rioting throughout the month. No one can but deplore the violence which has been employed, but the explosion of people who have been denied freedom is understandable. If over haste were needed to avoid a deterioration of a situation it

is needed in the Belgian Congo. This serves to make a complaint of three Brussels lawyers issued on January 20th a most disturbing one. They allege, that, having been asked to go to Leopoldville to defend three of the African leaders arrested in connection with the earlier riots, an invitation which came from the accused's wives, they were obstructed by the Leopoldville authorities from meeting their clients in private. The authorities said they were not needed as local men had been invited to conduct the defence. If this accusation against the authorities is true—and at the moment I have no means of ascertaining whether it is or not—then it augurs ill for the future of the colony. If authorities will hold justice so lightly they will sow demoralisation and reap a whirlwind.

"India A Great Source Of Strength To Commonwealth"

THE "Spectator" of London in an editorial captioned "India's Progress described India as 'a great upholder of parliamentary democracy in the East.'"

It said: "India's nine years as a Republic have revealed no inconsistency between her preference for this type of constitution and the Commonwealth link. Indeed she has been a source of continued strength to the Commonwealth and good advertisement for the Commonwealth ideal of partnership between free nations in the modern world."

"More fundamentally still India remains a great upholder of parliamentary democracy in the East. The fate of the whole democratic idea perhaps depends very largely on her, for it now seems all too likely that forms of government evolved by us won't survive unless they prove capable of application in places remote from their source."

"India's whole modern development is essentially the development of a free nation, the self-transformation of a great human society. In all developments within a free society, it is common to find the bulk of publicity given to defects and abuses. It happens here. It happens in America. There is a danger that frequent reference to India's problems will blind people to her tremendous positive achievements. Most of this criticism comes from within and it is a spur to progress."

"Frequent and anxious comparisons are made with Communist China where the rate of obvious progress is greater. The solution of economic problems never seems to wait on disentanglement of social knots for a Communist regime, which cuts the knots instead of disentangling them. It is perhaps the quickest course, because in satisfying the most pressing wants of human beings, it ignores all others. India's chosen path must be slower because it considers human beings. It gives them real consideration instead of the sham consideration accorded by Communist regimes."

"Of course there are gaps and inadequacies and failures, but the strength of the intention cannot be mistaken. It runs all through Indian society. It is particularly noticeable in the young who 'unapologetically' criticize shortcomings. From such dissatisfaction will come the force to implement new Five Year Plans and gradually it will adjust Indian society to economically sound methods. The deep strength of India is in respect for human beings, which Communist societies lack."

Apartheid Pattern Begins To Take Form

ZULULAND and its rich environs—already the focal point of conflicting national planning—will become the test case of "the new apartheid in South Africa," says the political correspondent of the "Daily News".

Under the scheme announced in Parliament, Natal, as the province most involved, faces three possibilities.

The first is that Natal will become a checker-board of inter-twined states, with a provincial council administering the White areas and a Government Zulu ethnic authority controlling the Black. (The Indians are not considered in the plans so far announced, but they will probably form a similar pattern of group areas around the towns.)

This "political apartheid" is the most likely scheme for the foreseeable future, according to information at Parliament and from Pretoria.

The second fate would be for Zululand to become the geographical home of Zulu Swazi ethnic group—"total territorial apartheid" dividing Natal into a White province and a Black State which will ultimately be independent.

This is the least likely result, but appears to be the final hope of the Prime Minister, Dr. H. F. Verwoerd, and the Minister of Bantu Administration and Development, Mr. M. D. C. de Wet Nel.

The third Government solution would be one falling between the other two.

This means consolidating African reserves and exchanging White land for Black territory until the checker-board resolves into a big White area (the coast, Midlands and northern districts) controlling other isolated areas (such as Pongola) and a big African area (centred round Nongoma) controlling isolated areas south of Durban and in the Drakensberg.

After one or other of the schemes has been accepted, the huge African population in the cities still has to be accommodated under a system of "ethnic rule from home" not yet fully explained.

Another problem is that in Zululand there is already conflicting interest between the vast tracts of African territory and Crown land ready for development on the one hand, and the European State aided settlements, natural resources and possible railway and new harbour ready for development on the other.

Under apartheid there can be no common interest in these potentialities.

is in bad repair, and the present tenant cannot be evicted, the trust has decided to dispose of it.

In his letter, Mr. Mathai says that for a long time he served Mr. Nehru in an honorary capacity and has only lately been receiving a salary from the Government. He confirms that he has two insurance annuity poli-

cies for which the annual premiums total about £1,400. His net income from salary and investments is £2,100; he explains that he spent little on himself, being a bachelor and living in the Prime Minister's house.

The Communist allegations he sees as politically inspired: "an indirect attack" on Mr. Nehru and his Government.

Luthuli Says Multi-Racialism "Inescapable"

(Continued from last week)

One of Durban's new doctors, Dr. M. F. Essack, was admitted as a member and allotted the Constituency of Edenvale.

Guest Speakers

The Deputy-Speaker announced that already a number of prominent guest speakers had been booked to address future meetings. Among them were Messrs. Jordan K. Ngubane, J. N. Singh, W. Ragul and B. A. Naidoo. Professor Hansi Pollak of the Institute of Race Relations had also accepted an invitation to address International Parliament.

Debate On Accra Conference

The next meeting of International Parliament will be held on Wednesday, February 19. Mr. Jordan K. Ngubane will move that "This House welcomes the economic boycott proposals of the Accra Conference."

Mr. Ngubane attended the Conference on behalf of the Liberal Party, and he will probably have some first hand information about the Conference.

Subtle Communist Attack On Nehru

THE New Delhi correspondent of the "Manchester Guardian" has reported that Mr. M. O. Mathai, Mr. Nehru's former private secretary, has issued a statement on his financial affairs in reply to attacks on his integrity by a Communist newspaper.

The newspaper "New Age" reported that Mr. Mathai had formed a public trust in the name of his mother, Cheebamma, a comparatively unknown person. It alleged that prominent industrialists had contributed to this trust, whose funds now stood at more than £150,000; that he had purchased insurance annuities, guaranteeing him a substantial income, for which he paid a very high premium normally beyond the capacity of a person in his position; and that the trust had been given a house in New Delhi practically for a song. The reply comes in the form of letters

to Mr. Nehru from Mathai and Rajkumari Amrit Kaur, former Minister of Health, who is chairman of the Cheebamma Trust (the third trustee is the Governor of West Bengal).

Mrs. Rajkumari says the trust was founded a few years ago, with money placed at her disposal by friends. Its object is to grant scholarships, give financial help to hospitals, institutions for the welfare of women and children and voluntary social workers, and promote books of historical and educational value. It was given Mathai's mother's name as a symbol of Indian womanhood. The funds now stand at only roughly £82,000, and so far only £20,000 has been spent.

As for the alleged donation of house property, she says its value was £3,500, while expenses connected with the purchase came to £6,500. Moreover, since it

Latest Shipment

All kinds of incense sticks: Three Roses, Gateway of India, Asokadhurbar, Soogandhi Rani, Chamili, Lata Mangashkar, Vasanti, etc.. Write for our pricelist. (We only keep Indian manufactured incense sticks.)

Green ginger 75¢, per lb.	•	We pack our goods well
Green tumeric 1s. per lb.	•	before sailing.
Amba-Muldh 1s. per lb.	•	
Garlics with big stems	•	We sell by C.O.D.
1s per lb.	•	

We import the following articles directly:
Scented Botal Nuts, Fawa, Mamra, Roasted Gram, and Many Household Goods
Our stuff is good and obtainable at low prices
Write for our price list:

K. HARIBHAI & SONS
(PTY.) LTD.

Direct Importers: Wholesale & Retail Merchants
81 Victoria Street,—P.O. Box 2156—Durban.
Telegraphic Add.: "BHAI SONS"

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)

ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

Just Arrived

Famous Religious Gujarati Books

Maha Bharat	2	5	0
Thulasa Krit Ramayana 2 Vol	3	10	0
Yalmik Ramayana 2 Vol.	4	10	0
Gita in Gujarati Explained		5	5
Gita Path Ratna Boshan		10	6
Manikavatsa		19	0
New Cooking Book Path Vigan			
Over 500 Pages, fully illustrated	1	12	6
Ambika Hagar, 2 Volumes	1	8	6
Dampate na Viraka Sexual Book	1	5	0
Dampate na Books, Sexual Book	1	5	0
Dampate na Boshan, Sexual Book	1	5	0
Kak Shatra	1	12	0
Chandi Path		5	0
Vivash Vaol	1	5	0
Bagath Jalaram, na Khatia	2	15	0
Jalaram na Amar Path Khatia	1	7	8
Gujarati Tomber, Gujarati Letter Writer		10/6 each	
Daily Prayer Book, Sal Bawar, Adika, Maseba Khatia.			
Parsothan Mass na Khatia, Bhel Gitya Narian Khatia,			
Jalaram Bapa Khatia Arthia Sangra, and many other			
Song Books at 2/6 each.			

ALL ABOVE ARE NOW ON FOR SALE.

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

Gramophone Records

MADE IN INDIA — AT HALF PRICE

4/6 EACH OR TWO FOR 9/6

Selected single numbers available from latest films.

Also Urdu Quawals; Hindi. Religious, Ramayan, Arthi,
Bhajan and Drama Sets.

Latest Gujarati Records: Only at 3/ each or two for 5/.

Available in Bhajan, Arthi, Garba and Comic Numbers.

MAIL ORDERS ACCEPTED — FREE PACKING
SELLING FAST.

Write for detail specification, gladly supplied on application.

NATIONAL RECORDS.

18 Ajmeri Arcade, off Gray Street,
DURBAN. — Phone: 25628.

Phone 835-6786

P. O. Box 1540.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

Are You a subscriber of
"OPINION"
If not, Why not?

"Times" Representative Refused Admission To Communist China

THE "Times of India", a leading nationally circulated daily, stated yesterday that one of its correspondents had been denied admission to Communist China "on grounds that must surely be unparalleled in the history of Government's press relations."

The paper reported that the Chinese Communists said they would not grant a visa to the correspondent because the views of the "Times of India" writer "do not coincide with those of the Government of India or of the Peking regime and that the proposed visit would not promote Sino-Indian friendship."

"The inference is," the paper added, "that no Indian correspondent however otherwise qualified as a trained reporter, is eligible for entry into Communist China if, what are assumed to be his political views, are unacceptable to the Chinese authorities or do not, in their opinion, conform to New Delhi's policy. The reference to 'views' possibly reflects Peking's objection to our correspondent's coverage of the Quemoy crisis which suggests that any visit to Formosa disqualifies an Indian newspaperman from subsequently seeking entry to the Chinese mainland."

"There are extraordinary prohibitions quite contrary to normal international practice," adds the "Times of India." "Among other things they confirm the suspicion that only those newsmen willing to use the usual ruses on the Mao Tse Tung regime are giving the privilege of visiting the Chinese mainland."

No objective appraisal of what was happening to 600 million Chinese people on the mainland was possible under these conditions, says the paper.

Describing this discrimination as astounding, the "Times of India" points out that the Communist regime's New China News Agency has a three-man bureau in India and is given complete freedom throughout the country.

"Peking's conditions are the equivalent of a ban on all newsmen except those ideologically subservient to the Communist cause," adds the paper. "Clearly Chinese Communist ideas about the role of the 'fourth estate' (journalism) are somewhat peculiar and having nothing in common with what is generally accepted in the Free World. Panchsheel (the principle of co-

existence) has amount to very little if it is not based on a courageous and open exchange of information without fear or favour."

Russians Ask For 116 Visas To Ghana

(Continued from front page)

the powers previously held by high commissioners.

Officially the French Government was not informed of the formation of Mali (Senegal, the French Sudan, Dahomey and Upper Volta).

The prospect of a Black African empire is not popular in Paris, largely because Gambia, which after General de Gaulle's September referendum chose complete independence, is being run much on the lines of the people's democracies behind the Iron Curtain with efficient secret police.

So far Guinea has made no trade or cultural agreement with Russia, but it is believed in Paris that this is due to the influence of Ghana's Prime Minister, Dr. Nkrumah, who is alarmed by the fact that the Russians have asked for 116 visas for their embassy in Ghana and six for the china factory they are to build there.

This information was passed on to the African premiere by the French Finance Minister, Mr. Pinay, in the hope that they would see light and take what material benefits France offers even if they are small on paper in comparison with Soviet promises.

The French way will win their point at this meeting—but the new community, in the words of an experienced observer in Paris, is "going to be tough to hold together."

Pay Scales For Paramount Chiefs

Mr. de Wet Nel said in Parliament recently that there were four paramount chiefs—Cyprian Bhehuzulu, Botha Sigcau, Victor Poto and Sabata Mliza.

Their salaries are £1,250, £900, £600 and £900 a year respectively.

Their salaries are fixed by Mr. de Wet Nel in consultation with the treasury, and are related to their traditional status and responsibilities, the number of their dependents and the salaries paid to their predecessors by the old colonial governments by treaty.

World Newsreel . . .

India Exports Birds

MORE than 20,000 birds are exported every year from India to Europe. Among them are Indian, Robins, Rose Finches, rose-ringed Parakeets, Hornbills, Blue Jays and Talking Myiarchs.

The cost ranges from a rupee to 400 rupees (from three shillings to £30). The Hornbill is the most expensive and ordinary Finches are the cheapest. The popular tiny Rose Finch, however, can fetch as much as 200 Rupees (£15).

The birds are trapped mostly in the northern plains of India and the foothills of the Himalayas. Some are bred on local farms. About five per cent die during the trapping and another five per cent on the air journey to Europe. The air fare for a small bird from India to Europe is about fourpence.

For bigger birds the charge is about 15. 6d.

The birds go mainly to Belgium, Holland, Britain and Germany. Some are later re-exported to the United States.

In Europe many of the birds are set free to decorate city parks or are sent to zoos. Myiarchs and parrots are particularly popular in Germany. Red Finches in Belgium, Blue Jays and Robins in Holland and Shamans and White-Eyes in Britain.

Blind Society Collects £900

The annual Street Collection of the Natal Indian Blind Society for Durban which was held on Saturday, 24th January, 1959, resulted in an amount of £955 being collected. The Society takes this opportunity of extending its sincere thanks to all those who assisted in the collection. A special word of thanks is due to the general public for the generous response to the Society's appeal.

Accra In Drought Crisis

The city of Accra, which has been in the grip of severe drought for the past two and a half months, is to receive an emergency water supply from the Volta River 35 miles away.

A fifth of the present daily restriction consumption of 2,000,000 gallons—400,000—will be piped through.

Immediately after his return from a 20-day visit to Nigeria, the Prime Minister, Dr. Kwame Nkrumah, held a two-day meeting to discuss the drought crisis—the worst for many years

—which is expected to continue till mid-March.

A committee under the Minister of Works, Mr. E. E. Denah, was set up to deal with the emergency.

Accra normally takes its water from the river Denam, but the reservoir there are down to 15 million gallons, and no rain in forecast.

Japanese Ship To Help Trapped Belgians

TOKYO, Friday.

JAPAN today offered to send its Antarctic expedition icebreaker *Isorokawa*, of 2,300 tons, to the assistance of the Belgian-chartered Norwegian ship *Pola*, trapped in ice for the past 30 days.

A coast guard official conveyed the offer to first Secretary, Mr. Pierre van Cappellen in a call on the Belgian Embassy.

He first conferred with United States Embassy officials to ascertain the position of the powerful U.S. Navy icebreaker *Glacier* which is racing around Antarctica to break the *Pola* out of icy prison. He was reportedly told the glacier would not be able to reach the ship before February 20.

The Japanese ship, on the other hand, could get there in 40 hours if there was a request from the Belgian Government, the coast guard official told Mr. van Cappellen.—gpa

You can command £900 a year, with guaranteed income!

The School of Accountancy, backed by 40 years successful educational service, will place you in Accountancy, Costing, Secretariatship, Banking, Insurance, Municipal Service and Banking. Write today for free book "The Money Way to Success". Accommodation House, 124, Fife Street, P.O. Box 4282, Johannesburg, or at 8th Floor, Maitland House, 12, Field Street, P.O. Box 1265, Durban. Phone 24061.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Saw of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Correspondence: 17 Barkly Arcade, 38 Market Street, Corner Diagonal & Market Sts. Johannesburg. Phone 23 1654

Books For Sale

Sixty Years After (Nalson)	1	0
Selected Letters of Gandhiji	1	0
Public Finance	2	0
Eminent Americans	7	0
Bapu's Letters To Ashwin Mehta	1	0
—By K. K. Kulkarni	2	0
Gandhi Techniques in the Modern World		
—By Pyarelal	1	0
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2	0
Why Prohibition—J. C. Kumarappa	1	0
My Dear Child—Gandhiji	1	0
My Religion—Gandhiji	1	0
Story Of The Bible—S. K. George	1	0
Hindu Dharma	10	0
Key to Health—Gandhi	1	0
At the Feet of Bapu—Chandrasekhar	1	0
A Preparation For Science—R. B. Gregg	2	0
Bapu My Mother—Mangabhai	1	0
Nature Cure	2	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	1	0
Gleanings—Mim	1	0
Selections from Gandhiji—N. Bose	10	0
Bhoodan Yojna	1	0

Obtainable From:

"Indian Opinion"
P. Bag, Durban, Natal.

Newly Arrived 'Jaico' Books

KASHMIR PRINCESS	25	0
One Thousand Nights On A Bed Of Stones	4	0
The Unmarried Widow	4	0
The Spell Of Aphrodite	4	0
Some Inner Fury	4	0
Stories From Bengal	4	0
Chitrakatha	4	0
The Ten Princess	4	0
War And Peace	4	0
The Living Thoughts Of Voltaire	4	0
The Living Thoughts Of Karl Marx	4	0
The Living Thoughts Of Confucius	4	0
Somdeva's Katha Sarit sagara	4	0
Tales From Kalidasa	4	0
The Whirlwind	4	0
The Voice Of God And Other Stories	4	0
Kadambari	4	0
Keeping Fit	4	0
The Miracle Of Milk	4	0
Siddhartha, Man Of Peace	4	0
Gautama, The Buddha	4	0
Nectar In Sieve	4	0
Somadeva's Vetala Panchavinsati	4	0

(Postage 6d. Extra)

Obtainable From:

INDIAN OPINION,
P. Bag, Durban.

BOOKS FOR SALE

THE DELIVERANCE (A picture of the pulsating life of the joint family)	4	0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings on the subject)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	16	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1934-54)	1	0
A PROPHECY OF THE PEOPLE	1	0
—T. L. Vaswani	1	0
KRISHNA STORIES	7	0
—T. L. Vaswani	7	0
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Mashruwala	2	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA		
Peace And Power—Stanley Powell	0	0
AMONG THE GREAT (Conversations with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Anubhindo)—Dhish Kumar Roy	23	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT		
—An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
WHY CHITTS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	0
FAMOUS PARSIS	1	0
INDIAN CHRISTIANS		
—G. A. Nalson	7	0
SEVEN MONTHS WITH GANDHI		
—Kishinadas	12	0
A BRIGHT STRUGGLE		
—Mahadev Desai	2	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR		
Vol. 1.—M. K. Gandhi	16	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR		
Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
FROM YERAVDA MANDIR		
—M. K. Gandhi	1	0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	6	0
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	0
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	4	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	20	0

Obtainable from:

"Indian Opinion,"
P. Bag, Durban, Natal.

★
વિચાર એ પ્રતિવેદનો જોરમાં
છે. વિચારને આંતરિક કરવા
એ આત્માનો ફળદાર છે.
વિચારો સાત કરવાઃ ક્યાન કરવું
એ વિચારનું મોહકારી વત છે.
—કેવાઓ લખે

સાઉથ આફ્રિકાના પ્રતિનિધિઓ આશ્ચર્ય પામી છે

—ડૉ. નરસિંહ.

ધા નાના વડા પ્રધાન ડૉ. નરસિંહ કોઈ ઇરાદા તે પહેલાં પ્રેસ પરીપત્રની કાગિ તેઓએ કેટલોક ખુલાસો કર્યો હતો કે, “સાઉથ આફ્રિકા, બ્રિટન તથા બીજા દેશો સાથે ધાના કામન વેલ્થમાં રહે તેનાથી આફ્રિકા ખંડની સ્વાતંત્ર અને જાતીયોદ્ધની લડતમાં કાંઈ જ કરક નથી પડતો એમ હું માનું છું.”

“કોમનવેલ્થ એક સ્વતંત્ર રાષ્ટ્રી આફ્રિકાના બીજા દેશો પરત્વે ન હોય છે કે જેમાં પ્રવેશ દેશોને પોતાની આંતરિક અને પરદેશ નીતી હેતુ છે, અને તેઓ ભેગા થઈ સલાહ ઉપર ચર્ચા કરે છે. “બ્રિટન એ કલ પલ સંસ્થાનો પોતાને હસ્તક રાખે તો તેમ ન કરવા બંને તેને આખર કરી જ છે.”

“કમલ્લા આફ્રિકા ખંડની આકરામાં ભરાયલી પરીપત્રમાં સંસ્થાનવાદ અને શાહીવદનો નાથ કરવાનો છેલ્લો નિષ્કર્ષ લેવાનો હતો અને સમસ્ત આફ્રિકા ખંડનું એક જુદું કરવું એમ પણ નક્કી કરાયું હતું.”

એમાં ભાગલો નહીં હોય
જેવા કે આરબ અથવા બીજા દેશો આને આ ખંડમાં છે તેવા ભાગલા એમાં નહીં રહે.

“અસ્થાન વાદનો નાશ” એ બાકમાં વધુ અલગ આમતા સલાહના જવાબમાં ડૉ. નરસિંહ જણાવ્યું કે આકરા પરીપત્રે રાજકીય આકારી મેળવવા, અહીંસા અને અલંકારના ધોરણે પોલ પોતાના દેશની પરીપત્રી પ્રમાણે પગલા ભરવાનું હરવું છે.”

એક પત્રકારે પ્રશ્ન પુછ્યો કે દે.અનવેલ્થમાં સંબંધ રાખી તમે આફ્રિકા ખંડની આકારીનું કેન્દ્ર કેમ બની શકશો? ડૉ. નરસિંહ જણાવ્યું કે “અમે શરૂ થાતમાં જ બહેર છું” છે કે

આફ્રિકાના બીજા દેશો પરત્વે રહે તો ધાનાની સ્વતંત્રતા કાંઈ જ વિચારની નથી. અમે હજા એજ પ્રમાણે છીએ કે મદુમતી સત્તાપર આવે. એ આપણે લોક-શાસન બીજા અપનાવીએ છીએ તો આફ્રિકામાં શા માટે નહીં?”

એસીયા અને આફ્રિકા
બંને આફ્રિકાના દેશોની પુન-રચનાએ સાથ તો પણ આફ્રિકા ખંડ અને એસીયા ખંડ વચ્ચે શુભેચ્છા અને કૌતી કાંઈ સખંધ જળવાવવે, ભેદને. અમે એક બીજાને આ વાત સમજાવી શક્યા છીએ

“નહેરુ પાસેથી અને સવાલો ના ઉદ્દેશ વિશે વલ્લુ અલ્પવાદ અને શિખવાતું મળ્યું છે.” ધાના ને આર્થિક મદદ વિશે કાંઈ વાત ચિતો થઈ છે? એવા પ્રશ્નો

જવાબ આપતાં નરસિંહ જણાવ્યું કે, “અમારી વચ્ચે એ વાત થઈ નથી થઈ પણ હિંદી ડોક-ટર ઇન્જનીયર વિગેરેની મદદ શરૂ કરી જ રીધી છે. - હું કોઈ ના નાના ઉલોગોની ઉચ્છતી ભેદ પલો ખુશ થયો છું. કોઈમાં રકુદવેનો ફેલાવો ભેદ અને ધાના માટે તે સલા ઉપયોગી જણાય છે પરદેશ નીતી વિશે બોલતા તેઓએ જણાવ્યું કે, અમે હમણા બીજા દેશોના સલાહ માં માણુ આવવા નથી ઇચ્છતા. હજી અમે પોતે જ પગલાર નથી ચલા. અમે “બધાના મિત્ર અને કોઈના દુશ્મન નહીં” એ સુત્ર અપનાવ્યું છે. છતાં તેમાં ન્યાય ની દ્રષ્ટી રહેશે જ. સાઉથ આફ્રિકાના જાતીયોદ્ધ પર બોલતા નરસિંહ જણાવ્યું કે હ.વમાં આકરામાં બધા ભેગા થવા હતાં એમાં સાઉથ આફ્રિકાના પ્રતિનિધિઓ પણ હતાં અને બાનું વાતાવરણ આશ્ચર્ય જણાયું હતું.

આપણે પણ પણ નથી અને “માનવ” પણ નથી !

—કેશવનાથ.

આ પલે આપણી જાતને મનુષ્ય કહેવડાવીએ છીએ. મનુષ્યને કાચ, પગ, માંખ, કાન, નાક, હોય છે તે આપણી પાસે છે એટલે આપણે મનુષ્ય છીએ તે બરાબર, પણ આપણી પાસે મનુષ્યનું હૃદય નથી. એ આપણને તે હૃદય હોય તો આને ને-લકાઈ-અપકા, દંદાક્રિસાદ ચાલે છે તે ચાલે? સાઈ બાઈનું મળું કાપે, મનુષ્ય જ મનુષ્યનું શોખનું કરે એવું બની શકે? બોલી ઉમરના લોકો શું, કે કહેવાતા વિદ્વાન લોકો શું બધા જ અંદર અંદર અપે છે. ધર્મગુણોમાં પણ અંદર અંદર દંદા-ક્રિસાદ ચાલ્યા કરે છે.

આપણે પણ નથી એ વત સાચી, પણ સાચે સાચે “માનવ” પણ નથી એ વાત પણ એટલી જ સાચી. મનુષ્ય તરીકે આપણે વિભાસી પણ થઈ શકીએ તેમ જ નિરક્ત પણ બની શકીએ. કોય પણ કશાંથી શકીએ તેમજ પ્રેમ પણ આપી શકીએ. અંધારી પણ બની શકીએ તેમજ ભેળી પણ બની શકીએ. પશુમાં આપણું કશું નથી, એ તો કુદરતી રીતે છાંયે છે કુદરતી રીતે જીવ લાગ્યે છે. અ.રે. અ.રે. જ્યારે આપણે જીવ ન હોય તો પણ સ્વ.દેનિય કાણુમાં ન રાખી શકવાને કારણે આપણી જાતની વસ્તુ પર લસ લસાપ આરીએ. પશુ લોકમાં સરવ, અહિંસા, પ્રભુ-વર્ધ, અપરિમલ અને અસ્તેય એ વિશે પ્રવચન આપવાની જરૂર નથી પડતી. મનુષ્યલોકમાં બીજી જરૂર પડે છે. કારણ આપણે મનુષ્યમાંથી “માનવ” બનવું છે. માનવી હૃદય મેળવવું છે, માનવતા પ્રાપ્ત કરવી છે જેમ હુધનું સરવ આપણ, રીવાનું સરવ પ્રકાશ, સાકરનું સરવ શીકાર છે તેમ મનુષ્યનું સરવ છે માનવતા. ચિત્તશુદ્ધિ, અહિંસાવિમયી અને અશુભોથી મેળવાય છે.

આપણને મળેલું આ મનુષ્ય જીવન એજ માનવતા પ્રાપ્ત કરવાનો સચો મોડો છે. આ તક જવા દેવી ન ભેદને. કાચ-ફરાજત મળતી હોય ત્યારે સામાન્ય માણસ વિચારશે કે પૈસા પ્રાપ્ત કરવાની આજ બરી તક છે, તે બંધી લેવી ભેદને. જ્યારે અંધારી મનુષ્ય વિચારશે કે માનવતા પ્રાપ્ત કરવાની જ આ બરી તક છે, મનુષ્યમાંથી “માનવ” બનવું હોય તો આ કાંચ ન સ્વીકારીએ તે જ સાચું (અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૫૨)

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૩ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૯.

દીમતી મિત્રોની ખોટ

સા ઉપ આફ્રિકાથી કનારો માઇલ દુર થોડો વખત પહેલાં તે જ મિત્રોનું અવસાન થયું છે તેને માટે દીનીકસ સંસ્થા અને રંગબેદના વિરોધીઓ દુઃખ અનુભવે છે. તેમાંના એક શ્રી એચ. એસ. એલ. પોલાક જેઓ તા. ૧-૨-૫૬ના લંડન ખાતે ગુજરી ગયા છે. બીજા રેલનોલ્ડ રેનોલ્ડ કે જેઓ "અંગ્ર"નું ઉપનામ બાપુ તરફથી પામ્યા હતાં કારણ ૧૯૩૦માં તેઓએ બાંધી અરવીન સમાધાની કરાવવા મહેનત કરી હતી અને સમાધાનીના પત્રોની કાવ લઈ ભાવ કરી હતી. તેઓ ઝોરૂલીયામાં થોડાક અઠવાડિયા પહેલાં ગુજરી ગયા છે.

હેનરી પોલાક

શ્રી. પોલાક બાપુ સાથે થયેા ગાંધી અંગત ધરાવતા અને તેમની દીનીકસ સંસ્થા અને આ પત્ર સાથે પણ. તેઓએ "અન ડુધ લાસ્ટ" નામની રસ્ટ્રીનની પુસ્તકો બાંધીને અઠસ્રમાત્રીક રીતે વાંચવા આપી અને પરીણામે માણસી માનવીમાંથી જગતની નજરને પોતા તરફ વાળનાર એક મહાન માનવીમાં તેઓનું રૂપાંતર થયું.

જ્યારે બાંધીએ દીનીકસ સંસ્થાને સ્થાપી અને "ઇન્ડિયન ઓપિનીયન"નું સંચાલન કરવાનું નક્કી કર્યું ત્યારે તેમને શ્રી. પોલાક પર તે ભાર મુક્યો હતો. થોડો વખત માટે આ પત્રના સંચાલક તરીકે તેઓ રહ્યા હતાં અને પછી ગાંધીજીની અધ્યક્ષતામાં આ પત્રેલા તેઓ નેમ્બર્ગ ગયા હતાં. ફરી પાછા તેઓ દીનીકસમાં આવ્યા અને ૧૦ વર્ષ ૧૯૧૬ સુધી—આ પત્રનું ત્રીજી પક રવીકાસ્યું હતું.

સા.ઉચ્ચ આફ્રિકા સુધ્યા બાદ પણ તેઓ સંસ્થામાં રસ ધરાવતાં અને ગાંધી કેડુંજ સાથે હમેશા સંબંધમાં રહ્યા હતાં.

એમની મહાનતા એમના અદ્ભુત વ્યક્તિત્વમાં છે કે જેને કહ્યું ને તેઓએ પોતાની બીકલી કમાણી જતી કરી ગાંધીજી સાથે બાંધી નાં આ દેશમાં કંકપુત થતા કાળા ગરીબ માનવીઓ સાથે દીનીકસ સંસ્થામાં ગરીબી સ્વિકારી વરવા. તેઓ યહુદી હતાં. આ દેશના કાયદા અનુસાર તેમને ભારી આમલિને મળતી બધી સગવડો મળતી, જે બધાને ઠોકરે ભારી માનવ સ્વાતંત્રના ક્યેવને અધનાવી તેઓ સત્યાપીસ સાથે કલ્પમાં ઉતર્યા હતાં. સાદ્ય આફ્રિકાના ઇતિહાસમાં તેમ કરી એમને એક સુદર અજ્ઞાત હાખલો બેસાડયે, હતા.

આ દેશમાં રંગબેદના રણપટો હમેશા અજ્ઞાત રહ્યા છે. છતાં તેના વિરોધીઓએ નાખેલો મજબુત પાયો આપણને આશા અને ભ્રમ આપે છે કે જેઓએ પોતાના રંગબણી કાઢી બેનો માટે કદો ચઢી વિરોધ કર્યો હતો.

રેલનોલ્ડ રેનોલ્ડ

રેલનોલ્ડ રેનોલ્ડ પણ એક રંગબેદના અખત વિરોધી હતાં. પોલાકની જેમ તેઓ પણ ત્રીજી તરીકે લંડનમાં કામ કરતાં. એ કે આ સંસ્થા સાથે તેમને ગાંધી અંગત મહેતો પણ હૈંદમાં રહ્યા હતાં અને ગાંધીજી સાથે થયેા ગાંધી અંગત મહેતો. ૧૯૩૦ માં "અંગ્ર" ગુદી તેઓએ કરી હતી.

રંગબેદ પર તેઓ લંડનમાં રહી ખુબ કામ ભાવામાં હમેશા લખતાં, ન્યાય અને શાંતિ માટે તેઓ હમેશા લખવા રહેતા અને તેને માટે સુશીલતા કક્ષામાં તેઓને બેલમાં પણ તે કામને પુરાવતું થયું હતું. તેમની ને તંદુરસ્તી સારી હોત તો તેઓ ભણી સારી માનવ સેવા કરી શક્યા હોત.

તેઓ આ દેશની સુલોકાતે આવ્યા હતાં જ્યારે આ પત્રના માલ ત્રીજી મળીલાલ ગાંધી હેલાલ હતા. અને તે પ્રવાસમાં તેઓ દીનીકસ સંસ્થાના મેમાન બન્યા હતા. પ્રવાસ બાદ તેઓ એ આફ્રિકા પર પુરતક લખ્યું હતું તેમાં તેમને રંગબેદને ધિક્કાર્યો હતો અને ઇલામકાપણને અંગીર આદ્ય બેદારનાર તરીકે આલેખ્યું હતું.

એક મનવ પોતાનું જીવન નેટલું સારું કરી શકે તેટલું જાણે જીવનને વિધાન્યું હતું. અમે એમના અવસાનથી દુઃખી થઈએ છીએ. અને તેમના કુટુંબીઓને તેમના કુખમાં અમે ભાગીદાર છીએ એની આશી આપીએ છીએ. કલ્પ આપણે એમની સહીએ કે તેમને આજેકલુ કામ હમેશા જીવંત રહી તેમની સાદ કાયંમ રહે.

જ્યારે આફ્રિકા આજાક થશે ત્યારે તેના આવાસીના ઇતિહાસ ના પાનાઓ પર આ બે મિત્રોના નામ સુર્વજ્ઞ અક્ષરે લખામલા આપણે ભેળું. આથી આપણે વધુ આશાવાસી બનીએ અને તેઓ એ નાખેલો પાયો આપણા સવાલોને ઠોકરવા આપણે ઊરજા આપે અને દેશનું આપણે નહું સર્જન કરીએ કે જેમાં અમલ માનવ ભાવ સમાન ભાવે વસે અને રહે.

કોમ્યુનીસ્ટોનો કુમલો

સા રતના વા પ્રધાન પંડીત નહેરુના ખાનગી મંત્રી શ્રી એમ. એ. મધાઈ પર એવો આલેખ "કુમલો" નામના કોમ્યુનિસ્ટ કાપા એ કર્યો હતો કે, "મધાઈએ પોતાની માતા નામનું એક ભાઈને દરક ક્યું હતું. દરકનું ધર એમને હવે પધારી પડ્યું છે અને તેમની આવક કરતા વધારે પ્રિમીયમ તેઓ વિમા વાળાઓને ભરે છે. આ બધું કંઈ રીતે થાય છે?

આનો જવાબ આપતો થય નહેરુ પર મધાઈ અને રાજકુમારી અખત કુવર કે જેઓ આ દરકના દરકી છે તેમને અખતે છે. "આ દરકનો દેવ રોકાઈય, હરપીતલોને યદ અને ભાળકે તથા બીમોના હામજી કાયે કરવાને છે. તેમ એતીકાસી તથા ફેલરપીની એપડીએ પ્રસિદ્ધ કરવાને. આ દરકને મધાઈની માનું નામ આપવા માં આપ્યું છે પરંતુ એ દરક મિત્રોએ ભેળુ ક્યું છે. એક "બોના આદર્શ" તરીકે એમનું નામ મિત્રોએ આપ્યું છે. આ દરક ૨૨૦૦૦ પાઉન્ડનું છે, અને આજ સુધી ૨૦૦૦૦ પાઉન્ડ વાપરવામાં આવ્યા છે. ધરનો ૩૫૦૦ ગાળર ભાર હતો. તેના ૧૫૦૦ ભાવ લીધે છે. અને તે થયું હતું છે અને રહેવા લાગે પણ નથી."

નહેરુએ પોતાનો જવાબ આપતાં જણાવ્યું છે કે થયું ભાંગા સમયથી તે માટે થેલા કાદે વખરે વેતને કામ કરતાં હતાં. કાલમાજ સરકાર તરફથી તેમને પધાર જવાબ છે. બે વિધાની પેલીસીઓ તેમને ભરી હતી એમાં ૧૪૦૦ ભાગે હતાં અને એમને પધાર

રંગબેદના છે. એ એકલાજ છે અને ભારી કાયેજ રહેતા તેથી એમને અંગત ખર્ચ થયેા આજે છે."

આ એક અંગત કુમલો કોમ્યુનિસ્ટ અપાને કર્યો છે.

ડૉ. મહાનનું અવસાન

સા ઉપ આફ્રિકાના માલ વા પ્રધાન

ડૉ. ડી. એલ. મહાન કેપતા તેમના રહેઠાણે સનીવારે ટુજરી થયા ના કુખર ખખર સમસ્ત કુનીવનમા અપમેરે પધારી થયા હતાં. તેઓ ૮૫ વર્ષના હતાં. એકા પોલાક સમય થી તેઓ પધારી-વસ હતા. તેઓએ ૧૯૪૮થી ૧૯૫૪-૫૫થી આ દેશનું સુમાન સંભાળ્યું હતું. જમીને પુરો અને પુત્ર વધુઓ તથા પોત પોતીઓ અને એક કાકા પુત્રી તેમના કુટુંબમાં છે. ડૉ. મહાને પોતાના રમરજો જમવા સંધ્યા હતા. એ કુકે કુલત માં પ્રસિદ્ધ થશે એમ ભાઈને કર્યું છે.

જા.એ જે નેશનલ પક્ષ સત્તાપર છે તે પક્ષના સ્થાપક એ કે જનરલ હર્ષોમ હતાં પણ તેને સજાવારનાર ડૉ. મહાન હતાં

તેમની રૂઝનિધા આવતે સુધવારે તેમના વાપમાજ થશે. શરકારી જન કમળી કરવાની બધી તકવાસીઓ અજ રહી છે.

તેમની રૂઝનિધા આવતે સુધવારે તેમના વાપમાજ થશે. શરકારી જન કમળી કરવાની બધી તકવાસીઓ અજ રહી છે.

તેમની રૂઝનિધા આવતે સુધવારે તેમના વાપમાજ થશે. શરકારી જન કમળી કરવાની બધી તકવાસીઓ અજ રહી છે.

તેમની રૂઝનિધા આવતે સુધવારે તેમના વાપમાજ થશે. શરકારી જન કમળી કરવાની બધી તકવાસીઓ અજ રહી છે.

તેમની રૂઝનિધા આવતે સુધવારે તેમના વાપમાજ થશે. શરકારી જન કમળી કરવાની બધી તકવાસીઓ અજ રહી છે.

લોકશાહી શા માટે ?

મ. આજના લોકશાહીની રહસી ખુબ વાતો માં રહી છે. એ અંગે તમારા શું મત છે ?

જ. કુનીયામાં અત્યાર સુધી એ કાંઈ રાજ્ય પદ્ધતિ વીરવી છે તેમાં લોકશાહી રાજ્ય પદ્ધતિ અહિંસાની વધારે માં વધારે નહીં છે.

મ. એ શા રીતે ?

કુનીયામાં સુખ્યત્વે ત્યજ રાજ્ય પદ્ધતિ છે. રાજાશાહી, લોકશાહી ને સરખામત્વારશાહી. રાજાશાહી તો આપણા દેશમાંથી મધ્ય એટલે કહે આપણે બાંધી મેળો ના વિચાર કરવાનો રહે છે.

મ. જુઓને લોકશાહીમાં પણ રાજ્ય કાયદાથી કાય લે છે; કાયદાને પીડાવવા તો દંડકર્તાનું જ હોય છે. પણ લોકશાહીને અસ્થિતિપાલકશાહીમાં મુજબત ફેર ક્યાં રહ્યો ?

જ. એ બે પદ્ધતિઓની પુરેપુરી દુશ્મના કરવી એ તો આપણે માટે અત્યારે કામ નથી. હવે અહિંસાના વિચારની દ્રષ્ટિએ એ કુળસુત્ર લેવું છે ને એને કારણે લોકશાહી લોકશાહી અહિંસાની શા માટે વધારે નહીં છે તે જ વિચારીએ.

અસ્થિતિપાલકશાહી કરતાં લોકશાહીની બે વિશેષતાઓ છે. એક વિચાર-સ્વાતંત્ર્ય ને બીજું ફર પામ વચ્ચે ફરીથી ચૂંટણી. આ બંનેનો સરખામત્વાર-અહિંસાની કે પછી-માં અભાવ છે. ત્યાં એક જ પક્ષ હોય છે; એ સિવાય બીજો વિચાર ને કામ પ્રગટ કરે, તે છતાં કમતો નથી. એમાં જ્યાં મારી નાખવા પડે એવું હોય નથી, પણ કલહનો ભાવ આશ્ચર્યે પ્રકાશ રીતે પોતાના વિચારો રજૂ કરવો ચંભાવી દે છે. વિચાર એ માનવની વિશેષતા છે. જ્યાં એ કુપાય ત્યાં જોતિષ પ્રગતિ થાય જ્યાં માનવનો આત્મવિકાસ બઢી છે. અને તેથી નેટમે અંગે વિચારનું કૃષ્ણ કામ છે એટલે અંગે એ પદ્ધતિ લોકશાહીની અસ્થિતિપાલકશાહીમાં અહિંસાથી વધારે દુર છે. એવી જ રીતે રાજ્ય કેવું હોય એટલે તે વિચારવાનો તે તે સુખ્ય રાજ્યસ્થાના કરવાનો કોનો અધિકાર લોકશાહીએ આપ્યો છે. તે માટે ફર પામ વચ્ચે ચૂંટણી થાય છે. ને પ્રમાણે આશયે દેશનો લોકમત ધરાયે. હોય તે પ્રમાણે લોકો કલ આપે છે ને નવી રાજ્યસ્થાના થાય છે. અત્યારે અસ્થિતિપાલક શાહીમાં આવી કલપના નથી.

મ. પણ હું એમ કહેવા જતો હતો કે લોકશાહી ફેર-મારવી એ શું લોકશાહીની રીત છે ?

જ. લાગણી અને સ્વસ્થ ચિંતાનો પ્રાયેશો લોકમત એ એ જાદો વસ્તુ છે. જરૂર લોકશાહી કરવાને લાગણી વાતોલાય માત્રોલાય

નવલોકાઈ લાગેનો કલ્પિત માત્રોલાય

છે. જરૂર લોકશાહી કરવાને લાગણી નો પણ વિચાર કરવો રહ્યો પણ અસ્થિતિપાલક શાહીમાં લાગણી હોય, તેમ કાંઈવાર જરૂરનાથી પણ હોય.

મ. તો શું લોકશાહી એકવાર ચૂંટણી કરી એટલે પછી પોતાનો વિચાર રહીવે જ નહીં ?

જ. જરૂર પોતાનો મત પ્રગટ કરવો નેપ્રજે અને તેને કેળવવાનો, એવી કાંઈ ના કહી જ ન શકો. પણ તે અંધારજીવી મપીદારમાં રહીને, એ કાનુન બંધની પ્રગતે ટેવ પાડીશું તો માનવકાળમાં માંડ કચ્ચાં બરતી લોકશાહી અસ્થિતિપાલકશાહી ફેરવાઈ જવાનું એમ જ રહે છે. ફર પામ વચ્ચે નવી ચૂંટણી થાય છે ત્યાં સુધી રાહ લેવી નેપ્રજે. અને તે વખતે ને તે સુધા પર ચૂંટણી લેવાની નેપ્રજે.

મ. પામ વચ્ચે સુધી રાહ લેવી જ શું અનિવાર્ય છે ?

જ. ના કાંઈ વાર એવા કોઈકીના કે વિરોધના પ્રકારો આવે ત્યારે વિરોધ સાંત ને અહિંસા હોવો નેપ્રજે.

મ. પણ પાંચ કે વિરોધ કરતાં જ

લોકશાહી આવી મધ્ય જતી હોય ના હશેકાઈ જતી હોય તો ?

જ. વિરોધ કરવાની ફરજ છે કે વિરોધ પુરેપુરી રીતે અગત્ય કરવા જતાં કાંઈપણ રીતે લાગણી લોકશાહી નહીં તેની કાળજી રાખે. કારણ કે હરે-રાટ અંધારજીવીમાં પરિણમે છે, અને ક્યારે કિંમત તરફ વળી જાય એ કહી શકાતું નથી.

મ. એવો વિરોધ મધ્ય કો તો પ્રગત ની કક્ષિત થયે. પણ તેની સાથે પોતાના વિચારના ચૂંટાયેલા પ્રતિનિધિને લોકો અને ત્યારે પાછો લોકશાહી થો એવી અવસ્થા હોય તો વધુ સાથે એ જ નથી લાગતું ?

જ. ના લેખારી આ વાત અને મને ઘટતી નથી. કારણ કે ચૂંટણીની અવસ્થા માટે અહિંસા અગ્રક વિભાગ માયો ચૂંટાય છે, પણ તે આખા દેશ ના પ્રતિનિધિયો. વિલાપતના પ્રસિદ્ધ વિચારક એમ'ડ બે'ના વિચારો અનુભવ આપા દત્તા-પ્રતિનિધિ અને તે વિચારકમાંથી ચૂંટાયેલો હોય પણ એને તો અમરત રાજ્યના કિલ્લે માટે જ વિચારનું રજૂ. પોતાના વિભાગના વિચારો અહિંસા, સમજવા પણ અમરત કરે પણ નિર્ણય તો સમજાવી દરજે

કરવો રહ્યો. એટલું જ નહીં એવી છૂટ અનુવદ્ધા પણ છે.

મ. વચમાં જરૂર અને એક વિચાર આવી ગયો. પણ કહે છે કે લોકશાહી માં કોંગ્રેસીઓ કેમ બહાર નીકળતા નથી ?

જ. કાંઈ પણ પણ વા વિચારનો અહિંસા પોતાનો વિચાર રજૂ કરતાં અભરણ એવી પરિસ્થિતિ લોકો થાય એ જ શું વિચાર સ્વાતંત્ર્યને નામક નથી ? અને સામાન્યમાં સામાન્ય આશ્ચર્ય પણ પ્રકિત નહેરવી પણ અંધારમાં આલેખના કરી શકે છે એને લોકોએ સમજવો એવો આશ્ચર્ય નથી. પણ એ એ નીજો તો એને જાન નેપ્રજેમાં પ્રકાશ, એની કુરિયો લોકશાહીમાં આવે એવી પરિસ્થિતિ સર્જાય તો લોકમતને નામે લોકશાહીએ વિચાર કૃષ્ણ તરફ અનુભવ, હું તો કહું કે એક પોતાના જ અંધાર માણસ માં એક જ આશ્ચર્યના વિચાર ફર અંધારથી જુદા હોય તે પણ તે આશ્ચર્ય ને નાડીના લક્ષ્ણ માણસોએ અનુભવ-કામ આપણું નેપ્રજે. એ આશ્ચર્ય અને ત્યારે અને તેની સાથે પોતાના વિચારો શાલીથી રજૂ કરી શકે એવું વાતાવરણ નેપ્રજે. લોકશાહીમાં રહેલા વિચાર સ્વાતંત્ર્યની એ જ વિશેષતા છે. વિશેષીને પણ અનુભવના એ વિચાર સ્વાતંત્ર્યનો પાલો છે. લોકશાહીમાં ને અહિંસા છે તે આ છે. આશ્ચર્ય પોતે સ્વાતંત્ર્ય વિચાર કરતાં કે કહેતાં અનુભવ તો એ પણ હોંસા છે. એટલે કાંઈપણ પક્ષનો આશ્ચર્ય નીકળી ન શકે એવી પરિસ્થિતિ સર્જાતી હોય તો સામાન્યના વિચારક વળે એને અંધાર તાથી વિચારની રહી.

મ. શું તમને એમ નથી લાગતું કે આજની લોકશાહીમાં પણ કંઈક હોય છે.

જ. લોકશાહીનાં સ્થાપો પણ કોરે ધોમે લોકશાહી રજા છે અને લોકશાહી. એ માટે કલ્પને સતત ચિંતાન કરવું નેપ્રજે, અને પોતાની જાનને લાગવા કરવી નેપ્રજે.

મ. એના કરતાં રાજ્ય ન હોય તો શું મેલું ?

જ. લોક રાજ્યની એક અનુભવ આવી છે કે રાજ્ય સારમાં સાઈ કે જેમાં અહિંસામાં એકા નિર્મલજીવી જરૂર પડે. પણ રાજ્ય ન હોયું નેપ્રજે એ જ વિચાર ને પકડી લોકશાહી એમાં અસ્થિતિપાલકશાહી પણ આવે. એટલે આપણે એમ કહીશું રાજ્ય ન નેપ્રજે એમ નહીં, પણ ફરક અહિંસા પોતે પોતાના પર રાજ્ય કરે... (સામા અર્થમાં સ્વરાજ્ય ને છબે) એ પ્રત્યેક અહિંસા આદર્શી સામાન્યીથી આશયે દેશના કિલ્લે અહિંસા રાખી ઝવતી થાય તો રાજ્યનું નિર્મલજી આપણાપણ એવું થાય.

—નવા માનવી'માંથી.

શુભ પ્રસંગો માટે સેટ !

સીમી અને પુરવો માટે

ધડીયાળ !

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ અનુલનાં
ઓટોમેટીક કેલેન્ડર.

- રોમ
- ગ્રાહી
- લોકો
- રસ

વિગેરે ફરેક જાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરવોનાં શર્ટ સુટ, પાયજામા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બ્રાઉન ૫૧૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૨

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોકાનીસબર્ગ.

રેકૉર્ડ વેચાણ

ઇન્ડિયન રેકૉર્ડનો હાલનો વેચાણ ભાવ એક રેકૉર્ડની ૬ શીર્ષીક છે.

	શી.-પે.		શી.-પે.
અમેલિ	૫ રેકૉર્ડ ૩૦-૦	દસ્તાન	૫ રેકૉર્ડ ૩૦-૦
મલુ	૫ ૩૦-૦	લેડી કલન	૫ ૩૦-૦
રેકૉર્ડ ૧૦૦૦	૫ ૩૦-૦	લેડીના	૫ ૩૦-૦
કાનન	૪ ૨૪-૦	મિલાપ	૪ ૨૪-૦
મસર	૪ ૨૪-૦	કમલોમ	૪ ૨૪-૦
ભોલા	૪ ૨૪-૦	ગાઠ	૪ ૨૪-૦
મોથી કાશી	૪ ૨૪-૦	એક કલક	૪ ૨૪-૦
મસ્તાની	૫ ૩૦-૦	કલ્સા-ગુલ્શા	૫ ૩૦-૦
પૂળ	૪ ૨૪-૦	નોનવાન	૪ ૨૪-૦
તરાન	૪ ૨૪-૦	હરિનવાન	૪ ૨૪-૦

સૂચના:—પાછળથી એકાદર આપનારને રેકૉર્ડ માટે નિરાશ થવું પડશે.

વી. પી. પોસ્ટેજ અને પેકીંગ ખર્ચ શી. ૭-૬.

મળવાનું ઠેકાણું :

ભારત યુગીક સલુન અને બુકસેલર્સ

૨૮૬ એ સ્ટ્રીટ, — કર્ણાટક

(ચાલ-બકાન પ્રિન્ટિંગ પ્રા. સં.)

એ. કે. હુસેન એન્ડ સન્સ,

હોલસેલ મર્ચન્ટ્સ અને શીપીંગ માલ હાઉસ તથા પાકિસ્તાન તથા પરદેશી મંગાવનાર

અમારે ત્યાં

જથ્થાબંધ: અમરબત્તી, કેરમ બોર્ડ, સાડીઓ, હાંડની ખંડીઓ, પીત્તળ અને આંદીના વાસણો, એક આપવાની વિવિધ ચીજો તથા મોટા પ્રમાણમાં જરૂરનું બનાવકના લીટના, રેખલના, તથા નિચે સૂકવાના ઇલેક્ટ્રીક લેપ ફરનિંગ્સ મળશે.

આજેજ લખો અથવા મળો.

હુસેન એન્ડ સન્સ

૧૨૬ કવીન સ્ટ્રીટ, કર્ણાટક. બોક્સ ૧૧૬૮, ફોન ૩૭૩૪૮/૯.

આડે આપવાનું છે

એક વખત માટે	શી. ૧-૦-૦
એક માસ માટે	શી. ૧-૧-૦
ત્રણ માસ માટે	શી. ૧-૨-૦
છ માસ માટે	શી. ૧-૩-૦
એક વર્ષ માટે	શી. ૧-૪-૦

જાહેર ખર્ચર આપી

આ પત્રને

મદદ રૂપ બનો.

આડે આપવાની છે

એક વખત માટે	શી. ૧-૧-૦
એક માસ માટે	શી. ૧-૨-૦
ત્રણ માસ માટે	શી. ૧-૩-૦
છ માસ માટે	શી. ૧-૪-૦
એક વર્ષ માટે	શી. ૧-૫-૦

Manager: Indian Opinion, P. Bag, Durban, Natal.

વી. કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આગ અકસ્માત તથા હરીયાઈ માલનો

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાન

કામ કરે છે.

ખાસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રૂસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ એન્સફીલ્ડ રોડ — બોક્સ નંબર ૪૭૬ — કર્ણાટક.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

સ મા ચા ર સં ગ્ર હ

—કેશવ ગણુ વર્ષમાં પ્રથમવાર ગયા કુષ્ટરૂપરમાં આપાત કરતાં નિકાસ રૂઢી આપ રૂપિયાની કિંમત નેટલી વધારે થઈ હતી. છેલ્લે ભારતના વિદેશી વેપારનું સ્વચ્છ પાણી ૧૯૫૫ના કુષ્ટરૂપર મર્યાદામાં હતું. જે વખતે આપાત કરતાં નિકાસ ૪.૪૮ કરોડ રૂપિયાની કિંમત નેટલી વધારે હતી. આ પછીના અંતિમ ૫-૫૧ કરોડ રૂપિયા નેટલી વેપારનું આપાત પાણી મળ્યું હતું જે એ.એસ. ૧૯૫૮ સુધી ચાલુ રહ્યું હતું.

—વૈજ્ઞાનિક અવેપચ્છા અને સાર્વજનિક પ્રવૃત્તિ માટેના પ્રધાન બી કુમારુ કપરિ સી નવાગસેમ અધિકારના એક પ્રમુખ નવાગમાં આને રાજ્યસભામાં જણાવ્યું હતું કે કમ્પ્યુટરની પ્રારંભિક સંયોજન પ્રયોગસાળા, કાસેટને બદલે પેટ્રોલિયમ ધમના મોટુથી બળી શકે એવા રાજસ ની ડીઝલિન તપાસ કરી રહી છે અને આ જગતી શીથ હજી ચાલુ છે.

—કેશવ ગણુ વર્ષમાં પ્રથમવાર ગયા કુષ્ટરૂપરમાં આપાત કરતાં નિકાસ રૂઢી આપ રૂપિયાની કિંમત નેટલી વધારે થઈ હતી. છેલ્લે ભારતના વિદેશી વેપારનું સ્વચ્છ પાણી ૧૯૫૫ના કુષ્ટરૂપર મર્યાદામાં હતું. જે વખતે આપાત કરતાં નિકાસ ૪.૪૮ કરોડ રૂપિયાની કિંમત નેટલી વધારે હતી. આ પછીના અંતિમ ૫-૫૧ કરોડ રૂપિયા નેટલી વેપારનું આપાત પાણી મળ્યું હતું જે એ.એસ. ૧૯૫૮ સુધી ચાલુ રહ્યું હતું.

—કેશવ ગણુ વર્ષમાં પ્રથમવાર ગયા કુષ્ટરૂપરમાં આપાત કરતાં નિકાસ રૂઢી આપ રૂપિયાની કિંમત નેટલી વધારે થઈ હતી. છેલ્લે ભારતના વિદેશી વેપારનું સ્વચ્છ પાણી ૧૯૫૫ના કુષ્ટરૂપર મર્યાદામાં હતું. જે વખતે આપાત કરતાં નિકાસ ૪.૪૮ કરોડ રૂપિયાની કિંમત નેટલી વધારે હતી. આ પછીના અંતિમ ૫-૫૧ કરોડ રૂપિયા નેટલી વેપારનું આપાત પાણી મળ્યું હતું જે એ.એસ. ૧૯૫૮ સુધી ચાલુ રહ્યું હતું.

—કેશવ ગણુ વર્ષમાં પ્રથમવાર ગયા કુષ્ટરૂપરમાં આપાત કરતાં નિકાસ રૂઢી આપ રૂપિયાની કિંમત નેટલી વધારે થઈ હતી. છેલ્લે ભારતના વિદેશી વેપારનું સ્વચ્છ પાણી ૧૯૫૫ના કુષ્ટરૂપર મર્યાદામાં હતું. જે વખતે આપાત કરતાં નિકાસ ૪.૪૮ કરોડ રૂપિયાની કિંમત નેટલી વધારે હતી. આ પછીના અંતિમ ૫-૫૧ કરોડ રૂપિયા નેટલી વેપારનું આપાત પાણી મળ્યું હતું જે એ.એસ. ૧૯૫૮ સુધી ચાલુ રહ્યું હતું.

—કેશવ ગણુ વર્ષમાં પ્રથમવાર ગયા કુષ્ટરૂપરમાં આપાત કરતાં નિકાસ રૂઢી આપ રૂપિયાની કિંમત નેટલી વધારે થઈ હતી. છેલ્લે ભારતના વિદેશી વેપારનું સ્વચ્છ પાણી ૧૯૫૫ના કુષ્ટરૂપર મર્યાદામાં હતું. જે વખતે આપાત કરતાં નિકાસ ૪.૪૮ કરોડ રૂપિયાની કિંમત નેટલી વધારે હતી. આ પછીના અંતિમ ૫-૫૧ કરોડ રૂપિયા નેટલી વેપારનું આપાત પાણી મળ્યું હતું જે એ.એસ. ૧૯૫૮ સુધી ચાલુ રહ્યું હતું.

—કેશવ ગણુ વર્ષમાં પ્રથમવાર ગયા કુષ્ટરૂપરમાં આપાત કરતાં નિકાસ રૂઢી આપ રૂપિયાની કિંમત નેટલી વધારે થઈ હતી. છેલ્લે ભારતના વિદેશી વેપારનું સ્વચ્છ પાણી ૧૯૫૫ના કુષ્ટરૂપર મર્યાદામાં હતું. જે વખતે આપાત કરતાં નિકાસ ૪.૪૮ કરોડ રૂપિયાની કિંમત નેટલી વધારે થઈ હતી. આ પછીના અંતિમ ૫-૫૧ કરોડ રૂપિયા નેટલી વેપારનું આપાત પાણી મળ્યું હતું જે એ.એસ. ૧૯૫૮ સુધી ચાલુ રહ્યું હતું.

તરફથી તેમનું ભાવનાનું સ્વાસ્થ્ય ચલુ હતું. તેઓ, મજા અઢવાડીયા આ પ્રકેશમાં આજીવી.

—ભારતના નાણા પ્રધાન ચોરારણ દેસાઈને પચરીત્રી એપ્રિલના કરામ્પુ હતું હવે તેઓ સાન સાસા થઈ ગયા છે.

—અધ્યક્ષવાદ રોજનની નવરચના માટે ૧ કરોડ રૂપિયા અરચનામાં આપનાર છે. ૧૯૧૧માં નવ રોજન પૂર્ણ થશે.

—નવસારી તાલુકામાં એક ભાષા ચોરારણ બીઆનના પટેલ નવી રીતે બેલી કરી વધુ પાક ઊનાડી ને વધારે ના નાણા રોજને છે તે નાણાથી તેઓ એ પોતાના મામલાને પાણી પ્ર પાણા થઈ બરીલુ છે.

—અમેરીકામાં અલુ મોંબના અખતરા થી ને કિરણે, દેશાપ છે તેની અસર ૬૦ ટકા એટલે કે આસ પટેલા હતી તેના કરતા ૨૫ ટકાનો વધારો થયો છે. કુષ્ઠમાં તેના કણો દેખાય છે. આરોગ્ય પર આ અવર અસર કરશે એમ મનાય છે.

—સી વિનોબા કાવેને તા. ૨૫મીના રોજ જનતા પરિષદના પ્રમુખ આ ઉજ્જવા યાત્રિક મળ્યા ત્યારે કાલિદે મહાકવિરાસ અને મોળીપરને પ્રમ થી વિનોબા સમક્ષ રજી કરવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો. જવાબમાં વિનોબા કાવે કુંઠમાં કહ્યું હતું કે આજ તા. ૨૫મી દિવસેપરને દિવસ છે અને કાલિદે દિવસ છે અને કાલિદે પછ તેમને પીલાસી ટેકનારને “બુલી નવ અને મારે કરો” એ રીતે વર્તવાનું તેમના અનુપાયાઓને જણાવ્યું હતું. એજ પ્રમાણે “આપણે પછ ભૂતકાળને જામે વખત માઠ નહિ કરતાં વર્તમાનકાળમાં શું મઠ શકે એમ છે એ જાતીથી વિચારી દેશને આગળ લઈ જવા પ્રયત્ન કરવો એમ છે.”

સામાજિક ખબરો

લક્ષ સ મા ચા ર

તા. ૧-૨-૫૯, ૧-૨-૫૯ ચોથ વડ દા. ને રચિવારે; મજીદના નિવાસી થી કુશળભાષ બીઆનના પુત્રી થી પાર્વતીબેનના શુભ લગ્ન બારડોલી (દાહ કરન) નિવાસી થી જોડાસભા બીઆનના પુત્ર પ્ર. કાલિદાસ સાથે, પારીવાર કોષ, ભેદાનીસભામાં થયાં હતાં.

નવસુભને આલીનોહ આપવા દુર દુરથી અખાખ સમારેલી મોંબે

પધારી હતા. બધી સંસ્થાઓ તરફથી કુશલાર મયા હતા, પુત્રાલી નિમીરો બન્ને પહેલે બનેક સંસ્થાઓને ભેટ આપી હતી. લગ્નમાં કાબરી આપી વર વધુને સુભાસિય આપવા બદલ બન્ને પહેા આ પત્ર દારા સીનો આભાર માને છે.

ડાંડી નિવાસી દાહ એ.બમ્ થી પરસોતમ કાલકા, પુત્રી ચિ. કાણી બેનનાં શુભ લગ્ન કરાડી નિવાસી રમ. થી કીબલાસ ભેળીભાનના પુત્ર ચિ. રામભાષ (દાહ પ્ર. કાલકા પ્રુટ) સાથે તા. ૧-૨-૫૯ને રોજ ભેદાનીસ-ભામ્ બાને આપી કોષમાં થયાં હતા. એ શુભ પ્રસંગે બન્ને પહેાએ બનેક સંસ્થાઓને ભેટ આપી હતી.

સાક્ષાર કપીકારે : ને. એલ. પટેલ, કેપટાઇન, પા. ૧ ૧ ૦
લલુભાષ બીઆ, ભે.બમ્, પા. ૧ ૧ ૦
નરસીકભાષ નારજીભાષ, મો.મો.મો.ન, પા. ૧ ૧ ૦
કુલભાષ બીઆ, ભે.બમ્, પા. ૧ ૧ ૦
એક મીન, મો.મો.મો.મો. પા. ૧ ૧ ૦
પરવોતમ કાલભાષ, ભે.બમ્, પા. ૨ ૨ ૦

રમુછોડ મોપાલ, પો. એ. પા. ૧ ૧ ૦
મળીસાસ રમુછોડ, પો. એ. પા. ૧ ૧ ૦

શુભ સુધાર

દુઃસવાલ સેવા સમાજનો નાનુભાષ નાપકને આપાલકા લી. ૧ ૨-પુઆરી ના જવાબમાં ન.પકને બાલે દેશાષ હપાયું છે. એ શુભ વર્તમાને સુધારી વાંચવું.—લંબી.

શુક્રકીર્તીમ, કનકમ રેસ રીટ-સ, કાલસે-સોમ, રેવ-સુ કલીવર-અ અને કનસોર-અ માટે મળો :

આર. વીકુલ ૧૨ બાકેશી આઈડ, ૩૮ માકેટ રફીટ, કેરનર કાલસેલમ અને માકેટ રફીટ, ભેદાનીસભામાં, ફોન ૩૩-૧૧૫૪.

વિનિત ભેદણી કોશ (અનુરતી કુ અનુરતી ટીકચનરી.) અનુરત વિચારીકો—રીમત ૧૮/૬ મળવતું કેમણ ? આ એ.રીસ 'Indian Opinion' P. Bag, Durban, Natal.

માથે બાંધવાની રીબન અને વેણીઓ
અખમલ, સારીન, વડેલા સીકેનો, શીબન બનેક જમ, ડીલાઇન અને કાલિદમાં મળશે, લગ્ન મંડપ અને ચોર દાહમાવવા માટે જવાબમાં શીબને મળશે મળશે.
અખમાં માટે અખમલ, અને રેસમ તથા ફેકટની ટોપીઓ કાલકાત બાને બનાવી આપવામાં આવશે.
અ.મોટે બાંધવા અખમલ, રેસમ, કોટલ વિચેરનાં કુલેનો જમ રમની વેણીઓ અને બનેક પ્રકારના, શીબસ મળશે.
ટેકાણું : માબરો કુદસ (મો.) લી. લેડીલ એન્ડ ચીલ્ડરન્સ કુદ એન્ડરેકચરર, ફોન : ૮૬૫-૭૬૬૧ પહેલે બાલે, બોક્સ પરપાઠ. માસરે એન્સન્સ ૩૩ વેસે રફીટ, — ભેદાનીસભામાં.

પો. એ. ૫૪૨૦ — ટેલીફોન ૪૩-૫૪૨૦
ટેલીફોન નંબર : “અગતવે”
અગત અધર્સ (મો) લી.
૧૪ કોર્ક રફીટ, એ. એ. એ. એ. એ.
કોલસેલ અને રીટરલ અર્વાન્ડ બને પ્રકેશક
ખાસ કરીને કમારે ત્યાં કનિધન અને ઈંગ્લીશ કાસરી, રેશી માધ્યમાં નાંખવાના ભાવ ભાવના તેલે-અચરે, રેડેનસેસ રીટ, પીતળના અને એકસુમી-અમના વાસણ-કાલ અને ખાસરીકોની બનાવેલી-કેવમસેલ અને રેડાઈકર તથા બીલ બનેક રેડી બીલે કીકચલ આપવી મળશે.

Things endure in human affairs when they are made not of pride and power, but of humility and the love of truth

—Walter Lippman

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 7—Vol. LVII.

Friday, 20th February, 1959

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

Azad Memoirs Allege Nehru's Blunders Brought Partition

(From Our Own Correspondent)

MAULANA ABUL KALAM AZAD has, in the first volume of his autobiography "India Wins Freedom," expressed with "deepest regrets" the view that but for two mistakes by Mr. Nehru, "one of my dearest friends," the tragedy of partition might well have been averted.

Mr. Nehru's fondness for abstract theory, "he says, helped the Muslim League in 1937 to get a new lease of life. Again in 1946 Mr. Nehru enabled Mr. Jinnah to back upon the mutually-accepted Cabinet Mission Plan and start a fresh offensive which ultimately led to Pakistan.

Partition, which "the people of India had not accepted," might also have been avoided if Mr. Attlee (and later Lord Mountbatten) had accepted Lord Wavell's and his own fervent plea in 1946 that the solution of the Indian problem be deferred for a year or two to save the country's unity.

"India Wins Freedom," which has been published by Orient Longman's gives the gripping inner story of partition. It has been prepared in English by Mr. Humayun Kabir on the basis of his conversation with the Maulana. The book, says Mr. Kabir in the preface, "represents the text as finally approved by the Maulana.

Some thirty pages of the complete text, which are expected to make even more sensational reading, today lie deposited in a sealed cover in the National Library and, according to the Maulana's decision will be released later, as these deal with "incidents and reflections mainly of a personal character."

First Mistake

The first mistake, the book vividly relates, occur-

ed in 1937 after the general election to the Provincial assemblies. In the election the Muslim League had suffered a great set-back throughout the country except in Bombay and U.P.

The Muslim League was agreeable to joining a coalition Government in U.P. provided two of its leaders, Mr. Khaliq-uz-Zaman and Nawab Ismail Khan were taken in. (The two even signed (through the Maulana's good offices) a note pledging to accept the Congress programme. But to his "great regret," the Maulana found that Mr. Nehru later wrote to the Muslim League that since it had only six members elected on its ticket, he

(Continued on page 64)

Moslem Leader Does Not Think Azad Memoirs Tell Whole Story

(From Our Own Correspondent)

THE publication of Maulana Azad's autobiography has provoked a denial from Chaudhary Khaliq-uz-Zaman, former Muslim League leader who, with Nawab Ismail Khan, was said to have signed a note pledging themselves to accept the Congress programme after the general election in 1937 as a preliminary step towards the proposed formation of a Congress-League coalition in Uttar-Pradesh.

Chaudhary Khaliq-uz-Zaman said in the statement that if Nawab Ismail Khan and he had "accepted the Congress pledge there was no question of fight."

He did not comment on the reference to the role of the late Mr. Liaquat Ali Khan as Finance Minister in the interim Government formed by Mr. Nehru in 1946. But referring to the late Sardar Patel, he said "He wanted to retain the Home Ministry only to give the blood-bath to his opponents."

Chaudhary Khaliq-uz-Zaman said the "task of dealing with Hindu-Muslim relations undertaken by Professor Humayun Kabir is

(Continued on page 63)

Huxley Calls For Cheap Contraceptive

NEW DELHI, Sunday,

BITISH scientist Sir Julian Huxley, today called for international research to develop a cheap and satisfactory contraceptive to be taken by mouth to check the rapid increase in the world's population.

Speaking at the Sixth International Conference on Planned Parenthood which is being held here, Sir Julian predicted that the world's population was likely to increase by 50,000,000 this year and would rise to 5,500,000,000 by the year 2,000 from an estimated

2,860,500,000 at the end of 1958.

He said already two-thirds of the world's people were under-nourished. Deforestation and soil erosion had reduced the possibilities of raising agricultural production, and water supplies

(Continued on page 63)

OPINION

FRIDAY, 20TH FEBRUARY 1959

The Split In The ANC

EVERY democrat regrets the fact that the differences which have been developing in the ANC have at last led to an open split and that within the next few weeks a new organisation will come into being with, possibly, a somewhat different approach to the race problem.

We say "somewhat different" advisedly. The cleavage in the ANC is basically over the race question and the attitude to take to the doctrine of multi-racialism. The January issue of "Race Relations News" defines multi-racialism in the following clear terms.

"South Africa is a multi-racial society, that is, a plural society in which there are included in the same State population groups, based on racial divisions, such groups being of significant, actual or potential political power."

The leaders of the African National Congress publicly accept the doctrine of multi-racialism. Their Africanist critics charge that the acceptance of race as a factor of political significance means that when South Africa is free the privileged sections will be placed in positions of unfair advantage over the less privileged; that this process of racial ganging-up against the less privileged will give the African the form of liberty and political power and withhold their substance from him. That, they say, will start the racial fight all over again, in a new form and on a different plane. They argue, with some show of justification, that they are in no mood to be wandering in the politico-racial wilderness indefinitely.

Unbiased

To any unbiased observer the difference of opinion here is a genuine and fundamental one. The Africanists, in spite of their highly emotional and rather woolly style of expressing themselves, basically see the problem from the perspective of a non-racial democracy as opposed to a State in which race will continue to be of political and, possibly, economic significance.

In these circumstances what is needed is a type of statesmanship which has not been forthcoming from either of the warring sides: A type which will treat both viewpoints as legitimate at the moment but which will, while doing this, seek to discover areas of agreement in the standpoints of the two organisations and seek to use these as bases for a broader regrouping of forces against apartheid.

The ANC will have to be democratic enough to learn to respect the viewpoint of the Africanists and the latter, for their part, will have to desist from reacting negatively to everything that the ANC does. Both organisations will have to learn to treat each other as

equals. And when that is done, it will be possible to discover a formula, acceptable to both as equals, which could enable them to co-operate in a massive onslaught against apartheid.

Congress Movement

Against this background it will be seen that the period of bitter recrimination, now that the Africanists have been forced to hive off in protest against multi-racialism, comes to an end. The ANC will be free to consolidate its own organisational strength while the Africanists will have plenty of time to build themselves into a new force in the land unhampered by the Congress Movement. We are entering a new era in African politics when the African is already providing that quality of leadership which presents the real issues at stake in the clearest possible terms before South Africa. From this perspective the split, while regrettable from the narrowly tactical angle, could very well turn out to be a political blessing in disguise.

In a situation like this, the really big thing to do is not to waste time shedding unrealistic tear over a unity that could never have been real where the political consciousness of the African was awakened, but to concentrate on the greater end in view—namely, building on more solid foundations, now that the issues are more clearly defined, to move events speedily in the direction of making South Africa a democracy.

Predikant Attacks U.S. Press

CAPE TOWN.

THE Vice-Chancellor of the University of Stellenbosch, the Rev. J. S. Gericks, attacked the United States Press. He accused it of "painting a dark and untrue picture of South Africa."

Mr. Gericks has just been on a tour of the United States. A reply to his allegations was given by Mr. Alfred Friendly, managing editor of the "Washington Post" who is in Cape Town.

Mr. Gericks said a liberalism "exaggerated to the point of sentimental immaturity"—was one of the reasons why America frowned on the Union.

Mr. Friendly said it was an unfair attack on the motives of the United States to suggest that Americans were "behaving as friends of the non-Whites simply to help the march of Communism."

"We believe we have to be friendly with everybody, not only to stop Communism, but because we must try and live with our neighbours."

More Reason

Mr. Gericks told a Chartered Institute of Secretaries luncheon that "very false and sensational information" was one of the

reasons why America "frowned" when she looked towards South Africa.

"If people complain about the Press in South Africa, they will have more reason to complain if they visit America. We do not realise to what extent the Press in America is painting a dark and untrue picture of South Africa."

"It would take steel in one's blood, some sound thinking and a sound policy to convince the world outside that the Union is trying to solve her big problems."

Opposite Course

Mr. Friendly said the United States had set a course that ran in the opposite direction to that of the South African Government. It would be strange for him to think Americans wrong and the South African Government right.

"Obviously, the situations are not parallel. But even so, it is only natural that we should relate things we see in terms of our own experiences."

Comment On Men And Events

The Accra Conference—VI The Great Volcano

By JORDAN K. NGUBANE

I HAVE at least hinted at the fact that the conference was not interested in the problem of alignment with either the West or the East. It concerned itself with three basic issues: the unity of the African people; the liberation of Africa and the methods to use these goals with the minimum of delay. America and Russia could have been of significance only to the extent to which they accelerated movement in the direction of the goals the conference had set itself.

There was complete unanimity on the first two goals and very sharp differences on the third. Some delegates wanted force accepted as the only decisive argument in the fight against the imperialists. In broad terms, this viewpoint received its strongest support from North Africa. The others insisted on adhering to non-violent methods. Mr. Nkrumah and Mr. Tom Mboya together with those from Southern Africa, favoured this line of approach.

On the issue of unity the conference did not wish to lay down a single basis to which all would have to conform. It realised frankly that while in some areas freedom would mean the transferring of political power to the Africans, in others it would mean the extension of the area of liberty; that is, brushing down the colour bar.

Race War

Nobody must be in any doubt about the mood of the conference here. There was intense and uncompromising hostility to imperialism and all its manifestations like apartheid and the colour bar. I got the feeling that the mood of the rest of Africa against Apartheid, for example, is such that if the men who guide South Africa's destiny are not removed from power within the shortest time possible, the danger will become increasingly real of a race war in Africa.

The peoples of the continent feel that apartheid is a personal insult to them and constitutes a threat to their liberty. For this reason, White South Africa is an enemy country.

At the same time I noticed that in spite of the great hatred for imperialism and apartheid, the conference was not anti-White or exclusive racially. Some of the delegates from the North were indistinguishable from the White men, in so far as I was concerned. Shy and quietly spoken Mr. T. Siam of Tunisia, for example, would pass for a European any time in South Africa. The Arabs took the view that they were Africans. There were Europeans too, who were official delegates. It was interesting to note that

we, South Africans, were the only delegates who were wholly non-racial.

Non-Racial

I got the impression that the main trend of opinion in the conference was in the direction of preferring non-racial as against multi-racial democracies. But as I have said, the conference was not going to lay down the law for anybody.

A heartening aspect of the conference was that I found the delegates most keenly interested in South Africa's problems. I met and talked to nearly all the leaders of delegations. Mr. Banda, for instance, told me that he must anti-Indian. I asked him to explain his animosity against the Indians just before the Accra conference. He said the Indians had made good financially in Nyasaland and had the bad habit of sending their profits to India instead of ploughing them back to develop the country that had treated them so well. Secondly, they treated the African with contempt. He wanted everybody in Nyasaland to treat the Nyanas with respect and dignity. When I left him, I was feeling within me that he has a monumental capacity for making himself misunderstood.

Mr. Tom Mboya is a young trade unionist from Kenya who explodes most of the racial theories which have been propounded against us. In spite of his age, he is a very able political administrator. It required a lot of courage, tact, foresight and strong powers of leadership to start a conference like the one under review. Very often, there were sharp differences of opinion and tempers were inflamed, so much, I thought, by the issues under discussion, as by the intense tropical heat. After all the strains and stresses, the delegates left the conference feeling that they had done a very fine job. I think Tom deserves much of the credit for giving them this feeling.

Conference Message

Finally, I left the conference feeling strongly that the most important message for us which I could bring back from the de-

bates and the decisions of the Accra assembly as well as from conversations with leaders of thought in Nigeria and Ghana was that Pan-Africanism is creating a new world within which we shall be free to make the best possible use of our lives, regardless of race.

I was feeling that the first essential step in that direction is a new form of unity among those who oppose apartheid and race oppression in the Union. We need to abandon old-fashioned ideas of ganging-up against certain racial groups and concentrate on a front which would bring apartheid crashing to the ground within the shortest time possible.

In such a front we would bring in the Churches, the trade unions, the political organisations, the women's groups and very many others. Our base would necessarily have to be a broad one which would ensure maximum unity during the period when we would be marching against apartheid.

Principles

We could work on two principles: the non-violent overthrow of apartheid and the establishment of a non-racial democracy. I think the time is now ripe for that sort of thing to be launched.

Africans Boycott Kenya Elections

ONLY European elected members attended the new session of Kenya's Legislative Council in Nairobi, because of a boycott by both Africans and Indians.

The 13 African elected members decided on January 28 to boycott the Council from the start of the new session in support of their campaign for constitutional changes.

Last Sunday, Mr. A. J. Pandya decided to join the three other Indian members in refusing to take part in the Council's work until constitutional demands are met.

Opposition Labour members of the British House of Commons urged the Government last week to arrange a round table conference of European, African, Indian and other Asian leaders in Kenya to resolve the dangerous and explosive situation there.

Replying to Labour questions on this issue, Mr. Julian Amery, Colonial Under Secretary, said the Government had already made it clear it "was prepared to consider informal conversations and if these should open up the prospect of success, we do not exclude the possibility of further conversations." —Sapa-Reuters

Muslim Leader Does Not Think Azad Memoirs Tell Whole Story

(Continued from front page)

very dangerous, based as his narrative is on talks and conversations which he had with Maulana Azad. If the autobiography, as written by the Maulana himself in Urdu, had been translated by Professor Kabir, there would be a lot of material worthy of study, but if, on the other hand, it only represents the texts as approved by him, then there is great room for confusion and error.

The former Muslim League leader added: "I have no intention to speak out on any of these subjects in my own book, containing the history of all Muslim movements bearing on the freedom fight, including Hindu-Muslim relations since the beginning of the twentieth century, deals with them."

"Many histories from the Congress side have been written and Professor Kabir's is the latest. So far, no authentic version of the Muslim case by one who has been through the thick and thin of these movements has seen the light of day. God willing, I shall give an accurate picture of Hindu-Muslim relations as possible."

Huxley Calls For Cheap Contraceptive

(Continued from front page)

were proving inadequate in many areas.

Sir Julian said efficient birth control methods were required to counterbalance lower death rates. India faced political and social disaster if it failed to solve its population problem, he added.

The head of the atomic energy division of the Indian Ministry of Natural Resources and Science, Dr. Homi J. Bhabha, said India's population problem could be solved immediately if a substance could be developed which, when added to food, "will not prevent conception but will reduce the probability of conception by about 30 per cent." —Sapa-Reuters.

Azad Memoirs Allege Nehru's Blunders Brought Partition

(Continued from front page)

could not possibly give them two seats on the Cabinet. Not unexpectedly the League expressed regret at their inability to join the Government.

This was most unfortunate...if the U.P. League's offer of co-operation had been accepted, the League would, for all practical purposes, have merged in the Congress...Jawaharlal's action gave the League a new lease of life. Mr. Jinnah took full advantage.

The acceptance in 1944 of the Cabinet Mission Plan by both the Congress and the League, says the Maulana, was a "glorious event" in the history of the freedom movement. "We rejoiced but we did not then know that our joy was premature and bitter disappointment awaited us."

Second Blunder

The second mistake by Mr. Nehru occurred in 1944 when, on assuming Congress Presidency, he held a press conference in Bombay on July 10 "one of those unfortunate events which changed the course of history."

Asked by newsmen, if the Congress had accepted the Cabinet Mission Plan in toto, Mr. Nehru replied the Congress would make it a Constituent Assembly "completely unfettered by agreements and free to meet all situations as they arise. The Congress was free to modify the plan as it thought best."

Commenting on this, Maulana Azad says, Jawaharlal's statement was wrong. It was not correct to say that the Congress was "free to modify the Plan as it pleased." A statement which in normal circumstances might have "passed almost unnoticed" set in train, in the prevailing atmosphere of suspicion and hatred, "a most unfortunate series of consequences," which eventually led to the rejection of the Cabinet Mission Plan by the Muslim League.

The drift towards partition was, thereafter accelerated by what the Maulana describes as a "great blunder" by the Congress in handing over the Finance Portfolio in the interim Cabinet to the League because of Sardar Patel's "anxiety to retain the Home Department."

Paralysed Government

With its representative in charge of Finance, the League virtually paralysed the Central Government. "Whatever proposal Congress members made was rejected

or modified beyond recognition by Mr. Liaquat Ali Khan with the help of Ghousiahy Mohamed Ali, then of the Finance Department and later a Prime Minister of Pakistan.

The Sardar found that though he was the Home Minister he could not create so much as the post of a "chancellor" without Mr. Liaquat Ali's concurrence. All this infuriated him was responsible for his being the first man to accept Lord Mountbatten's partition plan.

The Maulana records that, "as soon as Sardar had been convinced, Lord Mountbatten turned his attention to Jawaharlal. Jawaharlal first reacted violently but within a month of Lord Mountbatten's arrival in India, Jawaharlal, the firm opponent of partition had become, if not supporter, at least acquiescent towards the idea."

"The argument of Sardar Patel, he adds, 'must have had some effect, but could not have been decisive. Jawaharlal was also greatly impressed by Lord Mountbatten, but perhaps even greater was the influence of Lady Mountbatten. She is not only extremely intelligent, but has a most attractive and friendly temperament."

Wrong Advice

Another person, who, according to Maulana, also perhaps influenced Mr. Nehru on this question was Mr. Krishna Menon. But he adds: "Krishna Menon often gave him (Nehru) wrong advice...Sardar Patel and I did not always see eye to eye but we were agreed in judgment about him."

The Maulana then recalls how Gandhiji (my only hope at that time) first said that partition could be accepted "over my dead body" and later succumbed to Sardar Patel's arguments and Lord Mountbatten's in favour of partition. "In despondency I said at last: 'If even you have now adopted the view, I see no hope of saving India from catastrophe'."

Gandhiji did not reply to the Maulana's comments but said that he had already suggested that Mr. Jinnah should be asked to form the Government. "Unfortunately," both Mr. Nehru and Sardar Patel opposed it. In fact they forced Gandhiji to withdraw the suggestion. And Gandhiji thought partition was

inevitable.

The Maulana refers to the historic statement of June 3, 1947, at the end of all hopes for preserving the unity of India. The Maulana then "came to the painful conclusion that the action was governed more by considerations of British than the Indian interests. If a united India had become free, according to the Cabinet Mission Plan, there was little chance that Britain could retain her position in the economic and industrial life of India. The partition of India in which the Muslim majority provinces formed a separate and independent state would, on the other hand, give Britain a foothold in India, with a British base in Pakistan, India would have to pay far greater attention to British interests than she might otherwise do."

Rivers Of Blood

Even after partition became a distinct possibility, the Maulana wished to keep the army outside politics and ensure its discipline and neutrality. He, therefore, pressed, for a unified command for a period of transition. The Maulana was firmly convinced that if the army had remained

unified, we would have avoided the rivers of blood which flowed immediately after partition.

Referring to the opposition of his colleagues to the unified command in the context of partition, the Maulana says, "What surprised me most was the opposition of Dr. Rajendra Prasad. He was a pacifist and wedded to non-violence."

The Maulana who fought against partition to the end, regarded communal clashes and differences "as a transient phase in Indian life." He held to the last that they would disappear when the administrators ran their own affairs. Once India attains her destiny, the Maulana was certain, "she would face the problems of modern life from a modern point of view. Differences would not persist, but they will be economic, not communal."

In conclusion, Maulana Azad says, "some people hold that what has happened was inevitable. Others equally strongly believe that what has happened is wrong and could have been avoided. We cannot say today which reading is correct. History alone will decide whether we have acted wisely and correctly in accepting partition."

Azad Memoirs: Nehru Says Choice Was "Very Difficult"

(from Our Own Correspondent)

MAULANA AZAD'S recently published autobiography in which he has criticised some of Mr. Nehru's actions in relation to the decision of the partition of the country was the subject of a large number of questions at a recent press conference.

Mr. Nehru recalled the various steps that ultimately led to the Congress agreeing to partition and expressed the opinion at the end that the late Maulana thought "too much in individual terms sometimes and not in terms of historical forces at work."

Mr. Nehru said there was an "overwhelming sense of conflict and disruption" during the interim government days by "pulls in different directions" by the Muslim League. It was felt that "even if some arrangement could be arrived at to prevent partition the conflict and disruption would continue and might come in the way of any marked progress in economic or another planning later. Secondly, it would have left the Federal Government so weak with powers transferred to its various Constituent units that it would not be able to act properly or take any effective measures. These were the real reasons which ultimately induced us to agree. It was a very very difficult choice."

Mr. Nehru had seen the book

in manuscript form though he had not seen it since its publication. Mr. Humayun Kabir, Union Minister for scientific and cultural affairs, publisher of the book, Mr. Kabir had told Mr. Nehru that he did not like the publication of some passages in the book.

Mr. Nehru "I did not like suppression of anything that the Maulana Sahib wanted to be published. Clearly, I did not like some passages in it too, in the sense of publication but I advised Mr. Kabir, 'You should publish the thing as the Maulana would have liked it to be published. Neither you nor I have the right to tamper in the way of that.' It is true that some passages may not be liked by people. They are critical. But, we must face these things; we must not get worried about frank expressions of opinions. In fact I exercised certain pressure on him (Mr. Kabir) that it should not be changed. Mr. Kabir was not responsible. I am more responsible."

Soviet Scientists Comment On American Astronautic Research

Mikoyan Told Americans: "Let Us Be Friends"

"SOVIET NEWS" is published by the Press department of the Soviet Embassy in London. In a recent issue the following assessment of American nuclear scientists appears:—

Writing in the magazine "New Times" Academician Anatoly Blagonravov says that the conditions in which scientists and engineers are working in the United States are to blame for failure of American attempts to solve the problem of overcoming the Earth's gravity by means of rockets.

They are rushed and are set tasks having little in common with science, he says.

Academician Blagonravov pays tribute to the talents of American scientists and engineers, and adds that to belittle or minimise the importance of their work in astronautics would not be right.

At the same time, he notes that after the launching of the first Soviet Sputnik work on astronautics in the United States has been going on at an especially feverish pace.

"It is obvious," he says, "that many jobs have been rushed and that political and military leaders are demanding of scien-

tists and engineers that they recover the lost prestige of the Stars and Stripes, to persuade the world of American technical superiority.

"But scientists and technical experts find it difficult to work in such a nerve-racking, artificially tense atmosphere, which is made worse by the arms race."

"This, in my opinion, explains their frequent failures", says Academician Blagonravov.

He goes on to point out that the scientific data collected during the flight of the Soviet space rocket will be sifted, summed up and published so that they may become available to all scientists throughout the world.

"We regard this," he adds, "as one of the ways of strengthening international scientific co-operation for which Soviet scientists are consistently striving."

WELCOMING Mikoyan to the state of Ohio, during the course of the Russian Vice Chairman of the Council of Ministers' visit to America, Mr. Cyril Eaton, an American industrialist, said that his arrival was a very pleasant event. He pointed out that during his own recent visit to the Soviet Union he had been greatly touched by the friendly sentiments shown by the Russian people—from government leaders to small school-children.

Speaking in reply, Mikoyan said: "Allow me to convey to you, first of all, the cordial greetings of Nikita Sergeyevich Khrushchev. He well remembers his meeting with you in Moscow and asked me to shake hands with you on his behalf.

"Let Us Be Friends"

"Your visit to our country was quite private but it played an important part in establishing mutual understanding between our countries. You came to our country with an open mind and acted courageously

when, on your return home, you told the truth as you had seen it.

Your statements prove that people belonging to different social systems can have good neighbourly relations and be friends in conditions of peaceful co-existence. Your ideology differs from ours but we have a common desire to live in peace. So let us be friends for the sake of assuring peace.

Mikoyan said that he was availing himself of a pleasant opportunity to convey best wishes to the citizens of Cleveland, which he had visited for the first time 25 years ago.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barkly Arcade, 35 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg. Phone 33-1054

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR

EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.

Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:

Office: 25845

Residence: 36413.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

13th February, 1959.

Mr. Nehru's Comments On His Secretary

THE Prime Minister, Mr. Nehru, said that the resignation letter of Mr. M. O. Mathai, his special assistant, had been "unfortunate letter, very unwise and very wrongly worded." He said he himself was "indirectly but slightly responsible" for its publication in that he had given his consent to it and that he ought to have thought a little more about it.

Mr. Nehru, who was speaking at his monthly press conference, said his broad appreciation of Mr. Mathai was that he was a man "of efficiency, integrity and loyalty. At any rate loyalty to me, but also a person who acted foolishly very often and threw his weight about, which was wrong. But I never doubted his integrity and I have had no reason to doubt it since then."

Passion In India's Progress

Mr. Nehru said this of himself at his press conference "I believe with passion, in the progress of India. I am not a politician out for a job. I am a man out to do something in India to change the present and agricultural economy of the country in the few years left to me."

Nehru's New Party Boss

A correspondent asked Mr. Nehru at a press conference: "Do you feel Mrs. Indira Gandhi has become your party boss?"

Mr. Nehru replied: "I have had plenty of party bosses and I have felt quite happy with them."

A correspondent: "You accept a boss?" Mr. Nehru: "Yes, I have always been a disciplined person."

Earlier, when Mr. Nehru was first asked for his views on Mrs. Gandhi's election, he quipped: "I do not know what you expect me to say about the Congress President—except that I know her fairly intimately."

Welcome To New Chief

The eve of session meeting of the Congress Parliamentary Party was almost exclusively devoted to welcoming the new Congress President, and welcoming the service of the outgoing chief.

Mr. Nehru paid glowing tributes to Mr. Dadasaheb for ac-

cepting the Congress President's ship as "a time of great need" and serving the country and the party very devotedly."

Mr. Dadasaheb congratulated Mrs. Gandhi on her courage in accepting the heavy burden of leadership. He was confident that he would make a success of it. He thanked Mr. Nehru and others for their goodwill and affection.

In a brief speech, Mrs. Gandhi said she was conscious of her responsibilities and assured members that she would give her very best to the organisation. "In a voice choked with emotion, Mr. Gandhi confessed that she did not know what to say on the occasion. She had accepted this high office as an ordinary volunteer in obedience to the orders of the top ranking leaders of the party. "I will always consider myself as a worker," she said wiping her tears."

Nehru Hails New Leader

There were loud cheers from members of the Congress Parliamentary Party as Mr. Nehru shook hands with Mrs. Indira Gandhi at the end of a welcome speech in the course of which he feelingly declared: "I am proud of her as my daughter, as my comrade and now as my leader."

He stated that he was embarrassed when her name was first mentioned but the Party had taken a good decision and it would "now be seen that the doors of the Congress are opened to youth, women and everyone who desires to serve the country."

He said he was "proud of her temperament, energy, affection and integrity—qualities which she inherited from her mother."

Rourkela Steel Plant Goes Into Production

Steel production in the public sector in India began on February 3 when the President, Dr. Rajendra Prasad, performed a formal ceremony to mark the blowing in of the first three blast furnaces of the Rs 200-crore steel-plant.

A huge gathering in front of the gleaming blast furnaces burst into applause, as the President turned a handle and molten pig iron poured into channels leading to a waiting container wagon.

Invoking the blast furnace, Dr. Prasad said that the

Rourkela and other projects were the symbol of India's aspiration and "we are determined to create a welfare state in which everyone is assured of a comfortable house, sufficient clothing and enough to eat."

Message To President

The Duke of Edinburgh, who left Calcutta for Dacca, on the completion of his tour of India, has sent the following message to the President Dr. Rajendra Prasad:

"On leaving India I extend you my warmest thanks for your hospitality and through you to all the people of India who gave me such a fine and friendly welcome. My visit has been all too short, but even so I have had time to appreciate the tremendous development going on in India today. I was particularly impressed by the spirit of enthusiasm which prevailed everywhere. I hope that firm friendship between our countries will prosper and flourish in the years ahead."

Conquest Is Not The Objective

The Union Defence Minister, Mr. V. K. Krishna Menon, said that India's armed forces were neither meant for the proclamation of national egoism or for the conquest of other lands. They were trained, equipped and conditioned primarily to defend India's frontiers.

Mr. Menon, who was addressing a students rally, said that some people deplored the fact "Gandhian India" was maintaining armed forces. "It is true that we have land, air and sea forces, but all ranks of our armed services are sufficiently conscious of their responsibilities as well as their limitations," he said.

Apart from their primary role of guarding India's national and international boundaries, the armed forces will go to the aid of the civil power. In the North-East Frontier of India, he said, a "very small population was thoughtlessly bent upon destroying its own prosperity. Militarily it would not have been difficult to finish this unruly element long ago. But our servicemen are not here to wage a war because this is an integral part of India, and these are our own people."

Pak Border Forces Out Of Control

The Asian Government in its latest protest note to Dacca on the Pakistani firing on Indian territory in various sectors has said that the Pakistani border forces appear to have gone

completely out of control and were determined to provoke incidents all over the area in furtherance of their aggressive designs.

The present spell of firing began on February 6 in the Patharia forest and the Gern Hills border area. The latest official report says that the Pakistani forces continued heavy firing on bordering villages for the last two days and the whole night of February 8.

On Sunday night they also fired three rounds on Bhanga Bazar. The Indian border forces did not retaliate but the Government of Assam protested strongly to the East Pakistani Government against the continuous and irresponsible firing on the thickly populated villages without any justification or provocation.

Mighty Effort For Nation's Progress

Interpreting in the Rajya Sabha debate on the President's address, the Prime Minister declared that with the completion of the Third Five Year Plan India would have crossed the border of under-developed and would be set on the road to a developed economy.

In this connection he recalled the words of the address which defined the national goal as the self-reliant and self-generating economy. This called for a mighty effort during the next seven years. He appealed for an all-party effort in this national drive.

"Shradha Din"

Prayers were offered at a number of places in Bombay on Friday to Mahatma Gandhi's 11th "Shradha Din."

The Congress Bhawan Mahatma Karyak Samiti organised mass prayers and spinning at Chowpatty. Nearly 400 persons, mostly women, participated in singing bhajans and spinning.

In the evening prominent leaders addressed a meeting organised by the Gandhi Smarak Niketan at Mani Bhawan.

Club in a high-ranking Group A job, secretary, position under the expert guidance of the School of Accountancy, in Secretaryship, Coding, Accounting, Building Estimates, Municipal Services, and Drafting. Write to the School of Accountancy, backed by 40 years successful educational career, the three free books "The Direct Way to Success", "Accountancy Manual", 134, East Street, P.O. Box 4792, Johannesburg, or at 6th Floor, Masson House, 12 Field Street, P.O. Box 1061 Durban. Phone: 2400.

Indian Paper Evaluates Ghana's Responsibilities In Africa

COMMENTING on Dr. Nkrumah's responsibilities during the course of his visit to India, the influential daily "The Hindu" says in an editorial:—

It is now clear that his sojourn in India has Dr. Kwame Nkrumah an occasion to expand, in some detail, his ideas regarding the future of those territories in the African continent still under foreign rule. A newly independent State of this kind, Ghana has to see to it that its integrity is fully maintained. The Ghana Prime Minister has referred to disruptionists who would like to carve up the country into five parts, each with its own fully developed internal autonomy. The division of Ghana in this manner would be a disaster; and the Government would be justified in taking steps to prevent this. But, whether extraordinary powers of detention are to be used widely by a regime which believes in "periodical general elections and adult suffrage" is a question most difficult to decide. Dr. Nkrumah has told a Press conference in New Delhi that "those in detention in Ghana would have public trial, if they de-

sired." When steps are taken to circumvent the powers of Courts set up under a judicial system adapted from the British, to that extent, the fear arises that liberal democracy is being endangered. At the same time, it is not wise for a new democracy to adopt in toto a system suitable to an advanced democracy. Ghana is aware of this and in the statement circulated in New Delhi care has been taken to point out that one of the greatest dangers menacing a new democracy in Africa and Asia would be the activities of disruptionists. They have to be dealt with firmly. If genuine democracy is at all to survive, Dr. Nkrumah has shown himself willing to preserve democratic liberties. He took measures to curb the activities of his Police Minister, whose enthusiasm tended to run away with him. That important portfolio was taken away from that over-zealous politician.

Dr. Nkrumah has stated that

there is no question of Ghana organising a freedom movement for all the African territories; that would be neither wise nor feasible. But it is obvious that Ghana's sympathy would be with the people and leaders struggling for freedom from colonial control. The embryonic union with Guinea is symbolic of this trend. Liberia is being mentioned as a likely recruit to this Union in the future, though President Tubman's initial reactions have not been too favourable. The idea of a Union is catching on; perhaps there may ultimately be more than one in Western Africa. Every territory has to decide for itself the manner in which it should conduct its campaign against colonialism and, when freedom is achieved, how it should order its political future. Here is where Ghana's example would have a profound influence. Dr. Nkrumah feels that the States which had achieved independence in

Africa would be really free "only when the whole African continent is free." In this struggle for freedom, India's sympathies, as pointed out by Mr. V. K. Krishna Menon at a reception to Dr. Nkrumah in New Delhi, are entirely with the subject peoples. He has also pointed out that "we have a number of people of Indian birth or origin (in Africa). We regard them as African and encourage them to regard themselves as such." The emancipation of the subject territories in the African continent "lies in the recognition of territorial nationalism." It is up to leaders like the Prime Minister of Ghana to prove that racial co-operation, on a basis of genuine equality, can work in a continent which is also the home of the apostles of Apartheid. It is a symbol of African capacity to govern a modern State that Ghana and its Premier have become important today. That is why their influence is being felt beyond their own borders and why the distinguished visitor from Ghana has received such a warm welcome in our midst.

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD,

DURBAN.

P. O. Box 476.

TELEPHONES 47453 & 47888.

Province-Wide Conference To Discuss Centenary Observance

THE Indian Centenary Committee in Durban has decided to convene a Natal Conference to discuss and decide in what way the Centenary of the coming of Indians is to be observed.

The Conference which is to be attended by delegates from all over the Province will be held at the Rabakrishnan Hall, Natal Tamil Vedic Society Building in Carleton Street, Durban on Sunday, March 8, commencing at 2.30 p.m.

All Centenary Committees Invited To Send Delegates

Centenary Committees have already been established in Durban, Pietermaritzburg, Verulam, Stanger, Newcastle and Grahamstown. These committees have discussed provisional plans in regard to the Centenary. All these committees have been invited to

send their representatives to the Conference.

Other Centres Urged To Form Committees

The Durban Committee which has taken the initiative in convening the Conference and who have assisted other centres in forming committees in their areas, is making a special appeal to those centres which have not yet established committees to do so immediately so that they could be officially represented at Conference through their elected delegates. It is recommended that committees be set up in the following centres:—Tongaat, Umzimot, Port Shepstone, Estcourt, Dundee, Ladysmith, Walsingham, Greytown and other large centres which feel that they should have a committee.

All Natal Organisations Welcome

The Conference will be open to delegates of all organisations in Natal interested in the observance of the Centenary. Invitations to send representatives are being sent to all sports, cultural, educational and religious bodies.

All organisations and committees are requested to send in the names of their delegates, if possible by the March 1. The Conference is scheduled to last from 9.30 a.m. to 5 p.m. with breaks for tea and lunch, which will be provided at the hall. Delegates requiring accommodation Durban should indicate in advance so that suitable arrangements could be made.

Programme For Conference

The Conference will receive a considered report from the convening committee on the proposed plans to observe the Centenary during 1969. The report and any other suggestions made to Conference will be discussed fully before Conference resolves on how Natal will observe and celebrate the Centenary. It is expected that a Natal Co-ordinating Executive will be set up by Conference to plan and execute the tasks undertaken for the Centenary observance.

Centenary Plans.

The Centenary Committee hopes to circulate the draft

plans to all the Centenary Committees, prior to Conference and to publish in the press a list of the suggestions so that all interested persons and bodies may have the opportunity of considering the plans before Conference meets.

All communications and enquiries in connection with the Centenary Conference may be addressed to Mr. J. N. Singh, one of the Joint Secretaries of the Committee at 25, Baker Street, Durban.

American Arms For Indonesia

The United States Ambassador Mr. Howard P. Jones has confirmed that President Eisenhower had approved of the sale of American arms to equip 50 Indonesian army battalions.

The arms sale was considered a new mark of American confidence that President Sukarno's Government would continue its policy of remaining independent of both East and West in the cold war.

Producing Electricity From Uranium

How is uranium used to make electricity? Visitors to the 1959 Rand Easter Show (March 17 to 27) at Johannesburg will find the answer in a large illuminated display in the United Kingdom Pavilion, writes J. K. Goldthorpe. Many exhibits in the Pavilion will be coming straight from the Universal and International Exhibition, at Brussels, Belgium, where a British electrical stand took the honours with a record total of 15 awards—including two Grand Prix and three Diplomas of Honour.

The Pavilion, planned as a permanent attraction in Johannesburg, will have as its theme for 1959, "This Atomic Age".

The Uranium display is part of a collective exhibit showing Britain's contribution to world development and expansion in the electrical field. The exhibit will have three sections—Power from the Earth, Power from the Hills and Power from the Atom. The first will show a model of a boiler used at Tanbush power station, a new cooling water system, and a number of models of new diesel-electric and electric locomotives.

Ghana Wants New Name For Empire Games

ACCRA.

A SPORTS commentator in the pro-Government Ghana "Times" today called for the elimination of the word "Empire" in connection with Commonwealth sports.

In a double column feature the commentator, Kofi Badu, said "I protest against any further use of 'British Empire' in relation to sports in the Commonwealth. I loathe the use of the two words which denote a long buried system of suppression of one people by another."

"I detect the two words because they suggest the keeping under absolute control of a section of sportsmen in the Commonwealth by another."

"I protest because they are historically misleading and actively out of keeping with the face of a happy family of sportsmen."

Badu recalled how the term "British Empire" had given way to the Commonwealth or the Commonwealth of Nations and Empire Day had been renamed Commonwealth Day.

"Yet in sport," he said "we continue to retain the memory of this abominable, unwholesome system."

"Instead of simple 'Commonwealth games' we would like to stretch it to British Empire and Commonwealth games"—Sapa-Reuter.

B-I

Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

S. S. Karanja due 1st March 1959.

Sails for Bombay on 6th March 1959.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without food	£92-0-0
Second "	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	£31-10-0

Ordinary

Non-Vegetarian	£4-13-0	Special	£10-18-0
Vegetarian	£4-4-0		£9-15-0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons (Pty.) Ltd.

390 Pine Street,
Telephone 20432,

— Durban.
Tel. Add. "KARAMAT."

World Newsreel . . .

(FROM SAPA REUTER)

Prince Rahman Hopes To Be Premier Again

Prince Abdul Rahman, who resigned as Prime Minister of Malaya last week, said in Kuala Lumpur that he hoped to resume his post after elections next August.

He said in a nation wide broadcast that he had resigned in order to help rescue the return to power of Malaya's triple alliance parties—the United Malays (National) Organisation, the Malayan Chinese Association and the Malayan Indian Congress.

"If all goes well and if it shall be the desire of members of my party when returned, and if it is the will of God that I should once again lead the Government, I shall be both honoured and happy to do so," he said.

Police Remove M.P.s

Police forcibly removed 12 members of Ceylon's Opposition including the leader, Dr. N. M. Perera, from the House of Representatives in Colombo, when they objected to the Speaker's attempts to end a five-day debate on the controversial public Security Act.

Barbed wire barricades were erected at all approaches to the House, police lines were strengthened and the galleries cleared, as one by one Opposition members defied the Speaker and were dragged or carried from the chamber.

The remaining members of the Opposition parties walked out and the depleted House passed the Bill by 47 votes to 3.

Koreans Mob Japanese Minister

The Japanese Foreign Minister, Mr. Ichiro Fujiyama, was mobbed but unharmed by 200 Koreans when he stepped off an aircraft at Fukuoka, Southern Japan.

Waving Korean flags and shouting "down with the Japanese plan to send our compatriots into slavery," the Koreans surrounded Mr. Fujiyama and prevented him from leaving the airport until he promised to receive a delegation of Koreans and to pass on the message to the Prime Minister, Mr. Nobusuke Kishi.

Japan plans to send some of its 600,000 impoverished Korean residents to Communist North Korea if they opt to go. South Korea says it is prepared to use

force to stop the migration.

In Sendai, Northern Japan, Mr. Kishi told a press conference that the Japanese Government would go ahead with its plan in spite of South Korean threats.

He said he had no intention at present of appealing to the United Nations or seeking the mediation of a third party. Japan would, however, be forced to take proper steps if the South Koreans took any unlawful action against Japan.

Pakistan Firing Along Eastern Border

The Indian Prime Minister, Mr. Jawaharlal Nehru, told Parliament that "the continued Pakistani firing along the eastern border is most distressing."

He was answering questions on reports that there was Pakistani shooting in the Patharia Hills and other areas along the border.

Mr. Nehru announced that Chief Secretary of Assam had been directed to meet his Pakistani counterparts in East Bengal to discuss a ceasefire along the border.

Plot To Overthrow Nkrumah

Senior NCO's in the Ghana army told a tribunal, probing an alleged plot against the Government on Tuesday that they had been given money by a man described to them as Mr. M. K. Apaloo, a leading Opposition politician.

Mr. Apaloo and Mr. R. Amponsah, General Secretary of the United (Opposition) Party are alleged to have been implicated in the plot to overthrow the Prime Minister, Dr. Kwame Nkrumah. Both are at present detained.

Warrent Officer Jacob Samuel Longden said that in January, 1958, Captain Benjamin Awhalley (dismissed the service last month for not reporting earlier the existence of the plot) took him and other non-commissioned officers to see a man he introduced as Apaloo.

"He said Mr. Apaloo was a nice man and was fighting for us NCO's," Longden said.

Awhalley gave them £2 to share, saying it was a gift from Apaloo. Witnesses agreed that in a statement he had said Apaloo gave them the money to get their help in forthcoming Municipal elections.

Asked if he thought this was a bribe, Longden replied: "Well, I can't say."

Other NCO's gave evidence of the visit to the man they knew as Apaloo, but they differed on detail.

One said the man said nothing to them at all and another said he had not seen the man give money to anyone.

More Ghana Deportations

The Ministry of the Interior has ordered the deportation of seven men, all described as French subjects, because their presence in Ghana is "not conducive to the public good."

Police said they had rounded up six of the seven men and were awaiting orders to send them out of the country.

The deportations were announced by the Ministry in a special issue of the Ghana Gazette.

Later, the Ministry of Information and Broadcasting asked newspapers and news agencies to cancel a Ministry of the Interior statement also published in the Gazette elaborating on the reasons for the seven deportations.

BOOKS FOR SALE

My Experience with Truth	10	0
Women and Social Injustice	7	6
Sarvodaya	5	3
Christian Missions	1	8
Mahatma Gandhi (Last Phase)	1	12
Political Philosophy of Gandhi	18	0
Discipline of Non-Violence	1	4

Obtainable From:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Durban,

Natal.

Phone 835-8755

P. O. Box 1548.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

Gramophone Records

MADE IN INDIA — AT HALF PRICE

4/6 EACH OR TWO FOR 8/3

Selected single numbers available from 45 test films.

Also Urdu Quawalis, Hindi, Religious, Ramayana, Arthi, Bhajan and Drama Sets.

Latest Gujarati Records: Only at 3/- each or two for 5/-

Available in Bhajan, Arthi, Garba and Comic Numbers.

MAIL ORDERS ACCEPTED — FREE PACKING

SELLING FAST

Write for detail specification, gladly supplied on application.

NATIONAL RECORDS

18 Ajmeri Arcade, off Grey Street,

DURBAN.

Phone: 25628.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co.

(Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban

Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "

Fresh First Grade Garlic 2/- " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue

DURBAN.

Just Arrived

Famous Religious Gujarati Books

Maha Bharat	2	5	0
Thirteen Kirt Ramayana 2 Vol	4	10	0
Valmiki Ramayana 2 Vol.	4	10	0
Gita in Gujarati Explained		6	8
Gita Path Ratana Bhashan		10	6
Menikavala		19	6
New Cooking Book Paak Vigra			
Over 500 Pages, fully illustrated	1	12	6
Ambika Jigar, 2 Volume	1	8	8
Dampata na Vivaha Samskar Book	1	5	0
Dampata na Honka, Sexual Book	1	5	0
Dampata na Bhashan, Sexual Book	1	5	0
Kank Sutra	1	12	6
Ohandi Post		5	8
Vivaha Vani	1	6	6
Begib Jalaram, no Khalla	2	15	0
Jalaram na Amar Path Khalla	1	7	6
Gujarati Tescher, Gujarati Letter Writer		10/6	each
Daily Prayer Book, Sai Swami, Adika, Manaba Khalla.			
Parashram Man na Khalla, Bhri Sataya Navian] Khalla.			
Jalaram Baga Khatir Artha Sangra, and many other			
Song Books at 2/6 each.			

ALL ABOVE ARE NOW ON FOR SALE.

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

Newly Arrived 'Jaico' Books

KASHMIR PRINCESS	25	5.
One Thousand Nights On A Bed Of Stones	4	5.
The Unmarried Widow	4	5.
The Spell Of Aphrodite	4	5.
Some Inner Fury	4	5.
Stories From Bengal	4	5.
Chitrakatha	4	5.
The Ten Princess	4	5.
War And Peace	4	5.
The Living Thoughts Of Voltaire	4	5.
The Living Thoughts Of Karl Marx	4	5.
The Living Thoughts Of Confucius	4	5.
Somdeva's Katha Surit sagara	4	5.
Tales From Kalidasa	4	5.
The Whirlwind	4	5.
The Voice Of God And Other Stories	4	5.
Kudambari	4	5.
Keeping Fit	4	5.
The Miracle Of Milk	4	5.
Siddhartha, Man Of Peace	4	5.
Gautama, The Buddha	4	5.
Nectar In Sieve	4	5.
Somadeva's Vatai Panchavinsati	4	5.

(Postage 5d. Extra)

Obtainable From:

INDIAN OPINION,

P.Bag, Durban.

BOOKS FOR SALE

THE DELIVERANCE (A picture of the pulsating life of the joint family)	4	5	INDIAN CHRISTIANS	—G. A. Natesan	7	5
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings on Uttaranchal)—M. K. Gandhi	10	0	SEVEN MONTHS WITH GANDHI	—Krisnadhar	12	4
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	15	0	A RIGHTEOUS STRUGGLE	—Mahadev Desai	5	5
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR			
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1931-54)	5	0	Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0	
A PROPHET OF THE PEOPLE			NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR			
—T. L. Vaswami	2	6	Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0	
KRISHNA STORIES			FROM YERAVDA MANDIR			
—T. L. Vaswami	7	6	—M. K. Gandhi	1	0	
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Mashruwala	2	0	GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	6	0	
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA			GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6	
Paths And Poles—Stanley Powell	5	0	PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	5	
AMONG THE GREAT (Conversation with Bomaia Holland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Anubhadr)—Dilip Kumar Roy	23	0	TO STUDENTS—M. K. Gandhi	5	0	
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FOXT			BAPU—Marry P. Barr	4	0	
—An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0	COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0	
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	5	5				
FAMOUS PARSIS	5	5				

Obtainable from:

'Indian Opinion,'

P.Bag, Durban, Natal.

INDIAN OPINION

ઈન્ડિયન

ઓપિનિયન

No. 7—Vol.—LVII.

FRIDAY,

20TH FEBRUARY, 1959

Published at 10, D. P. O., 6th & Keshavnagar

Price 4d.

મહાત્મા ગાંધીજીના દર્શનને 10-25માં રૂપાકું.

ભૂતપૂર્વ વંશી રવ. ગણીલાલ વાંધી

★

“ત્યાં માનુસ પોતાના અન્ન
ખંડને સકાય કરે છે તે પ્રમ
કરે છે ત્યાં જ પશુનું સફળ
પવિત્ર મંદિર સમર્પે છે.”

—રવિદાસ.

★

પુસ્તક પાઠ મુ—અંક ૭

તા. ૨૦ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૯.

છાંદક નંબર ૫, ૪

માતા કરતૂરબા

—સરોજબહેન ભેરસિંહ ઠવિ

‘નવજીવન’માંથી અમે અત્રે આપીએ છીએ તા. ૨૨-૨-૫૮ના તેમનો તારીખ હેતે નિર્વાણ હીન આવે છે. જે પુણ્ય પવિત્ર હીને તેમના અરણ્યમાં આપના વંદન હો અને તેમના જીવનની કાંઈક હાંપી માફ કરી આપણે તેમાંથી કાંઈક અહેસુ કરીએ.—વંતી.

તા. ૧૬-૨-૧૯૫૮ને દિવસે પૂ. કરતૂરબાની સંવત્સરી નિમિત્તે, શ્રી મહાદેવ ટેકાદ સમાજસેવા મહાનિહાલ્ય વિદ્યાર્થીમંડળ તરફથી શુભરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ યોજાયેલી જગ્યામાં વાંચેલા નિબંધ ઉપરથી હું કહીને.

પૂ. કરતૂરબા જેવાં ધાર્મિક દુતિતા હતા, તેમનું જીવન અવસાન મહા-
સિવરાત્રીને દિવસે થયું; અને તે પશુ જેમમાં ધવાથી, તેમનો ૨૬
ત્યાજ આપણને રાષ્ટ્રીયતા અને પવિત્રતા બંનેની ગાંધી કરાવે છે
આપણે આત્મસંતોષની કળાઓની વેળાઓ સમુ પવિત્ર જીવન છવી નરનાર પુ.
વાંચેલા જીવન અને ૧૯૬૮ના એકાદ માસમાં થયેા હતા. તેઓ સામાન્ય રિચિતિ
ના મેપાટી કુટુંબમાં જન્મ્યા હતા. પિતા ઝાડબાગ મકનજી સુરત વૈષ્ણવ
હતા. અને માતા મળકુંવર પ્રદિપરામણ, અવકાશ અને કુશળ હતા. એ
જ્યાનામાં એકાદરોએ કાંઈ ભણવનું નહીં. માયી ના અક્ષરજ્ઞાનથી વિમુખ
રહ્યાં હતા. પણ જીવનની રંગવણીથી વસિત નહોતાં રહ્યાં. ધરના પવિત્ર
ધર્મિક વાતાવરણમાં ખાતું જીવન તેના સંસ્કારોથી યોગ્ય હતું. બાળી સમાજ
નાનપણથી જ કરવામાં આવી હતી ૧૩ વર્ષની નાની વયમાં બાળાં જીવન
રહ્યાં હતા.

બાળે જીવનમાં અનેક મુશ્કેલીઓ
પડી છે, પણ તે મુશ્કેલીઓને તેમણે
ચોરસ કાષ્ટે તરીને પાર કરી છે અને
સાધારણ માણસે પણ તપશ્ચરીના ભેદ
માં વધારે પડતાં કડકે અથવા શુદ્ધ
મતા મચાવ્યા છે. પોતાની નમતા-
શરી જાગ્રતવટ, સૌમ્ય અમલક, અને
કર્મ ન હોય ત્યારે આસુથી તેમણે
ખાંડે જીવ્યા છે. બાળે જીવનથી કે
અજાનથી માણસી પાછળ આસવામાં
જીવનની સાર્થકતા ચાલી છે, તેથી
મા-માણસું જીવન હંમેશાં સંતોષી,
સુખી અને ઉદ્યમગામી રહ્યું છે.
માણસી સુખનામાં અને તેમનાં
મહાવનોના પાલનમાં બાંધે તે
નથી જ જીવ્યાં; પણ ધીમે ધીમે માણ
નાં મહાવનો, આદરો અને સહકારો
પોતાનાં કરતાં મવા છે. આ જગા
અતો સિદ્ધાંતો કાંઈ બાળાં પોતાનાં ન
હતાં. બાળી મહારાજાના કંઈ માણસ
જેવી, પોતાના જીવનને પૂર્ણ બનવી
મોક્ષની સાધના કરવાની નહોતી.

તેમની સહજ રીતે બાપુને અનુકૂળ
મવાની હતી. એક પોતાની સમજ
ના ક્ષેત્રમાં, પોતાના વિચારોમાં તે
મહત્તમ રહેતાં. તેમ છતાં સામાન્યનિક
પ્રવિત્તઓ, અ.વમતા આદરો વગેરે
વાળાઓમાં નિષ્ઠાપૂર્વકે બાપુને અનુ
સરતાં પોતાનો નિષ્ઠાક તેમણે જાણ્યો.
“માનો મુવતારકે બાપુ જ હતા.”
આ દંપતીના જીવનનું ખરું રહસ્ય જ
એ છે કે, બંનેએ એકબીજાને અદામાં
અને મહાન મનાવ્યાં

આ મણી વખત કહેતાં કે, મહા-
પુરુષની પત્ની થવું સહેલું નથી.
પાશ્વરીઓએ જન્મોન્ન-મણી થકરને
કર્યા હતા. આમ, અમણ બાળાં
મુખેથી હાંફમનું તરવાન કરી
પાડ્યું.

પતિના માર્ગે જ અમણ અને ધીર
પરમ્માં બરનાર, જન્મતા અભેદ કાંતિ
કારીનાં સહધર્મચારિણી, સહકર્મણી
અને અનુસારિણી બાળે જન્મતની
ઓજોને એક અન્ન પેમામ આપ્યો છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાની લોકતાનાં
સાધી

૧૯૧૩માં બા.દિ.કા.માં હાંફમન
પ્રમણે એવેલાં જીવન મેરકસર, અને
બીરલી વિધિ પ્રમાણે અથવા રજીસ્ટર
થયેલાં જન્મ માન્ય રાખવા, તેવો
કાયદો પસાર થયો. આ કાયદો હાંફ
પત્નીઓ માટે ભારેભાર અપમાનજનક
રહ્યો. માણસે બાળી સામે સત્યાગ્રહ
(અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૧૪)

જો યુદ્ધ થશે તો સમગ્ર ચેતનસૃષ્ટિનો
વિલય થશે

શ્રી ત્રીસ દિવસુદ્ધ અલ બહાનક રસોલે (ઉમર ૫૫ ૮૬) જણાવ્યું
છે કે, “કુલ સમગ્રમાં જો ટુનીયના દેશોની વતંચાન
નીતીમાં કચો ફેરફાર નહિ થાય તો આપણે ફરી પાછા હાઈદોબન
જોડવના સુખી અને અમલકસુકલ દિવસો તરફ પ્રવિષ્ટ કરીશું અને
આવાં મજબૂત શસ્ત્રોથી કોઈ પણ અયકિત અવધીત થઈ જ કેવી
રીતે રહે તેવું આશંકા પણ અનુભવીશું.”

લોક રસોલે આ વિષય પોતા
ના “કોમનસેન્સ એન્ડ ન્યુક્લી-
યર મેરફેર” નામના પુસ્તકમાં
કહ્યું છે. વધુમાં તેઓ લખે
છે કે; રાજપુત્ર પેા પોતાની
અભ્યારની રાજનીતીથી ઘણું રાખ્યે
તો માનવીનું કાલિ અમહારમથ
બની રહેશે. “મને આશા” છે,
જો કે મળી રાંકા છે, કે રાજ
પુત્રોના ચિત્તમાં હજી પણ
હકાપણના યોદ્ધાક અવકાશ થશે.

હકાપણ અથવા મુલ્ક વિચ્છિત
વિવેકબુદ્ધિ વિના બળ જો અમા-
પકપણે પ્રસરવા માટે તો એ
કેવળ અવકાશ વસ્તુ છે. આનું
બળ જો લોકોમાં હતાશા-હકી
હતાશા જન્માવે તો તેમને બહુ
દેવ હઈ શકાય નહિ.

“બનવા ભોજ છે કે પુર્વ
અથવા પશ્ચિમ બેમાંથી કોઈક
કથમ’સાક્ષીત શસ્ત્રોનાં મથકે
તરીકે ચન્દ્ર યા અન્ન મહોનો
ઉપયોગ કરશે. પૃથ્વી જેવા
શકને કલંકિત કરે એવાં બોના
પર વસી રહેલાં કેટલાક દુર
(અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૧૪)

દાન

દેા જના આમને દાન કરેવાય છે. અને તેજ સાચુ દાન મળાય. જો
એક મહત્તમ પોતાની પાસે ૧ સાખાંજાદિ-ગૃહીય અને તેમાંથી ૫-૧૦
હમર-દાનમાં આવે તો તેની અધર શું થાય છે તે આપણે જોઈએ.

આપણે રૂપીયા આપીએ છીએ ત્યારે એમ થાનીએ છીએ કે; એ
માણ હતાં અને એ આપ્યા. હું માલીક છું અને તે દાનમાં હું આપું
છું. આ છે મીથ્યા માનવતા અને હું પશું.

દાન ભોજ અને ભજાએ ત્યામ છે. ત્યામ રંગવવાને બલે આ દાન
એ આપુ અને એ નામ કે માન મળતું નેહમે એ ભાવના તે સેવતા
થાય છે કારણ કે ભાવની, મીથ્યા માનવતા. બાળી કોર્તીની કાલકા વધે
છે. ત્યાં પુણ્ય કથાથી ગણ. હમરુ તેનું મન પાપમાં પડે છે. આને
દાન કરેવાય ખરું?

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨૦ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૯.

“એ એન સી”માં ભાગલા

આ લોકસભામાં માનનાયબો મહુ ફિલગીરીથી એ બનાવ ને નિકાળી રહ્યા છે કે આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસમાં જે એ મતો પ્રવર્તી રહ્યા છે તેને પરીણામે જે વધુ અઠવાડિયામાં જે નિકાસો પડશે અને એક નાની સંસ્થાનો જન્મ થશે કે જે સંસ્થા નું પ્રધાનીકું કેએસ કરવાં થોડું જુદું હશે.

અમે થોકેટજ લેક કહીએ છીએ તેનું કારણ છે. ભાગલાનું કારણ ભત્તીએકનો સવાલ છે. આ ભત્તીએક સામે કેવી રીતે નર્તકું અને તેને કેવી રીતે જોવા એ સવાલ પર એ મતો છે.

જાન્યુઆરીના રેસ રીજેશનના અંકમાં મીઠા સમાજ વિશે તે કહે છે કે, “સાઉથ આફ્રિકા એક મીઠા સમાજ છે. એમાં ભત્તી વાજ જુઓ વચાવા છે. આ વજપને જુદા જુદા રાજકીય કિતો આપાયા છે.”

આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસના નેતાઓ મિથસમાજને બહેર રીતે અપનાવે છે. આફ્રિકાનીરુદાદીઓ કહે છે કે મિથ ભત્તીઓ ને સ્વિકારવી એટલે કે પ્રત્યેક ભત્તિના રાજકીય કીતોના વધુ યા જોછા કહકોનો સ્વિકાર કરવો. એટલે કે તમારે ફક્ત આફ્રિકા આજાદ સાથે તમારે અમુક ભત્તીને વધારે અને અમુક ભત્તીને જોછા કહકો મળે. જે ભત્તીનો સ્વીકાર કરીએ તો આજાદી અમે પણ મૂળ કેટું આજાદીનો નહીં સથવાય અને જે ભત્તી વધારે આગળ વધી હશે એજ એનો વધુ ઉપયોગ કરશે. આ જોતા સ્વ રહે છે કે ફરી પાછી ભત્તીએકની લડત નવા રૂપમાં અને નવા હંધથી તમારે ચારે માથ

અમારે મતે આ વિચાર ધારા ખરી છે. કારણ આપણે નથી છુપતા કે આપણે રાજકીય અને ભત્તીવાકના અંધારા જંગલમાં ફરજ કરીએ. જે તટસ્થ વ્યક્તિ છે તે બહારથી જોઈ શકે છે કે, આ મતલોક થોડાં તેમજ વધુ મદદલેનો છે.

આફ્રિકાનીરુદા. ભાવનાવશ અને ઉત્કેશાઈને જલું જોખવટથી નથી બેલતા છતાં એમ કહે છે કે તેઓને રાજકીય ક્ષેત્રમાં અને આર્થિક ક્ષેત્રમાં ભત્તીના સવાલને જલું સકલ નથી આપવું.

આવા આ પ્રુધળામલા વાતાવરણમાં આપણે એક એવા નેતા ની જરૂર છે કે જે આ ભેમાંથી એકે પક્ષના ન કોઈ. છતાં તે બન્ને મતોને સમજી શકે અને બન્નેને એકા લાવી શકે. એવો એક બંદુ શોધી બન્નેને સંગઠિત કરી એ ‘વાચાના સચુતર’ પર એક સમારત ઉભી કરી ઇલાવકાપણ સાથે ભજવાન જોરડો ઉભો કરે.

આફ્રિકાનીરુદાને શાંતિથી સમજવા માટે “એ એન સી” એ ઉદાર રીતે અને લોકસભાનવાદના ક્ષેત્રથી એવા સિખરું બેઠકો અને તેજ પ્રમાણે આફ્રિકાનીરુદા કોંગ્રેસ સાથે એવા રીજે અને સમજતા શીખે એ જરૂરી છે. આમ થશે તો તેઓ બન્ને સહકારથી જોઈ સમજી સમાન કંઠક બનેના સ્વીકારવા થશે અને તેમ થશે તો તેઓ સહકારથી એક કાલકથ થકી ઇલાવકાપણ સાથે ભજવાન સંગઠિત થોડો થશે કરી શકશે.

આ જુમીકાથી આપણને એક જણાશે કે આફ્રિકાનીરુદા ભત્તી લેક સામે ભહેવમાં બહાર પડવા છે તે તોવા કેસિલ અવમુકલ થઈ છે “એ એન સી” હવે સ્વતંત્ર થશે બધાને સંગઠિત કરી પોતાના બળને બતાવી શકશે. આ કાળ હવેમાન જ આફ્રિકાનીરુદા

કેસિલના વર્ણના બહારના લોકોને સંગઠિત કરી પોતાનું બળ બધારી શકશે.

આફ્રિકાની રાજકીય રૂબી હવે નવા કાળમાં પ્રવેશે છે કે જેમાં આફ્રિકાનીરુદા આફ્રિકાની ચોખ્ખી રૂબી ભહેરમાં જુકે છે. સંગઠિત રાજકીય કાવચેસની બહારે બીજા બાલુથી જોધકો તો કુઝા કર જણાશે. જે બહેલી રૂબી વિચારીએ તો તે એક રીતે આર્થિકાદ કમુ” બજાવ.

સ.ઉચ આફ્રિકા અમારે ભજૂલ મધુ છે બને તે વધુ રાજકીય ક્ષેત્રમાં તમારે નાની નાની બાબતોમાં ન રડતા અથા રાજકીય જુઓ એક ક્ષેત્રને પહેંચવા આમજ વધે એ જરૂરી છે. એ ક્ષેત્ર એ કે, સાઉથ આફ્રિકાને લોકસભાન રાજ્ય બનાવવું.

નહેરુની જુલે કીદ અને પાક સર્જના

—અમુકસામ આજાદ

રવ. અમુકસામ આજાદનું છાત્રન મરીન કાકમાં પ્રસિદ્ધ થયું છે. જેનું નામ “કોલે આજાદી મેળવી” છે. એમાં લખે છે કે, “મારા ભત્તી મીઠ નહેરુએ એ મે જુલો ન કરી કેત તો કોલેના ભામલા ન પડત.”

૧૯૪૭માં જુદ રકમના આક નહેરુએ પ્રસિદ્ધ ભીમને એવી તક આપી કે એથી તે વધુ ભજવાન બની.

તેજ પ્રમાણે ૧૯૪૭માં બન્નેએ સ્વીકારી આજાદીની કરતોમાંથી એજા તેનો અસ્વીકાર કરી ફર કરી અથા પછી ફરી પાછી વાટાધારો કરવા ની તક આપી અને પરીણામે પાકીસતાનનો જન્મ થયો એ બીજા વધુ એ અને તેમાં “કોલે” થયે તમારે જણાવ્યું હતું કે, એકાદ મે વધે થોડી ભજ કે એથી કોલેના ભામલા ન પડે પણ નહેરુ અને રોડ” માથેન્ટેલ ન માન્યા. જે અમારું માનત તો કદાચ કોલેની પ્રજા ને જે ભામલા નહેતા એકતા તેમથી તે મયત.

“કોલે આજાદી મેળવી” એમાં ભામલા વિશે કણી વાતો આપણને જોડાવનારી થશે તેમ છે. આનો ઉચ્છેદ તરણુએ કુમાપત કબીરે કર્યો છે. અસ્તવનામાં મી. કબીર જણાવે છે કે આજાદે આ પ્રસિદ્ધ કારવાની પરવાનગી આપી હતી.

—ભજમ ૨૦ પાના એટલુ કપાલુ શીત પારીને રાજવામાં આજાદું છે. કારણ તે જમત અને અકતીમત કપાલો કરત જે તેઓ વખત મજે એવાના કરતા તે કંઈ હપાવા નથી.

વધુમાં આ પ્રસિદ્ધ જણાવે છે કે, ૧૯૪૭માં તમારે પ્રથમ જુલ થઈ તમારે જે જુલથી કરવામાં આવી હતી તેમાં મજુ મોટી સાળના નહેતી મળા તમારે લીજે જણાવ્યું, કે બન્ને પક્ષ સહકારથી સવાપર આવરી પણ લીજ કહે તે જે અકતીમોને તેઓએ સ્વીકારી તો તેઓ કોલેની બધી નીતિ ને અનુસરી છતાપર આજાદે, કેસિલે કે મેક ઇતી કરી તેમાંથી મે લીજ ને ન અપાય એમ નહેરુએ જણાવ્યું અને લીજ જુલો વધુ મજ. આ કણ હવેમાન જુલું વર્તન કરત. જે

તે વખતે કા પાઠી કોલે તો કેસિલ અને લીજ સંગઠિત થાત. વધુ ના પાડવાથી લીજે એનો સામ કોલેની ભજવાન વિરોધ પણ સંગઠિત થશે

૧૯૪૭માં લીજ અને કેસિલે કોલેની બધી અરો સ્વીકારી એ કોલેના ઇતિહાસમાં એક આકર્ષકરક અને ઇલાવકારક થતના હતી. અમારા એ ઇલાવકારક ઉત્તોભા કામી થવામાં આવશે એમ અમને હવેના સરખી નહેતી. ૧૯૪૭માં નહેરુ પ્રમુખ તરીકે મુદ્દામા પછી પતકાર પરિવિદ બરી એ એક બીજા જુલ તેઓએ કરી. આ પરીણામાં તમારે પ્રજા મુકાલો કે કેબીનેટ પીસનની બધી અરોનો સ્વીકાર કરી લીધો છે તમારે નહેરુએ જણાવ્યું આપો કે, કેસિલ એક સ્વતંત્ર પક્ષ છે અને જે પાકીસતામાં કોલે” પણ ભજવાન જમત વમર, જલું અને જે કાંઈ સવાલો ઉઠી તેના પાલ્ય તેડ કાઢે આ આકર્ષકાવણની બીજા જુલ હતી. તમારો રેપરેલા વાતા વરણમાં આ એક એવા નાખનારી બીજા જાડી મજ. અને પરીણામે લીજે પીસને બાસ્વીકાર થશે.”

લીજ અને કારકાર પ્રેસ બન્ને જુલ આપ સંગઠિત તમારે વધુ અને સરકારને જુલઆપ આપી ભીમને આર્થિક તંત્ર શોધી કેસિલે મદાન જુલ કરી હતી. પરીણામે લીજે સરકારને પાંચળી બતાવી અને જે કાંઈ પણ કેસિલ તરફથી જુમને થત તેને કમેસા મારી સમી પાછા જુલતા લીજાકત, અમીખાનને કલતક નાજા જાડું હતું. આથી સરકારને એક મપરાસી રાખશે, કોવ તો પણ લીજાકત સાથે સમજામાં ઉતરવું પડતું. આજ એથી પહેલી વ્યક્તિ કરત કે જેમને

માઉન્ટ બેનના આમણની દરખાસ્તને સ્વીકારી હતી.

સરકારે માઉન્ટબેનની ઘરેલો સ્વીકારી એટલે નહેરુ તરફ તે વળ્યા. નહેરુને પ્રથમ આમણ પસંદ નહોતી. પણ સરકાર માઉન્ટબેન અને લેડી માઉન્ટબેન તથા ડીપ્લોમેનના કપનને તેમના પર દીક્રા પ્રાપ્ત પડ્યાં, અને આમણ મારે તબક્કા પર ચલા.

"માઉં એક માત્ર આજીવન સ્થાન" એમ કહી મોહાના મધીય મારે લખે છે કે, "મધીય એમ કહ્યું કે 'આમણ, મારા જીવનના નહીં પાડી કાઢ્યા.' પણ પછી સરકાર અને નહેરુ તથા મીનમોના કપનથી એમને પણ તેના સ્વીકાર થયો. આથી એ મારી આમણ, એમ કે હોદ્દાને હવે તેની રીતે વિનાશ થયી જમાવી કાઢ્યા.

મોહાનાએ શ્રીમતે સરકાર સ્થાપના બજાવવાનું એક સુચન કર્યું હતું. પણ જ્યારે અને સરકારે તે નામંજૂર કર્યું હતું. ખોટા પોતાનું હોલ એમ હતું. આમણની પાસેસ્તાન સ્થપાયું અને બિટને પાસેસ્તાનમાં પોતાનું મથક સ્થાપ્યું આથી દીકરે વધુ સહેલું પડ્યું હતું.

આમણ પછી પણ મોહાનાએ સરકારને સંતોષાવે છેવટી દુર રાખી મોહીની નદીથી દેશને જમાવવાનું સુચન કર્યું હતું. પણ આ નાશમાં રાજ્યપ્રમુખે વિરોધ દર્શાવ્યો અને તેમને કહ્યું આમણ થયું.

મોહાના અંત સુધી આમણની વિરુદ્ધ રચ્યા હતાં. અને અંતમાં તેમને જમાવે છે કે, "આમણ પડ્યા એ હાઉં કે અમણ એ કલિદલ પુરવાર કરશે."

કાનું એ મોહાના આજીવન સાથે ની વાતો અને તેના પુસ્તકોને આધારે કરશે તે. તે કામ થયું કામ બધું થઈ પડશે.

એ પ્રા. કપરે મોહાના આજીવન ઉપર મોહીનો પૂર્ણ અનુભવ દર્શાવેલાં કથોં લેવા તે તે મોહીમાં થયું જામવા જેવું કરો પણ એ તે મોહીમાં તેમના અનુભવ મારે જ કે એ જામવાની આજીવે પરવાનગી આપી છે તેજ લેવા તે મોહીમાં થયું અધુરી કરશે.

આજ સુધી આ આજીવન પણ પુસ્તકો લખાયા છે અને આ પુસ્તકો ઉપર છે. પણ એ પણ પુસ્તકમાં હોય પુસ્તકો આમણ વિશે અને લીધે વિશે સાચી દર્શાવત નથી જમાવ. એ જમાવની કામ કરી તે હું તે પર પ્રકાશ પાડવા કહ્યું છું."

પત્નીએ જીત આપ્યો : 'હો વર્ષ.' કેકરેશને તેને કહ્યું : 'અમને ખુબ અ.થર્ષ' માય છે કે તમારા પતિ આટલું લાગુ પડ્યા, એમને જે રામ ક્યા છે તે જોતાં પચાસ વર્ષની ઉંમરે તેમનું મૃત્યુ થઈ ગયું હોત. તમને ખબર છે, આટલા રામ જીત તે જે રીતે કાળી રવા તે કલિત પાછળ કહ્યું બળ હતું.'

પત્નીએ કહ્યું : 'જુદું ખબર તો મને નથી. પણ હું એટલું કહી શકું કે તે રામ રાતે મુલા જતા ત્યારે કહેતા કે આજના કરતા આવતી કાલે મારી તબિયત વધુ સારી થશે.'

આ માણસમાં એ શક્તિ હતી, એક આજીવ હતી. જોના તેજ પુરા ઉપયોગ થયો હતો. એ અપુટ મહાત્મા બને તેજ પોતાના કામકર કહી કાઢ્યા તેના રોજોનો સામનો કર્યો હતો ને તપીયો. ને આમણ માય તેટલા સાંખા પ્રથમ સુધી સ્વસ્થ રીતે તેજ પોતાનું આજીવન જમાવ્યું હતું.

નિનિત એકલ્પી કૈશ (પુસ્તકો કે ગુજરાતી કીશનરી.) ગુજરાત વિશ્વવિદ્યાલય - કીશન ૧૮/૯ મળવાનું છેલ્લું : આ મોહીસ 'Indian Opinion' P. Bag, Durban, Natal.

આજીવના સ્મરણો પર દીક્રા કરવી કંઠાય છે

—નહેરુ

પ્રેસ પરીપરે આજીવે તેમના પુસ્તકમાં કરશે નહેરુ કરવી દીક્રા વિશે નહેરુને કેટલાક પ્રશ્નો પુછ્યા હતાં. જમાવમાં નહેરુએ આમણ ન પરે તે મારે કેએતે હું યું થયું હતું તે કહી અંજાવ્યું અને અંતમાં જમાવ્યું કે, મોહાના આજીવે પ્રથમ પ્રથમે એક સાથે ન જોતા પ્રત્યેક વ્યક્તિને જુદી જુદી જોઈ છે. એટલી ની સરકાર સાથે એમને વચ્ચે નહોતા કરી સહતાં કારણ લીધે હોવા વિરોધી મુર કાઢ્યા કરતી. આ બધું જોતા આમણ કરવા પડ્યા. એ તે ન થયા હોત તો એ બીજા મને જમાવે હોવા થઈ જમા કરવા અને આર્થિક તથા બીજા પ્રશ્નોમાં હોવા રાજ્યો ઉપી માત્ર. આવી સરકાર હોવા તે ફેરેસનની સરકાર પર નહારે જમાવવારીઓ કરવા અને કામ થયું બધું કામ પડી ન કરી કાઢ્યા.

આ બધા કારણો સર અમારે કામમાં રિજાકારવા પડ્યા. 'આ નિરાશર થયું કરવું થયું મુરોજ હતું.' પડીત નહેરુએ આ પુસ્તકની કાચી નકલ જોઈ હતી પણ જમાવતી નકલ નહોતી જોઈ.

કુમારુ કપરે આ પુસ્તક પ્રમીલ કરતાં પરેશ નરજને જમાવ્યું હતું કે આમાના કેટલાક કારણો મને અમતા નથી. ત્યારે નહેરુએ જમાવ્યું કે, 'એ આમાની કામ એ પ્રમીલ કરવાના હતી તેને આપણે કાપી દેવી એ મને દીક્ર નથી જમાવું જોઈ અને પણ કેટલાક કારણો નથી મળ્યા. પણ આપણને એ અપીકાર નથી કે એમાંથી કાપવું કરીએ. પણને તે નહીં મને

કારણ એમાં દીક્રાઓ છે. પણ એ દીક્રાઓ ઉપર મારે વિવહારી લેરી જોઈએ અને એકા પોતને ને કાતે તે સાવ કહે તેનું એક કથાલી ચિંતા ન કરવી જોઈએ.

આથી તમે જોશો કે એ જ આ કપરેને તે પ્રથમ કામ પણ ફેરાર વમર પ્રસિદ્ધ કરવાને આમક પૂર્વક જમાવ્યું હતું. એટલે એ એમાં કામ પણ કુ-કે લેવા તે તે મારે છે કપરેનો નહીં

મુસ્લીમ નેતાઓ આજીવના પુસ્તક વિશે

મી મોહી કે જોએ મે નવાજ હરમલક આન કાથે ૧૯૪૭માં કેએસના મંદારણ પર સર્કી કરી કીમ અને કેએસ કલકારથી કામ કરશે એમ નકશી કર્યું હતું તેમ આજીવના આ પુસ્તકમાં હોવા કપનને સ્વયંથી લેમણુ કહે છે.

મી. મોહીએ કહ્યું કે એ તેમને કેએસના પ્રિમામને સ્વીકારો લેવા તે દ'હાને કે ક સમાજ ન રહેત.

મી. લી. આનના નામ આમાના પ્રધાનને લેવા વિશે મોહીની મીન લેવે છે. પણ સરકાર પરેશ મારે તેમને કહ્યું કે તેમને શુદ્ધ પ્રધાનને હોશી એ મારે રાખવો હતો કે તેનાથી તેમને તેમના દુરમનેને લેડીથી લીધી કાઢે.

મોહીએ કહ્યું કે પ્રા. કપરેને હોઈ પ્રમીલ થયે 'કામ કરવાના

ઈચ્છા શક્તી

એકે માણસનું રસો જોઈએલા થયું થયું. તેને કલિપતાસમાં કામ જમાવમાં આપ્યો તે તેનું પોસ્ટમોટમ થયું. અંદરના અંગોની તપાસ કરતા કેકરેશને ખબર પડી કે તેને કામ થયેલો હતો. તેના આત્મકારમાં અસર કરતા તે તેનું કામ સારી રીતે નજીવું હતું. કેકરેશને આમણ થયું ને તેમણે એ માણસની પત્નીને પુછ્યું 'તમારા પતિની થયું સમયે કેટલી ઉમર હતી?'

હમણાજ આવેલ શીપમેન્ટ

કેવેક જાતની અગરખતીઓ લેવી કે "નવ રામ" એટલે એક પડીયા, અસેકાકારવાર, કુમમી રાખી, આમેલી, લતા મંગેશકર, પંકજી, કામુ ફરવાર વિગેરે, અમારા ગ્રાહકોની માટે લખેલ. (અમે કાલે દીકરી મનાવકની અગરખતીઓ રાખીએ છીએ)

લીલુ આડુ ૬ રેની રતલ	માલ ખરેખર પેક કરી આપીશું.
લીલી હળદળ લી. ૧-૦ ૦૦	
આખા હળદર લી. ૧-૦ ૦૦	
મેહી કળી વાણ મસલ ૧/૩ રતલ	એકર સાથે થસા મોકલવા વિનંતી છે.

અમે નીચેની વસ્તુઓ કામરેક્ટ કાપોઈ કરીએ છીએ. માલ સારો અને કીશવત આલે અગરે. અમારા પ્રાધત લીસર મારે લખે :

સોસા ચમુ, બકામ, એકલી, પેલા, મમરા, સે-ટા સોપારી, કાચી સોપારી, સોલી સોપારી, જોળ, આંખલી, કાથો, દીંગ, અમુર, ફેક જાતની કાળો, મજાનો આરો, અકલો આરો, પાણીવાળા નાળાએ, વરીવારી, ઘર, લાંબી, મેથી, રામ, અબ્બો, સુવક, લીમેન્, કાથા, માલુ કાળ, આખા મરચાં, નારીયેનો છુકો, રામચેરો, અસખસ, હળદળ, વિગેરે.

K. HARIBHAI & SONS (PTY) LTD.

Direct Importers : Wholesale & Retail Merchants. 81 Victoria Street, — P.O. Box 2156 — Durban. Telegrammic Add. "BHAISONS"

મહાત્મા કરેતુરખા

(પહેલાં પાનાનું અનુસંધાન)

કરવતો નિર્મળ લીધા. દિનિક્ષમા રહેતા બહેનોને આમ સેવા આપક હશે; પણ જાને તે તેમણે હજી જ નહોતું, તેઓ માનતા કે, જોખમ જોઈ કામોમાં આવી જોતાની એ જ ને પચસું બે, તેજ પ્રસે રજીકારડું ભેજમે; અને ન બેરે તે પતિને તેને વિશે ભરે કુપ્ત મનું ન ભેજમે. જાં ભેજમાં જ્યાં લઈવાર થયા; પણ હરિને જાણે હોતા, 'હું જેમના ભજરે તે ભજરે મરી ભજરે હો...'.

માપુએ હજી હજી કે, 'તું જેમનાં મરી ભજરે તે ભજરે'ની જેમ હું તને પ્રજ્ઞા.' જાણી જુની જ એ હતી કે અને કમને જાણે અનુસરવું.

મારે બહેનોને લખે સંવિનય જાં કરવા જાં રાજકારણમાં રાખવા જ્યાં. પૂ જાં પાછળ અને કોઈ બહેનો ભેજ આપવા તરવાર થઈ થઈ.

કાપડોને જાં કરી. સોને પકડવામાં આવ્યાં અને ક મહત્તી સખત સખ કરવામાં આવી.

દીકમાં આને જે ઓ-રકિતની પવિત્ર અને કમંડ જાં આ કમડી નીકળી, તેનું જીવ આમ રક્ષિત આકાશમાં રોપાયું.

રહીકના દીકેમ્પર માસની રરખી લાઈને જાં છુટ્યાં. રવાનત મારે માપુ આવી પહેલિયા. કાંઈપેંજર જેવાં અને ભેજને કોતી આંખોમાં આજી અ.ધર્મ.

આ અરજામાં એક ૭૦ વર્ષના સેવાભારી પ્રધાન મંત્રી યોજાઈને ૧૭૫૫ ધીનીસપ્ત આખાં. કુ.બી કહે તેમણે જેમની યુરોપીયો પુલી. પછી તેમણે કહ્યું, 'આવી નિર્દોષ, પવિત્ર, રેખી જેવી આ કરેતુરખા જનરલ રમરકનો થો યુને કરી થો.'

જા અને કોઈ ઓએ પ્રત્યે ભરકારે બનાવેલ અણગમ વર્તન મારે કુપ્ત અનુભવતી એ અજેબ ઓની લામણી સમજાય છે.

રવાતંગની લેહતનાં મી-સેનાની

જાંજાનના કામના પછી કોઈમાં રાજકીય લવચુકનો આરંભ થયો હતો. કાંઈ આજ અને પાલની ચીપટીનું નામ રમરક મેટ્ટેર કંઈ હતું. કુરેન્ડ નામ જૈનાજી કિંકરજની કરી જાં.જાં ને મળવા હતા. પ્રુપ્તમાં રિજા-કાંદ મહેતા કાળજી હતા અને વહી ધારાસભાને જોખમે મુજબતા હતા. મહાપુરથી અઠાત અનેલી પ્રજા સારિ ફૂલી રાહ ભેલી હતી.

અનુરાતમાં આજમ રવાપી, ફિનીકસ નાં કાંચીએને સાથે કાંઈ મેરી જવાનું માપુએ વિચાર્યું. પૂ. જોખમેણને મારે કરી અને કાંચરણ કાંચક-અરિજકમાં આખે. કહ્યું ભઈ જાંજાન નહેતા ત્યાં રિજાકમ તરફથી કાંદ આવે. રિજાકમની તરફથી પતિત પાલની જાંજાને રેલે પાર જાં.જાં રજુમાં મરીજ આજાન જનતા પર કુરે અધાનુથી વર્તન થતું હતું. તિનકરિયા ને કુરે રિજાક આમ જનતાને રીખતો હતો. સરકાર કાંચેની વારાધાતું પરિજ્ઞા ન આપ્યું. ભાઈ. માપુએ આ અજાલ કિંદ પ્રજાને આકિંસાના પાંદ ભજાવા માંડ્યા. આ-પણ માંડે માંડે મુખનાં. બીતિકરવામાં નાનકડી રાજા રવાપી. આખે માંડે મુખી આ રિજાકની વાતો સમજાવતા. રાજા નાં કુપ્તમાં જાણી નાંજવામાં આવતાં. જોશ આજેરો કુકાનાં તે પછી નિર્જેબ મનીને જાં કામ કરતાં હતા. માપાની યુરોપી કોવા કતાં ભજજામાં થાપ તેનું કામ જાંજાં કહ્યું. કિંદ પ્રજાને પહેલે આખર કિંકા પુરતાં વજ નહેતા કે નહેતું આવા જાં.

ચરેલર જેવા રજાક પ્રજેકમાં કુરેન અને સરકારના રમર ભરકા રીજાવા. કુકાજા અને મરખીયો કોશ મેદાસ જાંજા. કિંદરોતમાં સરકારી મહેસુલ તે લીધે જ હતી. પર કુટામાં, અને જાંજાક કશાં કરવામાં આવ્યાં. માંજે ખમર મળવા અને રોડી આવ્યાં. ઓ-રમાજમા જાંજરી જાંજાન આજી. અજાલ રેજાનમતિ પછી સમાધાન થયું. આ લાવે યુરેજાન ભરના બેકુતેમા જાંજાન આજી. મ.પકની ઓરકિતનું થાપ નીકળ્યું અને માંજાની વાજકારી ફજલજીમાં પચરજ થઈ. થાત સેના-વત્તિ, મુંડી કલનકલિત અને અધામ પરિજમ માંની કોંક નાની મેરી પ્રસિદ્ધિમાં દિજિને પડતાં હતાં.

રવાતંગની પ્રજેક લેહત

૧૯૨૨માં માપુને ૫૦૦૦માં આવ્યા. ૬ વર્ષની સજ થઈ તારે માંજે ભરત ની જનતાને કહેલો આવે. 'મારો પતિને આને ૭ વર્ષની સજ થઈ છે. આ ભારે સજથી હું કહ્યું અરિજર મેજેન જાંજી હું મેજે મારે રજીકાર કરવે ભેજમે. પછી આપણે મારીએ તે જાંજાની પ્રજા પુરી થાય તે પહેલાં જ આપણે તેમને કોશી કાંચી. કાંજાત મેજરથી કિંદ આવ્યાં ક.પની વાત છે. જો આપણે નિર્જાક નીવડયું. તે જોખમ આવેલો રોપ કહે અને 'તેથી જ હું માંજા કુખમાં રિજાકેણ થરાવવાર ભજ' સીધાંપેને રાત રીખર રખાંજમાં રહીને રવાતંગ કાંચીને

કરજ બનાવવાની વિનંતી કરે હું.' આ અજાલ જાં જેણે તથા 'જાંજાં કે રવાતંગ કાંચી રેડીયો મજાવેલો અને આવી લખા કરી એ મુખ્ય-મંદિરે જાંજાંનમર, તેજ છતાં જાંજાં કોશીયી તેમજ પ્રજાને ચરજા આપી છે. માપુની રવાતંગ પ્રજા તરફ બનાવવાની ભજા કમી હતી. 'તારે મરીજમ માંજે અજર નિર્જાકી તેમાં પ્રાણકંવાર કરી હતો.

ખાંજા કાંચાં રિજાના આ કહેલો જાંજાન ઉપર મુખ સારી ભજર પાડી અને ઘેર ઘેર રેડીયા કુંજતા થઈ.

જો સુદ્ધ થશે નો સમગ્ર ચેતનસૃષ્ટિને વિલય થશે

(પહેલાં પાનાનું અનુસંધાન)

અનલવજીએ માંડેમાંદા નજવી લકારે કરીને સારાએ કાંચીને કુપિત કરવાની યોજનાઓ કરી રહ્યાં છે એમ હું જાણે વાંચુ છું તારે અને અરેખર એમ લાગે છે કે આ અનલવજીએ અધર્મો અરવુને અપરાધ કરી રહ્યા છે."

કદાચ સુદ્ધ થશે ?

લોડ રહેલે આગાહી કરતાં લખ્યું છે: "અને લાગે છે કે કદાચ સુદ્ધ થાય. અને તેને પરિજ્ઞાને પૂરવી થરની સમગ્ર ચેતનસૃષ્ટિ અધર્મ લગભગ સધળી ચેતનસૃષ્ટિ વિલય થશે, ને કદાચ સુદ્ધ નહિ થાય તો આકારી પ્રજો પરથી કદાચ આક્રમણ થશે. કદાચ એમ પણ અને કે અકોને નિરુપલ કરવા માટેનાં સાધનો પણ રોપી કાંચવામાં આવે. પરિજ્ઞાને અન્ન વિભક્ત થઈ જાય અને છુટી થીને કોજાળી જાય. વિષમય કોજાળી મારકો અને યોર્ડાન પર કે વધુ નિર્દોષ રોયો પર વધી થાય. 'જેમ જેમ થરસ પછી થરસ

થસાર થતાં જાય છે તેમ તેમ અજીજાસ જનિત વિનારોનો અંજબ થપતો જાય છે. આજા રાજવામાં આવે છે તેમ અન્ન અને કદાચ અંજબ અધર્મ સુદ્ધ નો રવાજા આલીત થશે કોશના નાં રમરો તરીકે કંપચેશ થઈ શકે. અને એમ જો થાય તો અર્વાચન અધર્મોથી વધશે જ."

"અને કાંચીમાં જોવા લોકો છે જેઓ એમ થારે છે કે કુસ્મન ના વિલય કરતાં અનલવજીને પ્રલય જો કંઈક વધારે નાજુ અનિષ્ટ છે. હું માનું છું કે આજ અંલવ્ય જે 'કોઈ સેવુ' કોષ તે ગાંડો જ છે."

સુદ્ધ અધર્મો

૩૩ રત્નો સુધીની થી. ૩૬-૦, ૫ સુધી અપવા વધારે મારે થી. ૩૬-૬ સુધી, કોઈ મેજા ૪ માંજ ના રીનની થી. ૪૭-૬, માંજા થી ૩૭ રત્નો રીનની થી. ૪૭-૦.

MAARMANS PTY LTD.

Box 26, Phone 128, Brits Transvaal.

સી. એ. ૫૩૭

ટેલિફોન ૩૭-૫૬૨૦

ટેલીગ્રાફ એડ્રેસ: "અમલકે"

અગત્ય અધર્મ (મી) લી.

૧૪ કોર્ડ રેડી,

એ ડા ની સ ખ ખ'.

કોલોસેલ અને રીટરિટ અર્થે અને કંપીસ

આજ કમીને કમારે ત્યાં કનિકલ અને કિંકીસ કોશી,

રેડી માર્ગમાં નાંજવાના ભજ જનતા તેલો-જાંજા,

રેડીસ રેડીસ, પીચળતા અને કિંકુખીઅનના

વાંજા-કાંચ અને પારીકીની અંજીઓ-

રેજમોડ અને રેડીસ થાપા-બીજ

અનેક રેડી થીએ કીધાપત

લાવથી થાય.

સુગન પ્રસંગે! માટે

અમને મળે.

મુરતી જામણના અને સ્યેનકાલિદ હાજર.

શ્રી દેવીદાસી અમલ દેવદેવ નામ સુનીયના અને રેડેનીવાના કોઈ
પણ માંજમાં ઘણાં રૂઢાંધે આવી રહેઈ ઠાણાં અને સંપત્તિ મળે.

કેપીટલ્સ બાંલકની હોટેલ

(બી ડેનર મીઠાઈ હાઉસ)

એ જાને ચિકિટ્સોરીયા સ્ટ્રાલના ખુલાખર - હરખન.
ફોન નંબર ૨૪૪૧૪   રેલીયાગ: KAPITAN.

પ્રીતિબાઈ પી. નાયક

સુકનીયર, સુકનીયી, સુકનીયાં અને સુકનીયો એવંત

હાલુત્તવાન અમર કુળીયાના ડોર્લ પચ્ચ ભાગની કનારે દરિયાઈ અમર જમીન
ભાગે કુળીયારી કરવા યેર થઈ જમીની આરકુલે પ્રાપ્ત કરે.

ઈંગ્લી, જામ, ઘેરી, કુદરત, અમરદા, ધોડાનાર, વિવેચના જેવા અને
કેવાની આપીએ છીએ.

કે-કમરેક્ટ, પરચેસ રેકર્ડ, ફિસાળના ચીખડા જમાવવા રેવન્યુ કમીશનર-કે સર્વિસેક કે રેપાર્ચના કાર્યો-સી. પાસવો. તેમજ કમીસનરને જાણી જાણતોમાં કંઈ પણ ફેરોડા વિના જાણે સર્વ સચાક જાણીએ જાણે.

ମେଥନର ସଂସ୍ଥାପନା ଶାସ୍ତ୍ର କୌଶଳରାଜ୍ୟର ଶାସ୍ତ୍ର ଆଦେଶର ଅନୁସାରେ
ନିମ୍ନସ୍ଥରରେ କରାଯିବ ଶାସ୍ତ୍ରରାଜ୍ୟର ଅନୁସାରେ.

Phone : 33-9032. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફરુદ

આંખા અજમ, હીલી અજાદ, રતાળ અને મુરખની એસમ
ચાલે છે. આદુ પેની ૮ રતાલ, લસખુ શી. ૧-૩ રતાલ.

પાપક નંબર ૧ રૂ. ૧૦, નંબર ૨ રૂ. ૮ ૧૦૦.

કચ્છના અગ્રણી સંસ્થાઓમાંથી એક છે. આજે તેની કુલ વસ્તી ૨૫૦ જેટલી છે. આજે તેની કુલ વસ્તી ૨૫૦ જેટલી છે.

[illegible]

All prices subject to market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

કરનીચર ! કરનીચર !! કરનીચર !!!

સિદ્ધાન્ત સ્તંભ, ડાહ્યાનીચરુદ્ધ સ્તંભ, ચોદશીખ, દુરેશીખ, સિન્ધુ, આર્ય ભાઈ બોણીક દેરક, છુત્ત કેર, રેખક, તરલ કીડાચલ બાને ખરીદી શકેસો. બાને પધારી લાભ લેવા સુરેસો નાક.

—બોલેસ, દેખાત અને ઠીકાન કરેસર—

જે હાથારી દેખાઈએ તીયે તઈયાજ પાથ છે. તેને સટાક હરિજાઈ સર્વ-
પાથ સહે છે. મીઠા રોડાક વાવેના પ્રાઈસ શીરક ખજાનો અને વેપાર
અગરક વધારે.

L. MISTRY

51 BREA STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

હાઈદની મોટામાં મોટી વિમાની કંપની તમારી સેવામાં

— 4 —

ન્યુ ઇન્ડિયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની નીમીટક

સાઉથ આફ્રિકાના જોહાનન બુખ્ય પ્રતિનિધિ

इस्तमञ्जु जलसाध इस्तमञ्जु

୧୪୦ ଶ୍ରୀମତୀ ରଞ୍ଜିତ,

ડરખાન - નોટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળેલ

અધી જાતના વિભાજો. અમે ઉતારીએ. છીએ.

પી. ઓ. બોક્સ ૧૬૧૦.

રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ઇલેવનથ એવન્યુ,
કરબન.

२६३३।-४।

ਆਈ. ਐਸ. : ੨੫੮੪੫
 ਟੈਲੀਫੋਨ : ੨੬੪੧੩.

પરદેશી આફ્રિકાનો પત્ર

(આપારા આઠ અનરૂપત્રી તરફથી)

પુર' આદિમાં ડેળવણીને પણ એ જોડેજો ભરિષ ભરી થયો છે કે એના કોઈક કોષમાં અતિ મુશ્કેલી છે. એ કે કુપાય કરતામથક કે પણ એ ન્યાય સુધેને જાનુકરવા કે એનું જાત-કંબદ મુલ્ય કરવા કોઈએની ભરવા તપાસી નથી, કારણ કે એમાં શ્રેષ્ઠનો અવગ્રહ પ્રાધાન્ય થાય છે. ધનવાનેને ધનની પડી છે, અધ્યક્ષ વર્ગ' નને માણુની બોજમાં બોજાઈ રહ્યો છે; આપણે સંસ્કારના જ્યેષ્ઠ સુધે સંવધા બોધે જોડા છીએ એમ આ વાત તો મહાવતી જાણે જુદ છે. આપણે બાળાશ્રીકર્મ, વસીલા જપકાર્મ, દાપરીકર્મ અને છાવન છવધા એ વસ્તુઓની ભરૂ નથી એવી ધણીય વસ્તુઓને કામોગ આપો મીઠીને કઈ જાએ છીએ એ તરફ ભરાય પાછું' થયોને એવાની ભરૂ છે. જલણે અલગણે પણ થઈ પડેલી અથવા વધારી રીપેલી છાવનની ભરૂથીયોને ધણીયે પણ એકી કરી નાખીએ તો જ્યેષ્ઠ મુશ્કેલી પ્રમો અસાધ્ય ભરી જાય. સમારના કે આપણા-પરંપરના દેવોને એવાથી કોય જ બાળ થયો નથી. એ તો કહીશ કે કે પુર' આદિમાં ની કહેવાડ રુણો વધાં જ એકીયન માવગોનો અધારેશ કરી કો એમ નથી, એ નવન સ્વયં વિચારવા પછી આપણે જ આ ડેળવણીને પ્રથ કોશવે રહ્યો છાવનની ભરૂથીયો, અથવાય કરી માવગોના ડેળવણી હા મ્મ દોરે એકીયન થારે તો પછું પછું આપી શકે! થારે તો વિચાર અવન શું વિચારીશ ભરૂથીયો!

ના. રાજમાતાની પધરામણી

૧૮. રાજધાની-કોળી અથવા કોળી
 જોડીનાથે નજીરખીની પ્રમાણમાં બહુ
 તા. કમીએ સાંભળે ૧૨ કલાકની
 પ્રમાણે ભોજનાદા આપ્યું હતો.
 ઇસ્લામાવા રજામાં બંધે સારી જોડી
 વધારીએ બહુ કમી એ ભોજનાદા
 ઇસ્લામાવા જોડે એ નજીરખીએના
 અથવા બંધે જોડી કમી રજામાં મંજુર
 કમી હતી. ભોજનાદાની વિભાજ
 કોળીએ રાજધાની ૫૨ કલાક રહી
 રજામાંજાવની પરિવર્તિ બાબતી કમી !
 મેરીયત-ઇસ્લામાવાત બંધે આપી રા
 આપીની પ્રમાણ-એ-રોડીયુલ અથવા
 રજાની પ્રમાણી આપ્યું જાવતમા આપ્યું
 એવા જોડે દંડે આપી રહી છે !

ਓਕਾਰੀਨੇ ਪਵਨ

રેપારીએ, નેઠીયાને, મજદૂરો-
 ભથ્થાએ, તેમજ પદવા પરિભ્રમ પદ-
 ઇત્યાદિએ બાપે, માટે એ કે પાંચા

ખાં ખુબ મંદી આવી છે. હાથ
લાથાળી કરી હોઝાં ભરવારા પચુ
કેહનું બિરસુ ખાલી કપો પછી મહેનત
માથે પઠામની છત્રી છુપી ફરીવાર
કરે છે. મેઝાપાસામાં બા મંદીનું
મેચુ ભેરમાં ફેલાયું છે. આવી
છત્તવેણ મંદી હોવા છતાં નવી નવી
કુકનો કા ચાલ છે, બંધ ચાલ છે ને
પાછી કા ચાલ છે રેલસા વેપારી
એવે તો એમ અરસેસા કરવા
સાબળા છે કે મુદાપીયનો નેવા
મુદાપીયનો પચુ હવે તો બાબ કસી
કસીને પછી નં પાસ ખરીદે છે.
બાકિકનોમાં પચુ હવે તો સુખલ
આવી છે ને એડીયનેમાં તો કાનું
કાવાનું ભ કું! પચાસ મીન છુએ
ને પાચ પચ ન ખરીદે! આ ફેલમાં
આલ સુધી ખુબ “મરજન”થી
વેપાર એવો પચુ હવે “મારજન”ન
હમાં છે! ઝોઝામાં પૂડે મેઝાએ
ધીરાણમાં કાપ પ્રકેદે જવે એ કાપ
વેપારીના પેટ પર આપેડે!

બાંધાવેલો બેડી

[illegible]

રૂનીઆઈ બેનોદક બોલક બંધારણ
 અધારા ગણે ઠોળે બેઠાકાઈ આગુ
 છે એજ રહેતારા એકાધારા અને આ-
 રિકાને બંધન અને ભેદની ભાગ-
 કરવા-સમજવા વિચારવત બંધ છે.
 એત-કામ-ધર્મવર્ણની આ ચાનવ
 મિષ્ટી એકાધાર અતરથી મળવા
 પ્રાપ્તતા હોય એવો રેખાવ કરે છે,
 ધર્મત એકના મન એકઈ ચોખ્ખા
 નથી કે એમાં કમનની કાવાન હેમ
 આરિકા ભગુત પ્રતે પ્રકટગુણ
 ની વારો કરનારા આધારમાં ભદ્ર
 એકાઈ કદમ કરે છે. અપાર્થ અને
 અવશર્તાની શું થશે એ સ્વાર્થિષ્ઠતાની
 ભજ એને સ્વાર્થિષ્ઠતાની મનપતા રહે
 છે. સ્વામ્ય કરીને એકાધાર એ આરતી-
 થેતુ-એકાધારની સમજવતુ સુખ આને
 વિશ્વરે પામું છે અને એથી બંધારણની
 ભેદી પંપાળવતુ અને એમાં પ્રાપ્તતાને
 સંધવાતુ ધણને આપણ સારું છે.
 પ્રજ એકની અભિમાન પાળ કરે છે!

સમુદ્રે હીધેલો બોમ્બ

યોગ્યતામાં સનિવાર તા. ૭-૨-
 ૧૯૫૧ રોલી નીચે ઉપર ૭૮૫૦૬ ઉ.ક.
 રીએ ૩ કોમાંની પૃષ્ઠી બરી ડોઝરી
 એ ૬૫-૬ કીચર્ચ કઠી, સમુદાય
 નકાલા ૧૩૦૬. આ ડોઝરીએઆધી
 ૨૨ વર્ષની એક કુમારિકા સુખા બી.
 સી. ખેડે વહેલુમાં તણાઈ અને વચન
 મંદ કુળી મળે. બીજી કુમારિકા કુસુમ
 ખેડે વચુ એક આઝાપા ભગપાઈ મળે.
 ડોઝરીએક સુખાસુખ કરી ચૂકતાં રોલી
 હોરેમખાંથી એ પુરોપપતો દોરી આપ્યા
 અને કુળની બાળને એકાંક ભદાર
 હારી તે ઉચરી મળે બીજી કુળી અવેલી
 કુમારિકા સુખા ખેડેની માસ યોગ્યતા
 એ એ પુરોપપતોએ બહુ બે બહેન
 ઉદાસી અને હોરેમખાં એક અમલ કુર
 પાણીમાં કુળી અવેલી એ બાર દાંધ
 કરી.

નવમી કિંદી રૂઢી કમીરનર

મોઝાસા ખાતેના કામના દોરી દુકા
 હાથિરનર થી રી.સે. કામધની ગરમી
 અદોથી કોઝોમ ખાતેના એઝાડી
 તરીકે થાઈ તેની કાગાથ નવા દોરી
 દુકા કાથિરનર તરીકે થી ની.વી કેવની
 નીમણુંક બદલે રસાપ કે થી કેવ
 આગાડી મહિનાની અથરથમાં અદો
 આવી થકોઝનાર છે

विविध वर्तमान

દુનીયાનો ઓથી સમૃદ્ધ દેશ
 આફ્રિકા યાવના કુલોના આધારે
 જન્મતે સરવાલ કરતાં કેરા ખતે
 મુદાપીયાના કલેનકલ કેમ ભેજાઈને
 ભયુભયુ કે, "આફ્રિકા દુનીયાનો
 ઓથી સમૃદ્ધ દેશ હોવા છતાં હિંદી
 પડતલ દેલ આપે છે, હવે એનું
 બારી બીજ નહીં થતે અમેલ પાછું,
 આ જન્મનું કાર્ગ આફ્રિકાને આધારે
 રીતે સદર કરવા તેના કાયા પાંચને
 કપાયેલ એલ દેલમાં શાવ એવા
 સમયો કરવાનો રહેશે, આથી આ
 જન્મતે સમયને આફ્રિકા ચરદ કરશે
 એમ માનું છું.

શ્રુતિથી ચાલતો જરખો

સુપ્રીની કલિયા યાત્રા એક નવા પ્રકારનું રાજ્ય બંધ પશિષ બ માગના પ્રવાસને અને નીભળાને જતાવવામાં આપ્યું હતું. આ બંધ રાજાવારા બી નીરેન્દ નારાયણ સૌપરીએ બધાપુ હતું કે મ્મકર રેરવા કે સુતર બેઠવા માટે માત્ર મળુરની ભરત નથી 'વિભુત મુ જીવ જોભાથી-હમીદ્દા એમનેદીકે વાઘએક નથી આ અને કાચો આપેઆપે કાચ છે." આજ પદતીએ મગ્ગ કરવામાં આવેથી રાત્રી ને ભરે સુપ્રંવ પ્રકાશમાં ખુશી પ્રકાશમાં આવે છે ત્યારે તે મરતી મુખી બે છે અને પછી તે વડે રાજ્ય ચક્ર રે છે. આ કલિયા આઠ કલાક દો છે તે પછી ક-ટ્ટમનરને દરિને ભરતું પડે છે. આપારણ ગરબા કરતા આ શરતે પાઠે એમ તેજા માને છે.

પ્રોટીસમાં દુકાન ચેલવાની છે

જાન્યવરી ૧૯૪૨ ના બાઇબેલ ધર્માંગતી
દીડી માસેગીની અને દીડી ભાગમાં
માધવ ભીપર આલેસી આપારી એક
ફૂલન એક રહેલ અને એજ આલે
રહેલથી ફક્ત મા. ૫૦૦-૦૦૦
પાંચ હજારમાં એકની છે. આ
બંને આપણે એલો.

Maurmans (Pty.) Ltd.
P.O. Box 26 — Phone 128,
BRITS (Transvaal).

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લિમીટેડ

બાલ નવલનાં જાણવત, રેડબી લેખન દુર્લભ કાવ્ય, સોમ્પે જાણનાં ભાવે
જોડે આરે જોવત બલબ પુત્ર નરહરિ, પ્રભાવ, કારકીરત ભાવે ભવ્યભાવે
દિ-પ્રાણીક, બીજા, સ્થાનિક, સોમ્પે, તેમજીયા વિગેરે.

ବୈଦିକ ଜ୍ଞାନୀଙ୍କ ମାତ୍ର ଧର୍ମେ ପ୍ରସାଦିତ ହେବା ଲାଭାଧିକାରୀ

૩૩ વેસ્ટ રીડી, બોહાનીસખર્ગ

電話：234-5009

6132 1400.

હિંદનો પત્ર

(અમારા અગ્રપત્ર તરફથી)

૧૭-૨-૫૯.

નહેરુ પોતાના મંત્રી વિશે

નહેરુજી જણાવ્યું કે, અ.રા. મંત્રી મી. યશવંતી રાજગપ્પા પદ્મવતી પદ્મ રાજી કમનસીબ પત્ર તથા તોષકો અને ગેરહાકાપણ ભર્યાં હતાં." આ પત્ર લખવાની પરવાનગી આપવા માટે આઠમંત્રી રીતે હું જવાબદાર છું. હરકાતે પદ્મવતી-પદ્મરા અને પદ્મ વિચાર કરેલાં છે. છતાં "મી. યશવંતી" અને જવાબદારી નથી. તે મધ્ય પ્રમાણિક આવીતીલ અને મહેનદ છે. પદ્મો વધારે પડતાં મોખે પોતાને માથે ઘીપાડી, લેવાની આદત ધરાવે છે અને ઘણીવાર મુખોપ શ્વેત વર્તન રાખે છે." પત્રકાર પરીપદ્મા ઉપરાંત અગત્યના જવાબ આપતા પ્રમાણે કહે છે.

હિંદની પ્રગતી માટે અમારા
પત્રકાર પરીપદ્મા પોતા વિશે ભોક્તા નહેરુને કહ્યું, "રાજાની શ્રેય માધી નિષ્ઠા ધરેલો નથી અને હું હિંદની પ્રગતી માટે આઠાવાડી છું. મારાથી મનદુઃખ બહુ કરી છુટવા હું ઇચ્છતા નથી અને મારી પાસે બાકી છે તેમા કરી છુટવા હવું છું."

નવા પ્રશ્ના ઉપરી
પત્રકારને પ્રશ્ન હતો કે, "તમે માને છે કે હિંદીશ માધી રાજીક પદ્મા ઉપરી ઘણું?"

નહેરુને જવાબ આપે, "મારા મધ્ય 'પાર્ટી મોસ્ટ' ઉપરી છે અને તે મધ્ય માથે હું ધરેલો અગત્યના રહે છું."

તમે "મોસ્ટને માન આપો છો?"
"હા હું કહેશો સીસ્ટમિય માનવ છું."

હિંદીશ માધીના પ્રમુખ પદ માટે પ્રજામાં આવતાં નહેરુને જણાવ્યું "હું નથી જાણતો તમે મારી પાસે કેવા જવાબની આશા રાખો છો. શીવાય કે તેના મારી માથે આદ પરીપદ છે."

રાજીક પદ્મા પાર.સરકારે તવા પ્રમુખને સર્વ જવાબ છે. પડીત નહેરુને પશ્ચીમી દેશને નિષ્ઠા ધરા માવ બીની અજીબી આપી હતી અને કહ્યું "તમારે રાજીકને મારી જરૂર હતી ત્યારે તેમને એ મોખે પોતાને માથે ઘીપાડે છે. અને દેશને ઘણા પડે પોતાની મહાન સેવાઓ આપી હતી."

હિંદીશ માધીને તેમના જે જવાબ દારી માથે છે તેને માટે દેશને સર્વ જવાબ દર્શાવે અને આશામાં આપી હતી. અને "અમને પૂર્ણ આશા છે કે તેમને જવાબદારી આદ કરશે." અને પોતા તરફ નહેરુ અને બીજાઓને જે શ્રેય ધરાવતી હતી તે માટે આભાર આપે છે.

ચીમતી માધીને પોતાને જવાબમાં માન માટે આભાર માનતાં જણાવ્યું હતું કે, "મારી જવાબદારી અને પૂર્ણ માન છે અને હું મારા પક્ષને અને દેશને મારી બધી કારી યાતીમાં આપી સેવા આપીશ." જવાબમાં મુનશીએ અનુભવતા ધીમતી માધીને જણાવ્યું "જે મારી ઉપર દેશને જે આશામાં પ્રગતિ છે તે માટે શું બોલવું તે નથી સમજ શકતો." દેશની આ જાણ સરકારને એક સાધારણ સ્વર તરીકે તેમને રવંસેવડને નાતે મુખી બીની આશા ઉપાડવાનું કામ કરી આજ સુધી સેવા આપી હતી. "અને હવે પશ્ચીમી અને એક સેવકના સમજણ" તે જાણે તેમનું કલ્પ કરાઈ આજુ હતું અને આખો આસુબીની બની હતી.

નવા નેતાને વધાવે છે

પડીત નહેરુને મારાસજાના પદના નેતા તરીકે આવકારના આપણને આરે હિંદીશ માધી સ.પે.જ્યારે કાચ મીલાવ્યો ત્યારે સજા કર્યોનહીં આજુ છૂટી હતી. કાચ મીલાવતા નહેરુને કહ્યું. "મારી પ્રગતિ તરીકે મારી સાધી તરીકે અને આજે મારા ઉપરી નેતા તરીકે એને જાણકારતાં હું મરું અનુભવ છું."

તેમને વધુમાં કહ્યું કે જ્યારે એનું નામ પ્રથમ જણાવ્યું ત્યારે તેમને ધીક આશ્ચર્ય પાડ્યા હતાં. પશ્ચીમી અને છે કે, પદ્મો સર્વ નિરાશરજુ કહ્યું છે "હવે દેખાય છે કે રાજીકે નવા મીડી માટે પોતાના જવાબ ઉપાડા પ્રકાર છે. કુવંડો, બીજો જે કાપ કાપે છે તેમાં ઘણા ધક ધક છે. અને પોતાના દેશને સેવા આપી રા છે."

અંતમાં એમને જણાવ્યું કે "તેની નિષ્ઠા, મયજા, પ્રેમ અને પ્રમાણીતા કે જે તેને પોતાની મા તરફથી વારસામાં મળ્યા છે તેને માટે હું મરું ધરાવું છું."

પાકીસ્તાનનો હુમલો

આજકાલ સરકારે ઝાઝામાં પાકીસ્તાન તરફથી જે હુમલાઓ કરાવે છે તેનો વિરોધ કરતાં જણાવ્યું હતું કે, હવે પાકીસ્તાનનો હુમલો અત્યંત મદ.ર જતો જાય છે. ફેબ્રુવારી છતાં ફરી પાકે. કુમરો: કરવામાં આવે છે. તેના ઉપર દેખાત મુજબ ૬ થી ૮ તારીખ સુધી પાકીસ્તાને યોગ્યતામાં સારી રીતે સરકારના અ.મ.કામી પર મારો કમો હતો. આ મામલામાં વચલીથી અરજક છે. આથી આજકાલ સરકારે અખત ઇન્દોમાં તેનો વિરોધ પાકીસ્તાન સરકારને દર્શાવે છે.

આજુ દિન

મધીજીને ૧૧મો આજુ દિન મુખ્યમાં મધીજીનના તથા મે.પાર્ટી પર ઉજવવામાં આવે છે. નહેરુ પ્ર.ધનના સજા અને ૫૦૦ ચરુખા મહાનવામાં આવે છે. એમને જાણતા માતા કાંતતી હતી. મધીજીનનાં ફરારનાવજીને પ્રવચન કહ્યું હતું

હિંદ બીજા દેશો લેવા નથી હવડાવું

સંવસથા પ્રધાન મી. કુબ્યરેનને જણાવ્યું કે હિંદનું અદર નથી રાહના આપ મતમરી પેશાને રક્ષા કે નથી બીજા પર અદર કરવા. દરત તેમને

ને હિંદની સરકારે જાણવના રાખવામાં આવ્યું છે. તેમના વિચારોમાંથી "રશી"ને સંબંધી વધા કરતાં. વધુમાં તેમને કહ્યું કે, મધ્ય માને છે કે "મધીના કોરો" સરકારને મહાન ન આપવું જોઈએ. એ ખર્ચ છે કે અમે અરકારને સામવળીએ છીએ પશ્ચીમ અને તેના કુરુપ્સેશન નથી કરતાં. અમારે એ અરકારને કુદચાલ જિતારવું હોય તે હિંદની સરકારે પર મતાં કુમરોને કરવાનાં અને નંધ કરી કાપા હોય. પશ્ચીમ અને અમુકને છીએ કે તે હિંદનો જ એક જાણ છે અને આપણાં મોઢા છે.

રાષ્ટ્રપતિને અદર

કુમરોએ અગત્યના હિંદની વિદ્યા સેતા કાચરોથી એક અદરો રાષ્ટ્રપતિ પર ગેરહી જણાવે છે કે, મધ્ય "મારી કુપી હિંદની પ્રમાણત કાંતે છતાં એ પ્રમુખ અવધાન પૂર્ણ બની છે. હિંદને પ્રગતી કરી છે તેને નિહાળી આપણાં એ દેશ વચ્ચે એ સંબંધ છે તે કાચરો રહે અને મધ્ય માન મનો રહે એમ હું કમવું છું. મને જે આર બીને અદર અપાયે છે તે માટે તમારો અને તમ રા હારા દેશને હું આભાર માનું છું."

શુભ પ્રસંગો માટે બેટ !

સીમો અને પુરૂષો માટે

ઘડીયાળ !

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ જુલાનાં
આંતરરાષ્ટ્રીય દેસેન્ડર.

- રાંમર
- રાંમરી
- લેડો
- રસર

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરૂષોનાં શર્ટ સુટ, માયળમા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બોક્સ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૯

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, ભોલાનીસબગ.

સ મા ચાર સં ગ્ર હ

—રાજકોટના પ્રસિદ્ધ આંખના ડૉ. ગુલામની પુત્ર વહુ સરોજનું કીસેન્ગર માં રોગથી કાઢીને અવસાન થયેલું હોવાનું છે. હવે વિખત બહાર આવી છે કે સમજાવી શકાય તેવું આવી હતી અને એમાં કંઈક બાંધેલાં છે. આ ડૉ. રાજકોટમાં કીક ચક્રમાર દેવાની છે. —તાંથી નિધી તરફથી એક કસોટીના જોડણ સાથે આપી સારી સંસ્કાર કરવામાં આવે છે. આમાં નહેરુ, રામાનુજન વિગેરે છે આ સંસ્કાર અહીંસા દર્શાવતી રચનામાં આરોગ્યલેખો પ્રચાર કરે છે. —કુરોપના હ રોગ કાસ, પાંચમ જમીની, છુટલી, એલ્બમ, હોલેન્ડ અને લાઇનગર્મ આ છે રોગો પેતાનું એક શુભ કરી પેતાનો માથ એક ખીલા રોગમાં એકલી એક ખીલા રોગો તે રોગો મદદ કરી અને જાકાત અને કામદાર, તથા કામદારની પ્રકાર હોરેર કરે છે. આ એક મુનાહરેક કુરોપનું બીજાવાણ છે અને તે દારા એ મકાન સત્તા રાખી અને અમેરીકા સાથે એક નીચા જળ લેણ કરાવે છે. —૧૯૬૦માં અમેરીકા વિજ્ઞાન પાઠશાળા ૧૨૦૦૦ કરોડ રૂપિયા ખર્ચવાનું છે. આ રોગમાં નાના રોગચાળા સેરે,

સારા લાભ રૂપીકરો, મોટરમાં એવી મોટરથી કે એવી પાણીની મોટર વધુ કરે આમણ થશે તો આમણો મોટરને સુચના થશે. અને સરતી નાની મોટરો. કુતિમ હવે મોટરો માનવને છોડત રાખવું આ વધુ જાણાયે. —અમદાવાદમાં મીમતી વિજામોરી નીચકરનું અવસાન થયું છે. તેમણે સૌથી પ્રથમ ગુજરાતી સી ક્રેન્ડુએટ કરતા અને કાશ્વર થી રવ. રમણ બાલ નિર્ધારના પાત્રો કરતાં. અમારું સુધારક તથા વિદ્યુતી વચો રક નારી કરતાં. —તાંથી પર રક કામને ખર્ચે નવો પુત્ર ખંધારી. —ભારતના અમેરીકન એલ્યુમિનિયમ ડીસ્ટ્રીક્ટ ૨૫૬ જાણીયું કે ભારતની ઈનીઆ પાકીસતાન આરે આરે છે આથી અમેરીકા હવે પાકીસતાનને વધુ મદદરી સકાય નથી કરવાનું. —નાન સોગે પર્વતારોહણ માટે જીવનોને રમતો સમય માળસા જાણીયું હતું તેઓએ કશું મારી એ પુત્રોએ પણ પર્વતારોહણનું શિક્ષણ લાઈ રહી છે. તેઓ ૧૨ મહીલાઓ સાથે રીટરેક્ટ શીટ ઉપાધ્યક્ષે મદદગારી છે.

—૧૯૬૦માં નાઇજીરિયા અધારે આઝાદી નો ઉત્સવ ઉજવશે ત્યારે માવા માટે રાષ્ટ્રગીત ને કારણમાં સારું ઈન્સીડન્ટ કરશે તેને ૧૦૦ પાલક છનામ અપાયો.

સામાજિક ખબરો

લગ્ન સમાચાર

તા. ૧૧-૨-૫૯ મકા સુદ ૮ સંવત ૨૦૧૫ ના દીને કમોદ (કાચ કરળન) નિવાસી શ્રી રવાળજીભાઈ જનમણીભાઈના પુત્રો શ્રી. હરજીભાઈ અને શ્રી. અમૃતલાલના દુલ્લ લગ્ન, સેવકાલ (કાચ કરળન) નિવાસી શ્રી રવાળજીભાઈ જીવજીની પુત્રીઓ અનુક્રમે શ્રી. પ.વૈત્તી બેન અને નર્મદાબેન સાથે થયાં કરતાં. આયોજ્યુને માન આપી સર્જા રનેકી ખાતો મહા કુરથી વર મધુને આશીર્વાદ આપવા પધારી કરતા અને સંસ્કારો તરફથી પુલકાર કરી આશીર્વાદ આપવા કરતા. તે સીને બન્ને પછો તરફથી આજાર માનવામાં આવ્યો હતો અને જાહેર સંસ્કારોને દાન જાહેર થયાં કરતાં. આમજીયુને માન આપી પધારવા ખાલ તથા કામદારમાં મદદ કરવા બદલ બન્ને પછો આ પત્ર દારા સી તે અ.મારે માને છે.

તા. ૧૫-૨-૧૯૫૯ રવિવાર વિ. સ. ૨૫૧૫ના મકા. સુદ ૭ ના રિવરો આટ (કાચ બેકાનીસખમ) નિવાસી શ્રી છોડુભાઈ લલ્લુભાઈ વસીના પુત્ર શ્રી. મીરજીભાઈના દુલ્લ લગ્ન રવ. છોડુભાઈ કાલાભાઈ દેસાઈના પુત્રી શ્રી. સુધીશ બેન સાથે ૧૨મન મુકામે થયાં કરતાં. એજ અમયે બને રમજે દેમામ (કાચ બેકાનીસખમ) નિવાસી રવ. મોરારજી દેસાઈના પુત્ર શ્રી. દિનકર જાણના લગ્ન શ્રી મોર્મીભાઈ નીલાભાઈ દેસાઈની પુત્રી શ્રી. હંસાબેન સાથે થયાં કરતાં. પુર કુરથી સંખ્યા બંધ સર્જા રનેકી ખાતો નવમુમલને આશીર્વાદ આપવા પધારી કરતાં, અનેક સંસ્કારો તરફથી પુલકાર સાથે આશીર્વાદ આપવામાં આવ્યા કરતા તે બદલ આજાર માની બન્ને પછો તરફથી દાન જાહેર થયાં કરતાં. બેકાનીસખમથી મલે કુર ૧૨મન સુધી-તરફી લગ્ન વરખાનામાં પધારી રો.આ આપવા બદલ તથા કામદારમાં મદદ કરનાર સીને શ્રી છોડુભાઈ તથા દિનકરજીભાઈ આપના દારા અંતઃ કરણપૂર્વક આજાર માને છે. આજાર

ગુરુદરના (૧૫) રહેવાસી શ્રી નારજીભાઈ ભવનસાહના પિતાશ્રી ભવનસાહ

પુરા ખબર !

તમારા ખર્ચેલા પૈસાનું પ્રસ્વવતર મેળવો. દેશમાંથી આવો કે દરિયાપારથી, ફરવા માટે આવો કે બીજાને સ અર્થે, પણ દરબાન આવવાનું અને તો ઉમંગ ભેર આલ્યા આવો.

પણ ક્યાં ?

નામ અને શરનાનું તમારી હાથરીમાં લખી રાખો

માઉન્ટ એવરેસ્ટ વેજેટેરીયન લોન્જ

૧૨૬-૧૨૮ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, — હરબન. — ફોન : ૬૭૫૭૩.

કારણ

આ એક એવું સ્થળ છે કે જ્યાં સ્વચ્છતા, સુધડતા, સુવ્યવસ્થા અને આરામના દર્શન થાય છે અને ત્યાંથી રોશન બજાર, બંદર નજીક પડે છે એથી સમયનો બચાવ અને ફરવા ફરવામાં મોજ આવે છે !

- (૧) બહાર ગામ કે પરદેશથી આવનાર પૈસી-જરો માટે અગાઉથી ખબર આપશો તો રહેવા સુવા માટે રીઝર્વેશન થઈ શકે.
- (૨) એજનાના પ્રબંધકરે બહાર દેખરેખ રખાય છે.
- (૩) લગ્ન અને લહેરોવારે માટે દરેક જાતની સ્વાદિષ્ટ, સાત્વીક મીઠાઈ શુદ્ધ મીમાંજ બનાવીએ છીએ.
- (૪) બહાર ગામના કોઈકેપર પ્રવૃત્તિ થાન આપવામાં આવે છે. એક વખત એકર આપી ખાતી કરવા લાસામણ છે.

વકતબાઈ દેવજી આરક પાટી માટે
તા. ૭-૨-૧૯૫૬ના સનીવારના દિને
કુલમંડળી ભેગની દેવસેક થયા તે
કુલમંડળ પ્રથમે જેને બાક મહેનો
તરથી દીધેલોના સંદેશ આપ્યા
છે, તેમનો સર્વેનો બા પત્રદાર,
બાઈ નારણજી આબાઈ થાને છે.

અભાઈ સ્વીકારઃ
કુલમંડળ મેલ,
ભેગમંડળ, યી. ૧-૦-૦
શમલાઈ એલ. જેરી,
ક્રાંતિ મંડળ ૧/૧ ૧-૦-૦

હથરલાલ પી. દેસાઈ,
ભેદાનીકમળ, યી. ૩-૦-૦
કે.કુમાર-નાનાપક,
રૂડીપોઈ પા. ૧-૦-૦
રામચંદ્ર મનડોન, હરખન, પા. ૨-૦-૦
નારણજી ભવાન
કુરુદર, પા. ૨-૨-૦
સમુદાઈ પી. મોદી,
(મખીક બેટ) ભેગમંડળ, પા. ૧-૨-૦
કે.કુમાર એલ. વરેલી,
ભેગમંડળ, પા. ૨-૨-૦
દિનકરરામ એમ. દેસાઈ,
ભેગમંડળ, પા. ૨-૨-૦

એ. કે. હુસેન એન્ડ સન્સ,

હોલસેલ મચંદર અને સીધો બાલ હોંક તથા પાકીસ્તાન તથા
પરદેરાથી મંગાવનાર

અમદાદે દર્જા

જરયાબંધઃ અમરબત્તી, દેરમ બોઈ, સાદીઓ, હોંકની બંગાડી
ઓ, પીસજી અને ચાંદીના વાસણો, બેઠા આપવાની વિવિધ
ઓજો તથા બેઠા પ્રમાણમાં જરમન બનાવવાના કીતના, રેબલના,
તથા નિચે મુકવાના ઇલેક્ટ્રીક લેપ સ્ટેન્ડસો મળશે.

આજેજ લખો અથવા મળો.

હુસેન એન્ડ સન્સ

૧૧૬ કપીન સ્ટ્રીટ, હરખન. બોક્સ ૨૧૬૮, ફોન ૨૭૩૪૮/૯.

રેકોર્ડ વેચાણ

ઇન્ડિયન રેકોર્ડનો હાલનો વેચાણ ભાવ એક
રેકોર્ડની ૬ શીર્સોજ છે.

શી.-પે.	શી.-પે.
ભગેલા ૫ રેકોર્ડ ૪-૦	હરતાન ૫ રેકોર્ડ ૩-૦
ભાડુ ૫ ૩ ૨-૦	લોકા દહન ૫ ૩ ૨-૦
રેવે પેટરોમ ૫ ૩ ૩-૦	સંગીતા ૫ ૩ ૩-૦
સાગળ ૫ ૩ ૨-૦	વિલાપ ૫ ૩ ૨-૦
મહાર ૫ ૩ ૨-૦	હમસોન ૫ ૩ ૨-૦
બોલાઈ ૫ ૩ ૨-૦	માઝ ૫ ૩ ૨-૦
કોરી હાંકી ૫ ૩ ૨-૦	એક ગાથ ૫ ૩ ૨-૦
મસ્તાની ૫ ૩ ૩-૦	હસ્તા-કુલ્લા ૫ ૩ ૩-૦
પૂળ ૩ ૩ ૧-૦	નોબવાન ૩ ૩ ૧-૦
તરાના ૫ ૩ ૩-૦	હરિદાસન ૩ ૩ ૧-૦

મુચનાઃ—પાછળથી ઓઈર આપનારને રેકોર્ડ મળે
નિરાશ થઈ પારો.

વી. પી. પોસ્ટેજ અને પેકીંગ ખર્ચ શી. ૭-૬.

મળવાનું ઠેકાણુ :

ભારત મ્યુઝીક સલુન અને બુકસેલર્સ

૨૮૬ એ સ્ટ્રીટ, — હરખન.

(સાફ-જહાન ચિનેમા સામે)

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

જણાવતા આનંદ યાચ છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસિએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલેશીયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૬૬ વિક્ટોરીયા, ઓસ્ટ્રેલિયા

— ના —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલનો જીંદગીનો વિઓ એ ખરી ખાંધકરી છે.

વધુ વિગત માટે લખો આ મળો :

૧૦૬ મેન્સરીલ રોડ, — હરખન.

બોક્સ ૪૭૬,

ટેલીગ્રામ—કેબલ “સોરાબજી”

ટેલીફોન : ૪૭૮૮૮

૪૭૪૫૩

He that resolves upon any great and good end has, by that very resolution, scaled the chief barrier to it.

—Tyron Edwards.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editors: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 8—Vol. LVII.

Friday, 27th February, 1959

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

BUSIA TO BOYCOTT PARLIAMENTARY SESSIONS

ACCRA, February 21.

THE Prime Minister, Dr. Kwame Nkrumah, and Parliamentarians hoisted on their shoulders a new Speaker's chair, a gift from the British House of Commons, and carried it through the National Assembly after a presentation ceremony here.

The chair, which is made from oak, was a gift to mark Ghana's emergence as an independent nation.

After the 40-minute formal presentation ceremony, Dr. Nkrumah sprang to his feet and in a spontaneous gesture summoned some members to help him carry the chair into position.

A five-man Commons delegation were present for today's ceremony.

Boycott

Prof K. A. Busia, leader of the Opposition United Party, at a Press conference today expressed regret that "owing to the existing political situation in Ghana" the Opposition was not present at the ceremony "in order to bring home the seriousness of the situation here."

The Opposition has announced that it will not attend sittings in the National Assembly until two United Party leaders, Mr. R. Amponsah and Mr. M. Apaloo, accused of taking part in an alleged plot to kill or capture Dr. Kwame Nkrumah, the Prime Minister, are given a fair trial.

The two men are at present held under the Preventive Detention Act while an inquiry looks into the charges.

Dictatorship

Speaking in Kumasi on Saturday night Dr. K. A.

Busia, said that Ghana had "started on the road to dictatorship."

He added—"dictatorships are always on the way to destruction."

He urged the people of Ghana to "think in terms of parliamentary democracy as practiced in Britain."

The greatest thing Ghana could do for Africa was to make its use of independence and inspiration to the dependent countries.—Sapa-
Reuter

GHANA ASKS AMERICA: WITH AFRICANS OR WITH OPPRESSORS

NEW YORK, Monday.

GHANA'S Permanent Representative to the United Nations called on the United States yesterday to say whether it sided with the people of Africa "or the foreign powers who suppress us."

Mr. Daniel A. Chapman spoke on a television programme devoted to the question "what will emerging Africa mean to the world?"

Mr. Chapman said Africa sought the friendship of the United States and other countries, but did not want to estrange the U.S. and Britain or France.

"We prefer direct aid by America rather than aid by the proxy of the Colonial Powers," he explained. He also said that when African nationalists say the White

man must leave Africa they mean "the White imperialist." He said Africa still needed the technical knowledge of White men.—Sapa-
Associated Press.

Nehru Not On Congress Committee

NEW DELHI, Saturday.

The Indian Prime Minister, Mr. Nehru, has been dropped at his own request from the Working Committee of the ruling Congress Party. It was announced—
Sapa Reuter

ANCIENT SIKKIM STEPS INTO 20TH CENTURY

NEW DELHI, Saturday.

AFTER centuries of isolated feudal existence, Sikkim, a tiny mountain kingdom in the heart of the Himalayas, is trying to break through the modern age.

A 330,000,000-rupee (24,750,000) seven-year development plan, started five years ago, has already given the 140,000 people of this kingdom a foretaste of modern civilised existence.

Schools, hospitals, roads and bridges, and factories are gradually being built in different parts of the State. Sikkim farmers still send their produce to the market on mules over narrow bridle paths, but in some places these paths are being widened to take jeeps.

Communist Tibet

Although one of the smallest states in Asia, Sikkim occupies a strategic position on India's northern frontier. It is surrounded by Nepal to the west, the mediaeval kingdom of Bhutan to the east, India to the south and Communist-ruled Tibet to the north. The 14,500 feet high Nathy La Pass, over which most Tibetan goods intended for

(Continued on page 73)

OPINION

FRIDAY, 27TH FEBRUARY, 1959

Afrikaner Professors Warned

THE feud between Dr. Verwoerd and Professor L. J. du Plessis which played no small part in the events which led to the ousting of the latter from a key position on the board of directors of a leading Afrikaans publishing establishment should be seen as a clear warning to the Afrikaner intellectuals that the day is not far when it will be no protection to be White or to speak Afrikaans at home or, even, to be a member of the Nationalist Party.

Dr. Verwoerd is arrogating to himself the right to decide what is good for everybody and he has made it clear more than once in his brushes with Afrikaner intellectuals that he is not the type of man who will tolerate differing viewpoints.

Nobody should be surprised that this is the case. Apartheid, like Nazism and Communism, is essentially a totalitarian doctrine which seeks to transform free men into slaves. When its victims were only the non-Whites, most White South Africans did not see much that was wrong with it. And when it humiliated the English-speaking, very many Afrikaners still believed that they were safe. There has now come the blast against the professors. It started when Dr. Verwoerd was stated to have resigned from Sabra because he thought it dangerously liberal in outlook. Since then the gap between the Nationalist Party and Sabra has been steadily widening.

This development, of course, is the finest thing that could happen at the moment, to preserve the glimmer of hope that we might still all find a peaceful solution to the race problem. The Afrikaner universities are as responsible for the wickedness of apartheid and the strife which it has brought on the country as the government. Every good South African, and in particular the non-Whites, would watch with interest any moves to make amends here.

But to be convincing, this atonement must be inspired by a clear and courageous break with every form of race consciousness. The non-Whites have suffered too much at the hands of the Afrikaner Nationalist oppressors to be in mood to place themselves in the position where they could be understood in sanction race consciousness in any shape or form. Values of life which have a similar meaning to Black and White will have to be the new bond of unity if the Afrikaner intellectual will again play an effective part in saving South Africa from the disaster towards which she is being driven by Nationalist politicians.

Comment On Men And Events

No Bantustans Or Multi-racialism For Us!

By JORDAN R. NGUBANE

THE Nationalist Government thinks it has done a wonderfully fine thing in producing the Bantustan idea with a little more gloss put on it. The cheering and boistering in Afrikaner Nationalist ranks springs from a realization, as a sociological friend of mine once pointed out, that Verwoerd has been very "naam" in giving the Afrikaans absolutely nothing and yet being able at the same time to prove to his satisfaction that on paper he has offered something very substantial.

To me, an African, what Verwoerd and his chosen de Wet Nd offer literally stinks for a number of reasons which I consider good. Although these men want to emerge as the friends of the African, they are not, in fact. They are, like every Afrikaner Nationalist who supports apartheid, the political agents of an imperialism which is as wicked as anything history has seen on the face of the earth.

The Bantustans will be glorified colonies from which the Whites have will continue to draw his cheap labour for his farms and mines. The cleverness comes in here: Instead of the native commissioners being seen as the purveyors for the oppression of the African, the Bantu Authorities themselves will daily sign the death warrants of the millions who perish in the Reserves because of hunger and disease.

Humiliating

Secondly, these Bantustans will be of a size which would never enable them to guarantee to their citizens a really full and rewarding life. As a result the African will be forced to leave them and come from the towns and in that way "prove" to the world how attracted we are to apartheid. Nothing could be more humiliating for us.

And we must remember at all times that the humiliation of the African is one of the principal goals of apartheid. It has two elements as the battle-cry that the white man must hear by. In simple language this means that the White man should always impose his will on the African people. The humiliating laws which have been made to crush our spirit are essential ingredients in the pattern of humiliation.

When we have been segregated, the government will use it to that the "Bantustan" States remain so poor and divided that they should never be in the position to constitute a serious threat to White dominance. Let us not be fooled by the promises of vast programmes of economic develop-

ment. The word of the Afrikaner Nationalist is not worth the scrap of paper on which it is written. In any case, a strong African community is the thing which the Afrikaner Nationalist dreads most. It is thus absurd to imagine that he can do anything to reinforce us in building up our strength.

Finally, the emphasis on separating the African people shows clearly the mark of the slaveholder. The Zulus will be put aside, with, obviously and inevitably, Zulu education, Zulu Medicine, Zulu Physics and Zulu Anatomy taught in the schools to destroy all dreams of a united African people. The same will be done to all the other African groups. And when each group has developed a consciousness of its own and sees to its own brother its worst enemies, apartheid will have got for itself a new lease of life.

No Compromise

We have reached the point where we can no longer compromise with those who seek to destroy us as a people.

For this reason, there is the greatest need for political organisations like the African National Congress to realise that to play about with ideas of multi-racialism is to play the apartheid game in its most essential form.

Multi-racialism means that race is accepted, as the Institute of Race Relations indicated in a recent issue of its bulletin, as a factor of political significance. This means that group rights are recognised for political and, therefore, economic purposes. When South Africa becomes free, the politically and economically privileged would, whose race was of political significance, be at an unfair advantage over the less privileged.

The African would have won the political fight. But victory for him would mean that he had the facts of political power and not the substance. It would mean that in order to preserve group

Verwoerd Angry Against Du Plessis Professors Who Don't Say "Ja Baas" Warned

By STANLEY UYS in "The Sunday Times"

PROFESSOR L. J. DU PLESSIS, of Potchefstroom University is to be "squeezed" off the board of directors of "Dagbreek" the Nationalist Sunday newspaper in Johannesburg, because he has clashed with the Prime Minister, Dr. H. P. Verwoerd.

Professor Du Plessis is chairman of the board. He is also a member of the board of trustees of the newspaper. Dr. Verwoerd is chairman of the board of trustees but is not on the board of directors.

A number of Rand Nationalist M.P.s left Cape Town for Johannesburg where I understand, they will have discussions this week end on the best way of putting pressure on Professor Du Plessis to quit the board.

Professor Du Plessis, however, may anticipate their action by resigning, of his own accord, the chairmanship.

His position on the board of trustees is entrenched as he is a lifelong member, but I am told that this will not prevent the M.P.s from putting pressure on him to vacate this position as well.

Embarrassment

These Nationalist M.P.s admit privately that Professor Du Plessis is causing them "considerable embarrassment" by his outspoken comments on political issues.

They say that his views are being interpreted as reflecting an important body of opinion within the Nationalist Party.

Dr. Verwoerd left Cape Town on Thursday to attend a meeting of the Rand executive of the Nationalist Party in Johannesburg.

This meeting is the main purpose of his visit—and of the visit of the other Rand Nationalist M.P.s—but he will also, I understand, discuss the "assassination campaign" being planned against Professor Du Plessis.

Relations between Professor Du Plessis and Dr. Verwoerd have grown steadily worse in the past year.

Breaking-point was reached

last month, when Professor Du Plessis came specially to Cape Town to submit proposals to Dr. Verwoerd for a coalition of the Nationalist and United Parties.

Dr. Verwoerd rejected the proposals out of hand, and later issued a statement repudiating Professor Du Plessis and declaring that the latter's views did not reflect the views of the Nationalist Party.

Stand Together

Professor Du Plessis's main contention—which he also placed before the Leader of the Opposition, Sir De Villiers Graaff—was that Africa will soon be dominated by Black states and that it is imperative for the Whites in South Africa to stand together.

Professor Du Plessis proposes a coalition of the Nationalist and United Parties under the leadership of Dr. Verwoerd—in the absence of a more suitable leader.

Dr. Verwoerd, I understand, has decided to have nothing more to do with Professor Du Plessis. He has decreed the latter's political assassination.

Professor Du Plessis thus joins the growing list of Nationalist

intellectuals who have chosen to speak their minds—and risk this "political assassination"—rather than accept apartheid unquestioningly.

Professor Du Plessis was one of the founders of the Broederbond and was also one of the authors of the notorious 1942 "Draft Constitution of the Republic."

He was prominent in planning Christian National education policies.

(Postscript: According to Press reports Professor Du Plessis lost his seat as Chairman of the board of "Dagbreek's" directors.—Ed.O.)

PAN-AFRICAN GAMES IN OFFING

The first move to organize a Pan-African games meeting embracing all the main sports, were made in Kampala this weekend at a conference of Sporting Associations from Uganda, Kenya, Tanganyika and Zanzibar.

It was proposed to call a meeting of representatives from East, West and Central Africa with the object of arranging the first Pan-African Games.

The two-day conference was the first of its kind to be held in East Africa. It took place in Uganda's new £140,000 Sports Headquarters which were opened by Queen Elizabeth, the Queen Mother, last Friday.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)

ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

If Berlin Were To Be A Free City

BERLIN has again become an object of interest to the whole world. Soviet Russia wants to bring about a change in the present status of Berlin and the Western Powers object. Soviet Russia demands the withdrawal of all occupation forces and the declaration of a "free town" Berlin, which means, according to the West German Government, the establishment of a third German state, and a probable consequence the incorporation of West Berlin and its three million inhabitants into the communistic East Zone.

What is Berlin? Berlin is the capital of Germany, since 1945 divided into an American, a French, a British and a Russian sector. Today, one only talks of West and East Berlin. The part of Berlin, which is occupied by the Western Powers (i.e. West Berlin), can be compared with a small island in the midst of a sea, as Berlin is almost situated in the centre of the communistic East Zone. There are only a few ways which one can use for going from West-Germany to West-Berlin, and all these ways go through the East Zone. At the frontier one gets controlled by West and East German police, as if you are entering a foreign country!

It was a rainy day when I reached the West-German frontier guard only forty-five kilometers away from Hamburg. The wind was blowing in short squalls over the flat country of green meadows and fields. Now and then a shower of rain was whipping against the windscreen of our car. The West-German frontier guard bowed down to the window and asked for the identity cards. After a short glance into them he handed them back to us and raised his thumb. We entered no man's land.

After the next winding of the road we saw the first watch-tower on the East-Zone side, and a few hundred meters farther off we had to stop in front of an East German policeman. He was wearing a Russian uniform and from his good German pronunciation we could see, that it was a German and not a Russian.

Ruins

We had to leave the car and had to carry our luggage into a large barrack. After a while we got "controlled" by some custom-officers and we had to declare the amounts of money which we were having with us. Then we were allowed to carry back the luggage to our car, and we could proceed on the road towards Berlin. We were driving 250 kilometers through East-German territory, until we reached West-Berlin.

The noisy air-raids and the

house to house battles had terribly destroyed the imposing capital of Germany. Hundreds of thousands of men, women and children died in the ruins. Yet in spite of all this misery the Berliners didn't despair. They began to rebuild their town, and today one can see very modern high houses, cinema-halls and hotels in the West of Berlin.

By

RAINER JEROSCH

In the other half of Berlin, which is occupied by Russian forces, things are much worse. The communistic rulers totally removed the wonderful palace of the Prussian Kings and the later German Emperors. They erected an ugly platform on that place, from where "freedom," "brotherhood" and "friendship" is declared by the communistic leaders, while thousands of workers, students and Civil Servants have to parade in front of them at every great communistic junction. The houses in the East are neglected and instead of new colour you can see transparencies on the walls and balconies. In order to impress foreigners, the communistic rulers were building up Stalin-Alley, a street of bombastic buildings, but a few hundred meters off one finds ruins only.

Iron Curtain

As people can move from one sector into another by underground and suburban trains, Berlin means a hole in the so-called "iron curtain." Thousands of East Germans flee into the West sector of Berlin every week. Here they get registered and interviewed, and finally airplanes fly them to Hamburg, Frankfurt or Hannover. Since 1945 two millions of East Germans fled illegally into the West of Germany! Naturally this is an eyer to the communistic rulers, and they will all the more welcome it when West Berlin should come under their control once.

In the night I went along the Kurfürstendamm in West-Ber-

lin. The main street of the West-sector was flashing with light. A dazzling rain made the asphalt shine like a mirror, and the lamps and the illuminated advertising got reflected from it. There were still gaps in the row of houses, but in the darkness I couldn't see it. So I got the illusion of a totally rebuilt Berlin. Elegant modern cars moved up and down the broad main street, the people were well dressed and their features showed contentment. In fact, at the last election in West Berlin, the communistic party got tremendously defeated and this may also be taken as a sign that Berliners felt content with their government and do not wish to accept a change towards communism. Of course, they all want to come out of their isolation, but an incorporation into the East of Germany is out of question.

New Status

Soviet leaders declare that the new status of Berlin doesn't mean an incorporation of West Berlin into the communistic East Zone, however what is the

destiny of a "free town" Berlin, when it is surrounded by communism and not occupied by any Western force?

Ghana To Have College For Policemen

ACCRA, Saturday.

A COLLEGE to train Ghana policemen may be opened in Accra this month, a police spokesman said here.

The college would run six-month course on general police duties covering the principles of Administration, Criminal Law, the Law of Evidence, Forensic Science, Traffic Control, Criminal Investigation, Classification of Finger Prints and Criminal Records, Immigration and Licensing Duties, he added.

Mr. F. J. McGill, St. John Headquarters Officer for West Africa, who had been appointed Senior Instructor, was now in Accra engaged on preparatory work, the spokesman said.

Headed that two other instructors had been appointed and arrangements were being made for part-time instructors. —Sapa-Reuters.

Latest Shipments

All kinds of incense sticks: Three Roses, Gateway of India, Asokadhurbar, Soogandhi Rani, Chamili, Lata Mangashkar, Vasanti, etc.. Write for our pricelist. (We only keep Indian manufactured incense sticks.)

Green ginger 9d. per lb.	+	We pack our goods well
Green turmeric 1s. per lb.	+	before sailing.
Amber-Huldi 1s. per lb.	+	
Garlics with big stems	+	We sell by C.O.D.
1s per lb.	+	

We import the following articles directly:
Scented Bétel Nuts, Pawa, Mamra, Roasted Gram, and Many Household Goods.
Our stuff is good and obtainable at low prices
Write for our price list:

K. HARIBHAI & SONS
(PTY.) LTD.

Direct Importers: Wholesale & Retail Merchants
81 Victoria Street, —P.O. Box 2156—Durban.
Telegraphic Add.: "BHAI SONS"

Peace Comes To Cyprus

THE Prime Minister said in the Commons, "I am glad to inform the House that in the Cyprus conference agreement has been reached between the governments of Greece, Turkey, the U.K. and representatives of the two main communities in the island."

The Prime Minister began by recalling that the conference arose from negotiating between the Greek and Turkish Governments. "His Majesty's Government were at an early stage in favour of these negotiations. From the outset His Majesty's Government gave their full support to this initiative. We made it clear that provided our military requirements were met in a manner which could not be challenged—by the retention of bases under British sovereignty together with provision of the necessary rights and facilities for their operations—we are prepared to consider the transfer of sovereignty."

The Prime Minister said the Government had agreed with their Greek and Turkish allies that the text of the agreements signed would not be released for publication until they had time to return to their capitals and report.

Zurich

"I wish only to say at this stage that the agreement reached

at Zurich takes full account of the rights of the people of Cyprus and represent a fair and honourable compromise between the interests of Turkey.

"They re-establish the friendship and alliance between these two countries which are so essential to the security of all of us.

"The Greek and Turkish conference took as a starting point of their discussions the premise that the U. K. would retain under British sovereignty such areas together with the necessary rights and facilities as are required to enable her to fulfil her strategic obligations in the area.

"They have also agreed to guarantee our continued enjoyment of these facilities."

All parties to the conference formally endorsed the aim of bringing the constitution and statute into full effect as soon as practicable, said Mr. MacMillan. On the possibility of Cyprus being associated with the Commonwealth the Prime

Minister stated: "It is due course the Government of Cyprus declare their desire to remain associated with the Commonwealth, the U.K. in consultation with other members of the Commonwealth will consider sympathetically how that desire can most properly be satisfied."

The Prime Minister asserted: "I believe we have closed a chapter of bitterness and strife in the history of Cyprus and we are now embarking on a new approach where partnership and co-operation will take the place of strife and dissension."

Food Prices High In Gujarat

(From Our Own Correspondent)

PRICES of food grains and fuel have remained high despite official assurances of bringing down prices and threats to punish the profiteer.

Many reasons have been advanced by merchants, economists and official spokesmen for the ranging high prices of essential commodities. Official spokesman blame profiteers and well-to-do consumers for their ingrained tendency to stock supplies, which is referred to as hoarding.

The rural producer and the tradesmen call the present state of affairs a "muddle" and blame it squarely upon the Government.

Political parties have accused the Government of bungling its food policies. Even the Congress spokesmen in Gujarat admit that prices have been rigged and say that that has become possible because of the delay in carrying out the Government's decision to introduce state trading in food grain.

Meanwhile, the experimental drilling near Baroda has provided further evidence of the existence of gas and oil in the region.

The Government of Bombay's decision to carry out the Matmati reservoir scheme is welcomed in Gujarat. The scheme will benefit the northern district of North Gujarat.

Another irrigation project, Mahisagar, in Central Gujarat faces a problem. The choice is between satisfying religious sentiments of a section of the people or doing good for a larger section of the population. In its second phase of implementation, the Mahisagar project might be impeded because the proposed dam at Kadana submerges a place of worship which is now in Madhya Pradesh.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALHOY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY

CONSULT US FOR

EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.

Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:

Office: 25845

Residence: 36413.

An Impression Of Sri Ramakrishna Birthday Celebration [Bolton Hall February 22]

In his opening remarks as Chairman, Mr. J. K. Ngubane said that he felt it to be a great honour for himself, a Christian and an African, to be asked to preside on this unique occasion. He had had no hesitation in agreeing to do so for he welcomed the opportunity of identifying himself with the Ramakrishna Movement as organised by Swami Nischalananda.

He was glad to be on the same platform as representatives of the cultured Jews, Moslems and Hindus.

By being present he felt able to participate in an attempt to build up the solidarity of Humanity in South Africa a solidarity for which Sri Ramakrishna had envisaged for Humanity as a whole.

The basic principle of all religions as he understood it is love for our fellowmen and the desire to bring about freedom and happiness for all as we would like it for ourselves.

To unite all our fellow countrymen in service for humanity is the real significance of the Rama Krishna movement and to support it makes for solidarity in our own national life.

Jordan Ngubane said that he had a profound respect for the Indian philosophy of life as he had discovered it through his study of their writings and he welcomed the establishment of the Ramakrishna Centre at Avoca for he felt that there, through precept and practice, a reorientation was being given to things of highest value which were in danger of being lost to the present generation.

India had always pointed the way to a peaceful solution of problems and he hoped that Avoca might be a great blessing in bringing together the best thought of our different races, to be shared and acted upon in service for all.

At Avoca he had learnt that the smallest nation had a unique New offer for the common good and Avoca now offered an opportunity for those of different races in South Africa to come together with Unity of Purpose: Service to Humanity.

Mr. Ngubane's speech, was followed by the Kirtan, "Om Hari," (Prayers to God) led by both Butler.

Dr. Kilda Kuper then addressed the meeting. She spoke of it as Sri Ramakrishna. Like all great religious teachers his life was veiled in mystery but like other great ones he had died so recently that less than a hundred years had passed since his death and it was comparative-

tively easy to gather up the story of his life.

He was a simple man arriving at truth by intuition rather than reasoning.

In a vision he had seen where to find the woman who became his wife. She was to him the symbol of Universal Goodness and the Motherliness of God. Ramakrishna attracted to himself young and old, and found in every one the Paramatman. He taught the supremacy of Spirit over Matter and even when wracked with pain from the cancer which caused his death he could pass into a state of Superconsciousness.

To find oneness with humanity he discarded the comforts of life and lived in austerity.

At times his love of Truth expressed itself in bluntness of manner.

His creed was not one of negation for his motto may be interpreted as, "If you want to realise God, Serve Him."

After Dr. Kuper's speech the Kirtan "Hari, Hari Gopala" was sung led by Daya Steinkamp. This was followed by a talk from Dr. Yusuf D. Zablith of Istanbul University. He added more detail to the picture of Sri Ramakrishna presented by Dr. Kuper. He emphasised the Unity which Ramakrishna had found in all religions. He knew Christ as Love, Krishna as Love, and Buddha as Love for the Spirit is One. He is Love and He is the Beloved.

"All lamps are lit by the same oil." Absolute wisdom is a gift from God and came to Ramakrishna through intuition.

He had the eyes of a beholder pure enough to see God. He was a true Yogi, that is one yoked or united with God. We read in the Bhagavad Gita, "All souls are mine" to become a Yogi is the shortest cut to the Ocean of Oneness.

After Dr. Zablith's address Babou Soudi sang (he Jaya Ragunathana many joining in the refrain).

Swami Nischalananda next came to the microphone. First he apologised for the limited seating capacity of the Hall. He

stressed the need of a new force in the world of today. Education is not enough. Ramakrishna had brought light to rich and poor, wise and ignorant, strong and weak.

So today we want that which will lift us out of our troubles and eradicate the causes of our distresses.

We need a new merger, a spiritual force bringing about a synthesis of religions, federating the religion of Christ, Krishna, Buddha, Moses and Mahamed.

At Avoca the headquarters of the Ramakrishna Movement this group embracing all races in

Natal was already in being, working together for the service for Humanity. May the blessings of all the Masters be upon us.

The Kirtan Sonkarn Om was sung, Bobby Naidoo leading, after which Devi Bhagwan graciously thanked all who had contributed to the success of the Birthday Celebration and those interested were encouraged to offer voluntary help to the Ramakrishna Centre at Avoca even be it only to stick stamps to their monthly publications.

The Chairman, Mr. Ngubane brought the meeting to a close at 5.30 p.m.

Roma University Does The Right Thing

DR. Bernard Chidzero, the 31-year-old African educationist who married a white woman, has been offered a lecturing post at the Catholic Pius XII University in Roma, Italy.

This follows the withdrawal of a similar offer made by the Rhodesian Federation's multi-racial university near Salisbury.

The Federation offer was withdrawn after Dr. Chidzero married Miss Micheline Dumbell, a young French-Canadian.

But Mr. A. G. T. Chaplin, the South African-born Resident Commissioner of Basutoland, told me, "I see no reason why there should be any objection to Dr. and Mrs. Chidzero living here."

However, Dr. Chidzero (who is now in London) has to decide whether to accept the Roma offer or to accept a Nuffield scholarship which is available to him.

If he accepts the offer to lecture—in political science—in Basutoland, he and his wife will stay in one of the cottages which the Pius XII authorities provide for staff.

White lecturers to whom I spoke at Roma told Dr. and Mrs. Chidzero would be welcome.

"Many of us know Bernard well and we admire and respect

him," Mr. James Stewart, one of the lecturers, said.

Dr. Chidzero is at present completing a book on constitutional and political developments in multi-racial Tanganyika. He is also working on a thesis on British policy in Central Africa.

Dr. Chidzero obtained his doctorate in political science in Canada. Before that he was an arts student at Pius XII, Roma.

As president of the Students' Representative Council at Roma, he attended the inter-varsity debate arranged by NUSAS at its 1951 congress and was voted the best speaker.

He made an impromptu speech opposing the motion "that the Union is destined to assume a role of leadership in Africa."

Dr. Chidzero commented: "Four provinces, two official flags, five races, three capitals—and on top of this vests the label 'Ex Unione Vires'!"—"Sunday Times."

WANTED.

I want to purchase property in India. Write to: H. SHANKER, 1027 Quarry Rd., Durban, Phone: 235810

Phone 235-2766

P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

83 West Street, JOHANNESBURG.

London Letter

(From Our Own Correspondent)

TROUBLED CAF

THE executive of the African Bureau in London, of which the director is the Rev. Michael Scott, has declared that the demands of the African Minister and Government of the Central African Federation for independence in 1960 disregard the unpopularity among Africans and others about the racial implications of this possibility. As the "Alexandria Guardian" reports: "The statement of the African Bureau executive describes as 'unrealistic' the deliberate policy by Sir Roy Welensky and his Government of ignoring the unequivocal undertaking given by the British Government that there would be no surrender of power of the Northern Rhodesia and Nyasaland Protectorates until the majority of the inhabitants agreed to such a change. The executive desires the speedy elimination of communal representation in the political affairs of Central Africa but believes that this should not be brought about until the franchise gives wider representation to all races."

It urges the British Government to declare that the objective of political advance in Central Africa is a democratic state committed to the ideal of equal rights for all citizens and the elimination of racial discrimination.

Kenya Trial Continues

The trial of Mwangi Macharia in a Nairobi court for falsely declaring that he gave untrue evidence in the 1952 trial of Jomo Kenyatta continues. Mr. D. M. Fritt, Q.C., who is defending Mr. Macharia, has declared that he intends to call Jomo Kenyatta himself as a witness. That this trial should be followed with anxious eyes in close-lipped Kenya's courts is clear. If Kenyatta's guilt were suspect to doubt then the whole power complex in Kenya might blow up. At the moment Mr. Tom Mboya is the recognized leader of African nationalism in the country, but if Kenyatta returned there is no guarantee that the two would work well together in harness. And even if they did, there is no guarantee that their followers would. Tribal rivalries are still somewhat acute in Kenya, and the Kikuyu (Kenyatta's tribe) have

not been so happy about Mboya's assumed leadership (he being a Luo) as might seem on the surface. One can only hope that the interracial bitterness which overshadows Kenya will not be aggravated by intertribal friction more acute than at present. Regardless of the immediate outcome of Macharia's trial its long-term effects may be the source of considerable difficulties.

Gilbert And Sullivan In Ghana?

We have, on several occasions, expressed concern at the arrest without trial of Ghana citizens who appeared to differ with the Government. Now at least some of those arrested have been brought to court. On December 19 two United (opposition) party politicians, Mr. R. Amponsah and Mr. M. K. Agyem, were detained in connection with an alleged plot to kill Dr. Kwame Nkrumah. The trial reveals more which would be more at home in a Gilbert and Sullivan comic opera. Stories of the "Pirates of Penzance" and the "Mikado" seem to have been interwoven into the tale, with Mr. Amponsah appearing in respectable-looking establishments in the street in London to buy uniforms (complete with officer's pipe and stars) for his revolutionary army, all duly shipped to an accommodation address in French Togoland. After hearing the evidence one felt it had all been, with admirable understatement, summed up by a British police officer who was who had "passed through two revolutions in Palestine and Burma." The officer said that the methods adopted by the alleged organizers of the plot were quite unusual when compared with those of other conspirators. They were so unusual that when he went to arrest Mr. Amponsah he was not even armed! It is to be hoped that these mild revolutionaries are not allowed to become a cynosure about which the Ghana Government can hide its disturbingly undemocratic methods of dealing with serious opposition.

T. V. For Education In Nigeria

An enterprising scheme is to be launched by the Government

of Western Nigeria. It is to launch a television service which will devote half its programmes to education. By this means, the transmitter, which is to be built in Ibadan the seat of Government and the University College, will be a new weapon in fighting Nigeria's problem of illiteracy.

Plan For Apartheid In England

ENGLAND should follow South Africa's lead in banning inter-racial marriages, said a speaker at a meeting of clergy and lay people in Maidenhead, Berkshire. This statement, which the Rev. Marcus Math is a letter to the "Church Times" attributes to a "missionary from South Africa," was made during a Christian Unity discussion on inter-racial marriages.

Six ministers formed a panel to answer questions from lay people.

A questioner asked: "What does the panel think of marriage between coloured and white?"

Three clergymen said that inter-racial marriages should be prohibited at all costs.

"One went as far as to say that coloured people were genetically inferior and that children of such marriages were unintelligent," says Mr. Math.

"One missionary from South Africa said that the law in England should be the same as in South Africa, and that any coloured person marrying a white person ought to be punished by the State."

Mr. Math says he is not advocating mixed marriages as such, but "in the last time that the Church of England and all Christian denominations who profess to preach the gospel of brotherhood should preach the ministry of the reconciliation of men."

27th February, 1959

Japanese Not Optimistic About Salvage Operations

TOKYO, Monday.

Japanese salvagers today successfully continued to pump out water from the British freighter *Conan* (under 5,461 tons), which ran aground on submerged rocks three miles offshore at the mouth of Tokyo Bay a week ago. A spokesman for the Nippon Salvage Company said he had no idea when the ship could be pulled free. Salvage operations were very difficult and allowed "no optimism."

The ship was en route from India to Japan with 8,000 tons of iron ore when it struck the rocks. Its crew of 44 was taken ashore on Wednesday.—EAP.

Naga Rebels Attack Hospital

CALCUTTA, Sunday.

A band of Naga rebels has attacked a tea estate hospital near Jachal, in Assam, and killed two tea workers and injured five others according to reports reaching here today.

The rebels, some of them wearing army uniforms, also attacked a bank and made off with £1,500.

The attack on the hospital took place two days ago.

The Naga rebels who want independence from India, have been reported to be active throughout the Upper Assam after a four months' lull.

Government sources say that 250 rebels were captured or surrendered since the beginning of the year.—EAP-A.F.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Margovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthworm Pickle Jars 3 Gallons 12 6 each P.O.R.
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb "
Fresh First Grade Garlic 1/2 " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

20th February, 1959.

Free Education For The Poor More Rats Than Human Beings

EDUCATION at all stages will be free for pupils in Bombay State whose parents or guardians earn less than Rs. 900 per annum.

The fee-ship will be extended to pupils irrespective of their caste or creed. The announcement was contained in the Budget Speech of the Finance Minister, Dr. Jivraj Mehta, in the Bombay Assembly.

The proposal, the Finance Minister said, was only a beginning for the removal of economic inequalities.

Premier Rejects Plan For National Government

The Prime Minister, Mr. Nehru, politely turned down, for the present, Acharya Kripalani's recent plea for a National Government, indicated a full inquiry into the Mathai affair and aggressively defended joint co-operation farming as the "right objective."

An all party government, he feared, might, in the absence of united approach, hinder, rather than help, national reconstruction. However, co-operation in a large number of non-governmental spheres could grow and "a time may come when co-operation might take a much closer form."

Acharya Kripalani interpreted him saying that there were differences even within the Congress. Mr. Nehru said that was true—and perhaps the P.S.P. was nearer to the Congress than other parties. But "everything comes when the time is ripe."

Calcutta, A City Of Processions

Mr. Nehru said in the Lok Sabha that the City of Calcutta should now be named "The City of Processions."

Mr. Nehru who was replying to the debate on the President's address to Parliament referred to the "approach of some people to have permanent civil disobedience or permanent satyagraha and processions." He added it is easy always to find something to protest about. But I am told when there is nothing at all, even then in Calcutta there is a procession.

According to a random sample survey, rats outnumber human beings by six times in this country.

There are 2,400 millions of these rodents, the Deputy Minister of Food told the Rajya Sabha.

He also volunteered the information, amidst loud laughter, that in his own house the ratio of human beings to rats was 1 to 8.

Mr. Bhupesh Gupta: "How many rats are there in the Central Secretariat?"

Mr. Prasad Rao: "Rats or headcoats?"

Gift To Java

Thirty-nine cases of ready-made textile garments valued at Rs. 20,000, were flown to Jakarta by the Air-India International free of cost. They are a gift from the Government of India to the flood victims in Java.

Counterfeit Notes Hunt

The Bombay C.I.D. had seized thousands of counterfeit foreign currency notes and a printing machine and arrested two men in this connection.

The prosecution said that the suspects had installed a printing machine to counterfeit foreign currency notes in a cable built in their office.

Police search revealed thousands of counterfeit foreign currency notes, machinery and other material used in printing the notes.

Floating Fair Planned

A steamer that will serve as a shop window of India's exportable products will go on a go-day voyage of Ceylon, East Africa and West Asian countries in next September.

This "Floating Fair", the first Indian venture of its kind, has been organised by some of the leading industrialists of the country in co-operation with the Indian Council of Foreign Trade.

Minister's Car Stopped

Communists, waving black flags, stopped the car of Bombay's Deputy Minister of Transport and Jails in Surat and presented a memorandum complaining of the increase in the prices of essential commodities.

The Deputy Minister alighted from his car as soon as the demonstrators stopped it. After accepting the memorandum he assured them that the Government was doing everything possible to bring down the prices of food grain. The demonstrators then dispersed.

Striking Oil In Jammu

The prospects of striking oil in Jammu province have brightened. According to the latest report of the survey party of borings made at Mansar, north-east of Jammu, have confirmed the presence of gas at high pressure.

In Mubarakpur, south-west of Jammu, where seepage of oil was detected sometime ago, further investigations are to be conducted, it is learnt.

DRY RED CHILLIES

Try Our Special "Mixgrade" No. 1 Dry Red Chillies at 49/6 per Bag of 33 lbs Gross Weight F.O.B. Orissa

CASH WITH ORDER

(For samples, postage and packing 1/-)

MAARMANS (Pty) Ltd.

Box 26. Phone 128. BRYTS, Transvaal.

Queen Mother In Kampala

Kampala, (Uganda)

THE beating of massive ship-covered drums on Sunday summoned worshippers to morning service in the hilltop cathedral of St. Paul here, attended by Queen Elizabeth, the Queen Mother.

Large crowds of Africans stood watching in the brilliant sunshine as the Queen Mother was greeted on the steps to the cathedral by the Bishop of Uganda, the Right Rev. Leslie Brown.

The Queen Mother wore a beige lace and organza dress with a matching stole and a large beige hat.

The Kabaka of Uganda and his Queen, the Nabagereka, were among the crowded congregation. After the service the Queen Mother met African assistant Bishops and other members of the clergy.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barkly Arcade, 38 Market Street, Car. Diagonal & Market Via. Johannesburg. Phone 33-1654

Gramophone Records

MADE IN INDIA — AT HALF PRICE

4/6 EACH OR TWO FOR 8/3

Selected single numbers available from latest films.

Also Urdu Quasals; Hindis Raghos, Ramayan, Arthi, Bhajan and Drama Sets.

Latest Gujarati Records Only at 1/- each or two for 3/-

Available in Bhajan, Arthi, Garba and Gemic Numbers

MAIL ORDERS ACCEPTED — FREE PACKING

SELLING FAST

Write for detail specification, gladly supplied on application.

NATIONAL RECORDS

18 Ajmeri Arcade, off Grey Street, DURBAN. — Phone: 25628.

BOOKS FOR SALE

The Bhagavadgita—Radhakrishnan	1	6
Ramayana—Rajagopalachari	5	0
Commentaries—J. T. Sankarabadi	7	0
Obituary Memoirs—M. K. Gandhi	2	0
Selected Letters—M. K. Gandhi	1	0
A Discipline For Non-Violence—R. B. Gregg	1	6
Towards New Education—M. K. Gandhi	2	4
Sarvodaya—M. K. Gandhi	5	4
Indian Home Rule—M. K. Gandhi	1	6
Public Finance And our Forestry—J. C. Karmacharya	7	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag. Durban, Natal.

Just Arrived

Famous Religious Gujarati Books

Maha Bharat	2	5	0
Thulasi Krit Ramayana 2 Vol	3	10	0
Yalmik Ramayana 2 Vol.	4	10	0
Ulla in Gujarati Explained		5	6
Gita Paab Ratana Rasnan		10	6
Manikavala		19	6
New Quoting Book Paak Vigra			
Over 500 Pages, fully Illustrated	1	18	6
Ambika Jigar, 2 Volume	1	8	5
Dampata na Viraka Sexual Book	1	5	0
Dampata na Sooka, Sexual Book	2	5	0
Dampata na Rasnan, Sexual Book	1	5	0
Kash Sutra	1	12	8
Chandi Post		5	5
Vivash Vast	1	5	0
Begab Jalaram, na Khatia	3	15	0
Jalaram na Amar Patb Khatia	1	7	6
Gujarati Teacher, Gujarati Letter Writer		10/6 each	
Daily Prayer Book, Bal Sagar, Adika, Moosha Khatia,			
Parsothan Mata na Khatia, Shri Sataya Narain Khatia,			
Jalaram Bapa Khatia Arbia Sangra, and many other			
Song Books at 2/6 each.			

ALL ABOVE ARE NOW ON FOR SALE.

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707. — P.O. Box 2524.
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

Newly Arrived 'Jaico' Books

Panch Tantra	6	0
He Who Rides A Tiger	4	0
The Vision Of India	4	0
Droll Stories	4	0
Among The Great	4	0
Light Of Asia	4	0
The National Culture Of India	4	0
Illustrated Technical Dictionary	7	6
The Wisdom Of India	7	6
The Wisdom Of China	7	6
Godan	6	0
Jataka Tales	6	0
Prophets And Saints	5	0
Make The Most Of Yourself	5	0
A Digit of Moon and The Draught of the Blue	2	6
The Substance Of A Dream	2	6
The Art Of Living	2	6
Tears And Laughter	2	6
Creatures Of Destiny	2	6
Rubaiyat Of Omar Khayyam	2	6
The Song Celestial	2	6

(Postage 6d. Extra)

Obtainable from:

'Indian Opinion' P. Bag.,
Durban, Natal.

Books For Sale

Sixty Years After (Nalasan)	1	0
Selected Letters of Gandhiji	1	0
Public Finance	2	0
Eminent Americans	7	8
Dapo's Letters To Acharya Sinara		
—By Kaka Kulekar	5	6
Gandhi, Techniques in the Modern World		
—By Pyarelal	1	6
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2	6
Why Prohibition—J. C. Kumarappa	1	0
My Dear Child—Gandhiji	5	0
My Religion—Gandhiji	2	0
Story Of The Bible—S. K. George	8	8
Hindu Dharma	10	6
Key to Health—Gandhi	1	6
At the Feet of Bapu—Chandwala	8	6
A Preparation For Science—R. B. Gregg	2	6
Bapu My Mother—Mansukhn	1	0
Nature Cure	2	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Gleanings—Mira	1	6
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Bhodesa Yojna	2	0

Obtainable From:

"Indian Opinion"
P. Bag, Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

Ramensam—M. K. Gandhi	2	6
An Atheist With Gandhi—Gora G. Rao	3	0
A Gandhi Anthology (Book I)—V. G. Desai	1	8
Gandhian Ethics—Benny Gopal Ray	2	6
Basic Education—M. K. Gandhi	2	6
Dapo's Letters to Mirs (1924-48)	10	8
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	6
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi		
—M. S. Patel	8	8
To Women—Amrita Kant	1	0
Drink, Drugs and Gambling		
—M. K. Gandhi	8	6
To the Students—M. K. Gandhi	8	6
The Gospel of Selfless Action or		
The Gita According to Gandhiji		
(Translation of the Original in Gujarati with an		
additional introduction and commentary)		
—Mahadev Desai	8	6
What Is Wrong With Indian Economic Life		
—D. V. K. R. V. Rao	8	0
Christianity Its Economy And Way Of Life		
—J. D. Kumarappa	2	8

Obtainable From:

Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.

★

અહંકારનો આરંભ સાથે
માનવતાનાં ચિહ્નનું અંત આવે
છે અને પતનનો આરંભ થાય
છે.

—વિનોબાજી.

★

ફરવુઅર્ડનો ગુરુસો

જો બીજો કોરો નેતા ન મળે, કે નેશનાલીસ્ટ પક્ષના વિદ્વાન તો વડા પ્રધાન ફરવુઅર્ડની સલાહ સચોટ ઇલાયદા પછા ઉપર ચર્ચા નિર્ણય સંગઠન કરવું જોવી તેમની વિચારણા યોજીને પેતાની રાજ-સુચના હતી પ્રોફેસર જાણીયું નિવીરુ દેવાણુ કહે છે.

સૌં કે દાહમ્માં એક દેશ પ્રસિદ્ધ થયે. છે તેમાં જગ્યાવાસ છે કે, પ્લેસીસ કે જેઓ પોટવેરેટ્ટમ સુનીવર્સીટીના પ્રોફેસર છે તેમને નેશનાલીસ્ટ અંડે ન્યુસ પેપરના કાચરેક્ટર જોડ મંથી કાઢી કુલવામાં આવશે. કારણ કે તેઓ ફરવુઅર્ડને કાણ હા નથી કરતાં. ડો. ફરવુઅર્ડ આ જોડના ચેરમેન છે.

જ્યાં સુધી ગયા અઠવાડિયાની જોડમાં તેઓ આ છપ્પન સપ્ત આખરીએ કેપ ગયા હતાં. અને છે છતાં કહેવામાં આવે છે કે તેઓ ત્યાં કરી પ્રોફેસરને કેમ કહાય તેમાંથી પણ તેઓને કાઢી કાઢવા તેમનું નિરાકરણ કરવાના કુલવામાં આવશે. નેશનાલીસ્ટ હતા. મનાવ છે કે કહાય પ્રોફેસર પોતે જ સાચાનસુ આવે. ફરુસો

અમેરીકા કંઈ બાણી

જુને.માં ધાનાનો ને પ્રતિ-નિધિ છે તેને સુનાઈટ સ્ટેડસના પ્રતિનિધિને મળ કોઈ કે અમેરીકા ધાના તરફ કે આફ્રિકા તરફ છે કે પછી ને દોઢો અમને કમઢી રહ્યા છે તે તરફ છે.

આફ્રિકાનું ઉત્થાન વિશ્વ માટે કેવું છે? એ વિશે યોચતા થી. કેન્દ્રીય ચોષમેને જણાવ્યું કે આફ્રિકા સુનાઈટ સ્ટેડ અને બીજા દેશોની કીચી ઇચે છે પણ કોઈ તેમજ સિદ્ધાંત રચીયા સાથે જોને મુર નથી ભાષવું, કોલોનીયલ પાવર તરફથી અમને મદદ મળે તે કરતાં જાએ અમે-રીકાની શીખી મદદને વધુ આવ-કારીયું. આફ્રિકામાંથી ગોરાઓ ને આશ્ચર્ય જણાવું કહેવામાં આવે છે એ એમ નથી સુચવવું કે પ્રત્યેક ગોરા આલ્યો બધ પછુ ને ગોરાવાદીય હોય તે આલ્યો. બધ. અમારે અમારા ઉત્થાન માં ગોરાઓના સહકારની જરૂર છે જેને વડે જાએ અમારા ધણુ કોલોનિા ઉત્થા કરી શકયું.

જોડમાં તેઓ આ છપ્પન સપ્ત આખરીએ કેપ ગયા હતાં. અને છે છતાં કહેવામાં આવે છે કે તેઓ ત્યાં કરી પ્રોફેસરને કેમ કહાય તેમાંથી પણ તેઓને કાઢી કાઢવા તેમનું નિરાકરણ કરવાના કુલવામાં આવશે. નેશનાલીસ્ટ હતા. મનાવ છે કે કહાય પ્રોફેસર પોતે જ સાચાનસુ આવે. ફરુસો

જુરુવારે ડો. ફરવુઅર્ડ કેપ ટાઉનથી નેશનલ મધ. કલ્પા અને ત્યાં સભા કરશે. આ સભા નેશનલમાં થશે અને તેમાં નિર્ણય લેવાશે ઉચ્ચા યોદા સમયથી પ્રોફેસર કમ્પ પ્લેસીસને. અને ફરવુઅર્ડનો સંબંધ વધુ અને વધુ બમકતો ભય છે. નેશનાલીસ્ટ પક્ષ અને સુનાઈટ પક્ષને સંયુક્ત કરવાની ચેજના હાથ જવારે પ્રોફેસર વડા પ્રધાન માસે મયા હતા ત્યારે તેમની વચ્ચે ચીથી વધારે અંતર પડયું હતું. એ ચેજનાનો અસ્વીકાર કરતા ફર-વુઅર્ડે એક નિવેદન બહાર પાડી જણાવ્યું હતું કે પ્રોફેસર કમ્પ પ્લેસીસના વિચારો, નેશનાલીસ્ટ પક્ષના નથી.

વિરોધ પક્ષના નેતા પ્રોફેસર પ્રોફેસરે કમ્પ કે આફ્રિકા યોદા વખતમાં કાણ સ્થાન મળ જશે તેથી બાપલે ગોરાઓએ એક અંધ મધ ઉમયું એકજે

યુસીયા પક્ષનો વિરોધ

ધાનાને સિદ્ધાંત તરફથી એક ને તે જણને પકડવામાં આવ્ય લોકોની બનાવટની છે તેમનો અરો ન્યાય નહીં કાય સ્પીકર માટેની પુરતી ને માતા ત્યાં સુધી જાએ ધારાસભામાં આજાક થયું ત્યારે લેટ અપાઈ હાથલ નહીં મળે.

વિરોધ પક્ષના નેતા યુસીયા એ જણાવ્યું કે ડીક્ટેટરશીપ એ યાથી ભયંકર વસ્તુ છે અને તે દેશને નાશ તરફ લઇ જશે. પાચ માણસોએ તેમાં ભાગ લીધો હતો. પ્રો. યુસીયા કે ને યુ. પક્ષના નેતા છે તેમને પતકારોને જણાવ્યું હતું કે આને ધાનામાં ને વાતાવરણ છે એ કેટલું અંજીર છે એ અ.ક્રિકા માટે ધાના ઓથી બતાવના અમે આજની ઉત્તરથી સારામાં સારી સેવા ત્યારેજ કરી માં ભાગ નકોતો લીધા અને રાફે કે ત્યારે તે બતાવે કે ત્યાં સુધી ડો. નરુમાની કલ્યા આજા.વી કેવી કીમતી અને જરૂરી કરવાની ચાંકતા આરોપ માટે છે.

આર્થ સંસ્કૃતિ એ કંઈ હારિદ્રયને વરેલી નથી

જુજાન પદમાયા કરી રહેલ રહી છે તેમ તમને નથી આમતુ ૧૧ વિનોબાજીએ એક વાતોવાપ તેના જગ્યામાં તેમણે કમ્પ હેડ કે એ દરમિયાન-ચેરી કારપુવે જરૂર નિશ્ચયવાની છે કે આર્થ સંસ્કૃતિ એ કંઈ હારિદ્રયને વરેલી નથી પરંતુ હોશિયારમાં ને હારિદ્ર આને છે તે અપ્રતિમ છે, અને તે જણે જ નિહરે. આજેજ બીજો કાઈ દેસ હશે કે જ્યાં જાટલું હારિદ્ર હશે, પોતેજ અરો ને કાઈ વે.અનામી મરે તેમાં હારિદ્ર વિશ્વ અને મરીની વિશ્વ અમુમ વાનું રહેશે (અનુસંધાન માટે જુઓ પાડું ૭૩)

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૨૭ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૯.

આફ્રિકાનર પ્રોફેસરોને ચિતવણી

પ્રો ફેરર ઇયુ પ્રોફેસર અને ફરુગર્ડ વચ્ચે જે ચર્ચા થયું તેને પરીણામે એમને લોડમાંથી કાઢી ચુકવામાં આવ્યા છે. તેનાં દરેક આફ્રિકાનર સમજી છે કે જે કિવસો કહે પાસે આવતાં જાય છે કે તેઓ ગોરા હોય, આફ્રિકાનર સાથા જોડનારા હોય કે નેશનાલીસ્ટ પક્ષના સભ્ય હોય પણ તેમની સલામતી નથી.

ડૉ. ફરુગર્ડ આપણને જણાવી દે છે કે, તેઓએ જોઈ માત્ર અમાના કિલ્લ ચીલક છે અને તેથી તેઓ જુદા જુદા મતોને શાંતી છે તેમ નથી. આ બીનાથી આપણે અ.અ.ઈ. જામવાની જરૂર નથી.

નાઝીવાદની જે જોઈ જુબી છે કે, તે બીભના વિચારોને કાળી કપ શુભામ બનાવી દે છે. ઈલામદાપણે પણ નાઝીઝમ અને ડેમ્યુનીઝમનું એક રૂપ છે. જ્યાં સુધી જે વાદનો' જાણી કાળી સામકીનો માનવી જન્મે ત્યાં સુધી ગોરાઓને તેની ખરાબ માણુ ન જણાય. જ્યારે ઈંગ્રીશ બોલનાર લોકોને એના છાટા ઈકલા ત્યાર સુધી આફ્રિકાનરને પોતે સહી સલામત છે એમ જ લાગ્યા કર્યું, આને કહે જ્યારે આફ્રિકાનર પ્રોફેસરો સાથે ફરુગર્ડ બંધુક ખરી ઉભા છે ત્યારે તેઓ ચીતરે એમ માનીએ.

આજ્ઞામાંથી ડૉ. ફરુગર્ડ નીકળી જવા ત્યારે એમ કહેવામાં આવ્યું કે સાક્ષા જમાનક રીતે લીબરલ થતું જાય છે. તે ધડીધીજ સાક્ષા અને નેશનાલીસ્ટ પક્ષ વચ્ચે જે યુદ્ધ પકી હતી તે પીચે પીચે નધુ પહોળી થતી જઈ. આ વસ્તુ સ્થિતિ આ અમરમાં થયું સતોપજનક છે અને તેથી આપણને આજ્ઞા ઉપલક્ષ સાચ છે કે જ્ઞતીસેવના સવાલને આપણે શાંતીથી ઈટેલી ચકર્યું.

આને જે ઈલામદાપણુ અને બીના બીન-ગોરાઓપર અન્યાયો પ્રવર્તે છે તેનો કેવ હકત સરકારનોજ નથી પણ સમજાનો આ-ફ્રિકાનર યુનીવર્સીટીનો પણ છે. કારણ સાઉથ આફ્રિકેનો અને ખાસ કરી બીન-ગોરાઓ, આ લોકો પોતાના કુકર્મીદુ આચર્યોત કેવી રીતે કરે છે તે આતુરતા પુરંક જણવા ઉતોતર છે. ખરેખર જ તેઓ પ્રાયક્ષીત કરવા જ માગતા હોય તો તેઓએ આ દેશ-માંથી રંગસેદને સાચ કુર કરી દેવો જોઈએ.

બીન-ગોરાઓએ નેશનાલીસ્ટો તરફથી ધણા અન્યાયો સહન કર્યા છે આથી જ તેવા રૂપમાં જાતીસેદ કે રંગસેદ તે કહે શાંતી છે તેમ નથી, ગોરા અને કાળા વચ્ચે જીવનના જે મુશ્કેલના આ-કર્યો હોય છે તે જન્મેને અંગીત કરવા સાચ અન્યાયો. પણ તે ત્યારે જ કે જ્યારે આજની સરકાર આ દેશને નારા તરફ ધકેલી ચકી છે તેમાંથી નેશનાલીસ્ટો તેને અચાપચે તોજ તેવો અમય આપચે.

એકારીનો પ્રશ્ન

ફરુગર્ડની હાલિ કામમાં કામ થયું મેકારી જણાય છે. તે કાચે કાચે અન્ય પ્રમાણુ પણ વધતું જણાય છે. આ એતા કામતા વળતતાએ આપતા ઈલાજ તેવા થયું જણી જણાય છે. એ તેમ નહીં કામ તો 'આ મેકારી' કાચા અને કાચા કરે છે જેનાથી નામનીમ અપમાં પ્રકાશે. પેટની અપ માણુક પાસે અને ન કરવાના મેકા કરાવે છે. એક તરફ આવી મેકારી છે બીજી બીજી તરફ મુકીથીયો થવ કામ અને માર્ગે કામ મારે કે પોર્સીય આર્ચનોમ મારે કામ કરનાર નથી જણાતું એવી સુમે પાર છે. આ દેશની કામાણક અવધાએ આવા કામ કરનારને કામ કુરા થવાના મેકારી કરવી જોઈએ.

વિશ્વ સહીમાં પ્રવેશનું સીક્રીમ

ફિ માલવના મધ્ય પ્રદેશમાં આવેલું નાનું સરવુ સીક્રીમ પ્રદેશ વિશ્વમાં સહીમાં કહે પ્રવેશે છે. આ દેશમાં આજ સુધી અપીનદારી પ્રમા કર હતી. કડ કરેલ રૂપીયાનો ખાંચ વર્ષનો પોતે ત્યાં કર કરાવે છે એમાં ના ર કરેલ જ નાંચ રૂપીયાનો અરજ ચક પણ મરે છે. તે વડે ત્યાં મોટા માવની પ્રભને આધુનીક સમવડો પુરી પાડવામાં આવી છે.

કામાઓ કમીતાઓ વિગેરે વખાળ છે. એકોટો કણ પોતાનો માલ બળેરો માં અચ્ચર પર નાની પમથી પરથી વર્ષ જાય છે. જ્યારે કાચા કાચા મોટા રકતાઓ ખંખાયા છે અને ઝીપ માં માલ સહ જવામાં આવે છે.

એકોપાનું સીધી નાનામાં નાનું આ મોટ છે જ્યાં કોઈની સરકાર પર આ ખુબ મદદવનો દેલ છે. પશ્ચિમ દિશામાં નેરાલ, પર્વમાં જુતાલ, દક્ષિણમાં કોલ, અને ઉત્તરમાં ડેમ્યુનીસ્ટ સામ દીન્ટ આ દેશની રતે છે. ૨૪૫૦૦ ચીટ કચ્ચે નાથીયા પાક કરીને આવેલો.

રતો દીન્ટ અને આ દેશને કાંકે છે. સીક્રીમ હીલોને એક કામ છે. ૧૬૫૦ માં જે સુધી વર્ષ હતી તેમાં હરિ અણુક અવાળદારીઓ પોતાને ઘીરે લીધી હતી. પણ આંતરીક વહીવટ તે સ્વતંત્ર રીતે કરે છે. સીધી મોટામાં મોટી અમય એવી જાતીમાં આવે છે એ એવી પર્વત માળાઓ છે. ૨૮૧૪ મોરથ માઉન્ટ એનો નીસાર છે. એવી જાળી ની નીચામાં નીચી સપારી સમુદ્રની સપારીથી ૭૦૦ ફુટ ઉચી છે અને ઉચામાં ઉચી સપારી ૨૮૧૪૧ ચીટ ઉચી છે જે દનેલા ખરકથી જવાબથી રહે છે. આ ઉચી રોપનો પ્રદેશ કોચન મંથા લીખરને એક કોનરે નેપાળની સરકાર પર છે. જા કામ કરતાં પણ જવાક વધારે આ પ્રદેશનો કામ જનક છે. અન્યના કાકાઓ ઉપચોલ તેઓ કણ બરાબર સમજ્યા નથી. ૧૨ દીનર આ પ્રદેશમાંથી ૬૨ વર્ષે દેશને કાંકે પણ તુકરાલ કર્યા વધાર ૧૮ લાખ થવ કીટ કાકા તે મેવરી છો' છે. કહે' તે પોતાના પોતે મુખ્ય કરો પશ્ચિમની ચોળના કાચ પરનાર છે.

શ્રી રામકૃષ્ણ પરંહસનો જન્મોત્સવ

જનના રામકૃષ્ણ ચક તરકથી શ્રી રામકૃષ્ણ પરંહસનો જન્મ દીન જોડાત કોશમાં તા. ૨૨-૨-૧૯૫૧ નરોરના જન્મવાપા આવેલો હતો. કોલ ચિકાર કરાવેલો હતો. મધ્ય ઉપર રામકૃષ્ણ પરંહસનો મેરો દોરો પુરોથી કમળારી ચુકવામાં આવેલો હતો પુએ અને નાની દીપીકાઓથી વાતાવરણ પવિત્ર જણાઈ હતું.

મંથ ઉપર પ્રમુખ રથને મી. ભેમીન ન્યુમાને કતા. તેમને પોતાના આપણમાં જણાવ્યું કે, એક બિરતી અને આફ્રિકાન તરીકે તેમને પ્રમુખરમાન આપવામાં આવ્યું છે તેથી તેઓ ધણા પ્રભાવિત થયા છે. "તું માનુ છું કે આ જુમાન અને આપવામાં આવ્યું છે."

વધુમાં તેઓએ ઉમેર્યું કે, રામકૃષ્ણ જે અનવતાના દેલાવ માટે જીવ્યા જે ખાનવતા આ દેશમાં દેલાવ એક કું કમ્પું છું. આ મંથ ઉપર બિરતી, જુલ, મુસીમ અને હાંકુને અંગીત કરી છે તે થયું કમકા છે."

વિત્તો એક આફ્રિકાન યુવતી, એક મુરોપીનનાઈ અને હાંકીઓ તરકથી થયી કારી રીતે કવાના હતા.

મી. ન્યુમાનેએ વધુમાં કહ્યું આ કમને પાસે માનવ માત્ર પ્રવેક વાકના દેવાવનો છે તેમજ આકાદી અને મુખ સાતી નધા માટે દેવા જોઈએ કે, જેવા પોતાને જરૂર છે.

એવી વિચાર ધારા દેલાવની જોઈએ. આપણા દેલાવનીઓને અંગીત કરવા અને માનવતા માટે લકવા રામકૃષ્ણ પીસન પોતાનો કામો આપશે જ. "એને હાંકી તત્વડામ મારે પણ માન છે" ન્યુમાનેએ વધુમાં કહ્યું અને તેથી રામકૃષ્ણ મહાની રથાપનાને તેઓ આનંદરે છે.

ડૉ. કીલકા કુપરે રામકૃષ્ણના જીવન વિશે સલામોને સમજાવ્યું હતું. ત્યાર પછી ડૉ. એમલીથ નેઓ પ્રુલીમ છે એમને પણ રામકૃષ્ણ પે'ય ની ડેલીક માનવતાઓ કુરાન અને બિશતની માનવતાઓ સાથે સરખાવી હતી.

અંતમાં રથમાં નિમકાન'દજ ધણા કામથી કમી અને તેજરવી કમ્પોમાં મોખ્યા પડતા. તેઓએ જણાવ્યું કે, મુકીયામાં મેરો નાણુક થવા જોઈએ. રજમેદ, ધર્મમેદ, મીમંત, મરીખના એક વિજાન અમણના એક, આ ચિક ન કમકા એક વસ્તુ છે. મારા મુરના પ્રતાપે કું આને મનુખ તરીકે તું મારે કાવ' કરે છું. આ દેશમાં આપણે નધા માનવો તરીકે એક સાથે રહીએ અને આપણી જમતી કાવ. કોમેનેમાં' કામાઓમાં ચિયલો અપાય છે પણ એ ચિયલો માનવને મનવતા નથી આપતુ. રકત દીપોઓ આવે છે. આપણે માનવતા મને એ મારે આ મહાની રથાપના કરવામાં આવી છે.

શ્રીમતી વિધાએન નિલકંઠની જીવન ઝરમર

તા. ૭ ફેબ્રુઆરી ૧૯૫૮ના શ્રીમતી વિધાએને ૧૬ વર્ષ થઈ ગયા છે. તેમના અનિર્ણય સંસ્કાર વખતે જન્મીતા સમાજ સેવકાએ તેમને આજ જીવી જાણી આપી હતી. ૨૬માર્ચ ૮૨ વર્ષના હતાં અને અત્યંત ધીમી બનતી સ્થાવર એવા રૂપે દેખાતા હતા.

શ્રીમતી વિધાએને ૧૯૦૭માં જન્મ પા. સ. ૧૮૭૨માં ગુજરાતના તે જાણના મનુષ્ય મનુષ્ય સુધે રજ સરદાર બોલાનાથ સારાભાઈને ત્યાં થયો હતો. બોલાનાથ સારાભાઈનાં પુત્રો ગાળાએન એમનાં માતૃથી થાય. એમના પિતા બોલાનાથ સારાભાઈ ધુન પછી અમદાવાદના વતની હતા.

વિધાએને ૧૯૩૧માં મેટ્રીકની પરીક્ષા પસંદ કરી તે ૧૯૩૮માં બાર વર્ષની વયે એમનું જન્મ સરતના (સર) થી રમણભાઈ મદીપતરામ નીલકંઠ સાથે થયું. ૧૯૩૧માં વિધાએન ગુજરાત ના પ્રથમ રાજકીય (પી. એ) મંત્રી. જે અમદાવાદ કન્વેન્શને પ્રાથમિક શિક્ષણ અધવાની અમલદાર પછી કોઈ તે જાણતી નહોતી તે જાણનામાં પોતાની વિધાએને પી. એ.ની પરીક્ષા પ્રાપ્ત કરી, અને તે ૧૭મી રીતે નાની રૂબરૂ જાન મુલકી સારાભાઈ-અમદાર સમાજના અને આજકાલ કોઈએતો વિદ્યાર્થી એમણે કોઈએતો શિક્ષણ પછી એમણે અને પછી પછી પ્રાપ્ત કરી. આજ પછી જ નહીં, પછી એને કેળવણી કદી છોડ્યા એવું જાણ મેળવ્યું.

વિધાએનની પ્રાથમિક કેળવણી "સ. જી. અમદાવાદ કન્વેન્શન" માંથી થઈ ગયેલી. જન્મ પછી એમણે મેટ્રીક થયેલાં. ગુજરાત કોલેજમાં પી. એ.માં એમણે "સામ્રાજ્ય અને નિર્વાહ"ને વિષય લીધો હતો. તે વેળા રવ. શ્રી. કાશીરામ દવે અને આચાર્ય અમરદાસ રૂપ નેના પ્રથમ કેમીયા વિદ્યાર્થી એમના પ્રાધ્યાપકો હતા. નવરસાન સાથે સુનીવર્સિટીમાં પી. એ.માં એમણે પહેલાં આખ્યા હતાં તે મેટ્રીક ગુજરાત કોલેજમાં ફેરો નિર્વાહ હતાં તે જ વર્ષે એમનાં નાનાં ભાઈ જી. સારાભાઈ નેન ગુજરાત સરકાર પછી એમની સાથે જ રાજકીય

આદર્શી વિદ્યાર્થી અને આદર્શી નેનદર પ્રવૃત્તિ હતાં એ આચાર્ય મુદિણી પાછું હતાં થી રમણભાઈ નીલકંઠ અને થી વિધાએનનું ધર અને એમનું અર્પિત. આચાર્ય મુદિણી. આચાર્ય. બરેબરી વિદ્યાર્થી અને સંસ્કાર કોને કરવાનું તેનું પ્રવૃત્તિ સંસ્કાર પૂરું પાડ્યું.

ઓ જાતિની અવરજા દાળવા મારે અને દુઃખી જીવોને કોઈ પછી રીતે સંસ્કાર કરવા મારે એમણે બારે પરિશ્રમ થવી શક્યાં

મુંબઈના રહેઠાણોનો ઉકેલ

ગાંધી સ્વાસ્થ્યનિધિ અને જ્ઞાન સેવા કાર્યકલ્પના કાર્યકો મુદિણી અને આતે યોગ્યદેશ એક કામમાં મોક્ષતા કામનાં જન્મીતા આચાર્ય-મુદિણી કાર્ય એમણે મોક્ષ મુંબઈના રહેઠાણ ના પ્રથમ ઉકેલ સુચવ્યો હતો. તેમણે જ્ઞાન આદર્શના પ્રવૃત્તિ અને પ્રવર્તક આચાર્ય વિનંત્યાએ સજવા મારે જ આજ કાર્યો બારત આજા છે, અને તેમણે થઈ જન્મ-મુદિણીને પાસવપુર નડા વિનંત્યાએ મળ્યા હતા.

પરંતુ મોક્ષને મુદિણી અને આતે મોક્ષતાં જન્મીતાં હતાં કે "નારતમા મરીત અને પીડિતો મળા છે અને એમનાં જીવો પ્રથમ પશ્ચિમમાં નથી એવી સામાન્ય રીતે પૂર્વમાં પ્રવર્તતી માન્યતા આજા છે મારા અનુભવ પરથી કહું છું કે પેરીશ અને મુદિણી એવા પશ્ચિમના અમલદાર કરેશાઈ કુટુંબની વાતોએ કાર્ય મુંબઈ કરતા વધારે હતાં અને એમની ૨૬ માતા એ તથા નાનાં ભાણેને કીપણામાં મર્યાદા રીણાદા એમણે સો આપણું હું રવિત મર્થ છે. પરંતુ રહેઠાણના આવા પ્રથમો જીવ પછી અને કયા મર્યાદે રેખાંશો છે.

મુંબઈના નિવાસના પ્રથમ ઉકેલ અર્થે કો પ્રથમ માર્ગ-કો એવામાં રવણસેવો તજવાન થવા જરૂરી છે ત્યાર માટે મુંબઈ સરેશી કુર મરત જીવન મેળવવી જોઈએ. પ્રથમથી સાદા અને સોંપા મકાનો માંધવાની સરવાલ કરવી જોઈએ આજ કરવા થી મનવાનેને માનસીક આજા, પહેલથી અને રહેઠાણની દુસ્તીગત ટાળી જતો." અમળ મોક્ષતાં એમણે કહ્યું હતું કે "જૂમિ અને સંપત્તિના દાન માંધવાની આચાર્ય વિનંત્યાએ સર્વોદય સજવળ એવી જ સમજા અમદારી સજવળ છે. પી.એ.ના દુઃખો વધેલા થી દીન-મરીમોના પ્રથમ ઉકેલ છે એવી રીતસુરી પર રમાયેલ અમારા આદર્શને પશ્ચિમના મોક્ષતાની સુનેલી માનવતાને સર્વોદય પ્રવૃત્તિની જોમ જ જમ.ની છે "કુ સર્વોદય નેતા આજા પા વિનંત્યાએ મુલાકાતને મળ્યું મરેશવ આપુ પૂરું કારણ કે એ મુલાકાત દારા જ દુ બારતની જા. મકાન કાન્તીકરી મળવળ અને એવા નેતા એકે વપ હવ તત પરિચયમાં આવી અને અમારી સજવળનો મોર્થ થયું ૨૫૬ જોઈએ

એવું વ.કોઈટન એક વેળા સજા પરથી પસાર થવા હતા. તમે કામે મળ્યા એક કન્વેન્શને પોતાની હેટ કન્વેન્શન કરી એને માન આપ્યું. એના રિપોર્ટમાં મેલોટને પછી પોતાની હેટ કન્વેન્શન કરી રંગરેસના જીણા સ્વારે થ મોર્થ કોર જાકરના હતાં મોર્થમાં થી જો કન્વેન્શનના મોર્થમાં થયા હતાં આ "જાણના નેનદર વિનંત્યા આ વળવળની રીત કરી. એવા અવાજમાં મોર્થોટને કહ્યું. "તમે એમ મારે છે કે, એક મરીતને અમદાર કન્વેન્શને પછી હ મારા કરનાં સજવળના મરી અવાજો"

(પી. એ) થયેલાં. આજ આ બને એમણે ૧૯૩૧માં ગુજરાતની પહેલી એ રાજકીયો મળા હતી. ગુજરાતના સર્વો વિદ્યાર્થીના પ્રતિકાસમાં આ પ્રથમ અસાધારણ હતો. તે વેળા એમને અમદાવાદની "સે.સ્પેસ એન્ડ સિટરરી એસોસિએશન" તરફથી માનવજ આપવાનો મેળાવડો થયું થયો હતો.

એમણે ગુજરાત વિદ્યા સભા (વની-કપુર સોસાયટી)ના ૩૦ વર્ષ મંત્રી તે હાલમાં મધ્યમ હતા. અમદાવાદની ગુજરાત કન્વેન્શન સમાજા એમણે આજ સુધી પ્રમુખ હતા. ૧૯૩૨માં જાણનામાં પ્રથમી અધિક દોર મરિતા પરિપત ના એમણે પ્રમુખ મુંબઈમાં હતા. ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદનાં એમણે પહેલાં જીવ-પ્રમુખ હતા. એમણે અમદાવાદ સુધારણ સામા મોર્થના પ્રમુખ તે મુદિણીના ઉપ-પ્રમુખ હતા. અમદાવાદના મધિપતરામ રૂપરામ અમાધામને નીજા અનેક સાર્વજનિક કાર્યમાં સાથે એમણે સંસ્કારોમાં હતા. ૧૯૨૭ના જન્મપ્રથમ વખતે એમની સેવાની માંધીએ પ્રથમ કરી હતી. ૧૯૩૦માં મુદિણીએ મોર્થો આપવામાં સાળામાં એમણે સેવામાં કામ કર્યું હતું. ૧૯૩૬માં તેમણે ૧ મિસની આરોગ્ય કામીયાનાં સજમ નિર્માણ હતા. ૧૯૫૬માં એમણે કોર્પોરેશન તરફથી અમદાર માર્યું હતું. "મરિતામિત" વાર્ષિકું એમણે સંપાદન કરતાં અને "એ.એ.વ.", "મુદિણી" આદિ મરિતામાં થયું અમદાર કરતા. ૧૯૪૨માં મરિતામાં મરેલી સામિત્ય પરિપતના એમણે પહેલાં તે આજ સુધી મરિતાએ કો કોર્પોરેશન તરફે મુંબઈમાં હતા. થી પર એમણે "માલકાવિત" વિદ્યાર્થી એક નિર્વાહ કન્વેન્શન પરિપતમાં વામ્યો હતા.

સુધારણમાં તે સરકારમાં એમણે મોર્થો થયો સરકાર હતો. ૧૯૪૮માં એમણે સરકાર એમ. પી. કો.ના નિર્વાહ અને ૧૯૪૬માં 'રેશર દોર'નો આંક જીવપત કર્યો હતો.

એમનાં પુરતોમાં "સુધારકાવિત" અને "દીક્ષાવધા જીવોનાં સામાજીક રમાળ" એમ પ્રમુખ છે. એ અમુકને ૧૯૫૭ને ૧૯૫૫માં પ્રકટ થયાં હતાં

માથે આંધવાની રીઝન અને વેળીએ
અમદાર, સારીન, દારેદાર સીકરની, સીવન અનેક થમ, કીકાઇન અને કાર્યકલ્પના અમળી, જન્મ પ્રકટ અને મોર્થ રાજમાનવ આદિ અમદારમાં સીવને મળ્યા રાકશે.
અમદાર આદિ અમદાર, અને રેસમ હયા રેસની દેવોએ કીકાઇન કામે જાણી આપવામાં આવશે.
અમદારે આપવા અમદાર, રેસમ, કોઈન વિનંત્યા કુટુંબની થમ થમની વેળીએ અને અનેક પ્રકારના કોમર્સ અમળી.
કેદાણું : માથેના હેટસ (પી.) લી.
સીકર એન્ડ સીકરેન્સ હેડ એન્ડરેન્સર.
જ્ઞાન : ૮૩૫-૮૬૬૧ પહેલે માળે,
એડિસ પરમજ. મારેશ એન્ડરેન્સ
૩૩ વેરક રૂબી, — એડિસાસઅર્ગ,

લવન પ્રસંગે આટે

અમને મળો.

સુરતી વખણના અમે રેપ્રેસેન્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત રેખરેખ નીચે સુનીવન્ય અને રેડેસીયાય ડેઈ
પણ જાનમાં તમારે કુદામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કમ્પ્લેક્સ વર્કશીપ.

કેપીટનસ બાલકની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીકાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના પુણ્યપર - ફરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

સુકોપર, કુસાફરી, બીચાઈ અને જલસા જોવાનું

હોટલના અંગત રૂનીયાના ડેઈ પછી જાનવી હવાઈ રિપાઈ અંગત અંગીન
માર્ગે કુસાફરી કરવા પર જાઈ અમારી માફતે સુઈંગ કરો.

ઈંગ્લી, આગ, ચોરી, ફરબક, બાલકમાત, પીડાવાસ, વિવેરેલા બીચા અને
ફરબાની આપણે છીએ.

ઈંગ્લીટસ, પરસનસ ટેક, ક્રિસ્ટાળના ચોપડા જાણવાના રેખન્ય કમીયાન
સાઈફોડ કે વેપારના કાચસેન્સો 'પાસપોર્ટ' - તેમજ કમીસેન્સને કમી
માનવોર્સા ડેઈ પણ ફી બીચા વિના અમે. અંગત જલસા અપણે છીએ.

નેશનલ રજીસ્ટ્રેશન વાર્કે એસોસીએશન એડી ઓરફીયા અને રેડેસીય
ઈન્સ્ટ્રુક્ટ કંપની બીચાઈના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9032. 26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાબુ ઉમદા ફરુટ

આંખા અમળ, લીલી અમળ, રતાળ અને સુરજની ગ્રાસમ

માલુ છે. આડુ પેની ૮ રતલ, લસણ રી. ૧-૩ રતલ.

પાંપડ નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

કપુરી અને મેનલી થાન મલ્લર કાવ, પોસ્ટલ ઓફ. નારંગી મોલ
રી. ૧૦-૧ લાખી અને રહેર નાચીડ રી. ૧૬-૬ ૮૫૦.

રેડેસીયા, ન્યાસાહેન્ડ અને મિલકતના રાનેના ગ્રાસમે કરપર પુરઈ
ખાન આપી ડેઈ પણ વસ્તુ પામીડ કાચી મોલશીપ.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

મિલકત કુદ, ડાઈનીંગરૂમ કુદ, વેડફીલ, લેઈથિય મિલ,
કાર્ડેસ મોડ' એફીસ ટેક, જુક ટેક, રેખક, તદન ક્રિસ્ટાળ
કાચે જાણી શકો. અટે પધારી કાલ લેવા કુલેસા નાક.

—બોક્સ, ટેબલ અને ફીચન ફરેચર—

એ કમારી રેખરેખ નીચે તર્કમાર થાય છે. તેને રોડ કમેઈ ડેઈ
વાર રહે છે. સાચ રોડના કાનેના કાર્ડેસ બીચા પંચાને અને વેપાર
અંગત વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2626.

હોંકની મોટામાં મોટી વિમાની કંપની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ સુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી જલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાઓ અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૬૧૦.

રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ઇલેવનથ એવન્યુ,

ડરબન.

ટેલીફોન્સ

ઓફીસ : ૨૫૮૪૫

રેસીડેન્સ : ૩૬૪૧૩.

સ મા ચા ર સં ગ્ર હ

—સાથે જ દેશમાં આપણા પ્રવેશ ને હો વર્ષ ૧૯૬૦માં થશે ત્યારે તેનો ઉત્કર્ષ ઉભવવા માટે જે સરખા કચાપાઈ છે તેને દબી મારવા જેક પરીપદ મોસાની છે જેમાં આ ઉભવણી કેવી રીતે કરવી એ અર્થમાં આપશે.

—જાપાની પદ્ધતિએ ધઉ અને ચોખા નો પણ ઉપાગના ઉત્કર્ષ પ્રદેશની સરકારે રસ લાગે કાપકરોને આવતા, વર્ષમાં ત્રણવાર કરવા કહે છે.

—ભારતમાં આનાનો બરવાળું બેમાર કરવા કહેતા રહેશે અને તેથી બેકુતોને સારો આવ અગરો તેમજ નફાબોરી અટકાવાશે. કાળા ખભરને પણ તેનાથી બચાવ નહીં થશે.

—ભારતમાં સુરે જોડાયેલી કરતાર દિગ્દીસ અખતાર કલકત્તા "રેડ મેટર" પ્રથમ ક્ષતિય મળ્યું છે હોવાથી અખતારોમાં વિદ્યતા "હોડુતાન"ને મળ્યું છે સુરે માસિક મારે "ટાકસ કોર કન્ડીયા"ના ૧૯૫૮ના વર્ષકને મળ્યું.

—પ્રદાણ પાસે ૧૫૦૦૦૦ કિલોગ્રેમ્સ વિનળી મધક રણીયાની સદયથી રક્ષાપદમાં આગળ છે આ કોથી મોડું ભારતનું વિનળી મધક છે.

—અખિલ ભારત કાકર પરીપદ કટક ખાતે ભરણ હતી તેમજ વરસે ૧૦ લાખની વસ્તી થશે છે તે સાથે કાકરોને કુટ ન નિયોજન કરવા અપાન કરવાની હામ કરવામાં આવી હતી. તેમજ સરકારને અન્ય વેરે નાખવા અન્ય કરવમાં આવી હતી.

—મુખ્યના ડે. વી. એન. સિરોડ કરે એક કેવી કાલ રી છે જેથી વારંવાર જે એને ક-ક ૩ વધુ માસ થતા મળવાન થાય છે તેને નાની કલ્પ કોય પછી અટકાવી રાખવા. આ રીતને અરક ફેરફાર સાથે આખી પાલખો કાકર સાથે કમી પછી અમેરિકાન નિષ્ણાત કેકરે અપનાવી છે. અને દાહ દા, આ કોય કલ્પ થય છે.

—એક સર્વ પ્રેમી બાજ પાયલનાવકર નહેને મળવા મળા હતાં ત્યારે છત્તો સાવ તેમને હાર તરીકે પહેરાવેલા હતા. ૧૯૪૪માં મધીછતે એક બાજએ એક જ સાવ મળે પહેરાવેલા હતા.

—આમણામાં લીટી રોકમાં મળેલા પણ સવામકના અંગેના કે. જેમ દીટી મળાં હતાં તેમને અનુકૂળ ૩ "અહીંસાનું કલ્પ ન્યાય અને હક મેળવવા કોયી ઉનામ છે પાડી તે દોરમાં દે.પ કે અહીંકામાં."

—હંડની આહાલેઈ પુનીવસોદીન, ૨૦ આફ્રિકન વિદ્યાઓએ પુનીવસોદી

મા નવીએ આફ્રિકામાં કરવામાં આવે છે તે સાથે વે.કરે કમી હતા.

—કમ્પ તમા અંભાતના વિસ્તારમાં સામરને તળાએ તેમ નીકળવાની શાખનાં મધારે છે. આની કોય લગી અયોગ છે છતાં એકરે કાપકારક મનાવ છે.

—દક્ષિણ રોશીયા પછ દને દક્ષિણ આફ્રિકાને પમશે અનુસરતું વેઈ ત્યા પછ રાએલો મળ્યુલ કુમ્ હશે કરવા સે.લ્પરી અને છુલવાયો એ બે શકેવા એકવિત આફ્રિકન કામદર વિસ્તારો બનાવશે. જેની રમે બીન ફેરલ આફ્રિકોને એ વિસ્તારમાં કામ થશે અગી કરશે નહિ.

—સામવગી અને અમ'ધી કાપક વેલ્પક કુપ્ છે, અને અમરે કોમકોમ માં તે અડુ જ મોક'મક બની રવું છે. પામ વખત દા પાણીમાં ધોવાતા કુપી આ કપાની સુખ'ક હતી રહે છે.

—જુન માસમાં સે-ટ એન્ડર્રસ ખાતે રમાનારી કોમનેલ્પની મદીલા, જેલ્ક ટુનમેન્ટમાં સાલ્પ આફ્રિકા રેડ, નુક્રોમિન્ક કોરદેશીય, બોટન વિગેરે દેશની મદીલાએ આમ મેનાર છે.

—અમેરિકા મા નિષ્ણ બાળકોને કાપકરે ગોસ બાળકો સાથે સાળામાં બળવાની છુટ અપાય છે.

—કનીયા મારાસમાના અફિકન સળેઈ આંધી બંધારણ વિશે તેમને કરેલી માંમળીની વિધીસર અમાં કરવાનું સરકાર કમ્પસે નહીં ત્યાં સુધી તેમને મારાસમાનો આપકેટ માલુ રાખશે. દીટીએ એ પણ આવકેટ કમી છે

—કનીયામાં અમરે રાજમાતા પદાને ત્યારે તેમના સમારંભમાં આ સભ્યોએ કામ નહેતા લીધા અને રાજમાતાને કારણે જાણી જાણીએ હતું કે એને અમારી બેવશ ન સમજતા.

—અનાજ અને બાળતણના ભાવો અમદાવાદમાં લણ વધતા ગયા છે. આથી સત્તાધીશોએ નફાબોરીને શિક્ષા કરવાનો અને ભાવ નીચે લાવવાનો નિર્ધાર કર્યો છે.

—અહીંસાગરની નહેર મેળના રિચારક રહી છે

—વહાણ ખાતાના નાણા પ્રધાનની કાર સામે કાળે વાગટાએનો દેખાવ સુરત માં થયો હતો. અને તેમની કાર ઉભી રખી એક માર્ક આપવામાં આવી હતી પ્રધાને ખાતો આવી હતી કે સરકાર મેતાનું જનપુ કરીને અનાજ ના બાવો નીચે લાવશે

સાબાર કવીકાર :

મ મા નેન કાનકમાઈ	(નો'બર્) ૨ ૨ ૦
કેસમનેન ય કરેલાય ૭ ૧ ૧ ૦	
પાવ'તીમેન દરીમાઈ ૧ ૧ ૦ ૧	
ધરમીમેન વરણમાઈ કલ્પ ૧ ૦ ૧	
મધીમેન મગનમાઈ ૧ ૧ ૧ ૦	
કલ્પીમેન નારણમાઈ	
દયાળક ૧ ૧ ૧ ૦	
દેવીમેન વલ્લભમાઈ રણુકે ૧ ૦ ૧	
દિવાળીમેન માધાવમાઈ વણા ૧ ૦ ૦	
કેસમનેન વલ્લભમાઈ ૧ ૦ ૧	
વરણમાઈ અંકાકાઈ ૦ ૧ ૧ ૦	
દેવીમેન બાણુભાઈ ૨ ૧ ૦	
કાલીમેન ૧ ૧ ૦	
લાલજ કુલભાઈ ૧ ૦ ૧	
જુલીમેન કોડુભાઈ પટેલ ૧ ૧ ૦	
અખાએન પટેલ ૧ ૦ ૧	
સાંતામેન પીરમાઈ નામક ૧ ૦ ૧	
મ'માનેન દરીમાઈ પટેલ ૧ ૧ ૦	
એ. એચ. વાળા ૧ ૦ ૧	
કેકરકેટ અમર્ ૧ ૦ ૧	
એક મેન ૧ ૦ ૦	

અનનકાઈ મેરારકાઈ
મીઠાકલ્પ ૧ ૦ ૦
મે રીકછની દેશાઈ (અખન) ૧ ૦ ૦
કાળામાઈ પ્રેમાભાઈ

(અખન) ૧ ૧ ૦

અહિલા અંકળ કરણન

શ્રી કાળામાઈ પ્રેમાભાઈએ પંતાની પુત્રીના લગ્ન પુરાનીમાં અખનની મદીયા મંડળ કરવાને બેટ રૂપે એક ગીત આપી છે તે મંડળ આભાર સાથે રજીસ્ટર છે

—
લગ્ન :
શ્રી મામ કાલીપોરના અખનમાઈ મેરારકાઈ મીઠાઈ વાળાની સુપુત્રી મિ. અખનબેનના શુભ લગ્ન મધી દેશ બેદાનીસમર્ગમાં તા. ૧૫-૨-૫૯ ને દિને શ્રી મમ કાલીપોરના શ્રી કપરલાલ નારણજીના સુપુત્ર મિ. વરમાનક સાથે થયાં છે, કપાણુ પરમાત્મા નવદંપતીનું કલ્યાણ કરો.

મહાશિવરાત્રી
બેદાનીસમર્ગમાં શ્રી કાલી વિષ્ણુના મહાદેવજીનાં કિરમંદિર તરફથી મહા વદ ૧૪ તા ૧૦-૩-૫૯ને સતીપરે દિવસે હેમજ દામિ કરવાન શ્રી કિરમંદર મહાદેવજીની મહાશિવરાત્રી પુર્ણન અને જયજય પાલીદાર દેસમાં થશે. આ અતિ પવિત્ર કાર્યક્રમમાં મામ મેત્ર વાવિક બાંધ બહેનોને નમ્ર આમંત્રણ છે વિમલવાર કાર્યક્રમ માટે હેન્ડ બીલ જુઓ.
શ્રી કિરમંદિરના સંવાલો થતી વાણાલાઈ ફરીકાઈ ખોલ,
અપ થી સંકર.
૪૯ માર્કેટ સ્ટોડ, બેદાનીસમર્ગ.
૧૦ : ૨૩ ૮૩૫૧

શુભ પ્રસંગો માટે એટ !

સીએ અને પુરૂષો માટે

ઘડીયાળ !

૧૭, ૨૨ અને ૨૫ અંકુલમાં
ઓરોરેટીક કેસેન્ડર.

૨ રોમર
૦ રોમરી
૦ ક્રેકે
૦ કુરા

વિગેરે દરેક વાતનાં ચક્રિયાળ.

ઉપરાંત પુરૂષોનાં શર્ટ સુટ. ખાચનમા વિ.
તેમજ ગાળાનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે સળશે.

ગોલ્ડ ૫૬૮૮, ફેન : ૮૩૫-૨૬૦૧.

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.
૪૪, આરકેટ સ્ટ્રીટ, જેહાનીમખર્.

હિંદનો પત્ર

(અમારા અખરપત્રો તરફથી)

૨૦-૨-૫૯.

ગરીબો આટે મફત ફેલવશ્પી

મુખ્ય ઇમારતોને બાળકોના વાલીઓએ અથવા આપણ વાલીકે રૂ. ૬૦૦ કરતાં ઓછું કમાતાં હશે તેમના બાળકોને મધ્ય વિદ્યાર્થ મફત આપશે. ૧૦૬ પબ્લિક સ્કૂલોમાં એક વચર આ રોજનાનો કાલ બાળકોને આપશે. આ રોજના ૧૦૬ મુખ્યની મારફતના માં નાણા મંડળ કે. જી. રાજા મહેતાએ મોસતા નજીબી કહ્યું કે; આવીક સમસ્યાઓ કુર કરવા આ એક પ્રાયશીક પગલું છે.

“કેલકેટા સરકાર” નગર

રાજ્ય સભામાં મોસતા પદીત નરેશને અધ્યાપક કે; કમરતાઈ નામ માળી કિને “કેલકેટા નગર” નામ અપાવવું મેલુંએ.

કેલકેટા મોડા કચેરા અપામક, વિરોધ, અને અરખસોજ કરતા રહે છે તે વિશે મોસતા પદીત નરેશને

કે ૧૦૬ રોજનાની જમીન અથવા મકાન કારતમાં થરાવતા હોય અને રેલ્વેના મંગલ હોય તેમના વિચરે ચરણાઈ અપાવે.

H. SHANKER

1027 Quarry Road, Durban.

Phone: 885110

કહ્યું કે; કમરતાઈ વિશે અપારે અપારે તપસો થઈ છે તપસે તપારે મને અધ્યાપક છે કે; વિરોધના અરખસો ચિત્રાપ તપા ખીત્ર કાલ નથી હોઈ. વિરોધ કરવા સહેલો છે, અને તેથી આવજ ને કાલ ને કાલ વિરોધ કરવા આટે મળી ન રહે છે.

માનવી કરતા વધુ ઉંદરો

અનાજ ખાતાના નામન પ્રમાને અધ્યાપક કે; આ દેશમાં માનવીઓ કરતા ૬૦૦ વધુ વધારે છે.

રાજ્ય સભામાં હેવાલ આપતા પ્રમાને કમતા કમતા અધ્યાપક કે; મારા ન થરાઈ માધુજ દી ૮ ઉંદરો છે.

શુપત મુખ્ય:—આપણી આ મધ્ય મારાજમાં ૧૨૫૦ ઉંદરો છે.

શાય:—ઉંદરો કે. મુખ

ભવાને એટ

અપામાં રેલ સંકટ મરોને મદદ કરવા આટે ભારતની સરકારે ૨૦,૦૦૦

રૂપાના તથા ૬૫૫ નિમાન મારફતે એટ તરીકે મરારાટ મોકલ્યા છે.

બનાવટી મોટો

મુખ્યની શુધી રોજીસે બનાવટી મોટો કાપડ મળીને અને તેના કાપ નારી મળીને પકડી છે. તેમના પાસે કમરતાઈ બનાવટી મોટો હતી. આ બધી પરદેશી કરવસી મોટો હતી.

તરલુ ઉદ્યોગ અદર્શન

ઉદ્યોગ અને કળાતુ તરલુ અદર્શન થરાવતી રડીમર ૬૦૦ કીવસના સીમેન ના પ્રવાસે અપાવેલી છે. આ પ્રદર્શન મેપારીઓ અને ઉદ્યોગ ખાતાની સહકારથી મેપારી કે આવી મેપારી આ પ્રથમ જ અપાવે છે.

નહેરુ રાજનાસુ

હીંદના ૧૦૬ પ્રધાન પદીત નહેરુએ ડેવિસની મર્મી કમોડીમાંથી મેપારી કમરતાઈ ન રાજનાસુ આવી છુટા થયા છે.

રાષ્ટ્રીય સરકાર:—નહેરુ

આમાવ ૧૫૫૫નીએ મપાઈમાં બપા પછેના સમયેના સહકારે સહકારી મેટી કરવાની રાજ્યસભામાં અખીસ કરી હતી.

આનો વિરોધ કરતા પદીત નરેશને અધ્યાપક કે; સમસ્ત પછેના સમયેના સહકારે રેલ નતા કામ અપાવનો અંબ છે. આથી કેમિસ પદા કે કામ કરશે. વિરોધી પછે કચેરા વિરોધ કરી કામને સમીત કરતા રહે એવો પુર્વ અંબ છે.

વિરોધી પદા કે કમરતાઈ પબ છે એની થા ૧૫૫૫નીએ રેલકાની તપારે પદીતને અપાવ આપે. કે “એ કામ કે અને કામ પ્રત્ય સોરપારીટ પદા સોધી વધારે ડેવિસની નજી છે. કમરતાઈ મીન તેનો સમય પાડે તપારે ન કરી છાક છે.

બીન કામદે પ્રવેશ

મુખ્યથી આવેલી રડીમરમાં વિભાજ થાવટ રેલકા અને મનજ નારજ કુલજ નામના ૧૮ વર્ષની થપ ના મે કામરતાઈ કમોડીકમના કમરતાઈ મંગ કરી ગેરકાનૂની રીતે છુટ્ટે આક્રમના મદદ મંગાસામાં રાખલ થતાં તેમને કાંઈમાં કમ કરવામાં આવ્યા હતા. ૧૨૦૦ વે મનેને મુન્દે

માર હરાવી તેમને એક એક વર્ષની જેલની સજા કરી નેવમાંથી છુટ્ટા થાઈ હોઈ પાછા મોકલી દેવા કરમાન કહ્યું છે. આ રીતે આવેલા એ મે રડીમર મેપાસા આને કમી હતી તપારે કમરતાઈ અપાવ હતી, તપાથી કમોડીકમ વાળાઓએ તેમને રી.વી કાલ્યા હતા.

નહેરુની નવી જીવનકથા

વિશિષ્ટ ઉદ્યોગે વડા પ્રધાન થી નહેરુ ની જીવનકથા અપાવડું કામ ભારત સેવક સમાજના માહિતી ખાતાના પ્રમુખ થી રાખનાવાએ કપાડ્યું છે. થી રાખનારામજી ભદવાડીપામાં છે થપત થી નહેરુને એક એક કામ

મને છે અને તેમને તેમના — વિશે અપાસો પુછે છે. થી નહેરુ કામ પબ તથાપારી આ અપાસેના ને અપાસે આવે તેને ૧૨૫૫ રોડા કરી મેપારી છે. આ કમરતાઈ અપાવને આ તથાપારી જીવનકથા થી નરે, જીવન ૫૨ નવો પ્રકાર રેકશે.

પ્રાંત પુસ્તકોનો સેટ

આપકે આટે એક પુસ્તક, મોસલ અને બીન પબ માંવના ઉત્તમ પુસ્તકો. રૂબં થી. ૧— 'Indian Opinion' Private Bag, Durban, Natal.

માસ્ટર અધર્સ (મી.) લીમીટેડ

મદ ભરના અપાવ, રેલકા મેપાવ કુલજ કપડ, કોચી બાળકો અને પ્રવેશ આટે કમરતાઈ કુલજ નહીં, પ્રવેશ, મારીપત્ત અને અપાસો મટિ—કુડીક, બીન, કમોડીક, કામર; મેપારીક વિરોધ.

કરેક ભરના પ્રકાર આટે તપાસ કરવા અપાવજી.

કેડ વેસ્ટ રડીક, એકાનીઅપાવ.

ફોન: ૮૩૫-૧૨૮૬

મેકસ ૧૫૪૬.

વો. બી. ૫૨૫૦

ટેલિફોન ૩૩-૫૨૨૦

ટેલિગ્રાફ એડરેસ: “અગતકો”

અગત અધર્સ (મી.) લી.

૧૪ કોર્ટ રડીક,

એ વા ની સ વા.

હોલસેલ અને રીટર્નલ અર્પાન અને કમોડીક અપાવ કરીને કમરતાઈ તપા કમોડીક અને કમોડીક મેપારી, રેશી આપામાં નાંખવાના ભત ભતના રેસો—આપારી, કમોડીક રડીક, પીલખના અને કમોડીક અપાવ વાસળે-કામ અને ૧૨૫૫૨ની ખાંડીઓ—કેવમકોડ અને કેવમકોડ તપા ખીલ અને રેશી થીએ કીકાપત અપારી અપારી.

કુંડી જાહેર અખરો

કુંડી જાહેર અખરોના પેસા અમાક્રીથી લેવામાં આવે છે.

જાહેર અખરના રેશી નીચે પ્રમાણે છે:

પછેલી વળુ લીટીના સોંગલ કોલમના રી. ૩. તે પછી રેલકા લીટીની રીસોંમ એક.

તમારી કુંડી જાહેર અખરો આપને આપી, તમારા માલની જાહેરાત કરે.

સમ નોંધ અને મરજી નોંધ તથા આભાર નોંધ (કુંડામાં) રી. ૧૦-૬, મે. ૨૦ હેવાલ કાપવાના પા. ૧-૧-૦.

ખાસ સંવલત

લગાતાર વળુ અખર છપાનારી આ, ૪ ખ. ને થોલી વખત મફત છાપી આપવામાં આવશે, અપારતાપક

ઇન્ડિયન એપીનીયન, પ્રાઇવેટ લે. ૧, કરવળ.

લીસ્ટ નં. ૩ બાધમક નવાં પુસ્તકો

જનતા પ્રતિદાસનું સંક્ષિપ્ત રેખાદર્શન (જવાહરલાલ)	૧૮	૦
મહાદેવભાઈની ડાયરી ભાગ ૧ થી (કનરાવીઆ નથી. દલિયાં જ છે)	૧૦	૨
" " " ૨ થી " " "	૧૨	૦
" " " ૩ થી " " "	૧૨	૦
" " " ૪ થી " " "	૮	૦
જનનો આનંદ (મમ કાવેશ્વર)	૮	૩
અમરાઈ બા (વનમાળા ગેવર)	૨	૧
કેમનણી વિદ્યાસ	૩	૦
મીન દેવનાં કથાઓ (પુરુષભાઈ જવાણી)	૨	૦
નવનુવા જેવી વાર્તા	૧	૩
જનન અને મરણ	૧	૩
મર્મ કહેવા પછી	૧	૩
પ્રમાણ પ્રેરક પ્રસંગો	૨	૦
પ્રતિભાવ યોગ	૧	૩
કામગીરી	૧	૩
બાધક પીઠતીઓ	૧	૩
મીરાં બાળકનાં મન	૧	૩
શીલ અને જહાગીર	૧	૩
દેવ કાદીની બાધ કા.બા	૧	૩
સંદ સમાચાર	૧	૩
જાનવ જનવર્તુ જીવસાહ	૧	૩
પ્રાચીન શીલ્પ કા.બા (મી.પાનદાસ જી. ખરેજ)	૧	૧
વંશીજનો વિનોદ (વલ્લભાઈ મનલ)	૨	૦
બાપુના બા રે પત્રો. (મણીલાલ ગાંધી)	૨	૧
કેટલાંક સ્મારક અંક (ઈ. બા.)	૧	૧
માધી " " " (દિલીપ)	૨	૦
મોહન જનુબીલી " " (દિલીપ)	૧	૦
ગુજરાતી અંગ્રેજી શાબ્દિક પદ્ય માળા (જાન ૪ થી ૭.)	૨	૦

લીસ્ટ નં. ૪ નવાં પુસ્તકો

વિનીત એડવોકેટ કોસ (ગુજરાત વિદ્યાપીઠ) નવી આવૃત્તિ	૧૮	૫
જનતા પ્રતિદાસનું રેખાદર્શન (જવાહરલાલ) ને ખંડ ભાગ	૧	૨
" " " " ખંડ બીજો	૧૫	૦
મારી જનન કથા (જવાહરલાલ)	૧૫	૦
મારી કિંદનું કથન " "	૧	૦
મારી જનન કથા (સાહેબ પ્રસાદ)	૧	૦
જનન પ્રતીપ (મમ કાવેશ્વર)	૫	૦
દરૂને પત્રો (જવાહરલાલ)	૨	૧
કેકર બાપા (મણિલાલ શાહ)	૧	૩
શીલા મંથન (કિરોશ્લાલ મણિલાલ)	૧	૩
શીલા મંથન " " "	૧	૩
માધી કા.કિરોશ્લાલ (અંગ્રેજી-ગુજરાતી-હાંસી વર્ગે પુસ્તકોનું લીસ્ટ)	૫	૦
કનરાવ મહામદ અને ઇસ્લામ	૧	૦
નવલ મંથન (રેવ. નવસામ પંડ્યા) ૮-૧૦ થી અડધી કોમરો	૨	૦
કોને ચાલે (એક વાર્તા)	૨	૩
મરુ કુંજ (મ. શીલમલ)	૨	૦
રંગરસ વાળા (કામ કાવેશ્વર) પદ્યકોશ માલ	૫	૦
એડવોકેટ કોસ નાનો ખીરકા માટે (આમાં ૧૬૦ અર્થ વિનિમય સમ્પ્રદાય છે.)	૩	૦
વિશ્વ કાલિ (જવાહરલાલ એડવોકેટ ને ખંડ કા.બા)	૧	૦
આપણું કિંદુસ્તાન	૫	૦
માર્ગનાં તેર દિવસો (વિનોબા ભાવે)	૧	૦
મામ મિલા પીઠતી બગીચા (નાનાભાઈ બટ)	૧	૩
કેટલાંક પાત્રો (માનકોને ગાંઠે રહુલ મિત્ર સહ વાંચો)	૨	૧
ખર્તાયા મામલો (માધીજી)	૧	૬
દિવસવાળા (ગા. માધીજીનાં દરવતારનાં)	૨	૦

Indian Opinion P. Bag, DURBAN, Natal.

પુરા ખબર !

તમારા ખર્ચેલા પૈસાનું પુરવવતર મેળવો. દેશમાંથી આવે કે દરિયાપારથી, ફરવા માટે આવે કે ખીજનેસ અર્થે, પણ દરબાન આવવાનું અને તો ઉત્તમ ભેર ચાલ્યા આવે.

પણ ક્યાં ?

નામ અને શરનાનું તમારી હાથરીમાં લખી રાખો

માઉન્ટ એવરેસ્ટ વેજેટેરીયન લોન્જ

૧૨૬-૧૨૮ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, — દરબાન. — ફોન : ૬૭૫૭૩.

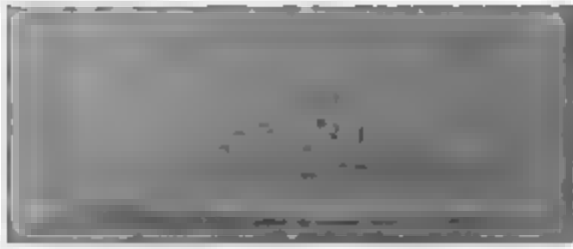
કારણ

આ એક એવું સ્થળ છે કે જ્યાં સ્વચ્છતા, સુચકતા, સુખ્યવસ્થા અને આરામના દર્શન થાય છે અને જ્યાંથી રોશન બનવું, ખંદર નાશ પડે છે જેથી સમયનો ખર્ચા અને ફરવા ફરવામાં મોજ આવે છે ?

- (૧) બહાર મામ કે પરદેશથી આવનાર પેસેન્જરો માટે અગાઉથી ખબર આપેલા તો રહેવા સુધા માટે રીઝર્વેશન થઈ શકે.
- (૨) બોજનના પ્રખર ખબર ભરિ કે ખરેખર સમાચ છે.
- (૩) લગ્ન અને લહેવારો માટે ફરેક જાતની સ્વાદિષ્ટ, સાત્વીક ખીજાણ શુદ્ધ ધીમાંજ બનાવીએ છીએ.
- (૪) બહાર મામના એકદિવસ પુરતું ધ્યાન આપવામાં આવે છે, એક વખત એકર આપી ખાતી કરવા બતાવવું છે.

બી-આઇ

સુખદ કરાંચી અને ઇસ્ટ
આફ્રિકાના બંદરો વચ્ચે
સુસાફરી કરે છે.

સ્વીમર કરતાં ફલી આર્ચ ફેપલના આપણે અને
કરાંચી થઈ સુખદ જ્યાં ફલી આર્ચ ફેપલના ઉપકરો.

સુખદ અથવા કરાંચીનું બાકું.

ફેપલ કલાસ	એક	બે	ત્રણ	ચાર	પાંચ
ફેપલ કલાસ	11	22	33	44	55
બર્ડ કલાસ	22	33	44	55	66

ગ્રાઉન્ડરી

રેપરીયલ

નોન-વેલ્ડેરીયન પા. ૪-૧૩-૦	નોન-વેલ્ડેરીયન પા. ૧૦-૧૮-૦
વેલ્ડેરીયન પા. ૪-૪-૦	વેલ્ડેરીયન પા. ૮-૧૫-૦

વધુ માહિતી માટે મળો આ લખો:

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ

(પીટી લીમીટેડ.)

૩૯૦ પાઇન સ્ટ્રીટ, — કરબન.

ટેલીફોન: ૨૦૪૩૨ — ટેલીગ્રાફિક એડ્રેસ "કરામત."

રેકૉર્ડ વેચાણ

ઇન્ડિયન રેકૉર્ડનો હાલનો વેચાણ ભાવ એક
રેકૉર્ડની ૬ શીર્ષીજ છે.

શીર્ષી	પા. રેકૉર્ડ	શીર્ષી	પા. રેકૉર્ડ
જાગૃત	૫ ૧૧ ૩૦-૦	રાસાન	૫ ૧૧ ૩૦-૦
રેકૉર્ડ પોસ્ટર	૫ ૧૧ ૩૦-૦	સંગીત	૫ ૧૧ ૩૦-૦
સાજન	૫ ૧૧ ૨૪-૦	મિલાપ	૫ ૧૧ ૨૪-૦
મહાર	૫ ૧૧ ૨૪-૦	દમસોન	૫ ૧૧ ૨૪-૦
ગોલા	૫ ૧૧ ૨૪-૦	માન	૫ ૧૧ ૨૪-૦
કોરી કામલ	૫ ૧૧ ૨૪-૦	એક જગત	૫ ૧૧ ૨૪-૦
મરનાની	૫ ૧૧ ૩૦-૦	કલ્યાણ-પ્રજ્ઞા	૫ ૧૧ ૩૦-૦
પૂન	૫ ૧૧ ૧૮-૦	નોન-વેલ્ડેરીયન	૫ ૧૧ ૧૮-૦
તરાના	૫ ૧૧ ૩૦-૦	હરિ-કર્મ	૫ ૧૧ ૧૮-૦

સુચના:—પાછળથી એકર આપનારને રેકૉર્ડ માટે
નિરાશ થવું પડશે.

વી. પી. પોસ્ટેજ અને ચેકીંગ ખર્ચ શી. ૭-૬.

મળવાનું ટેકાણું :

ભારત મ્યુઝીક સલુન અને બુકસેલર્સ

૨૮૬ એ સ્ટ્રીટ, — કરબન.

(ગાદ-બદાન સિનેમા સામે)

શ્રી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આગ અકસ્માત તથા હરીયાઈ માલનો

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાન

કામ કરે છે.

ખાસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી ફસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ ગેન્સફીલ્ડ રોડ — બોમ્બે નંબર ૪૭૬ — કરબન.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

Coming together is
a beginning; keeping
together is progress;
working together is
success

—Henry Ford.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 16—Vol. LVII.

Friday, 13th March, 1959

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

Du Plessis Gives Verwoerd A Dressing Down

By PROF. L. J. du PLESSIS

THE political fight between Sabra and the Prime Minister rages with all the fury and colour which give to South African political life its peculiar tempo. In the following article which recently appeared in the Johannesburg "Sunday Times," Professor L. J. du Plessis attacks openly some of Dr. Verwoerd's "glaring mistakes."

Notwithstanding Dr. Verwoerd's many excellent achievements in implementing the policy of separate development for our main racial groups—especially the Bantu—I am convinced that his present policy is the main obstacle to our further national progress, an obstacle that might easily become fatal.

I shall, therefore, describe a few of Dr. Verwoerd's glaring political mistakes, with the main emphasis on the most recent.

But it may be useful to hark back to 1941, to illustrate his background of rigorous authoritarianism.

Authoritarian

At that time he was, on the one hand, working into the well-known draft republican constitution certain authoritarian and corporative ideas, taken from Salazar's Portuguese Constitution; and, on the other hand, at the same time was running down Mr. Pirow and Dr. Van Rensburg on account of their very similar National Socialism.

Their principal sin, especially that of Dr. Van

Rensburg, was their independent attitude vis-à-vis the party junta.

Luckily the resulting rift was largely healed by the understanding achieved between Dr. Malan and Mr. Havenga, much later.

A more recent but perhaps more costly mistake was Dr. Verwoerd's break with SABRA, because this body dared to suggest consultation with non-White

leaders outside African areas and without the patronage of Dr. Verwoerd's department.

The same tendency was evidenced by his closing of Durban's International Club and his attempt to avoid mixed senates and councils in the new university colleges for Coloureds, Indians and Bantu.

But the really fatal mistakes in Dr. Verwoerd's policy touch the foundation of our co-existence with the emerging pan-Africa.

Impossible

With the new states arising north of the Zambezi Dr. Verwoerd wants
(Continued on page 93)

INDIANS SAY AFRICANS MUST STAY AT CATO MANOR

A STATEMENT issued to the Press by the Natal Indian Congress says the Indian people are totally opposed to the action of the Durban authorities in removing the African people from Cato Manor and condemns the action of the Durban City Council in breaking down the shackles of Africans.

The Natal Indian Congress, which is the spokesman of the Indian community, had suggested to the Durban City Council that the Council should build houses for Africans at Cato Manor and had assured the Council that the Indian people would willingly part with their land

for that purpose.

The Council and the Government rejected this offer of the Indian people and instead zoned Cato Manor for Europeans under the Group Areas Act.

This zoning means that all Africans and Indians must be ejected from Cato
(Continued on page 93)

Nkrumah Says Standard Of Freedom Raised

ACCRA, Sunday.

THREE-DAY celebrations marking the second anniversary of Ghana's independence, ended today with prayers for the nation in churches of all denominations, and a state banquet at the Governor General's official residence.

Highlights of the celebrations were a message to the nation broadcast on Thursday evening, the eve of the anniversary, by the Prime Minister, Dr. Kwame Nkrumah, a parade at which the Governor-General, Lord Lisagow, took the salute, a regatta, a fireworks display and the election of Miss Ghana 1959.

Dr. Nkrumah, said on Thursday night—Africans are on the march in every corner of Africa.

The Prime Minister, broadcasting to the nation on the eve of the celebration of the second anniversary of Ghana's independence said "in the Belgian Congo, in the Rhodesias and Nyasaland, in North, South East and Central Africa the standard of African freedom is raised.

Nor will it be lowered until all Africa is free.—Sapa-Reuter

OPINION

FRIDAY, 13TH MARCH 1959

Sabra Showdown In Durban

THE conference of the South African Bureau of Racial Affairs which meets in Durban at the end of the month could very well mark an important turning-point in the relations between Black and White.

It assembles at a time when apartheid is being challenged with the greatest determination to date. This challenge takes on the form of the demand for a policy which will have a similar meaning on both sides of the colour line. Dr. Verwoerd has made it clear beyond all shadow of doubt that he wants to have nothing to do with such a policy; that what he works for is the dominance of his own people; that is, of those who think as he does.

The moral implications of his attitude he is obviously quite prepared to ignore in favour of the demands of expediency.

Sabra, on the other hand, claims to be making a scientific study of the problems of race adjustment. It is not a claim which we are inclined to take very seriously, for our part. Sabra, by barring its doors to non-Whites, implies thus it has a monopoly to the truth. This projects it as the academic wing of the Nationalist Party, as useless for purposes of discovering a feasible solution to the race problem as the Nationalist Party is.

There are, however, possibilities that some men in Sabra might be realising that the way the Nationalists are fooling themselves into believing that they can bluff their way to success, is a sure invitation to disaster. In other words, within Sabra itself there are those whose thinking has been so poisoned by race hatred that they want to give a new lease of life to apartheid as well as those who are seriously challenging the moral validity of apartheid's use of race as a qualification for privilege.

If the Durban conference sees the conflict between these approaches brought to the fore, Sabra might begin to place itself in the position of something higher than the academic wing of the Nationalist Party. It might even bring nearer a solution of the race problem which would be acceptable to all the people of South Africa.

But not too many hopes should be entertained. Up to now the Sabra "scientists" have found loyalty to blood and race more powerful than loyalty to the truth. If there is no break with this tradition in Durban, then Sabra will have signed its own death warrant.

Comment On Men And Events

Lessons From Nyasaland

By JORDAN K. NGUBANE

THE White Press in this country is giving a very distorted picture of events in Nyasaland. Dr. Banda is being represented as a wicked agitator who has been conspiring to murder White men, Indians and so-called moderate Africans. It is said that he had laid carefully plans to subvert the authority of the State and the story is being related that he might have a plan to launch something not wholly dissimilar to the Mau Mau.

We in South Africa must refuse to swallow this sort of propaganda from the side of those who seek to oppress their fellow-men. Dr. Banda wants for Nyasaland precisely that freedom which Gandhi wanted for India; which Nkrumah sought for Ghana and which Nigeria is going to procure through the wise leadership of men like Azikiwe, Awolowo and Balewa.

The Nyasans have made it very plain that they do not want to remain in the federation. They were forced into it because they were weak when it came into being. In practice it has turned out to be another White trick to perpetuate White domination and rob the African of the substance of freedom. In this situation there is not the slightest possibility that the Nyasans could ever have hope of a fuller and richer life for themselves.

Next year the issue of independence comes up for decision. Welensky has not emerged as a statesman whose outlook inspires confidence. He would be obviously more at home with Verwoerd than with Dr. Banda as a Cabinet colleague. In these circumstances the Nyasans had the historical and moral duty to take a clear stand and make everybody understand that they will not allow themselves to be drawn into a federation which might develop in directions which would strengthen the brand of race hatred which is dominant in South Africa.

Violence

When the Africans demonstrated peacefully against being forced to remain forever in the federation, the State came along with force. Violence was forced on the Nyasa people, just as it is being used daily against us in South Africa. We have, over a very long period, evolved our own techniques of resisting it. That always enables us to localise it. But in Nyasaland they had other problems. There was the question of urgency. Something had to be done this year, before the crucial moment in 1960 when Britain would say whether or not she hands over the Africa east to the house of bondage which Welensky seeks to build.

And, if I might digress a little at this point, the question is often asked whether or not the Accra conference is not behind the disturbances in Nyasaland. Only ignorance of the Nyasaland situation would make people ask this question. The Nyasans have never accepted federation. Whether or not the Accra conference had met, they would have demonstrated before 1960 to make it clear to the world that they want to determine their own lives away from the Federation.

To go back to violence: Now that it is clear the oppressors will use violence even in the face of African desires to keep the struggle non-violent, the question that arises is whether or not we need to evaluate the use of non-violence in the light of events in Nyasaland and elsewhere; whether or not we can give to the doctrine of non-violence a meaning which will be valid in situations where violence is forced on those who fight to extend the area of liberty.

Positive Action

I think we need this evaluation. Non violence needs to be interpreted to mean positive action in which the democrats will move to their goals at maximum speed but with the minimum of sacrifice. More attention will have to be given to the problem of how the masses can be kept non-violent in the face of attacks on their bodies and homes and children.

Particularly because the "iron-sun trial" conspiracy seems to be spreading to the north. Hundreds of African leaders have been arrested. The most fantastic charges are being hurled at them. Before Swart rounded up our own leaders he spoke of poisoned wells and ground berries. In Nyasaland it is being said that Dr. Banda had a secret plan by which he intended to murder certain prominent people as a prelude to mass violence. The whole allegation is fantastically idiotic. If Banda planned murders he would have been a fool—and he is not one—to work out a timetable because he would have known that the Army and the Police would not give him the free run of Nyasaland.

The whole thing is a clear frame-up. The only sad part is that some highly-placed people in Great Britain have fallen for the bait thrown up by the enemies of African freedom.

All real democrats will wish the Nyasas every success in their fight to determine their own lives. While doing all in their power to narrow down the area of violence in that unhappy land, these democrats will at the same time exert all possible pressure to ensure that justice prevails. The evil force which has thrown Dr. Banda behind prison bars is precisely the same wicked influence which dragged Mr. Lutshuli before the law courts. To fight it with increasing determination is the only way of bringing about its defeat and, therefore, peace on the continent.

Cripple Opponents

Against this background the arrest of African leaders in the Federation assumes a new significance. Welensky is obviously using the power of the State to cripple political opposition to his designs. He realises that Federation and partnership are such hollow concepts he cannot persuade the Nyasas to see anything good in them. Like Verwoerd in South Africa, he locks up his opponents behind prison bars to clear the way for the negotiations which should decide the fate of the Federation next year. It is an old and clever imperialist trick. But as Dr. Banda has made it clear, neither the Police nor the army will make the Nyasas change their mind. They want to be free to be masters of their own lives and before they are free, the fight will go on.

The significance of all these developments for South Africa can never be over-emphasised. They mean that the time is no longer on our side. We are heading straight for very serious trouble. If we hesitate in the face of the provocations, blunders and threats from the men of apartheid, South Africa will be lost. Nothing on earth is going to stop the tide of freedom sweeping over Africa. If the politically mad men who guide the destinies of our land have their way, disaster will come on South Africa in less than five years from today.

The thing to do is that the democrats unite and confront apartheid with the reality of political disaster now. That is the only way out—firm, solid, united action. That alone will prevent events in South Africa taking the course they have followed in Nyasaland.

Du Plessis Gives Verwoerd A Dressing Down

(Continued from front page)

friendly co-operation, but no exchange of diplomatic representatives, as if such a thing is possible.

At the same time he intends to keep the majority of Bantu and all Coloureds and Indians within the future White South Africa without any political rights, on the pretext that these Bantu will have rights in the Bantustans to come, although they will never live there, and no similar provision is envisaged for Coloureds and Indians.

And, furthermore, these Bantustans must not be subjected to full-scale modern development, but must be retributised; and if, nevertheless, they eventually demand independence, they must be allowed to go their own sweet way, as the United Kingdom acted towards its Dominions.

There may not be a federal board binding them later on and with the White state or states in Southern Africa, because White and Black may never sit on the same governing body to manage common affairs.

Besides, the level of wages for unskilled and semi-skilled labour may not be markedly raised, by developing the reserves industrially or by other means, because that would lead to scarcity of labour in White South Africa and to increased immigration from overseas.

Evidently, all these policies are to the short-term advantage of Dr. Verwoerd's party, because to do otherwise would give ammunition to the Opposition, as is illustrated by the most recent disgusting happenings in Parliament.

In fact, they are necessary to a sectional party in South Africa which does not command a clear majority of votes, as is the case with the Nationalist Party at present.

A Way Out

There is, of course, a way out, namely, to enlist the co-operation of the majority of the United Party in some form of coalition, giving us a real national government that can do things.

But although Dr. Verwoerd has invited republicans outside the Nationalist Party to form their own party and co-operate with the Nationalists, he evidently does not want to have any truck with coalition. So he seems to

expect people to flock over from the United Party to his fold.

Does Dr. Verwoerd really expect this to happen? There the state of his intelligence amazed me.

In any case, the latter-day policy of Dr. Verwoerd is not nationalism as I have always understood it.

It can only be described as Verwoerdism, i.e., Nationalist Party politics in excelsis culminating in the self-assuredness of Dr. Verwoerd, just as the unconscious mind of the universe was supposed to culminate in the philosophy of Hegel—supposed, that is, by Hegel and his more extreme disciples—as is the case *mutatis mutandis* with Dr. Verwoerd, too.

Real South African nationalism at the present juncture requires the political unification of Africans speaking and English-speaking South Africans and joint consultation between their leaders

and the real leaders of the non-Whites.

How this can be done I hope to show in subsequent articles.

Indians Say Africans Must Stay At Cato Manor

(Continued from front page)

Manor to make way for Europeans who will buy up all the Indian and African properties at a cheap price. European democrats too are opposed to this.

The Indian people are opposed to this legalized robbery.

The Indian people say, "No Indian or African should be removed from Cato Manor."

"The African National Congress and the Natal Indian Congress are united on this issue. They are against the uprooting of any people from their homes."

"Indians and Africans stand united to fight the land laws of South Africa which seek to make the poor poorer and which will not allow them to own the land on which they have lived all their lives."

Just Arrived

Famous Religious Gujarati Books

Maha Bharat	2	5	0
Thalasa Krit Ramayana 2 Vol	3	10	0
Vaishnav Ramayana 2 Vol.	4	10	0
Gita in Gujarati Explained		5	6
Gita Path Natana Bhawan		10	6
Nastiknata		15	0
New Cooking Book Path Vigan			
Over 100 Pages, fully illustrated	1	12	6
Ambias Jigar 2 Volumes	1	8	6
Dampata na Videsha Bhawal Book	1	5	0
Dampata na Books, Sexual Book	1	5	0
Dampata na Bhawan, Sexual Book	1	5	0
Kosh Bostan	1	12	6
Chandi Pant		5	6
Vivash Vani	1	5	6
Ragsh Jalarna, no Khatta	2	1	0
Jalarna na Amar Path Khatta	1	1	6
Gujarati Tesheer, Gujarati Letter Writer		10/6	each
Daily Prayer Book, Bal Suwar, Adika, Maasha Khatta,			
Parashram Mantra na Khatta, Shri Satya Narayan Khatta,			
Jalarna, Bapa Khatta Arthik Bhawan, and many other			
Book Books at 2/6 each			

ALL ABOVE ARE NOW ON FOR SALE

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

The Future Of Indians In Africa

By FAT POOVALINGAM

A REPORT in a widely-circulated week-end newspaper that 200 Asians have fled Nyasaland as a result of the present crisis there has been received with interest by thinking people in the Union. This feeling is linked with the alleged plot announced in the House of Commons by Mr. Leonard Dwyer, which, said the Colonial Secretary, was aimed at the massacre of coloured Whites, Asians and moderate Africans in the territory. Whether this allegation is well founded or not, or whether this is just another "poisoned revelation" sent to O. R. Dwyer there is no reliable means of saying at this stage. (If the allegation is a ferment of Sir Robert Armitage's imagination or if it is a conjuration of Sir Roy Welensky's sound and frightened mind, then of course there will be no prosecution in the Federation and the world will know what to believe.) The fact however remains that in one of his many self-confessed "irregular" speeches, Dr. Hastings Banda, president of the Nyasaland African National Congress threatened to "drive the Indians out of the territory."

Two allegedly anti-Indian utterances received wide publicity. The first was a controlled daily press in the Union said that speech as yet another illustration of how unpopular the Asians are in Africa, with veiled suggestions that "Mr. Nehru's imperialism declines on the African seaboard of Africa" were Dr. Banda's real target.

Not Against Asians

The Nyasa leader however, got paid to such speculation by soundly declaring in one of his subsequent speeches that he had nothing against Asians as such. "Provided they are obedient to Nyasaland and do not ask for better rights than the people," he said, "I am sure they have a contribution to make and must be allowed to share in the democracy we want." But what made him indignant, Dr. Banda told a spokesman, was the Asian demand for political parity on the Legislative Council. "This is absurdity!" thundered Banda.

The leader of the Asian Association, Mr. Satter Samra, later made a statement declaring that Asians desired more rights than Africans but rightly so, he did not state unequivocally that Asians there consider themselves as Nyasa first and foremost.

While it is not quite clear whether Dr. Banda is beating the nationalist drum, all drummers at present seem to indi-

cate otherwise. Certainly Kenya's Tom Mboya, still fairly fresh from a visit to India as Pandit Nehru's personal guest, is any thing but a socialist. Nor Tanganyika's Julius Nyerere, notwithstanding the fact that Asians being extremely unpopular with the African masses in that protectorate, Nyerere has to tread carefully in Uganda, political agitation is at present under way whipped up to some extent by militant African shopkeepers, against Asian mercantiles.

Not Popular

The fact must be accepted that in East Africa and in a lesser extent in the Central African Federation, Asians are not terribly popular with the African intelligentsia and that the recruitment of this group is gradually decreasing through the masses. The reasons are not far to seek. To begin with, Asians in these territories and colonies have been in the main merchants whose chief pre-occupation has been money-making. Then, because of the colonialist-up and the admittedly superior ability of Asians out of better educational opportunities and capital, they have, in the social and political as well as economic spheres, been feeding on the cake and sandwiches discarded from the White Man's table, while only the bread-crumbs were thrown to Africans. Asians began demanding equal group representation as of right.

They continued reading a large proportion of their literature in India, instead of re-investing them in the respective territories. They talked too much of their "ancient culture and heritage" knowing too little of the substance of that culture and heritage. And what educated Africans resent most of all, "they kept one foot in Africa and the other foot in India."

Millions Muzzling

As long ago as 1917, Mahatma Gandhi heard the rumbling, muttering murmur of Africa's millions. The African Giant was awakening from his state of sleep: In trying to rise, he found himself impeded by the shackles with which he had been bound while in slumber. But he was straining, testing his strength. It will not be long, Mahatma knew, before the Giant found that strength and before the shackles burst. So he warned Asians in Africa: "You must not stand in the way of the progress of the African

people. If you do, you have no place in Africa."

Pandit Jawaharlal Nehru too warned Indians in Africa that they must not seek any special rights for themselves at the expense of Africans. The Government of India, he said, was committed to do everything it could to help bring democracy into Africa, and Indians on the continent had a duty to help and not hinder the efforts of Africans. "Look upon your selves as Africans," he advised, "and not as Indians."

Would Not See

But it would seem that Asians of Central and East Africa did not hear, would not see. With the result that whereas there has never been any anti-Indian feeling on the part of Africans there in the past, that is not an impossibility unless the Asians themselves wake up fast and make friends and throw in their lot with the forces of progress and of freedom for Africa's millions.

In this context, it is interesting that the Sudan and Ghana, newly-independent African nations, employ increasingly large numbers of Indians in high executive positions. Ghana is offering very attractive salaries to teachers, and only in recent months, several well-qualified South African Indians have taken up positions there at various levels that they earned in Natal. At the request of the Sudanese Government, India seconded four prominent Indian jurists to serve on the bench of the High Court of Sudan.

In South Africa

In contrast with the rest of Africa, people of Indian origin in South Africa have been making serious efforts to win the friendship and confidence of Africans. There was the shock of the 1949 anti-Indian riots which showed clearly that while

the violence itself, may have been engineered by certain nationalist supporters, or even to some extent been allowed to develop by the apparent support the rioters had from Europeans, including policemen in the initial stages, these most certainly must have been latent anti-Indian feelings. Indians realised that all the violence would not be explained away by theories of a frustrated people giving vent to their feelings against a group itself unable to defend itself.

In contrast with East Africa, there is certainly no demand for political parity, even if merely because there is no one in authority who would listen to such a demand. Indians here have, in the main, come to accept that their future in the Union rests more in the hands of Africans than in that of the present White rulers. The S.A. Indian Congress works very closely with the African National Congress. And whether they mean it sincerely or not, S.A. Indians certainly declare that they agree with Chief Luthuli's definition of African: "Any person of whatever racial origin who regards South Africa as his home, is loyal to South Africa and contributes something to its welfare."

Little Mixing

Socially however there is little mixing, and it is certain that White Africans and Indians regard each other as equals, with breaking of bread together in each other's homes, so long will real accord and friendship be delayed. Initially the move must come from Indians because, regrettably, it is they who have so far failed to give real proof of their famed hospitality.

In conclusion it may be as well for every South African of Indian origin to remember Mahatma Gandhi's advice: If he stands in the way of progress, there is no future for him in Africa.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co.
(Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 1 Gallons 12.4 each F.O.B. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. 7/-
Fresh First Grade Garlic 2/-

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.
1557 Warwick Avenue
DURBAN.

Economic Chaos Would Damage Morale Of S.A. Whites

By RONALD SEGAL

In this very thoughtful article which appeared in the "New Statesman" Mr Ronald Segal, editor of "Africa South" discusses the Union's race problem with a sense of realism which brings to light quite a lot that rarely is brought to the attention of the White South African.

The Group Areas Act of 1950 is aimed first at reducing the whole non-white population to the status of a cheap, rightless, regimented proletariat; and then at splitting up the resultant helot host into manageable political pieces. It provides for the compulsory establishment of separate residential and commercial areas for the separate races and the separate subdivisions of the non-white races in South Africa, creating a patchwork quilt of ghettos that will Balkanise the emergent non-white middle class and Balkanise the workers beyond any effective unity of opposition. Its effect, however, has been quite the opposite of its objective so far, cranking together the Indians, Coloureds and Africans into a desperate sympathy of hate, confusion and antagonism.

The coming declarations on far made, together with these proposals by co-operative municipalities likely to be accepted by the government, promise the uprooting of hundreds of thousands of people and their utter economic ruin. The whole Indian merchant class, the only substantial non-white bourgeoisie, will be throttled by isolation, for it meets by trade with the other racial groups, and the coming proclamations disestablish complete Indian communities from their homes and places of business in white, coloured and African areas, to dump them on undeveloped land distant from the primary lanes of commerce. How a trading community denied the facilities of trade is supposed to survive, no government spokesman has so far been able to suggest.

When it is recalled that some 400,000 Indians in the country will be the victims of the Act, some measure of the scope of the racial coming is obvious, and will increasingly cause as it gets into its stride, becomes apparent. However, in the long term, its effect will be quite different from what the government expects. Conservative Indian opinion is disintegrating rapidly, and a real fury of radicalism has flared up within the very bosom of the merchant class,

the purported Indians of Natal African-Indian co-operation on an artisanal political level has increased considerably since 1950, adding to the non-white liberatory movement the necessary sophistication of experience and leadership, the discipline of non-violent struggle, and a dedication to internationalism and democracy. It is a powerful alliance, the full force of which has yet remained untapped.

The Coloureds have lived in the centre of the Cape for as long as the whites and the inevitable racial and residential blurring has taken place in the urban working-class areas. Now, under the Group Areas Act, churches, mosques, schools, shops and innumerable homes will have to be abandoned and whole communities moved from areas they have occupied for centuries. These profound feelings of betrayal and swelling resentment can only lead them down the road of political action that they have always shunned, and into alliance with Africans and Indians.

Apartment is not a policy of partition, if—as seems clear from its treatment of the Tomlinson report—the government has no intention of alienating its electorate and ravaging the economy by reverting the tide of African labour to the factories and the farms, to what end is political programme of Apartheid directed? There must be few thinking Nationalists who believe any longer that white supremacy can be perpetual. The new vote-age voters, in between riding their motor-bikes or other people's cars and their visit to the cinema, probably follow in the footsteps of their parents and give the problem no thought at

all. They have grown up in a "Koffie-bakkie" society, and they expect to be backing the Koffie around for as long as they live. Their trust in the Volksraad (leader of the people) is unquestioned—he will see to it that their privileges are secure, how preserved and their political thinking begins and ends with the regular election.

The more thoughtful Afrikaans stretch from the moral scruples of the university-cultivated South African Bureau of Racial Affairs to the muscle-bound back-brothers of the Nationalist Party. The small minority of the university intellectuals and clergymen who believe in racial partition wonder in the wilderness of political acceptability, cut off from any real communication with their people. Knowing that their ideas are discarded by their party, they confine their allegiance to ideas and party together. For they are too moral to surrender their principles to a policy of stripped white supremacy and occasionally committed to the mystique of Apartheidism to desert its political form.

By far the bulk of thoughtful Apartheidism, however, discarded moral compromises together with sacrifice from the very moment that the two seemed clearly inseparable. Dedicated to the perpetuation of white supremacy, they are dedicated to its constant compromise, then. They are aware—as anyone with moderate intelligence must be—that Africa is tapping at their ankles, and that defeat is only a matter of time. But they plan to keep what they have for as long as they are physically able, crossing the bridge of their inevitable surrender when they come to it.

Revolutions, however, are easier talked of than made, and in South Africa special obstacles to a successful rebellion manifestly exist. The non-whites have only a criminal access to firearms, and the police force and army are white and safe from subversion. And while a

palace revolution is out of the question, so is anything like an uprising. The very size of the white minority—three out of 24 million—would make a street rebellion suicidal. White South Africa has a tradition of violence that would make a mob. A campaign of terror would undoubtedly make government difficult, but unco-ordinated African violence would only lead to administration by martial law. Partly because it recognises this, the Congress movement has repeatedly denounced violence as a technique of political action and dedicated itself to passive resistance. And it is the more able to do this because white South Africa is constantly and helplessly playing into its hands. As the country speeds ahead with industrialisation, so the white urban population grows, ever increasingly dependent upon the peculiar participation of non-white labour in the economy.

Just under 50 per cent. of white South Africans live in urban areas, and of these only 40 per cent. are manual wage-earners. In addition, out of every 100 of these workers, 85 are skilled, 15 are semi-skilled, and only three unskilled labourers. White South Africa, in fact, wears a white collar round its neck that only a drastic labour force keeps from strangling it. Organised industrial action by the non-white working class, engaged as it is in nearly all the essential services and increasingly filling skilled and semi-skilled occupations in pivotal areas of industry, would in a remarkably short space of time strip the economy hollow of its bladder.

This is not to suggest that a single general strike—or a crippling series of sudden "stay-at-homes"—will accomplish a revolution without the presence of other factors. But economic chaos joined to racial hatred and outbreaks of unco-ordinated terror cannot but lead to a swift degeneration of morale without which white solidarity is purely superficial. The rate of criminal violence within the white urban population itself is already causing alarm to the government—the derelictified Afrikaner seems to spend much of his time in ways of which the Dutch Reformed Church can hardly be expected to approve. One need not have

Phone 536-4706

P. O. Box 1940.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

83 West Street, JOHANNESBURG.

spent very long in Johannesburg during the 1957 bus boycott to sense the degree to which the nerves of white South Africa are already beginning to wear thin. Undoubtedly, the government will react to any serious threat by plunging into a wild orgy of violence. But violence succeeds only in stimulating violence till government itself bursts under the pressure.

Of course, Congress itself is singularly unprepared at the moment for any sort of show-down. Living in a neo-world of semi-legality, its leadership organises conferences and 'stay-at-homes' as if keeping the government informed about its intentions was a rule in the revolutionary game. To the pharisee it seems totally unable to recover rapidly from the outlawing of its activities. But if the government runs true to form, it will prepare the Congress movement for its responsibilities by driving it underground. Revolution is certainly not round the corner. But even with the pressures of awakening Africa and the changing Cold War politics of the West left out of account it cannot conceivably be very far away. No doubt the government itself will do more to hasten its approach than any thing else.

If Victory Comes To Africa - - An Indian Viewpoint

By Siddharaj Dhadha in "Bhoodan"

DR. KWAME NKRUMAH, Prime Minister of Ghana who was recently on a visit to India symbolises the rising spirit of freedom of the African people. The subjugation of the people of that great continent by European nations through sheer technical superiority of arms and through deceit constitutes one of the darkest chapters of human history.

Africa is called the Dark Continent. It is 'dark' not owing to the colour of the skin of its inhabitants but because of the dark deeds committed in enslaving a brave and innocent people. The human spirit, however, cannot be suppressed for long. The dawn is dawning on the African continent and we have no doubt that before long this dark blot of slavery on the fair face of humanity will have been wiped out.

But there is one caution that must be observed. Such struggles for freedom are often marked by a spirit of vengeance, illwill or hatred against the oppressors. History has shown that such a spirit only leads

to the perpetual feud and strife which continue to sap the energies and resources could be profitably utilised to bring relief and happiness to the people on both sides. Shri Jawaharlal Nehru, therefore, struck the right note when speaking at a banquet given by the visiting Prime Minister he expressed the hope that the struggle of the African people for freedom will not be "looked at as between two parties involving the victory of one party and possibly the defeat of another." Recalling the words of a great Indian seer, Shri Nehru went on to observe:

"The true victory is one in which everybody is victorious and none is defeated. I do not know if that is feasible or possible in this world of ours wholly, but certainly it might be partly possible. At any rate it would be a good thing if we tried to gain our victories in this way even though we do not wholly succeed in conveying the cross of victory to all concerned. And so I hope that in this freedom of the people of Africa to which we all look

forward so much, there will be a sense of victory to all people or nearly all and not a feeling that someone has been defeated.

"Well, there is a hope which when, I do not know, will be wholly realised, but, at any rate, if we approach the question in this way, it does tone down the bitterness of the struggle. And what is more important still, when the struggle is ended, it leads to reconciliation much more easily than otherwise."

These are noble sentiments nobly expressed, and we have no doubt that these must have found a warm echo in the heart of Dr. Nkrumah who has more than once reiterated his faith in the Gandhian approach to problems. Incidentally, it was on the African continent that the technique of Satyagraha, which is based on love for all including the so-called 'enemy', was born, and we earnestly hope that the African people will carry this torch aloft in their struggle for freedom.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The **New India Assurance** Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY

CONSULT US FOR

EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.

Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:

Office: 25845

Residence: 36413

Sabra's Durban Conference Might Be Test Of Verwoerd's Strength

ACCORDING to the Parliamentary correspondent of the "Natal Witness" the tenth annual conference of the pro-apartheid S. A. Bureau of Racial Affairs (SABRA) is to be held in Claridge's Hotel, Durban, from March 31 to April 3 will most important in the history of the organisation.

One reason why the conference is significant is that Nationalist politicians are urging delegates to have a showdown with Professor N. J. Olivier, vice-president of SABRA and other leading SABRA members over their recent series of confidential talks with non-White spokesmen.

The talks were held in Johannesburg, Port Elizabeth, East London and Durban, and have led to a clash with the Prime Minister, Dr H. F. Verwoerd.

Another reason why the conference is important is that its theme is "South Africa in the African continent".

The Minister of External Affairs, Mr. Eric Louw, will deliver the opening address (in English) and he may deal with whole ticklish question of the exchange of diplomatic represen-

tation in Africa.

A number of SABRA's members are in favour of an immediate exchange of diplomats with all new States, but according to reports the Cabinet has decided against any exchange of diplomats at this stage.

Following are the main papers to be read at the conference:

"The Contribution of the Western Nations to the Development of Africa," by Dr. J. J. Oberholster.

"Recent Constitutional and Economic Developments in Africa," by Professor E. F. Potgieter, "Africa in International Politics," by Mr. A. M. van Schoor. "Africa and the South African Economy," by Mr. H. R. Kotzeberg. And "Africa and South African Politics," by Mr. W. van Heerden.

Pearson Says Nehru Qualified To Call Peace Conference

MR LESTER PEARSON, former Canadian Minister for External Affairs and at present Leader of the Opposition in the Canadian House of Commons, has suggested that Prime Minister Nehru should take the initiative in calling a Summit Conference to discuss world problems.

Speaking on the Foreign Affairs debate, Mr. Pearson said: "If there is to be a Summit Conference as there will have to be, one of these days, surely it must be convened by someone and held in an atmosphere which does not arouse suspicion on either side. It seems to me there is one country and one man peculiarly qualified to do this at the present time. That country is India and that man is Mr. Nehru."

Mr. Pearson added: "If the Prime Minister of India, whose bona fides in regard to objectivity certainly are not questioned, because he is criticised on both sides, would take the initiative and responsibility of summoning a conference at Summit, perhaps there would be more possibility of successful result from that kind of conference than the one called by either side to avert conflict. He could take complete charge and decide who would be there. He could decide what the agenda would be, if an

agenda were required, and he could determine the basis on which the conference would be held."

Mr. Pearson who is a former President of the United Nations General Assembly and a winner of Nobel Prize for Peace said: "This is asking someone, who is not directly committed to either side to take a great deal of responsibility. Well the stakes are very high and the reward would be very great. A conference of this kind would have some contribution, cutting through the circle of fear which now engulfs us."

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.
C/o 122 No. 12 Barkly's Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg. Phone 33-1854

Distinguished Singer Refused To Sing For Apartheid Audiences

THE Royal Festival Hall in London was packed to capacity on March 2 to hear Britain's top musician Johnny Dankworth who refused to tour South Africa because of the Apartheid conditions and refused to play to Whites only.

The Dave Lambert Singers flew direct from New York for the special concert presented by Christian Action in aid of the Treason Trial Defence Fund and the Christian Action Race Relationship Fund.

Christian Action has issued more than one million appeal leaflets to raise £100,000 urgently to:

Provide means of legal aid and defence for those in Southern Africa who are the victims of unjust legislation or oppressive and arbitrary procedures.

Support, sustain and comfort their families and dependants.

Rehabilitate the accused if and whenever possible.

Help to keep the conscience of the world alive to the issues at stake.

There are nearly 100 sponsors of the appeal for the Treason Trial Defence and Aid Fund. Among the prominent sponsors are Aneurin Bevan, shadow Foreign Secretary in the British Labour Party Parliamentary Op-

position, Sir Julian Huxley, world famous scientist, and Gerald Gardiner Q.C., who was sent out by the International Commission of Jurists to watch the proceedings at the Treason Trial Preparatory Examination at the Drill Hall in December, 1956.

Storm In Indian Parliament

THE new military pact between the United States and Pakistan touched off an uproar in both houses of the Indian Parliament here today, with Communist members seeking an adjournment for a special debate on the situation.

The Prime Minister, Mr. Nehru, stilled the commotion with a promise to ask the United States Ambassador, Mr. Ellsworth Bunker, to clarify what was involved in the bilateral agreement signed by American and Pakistani representatives in Ankara yesterday.

Latest Shipment

All kinds of incense sticks: Three Roses, Gateway of India, Asokadhurbar, Soogandhi Rani, Chamili, Lata Mangashkar, Vasanti, etc.. Write for our pricelist. (We only keep Indian manufactured incense sticks.)

Green ginger 9d. per lb.	•	We pack our goods well
Green tumeric 1s. per lb.	•	before mailing.
Amba-Huldhil 1s. per lb.	•	
Garlics with big stems	•	We sell by C.O.D.
1s per lb.	•	

We import the following articles directly:
Scented Bebel Nuts, Pawa, "Mamra, Roasted Gram, and Many Household Goods.
Our stuff is good and obtainable at low prices.
Write for our price list:

K. HARIBHAI & SONS (PTY.) LTD.

Direct Importers: Wholesale & Retail Merchants
81 Victoria Street,—P.O. Box 2156—Durban.
Telegraphic Add.: "BHAISON5"

India A Magnet

(From Our Own Correspondent)

INDIA is proving an irresistible magnet for South African Indians who could afford to visit their Mother Country. An interesting feature is that since India's Independence, more and more descendants of indentured immigrants are visiting the country of their forebears.

Up to ten years ago, almost all South African Indians to visit India were Gujarati Hindus and Moslems, mainly 'passenger' Indians or their descendants, whose emotional and indeed economic ties with the country of their origin were close. Financial considerations certainly played an important part, and it was until recently mainly the 'passenger' Indians, drawn as they are largely from the merchant class, who were in a position to make these visits.

Cultural Upsurge

Since 1947 however, more than five hundred 'immigrants' have made such journeys. Several factors account for this: A newly found pride in the country of their ancestors which is now independent. The great religious

and cultural upsurge, chiefly among Hindus of the 'immigrant' class, resulting from the work of the Divine Life Society and the Ramakrishna Centre. And thirdly, the fact that South African Indians of this class are themselves increasingly entering the mercantile and professional fields which yield higher incomes.

One couple who have just returned, after a six-month tour of India, are eager to get back as soon as possible. "A great deal of work is being done," said Mr. D. K. Naidu, "but this is concentrated in the basic industries and the effects will be felt in about ten years time. The Government is all out to provide school accommodation for all children in India and hundreds of new houses are being built every month for the homeless." Said Mrs. Naidu: "It is true that there is a lot of poverty and dirt.

But you don't go to India just to look at the unhygienic conditions. You must look for the progress that is being made and this is phenomenal. In any case, all the Temples are now kept clean and tidy."

New Centenary Suggestion

(From Our Own Correspondent)

"Let us forget about all the plans to build schemes for Indians and concentrate on one large and ambitious programme to build a College or similar educational institution for Africans," Durban businessman Mr. A. R. Naidoo told the Centenary Celebrations Conference in Durban last week-end. "We Indians have been in Natal for nearly one hundred years," he said, "and in this time we have made considerable progress against tremendous odds. We have built a large number of primary and high schools for our own children, but we have done nothing similar for African people. It has been left to the European missionaries to provide education for them."

"I don't say we have done nothing at all. It is true that we have given donations to McCord's Hospital, but lots of Indian patients also go there for treatment. Indian businessmen have in the last few years given a few bursaries to African students, but

our community has done nothing big for this people who are worse off than ourselves."

Centenary Present

Mr. Naidoo said that while there was still great need for various types of betterment schemes for Indians, the need among Africans, especially for higher education, was greater. Instead therefore of thinking of a half dozen schemes requiring more than a quarter million pounds, it would be better to devote all the energies of the Indian community to giving a Centenary present to their African brethren. College will be better than bursaries," said Mr. Naidoo; "because that will help more students. And moreover thousands of Africans will come to know by seeing something concrete and tangible, that we Indians are not only out to make money from them."

Nehru Says U.S. Arms Are Being Used Against India

NEW DELHI, March 4

MR. JAWAHARLAL NEHRU, the Indian Prime Minister, referring to United States Military Aid to Pakistan, said at a Press conference here today that American arms were being used by Pakistan in raids on India border areas.

"I have no doubt that the American Govt has made it clear to Pakistan that they should not use Military aid against India, but the fact is that even in border raids United States arms are being used and we have found them."

He believed the United States Government had been informed of this. Mr. Nehru said the American Ambassador, Mr. Allenworth Bunker, had called at the Indian External Affairs Minister last night after yesterday's signing of a Bilateral Security Agreement between the United States and Pakistan.

Pakistan Denies Having U.S. Arms

Pakistan denied that she was using American Arms in border disputes.

A Foreign Ministry spokesman was commenting on a statement by Mr. Nehru, earlier in New Delhi that Pakistan forces were using such arms.

The spokesman described the statement as absolutely wrong.

A Foreign Ministry spokesman said today Pakistan would invade its new Defence Agreement with the United States "in the event of any aggression from any quarter, including India or Kashmir."

The agreement signed in Ankara last Thursday was designed to protect Pakistan from Communist aggression.

Library For Fordsburg

The Transvaal Indian Youth Congress has written a letter to the Johannesburg City Council expressing thanks for acceding to its request that a library be established in Fordsburg to cater for the needs of the non-European residents in the Fordsburg and Vrededorp area of Johannesburg.

This long wanted need is proving most successful and hundreds of young people avail themselves of the facilities provided.

Latest Gramophone Records Arrived

Mother India	5 Records	43/6
Pyam	5 "	41/3
Dekh Kabira Roya	4 "	33/-
Abhimani	3 "	24/9
Janam Janam Ki Fero	5 "	41/-
Johnny Walker	8 "	24/9
Ayodhya	5 "	41/3

INDIA PRESS RECORDS

Talalids	5 Records	50/-
Pabli Jhalak	6 "	60/-
Halka	4 "	40/-
Bihar	3 "	20/-
Grewan Kama (Drama)	2 "	20/-
Loon Number Babul Baral and Bidol	1	20/-

Packing, Postage
C.O.D. charges 7/6
Extra.

Obtainable at Our
Only Address:

**BHARAT MUSIC
SALOON AND
BOOKSELLERS,
286 Grey Street,
DURBAN.**

Non-Violence A Potent Weapon Against Racism

—LUTHER KING

THE Rev. Dr. Martin Luther King, American Negro leader, said in New Delhi recently that the struggle of oppressed people the world over against racial injustice should take the form of non-violent resistance.

"I believe firmly that the method of non-violent resistance is the most potent weapon available to an oppressed people in their fight for justice and equality whether in Africa or India," he said.

Dr. King, who was addressing a public meeting under the auspices of the Indian Council of World Affairs, spoke of the constructive and creative philosophy of non-violence, which he said he accepted as a way of life.

Dr. King said that there was a struggle both in the national and international spheres for racial justice on the part of people who had been exploited, dominated and humiliated for centuries. Racial injustice took the form of segregation on the national plane and of colonialism and imperialism on the international plane.

The real question now was how was the struggle for justice, freedom and human dignity to be waged. Some felt that the best way to meet the problem was somehow to adjust themselves to the conditions and live above it.

Non-co-operation with evil is as much a moral obligation as co-operation with good. To accept the system of segregation and discrimination, colonialism or injustice in any form is to co-operate with that system. If anyone co-operated with that he was as much a party to its perpetration as the perpetrator himself.

The second method was violence. But violence, he believed, would bring about only temporary victory and not ultimate peace. It would also create more problems than it solved and one has to spend another century or so to wipe this out. There was a third method, which oppressed people could use in their fight for racial justice. "It is a way of non-violent resistance with which the people of India were familiar."

Speaking of the various aspects of non-violent resistance, Dr. King said it was not a method of cowardice. The non-violent resister was as much opposed to evil as the violent resister but he used a higher method, a higher approach to the problem.

The aim of the non-violent fighter was not to defeat and humiliate his opponent but to win his friendship and understanding. He sought to defeat the evil system rather than the individual caught up in the system.

The conflict the world over was not between white and Negro or coloured people. The struggle today was between justice and injustice, between the forces of light and the forces of darkness.

NAT Professor Wants Equality In Education

PROFESSOR J. C. COETZEE, Rector of the University of Potchefstroom for Higher Christian Education, said in Stellenbosch that in advocating equal rights, prospects and power in academic education for non-Europeans in higher education, he was speaking in the interest of academic training, the country and peace.

He was giving the first of the 1959 series of public lectures of the University of Stellenbosch, and a capacity audience received this statement with acclamation.

He spoke from the point of view of somebody supporting apartheid and who was a "roper conf. Nationalist" who supported authority in every way, but retained the right to put his own point of view, knowing that authority would respect it.

Members of the senate of the non-European universities should sit equally with the Europeans on the senate. "Those who do the teaching must have the control of the teaching"—Sapa-Reuter.

Keep the *Logos* of more p.m. of a top business executive: Start your own study in Accounting, Costing, Salesmanship, Building Societies, Municipal Service, Banking, as well as other high ranking positions, with The School of Accountancy, backed up by years successful educational service. Write today for the free book "The Direct Way to Success", Accountancy House, 134, Fawcett Street, P.O. Box 4592, Johannesburg, or at 1st Floor, Menlo Park, 12, Field Street, F.O. Box 1843, Durban, Phone 24042.

Treason Suspects Write To West Indian Cricketers

THE visit of Frank Worrell's cricket team to South Africa continues to be a subject of controversy. The Congress have joined in the protests against the W Indian team. So also those on trial on allegations of treason. In a letter to Mr. Frank Worrell they say:

"We the undersigned accused persons in the Treason Trial now in progress in South Africa, coming from various parts of the country and from different walks of life, wholeheartedly associate ourselves with the South African Sports Association in appealing to you to meet the proposed cricket tour of South Africa. We take this step after careful consideration. Together with the overwhelming majority of our countrymen we have nothing but great admiration for you and your team. We assure you that we are as anxious as the most enthusiastic cricketers to be able to welcome you to our country. But we feel that the time is not opportune, and it will definitely not be in the interest of our people nor of the

people of the West Indies if this tour should come about.

A. M. Kathrada, S. B. Leela, Helen Joseph, Louis Levy, L. Maseko, N. B. Mandela, P. Mathole, P. Mole, J. Mofe, W. M. Msimu, Gert Sibande, Enosh Tshunungwa, W. Z. Conco, W. Z. Wkwyal, Simon Tyikl, J. Nkomo, O. Mayekiso, F. Ntsengiso, T. Tshame, P. Salope, P. Adams, R. M. Rasha, M. Moolah, B. Ndimo, Duma Nokwe, E. P. Moretsele, J. Nkomo, L. Ngweni, P. Nene, S. P. Mkhale.

Terrorist Leader's End In Malaya

British troops have killed Su Mah, leader of Malaya's dwindling band of communist terrorists and head of the group which in 1951 ambushed and murdered the then British High Commissioner in Malaya, Sir Henry Gurney. It was announced in Kuala Lumpur on Monday.

The Cameron Highlands, Malaya's most popular hill resort, was on Sunday declared "white" or free of communist terrorists for the first time in almost eleven years.—Sapa-Reuter.

DRY RED CHILLIES

Try Our Special "Mixgrada" No. 1 Dry Red Chillies at 49/6 per bag of 33 lbs Gross Weight F.O.B. Briss.

CASH WITH ORDER
(For samples, postage and packing 1/-)

MAARMANS (Pty) Ltd.
Box 26, Phone 128,
BRITS, Transvaal.

Gramophone Records MADE IN INDIA — AT HALF PRICE

4/6 EACH OR TWO FOR 8/3

Selected single numbers available from latest films.

Alm Urdu Quawals; Hindi: Religious, Ramayan, Arthi, Bhajan and Drama Sets.

Latest Gujarati Records: Only at 3/- each or two for 5/-

Available in Bhajan, Arthi, Garba and Comic Numbers

MAIL ORDERS ACCEPTED — FREE PACKING

SELLING FAST

Write for detail specification, gladly supplied on application.

NATIONAL RECORDS

18 Ajmeri Arcade, off Grey Street,
DURBAN. — Phone: 25428.

Newly Arrived 'Jaico' Books

Panch Tantra	6 0
He Who Rides A Tiger	4 0
The Vision Of India	4 0
Droll Stories	4 0
Among The Great	4 0
Light Of Asia	4 0
The National Culture Of India	4 0
Illustrated Technical Dictionary	7 6
The Wisdom Of India	7 6
The Wisdom Of China	7 6
Godan	6 0
Jataka Tales	6 0
Prophets And Saints	5 0
Make The Most Of Yourself	5 0
A Digit of Moon and The Draught of the Blue	2 6
The Substance Of A Dream	2 6
The Art Of Living	2 6
Tears And Laughter	2 6
Creatures Of Destiny	2 6
Rubaiyat Of Omar Khayyam	2 6
The Song Celestial	2 6

(Postage 6d. Extra)

Obtainable from:

'Indian Opinion' P. Bag.,
Durban, Natal.

Books For Sale

Sixty Years After (Nateban)	1 0
Selected Letters of Gandhiji	1 8
Public Finance	2 0
Eminent Americans	7 8
Bapu's Letters To Ashram Sisters —By Kaka Kalelkar	2 5
Gandhi Techniques in the Modern World —By Pyarelal	1 6
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2 6
Why Prohibition—J. C. Kumarappa	1 0
My Dear Child—Gandhiji	3 0
My Religion—Gandhiji	5 0
Story Of The Bible—S. K. George	8 6
Hindu Dharma	10 8
Key to Health—Gandhi	1 8
At the Feet of Bapu—Chandwala	8 5
A Preparation For Science—R. B. Gregg	2 6
Bapu My Mother—Masabehn	1 6
Nature Cure	2 0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5 0
Gleanings—Mira	1 6
Selections from Gandhiji—N. Bose	10 0
Bhoodan Yojna	2 0

Obtainable From:

'Indian Opinion'
P. Bag, Durban, Natal.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as

Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)

ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

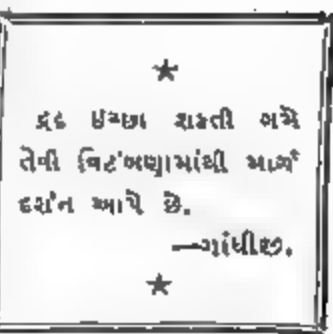
106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

નહેરુ શાંતિ પરિષદ બોલવવા માટે યોગ્ય છે

કેનેડાના માલ પરદેશ પ્રધાન મી. લેક્સ્ટર ખીયરસન જેઓ હાલમાં વિદેશ પ્રસારના ધારાસભાના સભ્ય છે તેઓએ જણાવ્યું કે; પંડીત નહેરુને હુનીયાના સવાહોની સચાઈ કરવા એક પરીષદ બોલાવવાનું આમંત્રણ અપાવતું બેઠકે.

તેઓ કેનેડીયન ધારાસભામાં પરદેશના સલાહકાર પર બોલતા હતાં. વધુમાં તેઓએ કહ્યું કે; "મેં ઉચ્ચ કે.ટી.ની પરીષદ ભરતી જ કોય અને જે ભરવાની આજ ના સમયમાં જરૂર છે જ અને તે એવા કોઈ કે ભરવાની જરૂર છે કે જે એમાંથી એક પણ માણુના શાંતિપરણને બચાડે નહીં. મને એક જ દેશ અને એક જ આપણ જણાય છે કે જે આજના સમય માં આ કાર્ય કરી શકે. અને તે દેશ હીંદ અને તે માનવી નહેરુ છે કે જેને આપણે આ કહના કરી શકીએ."

વધુમાં ખીયરસને કહ્યું; "મેં હીંદના વડા પ્રધાનને કે જેનું ક્ષેત્ર આ હીંદમાં છે તેમને સુચના કરતું તે વિદેશ નહીં ઉઠાવાય કારણ તેઓ બન્ને વર્ગ ને, વિદેશ કરતા કોય છે અને તેથી જ તેઓ ઉચ્ચ કે.ટી.ની પરિષદ ભરી શકવા શકતી યાળી બનશે. આવી પરિષદ એમાં ને, એક વર્ગ જારણે તેના કરતા આ પરીષદ વધુ સફળ એમ કું માતું છું"

ખી. ખીયરસન યુનાઈટેડ નેશન્સની જનરલ એસેમ્બલીના માલ પ્રમુખ છે અને શાંતિ પ્રચાર માટેના નોબલ પ્રાઇઝન વિજેતા છે. તેઓએ વધુમાં કહ્યું કે; "આપણે જેને આપું કાર્ય સોંપીએ એક ધણી મોટી કસોટી અને મોટું માન છે કે જે બચતું વાદળ આપણા બધા ઉપર છવાતું છે તેને વીગેરવા આવી પરિષદ શકતી યાળી બનશે એમ કું માતું છું"

કેનીયા ગોરૂ પ્રભુત્વ ટકાવવા કાફા મારે છે

જે રોબીના ગોરાબોએ "કેનીયા યુરોપીયન કોંગ્રેસ" નામની નવી સંસ્થા કાલમાં સ્થાપી છે. આ સંસ્થા સોલ્સબરીમાં સ્થપાયેલી કોંગ્રેસ ના પાયા પરજ સ્થપાઈ છે કે જે યુરોપીયનોનું દિલ જાળવવા પ્રયત્ન કરશે. કારણ નેરોબીના કેટલાક યુરોપીયનોએ સોલ્સબરી ના કેંગ્રેસી નેતાઓ સાથે વાટા ઘાટો કરી આ સંસ્થા ઉભી કરી છે. નેરોબીના માલ પ્રેમદે જે. પ્રભુત્વ ટકાવી રાખવા માટે ઉશ્કારે છે. તેને તેને પરિણામે આ સંસ્થા અસ્તિત્વમાં આવી છે. આ સભામાં એમ પણ કહેવામાં આવ્યું હતું કે આફ્રિકા કેન્ટ્રલને જવાબ આપવા આફ્રિકામાં યુરોપીયન કેન્ટ્રલ સભાની બેઠક.

આ બાબતના માટે દોમ રજોવા એ એક નીચેન બહાર પાડી જણાવ્યું છે કે; કેનીયા સરકાર માં આફ્રિકા ને આવાજ વધુ પ્રમાણમાં હોવો જોઈએ એવી અફ્રિકાનોની આગવીને બ્રીટીશ સંસ્થાન મંત્રી જે માનવ રાજે તે તેને સામનો કરવા કેનીયા ના કેટલાક યુરોપીયનો અધ્ય આફ્રિકા કેન્ટ્રલના વડા પ્રધાન સર રાય વેલેન્સી સાથે મોટો કરવાની ખાનગી શુક્રતેગો કરી રહ્યાના બખરો મળતા રહે છે.

આ અબરો જ વત્તાવે છે કે યુરોપીયન જુમના એક એવડી ગ્રુપ કેન્ટ્રલ બ્રીગ્સ જે લાન્ડેસ માં અધ્ય આફ્રિકાની સુલાકાને ગવા હતા તે આ માટેજ વધા હશે.

માનવ સંસ્કૃતિનો વિકાસ ગાંધીજીને માર્ગેજ થઈ શકશે

ગાંધી નિવૃત્તિનિ નિમિત્તે યુનિયન સુદરા માઈ કોયમાં મળેલી જહેર સભામાં પ્રવચન કરતાં પદવિશુવક થી મનવિદારી મહેતાએ જણાવ્યું હતું કે ભારે હિંદુસ્તિમાં પર અણુભોજ્ય ફેંકાયો ત્યારે યુ. ગાંધીજીએ અવિખ આપ્યું હતું કે હુનિયા પાસે આને ને જ માર્ગ છે: કાં તો અદિશા અને કાં તો સર્વનાશ. આ અવિખવણી આને સાચી પડતી જણાય છે. એમાં તણુચાર વર્ષમાં અતિરહ, પૂર્વ પરિરિપતિ એવી બનતી આવી છે કે અણુસોએ એક ભયંકર ભય હશે. કયો છે." થી મહેતાએ વધુમાં જણાવ્યું હતું કે, "આપણા જ દેશના એક માનવીના કાયે ગાંધીજી જેવા મહાન પ્રાપ્તો જાત આપે એ આપણા માટે યરમની વાત છે. અને રીકામાં ગાંધીજી વિષે ખૂબ માન ને આદર બેવામાં આવે છે."

આ સભા સુદાન સેના કાપોલવના ઉપરને યુ. મી કેલરનાથજીના પ્રમુખપદે ચોખવામાં આવી હતી. સભામાં સર્વોચ પાતના આદોહનતું ઉદ્ઘાટન પણ કરવામાં આવ્યું હતું અને સર્વોચ પાતો વહેવામાં આવ્યાં હતાં. પ્રમુખપદાનેથી થી ઉદ્ઘાટનાયજીએ જણાવ્યું કે, માનવ સંસ્કૃતિ વિકાસવા કોય તો, અને આપણે માનવ જનુ કોય તો આપણે ગાંધીજીને અધિકા માર્ગે જવું જોઈએ

ધાનાની આઝાદીની ઉજવણી

ધાનાની બીજા આઝાદ દીનની ઉજવણી વધુ રીવસ સુધી કરવામાં આવી હતી. પ્રાઈનાઓ, સોજન સમારકો અને સંચેલનો તથા સરપસો ધવા હતાં. વડા પ્રધાને દેડીયો સાથેમાં ગાંધીજી જનતાને આપ તો જણાવ્યું હતું કે; "આફ્રિકા કાંતીને માર્ગે ક્રમ પર છે, અને મરે જ આઝાદીની કાંતીનું ઉત્થાન થયું છે અને બધાં સુધી અમરત આફ્રિકા બદ આઝાદ નહીં થાય ત્યાં સુધી આપણે શાંત નહીં શકી શકીએ."

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૩ માર્ચ, ૧૯૫૯.

સામ્રાજી કસોટી

આ મહીનાની આખરીમાં ડરબનમાં, સામ્રાજી કૅનફરન્સ ભરાયવાની છે. ખતવાએન છે કે, કાળા યોરના પ્રમુખ મા સવાલો પર આ કૅનફરન્સ અમલખનો સાથ ભજવે.

આ કૅનફરન્સ એવા વાતાવરણમાં બરજામાં આવી રહી છે કે જ્યારે હાલમાંપણા સાથે ઘણા વિરોધ ભગી રહ્યો છે, અને એની નીતીની મંજૂરીએ થઈ રહી છે કે જન્મે રંગના લોકો માટે સમાન હકો અને સમાન લખન હોય. આમ છતાં ડૉ. ફ્રેન્કલેન્ડે તો એવું જણાવી દીધું છે કે આવી નીતીનો તેઓ કોઈ દીવસ સ્વિકાર નહીં જ કરે અને સાથે સાથે એમ પણ એમને સ્પષ્ટ જણાવી દીધું છે કે તેઓ એ કાંઈ કરે છે તે પોતાના જ લોકો અને સાથીઓના હિત માટે કરે છે.

આવી નીતી નેતીક અણુય કે નહીં એનો તેઓ વિચાર કરવા હિંમતવા જ નથી, એમ સ્પષ્ટ જણાય છે.

બીજા બાણુ સામ્રાજીએ હાલે કરે છે કે તેઓ રંગના સવાલનો ઉકેલ અભ્યાસ કરી રહ્યા છે. પણ સામ્રાજીના હરકાળ વીન-જોરાઓ માટે બંધ હોવાને લીધે, આપણે આ હાલો બહુ મહાવનો મજા મળી શકીએ. અને તેથી એમ સમજાવું એવું નજર મળાય કે સામ્રાજી એ પણ નેશનાલીસ્ટ પાર્ટીનો એક પણ છે. આ હાલતમાં એ અંબીત છે કે તેઓ, નેશનાલીસ્ટ પાર્ટીની જેમજ રંગભેદના સમાલનો ઉકેલ સોધવામાં યશસ્વી ન નીવડે.

તેમ છતાં એક વસ્તુ બનવા જોય છે કારણ કે સામ્રાજી અંદર જોવી અમકતીએ છે કે, જેઓ એ વસ્તુ સમજવા હાલ્યા છે કે, નેશનાલીસ્ટ પાર્ટીની નીતી આપણા બધા ને માટે વિનાશ નોતરનારી નીવડશે. આ રીતે જો સામ્રાજી અંદર જો વિચારણેથી ધરાવનારા સભ્યો અસ્તીત્વમાં હોય તો એ આશ્ચર્યજનક ગણાય. આ કારણ ડરબનમાં ભરાનારી કૅનફરન્સ વખતે આ બે વિચારો બહાર ચડે અને એક બીજા સાથે અથડાયે, અને તેથી પછી સામ્રાજી નેશનાલીસ્ટ પાર્ટીના એક સામુદાય પ્રતિનિધીત્વ ન ધરાવતા વધુ મહત્વના સ્થાનમાં આવશે, કહાય આ રીતે રંગના સવાલના ઉકેલમાં તે નવો માર્ગ સોધવામાં યશસ્વી બનશે કે ને નીતીથી બધા રંગના લોકોને સંતોષ થાય.

છતાં આપણે અતિ આશાવાદી બનવું યોગ્ય નથી. અભ્યાસ સુધી તો, સામ્રાજી સરચોએ સત્ય અને અન્ય કરતાં, પોતાના રંગ અને કૅમરને વફાદાર રહેવું વધારે પસંદ કર્યું છે. જો ડરબનની કૅનફરન્સમાં એમની આ વિચારણેથી કંઈક નહીં પડે, તો એમાં એમનો જ નાશ થવું પાસે તેઓ નોતરશે.

હોંકું આકર્ષણ

આ ને દક્ષિણ આફ્રિકાના હોંકું એક ને એમની પાસે વરેલો બનાવો પેસાં છે, તેવા યોગ્યતાથી પણ સોંપા આપણી માનુષ્યોના પ્રવાસે અડ રહ્યો છે. બ્યારથી હોંકું રવતંગ થયું છે ત્યારથી, આપણામાંથી વધુ હોંકું પોતાના આપણના દેશને એવાની જગ્યા પિંક કરે છે.

૧૦ વરસ પહેલાં, દક્ષિણ આફ્રિકા થી હોંકું બનાવો હોંકું એક યુગ્મ રાત્રી તથા ધુસીમ વર્ષના યોગ્ય કરતાં, પણ આ યોગ્ય, અહીં પ્રખ્યાત સ્ટેશન સુધે ન કરતાં આભાં, તેથી માનુષ્યો સહે એમનો અબંધ વધુ મહેલ હતો. પણ ૧૯૪૭થી સમયમ ૧૦૦ની ઉપર પ્રખ્યાત હોંકું

હોંકું હરી આભા છે, આના કારણે મળ્યા છે. એક એ કે તેમના પૂર્વ-એનો દેશ આને રવતંગ છે, અને તેથી તેમને એનો અર્થ છે. રામ-કૃષ્ણ સેન્ટર અને દીવાનન બાઈર સોસાયટીને લીધે આપણા મોઝામાં હોંકું મર્મ વિશે વધુ જાણના ભજવાને લીધે પણ સોંપા માર્ગો દરમિયાં હોંકું બનાવ્યો છે. અને મીચુ કારણ એ કે, દક્ષિણ આફ્રિકાના ઇન્ડિયન હોંકું એની આર્થિક સ્થિતિ આને સુધરી ગઈ છે.

એક રંગની એમો હાલજ હોંકું પ્રવાસેથી પાછા ફર્યા છે, તેમજ હોંકું

એ કે પહેલામાં વહેલી તો તેઓ, રહી હોંકું બનાવ્યો છે, મી. ડી. કે. નાઇકું હોંકું એ કે, હજી હોંકું મળ્યા સુધારાને સમાન હોવા કરતાં આપણાં હસ વરજની અંદર, અરકાર પુરતી નિશાચો, અને ધરોની સમજા કરી શકે. મીચીસ નાઇકું હોંકું એ કે હોંકું વહેલી તો મળી છે, પણ આપણે હોંકું જમતી હાલે નબળ નાખીએ તો, આપણે એક કમીસ કે અટલા 'કુ'ના સમયમાં આટલું પિંક કરવું સહેલું નથી. મંદોરમાં મળી જ રવજતાં હોંકું છે.

શતાબ્દીની ઉજવણી માટે એક નવી સુચના

ડરબનમાં થમા આવાદીમાં શતાબ્દીની ઉજવણીની પરીવર્તમાં આવણ કરતાં ડરબનમાં એક ભણીતા વેપારી, મી. એ. આર. નાઇકું હોંકું કર્યા છે, "કાલ હોંકું માટે ચોખ્ખા એ વાનાના વિચાર સુધી, આપણે આફ્રિકનો માટે એક ચોટી કેસેલ નાધવાની ચોખ્ખા મારી જોઈએ. આપણે હોંકું, સમયમ ૧૦૦ વરસ થી નાટલમાં વરસા છાંય અને તે કરખીવાન, આપણે મળી ધુસીપોતોના સામનો કરીને પણ ચોખ્ખાનો મારીને ઉજતી કરી છે. આપણે આપણા બાળકો માટે મળી મુલો અને કાપ મુલો વાંધી છે, પણ આપણે આફ્રિકનો માટે એવું કાંઈ કર્યું નથી. બ્યારે અંગ્રેજ મીસનરીઓ, એ તેમને માટે મુલો વાંધી છે.

કું એમ નથી કહેતો કે, આપણે

આફ્રિકનો માટે કાંઈ જ નથી કર્યું. આપણે મોઝાંક હોંકું પોતેને મોઝા હોંકું આપ્યો છે, તેમજ આફ્રિકન વિચારોએ માટે વરસની પછી સમજા કરી છે. તેમ છતાં આ પછે મોટા પાયા ઉપર કાંઈ જ નથી કર્યું. હોંકું મોઝામાં હજી મળ્યા સુધારા એની અંદર છે, તેમ છતાં મારે માનવું છે કે, આફ્રિકનો માટે સિલકની સમજા મળી જ અંદર છે. એટલા માટે એ ચાર જુદી નાની નાની સેવાઓ બનાવે નહો, એ આપણી સમજા હોંકું મોઝા, આફ્રિકનોની એક ચોટી કેસેલ નાધવા માટે હોંકું આપે તો, શતાબ્દીની ઉજવણી નિમિત્તે તેઓને આ એક ભેટ આપી શકીશું. અને તેઓને આપણે સિલક કરી જતાથી કે, હોંકું તેઓ હોંકું રકત/વનજ નથી મેળવી શકતા.

આફ્રિકનો બહે કેટોમેનરમાં જ રહ્યા

નિ હાલ ઇન્ડિયન કેમેસે એક નીવેલન બહાર પાડી જણાવ્યું છે કે, સત્તાધીઓ આફ્રિકનોને કેટોમેનરમાંથી દુર કરવા હિંમત છે તે સામે અને હોંકું બ્યારે સખત વિરોધ નોંધાવીએ છીએ. અને પ્રમુખીએ છીએ કે તેઓ બહે લાંજ રહેતાં ડરબન સીટી કાઉન્સિલ આફ્રિકનોના હુપકાઓ તોડી રહી છે તે સામે આ વિરોધ નોંધાયો છે કેમેસે વધુમાં હોંકું કેમવતી કેસિલને બાંધેપરી આપતાં જણાવ્યું છે કે; આફ્રિકનો માટે કાઉન્સિલ બાંધે બાંધે તો હોંકું એ પોતાની જમીન આપશે આ મંજૂરીના જવાબમાં કાઉન્સિલે કેટોમેનરમાંથી હોંકું

અને આફ્રિકન બંનેને કાઢી તે જગ્યા સુરોપીયનો માટે જૂથ એરીયાલ એકલ સુખળ પસંદ કરી હતી. આથી ઇન્ડિયનોને પોતાની જમીન અસ્તામાં કાઢવી પડશે.

આ હુલ સામે હોંકું પોતા નો સખત વિરોધ કરે છે.

આફ્રિકન અને ઇન્ડિયન કેમેસે બંને અસ્થાઓ આ નિજાંયનો સખત વિરોધ કરે છે અને કેમેસે ને પણ તેમનાં ધરમાંથી કોંઈક તેઓ ઇચ્છતાં નથી.

અથી આફ્રિકન અને ઇન્ડિયનો સમીત થઈ આ જમીન ના અલીકી કંઈક સામે બંધ થઈ છે અને કેપના પણ મરો ની હુલ તે બંધાવી નહીં છે એમ અંત કેમેસે જણાવે છે.

ગાંધીને માર્ગે નકુમારને ધાનને સ્વતંત્ર કંચુ

આ દિશામાં 'જોડા ટ્રસ્ટ' નામે જોડાખાતે પ્રદેશ ૨૦૦ વર્ષથી ચિત્તનની તાલેદારી નીચે હતો. ૧૯૪૭ ચોરસ માઇલનો આ પ્રદેશ છે. ટાઇને ૧૯૫૧ના ન હતી કે આ પરાધીન પ્રદેશ ૧-૦-૫૭ ને દિવસે સ્વતંત્રતા મેળવી શેષ, સ્વતંત્ર થયા પછી આ પ્રદેશ સ્વતંત્ર થાના કામ્ય તરીકે જોડાખાતે છે. નકુમાર સ્વતંત્ર થાના પ્રદેશના મુખ્ય અધ્યક્ષ છે. કારણ કે એમણે જ નાંધીજી ના માર્ગે જે પ્રદેશની સ્વતંત્રતાની કામ્ય શરૂ કરેલી અને છેવટે એમાં વિજય મેળવેલો. એમની ઉંમર ૫૦ વર્ષની છે. તેની કુટુંબમાં એમનો જન્મ થયો. પ્રાથમિક શાળાથી પોતાના દેશમાં મેળવી અમેરિકા જઈ એમણે ઉચ્ચ શિક્ષણ મેળવ્યું. એમના અમેરિકાના નિવાસનાં ૧૪ વર્ષ દરમિયાન એમણે નિમ્ન કરી લીધે કે મારા પ્રદેશને મારે સ્વતંત્ર કરવો. આની શ્રેયજી એમને અમેરિકા માથી જ મળે.

શોમાં મળે એમના કામ્યમાં રહ્યા. ત્યાં રહી એમણે આફ્રિકાની રાજધાની ચાલવળમાં પ્રથમ રસ લેવા માંડ્યો. એમના સાથીએમાં જે પ્રથમ મળે પડ્યા. પોતાના પ્રદેશમાં પદોમાં એટલે થોડા જ વખતમાં ત્યાંના મુખ્ય રાજધાની પક્ષના એક મુખ્ય કાર્યકર્તા થઈ ગયા. એમની પ્રતિભા અને એમની યક્તિ એક વે વખતના એક નેતાએ જણાવ્યું છે, "આપણા દેશને સ્વતંત્ર કરવાની પ્રતિજ્ઞા પાલન કરવા માં બધા જ નેતાઓ નિમ્નજી જઈ શોપણ નકુમાર કરી નિમ્નજી નથી જવા ના."

આ આગાધી કામ્ય પરી. રાજધાની પક્ષના એ કાર્યકર્તા હતા. તેની પ્રતિ એમાં જનતાને સંપર્ક બદ્ધ નહોતો હોતો. હોતોના થવાને નિમ્નજી થયેલા નકુમારે એ પક્ષ છોડી દીધો. અને શોડપક્ષની રમવાના કરી આ પક્ષના નેતા તરીકે જેમણે સીધી કામ્યની પ્રતિષ્ઠા શોધી. માધીજી અને અવાકરસાની અસર દેશ એ આવેલા એટલે સીધી કામ્યમાં નકુમારે જોડાખાતે માર્ગ રીડાળો ૧૯૫૦માં એમણે સીધી કામ્ય શરૂ કરી. તે વખતે તે વખતના સરકારના મંત્રીએ કહ્યું કરેલો કે

સીધી કામ્ય નિમ્નજી જઈ. કહીકત એવી કામ્યી બની. કામ્યને પરિણામે ૩ વર્ષની નેચ નકુમારે મળી. બીજા સાથીએ પણ સળિયા પાછળ મોકલાયા. ૧૯૫૧માં ત્યાં મુદ્દાઓ સમજ આવી પડેલો. નકુમારે એમાં રહી મુદ્દાઓમાં અંકલો. એમના શોડપક્ષને અસાધારણ વિજય મળ્યો. ૩૫માંથી ૩૫ જગ્યા એમના પક્ષે કાળે કરી. નકુમારે ૨૩૨૨માંથી ૨૨૭૦ મત મળ્યા.

મળેરે નકુમારે નેતા તરીકે રવી કામ્યો. થોડા જ વખતમાં એમને વડા પ્રધાનને હોલો આપેલો.

નકુમારે સંપૂર્ણ સ્વતંત્રતાની કામ્ય હવે શોડપક્ષી દેશ માણ રાખી. પ્રથમ એમની સાથે હતી કામ્યે આખરે ૧૯૫૭ના માર્ચમાં અંગ્રેજ સરકારે 'જોડા ટ્રસ્ટ' પ્રદેશને સ્વતંત્ર અંગ્રેજ કર્યો.

નકુમારે સ્વતંત્ર થાના પ્રદેશ ના વડા પ્રધાન છે. હવે જે આફ્રિકા ને સ્વતંત્ર કરવા મટે મળી રહ્યા છે. દેશમાં જ નકુમારે ભારતની મુલાકાતે આવી ગયા.

સંપા વિભાગના જ. શીવાનજી —'શોડપક્ષ'માંથી.

સંતોષ થાનવે. પડો. અને સુતાધીજી ની મુખ્ય અધ્યક્ષ અવાકરસા ૩૫૨ થયું પડો. અને એ તમે આ દેશના નાગરીક છે. એમ માનતા હોય તો તમારા દેશની આગાધી મટે પ્રથમ થવા અને કુરબાની આપવા તમારે થવું જોઈશે.

તમારે તમને આફ્રિકન કહેવાયવા જોઈશે. અને બધા સાથે સંમતિત થઈ તમારા આગળ કાર્ય—આ દેશના વિધાન સભેનું—કરવું જોઈશે. નહીં તો તમે નાસાવક નાગરીક થઈશો.

પંડીત જમાદરલાલજીએ કુંડ મુદત પર લોકસભામાં જણાવ્યું હતું કે :

"હિંદના જે વતનીઓ પેદી-દર પેદીથી બીજા દેશોમાં જઈને વસેલા હોય તેમણે એક વાત નહીં કરી લેવી જોઈએ કે, તે ભારતના નાગરીક રહેવા માગે છે કે, એ બીજા દેશના નાગરીક બનવા માગે છે. બે વાતના લાભાલાભ તેમણે વિચારી લેવા જોઈએ. જે દેશમાં હિંદીઓ વસવાડ કરવા ગયા હોય તેના નાગરીક તરીકેના લાભ તેમને ન મળતા હોય તો તેમણે જે દેશનું નાગરીકપદ મેળવી લેવું જોઈએ, કારણ કે જે જુમીમાં

તેઓ વસતા હોય ત્યાં પરદેશી તરીકે. પહેલાં 'મરતાં' એ દેશના નાગરીક તરીકે રહેવામાં જ તેમને લાભ થશે. પણ જો પારકા મુલકમાં તેઓ હિંદીઓ તરીકે રહેવા માગતા હશે, તો ત્યાંની સરકાર તેમને ભારત પાછા મળે આહલી વાક્યો. મુલકોમાં ભારત

પરમા કેમ બનવી. દેશના લાભ સુકાવ. 'મનને જોય' સ્વ. કીશોર-લાલ મહાપાત્રા કૃત. મુંબઈ. જાડા કામળ પર બે રંગમાં બપાવું છે. બાવ ફોટ ધી. ૧-૦ ચોરસ. ૩ પેની.

આ ભારીસેવી મળશે. 'Indian Opinion', P. Bag, Durban.

માં મુદ્દા વિદેશીઓ આપીને ચોરી સંખ્યામાં અડો જમાવે તે કોઈને ગમતું નથી, પરદેશમાં વસતા હિંદીઓ ભારતનું નાગરીક પદ પણ જાળવી રાખે અને એક બીજા દેશનું નાગરીકપદ પણ મેળવે—એ બે વાત અને નહિ."

અવાકરસાજીની આ વાત પર આ-પણે નિવાવું થર છે.

બીન-ગેરાઓમાં એકતા :—લુહલી

જો કાનિસમમાં ભારામલી દાંસવાક હોતો કોમિસની જુપ ભરીયાજ પરીપદમાં મીઠી કુકી છે એમના આ-ફ્રિકન કોમિસના પ્રમુખ છે તેઓએ જણાવ્યું હતું કે, "અમે આફ્રિકનો તમારી સાથે સમાન કુઝના ભાગી છીએ. કું હિંદુ હું કે તે આપણને ખરા સાથીદારો બનાવવામાં ભાગ ભજવશે. ઉધરની કૃપા છે કે આપણે આપણા જુદામિતને તીરકારતા નથી. જો કે આપણું વળણ તે તરફનું છે. હતાં અને આનંદ થાય છે કે કોમિસના નેતાઓ હજી પણ એમજ રહે છે કે તીરકારો નથી.

આપણાથી બધું બનતું કરી સમ-ભાવનાનો પ્રધાન કરો. પણ અપરે સમુદાયે પ્રથમ ઉભો થાય છે ત્યારે સમજાવી નથી શકાતું, જેમ કે આજે સરકારને, પણ ત્યારે પણ મારાસમાનાં વધારે અન્યાયી કુરબાની આપણે શકતાની જરૂર નથી.

અપરે મીઠી આફ્રિકનો મારે જે નવા કામમાંથી થવા છે તે વિશે સમજાવતાં હતાં ત્યારે વચ્ચે એક પ્રશ્ન ઊભા થાય મંડા કાઢ. મિઠે કહ્યું. "કું

સારો આનારો નથી પણ મારે, એનાં અર્થને તમને કહેવો છે.

"આપણે આફ્રિકનો કામ કર્યું. આપણે બહી તરી રોકાઈએ છીએ, આપણને કમવ થાસ લેવાને આસરો નથી.

પરજ આપણે મુશ્કેલીમાં છીએ. તમે બાનો અર્થ સમજાવે અને આફ્રિકનોની રથીતી પણ સમજાવે.

એલન પેટન

મી. પેટને કહ્યું "કું બાલુ હું, કે બધાનેજ પોતાની છાંદા મુજબ રહેવું અને મને પણ તેમજ અને. અને તેથી આપણે આ કામમાં નથી હાંખતાં. જે કામવાર કરવામાં જણાવ્યું હતું કે, ૩૫ મિલીયન એક્ટ "એલેક મીબા" કાળા નામ એમો છે. વાતો તમે એનાથી કર રહેો જા એને મારી નાખો પણ ઉધરને ખાતર એની સાથે રમત ન રમો. મેં અપરે એમ જણાવ્યું ત્યારે એક હોતો લેખક, વિરોધ કર્યો હતો અને જખું હતું કે તમે કાળા નામને અન્યાય કરો છો. કારણ તે વિરોધી લેખાનો કાવો નથી કરવો."

આપણે ક્યાંના નાગરીક છીએ ?

આ દેશમાં આપણે ધણા મળેલી વસીલો છીએ. ધણા એવા છે કે જેઓને દોઢ કામ્યને સંજ્ઞા સાવ વુદી ગયે છે, પણ બીજા કેટલાક એવા છે કે જેઓએ કોઈ કામ્યને સંજ્ઞા જાળવી રાખે છે.

આજે પ્રથમ એ ઉભો થાય છે કે, આપણને આ દેશમાં ન્યાય નથી મળતો અને નથી આપણને પાપના નાગરીક હોવા પણ મળતાં. આ મેળવવા માટે આપણે કાંઈક કરવું જોઈએ એમ પ્રથમ બાન છે. હતાં કોણે કરવું અને કેમ કરવું? જે મારે અધાજ શીપ્પ છીએ. કાંઈક એવી આપણી મનતાં છે કે સારા નેતાને અભાવે આપણે કાંઈક કરી નથી શકતા.

અને તેથી આપણે આપણા વેપારમાં રમ્યા પડ્યા છીએ. અપરે આપણું અન્યાય ઉપર મીધી અસર થશે ત્યારે જોઈએ ત્યાં સુધી કુતરાની જેમ વુડકો નખાય છે પછી બલે અને તેવો તો પણ તે ખામને આપણું વુડકી પદ-પદાવરું અને આ દેશમાં પડ્યા રહીશું

આજે એવો સમય આવ્યો છે કે અપરે આપણે આપણા મન સાથે નકા કરી એક નિર્મોત નિર્મુખ લેવે જોઈએ. તે નિર્મુખ એ કે આપણે ક્યાંના નાગરીક છીએ? એ આપણે દોરના નાગરીક રહેવાનું પક્ષ કરતાં હોઈએ તો આ દેશમાં પરદેશીના હોવા તમને મળશે અને તેનાથી તમારે

સ મા ચા ર સં ગ્ર હ

—રમનના અમ બાનમાં નથી દોડી મેની વસ્તી છે ત્યાં નવા ધરો બાપવા ને ધરવાનગી ન આપાય એમ સીટી ઇન્ડીયને જણાવ્યું છે. નહીં તો ત્યાંની વસ્તી કે જે સુદતમાં મળી જાય જાવો અમ જણાવ્યો હતો.

—રમનના યુનીવર્સિટીના વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા એના પત કંરનારા મેળાવામાં ને ઇલાવવામાં રખાય છે તેને વિશેષ કરવા, અને એસમાં બંને બાપમાં કરવા વિચારવા અને એક વિચારી જામો મેલાની હતી. આમાં કેટલાકોને કહેવું એમ હતું કે જ્યાં બીન-ગોરાઓમાં પશુ ઇલાવવામાં રખાય છે ત્યાં ગોરાઓ રાખે તેને વિશેષ કરવામાં શું અર્થ?

—માર્ચ ૩૨મીના સાબાની પરીષદ રમનમાં ભરવાવાની છે. આ એક ઇતિહાસીક બનાવ છે. આ પરીષદમાં સાબામાં ને બે મળે પડ્યા છે તેમાંથી કયા પક્ષ વડે તે હજારે જે મળે મળવાનું છે. કદાચ વડા પ્રધાન રમનમાંની પશુ કસોટી આ પરીષદ માં થશે.

—એકાનીસમમાંના ફેડેરેશન અને મિડીઓમાં એક દોડીએ માટે બાપમેરી બેલામાં આવશે એમ ટ્રાન્સવાલ પ્રાંતીય સુચ કેમિસ્ટ્રીમાં મળી ના જવાપમાં સીટી કોન્સિડેરેશનમાં છે.

—ને'મનના એક વજીહને મેળા વાગી મરણ નિપજ્યું છે પણ તેની પાછળ ને કુખતા છે તે એ છે કે તેઓ એક ભોપરામાં મરણ પામેલા મળ્યા હતા. એ ભોપરામાં કાઢ મળું હોય ના આખું હોય એમ નથી જણાવ્યું અને નથી એ ભોપરામાં પીરવાલ. છુપી પોલીસ આ ક્રમો દોષવા પ્રુબ થઈ રહી છે.

—એક કાળામાંથી બીજી કાળામાં કામલ થવા કુખતા વિચારીએને બનાવટી સર્જીશીટ કરી આપનાર એક રેગરડી મુળજની છુપી પોલીસે ગીરફ તાર કરી ત્યાર પછી તેમાંજ મુખ્ય મદદ કરતાં એક કાળાના પ્રી-સીપલ યુની-લાક દલપતરૂ જોડીની પશુ મરણ કરવામાં આવી છે.

—દેશ કોલના પ્રુ-કા સર નેમના પર ને'મનમાં એક ચાલી રહ્યો છે તેઓ એ એક નિવેદન બહાર પાડી સાબિત આદિવાસી પરદેશથી આવતા ક્રિસ્ટેરો ને ઇલાવવામાં વિરોધ આતર ન આપવા આરંભ કરી છે. એમાં મોસ સહીએ બધી કોમોની છે.

—રેન્ડેરમાં યુનીવર્સિટીના પ્રિફેસર મી. કોપરડીએ જણાવ્યું હતું કે, બીન-ગોરા અને ગોરા મારે જેનવળી

ના હેતુમાં સમાનતાનું ધોરણ રખાવવું જોઈએ. એવીજ રેશમાં સાંતી અને આનંદ થશે.

—સુરતને બેપેલસના પ્રુનને આરોપ તેના પતી દીનકર બીમભાઈ દેસાઈ પર મુકવામાં આવ્યો હતો. કેસ મળે મળે ચાલે. અંતે તા. ૨૭મીના સુકાદે આપના જાહેરને પ્રુ-કેનાર દેસાઈ છે. દીનકર જેન્સનીપરીમને એન્ડ્રુએડ છે અને જુવાન છે. એ જોતા જાહેર નમ્મ દીવની સખ કરી છે.

—સુરતની કાકાપાર નહેર તે અધુરી હોવાથી વધુ રકમ ખર્ચે પ્રુક કરવાનું સરકારે નક્કી કર્યું છે.

—મજૂરીના આમાં સરકાર તરફથી એક પ્રસૂતીમુક રજાવડને ખર્ચે મળવામાં આવનાર છે.

—નવસારીમાં વિભાગીય દારૂની બંદી મલાઈ મેર કાપે હાથ બનાવવા માટે ફરતમજી ભરડાની મરણ કરવામાં આવી છે. તેઓએ મર નીચે ભોમ્બ બનાવી તેમાં છુપી રીતે આ બંદી રાખી હતી ને ૧૦ કલાકની તપાસ મુક પોલીસને વિભાગોના તારે શોધતા મળી હતી.

—પારડી પાસે રેવેનનું નવુ કારખાનું રચાવવાની વાટાઘાટો ચાલે છે.

—કમી જન-સુધારીના સુતાબલી અર્થવા ૧૯૫૧થી નક્કી કર્યું હતું. દર કાલ આંધ્રી મેલો ભરાય છે અને તેમાં સુતાબલી અર્થવા ૧૯૫૧માં ૪૮૬૦૮ લટ સુતર અર્થવા મળ્યું હતું તે ૧૯૫૮માં ૭૩૨૨૧૬ સુધી પહોંચ્યું છે.

—એક વખતના હરાણી મીમતી ધન કુ'વરના તખ્તસિદ્ધાંતે એક સીવવાનુ મચીન વસાવી ધરમાં મરમાં એક થીવણ કાઢ કરી પોતાના બોલની મધોધાર્મ રહી ને નાજા મેળવે છે તે વિનોબાજીને ગીરફ આપ મેનેને મદદ રૂપ અર્પણ કરવાનો નિર્ધાર કર્યો હતો. પડેલા કપલા રૂપે ૧૫૧ રૂપિયા તેઓએ મોકલ્યા હતા.

—જે પંચ વર્ષીય મેલનાઓ પુરી કરી ભારત દેવે તોજી પંચ વર્ષીય મેલનાની તપાસરીમાં પડ્યું છે. આમાં મુખ્ય ધ્યેય મેલને આપાદ કરવાનું રહેશે.

—બિરીક પામોમેન્ટના એક સુખ પ્રી. બેલન ફોલ કાઉંસ જેઓ સેન્ટ્રલ આફ્રિકન રેકરેશનની પ્રુકાને આપ્યા હતાં તેમજે આફ્રિકન કે.એસ સામે કરેલા આપણને પરિણામે ના. રેકે-સીમની સરકારે વિમાની મરફથી તેમને પડકારા હતા. તેઓને બીજા વિમાન આરતે સીમા દેસ નિકાળ કરવામાં આવ્યા હતા.

—એક કાલ વર્ષના માળક સાથે પાકે કરેલી દોડીની કાર ને'મનમાંથી માખન મળ મળ છે.

—ગુજરાતને પ્રમુખ પૂર્ણ કરી વિનો-ભાજી દેવે રાજસ્થાનમાં ઘણું પંજનમાં ૧લી એપ્રિમે પ્રવેશવાના છે. ગુજરાત માં તેઓને ૧૧૨ સાંતી સેનિકે, ૧૦૨ આમ્બાનો, ૧૩ વિષ મદીરો મળ્યા હતા. રાજસ્થાનમાંથી વિનોબાજીને ૭૫ આમ્બાન મળ્યા છે. તે ઉપરાંત ને આમના સોપાને હાથ ન પીવાની પ્રતિજ્ઞા લીધી છે.

—ગંડના કદમના નિષ્કાલ ડા. કેડરીક જેન્સન એક કુકદી સાથે એમલબની ૧૦૦૦૦ કુટની ઉંચાઈએ ચડી પર્વતા રેકથથી કદમ પર શું અસર થાય છે તેને જણાવવા કરે છે.

—આબના અમ્બુ મુખમાં એ માંપીછ કુખતાં હોત તો તેઓ જાહેર આનો ફેલ શોધી કાઢે અમ્બાર કુનીપાને રખાવતા. એમ રાષ્ટ્રપતિ રાજેન્દ્રસાહ માને છે. એમ તેઓએ એક સભામાં જણાવ્યું હતું.

—પ્રુક એક એડીનબરો પાકીસ્તાનની પ્રુકાકેટ મળા હતા. ત્યારે કાહેરમાં મેલાની રેસમાં તેમજે પાક પ્રુખ મેજર જનરલ અબુલખાન સાથે કાજરી આપી હતી. રેસ પ્રુરી થવા માટે પાક પ્રુખે પાકજર અને ક્રમવા નામના ને મેડા ના. કુખને એટ આપ્યા હતા તથા સુતાબ નામને મેડા પાક પ્રુખે મેલાની તરફથી ના. સાબાજીને એક મેડા મેળાવડા સમય એટ આપેા હતો.

—સમયમ ૩૨ વર્ષના માળા પાકી ભારતની કોમિસનર સુકાન એક મલિયાના કાપમાં બધ રહ્યું છે. તેમના અમાટે મળ્યું મલિયા કોમિસ પ્રુખમાં હતા અને તેમના નામ મીમતી એની બીસે-ક મીમતી સરોજની નામક અને મીમતી નીલી સેન-સુતા હતા અને આ અધિભાગમાં મીમતી ઇન્ડિયા માંથીની વમ નાનામાં નાતી છે. મીમતી એની બીસે-ક ૧૯૧૭માં સરોજની નામક ૧૯૨૫માં અને મીમતી નીલી સેન-સુતા ૧૯૩૩માં કોમિસ પ્રુખ હતા.

—૧૯૫૧થી ૧૯૫૮ના મર્ચ સુધી ભારતની સરકારે નહેર મેલનાઓ, કાશ ૧૧૨ લાખ એકર બીનને રાવડી પ્રુ પામ્યું છે.

—ગુજરાતમાં સરકારી મેલોના મલેક માંવા મુકાના બેટુને એ પટેલ કરી છે.

—પાકીસ્તાન અને અમેરીકા વચ્ચે કરકરી કરારો થવા તેથી દોડની બને સલામિમાં મળે ઉછાલો આવ્યો હતો. વડા પ્રધાને સભાને ખાતરી આપી હતી કે તેઓ અમેરીકાના એલબીને આ બારમાં પ્રુકી સભાને જણાવશે. આ કરારે ૫૨ તા. ૧-૩-૫૬ના બને પક્ષના પ્રતિનિધીઓએ સહીઓ કરી હતી.

—બિરીક સરકારે મલાવાના કોમ્યુનિસ્ટ નેતા સ્વમને તા. ૬-૩-૫૬ના મારી નાખ્યો છે અને મલાવાને ૧૧ વર્ષો માટે રવતજ અને કોમ્યુનિઝમથી કુખત બહેર કરાવ્યું છે.

—માનામાં જન-સુધારી પ થી ૬ છુધી એક કેળવણીના પ્રુતકોટ સાધી કમમ કદમને ભરવામાં આવ્યું હતું. એમાં ૧૨૦૦૦ પ્રેક્ટીકો એ ભાગ લીધો હતો.

—ભારતના પ્રધાને પાકીસ્તાન પર અમેરીકન સરોનો ઉપયોગ દોડની સરકાર પર કરવાનો પ્રુલો આરોપ પાકીસ્તાનની સરકાર ના કબુલ કરે છે. અને ને કરકરી કરાર પાકીસ્તાન અને અમેરીકા વચ્ચે થવા છે તે કોમ્યુ-નીસ્ટોના કુખલા સાથે પાકીસ્તાનને રણ આપવા માટે છે.

કેટલુકે જાણવા જોગ

—રશીયાના એક ટ્રેકર કાપવે અપ મેલ આપ્યું ટ્રેકર શોખું છે. આ મળે ૫-૧૦ મીનિટ અસાવાવ પછી તે આપ મેલ ચાલ્યા કરે છે કાપ ચાલુસની તેને ભરે નથી રહેતી. આવા ટ્રેકરે રશીયા દેવે બેજા પ્રમાણમાં ઉપયોગ કરે.

—રશીયાના વિદ્યાનીકોએ કોઈમાં એક યોગ કરી નવી જાતનો ટોરનો ચારે શોધે છે. પાણી જ્યાં ભરાય છે ત્યાં એ સરેલાઈથી ભાય છે. તેમનું કહેવું છે કે, જો આ પાણીમાં મેક રસાયણ ઉમેરવામાં આવે તો ટોરો માટે આ પલોજ સારો બોરાક મેડી કીધે બની શકે.

માસ્ટર અધર્સ (મી.) લીમીટેડ

બલ બલના બલબન, રેકમી તેમજ સુદાઈ ૬૫૬, એવો બાજો અને પ્રુલો માટે બિલમ બલના બલબ, પ્રુલોવર, કારકીન-ક' અને બલબાવ માટે નુટીક, બીજ, બેન્ડક, શોસ, મેપ-ન-સ નિવેર.

દેશક ભલના ભાલ આરે તપાસ કરવા બલબાવ.

કલ વેક રહી, બેલનાંસબાઈ.

ફોન : ૮૩૫-૬૫૬

બોલસ ૧૫૪૯.

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી સમજુના અને રેપ્રેસેન્ટેટીવ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત રેખરેખ નીચે સુનીયતના અને રેપ્રેસેન્ટેટીવ ડોર્ડ
પણ લાગતાં તમારે સુભાષે આવી રહેલું કામનાં અને સ્ટાફનાં સર્વિસ.

કેપીટનસ બાલકની હોટેલ

(શ્રી કેપ્ટન મીકાઈ હાઉસ)

શ્રી અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુલ્લાપર - ડરબન.
ફોન નંબર ૩૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

તાજું ઉમદા ફ્રેટ

આંબા, આંબા, લીલી આંબા, રતાળ અને સુરજની શાસમ
માલુ છ. આદુ પેની ૮ રતલ, લસણ રી. ૧-૩ રતલ.

પાપડ નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

કપુરી અને ચેરલી પાન જાનર બાવ, પોરેલ નુડલ. બારમીક ગોલ
ચી. ૧૦-૬ લાંબી અને ૨૦૨૨ બારમીક ચી. ૧૧-૬ ડઝન.

રેપ્રેસેન્ટેટીવ, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલગલન કોમિશન આચારી રૂપર પુરક
આન આપી ડોર્ડ પણ વરુદ્ધ પામીત કાવા બોલકાઈ.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

ગુજરાતી, ગુજરાતી, બીજાનાં અને અન્યક ભાષાનાં

હિંદુસ્તાન અથવા દુનીયાના ડોર્ડ પણ લાગતાં કંપાઈ રિપોર્ટ અથવા અભીન
માટે ગુજરાતી કાવના પેર ડોર્ડ અમારી પાસેથી પ્રાપ્ત કરી.

જોડાઓ, આન, મોરી, ફુલકા, અભિમાન, ખેડબાસ, વિરોધના નીચા અથ
કાવનાં આપીએ છીએ.

ઈન્ડસ્ટ્રીસ, જાસનક ટેકસ, હિસાબના મોખડા લખાવવા રેવન્યુ કમીશનર
સર્વિસીઝ કે રેપારના લાયસેન્સીસ, પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી
લાગતોમાં ડોર્ડ પણ હી કીધા વિના અને તરફ સલાહ આપીએ છીએ.
નેશનલ ગ્રુપ્પુઅલ લાર્ડ્સ એસોસિએશન 'આર્' આરુકીયા અને મોર્ગેજાવર
ઈન્ડસ્ટ્રીસ કંપની કીમીટીના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9032. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

સોફ્ટવુડ સુટ, લાઈનીઅરમ સુટ, મોડર્નિસમ, લેક્ચરલ ચેર, સાઈડ
ચેર, કોફીન ટેબલ, ટુક ટેબલ, ટેબલ, લાઈન કીચનલ
આને અરીસી લકરીયા. અને પમારી લાલ લેવા સુકરીયા નાં.

—બોલેસ, ટેબલ અને કીચન ફરેચર—

એ હમારી ફર્નિચર નીચે તરફવાર પણ છે. તેમાં ફોટા હરેયાં લઈ
વાર રહે છે. આમ ફોટા લાગેના પ્રાર્થલ લીરક મંથાનો અને રેપાર
આજવા વમારો.

L. MISTRY

81 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કંપની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી બલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦. કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નોટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાનો અને ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૬૧૦.

રેસીડેન્સ : ૧૧૧ હક્લેવનથ એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન:

એક્સીસ : ૨૫૮૪૫

રેસીડેન્સ : ૩૬૪૧૩.

હિંદનો પત્ર

(આમાસ અખરખમાં તરફથી)

૩૦-૩-૫૬.

આવતી કાલના ભારતનું ચિત્ર

આ પ્રધાન બી નહેરુએ જણાવ્યું હતું કે વિદ્યાન અને ટેકનોલોજી વિના ભારત માટે કંઈ પણ બાવિ નથી. આપણા મુલકમાં તરફ આપણે એ મેલ-મારી સેવીશું અને એને જાણી જાણી તે આપણું બાવિ સાથે આવી જશે. મ્યુડીફીના વિદ્યાન ભવનમાં તા. ૨૩-૨-૫૬ના "આઝાદ રમારક પ્રવચનો"ની કારવાણમાં તેમણે "ભારતઆવતી" અને આવતી કાલનું" એ વિષય પર બોલી રહ્યા હતા.

તેમણે જણાવ્યું હતું કે ભારતે પોતાના બાવિ તરફ દિશી નાખવાની છે અને થકા તેમજ એમ સાથે તેને માટે કામ કરવાનું છે. સાથે સાથે તેણે પોતાના જુલકાળને વારસો પણ જાણી રાખવાનો છે અને એમાંથી પોષણ મેળવવાનું છે.

આપણે વિદ્યાને મેલ્યા નહિ નીવડી જાય, કારણ કે આજના જીવનની એ પાવાની કડીકત છે. સારી એમાં એ જરૂરી સિદ્ધાંતો માટે ભારત ખૂબ રહ્યું છે એ સિદ્ધાંતોને પણ મેલ્યા નહિ નીવડી જાય.

લોક-જીવન સમુદાય બનશે

તેમણે જણાવ્યું હતું કે આજના આપણા પરિસ્થિતિ વડે આવતી કાલનું ભારત આપણે થકીએ તેવું છે હશે અને એ વાતમાં જરૂરથી કંઈક નથી કે ઓલોમિકા જેવમાં અને બીજા જેવમાં ભારત પ્રગતિ કરશે. વિદ્યાન અને ટેકનોલોજીના ક્ષેત્રમાં પણ તે પ્રગતિ કરશે. આપણા ભોડાનું જીવન ધોરણ પણ ઉંચે આવશે. ભોડાના સિદ્ધાંતો પ્રમાણ વધશે. જનતાની જીવન સુખાકારીમાં સુધારો થશે અને જ્યાં અને જ્યાં સંસ્કૃતિથી ભોડાનું જીવન સુધરે. આસ દેવુસર આપણે આ વાતને નીજીવડા છીએ અને આપણે પ્રવાસ બધે મને તેટલો સામે હોય તે પણ આપણે તેન કહે પહેલ્યું.

સાતિવાદનો અંત

આ હેતુ હિંદ કરવા માટે મર્મ, ઇતિ, આપા અમર સાંતાના નામે આપેલા મર્મજોનો અંત આપણે એકમે. આજ રીતે ઇતિના કુષ્ઠ નો અંત આવશે એવી અને આજ છે, કારણ કે ઇતિના ધોરણે લોક-સાથી તેમજ સમાજવાદનું અસ્તિત્વ રહી જ રહે છે.

આતરરાષ્ટ્રીય પ્રશ્નો અને તેમણે રહ્યું હતું કે વિશ્વસાતિને પ્રમ મહત્વ

નો છે. રામજો એ મર્મજો અંતર કળ છે એમ તેમણે કહ્યું હતું.

તેમણે કહ્યું હતું કે અને આજ છે કે રામજો સમિતો વિષ પ્રત્યક્ષ એટલો બધો જમ જનથી કે કોઈ પણ દેશ બિની સિદ્ધાંત કરવાની કિંમત નહિ કરી રહી છે.

આજના વિષમાં સંસ્થાનપાદ અને સાધીવાદ જુનો પુરાણો થક મરો છે અને તે આજે બદલાય ચક રહ્યો છે.

ભારતની સોથી મોટી હેબેરેટરી

મુંબઈના નાણામંત્રી ડૉ. જીવરાજ મજેતાએ દમ કંટોલ આતાની એ મોરેટરી નું સિદ્ધાંતપણ કરવામાં તા. ૨૨-૨-૫૬ના કમું હતું. આ હેબેરેટરી ભારતમાં રાજ્યની સોથી મોટામાં મોટી હેબેરેટરી છે અને એ રા. ૧૬ આખને ખરે મુંબઈ સરકાર તરફમાર કરશે. આ હેબેરેટરી માટે મહારાજા સવાજીવ કુનીવર્સીએ જમીન આપી છે. આ હેબેરેટરીમાં મુંબઈ રાજ્યના અને બીજા રાજ્યોની દવાઓની ચકાસણી કરાશે.

છેલ્લ પાયા વિનાનો આક્ષેપ

રાકમાખાઈ પરમે સરકાર સામે આક્ષેપ મુકયો છે કે મુંબઈમાં તેમ મેળવવાના પ્રમાણો તે રહી રહી છે. આનો જવાબ આપતાં તેમ આતાના કેન્દ્ર પ્રધાન માધવીપાએ જણાવ્યું કે આ સાવજ બીન પામેલો આક્ષેપ છે. મુંબઈમાં તેમ જોખના રિકાકને સરકાર જણી છુડીને કંઈક રહી છે એનું નીવેદન તે આજના મોઢો જ જમના ને ભોડા પરિસ્થિતી સમજવા પ્રત્યક્ષ જ નથી એવા ભોડા જ કરી રહ્યો છે.

બી માલખીમાં મધુમાં એવી થકીલી આપી હતી કે, મુંબઈમાં રીકાકની નાખવાની પરવાનગી મેળવવા કેટલીક ખાનગી પેટીઓએ કેન્દ્રના સંપર્ક આપ્યો છે. પરંતુ આવી કોઈ પણ

રીકાકની માટે આપાત કરાયેલા કુલ તેમ જરૂર આપાત રાખ્યો પડે અને હાલની વિરોધી કુડીવામજુની ચીકડ પરિસ્થિતિમાં આવી રીતે કુલ તેમ આપાત કરવાનું જરૂર તેમ ન હોવાને સરકારને ખાનગી કે જલેર જેવે આપાત કરાવવા કુલ આજસ, પર આપાત રાખ્યો પડે એ રીતે રીકાકની રધાવવા તે મંજૂરી જ નથી.

સુરત રહેરજી બજેટ

૧૯૫૬-૧૯૫૭ સુરત મારેજી નાણા-કીય બજેટ કારણમાં નીચે મુજબ પાલ કરવામાં આવ્યું છે. સુરત જીલ્લા માટે ૨૨,૬૪,૨૦૮ અને સુરત રહેર માટે ૬,૧૪,૦૦૦ની લોમવાઈ કરવામાં આવી છે. આમાં મખરમ સેક્ટરીવેટનું મકાન ૪૪૭,૬૦૦, ગાંધી ઇજનીયરીંગ કોલેજ હોટેલ સાથે ૪૫૧,૬૦૦ અને તેના વિકાસ માટે જરૂરી પુરતો વિરોધી હાથેનો છપ કલ્પર, ટેકીકસ કાપ-રકમ માટે ૩૩ કલ્પર, એલીવાડી કાળા ૧ કાપ ૧૩ કલ્પર, અને ડી બી કલીનીક માટે ૪૧,૦૦૦ રકમે મંજૂર થય છે.

આ ઉપરાંત કુમકમાં નેટી બંધાશે અને સુરત રહેરના કકાની સુધારણા તથા દીવાલોની સમજ માટે ૧૦ કલ્પર. આ ઉપરાંત રસ્તા, નાના બંધો, રવાખાના, એલીવાડી સ્પોર્ટ્સ ને ગીલ્લીમાં સાથ છે તે માટે મધુ એમ વાજી પુરી પાસમાં આવશે.

ટરક કરોડનો નરો ચરો

ખનાલોના વેપાર રાજ્ય દરતક લેવા ની સરકારની યોજનાનો હેતુ માત્ર આનો દકારી રાખવાનો નથી પણ એમાંથી નરો મેળવીને તોજ પંચરણેય યોજના અને તોજ યોજનાઓ માટે એ નાણાનો ઉપયોગ કરવાનો છે એમ કહે રપર ચક રહ્યું છે. રાષ્ટ્રીય વિકાસ સમિતિ સમક્ષ રજુ મનારી જ્યક માટીમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે ખનાલોના વેપાર રાજ્ય દરતક લેવાને લીધે એમાંથી દર વરે ૧૭૫ કરોડ રપરમાને નરો થશે અને તોજ યોજનાના પ.ચ નર્મ દરખીવાન આ રીતે કુલ ૮૩૦ કરોડ રપરમા મળી રહેશે.

અમેરીકાના રાજો હિંદ સામે ઊગામાય છે: નહેરુ

હિંદના વડા પ્રધાન નહેરુએ તા. ૧-ના પ્રેષ પરિપદમાં જાગ આપતાં જણાવ્યું હતું કે: "પાશ્ચાત્યને અમે-રીકા કલકરી થક આપે છે તેથી અમેરીકાન રાજો હિંદની સરકાર પર પાશ્ચાત્ય વાપરે છે.

અને રાંકા નથી કે અમેરીકાની પાશ્ચાત્યને હીંદ સામે રાજો ન વાપર વાની એમજક કરી જ રીતે છે. પણ જ્યાં તે વપરાય છે એ પણ એટલું જ સાવ છે.

કુ માનું હું કે આ બીના વિશે અમેરીકાની સરકારને જણાવવામાં આવ્યું જ છે.—(સાપા.)

મજોતિયા કબજેદાર બનશે

મુંબઈ સરકાર બીન મેટ્રલ જમીન માલીકી વાજીરી અને કેટલાક કારણો. થકા એ તેમ સુધારો કરતો એક મારો થકી અમદાવાદ, સુરત, બેડા, અમર જીલ્લામાં જીલ્લાવા પકતિ અને તાલુકા દારી નાણાની એમવાઈ કરી છે અને બીજા એક કાપમાં થોડા સુધારાથી આવા તાલુકાદારોના બેકુતોને કાપથી મજોતિયા મનાવવા એમવાઈ કરવામાં આવી છે. એમાં મજોતિયાઓએ ૭ પટ કરવાના છે. આ પછી તાલુકા દારને કોઈ કાપ કરવાની રહેતી નથી. એ તાલુકાદાર સાથ લેવામાં હીક કરે કે ૭-૭૨ કરે તે મામલતદારને તે બરી રવા કે નેપી તે જ તારીખથી તાલુકાદારની સાથ કરવાની જવાબદારી જશે, માત્ર મજોતિયાએ જમીન મહે-સુધ કરવાનું રહેશે. બેકુતોએ પોતાને રાજે આવતી આ ૭ પટની રકમ ઉપચારમાં ઉપયોગ તા. ૩૦મી માર્ચ ૧૯૬૧ સુધીમાં બરી રવા એકમે એ આ નહિ બરે તે તે જમીનનો કબજેદાર બની રહેશે નહિ.

શ્રીમો ઉપર જુલમ

તા. ૧૭-૧-૫૬ના હિંદના વર્તમાન પ્રશ્નોમાં આર જુન કેમો મુંબઈ તરફ ના પ્રસિદ્ધ થયા છે. આરમા પાનીના ખુનનો આરોપ સસરા, થા પત્ની પર મુકવામાં આવ્યો છે. આ કેસો વાચતા કહેવાતા સારા થરના મહરમ કુડમે કોટલા પશુત્વ બધો કામે કરે છે તે વાચી દુરાસ ઉપા માય છે. એક કેસ જ્યોત્સનાનો છે તેમાં મધુરી એકરીવતી પાનીને કાચી નાખીને મારી નાખી છે. તેમજ જડપા કરસાકના દગાકુ વડે ભગી નાખ્યાનો આરોપ છે. બીજો કેસ સરે,જનો છે એમાં જીવતી બળા પર માસેટ જાડી સસરા તથા પત્નીએ મળી એને બાળીને મારી નાખ્યાનો આરોપ છે. ચોને કેસ પત્નીને લંકડી થી મારીને મરણ નીવડાવવાનો આરોપ પત્ની પર છે. ચોથો કેસ લોખંડના રાજીવાથી પત્નીએ પાનીના માથામાં મારતાં પાનીનું મરણ નિવડ્યાનો છે. આમાના વજુ સળે અને સરકારી(1) કહેવાતા કુડમેલા છે બધારે એક મળુર વર્મ જણાય છે.

સુક્રાપીચ, જનકમ કેકસ રીટ-૫, સાપહે-સોર, રેવનુ કસીપર-૫ અને જનકમે-૨૪ માટે મળે :

અમર. વીકુલ

૧૨ બાકી આરો, ૩૮ માકેટ રટી, કોરનર કામચોનક અને માકેટ રટી, મેહાનીકમ, હોન ૩૩-૧૧૫૪.

પુન કેસ

રાજકોટમાં યજ્ઞોદ્ધાર કરતા પુન કેસ અંગે રાજકોટની જનતા બહુ ઉત્સુક છે. સમકાલે જ સમાજો ભરીને જનતાએ સંગ્રહરતે આને. ખરે જ્યાં માણે છે. એક દિવસ માટે સમરત યજ્ઞોદ્ધાર દરમિયાન પણ પડી હતી. એક સભાનું પ્રદર્શનકાર સીમા પુન-મેન મહેતા કે જેઓ જાણીતા સામાજિક કાર્યકર છે તેઓએ લીધું હતું. તેમણે જણાવ્યું હતું કે આ તમા આવા યજ્ઞોદ્ધાર જનતાને સંબંધમાં આવે તો તે પડોશીઓને પહેલાં સજા કરે કારણ કે તેઓ પોતાના પડોશીમાં રાજકોટની જનતા સહજા વિનાઓથી વાંકા હોવા કારણે નેતિ દિવસ કેળવીને સમયસર સત્તા લાવે, તેઓ આવા પશુ જાતી વર્તનથી માહિતગાર કરતા નથી.

—o—

સાબાર સ્વીકાર :

બી. કે. પટેલ (ફીલ્ડ)	૧	૧	૦
બી. ડી. પટેલ (ફીલ્ડ)	૧	૧	૦
કાનજીભાઈ એન. બાબા (ડરબન)	૧૦	૦	૦
ફોરબાઈ રાજકોટભાઈ (જે'મ્)	૧	૧	૦
નરસીંહભાઈ ડાહ્યાભાઈ (જે'મ્)	૧૦	૧	૦
નાથુભાઈ ડાહ્યા પટેલ	૨	૨	૦
ફોરબાઈ જીવન પટેલ	૨	૨	૦
વલ્લભભાઈ કાળા સોની (ડરબન)	૧	૦	૦

ફીલ્ડના બી મનસાલ કાનજીભાઈ પટેલની પુત્રી ચિ. મનસાલેના સ્વગૃહિણીના બી ભાણીભાઈ દયાળભાઈ ના પુત્ર બી નાનુભાઈ સાથે, રવીવાર, તા. ૧-૩-૫૬ના રોજ બંધી હોલમાં થયું છે. આ પ્રસંગે જો રોકી મિત્ર મંજો કાનજી આપી નવદંપતીને શુભાશિષ્ય મારફતે હતા. તે માટે બી મનસાલ કાનજીભાઈ તથા ભાણીભાઈ કાનજીભાઈ મારફતે સારો દારીક આભાર વ્યક્ત કરે છે.

DAYA'S AGENCIES,
REPRESENTATIVE FOR
THE NATIONAL MUTUAL LIFE
(ASSN. OF AUSTRALIA LTD.)
જનમીના બીમા કલ્યાણ તેમજ પરદેશ જવા પાસપોર્ટ, ઈન્સ્યુરન્સ ઈન્ફોર્મેશન વિમાન યુરોપીયને કમર્સ કામકામ માટે દરમિયાન સલાહ આપને વધારામાં પણ વડો જેથી આસા રાજકોટ.

મળેલા સંચો :
13 BARKLEY ARCADE
38, Market St, cor. Diagonal St.
Phone : 335961 JOHANNESBURG.
P.O. Box 2202.
જે કે. પટેલની જમીન અથવા અન્ય વારસામાં મરાવતા હોય અને જેમાં માંગતા હોય તેઓ નિયમે સરખામે જણાવે.
H. SHANKER
1027 Quarry Road, Durban.
Phone : 885810

મધ્યમવર્ગી બહલાતા યુગને ઓળખે

“આ” જે નવા અને ત્યાં એક શાક સંપત્તિ અપ પડી છે કે, મધ્યમ વર્ગ પિસાઈ રહ્યો છે.” પહેલાં તો આપણે મધ્યમ વર્ગ કોને કહેવો એ અણખું નેહએ, મારી માનતા પ્રમાણે નેજું મોટું પૈસામાં અને પછી મરીબીમાં છે તે મધ્યમ વર્ગ. સિયતિ મરીબ હોય પણ જીવ વાની રીતે પૈસાકાર નેથી રાખતી એ જે વચ્ચે મેળ હી રીતે જતી. કપડાં તો અણખ જાતનાં અને અણખ ફેશનનાં નેહએ જ; સવારે પથારીમાંથી ઉઠ્યા કે મહા-કોશી વચ્ચે ન વાળે. ભોજનમાં પણ અણખ પદાર્થો તો હોવા નેહએ, દીકરીનાં કપડાં સાથે વચ્ચે વરને અણખ રૂપીયા પહેરા મણી અને દીકરીને અણખ કપડાંના કામીના ન આપીએ તો કલિપાને રહેશે લાગે, દીકરાની જાનમાં મોટર અને વાળ ન હોય તો જાન ન રોજો. આ અને આવા બીજા રૂઢિચિવાળે અને આદર્શોને મધ્યમ વર્ગ સિંકાર મળે મળે. આમાં ફેરફાર કરવો એ એને કીલ્કપતમણું લાગે છે. જીનાળાની સખત મરમીમાં પણ કાપ મરમ કાટ પહેરીને ફરે અને પછી “મરમી” નહીં લાગે છે. આમાં મળે?” એવી છુમે પાડે એમો અર્થ છે કે મરમીમાંથી મરવા એને મરમ કાટ કીતારી કણને અણખ કપડાં પરદેશ નેહએ એવી રીતે મધ્યમ વર્ગ મટે જાણતા યુગને ઓળખવાને અને તે અણખાર જીવન જીવવાની રીતોમાં ફેરફાર કરવાનો સમય ક્યારનો આવી પહોંચ્યો છે. અતિથા અને મોટાની ઓળે મતા મોટા ખર્ચા કોઠી જીવનમાં સાદાઈ, રંગ સમ અતિથા રચાવવી પડશે. મધ્યમ વર્ગ પાસે યુગ સુધિ છે. એણે એની સુધિ વિચાર પુરું જીવનમાં અને રાખતી સંપત્તિ વધે એવા કામોમાં મરવાની નેહએ નહિતર આપણે પિસાઈ અંતરુ નહીં પણ અધાસ થઈ જઈએ.”

શુભ પ્રસંગો માટે બેટ !

શ્રીઓ અને પુરુષો માટે

ઘડીયાળ !

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ જુલૈનાં
ગ્રોગ્રામેટીક ટેલેન્ડર.

- રેમર
- ફેલરી
- લેડો
- રૂસર

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરુષોનાં શર્ટ સુટ, પાયલમા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બોક્સ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૧.

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.
૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

માથે બાંધવાની રીખન અને વેણીઓ
અખમક, સાટીન, કાપડા સીકની, રીખન અનેક રંગ, ડીઝાઇન અને કાર્ટમાં મળશે, જાન અંદાજ અને મોટર રાજકોટમાં માટે અખમક સીકનો મળી રોકશે.
અખમક માટે અખમક, અને વેણન તથા ફેલ્ટની ટોપીઓ કીલ્કપત ભાવે જાનવી આપવામાં આવશે.
અખમકે બાંધવા અખમક, ફેલ્ટ, કોલન વિગેરેનાં હુલોની રંગ રંગની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારના કોચક મળશે.
ટેલેક પર સુકવા માટે પ્લાસ્ટીકના સુકર હુલો મળશે.
ટેકાણું : માખરો હેટસ (બી.) લી.
લેડીઝ એન્ડ બીલ્ડરન્સ હેટ એન્ડ્રેસરર,
ફોન : ૮૩૫-૭૮૮૧ પટેલે આળે, બોક્સ ૫૨૫૭.
માસ્કર એન્ડન્સ — ૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — જોહાનીસબર્ગ.

આ જગ્યા બાટે આપવાની છે
જાહેર ખબર આપી આ પત્રને મદદ
રૂપ બને.

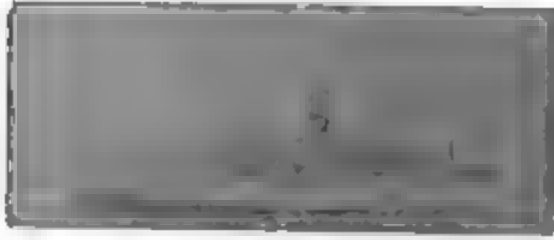
એક વખત માટે	જાહેર વખતની	ખા. ૬	૦	૦
અણખ વખત માટે	"	ખા. ૨	૧૦	૦
૭ વખત માટે	"	ખા. ૨	૦	૦
એક વર્ષ માટે	"	ખા. ૨	૦	૦

Manager, INDIAN OPINION
Private Bag. Durban.

બી-આઇ

મુખ્ય કરાંચી અને ઇસ્ટ
આફ્રીકાના બંદરો વચ્ચે
મુસાફરી કરે છે.

સ્વીઝર કંપાલા રેલી એપ્રિલ રૂપરના આયરો,
અને ફ્રી એપ્રિલ રૂપરના ઇપરો.

મુખ્ય અથવા કરાંચીનું સાફું.

ફર્સ્ટ ક્લાસ	એક	એરફ	વગર	પા. ૭૨-૧-૦૦
સેકન્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૬૦-૬-૦૦
થર્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૩૧-૬-૦૦
એરિનરી		સ્પેશીયલ		
નોન-વેજટેરીયન	પા. ૪-૧૩-૦	નોન-વેજટેરીયન	પા. ૧૦-૧૮-૦	
વેજટેરીયન	પા. ૪-૧-૦	વેજટેરીયન	પા. ૪-૧૫-૦	

વધુ માહિતી માટે મળો મા લખો:

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ
(પીટી લીમીટેડ.)

૩૯૦ પાઇન સ્ટ્રીટ, — હરબન.

ટેલીફોન: ૨૦૪૩૨ — ટેલીગ્રાફિક એડ્રેસ "કરામત."

પો. બો. ૫૨૩૩

—

ટેલીફોન ૨૭-૫૬૫૦

ટેલીગ્રાફ એડ્રેસ: "ભગતસર"

ભગત પ્રધર્મ (મી) લી.

૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ,
મે હા ની સ બ મ.

હોલસેલ અને રીટર્નલ મર્ચન્ટ અને પ્રપોરટ
માન હરીને હમદે ત્યાં ઇન્ડિયન અને ઇંગ્લીશ બોયરી,
રેડી માથામાં નાંખવાના ભાત ભતના સેલો-આયરો,
રેટનલેસ સ્ટીલ, પીત્તળના અને કોલુમ્બિયમના
વાસફો-કાચ અને પ્લાસ્ટીકની બંધીઓ-
કેરમબોર્ડ અને ફાઇબર લથા બીજી
અનેક રેડી થીએ પ્રોફાયલ
લાવથી મળશે.

એ. કે. હુસેન એન્ડ સન્સ,

હોલસેલ મર્ચન્ટસ અને સીધો માલ હીંદ તથા પાકીસ્તાન તથા
પરદેશથી મંગાવનાર

અમારે ત્યાં

જરૂરખંધ: અગરબત્તી, કેરમ બોર્ડ, સાડીઓ, હીંદની બંગડી
ઓ, પીત્તળ અને ચાંદીના વાસફો, બેઠા આપવાની વિવિધ
ચીજો તથા મોટા પ્રમાણમાં જરૂરન બનાવવાના કીતના, રેખલના,
તથા નિચે મુકવાના હલેક્ટ્રીક લેપ સ્ટેન્ડસો મળશે.

આલેખ લખો અથવા મળો,

હુસેન એન્ડ સન્સ

૧૧૬ કવીન સ્ટ્રીટ, હરબન. બોક્સ ૨૧૧૮, ફોન ૨૭૩૪૮/૯.

ધી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આગ અકસ્માત તથા હરીમાઈ માલનો

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાન
કામ કરે છે.

ખાસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાંબલ રૂસ્તમલ

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ — બોક્સ નંબર ૪૭૬ — હરબન.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

He that resolves upon any great and good end has, by that very resolution, scaled the chief barrier to it.

—Tyron Edwards.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Mahatma Gandhi—1918-1956.

No. 31—Vol. LVII.

Friday, 20th March, 1959

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

Ghana Demands Banda Release

A RESOLUTION urging the Government to declare Ghana a Republic in protest against "British Colonial policy in Central Africa" was delivered to the British High Commissioner during a demonstration outside his office here on Friday—national day of mourning for the 40 Africans killed in Nyasaland.

The resolution calls for the declaration of a republic of Ghana not later than January 1, 1960.

It also urges Ghana to "reconsider her position in the Commonwealth in the light of the hideous atrocities whereby the White minority in Africa are being supported by armed force under the control of the United Kingdom Government and the Government of the Federation of Central Africa."

Large Gathering

The resolution was passed by public acclaim at a meeting of between 4,000 and 5,000 people in Accra's biggest market square.

It had been organised by the ruling Convention People's Party and the Trades Union Congress.

Speakers, including Mr.

Krobo Edusei, Minister of Transport and Communications, called on as many people as possible to join the demonstration.

The resolution demanded the immediate release of Dr. Hastings Banda and other detained officials of the Nyasaland African National Congress and a round table conference to "negotiate new constitutional arrangements for the Federation of Central Africa as well as the Protectorates of Northern Rhodesia and Nyasaland."

Resolution To U.N.

Copies are being sent to Britain's Colonial Secretary, Mr. Alan Lennox Boyd, Ghana's Prime Minister, Dr. Kwame Nkrumah, and the United Nations Secretary General, Mr. Dag Hammarskjöld — Sapa-Reuters.

Africanists To Meet In Orlando

It has now been decided to hold the Inaugural Conference of the Africanist movement in Orlando instead of in Queenstown as was originally planned. The Conference will be held on the 1st, 5th and 6th days of April, 1959. It will be an all Africanist National Convention at which only Africanists will be allowed to participate in the proceedings.

The primary aim of the Convention is to launch a permanent Africanist Organisation on a Nation-wide level. The Convention will inter alia, choose a name for this national organisation, adopt a constitution, release a manifesto and a declaration of basic policy and elect a National leadership including office-bearers. It should be noted that the venue had to be changed as there was no hall available in Queenstown.

Du Plessis Produces Federation Plan For S.A.

By ROY RUDDEN in "The Sunday Times"

A REVOLUTIONARY plan for a Federation of Southern Africa—combining the principles of apartheid and integration—has been formulated by a former chairman of the Nationalist Party in the Transvaal, Professor L. J. du Plessis, of Potchefstroom.

Professor Du Plessis told me last week that his idea has the support of many Nationalist intellectuals, English-speaking South Africans and non-White leaders.

The idea envisages a federal structure for countries south of the Zambezi which could, in turn, eventually form part of a vast Pan Africa.

Part of the plan is for an even more radical economic

development of the African reserves (or Bantustans) than that envisaged in the Tomlinson Report.

This would require the establishment of a public corporation with a capital of at least £100,000,000.

And Professor Du Plessis claims to have reliable information that the United States is prepared to give strong financial backing to the scheme.

(Continued on page 3107)

Students Demonstrate Against Nyasaland Shootings

ABOUT 40 African students demonstrated in front of the British High Commission in New Delhi protesting against the arrests and shooting of Africans in Nyasaland.

They marched for several miles through Delhi shouting slogans and carrying placards to the High Commission, which was guarded by police. They demanded to see the High Commissioner Mr Malcolm MacDonald, but dispersed after handing over a memorandum to a Councillor. — Sapa-Reuters.

OPINION

FRIDAY, 20TH MARCH 1959

Future Of The Indians

IT would be tragic if the anxiety felt by the Indian community as a result of the great changes going on all over Africa were to lead to hasty and ill-advised action which would widen the fissures between the Asians and the Africans.

According to reports from Nyasaland some Indians in that unhappy land are giving serious consideration to the idea of throwing in their lot with the White people. The immediate and inevitable reaction of the Africans has been to regard them as the enemies of African freedom.

The position of the Indian in South Africa, vis-a-vis the African, is not entirely dissimilar to what is the case in Nyasaland. As a result, now that the African in the Union is starting to work up pressures designed to bring apartheid crashing to the ground, the Indian has begun to examine very seriously his own relations with the African.

One school of thought seems to cling to the idea that salvation for the Indian lies in hanging on to the coat tails of the ruling White man. This view seems to find acceptance among sections of the merchant and, it might be said, professional classes.

S.A.I.C.

The other is of opinion that the Indian should join forces with the African and work together to extend the area of liberty in the life of the nation. There are two sections within this school. Some, like the South African Indian Congress, imagine that if they place themselves in positions where they can manoeuvre the leaders of the African National Congress—as in the queer interpretation of the principle of equality in the Congress Movement—into not acting in such independent ways as to harm Indian interests, they would be protecting the Indian community.

This approach has two very grave weaknesses. In the first place it creates a top-level unity. The leaders meet and seem to understand each other and possibly cultivate loyalties which a similar meaning on both sides of the racial line. But this relationship is never diffused among the masses of the African people. The ordinary African is left to believe that the Indian conspires in secret against his security.

Secondly, too close a co-ordination of activities at the top has had the unfortunate effect of isolating the leaders of the ANC from the bulk of the African people and in that way weakened the ANC as a representative mouthpiece of the African community. One only has to recall the failure of the pre-election strike and to bear in mind the present, serious split in the ANC to realise how

catastrophic the policy of confining unity to the top has been.

New Interpretation

The other school takes the line that what is required is an interpretation of South African citizenship which will be the same among all sections of the nation. Where this was the case, people would be bound together by loyalties they embraced as individuals and not as members of groups.

There follows from this approach the fact that what is needed is a revolution in the Indian community's whole attitude to the African. The Indian, as an individual, has to learn to accept and treat the African as an equal on the plane of personal relations. This, we know, is an extremely difficult choice to make in a caste society. Some Indians have tried to run away from it by offering money in the form of bursaries, etc., for the African. Genuine endeavours to help the cause of education in the most backward section of the nation is most welcome. But people must not go away with the idea that African goodwill is the sort of thing which money can buy. It could very well produce the opposite effects, where there was not a visible change on the plane of personal relations.

As Pandit Nehru has said, it is in the South African Indian's own interest that he should identify himself with the African. It is not enough for the Indian to boast of an ancient civilisation, which he interprets, in his relations with his fellowmen, as though it were a barren entity devoid of content for the African. He must not keep aloof from the main stream of development in Africa. He must find a place for himself in that stream, even if it be on terms laid down largely by the majority. If he does that, he need have no fears for his future.

Exchanges

Happily for South Africa, there are slight indications that thoughtful men in the Indian community are beginning to see the wisdom of recasting their relations with the African. We should like to suggest more exchanges of ideas between the Indian and the African and wider contact between groups and individuals in every sphere of life. That should enable the Indian to know what is going on in the mind of the African and it should enable the latter to see the Indian in, possibly, new light.

Death Of Kashiben Gandhi

TO all those who lived on the Phoenix Settlement with Mahatma Gandhi, the name of Kashiben will be familiar. She had not only lived on the Settlement but had also taken an active part in the Passive Resistance movement organised by Kasturba Gandhi for the Indian women of South Africa.

She and her husband, Chaganlal had also taken an active part in the struggle for independence.

For many years now they have been residing at Babarmall Ashram.

Kashiben had been, for a long time, suffering from high blood pressure. In the first week of March she died after being possessed of a stroke.

Comment On Man And Events

"New Age" And The Africanists

By JORDAN K. NGUBANE

"NEW AGE," the Left-wing weekly published in Cape Town, recently gave prominence to what is regarded as the struggle for power in the ranks of the Africanists. It is characteristic of this paper that it should, wherever the opportunity arises for the African people to weld themselves into a force to destroy apartheid, sow suspicion and distrust. This policy has split the ANC and the African people are weaker as a result.

But, to get the record straight, it is of the greatest importance that both Black and White democrats should cultivate a saner attitude to the Africanists than that of "New Age". In important essentials they are an African protest against the humiliation, ruin and oppression of the human being with a dark skin and kinky hair. As such, they have risen to assert the dignity of the African and to ensure that he has an effective say in how his own country should be run.

It would be most unnatural if, in their ranks, one did not come across race-haters who were attracted to its ranks by the fact that (a purely African organisation) holds out the best prospects of protecting them from the bitter humiliation and hatred from the White side. Just as it would be unnatural for a communist to resist the temptation of being delighted to see the capitalists hanged on the gallows.

Race Haters

But these race-haters actually present the democrats in this country with a challenge greater and more difficult than anything which could ever come from the apartheid side. Firstly, we must impress on them the fact that race-hatred is as futile and dangerous for the well-being of the African as it is now for the Africanists. Secondly, we must realise that not every Africanist is a race-hater; that, in fact, the majority of them are good, solid democrats who are convinced that the segregation of the African is almost every field of national life exposes him to dangers which threaten him alone and which do not touch the Indian or the European.

It must be explained to them, with that sympathy and understanding, which comes from true statesmanship, that to concentrate too much fire on the practical application of apartheid could, if stretched too far, tend not to be distinguishable from mistaking the wood for the trees. Race oppression is similarly wicked no matter against whom it is applied. Against the African, it

taken on the form of humiliating him. When it comes to the Indian, it assumes the form of spoliation. The European who attacks apartheid is attracted and denied very many freedoms which he is entitled to in a caste society.

Same Evil

At every point, the evil is the same. Thus, to spend too much energy on fighting its manifestations would, in the final analysis, tend to enable it to retreat to new positions of strength and in that way give it a new lease of life. The SABRA quarrel with Verwoerd could, in important essentials, be such a planned retreat. And if Africanism concentrates too much on the form of race oppression and not on its substance, it might defeat its own purpose.

If this analysis is correct, what is required is to encourage the Africanists to concentrate on the substance of apartheid; on its reality. The Africanists have the will to do this. They have accepted the Accra conference's definition of the term "African." Their spokesmen deny that their intention is to drive the non-Africans into the sea. It is true that they still make contradictory statements on this issue. Mr Madunwa recently told a Durban audience that he believed Africa is for Humanity and that Humanity is for God. From that he proceeded straightway to say that he was not sure about what would happen to the Coloureds in the Africanising State.

The careful nation-builder, however, will at all times draw the distinction between political expediency and contradictions in the mind of a man who seeks to be just. He will, as a result, take up a constructive attitude and assert all possible powers not only to destroy the country wherever he finds it, but to transform the confusion into clarity. If Africa is for Humanity, the path now be driven home to the Africanists that Mr. Madunwa was being inconsistent when he expressed his uncertainty.

Humanity

But might must not be lost of this ideal—that Africa is for Humanity. Humanity is not made up of the African only. Not even the maddest Africanist would claim this; and the overwhelming majority of the Africanists are very sane men. Where the ideal was so clearly defined, democratic statesmanship would realise that the greatest need is to strengthen, encourage and help those who seek to transform the ideal into reality.

"New Age's" attitude becomes dangerous at this very point. Instead of having constructive purpose, it projects itself as a negative influence designed to frustrate the will of an important section of African opinion now going through its formative stage.

The careful nation-builder will realise that to ridicule Africanism or to try and smother it out of existence will not kill it. It is a powerful ideal with a validity of its own. If it is wicked—and I have no reason to believe it is—it can be destroyed only by a better and more powerful ideal. The danger of the "New Age" lies in the fact that coming from the White side it might harden the attitude of the Africanists in ways which would in the end not do "New Age" or anybody any good.

I have met the leaders of the Africanists. I have known very many of them for years. They are not bloodthirsty thugs who would do to their fellowmen what the communists did to Imre Nagy in Hungary. They certainly want to create for themselves the world after their own design. They have as much a right to have this ambition as any socialist or capitalist or Liberal or Congressman.

Divisions

Against this wide background, I should like to say that as a

matter of fact, the divisions in the ranks of the Africanists are not of the type described by "New Age." It was to be expected that where before the Africanists were not a united body, they would in each province have their own preferences. What is important is that at Orlando they will unify these preferences.

To suggest that the Africanist movement is already disintegrating is dangerous wishful thinking. Against the background of the Accra conference, anybody who imagined that Africanism would lose its appeal for the masses of the African people would not know what he was talking about. The Africanists are here to stay and true nation-builders reckon honestly with this fact and do all in their power to help the Africanists in their efforts to remain a democratic and not a racialistic influence. The line that "New Age" follows misrepresents them most of the way. It projects them as nothing other than race-haters—it gives them a bad name, precisely in the way one would name a bad dog to hang it.

Too much is at stake to play this Verwoerdian game, "New Age!"

Want a £1,000 salary as just a job? Write today to the School of Accountancy for the free book. The Direct Way to Success in Accountancy. Costing, Secretarial, Building, Stationery, Motor and Sales. It Can Inspire! Let the School of Accountancy, based on 10 educational experience, show you the way. Write to: Accountancy House, 124, Park Street, P.O. Box 4392, Johannesburg, or at 4th Floor, Maitland House, 2 Field Street, P.O. Box 1265, Durban. Phone: 24068

Gramophone Records
MADE IN INDIA — AT HALF PRICE

4/6 EACH OR TWO FOR 8/3

Selected single numbers available from latest films.

Also Urdu Quawalis; Hindi Religions, Ramayan, Arthi, Bhajan and Drama Sets.

Latest Gujarati Records: Only at 3/- each or two for 5/-

Available in Bhajan, Arthi, Garba and Comic Numbers

MAIL ORDERS ACCEPTED — FREE PACKING

SELLING FAST

Write for detail specification, gladly supplied on application.

NATIONAL RECORDS18 Ajmeri Arcade, off Grey Street,
DURBAN. Phone: 25628.

What Happens To A White Citizen Who Disagrees With Verwoerd

By STANLEY UYS in "The Sunday Times"

PROFESSOR L. J. DU PLESSIS, of Potchefstroom University, is to be expelled from the Nationalist Party for defying the Prime Minister, Dr. Verwoerd.

This decision, I understand, was taken at Cape Town after Dr. Verwoerd and other Nationalist leaders had read Professor Du Plessis's article in last week's "Sunday Times."

The Party hopes that the expulsion will serve as a warning to others not to challenge the Prime Minister's policies.

Professor Du Plessis, one of the founders of the Broederbond, a co-author of the notorious 1942 "Draft Constitution for the Republic" and a leading exponent of Christian National Education policies, is a vice chairman of a Nationalist Party branch in Potchefstroom.

Last month he was "squeezed" out of the chairmanship of "Dagbreek", the Nationalist Sunday newspaper in Johannesburg, after he had tried to persuade Dr. Verwoerd to accept a new approach to the political situation in South Africa.

One of the suggestions which Professor Du Plessis submitted to Dr. Verwoerd was that there should be a coalition of the Nationalist and United Parties under Dr. Verwoerd's leadership.

Dr. Verwoerd rejected all Professor Du Plessis's ideas, stating that they were contrary to Nationalist Party policy.

It was decided then that Professor Du Plessis should be forced to resign the chairmanship of "Dagbreek", which he did. He was allowed to remain as a member of the board. Professor Du Plessis is also a member of the board of trustees of "Dagbreek", but this is a lifetime appointment, and he cannot be removed from it.

Dr. Verwoerd is chairman of the board of trustees.

After last week's "Sunday Times" article by the Professor, a group of Nationalist M.P.s, and Senators began campaigning for "further action" to be taken against him.

First Move

They felt that he should be removed from all posts which in any way indicated that he held a position of authority in the Nationalist Party or among Nationalist Afrikaners.

First move in this direction is the pending expulsion of Pro-

fessor Du Plessis from the Nationalist Party.

The next move will be to remove him entirely from the board of directors of "Dagbreek" of which he is now an ordinary member.

Finally, an attempt is to be made to force him off the teaching staff at Potchefstroom Uni-

versity.

A "name" campaign has also been started against Professor Du Plessis, accusing him of eccentric habits.

Professor Du Plessis is at present writing articles for several English-language newspapers, and this infuriating a number of Nationalist M.P.s.

Last year Professor Du Plessis clashed with Dr. Verwoerd over colour issues, and was publicly repudiated by the Prime Minister.

Fort Hare Lecturers Oppose University Apartheid

IN a letter to the Editor, the Fort Hare lecturers write:

"We, the Lecturers' Association of the University College of Fort Hare, wish to express most strongly our opposition to the University College of Fort Hare Transfer Bill and the Separate Universities Bill. In the opinion of the Association, the University College of Fort Hare has proved itself for all practical purposes a successful experiment in higher education for non-Whites; and we therefore beg the Government to allow Fort Hare to develop to its fullest extent before considering the establishment of other University Colleges. We feel that both the State and the Institution would benefit far more by improving the facilities at Fort Hare to the extent that it could become a large and independent University which could cater for all qualified non-White students in the Union of South Africa, who are desirous of attending it.

"The proposed dual Council and Senate is incompatible with

the concept of a University, and would in fact be totally impracticable. We cannot discover in reason any possible mitigation of this proposed legislation on academic matters which substitutes threats of fines and imprisonment for academic freedom (Section 35). We consider that the proposed legislation constitutes an intrusion into the private, as distinct from the academic, lives of individuals, and that moral sense is necessarily shocked by, and cannot do otherwise than revolt against a Bill which makes legal the breaking up, or the possible breaking up, in any degree of severity, of the private lives of persons whether by its "Transfer", "Discharge", "Refusal of Admission", or any other way.

"Neither by reason nor by conscience can we hold the legislation that is proposed to be justified or just. Therefore we must express our most firm opposition to it.

"Lecturers' Association, University College of Fort Hare."

SACTU Conference To Meet In Durban

DELEGATES from all parts of South Africa will be attending the 4th Annual National Congress of the S.A. Congress of Trade Unions which will be held in Durban during the Easter week end.

The conference will be held at the Brins Social Centre, Beatrice Street, Durban, on Saturday and Sunday, 28th and 29th March. The public are invited to attend both the open sessions of conference which will start at 2 p.m.

The main speakers will be Chief A. J. Lutuli (President General of the African National Congress), Mr. Alex Hepple (former Labour Party Member of Parliament) and other prominent personalities will address conference.

Invitations have been extended to the Brins Trade Union Congress, the Australian Council of Trade Unions, the American Federation of Labour and Council of Industrial Organizations to send observers to the conference.

Invitations have also been sent to hundreds of organisations in Natal to participate in the conference. Any organisation desirous of taking part in the conference is asked to send at least five fraternal delegates to its open sessions.

Low Wages

The chief problem confronting the working class is that of low wages and high cost of living. These in turn have led to unemployment and slowing down of industrial progress. Conference will give particular attention to the workers' struggle for higher wages, and demand for a minimum wage of £1 a day, an end to the industrial colour bar, and for jobs for all.

Cable & Tel Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co.
(Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12 6 each F.O.B. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Satyagraha—Gandhi's Greatest Contribution

GANDHI made many contributions to civilisation. He interpreted the message of love and truth to the modern world. He was the author of constructive programme. But his greatest contribution to the progress of civilisation is the method of Satyagraha.

Satyagraha is a type of social action which is a distinct improvement upon the types of religious faith and governmental control. Religion and government require every man to do his duty to his God and to his government. So people feel obliged only to their God or government but not necessarily to their fellowmen. Owing to such a direct allegiance to a God or government, people march towards a common goal with hardly any common understanding between them. Fellowship, if any, comes out as a by-product of loyalty to God or government. So these methods serve to raise a high sense of duty individually rather to foster mutual relations among people.

Common allegiance to a God or a government leads to the formation of a class of priests or a class of politicians. When they get into seats of power, they often succumb to human frailties. They press common people into superstitious faith in God and into implicit obe-

dience to laws of State. Thus they exploit and enslave weak and honest folk who are made to dwell in poverty and humiliation while the priests and politicians enjoy pomp, power and prestige.

The emphasis on duties alone by the methods of religious faith and governmental control produces some excellent characters but not an excellent society. Under those methods neglect of duty on the part of anyone cannot be dealt with by his fellowmen. The delinquent has to be punished by divine retribution or by governmental justice. And both can be circumvented by the crafty. Consequently is a society built upon religious faith or governmental control, strong and wicked persons thrive whereas humble and honest people lie down-trodden. The unequal and unjust social relations thus established create discontent and tensions which lead to violent disturbances.

The method of Satyagraha sets right the defects of reli-

gious faith and of governmental control by turning the attention of the people from God and government to fellowmen. It is in this connection that the consideration of rights arises. Rights and duties are but the two aspects of the same social relation. The right of one is the duty of another and the duty of one is the right of another. In terms of duty, a right means the duty of a person to see that other persons do their duties.

Since the failure of anyone to do his duty impairs the happiness of the rest when all persons are joined together in social relations, the addition to duties is essential for the healthy development of society. When a person or an institution is corrupt, other persons should not remain helpless victims, merely praying to God or government for redress. The condition is worse when priests and politicians are themselves the culprits. So Satyagraha rouses people against anti-social tendencies of anyone. Gandhi fought with an imperial government by means of non-cooperation and civil disobedience of people. He advocated boy-

cott of temples that were not open to Harijans. By picketing and by fasting he made people resist evils of exploitation and of corrupt practices.

Constructive programme and satyagraha go together. Constructive programme tells a man his duties; satyagraha does not allow any man to fall from his duty. Constructive work without satyagraha has no social appeal. From the point of view of social well-being, absence of satyagraha is no less a loss to society than active greed; the former weakens virtue while the latter strengthens vice.

Bhoodan is a constructive activity. For its progress it must take to satyagraha. A donor who does not persuade others to donate is as much in the wrong as one who asks for donation without himself being a donor. So for the spread of Gramraj movement not only should we give up private ownership of property but we should not permit anyone else, through persuasion and satyagraha, to own property.

—From "Bhoodan"

India's Largest Insurance Company At Your Service

The **New India Assurance** Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

London Letter

(From Our Own Correspondent)

British Furious About Events In Nyasaland

NOT since the Suez adventure which ended Anthony Eden's premiership has there been such a political furor in Britain as we now have over the current events in Nyasaland. From the first events in mid-February the developments have been followed with a concern which is surprising in a country where politics and politicians have been incurring public approbrium for years. Even those who have been foremost in carrying a plaque on both the houses of Labour and Toryism have hastened to support one party or the other in the present dispute.

On February 24th the "Manchester Guardian" sounded a warning in its editorial column: "Though the disturbances have not gone beyond sporadic rioting politically there is no doubt that Nyasaland is in a highly explosive condition." By February 26th Mr. James Callaghan, the Labour "Shadow Cabinet" colonial secretary, was urging the House of Commons to realize the African's intense fear of Southern Rhodesian domination, and the "Manchester Guardian" said that despite a lull in the disturbances, Nyasaland was "in a state of near emergency." On the same day the Southern Rhodesian Government added fuel to the flames by declaring a state of emergency and preparing the way for the later arrest of African National Congress leaders, including the English founder of St Faith's Mission Farm, the Christian pacifist Guy Clutton Brock.

The next week saw the situation in Nyasaland itself develop awfully and nastily. There were terrible reports of Africans attacking missions and police, and accusations of plots in the dark. In the next three came demands from Church of Scotland Missionaries in Blantyre and elsewhere accusing the police of provocative actions against Africans. In London the Opposition unsuccessfully moved a motion of censure on the Government for its inaction in the Federation Government's actions, and bodies like the Africa Bureau and Christian Action moved into the arranging of

meetings like the one at Caxton Hall on Monday 9th March, addressed by Father Huddleston and other from which many people had to be turned away, so great were the crowds. Throughout Labour, Liberal and church circles in this country there is great unease at what is happening at the British Government's wishy-washy attitude in the face of the Federal Government's demands.

In its editorial leader of March 9th the "Manchester Guardian" voiced the concern of thousands. It said: "Whatever may be thought of the plot to 'Mamercus' people in Nyasaland—and there is a singular lack of supporting evidence for it, even now—it is clear that many African in the territory are ready to show their hostility to the Government...But two points stand out. One is that, so far, the casualties have all been on the African side. The other is that, more often than not, the uses of violence by Africans have come after—and not before—the intervention of police and troops...The pattern of events so far shows that the (African National Congress)...has not been imbued with the idea of murder as a political weapon...And the killing of 37 Africans suggests either that excessive force is being used by the police and troops or that the demonstrations are so extensive that they can be restrained only by shooting. Neither thought can give comfort to the authorities in Blantyre, Salisbury or London.

...Already it appears to be fairly certain that among the early reports of African violence there was exaggeration—for example, in the report that the Livingstonia mission store had been burned down (February 23), that the Blantyre mission schoolboys had 'ambushed' the police (February 23), and that the Fort Hill customs post had been overrun (February 26). It

appears also that widespread demonstrations in the southern parts of the country began only after the first reported instance of shooting into crowds...So far, too, only one case has been reported of an African using a firearm, and on that incident the facts are not certain. The demonstrations, in short, are unlike those of an organized revolutionary movement." The writer then went on to discuss the dangers of the suggested calling-in of British troops from Kenya or soldiers from South

Africa, and the possible implications of Nyasaland's crisis in Northern Rhodesia. In conclusion: "Our obligations towards Northern Rhodesia are the same as those towards Nyasaland. We must carry the content of the people for what we do. A multi-racial society ought still to be the objective, preferably within the Federation, but the hope of it has been set back a long way. How much more blood must be shed before the strength of African feeling is recognised?"

One With The Whole

[The author who prefers to be anonymous had been to India a few years ago. His desire to be anonymous precludes us from saying much about him. We met the author in England during our last trip. Sarvodaya has become his life-brush. The following lines which the author calls his 'affirmation' exemplify his deep spiritual faith. Readers in India will notice how close the affirmation comes to "Vedanta."

—Siddharaj Dhadra.

Life is one coherent whole; and I am one with it;
I am one with the Sun and the Stars,
The sea and the Soil, the Trees and Animals;
I am one with all Mankind.
In the all-sustaining spirit of this whole,
I open my heart, and surrender myself completely.

I am one with the whole;
Knowing this I am fearless.
Nothing can harm the spirit within
That is my real self;
I remain courageous,
Calm and cheerful in all circumstances.

I am one with the whole;
Knowing this I follow Truth.
Regardless of the consequences,
I am sincere in all my dealings.
Above all I am sincere with myself.

I am one with the whole;
Knowing this I cannot bear
Ill-will to anyone nor recognise
Any barrier between myself and others;
People everywhere, you are my brothers and sisters,
And I love you all.

I am one with the whole;
Knowing this I am as nothing.
A speck of life fulfilling
Some tiny aspect of the divine plan;
Yet in this role I am happy and content,
For life is a whole, and I am one with it.

—"Shondar"

Phone 235-4786

P. O. Box 1848

MASTER BROS.
(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
83 West Street, JOHANNESBURG.

Du Plessis Produces Federation Plan For S.A.

(Continued from front page)

Here is his plan for the solution of racial and economic problems in White South Africa—it would be put into force at the same time as the development of the Bantustans.

Raise Wages

The first step is to raise the level of wages for all semi-skilled and unskilled labour, so that immigration from Western Europe can become possible on a large scale.

White immigrants could then, as a competitive basis, be absorbed into jobs now undertaken almost exclusively by non-Whites.

"In this way," says the professor, "it might be possible to achieve, by the year 2000 a situation whereby the Whites would be in the majority in the so-called 'White South Africa'."

"It would then be possible progressively to integrate the non-White politically into full citizenship. I do not, however, envisage savage social or physical integration."

"But here is a most important point. We must tell the non-Whites NOW that we will give them equal rights as soon as possible—in their separate states and in our common state."

Eventually, the predominantly White section and the Bantustan sections of South Africa would take part in a federal form of government.

The federal structure could be developed to embrace all states south of the Zambezi.

Professor Du Plessis is convinced that this scheme is the answer to the Union's complex racial problems.

Unique Conference On Democracy

THE United States, France, India, Israel and English and French speaking African territories were represented at an eight day seminar on Parliamentary Democracy, which opened on Monday at the University College of London, N.G. 10.

It was to consider the problems of representative government in countries of tropical Africa which have recently, or are about to, achieve independence.

The sessions, organised by the Congress for Cultural Freedom, with headquarters in Paris, were also to consider ways of strengthening democratic institutions.—Saps-Rewriter.

And these are the lines along which the younger generation of Afrikaner intellectuals, as well as many senior Nationalists, are thinking: he told me.

But he alleges that the Nationalist Press is so much under the influence of Dr. Verwoerd that it is not possible for these ideas to reach its readers. Some newspapers have refused to publish his views.

"Among our intellectuals there is tremendous discontent with certain aspects of the policies of Dr. Verwoerd," Professor Du Plessis said.

They Don't Know

"Because of certain Afrikaner newspaper attitudes, many Nationalist voters do not know of this discontent."

"And it seems that they will not know until an upheaval occurs in the party. I believe this to be inevitable."

Professor Du Plessis is still a Nationalist. Until 1935, he was chairman of the party in the Transvaal.

He says that a republic is necessary mainly for this reason: "It will give to South Africans and to immigrants who come here the attitude of mind that they belong in a separate nation and state, and not to some component part of the British world community."

"That will give us the urge to work together for a future just as South Africans and nothing else."

No Conflict

The professor says that his idea for a federation does not conflict with his nationalism.

"I envisage a 'coming-together' of English and Afrikaners into a nationality which I shall call—for convenience — 'Afrikaner-dom'," he told me.

"The non-Whites in the White areas cannot be expected to form separate national communities, and they will become politically, South Africans."

The "Rand Daily Mail" reports that Professor Du Plessis developed his idea further at a lunch Club Meeting in Johannesburg.

The "creeping menace" of non-White freedom is approaching South Africa and the only weapon against it is a "really national organisation," Prof. L. J. du Plessis, the Nationalist intellectual rebel who recently antagonised a large

section of his party by attacking the Verwoerd regime in the English Press is reported to have said.

Professor Du Plessis also believes that no leader who can form such an organisation is yet in sight, and Bantu integration into White South Africa is inevitable.

The Challenge

"We in South Africa are not yet ready to answer the challenge of liberty. We are not prepared to liberate the non-European," he said.

Colour Bar By Industrialists

(From Our Own Correspondent)

IN his talk to the Working Committee of the Friends of the Sick Association recently, Professor Leo Kuper, head of the Department of Sociology at the University of Natal, stated that one of the causes of poverty among Indians in Natal was the refusal of certain industries to employ Indian labour.

That a colour bar, not rendered obligatory by any law, has been imposed by certain firms has long been notorious. But owing to the exigencies of economics, Indian semi-skilled workers, male and female, have been employed in large numbers in the furniture, textile and clothing and some food processing industries. Since World War II, Indians have also been employed in substantial numbers as clerical workers in wholesale establishments and the like.

Factories In India

Some firms however, have for many years rigidly set their faces against employing Indian labour in all but the most menial capacities. Lever Brothers, an economic company of the worldwide Unilever group which has vast ramifications throughout India, have steadfastly refused to give jobs to Indians as operatives in their factories. Ironically however, South African Indians are big users of their products, which include Sunlight Soap, Lux Soap and detergent preparations, Vim cleanser, and certain branded lines of cooking oils and fats. And almost every magazine or newspaper published in India, contains attractive advertisements of Lever products of their factories in India.

Dunlop, the manufacturers of the well-known motor car, truck and tractor tyres also do not employ Indians. The India counterpart of this firm too, has large factories there and advertises their goods extensively.

So far, no concerted efforts have been made by local Indians

Apart from the Liberal Party which he described as "of no consequence," the professor warned that no party was in a position to "liberate" the non-Whites. "Any party which tries to do so will be overthrown," he said.

Describing his vision of the Union of the future, Professor Du Plessis told of a pure White nation which "could never do without the Bantu."

"We must now decide to treat all human beings as human beings—even in South Africa," he said.

to use economic pressure—they are big customers—to obtain employment concessions.

Boycott Score

It is recalled however that in 1949, immediately after the riots, there were wild allegations in Durban that the leaders of a certain firm of mineral water manufacturers had been used to transport rioters into Indian areas. It was later established that this belief was completely unfounded. But it was widely accepted at the time and Durban Indians for about two weeks conducted a most effective boycott of this particular cool drink.

The manager of the firm was most concerned, more particularly as his parent firm had a large branch in India and were apprehensive of repercussions in that country. The management went out of its way to dispel the suspicious cast against the firm and even went so far as to say that any member of the Indian public was welcome at any time to examine any of their staff to establish for themselves the falsity of the allegations.

Head Offices

There can be little doubt that whereas local firms employing colour-bar tactics against non-Whites may be secure in their own power, their head offices in London and New York would sit up and take immediate notice should any campaign be initiated in India and Pakistan to boycott goods produced in India on the grounds that their associate companies in South Africa practised discrimination.

Centenary Objections

(From Our Own Correspondent)

OBJECTIONS have been made by Mr. Albert Christopher and some others, to plans for the celebration of the centenary of the arrival of the first indentured Indian immigrants in Natal. Other objections also include his daughter, Dr. Zulie Christopher, and his son-in-law Mr. E. Hassim and Mr. R. D. Pillay. Their objections are based chiefly on the grounds that there is nothing for Indians in Natal to celebrate; that the past 100 years has been a period of oppression; and that there is nothing to be happy about.

The fully representative provincial committee has however decided to go ahead with its plans, which include the setting up of an ambitious bursary project, which would permit the granting of scholarships to meritorious students of all races. These plans were endorsed at a recent conference of organisations and individuals held in Durban.

Enormous Strides

It has been argued by those in favour of the commemora-

tion of the centenary, that notwithstanding the disabilities placed in their way, the Indian people have in fact made enormous strides in their economic, educational and cultural standards, even if the political record has been of continuous retrogression. Curiously enough, Mr. Albert Christopher was, as a young man, associated with Mahatma Gandhi during his stay in Natal, and is referred to in Gandhi's "Experiments with Truth."

Gandhiji In Natal

An interesting commentary is that even if Indians had nothing whatever to celebrate, they have reason to be proud of the fact that it was in South Africa that Mahatma Gandhi, then a rising young barrister, forged in the fires of a political struggle the weapon later to become famous by the name of *Satyagraha*. And that it was on a station platform in Pietermaritzburg, Natal, that the young Gandhi had thoughts that decided the course of his life.

Break Colour Bar Says Stonehouse

London, March 14.

MR JOHN STONEHOUSE, Labour M.P., talked tonight about his recent visit to the Rhodesian Federation in the B.B.C. Radio programme "At Home And Abroad."

Questioned about his action in taking some Africans for a meal into a hotel where the colour bar was operated and staying over-

night at the Home of an African, he replied: "This colour bar convention must be broken down if a genuine partnership is to be established."

Mr. Stonehouse added: "The colour bar in Southern Rhodesia is a shocking example of segregation."

"The only way to break it down is by example."

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Baskys Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Ets. Jabimasheng. Phone 35-1834

Ebrahim Trust Grants Bursaries

The Board of the Hajee Suliman Ebrahim Charitable Trust has granted six medical bursaries for the current academic year to the following students: Messrs. A. H. E. G. Jeeva, S. R. Kalidasa, Essop M. Ebrahim, Y. A. Cheria, Y. Sarwan, R. Ramjee.

WANTED

I want to purchase property in India. Write:

H. SHANKER, 1027 Quarry Rd., Durban. Phone: 885810.

BOOKS FOR SALE

Mahatma Gandhi	
(Last Phase)	1 15 0
Political Philosophy of Gandhi	15 0
My Experience with Truth	15 0
Women and Social Injustice	7 8 1
Satyagraha	5 3
Truth is God	2 6
J. C. Kumarappa	5 0
Christian Missions	5 0

Obtainable From:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Durban, Natal.

Joint Liberal-ANC Representations Against Passes For Nurses

DURING the past week a Government team has been issuing passes to African women in the Edendale area. In this connection a notice was issued by the Edendale Hospital Authorities advising nurses to take out Reference Books and detaching arrangements made for their collection. Subsequently a deputation led by Mr. Archie Gomea Secretary of the ANC (Natal) and Dr. Hans Meidoet, Natal Provincial Chairman of the Liberal Party, called on the Superintendent to discuss this notice.

The deputation wished to point out to the Hospital authorities that it is not at present compulsory for African women to carry reference books. This was recently made quite clear by the Minister for Bantu Administration and Development. In view of this it was felt that the hospital authorities should have remained silent in this matter and let the nursing staff decide privately whether they wished to take out reference books.

Impossible

The Superintendent maintained that it would be impossible for him in the near future to register anybody with the South African Nursing Council unless reference numbers had been issued to the persons concerned. He stated that this was not a racial matter and that it would apply to Europeans as well.

The deputation thereupon appealed to the Superintendent to convey to the African Nurses that the decision whether or not to take out reference books rested with them until such time as it might be made compulsory for African women to carry reference books.

The deputation appreciated its reception by the Superintendent. It wishes however to express its regret that authorities, which claim to have nothing to do with the political issues involved, should solicit the Nationalist legislature by urging those who work for them to comply with the requirements of a law, which is not yet in force.

Latest Gramophone Records Arrived

Mother India	6 Records	49/6
Pyasa	5 "	41/2
Dekh Kabhi Raja	4 "	38/-
Abhimanyu	3 "	24/9
Jansan Janam Ki-Fors	5 "	41/3
Johnny Walker	3 "	24/9
Ayodhyapati	5 "	41/3

INDIA PRESS RECORDS

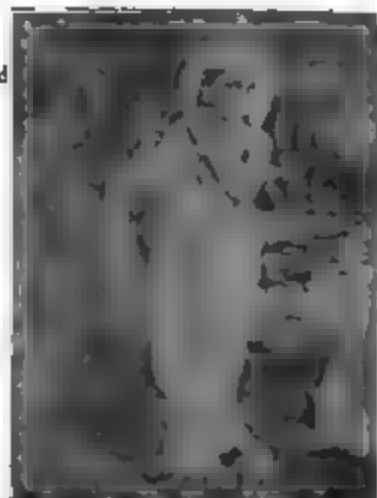
Talash	6 Records	50/-
Pehli Jhalak	8 "	60/-
Haleka	4 "	40/-
Bahar	3 "	30/-
Sirwan Kumar (Drama)	2 "	20/-
Love Numbers Behal Bariat and Bahal		20/-

Packing, Postage and C.O.D. charges 7/6 Extra

Obtainable at Our Only Address:

BHARAT MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS,

216 Gray Street, DURBAN.

Ludhiana The Emporium Of The Indian Nation

(From Our Own Correspondent)

A TRIP to Ludhiana in the State of Punjab might not seem exciting. A visit round the small industries located in that city is, however, a remarkable experience. Ludhiana has its business like any other place, but some of these business are quite unusual for the hostery goods, cycles, sewing machines, machine tools, oil engines and other engineering products on display are made in garage-size workshops that crowd the roadside. These small industries are a splendid example of individual initiative and talent and are a tribute to the enterprise of the Punjab.

Ludhiana is primarily a centre for hostery goods and engineering goods, especially bicycle and sewing machine parts and machine tools. There are about 1,000 hostery and 400 engineering units in the city, most of them with a capital of between Rs. 100,000 to Rs. 800,000 (£9,000 to £12,000) and employing under 50 men. The bulk of these industries are war-time or post-partition enterprises. Their number is steadily growing.

Similarly Jullundur is a centre for sports goods, hardware, rubber goods and surgical instruments; Batala for machine tools; Jagadhri for brass articles; and Ambala for scientific instruments and glassware. These small units are doing excellent business and are

making a valuable contribution to the nation's economy.

The rise of these small industries merits study. It is said that a class of traditional artisans, known as Ramgharias live around Ludhiana and it is these men who have pioneered many of the new industries. The first impulse came during the war when import shortages and supply difficulties suggested a remedy in local manufacture of parts and components. Subsequently this developed into assembly and complete manufacture of cycles, sewing machines and machine tools. The hostery industry, however, probably has other antecedents. Initiative and inventive skills were needed in devising simple but effective tools and adapting

them to new uses.

The displaced persons who came from Pakistan after partition built the sports goods industry in Jullundur. The State government has assisted these industries in various ways. An industrial estate is presently under construction.

The Government of India, for its part, has recently located a Small Industries Service Institute (SISI) at Ludhiana. This organisation offers technical assistance. It prepares model schemes for new lines of production and assists in many other ways.

Most of the units in Ludhiana have been built up from very humble beginnings by dint of hard work and enterprise. Sardar Jagir Singh, proprietor of the Royal Sewing Machine Works, is a completely self-made man. He is no scholar and was employed as a worker in a local sewing machine unit in 1951 when he decided to invest his savings of Rs. 2,000 to Rs. 3,000 in a factory of his own.

Jagir Singh began by making one or two sewing machine parts. Today his assets total Rs. 50,000 and he employs 31 persons to manufacture six different parts which account

for 10 per cent of the total value of a sewing machine. The interesting thing about this plant is that all the machine tools have been made by Jagir Singh himself in his workshop. He has simplified all the processes involved in making sewing machine parts and is able to employ relatively untrained workers as his home-made jigs and fixtures are fitted with stops and controls. He has his own little foundry and his annual turnover is of the order of Rs. 100,000.

Jagir Singh has now decided to undertake the manufacture of zig-zag embroidery machines which are at present being imported.

Deepak Industries is another typical unit. It makes Gray-bound bicycles. This unit was started by a displaced person in 1952. The entire plant is of local Ludhiana make. This unit is licensed to manufacture 5,000 cycles per annum, 18 cycles per day. Each cycle costs Rs. 105.

The hostery industry is older than most others in Ludhiana.

Power shortage is the only handicap here. This will be put right within the next two years when the power from the Bhakra-Nagar project comes on the grid.

These small units have a tremendous potential and it is the national interest that they should be given every encouragement to expand and develop. Given the opportunity, there is nothing that cannot be made in Ludhiana.

B-I

Sailings Between
East African Ports
Karachi And Bombay

S.S. Kampala due 1st April 1959.
Sails for Bombay on 6th April 1959.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

	First Class	single	without	food	£92-0-0
Second "	"	"	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	"	"	£31-10-0
Ordinary					Special
Non-Vegetarian	£4-13-0				£10-14-0
Vegetarian	£4-4-0				£9-15-0

For further particulars apply to—

Shaik Hamed & Sons
(Pty.) Ltd.

390 Pine Street, — Durban.
Telephone 20432, Tel. Add. "KARAMAT."

Just Arrived

Famous Religious Gujarati Books

Maha Bharat	2	5	0
Thouless Kri Ramayana 2 Vol	3	10	0
Vallmuk Ramayana 3 Vol	4	10	0
Gita in Gujarati Explained	5	5	
Gita Path Balasa Bhasan	10	5	
Manikamala	12	6	
New Cooking Book Peak Vigan			
Over 500 Pages, fully Illustrated	1	12	5
Ambika Nagar, 2 Volume	1	8	5
Dampata na Vivaha Sexual Book	1	5	0
Dampata na Sooka, Sexual Book	1	5	0
Dampata na Bhasan, Sexual Book	1	5	0
Kook Bhatra	1	12	5
Chandl Pat		5	5
Vivaha Vani	1	3	5
Bagath Jalarnu, no Khatla	2	15	0
Jalarnu na Amar Pat Khatla	1	7	5
Gujarati Teacher, Gujarati Letter Writer		10/6	each
Daily Prayer Book, Sri Sawai, Adika, Manusha Khatla.			
Parathan Manu na Khatla, Shri Saiya Narayan Khatla.			
Jalarnu Bapu Khatla Arthik Sangun, and many other			
Sung Books at 2/6 each.			

ALL ABOVE ARE NOW ON FOR SALE.

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20767. — P.O. Box 2524.
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE
Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE
SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE.

106 MANSFIELD ROAD, - - - DURBAN.

P. O. Box 476. - - - TELEPHONES 47453 & 47888.

Newly Arrived 'Jaico' Books

Panch Tantra	6 0
He Who Rides A Tiger	4 0
The Vision Of India	4 0
Droll Stories	4 0
Among The Great	4 0
Light Of Asia	4 0
The National Culture Of India	4 0
Illustrated Technical Dictionary	7 6
The Wisdom Of India	7 6
The Wisdom Of China	7 6
Godan	6 0
Jataka Tales	6 0
Prophets And Saints	5 0
Make The Most Of Yourself	5 0
A Digit Of Moon and The Draught of the Blue	2 6
The Substance Of A Dream	2 6
The Art Of Living	2 6
Tears And Laughter	2 6
Creatures Of Destiny	2 6
Rubaiyat Of Omar Khayyam	2 6
The Song Celestial	2 6

(Postage 6d. Extra)

Obtainable from:

**'Indian Opinion' P. Bag.,
Durban, Natal.**

Books For Sale

Sixty Years After (Nalpan)	1 0
Selected Letters of Gandhiji	1 6
Public Finance	2 0
Eminent Americans	7 6
Bapu's Letters To Ashrafi Sisters	
- By Kaka Kalelkar	2 1
Gandhi Techniques in the Modern World	
- By Pyarelal	1 2
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2 0
Why Prohibition—J. C. Kumarappa	1 0
My Dear Child—Gandhiji	2 0
My Religion—Gandhiji	6 0
Story Of The Bible—S. K. George	8 6
Hindu Dharma	10 0
Key to Health—Gandh.	1 1
At the Feet of Bapu—Chandrasekhar	8 6
A Preparation For Science—R. B. Gregg	2 0
Bapu My Mother—Munabehn	1 1
Nature Cure	2 0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	2 0
Genealogy—Mira	1 1
Selections from Gandhiji—N. S. S.	10 0
Dhondan Yajna	2 0

Obtainable From:

**"Indian Opinion"
P. Bag, Durban, Natal.**

INDIAN OPINION

ઈન્ડિયન

ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે રૂને 1000માં સ્વપાત્રું.

મુદ્રણ 'ત'માં રૂ. ૨૫, અણીલાલ માંડી

પુસ્તક ૫૭ રૂ.—પૃષ્ઠ ૧૧

તા. ૨૦ માર્ચ, ૧૯૫૯

કુલક નંબર ૫, ૪

સંગ્રહ વૃત્તિ

[કેદારનાથજી]

આ જાણ આપણામાં સંગ્રહ કરવાની વૃત્તિ વધી ગઈ છે. આને લીધે જ તે કેટલાં દુઃખો નિર્મોહી યાજ છે. વસ્તુ સાચવવાની છે જેનો સંગ્રહ કરવાનો છે તે નથી સધરતા પણ દ્રવ્યસંગ્રહ કરવા પાછળ લાગી ગયા છીએ. તેને જીવનની જેમ સાચવીએ છીએ સ પત્તિ એ મેળવવા જેવી વસ્તુ છે, મેળવીને સાચવવા જેવી વસ્તુ નથી, મેળવીને સાચવવા જેવી વસ્તુ તે છે માનવતા. સોફિસ્ટિકે માનવતાના, વસ્તુ માટે પોતાના પ્રાણ સમર્પણ કર્યાં. કમ્પ્યુટર પોતાની નિષ્ઠા માટે કુસારીકણ પસંદ કર્યું પણ આપણે તે, દ્રવ્યને જ બહુ મહત્વ આપીએ છીએ. જીવન છે પ્રાણ છે તે મે.જમજાલ કરારો એવી વિચારસરણી છે. પણ આખરે તે પ્રાણ પણ બચ છે અને.....

માનવતા મેળવવા સત્યને પકડવું પડે. કાલ મોહનારમાં આમ થેન મોહન-નિર્મળતા ભેદ છે. ગીતામાં 'અભય'ને તે ક્રોધી મોહમાં મોટા પ્રથમ કહી છે. તેનામાં કલ્પ માટે કલ્પ કરવાની સહિત પણ ભેદ છે. તેનાથી ધર્મિક જનવાની હોય નહિ રખાય. નિર્મળતા પસંદ કરવી પડે. આથી તે આપોઆપ અપરિમલી બનશે. અપરિમલી કિટકે બધું જ પગલું દેવું કંઈ સંમત ન કરવું એવો અર્થ નથી.

ધાના પ્રબલસંસાક

માએ છે

મુખ્ય અધિકારી ખોટાની નીતી તે વિરોધ કરે છે. એક દરેક ધાનાની પ્રબલસંસાક પાસે કરે છે. એ દરેક ખોટીક એલ્યોની કરે છે સામે કરવન રૂપે જાહેર એલ્યોને આપવામાં આવે છે.

આ દરેકમાં બધાનું કંઈ કે, ધાનાને પ્રબલસંસાક પછી જાન્યુઆરી ૧૯૬૦થી મેકે ન મળવું ભેદ છે. ખીણ એ પણ બધાનું આનું કંઈ કે રૂપ અધિકારના ભુમિતી જોરાઓને કસરી મદદ બુનાઈટ કોંગ્રામની કર કાર આપે છે તે વિશે પણ ધાનાનું સ્થાન નહીં વધુ ભેદ છે.

આ દરેક બચતમાં ૪૫૦૦ અને ૫૦૦૦ની મેરીટ છે. ૧૩-૩-૫૬ ના જાહેર સમામાં પાસ કરે છે.

એવી આજ્ઞા કરવી એ પણ વધારે વસ્તુ મળ્યા. અપરિમલી એટલે પરિમિત પરિમલી. પોતાની જરૂર પુરતું જ રાખવું. તેનાથી વધારે જરા પણ ન રાખવું એ અર્થમાં અપરિમિત પરિમલી. કુદરતના કસરુપોપણ માટે, મદદી કાળગીના પ્રસંગ માટે, કે ખીણ કાલ અણધારી પ્રસંગ પુરતું તે મુકરથી પ્રસંગે એક વસ્તુ જ ભેદ છે, નહિ તે તે પોતાની જાળાવડારીએ, જાણ નહિ કરી શકે. આવા અપરિમલી પ્રસંગી અણધારી જીવન નહિ જીવ્યા, કુદરતને સમર્પિત રાખવું જ પડે. વળી સત્યમય જીવન જીવવું

કરવુઅડને વિરોધ કરી પ્રોફેસરે શું મેળવ્યું ?

પ્રોફેસર કુ. પોલીસને દો. ૧૨-૧૩ મુખ્યની નીતીને વિરોધ કરવા માટે બુની વર લીડી માંથી કાઢી મુકવામાં આવ્યા છે. બન્યા છે કે આ પગલું કેપર્ન મેન્ડા મેન્ડાનાં કરે છે કરેલી મર્યા પછી મેળવ્યું છે.

આ એક જોરાઓને પકાર છે કે મેન્ડાનાં કરે છે, વિરોધ કરવે, એ રમતની વાત નથી.

પ્રોફેસરે કુ. પોલીસ જોરા મેન્ડા ના સમાપ્તિમાં એક છે; ૧૯૪૨માં પ્રબલસંસાકના બધારુના સંકુલત મદદારા છે, અને ખોટી જાળગીની

તે તેનાથી કાપવું મેળવ્યું નહિ આપ આમ તેને અસ્વેચ્છત પાળવું જ પડે.

જેના જીવનમાં આ પંચમકાવતો સમાયા છે, તેઓ મનુષ્ય મદી માનવ બને છે તેઓ સત બને છે. સતો પણ છે તે મનુષ્યો જ પણ આજ માનવતા, પુકત મનુષ્યો. માનવી કદમ જેમને મળ્યું છે એમ મનુષ્યો. તેઓ કંઈ અલગ કેટિના નથી. આપણે નિશ્ચય કરીએ તે આપણે પણ પંચ-મકાવતોના આકારો લઈ સંતપુરના બની શકીએ.

સંતસમજને વિશે તુકારામ મહા રાજનું અભ્યસ છે તે કહીને આખ્યાન પૂર્વ કરી છે.

'અંદાને કોતપામ કી ચંદન, પરિલા નાહી કિન કોણી અમ, દીવા નાહી પાઈ પોટી અપકાર, કલાને સાકર અપાઈ એક. તુકા મહેલે તલસા સંજી ના પાસન, પાકતા અવશ્ય મિલેચિના.

'અંદાને બધ જ અંત ચંદન જ છે. પારસમળિને કાંઈ પણ બાચ એકો પ્રભાવશાળી નથી. દીવાની પાછળ કે આમળ કર્યા જે અપાર નથી. સાકર સર્વોએ મીઠી જ છે. તેમ પ્રમાણે સમજાવને કે.ક પણ કટિ થી ભેદ છે તે, તેનામાં અવશ્ય હેમ થી નહિ.

નીતીના નેતા છે અને નેતાનીશ્ટ પક્ષની પોર્ચેક્ટરમ સ.ખાના ઉપ-મુખ્ય છે.

મને આવાડીએ કાપવનરના ચેરમેન મદદરથી એમને અણેકમાં આવ્યા. કારણ એકો કરવુઅડ સામે વિરોધ કરે છે. એકેએ કરેલી કેટલીક કુમ નામાં એક સુચના એ હતી કે નેતાનીશ્ટ પક્ષ અને બુનાઈટ પક્ષ સંગીત બની ગે. કરવુઅડને મેનુલ નીચે લતાધીય બને. કરવુઅડને આ સુચના મળી નહોતી. આથી તેમને ચેરમેન તરીકે ના પસંદ કરવામાં આવ્યા હતા.

કલરખારનો નાશ કરો

જીવનના બી.બી.સી. પર બિ.કલા લેખક સુખ મી. રોહન ૬ ઉમે પોતાની રેડીયોવાની મુલાકાત વિશે અણુનું કંઈ કે, 'દુ આફ્રિકાને એક હોરેકમાં જમવા મારી સામે લખ મેલો હતો. પણ કલરખાર દાર.થી રાત એમને એક આફ્રિકનના ઘરમાં મળી હતી. સુખી જાગીડારીની નીતી ને રથાપવી હેમ તે આવા રંગમેદો દુર કરવા જ ભેદ છે. રેડીયોનો રંગ-મેદ છલામદાપણની નીતિપર રથાપવો મને ભણ્યો છે. અને એને તેડાવાની એકાંતીન છે કે તેનો અલરખાર કરી રાખવો મેલ.એ ભેદ છે.

રાંમાનીકાને સ્વતંત્ર કરો

જોતરમા તેમ અવીમ આવે ૮ ના નીકા આફ્રિકન બુનીયનના પ્રમુખ મી. જુલીયન કે. નેરેરેએ રાંમાનીકા માટે વહેલી સ્વતંત્રતાની માગણી કરી હોવાના સમાચાર સાંપડે છે.

મી. જુલીયન નેરેરેએ એકે મળી રહેલી સમાજવાદી મુલક નેતાઓની પહેલી પરિષદમાં કરેલ પ્રવચનમાં આ નિવેદન કર્યું હતું. પરિષદમાં આફ્રિકા, બુરુન્ડી અને એથીઓપા સમાજવાદી મુલક નેતાઓએ કાલેરી આપી હતી.

મી. નેરેરેએ કહ્યું હતું કે રાંમાનીકા ની જનતા મુલકથી નહિ, પરંતુ રાષ્ટ્રિય સાધનેથી આઝાદી કાઢેલ કરવા સંગીત થઈ છે. તેમણે આઝાદ પ્રબલો ને રાંમાનીકાના મદદરમાં રાંમાનીકા ની જનતાને મદદ કરવાની કાલેલ કરી હતી.

આ અઝાદી પરિષદનું ઉદ્દેશ્ય દન કરતાં ક્રમરેલના વડા મ.મી.મી. કેરીક એન યુરીમને કહ્યું હતું કે ભ્યાં સુધી જીવનના પોરણેમાં મોટા તફાવત રહેશે ત્યાં સુધી સરમુખત્યારીઓને, અને એથીમા અને અધિકારના રેડીયોની આઝાદી પર ભય રહેશે.

મી. એન યુરીમને કહ્યું હતું કે અપારના સમાજવાદનું ખોય વિષયના સમૂહ અને વિકસિત તથા મરીમ અને અવિકસિત રેડીયો વચ્ચેની, ખાલુને સાંધવું હોવું જોઈએ.

તેમણે સમાજવાદી બુનાને તેમના અંત જીવનમાં સમાજવાદી સિદ્ધિ તે નું આચરણ કરવાની કાલેલ કરી હતી.

★
"સુખ સીને ભેદ એ છે, પરંતુ સુખનું સ્થાન ક્યાં છે એની કહીને જ અમ નથી. સુખ મત માં છે અને માણસ તેને મહાર થોપે છે તે ક્યાંથી મને.
—'સ'વાલાલ"

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૨૦ માર્ચ, ૧૯૫૯.

હિંદીઓનું બાવી

આ અપારા ખંડમાં જે હાથમાં મનાવે સર્વત્ર મની રહ્યા છે. તેથી હિંદી કેમ ને એવું પચાઈ બસે છે એથી હિંદી અને આફ્રિકાને વચ્ચે જે રાહ આપે છે તે વધારે વેચી બનશે તે તે કદાચ કુશલર બનશે.

આસાલે-આસાલે કુશલર વાતાવરણમાં વસેલા હિંદીઓને એવાઓની સાથે સંબંધિત થવાના દેવાઓ આપણને અજાણ છે. આ પરિવર્તનથી આફ્રિકાને તેમને પોતાની આઝાદીના હાથમાં કરનારા માનતા થયા છે. હિંદીઓ જાણે છે કે ઓડીશ રાજ્યમાંથી નીતી એક પાડીને રાજ કરવાની છે. હિંદીઓ તેમની એવી નીતીના સાદર ન બને એ તેમને આ દેશમાં ભેલાનું રહેશે. આ દેશમાં પણ એક નાનો ભાગ છે કે જે એવાઓ સાથે કે જે, રાજકરતી મળે છે તેની સાથે જાગી જવા પડે છે. આમાં એક વેપારીઓ અને એકા સિદ્ધિત હિંદીઓ છે.

ખીલે એક ભાગ છે કે જે આફ્રિકાને સાથે રાજકારણ દેશમાં એવા મધ રાખના એવાનું કામ કરવા પડે છે. આમાં પણ એ ભાગ છે એક સાથે આફ્રિકાન ઇન્ડિયન ઇમેજ એવા, કે જે હિંદી કેમને રક્ષણ આપવા પડે છે અને તેના અધિકારમાં આફ્રિકાન ઇમેજ કેમ પણ પચાઈ ન બને તેની સાથેથી રાખે છે.

આમાં એ નમણાઓ અને અજાણ છે. આ સંજોગથી રક્ત ઉપલા થરના નેતાઓના ન સંજોગ થાય છે. અને પછીની જનતામાં તે એક દેશ અને જુદાજુદી આપવા પ્રવેશ છે. કારણ એક ખીલને મળવા હળવનું રક્ત ઉપલા થરમાં જ રહી જાય છે એક ખીલના મુલ્ય દેશ 'એક' બધી રહે છે. આથી જે સાધારણ આફ્રિકાન છે તે તે એકમ સચળ છે કે હિંદી એ પણ અમરો દુરમન છે.

ખીલુ ઉપલા થરના નેતાઓ ન જાણી જતા થરાને છે. અને જનતા તેનાથી વેળાત રહે છે. આ કારણથી પોતાના સંજોગો સંરક્ષા વિચાર ખેંચે છે. અને તેથી જ આફ્રિકાને આવા તરીકે પોતાનો અવાજ સંભળાવવા સરખા સંકીર્ણ નથી બનતી. તેનો પુરાવો એ છે કે હાલમાં પોલી હાતાળ અસરકારક નીવડી અને હાલમાં એ.એન.સી.માં જે ભાગલા થયા છે એ છે.

ખીલે ભાગ છે કે જે એક મળે છે કે તે જુદા વિભાગમાં નુ જોવા રહેતા આ દેશના બાની તરીકે જોવા રહી આઝાદીની હાલમાં સાથ આપે.

આ પણ જોતા એક જણાવ છે કે હિંદી કામમાં, કાંતી થવાની હજી બર છે. હિંદીઓને આફ્રિકાને સમાન કાવે ભેતા અને તેમની સાથે થોડા સંજોગો રાખતાં થવું જોઈએ. આ બધીએ જોએ ત્યારે એક થાય છે કે ત્યારે હિંદીઓ પોતાના જાતીના-ભાગલા જો જુદી નથી રાખ્યા ત્યાં આ કરવાની વાત મહેસા કાનમર પડશે. પણ જો તેઓ ચેતકી-નહી તે તેઓનું સવિધ થવું અગમ થશે. કેટલાક હિંદીઓ પોતાની હરજ મરજરી કે કેમ ખાંડ રીતે નાણા આપે પૂર્ણ થયેલી અને છે. જો કે પછાત રહેલી પ્રજાને આમજ ભારવા સિદ્ધિથી કે ખીલ મરો થાય તે થયેલી આપકાર સવક છે પણ હિંદી એકાએ આફ્રિકાનેની કુશલ જીતવા રક્ત નાણા અરવી નાખ્યા એટલે જસ એક મની લેવું એ થવું મુશ્કેલ બનેલું છે. કદાચ સંજોગ છે કે તેનું પરીણામ અગમ થવું જાય.

પંડીત નરેન્દ્રને જણાવું છે તેમ આફ્રિકાને સાથે સળી બહુ એક હિંદી એ મારે સલાહ જણે છે. અને તે આફ્રિકાન નામરીક તરીકે જ પોતાને જોજાખો થાય. હિંદીઓ મારે એ પુરતું નથી કે તે પોતાની સંસ્કૃતિના નજીક કુદે રાખે અને પોતાના દેશવાસીઓ સાથે તે આવાની છે-એક સંકીર્ણ મોડ સંજોગ ન રાખે. તે પોતાને આજની આઝાદીની કાંતીથી દુર રાખી નાણા કમાયા કરશે એ પણ એક નથી એને પણ પોતાનો જોમ આપવો પડશે. આમ જો તે કરશે તે તેના આ દેશના કાલી મારે તેને અગમ કારણ નથી.

આપણે મારે આ દેશમાં હવે કરવા જેટલું બીજા એ છે કે આ દેશના કેટલાક હિંદીઓ જાણ થયા છે અને તે આફ્રિકાને સાથે દળ મળી મોકી થશે સંજોગ થાય છે. અને આવા સંજોગો જોએ કે આ પરીણાતી મોડા

પ્રમાણમાં થવી જોઈએ અને વધતી વત જને કુશલ આફ્રિકાને અને હિંદી એ એક ખીલ સાથે અને એક ખીલને સચળ. આમ થશે તે હિંદીઓ સચળ છે કે આફ્રિકાનેના મતબમાં થું થાવી રહું છે અને આફ્રિકાન સચળ છે હિંદીઓ કેવા છે. અને મેનીની માફ મારે થશે. આ દેશને હિંદીઓ આ દેશનું આવી સુધારવાનું હિંદીઓના હાથમાં છે.

કાશીમેન ગાંધીનો સ્વર્ગવાસ

ગાંધીજી આ દેશમાં હવે ત્યારે એવો તેમના સંજોગમાં આજ્યા હતાં તેઓ બધા ધીમતી કાશીમેન જમનલાલ ગાંધીના નામથી નાકે દેશ. ધીમતી કાશીમેન રીનીકસમાં રહ્યા હતાં અને આ દેશના સત્યાગ્રહમાં પુ. કરેણના ધીમતી જે પ્રથમ મેનોની કુદરી મોડની હતી તેમાં-એમાં પણ સાથે થઈ-એક જોમની હતી. ગાંધીજીએ આ દેશ મુકવે ત્યારે તેમની-સાથે આ દેશની પણ જે નાજી સાથે સામરમતી આજમમાં જોમવા.

મુરખી પ્રજાવાસ ગાંધી જેવો ગાંધીજીના કાશીમાં થતાં તેમના મુખ થી જમનલાલ ગાંધીના કાશીમેન પાની હતો. તેમની જમર સમજમ હપની હતી. આ બંને દેશની સામરમતી આજમમાં હતાં અને ત્યાંથી એવામાં મારે થવું થવું થવું-આવું હતો. હિંદી કાશીમાં અનેક વાર એકો જોમની હતી. કાશીમાં તેઓ, હરી સામરમતી આજમમાં રહેતા હતાં.

સ્વ. કાશીમેનનો સમાવ થવું મામણ અને નરમ હતો. તેમને જોતા અને મળતા પુ. કરેણની વાદ કહેલા ત.છ મતી. તેઓ થવું-માવ નમીત હતાં અને ભાતીપૂર્ણ હતાં.

થોડાક વખત પહેલા થી વિનોબાજી અમદાવાદ થયા ત્યારે સામરમતી આજમમાં થયા હતાં. વિનોબાજી

જોએ છે કે; મમરી થાની દેશને મતી થા ભતાં હું જાણો. હોય. પણ હું મેની પુલ થાના જેટલી મેકા અને જાવનાથી નેહોતો કરી રાહતો. આથી કેટલેકને આપવા વિચારતો હતો. કે કરેણના થેત્યા બધામાં પણ તેમને અસ્થીર થવવાનું જોતા આ દેશની પુલ તેમને જાવનાથી થોડા ન હોય. આથી મે. મુ. કાશીમેનને તે આથી તેઓ આને કા વધે-એક સાથે તેની-પુલ કરી રહ્યા છે. હું ત્યાં મેવો ત્યારે કાશીમેને કહું-વિનોબાજી તમે પુલ કરો. તમારું રક્ષણ આ દેશને કરે છે. મે ભાતી મારે તેમની જમનાનું થાવન કહું."

કાશીમેન થવું વખતથી હાવ જોએ પ્રેરણથી થીમતા હતાં. થોડાક વખત પહેલા એટલે ૨-૨૨ દિવસ પર એમને જમનાનો હળવો કુખનો થયો હતો. તા. ૪-૨-૫૯ના રોજ એકે હોડવાના અધને આને જમર કાવ છે. તેમના ભતાં ગાંધીજીના એક મુરખી આ સંજોગી એક થાંધી કુખને અને આમદવાસીઓને સાથે જમનલાલ ગાંધીએ આ ઉપર જમન સહચરીને મુખની છે. તેઓ આથી રાખે-કે, સમજત-દક્ષિણ, આફ્રિકાના તેમના મિત્રો અને સ્નેહીઓ તેમના આ કુશમાં સચળામી બનેલો. કારણ સ્વર્ગસ્થને થીર થાતી જશે.

કાકા સાહેબ સાથે થોડો વાર્તાલાપ

ગાંધી સાથેના ને-મુજારી જમમાં પ્રથમ થયેલા વાર્તાલાપમાંથી જમે થોડાક અઢી જોતારીએ જોએ.

પ્રથમ મુજારી દેશની પ્રથમ હણ થવું-એક મારે છે કે; ભારત એકમને આખરિતક કરશે. આથી રહે છે કે

જીવર: "કામું" એ છે કે આખરિતક કરશે એક આથી રહે છે તેમાં-થોડી પણ આખરિતકતા જાગી હોય. કુનીયાના મોડા દેશને વિદ્યાન અને રાજનીતીના નેર પર સંજોગની રાકી કરી-એક અને વિવ્ય જોજવા મારે તેમજ આમ રહ્યા થઈ અને રાજનીતિક "સાધનાઓ" કરી સંજોગો કરો. પણ નથી-એમને વિવ્યની આજા દેખાતી કે મધી જીવરનું કાંઈ સંજોગ હાવ-વાનું

આવી કાલમાં ભાં મેવે જ અંજોગ અને ભવ જાયો છે ત્યારે થોડાક વાર આવાની થીર મારે છે.

"ભારતનું આખરિતક" આજિત જેમાં-ગીતાં ઉપરિતક અને થોડાક મધાન છે, એ કુનીયાને વધારે આકરી કરી રહું છે. ગાંધીજીને મંજાવ સંજોગમાં-કાશીને મંજાવ અને થીર નીતી, અને વિનોબાજીને ભારતીય જનતાપર દેખાતો પ્રથમ આ મજે-તરફ મેરોનું આજા-આકરીતક થવું છે પણ પણ ગાંધીજીના અધિક આજાકપર કેમ પણ દેશને વિદ્યાન નથી-મેરો. વિદ્યાન-સાથવાનો પ્રથમ કરે-કે પણ તેમની મેરો-આજા-આજા નથી.

“મધ્યીયની અધિકાર પ્રતિષ્ઠા કરવાની રીત આફ્રિકા અને અમેરિકાના જાપાણી લોકોપર દીકરી જેવું જણાય છે. સંભવ છે કે મોટા પ્રમાણમાં તેઓ મધ્યીયના માનવ જનુસરજી કરે. એ-મેરો મધ્યીયના માનવો અભ્યાસ કાંઈક જણાવી કરે છે.”

“ભારતની સરળતા પછી એ આફ્રિકા અને અમેરિકાના જાપાણી લોકો એ મારો સરળતા મેળવે તેા મુરોપ અને અમેરિકાના લોકોએ પર જીવો પ્રભાવ જરૂર પડે છે અને પછી તેમનો અધિકાર માનવર વિધાન દ્વંદ્વ થશે. આપણે આફ્રિકા અને અમેરિકાના કાળા માનવોના જીવનનો અભ્યાસ જણાવી કરવો જોઈએ. અને તેમની આજીવન પ્રથમ તરફ પુરી સંકેત-લુતી લેવી જોઈએ.”

“આપણા પુરુષો અને કામગીર મનેલા સામાજિક આદર્શો આ સુધી

આપણે હજી નથી કરીએ આ સુધી બીજા રાષ્ટ્રોની મનોવૈજ્ઞાનિક સમજવાની હકતી અને તેની તરફ સંકેતલુતી જતાવવાની હકતી આપણે નથી મેળવી રહીએ. આપણા સામાજિક આદર્શો આપણા આધ્યાત્મિકતાનો લોક કરે છે. આનો અર્થ આપણે અમાલ આપણે ભારત આપણો દેશ કુનીયને આ આદર્શ સરજ આપી શકશે. આને આપણી પાસે તે સક્રિય નથી.”

“અત્યંત ભાતીનો જન્મ વિનાશ માટે નથી થયો. આ મારી મદદ દીનપર દીન રૂઠ થતી જાય છે બોલીક પ્રવૃત્તિ યાન અને કોણપ સાથે થતી જાય. માનવની સંપાત્ર વૃત્તિ પશુ જોતીક પ્રવૃત્તિને માટે મદદગાર બને છે. નૈતિક પ્રવૃત્તિ માનવ જુશીની સાથે નથી કરવો. અર્થે જીવન જીવન સુધીયત બધું બને છે. ભારે તે નૈતિક પ્રવૃત્તિ તરફ દોષ છે અને કરે છે.”

છે. કેમકે દરેક પક્ષ સાચી માનવની પરિસ્થિતિ વધુ સારી રીતે સમજી શકે છે.

તેમજ જાણવું કે કલાવાર મંત્રણા કરવા માટે કે કોઈ રચિત આખેર નદોદો; પરંતુ આ મંત્રણાએ ભાવિ મંત્રણા માટે સુધિકા પુરી પાડી છે. ને આપણા લોક મહિનામાં જ મનર છે.

સુકાં અર્યા

૩૩ રતલી ગુણીની ધી. ૩૬-૦, ૫ ગુણી અપવા વધારે માટે શી. ૩૬-૬ ગુણી. કુટોમ જોખલ ૪ માલન ના દીનની ધી. ૪૩-૬, ૫ માલ ધી ૩૩ રતલી દીનની ધી. ૪૫-૦.

MAARMANS PTY LTD.
Box 26, Phone 128.
Brits Transvaal.

શ્રી સુરત હિંદુ એસોસીએશન

૧૪૧ પ્રીક્સ એડવર્ડ રીટીડ, બોક્સ ૧૬૪૭, કર્ણાટક. વાર્ષિક જનરલ મીટીંગ

ઉપરોક્ત સંસ્થાની વાર્ષિક જનરલ મીટીંગ તા. ૧૨-૪-૧૯૫૯ના રવિવાર બપોરના ૩-૩૦ વાગે (વિક્ટોરીયા રીટીડ વાળા હોલમાં) નીચે જણાવેલા કામકામ માટે મળશે. તેા વેળાસર સર્વે સભાસદોને કાલર રહેવું વિનંતિ છે.

- (૧) મીનીટસ.
- (૨) મંચીના રીપોર્ટ
- (૩) અભ્યુત્થાનો રીપોર્ટ.
- (૪) એક્સિસેડેન્ટી ચુટપ્પી.
- (૫) પરચુરજ.

મંચી : શ્રી સુરત હિંદુ એસોસીએશન દયાળજી હીવાભાઈ.

રશીયન દરખાસ્તો પર વધુ મંત્રણાની જરૂર છે

મોસ્કો, તા. ૩ માર્ચ, બોલીક વડા પ્રધાન ઉસ્તલ મેકમિલને આને પત્રકાર પરિષદને જણાવ્યું હતું કે બોટન-રશીયા વચ્ચેના વધુ આકે કમ્પેન્ટી વધુ મુશ્કેલી દરખાસ્તો પર કરાર કરવા માટે વધુ સર્વા વિચારણાની જરૂર હોવાનું કં માનું છું. આ પત્રકાર પરિષદમાં ૨૦૦ જેટલા રશિયન અને વિદેશી પત્રકારોએ હાજરી આપી હતી. આ પરિષદ મોસ્કો ખાતેની પત્રકાર કક્ષમાં થોજ વાચાં આપી હતી.

રશીય ટેલીવીઝન અને ન્યુઝરીલ ફોટોગ્રાફી વધુ આ પરિષદમાં હાજર રહ્યા હતા.

શ્રી મેકમિલને પ્રશ્નોના જવાબ આપી રહ્યા હતા. તેમજ જણાવ્યું હતું કે એ મંત્રણા રાત્રિ નિવેદન બધું હતું કે રશિયાના બોટન-રશીયન બિનઆકેમ્પ્યુકરી કરારને નીચે ની વધુ કરતેને આપીન રહી રહેા આપીલ.

૧. કોઈ વધુ સમજાના પ્રકારમાં મને રશીયે મુલોના કહનામની આવના અનુષ્ઠાન વર્તનું જોઈએ.

૨. કોઈ વધુ સરકારે બીજાની ઉપર પોતાનો હક કે યુવમક ન રાખવો જોઈએ.

૩. આ સિદ્ધિતાવા પામા પર મને સરકારોએ પ્રમાણ પ્રમદનું નિરાકરણ મંત્રણા દ્વારા જ સાવડું અને મળ દ્વારા નહી.

શ્રી મેકમિલને જણાવ્યું હતું કે હું પશ્ચિમી સત્તાઓના પ્રતિનિધિઓને

મળવા માગું છું કેમકે રશિયામાંના મોટા નિવાસ દરખામન ને અનેક પ્રશ્નો ઉપરિચલ થયા છે તે આજે તેમની સાથે હું મંત્રણા કરવા માગું છું.

શ્રી મેકમિલને શ્રી કુરચેવ સાથેની એમની ક્રાંત મંત્રણાની વિષયો જાહેર કરવાનો હકાર કરતાં જણાવ્યું હતું કે આ વિષયોને હું જાહેર કરું તેા એની કશી કિંમત ન રહે.

બોલીક વડા પ્રધાને ઉમેર્યું કે ને પ્રશ્નો પર યુવ અને પશ્ચિમ વચ્ચે અંતર છે તેનું નિરાકરણ આ શુદ્ધ નિષ્ઠા મુક્ત અભિલાષા વાળા વાતાવરણમાં જ થવું જોઈએ.

શ્રી મેકમિલને જણાવ્યું હતું કે રશિયન મેતાઓ સાથે અમને ને મંત્રણા થઈ છે તે બરેબર કીમતી

વ્યાપાર પ્રચાર માટે થર્મીટલ નોકાનીઅમ પાડીદાર હોલ-ફોલ્સ બર્મ આલે આલતી બી આર્મ યુવ આપાલ ટાળામાં આસ તાલીમ પામેલા યુવકોની એક કુકરીને લઈ બી વિનય-બર્મ બી. પટેલ (રીટીકલ ડાયરેક્ટર), તા ૨૮-૩-૫૯ના ઉચાર-રશિય રોડે કીમાન. પ્રવાસી નીકળશે.

આપામ પ્રચાર માટે તેઓ જીવવાનો, જોડનકીન, નીકળ-તથા સોલ્ડાનરીમા આપામ પ્રયોગો હોદી જનતા સમજી રજી કરશે. આવા છે કે રોડેકીમામાં વસતી હોદી પ્રજા આપામ પ્રેમી યુવકો ના પ્રવાસને પ્રોત્સાહન આપશે.

“એ જ તમારો ઉત્તર !”

સંપા. કિલ્લુરા બ. હીવાનજી

પ્રાંતિ જવાહરલાલ નેહરુક વાર વર્તમાન પરિસ્થિતિથી અકળાઈ જઈ “જીવ મમળીન થઈ જતા. મમ્મમાં તેા જીમને થકા ન હતી. મધીજી એમને આપાસન આપતા ભારે એમની આ મુરોલી પાનમાં રાખતા. આને મમ્મને નામે ને પર્તમ આલી રહ્યાં છે તેને કારણે વધુ લોકો નારિતક થઈ જતા, બાપુ આ સમજતા. પંડીત જવાહરલાલને એમજે ૨૫-૪-૨૬ને દીને પત્ર લખેલો તેમાં આ વિચારો સરસ રીતે એમજે રજી કરેલા.

“જીવન અને જમતમાં મમ્મ સર્વથી મદાન વરણ છે. આથી જ તેનેા કોથી વધારે કુરપયોમ થયો છે. મમ્મના કુરપયોમનેા અને તેનેા કુરપયોમ કરનારનો અનુભવ એમને થાય છે અને મમ્મની અદર રહેલું સાત જેમો સમજી શકતા નથી તેમને મમ્મ પ્રતિ ભારે શુણા થાય એ રવાન નિક છે. પરંતુ મમ્મ આખરે તેા પ્રત્યેક અધિનને લગતો પ્રથ છે અને તે વધુ હલવને રપલું કરનારી એ વરણ છે. આખરે તેા તમારા કોથી વધારે બર્મકર કુખમાં ને વરણ તમને કોથી વધુ આપાસન અને મળ આપે છે એ જ તમારે મારે હવર છે. પછી જાલે એ વરણને જાલે તે નામથી ઓળખેલ.”

અનુભવ એવો થાય જ છે કે કોઈ મને તેડલો નારિતક દેવા તેામે એને વધુ જોતા કુખમાં મંદ ને કઈ આપાસન આપનારું જળ મળતું જ રહે છે.

માથે બાધવાની રીજન અને વેણીઓ

મખમલ, સાદીત, હાથેલા સીકેતો, હીજન અનેક રંગ, હીવાઇન અને સાર્જીકમા મળશે, જાન અંકપ અને મેલર શણગારવા માટે જાણીતો હીજનો અગી લોકશે.

અમદા માટે અમમલ, અને રસમ તથા હેલ્લની ટોપીઓ કીદાયલ બાલે બનાવી અપવામાં આપશે.

આંખોટે બાધવા મખમલ, રેસમ, કોલન વિગેરેનાં મુલોના રંગ રંગની વેણીઓ અને અનેક મકારનાં છોયકાં મળશે.

ટેજલ ૫૫ મુકના આટે ૧૫૫સીકના સુંદર મુલો મળશે.

ટેકાણું : માથેસ હેલ્લસ (મો.) લી. લેડીઝ ઓફ બીલ્ડરેન્સ હેલ મે-યુરેકચર.

ફોન : ૮૪૫-૭૬૬૧ પહેલે માળે, બોક્સ ૫૨૫૭. માર્કશ મેન્સન્સ — ૩૩ મેરક રફીડ, — નોકાનીસબર્ગ.

ઇસ્ટ આફ્રિકાનો પત્ર

(અમારું આજીવન તરફથી)

૧૨-૩-૧૯૫૯.

યુનાઇટેડ કિંગડમમાં મંદીનું મોટું આગળું છે અને એમાંથી થયેલા ચાલુસે નેત્રી થયા વધરના ચર્તા બેકારીની કારખા પોતા અનુભવી રહ્યા છે. આ મંદીની અસર ઈનીયામાં થાય છે તો દેખીતું નથી. ઈનીયાનો ધરો અરો વેપાર ખસ કરીને યુનાઇટેડ પર અનુભવે છે. તેણે મંદીના મોજા આવે તે પાછા વળી જાય છે તો વેપારમાં અનુભવ નથી. જરૂર જારે એમાં કોઈ ફાળવણી-અનુભવ મળવાનો સંભવ-સંભવિત છે ત્યારે તે કમરેક આવતી કાલે, દુકાન આજે ન પડવા ની મોતિ અનન્ય હેવામાં થઈ રહી છે.

યુનાઇટેડ કિંગડમમાં કીરી પાસે આફ્રિકાનો નિષ્કારનો અડો ઉપાડો છે અને એનો ભોગ ખાઈ રહીને ઇન્ડીયનો-એશીયનો ન થઈ રહ્યા છે અને આ મોજાઈ અધીયતો સમયે છે એમ સેરખાવે છે. આફ્રિકાની રીતે યુરોપીયનો ઇન્ડીયનો ની થતી આ કલ્પનામાં કુલો એકે હાથ ધરાવે છે એમ માને છે પણ એનો સીધો રીતે કામને આ રીતે એવું કંઈ ન દેખીતું કારણ એટલે કે મલ્ટિપ્રાસા નેવું રૂપું ન દેખાઈ નથી પણ આ વાતમાં કંઈક એ છે એમ ધણી અરો માન છે.

ઈનીયાના ધરપદ્ધતિ-વેચન પાટો ના સહયોગી ધરપદ્ધતિ પછી એથી વધી રહેલા પાસેના પાટોના ધરપદ્ધતિ. રામ અમોવાએ એક નિવેદન દ્વારા જણાવ્યું છે કે યુરોપીય સરકારે અધીયતન જેટલા એ રા.વે.સી. અધિ. કારીએ વેચના ધરની અડો લીધી હતી.

મી. અમોવાના કથનાનુસાર પોલીસે તેમને અનુ વેચના મદદમાં મી. અમોવાને ન્યારે કે એમો ટાંચાનીકા આફ્રિકાને જંગલ દુનીયનના ગેલા છે તેમને અનુ.રૂપ દતા. મી. અમોવા ના કહેવા પ્રમાણે પોલીસે આ અડો 'એકાપરે અગર આમરોડીયા સંકલિત અને આજવાદી સરકારીને અમતા સંકલિત' માટે લીધી હતી, પરંતુ પોલીસ અધિકારીએને કંઈ અનુ. નહોતું.

ઈનીયાની સરકારે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે તેઓ એ એ.કે.ને તેમના નિરતારો માં 'દેખાજી આજવાદી પદ્ધતિ રહિત, અવરિયત ક્રિએટ દ્વારા ખેડી કાંતુની સલાને અન આજ રીતે સહેરમા કાપેલી અને અવરિયતના અનનમાં મદદ

કરવાની દરમિયાન ધરાવતા આફ્રિકાનોની સલાને સુરમ અવિવાન પ્રવાસ કરી રહ્યા છે.

'કેફુ'ના અધિપતિ મી. એમોવા આજવાદી ધરપદ્ધતિ કરવામાં આવી હતી ત્યારે આજ આ અવિવાર અને સરકારી નિવેદનમાં અવિવારમાં આજે કંઈ કે 'કેફુ' એ માટે આજીવું સંકલિત કરનાર મોડોની પ્રદર્શ કરતું 'કાલિય' હાથું હતું. એ કાલિયને ને રોકવા માં ન આવે તો અનિવાર્યપણે કોંસા વળી દોરી જાય એમ હતું અને તે કાલિયને કેવું મોકી અને અન-અવિવારમાં, સામે અનુ.રૂપ પેલા કરીને કાંતુની સલાને સુરમ અવિવારો અને અન-અવિવારે વચ્ચે દુરમનાવટ ની આમણી પેલા કરવાનો હતો.

ઈનીયાના રાજકીય અધિપતિ એ નીતિનું નિવેદન કરવાનું જરૂરી છે, એવું ઈનીયાના પેલીવાદી આતાન, પ્રધાન મી. આર્થરસ વસાવે કરેલા સુચનને ઈનીયા કોઈ કોઈસના પ્રધાન વિવાદાજ્ઞ છે. અમીને રોકા આપે છે. ને કે મી. અમીને આજન વધીને કહ્યું છે કે ૧૯૫૫માં કામદાર સરકાર ના સંરચાન મંત્રી જેમ્સ ઝીરીએ ને નિવેદન કયું હતું તેને કે.કે.સાવર નું પ્રવર્તન નહિ નીવડે.

મી. અમીને કોપુ' હતું કે એકા નવ વર્ષમાં સમય આફ્રિકામાં અનુ. કે તેને અને આજવાદી એકા એ રસકા માં રૂં અનુ. કોઈએ તે અમીની મોડોની આજ કાલે, ને સહમાં લઈને નીતિની વિરત્ત રજાતા જરૂરી છે.

જે વધુની અરત છે તે પ્રતિ ધીલ તપકા. એ પર એકાકી સ્વચાલન ની આજેવરી આપતા નીતિના નિવેદન ના છે અને એના કરતાં કોણ આલી નહિ દો. આ માટેના સમય પોલીસ છે.

નકરોજીયા મવા સેમવારે ઈનીયા ઇન્ડીયન કોમિસનું રતિનિધિ પ્રાગ્ન, મવનર સર ઇરલીન એશીએ મળ્યું હતું. આ પ્રકારે દરમિયાન અરેલી વાતચિત દાઘ આનગી રાખવા દરેક દો.ત્યા તે આખતમાં કંઈ અનુ. અવિવાર અગર નથી.

કાનરા નવરાતના ઈનીયાની કાઠીસ ના સમય મી. અમીસી દેવે મોજા સા માં મોટી આફ્રિકા દુકાને મોજવાની મળવળના આજવાદ તરીકે મોકી પડ્યા છે. આફ્રિકાનોની અને આજવાદી પે મોટી અગી હતી તેમાં આફ્રિકાનો

માટે 'કુખો' એ.સવાઈ નકી 'થુ કયું. આ મોટી' પ્રમુખરયાન મી. અમીસીએ લીધું હતું.

આ માટેની ચેતના અને વિચારો તરફ કરવા એક પેલા સમીતી નીમણ છે અને એમ અનુ. છે કે આવી એક દુકાન મોજાસામાં અવિવાર અવિવારમાં આવે.

મોજાસા આફ્રિકાને ડેમોક્રેટીક દુનીયાનું મળ્યું ને કંઈ કયું હતું તે દુકાન પેલામાંથી આ વિચાર ઉદભવે છે. એ તો હોને વિચિત કરી કે મી. અમીસી એ માકુના પ્રેસીડન્ટ હતા. પણ પછી કંઈ વધી પડ્યો અને મી. અમીસી પ્રમુખપદેથી હાથે અપા.

તેમણે આ દુકાન પેલા આપવાની ના પાડી તેમ માકુની કારેભારી સમીતીના ડેમોક્રેટીકને પણ એ પેલા આપવાની ના પાડી.

માકુના અને મી. અમીસી પેલાના અતદારોને વાકે કરતાં અતદારોએ તેમનામાં વિચાર નહોતો કરી અને એ અતદારોને દરમિયાન એમણે કયો.

દેવે મી. અમીસીએ આવતા અજવાદીયામાં રોને,રોકા હોસમાં મોટી અરનાર છે તેમ આવવા. માટે તેમણે માકુનાના વિરોધ પદના સીયાની અને કામોને પણ આમ અણ પાડ્યા છે.

કોટીય પાલીવેન્ટની આમની સલા માં એમ સમય મી. એવામીએ પ્રક. પુછ્યો હતો કે ઈનીયાની ધારાસભાના આફ્રિકા સમય મી. રામ અમોવાને ઇજાપદ, મોરો,કો અને અજવાદીયા અવા માટેના પાસપેટ' ઉપર સહી

કરવા ઇમોસિન ખાતાએ આ માટેના ના પાડી હતી? આ રીતે ના પાડવાના કારણે ઈનીયાના આસિ-મીર સેક્રેટરી આ માટે આપી સહા ન હતી?

વસાહત મંત્રી મી. એલન એનેસલ એકા અવિવારમાં અવિવાર હતું કે આવી રીતે ના પાડવામાં આવે તે તેનાં કારણે આપવાનો કારકારનો શિરસે નથી. પણ કે પાઈ હતું કે ઈનીયા સરકારે આ અવિવારમાં કરી વિચાર કર્યો છે અને મોરોકો અને અજવાદીયા માટેના 'પાસપેટ' આપવા કયું છે એટલે કે 'દેવે' એ મી. રામ અમોવા મોરોકો અને અજવાદીયા અવા અમતા કરી તે તેઓ આ અવિવાર.

તાજેતરમાં આજવાદીમાં ઇન્ડીયન એસોસિએશનની વાર્ષિક મુ'દણીની આ. મા.અ.સ.ના પરેકાશમાં અરોહ હતી. પ્રમુખની મુ'દણી માટેની આવી રજાકરી કરી અને વધુમાં અજવાદીયાના એસોસિએશનની તવારીખમાં પ્રવાર મહ નથી. આ મારે એ ઉમેદવારો 'કેલા' થયા હતા-એકે તે એસોસિએશન ના મ.કુ. પ્રેસીડન્ટ મી. મી. એલ. મહેતા અને બીજા મી. હંદવન ટી. હંદામદાર એવોરેટ.

આ મુ'દણી કરીશાઈ ધારસભાની મુ'દણી કરતાં પ્રમુખ બની હતી. બને પછી તરફથી કેટલાક દિવસથી આ 'મંત્રે' અવિવાર કે.સાસોન આજે હતું. પંદરસેથી વધુ માણસોની કાજરી મા અરેલી આ મુ'દણીમાં મી. સમય રાત્ર પ્રમુખ તરીકે મુ'દાખ આવેલા અવિવાર થયા હતા.

કુ:ખનું નીવારણ (ગાંધીજી)

કુ:ખનો અ.ધાન સહન નજ થઈ એ વખતે આપણે કેા ઉપાય કરવો?"

"મારો ઉપાય તો રામનાથ નવવાનો છે. જેની રચનાલીકાથી આપણે આસોસાસ લઈએ છીએ તે તેની આપણને અણ નથી હોતી તેથી ન રીતે રામનાથ અપ આપણે મહ અણને તો કુ:ખની વચ્ચે સહન અને ખરી."

"એવી રીતે રામનાથના લજમાં મન એકાકાર થઈ જાય તે પહેલાં તે કુ:ખના ભાર નીચે ઉડામીને ને વિગાદમન મની જનું હોમ તો?"

"તો એમ કરવું કે, મનને સારા અનુભવમાં પરીવી રાખવું."

"આસ કેવા અનુભવો આપ સુચવે છે?"

"નરસીંહ મહેતાના કેટલાય અનુભવો ઉત્તમ છે. એમાં કુ:ખને આધાન લઈએ કરવાનું થવું જળ બધું છે. એ મોટે કરી તેનું રદથ કરતા, રહેવું. આવી થનને થવું રાહત મળે છે."

"આજમ અનુભવલીયાના અનુભવો આપ સુચવે છે?"

હા. એ તો છે ન. તેમાં "જે મને અમત યુર દેવ અગીદાને." અને "સુખ કુ:ખ થનમાં ન આપીએ." એ બે અનુભવ અનુભવે કુ:ખના વિચાર માટે છે.

(અણ સારે પ્રવણન હુમનો સંવાદ)

લબ્ધ પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અને રેપેરરીટ હીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત રેપરરી નીચે સુનીવનના અને રેપરરીયાના કોઈ પણ બાબતમાં તમારે કુશલિ આવી રહેશે. કોઈ કસબોનો અમે સંપૂર્ણ કરીશું.

કેપીટન-સ બાલકની હોટેલ

(ધી કેપ્ટન મીકાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુલ્લાપર - ડરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

જુહાપુર, જુહાપુરી, વીમાનાં અને અન્યથા બિઝનેસ

હોટેલના અન્ય દુનીયાના કોઈ પણ બાબતો કંપની હોટેલનાં અમારું અમારું માને જુહાપુરી કરવા પર કોઈ બાબતો મારફતે જાણ કરો.

અંદાજી, બાગ, મારી, કુશલ, અન્યથા, પોસ્ટાલ, વિદેશના નોકરા અને હવેના બાબતોને જાણે.

ઈન્કમટેક્સ, પ્રવચન ટેક્સ, હિસાબના ચાપડા બાબતના રેવન્યુ કમીશનર-સ હાઈકોર્ટ કે ચેપરના કાવચેન્સો. જાણકોઈ તેમજ કોમ્પ્યુટરને અમલી બાબતોમાં કોઈ પણ હિ હીયા વિના અમે તરત સલાહ આપીએ છીએ. રેકલબ ગ્યુન્ટમલ કાર્પેટ એસોસિએટના કોર્પો આરકુશીયા અને થોઈટલવર ઈન્વેસ્ટમેન્ટ કંપની હીમોટરના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9633. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફ્રૂટ

આંબા અબાખ, લીલી આબ, રતાળ અને મુરછની ગ્રાસમ આલુ છે. આફ્રી પેની ૮ રતાલ, કસણ રી. ૧-૩ રતાલ.

પાપડ નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

કચુરી અને ચેપલી પાન બબર સાન, પોરટેજ બુટ. ગારગીઠ ગ્રાસ રી. ૧૦-૧ લાંબી અને ૨૨૨૨ ગારગીઠ રી. ૧૧-૩ ૫૦૦.

રેપરરીયા, નાસાલેન્ડ અને મિલકતના રેપરરીયા કોર્પોરેટ વપર પુરવ આન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પાપડાઠા ડાની મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

મોડરન કુલ, કાર્ટીનિયુલ કુલ, વોલ્ડીંગ, હેરિંગ્સ મેસ, ચાર્લિ મોર્ટ એફીસ ટેક્સ, કુલ કેસ, ટેબલ, લાન કોરેલેશ અને ખરીદી કરીશો. અને પછાતી કાલ જેવા કુશલો નીક.

—બોક્સ, ટેબલ અને ફીચર ફેરસર—

એ હમારી ફેપરેન નીચે તરફલ સાવ છે. તેને કોઈ કમીમાં લઈ-વાર રહે છે. આજ રોજના બોનાલ પ્રાઈસ કોરેટ અંગેના અને વેપાર માનવ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 83-4691. BOX 2526.

હોઈની મોટામાં મોટી વિમાની કંપની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી બલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાનો અને ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૧૧૦.

રેસીડન્સ : ૧૧૧ ઇસેવન્યુ એવન્યુ,

ડરબન.

ટેલીફોન

બોક્સ : ૨૫૮૪૫

રેસીડન્સ : ૩૬૪૧૩.

હિંદનો પત્ર

(અમારા અખબરમાં તરફથી)

૮-૩-૫૯.

દેશને કંગાલીયતમાંથી બચાવો-નહેરુ

૫૩ પ્રધાન નહેરુએ એક સભામાં બોલતા બહુમતું હતું કે; દેશને કંગાલીયતમાંથી બચાવવા તમા ઓછો-મીઠા વિકાસ સાધવા ભારત વાસીઓએ એવીનું જીવન ગાળવું જોઈએ કે જેથી દેશમાં આનાજ 'કમિશ' કાબજ રહે. આ માટે આપણે એવી અને બીજીન પર ધ્યાન આપવું જોઈએ. આમાં જોઈએ એ આનાજનું જીવન બચાવ કરી શકાય તે આપણે દેશની ભૂમિપતને પરોઝી વળી શકાય એટલું નહીં પણ કાબજ થઈ શકે આનાજમાંથી જેથી વિકાસ કાર્યમાં તે નાજી વાપરી શકાય.

જો આપણે આનાજનું જીવન બચાવું હોય તો એટલેથી સરકારી કોષમાં કાચ કરવું જરૂરી છે. કુલ સરકારી અથવા સરકારી એવીમાં કાચ કરવાને કઈ છૂં.

નિકાસ પર તોળાઈ રહેલી કટોકટી

ભારત સરકારના કબાપાર અને જીવન પ્રધાન શ્રી સાલગદાદર સામોને નિકાસ કોમિશન સલાહકાર સમિતિની મીટિંગ મેકાનું તા. ૨-૩-૫૯ના ઉદ્ઘાટન કરતા બહુમતું હતું કે જો કુશીલવન કોમિશન માર્કેટની રચના થાય તો તેથી કાચ બાજતને માટે નિકાસ કોમિશન નવા પ્રજો સંપત્તિય કાચ એ અંતર્ગત છે. તેમણે ઉમેર્યું કે ઉપરોક્ત કુશીલવન કોમિશન માર્કેટના ક સમય રાષ્ટ્રીય પરપરાની આધાર બનાવવામાં થઈશે એવી છે અને આગત કોવેટા પરના કોવેટાને અત્યંત નિયમ નો કળવા કમી છે. કોવેટા નિયમનો કળવા કરાયા છે તેનો કાચ ભારતને ધરવો નથી એટલું નહીં પણ આર્થિકા ઉદ્ઘાટ દેશને ભારતના ધાતુ પર કોવેટાના નિયંત્રણે કારણ છે ભારે એવ જાતના અન્ય દેશોના કાચ પર કોવેટા નિયંત્રણે નથી.

જો આ ને કાચ વધુ અધુર રહેશે અને કુશીલવન કોમિશન માર્કેટના સમય દેશો અન્ય દેશો સુધેના વેપારમાં કાચ નીતી નહીં અપનાવે તો ભારતની મા. કોશી, ક. કાપડ, કાચી જાનવરો અને કાચની જાનવરોની નિકાસને માટે કુશીલવન પડે એ સંભાવના છે, અને પરિણામે આપણે આગત અને

નિકાસ વચ્ચેનો માળ, વધુને વધુ મોટા બનશે જશે.

શ્રી સામોને બહુમાં બહુમતું કે આમ જતાં પણ અને કાચ આશા છે કે મંજૂર કરાશે તેમજ 'મેટ'માં મનારી મચી પછી ભારતની નિકાસને વધુ અમલદાર મળે એવું કાચ સમય બને.

તેમણે ઉમેર્યું કે જો મનારો આ આગત નિકાસ બનાવશે તો પછી ભારતને આપણે વિદેશોમાંથી જે ખરીદીએ છીએ અને આપણે વિદેશો ને મેચીએ છીએ એ બંનેની નીતીમાં ભારી ફેરફાર કરવા વિચારવું કરવાની ફરજ પડશે.

ભારતનું નવું બજેટ

નવા વર્ષનું બજેટ રજુ થયું તેની કેટલીક આસ જાણતા નેધિયા જેવી છે. તે અત્યંત દુર્લભ આપી છે.

નવા બજેટમાં આગવેશના અંકિત અત માળખામાં ફેરફાર મળે નથી, પણ કંપનીઓ ઉપર સંપત્તિવેરો અને અન્યવેરો કાચ પડ્યો હતો, તે સામે એવેર વેરો ઉદ્યોગ હતો, આ બજેટથી કંપનીઓ પરના વેરો પાછા મેંચાયા છે કે, એ વેરો રદ કરવાથી ને શકત અપાઈ છે તે ૧૯૫૯-૬૦ના હિસાબે. કાચ પડશે. વધારાના કંપનરેશન-જુવરેશનના કોઈ કાચ પડ્યા છે. તેનો અમલ માણે કાચથી ન થશે.

બીજા વધારાના કરો

તેનો ઉપરની જકતમાં આપાર કુષી ઉપ જોડ્યા તેમની પેશાવવાળા માણાઓ ઉપર જકાત નહોતી, તેને ખસે જઈથી ૧૨૫ કુષી દબ દીઠ રૂ. ૭૦ અને તેથી વધુ દબ દીઠ રૂ. ૧૨૨ જકાત પડશે.

રેવેનુ કાપડ-સુતર

આટી સીક કાપડ પર અમલોરસ વાર પરની જકાત તો વધી જ છે, તરુપરત રેવેનુમાં કેટલીક જાતે,માં ૧૯૫૯માં ને જકાતના કોઈ સુચવાયા છે, તે ઉપરાંત નવા બજેટમાં પાવર-કુચથી માળીઓ ઉપર વધુ જકાત વધશે, એટલે પરેલી પાળી ઉપર સાળ દીઠ રૂ. ૨૭ને ખસે રૂ. ૫૦. મીટ પાળી ઉપર રૂ. ૧૮ને ખસે રૂ. ૩૫ અને મીટ પાળી ઉપર રૂ. ૧૦ ને ખસે રૂ. ૨૦ વધારાની કુચી આપવી

પડશે. પરેલીમાં પાળીમાં ૨૭, મીટ પાળીમાં ૧૭ અને મીટ પાળીમાં રૂ. ૧૦ વધારાની જકાત મેંચાશે.

રેવેનુ ચાઈ તેમજ રૂપરૂ ૧૫૫૨ની વિવિધ જાતેના રોમાં પણ વધારો થયો છે. ૭૫ રેનીવરની નીચેની જાત ઉપર આજ આનાને ખસે ૮૦ નવા પેસા અને ૧૦૦ ઉપર જે આનાને ખસે ૪૦ નવા પેસા જકાત પડશે. રૂપરૂ ૧૫૫૨ ઉપર જે આનાને ખસે ૨૦ નવા પેસા લેવાશે, અમલ પ્રવેશ આનાના આજ ઉપર નવા પેસાનું જોડું થીકુ મડી જશે.

કંપની ઉપર ક-કમ્પેક્સ ૩૦ દહા યી ૨૦ ૨૦ દહા એટલે થયો છે પણ કમ્પેક્સને ને વળતર મળે છે તે ક-કમ્પેક્સના વળતરમાંથી ન મળતું હોય, તેમાંથી ૩૦ દહાને બેસે ૨૦ દહા થવાથી કમ્પેક્સને એટલું વળતર મળ્યું મળશે. કંપનીમાંના એકરે દહામાં પાચ દહાનો થઈશે થયો છે, પણ કમ્પેક્સને દેશ ભારત સરકારને ન મળે છે અને રાજ્યને ક-કમ્પેક્સમાંથી કાળો મળે છે, એટલે કમ્પેક્સને દેશ દ્વારા ભારત સરકારને પાચ દહાનો વધારો મળશે અને રાજ્યને એટલે કાળો કાળો મળશે. આમ રાજ્યને કમ્પેક્સ વધારતા નથી. એવી કેન્દ્ર સરકારની આનંદતા કોષ, રાજ્યને એમ કરવાની જ ફરજ પડે તેવો હેતુ પણ હોઈ શકે.

મહિસરનું સોનું કેટલાક વખતથી કેન્દ્રથી મેચાવું નહિ થયું હતું. આજુ વરે ભારત ૨,૪૭,૦૦,૦૦૦ લોલા સોનું આંતરરાષ્ટ્રીય બજારના ભાવે ખરીદશે.

યુવાનો હિંમતથી કદમ

મિલાવે-નહેરુ

કમળો વિદ્યાપાના વિદ્યાર્થીઓ, સમજ તા. ૨-૩-૫૯ના બેજાત શ્રી નહેરુએ યુવાનોને પ્રાપ્તી મદદથી બની કુનીવના પ્રજોનો હિંમત અને મહત્તમ નિર્ધારથી સામનો કરવાની હાકલ કરી હતી. તેમણે કહ્યું હતું કે તમારે જાતના નોટમાં ને કામ બાજવાનો છે, તે માટે તમારે તમારી જાતને વિદ્યાર્થી કાચ દરમ્યાન અનુકૂળ બનાવી લેવી જોઈએ. અને તમારો પાલો એટલો અજણત દેવો જોઈએ કે જેથી તમે જાતમાં નિયંત્રણ ન નીવડો.

વૈજ્ઞાનિક અને ટેકનોલોજીની અન્ય પ્રગતિને કારણે જાતમાં આશ્ચર્ય પહોંચતું થયું છે. એક દિવસ ને વાતો પરીકથા કરતાં વધુ અજણત જાતની હતી એ અજણત અને મદની વાતો જાનવી માટે સામાન્ય બની ગઈ છે. એટલે જ મન અને જુલિના દરમ્યાન પ્રજા રાખાણું વિદ્યાર્થી માટે ખૂબ જ જરૂરી છે, અને તેમની વિચાર પ્રક્રિયા વધુ ક્ષત હોવી જોઈએ. ભારતમાં

પણ ઓછોમીઠા મિતિ બાજવાની છે અને યુવાનોએ એ માટે તમારે રહેવું જોઈએ. એનાથી અમરણું ન જોઈએ. શ્રી નહેરુએ વિદ્યાર્થીઓ ઉમેર્યું કરતાં કહ્યું હતું કે કમ્પેક્સને અને નીતિ-વાળા શિક્ષકો કોમ તો ન દેશને જુલિ કાચ વિદ્યાર્થીઓ મળે.

અનુકૂળ થવું જોઈએ

નહેરુએ વધુમાં બહુમતું કે, આરિય બીજા માનવી ઉપર જરૂરી અસર કરે છે. યુવાનોના આરિય મારતર માટે વિદ્યાર્થીઓ અને જાજણીની અંશકાઓ વેચ રચણ છે. કોષપણુ દેશના જુલિયાની સાચીસોની અંશકા પરથી તે પ્રથમ કાળો દેશ છે કે તે દિલીપ કાળો દેશ છે તેની આપણે કળવા કરીએ છીએ. જો યુવાનો આગળ આપણે નહિ અને અંશકામાં રહેવા યુવાનો નિકાસ કાચને નહિ તે આપણે પ્રથમ કાળો દેશ તરીકે મળાવવું નહીં. યુવાનોએ ભારતમાં થતા પરિવર્તનની નોંધ લેવી જોઈએ અને કુશત મનથી અનુકૂળ થવા તમારે થવું જોઈએ.

બિનહરીફે સુદાર્ધ આવેલા શ્રી ખંડુભાઈ

મુખ્ય વિધાન સભામાં મતદાર વિભાજનાથી કેન્દ્રના આગલા કાચદાર પ્રધાન શ્રી ખંડુભાઈ દેશનું શાંતિભામાં સુદાર્ધ આવેલ કરાયા હતા શ્રી સોમનાથ દેવના અવસાન થી ખાલી પડેલી આ મેડક માટે તેઓ એક માત્ર ઉમેદવાર હતા.

સુલેખના તેલકેમનું સંયોધન

ખંડાત તેમ કોચ કુલેખ ખાલેથી તેલ નિકાસ પણ ભારત સરકાર અને કોષક એવ નેમરલ જેલ કમીશન સુભરાતની પરતીના પેટાળમાં કુપાયેલ પડેશે તેમનો વિષય જરૂરી કરવા માટે કુતનિયમી બની છે. આના વધુ સંકેતન માટે સુભરાતમાં સુભરાતથી માડી અમલાવા કુષીના વિસ્તારમાં રોનીકીપનો કામ કરી રહ્યા છે.

દરમિયાનમાં બજવા મળે છે કે ખંડાતની આજીવનના વિસ્તારો જેના કે પડવામાં, નમરાની સીમ કસારી અને કસરપુર વિસ્તારમાં અલેવી કેટલીક જમીનો એકવામર કરવા માટેના મદો મતીમાન મદ મળા છે અને રાતોરાત આ અંજેની તમા પારીએ કરવામાં આવી છે.

આગત થોડા માસમાં રાજિયા અને કાળીવા ખાલેથી મંજાવેલી કોમીય મયાનરી પણ આવી જનાર છે. જ્યારે એક કોમીય મયાનરી સાવલ પ્રાપ્તી બની રહી છે આ મયાનરી આવી જતાં એક સાથે વધુ આજ અજામે કુલિયાનું કામ રદ થશે. આજ હવે ખંડાતમાં અને સુભરાત માંથી તેલ કોષી કાળા માટે કાચી પ્રથમો કર કરવામાં આવનાર છે.

સ મા ચા ર સં ગ્ર હ

—યુનાઇટેડ નેશનસના જનરલ સેક્રેટરી મેન્ડેમમાં ૧૫-૩-૫૯ના પોઆ અને એમને જણાવ્યું હતું કે એશિયાની પ્રગતી સંતોષ કરક છે. અને પ્રગતી કરક આર્થિક ક્ષેત્રમાં તે વધુ છે. તેઓ કલકત્તા માટે કૃપા કરતાં. એશિયાએ યુનાઇટેડ નેશનસમાં પસંદગી મેળા આપી હતી અને એશિયાને આપવા સંભાળવાનો છે. એમ તેઓએ કૃપા કરતાં. તેઓએ કહ્યું હતું.

—આફ્રિકાના વિદ્યાર્થીઓ તેઓ ન્યુ ટ્રીટીમાં જશે છે તેઓ ૪૦ જેટલી સંખ્યામાં એના યાત્રા પ્રિટીસ એશિયાની કચરી સરકારે મળા કરતાં. અને ન્યાસાએ-ડાહમાં જે અગાધ અને ધરપકડ કરવામાં આવી છે તેને વિરોધ કરાવે છે.

—આફ્રિકા-એશિયાન પરિવહન સંસ્થામાં આર્થિક સંબંધો વધારવા માન્ય પરીવહન રૂએ કરવાનું નક્કી કરવામાં આવ્યું છે. આ પરીવહન વર્ષની આખરીએ કરાશે.

—સર વિલેન્સાપર ધંડનની બેન્ક પાટીએ એવો આરોપ મુક્યો હતો કે ન્યાસાએ-ડાહમાં જે રમખાણ થયા તેને

માટે વિલેન્સાપરે તેમને કારણ આપ્યું હતું. આ સામે વિલેન્સાપરે તે આરોપ પુરવાર કરવા પડ્યો છે.

—નાઇજીરીયામાં કરામતી પરીવહન યુનાઇટેડ રેલ, ક્રાસ હાઈ, હાઈવેલ અને ઈન્ડિયન અને ફ્રી મોશનના આફ્રિકન સંસ્થાને પોતાના પ્રતિનિધિ મોકલ્યાં હતાં. નાઇજીરીયામાં પોતા માટે ઈડી સરકાર સ્થાપતી તેની વચ્ચે વિચારણા કરવા આ પરીવહન કરી હતી.

—૪૬ મીનીટ કલ્પ વર્ષ કરી જાન આ એક માળક પર કરવાપર ચર્ચા કરવામાં આવી હતી અને તે સફળ નીવડી છે.

—શ્રીમતી હન્દીરા મંધિને ટ્રેસિસ્ટ કામ કરવામાં શ્રીમતી સુમિત્રા કૃપાની મદદરૂપ થશે એમ જાહેર મ્યુ છે તા. ૧૭-૧૮-૧૯મી માર્ચના ન્યુ ટ્રીટીમાં ટ્રેસિસના પ્રમુખો અને ચર્ચા સંબંધિત ની પરીવહન ધીમતી હન્દીરા મંધિએ મોકલી છે. તેઓ ટ્રેસિસના આંતરિક સ્ત્રા સામે કડક કાયે કામ લેવા છાએ છે.

—મુખ્ય રાજ્યે કોલ સ્કામાં ચિલ્લક પાછળ રાજ્યના આવકના ૨૧ ટકા વાપરી છે. ઈરાલા ૩૨ ટકા આવક

ચિલ્લક પાછળ વર્ષે છે ત્યાર પછી મુખ્ય અને પંચમનો નંબર બીજો આવે છે.

—શ્રીમદ રાજ્યકલ્પે ૬૦ વર્ષ પહેલા જે અગાધ શ્રીમતી વિદ્યાર કયો હતો તે શ્રીમતી ૫૦૦ ફીટ ચલણ કરીને રિનોઆલ્ફ પાંચ મીનીટની મેન કામ ના માલ સેમી કલેસી માનવ મેનની ખરો જીન થઈ સમજાવે છે.

—ટીમેટની સરકારે મેળાગી ભારતમાં ફેલુ આવવાના ઈરા કરે બની રહ્યા છે. જે લાજસે પાસેથી ૧૫૦૦ લોલા લેવા મળી આવ્યું હતું.

—મુખ્ય સરકારે કરકારમાંથી પ્રસંગે ને મુકતી આપી છે. એટલે કે જાન નો વેરા ન લેવા જાન મફત લેવા. જે સિદ્ધાંત તેને. રવીકારો છે. ને કે અમે. થઈ પ્રસંગે વેરામાંથી મુખ્ય સરકારને ૧૨ લાખની આવક મળી હતી.

—પાકિસ્તાનના સરકારી તંત્રે એક હરમાન બકાર પાકી પાકિસ્તાનના નામરિકા માટે લાવસપત, લાજસેરી, મોરમનરી, સંપરાપેરીના મુનામી વિશે અધિકારીએ પ્રાપ્તિ આપવા નું હરજાત કર્યું છે. આમાં મુક કરનારને એક વર્ષ કુખીની કલ અને ૨૧. માય હનરના ઈંગી સભા થશે. પ્રાપ્તિ પ્રમાણે પ્રતેકાર પડ્યામ તે પ્રાપ્તિ આપનારને પ્રતેકારને જનાર ઈંગી આપી રહ્યા છતાં તરીકે અપાશે.

—લંડનમાં અલ્ફ્રેડ ટાટ આને બિટન ના વેપાર પ્રધાન સર ટેનીઝ એકમીઝ ના વરદ કરેને મુલા મુકાએલા કરવા પ્રદર્શનમાં ભારતના હાથે બનવેલા માલીયાએના નમુનાએ પચ ૨૫ કરવામાં આવ્યા છે.

—અરમાનીસ્તાનમાં કનકાર પાસે ૧૯૫૮ની સરવાતમાં રાજ્ય અઘોડે ૨૧૪ વર્ષ બિરતની પહેલા બકાર પાસે કુકમની મુળ પ્રત જે શ્રીકમાં છે તે મળી આવી છે. આ પ્રથમ પ્રસાતન વરુ શ્રીકમાં મળી છે. મુળ પ્રત અને તેને અનુવાદ કલમાંનું ઇટાલીએ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે. તે સાથે બીજા રાજ્યની આગળ આવવામાં આવી છે.

—આમાના મેરિયા વિમાની મળે એક ભારતીય વિમાનીએનું વિમાન તા. ૨-૩-૫૯ના સળમીને ટુરી પાડ્યું હતું. એમાના જે પાસેસોનેના અલ્પુત રીતે અગાધ થયો હતો અકરમાતની વિચલ મળી સળી નથી.

—૧૫૦૦ રૂપીયા જેની વાપર આવક લેવા તેના બાળકોને મુખ્ય રાજ્યમાં મહત્ત્વ પ્રાપ્તિ તેમજ મુનીવર્સરીનું ચિલ્લક અપાશે. આથી સમાનતાની દિશામાં એક કાંતીકારી પમમુ કરકારે અડ્યું છે.

—મુખ્ય રાજ્યની કામગીરી-કમેટીકે ઈરાના વિશાસ મેળવના માટે વિચારે

શાક અમરમાં જે કરક ઈરાની મંદિને જે કરક પાંચ લાખ ડોલર કુખીની લેવા મંજુર કરશે.

—તેલપરના નવા બકાતના વિરોધમાં સુરતના ઈસ્લામ લેલ થાણાના મંત્રે બંધ રહ્યા હતાં.

—૧૦ હજાર થીએએ દીલ્લીના રાજ્ય આમંપર સરકાર કાદી પંચમની પાસે સમાએ પાર્થીક કાયોપર જે અકામુ કરી છે તેના વિરોધ કર્યો હતો. એમના નેતા તારાશીએ અમુતસરમાં ૧૦મી માર્ચે ૫૦૦માં આવ્યા હતાં. આ સરકારે ૧૨૬ થીએના ચંદ્રે મ્યુ હતું.

—કામગીરી એક દિવસની-કુલાકારે જમનીના એરોમીક એનરજના પ્રધાન રવમી માર્ચના નંબર છે. આ મુલાકાતને ફેલુ બપોલ અને પશ્ચિમ જમની વચ્ચે કાંતી રેથાપવા. અલ્પનો કૃપોચ કરવાનો છે.

—કલકત્તાની આદ કલમે જે નેમ બીન-કોરાને લાખસ નથી કરતા લેલ લાખસ-એ એ તે પ્રધા ભરી-રાજવા માં આવશે તે આવતા વર્ષ માટે તેઓને લાખસ-કરી આપવામાં નહીં આવે એમ ત્યાંની સરકારે તોડીક હાથ કલમના સગાથીએને જણાવ્યું છે.

જગતની આવાઓ.

મેરિયા પી. જગતના આજેના પ્રામાણ્યુત આપા સાચો છે. તે જણાવે છે કે; ઈનીપાની આવાઓની સંખ્યા ૨,૭૬૬ છે. (આમાં મોલવાની આવાઓ સમાવેશ નથી) આમાંથી હનર કરતા વધુ અમેરીકાના ઇન્ડિયાના વર્ષની છે. બીજા દબાર આવાઓ આફ્રિકા, એશિયા, તથા સિસિલ ટાપુએના મગીની છે. ૧૦ લાખથી વધુ સંખ્યાના મોગા મોલે તેવી આવાઓ ૨૦૦ કરતા મોટી છે.

સીધી વધુ આવા ગાની મોલમ છે. ૫૦ કરક આ આવા મોલે છે. અંગ્રેજ ૨૫ કરક (જનમથી) મોલે છે. રાફિ-બન ૧૫ કરક અને રપેનીસ ૧૨ કરક.

મરમાં કુમ જનાવી ટંકાકા લાખ સુકામ. જનને મોલ ૨૫. કીકાકા લાખ મરમળા કલ. મુલ 'બલ' કલમન પર જે રંચમાં હપલું છે. બુલ કલક થી. ૧-૦૦ મોલે ૩ પેની. આ મોલેસેધી મળશે.

'Indian Opinion',
P. Bag, Durban.

શુભ પ્રસંગો માટે બેટ !

શીઓ અને પુરૂષો માટે

ઘડીયાળ !

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ જુલનાં
એટામેટીક કલેન્ડર.

- ગ્રામર
- રોમરી
- લેકા
- રસર

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરૂષોનાં શર્ટ મુટ, પાયજામા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બોક્સ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૧.

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, જેહાનીસબખ.

સામાજિક ખબરો

લેડી સમીક્ષા શિવરાત્રી

અહેવાલ

લેડી સમીક્ષા દ્વિતીય વર્ષના આજે આજે સમાજ અને આજે સમાજને મળી મહાકવિ શાસ્ત્રીના વિચાર સભાના હોદ્દામાં ગયા હતીવારે તા. ૬-૩-૫૬ના રોજનો હતો. ઉત્સવમાં બધા બાઈ ભેગાં જોઈ બાઈ થયાં હતાં. આરતી કરવા બાદ કાર્નિવલ વીચેર કરવા હતાં. શિવરાત્રીનું મહત્વ સમજાવતાં પ્રમુખ શ્રી વિક્રમ વાસાએ બધાનું કે વર્ગીયી આ ઉત્સવ કોડુએ ઉત્સવતાં આવ્યા છે. આ રાત "અર્ધનાની રાત," હોવી જોઈએ. તે વખતે શિવપુજનમાં રાત ગળાતી આવે જાયુ જાન મેળવવા રાત ગળાવી જોઈએ અને જોને "જાન રાત્રી" કહેવી જોઈએ જેમ સ્વામી કપાનકે કહ્યું હતું. આથી આપણે પણ આપણું જીવન સાચે જાણવાનો નિમન આવજોને રીવસે કરીએ

શ્રી કેપ રજપુત પ્રતિષ્ઠા

અહેવાલ

શ્રી કેપ રજપુત પ્રતિષ્ઠા મંડળની છઠી વાર્ષિક ભરેર સભા તા. ૮-૩-૫૬ના રોજ પોટ' એલીકામેય ના મુખ્યતા હોદ્દામાં શ્રી ગાયભાઈ રજુભાવા પ્રમુખ પદે મળી હતી,

ધાર્મિક બાદ મંત્રી શ્રી વીરભાઈ નારાયણ તરફથી મીનીટસ વંચાઈ હતી. ખાલનગીએ રજુ કરેલા વિધાન સમીક્ષા પત્રે પદ્માર કરવામાં આવ્યો હતો. ત્યાર પછી ચુકવણી કમિટી દ્વારા કરાઈ હતું જે નીચે પ્રમાણે છે. કાર્યકર્તાઓની ચુકવણી ચક્ર હતી.

પ્રમુખ : ગોવિંદભાઈ નરસિંહ; મંત્રી : ગાયભાઈ નરસિંહ; સહાય-મંત્રી : મનસુખભાઈ ગોપાળ ખાલનગી; ગોવિંદ ભાઈ રજુભાઈ; મોડીકર્તા : હાથરભાઈ વીરભાઈ અને હરજીવનભાઈ છાંબા.

કમીટી સભ્યો-પદ્મ સંકન : અમુ-ભાઈ જીવન, વર્ણભાઈ કરસન અને વીરભાઈ દુરજમ.

કમીટી સભ્યો-એ કામ ચલાવેલ : નરસિંહભાઈ ગોપાળ, ગોપાળભાઈ રજુભાઈ અને કનકનભાઈ ગોવિંદ.

કમીટી સભ્યો-પોટ' એલીકામેય : વીરભાઈ નારાયણ, ગાયભાઈ રજુભાઈ અને હરજીવનભાઈ છાંબા.

પદ્મ સંકન તેમજ શ્રીકામસદાગિન થી સારી સંખ્યામાં સભ્યોએ કાનગી આપી હતી, અને હવે પછી હેડ મોડીસ શ્રીકામસદાગિનમાં રાખવામાં આવી છે. હવે પછી સંસ્કાર સરનાજુ નિચે મુજબ રહેશે.

શ્રી સેક્રેટરી, શ્રી કેપ રજપુત પ્રતિષ્ઠા મંડળ, ૧૩ સર્પાઈ સ્ટ્રીટ, મેલુમસદાગિન રી. પી. સાર્થિક આક્રિષ્ટ.

સામાજિક સ્વીકાર :

મે.રા.રા.ભાઈ એન્ડ કુ. મેરેટવર્થ રોડેસીયા, પા. ૨-૨-૫૫

રતીસાલ રામજીભાઈ,

એલીકામેયના, પા. ૧-૧-૫૦

પી. કે. પટેલ, રીડીંગ પા. ૧-૧-૫૦

જનાભાઈ મોહા, પો. એ. થી. ૧-૦-૬

રામજીભાઈ કીરા, મિરે રીયા. ૧-૦-૬

મંજુલાલ આશવભાઈ પટેલ,

એલીકામેયના, પા. ૫-૫-૫૦

લેખક :

તા. ૧૫-૨-૧૯૫૬ના રોજ પોટ' એલીકામેયના થી જનાભાઈ મોહાની (જીમનારા) પુત્રી મિ. લલીતા મેનના મુખ સગવડ મિટાવીવાનાં રામજીભાઈ કીરાનાં મિ. પુત્ર હિતમલક નોટ પોટ' એલીકામેયના મુસ્લીમ હોલમાં વૈદિક વિધાયી થયા હતાં. સગવડની પુરાણી માં કન્યાના બાઈ રમજીલાલ જનાએ પુત્રી જુદી સગવડને ભેટ આપી હતી.

એલીકામેયના (સાતેમ નીવાસી) શ્રી અમલદાસ મોખવભાઈ પટેલની પુત્રી સોમલજી કાશીથી મિ. કાકુમેન ના સગવડ એલીકામેયના (મરેપોર

પા.૧૩) થી રામજીભાઈ જનાના પુત્ર મિ. અમલદાસ સાથે તા. ૨-૩-૫૬ ના પોટીદાર હોલમાં અનેક રતેલીઓની મુખ કામનાઓ અને મુખેચાઓ સાથે થયા હતાં. આ મુખ પ્રસંગે શ્રી મંજુલાલભાઈએ અનેક સંસ્થાને ભેટ આપી હતી.

એ હજાર પ્રાથમિક

શિક્ષકોની નિમણુક

યથે

ભારત સરકારની મેકારી નિવારણની યોજના હેઠળ મુખ્ય સરકાર ૨,૦૦૦ પ્રાથમિક શિક્ષકો અને ૪૦ આસી. કેમ્પુટી એન્થ્રોપોલોજી ઇન્સ્ટિટ્યુટની નિમણુક કરશે. તેની પાછળ સરકારને રૂ. ૧૭,૭૫,૨૦૦ નો ખર્ચ થશે, તેમજ મહે રજા મકાનો, મકાન ફીક રૂ. ૨૫,૦૦૦ ના સિવાય ખાંધવામાં આવશે. અને તેની પાછળ રૂ. ૬ લાખનો ખર્ચ થશે. ૨૦૦૦ શિક્ષકો પાછળ મરેપોર રૂ. ૨૫,૦૦૦ ની બીજી ખર્ચ આવતા તે રૂ. ૩ લાખ થશે. આ મુખ્ય સરકારને કુલ રૂ. ૨૮,૭૫,૨૦૦ નો ખર્ચ થશે અને તે તમામ ખર્ચ ભારત સરકાર આપશે.

પુરા ખબર !

તમારા ખર્ચેલા પૈસાનું પુરૂવવતર મેળવો. દેશમાંથી આવો કે દરિયાપારથી, ફરવા માટે આવો કે બીજાને સ અર્થે, પણ દરબાન આવવાનું અને તો ઉમંગ ભેર આપ્યા આવો.

પણ કયાં ?

નામ અને શરનાનું તમારી હાથરીમાં લખી રાખો

માઉન્ટ એવરેસ્ટ વેલ્ડેરીયન લોન્

૧૨૬-૧૨૮ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, — હરબન. — ફોન : ૬૭૫૭૮.

કારણ

આ એક એવું સ્થળ છે કે જ્યાં સ્વચ્છતા, સુવહતા, સુખ્યવસ્થા અને આરામના ફરજિયાત ધાય છે અને જ્યાંથી રોજાન બજાર, બંદર નજીક પડે છે જેથી સમયનો ખર્ચાવ અને ફરવા ફરવામાં મોજ આવે છે ?

- (૧) બહાર ગામ કે પરદેશથી આવનાર પૈસાઓ માટે અગાઉથી ખબર આપશે તો રહેવા મુખ્ય મારે રીજરવેશન થઈ શકશે.
- (૨) ભોજનના પ્રબંધપર ભત્રી કેખરેખ રખાય છે.
- (૩) સગવડ અને રહેવારો માટે રહેઠાણની સ્વાસ્થિક, સાતવીક મીઠાઈ સુદ થીમાંજ બનાવીએ છીએ.
- (૪) બહાર ગામના એક પૈસા પર પુરૂવ વધાર આપવામાં આવે છે. એક વખત એકર આપી ખાવી કરવા બસામજ છે.

હમણાજ આવેલ શીપમેન્ટ

ફ્રેઈજ જાતની અમરબતીઓ જેવી કે "અલુ રોડ" એટલે જોઈ બ્ર-દીઆ, અસોહારબાર, સુમધી રાણી, ચામેલી, અપા' મજેસકર, વર્સિલી, કમ્બુ દરબાર વિગેરે. અમારા પ્રાઈસલિસ્ટ માટે લખો. (અમે ફ્રેઈજ હાઈની બનાવટની અમરબતીઓ રાખીએ છીએ.)

લીલુ આલુ ૬ પેની ૨૫૫
લીલી હળદળ થી. ૧-૦ ૧૧
આંખા હળદર થી. ૧-૦ ૧૧
મેરી કળી વાણુ લસણ ૧/૨ રતલ

આલુ બરોબર પેક કરી
જાણીશું.
એટલે સાથે મસા મેકલવા
મિન'તી છે.

અમે નીચેની વસ્તુઓ કાઉરેક્ટ હાથેઈ કરીએ છીએ.
આલુ સારો અને કીકાયત બાવે મળાયે. અમારા પ્રાઈસ લીસ્ટ માટે લખો :

સેરેલા ચણા, ખાંભ, એલચી, પેાવા, મપરા, સે-ટે સોપારી, કાચી સોપારી, ઠોઠી સોપારી, મેળ, આંબલી, કાચો, હાંમ, મસુર, ફરે જાતની દાલો, ચણાનો આરો, અરુનો આરો, પાણીવાળા નાળાએર, વરીપારી, છાં, લપોમ, મેથી, રામ, અલમેલ, સુવા, હાંમેલ, માચુ, માચુ હળ, આખા મરચાં, નારીયેળનો છુકો, રાખબેરો, ખસખસ, હળદળ, વિગેરે.

K. HARIBHAI & SONS

(PTY) LTD.

Direct Importers : Wholesale & Retail Merchants.
81 Victoria Street, — P.O. Box 2166 — Durban.
Telegraphic Add. "BHAI SONS"

એ. કે. હુસેન એન્ડ સન્સ,

હાલસેલ અર્થન્ટસ અને સીધા ખાલ, હાંક તથા પાકીસ્તાન તથા પરદેશથી મંગાવનાર

અમારે ત્યાં

જરૂરયાત : અગરબતી, ફેરમ બોર્ડ, સાડીઓ, હાંકની બંગાડી ઓ, પીત્તલ અને આંદીનાં વાસણો, એટ આપવાની વિવિધ ચીજો તથા મોટા પ્રમાણમાં જરૂરન બનાવટનાં લીપના, ટેબલનાં, તથા નિચે સુકવાતા પ્રસિક્કીક લેખ રેન્ડસો મળશે.

આજેજ લખો અથવા મળો.

હુસેન એન્ડ સન્સ

૧૧૧ કવીન સ્ટ્રીટ, દરબન. બોક્સ ૨૧૬૮, ફોન ૨૭૩૪૮/૯.

પો. બો. ૫૪૬૦

ટેલીફોન ૩૩-૫૪૬૦

ટેલીગ્રાફ એડ્રેસ : "અમતોલ"

અમત અધર્સ (પ્રા) લી.

૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ,

એ. કે. ની. એ. બ. બ.

હાલસેલ અને રીટર્ડેલ અર્થન્ટ અને હાથેઈ

આલુ કરીને અમારે ત્યાં ઇન્ડિયન અને ઇંગ્લીશ ગ્રાસરી, રેરી આથાઈ નાંખવાનાં ભલ ભલનાં તેલો-અરરો, રેન્ડલેસ સ્ટીલ, પીત્તલનાં અને એલ્યુમીનમનાં વાસણો-કાચ અને પ્લાસ્ટીકની બંગાડીઓ-ફેરમબોર્ડ અને ફટાબોર્ડ તથા બીજાં અનેક રેશી ચીજો ગ્રાહ્યલ જાણથી મળશે.

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

જણાવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલેશીયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૯૦ વિક્ટોરીયા, ઓસ્ટ્રેલિયા

— ના —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલનો છંદગીનો વિષો એ ખરી ખાંચધરી છે.

વધુ વિગત માટે લખો ચા મળો :

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ, — દરબન:

બોક્સ ૪૭૬,

ટેલીગ્રામ—ટેબલ "સોરાબટેમ"

ટેલીફોન : ૪૭૮૮૮

૪૭૪૫૩

To have a respect for
ourselves guides our
morals; and to have a
deference for others
governs our manners
—Laurence Sterne.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1933. Former Editors: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 12—Vol. LVII.

Friday, 27th March, 1959

REGISTERED AT THE C.P.D. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

Nehru Tells Indians: "Sympathise With Africans"

NEW DELHI.

REFERRING to recent incidents in Nyasaland, Mr. Nehru said, "all our sympathies are with the people of Nyasaland." Mr. Nehru advised Indian settlers in Nyasaland to sympathise with the legitimate demands of Africans there, despite instances of looting of Indian shops by excited Africans.

"In fact Indians must only remain there if they remain friends with the Africans," he added.

Mr. Nehru said the whole African continent was in a ferment and unless it was dealt with now the world would have to face a "most terrible catastrophe" of racial and colonial war.

Mr. Nehru described the Cyprus agreement as a "bright spot" and Cypriots had at last got out of the terrible mess in which they had suffered so much.

Mr. Nehru said the Berlin and German problems were the most important today from the point of view of war and peace.

He thought that the pressure of events and the general feelings among people in all countries was driving governments and leaders of countries towards consultations.

Unfortunate

Mr. Nehru said the dispute between President Nasser and Prime Minister Abdul Karim Kassem of

Iraq was "most unfortunate and most deplorable."

The "Daily Express" (London), described Mr. Nehru as a "cold comforter" in the Nyasaland crisis.

Freedom Struggle

Mr. Nehru mourns publicly over Nyasaland, this independent rightwing newspaper declared. "He loudly supports the people's 'struggle for freedom' there."

East African Indians Seriously Weighing Position

By MILTON BRACKER in "The New-York Times"

THE large Indian minorities in East Africa are deeply involved in the swift currents of change sweeping the continent.

Their involvement is indirect to the extent that they have not been parties to any of the violence. But they are intimately concerned with the course of events as African nationalism comes up against colonial regimes from Kenya to the Rhodesias.

There are 250,000 Indians in British East Africa

"He has cold words of comfort for the Indians in Nyasaland whose shops have been looted.

"They must only remain in the country if they are friends with the African peoples.

"And what about the struggle for freedom of the brave Nagas, oppressed by Indian soldiers? No support for them from Mr. Nehru.

"And the Indians in Kashmir? No advice to them to remain there only if they are friends with the Kashmiri people," the "Daily Express" editorial added.—Sapa-Reuter.

Tories Oppose Conference On Colonial Freedom

THE British Government has rejected a Labour M.P.'s suggestion in the House of Commons for a conference in London of all the British Colonies to discuss self-government.

Mr. Stan Awbery (Lab.) asked if the Colonial Secretary, Mr. Alan Lennox-Boyd, knew of the "growing irresistible urge displayed in all the Colonies for self-government."

He urged the Minister to convene a conference of all the Colonies, separately or collectively, at the Colonial Office to discuss how such changes could be brought about as speedily as possible with a minimum of unrest and loss.

Reply

Mr. Julian Amery, Colonial Under-Secretary, replied "Her Majesty's Government's policy is to promote in all the Colonial territories the greatest practicable measure of self-government within the Commonwealth, and I believe that this policy commands a wide measure of support in and beyond the territories.

"Constitutional conferences with representatives from separate territories, or groups of territories, are frequently held, and I do not consider that a comprehensive conference, as proposed by Mr. Awbery would serve a useful purpose."—Sapa-Reuter

Kenya, Uganda and Tanganyika. The forebears of many of them crossed the Indian Ocean in the Eighteen Nineties to work on the railroad linking Uganda to Mombasa.

But Indian association East Africa goes back to the trading days of the fifteenth century and before. (Continued on page 214)

OPINION

FRIDAY 27TH MARCH 1959

Eiselen Reveals The Cloven Hoof

WRITING in a recent number of the magazine "Optima" Dr. W. W. M. Eiselen, of the Native Affairs Department, denied that the policy of the Nationalist government is ultimately to transform the proposed Bantustans into separate independent States ruling themselves. This was so much in conflict with what Mr. de Wet Nel and the Prime Minister have been telling Parliament and the world that there is need for the head of the government to explain precisely what is in the mind of his Party.

On the one hand, of course, we are not exactly surprised that Dr. Eiselen has poured so much cold water on the scheme on which the Nationalist Press waxed hysterical not so long ago. We have always warned that the word of the men of apartheid is not worth the scrap of paper on which it is written. When Dr. Verwoerd speaks of the Africans ruling themselves and when Dr. Eiselen says such a thing can never happen, the conflict, is, strictly speaking, more apparent than real.

What Dr. Verwoerd means is that he has used words and given to them a mean which is valid only within the world which exists in the mind of the men of apartheid. When Mr. de Wet Nel refers to the "Africans ruling themselves", what he has in mind is that they will administer their affairs, always under the watchful eye of White hands. Dr. Eiselen writes bluntly to make it clear that the public should not read meanings into the pronouncements by his chiefs which were not intended.

It is of the very nature of the Nationalist temper and technique that words should always be given meanings which have a different validity in the Nationalist mind. They believe they are clever when they do this.

On the other hand Professor Olivier and his team of Sabra men have been going around the country trying to show that Afrikaner Nationalism has the best of motives towards the non-Afrikaners. The double-talk referred to above is hardly calculated to assure the non-Whites generally and the Africans in particular that what is in the mind of the Afrikaner Nationalist is not a dangerous conspiracy to destroy the African's march to freedom.

As a result the non-White peoples will view with the keenest interest the SABRA conference which meets in Durban shortly. It will indicate whether SABRA is part of a vast move in the double-talk game or a genuine effort to discover a new basis of national unity.

Comment On Men And Events

Professor Du Plessis And The Federation

By JORDAN K. NGUBANE

THE "Sunday Times" recently gave publicity to an article in which Professor D. J. du Plessis outlined a plan whereby the Union would be transformed into a federation within which the component States would be accepted and treated on the basis of something approaching equality.

This definitely represents a move forward by a section of Nationalist opinion. In the past emphasis has been on securing the interests of the White man at the expense of the non-Whites. But eight must not be lost sight of fatal weaknesses in Professor du Plessis' approach. Basically he is still a White supremacist. He talks loudly of unity between the Afrikaner and the English; he wants more White immigrants brought into the country.

Such talk is dangerous for a number of very good reasons. In the first place what is essential in the South African situation is not a ganging-up of one race against any others. That way leads always to conflict of the type we see in Nyasaland. The Africans have made up their mind to destroy White supremacy and to remove the curse that it is from South African national life. Anybody who seeks to perpetuate it in any guise places himself in the position not distinguishable from that of an enemy. For this reason it would be tragic if Professor du Plessis, in his endeavours to lead the country along safer routes to a better future, started by making enemies of the African.

Wicked

We want self-determination for ourselves, precisely in the way that the White man has it. If the proposed federation will give us the form of liberty while reserving its substance for people with a white skin, we would have no alternative but to regard Professor du Plessis' intentions as conceived in the same hostility which makes apartheid the wicked doctrine that it is and would have no option other than to fight it to the bitter end.

History has shown quite clearly that White unity is only a dread which can never come true. The English have the right to be themselves; to speak their language and foster their culture precisely in the way that the Afrikaners have this right. Unless itself was an attempt to bring about White unity at the expense of the African. That Union is crackling that there have been

High Courts of Parliament; that relations between the English and the Afrikaner are such that "God Save the Queen" has been dumped on the rubbish heap all combined to show that the dream has no real prospect of becoming true.

What can happen is that Afrikaners can swallow up the English, lock, stock and barrel—exactly in the way in which they overcame the Huguenots. If that is the sort of unity which Professor du Plessis has in mind, well that is the affair of the English.

No Immigrants

The case against bringing in more White immigrants is based on sound reasons too. The inequalities of wealth among the Whites and the Africans are so glaring that it makes no sense to spend money bringing into the country an additional number of people whose productivity will be affected by the desire to maintain White domination. What is needed is the opening of all doors to training in skilled jobs; to raise the productivity of the Africans; to pay him a good wage and in that way to raise the standard of living of the majority of the nation—and not to import more Policemen to uphold Wit Banskop, from abroad.

The bringing in of these Whites would be an act of hostility against the African and in given situations could quite conceivably produce explosions of the type we see in Nyasaland.

But the most important weakness in Professor du Plessis' plan is that it is conceived in fear and because of this, runs the risk of being one more White trick to lead the African into the political slaughterhouse. We are getting quite a variety of these tricks these days. Dr. Wet Nel and Verwoerd came out with one just the other day. It would seem as if Prof. du Plessis does not wish to be outdone by his former colleagues.

Biggott Say

I have described the du Plessis plan as a White trick deliberately.

(Continued on page 117)

Kwame Nkrumah: Architect Of Ghana's Freedom

By J. RADHAKRISHNAN in "The Sunday Standard", Madras

ON March 6, 1957, a new nation was born in Africa, when the British colony of Gold Coast emerged into the sovereign State of Ghana. This marked a peaceful end to over two centuries of British rule, and also the emergence of Kwame Nkrumah (pronounced "En-Krumsa") as the "Nehru of Resurgent Africa."

Born in September 1906 in the Axim District of the Gold Coast Colony, in a humble gold smith family, Nkrumah's first passion was the pursuit of education. After early studies in his native Achimota College, he proceeded to the United States for higher courses at Lincoln University (in Pennsylvania). Here he took in numerous degrees in economics and sociology, but stayed on further to complete courses in theology and education.

In all, he spent ten years in the United States; but (to quote his own words) "these were years of sorrow and loneliness, poverty and hard work." However, these provided him the necessary background "to prepare for the future struggle against colonialism." As he later testified, it was "America that opened my eyes to the true meaning of liberty," and to exclaim "I shall never rest until I have carried the message (of liberty) to Africa."

Later Nkrumah went to the United Kingdom for another course at the London School of Economics. He found time too to study law by joining Grey's Inn. But his stay in London was to prove of far-reaching importance in an entirely different field. It was here for the first time that Nkrumah began to take an active interest in politics. African nationalist leaders, already expounding the cause of freedom from colonial domination, found Nkrumah a lively and effective speaker and a potential strength to their cause. His talents as an accomplished orator and capability to hold vast audiences spell-bound already marked him out as the up and coming politician of the African cause.

In a very short time, he became the guiding spirit of all such activity, having been chosen as an Executive Committee member of the London West African Students' Union. Following the Pan African Congress held in Manchester in 1945, Nkrumah was unanimously voted as General Secretary of the West African

National Movement in the U.K.

By now Nkrumah's fame as a successful political organiser spread to his native land. He had impressed the leaders of the (then) premier political party in the Gold Coast, the United Gold Coast Convention, which offered Nkrumah the position of Secretary General of that party, on a salary basis.

"I saw the opportunity I was waiting for—a chance to return home and actively carry on the struggle against colonialism," Ghana's liberator was already in the making! In fact, even as the new organiser of the U.G.C.C. was being introduced to the people of the Gold Coast at a mass meeting, Dr. Danquah (an elder statesman, later to become Nkrumah's bitterest political opponent) made this prophetic observation: "Even if all the leaders failed to carry out the pledge to liberate the country, Kwame Nkrumah would never fail."

At the time Nkrumah entered the political arena of the Gold Coast, the British hold on the colony was complete. Though the post-war colonial liberation movement influenced people in India, Burma, Ceylon and Indonesia, the Gold Coast, like other African territories, was still considered by the British as "a model, well behaved colony. Little did they realise that this peaceful country was about to become the spearhead of African regeneration and renaissance.

Composed of four distinct territories (which became associated with Britain at different periods in history) viz., the Gold Coast, Ashanti, the Northern Territories, and Togoland (British part of Trust Territory), the 9,124 sq. miles territory was enjoying the proverbial calm before a storm, as if awaiting the arrival of Nkrumah.

Very assertive, Nkrumah soon came into conflict with the old-world attitude of the U.G.C.C. leaders. Composed of wealthy merchants and successful lawyers, the young radical foresaw a dark

future, because the U.G.C.C. "ignored the interests of the masses."

A split came in 1949, when after an open clash with the leadership of the U.G.C.C., Nkrumah founded the Convention Peoples Party, with himself as the first President. With its motto "Forward for ever! Backward never" it soon overwhelmed all the political organisations in capturing the mass mind.

The formation of the Convention Peoples Party (C.P.P.) coincided with the prevailing unrest in the country, spotlighted by discontent among the African elements of the armed forces who had threatened direct action for promises unfulfilled by the authorities.

Nkrumah thus found himself in a strong position to press his party's demand for immediate self-government. As the C.P.P. grew into a powerful mass organisation, clashes with the authorities became frequent and a show-down proved imminent. On his part, Nkrumah was openly talking of countrywide "positive action" against the Government, though he was not sure what form it would take.

"At first, I could not understand how Gandhi's philosophy of non-violence could possibly be effective. It seemed to be utterly feeble and without hope of success. How is it possible for a revolution to succeed without arms and ammunition?" This was his dilemma as he was arguing within himself what form his proposed "positive action" should assume.

But after a prolonged analysis of Gandhi's technique as tried out in India, Nkrumah "began to see that, when backed by a strong political organisation, it (non-violent struggle) could be the solution to the colonial problem. Further in Jawaharlal Nehru's rise to power, I recognised the success of one, who, pledged to colonialism, was able to interpret Gandhi's philosophy in practical terms."

Ultimately when he launched "Positive Action" on January 8, 1950, it was to be based on the Gandhian principle of non-violence. But a Colonial Secretary who had "successfully" dealt with Gandhi in India, had at ready hand Nkrumah of a "crushing blow" to come.

No wonder that almost all the leaders of the C.P.P. were behind prison bars even before the movement got into full swing. Nkrumah was sentenced to three

years' imprisonment with hard labour.

Unfortunately for the colonial diehards, a General Election was due in the Gold Coast in February 1951. The C.P.P. got the chance it was awaiting to vindicate its hold on the masses and therefore decided to contest every seat thrown open for election.

Though behind prison walls, Nkrumah had contested a seat from the Accra constituency and got a record number of 23,700 votes, out of 23,122. Along with the leader, the C.P.P. swept the polls to win an overwhelming 35 of the total 38 elective seats for the legislature.

This was on February 12 and overnight from being a prisoner at the James Fort, Nkrumah dramatically found himself at the Christiansburg Castle in audience with the Governor of the Colony, discussing the possibility of Nkrumah joining the Government as "leader of government business."

Deciding that it was time to stoop to "tactical action" Nkrumah accepted office, as the best way to further the cause of freedom. Soon, his foresight was rewarded. Further constitutional changes were effected, and as a result he was officially designated as "Prime Minister", the first African to hold this office in any United Kingdom dependency.

Though the goal of freedom was within sight, Nkrumah found the forging of national unity a difficult task. The U.G.C.C. that initiated him into Gold Coast politics, became now his sworn enemy and as such the rallying force for all vested interests for whom freedom meant the doom of their feudal supremacy.

But Nkrumah was made of sterner stuff! The more the hurdles, the greater was the quality of statesmanship he revealed. Taking up the challenge of fresh elections on the sole issue of independence, he convinced the Opposition as also the British Government of the enormous popular backing in his claim to represent the voice of Free Ghana.

At last, as a result of all round display of wise leadership, it was possible to arrive at an acceptable solution leading to the birth of Ghana as a free African nation on March 6, 1957, which (in the words of Nkrumah) "others may emulate, but none surpass."

What then are the characteristic features of this Liberator of Ghana? In every respect, many find in him an African counterpart of Nehru; especially in his untiring political activity, crusading for the cause of freedom and even to the point of carrying a polished hand stick as a companion. Very interesting indeed is the fact that a man thoroughfare in Accra has been named Pandit Nehru Road."

A talented man, full of kindness and warmth for humanity, no African leader has been held in such high esteem by the masses. By nature very hard-working and blessed with a strong constitution, Nkrumah has reserves of energy so immense that he could live on a minimum of food and sleep.

As Prime Minister of Ghana, his day is said to begin as early as four o'clock in the morning. After devoting a couple of hours to secretarial work, he takes a bath and rushes through his breakfast, combining it with a rapid glance at the morning newspapers. Later he spends some time at the C.P.P. headquarters, giving instructions to party workers and hearing reports from representatives.

Thereafter comes the busiest part of the day's activity—work

at the Prime Minister's office, attending to affairs of State. During the lunch hour he is again at the Party office, deeply absorbed in discussion with his fellow workers that often he forgoes lunch, invariably satisfying himself with munching a handful of roasted groundnuts—a favourite food of his since he developed this habit compulsorily during his imprisonment.

If the similarities are striking, the contrasts between Nehru and Nkrumah are strongly pronounced. For one thing, the African leader does not share Nehru's well known sense of humility. His assertive nature provides no room for a spirit of tolerance in dealing with his political opponents.

But troubles at home apparently have not prevented him from pursuing his ambitious dream of a West African Federation. The Accra conference of independent African nations of last April, has been followed by the dramatic agreement on Ghana-Guinea Union.

In fact, the eve of his Indian visit has been marked by the triumphant holding of the historic African Nationalist Conference as a first step to "rid Africa of colonial powers and to set a pattern of a union of independent States of Africa."

example of India herself, where people of many races are working in reasonable harmony in a post-colonial independent state.

The Indian community is about 60 per cent Hindu. There are also Sikhs, Gans (Christians) and many subdivisions of principal sects. Internal rivalries have long plagued the community.

Far-seeing Indians seem to agree they must face competition in trade and white-collar jobs from Africans in the near future. The Indians' leaders are warning them privately to be prepared to cut their margin of profit, which in some businesses has been high.

But despite cooperation with the African nationalists, many Indians recognize that eventually they may be forced to side with the Europeans.

Once the Africans are dominant, they feel, old resentments may overshadow the present gratitude for the cooperation.

A possibly significant manifestation occurred at the border point of Mbeya, where the north-west tip of Nyasaland meets the southern tip of Tanganyika. Of those reaching Mbeya from Nyasaland during the first days of the crisis, nearly every person was Asian.

Pakistan's Protest

Karachi, Saturday.

PAKISTAN today lodged a "strong protest" with United Nations observers in Indian held Kashmir against what an official at Karachi described as an "armed raid by Indian troops in Azad Kashmir territory."

Official sources said Indian troops surrounded a village in Azad Kashmir territory and kidnapped an unarmed police constable from the village.

The same source said "Indian troops later withdrew from the village." Pakistan Radio tonight announced that U.N. observers already started an investigation. —Sapa-A.P.

DRY RED CHILLIES

Try Our Special "Mixgrade" No. 1 Dry Red Chillies at 49/6 per Bag of 33 lbs. Gross Weight F.O.B. Brits

CASH WITH ORDER

(For samples, postage and packing 1/-)

MAARMANS (Pty) Ltd.

Box 24, Phone 128, BRITS. Transvaal.

East African Indians Seriously Weighing Position

(Continued from front page)

Under British administration the Indians gradually developed into a large commercial community, in effect the middlemen between the ruling Europeans and the long-submerged Africans.

Indian predominance in commerce leads a strong Asian tone to the cities of Nairobi, Kampala and above all to this port. In a population of 125,000, more than half are African, nearly 40,000 are Indians and 20,000 are Arabs.

The commercial dominance of the Indians tends to make streets like Kilindini Road one long Indian bazaar.

While the Indians have prospered materially, they have encountered discrimination, including restricted real estate areas. They say they have had to pay more for land than a European would have paid for the same tract.

While there has been a superficial mingling of Europeans and Asians at Rotary clubs and chambers of commerce, the lines have always been drawn, how-

ever finely.

Now, with the upsurge of African national, the Indians feel the pressure from both sides. Their attitude in general has been to go along with the Africans.

This is primarily because they feel the Africans are bound to emerge in a stronger long range position and it is to their own interest to gain African goodwill.

In Kenya, the Indian Congress has been pressing for increased representation in the Legislative Council like the Africans. Moreover, four Indian elected members decided to boycott the elections even before Tom Mbeya and thirteen other Africans walked out.

Governor Sir Evelyn Baring, who recently received the African bloc privately, has informed the Indian Congress he will be glad to receive a deputation early this month.

At the same time, I. J. Bahadur Singh, Indian Commissioner for East Africa, is emphasizing the

Just Arrived

Famous Religious Gujarati Books

Maha Bharat	2	5	0
Thirteen Kait Ramayana 2 Vol	3	10	0
Vallmik Ramayana 2 Vol.	4	10	0
Gita in Gujarati Explained		5	6
Gita Paad Helena Dashen		10	6
Manikarnata		15	6
New Dooking Book Paad Vigra			
Over 500 Pages, fully Illustrated	1	12	6
Ambika Jigar, 2 Volumes	1	8	6
Dampata na Vivaka Sexual Book	1	5	0
Dampata na Books, Sexual Book	1	5	0
Dampata na Hansas, Sexual Book	1	5	0
Kook Sutra	1	12	6
Chandi Paat		5	6
Vivadh Vani	1	5	6
Dagadh Jalayon, na Khatia	2	12	0
Jalayon na Amar Path Khatia	1	7	6
Gujarati Teacher, Gujarati Letter Writer		10/6 each	
Daily Prayer Book, Set Bawary, Adika, Mueaba Khatia,			
Parsothan Mass na Khatia, Bhil Sataya Narlan Khatia,			
Jalaram Bapu Khatia Arthle Banaru, and many other			
Good Books at 2/6 each.			

ALL ABOVE ARE NOW ON FOR SALE.

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

Nehru Receives Assurances On US-PAK Arms Deal

PRIME MINISTER NEHRU has announced in Lok Sabha (Parliament) that a categorical assurance had been received from the U.S. Government "that the military aid pact with Pakistan had absolutely nothing to do with any idea of Pakistan attacking India." Mr. Nehru made the statement in the course of a debate on adjournment motion to discuss the Mashhad air incident.

The Prime Minister said that in view of greater activity by Pakistani raiders on the West Bengal border, a review of the situation would be made in consultation with West Bengal authorities with a view to taking "more effective measures to give security to our people there."

Initiating the debate, Mr. Tridib Kumar Choudhry (PSP) said that his main object was to focus the attention of the Government on lack of security and protection for life and property of Indian nationals in border areas in West Bengal, Pakistan, according to him, was keeping up firing.

Mr. Hem Barua (PSP Assam) declared that recent utterances of Pakistani leaders betrayed hostile intentions towards India. Intervening in the debate, Prime Minister Nehru regretted that a sense of insecurity on the border and bitterness and ill-will resulting from that continued in spite of India's best efforts to create a better understanding and end troubles.

He referred to the discussions he had with the former Pakistan Prime Minister, Mr. Noon regarding the border issues and the understanding reached with him and said: "I confess to a feeling of grievous disappointment that it has not led to peace on the border which I had hoped for. I could very well understand the concern and anxiety of members about this continuing situation. This is not a matter which could be considered as a separate party question. We are all concerned with safety and the security of the people on the border."

There had been some indirect reference in the debate connecting border troubles with the recent bilateral military aid pact between the United States and Pakistan and some other countries. He said: "I will only say that on further enquiry with the U.S. Government we have been given a categorical assurance that the military aid pact has absolutely nothing to do with any idea of Pakistan attacking India. The U.S. assurances are as categorical as they can be and satisfactory though

they might be to extent they go as Honourable Members have pointed out, they cannot be wholly satisfactory because the other party concerned (Pakistan) who, instead of giving any assurance, speaks to us to the contrary."

The second thing relates to the discovery of U.S. military equipment, stated to have been used by the Pakistan forces. The facts of the case were that the equipment was captured from Jammu and Kashmir border and not from East Pakistan. They were undoubtedly of American manufacture. He

could not, however, say whether they formed part of the military aid programme or were bought in open market.

Bill Against Ghana's Parliamentary Boycott

The National Assembly (Parliament) last Tuesday gave a second reading to the Ghana Government's Bill declaring vacant the seats of Members who boycotted Parliamentary sittings.

Only one dissentient Member of the Opposition United Party was present. The Party has been boycotting Parliament since mid-February in protest against the detention of two Party Members in connection with an alleged plot against the Prime Minister, Dr. Kwame Nkrumah.—Sapa-Reuters.

Behind Chiume's Flight To London

AN NYASALAND African Congress leader described how he escaped the security dragnet and flew to London to "tell the people the truth about what is happening at home."

Mr. W. K. Chiume, 30-year-old lieutenant of Dr. Hastings Banda, said: "I heard the news of the arrest of my people in Nyasaland when I was in Mombasa."

"People collected money and bought a ticket for me to fly to London."

"I had to hide myself and use an assumed name to travel from Mombasa to Nairobi, where I could catch the plane. For obvious reasons I kept away from African political leaders in Kenya."

Near Mboya

"I stayed in a house a few doors away from Tom Mboya—and he didn't know I was there. The police entered his house while he was there."

"My aircraft was due to leave at three o'clock on Friday. I wandered about the streets and went to the airport about an hour before take-off."

"Nobody bothered me when I boarded the plane, but I didn't feel safe until we landed in the Sudan on the way to London. I had to take the risk of getting to Britain to give the British people the truth about what is happening at home."

Mr. Chiume led about 2,000 Coloured and White people in a march through central London to a saxophone-and-drum accompaniment of "Onward Christian Soldiers."

Police Coach

A coach carrying policemen, a police van and mounted police went with the procession.

The marchers chanted such slogans as "Freedom for Africa," "Release Dr. Banda," and "must go."

Mr. Chiume said later: "We are determined. The day must come when the Union Jack must be sent back to Britain and its place taken by the flag of the Black man of Nyasaland."—Sapa-Reuters.

Ghana Calls Another Conference

United Nations delegates were informed that Ghana has called a West African Prime Ministers' conference for April 15 in Accra to consider common problems.

An African diplomat said the invitations were sent out weeks ago but had not been made public officially.—Sapa-A.P.

Lennox-Boyd Speaks Of "Stability" In Nyasaland

THE Secretary of State for the Colonies, Mr. Alan Lennox-Boyd said in the Commons that there was now "a greater degree of stability" in the main centres of Nyasaland.

Mr. Lennox-Boyd who had been questioned on the latest situation in the territory added "that rumour is rife and every effort is being made to ensure that the true facts are brought to the notice of the people."

In written replies the Colonial secretary added that conditions were returning to normal. "Indications are that the situation is gradually improving in the Central and Southern provinces but remains serious in the Northern province."

"In Northern Rhodesia the community as a whole is naturally anxious about developments in Nyasaland and particularly in case the activities of Zomba in Northern Rhodesia should bring about a similar situation there," he stated.

The Secretary of State said that 143 persons had been detained under detention orders made by the Governor in Nyasaland including Mr. Chiumbe "the only member of the legislative council to be detained." In addition 313 persons had been detained for a limited period of 28 days. Of the total of 255 detainees 192 had been removed to Southern Rhodesia.

Only 20 Vote In Blantyre

While security forces hunting African guerrillas in Northern Nyasaland last Wednesday, the people of Blantyre, in the south of the Protectorate, went quietly to the polls in a Municipal election.

No extra security precautions were taken, although only a few miles away, more security forces were engaged in mopping up operations. Booths were unguarded.

Only 20 people voted in Blantyre during the first hour and only 29 at the Twin Towers of Limba.—Sapa.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Northside Arcade, 38 Market Street, Cor. Douglas & Market Sts. Johannesburg. Phone 33-6854

Co-operative Endeavour To Achieve Industrial Progress

NEHRU'S CALL TO COUNTRYMEN

PRIME MINISTER NEHRU said that there is need for voluntary co-operation not only for the development of agriculture but also for the industrial progress of the country. He was addressing a mammoth meeting in the industrial heart of Bombay on March 9. He declared co-operative endeavour, which India had decided to adopt in the field of agriculture had to be extended to the industrial sphere as well. In New India the people of the country were forging today. There should, therefore, be no concentration of economic power in a few hands. He said the workers should have an increasing share in running the factories themselves. The Prime Minister observed that those who did not earn their livelihood by sweat of their brow did not deserve any respect in the society. India could not afford to allow anyone to live merely on the labours of others and such a state of affairs could not last for long. Social concepts were changing fast in the modern

world; and even those who were opposed to these changes had to adjust themselves to times.

The Prime Minister added it was necessary to raise the teeming millions from their old state of poverty and backwardness. He reminded his countrymen that India's battle was only with poverty and it was everyone's duty to work hard and unitedly. Mr. Nehru went on to say that since attainment of freedom the nation had been able to lay foundations of progress and he was anxious that in the next seven or eight years India should cross bounds of poverty.

Prime Minister Nehru also spoke of the responsibility of workers in the country's development and observed that economic salvation lay only in the hard, sustained and dedicated work. India, he declared, could raise herself only by her own efforts. In this dynamic age of promise and peril, Mr. Nehru added, Indians had no alternative, no magic remedies and no shortcuts.

Maldivians Protest To London

THE Maldivian Government representative in Ceylon, Mr. Ahmad Zaki, sent a cable to the Commonwealth Relations Office in London protesting against the British decision to send food supplies to the Huvadhu Atoll.

The cable said the decision to heed "the false reports of a few ambitious and greedy Maldivians, backed by the Royal Air Force in Gan" was deliberately calculated to cause friction and disruption in the smooth and peaceful atmosphere, which has prevailed

between the Government and the people of the Maldivian Islands."

Mr. Zaki who denied that there was hunger on Huvadhu, said the Maldivian Government had sent sufficient supplies of food to the Atoll.

His Government took a serious view of the matter which would have repercussions on further negotiations with Britain over the question of an air base in Gan Island.

"We also propose to appeal to our neighbouring countries in this matter," he said.

Root Cause Of World's Tension

AFGHAN PREMIER'S VIEW

The Afghan Prime Minister, Sardar Mohammed Daud who has just concluded his visit to India said his country considers military pacts to be the root cause of world tension. He said that assurances given by the United States about her military pact with Pakistan had not allayed Afghanistan's suspicion and concern. Afghan-

istan would seek clarification from American government.

Meanwhile the semi-official Egyptian newspaper 'El Habib' has said Agreements with Pakistan, Turkey and Iran were designed to replace the Baghdad Pact and were a threat to the whole of West Asia.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA:

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR

EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.

Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:

Office: 25845

Residence: 36413.

Liberals Against 'Unsubstantiated' Reports On Nyasaland Nehru Unable To Accept Pearson Suggestion

A STATEMENT signed on behalf of the Liberal Party of South Africa by Messrs. P. M. Brown, National Chairman, and J. K. Ngubane, Vice-Chairman, says:

"During the past fortnight a number of attempts have been made by various people, amongst them Sir Roy Welensky, to trace the origins of the present crisis in Nyasaland to the All-African People's Conference held in Accra last December. It is quite possible that these statements will be accepted without question, by many people in South Africa. For this reason the Liberal Party felt called upon to make this statement.

"The Liberal Party was one of the only two South African organisations represented at the Accra Conference and is therefore in a good position to judge whether there is a sound basis for these allegations. The representatives of the Liberal Party who attended the Conference are emphatic that there is no link between the Conference and present events in Nyasaland. On the contrary, what evidence is available points to the roots of present unrest lying in the decision taken some years ago to include Nyasaland in the Central African Federation. At the time Africans of Nyasaland expressed their opposition to incorporation

in the Federation and were disregarded. This opposition has been maintained ever since and there is no doubt that it has been stimulated by the immaturity of discussion in 1960 of the granting of Dominion Status to the Federation and the prospect of final removal of Colonial Office protection.

"The position in Nyasaland is extremely serious. Violence, to which the Liberal Party is entirely opposed as a political weapon, has been used by both sides. But the position is made more serious by its obscurity and by our ignorance of what is precisely happening.

"We believe that only way in which to establish the exact causes of the trouble in Nyasaland is through the appointment of an impartial commission of inquiry by the British Government. Until this has been done and the commission has reported, it is imperative that people in authority should refrain from making unsubstantiated statements which can only lead to further deterioration in relations between the races within the African continent.

THE IPRESS Trust of India reports that Mr. Nehru, the Prime Minister has rejected as impracticable a suggestion by Canadian statesman Lester Pearson that Nehru should convene a summit conference to ease international tension. However, he welcomed the suggestion that a summit conference should be held.

Replying to a question at his press conference, Mr. Nehru said that he attached value to any suggestion made by Pearson, "but that the suggestion that Pearson made was more, I think, an expression of his anxiety that something should be done, then, well, a practical suggestion. It is obvious that for me to function as Pearson has suggested would be almost quixotic and embarrassing for me as for others. But the main point of Mr. Pearson's statement was his earnest desire that this kind of stalemate should be broken and that people should talk to each other.

Obviously, the main decision lies with the major countries concerned, above all with the United States and the Soviet Union—and also England and one or two other countries. I am not presumptuous enough to go about giving good advice to these great countries. Sometimes I differ from them, but to tell them how to behave is another matter.

Prime Minister Nehru disclosed at his press conference that the United States has assured India that the military pact with Pakistan signed at Ankara involved no new or additional commitment but was governed by the Eisenhower Doctrine, that is, that it was limited to aggression from communist countries. However, he later told the Rajya Sabha that the reported interpretation by Pakistan's Foreign

Secretary that the pact was a guarantee against "aggression from any quarter" was not in agreement with the assurances given to India. He told the Rajya Sabha that there was an obvious conflict in this interpretation and he would endeavour to find out again from the U.S. Government as to which interpretation was correct.

Inquiry Into Alleged Plot Against Nkrumah

The Judge inquiring into an alleged plot against the Ghana Prime Minister, Dr. Kwame Nkrumah, said in Accra that he supposed further action would lie with the police if the plot was found to be a frame-up.

The Judge, Mr. Justice Granville Sharp, later adjourned the hearing until Thursday, when the Attorney-General, Mr. Geoffrey Bing, Q.C., will begin his final address, which is expected to last two days.

At Friday's sitting, Mr. Lei Labri, counsel for two United (Opposition) Party M.P.s alleged to have been involved in the plot, concluded his final address.

Mr. Labri said that the "completely normal behaviour" of the last two M.P.s—Mr. R. Ampomah and Mr. M. E. Apaloo—last December was not consistent with the attitude of persons who were preparing a coup d'état.

You can command £200 a year, with specialised training!

The School of Accountancy, backed by 25 years successful education, provides a plan for career in Accountancy. Caning, Secretaryship, Building Societies, Municipal Service and Banking. Write today for free book "The Short Way to Success" Accountancy House, 134, Fins Street, P.O. Box 4952, Johannesburg, or at 8th Floor, Mission House, 12, Field Street, P.O. Box 1888, Durban. Phone 24048.

Professor Du Plessis And The Federation

(Continued from page 112)

A close examination of it reveals that the wealthier parts of the country and those which have been most highly developed would be marked out for White occupation. The Professor once said it that those who contributed most to the development of the land would naturally have the biggest say. I have no reason to believe that he had the Africans in mind.

Secondly, the plan taken all along is that the plan should remain the product of the White mind. This presumes that the full role of the African will be to co-operate in working out what the Wit Baso shall have dictated. The warning must be given here that when we say we want self-determination we mean that we want our viewpoint treated with all possible respect in matters which affect our

country.

We want to have equal access to the wealth of the land—just as we are determined to have an effective say in how the country shall be run. We do not only want to see non-White members of Parliament, we want to ensure that within the next few years we have an African Prime Minister.

Happily for both Professor du Plessis and ourselves, the SABRA conference which meets in Durban soon will make the issues under review clearer. I am informed that SABRA is anti-African in the sense that it bars its doors to non-White members. I hope the conference will not be for EUROPEANS ONLY because nothing could confirm our fears better.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)
ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

Latest Gramophone Records Arrived

Mother India	6 Records	49/6
Pyeon	6 "	41/3
Dakh Kabira Roya	4 "	33/-
Abhinava	3 "	21/9
Jenasa Jansan Ki-Fere	5 "	41/3
Johnny Walker	8 "	24/9
Ayodyapati	5 "	41/3
INDIA PRESS RECORDS		
Tulsidas	5 Records	50/-
Pabli Jhalek	6 "	60/-
Haleka	4 "	40/-
Bhavar	5 "	50/-
Sarwan Kumar (Drama)	5 "	50/-
Lonee Nambora Babul Bursat and Batal		30/-

Packing, Postage and
C.O.D. charges 7/6
Extra.

Obtainable at Our
Only Address:

**BHARAT MUSIC
SALOON AND
BOOKSELLERS,**

286 Gray Street,
DURBAN.

Latest Shipment

All kinds of incense sticks: Three
Roses, Gateway of India, Asokadhur-
bar, Soogandhi Rani, Chamili, Lata
Mangashkar, Vasanti, etc.. Write for
our pricelist. (We only keep Indian
manufactured incense sticks.)

Green ginger 9d. per lb.	+	We pack our goods well
Green turmeric 1s. per lb.	+	before sailing.
Amba-Huldh 1s. per lb.	+	
Garlics with big stems	+	We sell by C.O.D.
1s per lb.	+	

We import the following articles directly:
Scented Betel Nuts, Pawa, Mamra, R-
Gram, and Many Household Goods
Our stuff is good and obtainable at low prices
Write for our price list:

K. HARIBHAI & SONS
(PTY.) LTD.

Direct Importers: Wholesale & Retail
81 Victoria Street,—P.O. Box 2156—Durban.
Telegraphic Add.: "BHAI SONS"

Unrest In Tibet

NEW DELHI, Monday.

THE Indian Prime Minister, Mr. Nehru, speaking in the House of the People today, expressed concern at the outbreak of fighting in Lhasa, in Tibet, and voiced his hopes for the safety of the Dalai Lama.

He said he hoped the present trouble would be resolved peacefully.

The fate of the Dalai Lama is uncertain following Tibetan resistance to an apparent Chinese Communist attempt to arrest him.

The matter has been raised in Parliament because of the involvement of the Indian Consulate General in Lhasa, Tibetan capital, in the Mass fighting which broke out last Wednesday.

According to unofficial reports reaching Kalimpong on the Indo-Tibetan border, the fighting spread throughout Tibet and continued until Saturday morning.

One unofficial source here estimated that 100 Tibetans and 50 Chinese had been killed in the four days fighting.

Yesterday Chinese Communist troops were reported in control of the situation in the "Forbidden City." The Indian External Affairs Ministry said the situation near its Consulate had quieted.

The Tibetans are believed to have no weapons capable of matching the Chinese to a stand-up battle, even though the main Tibetan resistance "army" of tribesmen may have gone to the aid of the rebel population at Lhasa.

The British-owned newspaper here, the "Statesman", said yesterday the Chinese had used artillery in the fighting. Two members of the tribesmen's "war council" had arrived at Kalimpong to seek support of Tibetans living in India, it reported.

The main question is what the Chinese will do with the Dalai Lama—God, Pope and King combined in the world's only Ecumenism—if he is in their control.

The "Times of India" yesterday noted that political circles in Delhi were "deeply concerned" about the fate of the "living Buddha" and possible Chinese reprisals against the people who rallied around him.

Even if the struggle in and around Lhasa was short-lived, the Chinese would undoubtedly be determined to curtail the limited autonomy which Tibet has had since the Chinese Com-

munist invasion of 1950, the newspaper added.

Several newspapers here have criticised Mr. Nehru in the past few days for playing down the situation in the remote Himalayan land on "the roof of the world."

The population of Lhasa, remote "forbidden" capital of Tibet, has risen against its Chinese Communist occupiers and is fighting to protect its spiritual leader, the Dalai Lama, according to well-informed sources here.

The sources said the fighting followed the spread of a belief that the Chinese were about to arrest the Dalai Lama. The Chinese, it was understood, wanted to see him alone and was guarded.

Thousands of unarmed Tibetans flocked to surround the Potala Palace to prevent him leaving, and others marched towards the Indian Consulate to seek India's intervention to protect him.

An Indian Government spokesman said on Sunday that fighting had ceased in the immediate vicinity of the Indian Consulate in Lhasa.

The Indian Consul General Mr. S. Chibber had reported that all is quiet in the consulate area, a few miles outside the capital. The spokesman added that the Consulate staff of three Indians and about 25 Sikimese are safe and unharmed.

His message gave no indication of whether there was a general ceasefire in the fighting. There was no information as to the whereabouts of the Dalai Lama.

The Indian Prime Minister Mr. Nehru, who has been criticised by some Indians for "playing down" earlier reports of troubles in Tibet, is to make an important statement on the situation to Parliament.

Reports from Kalimpong and India's Border Post, said that a delegation from the Tibetan rebels had arrived there to seek support against the Chinese, — Hapa-Renter.

Dalai Lama

New Delhi, Sunday.

TROUBLE with Tibet's Chinese Communist overlords is nothing new to the Dalai Lama, 23-year-old God-King to one million Tibetan Buddhists.

The Dalai Lama, considered by followers to be the living Buddha, fled from his palace in Lhasa when the Communists first moved on Tibet nine years ago.

When they took over Lhasa, the Dalai Lama set up his headquarters at Qainang, just inside the Tibet border from Nepal. He stayed there poised for flight until the Chinese offered proposals which seemed to guarantee he would be able to continue the leadership of his sparsely populated 475,000 square mile kingdom on the roof of the world.

Point four of the 17-point treaty signed on October 27, 1957, promised there would be no alteration in the Dalai Lama's "established status, functions and powers."

Then he returned to Lhasa, even though many of his followers were concerned by other provisions of the treaty, including demotion of the 9,000-man Tibetan army and the

creation of a five-man "Military Administrative Council."

The Council included the Dalai Lama, the Panchen Lama, and three other Tibetans appointed by the Chinese.

"Africa For Africans"

DEMONSTRATORS shouting "Africa for Africans" forced a Southern Rhodesian Clothing Manufacturer to close a display of goods in Accra's largest hotel.

Among the boisterous demonstrators was a leader of Ghana's governing Convention People's Party, which is led by Dr. Kwame Nkrumah, the Prime Minister.

They shouted "pack up and leave" when Mr. F. Gordon Harper, from Salisbury, attempted to show clothes for men, women and children.

Mr. Harper, who is Secretary of the Clothing Manufacturers' Association of Southern Rhodesia, later told reporters he did not intend to reopen the display at Accra.

Gramophone Records

MADE IN INDIA — AT HALF PRICE
4/6 EACH OR TWO FOR 8/3

Selected single numbers available from latest films.
Also Urdu Quawals; Hindi Religious, Ramayan, Arthi, Bhajan and Drama Sets.

Latest Gujarati Records: Only at 3/- each or two for 5/-
Available in Bhajan, Arthi, Garba and Comic Numbers.
MAIL ORDERS ACCEPTED — FREE PACKING
SELLING FAST.

Write for detail specification, gladly supplied on application.

NATIONAL RECORDS

16 Ajmeri Arcade, off Grey Street,
DURBAN. — Phone: 25628.

Phone 335-6788

P. O. Box 1349.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
31 West Street, JOHANNESBURG.

Newly Arrived 'Jaico' Books

KASHMIR PRINCESS	25 5.
One Thousand Nights On A Bed Of Stones	4 2.
The Unmarried Widow	4 5.
The Spell Of Aphrodite	4 5.
Some Inner Fury	4 5.
Stories From Bengal	4 5.
Chitrlekha	4 5.
The Ten Princess	4 5.
War And Peace	4 5.
The Living Thoughts Of Voltaire	4 5.
The Living Thoughts Of Karl Marks	4 5.
The Living Thoughts Of Confucius	4 5.
Somdeva's Katha Sarit sagara	4 5.
Tales From Kalidasa	4 5.
The Whirlwind	4 5.
The Voice Of God And Other Stories	4 5.
Kadambari	4 5.
Keeping Fit	4 5.
The Miracle Of Milk	4 5.
Siddhartha, Man Of Peace	4 5.
Gautama, The Buddha	4 5.
Nectar In Sieve	4 5.
Somadeva's Vetala Panchavinsati	4 5.

(Postage 6d. Extra)

Obtainable From:

**INDIAN OPINION,
P. Bag, Durban.**

BOOKS FOR SALE

Ramnamam—M. K. Gandhi	2 6
An Athwart With Gandhi—Gora G. Rao	2 6
A Gandhi Anthology (Book I)—V. G. Desai	1 3
Gandhian Ethics—Hezoy Gopal Ray	2 5
Basic Education—M. K. Gandhi	2 4
Bapu's Letters to Mira (1924-48)	10 5
For Pacifists—M. K. Gandhi	2 6
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi —M. S. Patel	3 0
To Women—Amrit Kaur	1 0
Drink, Drugs and Gambling —M. K. Gandhi	2 5
To the Students—M. K. Gandhi	0 5
The Gospel of Selfless Action or The Gita According to Gandhi (Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary) —Mahadev Desai	2 5
What Is Wrong With Indian Economic Life —D. V. K. R. V. Rao	2 0
Christianity Its Economy And Way Of Life —J. G. Kumarappa	2 5

Obtainable From:

**Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.**

BOOKS FOR SALE

THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	6 0
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhi's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10 0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	15 0
DELHI DIARY—Gandhi	10 0
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1934-54)	5 0
A PROPHET OF THE PEOPLE —T. L. Vaswani	2 5
KRISHNA STORIES —T. L. Vaswani	7 5
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Moshirwan	2 0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Poets And Facts—Stanley Powell	5 0
AMONG THE GREAT (Conversation with Domini Bolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	25 0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14 0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2 5
FAMOUS PARSIS	7 5
INDIAN CHRISTIANS —G. A. Nolemu	7 5
SEVEN MONTHS WITH GANDHI —Krisnadasi	12 5
A RIGHTEOUS STRUGGLE —Mahadev Desai	2 2
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	16 0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II.—M. K. Gandhi	14 0
FROM YERAVDA MANDIR —M. K. Gandhi	1 0
GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5 0
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2 5
PILGRIMAGE FOR PEACE—Fyarel	12 5
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	5 0
BAPU—Marry F. Barr	4 0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25 0

Obtainable from:

**'Indian Opinion,'
P. Bag, Durban, Natal.**

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૨૭ માર્ચ, ૧૯૫૯.

ઇઝલીન બાલ પુલ્લી કરે છે

જો હવે "જોષ્ટીમા"ના અંકમાં નેટીવ એજન્ડાના સભ્ય મી. દબ્બુ, દબ્બુ, એમ. ઇઝલીનને એક લેખ પ્રસિદ્ધ થયે છે. એ લેખમાં મી. ઇઝલીન લખે છે કે; નેશનાલીસ્ટ સરકારને ઇરાદો એવો નથી કે ખંડુ સ્થાનેને સ્વતંત્ર સંસ્થાન બનાવી દેવા અને તેમાં બાન્ડુઓ પોતેજ સભ્યકર્તા બને. આ બીના મી. ડી. રેટ નેલ અને વડા પ્રધાને જે નીતિ કાલમાં ચાલાંચેન્ડમાં જણાવી છે તેના કરતાં સાવ જુદી જણાય છે. આથી ડુનીયાને નેશનાલીસ્ટ પક્ષના નેતાએ જણાવી દેવું જરૂરી છે કે તેમની કું નીતી છે.

ઇઝલીનના આ કથનથી આપણને બહુ નવાઈ ન લાગતી ભઈએ. કારણ ઇલાયદાપણના સજ્જોના કથનમાં આપણે કેદી વિશ્વાસ રાખ્યો જ નહોતો. અરે તો એ છે કે ડો. ફરુખ્ઝાદ અને મી. નેલ આઝાદીને એ અર્થ કરે છે કે; ગેરાની સલાહ અને દેખરેખ નીચે આફ્રિકને પોતાનું કાર્ય કરે. મી. ઇઝલીને આ વસ્તુ વધારે સ્પષ્ટતાથી આપણને જણાવી છે, જેથી નેશનાલીસ્ટ પક્ષના નેતાઓના વાકયોથી આપણે ભરમાઈએ નહીં.

નેશનાલીસ્ટો હમેશા એવા વાકયો બોલે છે કે જેના એ અર્થ થાય. આ રાજનીતી બહુલ, અને તેથી એઓ. આમ બોલે તેને ટુશીયાર અને બુદ્ધીશાળી બ્યક્તી બહુલમાં આવે છે.

એક બાલુ નેશનાલીસ્ટોનું વલણ બાલુ છે ત્યારે બીજા બાલુ થી આપાના સજ્જે. અને પ્રોવેચર ગોલીવીયર એમ કહ્યા કરે છે કે આફ્રિકાનેના દીલમાં બીન-આફ્રિકાનર માટે સાચા અને મૈત્રીલી શોષી લાગણી છે.

આ દિવસથી વાકયો ખાસ કરીને બીન-ગેરાઓને અને સામાન્ય રીતે આફ્રિકનેને પ્રોત્સાહન આપનારા નથી જ લાગતા. બલકે લેએને એમ લાગશે કે તેમની આઝાદીની કુલમાં આમ બે.લી રૂકવટો હમી કરાઈ રહી છે, અને તેમ કરી કાંતીના જવાબને પાછો ઠેલવામાં આવે છે.

આ કારણે બીન-ગેરાઓ કુલ વખતમાં હરબનમાં મળનારી સાધાની પરીપદન પરીણામની બહુ બાતુરતાથી શકે એમ છે. આ પરિપદનું પરીણામ આપણને જણાવશે કે સાચા પણ દિવસથી આલ રમી રહ્યું છે કે, હકે છે તેમ સાથે સાથ જ તે રાષ્ટ્રીય એકતા સ્થાપવા ઈચ્છે છે અને તેને માટે સાચો સાગ શોધી રહ્યું છે.

આફ્રિકને સાથે દીલસોલ સેવા:—નહેરુ

પ્રકિત નહેરુએ ન્યાસાલેન્ડમાં રહેતા હીંદીઓને જણાવ્યું છે કે તેઓએ આના આફ્રિકનેની માગણીમાં દીલસોલ પરાવી રહેવું નેહએ. તેઓ હીંદીઓની જે કુકનો આફ્રિકને દેખાઈ હુટે છે તેને એજ રીતે અટકાવી શકશે.

એટલે કે એ હીંદીઓ આ રહેવા ઈચ્છતા હોય તો આફ્રિકનેના મિત્ર તરીકે જ રહી શકશે. સમસ્ત આફ્રિકનેના અંક આજે બહુમતમાં પડ્યો છે તેના તરફ એ સ્થાનપલ્લુ રાખવામાં આવશે તો ડુનીયાને રંગ અને સંસ્થાનના અકાલ શુદ્ધર્ષી આફ્રિકને સામનો કરવો પડશે.

વડા પ્રધાને સાયમસના કરાર ને વધાવ્યો હતો. અને અંતે સાયમસ બધી મુશીબતોમાંથી અનેક સંકટો સહી પસાર થયું તેના ઉલ્લેખ કર્યો હતો.

કુલ અને શાંતીના પ્રદીર્ઘીકૃષ્ટી એતા ભરદીન અને જરમનીને અવાલ આજે વધારે અહેતવનો જણાય છે.

નહેરુ આને છે કે આજે ડુનીયાની મળનું વલણ આજના બનતા બનાવોથી એ તરફ દબ્બુ છે કે નેતાઓ અને સરકાર સમજુતી અને અસહતો તરફ દબે.

પ્રેસીડેન્ડ નાઝર અને ઇરાકના વડા પ્રધાન કાસીમ બહુ કમન સીજ છે.

લંકનને ભત લંકનના 'ડેલી એ ક સ પ્રેસે' પંડીત નહેરુની ન્યાસાલેન્ડને

આપેલી સલાહને "ઉપર હમી થંદી સલાહ" તરીકે વર્ણવી છે. તે જણાવે છે કે, નહેરુ બહેર માં દીલસોલ ન્યાસાલેન્ડ માટે બતાવે છે. અને બીજા તરફથી તેઓને હોણી વહેવડાવે તેવી કાંતિનું ઉત્તેજન આપે છે.

ન્યાસાલેન્ડમાં જે હીંદીઓની કુકનો હુટાઈ હતી તેમના તરફ થંદી નીતી તેમને બતાવી છે. અને આફ્રિકનેના મિત્ર તરીકે જ આ રહી શકે એમ જણાવ્યું છે.

બહાદુર નાથાઓની આઝાદીની બળવળ વિશે તેઓ શું કહેવા માગે છે? તેમની બળવળમાં હીંદી લશ્કર ફકાવટો હમી કરે છે તેનું શું નહેરુ તેને સાથ નથી આપતાં.

અને કાસ્મીરના હીંદીઓ? એમને કેમ નથી કહેતા કે તમે કાસ્મીરના મિત્ર તરીકે જ આ રહી શકો છો?

યુગાન્ડામાં એશીયનોનો અલિંગકાર

યુગાન્ડાના અમૃત ગમેલા રાષ્ટ્રપતિ યુમાન્ડા નેસનલ યુવમેન્ડ યરૂ કરી અને એ સંસ્થાએ આમદાની બધી બીન-આફ્રિકન કુકનેનો, બીઅરનો, સ્કીમરેટ ને અને વહનો અલિંગકાર કરવાની કાલક કરી અને તે સમયથી રાજદાની મહત્વાકાંક્ષીને તરીકે આફ્રિકનેમાં ચડી અરે તે સાથે આફ્રિકન બનતાની લાગણીમાં ઉરોરાટનો ઉભરો બાળો અને યુમાન્ડાના અલિંગકારો નિરાશ, ઉલ્લસીનતા, વિવાદ અને તાકિમતની આવા વધી પડી છે.

યુમાન્ડા નેસનલ યુવમેન્ડના હાવંકરે એ સ્વતંત્રતા રહાં નીચે કમ્પાલા માં હમણાં બીજા નહેરુસલા કરી હતી, તેમાં ઇરાન પ્રેમિનસના બધાં બાળોના પ્રતિનીધીનો મેદી સંખ્યામાં કાબર હતા. આ સભામાં આમ કરતાં બાવણે મળ્યાં; તેમાં એછીપનેને ખાસ લક્ષ્યનું બનાવવામાં આવ્યા હતા. આમાં આફ્રિકનેનો કુખ્ય ઉદ્દેશ એટલો જ હતો, કે એછીપનેને જમાવવા જેથી તેઓ જમાવણીય કરાવી આથી નીકળી વાલ અને આફ્રિકનેની આઝાદીની માગણીને રોકે આપે.

આ સભામાં આફ્રિકન વક્તાઓએ જણાવ્યું હતું કે યુમાન્ડામાં આફ્રિકને સ્વતંત્રતા માટે કરે સંપૂર્ણ લાવક મળ્યા છે એટલે કેમ જાતના વિષય વિના તરત જ તેમને આઝાદી આપી દેવી એછીએ. સરકારે યુમાન્ડાના રાજ વહીવટ પરત્વે, વિચાર કરવા, જે જમાવણીય કરાવી નીચા છે તે નકામો છે, કારણ મિથ જાતીય જમાવણી પાંદેની રીતે શોષા કાલકુલ્ય કરાવી ને સરકારે જણાવેલ છે, આફ્રિકનેને એવું જુદી 'જુદી બતાવેલું' અનેક મિથ જમાવણી એછી નથી. અને સરકાર એ જ જાતના જમાવણી માટે

આક્રમક રાખે છે. જુગીસુના એક પ્રતિનિધીએ આ સભામાં બોલતાં જણાવ્યું હતું કે યુમાન્ડાને બોટને બોરીલ નાજુલથી ધીમું એર પાઈ દીધું છે અને તેથી તે સ્વરાજને દીલમાં નાખવાની રીત જાખવાર કરે છે.

જુકેદીના આફ્રિકનેએ પણ નેસનલ યુવમેન્ડને કે બાણો કરી.

રેનાનીકાની આફ્રિકન સંસ્થા હાનું ના એક પ્રતિનિધીએ બોલતા જણાવ્યું હતું કે બોરીલ સત્તાને હાઈ કાલવા માટે યુમાન્ડાના લોકો આવીને સંજીત મળા છે તે એછ અને બહુ બાનંક સાવ છે.

મી. યુમોનાંએ જાણવું કરતાં સભા માં કાબર રહેલા અછીપનેને એછીએ કરીને રીકા કરી હતી કે સ્વતંત્રતાને રોકે આપવાની માગણી અહીં કરવામાં આવી ત્યારે આ એછીપનેને પોતાના કામ પણ લગા કરી નથી.

એછીપનેને ઉશ્કેરેને તેણે વધુર્થ જણાવ્યું કે તમારું બાવિ બહુ સંકારણ છે. અને તમારા વેપાર થવા મંત્રિના બનાવી રહ્યું.

હિંદનો પત્ર

(અમારા અનુપચાર દરમિયાન)

૧૪-૩-૫૯.

અમિયતે ઉલ્લાસની પરિવર્ત

પ્રજાસત્તા દર્શાવે જીવિતે ઉલ્લાસને હોઈ હિંદની મુખ્ય કાળા તરફથી મોક્ષપાત્રા આપેલી ૩૦-૬-૫૮ના પ્રથમ દિવસની મોટા ભાગે જોઈ શકાતા સ્વચ્છતા નશીન મોક્ષના દિવસ પ્રનાયક દુરોનના પ્રચુપચક્ષા દેશન મળી હતી. એમાં હજારો પ્રસન્નપ્રાણોએ કાળરી આપી હતી.

કુરાને પાઠની તિલાંશત પછી ઉદ્ધાટન કરતાં જીએ. કે. પાટીએ જણાવ્યું હતું કે મુસ્લીમ ડેમમાં આવા જાણના આ સાથ તેને કું પ્રુજ પક્ષે રહે છે. ડેમિશના આજે જ જીવિતે ઉલ્લાસ પશુ આપે છે. તેણે દેશની આઝાદી મેળવવામાં અપરજનો, કામ કામને છે અને અસખ્ય કુરબાનીઓ દર્શાવે આપી છે. તેમજ આજે પશુ તે ડેમિશને પામેજ જીવી છે. અમારે તે હોઈ જાએ માત્ર આઝાદીને જ અમક હતો. પરંતુ આજે જીવિતે વરસથી આઝાદી આપત ધન: પછી હવે આઝાદીને પદાન પ્રથ આપી ખરે યશે છે, કે જે જોડતા અને સ્વચ્છતાનું સિરામ રી પારે જવાન નથી.

ત્યારે આદ જનાજ પ્રુજ નમ્રપ્રીત સાથેજ સ્વચ્છતા સમીતીના પ્રચુપચક પ્રચલન રાજ થઈ હતું. તેઓએ કહ્યું આજે આઝાદીના આરમાં વરસે કું આપત્ત રવાનત કરતાં એક નવી મલક પ્રચલ કરવાની કાવત રી છે. કે જેમ પંડીત નરેજીએ પશુજી વાર કહ્યું છે કે વિરોધ ઉત્પાદન વિના રી તરફથી મળી શકતી નથી તેમ આપણે આજના ઉત્પાદન પ્રવે પ્રથમ કક્ષ આપણુ જોઈએ અને માનવ જગત્ત અટકાવતું જોઈએ. આપણે મારે જીવે જરી પ્રથ વિદ્યમ્ને છે. દીની અને કુનવી તાલીમ અવરજ આપણા માળે તે આપની જોઈએ કે જેમાં મોકારી કંઈક આજે દુર થશે અને દેશ પ્રમતિ રી કારી તેમજ આપણે અમાનની સેવા પશુ કરવી જોઈએ.

પછી પ્રજાના નવીપ્રકાશ હરીનીને દાય રજુ થયે છે કે જીવિતે ઉલ્લાસની આ કળા માને છે કે દેશની તરફથી મારે પ્રુજપ્રમતિ.એ એક અને વત્તુ જોઈએ અને એ જોડતા રમ,પગ મુરતીએ જર' અપાએ એક પ્રનુ આપે આ જાણેજ અમક પ્રસન્નપ્રાણો ને હજારી જીવીક પ્રુજે છે કે તેઓ

પોતાની પ્રમતિ અને આપિ ઓકાદની ડીરમત વનાવવા નાજે આપણુ મનાવેમાં વિરોધને ખતમ કરી એકમ'થી. પ્રેમ, આપણાશ નિખાતસ્તા અને આપણમાં પ્ર'પ્ર જોડવાને પ્રવાસ કરતા રહે. અને જેમ અને તેમ જોડતા પ્રુજે કાપે છે.

કણરાની દીવાદાંડી આટે પાવર રેડેશન ઉજુ થયે ?

સુરતના કણરાની દીવાદાંડીને વિભળી પરી પાઠવા મારે પાવર રેડેશન કરવા માં આજનાર છે.

આ કણરાના કવ) આવાના સ્થળ તરીકે કણરા પ્રુજ અમાવતું છે. એ જે પાવર રેડેશનેના કાલ કણરાના મામસીગેને ધરમપર,ચ, બેલીપાટી અને જીવોમિક કામે મારે મારે તે મારે જોગ દીકામાંથી પ્રવાસ થવા તે મામસીગેને કાલ પ્રવાસની સાથે સરકારને પશુ પાવર રેડેશનના નિભાજ અર્થમાં મદદરૂપ મળ રહેશે. ક્રેમ મનાવ છે

મામકાનાં કાચા ઘરોનું પાણી થી પીવાણુ અટકાવનારું સંયોધન

દાજ પકામ મામકાનાં મકાનેની કારવની દિવાલેનું કણમેના પકારા સામે રક્ષણ કરવા તેને પક્ષરદ કરવા મારેના મેટર પ્રુજ પકાય' રૂપી ખાતે બીલીમિ રિધર્મ ઇન્ડીટપુરે તળપાર થયે છે એવી અદેશન કેદના સાંધ કામ અને પ્રવરણ પ્રવાસ થી કે. સી. રૂપીએ તા. ૮-૨-૫૬ના રી હતી. આ પકાય'ના આખા દેશમાંથી પકાય' કરાવેલા માનેમાં પ્રવે,મ કરવામાં આવશે.

કદકારી સોસાયટીના સંચાલન દેશન માલતી ડેશ મનાવવાની અડીક ઉદ્ધાટન કરતાં થી રૂપીએ જણાવ્યું હતું કે રૂપી ખાતે તળપાર કરવામાં આપેલો પકાય' એ ઉપરોચી નીવડશે તે પ્રમ્વ વિસ્તામમાં ત્વા ઠરો મેંથી પડે છે ત્વા ઠરો. એપ્રેમ જમ કરશે.

મહર્ષી ઉમાનંદ સમારક

મહર્ષી ઉમાનંદ સરસ્વતીના અન્ય રવાન દંકારામાં (રાજકોટ પાસે) મળુ દિવસ મારે મળેલા કારતના આખ' અપાકરના મેળામાં સોહકમાન રૂપીર થી અનંતસવનમ આપમરે

મહર્ષી ઉમાનંદ સમારક પ્રુજ પ્રુજ હતું. મહર્ષીના અન્યરમને દેશભરમાં થી પાંચ હજાર જેટલા સી-પ્રુરો આપવા હતા. મોટા વડા આપમતી થી મહેરમંદ અમાએ પશુ કાળરી આપી હતી.

રમારક પ્રુજ પ્રુજ થી આપમરે મહર્ષીની અનંતવિધ સેવાઓને અંજલી આપી હતી.

ઉમાનંદ મેમોરીયલ ટ્રસ્ટ દંકારામાં વિષ વિદ્યાસપ રમવા મારે છે. જેમાં આપમે'દનું સંયોધન, મરેના અભ્યાસ વેદિક સંસ્કૃતમાં સંયોધન વગેરે થશે. આ સેવાના મારે કસ કામ રૂપીપત્ત અંકેશ થશે.

સી ઉન્નતિની કંડખના

સી આપમરે કહ્યું હતું કે મહર્ષીની સી ઉન્નતિની કંડખના મળુ દુર નથી. કું એ વિષે એક રજી પ્રુ જવારે સે.કસનામાં અર્થી સંખ્યામાં અંકેશ છે. મારી જગ્યા પર પશુ કોઈ સી આપે તેવું કું જોઈ રજી છે.

સી ઉન્નતિના કંડું હતું કે સારાપ્રે થીપ્રુજ, મદાત્મા માધીક અને મહર્ષીપ્રેમ પશુ વિશ્વતિમાં આપી છે. તેમજ સી ઉન્નતિ અને અરપ્રપતા નિવારણ મારે આદેશ આપેર હશે અને આખ' અપાકરને રાજક.રજમાં નહિ પડવાનું કહ્યું હતું.

ધોક્ષ જ સમયમાં કારત તેલ અંગે સ્વાચ્છતા થી થયે

આરતે ધોક્ષ સમયથી અનીલ તેલ કસોધન અમે નવા પ્રવે,મ રાજ થયે છે. અપારો દેશ આ પ્રેમમાં જોડો અનુસવ મારા છે પરંતુ રજીવાના નિષ્કાતોના મામ'કાન નીમે અમારા પ્રવાસી અને નિષ્કાતો આજંત ઉત્સાહ અને કમ'મથી સંયોધન કાપમાં કરી રીતે કરી રજા છે. તે જોતાં રડિવાને કદકાર માણુ રહેશે તે મળા અ કુંક સમયમાં અમારા નિષ્કાતો અને કારત, તેલ સંયોધન અંગે તળપાર થઈ જશે.

જુલેજ (વગેરડા) ખાતે પકાયેલા રજીવાના કદકારી પ્રતિનિધિઓનું સ્વામત કરતાં કારત કરકારના તેલ અને અનીલ આતાનાં પ્રવાસ થી કે. ડી. માવિયા ઉપર પ્રુજના કળેના તા. ૧૧-૩-૫૬ના કળેમાં હતો.

આ અમાનનો વગેરો અવાજ આપતાં રજીમન કદકારી પ્રતિનિધિ મંડળના વડા થી એ એન્ડીએરે રજીમન આપવા અણવેલું કે કારતના વિદ્યક અને પ્રમતિમાં રજીવા કંમેશ ઊડા રસ કાઈ રહે છે. કારતમાં અનીલ તેલ અંગે સંયોધનના જે પ્રવાસો અંગે છે તેને રજીવા કરક મેલ પ્રીસાસન આપશે જ તેની કું આતરી આપું છું.

કે. અમકરને સ્વર્ગવાસ

દીંદની આઝાદીની કાલ કરવાન અણીતા અમેશા અપર અને કંપુ

મેકરીમાં ના ૩૧, અમકરને તા. ૧૦મી માર્ચના ૮૧ વર્ષની ઉંમરે મુખ્યમાં સ્વર્ગવાસ ગયો છે. તેઓ, ૧૯૧૧માં અમેરે પ્રવનમાં જન્મ કતા. તેઓ મેરિટર હતાં અને સ્વચ્છતા પક્ષના નેતા હતાં. તેમની સ્વચ્છતા વાગમાં મુખ્યના વડા પ્રવાસ અવરનર ડેમિક પ્રુજ કારતના રાષ્ટ્રપતિ તથા મેપર અને અન્ય પ્રતિષ્ઠિત નામરીઓએ આજ લીંગે હશે.

ડેમિકની આઝાદીની અગવળથી તેમની નીતિ જુદી હતી. જતાં તેઓ જે માનતાં તે પ્રવાસે કરતાં હતાં. અને તેમના સ્વર્ગવાસથી કારતને એક પ્રમ્વ અનુભવી વ્યક્તીની મોટ માર્ત્ત થી અમક.એ અણાવ્યું હતું. પંડીત નરેજ પશુ તેમને નિવાસ રથાને કેડ'નીઓને દીવાસે. આપવા થયા હતાં.

નવા કરવેરાની અસર

કારત કરકારના નવા અંકાજ પમ માં ૧૦ કરોડની આમ અતવાજ છે. બીજા મેમનાના ચાર વર્ષોમાં કુમારે પશુ દર અનજ પર પર્વેથી અમે એવી મારણ છે. આજ કુમારે વધવાથી મેમવારીમાં પશુ વધારો થવાને અંભવ થી છે. દેશનું અમ' તંત્ર વિદ્યેને ઉત્પાદન વગેરે કુમારે હજમ કરી કાઢવા.

આ અંકાજપમમાં મનાવરી રેડેશના ઉદ્યોમ પર મારે કરમેજ નંખાવે છે. આ ઉદ્યોમમાં આપાત કરવાના માંથી માત્ર અતની તરફનો અભ્યાસી કેટલાક ઉદ્યોમપતિઓએ ધરવાનમ્વ નામે કાપોની કપાણી કરીને હવે "કામે કરેલાં દેને વડમાં" એવું થાય તે નવાજ ન કહેવાય.

આ ઉદ્યોમના ૧૦ કરોડના 'દન' જોવામાંથી મેંથી રા. કરોડનો નફો થાય છે. તે હવે નવા કરવેરાથી નફો વાર અંકાજપમમાં 'ગોડરના વાકનઅવકારને પશુ દુકલાન કાલ ને અવકારની તંદુરસ્તી પ્રમતિને અટકાવે એવે રરો મેવાય છે.

જે હજાર વર્ષ પુરતન રાહેર

પાકીરાતામાં જે હજાર વર્ષ પુરેનું એક ઠહેર કાલમાં ખરીદીક પુરાતન કસોપક પ્રીકેસર સર બીમઅરે કોપુ છે ૧૯૦૩માં આની રીમ સર કરવામાં આવી હતી. એક મેટા કેરો કે પાકળથી "પ્રુપકામતી" નમરીના અંડીમર તરીકે અણવે છે તેની પાસે બોહકામ રજી કહ્યું હતું. મનાવ છે કે એકેકાનંદા ૫ મેટનો કુમશે જ કરક ખીરાની પર્વેશ થયો હતો તે વખતે આ ઠહેર હતું. આ ઠહેરનું પ્લેન આજના અમેડીકન પ્લેનોને પશુ અણવું આવે છે એમ પ્રીકેસર અણવે છે.

લભ્ય પ્રકારો આટે

અમને મળો.

સુરતી, જમણના અને સ્પેશીલીસ્ટ હોલિ.

શી કંપીટની અંગત રેખરેખ નીચે મુનીયતા અને શેડીયાના કોઈ પણ કામમાં હમારે મુકારે આપી સેવોઈ કરવાનો અમે કન્ઝાક વર્ષિય.

કેપીટન્સ બાલકની હોટેલ

(શી કેનર મીકાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના પુષ્પાપર - કરબન.

ફોન નંબર ૩૩૪૧૪

ટેલીમાન: KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાચક

પ્રુકાઈપ, મુસાફરી, વીમાનાં કાર્ડે કન્ટેક્ટ કોલન

હીંદુસ્તાન અન્ડર ટુનીયાના કોઈ પણ વાગની હવાઈ દરિવાઈ અન્ડર અગાન માને' મુસાફરી કરવા યેર કોઈ અમારી મારફતે મુકોવ કરો.

કાંઈપી, આપ, મોરી, ફુલ્લક, નાકરમાલ, પોલમ્બાસ, વિગેરેના નીમા અધે ઉડવાની આપોએ બીએ.

ઈન્ડમટેકસ, પરચનક ટેક્સ, હિસાબના મેપકાઈ લખાવના રેવન્યુ કમીશનર સર્વિસીટ ઈ નેખાવના લાયસેન્સી 'પાસપોર્ટ' લેમન ઈમીગ્રેશનને લગતી મામલોમાં કોઈ પણ હી લીધા વિના અમે મારલ સલાહ આપોએ બીએ.

નેશનલ ગ્રુપ્પુઅલ હાઈફ એસોસીએશન કોર્પો મોરુલીયા અને રોડકાવર ઈન્ટરનશનલ ઈન્ડી બીમીટના પ્રતિનિધ.

Phone : 33-9033.

26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

આંબા અલખ, લીલી આબડ, રતાળ અને સુરખની ગ્રાસમ

માલુ છે. આડુ પેની ૮ રતલ, લસણ રી. ૧-૩ રતલ,

પાપક નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦-

કપૂરી અને ગેવલી પાન મનર કાચ, પારટેલ બાફુ. માર્કીટ મોલ થી. ૧૦-૧ લાખી અને રાવેર માર્કીટ થી. ૧૧-૩ હજન.

શેરેહીયા, નવાસામેન્ડ અને મેલબન કેમિ.વા ગ્રાવરો વપર પુરફ આન આપી કોઈ પણ વસ્તુ ખરમીટ કરાવી એ.અબકુ.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીયર! ફરનીયર!! ફરનીયર!!!

મેકરુથ છુટ, લાઈનીંગરુથ છુટ, રોલ્ડીંગ, લેસીંગ કોરડ, સાર્ફક મિલ્ડ કોફીસ ટેસ્ક, છુટ કેસ, ટેબલ, લકન ક્રીપાલત કાને અરીલી સકરોડા, અને પખારી કાલ કેવા સુકરોડા તાક.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ફરેસર—

એ હમારી રેખરેખ નીચે લઈવાર ધ.પ છે. તેને રેડાક હમેઈ લઈવાર લે છે. આન રોડા કાનેના પ્રાઈસ લીસ્ટ અંગાવા અને રેપાઈ આમલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2626.

હોઈની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી બાલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાનો અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૬૧૦.

રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ક્લેવેન્ડ એવન્યુ,

ડરબન.

ટેલીફોન:

ઓફીસ : ૨૫૮૪૫

રેસીડેન્સ : ૩૬૪૧૩.

મોટોભાઈ

શિવકુમાર ટિપ્પાયા
(અનુવાદક : સુરીલા માંધી)

(અતીકથી ચલુ)

શુદ્ધ હવે જે-હવેપર લેવાયેલું હતો. એમને ૨૦ રૂપિયા રકમ મળતા સુધીરનો પચાસ ૬૦ રૂપિયા હતો આ આવક ઘણું ઓછી થવા લાગી કારણ સરકારમાં ફરિયાદ કરવા અરવામાં થેડા ભય અને અસુવિધાઓ નવાડા પ્રતિબંધો શેડા પુરા કરવામાં અને સિદ્ધિમાં તથા ધર અરવામાં માંક મંદ પુરા કરતાં. આથી અરમાં અસાધ્ય બાતાવણી રહેતી. સુધીર હમેશા યુગ ચિંતામાં આ કારણે રહેતા.

પ્રતિમાં પોતાના પતિપર ચોતાનો પર્ણ અધિકાર હતો. એ કમળતી કે સુધીર આ બાપતું નવાને અને રાજેન તે તેને આંખમાં કણા મારક પ્રયત્નો. એને થતું કે રાજેનના સિદ્ધિ પર એનો પતિ ભય નાણા અર્થે છે. આથી હમેશા સુધીર અને પ્રતિમા એમા સાથ એટલે ધરના એક ના ખીલ સવાય પર સુધીર સાથે પ્રતિમા કાળાટ કરતી. રાજેન પણ આ પરી-વર્તનથી વાગેર થયો હતો. પણ તે દુનિા રહેતો કારણ- એના મોટાભાઈ હમેશા એને જારી રીતે રાખતાં. સુધીર હમેશા પ્રતિમાને સમજાવવા પ્રયાન કરેલો. એવી વાતો ન કરવી જોઈએ. આ બાપે અનેક કષ્ટો થી પોતાના બાળકોને હાથેથી દોષ છે એમનું વલપણ આપણે સુધારણ જોઈએ. રાજેન નાનો બાઈ છે એની સાથે પણ હમેશા સાથ અને વિવેચી વર્તન રાખવું જોઈએ વિગેરે. પણ પ્રતિમા મોઢું કુમારી ચાલી જતી. અને સુધીર નિરાશો નાખી કામે લાગતો.

આજ વાતાવરણમાં એ નાનો સુધીર કસ્ટર વેડાતો આવેલો. વળી અધુરા મોં પુરું પ્રતિમા અજવતી જતી. હવે તે એના અને પણ ચાંચા સુધી. કે મારા જતી અને મારું બાળક ખીલ જમારી સાથે શા માટે? અને જે વાતો તે પહેલા કાલ સુધીરને જોડાત માં સંભળાવતી તે હવે બધાને કહેતી થઈ. રાજેનને પણ હમેશા કાંઈને કાંઈ હંભળાવતી. માનવ મનપર હમેશા સારી વાતોનો પ્રમાણ જરૂરી નથી પડતો કે જેટલો અસાધ્ય વાતોનો સાથ છે. આ બાપે સુધીરના ખીલ મન પર પ્રતિબંધો વાતોની અસર થીને ધીમે ધીમે લાગી. તે બીવાર તો—“કોઈ ન કહે છે. એ હવે રાજેનનું ચિદ્ધિ કુડાવી દેવામાં આવે તો શું થઈ. હું એકલો ક્યાં સુધી જિંદગી કરું. એને અણબૂજા જે.પ તે

રોડરી કરતાં કરતાં કહે. રોડરી ન એકે તો એકાદ જે કમળન મેળવે. આજ એક આરામમાં અણબૂજા છે આપને.” વિગેરે વાતો જે પ્રતિમા કહેતી જે સુધીરના મનપર પણ જવાબી ગઈ. હવે હવે એટલેજ કે તે વાણી દારા પ્રવલતી નહેતી.

એક દિવસે કુકાનમાં ઘણું કામ હતું. રાજેનને પરીક્ષા બાપવાની હતી એ અણબૂજામાં પડ્યો હતો. પરીક્ષાને ન કોઈ ટાકે ઘાણું કે ન કોઈએ કોઈને સાવજ કર્યું. આથી થોડી કુખી પડી હતી એટલે થોડુંક સાઈ પ્રતિમાએ બનાવ્યું. બ-ને બાઈએ જવાબા બેઠા. પ્રતિમા યાળામાં ભણી જોઈ બાપુજ સાઈ સુધી દીધું અને રાજેનને થોડું પણ સાઈ પ્રતિમાએ ન આપ્યું અને મરચુ ક્રીડો તથા ખોડુ આપી રેડલો બાવા કહ્યું. કુકાનમાં કામ બોખા પણ અમવાન બાઈ થયા હતાં કારણ તે પ્રેમથી બાપવા હતી. બહો પ્રેમ નહેતો અપમાન કરવાનો આશય હતો.

રાજેન નિચે જોતો થેસી રહ્યો અને આમો-પામોથી જાણ્યો. અને જેમ તેમ થયેર એણે બાવાનો અપના કર્યો. સુધીર આ બધું જોતું ઠાલીથી પ્રતિમા ને કહ્યું “થોડું રાજેનને પણ સાઈ આપને!” એ આજકામ પાનીથી ખીતી રહેતો. બધારે શું કહે. રાજેનને બાપનો પ્રેમ બધે સદા બૂલીતો રવર સાંભળ્યો અને એના કાચી રાખેલા આંખોને બંધ ‘સુડી’ થયો.

હતાં પ્રતિમાં પર એ બાસુની કાઈ ન અસર ને ઘણ. એ તો બાવા પ્રેમ મારે તાઈવારન હતી.

“ક્યાંથી બાપુ, કમાનારનેજ પુર નથી થઈ તે ને ખીલની મહેનત પર રેડલો બાપ છે એને ક્યાંથી સમવાય.”

સુધીરને થયું પ્રતિમા પોતાના મનનીજ વાત કહે છે પણ એને આજ કોર અને કાચા વેળુ -કેતા વાપરવાં જોઈતા.

રાજેનને રેડલો બહેર નેવો ભાગ્યે. “બાપા, હમેશા બાવા કમાના મારે તમને આજ સમય મળે છે? આજમાં આણું સુડો પાંકો રેડલો તે નિરતે આજા દો?”

“એવા તે શું તમને કુઝ દીધા છે અને એ જિમન હોય તે શા મારે સુડો રેડલો પણ બાપ છે.”

રેડે ક્યાવ અને બાવ. રાજ નાક પુવા. હા પણ એવી લાપકાત. જેમ તે ને! બાપતું બાવતું મળે છે-પરતોના પાડી રૂપિયા એમા કરો તો બખર પડે.”

રાજેનની સહનશક્તીએ રીમા વહાવી. “શું હું તમારા બાપની કમળ બાપું છું? બાપું છું તો મારા બાપ ની કમાઈ.”

“યુવ કરામતોર” સુધીરનો અણબૂજા કાચ રાજેનના મધપર પડ્યો. “માથે ના આ ધરમાંથી.”

રાજેન કામજ થઈ થયો. બાપુજ યુવ સાથે એક ત્રીટે જોતોજ રહ્યો. કાપનો કાળાવો. કાચમાં રહી અર્થે એના એ બાઈએ એને આજે મારે કે એને બાપ સુધી એને એક કમળ વેળુ પણ નહેતું કહ્યું અને કમેજા પ્રેમથી જોયો હતો. જીવનમાં પહેલીજ વાર બાપના કાપનો માર એને બાપો. કાચ પોષ વખર આવેજ તે ચાલી પરથી કઢી ગયા. માના બેલામાં આણું સુડી તે રહવા લાગ્યો.

સુધીર પણ પોતાના કાચ સાથે જોતોજ રહ્યો. પ્રતિમા સાથે એક વાર જોતું નજર જોવી થઈ. એ પણ અસાધ્ય દેખાઈ એ વિચારતી હતી કે, ક્યાક હવે એના પર કાચ ન કહાવે, પણ સુધીરનું ભણે બધું સુધારતન જોસરી અણું કરું. કોઈમાં એ શું કરી મેડો? એને પણ માનીને કાસેથી, કાચ ધોવા અને કપડા પહેરી ઓડીશ. થયે.

કરક બધારે વેર આંખો તપરે એને બધુ અણબૂજા. તે દિવસે કોઈજ અણબૂજા નહી.

કરક રાજેનને સમજાવી રહ્યા હતાં. “શું થયું એ કાપમાં બાપી મેડા બાઈએ એક થપડ મારી તો! બાપરે માંક તારો પણ હતો ને! તારે તારી બાપીને એવા અવિનયી થયો. તરોવા કહેવા જોઈતા! મેડા કાઈક જોયે તો એનો બવાબન ન આપવો જોઈએ.”

“ના બાપુજ હું હવે આ બધું નથી રહેવાનો બાઈ હવે સાવ બધામાં ગયા છે. અને બાપી કીકલ કહે છે. ને મારે આમજ અણબૂજા હશે તે કે મારા પમપર બણીશ.”

મા બાપે આજે વિવસ રાજેનને સમજાવ્યો પણ તે એકનો એ ન થયો અને કાચે હાથેરમાં બધા ટ્રેન પકડવા રાજેન રહેલો થયો.

સુધીર કામેથી પાછો હતો. એને કામમાં જોતું જરા પણ કીલ ન લાગ્યું. પોતાના કાપર એને પથાપાથ કાઈ રહ્યો હતો. ધરમાં કામજ થતાં માને પુછ્યું.

“મા રાજેન ક્યાં છે?”
“મેડા એ તો રહેલો થયો છે કહેરમાં બધો મારે.” અને માનો કાંઈ કાપો.

શુભ પ્રસંગો માટે બેટ !

સીએ અને પુરવો માટે

ઘડીયાળ !

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ અણબૂજાનાં
એટામેટીક કલેન્ડર.

- રોમર
- રોડરી
- લેકા
- રસર

વિગેરે દરેક જાતના ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરવોનાં રાઈ સુદ, પાચળમા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

ભાકસ-૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૫.

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

“તમે બધાએ જા માટે જવા દીધા.” સુધીરે જાહેરના બધી રહે કહ્યું.

“મહુ કહ્યું સુધીર! પણ તે એકોને ને ન થયો.” અરુ વચ્ચે પડ્યો. “અમે તો જવા દે ને દેહરો બાઈ એને મેળ પાડે આવશે.”

“હું તમારા કરતા એને વધારે એણેજ હું માણુ છું. જો જુએ મરકે પણ પાછો નહી આવે. અને તાર દીવડ પછી જિની પરીણ છે. જુ મારવું ‘મય’ જરી.” સુધીરે કોઈ પૂર્ણ ભાવે બોલ્યો.

“તો પછી રહેને જ અને તેને મનાવી આવ. કહ્યો તારી ઉપરવાને વાર છે. હું તો સમજાવોને સાઈ મહ હું.” આ એ કહ્યું.

“પણ પેલી અમદાવાદે આ માને ત્યારેને!” પ્રતિમા તરફ જોતા સુધીરે કહ્યું. “ધરને વરનાદ કરીને જ એ જ પછી. હું જ મર્યાદી ચાલે જવું હું.”

“પણ મહ કહે અવિવરમાં કપાને પણ એવું નહી કહું.” આસુ સહરાની કાબરી સુલી જઈ પળીતા માથેમાં તે માઈ માગતી આસુ જરી આને જળી રહી.

સુધીરે પ્રતિમા તરફ જોઈ જાનેની એ સુખ આપે એવી વાઈ અને તે તરીત વાળે “કમચા રાજેને અર્થ આપુ હું” કહેતા જકારે પડ્યો.

માઈ આવવાને કહ્યું ૫-૧૦મીની ની વાર હતી. સુધીર રહેને બાઈને રોપ્યો હતો. પેટેરેઈના એ પ્રજામાં કુખી અને પોસે મહેરે રાજેન એના ને અંતે સારે કોલો હતો. એક પ્રિયે સુધીરને આવતા જોયો અને

રાજેને કહ્યું “રાજેન તારા મોહાણાઈ આવી રહ્યા છે.”

રાજેને જોઈ ૩ મોહાણાઈ હિતવરતા કમ મરતા જિની તરફ આવી રહ્યા છે. અનમાં એને નિમ્મ કરી લીધો કે તે કોઈ પણ હીજાને કહે થેર પાછો નહી જવ.

સુધીરે પાસે આવતાં જ મુઠુ અને પ્રેમ બંધો રહે રાજેનેના કાપ પકડતાં કહ્યું “રાજેન તાર થેર.”

“હું નથી આવવાનો” આસુ જરી નિચી આવે રાજેને કહ્યું.

“નથી આવવાનો” એમ કહી મોતાના પમને જોડે કરી સુધીરે રાજેનના કાપમાં આપી કહ્યું “માથ મપ, તારા પ્રિયોની સામેજ તારા મોહાણાઈને મારેલી વાપડતું થેર છે. અથ જમાવ મારા માથ પર.”

રાજેને જ્યારે જોઈ કે સુધીરે પ્રેમ ભાવે જોડે કરે છે સારે એને યવું એ જોડે અને જ પડવાને છે. પણ આ તો વિપરીત વાલ જની. એ મુખારો સમજ ન યાવે મું કરવું. એ જોડે. પકડી રયીર કોલોજ રહ્યો. સુધીરેજ રાજેનને જોડા વાળો કાપ પકડી મોતાના માથ પર મારવાનો મવાન થયો.

રાજેન કહ્યો કહેવો જમાની કાબરી સુલી. “મોહાણાઈ” કહી તે સુધીરને વગરો પકડે જાને બાઈજાની આવે. મધી અજુમારો નહી રહી હતી.

“માલો થેર જાને એમ કોઈ થેર મુઠી જવું કરો.” મોહા સમય પછી મોહા આવવું સારે જાને બાઈજાને અંતેપ અને જાનકની મુખપરે કાપા સારે જતા જોઈ રહ્યા

—(‘વિદાળ અ.રત’માંથી)

સારકામેન કમનલાલ નાપક
ભાણીમેન બાણાભાઈ માર્કાર
મધુમેન મોટુભાઈ નાપક
સાંતામેન અમરતલાલ નાપક
ભાણીમેન મોહાઈભાઈ ગોસાઈ થેર
વનીવામેન સુલાભાઈ
સાંતામેન ગીજાભાઈ
અરોજમેન જપ્તીલાલ
કમુમેન કાકોરભાઈ
સાંતામેન રોહતરાઈ દેસાઈ
અંબામેન કરીભાઈ
જમનમેન મનભાઈ
વાલીમેન વસનભાઈ
કર્કામેન મેલાભાઈ
કમુમેન અંદુલાલ
કેશુમેન પરજુભાઈ
દીવાળામેન છાજાભાઈ
આસુમેન દારાભાઈ તવરીયા
સાંતામેન વનમાળી
મધુમેન પ્રજાભાઈ
કર્કામેન કેશુભાઈ
નિર્મળામેન છાજાભાઈ

કુલસંકેર્ષ

સાંતામેન ગીજાભાઈ ૧૦ ૧
મધુમેન કમનજી ૧૦ ૦
જસોદાપદ કલ્પુભાઈ પારીદાર ૧૦ ૧
જેસીમેન પરામભાઈ ૫ ૦
મધુમેન કાકોરભાઈ ૫ ૦
કાલીમેન બાણભાઈ ૫ ૦

પ્રજુની ચાદમાં

લેખીકા : હીરવલી વલ્લભભાઈ પટેલ, જોધપુર.
શિક્ષિકા : શ્રી ગાંધી બાણત (વધાલવ,
(રાગ : સુદી ગમકે, સુખ માઈ ખલકે)

મજુ તારી ચાદમાં, જખરની વાદમાં, ચિતકું આ
મરત જની જાપ દો-(૨)
અર્થ છે મારી ઉપર, અર્થ છે મારો મોહન, સવન
મોખું હું આવું દો-(૨)...મજુ

નર્તન સંગીત કામ તરજાનાં માનમાં તરજાનાં માનમાં...(૨)
વહેતી સરિતાના રૂડા રહેલી રમમાં ... (૨)
છવનનાં મનમાં, સુખદુઃખના તાનમાં
દર્શનિયા દેને મદારાજ...દો. (૨)...મજુ ...
અંદ જાને ચાદનીના ગીકા અલકાદર્માં, ગીકા અલકાદર્માં...(૨)
સાવરને સિલોજી કિંમતા તરંગમાં, કિંમતા તરંગમાં...(૨)
અવનિને પૂલે થરતીને જોજી,

અર્થ કે કુપાવા અવવાન દો...(૨)...મજુ...
કરિયાળી જોમકાની તરવર પદમવમાં, તરવર પદમવમાં...(૨)
સોરો ખીલતી કુદરતને અંકે, કુદરતને અંકે ... (૨)
પંખીડાંની પાખમાં, પુખવા પમરદમાં.

મજુ તારો પ્રેમ અર્થ પધરામ ... દો ... (૨)...મજુ...
સુખ અને કુઃખની કોખતી નાવડી, કોખતી નાવડી...(૨)
મેઠું માનવ પ્રેમા કોમાં કે જાપ દો, કોમાં કે જાપ દો...(૨)
છવનની નાવ મજુ તારે આશાર મજુ,

અજુકાવમાં તારો છે વાજ...દો...(૨) મજુ .

શ્રી ગાંધી બાપુ નિર્વાણ તીર્થ અંગે શ્રી રૂડીપોર્ડ હીકુ સેવા સમાજે કરેલું ઉધરાણું

ઉપરોક્ત ઉધરાણાની રૂ-૧૧-૦૦ની રકમ અમને આ પત્રના નિભાવ
૧૨ માટે મળી છે જે અમે આજ મેનેના બાબાર સાથે રવીકારીએ જાણી.
—તંત્રી.

દેશવરાય મનલાલ દેસાઈ	૧ ૧ ૦
વચારીયા દેમીલી	૨ ૨ ૦
મોહાઈભાઈ મોરબાઈ	૧ ૧ ૦
અંદુલાલ અમરનાથ	૧ ૧ ૦
બાણભાઈ મોહાઈભાઈ	૧ ૧ ૦
કમનભાઈ નામુમજ નાપક	૧ ૧ ૦
કાજભાઈ વનમાળીભાઈ	૧૦ ૧
મેલાભાઈ કાળીલાલ	૧૦ ૧
મી. કે. પટેલ એન્ડ કં.	૧ ૧ ૦
રૂડીપોર્ડ ટેલર	૧ ૧ ૦
અમરતભાઈ બંદુલાલ નાપક	૧ ૧ ૦

રૂડીપોર્ડ મહીલા અંદળ તરફથી

બીખીભેન કાજાભાઈ	૧૦ ૧
અંબામેન મોહાઈભાઈ	૧૦ ૧

બી-આઇ

સુબધ કરાંચી અને ઇન્ડિયન
આફીકાના બંદરો વચ્ચે
મુસાફરી કરે છે.

સ્વીમર કપાસા ૧લી એપ્રિલ રજીસ્ટ્રેશન આપશે,
અને ૬લી એપ્રિલ રજીસ્ટ્રેશન હપડશે.

સુબધ અથવા કરાંચીનું બાહુ.

ફર્સ્ટ ક્લાસ	બી	સેકન્ડ	થર્ડ	પો. ૪૨-૫૦-૦
સેકન્ડ ક્લાસ	૩૦	૩૦	૩૦	પો. ૧૦-૧૫-૦
થર્ડ ક્લાસ	૧૦	૧૦	૧૦	પો. ૩૫-૪૦-૦

એપ્રિલની

રજીસ્ટ્રેશન

મેન-વેલટેસીયન પા. ૪-૧૩-૦	મેન-વેલટેસીયન પા. ૧૦-૧૮-૦
વેલટેસીયન પા. ૪-૪-૦	વેલટેસીયન પા. ૪-૧૪-૦

વધુ માહિતી માટે મળે મા લખો:

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ
(પીટી લીમીટેડ.)

૩૯૦ પાઇન સ્ટ્રીટ, — કરબન.

ટેલીફોન: ૨૦૪૩૨ — ટેલીગ્રાફિક એજેન્સ “કરામત.”

એ. કે. હુસેન એન્ડ સન્સ,

હોલસેલ અથર્નસ અને સીધા માલ હાઉસ તથા પાકીસ્તાન
પરેશનરી મંથાવનાર

અમદાવાદ

જુથાબંધ: અમદાવાદી, કેરમ બોર્ડ, સારીએક, હાઉસની
પીસાઇ અને આંદોના વાસણો, લોક આપવાની
લો તથા મોટા પ્રમાણમાં કરબન બનાવવાના કીતના,
તથા નિચે મુકવાના ઇલેક્ટ્રિક લેપ સ્ટેન્ડસો મળશે,
આલેજ લખો અથવા મળો,

હુસેન એન્ડ સન્સ

૧૨૬ કવીન સ્ટ્રીટ, કરબન. બોક્સ ૨૬૬૮, ફોન ૧૭૩૪

પા. બા. ૫૩૩૦

ટેલીફોન ૩૩-૫૬૫૦

ટેલીગ્રાફ એજેન્સ: “કરામત.”

અમલ અધિકારી (મી) લી.

૧૪ ફોર્ડ સ્ટ્રીટ,

એ લા ની સ બ મ.

હોલસેલ અને રીટેઇલ અર્થાત્ અને પ્રોપાઇસ
ખાસ કરીને કમારે લ્હા ઉન્ડિયન અને ઉન્ડીય એમ્પ્રી,
ટેલી ખાયામાં નાંખવાના બાલ બલના તેલો-અલશે,
સ્ટેનલેસ સ્ટીલ, પીસાઇના અને એલ્યુમીનમના
વાસણો-કાચ અને પ્લાસ્ટીકની બંધાવવાની—
કેરમબોર્ડ અને સ્ટ્રાઇપ્ડ તથા બીજા
અનેક ટેલી બીજા કીટાપલ
આપવી મળશે.

શ્રી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યું સાઉથ વેસમાં સ્થપાઈ છે

આગ અકસ્માત તથા હરીમાઈ માલનો

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાન

કામ કરે છે.

ખાસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તલેમી સોરાબજી ફસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળે અથવા લખો

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ — બોક્સ નંબર ૪૭૬ — કરબન.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

There is no room in the universe for the least contempt or pride, but only for a gentle and reverent heart.

—James Martineau

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Mahatma Gandhi—1918-1954.

No. 13—Vol. LVII.

Friday, 3rd April, 1959

9 APR 1959

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

Kenya Indian Journalist Pleads: Renounce Colour Bar And Racial Privileges

By R. B. PANDYA in "The Kenya Daily Mail"

WHAT are generally the problems which the Africans consider foremost and which they are determined to solve without delay at any cost?

These are generally reflected in the resolutions of the Accra Conference and they are all political in nature. They reflect deep-seated opposition to Colonialism and racial discrimination first and need for social and economic progress second.

Racial Problem

The racial problem does not exist in West Africa, but it exists in South, Central and East Africa in a varying degree as one moves from the South where it is apartheid in all walks of life, to Central Africa where it takes the shape of partnership, junior for Africans and major for Europeans, to East Africa where it is on its way to disappearance in five or ten years time completely.

The racial problem is not purely racial in Central and East Africa. It is mixed with economic and social motives and also cultural differences and outlook of the races inhabiting these areas. There is competition in social and economic fields between the Africans and other racial groups who regard themselves as perma-

ently established. Next to political freedom and independence the African wishes to have the resources of his country developed in order to enable him to achieve the European standards of life.

In the social and economic fields the European and the Asian have more sym-

pathy for the African aspirations. In fact the Government policies aim at the same results but achieved through slow and steady industrial growth and creation of economic system in which the African can be absorbed as he gets the requisite equipment.

Whatever may be the policy and intention in South Africa and whatever may be the interpretation of partnership in Central Africa, there is no doubt

that in East Africa it is only the inability and educational incapacity of the Africans which impede his progress or makes it slow in the economic, social and political fields.

Real Problem

The real problem in East Africa is one of trust and confidence in the ultimate objective for the African as stated and affirmed by the British Government from
(Continued on page 124)

Nasser Khrushchev Wordy Duel Causes Anxiety

DIPLOMATIC observers in Cairo are taking a grave view of President Nasser's verbal duel with the Soviet Premier.

President Nasser has in effect expressed his determination to work against the rise of communism in Iraq and other parts of the Arab world while the Soviet Premier has openly assured them of the active backing of the Soviet Union and international communism.

This has serious implications for the lone upholder of non-alignment in troubled West Asia when his struggle against "western imperialism" is not quite over. It virtually forces him to fight politically on two fronts.

Conscious of the danger, President Nasser, in his

virulent attacks on the Kassim regime and Iraqi Communists, had avoided any mention of the Soviet Union or other Communist Powers by name.

But his prompt reply to Mr. Khrushchev recently indicated that he anticipated that the Soviet Leader would not abandon the Communists in Iraq by putting-up as weak a defence as he had put earlier for the Syrian Communists. Earlier correspondence between the two leaders gave one the impression that the Soviet Union considered the U. A. R.'s anti-Com-

munist drive an internal affair and that relation between the two countries were as friendly as ever.

This time, however, he accused the Arab Communists of having designs on the U. A. R. and denounced the Soviet Premier's support of "Communism in our country as a challenge to the will of the Arab people."

Officials in Cairo are convinced that the West considers Arab nationalism to be a greater danger at present than Communism in Iraq and that explains the opportunist support that both are giving to the Iraqis.

OPINION

FRIDAY, 3RD APRIL 1959

Dr. Banda's "Plot"

THE allegations by the governor of Nyasaland to the effect that Dr. Banda planned murders have two major defects. They are made by a man who, in fact, is in the position of a defendant passing judgment on his own case. Secondly, they are so naive and so undocumented that they are almost indistinguishable from a tissue of lies.

Their value is not improved by the fact that it took a very long time for the "plot" to be given publicly. The Press informed us that the government would release the plot. Day after day the world waited. In the end a meagre despatch announced that the plot, although pieced together, was not documented. How on earth could people be gaoled without proof in black and white that they had planned violence?

But the most remarkable feature of the whole report is that it conceded that Dr. Banda was not present at the so-called secret meeting which decided on the murder plot. In the absence of documented proof that he had anything to do with it; in the absence, in fact, of any convincing proof that he knew about it, the question that comes to mind is: Why on earth is he still kept behind prison bars?

A dangerous pattern begins to evolve through all these developments. The Treason complex is spreading to the north. Wild allegations are made against innocent and responsible men to justify their being imprisoned so that White domination should have a new lease of life.

Men and women who love freedom the world over should raise their voices not only against the brutalities in Nyasaland and the fabricated reports, but against the injustice meted to Dr. Banda, his colleagues and other leaders of thought in the Central African Federation.

This, however, should aim at ensuring that if and when the independence issue comes up for decision next year, the people of Nyasaland should be free to break away from the Federation. The real issue here is not whether or not Nyasaland can support herself economically. That is a problem for the economists. The job before Dr. Banda is that he should free his people from the bondage which in important essentials seeks to give them the form of freedom without the substance.

Partnership has turned out to be a fraud and decent men and women up and down the continent reject it as such.

Slaughter At A Temple

(By A Special Correspondent)

ISIPINGO [M] Friday was one vast madhouse. Roaring vow-performers, squawking fowls computed with bleating creating the air with terror-filled cries pregnant with impending death. Fresh, red, warm blood flowed side by side and became intermixed with ablutions of milk and honey. The smell of decaying, congealed blood mingled with the aromas of hot and incense. Children "did their business" next to paths nearby some families were blissfully doing their cooking for

Forgotten was the Gandhian doctrine of ahimsa. Put aside was the Jain-influenced Hindu concept that all living things are also creatures of God and that Man may not kill them.

Lost in the carnival atmosphere was the religious fervour with which many people who make the annual visits to this place are reportedly imbued. As a Hindu reader claimed in the correspondence column of a contemporary last week, there was "Blood on the Altar". Merry-making appeared, to the observer, to be indistinguishable from prayerful acts.

Paying Debts

This is known as the annual Festival of Mariammam, in which devotions are made to this goddess by persons who have invoked her aid in times of illness and stress and now pay their debts. Hindu philosophy is so wide that this sort of relationship with personal deities is permissible. Vivekananda and Radhakrishnan in their writings admit that this form of worship has a place in the Hindu religion, but state that it is of a very low form, practised by people who have not travelled at all on the spiritual evolutionary scale.

An interesting feature of this festival is that it seems to be confined, in Natal, to descendants of indentured immigrants of the Hindu faith. The Tamil and Telugu-speaking also outnumber the Hindi speaking in attendance, and the preponderance is noticeable even allowing for the linguistic ratio in the population composition. Hardly any Gujarati Hindus worship at Isipingo. One of them, a prominent official of the S. A. Hindu Maha Sabha and a wealthy business man, was rather scathing. "This is a pagan practice prevalent among the lower castes," he said, "and does little credit to the Hindu religion. As a Gujarati-speaking Hindu, I sincerely hope that our people discard these outworn practices which depress rather than en-

lighten the soul." Obviously, he declined to allow name to be quoted.

Circus

Another annual festival Durban attracted mainly people drawn from the group, is the firewalking at the Umbilo Hindu Temple. What to the last was two ago and was appalled to "circus atmosphere that and the usually serene and precincts of this place of There must have been 8,000 people present, of whom least 3,000 were White men.

The fire walking festival supposed to be a testing of faith. A purification of the by submitting to "the of the goddess Durgam. The controls agent, that is Brahma is precedent for this test in the Hindu epic, the Ramayana which upon her return from vanquish, Ram's wife Sita is accused of having been to her husband with her Raven. She proves her by walking unscathed fire.

Bacon And Eggs

The Hindus present at Umbilo Temple were worship-bent. But the bellyful no doubt of bacon eggs and fresh from licking Sunday morning chops, most spectators, attracted by the vigorous advertising by the temple authorities "seats were provided for 3/- each, and many of them permitted to enter the enclosure from which even tame Hindus not directly mixed with the ceremony barred.

"A wonderful day's was how one White Englishman visiting ascribed the ceremony the why do you people stifle your religion like

Afrikaner Journalist Puzzled By Eiselen

JAN BURGER in The Johannesburg "Star"

I HAVE just read through the much discussed "Optima" article of the Secretary of Bantu Administration and Development, Dr. Werner Eiselen.

At first it gives the impression of a reasoned article, free from the party-political bias and prejudice of politicians who try to explain apartheid as separate development.

I find myself in agreement with much that Dr. Eiselen has written, but his theories about the future political status of the Bantuans and the urbanized Africans are in my view utterly impracticable, especially in view of what is happening elsewhere in Africa.

It is true that now Africans will first have to be taught the system of self government as we are dealing with material that is, generally speaking, still very raw.

What I find fault with is his statement: "The utmost degree of autonomy in administrative matters which the Union Parliament is likely to be prepared to concede to these areas will end stop short of actual surrender of sovereignty by the European trustee."

Wrong Deduction?

Where do we stand now? I find almost every other columnist interpreting Dr. Verwoerd's statement in the no confidence debate to mean that the African will ultimately obtain full political autonomy in his states. Many Nationalist M.P.s saw it in the same light.

I hailed it as the most progressive statement that has yet come from Dr. Verwoerd. Now we must conclude from Dr. Eiselen's article that we made the wrong deduction.

New Position

The position which now crystallized, shorn of all trimmings is:

Dr. Verwoerd is against a federal system because Africans will then gain a say in the central government. He talks of Commonwealth of nations but is not prepared, as in the case with other commonwealths, to give its members full political autonomy with no strings attached to the autonomy.

Trusteeship must remain, says Dr. Eiselen. It is true that we shall have to guide the African for still many years but how we shall be able to maintain eternal trusteeship in respect of political rights, which matter most, is beyond my comprehension.

Inferior Status

The National Party in the old days was not prepared to accept the inferior status of South Africa in the Empire—limitations on foreign policy, etc. How then can we expect the Africans to accept it as the progress?

I think a much saner attitude would have been to say that for the time being the African will have to be guided politically but this cannot be the final arrangement.

Whatever the future holds for the White man, we must not delude ourselves about our thing.

The Africans are just as determined as we are to work out their political destiny themselves.

Dr. Verwoerd, Mr. Dan Nel and Dr. Eiselen may be able to persuade the Africans to accept the White man's guardianship for ever. If they succeed in doing this, lay here today that they will have achieved something which is unknown in history.

Urbanized African

Dr. Eiselen states in his article that he cannot agree that the progressive urbanisation and Westernization of the African must defeat the aims of the apartheid policy in the long run.

He also talks of the millions of Africans who will be in the towns and cities in 50 years' time (according to the Tomlinson Report) as temporary workers.

Does he mean to tell South Africa that the sprawling African cities now going up along the Rand, with all the modern conveniences of the White man promised to them, will be bulldozed flat ultimately, as happened in Sophiatown? I don't believe it.

If this cannot happen, then we surely need a Solomon to convince the millions of Africans living here permanently that it is better for them to exercise their political right in a state which they have perhaps never visited or where they have no interests.

I do not want to aggravate the Government's already Herculean task, but it would be foolish, even at this stage, to ignore the very problems which stick out a mile for all to see.

Not Comparable

I fear that Mr. Nel, the Minister, and in a further interview with the "Star" that the repre-

sents African states will have powers which could one day equal the powers that Southern Rhodesia enjoys today.

This is just the fallacy in our thinking against which I have warned earlier on. Southern Rhodesia as a constituent part of the Federation has full political representation for Whites and Blacks in the central, federal parliament—something the Government is not prepared to grant to any of the Bantuans. Rhod-

esia and the Bantuans are therefore not comparable.

Powers such as Mr. Nel envisages should go a long way to satisfy the Africans but practice has taught us that a nation will stop into racialized social struggle until all humiliations in its freedom are removed. As I see it in the Bantustan case, the Africans would be very different from other nations if they were prepared to take a back seat as subordinate nations when defence, foreign affairs, press and telegraphic and transport matters are discussed by the White South African Government.

Eiselen, Having Confused Public, Shuts His Mouth

(By The Daily News Parliamentary Correspondent)

THE Secretary for Bantu Administration, Dr. W. W. M. Eiselen sat in his office in Cape Town and refused to say a word his "Optima" article on African self-government, published in Johannesburg. It appeared to conflict with what the Prime Minister, Dr. Verwoerd has recently said on the same subject.

Dr. Eiselen's article said the proposed Bantustans would never become self-governing, independent territories no matter how fully they developed.

Inquiries have reached Cape Town from many parts of the Union to find out what is going on.

Reporters went to Dr. Eiselen to ask: "Is the article a conflict, or merely an illustration of the speed with which Government thinking is evolving?" But he declined to see them.

In his article for "Optima" which is known to have been prepared at least four months ago, Dr. Eiselen discussed the formation of Bantustans and wrote: "The utmost degree of autonomy which the Union Parliament is likely to be prepared to concede to these areas will stop short of actual surrender of sovereignty by the European trustee."

In the Assembly on January 27 this year Dr. Verwoerd did not say anything to contradict this. But he spoke in a different spirit.

(Continued)

According to Hansard, the official Parliament report, he said: "Development cannot be prevented, but the lesser danger is for the White man at least to control his own areas and to live in friendship with the African great as their guardians or as neighbours who have common interests and, therefore, follow his leadership without the White and non-White sitting in one

Parliament or in one Government."

"We must give the African an opportunity to manage their own affairs in their own areas. In deed we regard the territorial authorities as independent bodies in the first stage of development."

Advance

"There are a number of unpopular control methods which the guardian exercises at the moment only in order to guide them along that road, but which will lapse as they advance from one stage to another."

"I concede that there are matters over which the guardian retains control for the moment but I have already said a concluding the Act (Dr. Verwoerd is thought to have been referring to the Bantu Authorities Act) that those methods of control will lapse in the course of time."

Dr. Verwoerd then described the proposed abolition of Native Representation in Parliament as "a merely subsidiary part of a supremely positive step towards placing the Africans on the road to self government in their own areas."

Climb to a high-ranking Cross a very precious position under the aegis guidance of the School of African Arts, in Secretaryship. Enthusiasm. Acquire a Working Secretary. Bantu apt. Nov. 1957, and Reading. Write in the School of African Arts, asked 5 for 100 (as a reward educational) money. 4. 5. free book "The Direct Way" by J. P. O. Box 4592 (2 Johannesburg, and at 10th Floor, Mission House, 11, Field Street P.O. Box 3645 Durban. Phone 24668.

Kenya Indian Journalist Pleads

time to time, with the rider of how to achieve a just racial policy for the multi-racial population; and how to enable the African to achieve his aspiration and electoral policy of one man one vote with its rider of eventual African majority rule guaranteeing constitutionally and by legal enactments fundamental rights to Africans, Europeans and Asians on equal citizens.

The Dangers

What are the dangers in the way of African movement towards independence? United States regards international communism as predatory and imperialist in their attitude towards newly-independent States and those working passionately for independence. This movement has lost its force on the continent of Asia where within a decade of Indian independence almost all the Asian colonial areas have become free partners in the British Commonwealth of Nations. But on the continent of Africa the urge for freedom is intense and likely to increase in its intensity. The forces of racial domination are greatly entrenched and will do everything possible to resist the dislodgement efforts.

(Continued from front page)

Is Communism a real danger or is it a bogey created by the United States, a product of their anti-Communist mind, thought and imagination? Communism is not yet a danger of any magnitude, but there is everything in Africa to turn it into a menace on a big scale.

There is the bad record of the immigrants on the Continent of Africa everywhere—of the Arabs, of the Europeans and of the Asians. If the nationalist movement were encouraged to put that record before the Africans in that black form and in the present context of the world situation, it can remove all goodwill from the African mind and make it thirsty for revenge.

Quit Africa Cry

If South Africa persists in its policy of apartheid and keeping the black man down under the heel of the European for all time to come, if in other parts of Africa the European people do not renounce colour bar in principle and practice and abolish it in whatever form it may be existing, then in a decade or two the

cry of "Quit Africa" will ring for them from Cape to Cairo and from Dakar to Dar-es-Salaam and not only the Soviet Block but the whole of Asia will be at the back of Africans ready to help them to achieve their object.

The European does not realise this danger in Central and East Africa. He is still confident of carrying on in the old way of overlordship disguised under the new name of partnership. He will deceive none. He needs this not at all. He has merits, qualities and virtues which the African will want to make use of for his advancement.

On his own merit, therefore, he will serve his interests and the interests of the Africans and also of the Asians better by abolishing all colour bar and renouncing all rights and privileges which the colour bar may have given him. He will be happy and make others happy if he adopted the advice of the Ishopanad: "Tena Tyaktena Bhujatha"—Enjoy by renouncing what you have got in this world by the grace of God.

N.I.C. And £3,000

(From Our Own Correspondent)

FACED with the danger of possible eviction from its offices in Lakhsai Chambers, the Natal Indian Congress is making an all-out effort to collect funds to meet its expenses.

It is understood that Congress has been so short of funds that it is in arrears with its rent for the offices in Lakhsai Chambers. Congress officials have in the past few weeks been making a round of Indian professional men with the request that every Indian lawyer and doctor undertakes to contribute at least £5 per month regularly to Congress funds.

According to reliable sources the response has been good though the canvassers had to answer a large number of questions in regard to funds previously donated. Questions were asked particularly in regard to the sum of £3,000 in cash which had been in trust since the departure of Mahatma Gandhi from South Africa, and which money was awarded to the present N.I.C. by a decision of the Supreme Court.

When you are in Durban don't forget to visit the New and Most Up-to-Date

MOUNT EVEREST

VEGETARIAN LOUNGE

Come and Enjoy Appetising and Delicious
MEALS — CURRY & RICE — SNACKS, etc.
Cleanliness and Civility Assured!

Sweetmeats available at Reasonable Prices
All Sweetmeats are made from pure
Wholesome Ingredients

We also have 7 Modern Rooms, Single or Double for Boarders
at Reasonable Tariffs

Visit Us and see for Yourself

MOUNT EVEREST

Vegetarian Lounge

126-128 PRINCE EDWARD STREET - DURBAN - PHONE 67571.

NIC Wants Multi-Racial Celebrations

"THE Natal Indian Congress welcomes the decision taken at the Centenary Conference to observe the Hundredth Year of the arrival of the first Indian settler to this country, and calls upon all South Africans to make the centenary observation a great success," says a statement issued by the Congress.

The statement continues: "The Centenary Scholarship Foundation is the major national project which should engage the attention of our people for it creates opportunities for South Africans of all races in the field of higher education."

"Our people's contribution to the past hundred years to South Africa has been a significant one and as an integral part of our multi-racial population we must move forward with the rest of the progressive South Africa to a truly non-racial democracy."

"In Natal we are the most indigenous of all the provinces' population. As Professor Kuper in his study of Durban points out that among birth as an index of the extent to which a population is indigenous the races in Natal are ranked in the following order: Indians 94.68 per cent; Africans 86.84 per cent; Coloureds 76.69 per cent; Europeans 43.49 per cent.

He also points out that less than 5 per cent of the Durban Indians were born outside South Africa as compared with 25 per cent of Europeans born outside the country. Indian South Africans know no other home and they have in the past hundred years made a mighty contribution in building this home of theirs.

"The centenary observance must be truly multi-racial in character and it is our task to see that we rally the entire community for a purposeful observance."

"The newly elected Provincial Committee must without delay get into activities so that when we observe this centenary during November-December next year we make it a dignified event of which we can be justly proud."

"Natal has given the lead. It is now the duty of the other Provinces to fall in line with Natal and to observe 1960 on a truly South African basis."

Indian Teachers Complain Of "Swindle" And "Trick"

(From Our Own Correspondent)

NATAL'S Indian teachers, who have contributed just over four-fifths of their voluntary target of £25,000 towards the School Building Fund, have made another sacrifice for Indian education in the Province. According to a recent statement by Mr. Leo. Boyd, M.E.C. in the Natal Provincial Council, Indian teachers are to forego salary increases amounting to £20,000, in order that the private plateau schools may be absorbed by the Provincial Administration.

Considering that the Indian school teachers of Natal have for many years been smarting under genuine grievances of niggardiness by the Province on the salary question, their acquiescence in the latest burden imposed on them is regarded as an extremely generous act.

The new salary scales for Indian teachers have, however, been vigorously attacked by Mr. A. D. Lazarus, president of the Natal Indian Teachers' Society, as grossly inadequate. The teachers had been promised increases for many years, said Mr. Lazarus, and when the

figures were finally announced, it was found that the increases were more apparent than real. Some time ago, the salary ratio as between White and non-White teachers employed by the Province was set at 80 per cent. Two increases were in the meantime granted to White teachers, which widened the disparity, in some cases to a ratio of 6 to 10. When the salaries paid to females is considered however, the disparity becomes quite fantastic. An Indian woman equal in qualifications and experience to a White man, earns approximately 48 per cent of the salary paid to the White male teacher.

"We were promised increases," stated one school principal, "but the last scale is just a swindle perpetrated upon us. It must have been a very clever man who framed them. They look so nice and attractive but when you examine them closely, you begin to realize that the whole thing is a trick. And to add insult to injury, our salaries are lopped off to provide the Administration with funds to do the duty it has been neglecting for a decade."

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA:

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR

EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

M.P.'s Urge Tough Policy Towards Pakistan

THE one common talking point of practically every member of the Lok Sabha (Lower House) who participated in the debate on External Affairs was the effect of the U.S. Pakistan bilateral pact.

As a connected issue the recent border talks came in for mention. Supporting the plea for a firm policy towards Pakistan, some members referred to the waving of the white flag on the frontier areas by the trouble-makers as the immediate result of Mr. Nehru's declaration of the Government's intention to move the army into these areas.

That was the only language Pakistan would understand.

African affairs figured next in importance. Members said that India had a moral duty towards their "brethren in Africa."

The members spoke vehemently about the attempt of hold a dozen European countries trying to divide Africa amongst themselves.

Malaria Control in Rajkot

An all-out effort to stamp out malaria in Rajkot town is to be taken on hand by the Rajkot Municipality.

The Municipal Commissioners said that the scheme which would cost Rs. 535,000 was being prepared.

Role Of Hindi In Forging Unity

Acharya Vinoba Bhave said in Jabalpur that it was very necessary that every citizen of India should know the sacred language, Hindi, and another provincial language. To enrich his knowledge, however, it may be necessary to learn English and one other foreign language.

He was inaugurating the Bharata Bharata Movement.

Acharya Bhave succeeded that many other provincial languages, Bengali, Marathi and Tamil, for example, could be called richer than Hindi in literature and other aspects. For the sake of national unity, however, much importance had to be given to Hindi.

Speaking of present day films Acharya Bhave said that even the worst type of literature could not bring so much harm as bad

films. He demanded that fifty films should be banned immediately in the interest of the nation to prevent the ruin of the new generation.

Blind Youth Appears For Matric Exams

Madhukar Bhirdhakar, a blind young man of 26, appeared for the matriculation examination of the Madhya Bharat Secondary Board of Education which commenced recently.

He has been provided with a girl-writer.

U.S. Missile Bases In Pakistan

The U.S. Ambassador to India, on behalf of his Government, has categorically denied that the U.S.A. has any missile bases in Pakistan.

The Deputy Minister for External Affairs, Mr. Lakshmi Nandan, said that the Government of India was aware of the recent publication of a map in a leading London newspaper showing the existence of U.S. military bases in West Pakistan.

The map the Deputy Minister said, showed three U.S. military bases in West Pakistan—one near Karachi, another in the North West Frontier Province and a third possibly somewhere in the Punjab (Pakistan).

West Pakistan Govt. Empowered To Take Over Sports Bodies

The West Pakistan Martial Law Administrator, promulgated a martial law order empowering the provincial Government to take over any sports organisations in West Pakistan.

The Administrator, in his order, said that he had reason to believe that some sports organisations in West Pakistan had committed foreignisation or abused their powers or conducted themselves in such a manner as was not conducive to the interest of sports.

He had, therefore, ordered that the Provincial Government might by a notification take over and assume administration, control and management of any sports organisations.

The order also empowers the Provincial Government to appoint an administrator to be in

administrative committee to perform all duties and functions of the executive committee of the sports organisation.

Mr. Nehru On Situation In Tibet

The Prime Minister, Mr. Nehru, told the Lok Sabha that the situation in Tibet was difficult one, but he did not wish to express any view on the matter since, apart from being embarrassing, it might make "a difficult position more difficult."

"I do not say," he added, "that there has been any large-scale violence." However, conflicts, here and there were continuing. The situation there at present was "more a clash of wills than a clash of arms or physical bodies."

Difficult Days For Bhakra Dam

Of the many river-valley schemes undertaken by the Government of India since its independence, the Bhakra Nangal Project is amongst the oldest and certainly the most monumental. The idea of building a high dam across the Beas river at Bhakra in the Punjab was conceived many years ago but the present project was taken up for execution just on the eve of partition. Real work, however, commenced only after independence.

The Bhakra-Nangal Dam will be the tallest in the world, rising 740 feet above its deepest foundation. A giant project of this sort costs a great deal of money and takes a long time building. The construction period is now over and every year new benefits of irrigation and power are being derived from Bhakra to pay back an investment which will, on completion, total Rs. 170 crores.

The Bhakra Dam is a huge concrete wedge that bottles up the Beas river in a narrow gorge just before it enters the plains of the Punjab. Its length at 1,700 feet at the top. It will, however, be 1,300 feet wide at its base and lean off to 30 feet at the top. Over five million cubic yards of concrete is being poured into the Bhakra gorge in carefully designed blocks. Constructing will continue day and night for the next two years

until the dam is completed.

The concreting operations are highly mechanised. Aggregate, rubble and sand travel four miles from Nangal to Bhakra on conveyor belts. They are chilled in cooling tanks to ensure that the concrete is placed at a uniform temperature of 65 degrees F. throughout the year in order to minimise shrinkage cracks in the dam due to variations in temperature. From here they are fed into a batching plant which automatically mixes the aggregate and cement in any of five different proportions. The concrete is then poured into buckets on rail cars which move on to a steel trestle bridge over the dam. Here, greedy, double-ended cranes and revolving arms grab the buckets and spill the concrete on given sections of the dam as directed. The whole operation is carried out with a push-button efficiency that makes it appear utterly simple.

The next six months, however, will be a difficult period for Bhakra. The tempo of concreting will have to be such as to ensure completion of a series of river outlets in the dam before the coming monsoon.

The Bhakra Project will yield many benefits. It will irrigate 2.5 million acres in the Punjab and Rajasthan provinces from which the country will derive additional million tons of food grains, 500,000 bales of cotton, 500,000 tons of gum-arabic and 1.5 million tons of fodder. The project is also generating 64,000 h.p. of power at two stations. The capacity of these two stations will be increased to 162,000 h.p. soon. At completion the both power houses will generate 510,000 h.p. In another two years the Bhakra Dam will be complete. It will stand strong and sure, a monument to the perspicacity and artifice of India whom it has been built to serve.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 13 Baskin Avenue, 25 Market Street, Car Diagonal & Market St., Johannesburg. Phone 33-183

Phone 538-4704

P. O. Box 1346

MASTER BROS.

(PTY) LTD., WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS, HOUSE FOR KEEN CASH PRICES, 13 West Street, JOHANNESBURG.

Account Of Dalai Lama's Escape

NEW DELHI, Wednesday.

AN account of the Dalai Lama's escape from Lhasa was told today by Mehra Chandra, political correspondent of the British-owned newspaper "Statesman" here.

The escape was the result of long planning, Chandra said.

After the Chinese had put difficulties in the way of the Indian Prime Minister, Mr. Nehru, visiting Lhasa last autumn, the Tibetans despaired and "became convinced that they could expect no help or guidance from India, not even intervention. They therefore decided to depend on their own devices."

The Khamba revolt then became a national upsurge, Chandra wrote.

"The Tibetans came to believe that the Dalai Lama was in danger. From now on their main concern was the rescue of the Dalai Lama from Lhasa."

"The strategy was to get closer to Lhasa and also to build Chinese-free corridors through which the God-King could travel in safety."

"It is not clear whether the fighting in Lhasa was part of the plan."

"The die, however, was cast and rescue plans were set into operation."

"Should the Dalai Lama be eventually able to reach safety, this would be one of the world's most fantastic escape stories, Chandra said."

"From Norbulingka Palace he had literally to pass through encamped Chinese troops with guns at the ready. He had to walk and ride many miles before he could reach the insurgent detachment especially detailed to receive him."

"The meeting took place at a point 37 miles from Lhasa."

"As the Chinese discovered his disappearance after two days he ought to have had a good start."

Chandra said that because few knew of the Dalai Lama's escape, thousands of people were encamped in the grounds of Norbulingka Palace when the Chinese began the bombardment. Hundreds, mostly women, rushed to the Palace and there must have been terrible slaughter.

'Reports about the Dalai Lama's whereabouts will naturally be numerous. Some of

them may even come from Chinese sources so that they can bring about a false step resulting in his discovery," Chandra wrote.

Earlier in the commentary, Chandra said that Mr. Nehru, in refuting the Chinese allegation that Kalimpong was the base for the Tibetan rebellion, could have stated that "Kalimpong has in recent months become a strong centre of Communist activity, of the indigenous and other sort."

"One of the ablest Chinese agents now functions from the vantage point and may well be responsible for some of the insidious reports emanating from there," Chandra added. —Baps-Keuter.

Relief Accounts Wanted

(From Our Own Correspondent)

A VICE-PRESIDENT of the Indo-Pakistan Flood Relief Committee, Mr. K. Laloo of Durban, has called upon Mr. Kusanabirau Pillay, secretary of the Committee, to convene a meeting "so that the public may be given properly audited accounts and may be informed how their money was used."

In a statement to "Opinion," Mr. Laloo said: "When these disastrous floods hit our people in India and Pakistan, the Indian community of Natal rallied round quickly and thousands of pounds were donated to the Flood Relief Committee. Some money, I was informed, was sent to these two stricken countries through the International Red Cross at Geneva. Other monies were to have been sent direct to the national committees for flood relief in India and Pakistan."

"But several years have passed and no one knows exactly how much was collected, how much spent in expenses and precisely how much went to the people for whom the money was donated. I have tried for many months to get the secretary to call a meeting but was so far unsuccessful. I have now written him a formal letter and hope that the meeting will be called quickly. The public has a right to be given an audited account, and unless this is done they may get all sorts of wrong ideas into their heads."

Cabinet Posts For Africans

ALL races will be represented in the new Northern Rhodesia Legislative Council, and for the first time there will be Africans in the Executive Council, or Cabinet, as a result of appointments offered by the Governor, Sir Arthur Benson.

Sir Arthur offered ministerial appointments to six members of the United Federal Party, which already provides the government in the Federal and Southern Rhodesia Parliaments.

Ministerial appointments offered are: Minister of Labour and Mines, Mr. H. J. Roberts, leader of the United Federal Party in Northern Rhodesia; Minister of Lands and Natural Resources, Mr. E. A. Carlisle; Minister of Transport and Works, Mr. W. G. Dunlop; Minister of Local Government, Mr. Rodney Malcolmson; and Minister of African Education, Mr. Gabriel Muzumbuluwa.

Sir Arthur also announced that he had offered a nomination as Minister of African Agriculture to Mr. Edson Muzumba, and a nomination as a Member of the Legislative Council to Mr. V. Mistry, an Asian.

All the appointments are conditional upon the acceptance of the person concerned, and upon the acceptance by the Queen on the Governor's recommendation.

Mr. Muzumbuluwa and Mr. Muzumba are the first Africans to be approved for ministerial rank by the Governor of Northern Rhodesia.

In addition to five elected and one nominated members of the Executive Council, there will be four senior Colonial Office servants on the council, over which the Governor will preside.—Sapa.

BOOKS FOR SALE

Mahatma Gandhi	
(Last Phase)	1 12 6
Political Philosophy of Gandhi	12 6
My Experiences with Truth	16 0
Women and Social Justice	7 6
Satyadaya	8 3
Truth is God	8 6

Obtainable From:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Durban,

Natal.

Gramophone Records

MADE IN INDIA — AT HALF PRICE
4/6 EACH OR TWO FOR 1/3

Selected single numbers available from latest films.

Also Urdu Quawals; Hindi: Religious, Ramayan, Arthi Bhajan and Drama Sets

Latest Gujarati Records: Only at 1/- each or two for 5/-

Available in Bhajan, Arthi, Garba and Comic Numbers

MAIL ORDERS ACCEPTED — FREE PACKING

SELLING FAST

Write for details specification, gladly supplied on application.

NATIONAL RECORDS

18 Ajmeri Arcade, off Gray Street,
DURBAN. — Phone: 25628.

Cable & Tel. Add. HARGOVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co.

(Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155,7 Warwick Avenue
DURBAN.

Creating New And Happier Village Society

(From Our Own Correspondent)

AMUL butter and other milk products marketed under the same brand name have become household words in many thousands of homes. "Amul" stands for Anand Milk Union Limited, itself a synonym for the Kaira District Co-operative Milk Producers' Union. Its headquarters are located at Anand a little town halfway between Haroda and Ahmedabad in Bombay State and a close neighbor to the village to which Sardar Patel belonged.

Anand butter is the end-product of an immensely successful and well organized pattern of co-operative dairying that unites a very well equipped and modern dairy at Anand with as many as 40,000 farmers spread over an area of 7,399 square miles around it. The development of the Kaira District Co-operative is a fascinating story of economic progress and prosperity through co-operation.

The base of the Kaira Milk Union is 138 village milk societies with a total membership of 40,000 farmers. They own about 56,000 buffaloes. The individual farmers pay a membership fee of Rs. 5 and a registration fee of a rupee to join the village society. And the village society joins the Union by purchasing Rs. 100 worth of shares in it.

Early in the morning men and women gather around a clean brick building, the Society's Milk collection centre. As the members file past the counter the secretary and two assistants receive the milk, test the milk for quality, enter the particulars in a register and make cash payments for milk collected. The queue moves on rapidly. Others, meanwhile, enter to buy milk. There is no noise and argument. This is business at fair prices that profit everybody. Within a few minutes the milk is poured into metal containers and transported to Anand about fifteen miles away. Within half an hour the milk reaches the dairy where it is pasteurized and processed into butter, milk powder, ghee, condensed milk and casein. This same cycle is repeated just after sunset.

How did it all begin? It was in 1945 that the Bombay Government launched on a scheme for the collection of surplus milk from Anand to supply Bombay city 266 miles

away. Initially the scheme was operated through private agencies without benefit to the local farmers. This naturally aroused a certain amount of discontent which crystallized in an agitation resulting in the decision to organize the collection and processing of milk in and around Anand on a co-operative basis. This is what Sardar Patel had wished.

In June 1948 the Kaira District Co-operative made a beginning with processing 300 pounds of milk in an old Government dairy. Today, the new plant at Anand handles about 100,000 pounds of milk a day in summer and over 250,000 pounds of milk a day during the winter months. Of this 80,000 to 120,000 pounds of liquid milk are dispatched to Bombay in insulated railroad tankers and supplied to the city consumer through the Aary Milk Scheme managed by the State Government. In addition to this the Kaira Union gives six ounces of milk daily to 16,000 children between the ages of one and six.

Casualties In Nyasaland Disturbances

SALISBURY.

The Nyasaland Government has announced that the total number of people detained in the emergency there is 577. Altogether, 50 Africans have been killed since disturbances began and 75 people have been injured.

19 Africans were sentenced to three months' imprisonment with hard labour each for holding an illegal meeting in the Zomba district. They all pleaded guilty.

The country was mostly quiet overnight, but in the Northern Province security arrested two Africans at Florence Bay, on the lake shore, and seized African National Congress documents.

Patrols are covering wide areas of the Central Province. —Saps.

Indian Consulate In Lhasa May Close

THERE is every likelihood of the Indian Consulate in Lhasa being asked to close down or temporarily to suspend its work in Tibet, according to an Asian (not Indian) visitor to China who is now in Hong Kong. Apprehensions about such a precipitate order being issued by the Chinese Government were being raised in diplomatic quarters in accordance to this traveller, whose identity cannot be revealed.

China's principal objections to continue the operation of the Indian Consulate in Lhasa were twofold: (1) The presence of representatives of the Indian government in Tibet is an indirect incentive and encouragement to Tibetans to rebel against Chinese authority. (2) The Indian Consul-General which has been making available to the outside world authentic, though strictly censored information about the revolt of Tibetans against the Communist rule over their country.

Hitherto it was largely the western press which was re-

porting the rebellion in great detail. These reports were subject to some discussion specially after the Prime Minister, Mr. Nehru, had himself declared early in the Parliament that reports in the western press about events in Tibet were largely exaggerated and occasional. Such assertions by the Indian Prime Minister had been favourable to China, this visitor, because, on the basis of the Indian government's statements, accounts in the western press could be brushed aside even by neutral readers as being fabrications. But now the Indian Consul-General himself was confirming that there was fighting between Chinese troops and Tibetans, therefore, Peking was keen on silencing the Indian Consul in Lhasa.

According to the latest information available in Peking, the Consul and his Indian staff have been asked not to move out of their premises in Lhasa in their own interest. It virtually amounts to placing them under house arrest although this term has not been and cannot be, used in their case.

Mr. Nehru Revels On 'Holi' Day

(From Our Own Correspondent)

Mr. Nehru was amongst the hundreds of thousands of Delhi citizens who celebrated 'Holi' on March 25 amidst customary hilarity.

Mr. Nehru spent two hours on the lawn of his house with hundreds of people, including Ministers and workers, who had come to wish him a happy 'Holi'. While in the previous year 'Holi' at Prime Minister's house was confined to using dry coloured powders this time 'Holi' was celebrated in the traditional style with the revellers using coloured water in buckets, plastic bottles and spray guns.

The Prime Minister who was in a happy mood also joined in the fun and sprinkled coloured water on the people around him. Armed with a silver 'gulabdan' which was replenished every few minutes, Mr. Nehru merrily moved among the people sprinkling rose water on them. Mr. Nehru's face was soon smeared with dry coloured powder of all hues red, green, yellow, mauve

His clothes were drenched too with coloured water. At one stage, some exuberant children threw coloured powder on his face, a part of which got into his eyes. The Premier, however, did not retreat, but rubbing his eyes slightly continued on his rounds.

The Congress President, Mrs. Indira Gandhi, was also in a joyous mood and saw in it that no one escaped without being drenched with coloured water.

No Pay Drawn For 15 Years

A personnel of the Indian Army has not drawn his pay for the past fifteen years and has always lived on army rations. He is the orderlie in the Chief of the Army Staff. This was disclosed by Gen. Thimayya at a Rotary Club meeting.

Nehru's "Integrity And Honesty" Challenged

NEW DELHI, Wednesday.

INDIA'S Deputy Minister for External Affairs, Mrs. Lakshmi Menon, today accused the Communist Chinese of challenging the "integrity and honesty" of the Prime Minister, Mr. Nehru.

She told the Indian Lower House, amid loud applause, that it was highly improper for the Chinese Embassy here to circulate articles repeating Chinese charges that the Indian border town of Kalimpong had been the centre of the Tibetan revolt after Mr. Nehru had denied this.

Pandemonium had broken out in the House earlier when Praja Socialist members accused Indian Communists of backing Chinese intervention in Indian territory by repeating the allegations about Kalimpong.

The uproar was touched off when the (Opposition) Praja Socialist leader, Mr. Acharya J. B. Kripalani, questioned the propriety of an Indian Communist statement yesterday repeating the charges about Kalimpong after they had been emphatically denied by Mr. Nehru.

He said the logical conclusion was that the Communist Party in India would "welcome Chinese intervention if they felt it neces-

sary to destroy this 'nest of intrigue' in Indian territory."

Communist members rose angrily to their feet and the Communist leader, Mr. Hiren Mukerjee, shouted: "We are not going to stomach this kind of insinuation."

Members of the ruling Congress Party joined the Praja Socialists shouting "shame, shame, sit down."

Several Socialists and Independents also protested against the Embassy's action. They said it was violating diplomatic immunity enjoyed by foreign missions in India.

Mrs. Menon, answering in the absence of Mr. Nehru, said that while she did not think any breach of diplomatic privilege as such was involved, she took "strong objection" to any foreign mission to India making any critical estimate of Indian Government policy, or criticising its activities.

It was "highly improper."

The Prime Minister's integrity and honesty have been challenged and I take very strong exception to it," she added amid loud applause from all except the Communist benches. — Sapa-
—Reuter.

Boycott Of S.A. Goods

GEORGETOWN, (British Guiana).

THE self-government action committee of the Peoples' National Congress (Georgetown, British Guiana) has announced its decision to ask the public to give full co-operation in a boycott against goods from the Union of South Africa. The measure is to become effective next August 12. The committee said it would advise the Minister of Trade and Industry, Dr. Cheddi Jagan, of its decision and request that he take any action he considered necessary. Reasons for the proposed boycott were, given as follows:

(1) South Africa is an oppressor of Indians and Africans who have no civil rights in that country.

(2) The South African ruling class is the instigator of the racial

discrimination of Nyasaland, Kenya, and other parts of Africa.

(3) Our fellow Colonials in Africa are without modern weapons of war and without the vote.

(4) We are convinced that Coloured people and enlightened Whites must bring what pressure they can, short of violence, to bear on the South African ruling class, and

(5) The boycott will improve British Guiana's trading position with the West Indies and with Canada, to both of whom it sold millions of dollars each year.

Declaring that "somebody has to begin the boycott", the committee that reasonable notice had been served and it hoped to "embarrass no one."

Latest Gramophone Records Arrived

Mother India	5 Records	49/6
Pynsa	5 "	41/3
Dekh Kabira Roya	4 "	33/-
Abhimanyu	5 "	24/9
Janam Janam Ki Fero	5 "	41/3
Johnny Walker	5 "	24/9
Ayodhya	5 "	41/3

INDIA PRESS RECORDS

Talala	5 Records	50/-
Pehli Jhalak	6 "	60/-
Halaka	4 "	40/-
Bahar	2 "	30/-
Sarwan Kumar (Drama)	2 "	20/-
Loose Numbers Dabul Baraat and Badai		30/-

Packing, Postage and C.O.D. charges 7/6 Extra

Obtainable at Our Only Address:

**BHARAT MUSIC
SALOON AND
BOOKSELLERS,**

266 Grey Street,
DURBAN.

B-I

Sailings Between
East African Ports
Karachi And Bombay

S. S. Kampala sails for Bombay on 6th April 1959.
S. S. Karanja due 30th April. Sails 5th May

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without food	£92-0-0
Second "	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	£31-10-0
Ordinary			
Non-Vegetarian	£4-13-0		£10-18-0
Vegetarian	£4-4-0		£9-15-0

For further particulars apply to—

**Shaik Himed & Sons
(Pty.) Ltd.**

390 Pine Street,
Telephone 20432,

Durban.
Tel. Add. "KARAMAT."

Just Arrived**Famous Religious Gujarati Books**

Maha Bharat	5	5	0
Thulasa Kirt Ramayana 2 Vol	3	10	0
Vallabh Ramayana 2 Vol.	4	10	0
Gita in Gujarati Explained		5	6
Gita Panch Halana Bhashan		10	6
Maulikamala		19	6
New Cooking Book Pank Vigan			
Over 500 Pages, fully Illustrated	1	12	6
Ambika Jigar, 3 Volumes	1	4	6
Dampati na Vivaha Sexual Book	1	5	0
Dampati na Sooka, Sexual Book	1	5	0
Dampati na Basha, Sexual Book	1	5	0
Kosk Sutra	1	12	6
Ohandi Paat		5	6
Vivach Vani	1	5	6
Bagath Jalaram, na Khatia	2	15	0
Jalaram na Amar Path Khatia	1	7	6
Gujarati Teacher, Gujarati Letter Writer		10/6	each
Daily Prayer Book, Sol Suwar, Adika, Manaha Khatia.			
Parsothan Man na Khatia, Shri Satya Narayan Khatia.			
Jalaram Bapa Khatia Arthia Sangru, and many other			
Song Books at 2/6 each.			

ALL ABOVE ARE NOW ON FOR SALE.

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

Newly Arrived 'Jaico' Books

Panch Tantra	6	0
He Who Rides A Tiger	4	0
The Vision Of India	4	0
Droll Stories	4	0
Among The Great	4	0
Light Of Asia	4	0
The National Culture Of India	4	0
Illustrated Technical Dictionary	7	6
The Wisdom Of India	7	6
The Wisdom Of China	7	6
Goda n	6	0
Jataka Tales	6	0
Prophets And Saints	5	0
Make The Most Of Yourself	5	0
A Digit of Moon and The Draught of the Blue	2	6
The Substance Of A Dream	2	6
The Art Of Living	2	6
Tears And Laughter	2	6
Creatures Of Destiny	2	6
Rubaiyat Of Omar Khayyam	2	6
The Song Celestial	2	6

(Postage 6d. Extra)

Obtainable from:

'Indian Opinion' P. Bag.,
Durban, Natal.

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE.

106 MANSFIELD ROAD,

DURBAN.

P. O. Box 476.

TELEPHONES 47453 & 47888.

રંગભેદ અને અસમાનતા દુર કરો

(આર. બી. પટેલ)

આફ્રિકાનોના જેવા કલાક સવાલો છે કે, જે તેઓએ એક માન્ય છે અને મને તેને બોલે તેનો તારાખીક નિકાલ લાવવા તેઓ ઉત્સુક થયા છે?

આફ્રિકા કે નકર-સમાં તેની થઈ ક્રમમાં આવી હતી. અને તે ચોટે ભાગે રાજકીય સવાલો ન હતા. સૌથી પ્રથમ તેઓ રંગભેદ અને અસમાનતા નાબૂદ કરવા હતા અને પછી તેઓ સામાજિક અને આર્થિક પ્રગતિ હતા.

રંગભેદનો સવાલ

રંગભેદનો સવાલ પશ્ચિમ આફ્રિકામાં નથી પણ દક્ષિણ મધ્ય અને પૂર્વમાં છે. સમગ્ર આફ્રિકામાં કે જ્યાં ઇલાયદાવણી જીવનના સર્વ ક્ષેત્રમાં છે તેનો પાછાવો ઇસ્ટમાં પડે છે. જ્યારે મધ્ય આફ્રિકામાં ભાગીદારીત્વ રૂપ તે છે કે જે યુરોપીયનો માટે ઉચ્ચ કક્ષાનું અને આફ્રિકા માટે ઉત્તરની કક્ષાનું છે. ઇસ્ટ કે જે તેને માટે જાય છે તે પણ પાંચ હજાર વર્ષમાં સાવ ફેરવાઈ જશે.

ઈસ્ટ અને મધ્ય આફ્રિકામાં ફક્ત રંગનો સવાલ કે જાતીનો સવાલ ગ્રુપ્પલે નથી. પણ તે આર્થિક અને સામાજિક સવાલ સાથે જોડાયેલ છે. તે ઉપરાંત દેખાઈ આવતો સાંસ્કૃતિક બેદરબોધ પણ તેનું કારણ છે આફ્રિકાનો અને ત્યાં સ્થાપિત કોલોનિયલ સમુદાય વચ્ચે આર્થિક ફરીફાઈનો કારણ છે. આફ્રિકાનો ઇંગ્લેંડ કે કે દેશ આજાદ થાય અને તેઓ યુરોપીયનોના જીવન ધોરણે પહોંચે.

ઈસ્ટ આફ્રિકામાં

સામાજિક અને આર્થિક ક્ષેત્રમાં આફ્રિકાનોની મહત્વાકાંક્ષા તરફ યુરોપીયનો અને એશીયનોને પુર્ણ સહકારનું છે. ખરેખર તેઓ સરકારની નીતી પણ એને મળતી ન છે. પણ તે ધીમી અને પોતાની ગતિએ આગળ વધે છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાની અને મધ્ય આફ્રિકાની નીતી મને તે કો. પણ ઇસ્ટ આફ્રિકાની નીતી એ છે કે ફક્ત કેળવણી એજ એક સામાજિક અને આર્થિક ઉત્તરી માટે પ્રથમ પગલું છે.

અરે સવાલો

ઈસ્ટ આફ્રિકાનો ખરો સવાલ તો એજ છે કે મિત્ર જાતીના સમાજમાં આફ્રિકાનોની મતાધી કારની માંગણી કે પ્રત્યેકને મત આપવાનો અધિકાર, એ કેવી રીતે ઉકેલવો. કારણ આફ્રિકાનો બહુમતીમાં છે. આથી બીજી જાતીઓને ન્યાય કેમ આપવો?

સમ્યક

આફ્રિકાનોની આજાદીની ગળ વળમાં ક્યાં ક્યાં છે? નવા આજાદ અનેલા સરકારો કેમકુ નીજમ અને શાહીવાદના ચિકાર થતા યુનાઇટેડ નેશન્સને જણાય છે. એ રી મા ના ખંડમાં આ કારોએ પોતાનું સ્થાન ખોલ્યું છે પણ આફ્રિકા ખંડમાં તે કલ્પ બાગીકારી કરતા. આગળ નથી વધતું.

શું ખરેખર કેમકુનીજમ એક કમ્પ્રોમિસ છે? કે પછી યુનાઇટેડ સ્ટેટસનો તે એક સમજ છે? આફ્રિકામાં કલ્પ કેમકુ નીજમ બહુ કમ્પ્રોમિસમાં નથી

પણ વાતોવરણ એવું છે કે આફ્રિકાને મને તેવા બચમાં મને ભારે પડેલી દેવામાં આવે.

આ સંસ્થાનોમાં વસેલા વસાહતીઓ કે જે અઘરબ એશીયા અને યુરોપના છે તેમને રોકાઈ જવો ખરાબ છે. આ કારણે આફ્રિકામાં રાષ્ટ્રીયવાદ કાબલ થાય અને તેઓ યુરોપના ને દીલમાંથી કાઢી નાખે અને ફરમાનવાદ કીલમાં કાબલ કરે એવી બધી જ સંકલ્પતાઓ જણાય છે.

"આફ્રિકા છોડો"

જો દક્ષિણ આફ્રિકા પોતાની ઇલાયદાવણીની નીતિને છોડશે નહીં અને કાબા માણસોને પોતાની એકી તણે સકહેલા જ રાખવાનો પ્રયત્ન હમિયા કરશે તો

તો, અને આ ખંડમાં બીજા આગેમાં પણ જે સકંકારથી કામ રાજકીયો નહીં હો તો આ "આફ્રિકા છોડો"નો નાક કેપથી ફેરે. અને કારણથી તે અઘરબ સુધી ચાલે છે. અને ફક્ત સોનિયટ ન નહીં પણ સમસ્ત એશીયા આફ્રિકાનો. લડતની સીદી માટે તેની પડખે હશે.

યુરોપીયનો મધ્ય અને પૂર્વ આફ્રિકાના બચોને નથી બહુ-કારતા. તેઓ જુની યુરોપી માલીકીની નીતિ આગીદારીના નવા સ્વયંમમાં કુરોબિત રીતે બતાવતા કરે છે. આ કાળાઓને નથી બોલ્યું. પણ પોતાને કોણે જે તે એશીયન અને આફ્રિકાનોની ઉત્તરી માટે અને સાથે સાથે પોતાની પણ, રંગભેદને જતો કરશે અને ઉપનિવેદના મંત્રને બ્યાનમાં લેશે કે "આગીને કોઢવી બાંધો" તો આ બધા બચે.તો તે નાથ કરી શકશે અને ઇશ્વરના આરિ.પ આ ખંડ પર ઉતરશે.

અવેરની અસર

એક વાર હજારત અલીસાહેબને ધર્મની બાબતમાં તેમના વિરોધીઓ સાથે મુકમાં ઉતરવું પડ્યું હતું. તે વખતે એક વિરોધી સાથે ઘાતાં ઘાતાં તેમણે એને જમીનદોષત કરી મૂક્યો. પેલા વિરોધીની તકવાર પણ દુર બળે પડી. એટલે એ વિરોધીને થયું કે, હવે તેને જાન જોખમ માં છે. તેથી તે ખરબચો થઈને પોતાનો ઘિરસકાર બતાવવા અલીસાહેબ ના મોં પર મુક્યો!

અલીસાહેબે સ્વસ્થતાથી મોં છુપી નાખીને કહ્યું. "સત્યધર્મની ખાતર મારે તારી સાથે મુકમાં જીતવું પડ્યું હતું. એમાં મારે જાન જાય કે તારે જાન જાય, એની અને જરાયે પડવા ન હતી. આ લડાઈ માં મારે કોઈ વ્યક્તિ તરફ અંગત રાજકીય ન હતો. પણ જ્યારે તું મારા મોં પર મુક્યો, ત્યારે મને તે વખતે તારા પર ઝરસો આવ્યો હતો. એ યુરસાના આનંદમાં હું તને મારી નાંખું તો સમજમાં ખાતર તારો વધ મેં ક્યો, એમ ન મણાય. પણ હવે મારો એ યુરસો સાત થયો છે. તે મારી પ્રતિ જતાવેલા વિરઝારને બીધે જાપાન ધરેથી વેરવર્તન તારો તરફ હવે મારામાં રહી નથી. માટે જો આ અને તારી તકવાર લખને તું મારી સાથે ફરીથી લા."

અલીસાહેબના આવા ધર્મપરાયણ આચરણની એ વિરોધી પર ઊંડી અસર થઈ. તે હજારત અલીસાહેબનાં ચરણ આગળ તબી પડ્યો.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૩ એપ્રિલ, ૧૯૫૯.

ડૉ. બાન્ડાને "પ્લોટ"

ડૉ. બાન્ડા પર ન્યાસા લેન્ડના સવરનરે જે કાવતરા કરવાની યોજનાનો આરોપ મુક્યો છે એમાં જે વસ્તુઓ સાચી થયેલી અને જુઠાપ છે. પ્રથમ તો જે એવા માનવી તરફથી આરોપ મુકાયો છે કે જે એ ચોતેજ આરોપી છે અને તેનો ન્યાય થયો નેઈએ. બીજી આ કાવતરાના "પ્લોટ"ની આવીવી નથી તેથી તે જુઠાણું કાઝે છે.

આમ અને કહીએ છીએ કારણ આ "પ્લોટ"ની જાહેરાત કરવામાં ન્યાસાલેન્ડની સરકારે ઘણો સમય બગાડ્યો હતો, બધારે છાપાના હેવાલો એમ કહેતા હતા કે સરકાર પ્લોટ સરવર જાહેર કરનાર છે. અંતમાં બધારે જાહેરાત કરાઈ આવે જણાવાયું કે પ્લોટના લેખીત પુરાવાઓ નથી મેળવી શકાયા. આ વિચારવા જેવી બીના છે કે, જે લેખીત અથવા આખે એલેલા પુરાવાઓ ન હોય તો ખુનનો આરોપ કેવી રીતે આબીત કરી શકાય? અને કેવી રીતે શુન્દેગાર કશી બધકતીને જણમાં વહેલી દેવાય?

સંશોધન પછી એવી જાહેરાત કરવામાં આવી છે કે કાવતરા ની યોજના ઘટના જે સભા ભરવામાં આવી હતી તે સભામાં ડૉ. બાન્ડા પોતે હાજર નહોતા અને તેથી એક પક્ષ પુરાવા તેમની સાથેનો કેસ પુરવાર કરવા બાજુ કુપી અગ્યો નથી. આ બીના સહેજે આપણને વિચારતાં કરે છે કે પુરાવાના અભાવ છતાં ડૉ. બાન્ડાને એકમાં રાખવામાં આવ્યો?

મ. બીના ઘણી ગંભીર વિચારણા માગે છે. આઈસ આફ્રિકાના દેશોટોડીના કેસની અસર ઉત્તર આફ્રિકામાં પણ પહોંચી કે શું? આ શું ગોરી શાહીનાકની ચુકને અજણુત કરવા અને તેવા ખોટા સાચા આરોપો શુકી જાણીતી ગોરી અથવા બીન-ગોરી બધકતીઓને જોડની દીવાલોમાં પૂરી દેવામાં આવે છે? આ રીતે ગોરી શાહીવાદ બહુ લાજુ આશુચ નહીં જ લોગની ચકે, બહુ વિનાશને વડેજ નોતરશે.

સ્વતંત્રતાપ્રથ માનવોએ ન્યાસાલેન્ડ અને મધ્ય આફ્રિકામાં થતા અન્યાયો સામે પોતાનો અજણુત અવાજ ઉઠાવ્યો નેઈએ.

આવતે વરસે બધારે ફેડરેશનમાંથી ચુકત થવાનો સમય આવે ત્યારે ન્યાસાલેન્ડની પ્રજાને જે સ્વતંત્રતા દેવી નેઈએ કે તે ચુકત થવા ઈચ્છે તો થઈ શકે. ન્યાસાલેન્ડ ચુકત થશે તો તે એકલ અને અટલ ઊભી થકશે કે કેમ એ સવાલ અર્થસાક્ષીઓને છે. ડૉ. બાન્ડાનું કાર્ય તો ન્યાસાલેન્ડની પ્રજાને સ્વતંત્રતા તરફ દોરવાનું છે.

ભાગીદારીની નીતી ક્રૂત લેવાય ગઈલીને શાહીવાદ જ ઉલો હોય તેવી જણાઈ છે અને તેથી તે નિષ્ફળ નીચલી છે. આથી આફ્રિકાના લોકોને તે તરફ જુલુ ઉપર જેમાં કાંઈ જ અ.શ.ય નથી.

મંદીરમાં ખુન મરકી

(અમારા બાજુ અવરજનો તરફથી)

ખા. શુક્રવારે ઇસીપીઆમાં થમાલ હતી. હજારો લોકોને મોંઘલ માણુ હતો. એક બાજુ ધરમાલો તોલો પછી રજા હતો બહુકે એમને થાવે લટકી રહેલા જુલુની તેમને અજણ પછી ગઈ હતી. બીજી બાજુ કુષ અને મધના પ્રસાદ સાથે લોકોની નદી વહેતી હતી. અવરજતી અને કપૂરની કુમંધ સાથે કુકાર્થ એલેલા લોકોની કુમંધ આવતી હતી. ઉકારા તો એક બાજુ ખીજાળ પાછી કરતાં હતાં. અને બીજી બાજુ અમુક લોકો પ્રાર્થના માટે રોકાઈ કરતાં હતાં.

અધીજની અઢીસા તો કર્પાવ નજરે નહોતી પડતી. જેન ધર્મના આદર્શ કે મધી છરીત વસ્તુ અવરજી છે અને એનો નાશ કરવો એ પાપ છે, એ વસ્તુ પણ આ "ધાર્મિક" પ્રથાને નજરે નહોતી આવતી. એક બાજુ મોટા મલો કરી પ્રાર્થના કરતાં હતાં અને બીજી બાજુ મોટા મેળાનો મોંઘાટ ચાલુ હતો. ફિક્કી મળનો લાલક સ્પોકર ઉપરથી જોરથી વમાદન માં આવતાં હતાં અને એમાં પ્રાર્થનાઓ ના મુદ્રા કાને ચાંકમાં પડતા હતા. એક જોનારાને વિચાર આવે કે આ એક ધાર્મિક પ્રસંગ છે કે એક તમાસો છે.

આ પ્રસંગનું ખરું મહત્વ એ છે કે તરીવામન નામની દેવીની ખાનતા જે લોકોએ માંડગીના વખતમાં અથવા કુસ્યના વખતમાં કરી હોય તેઓએ આ દિવસે દેવીની પૂજા અને પ્રાર્થના કરી લાંબેલી પ્રભાતમાંથી ચુકત થઈ. હોંડુ ધર્મમાં ખાનતાઓ દેવીઓ અને દેવતાઓના નામ પર લેવાનો રીવાજ છે. ધર્મશાસ્ત્ર અને રાધાકૃષ્ણને આ વસ્તુ રિવાજી છે, તેમ છતાં સાચે સાચે એમ પણ જણાયું છે કે, આવી ખાનતાઓ જે લોકોએ કરે છે કે જે લોકોની આધ્યાત્મિક ઉત્પત્તિ થકી આજી મધ હોય છે.

આ પ્રસંગમાં બાજુ લેનારા મોટા બાજુ ટામીલ અને રેલુ આપણો જોડનારાઓ હાથ છે. થોડા હોંડુરાની લોકશાસનો પણ હોય છે. ગુજરાતી હોંડુઓ આમાં બાજુ લેતા નથી. એક મોટા ગુજરાતી વેપારી કે જે હોંડુ મહાસભાના સભ્ય પણ છે એમને આ બારમાં મોહતા સખત રીકા કરી હતી કે "આ મેળામાં જે અને જે તે નીચ કામના લોકોએ કરે અને એમાં ધર્મને રવાન નથી હોત. આના કુપોથી આપણે હોંડુ ધર્મ રીકા પાત અને છે. અને આટલા કે જે આપણા લોકો આ મધા અજણ રીવાજે કે જેમાં આપણને લાંબી

અગવાને બહો ઉત્તરથી અને જે નાશ કરશે."

આમ અવરજા એક બીજો પ્રસંગ ઉભરવામાં આવે છે ઇસીપીઆ આવનારા અમાજ બાજુ છે. એ જે અમરબીએ હોંડુ માં સખતા ડાલ્યા ઉપર પ્રસાદ હું જે એક આવાદીવા આ મેળા મલો હતો. ત્યાં વરણ હું એમને જાણ થઈ ચકીરના ધાર્મિક વાતાવરણને એક સરકમનું વાતાવરણ હઈ. લગભગ ૮૦૦ માણસો એવા હતાં. એમાં લગભગ ૩૦૦૦ જે તમાસો એવા આવ્યા હતાં.

આમ ઉપર સાચવાને અર્થ છે કે અમુક પોતાના મહા કરે છે. અને અમીની રીતે શાને છરીને કટ આપી આદર ની પ્રજા મેળવાય છે, હોંડુ ધર્મની અમી પરીક્ષા પ્રખ્યાત છે. રામાયણ માં સીતાએ પણ અગ્નિ પરીક્ષા પસંદ કરી હતી.

અમરબીના મંદીરમાં લેવા થયેલ હોંડુઓની આવના ધાર્મિક હતી પણ આ આવેલા જોડાઓ પોતાનો રક્ષક તો નારતો કરી મંદીરની બહાર અમી થી આકરણને તમાસો લેવા લેવા થયા હતાં. તેમને માટે એક કાંઈ બાજુ સીટો રાખવામાં આવી હતી. અને થકા જોડાઓને જે અમરબી કાંપલ થવા દીધા હતાં ત્યાં હોંડુઓને પણ જવાની મના અને ત્યાં રોકત આવે છે. જવાની છૂટ હતી.

એક મોટો જે એવા આવેલો એને જે કહેતા કાંબળું કે, તે કારી રીતે અમરબી પણ હોંડુઓ તમારા ધર્મને આ રીતે સ્પર્શ કેમ આવે છે?

બીજી બાજુ રાધાકૃષ્ણ મેસન ચાર દિવસનો મેસ કેપ થયેલ સર્વ વાતાવરણ મધુ પરિવ હઈ મધ્ય ધર્મિક હઈ પણ આ જોડા હતાં. કારણ કે નહોતે. રકત રેકને કટ અકલેષ. આવામાં આવેલો

સાંભળેલો

મહા પુરોહિ પાસેથી મુખ શીખતા નથી, પરંતુ મુખ પાસેથી મહો આજુબ નક શીખે

આરા કબલ આરા છે પણ પુરોહિ તેથી વધારે આરા છે.

સ મા ચાર સં ગ્ર હ

—તા. ૩૧મી માર્ચના સામાની
પરીવર કરમનમાં ૩૬ પ્રધાન મંત્રી
શ્રીમદી સુધી હતી.

—કરમનમાં સીકાત કરીને એક સોની
ફાવરે કરેલા આકરમાતરી એક સોની
છાંદનીની આપે અને કાનેની પંડિતો
જાણ બહાલ મહા દેવી તેના નામે
૧૬૦૦૦નો દાવો માગે છે. અને
૧૬૮૬ પાંદો આપવાનું અપરાધીને
જાણ્યું છે.

—એકલા યાર જાણ કરવા કરમનમાં
જે આકરનો ૫૨ સોનેથીને એક
ફાવરે કરે તે સુધી લેવામાં આવે
છે. અને આકરનો નેત્ર દુરોપયોગ
સિનેમામાં જાણ કરે.

—પોલીસ એકાએકમાં કીરડેવાથી
પાત્ર નાજોના મરણ થયા છે અને
૨૪ કોડે રોડપીટમાં મોવાયા છે.

—જોડીક મીયાનામાં આવેલી કોમિસે
કોમિસે પૂર્ણ સહકારથી સાક્ષી આકર-
કાના આપને બધેકાર કરવા કાલક
કરી છે. એના કારણે નિમે કુલજ
આપવા છે. નામીક કરે મીન મોરા
જાણે નથી, સતામીકાર નથી, અને
દેવેક છે.

—આકરને-કયા આજ સુધી પછા
ની મરણ કરવામાં આવી છે અને
૫૦ માણસો મરણ પામ્યા છે. ૭૫
માણસ થયા છે. મયા યુવારે ૧૦
માણસોને ૩ માસની કેદ કરવામાં
આવી હતી.

—નોર્થ રેડીઓની ખાસ સલામાં
તેની તવારીખમાં પહેલી જ વાર બધી
કોમિસે પ્રતિનિધિત્વ રદકે. અને
આકરને ૫૫ એકેડમીક અને
કોમિસેમાં પ્રથમ વાર સુદામને
આવી છે.

—આકરને-કયા કછ તોડાને થયા જ
કે છે. ધરે અને સરકારી મકાનો
માં નાક અથવા કાંઈ ફેડ કરવામાં
આવે છે. પરિણામે કછ ધરપાડો
છાં છે.

—આરતમાં ૨૧ વર્ષના એક અંધ
કુરે મેટીકની પરિક્ષા આપવા દેવાની
અંધગી કરી છે. એને એક કુવતીની
આકર જાણ છે. અને તેની આકરથી
તે પરિક્ષા લખશે.

—કોમિસેમાં મને ત્યારે મરણ આવે
કે. જાણે રજામાં સોનો પીઠનીક
કરવા નીજે માલ કોડીકે ૫૨ જાણ
ત્યારે જે મરણ તેમને કરવા કરવા
ન હો તે કોડેકાના ૨૦ દડા બાકુ
તેડા રિસ પુરતુ જાણુ છે. જે
બીજી કોડ અમલ છે ૩ રોડમે ૫૨
રોડે તરફથી આકે પગલો અને છે
અને તે પગે તમે તેજ રોડને અથવા
દોડે-કયા જીવ જાણ માખના રોડને

પાછી આપી તવારી કોપીકીટ વહુલ
કરીકે છે.

—કોમિસમાં માલ માલ અજાણને લીધે
આજ સુધીમાં ૭૭૦૦૦ મેટીને આક-
કાવતમાં રાખવામાં આવ્યા હતા. કોમિ
કોમિ કેડકાને મુકત કરતાં કરે ૫૧૬૧
આક કાવતીએ છે. તે કોપરાત
૨૦૨૭ રોડમે એકમાં છે.

—પાકીસ્તાનમાં તથામ કેકરેને ૩
વર્ષ માટે ફરજવાત મરકરી કોવા મેવી
પકો એક કાલમાં બહેર થયું છે.
આ મળુ વર્ષ પૂર્ણ કરી પછી ફરજ-
વાત સિવિલિયન નેમ રવીકારવો પાવે.
અંતુ કારણ અજાણતાં સરકાર અજાણે
છે કે; પાકીસ્તાનની મેટીકલ સરકાર
પૂર્ણ કંજાલ છે.

—કરમીમાં વહવા કોડ મેતનકાસને
અને તેના મે પુત્રોને મે વર્ષની સાલ
અને આકે કાખને. ફેડ કરવામાં
આવે છે. ફેડ ન કરે તે. સાલ
વર્ષની થયુ એક રવીકારવી પાવે.
કાવ કાળા વાળર

—કામીકમાં નવું અંધારણ આવતા
તે કુલજ ૧૫૫ જુલકથી કામીકમાં
પ્રધાનેની નવીન પ્રકારની કાલેસીય
અસિલમાં આવે અને કાલે કાલ
જે આપી. પ્રધાનો છે મેવાના કેકાક
ના એકાને. અંત આવરી. આ
આસિ પ્રધાનો મેકરી વિનાની રિપતિ
માં રખાઈ ન પડે તે માટે કામીકમાં
ની સરકારે તેમને માટે અવરમા કરેલ
છે.

—મરકરના કામકુ કુપર મકો કરવા
અતે કામીકમાંની પાકાકમાંની એક
મળી ત્યારે આકરને મારાકરનો તેમના
કાલેસીય પોલકમાં વિલુપીત થકને આ-
વ્યા હતા. તેમજ પોતાના કાલેસીય
પોલકમાં જે ઉવરમાં નાંખ્યાં હતા તે
કુપર જુલકને નેરેરોને ફેડ માટે
દને. નેરેરે ૧૫૫ દને અન્ય રોડની
એમ રાખનાવક અને રાખીરે અતે-
લવ છે.

—કાલેક મુનીસીપાલિટીએ મેમેરીમાં
મે નાક કરવાનું કાર કરવા માગ્યું
છે. અનાલ છે કે અને મુટે ૫૨૫૦૦૦
કપીવતો અંધ કરવામાં આવશે.

—વિનેલ્લા કાલેને કાલેક કોડીકે
કોડી કાવા કિષમી એકએ એક
એકપુરમાં અજાણુ કછ તેજે રાખ
કાવા સમેલનમાં બોલી રજા હતાં.
કીમ વિશે વિનેલ્લાએ અજાણુ કછ
છે; “અમે તેડકુ મંડુ કાલેસીય લેવ થયુ
તે અજાણ કીમો એકલુ તુકાવ નથી
કરતુ આપી અજાણ કીમો એકવ અકો
કુમી તેજે નાક કરવો એકએ.”

—કુરતનાં અંધાવન કાળામાં કાલ
કરતા પ્રિન્સિપાલ થી સીસા અજાણ

અંધ લેવા કરતાં મેટીકની પરિક્ષામાં
આ વખતે મેડા છે.

—કોમીકની મારાકમાંના કુરોપીવન
મારાકરનો અજાણુ અંધાવન સરવીકેક
કી-ક-ક, કાલની રાખકારી મકામાં
અંધે કાલે મેટી વાતવિત કરવા માટે
આકરને કા રા કકોને આમંત્રણ
આપ્યું છે અને તે કુલજ આકરને
મારાકરને. મેરોમીમાં મોરા મારા-
કકોને મળશે અને કાલે મેટી વાત
વિત કરશે. આ વાતવિત ૧૫૫ એકોમે
મેરોમી આવે મશે.

—કાના નદી (ક. આ) માં કુપર કોવા
કુરોમેકન કુપમાં કાલ કરતાં ૧૧
માલ માલ આકરવતીએ. માયા મયા
કલા લેવના મરણ પામતામાં તપાક
કરવા એકેક કોરોનરને મરકારી
પેકોમેકાક કે. રામકે અજાણુ છે
કે મારને પરિણામે એ અગીવરેમ
અજાણુ મરણ નીવળ્યું છે.

—કુરોમે આતર રાખકોપ માળક ફેડ
માયી મુલકને ૧૦ કાલ કેલર આપી
બીજી કેરી કુધાવવા મલ કરી છે.

—કોરામુમાં ૧૪ કુરો કરવાના આ-
રોપસર માયા અજાણકાસને અને વર્ષે
૫૩૫માં આવે છે. એને કુરો
પુન કુધીઆના કુપમાનકાના મંડીર
ના કુલકીનું કુકાડીથી કુપું કરું.

—૧.૫૦-કીમમાં ના. ૧૦-કીમ અંધ-
કર આજ કામી કરી. એમાં કેક
કાખનું માલ જાણુ થયું હતું. આજ
કુધાવવાના કાખનેમો આ માયામાં
અજાણ દોવાથી માંડ માલ અજાણનો
એ આજ કાખમાં કાલ થયું મેકેન
પછી કુધાવી કરી.

—કુરતમાં એક અન કુરોપીવન ૧૨૫
કોલા ૧૨૫૦૦ કાલે માલુ મરી એક
કુવો તેને માલ અજાણુ કછું કરું
કારણ જે કન્યા કાલે તે ૧૨૫મે તે
કન્યા એની પ્રવરી કરી. રોલીક
વચ્ચે પડી એને ૫૩૫ કાલ કરી

—લીલકમાં. અતેમા કોરામુના કે-
કાલ એકોએ એમે કોરામુની વેકકુપ
માં અજાણ કાલેક કાલ તેમજે અધિ-
વેકનમાં ‘સહકારી બેતી’ કરવાના
કેમના નિર્ણયથી પડીત નહેરને પ્રાપ્તિ
માર કાલે ત્યારે અધિવેકનમાં કાલર
રહેલોએ એકેકના આ નિર્ણવને
તાળીએના અજાણકથી વધાવી કીમી
કરે.

—કાકાવામા આરતીય વિમાનને અક-
રમાત મતાં ૧૬ પ્રવાસીએ અને ૪
કોરામુરેના મરણ થયા છે. આ
અકરમાત રેલથી મારના થયો હતો.

સાબર રવીકાર :

ફેવમાલ કરમન.
(રમીક) પા. ૧-૨-
પ્રિમામાલ કુલજ,
(કાલ કંડ) પા. ૧-૧-૦

શ્રી માંધી વારત વિલાકલ, એકાનીસઅર્,

(શ્રી દા. કિ. સે. કાખ અંધાવિત)

વાર્ષિક મહોતસવ

કાને ૧૬૫૬

તા. ૧૮-૪-૫૬ સનીવારે

સાંધે ૭ વાગે

સ્થળ : સીટી હોલ

એકાનીસઅર્

કર વર્ષ પ્રમાણે શ્રી માંધી વારત
વિલાકલને વાર્ષિક મહોતસવ તા. ૧૮-
૪-૫૬ને સનિવારે સાંધે ૭ વાગે
એકાનીસઅર્-સીટી હોલમાં રાખવામાં આ-
વે છે. એમાં કુળાના બાળકોનાં
ચીત, મરમા, નુલ, કંવાલ, કલસન,
અભિનયચીત, વગેરે ઉપરાંત ‘માર્મીક
રેલથી કારપુર એક કામાલક નાટિકા
કુરમાના કુલ’ રાખવામાં આવી છે.

આ ઉપરાંત પોત તથા દર્શા પછાર
મહિલા વિમાર્મીએ સર્કોરીક તથા
મકાં પેરકોમાં પ્રથમ મળુ નંબરે
પછાર મહિલાં બાળકોને કનામે આપ
વામાં આવશે

આ ઉપરાંત આજ કાલ માળકોના
કેકાકને ઉત્તેજન આપવા કર્વે વાલીએ
તથા ઉવરકીમાં રેલ લેનાર માલ બહે
નેને આપક પુરક વિનંતી છે.

એકાની અવરમા માટે ‘અવેરકાક’
રાખવામાં આવ્યા છે; અને તેની
કોમત એક મિતી, શી. ૧૮-૬ અને
શી. ૫-૦ (અજ વર્ષ) રાખવામાં આવી
છે. આ ઉપરાંત આવક ‘અવેરકાક
વિધાર્થી સહાઈ ફેડ’માં બહે,
એમ.વી કાળામાં અજાણ મરીલ વિલાકો
એકે પ્રવરી, શી. વગેરમાં રાકલ
આપવાનું પ્રેમ રાખવામાં આવ્યું છે.
એકે અ.નંદ મેલવવા કાલે કરીલ
વિલાકોએ સહાઈ ૫૫૫ કરી કાલ
એકા એવક ઉકાળી કો કાલ મહેનો
કમમથી આ ઉપરાંત આજ મેકે
એવી આજ રાખીલ કીમે.

અવેરકાક મહાવાનું સ્થળ :

માંધી હોલ.

૫૦ ફાડસ કીલ,

એકાનીસઅર્.

ફોન : ૩૩૦૨૭૨.

શ્રી નરસિંહલાલ પરજુલાલ
કેલવાડીઆ, (પ્રમુખ)
કાકુલાલ કીલાલાલ,
(મંત્રી)

લાલુલાલ પી. મોરી,
કાળા કમિત (અમલદાર)

કાકુલાલ નં અહોલા,
(પ્રિન્સિપાલ).

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અને રહેસપાઈટ છીએ.

મો કંપાનની અંગત રેખરેખ નીચે સુનીવનન અને રેડેસીયાના કોઈ પણ આવર્તમાં તમારે પ્રકાશ આપી રસીક કુવાનો અમે કન્ડક્ટ કરીશું.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કેન્ટર મીકાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રાંડના પુણ્યપર - ડરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ રેલીઆમ: KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

પુણ્યપર, પ્રસાદેરી, મીમાનાં અને ભવલ્લ એન્ડ

હીરુભાઈ અવર કુનીયાના કોઈ પણ જાતની હવાઈ રેડિયો અવર બંગ્લોન માટે પ્રકાશ કરવા યેર કોઈ અમારી મારફતે જુઓ કરો.

હાઉસ, આમ, મોરી, ફુલ્લ, બલ્લભાઈ, ખેડભાઈ, વિરેન્દ્ર નીમા અને વતરાની આપીએ છીએ.

ઈન્ડિયન, પસંદગી રેસ, વિલામના થાપાના લગાવવા રેવન્યુ સ્વીચરન્સ સર્વિસેસ કે વેપારના કાવચેન્સો. 'પાકવેલ' રેસલ ઈન્ડિયનને કમળી માનસોમાં કોઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મુલ સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ યુનિયનલ કાર્ડ્સ એસોસિએશન કોર્ડ કોરફોલીયા અને કોર્ડકાવર ઈન્ટરનશનલ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધ.

Phone : 33-9033.

26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાબુ ઉમદા ફ્રૂટ

આંબા અખર, લીલી અખર, રતાળ અને સુરજની ગ્રાસમ બાલુ છે. આકુ પેની ૮ રતલ, લાકજુ રી. ૧-૩ રતલ.

પાપક નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

કપુરી અને મેવલી પાન બમ્બા બાવ, પે.રેલ નાઈ. નાસીક ગોઠ રી. ૧૦-૧ લાંબી અને રહેસ બારગોટ શી. ૧૧-૧ કમ.

રેડેસીયા, ના.સાહેન્ડ અને કલકત્તા રેડેસીયા કોર્ડકાવર કપર પુરક પાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પસંદગી આપી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીયર! ફરનીયર!! ફરનીયર!!!

કિલ્લુ છલ, કાઈનીયર છલ, મોર્ડેશન, ક્રેડીઅલ એન્ડ, સર્વિસ કોર્ડ એસિસ રેસલ, સુક રેસ, ટેલક, લગ્ન કોફીયલ સાથે જીવીલી સહીયા. અમે વધારી લાભ લેવા કુકીના નાંક.

—મેકેસ, ટેબલ અને ડીવાન ફેરફાર—

એ કમારી રેખરેખ નીચે લઈવાર પાન છે. તેમો રટાક કમીસાં લઈવાર વહે છે. આમ કોલ્લ કાવેના પ્રાર્થ લીરક મંથાને અને વેપાર આગલ વધારે.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2626.

હીંકની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એક જ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રૂસ્તમજી બલભાઈ રૂસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાનો અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૬૧૦.

રેસીડેન્સ : ૧૧૧ હલેવન્ય એવન્યુ,
ડરબન.

રેલીફિન્સ:

બોક્સ : ૨૫૮૪૫

રેસીડેન્સ : ૮૬૪૧૩.

ભારતમાં હસ્ત કલાનો ઉદ્યોગ

હસ્તકલાની ભારતની અગ્રણી ના મેકાઇ અંગ્રેજીમાં પણ સહકારી પદ્ધતિ હાથે કરવા ઉપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવી રહ્યું છે અને આ અગ્રણીની નિકાસને પણ ઉત્તેજન આપવામાં આવે છે.

ભારતનાં પ્રખ્યાત વિવિધ કેન્દ્રોમાં ના શોર્ટ પ્રખ્યાત કેન્દ્રોના હસ્તકલા ઉદ્યોગોની રૂબરૂમાં રજુ કરવામાં આવી છે.

કચ્છ અને ઠેરઠેર

માર્બા અને નામદાર (કામળા માવાનું કામ), ભરતકામ માટું અને લોકક કામ,

ધોળાવ

કુશરી, કાપી રીતમાં ભજવાનું કામ, કાંચરો માટી કામ, કાંચરો સાથે કુશરી

દિલ્લી

ગાંધી કામ, કાપીદાર રજુ. નકશી કામ, સેના-સાદીના તારનું ભરતકામ, માટીકામ.

ઉત્તર પ્રદેશ

નિગમનાદની કાળી માટીનું કામ: બેન્ક પેલરી, બનાવેલી શેઠાં કિનાર, પાંચરમ નકશીકામ; ચીકનકરી કામ, પુનર્નું માટીકામ, ચક્રનપુરનું કાટ કામ અને નકશીકામ. મોરારાજાનું માટું કામ.

બિહાર

કાપાનું રંગીન, ચિત્રમય વજાર કામ, માટું અને પ્રાસકામ.

પશ્ચિમ-બંગાળ

દિમલી અને માટીના રમકડાં, કાંચેલી સાદી અને કાંચા, રંગીન (અવનતા) કામ, મુલકાકામ.

આસામ

રોપલીકામ, માટી અને ભજના રમકડાં, માટી પરનું નકશીકામ, કાપા પર ભરતકામ.

એરિસ્સા

પાંચરે પર કોતરકામ, પટ-ચિત્ર કામ, કાપા પર રંગીન ભરતકામ, કાંચા પર કોતરકામ, માટીનું નકશી કામ.

મધ્ય પ્રદેશ

કામ કામ, કામ પરનું ભરીકામ, માટીનું ભરીકામ, મળીનું રમકામ, અને કાપકામ, માટીના રમકડાં (અ.કિવાસી), ભરીકામ.

મદ્રાસ અને કેરળ

માટુના-કામના-વાસણો, સાદી અને કોતરકામ, રમકડાં વજારકામ, સેનાના મોરુનું કામ, માટીનું નકશી કામ-રમકડાં, બીરરી કામ, કાપીદાર પરનું નકશીકામ.

મહિસુર

સુખા પરનું નકશીકામ, માટીની ભાઈતમેનું કામ, કામ કામ, કાપી દાર પર નકશીકામ.

સઉરાષ્ટ્ર અને કેચ

સોરાઈની બાંધણી, મરુનું-મરુનું કામ, માળા, માટીનાં રમકડાં અને

માટી કામ, ગુજરાતનું કાંચા કામ, કામ કામ કાટ-કોતરકામ, ભરત-કામ, કામ, કામ, ભરી-વજાર કામ, માળાનું અને માળાનું કામ.

અહીરોષ્ટ્ર

ગુજરાત કામ, કાટ કામ, કામ કામ, ભરત કામ કાટી.

અમી

બીર, માટી પરનું નકશી કામ, અને કાપીદારનું કામ, વજાર, નિર્મલ વેર, પાંચી

રાજસ્થાન

માટુના વાસણો અને કામના કામ, માટી કામ, કામ કામ, કામ અને રમકડાં, મરુના કામ.

સામાજિક ખબરો

શ્રી ભારત શાસ્ત્ર મંદીર

(એકાન્તીસખગી)

શ્રી કૃષિવાલ મુનાપટેલ પાટીદાર સેવાપટી સંસ્થાનિત શ્રી ભારત શાસ્ત્ર મંદીરનો વાર્ષિક ઉત્સવ તા. ૨૨-૨૨ થાઈ ગર્ગ-રંગીના પાટીદાર કોષમાં ઉલ્લખવામાં આવ્યો હતો. શાળાના બાળકો તરફથી પ્રાર્થના, ભજન, સંવાદ, ગરબા, બાળગીતો, નીતિ શ્લોકો વગેરે કરવામાં આવ્યો હતો. શાળાના સમગ્ર ૧૨૫ બાળકોએ એમાં ભાગ લીધો હતો. બંને દિવસે પ્રેક્ષકોથી ઘેરા ચિત્રાર ભરાય ગયો હતો. પ્રેક્ષકોએ બાળકોને આ કાર્યક્રમ વધુ લીધો હતો. કાર્યક્રમ મનોરંજક હતો એવો પ્રેક્ષકોને અભિપ્રાય હતો.

શ્રી કૃષિવાલ ગુજરાતી સિદ્ધાંત સંઘ તરફથી સેવાપટી ધોરણ-૭ની પરીક્ષામાં ઉત્તીર્ણ થયેલાં વિદ્યાર્થી-વિદ્યાર્થીનીઓને પ્રમુખશીલ, વરદ કરતે પ્રમાણ પત્રો તેમજ શાળા તરફથી પ્રતિભા વહેંચવામાં આવ્યા હતા.

બાળકોને રમતમતમ ઉત્તેજન અને તેમજ શેક્ષન-નુમેરા વેપરમેશ મેન્યુફેક્ચરસ મળીલામ ખાંધ, તથા જો. એમ. પટેલ દિક તરફથી શાળા ને એક એક રૂબાટીમ ટ્રેક્ટર એટ આપવામાં આવી હતી. આ ટ્રેક્ટરો શાળાના બાળકો વચ્ચે ધોરણવાર ધ્યેશી દેશી રમતોની (ગોબો, રૂબા-વેર, કાંઈ) કરીકામોના વિજેતાઓને પ્રમુખના વરદ કરતે એનાયત કરવામાં આવી હતી. રમતમતમની ભક્તિમત દરીકામના વિજેતાઓ તેમજ સંગીતની દરીકામના વિજેતાઓને પણ પ્રતિભા આપવામાં આવ્યા હતા.

શાળા સમીતીએ શાળાને એકંતી મદદ મળે ભરે ભવતા પાસે ઉત્સવ અંગે શેક્ષા કર્યો હતો. તેમાં સમગ્ર પાટી ૧૧૦૦ થયા હતા. એ ઉદાર મુદરથોએ શ્રી ભારત શાસ્ત્ર મંદીરના સંચાલનમાં મદદ કરવા હાથે આવ્યો છે તેમજ આ રમતે અંતરરુપુ પુર્વક આભાર માનવામાં આવે છે.

ઉત્સવ કરમીયાન પ્રમુખશી

મંત્રી તરફથી શાળાનો રીપોર્ટ રજુ થયો હતા. એકંતરે એ ઉત્સવનો કાર્યક્રમ પુરી થયો હતો.

ઉત્તર

કરદાનના ભણીતા વાળી શ્રી પ્રેમાભાઈ કુશ નવસારીવાળાના કુર મિ, મળીલાલના લેમ તા. ૧૫-૨-૫૫ ના દિને કરદાનના શ્રી કરદાનના બાળકો કૃષિવાલનાની પ્રતિ મિ પ્રભાવતી સાથે 'ભારતકોષ'માં ૫. રામનાથ કુશને કરતે થયાં હતાં. એ પ્રસંગે મિલોના કહકાર મારે કરદાનની રીપોર્ટ રીમ ભો-કોના કરદાનના સેના બાબાર માને છે.

કોર્પોરેશન કંડુનું અકસ્માલ

ગનીવાર તા. ૧૪-૩-૫૬ની રાત્રે મળુદેવા (કાલ રંગીન) નિવાસી શ્રી પ્રેમાભાઈ કરદાનને ભરતકામ ભાગ્યે ભરતકામ મોટર અકસ્માલ નકસે હતો, એમના મૃત્યુ પાતી મંદાનેનું ભરતકામ મરનું નીવળ્યું હતું શ્રી પ્રેમાભાઈ એ એમના માર બાળાને પણ મળુ વાગ્યું હતું. બાળકો કંડુ કોરદાનમાં છે.

આ કરનું અને વેદના ભાઈ અનેક બાઈ બેનાએ રૂબા તેમજ સરેલા મેકલીને અને અંગ્રેજીમાં રમકડાં વાનામાં અંગ્રીય કોષાની પ્રાર્થનામાં લીધો હતો, તેમજ કામકામમાં મદદ કરી હતી તે સેના શ્રી તથા એમના વડીલ બંધુ શ્રી ર. કરદાન આ પત્રદાર હાથે માને છે.

અરુણ-આબાર

કરદાન નાળા કે. એસ. શ્રી કરદાનનાં મીલીતા રીકરી એન ભરતકામ (કૃષિવાલ)માં રૂબા મળીલાઈ પ્રેમાભાઈના રીકરી ભરતકામના સાથે પરવવા એમનું સુવાગમાં તા. ૨૧ દિવસે કરદાને અંગ્રીવાર વાગે

સ્વ. માણીલાલ ગાંધીને અંગલી

ત્રીકમલાલ આધ્યત્થ (પીરરીયા)

પ્રકાશિત રિખ પ્રણી સમ, હતા એ કાલ શ્રી માધી, પિતાને ધ્યેય વિચરનારા, હતા એ કાલ શ્રી માધી. કાલેથી સર્વ કરીને, સત્ત્વ સાથે પ્રકીને; સાક્ષિય થત મનનારા, હતા એ કાલ શ્રી માધી. અન્ધારના કટક યત્ન એ, નીતિના ચિત્ત ઉપાસક એ; સત્ત્વમદી દુરવીર ચેલા, હતા એ કાલ શ્રી માધી. પ્રાણિય દુર્ગો તો દીને; ભાતિય મેદો ઘેાડીને; મોનર તથા ઉત્તિ કર, હતા એ કાલ શ્રી માધી. નીતિના અન્ધર સહને, સત્ત્વનાં ચક્ર મદીને; વેદને અન્ધ વેદનારા, હતા એ કાલ શ્રી માધી. અહિંસા મન્ધ મદીને, આત્મભાવ અન્ધર સેવીને; અમાનતા સંપુર્ણ સેવનારા, હતા એ કાલ શ્રી માધી. સુધારા સર્વ નાતાવીને, કૃપારા સર્વ કદીને; અનતાને યાન અપનારા, હતા એ કાલ શ્રી માધી. કમિ ભત શેવના કમ, બતાવી નીતિ અને મન્ધ; ત્રીકમ અમર થયા આજે, કીર્તિવત ભાગ શ્રી માધી.

ત્રીકમ અમારો અપૂર્વ તર્કી રત. અગ્રીવાલ આધીના ત્રીત્ર નિધન દીને તા. ૫-૪-૫૬ના આ ખરતા રજુના પાચકે પોતાની બાળમિત્રી અન્ધરી અર્પી છે તે અન્ધ સર્વ તરફથી સમકા રજુ કરીએ છીએ.—તર્કી.

મેટરનીટી કોષમાં તેમની બર સુધાન વધમાં અકાળ અવસાન થઈ હતી. પાલીમેન રૂઝ વરસવા હતી.

એમની ઝાંઝગી હરખાન તેમજ રમણાન પાત્રમાં કે જે થી બીખાભાષ ગાસ્તરને આવી નિકળી હતી તેમા આજ લઘુ ધણાભાષ બેનેએ પ્રુજ થાક હતી અને આપાલન આપ્યું હતું તમા અને આપાલને કાર્તિ મલે એવી પ્રાર્થનામાં આમ લીધે હતો તે કોને આ પત્રદારા થી હવન બાજી, થી નમસ્કરણમાં તમા એમના પ્રાપ્ત થી કાર્તિમેન અંતઃકરણ પૂર્વકે આભાર માને છે. અને બધાએ છે કે કોની સહાયત્વતિથી તેમને ધણીજ કાર્તિ થઈ હતી.

સુકાં મરચ્યાં

૩૩ રતથી કુણીની શી. ૩૬-૦, ૫ કુણી અપવા વધારે મટે શી કાં-૬ કુણી, કુણીજ લોહક ૪ માલન ના દીનની શી. ૪૦-૬, પકાલા થી ૩૭ રતથી દીનની શી. ૭૫-૦.

MAARMANS PTY LTD,
Box 26, Phone 120,
Bricks Transvaal.

શ્રી ડૉ. પ્ર. એસોસીએશન

અને ૧૯૫૯નું વાર્ષિક અંબેશન

ઉપરોક્ત અંબેશનું રકમું વાર્ષિક અંબેશન તા. ૧૨ એપ્રિલ ૧૯૫૯ને રવિવારે અપેરે ૧-૧૫ કલાકે ભેલા-નીલગમ્માં ૫૦ ફોક્સ સ્ટ્રીટ ઉપર આવેલા ગાંધી હોલમાં શ્રી સુખા-લાર્ક કાળીદાસ ના પ્રમુખપદે મળશે.

વિષય વિચારણી સમિતિ તારીખ ૧૧-૪-૫૯ને રવિવારે સાંજે ૫-૩૦ કલાકે રૂઝ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ ઉપર આવેલા ખાસ્તાર મેનસન્સ બીરમથ અંદીરના હોલમાં મળશે તે પહેલાં સભ્યો તરફથી આવનાર દરારોની સેબીત દરખાસ્ત અંગીને મળી જવી જોઈશે. આ મન્ને પ્રસંગેએ કો કોઈ શાંતિ ને ને પધારવા અમરું આમ અપુ આમરણ છે. અંબેશન પ્રસંગે સ્થાનિક આશ્રમ ના વિદ્યાર્થીઓ તરફથી તેમજ ભેલા-નીલગમ્માંથી માળા તરફથી મનોરમજ કામકામ રજુ કરાશે.

સંમેલન કામકામ : (૧) મીનીટ તથા મંત્રીનો રિપોર્ટ, (૨) ફિસાલની રજુઆત, (૩) દરારો, (૪) સુદક્ષી, (૫) પરમુરણ.

શ્રી. દઈનાનિલાથી સેવો, વિશ્વવિદ્ય રતનજી મીસી, (મંત્રી શ્રી ડૉ. પ્ર. એ.)

મેક્કનહાલ પ્રેમાલાલ, (સ્વામત પ્રમુખ)
ધીરજલાલ નાથુલાલ, (સ્વામત મંત્રી)

શીટ નં. ૧ ઉપયોગી પુસ્તકો

આત્મ કથા (પાક' ૩૬)	(મંધીલ)	૭ ૧
" (કલ્પિત)	"	૨ ૫
આરોગ્યની ચાવી	"	૧ ૫
દિલ્લી કામરી	"	૭ ૧
ધર્મ અર્થ	"	૫ ૫
નિત્ય મનન (કિંગોરાવની દિવાસ)	"	૨ ૧
વરવલા અલ્પજન	"	૨ ૧
બીલા કાપ (મીલા વિષે સમજાવી)	"	૧ ૦
કામ મુક્તિ અને બીલા કોષ	"	૧ ૦
અધિકારનો પહેલો પ્રયાગ	"	૫ ૫
મંગલ પ્રભાત (૧૧ મનોની અમલતી)	"	૧ ૦
કિંગ સ્પર્શ (ન્યૂ-થ્રે પ્રવ)	"	૧ ૫
આરોગ્યના વિશે ક્યામન્ય જ્ઞાન, કામ ૧ થી (મંધીલ)	"	૧ ૫
" " " " " " " "	"	૧ ૦
સભના પ્રથમો અને આત્મકથા (૧૦૪૧)	" ૧ થી ૨૦	૨ ૦
" " " " " " " "	" ૧ થી ૨૦	૧ ૧
મારો કેસનો બીજો અને ત્રીજો અલ્પજન (નને)	"	૧ ૦
કાલકૃષ્ણ (નસીબલ દીરાલાલ મંધી)	"	૧ ૧
કાલ જીવો કાલ કાલ (અ.રવન કુમારપ્રા)	"	૧ ૫
કે.કામન્ય લીલાકુટુંબન મરિય (પાંડુરમ રેલપરે)	"	૭ ૧
ભાપુની કાપમાં (અલ્પજન) ૬૦	"	૭ ૩
ભાપુને પત્રલે પત્રલે (સામેદ પ્રસાદ)	"	૫ ૩
મહાત્માજીની કાપમાં (અનંદપ્ર.મહાલ નીરકા)	"	૭ ૧
ભાપુના પાંચમાં પુત્ર (અનંદપ્ર.મહાલ) ને આપાલનાં	"	૭ ૧
માન સમન મંદણી (નુનદરામ કને)	"	૨ ૦
મંધીલ (જાણકોને માટે)	"	૨ ૦
જનન લીલા (કાલ કાલેલકર)	"	૫ ૦
આત્મકથા - આ.મરુ રેલપજી	"	૮ ૦

'Indian Opinion' P. Bag, Durban.

શુભ પ્રસંગો માટે ભેટ !

સીઓ અને પુરૂષો માટે

ઘડીયાળ !

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ અમુલનાં
એટીમેટીક કેલેન્ડર.

- રૂમર
- રાહરી
- લેકે
- રૂસર

વિશેષે દરેક જાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરૂષોનાં શર્ટ સુટ, પાયજામા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બેલેસ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૧.

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, ભેલાનીસમર્.

શીટ નં. ૨ વાંચવા લાયક પુસ્તકો

પ્રવાસાત્મક જિંદગી (મોનાલ)	૧ ૧
સ્વિસપ્રેક્ષ હઈન	૪ ૦
બીલા પ્રવચનો	૩ ૦
મિલક પત્ર પુર્વ (મહારેવ દેસાઈ)	૧ ૩
સામન્ય (મંધીલ)	૧ ૦
ભાપુ મારી મા (મતુલેન લાંબી)	૧ ૧
માનવી અધિવેર (કાલેલકર)	૧ ૦
આપક પત્ર સામન્ય (મંધીલ)	૧ ૦
આવરથી દિવાલો (કાલ કાલેલકર)	૫ ૩
કિંગો કોમી વિરોધ (અરોહ મહેલા)	૫ ૦
ભાપુની લાંબી (કાલ કાલેલકર)	૩ ૦
આત્મ કામન, વનિ (નારાયણ ચેરેથર અવે)	૧ ૧
મધુકર (વિરોધાલ)	૫ ૩
નીતિ નારાયે માગે (મંધીલ)	૨ ૦
કેમવળી પટે કાર્તિ (વિરોધાલ મેઘાવી)	૭ ૧
મંધીલ અને આત્મકથા (કિંગોરાવલ અવધાન)	૩ ૦
મતુલેનની સર્વાંગીણ કેમવળી (ગોપાલદાસ પટેલ)	૧ ૧
બા ભાપુની સીંગી કાપમાં " " " "	૫ ૧
ભાપુની પ્રસાદિ (મતુલેનના નીકમલ)	૫ ૦
કલકલાને અમરકાર (મતુલેન લાંબી)	૫ ૦
સમુદ્રી કાર્તિ કિંગોરાવલ અવધાન	૫ ૦
કિંગની અધિક રેપાર કાલી (મનનભાઈ દેસાઈ)	૮ ૧
નિહારની કોમી આનર્મ (મતુલેન)	૩ ૦
કેમવળીના કાપકો (મંધીલ)	૫ ૦
પુર્વ આધિકાર (કાલ કાલેલકર)	૧ ૦
મંધીલનો સરકાર કાર્યો જન પહેલાર ૧૯૪૨-૪૪	૩ ૦
સાપામકની સર્વાપદી (અનંદપ્ર.મહાલ)	૧ ૦
કો પુરૂષ મધીલ (કિંગોરાવલ અવધાન)	૫ ૧

INDIAN OPINION, P. Bag, Durban, Natal.

હમણાંજ આવેલ શીપમેન્ટ

ફરેક જાતની અગરબત્તીઓ જેવી કે "ગ્રુપ રોક" જેટલે "ઓફ ડ્ર-ડ્રીમા, અને કાલબાર, સુમખી રાણી, ચામેલી, લત્તા મંગેલકર, વાંસંતી, કમ્બુ દરબાર વિગેરે, અમારા પ્રાઈવેટ માટે લખેલ. (અને ફરેક કીંદની બનાવટની અગરબત્તીઓ રાખીએ છીએ.)

લીલ્લ જાડુ & પેની રતલ	માલ ખરોબર પેક કરી
લીલી હળદળ શી. ૧-૦	આવીશું.
જાંબા હળદર શી. ૨-૦	ઓફર સાથે ખસા મોડલવા
મોટી કળી વાળુ હળદર ૧/૨ રતલ	વિનંતી છે.

અમે નીચેની વસ્તુઓ કાંઈકેકે કમ્પોર્ટ કરીએ છીએ. માલ સારો અને કીંદ્રાપત લાવે બળશે. અમારા પ્રાઈવેટ શીરક માટે લખેલ :

સેડલા ચણા, બદામ, એલબી, પેના, જમરા, સે-ડે સોપારી, કાચી સોપારી, કોલી સોપારી, જોળ, બાળલી, કાચો, કીમ, મસુર, ફેક જાતની કાળો, ચણાનો આટો, આડનો આટો, પાણીવાળા નાળાએર, વરીધરી, છુર, લગીમ, ચેપી, રાજ, અમરો, સુવા, કીમેન, ધાણા, ધાણા રાજ, જાખા મરચાં, નારીયેળનો છુકો, રાખરો, અમખસ, હળદળ, વિગેરે.

K. HARIBHAI & SONS

(PTY) LTD.

Direct Importers : Wholesale & Retail Merchants.
81 Victoria Street, — P.O. Box 2156 — Durban.
Telegraphic Add. "BHAISONS"

એ. કે. હુસેન એન્ડ સન્સ,

હોલસેલ અર્થન્ડસ અને રીટેલ માલ હાઉસ તથા પાકીસ્તાન તથા પરદેશી અભાવનાર

અમારે ત્યાં

જમ્યાનથી : અગરબત્તી, કેરમ બોર્ડ, સાડીઓ, કીંદની બંગલી ઓ, પીત્તળ અને ચાંદીના વાસણો, કોટ આપવાની વિવિધ ચીજો તથા મોટા પ્રમાણમાં હરમન બનાવટના કીતના, રેબલના, તથા નિચે સુકવાના હાલેકીક લેપ રેબલો મળશે.

આજેજ લખો અથવા મળો.

હુસેન એન્ડ સન્સ

૧૧૬ કવીન સ્ટ્રીટ, હરબન, મોકસ ૨૧૬૮, ફોન ૨૭૩૪૮/૯.

પો. બો. ૪૭૬૦

ટેલીફોન ૩૩-૫૪૧૦

ટેલીગ્રાફ એડરેસ : "અમતો"

અમત પ્રધર્સ (પ્રા) લી.

૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ,

એ હા ની સ બ નં.

હોલસેલ અને રીટેલ અર્થન્ડસ અને કમ્પોર્ટર્સ
માસ કરીને અમારે ત્યાં ઇન્ડિયન અને ઇંગ્લીશ ક્રાસરી, રેશી માથામાં નાંખવાના જાત જાતના તેલો-અચરો, સ્ટેનલેસ સ્ટીલ, પીત્તળના અને એલ્યુમીનમના વાસણો-કાચ અને પ્લાસ્ટીકની બંગલીઓ- કેરમબોર્ડ અને કાપકર તથા બીજા અનેક રેશી ચીજો કીંદ્રાપત લાવવી મળશે.

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

જણાવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલેશીયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૬૯ વિક્ટોરીયા, ઓસ્ટ્રેલિયા

— ના —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલનો જાહેરાતો વિશે એ અરી બાંધધરી છે.

વધુ વિગત માટે લખો ચા મળો :

૧૦૬ મેન્સરીલ રોડ, — હરબન.

મોકસ ૪૭૬,

ટેલીગ્રામ—કેબલ "સોરાબજી"

ટેલીફોન : ૪૭૮૮૮

૪૭૪૫૩

*I want to see a man
proud of the place in
which he lives; I like
to see a man live in it
so his place will be
proud of him.*

—Abraham Lincoln.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 14—Vol. LVII.

Friday, 10th April, 1959

REGISTERED AT THE G.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

17 APR 1959

Anger In India Against Communist Tibetan Terror

NEW DELHI, Tuesday.

WHILE Mr. Jawaharlal Nehru, Prime Minister of India, has been very guided in his pronouncements on both the Chinese Communist terror unleashed upon hitherto peaceful Tibet, and the Dalai Lama's successful evasion of Chinese attempts to capture him, the Press and M.P.'s have been vehement in their condemnation of the Communist actions.

All India, except the Indian Communist Party, has welcomed with unconcealed glee the Lama's escape. "He will be treated as an honourable guest," said a Government spokesman, "not as a political refugee."

Once the immediate relief over, feelings gave way to widespread anger in India against the Communist Tibetan terror. Indians, originally angered by Chinese delegations of Indian conspiracy in the Lama's escape, applauded Mr. Nehru's polite, closely guarded yet firm denial that Tibetan revolt had been engineered by reactionary agents operating from Indian soil.

The Dalai Lama was to leave Tawang on Tuesday en route to Bomdila, headquarters of Kameng division, the "Times of India" reported last night from Shillong.

It said the Tibetan "God of Mercy" as the Dalai Lama is known among his Buddhist followers, took five days to reach Tawang

from the Indo-Tibetan frontier Chutungmu Pass, which he entered on March 31.

The "Times" said the party is proceeding in two groups—a numerically large advance group serving as guard to the more leisurely moving small group, headed by the Dalai Lama, who has to stop at many places to bless his followers thronging in hundreds the "darshan"—Holy Sight—of their lifetime.

The Indian Government is providing a strong guard of Assam Rifles and local constabulary besides army units. Mr. Nehru told a Press conference here on Sunday that India is responsible for the Dalai Lama's safety.

The "Times" said the Dalai Lama was made to shift to a different residence at Tawang for greater security.

The Government of India is shielding Tibet's fugitive Dalai Lama from any outside contact, obviously fearful lest he says

something that might bring down the wrath of Red China.

Communist Spy Ring

India's Press, however, has expressed the belief that a Communist spy ring unearthed the tightly guarded secret of the God-King's arrival in India on Tuesday last week.

Some even asked if spies had cracked India's secret code in which the news of the Dalai Lama's crossing of the frontier was sent from the border point of Tawang to New Delhi.

There is little doubt that Mr. Nehru's Government is treading warily to avoid angering Communist China. This powerful neighbour is still heavily engaged in putting down a revolt of the Dalai Lama's followers in Tibet.

An Indian political officer from the frontier accompanied the Dalai Lama's party of 80 as it approached Tawang in remote northeast India.

Mr. Nehru sent a team of political advisers from
(Continued on page 133)

African Unity The Aim —Says Mali Premier

DAKAR (Senegal), Tuesday.

MONSIEUR MODIBO KEITA, first Prime Minister of the Mali Federation of Senegal and the Sudanese Republic, said yesterday his Government's goal would be complete autonomy and formation of a great African independent state.

He was speaking to the Federal Assembly of the Federation which opened its first session during the week-end to adopt the Federal Constitution and to name a Government.

Only First Step

M. Keita said that some people had considered that the French community as now constituted was an end in itself. But others felt it was only a step which would permit the dream of

a united and independent Africa. He called for formation of a confederal community of nations.

Mali's relations with her neighbours would be maintained on a basis of working towards African unity, he added.

The Federal Assembly approved as law that in future the Federation would fly its own flag on all public buildings and monuments.
—Sapa-Reuters.

OPINION

FRIDAY 10TH APRIL 1959

A Salutary Reminder

THE statement by the Natal Indian Congress, published elsewhere in this issue, which again draws attention to the basic iniquity of the Group Areas Act, is to be welcomed. There is the danger that faced with the immediate threat to upwards of 40,000 persons living on Indian-owned properties in Cato Manor, and attention having been necessarily concentrated upon that area, the larger issues may become clouded.

The basic issue is that to decree, by minority-imposed legislation, that persons of certain racial groups may or may not acquire, occupy or continue to own or occupy property in specified areas...that this is evil, and wicked and a negation of democracy and of civilisation of whatever brand. In such a move, there can never be even a semblance of "justice" or "fairplay," words prostituted by the Minister piloting the Group Areas Act, Dr. T. E. Dönges.

The rub however is that while all non-White races are adversely affected by the Act, the proclamations so far apply mainly to urban areas. And Africans having been, by the Land Act of 1936, previously been denied the opportunity of owning land in these areas, the racial group mainly affected is the Indian group. The inevitable result has been that there has been a concentration of effort to prevent injustice and hardship to the owners affected, who are, as stated, mainly Indians.

And in the welter of protests, even non-Whites may themselves have gained the impression that only Indians are concerned with this piece of legalized robbery. It is as well therefore that the Natal Indian Congress has pointed to the fact that there are thousands of Africans in Cato Manor, who though they not land-owners, are just as much affected. And it is necessary for the Indian population to be reminded that in the campaign for decency and equity, they must, not, dare not, forget the rights and the needs of other racial groups, in many ways worse off than themselves. The emphasis must therefore not be in having certain areas retained or declared for Indian occupation, but for the present occupants and owners of property to be left in undisturbed possession or ownership of their homes and properties.

There is an eternal struggle raging in man's breast between the powers of darkness and of light and he who has not the steadfastness of prayer to rely upon will be a victim to the powers of darkness. Begin therefore your day with prayer and make it so vital that it may remain with you until the evening. Once you accept the existence of God the necessity for prayer is inescapable.

—Mahatma Gandhi.

Are Africanists Racialists?

(By A Special Correspondent)

AS the weeks go by, greater significance is being ascribed to the Africanist movement. Its leaders, in the Transvaal and in Natal, have been particularly active of late, in which they have been busy putting across the independent character of the Africanists, as distinct from being merely a dissident group within the African National Congress.

This development was the inevitable result, firstly of the expulsion of the dissidents from the A.N.C., and latterly the concerted attempts by the A.N.C. leadership to smash up the incipient new movement. Then also, the deliberate campaign conducted by the Cape Town weekly, "New Age," to discredit the leadership of the Africanists has apparently produced a opposite result from that intended.

The conference in Johannesburg over the last week-end, would appear to have underwritten the emergence of the Africanists as a new political force in the country. This movement has taken tentative shape and form. The big question mark however is, in which direction will it move? A secondary but no less important question is, will this movement take a racialist turn with its leaders be mature enough and strong enough to resist the obvious temptations of the blood call so perfected by the Afrikaner Nationalists?

Racial Minorities

These are some of the things that members of racial minorities have been asking themselves in the past few weeks. While thinking Whites have been desiring more knowledge of the Africanists, and particularly of its leadership, the White-owned dailies have fallen for the A.N.C. card that this is a racialist movement. Many Indians have also fallen prey to this line of reasoning, and add a re-living of the horrors of 1948, wonder whether a socialist African nationalism may not take up the Durban rioter's cry of "chase the Amakula into the sea."

The political enthusiasm of an Indian weekly points to an unfortunate lapse to an Africanist meeting held in Durban recently, when Mr. Madunwa's interpreter consistently interpreted the term "Indian" as "Amakula" instead of "Aman-dye," the term always used by polite Africans in referring to Indians. Mr. Madunwa however never once used the term "Amakula" which he knows Indians regard as much as Africans do "Kaffir" or "Natives." But in picking upon this one isolated instance, critics of the Africanists may be making a Himalaya out of an ant-hill, thus unconsciously

contributing to the racialist theory.

The facts so far at that no Africanist leader has made any kind of racialist utterance. On the contrary, the emphasis has been on a completely non-racial approach to South Africa's problems, and in defining what an African is, Natal's Africanist leader, Mr. A. B. Ngobho, is at one with A.N.C.'s Chief Lutshuli. Both have stated that an African is a person, regardless of colour or racial origin, who looks upon South Africa as his home, is loyal to the country, and contributes in some measure to its welfare.

Speaking in Pietermaritzburg recently, Mr. Ngobho was at pains to differentiate between the terms 'multi-racial' and 'non-racial.' The former, said Mr. Ngobho, implies a perpetuation of racial group thinking and attitudes, whereas in a non-racial society, people look upon each other as persons, and not as Africans, Coloureds, Indians or Europeans. In point of fact, it is the racial party obtaining in hierarchy of the Congress movement, coupled with suspicions of Communist influence within the Congress, that was chiefly responsible for the break away of the present Africanist group from the A.N.C.

A positive contribution by those whose thinking is not conditioned on racial lines would be to make friends with and assist this new movement rather than to put into its policies racial attitudes that are not there.

Temporary Lull

Kolimpang, (India), Tuesday

THERE has been a temporary lull in the fighting between Communist Chinese troops and Tibetan rebels in the past few days, according to reports reaching here today.

Both sides are preparing for a long, drawn-out summer campaign, the reports said. According to reports the Chinese have not begun an anticipated major offensive against the main rebel area south of the Brahmaputra and Tsangpo rivers, but usually well-informed sources here say that they are moving reinforcements south of the Tsangpo in preparation for a major attack. —Sapa-Reuters.

Soviet Desires India "Strong And Powerful"

THE people and government of the Soviet Union," said Mr. A. A. Andreyev, "highly value the fraternal friendship which has developed between India and the U.S.S.R. and which is entirely in accord with the interests of our peoples and serves the great cause of peace. Friendship between our two great peoples has deep roots and rests on the most solid foundation—the common struggle for so noble a cause as strengthening world peace."

The head of the Soviet government delegation now visiting India, A. A. Andreyev, and Prime Minister Jawaharlal Nehru spoke at a dinner given by the delegation in Delhi recently.

Andreyev, who is a member of the Presidium of the U.S.S.R. Supreme Soviet, expressed the Soviet delegation's gratitude to the Indian government for the kind invitation to visit India and for the cordial welcome being accorded to the Soviet guests.

"The Soviet people entertain the best of feelings for the Indian people and they want friendly India to be a strong and powerful nation with a highly developed industry and prospering agriculture."

Noting that the Bhilai steel plant, which India is building in co-operation with the Soviet Union, has gone into service this year, he said that Nikita Khrushchev, congratulating the people and of India on this success, had expressed the mood of the Soviet people when he said: "Let the heat of the Bhilai furnace warm the friendship of our great peace-loving peoples! Let our friendship be as strong as the metal this plant is smelting!"

Touching on questions of the international situation, the leader of the Soviet delegation pointed out that the Soviet people highly value India's contribution to strengthening peace, her active struggle for the preservation of world peace.

Growing Prestige

"The foreign policy of the Indian government, headed by Mr. Nehru," he said, "has been approved by many countries of the world and has ensured India steadily growing international prestige."

The Soviet Union and India, Andreyev went on to say, had common views on such questions as the prohibition of atomic weapons and other means of mass extermination, the discontinuance of nuclear weapon tests, the all-round reduction of armed forces, etc.

Prime Minister Nehru, in his speech, expressed the hope that the two days spent by the Soviet guests in India had enabled them to see how the Indian people welcome envoys from the Soviet Union.

Same Goal

"You have spoken of the friendship between India and the Soviet Union, which exists despite certain differences in the two social systems."

"This is true, though we do not see differences which could

be called cardinal. We believe that we are advancing, perhaps in a somewhat different way, to the same goal."

"Deep friendship based on the understanding of even existing differences," Nehru stressed, in conclusion, "is a friendship which cannot be altered or undermined by some insignificant turn of events."

Noting the strength of Indian-Soviet friendship, Mr. Nehru stressed that India's and the Indian people's friendship with the Soviet Union and the Soviet people is not based on some transient idea or passing considerations of advantage, but has much deeper roots which can even withstand individual disputes.

"This friendship," he added, "is undoubtedly beneficial to India."

Group Areas Hit All Sections

WHILST we welcome the strong opposition levelled against the Group Areas Act arising from the proposal to zone Caste Major white we wish to issue a serious warning that we should not forget the basic issues in respect of the Proclamations covering sections of Durban," says the Natal Indian Congress, in a statement.

The Natal Indian Congress points out that the Indian people are totally against all race-zoning plans and that it would oppose most vehemently the uprooting of any section of the population from any area.

"Cato Manor," adds the statement, "is only one of the areas affected by the Proclamation of June 6. There are other areas such as Riverside, etc., where thousands of Indians will be uprooted and we must consistently make it known to the authorities that we are against the uprooting of even one single person no matter what his race under this unjust law. "Less than 3 months remain before the Proclamations will attempt to make a number of affected persons homeless."

"It is the duty of the entire community to prevent this happening and in the first place they should give unstinted support to the Sponsoring Committee's move to have the Proclamations declared null and void in our law courts. It is equally important

to canvas maximum support for the mass Petition now in circulation."

Frontier Gandhi Released

Parahawar, Saturday.

KHAN ABDUL GHAFAR KHAN, the bearded Phelan "Frontier Gandhi" who campaigned against Britain for independence, was released from prison at the frontier town of Haripur today and reached his home-village of Mohamad Narz tonight. It was authoritatively learned here.

The Pakistan Interior Ministry said earlier today that he was to be released because of his age and ill-health. The former "Red Shirt" leader was arrested 1st October under the Security Act shortly after martial law was proclaimed throughout Pakistan and political parties dissolved.—Sapa Reuter.

Anger In India Against Tibetan Terror

(Continued from front page)

New Delhi to join the party. One was said to be P. N. Menon, head of the Government's Foreign Press section.

The Government has made it clear it wants to avoid statements, interviews or anything else that might complicate the present delicate relationships between Peking and New Delhi. A Government spokesman said no "harassment" of the Dalai Lama by correspondents will be permitted.

It appeared unlikely the Dalai Lama would want to make a statement anyway. He avoided interviews when the Communists allowed him to come to India in 1956. Now the situation is even more complicated, for officially the Chinese Communists contend he was "abducted by reactionaries."

No Firm Decision

"The Hindustan Standard" of New Delhi apparently reflected the Government view when it said—"the Government of India is not likely to appreciate a precipitate statement by the Dalai Lama, or itself make a statement on the precise conditions of asylum given before something about the Chinese reaction is known."

Mr. Nehru denied reports that the Dalai Lama will eventually be taken to the south Indian hill station of Ootacamund. Some accounts said suitable quarters at this former summer capital of Madras State are being dusted off for him. It is believed no firm decision has been taken yet on where the Lama will establish his residence.

The Dalai Lama has brought with him his personal "Imam's Seal" which alone can give the final stamp of approval to the highest Tibetan State documents, according to Tibetan sources at New Delhi.—Sapa-Reuter-A P

ambitious young men can earn £2,000 per annum in Accounting, Secretarial, Costing, Cashiering, Municipal Services, Building Societies, R. Const. degree Success also immediately you send for the free book "The Surest Way To Success," and have your name entered by the School of Accountancy, Ltd. 31 by 30 years successful educational service. Write to The School of Accountancy, P.O. Box 4592, (2) Indusbury, and at 8th Floor, Mansarovar, 11th, 12 First Street, P.O. Box 1645, Durban. Phone: 2-4065.

What Bantustans Will Look Like

THE promotion of the Bantu Self-government Bill, which the Minister of Bantu Administration and Development, Mr. M. D. C. de Wet Nel, has introduced in the Assembly and which was published recently, empowers Bantu territorial authorities to make enactments affecting the material, spiritual, moral and social welfare and educational interests of the Bantu population in their respective areas.

According to the Promotion of Bantu Self-Government Bill and the White Paper, the Bill makes provision for the appointment of five commissioners-general, who will form a direct link for consultation between the Bantu national units they represent and the Government.

The Bill divides the Bantu population into eight Bantu national units.

1. The North Sotho unit.
2. The South Sotho unit.
3. The Swazi unit.
4. The Tswana unit.
5. The Tswana unit.
6. The Venda unit.
7. The Xhosa unit.
8. The Zulu unit.

Provision is made in the Bill for the immediate appointment of five commissioners-general.

One of these will represent the North Sotho unit, one the Tswana and South Sotho units, one the Venda and Tswana units, one the Xhosa unit and one the Zulu and Swazi units.

The Bill also provides for the abolition of the existing representation of Africans in Parliament and the Cape Provincial Council at the expiration of the existing terms of office of these representatives.

The White Paper on the Bill says that by presenting the Promotion of Bantu Self-Government Bill, the Union Government is giving an unequivocal assurance of its intention to create self-governing Bantu units.

"The irreversible first steps in this direction have been taken, and we are now moving to a further stage of this process," the White Paper says.

The preamble to the Bill says that self-government is stimulated by the grant to territorial authorities of control over their land. It also says that the Bantu people of the Union do not constitute a homogeneous people, but form separate national units on the basis of language and culture.

It goes on to say that it is desirable for the welfare and progress of the Bantu people that this be recognized.

The powers, functions and duties of a territorial authority are defined as follows:

It shall maintain the closest possible contact with the Commissioner-General appointed for the national unit in question.

It shall assume a leading role and where necessary afford assistance to tribal and regional authorities within its area in connection with matters affecting the material, spiritual, moral and social welfare and educational interests of the African population in the area.

It shall endeavour to ensure the effective development of the administration of justice and of courts of law within its area.

Conferences

It shall have power at any time to convene a conference of the population within its area or of any portion of or particular members of the population or of the national unit to which the population belongs and may invite the Minister or the Commissioner-General concerned to attend the conference.

It shall be competent to advise and make representations to the Government in regard to all matters affecting the general interests of the Bantu tribes and communities in the area in respect of which it has been established, or of the national unit to which the population belongs.

It shall have power, subject to the provisions of any applicable law, to provide for the establishment of markets and ponds, the control of the erection and maintenance of buildings, the licensing and allocation of trading and other sites to respect of Africans; and any matter relating to the exercise of its powers or the performance of its functions or duties for which it considers it expedient to provide, including provision for the delegation of executive powers to a committee or such an authority or any African designated in it.

Regional Authority

It shall have such of the powers, functions and duties which in terms of the Bill are vested in a regional authority, as may be assigned to the territorial authority by the Governor-General by proclamation in the Government Gazette and such

other powers, functions and duties relating to the conduct of African affairs as may be specified in the proclamation and the provisions of the Bill which apply in connection with the exercise of such powers and the performance of such functions or duties by a territorial authority.

A territorial authority is empowered to make "enactments" on these matters.

In addition, it may, in connection with any matter in respect of which the Governor-General or the Minister may in terms of any law, make regulations or impose any prohibition or prescribe any requirement, and which, in the opinion of the Governor-General, falls within

the scope of territorial administration and which he may assign to a territorial authority.

Other Powers

A territorial authority may also make enactments or regulations as to matters which Parliament may from time to time assign to it.

In addition to the power to levy rates, a territorial authority will have power to impose a tax on African inhabitants or any class or group of such inhabitants of the area. It may also impose a tax on the income of the inhabitants or any class or group of inhabitants.

Where such taxes are imposed the central Government will not also lay these charges—Sapa.

"Smuts Raised S.A.'s Name"

—CHURCHILL

SIR Winston Churchill said that all the largest decisions taken by the British War Cabinet were fortified by the "spontaneous accord" of General Smuts.

In the third and last recorded programme of a B.C. series dealing with the life of the South African statesman, Sir Winston said: "I cannot tell you how much I was helped by all the profound wisdom and strategic grasp which will be revealed when my increasing correspondence with General Smuts is published."

"In all their largest decisions, in all their best thoughts, the British War Cabinet found themselves fortified by the spontaneous accord of the South African Prime Minister thinking out the whole vast and mortal problem for himself, alone, so many thousands of miles away," he added.

"It was a comfort to all of us and, above all, a comfort to me, to feel that by this quiet independent cross-check we were on the right course. I can hardly recall any occasion where we did not reach the same conclusions by simultaneous and separate travail of thought."

The programme dealt with General Smuts's activities after the formation of the ill-fated League of Nations up to the time of his death.

It concluded with this comment by Sir Winston: "Here is a man who raised the name of South Africa in peace and war to the highest rank of respect among the freedom-loving nations of the world."

"Let us pray that this may not be smothered or cast away in the demoralisation which so often follows the great human triumphs."

Gramophone Records

MADE IN INDIA — AT HALF PRICE

4/6 EACH OR TWO FOR 8/3

Selected single numbers available from latest Rima.

Also Urdu Quawalis; Hindi: Religious, Ramayan, Arthi, Bhajan and Drama Sets.

Latest Gujarati Records: Only at 3/- each or two for 5/-

Available in Bhajan, Arthi, Garba and Gonic Numbers

MAIL ORDERS ACCEPTED — FREE PACKING

SELLING FAST

Write for detail specification, gladly supplied on application.

NATIONAL RECORDS

18 Ajmeri Arcade, off Gray Street, DUBAI. — Phone: 25628.

Nehru Asserts Parliament's Right To Discuss Tibet

PRIME MINISTER NEHRU has made a statement in the Indian Parliament on the situation in Tibet. According to the Indian News Agency, Press Trust of India, following are the points from Mr. Nehru's statement on Tibet:

The Prime Minister said he was not aware of any meeting of the Chinese troops near the Indo-Tibetan border as alleged by an opposition member quoting newspaper reports.

Mr. Nehru repudiated the suggestion contained in the Chinese Government's communiqué that Kalimpong was the commanding centre of rebellion in Tibet. Mr. Nehru said during the past few months, may be a year, there had been no complaints from the Chinese in this regard.

Replying to the Chinese Government's criticism of discussions in the Lok Sabha on the affairs in Tibet, Mr. Nehru said: "It should be made perfectly clear to all concerned that this Parliament is not going to be limited in exercise of its rights of discussion by any external or internal authority whatever it may be."

Mr. Nehru added: "Having said that, obviously that right has to be exercised always in

wisdom and always thinking of the consequences."

To members, who anxiously asked for an assurance that Tibetan refugees fleeing from the Chinese troops would be given asylum in India, Mr. Nehru said it was not a question of the Government having no policy in the matter. "We have a clear policy but to implement it, depends upon the circumstances."

Thus far, Mr. Nehru said, there had been no substantial increase in the movement of persons from Tibetan region into India. Individual cases would be considered on merits whenever occasion for that arose.

In a reference to letters reported to have been written to the Chinese Military Governor in Tibet by Dalai Lama just before the revolt broke out, and now published by the Chinese Embassy in Delhi, Mr. Nehru said he would like to have "greater confirmation about

them in what circumstances they were written—whether at all."

He described the letters, purported to have been written by Dalai Lama, as surprising letters and added: "More I

cannot say, I should like to know more about them."

Mr. Nehru made these observations while the non-Communist members of the Opposition tried through adjournment motions or short notice questions to seek information from him on the latest developments in Tibet.

The Speaker ruled out the adjournment motions after hearing the Prime Minister.

Africans Plan Freedom Day

THE decision of the All-African people's conference in Accra to celebrate April 25 as Africa Freedom Day is to be implemented by the African National Congress in Africa.

The ANC has set aside April 22 to April 29 as Africa Week. Plans are being made for meetings, cultural programmes, exhibitions, songs, pamphlets and placard demonstrations throughout the Union.

Johannesburg will be the centre of Transvaal's celebrations. The launching of a campaign for the sale of Africa lapel badges on April 22, will be followed by large-scale meetings to explain the significance of Africa Day.

On April 15 leaflets are to be distributed in the townships

and the city. A boat will travel through the townships and the city, carrying a large map of Africa and African men and women in traditional dress.

Public meetings have been organised for the evening and those in the townships will be followed by bonfires.

The final day—April 29—will begin at 6 p.m. in Alexandra Township with a parade of brass bands. People in other areas of the Reef will travel to Alexandra.

An ANC spokesman said: "In South Africa we are still oppressed. The week will remind us of what has been achieved elsewhere and it will also be used to rededicate ourselves in our struggle for freedom."—The Star.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA:

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

Africa: What Will It Be Like In 10 Years?

By R. B. PANDYA in "The Kenya Daily Mail"

"In ten years it may be difficult to recognise much of the Africa we know today." This is how a person who had attended the All-African Peoples' Conference held recently in Accra, over which Mr. Tom Mboya, Kenya's M.L.C., presided, described his impression of the conference.

If the Africa we know today would be unrecognisable ten years hence, who would have imagined this taking place in Africa ten years ago? The pace is fast, incredibly fast, so fast that there is a great danger of people toppling down in its wake and getting hurt in the process. No one doubts that the political situation throughout Africa is vibrant.

The colonial continent is being miraculously awakened from its long sleep by the magic hands of the New Age as if its time has come to take its rightful place in the evolution of the world and of mankind.

Definitely a miracle is unfolding itself before our very eyes. Africa's 229,000,000 people are visibly stirred by a mighty emotion and pushed on towards their destiny of which very few have yet any clear idea.

It was the independence of Ghana which put a match to the fuse and set the pace. It also gave the peoples of African states and as a result to strive for to work for, to achieve for and even to die for or kill for as circumstances demanded.

Although there was much talk of non-violence in Accra it is quite clear that many knew what the real meaning and later development was of the Ghanaian principles of non-violence, truth and positive resistance. They do not realise that they are to be applied against foreign rulers only the more passionately through their application to their own form individually as leaders and collectively as peoples.

The Prescription

Africa has the largest population and the clearest record of being up the African peoples' records self-government. Every year the world witnesses birth of new Nations named and led by the African people's. British Government and people have all along supported the movement and the hope of the African peoples for freedom, telling them at the same time the fundamental importance of the process. The African to undertake the responsibilities of independence is a matter of, either of or through, through development of

the adequate political, social and economic structure, through the general understanding of the inter-dependence of all States in the closely knit world of the 20th century."

Young Men In Hurry

There are excellent words and excellent advice, but not likely to appeal much to the present African leaders who are in a hurry to do things and to get things without waiting to deserve them or without taking the trouble to earn merits, except the merit of numbers which they consider sufficient for getting everything they think they ought to have.

The reason for this is that in all African countries working feverishly for freedom, the leaders of the people are all extremely young men: Tom Mboya of Kenya is only 35, Julius Nyerere of Tanganyika is 35, Dr Banda of Nyasaland is 33, Mr. Baganda of French Equatorial Africa is 45, Mr. Senghor of the new Federation of Mali is 33, Ched Oulomou is 49, Sékou Touré of Guinea is 37. They are all passionate young men in hurry.

Jesus Or Nkrumah

Although majority of them are Christians they have an urge to listen to the voice of Jesus saying: "Seek ye first the kingdom of God and His righteousness and all these things will be added unto you." They have the earnestly to the ready voice of Nkrumah, the New Messiah saying: "Seek ye first the political freedom and all thing shall be added unto it."

Today the African political leadership all over Africa has the eyes and ears only for political freedom and power. They have no eyes for the political and economic structure which will follow a their free power and authority. Only Julius Nyerere seems to realise the future dangers of the building game, and he is realistic.

"After freedom is granted by the Government, we must take over the Government, we must be self-reliant. It will be a matter of time before the Government will be able to take over the Government. I may have promised you a political independence. Then the

head of Julius Nyerere will tell."

Julius is a moderate among the extremists and he is quite right in his estimation of what will happen after freedom. It has happened to many others placed in similar situation in other countries.

Indian Air Force To Be All-Jet

THE Indian Air Force was 26 years old on April 1. Completion of the first phase of its re-equipping programme and establishment of its new structure have been the main features of the progressive growth of IAF during these years. To this may be added simple results achieved by service in its intensive drive for the production and conservation of the defence material during the period.

The programme of re-equipping the Indian Air Force with modern transonic jet aircraft was set afoot and got into stride during the past two or three years. But in actual fact introduction of jets in service dates back to 1948, when on obtaining Vampire, India became the first country in Asia to take this unconventional step of acquiring "jet quite fully proved jet machines" in their uncertain days.

Healing Messenger

The Indian Air Force which, in the words of Prime Minister Nehru has been a "messenger of healing and goodwill" in times of natural calamities inside the country, promptly responded to an "EOS" from Ceylon last year. Nearly one million pounds of supplies were airlifted by the IAF detachment during its 15 day emergency mission in this flood-stricken country.

The Research and Development Centre of the IAF Headquarters Command at Bangalore, in India, has designed, developed and produced a multi-purpose high communication aircraft, of which a proving flight was successfully launched a few weeks ago. It was the prototype of the first service aircraft at the Hyderabad Aircraft Ltd., Bangalore recently built. It marks in the progressive growth of the Indian Air Force the introduction of the new generation of aircraft.

Prime Minister Nehru said in a message to the IAF on April 1: "The growth of the air force has

Even well-developed Asian nations have fallen into the hands of military dictators. We have seen it in Sudan only recently after the independence. There are reasonable grounds to believe that the newly granted independence may turn out to be but a brief interlude between the rule of colonialism and a harsh dictatorship of one tribe over another or of Communism over all of them.

been progressively more ambitious. And now we are on the threshold of space travel age. We are not competitors with any other country in this matter. But this does indicate that we must advance in this new direction and keep pace with the developments.

"Our Air Force presents this message more than anything else. It has progressively grown and become more efficient and has often helped in giving relief on occasions of calamities and thus been a messenger of healing and goodwill."

Must Build Own Planes

The Defence Minister, Mr. V. K. Krishna Menon, "We may look with legitimate pride and modest satisfaction on the Air Force during the last 26 years from its small beginning in 1933 it has become today an all-round force in its right place as an effective defence unit."

The Chief of Air Staff, Air Marshal Sir H. S. Dhillon says: "Our primary concern, as that of any branch of the armed forces in the country of our country, we must, therefore, concentrate on the maintenance and facilities maintenance of our equipment regular with a constant vigil against the hostile aggression of our enemies. Moreover, we must make every effort to undertake the production of our own aircraft and equipment if we are to become an effective force."

Nehru Slates Communists

NO CURBS ON "REVERED" LAMA

NEW DELHI, Tuesday.

MR JAWAHARLAL NEHRU, speaking at a Press conference, said it was not his Government's intention to put "undesirable curbs on the Dalai Lama in India." He added: "I am sure he would not like to take any steps here which would embarrass us."

Referring to the question of the Dalai Lama making any political statements, Mr. Nehru said: "It is natural that any person in India is not expected to function as a political player in this way."

The Prime Minister said he had declined an invitation from the Soviet Prime Minister, Mr. Nikhita Khrushchev, to visit Moscow as he felt he should remain in India this year.

On Sino-Indian relations, Mr. Nehru said: "Conditions are such that difficult, delicate and embarrassing situations are created and may continue."

The Indian Government had three things in view: the security of the country, friendly relations with China and the strong feeling in India about developments in Tibet. Sometimes there were contradictions between these three, Mr. Nehru said.

India Takes

Responsibility

The Prime Minister said members of the Indian Consulate General in Lhasa were still restricted and not allowed by the Chinese to go out. India took 100 per cent responsibility for the Dalai Lama's safety while he was in India, he added.

Mr. Nehru said the Indian Communist Party's attitude on Tibet had shown that it had uprooted itself from national sentiment in India and had its roots in different thinking.

Mr. Nehru said in New Delhi on Sunday that he would meet the Dalai Lama but could not say where or when. He said India was "deeply interested in the autonomy of Tibet" but there was no question of India taking steps to ensure the restoration of Tibet's autonomy, he added.

He said he had had a message from the Dalai Lama on his safe arrival and had sent him to return a brief message of greetings.

Lama's Free Will

Mr. Nehru said he could not conceive that the Dalai Lama could be pushed about by his own people, and indicated the belief that the Dalai Lama left Tibet and came to India on his own free will. Mr. Nehru said the Dalai Lama's residence would

not be near the Tibetan frontier or in South India, but the question had not yet been finally decided.

Asked if the Dalai Lama could make any statement at all Mr. Nehru said: "I cannot tell you exactly what the position might be. I shall have to consider it because apart from political and other reasons, he is a person greatly revered in India and it is not our intention to put undesirable curbs on him."

"We shall have to discuss this matter with him and I am sure he would not like to take any steps here which would embarrass us or him."

Ghana Anniversary Marked In Moscow

THE second anniversary of the proclamation of independence of Ghana was celebrated at a public meeting in Moscow on March 5.

The meeting was addressed by Babayan Gafurov, member of the presidium of the Soviet Afro-Asian Solidarity Committee, who wished the people of Ghana success in the independent development of their economy and culture.

Wellington Ataado, a student from Ghana studying at Moscow University, said in a speech at the meeting: "It makes us happy to know that such great powers as the Soviet Union would like to see Africa free."

The meeting sent a message of greetings to Dr. Kwame Nkrumah, Prime Minister of Ghana, warmly congratulating him and all the people of Ghana and wishing their country prosperity and success in the further consolidation of its independence.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.
Contact No. 12 Borkhys Arcade, 35 Market Street, Cor Diagonal & Market Sts. Johanneburg. Phone 33-1854

Communists Harry Tibet

KALIMPONG (India).

THE Chinese Communists may be preparing a big assault against Tibetan rebels deployed behind the Tsangpo miles south of the capital of Lhasa.

Usually reliable sources say the Chinese have cleared most rebels from the countryside between Lhasa and the River in a day offensive. But the main rebel forces have not been

The sources have unverified reports that thousands of Chinese Communist troops are now moving toward this area south of Tsangpo, possibly for an offensive.

This is along the route the Dalai Lama followed in his daring flight to India—the mountains rise high beyond the Tsangpo and the Khamba tribesmen, leaders of the revolt, are strong there.

The Khambas helped the Dalai Lama and his party to pass through the mountains in spite of Red Chinese pursuit by spotter planes accompanied by planes carrying parachute troops, Kalimpong sources said.

Rebels Poorly Armed

A Chinese push into this country of 17,000-foot passes and dixie gorges would meet trouble in trying to defeat the sturdy Khamba warriors, who know the country. Tibetan sources gave this account of the situation—

Communist Chinese moving farther south from against weakening poorly armed rebels fighting around the strongpoint of Nerbang lived to meet the Chinese. The Chinese are mopping up of Tsangpo River.

Occasional Red Chinese lery still is heard in The streets of Lhasa are deserted because of tight measures. Most of the bodied male population been deported, probably to labour elsewhere.

Spies In

Mr. Nehru, the Indian Minister, admitted that border towns of Kalimpong west of apex and counter but again refuted a Communist suggestion it was centre of the Tibetan

Latest Gramophone Records

Number India	Records
Pagan	6 "
Dakh Eshira Roya	4 "
Abdulla	3 "
Jagan Jagan Ki-Fara	6 "
Johnny Walker	3 "
Ayodyasail	5 "

INDIA PRESS RECORDS

Records	Records
Tal'idoo	5 Records
Pahli Bhabhi	6 "
Halaka	4 "
Bhaskar	2 "
Sirwan Kumar (Drama)	2 "
Loose Numbers Bahal Bariat and Badal	

—O—

Packing, Postage
C.O.D. charges 7/6
Extra

Obtainable at Our
Only Address:

**BHARAT MUSIC
SALOON AND
BOOKSELLERS,
286 Gray Street,
DURBAN.**

Cambodia Re-affirms Faith In Panchsheel

President In Indo-China

INDIA'S age-long cultural ties with Cambodia were reflected in a warm and tumultuous welcome accorded to President Rajendra Prasad when he arrived in Phnom Penh recently, the first leg of his 12-day official visit to Indo-China States.

The airport where the President's aircraft, Raj Haas, landed was a scene of great bustle and enthusiasm with flags of India and Cambodia flying all over. Under a spacious canopy attended by the late regala, sat the Queen to receive Dr. Rajendra Prasad. As the President's aircraft touched down, the arrival of Dr. Prasad was greeted by a 21-gun salute. After inspecting a guard of honour, he was accompanied by the Queen to a canopy where distinguished persons were introduced to him. The Queen officiated for the King, who was indisposed.

Both Prince Sihanouk in his speech of welcome and President Rajendra Prasad in his reply, spoke of the cultural and religious links between India and Cambodia down the ages.

From the airport Dr. Prasad drove in State to Khmeracin palace. Thousands of people, including school children, lined the entire five-mile route and gave the visiting President a tumultuous cheer. The President acknowledged their greetings with folded hands. Later at the palace the President called on the Queen. In the evening there was a Royal banquet in his honour.

To mark the visit, Phnom Penh newspapers were full of articles on India with photographs and biographies of the Indian leaders.

State Banquet Speeches

At a state banquet given in his honour the Queen of Cambodia said that Cambodian people considered it a great honour that the first Head of a State to visit their country since independence should be the President of the friendly Republic of India. A search for common ideals had led the

peoples of the two countries to the same struggle and same victories. He said that, like India, the Cambodian Government was following the policy of neutrality and she affirmed her country's scrupulous respect for principles of Panchsheel.

In reply Dr. Prasad said that on account of the historical relations, Cambodia and India were able to understand each other's aspirations and problems which were basically the same. He added that both the countries were faced with the exciting responsibilities that freedom had brought them. The peoples of the two countries realised that in order to be masters of themselves they had also to be servants of their peoples.

Shop For Sale

Shop for sale with Big Windows in the corner of Market and Kert Streets with good business.

For further particulars consult:

P. CHAGAN,

49 Market St. Phone 33-8351
P.O. Box 2547. J.H.Burg.

DRY RED CHILLIES

Try Our Special "Mixgrade" No. 1 Dry Red Chillies at 49/6 per Bag of 33 lbs Gross Weight F.O.B. BRITS

CASH WITH ORDER

(For samples, postage and packing 1/-)

MAARMANS (Pty) Ltd.

Box 26, Phone 128,
BRITS. Transvaal.

Latest Shipment

All kinds of incense sticks: Three Roses, Gateway of India, Asokadhurbar, Soogandhi Rani, Chamili, Lata Mangashkar, Vasanti, etc.. Write for our pricelist. (We only keep Indian manufactured incense sticks.)

Green ginger 9d. per lb. : We pack our goods well
Green turmeric 1s. per lb. : before sailing.
Ambar-Huldh 1s. per lb. :
Garlics with big stems : We sell by C.O.D.
1s per lb. :

We import the following articles directly:
Scented Betel Nuts, Pawa, Mamra, Roasted Gram, and Many Household Goods.

Our stuff is good and obtainable at low prices.

Write for our price list!

K. HARIBHAI & SONS (PTY.) LTD.

Direct Importers: Wholesale & Retail Merchants

81 Victoria Street, —P.O. Box 2156—Durban.

Telegraphic Add.: "BHAISONS"

Just Arrived

Famous Religious Gujarati Books

Maha Bharat	2	5	0
Thulees Kirt Ramayana 2 Vol	3	10	0
Valmiki Ramayana 2 Vol.	4	10	0
Gita in Gujarati Explained		5	6
Gita Pesh Rajana Bhehan		10	6
Manikarnata		18	6
New Cooking Book Pesh Vigan			
Over 500 Pages, fully Illustrated	1	13	6
Ambius Jigar, 2 Volume	1	8	6
Dampats na Vivaka Sexual Book	1	5	0
Dampats na Books, Sexual Book	2	5	0
Dampats na Basha, Sexual Book	1	5	0
Kash Basha	1	13	6
Chandi Pesh		5	6
Vivash Vanl	1	5	6
Begath Jalaram, na Khatia	2	15	0
Jalaram na Amer Path Khatia	1	7	6
Gujarati Teacher, Gujarati Letter Writer		10/6 each	
Daily Prayer Book, Sai Bawar, Adika, Manasha Khatia.			
Paranthan Maax na Khatia, Sri Satya Narain Khatia,			
Jalaram Bapa Khatia Aritha Sangra, and many other			
Song Books at 2/6 each.			

ALL ABOVE ARE NOW ON FOR SALE,

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

Phone 535-6755

P. O. Box 1648.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

13 West Street, JOHANNESBURG.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)

ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

Newly Arrived 'Jaico' Books

KASHMIR PRINCESS	25 s.
One Thousand Nights On A Bed Of Stones	1 s.
The Unmarried Widow	4 s.
The Spell Of Aphrodite	4 s.
Some Inner Fury	4 s.
Stories From Bengal	4 s.
Chitrakha	4 s.
The Ten Princess	4 s.
War And Peace	4 s.
The Living Thoughts Of Voltaire	4 s.
The Living Thoughts Of Karl Marks	4 s.
The Living Thoughts Of Confucius	4 s.
Somdeva's Katha Sarit sagara	4 s.
Tales From Kalidasa	4 s.
The Whirlwind	4 s.
The Voice Of God And Other Stories	4 s.
Kadambari	4 s.
Keeping Fit	4 s.
The Miracle Of Milk	4 s.
Siddhartha, Man Of Peace	4 s.
Goutama, The Buddha	4 s.
Nectar In Sieve	4 s.
Somadeva's Vetala Panchavinsati	4 s.

(Postage 6d. Extra)

Obtainable From:

INDIAN OPINION,
P. Bag, Durban.

BOOKS FOR SALE

Ramayana—M. K. Gandhi	3 s.
An Atheist With Gandhi—Gora G. Rao	3 s.
A Gandhi Anthology (Book I)—V. G. Desai	1 s.
Gandhian Ethics—Benooy Gopal Roy	3 s.
Basic Education—M. K. Gandhi	2 s.
Gandhi's Letters to Mira (1921-48)	10 s.
For Pacifists—M. K. Gandhi	3 s.
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi —M. S. Patel	3 s.
To Women—Amrit Kaur	1 s.
Drink, Drugs and Gambling —M. K. Gandhi	3 s.
To the Students—M. K. Gandhi	3 s.
The Gospel of Selfless Action or The Gita According to Gandhi (Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary) —Mahadev Desai	5 s.
What Is Wrong With Indian Economic Life —D. V. K. M. V. Rao	3 s.
Christianity Its Economy And Way Of Life —J. C. Kumareappa	3 s.

Obtainable From:

Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.

એકવાર મંગળ સંક્રમણ કરી
પછી તેને અનુરૂપ સ્થાન સ્થપુ
એકવાર, જેમ ધનદે. લાતની પાછળ
પાનાર હાથેના તપાસ રામે
છે કે તેનું ધન મળી રહ્યું છે
કે નહિ તેમ સ્થપુ શુદ્ધ કરનારે
એવું એકવાર કે પોતે શુદ્ધિની
માત્રા વધારી રહ્યા છે કે નહિ,
—કેદારનાથજી.

ટીબેટમાં કોમ્યુનીસ્ટ બળવા પ્રત્યે હિંદનો કોપ

નવી દિલ્હી, મંગળવાર.

ચીની કોમ્યુનીસ્ટોએ કરેલા ટીબેટ ઉપરના હુમલા વિષે અને હાલમાં લામાને પત્રકવાના કોમના પ્રયત્નો વિષે, શ્રી નહેરુએ પોતાના વિચારો બહુ જુલુસી રીતે નથી દર્શાવ્યા. પણ હિંદની પાલોએન્ટના બીજા સભ્યો, અને છાપાઓએ ચીની કોમ્યુનીસ્ટના આ કાર્યને બહુ જ સખત ભાષામાં જણાવ્યું છે.

હિંદની કોમ્યુનીસ્ટ પાર્ટી સીવાય બીજા બધા હિંદીઓ, કાલેષ લામાની સલામતીથી હિંદ પદોચવાન. પ્રવાસની સફળતાથી બહુ જ રાજી થયા છે. એક સરકારી બચ્ચતીએ જણાવ્યું હતું કે, હિંદમાં હાલમાં લામાને એક જુલુસ મહેમાન તરીકે સખતાર્થ આવશે, નહીં કે એક રાજનૈતિક સરજાર્થ તરીકે.

હિંદીઓ એ હવે આ શ્રી 'ચીન' પ્રત્યેના પોતાનો કોપ પણ બહુ જ હોય છે કહો કાવલુ કે ચીની સરકાર, એવો આરોપ જુલુસે હતો કે લામાને ટીબેટથી મચાકમાં હિંદનો હાથ હતો. 'ચીન' નહેરુએ ચાલ કર્યા સખત ઇન્ડોમાં સ્પષ્ટ થયું છે કે, ટીબેટનો કોમ્યુનીસ્ટ પ્રત્યેના વિરોધ હિંદ બાગલ નથી થયો.

"ટાઈમ્સ ઓફ ઇન્ડિયા"ના દેવાલ જુલુસ હાલમાં લામા કે એમને જુલુસ ધર્મના અનુયાયીઓ, "દયાના ધર્મ" તરીકે સંજોગે છે. તેઓ એ જુલુસમાં પ્રવાસ કરી રહ્યા છે. એક જુલુસ કે જે મોટો છે, તે રક્ષક તરીકે આગળ મવાસ કરે છે, અને બીજા જુલુસ કે જેમાં લામા પોતે છે તે ધીરે ધીરે આગળ વધે છે અને હજારો અનુયાયીઓને દર્શન આપે છે.

હિંદની સરકાર, સખત ચીની-ટરી પહેરાની ગોઠવણ કરી છે. શ્રી નહેરુએ જણાવ્યું હતું કે લામાનું રક્ષણ કરવું એ હિંદની ફરજ છે.

એમ માનવામાં આવે છે કે હિંદની સરકાર ટીબેટના લામાને મહારના લોકોના સપર્શમાં બહુ નહીં આવવા દે. આનું કારણ એમ માનવામાં આવે છે કે, હજારો લામા એવું કાઠક મોલે એથી કોમ્યુનીસ્ટ ચીનને જુલુસે થશે. એમ જણાય છે કે નહેરુની સરકાર સાવચેતીથી પગલા ભરી રહી છે એથી કોમ્યુનીસ્ટ ચીનને ઉરકેરણી ન મળે. ટીબેટમાં લામાના અનુયાયીઓના વિરોધને લાખી કેવાના સખત પગલા હજુ ચાલુ છે.

શ્રી નહેરુએ રાજનૈતિક સલાહ કારેને લામાની સાથે રહેવા માટે મોકલ્યા છે એથી કોઈપણ ભવના એવા નીવેદનો બહાર ન પાડવામાં આવે, કે એથી પીઠંગ અને નવી દિલ્હી વચ્ચે જે હાલ નાજુકે સંબંધ છે તે વધુ જુલુસ બરેલો સાથ.

પણ લામા એ પોતે જ કોઈ પણ ભવના નીવેદન કરવાની ઇચ્છા નથી દર્શાવી. ૧૯૫૬ માં જ્યારે તેઓ હિંદ આવ્યા હતા.

ત્યારે પણ તેમને નીવેદનો નહેલો હતો. હવે તો સમય વધુ મળીર હોવાથી તેઓ વધુ સાવચેતી રાખશે જ.

હજુ સુધી નકરી કરવામાં આવ્યું નથી કે, લામા ક્યાં રહેશે એમ જણવામાં આવે છે કે, લામા પોતાની સાથે, પોતાની ખાસ સીલ લેતા આવ્યા છે કે, જે સીલ ઉંચામાં ઉંચા સરકારી કાગળોને સંમતી આપવા માટે જરૂરી ગણાય છે.—(સાપ.)

દક્ષિણ આફ્રિકાનો બહિષ્કાર કરો

આફ્રિકાની પીપલ્સ કોન્ટ્રેન્સના ચેરમેન શ્રી. ટોમ મોસાએ વેસ્ટ ઇન્ડિઝ કોન્ટ્રેટ ટીમના એવકી ફ્રેન્ક વોરેલને પત્ર લખીને જણાવ્યું છે કે સાઉથ આફ્રિકાએ તમારી ટીમને કોન્ટ્રેટ એવકી રમવા સાઉથ આફ્રિકા આવવાનું જે આમંત્રણ આપ્યું છે તે માનવ ભવના મોસા આતર, વેસ્ટ ઇન્ડિઝની આ-બર આતર પણ સ્વીકાર્યો નહિ.

આમંત્રણ નહિ સ્વીકારવાનું કારણ જણાવતા તેઓએ જણાવ્યું છે કે આફ્રિકા માટે લડતા બે અબજ આફ્રિકાનો લડતને, માનવ ભવના હકને તમારો સંબંધન ટેકો મળશે.

સા- આફ્રિકાનો બાયકોટ

માનવ ભવને સ્પર્શતા આ પ્રશ્ન છે. તેથી સાઉથ આફ્રિકાની સરકાર તરફથી માનવ ભવ પરત્વે જે જુલુસ મુલરવામાં આવે છે તેને સમરત ફ્રીયા બરમાંથી બહારો આપવો તેમજ આખી ફ્રીયામાં સાઉથ આફ્રિકાનો આર્થિક અને સાંસ્કૃતિક બહિષ્કાર કરવાની યોજના તથ્યાર થઈ રહી છે.

કેમ્બ્રેસીના ફ્રીયા જુલુસા નીચે જુલુસાએલી, કોરમ્યાનીરી અને સાંસ્કૃતિકા ફ્રીયા પાછળ પોતાની સાઉથ આફ્રિકાની જે નીતીએ જ તમને—વેસ્ટ ઇન્ડિઝ કોન્ટ્રેટ સાઉથ આફ્રિકા આવવા આ-મંત્રણ આપ્યું છે. તેઓએ કોન્ટ્રેટ એવકી રમવામાં પણ મોસાચી

સામે રંગબેરંગી દીવાલ ખડી કરી છે. આમ તેઓ રંગીનોને અબુલ થશે છે.

તો હું માનવતાને નામે, સાચી કેમ્બ્રેસીને નામે, માનવ હકને માટે લડતી પ્રજાઓને નામે, તમને અપીલ કરું છું કે માનવતાનો મોસો બાળવા ખાતર પણ તમે સાઉથ આફ્રિકાનાં આમંત્રણનો અસ્વીકાર કરો.

આ પત્રની નકલો વેસ્ટ ઇન્ડિઝ ફેડરેશનની બધી સરકારોને તેમ વેસ્ટ ઇન્ડિઝ બોર્ડ ઓફ ક્રીકેટ કન્ટેલને પણ મોકલવામાં આવી છે.

જે માલુમ સાચી કંખાવો ફોલ છે, તે ફોફાચી પણ મીલે છે.

જે કસો વર થાય છે, તે બીજા ની જુલુસ ખાતર પોતાને જ રિલ્લા કરે છે.

સારી રીતે થઈ કરવું તે સાઈ છે, પણ સારી રીતે પૂર્ણ કરવું તે વધુ સાઈ છે.
—જુલુસી.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૦ એપ્રિલ, ૧૯૫૬.

એક સુચના

નિલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ તરફથી રજુ કરાયેલું ચૂંટણી ચોરીયાંક ઉપરનું નિવેદન જે વસ્તુ ફરી રજૂ કરે છે કે ચૂંટણી ચોરીયાંકને કાયદો કેટલો અન્યાયી અને અવિચારી છે, આ બીના સારી છે તેમ છતાં કાલ કેરોમનરમાં રહેતા ૪૦,૦૦૦ હોદીઓને થતી અસરની ચીંતામાં બનવા ભ્રમ છે કે બીના એટલા સવાલો ઉપરથી આપણું ધ્યાન ખસી જાય.

સુખ્ય વસ્તુ એ છે કે એક લઘુમતી કોમની સરકાર જે વસ્તુ નક્કી કરે છે કે અસુક કોમના માણસો અસુક જાગોમાં નથી રહી શકતા અને અસુક જાગોમાં રહી શકે છે. આ વસ્તુ દુષ્ટ છે, અનીતીમાન છે અને કેઈ પણ સંસ્કૃતિના આદરોની વિરુદ્ધ છે. તેમજ પ્રવલસતાક આદરોને લજ્જાવે છે. આવા કાયદામાં પછી, રા, ડોંગીસના કહેવા પ્રમાણે કે આ કાયદો ન્યાયથી લાજુ પાડવા માં આવશે. જે ન્યાય અમને કયાથ દેખાતો નથી.

વધુમાં જે પણ રજૂ દેખાય છે કે આ કાયદાથી સામાન્ય પણે સમસ્ત બીના-ચોરી પ્રભને તુકશાન થાય છે જ, તેમ છતાં ખરે ખરીએ તો ખાસ હોદી કોમને વધુ તુકશાન થઈ રહ્યું છે. ૧૯૪૬ ના બેન્ડ એક્ટ અનુસાર આફ્રિકાને શહેરમાં જમીન લેવાનો હક ન હોવાને લીધે અને જ્યારે આ ચૂંટણી ચોરીયાંકને કાયદો શહેરની લાજા બોમાજ વધુ લાજુ પડે છે ત્યારે, હોદી કોમને જ તેથી વધુમાં વધુ તુકશાન થાય છે. આને લીધે જમીન માલીકોને થતા તુકશાન ઉપર વધુ વિચાર કરવામાં આવે છે.

આ રીતે કદાચ બીના-ચોરીઓને પોતાને જ એમ થતું હશે કે આ કાયદામાં ફક્ત હોદીઓ સપડાયા છે. એટલા માટે જે સાક છે કે નિલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ જે વસ્તુ અહેર કરી છે કે કેરો મેનરમાં હજારો આફ્રિકાને, પણ આ કાયદાનો ભોગ બનેલા છે તેઓ જમીન માલીક ન હોવા છતાં તેઓને તુકશાન એટલું જ છે. હોદી જનતાએ જે વસ્તુ માફ રાખવાની છે કે, સમાનતા અને ન્યાયની લડતમાં તેઓએ બીના રંગ અચવા જઈના હોકાને કે નેગની રિમલિ હોદીના કરતાં ખરાબ છે, છુલ્લી ન જવા ભેદ્ય છે. એટલા માટે આપણે ખાસ બાર જે વસ્તુ ઉપર ચૂકવાનો છે કે આજે જે જમીન જે માલીકના કાયદામાં છે તે તેમજ રહે અને ન કે અસુક જમીનો હોદીઓ માટે રાખવામાં આવે અને અસુક આફ્રિકાને માટે.

સરહદના ગાંધીની સુકતી

"બીના અનુકુલ માર્ગ ખાતે કે એવો પદાવેલા નેતા છે, અને એમને સરહદ ના અધીના નામે જોખવવામાં આવે છે. તેમને ફરીપુરમાં મુકત કરવામાં અમ્મા ના સમાચાર મળ્યા છે. ખાદીસતનની સરકારનું કહેવું છે કે, એમની ઉંમર અને સ્વાસ્થ્યને વિચાર કરતા એમને મુકત કરવાને વિચાર કરવામાં આવ્યો હતો. મધ્ય અફગાનિસ્તાનમાં જ્યારે પાકિસ્તાનના રાજનેતીક પક્ષમાં થમાસ થઈ હતી અને આરહલ લો સ્થાપવામાં આવ્યો હતો, તે સમયે એમની મરણ થઈ હતી.

આન અનુકુલ માર્ગખાતે સરહદના ગાંધીનું મોટા ભાગનું જીવન એકામ થયું છે. આઝાદીની ચળવળ વખતે દમોદરા અધીશયી સાથે રહી, એવો જોખવી છે. હોદીના બામળા થતા પાકિસ્તાન સરકારે તેમને ૮ વર્ષ સુધી એકામ રાખ્યા હતા. ફરી છુટા થઈ તેમને પોતાનું કામ લઈ રહ્યું હતું અને ફરી એક જોખવી હતી.

આફ્રિકાનીસ્ટસ કોમી બેદલાવ રાખે

(અમરા જાસ ખખર પત્રી તરફથી)

એકા યોગ અફવાડીયાઓથી; આફ્રિકાનીસ્ટ અગવળ ટીનપરફિન વધુ ભેર પડતી જાય છે. તેમના નેતાઓ ટ્રાંસવાલમાં તથા નાટાલમાં, ધણા પોકારો કરી રહ્યા છે કે, જેથી જે વસ્તુ અહેર થાય કે, આફ્રિકાનીસ્ટસ એ એક આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસને સાધારણ પક્ષ નથી, પણ એક સ્વતંત્ર ભેરવાર પક્ષ છે. આનું પહેલું કારણ એ છે કે આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસ માંથી તેઓને કાઢી કુકવામાં આવ્યા, બીજું એ કે એ.એ.સી. ના નેતાઓએ, તેમની ચળવળને જાંગી પાડવાના પ્રયત્નો કર્યા, અને ત્રીજું અધુરમાં પુર કેપટાઉનમાં "ન્યુ એન્ડ" આફ્રિકાનીસ્ટોની સખત ડીકા કરી છે. આ નધાની ઉધી અસર થવા પામી છે.

મધ્ય અફવાડીયામાં એકાનીસમેમમાં એક પરિવર ભરાઈ હતી, તેમાં એનું અહેર થયું હતું કે આ દેશમાં મોટો સવાલ એ અજવાબ છે કે, આફ્રિકાનીસ્ટની અગવળ કયા માંગે જશે. બીજો સવાલ એ પણ છે કે, આ બોધો કોમી બેદલાવમાં માનવારા છે કે શું? આફ્રિકાનીસ્ટ નેતાઓ ધણા બહેળા વિચારો થરાવે છે કે કેમ? કે પછી આફ્રિકાનર નેશનાલીસ્ટોની જેમ તેઓ પણ કોમી બેદલાવના પ્રચારી જ છે.

આ સવાલ આ દેશની લઘુમતી કોમોના સરખોમાં એકા યોગ અફવાડીયાથી ઉભા થયા છે. ચો.ઓ અને હોદીઓ, તા અનમાં જાય પેટા છે કે શું આ પણ એ રંગબેરંગી અગવળ છે કે શું? હોદી કોમના અનમાં ૧૯૪૬ ના કુલ્લા ફરી તાજા થાય છે. અને એમાં રસપતમાં એક આફ્રિકાનીસ્ટ સમામાં તેમના એક નેતાએ, પોતાના આવજ દરમીયાન "ઇન્ડિયન" સ્પન્ડ વાપરવાને બદલે "સકુલા" સ્પન્ડ વાપરી હતો. પણ એટલું આસા રજૂ છે કે, બીજા કોમ અગવળને આ સ્પન્ડો ઉપરોમ નહેતો કર્યો, તેથી કદાચ આ વસ્તુ એક નજીની વસ્તુ પણ હોય.

આજ સુધી આફ્રિકાનીસ્ટ નેતાઓએ કોમી હેરને ફેલાવે નધા કર્યો, સાથે સાથે એવો પણ દાવો કર્યો છે કે તેઓ રંગબેરંગા માનતા નથી, તેમ ના નેતા ચી. એ.એ.એ. બીક કુકલી સાથે, એ સવાલ પર અગતઃ આવે છે કે, "આફ્રિકન"નો અર્થ એ છે કે જે કોમ પણ અગતી ટ્રાંસવાલ આફ્રિકા ને પોતાની માન્યતા માને છે, અને તેને વફાદાર છે, અને એની ઉત્પત્તિમાં પોતાને જાણ અનવે છે, એ નધા જ છે. એ રીક જ ના માં આજણ કરતાં એવી ચોખવટ કરી હતી કે એનએમએ અર્થ એ થાય છે કે, જેમાં જુદી જુદી કોમો એક થઈને રહે, અને બીના.

કોમી સમાજને. અર્થ એ કે નધા એક જ છે.

એક માનવામાં આવે છે કે, આ કોમીસ્ટ અાનાઓની ચોખાની આફ્રિકાનીસ્ટ, એ. એ.એ. સી. જુદા પડ્યા છે.

એટલા માટે એ કહીત છે કે, બોધો બહેળા વિચારો થરાવે બોધો આફ્રિકાનીસ્ટો સાથે ન.ધે, અને આ અગવળને મક્ક જોમાં કોમી બેદલાવને રચાવ ન

એક-કીએ

આ પત્રની એડીશમાં... મુજરાતી અનુવાદ કરનાર અધવા કુવતીની અમને ભરે કાય અફવાડીયાના બે ટીપક મુખના માર માર કયાક રહેશે. ક્યાંક તો અધી રહી રાજ થઈ પણ માર મારતે જ આવ કરી છે. અફવાડીયાના બે પાઈક વેતન અગવાતમાં આપી એવો અમ્મા હેપ તેઓ અચના થયે.

'Indian Opinion'

F. Bag, — Durban

"આફ્રિકન એકતા"

અંતીમ કથેય

—માલીના વડા

માલી હેરેકન એક એનીમાસ સુદાનના રાજ્યના વડા પ્રધાન યોડીઓ કીકાએ અજાણ્યું એમની સરકારનું અંતીમ બેથ પ્રધાન સ્વતંત્ર આફ્રિકન રાજ્ય નું છે. તેઓ હેરેકનની હેરેક ના પહેલા અધીરેકનમાં જોડી હતી.

મી. કીકાએ અજાણ્યું હતું એવોનું માનવું છે કે આજે વસતી છે તે પુરતી છે પણ એવો પણ મત થરાવે છે કે, એક સ્વતંત્ર અને એક સમાપવા મારિયું પહેલું વધુમાં અમને અજાણ્યું પોતાની આજુબાજુના અંતર એવો રાખશે જેથી એકતા સ્થપાય.

હેરેકન અસેમ્બલીએ રિવાયર્સ કે અવિચારા અહેર થઈને અને હેરેકનને મળ્યો.

સોવીયટ રશિયાનું કેમલીન

જનતા રાજકારણ પર અસર કરતા એ દેશો-રશિયા અને અમેરીકા છે. રશિયાનું પાટનગર મોસ્કો અને તેમાં પશુ ત્યાંની સરકારનું સ્થાન-કેમલીન એ બિન પ્રશ્ન છે. મોસ્કોનું સાચું નામ આશ્વર્ય સ્થાન એવું આ કેમલીન એક મોટા કિસ્સા છે અને તેમાં મોટા મોટા ખંડેરો, દેવોના વર્ગો આવેલાં છે. જનતાને સૌથી મોટા ખંડ પશુ કેમલીનમાં જ છે, જેનું વચન છે અગિયાર હજાર ને બસો જ! કેમલીનની આ બધાં સમાવતતા પાપામાં તે તેની ઇટેઈકમાં રશિયાના ઇતિહાસ ને સંસ્કૃતિ ધરનાયેલાં પડ્યાં છે, કેટલીક વાર તો રશિયન નિર્દેશકને બસે કેમલીન સન્દર્ભે સંપૂર્ણ થતા આપણે ભોંકીએ છીએ, આ કેમલીન વિશે થોડી માહિતી બહાર રજુ કરી છે :

કેમલીનનો અર્થ કિસ્મો થાય છે, અને દેવોના પીનારાઓ કોઈમાં રશિયામાં આમ તો થઈ કેમલીનો છે પણ મોસ્કોનું કેમલીન ખીલે જ્યાં કરતાં જુદું પડે છે.

નગરમાં નગર

મોસ્કો એવા આશરે ૬૦ લાખની વસ્તી ધરાવતાં સહેલી અંદાજ આવેલો આ મહા કેમલીન એ મોતે પશુ એક નગર એટલે જ વિસ્તાર અને વસ્તી વાળો છે.

આ આખાં પ્રિયને કરતી કાલ હાટી લોનીય રિવાસો છે, અને તે રિવાસોની અંદરથી જુદા જુદા ખંડેરો.

ટીબેની પરીસ્થિતી

છેલા થોડા વખતથી ભારતની સરકારે આનેક ટીબેટ કુટુંબ જેવું જાણ્યું છે. કેમ્પુનીસ્ટ બળવાયોરો ટીબેટ ઉપર હુમલો કરી રહ્યા છે, અને સ્વતંત્ર ચીનનું ધરકર આ બળવાયોર ને રોકવા પ્રયત્ન કરે છે.

થઈ ટીબેટના થોડા હોંડ આપવા છાલે છે, ત્યાંના રાજ્ય એવા લાખા એ હોંડ આપવા પ્રયત્ન કર્યો હતો પણ ચીની બળુ બળવાયોરોને ક્યાં એમના માથેને ધરી લીધો છે, આ ખંડેરમાં અંબા ભતીના લોકો થઈ બહાર નીકળ્યા છે, તેઓએ બહાલો, વિમતો, અને પામલ લોકો રેરા થાવો હોવા છતાં પશુ ગીચ પહાડીને રસ્તે લાખાને ભારતમાં પ્રવેશવામાં તેઓએ છવને એમને મદદ કરી હતી. ટીબેટના કેટલાક લોકોપર કેમ્પુનીસ્ટ ચીનનું રાજ્ય સ્થપાયું છે અને તેઓને બળબંધીથી કાચે લગાડવામાં આવ્યા છે.

હોંડની ખાસલમાં એક પુછામાં જાણ્યું હતું કે લાખા હોંડ આવી રહ્યા છે એની બંધાર પેઢીમાં કેવી રીતે પોચોર આવે બળબંધ પડીત જત આવી લાખા નહોતા. તેઓએ હાલ એકજ બળબંધ કે પેઢી કેવી રીતે સમાચારો મેળવે છે તેની બળુ અમને નથી.

અહરવ

જુના વખતમાં ભાષે રાજ્યોનાં તેજ તપતાં કર્તા ત્યારે પશુ કેમલીન ની અસર સુરોપના અનેક દેશો અને પાટનગરો પર પડતી. કારના નામે જાણખાતા એ રશિયન રાજ્યોએ પ્રજા પર જે જુલમો યુલ્લેસ લેનાથી આશી બંધને ૧૯૧૮માં રશિયન ક્રાંતિ થઈ હતી, અને બધાં પ્રત્યે સત્તા હાથ ધરી ત્યારે પશુ કેમલીન તો જેમનું તેમજ રહ્યું.

રશિયન પ્રજાએ એવું કે આ પ્રમારોને થોડી ન પાડતા તેને ભાગવવી ભોળાં કારણ કે એ કેમલીન પાછળ રશિયાનો ઇતિહાસ અને સંસ્કૃતી પડેલાં છે.

કળા અને કારીગરી

એના જોશિય ખંડમાં પ્રાચીન કળા કારીગરીના નમુના એવા મળે છે. કાર રાજ્યોના મોલોયોએ અને દેશની સમૃદ્ધિનો ખવાલ આ મહેલો અને દેવાલયોમાં છે. કેમલીનમાં એક મોટું સમકરવાન મ્યુઝીયમ છે.

તેણ અને ઘંટ

આ ઉપરાંત એ કિસ્સામાં કેર કેર મેલવાયેલી પડેલી પુરાતન તેણે નીરતાના એક જાપાનની કથા રહે છે. કાર્યોલ્લેસ એ તેણે ઉપરનું નકશીકામ બતાવે છે કે કુલના સરો મનાવનારા કળાની અવગણના ન કરવી.

જનતાને સૌથી મોટા ખંડ પ્રવાન મેલ પશુ આ કેમલીનમાં આવેલો છે. ૨૦ ટન (૧૧ હજાર ૨૦૦ થયું) એનું વચન છે, અને મધા મંડનું કાર તરીકે એને આજબજામાં આવે છે.

એની અંદરના દેવોમાં રાજ્યોની તાજપેચી કરવામાં આવતી આ ઉપરાંત કેમલીનમાં લોકરની મોટી કુકરી રહી, કોં તેટલી સમગ્ર છે અને વધુમાં ત્યાં દાર મોલાને મોટા બંધાર છે.

લાલે ચોક

કેમલીનની બહાર આવેલો લાલ ચોક રેક રહેલો એ પશુ થઈ ભાગ્યો છે, તેની પડેલી તારીએ તેજ જ

ખીલે ઉત્પત્તિનો એ લોકરની એ મોટી કપાત થાય છે તે રેક રહેલો આ છે, ત્યાં આવેલું એ દેવલ મોહરમાં નીકળતા લાજ્યા જેવું છે.

રાજરમતનાં ચાલ

અભારની રશિયન સામ્રાજી સર કારનું મુખ્ય થાયું પશુ આ કેમલીન ચાલ રહે છે.

કેમ્પુનીસ્ટો ઉપર નહેરુની સખત ટીકા

શ્રી. નહેરુ એક પ્રિય ડાન્ડર-સમાં આપણે કરતાં બળબંધ હતું કે હોંડની સરકાર લાખા ઉપર કોઈ પશુ ભતના અંધોને યુલ્લેસો કરાશે નથી રાખતી, એમને બળબંધ છે, "અને પાની છે કે તેઓ એવું કોઈ પશુ નહીં કરે તેથી આપણે યુલ્લેસમાં યુલ્લેસો"

વડા પ્રધાને વધુમાં બળબંધ કે રશિયાના વડા પ્રધાને મને સત્તો રશિયા, આપણું આખંડુ આ વર્ષે આપણું છે તે સિદ્ધાંતી, નથી કારણ કે માર્ક્સ આનું છે કે લાલ હોંડની બહાર અનુ જીવિત નથી

ચીન અને હોંડના અંધો વિશે ભાલમાં એમને બળબંધ છે, કાલ પરિવર્તન થઈ નાજુક છે. આજે હોંડ કારે થઈ ચાલે છે. રેકનું કીન, ચીન કારે મોનો અંધ અને હાલના ટીબેટના બનાવો પ્રત્યે હોંડી મોટું થઈ પશુ. આ જો વસ્તુઓ થઈ વિચારણા માટે છે.

વડા પ્રધાને બળબંધ હતું કે કલા મા હોંડી એકચીની મોટીસ ઉપર ચીનની સરકારે અંધો રાખ્યો છે એમને વધુમાં બળબંધ કે અંધો કુધી લાખા હોંડમાં છે ત્યારે કુધી હોંડની સરકારની રજા છે કે તેઓ એમને

માં જ છે અને રજુનીકો કોલવા કે મોનોનો પ્રમ ઉલ્લેસો, ભારતને પેલાલનાં કારખાનાં બાંધવામાં મદદ કરવી કે અમેરીકાને મુજબમાં કુધે કોવા સવાસો મુનોમાં સંકલવા આ બધી જ રાજરમતના ચાલ કેમલીન ના કોલને કોઈ ખંડમાં મોહવા છે.

રોશીન કે નેનાથી આપણું જગત મુજબ હતું તેનું નિવાસ સ્થાન પશુ કેમલીનનું હતું અને અભારે રશિયાના વડા પ્રધાન શ્રી ખુરચેવે પશુ કેમલીન ચાલ રહે છે.

સલામતીની ખાતરી આવે. ટીબેટ વિશે હોંડની કેમ્પુનીસ્ટ પાર્ટીના મતો કિસ્મિત કરતાં થી નહેરુએ બળબંધ છે, "એ વસ્તુ રજા છે કે હોંડના કેમ્પુનીસ્ટો રાષ્ટ્રીય ભાવનાથી અલગ થઈ જુદીસ વિચાર મેળવી ધરાવે છે.

થી નહેરુએ વધુમાં બળબંધ હતું કે તેઓ લાખાને મળવાની છે પશુ કારણે અને ક્યાં તે તેઓ દેવુ બળવાની નથી થાતા. ટીબેટના સ્વતંત્રતા હોંડને પછોળ રૂક દેવા છતાં ટીબેટ ની અંધ મળવળમાં હોંડ બામ નહીં કાઢે શકે.

શ્રી. નહેરુએ લાખાને આપણારો કોઈ પશુ મોહલો હતો. લાખાના રહેવાના સ્થળો વિશે ઉલ્લેખ કરતાં થી નહેરુએ બળબંધ હતું કે હજી એ સવાલ નકશી કરવામાં આવ્યો નથી બધાં થી નહેરુને યુલ્લેસમાં આવ્યું હતું કે, લાખાને કોઈ પશુ ભતના તિવેદન કરવાની છૂટ આપવામાં આવશે કે નહીં ત્યારે થી નહેરુએ બળબંધ હતું કે, આ એક અંધો સવાલ છે. હોંડના લાખાને મહુલ પુલ્લ બંધતી લરીકે ભેખાશે અને એમની ઉપર નકશામાં રજા થઈ લોકલમાં નહીં આવે આ સવાલ આગા સ છે થી ટીબેટના આપણે

આથે ભાંધવાની રીત અને વેલુઓ

અખમલ, કારીન, કારીન સીકરની, રીત અને રજા, કીતપન અને કારીનમાં મળ્યો, એક મંડળ અને એક રાજ્યમારવા મારે બળબંધ થીમને મળી રાકે.

અન્યાં મારે અખમલ, અને રજા લખા રજાની ટોપીઓ કીતપન થાને બનાવી આપવામાં આવશે.

અનેકે ભાંધવા અખમલ, રજા, કીતપન વિગેરેનું મુલોની રજા થયવી વેલુઓ અને અનેક અંધના લોકલ મળે.

રેલવે પર કીતપન મારે પલાસીકના કુટુંબ મળે.

કેકાણું : આખરો હેટસ (મો.) લી.

લેડીઝ અન્ડ વીલ્ડરન્સ હેડ મેનુફેક્ચરર.

ફોન : ૮૩૫-૮૮૮૨ પહેલે આથે, બેલ્કસ પરપલ.

મારકર મેન્સન્સ — ૩૩ મેન્સ રજીડ, — મોહનીસવડાં.

દાંતાનીકા અમને આપો

(અમારા બાલ અભરથી તરફથી)

દાંતાનીકાની ધારણામાં વિદ્યુત પદ્ધતિ નો તેજ અને ટાલના મેવડી થી. ગુણિતક નેરેરે તો ૨૨-૨૫-૫૬ના અણુઓ છે :

બાંધારણ સુધારા અંગેની જે દરખાસ્તો દાંતાનીકાના અભરે રેશ હરી હતી તે અંગે રજીસ્ટ્રારે કીએ. પણ તે એક પડાર તરીકે. એમ અવાજ દારીમાંથી બસી જવા માનવા નથી. અમને જે અવાજદારી સીપાઇ છે તે અંગે ઉદારી લખે કીએ.

પણ હું કહું છું કે દાંતાનીકાની પ્રજાને જે માન્યુરી કરી છે તે અમને આ મટે અપાતી નથી તે અંગે કીએ અને માપેલાર નેરેરે કરે છે કે અન્ય બંદ ના મોડો આવી અદિ સત્તા યથાવે — ૨૦૦૫ કરે એ નીતિથી આક્રિહા બંદ હવે લંબ બાવી ગયો છે. આક્રિહા અમરો છે. અમારા આક્રિહા ઉપર આક્રિહાની સત્તા નેરેરે. આક્રિહા અંતની પ્રજાનું રાજ્ય નેરેરે.

અમે હીખ માગતા નથી થી. નેરેરેએ આમજ વધતા બજાબુ કે રવાનતા એ અમારો હક્ક છે; અમે તે મટે બીટીય પાસે કંઈ બીખ માગતા નથી

અમે તો એટલે સુધી કીએ કીએ કે આ કુનીયાના એવી રીઝ પણ પ્રજા નથી જેને અમારા ઉપર લગત યથાવ વાનો દક્ષ રોપ.

દાંતાનીકા આ કુનીયામાં એક મેટા મા મેટો વાલીપણા નીચેના પ્રદેશ છે.

વાલીપણા નીચેના અન્ય પ્રદેશમાં હું બની રહું છું એવા એક પ્રદેશ આક્રિહા બંદ હયો છે. તે પણ બીટીય રાજ્યના નીચે હતો. બીએ એક પ્રદેશ આપતે વધે રવતજ થયો. તે પણ બીટીય તંત્ર નીચે હતો તો પછી અમે બજાબુ માગીએ કીએ કે અમારા પરતે જ આ મટે ગુડી જ નવતરો નવીન માપ છે :

અમે દલુ સંપૂર્ણ અવાજદાર રાજ્ય તંત્રની મામણી કરી નથી અમે ફક્ત અર્ધ અવાજદાર રાજ્યતંત્રની મામણી કરી છે. અમે ફક્ત હાલેકેટ મેમ્બરની બદુમતીની મામણી કરી છે અને એકેકેટુરીયમાં બીન-સરકારી પ્રમાણે ની બદુમતીની મામણી કરી છે. દાંતા નીકાની પ્રજા આટલું જ હાલ માને છે.

શાસક અને શાસિતના સંબંધનો અંત

દાંતાનીકામાં એ સમય આવી ગયો છે કે હવે શાસક અને શાસિત વચ્ચે ના સંબંધનો અંત આવી જશે. એટલે, એ સંબંધ માત્ર રહે એ બદુ જ હારવારક છે. દાંતાનીકા માટે આજે તો હવે સમાદકાર અને રાજકર્તા નેરો. સંબંધ ફોફ રહે. એટલે આ દેશમાં રાજ્ય કરવા તો જેનો દક્ક છે તે માત્ર સમાદ આપવાનું કામ કરીને જ આ દેશની સારામાં સારી સેવા કરી શકશે. અમે તેમની સલાહની મુશ્કેલ કરીશું

ની બનતાના ઘડીયા બાગેવાન થી કાબાઇ પરતે તેમની રસમસતી બરી હમે પ્રેરણાને અનુષ્ઠન રસમસતી અપા-ડયો. અપારે બી ડાવાબાઇએ, તેમનાં બે ક્રિય કાળેઘે કુચકે એકરેઘે કાળેઘે અને જાને જા મારે રેલ' આપો. ત્યારે બનતાને રસમસતી પરાકાષ્ટા અનુભવી.

વિવિધ વર્તમાન

ધાનામાં લગભ વિધીમાં

પરીવર્તન

૨૨૨.બપુના બે વર્ષમાં ધાનામાં સમ પ્રતે મોડેલા વિચારમાં થયું પરીવર્તન થયું અણુપ છે. એમ અણુપ છે કે સુધરેલા મોડો હવે કામી રીવાજે મુખ ને પશીમના અણુના રીવાજે શુદ્ધ કરી રહ્યા છે.

ધાનામાં હાલની બે પદ્ધતિઓ છે એક એ છે કે સામાજિક કાપક મુજબ પેસા અને હાલની બારેલ ઉપર લામ નકરી કરવામાં આવે છે અને બીજી વિધી એ ખાસતી વિધી છે. એમ અણુપ છે કે વધુને વધુ ધાનાના મોડો ખાસતી વિધીને અપનાવી રહ્યા :

શ્રી બી. ડી. ચાવડા

૩૫૮.ઉના નાંધીના વાલી અને આ સંસ્થાના એક ટ્રસ્ટી થી. બી. ડી.

ચાવડા તેમના જાલી અને બાળકે સુધે રડીખર કરેલામાં સ્વદેશથી આવી ગયા છે. થી ચાવડા બારેતની મુલાકાતે થજા વર્ષો પછી અણુ હતો કીએ પંડીત નરેશ દેવરખાઈ તથા બીજા નાંધીની બાલીઓની મુલાકાતે લીધી હતી.

થી. ચાવડાએ નેતાઓને અળવા ઉપરત કીએના નેતા લામક રમજાને પણ પ્રવાસ કર્યો હતો.

દરબરના તેમના વસવાડ દરખાન શ્રીનીકસ આબા હતાં અને શ્રીનીકસ સંસ્થાના બાવી વિષે વાતો કરી હતી.

શ્રીનીકસમાં પ્રાર્થના

આ સંસ્થાના માણ સંસ્થાક અને આ પત્રના માણ તંત્રી રવ. અણીલાલ અણીની નીજી પુપતીયાએ સંસ્થાના રહીશ અને ખિજો તરફથી સવારના ૬ વાગે એક પ્રાર્થના મેળામાં આવી હતી. આ પ્રાર્થનામાં થી અને શીખતી થી. ડી. ચાવડા પણ હાજર હતાં.

સુકાપીયમ, ધનકપ ટેકસ રીટ-સ, લાખસે-સાંચ, રેવનુ કસીપર-સ અને ધનકપેર-સ માટે મળે :

આર. વીરુલ

૧૨ બાઈલી આઈડ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, ફોરતર કાપેરનલ અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ, નેહાનીસખા, ફોન ૨૩-૨૧૫૨.

યુવક સંઘ કમ્પાલાએ યેલ્લેલ મશાયરો

તા. ૨૮મી ફેબ્રુઆરીના યુવક સંઘ કમ્પાલાએ કવિયે.તો એક યુવા-વરો પોજ તેની અનેકવિધ કાર્યક્રમ પ્રવૃત્તિઓમાં એક નવીન યથાવધીએ ફોરેરો કમી. ફેલકાક મળતા કે કમ્પાલાની બનતા રસદિન છે, પણ આ યુવાવરકો પ્રતિભા કરાવી કે કમ્પાલાની કહેવાતી રસદિન ધરતમાં અનેક અણુદી રસની સરવાળીઓ વહેતી હોય છે.

મેકાકાલાના પંચિય કેસી મેક'ના તંત્રી મંડળમાં કામ કરતાં બે કરકણ લાખ ક્રિય, અને મેકાકાલાની કાલિયક પ્રવૃત્તિના મશાયરો થી રામભાઈ વિવેદીના આ મંડળના સ માયા ર સંપત્તા, યુવક સંઘના કાર્યકર થી દાનિયાલ મીઝીએ એક એક કવિયો નો મુલાકાતે પોજ, કવચમાળ કવિયે લ.અ લેવતી પ્રેરણા ઉદભવી. પરી-ધાને યુવાવરકોની બહેરાત થઈ.

યુવાવરકોનું પ્રમુખચાન કુમાન્ડા

પ્રેરિ-સના એબુસાનલ આક્રિ. ઇ-રેપેકટર થી એક એમ. બદે લીધું હતું. યામાતમાં કમ્પાલાના મહેવાન બો છાણુમાલ કવિયે, તેમની રવર્-રમિત યુકતકા અને કાળો વાલી સમજાવ્યા. ત્યારબાદ આક્રિ કા ના અણુડીતા વાલીકાર થી બજારેત નાપકે તેમની લાકણીક લગામ તેમને રવર્-રમિત ક્રાન્તકે અને ગુઝો સંભળાવી બનતાને મંચપુજ્ય બનાવી રસની યદોનો આરવાહ અપાડયો. જેમ જેમ સમય વહેતો જતો હતો, તેમ તેમ રસની રમજટ જામતી જતી હતી અને યુવાવરકો વાતાવરણ બંધાઈ. નવું હતું ત્યારબાદ બારાહરતી બો યુરોપેલમ જોખવણી, થી રસીકાન્ત મેટલીયા, થી હવે અને યુવકસંઘ કમ્પાલાના જુતપર પ્રમુખ થી રવેશ દાખે બનતાને રસમાં તરબોળ બનાવી હાસ્યના મેળા જણાવી. યુવકસંઘ કમ્પાલાના યાકુ પ્રમુખ અને કરવાયા

શુભ પ્રસંગો માટે એટ !

શીઓ અને યુરોપો માટે

ઘડીયાળ !

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ બચુલનાં એડિમેટીક ફેલે-લર.

- રોમર
- રોમરી
- લો'કો
- રસર

વિગેરે દરેક બાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત યુરોપોનાં શટ' મુદ, પાયબમા વિ. તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બેકસ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૧.

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું. ૪૪, માર્કેટ સ્ટ્રીટ, નેહાનીસખા.

ઉભસની પહેલા

અમૃતલાલ નામદે

કાળના ચાલવાને, અવાજ આવે છે. અને તે એવું જ રાખવા થાય છે.

કલિદાસ—ઉભસની પહેલા—અધાર. પશુ અંધારમાં પશુ એક દુનીયા થઈ છે. અને ટપન પશુ છે, મનની રૂતિએ એમ પ્રકાશમાં વિહાર અને નિર્વોદારીતા અનુભવ છે તેમજ અંધ-દારમાં પશુ અનુભવ છે. મનનું કંઈક ક્રિયાત્મક ચેતનાની કક્ષા રહે છે. આ કક્ષાની કડીઓ હેતુ છે અને કોઈ માનવ ટપનની અનંત કડીઓને કાઢીને ધુંપલાને કલિદાસ કહેવામાં આવે છે.

કા! હું એવું કલિદાસ છું. તુમે તો માનવ ટપન સાથે અભરોગ ચાલેલા પંથ કાણુ છું. ટપન તો કડી કડી અનની રમતીલતા સાથે સ્થગીત થાય છે. પશુ હું કપાયે રમતીલ નથી થતો. હું તો મનની રમતીલતાના પરિણામને જાણે છું અને માનવ પશુ છું એવું મારી અનુભવ મની રહે છે.

આ અનુભવ મુખ કામ આવે છે. અધારે નપરે અધારે કપાય છે તમારે હું એવું અનુભવની અવેલીએ વાળા ટિપને કહ્યું ટપનને તમારે જતાવવા અમન આવું છું. તે એવું તો કીડ—ન એવું—કપાય પેતાના અનની વિવહતાને ક્યો તો પશુ કીડ—હું માત્ર પ્રકાશને કહી આવજાન વચાવ કું છું.

માન પશુ અંધાર છે. માનવ ટપન પેલાના મનની રૂતિઓને કીચે અટકી મરૂ છે. હું અનુભવને પ્રકાર કહી વધી રહ્યો છું. આ પ્રકારમાં કીચે મરૂ પુરાણી—એવું પ્રકારી રહી છે... પાચ કળર વધે જુની. આ અવેલ થાં જુની... એમ વેગરેના 'અંદીવર, દુર મિત્રે કેમકાં ઉભા અંદાં કોમેલે, કોમેલે કીરોલે, મેકન કોદાણા... કપરેક આ કુરોમેલા પશુ ટપન કહું. માનવ મન પેતાપેલાના વિહારો કહું તેમાં રમણ કાણુ કહું, રમણ કહું, રમણ કહું અને કહું કહું.

જે નમરમાં જે કાલીકાળનો કતા કોષ અમત કોષ થનકા અંત અને નીચે ટપનમદ કો કિવ અને કાઢીને માનવી પુલરી કલો. આ મને પ્રો-પ્રોમાં જાણે પાકે કોડ કાઢી. એક વાર જે કહેવની થમ' અમરમાં પુલરી ટપનમદ કાવણુ કરી રહ્યો કલો...

'અવ' નાક થઈ. કોડોને નાક થઈ, રતન મળી વધુ પડતી અંધ રાત્રી એવી મેકાક તમારી આ નમરી, નવ પ્રકારના થતાવ કીડો પડી નથી. અને નાક પામશે. અરજીના અંધાવ

અમનન કિવ અને અમરની આજ કાલી મારી વાણી પર બીરાટ તમારું આ અવિષ્ય કથી રહી છે, અમરોત મને, નામરીક, આકાશના અમોદીક કીચે કાચે અવ મની અવ.

(અંતીતના રવરમાં કોડોમાન નીસાણા).

પુલરી—તમારો કાળ નહીં છે. તમારી આ કાળી કિષ્કેલાઓ અમન મુકનીત અટકીએ અટકીમાં અમન મળેને અરતીની કાલીપર કહેવા કોઈ પડી રહેશે, તમે નહીં કાલેલા રહો. તમારા આ સુખવાર કોડ થનમદ પશુ નહીં રહે. તમારો કિવ કરી ચિત્કા અને મકાન કલ્પનિક કલિદાસ પશુ નહીં રહે. કિવ અને કલિદાસ કોઈ પરી જે એવું અનાદી છે અનનત છે બીજા મધાને અંત આવશે.

થનમદ—(અમરમાં) અને તમે પશુ નહીં મરો! કો પશુ નમરના નાક નો કોડ કોણુ કરશે?

(અમરના કાલરોને અવાજ)

પુલરી—હું મરૂ અવક. આ નમરીને કોડ કરવા, કાળની અમને પરમચિત્ત અને અમન માતાની અવજ રમની એમ, કિર પર મરણુ કરી તમારી નમરીને આ પુલરી ટપનમદ કુમે કુમી તમારો કોડ કરશે ટપન ચિતાવશે.

કલિદાસ—(કમીને) તે પશુ અમરના કો આ મારે પુલરી! તમારો આ કિવ કલિદાસ પશુ તમારું અંધ અને કુલક કડી કડી આવી પુછી નથી, (કલો છે) અને વિશાક અમને પુલરી કે કલિદાસને એક વિશાક તમારા આ કાવણીત વધો મુખ પરથી કુળના કપેલા દુર કરી તમારી અંધ કપાળીને નવ એતનને લાભ કરવશે, તમારી કરમ, તમારું પાપ, કલિદાસને કર કાવણીત એક અવરની આવા અંધ નથી. મારાવ કાવણી તમારો એક છે તે પાક રાખજો (કલો છે)

પુલરી—(કલોટલ મળે) હું અવકું છું કે, આભની આ અમન અમરના મેગાન કરવાની આ મેાભના કોણુ કહેવાથી અમરમાં પ્રકાર રહી છે, મારી વિરુદ્ધ એક ધન-ધન રચાઈ રહ્યું છે. પશુ પુલરી ટપનમદ કોડ પશુ થનમરોની પરવા નથી કરશે.

એક અવાજ—આ કોડ કોણુ પર મદ રહ્યો છે? કોણુ તમારું અવમાન કરે છે.

બીજો અવાજ—આકાશો આ થમનું રથાન છે. પુલરી ટપનમદ પાકે અવાજ—ધીમંત મરીગ—અમાન છે. (અવાજે, અને કલો પશુ પુલરીનું રથાન અપાથી કીચ છે. અનાદી કાળ

પી આપણા કુળને એવ રીવાજ કલો અને કલ પશુ એવ મામેલ.)

કોડો—(પેકાર) એવ રીવાજ માલશે. એવ રીવાજ માલશે.

થનમદ—અમરને!

કોડો—કાંત થામે, અમ, કોડ થનમદ કલો છે.

થનમદ—કાલી માતા છે કિવ છે. એ કાણુ, પશુ કી કપર આકાશ થાં છે. એમની મૂર્તિએ આપણી પાકે છે. આપણે એમની પુલ કરીએ કીએ, તે કાશ અને તમારી પશુ પુલ કરીએ કીએ, પશુ આ દુનીયા પર અને થનમર રાત્ર કરીએ કીએ, આ કીચા દુનીયાને મુખ્ય નમરી મનાવનાર અમેલ કીએ. આ અનંત રમેલી થરેલી પુલ અમારું મન, અમારી કુદી અને આટુરી, અમર મળ કાકાક અને કલો કાલકાથી અવ છે.

અવાજ—કી છે, અને આ દુનીયા ને મનાવી છે.

પુલરી—નાસ્તિ અધર્મો.

થનમદ—કોણ કહે છે નાસ્તિ? કોણ કહે છે અધર્મો!

પુલરી—હું કહું છું થનમદ, હું અટકી અને આવા કલોને પુલરી ટપનમદ. કપર પર અમરના રાખવા થી તમારું આ થન અને વેગ નટ મદ નથી.

થનમદ—કાણુ કહું ટપનમદ! અને અને નટ મદ અતા પડવા નથી પશુ તે પહેલા તમારો અધિકાર નટ મદ. કોડો કાલકા અમરથી અને એવી કાવણી કરીએ કીએ કે આ અમની પુલ આભની અંધ મદ અવ.

પુલરી—અને હું એવી કાવણુ કાં છું કે આવી પાથી પ્રકાર અંધ કલો એકાએ (અમારો અમરમાં અવ છે કલે રું કલે પુલરીની આગા ન માનવની રેવતાએ અકલન થશે) અમારો વિનાક થશે અને કોડ થનમરની આકા નહીં નાંધીએ તો અમારો રેવાર કાલકાર અંધ થશે. અમારે કુલે મરજું પડશે!

કલિદાસ—આ જે મકાન અમરના કલોપીકાના અવાજમાં મારો પશુ અવાજ કાલકા, અમારું મારે ટપન એટલું અવરવા છે કે એટલું થન, ટપન અને થન અમારું રૂપી રથના જે રેમ છે, પરંતુ ટપનમદ અને થનમદ અમે અકલિત અમરને વિહાર છે. આ અમે મકાન કાલીએના રથમાં છે, પરંતુ એમની કાલીએ રથમાંના પંખમાં કુલક કોણુ અમારને નાટની આકામાં રારી અવ છે.

ટપનમદ—કલિદાસ નરતાથ જુડો છે.

થનમદ—કલિદાસ જુડો છે. એને મારી નાખો (એક અવાજ મારી નાખો મારી નાખો).

કલિદાસ—(કમીને) કલિદાસને નાક કોડ નથી કરી કાણુ એ અમર અમર અને કાલે મામી છે એ અમાર થી તમારી કાવણે અમર અમાર કલે છે. તમે નહીં રહો, તમારો આ કોનાને કાકાર પશુ નહીં રહે. પરંતુ અમારો ટપન અને થન મેાભના અંદીરેક કલો મારી કાચે રહેશે, અકાકાર રકાંત માનવની પ્રિમ અવના પશુ કલો મારી કાચે રહેશે.

(અમારો અવને, કલિદાસને મારો એને કુર કરે કલિદાસ જુડો છે).

કલિદાસ—કોણે મારી માલ ન અમારો તેથી હું નમરની અકાર અવી મધો તટરથ આવે અને મકાન મેાભને ની અતાપર હું વિશાં છું. અમારે એકવાર થનમરની કાલીએ કારી મળેલો પુલરી કાલમદ અંધાર મની વિમારો કલો...

પુલરી—નહીં કલિદાસ વિરુદ્ધ અમારો અને અધિકાર નથી. અનમરના અવજ મુખ અમારન કરે છે.

અવક—પરંતુ પુલરીના ટપનના આપ અવર મુખે એવા કોવા કલો અને અનંત અમોદીક કલિદાસ રથાથી કોવા કલો પશુ આપ એક કાલકાવજુ મુખ કાકારી ટપની કારી અવ છે. એ વાત આપ મારે કોના અવક નથી.

પુલરી—મની કાકે પશુ કાલકા કલિદાસની પાતો પર હું એટલું વિશાં છું એટલે અમરની પાકે અવકું છું થનમદ અમારની છે, એ કોલ નથી મુખી કાલે પશુ ટપને તો પેતાના મરથી નિર્વિકાર થવું એકાએ નહીં તે વિનાક અર્થ.

અમર—તો આ વિનાકના અર્થ અવજ મને એક હું કાણુ છું એવ મારી આકાશ છે. એવ વરાન માણુ છું. થનમરના અવથી તમારો આ થમમાં કલે કોડ પુલ કરવા નહીં આવે. પ્રભુ અવ અને કાલકા વિવહ છે કોડો અને પુકે છે રું થનમરને પુલરી કિલો નહીં કરે.

(એક કિવ કારો કારો અવે છે અને પુલરીને નવ ન કરી).

કિવ—આવાજ છું નહીં અવર થશે કલે તે જુએ મરજું પડશે થનમરના અવથી કલે કોડ પશુ મુલ એ નથી આવડું.

અવક—આ રેકુને કલો મેાભની અ મોતા કોવ છે. આ અકાથી આવાજ કીલનામાં છે.

કિવ—મોરી મકા વિપતી... કીડ (અવ છે)

અવક—આવાજ કોલેવરના આપ ના મકીમને નાક થશે કપરી કાલી પરથી કોલેને વિશાક નાક પામશે. આપ આપને મારે નહીં તો કપર મારે, અમાર મારે, મારે મારે, થનમદ કાલે મેાભે મારો. હું આપને પાણું છું. (અવકાલ મારે જુડો પશુ રડવ)

હવેન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અમે રેપેરવોર્ક છીએ.

શ્રી કીપીટન્સ જાનલ રેપેરિંગ નીચે સુનીયનના અને રેડિયોના કાર્ડ પલ્લ, માલમાં તમારે કુલમે આવી રહેલું જમણો અમે રેપેર કરીશું.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીક્ષર્ હાઉસ)

શ્રી અને વિઠેટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુલ્લાપર - ડરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ રેસીડન્સ : KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

ખુલ્લાપર, મુસાફરી, ધીરુભાઈ અને જનરલ એજન્ટ

હીરુભાઈ નાયક ફનીયાના કાર્ડ પલ્લ બાલની હાઈલેઈટ જમણ અને ખુલ્લાપરી જમણ પર કાર્ડ અમારી માલફે સુધેન કરો.

લંદો, બાગ, ચોરી, હુલ્લ, બલ્કમાલ, ખીલ્લાલ, વિમેરેન નીચે અમે જમણની બાપીએ છીએ.

ઈન્ડિયન, જરુરત રોક, વિલાનના મેપર બાલના રેપર અને ડીપરન્ટ સર્વિસ કે જેપાના બાપરેન્સો. 'સાસપોર્ટ' રેપર ઈન્ડિયનને જમણી માલફેમાં કાર્ડ પલ્લ ફી બીપા વિના અમે માલ સલાહ અપાવીએ છીએ.

રેપરન જ્યુનિયન કાર્ડ એસેસીએટન કોર્ડ એસ્ટેબ્લીશ અને રેપરેટર ઈન્ડિયન કંપની બીમારેન પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજી ઉમદા ફ્રુટ

આંબા અલ્લુ, લીલી અલ્લુ, રતાલ અને સુરતની ગ્રામ્ય બાલુ છે. આપું પેની ૮ રતાલ, લસણ રી. ૧-૩ રતાલ, માપક નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

કપુરી અને જલથી પાન બલ્ક બાગ, પાસ્ટેલ લાઈ. માસીક મોલ રી. ૧૦-૧ લાંબી અને રોકેર માસીક રી. ૧૦-૧ ૬૦૦.

રેડિયોના, બાલ્કાઈન્ડ અને બલ્કલન રેડિયોના એસ્ટેબ્લીશ રેપર કુલ ખાન આપી કાર્ડ પલ્લ જલ પરમીટ બાપી એસ્ટેબ્લી.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

સેલ્ફ જુદ, લાઈનીંગ જુદ, પોલિશ, હીસીંગ મેક, કાર્ડ બોર્ડ બોર્ડિંગ ટેક, કુક ટેક, ટેબલ, લગન કીડાલ કારે ખરીદી કરો. અને પધારી કાલ જેવા કુકો નાં.

—એકસ, ટેબલ અને ફીચર ફરેસર—

૭ હમારી રેપર નીચે લઈવા માલ છે. રેપર એક હમારી લઈવા રહે છે. માલ રોકા કારના પ્રાઈસ લીસ અંગે અને રેપર માલ પધારો.

L. MISTRY

51 BRZE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2526.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કંપની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડિયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એક જ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી બલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન - નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાનો અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. ઓ. બોક્સ ૧૧૧૦.

રેસીડન્સ : ૧૧૧ ઇલેવનથ એવન્યુ,

ડરબન.

રેસીડન્સ:

બોક્સ : ૨૫૮૪૫.

રેસીડન્સ : ૩૬૪૧૩.

ઉભસની પહેલા

(૧૩૫ પાનાનું અનુસંધાન)

પૂનરી—તમારું અંધક હું મહા જાતાની હજી વિચાર મારી સગાને પરિચય કરાવીશ—મહામાતાની સગાની રચાપના કરવા.

અંધક—પ્રથમ આશ્ચર્ય મનમાં રાતના પ્રતિબિંબ નામની અને મનમાંની સાથે આમજ...

(મોહમમદની દાસી પ્રવેશે છે)

દાસી—દેવ, દાસી પ્રણામ કરે છે.

પૂનરી—કેમ છે? હું જોઈએ છું?

દાસી—આજ તમારું ઘેરીક વાતો મને હજી હું દેવ.

પૂનરી—કેમ અંધક...

અંધક—આશ્ચર્ય જુઓ હું પણ હું મારે આજુ પું. (દાસીને) હું મનમાં શી દાસી છે તે?

દાસી—(જીભેથી) મુખ, જીભને મનમાં દાખ કરે. મહામાતા મારી આપવાની વાત મનમાં રખાય તો કાંઈ આપ ના ચરણમાં નિવેડન કરવા હજી હું.

પૂનરી—હું નિર્ભય છે. અંધક મહારાજ અને કે.એન.એ. આપના દેવો.

અંધક—આજ દેવ, (નય છે).

પૂનરી—કેવો શા મારે આપના છે?

દાસી—નાની શેઠાણીને અને આપની સેવામાં મોકલી છે.

પૂનરી—તમારી મોહમમદ શેઠાણી પછીના. શું પાસેથી હું જાણું છું?

દાસી—દેવ પ્રણામ માત્ર તમારી દાખ્ય શક્તિ સાથે અધાજ નત મરતક છે. કોઈપણ શત્રુ નથી.

પૂનરી—કેવો તારા શેઠ મનમાં.

દાસી—...

દાસી—અમને મુખથી આપો એવું મારી શેઠાણી કહે છે.

પૂનરી—(સત્તા બધી અવાજે) માતા તો પૂનરી આવી વાતો નથી અમજ તો એ.એ.એ. સાથે મારે આવી છે?

દાસી—(મનમાં) દેવ આજ સર્વજ્ઞ છે. મારી નાની શેઠાણી મોહમમદ શેઠાણી પછીના પછીના પૂર્ણ સત્તા.

પૂનરી—(દાસીને) દેવ આજ સર્વજ્ઞ છે. મારી નાની શેઠાણી મોહમમદ શેઠાણી પછીના પછીના પૂર્ણ સત્તા.

પૂનરી—(દાસીને) દેવ આજ સર્વજ્ઞ છે. મારી નાની શેઠાણી મોહમમદ શેઠાણી પછીના પછીના પૂર્ણ સત્તા.

પૂનરી—(દાસીને) દેવ આજ સર્વજ્ઞ છે. મારી નાની શેઠાણી મોહમમદ શેઠાણી પછીના પછીના પૂર્ણ સત્તા.

પૂનરી—(દાસીને) દેવ આજ સર્વજ્ઞ છે. મારી નાની શેઠાણી મોહમમદ શેઠાણી પછીના પછીના પૂર્ણ સત્તા.

પૂનરી—(દાસીને) દેવ આજ સર્વજ્ઞ છે. મારી નાની શેઠાણી મોહમમદ શેઠાણી પછીના પછીના પૂર્ણ સત્તા.

પૂનરી—(દાસીને) દેવ આજ સર્વજ્ઞ છે. મારી નાની શેઠાણી મોહમમદ શેઠાણી પછીના પછીના પૂર્ણ સત્તા.

પૂનરી—(દાસીને) દેવ આજ સર્વજ્ઞ છે. મારી નાની શેઠાણી મોહમમદ શેઠાણી પછીના પછીના પૂર્ણ સત્તા.

કે હજી કરવાથી તરતજ એને બહુ મળશે.

દાસી—(સંકેત સાથે) પણ પ્રશ્ન એ કેમ બને...

પૂનરી—(આજા કરતા) મોહમમદને લઈ જઈએ આવ. મનમાં આજની રાત બહાર રહેવાનો છે. તારી શેઠાણીની બધી કમલા પૂર્ણ થશે. જા.

દાસી—(નમન કરીને) ભેગી આજા પ્રશ્ન (નય છે).

પૂનરી—(કુદ દસીને) માતા અંખા તારી હજી પૂર્ણ થાય શિવ અંધકાર હરી પ્રત્યક્ષ કરે. (અંધક પ્રવેશે છે) અંધક, મંદીરમાં મહાપૂજની તથાપરીઓ કર આજે મનમાંને મનમાં અને બહાર બંને હોવામાં પરાજય થશે (સંકેત)—(અંધક)

પૂનરી—(કુદ દસીને) માતા અંખા તારી હજી પૂર્ણ થાય શિવ અંધકાર હરી પ્રત્યક્ષ કરે. (અંધક પ્રવેશે છે) અંધક, મંદીરમાં મહાપૂજની તથાપરીઓ કર આજે મનમાંને મનમાં અને બહાર બંને હોવામાં પરાજય થશે (સંકેત)—(અંધક)

પૂનરી—(કુદ દસીને) માતા અંખા તારી હજી પૂર્ણ થાય શિવ અંધકાર હરી પ્રત્યક્ષ કરે. (અંધક પ્રવેશે છે) અંધક, મંદીરમાં મહાપૂજની તથાપરીઓ કર આજે મનમાંને મનમાં અને બહાર બંને હોવામાં પરાજય થશે (સંકેત)—(અંધક)

પૂનરી—(કુદ દસીને) માતા અંખા તારી હજી પૂર્ણ થાય શિવ અંધકાર હરી પ્રત્યક્ષ કરે. (અંધક પ્રવેશે છે) અંધક, મંદીરમાં મહાપૂજની તથાપરીઓ કર આજે મનમાંને મનમાં અને બહાર બંને હોવામાં પરાજય થશે (સંકેત)—(અંધક)

પૂનરી—(કુદ દસીને) માતા અંખા તારી હજી પૂર્ણ થાય શિવ અંધકાર હરી પ્રત્યક્ષ કરે. (અંધક પ્રવેશે છે) અંધક, મંદીરમાં મહાપૂજની તથાપરીઓ કર આજે મનમાંને મનમાં અને બહાર બંને હોવામાં પરાજય થશે (સંકેત)—(અંધક)

પૂનરી—(કુદ દસીને) માતા અંખા તારી હજી પૂર્ણ થાય શિવ અંધકાર હરી પ્રત્યક્ષ કરે. (અંધક પ્રવેશે છે) અંધક, મંદીરમાં મહાપૂજની તથાપરીઓ કર આજે મનમાંને મનમાં અને બહાર બંને હોવામાં પરાજય થશે (સંકેત)—(અંધક)

પૂનરી—(કુદ દસીને) માતા અંખા તારી હજી પૂર્ણ થાય શિવ અંધકાર હરી પ્રત્યક્ષ કરે. (અંધક પ્રવેશે છે) અંધક, મંદીરમાં મહાપૂજની તથાપરીઓ કર આજે મનમાંને મનમાં અને બહાર બંને હોવામાં પરાજય થશે (સંકેત)—(અંધક)

પૂનરી—(કુદ દસીને) માતા અંખા તારી હજી પૂર્ણ થાય શિવ અંધકાર હરી પ્રત્યક્ષ કરે. (અંધક પ્રવેશે છે) અંધક, મંદીરમાં મહાપૂજની તથાપરીઓ કર આજે મનમાંને મનમાં અને બહાર બંને હોવામાં પરાજય થશે (સંકેત)—(અંધક)

પૂનરી—(કુદ દસીને) માતા અંખા તારી હજી પૂર્ણ થાય શિવ અંધકાર હરી પ્રત્યક્ષ કરે. (અંધક પ્રવેશે છે) અંધક, મંદીરમાં મહાપૂજની તથાપરીઓ કર આજે મનમાંને મનમાં અને બહાર બંને હોવામાં પરાજય થશે (સંકેત)—(અંધક)

પૂનરી—(કુદ દસીને) માતા અંખા તારી હજી પૂર્ણ થાય શિવ અંધકાર હરી પ્રત્યક્ષ કરે. (અંધક પ્રવેશે છે) અંધક, મંદીરમાં મહાપૂજની તથાપરીઓ કર આજે મનમાંને મનમાં અને બહાર બંને હોવામાં પરાજય થશે (સંકેત)—(અંધક)

પૂનરી—(કુદ દસીને) માતા અંખા તારી હજી પૂર્ણ થાય શિવ અંધકાર હરી પ્રત્યક્ષ કરે. (અંધક પ્રવેશે છે) અંધક, મંદીરમાં મહાપૂજની તથાપરીઓ કર આજે મનમાંને મનમાં અને બહાર બંને હોવામાં પરાજય થશે (સંકેત)—(અંધક)

પૂનરી—(કુદ દસીને) માતા અંખા તારી હજી પૂર્ણ થાય શિવ અંધકાર હરી પ્રત્યક્ષ કરે. (અંધક પ્રવેશે છે) અંધક, મંદીરમાં મહાપૂજની તથાપરીઓ કર આજે મનમાંને મનમાં અને બહાર બંને હોવામાં પરાજય થશે (સંકેત)—(અંધક)

પૂનરી—(કુદ દસીને) માતા અંખા તારી હજી પૂર્ણ થાય શિવ અંધકાર હરી પ્રત્યક્ષ કરે. (અંધક પ્રવેશે છે) અંધક, મંદીરમાં મહાપૂજની તથાપરીઓ કર આજે મનમાંને મનમાં અને બહાર બંને હોવામાં પરાજય થશે (સંકેત)—(અંધક)

શ્રી સુરત હિંદુ એસોસિએશન

૧૪૧ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, બેકમ ૧૭૪૭, કરબન.

વાર્ષિક અનરલ મીટિંગ

ઉપરોક્ત સંસ્થાની વાર્ષિક અનરલ મીટિંગ તા. ૧૨-૪-૧૯૫૯ના રવિવાર બપોરના ૨-૩૦ વાગે વિજેટરીયા સ્ટ્રીટ વાળા હોલમાં નીચે નજીવેલા કામગીરી માટે મળશે. તે વેળાસર સર્વે સભાસદોને કાબજ રહેવા વિનંતિ છે.

(૧) મીનીટસ.

(૨) મંત્રોનો રીપોર્ટ.

(૩) અનન્યોનો રીપોર્ટ.

(૪) એ.સિસોની રીપોર્ટ.

(૫) બરગુરુ.

મંત્રી : શ્રી સુરત હિંદુ એસોસિએશન.

કયાજી હીખાલા.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

નવ નવનાં નાવલન, રેશમી તેમજ કુતરાઈ કાપડ, એસિડ લાલો અને પ્રાચીન માટે શ્રેષ્ઠ લગનાં ડ્રેસિંગ, પુરોવર, કાર્ટીન-સ અને અન્યથા માટે—મુશીક, બીડ, બેન્ડોલ, ચોરસ, નેપાળી-સ વિગેરે.

ફરેક બાલના સાલ માટે તપાસ કરવા સલામત.

કર વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, એશિયાનિસ્ટર્સ.

ફોન : ૮૩૫-૬૬૬૬

બેકમ ૧૫૪૮.

પુરા ખબર !

તમારા અર્થેલા પેસનું પુરવવતર મેળવો. દેશમાંથી આવો કે દરિયાપારથી, કરવા માટે આવો કે બીજાને સ અર્થે, પણ દરબાન આવવાનું બને તો ઉમંમ ભેર આપ્યા આવો.

અથુ ક્યાં ?

નામ અને શરનાનું તમારી ડાયરીમાં લખી રાખો

માઉન્ટ એવરેસ્ટ વેજેટરીયન લોજ

૧૨૬-૧૨૮ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, કરબન. ફોન : ૧૭૫૭૨.

કારણ

આ એક એવું સ્થળ છે કે જ્યાં સ્વચ્છતા, સુવ્યવસ્થા અને આરામના ફર્શન થાય છે અને જ્યાંથી રોશન બબર, બંદર નજીક પડે છે જેથી સમયનો બચાવ અને હરવા કરવામાં મોજ આવે છે ?

- (૧) બહાર ગામ કે પરદેશથી આવનાર પેસેન્જરો માટે અગાઉથી ખબર આપશે તો રહેવા સુવા માટે રીઝર્વેશન થઈ શકશે.
- (૨) બેઠકના પ્રખર જલિ કેબરેજ સમાય છે.
- (૩) લગ્ન અને તહેવારો માટે ફરેક જાતની સ્વાદિષ્ટ, સાતીક મીઠાઈ શુદ્ધ ધીમાંજ બનાવીએ છીએ.
- (૪) બહાર ગામના એડવેસર પુરતું ધ્યાન આપવામાં આવે છે. એક વખત એકર આપી ખાતી કરવા સલામત છે.

ઇસ્ટ આફ્રિકાનો પત્ર

(આપણા આત્મ અનુભવની તરફથી)

૩૦-૩-૧૯૫૬.

અમે બધા આફ્રિકન છીએ

દેશીતાની અવનરે દેશીતાના યાદે જાણીતા સુધારાની દરખાસ્તો બહેર કરતાં ધારાસભામાં જે બંધન હતું હતું, તે ઉપર અર્થ સાથે વિચાર પદ તરફથી નોર્થન પ્રાંતી-અના અવન યો. રેફર સામસને બધાનું હતું કે અમે જે જાણીતા દરખાસ્તો સાથે અંતર છીએ, તેથી ના, અવનરે જે દરખાસ્તો રજુ કરતાં પાંચ બીન સરકારી પ્રધાનોને જે રીતેનો અવેજ કર્યો છે તે પસંદ અમે દીક્ષીરી અવન કરીએ છીએ. પાંચ બીન-સરકારી પ્રધાનો રાજ્યવાની વાત અમને માન્ય છે પણ તેમાં ૩ આફ્રિકનો, ૧ એશિયન અને ૧ યુરોપીયન જે રીતે જે નાતિએ રાજ્યમાં આવ્યો છે તે સાથે અમારો વિરોધ છે. ના, અવનરે આ રીતે જુદી જુદી નાતિઓના બાળ પાકના ઉપર આ યાદે નબર રાખ્યો છે તે અમે સમજી શકતા નથી કારણ અહીં અમે કોઈ આફ્રિકન નથી, કોઈ એશિયન નથી કે કોઈ યુરોપીયન નથી. પણ અમારું દેશીતાનીયન છીએ.

કોરી ગુલામી પ્રથા
તાનરીવર ઉપર હોવા છરીએકનની રોજના અમે અથતા મોહકામમાં

અનુરી કરવા માટે માત્ર અટકાવતી રીતોએને કામે લગાડવામાં આવ્યા હતા. તેમાંના અભિવાર અટકાવતી અનુરોએ જાં કાવનામાં આવતી પાણી ની ગાદીમાંથી પાણી થીકું તેને પાંચ-જામે તે મરી અથા કિમ બહેર કરવા માં આવતાં આ માનતમાં મોજાસા ખાતે રોજનાર અમલ તપાસ માંકુ થઈ.

તેમાં ચોક્કસ ચેચેસોસ્ટટ ડા. રોજોરે રોજનાર યો. ગોદીને અજુ ન્યુ કે મરી અવેશામાંથી આર અજુડ જે પોસ્ટ મોરટમ હતું હતું તેમાં અને અજુડ કે આર પાવાને કારણે તેમનું મોત થયું છે. જે તેમના સરીર તપાસમાં હતું તે બેક અને કાચું કે તેમને આર મારવામાં આવ્યો હતો. તેમના મેના રેકમાં ઉપર અસર થઈ હતી. માર પાવાથી તેમ ઉપરનું અજુડ છુટી જવાથી અને અજુડ અજુ ઉપરના પાવાથી આ મરું હોયું બેકામે.

સરકારી કોર્ટ યો. નોરમન કોર્ટિએ ચોતાની જુનાકીમાં અજુડ હતું કે જે પાણીમાં તથા મરજુ પામેનાઓના સરીરમાં એરડું કોઈ પણ બિન્દ જે બેકું નથી.

પરચુરણ

—કેનીયાની ધારાસભામાં ૧૫ ડેવન કોન્સ તરફથી પૂજ્યેશા સરામના અવાખા સરકાર તરફથી અજુડવામાં આવ્યું હતું કે, ૧ જુલાઈ ૧૯૫૭થી ૩૧ ડિસેમ્બર ૧૯૫૮ સુધીના દેડ વર્ષ દરમિયાન યુરોપીયનો ઉપર આફ્રિકનો તરફથી ૭૫ હુમલા થયા હતા. આમાં ૧૦ હુમલાથી અંબીર છળ થઈ હતી અમર પવિષ્કાપ મોતમાં આવ્યું હતું. હુમલા અંગે પસાએશ ૭૫ કેસમાંથી ૫૧ પુરવાર થયા હતા અને ૭૦ માણસોને મળ થઈ હતી.

—કરકાન ખાતાવાળા મોર્ડ પદ તા. પૂર્ણના વીપલમાં નેરોની અવી પહોંચ્યા છે. અને પુર્વ આફ્રિકાના પ્રોટેક્ટોની મુલાકાત મેવાનું નાકાએ-ને કારણે અથા મહિને મુજબતી રાખાએજ તે હવે અમમમાં મુકાયું છે. કેનીયા મોરના મેરેકસ મેકક મધારણ નામતમાં કરકાન મંચી યો. મેનોકસ મેકકને મળવા કેનીયાની ધારાસભાના

અજુડનું જે રેસીમેન માણ માસની આખર સુધીમાં લગન બન્યું છે જે રેસીમેનના અજુડને મોર્ડ પર્વે સોમ-વારે નેરોનીમાં મળશે. આ મુલાકાત અને વાટાઘાટ નેરોનીમાં પાસિન્ટ બીડાંએમાં થશે.

—સોવિયેટ રશિયાના ગ્રીન રજુટનીકે ચાર હબર વાર જુવને પ્રદરણા રેકુઆરી તા. ૨૭ સુધીમાં કોનું સોવિયેટ માહીતી આનું બજાવે છે. આ માહિતી અમલમ ૧૧૫,૦૦૦,૦૦૦ માત્રત વાપ.

—વાનાના નીલ આવક દીને રશીયા માં જેક સમા ભરણ હતી. સોવિયેટ ના આફ્રો-એશિયન કપીટીના અવન યો. અનુરે વાનાના મોકાને છુએકા પાવતાં અજુડનું હતું કે, અમે આફ્રિકા ખંડને આગ્રહ બેવાને પ્રથા પ્રરોજર છીએ."

સામાજિક અખરો

આખર રવીકર :

અપતરાય કેવનજી,

બેકાનીસખર્ગ પા. ૧-૧-૦

મો. અ.ર. પટેલ,

બેકાનીસખર્ગ પા. ૨-૨-૦

નારજીકાંજી,

પીરપીઠ પા. ૧-૧-૦

દયાળભાઈ નારજીકાંજી,

કુમકોટાઈ પા. ૧-૧-૦

બાબર :

પીરપીઠ નિવાસી બાબર નારજીકાંજીને પુરી યો. અરજવતી બહેનના મુખ અન કુમકોટાઈ પીરપીઠ દયાળભાઈ નારજીકાંજીના બાઈ થી મનસાક સાથે રનિવાર તા. ૨૬-૩-૫૬ પીરપીઠ મુકામે અથા હતો. અનેક યુએએકોના અધિવેશ સાથે અરજ પછી સારી રીતે પાર પડવા હતાં તે માટે બને પહે આખાર થા-વો હવે. આ મુખ પ્રસંગે મુલાકાતી મેડો બને પહે કેટલીક અરજીઓને કરી હતી.

શ્રી ડી. ડી. એસોસીએશન
અને ૧૯૫૬નું વાર્ષિક સંમેલન

ઉપરોક્ત સંમેલન ૩૬૩ વાર્ષિક સંમેલન તા. ૧૨ એપ્રિલ ૧૯૫૬ને રનિવારે બપોરે ૧-૧૫ કલાકે બેકાનીસખર્ગમાં ૫૦ કોઠાસ રડીક ઉપર આવેશા ગાંધી હોલમાં શ્રી મુખા-ભાઈ કાળીદાસ ના પ્રમુખપદે મળે.

વિષય વિષયરજી સમિતિ તારીખ ૧૧-૪-૫૬ને રનિવારે સાંજે ૫-૨૦ કલાકે ૩૩ રેડ રડીક ઉપર આવેશા મારતાર મેનસ-સ મીરામજી મંદીરના હેમમાં મળશે તે પહેલાં અરજો તરફથી આવનાર દરખોની મેમીત દરખોરત મંચીને થળી અવી બેકામે. આ બને પ્રસંગેએ શ્રી મોઈ રાતિ બનો ને પધારવા બમાઈ આમ અજુ આમનજી છે. સમેલન પ્રસંગે રથાનિક આમમ ના નિધાઓએ તરફથી તેમને બેકાનીસખર્ગની વાળા તરફથી મનેરબન અર્થકમ રજુ કરાશે.

સંમેલન કામકાન : (૧) પીઠીટ તથા મંચીને રિપોર્ટ, (૨) કિલ્લાની રજુઆત, (૩) રાસે (૪) સુટવી, (૫) પરચુરણ.

લી. રસનામિયાપી સેવો, વિજયદેવ રતનજી મીસી, (મંચી થી ડી. પ્ર. અ.) મોહનલાલ પ્રમાભાઈ, (રથાનિક પ્રમુખ) મીરજીલાલ નાકુભાઈ, (રથાનિક મંચી)

વિનિત બેકાંજી કોરા
(અનુવાતી કે અનુવાતી ડીકનરી.) અનુવાત વિધાપીડનો - શીખ ૧૮/૬ મનવાનું કોણ : આ મેરીસ 'Indian Opinion' D. Bag, Durban, Natal.

શ્રી વાંધી ભારત વિ બેકાનીસખર્ગ, (શ્રી ડી. ડી. સે. અમાન અમ

વાર્ષિક મહોત્સ
અને ૧૯૫૬

તા. ૧૮-૪-૫૬ રાની અંબે હ વાંધે

રજીલ : સીટી હોલ

બેકાનીસખર્ગ

દર વર્ષે પ્રમણે શ્રી વાંધી નિધામવનો વાર્ષિક મહોત્સવ લા. ૪-૫૬ને રનિવારે સાંજે ૭ બેકાનીસખર્ગ-સીટી હોલમાં રાખવામાં આવે છે. એમાં રાજાના અમીત, ગરમા, વૃષ, અંવાડ, પ્ર અમિતપમીત, વગેરે ઉપરાત રમથી ભરપુર જેક સામાજીક ન કીર્તિનીક ફેબ્રગ રાખવામાં આવે

આ ઉપરાંત મો. ૭ તથા ૮માં રજીલ રજીલ વિધાઓએ સર્ટીફિકેટ મળ્યાં મોરજીમાં પ્રમમ અજુ વર્ષે પધાર અમલ મોળોને કનામે અજુ વર્ષો આવશે.

આ ઉપરમાં બાળ બાળ માળો ઉપરકને ઉરોબન આવવા સર્વ વાલી તથા જનવણીમાં રક મેવાર બાજ નોને આવક પુર્વક વિનંતી છે.

બેકાની અવરથા માટે પ્રવેશકાર રાખવામાં આવ્યા છે; અને લેલી કીમત જેક વિની, લી. ૧૨-૬ અને લી. ૫-૦ (વજુ વર્ષ) રાખવામાં અવી છે. આ ઉપરની આવક 'અવીસ વિધાર્થી સદ્ગુણ ફેડ'માં અવી. જેમાંથી રાજામાં અજુતાં મરીપ વિધાર્થી એને પુરતો, શી, વગેરેમાં આવવાનું પદેય રાખવામાં આવ્યું એટલે આનંદ મેળવવા સાથે વિધાર્થીએ સહાય પદ કરી એવા મેવકા ઉપરથી શ્રી બાઈ જમંચી આ ઉપરવા બાળ એવી આકા રાખીએ છીએ.

પ્રવેશકાર મળવાનું રજીલ :
ગાંધી હોલ.

૫૦ કોટાસ રડીક, બેકાનીસખર્ગ. ફોન : ૩૩૦૧૭૨.

લી. નરસિંહલાલ પુર કેલવાડીઆ, (મ કોટુભાઈ બીબા (મંચી) લલુભાઈ પી. રાજા સમિતિ (અમલ કોટુભાઈ ન જ (વિ-સીપામ)

હિંદનો પત્ર

(આમારા અનુવર્તન તરફથી) ૨૬-૩-૫૯.

બાળકોને ઝેરી ઇન્જેક્શનો અપાય છે

શાળામાં બાળકોને ઝેરના ઇન્જેક્શનો અપાય છે અને એનાથી ડેલ્ટાઈ બાળકો અલગ પાડવા છે એવી ભ્રમણા આજના દિવસમાં ફેલાઈ છે અને તેને પરિણામે લગભગ બે લાખ વિદ્યાર્થીઓ શાળામાં ઢાંચરી આપતાં નથી. આથી આડેસા નેટલી શાળાઓના સત્તાધીશો તથા દિલ્લી સુપરમાર્કેટ માટે જેકે અભરી સમરથા ઇંગ્લી કમ છે. આ અલગ પારનમરમા વાપુરેને પ્રકારી લેવાને કારણે વિદ્યાર્થીઓના વાલીઓ આવીને શાળાઓથી ચેતાન. બાળકોને ઘેર કાઢી લેવા છે. આ અલગ પારને પરિણામે સુપરમાર્કેટ બાળકોને અપાતાં ડિપ્રિસિયા વિરોધી ઇન્જેક્શનો આપવાનું નક્કી કરી દેયું છે. શાળાના મુખ્ય ચિકિત્સાએ આ અલગ પારને બેઠી લેવાની અપીલ મદાર પાડી છે.

અમદાવાદમાં પણ આવી જ ભ્રમણા ઉઠતા ડેલ્ટાઈ અપવિત્ર માનવારેને ચેતાના બાળકોને કાળાંમાં મળી પાઈ બેઠાંથી લીધા કતા.

શાસ્ત્રિક ઇન્જેક્શન કરે છે

સોશલ મહાઅનુભવ પરિવર્તમાં આપણે કરતાં થી ઇન્જેક્શન પાસે અપાઈ છે. હું કુઝા સાથે કુઝાઈ છે કે સુભરતમાં આજના અને ઉચ્ચ વૃદ્ધી પડ્યા છે. બાળી-આપાસક વૃદ્ધી પડવાની અણી ઉપર છે. દિલાખી રાજ્ય તોડવાની સિલચાત કહે છે આ અલગ પારી રહી છે એ સિલચાતના મુલ્ય સાથે આપણું પક્ષ પ્રમુ છે.

“બાળી સાપાસક આજ રાખવા એ મારી પ્રતિપાતો કરાવ છે. તમારી પ્રતિપાતો સવાલ છે. અવતા પરિવર્તની પ્રતિપાતો સવાલ છે. અપાસક આજ રહેશે તો મારી દરતી રહેશે અને મારી આપણ રહેશે. એ ને આજ નહિ રહેશે તો મારી આપણ પ્રમુમાં મળશે અને આપણી રાજકીય મુરારો અજલ ભરે.

“અમદાવાદની દાડમ તમારે સાચાંથી એકાએક. આજ સુધીમાં કયા મહર્માં તમે માત્ર કષ્ટ જ બાળકો અને કે બહેનો આપ્યા છે. આ હાલો જનુ નાંતો છે.

વધુમાં વાંચી અપાઈ છે આજ સુધીનો સત્યાગ્રહનો કીકાળ અને પરામર સાચવી નથી કલ્યા એ હું કલમ સાથે કલમ કરી છું. પણ

કતાએ સત્યાગ્રહ આજ રાખવા નાંચા અને સ્વયંસેવકોની અમારે મધુરી ભર છે. મેકારી પક્ષ છે. એ મેકારીને નાંચા આવી એકમાં મેકારી લકાળ છે.

મધુરાના દારૂકાંધીશના મંદીર આંધી શુભ થયેલું અવેરત પકેકાણું

સિન્ધોજી દરિયરજીક નામના એક માણસે ૨૦ હજાર રાની કીચતનું અવેરત કાનપુરના કનેપાસા કાઢા વાળાને વેચવાનો પ્રવાસ કરતાં અવપુર અને આજાની છુપી પોલીસે તેની ધર-પકડ કરી આળીસ હજાર રૂપિયાનું અવેરત એની પાસેથી કમળે લીધું હતું. પોલીસની એવી ધાન્યતા છે કે આ અવેરત મધુરાના દારૂકાંધીશના મંદીરમાંથી શુભ થયેલા કલ સાથ રૂપિયાના અવેરતનો એક ભાગ છે. સિન્ધોજી આ મેરોનો મુખ્ય આરોપી લેવાની પોલીસને કાંકા છે.

દુકેરમામ અવેરતનું જ છે

વડા પ્રધાન થી અવાકરવાલ નકેરેને લેકાકામાં રૂડી એકવાર ભરેર કમુ” હતું કે પ્રવે સરકારે આપણું પ્રોગ્રામ અવેરતનું છે. અવેરત આ પ્રમોડી પારી-કાત સાથે સાંતિપૂર્વક કોલ આજ વાનો પ્રવાસ કરી રહ્યું છે. એ સિવાય ને બીજો મર્મ અરારી પચવાનો છે. પણ અમે બને ત્યાં સુધી એને કાળ-વાનો પ્રવાસ કરી રહ્યા છીએ.

એક પ્રમોડી અવાળ આપતાં થી નકેરેને ઉપર મુખ્ય અપાઈ હતું. બીજા પ્રમોડી અવાળમાં થી નકેરેને અપાઈ હતું કે દુકેરમામ અવેરતનું કોવાનું પારીસતો રવીકાણું છે. આજ કતાં તે એનો કમળે કોવાનું નથી કારણ કે તેનું એક માનવું છે કે પાયરિયાના અવલ વિસ્તારના પારી-સાનની માધીગીના ડેલ્ટાઈ ભાગ પર ભરતનો કમળે છે. આ અવેરતે પારીસતાને અપાઈ છે કે પાયરિયા નો અવલ વિસ્તારમાં ડેલ્ટો બા.મ પારીસતાનો છે તે ડેલ્ટો ભાગ અવેરત નો છે, તે નકારી કરવા માટે અવેરત લખાર છે.

પુવારી દાળવાની ઇચ્છા કંતી

મુખ્ય સરકારના મુખ્ય પ્રધાન થી વાલ. બી. અપાઈ છે કલું હતું કે મવા વર્ષનાં બોયલ્ટ માલની આખી લારીએ

અમદાવાદમાં સહીદ રમ.રકનું બાંધકામ કરવાની ભાવતા, અમદાવાદના અપા મેકારીડેટની મુન્સરી ઉપર ઉપર ઉપર પાળળનું પ્રેમ માનવ અવનનું મુખ્ય હતું.

અમદાવાદના મે.ગાંધારની તપાસ માટે નિમાયેલા અરટીસ ડાલવાલ પંચ સમક્ષ જુલાની આપતા મુખ્ય પ્રધાન થી અપાઈ છે ઉપર મુખ્ય કલું હતું કે વધુમાં તેઓએ અપાઈ છે અને લાગ્યું હતું કે સહીદ રમ.રકની રચના મારી અટકાવવામાં આવશે તો બારે રકત-પાત મરે અને અવેરત આનનીએ અવન મુખ્યવરે. મારે તે અટકાવનું હતું. આથી એક વિષય રહી કલે-કે અપા મેકારીડેટની મુન્સરી પર સહીદ રમ.રકની રચના કોડવી; એ એમને કામે કે સરમલ મોડું છે અને તેણું આકાશવેર છે તે પાળળથી રમારકને અવેરત.

દુનીયાને અવલે અનાંત પ્રતિનિધિમંડળ

કેમકા ડેલ્ટાઈ સમપથી ભારતની ધરતી ભત્તી નિકાસોનો પ્રમ મળીર બ-નો છે અને ભારત કેમ કરીને વિશ્વનાં બલરોમાં પેતાની અપારની નિકાસો ભળવી રાખે ને બીજા નથી અવેરત મારે નિકાસ એળે તેની મળીર વિચારવા માલી રહી છે.

આ માટે લગભગ વિશ્વના તમામ મુખ્ય રેલોનો પ્રવાસ કરી આ પ્રમોડે અપાસ કરવા માટે એક ખાસ પ્રતિ-નિધિ મંડળ ભળીતા ઉલોમપતિએ અને નિકાસકારોનું મેકાકા ભારત સરકારે કાંબા વખત પહેલાં પેતાનો નિર્ણય ભરેર કમો કલે. તે મુખ્ય તા. ૨૧ થીના એક મંડળ રોડાવે અવા ઉપરી મળું છે.

આ મંડળનાં નેતા ભળીતા સહીમ પાત થી રૂઝવા છે અને મંડળી તરીકે થી થી. મેન્સરવાલ રહેશે. ઉપરાંત વેડેરના ભળીતા થી રમજીભાઈ અખીન, અને બીજાએ લાલા ભરત-રામ, થી કે. કે. અરજીમલમ, થી અનુલ વહીદ, થી આર. થી. અવેરન, થી એ. નમાપન, થી છ. એ. અવેરેક વહેર છે.

અમેરીકા, કનેડા અને યુરોપના રેલોનો પ્રવાસ આ મંડળ કરશે.

વિનોબાજીએ કારમીરની મુલાકાતે

સરોજ પ્રદીપા મેવરી આપાઈ વિનોબાજીએ આપતા એ યાચિનામાં કાઠમીરની મુલાકાતે અવાળા છે. કાઠમીરમાં તેમનું ભવ્ય સ્વામત કરવા કાઠમીરની સરકારે સરે રીપસલ પ્રવલ્લકોના મુખ્યવરે માલ સમોની એક ખાસ કમીતી નીધી છે તેમાં કાઠમીરના વડા પ્રધાન મળી મુલાકાતકાલે પક્ષ છે, તથા કેમકા મેવરી પક્ષ છે.

ઉપ-પ્રમુખે સોવિયેટ પ્રતિ-નિધિમંડળને આવકાયા

ભારતના ઉપ-પ્રમુખ થી રામ.કુમ્બન ને હોંદના પ્રવલે આવેલા સોવિયેટ પ્રતિનિધિ મંડળના મતમાં એક સોલન સમારજ ન્યુદેલકોમાં ચેલ્લે કલે. તેમને આવકારતાં ઉપ-પ્રમુખે અપાઈ છે. “મારી સરકાર અને મેકા વતી સોવિયેટથી આવેલા અપારા મિત્રને અપારતા અને આનંદ લાગ છે. માલીક કરતાં અરક વધુ વર્ષોમાં રશિયાએ ને પ્રવર્ત કરી છે તેની નોંધ અમે લાગા આપવા સાથે લીધી છે. રેકનીકા અને વિદ્યાનમા રશિયા કુનીયામાં પ્રમય સ્થાન મેળવે છે.

“મેં મે વર્ષ કરતા વધુ વધુ સમય રશિયામાં માળ્યો છે. ત્યારે મે મેલોનું અવન મારણ ઉચુ આપણું ભેળું છે. અમે વધુ અમારા હેલુ અવન મારણ ઉચુ લાવવા મળી રહ્યા છીએ, અને તેમાં રશિયાએ અમને રેકનીકા અને વિદ્યાનીક વધી કાલક આપી છે.

“કાલી એ રોડ વધુ વખતમાં આવકાર પાત છે અમલ દુનીયાની આનવલત આને કાલીની અખના કરે છે. તેમ કતાં અમે મે મકા વધે પેતાના વિપુલ નાકારક રહો ના ભળવે એક બીજાની સાથે મેરવે મારી ઉભા છે. આપણી સાપાન વિવેક જુદી આપણને રહે છે કે મુલ એ માંડ વધુ છે.

“અમને કલ્પ મામ છે કે રશિયા આ બીના સમળે છે અને સધી માટે તે આમલ વધે છે.”

સોવિયેટના પ્રતિનિધિ મંડળના નેતા મે. એન્ડ્રુસએ અપાઈ છે, હોંદ સાથે અમે અમારી મેનોની માંડ વધુ ભળવતર કરવા છાંજીએ છીએ. ને રાજપુર સોવીયટ અને હોંદ વચ્ચે માટે કલ્પ માનવતાના કીત અને કાંતી માટે વધારી રહ્યા છે તેમને અમે નમન કરીએ છીએ. તે છે તમારા વડા પ્રધાન નકેર, તેમજ આખના અમારા વખતલ સર રાધાકુમ્બન વધુ અમા મળે મેરો હાલો આપે છે.”

કુકાન વેચવાની છે

મારકેર કુકા અને કાલ રૂડીનાં પ્રધામાં કારનરની મેકા વીન્ડોની મળા અ મેકાની રૂપરીની કુકાન વેચવાની છે. વધુ ભાંજ માટે બીજેના અડેસે આપીને મળે, અપવા રેલીકા કરો, અપવા તો વચ વહેવાર કરો.

47 Market Street,
P. O. Box 8547,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4351.

બી-આઇ

મુ'બઇ કરાંચી અને ઇસ્ટ
આફ્રીકાના બંદરો વચ્ચે
મુસાફરી કરે છે.

રેડીયર કરતાં ૩૦મી એમીસ રેલવેના આવરો અને
કરાંચી થી મુ'બઇ જવા ધમી એ રેલવેના ઉપરો.

મુ'બઇ અથવા કરાંચીનું બાહુ.

ફર્સ્ટ ક્લાસ	એક	બોલક	સમય	પા. ૬૨-૦-૦
સેકન્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૬૦-૧૫-૦
થર્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૩૬-૧૦-૦

ગાર્ડિનરી

ફર્સ્ટીયસ

નોન-વેલટેરીયન પા. ૬-૧૩-૦	નોન-વેલટેરીયન પા. ૧૦-૧૬-૦
વેલટેરીયન પા. ૬-૪-૦	વેલટેરીયન પા. ૬-૧૫-૦

વધુ માહિતી માટે મળો આ લખો.

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ

(પીટી લીમીટેડ.)

૩૯૦ પાઇન સ્ટ્રીટ, — કર્ણાટ.

ટેલીફોન : ૨૦૪૩૨ — ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "કરામત."

એ. કે. હુસેન એન્ડ સન્સ,

હાલસેલ અર્બન્ટસ અને સીધો ખાલ હાઈ તથા પાકીસ્તાન લખા
પરદેશથી મંગાવનાર

અમારે ત્યાં

અથવાઅથ : અગરવતી, કેરમ બોર્ડ, સાડીઓ, બીંદની અંગૂઠી
ઓ, પીત્તલ અને ચાંદીના વાસણો, લોક આપવાની વિવિધ
ચીજો તથા મોટા પ્રમાણમાં જરૂરન બનાવના કીતના, રેખાના,
તથા નિચે મુકવાના હાલેકીક લોપ રોન્ડસો મળશે.

આલેજ લખો અથવા મળો.

હુસેન એન્ડ સન્સ

૧૨૬ કવીન સ્ટ્રીટ, કર્ણાટ. — બોલક ૨૧૬૮, ફોન ૨૭૩૪૮/૯.

પે. બે. ૫૪૦૦

ટેલીફોન ૨૪-૫૬૧૦

ટેલીગ્રાફ એડ્રેસ : "ભામતકો"

ભામત બ્રધર્સ (પ્રા) લી.

૧૪ ફોર્ટ સ્ટ્રીટ,

એ લા ની સ બ બં.

હાલસેલ અને રીટર્નલ અર્બન્ટ અને પ્રોપાઈસ

ખાસ કરીને અમારે ત્યાં ઇન્ડિયન અને ઇંગ્લીસ ઓસરી,

રેડી આધારમાં નાંખવાના ભાત ભવના લેલો-અવરો,

રેનલેસ રેડીસ, પીત્તલના અને કોસ્ચુસી-અમના

વાસણો-કાચ અને પ્લાસ્ટીકની અંગૂઠીઓ-

કેરમબોર્ડ અને ફટબોર્ડ તથા બીજી

બનેક રેડી ચીજો હીકરવત

આવથી મળશે.

ધી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેસમાં સ્થપાઈ છે

આગ અકસ્માત તથા દરીયાઈ માલનો

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાન

કામ કરે છે.

ખાસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રૂસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૧ એન્સલીસ રોડ — બોલક નંબર ૪૭૬ — કર્ણાટ.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

*Goodness never fails
to receive its reward,
for goodness makes life
a blessing.*
—Mary Baker Eddy.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903, Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 15—Vol. LVII, 1 APR 1959 Friday, 17th April, 1959

REGISTERED AT THE C.P.D. AS A NEWSPAPER,
Price: FOUR PENCE

Students Of Eight Universities Will Not Accept Apartheid Bill

CAPE TOWN, Sunday.

REPRESENTATIVES of eight universities declared here today that they would not accept the principles or provisions of the extension of University Education and Fort Hare University College Transfer Bills, despite the fact that the former had already been read a second time by Parliament.

This decision was taken during the weekend at a conference of Students Representative Councils at the University of Capetown under the Chairmanship of Mr. Neville Rubin, Presi-

dent of NUSAS (National Union of South African Students.)

The conference was attended by Representatives of the Universities of the Witwatersrand, Cape Town, Natal (Pietermaritzburg, Durban and non-European sections), Fort Hare, Rhodes and Catholic University College.

Statement

At the conclusion of the conference, the following statement was issued:

"The conference came to conclusion that it would not accept the principles or provisions of the extension of University Education and Fort Hare University College Transfer Bills, despite the fact that Parliament had already read the former for a second time.

"The conference disapproves strongly of the failure of the Government to take notice of the opinions on the eight universities present which represent 15,050 South African students and therefore de-

cided to send a deputation to the Minister of Education, Arts and Science to place before him its considered views and the request the Minister, even at this late stage, to withdraw the Bills.

Remove Freedom

The conference cannot accept the Bills because they remove by law the freedom of the individual student to study at whatever university he chooses, because it removes by law the freedom of the university to admit and to teach whomsoever the university judged to be academically qualified, regardless of colour or race, (Continued on page 144)

Stellenbosch S.R.C. Cancels Meeting—Objected To Indian

—Cape Town, Sunday.

A MEETING between the Students Representative Councils of the Universities of Stellenbosch and Cape Town, scheduled to take place tomorrow night has been cancelled by Stellenbosch because there is a non-White on the S.R.C. of the University of Cape Town.

The non-White is an Indian, Mr. Harry Rajkisoar, a senior medical student who was elected to the Cape Town S.R.C. this year.

The object of the meeting was to discuss university apartheid and other matters of mutual interest. —Sapa.

Dalai Lama Arrives Safely In India China Reacts To Ceylonese Demonstrations

SHILLONG, (North-East India, Sunday.

THE Dalai Lama, 23 year-old spiritual leader of Tibet, arrived today in Bomdila, in India's Kameng Frontier Division, after his journey across the Himalayas from Tibet, according to the Press Trust of India.

His arrival was greeted by thousands of singing, dancing and colourfully dressed tribesmen who had swelled the 700 population of the little town in the foothills, the agency said.

The Dalai Lama had trekked through from the Tibetan border mounted on a pony, after eluding Chinese Communist planes and troops which pursued him following his flight

from Lhasa nearly four weeks ago.

He got to Bomdila a day earlier than scheduled from Tawang, a monastery outpost inside the Indian border, which he reached on April 5.

Special Envoy

Waiting for him was Mr. M. P. N. Menon, special envoy of Mr. Nehru, the Indian Prime Minister, who

carried greetings and who was due to discuss the Dalai Lama's future in Asylum.

The 23 year old Tibetan ruler has the choice of proceeding from Bomdila by plane or road.

The plane can take him straight to New Delhi from an airstrip near the town. The road descends 60 miles to the Assam plains where a special train is waiting.

After being presented with ceremonial scarves, the Dalai Lama went to the home of the Resident Po- (Continued on page 144)

OPINION

FRIDAY, 17TH APRIL 1959

Sabra Conference Disappoints

THE apologists for the Sabra-men argue that the conference recently held in Durban gained a tactical move against Verwoerd when it made the slavish genuflections which ended up with unqualified support for Verwoerdism.

The real point which the hymns of praise to Verwoerd emphasise is that most of the Sabra intellectuals are still heavily handicapped by the temper of the slave-owner and are influenced in their approach to the problems of the country by that half-ignorance which springs from seeing men and events from the perspective of race. To the extent that they are still bound by tribal loyalties, the non-white democrat can afford not to bother himself too much about what they say.

On the other hand, it would be an error not to note that there is a ferment in Sabra which Verwoerd regards with so much dread that he has had to get Professor du Plessis out of the Nationalist Party. This ferment is a hopeful sign, albeit of almost insignificant proportions at this stage. Statesmanship would not wholly ignore the possibility of transforming it into a link to bring together the like minded among all races and under the fissions in the ranks of the Afrikaner totalitarians.

The Tribal Colleges

WHEN Dr. Verwoerd makes up his mind, his decision is final and irrevocable. No argument, no set of facts, no protests or demonstrations ever penetrate, it would appear, the thinking apparatus which South Africa's Prime Minister presumably possesses. But then, he acts under Divine Guidance. His is the hand that must steer the destinies of the country. He is the man who has the God-given task of saving White civilisation from the predatory influences of barbaric Blacks.

Or so Dr. Verwoerd has claimed time and time again.

And he either controls his own Party with an iron hand, or his political followers are prepared to march unquestioningly behind him—in the manner of the rats of Hamelin who blindly followed the piper to their own doom.

The latest instance of the Nationalist mania for senseless apartheid was over the Separate Universities Bill, though this is described by a misleading title on the parliamentary order paper. The Nationalist Cabinet some time ago decided that even the limited degree of academic non-segregation permitted in the Cape Town and Witwatersrand Universities is a threat to western

civilisation. Instead, there must be separate universities for Europeans, and Coloureds, and Indians, and for each ethnic group of the African population.

Academicians warned that this would make a laughing stock of established Universities in the eyes of the civilised world. Almost all recognised universities in the world expressed their disapproval of this measure. In South Africa, all non-whites and educated (in the true sense) Whites bitterly objected. Professors, lecturers, students of all races demonstrated their opposition in no uncertain manner. Some United Party parliamentarians and even a handful of Afrikaner intellectuals who though political supporters of the Nationalists, expressed serious reservations.

In spite of all this opposition, the men at the helm, imbued as they are with their mania for apartheid, pushed the Bill through a tame Parliament they completely control. From now on, universities are to be replaced by tribal colleges, for white tribes, and brown tribes and black tribes. Academic freedom in the non-white colleges is changed overnight from being the stuff and substance of university life into an elusive legend.

While Dr. Verwoerd preferred to turn a deaf ear to common sense and reason, his colleague the Minister for Bantu Education, Mr. de Wet Nel, was not so content. He had to claim that non-Europeans desired separate universities and declared that no protests had been lodged by non-Whites. This was false. The Minister should have known that he was making statement in Parliament which was not founded on facts.

Meanwhile, if but the Nationalists only knew it, they have knocked yet another nail into the coffin reserved for White domination.

Dr. Eddie Roux To Speak On Education

DR. EDWARD ROUX (Senior Lecturer at the University of the Witwatersrand and author of "Time Longer than Rope") will present the theme paper on "Education in a Multi-Racial Society" at the 14th Annual Conference of the Transvaal Indian Youth Congress which will be held at the Duncan Hall (City Hall), Johannesburg, on Sunday 26 April, 1959, commencing at 10 a.m.

In recent years Indian education has been in a state of crisis. The situation continues to de-

teriorise year after year. The percentage of matriculants is getting lesser as there is a general decline in the standards. The authorities are forcing Indian children to travel 40 miles a day for their schooling, thus gravely affecting their ability to learn. And now, the country is faced with the threat of "Tribal Colleges" for the various sections of the people. Now White people will be deprived of university education as is known, in civilised communities.

Report On Pan-Africanist Conference

The full report on the Pan-Africanist Congress's conference which was held at Orlando recently will appear in our next number.

Editor.

Comment On Men And Events

Pan-Africanism And The ANC

By JORDAN K. NGUBANE

THE formation of the Pan-Africanist conference marks a very important turning-point in the history of South Africa. On the one hand the Pan-Africanists have come (and being in protest against the policy of multi-racialism as preached by the ANC. To the extent that their emergence represents a split in the African community, it marks the point of final fulfilment for the process of joggling-up against the African which is being rejected so decisively by the Pan-Africanists and on which the Congress Movement seems to lean.

On the other hand, Pan-Africanism has been born in response to African clamour for a new quality of leadership which would steer events away from the disaster towards which apartheid is moving the country, to a mass and solid future for all concerned. It has come to provide more effective opposition to apartheid and in the sharpest possible African criticism of the daily dallying that has been going on since 1948, when the Nats first got to power, among those who should have joined together to oppose apartheid and bring it to a crashing to the ground.

In the Pan-Africanist Congress the African people are saying, in effect, that they have decided, in view of the fact that they are the most bitterly crushed victims of apartheid, to draw the line beyond which they shall not retreat from this moment in history. They are saying that they have heard too much talk of goodwill even from so-called democrats but little action designed to call a definite stop to the humiliation which apartheid has always been eager to force on them.

Move Alone

They are saying that they are now ready to move forward alone, if necessary, to provide South Africa with an alternative government. This is a real significance of the Pan-Africanist: that they make the issue of providing an alternative government a matter of protocol pathos.

Before they say every decisively, however, they will have to jump over number of high hurdles. The most important of these, in my view, is the clarification of their real attitude to the minorities. There are definitely two schools of thought within the Africanist camp on this issue. There are two solid racialists who take up an attitude which seems indistinguishable from anti-Whiteness. They want no contact between Black and White and reject racism in favour of an emotionalism which will lead to civil war. There is no point in mincing words. Some

of the attitudes expressed by certain Africanists are bound to produce civil war. The point that this raises is whether the African community wants civil war. If this wing of the Pan-Africanists gains the upper hand—fortunately it is in the minority and it did not make much headway at the conference—we should all shake very clearly that their attitude towards the minorities will produce civil war.

Mr. Sobukwe

Opposed to these are the non-racialists, who are in the majority and of whom Mr. Robert Mangaliso Sobukwe, the first president general of the Pan-Africanists, is the spokesman. Their line is that they want to establish a non-racial democracy in which the rights of the individual shall be entrenched and in which race shall not be a factor of political or economic significance.

While the racialists clearly cannot run away from imposing an African dictatorship, in which they would kill their own brothers who dissent, the Sobukwe wing are in this very embarrassing position where they have to realize that it is not enough to reject racialism; it is not enough to claim to be non-racialistic and stop there. We live in a society where race hatred is a living reality; where the problems that racism must be faced by any organisation which claims to speak for the African. It is almost indistinguishable from hypocrisy to claim to be non-racial in outlook and proceed straightway to show signs of racialism by limiting membership of the movement to people of one racial group.

The ANC has had to face this challenge and fallen back on multi-racialism. But the logical climax of multi-racialism is partition; group representation and acceptance of apartheid. The Pan-Africanists rightly reject this. But they will be hypocritical if they do not face squarely the problem of what to do with the European or the Indian who subscribes fully and sincerely to Pan-Africanism and is willing to

identify himself with the African. That man cannot be kept out of an organisation which advances the goals he has in mind just because he is not of African descent. If he is kept out, then those who accuse Pan-Africanism of being a racialistic influence would be proved right by the deeds of the Pan-Africanists themselves.

Wrong Foot

The Pan-Africanists would have started with the wrong foot forward if they imagined they had disposed of the race problem merely by ignoring it. They would be wrong to preach non-racialism and practise racialism.

It requires a lot of moral courage to preach non-racialism and practise it. As I have said, the ANC has not had this courage. It remains to be seen whether or not the Pan-Africanists will have it. If they do, then they are the real spokesmen of the New Africa. It is for them to consider their position here and tell the world precisely where they stand.

There are other difficulties they will have to face. But into those I do not propose to go because of limited space. I want to get on to the advantages.

With the ANC paralysed by the conflicting loyalties which are the logical by-product of multi-racialism and racial joggling-up and therefore unable to assert positively the dignity of the African person, the Pan-Africanists are in the position to assert it freely. Their unbroken opposition to race oppression makes them articulate the innermost feelings of the bulk of the African. They are more correctly expressive of the spirit of the Accra conference than any other purely African organisation at the moment. To the extent that this is true, they are in line with the trend of events in the rest of the continent. Dr. Nkrumah and Mr. Sékou Touré recognised this fact when they sent messages of goodwill to the Pan-Africanist conference.

No Mistake

These advantages should combine to enable the Pan-Africanists to make a tremendous impact on African opinion. And nobody must make any mistake. The young men and women who have banded themselves into the Pan-Africanist Congress are devoted people; more devoted than any other political group in the African community—barring the communists. They will make sacrifices when called upon to pay the price and the wrong

should stand many of them in good stead.

Apart from taking up a more convincing position on race, the Pan-Africanists have to concern themselves immediately with the problem of winning recognition for their organisation and justifying themselves; with organising and with deciding on the nature of the challenge with which they will confront apartheid.

Again this rather wide background, it is clear that Pan-Africanism has two potentials: it can be a power for good, accelerating the pace of events in the direction of a non-racial democracy; it can also be a power so corrupt it will live on race hatred and destroy men because of their race and about African dictators precisely in the way Nazism did in Germany.

The process of crystallisation in any one given direction is not yet complete. The duty of statesmanship in a situation like this is to help the process of crystallisation in the direction of ensuring that Pan-Africanism remains a democratic and does not become a racial influence. If this is done, as a friend of mine in Johannesburg recently said, only three powerful forces will then remain on the land: Afrikaner Nationalism on the one hand and Pan-Africanism on the other, with Liberalism in the center. If this analysis is correct—and I think it is—the ANC and the United Party would gradually break down until they were eliminated by the fact that there was no longer need or room for the type of "moderation" they represent on either side of the colour line.

New Unity

After that crystallisation would proceed in the direction where Pan-Africanism and Liberalism would most probably discover the precise points where their real interests were identical and would most probably stand together against Apartheid then.

In the meantime, however, there is very urgent need for the ANC to prepare to re-examine its whole position in the light of present developments. The ANC cannot be one of the sponsors of the Accra conference and preach multi-racialism; it cannot accept the decisions of the Accra gathering and fight Pan-Africanism. If the re-examination of the situation which is necessitated by these contradictions in ANC policy leads to a more realistic attitude to the things which divide the African community, we might at least see the African people gearing themselves for a decisive stand against race oppression.

Kajee—Pather Statements Are Weapons Against Indians

IN a strongly worded statement the South African Indian Congress has condemned the representations made by the South African Indian Organisation to the Minister of the Interior as being inimical to the interests of the Indian community and has expressed the view that the SAIO does not represent Indian opinion.

"We declare on behalf of the Indian people," says the Congress statement, "that we are totally against the implementation of the Group Areas Act and therefore there can be no question of any right thinking Indian being a party to making the Act work."

A Pitiful Picture

The Congress statement continues: "Removal of all the ills the SAIO's representation once again presents the pitiful picture of a few Indian businessmen going hat in hand to the Government and begging for a few crumbs. They have asked the Government to leave their trade alone and they in effect accepted residential segregation. This is nothing new."

It is the 1958 version of the Pretoria Agreement entered into with General Smuts by the political godfathers of the very men who interviewed Minister Naude.

"It would appear that some people never learn even from historical experience. The Kajee-Pather blunders on the Asiatic Land Tenure and Indian Representation Act are still to fresh in the memories of our people and the Kajee-Pather men's pronouncements are even today used as weapons against our people by some of the greatest proponents of the Group Areas Act. Did not Councillor Percy Osborn use the speeches of Mr Pather and Mr. Rustomjee in justification of robbing the Indian people of Cato Manor? The Moola Minty Memorandum is likely to be used in a similar way by our enemies."

SAIC's Duty

"It is therefore the duty of the SAIC, as the spokesman of our community to reiterate that the SAIO does not represent Indian opinion. Its views are inimical to the true interests of the Indian community."

Indian Traders Warned

"We wish to issue a very serious warning to any Indian trader who may hold the view that the SAIO stood protects his interests. We must at all times bear in mind that according to Nationalist spokesmen themselves one of the primary aims of the Group Areas Act is to liquidate Indian commercial interests. If an Indian trader accepts any

portion of the Act he is helping to dig his own grave. The intention of the legislators of this notorious law is clear. They have repeatedly emphasised that Indian traders must follow Indian residences into the Ghettos set aside for them.

"It is the consistent opposition of our people under the leadership of the Congress which has been admitted by Dr. Dange himself been responsible for the present state of affairs in that the Government has found it difficult if not impossible to uproot the Indian masses. In the Courts of Law, at the Group Areas Hearings and the mass agitational campaigns the Congress as the voice of the people has rejected this law in toto.

White Opposition

"The growing opposition to the Act among the White population of South Africa including Nationalist professors and mem-

bers of the Dutch Reformed Church arises from the peoples rejection through Congress of their entire concept of separation in order to bring about speedy expatriation of our people. Had our people taken the SAIO line of accepting residential segregation and had asked for trading rights as a quid pro quo the battle against the Group Areas would have already been lost and the conscience of White South Africa would not have been aroused to the extent to which it has been.

"The SAIO being a handful of people with no contact with the Indian masses can have no faith in our people. We who represent the Indian people have full faith in the ability of our people in unison with the democratic South Africa of all races to defeat apartheid and the Group Areas Act, the cornerstone of the apartheid structure. To us the people are the custodian of our welfare but to the SAIO to use their own words 'the Minister of the Interior is the custodian of our welfare.' Never in the history of South Africa has a group of Indians descended to such low levels in the political sphere."

Students Of Eight Universities Will Not Accept Apartheid Bill

(Continued from front page)

and because the Bills proposed to establish places of higher learning which, by the nature of their constitution, will be incapable of excluding the factions of a university

67 Countries

"The conference further believed that it was by no means alone in its rejection of the Bills. As the Government is well aware, students in no less than 67 countries in Europe, North America, Africa, Asia and Latin America have affirmed the same degree of disavowal of this legislation as has been evinced by students in South Africa.

"Recently representatives of 6,000,000 students unanimously condemned this measure on the motion of East Africa and the Netherlands.

"In all humility the conference wishes to draw the attention of the Government to the danger of proceeding with measures which have aroused opposition so great

as to make it even doubtful whether the degrees granted by the proposed tribal colleges will be recognised abroad.

Plans

"A great part of the deliberations of the conference were devoted to the preparation of detailed plans for showing the Government the futility of attempting to substitute state-controlled thought for university education."

—Sapa

Mandalay Memorial For Tilak

Burma's Minister for Judiciary, U Chao Tun Aung, declared open in Mandalay a memorial to Lakshman Balgandhar Tilak—a lecture hall constructed in Mandalay Central Jail where he spent six years from 1908 to 1914 after being convicted by the Bombay High Court on a charge of sedition.

The function was attended by the Indian Ambassador on Ramgoon, Mr. Lalji Mehrotra.

Dalai Lama Arrives Safely In India

(Continued from front page)

tical Officer, where he was due to rest before continuing his journey. A strong contingent of Assam Rifles is guarding the whole Bomdila area.

Chinese Ambassador

A Sapa-Reuters report from Colombo adds that according to a Chinese spokesman, the Chinese Ambassador to Ceylon, Chao Tsan Ming, walked out of a cinema there when a British newsreel was screened showing demonstrations in New Delhi against Chinese action in Tibet.

He was confirming a local Press report which said the incident occurred on Friday. The newsreel showed demonstrators carrying placards outside the Chinese Embassy denouncing "Chinese imperialism in Tibet," it said.

Seeking Asylum

Usually reliable sources said in Kalimpong today that one of the most influential Tibetan Lamas arrived in Eastern Bhutan from Tibet a few days ago and was understood to be seeking asylum.

He was Tsutugunpa Rikpel-dorji, better known as the Karmapa Lama. He is head of the Red Hat sect, the oldest sect in Tibet.

Red Hat monks are allowed to marry but the Yellow Hat sect headed by the Dalai Lama is strictly celibate.

The Karmapa Lama was one of the 18 people declared traitors by the Chinese-sponsored Tibetan Preparatory Committee. — Sapa-Reuters.

"Azad Chair" For Indian Studies

THE Indian Council for Cultural Relations, which was founded by Maulana Abul Kalam Azad, has decided to establish abroad a number of chairs of Indian studies called "Azad Chairs." Prof. Humayun Kabir, Minister of Scientific Research and Cultural Relations, announced in New Delhi.

Prof. Kabir, who was presiding over the General Assembly of the Council, which began its three-day session in Delhi, said that under this programme the Council hoped to establish one chair in Australia with the assistance of a donation from the Spalding Trust, and perhaps one more chair in Eastern or Western Asia before the end of the coming year.

Moments With Polak

By HOMER A. JACK

IN 1904 Mohandas Gandhi, then a successful lawyer in Johannesburg, was eating in a vegetarian restaurant. A young man sitting at a nearby table sent Gandhi his card and expressed a desire to meet him. The thirty-five year old Gandhi invited the 21-year-old to come to his table and he did so saying, "I am subscriber of 'The Critic'." When I read your letter to the press about the plague, I felt a strong desire to see you. I am glad to have this opportunity." This young man was Henry S. L. Polak.

In writing about this encounter in his autobiography, Gandhi added, "Mr. Polak's vanguard drew me to him. The same evening we got to know each other. We seemed to hold closely similar views on the essential things of life. He lived simple life. He had a wonderful faculty of translating your practice anything that appealed to his intellect."

Some time later Polak went to Johannesburg railroad station to see Gandhi off for a journey to Natal and left for him to read during the journey John Ruskin's book, "Unto This Last." Gandhi later wrote that it was "impossible to put aside, once I had begun it I determined to change my life in accordance with the ideals of the book."

Gandhi and Polak became close friends and eventually co-workers in South Africa until Gandhi left that continent in 1915 never to return. Although for most of their lives thereafter Gandhi lived in India and Polak lived in England, their friendship was broken only by Gandhi's death in 1948. Polak died eleven years later, in February 1959.

What follows is an account of the time I was privileged to meet Henry S. L. Polak, in England in March 1957, almost two years before his death.

Apologised

We had corresponded and he had invited me to meet him in London and spend the night with his wife and himself at their home in the chapel town of Folkestone. I met Polak at the National Liberal Club, near Charing Cross Station, at mid-afternoon. He registered me as a guest and we went up the broad stairway to the smoking room for tea. On our way up he pointed out a retired editor of "The Times of India." Polak had apologised for being a member of the Liberal Club, saying that he was more Labour but he had belonged for a great number of years.

Over tea, Polak said that he first met Jawaharlal Nehru in 1909 when he was sent to India by Gandhi and there was introduced to the Nehrus—Motilal and Jawaharlal. He met Jawaharlal Nehru in 1927 when the latter was in Folkestone, returning from his first visit to Russia. He said that he first met Rajendra Prasad during the indigo agitation. As for his first meeting with Gandhi, he retold the story. He went to South Africa with his uncle who was in the chemical business, but he preferred journalism and was employed by the "Trenton Critic." Later he became attracted to Gandhi and studied law in his Johannesburg office.

Just before four o'clock we left the club to catch the train to Folkestone. En route he showed me a weekly published by the office of the Indian High Commissioner in London and he told me that he is on the board of directors of the Indian Students YMCA—although he is not a member of the Christian community. He was born into the Jewish faith, he reminded me, as we went through the outskirts of London, but he was quite active in Theosophical circles. We talked about Gan-

dhism and India and Africa as London became Kent and as the green fields became Folkestone (Polak was born in near-by Dover in 1882). It was somewhat wet and foggy as we walked from the railroad station to his house at 49 Earls Street.

Discouraged

Molly Graham Polak, his wife, greeted us. She showed me to my room and by 6.30 we were having a vegetarian supper. Polak said he had been a vegetarian since 1904. About supper were Mrs. Polak's two sisters, one of whom was with the Polaks in South Africa. Molly was talkative and, with urging, recalled her days with Gandhi vividly. She reconstructed the scene of their marriage. She said that she was engaged to Polak in England, but Polak's father had discouraged the marriage since life in South Africa would be too strenuous for her. Polak himself was not too enthusiastic about marrying until he wanted to accumulate funds for her marriage. To Gandhi it was who convinced Henry Polak: "When there is a heart union, as in your case, it is hardly right to postpone marriage merely for financial considerations. If poverty is a bar, poor men can never marry." Polak was convinced, but then asked Gandhi to write persuasive letters to the older Polak also in India. He wrote him that there would be a warm welcome in his home, where his house was already a member of the family. She finally left for South Africa and in December 1905 arrived by train in Johannesburg, to be met at the station by Polak and Gandhi.

Mollie Polak told how, after the honeymoon the marriage was put, there was some question about their civil ceremony, for the officials had assumed that Polak must be an Indian since he worked and lived with Gandhi. They would not allow a marriage—even then—of an Indian and a white woman. Gandhi intervened and assured the authorities that they were both white.

Best Man

The marriage took place with Gandhi as best man. The newly-wed couple moved into the Gandhi household and there was a Saturday afternoon wedding reception, with Gandhi himself supervising the decorations. In retelling the story, I realize that Mollie Polak had told it fully to a delightful volume entitled, "Mr. Gandhi, The Man" first published in 1931.

Recalling this early meeting with Gandhi, Polak said that he brought that desecrated book by Ruskin from London to Johannesburg and the actual volume is now in the Gandhi Museum in New Delhi. He recalled that he was walking with Gandhi, and only left her side two minutes previously, when Gandhi was attacked by a Pathan and almost killed on the streets of Johannesburg. After Gandhi recovered somewhat, in the heart of the Daker, he moved in with the Polaks. Henry Polak asserted that he knew then—in 1906—that Gandhi would not die a natural death.

After eating gooseberry pie and non-alcoholic cider, we had coffee in the sitting room. Polak diffidently showed me three illuminated memorials he received from the Indian community in South Africa when he left in 1915. On leaving Africa in 1914, Gandhi asked Polak to take care of the Indian community there, but Polak told him that he could not accept that heavy responsibility. In 1916-17 Polak and his wife—and two sons—lived in India and with the aid of G. K. Gokhale he helped and the practice of Indians going to South Africa as indentured servants. Returning to England, Polak pursued a combined career in journalism and law. He wrote for several papers in Malaya, India and Ceylon and his law firm (with his son as partner) represented Indian corporations in privy council cases, Bunnets, however, fell off after Indian independence and they had to close their Indian office for lack of clients.

Nehru's Plans

During our after-dinner conversation, Polak turned on the news clock BBC news. There was a story that a plane carrying Nehru had been shot, but nobody was hurt. After the news, Polak reconstructed for me those historic days when Gandhi devised Satyagraha in South Africa. Polak was a lieutenant in the non-violent army, leading the march into the Transvaal when Gandhi was arrested. He was arrested himself and imprisoned with Gandhi. For a time Polak was acting editor of "Indian Opinion". Gandhi later was to write about Mollie Polak who "not only never came in her husband's way, but was a perfect helpmate to him during the struggle."

Polak showed me his extensive library of Gandhiana. He said that he might give it someday to the Indian High Commissioner's office in London. He

Anti-CAD Movement Calls For Intensification of Struggle

A MEETING of the National Anti-CAD (Coloured Affairs Department) movement in the Cape Town City Hall, on Sunday, unanimously passed a resolution calling on the "oppressed non-European masses" and all those struggling with them for their full citizenship to intensify their opposition to the "Herenroth despotism."

They also called on them to rally their organizations in the struggle for full and equal citizenship rights under the banner of the non-European unity movement.

The resolution also called for the complete abolition of the Suppression of Communism Act.

pointed to a whole shelf of books by and about that other early English friend of Gandhi and of Indian freedom, C. F. Andrews. He said he first met Andrews in South Africa in 1912 when that Anglican priest was sent there by Gokhale to help Gandhi and the Indian community.

As I went to bed early that evening, Polak seemed quite willing to continue to recall the past, but I was tired from the transatlantic plane trip of the previous night. He did show me three figurines of Gandhi on his desk: one in marble, the other of glass. Also there was a sketch of Gandhi made in 1931.

Identifying Writing

In the morning, after breakfast, we took the train back to London. Polak told me that he saw Gandhi occasionally in 1933 during the Round Table Conference in London. He did not, however, see as much of him during that three month period as he would have liked to do. He kept in contact with Gandhi's sons, having known Devadas as a boy and having taught him English. Polak told how in 1936, after the death of Gandhi, but before the death of Devadas, he was invited by

the Government of India to go to India to help identify Gandhi's handwriting during his early years.

As we again neared London, I tried to persuade Henry Salomon Leon Polak to write his autobiography. He said that, at the age of 75, he had no more energy to go through his extensive files, papers, and cuttings. Besides, much of his life's activity was confidential and he would not betray any confidences in any autobiographical writing. But I told Polak that, because of his early connection with Gandhi, he owed it to posterity to put down every memory of Gandhi as he knew him.

We parted at the Charing Cross Station, Polak going to his office near the law Inn and me taking a bus to the airport terminal for a plane to Ghana. We never saw each other again, although a few letters were exchanged. When I read of Polak's death in February, I realized that still another early and precious link of Gandhi with the living had been destroyed. I hope, however, that Polak's link with India and South Africa will remain. Surely there will someday arise permanent living memorials somewhere in independent In-

dia and non-racial South Africa for such unusual Englishmen as Henry S. L. Polak—or C. F. Andrews or Reginald Reynolds.

—long after some of the English colonial masters and the South African racists will have long been forgotten.

Pakistan Shoots Down Indian Plane

THE Indian High Commissioner in Karachi, Rajeshwar Dayal, made a verbal protest to the Pakistan Government against the shooting down of an Indian Air Force Canberra Jet on Friday, it was learnt in Karachi on Sunday.

He informed the Interior Minister, Lieutenant-General K. M. Sheikh, that the Indian Government considered the shooting brutal and un-neighbourly and said it could have serious consequences.

Mr. Dayal said Pakistan aircraft had flown over Indian territory, but had been allowed to return unmolested.

Mian Ziauddin, Pakistan High Commissioner in New Delhi, handed a note to the Indian Government against violation of Pakistan air space by an Indian air force Canberra Jet bomber last Friday.

The Indian plane was shot down near Rawalpindi by Pa-

kistan air force fighters. The note was handed to Mr. M. J. Dasa, Commonwealth Secretary at the Indian External Affairs Ministry.

Squadron leader J. C. Sen Gupta and Flight Lieutenant S. N. Rampal, the crew of the Indian air force Canberra shot down by the Pakistan air force on Friday, arrived in New Delhi on Sunday morning.

India Denies Having Flown Over Pakistan

An Indian air force spokesman denied Pakistani reports that a second Indian Canberra Jet bomber was seen flying 300 miles south of Rawalpindi on Friday after Pakistan had earlier shot down a Canberra.

A senior air force official described the Pakistan version as "baseless and also mischievous."

He said the second Canberra was nowhere near the area on that day.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA:

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR

EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.

Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:

Office: 25845

Residence: 36413.

Treason Fund Still Needs Support

THERE is a misconception in some parts of the country about what is happening to the families of the Treason suspects. One story is to the effect that the Government feeds the families of those awaiting trial. The letter published and which appeared in the East London "Daily Despatch" shows precisely what is being done by the Treason Fund:—

"It will interest the public to know that a week after the first arrests (over two years ago) the Treason Trial Defence Fund was instituted, sponsored by 27 prominent South Africans. The original target was £10,000.

"As the charge of treason carries the death penalty, the Fund briefed the ablest counsel available to ensure that the accused have the best defence possible on the grounds that a man is held to be innocent until he is proved guilty.

On Christian and humanitarian principles the Fund has provided assistance for their wives and families, so many of the bread-winners have been unable to support them.

"At the end of January, 1959, £93,391 has been contributed to the Fund, approximately half

from South Africa and the balance from Britain, America and other countries.

"Legal expenses have amounted to £60,000 and £16,700 has been spent on welfare. After other expenses, £9,700 remains.

"As there is no indication when the trial will end and the needs are still most pressing the local committee would appreciate further donations. It thanks those who have contributed £365 17s. locally, which has been sent to the Central Committee, Johannesburg, which administers this Fund.

"Donations should be sent to the local chairman of the Treason Trial Defence Fund, Archdeacon G. L. Tindall, P.O. Box 749, East London.—I am, etc.,

M. SHINGLER (Miss)
Hon. Sec."

Anti-CAD Condemns Ban On Kies

MR. B. M. KIES, an official of the National Anti-C.A.D. Movement, has according to a statement issued by the Movement been served with a notice by the Minister of Justice, banning him in terms of the Suppression of Communism Act from attending any gathering in the Union of South Africa and South West Africa, for a period of five years from March 12, 1959. The notice was served on Mr. Kies by the Special Branch on April 1, 1959.

Mr. Kies has been a leading member of the non-European Unity Movement and the National Anti-C.A.D. Movement since their inception and has fought for the complete removal of the Colour Bar in all walks of life in South Africa. The ban on Mr. Kies, continues the statement, is part and parcel of the ruthless attack of the Herrenvolk upon the struggles of the non-European people for full citizenship rights in this country of their birth. "Under the pretence of suppressing 'Communism', the Herrenvolk have acted with increasing violence against all opposition to their colour bar and 'Race' policies. The desperate measures by which persons and organisations have been banned, the destruction of freedom of speech, movement and association, the banning of books, newspapers and broadcasts, the Union-wide network of spies and

informers, together with the Nazi-like system of laws and the savage penalties prescribed therein, are part of the fascist State machine to stifle criticism, to silence all democratic protest and to terrorise all opponents of the fascist regimentation of the people into meek submission to the policies of a Police State. The attempts to wreck the organisations of the oppressed people by depriving them of their leadership and the closing of the Courts of Law as a means of redress, are in every way part of the Frankenstein monster of Herrenvolk despotism walking the public and private lives of the people of South Africa.

"The National Anti-C.A.D. Movement utterly condemns the fascist ban imposed on Mr. Kies. It demands the immediate and unconditional removal of the ban, together with those imposed on

all other persons in terms of the Suppression of Communism Act. It calls upon the people to rally to the defence of the rights of freedom of speech and movement

and to oppose with all their organised power the attempts of the rulers to crush opposition and to silence every democratic voice in South Africa."

Committee To Combat Poverty

DELEGATES from eight large and well-established Indian organisations met in Durban last Saturday and decided to set up an inter-organisational committee to devise ways and means of combating poverty among Natal's Indian community.

The conference was called by the Friends of the Sick Association and was the consequence of a suggestion made by Professor Leo Kuper, head of the Department of Sociology, University of Natal, at the last annual meeting of the F.O.S.A. At that meeting, Prof. Kuper spoke on "The Individual and the Community". Analysing some of the problems facing welfare agencies in Durban, Durban, Prof. Kuper pointed out that poverty among Indians was the greatest problem. This was, in many cases, the root cause of many secondary difficulties.

Poverty, among Indians, said Prof. Kuper, is among other non-European communities in South Africa, was the product of the country's economic and political structure. Social factors also played their part. While on the one hand, various forms of legislation kept most of the better-paid jobs in closed premises for Whites only, the social and economic colour bars also operated in various forms to keep non-Whites out of the better categories of jobs. The low level of literacy contributed its share to poverty as did certain cultural factors peculiar to certain non-White groups.

South Africa is not a poor country, said Prof. Kuper, and he was satisfied that had it not been for the various forms of colour discrimination practiced in commerce, industry, the railways and in the civil service, the problem of poverty could largely be eliminated.

However, the problems were there, and the difficulties were there. But he felt that perhaps the Indian community had not exhausted all possible

avenues of fighting poverty both from its own resources and by harnessing the tremendous resources of goodwill he was certain existed among European industrialists and men of commerce.

The Indian community had within it a large number of voluntary organisations. Prof. Kuper felt that if all voluntary organisations met together and made a concerted effort to fight poverty, something worthwhile could be achieved.

At a later date, Prof. Kuper addressed a meeting of the Working Committee of the Friends of the Sick Association at which it was decided to convene a conference of the larger voluntary organisations. Represented at last Saturday's meeting were: The Natal Council for Indian Child Welfare, the Natal Indian Blind Society, the Friends of the Sick Association, the Madras Orphanage, the Arya Samaj Home, the Natal Indian Temples' Society, the Durban Indian Child Welfare Society, the Durban Indian Reformatory Society, Social Services of South Africa and the Department of Social Welfare.

A committee was set up consisting of two delegates from each organisation, with Prof. Leo Kuper as chairman and Mr. C. M. Basso as secretary.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Boulders Avenue, 36 Market Street, Corner Diagonal & Market Sts. Johannesburg. Phone 221084

Phone 525-5785

P. O. Box 1549,

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE
Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE
SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE.

106 MANSFIELD ROAD, - - - DURBAN.

P. O. Box 476. - - - TELEPHONES 47453 & 47888.

B-I

Sailings Between
East African Ports
Karachi And Bombay

S. S. Karanja due 30th April. Sails 5th May

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without	food	£92-0-0
Second "	"	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	"	£31-10-0
Ordinary				Special
Non-Vegetarian	£4-13-0			£10-18-0
Vegetarian	£4-4-0			£9-15-0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons
(Pty.) Ltd.

390 Pine Street, — Durban.
Telephone 20432, Tel. Add. "KARAFAT."

Just Arrived

Famous Religious Gujarati Books

Maha Bharat	2	5	0
Thulsee Eril Ramayana 2 Vol	3	10	0
Yellmik Ramayana 2 Vol.	4	10	0
Gita in Gujarati Explained		5	6
Gita Path Ratana Bhashan	10		6
Manikavata	10		6
New Cooking Book Pank Vigan			
Over 500 Pages, fully Illustrated	1	12	6
Ambika Jigar, 2 Volume	1	8	6
Dampata na Vivaha Sexual Book	1	5	0
Dampata na Books, Sexual Book	1	5	0
Dampata na Bhashan, Sexual Book	1	5	0
Koak Sutra	1	12	6
Chandi Post		6	6
Vivach Vanl	1	5	6
Bhagat Jalaram, na Khatia	2	15	0
Jalaram na Amar Path Khatia	1	7	6
Gujarati Teacher, Gujarati Letter Writer		10/6 each	
Daily Prayer Book, Sri Swamy, Adika, Manaba Khatia.			
Panchaban Man na Khatia, Sri Saiya Narian Khatia,			
Jalaram Bapa Khatia Arthia Bhogwa, and many other			
Book Books at 2/5 each.			

ALL ABOVE ARE NOW ON FOR SALE.

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707. — P.O. Box 2524.
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

Premier Nehru To Meet Dalai Lama

Mussoorie (North India), Wednesday.

GOVERNMENT preparations for the stay in exile here of Tibet's Dalai Lama are almost complete—six days before he is due to move into a 15-room luxury bungalow placed at his disposal by a cotton millionaire.

The two-storey wooden bungalow belonging to the Indian magnate, Mr. G. D. Birla, lies in large grounds, ensuring seclusion. One important point of protocol has been fixed—the Dalai's apartments must be on the upper floor since nobody may be above the 23-year-old God-King.

From his windows the young ruler will look across pine-clad hills northwards to the giant

Himalayan peaks separating him from his own country, 100 miles away. The other 80 members of his party will stay in a cluster of nearby bungalows.

It is in the seclusion of this Himalayan retreat in the State of Uttar Pradesh that the Prime Minister, Mr. Nehru, will meet the 23-year-old Dalai Lama on April 24 for important talks on the Tibetan situation and on the Dalai Lama's future.

From the railway station at Dehra Dun where the Dalai Lama and his party are due to arrive on the morning of April 22, the party will motor up the 22 miles to Mussoorie by road. Sapa-Reuters.

"Africa Day" In Johannesburg

POLICE were standing by in strength around Johannesburg African townships as "Africa Day" dawned on Wednesday morning. But no incidents were reported and on the Rand the day appeared to be passing off as quietly as any other working day.

"Africa Freedom Day" was celebrated by territories all over the continent in response to a call from last year's Acom conference to mark "the new era of freedom which has begun in Johannesburg."

In Johannesburg, "Africa" lapel badges worn by Africans and some activity by the African National Congress were the only apparent signs of the local celebrations.

Small groups of Africans gathered outside the ANO headquarters in Fernhilldown, which sported a big banner in Congress colours of gold, green and black.

A few buildings in the area carried smaller flags. Next door even were working swiftly on the decorated float—showing a large green map of Africa with a super-imposed black giant—which was to parade later through the city streets and the townships.

Plans for the rest of the day included a lunch-hour picnic

demonstration at the City Hall and several rallies and bonfires in the evening.

The Congress reported that one of its officials at Pinetown had been arrested on Wednesday morning while handing out "Africa Week" pamphlets.

The pamphlet states, "Give way, Dr. Verwoerd, Africa wants Freedom, not Passes, not Group Areas, not low wages, not high taxes, not Bantustans."

Qualify quickly for a £2000 a year salary, by home study. Write today for the free book "The Direct Way to Success" in Accountancy, Secretaryship, Costing, Banking, Municipal Services, Building Societies, B. Com., Degrees, through the School of Accountancy backed up 30 years successful educational service. Write to The School of Accountancy, P.O. Box 4592 (21) Johannesburg; and at 8th Floor, Mainland House, 12 Field Street, P.O. Box 1865, Durban, Phone 2-4068.

Shop For Sale

Shop for sale with Big Windows in the corner of Market and Kort Streets with good business.

For further particulars consult

P. CHAGAN,

49 Market St. Phone 33-8351

P.O. Box 8547. J.H.Burg.

Non-Whites See Colour Film

(From Our Own Correspondent)

LEWIS SOWDEN'S highly controversial play, "Kimberley Train" produced by Cecil Williams, was presented to an almost entirely non-White audience at the Bolton Hall on Thursday.

Having played to packed White audiences in Cape Town and Johannesburg, this play was brought to the luxurious Alhambra, in Durban, to which Whites Only are admitted. The reaction of White audiences was so disappointing, that the theatre critic and a columnist of the "Daily News" went out of their way to castigate the apparent apathy of Durban Europeans to good theatre.

Played by a professional cast,

"Kimberley Train" is about a near-White Coloured girl who is trained from childhood to pass as a White. She is accepted as such, and has free access to all amenities marked "Europeans Only." She does not, however, turn against her parents or her dark-skinned relatives, but pretends at one stage not to know her brother while other Europeans are present.

The game is given up one of her relatives, and she suffers the fact of a play-White who is found out. Well acted and superbly presented, the play is a powerful commentary upon an aspect of the South African way of life.

Gramophone Records

MADE IN INDIA — AT HALF PRICE
4/6 EACH OR TWO FOR 8/3

Selected single numbers available from latest films.

Also Urdu Quawli; Hindi: Religious, Ramayan, Arthi, Bhojan and Drama Sets.

Latest Gujarati Records: Only at 3/- each or two for 5/- Available in Bhajan, Arthi, Garba and Comic Numbers.

MAIL ORDERS ACCEPTED — FREE PACKING
SELLING FAST.

Write for detail specification, gladly supplied on application.

NATIONAL RECORDS

18 Ajmeri Arcade, off Gray Street,
DURBAN. — Phone: 25628.

Latest Wholesale Prices

AGARBATTI

EX-INDIA:

No. 444 at 1/30; Chameli 10/9 oz.; Vaseeti 4 tola 40/-; 2 tola 16/6; 1 tola 8/0; Sogandh Rani at 4/9; Night Queen 4/9 oz.; Kishan Darbar at 4/9 oz.

EX-PAKISTAN:

No. 444 at 6/6; Johangri at 5/6; No. 20 at 15/6; Rose at 20/-; Styrona 4 tola 20/-; 3 tola 20/- oz.; Dabbar at 20/-; Gateway tola at 24/-; Jule 44/- oz.

COMBIBARDS

Genuine India made of the highest quality, well polished with rubber cushion or without at £6-10-0 each, Complete with Rules.

HOUSEN SONS

116 Queen St., (P.O. Box 2168), Durban

Cable & Tel. Add. HARGOVAN.

Phone 29358

P. Hargovan & Co.

(Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.B. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Latest Gramophone Records Arrived

Mother India	6 Records	49/6
Pyasa	5 "	43/3
Dekh Kabira Roya	4 "	33/-
Abhimanyu	3 "	24/9
Janam-Janam Ki-Fere	5 "	41/3
Johnny Walker	3 "	24/9
Ayodhya	5 "	41/3

INDIA PRESS RECORDS

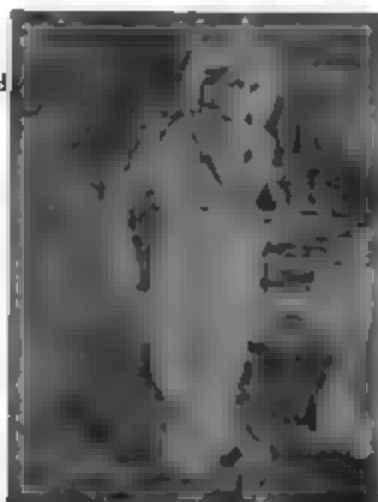
Tulsidas	5 Records	50/-
Pehli Jhalak	6 "	60/-
Halaka	4 "	40/-
Bahar	3 "	20/-
Sarwan Kumar (Drama)	2 "	20/-
Loose Numbers Babul Baraat and Badal		30/-

Packing, Postage and
C.O.D. charges 7/6
Extra

Obtainable at Our
Only Address:

**BHARAT MUSIC
SALOON AND
BOOKSELLERS,**

286 Grey Street,
DURBAN.

Newly Arrived 'Jaico' Books

Panch Tantra	6 0
He Who Rides A Tiger	4 0
The Vision Of India	4
Droll Stories	4 0
Among The Great	4 0
Light Of Asia	4 0
The National Culture Of India	4 0
Illustrated Technical Dictionary	7 6
The Wisdom Of India	7 6
The Wisdom Of China	7 6
Goda n	6 0
Jataka Tales	6 0
Prophets And Saints	5 0
Make The Most Of Yourself	5 0
A Digit Of Moon and The Draught of the Blue	2 6
The Substance Of A Dream	2 6
The Art Of Living	2 6
Tears And Laughter	2 6
Creatures Of Destiny	2 6
Rubaiyat Of Omar Khayyam	2 6
The Song Celestial	2 6

(Postage 6d. Extra)

Obtainable from:

**'Indian Opinion' P. Bag.,
Durban, Natal.**

Newly Arrived 'Jaico' Books

KASHMIR PRINCESS	25 s.
One Thousand Nights On A Bed Of Stones	4 s.
The Unmarried Widow	4 s.
The Spell Of Aphrodite	4 s.
Some Inner Fury	4 s.
Stories From Bengal	4 s.
Chitrakatha	4 s.
The Ten Princess	4 s.
War And Peace	4 s.
The Living Thoughts Of Voltaire	4 s.
The Living Thoughts Of Karl Marx	4 s.
The Living Thoughts Of Confucius	4 s.
Somdeva's Katha Sarit sagara	4 s.
Tales From Kalidasa	4 s.
The Whirlwind	4 s.
The Voice Of God And Other Stories	4 s.
Kadambari	4 s.
Keeping Fit	4 s.
The Miracle Of Milk	4 s.
Siddhartha, Man Of Peace	4 s.
Gautama, The Buddha	4 s.
Nectar In Sieve	4 s.
Somadeva's Vetala Panchavinsati	4 s.

(Postage 6d. Extra)

Obtainable From:

**INDIAN OPINION,
P. Bag, Durban.**

Books For Sale

Sixty Years After (Nehru)	2 0
Selected Letters of Gandhiji	2 0
Public Finance	2 0
Eminent Americans	7 0
Bapu's Letters To Ashram Sisters	
—By Kaka Kaulkar	3 0
Gandhi Techniques In the Modern World	
—By Pyaralal	1 0
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2 0
Why Prohibition—J. C. Kumarappa	1 0
My Dear Child—Gandhiji	2 0
My Religion—Gandhiji	5 0
Story Of The Bible—S. K. George	6 0
Hindu Dharma	10 0
Key to Health—Gandhi	1 0
At the Feet of Bapu—Chandwala	3 0
A Preparation For Science—R. B. Gregg	2 0
Bapu My Mother—Mansobhan	1 0
Naipe Cure	3 0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5 0
Cleanings—Mira	2 0
Selections from Gandhi—N. Bose	10 0
Bhodesa Yajna	2 0

Obtainable From:

**"Indian Opinion"
P. Bag, Durban, Natal.**

માનવી જિન્દગી જીવનની સુધે
જીવનનાર બને છે, મનુષ્યમાંથી
મુક્તિ મેળવવા માટે મુખ કે મુખો,
મન કે મન, વિચારની દરમિયાન
તો જીવન કરવાની છે જ, પણ
સમાજનું કાનુકૂળ જે જીવન છે નહિ.
જે નામરિક તરીકેની દરજ્જા મુકે
માનવી દરજ્જા અનેક અવધવા તો
સ્વાર્થમાં બને—શ્રી.

આઠ વિદ્યાપીઠના વિદ્યાર્થીઓ ઇલાયદાપણને નહીં સ્વીકારે

તા. ૧૩-૪-૫૯ (સાપા)

આઠ યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થીઓએ જાહેર કર્યું છે કે યુનિવર્સિટીમાં ઇલાયદાપણ તેઓ સ્વીકારશે નહીં જો કે આ બીજા બીજા વાચનમાંથી પસાર થઈ ગયું છે.

વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા જે આ અઠવાડિયાની આખરીમાં પોતાની પરીપદ કેમાં કરી હતી અને તેમાં આ નિર્ણય લેવાયો હતો. આ પરીપદમાં વિલેટસ્ટેન્ડ, કેપ, નાટલ, (મેરીટઅર્ગ) અને ઇસ્મતના નોન-યુરોપીયન વિભાગ) રેકર્ડ અને ફોટો હેર, તથા ઇથોપીક યુનિવર્સિટીઓના પ્રતિનિધિઓએ ભાગ લીધો હતો.

નિવેદન
પરીપદમાં જાહેર નિવેદન નિવેદન જાહેર કર્યું હતું કે,

દ્વિજવાસમાં મળેલી પેન—
આફ્રિકન કોલેસની પરીપદના
પુર્વ કેવાલ માટે અમારે,
આપતો અંક જોલો.—શ્રી.

“આ પરીપદ યુનિવર્સિટીમાં ઇલાયદાપણનું અને ફોટો હેર દ્વિજકર બીજા નહીં સ્વીકારે. જો કે તે ખાસતીમાં બીજા વાંચનમાંથી પસાર થઈ ગયું છે તેમ છતાં એનો અમે વિશેષ કરીએ છીએ. અમે સરકારને વિનવરીએ છીએ કે, ૧૫૦૫૦ વિદ્યાર્થીઓના અવાજને તે સંભળે. આ

કારણે અમે નકલે કર્યું છે કે જેક પ્રતિનિધિ મંડળ પ્રધાન ખાસે મોકલવું અને તે અમારી મંજૂરીઓ તેમને જણાવે.

પરિપદ આ બીજાને નથી સ્વીકારતી કારણ તે વિદ્યાર્થીની આઠાદી પર તારાપ મારે છે અને રંગનોલેક સિસ્ટમ જેમાં લાગે છે.

પરીપદ માને છે કે આ બીજા સત્ત્વ અર્થ વમરનું છે કારણ

૫૬ સુબારક

અમારા સુસ્લીમ યુલેવકે
જે પવિત્ર રમઝાન માસના
ઉપવાસો પૂર્ણ કરી ગયા.
શુક્રવારે ઉઠેનો પવિત્ર તહેવાર
આનંદ અને મુદાના આભાર
સાથે મનાવ્યો હતો. અમે
અમારા સુસ્લીમ વાંચકેને
૫૬ સુબારક હૃદયીએ છીએ.
આજના અસાંત વાતાવરણમાં
મતે. અને પ્રાર્થના જમાવને
સુખ અને શાંતી તરફ લઈ
જનારા થાયજી. એમની ગાંઠગી
અંધકારમાં પ્રકાશ પાડવો.

બીજા દેશોમાં વિદ્યાર્થીઓ જે
જાણે છે તેજો, ત્યાં સહકારથી
જાણવું પડે છે.

અમે ભાષા માનવ હકકામર
માનનારાઓને વિનવરીએ છીએ કે
તેઓ આ બીજાને વિરોધ કરે.

હું પેન—આફ્રિકાનીસ્ટ નથી

લામા હોદમાં પ્રવેશ્યા

તા. ૧૨-૪-૫૯ (સાપા)

લેટના ૨૩ વર્ષના ધર્મ ગુરુ લામા હોમાલયની ટલેટીમાં હોદની સરહદમાં પ્રવેશ્યા ત્યારે ૭૦૦ વસાહતીયુ ગ્રામ્યીસા મામ હર્નાદોધી ગાલ ઉઠ્યું હતું. પ્રજાએ લામાને જયધોષણ અને નાથ માનથી વધાવી લીધા હતાં.

ટુરુપર સ્વાર થઈ ટીબેટથી હોમાલયનો પહાડી પ્રદેશ જંગલ ને રસ્તે વટાવી તેઓ આ પ્રદેશ માં આબ્યા ત્યારે ઓ એમ. પી. પેનન વડા પ્રધાન નહેરુના પત્ર સાથે તેમની વાટ જોતા જવા હતાં. તેઓએ પત્ર તેમને આપી તેમની સાથે કેટલીક વાત વિત માનગીમાં કરી હતી. તેમને માટે એક વિમાન પાસે

લીપરલ પક્ષના ઉપ-અધ્યક્ષ જોડીન ન્યુનને પેન—આફ્રિકાનીસ્ટ પરિ-પદમાં ભાગ લીધો હતો તે વિશે જણાવે નોટ્સ નીવેકન તેઓએ જાહેર પાડ્યું છે, તે વિવેકનમાં તેઓ જણાવે છે કે;

“જેક અમમપ્પ લીપરલ તરીકે જે આફ્રિકાનીસ્ટ પરીપદમાં ભાગ લીધો તે વિશે મજા ધ્રુમવાડામાં પડ્યા છે. જે આફ્રિકાનીસ્ટ અને બીન-બીનલિપ લોક-સાસની વિચારધોષીમાં કાંઈ દરજ્જા ન જોશે. તેમજ આફ્રિકાનીસ્ટ પક્ષ રંગ-મેલો પ્રથમ ઉમવા હિસાનો આશરે નથી લેવા છાગ્ગો.

“એમ કહેવાય છે કે પેન—આફ્રિકાનીસ્ટ બીન-આફ્રિકાનો સંસ્થાના સભ્ય થતા રો છે. જે બીના કોમિસ પક્ષને પણ લાગુ પડે છે, અને તેનો કોઈ વિરોધ નથી કરવું.”

“આમ જતાં અને મારી દરજ્જા જમાવ

કે, જે એક ન્યુમ રંગમેલો સવાલ ઉઠાવ્યા એક નવી સંસ્થા ઉભી કરે છે એને સાથે રસ્તે દોરવાની. આ કારણે જે એમાં ભાગ લીધો હતો. હું જો કે એ સંસ્થાનો સભ્ય નથી. પણ મને આમનય મળ્યું હતું. જે જાહેર પરીપદમાં ભાગ લીધો હતો અને પછી તેઓની ખાતરી પ્રસક્તમાં પણ ભાગ લીધો હતો. જો કે તેમ કરતા મને મળીર વિચારમય યુગી દીધો હતો ખરો. પણ જતાં એક આફ્રિકન તરીકે અને મારી દરજ્જા તેઓને સત્ત્વ માર્ગે દોરવાની સલાહ આપવાની જણાઈ.

“હું લીપરલ વિચાર પ્રવાસનારો એને અરજ કહું છું કે તેઓ આફ્રિકાનીસ્ટ અગવળને સંકળી નહીં ન જોવ. તેઓને આપણે સમજતાં થઈએ કદાચ તે આ દેશના શાંતી અને સુખ આણી.”

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

સુક્રવાર તા. ૧૭ એપ્રિલ, ૧૯૫૯.

સાક્ષા પરીવદનું નિરાશા બહુ પરીણામ

સા. સા. પરીવદમાં આપણા વડા પ્રધાન દરુબાઈ સામે ઘણા બાબતોમાં કાઢવામાં આવ્યા હતાં. પણ તેના કારણે તારણ કાઢતા એમ દેખાય છે કે અંતમાં તો તેને દરુબાઈને સાચા અને ટેકા આપ્યો છે. આ બતાવે છે કે સાક્ષાના સુવધારો હજી દરુબાઈની સાથે છે અને તેમના વિચારો કેમનાઈ પર વ્યાપક છે. તે એટલે હજી સુધી કે તેઓ નથી તે વિચારને અમલમાં મુકનારનો સાચા સુધી શકતા કે નથી તેનો વિરોધ કરી શકતાં. આથી સાક્ષા પરીવદ બીન-ગેરાજો માટે આશાવાહી ન નીવડી.

આમ છતાં એની બીજી બાજુ છે, પછી બહે તે નાની હોય છતાં તે સાચા દુર્લભ કરવા જેવી નથી. તે એ કે, સાક્ષામાં જ પ્રેરેશર યુગ્મસીય જેવા નેશનાલીસ્ટો છે અને તેનો ભય દરુબાઈને હોવાથી તેમને સાક્ષામાંથી કાઢી દુર કરવામાં આવ્યા છે. આ નાનું છતાં આશાજનક ચિન્હ છે હવામાં તે ભવિષ્યમાં કાયદાકારક નિવડે.

ઈલાયદી કેલેબો

ડો. દરુબાઈનો એકવાર એક ચીજ માટે નિર્ણય થઈ ગયો છે. કમ હોય પછી તેને તેમાંથી ખાજા ફેરવવા થઈ ગયું છે. તમે બહે તેના કાર્યનો વિરોધ કરો પછી બહે તમે સખા સરખો. સારી મેંવાલો કરો પણ તે બધા અવાલો આપણા વડા પ્રધાનની વિચાર ઈન્દ્રીય સુધી પહોંચતાં નથી.

આ ઉપરાંત આપણે એ પણ માફ રાખવાની જરૂર છે કે આપણા વડા પ્રધાનને ઇશ્વરની દોરવણી મળે છે. કારણ આપણા આ દેશનું જાણી તેમના કાયદામાં ઈશ્વરે હોયો મોટી જાહેરની એવંત રાખવા તેમને અવતાપ થયો છે. ઇશ્વરે તેમને આ કાયદા માટે નિયુક્ત ન કર્યો હોત તો આ દેશના કાળા માનવીઓ—જાહલીઓ—એ મહાન મોટી જાહેરની જાહેર કરી તેનો નાશ કરવો. હોકર દરુબાઈ નો આવો કાયદો હમેશા હોય છે. આથી એમ લાગે છે કે કાલે તેઓ પોતાના પક્ષ ઉપર સજાઈ કરે છે આ તેમના અનુયાયીઓ તેમનામાં અંધ ભક્તિ રાખી વિશ્વાસથી તેમને અનુસરે છે.

નેશનાલીસ્ટ પક્ષની ઈલાયદાપણાની મુખાંતાનું લાભમાં લાભ નહીં ગાંઠપણ ઈલાયદી કેલેબો રચાવવાનું છે. નેશનાલીસ્ટ સત્તા-ધીશોતા અનમાં એમ બરાબર કે, કેપ્ટન અને વીટવોટકારેન્ડ સુનીવર્સીટીઓમાં વિદ્યાર્થીઓ માટે ઈલાયદાપણું બહુ કઠક નથી તેથી પક્ષોમની મોટી જાહેરની ભાવમાં મુકાઈ છે. આથી સુદેષીયન કલર્સ, ઈન્ડિયન, અને આફ્રિકનો માટે ભુદી ભુદી સુનીવર્સીટીઓ દોની જરૂરી છે, અને પરીણામે સુનીવર્સીટી એપાર્ટિડેટ બીલ ધારા સખા એ બીલ વચનમાંથી પસાર કરી તેનો પાયો નાખ્યો છે.

કેળવણીના ક્ષેત્રમાં તેઓ મોખરે છે એ બધાએ જાનો વિરોધ કર્યો અને ટુનીયામાં આફ્રિકની કાસી ઉઠાવનારે માંદપણ ન કરવા સત્તાધીશોને અજ્ઞાનું. કક્ષિય આફ્રિકામાંની બધી ટુની-વર્સીટીઓ અને અંધાઓના નેતાઓ—અને જુના—એ પોતાનો અખત વિરોધ બહેર કર્યો છે. આમાં પ્રેરેશર અને વિદ્યાર્થીઓનો

પણ અખતેય સાચ છે. એકા ધણા સુનાઈટેક પક્ષના અને ને નાલીસ્ટ પક્ષના અંધોએ પણ આ પગલામાં પોતાનો અવિશ્વાસ બહેર કર્યો હોય.

આ બધું છતાં દરુબાઈની સરકારે પોતાની ક્ષીણ વડી ધારાસભ માં આ બીલને પસાર કર્યું. હવે જાને પરીણામે ઈલાયદી કેલેબો થશે અને શિક્ષણના ક્ષેત્રમાં પણ સ્વતંત્રતાને સ્થા નહીં રહે.

આ બીલની અગત્ય વખતે દરુબાઈને આંખ ખાકા કાન કે હતાં પણ બાન્ડ શિક્ષણ અંગી એમ ન કરી શક્યા. આ એમને એમ કહેવું થઈયું કે, બીન-ગેરાજોને જ ભુદી સુનિયમ જો નેહરે છે, અને તેઓ જાનો વિરોધ નથી કરતાં.

આ સંકલર સુદેશી તેઓએ ધારાસભમાં કર્યું અને તે ભુદી એ તેઓ સારી રીતે બહે છે.

આ બધું જોતા અમને લાગે છે કે કાલા નેશનાલીસ્ટ સમજ જશે કે મોટી રાજદાનીના કદમમાં એક વધુ ખી ઠેકાયો છે.

નેધ

મરીખાઈ સામે હડત

ડ. રાજધાની અમા ટુનીયાને આફ્રિકા મોટી અંધાઓના પ્રતિનિધિઓ એમ ક્યા હતાં. અનેક અર્થ અને વિચારણા બાદ આ ભેડોએ એ નિર્ણય લીધો કે નાટકના કોટીઓની મરીખી સામે હડત કરવા એક સમીતી નિર્માય.

નાટક સુનીવર્સીટીના પ્રેરેશર લીધો કુપરે આ સુચના કરી હતી અને પરિણમે ફેન્ડન જોઈ પી સીક એસો-સિએશને આ સખા વોજ હતી. પ્રે. કુપરે હોટી કોમમાં ને મરીખી પ્રવર્તી રહી છે તેનો અંકડા સાથે ખ્યાલ આપ્યો હતો. આ દેશમાં હોટી આફ્રિકન કે બીજી કોય જાં મરીખી છે તેવું કારણ કુપરે રાજ નીતી અજાણ્યું હતું. દેશના કાયદા જોને લીધે સારી મોટરીઓ ફક્ત મેરાએ માટે જ રાખવામાં આવે છે. ભારે બીજી બાજુ રમલેક સમાજમાં અને બાઈક ક્ષેત્રમાં હોવાથી બીન-ગેરાજોને મોટરી માટે અજાણ્યું હતી ક્ષેત્ર છે. આથી રીતે અને સમાજ માં બધા ક્ષેત્રમાં તો ન મળે તેથી કેળવણીનું મારણ પણ થઈ નીચું છે. અને તે એક કારણ પણ મરીખી માટે તેઓએ અજાણ્યું હતું.

કક્ષિય આફ્રિકા મરીખ દેશ નથી. અને પ્રેરેશર કુપરે કહ્યું કે એમને ખાતી છે કે એ મેપાર ઉદ્યોગ, અને બીન-ગેરાજોના રમલેક ન હોય. તો આ દેશમાં મરીખાઈનો અવાજ ન હોય.

તેમ છતાં જાને મરીખાઈનો અવાજ મોટો અને અંધવણ બરેલો છે. એમનું કહેવું હતું કે હોટી કોય પોતે જ પોતાની મરીખાઈની સામે લડવા માટે કાઢી કાળો છે. સાથે સાથે એમ

પણ જાણી આપી કે, ધણા એ મેપારીઓ પણ આ મરીખાઈને કરવા માટે બનતી થઈ હોઈ કરશે.

અમા ટુનીયાની જાળમાં નાહા ઈન્ડિયન આલ્ફાસ મેમ્બર સોલમ્બા નાટક ઈન્ડિયન ટીમ્સ' એજન્સી, દરમન ઈન્ડિયન બીનેવલન્ટ સોલમ્બા, સોલમ્બા જર્જીયન જોઈ કાલ્જ જુક ક્રિસ, અને ટીપાઈનેન્ડ જોઈ સોલમ્બા મેમ્બર કાલ્જ હતો.

આ સખામાં કાલ્જ રહેલો ફેરવાના એ પ્રતિનિધિઓને મુદ્દી કમીટી સ્થાપવામાં આવી છે. આ કમીટીના પ્રમુખ પ્રેરેશર કુપર છે, તેમજ બી. સી. એમ. સેક્રેટરી છે.

રંઅમેદનું પરિણામ બતાવતી ના

ડુ. સુવાર તા. ૧૬-૪-૫૯ના રોજ ના મેમ્બરન હોવામાં બીન આ માટે 'એક અંગ્રેજ' નાટીક ને મી. બાઈસ સોને જાણી છે એના 'કિમ્બર્લ' એ. સીકલ છે તે રજુ કરવામાં આવી હતી નાટીકનું નામ છે 'કિમ્બર્લી'.

નાટી એક કમ્ડી હોટીકું. બતાવતી વહે છે. આ કમ્ડી બાળપણથી મોટા સમાજમાં હતી અને જોને મોટી કોમમાં હોવાથી તે સમાજની બધી કે હતી. આ બાળના બધા બીન-ગેરાજ અજાણ્યા છે, બીન-ગેરાજ સમાજમાં સાથે છે.

દાનેા સંબંધ રાખતી વધુ એક વાર ત્રોસા સમુદાય એના બીન-ત્રોસા સાથે મળેા ત્રારે તે બાળાએ સાવ અનબલ વધુ બતાવ્યું. આથી હેવના ડેરે તે બાળાને ઉપાડી પાડવામાં આવી કે તે ત્રોસા નથી વધુ બીન-ત્રોસા છે. આ પછી રંચબેલને કારણે તે બાળા ના ડાવનમાં ને પરીવર્તન થાય છે તે આપણા આ હેવના ડાવનને બહુ બંધ બેસતું આવે છે અને રંચબેલના અરામ પરીણામે તે પ્રાણા કરે છે.

“આફ્રિકા કે”ની

ઉત્તરવણી

સુ મસા આફ્રિકા ખંડમાં તા. ૨૫-૪-૫૬થી આફ્રિકા તીક ઉત્તરવણી રમ્ય છે. ૨૫મીના આફ્રિકા ખંડ માં બધે જ સભા સરઘસો કરવામાં આવ્યા હતાં. ડરબનમાં સ્થાપી હોલ મોન રટીટ પર સભા કરાઈ હતી અને આઝાદી માટે આપણો ધ્યાન હતો. બોહાનીઅનમાં આફ્રિકન ટાઉન કીપ હરે પોલીસો મોહવાયા હતાં વધુ બહુ સાંતીથી “આફ્રિકા કે” ઉત્તરવણી હતો. કેટલાક મહાનેા પૂર નાંતો વાવરો હરકેલો ભેવામાં આવ્યો હતો. એક મોટો કોમેા આફ્રિકાને નાશો દોરવામાં આવ્યો હતો

અને એમાં કામેા રણાસ બતાવાયો હતો. એને ઘરેરમાં ફેરવવામાં આવ્યો હતો. કોમેાસનેા એક સભા ભવારે “આફ્રિકા કે”ના કાપકમ વાણુ ફેર-ફરીણુ રસ્તામાં બધાને આવેવો હતો ત્રારે તેને પકડવામાં આવ્યાનું સાધા રાપટર બધાને છે.

ફરફરીવામાં હતું કે, “અમને આવો કે. ફરફુઅડ” આફ્રિકાને આઝાદી બેઠાએ છીએ. વારીસ નથી ભેઠતા, અપ એરીપ નથી ભેઠવું, નીચા પગારો નથી ભેઠતા, અને નથી ભેઠતા બહુ મારે ફરેા. તેમજ અમરે નથી ભેઠવું માનુ રયાન.”

“આફ્રિકા કે”ને સરેલા મોહવાતા માનના કુખ ફેરફરેલે સાઉથ અને ઇસ્ટ આફ્રિકાને તેની આઝાદીની અજવળને પોતાને દારીક રોા પાડ્યો છે બીએ સરેલા મોનના-નિવાસીઓની સરયા તરફથી છે તે બધાને છે કે “તમે આઝાદી દુરતમાં જ મેળવવા સફલાગી થાવ.”

એલ આઇના કુખ ફેરફરેલે એલ આફ્રિકન ડોનફર-સને સરેલા મોહાથી બધાનું છે કે “અમે બીનના કુખ, હવેલા આફ્રિકાની પ્રજાના પ્રમાણીક ખરા મીત્રો રહીશું અને તમારી આઝાદીની માલવળમાં અમારો કુખ સકાર છે.”

ઇસ્ટ આફ્રિકાનો પત્ર

(અમારા ખાસ અખરપત્રી તરફથી)

૧૦-૪-૧૯૫૯.

કેનીયાની પારાસભ્યાના નોખાનેરેક અને રપેસલી સીસેકેટ તથા કેટલાક કુદાએલા શેવા પારાસભ્યોએ કેનીયા ની નવી રાજનીતી માટે એક પોલીસી ધરી તે અંગેનું રેટરમેન્ટ બદલ પાડ્યું હતું. આ કોટેમેન્ટ કીપર જરે સરવેા ની સહીએ હતી મી. બન્ડ-અલ આ નવી પોલીસીના બનકે હતા.

આ નવી પોલીસીને આમળ વધારવા અરે પડ્યે પોતે પ્રધાનપદનું રાજ્યનાનું આપી સરકારની એપોઝીટ મેન્ડ પર વધુ પોતે બધે એવું મંતવ્ય વધુ મી. બન્ડ-અલે ભરેરે કહ્યું હતું. ત્રારખાદ કલેએ મી. બન્ડ-અલને બેતીવાડી આતાના પ્રધાન તરીકે રાજ્યનાનું આપી પારાસભ્યામાં પ્રમણીપ સરવેાના વડાનું ખા મેલા વિનંદી કર્યાં મી. બન્ડ-અલે બેતીવાડી આતાના પ્રધાન તરીકેનું પોતાનું રાજ્યનાનું ભવનરને મેહાથી આપ્યું હતું. વધુ આતાની બપવશા બીએને સોપાય ત્યાં કુણી શેલા અલ-વાડીપ પ્રધાનપદે આપુ રહેરે.

મી. બન્ડ-અલનું એ રેટરમેન્ટ કાળજી કુખે વાંચતાં બધાં છે કે, કેનીયાને સ્વરાજના આખરી બધેરે પહોચાડ્યું હોય તેા આવી કોઇ નવી પોલીસીની જરૂર છે. અને તેજ રીતે રંચબેલનેા અંત આવી સહે. પોતાની આ નીતીને અમલમાં કુખવા પ્રધાન તરીકે નો હોતો કુણી લેએા આરેવાન થવા છએ છે.

નિવેદન પર ટીકા

આ નીવેદન એમ મોખાને અગું નથી. તેએા કહે છે કે, તે કમ વિનાનું છે. કેનીયા મટેની આ નવી પોલીસી અંગે આફ્રિકન પ્રમેકેટ મેખરેા બધાને છે કે એ નીવેદન મોટા મોટા વાંચેા ના પોક્ળ આડખરથી કારેલું છે અને કેનીયાના બલીક પ્રખોતો કોઇ જ ન્યાન તેા મોહકસ કહેલ તે દર્શાવ્યું નથી.

નવું બંધારણ

કેનીયાના મોહક બંધારણની આખત માં ને પ્રમ ઉપરિધત થયો છે, તેથી

કેનીયાનું રાજધારી વાતાવરણ કોહાખ અગું છે. આફ્રિકન અને કિંદી પારા સરવેાએ આ બંધારણ અંગે વધુ તપાસ અને ચર્ચા કરવા માટે રાઉન્ડ ટેબલ ડોનફર-સની મતબળી કરી થવા-

અમાને ત્યામ કરેા હતો અને આ બાબતમાં સરયાન અંગી મી. લેનેાકસ મોહાને મળવા માટે મીખ અતિ કેમી મેરાન બંડન મોહકવા નાકી કહ્યું છે.

વિવિધ વર્તમાન

કુનીવરસીટીમાં ઇલાયદાપણુ સામે વિરોધ

નાટાલ કુનીવરસીટીના પ્રેફેસરો અને વિદ્યાર્થીઓએ એક સરપસ દહેરના મધ્ય આમમાંથી ટળીવાર તા. ૧૨મી ની સવારના પચાર મધુ હતું. આમાં ૪૦૦ મુરોપીઓ અને ૧૦૦ નોન-મુરોપીઓએ ભાગ લીધો હતો. કેટલાક મેનરેા મોટે અફારે સમેલા હતા કે નુખાં બન્ડ હતું કે: “કુની-વરસીટીમાં ઇલાયદાપણુ એ મોહકાસન વાદથી વિરુદ્ધ છે.” “અન્યાયી છે” અને “અબધકાં છે” આ સરપસ લમમગ ૧૧-૨ કલાક મોનવએ સમસત વેશ રહીતાં કહ્યું હતું.

કુનીવરસીટીમાં ઇલાયદાપણુના વિરોધ માં ઉભા વિરોધ તરીકે નિટવોટસરેન્ડ કુનીવરસીટી એક દીવસ માટે બંધ રહેશે. બીલ બીબ વાંચનમાં થી પસાર થઈ મધુ છે.

કાણાઓની નવી સંસ્થા

ગુદમધાનને મળવા અધિલ એરમઃ નાઇઝેલના પ્રતિનિધિએ ફોટો કોમનું પ્રતિનિધિત્વ નથી ધરાવતાં એમ નાટાલ ઇન્ડયન કે એસે સખત ટાન્ડેમાં બહેર નિવેદન કરી બધાનું છે. વધુમાં તે બધાને છે કે

“અમે ફોટો કોમ તરફથી બધાની એ છીએ કે અમે તેવા ઇલાયદાપણુ અમે અમારો સખત વિરોધ છે. આથી આ કોમધાને કેમ અને કેની રીતે બાણ પાડવાને સવાલ રહેતો જ નથી. શેલા ધણા વેપારીઓ સરકાર પ.સે બીખનેા પ્રેકેા માનવા ગયા હોય એવું બિન ઓરમનાબહેરને કહ્યું છે. અને તેથી તે કોમને મેવશા સહ છે કેટલાક મોહા ઇતિહાસના અનુભવેાથી ઇખતાર નથી. અને વિનાસને આરે છે.”

કાળાઓની નવી સંસ્થા

કોસાઓની સત્તાને નાથ કરવા કાળા આફ્રિકાનેની એક નવી સંસ્થા મથા આઝાદીયામાં ફાસવામાં રમવાઇ છે. આમાં ૩૦૦ આફ્રિકાનેએ ભાગ લીધો હતો. આ સંસ્થા “પેન-આફ્રિકાનીટ કોમેાસ” તરીકે એ.જ.ખાસે આ સંસ્થાનું બધે.

૧. આફ્રિકન રાષ્ટ્રીઅવા સિદ્ધાંત પર આફ્રિકાનેનું મંતવ્ય કહ્યું.

૨. કે.રી સવેનો નાંચ કરી આફ્રિકાનેની આઝાદી મેળવવી.

૩. આફ્રિકાનીટ લેાસ્ટ્સની રમવા ની કરવી.

૪. આફ્રિકાનેની ડેળવળી, આપીક અને સારિતીક ઉભલી કરવી વગેરે છે.

“આઝાદ બેકક” કિંદીઓના શિક્ષણ માટે

ફોર્સી સંસ્કૃતીક સખીતી ને મોલા ના આઝાદે રમણી હતી તે સંસ્થાએ મોલાનાની પ્રથમ વર્ણને પ્રસંગે પડેલ માં ફોટો બહુતર માટે અમા અનામત રાખવાનું નાકી કહ્યું છે અને તેને “આઝાદ મેર” નામ આપવામાં આવશે.

આ સંસ્થાના પ્રમુખ કુખાણુ કબીરે નુ દીસીમાં આ સંસ્થાની મળેલી મેહકમાં ભરેરે કહ્યું હતું તે કુખાણુ એક જમા મેહકેલીયામા અનામત રખાઇ છે અને નજીકની સરકારમાં પુરું અથવા પમોત મેહામાં એક વધુ જમા રખાશે. વિદ્યાર્થીને બધવા માટે રહેલર કીપ આ સંસ્થા આપશે.

ધરમાં કેમ બતાવી દેનાતા સાવક મુકાવ. “મનને મેવા” રૂ. કીકોર-ભાલ મસલાવા કુત. મુરર જડા કામળ પર બે રંગમાં છપાયું છે. કાલ ફેલ કી, ૧-૦૦ પોરેટ ૩ પેની, આ બેલીસેધી મળશે. 'Indian Opinion', P. Bag, Durban.

કુર્કા મર્યા

૩૪ રતલી કુણીની શી. ૨૬-૦, ૫ કુણી અપવા વધારે મટે શી. ૩૬-૬ કુણી, કુર્કોમ મોહક ૪ મલન ના દીનની શી. ૪૦-૬, મહાયા થી ૩૭ રતલી દીનની શી. ૭૫-૦.

MAARMANS PTY LTD,
Box 25, Phone 128,
Brits Transvaal.

વિનિત એકલ્પી કોસા
(કુળસાની કે અજરાલી દીકનરી.)
કુખાવત વિદ્યાર્થીનેા - કીમલ ૧૯/૬
મળવાનું કોમલુ : આ મોશીસ
'Indian Opinion'
P. Bag, Durban, Natal.

ઉભસની પહેલા

અમૃતલાલ નામદે

(મધ્ય અંકી કાલ)

પ્રવેશ બીજો

ઉપોધક :—મેં મહોન્નત મહાશય
જોએ જોઃ બીજાને પરાસ્ત કરવા
કમરકસી હતી. મનમદ બપોરીએ
તો પ્રતિનિધી હતો વિદેશના બપોરી
જોએને; મહેસર્માં ઉતરવા અમની
હોશ અમના વેપારીએ પોતાનો
માથ બાપાલ નિગાહ કરતા. પ્રકા
વાતવરણમાં જોઃ પરદેશી મોરો વેપારી
આવે છે. તેના સ્વામતની મનમદે
પુત્ર તપ્પારીએ કરી છે. તેમના
સ્વામત અમારે પછી મનમદે કહ્યું.
મનમદ :—પરદેશી જાતીથી, અને
વધાઈના આપનું આતિથ્ય કહ્યું છે
કર્તા અમારી કુટીએનો અમને પૂર્ણ
અપાલ છે મદે મ.ક કરશે.
સુમેર :—મનમદ શેઠ, આપનો
વિનય બાપના દેહનું ઉદાર આતિથ્ય
જો આપના દેશની કવને અનુકૂળ ન
છે. મેં તો અમા પોતાના ધરમાં
પણ આપનું સુખ કરી અનુકૂળ
નથી. હું અનેક સુખ દેશમાં ક્યો
હું. નિમ નદીની લહેરોથી અહાને દેશ
મેં પીનરો પ્રાપ્ત છે જો વેળા કાળી
મિથ દેહનું આતિથ્ય ચાની આવે.
હું, પણ આપને આ દેશ તો શુભનું
સ્થ છે.

મનમદ :—અનન્ય! ઉત્કટ સ્વભ
કહી આપ આપની સુખતાના સુસરકાર
તો પરિચય કરાવો જોઃ આપે જો
મકાલ દેશની સંસ્કૃતિનો પ્રતીક
મેળવે છે. કૃપા કરી ત્થાની વિશેષતા
થી - અમને પરીચીત કરો. જોથી
અમારી નમજાઓનું અમને જ્ઞાન
થાવ.

સુમેર :—આપને આ દેશ મકાલ
છે. અમારા નમરોમાં આ કોઈને અને
વેળા કરા.

મનમદ :—તો શું આપના દેશમાં
અને મિથ દેશમાં આવા નમરો નથી?

સુમેર :—નહી, અમારા નમરો
આ નમરના કોઈ અમને માંડ
મળતા હશે. મિથમાં પણ મેં આનું
નમર નથી જોયું. પૂલ મંદીર, રાજ્ય
મહલ અને અમાધી-નમારો જો કે
અપ છે પણ સાધારણ આનરો તો
માનીના ધરમાં રહે છે.

મનમદ :—અનન્ય.

સુમેર :—મેં અમારે અહીં આપને,
પહેલા કુરથી આપને દેશ પ્રથમ વાર
જોયો ત્યારે વહી અર અને વધુ કે શું
હું પૂછી મુખી સરેકે સ્વર્ગમાં તો નથી
આવે તો?

મનમદ :—(કસીને) આપ મહુ
કોર છે. જાતીથી દેવ? આપના

સ્વતીના સુખને હું અસ્તક પર મારજ
કહું છું. ઉપકાર થવો.

સુમેર :—સાચું કહું છું. અં
પ્રકો તો આ તમારો દેશ દેવતાઓની
લીલા જુમી છે. કુવર્ણ આપ જોઃ,
અ અલેક જોઃ આવા પ્રુદર સ્નાન
રૂઢની કલ્પના આપ લે. કોઈ કરી
કોઈ છે. આપના અપુષ્પજો, સુદર
ગીયા કામતી નરો અને દેવદીપ
જોઅન બીજે કપાંપ નથી. હું કેટલી
પ્રથકા કરું. આપની પુણ્ય નરરીવા
વેળા વિલાસના કાવોએ પછી, મારી
મધી લાલકાએ તુપત થઈ છે. કવે
તો પરમાત્મા અ મન પોરવવાની
લાલકા બાપી છે.

મનમદ :—(કસીને) કહ્યું વાર છે
મીર! કહ્યું ધરતીપર સુખોને અંત
નથી આવે. પરમાત્મા કહ્યું બીજારી
જોએ અ સુવર્ગ છે. આપજો મદે
તો સાચું કહું તો રક્ત સંસ્કૃતિને વસ્ત્ર
માવ છે. અનુબંધે પોતાનો બદલો
અમાર કપાંપ સુરસિક રાખવો જોઈએ...
કુમર અને મદે તિલેરી છે.

સુમેર :—આમ ન કરો, શેઠ.
કવર મકાલ છે. મોમની આ પાવન
જુમીના નિવસી થઈને અને દેવ દેવતા
જોના વાતારરજમાં ઉતરીને પણ
આપ...

(આક.સવાણી એવો જાનમને
આવાળ).

પૂનરી :—આ દેશ પોતીએ અને
મકાલમાંની પુણ્ય જુમી લોવા જતા
પણ કવે મનમદની મહોન્નત
થઈ રહ્યો છે. મનમદની રક્તી સીમા
આ લોકમાં પાપની પરાકાષ્ટા છે.
સાવધાન!

(સલામાં બળમળાટ)

અવ.જો :—આકાશ વાણી.

બીજા અવાળે :—પૂનરીની અવિખ
વાણી. ક્યાં છે પૂનરી? અહીં તો
કોઈ અ નથી દેખાતું! અરે જો તો
પરમ રક્તીના પૂનરી છે અમને મદે
કાષળ અલકા નથી.

સુમેર :—(અવબીટ) આ કેથી
આકાશ વાણી છે શેઠ?

મનમદ :—માર પહેલા જામની
જેમ આ અહીના જોગીઓના કુદાસ
છે. જોનાથી વહીવાની કાષળ અર
નથી મીવ (સલાને રોક અને આગા
અર્થ અવાળમાં) જાતીથીદેવ મદે તો
આવા બનાવો ખુદ છે પણ તમે તો
મારે કોઈકોઈ અમારી તમારી અલકાવતા
નું મદકન કરો જો. સાવધાન થાવ.
નર્તકીઓના નર્તનોની કવે લક્ષ્યારીએ
મદે.

(નૃત્ય સંગીત છર થાવ છે) નૃત્યને
અંત થતા થતા મનમદ કોઈક વહીક
ધી શુભ પાડી ઉઠે છે.

મનમદ :—જો બાપરે મરી ગયો!!!

(સલામાં આમામાજ શુભ અમરદ
અને મરી-અમના પોકારો. નર્તકી
નામજ વર્ધ અનમદને લવેટાઈ અપ છે.)

બીજો અવાળ :—જુએ તો અર
કે નાગીન પોતાની સુઅમાં અનમદને
કવે પકડે છે. આ...જો...આ...પરે.

બીજો અવાળ :—આ પૂનરીને
અમરકાર છે, મનમદે તેનું અપમાન
કહ્યું જોયો આ કાલત થઈ.

મેથો અવાળ :—મનમદને કવે
કાઈ અમાધી નહી રહે.

(અમે અમે મનમદનો પોકાર
સંકળાપ છે. અમારો અર્થો.)

પોકારો :—જુવે પેવો નવઅવાળ
આમજ વધી મનમદને અમારે છે.
આ...કા...જુવો...તો...જોને નામજ
ની દેખ પકડી લીધી...સામાસ...
અવાળ...નામજને જોને મારી નાખી.
(છળ નીચે પડ્યું છે.)

અવાળ :—આ પૂનરીની અમેથ
રક્તી છે.

મનમદ :—(અસજતાથી) પૂનરીની
આ અમેથ રક્તીનો વિનય કરવાર
કે નવઅવાળ નું કાણ છે?

સુવક :—મન.

મનમદ :—મન! અમારા અમાની
રહેણી કરણી અને બાપા સાથે કીક
કીક મળતા આવાળ જના તમે અમારા
માના નથી અજાતા!

મન :—હું વિથ વિથ જુમીનો
વાધી છું. હું વાઈ અરથીર અને
અવજ છું. આથી માઈ જોઈ રથાન નથી.

મનમદ :—કે નવઅવાળ તમે તારું
નિશીત સ્થાન રાખવું જોઈએ. આમ
અટકવાથી કીકા સુ-અ થતાં વાધી અજો.

મન :—(કસીને) અટકવાનું સાઈ
કાપ છે. આક શું તે હું અજુતોઅ
નથી.

મનમદ :—કર્તા તમારું જોઈ નિશીત
સ્થાન લોવું અરરી છે.

મન :—(વિચાર અપ સ્થીતીમાં)
જોઈ વાર કોઈ જોગીએ પણ અને
જોથી અ સલાહ આપી હતી.

મનમદ :—(અનરાધને) ક્યો જોગી?
પૂનરી જાનમદ તો નહીને અકા?

મન :—નાઈ જોગીએ પોતાનું
નામ ક્રિતિકાસ કહ્યું હતું. જોઈ કીમક

જો આ નમરની મહાર અને અન્યા કરતાં.
મનમદ :—જોગીએ બીજા શું કહ્યું
હતું?

મન :—અમને કહ્યું મન નું તારા
બાપીને અમાલ કર તું જો છુપાઈ લો
અન્ય રક્તીનો સ્વામી થઈ રહે છે.

મનમદ :—(અસજતાથી) જોગી
જો સાચુઅ કહ્યું છે નવઅવાળ હું પણ
તારા પર થલો પ્રસજ છું અને તારી
રક્તી પર પ્રસજતા અતાવવા હું મારી
અમની જોઈ કરવા તને પરજાવી મારી
વાપુલ સંપત્તીને તને વારસદાર કરીક.
મેલ કહુલ છે?

મન :—આનું અંધન તો થલું
પ્રસજ છે.

મનમદ :—આ પરમ અંધન જો
આવા અંધનમાં અમાળ અંધાલ છે.
જોગી ક્રિતિકાકની અધીઅ વાણી સાથે
કરો મન! અને મારા અસ્તાવને
સ્વીકારો.

મન :—કીક છે સ્વીકારું છું.

મનમદ :—અવળ આવો જો!

મન :—હા મારું અવળ છે.

મનમદ :—નવઅવાળ મિરકાવ
થાવ. અન્ય જોના તમારા એવે
અમાલ મેળવી હું આજે નિશીત અ-વો
જુ.. વિદેશી જાતીથી અને સલાઅનો.
મારા અધી અપાઈનું સ્વામત કરો.
નર્તકીએ નિવ કરો. મારા રક્તી
સાળી નવઅવાળ અમાળની કાનરીમાં
કવે કાનરી પણ રક્તી નથી કે
તમારા રક્તમાં અંધાલ પડે.

(નૃત્ય સંગીત)

કાલ :—(કીમેથી આપીને) સ્વામી
જોઈ અકરવના અને શુભ સમાચાર
થઈ આવ્યો છું.

મનમદ :—(કીમેથી) શું સમાચાર છે?

કાલ :—દેવી મોહમય પોતાની
કાસી સાથે જાનમદના મકામાં શુભ
પણ મદ છે. પૂનરી જોને અંધનમાં
નાખી આપનું અપમાન કરવા કવે
છે. જો જાતથી જોના જોઈ કાલ
પેટને લાકુ અવાહીને જો શુભ પણ
મેળવી છે સ્વામીન!

મનમદ :—(અપ અને અમાજ
ભાવે) મારી પાળીને પોતાને છરવે
છર નમરમાં માઈ અપમાન કરવ
કવે છે! અહ! અમાધી મોહમય
તે મને કેવો કલામો? કીક...કે...અવ
અરો આમ આવો... (અવ છે.)

(આક)

માસ્ટર અધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

અવ અર્થના નામજન, દેશી તેમજ સુદાર કાપડ, કોમો નામજો અને
પ્રુરો મદે કીકા અલકા શુભન અર્થો, પ્રુદેવર, કારીઅસ અને અમાજો
મદે—જુડીક, બીઅસ, અબેરસ, શોરક; નેપાન-સ વિવેરે,

કરેક અલકા અકા મદે લપાઅ કવવા અલકાઅજ.

કેક વેરક રકીક, કોકાનીસઅર્મા.

દેહન : ૮૩૫-૬૭૮૬ — મેલસ ૧૫૪૯.

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

કુરતી બ્રાહ્મણા અને રેપરબીટ છીએ.

શ્રી કેપીટન્સ અંબલ દેખરેખ નીચે કુતીયના અને ફેટેલીયાના થઈ
પણ બાનમાં તમારે પ્રમાણે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કંડાક કરીએ.

કેપીટન્સ બાલકની હોટેલ

(શ્રી કેપીટન્સ મીઠાઈ હાઉસ)

શ્રી અને વિદેશીયા સ્ટ્રીટના ખુલ્લાપર - ફરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ રેસીડન્સ : KAPITAN.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

આંખા અળખ, લીલી અળખ, રતાળ અને સુરખની ગોસમ
આલુ છે. આડુ પેની ૮ રતલ, લસણ રી. ૧-૩ રતલ.

પાપક નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

કુચી અને ચેચલી પાન બનાવ આન, પેસ્ટેલ લુફ. બારફીડ ગોલ
દી. ૧૦-૬ માંથી અને રહેર નાટીક રી. ૧૧-૬ ૮૦૦.

ફેટેલીયા, ન્યાસલેન્ડ અને બેલ્કનન ફેગિના બોરડો. ઉપર પ્રદ
આન આપી થઈ પણ વરદ પામીટ કાની મોલકા.

All prices subject to market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

મુકામીપર, મુકામીરી, વીધાનાં અને બનવલ બેલન

હીરુભાઈ અને કુતીયાના થઈ પણ બાનની કાનઈ રિચાઈ બનર બનાવ
માર્ગે મુકામીરી કરવા થઈ બાં આપાની માવકુરે પ્રકરે કરો.

લંબી, બાન, થારી, ફ્રુટ, બાલપાત, પોરબાસ, વિદેશના થીયા અને
ઉતાની આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પાસનક ટેક્સ, ડિસાનના થોપડો બનાવવા રેન-પુ કમીસર-સ
સર્વિસેટ ૧ રેપરબા લાયસેન્સો. પાસપોર્ટ ટેમ્પલ ઈમારેતને કમલી
બાનભોમાં હઈ પણ ફી થીયા વિદા અને થઈ થઈ આપીએ છીએ.

રેપરબા મુકામીરી કાઈ બેસીસીએસન બેલ બોરડોથીયા અને થઈ થઈ
ઈન્કમટેક્સ કંપની હીરુભાઈના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9037. 26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેલકુલ છુટ, હાઈનિમીટ છુટ, થોઈશન, હેરિશી બેલક,
સાઈક બોર્ડ બોફીસ ટેરક, પ્રુક કેસ, ટેબલ, લડન કોફીચલ
બાવે બીરી સકેચો. બેલે પધારી લાઈ થેલા છુટથી નાં.

—બોક્સ, ટેબલ અને ફીચર ફેરેસર—

૨૦ કમલી દેખરેખ નીચે થઈયા થાય છે. તેનો રોકા કમીટા થઈ-
વાર રહે છે. માન રેપરબા માવના પ્રાઈસ થીસ મંજારો અને રેપરબા
આનક થઈયો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691. BOX 2526.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કંપની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી બલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાનો અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૬૧૦,

રેસીડન્સ : ૧૧૧ ઇલેવનથ એવન્યુ,

ડરબન.

રેસીડન્સ:

ઓફીસ : ૨૫૮૪૫

રેસીડન્સ : ૩૬૪૧૩.

રાજકુમારીને આઝાદની ટીકાને જવાબ

માધીજીએ ભારતના ભાગલાને સંમતિ આપી હતી એવા ચેલાના આઝાદના મંતવ્યનો રદિયો આપતું એક નિવેદન ચેલા દિવસ પહેલાં રાજકુમારી અમૃતકુંવરે પ્રમટ કર્યું હતું. એ બાર એમણે સાચી કહીકત રૂં હતી એ સ્પષ્ટ કરતાં માધીજીનાં પોતાનાં જ કેટલાક અંગ્રજો આ સંબંધે પ્રમટ કર્યા છે જે નીચે આપવામાં આવ્યા છે :

૧૯૪૭ની ૧૧મી એપ્રિલે માધીજીએ 'હોડ' માસિક-મેટનને લખેલા એક પત્રમાં એવી માહિતી આપી હતી કે 'ભારત-પાક સિવાય કેમિકલ કાર્પોરાટી ના બીજા એક પક્ષ અમને કું મારા મત સાથે મળતા કરી રહેલા નથી.' એ જ પત્રમાં એમણે લખ્યું હતું : 'અમમાણાની સરકારમાં જે કેમિકલોએ કે તેઓ રાષ્ટ્રના પીઠ અને અનુભવી સેવકો છે અને એટલે કેમિકલનાં દરિયા બોંદુને સમજ છે ત્યાં છુપા તે તેઓ જ એ બાબતમાં સંપૂર્ણ સચાક આપશે. કું તેો હજી જે ૨૧. ૩૦. ૩૨ એન્ટ્રો પોતાનું જે સ્થાન રાખ્યું હતું એવું સમાન મારું પછી રહે એમ ચાકું હતું. તેઓ પોતા સિવાય બીજા કોઈના પ્રતિનિધિ નહોતા. અને આ દરિયા તમને મારી સેવની જરૂર હતી તેો તેો હમેશાં જે મળી રહેશે.' આ જ પત્રમાં મારા અંગ્રજ એમણે લખ્યું હતું : 'જે દરેક દરિયા મારી ચેલાના સાચી હતી એ વિશે કું એમને પ્રતિતિ કરવા

રહેલા નહિ એ માટે કું દલગીર હતું. એ કે તેઓ પછી અને મારા વલખથી મુકન કરી રહેલા નહિ-એ કે કેમ પછી દલીલ સાબળવાનો જે' કનકાર કમો નહોતો. એટલા માટે કું તમને તમારી વિચારણામાંથી અને બાકાત રાખવાનું જણાવું છું.'

કેમિકલની સંમતિ

૧૯૪૭ના જે મહિનાના છેલા અઠાક માં પરલામાં માધીજીએ ડે. મહમદને કહ્યું હતું : 'કેમિકલે ભાગલાનો સ્વીકાર કરવાનો મહાઅંકે નિર્ણય કરી લીધો છે. પછી કું તેો મારા સમમ જીવન હરગીબાન લાગેલો જ રહ્યો હતું અને જેમાં મને પરાભવ મળી રહ્યો છે એવા મુકમા લાગ કું દિલ્લી બધ રહ્યો હતું.' રાજકુમારી અમૃતકુંવરે કહે છે કે અમારામાંથી જેઓ માધીજીની નજીક હતા તેઓ એમના હુકમની વેલના પાળી રાખ્યા હતા કેમકે એમને જાનતું હતું કે કેમિકલે ભાગલાનો સ્વીકાર

કરવાની છે. કેમિકલ, મુસ્લિમ લીગ અને સિયો જલે પહેલો જે. એન્ટ્રોપીન ચેલાના કંપર સહી કરી છે એવા અમાવાર જે' એમને આપ્યા ત્યારે તેઓ કેટલા કલાક મધ અધા હતા એ મને પાર છે. એક કરતાં જે વધુ પાર એમણે કહ્યું હતું કે કું આ જ એકલો કું ડેમ કે આઝાદીના જાંમમાં નેમ્મા મારા સાથીઓ હતા તેઓ મારા દરિયાબોંદુને સમજી રહેતા નથી. પછી બીજા મને તે કહે કું 'ભારતના ભાગલા કરવામાં સાચ આપી રહ્યું નહિ.'

રાજકુમારી અમૃતકુંવરે વિશેષમાં કહે છે કે આમલાનો જરૂરે મારા નિર્ણય તેો કેમિકલે દિલ્લીમાં લીધો હતો અને ત્યારે માધીજી પટલામાં હતા. પછી ચેલાના સાહેબ આ એકમાં કાબર હતા. એમણે રાષ્ટ્રનાજી ડેમ ન આપ્યું એ એક આશ્ચર્યની વાત છે.

સરદાર પટેલે માધીજીની રક્ષા માટે પૂરતી જાનવેલી નહોતી રાખી એ જાંબધે રાજકુમારી અમૃતકુંવરે જણાવે છે કે આવા મોટા નિવેદન પ્રત્યે એક બચત કમો સિવાય કું રહી રહેતી નથી. પ્રાર્થના સમાર્માં જે પોડો આવે એ બધાની જડતી લેવાના સરદાર પટેલના હુકમની કમનસીમે માધીજીની નજીકના કેટલાક આશ્ચર્યોએ જ એમને માહિતી આપી હતી અને

માધીજીએ આ જાનવેલી સાથે જીમ નાધી લીધા હતા. વળી પોતાની જાંબધી મુખાની દેવા તકવાર લેવા એવા કલ્પાર. આ જે વલખનાં વમે તેટલાં જમલાં લેવામાં આવે તેો વધુ એો ટકા રહેજી આપી રહેવા એવો મારો અભિપ્રાય છે.

અબ્બાર કવીકાર :

અમલીમેન કીરાબાઇ પટેલ,
એકાનીસમર્મ, પટ. ૧-૨-૫૦
કાકાબાઇ લખુભાઇ પટેલ,
કેપટાઈન, પા. ૧-૧-૫૦
રતનજીભાઇ જીવજીભાઇ પટેલ,
મુસ્ટર, પા. ૧-૧-૫૦
મહનજીભાઇ ભાળજીભાઇ પટેલ, કેપ, પા. ૧-૧-૫૦
મહનજીભાઇ બુનાલભાઈ,
મુસ્ટર, પા. ૨-૨-૫૦
દલાળજીભાઈ જો. પટેલ,
જો. બા. પા. ૫-૫-૫૦

શુક્રાણીપીઠ, કનકમ કેકસ રીટ-સ',
લાખસેન્સામ, રેવન્યુ કવીપર-અ અને
કનકમોર-અ માટે મનો :

આર. વી. કુલ
૧૨ બાકલી આરેડ, ૨૮ માઈટ રીડી,
કેવરન કનકોનક અને માઈટ રીડી,
એકાનીસમર્મ, રેન ૨૩-૧૧૫૮.

ખુશ ખબર !

તમારા ખર્ચેલા પૈસાનું પુરૂષવતર મેળવેલો. દેશમાંથી આવેલો કે દરિયાપારથી, ફરવા માટે આવેલો કે બીજાનેસ અર્થે, પણ દરબાન આવવાનું અને તેો ઉમંમ ભર આલ્યા આવેલો.

પછી કયાં ?

નામ અને શરનાસું તમારી હાયરીમાં લખી રાખો

માઉન્ટ એવરેસ્ટ વેજટેરીયન લોજ

૧૨૬-૧૨૮ પ્રીન્સ એડવર્ડ રીડી, — હરબન. — ફોન : ૬૭૫૭૨.

કારણ

આ એક એકું સ્થળ છે કે જ્યાં સ્વચ્છતા, સુધકતા, સુખ્યવસ્થા અને આરામના દર્શન થાય છે અને જ્યાંથી સોશન બજાર, બંદર નજીક પડે છે જેથી સમયનો અચાવ અને હરવા ફરવામાં મોજ આવે છે

- (૧) બહાર ગામ કે પડેરાથી આવનાર પેસેન્જરો માટે અગાઉથી ખબર આપશે; તેો સહેવા છુવા માટે રીક્ષાવેશન થઇ રાખશે.
- (૨) બોલબના પ્રખ્યાતપર ભતિ રેખરેખ રખાય છે.
- (૩) લાગ અને લહેવારો માટે દરેક જાતની સ્વાસ્ટિટ, સાત્વીક મીઠાઇ શુદ્ધ ધીમાંજ બનાવીએ, બીએ.
- (૪) બહાર ગામના એકરોપર પુરતું ધ્યાન આપવામાં આવે છે. એક મખત એકર આપી ખત્વી કરવા બસામજી છે.

હમણાજ આવેલ શીપમેન્ટ

જોકે જાતની અમરગતીઓ જેવી કે "ગ્રીન રીમ" એટલે જોડાઈયા, અસોશિયેટ્સ, ક્રોમી રાણી, આમેલી, જાતા મજેકર, વાંદાલી, કમ્પુ દરબાર વિગેરે. અમારા પ્રાઈવેટ માટે લખે. (અમે ફક્ત હીંની બનાવટની જ અમરગતીઓ રાખીએ છીએ.)

શીપ માફ ૬ રેની રતલ
લીલી કળદળ શી. ૧-૦૦ ૦૦
જાંબા કળદળ શી. ૧-૦૦ ૦૦
મેરી કળદળ વાલુકા ૧/૩ રતલ

માલ બરોબર પેક કરી
આપીશું.
આંદર સાથે પુસ્તા એકલવા
બિનતી છે.

અમે નીચેની ઇસ્ટર્ન ઇન્ડિયન કંપની કરીએ છીએ.
માલ સાથે અને હીંનપત સાથે મળશે. અમારા પ્રાઈવેટ હીંસ
માટે લખે :

રોષા ચણા, બદામ, એકલી, પેરા, મમરા, એ-ટા ચોપારી, કાચી ચોપારી,
કોલી ચોપારી, જાળ, આબલી, કાચો, હીંન, મસુર, દરેક જાતની લગો,
ચણાનો આટો, અડનો આટો, પાણીવાળા નાળાંએર, વરીયારી, છાં, લાંબી,
મેથી, રાવ, અજમે, સુવા, હીંમેજ, પાણી, પાણી જાળ, આખા મરચાં,
નારીયેળનો છુકો, વાળમરો, અસમમ, કળદળ, વિગેરે.

K. HARIBHAI & SONS
(PTY) LTD.

Direct Importers : Wholesale & Retail Merchants.
81 Victoria Street, — P.O. Box 2156 — Durban.
Telegraphic Add. "BHAISON5"

શુભ પ્રસંગો માટે લેટ !

શીઓ અને પુરવો માટે

ઘડીયાળ !

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ જુલનાં
ઓટોમેટીક કેલેન્ડર.

- રોમર
- રોમરી
- લેડો
- રસર

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડિયાળ.

વિપરાંત પુરવોનાં શર્ટ સુટ, પાયજામા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બોક્સ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૮

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની ફાં.
૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, બેંકાનીસબર્જ.

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

જણાવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ યુનિયનલ લાઈફ એસોસિએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલેશિયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૯૯ નિકોલરીયા, ઓસ્ટ્રેલિયા

— ના —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ યુનિયનલ લાઈફ એસોસિએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલેશિયા લીમીટેડ.

*****

વધુ વિગત માટે લખો ચા મળે :

૧૦૬ મેન્સરીલ રોડ, — ડરબન.

બોક્સ ૪૭૬,

ટેલીગ્રામ—કેબલ "સોરાબજી"

ટેલીફોન : ૪૭૮૮૮

*****

*Impatience has wings and
passes the goal; intention
packs her trunk and misses
the coach; resolve starts on
foot and wins.*

—Anon.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Mahatma Gandhi—1918-1956.

No. 16—Vol. LVII.

Friday, 24th April, 1959

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

Pan-African Congress Wants Union Ruled By Africans

By establishing the Pan-African Congress, the delegates to the Africanist conference which met at Orlando during the Easter week-end brought into being a force in the South African situation with a new potential to challenge apartheid more decisively.

The conference opened on Saturday afternoon with Mr. Z. L. Mothopeng, of Orlando in the chair. In his remarks Mr. Mothopeng made it clear that the Africanists have come into being to oppose race oppression and establish an Africanist society in which the Africans would rule. There would be no group privileges or rights. All would come under one law regardless of race. He urged the non-Africans in the land to accustom themselves to the idea of being ruled by the real majority.

The delegates came from many parts of the country, including a contingent from as far afield as Cape Town. The large number of spectators and supporters combined with the delegates to fill the Donaldson Community Centre.

The main item on the programme for the afternoon was Mr. Sobukwe's speech which is published in full elsewhere in this issue.

The conference opened with a national service the following day conducted by the Reverend Mr. Ngqoloma. With him on the

platform were Revs. N. B. Tantsi of Pretoria and W. Dumba of Johannesburg.

Discussion of Mr. Sobukwe's speech followed. Questions were asked as to why the Africanist remained a national liberation move-

ment instead of becoming a political party, to be distinct from the ANC. Mr. Sobukwe explained that the most important thing needed at the moment is to unite the African people regardless of their political beliefs. For his part, he favoured a socialist economy.

A.N.C.

A delegate from Molapo asked why the Africanists had broken away from the ANC. The chairman, Mr.

Mothopeng replied and said that since the break the policy of the Africanists was not to discuss Congress affairs; but to concentrate on the task of winning freedom for the African.

The other highlights of this session were messages of congratulation from Dr. Kwame Nkrumah, Prime Minister of Ghana and Mr. Sekou Toure, Premier of Guinea.

(Continued on page 158)

Northern Rhodesians Determined To Break Federation

NDOLA, Sunday

MR. B. R. Banda, 25-year-old General Secretary of the recently formed African National Freedom Movement, said here today that if the British Government did not give Africans in Northern Rhodesia immediate self-Government or a date for self-Government "we are going to declare a Government in existence by ourselves without seeking the British Government's opinion."

Mr. Banda, who was speaking to a crowd of 700 at the Chiluba location here, said his Movement was pledged to achieve self-Government in Northern Rhodesia by non-violent means.

It also demanded nationalisation of mines, the profits from which would then be used to combat African backwardness and illiteracy, and the transfer to Africans of certain Ministerial posts in the territory.

He added that if the British Government intended the 1960 talks reviewing the Federal settlement to be held solely with the Government, his Movement would break up the Federation constitutionally.

"If it is not properly handled we will have to use other means, which will not be appreciated by the whole world," Mr. Banda said. He explained, however, that by that he did not mean violence. —Sapa.

TIBETAN CRISIS:

Nehru Only Expresses Hope

THE Prime Minister, Mr. Nehru said that while India stood by her acceptance of Chinese suzerainty over Tibet, she certainly hoped that Tibetan people would be able to maintain and be able to enjoy their autonomy.

"I hope that they would not be oppressed and suppressed by others," he added.

Mr. Nehru who was speaking at a public meeting at Madras on April 14, said that they had hoped that the problem of Tibet would be solved on the lines laid down in the various treaties, that was to say, the suzerainty of China over Tibet and full autonomy of the Tibetan people.

(Continued on page 159)

OPINION

FRIDAY, 24TH APRIL 1959

Justice Prevails

THE quashing of the indictment against the 61 persons against whom allegations of treason had been made is a long overdue act of justice. That it has come at last is something which should bring joy to every true democrat. But this, important as it is, is not the aspect from which the real significance of the collapse of the treason trial case might be seen.

The case was initially transformed by the government into a political demonstration against the opponents of apartheid. The defence accepted the challenge and handled the case as a political one. Its collapse is thus a political defeat for apartheid and a political victory for the anti-apartheid side.

In a democratic society the government would have to resign after such a slap in the face and procure a new mandate from the people. But then South Africa is no longer a democracy—not even for people with a white skin. It is a bushveld dictatorship in which the basemen, as a famous French monarch would have said, are themselves the State.

Against this background, the quashing of the indictment has one very important lesson for the anti-apartheid side: it has shown that the Nationalist Party and government are capable of being soundly defeated wherever there is determined and united opposition to their design.

The people of Alexandria Township were the first to demonstrate the vulnerability of the Nationalists. Then, it was the case of a united community prepared to make supreme sacrifices in fighting race oppression on a given plane.

The treason trial was rightly seen by thousands of democrats both in this country and overseas as a barbarous attack on liberty. Men sunk their differences, rallied to the banner of the Treason Trial Defence Fund and sacrificed freely their time and money to enable the subjects to have the best possible form of defence.

The fruits of these sacrifices we see now in the fact that the men of apartheid have made fools of themselves in their own courts of law. The judges, who were especially appointed to try the case made it clear by their attitude that the men hauled before them had been brought out on charges which were no vaguer than the arrests were almost indistinguishable from persecution.

Having seen that concerted and determined effort alone can break the back of apartheid, the democrats should waste little time in preparing to launch new offensives against apartheid on other fronts.

cultural as Indian sound. But in my political outlook, attitudes towards my fellows and in my loyalty to South Africa, I am as political animal, pure African. If

I were to apply for membership to the Pan-Africanist Congress, would Mr. Ngcobo support my application. Would Mr. Lebelu—Mr. Sobukwe?

A Political Animal— Asks Mr. Sobukwe

By PAT POOVALINGAM

"THE Africanist", Mr. Robert Sobukwe, newly-elected president of the Pan-Africanist Congress, is reported to have stated at its conference in Johannesburg, "take the view that there is only one race in which we all belong and that is the Human Race. In our vocabulary, the word race as applied to man, has no plural form." And underlining what he said, one of the declared aims of the Pan-Africanist Congress is "to work and strive for the establishment and maintenance of an Africanist democratic society recognising the primacy of the material and spiritual interest of the human personality."

These are words which persons having no anti-Africanist axes to grind are pleased to hear. Democrats will applaud Mr. Sobukwe for insisting that there is but one race, the Human Race. Just as they applauded the late Jan Masaryk, then vice-Premier of Czechoslovakia who, when completing an application for a visa to the United States, filled in beside the column marked 'race' the one word "human". (Mr. Masaryk later died in mysterious circumstances after the Communist coup in his homeland.) But in writing "human" he made no empty gesture; throughout his political career, he demonstrated by deed, often in the face of grave danger and probably serious temptation, he believed in the oneness of man.

Actions Must Answer

In what sense however do the Africanists use this term? Only they, by their actions, can answer.

Anyone interested in political developments in Africa must however recognise that the Africanist movement has a powerful potential. Since the independence of Ghana, and particularly since the Accra conference, the political slogan which has the most explosive power is that of a "United Africa in our lifetime." Pan Africanism is no longer the idealistic pipe dream of a de Bole, removed from the African scene. Just as the words *swaraj* in India and *swadika* in Indonesia impelled, buoyed and cheered the peoples there in their own fight for freedom, so too Pan Africa charts up volume of freedom. But even more, of a unity among the peoples of Africa, transcending tribal or racial or regional or group loyalties, scrapping the artificial national boundaries imposed by the imperial powers in the process of carving up the continent.

The emergence of the "African personality" says Mr. Nkomo. "Non-racial" democracy says Mr.

Julius Nyerere. Equal rights for all says Mr. Mboya....regardless of colour or of racial origin says Chief Lebelu. Mr. Nkomo practices non-racialism. Chief Lebelu proves, by his conduct, that he sees persons primarily as individuals and not as members of this or that race group.

Propaganda Attempt

But what of Mr. Sobukwe and his Pan Africanist Congress? They have certain initial difficulties to overcome, not least of which is the propaganda attempt made by certain ANC supporters to tar the Africanist movement with the racial brush.

The real test for the Africanists is still to come. Whether their leaders are capable of resisting the alluring but disastrous call of racialism in politics remains to be seen. So far, unfortunately, there has been no categorical statement that Africa belongs to those who live in it. The movement's attitude towards racial minorities has been kept shrouded in a heavy veil of mystery.

Ngcobo's Definition

Mr. A. B. Ngcobo, national treasurer of the new movement, recently stated that the Africanists rejected multi-racialism. He defined an African as being a person who considered Africa his home, loyal to Africa and devoted to its welfare. He stated nothing to its welfare. In effect, Mr. Ngcobo argued that the definition of an African had no racial criterion, but purely that of attitudes. The inference to be drawn is that Africanists are non-racial in outlook. Whether they are sincere or not, whether they are honest or not will depend on just one thing—whether they would be prepared to accept persons of European or Asian origin as members, fellow human beings and working for a non-racial democracy in South Africa. To be personal for a moment in my religion, taking babies, home language, fathers for carnal music, pleasure is seeing a woman in saris, I am

(Continued in first column)

Pan-Africanist Leader Says Freedom For Africans Means Freedom For All

Hopes Indians Will Soon Produce Representative Leadership

THE Pan-Africanist Congress came into being at Orlando during the Good Friday week-end. It issued quite a number of statements which shed light on Pan-Africanist policy. We propose to publish some of these because of their importance to all the peoples of South Africa. We start with the opening speech given by Mr. Robert M. Sobukwe, who was elected President of the Pan-Africanists —

Mr. Chairman, Sons and daughters of Africa,

The Chairman has already informed you that we had hoped that this inaugural convention of the Africanists would be opened by Dr. Samora Hastings Banda, leading which, by Mr. E. Banda of the Zambia ANC in Northern Rhodesia. Both have been unable to attend our convention for both are now, in the language of the colonists, "detained" in some concentration camp, because they dared to demand the right of self-determination for the indigenous African people of Nyasaland and Northern Rhodesia. The lamentable lack of opening this conference has, therefore, fallen to me, an Africanist, and I wish to thank the Central Committee for the honour. I am particularly grateful for the opportunity this offers me to state briefly of certain issues relevant to our struggle which though adequately treated in the documents that will be considered by the convention require to be presented to such a gathering.

I hope then, Mr. Speaker, in the course of my address, to answer broadly questions pertaining to our stand in contemporary international politics, our relation to the states of Africa, independent and dependent, our attitude to the Nationalist movements in Africa, our stand on the question of race in general and the so-called racial question in South Africa. Finally, I hope to outline briefly our ultimate objectives.

International Scene

We are living today, Sons and Daughters of the Soil, fighters in the cause of African freedom; we are living today in an era that is pregnant with untold possibilities, for both good and evil. In the course of the past two years we have seen man breaking ground with dramatic suddenness the chains that have bound his mind, solving problems which for ages it has been regarded as sacrilege even to

attempt to solve. The tremendous, epoch-making scientific achievements in the exploration of space, with man-made satellites orbiting the earth, the new and interesting discoveries made in the Geophysical year, the production of rust-resistant strains of wheat in the field of agriculture, the amazing discoveries in the field of medicine, chemistry and physics, all these, mean that man is acquiring a better knowledge of his environment and is well on the way to establishing absolute control over the environment.

However, in spite of these rapid advances in the material and physical world, man appears to be unwilling or unable to solve the problem of racial relations between man and man. Because of this failure on the part of man, we see the world split today into two large hostile blocs, the so-called Capitalist and Socialist blocs, represented by America and Russia respectively. These two blocs are engaged in terrible competition, use tough language and tactics, employ bombastic attacks which have the whole world hanging for a nervous breakdown. They each are armed with terrible weapons of destruction and continue to spend millions of pounds in the production of more and more of these weapons. In spite of all the diplomatic talks of comradence, these blocs each behave as though they do not believe in co-existence is possible.

Africa's Position

The question then arises, where does Africa fit into this picture and where, particularly, do we African nationalists, we Africanists in South Africa, fit in. There is no doubt that with the liquidation of Western Imperialism and Colonialism in Asia, the Capitalist market has shrunk considerably. As a result, Africa has become the happy hunting ground of adventurers in capital. There is again a scramble for Africa and both the Soviet Union and the United

States are trying to win the loyalty of the African States. Africa is being wooed with more ardour than she has ever known. There is a lot of flitting going on of course, some Africans flirting with the Soviet camp and others with the American camp. In some cases the courtship has reached a stage where the parties are going out together; and they probably hold hands in the dark, but members has it yet reached a stage where the parties can live in public without blushing.

This wooing occurs at a time when the whole continent of Africa is in labour, suffering the pangs of a new birth, and everybody is looking anxiously and expectantly towards Africa to see our people so aptly put in *ukhul' byazala nkomo!* (what creature will come forth). We are being wooed internationally at a time when in South Africa the naked forces of savage Herenvaldism are running riot; when a determined effort is being made to annihilate the African people through systematic starvation, at a time when brutal attempts are being made to retard, dwarf and stunt the mental development of a whole people through organized "mis-education", at a time when thousands of our people roam the streets in search of work and are being told by the foreign ruler to go back to a "home" which he has assigned them whether that means the breaking up of his families or not at a time when the distinctive badge of slavery and humiliation, the "dom-pass" is being extended from the African male dog to the African female bitch. It is at this time, when fascist tyranny has reached its zenith in South Africa, that Africa's loyalty is computed for. And the question is what is our answer?

Our answer, Mr. Speaker and Children of the Soil, has been given by the African leaders of the Continent. Dr. Kwame Nkrumah has repeatedly stated that in international affairs, Africa wishes to pursue a policy of positive neutrality, allying herself to neither of the existing blocs but, in the words of Dr. Mahmud Achide of Nigeria, remaining "neutral in nothing and independent in everything

that concerns the destiny of Africa." Mr. Tom Mboya of Kenya has expressed himself more forthrightly, declaring that it is not the intention of African states to change our master (Western Imperialism) for another master (Soviet Intolerance).

We endorse the views of the African leaders on this point but we must point out that we are not blind to the fact that the countries which pursue a policy of planned State Economy have outstripped, in industrial development, those that follow the path of private enterprise. Today, China is industrially far ahead of India. Unfortunately, this rapid industrial development has been accompanied in all cases by a rigid totalitarianism notwithstanding Mao Tse Tung's "Hundred Flowers" announcements and Africanists reject totalitarianism in any form and express political democracy as understood in the West. We also reject the economic exploitation of the many for the benefit of a few. We accept as policy the equitable distribution of wealth aiming, so far as I am concerned, to equality of income which to me is the only basis on which the slogan of "equal opportunities" can be founded.

Borrowing then, the best from the East and the best from the West, we nonetheless retain and maintain our distinctive personality and refuse to be the satrap or stooge of any other power.

Relation To States In Africa

Our relation to the States in Africa can be stated most briefly and precisely by quoting from George Padmore's book, "Pan Africanism or Communism?" Discussing the future of Africa, Padmore observes that, "there is a growing feeling among politically conscious Africans throughout the continent that it is destiny in man, that what happens in one part of Africa to Africans must affect Africans living in other parts."

We honour Ghana as the first independent State in modern Africa which, under the non-aligned nationalist leadership of Dr. Nkrumah and the C.P.P.

has actively interested itself in the liberation of the whole continent from White domination and has held out the vision of a democratic United States of Africa. We regard it as the sacred duty of each and every African state to strive consistently and energetically for the creation of a United States of Africa stretching from Cape to Cairo, Morocco to Madagascar.

Ten days of small, independent countries are gone. Today the most powerful countries in the world, America and Russia, cover huge tracts of land territorially and number hundreds of millions in population. On the other hand the small, weak independent countries of Europe are beginning to realise that for their own survival they have to form military and economic federations—like NATO and the European Market.

Besides the issue of a common historical fate that we share with other countries of Africa, it is imperative, for purely practical reasons, that the whole of Africa be united into a single unit, centrally controlled. Only in that way can we solve the immense problems that face the continent.

National Movements in Africa

It is for the reasons stated above that we demand, bless and ally ourselves with, all the African national movements on Africa. They are the core, the basis, the individual cells of this large organism it is our duty to nourish—the United States of Africa. A Union of free, sovereign independent democratic states.

For the lasting peace of Africa and the economic, social and political problems of the continent, there needs must be a return to democratic principles. This means White Supremacy, under whatever guise it appears, must be destroyed. And this is what the Kaizerist movements on the continent are setting out to do. They are all agreed that the African majority must rule. In the African context, it is the one-whole African majority that will mould and shape the content of democracy. Allow me to quote Dr Du Toit, the former Cape Premier: "Must we in the world," writes Du Toit, "be coloured. A belief in humanity means a belief in coloured men. The future of the world rests in its inevitable possibility, by what coloured men make it."

As for the world, we for

Africa. The future of Africa will be what Africans make it.

The Race Question

And now for the thorny question of race. I do not wish to give a lengthy and learned dissertation on race. Suffice it to say that even those scientists who do recognise the existence of separate races, have to admit that there are borderline cases which will not fit into any of the three races of mankind.

All scientists agree that all men can trace their ancestry to the first Homo Erectus, that man is distinguished from other mammals and also from earlier types of man by the nature of his intelligence. The structure of the body of man provides evidence to prove the biological unity of the human species. All scientists agree that there is no "race" that is superior to another and there is no race that is inferior to others.

The Africans take the view that there is only one race to which we all belong and that is the human race. In our vocabulary therefore, the word race, as applied to man, has no plural form. We do, however, admit the existence of observable physical differences between various groups of people. But these differences are the result of a number of factors, chief among which has been geographical isolation.

In Africa, the myth of race has been propounded by the imperialists and colonists from Europe in order to facilitate and justify their inhuman exploitation of the indigenous people of the land. It is from this myth of race with its attendant claims of cultural superiority that the doctrine of White Supremacy stems. Thus it is that no European driver can think of himself as fully qualified to be the head of an African state, but rather to believe that a highly educated African cannot come families with Western culture than the White Premier is, can run even a municipal council. I do not wish to belabour this point. Time is precious. Let me close discussion of this topic by declaring, on behalf of the Africans, that with UNESCO we hold that every man is his brother's keeper. For every man is a part of the continent, a part of the main because he is involved in mankind.

In South Africa

In South Africa, we recognise the existence of national groups, which are the result of geographical origin within a certain area as well as a shared

historical experience. Of these groups, the Europeans are a foreign minority group which has exclusive control of political, economic, social and military power. It is the dominant group. It is the exploiting group, responsible for the pernicious doctrine of White supremacy which has resulted in the humiliation and degradation of the indigenous African people. It is this group which has dispossessed the African people of their land and with arrogant contempt has set itself up as the "guardians", "the trustees" of the Africans. It is this group which conceives of the African people as a child nation, composed of boys and girls ranging in age from 10 years to one day.

It is this group which after 300 years can still state with brazen effrontery that the Native, the Bantu, the Kaffir is still backward and savage, etc. But they still want to remain "guardians", "trustees" and what have you of the African people. In short, it is this group which has encouraged affairs in South Africa just as their hitherto and has no managing affairs in Europe. It is from this group that the most rabid race-baiters and agitators come. It is the members of this group who, whenever they meet in their Parliament, say things which agitate the heart of millions of peace-loving Africans. This is the group which turns out thousands of experts on the new South African sciences—the Native mind.

Then there is the Indian foreign minority group. This group came to this country not as immigrants or colonists but as indentured labourers. In the South African set-up of today, this group is an oppressed minority. But there are some members of this group, the most honest and particular, who have become tainted with the virus of cultural supremacy and national prejudice. This class identifies itself by and large with the oppressors, but, unwittingly, this is the group which provides the political leadership of the Indian people in South Africa. And all that the politics of this class have meant up to now is preservation and defence of the national interests of the Indian merchant class. The down-trodden poor "struggling masses" of India who alone can identify themselves as a result of the pressure of natural conditions with the indigenous African majority in the struggle to overthrow White supremacy, have not yet produced their leadership. We hope they will do so soon.

The Africans constitute the indigenous group and form the majority of the population. They are the most ruthlessly exploited and subjected to humiliation, degradation and death.

Now it is our contention that true democracy can be established in South Africa as on the continent as a whole, only when White supremacy has been destroyed. And the ill-timed and unilluminated African mass constitutes the key and centre and content of any struggle for true democracy in South Africa. And the African people can be organised only under the banner of African Nationalism in a all-African organisation where they will by themselves form the policies and programme and decide on the methods of struggle without interference from either so-called left-wing or right-wing groups of the minorities which arrogantly appropriate to themselves the right to plan and think for the Africans.

We wish to emphasise that the freedom of the African means the freedom of all in South Africa, the European included, because only the African can guarantee the establishment of a genuine democracy in which all men will be citizens of a common state and will live and be governed as individuals and not as disoriented national groups.

Our Ultimate Goals

In conclusion, I wish to state that the Africans do not all subscribe to the fashionable doctrine of South African Apartheid. Our contention is that South Africa is an integral part of the indivisible whole that is Africa. She cannot solve her problems in isolation from and without other disregard of the rest of the continent.

It is precisely for that that we reject both apartheid and so-called multi-racialism as all forms of our socio-economic problems. Apart from the mass of arguments that can be raised against apartheid, we take our stand on the point that Africa is one and deserves to be one and nobody, I repeat nobody, has a right to Balkanise our land.

Against "multi-racialism" have this objection that the history of South Africa has been of gross prejudice and no genuine and if we have to maintain the same group-orientations, providing under the guise of multi-racialism, we shall be transporting to the new South Africa the very antagonistic conflicts. Further, multi-racialism has to be a protracted European history and struggle.

(Continued on page 157)

India's largest Insurance Company At Your Service

The
New India Assurance
Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA:

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

Latest Gramophone Records Arrived

Mother India	5 Records	49/6
Pyasa	5 "	41/8
Dekh Kabira Roya	4 "	23/-
Abhimanyu	3 "	21/9
Janam-Janam Ki-Far	5 "	41/3
Johnny Walker	3 "	24/9
Ayodhya	5 "	41/3

INDIA PRESS RECORDS

Tofhid	5 Records	30/-
Pehli Jhalak	5 "	60/-
Halaka	4 "	41/-
Babar	3 "	20/-
Sarwan Kumar (Discs)	2 "	20/-
Loose Numbers Bahal Saran and Bada		20/-

Packing, Postage and
C.O.D. charges 7/6
Extra

Obtainable at Our
Only Address

**BHARAT MUSIC
SALOON AND
BOOKSELLERS,**

266 Grey Street,
DURBAN.

Gramophone Records
MADE IN INDIA — AT HALF PRICE

4/6 EACH OR TWO FOR 8/3

Selected single numbers available from latest films.

Also Urdu Quawalis, Hindi: Religious, Ramayan, Arthi,
Bhajan and Drama Sets.

Latest Gujarati Records: Only at 3/- each or two for 5/-

Available in Bhajan, Arthi, Garba and Comic Numbers

**MAIL ORDERS ACCEPTED — FREE PACKING
SELLING FAST**

Write for detail specification, gladly supplied on application

NATIONAL RECORDS

18 Ajmeri Arcade, off Grey Street,
DURBAN. — Phone: 25628.

Cable & Tel. Add, HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co.
(Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12 6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)

ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

Latest Shipment

All kinds of incense sticks: Three
Roses, Gateway of India, Asokadhur-
bar, Soogandhi Rani, Chamili, Lata
Mangashkar, Vasanti, etc.. Write for
our pricelist. (We only keep Indian
manufactured incense sticks.)

Green ginger 9d. per lb.	We pack our goods well before calling.
Green tumeric 1s. per lb.	
Amba-Huldhi 1s. per lb.	We sell by C.O.D.
Garlics with big stems 1s per lb.	

We import the following articles directly:
Scented Betel Nuts, Pawa, Mamra, Roasted
Gram, and Many Household Goods.

Our stuff is good and obtainable at low prices

Write for our price list:

K. HARIBHAI & SONS
(PTY.) LTD.

Direct Importers: Wholesale & Retail Merchants
81 Victoria Street,—P.O. Box 2156—Durban.
Telegraphic Add.: "BHAISONS"

Just Arrived

Famous Religious Gujarati Books

Maha Bharat	2	5	0
Thalasa Kirt Ramayana 2 Vol	2	10	0
Valmiki Ramayana 2 Vol.	4	10	0
Gita in Gujarati Explained		5	6
Gita Pancha Ratan Bhashan		10	6
Monikavata		10	6
New Cooking Book Panch Vigan			
Over 500 Pages, fully Illustrated	1	12	6
Ambika Jigar, 2 Volumes	1	5	6
Dampati na Vivesha Sexual Book	1	5	0
Dampati na Bhooka, Sexual Book	1	5	0
Dampati na Bhashan, Sexual Book	1	5	0
Koak Sutra	1	12	6
Ohandi Pust		5	6
Vivash Vast	1	5	6
Bagath Jalarub, no Khatia	2	10	0
Jalarub na Amar Path Khatia	1	7	6
Gujarati Teacher, Gujarati Letter Writer		10/6 each	
Daily Prayer Book, Sri Sawar, Adika, Manusha Khatia,			
Parashan Man na Khatia, Shri Salaya Narlan Khatia,			
Jalarub Bapa Khatia Aritha Ganga, and many other			
Song Books at 2/6 each.			

ALL ABOVE ARE NOW ON FOR SALE.

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

Protest Against "Immoral" Bill

(From Our Own Correspondent)

A MULTI-RACIAL meeting of nearly 2,000 persons in the Durban City Hall on Tuesday night, April 21st, recorded its "vehement protest against the Extension of University Education Bill and pledged its 'continued opposition to it'." The meeting was convened by the Convocation of the University of Natal and was presided over by the chairman of the Convocation, Mr. Alan Paton.

"The public has again expressed its opposition to apartheid in the state of higher learning," said Mr. J. N. Singh, "and will continue to do so. Our rights are constitutionally being attacked and though like this cannot be allowed to pass." Mr. Singh said that the title of the Bill now before Parliament was a misnomer. It was not a Bill to extend University education. It was rather a University Extension Bill. "If this Bill becomes law," he declared, "Universities as we know them in this country, as we have known them since Union and indeed as universities have been known for many centuries will become extinct. In their place there will be Government departments. The Ministers will have the power to limit the number of students at any given university or the number of types of courses that can be offered and even to students of any one ethnic group."

Word Magic

Professor Les Kuper, head of the department of Sociology at the University of Natal, said that in 1957 the same Bill had been introduced under the title of "Bill for Separate University Education." Now, however by a kind of "word magic" it was being called the Extension of University Education. The aim however remained the same, said Prof. Kuper. The Nationalist Government proposed to introduce, in the place of universities, "state departments and vocational centres substituting higher learning with higher apartheid." The proposed state departments would be "tribal universities serving as propaganda shop-windows."

In an age in which the universality of man and his culture was being preached throughout the civilized world, South Africa was being "shackled by tribal stamping grounds." Closed universities, said Prof. Kuper, "invited an exclusive nationalism—tribalism." Moreover separating the best brains of the country on the grounds of race did harm not only to non-Whites, but to White people as well. The

non-Whites became embittered, and the White students developed a guilty feeling while lecturers became frustrated. "The time will come," added Prof. Kuper, "and I hope soon, when we will do away with all kinds of separation in university life. I hope to see the day when in our own university of Natal, segregation is eliminated completely."

Truth An Ally

Dr. D. M'timkulu, of Fort Hare University College and a member of Convocation, said that Africans were being a stone for bread. Students were being denied the right of free choice of university. While the Nationalists harped on racial and ethnic separation, the history of the African people was a "history of a people continually trying to get together—one of a striving for unity." The culture of the past was not one of separatism but one of universality.

Dr. Edgar H. Brookes assailed "this iniquitous piece of legislation" which filled people with hopelessness and frustration. "But are we so hopeless?" he asked. "I do not think so. Truth is a great ally, and we are standing for truth. Even if we fail, our children will one day be proud that we resisted this frontal attack on the freedom of the mind." Dr. Brookes described the Bill as an attempt at "conversion of intelligent men, an evil thing of force applied by the state."

Intellectual Poverty

The Bill displayed "intellectual poverty—bleak intellectual poverty." The Nationalists were trying to carry out their policy of apartheid. He was shocked not only at "the immorality of this policy, but at its lack of intellectuality." It was much better for students of whatever race to be gathered together in intelligent discussion on history, or science or biology or chemistry than "to be seated in solemn conclave discussing race relations."

The Nationalists displayed "an arrogant drunk with power and lust for more power." But the

people still had the right to protest. Free speech was not yet a crime, and "we owe a duty to speak out, regardless of the consequences."

Mr. Patrick Samuels, president of the Students Representative

Council of the non-European section at Natal University, said that the students of the University of Natal, regardless of race or colour "opposed in toto the Bill as being undemocratic, immoral and impractical."

Fears About India's Security

(From Our Own Correspondent)

MEMBERS from both sides of the Lok Sabha expressed grave concern about India's security in view of the developments in Tibet and the U.S.-Pakistan Defence Pact when the House inconclusively discussed for over three hours the budget demands of the Defence Ministry.

The country's security is threatened from all sides said one Jan Sangh member. Although India and China had friendly relations, the disappearance of Tibet as a buffer between the two countries had brought insecurity to India's northern border.

Another member sought from

Mr. Krishna Menon, the Defence Minister an assurance that the Defence Ministry was vigilant in the matter of safeguarding the 1,700 mile Sino-Indian frontier. Some people feared that having annexed Tibet, China might try to extend its influence to Nepal, Bhutan and Sikkim.

A strong plea was made by a member of the opposition to veto every single point required by the Defence Ministry. The Tibetan crisis, he said, had brought the "Cold War," to India's very doorstep and Parliament should not hesitate to keep the Indian Army, "one of the best in the world," strong and contented.

Pan-Africanist Leader Says Freedom For Africans Means Freedom For All

(Continued from page 154)

It is a method of safeguarding White interests (implying so it does proportional representation irrespective of population figures) that comes to a complete negation of democracy. If this is not what is meant by multi-racialism the term then implies that there are such basic insuperable differences between the various national groups here that the best course is to keep them permanently distinctive, in a kind of democratic apartheid. That, to me is racialism unadorned, which probably is what the term truly connotes.

We aim, politically, at the government of the Africans, by the Africans for the Africans, with everybody who owes his only loyalty to Africa and who is prepared to accept the democratic rule of an African majority being regarded as an African. We guarantee no minority rights because we think in terms of individuals not groups.

Economically we aim at the rapid extension of industrial development in order to alleviate poverty on the land which is what progress means in terms of modern society. We stand com-

mitted to a policy of guaranteeing the most equitable distribution of wealth.

Basically we aim at the full development of the human personality and a ruthless uprooting and overthrow of all forms of manifestations of the racial myth.

Here is a tree rooted in African soil nourished with waters from the rivers of Africa. Come and sit under its shade and bask, with us, in the leaves of the same branch and the branches of the same tree.

Sons and daughters of Africa, I declare this inaugural Convocation of Africans open.

Issa Letha

Even the *London* main p.s. of a big business centre. Start your time study & Accounting. Counting. Stock taking. Banking. Bookkeeping. Money & Finance. Banking as well as other high ranking jobs, with The School of Accountancy, backed by 30 years successful educational service. Write today for the free book *The Direct Way to Success* to The School of Accountancy P.O. Box 4507 (2) Johannesburg; and at 24th Floor, Maitland House, 12 Field Street, P.O. Box 1061, Durban. Phone 3 4089.

Pan-African Congress Wants Union Ruled By Africans

(Continued from front page)

Mr. Peter Raboroka presented the manifesto of the conference which was accepted after a long debate. (This will be published in the next issue.—Ed.) In this, Mr. Raboroka traced the origin of race oppression in Africa and linked that with the present revolt against White domination. He outlined the goals of the Africanist movement and rejected men, as Mr. Sobukwe had done in his address, as a factor of potential significance.

The secretary's report was read by Mr. P. H. Molele. This document outlined the reasons for the breakaway from the ANC and revealed that people like Dr. Bantu, Mr. Tom Mboya, Mr. Julius Nyerere and Mr. Kenneth Kaunda had been approached with the request to open the Africanist conference. With the exception of Mr. Nyerere, they had been unable to accept the invitation for reasons which had since become history. Mr. Nyerere was attending an important conference and to his message said that his thoughts were with the oppressed in South Africa.

Broke Down

The catering arrangements broke down at lunch time and the delegates returned to the closed session with empty stomachs in spite of this they sat right through the afternoon, with one meal in the evening and continued their deliberations during the night to the early hours of the following morning.

The main item passed was the constitution in which the new organisation established was called the Pan-African Congress. Its aims were:

- (i) To unite and to rally the African people into one national front on the basis of African Nationalism;
- (ii) To fight for the overthrow of White domination and for the implementation and maintenance;
- (iii) To work and strive for the establishment and maintenance of an Africanist democratic society recognising the primacy of the material and spiritual interests of the human personality;
- (iv) To promote the education of, cultural and economic advancement of the African people;
- (v) To promote the concept of the Federation of Southern Africa and Pan-Africanism by promoting unity of action among the African people.

Own Flag

The conference adopted its own flag. It was to have a green background on which was superimposed a black map of Africa with a golden star radiating rays to every part of the continent.

The following officers were elected: President: R. M. Sobukwe, National Secretary: P. K. Leballo, National Organiser: E. A. Mfane; Treasurer: A. B. Ngwenya.

Committee members: Z. L. Mathopang, H. S. (Ngwenya and C. J. Fatcha.

A secretariat was set up whose members are: P. H. Molele (Secretary for Pan-African Affairs); S. T. Ngendane (Foreign Affairs); Z. D. Moite (Publicity and Information); P. N. Raboroka (Education); N. N. Mahomo (Cultural Affairs); J. D. Nyone (Labour); H. M. D. Hlatshwayo (Finance and Economic Development).

Mr. Madzunya

The biggest surprise of the conference was when the fire-eating Alexandrian, Mr. Jordan Madzunya, was 'dropped' from executive committee. Both he and Mr. Leballo were generally as the uncompromising wing of the Pan-Africanist movement. Mr. Madzunya's rejection can thus mean that the delegates did not think that they need the type of leadership which he stands for.

"I am a militant," he said. "Now is not the time for me. When trouble comes, it is then that the people will need me." He pledged full and unqualified support to Mr. Sobukwe.

With the exception of a few incidents on the afternoon when the delegates went without lunch, the conference was orderly to the end. The incidents have been given publicity out of all proportion to their importance. Two delegates from Alexandra Township queried Mr. J. K. Ngubane's presence of the conference. After explanations from the Natal delegates Mr. Ngubane was allowed to stay and participate in the debate. Mr. B. Legwata, editor of "The World" was reported by a delegate to be taking down notes during the closed session. That excited the conference but when it transpired that Mr. Legwata had the right to be in the conference he was allowed to sit down.

In the evening somebody made the allegation that a delegate had

been caught passing on information to a White journalist about the deliberations of the conference. When the witness who claimed to have overheard the conversation was brought before the conference, he broke down, withdrew his allegations and left the conference confused.

Real Significance

The real significance of the Pan-Africanist Congress lies not so much in the claims of its leaders that it will soon have 100,000 members. These are not likely to be founded on realistic assessments of the South African situation. It lies in the fact that the Pan-Africanists see the expression of a definite mood in the African community. The Pan-Africanist Congress has emerged to provide an alternative

government; as the force with the greatest potential to challenge apartheid successfully if it were called upon to stand alone.

The idea of winning victory single-handed might be attractive to some of the less experienced leaders of the movement. But Mr. Sobukwe, both in his speech and in the Press conference he gave after the closing, seemed keenly alive to the dangers of isolation in the face of a ruthless government. His closest friends say that he is in no mood to be pulled by the nose by unrealistic among his colleagues; that he is committed to the use of non-violent methods to achieve his aims—the boycott weapon being his favourite weapon—that he, genuinely hates race oppression no matter from which side it might come.

Nehru Only Expresses Hope

(Continued from page 112)

"I cannot imagine any feasible or practical or happy solution without the autonomy of the Tibetan people." It had been accepted by the Chinese Government and people. Tibetans were not Chinese, he said, and pointed out that the Chinese people we called HAN people, Tibetans were Tibetans and formed a single State.

100 Years

In the course of the last 100 years there had been conflicts between the two peoples. Sometimes China had been overlord and sometimes not. "We accept Chinese overlordship and we stand by it. But I do earnestly hope that the Tibetan people will be able to maintain and be able to enjoy their autonomy and not be oppressed and suppressed by others, and that sooner or later some such settlement would be arrived at."

Mr. Nehru said that Tibet was a complicated question and he did not propose to discuss it in detail at a meeting. But as he had already stated in Delhi they had to bear in mind these factors when tackling the question. As a Government they had to bear in mind always the security of India. "I do not mean to say

that our security is now challenged or is in immediate danger. But we have to think of what might happen also in the future." The second factor which they should bear in mind was their basic policy of friendship with other countries, and particularly with the neighbouring country of China. Thirdly there was the feeling of sympathy for the Tibetan people. This sympathy was deep down in the Indian people.

Liberal Denial

In a Press statement Mr. Peter Brown, national chairman of the Liberal Party says:

I should like to dispel certain impressions created by reports of the attendance of Mr. Jordan Ngubane, National Vice-President of the Liberal Party of South Africa at last week's Africanist Conference in Johannesburg.

Mr. Ngubane went as an observer to the Conference with the knowledge and approval of the Liberal Party. He is not a member of the Africanist movement, as has been suggested, and he attended the closed session of the conference at the invitation of its Chairman.

Phone 635-5708

F. O. Box 1248.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

Ngwenya Warns Nyanga: Get Ready To Walk To Capetown

JOHANNESBURG, Sunday.

THE last day of "Africa Week" a time of rededication to the principles of the Accra All-Africa Peoples Conference was celebrated by a crowd estimated at between 4,000 and 7,000 in Johannesburg's Alexandra Township today.

For the first time in South Africa the African National Congress encouraged members to wear traditional dress and many people were sporting elaborate head-dresses. Several young women wore skirts and a string of beads.

Two Congress leaders—the Deputy-President, Mr. Oliver Tambo, and the Secretary General, Mr. P. P. D. Nkomo—were flanked over their seats.

Boycott

Crowds at African National Congress Meetings in several parts of the Peninsula decided today to bring into force a boycott of all Nationalist products.

A resolution adopted unanimously by hundreds on the Grand Parade, Cape Town, stated:

"We pledge and resolve to carry out to the letter an economic boycott of all Nationalist products and Nationalist controlled firms, or any other establishment that discriminates on grounds of colour, race or creed."

Mr. Thomas Ngwenya, Deputy Chairman of the Cape Town branch of the ANC, said at the meeting on the Parade: "We have a Government which supports oppression of the people only."

"We Africans pay taxes, but have no voice in the Government of the country. But as workers we have a weapon—our labour."

Weapon

As men we have a weapon—our money. We can refuse to buy, walk rather than travel by bus, and then see what they will do with their goods."

"Why should I be a garden boy when I can write and be a clerk? Why should I just be 'Jim' when I have a name? Why should my wife be 'Annie' when her name is Mrs. Ngwenya?"

"The time has come, when those living at Nyanga may have to be prepared to walk to Cape Town (cheers). That will leave the buses free for the Government to use (laughter)."

"We Africans and non-Europeans are not a problem. We are part and parcel of the country. We plough the fields, dig the mines and work in the factories."

Money No Good

"The time has come now to say: 'If we are on Good, then our money is no good either.'"

"Congress has decided that we will boycott products consistent with apartheid."

Similar resolutions were adopted at meetings at Kensington, Nyanga and Mowbray.

Though members of the

Security Branch Police were present, no incidents were reported at any of the meetings.

—Sapa

Symbols of the African National Congress were displayed in New Brighton when supporters commemorated the last day of Africa Week.

Uniformed Men

Some men wore khaki suits and black berets and were orange, green and black rosettes, little flags with the same colours were also on view.

Women stood outside some churches between 11 a.m. and noon. They carried placards protesting against passes.

Small groups of people formed at street corners but no violence was reported.

N.I.C. Silent On Rape Of Tibet

(From Our Own Correspondent)

COMMUNIST China may have scored a military victory in Tibet, in which its superior firepower was brought to bear against the peaceful and virtually unarmed Tibetans. But it has suffered a tremendous psychological defeat, at any rate as far as the average non-White in South Africa is concerned.

The man in the street never knew much about China, except that she resisted heroically the Japanese when they invaded that country. He knows however that Mao Tse Tung's Communists overcame feudal Chiang Kai Shek and brought order and a promise of prosperity to that part of the world. At the time of the Korean War, every napalm bomb dropped by the Americans brought vicarious anguish to non-Whites here. When Mao stood up to America, non-Whites applauded. Not because Mao was Communist but because he was non-White.

Denunciations of "American imperialism" by leading members of the S.A. Indian Congress gave rise to the belief that here was a valiant non-European country fighting for its life against White imperialism.

The rape of Tibet, and the naked, unashamed use of force against a harmless, religious people has shocked local non-Whites, particularly Indians whose own religious beliefs have much in common with that of the Tibetan Buddhists.

Meanwhile, the Natal Indian Congress which has in the past

fourteen years shown a marked penchant for rushing out with markedly pro-Soviet pronouncements on international affairs, has maintained an embarrassed if not discreet silence on the actions of the Chinese Communists.

Mr. Nehru To Feature In Film

The Prime Minister, Mr. Nehru, will feature in a film entitled "The More the Merrier" now under production by the Children's Film Society set up by the Union Ministry of Information and Broadcasting. The "shooting" was done recently at the Raj Bhawan in Madras.

Twenty children interviewed the Prime Minister, as part of a sequence in the film.

Replying to a number of questions the Prime Minister advised the children not to use the adults but to prepare themselves to carry the torch of freedom that would be handed over to them. As a child, he told his young interviewers, he did not have as many opportunities as the present-day children had.

Shop For Sale

Shop for sale with Big Windows in the corner of Market and Kent Streets with good business.

For further particulars consult: P. CHAGAN, 49 Market St. Phone 33-3151 P.O. Box 2547, J.H. Burg.

India's Sympathies With Africans

The Prime Minister, Mr. Nehru expressed the hope that France would soon accept the Algerian demand for freedom. He was addressing a public meeting in Madurai in South India.

Mr. Nehru also declared that India's sympathies were with the Africans in Nyasaland in their struggle against racial discrimination and fight for freedom from colonial rule.

Mr. Nehru referred to his recent talks with Mr. Ferhat Abbas Prime Minister of the Algerian Provincial Government. India could not recognise the provisional government because of legal and constitutional difficulties. He had, however, assured Mr. Abbas that India's sympathies were with the Algerians in their battle for freedom.

Mr. Nehru said that this "grievous tragedy," which had been continuing in North Africa for the last five years should now end. Algerians were Arab dependants and they were engaged in a tribal war with France. India was on friendly terms with France and desired to strengthen this friendship. It was however, necessary to make it clear that India's sympathies were entirely with the Algerians.

He hoped that France, which had been for years regarded as the champion of liberty and now under the distinguished leadership of General de Gaulle would put an end to the war in Algeria and recognise Algerian independence.

Mr. Nehru also deplored colonial oppression in Nyasaland. He regretted his inability to speak in more emphatic terms because of his position as India's Prime Minister. Otherwise, he would perhaps have expressed himself with greater freedom.

Mrs. Indira Gandhi

The Executive Council of the Conservative Party has decided to invite the Congress President, Mrs. Indira Gandhi, to visit Britain this summer.

It was understood that Lord Hailsham, the Conservative Party Chairman, sounded Mrs. Pandit the Indian High Commissioner in U.K. as to the likelihood of Mrs. Gandhi's accepting the invitation.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barkly Avenue, 28 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg. Phone 33-1984

Newly Arrived 'Jaico' Books

KASHMIR PRINCESS	25 s.
One Thousand Nights On A Bed Of Stones	4 s.
The Unmarried Widow	4 s.
The Spell Of Aphrodite	4 s.
Some Inner Fury	4 s.
Stories From Bengal	4 s.
Chitralekha	4 s.
The Ten Princess	4 s.
War And Peace	4 s.
The Living Thoughts Of Voltaire	4 s.
The Living Thoughts Of Karl Marks	4 s.
The Living Thoughts Of Confucius	4 s.
Somdeva's Katha Sarit sagara	4 s.
Tales From Kalidasa	4 s.
The Whirlwind	4 s.
The Voice Of God And Other Stories	4 s.
Kadambari	4 s.
Keeping Fit	4 s.
The Miracle Of Milk	4 s.
Siddhartha, Man Of Peace	4 s.
Goutama, The Buddha	4 s.
Nectar In Sieve	4 s.
Somadeva's Vetal Panchavinsati	4 s.

(Postage 6d. Extra)

Obtainable From:

**INDIAN OPINION,
P. Bag, Durban.**

Newly Arrived 'Jaico'

Panch Tantra
He Who Rides A Tiger
The Vision Of India
Droll Stories
Among The Great
Light Of Asia
The National Culture Of India
Illustrated Technical Dictionary
The Wisdom Of India
The Wisdom Of China
Godan
Jataka Tales
Prophets And Saints
Make The Most Of Yourself
A Digit Of Moon And The Draught Of The Blue
The Substance Of A Dream
The Art Of Living
Tears And Laughter
Creatures Of Destiny
Rubaiyat Of Omar Khayyam
The Song Celestial

(Postage 6d. Extra)

Obtainable from:

**"Indian Opinion" P. Bag.,
Durban, Natal.**

BOOKS FOR SALE

Ramayana—M. K. Gandhi	3	6
An Atheist With Gandhi—Gora G. Rao	3	0
A Gandhi Anthology (Book 1)—Y. G. Desai	1	8
Gandhian Ethics—Benoyopal Roy	2	8
Basic Education—M. K. Gandhi	2	6
Bapu's Letters to Mimi (1924-28)	10	6
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	8
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi —M. S. Patel	8	0
To Women—Anant Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling —M. K. Gandhi	8	8
To the Students—M. K. Gandhi	8	8
The Gospel of Selfless Action or The Gita According to Gandhi (Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary) —Mahadev Desai	8	0
What Is Wrong With Indian Economic Life —D. V. K. M. V. Rao	8	0
Christianity Its Economy And Way Of Life —J. G. Komerappa	8	8

Obtainable From:

**Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.**

Books For Sale

Sixty Years After (Natalian)	1
Selected Letters of Gandhi	2
Public Finance	2
Eminent Americans	7
Bapu's Letters To Ashram Sisters —By Kaka Kalalakar	3
Gandhi Techniques In The New World —Pyarelal	1
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2
Why Prohibition—J. C. Krieger	1
My Dear Child—Gandhi	6
My Religion—Gandhi	6
Story Of The Bible—S. K. George	8
Hindu Dharma	1
Key To Health—Gandhi	1
At the Feet of Bapu—Chandwala	4
A Preparation For Balance—R. B. Gregg	
Bapu My Mother—Munabehn	
Nature Cure	
Diet and Diet Reform—Gandhi	
Gleanings—Mun	
Selections from Gandhi—N. Bose	
Bhodesan Yajna	

Obtainable From:

**"Indian Opinion"
P. Bag, Durban, Natal.**

વેળાથી સ.પન મળે છે તે સાધનથી સુખ પ્રાપ્ત થાય છે તેની ના પાડી શકાય નહિ, પરંતુ એ સુખ અંતરના સંરિષ્ક આનંદની વાતે કદી ન ભાવી શકે એવો આનંદ શી રીતે પ્રાપ્ત થાય તેનો વિચાર કરીશું તો જીવનની પ્રમાણિકતાને પહેલું સ્થાન આપવું પડશે.—શ્રી,

પ્રસ્તુત ૫૭ પૃ.—અંક ૧૧

તા. ૨૬ એપ્રિલ, ૧૯૫૯.

શુદ્ધ નકલ પે. ૪

“આફ્રિકા ડે”નો છેલ્લો દીવસ

જો હાનીસબર્ગમાં “આફ્રિકા ડે” આકરા પરીવર્તન થયેલ સુખ જાણવાર હવારથી સાલ હવાર સુધીના ટોળાએ આપુ જાણાડીયુ જોહાનીસબર્ગના એલેક્ઝાન્ડર ટાઉનથીપમાં ઉજવણી કરતું આવે તો. ૨૦મીના તેનો છેલ્લો દીવસ હતો.

પહેલી જ મળવ હસિલુ આ-હારીએ,એ સુદ પર માળખા દિશમાં આફ્રિકન કેમિસ્ટે પર-વાનગી આપી તેથી હોડે પોત અમરત અંકમાં મળેલી હોડે પોતાના સુખ જુના જાણતા ની જાણને નેશનાલીસ્ટોના આલ કંપકાએ પહેરી સરવસમાં દયા કરતાં. પ્રત્યેએ લુગી અને જાળયો જોડયો હતો અને સીએએ જોડયો અને રહડ તથા કીડીવાના દાગીના ડેપટાઉનની એકનીએ એવે પહેરી હતાં, કેએસના અધિ, કરાજ બહેર કયો હતો કે:

“અને વિનતી કરીએ છીએ કે, નેશનાલીસ્ટોના આલ અને ને કોઈ કારખાના કોષ કે નેમાં કલ્યાયકાપલું રંગ, બાલ, કે હુમ્મ નીચતાપર વચામલું કોષ તેનો બહીષ્કાર કરી આર્યો કલ્યાણ લાવવા હોડેને કાલસ કરવી.”

કેપટાઉનની કેએસના ઉપ-પ્રમુખ નીએનીયાએ જણાવ્યું કે, “આપણી સરકાર મળના એકજ ભાગને રક્ષણ અને મદદ કરે છે. આપણે આફ્રિકનો ટેકસ સરીએ છીએ, છતાં આપણને સરકારમાં થોડું પણ સ્થાન કે અવાજ નથી. પણ આપણે મલુરો છીએ અને આપણી મલુરી એજ આપણું હથીયાર છે.

માનવ વરીકે આપણી પાસે આપણા પૈસા છે તે પણ એક હથીયાર છે. આલ ખરીદવાની ના પાડશું અને બસમાં જવા કરતાં આલતા જશું. પછી જોશું કે તેઓ પોતાના માલતું શું કરે છે.

હું લખી વાંચી શકતો હોલું અને એપ્રિસમાં કામ કરનાર થઈ શકું તો શ્યા માટે હું એક મલુરનું કામ કરું? કા. માટે મારે નામ કોવા હતું “અમ” અને મારી પત્ની મીસીસ નીએનીયા કોવા છતાં “એની” તરીકે જોળાયેલ?

હવે વચાત જાવી લાગ્યો છે કે નેએ રીજર્વમાં રહે છે તેઓ કુશ કરી શહેરમાં જાય, જાણી બસો છુટી થશે અને તે સરકાર વાપરશે.

(અનુસંધાન મટિ જુઓ પાડું ૧૫૪)

જીવન વિકાસ માટે માર્ગદર્શન

સૌથી મોટું મળ-સાધન મન છે. મનને સાચુત રાખીએ તો કુખ્યા થવાનો વારો નહિ આવે. મન જ કુખ્યનું કારણ છે. આમ તો કુનીયામાં બસે સુખ જ છે. પણ પોતાને બેચા સાધન અમળાને ઉપયોગ ન કરી શકાય ત્યારે કુખ્ય જાએ છે. મનને સાચવી જાળવીએ અને આમ સાધનને જોડી જાળવીએ તો એવું જીવ તરવ પ્રમટે છે કે જે આપણને કુખ્યા રિધતિમાં સરી પડતાં બચાવી લે છે.”

અમળોના મારેની રાષ્ટ્રીય સંસ્થા નેશનલ એસોસિએશન ઓફ ઇન્ડિયન ના આપણે લોકોની મેમોરિયલ સુલ હોલ જાણનાં આને જોળવેલી એજ બાલ અભ્યાસ કરતાં પ્રવર ચિંતક અને મહાન રિલયુર એમ પંડીત સુખલાલજીએ ઉપરની મતભવના ઉદ્દમરો કાઢવા હતા. આ અભ્યાસ સુખલાલ મળી અંધ સંસ્થાના અંધ સાધનને જોડી આપી હતી.

પંડિત સુખલાલજીએ વધુમાં કહ્યું હતું કે મન વિશે મે ને વાત કરી તે કેમતા અને અધિજાને લાગુ પડે છે. ધણી વાર મને છે એવું કે ને માણ્યોનું મન સાચુત નથી હોતું તેઓ સુખમાં જાળવેને કુખ્યામાં સાધનો જાળવી શકે છે. રજાપણી, પ્રતિષ્ઠા મારેની પગપડી કે નેવા હોડેને જોડા કરતાં વધુ સારા દેખાવાનો રાશ બહેર જાળવે આવી રિધતિ માટે કારણજીત હોવ છે. એવી અનની મતિ સરળ અને સીધી મેડું અધુતર ઉપરોગી નીવડે છે. મનને અમળતા સીધાએ તો આજું અધુતર કોષ તો પણ આપ સાધન પ્રમટે છે.

મનને કમ રીતે સમજવું અને સાચવવું એનો જવાબ આપતાં પંડિતજીએ કહ્યું હતું કે આમ નિરીક્ષણ-વ્યત લપાક મનને સાચુત સાધનાનું અને અમળવાનું એજ સાધન છે જોડા સેકારો જોડી રેવો, ઉકેરો વાની રેવ, વધુ પ્રકારક કરવાની રેવ, કોળ કરવાની રેવ વગેરે કુરેવો દૂર કરવાથી રોજખતા જોળવા કે અને વધે પણ છે.

ડીએટના બળવા વિશે નહેરૂ

“ચિનનું ડીએટ પર પ્રભુત્વ હાંકિ રિવકાસ” એટલે એને એમ માન્ય જ હતું કે, ડીએટના હોડે પોતાના સ્વતંત્ર જીવનનો આનંદ અનુભવશે.” વકા પ્રમળ નહેરૂએ કહ્યું :

“હું ઇચ્છું છું કે તેઓ પર હતી. “ડીએટીયન બાઈનીંગ બીજાએ જીલમ કે દબાણ ન લાવે.” એમને વધુમાં ઉમેર્યું :

શ્રી નહેરૂ મહાસભા એક બહેર સભામાં બાલી રહ્યા હતાં તેઓએ વધુમાં કહ્યું કે, “માન્યુ હતું કે; ડીએટનો અવાસ ને બિજાકિલ લાખાજો થયા છે અને ચિનનું પ્રભુત્વ રિવકાસ” એ તેમ જ ડીએટના હોડે માટે સ્વતંત્ર નાગરીત્વ રિવકાસનું છે તેથી ઉકલી જશે. ડીએટીયનો માટે સ્વતંત્રતા સિવાય બીજો આનંદ જનક ઉકેલ હું નહોતો જાણુ તો.” ચિન સરકાર અને ચિનના લોકોએ આ અટો રિવકારી

ઉદ્દા ૧૦૦ વર્ષથી જે પ્રભુ વચ્ચે લડાઈ ચાલે છે. કેમકે નાર ચિન બાદ ઉકાયે છે અને કેટલીક વાર નથી ઉકા વડું. જાણી તેમના બાર ઉકાવવાના હકકને રિવકારી તેમનોની હકક રવીકારી જે માન્ય હતું કે ડીએટીયનેને કચ્ક વામાં નહી આવે અને તેઓ (અનુસંધાન માટે જુઓ પાડું ૧૫૪)

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૨૪ એપ્રિલ, ૧૯૫૯.

ન્યાયનો વિજય

આ અઢવાડીયામાં સમાચાર જાહેર થયા છે કે જો બાકીના ૬૧ લોકો સામે દ્વીઝનનો કેસ આજ કલે તે ૨૬ કરવામાં આવ્યો છે. અને આ ૬૧ લોકોને ઇલાયદાપણમાં આપ્યા છે. ન્યાયનું આ પગલું ક્યારેક લાગવું એકદમ હલું પણ મોટી મોટી તો પણ ન્યાયની છત્ત થઈ એ સ્વર્ણી હાથની વાત છે, આખરે મન આ કેસનું મહત્વ ન્યાયની દ્રષ્ટી કરતાં પણ રાજનૈતિક દ્રષ્ટીએ વધારે છે.

અજવાલમાં સરકારે ઇલાયદાપણના વિરોધીઓ સામે લડવા માટે આ કેસ રજુ કર્યો હતો. બચાવ પછે આ પડકાર સ્વિકાર્યો અને રાજનૈતિક રીતે જોની સામે લડવાની તર્કમાની કરી, આજે સરકારની તે કેસમાં હાર થઈ છે તે બતાવે છે કે, ઇલાયદાપણની નિતાની રાજકીય હેતુમાં હાર થઈ છે અને ઇલાયદાપણના વિરોધીઓની રાજકીય હેતુને છત્ત થઈ છે.

પ્રજાસત્તાક સમાજમાં આવી હાર પછી સરકારે રાજનાત્મ આપી રહેલું એકદમ અને દેશના લોકોએ નવે પક્ષ સુધરે એકદમ પણ હસિયુ આદિકા અને તેના મોશ લોકો પ્રજાસત્તાક નથી રહ્યા અહીં તો જનસત્તા કાયદો છે, જ્યાં રાજકીય લોકો પોતે જ સત્તાધીશ હોય છે.

આ કેસની હાર ઉપરથી ઇલાયદાપણના વિરોધીઓને શીખવા તુ છે કે જો નેશનાલીસ્ટ સરકાર સામે એકત્ર રીતે વિરોધ કરવા માં આવે તો એમને હરાવી શકાય છે.

આને પહેલ પહેલે દાખલો એલેક્ઝાન્ડ્રા ટાઉનરીપના લોકો એ કરી બતાવ્યો હતો. આ દેશમાં અને પરદેશમાં દ્વીઝન દ્વારને માનવ સ્વતંત્રતાપર એક જ બધી હુમલા વરીકે બરબો હતો. લોકોએ પોતાની જુદાઇઓ છુટીને દ્વીઝન હુમલાં છુટલે હાથે ફાલો આપ્યો અને પરીણામે. આજે આપણે જોના ફળ એકદમ છીએ કે સરકાર પોતાની જ ન્યાયી કોર્ટમાં ગુરખ કરી છે. જે ન્યાયાધીશોને આ કેસ માટે રોકવામાં આવ્યા હતા. એમને ૨૫૬ કડી દીધું છે, વગર બાતગીજ એમની સામે ગુન્હેગારો ઉભા કરવા માં આવ્યા હતા.

આપણે આથી સંખનો ફાયદો લેયો અને એ પણ લેયુ છે કે ઇલાયદાપણ પર છત્ત મેળવી શકાય છે. આવે વખતે વખત બદલાઈ ન કરતાં ફરી આપણે એકત્ર થઈ ઇલાયદાપણ સામે લડવાની નવી રીતો શોધવી એકદમ.

આફ્રિકનોની સ્વતંત્રતા એટલે બધાની સ્વતંત્રતા

ઉપરની રજૂઆત રાજ્યપાલ મોરાર્જી-ડેમાં પેન આફ્રિકન કોમિશનની પરિષદ બરાબ હતી. આમાં પણ વિવેચના બદલે કરવા હતા જેવા ઉપરથી આપણે પેન આફ્રિકન નિર્ણય સમગ્ર દુનિયાને આપણા આ જાંઠમાં અન્યત્ર કે ઘેરના દેશના આપણે કે જે પરથી ફક્ત આફ્રિકાના મોટા આ ચલવળની બાકીની મેંગણી હો. પી. રોમટ્ એમ. સોફ્રાનેની પ્રમુખ તરીકે સુદૃઢ થઈ, અમનું આપણ નીચે આપણે છીએ, —તંત્રી.

"પ્રમુખ અધ્યક્ષ તથા આફ્રિકાના પુત્રો તથા પુત્રીઓ.

"આ કોમિશનનું હેતુકાર્ય, કે. બાન્ડા અથવા પી. કે. કુમાન્ડને હરે કરવાની આજ્ઞા રાખવામાં આવી હતી. પણ તેઓ હાલમાં જેઘના સંજોગ પાછળ છે, કારણકે એમને આફ્રિકનો મારે હાલની જાનસંખ્યા કરી હતી. આથી આ કોમ આજે મારે કરવું પડે છે.

આપણે હાલ એવા વખતમાંથી પસાર થઈ રહ્યા છીએ કે એમાં કારણ તથા ખરાબ બંનેમાંથી એકની છત્ત અથવા કાર બચાવો સંભવ છે, વિશ્વાનમાં પણ આપણે એટલા આશય નથી રહ્યા છીએ કે, હાલ છપ્પે આપણે આપણી સુધી ઉપર સંપૂર્ણ કામને મેળવી શકીએ.

આમ છતાં, આ બધી ઉભલી દેખા છતાં, આપણે એકદમ છીએ કે, માલુસ માલુસ વચ્ચેનાં સમાજક સંબંધ કમ્પુ ઉભાવો નથી. આને લીધે આજે આપણી કુનીયા જે મોટા પડે, માં થઈ ગઈ છે. એક રીપોર્ટ-લેસ્ટ અને એક સોશીયલીસ્ટ. આના નેતાઓ અમેરીકા અને રશીયા છે. આજે આ જે પછે, સંસ્કૃતી મારા મારીયા થતી પડ્યા છે, અને બંને પક્ષોની પાસે કાતળી અને નાશકારક છોડો છે, —અને તે હજુ વધારી રહ્યા છે કે —અને તેથી કુનીયા બપ બીત થઈ રહી છે સંપૂર્ણ રહેવની મોટી મોટી વાલો થતી હોવા છતાં, આ જે પછે એવું કરી રહ્યા છે કે, જેથી એક જામ કે તેઓ સંપૂર્ણ રહેવા માલતી ન હોય.

આવી પરિસ્થિતિમાં, ધ્વજ આ-કોર્નું સ્થાન ક્યા છે, અને આપણે આફ્રિકાનીરો દુ બામ બજાવવાના છીએ? આજે એશિયાના દેશોને સ્વતંત્રતા મળી છે તેથી રીપોર્ટનીરોનું ત્યાં કોઈ ચાલવું નથી. હવે એમની નજર આફ્રિકા ઉપર પડી છે. રશીયા અને અમેરીકા બંને આફ્રિકન રાજ્યો ઉપર કાણ મેળવવા માટે બનતા પ્રયત્નો કરી રહ્યા છે. થઈ આફ્રિકનો નેમાથી એક પક્ષ તરફ દોરવાઈ પણ રહ્યા છે.

આજે આફ્રિકા ખંડ તરફ બંનેની નેરના ભોજની રહ્યું છે. તેમજ દુનિયા રાજ્ય છત્ત મેળવી રહ્યું છે. આ દેશની સરકાર કાયદેસર રીતે આફ્રિકાને જુએ મારવાના પ્રયાસો કરી રહી છે, થઈ આફ્રિકાને કાયદેસર રીતે શિક્ષણમાંથી મંચીત કરાઈ રહ્યા છે, અને રાજ્યો આફ્રિકનો, નેકરીની સેવામાં રવતા એ ઉપર રખે છે. એવા આ દુનિયા રાજ્યમાં આપણે નકરથી લાલચે બતાવવામાં આવે ત્યારે એ સવાલ કોનો થાય છે કે, એમને આપણે શું બચાવ આપણું?

આપણા આ ખંડના આફ્રિકન નેતાઓ એ બચાવ આપ્યો જ છે. ડો. ન્કુમાએ કહ્યું છે કે આફ્રિકા

એકે પક્ષમાં એશિયાના નથી, તે સ્વતંત્ર રહેશે. તેમજ ના બહારી શા ની કે. અઝીઝીએ એ પણ ૨૫૬ કહ્યું છે કે, આફ્રિકાને બામે વળગે છે, ત્યાં સુધે તેમ, સ્વતંત્ર રહેવા છપ્પે છે. પી. રોમ મોનાએ પણ આ કરી આપણ ૨૫૬ કહ્યું છે કે, આફ્રિકા પશ્ચિમ લાલીવાદમાંથી કાઢત થઈ રશીયન લાલીવાદમાં નથી અપડાવવા છપ્પું.

અમારો પણ આજ મત છે. તેમ છતાં આપણે એટલી વરણ સિનકારથી એકદમ કે, જે દેશો, રાજ્યોનું પુરુષાર્થ માં માને છે, તે, સ્વતંત્ર ઉભલી કરી રહેલા દેશો કરતા પણ ઉભલ થઈ રહ્યા છે. આજે માન, કોમોગીક રીતે કોઈ કરતાં થઈ અન્યથા વધુ છે પણ આ ઉભલી હોવા છતાં એક માં બધી થતા સરકારના હાથમાં છે. આફ્રિકનીરો, આ નીતીમાં નથી માનતા આજે તે પશ્ચિમની રાજકીય પ્રભુસત્તા નીતીમાં માનીએ છીએ. અમારું માનવું છે કે બધાની આજ સરખી હોવી એકદમ. જેથી બધાને સમાન બામે પણ મળી રહે. આ રીતે પુર્વ અને પશ્ચિમની સારી વાલો મહત્વ કરી, અજે સ્વતંત્ર રહેવા છપ્પું છીએ.

આફ્રિકાના નીમ રાજ્યોમાં વસતી આફ્રિકનો સાથેના અમારા સંબંધ વિશે કે એટલું જ કહેવા છપ્પું હું આ જ્યોર્જ પેન્ડોર, મેન-આફ્રિકાની નામના પોતાના પુસ્તકમાં આફ્રિકાના લાવી વિશે લખતા બધાનું છે કે "આજે રાજકીય વિચારો બરાબ આફ્રિકનોમાં એક વિચાર આજ પ્રસારે છે. એ એ કે, આફ્રિકાના બધા આફ્રિકનોનું લાવી એકજ છે. આ આફ્રિકાના એક જામમાં, આફ્રિકનો ઉપર જે થાય છે તેની અજર બધા બાજોમાં વરતા આફ્રિકનો ઉપર થાય જ છે."

અને બાનાને આજાર માનીએ છીએ કે એક સ્વતંત્ર આફ્રિકન રાજ્ય તરીકે, તે આજે આફ્રિકાના નીમ રાજ્યોમાંથી મોરો લાલીવાદ દુર કરવી નો પ્રયત્ન કરી રહ્યું છે, અને આપણ આ ખંડમાં એક મુન.કેર રહેશે એક આફ્રિકા રચાવવાની કામને થરાવે છે. અજે માનીએ છીએ કે એક આફ્રિકન રાજ્ય કે જે રેપલ કાયદે સુધી અને મોરોમાં મેરેકા કાર સુધી પહોંચે છે. આ મુન.કેર રહેલને શિક્ક કરવાનો પોતાનો પ્રયત્ન.

ન.ના સ્વતંત્ર રાજ્યોના બિલ્લે હવે બધાજ થયા છે. આજે બધે રીકા અને રશીયા, કે જે જે થઈ રહે છે, તેમની પાસે, અનકદ બંને અને વસતી છે. અને બીજા માલક દુરોપના નાના સ્વતંત્ર રાજ્યો પોતાની હેવાલી થઈ, બધરી બધે આપણ સંબંધે, કરી રહ્યા છે.

આને ઇતીહાસીક રીતે આપણે આખા આફ્રિકા સાથે જોડીએ, અને આખા સુધારાનો કોઈ કારવા માટે સમરત બનું એક જ મથને ન રહેતું જોઈએ.

આજ કારણથી અને આફ્રિકાની મધી રાષ્ટ્રીય ચળવળો સાથે જોડાઈએ. આ મધી ચળવળોથી જ યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સ એન્ડ આફ્રિકા સંસ્થાનો. —એક સ્વતંત્ર પ્રજાસત્તાક રાષ્ટ્રોનું જન્મણ કરી આફ્રિકામાં સ્થાપના અને આર્થિક સામાજિક અને રાજકીય જાતી મેળવવા માટે શોધ સાધીવાદ ને નાશ કરવા જોઈ. આફ્રિકાની

રાષ્ટ્રીય ચળવળો આજ સિદ્ધ કરવાના પ્રયાસો કરી રહી છે. બધાનું મનનું છે કે આફ્રિકન બહુમતીનું રાજ શરૂ જોઈએ. પેન-આફ્રિકાનીચમના પીતા ડૉ. ડ્યુ મોયે જણાવ્યું હતું કે, “કુનીયા ના મોટા ભાગના લોકો રંગીન છે. માનવતામાં વિશ્વાસ રાખવો, એટલે રંગીન લોકોમાં વિશ્વાસ રાખવાનો છે. કુનીયાનું આવી, એજ છે ને રંગીન લોકો ધરતી, અને બનાવશે.” જેમ આ કુનીયાનો સવાલ છે, તેમજ આ કોહાનો પણ સવાલ છે. આફ્રિકાનું આવી એજ છે ને આફ્રિકાનો ધરતી અને બનાવશે.—(અધુરું)

એક રાજકીય પ્રાણી—મી. સોલુકવેને પુછે છે

પેક પ્રવર્તોગમ

પેન-આફ્રિકાનીસ્ટ કોમિશનના પ્રમુખ મી. રોમટ્ટ સોલુકવેને એ એમના બાપણ દરમિયાન જણાવ્યું હતું કે, “આફ્રિકાનીસ્ટો માને છે કે એક જ ભત્રી છે. જેમાં આપણે બધા છીએ અને એ માનવ ભત્રી છે. પેન-આફ્રિકાનીસ્ટ કોમિશનનું હિમ એ છે કે એક આફ્રિકાનીસ્ટ પ્રજાસત્તાક સમાજની સ્થાપના કરવી. જેમાં માનવના અધ્યાત્મિક અને અધિભૌતિક લાભો ભળવાનું.”

જે લોકોને આફ્રિકાનીસ્ટ વિચાર કાઢ પણ પુરવઠા નહીં હોય. એમને આ સંભળી આનંદ થશે. પ્રજા સજાકબાદીઓ મી. સોલુકવેને આગાહી કરવાનું તેમણે કહે છે કે, “કુનીયાનાં કાઢ પણ ભત્રીઓ નથી હકત એક માનવ ભત્રી છે.” એકરમેજાકીયાના રવ. વડા પ્રધાન શાન માઝારીકે યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સ જવા માટેની વીસામાં ભરે “ભત્રી”ની જગ્યામાં “માનવ” લખ્યું હતું ત્યારે એમની પણ વાઢવાક મંજૂ હતી. (મી. માઝારીકેનું મૂલ્ય ત્યારે બાદ કોમ્યુનિસ્ટ કુમળા દરમિયાન અચાનક અને અનન્યપણમાં મરું હતું.) એમને એ વખતે “માનવ” લખી એક નાનું સાદસ નફોરું હતું કારણ એમના છવન દરમિયાન એમની રાજકારણદીમાં અંતર એમણેને જોઈ પણ તેમને એ વસ્તુ સિદ્ધ કરી જાવાની હતી કે તેઓ અરેબ માનવ ભત્રીની એકતામાં માનતા હતાં.

આજે આપણે વિચાર થાય છે કે આફ્રિકાનીસ્ટો આ સબનો કંપોમ કષ્ટ રીતે કરે છે. જે લોકો આફ્રિકાની રાજનીતિમાં રસ ધરાવે છે અને જામ સે છે તે લોકો જાણે છે કે આફ્રિકાનીસ્ટ ચળવળ બળવાન છે. માના ની સ્વતંત્રતા બાદ અને બાદ કરીને આફ્રિકાની ઇન્ફર-રસ પછી એક રોકાર સંભળાય છે, એ એ કે “આપણા છવન દરમિયાન સંમતિ આફ્રિકા.” પેન-આફ્રિકાનીચમ આજે હકત એક સ્વપ્ન નથી રહ્યું જેમ દીઠમાં “સ્વદાન્ય”ના સબથી અને ઇન્ડો-નેસીયામાં “અરદીકા”ના સબથી દેસ ડુંછ ઉડેલા હતા. તેમજ આજે પેન-આફ્રિકાનીચમ સ્વતંત્રતાની આધારે નજર કરે છે. અને સાથે સાથે કાઢીવાદે જે જામલાઓ પાડ્યા છે, એના નોડાણના સ્વપ્નો દેખાય છે. મી. ન્યુમા પોતાના છવન દારા ભતાવે છે કે તેઓ ભત્રીઓમાં માનતા નથી. મી. હુકુમી એ સિદ્ધ કરે છે કે તે માણસને એક કેમની બનાવી તરીકે નથી જોતા પણ એક માનવ તરીકે જુએ છે.

પણ પેન-આફ્રિકાનીસ્ટ કોમિશનના

પ્રમુખ મી. સોલુકવેનું આ એમને હજુ લોકોને બધી આપવાની રહે છે. કારણ કે એ. એન. સી.ના એકસ સભ્યોએ પેન-આફ્રિકાનીચમને કોમી પણ તરીકે ભરે કર્યો છે. આફ્રિકાનીસ્ટોની ખરી કસોટી હવે જાનીયા થવાની છે. એ જોવાનું છે કે એમના નેતાઓ રાજનીતીમાં કોમી ભેદ જાવ દાખલ થવા દેશે કે નહીં. હજુ સુધી એક જ ભરે નથી થયું કે આફ્રિકામાં વસનારાઓનું આફ્રિકા છે. આફ્રિકાનીસ્ટોની હાલુમતી કોમી વરકની નિતી પણ હજુ ભરે નથી કરાઈ.

નવી ચળવળના બળનથી મી. એ. બી. ન્યોમોએ મી. શોત-કોમીવાદની ટીકા કરી હતી. એમને જણાવ્યું હતું કે “એક આફ્રિકન એટલે એ કે એ આફ્રિકાને પોતાની માનુષ્યમી માને છે, આફ્રિકાને તે વધાર છે. અને એન, ફિલ માટે તે પોતાને હજી જાણતે. એમ આપે છે” મી. ન્યોમોનું કહેવું હતું કે આફ્રિકન એ એક કોમી સબ નથી. આની ઉપરથી એમ જણાય છે કે આફ્રિકાનીસ્ટ કોમીવાદમાં માનતા નથી. એ લોકો અરેબ આવા વિચાર ધરાવે છે અને એમના આદર્શો ને વધાર છે કે કેમ એ લોકો જોવાનું રહ્યું. આ વસ્તુ એક મી. ઉપરથી સિદ્ધ થશે. અને એ એ કે તેઓ ગોરાઓને અને દીઠીઓને પોતાના સાથીદારો તરીકે રિષકરશે કે કેમ. શખલા તરીકે આજે જારા ધર્મમાં, મારા ખાવા પીવામાં, મારી ભાષામાં, મારા સગીનમાં અને મારી કોમની સીમેના પદેરેલમાં હું એક દીઠી યાણી છું. પણ રાજકીય વિચારોમાં અને મારા સાથીદારો સાથે અને લીધે આફ્રિકાને વધાર રહેવામાં હું એક રાજકીય પ્રાણી તરીકે સુદ આફ્રિકન છું. એ હું આજે પેન-આફ્રિકાનીસ્ટ કોમિશનો સભ્ય થવા છપ્પું તો સુખી ન્યોમો, મી. લીપાનો અને મી. સોલુકવે અને એક સબ તરીકે રિષકારશે?

સ.વણી કે જામનાની બુઝાએજ પોતાના નેતાઓને અનુસરવા સિવાયનો કારણમાં બીજો રિવાજ નથી; આપણે રામનો વિચાર કરીએ છીએ, જુહુનો વિચાર કરીએ છીએ, મદાદેનો વિચાર કરીએ છીએ. ખીન કેટલાય મદાનુભાવોના વિચાર કરીએ છીએ. અને એટલાથી પરમ તથિત માનાએ છીએ. આપણા ઇતિહાસના કેટલાક મોટા મોટા નામોના આપણે અજાણ છીએ પરંતુ તેમને આપણે અનુસરી એ છીએ અણ કહેવા માટે આપણી પાસે બાવેજ કાઢ હોય છે. પુર મંધીછની આખતમાં પણ આપણે એજુબ હતું છે.—કેમરેલાડ,

મીનના આક્ષેપોનો સણસણતો જવાબ

નવી દીલ્હી

પ્રધાન મી. નરેન્દ્રે લોકસભામાં ભરે કહ્યું હતું કે ભારત-ડીમેટ સરકાર પર મીનની રોનપની જવાબદારી થાય છે એવા વિરોધી સભ્યોએ કરેલા આક્ષેપો બધે અને કથી ખમર નથી. આ આક્ષેપોના આખ મારી દેવાનું ટાળીને એ નરેન્દ્રે મોઢી રણા હતા. મીનની સરકારની મદીમાં જણાવ્યું છે કે ડીમેટમાંના બળવા માટેનું દોરી સ્વચર કરતું કેન્દ્ર કોઈપણ હતું એ વેળાનું બી નરેન્દ્રે/અંજા કહ્યું હતું. મી. નરેન્દ્રેને જણાવ્યું કે કેલ્કા કેલ્કા અધિનાઓ કદાચ એકાદ વર્ષથી આ સંજોમાં ચીરે કરી એવી રિષાદ કરી નથી.

મીનની રોનપની પકમાંથી હટાડીને કાઢતાં આલરો મેળવવા મામતા ડીમેટીયન હિન્દુસ્તાનોને ભારત આલરો આપશે એવી ખાતરી મેળવવા માટે લોકસભાના સભ્યો આલરતા પુર્વે ક પ્રશ્નો યુક્તા હતા. તેના જવાબમાં મી. નરેન્દ્રેને જણાવ્યું હતું કે સરકાર પાસે આ સંજોમાં કાઢ એકકસ નીતિ છે. કે નથી એ કસ નથી. આ અંગે સરકાર પાસે એકકસ અને રપક નીતિ છે ન પરંતુ એનો અચક સંગેશ પર આધાર રાખે છે.

મી. નરેન્દ્રેને જણાવ્યું કે આલર સુધી ડીમેટમાંથી ભારત અજાણ લોકો ની સંજોમાં અજાણ થાવ વધારે થશે નથી. અને ત્યારે અસંમ ઉપ-સિત થશે ત્યારે અસિતમત કેસમાં એની યુજવતા યુજન નિર્ણય કરાશે. લોકસભામાં ડીમેટ અંગેની અર્થ પસની મીનની સરકારની ટીકાનો જવાબ આપતાં મી. નરેન્દ્રેને જણાવ્યું હતું કે : ભારત ડીમેટની જલતા સાથે મીની સંજો જાળવવા માટે છે અને ડીમેટની જલતાની સ્વતંત્ર પ્રગતિ કષ્ટ છે, સાથે સાથ આપણે મીન સાથે પણ મીની જાળવવા પ્રયત્નોએ છીએ; પરંતુ એના અર્થ એ નથી કે આ સરકાર કે આ સંસદ કે કેલ્કાને પણ મને તે દેલવા કદેવા યુજન વતનું, પછી અમેને એ દેલ મને તેના મદાન કેમ ન હોય.

લોકસભામાં સામયવાદી સભ્યોએ ડીમેટમાંની કલ્હી પરિરિષિત પસને

કરેલી ટીકા અને મીનની સરકારની વાદ સંજોમાં ઉપરોક્ત જવાબ આપેલા ત્યારે સભાગૃહે મી. નરેન્દ્રેને તાણીએના મદમકાટથી વધારી લીધા હતા.

મી. નરેન્દ્રેને કહેવું કે આલરરાષ્ટ્રીય કાવડા શેણ સામાન્ય રિયતિ એવી છે કે રોક રાજ્ય વિરોધીને પોતાના રાજ્યમાં આલરો આપવો કે નહીં આપવો એ માનવતામાં સુકત છે. આ માનવ હિન્દુસ્તાનોને આલરો આપવાની જામતમાં પણ છે આજ આ માનવ રાજ્યની સંપૂર્ણ સર્વોપરી સત્તાની વાત છે. આજ કતા પ્રજા ન્યકિત આલરો શેણરા મામતી હોય તો તે જાણે યુજવતા પ્રયાણે વિચાર કરાશે.

જાણે દારી નીકળે તો અમલો લાઇ સામાએ ડીમેટમાંના મીનની મવનર પર કાવેલા જમો. કોલેખ કરી મી. નરેન્દ્રેને જણાવ્યું આ, પત્ર પરેખર લખાયો હતો કે કેમ તે, હું જાણુવ માંડું છું. મી. નરેન્દ્રેને આ પત્ર જે લાઇ સામાએ કાવેલો છે તેને “આલરપંજનક પત્ર” લેખાવ્યો હતો. અને કહેવું હતું કે આથી વધુ હું કહી શકું એમ નથી. ઉમરું હું પણ જાણુવ માંડું છું.

—કમની ધરતીમાં કાણુ લોખંડ અને કાષ્ઠમ ધાતુ જાણુ છે. વધુ તપાસ આજુ છે.

ચેન-આફ્રિકન કોંગ્રેસ ઈચ્છે છે આફ્રિકનોનું રાજ

ઈંગ્લેન્ડના મે.રહે-ડોર્સા ઇસ્ટરમાં મળેલા આફ્રિકાનીયોએ ચેન-આફ્રિકન કોંગ્રેસની સ્થાપના કરી હતી. આમ કરી પ્રજાસત્તાપણા સાથે એક વધુ ભળવાન મે.રહેા ઉભો રૂવો છે. આ પરીપદ સતીવારે, નવેમ્બરે મી. ડેડ, એલ. મેથિયે-મના પ્રમુખપદે ઉપાધી મુકાઈ હતી. એમને પોતાના ભાવજીમાં જીજ્ઞાસુ હતું કે, "આફ્રિકાનીયો એક આફ્રિકન સમજાતની સ્થાપના કરવા ઇચ્છે છે કે ને રંગ સાથે જોડે અને સમાજની જાત કાઢે. એમાં જુદા જુદા વ્યક્તિ નહીં હોય અને જુદા અધિકાર, નહીં હોય. મધ્યમ રંગ કે જાતીના ભેદ વગર એકજ કાપડા નીચે હશે. એમને એમ જીજ્ઞાસુ કે જીન-આફ્રિકનો આ રેલના એ વસ્તુ રિજકારની જોઈએ કે જરી વધુમતીના સભ્યનીયે એમને રહેવું પડશે.

આ પરીપદમાં દેશના પણા ભાગે ભાળી પ્રાનિધિએ આપ્યા હતાં કેપ અને બીજા દુરનાને પણ આપા સમાવેશ થતો હતો. મધ્ય કોંગ્રેસ એવા અને સંભાળવા પણ આપ્યા હતાં.

તે દીનના દાવકમાં મુખ્ય વસ્તુ મી. સોલુકેવેડે આપણુ હતુ. ને જાએ આ આમાં બીજો આપણુ છે.

પરીપદ રાષ્ટ્રીય સાથે ઉપાધી મુકાઈ હતી અને નાન દીસા ન રેવ. મી. નોબાયા એ આપુ રાખી હતી. તેમની સાથે રેલ પદ પ્રિટોરીયાના રેવ. એન. મી. ડેન્ટી અને જો'મર્મના રાષ્ટ્ર-દીપ્ત્યા હતાં.

મી. સોલુકેવેડા આપણ પછી તેના પર ચર્ચો કરે ચઈ હતી. ચર્ચો રાષ્ટ્રવાદ એવો પ્રથમ મુકાઈ હતો. કે રાષ્ટ્રીય આકારની અગવળ માટે આફ્રિકાનીયો શા મટે રચાઈત સાથે છે અને એ, એન. સી.માં રાષ્ટ્રીય પક્ષ સરીકે સુ કે મ નથા રહેતા કે વચ્ચે જીજ્ઞાસુ કે આને સોની મહત્વનું એ હાથે છે કે, અધ્યાત્મ રાષ્ટ્રીય મનેને આપણે મુખી સમાજ આફ્રિકનોનું સમાજ રાષ્ટ્ર એક એ મારા મન મુજબ સમાજવાદી આર્થિક નિતી હોવી જરૂર છે.

એક પ્રતિનિધિએ મુકાઈ કે આ ફિઝાનીયો એ. એન. સી.માંથી કા મટે જુદા થવા કે પ્રમુખે જીજ્ઞાસુ કે, "આફ્રિકાનીયો જુદા થવા છે નારણી તેમની એ. એન. સી.ની નિતીની ચર્ચા ન કરવાની તેમજ નિતી રતીકારી છે. તેમજ આફ્રિકા મટે આપણી મેનવવાના પ્રથમને વળમી આગળ વધવાનું રહેવ રાખ્યું છે.

આ પરીપદના બીજા ખાસ બનાવેમાં જાતાના વડા પ્રધાનને, અને આયેનાના વડા પ્રધાનને સંદેશો હતાં.

મી. પીટર રામેરોએ, મે. ડાન-સ ના સિદ્ધાંતો રાષ્ટ્રવાદ નિવેદન જાહેર હતું હતું ને પછી એમ બાદ રિજકારના મા આપણુ હતું (એ નિવેદન આ ઇસ્ટના આગતાં આમાં આપણુ. —તરી) એમના આપણુ રાષ્ટ્રીય મી. રામેરોએ આફ્રિકાના રાષ્ટ્રોની કલ્યાણ અને તેના પ્રતિદાસની રૂપરેખા આપી હતી. અને આને મોક્ષ સાધીવાદ સાથે શા મમેલા વિરોધના

અભ્યનથી : એ. બી. નોબો. કમીટી મેમ્બર : એલ. મેથિયે-મ, એલ. એલ. નોબો, સી. ને. રાસી. એક મંત્રી મંડળ પણ સ્થાપવામાં આપ્યું હતું. એના સભ્યો નીચે પ્રમાણ હતાં : મી. એલ. મેથિયે-સી (ચેન-આફ્રિકન કોંગ્રેસના મંત્રી), એલ. ડી. નોબીની (પરદેશ પાણ), ડી. મેલેડી (નહેરોસ અને સમાચાર), મી. એન. રામેરો-મ (દીક્ષિત એન. એન. મહેલો (કંરુતીક કામચાલ), ને. ડી. નામ્બોર (મેમર) એલ. એલ. ડી. હસાટકાવો (નાથા અને આર્થિક). ડાન-સ સાતીથી પુરી થઈ હતી. એ પ્રતિનિધિએ, મી. ને. જુખાને ની કાલ્લી નારાખા સવાલ ઉઠાવેા હતો. એના જુદાસી રૂપ પછી મી. જુખાને એ ચર્ચોમાં આગ લીધો હતો. આફ્રિકન ડાનને ખરો અચાજ રજુ કરવાનો કરાહો, ચેન-આફ્રિકન ડાનને મારે છે એમ જીજ્ઞાસુ છે કે પોતાના પ્રેરના સિદ્ધી મી. સોલુકે, આફ્રિકા રીતે ને મેનરથી. એમ પણ જીજ્ઞાસુ છે કે, લોખંડાનું સહ્ય એમને જીજ્ઞાસુ પછાત છે. એટલું નાહી છે કે રાષ્ટ્ર પણ જાતાના ડાનનાં જુદામ થી તેઓ વિરૂ છે.

"આફ્રિકા કે"નો છેલ્લો દીવસ

(પરદેશ પાણનું અનુકથાન) આપણે આફ્રિકનો અને બીન-જેરાઓ દેશના કોપકા રૂપ નથી. આપણે એતરો જેડીએ છીએ, ખાણે જેડીએ છીએ અને કાર-ખાનામાં કામ કરીએ છીએ. આપણે દેશનું ધન છીએ. હવે વખત આપી ચયો છે કહી દેવાનો કે એ અમને તમે ન ઇવછતાં હોવ તો અમારું ધન પણ તમારે માટે સાથે નથી. આપી જ કેડીસે નહીં હતું" છે કે ને ઇલાચકાપણની નીતી થી ઇવજન મનેલો આજ હોવ તેને બાંધેકાર કરવે.

આપી જ જલવાન કરાવો કીંગ્સ વિલીયમટાઉન, ન્યાગટા, અને બેધા થયા હતાં. અહામાં પોલીસો હતાં પણ કાઈ જ તે કાને થયા નહોતા. કેટલાક પુરૂએ આપી મુદ અને કાળી દાઢ અને જોરે-જ, બીલા અને કાળા મે.જા અને એજ રંગના વાવટા સાથે ઉભા હતાં.

અને બીજો બવો વાથે કાપમાં પહેલાઈલ હઈ જઈ હતી એમાં પાકોનો વિરોધ હતું કાપાજ હતું.

"અનૈતિક બીલ"નો વિરોધ

અના મંજુરવારે રાષ્ટ્રના સીડી કો માં રાષ્ટ્ર નેટલા નથી ડામન કોંગ્રેસી એક જાહેર સભા મુનીવલ માં પ્રજાસત્તાપણા સાથે વિરોધ કરવ એકલ રેરના પ્રમુખ પદે મળી છે

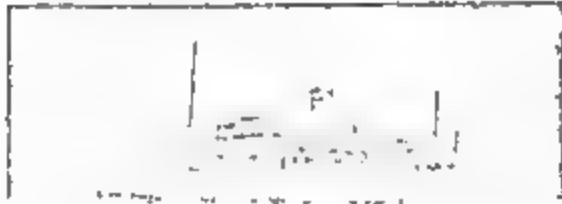
પ્રોફેસર રૂપરે કે એવો મુનીવર્સ એક નાદામતી કોંગ્રેસોછ વિશા ના ઉપરી છે એમને આપણુ કર જીજ્ઞાસુ હતું કે "રૂપરમાં આ બીજ પાછોમે-ટ સાથે રજુ કરવા આપણુ હતું, ત્યારે તેને "જુડી વર્સોડી સિદ્ધિ બીલ" તરીકે કહેવા આપણુ હતું. હવે એજ બીજને "કુન્નિ વર્સોડી રાષ્ટ્રવર્ધીને વધારવાનું બીલ" તરીકે કહેવામાં આવે છે. મનેને કેટું એક જ છે. તેજનાલીસ્ટ કરાહા મુનીવર્સોડીમાં સરકારી કલ્પા મુકે છે એમાં ઉચ્ચ રાષ્ટ્રવર્ધીને બાંધે, ઉચ્ચ કલ્યાણપણ સિમવવામાં આવે. આ મુનીવર્સોડીમાં કોમીએડની નીતીથી રચાશે. અને તે પણ એજા મુજબ કે બપોરે મુનીયા ઉપતીને પદે જઈ રહી છે ત્યારે, સિદ્ધિ આફ્રિકામાં કોમી એલ.મે. રાષ્ટ્રવર્ધીને જેમમાં કલ્પો તરથી મુકેવામાં આવે છે. આજ રીતે જુદા પાકવામાં બને કાળા તથા મેરાએને મુકાલ છે. બીન-જેરાઓ માં રેર અને રેર ફેલાશે. મેરાએ ના મન કચવાશે, અને મુનીવર્સોડીમાં મન પણ અસંતોષી થશે. એક વખત જુર એવો જાવરી બપોરે મુનીવર્સોડીમાં રજવવાથી નથી જાતનું કલ્યાણપણુ ર થઈ જશે. હું આવા રાણુ છું કે દીવસ જાવરી આવશે."

કોન્ટ્રેર મુનીવર્સોડી કહેવના કે ડી. આડીમજુજ અને ને.એન. પણ આપણે કઈ હતાં.

ડી. ડી. એલ. સહ્યે જીજ્ઞાસુ આ દેશમાં એના કાપડાએ આ રે છે કે, નેથી માણસના મન થોર નિરાકા કરાઈ જાય છે. આપણે નીરાક થવું ન જોઈએ. જ રજી માણુ જાય છે, અને આ જાતને મારે મંડવાના છીએ. આજ કારણુ તે એક દીવસ આપણા કો રામે, એ જાતને જન થેક કે આજ મનની રજવવા મુકવામાં પ્રથ સાથે મહામુરીથી વિરોધ કરી હશે.

બી-આઇ

મુખ્ય કરાચી અને હસ્ત
આફ્રિકાના બંદરો વચ્ચે
મુસાફરી કરે છે.

સ્ટીમર હરબ ૩૦મી એપ્રિલ ૧૯૫૯ના આવશે અને
હરાચી થઇ મુખ્ય જવા પગી થી ૧૯૫૯ના ઉપરશે.

મુખ્ય અથવા કરાચીનું બાહુ.

ફર્સ્ટ ક્લાસ	એક	બીચ	વગર	પા. ૬૧-૭-૭
સેકન્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૬૦-૧૫-૭
થર્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૩૧-૨૦-૭

ઓર્ડરની

સ્પેશીયલ

સેન્ટ્રલ-વેસ્ટરીયન પા. ૪-૧૩-૭	સેન્ટ્રલ-વેસ્ટરીયન પા. ૧૭-૧૮-૭
વેસ્ટરીયન પા. ૪-૪-૭	વેસ્ટરીયન પા. ૧-૧૫-૭

વધુ માહિતી માટે મળે આ લખો:

શેપ હિમેટ જોન્સ સન્સ
(પ્રીટી લીમીટેડ.)

૩૬૦ પાઇન સ્ટ્રીટ, — હરબન.

ટેલીફોન : ૨૦૪૨૯ — ટેલીગ્રાફિક એજન્સી "હરબન."

આથે બાંધવાની રીઝન અને વેલ્યુઓ

અખમલ, સારીન, હાથેલા સીકરની, રીબલ અનેક રંગ, પ્રિન્ટિંગ
અને સાર્વજનિક મળશે, લગ્ન મંડપ અને ગોડા સજ્જાતવા માટે
જરૂરયાન થી બનેલ મળી શકશે.

અચ્ચા માટે અખમલ, અને રેસમ તથા ફેલ્ડની ટોપીઓ કીફાયલ
આથે બનાવી આપવામાં આવશે.

અંગેલે બાંધવા અખમલ, રેસમ, ફેલ્ડન નિગેરેનાં કુલેની રંગ
રંગની વેલ્યુઓ અને અનેક પ્રકારના કોચર્સ મળશે.

ટેબલ પન સુકવા માટે પ્લાસ્ટીકના કુદર કુલે મળશે.

ટેકાણુ : માબરો હેટસ (મો.) લી.

સોરીજ એન્ડ મીલરન્સ હેડ મેન્યુફેક્ચરર,

ફોન : ૮૩૫-૭૮૮૧ પહુલે માળે, બોટસ મરપાડ.

મારફ મેન્સન્સ — ૩૩ પેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — જોહાનીસબર્ગ.

પે. બી. ૫૩૬૦

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૨૦

ટેલીગ્રાફ કોડરેસ : "અમલકો"

અગત બધર્સ (મો) લી.

૧૪ ફોર્ડ સ્ટીટ,

જોહાનીસબર્ગ.

હોલસેલ અને રીટર્લ મર્ચન્ટ અને હસ્પોટર્સ

માસ કરીને હમારે ત્યાં ઇન્ટિયન અને ઇંગ્લીશ માસરી.

રેસી અધ્યાર્થ નાંખવાનાં ભાલ ભાલના સેટોન્સનરો,

રેનલેસ સ્ટીલ, પીત્તળના અને એલ્યુમીનમના

વાલ્વો-કોચ અને પ્લાસ્ટીકની બેગ્ગીઓ-

ફેશિયોર્સ અને સ્ટાઇલર તથા બીજા

માનેક રેસી થીજે કીફાયલ

જાવશે મળશે.

પુરા ખબર !

તમારા ખર્ચેલા પૈસાનું પુરવવતર મેળવો. દેશમાંથી આવો કે દરિયાપારથી, ફરવા માટે આવો કે બીજનેસ
અર્થે, પણ દરબાન આવવાનું અને તો ઉમંગ બેર ચાક્યા આવો.

પણ ક્યાં ?

નામ અને શરનામું તમારી હાથરીમાં લખી રાખો.

માઉન્ટ એવરેસ્ટ વેજટેરીયન લોન્જ

૧૨૬-૧૨૮ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, — હરબન. — ફોન : ૮૭૫૭૧.

કારણ

આ એક એવું સ્થળ છે કે જ્યાં સ્વચ્છતા, સુવ્યવસ્થા અને આરામના હર્શન થાય છે અને
જ્યાંથી સ્ટેશન બહાર. જાંદર નહક પડે છે જેથી સમયનો ખચાવ અને હાવા ફરવામાં મોજ આવે છે !

- (૧) બહાર ગામ કે પરદેશથી આવનાર પેસેન્જરો માટે અગાડિશી ખબર આપશે તો રહેતા મુલા માટે રીકરેવેશન થઇ શકશે.
- (૨) મોજનના પ્રખરપર જાતિ દેખરેખ રખાય છે.
- (૩) લગ્ન અને તહેવારો માટે રીકે જાતની સ્વાદિષ્ટ, સાત્વીક મીઠાઇ શુદ્ધ પીમાંજ બનાવીએ છીએ.
- (૪) બહાર ગામના એકંદ્રપર પુરતું ધ્યાન આપવામાં આવે છે. એક વખત બહાર આવી ખાવી કરવા ભલામણ છે.

હાલ અમને આટે

અમને મળે.

સુરતી જમણના અને સ્પેસલીટ છીએ.

શ્રી કેપીટન્સ અલ્ડેન ટેન્ડેન નીચે મુનીયનના અને રેસીડેન્સ ટાઈ
પણ જામમાં તમારે મુલ્યે આવી રહેલું જમાનો અને કમ્પેક્ષ કર્યું.**કેપીટન્સ બાલકની હોટેલ**

(ધી કેનર મીક્ષ હાઉસ)

એ અને બિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના પુલ્કાપર - હરબન.
ફોન નંબર ૨૭૪૧૪ ટેલીગ્રામ : KAPITAN.**ધીરુભાઈ પી. નાયક**

ગુજરાત, ગુજરાતી, વીમાનાં અને જામણ એકલ

હીરુભાઈ અમર દુનીયાના ટાઈ પલ્કાવાળી કનાઈ રિપાર્ટ અમર જમીન
માર્ગે ગુજરાતી કાવા થી જ્યાં અમારી ખાસીએ ગુજીવ કરે.ઈંગ્લી, આર, મીસી, કુલ્લક, બાલમાલ, ખોલમાલ, વિદેશ કાવા અને
કલકાની બાપીએ બીએ.ઈન્ડિયન, પારસી ટેલ, કિસાનના કાવાના જમાણના રેન-ગુ કમ્પેક્ષ
કમ્પેક્ષીઝ કે વેપારના કાવલો-સી. પાસપોર્ટ ટ્રેમલ કમ્પેક્ષીઝને કમ્પેક્ષી
જામણમાં ટાઈ પલ્કા થી લીધા વિના અને ખાસ કલક બાપીએ બીએ.વેપારના કમ્પેક્ષીઝ ટાઈ કમ્પેક્ષીઝને બીએ કમ્પેક્ષીઝ અને પાસપોર્ટ
ઈન્ડિયન-કાવાની કમ્પેક્ષીઝના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9833. 26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફ્રુટખાંખા અલ્કા, લીલી અલ્કા, રતાળ અને સુરણની શાશમ
ખાલુ કે. આડુ પેની ૮ રતલ, લાસણ રી. ૧-૩ રતલ.

પાપક નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

મ્યુરી અને મેનલી પાન જામર જાવ, પાઈન્ટ બુટ. બારીક જાવ
રી. ૧૦-૧ લાંબી અને રહેર બારીક રી. ૧૧-૧ રતલ.રેસીડેન્સ, બાલકની અને મેલકાન કમિયો કાવલો વગર પુલ
ખાન-આપી ટાઈ પલ્કા વગર પાસીઝ કાવાની મેલકાન.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!મિલ્કત કુલ, હાઈનીચર કુલ, વોલ્ટીજ, સેપ્તીન એલ,
સાઈકલ મોટોર ટેલ, ગુરુ કેલ, ટેલક, લાલ કોલકાલ
આને જાલીની કલકોલ અને પધારી કાલ મેલા ગુજીવ નાંકાં

—બોલક, ટેલક અને કીલન ફરેલર—

એ કાવાની રેપરેન નીચે કલકાવા પાવ કે. તેને રેપર ફરેલર કલ-
વાર રહે કે. માલ રેપર કાવાના કાલકાલ એલ જમાનો અને વેપાર
જામણ વધારે.**L. MISTRY**

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 38-4691. — BOX 2526.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કંપની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડિયા ઇન્સ્યુરન્સ**કંપની લીમીટેડ**

સાઉથ આફ્રિકાના એકલ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી બલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાનો અને ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોલક ૧૬૧૦.

રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ઇલેવન એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન:

ઓફીસ : ૨૫૮૪૫

રેસીડેન્સ : ૨૬૪૧૩.

વિવિધ વર્તમાન

ટીબેટના બળવા વિશે નહેરુ

સામાજિક અબરો

મોર્થ રેડેશીયા રેકરેશનનો નારા

ગોલાના ૨૫ વરસના યુવાન કાર્પે ક્વેલી ઓ. ડી. આર. બાન્ડા કે, જેનો આફ્રિકન નેશનલ ફ્રીઝ વળવળ ના મંત્રી છે. તેઓએ ક્રિક સભામાં જણાવ્યું હતું કે, બીરીસ સરકારે જે રોમ રોડીયામાં રવતન સરકાર વધવા નહીં કે અથવા તેને મારે વખત નહીં નહીં કરે તેા જાએ અમારે એક તે પ્રેમથી બંધુ.

મી. બાન્ડાએ જાહેર કર્યું હતું કે, જાએ વળવળ અહીંસાથી કરવા ઇચ્છીએ છીએ. જાએ તે ઉપરાંત જાએ આલેખી રાષ્ટ્રીય કરણ ઇચ્છીએ છીએ કે જેથી તેની આવાક મહાતેને જનન કરવામાં વપરાય. જા ઉપરાંત આફ્રિકનો પ્રધાન ખડ મુકી રહેએ જા વજુ અમારી ઇચ્છા છે.

અમારી આ ઇચ્છાએને જાએ માંમધી મોને અવગણવામાં આવશે તેા જાએ રેકરેશનના વધારેમુને જાંબ કરશે.

કોઠરીએને ઇટાલીમાંથી

હાકી હાકી
જરાશમાં કોએના ચોપાક મારેની નહીં નવી ફેટનોના ચોપાક તરીકે, રોશોવારીકે મોડેક તરીકે એક નાઈટ હામેની નતીકાઓ તરીકે હામેની જરોળી હેકરીએ છુટી મજ છે. જામાં બિરીક અને ફેન્ચ કોઠરીએ, ની સંખ્યા બહુ મોટી છે. જા કોઠરીએને જા બંધાએ મારે સેમર પરમીટ મેવી પડતી નથી. જાને જા બંધાદાર તેએા મોઠરી બંધા વિમા વજુ મુમ કમાધી કરી રખાતી રહે છે તે ઉપરથી હટાવીથી ચોલીએ જા નથી કોઠરીએને ઇટાલીની સરકાર એકી એકરમ આપ્યા જવા દુકામ કરી છે. જે કોઠરીએ એક પ્રગાર કરે તેમને પ્રમાણીક મોઠરી અલેકી છે તેએા જ હાલ હવે ઇટાલીમાં રહી રહશે.

પાકીસ્તાનમાં જહાતમાં

વધારો

૧૪ વસ્તુએ ઉપરની આવાત-જહાતમાં મોટા વધારો કરેને એક જહાતમાં પાકીસ્તાનના પ્રમુખ જનરલ

અવુખખાને લાન્કેટરમાં બહાર પાડ્યો છે.

કોઈ ઉપર ૫૦ ટકાના વધારાથી મારીને સીમાર ઉપર ૨૦૦ ટકાને વધારો આવાત-જહાતમાં કરાયો છે. આ વસ્તુએમાં ફારી, "ડીનેમીટ" સિલિખના ખીલ "સ્પીડીટ", કાપડ, તાપમાર કપડા, ચોલીઓ, વધો, બાકીએ, ડબ્બાઓ વગેરેને જહાતેક સાથ છે.

આ વગવાને ઉટેક મેનરોએની અને જીનજરી મીએની આવાતો હટાવવાનો છે.

આવાત મતા હાકી નથી જાને ૫૨ની જહાત ૨૫ ટકા વધી છે, ડબ્બાએ ઉપર ૧૦૦ ટકાને વધારો કરે છે.

હુસાકેમાં બ્યામામ વીરો

એક જહાતક પહેલાં અમારા નમર માં જોહાનીસબમાંથી થી આપે મુખ બ્યામામ જાણના તાલીમ પામેલા મુખે કોડુ સમાજના ફેલમાં બ્યામામ ના અરુણ પ્રમેશો કરી મવા હતા. અમારે જાંની જનતાને ખાસ કરીને વસ્તુકા-મુકો (અપાનીસ કુસ્તી)—અપકમાર-મોટક મેડે-સુમ-રેલરમોડ' મેડે-સુમ-વિવિધ વસ્તુપનિમોજ-કમાન કરી અખથી સોપ ઉચકવી તથા સજમની શોમમાંથી પસાર જવાના પ્રમેશો તેમજ ચેમના આસનોને બ્યામામ બહુજ મર્યો હવે.

બ્યામામ પ્રચારના ફેટથી રેતાં તે હાકાના મુખે તેમજ તેમના નિષ્ણાત ફિઝીકલ કાપરેક્ટર ધી. વિનચન્ડ મી. પટેલ બ-વવાને પાલ છે. અમારા નમરમાં વજુ જીવી સરવા રખપાપ તેા અવિખના નામરોશાનું રવારવ અવરવ ઉતમ અને. સમાજપર બ્યામામની મુદર કાપ પડી છે.

સુગીપીંગ, ઇનકમ ટેક્સ રીટર્ન, સાઇસે-સાઇ, રેવન્જ કમીપરન્ક અને ઇનરપેરન્ક મારે મળે :

આર. વીકુલ

૧૨ બાઈથી આઈ.ક. ૩૮ માર્કેટ રહીટ, રોરનર કાપમેનલ અને માર્કેટ રહીટ, જોહાનીસબમાં, ફોન ૩૩-૧૧૫૪.

(પહેલા પાનાનું અનુસંધાન)

ચોતાની આવા દીનો આનંદ કોમવરો. અને મે.કા થી વહેલા એવો જ નિર્ણય થયો હોત."

વધુમાં નહેરુએ કહ્યું ટીબેટનો મધો ગંભીર પ્રશ્ન છે વજુ એને ઉકલ હું બહેરમાં જાવવા નથી માગતો છતાં એટલું જણાવું છું કે; જાએ વજુ મુશએ સામે રાખી આ સવાલ વિચારીએ છીએ. "સરકાર તરીકે હોંદના સરકણ નો કંમેશ વિચાર રાખવો. આમ કહી હું એમ નથી કહેવા ઇચ્છતો કે હોંદ જામાં છે અથવા તેના પર ફેલ જહાક કરવા તાપમાર થયું છે. તેમ છતાં આપએ જાનીમાં શું થઈ શકે એને વિચાર કરવો જ રહ્યો." બીએ સુતેએ ચાદ રાખવો એકએ કે વીજલ રહેા ની મેત્રી અને મુખરવે પાડેલી જિનની મેત્રી અને ત્રીએ ટીબેટીયનો તરફ ફિલસો.છ અને એ હોંદના લે.કેમાં ઉડી છે. આ તજુ મુશ ધ્યાનમાં રાખી આને ઉકેલ ચોખવો રહ્યો.

૫૨ મુરુ મુરુ

—મેશિક પ્રમુખ જીમલી હોરીઝ મધી ને મુખજ આવા ત્યારે રૂપીકા એક હાખનો એક થી કે. કે. હાદે મુખજની જનતા તરફથી આપેા હવેા. શીમલી મધીએ મહારમ મધી મેમોરિયલનું ખાત મુકવું કહ્યું હતું

—ફિતરાજમાં પ્રથમ શીમળી જનરેટરનું ઉદ્ઘાટન મુખજના રિજીયી ખાતાના પ્રધાન મી વાનમેરેએ કર્યું હતું તે પ્રસંગે મેટ્રોના પતિનથી કમાણજ મહેતાએ જણાવ્યું કે વિજળીને જામ મેટ્રોને મળવેા એક. આપમુ પ્રધાન વાનમેરે મેટ્રુ છે. અને તેએા જાએ છે કે મેટ્રીમાં શીમળીને શું ઉપરોમ સાથ છે.

—કાકા (તીબેટ)ની અરતના કિલચી ની કચેરીએ સખત પહેા મેટ્રુવમાં આપેા છે રેટારને વા રોજ વજુ કામ કરનારને પરાના વમરે વરમાથી બહાર નથી જવા દેતા.

—હોંદમાં નાની હાર મનાવરનું હાર ખાતાએએ વજુ કહ્યું છે એ હાર પાંચ અને જાત કખરની રહેશે. જાને કુંડ મુશવમાં જામરમાં મુશશે.

—પાગીકત ને રેરેકુમ જ સામે રેપારી કરારો ૫૨ સહી કરી છે. જામાં મે.કા સામે ખીલ બપા રોરમુગીક કરવાનો નો જહાતેક સાથ છે.

દી. પ્રબપતીએનું સંમેલન

મી ટાકવાલ પ્રબપતિ જીએ.સીએકન નું ૩૬મું વાર્ષિક સંમેલન તા. ૨૨-૪-૫૬ને રિવરે જોહાનીસબમાં નિવાસી થી મુખાભાષ કાળીદાસના પ્રમુખપદે મળ્યું હતું. ઉપર રજૂની અને રવામત-મીત પછી રવામત પ્રમુખ અને રવામત મંત્રીના કાપજો અપા હતા. ૫૫' ૬૨માન યાતિજનોના અમેકો અવસાન બદલ રોક હરાવ મવા બાદ સંમેલનની સંજતા ઇચ્છતા સંદેશએ વંચાપા હતા. જાને ૫૫'ના સંમેલનની મીનીટસ ને પસાર કરેા હરાવ બાદ પ્રમુખશ્રીએ ક્ષેક અનીય પ્રવચન કર્યું હતું. તે પછી મંત્રીએ મંત્રીની પ્રવૃતિએને વિતાર આપવું નિવેદન વાંચુ હતું. માર્કાં જો.ડી.ટ.રે રીએકા.નની રજીમ્મત કરી ચેતાનું નિવેદન વાંચુ હતું અને રજાનિક વિવાર્ધો આખમનું આમાથી વધુનું અંદાજ ૫૨ રજુ કહ્યું હતું. વિશ્વતિ બાદ રજાનીક આખમના વિશ્વાર્ધોએ રમુજ અને મેાવકપક સવાદ રજુ કયો હતો. ત્યારબાદ મુદ્દપૂર્ણ મજ હતી તેમાં આમાથી ૫૫' મારે નીચે પ્રમાણેના મધીકારીએ મુદ્દામા હતા. મંત્રી-ધી વિજયવીર રતનજી મીકી અખનથી-ધી ટાકાભાષ મે.વેરજી મીકી જો.ડી.ટ.ર-ધી હુણાબ રવામજી મીકી તે ઉપરાંત એ સહાવક મંત્રીએ. ૫૫ ઉપમુખે અને એકત્રીસ કમીટી સરવેા મુદ્દામા હતા. ત્યારબાદ પધરિમ કાપએએ પ્રસંગે કીવીત અપજો કપા હતા. ઉવરે વદિમાતરમના રાજગીત સ.રે સમા જરખાત વજુ હતી

—નેધએ છે

સુરત કોડુ એ.સીએકન

૧૪૧ મીન્સ કિલવડ' રહીટ, કરખન.

સરમાના ફેલ રજુલ તથા મકાનેની રેખરેખ રખવા મારે એક પમાદાર માજસની બરૂ છે ઉમેદવાર કાપએ અરજ તા. ૩-૪-૧૯૫૬ પહેલા અરમાના મંત્રીને ઉપલા સરનામે કરવી કામકાએની રૂપરેખા તથા પમાર કમીટી નહીં કરશે

મી. સુ. કિ. એ. મંત્રી,

કયાળજી હીખાલ.ખ.

ફુકાન વેચવાની છે

મારોટ રહીટ અને કોટ રહીટના પ્રુખાપ રોરવરની મેશા વીન્ડોની મજા જ મે.કાની રેપરીની ફુકાન વેચવાની છે. વજુ જાંબ મારે નીચેના જાહેરે આપીને મળેા, અથવા રેશીફોન કરેા, અથવા તેા ૫૨ જહાતેક કરેા.

49 Market Street,
P. O. Box 8547,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-8351.

માસ્ટર ધર્મસ (મે.) લીમીટેડ

બલ બલની નામકન, રેકમી તેમજ ફુલપાટ કાપડ, કોએ જાતો અને પ્રરો મારે કલમ બલના મુલ જાહો, મુલોવર, કારકીવન્ક અને અખાકિ મારિ—હુડીક, બીન્ક, બેન્કેકલ, યી.કલ; મેપીન્ક વિગેરે.

કરેક બલના ખાલ મારે તપાસ કરવા સહાયજ

કેક વેરર રહીટ, જોહાનીસબમાં.

ફોન : ૬૩૫-૧૭૬૬

— જોહાસ ૧૫૪૯.

હિંદનો પત્ર

(અમારા અવરખનો તરફથી) ૧૦-૪-૫૯.

હિંદનો બહાદુર વિમાની

કાનુર પાસે ગુરવાર તા. ૩૧-૩-૫૯ ના રાત્રીએ વિમાની અકસ્માતની વિગતો બહાર આવતાં. એક ભણવામાં આવ્યું છે કે; કબાઈ રજના ૨૬૪ પાપેટ રજાઉટ મેડેન-૨ થી બનીશ થી. કુનીએ અકસ્માતમાં ચોતારો જન જીવનમાં કુદી જાને ના જન જાવવા કરતાં.

વિમાની મધ્યે જેટ વિમાનને ૨૬૪ કરતાં કરતાં ભારે ભારે રેખાવ દીધો હતો. અનીશ હાલ તે વે પેરેસ્ટથી નીચે ઉતરી બાવી વિમાનને ૫૩૫ દેત પક્ષે જો જોય ક્યું હોત તે વિમાની જોનું વિમાની મધ્યે રેલેટુ કલેક્ટર સજમી હોત અને ૫૦૦-૧૦૦૦ના જન જો જાવવા મુકાલ. આથી તેમને તે વિમાનને દુર થઈ જવા કમલ કયો અને ચોતારો જન જો જાવવા નાજીએ. અનીશ ૧૮૫૫ની કમરે વિમાની રજામાં જોવા કરતાં. ૨૩ ૫૫ની વધે વધુ તાલીમ માટે સરકાર તરફથી તેમને ૫૩૫ કરતાં. ૧૯૫૫માં ૧૩૩ ૫૫ની તાલીમ લેવા સરકારે કાસ મોકલ્યા કરતાં. અનીશ અનુવં શિક્ષિ જાતવતાર બાસતના આ જુલેટી પુરો ૧૯૫૫ની વધે ચોતારા જીવન કીતલ પૂર્ણ ક્યું. તેમની રજવાન પાસા પાણી રજવા બરી થઈ હતી. ૪૫ તોચોનું માન અપાયું હતું.

ઝોરીસા સરકાર પર તોળાતી કટોકટી

ઝોરીસા પાસાસના પાંચ ડાયેરી સરકારે આ આપણીએ ડાયેસ પાસા સમાર્થ ઝોરીસાના ડાયેસ પ્રધાન મંત્રી પર "મરિટિક પક્ષપાત" બતાવવાનો આરોપ કરીને ડાયેસ પક્ષમાથી રાજીનામું આપી દીધું છે. ઝોરીસા પાસાસના ડાયેસ પક્ષના મતી થી નકાશ ૬૦૦ કિલોગ્રામ ખાદીની આપી હતી.

થી ૬૦૦ પક્ષારોને બહાનું હતું કે આ પાંચ સરકારે એમના રાજીનામું એક સંબુકત પક્ષારો પાસાસના ડાયેસપક્ષના નેતા ડો. હરેશ્વર મહેતાને આપ્યા કરતા.

થી ૬૦૦ વધુમાં બહાનું કે આ પાંચ સરકારે હાલ ઝોરીસાના મંજૂર દબાવ્યા છે. અને એમને ઝોરીસાની બીજી મેડીકલ ડાયેસ હાલે

ઝોરીસાના મંજૂર દબાવ્યા પાસાસ પુર પાસે સમજાવની આપણી કરી હતી. બધારે સરકારે આ ડાયેસ પક્ષીય ઝોરીસાના મંજૂર પુર દબાવ્યા આને સમાવવાનો નિર્ણય કર્યો હતો. કટોકટી એક મેડીકલ ડાયેસ તો જીવ.

થી ૬૦૦ બહાનું કે આ પાંચ સરકારે કે એમને રાજીનામું આપ્યા છે તેમાં ઓ કરીસરકાર, થી બતીસાબ યદરાબ, ઓ મેકન નાપક, થી હંક પાણીસા અને ઓ રામચંદ જુવાન

કાસ આ રાજીનામીની મજૂરી ન કરીને તો અવધને ખસાત કરીને તો ૧૪૦ સરકારી પાસાસના ડાયેસ પક્ષ ૭૫ સરકારો દાવે. કરે છે ભારે નિરોધ પક્ષ ૬૭ સરકારો દાવે કરે છે. એક એક આવી છે.

પાકીસ્તાન સાથે મુકવિરામ સમજૂતી

કીમતભથી સાત મહાસ પર આ-મેલા સુતાર કાન્ડી ખાદી સિલકટ (પાકીસ્તાન) અને કાસવાના કેમુટી કમીસનેની મતી પરિવારમાં નવમી મુકવિરામ સમજૂતી પર સહીએ થઈ હતી. આ સમજૂતી અનુસાર બને પક્ષના રોનિંગ સામા પક્ષની તેમજ કમને કરેલી બધીને આવી કરશે. સમજૂતીમાં બને પક્ષોએ બાંધેલા બેવસાસ અને આપણેનો નાક કરવાની જોગવાઈઓ, ૫૫ કરવામાં આવી છે.

કાનુરના કુટપાક વાતીઓ

આધુનિક કાનુરની આબોનીના પાસા પાસા નિરતાર, રજગતા અને પર વમરના મજૂરોનું મેડા પ્રમાણમાં અસ્તિત્વ છે. તેમની ૫૫૫ની સરેરાશ વસતિ ૬૬ હજાર થવા જાય છે અને બધારે ભેલેમાં કામ નથી હોતું ભારે તેનો આકોશ સતર હાલ પર પહેલે છે અને ભારે બેતીની શીખન આવે છે ભારે તે આકોશ મરીને તબ હાલ જેટલો થાય છે.

જેક આતાનક પ્રોવેસન ઝોરીસર ડો. જમદારપરત તીવારીએ એક હાલ પુટપાક નિવાસીઓની સેપક સરે કયો બાદ ભારે ક્યું હતું કે બિમાંના મેડા બાસના જુને મરે છે, કુટપાક પર સુધે છે અને ને ૬૫

બસત કોમ તે આપણીના ચોતારા કુટપાકને મોકલે છે.

રજગતા ઓએ

ડો. તીવારીના બહાનું મુજબ આમ રજગતા પર રજગતા ઓએમાં ૫૨૫૭ દહા જેટલી ઓએની ૫૫-આસીકથી નીચેની છે અને બાબીની મરી અને અકલત છે બિમાંની ૧૪ દહા ઓએ અપરીક્ષિત છે અને ૪૩ દહા પરજેલી છે. અપરીક્ષિતમાંની ૫૫૫ અકલત છે અને બીજા માંએ છે.

૫૪૫ થી તે બાની ૬૬૫ ૪૦ દહા ઓએ બેમના પતિ કાવે રહે છે ભારે ૫૫૫ દહા બેતી ઓએ પતિથી ભળેલી છે અને ૪ દહા જેટલી ઓએ તેમના પતિને ૧૫૭ દીધા છે.

૫૫૫ કયો મુજબ આબની સામા છક બતીઓનો સોમ અને બાબીની અંબા વધી છે. અને ૧૯૫૫માં મુનામોની અંબા ૮૧ હતી તે ૧૯૫૫ થી વધીને ૧૦૬ થઈ હતી કાનુર માં રજગતાઓની રેનિક અરેરાશ આવક એક રૂપિયા ૭ આના અને મજૂ પાક છે. આમાંના મેડા બામ ના ૨૫૫થી ૩૦ ૫૫ની વધવા છે. એમ ૫૮૬ દહા હોડુએ છે, ૭૬૬ દહા મુસ્તીએ છે અને ૧-૨ દહા મીટ જલિઓના છે.

હરાન મેકલાયલી બેસો

અમેરીકા સરકારે પંજાબની ગુરા ઓલાદની ૨૦ એક મુવાન મ.બથી બેસો અને તે જ બેસાદના પાસા મેક મુવાન પાસા મુજબ સરકારના ભારે કુપ વસાહતમાંથી હરાન-અમેરીકા રેનિકલ સરકારે કાપકમ નીચે મોકલ્યા છે. તેનો જેટ હરાનમાં આ બેસાદ વધારવાનો છે. ભારે ડાયેનીમાં પ્રખ્યાત આરતીય બેસાદની ૧૫૦૦૦ બેસો છે. ઉપલા મેકલાયમાં પ્રતેક બેસ દીઠ ૧૭૫૦ રૂપીયા મળ્યા કરતાં અને પાસાના ૨૦૦૦.

અદરનનાં આકર્ષણો

બાસતમાં મેળવેલા સુરત છલકા બેતીવાડી અને ૫૬૫૬૬૫માં સુરત

છલકાની બેતીવા વિકાસ અને ના પુરવામાં પ્રતિક. અમાં બિમાં નમુના ભેગા અર્થો જે જેકલ અભય મારે ગેરબાઈ ૩૪૩ ભીડવાવામાં ૭ કુટ કપાસનો કોડ.

૧૨ રીર વળનું ર.મહા, અમા રતલ વળનું મીટું. એક રતલ વળનું હાથ. ૧૬ રીરનું ૫૫૫ મુખિનું. એક મજૂ વળનની ૧૩૦ રીમાંની મુખ. કામેડનો કોડ ૪ કુટ કપો, રીરના કામેડ. ૩૫ રીરની મુજબ માં. ૧૧ રીરનો રતાજી કાં ૧૨ રીરનું કામીબ. ૭ રીરનું મેનજ. ૧૫ રીરની ૭ કુટ કામી કુધી. ૨૭ રીરનું સરેક મીટું. ૧૦૬ કુટ કપો વાક. મીટ ૭ રતલનું.

બે દિન બીત ગયે!

વડા પ્રધાન ઓ નરેન્દ્રે તા ૭ મુજબ ખાતે ઉતર મુખનના -ભામાં એક બહેર સમાને સં. કહેલું છે, આનાદીના મારે કમ. આરતમાં પરસેવા પાસા વિના મચન કરવા મચતા બોમને સ્થાન હોઈ માં.

તેમજે કહેલું કે આપણે નમજાવ છક મુખાનો કોમાં કરવા માંએ એમાં મેળવેલા ૭-૭૭૭૭ મચન કરતાં અપકુટે માનવિય નકિ પક્ષ રાજ મચર મારે પરજે પાસા માનવોને મકરવ બધા. વડા પ્રધાને બહાવેલું કે બાબી દાદાઓની મુદી પર તામકિના ના દિવસે આપ્યા મવા છે.

—કાનુરના કો-અરવેલીય પક્ષે ડાયેસના પ્રમુખ ઇન્દીર મંધીને કિનાળામાં હાડન આવવા આ આપ્યું છે.

છેલ્લા છેલ્લા હોલસેલ આવે. અમર ખતીઓ

હાલથી બાબી :
 ૧-૫૫ ૫૫૫ થી. ૮-૬, ૫-૫ થી. ૧૦-૭ ૫૫૫ ૫૫૫ થી આર તોલા થી. ૧૦-૭; ૫ તોલા થી. ૧૧-૧; એક તોલા થી. ૮-૭; ૫ થી સુધી થી. ૫-૫; ૫ થી ૫ થી ૫-૬ ૫૫૫, ૫૫૫ ૫૫૫ થી ૫-૬ ૫૫૫, પાકીસ્તાનથી આવેલી :
 ૧-૫૫ ૫૫૫ થી. ૧-૫; ૫૫૫ થી. ૧૧-૧; ૫૫૫ ૧૦ થી. ૧૫-૭ ૫૫૫, મુજબ થી. ૧૦-૭; ૫૫૫ ૫ તોલા થી. ૧૦-૭; ૫ તોલા થી. ૧૦-૭ ૫૫૫; ૫૫૫ થી. ૧૦-૭; ૫૫૫ ૫ તોલા થી. ૮-૭; ૫ તોલા થી. ૧૫-૭ ૫૫૫.

કેરમ મેડા
 હાલની બનાવના અને સારો માલ ભાગ સાં પેલીસ બેલા રજા કુપન પાસા હાલ કુપન વધવા પા. ૧-૧-૦૦ મેડેલા.
 સોમલી અને કાપકમ સાથે.
 હુસેન એન્ડ સન્સ
 ૧૧૧ કપીન રીડ, ૬૨૫૫. બેસાસ ૨૧૬૮, ફેલ

પુત્રી:— અપ્પા, હું હોઈ હું
આનું હું.

અપ્પા:— (અભરપણે જોઈને)
આપણે ધરણી દીધો, હવે સાચી મવા.

પુત્રી:— (પ્રવેશીને) આપણ
હવે પક્ષ. મારા માતાની વિશ્વતરંગી
નહી જાયે!

(શાંતિના અવાજે વિભાજિતો ૩૨-
કાટ)

મન:— (અંદરથી અવાજ) હોઈ
હોઈ.

(ઓ કંઈક હોઈ ગ્રામ વિસ્તારની
“આઈ” દોરવાનો અવાજ. પુત્રી
એ અપ્પા રેભાવરથી જાય છે.)

મન:— (રેભાવર) પ્રવેશની કૂપા
હોઈ! આપ સહી અસાધ્ય બદલે
મવા.

મેઠ:— તમારી કૂપા હોઈ મુદર
...પરંતુ મેવા.

મન:— (નિરાસ નાખી) એ
દાનમદના માતાની ચક્રી ન જાણી
સાચી. જાણી મધ.

મેઠ:— અને સાકસ!

મન:— એ અપ્પા હોઈ અન્ય છે,
એની ચીંતા ન કરો હોઈ.

(સાકસનો કુરથી અવાજ)

સાકસ:— મન! એ મન, હું કપા
હોઈ તો ખરો તારે માટે હું સાંભળે
હું.

મેઠ:— મન! જુઓ તો ખરા સાકસ

પુત્રીને નાખીને લાવી રહી છે.

સાકસ:— (પ્રવેશ કરી) દાનમદ ન
મનના ચરણોમાં ભરે પદ. એ બધી
દાનમદો રાખ છે.

શાંત:— (પ્રવેશ) એ અપ્પાને જોળ-
ખ, મારી શકતીઓના પરભવથી હું
પાછો મથો કલો છે. મદનો રવાબો
મન છે. અંતમાં દાનમદ પોતાનો
મદ તમારી “દાન” માથે છે. રાખન!
પક્ષ માદ રાખલો છે મારા
મદના અંદરથી હું પુત્રી જાણે. એજ
તમે અનિવાર્ય સંતાનને નાપ
મવાવલે.

મન:— જો તો રહે પુત્રી.

પુત્રી:— ના મન, હવે હું તારી
શકતીઓને, દાનમદ પર પ્રવેશ કર.
દાન હવે નિર્વાહી મથો છે એ હવે
પરે ભરે રહી છે. તારો રોગાવ લો તે
રોગાવ તેમ નથી. આદિ સિવ અને
જન્મમાતા બધાનું કમાણું કરો.

મેઠ:— આપણે, દાન વિનય પંચ
હોઈ મધુ.

સાકસ:— કીક મન હવે હું પક્ષ
ભવું હું રહી કામ પડે તારે માદ
રેભા (જાય છે)

મેઠ:— (અસહ વદને) બધા મવા!
રજા તમે અને હું અને એકાંત.

મન:— મેઠમણી તમારી માદક
તેજની જવાબા દાનમદના માતાની
ચક્રી પક્ષ વધારે દાકક છે.

મેઠ:— કમ!

મન:— કારણ તે આકર્ષક છે.
મારા ભાષા સંસ્કાર, મારી માન્યતાઓ,
પાપ પ્રવૃત્તિના વિચારો બધુજ. જા,
તમારી માતાની અભોના અનભવમાં
કુખી જાય છે. મારી અભોની અભોતી
અંખી મધ રહી છે, હું અસહ્ય થતો
ભવું હું. આઈ...ઓ...

મેઠ:— મન હું સહ્યક માથે છે.
હું મેઠમણી આલોચનમાં જાંઠ મધ
રહી છે. મારો દામ પકડી મારી
પાલે આવો. પ્રિયમાં હું બતાવું
આપણે તે મારો આમળ વધીએ, કુતીવ,
હવે આપણી છે. આપણે આ સમતા
ને આપણા મદથી જુડી નાખણ
આપણી નાસનાનો અગતી અને આપ
કરશે આપણે આપણા અનુભવ મકા
સામરમાં અને કુમારી દેણ.

(તોફાન, વાવાઝોડો, વિભાજી, વરસાદ)

અવાજ:— મન અને મેઠે સમતા
ની અપમાન તોડી નાખી. અને કમદ
રહી અવિભવતી સાથે જમ કપો અને
મેઠમણી સાથે સંપર્ક નાખ્યો.
આમ મનમદની શક્તિઓને તે સ્ત્રી
બની ઉચ્છ્રામ્ય જાણે. મેઠ પાસમાં
પડી મન કરોઈ અને રવાબો તમા
નીચ ભવું. અરવરમથી મેઠમણી
ચરણોમાં અભોતી પડી. અન્ય
અંતરિક્ષા ઉન્નત પંથે હોઈ મધ.
અને તેજ વધતે મેઠમણી પ્રેરણાથી

મને અવિભવતીનું અભીદાન આ
મરતી વખતે અવિભવ વેદના કુલ
બોલી હોઈ હતી. એ સ્વર આજે
મેઠમણી સાથેના અંતરમાં છે
હોઈ અને એજ દાર્શનિક પ્રતિકા
અવાજ પક્ષ આજ ત્યાં જાય છે.

પ્રતિકાશ:— તમે નહી રહે. ત
આ જોનાનો સાર પક્ષ નહી ર
પરંતુ તમારું જ્ઞાન, અને મનવેશ
સુસ્કાર સદા મારી સાથે ર
અને રહેશે મારો જોવા નામ સિવ,
રહેશે મારી માતા અંખા અવરજમ
આજ પક્ષ એવેજ અંધકાર
હું મારા અનુભવોના પ્રકાશને
આમળ વધી રહી હું. “વધો જા
ચલો-ચાલ્યા આવો અંધકારથી
રથી ન માવ. ઉન્નત પહેલા ત
નવા મુકામે પહોંચી જાય.

(અધાન)

જીવન એટલે કાર, આપણી હ
નો, સમજાવકોને, જુલોનો,
અવરનો સમજાવકોનો જીવે
જીવે વધુ વધો આ પુરો પર વિત
તે દીધોજી જાણે. ન એવાય
જીવે જીવનો આનંદ અનુભવો
અકિત જ દીધે ટવી બની મધ
તેમ એવાય.

—જી

શ્રી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આજ અકસ્માત તથા હરીયાઈ માફનો

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાન
કામ કરે છે.

ખાસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી ફસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ એન્ડ્રીક્સ રોડ — બ્રોક્સ નંબર ૪૭૬ — હરબન.
ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

Unless we start with doubts we cannot have deep-rooted faith. One who believes lightly and unthinkingly has not much of a belief.

—Helen Keller.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 17—Vol. LVII.

Friday, 1st May, 1959.

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

Searching Questions Asked In Commons About CAF Crisis

MR. JOHN STONEHOUSE (Labour) asked in the House of Commons whether the Chairman of the All-African Peoples Conference in Accra would be given official facilities to travel to Nyasaland to appear before the Devlin Commission to give evidence in connection with allegations made in the Nyasaland White Paper about the Accra Conference.

The Chairman of the Conference was Mr. Tom Mboya, Nationalist and

Trade Union leader from Kenya.

The White Paper said: "At the Accra Conference a resolution was approved relating to the use of violence as a means of achieving self-government" and gave the terms of the resolution passed).

Mr. Julian Amery, Colonial Under-Secretary, replied: "It is for the Commission to say from whom they will hear evidence, and should they decide that they wish to hear the Chairman of the All-African Peoples Conference, and if he were willing to give evidence, then the question of his journey to Nyasaland would be considered."

Memorandum

"If the chairman of the All-African Peoples Conference wishes to give evidence before the Commission his proper course is to communicate with the Secretary to the Commission, P.O. Box 53, Zomba, as soon as possible, and it would be of assistance to the Commission if in doing

so he would submit a memorandum to the evidence which he has to give."

Mr. Stonehouse also asked for "an assurance to Mr. Kanyama Chiume, Member of the Nyasaland Legislative Council, that he will be immune from arrest in the event of his returning to Nyasaland to give evidence to the 'Devlin Commission'."

Mr. Amery told him "No."

The Chairman of the Commission has recently made a Press announcement in this country that the Commission will hear

evidence in the United Kingdom.

Mr. Chiume

This will provide Mr. Chiume with an opportunity to be heard, if the Commission wish to call him.

Mrs. Barbara Castle (Labour) asked "on what date the African National Congress organisation in Nyasaland was declared a proscribed body."

"And what instructions have been issued by the Governor of Nyasaland to former members of the African National Congress as (Continued on page 169)"

Dingle Foot In Nyasaland For Banda Case

Blantyre.

MR. DINGLE FOOT, British Barrister and Labour M.P., has arrived here to represent Dr. Hastings Banda, President of the banned Nyasaland African National Congress, and office bearers of the Congress Central Executive.

He said in an interview with Sapa's representative that he did not expect to appear before the Devlin Commission of Inquiry into the Nyasaland disturbances, while it was sitting in Nyasaland, but he hoped to when the Commission went to Southern Rhodesia.

Mr. Foot will have two juniors—Mr. Tom Kelock from London and Mr. Neale Odoi, a Ghana Barrister, —Sapa.

White Domination Dying Says Nyerere

DAR-ES-SALAAM.

WHITE MAN'S rule in Africa is coming to an end and South Africa, despite its strong European population, will be no exception, Mr. Julius Nyerere, president of Tanganyika African National Union, asserted in an interview with the "Star" at his home recently.

The 37-year-old politician is one of Africa's up and coming leaders, whose quick, calculating mind and amazing grasp of African and world affairs stamps him as a man to be reckoned with in the near future.

"The White man cannot rule Africa, not even South Africa, for much longer,"

he said.

"In less than 20 years we will see a dramatic change in Africa. The Union must become democratized, with Africans having a democratic share in the Government."

"I see the fall of the Nationalist Government, or (Continued on page 169)"

OPINION

FRIDAY, 1ST MAY 1959

Last Chance For The United Party

SECTIONS of the European Press in Natal are urging the United Party to walk out of Parliament when the most contentious Bills come up for discussion this session. This would, it is said, expose the dictatorial character of the Nationalist government and leave Dr. Verwoerd in the weakest position possible in so far as the world is concerned.

There is sense in this argument. To the extent that the United Party sits in Parliament making speeches which serve no purpose and which make no impression whatsoever on the totalitarians in power, it places itself in the position where it becomes an accomplice in the shameful act of transforming Parliament into a mere rubber stamp.

As long as its members speak and vote they do, in effect, acquiesce to the process of betraying the democratic tradition. They even give the world the impression that the Union Parliament expresses the will of at least the White community. The perpetuation of this illusion can help only the Nationalist Party and widen the gulf between Black and White.

If the United Party were to summon whatever moral courage it still has—and we fear there is almost none left now—it would stage a walk-out of Parliament exactly in the way it did when the High Court of Parliament came into being. Then, Verwoerd would be left alone with his yes-men.

What would be the effect of this strategy? The United Party would have shown the country and the world that it is no longer willing to be a party to the process by which democracy is being undermined. That would enable very many people who have lost all hope in it perhaps to reconsider their attitude. In addition, the Nationalists would be placed in a most uncomfortable position. They want the country and the world to believe that they uphold parliamentary institutions whereas in their hearts they are almost indistinguishable from the Nazis. A walk-out would place them in the position where everybody else would see them for what they are really are.

The effects of that exposure could very well be to accelerate the process of self-examination going on among certain Afrikaner Nationalist groups. Faster movement could very well send the Nationalist government toppling to the ground one day.

The point that matters, however, is not whether or not the United Party will seize the opportunity before it. It is whether or not it still agrees with the Nationalists on White supremacy. The plain fact to bear in mind is that it does. Where this is the case, the United Party would be chary of doing anything to embarrass Verwoerd.

Comment On Men And Events

PAC Move In The Right Direction

By JORDAN K. NGUBANE

ONE of the most remarkable things about human societies in their crises is their prodigious capacity for self-correction. Slavery stimulated the growth of the great emancipation movement which has the bold moral step forward Man has ever taken within the last five hundred years. The industrialization of Europe and the exploitation of the underprivileged brought into being Communism.

The most complicated problem of the twentieth century is the race issue. The humiliation of the man of colour has brought about a world wide revolt against White domination. The process first gained momentum after World War I when the countries of the Middle East shook off their necks the yoke of foreign domination. World War II spread the process to the rest of Asia and introduced it to Africa.

Thus awakening is inspired by the desire to assert the dignity of the African's person; by the urge to create a world within which the being of the African can be appreciated; by the will to make distinctly African contributions towards the betterment of Man-kind. Quite naturally, it sets itself goals the exact opposite of those advocated by its enemies. Where the latter accept race as of political or economic significance, Pan-Africanism rejects it completely in favour of a non-racial social order. This rejection is fundamental and deeper. Professor Keppel Jones once wrote in the "Forum" and said that revolution takes on the character of influences which are the exact opposite of the opposed. That is true of the Pan-Africanists.

An Ideal

But then Pan-Africanism is an ideal. People will have to start from the present in moving towards it. It was before then the vision of a new world, possibly very different from much of what we know. Those who accept this vision constitute a new movement in history with as great a potential to change the course of human development as any of the great ideals which have influenced the lives of men.

Race hatred is one of the legacies which the White race has left to the world. Pan-Africanism rises to set the greatest example by the individual, regardless of race, to respect his dignity, on matter what the colour of his skin might be; to see to it that he has the opportunity to make the best possible use of his life regardless of whether or not he belongs to a particular colour group. It rises to unthrottle the

individual who has for ages been humiliated because of the fact that he had been created with a particular skin colour. This is the spirit which moves millions of men and women all over Africa; this militant urge to be free and to see that justice is done to all men.

It is quite natural that those who have lived on the periphery of their fellowmen of a different race should be frightened when the African rises to demand what is his own. It is natural also that they should fear for their future when they remember what they have done to the African. It is inevitable that some Africans, long accustomed to the idea of consulting their masters, will see more and events from the perspective of race and want to avenge themselves when they are wrong.

Vengeance

But vengeance is alien to the Pan-Africanist tradition. Race hatred is one wicked habit from the side of the White oppressor which we shall need to weed out of our lives as Africans. We shall need to show the White man how non-racial societies have run and the first prerequisite in that situation is not to think in racial terms; not to discriminate on the basis of race; not to evaluate men in terms of race.

Whatever the difficulties they are up against, the Pan-Africanists are endeavouring to translate this urge to be just into terms which can have viable meaning in an environment which is basically unjust. It will not be easy for them to be consistent at every point in their pursuit of the ideal of non-racism. But true statesmanship should help them struggle to keep as close to their ideal as possible.

Their sincerity will be tested very severely in the years that lie ahead. It is right and desirable that this should be the case. They cannot claim to lead us to new, green pastures and not allow us to demand to be shown their true faces.

They will be attacked by the enemies of African freedom as well as by men of goodwill. They

armies want to sell us into a new form of slavery from Moscow. They will exploit the legitimate questioning by men of goodwill; confuse the real issues at stake and create an atmosphere of suspicion so as to move events to a clash based on race in order to discredit Pan-Africanism. Already, Moscow has started attacking Tom Mboya. Our own local communists are not saying a word about Nasser now that he is giving them the boot after the Accra conference. They are going to scream to heaven against the Pan-Africanists and exaggerate inevitable errors or weaknesses. We know their tactics; they have been tried against the African community since 1924 when the Communist Party dropped the colour bar. They will fail because the African now has his own centre of political awakening in Accra; he no longer looks to the imperialists in Moscow and Peking who raped Hungary and Tibet—for help.

Different Category

The men of goodwill are in a different category. They rightly say that the Pan-Africanists cannot preach non-racialism and practise racialism; that they cannot reject the colour bar to admit Africans only into their movement. This is a fair and legitimate and reasonable criticism. I am informed that the Pan-Africanists are taking it seriously to heart; that before long Mr. Sobukwe will be coming down to Durban to clarify Pan-Africanist policy on the issue.

I hope that when he does come down, these men of goodwill from all racial groups, will attend his meetings and ask him the questions they have the right to have answers. Let these men criticise by all means—but never let them allow themselves to be the unconscious stooges of the communists. This has shaken the ANC and weakened the African people for effective opposition to race oppression.

What has to be borne in mind is that the Pan-Africanists insist that the European or Asian who seeks to be with them must identify themselves with the African. At first sight, this is not an unreasonable demand. You cannot go to India and demand to be treated as though you were in your own country, if you want to be happy. If in India, you would be happy only if you joined in the stream of Indian life.

But then, Indian life is variegated and has scope for expression for all talents. The life of the African is limited in many

ways. This creates a situation where identification needs to be defined in ways which would be flexible enough to enable as many as possible to change their minds as quickly as possible who want to regard themselves as an integral part of Africa.

Racial Bar

By moving in the direction of removing the racial bar—I realise

that movement might necessarily be slow—the Pan-Africanists would be taking a bold and statesmanlike step. And with the aid of men like Julius Nyerere, Tom Mboya and Kwame Nkrumah, who have made it clear that Pan-Africanism is non-racial, I do not see why our own Pan-Africanists should go the opposite direction.

Vicious Farm Gaols Attacked By Labour Leader

(From Our Own Correspondent)

STRONG condemnation of South Africa's practice of farming out prison labour at low cost to European farmers was made in Durban this week by Mr. Charles H. Millard, director of organisation of the International Confederation of Trade Unions, whose affiliates have a fifty-five million membership. Mr. Millard said that he will expose to the I.L.O. and world trade unionists the fact that in the Union "Africans are taken in the name of justice and the law and threatened with gaol unless they agreed to work on farms for 9d a day."

He was referring to the system of farm prisons inaugurated by the Nationalists and in which the Minister of Justice, Mr. C. R. Swart, has often declared his pride. Many of these prisons are erected on privately owned farms, a large proportion of which, by sheer coincidence, are owned by Afrikaans-speaking supporters of the Nationalist Party. State policy is to send a substantial percentage of the million odd Africans arrested and imprisoned for statutory offences to these farm prisons from which they are obliged to go out to work as labourers on these farms.

Vicious Aspect

Critics have frequently alleged that a vicious aspect of this system lies in the fact that the supporters of the Nationalist Party are hereby given a direct vested interest in the country having a huge prison population.

Mr. Millard and his colleague Mr. R. de Jough, have been attending the conference of the S.A. Trades Union Council in Durban. This Council is recognised by the Government and has co-operated with the Minister of Labour in several instances. It is organised on a strictly apartheid basis, and its membership is almost entirely of right wing White labour organisers.

Opposed to the Council is the SACTU, S.A. Congress of Trade Unions, the leadership of which is drawn mainly from the left-wing of politics who have had, however, a distinguished record of service to non-White workers in trade union matters. Africans

being in terms of the law, not considered 'employees' their rights are severely limited. In industrial disputes, African workers are barred from the usual labour machinery provided in civilised countries, and are at the mercy of Government appointees,

For an African to use the strike weapon is a criminal offence.

Observers Shocked

It is this type of legislation that has shocked the two international observers, who are officials of the non-Communist federation of trade unions. The pro-Communist World Federation of Trade Unions confines its activities mainly to Russia, China and the Eastern European communist states, with some French and Italian affiliates.

"We find that the rights of trade unions in South Africa are being trampled underfoot," said Mr. Millard, "and we have come here to discover all the forces prepared to work with us to protect the rights not only of trade unions but of workers generally."

Honour For Dalai Lama

The Dalai Lama, who has sought political asylum in India after an abortive Tibetan rebellion against the Chinese Communists, has been re-elected a vice chairman of the Communist Chinese National People's Congress (Parliament) Standing Committee.

The Panchen Lama, temporal counterpart to the Dalai Lama, was also elected a vice chairman.

Latest Gramophone Records Arrived

Mother India	6 Records	49/6
Pyaar	5 "	41/3
Dekh Kabira Roya	4 "	33/-
Abhimani	3 "	24/0
Jawan Jawan Ki Fara	5 "	41/3
Johnny Walker	3 "	24/0
Ayodhya Pathi	5 "	41/3

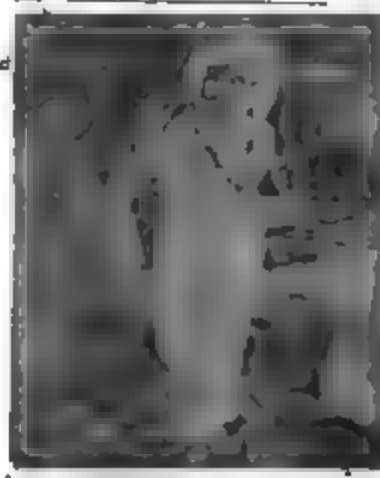
INDIA PRESS RECORDS

Talishay	5 Records	50/-
Prati Jhalak	6 "	60/-
Utalaku	4 "	40/-
Bahar	2 "	20/-
Sitawati Kumar (Drama)	2 "	20/-
Love Numbers Babul Barai and Rishi		20/-

Packing, Postage and C.O.D. charges 7/6 Extra

Obtainable at Our Only Address

**BHARAT MUSIC
SALOON AND
BOOKSELLERS,
286 Grey Street,
DURBAN.**

Non-Whites Segregate Themselves

(From Our Own Correspondent)

THE world-famous West Indian cricketer, Leary Constantine, has raised his powerful voice against the proposed apartheid tour of South Africa by Frank Worrell and his cricketers. Mr. Constantine is Minister of Communications in Trinidad, and it is expected that other powerful west Indian figures will now join in calling upon Worrell to stop this tour which has aroused such widespread opposition within South Africa.

So far, the officials of the non-White Cricket Board of Control have remained indifferent in place that the tour, which is described as an affront to the dignity of non-white sportsmen, and as insult to the proposed visitors, should be called off. Chiefly as a result of the protests, the S.A. Sports Association, a non-racial or-

ganisation was formed in Durban a few months ago. The S.A.S.A. has, since its formation, done much to raise opinion against apartheid in sport generally, and the Worrell tour which subscribes to such racial discrimination.

Meanwhile sportsmen in South Africa, including non-whites, practise their own form of race discrimination. There are Indian teams, and Coloured teams and African teams. They play against each other in friendly meetings. But attempts to dissolve all racially exclusive sports and associations, while meeting with support in principle, have not been given any appreciable practicable response. It would appear that S.A.S.A. has a big job persuading non-white sportsmen in South Africa to put their own house in order—fast.

"We Have No Desire To Dominate Others"

—Chief Luthuli

CAPE TOWN, Tuesday.

MORE than 1,000 people crowded the Rondebosch Town Hall—built to seat 600—yesterday to hear ex-Chief A. J. Luthuli, first past-the-post of the African National Congress.

The crowd, about a third of whom were Europeans, filled the hall, the gallery, two adjoining halls, all the aisles, and leaned precariously in through windows 30 ft above ground level.

At one stage the press of people at the back of the hall was so thick that an appeal was made to organisers to ease the congestion. Before the meeting, at the request of an A.N.C. official on the platform, many Africans gave up their seats to Europeans.

When Mr. Luthuli entered the hall the entire audience, White and non-White, rose as Africans began singing the "Luthuli Hosi," a song of praise for the A.N.C. leader.

Mr. Luthuli who spoke on European fears and non-White aspirations in South Africa said: "We are not calling for the situation of the White man in this country who entertains extreme fear—least that culturally, politically and econo-

mically he may be swamped and may lose his racial identity because of our numerical superiority.

"But must the White man, because of those fears, be excused for retaining his fellow men rights? When he reverts to the morality of the jungle, which brutalises him?

"The White man should rather accept the fact that he came into a multi-racial society. He cannot help it. He must try a better formula for living peacefully in it.

The question is not the preservation of one group or another, but to preserve values which have been developed over generations and to pass those values on to generations to come."

The reaction of White South Africa in the multi-racial situation, however, was to appraise. Oppression bred resistance and resistance was followed by tension.

"I am asked 'what guarantees

have we that you will preserve those values?' My reply is that my forebears accepted them, I and my people accept them."

"We of the A.N.C. have no desire to dominate others by virtue of our numerical superiority. We are working for a corporate multi-racial society. We are opposed to the outlook that the colour of one's skin should determine one's politics.

"We are prepared to extend the hand of friendship to White South Africans, who are our brothers and sisters."

Civilisation did not belong to any one Group, it was the

treasure of the world. The non-European people of South Africa aspired to freedom and democracy. They refused to be side-tracked into other channels, with Bantu education, Bantu Authorities, Bantu Asas.

"We refuse to graze in those separate, dry lands, we refuse to be deceived by nice-sounding words like 'develop along their own lines,' in that policy the die is heavily loaded against us.

"We don't want toys and pretty coloured things, the garbage of apartheid, any imitations—we want the real thing."—Sape.

Economic War Declared

(From Our Own Correspondent)

A CAMPAIGN of economic warfare against supporters of the Nationalist Party is to be initiated by the Congress Movement. Last year a move to boycott certain brands of cigarette, manufactured by firms allegedly controlled by Nationalists, was brought to a stop as a result of interdict proceedings instituted by the Rembrandt Tobacco Company in the Transvaal Supreme Court. The applications were subsequently withdrawn.

Early this year, Chief Albert Luthuli announced the re-introduction of the boycott campaign. As if in answer, and taking the cue from recent legislation approved in Southern Rhodesia, Nationalist Party members of Parliament have been calling upon the Government to pass legislation making the employment of the boycott weapon for political purposes a criminal offence.

Against Indians

The Nationalists apparently forgot that it was their own Party, aided and abetted by certain sections of the Dutch Reformed Church in the Transvaal, and with the approval of the Redingsdorp and various Afrikaner Staatskammities, that tried to "drive the Indians out of business" by urging boycott of Indian owned businesses in the Transvaal. These tactics having met with limited success, their purposes are nevertheless being achieved through the Group Areas Act.

The Congress, however, would appear to be determined not to lose the offensive. In view of the threat of a quick law being passed by the Nationalists, the date of the launching of the boycott campaign has been advanced from June 26th to several

weeks earlier. A member of the Natal Indian Congress, Mr. M. D. Ndlovu, called upon anti-Nationalists to use this economic weapon, speaking at the Africa Day meeting in Durban.

The boycott weapon has already been used successfully against Indian storekeepers by Africans in Northern Rhodesia and in Uganda, a thoroughgoing campaign is in full swing against Asian traders who are considered unsympathetic to the aspirations of the African people.

United Party Exempt

No explanation has been given by the Congress as to why firms owned by United Party supporters, who differ from the Nationalists only in the slightest degree as far as their policies are concerned, are exempted from the campaign. These manufacturers are, however, quite jubilant. Many of them are understandably elated at finding support for the selling of their own goods at the expense of trade rivals from the Congress. They realise that money withheld from Nationalist firms will inevitably find its way into their own pockets.

Natal Indians of the Indian class do not look at all kind upon the boycott campaign. "The Congress Movement is starting something," a well-known Durban business man said, "which it will not be able to control. They will be to blame if in a few years racially minded African nationalists of the middle class who want to enter the field of commerce, and the boycott weapon against Indian traders for their own ends."

Bantustan Pattern Unfolds

(From the "Star's Correspondent)

FIFTY-SEVEN towns, considered suitable as future White factory centres near Bantustan borders, are listed in reports being made available by the Government to business men interested in setting up "border industries."

Maps illustrate the possible sites of an almost equal number of Bantu towns, which the Government hope to build near to existing European settlements. A third of the places mentioned are in Natal.

The reports—eight of them, whose pages form a block of detailed information—thickly describe the border areas "where industrial development and investment can take place through White initiative in White areas, but where Bantu families will be able to work while still living within the reserves."

The reports have been drawn up by the Natural Resources Development Board in conjunction with government departments.

In addition to a general survey of industrial decentralisation, they list details of climate, population, commerce and industry, municipal rates water and power supplies, communications, school facilities, housing and even health services of the various places mentioned.

Copies will be available in Pretoria, but at present only the Afrikaans version is ready.

These are the Bantustan Border towns listed:

NATAL (Interior)

Maritzburg, Howick, Moot River, Estcourt, Colenso, Ladysmith, Paulpietersburg, Vryheid, Dundee, Glencoe and Newcastle.

Sites for two Bantu towns between Glencoe and Vryheid are being investigated. One has already been proclaimed 20 miles south of Vryheid and another 10 miles from Ladysmith. Two more are suggested—for the Umgeni Dam area and the reserve near Estcourt.

The report says that favourable factors for industrial expansion far outweigh the disadvantages in this area, and shortcomings in services can soon be met.

NATAL (Coastal)

Margate, Port Shepstone, Stanger, Empangeni and Eshowe.

The site for a Bantu town is being investigated near Pietermaritzburg. Two more are being planned for the Stanger (one in

the reserve five miles from the village).

Three Bantu towns are either proclaimed or being planned between Durban and Umhlanga.

The report says that the Natal coastal area has many more favourable than unfavourable factors when considering industrial development. Difficulties such as lack of railway facilities and shortage of Bantu factory housing can be overcome.

BORDER

Queenstown, Fort Beaufort, King William's Town, Stutterheim and Berlin.

Two Bantu towns are being considered on the road to Alice, 10 to 20 miles from King William's Town, and two more are being planned near Queenstown.

Other Bantu towns have been proclaimed in other parts of the reserves and at King William's Town.

The report says that the scarcity of agricultural raw materials and minerals has limited industrial expansion so far.

TRANSVAAL (N.-W.)

Pretoria North, Brits and Rustenburg.

Bantu towns have been proclaimed at Tembisa and Lebogeng, 20 miles north of Pretoria, and one is being planned at De Wildt on the Brits railway line. Two more are planned for the reserve north of Rustenburg.

The report says that the area has been used mostly for farming, and where there is sufficient Bantu labour and transport facilities (such as Hammanskraal and De Wildt) there is insufficient water and power.

Wage regulations make it difficult for clothing factories to be established on the Transvaal plateau in competition with "uncontrolled" employment in Natal. There is a lack of capital among small undertakings.

LOWVELD (Eastern Transvaal)

Nelspruit, Barberton, Komatipoort, White River, Sabie and Graskop.

One Bantu town is being planned in the reserve south-west of Komatipoort.

The report says that the diversity of raw materials has played an important role in industrial expansion of the area, together with the availability of water and railway transport. Labour resources and the provision of a central electrical supply could help in the future.

(TRANSVAAL North)

Warmbaths, Polgietersrus, Pietersburg, Louis Trichardt, Duiwalskloof, Tzaneen, Groblersdal and Marble Hall.

The Government is preparing plans for nearly 40 Bantu towns in this area. Six are proposed in the reserve south-east of Pietersburg. Two more are already planned about 20 miles from the town in the same reserve.

Another nine are being considered in the reserve east of Louis Trichardt and five more are already planned or proclaimed in the same area.

Other sites for Bantu towns are scattered between Pietersburg and the north.

The report says the towns

have not been prepared for industrialisation but are trying to accommodate factories now.

W. TRANSVAAL and N. CAPE

Lichtenburg, Matching, Vryburg, Hartswater, Warrenton and Christiana.

Two Bantu towns are being considered near Warrenton and Hartswater.

The report says there has been little industrial expansion here except for undertakings connected with such as meat, butter, cheese and cement. A possibility for expansion lies in producing goods "for which there is demand in Bechuanaland and Rhodesia."

INLAND PLACES

Hartswater, Bergville, Koshstad, Winterton, Matatiele, Maclear, Elliot, Idwene, Dor-drecht, Aliwal North, Lady Grey, Zastron and Thaba Nchu.

The Government is planning Bantu towns near Bergville, Winterton, Lady Grey and Thaba Nchu.

The report says that most of the towns are small and isolated, but all wish to co-operate actively with industry. Those supplied with water from the Tugela, Wilge or Orange rivers are favourably placed to attract industry.

Just Arrived

Famous Religious Gujarati Books

Maha Bharat	2	5	0
Thulees Krit Ramayana 2 Vol	3	10	0
Valmiki Ramayana 2 Vol.	4	10	0
Gita in Gujarati Explained	5	6	
Gita Paak Ratna Rasam	10	6	
Manikarnika	15	6	
New Cooking Book Paak Vigns			
Over 500 Pages, fully illustrated	1	12	6
Ambika Jigar, 2 Volume	1	8	6
Dampala na Viraka Sexual Book	1	8	0
Dampala na Books, Sexual Book	1	5	0
Dampala na Braham, Sexual Book	1	5	0
Kank Satra	1	12	6
Chandi Path	5	6	
Vivash Vent	1	6	6
Harsh Jalaram, na Khatta	2	15	0
Jalaram na Amar Path Khatta	1	7	6
Gujarati Teacher, Gujarati Letter Writer		10/6 each	
Daily Prayer Book, Sri Bower, Adika, Mantra Khatta,			
Parvatan Mass na Khalla, Bhel Salaya Narlan Khatta,			
Jalaram Bapa Khatta Aritha Sangra, and many other			
Some Books at 2/6 each.			

ALL ABOVE ARE NOW ON FOR SALE

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

SABRA Chief Wants An Afrikaans Purse

PROF. L. J. D. PLESSIS, Mrs. Eleanor Roosevelt and Archbishop De Blank were among prominent figures accused of suffering from "sickly sentimentality and a guilt complex" towards Africans by Mr. W. E. Barber, secretary of the Transvaal Division of Sabra in Pretoria says a report in the "Rand Daily Mail."

"In our country there are the De Blanks and the Patons who suffer from guilt complexes. Their utterings have a great influence on South African thinking," he said.

"But what is worse is when we have in the Afrikaners' ranks people who suffer from the same disease. They contribute to the general feeling of uncertainty because their comments—those of a dissenting minority—are given vast prominence."

"Dismiss Them"

Mr. Barber said these so-called Afrikaner intellectuals were looked upon by the enemies of this country as the hope and salvation of South Africa.

"These alleged intellectuals form only about five per cent. of Afrikaner intellectualdom."

"We must learn to distinguish these people from the true Afrikaners. Many are still in

our ranks. People must be judged not on external values, but on their feelings and acts.

"Such people must be dismissed from our ranks before much harm is done to Afrikanerdom."

International Parliament

PROF. HANSI POLLAK, a leading member of the National Executive of the South African Institute of Race Relations, and Chairman of the Institute in Natal, will be the guest speaker at the next sitting of the International Parliament on Wednesday, May 6, at 8 p.m. at the University of Natal, City Buildings.

She will move a Government motion that increased educational facilities have not led to cultural advance.

The meeting is open to the public.

Nyerere Tells ANC : Remain Non-Violent

KEEP your struggle non-violent, the Union's African National Congress has been urged by Mr. Julius Nyerere, president of the Tanganyika African National Union.

In a lengthy Africa Day message received in Johannesburg, he said: "Violence is unwise now and will be unnecessary in the future."

Mr. Nyerere, one of Black Nationalism's key figures, was invited to the Union for the local "Africa Week" celebrations.

Explaining that he is required at a conference of the Pan-African Freedom Movement in Zanzibar, he said:

"We will be thinking in particular of our brethren in South and Central Africa, who are suffering under the most heinous regime that this continent has ever known in all its long history."

"Be of good cheer: Africa is becoming free. Continue a strictly non-violent struggle. Don't ever resort to violence."

"In countries with a substantial White minority which has power to oppress the non-White majority it is easier for

the struggle to become an anti-White struggle and this can leave a legacy of hatred which for a long time will mar the history of our continent."

He concluded: "Let us wage the struggle for independence in such a manner that in independent Africa it will be possible not only for us but also for foreigners and immigrant Africans to move in Africa as free and equal beings."—"Star."

Britain's Diet Of Freedom

The President of the Board of Trade, Sir David Eccles told the Federation of British Industries Overseas Scholars at their annual reunion dinner in London: "There is something inside British people which wants to help other people to be free. We have been brought up on a diet of freedom."

"But you will not maintain your freedom in the second half of the twentieth century unless you are prepared to have strong alliance with other countries."

The real answer he said was interdependence, for no country could defend itself by itself.

"We all have to help each other or we shall not survive."

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610,
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

Mboya Calls For American Action Against Apartheid

THE independent nations of Africa are considering economic sanctions against South Africa because of its segregation policy, Mr. Tom Mboya, Kenya Nationalist leader, said recently in Washington.

"We will call on all free countries of the world to join," he told a news conference.

He said the All-African Conference at Accra resolved last December that "positive steps" should be taken to make the South African Government understand "they cannot continue indefinitely to abuse human rights without losing contempt."

The young African leader was chairman of the Accra conference.

Asked what he meant by free countries, Mr. Mboya said if the Soviets decided to join "we will not say no to them."

He also said the independent nations of Africa will eventually bring the situation in South Africa before the United Nations.

"If the United States came out to influence the situation in South Africa, we feel it would be a success."

Earlier Mr. Mboya, who is secretary-general of the Kenya Federation of Labour, conferred with Mr. George Meany, president of the huge trade union organisation—the American Federation of Labour and the Congress of Industrial Organizations.

"I'm happy to note that the attitude of the American labour movement is co-operative—they support our efforts," Mr. Mboya declared.

Later the African leader had lunch with and addressed a group of officials of the Eisenhower administration interested in Africa. He also met members of the African sub-committee of the Senate Foreign Relations Committee headed by Senator Hubert Humphrey.

In New York the Governor of the State of Michigan, Mr. G. Mennen Williams, said the

United States should "vigorously oppose the policy of apartheid in South Africa" and should, acting in the United Nations, work to bring about a reversal of that policy by "whatever means can sensibly be applied."

Mr. Williams was one of the principal speakers at a rally in Carnegie Hall to mark African Freedom Day.

He urged the United States to adopt a vigorous three-point programme to help Africa.

"To be both realistic and helpful," he said, the policies of the United States must be responsive to the deep desire of the people of Africa for self-government, for economic opportunity and for the dignity of racial equality."

Leadership

He proposed that the United States should:

Declare its full "recognition" of the principle of African majority rule;

Initiate, through the United Nations, an economic aid programme of as much as 15,000 million dollars a year;

Exert leadership against the policy of apartheid or "racism in any form."

Mboya

A crowd of nearly 500 and cheered as Mr. Tom Mboya, the Kenya Nationalist, strode the stage of Carnegie Hall to make his speech.

It was fully two years since the speaker died but he was able to start his speech.

—Spectator.

Colour Bar

In Salisbury

ELEVEN African clerks have started European and African main Salisbury Post.

They were attending at tests which were annually for African Federal Government its intention of discrimination in Rhodesia post office.

The African counter had been training at a near Salisbury for some before they took up their positions.

Several Europeans were by them on Tuesday.

The training of African clerks has begun at Salisbury.

When you are in Durban don't forget to visit the New and
Most Up-to-Date

MOUNT EVEREST VEGETARIAN LOUNGE

Come and Enjoy Appetising and Delicious
MEALS — CURRY & RICE — SNACKS, etc.
Cleanliness and Civility Assured!

Sweetmeats available at Reasonable
All Sweetmeats are made from pure
Wholesome Ingredients

We also have 7 Modern Rooms, Single or Double for Boarders
at Reasonable Tariffs

Visit Us and see for Yourself

MOUNT EVEREST
Vegetarian Lounge

126-128 PRINCE EDWARD STREET - DURBAN - PHONE 67571

Amused Indifference To New D.R.C. Move

(From Our Own Correspondent)

MUCH amusement has been caused in Indian circles in Durban by the action of so-called Christian White missionaries at the opening of the Indian Dutch Reformed Church in Clarewood. Apartheid was observed strictly, even the Indian evangelist not being permitted to sit next to the Afrikaans priests in the church. Tea was served to Europeans only in the vestry while second-class Christians had to queue outside for cold drinks.

About 200 people were present at the opening, of whom 120 were Indians. Very few of the Indians present could understand Afrikaans, yet most of the proceedings were conducted in that language by the Afrikaans ministers. In a short address in English, the Rev. J. du Preez, announced that this Indian Church was the first of many planned by the Dutch Reformed Church.

"Islamic Danger"

The Afrikaans Churches have for some years been denouncing the fact that whereas Islam is making great strides in its proselytizing work in the continent of Africa, the Christian churches were lagging behind. The D.R.C. conducted a widespread fund-raising campaign for its mission work among non-Whites and has raised many hundreds of thousands of pounds for this purpose. The Kerk however supports apartheid, and practices this doctrine, while most people condemn as vicious and un-Christian, in its

own churches. Islam on the other hand, preaches and to some extent practices the brotherhood of man under Allah.

One Clairwood resident, a Hindu, who attended the opening ceremony said: "I went along out of curiosity. I have a great admiration for the Christian religion, but I find the brand of Christianity practiced by the Dutch Reformed Church to be so insulting to the non-Whites that I shall never set foot in that church again."

Several Indian Christians however, especially members of the Baptist and Apostolic faiths, have welcomed the new move. "We must co-operate with the Afrikaans," said one, "for they are our rulers. If we join their Church, they might become more sympathetic towards our problems."

The general attitude, however, is one of amused indifference, coupled with the wide tolerance that Hindus display to other religious faiths.

White Domination Dying

(Continued from front page)

a definite change in their attitude and policy. The weight of the independent states in Africa will force the Nationalists out—not world opinion to which the Union is indifferent.

"When the rest of Africa is free from colonial rule and all-White governments, the world will have to decide whether to back these African states or isolated South Africa."

"Today Britain, France, Portugal and Belgium support the Union in many ways because these European countries have interests in Africa. But tomorrow it will be a different story."

"The time is not far off when here then 190-million Africans will be free and South Africa will be 12-million will be alone and divided against herself."

Fascist States

Mr. Nyerere said that White domination in South Africa's vicinity at present, "but this will have to come to an end; for many pressures can be brought to bear

on the country from within, from outside its borders, and overseas."

With none of Dr. Banda's fanatical verbal outbursts, Mr. Nyerere said that if the Federation were to gain dominion status in 1960 there would be "two Fascist States in Africa—South Africa and the Federation."

Going It Alone

After a two-hour discussion of African affairs, Mr. Nyerere summed up with these words: "White domination in Africa is no longer a problem."

"The Whites are hanging on desperately but their grip is loosening. We—and they—know it, so why postpone the inevitable."

"The problem in Africa now is economic development and it will be with us for many years."

"Africa has been whittled into modern times and it is hard to keep up with them."

"Colonialism will be out in 10 years, and I want to make this clear—Africans can go it alone as the rulers."

Searching Questions Asked In Commons About CAF Crisis

(Continued from page 154)

to the form in which they should terminate their membership of that body?"

Burn Cards

Mr. Amery replied, on March 3, members of Congress were advised by Government broadcast and Press notices, and also advised by the distribution of 500,000 pamphlets that they should burn their membership cards or hand them into their chief or to the district Administration."

Mrs. Castle also asked "why Miss Grace Kabumbwe has been dismissed from her position as an education officer in the Government service in Nyasaland?"

Mr. Amery told her, "Miss Kabumbwe has not been dismissed, in accordance with Colonial regulations, but salary was withheld from the date of her conviction pending consideration of her case by the Governor."

Restored

"Her conviction, however, has now been set aside, all salary withheld has been fully restored

and she continues to hold her post of woman education officer without any break in service."

Mr. Stanley Stephen Ambery (Labour) asked "How many citizens of Nyasaland and Northern Rhodesia, detained as a result of recent disturbances, still remain in detention?"

Mr. Amery replied: "No persons have been detained in Northern Rhodesia. Under the Nyasaland Emergency Regulations, 649 people remain in detention."

Mr. Fenner Brockway (Labour) asked "For what period it is proposed to detain members of the Zambia National Congress in Northern Rhodesia?"

Restricted Movement

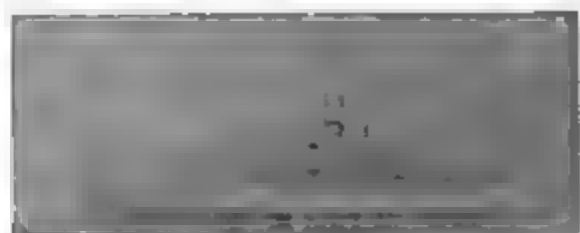
Mr. Amery told him "none [is] detained."

"Power now exists to maintain in force until July 3 the orders restricting the movements of certain of the leaders."

"It is for the Government to decide whether, up to that date, a restriction order remains in force or not."—Sapa-Reuters.

B-I

Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

S. S. Kampala due 31st May. Sails 6th June
S. S. Karanja due 10th June. Sails 5th July.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

	First Class	single	without	food	£92-0-0
Second "	"	"	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	"	"	£31-10-0
Ordinary					
Non-Vegetarian	£4-13-0				£10-18-0
Vegetarian	£4-4-0				£9-15-0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons (Pty.) Ltd.

390 Pine Street, — Durban.
Telephone 20432, Tel. Add. "KARAMAT."

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE
Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD,

DURBAN.

P. O. Box 476.

TELEPHONES 47453 & 47888.

Gramophone Records MADE IN INDIA — AT HALF PRICE 4/6 EACH OR TWO FOR 8/3

Selected single numbers available from latest films.

Also Urdu Quaswalis: Hindi: Religious, Ramayan, Arthi,
Bhajan and Drama Sets.

Latest Gujarati Records: Only at 3/- each or two for 5/-

Available in Bhajan, Arthi, Garba and Comic Numbers

MAIL ORDERS ACCEPTED —FREE PACKING
SELLING FAST

Write for detail specification, gladly supplied on application.

NATIONAL RECORDS

18 Ajmeri Arcade, off Gray Street,
DURBAN. — Phone: 25628.

Books For Sale

Sixty Years After (Naleuan)	1	0
Selected Letters of Gandhiji	1	0
Public Finance	2	0
Eminent Americans	7	0
Bapu's Letters To Ashram Sisters	2	0
—By Raka Kalelkar	2	0
Gandhi Techniques in the Modern World	1	0
—By Pyarelal	1	0
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2	0
Why Prohibition—J. C. Kumarappa	1	0
My Dear Child—Gandhi	2	0
My Religion—Gandhi	4	0
Story Of The Bible—S. K. George	8	0
Hindu Dharma	10	0
Key to Health—Gandhi	1	0
At the Feet of Bapu—Chandwala	1	0
A Preparation For Science—R. B. Gregg	2	0
Bapu My Mother—Munabehn	1	0
Nature Cure	2	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Glennings—Mun	1	0
Selections from Gandhi—N. Rose	10	0
Bhodon Yajna	2	0

Obtainable From:

"Indian Opinion"

P. Bag, Durban, Natal.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12 6 each F.O.B. Durban

Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "

Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue

DURBAN.

ગોરાઓનું રાજ્ય નાશને માર્ગે

—સુરીરે.

“ગોરાઓનું આફ્રિકાનું શાસન હવે અંતિમ ક્ષણે પહોંચી રહ્યું છે. અને આફ્રિકામાં બહુમતી ગોરાઓનો બળવાન સમુદાય પણ અપવાદ કૃપા નહીં રહે.” આગામીના આફ્રિકાને નેતા સુરીરે એ એક સુલાહકારી જણાવ્યું હતું. વધુમાં તેઓએ કહ્યું કે; “ગોરાઓ આફ્રિકા પર હવે બહુ અમલ રાજ્ય નહીં કરી શકે અને હાલના આફ્રિકા પર પણ નહીં.”

બીજા વર્ષે કરતાં પણ જોડા અમલમાં આપણે આફ્રિકા ખંડમાં બહુ મોટો ફેરફાર જોઈશું. સુનીયનને પ્રભુત્વાત્મક બનવું પડશે અને એમાં આફ્રિકાને સત્તા મળશે. નેશનાલીસ્ટ સરકારનું ચતન જોઈ શકો છું. અમારા તેમની નીતીમાં પડોટો થશે છે. આફ્રિકા ખંડના આજાદ દેશોનું હાલ નેશનાલીસ્ટોને બળબળીથી તેમના અંતોને અલગ કરવા પડશે.

અપરે આફ્રિકા ખંડના બીજા અંશનો આજાદ થશે ત્યારે ફ્રીયાએ નક્કી કરવું પડશે કે

તેઓ આફ્રિકા સાથેના જોડા તોડી આફ્રિકા સાથે રહેશે કે આફ્રિકાને ટેકો આપશે. જાને પ્રિટન, ફ્રાંસ, પોર્ટુગાલ, અને બેલજિયમ વગેરે રીતે સુનીયનને સાથ આપે છે. કારણ આ ગોરા દેશો આફ્રિકામાં રસ ધરાવે છે. પણ આવતી કાલે

એ એક જુદી જ કક્ષાથી થઈ પડશે.

જાણ્યું બહુ દૂર નથી કે અપરે ૧૬ કરોડ કરતાં પણ વધુ આફ્રિકાનો આજાદ થશે અને આફ્રિકા તેના ૧૨ કરોડ લોકોને લઈ પોતાની મેંમે બીજા જોડા છૂટી પડશે.

વધુમાં મી. સુરીરે જણાવ્યું કે આજે આફ્રિકામાં ગોરાઓના રાજ્યને સ્થાન છે પણ એનો અંત આવશે જ જોઈએ અને તેને ઝાટ બહારના અને પડોશના દેશોએ તેના પર હાથ લેવાનું જરૂરી છે.

“અમેરીકા ઈલાયદાપણાનો વિરોધ કરે”

—રમ અભિયા.

ઈ કટ આફ્રિકાના નેતા ટોમ ગ્લોયા એવો અમેરીકા મતી કરતાં તેમને અમેરીકાનો અને અમેરીકાની સરકારને હાલના આફ્રિકાના ઈલાયદાપણાનો નાશ કરવા આપોડ બહિષ્કાર કરી વિરોધ કરવા જણાવ્યું હતું.

એ સુનાઈટ સ્ટેટ આ સવાલનો નિકાલ કરવા બહાલ પડે તો અમને ખાતરી છે કે તેને સફળતાં મળેજ. અને બહુને આનંદ થાય છે કે અમેરીકાન લેબર સંસ્થા અમરી સાથે સહકાર ઇંગે છે.

સ્ટેટન. અવરનર મી. વિલીયમ જણાવ્યું કે, “સુનાઈટ સ્ટેટસે આફ્રિકાની ઈલાયદાપણાની નીતિનો વિરોધ કરવો જોઈએ.” તેઓ “આફ્રિકાન ડે” ની સભામાં પ્રખ્યાત વક્તા હતાં. વધુમાં તેઓએ કહ્યું કે “સુનાઈટ સ્ટેટસની નીતિ આફ્રિકાના લોકોને માનવહક્કો મળવવામાં અને આજાદી મેળવવામાં સહકાર આપનારી હોવી જોઈએ.” વધુમાં તેઓએ કુચવ્યું કે, સુનાઈટ સ્ટેટસે જણાવી દેવું જોઈએ કે તે આફ્રિકાનો આફ્રિકા ખંડ પર રાજ્ય કરવાનો હાલે. પુર્ણપણે વિનંદા છે.

બીન-ગોરાઓ

ઈલાયદા થાય છે

પ્રીય હીલોના બહુ તો ક્રિકેટર લેરી કોન્સ્ટેન ટાપને પોતાનો અસરકારક અવાજ ઈલાયદાપણા સામે કાઢ્યો હતો અને આફ્રિકામાં રમવા આવતી ક્રિકેટ ટીમનો વિરોધ કર્યો હતો. મી. લેરીના અવાજને બીજા પણ બહુતા બેલાહીઓ સાથે આપશે એવી આશા રાખવામાં આવી છે. પરીણમે સહાય આફ્રિકા જતી ટીમ પોતાનો પ્રવાસ ઈલાયદાપણાના વિરોધમાં બંધ કરશે એમ અનાય છે.

આ ટીમ સામે આફ્રિકાની બીન-ગોરા ક્રિકેટ (અનુસંધાન મારે જુલો પાન ૧૬૨)

વાંચકોને અપીલ

ફ્રી-પ્રેસ અંશમાં કામ કરતાં અભુરના ગ્રેફિકની સ્થિતિ વધી દુઃખદ અને કથાજનક છે. એને રીપેર કરવા અમને મોડા નાણાની જરૂર છે. આથી આ પત્રકાર અમારા પ્રત્યેક વાંચકોને અપીલ કરીએ છીએ કે તેઓ અમને રૂ. ૫-૬ મોકલી આપે, એ પ્રત્યેક વાંચક અમારી આ અરજને માન આપશે તો રીપેરીંગના ખર્ચ જેટલું અમને મળી રહેશે એવી અમને આશા અને અહા છે.

૧૬મ સ્ટેપ મા પોસ્ટલ ઓર્ડરથી મોકલવી.

અવસ્યાપક, ફ્રી-પ્રેસ સેન્ટરમેન્ટ,

સુ. બાંધી

C/O 'INDIAN OPINION',
P. Bag,
Durban.

“અમે બધા સ્વતંત્ર દેશોને અપીલ કરીએ છીએ.” એવાએ કહ્યું કે સકીય પગલું લેવો, અને આફ્રિકાની સરકારને જણાવી દો કે, તેઓ આજુ માનવતા વિલીન થઈ નહીં જરી શકે.”

“સ્વતંત્ર દેશો”નો શું અર્થ કરે છે એમ એમને પુછવામાં આવતાં મી. ગ્લોયાએ કહ્યું કે “સોવીયટ રશિયા એ જામેલ થવા ઇંગે તો અમે તેને ના નહીં પડીએ.” વધુમાં તેઓએ કહ્યું કે :

આફ્રિકા ખંડના આજાદ દેશો આ સવાલ કુનો અમલ જુદી આફ્રિકાને જાણ આગરો.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૯ી મે, ૧૯૫૯.

યુનાઇટેડ પાર્ટીને છેલ્લી તક

નીલ ટાલના ગોરા જાપાઓ યુનાઇટેડ પાર્ટીને અપીલ કરે છે કે ત્યારે પાર્લામેન્ટમાં ચોક્કસ બીઠો રજુ કરવામાં આવે ત્યારે યુનાઇટેડ પાર્ટીએ પાર્લામેન્ટમાંથી નીકળી જવું. આનાથી નેશનાલીસ્ટ સરકારની ફિટલરશાહી બાહેધ થશે અને ડૉ. ફરુખ્શંખ બહુજ નબળી સ્થિતિમાં મુકાઈ જશે.

આ સુચના બહુ ઠાકાપણ બરી લાગે છે. કારણ કે અત્યારે તો યુનાઇટેડ પાર્ટી પાર્લામેન્ટમાં બેસીને નકકામાં બાથલો કરી રહે છે. જેની અસર વિરોધી પક્ષ ઉપર કાંઈજ થતી નથી. અને બહારની દુનીયાને એવો ભાસ થાય છે કે યુનીયનની પાર્લામેન્ટમાં જે કાંઈ બને છે તે આ દેશની ગોરી પ્રજાની ઇચ્છાઓ પ્રજ્ઞા બને છે. આ વસ્તુને જો પોલી નહીં ડેરવવામાં આવે તો કાણ ગોરા જાપાઓ સંબંધ વધુ બઝકવાનો સંભવ છે.

જો આ ઘટ્ટાએ પણ યુનાઇટેડ પાર્ટી પોતાની નૈતિક હીમત બતાવી પાર્લામેન્ટમાંથી નીકળી 'ભય' તો ડૉ. ફરુખ્શંખ પોતાના હાથ હા ઠરનારાઓ સાથે એકલા રહી જશે. સમાલોએ છે કે યુનાઇટેડ પાર્ટીમાં કાંઈ પણ બદલની હીમત રહી છે કે નહીં.

આ યમલાનું અહત્ય શું છે? યુનાઇટેડ પાર્ટી આ દેશને અને દુનીયાને બતાવી રહે છે કે તે પ્રજાસચાકવાદનો નાથ નહીં થવા દે. આથી જે ડૉ.કે યુનાઇટેડ પાર્ટીમાં વિશ્વાસ યોગ્ય છે તે લોકો ફરી વિચાર કરશે અને સાથે સાથે નેશનાલીસ્ટ પક્ષ બહુજ અંબીર પરિસ્થિતિમાં મુકાઈ જશે. તેઓ અત્યારે એમ બતાવવા ઇચ્છે છે કે, તેઓ પાર્લામેન્ટની સમ્મતીથી બહુ કરે છે. ત્યારે બહેનર એમનામાં અને નાનીએમાં બહુજ યોગ્ય છે. જો યુનાઇટેડ પાર્ટી વોક આઉટ કરશે તો આ વસ્તુ બધા લોકો સ્પષ્ટ રીતે નેહ સકશે.

આને લીધે કદાચ ડેલ્હાહ દીધંદ્રી ધરાવતા નેશનાલીસ્ટો કાંઈક આકરૂ પગલું લેવા તઈવાર થઈ બાથ. અને કદાચ નેશનાલીસ્ટ સરકારની પકડી એમાં સમાઈ જાય

પણ મુખ્ય સવાલ તો એ છે કે યુનાઇટેડ પાર્ટી આ યોદ્ધા કક્ષી લઈ આવું પગલું બરવાની હીમત કરશે કે કેમ? આપણે યાદ રાખવું જોઈએ કે યુનાઇટેડ પાર્ટી પણ ગેરૂ પ્રચુર ઇચ્છે છે. તેથી તે એવું પગલું બરવાને તઈવાર નહીંજ થાય કે જેથી ફરુખ્શંખ ને યોદ્ધાં જાયે.

બીન-ગોરાઓ ઈલામદ થાય છે

(પહેલા પાનાનું અનુસંધાન)

સંસ્થાઓએ કસોટી અચાજ નથી દોહી દીધો. અહીં છે, તેઓ એક જીલ્લો. આ કારણે કસોટીમાં એક નવું મોડ" ભગીરોદ વચરૂં રચાપવામાં આવ્યું હતું. આ કારણે રચાપ રચારથી રચોદમાં ઇલામદપણા સાથે બજો વિરોધ થયો છે. આમ લેવા છતાં સાચા આફ્રિકાના બીન-ગોરા રચોદસમેત પોતાનાજ ઇલામદપણું મુક્યું છે. તે એ કે પોલી પહેલા તે પોતાનું બર અને આંખજ અમ્મ કરે.

હાસ્ય ઉપભવનારૂં ડી. આર. સી.નું વર્તન

(અમારા ખાસ અમર પત્રો તરફથી)

કે યોરુદમાં પ્રતિબદ્ધ કમ રીશિમ્મ" અર્થેના જીલ્લાલક વખતે ગોરા પાકરીઓનું વર્તન કસોટીના હીલોઓમાં એક રમુજ બીના થઈ પડી છે. આ વખતે અખત ઇલામદપણું ભંજવવામાં આવ્યું હતું. હીલો પાકરીઓને આફ્રિકાના પાકરીઓ પાસે નહીં એકલા દીધા અને વળી આજ કમમાં ગોરાઓ માટે આક પાણીની સ્વચરમા કરવામાં આવી હતી ત્યારે "સેકન્ડ કમલ્સ બીરતીઓ" માટે બહાર કોલ્સ કોલ્સ આપવામાં આવ્યું હતું

આ જીલ્લાલક વખતે અમમમ ૨૦૦ જોડો કાબર હતો. કાબર હતો એમના મળત એકલ હીલોઓને આફ્રિકાના આમમ્મ હતું તેમ જતાં આફ્રિકાના પાકરીઓને અમમમ મળે; કારકેમ આફ્રિકાનામાં ચકાઓ હતો. રેવ. ડયુ ખીએ પોતાના કુઠા અમેજી કોપણ કરીવાન બજામ્મ હતું કે આ પહેલું હીલો અર્થે છે પણ હવે પછી ડી. આર. સી.ને ઇરાદો છે કે તે આવા પણા થકો યોગ્ય છે"

કેલા થજા વરસેથી આફ્રિકાના અર્થે એ વસ્તુ ઉપર પોતાનો એક ઇચ્છાનું હતું કે આફ્રિકામાં કરવાની થમનો થજો પ્રચાર થાય છે, ત્યારે થમાણમાં બીરતી થમનો પ્રચાર થજો યોગ્ય છે.

બીન ગોરાઓમાં પ્રચાર થયે કરવા માટે ની. આર. સી.એ બજા નાજા મેમા કર્ણ છે પણ આ અર્થે ઇલામદ પણામાં માને છે અને આ નીતિ બીજા થજોએ બીરતી થમની ચિકની અણી છે. ત્યારે કરવાની થમ, બામ્બવની ભાવનાનો પ્રચાર કરે છે.

એક કસોટીના હીલુ રહેવાસી સાથે મુલાકાત કરતાં બજામ્મ છે, એમને બીરતી થમ" વિશે થજું માન લેવાને લીધે તેઓ જીલ્લાલકમાં થમા કર્ણ પણ એમને કહ્યું છે, "ત્યારે એ એવું છે, રચ રીશિમ્મ અર્થે કેટલું નિમ્મ અને અમમમ બરેજુ વર્તન બતાવી બીરતી થમ" દેલાવવા ઇચ્છે છે, ત્યારે ને નકરી કમ્મ કે એ અર્થમાં થારે કોલ્સ દીવલ થમ ન મુકવો."

બીજા બાજુ થજા હીલો બીરતીઓ એ આ પમલ્સ આમકમ્મ છે. આજ કરીને એ બીરતીઓ કે એ મેપરીલ અને અપોટીકી થમમાં માને છે. એમના એક બામ્મ્મ કહેવું હતું કે આપણે આફ્રિકાના સાચા આપણે ભેજીને કારણ કે તેઓ રાજકર્તા છે. એ આપણે એમની થમમાં એમમ્મ. તો કદાચ આપણા સલામમાં તેઓ વધુ સકાંતજીતી બતાવશે."

પણ મુખ્યત્વે રીતે હીલોઓમાં આ બનાવ એક હાસ્ય ઉપભવનારો બનાવ બની થયો છે.

બીન-ગોરાઓ તરફથી લોહીનું ઢાન

(અમારા ખાસ અમર પત્રો તરફથી)

કુલૃપટમાં નાટાલના બીન-ગોરાઓએ અમમમ ૭,૫૦૦ પાકન્ડ લોહી કરાવન બજા ડેન્સરુકન કર્ણએ આવ્યું હતું. આમાંથી ૫૦૦૦ પાકિ હીલોઓ તરફથી આપવામાં આવ્યું હતું. ગોરાઓએ અમમમ ૨૪,૩૦૦ પાકન્ડ લોહી આવ્યું છે. એમાંથી બીન-ગોરી કોરપીટલોમાં પણ આપવા થઈ આવ્યું હતું. જે હીલો લોહીની થા, ૪-૧૦-૦૦ની થી નથી બરી થકતાં એમને માટે લોહી થકતામાં આપવામાં આવે છે.

પણ આ દેશના કાલ્ક.ઓની જેમ ક્રિષ્ણ આફ્રિકાની બજા ડેન્સરુકન કર્ણએ આવ્યું કમ્મુક મુખતામે છે. કામ્મલ તરીકે લોહી લેવામાં અખત ઇલામદપણું રાખવામાં આવે છે. આ વસ્તુ લોહી લેવામાં અને આપવામાં થજુ કરવા થા આવે છે. પિટાનીઓએ કમ્મ છે કે કાલ્ક ગોરાના લોહીમાં કમ્મ કરક નથી તેમ જતાં એક કાળા માથાનું લોહી ગોરાને કોલ દીવલ આપવામાં નહીં બાને. પણ થજા વરસેથી

આ લેવા બારી સંસ્થાએ રાંચબંક બજા મળના છમેા બજામ્મ છે. ગોરાઓ ના લોહીથી થજા બીન-ગોરાઓ બજા થમા છે અને એમને છવન કાન મળ્યું છે.

થજા વરસ પહેલા એક લોહીનું કમ્મી રચાપવામાં આવી હતી. એમાં બીન-ગોરાઓને લોહી આપવા અમમમમાં આવતું હતું. પણ આ કમ્મી કોલ્કાન્ન વખતે થજી બાના કારણ એ હતાં એકનો ત્યારથી કર્ણક કામ્મકર કે. એ. સી. લેમલ્સ ના અર્થેલ વર્તનને એ એ અને બીજા બીન-ગોરા લોહી આપવામાં આવે ગોરાઓથી જીલ્લો બતાવના બીજા આપવામાં નકરી કરવામાં આવ્યું હતું તેનો વિરોધ કરવામાં. આર બાદ આ વસ્તુ રક કર્ણ થા. આવી હતી. ત્યાર પછી મી. જી. થોર્મન કે જેમને થમારે વચર સીવેલ માટે લોહીનું ઢાન આપવામાં એમ કરવાનું કામ લીધું હતું તેમને લીધે આને છેલા થાથ વરસમાં અમમમ ૨૦,૦૦૦ પાકન્ડ લોહી એક કર્ણ આવ્યું છે. બીન-ગોરા, આ હવે થજુ અને વધુ અંખમમ લોહીનું કર્ણ કરવા બહાર પડે છે.

આર્થિક ચુકની ઘોષણા

કોઈએ નેશનાલીસ્ટો સામે એક આ-
ર્થિક ચુક ઘોષણા કરી. કરવાની
વેળા પહોંચી છે. અને વરસે સીમરેટો
ને નેશનાલીસ્ટ હર્મમાં બની જાય તેનો
ખતિયાર કરવામાં આવ્યો હતો. પણ
એક સીમરેટ હર્મ આ, પામણ સામે
એક કમી અને પરિણામે એ બહિષ્કાર
પામે, બેચાળો હશે. આ વર્ષની
સરખાતમાં એ બહિષ્કાર માફ છુટકીએ
હરી સર્વ કમી દેતો. રોડેશીયાની એમ
અર્થિક પણ રાજકીય ક્ષેત્રમાં આર્થિક
અસહકાર કરવો એ એક શુભ મત્તુપ
એવો કાવદો કરવામાં આવ્યો છે.
નેશનાલીસ્ટ સરકાર એ જાણી મધ્ય છે
કે, હોંડોળોને વેપારન ક્ષેત્રમાંથી કાઢી
નાંખે એ પણ છે એ કાવદોનો જ
મત્ત છે. આ રીત બહુ સમજ
નથી પણ મધ્ય એરીયાલ એન્ડ રીડિંગ
અસહકાર કુલપત્ર અસહકાર અને છે.

કેમન આવી બધ નથી પામતી
અને આ કાવદો પસાર થાય તે
પરેલા જ એટલે કે જુન રાષ્ટ્રીય આ
બહિષ્કાર શરૂ કરશે. “આર્થિક ૩”
ની ડરખાતની સભામાં મી એમ. ડી
નામકે એ જણાવ્યું કે એ એ કા આ
રિકની આજ દી ચક્રોત કોપ તે

સેનોએ આ બહિષ્કારને સાથ આપી
આર્થિક ચુક કરવું જોઈએ.”

નોર્થ રોડેશીયા અને કુમાન્ડામાં
આ સહ હોંડો વેપારીઓ સામે વધ-
રાયું છે અને તે મધ્ય સમજાયું છે.
ને લેઈ આફ્રિકાને માફ નથી
કરનાં અને તેમને સહકારની નજરથી
નથી જોતા તેવાથી, સામે ઘણા મેટા
પાયાપર આ કથીવાર લાં વપરાયું છે.

કુમાન્ડા પણ કે ને નેશનાલીસ્ટ
પક્ષથી નહીં જેવી જ બિન છે તેવી
કમીનો કમિસ યા માટે બહિષ્કાર
નથી કરવાની તેનું કાંઈ મોખ્ખુ
કારણ જણાવે નથી કમી. અને તેથી
આ પક્ષના હર્મ માણીયા ઘણા રાજ
મધ્ય મધ્ય છે કે તે સેનોનો માલ
હશે પણ વેચાયશે. અને નેશના-
લીસ્ટ આશનો નાણાનો ધોધ આ
પક્ષ તરફ વહેશે મધ્ય

નાટાલના હોંડો વેપારીઓ આ
બહિષ્કારની મજબબને જરાપણ સહાય
જૂતીથી નથી જોતા. બહુતા એક
વેપારીએ કહ્યું કે, કમિસ એક એવી
અગળ જા કરી છે કે જેને અંકુસ
માં નહીં રાખી શકે. આફ્રિકન
નેશનાલીસ્ટો કે ને સંકેતિત વિચાર

ના હશે તે જોઈ ને આ અસહકાર
ને ફેલાવી દેવાનો ઉપર અનુભવશે
તો આવા વેપારીઓને તેને માટે
જવાબદાર મણાશે.

એઈએ છે

સુરત હોંડો એસેસીએશન
૧૪૧ પ્રીન્સ સ્ટ્રીટ ૨૬૧૮, ૩૨૫૫.

સંસ્થાના કોલ રૂલ તથા મહાનોની
ફેબ્રેરેશન રાખવા માટે એક પચાસવાર
માણસની ભર છે. ઉમેદવાર બાકી
અરજી તા. ૩૦-૪-૧૯૫૯ પહેલાં
સંસ્થાના મંત્રીને ઉપલા કરનારે કરવી
જામીનેની રૂપરેખા તથા પચાસ
કમીની નકલ કરશે.

મી. સુ. દિ. એ. મંત્રી,
કયાળી હીબાબા.

જીકીપીમ, કનાકમ ટેકસ રીટ-૬,
સાઇમેન્સીમ, રેવન્યુ કમીસર-૬ અને
ઇનસ્પેક્ટર-૬ માટે મળો :

આર. વીરુલ

૧૨ બાઈલી આર્થિક, ૩૮ માર્કેટ રીટ,
કોરનાર કાવગોનલ અને માર્કેટ રીટ,
એકાલીસપમ, ફોન ૩૩-૧૧૫૪.

વરમાં ફેમ જાણી ટાંકાવા લાવકે
સહાય. “મનને મોખ” રવ. ડાહ્યા-
બાલ મહાવાળા કુલ. સુરત જાણ
કામળ પર એ રંમમાં બપોલું છે. બાવ
ફેમ કી. ૧-૦ પોસ્ટલ ૩ પેની.

આ જોડીસેથી મળશે.

‘Indian Opinion’,
P. Bag, Durban.

અભિનવ રામાયણ

રામાયણનું મુનિ સત્તાલક્ષ્યે કરેલું
રૂપાંતર આ પુસ્તક મધ્ય વાંચવા-
લાયક છે.

ફોન કી. ૫-૬ પોસ્ટલ મળે.

Indian Opinion,
Private Bag,
Durban, — Natal.

વિનિત એકલ્પી કૌશ

(કુમરતી કે કુમરતી રીકસનરી.)

કુમરત વિવાપીકોનો - કમી ૧૮/૬

મળવાનું હેઠલું : આ જોડીસ
‘Indian Opinion’
P. Bag, Durban, Natal.

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

જણાવતા આતંક થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલેશીયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૬૯ વિક્ટોરીયા, ઓસ્ટ્રેલીયા

— ના —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલનો છાંદગીનો વિચો એ ખરી બાંધધરી છે.

વધુ વિગત માટે લખો યા મળો :

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ, — ૩૨૫૫.

બોક્સ ૪૭૬,

ટેલીગ્રામ—કેબલ “સોરાબજી”

ટેલીફોન : ૪૭૮૮૮

૪૭૪૫૩

લોભ અને કડણા

(સુકુલભાઈ 'લોકલવન'માંથી)

(તા. ૧૭-૧૦-૫૮ના અંકથી ચાલુ)

૨૯

નાસવાની તરફીય

એ દિવસ કેસને નાસવાની કથામ સુધી આવ્યો. કેસી ને જોરકામાં રહેતી હતી એના ઉત્તર તરફના કોણે જોરકા નહોતો થયો દિવસે પચ્ચ કોણે જોરકા નહોતો કરતું ન હતું. એક વાર એમીએ કુલમ બાળને પ્રુજ ચાર માસીને એ જોરકામાં પુરી દાખી હતી. મજા ચાર દિવસ પછી જોરકાને એમી તે તે મુપદી મેકાસ દશામાં મરી મળ હતી! ત્યારથી ત્યાંના છેા મેઠોમાં એમી બધે પેસી મરેા હતો કે, એ જોરકામાં પેસી બાળ જીત મળને રહે છે.

કેસીએ એક દિવસે કલ્યાણકારીના દેવાને કોમ કરીને પોતાના ધરનેા મરેા સામાન કાઢી નાખી બીજા એક જોરકામાં જોરકામાં માર્યો. મોટી વાર પછી એમી જોરકાને એા નોંધ મેાલો: "કેસી, કેમ હું અને કલા વિના તારા સામાન બીજે બેસે છે?"

કેસી મજાસેલી દેા એમ મેાલી: "બંને એ જોરકામાં બીકે બાને છે. મે એક દિવસથી રાતે રેલા ઉત્તર તાલવ જોરકામાંથી કોળના રવાનેા મવાજ આવવા કરે છે! તેથી મારાથી એા જોરકામાં રહેવા એમ નથી."

એમી એ જાંબળી મનમાં મજાસેા ખોડ; પરંતુ મહારથી બધા મેરે જાળને મેાલ્યો: "આલ, બાલ; હું મળને અમરતી મજાસેા મારે છે. એમી કહું એ જોરકામાં નથી."

કેસી એમીને મજાસેા જાળતી હતી: મેટલે તે મેાલી: "તેા પછી તમે જ એક રાત મારા જોરકામાં એકલા છૂડ જીએ અને ખાતરી કરે."

એમી એ જાંબળીને મનમાં મજાસેા અને પચ પચાડેા ત્યાંથી આવેા મરેા.

કેસીએ પછી મળમાં કુલમ કરી કુરોમાં એ જોરકા-વિરે એાટી એાટી રાતો ફેલાવવા માંડી અને જળાં એ જોરકા પાસે જળાં મળાં મજાસેા બાળાં.

કેસીએ એા બાળ એમીને રાતે પોતાને તથા એમેલિને એમી તેા બાબાઓરાશી નેા સામાન રેલા જીતિયા જોરકામાં મકવા માડ્યો. તેજી બંનેનાં કપડાં પચ્ચ ત્યાં મુજા દાખાં. મજા એક દિવસ રાતની મેળાએ એમી બહાર મરેા હતો, ત્યારે એમેલિને બધું તે મકાનની બહારના કાલવાળા બાળ બળી દેાડી મજા. એવાયા એક કુલમ ની નબર એ સેક પર પડી: મેટલે તે કુલમ પાડી કહ્યો: "કે.કે, દોડો, કેમ નાસી બધ છે!"

કેસીને પચ એ જ એમીનું હતું. તેમી બંને બધાં અહીંથી નાસી મળાં છે, એમી બધું મળને માગ તેા જાં, એમ તે માનતી હતી

એ જ જોરકામાં એમી પચ મહાર થી આવી મરેા. તે એા પ્રુજ સામાળી ને પોતાના ટિકારી કુતરા બળને કાલવાળા બધા તરફ દોડ્યો.

કેસી બળી એમીને એ તરફ મજા હતી. કાલવાળા બાળ બળી મેાડેક મુધી બળને તે પાછી કરીને પાછળને રાતે રેલા જીતિયા જોરકામાં એમેલિન સાથે આવી મજા. આથી કોળને સઘ ન પડે કે, એ બંને અહીં જ સંતાયેાં છે. કેસી જારી રેા જાળતી હતી કે, આપ નાસી છુટ્યું બધુ બારે છે

કાલજ કે એમી અને એના બાબાસેા બાળનાં પ્રુજા અરેમમાંથી તેમને કોપી કાઢે એવા હતા. તેથી કાંઈ તરજીબ કરીને નાસી બળાનું તેજી જોડ્યું હતું.

આમાં મજા મુકું હતું. એટલે કાલજ જાળમાંથી નળા કાલજ પ્રુડીને સાથે પાર મળા. એમી અને કુલમો એમી ને કહેવા બાળા: "કાલેજ, આવની રાત હેવ તેા એ બંનેને કાર મારીને આવની પાસે લખ આવો."

એમી મેાલ્યો: "કેસીને તેા કાર જ કરાવે. પચ એમેલિને જાળતી પડેા કાવળો."

એ જાંબળીને બંને બધા બંદુક અને કુલમ બળને દુર દુર આવવા મળા.

કેસી અને એમેલિન રેલા જીતિયા જોરકાની જાળીની તરાકામાંથી આવ્યા તમારો એવા કરતાં હતાં.

કેસી મજાસેા નળા સાળીને પાછા ર્થી.

વહેલી સવારે એમીએ પોતાના કેકાક કુલમોને આજુબાજુની કાઢી માં તપાલ કરવા ટિકારી કુતરાએ સાથે મેાલ્યા.

એા મળી મળાલ મળતે કોમ સાંત જ હતો. તેને આમ સાંત એમીને એમી મનમાં વિશવા લાગ્યો. એને સઘ મરેા કે, કલામ કોમને જ એા બંનેને નાસી જવામાં મદદ કરી હતો અને એને બાળર પચ હતો કે એ બંને બધાં ક્યાં નાસી મળાં છે. તેથી તે બાળક બળને કોમ પાસે મરેા અને તેને એમી દેકાર મારીને મેાલ્યો.

"અલ્યા, બેાલ એલ, એ બંને કુલમ ક્યાં નાસી મળ છે?"

કોમ અમરપજી મેાલ્યો: "કાલેજ, એમીની માથે કરાવે. એ એા ક્યા નાસી મળાં છે એ હું બાળું છું" પચ હું આવને એ વાત કહી બળાળીસ નહોં."

કોમ અમરપજી મેાલ્યો: "કાલેજ, એમીની માથે કરાવે. એ એા ક્યા નાસી મળાં છે એ હું બાળું છું" પચ હું આવને એ વાત કહી બળાળીસ નહોં."

કોમ અમરપજી મેાલ્યો: "કાલેજ, એમીની માથે કરાવે. એ એા ક્યા નાસી મળાં છે એ હું બાળું છું" પચ હું આવને એ વાત કહી બળાળીસ નહોં."

કોમ અમરપજી મેાલ્યો: "કાલેજ, એમીની માથે કરાવે. એ એા ક્યા નાસી મળાં છે એ હું બાળું છું" પચ હું આવને એ વાત કહી બળાળીસ નહોં."

કોમ અમરપજી મેાલ્યો: "કાલેજ, એમીની માથે કરાવે. એ એા ક્યા નાસી મળાં છે એ હું બાળું છું" પચ હું આવને એ વાત કહી બળાળીસ નહોં."

કોમ અમરપજી મેાલ્યો: "કાલેજ, એમીની માથે કરાવે. એ એા ક્યા નાસી મળાં છે એ હું બાળું છું" પચ હું આવને એ વાત કહી બળાળીસ નહોં."

કોમ અમરપજી મેાલ્યો: "કાલેજ, એમીની માથે કરાવે. એ એા ક્યા નાસી મળાં છે એ હું બાળું છું" પચ હું આવને એ વાત કહી બળાળીસ નહોં."

કોમ અમરપજી મેાલ્યો: "કાલેજ, એમીની માથે કરાવે. એ એા ક્યા નાસી મળાં છે એ હું બાળું છું" પચ હું આવને એ વાત કહી બળાળીસ નહોં."

કોમ અમરપજી મેાલ્યો: "કાલેજ, એમીની માથે કરાવે. એ એા ક્યા નાસી મળાં છે એ હું બાળું છું" પચ હું આવને એ વાત કહી બળાળીસ નહોં."

એા જાંબળીને એમી પ્રુજ. કુલમે મળને મેાલ્યો: "એલ હું, હું બાળા આવે છે કે નહીં?" એમ કહીને તેજી એમી અને કુલમોને કુલમ મરેા: "એા કરામબારને મરી મરીને નેર કરી નાજો અને આખી વાત બધી બેા."

એ બંને તેા તપવાર જ હતા. તેમી કોમને પાછીને મેાલોન તરફ લખ મળા અને પ્રુજ નિર્વતાથી માર મારવા લાગ્યા!

કોમ જાંબળી માર કહત કરેાં બલેા હતો અને પ્રુજને કાંઈતો હતો: "કે પ્રુજ, એા મેાડીને માર કરાવે. એ મેાડી બાપમ નથી જાળતા કે, તેમી હું કરી રવા છે. બલો બળવાન, એમને માર કરાવે. અને હવે તારી પાસે જમી મેાલાની બે, મારા પ્રુજ!"

એમી કોમને મેાલવા નેટલી પચ કહ ન રહી. તે મેાલાન મળને કળા પાડ્યો.

એમી અને કુલમો મારીને લાગ્યા, ત્યારે તેમજી એાડીમેાલાલ દશામાં મેાલાન પડેા કોમ બળી એમી. અને કોમનેા મારાણુ મરેા. એાં જ લેમના અંતર માં કલાની કામણી જગી ઉડી. તેમને

મળું. "મરેરે, અને પાણી એા બલો લાલુકને વિના વાંકે પ્રુજ પ્રુજ મારેા છે!" તેમી બંને એકદમ પરતાવા લાગ્યા અને કોમની લેલા કરવા માંડી પડ્યા.

એાડી વારે કોમ બાળમાં આવ્યો, ત્યારે એમી અને કુલમો રહતા રહતા કોમની મરી મામતા મેાલ્યા: "બલા બાળ કોમ, અમારો અપરાધ માર કરાવે."

કોમ કામ એાડીને કહું: "બાળમી, હું તેા જામર માનવી છું. હું તમને માર કરાવેા કોમી આવજી! મળને કાંઈના કરેા. એ તમને સંમારેાં દારાવે."

એમી અને કુલમો મેાલ્યા: "બાળ કોમ, અને બળવાને જીતી મળા હતા. તમે આવીને અમને બળવાન મેળવી આવ્યા. હવે તમે જ અમને બળવાને મારેાં દારાવે."

કોમ એા બંને કુલમોના કલમ-પરિવર્તનને એમીને પ્રુજનો પાક માનતો આવ મીચીને પડી રહો

એમી અને કુલમો એાડી રાત મુધી ત્યાં મુજા મેરડી જ રવા.

(આલ)

કુસેનને સ્વર્ગ મળ્યું

એક મજાસેા મરેા કુસેન નામના એક સગા હતા. તેમી એક બાલેશાન મકાનમાં રહેતા હતા. એમના જાંકાર મળી કરેા રહેવા. આવા જાંકારોના કોમ પચ બપોર હેવ છે.

એકવાર કુસેન એાના કુલમ અરમ પાણી લાઈ જતો હતો જતાં જતાં મરમ પાણી છલકાઈ અને કુસેન એાના કામપર પડ્યું. કુસેન એા કોમથી મરડી ઉડ્યા.

કુલમ પાણીનું વાલજુ નિચે મુડી તેમની કામે કાંઈની મેસી કુલમ ની એક જાવાત મેલવા લાગ્યો. અમરમ મને અને પવિત્રતાથી તે મેાલ્યો: "સ્વર્ગ તેા તેમને મળે છે કે, એમી પોતાના કોમને કાંઈ રાં છે."

એા જાવાતનો બધે સમજતા કુસેન એા મેાલી ઉડ્યા "કાંજી કોમ મરેા છે?"

કુલમને જાવાત આવતા હાંજ રાખી

"અને સ્વર્ગ તેમને મળે છે કે એમી બીજાને લખા કરે છે."

કુસેન એા મેાલ્યા "જા હું તને સમા કરું છું"

મુજામની આવતા કહ જાવાત માલી.

"કેમ કે એમી દવાજુ છે તેમજા અલાકને મિર છે."

કુસેને કુલમને માર સો કુપીયા મિત્રિ આવી કુલમીમાંથી મુલત કહી અને રેાને કોમમાંથી પ્રુજા મળા.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રિ.) લીમીટેડ

બલ બલનાં નામલ, રેકમી તેમજા કુલમ કાપડ, કીજી બાળકો અને પ્રુજા ચાટી જીતમ બલના કુલમ બધી, પ્રુજાવર, કારકીનબલ અને બધામાં મારી-કીજ, બીજ, બી-કાલ, કોલ, મેપાન-ક વિમર.

દેકે બાલનાં આલ આટ લખાલ કરવા બાલામલ.

કેક વેસક રાડી, બેાલાનીઆમર. ફોન: ૮૩૫-૬૮૮૬ બોલસ ૧૫૪૮.

લગન પ્રસંગે માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અને રહેપણીકા હીએ.

મા ફીટનની અંગત રહેપણ નીચે કુનીયનના અને રહેપણના, ગોઈ પળ આમમાં તમારે પ્રમાણે આવી રહેઈ રહેવાને અને કંઈક કંઈક.

કેપીટલ્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી ફોર્નર મીક્ષ હાઉસ).

એ અને વિઠેટોરીયા સ્ટ્રીટના બુથપર - કરબન.

ફોન નંબર ૨૩૮૧૪

કીમામ: KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

બુથપર, બુથપર, વીમાના અને જમણા એલ-૬

હીરુભાઈ અમર કુનીયનના ગોઈ પળ વાચનને હાથે દરિયાઈ અને જમણા પામે કુસાઈની રવા થઈ ગયાં આમમાં મારુતે બુથપર રોડ

છાંન્નો, ભાવ, મારી, દુકાન, જમણા, મોટાવા, વિમેરના વીમા અને જમણા આપીએ છીએ.

ઈન્કારિક, પરચન ટેક, વિસાના મીપક જમાવવા રેવન્યુ કીયરનક સર્વિસેટ કે નેપારના જાપોનસો 'જાપોન' જેમના કીયરનને તમારી આમમાં કંઈ પળ કી લીધા વિના અને માલ સમાક આપીએ છીએ.

નેશનલ બુથપરના ગોઈ એસોસિએશન કોઈ મારફતેથી અને થાઈલાવર ઈન્કારિક કંપની કીમારના પ્રતિનિધિ

Phone: 33-9033.

26 Barkly Arcade,

Cor. 3B, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાબુ ઉમદા ફ્રેટ

આંખા અગાધ, કીલી અગાધ, રતાળા અને મુરખની પ્રાસમ ચાલુ છે. આકુ પેની ૮ રતાળ, લાસણ રી. ૧-૩ રતાળ.

પાપક નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

કુપરી અને મેપલી પાન જાનકે આપ, મારફેટ નાઈ. જાપોનિક ને. ૪ રી. ૧૦-૬ જાપી અને રહેપર મારફેટ રી. ૧૧-૬ ૫૦૦.

રહેપણ, નાકાલેન્ડ અને મુરખન કોમેન્સ કોપકો જમર કુપર ખાન આપી કોઈ પળ નરેદ પ્રમાણે કરાવી મેલવનું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

મોરખ સુદ, કાર્વનીઅર સુદ, મેલફોન, કીયોન એલ, કાર્વ એલ કોફીસ ટેક, જુક રેપ, રેબલ, લાન કીયમત આને જરીદી કાકસી. અને પધારી લાલ લેવા કુકસી નાક.

—મેકસ, રેબલ અને કીયન ફેસર—

જે કમારી રેમોન નીચે વર્ધવાર પાક છે. તેને રેટા કીયર્સ તર્કવાર રહે છે. માલ થાકા સામેના પ્રાર્થક કીયર મંવાને અને રેપાલ આપવા વધારે.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2526.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કંપની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

ડસ્તમજી જલભાઈ ડસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાનો અને ઉતારીએ છીએ.

પી. ઓ. બોક્સ ૧૧૧૦.

રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ઇસ્ટવન્ય એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન:

ઓફીસ : ૨૫૮૪૫

રેસીડેન્સ : ૩૧૪૧૩.

પર ન હોઈત તોય છે.

માણસ કુવન અને એ ત્યારે જી જીન કરવા માગે છે. બધા જીન કરવા માગે છે. કોઈ પુરુષ કોઈ સ્ત્રી પર પ્રેમ રાખે છે તો કોઈ સ્ત્રી કોઈ પુરુષ પર પ્રેમ રાખે છે. કુનીયામાં બધાં સ્ત્રી પ્રેમી છે, પણ સામાન્ય રીતે એક પ્રેમીને બધા એક જ સ્ત્રી પર અને એક સ્ત્રીને બધા એક જ પુરુષ પર રહે છે. તે એક જ નિયમ પર બાંધેલો હોઈ રહે છે. મુદરમા-સખમાં પ્રવેશવા માટે પણ કોઈને કોઈ બધા રાખવું પડે છે. અને એ પણ એક જીવનનું જીવન છે અને નિશાન માણ છે.

અદુરામાં માંધી સમારકે સંમલકરમાન

માંધી સમારક નિમિ કારા દેશભર માં રમવાનારો જાત માંધી સમારક સમકરમાનમાના પ્રથમ સમકરમાનનું વડા પ્રધાન પંડીત નહેરુ મુદરામાં તા. ૧૫મીના ઉદ્ઘાટન કર્યું હતું. રા. રા. જામના ખર્ચે આ સમકરમાન તાપાર કર્યું છે એ જાણના ૩૦૦ વર્ષ પુરાણા રાણીના મહેલમાં રાખવા માં આપ્યું છે. આ સંમલકરમાનમાં માંધી જાણીએ જયપુર એક વિશાળ પુસ્તકાલય છે. માંધીજીના કબરો પોલીની દોડ નાકો વગેરે એમાં છે.

અર્થાથન

અગ્નિ પરિક્ષા

ત્રીજી—'અગ્નિપત્નિ' શ્રીશ્રી, ૩૨૫૫.

સિનય નિવેદન તા. ૩-૪-૩૬ના 'અગ્નિપત્નિ' એપિનિપત્નિના અર્થમાં આપના ખગર પત્ની તરફથી 'અગ્નિ' માં ખુના મરણ.' વળ, જાણનાં હજમતા કોલસા ઉપર આપવાની પ્રથા નિષેધમાં વધારે પ્રુત્તરમાં અને સમગ્રીની આપણી તે આભાર થશે અને પાંચ વર્ષને વધારે ભવિષ્યનું અને યોગ્યતાનું મળશે.

હજમતા કોલસા (રિવતા) ઉપર આપવામાં હાથરી ચપકાર છે કે કોઈ છુપી જામના છે. અથવા તે નેએએ ઉપરના, આરાધના-મંત્રિત કરી કોષ તેવએએ આવી રીતે પીનું કાપ રહેલ છે.

હજમતા કોલસા ઉપર રીતે આવી સકાતું હતું? કોઈ મંત્ર, તંત્ર, જંત્ર, કે કોઈ જાતના જાપ-તપથી આવી શકિત મેળવી શકાતી હતી?

શીતા માતા જેવી પવિત્ર વ્યક્તિ એ જ આવી પરિક્ષા આપી રીતે કે અથવા કોઈ રીતે પવિત્ર હોય તેમજ જ અગ્નિમાં આવી શકતા હશે ને? એવા પવિત્ર માણસો પાસેથી જન્મ સમાજ ના જ્યાં કામે કરવાની માગણી કરી શકાય? એવો અગ્નિમાં આપવાની શકિત હશે છે. તેમજ પુનરુદ્ધ કે અગ્નિમાંથી અને પોતાની પવિત્રતાથી હાથરની પુષા મેળવીને અગ્નિ માં આપવા એટલી તાકાત મેળવી શકાય એવું સ્વભાવનું કે શું? અગ્નિ માં આપવા એટલી પવિત્રતા એમના માં છે, તેવા પવિત્ર માણસો પાસેથી જન્મ સમાજ નીતિ શુભ અને કારા કાચેલી આજા રાખી રીતે કે નહીં?

'અગ્નિપત્નિ' પામી વાતાવરણને બદલે એક સ્વચ્છનું વાતાવરણ હતું.

તો સરકારના જેવી આજ્ઞાથી અગ્નિ માં ચલાવું હતું કે પોતાની પાસે પવિત્રતાથી ચલાવું હતું. શું અગ્નિમાં ચોખ્ખા અને પ્રુત્તર પ્રુત્તરની જરૂર છે.

લી. બી. કે. પટેલ.

નોંધ: બી બી કે પટેલે જે પ્રત્યે પુરુષા છે એને આપણી ભાષા પ્રુત્તર ને જવાબ આપવા પ્રયત્ન કર્યો છે. છતાં ને કોઈ મામલો એ ઉપર વધારે પ્રકાશ નાખતો નો આભાર સારે આપવામાં આવશે.

(૧) હજમતા કોલસા પર માલનાર કામે કરે છે કે તે એક સદાનો પિક્ક છે. અને એમ જાણપ્રીતો અતિરેક મતાં માણસ જાનજાન જુલી ભાવ છે એવી જ રીતે એ પણ જુલી ભાવ છે. બધારે બીજાઓ એમ કહે છે કે, એ એક જાતના પ્રાણીમાનના પ્રયોગ છે. જાણનારને રૂબી સરિર કુલ જેવું કરી તે મધુ કામે પસાર થઈ જાય છે એવી જાણની એને રપથી નથી શકનો. આવા ઉપર જુલું, પીલાઓ ઉપર આસન રાખવું આ બધા એમ જાતના પ્રયોગ છે. આમાં વધારે જાપ તપ કે મંત્ર દેવ એમ નથી માનવામાં આવતું અને નથી તેઓ પાસે કોઈ વધારે શિક્ષ.

(૨) 'સરકાર જેવું વાતાવરણ' અગ્નિમાં ખગર પત્નીને હેલું એ છે કે, નાક કે અથવા બીજા મેળવવામાં અને સરકાર જેવો પેલા ખાતર માવ છે તેમજ આ પણ એક વેપાર જેવું કરી નાખ્યું હતું અને પાંચ પવિત્રતા તેમાં ન જાયું. એક પ્રયોગ શિક્ષ કરી હોય પણ એને કોઈ કારણે અને તે પણ પેલા મેળવી ને તે સરિર નો પ્રયોગ દોષ એ સરકાર હોવાય.

સ મા ચા ર સં ગ્ર

—માંડી તાલુકામાં કુખરે આદિ વાસી અને મરીન જીવ વસે છે; જતાં આજુ કામે તાલુકા માટે નાની ભાવત મેળવનારે એક કાખને બદલે નથી કરવામાં આવ્યો હતો. બન-પુઆરી ૧૬૫૬ના ભવત કુખીયાં ને તાલુકાનું ભવત ભવત મારી-જ રૂપિયા ૫૦૦૦ હતું તે ફેરુઆરી અને આવના ને આજમાં રૂ. ૧,૧૬,૦૦૦ થવું રૂ. એક જાખના નકાજી કરવા બધાંને પણ વટાવી મળ્યું છે.

—પ્રતાપનો તંત્રી અને સ્થાપક બી શેલત પ્રતાપમાંથી જુટા થયા છે તેમની તબીબત આરી નહોતી રહેતી એ કારણ આ માટે જાહેર મળ્યું છે.

—ભારતીયોમાં નવું ખાંડનું કારખાનું રમણનું છે એમાં ડીસેમ્બર ૧૬૫૮થી ૨૭ માર્ચ ૧૬૫૬ કુખીયાં ૫૦,૦૦૦ રૂપી ખાંડનું ઉત્પાદન થવું હતું.

—કોંગ્રેસ પ્રમુખ બીજી બ્રિટિશ માંધી એક્સિઝમાં કહાલાદ આદિ ત્યારે તેમને રૂ. ૧ જાખની મેલી આપવામાં આવશે. બીજી માંધી એક્સિઝની રપથીએ આજ પ્રદેશ રાજકીય પરિવર્તન ઉદ્ઘાટન કરનાર છે.

—કોલારને વેરડન રહેલે કાર્બન ઉપર ના જર્વે એક રહેલ તરીકેની ૧૬૫૬ ની પ્રાચીની ટ્રેસી મળી છે. આ રહેલે જુલકાળમાં પણ ૧૬૫૪ અને ૧૬૫૬ ની સાક્ષર ટ્રેસી મેળવી હતી.

—બીટીસ પાસાસનાં એક સુખ અને વજીલ ખી. ડીમલ કુટ નાખા-બેન-કા પકાવવા કે. બારિયા કેસ ચાલવામાં આવ્યા છે.

—કુખીયાં આદિ કામેની કરતાં ચાર બધી મોટી ટીકીમાં એક ટેરી શરૂ કરવામાં આવી છે. આ ટેરી ઉદ્ઘાટન, ઉદ્ઘાટન બાધુનક અને મંથાલ છે.

—કુખીયાં ને વેલે-બેટા રીકરમાં ભાવ અને આદિ તેમનું જાન્યે જાવના રહ જવાનું કામ મહત્ત્વ પોટી કરતા હતું પણ તા. ૧ એપ્રિલથી ને પેલે-બેટા રીકરમાં ભાવ અને આદિ તેમને રીકરમાંથી તેમને જાવના વાહન કુખી કીક પોટી એક રૂપિયા આપશે પડશે. ઉપરની ચત્રપત્રની બહેરાત રીકર કંપનીએ હરડન ટીપીસ અને બીટીસ બ્રિટિશ રીકર નેવિગેશન તરફથી કરવામાં આવી છે.

—મહારાષ્ટ્ર અગ્નિમાના ૩૦૦ જુઓ સુગીમાંથી નિકળી કોલસામાં જોડાયા છે. આ કોલસા અદ્યતન નવરમાં મરાઠા વાદ રમવા કોલસા વિરોધી કળમાં હતું.

—સરતમાં પ્રદિશપુરા પોલીસ રહેલે રૂ. ૩૦૨૨૦૦૦ પાકરન જાણકારને રૂ. ૧૬૫૬ કાચ મેલા માટે એક વર્ષની કેદની સજા અને રૂ. ૨૦૦ નો દંડ કર્યો છે, દંડ ન કરે તો બીજા જુલ

માણ વધુ રૂ. બીજા કોલ રત્ન વીજાળને ૧૦૦ રૂપિયાની માટે એક વર્ષની કેદ અને રૂ. ૬૦૦ અને દંડ ન કરે તો વધુ રૂ. ૬૦.

—પાટીયાં નાના પેટા રેલ્વેમાં મામલા કેટલાક મોટાએ અંતરમાંથી હાથેની કોમલ કારી હાથરતી લાકડાં માંધી જાખનામાં કારી કીકુ હતું કરતા કેટલાક મોટાને ૫૬૬ આવ્યા છે.

—તેજપુર પર હિંદુ એક વિમાનના વિમાની પર કોઈ વિમાનની માંધી સપાઈએલી બીધી છે. જનાવ છે કે, એક કે એને આ વિમાન ભારે થા તે જાણ કામાની તપાસ આજે કરી.

—મદાસમાં ભવિષ્ય રીકર બી કિવાલ એ એક જ તપ રૂપિયા એક જાખને એક જ મદાસ જાવના ત્યારે આંદોની માં કુખી આપવામાં આવશે. મદાસ સરકારે ભાળીને એમને જાણકારમાં આપવા પ્રથા કરી છે તેને અગ્નિની એક પદીતરુએ મેકરને ને કે વાપરવા આવ્યો હતો. કારણકે બી કરતા રવળે તેવા પણ ઉપજવા.

—કુખીયાં એક માંધ ૫૨ કો એટલા જુલકા માંધામાં એક માંધ અને ભારત કારકાર થા સરકાર જુલકા અખત વિરોધ ને રહી છે. ભારત સરકાર વધુમાં અને કુખીયાંને સજા કરવાની કરશે.

—એ'બમાંથી ૩૨૫૫ આવ ફેન પર તા. ૨૫મીના બીજી જ કાંઈક ન જુલકાની બારી ૫ નાખી કાંચ તોડ્યો હતો.

રાત્રે પ્રચંડ મઠ

શુનીવાર તા. ૨૫મીના ર વાગ્યાને સુધારે દિવસ એવો મહે ટોચે જાયો હતો. સરપ્રમાં મધ્યાહ્ન પણ તે જાણ હતો. જાખના લેવાલ જુલકા દાકાવાલ તરફથી આવી કરમ જાં અમકુમલ પાસે કલાક થયો છે. આ શું બીજા કળી આવી રહી છે. માનવામાં કે થા તે કોટો તાવે અજવા અમેરીકન બી હોય. અમેરીકા અજ રુદાનીક નથી. કોઈ,

શીનીકસ સંસ્થા તરફથી ઉધરાવાએહું ફંડ

આ સંસ્થાના દર/એએ ૧૯૫૧માં મળેલી તેમજની ખીર્ડિમમાં સંસ્થાના સંચાલક અને આ પત્રના લખી રવ. મણીલાલ મણીના અવસાનથી બેલા દાસેલા કેટલાક પ્રયત્નોની ચર્ચા કરી સંવેનુમતે એક મહોજી હંડ ઉધરાવવાનું નક્કી કર્યું હતું. તે અનુભવ સંસ્થા તરફથી અપીલ નકાર પડી હતી. તેમાં અધ્યાપાયું હતું કે, સંસ્થામાં આસતી કરતુરના કાળાને ખીલ કલાલ રૂમની જરૂર છે. આથી એક હોલ રવ. મણીલાલ મણીની વાલગીરીમાં બાંધી તેમનું સમારક રચ્યું અને તેમાં કલાસોની સમયક કરવી તેમજ, સંસ્થાની ખીલ પ્રવૃત્તિને નિભાવવા એ હંડ ઉજી કરવું." આ અનુભવ આ હંડની ઉધરાવણી કામ બદુમતે માત્ર સોવાળજી રૂતમજીને સોંપાયું હતું તેઓએ ઉધરાવેલી અને સીધી મળેલી રકમોનું ભીરક નીચે આપ્યું છે. આ રકમ ઉધરાવવા પછી કામ સોરાળજીની લખીપત બચાવણી આ ઉધરાવણી કામ અજી રહી ગયું છે.

હોલોના પ્લેન સરકાર પર બે.કસર્તા તેને માટે સરકાર મદદ આપવા ના મુદ્દા સર્તા હોલ ન કરતાં બાર-નવા કલાસ રૂમો બાંધી આજી કાળા સાથે ભેરી દેવામાં આપ્યા છે. એમ ન કયું હોલ તે સરકાર તરફથી ને મદદ પચાસ ટકા મળે છે તે ન મળ્યા હોલ. આથી આ પમજી કરવામાં આપ્યું હતું. ઉધરાવણીની વાદી નીચે અનુભવ છે.

દ્રોસવાલ

એચ. કે. ગોહલ	૨૧૦	૦	૦
મે.પાની રોડરસ	૭૫	૦	૦
મે. કે. પટેલ	૨૫	૦	૦
મામ કુશી રોડ	૭૦	૦	૦
એચ. એલ. દેસાઈ	૭૫	૦	૦
બી. હરીભાઈ એન્ડ કં.	૧૦	૦	૦
એચ. કે. પટેલ	૭	૦	૦
ખીખી બપાઈ	૫	૦	૦
કે.એન્ડ કં. ગુપ્ત રોડ	૭	૦	૦
બી. એચ. મહેતા	૫	૦	૦
આન. કે. ટાક	૫	૦	૦
બી. કે. પટેલ	૭	૦	૦
કે.પી રેલ સપલાય રોડ	૧૫	૧૫	૦
એચ. ડા. આવા એન્ડ કં. (પીટસ'બર્મ)	૧૦૫	૦	૦
એચ. એમ. ધંધા	૧૦૫	૦	૦
મહેતા એન્ડ સન્ડ	૧૦૫	૦	૦
કે. ગુરુજી એન્ડ સન્ડ	૧૦૫	૦	૦
કે. કે. રાડીયા એન્ડ સન્ડ	૧૦૫	૦	૦
બી. કે. પટેલ	૨	૦	૦
વી. એમ. મેલાણી એન્ડ કં.	૫૧	૦	૦
રામજી રોડ	૭૫	૦	૦
એમ. પ્રેમજી એન્ડ સન્ડ	૫૧	૦	૦
એલેન્ડ બમાર	૨૫	૦	૦
કુલત દ્રોડીય કં.	૨૬	૦	૦
હીરજી કાનજી એન્ડ કં.	૭૫	૦	૦
દે અમલ	૨૫	૦	૦
વેડ સ્ટેન	૨૫	૦	૦

કરખાન

કે. કે. એમ. સીલાલ	૨૫	૦	૦
કોમલ મટન મારકેટ	૨૨૬	૦	૦
બી. મહાન એન્ડ સન્ડ	૧૦	૦	૦
બી. કે. બીજ.	૮	૦	૦
કોરાળજી રૂતમજી	૧૦૫	૦	૦
ગોવોંજી કુટ વેપર (૩૫)	૫	૧૦	૦
વિ. ચાંપ્પોલન	૨૫	૦	૦
એલ. ગીત	૧૭	૧૦	૦
મહાદેવ બપાઈ (એ'બર્મ)	૨૧૦	૦	૦
કે. આર. એસ. રૂતમજી	૭૫	૦	૦
ક્રિમીયન એલેક્સન (હંડન)	૨૦	૦	૦
કેન્ડ કોલ ધંડીયા (હંડી રોડમેન્ડ)	૧૦૦	૦	૦
એલ. એન. ગોરીસ (પુ. રોડસ)	૭૫	૧૭	૨

કેમન અર્થે એલ નુ રોડ
પાડીકાર સોસ.પડી

૧૭ ૧૮ ૫
૧૦૦ ૦ ૦

ઉપલા આર કલાલ રૂમો ઉપા એક વર્ષથી રવ મણ બપા છે. આ દેવાલ અને વાદી નકાર પાડતાં ને ટીલ મણ છે તેને માટે ટીલગીર છીએ.
અચર્યાપક, ક્રીનીકલ લેડલમેન્ડ,
મુશીકા ગાંધી.

સામાજીક બબરો

દ્રોસવાલના વ્યાયામ વીરો સાભાર સ્વીકારઃ

સોલસબરીમાં
તા. ૧૦-૪-૫૮ના સોલસબરી હોડુ
સોલસબરીના આસલ હોળ બનેના
સમાજના જગ્ય હોલમાં બેઠાનીસબર્મ
ની થી આર્'બુનક બચાવમ કાળાના
મવાસી સુવેએ અપાનીસ કુરતી-
કપાન કરી આર્'બયી સે.પ ઉપાડની-
ધારી લગાડ-રોડર મોડ' મેલેન્ડ-
મોટલ મેલેન્ડ-મ-મ'ગીતમર મેડીમ-
સળમતી રીમયાવી પસાર મણુ-બમેરેના
મનેદ'બક અને અસરકારક કાર્કેમ
રજી કર્યો હતો.

એ'બર્મ એવા સુકુર ચહેરથી સુરોડ
રળના દિવસોના સુરે જપયોમ કરી
રેડેશીયામાં બચાવમ પ્રચાર ચરે
આભા તે અમારા હાથેરમા કટતપ
ગની અપા છે.
અપાની કુકડીમાં સંચાલક વિનમ'ક
બી. પટેલ-અમુખ ડી. કે. પટેલ-અમુખ
ડી. કે. પટેલ-પેટન અમુખલાલ બોલવજી
પટેલ તમા ૧૩ તારીખ પામેલા સુવેડ
હતા. કાર્કેમ એટલો આકર્ષક હતો
કે પ્રેક્ષકોએ વારંવાર તાળીઓનાં
મદમદારથી હોલ મળવી સુકરો હતો.
પ્રિયામ એક અમારે રવાના સુવેડમાં
નવીન ઉત્કલ આપ્યો, છે અને બચાવમ
સંસ્થા અધિ પચુ સ્થપાય તે માટે
વિચારજી આલે છે.

સુલ સુધાર

અમારા તા. ૧૮-૪-૫૮ના જગ્ય
સમાજારના કેવાસમાં 'મદીલા મંડળ
તરફથી મોલનાર કીમતી પ્રકાશનેન'
જગ્યું છે તેને બદલે મીમતી કીલાવતી
બહેન કિમ વામજી.

પદીલ હરિજકર વિચાર્યાનું સ્વદેશમાં
અવસાન થયાના બપર અમે સુભવાયો
હોડુ સોસામડીના ઉપક્રમે સ્વર્ગરજને
અંબલી આપવા એક ટાક સભા
કરવામાં આવી હતી. અમુખથી પુ.
રા. વાધચારીયાએ સદમલ તરફથી
સ્થાનિક હોડુ જનતાને પ્રાપ્ત થયેલ
અમુખ સેવાની યોગ્ય કબજોમાં કદર
કરી સદમલના આત્માની શાંતિ અર્થે
પ્રાર્થના સુભરી હતી. સમાજમાં
સર્વથી પરાગલ વાધચારીયા, નાચુભાઈ
દેસાઈ વસનજી મેતીરામ તથા કાનજી
રાજા તરફથી પચુ યન્દાબલી અપીડ
હતી.

આથે બાંધવાની રીજાન અને વેણીઓ
અમમલ, કાદીન, દાવેદા સીકકની, રીજાન અનેક ર'મ, કીકાધન
અને સાર્વજિક મળશે, જાન અ'વપ અને મોટલ સબમારવા માટે
નરથાજ'મ રીજાને અગી કાકરો.
અમારે માટે અમમલ, અને રેલસ તથા રેલકની રોપીએ કીકાધલ
આથે બાનથી બાધવામાં આપરી.
અ'મેલે બાંધવા અમમલ, રેલસ, કેલલ મિમેરેનાં મુલોની ર'મ
ર'મની વેણીઓ અને અનેક મકારવા પ્રીયસ' મળશે.
રેલસ ૫૫ સુકવલ માટે આસરીકના સુ'કર સુલો મળશે.
કેકાણુ : માબરો હેલસ (મો.) લી.
લેકીક એન્ડ બીલકરન્સ હેલ મેન્ડુરકચરર,
કોન : ૮૭૫-૭૮૮૬૧ પહેલે માલો, બોલસ પમખ.
મારેર મેન્સન્સ — ૭૩ લેસ રૂડી, — બેઠાનીસબર્મ.

હમણાજ આવેલ શીપમેન્ટ

દરેક જાતની અગરબત્તીઓ જેવી કે "મજા રાત" જેટલે જોઈ ધંડીયા, અસોહાદરનાર, સુમધી રાણી, આમેલી, અત્તા મજેલર, વાંસંતી, કમ્બુ દરવાર વિગેરે. અમારા પ્રાઈવેટ માટે અમે ૩૩૦ દોઢની બનાવટની અગરબત્તીઓ રાખીએ છીએ.)

લીટ્લ બ્લુ & પેલી રૂબ
લીલી કળણ શી. ૧-૦ ૧)
આખા કળણ શી. ૧-૦ ૨)
મેડી કળી વાળુ કમ્બુ ૧/૩ રૂબ

આલ વરોબર પેક કરી
જાવીશું.
ઓઢર સાથે મસા મોઢલવા
વિનંતી છે.

અમે નીચેની વસ્તુઓ કાઢેકે જાહેર કરીએ છીએ.
આલ સારો અને કીફવટ આવે મળશે. અમારા પ્રાઈવેટ માટે લખો :

રોઢા મજા, બદામ, એલમી, પેના, મમરા, સે-ટેક સોપારી, કાચી સોપારી, ઠોઢી સોપારી, મોળ, આંખલી, કાચો, દોઢ, મસુર, દરેક જાતની દળો, અણનો આટો, અડનો આટો, પાણીવાળા વાળાએર, વરીવારી, છર, સર્પિમ, મેધી, રામ, અબ્બો, સુવા, કીમેલ, બાણ, પાણ, દાળ, આખા મરચો, નારીયેળો છુદો, રાબરો, ખસખસ, કળણ, વિગેરે.

K. HARIBHAI & SONS (PTY) LTD.

Direct Importers : Wholesale & Retail Merchants.
81 Victoria Street, — P.O. Box 2155 — Durban.
Telegraphic Add. "BHAISONS"

લીસ્ટ નં. ૧ ઉપયોગી પુસ્તકો

આત્મ કથા (પાકી પુસ્તક)	(ગાંધીય)	૫	૬
" (સંક્ષિપ્ત)	"	૨	૬
અ. જોન્સની ચાવી	"	૧	૬
દિવ્યી કાવરી	"	૭	૧
ધર્મ મંથન	"	૫	૦
નિત્ય મનન (દિ. સોરાજીને દિવાસ)	"	૨	૧
વરવરના અનુભવ	"	૨	૨
નોંધ સ્વપ્ન (ગીતા વિષે સમજાવી)	"	૧	૦
સ્વામી મુર્તિ અને જીવન શેષો	"	૧	૦
અહિંસાનો પટેલો પ્રયોગ	"	૫	૬
મંગળ પ્રસાદ (૧૧ કોનોલી સમજાવી)	"	૧	૦
દિ. દ. સ્વપ્ન (જુની પ્રક)	"	૧	૦
આરોગ્યવાદ વિશે સામાન્ય જ્ઞાન. બામ ૧ લો (ગાંધીય)	"	૧	૧
" " " " " ૨ લો "	"	૧	૦
સલના પ્રવેશો અને આત્મકથા (૧૯૨૧) " ૧ લો "	"	૨	૦
" " " " " (૧૯૨૭) " ૧ લો "	"	૧	૧
સર્વો જ્ઞાનો બીજે અને જીને અનુભવ (જને)	"	૧	૬
રાધાકૃષ્ણ (વંસીલાલ ઠીરાલાલ ગાંધી)	"	૧	૬
દા. મધી ટા. સાર ૧ (સારવત કુમારજી)	"	૧	૩
લોકમાન્ય ઠીરાકજી જીવન ચરિત્ર (પાકી ૩ દેશપોર)	"	૭	૬
ભાગ્યની કાયામાં (જગન્નાથસિંહજી)	"	૬	૩
ભાગ્યને પામેલ પામેલ (સલેફ પ્રકાશ)	"	૬	૩
મહાત્માજીની કાયામાં (વનવિદ્યાપદાસ જીરવા)	"	૭	૧
ભાગ્યના પાંચપાં પુત્ર (જગન્નાથસિંહજી) ને આરોપવાદ	"	૭	૧
આપ જીવન પ્રવેશો (જુગલરામ દેવે)	"	૨	૦
ગાંધીય (જાળકોને માટે) "	"	૨	૦
જીવન લીલા (કાકા કાલેલકર)	"	૫	૦
આત્મચરિત્ર - આલમી રેખવણી	"	૬	૦

'Indian Opinion' P. Bag, Durban,

મુખ પ્રસંગો માટે મેટ!

શ્રીઓ અને પુરુષો માટે

ઘડીયાળ!

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ અંચુલતાં
ઓરોએટીક ટેલેન્ડર.

- રોમર
- રામરી
- લોકો
- રસર

વિગેરે દરેક જાતનાં અધિયાળ.

ઉપરાંત પુરુષોનાં રાટ' મુદ, પાયજામા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

જોકસ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૧

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, બેંકાનીસબર્મ.

લીસ્ટ નં. ૨ વાંચવા લાયક પુસ્તકો

પ્રસાવરત્ન જલિ વિનોબાજી	૧	૬
સ્વિત્તપ્રકાશ દર્શન "	૪	૦
બીજા પ્રવચનો "	૩	૦
એક જર્મ પુસ્તક (મહાદેવ દેસાઈ)	૧	૦
સામન્ય (ગાંધીય)	૨	૦
ભાગ્ય મારી મા (મનુજીન વાંધા)	૧	૧
માનવી અધિવેશ (કાલેલકર)	૧	
સ્વામી ધર્મ સાવના (ગાંધીય)	૧	
ભોતરાઈ દિવાલો (કાકા કાલેલકર)	૧	
કિંદનો ગામી વિરોધ (બરોહ મહેતા)	૧	
ભાગ્યની ગાંધી (કાકા કાલેલકર)	૩	
આત્મ જીવનવર્ણન (નારાયણ મેરેશ્વર જયે)	૧	
મધુકર (વિનોબાજી)	૫	
નીતિ નાઇને માર્ગ (ગાંધીય)	૨	
રેખવણી વડે કાલિ (વિક્રમદાસ ઠીરાકરી)	૭	
ગાંધીય અને સાચવવાદ (કિરોરલાલ મશાવલા)	૩	
મનુષ્યની સર્વગીય રેખવણી (ગોપાલકાશ પટેલ)	૬	
મા ભાગ્યની શીલો કાવચા " "	૪	
ભાગ્યની રેસાઈ (મધુકરજી ત્રીભય)	૫	
કલકત્તાનો અગરબત્ત (મનુજીન ગાંધી)	૨	
સૂચી કાલિ કિરોરલાલ મશાવલા	૭	
કિંદની અલેક્ષ વેપાર સાલો (મનનભાઈ દેસાઈ)	૬	
નિહારની કામી આગમાં (મનુજીન)	૭	
રેખવણીનો કામી (ગાંધીય)	૫	
પુલ' આક્રિષ્ણા (કાકા કાલેલકર)	૬	
ગાંધીયનો સરસર સાથેનો પત્ર વહેવાર ૧૯૪૨-૪૬	૭	
સત્યાગ્રહની સમજાવી (મનનભાઈ દેસાઈ)	૬	
કો પ્રવચ મર્ષાલ (કિરોરલાલ મશાવલા)	૪	

INDIAN OPINION, P. Bag, Durban, Natal.

Getting an idea should be
like sitting down on a pin;
it should make you jump up
and do something

—E. L. Simpson.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Mahatma Gandhi—1918-1956.

No. 18—Vol. LVII.

Friday, 8th May, 1959

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

Mboya Tells America: Don't Compromise Warns Against Runaway Nationalism And Communism

By SIDNEY FIELDS

TOM MBOYA is only 28 and may emerge as THE leader around whom seething Africa will gather in the mounting struggle for an identity of its own. This is how the "New York Mirror" of April 19, opens the report of an interview it had with him.

His parents were Catholic converts, and both were illiterate. For 15 years his father worked for less than 3 dollars a month on the sisal plantation in Kenya, where Tom and his five younger brothers and sisters

were born. As an overseer for 10 years his father earned 7 dollars a month. But he squeezed enough from his meager money to send his children to school. Tom helped later, by working in the school kitchen during holidays.

When he was in a Catholic boarding school he returned home early three months, and sometimes made the three day journey by train.

"And sometimes I walked," he said. "Seventy-two miles a day, from dawn to nightfall, without food."

He's here for a five week visit under the banner of the American Committee on Africa. We met in his hotel suite. He's of average height, round-faced, soft-voiced, but firm in speech and action. There's pride in his penetrating eyes, and fire too. And there's bitterness.

He came here to launch a freedom fund for Africa and explain to America the significance of Africa's struggle for freedom.

"Freedom from colonial rule and domination of

European settlers," he said. "There are 212,000,000 Africans and 12,000,000 European settlers, and the entire lives of my people are controlled by a government and policies designed to give the European settlers a position of privilege."

The result is a fierce and determined segregation in schools, hospitals, jobs,

denial of the vote to most Africans, and in Central Africa and Kenya the exclusive reservation of the best land for Europeans only.

"I have to live in an African 'location,' which means a bad area and nothing more than four walls and a roof," Tom said. "I was (Continued on page 175)"

Israel Complains Against Boycott

DIPLOMATIC sources reported that Israel has complained over being the only U.N. member not invited to an African group reception at the Waldorf-Astoria says a report in the "Washington Post."

A specific complaint, they said, has been made by Israel to four of the host nations—Ethiopia, Ghana, Guinea and Liberia. Israel has especially close trade, technical and other relations with Ghana.

Diplomatic sources said the Israelis believe they were slighted because Arab-North African members of the nine—Morocco, Sudan, Tunisia and the United Arab Republic—threatened to boycott the party if Israel was invited.

One source said this was so. But a delegate in the group insisted "nobody threatened to do anything," and that there was general agreement to leave Israel off the invitation list.

All the other 52 U.N. member countries were invited. The reception is being given by the African group to celebrate Africa Freedom Day.

One source said several invited celebrities had declined to attend because of Israel's exclusion.

Mayor Robert F. Wagner of New York said he was not going. He added: "There should be no reception that bars Israel."

Gov. Nelson A. Rockefeller of New York, Gov. Abraham Ribicoff of Connecticut and Gov. G. Mennen Williams of Michigan, or their spokesmen, confirmed that they were not attending. But all pleaded other engagements.

Uganda Boycott Splits Africans

ACCORDING to the Correspondent of the "Manchester Guardian" the atmosphere is still tense in the African areas round Kampala, although no further incidents have been reported following the dispersal of an unruly mob by police riot squads recently.

This incident occurred when a crowd surrounded buses in Kampala bus station and forced waiting passengers to leave, after the leaders of the Uganda National Movement had called for a boycott on bus travel as an extension of its present trade boycott campaign. The growing intimidation and violence resulting from the boycott led the Protectorate Government (Continued on page 178)

OPINION

FRIDAY, 8TH MAY 1959

Boycott Of Israel Unfortunate

AT the New York reception given by members of the Africa Bloc in the United Nations recently, Israel was not invited. This was a pointed rebuff to a people who have not done Africa any harm and is likely to bring about serious questionings on the uses to which the Africa Bloc will allow itself to be used.

The countries which are members of the Africa Bloc will not do the continent much good and will not inspire much confidence in their intentions if, from the very beginning, they will allow themselves to be the stooges of Arab Nationalism.

The Arab countries belong to Africa but they have no right whatsoever to use those who live with them there to advance their narrowly sectional interests. Negro countries like Ghana and others have no right to act as though Israel were an enemy of the African people simply because some Arab countries happen to be in Africa.

What is singularly disturbing in this episode is that Ghana did not raise her voice powerfully enough against an insult to a great people who were being punished simply because they assert their right to a place under the sun. Israel is a tiny state beside the vast Arab world. How she can be a threat to the Arabs can never be expounded convincingly to any impartial African.

Swami Nischalananda Takes The Initiative

ELSEWHERE in this issue we publish the report of an event in which the head of the Ramakrishna Movement in South Africa distributed food and clothes to poor Africans at Inanda. This was part of a vast plan to create bridges of accord between the Indians and the Africans in the first place. The other part of the scheme is to ask the more privileged in this country to sacrifice at least one meal per week and contribute that to a fund established to aid the needy.

This is a move which we should very much like to commend and in doing that should repeat the appeal we have made in these columns that one of the greatest needs of the moment is to establish contact between the Indian and the African on the personal plane. Speaking at the above function, an African ladies' leader, Mrs. Mildred Mollie, added that what is needed is not so much charity as help designed to assist the African in his endeavours to do things for himself. This is of the greatest importance. The African is going through the process of rebirth. In doing that he is rightly eager to assert his dignity. Of importance, then, is not so much the charity he might receive at the hands of people of goodwill as

concrete assistance to enable him to turn his own dreams to reality.

Swami Nischalananda is fully alive to the importance of giving this type of assistance. The Ramakrishna Movement, which he leads, has taken the first steps in establishing practical goodwill between the two most important non-White peoples of the land. We should like to see this spirit extended to other planes of life for these sections. It would be a very fine thing if women on both sides of the racial line met as often as possible and if speakers from either side addressed groups on the other side on things that affect women as mothers.

In the final reckoning it is only when people regard each other as human beings that they can appreciate each other and stop thinking in terms of groups. And only when group thinking has been abandoned shall we be anywhere near peace in this country.

No Fear Of Dictator In Nigeria

By THOMAS P. BRADY

Special to "The New York Times"

LAGOS, Nigeria,

THERE is little risk, political observers here believe, that Nigeria will follow the path Ghana has taken towards a one-party state. Nigerians love politics too well, for one thing. For another, the three parties, originally sectional and ethnic but now growing into national movements, all have sufficient strength to check each other.

And they represent what to Western minds is a logical range of ideology, spreading from the Right (the Northern People's Congress) through the Center (the Action Group) to the Left (the National Council of Nigeria and the Cameroons).

Finally, the Constitution with which Nigeria will begin independence in October, 1960, is federal and its clauses, guaranteeing political and personal liberty and regional autonomy, can be amended only by federal and regional agreement with two-third majorities.

Authoritarianism Shunned

The lesson of what its opponents call "guided democracy" in Ghana is clear to most Nigerian politicians with whom this correspondent talked as well as to their retiring colonial rulers, and there is little sympathy here for the authoritarian ideas of Prime Minister Kwame Nkrumah of Ghana. There is perhaps more risk, according to some British observers, that the Nigerian federation will become unwieldy and fall apart than that it will turn monolithic.

Campaigning is already in full swing for elections scheduled for next December to choose the 320-

member Federal Parliament that will rule this country as it achieves independence.

Particularly in the Northern Region, the three parties are maneuvering and exchanging clouds of verbal darts. The North is by far the largest of the three Nigerian regions, with more than half the territory and more than half the 34,000,000 people.

The smaller Eastern and Western Regions have been self-crawling for more than two years. The North, dominated by the Islamic feudalism of the Fulani emirs under the system of indirect rule, internal self-government only last month.

174 Seats Are At

In the new Parliament the North will have 170 seats of 320, and it is this representation that is at stake in the campaign.

Dr. Nnamdi Azikiwe's Council of Nigeria and Cameroons, based among the peoples of the Eastern Region, has entered into an uneasy standing with leaders of Northern People's Congress a coalition against Obafemi Awolowo's A Group after the elections.

The Ramakrishna Centre Launches Miss A Meal Campaign To Help Needy African Families

(CONTRIBUTED)

OVER a hundred members of the Ramakrishna Centre had pledged at an evening service to miss a meal a week in response to an appeal launched by Swamiji. So touched was a European lady when she heard of the scheme that she gave up her Sunday sweets and sends in her regular contribution. One business man has pledged ten shillings per month. Children even have joined the campaign and have sent in their pocket money kept for sweets. This scheme started by the Centre to bring relief and succour to poor Africans won enthusiastic support within a week of its launching. The Centre is circulating all its branches throughout the country to give support to the scheme and besides a nation-wide appeal is to be made for public support.

Indian Youth Congress Wants Mixed Organisation

THE 14th annual conference of the Transvaal Indian Youth Congress in Johannesburg on Sunday instructed their Executive to consider whether a single multi-racial congress body would be preferable to the present system under which Africans, Indians, Coloureds and Europeans had their own separate organisations.

The Executive was also asked to call a meeting of Congress youth organisations as soon as possible to discuss the matter.

Members heard Dr. E. R. Roux, a senior lecturer at the University of the Witwatersrand, who was the guest speaker, say: "The forces—economic, political and social—developing in the world, and more particularly from our point of view in Africa and even in South Africa, are so powerful that ideological legislation and doctrinal education must fail."

A resolution of the conference expressed "grave concern at the deep inroads made into our lives and liberties by the Government."

The resolution added: "Realising the importance of the economic power of the people, conference calls upon Indian Youth to use this power as a weapon to crush our enemies."

The conference noted "with gratitude" the decision of the independent African states to boycott South African products and condemned the forthcoming West Indian cricket tour of South Africa.

Mr. H. Pillay, a student of the University of Witwatersrand, was elected chairman of the Congress.

Security Branch detectives were present outside the hall throughout the day.—Sapa.

This is the first such move in the country and adds to the outstanding work of the Ramakrishna Centre. The Centre has done much in the course of the last few years to bring about racial harmony and goodwill. The Swamiji makes a fervent appeal especially to the Indian community for their unflinching support and expresses disappointment at the lack of feeling and sympathy by the Indians towards the plight of their fellow Africans: "It is high time," the Swamiji said, "that the Indians demonstrated their sympathy and goodwill otherwise it would be disastrous in the field of Indo-African relationships." He told the Indian business community to give this matter a serious thought.

Start

A start has already been made by the Centre and an African family is already being maintained and food and clothing is being made available to the Africans in the Inanda area. It is the wish of the Swamiji that this scheme becomes national in character and it is the express desire of the Centre to give aid on a non-racial basis so that destitute families of all sections of the community may be given assistance. But the immediate assistance would be given to the Africans as they are the community that are hard hit by poverty, hunger and disease.

The Swamiji feels that this scheme should receive ready support from the Hindu community as most of them fast on a Monday or Friday on religious grounds and the sum diverted towards this fund would serve a twofold purpose and besides has fast become deeply significant and would add to his spiritual upliftment.

Suffering

The idea behind this miss a meal a week according to the Swamiji is to cultivate a spirit of self-denial so that the individual

sincerely feels and thereby cultivates a genuine interest to associate and share the sufferings of his fellowmen. After all the sacrifice is not much when it means just giving up one meal a week, considering the thousands that go hungry everyday and barely have a meal. If sufficient

funds are available it is the desire of the Centre to support the Cato Manor Appeal.

Those desirous to join the miss a meal a week campaign are asked to send in their names and contributions. All contributions to be marked "Miss a meal campaign—African Relief Fund," and addressed to "The Ramakrishna Centre of South Africa, 535 Umgeni Road, Durban."

New Campaign Possible

(From Our Own Correspondent)

JUNE 26th, which is claimed to be the Day of National Protest by the Congresses, will probably see the launching of a fresh campaign against apartheid laws. It is feared that plan are already being made for the organisation of mammoth protest meetings throughout the country, culminating possibly in defiance of certain laws by volunteers. Imprisonment may be courted on lines similar to that of June 30th, 1953, with the possible exception that instead of being a mass defiance campaign—coloured leaders may this time offer themselves for arrest.

June 26th is controversial date of several Congress campaigns. South Africa's second protest resistance movement, against the Asiatic Land Tenure Act, was launched by the Natal Indian Congress in 1946. Subsequently one-day strikes and boycotts of schools were called by both the S.A.I.C. and the A.N.C. Then it was on the same date in 1952 that the Defiance Campaign was launched. Since the Treason arrests however, the various Congresses have been relatively quiet except for the holding of meetings. This was to have been expected and was desirable in that the main tenets of Congress supporters as well as that of a large number of non-Congressmen have been directed at aiding the Treason Defence Fund. The notable exception to this quietude was the purported attempt to influence the 1959 general elections against the Nationalist by the organisation of the 'stay-at-home' campaign. This however proved a failure, and seriously undermined Congress prestige in South Africa and elsewhere.

Aim To Recover Prestige

It is anticipated that this year, an attempt will be made to recover this lost prestige. It is also understood that various Congress tacticians are seriously

worried over the impact made on Africans especially by the emergence as a political entity of the Pan-Africanist Congress. Unless something bold—and dramatic—is done now, the reopening soon, the Pan-Africanists, aided as they are by Azania slogans, may be responsible for large-scale defections from the A.N.C.

Furthermore, it is believed that the view is also held that by being inactive as a result of concentration of effort upon the Treason trial, the Congresses may be playing right into the hands of the Government. By virtue of the fact that the trial may be an extraordinarily lengthy one, lasting possibly another year or more, inaction may result, the argument runs, in the Congresses becoming voluntarily paralysed. It may well be the Government's purpose to maintain that paralysis without being put into the additionally awkward position of taking further repressive steps against Congress leaders.

It is well known, events what form the Congress campaign will take any of the possible leaders that will be involved, but according to reliable sources, plans are at present being discussed at the highest level.

Kashmir Princess

The complete story, in a beautifully bound volume with illustrations of the "Kashmir Princess" is now available at our office. Price 25/- We have only a limited number, so send for your copy without delay to:

"Indian Opinion,"
P. Bag, Durban,
Natal.

Algeria Sets Awkward Problem For Krushchev

THE April issue of "The Economist" published the following comments on Algeria—

This week was an "Algerian Week" in both the Soviet Union and China. Meetings and demonstrations—evidently with official backing—have expressed Russian and Chinese friendship for the Algerian people "fighting against imperialism," and motions have been passed calling on the French to end war. The Soviet Union has not yet recognised the Algerian "government-in-exile"—although Peking—but this week's ceremonies were a warning to the French that, in certain circumstances, it might

The Algerian situation has set awkward problems for the Soviet government, complicated still further by its own doubts about the best way to handle France's new ruler. When General de Gaulle returned to power Russia remained for a time ambiguously non-committal. Then Mr. Krushchev himself attacked the general in a "Pyrodo" interview on the eve of the French referendum last September. Since then the Russian press has again been relatively restrained. One reason for Soviet caution was certainly the hope, however slender, that General de Gaulle might revisit Moscow and, in the process, shake the Atlantic alliance. In the war documents they are now publishing, the Russians have just released the text of Stalin's conversations with General de Gaulle in Moscow in 1944. The French communist press gives prominence to passages in which the General argued that Germany was, and would remain, the only threat to both countries. Mr. Krushchev is plainly displeased at General de Gaulle's part in forming the new Paris Regime, but he is unlikely to risk an open breach with France as long as the summit looms in sight. Recognition of the Algerian rebel leaders as a government would deprive him of chances of manoeuvre which he may yet find useful.

The Chistes, untrammelled by diplomatic ties with Paris, are at present entertaining an Algerian military mission. An Algerian delegation got five words but little else in Peking in December, yet some of the Algerian leaders called to massive Chinese aid in the way to refuse new life to the rebellion. The Chinese men would favour moving their main headquarters to Baghdad. General Qasbi has been a good friend to the Algerian cause, and Iraqi promises of financial aid are

thought to have influenced the Algerians' decision to set up their "government-in-exile" last year, when President Nasser was advising caution. Whether General Qasbi would ever go as far—as

has been suggested—as to nationalising French shares in the Iraq Petroleum Company to provide funds for the Algerian rebels seems more than doubtful.

As it happens, the Algerian "Prime Minister," Mr. Ferhat Abbas, is visiting India, after talks with President Nasser. The advice open to him in Cairo and Delhi these days is hardly likely to favour close relations with the Russians and Chinese.

Sierra Leone Moves Towards Independence

By A. T. STEELE in The "Herald Tribune"

FREETOWN, Sierra Leone.

EVERYBODY here—Africans and British alike—seems agreed that independence for Sierra Leone is a certainty. It is only a question of how soon opposition factions in the legislature are clamouring for independence next year. But the majority party prefers to make haste slowly. It would be content to wait two or three years.

This lush tropical land—about as big and as hilly as Ireland and just as green—is part colony and part protectorate. In the colony, which includes Freetown and its environs, live most of the Creoles—descendants of freed slaves unloaded here from British ships as long ago as 1787. In the protectorate, which makes up the rest of the country, the population is composed predominantly of tribal Africans of indigenous origin.

The Creoles had a long head start over the native peoples in education and political experience, but the up-country folk had an overwhelming numerical advantage. These differences have caused much mutual distrust and friction over the years, and for a long time talk of a united government seemed an idle dream.

Yet today the Creoles and the tribal Africans are jointly represented in the Governor's All-African Executive Council (Cabinet) and in the All-African House of Representatives. The Prime Minister, Sir Milton Margai, is a Negro from one of the up-country tribes. British authority is represented by the Governor, Sir Maurice Dorman, who has the right of veto in vital matters but almost never uses it.

Margai, a member of the Mende tribes, is a tall, homespun product of missionary education. He was the first African in the

protectorate to qualify as a doctor, but politics called.

Democratic Views

A man of democratic views, he is disturbed by the authoritarian trend in the newly independent African countries. "If you ask for freedom and are afraid to speak out when you get it, you have not gained much, have you?" he asks.

Margai, sixty-three, probably will become the first chief executive of the new nation when it achieves independence within the British Commonwealth. His People's party is indefinite about a date for freedom, but the pressure from the opposition may force a race and bring it in 1961. Margai favours a loose association of African countries and is opposed to a close union. Not all of his followers agree with his moderate line.

Some of them boiled the People's party recently to form a new opposition party, the People's National Party, which is dedicated to quicker independence, quicker Africanization of the civil service and eventually a close federation between Sierra Leone and its neighbours in West Africa, Guinea and Liberia.

The party sent a delegation to Guinea to meet Sekou Touré, President of that country. Asked his impression of the Guinean leader, Margai Kallon, a member of the delegation, rolled his eyes upward and said: "Sekou Touré is the greatest African alive."

Kallon's party and another opposition group, the United Progressive party, have together only thirteen Parliamentary seats as against the majority party's thirty-six.

Bandaranaike Wants To Learn From C

COLOMBO.

PRIME MINISTER S. W. D. BANDARANAIKE

that the British system of government was dictatorship the guise of democracy.

He proposed to political that it should be replaced Ceylon with an executive matter system of government.

The British system of ment here has been in force 1947, when Ceylon became independent member of British Commonwealth.

The Prime Minister, the British cabinet system, he said, it made a ship of the party that a majority at elections, and used the opposition any voice in the conduct of affairs.

He criticised the system the Cabinet a dictatorship the government and that was within the Cabinet a dictatorship of a small inner

Pre-1947 System

In a memorandum to leaders, Mr. Bandaranaike recommended the introduction the pre-1947 system. Before year, when Ceylon was a colony, it had a small made up of the members elected by popular vote. The council was divided into executive committees, each headed by a minister.

The Prime Minister suggested that a modified version of the old system would give every member of Parliament a share in government. Every would belong to one committee or another and would eliminate fragmentation of the Opposition experience, he held.

Mr. Bandaranaike said the British two-party system was suited to countries where racial parties were divided and religion as well as economic considerations, cited Burma and Indonesia examples of countries where weakening of the party had led to the establishment what he called some form military dictatorship.

You can command Lenin a with specialised training: The of Accountancy, backed by professional educational service, your career in Accountancy, Secretariatship, Building Societies, Ship Service and Banking. Write for the free book "The Dream is Success" to The Company, P.O. Box 4988 (2) Colombo and at 24th Floor, House, 12 Field Street, 1965, Dublin, Phone

Distinguished Women's Leader Speaks Of Unusual Indian Goodwill

(From Our Correspondent)

ON behalf of the Inanda community, I want to express warm thanks for the distribution of clothes and food among the needy Africans by Swami Nischalananda. The act is a demonstration of Indian goodwill. Some of us had grown to believe that this goodwill is extremely rare among from the Indian side," said Mrs. A. Dube, wife of Dr. J. L. Dube, founder of Ohlange, at a ceremony last Sunday at the home of Mr. and Mrs. Jordan K. Ngubane.

Mrs. Dube was moving a vote of thanks to Swami Nischalananda, head of the Ramakrishna movement in South Africa, who had collected clothes and food in Natal and the Transvaal and had arranged to have these given out to the poor in the Inanda district.

About a hundred and twenty people, mainly children and including a student choir from Ohlange College, attended the ceremony. Mr. Ngubane presided. In his opening remarks he paid tribute to the unique way in which the Ramakrishna movement was interpreting Hinduism in South Africa. Many Africans—not all of them Christians—believed that Hinduism was one more foreign faith which bound together the non-Africans of particular descent for purposes of excluding them to gang-up successfully against the Africans. Until recent years he had never imagined that Hinduism had conceptions about the nature of Man and the purpose of his life on earth which were as noble as the finest evaluations of the human personality in the Christian teaching. His contact with people like Swami Nischalananda had enabled him to see the truth in different light.

Hindus

"Africa is going through a period of turmoil and uncertainty about the future. This is particularly true of South Africa. This places on all of us the responsibility to build strong bridges of accord between the African and the Indian; the African and the European and between every racial group we need mutual understanding," he said. "The distribution of food and clothes is now as much as a token demonstration; but behind it lies that feeling for the suffering of one's fellowmen; that compassion which the greatest spiritual leaders of the world have described as one of the noblest virtues."

Welcoming Swami Nischalananda and his team on behalf of the Inanda Women's Zestale branch—a self-help organisation run on a Christian basis to bring conditions among the African people—Mrs. Mildred Malle said she wanted to make it clear that the African women in particular were very much alive to the problems that confronted them.

"The impression has gone out that what we need is charity," she said. "This has its own useful purpose. But what we lay the greatest stress upon in the Zestale Movement, which organised the meeting we have this morning is co-operation with Mrs. Ngubane. It is here where we need the greatest help. We need assistance to enable us to extend our activities in this direction. I have been encouraged by Swami's offer of help in carrying out our self-help schemes."

Toured America

Mrs. Malle is a member of the national committee of the Young Women's Christian Association and has already been on a tour of America to study self-help methods among Christian communities in that country.

In his reply, Swami Nischalananda said that the movement he represented preached that service to Man was service to God.

"Man, according to the teachings of my Master, is not an Asian or a European or an African. We recognise no such distinctions. We all belong to the human family. We are not bothered even by the faith of those we serve. We believe that deeds speak louder than words. I am privileged to be able to do something for my brothers and sisters who need help and shall do all I can to see that good comes of the beginnings we have made," he concluded.

Mrs. A. Dube, a senior member of the Zestale Movement, spoke on behalf of the Zestale Movement, spoke on behalf of the Inanda branch. She said that there was a long tradition of race co-operation in the African community. This accounted for the fact that the relations between the African and the Indian were such that friendships could still be built across the racial line. Her own faith in this regard has been reinforced during the visit when Pandit Nehru advised the local Indians to make their peace with the African and stand by him in the fight against injustice.

Children

"I am particularly moved, Swami Nischalananda, by the amount of attention you have given in your plans here to the children. The children are the people who will live in the future; they will give form to that future and if we fill their hearts with goodwill towards their fellowmen, we are building on solid foundations. The distribution of clothes and food is concrete proof of goodwill. On behalf of the Inanda community I want to express warm thanks for it. The act is a demonstration of Indian goodwill. Some of us had grown to believe that this good-

will is extremely uncommon from the Indian side."

A European member of the Ramakrishna Centre in Durban said he was an Afrikaner and had grown up a Christian. He had left the faith of his fathers because he realised that in the Church people concentrated too much on preaching and saying good things. The Hindu faith as interpreted by Ramakrishna laid stress on action. Hinduism had given him what he yearned for, the opportunity to express his love for his neighbour in action.

Swami Nischalananda's team included an African from Basutoland who had joined the Ramakrishna Centre. Quite a number of distinguished leaders of African thought at Inanda were present. These included Mrs. O. Gumede, the wife of Dr. J. B. Gumede; Dr. and Mrs. M. V. Gumede of Verulam; Miss Makapela, chairman of the Inanda Women's Zestale branch; Mrs. B. Dube, its secretary and other members of the committee. The Ohlange College choir under Mr. Mdlorini provided the music.

Mrs. Ngubane laid her house at the disposal of the women's organisation and, aided by the women's branch, provided the visitors with tea.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 2 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Phone 835-4706

P. O. Box 1548

MASTER BROS. (PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
31 West Street, JOHANNESBURG.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Pandit Pant Progressing

PANDIT PANT, India's Home Minister, who had recently suffered a mild heart attack is making rapid recovery at the Wellington Nursing Home, New Delhi according to the latest medical bulletin.

Six physicians, including two heart specialists, are attending on him.

Vice-President Launches Ship From A Distance Of 1,300 Miles

India's Vice-President, Dr. Radhakrishnan on Wednesday launched from Delhi the 3,000 ton "Jeyalakshmi" at far away Vishakhapatnam by pressing a button in the main assembly hall of the Vigyan Bhavan in New Delhi.

As the Vice-President pressed the button the new ship, 27th to be launched by the Hindu-stan Shipyard slid down the slipway amidst cries of "Jai" and the hooting of ships lined up near the site of the launch-

ing. The ceremony was broadcast by All India Radio.

The select gathering at Vigyan Bhavan were able to share the excitement of the launching far away by means of a radio set. The Vice-President's speech was broadcast simultaneously at Vishakhapatnam to a large gathering.

Reactionary Elements In India—Panchen Lama

The Panchen Lama charged that the Tibetan rebels had poisoned the Dalai Lama's father some years ago and expressed the pious hope that his holy colleague would free himself and return "to the embrace of his motherland."

Addressing the National People's Congress in Peking, the Panchen Lama also said that "reactionaries in India, walking in the footsteps of British Imperialists, have always carried out various forms of sabotage which are undoubtedly favourable to imperialism and unfavourable to the friendship between China and India."

India Not To Depart From Civilised Practice

The Union Defence Minister, Mr. Krishna Menon, said in the Lok Sabha recently that India will not depart from "civilised international practice" in dealing with deliberate violation of India air space by Pakistan Military aircraft.

He stated that for the present it was proposed to rely on warnings, diplomatic pressure and protests.

Any departure from international practice in this regard because of persistent misbehaviour by Pakistan would have to be based on most careful examination of the economic and political consequences involved.

India Should Demand Freedom For Tibet

Mr. Jayaprakash Narayan, Sarvodaya leader, said in Bombay recently that India should demand with one voice that Tibet should be an independent nation.

India should take the lead in creating a strong public opinion in favour of an independent Tibet. Free Tibet could, however, maintain friendly relations with China.

Millionaire Arrar

Mr. Nibaltchand, a mill owner of Raipur in Madhya Pradesh was arrested recently on charge of disfiguring the a minor boy with nitric punishment for suspected

The 13-year-old boy, a live of Mr. Nibaltchand, stated to have been beaten after some valuables were missing in the house. The was then bound hand and and his face smeared with acid.

According to the police temple were made to h the crime.

Jute Exports Resume

After a lapse of ten India has resumed ex raw jute, according to a gram, a publication of the bany of India in Wash. The first consignment of jute under the new prog went to Britain early in

The production of raw including mesta, has been steadily. Output for 19 expected to exceed 7, bales compared with 5.5 in 1938. The India jute ind has 6,500,000 bales of raw annually.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBOY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY

CONSULT US FOR

EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.

**Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.**

Phones:

**Office: 25845
Residence: 344**

New Type Of Apartheid Mosaka Would Accept

A VISION of South Africa divided into two equal racial parts—Black east of the 35th parallel and White to the west—was described by an African National Executive Council Member of the South African Institute of Race Relations, Mr. Paul Mosaka, at a special meeting of the Institute in Johannesburg last week.

Such a division would be slightly to the west of Port Elizabeth, placing that port in the Black section, and to the east of Kimberley, said Mr. Mosaka.

Mr. Mosaka, who is a wealthy businessman, described the Bantu Self-Government Bill as a "political fraud" and said it was on a "fair division of land that the Bill fails lamentably."

His 35th parallel vision was the only fair way of applying apartheid—a concept not unfair in itself, he said.

Political Rights

"This idea is practicable and does political rights cannot be withheld from the Blacks forever the fairest end is partition."

Mr. Mosaka's speech was frequently interrupted by bursts of laughter from the large and

overwhelmingly White audience.

Dr. Bernard Friedman, former United Party Member of Parliament for Hillbrow, who was expelled over the Coloured Vote issue, strongly attacked the Bantu Self-Government Bill referring to it as a "new vision which is only a refurbished version of an old delusion." Government concern for Bantu welfare was spurious.

"It is like the kiss which makes an act of betrayal seem like an act of love," he said.

Dr. Friedman pointed out that while Native representatives were inadequate "they are still an existing right and must be protected."

Under the new Bill the growing class of educated Blacks would have no say in Bantu Affairs.—Sapa.

King Kong For Durban

(From Our Own Correspondent)

"KING KONG" the musical which has taken South Africa by storm, is to run for two weeks at the Durban City Hall commencing Monday, 11th May. The story of the play, which was written by lawyer Harry Bloom, the author of the best-seller novel "Ephraim", is based on the life of an African boxing champion of the same name as the title. After being convicted of murder, the boxer, whose real name was Ezekiel Dlamini, committed suicide by jumping into a dam.

Bloom took this pathetic, sometimes bizarre story, and made a play of it. Road composer Todd Matshikiza wrote the music, and Pat Williams wrote the lyrics. The result was a jazz opera, directed by actor Leon Gluckman, which has had critics in a rare state since it was first presented.

Bookings Brisk

Presentations are in the hands of an organising committee of which Mrs. Betty Sacks, former proprietress and first editor of the now-banned Cape Town weekly "The Guardian", is chairman. Bookings have been very brisk, and it is anticipated that the City Hall will be full for most of the nights.

While the organising committee is all-White and the cast

all-African, the "back-room boys" are racially pretty well mixed, and "King Kong" is an inter-racial effort. In Johannesburg, the show was played to segregated audiences, the University Great Hall imposing such segregation. In Capetown there was no segregation. In Durban however, while it is stated that the Organising Committee insisted that there must be non-segregation, the City Hall booking authorities have taken care not to mix white and non-white patrons.

Bookings have been made in either white or black blocks. Supporters of the Organising Committee state that this is a behind-the-back move by City Hall indirectly to enforce apartheid.

Mrs. Radhi Singh, who is assisting with the organisation of the Durban shows, told me that anyone interested in seeing "King Kong" should insist in being allocated seats wherever he wished and that the booking clerk should not be allowed to away with practices disapproved of by the organisers. One method of defeating the apartheid attempt in this connection, it has been suggested, is for non-whites to get the Whites to buy their tickets and vice versa. The audience can thus be speckled rather than boxed,

Help For Africa Welcome, But No Infiltration . . . Mboya

LOS ANGELES, (California), Sunday.

MR. TOM MBOYA, the first African elected to the Kenya Legislative Council, warned the United States against "compromising her democratic principles" to avoid offending allies who are colonial powers in Africa.

He spoke in an address before the 13th annual conference of the World Affairs Council of California.

"Africans will judge other countries on the basis of their policies on African matters" he went on. "Colonial powers must leave very soon. Their days are numbered."

Africans in their struggle for independence, he said, "will negotiate as long as we can. We will use any means we find necessary. The responsibility for what will happen is out of our hands."

Mr. Tom Mboya said white settlers now in Africa were welcome to stay "but only on the basis of complete equality with no special privileges."

To the argument that Africans were not ready for their in-

dependence, he replied, "we need not justify or explain our determination for self-government. This is our right. By what moral or political right does anyone say to us that he and he alone will tell us when we are ready for self-government?"

He said Africans in international affairs would follow a policy of positive neutrality with no alignment between East and West.

"We are struggling to give our people the basic human needs and that is a task enough. We do not want to find ourselves because of weakness becoming pawns in the power struggle between East and West."

Mr. Mboya said African nationalists would not refuse help from Communist countries, but would resist any attempt at political infiltration. Any offers made on the basis of "certain political strings or on the basis of seeking to infiltrate," he said, "will be resisted. We will not exchange one colonial master for another."

Latest Gramophone Records Arrived

Mother India	G Records	49/-
Pyasa	E "	41/3
Dekh Kabhi Roya	4 "	43/-
Abhimata	1 "	24/9
Janam Janam Ki Fari	5 "	41/3
Johnny Walker	2 "	24/5
Ayodhya	5 "	41/3

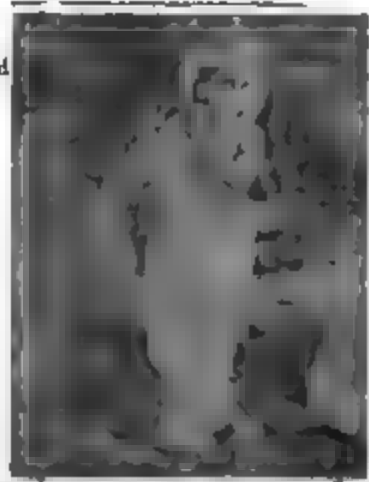
INDIA PRESS RECORDS

Talsi	5 Records	50/-
Pehli Jhalak	G "	60/-
Halka	4 "	40/-
Bihar	2 "	30/-
Sarwan Kumar (Drama)	5 "	50/-
Love Numbers Babul Harat and Badal		30/-

Packing, Postage and C.O.D. charges 7/6 Extra.

Obtainable at Our Only Address:

**BHARAT MUSIC
SALOON AND
BOOKSELLERS,
226 Grey Street,
DURBAN.**

School Expulsions Feared

(From Our Own Correspondent)

SEVERAL pupils of the Saxtri College and Clairwood High School are still under the threat of possible expulsion following investigations by Education Department officials into the unauthorized 'stay-at-home' by Indian students on Africa Day last month. It is understood that a large number of both these high schools as well as all the teachers, were interrogated by School Inspectors, and that Special Branch representatives visited Saxtri College.

The absenteeism at Saxtri was almost a hundred percent, while Clairwood High had more than 55 per cent. of the pupils away. The one-day boycott was the apparent result of a spontaneous move by students themselves, and a spokesman for what was described as the "Saxtri College Action Committee" made a statement that no political organisation had anything to do with the absenteeism. Chief A. J. Luthuli however applauded the action of the students, as did Mr. J. N. Singh at a later stage.

Special Branch

According to some of the students who were questioned, the inspectors appeared to be keen on finding out whether the teachers had in any way organised or counteracted the boycott. The Special Branch detectives meanwhile endeavoured to obtain information which they apparently thought may tie up the incident with the activities of the Natal Indian Youth League, the Junior branch of the Natal Indian Congress. It is believed a few of the students named the organisers of the boycott and it is feared that the Director of Education may take action against these students. The probability of a series of expulsions is being talked of in educational circles. Most teachers however take a dim view of the expulsion of a student for what amounts to political action or at the worst simple truancy under the guise of political action.

"I strongly condemn the action of these students," said one high school teacher. "They behaved very stupidly and in the long run hurt only themselves. I am worried that some of the non-European political leaders have endorsed this irresponsible behaviour of our young children. They are undermining discipline and should realise that helping to produce chaos does not do our community any good. Even if we get freedom tomorrow, the spirit of disobedience will have been inculcated into the minds of these youngsters, and when will they learn to exercise a sense of responsibility? Expulsion, however, would be too harsh."

Meanwhile, it is learned that the inspectors have made pointed references to the fact that there was hardly any absenteeism at the Springfield Training College and the Indian Girls' High, both of which have white principals. This, some of them have said, led the Department to suspect that the Indian teachers may have had a hand in the boycott. The teachers on the other hand claim that they had no inkling of the move and were taken completely by surprise on Africa Day morning.

Uganda Boycott Splits Africans

(Continued from front page)

went to ban unauthorised meetings of more than two hundred and fifty people in the main areas of Buganda.

The police said no arrests had been made during the demonstration but several cases of alleged intimidation were being investigated, and police patrols were visible in the main African areas near Kampala during the weekend. Few African passengers have been using Kampala's local bus services, and it is apparent that most local people are reluctant to be seen travelling while feeling is high.

Leaders of the Uganda National Movement met Buganda Ministers after holding a lengthy conference in private. Meanwhile a split has developed between some of the movement's leading supporters and the rest of the movement. Letters were distributed by Mr. Musa Bulwada criticising the leadership and complaining that it had no real aims.

R. VITHAL
Bookkeeping, Writing up Sats of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.
Contact No. 12 Bachelors Arcade, 38 Market Street, Cor Diagonal & Market Sts, Johannesburg. Phone 23-1434

Mboya Tells America: Don't Compromise

(Continued from front page)

restricted to segregated schools, and when I studied and qualified for the job of a public health inspector I received 28 dollars a month while the European in the same job got 168 dollars."

He was an inspector for two years, and was sacked before he quit when he formed the Kenya Local Government Workers Union. He's now General Secretary of the Kenya Federation of Labour, which has 60,000 members.

Somewhere in between he managed to get a year in at Oxford, studying industrial relations and political institutions. After a visit here in 1956 he returned home to be the first African elected to the Kenya Legislative Council in the first elections permitted to Kenyans. The toughest of his three opponents had the slogan: "Africa for the Africans."

"Which I opposed in favour of democratic equality for all people, regardless of race or creed," Tom said.

He's boycotting the Legislature because of its policies, which he insists thwart the struggle for freedom.

"We want this freedom now," he said. "In some cases it's coming. In others it will require more struggle, but in any case it is inevitable."

And what are the obstacles?

"The lack of foresight in the established forces of colonial stupidity, and in some areas, terrible race prejudice and the empty concepts of European superiority."

But the struggle gets more intense, and with it are the dangers of fierce nationalism, and Communist infiltration.

"Runaway nationalism and create tyrants: as in the Middle East, and we are aware of it, and wish to avoid it. But there greater risks in denying their self-respect than in letting it."

"As for Communism, so far do not think there is any Communist organisation in East Central Africa. But the possibilities of infiltration, cannot be ignored. It feeds fertile when the British insist supremacy is good for A" and when Africans oppose it British resort to suppressive action and the shooting of demonstrators. "Can be there unless the free acts quickly?"

What part can America play in Africa?

"You must recognize that the struggle for freedom is yours, and not compromise as you did on Algeria and the Portuguese territories for the sake of expediency. If the West doesn't help the African leaders committed to democracy, they will fail and be followed by the irresponsible and the avalanche of propaganda. If the West doesn't succeed, its enemies will."

Africa isn't really so far away from America as the miles on the maps show.

BOOKS FOR SALE

Mahatma Gandhi (Last Phase) 1 12 6
Political Philosophy of Gandhi 12 6
My Experience with Truth 14 6
Women and Social Injustice 1 6
Obtainable From:
"Indian Opinion,"
P. Bag, Durban,
Natal

Gramophone Records

MADE IN INDIA — AT HALF PRICE

46 EACH OR TWO FOR 8/3

Selected single numbers available from latest films.
Also Urdu Quasmi; Hindi Religious, Ramayan, Arthi, Bhajan and Drama Set.

Latest Gujarati Records: Only at 3/- each or two for 5/-
Available in Bhajan, Arthi, Garba and Comic Numbers.

MAIL ORDERS ACCEPTED — FREE PACKING
SELLING FAST.

Write for detail specification, gladly supplied on application.

NATIONAL RECORDS

15 Ajmeri Arcade, off Grey Street,
DURBAN. — Phone: 25628.

China Not Eager For A Quarrel With India

ATTACKS on Indian sympathy for the Tibetan rebels have dominated the second National People's Congress 11-day session which ended in Peking on April 28.

They took much of the limelight from the Congress's approval of China's budget and state economic plan for another "great leap forward" which aims at raising the value of industrial and agricultural output by 40 per cent.

The torrent of criticism in Peking's "palace stepped in comparison" paused for the session on Monday of Liu Shao-chi to succeed Mao Tse-Tung as head of State and approval of a new cabinet.

Onslaught

The onslaught was resumed again with more deputies condemning "Indian expansionists" for alleged interference in China's internal affairs and schemes to turn Tibet into a protectorate or colony.

But a 1,600 word resolution on Tibet which more than 1,150 deputies unanimously passed named India only in one comparatively mild passage voicing "regret" and saying nothing at all about "expansionists."

It complained about "extremely unfriendly" statements and acts and interference in China's internal affairs by "certain people in Indian political circles." It hoped "this abnormal situation" would soon end

with efforts by both sides to consolidate friendly relations.

Minor Papers

Although minor speakers and newspapers during the Congress session have accused the Indians of encouraging the Tibetan rebels and insulting Chinese leaders. Not a single member of the party of Government leadership has repeated any of them.

Observers took this as a sign that the Chinese, while disturbed and angered by adverse publicity resulting from the Dalai Lama's arrival in India, were anxious to avoid an open or official breach with Mr Nehru.

The 1959 budget passed on Tuesday, balances revenue and expenditure at 52,010 million yuan (about £1,430 million at the official exchange rate)—representing a revenue increase of 24.2 per cent over last year.

The economic plan again gives priority to heavy industry. But it is also designed to remedy some of the more serious of last year's food shortages.

It calls for more sugar and vegetables and for the growing of non-staple foods near cities and industrial areas to cut transport costs.

Nkrumah's Volta Scheme Moved Step Forward

By THOMAS F. BRADY in "The New York Times"

THE Ghanaian Government recently announced the signing of a contract with the Kaiser Industries Corporation for the immediate start of preliminary work on the long-projected Volta River dam and hydroelectric plant.

The announcement was viewed in Accra as giving notice of Prime Minister Kwame Nkrumah's determination to harness the Volta without further delay—with aid from the West if he can get it, otherwise with aid from elsewhere.

The cost of preliminary work will be between \$3,000,000 and \$4,000,000 and will be paid by the Ghanaian Government.

The Volta project has long been held up by financing problems. The Ghanaian Government, which has agreed to exchange diplomatic missions with the Soviet Union, has asked the United States Gov-

ernment to interest major aluminum companies in using Volta power. It is also understood that Ghana is asking United States help in co-ordinating financing of the dam, which in its first stage will cost about \$60,000,000 (\$168,000,000), including a power distribution grid.

Capacity of the first stage, following the installation of four generators, will be about 500 megawatts.

The dam project will require eighteen months for engineers and four years for construction to the point of the first delivery of power.

The ultimate financing of the dam by international agencies and the United States and other governments is believed contingent on finding an aluminum consortium willing to invest some \$750,000,000 in smelter and thus provide an assured market for the power.

Latest Shipment

All kinds of incense sticks: Three Roses, Gateway of India, Asokadhurbar, Soogandhi Rani, Chamili, Lata Mangashkar, Vasanti, etc.. Write for our pricelist. (We only keep Indian manufactured incense sticks.)

Green ginger 9d. per lb. + We pack our goods well
Green turmeric 1s. per lb. + before mailing.
Amber-Hulchi 1s. per lb. +
Garlics with big stems 1s per lb. + We sell by C.O.D.

We import the following articles directly:
Scented Betel Nuts, Pawa, Mamma, Roasted Gram, and Many Household Goods.

Our stuff is good and obtainable at low prices.

Write for our price list:

K. HARIBHAI & SONS
(PTY.) LTD.

Direct Importers: Wholesale & Retail Merchants

81 Victoria Street, — P.O. Box 2156—Durban.

Telegraphic Add.: "BHAISONS"

Just Arrived

Famous Religious Gujarati Books

Maha Bharat	2	5	0
Thulasi Kri Ramayana 2 Vol	3	10	0
Vallmik Ramayana 2 Vol.	4	10	0
Gita in Gujarati Explained		5	6
Gitia Path Rahasya Boshan	10	6	
Manikanta	19	6	
New Cooking Book Pank Vigan			
Over 500 Pages, fully Illustrated	1	12	6
Ambika Jigar, 2 Volume	1	8	6
Dampata na Vivaha Sexual Book	1	5	0
Dampata na Sooka, Sexual Book	1	5	0
Dampata na Boshan, Sexual Book	1	5	0
Kook Samra	1	12	6
Chandi Path		5	6
Vivaha Vani	1	5	6
Bagath Jalaram, na Khatia	3	15	0
Jalaram na Amar Path Khatia	1	7	6
Gujarati Teacher, Gujarati Letter Writer		10/6 each	
Daily Prayer Book, Sai Bower, Adika, Manaba Khatia,			
Pargolhan Mags na Khatia, Shri Satya Narayan Khatia,			
Jalaram Bapu Khatia Arthik Sangra, and many other			
Song Books at 2/6 each.			

ALL ABOVE ARE NOW ON FOR SALE.

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)

ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars;

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

Newly Arrived 'Jaico' Books

KASHMIR PRINCESS	75 s.
One Thousand Nights On A Bed Of Stones	4 s.
The Unmarried Widow	4 s.
The Spell Of Aphrodite	4 s.
Some Inner Fury	4 s.
Stories From Bengal	4 s.
Chitrakut	4 s.
The Ten Princess	4 s.
War And Peace	4 s.
The Living Thoughts Of Voltaire	4 s.
The Living Thoughts Of Karl Marx	4 s.
The Living Thoughts Of Confucius	4 s.
Somdeva's Katha Sarit sagara	4 s.
Tales From Kandas	4 s.
The Whirlwind	4 s.
The Voice Of God And Other Stories	4 s.
Kadambari	4 s.
Keeping Fit	4 s.
The Miracle Of Milk	4 s.
Siddhachar, Man Of Peace	4 s.
Goutama The Buddha	4 s.
Nectar In Sieve	4 s.
Somdeva's Vetala Panchavinsati	4 s.

(Postage 6d. Extra)

Obtainable From:

INDIAN OPINION,
P. Bag, Durban.

Books For Sale

Sixty Years After (Natalan)	1 s.
Selected Letters of Gandhiji	1 s.
Public Finance	2 s.
Eminent Americans	2 s.
Napoleon's Letters To Ashes on History	2 s.
—By Kaka Kalkar	2 s.
Gandhi Techniques in the Modern World	1 s.
—By Pyarelal	1 s.
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2 s.
Why Prohibition—J. C. Kumarappa	1 s.
My Dear Child—Gandhiji	2 s.
My Religion—Gandhiji	2 s.
Story Of The Bible—S. K. George	6 s.
Hindu Dharma	10 s.
Key to Health—Gandhi	1 s.
At the Feet of Bapu—Chandrasekhar	6 s.
A Preparation For Science—R. B. Gragg	2 s.
Bapu My Mother—Manubehn	1 s.
Nature Cure	2 s.
Diet and Diet Reform—Gandhiji	6 s.
Glennings—Mira	1 s.
Selections from Gandhiji—N. B. Boro	10 s.
Bhagwan Yajna	2 s.

Obtainable From:

"Indian Opinion"
P. Bag, Durban, Natal.

આફ્રિકન નારી હિંદીઓની મદદ આવકોરે છે

(અમારા ખાસ ખબરપત્રી તરફથી)

જા રવીવારે મી. અને મીસીસ ન્યુબાનેને ઘેર યોજાવાને કોલેજના સ્થાપક સ્વ. ડૉ. એલ. ડુબેની વિધવા શ્રીમતી એ ડુબેએ હિંદીઓ તરફથી કપડા અને અનાજની ભેટ આવકારતાં જણાવ્યું હતું કે, "હું ધનાઢીમાં વસતા મારા હોઠો વતી સ્વામી નીલકાંઠાનંદજીનો આભાર માનવા ઇચ્છું છું. એમને મારા-હોઠો માટે એ કપડા અને અનાજની ભેટ આપી છે એના ઉપરથી હિંદી જોની આફ્રિકનો પ્રત્યેની શુભેચ્છાઓ સિદ્ધ થાય છે"

સ્વામી નીલકાંઠાનંદ કે જેઓ હિંદુ આફ્રિકાના સમૃદ્ધ કેન્દ્ર ના અધ્યક્ષપદ છે. એમને નાટાલ તથા દર્શનવાલમાંથી કપડા તથા અનાજ ભેગું કરી ધનાઢીના ધરીભાને આપવાનું નક્કી કર્યું હતું.

આ અવસર ઉપર લગભગ હોઠો હોઠો એમ. થયા હતાં જણાવવા એકાએક કોલેજના રહેવાસીઓ હતાં. મી. ન્યુબાનેને એ પ્રમુખપદ વિધાયું હતું પોતાના કામચલાઉ એમને જણાવ્યું હતું કે, "સમૃદ્ધ કેન્દ્ર હિંદુ ધર્મના પ્રચાર થઈ સારી ફીતે કરી રહ્યું છે. જણા આફ્રિકનોનું માનવું છે કે હિંદુ ધર્મ એ એક પરદેશી ધર્મ છે. એ જણા બીન-આફ્રિકનોને

આફ્રિકનોની વિરુદ્ધ એકત્ર કરવા માટે છે. 'ઉદ્ધવા યોદ્ધા' નવસો પહેલા અને પ્રથમજ ન હતી કે હિંદુ ધર્મના વિચારો એટલા ઉચ્ચ છે કે જેમાં માનવતા અને જીવન સિદ્ધાંતો પર ઉપરેથી આપવામાં આવેલા છે. જ્યારે એ તે જાણું ત્યારે ખીરતી ધર્મના શિક્ષણ જેટલોજ અને તે મહાન જણાયો. સ્વામી નીલકાંઠાનંદ તથા એમના જેવા બીજાઓના સંપર્ક માં આવ્યા પછી એ હિંદુ ધર્મનું ખરે જુથ એકું આજે આફ્રિકામાં સમય થયેજ કહેવતી ભર્યો આવ્યો છે. એટલે આજે આપણા જમાની ઉપર એ જમાન-દારી છે કે આપણે આફ્રિકનો અને હિંદીઓ વચ્ચે સારો સંબંધ જમાવ એવા પ્રયાસો કરીએ. તેમજ આફ્રિકનો અને યોરાઓ વચ્ચે પણ સંબંધ વધારવાની જરૂર છે. અનાજ અને કંપડાનું ફાન એક તે મોટેનું નાનું પ્રાર્થક પગલું છે. તેમ છતાં તે બતાવે છે કે માનવના મનમાં પોતાના કેસ બાંધવોના દુષ્ટાની ભણ છે. દુનીયાના મહાન આધ્યાત્મીક નેતાઓએ આને એક ધણીજ મહાન વસ્તુ ગણી છે."

સ્વામીજીની ભેટને આવકારતા આફ્રિકન વિમનસ એનએલે વ્યૂપ કે જે આફ્રિકનોના જીવન ધોરણ ને સુધારવા માટે એક સ્વતંત્ર સંસ્થા છે, એ વ્યૂપના મીસીસ મીલકેડેક માલીએ કહ્યું હતું કે આફ્રિકન સીએને આ કેશના સવાલોની પુરી આકૃષ્ટી છે.

ફાનની અમને જરૂર નથી. એમને અમેરીકા જઈ ત્યાંની ખીરતી કેમોમાં સ્વાવલંબી થવા ના કાર્યક્રમોનો અભ્યાસ થયો છે. સ્વામીજીએ જણાવ્યું આપણાં જણાવ્યું હતું કે જે કેન્દ્રમાંથી તેઓ આવે છે, એનો આદર્શ એ છે કે માનવની સેવા એ પ્રજાની સેવા બરાબર છે. "મારા શરૂના શિક્ષણ અનુસાર માનવ એ નલ કમીટીના સભ્ય છે, અને

(અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૧૭૩)

એયાનું અમેરીકાને સુચન

હો મ એયા જેએ. હાલ અમેરીકામાં છે તેમની ઉમર ૬૬ વર્ષની છે. ૧૫૫ તેમની ધગરા અને જાન આફ્રિકા ખંડની આઝાદીની ઘણવળના તેમને નેતા બનાવશે." અમેરીકાનું મીરર છાપું એયા માટે લેખ લખતાં ઉપર સુજન શરૂવાત કરે છે વધુમાં તે લખે છે કે,

"એમના આ બાપ કેયલીક છે. અને બન્ને અલગ છે. એમના પિતાએ ૧૫ વર્ષ લગી એતરમાં મહીનાના ત્રણ કોલરે કામ કર્યું હતું. (૧-૨-૬ થાય) કેનીયા કે જ્યાં ટોમ અને એતા પાસ નાના બાઈઓ જન્મ્યા હતાં ત્યાં ઉદ્ધવા ૧૦ વર્ષથી ટોમના પિતાને મામીક છ કોલર પગાર મળતો હતો. ૫૫ એ થોડા પગારમાથી ૫૫ તેઓ બચાવી પોતાના બાળકોને શાળા દુ શિક્ષણ આપતાં હતાં. પાછળ થી ટોમ મોટો થયો અને રજા ના દિવસોમાં અને શાળાના વખતમાં અભ્યાસ પછી શાળા

ના રસોડામાં કામ કરી થોડું થણ મેળવી લેતો. તેઓ જ્યારે યોરડાંગ શાળા માં હતાં ત્યારે ત્રણ મહીને ઘેર આવતાં અને કોઈક વાર ટ્રેનની ત્રણ દિવસની સુસાહરી કરતાં, "અને મોટે ભાગે હું શાળાના ઉપ માહલ સવારથી રાત સુધી આં બાપા પીધા વગર આવતો." એમ તેઓએ જણાવ્યું હતું. હજારો પાસ અકવાલીયાની અમેરીકાની સુસાહરીએ તેઓ આવ્યા છે. તે ઉચા અને ગોળ થોડા વાળા સફેદ સુવર્ણ છે. થોડા ૫૨ ગર્ અને આંખમાં અગ્ની પ્રજલતો દેખાય છે. (અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૧૭૩)

વિનોબા બાવેને ૮ વર્ષનો કાર્યક્રમ
૧૯૫૧ની ૧૮મી એપ્રિલે મી વિનોબાજીએ ભુવાન માટે ૫૬યાત્રા શરૂ કરી હતી. આ ૮ વર્ષ કરમ્યાન ૪૮૦૦૦ માઈલની યાત્રા તેઓએ કરી અને ૫૦ લાખ એકર જમીન જુલાનમાં મેળવી અને ૪ હજાર ગામડાં આમદાનમાં મેળવ્યા.
તા. ૧૮મી એપ્રિલે ભુવાન ને ટોચ વાપીક ઉત્તર ઉજવી નવમાં વર્ષમાં પ્રવેશ કરવામાં આવ્યો છે. હાલમાં વિનોબાજી પંજાબમાં ફરી રહ્યા છે.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૮ મે, ૧૯૫૯.

ઇઝરેલનો બોમ્બોડ એ કમનશીબી છે

નાઇટે નેશનલના આફ્રિકા પ્લેકના સભ્યોએ ન્યુયોર્કમાં એક સમારંભ “આફ્રિકા ટ” ને દિવસે યોજાવે છે. એમાં ઇઝરેલને આમંત્રણ આપવામાં નહોતું આવ્યું. એમ કરી આ અપમાન એવા દેશનું કરવામાં આવ્યું છે કે, જેમને આફ્રિકાને કોઈ પણ ભાવનું તુકશાન આજ સુધી નથી હતું. આવા વળણથી એક જાણીતર સવાલ ઉભો થાય છે કે, આફ્રિકા પ્લેક કેવે પછી શું વળણ લેશે.

આફ્રિકા પ્લેકના દેશો એ કમણાથી આરબોના દોરવાયા ફોરાશે તે તેઓ આફ્રિકા ખંડને ઝાલા કરતાં કોઈ પણ વીજ નહીં કરી શકે.

આરબ દેશો આફ્રિકાના છે પણ તેમ છતાં તે દેશોએ એવી આશા ન રાખવી એઈએ કે આફ્રિકાના બીજા દોડો એમની સંકુચીત દ્રષ્ટીની નીતિમાં તેમને કાચ આપે. બની ધાના એવા નીતિ દેશોએ ઇઝરેલ સાથે યુગ્મ વેણ કરવું એવી આશા પણ એને ન રાખવી એઈએ. ઇઝરેલ સાથે આરબોને ત્રમડા છે એને હીથ ધાનાએ એવી સાથે દુસ્મતા વડ ઈશ્તિ કરવી એ યોગ્ય નજ અણુય.

દુઝાની વાત એ છે કે ધાનાએ આ નીતિનો વિરોધ ન કર્યો. ઇઝરેલની મળ મદદન છે અને એમનું અપમાન નહોતું કરવું એઈએ તેઓ ફક્ત વસવાટ માટે સ્વતંત્ર દેશ હવે છે. મદદન આરબ દુનીયાની પાસે ઇઝરેલ એક નાનું શબ્દ છે. કોઈ પણ સમજ આફ્રિકન એ વસ્તુ નહીં સમજી શકે કે ઇઝરેલ જેવું નાનું શબ્દ આરબ જેવા મોટા શબ્દને કેવી રીતે તુકશાન પડેલાં શકશે.

સ્વામી નીશ્વલનંદનું નવું પગલું

હીજ આફ્રિકાના શમકુષ કેન્દ્રના ઈપરીએ ઇનાંકાના પ્રીત આફ્રિકનેને અનાજ અને કપડાનું દાન આપ્યું હતું. એનો હેવાલ અન્યત્ર અમે આપ્યો છે. આફ્રિકને અને હીંદીઓ વચ્ચે મીયતા આપવાના પ્રયત્ન પ્રયાસ તરીકે આ પહેલું પગલું ઇરવામાં આવ્યું છે. બીજું પગલું એ છે કે આ દેશના પૈસાદાર વર્ગના લોકોએ અકવાલીયાનું એક સોજન ત્યાગી એના પૈસા ચરીબો માટે ને કાપે. શમકુષ મીયને યશ્ કર્યો છે એમાં આપવા.

આ યોજનાને અમે અમારો પુરેપુરો સાથ આપીએ છીએ, અને અમે ફરી એક વાર અમારા વાચકોને કહેવા છીએ કે આફ્રિકને અને હીંદીઓ વચ્ચે મીટી સ્થપત્ય એવી કોઈ પણ યોજનામાં અમારે ચેતાનાથી બનતો સાથ આપવો એઈએ.

કપડા અને અનાજની વહેંચણી વખતે ત્રીસીસ સહીએ એમ જણાવ્યું હતું કે, આફ્રિકનેને દાન કરતાં પગલાર યદ્દ ફરાવલની ધતાં શીખવવાની ધણી જરૂર છે, અને તે માટે મદદની ધણી જરૂર છે. આજે આફ્રિકને બાગલ થયા છે અને તેમનેપુનં જનમ ધણ રહ્યો છે. એવે વખતે એમનું કવમાન વિકસનું એઈએ.

સ્વમાન વિકસાવાવ એવા ફરાવલની કાવને મદદ આપવા માટે સ્વામી નીશ્વલનંદ ચેતાનો પુરેપુરો સાથ આપવા માટે તકવાર છે અને આજે એમને આ પહેલું પગલું ભરવું છે, અમને આશા છે કે, બીજા કોનેમાં પણ આ ની વર્મના લોકોમાં મીતી

બાંધવા માટે ધમલા ભરવામાં આવે. બને વહની ઇનોમાં એ હળવા મળવાનું થાય તે એ વહીજ સારી વસ્તુ ગણાયો.

અમારે લોકો એક બીજને બીજા કોમના સભ્યો તરીકે ન ભેતા એક માનવ તરીકે ભેતા શીખવે ત્યારેજ અરી એકતા સ્થપાયો અને ત્યારેજ આ દેશમાં ખરી શાંતી સ્થપાયો.

સ્કુલોમાંથી બાળકોને કાઢી મુકવાનો સંભવ

આ વહીવામાં “આફ્રિકા ટ” ને દિવસે ને વિવાદીઓ સુધીમાંથી જેર કાબર રજા કર્યા એમને સુધેવાથી કાઢી મુકવામાં આવશે એવો ભવ છે. એવું જણવામાં આવ્યું છે કે, સાચો ડામેજ, તથા કોરેપુક કાઢ સુમના વિકાસીયા તથા સિસોની સુધ ઇન્ડિયન સુધી, તથા કોરવામાં આવી હતી. એવું પણ જણવામાં આવે છે કે, સી. આઈ. ડી. સાચો કોરેજમાં મવા કર્યા.

સાચો કોરેજમાં મમમમ ૧૦૦ ટકા જેરકાબરી એ દિવસે રહી હતી. કોરેપુક કાઢ સુમમાં ૧૫ ટકા જેરકાબરી હતી. આ એક દિવસની કમતાલ વિવાદીઓએ ચેતાની મેજા પાડી હતી. સાચો ડામેજ એકસન કમીટીના એક સભ્યનું કહેવું છે કે આમાં કોઈપણ સમજાવ કંચાનો કાચ ન હતો. માત્ર આ પમલાને ચીર કુકી અને મી. જે. એન. સી. ત્યારવાર આવાકાનું હતું એટલું જ.

વિકાસીયા તરફથી એમ જણવામાં આવ્યું છે કે ઇન્ડિયન ચેતાની તથા કોરવામાં એ જણવા પ્રમ્મતા કર્યા કે, કમતાલમાં વિલોએ કોઈ પણ ખતનો આમ જાણ્યો હતો કે નહીં. સી. આઈ. ડી.ની તથાકોને હેવ એ હતો કે કાચ આ કમતાલ કોરવ નાટાલ ઇન્ડિયન સુધ બીજ અમવા નાટાલ ઇન્ડિયન કોરેસની સુધ યાગા કોવ. એમ જણવામાં આવ્યું છે કે, અમુક વિવાદીઓએ બીજા વિવાદીઓનું નામ આપ્યું છે કે તેઓએ કમતાલમાં સુધ આમ જાણ્યો હતો એમ મનાવ છે. અને હવે એવો સંભવ છે કે, કમતાલ જેર કોરેપુકન, આ વિવાદીઓ સાથે પમલા લેશે. જેવવણીના વસ્તુમાં આ યથા થાય છે. કમમમ અમજ સિસોનું ધાનવુ છે કે આ કમતાલ પમવા માટે વિવાદીઓને કાઢી મુકવા સમ નહીં ગણાય. એક કાઢ સુધ નાં સિસોનું કહેવું છે કે, “મુ” આ વિવાદીઓના કાવને અતિ કુખંતા બીજા મર્ડ કું. કોરવ કે એનાથી એમને ચેતાનેજ તુકશાન છે. અને નવાજ લાય છે કે અમુક મીન-કોરા સમજીવ નેતાઓએ આ કમતાલ ના વખાણ કર્યો છે. અનાથી બાળકોમાં વિસ તાજાની ધણી અધરી અને છે.

ઇરપનમાં “કોંગ કોમ”

સાચાર ૧૧મી મે થી ને બંધવાથી માટે ઇરપનના સીટી લેખમાં “કોમ કોમ” કે ને એક અંકીયો મોહસીય જેમણીની માનિ છે, તેજ નાટક જાણવામાં આવશે. રાજીવ આફ્રિકામાં બધે આ નાટકની વધી પ્રવેશ થઈ છે. એક જણવામાં અમે છે કે સુધોમ ખવુ જ છે, તેથી કાચ હાજીજ સીટી લેખ બીકાર રહેશે એમ જણુ છે. આ નાટકને તાજવાના તથા મેરમો છે, પણ જાણવતો જાણ મળી છે, અને જેમની પાછળ કાચ હસારા નધા મીમ છે, તેથી એક કહીએ તે કાચે કે આ વડે એક અંતર કાચી મવાજ છે. એકાંતોએ જમમાં આ નાટક કાચા મેરાઈ માટે મુદી મેરો રાખી આવાવત્ત આવ્યું હતું કેપરતનના આવે, એ નહોતો. નાટકની મેરાજનકીજ કમીટી અમમમાં પણ એક ભાવ ન રાખવાની કુખંતા કરી છે, તેમ જાણ એમ જણવામાં આવે છે કે, સીટી લેખની સુધો કમીટી મુકી મુકી

થી તુલના વિભાજો કરી, કાલો ચોરાની બેઠો બાજુ માણુમાં ન બાવે તેમ દીકરી બાવે છે એવેરેનાઈઝમ ખોલીને જાહેર કહ્યું છે કે આ ભિન્નતા ક્યાં વિરૂદ્ધ થઈ રહી છે અને સીટી કોલ તરફથી આ દરેકજાત પ્રત્યાઘાતો સામર્થ્ય કરવામાં આવી રહ્યું છે.

ખીસીસ શાધી સીમ, જેઓ દરબન ના બેઠમાં બસ કરી રહ્યા છે, એમને

જ્યુઆન્યુ છે કે, સેક્રેસે મન પસંદ જ્યાંઓ મંત્રવી, અને દીકરી આપ-નારાઓથી નહીં દેરવાવું.

એ સીટી કોલની આ ચતુરામને ઉપાવી જાણી કોલ તો, બીન-જોરાઓએ, ચેતાની દીકરી ચોરા ખીસી પાસે બેઠવાથી અને જોરાઓએ ચેતાના બીન-જોરા ખીસી પાસે બેઠવાથી એથી, કામચલાઉ ન પડે.

“અમેરીકા આફ્રિકામાં યુ બામ જનવી કરે? અમારી આઝાદી એ તમારી પશુ આઝાદી છે એ માદ રાખો. અને એ પશુ માદ રાખો છે એલજરીયામાં જેનું સમાધાન કહ્યું તેનું ન કરતાં. આફ્રિકાના નેતાઓ

ને પ્રબલતાક રથાપવડ નો પશીમ બંદ નવી કરે તો તેઓ અસહ્ય થશે અને પારો. અને રશીયાના પ્રચારનો ભોગ જનકે. આફ્રિકા અમેરીકાથી બહુ દુર નથી કે એમ નકયામા માફકો નવાબા છે.”

નવી ચળવળની સંભાવના

જુને ડાકિસેએ મળીને રફી જીનને દિવસ “રાષ્ટ્રીય વિરોધ દિન” તરીકે રાખવાનું નક્કી કર્યું છે. આ દિવસે કદાચ હાથપાવવાના સામે લડવા માટે એક નવું પદ્ધતિ જરવામાં આવે એમ જણવામાં આવ્યું છે. એમ કહેવાય છે કે આ દિવસે આખા દેશમાં ચેટી સજાઓ જરવામાં આવશે અને ત્યાર બાદ અમુક કામદાઓના બંધ બાંધે જતાઓને મેળા કરવામાં આવશે. ૧૯૫૨ના જુન ૨૬મીના મેડા એ એમ કામદા બંધ કરીને સત્યાગ્રહ કર્યો હતો, તેમ આ વખતે પણ કરવામાં આવશે. કદાચ એટલા દેશકર કરવામાં આવશે કે સત્યાગ્રહ મેડા પાયા ઉપર ન કરતાં અમુક નેતાઓની જરૂર કરવામાં આવશે.

જુનની રફી તારીખ એ હતી દાકીસે તારીખ છે તે દીવસે કેએસની મેડા બાબતી ચળવળોની શરૂવાત થઈ છે. તે દીવસે બેકીવાટીક મેડા કેનુર મેકટ સામે દક્ષિણ આફ્રિકાની બીજા સત્યાગ્રહની શરૂાત નાટકાળ પ્રદીપન ડાકિસે

તરફથી ૧૯૪૬માં થઈ કરવામાં આવી હતી. ત્યાર પછી સાથે આફ્રિકન પ્રદીપન ડાકિસે તથા એ. એન. સી. તરફથી એક દીવસની કલકા પાયામાં આવી હતી. ૧૯૫૨માં એમ દિવસે હરી સત્યાગ્રહની શરૂાત થઈ કરવા માં આવી હતી. દીકરની ધરપકડ બાદ જુને ડાકિસે સાત મેડી છે. ૧૯૫૮માં પ્રમેકલાન વખતે કામદા માટે અપીલ કરવામાં આવી હતી. પણ તે નીમ્બા નીચી હતી અને તેથી દક્ષિણ આફ્રિકામાં અને પરોસમાં ડાકિસેની કામ બહુ સારી નથી રહી.

આ વરસે ડાકિસે કામ કરી જતાવશે એવી આશા રખાય છે. દીકર કામદા ને આંખે ડાકિસે સાત રહી છે, એ દીક નથી થઈ. કારણ કે કદાચ જરવાર એ ચારણાઓ ચેતાની રમત રમતી હશે.

ડાકિસે યુ પદ્ધતિ બેવાની છે એ તેા અત્યારે અજર નથી. નેતાઓ કહી ચાટવારો કરી રહ્યા છે.

આફ્રિકન નારી હોદીઓની મદદ આવકારે છે

(પરેશા પાનાનું અનુસંધાન)

હોદી આફ્રિકન અથવા અંગ્રેજી નથી. આવી જુદાકેમમાં અને માનતા નથી. આપણે બધા એક માનવ પ્રકૃતિના સજીવો છીએ. અને જામે એમની સેવા કરીએ છીએ એમના વિચારો વિશે બહુ ઓછા કરતા નથી.

અમારું માનવું છે કે સુદાં કરતાં કાચો વધુ અસરકારક અને છે કે એમાં થઈ સોશાલ માનું કું કે જે મેગોને જરૂર હતી એમને કું મદદ કરી લકશે કું.”

ખીસીસ કું જેઓ એનકેસે ચપતી સુધય છે એમને જ્યુઆન્યુ દર્દ કે એમનું માનવું દર્દ કે આફ્રિકનો અને હોદી વચ્ચે ખીસીને સંજમ માધને અસહ્ય નથી. અને એવા આફ્રિકન કુલકો દરખોશ થી નહોતો હોદીઓ ને આફ્રિકનો કારે સદાગ્રહની જતાવ ની જે સત્યાગ્રહ આવી હતી એના ઉપરથી એમનો એ વિશ્વાસ વધુ મકકમ થશે હતો. “મારું ખ્યાન ખાસ એ વાતું ઉપર મળ્યું છે કે સ્વામીજી બાળકે થાટે મદુલ વંચત બાવે છે. બાળકોને અભિધના નાચરી છે અને એ આને આપણે એમના

દીકમાં એક ખીસી પ્રતે શુભેચ્છાએ રેડ્યું. તો જાણી બહુ સુખ અને શાંતીમય નીવડશે. આજે આ કપડા અને અનાજની ભેટ એ શુભેચ્છાનું ચિન્હ છે.”

૨ મધુબુ કેનકા એક મેડા જામે જ્યુઆન્યુ દર્દ કે તેઓ એક આફ્રિકનર છે, અને એક ખીસી તરીકે એમને ઉછેર થયો છે. એમનો ધર્મ એમને એટલા માટે કુખી હોયો હતો કે એમને જોડું કે એમના ધર્મમાં કલત ચર્ચોગાલ સારી ચીને બેસાવી હતી હોદુ ધર્મ કાચો ઉપર વધુ મકકમ આવે છે. હોદુ ધર્મથી મને બહોલ સંતોષ થયો છે. કું આ ધર્મ દારો ખાસ કાચીદારો થાવે મારો એમ દર્શાવી કહ્યું કું.

રવાથી નિવસાનદ જામે બહુદેએ-ક ના એક આફ્રિકન કામ જે રામકૃષ્ણ કેનકાં ભેડાયા છે તે પણ હતાં. સમામાં પ્રનાનકાન જાણીતા અફ્રિકનો કામદ હતો. ખીસીસ ન્યુયાનેએ કામદ રદેશ બધા મટે મદ પાણીની સમવા કરી હતી.

એશ્યાનું અમેરીકાને સુચન

(પરેશા પાનાનું અનુસંધાન)

આફ્રિકાની આઝાદીની ચળવળ વિશે અમેરીકાને જણાવવા કરવા અને આઝાદીની ચળવળ માટે દૈનિકે કરવા તેઓ અહીં આવ્યા છે.

“યુરોપીયન સત્તાપથી કુદાલી અને અંશમાનવાદના પંજામાંથી કુદાલી” એમને કહ્યું. વધુમાં ઉમેર્યું કે, “એક વીક કહેણ આફ્રિકનો પર એક દેશ કરેક એટલા યુરોપીયન વસાહતીઓ રાબ કરે છે. અને યુરોપીયનોને બધી સમજો અને તો આપાય છે. મારે સેક્રેસેવલ રહેતું પડે છે કે જે એક બધીજાત લોકો ચણાય. કું પંચીક હેલથ પ્રન્સપેક્ટરનું હિન્દો કું મને પ્રલીવાના રટ કેસર અપાતા જ્યારે મારા નેટવર્ક જાન એક યુરોપીયન ધરાવે એને માણે ૧૬૮ દેશર અપાય છે આ છે અમારા દેશનો માધ.”

જે વર્ષે હાથી રોમે પ્રન્સપેક્ટરનું

કામ કર્યું. કાલમાં કેનીયાના પ્રજુર સંઘતા થઈ છે કે જે સંધના સેલ હબર સજીવો છે. આમ જતાં વચ્ચે એકાદ વર્ષ જણવા માટે કાદી ચીકલ દેશમાં રાજકીય અને ઉદ્યોગનું ચિલ્લુ લેમને મેળવ્યું હતું. ત્યાર પછી ૧૯૫૬ માં અમેરીકાની કુલાકાત લઈ કેનીયા ના પ્રથમ ગુરુવપા આફ્રિકન સુધય મળવા તેઓ કેનીયા ગયા હતાં.

“ભતી અને રંમના એક મદર અમારે બધા માટે સમાન કહો! મળી આઝાદી એકલે છીએ.”

“કું જાણ કું ત્યાં સુધી કેનુરનીમ ૫૦ અને અધ આફ્રિકામાં નથી. પણ પૂર્વ સંઘત છે કે તે આવે મેડ પ્રજુર મળવડ કરવા જે જુલમે આફ્રિકનો પર થાય છે તે કદાચ આને લાવવા કારણ રૂપ અને. પણ બીન આઝાદ દેશો ચેતાનું જાણ વાવડી જાને આવડું જાણકારી થશે છે.”

દરબનમાં સર્વોદય પાત્રની શરૂઆત

રોમાન્યુ મીલન દરબન તરફથી અપીલ કરવામાં આવી હતી કે અઢવાડીયાનું એક બેજાન કુખી રઈ એના નાણાં ધમકા હકમાં આવી દરબનમાં પ્રવર્તતી ગરીબાને પહોંચી વળવા અને કુખ્યાને અજ તથા ઉપકાર ને તન દાકવા કપડા આપવા તેને ઉપદેશ કરેલે આ અપીલની અસરથી એક યુરોપીયન ઓએ રવીનારનું ખીસાન અને સીટ કુખી રઈ ચેતાનો કાચો આપવાનું કહ્યું હતું. તેમજ મળા બાળકોએ ચેતાને વાવરવા થતાં નાણાંમાંથી મળાથી રર' અઢવાડીએ અમુક નાણાં આપવા જ્યુઆન્યુ દર્દ. એક વેપારીએ મારીક ૧૦ શીસીંગ આપવાનું જ્યુઆન્યુ છે. આ નાણાં માંથી મીલન આફ્રિકનોને અજ અને કપડા આપશે.

આ ચેતાનને બધાએ મદદ કરવી બહુ જરૂરી છે. દેશમાં વિનોબાજીએ “સર્વોદય ધામ” સહ કર્યું છે. આ દેશમાં આ રીતે નાણાં ભેગા કરી અથવા રાજનું કુખી માન ભેગું કરી રવામીજીને ચેતાથી દેડ.

આ અપીલ જાહેર કરતાં રવામીજી એ ખાસ કાર કુખી વેપારીને ને સમય થતાં ઉદાર થવા અપીલ કરી હતી આ રીતે આફ્રિકનોની શુભેચ્છા મેળવવા અને મરીનોને મદદ કરી માનવધર્મ મળવડા જ્યુઆન્યુ દર્દ.

ઉપલી મદદમાંથી દાકમાં આફ્રિકનોને અપાય છે પણ આમણ જાતા ભતી કે રંમકેદ વગર જેને જરૂર હતો તે સર્વેને અપાશે.

જે મેકાં આ ચેતાનમાં સામેલ થવા છોડે તેઓએ ચેતાના નામ નિયમે સરનાવો મેકલવા.

Miss A Meal Campaign African Relief Fund
The Ram Krishna Centre of S. A.,
535 Umgoni Road,—Durban.

હિંદનો પત્ર

(અમારા અખબરની તરફથી) રજ-૪-૫૬.

પંજાબી રાજ્યની રચના નહિ થાય

વડા પ્રધાન શ્રી નહેરુએ કોઈકસભામાં જોઈ ૨૫૫ ભરેલા કચેરી કે પંજાબી ભાષા રાજ્યની રચના થવાની નથી.

આંતર તારાકીય અને શ્રી નહેરુ વચ્ચે સમગ્રિત થયા પછી પંજાબી રાજ્યની આગળી આંતર તારાકીયે આજુ શામી તે જાએ પુછાવવા એક પ્રથના જાગવામાં શ્રી નહેરુએ આ ભરેલા કચેરી કરી હતી. આંતર તારાકીય ના ઉચ્ચારણો સમગ્રિતની જાગવાથી વિરુદ્ધ છે કે નહિ એવો પ્રશ્ન શ્રી નહેરુને કરવામાં આવ્યો. ત્યારે તેમણે જવાબમાં કહ્યું કે : "આંતર તારાકીય એ કોઈ ભોલે માણે તેને આરે હું મોટાજ જવાબદાર છું કે હું તો આંતર તારાકીયને અને બીજાને ૨૫૬ જવાબદારીમાં છું કે પંજાબી રાજ્યની રચના થશે નહિ."

સામાજિક અને નૈતિક સ્વાસ્થ્ય સંસ્થા

જા. આ. સામાજિક અને નૈતિક સ્વાસ્થ્ય સંસ્થાની એક સામાની સુરત આ રચાવના થઈ છે. આ સંસ્થાને ઉદ્દેશ મોકીને વેપાર સ્પર્ધાવાને અને માન, સુલેહી અને કષ્ટાવાધેથી બચેને સહાયતા આપી તેમજ જીવનમાં થાકે પાડવાના પ્રયાસો કરવાને છે.

જીવનમાં રચાવાથી આ સામાજિક સંસ્થાની આગેવાન પ્રધિકાર કાર્યકરોને કામ સહકાર અર્પે છે. સામાજિક સંસ્થાની વચ્ચે નીચે મુજબ થઈ છે.

પ્રમુખ કમિટી શ્રી આર. ઉપાધ્યાય શ્રી જ્યોત્સનાબેન દુસા, મંત્રીઓ શ્રી કમલમેન કાક અને શ્રી અરજાબેન મરાઠી, અખબર શ્રી કમલમેન સંપતરાય દેસાઈ આ ઉપરાંત અન્ય ૨૦ સભ્યોની એક સમીતી પણ નીચામાં આવી છે.

આરોહણીની અસુર નશાખંધી

આરોહણી તાલુકા અસુર મંડળે ૧૬. ૨૦૦૦ ટન નશાખંધી સમીતીને એવી સારે આપ્યું છે કે તેમાંથી એક પાઉંદાસ પ્રચારને પસંદા તાલુકામાં નશાખંધી કામ આરે શેઠામાં આવે. તે પ્રમાણે અલેપુરવાસી શ્રી જ્વાળજીભાઈ શેઠામાં આવ્યા છે.

મદી કન્યા આપમે પોતાની પછી પ્રાપ્તેકા બહેનોને એક પ્રતિનિ

ધ્ધી શ્રી જયેશભાઈની મદદમાં પોતાની અર્થે મોકલી છે.

ગુજરાતના સુદાન નેતાનું સંપત્તિદાન

મુખ્ય રાજ્યની પ્રાથિક ભાષા ભોમાં ૧૯૫૭-૫૮માં પ્રમટ અર્થે સંપત્તિ પુસ્તકો આરે અરકારે એ પારિતોષિકો આપ્યા છે તેનું મુજવાતાના ભાષીતા મોકલેલ અને જુદાન આગેવાન શ્રી જ્વાળજીભાઈ મહેતાને તેમના "શ્રીરોચની વાર્તા" નામના પુસ્તક લખવા નદમ ૨૫૫૫ પાંચસે.નું પારિતોષિક અર્પ્યું છે. શ્રી જ્વાળજીભાઈ મહેતાએ આ પ્રનામ રૂપીયા પાંચસે. મુજવાતા સુની-વર્ણીતના વાળજીભાઈને શ્રી જ્વાળજીભાઈ દેસાઈની ૬૧મી - ૭૭મ જન્મીતી ઉજવણી આરે નિમંત્રેલ સન્માન સમીતીને મરીલ વિદ્યાધીએને મદદ કરવાના હેતુથી વિદ્યાધીન આરે આપ્યા છે.

હિનકરકાર દેશાઈનું અવસાન

મુખ્ય રાજ્યના આલ કિસલુ પ્રધાન અને ભાષીતા ક.૫૬૨ શ્રી હિનકરકાર દેશાઈનું તા. ૨૫મીના સાંખી માર્ગી બાદ ૭૦ વર્ષની વયે અવસાન થયું છે.

તેઓ અમરના વળી હતો અને એમ. એ. એલ. એલ. બી. હતો. અમર મા ૧૯૨૭માં પ્રાથમિક ઉગવણી રરજીસ્ટર કરનારા તેઓ હતા. મુખ્ય ની આરે કોમોની એ એમની એક સિદ્ધિ છે. ત્યાં તેમનું પુતળુ પણ પ્રકારમાં આવ્યું છે. તેઓની જાતીય પાયા મુખ્યમાં નિજી હતી.

તેઓએ સ્વદેશની આગ્રાનીની અગવળમાં હમેશા પોતાને કાચો આવેલો હોતો અને ધણુ વર્ષો જોઈમાં કાદવા હતા.

મહર્ષી કવે ૧૦૧ વર્ષના થયા

પુના, તા. ૧૯૬ જેમને ઓશિયાના કદાર તથા ઉગવણીના કાચે જાગે ભારત રાજની નવાજેલ કરવામાં આવી હતી અને તેઓ પુનામાં કવે સુની-વર્ણીતી અધારે છે. જે મદારાજના વલ પ્રથમ મહર્ષી ડી. કે. કવેએ આ કામે ૧૦૧ વર્ષ પૂરા કરી હતા.

૩૭ પણ જોપમારિસ પ્રમાણેકામા આમ લીધા વિના એમણે હોમણે મહિલાસમયમાં પોતાને અ-પ્રદિન પસાર કર્યો હતો. તેમણે તે દિવસે હોમણે સરથાના રાજિયા નિવાસ જવનને પાચે નાખ્યો હતો. આર સાખને

અર્થે જાવાનારો આ મહિલા નિવાસમાં ઉચ્ચ કક્ષાને અજવાલ કરનારી તથા પુનામાં મોકલી કરતી સોમોને તેમાં રહેવા દેવામાં આવશે.

નિજ પંચ વર્ષિક યોજના

નિજ પંચ વર્ષિક યોજના બીજી યોજના કરતાં મોટી છે મનાય છે કે એકસો. અખબર રૂપીયા ક્રિમાં અરકારમાં આવશે. બીજી યોજના આરે નેપંતા નાજા મેળવી ન કરકાયા તેથી તેમાં કામ કપ કરવામાં આવી હતી. આ નેવા એવાથી મોટી મોટી યોજના કેમ કરકાયા થશે એ એક અર્થે સવાલ રાખે છે. કરકાયા વધારે કવે થઈ સો એમ નથી જણાવું. આગ્રાની અગાત જેવા વેશમાં વધારશે.

જોન અને જાવલ દારા આજ સુધી અગતાએ બહુ જોઈ કામો આવે છે. કવે જાગતા પાસે આવે કામો આવવા અગ્રામણે કરાશે. એકસો પદ કરકારે નજારી કે જે આજ સુધી નહોતા નજારા. એકત નજી કાલતમાં છે એ સાચું પણ એની ઉભલી આરે જોઈત કામમાં રહી છે એને કામ એકતને થશે છે. પાંચનાં કાચે આ વધારે થશે છે. જેમ વિરુદ્ધ થશે તેમ કાચેમાં વધારે થશે જશે. આજ એકત પાસેથી નાજા મેળવી કરકાયા એમ જાગવ છે.

રાષ્ટ્રીય કરકાર કરેલા જોઈમના નજામાંથી પણ કરકારને નાજા અગવા સકવ છે.

ચીનનો નકશો

આરતની રાજ સજામાં શ્રી રાજેન્દ્ર કોમ અને બીજા પાંચ સજાએ સજાકાર રીતે પુછુ હતું કે તાનેતરમાં બીન અને રાજીયાના પ્રમટ અર્થે નકશામાં આરતીય પ્રદેશને મોકે આજ મેળવી દેવામાં આવે છે એ જાગતની આરેલ કરકારને જણુ છે કે અને એ જણુ હોમ તે; એ જાગતમાં આરત કરકારે શું પચમાં લીધા છે ?

આજ જાગતને કમતા નાખવ પ્રધાન થીમતી જાગે મેનને જવાબ આપતાં જણાવ્યું હતું કે બીન અને રાજીયામાં પ્રમટ અર્થે નકશામાં આરતના કેટલાક કામને બીનના કામ તરીકે જણાવવામાં આવે છે એ જાગ અમાર કહ

માં આવી છે. આ જાગતમાં જાને સરકારનું જાન જેવામાં આવ્યું છે.

શ્રી રાજેન્દ્રકોમ : હું જણી કહું કે એનું શું પરિણામ આવ્યું ?

શ્રી નહેરુએ અર્થમાં કરકારનારો કરતાં કહ્યું હતું કે રાજીયા નકશાને કામે વળે છે ત્યાં સુધી તેઓએ આ જાગતની તપાસ કરી વિના બીનના નકશાની નકલ કરી દરી એમ માં જાગવું છે. અને હું આજે જણાવી મરો છું તે મુજબ તે દેશોએ એવો જવાબ આપે છે કે આ નકશામાં જુની છે. અમને ચોક્કસ કરકારની અખર નથી અને અમે એ જાગે તપાસ કરી મોકલ કરીશું.

૫૨ મુદ્દા

— એમ જાગવ છે કે રાજ એવાના મંત્રી અખબર તરફથી આરિકલ બુરો ન્યુઝીલેંડી આરેલ એક પદ રાજીયાના વડા પ્રધાનને મોકલી તેમની નજરની માં મદદ છુટી છે. અખબરને મવા મારમાં પકડામાં આવેલો હતો. ૫૨માં કહ્યું છે. "અર્થે આવે તથા આપના મદલ દેવના સેકેને અરજ કરીએ જીએ કે, તમારો નૈતિક અને આર્થિક સાથ અમને અમાર દેસ તરફી કાચીવારે નાક કરવા આવે. વધુમાં એ ૫૨માં કહ્યું કે એક આગ્રા પાવરકુમ રીડીયો રેસન આરિકામાં રમાયે કે જે અમને અદરક અને.

— હામાનીકાના કાકસોદામર અજ અરજાના આગેવાન કોઈ કોઈકપતિ શ્રી વરલીકદાસ અધુરાદાસ મહેતાને અરજા નજીક સમજાવ જે હખર મોરક માગવાના વિરતારમાંથી તેલ શેઠાવા મારેનું જાગત-સ અપાયું છે.

— સુરતના સેકન્ડ જ્વા નાગુજાઈ રીલતરી રાજકોટમાં બારી થઈ છે અને તેથી જુનમાં કરોજ નાના પુન કેમને; પ્રથમ કેલ કાચ થરશે

— જ-અજીમીના તબી માં મોકલવાક મહેતા (સોવાન) અને તેમના પાની જીવન માધુરીના વચી શ્રી અધુમેન અમેરીકાને અર્થેલ મવા છે

— દેશમાં કાચવણેલે ઉપાદાનમાં પાચ કખર વારના વધારે ૧૯૫૮ સુધીમાં કર્યો છે

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

બલ બલનાં અવસન, રેલ્વે તેમજ સુતરાઉ કપડા, કોઈએ બાજો અને પુષ્પો આરે કિતમ બલનાં સુવન બર્ડો, મુલોવર. મરલીયન્ક અને અખાચો મદિ—સુડીચ, બીન્ક, બેન્કેડેસ, ચોક્કસ નેપાન્કસ વિરેર.

કરેલ બલનાં આજ આરે તપાસ કરવા અજાઅખ.

૩૩ વર ૨૬૯૬

ભાદાનીસખર્મ

દેાન : ૯૩૫-૬૭૬૬

એકસ ૧૫૭૬.

લોભ અને ક્રૂરતા

(સુકુલભાઈ 'લોકરૂઢવન'માંથી)

(અથા અંકથી આશુ)

૩૦

ધર્મોત્તમની વિદાય

ટા અને પહેલો સરકુલેશ માટે કારી નીચડો. લેખક દિવસમાં તો તે પ્રુન ન કુપોન નથી મળે. રોમની આવી રહ્યા છે અને જીવન ગુલામ સ્ત્રી-પુરુષો રાતે જાગતાં જાગતાં જીવન ક્રેવત્તારી કરી જતાં. પણ રોમની હાલત દિવસે દિવસે નગાતી જતી હતી.

એવામાં એક દિવસે એકાએક એના જીવનમાં એક અપરે રોમનીનો પ્રુન આવેલો ત્યાં જાવી પડેલો!

વાત એમ ખતી હતી કે, અપરે રોમ કહેવને ત્યાંથી રોમને વેચવા માટે મોકલવામાં આવ્યો, ત્યારે મિસ કોર્ટેસિયાને રોમને જાણે આર્ય ક્રેવત્તારી પદ લખ્યો હતો. પરંતુ એ વેળાએ અપરે પ્રુન ખીમાર હતો; એટલે એ પદ એમિલીના કાપમાં આવ્યો. પણ પોતાના પતિની ખીમારી ને જાણે એનું મન કુપોન હતું. તેથી તેણે આ ગાળતમા કોપને કહ્યું કહ્યું નહોતું. અને થોડા વખત પછી તો અપરેનું અવસાન થયું. એટલે એ વાત સ્પષ્ટી ન આવડી અપ હતી. એવજ મહિના થીતી જ્યા પછી અપુ દરિયામાં મતાં એમિલીએ એ વાત પોતાના પ્રુન ભોળને કરી. એટલે રોમની તપાસ કરવા માઢી. આપરે પછી જરૂરત પછી એને લેકોના રહેઠાણને પતો લાગ્યો. તેથી ભોળ તરત જ રોમને લેવા ત્યાં જાવી પડેલો.

ભોળે લેકોને પ્રુનું: "તમારે ત્યાં રોમ નામનો ગુલામ છે કે?"

લેકો એ સાંભળીને મનમાં અચકો, પણ બહારથી જરા દુઝાળ સામળી મોલ્યો: "એકા પાછા ગુલામનું તમને કેમ અપુ કામ પડી અપુ?"

ભોળેને એનું આનું ઉદત ભેલનું સ્થાનળને ઝીક મડી. પણ તે જરા યાત્રા થઈને મોલ્યો: "એકા પાછા ગુલામનું તમને કેમ અપુ કામ પડી અપુ?"

આપુમાં જ હમેલા એક ગુલામ છે: "સહેન, એ વેચા મોકલવામાં છે."

એટલે ભોળે દોડતો દોડતો રોમ પાસે ગયો અને પ્રુને છે તે રોમ ભેલાન અવરવામાં પડ્યો છે! ભોળે તરત જ પ્રુનું પડીને રાતો રાતો મેઘવો: રોમકાકા, મોરોમકાકા, તમારી આ યી રહ્યા અપ અપ!"

ભોળેને પરિમિત અવાજ સાંભળી ને રોમે આજનામાં આજ ઉપડી ભોળેને એકાએક આજનામાં આજ ઉપડી ભોળેને: "કાણી મારા નાના કોલ ભોળે!" જે અવાજ, હું કદને રવાણ છે! આપરે મારા નાના કોલને મારી લેશો પડીને મારી પાસે મોકલી દીધો."

ભોળે રૂઢવ અવાજે મોલ્યો: "રોમકાકા, આનું ન મોલો. હું તો તમને વેર લાઉં જ્યાં આજી પ્રુ."

રોમ મોં ઉપર ઝીડ, મંદ રિમત કરવામાં મોલ્યો: "મારા ભોળે, મને હવે અમવાને ખરીદી લીધો છે. હવે હું તો એની પાસે કહેવને મોકલવાને રહીશ."

ભોળે એ સાંભળીને રડી પડ્યો. થોડી વાર પછી રોમ વધારે નમોડા પડવા લાગ્યો. તે ધીમે કારે આરા પ્રુ. જે મારા પ્રુડ!" એમ મોલ્યો હતો. એવરે અમવાનનું નામ ચેતા ચેતા કુપો રોમે આ રાતી કુનીયાની વિદાય લીધી.

રોમનું અવસાન થતાં ભોળે પ્રુન જ કુપો થયો. તેણે પોતાનો મોલરોડ રોમના મુતરેક પર ઢાંચી દીધો.

લેકો કપારને દરવાજા આમળ ઉઠો આ અપુ ભેલા કરતો હતો. ભોળે લીધે લેકો પાસે અપને મોલ્યો: "તમે આવા જવા આજીક ને આપરે જન લીધો! અમવાન તમારું અપુ નહોતું કરે"

લેકો અપાતો મોલ્યો: "એ એના દાણે જ મરે; એમાં મારો વાર જવાયે નથી. એ કરામતોરે મારી ને ગુલામી ને નાચી જવામાં મદદ કરી હતી અને તે કપા અપ છે એ તે અમને કહેતો નહોતો. આવા કાવતરામોરની આવી રહ્યા ન વાવ તો ઝીલુ રુ વાવ!"

લેકોની આવી રવાકીન વાતો સાંભળીને ભોળેને એ માથાક તરફ તિરકકાર છુટ્યો. પણ રોમની અતિથિ વિધિ કાલિથી પતી જવ એ કાર તેણે પોતાનો અપો રોમ મનમાં કાપાતી ને કહ્યું: "હવે એ વાત જ્યા રો. મારે રોમને મુતરેક લાઉં જવો છે મોલો, એની મારે યી કોમલ આપવી!"

લેકો જાણે મોરે ઉપકાર કરતો કોમ જ્યા રહેમાં મોલ્યો: "પ્રુ મરેલા ગુલામને કડી વેચવા નથી. તમારે જાણે તો અકતમાં લાઉં જવો. મારે એનું કહ્યું ન લેકો."

ભોળે એની સાથે પછરે લાવ્યું. કોલ કરવાને જામ એ ગુલામની મદદ લાઉ

રોમના મુતરેકને લાઉં જવો અને ભંજલમાં એક કારી થકાર જવો પડેલો કરીને ત્યાં રોમની અતિથિ કિમા કરી.

પછી તે રાતો રાતો રોમની કપર ને ગ્રેમભાવથી નમન કરીને મારે દેવે પોતાને વેર જ્યા ઉપડ્યો.

(આશુ)

સામાજિક અપરો

શ્રી આંધી ભારત વિદ્યાલય (એમ.એ.) માં ઉચ્ચાયેલો વાર્ષિક ઉત્સવ

શ્રી આંધી ભારત વિદ્યાલય (શ્રી ક્રીક વાલ્ક હોલ) સેવા સમાજ-સંચાલિત) ને વાર્ષિક ઉત્સવ તા. ૧૮-૪-૧૯૫૬ ને સનીવારે સાંજે ૭ વાગે, ભેદાની-જામના સીડી હોલમાં ઉચ્ચવામાં આવ્યો હતો.

આ પ્રસંગે ટાળા તરફથી શ્રી ક્રીક રાજ્યી સરપુર સામાજિક નાટક ઉચ્ચના કુળી રજુ કરવામાં આવ્યો હતો જે સારે જાળોનાં ખીત, અસ્તા, વૃત્ત, પ્રકરણ, મોરેનો મનોરંજક કાર્યક્રમ પણ રાખવામાં આવ્યો હતો. તે જનતાને પ્રુન જ મોલ્યો હતો. આનો સીડી હોલ પ્રેક્ષકોથી સરપુર હતો. કતા કાક પલ પોતાક કે અવાજ કાંઈ સિવાય જનતાએ રાતે ૭ થી ૧૧ વાગ્યા સુધી કાંતીપુરક એ નાટક મોલ્યો હતો. એજ ખતાએ છે કે જનતાને એ કાર્યક્રમમાં મોલે. રસ પડ્યો હતો. આ પ્રસંગે જનતાએ સાંભળે તનમત અને મનથી એ સહ કાર આવ્યો છે, તે જાલ સાળા તરફ આજાર મનાયો હતો.

આ ઉપરાંત અત વાર્ષિક પરિકાષા પડેલા ગજુ ભંજરે પાસ મેલાં વિદ્યાર્થી કિના કનામ અને ધો. ૭ તથા ધો. ૮ નાં વિદ્યાર્થીઓના પ્રમાણપત્રો પણ તે વખતે જરૂર કરવામાં આવ્યાં હતાં.

આ ઉત્સવ પ્રસંગે જનતા તરફથી કાળાને કરજ પોંક એટલી વક્રમનું ધન અપુ છે, તેમજ ઉત્સવનો ખર્ચ જાલ કરતાં એ જાલો રહે છે, તેને ઉપલેખ સાળાના "ગરીબ વિદ્યાર્થી" સહાયક ફંડમાં મોકલે. આજ જનતાને "વિદ્યાદાન" કાલે મનોરંજન નો તક મળે છે તે- આ મળે રોમને પાવ છે. આકા છે કે જનતા સાળાને કંઈક એની રીતે સાથ આપવી પડેલો

આજાર કરીકારે:

ગાદવાલાઈ અપુલાઈ, રમો-મલ, પા. ૨-૨-૨૦
પરામલાઈ રાખલાઈ, રમો-મલ, પા. ૨-૨-૨૦

રજીસ્ટર જવા, કાલવાલ, પા. ૨-૨-૨૦
આર. મોડા સી.પી., યી
શીમલી હરજીવન મોકલવા, મોરે-ના મોકલ, યી.
નારજ યીડા, કોમ્પર્સ, યી

લે મે સ મ ચા ?

તા. ૨૧-૪-૧૯૫૬ને દિવસે જરૂર નિવાસી શ્રી પ્રુની શ્રી સુલીવેન કો' ગુજ અગ્ર મોકલ નિવાસી કરવાને રજુ કરવામાં આવ્યો હતો. આ પ્રુની શ્રી કરજનભાઈ કાલે નિધીથી રમો-ના કાલવાલ મના નવકુમરને આટીવોડ આપવા કુરકુરથી સંખ્યામાં અમાં અનેકી પધાર્થી કતા કેટલીક જરૂર તરફથી કુલકાર મના કતા. ના મુવકે મંડે અને વડીલ જીલમરો લેકોને મહેમાનો માટે તાપમાર કરી જનતાના તેમજ અનેક કાલેમાં મારે મદદ કરી જે માટે કોને શ્રી કાલવાલ એમના કાલમે. જાલમાં તથા કાલ આ પદ કાર કારીક થાને છે. સંસ્થાઓને ધન આ આવ્યાં હતાં.

તા. ૨૫-૪-૧૯૫૬ને સનીવારે નિવાસી શ્રી પરામલાઈ રાખલાઈ પ્રુની શ્રી મનીવેનના ગુજ અગ્ર મોકલ નિવાસી રજુ કરવામાં આવ્યો હતો. આ પ્રુની શ્રી કરજનભાઈ કાલે નિધીથી રમો-ના કાલવાલ મના નવકુમરને આટીવોડ આપવા કુરકુરથી સંખ્યામાં અમાં અનેકી પધાર્થી કતા કેટલીક જરૂર તરફથી કુલકાર મના કતા. ના મુવકે મંડે અને વડીલ જીલમરો લેકોને મહેમાનો માટે તાપમાર કરી જનતાના તેમજ અનેક કાલેમાં મારે મદદ કરી જે માટે કોને શ્રી કાલવાલ એમના કાલમે. જાલમાં તથા કાલ આ પદ કાર કારીક થાને છે. સંસ્થાઓને ધન આ આવ્યાં હતાં.

નવકુમરને આટીવોડ આપવા કુરકુરથી સંખ્યામાં અમાં અનેકી પધાર્થી કતા કેટલીક જરૂર તરફથી કુલકાર મના કતા. ના મુવકે મંડે અને વડીલ જીલમરો લેકોને મહેમાનો માટે તાપમાર કરી જનતાના તેમજ અનેક કાલેમાં મારે મદદ કરી જે માટે કોને શ્રી કાલવાલ એમના કાલમે. જાલમાં તથા કાલ આ પદ કાર કારીક થાને છે. સંસ્થાઓને ધન આ આવ્યાં હતાં.

ગુડરીપીમ, કનકમ રોકા
લાલમે-સાંમ, રેન-પુ
કનકમે-સાંમ માટે મળો:

આર. વીકુલ

૧૨ મોકલી આપેલ, કટ
કારકાર કાવતોનલ અને
મેકાનીકમ, રેન ૨

શુભ પ્રસંગો માટે એટ !

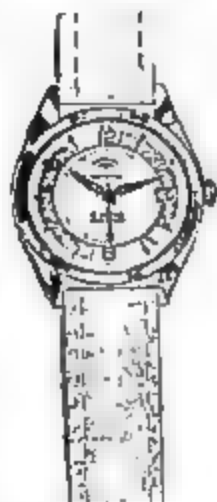
સ્રીઓ અને પુરૂષો માટે

ઘડિયાળ !

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ જ્યુલનાં
ઓટોમેટીક કેલેન્ડર.

- રોમર
- રોમરી
- લેડો
- રૂસર

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરૂષોનાં શર્ટ સુટ, પાયુજમા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બ્રાન્ચ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૧.

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

શીટ નં. ૩ બોધપ્રદ નવાં પુસ્તકો

જનતાના કવિદાસનું સંક્ષિપ્ત રેખાદર્શન (અંગ્રાહરવાનલ)	૧૮	૦
નરહરિચંદ્રની કાચરી કાગ ૧ થી (પુસ્તકાલય નથી. હાંસીમાં જ છે)	૧૦	૦
" " " ૨ થી " " " "	૧૨	૦
" " " ૩ થી " " " "	૧૧	૦
" " " ૪ થી " " " "	૮	૬
જનતાના આનંદ (કાકા કાચેવર)	૮	૩
અચારાં બા (વનમાળા નેવર)	૪	૧
જનતાના વિદ્યા	૩	૦
બીન દેશનાં જ્ઞાનકો (કુલકર્તાઈ કલાપી)	૨	૦
જનતાની જેડી વાતો	૧	૩
જનતા અને અરજી	૧	૩
જનતા સરકારના	૧	૩
જનતા પ્રેમ પ્રસંગો	૧	૩
પ્રતિજ્ઞા શેત	૧	૩
જનતાના	૨	૧
બોધક રીક્ટીઓ	૨	૦
મોટા માળાનાં મન	૨	૦
સીલ અને સકાવાર	૧	૩
સીલ સીલની બાધ કપડો	૧	૩
સીલ સમાચાર	૧	૩
માનવ જનતાનું જીવન	૧	૩
આયોજ સીલના કાગ (મેનપાલક કા. ૫૨૦)	૧	૧
માનવીઓ વિશેષ (વલ્લભાઈ મનલ)	૨	૦
માનુના બા ને પત્રો (અણીલાલ મળી)	૨	૩
સ્ત્રીઓ સમાચાર અંક (૧. બા.)	૧	૧
માનવી	૨	૦
સીલના જનતાની " " (ફોન-૧૫)	૧	૦
સીલના જનતાની " " (ફોન-૧૫)	૧	૦

પુરા ખબર !

તમારા ખર્ચેલા પૈસાનું પુરૂષવતર મેળવો. દેશમાંથી આવો કે દરિયાપારથી, ફરવા માટે આવો કે બીજાને સ
અર્થ, પણ દરબાન આવવાનું અને તો ઉમંગ બેર ચાલ્યા આવો.

પણ ક્યાં !

નામ અને શરનાનું તમારી કાચરીમાં લખી રાખો

માઉન્ટ એવરેસ્ટ વેજેટેરીયન લોન્જ

૧૨૬-૧૨૮ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, — દરબાન. — ફોન : ૬૭૫૭૮

કારણ

આ એક એક સ્થળ છે કે જ્યાં સ્વચ્છતા, સુવ્યવસ્થા અને આરામના દર્શન થાય છે અને
જ્યાંથી સ્ટેશન બજાર, બંદર નજીક પડે છે જેથી સમયનો બચાવ અને ફરવા ફરવામાં મોજ આવે છે

- (૧) બહાર ગામ કે પરદેશથી આવનાર પેસેન્જરો માટે અગાઉથી ખબર આપશે તો રહેવા સુવા માટે ફીલરેશન થઈ શકશે.
- (૨) બેજનના પ્રબંધપર જાતિ જેમવેચ સમાય છે.
- (૩) લગ્ન અને તહેવારો માટે ફેક જાતની સ્વાદિષ્ટ, સાત્વીક મીઠાઈ શુદ્ધ ધીમાંજ બનાવીએ છીએ.
- (૪) બહાર ગામના એકંદરે પર પુરતું ધ્યાન આપવામાં આવે છે. એક વખત બહાર આપી ખાત્રી કરવા બસામણ છે.

*We do not love people
so much for the good
they have done us, as
for the good we have
them*

—Tolstoi.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Mahatma Gandhi—1918-1956.

No. 19—Vol. LVII.

Friday, 15th May, 1959

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

The Next Step In Nyasaland

By P. J. MONKHOUSE
In The "Manchester Guardian"

WHAT has to be done about Nyasaland now? An immediate breakdown of administration has been averted; the country is quiet again; open defiance of the Government has ceased. But this is only a breathing space. How are things to be got moving again, and in the right direction?

In spite of all that has happened, I still hope to see an eventual reconciliation between the Government and Congress. But it cannot come at once, and I do not see how it can really come at all while the spur which made Congress so militant is still pricking—the fear, that is, that after the 1960 talks the Federal Government will replace the Colonial Office as the final authority on territorial affairs. If that spur is withdrawn, something can be done.

I have heard a former member of Congress say that Congress has now learned its lesson and would abandon its recent militant policy if its 600 detained members were now released. I doubt this; even if they could put the resentful memories of detention behind them, the same pressures would produce the same results before long (and would produce them in any other body which might take the place of Congress as a popular movement). The tension will have to be slackened

before reconciliation can succeed.

Premature

The tension could at once be slackened if the British Government could now make, and declare, a decision which it ought to have made before now—that it will not, as the outcome of the 1960 talks, withdraw the Colonial Office interest

from Nyasaland (or, for that matter, from Northern Rhodesia) in favour of the Federal Government. Such a withdrawal would have been premature in any case; it is now unmistakably premature. To leave the decision longer in doubt would be to prolong the tension which has already led to so much trouble.

Indeed, the question which one must now ask is whether Nyasaland is going to remain in the Federation at all. Any decision to allow secession, now or at any other time, would mark a change in the policy laid down in the joint statement (Continued on page 187)

Sekou Toure Says Marxism "Not An End"

By A. T. STEELE In The N.Y. "Herald Times"

THIS West African city is becoming a kind of political mecca for African nationalists from neighbouring countries. They come mainly to see and interview President Sekou Toure, whose political importance has grown considerably since he led his country out of the French fold into independence. Through his international labour federation, UGIAN, Toure still keeps in contact with other territories of French

CONAKRY, Guinea, West Africa and is hopeful that within the next two or three years most or all of them will cut their ties with the French community as Guinea did.

Toure has visitors, too, from the British dependencies in Africa. These people usually go away impressed by Toure the man but puzzled by his Marxist, one-party way of doing things.

Toure's Marxist back- (Continued on page 183)

Mboya Defines Aims Of Freedom Fund

Los Angeles, May 6.

MR. TOM MBOYA, the Kenya African political leader who was Chairman of the recent All-African Peoples Conference, said in Los Angeles yesterday that it was not a question of whether Africa would be free but "how and when."

He said Africans welcomed the participation of Negroes in the struggle for freedom.

Mr. Mboya was in Los Angeles yesterday as part of a six week tour of the United States. He spoke to a group of Negro students, educators and Labour officials in a private home after public appearances at the University of California and the California Institute of Technology.

He said part of the contributions to the African Freedom Fund would go to defend persons charged with treason in South Africa.

"Africans don't want financial support from foreign Governments in their quest for freedom," he added, because this may subject them to outside control.—Sapa-A.P

OPINION

FRIDAY 15TH MAY 1959

Sabra Dodges Real Issue

SABRA has every right to shout hallelujah whenever a Nationalist Cabinet Minister opens his mouth. But SABRA has no right to claim to be anything more than the intellectual wing of the Nationalist Party so long as its own attitude to the country's major problem—that of race oppression—remains almost indistinguishable from that of the ruling Party.

A case in point is the recent statement in which SABRA said some mealy mouthed things about the exchange of diplomatic relations between South Africa and the independent States of the continent. In it, Dr. A. L. Geyer, the chairman of SABRA, argued that the Black peoples of Africa will have to accept the White South African nation as a permanent part of the population structure of Africa. For their part, the Whites would have to face the fact that their destiny is most closely interwoven with that of the rest of Africa.

The two arguments are worthy of very close attention. The first is a demand addressed to the African peoples to accept the White community as "a nation," entitled to a distinctive and exclusive place in the African sun. The second purports to be directed to the Whites, defining the things that they should do if they must survive in Africa. It does no more than merely exhort them to take note of certain facts, without reference to the demands which the African is making.

The emphasis is on the right of the White man on the one hand and on his having to change his attitude, almost at leisure, on the other. There is a dangerous streak of White supremacist thinking in all this which can hardly serve the end SABRA has in view. The White man has no right whatsoever to expect the peoples of Africa to recognise him as the possessor of what he acquired by force when the African was weak as long as he does not extend to the African in South Africa that liberty which he wants for himself. To ask for especial rights is to incite Africa to gang up against the White man.

What the situation calls for is recognition of the fact that the White man belongs to Africa and belonging here will mean sharing with the Africans that which is the wealth of the continent—namely, political and economic power, knowledge, liberty and the opportunities.

Thus, when Dr Geyer talks of White men's rights without recognising those of four fifths of the South African nation when he talks of diplomatic relations while the Africans in the Union are still in bondage, he is in effect trying to solve the problem of race by avoiding its central aspect.

Comment On Men And Events

Mr. Sobukwe's Opportunity

By JORDAN K. NGUBANE

MR. R. M. SOBUKWE, the president of the Pan-African Congress is coming down to Natal over the week-end where he will address public meetings both in Durban and Pietermaritzburg. According to his followers in the province the main purpose of his visit is to clarify the Pan-Africanist Congress's attitude to the relations between the races.

In borrowing to do this, on shortly after the Orlando conference, Mr. Sobukwe has demonstrated a statesmanlike readiness to face ugly realities. It requires great courage to do that sort of thing in South Africa. Whether he will display the same amount of courage when he is called upon to reconcile the conflict between the Pan-Africanist claim that it is completely non-racial with the wholly racial practice of excluding from membership people with a White skin, remains to be seen.

His choice of Natal as the province where to make his policy statement on the race question is seen by his organisation to win also because it is in Natal that the problems of relations between one racial group and the others are most acute. It follows therefore that it should be in this province that there should be the greatest clamour for the definition of PAC policy.

Difficult

Up to now, it has been extremely difficult to understand precisely what the Pan-Africanists mean when they say they are non-racial. They have claimed that they accept the Accra conference's definition of the term African. That gathering rejected its racial connotations and to emphasise the new meaning, use was made of the phrase "Negro African" to describe the native of Africa. Africans thus came to a politico-cultural meaning. The Asian and the European who accepted membership of the new community of African peoples and who identified himself with the trend of thought on the continent were, by the Accra definition, also Africans.

Where this was accepted, most South Africans rightly expected that the PAC, which was loud and consistent in its condemnation of multi-racialism—in the past of forcing Mr. Luthuli of the ANC to borrow for public use more and more Africanist slogans—would take the next logical step and open its doors to all AFRICANS.

Instead we have seen undignified attempts to reconcile what are demonstrably irreconcilable even contradictions. We have seen the non-racialists using such terms as "foreign majorities"—in this indicating clearly that they are not above the level of thinking along racial lines. We have seen Mr. Sobukwe very courageously extend a hand of comradeship to the oppressed Indians on conditions which no right-thinking Indian can see. At the same time he has not told us precisely what he would do with the Indians who accepted Pan-Africanism and now in it salvation for himself precisely in the way that a Negro African see it.

Liberals

Some Pan-Africanists have the naive and nasty habit of referring, contemptuously to the Liberals as though to grim "A.F.R.-I.C.-A." were a supreme virtue which would solve the African community's problems overnight. Luckily for South Africa, Mr. Sobukwe has so far consciously risen above the emotionalism which fails to distinguish between friend and foe and which sees in any non-African an enemy. But I realise that this wing of the Pan-Africanist Congress will raise deafening protests against opening membership to all who accept Pan-Africanism. If Mr. Sobukwe intends playing the role of the sick politician, he will allow himself to ponder to those men who will drive South Africa straight to civil war. If, however, he really has a feasible solution to the race problem, he will realise that he cannot preach non-racialism and practice racialism when it suits him.

Against this background the real contribution of the Liberals to the cause of freedom is that that they are the only group which is facing very courageously the real implications of extending the area of liberty in South African national life. They realise that giving political power to the oppressed will ultimately mean that the African will rule. What is wrong with that as democracy they ask? From this they proceed to lay solid foundations for

a common society where the worth of a man will not be assessed according to race, but according to ability. In this respect, they are truly non-racial. To succeed at their attempt in this regard is to show a lack of the sense of realism which could prove catastrophic for the PAC.

The Liberals are not the enemies of the PAC. They were the only other political group which had the good sense to send representatives to Accra. They stand for a non-racial democracy and discerning Pan-Africanists will need to see in this common goal an area of agreement which should indicate the precise point where Pan-Africanist and Liberal goals are identical.

Another Problem

There is another problem which Mr Sobukwe will do well to start considering with all possible seriousness. This is the issue of African unity. At the moment the African community is sharply split into two groups over the question of co-operation with the non-Africans.

I should make it clear that the Pan-Africanists do not give me the impression that they object to co-operation as such. They would be very unrealistic to do that. What they dislike intensely is the form of co-operation; they do not want to be used as cat's-paws to haul out the chestnuts for the European or the Indian; they do not want to see anybody gang-up against the African, as is the case in the Congress Movement.

I should like to believe that Mr. Sobukwe himself realises that the PAC by itself will not free the African people—no matter how enthusiastic its members are at the moment. I do not need to give my reasons here. Freedom cannot come to us as long as the ANC and Mr Lutuli pull one way while the PAC and Mr. Sobukwe pull another. What the times demand of these two leaders is statesmanship of the highest order; a realisation that now that the points of difference have been so clearly defined, efforts should be made to regroup on a principled basis.

The point raised here could be stretched to include giving thought to the attitude of the PAC to alliances which are not dominated by the communists—groups like the one which has just been formed in Johannesburg. It would not do the Pan-Africanists any good to isolate themselves.

All these are very difficult issues. Mr. Sobukwe has chosen to face them and to the extent that he does, he will indicate whether or not Pan-Africanism is the answer to our problems.

Sekou Toure Says Marxism "Not An End"

(Continued from front page)

ground shows up repeatedly through his speeches but with off-beat variations. "We have adopted Marxism," Toure once said, "to the extent that it was valid for Africa. We have not wished to take this science as an end in itself." He rejects the principle of class struggle as "a principle absolutely contrary to the needs of African evolution."

As he sees it, there is no class problem, among Africans: "All African social strata have a common, indivisible interest in the development of Africa." And Toure's political party (the PDG) refuses also to be the "organic prologation of any metropolitan party whatsoever"—an apparent slap at the Communists. Toure holds that the struggle in Africa is primarily an anti-colonial struggle.

Unquestionably there is an influential pro-Communist faction in Toure's government, but it seems to be out-weighted, for the present, by a larger group of officials with neutralist orientations. Some observers believe that a showdown between these two camps is probable in time and that Toure, who is in the middle, will go along with the winning faction. It was the pro-Communist group that engineered the bitter arguments with four Communist bloc countries. Visiting East European delegations were received here with fulsome hospitality.

Where there is no doubt about Toure's popularity and political skill his administrative abilities are yet to be fully tested. He has still a lot to learn about the practical side of government. Many government appointments, for example, are made on a basis of political loyalty rather than ability. Despite its rich potential Guinea is a poor country with frustrating financial problems. The Toure government inherited from the French an adversely unbalanced foreign trade and a national budget that would have been heavily in the red but for subsidies and contributions from metropolitan France. With independence, the subsidies dried up and the government is trying to find money to fill the gap through indirect taxation. It's a tough job for the twenty-nine old Finance Minister, Dramé Alioune. To be sure, Guinea has received a loan from Ghana, but that will

be used for capital construction only, and additional foreign credits from other sources—East or West—may be necessary.

President Toure preaches austerity both to his government and his people. He makes frequent upcountry tours, trying to stimulate the people to work harder and produce more. Through his party organisation which reaches into the remotest villages, he is getting the African country folk interested in community work projects carried out with voluntary labour. In his talks he plays the role of a kind of great black father, mixing paternal affection with sternness. His government gives the impression of being a one-man show, but Toure never announces an important decision without first consulting the politbureau of his party.

Toure can be hard. A recent Presidential decree, for instance, provided the death penalty for robberies committed at night and for homicides resulting from reckless driving or drunkenness. Discussing this edict in a radio

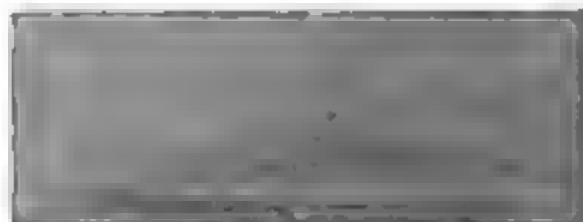
address, the President made the following startling pronouncement:

"This measure must be related to the revolutionary concept of our party, which is that everything is only a means to serve the people, that nothing can be justified except with relation to the people's interests. Therefore, if the people's interest were to require that 1,000 to 2,000 persons should be killed, we would do it without hesitation in order to permit the masses to live in happiness, honour and dignity. I therefore wish to make clear that the first person who kills another through excessive speed or while intoxicated will be executed before everybody and will serve as an example to all."

Climb to a high-ranking £2000 a year executive position under the expert guidance of the School of Accountancy, in Secretaryship, Costing, Accounting, Building, Sanitation, Municipal Services, and Banking. Write to the School of Accountancy, backed by 50 years successful educational service, for the free book "The Direct Way to Success", P.O. Box 4592, (2), Johannesburg, and at 8th Floor, Manning House, 12, Field Street, P.O. Box 1805, Durban. Phone 24068.

B-I

Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

S. S. Kampala due 31st May. Sails 4th June
S. S. Karanja due 30th June. Sails 5th July.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	Single	without	food	£92-0-0
Second "	"	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	"	£31-10-0
Ordinary				
Non-Vegetarian	£4-13-0			£10-18-0
Vegetarian	£4-4-0			£9-15-0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons

(Pty.,) Ltd.

390 Pine Street,
Telephone 20432,

— Durban.
Tel. Add. "KARAMAT."

Accra 'On Tongues Of Millions In Africa

ACCRA, Ghana.

ACCRA is a name with a magic ring for millions of African Negroes south of the Equator.

Whatever Africans meet to talk politics—in Johannesburg, Salisbury, Blantyre or Leopoldville—they talk of Accra. There are no "For Whites Only" signs here.

Accra is a laughing, boisterous, life-loving community of 250,000. Part of it looks like Johannesburg's Alexandra Township slums, where more than 1,000,000 black human beings live in a square mile of space.

Children scratch in the dirt in the streets of the Jamestown and Madola areas. There are open sewers; naked children romp about among debris.

But Jamestown and Madola are the past. History, tribal wars, the slave trade and the British cooped up to form these disreputable enclaves. Around them and spreading out among flamboyant baobab trees are broad new avenues, modern building blocks and bungalows. Jamestown eventually will disappear.

The new avenue named after Prime Minister Nkrumah has bright new stores and office buildings, and also stretches of shacks and 19th-century, tin-roofed shops. A new drive along the Atlantic coastline is being planned, starting near Prime Minister Nkrumah's gleaming white castle, Christiansborg, formerly the home of the British governors.

Cocon Ships In Harbour

Out in the harbour, where once the slave traders loaded

cargoes of human beings, the cocon ships now stand. Hundreds of Ghanaians make their living by rowing the life blood of the country—cocon beans—out to the waiting freighters.

Other exports are gold, diamonds, manganese and timber.

Accra is the permanent seat of the All-African People's Conference, a collection of non-governmental, political and near political organisations from all over the continent which meet here annually to demand freedom for the black man.

On the edge of the city is a three-story building housing radio Ghana. Prime Minister Nkrumah plans to make it a beacon for the rest of Africa, a \$3 million instrument to broadcast Ubaan's message in many languages.

Poor Have Vitality

As you're travelling up Africa from Cape Town you immediately feel the change of atmosphere in Accra. The poverty is depressing, but the vitality and the smiling good nature of the victims take away some of the pain.

The white man is more an oddity than an object of scorn and hatred here. There are only a few thousand former British civil servants, businessmen and diplomats.

There is no segregation. The many dance floors are covered with whites and blacks, dancing together and with each other. —"Evening Star"

Objections To West Indian Tour Of South Africa

(From Our Own Correspondent)

DR. F. SUBBROYAN, Member of Parliament, and a former President of the Board of Control for Cricket in India and the President of the All-India Council of Sports in a statement in New Delhi recently said that he was "really sorry" that in spite of the appeals made by the various non-white organisations in South Africa the projected tour of a West Indian cricket team led by Frank Worrell, preparations for the tour was going on.

Dr. Subbroyan said: "Neither Mr. Frank Worrell nor the South African Board of Control for Cricket should forget that the principle of colour bar is involved in this. The projected side is only to play against the non-whites when they are in South Africa."

"Though the South African Government have issued visas for this purpose they have made it a condition that the team should play against non-whites only and it observes all the rules with regard to travel and hotel accommodation, which means that they cannot travel in first class in railways and cannot put up in hotels reserved

for whites which shows how the South African Government treat the coloured people and how the policy of apartheid is applied even in sports."

"Under these humiliating conditions, I am surprised that Mr. Worrell is going on with his proposed tour."

Dr. Subbroyan said that opinion even amongst the white sportsmen was definitely against colour bars. To cite an instance, Mr. Richie Broad, the Australian Cricket Captain, had issued a statement saying that this tour should not be proceeded with: "I do hope that Mr. Worrell and the South African Board of Control for Cricket (non-whites) would consider the implications of this and in accord with the opinion among the non-white players of South Africa would cancel this tour as a grave matter of principle is involved in this."

I hope the Indian Board of Control for Cricket would write to their opposite number in the West Indies to cancel this tour and the sportsmen all over the world will not countenance this colour bar in sports."

India Gave Asylum To Tibetans

The following are excerpts from a statement on Tibet in Parliament by Prime Minister Jawaharlal Nehru:

IN the course of the last few days, reports have reached us that a considerable number of Tibetans numbering some thousands have recently crossed into the Kameng frontier division of the North East Frontier Agency and some hundreds have also entered territory of Bhutan.

They sought asylum and we have agreed to this. Each of them, as carried arms were disarmed.

Temporary arrangements are being made in a camp for their maintenance until they can be dispersed in accordance with their wishes and necessities governing such cases.

We could not leave these refugees to their own resources. Apart from the humanitarian considerations involved there

was also the law and order problem to be considered.

Duress Is Denied

There is the charge of our keeping the Dalai Lama under duress. The Chinese authorities should surely know how we function in this country and what our laws and constitution are.

It is open to the Dalai Lama at any time to go back to Tibet or wherever he wants to.

As the Panchen Lama has made himself responsible especially for some strange statements, I have stated that we would welcome him to come to India and meet the Dalai Lama himself.

Should he choose to do so, every courtesy will be extended to him. I have further said the Chinese Ambassador or any other emissary of the Chinese Government can come to India for this purpose and meet the Dalai Lama.

Gramophone Records

MADE IN INDIA — AT HALF PRICE

4/6 EACH OR TWO FOR 8/6

Selected single numbers available from latest films.

Also Urdu Quawafis, Hindi, Religious, Ramayan, Arthi, Bhajan and Drama Sets.

Latest Gujarati Records: Only at 3/- each or two for 5/-

Available in Bhajan, Arthi, Garba and Comic Numbers.

MAIL ORDERS ACCEPTED — FREE PACKING

SELLING FAST.

Write for detail specification, gladly supplied on application.

NATIONAL RECORDS

18 Ajmeri Arcade, off Grey Street,
DURBAN. — Phone: 25628.

India Letter

(From Our Own Correspondent.)

3rd May, 1959

India Seeks Restitution For Lost Canberra

A STRONGLY WORDED protest against the wanton and deliberate shooting down of an I.A.F. Canberra, and demanding adequate compensation for the loss of an aircraft as well as the physical and mental injuries caused to its crew, was made to the Pakistani Government by the Government of India.

The present protest, which is a follow-up of the oral remonstrances already made, is considered to have drawn Karachi's attention to the repeated violations of Indian air space from time to time which have caused concern in the public mind in this country.

Political observers in New Delhi have observed the weak defence offered by Pakistan and its contradictory statements relating to the alleged statements by the pilot and navigator of the Canberra. The Indian crew have completely disowned the signatures on the purported documents, photographs of which were published in the Pakistani press. Such copies, it has been noted, were not made available to Indian correspondents in Karachi.

Pakistan's self-contradictory statements, it has been pointed out made it abundantly clear that the unarmed Indian Canberra was shot down without any warning, and willfully destroyed by a Pakistani Air Force Sabre Jet on April 19. To conceal the guilt attempts were made to mislead world opinion in an effort to justify the wanton destruction of an aircraft belonging to a friendly Commonwealth country.

India, it is learnt, has totally rejected the Pakistani version of the incident, and also the statements purported to have been made by the crew of the Indian plane.

Pakistan Claims Money From India

Pakistan claimed Rs. 780 crores as "immediately due" to it from India on various accounts which it said India had been withholding "for no valid reason."

An official spokesman made this assertion in answer to Mr. Morarji Desai's statement in the Rajya Sabha earlier this week that Pakistan had not

paid anything thus far out of Rs. 390 crores its share of public debts under the partition agreement.

The figure mentioned by the Indian Finance Minister had no basis at all, the spokesman said. The amount of Karachi's share of the partition debt had not yet been worked out. The question of starting payment of the debt would arise only after this amount had been determined first, he explained.

The spokesman went on to point out that whereas under the partition arrangements Pakistan was to pay its debt to India in annual instalments over a 50-year period, payments amounting to about Rs. 189 crores were presently owed by India.

Unless these payments were cleared by India first, he stressed Pakistan could not reasonably be expected to start payment of its debt to India even on a provisional basis.

Diamonds Seized At Bombay Airport

The Bombay Customs authorities at Santa Cruz Airport in Bombay are reported to have seized a large amount of foreign currency and costly diamonds from a passenger who was about to board an Air-India International plane for Geneva.

The authorities are stated to have detained the passenger, Mr. Ismail Kanga, honorary Consul for Ethiopia for interrogation, after searching his baggage on suspicion.

Following the seizure of the currency and precious stones, the value of which was not disclosed by the Customs, the raided a city jewellery firm. The Customs were reluctant to disclose details of this seizure and the subsequent raid.

Top officials of the Union Government's Directorate of Revenue Intelligence and Senior Customs Officers are investigating the case.

Gandhi Memorial Lecture In U.S.

The former U.S. Ambassador to India, Mr. Chester Bowles, will inaugurate the Gandhi Memorial Lectures next Tuesday evening when he speaks on the subject "What America can learn from Gandhi."

To be held on the campus of Howard University, the lectures are being made possible from a

grant by the Teraknath Das Foundation of New York. The lectures are expected to be given annually.

Prime Minister Mr. Nehru said in Patna that there was no doubt in his mind that India was on the road to progress.

He told a gathering of about one lakh at the Gandhi Maidan at Patna that "the wheels of the vehicles of progress are moving ahead and that movement won't stop. We shall continue our onward journey."

Mr. Nehru deplored the recent communal disturbances in

North-Bihar and said there were signs of barbarism and gross ignorance. "We must fight the evil of communalism if we want to progress," he said.

Mr. Nehru said that recently there were incidents of a similar nature in Bhopal and Uttar Pradesh. He felt a "sense of darkness" creeping upon him when he received such reports.

"I do not fear an external enemy, but when I find weakness within myself I have to seriously think how to overcome it," he said.

Latest Gramophone Records Arrived

Mother India	6 Records	49/6
Pyana	5 "	41/3
Dekh Kahira Roya	4 "	33/-
Abhimata	3 "	24/9
Janam-Janam Ki Fera	5 "	41/3
Johnny Walker	3 "	24/9
Ayodhyapali	5 "	41/3

INDIA PRESS RECORDS

Tulsidas	5 Records	50/-
Pehli Jhalak	6 "	60/-
Iskcon	4 "	40/-
Bahar	2 "	20/-
Sarwan Kumar (Drama)	2 "	20/-
Loose Numbers Sabul Sarwat and Badal		30/-

Packing, Postage and C.O.D. charges 7/6 Extra.

Obtainable at Our Only Address:

BHARAT MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS,

286 Grey Street, DUBAI

Cable & Tel Add, HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co.
(Pty.) Ltd.

Earthworm Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.B. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order, only.

P.O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

The Next Step In Nyasaland

(Continued from front page)

made by the British and the Federal Governments on April 26, 1957, in which it was declared that "they are opposed to any proposal either for the amalgamation into a unitary state of the territories now comprising the Federation or for the secession of any of these territories from the Federation." But circumstances may so change as to force a reconsideration of this policy in respect of Nyasaland. It is possible that the Federal Government would refuse to countenance any such change, but not at all certain, many of the Rhodesian traders were not at all keen to have Nyasaland in at the start, and a good many people (though mainly members of the Dominion party) are openly in favour of discarding a territory which they think a political liability.

For various reasons, to be mentioned later, it would be a great pity if Nyasaland went out, particularly at this time when the serious underlying issues are clouded by excitement, and when Nyasalanders themselves still have no little voice in the determination of their future. What I think the two "parent" Governments, if one may so call them, ought consider is that Nyasaland should remain in the Federation now, but with a right to opt out of it at some specified time in the future, say within ten years, when political power within Nyasaland should have passed into African hands; so that the decision would be made by Nyasalanders with experience enough in government to be able to assess the pros and cons of secession fully. This surely is how such a decision ought to be made.

Several objections will be made to this suggestion. One is that the uncertainty of the future will be unsettling to people in Nyasaland; but they are not particularly settled now. A sordid objection is that Nyasaland's credit as a borrower, now sheltered by the Federal umbrella, would be impaired if an eventual withdrawal from the Federation had to be reckoned with. This is true, and would have an important bearing if there was a question of going on with any major project like the Shire hydro-electric scheme. It might be necessary for the British Government to underwrite any liabilities incurred on Nyasaland's behalf. A third objection is that, if Nyasaland had a right to opt out, Northern Rhodesia would claim the same. Why not? Lord Milverton once said that the African would have

to "work his passage" in the Federation; why should not the Federation itself work its passage by giving satisfaction to its constituent parts?

Disadvantages

There is a good case for asking if possible for Nyasaland to leave the Federation, not that it is desirable that she should do so, but because the knowledge that such a choice is possible and legitimate is likely to assuage the urgency of the immediate demand for it, until such time as the real disadvantages of secession can be better appreciated. There can only be briefly stated here. First, without doubt Nyasaland is economically much stronger as a member of the Federation than on her own. A landlocked State with less than three million people and no major industries would have some difficulty in maintaining itself, let alone making headway. What Nyasaland owes to the Federation in this respect was described in a previous article.

Secondly, an important part of Nyasaland's revenue comes from the employment of Nyasalanders in Southern Rhodesia and to a much smaller extent in Northern Rhodesia. As the Africans of Southern Rhodesia come more into the labour market, which they are beginning to do, there will probably be a shrinking of the demand for workers from other countries. At present Nyasalanders have the advantage of being recognised as fellow-citizens, whereas their principal rivals in the labour market, coming from Portuguese East Africa, are clearly foreigners.

This advantage is not yet, but might become, an important one. A third reason looks the other way. One has always hoped that the influence of organised African opinion in Nyasaland would be a powerful factor in improving the conditions of life for Africans in other parts of the Federation. One would regret to relinquish this hope.

The idea of a deferred decision by Nyasaland presupposes the building up of a representative Nyasaland Government. There is no major difficulty here, except that of timing, over which Congress stands. Dr Banda has been insisting on a clear African majority—32 out of 40 on the Legislative Council—at once, there are now five out of 23, with permanent officials forming a clear majority. If his objective had been approached by stages—with, as a first step,

African members forming the largest group on the Legislative Council, with two or three members in the Executive Council, and moving on to the majority on the next revision—a relatively smooth path could have been expected, and the first proper African Government would have had some useful experience of administrative responsibility to build on.

Reconciliation

One comes round again to the thought of a reconciliation between Government and Congress. It may seem a strange thing to look forward to. Can the leaders of Congress hold out their hands to those whom they believe to have imprisoned them unjustly and to have caused the death of friends who sought to rescue them from arrest? Can the leaders of the Government hold out their hands to men whom they believe to have considered murdering them? It could hardly be hoped for, if Commonwealth history did not furnish precedents. However much at odds they are today, the two need each other: Congress, if ever it forms the core of an African Government in Nyasaland, will need the steady guidance and supervision of the Civil Service who constitute the Government today; the Government equally needs the popular zeal

and energy which Congress seems to be able to arouse, and no one has yet aroused, in order to lift the country out of its long sluggish habit of life.

Bitter feelings on both sides will not be overcome easily. To be overcome at all they need two things mainly—a change in the situation from which they arose and the good offices of mutual friends. Some changes leading to a new situation have been suggested here. The mutual friends may be found in the missions which, while in no way implicated in any unlawful or tumultuous conduct, have retained in a large degree their regard for, and the respect of, Africans now lying under the shadow of the law. Livingstone's example of fearlessness, comradeship, and faith has been mentioned. There were small events in a distant corner of the country, but they may prove Nyasaland's grain of mustard seed.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.
Contact No. 12 Maridya Arcade,
38 Market Street,
Colombo 4, Ceylon.
Phone 33 1854

Just Arrived

Famous Religious Gujarati Books

Maha Bharat	5	0
Thulee Kirt Ramayan 3 Vol	1	10 0
Valmiki Ramayan 2 Vol.	4	10 0
Gita in Gujarati Explained	3	6
Gita Paak Ratna Mahan	10	6
Moolkantha	12	6
New Cooking Book Paak Vigan		
Over 500 Pages, fully illustrated	1	12 6
Ambika Jigar 2 Volume	8	6
Dampat na Virah Sexual Book	1	5 0
Dampat na Books, Sexual Book	1	5 0
Dampat na Books, Sexual Book	1	5 0
Kank Satra	1	12 6
Chandi Paat	1	6
Vivach Vani	1	5 6
Baghat Jalaram, no Khatta	2	10 6
Jalaram as Amar Path Khatta	1	1 6
Gujarati Teacher, Gujarati Letter Writer		
Dolly Prayer Book, Sal Saver, Archa, Monaka Khatta		
Parvathan Maa no Khatta, Shri Ratna Narain Khatta,		
Jalaram Bapa Khatta Artha Sangra, and many other		
Book Books at 2/6 each.		

ALL ABOVE ARE NOW ON FOR SALE

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524,

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

Japan Rebuffs USSR

JAPAN in effect rejected last week the latest demand by the Soviet Union that it abandon its western ties and adopt a policy of neutrality.

The Prime Minister Mr. Nobusuke Kishi, and the Foreign Minister, Mr. Aihiko Fajiyama stated that Japan's security pact with America must be revised and reaffirmed to safeguard Japan's security.

This is an indirect rejection of the note the Soviet Minister, Mr. Serguei P. Kovalev delivered to the Foreign Ministry saying Japan can safeguard its future only by being neutral.

Formal Reply

Both Mr. Kishi and Mr. Fajiyama spoke at a conference of Japan's 46 prefectural (State) Governors. Mr. Fajiyama also earlier briefed Japan's Cabinet on the Russian note. Afterward he told reporters he would make

a formal reply before leaving for Saigon on May 16.

The Japan-U.S. security treaty is Japan's basic link with the Western alliance. Japan feels it has unequal provisions and should be brought up to date since it was negotiated during United States occupation days.

Mr. Fajiyama told the Government the new pact should run for 10 years and provide for prior consultation on weapons America brings into Japan and one deploying U.S. forces from Japan to other areas in Asia.

Regrettable

Mr. Kishi said the present Japan-Communist China trade deadlock was regrettable and he hoped commerce could be resumed with full regard for the differences in their two political systems. China has been demanding diplomatic recognition as the price for resuming trade.

Opposition Leader's Comments On Tibet

WASHINGTON, Monday.

THE Opposition leader in the Indian Parliament, Mr. Asoka Mehta, said today that Communist China's suppression of the Tibetan revolt would not change India's "policy of friendly relations with all countries."

But Mr. Mehta added that the Dalai Lama, the deposed ruler of Tibet had the right to return to India and work for the independence of his country.

Mr. Mehta heads the small group of Socialist democrats in Parliament. He made his comments on Tibet in a radio interview last night.

"Naturally, we are somewhat concerned about the developments in Tibet and more so about the attitude the Government and the Press and other organs of public opinion in China have been adopting towards our country," he added.

"But I believe that the policy of friendliness towards all countries and not getting entangled with any kind of alliances is one which we are likely to pursue."

Mr. Mehta said, however, that he did believe in closer relations with the other nations in South Central Asia—Pakistan, Nepal, Ceylon and Australia.

When asked if this meant that

he advocated an alliance against Communist China, the Socialist leader replied: "Our whole thinking is positive and not negative. We do not want to have co-operation amongst our neighboring countries to be directed against anybody else."

He added that such an alliance would not have military aspects "as far as India is concerned."—Bapa A.P.

Dalai Lama Expects To Return Home

The Dalai Lama expects eventually to return to Tibet to work for the preservation of the Buddhist religion, said Government Ceylonese Buddhist delegates, who recently visited him.

The Ceylonese delegation conferred with the Dalai Lama in Masqueria on May 7.

They said the Dalai Lama expressed "profound grief over the damage to the Buddhist faith in Tibet and the suffering of his people."

They said the Dalai's faith in the "everlasting efficiency of the Buddhist doctrine made him believe he would eventually return to Tibet for the preservation of the religion"—Bapa A.P.

India Condemns Racial Education

AT the United Nations, the Indian Delegate, Mr. C. E. Jha, has criticised the organisation of education along racial lines in certain African territories. He said that racial discrimination in education can only perpetuate racial divisions and thereby aggravate strife.

Mr. Jha, who was speaking in the U.N. Committee of Information from Non-Self-Governing Territories said that history had proved that no one race was nearer to God than any other and that no race as a whole was superior or inferior to another. And yet in the Congo, in the Central African Federation, in Kenya, in Uganda and in numerous other African territories education continued to be organised on racial lines.

He stressed the important mutual link between education and political responsibility saying that more and better education meant better base for political advancement towards self-government. Mr. Jha said it was one of the greatest tragedies of our time that Angola and Mozambique and a few smaller Portuguese territories which were non-self-governing in every

sense were not so regarded by Portugal and her "like-minded friends." In spite of all the legalism, the myth of such territories forming part of the metropolitan country could obscure the real fact of their being no different from a colony.

Correction

It was reported in our issue of May 8th that Mrs. Radhik Singh was "existing with the organisation of the Durban shows" of King Kong, the jazz opera currently playing in the Durban City Hall. This report was incorrect. Mrs. Singh is not in any way connected with the presentation of "King Kong". She attended merely as a paying patron interested in the musical.

Mrs. Singh wishes it to be known that she thoroughly disapproves of the reported attempt by the City Hall authorities to impose segregation by the back door. Her only interest is, in common with other right minded people, to expose these attempts and to fight segregation.

Phone 635-5746

P. O. Box 1545,

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

83 West Street, JOHANNESBURG.

BOOKS FOR SALE

The Bhagavadgita—Radhakrishnan	11	6
Ramayan—Rajagopalachari	8	0
Eminent Americans—J. T. Sunderland	7	0
Christian Mislone—M. K. Gandhi	6	0
Selected Letters I—M. K. Gandhi	1	0
A Discipline For Non-Violence—R. B. Gregg	1	6
Towards New Education—M. K. Gandhi	2	4
Servodays—M. K. Gandhi	6	3
Indian Home Rule—M. K. Gandhi	1	6
Public Finance And our Poverty—J. C. Kumarappa	2	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Durban, Natal.

INDIA NEWS

(From Our Own Correspondent)

Communist Mistake in Kerala

The Kerala Pradesh Congress had pledged to support the agitation against the Communist misrule in the State.

On its part, it has decided to frame a "charge-sheet" on Communist misrule to form the basis of a continued agitation.

The Congress Executive Committee, in a resolution released after prolonged discussion, called upon Congress units in the state to develop a country-wide agitation.

Reds Face Serious Challenge

Mr. M. N. Govindas Nair, M.P. and Secretary of the Communist Party in Kerala, admitted that the State Government was facing one of the most serious challenges to its existence from the Opposition parties.

He expressed the hope that the party would survive the threat of democratic mobilisation of public opinion and would emerge "victorious and stronger."

Mr. Nair said that the threat this time came from communal and reactionary forces and strangely enough leading Congressmen and Praja Socialist leaders were behind it.

The Communist leader, who was addressing a press conference in Delhi, said that the threatened mass agitation to oust the Communist government from power was a challenge by "reaction" to peaceful transformation of society through democratic methods.

Faster Economic Development in India Necessary

President Eisenhower said that India should make faster economic progress in order to keep pace with its mounting needs. But, he said, this did not mean that the United States had the sole responsibility for providing the aid India needed to achieve that objective.

Mr. Eisenhower, when pressed as to whether he favoured "massive increase" in aid to India, replied that he would want to study the problem very carefully.

He also said he quite understood Mr. Nehru's astonishment and apparent indignation over China's attacks against his country for giving shelter to the

Dalai Lama.

Mr. Eisenhower noted that the Indian government had tried to pursue a peaceful policy towards its Chinese neighbour.

Greek Says India Passed Chinese Arms

NEW DELHI

PRINCE PETER of Greece was asked by the Indian Government to leave India because some of his activities were not considered desirable by the Government, Prime Minister Jawaharlal Nehru revealed recently.

A report in the "N.Y. Times" says the Prime Minister told the Council of States (Upper House) that Prince Peter, cousin of King Paul of Greece, had lived in the Indian-Tibetan border town of Kalimpong for a number of years.

Prince Peter alleged in Athens on March 29 that India had assisted the Chinese Communists in overrunning Tibet. The

Athen newspaper "Kathimerini" quoted him as having said:

"The Indian Government helped in the occupation of Tibet by Red China in 1957 by allowing transportation of arms, ammunition and arms along the road from the Indian frontier to Lhasa."

He said India had assisted China for fear Tibet would fall under American or British influence.

Prince Peter, a cousin of the Duke of Edinburgh, is an anthropologist and ethnologist. In the Himalayas he studied racial groups.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR

EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.

Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:

Office: 25845
Residence: 36413.

THE QUEENSLAND INSURANCE

COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE.

106 MANSFIELD ROAD, - - - DURBAN.

P. O. Box 476. - - - TELEPHONES 47453 & 47888.

BOOKS FOR SALE

THE DELIVANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	8	INDIAN CHRISTIANS	—G. A. Nairan	7	8
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhi's Writings on Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	SEVEN MONTHS WITH GANDHI	—Krisnadai	13	6
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	16	0	A EIGHTEOUS STRUGGLE	—Mahadev Desai	2	3
DELHI DIARY—Gandhi	10	0	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR			
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1911-51)	5	0	Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0	
A PROPHET OF THE PEOPLE			NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR			
—T. L. Vaswani	3	6	Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0	
KRISHNA STORIES			FROM YSRAVDA MANDIR			
—T. L. Vaswani	7	6	—M. K. Gandhi	1	0	
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Mankarwala	2	0	GANDHILANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0	
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA			GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6	
Facts And Facts—Stanley Powell	6	0	PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	4	
AMONG THE GREAT (Conversations with Ramsay Bolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Anubindo)—Dilip Kumar Roy	23	0	TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0	
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT			BAFU—Marry F. Barr	4	0	
—An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0	COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0	
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—B. Subrahmanyam	2	4				
FAMOUS PARSIS	7	6	Obtainable from:			
			'Indian Opinion,'			
			P. Bag, Durban, Natal.			

જીવન ધોરણ જેમ ગુણોનું ધોરણ પણ ઉચ્ચ લાવો

ધૃ-ગુણમાં માનવને પોતાના અને જાતબચ્ચાના તથા પરમાં રહેનારાઓની ચિંતા કરવી પડે છે. આટલાથી જ નથી સારું. મિત્ર, પડોસી, અને સમાજની પણ ચિંતા કરવી પડે છે.

આમ જમી ચિંતાઓ માનવને ઠંડી છે. એ કહેવું કદાચ છે. ક્યારેક એક શુભ જરૂરી હોય છે અને બીજા પ્રસંગે એ બીજો શુભ જરૂરી જણાય છે. જેમ કોઈકને પુછવામાં આવે કે તમારે શું ભેઈએ છીએ ત્યારે ક્યારેક કંઈક જવાબ અને ક્યારેક પીવાનું માગે છે જેમ બીજારી વખતે કપાની અને શુભકાની જરૂર હોય છે પણ સારા હોઈએ ત્યારે દવા અને શુભકા નકકારી થઈ પડે છે. આમ ઘણી આવશ્યકતાઓ હોય છે. એમાં કંઈ એટી અને કંઈ નાની એ ઠંડી ન શકાય. પ્રેમ, સત્ય, અહીંસા એમાં સૌથી મોટો શુભ કહીએ તો જવાબ આપી ન શકાય. બીજા બીજા ક્યો બધાની જ આવ-

શ્યક્તા હોય છે. ગીતા અને ભાગવતમાં આ શુભની સુચી આપવામાં આવી છે. હું કમચુક ભાગવત વાંચતો હતો, એમાં ભક્ત કેવો કેવો ભેઈએ એન. શુભની સાખી નામાવલી આપવામાં આવી છે. હું પણ જ્યારે સમાજ મટે વિચારે છું ત્યારે ક્યારેક આ શુભ આવશ્યક લાગે છે અને ક્યારેક બીજો.

પણ ખરું તો આજે સમાજ ઘણા શુભને યોગ્ય એકા છે. આપણે અત્યંત જોઈ કરી આપણામાં શું નથી એ ભણી લેવાની જરૂર છે. અને જો નથી તે જીવન ધોરણ ઉચ્ચ લાવવા મથીએ છીએ તેમ શુભનું ધોરણ પણ ઉચ્ચ લાવવા મથવું ભેઈએ. મામ-મામમાં લોકો રહે છે. પ્રત્યેક ઘરમાં પ્રેમની સાવના વિકસીત થવી ભેઈએ પણ આજે આમમાં પ્રવાસ થઈ કયો તો ત્યાં સો ત.જ.ઓ ટંગતા હશે. આટલો માનવ માનવ પર અવિશ્વાસ રહે છે.—વિનોબાજી.

આઝાદીના ફાળાની જરૂરીયાત

કુનીયાના નેતા શ્રી. ટોમ અને, આજે એક એક અને-રીકમાં ફરી રહ્યા છે એમને એક અપવાદમાં જણાવવું હોય કે: "આફ્રિકા આઝાદ થશે કે કેમ એ સવાલ જ નથી. સવાલ એટલો જ છે કે "ક્યારે અને કેમ," અને નિષેધના સંકેતોને આવ-હારીએ છીએ."

તેઓ નિષેધ વિચાર્યો જુઓ સંયોધી રહ્યા હતાં. તેઓએ કહ્યું કે આફ્રિકાની આઝાદી માટે જો ફ્રંક એન્ડ કંપનીમાં આનું છે તેનો મલો, ભાગ દેશદ્રોહ ના આરોપસર સાઉથ આફ્રિકામાં પકડાયલાઓનો બચાવ કરવા વાપરવામાં આવ્યો છે.

આફ્રિકા જહાજથી આર્થિક મદદ આઝાદીની લડત માટે નથી આવતું કારણ કેલાલ એ એક નવું બહારનું બંધન થઈ પડે.

સા. આ. આવંતી પ્રશ્નોમ હોંદની કીકેટ ટીમનો વિરોધ

ધૃ શ સ જા ના એક સભ્ય અને હોંદના કંટ્રોલ એક કીકેટ મોર્ડના માલ પ્રમુખ તેમજ અખીલ હોંદ સ્પોર્ટ કાઉન્સિલના પ્રમુખ ડો. પી. સુબ્રાયને એક નિવેદન બહાર પાડી જણાવ્યું છે કે: "અમને સાઉથ આફ્રિકાની જુદી જુદી બીન-ગેરી સંસ્થાઓ તરફથી પ્રશ્નોમ હોંદની કીકેટ ટીમ પ્રવાસે જવાની છે તે એ વિરોધ કરવાં

નિવેદનો બહાર પાડ્યા આવ્યા છે. આથી હું પણ ઘણો દિલગીર છું. વધુમાં ડો. સુબ્રાયને કહ્યું કે ટીમના નેતા શ્રી. વોરેએ કે સાઉથ આફ્રિકન કીકેટ મોર્ડ એ જુલલું ન ભેઈએ કે આ રાજ્યો પર રચાયેલો જ પ્રવાસ છે. કારણ કેલસ બીન-ગેરાઓ સાથે જ રમવાની છૂટ આપવામાં આવી છે. પ્રવાસમાં પણ રાજ્યો રહેશે જ, અને ત્યાંના બીન-ગેરાઓ જ્યાં

નથી જઈ શકતાં ત્યાં ત્યાં તેમ. નાથી પણ નહીં જ જવાય. અને આવી યાય છે કે આવવા માતા વરણમાં આ ટીમ લઈ જવાનું કેમ સાધ્ય કરાયું છે."

વધુમાં તેઓએ કહ્યું કે ગોણ એલાસીઓ પણ રપોર્ટમાં રંગ-ભેદ નથી ઇજાતા. આફ્રિકીયાના કીકેટ કેપ્ટન શ્રી. રીચી એન્ડ્રુએ આ સાથે પોતાનો સખત વિરોધ નોંધાવ્યો છે. હું આશા વાધુ' છું કે સાઉથ આફ્રિકાની બેન-કુરોપીયન મોર્ડ અને શ્રી. વોરેસ આ ઉપર પુરતો વિચાર કરશે. અને આ પ્રવાસ સુલભી રાખશે.

તિબેટ વિશે અશોક મહેતા

ધૃ રતની ધારા સ જા ના સોશયલીસ્ટ પક્ષના નેતા શ્રી અશોક મહેતાએ મોર્ડીંગ ટન ખાતે જણાવ્યું હતું કે, "હોંદની પરદેશ નીતિમાં તિબેટ ના આ બળવાથી કાંઈ જ ફેરફાર થવા નહીં પામે અને તે બીજા દેશો સાથે કૌની જાયો સબંધ રાખશે.

"પણ કાલાર્થ લાચાને ત્યાં રહી પોતાના દેશની આઝાદી માટે કામ કરવાની સ્વતંત્રતા અપાવવી ભેઈએ.

"તિબેટની પરિસ્થિતિ તેમજ ચીનની પ્રબલ તથા છાપા અને ત્યાંની સરકારની નીતિ અમને કેદરતી રીતે ચિંતા કરાવે છે. પણ છતાં મને આશા છે કે બધા દેશ સાથે કૌની જાયો સબંધ રાખવાની અમારી નીતિમાં કાંઈ જ ફેરફાર આવી નથી પડે."

વધુમાં શ્રી મહેતાએ જણાવ્યું કે, "અમે દક્ષિણ અને મધ્ય (અનુક્રમણ માટે જુઓ પાનું ૧૮૨)

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૫ મે, ૧૯૫૯.

સાધ્વા સાચા સંવાદ સાથે આંખ બંધ કરે છે

જયી. સુધી આ દેશના ખાસ અને સુખ્ય સનાલો વિશે સાધ્વાની નીતિ સરકારને અનુસરતીજ રહેશે, ત્યાં સુધી આપણે એમજ માનવું જોઈએ કે સાધ્વા એ એક સ્વતંત્ર ખદ નથી; પણ નેચનાલીસ્ટ પક્ષનો જ એક ભાગ છે.

કાલમાં જ બનેલો એક લખલો લખ્યો. સાધ્વાએ, કશિયુ આફ્રિકા અને આફ્રિકાના બીજા સ્વતંત્ર રાજ્યો વચ્ચે એલચી બોની આપલે કરવાના સંબંધ બાંધવા વિશે એક બહુ જ અસ્પષ્ટ અને વિદુત વિચારન બકાર પાડ્યું છે. એમાં ડૉ. એ. એલ. વેયર, કે જેઓ સાધ્વાના પ્રમુખ છે, એમને એની ભયાં કરી છે કે "આફ્રિકાના કાળા લોકોએ ગોરા કશિયુ આફ્રિકાની પ્રભાને આફ્રિકાના દેવોમાં રિષકારવાજાં ભેંપશે. વળી ગોરાઓએ એ રિષકારવું જોઈશે કે એમનું બાળી આફ્રિકા સાથે જોડાયેલું છે."

આ બે મુદરાઓ વિચાર માગી લે છે. પહેલામાં એવો કવની જણાય છે કે આફ્રિકાને કુદમ કરાવે છે કે ગોરી પ્રભાને એક રાષ્ટ્ર તરીકે રિષકારવી જોઈશે અને આફ્રિકામાં તેઓ ખાસ હકકો અને રવાનો દેરાવાસી તરીકેના ધરાવશે. જ્યારે બીજામાં ગોરાઓને એમ કહેવામાં આવે છે કે જો આફ્રિકામાં એમને રહેવું હોય તો અમુક થીએ એમને રિષકારવી જ જોઈશે. આ વસ્તુ ઉપર કૃત્ય ગોરાઓનું જ ક્યાન એવવામાં આવ્યું છે. પણ આફ્રિકાની મામળીઓ તરફ કોઈપણ બાતનું ક્યાન નથી આપવામાં આવ્યું અને એ સવાલને બળી જવામાં આવેલો છે.

એટલે એમના કથન સુખ્ય અવત્તમની વસ્તુઓ એ છે કે પ્રથમ ગોરાઓના હકેનું રક્ષણ અને પછી મરજવાત ચોક્કસ દેર-કવ. આવી વિચાર શેણીમાં ગોરા શાહીવાક ઢોકવું કરતો અમને જણાય છે. ત્યાં સુધી કશિયુ આફ્રિકામાં ગોરાઓ આફ્રિકાને સ્વતંત્રતા નહીં આપે ત્યાં સુધી એમને કોઈપણ બાતનો હક નથી કે આફ્રિકાના લોકો એમને એ જુમીના આશીક તરીકે રિષકારે કે જે જુમી એમને બજાજબરીથી આફ્રિકાને પાસેથી લીધી છે.

બરી વાત સમજવાની છે, એ તો એ છે કે, ગોરાઓ પણ આફ્રિકાના છે અને તેથી આફ્રિકા સાથે બળી જઈ પોતાના હિસ્સાનું સુખ દુઃખ ભોગવવું જરૂરી છે. સાથે સાથે આર્થિક અને રાજકીય ક્ષેત્રોમાં અને સ્વતંત્રતા અને ક્રેગવણીમાં પણ પોતાનો હિસ્સો આ ખંડને આપવો જોઈશે.

એટલે એક બાલુથી ડૉ. વેયર, બે.સઓના હકકોની વાતો કરે છે, અને બીજી બાલુથી કશિયુ આફ્રિકાના હ બાબના લોકોની જવગણના કરે છે. વળી તેઓ આફ્રિકા ખંડના સ્વતંત્ર દેવો સાથે એલગીનો સંબંધ બાંધવાની વાતો કરે છે અને સુની-ચનના આફ્રિકા ઉપર હજી પણ જુમીને આગુ જ છે આ એક બીજાથી વિખીસ બીનાઓ સ્પષ્ટ કરે છે કે તેઓ, કોમી સવાલને ઉકેલ સુખ્ય વસ્તુ સાથે આંખ મીચીને કરવાનો પ્રયાજ કરી રહ્યા છે.

રૂપ એરીવાઝ કાવદામાં આડખીલી

ગા. વરસે રયોનસરજ કમીડીએ જુનની ૧૧મીએ એક મોટી વિરોધ સભા બરી હતી જેમાં રૂપ એરીવાઝના કાવદા સાથે વિરોધ દર્શાવવામાં આવ્યો હતો. આ કમીડી લોકોને મદદ કરવા માટે રચાયેલ છે જેમને આ કાવદાથી અન્વાય થાય છે અને એ લોકો આ કાવદાની સાથે જુમીય ડાટમાં ભાગને તરવાર છે.

આ કમીડીના એક સજ્જે કાલમાં બહેર કવું છે કે, અમે લોકોને મદદ કરવું. આ કમીડીને સરજન બધાજ અરીજોનો અને મોટા બામના ગોરાઓનો સાથ છે. એમ જણવવા માં આવ્યું છે કે રચનના એક આગળ પડતા વણીવનું કહેવું છે કે રૂપ એરીવાઝના બહેરનાથનાં અમુક ભાગો જે કામદેસર ડેરવી ચકાશે. એ ડાટમાં આ વસ્તુ સિદ્ધ થઈ હશે તો સરકારે વધુ બહેર નામુ મડવું પડશે.

એમ જાનવામાં આવે છે કે, જે લોકોની જમીન કાલ ગેરાઓ માટે બહેર થઈ ગઈ છે હામલા તરીકે કાવી રાડના રહેવાસીઓ તથા ડેરા મેનરમાં વસ્તા હોદીઓ, એ લોકો આનો કેસ ચલી ચકાશે.

રયોનસરજ કમીડી પાસેથી એટલું જણવામાં આવ્યું છે કે, કાલમાં રૂપ એરીવાઝ સાથે મોટા પાયા ઉપર

વિરોધ કરવાનું નક્કી નથી કે સુખ્ય વસ્તુ બધાવે વખત મેળવ છે. આથી એ ડાટમાં કેસ લઈ માં આવે તો ફેંસલો ચર્તા એલો મોઢા બાર મમીના નીકળી જવ. સરકારની નિરૂદ ડાટનો નિર્ણય તો સરકાર કદાચ જેર કામદેસર પ લેતા અચકાય. એ અરજ કર કારતે તો તેઓ અખીલ કરીને સમય મેળવી છાકો અને બે જ અપીલેક કીવીમન સુધી મહેમતી નિર્ણય કરતાં જે તજ વરસ થઈ ડાટનો ખરજ મળે. મેલેજ સંબંધીત છે કે કમીડી જનતા પાસે ફ ની આજી રાખશે. અને આજી રા માં આવે છે કે, જનતા કે સુખ્ય પોતાની જનતી મદદ આપ

એ જાંતમાં સરકાર છતી તો પછી આ કાવદા સાથે જ કરવાનો વિચાર કરવામાં આ રયોનસરજ કમીડીએ આ બારમાં કે નિર્ણય કર્યો છે કે નહીં, એ જ નથી આવ્યું. આ દરમીયાન જે કાવદાના શિકાર બન્યા છે, એમ કહેવું છે કે કાવદાને કાઢી પાડવામાં તેમની આડખીલીથી નાખીને કરવી અને એ રીતે રૂપ એરીવા ડુટ કાવદા વિખ રૂપ મનનું.

કેપના વાંચકોને અખીલ

ઈન્ડિયન ઓપીનીયનના માલકોને મળી અખીલો કરી અને અમને પોસ્ટથી સવાલનો વરજમાં એક વાર મોકલી આપવા બજાવ્યું. પણ એનો જવાબ માંડ બરખાથી પણ લેવા મોજા માલકો તરફથી અમને ઉદાસ થવું વરજથી મળ્યો. કશિયાથ માં કેલકાક ખીએ અને અમારા આ સંરવાના દરવી બી બીમાબાઈ માસર અને કેટલીક મેનોએ ઉધરાણી કરી માલકો વધાવો અને અમને મદદ કરી અને કરતાં રહે છે. અમારુ સુધી કેપ તથા નાટાજ માટે એવી સજવડ કરી સકાઈ નહોતી.

મા દેવાભાઈ મોપાલ' કે જેનો રચનના વાની છે તેઓ અમારી અખીલના જવાબમાં પોતાની રિવા સંસ્થામાં મોજા આ સંરજને અને પત્રને આપવા કમળ અચકત કરી છે. આથી તેઓ કેપ પ્રતતી મુજદરીએ નિરૂદા છે. આજા છે આ પ્રતિતા બાઈએ એમને પોતાનો પૂર્વ સકકાર આપી એમના કામને સહન કરશે.

તિબેટ વિશે અશોક મહેતા

(પહેલાં પાનાઈ અનુસંધાન)

એશીયા જેમ કે પાકિસ્તાને પાક, સીલેન અને અમુત સાથે મધુ વાડો સંબંધ બાં નામાં મનીએ છીએ."

પ્રજા મુજવામાં આવ્યો. આ "કોમ્યુનીસ્ટ ચીન જ દિવાલ ઉભી કરવાની મુજ પ્રીત છે ?"

શ્રી મહેતાએ જવાબ આ કે, "અમારુ બધુ જ વારત પર રચાયલું છે, નકાવારમક જ નથી. અમે અમારા પ એા સાથેનો સહકાર થીજા ફ સામેના ગેરજા તરીકે બાંધવા ઉમજતાં. આવે જ ન્યાં સુધી હીંદને કાચેબાએ બાં સુધી લરકરી સંબંધ' હોય, એમ કું કહી શકું."

લોભ અને ક્રૂરતા

(સુકુલભાઈ 'લોકજીવન'માંથી)

(મધ્ય ભાગથી ચાલુ)

વહાણોનો મિલન

કેસી અને એમેલિન જુલિયા મોરડામાં હાંતારી બધાં પછી રોમ રાતે રોડ ને રોડ બનાવ બન્યા કરતો હતો. રોડ વાર બધાનાં આરજીને રોડ વહાણ થી ચાલી રેલું હતું; રોડ વાર રાતે રોડ બાંધીને રજાનાં અવાજ સંભળાતો; રોડ વાર વાર બારજીની સાંજ રોડ બોરથી અખામનું હોય! આ બધું એકદિને સુખામ લોકોપરોમા બહારી વાંતો બધારે ત્યારે થયા બં કરતી હતી.

એકદિને પછી જુલિયા બપ પેસી મર્યા હતો. એના મોરડામાં રાતે અંધારામાં રોડના અવરભવરો આજ હતો, તેથી લોકો જાણી અમવા માટે રાતે છુપ દાર પીને સુઈ જતો.

આવી રીતે કેસી પોતાની તરજીન અખખાને જતી હતી. એ દિવસે રોમનું અવજાન મળું તે રાતે લોકો પોતાના મોરડામાં છુપ દાર પીને સુઈ મર્યા હતો. પછી આરજી રાતે એ અખજીને જાગી ઉઠ્યો. તેના મોરડા નો દોલો રોડએ જુલિયા નાખ્યો હતો અને તેના કચીર વર કેસીને ક્રોડ રપઈ થતો હતો. તેણે ક્રોડને એમું તો ક્રોડ જુરમે પહેરીને રોડ વહું છે! લોકો ચીસ પાડીને બારજી તરફ દોડ્યા. પછી બારજીને બહારથી રોડએ વાળેલું હતું. લોકો છુપ જ અખરોડો અને રાં ને રાં એવાન બધારે પડી મર્યા.

એ અખરોડે કેટલાંક સુખામ લોકોપરોએ જોઈ કે, એ ક્રોડ અંધુતિએ ક્રોડ ક્રોડ અંધરમાં જઈ રહી હતી. કેસી અને એમેલિન એ રાતે નાચી છુટકાં હતાં.

બીજે દિવસે લોકોની કાસત વધારે અમરી. તેને જુલિયા બપ પેસી મર્યા હતી. એ જુલિયા માટે તે છુપ દાર પીવા લાગ્યો અને એવજુ દિવસમાં રોડ તે કાસ અંધરમાં જઈ જતી મર્યા. આ દિવસ છુપ દાર પીવાના પરિણામે તેને એકાએક લોકોની જીવદી મળી અને થોડી વારમાં જ તે જરજી પાગ્યો.

સુખામો રોડ કપાઈને એના અખજીની રાક જોતાં હતાં. એટલે લોકો અમતાં તે લોકો એના કપાઈ નહીંયાં કેટલાંક રાતે ઉતરતા પ્રેક્ષક તરફ રવજન રીતે જીવવા નાચી મર્યા.

કેસી અને એમેલિને રાતમાં સારાં કપડાં પહેરી લીધાં અને તેઓ અંધર તરફ જવા લાગ્યાં. અંધરે અંધરે અંધરમાં રહ્યાં અને તેઓ મોડાં ત્યારે મોડાં.

એ અંધરમાં અંધરે શીશી પછી હતો. કેસીએ જુલિયા મોરડાની તરજીમાંથી એને રોમ પાસે જતો જોયો હતો અને રોમના કપાઈને લઈ જઈ પછી જોયો હતો. એટલે તેણે અંધર પાસેથી રોમ વિષે વધુ માહિતી મેળવવા એની સાથે જોગવા કરવા માંડી.

વળી જ જ અંધરમાં રોમ દી લોકસ નામની કિચ જેવ બાઈ પછી સુખામરી કરતી હતી. એ પછી ત્યારે અને કેસી સાથે અજી મળ.

એક દિવસ રોમ દી લોકસે અંધર ને પૂછ્યું: "તમે એ આખમાં રહો છો એ આખમાં અંધરે હેરીક નામનો રોડ સુખામ રહે છે કે?"

અંધરે કહ્યું: "હા, હું અને જુલિયા રીતે જોગવા છું. અમારે રાં રહેતી કિચ સાથે તેનાં જીવન ચર્ચા હતાં. એનું તમારે શું કામ છે?"

રોમ દી લોકસે એની: "એ અંધરે બાઈ ચાપ! અને એક જેવ ચક્રમે અંધરો હતી અને તે અને ક્રોડ અંધરો હતો. રાં તેણે અંધરો સાથે રીતજીવન લઈ રહ્યો હતો. એ આજ અમા પતિ અવજાન પાગ્યા છે. મને મળ્યા વખતથી આજ બાજની રોમ કરવાનું મન હતું એ વિચારે હું તમારા સાથે અજી જઈ રહી છું સાથે મળું કે, તમે અને એમના સમાન આજ આપ્યા. તે રાં સુખામ રોડ છે ને?"

અંધરે કહ્યું: "એ રોડ કેસી તરફ નાચી મર્યા છે."

કેસી રાં એક એક આ બધું સંભળતી હતી. તેણે ક્રુલભાઈ પૂછ્યું: "એ અંધરને કપાઈ અને અંધરો અંધરમાં જાતી હતી?"

અંધરે કહ્યું: "અંધરને નામના એક આખજ પાસેથી આજ બાપુએ એને ખરીદી હતી."

આ સંભળીને કેસી એકદમ મળમળી બળે લોકો: "એકા એ તો મારી દોરી જઈ રહ્યો, ત્યારે! એ તમારે રાં સુખામ છે ને?"

અંધરે કહ્યું: "ના, એ તો એના કોઠરાને બંધને અમરે ત્યારે નાચી મળ છે. એના ત્યાર પછી કેસી પતો નથી. ક્રોડ એ પછી કેસી મળી રહ્યો."

મિત્ર વાચક! તમને અમા તો કહી જ કે, અંધરને આ સાંજેન અમા એવજા આખખમાં મળ્યા આપ્યા હતાં. એ લોકોને એક અંધરને જોઈ રહ્યો. તેઓ આજ સુખામને મળ કરતા

હતા. એ લોકોની અંધરમાં અંધરે હેરીક અને અંધરને એક મર્યા હતો અને એ લોકોને છુપ દાર પીવાથી એ અંધરને એમના છુપ સાથે કેસી મોડલી દીધા હતા. રાં તેઓ જુલિયા રહેવા લાગ્યાં હતાં.

અંધરની વાત સંભળીને રોમ દી લોકસ અને કેસી એમેલિનની સાથે કેસી અંધરે જોગવા. રાં અંધરે રાં ના પાછરીની અંધરમાં એ લોકોએ હેરીકના કરને પતો મેળવ્યો. આજ

એ અંધરે વહાણ રવજનો વરજેના વિચાર પછી એમાં અંધરે અંધરે પાગ્યા. પછી અમા રોમના અવજાન ની વાંતો નીકળતાં તેઓ ક્રુડી મર્યા અંધરને મળવડિત કેસી લોકો: "એ અમા રોમકાકાની આસિપ અને પ્રાંતોના થી જ આપણે અંધરો મીલનનું સુખ પાગ્યાં છીએ. એ રોમકાકા અંધરને અમર મળ મળ છે. એ તો આપણે વચ્ચે સારાં જીવન જ છે."

(સંપૂર્ણ)

રેલુત્ય પગલું

(અંધરો)

અંધરો કમળાં લોકોની મોસમ પાછી પૂર એકદમ રાક રાક મળ છે. અમા સુખામના કિમાવલી લોકો કરતાં પ્રજાં આપણે અવરિપણે વર્તાતા પછી લોકોમાં જાણે છે. સુખામનો કેસી આપણે છુપ પાડીએ છીએ કે અવરના અમરો જોડાં કરો. એમ અને તેમ જોડાં ચાલ્યો અમરો, સાદી રસોઈ કરો! પછી એ અમા સુખામ કામજા વર જ રહેવાને અંધરો લોકો જીવન બાંધે છે. કારણ કે એ સુખામ આપણે રવજાએ રવજીવનના છે! એમાં રોડ બંધન નથી, તેથી જ એ સુખામ આને મતરવરજ મળનું અમરે જ એવામાં જાણે છે. એકદમ કેસીને તો જાણે 'અંધર' અંધર લોકો તેમ 'અંધર' રીતે કરા કરે છે! એવે વખતે રમજીવના બી કરારિતનાં પરસેતમ અમરને રાં સારજીની ચરેલાં લોકો અંધર, એક રહુત્ય પગલું છે, બીજા તે અંધરજીવ, મોસમજ પગલું છે.

બી કરારિતનાં બી, અમરની સુખામી પુખામિતના સુખામ એક મોસમ નિવસી બી રતિજાસ સાંજેલાં અમા અંધરો કાંતિજાસ સાંજે બીજાની મુકાને તો. ૧૬-૩-૫૬ને દિવસે થયા હતાં. તે પ્રજાંને બી કરારિતનાં અંધરને બીજાની મોસમ આપ્યા આપણે અમારું ન

કહ્યું. "તેમજ બીજે 'એકા' પછી કેસી ન હતો; સામા વર પછી તેમને મળે જ મળે. એકા લોકોની તેમજ પોતાને રાં પ્રજાં મળી જાણીથી જોડાં અને જાંને રાં પ્રજાંની પાછાં રપથી દન સુખામી! અંધરોએ રાં અંધરે કહ્યું, 'અંધર! આવી રીતે અમા જ જાંને સાંજાંની જીવજાતો લોકો અને બીજા નાખાનું એક મોડું ક્રોડ કરવામાં જાણે છે તેમજીવું જ આપણે આપણી અંધરો કામજા, હેરિપતાઓ કે આપણે અંધરોમાં સાંજાં ન વહાણી કરીએ!"

સુખામીમાં, મનમ કેસી રીટ-જ, સાંજે-સાંજ, રવજુ કરારિત-જ અને મનમોર-જ માટે મર્યા.

આર. વીજી

૧૨ નાંકી આર. ૩૮ માર્ચ ૫૬
કેસીને અવજાન અને મોડાં -
એકાની અંધર, રોડ ૩૮-૧૧૫૪.

આથે અંધરની રીજાન અને વેળીઓ

અમરજા, સારીન, રાજેટા સીકની, રીજાન અનેક રવજ, રીજાન અને સારીજાં અંધર, અંધર અંધર અને મોડાં સુખામના માટે અંધરમાં મીલન મળી રહેશે.

અંધરમાં માટે અમરજા, અને રીજાન તમા રીજાની રોડીએ રીજાન બાંધે અંધરો આપણમાં આપણે.

આંધરે અંધરના અમરજા, રીજા, રોડાં વિમેરનાં પુલોની રવજ રવજી વેળીઓ અને અનેક પ્રજાનાં લોકો અંધર.

રોજાન પગ સુખા માટે આપણીકાના છુપ દાર મળી.

કેસી: આપણે હેટસ (મો.) લી.

લેડીક એન્ડ મીલરેન્સ હેટ મેન્સુરેકઅર,

રોડ: ૮૩૫-૭૬૬૧ પહેલે માળે, મોડાં પરમા.

આર. ૩૮-૩૮૬ - ૩૩ રેન્ડ રીડ, - એકાની અંધર.

જાન્યારી માટે

અમને મળે.

સુરતી જામજીના અને રમેશભાઈ બાંચે.

શ્રી રમેશભાઈ અને રમેશભાઈ નીચે મુજબના અને રમેશભાઈ બાંચે
પણ જામજીના અને રમેશભાઈ બાંચે રમેશભાઈ બાંચે.

કેપીટલ્સ બાલકની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીડલ હાઉસ)

એ અને બિકેટોરીયા સ્ટ્રીટના પુણ્યપર - ડરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

તાજી ઉમદા ફરુદ

આંખા અલખ, લીલી અલખ, રતાળ અને સુરજની ગ્રાસમ
માલુ છે. આફ્રિકાની ૮ રતાળ, લાસજી સી. ૧ ૩ રતાળ.

પાંચ નંબર ૧ સી. ૧૦, નંબર ૨ સી. ૮ ૧૦૦.

સુરતી અને રમેશભાઈ બાંચે, રમેશભાઈ બાંચે. મારજીના ગ્રાસ
સી. ૧૦-૧ માંબે અને રમેશભાઈ બાંચે. ૧૧-૧ ૧૦૦.

રમેશભાઈ, ન્યાસાહેન અને રમેશભાઈ રમેશભાઈ બાંચે
માલુ આપી માલુ પણ પણ પાંચે માલુ માલુ.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

સુરતીપર, સુરતીપર, પીરુભાઈ અને રમેશભાઈ બાંચે

દીરુભાઈ અને રમેશભાઈ બાંચે પણ જામજીના બાંચે રમેશભાઈ બાંચે
માલુ સુરતીપર અને રમેશભાઈ બાંચે મારજીના ગ્રાસ

સુરતી, માલુ, માલુ, રમેશભાઈ, રમેશભાઈ, રમેશભાઈ
માલુ માલુ માલુ માલુ.

દીરુભાઈ, રમેશભાઈ, રમેશભાઈ, રમેશભાઈ, રમેશભાઈ
સુરતીપર અને રમેશભાઈ બાંચે. પાંચે રમેશભાઈ બાંચે
માલુ માલુ માલુ માલુ માલુ માલુ માલુ માલુ માલુ
માલુ માલુ માલુ માલુ માલુ માલુ માલુ માલુ માલુ
માલુ માલુ માલુ માલુ માલુ માલુ માલુ માલુ માલુ

Phone : 33-9632. 26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

સુરતીપર, સુરતીપર, સુરતીપર, સુરતીપર, સુરતીપર
માલુ માલુ માલુ માલુ માલુ માલુ માલુ માલુ માલુ
માલુ માલુ માલુ માલુ માલુ માલુ માલુ માલુ માલુ

—માલુ, રમેશભાઈ અને રમેશભાઈ—

એ રમેશભાઈ રમેશભાઈ નીચે રમેશભાઈ માલુ છે, રમેશભાઈ
માલુ માલુ માલુ માલુ માલુ માલુ માલુ માલુ માલુ
માલુ માલુ માલુ માલુ માલુ માલુ માલુ માલુ માલુ

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2526.

હોટેલો ચોટામાં ચોટી વિજાની કંપની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડિયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

ફરુદમજી બલભાઈ ફરુદમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાઓ અને ઉતાણીઓ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૬૧૦.

ટેલીફોન : ૧૧૧ ઇલેવન એવન્યુ,

ડરબન.

ટેલીફોન

બોક્સ : ૨૫૮૪૫

ટેલીફોન : ૩૬૪૧૨.

હિંદનો પત્ર

(અમારા અનુસ્થાપકો તરફથી) ૪-૫-૫૬.

આઝાદી ફરી અમમાં આવી પડશે

કૌશિક પ્રમુખ બીમતી હંદિરા ચંપીએ તા. ૨૧મીના અમામ ખાતે અભ્યાસ કર્યું છે તે અતિશય યોગ્ય અને તેમજ કલાકાલે આપણે રક્ષણ આપવાના પ્રયત્ન અને ભારત સરકારે જે વચ્ચે અપનાવ્યું છે તે આપણા દેશની પ્રજાની રક્ષણ અને સ્વતંત્રતા વિશેષ નીતિને અનુસર છે. અમિ પ્રદેશ કૌશિકની રાજ્ય રાજ પરિવર્તના પ્રક્રિયા અધિવેશનનું ઉદ્દેશ્ય હતી તેણે બીમતી હંદિરા ચંપીએ લિખેલો અભ્યાસ કૌશિક કરીને અભ્યાસ કર્યું છે. આ રવતમ નીતિને પરિણામે ઉત્કલ પ્રજાની આંતરિક યુદ્ધ થઈ છે. પણ આંધ્રીયને આપણને જે કાંઈ ધ્યાનપૂર્વક તેમાં નિર્ણયપણે અને પ્રજા રીતે કલ્પ થાય તેના પશ્ચાત્તે થાય છે. તેનાથી પ્રતિકાષ અને પ્રજાની સ્વાયત્તી કૌશિક ભારતની એક માત્ર ઇચ્છા કરવા છે. આ બાબતમાં અમને જોઈ કરવા એની જવાબદારી ફરી કો એવ છે.

પ્રદેશમાં બીજા જે બીજા ઉત્કલ સંસ્થાઓ છે કે જે કૌશિકની રીતોમાં રચી થઈ રહે છે, તે કે આ સંસ્થાઓ પશ્ચ કૌશિકના જેવી જ નમુનાઓ પોતાની હોય છે. તેમજ કૌશિકને આ નમુનાઓ દ્વા-કૌશી કાઢીને કૌશિકને અનુસર નવાવવાની અપીલ કરી હતી.

અત્રેમાં કુટ્ટી દરમિયાન બીમતી ચંપીએ કહ્યું કે અને સંસ્થાઓ, એક અનુસર અને બીજા સામવાદી પણ તેમ જ મર્યાદા છે. અનુસર કૌશિક કૌશિકની વાત કરીને દેશની એકતાને તોડી પાડવાનો પ્રયત્ન કરે છે અને આમ જ અપાણના કાંઈ પણ દેશવાદી કામ કરે છે. મુતકામમાં ભારતની એકતાને તોડી પાડવામાં આવી તેથી જ ભારત પ્રમાણ મળ્યું હતું. તે આપણે આપણા મુતકામના પ્રતિકાષમાં એવવા મહત્વ નહીં કરીએ તે આપણે ફરી એકવાર આપણી આઝાદીને અત્રેમાં કુટ્ટી કર્યું.

“સામવાદીઓને ચેતવણ આપવાનું જરૂર હતું” એવા કાર્ક કૌશિક કરતા તેને કિલ કરવા થઈના આપણા અલ્પ છે. સામવાદીઓ આરે પશ્ચ કિલ સ્વૈચ્છિક સ્થાન છે. એવું છે, અમરે કૌશિકને અનુસર અને દેશનું કિલ બીજા તમામ વસ્તુઓ કરતા સ્વૈચ્છિક છે.

અમિ એક વાર સામવાદીઓને કાર્ક એવે પ્રમાણ કરે છે અમામમાં આમ પ્રદેશ કૌશિકની આ રાજ્ય રાજ પરિવર્તન મળી રહી છે એ બાદ આપણી આંધ્રીય આનંદ અલ્પ કરી દેતા.

બીજા અમને આપણે કંઈ નવી રીતોના અનુસર કલોચરિત

બી કાલિપ્રકાશ નીચે પરીક્ષી કુટ્ટી-મજા નિયમનનો અર્થ કરવા માટે કૌશિક આપણે કંઈ કરવામાં આવ્યો છે. અમે એ વાત કહી કે બીજા અમારે પરીક્ષના પ્રવાસેથી અમે અમે પાંચ કર્યા ત્યારે તેમના અરજામાંની અટકી સેવામાં આવી હતી. અને તેવાક ફક્ત, તેને અમે કરવામાં આવ્યા હતા. કારણક આ બાબત કોઈકામાં અપરિચિત કરવામાં આવી હતી અને ભારત સરકારે અમે કહ્યું હતું કે બીજા અમારે પશ્ચિમ અર્ધનીમાં બીજા અમારે એક એકાઉન્ટ કરવામાં હતી.

બીજા અમારે પરીક્ષના પ્રવાસેથી અમે અમે પાંચ કર્યા ત્યારે તેમના અરજામાંની અટકી સેવામાં આવી હતી.

આ કંઈ કરવામાં કૌશિક એવે એ-કૌશિકને બીજા અમારે પશ્ચિમ અર્ધની એકાઉન્ટ કરવામાં હતી. અને તેવાક ફક્ત, તેને અમે કરવામાં આવ્યા હતા.

બીજા અમારે પરીક્ષના પ્રવાસેથી અમે અમે પાંચ કર્યા ત્યારે તેમના અરજામાંની અટકી સેવામાં આવી હતી. અને તેવાક ફક્ત, તેને અમે કરવામાં આવ્યા હતા.

સામવાદીઓને કૌશિક આંધ્રીય પરીક્ષ

કૌશિક પ્રમુખ બીમતી હંદિરા ચંપી આ કૌશિક આપણે અમે કહ્યું છે કે કૌશિક અમારે રાજ્ય રાજ પરિવર્તન મળી રહી છે એ બાદ આપણી આંધ્રીય આનંદ અલ્પ કરી દેતા. આપણી આંધ્રીય આનંદ અલ્પ કરી દેતા.

અમામ આપણે કરતા હતા. કૌશિક અમારે આપણે કરતા હતા. કૌશિક અમારે આપણે કરતા હતા. કૌશિક અમારે આપણે કરતા હતા.

કૌશિક અમારે આપણે કરતા હતા. કૌશિક અમારે આપણે કરતા હતા. કૌશિક અમારે આપણે કરતા હતા. કૌશિક અમારે આપણે કરતા હતા.

સિદ્ધાંત સરકાર કૌશિક

આપણે વિશેષ આપણે કરતા હતા. કૌશિક અમારે આપણે કરતા હતા. કૌશિક અમારે આપણે કરતા હતા. કૌશિક અમારે આપણે કરતા હતા.

આપણે વિશેષ આપણે કરતા હતા. કૌશિક અમારે આપણે કરતા હતા. કૌશિક અમારે આપણે કરતા હતા. કૌશિક અમારે આપણે કરતા હતા.

માસ્ટર પ્રધર્સ (મી.) લીમીટેડ

અમારે અમારે આપણે કરતા હતા. કૌશિક અમારે આપણે કરતા હતા. કૌશિક અમારે આપણે કરતા હતા. કૌશિક અમારે આપણે કરતા હતા.

તિમેટને પ્રજા માત્ર તિમેટમાં જ હાથ મૂકે છે. એવાથી વધુની ઉત્પાદનની જોઈએ તો તિમેટની કામગીરી સુધારવાની જોઈએ. તેથી રાષ્ટ્રપતિએ એક જોડા માધ્યમથી પીપલસ પોલીટીકલ કન્સલ્ટેટીવ પરિષદની મુલાકાત લેવા માં આવેલું હતી તેમ જ હતા.

શ્રી એરેની વિરોધ પક્ષને સહાયની

લોકસભાના સભ્ય અને પ્રજાસભ્ય બાદી પક્ષના સહાયની શ્રી એન. જી. એરેને અહમદનગરમાં બહુમતી હતું કે રાષ્ટ્રના વિકાસ અને કલ્યાણ માટે આત્મના વિરોધ પક્ષેથી ચોખ્ખા હાથે ભાગ લેવા જરૂર હતો નીતી રાખવી જોઈએ.

મહારાષ્ટ્ર પ્રજા સમાજવાદી પક્ષના પાંચમા વાર્ષિક અધિવેશનમાં પ્રમુખ રથાનેથી તેઓ જોડાયા હતા. વધુમાં તેમ જ આવા પ્રકારના સહકારને અર્થ સત્તા ઉપરના પક્ષ સાથે જોડાઈ જવાનો અંતે નથી, પરંતુ તાના ઉલ્લેખ ના વિકાસ, તેમજ આ પંચાયતોના વિકાસ જેવી ચોક્કસાંને રાષ્ટ્રીય દિશામાં જોઈને પક્ષેથી પોતાનું કામ કરવું જોઈએ.

તેમણે કહ્યું હતું કે "આવા મનો-દિત અને સમજ સહકારથી જનતા નવ પ્રકારથી કંઈક માં આવશે. પરિણામે કારણે અન્યાર્થિકતા જેવા

અસર અને વિરોધ પક્ષેને એક નવા પ્રકારની તાકાત પ્રાપ્ત થશે.

શ્રી એરેને કહ્યું હતું કે આત્મની વર્તમાન સ્થિતિમાં પક્ષેથી રાષ્ટ્રના કલ્યાણનું કેટલું કામ કરવું એ કારણે તેમનું મુખ્યકર્મ હતું. આટે રાષ્ટ્રીય પક્ષેથી એ દિશાથી વિચારતાં થવું જોઈએ. આથી રાષ્ટ્રીય પક્ષેથી માત્ર અભિવ્યક્તિ આપવા તો કેમકાળના કાર્યો ઉપર રચનાત્મક કાર્યો કરવા જોઈએ.

રાષ્ટ્રીય વ્યાપાર યોજના

અનાજના રાષ્ટ્ર વ્યાપાર અંગેની યોજનાની રાષ્ટ્રસભામાં, નાણામંત્રિ પરની અધુરી રહેલી અર્થ, દરમિયાન, એક કમિટી અને એક સામ્યવાદી સભ્યે આટકણી કાઢી હતી.

કેન્દ્ર સરકારના કમિટી સભ્ય શ્રી પી. એન. સુબ્રમણ્યમ કહ્યું કે આ યોજના અનુસાર જેઓ દેશના કોઈ જોડામાં મોટા સમાજ વિરોધી તરવાનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવે છે તેવા અનાજના વેપારીઓ આ યોજના અન્વયે ખરવાતેકારો બનશે, આ યોજનાથી અનાજના ઉત્પાદનમાં જતા કાર્યો ને આગળ કામી સકારી. પશ્ચિમ બંગાળના સામ્યવાદી સભ્ય શ્રી સુરેશ મુર્મુએ બહુમતી હતું કે અનાજના રાષ્ટ્ર દસ્તકના વેપારની યોજના તો કારની સરી પરવારી છે. જોકે કાર-

ણે યોજના અનુસાર કારકારને દસ્તક થઈ જોડામાં જોડી કામગીરી રહે છે, જ્યારે અમલમાં આવે છે, કારણે અમલમાં આવે છે. આથી કારણે અમલમાં આવે છે.

વહા પ્રધાનના મંત્રીની કચેરી ખાસ ફુટેલા બોલ

વહા પ્રધાન શ્રી નહેરુના અધિવેશનમાં મંત્રી રહેલું મંત્રીની કચેરી સામે કારે ચોટા ધડાકા સાથે એક ચોટા દડાકા જેવો પડાયો. કારણે અમલમાં આવે છે. એક માનવીને સામો અમલમાં આવે છે. એક માનવીને અમલમાં આવે છે.

સેન્ટ્રલ લેક્ટરિયેટના દક્ષિણ ખેડકાર ની મહાર ઉલ્લાસમાં રોડ કટમેન્ટમાં આવેલી આ કચેરી વહા પ્રધાન શ્રી નહેરુને અરજીઓ, પત્રો અને અપીલો મોકલવા પ્રમુખતા જુદે જનતાના કંઈકમાં રહે છે. આથી કંઈક આનામાં આવેલી વહા પ્રધાનની મુખ્ય કચેરીમાં આ કચેરી અમલમાં આવેલી છે.

એ દિવસે સરકારે અનિવાર્ય વાજે એક ચોટા ધડાકા સંભળાયો હતો. પોલીસ તરફથી અનાજના રથને પહોંચી મળી હતી અને અનાજની તપાસ કરી હતી. પાકળથી પોલીસે અનાજ (ફિલ્ડ)માં આવેલા કોનાનું અનાજ એક કાસાની તેમજ તેની

પોલીસી ધરપકડ કરી હતી. આ કોસો હાથમાં લઈને કોનાનું માફક પડ્યું છે. આ પોલીસીને મળી છે. રહેલું અંગેની કચેરીની મુલાકાત વહા પ્રધાન પાસેથી કંઈક આપીને સહાય મેળવવાના હેતુથી લીધી કોનાનું સહાય છે. આને પણ તેઓ ૧૯૫૯ મંત્રીને મોકલે આપી હતી.

મંત્રીઓ વિરોધ એરે

વિદ્યાન ભવન ખાતે ચોળવેલા ખાસ સમારંભમાં ૧૯૫૯ના વર્ષમાં સર્વોચ્ચ દસ્તાવેજ તેમજ શ્રીયર શ્રીમતી નિર્મલ તાંબાને રાષ્ટ્રપ્રમુખ ડૉ. રાજેન્દ્ર પ્રસાદે રાષ્ટ્રીય એવોર્ડો એનાયત કરી હતી. ૧૯૫૯ના વર્ષની સર્વોચ્ચ શ્રીયર શ્રીમતી તરીકે મંત્રીઓ વિરોધ સામે સમારંભ ના નિમીત્તે રાષ્ટ્રપ્રમુખે સુવર્ણ ચંદ્ર અને રા. પંચમીસ હાથે રાષ્ટ્ર આજ્ઞા હતા. અને બીજા મંત્રીઓ વિરોધ સામેના નિમીત્તે પ્રમુખના પ્રમાણપત્ર તેમજ રાષ્ટ્ર દ્વારા ૧૯૫૦ ની નવાજેલ કરવામાં આવી હતી.

દસ્તાવેજ વિરોધ એરેમાં હતા. રાષ્ટ્રપ્રમુખે વિરોધ પ્રમુખને સુવર્ણ ચંદ્ર અને રા. ચોક્કસનું હનામ આપવામાં આવ્યું હતું. જ્યારે રા. કચેરી વાતો આના બીજા અંગે દસ્તાવેજ વિરોધ અધિવેશન રાષ્ટ્રપ્રમુખે અમલમાં આવેલા રા. ૧૯૫૦ની નવાજેલ કરવામાં આવી હતી.

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

જણાવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસિએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલેશીયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૯૯ વિક્ટોરીયા, ઓસ્ટ્રેલીયા

— ના —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલનો છ'દમીનો વિરોધ એ અરી ખાંધરી છે

વધુ વિગત આટે લખો યા મળો :

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ, — કરખન.

બોક્સ ૪૭૬,

ટેલીગ્રામ—કેમલ "સોરાબજી"

ટેલીફોન : ૪૭૮૮૮

૪૭૪૫૩

*The nearer you come
into relation with a
person, the more neces-
sary do tact and cour-
tesy become*

—Oliver Wendell
Holmes.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1931.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 20—Vol. LVII.

Friday, 22nd May, 1959

REGISTERED AT THE G.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

Nasser Says Communists "Fifth Columnists"

THE Christian Science Monitor of April 30 reports President Nasser of the United Arab Republic as complaining bitterly against the activities of the Communists in the Arab world.

President Nasser says the Communist parties, "which are acting today as a fifth column in our countries, are in fact bases against us."

The United Arab Republic President told Arab workers' representatives: "They want to numb us or deceive us and then place us against our will in spheres of influence. This is what we have rejected."

Mr. Nasser quoted Yugoslav President Tito's difficulties with Moscow as showing that Soviet Communists were not fighting for questions of principle but in order to establish the domination of one country over another.

"Yugoslavia, a Communist country, has become the target of attacks because it refused to be engulfed in a sphere of influence," he said.

Reds Demand Role

Speaking of the situation in Iraq, where the government is reportedly under strong Communist influence, Mr. Nasser said the regime of Premier Abdel Karim Kassem had destroyed the revolution which overthrew the Iraqi monarchy last July. Premier Kassem and his associates, he said, had carried out "a

revolution against a revolution."

The U.A.R. President accused the British of using the Kassem regime "against the Arab nation" just as they had used the regime of the late Nuri el-Said, who was ousted and killed in last year's revolution.

In Iraq, the Communist Party has demanded full

membership in Premier Kassem's government.

A public manifesto signed by the central bureau of the Iraqi Communist Party called for establishment of a popular front "with representatives of other loyal democratic parties and forces."

The Communists also reiterated their demands that General Kassem "arm the popular resistance forces and the whole people execute the peoples' court sen-

(Continued on page 199)

Bandaranaike Faces New Political Storm

COLOMBO, Monday.

THE Ceylon Prime Minister, Mr. Solomon Bandaranaike, today rejected an ultimatum from two Marxist Ministers in his coalition Cabinet who are now expected to walk out of the three-year-old Government.

The Prime Minister told the two Ministers, Mr. Philip Gunawardene and Mr. P. H. William de Silva that he could not accept their demand that he should withdraw plans to take over part of Mr. Gunawardene's Ministry.

Five members of the Prime Ministers Sri Lanka Freedom Party are also considered likely to leave the Party and this would deprive the Government of its absolute majority in Parliament.

Crisis

The crisis began on May 6 when 10 Right-Wing Ministers in the 15-member Cabinet threatened a boycott unless Mr. Gunawardene was expelled from his post as Minister of Food and Agriculture, claiming he was leading the country to communism.

Three days ago Mr. Bandaranaike announced he would take over the Food and co-operatives Departments of the Ministry.

(Continued on page 197)

Mboya's Hopes Concerning America

By LEONARD INGALLS
In "The New York Times"

TOM MBOYA, Kenya political and labour leader, urged this country to adopt a "more enlightened policy" toward Africa. Americans should remember, he said, that every person in the world does not own a refrigerator or a pair of shoes.

"What Africa is looking for is a more enlightened policy from the United States," he said. "We have great hopes and expectations from your country, your heritage leads us to believe there is no other country in the world from which we should expect greater things."

Mr. Mboya addressed a meeting of the Trade Union Council of the Liberal party at the Astor Hotel. About 300 persons attended. The Kenya leader is on a six-week tour of the United States.

In discussing the choice by Africans between the West and the East, Mr. Mboya said:

"If democracy is to survive, the time has come for a reappraisal of the position of the countries of the West, including the United States,

(Continued on page 197)

OPINION

FRIDAY, 22ND MAY 1959

Afrikanerdom's Crisis

THE strongly-worded but very timely warnings against apartheid which flow from Potchefstroom and other Afrikaans universities almost every other week are an indication that thinking Afrikaners realise now that survival for their people no longer depends on keeping political power in their hands but in winning the goodwill of the majority in South Africa.

The mass of the Afrikaner people were taught the wrongest and, often, the most wicked doctrines by their Church, by their universities and by their political leaders. They were made to see virtue in glorifying that half-ignorance which saw the truth from the perspective of race. They were made to believe that the temper of the slave-owner was the sort of attitude to take up in dealings with the man of colour.

This process of indoctrination had two very fatal weaknesses. It transformed the majority of the peoples of South Africa into the Afrikaner's worst possible enemies. To the extent that he saw survival for himself in treating them with contempt, they slowly turned to the view that survival for them lay in working for the ultimate expulsion of the Afrikaner from Africa.

Collapse

With the collapse of the White man's power to influence world events; with the peoples of Africa rising to independence now, the point has been reached when both the Afrikaner and the Union African have to make up their minds finally on what to do with each other.

The Afrikaner can follow Verwoerd blindly and refuse to take realistic note of the course events are taking. If he did that he would sooner or later come to a head-on collision with the 200 million peoples of Africa. It would most probably take less than fifty years to wipe out the Afrikaners from Africa in that situation. Nothing that they can do by force now against the African could save them from the wrath of the awakening Africa.

On the other hand, the Afrikaner can realise that African goodwill, as we have consistently repeated in these columns, is the only guarantee of survival for himself now left. He could then give to liberty a meaning which would be the same on both sides of the colour line. If he did this, he would lose the initiative to influence events on the political plane but would have enough African goodwill on his side to ensure his survival as a cultural entity.

The professors are aware that the first course has been tried down the centuries and has not given the Afrikaner that security he wanted. They want a new approach which would establish a bridge of accord between the African and the Afrikaner. Most of the politicians,

concerned with their selfish interests and eager to cling to power at all costs, are taking up a dangerously rigid attitude. They move events precisely in the direction of that disaster which they dread most.

Crisis

And this, in turn, brings Afrikanerdom face to face with its crisis in its starkest nakedness. What is the Afrikaner, who seeks nothing in this world other than right to make the best possible use of his life and cedes his neighbour's right to have a similar say, to do? Must he adhere to a dangerous tribalism, based on half-ignorance and hatred for his fellowmen break completely with the past and see salvation for self in identifying himself with all his countrymen of races?

For people whose thinking has been poisoned centuries by seeing the truth from the perspective of the choice is both a cruel and bitter one. If the Afrikaner must survive he must learn quickly to accept the fact to-morrow his boss will be the African. If he learn that history warns him that he better start preparations for clearing out of Africa.

He is going to make his choice. He can no delay this and the sooner he does that, the better. The other groups cannot fold their hands and say should stew in his own mess. The crisis that faces the Afrikaner faces every other racial group—and that includes the majority group, the Africans.

What will the African do in his hour of victory? Will he emulate those who have oppressed him for centuries and set his fellowmen from the perspective of race? Will he succeed in giving to citizenship a meaning which will have a similar validity on both sides of the colour line and in that way produce a quality of leadership and statesmanship which has not been forthcoming from the ruling side?

Punish

If he seeks to punish where he was punished and kill where he was killed, he might realise now that he is heading straight for civil war and troubles far more complicated than those he faces at the moment. In words he would have fought for centuries for security only to lose it in the hour of victory.

On the other hand he can realise that centuries of oppression have awakened in him a moral strength long latent in the human make up, which should lead him to draw the distinction between the intrinsic and obvious and in that way lead South Africa along routes to a better future. If he does that, freedom be safe when he rules.

FOUNTAIN OF WISDOM

"The very essence of a free Government is considering offices as public trusts, bestowed for good of the country, and not for the benefit of an individual or a party."

—John Caldwell

Comment On Men And Events

Bishop Reeves And The New Alliance

By JORDAN K. NGUBANE

"NEW AGE" recently announced that fourteen organisations had come together to establish a new and broader alliance against apartheid under the chairmanship of Bishop Reeves of Johannesburg. This is a very important development because it represents a desirable crystallisation of attitudes among those who oppose race oppression and is a valuable recognition of the fact that for liberty to have a similar meaning on both sides of the colour line White and non-White have to fight side by side in its defence.

While it is true that one of the reasons why apartheid has succeeded in mauling the lives of us in the unity of the African Nationalism and the fact of a split in this community, it is important to remember that African Nationalism has had no real and effective opposition from the democratic side in this country. Up to a short while ago the only people who crossed apartheid with determination were the Afrikaners—who were its main victims. It was the Africans who played a decisive role in the resistance movement. It was the Africans who were shot in the fight against the Poona bus women.

But with the various restrictions on the African's right to assemble and demand organisation, the opposition from this section of the nation could either be defused or largely ineffective. The real danger in this was not so much that apartheid was given the green light as the fact that a semi-fault situation was created which could have exploded in any direction at any time. The Afrikaner riots of 1949 and the bloody clashes between the Basuto and the Zulus in Johannesburg recently are a case in point.

Temptation

Where violence was used as a remedy from the ruling side or as a weapon, a situation was always being created where the oppressed would progressively react with difficulty the temptation—to their desperation—to feel themselves right across the apartheid's line of fire and let loose on the country a frightful wave of bloodshed. It happened in Kenya and there was no valid reason why it could not happen here.

In a sense the government did not seem unalarmed by the prospects of such an uprising. As a matter of fact during the Mau Mau crisis the South African Police even started rumours to the effect that an underground movement the Shona Bura, was gravely enough "bad" than

launched whose aims were broadly similar to those of the Mau Mau. She implied incitement was obviously designed to create an atmosphere in which the tensions long locked in the African houses could explode and justify the calling out of the army to shoot the political agitators out of existence and at the same time unify White opinion against the Black Party precisely in the way Hertzog did in 1929 after the communists had published their Black Republic Manifesto.

Commonsense

Both the African masses and their leaders had too much commonsense to fall into the trap laid so expertly by the men of apartheid. They laughed the Shona Bura idea out of existence.

But with Dr. Verwoerd daily falling into very serious trouble right within the Afrikaner community, the government becomes more frantic in its desire to provoke an explosion among the Africans. The order of tanks for use by the Police shows precisely the way in which the government is thinking. The Minister of Justice is obviously thinking that South Africa is heading for civil war on very serious terms. He reckons he does not wish to be caught unprepared.

In ordering these military weapons, however, the government only increases the provocation to the oppressed and heightens the state of tension generated by apartheid. Thus, in turn, creates an atmosphere of uncertainty which is bad for all concerned. The United Party, whose views on the race question are broadly similar to those of the Afrikaner Nationalists, is important in persons except moving to a disastrous climax. The Congress Movement has, by isolating the ANC from the bulk of the African people and by splintering the Afrikaner, demonstrated that it is the wrong body to unite the two apartheid camps.

The Afrikaner themselves have shown quite clearly that they do not trust it. At the Bloemfontein conference of African leaders, not

one word was said about the Freedom Charter. In the Coloured elections in the Cape, the electors made it quite clear that rather than have men with Congress Movement sympathies they would rather have United Party support. Which is a terrible indictment of the Congress Movement from the Coloured side.

Dangerous Vacuum

The growing intransigence of the government on one side and the growing impotence of the United Party or the Congress Movement on the other created a dangerous vacuum which could have started forces moving in any direction and getting out of control in the process. If that happened the government would feel they have just the magnificent opportunity they have always wanted to teach the Kaffirs, the Hottentots and the Koesies the lesson of their lives. We must be under no illusion here. South Africa is now being ruled by a dangerously irresponsible and totalitarian junta which will stop almost at nothing to keep itself—particularly against the background of the troubles erupting in the Afrikaner community. There must be a scapegoat upon whom the aims of this junta must be washed and a ready one is provided by the African who is in revolt against humiliation.

The various decrees, proclamations and laws passed in recent years against mixed assemblies have been designed more to isolate the African and keep him in the position either of being an easy target or of being unguilted into a bogey which would unite the Whites.

A situation like this is very dangerous. It calls for bold action to enable the White and non-White democrats to discover precisely where their interests are identical and from there to proceed to stand together in one massive and effective phalanx against Verwoerdian totalitarianism. The alliance of fourteen organisations does precisely this and for this reason deserves the support of every democrat.

Two Advantages

It has two other virtues which commend it to me. The Congress Movement has always been handicapped by the communist element within it which was too powerful to be kept in check by David Luthuli. In the new alliance, the communists will not

be free to do what they like. They will have limited scope to stage political stunts to please Moscow. I am not sure that they will not be as disruptive an influence as they have undermined the unity of the Africans within the last thirty-five years.

The second advantage of the new alliance is that within it both Mr. Luthuli and Mr. Sobukwe could sit and plan as allies and in that way bring together their followings in a greater march against race oppression. What ever the Congress Movement did, it could never bring these two men together.

All this does not, however, mean that the new alliance could not have very grave weaknesses. A quick glance at the organisation in it gives the impression that its leadership will be dominated by Europeans who present a negligible minority on the White side. That would be catastrophic. Any political movement in which the Africans are expected to play a decisive role must clearly avoid the temptation to exploit the weaknesses of the African community and to use them to create a situation where the African must co-operate while the other races do the operating.

The African's right to participate in a real and effective equal in making policy must be recognised. Equally there must be men to have been prepared, to be real. There is no equality in giving the minority groups voting powers out of all proportion to their contribution to the struggle. How dangerous this can be can be seen in the way in which it gave rise to the Pan-African Congress.

Give Balance

A formula should emerge or later be found by which a very wide or the widest section possible of African opinion should be represented in the alliance. That should give balance to the decisions of the new organisation. Without this balance the alliance would either crack up or suffer the fate of the Congress Movement.

This brings me to my last point. It would be tragic if the Pan-Africanists were placed in the position where they found it impossible to join the alliance. By committing itself to certain political preferences, the new alliance could easily make it possible for the Pan-Africanists to be ready to co-operate. And some people in the Congress Movement are not likely to be

(Continued on page 199)

Koestler Looks At Vinoba Bhave

By ARTHUR KOESTLER in "The Observer"

ARTHUR KOESTLER, the famous novelist and writer, has just returned from a visit to India and Japan. While in India he spent some days with Vinoba Bhave, the remarkable man who launched the Bhooman movement to persuade landlords to give their land to the peasants. In the following article he describes his impressions of Vinoba Bhave:—

In May, 1953, two years after Acharya Vinoba Bhave had set out on foot to solve India's problem by persuading the rich to give away their land to the poor, the Rajah of Raika, province of Bihar, seized by the holy fever, donated 11,000 acres to one of his labourers and 2,500 acres to another.

Vinoba asked the Rajah why he had given four times more to the first than to the second. The Rajah shrugged respectfully and said he had given each labourer precisely the amount that he had asked for.

Vinoba sucked in his cheeks as if sucking on acid drop, a habit of his when thinking. "In that case, how much will you give me?"

"As much as you ask for," said the Rajah.

"How much land do you have altogether?"

"A hundred thousand acres uncultivated and about 7,000 well cultivated."

"As a rule," said Vinoba, "I ask for one sixth of the total. But in view of what you said, please make over to me the whole 100,000 acres of uncultivated land and one sixth of the cultivated."

"As you wish," said the Rajah, and as soon as it was decided, he signed the deed.

Slow, Silent Avalanche

The story, when narrated by a Westerner for Western ears, carries a ring of melodrama or fairy tale which is as unavoidable as it is misleading, for each episode was daily routine in the early years of Vinoba Bhave's Bhooman campaign. The movement was growing like a slow, silent avalanche—without publicity, staff or organisation—an avalanche of dust stirred up by the old man's feet, sweeping round the country from village to village, at the rate of four miles an hour, twelve to fifteen miles a day, seven days a week, covering up to date a total of 25,000 miles.

In April, 1954, on the third anniversary of the movement, a conference was held at Madhi Gaya, the city where the Lord Buddha had obtained enlightenment under the Bodhi tree. Among the speakers paying homage to Vinoba were Prime Minister Nehru and the leader of

the Socialist Party, Jayaprakash Narayan. The latter, one of the most revered figures in India, was at the time generally regarded as the likeliest successor to Nehru.

On that historic occasion he alienated forever thousands of his followers and electrified millions with a new and unexpected hope, for Jayaprakash, a learned orator, announced quietly, almost shyly, his *jeen dhan*—his renunciation of power and solemn pledge to devote the rest of his life to the service of the Bhooman movement.

At the beginning of 1950, nearly eight years after the start of the movement, Vinoba had marched the equivalent of the length of the equator and collected nearly eight million acres of land. It seems a staggering figure, but it represents merely 15 per cent of his original target of 50 million acres as a minimum solution of India's rural problem. Moreover, less than half of the donated land is in a cultivable condition, and owing to technical difficulties only a fraction of it has actually been distributed to the landless.

Among the Indians to whom I talked before I met Vinoba, about one-third shrugged him off as a saintly crank, another third regarded him as an historic figure equal to or greater than Gandhi; the remainder hovered between national scepticism and irrational hope.

I wanted to meet Vinoba in his natural habitat as it were, that is, in a rural area in the backwoods untouched by modern life. The local branch of the Bhooman movement in Bombay informed me that he was expected on a certain date at a village called Raganathpur in Rajasthan.

Mud-And-Straw Cubes

I took the Frontier Mail to Dohad, and from there had to travel by Land Rover a distance of 160 miles. It took some eight hours, a bone-shaking, occasionally frightening, but memorable experience.

On my map, the best I could find in Bombay, this whole region was a blank; not a single village was marked on the original map that stretches from Dohad to Udaipur—a distance of 120 miles at the cross here. Only the Mahi

River winds its muddy way across it in lazy loops like a child's scribble on blotting paper. Stretches of metal and electrified with dirt tracks; repeatedly, for five or ten miles between two hamlets, there was no road of any description at all, and we lunged ahead cross-country over the stony desert, across gullies and sand banks of squelching reeds.

The villages we passed, and which do not appear on the map—Tahad, Bhawana, Solunalya, Far-tapur, Gathi, Erdwala, Milota, Sagwala—seemed indeed to vegetate on the border of non-existence: a few ramshackle cubes of mud and straw dotted among the barren, archaic hills; shapeless, swaddled women with shapely feet on their heads standing rooted in the landscape or walking in a dream with eyes like bullfrogs gazing into the ether; fly-cruised infants down ladder-minutely into the dust like handfuls of cheap seed-corn from the bag of India's six million annual surplus births. The scraggy oaks were rummaging in the refuse for what was left after the children and scavengers had their pick, the skinny goats had a look like inmates of Berlin.

The village wells: a hollowed gourd serving as a bucket to scoop out the silken ooze; a water mill of a model pre-dating the mauls; Mogul conquest; then bare annular, with its suspended heart beat, faded again into non-existence. Even the rock looked like phantom creatures with distorted limbs, and the occasional palm tree stood irreverently in the desolation like lone splinter on Christmas Eve.

Raganathpur lies in a more fertile area than the places we had passed in the morning; it was larger and looser, by Indian standards, a shade more prosperous; by any other standards it was still unrecognisably wretched and primitive.

Multitude With Bare Feet

But the village had awakened from its dozed apathetic slumber; it was buzzing with life. A large open space had been marked off the assembly ground, and on it squatted and chatted a multitude of three or four thousand people. They had come from the surrounding hamlets and were still flocking in from all directions, barefooted down the hills. A wooden platform had been erected, covered by a timber roof; there were garlands, greenery, painted on the earth, poverty-stricken fashion, and even a band of symphonic ooh—two women poles and a cross-piece hung with flowers and bamboo leaves.

It was too early for the meeting I feared Vinoba and his disciples in the most prosperous hamlet of Raganathpur—it had a narrow veranda and three or four rooms with practically no furniture in them. The white-clad disciples and voluntary workers, about fifteen in number, were resting on the floor of the largest room their mats laid out in parallel rows, covering all available space. Some were spinning on their small portable spindles, some asleep.

Vinoba, they informed me, was by himself in another room; it was his hour reserved for study—he was reading the Koran in Arabic for the ninth time from end to end. They made me feel welcome without fuss and fuss; since I had slept on three hours in the morning, I sat at once to the sound of subdued chatter, giggling and the hum of the spinning wheels.

When they woke up half an hour later, Vinoba and his retinue had just started for the assembly ground. He was marching across the village with his characteristic quick and precise step, his bare feet in tan shoes, his long snowy legs working like pistons. Whether he has to walk fifteen miles or fifteen yards, he goes straight to the point, as unmissably his own as one's voice or signature.

He is of medium height, but when seated he looks smaller, when walking taller, due to his disproportionately long legs and to the impressive, bald upright carriage of his body; he could be either a stern prophet or a gentle organic-majesty. At any rate, he looked more like an Old Testament prophet than a Hindu monk, shaven except for a short, cropped, dark hair, long face, bushy nose, high forehead, grey eyes, twinkling smile.

He wears a very finely woven white dhoti which looks as if it were silk though it is, of course, cotton, spun and woven by himself during one of his long imprisonments in prison, he spun for a length of yarn sufficient for a whole dhoti without once breaking the thread.

Now we were all seated on cushions on the floor. Vinoba had a scarf wrapped like a hood round his head; he looked small and there was a great stillness about him—one could feel the ripples of stillness spreading around.

Sekou Toure Says Eisenhower Gave No Reply On Arms Deal

By THOMAS F. BRADY in "The New York Times"

BOKE, Guinea.

PRESIDENT SEKOU TOURE says he asked President Eisenhower for rifles for Guinea's 5,000-man army before there was any question of getting weapons from Communist countries.

He never received a reply from Washington, he asserts.

Guinea's leader said this was the only request for help the new African nation had specifically addressed to any nation since it became independent last October. The Communist arms were offered without any direct request, he indicated.

President Toure said in an interview that he, had visited the neighbouring republic of Liberia last November expressly to ask President William V. S. Tubman to transmit a letter to President Eisenhower through Liberian diplomatic channels. At that time there was no direct way of sending such a letter. The United States did not establish diplomatic relations with Guinea until February.

The letter, which President Tubman sent to Washington, asked President Eisenhower for "one or two thousand rifles," M. Toure said.

France at that time had just pulled her forces out of Guinea following the territory's refusal to accept the new French Community conceived by Gen. Charles de Gaulle. The French troops took with them all their arms and equipment.

Guinea's Need Of Forces Cited

"After all, we need some sort of forces here," M. Toure said. The President explained that when no reply came from Washington, he wrote President Tubman, asking him to send a sort of diplomatic tracer or inquiry to President Eisenhower. Still there was no response, he said.

It was only then, he went on, that Guinea accepted the gift of arms offered by Czechoslovakia. The shipment, the first of which arrived last month, have included five armored vehicles and a number of rifles, variously reported at 2,000, 3,000 and 5,000. The Guinean Government has denied the accuracy of the 5,000 figure but has not officially given a substitute number.

M. Toure told of the letter to President Eisenhower in the village of Boffo, where he and Prime Minister Kwame Nkrumah of Ghana were speaking

the night during a tour of northwestern Guinea. In another conversation the President said with evident bitterness: "If you insist Guinea is Communist, that settles it."

What he meant, and what has been a regular refrain in political circles here recently, was that the West was pushing Guinea into the arms of the Communists.

Relations With U.S. Assayed

In a previous response to a written question, he had said Guinea's relations with the United States were "good, like those we have with a sizable number of other countries."

"But" he continued, "there is undoubtedly a sort of hiatus in these relations, conditioned, I think, on the side of the United States by French American relations. If you prefer, we have a feeling the evolution of our relations with the United States is closely dependent on the evolution of relations between France and Guinea."

"There is a sort of subordination of our interests, which has been particularly marked recently."

In reply to another written question, President Toure said France was attempting to isolate Guinea politically and economically and thus was leading Guinea to accept Communist help.

He asserted that Guinea's policy was based on "active formal neutrality" and African unification, stressing the fact that Guinea's relations with such independent African neighbors as Liberia and Ghana were much closer than those with any non-African country.

Neutralist Aim Defined

He summed up the situation in another written reply, in which he said:

"With regard to our external relations, the present situation is characterized by active formal neutrality. We have absolutely no thought of turning Guinea over either to occidental or to oriental influence."

"Ever since independence we have affirmed our intention,

our will to establish new relations with France—being well aware of how France could help us by acting as godmother to our first trials of sovereignty. It was not because of us that these relations were not estab-

lished immediately after independence.

"You know that on the contrary we had to face an attempt to isolate us economically and politically. Several powers came to offer us their help: East Germany, Czechoslovakia, Poland and the Soviet Union.

U.S. Denies Receiving Formal Request From Guinea

By DAN ADAMS in "The New York Times"

WASHINGTON.

PRESIDENT EISENHOWER has not received a letter requesting arms from President Sekou Toure of Guinea. Nor has the United States decided what to do about requests for economic as well as military aid from that newest of the independent countries of Africa.

This was the sense of official and private comments here on a statement by President Toure that he had visited the neighbouring republic of Liberia last November expressly to ask President William V. S. Tubman to transmit a letter to President Eisenhower.

State Department officials attributed the contradiction in language difficulties and the inexperience of Africans in the ways of government.

The department issued this statement:

"On December 17, 1958, the Liberian Ambassador in the course of a conversation with an official of the department said President Sekou Toure had asked President Tubman to inquire concerning the possibility of obtaining arms from the United States. The Ambassador left an informal memorandum listing some of the Guinean Government's requirements."

"The Ambassador was told that the whole matter would be taken under advisement, and that while the department appreciated the interest of Liberia in the matter it was not usually advisable to handle its assistance programs through third parties. Furthermore, it was noted that a representative of President Toure was in the United States at the time."

"No formal communication was received from the Government of Liberia, and no communication of any sort on the subject of arms has been received from the Government of Guinea."

Arms Need Conceded

Officials said the United States did not want to be a party to an arms race among the new African states, but recognized that the sudden withdrawal of

French security forces after Guinea chose independence, had created a real need.

The State Department's remark to the Liberian ambassador about the undesirability of working through third countries was meant as an invitation to Telli, Boucar Diallo the Guinea delegate to the United Nations, to talk it over with the department, it was explained.

Diplomats here contrasted the United States' indecision and its attitude as expressed with the immediate decision by the Soviet Union to help the new African state.

Premier Nikita S. Khrushchev notified Guinea of Soviet recognition and offered economic aid on October 5. The United States did not recognize Guinea until November 2.

The Guinean Government sent unofficial missions throughout the world to explore the possibilities of getting trade and help. The Soviet Union, Poland, Czechoslovakia and East Germany quickly concluded agreements. Czechoslovakia came through with a gift of several thousand rifles, some other arms and some tractors.

"Pretty stiff competition," a State Department official remarked. "They don't have to worry about all the governmental and Congressional machinery we have to go through before we move."

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Carton No. 12 Borthia Avenue, 25 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Suburban Chicago. Phone 33-1654

Guinea Denies She Is Going Red

By HENRY GINIGER in "The New York Times"

THE Government of the newly independent African state of Guinea declared that its acceptance of arms from Czechoslovakia did not mean it had chosen the East against the West.

Nahby Youlou, (Guinea's Ambassador in Paris, called a news conference to answer what he termed a "hostile and perfidious campaign" against his country in France and elsewhere since the arms deliveries a month ago.

Ambassador Youlou a young and energetic African whose excellent French gave evidence of his extensive training in French schools, said Guinea would not choose sides nor participate in "international quarrels." Indicating that most of the friendly overtures toward Guinea had come from the Communist camp, he said his country wished to remain on friendly terms with everyone.

The Czech arms deliveries represented a "generous gift" within the framework of "friendly" relations between Guinea and Czechoslovakia, M. Youlou declared. He said the gift had been unsolicited but contained arms needed by Guinea's army of 2,000 men. Czechoslovakia also gave agricultural and military equipment, he added.

Guinea, a former territory of French West Africa, gained independence last September 28 by voting against acceptance of the new French Constitution.

Although President Sekou Toure has emphasized his desire for continued cooperation and friendship with France, Paris has been slow to put relations on a normal basis. There have been complaints from the Guinean side that other Western countries have been following Paris' lead. Guinea was the only French territory to reject membership in the French Community.

M. Youlou said Guinea had great need of help and thus the Czech gesture had "enormous importance." The Ambassador listed among his country's requirements 10,000 tractors, 50,000 plows, 1,000 vehicles of various kinds, 500 ambulances and equipment for 500 new classrooms.

The country is ready, he said, to conclude commercial, cultural and technical agreements with

any country and is not 'ashamed' to ask for technical help. That far only East Germany, Poland, Czechoslovakia, and the Soviet Union have concluded economic agreements with Guinea.

Guinea's economic relations abroad are one-sided, he said, only because no Western nation has proposed an agreement. The

Ambassador said he was sorry about this.

An agreement on cooperation was signed with France in January, maintaining Guinea in the franc zone, but the Ambassador said no formal negotiations had been started to draw up conventions putting the over-all agreement into force.

Nigeria Needs Foreign Capital

KADUNA, (Northern Nigeria), Sunday.

THE Prime Minister of Northern Nigeria, Alkali Sir Ahmadu Bello the Sardauna of Sokoto, told a Press conference here today that his Government's main aim was to maintain the unity of the whole of Nigeria, to educate the people and do everything possible to improve the economy of the vast northern region.

The Sardauna received the Press in his £100,000 state house, completed only three weeks ago.

The eastern and western regions of Nigeria became self-governing last year and the northern region achieved this status on March 16. Celebrations were put off until this month

and are being attended by the Duke and Duchess of Gloucester as representatives of the Queen.

The Duke and Duchess, with no formal events to attend, had most of today to themselves. Their only engagement was Walt Sunday Evening at Saint Peter's College Church.

At today's Press conference, the Sardauna said the regional Government was trying to engage experts from abroad to study ways of improving the economy.

"Our big problem is that we have not enough money to make full use of the mineral wealth of the region" he said. "So we need foreign capital." — *Super-Reporter*.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA:

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

Hundreds Suffer In Flood Havoc

(From Our Own Correspondent)

NON-Whites were among the hardest hit by the damage caused by last week's floods around Durban and along the Natal South Coast. Hundreds who were rendered temporarily homeless in Mersbach and Illovo were accommodated in local Indian schools until the flood waters subsided.

Soup kitchens were set up and an emergency clinic was established. The doctors and nurses at the Mersbach Health Centre swung into action not only to alleviate immediate distress but also to take measures to prevent disease. A Durban doctor, who has been treating a large number of typhoid cases at Umkumbane, said that measures had to be taken to prevent this disease from spreading to Mersbach as well.

In Durban, the Red Cross made an urgent appeal for food, clothes and blankets for immediate distribution. A number of welfare and political organisations also set up an ad hoc committee to arrange supplementary relief work, and the City Council voted £1,000 for this purpose. After a tour of the flooded areas of the City, the Mayor, Mr W. E. Shaw, said that part of this money will be made available to the Red Cross. Meanwhile, the Prime Minister announced to Parliament that the Department of Social Welfare would provide assistance to Indian and African families hit by the floods.

Over 40 Dead

The death toll at the time of going to press was 40, but is expected to mount up to more than 50 as more and more reports come in from rotting areas. This figure includes an entire Indian family of 13 people who were swept away to sea and drowned when trying to escape to safety on a raft. Most of the dead are Africans from lower Natal South Coast. There were several dramatic recoveries, including that of a white honeymoon couple. Two young white men—heroes of the disaster—gave their lives in a vain bid to rescue an African clinging to a log off Hibberdene. This calamity demonstrated once again in South Africa that in disaster colour feelings are transcended by a common humanity.

The appeals for relief aid have been generously answered by white people. One band of four young Indian businessmen, unable to smother its impatience, and full of enthusiasm for doing something concrete at once, got

to work. It set about a canvass of Indian merchants and within a few days collected relief goods worth £300. These have been handed to the Red Cross Society. This group has set up a depot at 12 Bond Street, Durban where contributions may be left.

Reports have been received that the Gujarati Mahila Mandal, has also collected blankets, food and clothing, which they will hand over to Swami Nishalananda for distribution among the stricken.

Paton, Luthuli Oppose 'King Kong' Segregation

THE following statement has been issued jointly by ex-Chief Albert J. Luthuli, President General of the African National Congress, Dr. G. M. Nkomo, President of the South African Indian Congress, and Mr. Alan Paton, Chairman of the South African Liberal Party.

"We strongly condemn the segregated seating of patrons at the performance of 'King Kong' in the Durban City Hall and urgently make this public appeal to the organisers to end this practice forthwith in the interest of race harmony.

"It has been acclaimed by all that 'King Kong' is one of the highlights in the cultural achievements of our people. It is most tragic and regrettable however that our talented artists have to perform in a hall where patrons have to suffer the humiliation of race discrimination. There is no need to subject the performers and patrons to this humiliation, particularly when the Durban City Hall has been on many occasions in the past used for mixed non-segregated audiences.

"The immediate ending of the present arrangement of segregated seating will be a great gesture in the cause of race harmony."

Bandaranaike Faces New Political Storm

(Continued from front page)

In identical letters to the two Ministers, Mr. Bandaranaike today said he intended no discourtesy by not holding prior consultations on Cabinet changes.

He regretted however that it was not possible for him to rescind his decision the two Ministers and three other Members of their Party are expected to resign any time between now and Wednesday when the next Cabinet meeting is scheduled.

If the Government loses its overall majority in the 101 member House of Representatives, they are exposed to the danger of being voted out if the four Opposition Parties chose to combine to do so.

Elections

But Government Party sources seem to be banking on the chance this will not happen as many of the Opposition Members are known to be against general elections until the new electoral laws reducing the voting age to 18 and redrawing constituency boundaries are put into effect.—Sapa-Reuters.

Mboya's Hopes Concerning America

(Continued from front page)

to find out how far democracy is practiced in the West and not merely paid lip service.

"How are we in Africa to explain to our people the differences in the stand the West takes in Hungary and Algeria and Tibet and Nyasaland? How can we explain how the West can compromise on principles?" he asked.

In Africa, he said, "wherever white settlements exist numerous problems arise, not so much from a desire to establish human rights and democracy, but from a desire to establish white supremacy and European domination."

"We are doubtful whether some of you really stand for democracy," he remarked.

On self-government for Africans, he said.

"There are those who ask if the African is really ready to govern himself, and I submit that the African need not justify his right to self-determination and there is no one who has a moral right to ask such a question."

Read The Latest

Indian Information, Govt. of India Publication		
Illustrated 2 copies	3	4
Illustrated Weekly of India, Times of India		
4 copies	8	6
Caravan India's Leading Thinkers 2 copies	4	4
My Magazine of India South Indian Magic	1	6
March of India, Govt. of India Publication Illus.	4	4
Indian Annuals Fully Illus. with Pictures	7	6
Picture Magazines of India Film Fare 1958		
4 issues	12	4
Hindustani Picture Book Dharamyoga 2 issues	3	6
Tamil Film Magazine Pasum Padam	1	4
Hindi Film Magazine Cinema Sitara 2 issues	3	4
Urdu Film Magazine—Shama	1	4
Gujarati Film Cinema Sangeet	1	4
Song Books in English—Mother India Thumra ha		
Thai, Shabi Jagro Raho, Miss Bombay, Miss India,		
Hawar Bridge Night Club 1/- Each		

Latest Records Books and Matter of Indian interest on India supplied to you free.

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

P.O. Box 2524

85 VICTORIA STREET,

DURBAN.

When you are in Durban don't forget to visit the New and
Most Up-to-Date

MOUNT EVEREST

VEGETARIAN LOUNGE

Come and Enjoy Appetising and Delicious
MEALS — CURRY & RICE — SNACKS, etc.
Cleanliness and Civility Assured!

Sweetmeats available at Reasonable Prices
All Sweetmeats are made from pure
Wholesome Ingredients

We also have 7 Modern Rooms, Single or Double for Boarders
at Reasonable Tariffs

Visit Us and see for Yourself

MOUNT EVEREST

Vegetarian Lounge

126-128 PRINCE EDWARD STREET - DURBAN - PHONE 67571.

Latest Gramophone Records Arrived

Mother India	4 Records	49/6
Panna	3 "	41/3
Dekh Kabira Roya	4 "	52/-
Abhiman	3 "	24/0
Janam Janam Ki Fero	6 "	41/3
Johnny Walker	8 "	34/0
Ayodhyapati	5 "	41/3

INDIA PRESS RECORDS

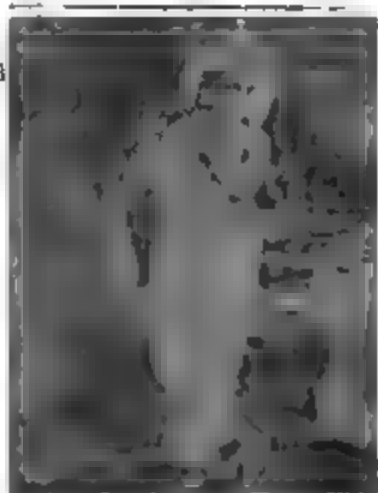
Talsidas	5 Records	34
Pehli Jhalak	6 "	36/-
Balak	4 "	41/3
Ushaar	8 "	30/-
Sirwan Kumar (Drama)	2 "	30/-
Loose Numbers (Sahel Bhatt and Dalia)		70/-

Packing, Postage and
C.O.D. charges 7/6
Extra

Obtainable at Our
Only Address

**BHARAT MUSIC
SALOON AND
BOOKSELLERS,**

216 Grey Street,
DURBAN.

Latest Shipment

All kinds of incense sticks: Three
Roses, Gateway of India, Asokadhur-
bar, Soogandhi Rani, Chamili, Lata
Mangashkar, Vasanti, etc.. Write for
our pricelist. (We only keep Indian
manufactured incense sticks.)

Green ginger 1/2 per lb.	We pack our goods well before sailing
Green turmeric 1/2 per lb.	
Amba-Huldh 1/2 per lb.	We sell by C.O.D.
Garlic with big stems 1/2 per lb.	

We import the following articles directly:
Scented Betel Nuts, Pawa, Mamra, Roast
Gram, and Many Household Goods.

Our stuff is good and obtainable at low price

Write for our price list:

K. HARIBHAI & SONS
(PTY.) LTD.

Direct Importers: Wholesale & Retail Merchants
81 Victoria Street, —P.O. Box 2156—Durban,
Telegraphic Add.: "BHAISONS"

Tibet's Third Highest Lama In Sikkim

GANGTOK (Sikkim), Wednesday.

TIBET'S third highest Lama, 35-year-old Tache Rimpoché, who arrived here secretly five days ago, has been told the Chinese have taken over his monastery near Shigatse with its 500 monks, he told interviewers.

The boy, the Sakya Lama, ranks third after the 33-year-old Dalai Lama, now living in exile in Mussoorie, India, after fleeing from Lhasa last March, and the 21-year-old Panchen Lama, whom the Chinese installed as head of Tibet's new government after the March revolt.

The Sakya Lama arrived here with his 54-year-old mother, Tuley Tsumung, his 22-year-old sister, Chemo, a shaven-haired nun, and 23 High Lamas from his monastery of Sakya.

Shigatse is 150 miles directly north of Gangtok and about 35 miles north of the border of this Himalayan Indian Protectorate. The Sakya Lama and his party trekking almost without a halt, took seven days and six nights to reach Sikkim along a zigzag route to avoid Chinese troops.

The Lama is living in a small room on the fourth floor of a house in Gangtok Bazaar for which he is paying rent of two rupees (3s) a month. He said the Mahatma of Sikkim, who

is one of his aunts, had arranged this lodging for him.

As he talked he sat cross-legged on a bed arranged as a throne. Before him was a table on which were the traditional image of the Buddha, a Tibetan bell and hand drum, a bowl of tea and a plate of cream biscuits.

Brilliantly painted Buddhist religious banners hung around the room. Several children's paper windmills were also scattered about and from time to time the boy Lama would pick up one and blow on it as he grinned at us.

When asked if the Chinese had interfered much with the monastery the Lama said, "at first they made no trouble but then there were difficulties, we fear very much the Chinese treatment of our religion which is very dreadful."

He said he would go back if the Dalai Lama did and there was peace again "but if the present situation continues we shall not go back."—Sapa-Reuters.

Ghana To Set Up Powerful Radio Station

ACCRA, Monday

A PART of the system which may be used for Ghana's new broadcasting station has been given by Mr. Kofi Baako, Minister of Information and Broadcasting.

He said at Accra airport after his return from a tour of Germany and visits to London and Paris that he had been most impressed with the international broadcasting system at Jülich, Germany.

The system was similar to that proposed for Ghana. But, he said, he could say nothing more on the matter until he had discussed it with his engineers.

Tenders for the new station which will be one of the most powerful in Africa have been invited from Britain, America and European countries. Plans

were drawn up by Canadian Broadcasting Corporation experts.

Sympathy

Mr. Baako said that during his tour he had found that the world was fully in sympathy with Ghana.

He added "Dr. Busia (Leader of Ghana's Opposition) told newspapermen in Britain that the only way the Opposition in Ghana could fight their political battle was to use the foreign papers against the Government of Ghana. But the people of Ghana will not be ruled by foreign newspapers."

"In spite of that Opposition and intrigue foreign investors have expressed readiness and willingness to invest in Ghana."—Sapa-Reuters.

Arrests As Mboya Arrives

TWO Africans were arrested at Nairobi airport on Sunday afternoon. They were among a crowd estimated at 3,000 gathering to welcome the African nationalist leader, Mr. Tom Mboya, on his return from a six-week American tour.

A police spokesman said the arrested men, all of whom wore red shirts, were being charged with wearing uniforms unlawfully. About twenty special buses and lorries brought crowds nine miles from Nairobi to the airport. Gas-mask-equipped riot squad stood by but the crowd was good humoured chanting "Uhuru," (Swahili for freedom) and occasionally cheering. Mr. Mboya hurried through the formalities and drove immediately to Nairobi.

Mau Mau On Hunger Strike

MAU MAU detainees at Hola detention camp, where the commandant and his deputy have been suspended after the death of 11 prisoners in March, are staging a hunger strike, a Kenya Government spokesman announced in Nairobi. The spokesman said on Tuesday that the Government had decided to pay "ex gratia" compensation to the dependants of the 11 Mau Mau detainees who died at the Hola detention camp in March.

Bishop Reeves And The New Alliance

(Continued from page 193)

above yielding to the temptation to use the alliance as a battering ram to smash the Pan-Africanists or, even, to isolate them. If the alliance allows itself to be so used, it will have only itself to blame if the Africans see it as one more trick of gagging-up against them.

On the other hand the Pan-Africanists cannot claim to be non-racial and at the same time preach that they will stand alone and who is work with nobody in the fight against race oppression. Their non-racialism will be most convincing only when it is practised.

The situation I am discussing here is a very difficult one. The problems which we face in our country are extremely complicated. They call for wise statesmanship from all and, also, for co-operation among the (illuminated on all sides of the racial line.

Transport Plane Crash

The U.S. Airforce said on Wednesday that three persons were killed, 12 injured and two burned seriously when a C-130 transport plane crashed into an airforce maintenance squadron barracks at Ashiya airbase in Southern Japan.

The Airforce said the big four-engined Turbo Prop aircraft was attempting to land with one engine out action. It was returning from a routine flight to two jims.

The Airforce said the barracks was not heavily occupied as most of the personnel were at the dining hall when the crash occurred.

Names of those killed were being withheld pending notification of next of kin.

Nasser Says Communists "Fifth Columnists"

(Continued from front page)

ences, and make a radical purge of the government machinery."

Campaign Climaxed

The manifesto was published in April 29 in four Communist and pro-Communist newspapers. It climaxed an intense campaign begun three days ago for open Communist participation in the government that is expected to be formed soon.

Reorganization of the government has been in the works more than a month. The Cabinet is to be increased from 15 to 18 with the creation of several new ministers, including one for Oil Affairs. The present Development Ministry is to be abolished.

The Communists have been kept from open participation in the Cabinet until now.

The present Cabinet consists of several representatives of the neo-Marxist Socialist National Democratic Party and Army officers and civil servants who profess political independence.

Amulius Young men can save £2,000 per annum in Accounting, Secretarial, Costing, Banking, Municipal Services, Road and Social, B. Com. Degree. Swends starts immediately you send for the free book "The Direct Way To Success," and have your career planned by the School of Accountancy, backed by 50 years successful educational service. Write to The School of Accountancy, P.O. Box 4592 (21) Johannesburg and at 341 Fleet, Mervin House, 72 Field Street, P.O. Box 1865, Durban. Phone 2-1008.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA,)

ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

Gramophone Records

MADE IN INDIA — AT HALF PRICE

4/6 EACH OR TWO FOR 8/3

Selected single numbers available from latest films.

Also Urdu Qawwalis; Hindis Religious, Ramayan, Arthi,
Bhajan and Drama Sets

Latest Gujarati Records: Only at 3/- each or two for 5/-

Available in Bhajan, Arthi, Garba and Comic Numbers.

MAIL ORDERS ACCEPTED —FREE PACKING
SELLING FAST

Write for detail specification, gladly supplied on application.

NATIONAL RECORDS

18 Ajmeri Arcade, off Grey Street,
DURBAN. — Phone: 25628.

Phone 835-6786

P. O. Box 1548

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

BOOKS FOR SALE

The Bhagavadgita—Radhakrishnan	11	8
Ramayana—Rajagopalachari	5	0
Eminent Americans—J. T. Swaderland	7	6
Christian Missions—M. K. Gandhi	5	0
Selected Letters I—M. K. Gandhi	1	0
A Discipline For Non-Violence—R. B. Gregg	1	
Towards New Education—M. K. Gandhi	2	
Sarvadaya—M. K. Gandhi	5	
Indian Home Rule—M. K. Gandhi	1	
Public Finance And our Poverty—J. C. Kumarappa	2	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag. Durban, Natal.

Are You a subscriber of
"OPINION"
If not, Why not?

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.B. Durban

Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "

Fresh First Grade Garlic 2/- " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

પશ્ચીમને મ્યોયાની અપીલ

કેનીયાના રાજાની પત્નીને હાથે મ્યોયાની અમેરીકાને જણાવું હતું કે: "અમેરીકાએ જાણવું જોઈએ કે પ્રત્યેક માનવી ફ્રીજ અને જોડાઓ નથી ધરાવી શકેતા. પણ આફ્રિકાને જોના કરતાં પણ વધારે આજે જરૂર છે તમારી સરકારી વધારે જ્ઞાન અને અનુભવ વાળી નીતિની અમારા દેશ માટે અને સ્વર્ણ ઉમેદો અને આશા છે. કહેવામાં આવે છે, કે આફ્રિકા એવો વિરાળ અને સમૃદ્ધ દેશ બીજો નથી.

"વખત આવ્યો છે કે અમેરીકા અને બ્રિટને જોડું અને જાણવું જોઈએ કે કુનીયામાં પ્રજાસત્તાક શાસન કેટલા પ્રમાણમાં થઈ રહ્યું છે.

"પશ્ચિમે જે વિરોધી માન્ય કેંગરી, એલ્ગરીયા અને તિબેટ

વાંચકોને અપીલ

ડરબનમાં રક્ષા ને લોખાને ટુકડાન થયું છે તે લોકોની સેવ. અર્થે અને વાંચકોને પોતાની કામે. અપને મેડેલર આપી અપીલ કરીએ છીએ. "રેલ સંકટ ૧૩" ૫૫. જો. માં રજૂ કરવામાં આવે. ને વાંચકો અપને પોતાની સહી અને સહા મુજબ આંકડો મેડેલરે તે હમેશા મુજબ નાખાવેલી ક. આ. માં પ્રસિદ્ધ થશે.

અધ્યક્ષશ્રી,
ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

અને ન્યાસાલેન્ડ માટે લીધો છે એ અમે આફ્રિકાના લોકોને કેવી રીતે સમજાવી શકીએ? આદર્શનો પશ્ચિમ કેવો ઉપયોગ કરે છે એની સમજ અમે કેવી રીતે આપીએ?

"આફ્રિકામાં જ્યાં જ્યાં જોવા,

લોકો વસ્યા છે ત્યાં ત્યાં. નાજરીક હોલ અને પ્રજાસત્તાકના સવાલો જ નથી ઉપસ્થિત થતા પણ જોડ પ્રજુલ અને જોશ સંધાનોનો સવાલ રહે છે.

"અમે શંકા શીલ બનીએ છીએ

કે અરેબર તમે કેઈ પ્રજાસત્તાક માટે ઉભા થશો કે કેમ?

"અને પ્રજાસત્તાક આવે છે કે આફ્રિકાનો સત્તા પર આવવાને અરેબર તરફનાર થયા છે? અને લાગે છે કે એવો સવાલ પ્રજા નો કેઈને હલક નથી. અમે અમારી મેળે ફેડી લઈએ."

અરા ખ્રિસ્તી કોણુ?

સો સામગ્રી માને ફેરસ એસેમ્બલી માં પોતાની ઉપર રહેલીયાના ઇન્ડિયન-સ્ટેટ સભામાં. એમને જણાવ્યું હતું કે આફ્રિકાનો કે. બેન્ડા જેવા નવા નેશનાલીસ્ટ આગેવાનોને "નવા પ્રગિયણા પ્રિય" તરીકે માને છે. કારણ ને ગ્રામજો પોતાને ખ્રિસ્તી કહેવાને છે તેમનાં ફરો. ખ્રિસ્તી આફ્રિકાની ખીમારા ગુસ્સામાં પડી આવે છે.

ખ્રિસ્તી ખીમારીઓ અમારે આ દેશમાં પહેલાં આવ્યા ત્યારે તેઓએ અપને પ્રજુ ખીમારી વાત કરી. માનવ-મધુતની વાતો કરી અને અપને ઉચ્ચે મહાવી કહું તમે જન્મી કે અપમાં નથી. પણ પ્રજુની દીર્ઘા અમારા જેવા જ અનુભ છે. અમારા જેવા જ છો.

પછી એક બીજું શબ્દ આવ્યું તે પણ પોતાને કીમતો કહેવાયું હતું. પણ તેઓએ તે આફ્રિકાને કુટવાને જ પધો રજૂ કર્યો.

અહીં આજે ને કોઈ પણ સાચો ખ્રિસ્તી પ્રધાન માથે મદી જેમ કહેવાની હોમિત કરે કે અહીં મધુ બમદી મધુ છે, અમાર જેમ કહે કે ગોરા છું કે છું કાળા આપણે જાણીએ છીએ તે તે પ્રધાનની બીજા પુરોષોને દીકા કરી કરીને માથે દાલ પાડી પ્રકરી-પ્રુબીની વાત એ છે કે આ

નહેરુ જેવા જેવી ચીજ દિલ્લી આવતા મુસાદારોને દિલ્લી માં અનેક ચીજો જોવાની હોય છે. એમાં એક કૃષ્ણ ઉમેરાયું હતું રાજ સમારના હ વાગે અનેક વ્યક્તિઓ ફક્ત અને જોવા જ આવે છે. એક પત્રકારને હસતા હસતા વડા પ્રધાને જણાવ્યું હતું.

દીકા કરનાર પણ પોતાને ખ્રિસ્તી-કીમીયન કહેવાયો છે.

વીજળી પ્રકાશ પણ આજે અને દહાડે ખરી, પાણી છવાડે તે કુખા-ડેમ ખડું, પરીક્ષાઓ આધાર થીને ઉપયોગ કરવાની રીત પર છે.

સાચું થયું છે એવું; સત્યનું કે વાતું નથી, ને વ્યક્તિ એ વ્યક્તિ, ને દેશના કે સમુદાય વચ્ચે નથી; પણ સામ્રાજ્ય પદોના 'અહમ' વચ્ચેનું છે, ને દાળવાનો એક માન પરપર વિષે સમાન, સમાન સંબંધના અને દાની સર્જન સહિતને પ્રકલ અવશ્ય આવવાનો છે.

—'ચોતક'

સદ્ગુણના સરવાળામાંથી

(ઇન્ડિયન માંધી)

હિન્દી ભાષામાં પડ્યા અને હિન્દુ-બુદ્ધધર્મોનાં કાપા કાપી ચાલી. દીલ્લી માં પણ રમજાણુ રાદી નીકળ્યાં. અને ત્યારે દીલ્લીના યુસ્તીય સત્તાઓમાં કામ કરવાનો પ્રસંગ પ્રાપ્ત થયો. ત્યારે અમે વિચાર કર્યો કે ને અરામ અને તોફાની માણસો છે તેવાએને પકડી કાઢીએ તે તોફાનો થઈ જાય. અને એવા માણસોનાં નામો માગ્યાં અને નામવાળા માણસો ને પકડ્યા માગ્યા. રાજ નર્મ નામો આવે અને માણસો પકડાય પણ તોફાનો કમે નહીં. અમે કંદાવ્યાં. પછી વચાર સુઝ્યો કે આને બદલે આપણે એવા માણસોનાં નામ માગીએ કે જેમને મજા લોકો કારા માનતા હોય અને અમે એવાં નામ માગ્યાં. રાજ માંડ એક ને નામ આપવા આપ્યાં. અમે એવા લોકોને એવા કરવા માગ્યાં. ત્યાં બંને તરફથી આપ સો સો નેરલા માણસો અભ્યા અને એવા થયા કે દિલ્લીમાં આપોઆપ વિભવતા પ્રવેશી અને કાંતિ રચાવિત થયું.

રાષ્ટ્રીય ભાવનોમાં આપણને જ્યાં જ્યાં જારાં નામો-તત્ત્વો કેખાવ ત્યાં ત્યાંથી એમને ઉપાદીને આમજ વધીને તેા રેકમાં રાંતિ. પ્રેમ અને વિશ્વાસ વધે અને રેક આખાક થઈ શકે.

વિવિધ વર્તમાન

રાજદ્વારી ઠાકપણુ ધરાવનારાઓએ શું કર્યું?

હોન્ડા મોટોરોબીલી જેમો ઠાક રણીયા છે તેઓ રણીયા ન ભવ એમ ધણી રાજદ્વારીઓ માનતા. અને તેમનામાં રાજદ્વારી ઠાકપણુ નથી એમ પણ કહેવામાં આવ્યું હતું. તેઓએ પોતાનો આદર નિર્ણય ભરેર કરતાં જાણ્યું કે ધણી મારે માટે એમ કહે છે કે માફ આ મમણુ એકું છે મારામાં ઠાક ભવતું રાજદ્વારી ઠાકપણુ કે રાજદ્વારણી સમજ નથી. હ આ આણેયો કણુમ રાણુ છું. રાજદ્વારી ઠાકપણુ હોવાનું કે રાજદ્વારણુ સમજતો હોવાનો એ કદા દાવો કરો નથી.

પણ મરીમર મારી મો કે મારામાં રાજદ્વારણી કંઈ સમજ નથી તો આદિ બ્રિટનમાં જોવા વધુ આણસો છે જેમનામાં રાજદ્વારી ઠાકપણુ ઠાંસી ઠાંસીને બરેણુ છે તેમને હુ પ્રુડુ પ્રુડુ કે તમે જો ઠાકપણુ છું કહો કે અને તો તેઓએ છે કે તેમણે ઠાકપણુ એ ઠાકપણુનો કે સમજતો હોવાનો કરો નથી.

આ બધો જોડાણો તો ભુલો

કેમણે જાણે વિષયુદી બાદ અને તે પછી હુમેદનાં આ કેમણે ૧૫ વર્ષ સરખાન આપણે કેમ બધો મરખા જોડાણો કરી મુક્યો છે તે તો જરા જુલો. રાજદ્વારણી સમજતું કે રાજદ્વારી ઠાકપણુ આ પરિણામ છે. એમ ને કોય તો મારે તેજુ ઠાકપણુ કે તેવી સમજની જરૂર નથી.

સોન્ડ મોટોરોબીલી જેવટમાં જણાવ્યું હતું કે બીજા વિષયુદ બાદ પશ્ચિમ ની કુનીયાનો એવો એક પણ સેના પતિ પાકયો નથી કે જેણે રણીયા સેનાપતિઓ સાથે એકી એક કણુ કોય કે ભાલો આપણે આ કટોકટીમાં, આ તંબડીઓમાં, આ જોડાણોમાં લશ્કરી ક્ષતિને નિવાર કરીએ. હવે સુધી

આપણે ઠાક જનરલ રણીયા મરો નથી. આથીજ હુ જણું છું.

આફ્રિકન સત્તા નીચે

રહેણું પડશે

કેનીયાના બોમ્બા બંધારણુ અંગે સંરચાન મંત્રી શ્રી. સેનેટાલ બોમ્બાને જણાવ કેનીયાના ધારાસભ્યોને જે ગ્રીમ જાનિય ડેલીગેશન સંઘન મધુ છે તેના કેરાળની પાડી તરફથી મધેસ આફ્રિકન સભ્ય ડો. કીયાનો અને પ્રુશીરોએ ઘડનમાં ટ્રેસગર રાજેશમાં આજાર આફ્રિકા દિનની ઉજવણી અંગે મેળાપેલ રણીમાં આપણુ કરતાં જણાવ્યું હતું કે, જેમના આફ્રિકામાં રહેવા-વસવાં થાગતા હોય તેમણે આફ્રીકાની સત્તા નીચે રહેણું પડશે.

ડો. કીમ મેએ વધુમાં એમ પણ જણાવ્યું હતું કે અમે સંઘનમાં આભ્યા છીએ ત્યારે અમને એમ લાગે છે કે ભણે અમે ખોલનરીઓ તરીકે જ આદિ આભ્યા છીએ, કારણુ અમે અમારે બધે ફરીને બિટીરીને આજારી અને લોકલોટી બાજતમાં જ ઉપરેશો આપવા પડે છે

મારે સાણું કેનેકા ભોણું છે રાણી એલેક્ઝાન્ડર આ જોડાણોમાં જ આફ્રીકીયા માટે કેનેકાની સુકાકો

જવાબી છે. આ રાણી સુકાકલ બાજતમાં તેમણે જણાવ્યું છે કે કેનેકા માં મારો માનવા બહાર નવા બપકા થાય તે મારે જોવા નથી. મારે જોવું છે સાણું કેનેકા જેમાં લોકો કેમ રહે છે, કેમ કામ કરે છે, કેમ બેસે છે. મારે ત્યાં ઉપહાટનો કે જુલોપણુના સમારંભો જોઈતા નથી

કુતરા-બિલાઈ ધાળનારા

એને ચેતવાણી

બીરીક સેડીકલ બુમેટીનમાં પ્રસિદ્ધ મધેસ એક સેમ દારા કુતરા-બિલાઈ ધાળનારાઓને ચેતવણી આપવામાં આવી છે કે તમારો પાળેલો કુતરાને તમારી પથારીમાં તમારી પાંચે લુલા-કો નહિ તેમ તમારી પાળેલી બિલાડીને ચાર જનર એકીમાં ચાટવા દેશો. નહીં. કારણુ કુતરા અને બિલાડીમાં ટીપીનાં જંતુ કાવજ જ કોય અને તેથી તેઓ આ રીતે એક જાણની બીતી બહુ મોટી છે.

સરદી થવી એ જાણુને

વાંકે નથી

લોકાનીસમજના આરોગ્ય ખાતાના વડાએ જણાવ્યું કે "તમને સરદી થાય એમાં વાંકે તમારો છે જાણુને નથી. તમે તમને જાણુને મારે છે તરીકે ઉપકા શુદ્ધી દો અને છતાં તેનાથી ભયવા મરમ કપડા પહેરો. મજી સરદી થાય તો તમે જાણુને વાંકે કાઢો.

કપડા હમેશા ઢીલા અને બહુ નવી પહેરવા જોઈએ જેથી સરીર સુધી દવા આવજાય કરી સરીરે દવાથી રેવા ભવ. હંડીમાં પ્રુમ કપડા પહેરી અને ચેડી મરમી થાય કે દુરત વચર વિચરે કપડા કઢી ન નાખવા. ધોમે ધોમે કાઢવા જોઈએ

"પણુ લોકુ ન પહેરો અને થણુ બધુ ન પહેરો તેમજ તરવ વાળા ખોરાક મો પણ થણે લોકો ન આવ અને થણુ વધારે પણ ન ખાય."

"કીંગ કોંગનો"નો વિરોધ

આફ્રિકન કોંગ્રેસના પ્રમુખ બીક કુસુરી, કોંગ્રેસન કોંગ્રેસના પ્રમુખ શ્રી.

નામકર અને શીવરલ પદના પ્રમુખ શ્રી. એલવ પેટનની સંબુદન સહીવાણુ શ્રીક નિવેદન ભરેર થયું છે. આમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે :

"કોંગ્રેસનાં ખતાગતો "કીંગ ટીમ" ના બેકનો અમે સખત વિરોધ કરીએ છીએ અને જાહેર જનતાને તેનો બહિષ્કાર કરવા આજ્ઞા કરીએ છીએ. એક મજોત્રુર છે પશુ એમાં જે ધણપકાપણુ રાખરામાં આવે છે એ એને નામોટી રૂપ છે."

"કાળા"ઓ તરફથી જનજાળા બેકમાં પણ "કાળા"ઓનું અપમાન.

બીડી કુકનારાઓને એક

સુચન

કોંગ્રેસની ધારાસભાના સભ્ય અને આરોગ્ય ખાતાના પ્રધાન શ્રી. રીચાર્ડ શોમસને પાલારિ-ટમાં સીગરેટ પીનારાઓને જે સંમતનું કેન્સર થાય છે તેનાથી ધુવકે કુવતીઓને બચાવવા ઉતાવળા અને કાકે મમજા બરાવવા જોઈએ એ વિશે પ્રથમ ધુજાણો હતો. એના જનજાળમાં શ્રી. શોમસને જણાવ્યું કે "તમે બીડી પીતી કુકે તો તમારા જાળકે પણ નવી પીએ. અને એજ રીતે તમે કાપડો સારામાં સારો, મેસાડી ચક્રો.

નાટાલમાં હેટલાક

બ.ગોઆ રેલ

સાઉથ ઈસ્ટ નાટાલમાં ઉત્સા ૨૫ વર્ષથી નથી પડ્યો એવો જરસાદ પડવાનો હેવાલ પ્રસિદ્ધ થયો છે. સમરન નાટાલમાં રૂકવાર તા. ૨૫થી થી જરસાદ પડ્યો થર થયો હતો તે ૧૮૫૦એ બપોર પછી લખાડ થયો હતો. કોરપુક અને શ્રી બાણુના ગામડાઓને થણુ દુરસાન મધુ હતું. જે પુલો લોળાઈ ગયા હતા. અને કાઉથ ઈસ્ટમાં આવેલ સુગર ધરેટના ૨૦૦૦ દોડી મળુરોને તેમના ધરો બપમાં ડાવાથી બસેડીને રણુ અપાયું હતું. આ વરસાદથી થણુ નુકસાન થતો પામ્યું છે. સાક બાઉલ તમા બીજા પાળોને નુકસાન મધુ છે. અને તેના ભાલો થણુનુકાદી ગયા છે.

વાંચકોને અપીલ

શ્રીનીકલ સસ્યામાં કામ કરતાં મળુરોના રહેઠાણોની રણીલી થણી કાપક અને હયાજનક છે. એને સમારવા અમને થોડા નાણાની જરૂર છે. આથી આ પત્રદારા અમારા પ્રત્યેક વાંચકોને અપીલ કરીએ છીએ કે તેઓ અમને જોડામાં જોડી રૂ.૫-૬ મોકલી આપે. જે પ્રત્યેક વાંચક અમારી આ અરજને ધ્યાન આપશે તો સમાજ કામના ખર્ચ જેટલું અમને મળી રહેશે એવી અમને આશા અને અદા છે.

૨૬મ રેકમ થા પોસ્ટલ ઓર્ડરથી મોકલી શકાશે.

જનરલપોસ્ટ, કોન્ક્રીટ સેક્ટર-૨.

સુશીલા માંધી.

C/O 'INDIAN OPINION,' Private Bag, Durban.

મળુરે આલ સમાર ફંડ "

મમા અંકનો સરવાળો પા. ૩-૧૩-

નામક ટ્રીમ કો. મળુરક થા. ૫-૬, કરળન એક રેનડી થા. ૫-૬.

હેલમાં હેલ્લા હેલસેલ ભાવે. અમર બસીઓ

કોઈથી આવેલી :

નંબર ૪૪૪ થા. ૮-૬, વંધેલી થા. ૬-૬ કામક; વસંતી આર તોલ; થા. ૪-૭; ૨ તોલ; થા. ૫-૬ એક તોલ; થા. ૮-૭; કુંગમી રામી થા ૪-૬; રાહ રામી થા. ૪-૬ કામક; ૬-૫ હાંબાર થા. ૪-૬ કામક

ખાકીરતનથી આવેલી :

નંબર ૪૪૪ થા. ૬-૬; બહાંગીર થા. ૧-૬ નંબર ૧૦ થા. ૧૫-૩ કામક, મુલાજ થા. ૨-૭; મયસોર ૪ તોલ; થા. ૩-૭; ૩ તોલ; થા. ૨-૭ કામક; ૨૨માર થા. ૩-૭; મેરે ૧ તોલ; થા. ૮-૪; ૩ તોલ; થા. ૪-૪-૭ કામક.

હેલમ બોર્ડ

કોઈની મનાવકના અને સારો ખાલ તમા સારૂ પોલીસ કલેસ અને જનર કુસલ વાળાં તમા કોસલ જનરના પા. ૬-૬-૩ પ્રત્યેકના

મોગડી અને રાહકાર સાથે.

હુસેન એન્ડ સન્સ

૬૨૬ કવીન રોડ, કરળન. બોક્સ ૨૧૬૮, ફોન ૨૭૩૪૮/૯.

તિબેટ : લામાઓનો અદ્ભુત પ્રદેશ

(કેનીયા ટેલી મેલમાંથી)

[તિબેટના જંગલોમાં આજે વર્ષાનું પાન જેવું છે. તિબેટ લામાઓનો અદ્ભુત પ્રદેશ બન્યો છે. તિબેટના લામાઓ તેમની આધિભૌતિક શક્તિઓ માટે જાતબાતમાં પ્રખ્યાત છે. દલાઈ લામાને તિબેટના લોકો હમ્મર માને છે. યુરોપમાં તાજેતરમાં 'શી ચેડ' આઈ' (ગીલ્ડે નેચ) નામનું પુસ્તક બહાર પડ્યું છે. આ પુસ્તકે યુરોપમાં જંગલોના અવાજો દીધા છે. આ પુસ્તકનો લેખક એક જાપાનીઝ છે, જેણે જાપાનમાં કોઈ કંઈ લખ્યું નથી. એટલું જ નહિ એણે તિબેટની સુસાદી કરી નથી કે નથી ત્યાંનું હરન ભોંટું છતાં પુસ્તકમાં કહે છે કે 'શુ તિબેટનો લામા હું' અને 'મે' આનંદિય સંક્રમણ દ્વારા આ અંશના સંસ્કરણ, કાળે મેળવ્યો છે. મરી વાત જમતને કહેવા મારે જ મે' આ પ્રમાણે કયું' છે. એણે 'સોના' નામ 'લામા લેખક'માં લેખનું કયું છે, પરંતુ એ બોલું છે એજ તે ચોતે જ કહે છે. આ અનુભવો આજે પુસ્તકનો આશય કું'માં અહીં આવેલ છે.]

મરી હમ્મર સાત વર્ષની હતી. ત્યારે 'મે' હર કોઈક. આટલું વય' મને બેઠું ત્યારે મને લામા (લાઇ) પ્રિયાર કોઈકે કહ્યું કે 'એ.તિબેટના કથન-લક્ષાર માટે ગીલ્ડે નેચ (પોલ) માટે એ સમય હતોમ કહેલ.

એક વર્ષથી કું 'અર્યોરી' માર્માં દાખલ થયો હતો. કાલ પછી લામાનું તોલું નેચ કપડે ત્યારે જ એ દેશ ઓળંગે તેના વાર્તાદિક રચનામાં ભેષ દો છે એ વાતની અને અમર હતી. દેશ લામાને એ બહોલ મળતી પછી નહિ. તોલું નેચ લેખના માટે મહાલુસ ઉપર સ્થાપિત કરવામાં આવે છે. પરંતુ એ કુચ્છ ઉપાય વિના કું મહાન સુખનો શાતા અને અધિભારી બની ઠકું એજ નહેતો.

એક ચોક્કસ દિવસે મારા મરતક ઉપર ઓરેખાઓ લેપ લગાડવામાં આવ્યો અને સંપ્ત સમયે સ્થાપિત નો સમય આવી પહેંચ્યો. મારા શર મોળાર કોઈક અને બીજા એ લામાઓ એ કિશ કરવા માટે મારા કપડામાં આવ્યા. મારા શરને મને કહ્યું 'સોના'માં, આ કિશ થયી જ કહેવાય છે, પરંતુ એને સન્માનવામાં થાં જ કરવામાં આવે છે. ખરી રીતે આજે 'મારી પરીક્ષા છે. પન પર જાનર કાલ રાખજો.

-શરની વાણીને મારા પર ભણે વાળીકરણ કયું. સ્થાપિતમાં નિષ્પ્રલ લામાએ એક ચમકવું જોળાર કાપમાં લીધું. અચ્છ સમય એ સ્થાને અગ્નિ ઉપર તપાવવામાં આવ્યું. પછી એક કિશ શર થઈ. આમથી અને જાણને સ્વીકૃતિ એ હથિવાર મારી ઓપરીના કાગાને ઉડવા લાગ્યું. નવાજની વાત તો એ હતી કે એક ખીજા ર્દે સિવાય મને કાંઈ જ તકલીફ ન થઈ.

હાલકું કેપાલું

કાલું કેપાલું, લામાએ એને કાલ લીધું. હજી કિશપૂર્ણ થઈ નહેતી. ઓપલો અને અગ્નિથી પવિત્ર કરેલી એક લાકડાની સળી મારા મરતકમાં

દાખલ કરવામાં આવી. જવાનક એ સળીને મારા મરતકના એક મર્મરથળ ને રપલું કર્યો. અને એક નવા જ પ્રકારનાં દર્શન થઈ કાલ અલોચિક સુમધથી વાતાવરણ બરાબર બન્યું. અને મારી સામેનું દ્રશ્ય એક સંપૂર્ણ નવા સ્વરૂપે બહુ થયું. મારા શરને મારા સુખ પરના શાવા ભોંટને કહ્યું 'સોના'માં, હવે તને વાર્તાદિક દિવિ પ્રાપ્ત થઈ ચક.

લાકડાની સળીને એક જ રાખવામાં આવી. અને મારા મરતક ઉપર ઓપલની પરી ખાંધી દેવામાં આવી. એ અંધારા જોરડામાં મારે એ અઠવાડિયા પડવા રહેવું પડ્યું.

દિવ્યદ્રષ્ટિ

સત્તરમાં દિવસે લામાઓ દરિયાર આગ્યા. પેલી પટી બોલી નાખવામાં આવી. 'મે' ભોંટું એ લામાઓ દરતી એક સુવર્ણસુઆભા મળતી હતી. કું લાંબી બહાર આવ્યો. માર્માં પહેંચ્યો ત્યારે એ પહેલા સાચુસને 'મે' ભોંટું એને ભોત્તા જ કું રાક પાડી ઉઠ્યો 'અરે આ બજ છે, સુમારો, સુમારો.

મે' એ સાચુસને કુમાડાના ગોઠા વચ્ચે તાનકડી જવાળાઓમાં મળતો ભોંટો. કું ભોંટો કે તરફ જ અને મારા શર મોળારે કહ્યું : 'સોના'માં, આ જાગ અને કુમાડો નથી. આ સાચુસ કોઈની જવાળાથી સળગી રહ્યો છે. તું જો કુમાડો જુએ કે એ એના મનોભાવનું સ્વરૂપ છે.'

મારી સિદ્ધિ મારા માટે આ એક કુદરતક સમાન થઈ પડી. મને ભોમ આપવામાં આવ્યો કે મારી સિદ્ધિનો ઉપયોગ આરોગ્યમાં માટે જ કરવો, બીજા કોઈ કામમાં નહિ. મારા શર એ મને એક નવું શાન આપ્યું. કે દરેક વ્યક્તિને જુદા જુદા રંગમાં અને જુદા રંગમાં જ ભેદા લાગ્યો હતો. શરને મને એ દેશ જંગ અને સ્વરૂપ દ્વારા પ્રમદ થતા વ્યક્તિના આત્મિક મનોભાવો વિષેનું શાન આપ્યું.

અર્યોરી મંડના મુખ્યાધિપતિ અને દીક્ષા આપી. માનવસેવા માટે સારી શક્તિઓનો ઉપયોગ કરવાનું કહ્યું. એ દિવસ અને દલાઈ લામા સમક્ષ ખડો કરવામાં આવ્યો. એ દિવસ મારા જમ સોનાઓનો દિવસ હતો.

દલાઈ લામાનાં દર્શન

દલાઈ લામાનું નિવાસ સ્થાન 'પોટલા' એક મહાન નગર ભેંટું છે. એ નિવાસ પ્રાસાદ સુવર્ણ, રત્ન, રાત તેમ જ અનેક અદ્ભુત વ્યોમથી ભરપૂર છે. પરંતુ ત્યાં જો શાન કંઈક છે એ તે એવી પછી નિવાસ છે. કું દલાઈ લામા સમક્ષ ઉપસ્થિત થયો મારની મારી રિયલિટી બર્જનું કરવા માટે મારા પહેંચે સળંગ નથી.

એમણે મને ભેસવાનો સંકેત કરી કહ્યું : 'સોના'માં, મારા 'પૂર્વ' જન્મો ની હાલતથી બને વાંકે છીએ. ભયોતિપીએ જ તારા ભવિષ્યની પછી બાધ કરી છે. તું જન્મભવ દિવ્ય દ્રશ્ય છે. તોળ નેચને કારણે તો તને અનેક મધી વધુ શક્તિ પ્રાપ્ત થઈ છે. પરંતુ છતાં જીવનમાં અનેક કઠીન

ભાવોમાંથી તારે પસાર થવું પડેલું. એવા પ્રેસમાં તારે જવું પડેલું, જેનાં તે નાથ પછી સંબંધિત નથી. કું તને સમજતા છપ્પું છું.

પ્રિય વાચક,

મારું આ જીવનચિત્ર ઉપરના પ્રસંગ પછી કું સાત વર્ષે લખ્યું છે. ભવા સાત વર્ષે પ્રેમીવાન મે' એ કાલિ જાતબાંધું છે એવી મારા મહાપ્રભુ દલાઈ લામાના સળંગમાં રહેલું શાન કું જાણી શક્યો છું.

(વાહ)

(વાંચક આ પૂર્વ વાંચી લેખ પછી તારા પર એની કું કાલ પડે છે તે લખી જાણવા વિનંતી છે.—તારી કનિયન આપીતીવન.)

પાંચ પુસ્તકોને સેટ

જાળક માટે એક પુસ્તક, નોલેલ અને બીજાં પછી લખવા ઉત્તમ પુસ્તકો. કલક થી. ૬-૦.

સુક્રીપીમ, કનકમ ટેકસ રીટ-સ, લાઇસેન્સિંગ, રેલવુ. કલીપર-સ અને કનકોર-સ માટે મળેલ :

આર. વી.કલ

૧૨ બાર્ડલી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ રીડ, ફોરનર કામગોનલ અને માર્કેટ રીડ, બેકાનીસબર્ગ, ફોન ૩૩-૧૧૫૪.

શુભ પ્રસંગો માટે સેટ !

સીઓ અને પુરૂષો માટે

ઘડીયાળ !

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ બુલનાં
ઓટોમેટીક ટેલેન્ડર.

- રોમર
- રોટરી
- લેડા
- રસર

વિગેરે દરેક વ્યતનાં સહિયાળ.

ઉપરાંત પુરૂષોનાં શર્ટ સુટ, પાયજામા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બોક્સ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૧.

વેલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, બેકાનીસબર્ગ.

એક સત્ત્વ ધટલો

મહારાજશ્રીને મુખેથી

અમનલાઈ જો. પટેલ

જે સદ્યુદ્ધરને ત્યાં મળે હતો. એમને ત્યાં તુલસીરામપણ વસ્યા. એમને ભારીકરેથીય વધારી એક દીકરી. એ દીકરીનાં મા મહુ બહેનનાં નહીં પણ સરકારી. હું એમની આખળ આમોઘોમોની વાતો કરતો હતો ત્યાં પેલી દીકરી એક રોપલી થઈને આવી. અને એ જતાંથી તેણે કહ્યું: "મા રોપલી આમોઘોમની રહેવાય કે?"

તે કહ્યું: "હા, પણ કાણે જાતની છે?"

એણે કહ્યું: "મારે ત્યાં એક ભાઈ તોહર છે એણે શું પી છે."

"શું તું તોહર રાખે છે?"

"હા જી, મેંયાર હર વખતે એક તોહર છે."

આટલી વાતો પછી દીકરીનાં મા બોલ્યાં: "મહારાજ, મારી દીકરી તો એના સાકરામાં રેવી તરીકે જન્મ્ય છે. એના કલિકાલ સામળવા નેવો છે."

તે સાંભળવાની કદાચ જાતની એટલે એમણે વાત રૂત કરી:

"મહારાજ, એ નાની હતી ત્યારે એના વિવાહ કર્યો. છેકરનાં માપને સારો પણ મળતો હતો. પણ દેરમેણે આપણ જાને આકરમાત્ત ગુજરી ગયાં. છેકરો કાકાને ત્યાં રહી ઉપવે અને અવેશો. એ મેટ્રીક માં આવ્યો ત્યારે મારી દીકરી પણ મેટ્રીકમાં હતી. મારી દીકરી મેટ્રીક માં જાણ મહ: છેકરો નાપાસ થયો. આમે દીકરીને કેમેજમાં પછી, ત્યાં પણ એ પહેલે મળે પાસ થઈ. છેકરો બીજો વર્ગે પણ મેટ્રીકમાં નાપાસ થયો. આમે દીકરીને કેમેજમાંથી ઉઠાવી લીધી. છેકરો ત્રીજો વર્ગે પણ નાપાસ થયો અને મહુ - મારી આવી હોશિયાર છેકરોનાં આવેશ વર! તે વિવાહ તોડવાનો મનમાં સંકલ્પ થયો. પણ ઘરે શી રીતે? તે એમને (પતિને) વાત કરી. પણ એમને એની કંઈ પડી નહોતી.

"એકલાં એમને વિચારત જવાનું થયું. ત્યાંથી પાછા વળતાં એમને અમારી નાતવા એક વિવાહી સાથે સંમાધ થઈ ગયો. એ બાઈ આઈ. સી. એસ.ની પરીક્ષા આપીને આવ્યો હતો. પુરિચ્છ થતાં એમની નજર એના પર પડી. એ એને ઘેર લઈ આવ્યા. અને જતાંથી જાતનીયમ. કહ્યું: "આઈ. સી. એસ. છે. દીકરી ને પકડે પડે તો વાત કરી જો." મારી દીકરીને આવેશ ભણેબાંધે, વર થઈ તો કેટું સારું! એટલે હું

હરખાતી હરખાતી દીકરી પાસે મળ અને કહ્યું: "બહેન, આ છેકરોને જો. તને પકડે હોય તો આપીએ." હું બોલવાનું પૂર્વ ક્યું હતું ત્યાં દીકરી બોલી: "મા, આ હું મોલે છે? આહું મોલાય? અરિ વિવાહ તો મહ મયો છે. એક વખત છમે બોલી મયા પછી હરી સકાય?"

"વિવાહ તો તોહી સકાય" એ કહ્યું.

"એ તો સામાન્ય માથુસ તોડે. આપણે બોલાઈ જ એવું કીએ? આપણે તો એક વાર વચન આપ્યું તે ન જ તોડાય. એનાં આપણ છવતી હોત તો કેટલાં કુખી થતા! એ તો સતોય છવતે અવેશ. હવે જો સંખલ ઘરે તો એમને આવ્યા કુખી થાય. મારે જા, હું મારી મોતો ન કર. મારું કુખ હું મોજની કર્મ. મારે વિવાહ ભલે કાયમ રહો."

"એની આ વાત સાંભળી હું કામ બોલી થઈ નહીં. મોહું પણ શી રીતે? પેલા છેકરોને તો આ સંખલે હરી ખજર નહોતી. એટલે એ તો બીજો દિવસે એને માધ મયો. દીકરી તો નિર્જન મેં એના પિતાને જણાવ્યો. વિવાહ કાયમ રાખ્યો અને દીકરીનાં હમ તરત જ લીધાં.

"છદમાયે જે વરસે હમ થયાં તે જ વરસે એ છેકરો મેટ્રીકમાં પાસ થયો. પછી, માર વરસે એલ્યુમેટ થયો. એને એલ્યુમેટ થયાને તો દિવસ નહોતો મયા ત્યાં એને માસિક સો રૂપિયાના પચારે એક સ્ટેપેન્ડના કારખાનામાં તોહરી મળી. કારખાનું ચહેરથી દુર માર માણસ એક જગલ માં હતું. ત્યાં પંદરથીય કારકુને એક આલીમાં કુટુંબ સાથે રહે. મારી દીકરી પણ ત્યાં મળી. મારી દીકરી રોજાઈ, અવન, સીવણ, રૂપણ, મિમ-કામ, સંગીત વગેરેમાં કુલજ.

"ત્યાં મયા પછી થામે થામે એ બહેનપણીએ કરવા લાગી. કામનું કપડું હાડી મળું હોય તો કાંધી આવે; શીરી પણ આવે. કેટલીક બહેનેને એણે સીવતાં માં,પણ કેટલીક બહેનેને તે નહુ એવા અરવે કાતકાતની રસોઈ રીતે જનાવાય તે પણ શીખવ્યું. કામ વાર નવરતો નહીં બહેનેને કોહી કરી કામ સારા પુરતક સાધી વામી સભળાવે. એના આવા મિલનસાર રવભાવને કારણે નહાં જિન, છપર પ્રુલ પ્રુલ થઈ ગયાં. એનો પતિ નહુ બયો. એ નામું અખવાનું કામ કરે. મારી દીકરી કામ વર પણ કામ હોય તો બોપડા ઘેર મંગાવે

ને નામું અખવામાં મદદ કરે.

"એક વખતમાં એના રવભાવની સુવાસ આપી કારખાનાના કામદારો માં હેલાઈ મહ. એ કારખાનાના એનજર એક પારસી અભ્યાસ હતો. એમની દીકરીને ચિત્રકામ ન આવડે. કે.ઈ.એમને કહ્યું કે આપણે ત્યાં કલાકા બાકનાં પત્નીને બહુ સારું ચિત્રકામ આવડે છે, એનજરે પેતાની દીકરીને મારી દીકરી પાસે ચિત્રકામ શીખવા મોકલો. એણે ચિત્રકામ શીખવ્યું. પેલી દીકરી પાસ થઈ મહ. પારસી અભ્યાસ પ્રુલ મયા અને જાતે ઘેર આવી મારી દીકરીને કહ્યું: "હું તમને રાજ કરવા આમંત્રે છું. એલે કેટલા રૂપિયા આપું?"

મારી દીકરીએ કહ્યું: "હું તો અધ્યાત્મી હતી હવાથી જ રાજ છું. વળ તમારી દીકરી પાસ થઈ; એટલે વધુ રાજ થઈ છું. મારે કંઈ પણ ન બોલ્યો, મારા પિતાએ અને પેસ, કમાવા નથી અધ્યાત્મી. કાન મેળવીએ તે તો લોકોને આપણું જ બોલ્યો ને! અને ચિત્રકામ આપણું હતું ને તે મેં શીખવ્યું. મયા વળી શી દાની?"

"પેલા પારસી અભ્યાસે બહુ આમક કયો. પણ મારી દીકરી પેતાના વિચારમાં મહામ રહી."

આ બહેનની આ કથા ત્યારે ત્યારે માર આવે છે, ત્યારે ત્યારે મારી આવે. ના.જળ એક સુચિસિત, સંસ્કારી આપ સમારિતું વિચારક થાય છે.

અમનલાઈ

શ્રીમંતો સાદાઈથી લગ્નો ઉજવવાની પ્રથા પાટે

તંત્રીશ્રી,

એખમવર્ષે આને કારગી મેંસ-વારીની બહોમાં કોઈક રહ્યો છે.

અખમવર્ષે તો મોલવા પૂરતું જ મોલવા છે. ખરેખર તો આવા લોકો કનિષ્ઠ વર્ષમાં અરીએલી મેણીમાં જ આવી થઈ તેમ છે. હું જાણું છું એવા મળા કાખલાઈ કે એમો લગ્ન કરી પેતાનું "નાહ" સહી સમયત રાખવા ઉપર નાણા લઈ લગ્ન કરે છે અને છુટી બર તે પાછા આવવા કાળા મનુરી કરે છે.

આવા માણસોને ત્યાં દિકરીને લગ્ન પ્રસંગ એટલે તેમના આપણને મન છુવન-મરણનો પ્રમલ છે. શ્રીમંતોને ત્યાં દિકરીને વિવાહ એટલે ભણે કાઈ રાખાભિષેકનો અપૂર્વ દિવસ! અખ કેરિયન, રોસનીને, ગળદળાટ, સતત ગીતોનું ગુજન, અમલુવારોની નજારત આ મળુ સામાન્ય હેતુ છે. તેમાં હવે પાર્શ્વો અને બીજા અરવે વધ્યા.

શ્રીમંતો અમને તો અવકાર અને શિવાભવા નામે અખમ વર્ષને વિનાય ની મતીમાં પકડતો રહે. અનાદિ પ્રસંગો, સાદાઈથી જ કરવા માટે શ્રીમંતો રજાતક મની રહે. પેસો હોય તો તે સુમારે વધવાયો એમને મરીમ વિવાહોને મોપડી મારે અસાધ્ય રોમીઓને કે અન્ય ઉપયોગી કામમાં રેસાને ઉપયોગ કરવો વધુ ઉચિત અધ્યાય છે. જમનાને અનુચરીને મરીનેને રાહત થાય તેવા કામ કારવા એમણે. લગ્ન પ્રસંગોની અમારત અને મરણ પાછળના અમલુ-વારો કરવાનું નંધ કરવું એમણે

—એક નામ સેવક—

એમો આપ કે છે, સોમક આપ છે, છુકું મોલે છે. અને મોરી કરે તેમનાથી અળખા રહેજો.

—છદમી.

સાથે બાંધવાની રીતજન અને વેણીઓ

અખમલ, સાદીન, કારેટા સીકકની, રીખન અનેક જગ, દીકામન અને સાર્ધમાં અળતો, અખ અંક અને એક શાળામરવા માટે નરવાળનું રીખને અળી શકશે.

અખમાં માટે અખમલ, અને રેસમ તથા રેકકની ટોપીઓ કીકાયલ મામે બનાવી આપવામાં આવશે.

અંબોલે બાંધવા અખમલ, રેસમ, કોટન વિગેરેનાં કુલેરની જગ વગની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારનાં કોચર અળશે.

રેખલ પર મુકવા માટે અખમીકના સુકર કુલે અળશે.

ટેકાણું: માખરો હેટસ (મો.) લી.

લેડીઝ એન્ડ બીકરન્સ હેઠ મેન્ડેકઅર,

ફોન: ૮૩૫-૮૬૮૨ પહેલે માળે, બેકસ પરપાલ.

મારેક મેન્સન્સ — ૩૩ વેરટ રૂટીઝ, — એલુનીસબગ.

હિંદનો પત્ર

(અમારા અવરપત્રો તરફથી) ૧૫-૫-૫૯.

ઉદ્યોગોથી ધમધમી ઉઠનારું કંડલા

કંડલા બંદર અને તેની આસપાસ ના વિસ્તારોના વિશાળ માટે ભારત સરકારે 'કંડલા બંદર પર 'ફ્રી ટ્રેડ ઝોન' સ્થાપવાનું નક્કી કર્યું છે. આ અંગેની ચોખ્ખાને ભારત સરકારનું નાણાં ખાતું, રેવાર ખાતું ને વાહન વ્યવહાર ખાતું આખરી ઝોન આપી રહેલ છે ને ભારતના આ પ્રથમ આવા વિસ્તારની સ્થાપનાને હવેથી સત્તાવાર જાહેરાત આપી મુદ્દામાં જ મશે.

આ જાગતને ધમધમ તાજીદની મળીને ચોખ્ખાનું કામ જોવા વર્ષમાં જ પૂરું કરવાની સરકારની ગમ્યની છે. બંદર જાહેરાત બેથી ચાર માઈલના પટ્ટાને હરની કાંઠાના તારની વાડ બંધાશે અને ઉપરાંત તેના પર ચોખ્ખી ચોખ્ખાશે. આ ફ્રી ટ્રેડ ઝોનમાં આજેના માલ પર આવકાત બંધાત લેવાશે નહિ તેમ ત્યાંના કારખાનામાં તકવાર મેલેના માલની નિકાસ થતાં તેના પર નિકાસ બંધાત નહિયો નહિ.

સરકાર પારે છે કે આ વિસ્તારમાં સંખ્યાબંધ ઉદ્યોગો સ્થપાશે અને તેના પરિણામે બાણુમાંજ નવા વસેલા માધી મતના દબરો લોકોને રોજ મળશે, કંડલા બંદરનો વિકાસ થશે અને દેશના એક ખુશ્ખામાં પડેલો વિસ્તાર ઉત્તોમથી ધમધમી ઊઠશે.

સરકારે આ વિસ્તારમાં કારખાનાં નાખનાર ઉદ્યોગપતિઓને શક્ય એટલી મધી જ સહાય આપવાનું નક્કી કર્યું છે.

આ ચોખ્ખાના અંગે તાજેતરમાં ભારત સરકારના એ હિમ્મત અધિકારીએ એ કંડલાની મુલાકાત લીધી હતી ને વિનિધ માળે એ અંગે રચાતી અધિકારીઓ અને આવેવાનો વચ્ચે ચર્ચા વિચારણા કરી હતી.

ભારત અને પાકીસ્તાન વચ્ચે સમાધાન

તિબેટ ઉપર સામ્યવાદી ચીને આક્રમણ કર્યું. તેમથી એક ખાસ ચકલનું જાણવા એક પરિણામ એ આવ્યું કે, ભારત અને પાકીસ્તાન વચ્ચે જે ધમ્મા અથ્થ ઉઠેલ પ્રમો દળ પડેલા છે તેનું સત્વરે સમાધાન કરવાની દબે ભારત અને પાકીસ્તાન બંનેને જરૂરી માત ફાળવે છે.

આ સમાધાન યોજવા માટેનાં ભારત અને પાકીસ્તાનમાં નહિ પણ બંધાર

મંત્રી મલિમાન મળ્યા છે અને પાકીસ્તાન તરફથી તેની સરખાત મળે છે.

આ અંગે મળતા સમાચારો પરથી જણાય છે કે અમેરીકામાં વોશિંગ્ટન ખાતેના પાકીસ્તાની એલચીએ અમેરીકાખાતેના ભારતીય એલચી થી આમલાની મુલાકાત લીધી હતી અને ભારત તથા પાકીસ્તાન વચ્ચે જે ટેકલા અથ્થ ઉઠેલ સવામો પડેલા છે તેનું સમાધાન કેમ થાય તે માગતમા પાકીસ્તાનનું મંત્રણ દર્શાવતું મેમોરંડમ તેમજે થી આમલાને પેલ કર્યું હતું.

સુખર્ષના હરિજન નગરપતિ

શ્રી પી. ટી. મોર, જે બસે અને તે પક્ષના અને એ રીતે મેરે તે જુથમાં મળેલા હોય, પણ સુખર્ષના સહેરના પ્રથમ હરિજન મેયર સુટાઈ જાળ્યા તેથી સહેરના જ નહિ. સારણે દેશન અભિનંદનના અધિકારી છે. માધીજી એ તે રાજપતિના રથને ટાપ હરિજન કુમારિકા મેરે એવી કલ્પના કરી હતી, રાજ હરિજન એક એ કાપકમાં રાજ પતિ થાય એવી શક્યતા વિચારવાનું આવે છે. કુન્ડર નથી, પણ હરિજન કુમારિકા રાજપતિપરે આવે એ સમય દુર દુરનો લાગે છે, પણ એવો દિન જ્યારે આવશે ત્યારે ભારતની નવરચના નું કામ પૂર્ણતાએ પહોંચ્યું હશે.

શ્રી મોરમેએ ચોતાને નગરપતિ તરીકે સુટાતાનું જે માન મળ્યું તેનો વલ છે. જાણિકરને આપેલ છે. પણ દેશને એમની સુદસી અંગે શ્રાવણી મદરનની ખાગત એ છે કે એક હરિજન મુખજ એવી મહાન નગરી અને જાંતરરાષ્ટ્રીય ખ્યાતિ મરજના સહેરના નગરપતિ બનવાથી બાંનેન પર અવગુરવનું કલક છે તે મદક અંગે એવું મળ્યું છે એ છે.

સુખર્ષના નગરપતિનાપરે સર શ્રીરામ શાહ મહેતા, ખા વિરુદ્ધમાં પડેલ, થી નરીમાન જેવી મહાન બાંકિતઓ જાતકાળમાં આવી મળે છે.

હુનીયાની સોથી મોટીને લાંબી નહેરનું શરૂ થયેલું ખાદ કામ

રાજસ્થાનના વેરાન વિસ્તારની વચમાં આવેલ હુનીયાનગર નજીક રાજસ્થાન નહેર માટેનું ખોદકામ શરૂ થયેલું છે. આ નહેર પૂરી થતાં તે હુનીયામાં સોથી મોટી અને લાંબામાં લાંબી

નહેર બની રહેશે. ટેકલાક રચનાએ તે કઠીઆકામ શરૂ થયેલું મળ્યું છે અને નહેરમાં વાપરવા માટેની પાકી ઈરા બનાવવાની મહીમા જોવી કરવાની વ્યવસ્થા પણ કરવામાં આવી છે. ભારતના એક વેરાન પ્રદેશને હરિયાણા પ્રદેશમાં પૂલટી નાખવાની દિશામાં આ પહેલું પગલું છે. જ્યારે આ સીમાક રે.બના સંપૂર્ણરણે વિકસશે ત્યારે મુખ્યત્વે ધવ, કપાસ અને ચણા જેવી કૃષિપેદાશો સમકમ ૨૦ લાખ ટન જેટલી થયે મશે એવી ધારણા રાખવામાં આવે છે.

માધીજીના સમારકે માટે કેટલો ખર્ચ થશે?

નહેર બાંધકામ વસનાટ તથા પુરવા ખાતાના નાણા પ્રધાન શ્રી અનિલ મંડાએ રાજ્યસભામાં પ્રતીતરી સમયે કહ્યું હતું કે અંકરતા અંદાજ મુજબ રાજ્યમાં ખાતે ચકાસાજના સમારકના પ્રથમ તબક્કાના બાંધકામમાં રૂ. ૨૫ લાખ કરતાં વધુ ખર્ચ થશે અને બીજા તબક્કામાં રૂ. ૨૧ લાખનો ખર્ચ થશે. અત્યારે વીજતવાર ચોખ્ખાઓ તકવાર મળે રહી છે. અને એ પછી ચોક્કસ અંદાજ તર્ધમાર થશે. બીજા ચોખ્ખાના ના બાળામાં જ પ્રથમ તબક્કાનું કામકામ શરૂ થશે અને તે પૂરું થતાં ચાર વરસ લામશે. બીજા તબક્કા

એ પછીના બે વરસમાં સંપૂર્ણ થશે.

માધી બિનાર

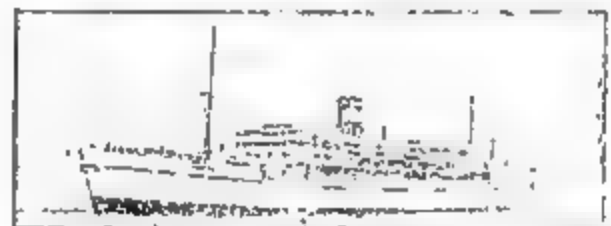
આરિસ્તાના મુખ્ય પ્રધાન હરેકુલ મહેતાએ સમગ્રપુર કીરાડુંક ચોખ્ખાના વિસ્તારમાં ટેકરી ઉપર ૧૭ કુટ હયા બિનારનું ઉદ્ઘાટન કર્યું. બંધની કાળી બાજી ૮૮૪ કુટ ટેકરી ઉપર આ બિનાર બાંધાશે છે. બંધની જમણી બાજેલા બવાદર બિનારથી આ બિનાર થો કુટ જેટલો છે. બેની એક ખાસ વિશેષતા છે કે બિનારનો ઉપરનો ભાગ રહે છે અને દર પાંચ બીનીટે ખાંડો પડે કરે છે. તેના કીરાડુંકની વિશાળ ચોખ્ખાનું દરમ જોવા મળે છે.

વિકાસ માટે અર્પણ

અમેરીકા ખાતેના જૂનપૂર્વ ભારતીય એલચી શ્રી મનમિત્રી મહેતાએ જાવનમર ખાતેનું તેમનું જાણરે રૂ. ૧૦ લાખની કીમતનું આલિસાન મશીન બાળેલ અને સીચોના વિશાળી પ્રતિઓ માટે સહેર સુધરાધને હવેનાં આપી દેવાનો નિર્ણય કર્યો છે અને આ અંગેની સત્તાવાર જાહેરાત પણ કુંક સમયમાં જ થઈ જશે.

બી-આઇ

મુખ્ય કરાંચી અને ઇસ્ક આફ્રીકાના બંદરો વચ્ચે મુસાફરી કરે છે.

રફીમર કંપાના ડાલી જે રફપેલના આવરો, અને રફી જુન રફપેલના ઉપકરો.

મુખ્ય અથવા કરાંચીનું બાહું.

કુટ કલાસ	એક	બેરાક	મગર	પા.
એકન્ડ કલાસ	"	"	"	પા. ૧૦-૧૫-૦૦
થર્ડ કલાસ	"	"	"	પા. ૭-૧૦-૦૦
ગોર્ડનરી				રફરીયલ
નોન-વેલટેરીયન	પા. ૪-૧૦-૦૦			નોન-વેલટેરીયન પા.
વેલટેરીયન	પા. ૪-૫-૦૦			વેલટેરીયન પા. ૬-૧૫-૦૦

વધુ આહિતી માટે મળો મા લખો:

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ

(પીટી લીમીટેડ)

૨૯૦ પાઈન સ્ટ્રીટ, -કરબન.

ટેલીફોન: ૨૦૪૩૨ - ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ 'કરામત.

નારાયણ નામ લેતા મોક્ષ

પૂર્વનો કે દુશ્મની મધ્ય અન્ય બને તને
હીમ તે માત્ર થમોભા પામે સરવત કાતીને.

દેવ[મી] નારાયણ સંપ્રદાયના સ્થાપક
શ્રી સદગુરુનંદ સ્વામીની આ વક્ત છે.
મેક વારે એક વેરવા થીજ પાસે આવી
પ્રણામ કરી હીન વરને કીધી રહી.
થીજને પૂછ્યું: "શુ છે એન?"
"મહાશય આનવને મોક્ષ ક્યારે
મળે?"
"એ તો એના કર્મ અને અદાપર
આધાર રાખે છે."
"અરુ? મારા તો કર્મ કાળા છે
આખો જન્મરો એવા કામોમાં જ
વિતલ્યો છે. મારા જીવને મોક્ષ
ક્યારે મળે?"
"તું ક્યારે મોક્ષ માને છે?"
"અને તો આ જન્મે જ મોક્ષની
તાજાવેલી હવે કાળી છે."
"આ જન્મે પહેલે તો આ જન્મે
પણ મોક્ષ મેળવી શકાય છે."
"પ્રજુ મારા પાપો અને છુલતા
છુલત વિહીના હું જોની વેદનાઓથી
પીડી રહ્યા છે. હું તો આ જન્મે
અને બને તેટલે વહેલો મારો મોક્ષ
હાંધું છું."

—ગીતા.
"માણ મદા હેય તો મોક્ષ આને
ને આને જ મળે."
"પ્રજુ તો મને તેની રીત બતાવો
જેથી હું આ નરની વેદનાઓથી મુક્ત
મરું. મારી મદા તો અપાર છે."
"માણ દુઃખ મેઠુ" પડે છે
તપાસી?"
"પ્રજુ કદો તો પ્રાણ આપુ."
"મારે પ્રાણ નથી જોડતા. હું
કદું લેમ કરો."
અને થીજને કહ્યું કે એક કુસો
બરીને મધ દળતા દળતા નારાયણ
નારાયણ નામ રટણ કરવે. મધ
અવાસ કરતાં તારો મોક્ષ મરો. પછી
એ કાવ કરતાં જીભમાં જરાપણ
આન ન આપતી.
વેરવા આનંદ ભેર વેર પહેઝી.
બકતી અને મદા સાથે રાતના નાહી,
અને ચોખ્ખા વસ્ત્રો પહેરી ચીજના
દોઢા પાસે થીનો દોરો કરી પ્રણામ
કરી કુસો બરી ધડ બહ દળવા મેડી.
દબતી જાય અને નારાયણ નારાયણ
રટણ કરતી જાય. તે તો જન્મે આન
ભવી.

અનંદાજ હૈ

*

મે' મરણ કે હાર મયા તો,
પરિહ ક્યો નારાય હૈ?
રા હે નર જનાને વાલો,
મંજુલ જો ભટકાને વાલો,
મે' હુમકો મલકાર પુષતા.
એક નહો કયા જમકા માલિક,
છપકો સિરપર કીધી નીચી,
સજ દુનીયા રા તાજ હૈ!
સામર કે બહરને હો હુમ,
નરિયો કે બહ જાને હો હુમ:
મત બાધો નમકો રેષેડો,
અને હો વહ છંદ મરાપર,
છપકો લીધે વિજયમે રાતી,
આવકી આવાજ હૈ:
માડી કે છંડામે, મુન હો,
મરતી જોર અમનસે સુનસો:
છતને કુલ ખિસે હો કસતક,
કિન્તુ ન છેક ઊન કલિયો હો.
છતજી મારી બરી અમરકી પર
અમરો કે નાજ હૈ
મરણમે દસ અષ નિદાએ,
મોરખસે ભર રહી દિશાએ;
મેક ભરે મનકે સજ જન્મન,
મેલો, છપન મરસ રદા હૈ
મરવી રવમે' જનેગી, મેરા,
કેક એ' સા અનંદાજ હૈ.
(રા. શર્મા.)

સપાર પડતા મદ દળાજ રહ્યા.
વેરવાએ આજ ઉધારી. મકોને લોટ
સુ'કામાં બરી સીધી પઢોચી સદગુ-
નંદ સ્વામી પાસે.
"પ્રજુ હો તમારો લોટ." અણુમ
કરવા માધમે કહ્યું.
ચીજની આંખ આજના કામ પર
બાધેલા પાટા પર પડી. અને કહ્યું
"એન તને મોક્ષ મળી મરે."
એક મરેને કંઠા કરતાં પ્રજુ "હવે,
વેરવાને એક રાતમા મોક્ષ કેમ મળી
શે?"
"એ જન્મનું હેય તો આ જન્મને
પુજો કે એને મધ કેવી રીતે દળા?"
મરે વેરવાને પ્રજુ. અને બધી
વાત બજાવી. અંતમાં કહ્યું કે હીને
કેવા પછી હાથમાં પીપા થતી બજાવ
જોયુ તો કામ ઉઠાઈ મયા કરતાં અને
ભોળી મળવું હતું. અને વેરવાને જન-
વાની કમીથી આસ્ત હેય. પછી મારું
ખાન રકત મોક્ષમાં હતું આવી
જગતો તો મને જરા પણ દુઃખ ન
મરું."
થીજને મરેને કહ્યું "આવી મદા
અને જોડામતા હેય તો મોક્ષ હું ન
મળે!"

અંજળ માધસો જે જળ કરી સરવું
નથી તે કુવિત અને વિચારથી કરી
કે છે.
—ગુરુમી.

સ મા ચા ર સં ગ્ર હ

—કરમના કહેરના અંધ બાજમાં
મોટરને બંધ કરી પાક કરેલી હતી
તેમાંથી કામ ચોડી દો પછી-કોનો
માલ આ અંધારીપાની આંખરીમાં
મેરામો હતો. આથી પોલીસ તરફથી
ભાગેર કરવામાં આવ્યું છે કે; કોમની
માલ બહારથી રેખામ તેવી રીતે ન
રાખવો.
—નેદાનીસખમાં ટાઇફોઇડનો રોગ
પણે ફેલાયો હોવાનું પ્રસિદ્ધ કરવામાં
આવ્યું છે. આ સાથે ચાપતા હસાને
તરીકે લોહીને બહારના મને તેવા
મોરાજ ન લેવા અને પાણી કુદ
ઉકળાને પીવું.
—નેદાનીસખમાં ૧૯૫૭ તે ૫૮
કુખીના વર્ષમાં કારને કરવામાં દેડ
પેટ રોલીસેમે ૧૭૩,૬૮૧ પાક-૩
મેળવ્યા કરતાં અને એ કુ-હામોની
સાથ માટે રોડાવણ પોલીસેને અરજ
કરવામાં મરેા હતો.
—પી લાટ જરની" નામનું કોશન
વેટને લખેલું નાટક હુસાકમાં જાન-
વવાનું છે. ત્યાં બજાવવાનું નકી કહ્યું
કારણ બધા મિત્ર સમાજ ત્યાં ભેગો
મધ રોકે લેમ હતો. આનું રીડમંજ
એવા થી વેટન હુસાક મયા હતું.

પી. વેટને કહ્યું કે આ નાટક પ્રવાહ
કે રોડકમાં બજાવવાના વિચાર
કરી રહ્યો છું. ત્યાં નિર્મો લોહી આવા
વેસને આવકારશે.
—ગાંધીજીના વડીલ બેન શ્રીમતી રળી-
માતમાને હરે રાજકોટમાં અંધ સીમે
માટે નિકાસ ગુદ બાંધવાનો સિદ્ધાર
પણ વિધી મરેા હતો.
—વિધની અને દોંદની પરિચિતની
ભોતા વડા પ્રધાન જંદીત નહેરુએ આ
આણું વરસ હોઈ બહાર ન જવાનું
નકી કહ્યું છે.
—માસ્તર તારાશીમ વિનોબા બાને
પંજાબમાં પ્રવેરમા સાથે તેમને મળ્યા
હતા. માનવામાં આવે છે કે તેઓ
વચ્ચે "ચિખસ્તાન" અંગે વાદ,માટે
મધ હતી.
—મુંબઈ રાજ્યમાં ૧૯૫૪થી ૫૮ કુખી
માં ૫૬૧ પરણીત અને ૮૧૧ સીમે
વિધવા અથવા લગ્નતા અને ૨૦૦૦
કન્યાઓનું દરણ મરું હતું આશ્ચર્યી
૨૧૦૩ થી ૫૬૩,૫૩ કરતાં અને સળ
કરવામાં આવી હતી.
—સીસોનમા વસતા ૨૮ હજાર મારતી
શીમે ગણ વર્ષમાં સિસોનનું નામરીક્ષ
કુખી હોઈ આવી મયા છે.

તમારા હાંતને સંભાળો

હાંતને કસરત ને જળવાથી હાંતના
વેદા નખળા પડે છે.
અખજખતને થીયે હાંતના વેદાને
સ્વચ્છ લોહી પહેચવું નથી.
બહુ જળપણ ખાવાથી હાંત સડે છે.
શું કરશે?
સવારના સીધી પ્રથમ નખસેક પાણી
ધણ તેમાં મીઠું નાખી તે પાણીથી
હાંતના કરો.
પછી તજના તેલમાં કપૂર નાખી
તેનું આમળથી વેદા અને હાંતપર
ખીમે ખીમે માલીક કરો. (નિસિવ
આઈલ મધ્ય સાથે.)
દીવજના મધ્ય વખત આજ કરશે
તો પાપેરીયા રળ લેશે.

કેળજવાત અટકેવા
અવરના એક કપ દુધ નહી જેવું
મરમ મરમ આનું પીવું.
જમવામાં ઘઉંની મુલાવાથી રેડલી,
ખાંદા સાક, (કુખી, પરવળ, આજ,
બીન્સ, વાંધાર, પીઠ, કારેલા, માજર,
બેન્ગા, જમ્બુ પછી અરધા કલાક
ખાદ હાસ લેવી. મનવા મુખી આંખરી
ખાતી કે જેથી હાંતને કસરત મળે.
કરક ખાવું અને મમ કે મમની રાજ
ખવાવ. કોરડી મુસી ખાવી. આથી
અખજખત ભર છે અને વેદા અખજખત
વર્તા પાપેરીયા પણ ભર છે.

ઈન્સુલીનની શોધ

પ્રથમ વિશ્વયુદ્ધ દરમિયાન ફ્રેન્ચીક
મેન્ડીંગ, કાકમાં હતું. પરંતુ યુદ્ધ
પર થતાં જ લેખી ટોરો-ટો મુનીવર્સીટી
માં થીકી પીકાજ વધવાના કારણે થીકવા
દાખલ થયા. અહીંના જન્મ ભેદા-
નિકેની મદદથી તેમણે પ્રથમ આઇ-
સેલીન અને પાછળથી ઈન્સુલીન નામે
જોખખાતા આ ઈન્જેક્શનની શોધ
કરી. કુતરાં વગેરે પ્રાણીઓ ઉપર
પ્રયોગો કરી બાક, મીઠી પીણાને
રામ કરાવતા પ્રુદ એક મેદાનિક
ઉપર પણ આ ઈન્જેક્શન અનુભવી
જોવાનું હતું. અનુભવેય સરળ મની
અને ત્યાર બાદ તો ઈન્સુલીનની ખ્વાતિ
વિશ્વખ્યાતી બની મધ, ઉપરે અને
૧૯૨૨માં મેન્ડીક તેમજ મેકલીશ્ક
નામના વેમના સહ-મેદાનિકને આ
માટે સુવુખ નોમેલ પારિદોષક ભેના-
વત કરવામાં આવ્યું હતું.

અભિનવ રામાયણ
રામાયણનું મુનિ કલપાસકાએ કરેલું
૧૫૫૮ આ પુરાતક પચું વાંચવા-
વાપક છે.
કોષત શી. ૫-૧ પોરેલ જાણે.
Indian Opinion,
Private Bag,
Durban, — Natal.

સામાજિક ખબરો

લેસ સમાચાર

યુનનહેમના બી હરીભાઈ, કે. પટેલના પુત્રી બી બાલુભાઈના શુભ લગ્ન ડરબનના બી નેરામભાઈ ટી. પટેલની પુત્રી શીમતી અણીબેન સાથે અનેક રહેઠીયાની શુભેચ્છા સાથે થયા હતા. લગ્નને સારી રીતે પાર પાડવા જે ભાઈ બેટાએ મહા કરી તે સ્વેદે આભાર વેળે આ પત્રદારા માને છે.

તા. ૧૦-૫-૫૬ના દિવસે ચેમ્બલુ નિવાસી બી બાલુભાઈ રતનજીના પુત્ર બિ. નરસીંહભાઈ ના શુભ લગ્ન ૩૫ નિવાસી મનભાઈ મેરાસભાઈની પુત્રી બિ. બીખાબેન સાથે ડરબનના ધારત હોલમાં થયા હતા.

જ્યાં રહેલી મિત્રોએ દૂર દુરથી પધરી નવયુગને મંમલ આપીને આપ્યા હતા મંડલો તરફથી કુલકાર થયા હતા. અનેક દાન અપાયાં હતાં, તકલીફ મેવા બદલ સૌનો આભાર માનવામાં આવે છે.

વાહનખર્ચ કેપના બી જરામભાઈ પરશુની પુત્રી શીમતી પાર્વતીબેનના શુભ લગ્ન તથા માસમાં પેઈ એલીકા-

મેથના બી કુલ્લમ રખના પુત્ર બી સુનીલાલ સાથે અનેક રહેઠીયાની શુભેચ્છા સાથે થયા હતા.

નેહાનીઅખર્ચના બી નેરામભાઈ ડા.ભાભાઈની પુત્રી બિ. અંબાવતીના લગ્ન ડરબનના બી રામાભાઈ કસનજી ના પુત્ર બી હમનલાલ કહે કુવરજી ભાઈ સાથે રવિવાર, તા. ૧૦-૫-૫૬ના પાલીદર હોલમાં બી હિમ્મતકર નેપાકરના કરતે થયાં છે. આ પ્રસંગે વિવિધ સરથાઓ તરફથી નવલપતીને શુભાચિન્નો સહિત કુલકાર અપાયાં કરવામાં આવ્યા હતા, બંને પક્ષ તરફથી જુદી જુદી સંસ્થાઓને ભેટ આપવામાં આવી હતી. આ પત્ર દારા સૌ સમા રહેલી મિત્રોનો આભાર માનવામાં આવે છે.

નેહાનીઅખર્ચના બી રામજીભાઈ બીખાભાઈની પુત્રી બિ. શાતાબેનના લગ્ન મિત્રોનીઆના બી નરસિંહભાઈ મેરાસભાઈના પુત્ર બી મેહનભાઈ સાથે, રવિવાર, તા. ૧૦-૫-૫૬ના રોજ માધી હોલમાં થયા છે. આ પ્રસંગે વિવિધ સરથાઓને ભેટ આપવામાં આવી હતી. લગ્ન લગ્નરંગમાં ભાગ લેનાર તથા કામદાનમાં મદદ

કરનાર સૌ કોઈનો આ પત્ર દારા આભાર માનવામાં આવે છે.

મિત્રોનીઆના બી હીરાભાઈ લાલભાઈ ભેટીયા પુત્રી શીમતી શાતીબેનના શુભ લગ્ન નેહાનીઅખર્ચના રવ. વજુભાઈભાઈ મંબાભાઈના પુત્ર બી. રામભાઈ સાથે તા. ૧૦-૫-૫૬ના મિ. ટે. રી. યા. અનેક રવજનો અને મિત્રોની શુભેચ્છા સાથે થયા હતાં.

બપોએ કાગળે સારી રીતે પાર પાડવા આનંદ સાથે ચકકાર આપી મદદ કરી હતી તે સૌનો હીરાભાઈ આભાર માને છે.

સાબર રવીકાર :

બી હરીભાઈ કે. પટેલ,
યુનનહેમ, પા. ૧-૧-૦
પરજભાઈ પરજ, કેપ. ધી. ૧૦-૬

હીરાભાઈ, લાલભાઈ ભેટી,
મિત્રોનીઆ, પા. ૧-૧-૦
રામભાઈ કરસનજી, કેપ. ધી. ૧-૨-૦
અપરામભાઈ ડા.ભાભાઈ,
નેહાનીઅખર્ચ, પા. ૨-૩-૦
રામજીભાઈ બીખાભાઈ,
નેહાનીઅખર્ચ, પા. ૧-૧-૦
બાલુભાઈ રતનજી,
મિત્રોનીઆ, ૧-૧-૦

ધરમાં જેમ બનાવી ટંચાડવા લાગે
જુડાવ. "અનને ભોધ" રવ. કીર્તી
બલ ચલકવાળા કુલ કુલ
કામળ પર ભે રંગમાં જપાયું છે.
ફક્ત ધી. ૧-૦ પોસ્ટેલ કે પેની
આ બોરીએથી મળશે.
'Indian Opinion',
P. Bag, Durban.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

નવ ભત્તા નવલન, રેલમી લેમન યુનનહેમ ૪૫૮, સીચો બાગો અને પુરો મટે ભત્તા નવના કુલ નર્સી, પુલોવર, કારકીવનસ અને બચ્ચલો મટિ-જીડી, બીચ, મહેનદર, યોધ, મેપડોનસ વિગેરે.

દરેક ભત્તા આઠ મટે તથા કરવા ભાગલ.

૩૩ વેસ રોડ, નેહાનીઅખર્ચ.

ફોન : ૮૩૫-૬૮૬

પોસ્ટ ૧૫૪૬

શ્રી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આમ અકસ્માત તથા હરીયાઈ માફનો

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાન

કામ કરે છે.

આસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી ફેસ્ટમજી

વધુ વિગત માટે મળે અથવા લખો

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ — બ્રાઉસ નંબર ૪૭૬ — કરબન.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

Man kind has always sought
to substitute energy for reason
as if running faster will
give one a better sense of
direction

—Bernard Baruch.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editors: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 21—Vol. LVII.

Friday, 29th May, 1959

REGISTERED AT TEL. G.P.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

Courageous Christian Leader Attacks Race Arrogance

FILM LOUW DISLIKES

Colour Bar Must Go In Ten Years . . . ARCHBISHOP HURLEY

By the Correspondent of
the "Rand Daily Mail"

DURBAN, Monday.

THE colour bar in South Africa would have to go in 10 years, peacefully or violently, if the country was to avoid total disintegration and collapse, the Archbishop of Durban, the Most Rev. Denis Hurley, said last night according to a "Mercury" report.

By maintaining Apartheid she was likely to have economic sanctions, trade boycotts and denial of harbour, airport and transit facilities imposed on her by the rest of the world.

Speaking at a meeting of the Durban Parliament, Archbishop Hurley said that South Africa's crisis would probably not occur as a centrally planned and directed revolution.

End Inevitable

"White South Africa may hold out for some time because it controls the police and armed forces, but the end is inevitable."

He said the crisis would most likely develop as a series of disturbances increasing progressively in size frequency and intensity until the fabric of the social and political order would begin to disintegrate.

"Some White optimists base their hopes for a non-violent future on African ineptitude for organisation. White South Africa should not place too much faith in such reasoning."

Resentment

"A time comes when with or without organisation ability a people reaches the end of what it can take in injustice and humiliation and breaks out in a great elemental eruption of resentment."

Referring to the Government "Bantustan" plan, he called the proposal "gilding

the bird cages of African reserves."

"The inherent defect of the policy is that the only thing clear and definite about it is its principal objective—the preservation of White supremacy."

"The rest is all vagueness," he said. "What exactly it is supposed to do for the Africans, how it is to be financed, how it is to win the confidence and support of the Africans."

Basic Principle

"The Africans will not believe that any policy is (Continued on page 204)

Australia Bans Apartheid Apologist

SYDNEY, Monday.

MR. THOMAS BOYDELL, a former South African Cabinet Minister, said in Sydney today that he had been "sacrificed on an altar of tyranny and intolerance."

He was commenting to reporters on an order given to him by Mr. Robert Heffron, New South Wales Minister for Education, on May 22 not to address New South Wales schools on South African racial segregation.

Mr. Boydell said he had been banned from speaking in New South Wales

Schools because he would not let himself be gagged on the issue of racial segregation.

"It is not the government's fault," he said, "I have been put down by the two 'P's'—priests and the Press."

Mr. Boydell is on a world tour during which he has (Continued on page 205)

INDEPENDENT countries of Africa, led by Ghana, have come across a powerful pictorial weapon which they propose to exploit in the United Nations to deal a blow to the race policies of South Africa.

It is an 8,000-foot film shot by young New York producer Lionel Rogosin presenting pictorial evidence of wretched living conditions of so many Black people in the Union.

Mr. Rogosin won a Venice Film Festival prize for an earlier film two years ago.

Row Likely

African members of the United Nations, interested in attracting maximum international attention to the film about Africa, are exploring the possibility of a special showing in the hall of the General Assembly.

This is likely to produce a diplomatic incident, since the Union Government has as much interest in suppressing the film as the African republics have in showing it.

The film purports to be a dramatized documentary of life in Sophiatown.

OPINION

FRIDAY, 29TH MAY 1959

Mr. Basson's Expulsion

THE unanimous decision of the Nationalist Members of Parliament to expel Mr. Japie Basson from their caucus throws into sharp relief two very important facts. It shows that the political madness which is the driving power behind Afrikaner Nationalism in its present mood will tolerate no attempt to weaken its inflexible rigidity. It indicates also that in spite of the very brave face Verwoerd is trying to show, Afrikanerdom is very sharply split on the race question.

It is tragic that a small majority of the nation should place itself in the position in which it has now turned 'the overwhelming majority of the people of the Union against itself. The man of colour, who has suffered the humiliating pain of being thrown out of his home to make way for a White man, knows that his most mortal foe is the Afrikaner Nationalist.

The Verwoerdiens, for their part, retaliate by hardening their own attitude and proceed from one extreme of political madness to another. In that mood they 'create a climate of opinion in which anything might happen. In this regard it is very significant to note that the government is reported to have sent a circular to the embassies in Pretoria telling them that it has information to the effect that the African National Congress is planning a rising soon. Significantly enough, the circular is said to have added that the government has the situation well in hand. The foreign diplomats, if the report is correct, could not do more than politely acknowledge receipt of the communication. The truth is that only a madman would plan a rising, now whether or not the government had imported the Saracens. We disagree very strongly with the ANC in some ways, but we are certain that the men at the top of the organisation are not afflicted by the type of political madness which is visible on the government side.

Against all this, talk of a rising is just the sort of thing to expect from men whose consciences are torn so badly they dare not tolerate fair criticism from one of their ablest members. By expelling Mr. Basson, the Nationalists have dug their own grave. For, he speaks for that section of Afrikaner opinion which is found largely in the universities. And these centres of learning are not too happy about what Verwoerd is doing. Pretoria university has expressed its concern by producing a branch of the Liberal Party. Potchefstroom is making up its mind on what to do about the criticism of government policy by some of the professors there. The troubles at Stellenbosch required the immediate intervention of the members of Parliament to be brought under control. In short there is a ferment in the universities which bodes

(Continued in next Column)

Education Dept. Saves— At Expense Of Teachers

(From Our Own Correspondent)

WITH the taking over of the Indian private plateau schools by the Natal Provincial Administration, the staffing of these "afternoon" schools has also become State responsibility. As from the 1st May, 1959, all teaching staff were taken over. Two Government Aided Schools are thus in effect conducted in the same building. The most common practice is for the afternoon school to accommodate pupils up to Standard 1, and the higher standards to be catered for in the morning sessions. But this is not done uniformly. There are still many 'plateau' schools which have pupils in standard up to Form.

The teaching profession as well as the public generally eagerly welcomed the taking over of the plateau schools. The financing of such schools now ceases to be a drain upon the Indian community only, and no fees are chargeable any longer. But a paradoxical result has followed. Previously, the teachers, most unqualified, were hired and fired at the whim of any grantee. Many of these school grantees were unlettered men, and allegations of nepotism and victimisation by such grantees were widespread. But these unqualified teachers, although now State-servants, have been hard hit where it hurts most—in the pocket. Previously, the grantee paid the teacher's salary out of a grant made by the Administration. Now the Department of Education has placed these teachers on the salary scale applicable to unqualified men, which is a large

number of cases is less than the grant-in-aid formerly made!

Rules Tightened

To make matters worse, the regulations for teachers obtaining the necessary professional qualification by external study have been tightened up drastically in recent years, and short of obtaining a degree or studying for the professional examination full-time there is little opportunity to qualify. It is understood that the Natal Indian Teachers Society is alive to this latest problem and is endeavouring to obtain a temporary relaxation of the rules applicable to entry requirements for teacher's examinations.

Meanwhile, the Education Department has hit upon a novel method of reducing staffing costs. Every school that has two sessions will, provided the enrolment exceeds a stipulated number, have two vice-principals; one for the morning and another for the afternoon. The Principal in both sessions will however remain the same. While in theory a principal works seven hours a day, in practice he may have to work as much as nine to ten hours. For the extra work, he gets an extra allowance of between £20 and £40 a year. Formerly the 'morning' principal bore no responsibility for the afternoon session. Now he is responsible for both. "You can trust the Department," said one, "to give an appearance of generosity—but at the expense of its Indian staff."

(Continued from previous column)

ill for the future of Verwoerdism. It is awareness of this fact which has driven the Nationalist caucus to the extreme of expelling Mr. Basson and in that way admitted publicly that at last Afrikanerdom is split very sharply on the race question.

In itself, this is a welcome development but its significance must not be exaggerated. The Afrikaner Nationalists will not be thrown out of power by splits. They will be defeated and this country freed only by the united will and strength of the millions who oppose race oppression. These millions can find cheer only from the fact that the side they oppose is in difficulties. From this they can proceed to organise themselves more incisively for a final assault on the race arrogance expressed so graphically in the expulsion of Mr. Basson.

Comment On Men And Events

A Brave Christian Statesman Speaks Out

By JORDAN K. NGUBANE

SPEAKING to the all White Durban Parliamentary Debating Society this week, Dr. Dennis Hurley, the Archbishop of Durban, warned White South Africa that in about ten years the African majority would seize power either peacefully or violently. He saw disaster not in the transference of power, but in the perpetuation of injustice and with this in mind urged the rulers of the land to give to liberty that meaning it has on the White side.

If trouble comes in South Africa one of these days, the rulers can never say that they were not warned. The African National Congress has, since 1917, consistently striven to extend the area of liberty to our national life. That it has not succeeded in this task is a reflection, not so much upon it as on the nature of the ideals which give meaning to life on the side of our rulers. But even if that were the case it would be the height of folly to regard Archbishop Hurley's warning as addressed only to the White people.

If trouble comes—o. it is bound to come—all of us will be involved, Black, Brown and White. For this reason, I should like to regard the warning as addressed also to the Africans. And with this in mind, I should like to give an African reaction.

Wealth

We are determined to see South Africa a union in which no human being shall be punished for reasons of having been born with a particular skin colour. We want to set up a society where the individual shall be free to make the best possible use of his life. Where race has gone with privilege for so many centuries on the one hand and exploitation and ruin on the other, our struggle would be in vain if we did not also set ourselves the goal of redistributing the wealth of our country.

In setting ourselves these goals we challenge White supremacy and White privilege. We say that there is no room in South Africa for the human being who will despise his fellowmen if they belong to one race and who will overfeed himself and live in luxury while millions starve, suffer and die simply because they belong to a particular race. We want to share the good things of our land and, alas, its troubles. Our opponents say that if we share these things, they will be destroyed as a White group, that survival for them lies in keeping control of the country in their hands and in guiding us to what, in effect, will be our destruction. We repudiate this and in

doing that do no more than assert the dignity of our people; do no more than assert our right to live free in the land of our birth.

Two Replies

In our reply we can give two replies to the race oppressor. We can tell him that if he cannot live with us without oppressing us, the next best thing for him is to go back to Europe. This is the only logical answer to apartheid. But then, not every White man supports apartheid. It is true that every White man benefits from the advantage of having a White skin. They are not kicked about the streets like us; their women are not the the thing of scorn which our women have become as a result of having to carry the Passes. In the towns they are all given preferential treatment. In spite of this, however, not all of them support apartheid. There are those, a minority, who hate the system with an intensity which is similar to our own. There are even those who, in the event of civil war, would take up guns and die by the side of their African countrymen. There are even those who, in the event of civil war, would take up guns and die by the side of their African countrymen. These are not the enemies of the African and to them cannot be given the reply that they must start packing for the return voyage to Europe.

There are others also, who cannot be given this reply. These are the people who benefit from the present system and who, for one reason or the other, feel they are powerless to do anything to change it. I think they are wrong to take up this attitude. By their passivity they reinforce the race oppressor. They could take their stand on the side against apartheid and in this way strengthen those who fight to extend the area of liberty. But to these, also, we cannot say that they must go back to the land where the White people came from originally.

Moral Challenge

To these people we cannot give the "logical" type of answer

Their presence confronts us with a moral challenge and we have to give a moral reply. We can tell them that we fight to establish a society where colour and race shall be no criteria by which to fix the status of the citizen. Every individual shall be given every possible opportunity to develop his talents to the best of his ability. If this leads to the establishment of a State in which the houses will be the African, our reply is: What would be wrong with that? It is not our fault that we are the majority group, if fault it is.

But it would not be enough merely to shout about our goal. Events could quite conceivably take a turn which would make the mere definition of goals meaningless. We have to shout and act. It is at this point that Dr Hurley's warning assumes special significance for the African as well, for Chief Lutuli and Mr. Sobukwe, in particular.

Both these leaders of African thought want to establish a society in which the value of the individual shall be assessed on the basis of merit. That is good in so far as it protects their ultimate goal as a society in which there will be no so-called minority groups. All of us shall then be Africans, with one leading loyalty. Differences in culture will be of no political or economic significance.

Differences

But the ways they adopt to reach these goals differ in such a way that this could, in given situations, constitute a very grave weakness. Mr. Lutuli has gone on record as advocating multi-racialism; that is, a going-up along racial lines in the hope that alliances based on this foundation would lead to the ultimate balancing of race or group interests. The structure of the Congress Movement shows multi-racialism in action. This balance is assumed to be capable, ultimately, of creating the society in which the individual shall not suffer because of his race. The bottom is taken out of this argument by the fact that the perpetuation of group interests and the participation in the freedom struggle of people as members of racial groups will lead logically to the demand for the securing of group rights. There can be no group rights in a democracy. It is at this point that multi-racialism breaks down completely.

Mr. Sobukwe has gone on to the other extreme. He said that he wants a non-racial society; that he sets the greatest store by the individual. That ticket would

gain him admission into every democratic door. But having propounded this (in terms of the South African environment) revolutionary doctrine, he straightaway takes up positions on membership of the PAC which are not reconcilable with his ideal. People have hastened to accuse him of duplicity and shirkiness. That is grossly unfair and, possibly, stupid. The irreconcilability of his positions is more a result of the conflict in the mind of a man who seeks to be just in a situation where everything is against justice, rather than the expression of a scheming double-dealer's mind.

Weakness

But so long as Chief Lutuli and Mr. Sobukwe go each his own way, the Africans as a group will be weaker. And this weakness will create conditions of instability which could very well produce violence. The men of apartheid will hesitate to shoot where the Africans are not united and phalanx. There is no reason why they would not use the Saracen tactic where Lutuli went one way while Sobukwe pulled the other.

We have reached the point where African unity and strength will be important guarantees of stability and with that stability we can look forward to relatively peaceful evolution and the peaceful extension of the area of liberty. Both Lutuli and Sobukwe have the major responsibility to preserve this stability. They might not like each other, but that is not the point. What matters is whether they will be statesmen and tacticians with a sufficient sense of reason to concentrate on the things they have in common or will waste their and our time on the 'things on which they do not see eye to eye.

If they concentrate on their differences, they will not ultimately escape responsibility for an explosion. Leadership of the minority group imposes duties on our leaders which no others are called upon to bear. And for this reason, I should like to think that the warning addressed by Archbishop Hurley to the Whites has connotations which we would do well to take very seriously to heart. We have to intensify the struggle, but in doing that must not let wise men and statesmen building an entirely new South Africa. For this reason I should like to address an appeal to both our national leaders to consider the possibility of agreeing on a principled basis in the fight against race oppression. It will be a unity of between equals, to be effective.

This Professor Wants To Sacrifice Everything To Save Whites

(From the Correspondent of the "Natal Mercury")

BLOEMFONTEIN, Monday.

PROFESSOR C. J. UYS—the Free State University Professor who said recently that the control of Southern Africa must pass sooner or later into the hands of the non-Whites—is completing plans to form a nation-wide, non-political organisation pledged to "sacrifice everything" for the cause of a "better South Africa."

In an exclusive interview today, Professor Uys made these points to merit the creation of his organisation:

The dice were heavily loaded against the Europeans—and it was largely their own fault.

Political regimentation was stifling initiative and free thinking.

The Party system in South Africa had been raised to a "God", and Party objectives to a "religion".

South Africa's great problem was not "racialism" but "politicalism".

The political evil in South Africa would not be cured if the British sovereign was replaced by a republican president.

In view of these problems, it was essential that the two White groups should come together.

Claims Support

Professor Uys, who is also a prominent farmer and director of companies, claims to have gathered thousands of supporters in the past three weeks. A fund has already been launched for the "better South Africa" ideal, with a first donation of 170 guineas from a Vryheid farmer, Mr. Henis van Rensburg.

Professor Uys said that dozens of letters of encouragement were reaching him every week. He disassociates himself from the so-called "rebel professors" at other universities, but says: "I will fight to the bitter end for their right to say and act as they did."

He said that leaders and politicians should from time to time seek guidance of university men, who should never be placed in the "straight jacket" of any political party.

Stifled Initiative

Mr. Uys continued: "I strongly believe that the Senate in a bicameral Government (like South Africa) is most essential and should be composed of men who have gained wisdom. The Senate should not be tied to any political party."

"The political regimentation of society in all its aspects in South Africa has resulted in the stifling of initiative and independence of thought."

Professor Uys said that the "dice" were heavily loaded against the European in South Africa. "And the dice have been further weighted by the folly of all so-called Europeans in not becoming 'Afrikaners' or 'Afrikaners' before the Bantu adopted the term 'Africans'."

Courageous Christian Leader Attacks Race Arrogance

(Continued from front page)

for their benefit as long as the colour bar is its basic principle. And who can blame them?

"There is one end to it all, the Colour bar has got to go, peacefully or violently. It is up to White South Africa to make its choice. It is useless saying that the country is not yet ready for such a change, that non-Europeans are not ready to participate in the full social, political, economic and cultural life of the country."

"I should be prepared to bet that at least 2,000,000 of them are. If the White race wants any say in the future running of this country, it will retain that say by leading the non-Whites to equality and not by raising obstacles in their path."

The Archbishop spoke of economic sanctions and trade boycotts against South Africa after most other African States had adopted integration—and he believed this would happen within 10 years.

"South Africa will be alone upon its pinnacle of Apartheid maintaining White supremacy against the world."

"The only countries to which South Africa could possibly look for support, the Commonwealth and the United States, will not dare to say a word in its defence. They will want to maintain close ties with the rest of Africa."

"Economic sanctions are also a real possibility; trade boycotts, denial of harbour, airport and transit facilities."

"White South Africa may well find itself excluded from international contacts," he said.

The Most Rev. Denis Hurley's motion was defeated by 23 to 20 votes. There were several abstentions.

DRC Predikants Exchange Doctrinal Blows

A SPLIT has developed between the giant Nederduitse Gereformeerde Kerk and the Gereformeerde Kerk—smallest of the three Afrikaans churches says the "Rand Daily Mail." It is threatening to wreck relations between the two Churches.

The Press was excluded from the sitting of the Federal Council of the Nederduitse Gereformeerde Kerk in Bloemfontein, when recent attacks on the Church by the Gereformeerde Kerk were discussed.

A statement issued later and signed by six Nederduitse Gereformeerde Kerk leaders expressed "deep regret" at the Gereformeerde Kerk's attacks. The full statement which was prepared by Professor J. J. Muller, of the Nederduitse Gereformeerde Kerk's Stellenbosch Theological College says:

"The Federal Council of the Nederduitse Gereformeerde Kerk has acted with deep regret, bitter disappointment and strong disapproval, the sharp and unjust attacks made by the Gereformeerde Kerk through its official organ on the Nederduitse Gereformeerde Kerk."

Campaign

"These attacks indicate a systematic and determined campaign against and belittling of the Nederduitse Gereformeerde Kerk, its teaching, institutions, activities and working methods."

The statement says the Federal Council is convinced that the spirit of enmity flowing from these actions has seriously affected the "brotherly" relations between the two churches.

"The Federal Council appeals to the Gereformeerde Kerk not to hamper or render impossible the desired 'normalising' between the Churches through such irresponsible action."

The council agreed that a meeting should be arranged between the Nederduitse Gereformeerde Kerk and the Gereformeerde Kerk to discuss the whole matter.

When he opened the conference of the Federal Council in Bloemfontein, the Rev. P. S. Z. Coetzee, moderator of the Free State Nederduitse Gereformeerde Kerk, strongly protested against allegations from "a source we never suspected," that the Nederduitse Gereformeerde Kerk was a "constellation of liberalists."

Mr. Coetzee described this charge as "irresponsible and unbrotherly and untrue."

"Blessings" Of Bantustan

HOUSE OF ASSEMBLY, Monday.—The Bantustan Bill, by making provision for the Governor-General to transfer his wide powers to the Bantu territorial authorities, opens the way for these authorities to attain status, Mr. de Wet Nel said today.

He listed the rights, powers and duties which the territorial authorities would have:

Trust lands in reserves will be gradually transferred to them and they will have to allocate this land justly and judiciously and see that it is used to the best advantage.

The Governor-General will have to consult them before appointing or dismissing a tribal chief.

They will be able to levy taxes.

They will be responsible for welfare work.

They will control all school boards and school committees in their own areas.

They will be responsible for a system of law and of courts to be developed from the existing Bantu legal system to which the people "are very much attached."

—SAPA.

M.A. In History

MR. BRIDGLAL PACHAL, of Ladysmith, Natal, is the first Indian to obtain the degree of Master of Arts in History from the University of South Africa. The degree was conferred on Mr. Pachal at the graduation ceremony in Pretoria on May 1st, 1959. Mr. Pachal's dissertation was: "The History of the 'Indian Opinion': Its Origin, Development and Contribution to South African History—1903-1914."

Self-Rule In Sight In Buganda

KAMPALA.

IN the following analysis the correspondent of the London "Times" in Uganda presents some of the forces which might influence the course of events in the Protectorate.

New discussions between Buganda and Protectorate Government representatives with the object of agreeing on constitutional changes giving the Buganda Government enhanced local powers, safeguarding the Kabakship and other traditional institutions, and providing for Buganda's participation in Uganda's central councils and general economy are proposed in a letter from the Secretary of State for Colonial Affairs, Mr. Lennox-Boyd, to the Kabaka of Buganda.

The letter replies to the petition and memorandum recently forwarded from the Buganda Lubiko, seeking the termination of British protection and of Buganda's agreements with the United Kingdom. It was read to a crowded meeting at the Lubiko.

Offer Of Amendments

In it Mr. Lennox-Boyd stated that he was unable to recommend the Queen to grant Buganda's request for the cessation of British protection, but that the discussions now suggested would aim at preserving and safeguarding Buganda's traditions and separate identity, while ensuring that the territory plays its full part in the general evolution of Uganda. There were to be amendments to Buganda's agreements with Britain.

There was a clamour from members of the Lubiko at the suggestion in the letter that Buganda should resume representation in the Uganda Legislative Council (where Buganda's seats have been unoccupied since the elections of last October).

Text Of Letter

The text of the Secretary of State's letter to the Kabaka, dated April 9, is as follows:—

I have the honour to refer to your letter of January 21, 1959, addressed to her Majesty the Queen, and the memorandum from the Buganda Lubiko accompanying it, in which you convey the peaceful demand of the people of Buganda, as expressed through their Lubiko, for the cessation of Britain's protecting authority over Buganda. I thank you for, and am glad to be able to acknowledge, the references in your letter and in the Lubiko memorandum

to the benefit of protection emanating from the Crown, and the expressions of appreciation of the progress made by the people of Buganda during the last 64 years.

As your Highness and the members of your Government and of the Lubiko are aware, it seems to be indicated in the concluding paragraphs of the Lubiko memorandum, the request for a cessation of British protection over Buganda raised important and weighty issues not only directly affecting Buganda and its peoples, but also the peoples and other parts of the Uganda Protectorate. It is after the most serious and earnest consideration of all these issues that I have to inform your Highness that I have laid your letter and the Lubiko memorandum before her Majesty the Queen, but was unable to advise her Majesty to grant the request contained in them.

I do not believe that an early cessation of British protection, and consequent severance or at least serious diminution of the British connexion, would be in the best interests either of your Highness's own people or of the other peoples of Uganda, for all of whom her Majesty's Government have a special responsibility, but consider instead that the best prospects for Buganda's future progress and prosperity are otherwise, and lie in the direction which I outline briefly below, and on which I earnestly hope discussions and subsequent negotiations may take place between representatives of your Highness's Government and her Majesty's representative in Uganda, the Governor.

People's Individuality

The reports of discussions the Governor had with members of the Buganda Constitutional Committee towards the end of 1947, and subsequent advice I have had from Sir Frederick Crawford, have left me in no doubt of the fervent and understandable desire of the people of Buganda to preserve the Kabakship, and their individuality as a people and ancient traditions.

I have sympathy with these aspirations, and can understand possible fears that the course of political events in Uganda, as elsewhere in Africa, may appear to threaten their realisation.

But I do not believe that these aspirations and possible fears can be met by a future State of Buganda established in a condition of isolation, devoid of support, both economic and otherwise, and the protection of Great Britain, and possibly lacking a satisfactory relationship with its neighbours in Uganda.

On the contrary, I believe that some development or evolution from the existing position, drawn to practice and safeguard the Kabakship and the separate identity and traditions of Buganda, while at the same time ensuring, possibly by annexation and development of the existing relationship, Buganda's participation in the central councils and general economy of Uganda, offers the best prospect for the future not only of Buganda, but of Uganda as a whole.

Local Thought Needed

The development of this concept—an individual Buganda, increasingly responsible for the conduct of its own local affairs, but integrated, nevertheless, into Uganda as a whole, and to

that end participating in its central councils and continuing to enjoy the benefits of British protection while the Protectorate is moving forward towards self-government—clearly requires considerable local thought and consultation; and I would hope local discussions could be begun soon on this general basis, perhaps resulting in due course in amendment of the various Buganda agreements.

It has long been the high tradition of Her Majesty's Government to observe strictly and absolutely, both as to the letter and spirit, the terms and conditions of agreements entered into between Majesty's Government and other parties; and the agreements existing between her Majesty's Government and the Kabaka of Buganda are no exception. I would expect that your Highness's Government would give earnest of its good intentions to co-operate fruitfully in the constitutional discussions. I have suggested above by returning meanwhile Buganda's representation in the Protectorate Legislative Council. I am, your Highness's friend.

ALAN LENNOX-BOYD

INDIA MUST WITHDRAW ITS TRADE SANCTIONS

SOUTH AFRICA HAS NO QUARREL WITH INDIA

SEE PICTURES—READ LATEST NEWS:

Indian Information, Govt. of India Publication		
Illustrated 2 copies	3	4
Illustrated Weekly of India, Times of India		
4 copies	5	6
Caravan India's Leading Thinkers 2 copies	4	6
My Magazine of India South Indian Magic	1	6
March of India, Govt. of India Publication illus.	3	6
Indian Annals Fully illus. with Pictures	7	4
Picture Magazine of India Film Fare 1958		
4 issues	12	6
Hindustani Picture Book Dharmayuga 2 issues	3	4
Tamil Film Magazine Puzam Padam	2	4
Hindi Film Magazine Cinema Sikara 2 issues	3	6
Urdu Film Magazine—Sharna	2	6
Gujarati Film Cinema Sangat	4	6
Song Books in English—Mother India Thomas no		
Dahak, Shabi, Jagroo Raho, Miss Bombay, Miss India		
Hawar Bridge Night Club, Patiya and Madhumal		
1/- Each		

Latest Records Books and Matter of Indian Interest on India supplied to you free.

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707. (Est. 1932) P.O. Box 2524.
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

Days Of Imperialists Numbered In Africa

By JOHN HUGHES in The "Christian Science Monitor"

ONE of the things which strikes a traveller through Africa is the increasing awareness of the colonial powers that their days as such are numbered.

In the Union of South Africa and the Central African Federation where there are large settled white populations the outlook is somewhat more confused.

But in the rest of black Africa south of the Sahara, perhaps with the exception of the Portuguese, there appears to be general recognition—sometimes even resignation—at government level that nothing can stop black Africans moving into political control in the foreseeable future.

In Kenya the white settlers have themselves perceived the change of climate in Whitehall, which now believes that African control of the Kenya legislature is only a matter of time.

Throughout the rest of British Africa there are tacit or provisional target dates for African self-rule in almost every territory.

Brussels Reacts

In Belgian Africa Brussels has reacted swiftly to unrest in

the Congo and promised independence despite the protests of a relatively small number of colonists, or Belgian white settlers.

And here in French Africa, with the lessons of Indochina and Algeria behind them, the French are courting no prospect of a repetition and are hastily shedding the mantle of a colonial ruler.

All this does not mean that these European nations do not hope to retain certain influence and interest in their former possessions.

Obviously, Britain hopes to retain trade and other relations with emerging nations like Ghana and Nigeria through common membership in the British Commonwealth.

Belgium has an eye to its vast commercial and mining interests in the Congo, which it hopes to preserve to the mutual benefit of both Belgians and the Congolese.

France believes that its influence still will be considerable

among autonomous African republics which are tied to the new French Community and the recipients of a considerable amount of French development capital.

Warnings Noted

There have been warnings enough in recent years to the colonial power with the various explosions of African nationalism in different parts of the continent, and such significant gatherings as last year's All-African People's Conference in Accra, Ghana.

Lately the speed with which colonial powers have recognised that their interests may best be served by freeing, rather than continuing to rule, their African colonies is quite remarkable.

French Africa is a case in point. Dakar, this seaport at Africa's westernmost tip, bears the unmistakable imprint of France and French character. French sailors and young national servicemen roam the streets, and the French tricolour for the moment still flies over the public buildings. The streets bear French names; the official language is French, and the town has somehow more of the atmosphere of continental Europe than rugged Africa.

Yet nobody, least of all the French, doubts or challenges the

fact that Africans are in the political saddle both in Dakar and throughout the whole of Africa.

Initiated By de Gaulle

This has come about in a very brief period of time. It was General de Gaulle himself who initiated political reforms in French black African territories at the Brazzaville conference of 1944. However, it was not until the famed "loi cadre," or colonial charter law of 1956, that the move toward local self-government got under way. In two brief years this was rapidly overtaken by the speed of events in Africa and climaxed last year by General de Gaulle's referendum which gave African territories the choice of internal autonomy within the new French Community or total independence.

Mboya: Doctor Of Laws

The Kenya African leader Tom Mboya will be the chief speaker at Howard University's first commencement exercises on June 5, the University announced on Saturday says a Sapa message from Washington.

After his address, Mboya will receive an honorary degree of Doctor of Laws from the University.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA:

RUSTOMJEE JALBHROY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

Joint Families Stave Off Starvation Among Indians

(From Our Correspondent)

UNEMPLOYMENT among Indians in Durban is seriously undermining the work of welfare organisations in the city, according to a report by Mr. V. S. V. Pillay, secretary of the Durban Indian Child Welfare Society. It has been variously estimated that there are between 20,000 and 30,000 unemployed Indians in Durban, the lower figure being regarded as reasonably accurate by Mr. P. Strachan, Divisional Inspector of Labour.

According to Mr. Pillay, a large number of Indians would face starvation were it not for the Indian joint family system whereby the resources of all the men and the wage-earning parent of a family are pooled to house, feed and clothe all its members. It is estimated that about one-third of Natal's Indian population still adheres to this system.

Economic Necessity

Social workers say that while tradition even today exerts its pull for the maintenance of this system, they are satisfied that had it not been for sheer economic necessity, the joint family would long ago have been a thing of the past. The influence of western ways of living and urban stresses coupled with the differing stages of acculturation of the older and younger generations would have brought about a more rapid change. Low incomes however have enabled this institution to persist as a necessity for survival.

Meanwhile, Councillor J. J. Higginson, chairman of the Durban City Council's Housing Committee was telling the annual meeting of the Natal

Anti-TB Association that lack of adequate housing was one of the most serious problems facing Durban's Indian community. There are 3,500 applicants for Council-allocated houses, said Mr. Higginson, while it has been estimated that at least 3,000 more homes were needed. The greatest need was for those of the lower income groups.

Effect Of Group Areas

The Council was alive to these needs and having completed a housing project at Asherville had now embarked on another, on a slightly larger scale at Verebank. Meanwhile, it was investigating proposals to erect or to assist in the erection of cheap housing on a large scale for Indians at Umhlatzen on lines similar to that at Kwa Ntshu for Africans. But, stated Mr. Higginson, the Group Areas Act was adding to the problems of the City Council.

Indian welfare organisations are generally worried by this situation. The Friends of the Sick Association, which does anti-TB work among Indians, also finds its work heavily handicapped. The Union's Chief TB Officer, Dr. B.A. Dormer, once said that if people are fed adequately and housed decently, TB could be eradicated.

State Causes Disease Spread

But the State, which spends millions each year in hospitalising TB patients, itself creates situations in which the disease is spread faster. The Group Areas Act accentuates the housing shortage, and by slowing or halting building development directly contributes to overcrowding. And by limiting, directly and indirectly, the opening up of avenues of employment for non-Whites, the Government forces Indians to live below the bread-line and therefore highly susceptible to tuberculosis and other deficiency diseases.

While the position facing the Indian community is grim, that

confronting Africans is even worse. Except that in the case of Africans, the real problem is hidden behind an artificially created and illusory labour shortage by the operation of the various forms of influx control. In terms of the regulations Africans cannot enter

urban areas unless work is guaranteed, or cannot remain if they lose their jobs. The African unemployed are thus compelled to let malnourishment and disease eat out their frames amid the rolling, but not too friendly hills of the reserves.

Feature Film On Gandhiji

THE proposed feature film on Mahatma Gandhi may be completed by August next year.

Preliminary arrangements have been completed and shooting is expected to start on October 2, to coincide with Gandhiji's birth anniversary.

The film is to be produced by the Film Production International, California, in close co-operation with the Gandhi Smarak Nidhi.

Realising the difficulties of producing a film featuring all important aspects of the Mahatma's national life, the producers have decided to give up the attempt to produce a biographical film on him. There is the additional difficulty of finding a European or American actor who can play the role of Mahatma Gandhi.

Mr. Burt Martin, Executive Vice-President of the Film Production International, told reporters in New Delhi, that they had, therefore, decided to produce a film on the "impact of Gandhi." Primarily, the film would seek to depict the struggle between those who accepted Gandhiji's philosophy of non-

violence and those who rejected it.

The film would show the last phase of Gandhiji's activities, from the end of the World War II to his martyrdom, Mr. Martin said.

The Mahatma would be seen only three or four times in the film. Thus, no one would be required to act the role. The people would hear his real voice, from his recorded speeches both in English and in Hindi.

Documentary Film

The company also plans to produce a documentary film on Gandhiji. This film will be made available to Gandhi Smarak Nidhi without cost for whatever use it may desire to make of it in India. The company will assign to the Nidhi all income from its distribution outside South and North America.

The feature film is expected to cost one million dollars plus the fee of actors, Indian actors will play the leading roles in the film and most of the shooting will be done in and around Delhi.

Ban On Chief Luthuli

WHILE going to Pretoria to learn that the Minister of Justice, Mr. C. R. Swart, confirmed on Wednesday night in Cape Town, that an order had been served on ex-Chief Luthuli prohibiting him from attending gatherings. The Minister did not disclose the terms of the order, but it is known that the ban extends to five years.

Strong reactions against the ban were expressed soon after it was announced. Mr. Alan Paton, national president of the Liberal Party, and Mr. Peter Brown, the national chairman, denounced the move as an "action of inhumanity amounting to no less to five years' imprisonment without trial."

Phone 825-8786

P. O. Box 1249.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.B. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/4 " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Indian Lawyers Help African Aspirants

(From Our Own Correspondent)

ALMOST unnoticed by the general public, the Indian legal fraternity is helping considerably in the emergence of an African professional class as far as the legal world is concerned. Natal's first African attorney, Mr. Mafolo, was articled to a White attorney while Mr. Reggie Ngcobo, recently admitted to the bar, served his articles with an Indian lawyer.

So did Mr. Isaac Maltire, who is shortly to make application to the Supreme Court for admission as an attorney. At least three other Africans are serving their legal apprenticeship with Indian legal men.

When the difficulty of obtaining articles is taken into account, this is a significant development. As early as five or six years ago, it was virtually impossible for a non-white to find a practitioner who would provide the necessary tutelage to enable him to comply with the requirements for entry into the legal profession. In terms of the Attorneys' Admission Act, a Clerk must spend periods ranging from two to five years with a practitioner, during which period he works under the practitioner in order to obtain the necessary practical experience. This requirement is distinct from and in addition to that of passing the various examinations laid down. For a number of years, the only non-White lawyers in Natal, were four Indians who had completed their examinations as well as served their articles in England. Even Mahatma Gandhi, the first non-White to practice law in Natal, completed all the requirements in England.

Large Premiums

White attorneys for a long period refused to take non-White articled clerks on a variety of pretexts. A few however did break the ice—at considerable loss ranging from £800 to £1200. The aspirant clerk had to pay such an amount as a 'premium' before he was accepted. Almost all the Indian attorneys who served under White principals had to pay premiums.

Now however that there are Indian attorneys capable of taking Clerks under their own wings, matters have eased considerably—but not quite. Some Indian professional men have in recent years demanded, and obtained, premiums from candidates. Others have been lucky. But the position of the non-White articled clerk is nothing like that of his White opposite number working for White legal firms. To get a position is still a formidable problem and a

candidate is still obliged to make all sorts of concessions and sacrifices for the privilege.

As however, the number in the profession increases, it is expected that the supply of vacancies will equal the demand, and the sellers market being thus undermined, equilibrium will result.

Typhoid Danger In Durban

(From Our Own Correspondent)

ALTHOUGH City Health officials have discounted reports that typhoid presents a serious threat to the health of Durban's millions, several Indian doctors who have patients in or near the Umkumbane area of Otto Manor have expressed alarm.

"It is probably correct," said one doctor, "that the flooded parts of Murebank may be sapped a typhoid attack, but I am concerned by the large number of Africans I see who have developed this disease in various stages. Typhoid is a disease which, by the very nature of the deplorably insanitary conditions existing in the shack settlements at Otto Manor, has been endemic there for a number of years. But in recent weeks it has reached proportions which if not quickly checked, might land us in the middle of an epidemic of this disease in Durban."

This doctor urged that the City Health authorities should be prevailed upon to set up emergency clinics to inoculate people against typhoid. "Otherwise," he said, "we can easily be caught napping."

"Europeans must not think that they are safe," he warned, "Disease is no respecter of any colour bar, and could quite easily be introduced into European homes by the domestic servants who live in Otto Manor."

Australia Bans Apartheid Apologist

(Continued from front page)

been giving lectures on South Africa to schools.

He told reporters he paid his own way, and said he was self-appointed "ambassador" for South Africa.

Teachers, churchmen of all denominations, members of student bodies and parents protested last week after Mr. Boydell had lectured at a Sydney school.

They said the children were a "captive" audience, and had no choice but to attend the lectures.

Mr. Boydell said today that he had already spoken to at least 20,000 children during 94 lectures on his present tour of Australia.

Mr. Boydell said: "Everyone who has heard me praised my lecture. Everyone who did not started screaming, 'Stop Tommy Boydell and his poisonous talks.'"

Asked whether charges that he had preached segregation in

schools were correct, and what his views were on segregation, Mr. Boydell said: "There are 44 million Blacks in South Africa and only three million Whites."

"It was the Whites who built the nation, using Black."

"But if you want an view on segregation, I am not giving it to you. I am not here to argue, and I don't want to enter into a controversy."

Mr. Boydell added that his lectures were neither for against segregation or the African Government. He concerned himself with what conditions in the "were like."

"They have shut the educational door on 10,000 children in New South Wales."

"They have prevented them from listening to lectures which have been listened to and appreciated all over the world even in Ghana," Mr. Boydell concluded—Sapa-Reuters.

Gramophone Records MADE IN INDIA — AT HALF PRICE 4/6 EACH OR TWO FOR 8/3

Selected single numbers available from latest films.

Also Urdu Quawalis; Hindi; Religious, Ramayan, Arthi, Bhajan and Drama Sets.

Latest Gujarati Records: Only at 3/- each or two for 5/-

Available in Bhajan, Arthi, Garba and Comic Numbers.

MAIL ORDERS ACCEPTED — FREE PACKING

SELLING FAST

Write for detail specification, gladly supplied on application.

NATIONAL RECORDS

18 Ajmeri Arcade, off Gray Street,
DURBAN. — Phone: 25628.

Latest Wholesale Prices AGARBATTI

ES-INDIA:

No. 444 at 5/6; Chamel: 10/6 or Vasant 4 tols 40/6; 2 tols 10/6; 1 tols 5/6; Soogandh Rasai at 4/9; Night Queen 4/9 ea. Krishna Dabai at 4/9 ea.

ES-PAKISTAN:

No. 444 at 5/6; Jahangir at 15/6; No. 10 at 15/6; Rose at 20/-; Brijmukh 4 tols 3/6; 3 tols 20/- ea.; Darbar at 20/-; Gateway tols at 5/6; 3 tols 4/6 ea.

CARONBOARDS

Genuine India made of the highest quality, well with rubber cushion or without at 6/-10/- each. Complete with Rules.

HOONSENSONS

114 Queen St., (P.O. Box 2168), C

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Chinese Paper Challenges Mr. Nehru On Tibet

IN an article issued on behalf of the Editorial Board of the Peoples Daily, Peking has reaffirmed its charges of interference and expansionism against India and indirectly challenged Mr. Nehru's statement that Mr. Chou en-Lai had given him an assurance in 1956 that his government would fully respect the autonomy of Tibet.

Refugees At Missamari

The Missamari camp has received 111 Wednesday evening 534 Tibetan refugees. It was officially learnt.

The Indian Red Cross Society has received from Mr. Ellsworth Barker, the U.S. Ambassador in India, a personal donation of Rs. 2,000 for the relief of the refugees.

Most of the refugees coming from Tibet are ill. They suffer from foot sores, leech bite and stomach trouble. Six military trucks are engaged in transporting them from Foothills to the camp.

Job For Tibetan Refugees

Officials in charge of the two camps for the refugees from Tibet are busy tabulating the 12,300 refugees with the object of finding out how best they could be employed.

Meanwhile official circles here have received a report emanating from Kalimpong to the effect that 600 Tibetan women had forcibly entered the Indian Consulate in Lhasa, demanding to know whether the Dalai Lama was not under duress in India.

It has been pointed out that in the normal course, news of such a demonstration would have been immediately communicated to the External Affairs Ministry by the Indian Consul General in Lhasa. But to the contrary this report has been referred by the Ministry to the Consulate for confirmation.

Inquiries show that so far, there has been no case in which the Government of India advised the Dalai Lama against meeting anybody whom he wanted to see. Nor any letter addressed to him had been stopped by the Indian authorities.

Nehru To Visit Nepal

Considerable political significance is attached to Prime

Minister Nehru's forthcoming visit to Nepal.

The programme of Mr. Nehru's four-day visit to Nepal from June 11 has not yet been finalised but it is considered certain that he will have enough time for discussions with King Mahendra and leaders of political parties, who may want to meet him.

As it is for the first time that a popular Government is about to take over administration in Nepal, the talks which the Nepalese leaders will have with Mr. Nehru are bound to be useful for both countries.

Such an exchange of views has assumed an element of urgency in view of the developments in Tibet over which there is natural concern among the people of Nepal.

Woman To Head I.A.F. Units

The medical paratroops units of the Indian Air Force will shortly have a woman at its head.

The twenty-five-year-old Flying Officer, Miss Geeta Chanda, is to undertake shortly the necessary training in para jumping in preparation for her new post.

Miss Chanda, a graduate in medicine from the Calcutta Medical College, was commissioned in the Indian Air Force in 1957.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade, 35 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg. Phone 33-1654

Qualify quickly for a £1000 a year career, by hasty study. Write today for the free book "The Direct Way to Success" in Accountancy, Secretaryship, Costing, Banking, Municipal Services, Building Societies, & Com., Degree, through the School of Accountancy backed by 50 years' successful educational service. Write to The School of Accountancy, P.O. Box 4592 (2) Johannesburg; and at 8th Floor, Manning House, 12 Field Street, P.O. Box 1365, Durban, Phone 2-4058.

Latest Gramophone Records Arrived

Mother India	6 Records	49/6
Pysan	6 "	41/3
Dakh Kabira Raja	4 "	33/-
Abhimanyu	3 "	24/9
Jaganm-Jaganm Xi-Fera	5 "	41/3
Johnny Walker	3 "	24/9
Ayodhyapati	5 "	41/3

INDIA PRESS RECORDS

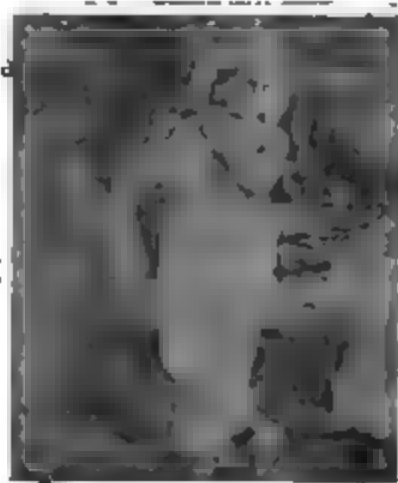
Tulalides	5 Records	60/-
Pehli Jhalak	6 "	60/-
Halsku	4 "	40/-
Bahar	2 "	20/-
Sarwan Kumar (Drama)	2 "	20/-
Loose Numbers Dabul Barani and Badal		30/-

Packing, Postage and C.O.D. charges 7/6 Extra.

Obtainable at Our Only Address:

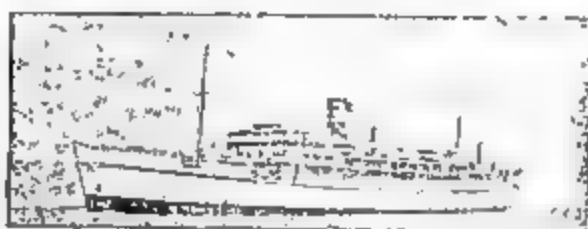
BHARAT MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS,

266 Grey Street, DURBAN.

B-I

Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

S. S. Kampala dep 31st May. Sails 6th June
S. S. Karanja dep 30th June. Sails 5th July.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	Single	without food	£92-0-0
Second "	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	£31-10-0

Ordinary	Special
Non-Vegetarian £4-13-0	£10-18-0
Vegetarian £4-4-0	£9-15-0

For further particulars apply to—

Shaik Hamed & Sons (Pty.) Ltd.

390 Pine Street, Durban.
Telephone 20432, Tel. Add. "KARAMAT."

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire — Marine — Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

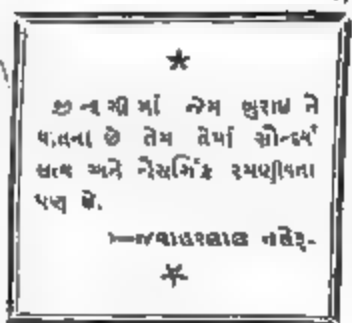
SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD, - - - DURBAN.

P. O. Box 476. - - - TELEPHONES 47453 & 47888.

BOOKS FOR SALE

THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6	INDIAN CHRISTIANS	—G. A. Natesan	7	5
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	SEVEN MONTHS WITH GANDHI	—Krisnadass	12	8
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	15	0	A RIGHTEOUS STRUGGLE	—Mahadev Desai	5	5
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR	Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
A SURVEY OF RADE RELATIONS (1934-35)	5	0	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR	Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
A PROPHET OF THE PEOPLE	—T. L. Vaswani	8	FROM YERAVDA MANDIR	—M. K. Gandhi	1	0
KRISHNA STORIES	—T. L. Vaswani	7	GANDHIANA.—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)		5	0
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Mesthrie	2	0	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)		12	5
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA			PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal		12	6
FACTS AND FACTS—Stanley Powell	5	0	TO STUDENTS—M. K. Gandhi		6	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Boman Malhotra, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dip Kumar Roy	35	0	BAPU—Marty P. Barr		4	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT			COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi		26	0
—An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0	Obtainable from:			
WIKY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Sahasrabudhan	2	5	'Indian Opinion,'			
FAMOUS PARSIS	7	5	P. Bag, Durban, Natal.			

કામ ન કરી શકો તો ખુરશીઓ ખાલી કરો

મુદ્રાસમિતિની બેઠકમાં બેઠક તા' જુલૈયુ ૧૯૫૯ મુજબ શ્રી ઉચ્ચત્તમ દેવરે જણાવ્યું હતું કે, આયોજનને લગતા નાગ પુર દેશોએ કરેલા કાર્યમાં ખેતી ના ઉત્પાદનના વધારા પર કાર્ય વળતર આપ્યું હતું, અને તેમાં દરેક પ્રદેશ કે.એસ. સમિતિ તેમ જ શાંતિ સરકારોને આદેશ આપ્યો હતો કે, આ પ્રમુખ તેમજ આગામી બે વર્ષો દરમિયાન પુરપૂરું કાર્ય કેન્દ્રિત કરનાર છે. તેમજ ત્યાર પછી જણાવ્યું હતું કે, 'કેટલીક પ્રદેશ માટેનું આદેશન નિષ્ફળ જશે

તો બાકી યોજના માટેના સાધનો પેલા કાર્યમાં અથવા તે અન્યના બાક નીચા લાવવામાં આપણે નિષ્ફળ નીવડીશું. ખરીદ પાક વધારવાને લગતા આદેશન ના મહત્વની કિંમત જોઈ અંકાય તો તે સંસદ અને ધારા સભાના સભ્યો સહિત તમામ કે.એસ.એસ. માટે ખુબ ખતરનાક પુરવાર થશે.

શ્રી દેવરે કે.એસ.એસ.ને આ-ત્મસંતોષની લાગણી રાખવા સાથે જોવાવળી આપીને જણાવ્યું હતું કે, બીજી યોજનાના આદેશ રહેલા સમય દરમિયાનના ખરીદ અને રવી પાક આદેશનો ત્રીજી પંચવર્ષીય યોજનાના સાધનોની સાથે સંબંધાયેલો છે, જે ખેતીનું ઉત્પાદન આવતાં બે વર્ષોમાં નહિ થશે અને વધારામાં સાધનો ઉપા નહિ થાય તો ત્રીજી યોજના ગમે તેટલી પ્રાપ્તિ કરે તો પણ તે માત્ર કાગળ પરની જ યોજના રહેશે.

શિક્ષકોને ભોગે એડ્યુકેશન ડીપાર્ટમેન્ટને ફાવેલો

ના.દ.સ. ગ્રામીણશિક્ષક એસોસિએશનને હનિક્ષણ પ્રદાન પેટનું રુબોને પોતાના કળમાં લઈ લીધી છે તેથી બપોરની રુબોના મારતરની બજાબ હારી પણ ડીપાર્ટમેન્ટના કાર્યમાં ખાલી થઈ છે. ૧લી મે ૧૯૫૯ની બજાબ શિક્ષકો ડીપાર્ટમેન્ટના કાર્ય નીચે ખાલી બન્યું છે, આ રીતે બે માર્ચેન્ટ એક રુબો, એક મહાન મા મહાવરમાં આવે છે. સરકારના વખતમાં મોટા કસ્ટોડિયન શાખામાં આવે છે અને બપોરના વખતમાં નાના કસ્ટોડિયન રખાય છે.

માં આવે છે. સ્વાભાવિક રીતે રહેતા કરતાં આ વખતે જોઈ લઈ ગયો છે. કામ કરતા શિક્ષકોને બજાબ માટેના કાર્ય પણ સખત થઈ ગયા હોવાથી હવે બન્ને વસ્તુ સાથે કરવી પણ તેમને માટે કુશલ થઈ ગઈ છે. બજાબમાં આવ્યું છે કે શિક્ષકોની સરેરાશ શિક્ષકોના આ સવાલ પર વિચાર કરી રહી છે, અને શિક્ષકોના કાર્યમાં જરા હુલ્લુલ મુકાવવાના પ્રયત્નો કરે છે.

શિક્ષકો તથા આમ બનતાને આ વખતે ૧૫૬૬ પડે છે કારણ કે પેટનું રુબોને ખરચ થાયને આવે. પડેલો હતો. તે હવે કરકારને માથે પડેલો છે. આને લીધે માળગોની શીખ પણ બની જાય છે. પણ બધી બીજીની એમ બાને એક ગેર-સાધક પણ છે. પહેલાં માની પોલે શિક્ષકોને કારે રાખતા હતા, અને બધા શિક્ષકો શિક્ષક પ્રમાણપત્ર મરાવતા પણ ન હતા. પહેલાં માની એમને પગાર આપતા હવે, એડ્યુકેશન ડીપાર્ટમેન્ટે એ જવાબદારી લીધી છે. અને પગાર, માણસના બજારને કીસાને આપવા

આ દરમિયાન એડ્યુકેશન ડીપાર્ટમેન્ટે શિક્ષકોના પગાર જોડા કરવાની નિતી સ્વીકારી છે. બધી નીચાણે એમાં બે રુબો આવે છે, એમાં સવાર ની રુબમાં એક વાલસ પ્રીન્સિપલ અને બપોરની રુબમાં બીજો વાલસ-પ્રીન્સિપલ રાખવામાં આવે છે. બન્ને રુબોના પ્રીન્સિપલ એક જ હોય છે, આ રીતે પ્રીન્સિપલે ૭ કલાકને બદલે ૬ કલાક કામ કરવું પડેલું પહેલાં સવારના પ્રીન્સિપલને બપોરની રુબની જવાબદારી નહોતી. હવે તેને માથે બે નીચાણોની જવાબદારી રહેશે, અને આને માટે એને વધુ વરસના પા. ૨૦ થી પા. ૪૦ બને છે.

કે.એસ.એસ.ને શ્રી નહેરુની હાકલ

વડા પ્રધાન શ્રી નહેરુએ કે.એસ.એસ.નામાં બહેર કહ્યું હતું કે એ એક ઉપાધી અને આદ્ય વાત છે કે સરકારી ખેતી સિવાય આજે વિશ્વભર તરીકે બીજો કોઈ માર્ગ રહ્યો નથી. સરકારી ખેતીનો અર્થ ખેતી માટે વધુ ઉચી જાતની સામાજિક અવરજા એવો થાય છે, આપણે તે અવરજાને જ રહ્યો. આપણે માટે પસંદગી કરવા નો બીજો કોઈ સવાલ જ નથી. અને નવાઈ લાગે છે કે આ એક ઉપાધી વાતને કોઈ પણ માણસ કેમ સમજી શકેલો નહિ હોય, સરકારી ખેતીના વિદેશીઓને હું પૂછું છું કે તમારી પાસે બીજો કોઈ ઉપાય છે? બીજો કોઈ વિશ્વભર છે? આ સવાલને કોઈ જવાબ આપવું નથી.

ખેતીને નાણા ખીરવાં ની કાલની પદ્ધતિ સતે.૫૬:૨૭ નથી, જુના નાણાવાની પદ્ધતિ જરાબ હતી. પણ તે ખેતીને જરૂરના સખતે મદદ કરતો, પણ આજની આપણી ખીરાણ પદ્ધતિમાં ખેતી પત્રકે બરવામાં થી જ ઉચી આવતો નથી. ખીરાણ ઉત્પાદન સાથે સંબંધાયેલું કોઈ જોઈએ. ખીરાણને કેટલું ઉત્પાદન વધારવું

એજ છે ખેતીનું ઉત્પાદન વધારવું એ ખાયાની વાત છે રાજ્યોમાં ખેતીવાડી ખાતું ખુબ સમજદાર અને કાર્યદક્ષ માણસોના કાર્યમાં રાજવાની પણ તેમજ સુચના કરી હતી. એને ખેતી ધાંત્રિક નહિ પણ ગૈરધાંત્રિક પદ્ધતિએ કરવાની પણ તેમજ સુચના કરી હતી.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

સુક્રવાર તા. ૨૯ મે, ૧૯૫૯.

મી. બસેન નેશનાલીસ્ટ પક્ષમાંથી ખાતલ

પાલોમેન્ટન. નેશનાલીસ્ટ પક્ષમાંથી ખાતલ સમીતીમાંથી મી. બે. પી. બસેનને કાઢી કુલવાનો સહમતે નિર્ણય કર્યો છે. એ એક વિચારનીય ખીના છે. આ ઉપરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે આફ્રિકાનર નેશનાલીસ્ટો કે.ઇ. પક્ષ જાતનો વિરોધ સહન કરવાને તૈયાર નથી. જ્યાં એ પક્ષ સ્પષ્ટ થાય છે કે ફરવુઅર્ડ અને તેટલું જોર બતાવે તો પક્ષ એટલી વસ્તુ ચોક્કસ છે કે કેમની સલાહ ઉપર આફ્રિકાનરમાં બે બાબતો થકા છે.

એ કુઝાઇ વસ્તુ છે કે આ દેશના એક સુધી બર લોકો આ દેશની બહુમતીના લોકોના દુરમન બની ગયા છે. બીન-ગેરાઓએ જોરાઓને હાથે, જે કુઝાઇ સોગળ્યા છે, એને લીધે આને આફ્રિકાનર નેશનાલીસ્ટ સામે દુરમનની નજરેન તેઓ જોય છે.

ફરવુઅર્ડના અનુયાયીઓ આમ હોવા છતાં આધિકા અહેસા બની વધુ અને વધુ બાંડપણ કરવા મચ્યા રહે છે. આવી પરીસ્થિતિમાં એમને આ દેશનું વાતાવરણ અયોજિત કર્યું છે એમ જાણવા મળ્યું છે કે, સરકારને પક્ષ આ બય છે એટલે પ્રીટોરીયામાં જુદા જુદા, એલચી ખાતાઓમાં ફરફરીયા મોકલવામાં આવ્યા છે, જેમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે આફ્રિકન નેશનલ ડેવેલપમેન્ટ કમિશન કરવાનો વિચાર મરાવે છે. (આ છપાય છે ત્યારે ઉલ્લ અમાર અમે છે કે ચીફ યુથલી પર પાંચ વર્ષ માટે નજર કેમને દુરમન બનાવવામાં આવ્યો છે અને તેમની બધી કીલચાલો પર અંકેશ કુલવામાં આવ્યો છે.) સાચે સાચે એ પક્ષ જણાવવામાં આવ્યું છે કે સરકારે મામલો કાણમાં રાખ્યો છે. આવા વખતમાં વિચારે લોકો બજવાના વિચાર નહોતજ કરે એવું અમારે માનવું છે. અમે ઘણી બાજતો ઉપર બે. એન. સી. સાથે સહમત નથી થતા, તેમ છતાં અમારે માનવું છે કે એ. એન. સી. ના નેતાઓ, સરકારના જેવું રાજકીય ગાંડપણ કરે એવા નથીજ.

એટલું પક્ષ આથી સ્પષ્ટ થાય છે કે એમના આરમ એમને ઠપ્પતાં હોય એ લોકોને એવે વખતે ટીકા ઘણીજ કરવી લાગે. મી. બસેનને કાઢી કુલને નેશનાલીસ્ટોએ પોતાનીજ કબજા ખોદી છે. કારણ કે મી. બસેનના અનુયાયીઓ, પ્રીટોરીયા સુની-વર્સીટીના સભ્યો છે, આને ફરવુઅર્ડની નીતીથી સુનીવર્સીટી ના અધીકારીઓ શણ નથી એ વસ્તુ સ્પષ્ટ છે. પ્રીટોરીયા સુની-વર્સીટીએ પોતાના વિચારો દર્શાવવા માટે એક લીબરલ પાર્ટીને પણ સ્થાપ્યો છે. પોર્ટએક્સટરમમાં વિચાર કરાય છે કે, સરકાર ની નીતીની ટીકા કરનારા પ્રેક્ષકોનું ઘું કરવું. એલનમેશમાં અચાંત વાતાવરણને યંદુ પાઠવા માટે પાલોમેન્ટના સભ્યોને તરત પગલા લેવા પડ્યા હતાં. કુઝામાં આપણે જોઈએ છીએ કે બધી સુનીવર્સીટીઓમાં ફરવુઅર્ડની નીતી સાથે અજુબો જાહેર થઈ રહ્યો છે અને આજ વસ્તુને અંગે નેશનાલીસ્ટ પાર્ટીની સમીતીએ મી. બસેનને કાઢી કુલવા છે. સાચે સાચે એમને એટલું જાહેર કર્યું છે કે રંગના સલાહ ઉપર આફ્રિકાનરોમાં ઘણો મતભેદ થતો બય છે.

આપણે માટે આ એક આશા જનક વસ્તુ છે, તેમ છતાં આ ઉપર બહુ મહત્વ આપવું પક્ષ ઠીક નથી. આફ્રિકાનર નેશનાલીસ્ટો સત્તા પરથી એમ નહી નીકળે, એમને આપણે હરાવવાજ જોઈએ અને આ વસ્તુ એકતાથીજ થયે. રંગભેદ વિફલના હાથો લોકોએ એટલું આશ્ચર્ય જોયવું જોઈએ કે એમના વિરોધી પક્ષમાં તદ પડી છે. અને કોઈકને હાથડો ઉઠાવી પોતાની યજવળ વધુ મજબુત અને નેશનલ કરવાના પ્રયત્નો કરવા જેથી નેશનાલીસ્ટોના નર્વોટ વર્તન ઉપર એક આખરી હુમલો થકરવી રીતે કરી શકાય.

સંયુક્ત કુટુંબ ત્રયા જીવનમાંથી બચાવે છે

દરબનના કિંદાઓમાં, એટલી જોશરી છે કે આને વેસ્ટર એસેનના-મેકનનું કામ ધણું જ અમરું થઈ ગયું છે. દરબન ઇન્ડિયન આર્થિક વેસ્ટર સોશાઇટીના સોફ્ટરી મી. વી. એલ. વી. પોલેનું કરેલું છે કે આને દરબનના કોઈઓમાં સમભમ ૨૦,૦૦૦થી ૩૦,૦૦૦ લોકો જોશર છે. મી. પોલેનું કરેલું છે કે, ઘણા કોઈઓ જુએ મરત બે લેજો સંયુક્ત કુટુંબમાં ન વસતા હોત તો. પોતાના પચારો એકત્ર કરી કુટુંબના સભ્યો કુટુંબને નબાવે છે, અને આમ થર કાચરી થરના બધા માણસોને પહેરવાનું અને ખાવાનું બન્ને પડતું મળે છે. એમ માનવામાં આવે છે કે નાટાલના કે આમના કોઈઓ કાન્ટુ, આ રીવાજ માણ રાખે છે સામાજિક કાયદોનું કરેલું છે કે, આ રીવાજને આર્થિક સ્થાવોને લીધેજ માણ રાખવામાં આવે છે. નહીં તો ક્યારેના બચાજ થઈ ગયો હોત આને આપણી રહેણી કરણી માં પશોમની ઘણી અક્ષર હોવાને લઈ આ રીવાજ ક્યારેના નીકળે ગયો હોત પણ એકાદ આપણને લીધે ન છુટકો કુટુંબો સંયુક્ત થઈને રહે છે.

દરબન સીટી કાઉન્સિલની કાઉન્સિલ પ્રીટીના ચેરમેન કાઉન્સિલર ને. ને. કીમીનએ કહ્યું હતું કે, દરબનની કોઈ કેમ સાચે અમરવના અમરવનો સમાજ આને રહેવાની સમજાવતો છે, કાઉન્સિલ

ના થરોની શાહ જોતા આને સમભમ ૧૨૦૦ કોઈ કુટુંબો લીસ્ટ ઉપર છે, અને તપાસ પછી એમ જણાય છે કે, સમભમ ૩,૦૦૦ થરોની બર છે.

આ થરની અમરવનો સામનો કરવા માટે કાઉન્સિલ થરો બાંધી રહી છે. અક્ષરથીજમા થરો નાંખતા છે, અને હવે મીડરબેનમાં જંબકામ થયું છે. તે દરમીયાન અમરવકુટુંબનામાં સરતા થરો બાંધવાની તપાસ ચાલુ છે. પક્ષ કાલ જુએ એરીપાલના કાવજો બાંધે ઘણી અમરવો જળી થાય છે.

આ રીતે વેસ્ટર એસેનનાકુટુંબોનું કામ ધણું અમરું થઈ પડે છે. કારણે એસેન અને રહેવાની સમજાવ રહેલું તો, ટી. બી. જેવા રામને અટકાવે સકાય. પણ આપણી કારકાર વરસે લાખો પાલેન્ડ ટી. બી.ની સાથ વાર માટે વાપરે છે, તેમ છતાં કે રામો, ઘણે એવી પરીસ્થિતિઓ જર્મી કરે છે. સ્વર એરીપાલના કાવજો અંગે, થરો નથી નાંખતા અને નેસી જોમાં કુલાવજપણું હોવાને લઈને કોઈ-એને આને અત્યંત ચરીજ રિથતીયા રહેલું થકે છે, અને આવી ટી.બી.ના કોચ તેઓ બને છે.

કોઈએતો સરાજ તો અરાજ છે, તેમ છતાં આફ્રિકનેલું એટલું છે કે, નોકરી વચર તેઓ સહેરમાં રહી નથી સકતા, તેથી તેઓ રીકર્ડમાં જુએ મર છે.

દરબનમાં ટાઈફોઈડનો ખચ

દરબનના સીટી હેલ્થ ડીપાર્ટમેન્ટ ટાઈફોઈડના બપને બહુ મહત્વ નથી આપ્યું પણ પ્રેમેનરની પાસેના અમકુમખાન લલાના કોઈ ટાઈફોઈડે આ વિશે પોતાની ચિન્તા જાહેર કરી છે.

એક ટાઈફોઈડ કરેલું છે કે, કાચ મીડરબેનના યુવા લલાઓમાં ટાઈફોઈડ શરતો અટકાવી સકારી, પણ આકો-કનેઆ જા રામ અનેક રૂપે કેખાઇ રહ્યો છે, અને તે ચિન્તાજનક છે. ટાઈફોઈડ એવો રામ છે કે જે બંદ-વામાં વધે છે. પ્રેમેનરના અસીચ રહેણો ટાઈફોઈડને વિઠાવવા અનુકૂળ છે. આ રામને બધી અટકાવવાના પ્રયત્નો કરવામાં નહીં આવે તો આખા દરબન સહેરમાં તે ઉમરપે ફાટી નિકળે.

આ ટાઈફોઈડ કરેલું છે કે સીટી હેલ્થ ડીપાર્ટમેન્ટે આ રામને હેસાતો અટકાવવા લોકોને હન્ટેકરો આપવા માટે ડેન્ડી બેઠવા જોઈએ. એજ એકજ અટકાવવા માટે પડયું છે.

વળી આ ટાઈફોઈડે છે કે જોરાએ એ આ બપથી યુક્ત રહેલું ન જોઈએ, કારણ કે રામ રામએડ નથી જોઈએ, અને જોરાએના થરોમાં કામ કરવું પ્રેમેનરના આફ્રિકનો પાસેથી એમ જેમ લામવાનો પક્ષો અંબવ રહે છે.

બીચ ઉપર ઠંડક ઈલાચકાપણું

દરબનની સીટી કાઉન્સિલને એડેક્સ કોર્પોરેટ વરણી એક અર્થિક કરવામાં આવી છે કે, અચરેની રીજ ના સામર સંમત સુધીની બીચ ફક્ત જોરાએ માટે કરી જોઈએ. એટલે કે બીન-ગેરાઓ બીચને મોઢ પક્ષ બીચ ન થકે અમરેની નડીના કામર સંમત પછી બીચને કામ પક્ષ અમરવકો સાથે સાથે, દરબન મોર્ડ એલેક પછી અને વર્જનીયામાં બધાજ (અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું

ઇસ્ટ આફ્રિકાનો પત્ર

(અમારા ખાસ અનુદાન તરફથી)

૨૦-૫-૧૯૫૯.

આફ્રિકાની આઝાદી માટે પ્રયત્ન

કુનીયાની રાજદ્વારી પરિચિતી અંગે ને રાજદ્વારી મહામંડળે કબી થઈ છે. તેમાં આફ્રિકાન વસ્તુ અંગે અમેરિકામાં મોટામોટ ભાવનું કરવા જેનીયા ના યુવાન આફ્રિકાન અભિવાન મી. ટોમ ઝેમ્બોએ કાલ અમેરિકામાં પ્રચાર પ્રવાસ કરી રહ્યા છે અને જુદાં જુદાં સ્થળોએ ભાષણો કરી યુવાકોને આપી, આફ્રિકાન મતલબ સ્પષ્ટ કરે છે.

ત્યારે કહે કેનીયાના ન્યુ કેનીયા સરખા મતલબ પણ અમેરિકાની કલ્પ સમજ સ્પષ્ટ કરવા એ જુદાના મેળદી મી. બ્લેન્ક ધુરે, પતે પ્રચાર પ્રવાસ કરીને અમેરિકા જનાર છે. અને ત્યાં જ્યાં હરી ભાષણો કરનાર છે. આમ અમેરિકા કહે આફ્રિકાન પુરોધાન પ્રચાર માટેનું મંત્ર બન્યું છે.

મી. ટોમ ઝેમ્બોએ 'વેલોંગ્ટન અમેરિકા-સ હોર ડેપોઝીટ' એકસનના વર્ષિક કન્વેન્શનમાં ભાષણ કરતા, આફ્રિકાની આઝાદીની લડતને વધુ અગત્યમાં રેખા આપવા અમેરિકાને વિનંતી કરી હતી અને આ માટે ૩ મુદ્દાઓ અપનાવવા બહાનવું કરી હતી.

મી. ટોમ ઝેમ્બોએ અગત્યનું હતું કે તમે અમેરિકાના સાધારણ રીતે આફ્રિકાની આઝાદીને રેખા આપો છે એ અને યાનીએ કીએ પણ દીલગીરી સાથે મારે કહેવું પડે છે કે તમારી સરકાર તેમ કરતી નથી.

આફ્રિકાન આઝાદીની લડતમાં તમે છ રીતે મદદ કરી છો કે તેમ છે અને એમાં અમે તમારો સહકાર અને મદદ આપી એ કીએ -

- (૧) વાલીપણા નીચેના પ્રદેશોની અંતરગત અગર સંપૂર્ણ આઝાદી માટે ને મોક્ષક સમય નક્કી કરાવવામાં યુનાને તમે રેખા આપો.
- (૨) સારાનાક વિસ્તારો જેવા કે આલ્બેરિયા, લેન્ડ આફ્રિકા અને જેનીયાને તેમની આઝાદી મેળવવાના કાર્યમાં સક્રિય મદદ આપો.
- (૩) બીન સરકારી વેળાઓએ વધુ કાર્યવાહી મદદ કરો.
- (૪) સાથે આફ્રિકાની કોમ્યુનિટી રામલેટની નીતિ નામુદ કરવામાં અગર મદદાવવા સંમતિ પ્રજન કરો.
- (૫) સાથે વેસ્ટ નેશન આફ્રિકાને આતરરાષ્ટ્રીય અગ્રુષ નીચે લાવવામાં રચનામાં નજા પગલાં લેવાં અને

- (૧) વોલ્ટમાલ અને રેવેન એ મેમે વોલ્ટમાલ સરકારો અંગેના રીપોર્ટ યુનાના વેઇ કરેલા જેવી આરોપોની યામણને રેખા આપો.
- મી. ટોમ ઝેમ્બોએ આમ આફ્રિકા ની આઝાદીની લડતમાં અમેરિકાને આ રીતે રોજ-મદદ આપવા અમેરિકાને ને અગરપૂર્વક વિનંતી કરી છે.

વોલીસ અને કેદીઓ વચ્ચે એક

લીરાની નેજમાં કેદીઓ અને વોલીસ ની દીપ વચ્ચે કુટમોલ મેચ રમવા હતી તેમાં આર કેદીઓએ એક ડાન્સબલ ને માથે હતો એટલે એ આર કેદીએ ને જુદી કેદીમાં પુરવા કુકમ કરવા મા આપ્યો. પણ તેઓ બીન કેદીઓ તેમાં અરોધ મવા અને જુદી કેદીમાં જવા ના પાડી એટલે વોલીસ ત્યાં આમ્મ દરમ્યાનમાં કેદીઓ રોડર માં હુડી મવા અને પાવા નરે કધીઆર ભાવી વોલીસ પર કુકમો કર્યો. વોલીસ સુધે ને એક પક્ષે વાચ્યો વોલીસ પાછા દાખા કેદીઓ વોલ ની બને કેદીઓમાં પાછા મવા અને તાજુ વાલી દીપ.

મેટરડે તાજુ બોલવા બહાનું પણ કેદીઓએ માન્યું નહિ એટલે વોલીસ પાર્ટીને નંદી મંચાવી તાજુ તેમજુ. આમાં એક વોલર અને એક કેદીને વેલી દીપ મળ્યું. બારણું ખુલ્લું અને વોલીસે કેદીઓને નેજમાં પુરી દીપ.

જર્મનોનો આફ્રિકામાં ખજાનો

કામાનીકમાં પહેલા વિશ્વયુદ્ધ વખતે દમોરા નજીક એક જગેએ જર્મનોએ કોનાને ચીનીઓનો ખજાનો દાખો હતો એના અગર એક વૃક્ષ આફ્રિકાને આપવા હતા એને કહ્યું છે, પહેલા વિશ્વયુદ્ધ વખતે એ ખજાનો કાઢવા માટે એ આકે બોલો હતો તે આજ બોલવામાં છે પણ હતો આજ-આજ એ બોલો અને તેમાં કેટલાક આનગી કરતા વેળે અને કાળીલાત પણ રોલ હતો. અને તે માદ જર્મનો દમોરા છેદી આપવા મવા હતા દમોરામાં તે વખતે જર્મનોની રક્ષણ હતી. અગ્રાવ્યુ દર્દ કે આ આજ ૧૨ શીટ કરતા પણ ઊંડા બેદાખ હતા, ખજાનો રીપનારોએ ૧૨ શીટ કરતાં પણ વડ કંઈ બોલ્યું છતાં રીપ જાતને ખજાનો મળ્યો નહિ.

હોદી વહીવેની આફ્રિકાન વહીવેને મદદ

કા પાલા છેવર્માં નાટામવા હોદી વહીવે પોતાના આફ્રિકાન સદ કાર્ય કતોચીને ધણી મદદ કરી રહ્યાં. લાજવા માં છે. નાટામવા કાથી પ્રથમ આફ્રિકાન એટલી એક મોરા વહીવેની મોશીમ માં કામ કરતાં હતાં. ત્યાર પછી મી. રેજ નેમોએ વહીવેની દીપો મેળવી કે તેમાં એક હોદી વહીવેની મોશીમ માં કામ કરતાં હતાં. મી. આફ્રીક માર્કેટ કે નેમો કુક સમયમાં સક્રિય કાદમાં એટરનીની અપીલ કરવાના છે તેમજે પણ એક હોદી વહીવેની મોશીમમાં કામ કહ્યું હતું. આ કિપરતાં અમારી ભાવનાં બીન તજુ આફ્રિકાને છે કે ને હોદી વહીવેને માં કામ કરી રહ્યા છે.

પાંચ થ વર્ષ પહેલા આટીકસ દીપની ભજા મારે ધણી મુશ્કેલીઓ હતી. એટરનીન એકેપીસન કાપડા અનુસાર કાપડો એક વહીવેની નીચે લેધી પ.ચ વર્ષ સુધી કામ કરવું જોઈએ. આ અનુસર વહીવેની પરીક્ષા પાસ કર્યા પછી મેળવેલા પર છે, મવા વેલા વરે પહેલા નાટામવા મવા આપવા તજુ કે ચારજ બીન-ગોરા વહીવે કતા. આ મોકેએ પોતાની દીપો કન્સકમા મેળવી હતી. અને ત્યાજ આટીકસ દીપ કરી હતી. મકલમાં મીંધી કે નેમો આ દેશના કોથી પ્રથમ હોદી મેરીટર હતાં તેઓએ પણ એમન કહ્યું હતું.

ધણ સમય સુધી મોરા વહીવે પોતાની મોશીમમાં બીન-ગોરાઓને રાખવા પ્રુવ નહોતા. એમાં કેટલાક અપવાદ હતા અને તેઓએ કવગા દસીરી હતી. પણ તેઓને કારવાની શી પછી મે દી રહેલી. આને કહે

હોદી વહીવેને ધણી જુજ શી અને કેટલાક શી વગર બીન-ગોરાઓ મારે પોતાની મોશીમમાં દરવાજા મધાકપ છે. શી પણ ક્રીમીમ પદ્ધતિથી લે છે. મેરા વહીવે કરતા બીન-ગોરા વહીવે કોણ કોવાથી આ સવામ દહ વેરો કહ્યું છે ન.

બીચ ઉપર કંકડક ઈલાયદ પાણું

(૧૨ પાનનું અનુક્રમણ)

રહેવાસીઓ કોવાને લીધા આ બીચ બીન-ગોરાઓને મળવી મુશ્કેલ છે.

મુલકાજમાં બીચ ઉપર બીન-ગોરા એને ન આપવા દેવાનું કારણ એક એ હતું કે બીન-ગોરાઓ મદુન મારા કરતા દના, અને બીનનું કારણ એ કે, ગોરી કોમોન નકાવાના નાના પહેરવેશ સામે બીન-ગોરાઓ એતા. એ ગોરાઓને પસંદ નહોતું પરમે પ્રા સાચો કોષા હતાં તે હલકાપણના કાપડાઓથી કુર કરી નરી કક, ૨૨મ્પતા લાવવા મારે સીરી કાઉસી, મંદવાક સમિત પોતાના કાપડાઓને વધુ કાક બનાવવા જોઈએ. બીને સુરો નરા વિચિત્ર છે, શાજવા સાપા એ કિપરથી આપ્યું એક કાપોએ કીએ કે ગોરી કોમોન બીચન નવન પહેરવેશ ઉપર ધણી દીપાએ. કરવામાં આવે છે એ તેમાં એમ કમ્પતા કોષ કે બીન-ગોરાઓ તેમનું નિરક્ષણ ન કરે તે તેઓ સજ્ય પહેરવેશ યુ કામ નથી પહેરતાં

ગોરાઓના રક્ષણ માટે સર્વરવનો ત્યાગ કરવા પ્રોફેસર ઇચે છે

ક્રી રેટની કુનીવર્મીટીના પ્રોફેસર સી. એ. વેસે એક મુસાકાતમાં અગ્રાવ્યુ છે, સારા સાથે આફ્રિકાની રચના માટે ને રાષ્ટ્ર બાધી મળવળ રાષ્ટ્ર કરવામાં ભાવી છે તેને મારે સર્વરવનો ત્યાગ કરવો જરૂરી છે. કેમ કે મોટી પા વહેલી સાથે આફ્રિકા ૫૨ બીન-ગોરાઓની કુકપત થશે.

ગોરાઓ પર મળ્યા આરોપો છે અને તે તેમને વાઈન છે.

સક્રિય આફ્રિકાને પ્રુજ્ય સરામ જાતીઓને નથી પણ રાજકીય છે સાથે આફ્રિકાની રાષ્ટ્રકીય ખરાબી પ્રજલસાકથી કુર નહી વાપ એને

માટે એ માર. જુયોએ સંમતિ મવા ની જરૂર છે

"સારા સાથે આફ્રિકા"ની મળવળ મારે હમ્પરોની સમ્પ્રમા સમ્યો નોધાય છે અને ૧૯૦૦ ચીનીના દાનથી મ. કાની સરકાર કાદ છે.

વધુમાં પ્રોફેસર કહ્યું કે કવન પતે અને આગાદીવાના મળે છે. અને કહેવામાં આવે છે કે પોતાના દકક મારે કમ્પ અને સારે અત આજુવે જરૂર છે. આફ્રિકામાં ગોરાઓ સાથે અખત અજુમો. જાએ. કે. અને તેમાં કહેવાતા સુરોધીયો તરફથી વધારો વાપ છે કારણ તેઓ આફ્રિકાનર નથી મવા મામતા.

સિંચલ

અનુવાદ : શ્રી હર્ષદરામ, શ્રી. ખારતર (એમ.એ.)

સેમિન હવાનેય નામે એક રહેતો પોલર હતો. તેની કેબીનથી રહેતો રહેલો એક દિવામાં સમસ્ય દસ માણ અને નીચ રીઠામાં બાર માણ હોયે હતા. સમસ્ય ચારેક માણ દુર એક કાપડની ઘોડા આમલે વર્ગે જ આણુ કરવામાં આવી હતી. એની કાબી ચીમની પ્રાંથી નીકળતો હતો. ધુમાડો અત્યંત ના બીજા કોણેથી ઉમે ચડતો હોતો. હવે બીજા પોલરની કેબીન દુર દુર નજરે પડતી હતી પણ તે સિવાય બાકીનામાં બીજા કે.કે. બેરો ન હતા.

સેમિન હવાનેયની તબિયત તદ્દન સ્થગીત થઈ હતી. નવ વર્ષ પહેલાં, આખી હાલત દરમિયાન તેણે એક સોફિસ્ટિકેડ નોકર તરીકે કામ કર્યું હતું. ઈંગ્લેન્ડના ચોસ-ચોસ માણની કુચ કરતી વેળા ટાઇ-પ્રેસર સહીને અને જુમ્બા તરફ રહીને તેણે ઘડીર ને કસ્ટું કર્યું. અંકુશની ઝીલિએ એની ચારે તરફ સન-નન કરતી હુટતી હતી પણ પ્રભુને પાંચ માત્રો કે તેને કંપી કળ પહેલી ન હતી.

સેમિનની કુકડી એક વખત તે કોઠાની ભરી આગલી કોરોળમાં લટકી મૂક હતી. આણું અંકુશીકું ધ્રુવે સોફા સાથે જપાઈ મૂક. સવારથી સાંજ સુધી સાંજસાંખા મેળાનાર ચલા હતા, પણ એક ઈંદી બીજી એ એ અનુભવી લોકોને હુકા રાખી રહી હતી. રીજલ મજુ વખત હવાનેય એના સોફિસ્ટિકેડ માટે મરમ મરમ આ અને આવાનું કેપ્ડમાંથી બનાવેલો સ્ક્રીનના રથમે પકોચાડતો. અંકુશની ઝીલિએ એની આગળનાં જુમ્બાને અને પાડો સાથે અમલીત અવાજે કરતી અવાજાતી. હવાનેય મન-રાજ બેઠો અને કેટલીક વાર તે કુદન પણ કરતો. પરંતુ આમ બતાવે તેણે પોતાનું કામ ભરી રાખ્યું હતું. સોફિસ્ટિકેડ એના કામથી ખુશ રહેતા કારણ કે તે હંમેશા મરમ આ તેમને માટે તબાવ રાખતો હતો.

હાલમાંથી તે આંખેસમે પાડો આપ્યો ખરો પણ સંધિવાને લીધે તે અવરિત બની ગયો હતો. તે પછી તેણે કંઈ કેટલા કુપન સદબંધ કર્યો હતો. ઘરે આંખના પછી અમર પડી કે તેના ઘરમાં વિલા મરમ પાંચમા હતા અને પોતાના એકમા એક આર મધના વિરાટ અવકાશ મૂક હતું. હવે એના કુકુશમાં તેની પત્ની સિવાય નીચું ફાળ રહ્યું ન હતું. સેમિન અને વધુ કામ કરી ઘાતા ન હતા કામ-

પમના વા ને લીધે એતર એકવાનું અર્થ હતું. પોતાના મામમાં વધારે વખત રહી ન શકવાથી તેમણે નાશીમ અવરમવા નવા નવા રથોએ અમરો માંડ્યું. પ્રથમ તો એક એ અવરમિ પ્રવાન કરી તેમણે પણ નસીમે કારી ન આપી પણ ત્યારે તેની પત્નીને નોકરી મળી બધ ત્યારે તેણે એકલા એક પ્રવાસ કરવા માંડ્યો. એક વેળા હવાનેય એકાદમાં બેસીને ધુમાડો કરી કરી રહી હતો. એક રોજન પર ઉભેલા રોજન મારતરનો મહેરો કપાક જોવામાં આવ્યો હોય એવું કામચાંચી તેણે રોજન મારતર સાથે એવું અને રોજન મારતરે પણ હવાનેયની સાથે એવું. બનેએ એક બીજાને એકબીજા કાદવા, હવાનેયની લકરી કુકડીને એ એકીકર કરો.

"તું જ હવાનેય કે?" તેણે કહ્યું

"હા સાહેબ."

"તું બહો કપડી?"

હવાનેયે પોતી પરિસ્થિતી બતાવી.

"તું કયા બંધ રહી છે?"

"અમર નથી, સાહેબ."

"અમર નથી એટલે?"

"કું કું હું તેજ સાહેબ મારે

બધા માટે કેમ જાણ્યો રહી નથી.

મારે કામ કેમજુ જાહેર, સાહેબ."

રોજન મારતરે એની સાથે એવું

અને સુષિત વિચાર કરીને બોલ્યો,

"દોહા, આમ જો, બહો રોજન પર

ચોડો વખત થોળી જ. કું માનું હું

કે હું ચકરથી એ તારી પત્ની કયા

કે?"

"સાહેબ! કું પરણેલા છું. મારી

પત્ની કામ કરે" કહેરમાં એક

વેપારીને ત્યાં નોકરી કરે છે."

"તો જો, કું તારી પત્નીને આવી

આવવા બાબી જાણ્યો, તેને આવવા

કું તને એક મહન પાસ આપાય

બહો એક પોલરની અગા આલી

પડી છે. ભારા-વતી લેપરિને કું એ

વિરે અમરમ કરી એકલ."

"કું તમારો કમોજ આભાર

આવીય, સાહેબ." હવાનેયે અવાજ

આપ્યો.

રોજનનું કામ તેને ઘર કુવું તે

રોજામાં મડા કરતો, કાકામાં કાપી

લાવતો, અને એમટોમ પચુ કાક

રાખતો. એકાદ જાણવાકામાં હવા-

નેયની પત્ની આવી પકોચત તેમણે

કુકીમાં બેસી તેમણે કેબીનમાં જવા

કેબીન નથી જાણ્યો હતી અને

અકરથી કુકીમાં દગા. વખતજુ પણ

એકલે કેટલું હતું. પાંચે જ એક

કપારીમાં કાક બાજુ વાંચેલા હતા, એ

આમજ રહેતો પોલર બહો વારમામા ધુમી મયો હતો. એ કેબીનની બને માણુએ અગાને કેક એ વીધા જેટલી બીજન બેઠેલી હતી. હવાનેયના કંઈ નોકર ન રહ્યો ને બેલી કરવાનું બને એક મામને એક ચોડો ખરીદ વાનું વિચારવા લાગ્યો.

એને બારીવાતની બધી બોલે આપ વામાં આવી—એક લીલો વ.ગરો, એક લાલ વાગરો, કાનસ, લુંગણ, કમોડો, સામરણી, એણે પાળવાના નિયમોને અમલી બે ચોપડીએ અને આડીની અવર-અવરનું ટાઇમ રેગલ કામચામ તે હવાનેયને રાત્રે જીવ નોકરી આપવી. આખા ટાઇમરેમકને એણે ચોડે કરી લીધું. મારી અવવા પહેલા એ કાકા અમળાથી તે કેબીનની બહાર ચોડેલા પાકા પર લખેને બેસતો, અને મારી આવાવાની રીક્ષા તરફ એક ને એ કામચામ પ્રવાન કરતો કે મારીના પાડો અખરો કે કે નહો અવવા મારીને અવાજ સમજાય છે કે નહો. જો કે એને કોઈ અવર આવી આવીને વચ્ચેના પાડો કરતા પોતાને પાળવાના નિયમોને પણ એણે ચોડે કરી લીધા હતા.

કેન.એ આપ્યો ત્યારે ખાસ કામ કરવાનું રહેતું ન હતું. સિવામાંની નોમ ભરે સાક કરવાને ન હે.પ તેમજ મારી પણ અવર-અવર કરતી ન હતી. હવાનેય પોતાને સોંપાયેલા કામમાં રીજલ બે વખત પાડો તપાસતો, અર્ધ-તર્ધો જરૂર રહેતી જોતો, પાણીના પાંચ જોતો અને પછી ઘરે જઈ પોતાનું કામ કરતો. પણ એને એક જ સુસીગત નસી હતી. એણે કંઈ પણ કરતું હે.પ તે તે મારે કં-સેકરની પરવાનગી લેવી પડતી. હવાનેય અને તેની પત્નીને આથી કટાંગો પણ આવવા માંડ્યો હતો.

એક-એ અલિના પકાર મધ બધા હવાનેય, એની બને આણુ દુર દુર દેખાતી કેબીનના પોલરની પચુ એકબીજા કાકા મારી, એક પોલર તો બહો જુક હતો અને અલિ કારીએ કમેસા એન છુટો કરવા પ્રમત્ત હતા. તે કેબીનની બહાર અવર-અવર નીકળતો, તેની બી તેનું વધુ કામ અભાજ લેતી હતી. બીજા બાણુની કેબીનમાં એક જુવાન પોલર રહેતો હતો. દેખાવે સામાન્ય પણ અભણ જાણાનું એનું ઘડીર હતું. તેની અને હવાનેયની પહેલી મુલાકાત એક બીજાની કેબીન તરફ આવતાં અમર રહેતો થઈ હતી. હવાનેયે રોપી મામા પરથી ઉઠાવીને નીચા નમતા કહ્યું, "તું રહેતો રહે, પાડોલી."

પાડોલીએ એની તરફ વાંચી નજરે એવું "કામ કો?" એણે અવાજ અપ્યો અને પાડું કરીને આવાજ મ કહ્યું

વખત અર્થ તેમની પત્નીએ એક બીજાને મળી હવાનેયની પત્નીએ એની સાથે આવો દિવસ આપ્યો પણ તેમણે કાકું બોલ્યા નહો.

એક કસ્ટો જે હવાનેયે તેમણે કહ્યું. "તારો પતિ વાતોડિયો હે.પ એક અવાજ નથી"

ચેલી એ અરવાર ઘાત રહી અને પછી અવાજ અપ્યો, "પણ એમની પાસે વાત કરવા જેવું" જે શું છે? કોઈ પોત પોતાનું ફેલી લેવાનું હે.પ જ. બધા દેવે, અમરન તમારી રક્ષા કરો."

બીજા એકાદ અલિનામાં તે તેમણે એક બીજાને વારવાર અગતા થઈ મના, હવાનેય, વેસીલી સાથે પાડે પાડે કરવા ભગ, પાંચ વર્ષ વેસીને મુલપાન કરતો અને હવાનેય અવરની અભાજતો. વેસીલી ચોડે કાજે મુપ જ રહેતો પણ હવાનેય એને પોતાના મામની અને કાકાની વાતો કહી અભાજતો.

"મારી જુવાનીમાં મેં ધણા કુપન કહન કર્યા છે." તે કહેતા, "અને વિધાતાજી બહો કે હું આટલું બહુ થી રીતે છુટી કાકો છું. અમરને અને મુપ નથી આણુ, પણ તે જે આવશે તેજ મળવાનું છે. કોઈ વેસીલી, એ તે એક જ આપ્યા કરે."

વેસીલી એના પાંચમાથી રાખ કાકામાં જોતો થયો અને બોલ્યો, "છવનમાં આખા આપણે પીછો નથી કરતું પણ માણુ જાત કરે છે. જા પડી પર માણુસ સિવાય વધુ કું એક પ્રાણી નથી, એક વર બીજા વરને નહોં આપ પણ એક માણુસ બીજા માણુસને ભામ ભરે તેજ."

"અનુ તે કેમ કહેવાય, વર વરને આપ છે ને?"

"એ કંઈ મારા અનમાં આખા એકલે મેં એ પ્રમાણે કહ્યું. મને તેજ તે મે માણુસ જાત જેટલું દુર કેમ નથી. જો માણુસ એના ધાતકી-પણાને અને લોખી વૃત્તિને કોઈ દે તે જ છવન છવનનું કામ અને. ભાં જામ જ તમને કંઈ મારવા કંઈ, કાકામાં માંમે અને ખાલ ભવા કરે ત્યાં સિંતામકાત છવન લી રીતે છવન."

હવાનેયે કહે જ વિચાર કરતાં કહ્યું. "તેણે બહો ભાજ, કાકામ કું કહે તેમ પણ હોઈ કહે અવાજ તે પ્રભુની પણ એવી કમળા હે.પ."

"અને કાકા," વેસીલીએ કહ્યું, તારી સાથે વાતો કરવી એ પણ વખત મનાવવા જેવું જ છે. જે મધા જ કું.એને અમરન પર કોઈ દે અને કુપન ભોમવનું બેઠી રહે તે અનુપ નથી પણ પછ છે. એજ મારો કહે-વાને અત્યંત છે." અને એણે પાકા કરીને "મુકાવા" કંઈ વિના આવાજ માંડ્યું

હવાનેય પણ ઉભો થયો. "ભાજ," તેણે જુમ પાડીને કહ્યું. "તું" કા મારે કુરસો કરે છે? "પણ તેના પાડોલીએ પાડું એપ વિના આવાજનું ભરી જ રાખ્યું. (અનુ)

હોન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અમે રેસ્પેક્ટીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની જમણે જેમણે નીચે સુનીયનના અને રોસ્ટીયાના કોઈ પણ જાતનાં તમારે પ્રકારે આવી રેસોર્સ કરવાનો અમે જાહેર કરીએ.

કેપીટનસ બાલકની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીક્ષર્ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના બુલ્ડોઝર - હરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ રેસીડન્સ : KAPITAN.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

બાંબા અબાદ, દીલી અબાદ, રતાળ અને સુરતની જાસમ બાલુ છે. આપણે પેની ૮ રતાલ, લેસલુ રી. ૧-૩ રતાલ.

પાપક નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦-

મુરી અને બેનલી જાન જલર લાવ, મોસ્ટેલ લાડ. બારીક રોલ રી. ૧૧-૬ લાગી અને રહેર બારીક રી. ૧૧-૧ રજન.

રોસ્ટીયા, ન્યાસાદેન અને જલજલન રેસિના આપણે હવે પ્રાર્થન આપી કોઈ પણ વસ્તુ ખરબીટ હાથી મોસ્ટનું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

પ્રકાશક, પ્રસારક, વીમાનાં અને જમણાં એવન

હીંદુસ્તાન જમણ દુનીયાના કોઈ પણ જાતની હવાઈ રિસર્સ જમણ જમીન માટે પ્રસારક કરવા જે કોઈ જમણી જાણતે સુધી કરે.

જાંબી, બાન, બારી, હુલક, જલકાલ, પોલકાલ, વિવેરન વીમા અને હવાની આપણે છીએ.

હવાઈકલ, જાસનલ રેસ, હિસાબના આપણા જમાવના રેવન્યુ હાઈવર-સ સર્વિસેસ કે જેવાના લાયસેન્સ, પાસપોર્ટ લેમન હિમીએસને જમણી જાણતોમાં કોઈ પણ ધી ધીધા વિન્ય જમણે મુક્ત સલાહ આપણે છીએ.

મેસનલ મુખ્યમલ લાર્ડે હિસોસીએસન કોર્સ કોર્સલોના અને રીડેસનલ હિસોસીએસન કોર્સની હિમીએસના પ્રતિનિધ.

Phone : 33-9033.

26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

મેસનલ મુલ, ઠાકનીમુલ મુલ, મોલ્ડીંગ, હિસોસીએસન, ચાર્જ મોલ્ડ કોર્સિસ રેસ, પ્રક ટેસ, ટેમલ, વલન હિસોસીએસન અને જમણી રેસોર્સ, અને જમાવી લાવ જેવા મુલકો નાં.

—મોલ્ડ, ટેમલ અને ફીચન હરેસર—

એ જમાવી જેમણે નીચે હરેસર લાવ છે. તેમજ રોલ હરેસર તર્ક-વાર રહે છે. આજ રોલના લાવના પ્રાર્થક હીંદુ મવાનો અને જેવા આપણે જમાવો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2626.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડિયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી જાલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાનો અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૧૧૦.

રેસીડન્સ : ૧૧૧ હોલેવન્ય એવન્યુ,
ડરબન.

રેસીડન્સ :

બોક્સ : ૨૫૮૪૫

રેસીડન્સ : ૩૬૪૧૩.

હિંદનો પત્ર

(અમારા અનુસંધાન તરફથી) ૧૫-૫-૫૯.

નહેરુનાં પાણીનો ઝગડો

ની હિંદી, તા. ૧૪ : વડા પ્રધાન શ્રી જવાહરલાલ નહેરુએ આજે જાણે એમની માસિક પ્રતિષ્ઠા પરિપક્વતાને જાહેર કર્યું હતું કે વિશ્વ જોડના પ્રમુખ શ્રી હુશન -સેંટી "નહેરુના પાણીના ઝગડા" અંગે જે દરખાસ્તો રજૂ કરી છે તે આશીર્વાદ રીતે ક્ષણિક વિલાસ અને કદાચ અપ્રત્યક્ષ પારખા કરતા પશુ મળી વધુ પડતી છે, તેમજ જે સમય માટે ભારતે પાણીસ્ત્રાવને પાણી આપવા નું ચાલુ રાખવું પડશે તે સમય પશુ મળે છે.

શ્રી નહેરુએ એક પ્રશ્નને જવાબ આપતાં જણાવ્યું હતું કે ભારતને જે જીવંત રસ છે, એક તો એ કે ભારતને જોવા ક.પ.કમની જરૂર છે કે જે દરમિયાન ભારત પાણીસ્ત્રાવને પાણી આપવાનું જંબ કરી રહ્યું છે; અને એ દરમિયાન પાણીસ્ત્રાવ ભારતીય પાણી પુરવઠાને મદદે પોતાની નહેરુ દ્વારા પાણી મેળવી રહે અને બીજા એ કે જો નહેરુ માટે ભારતને જે નાણાં પાણીસ્ત્રાવને આપવાના છે એ.

વડા પ્રધાને ખંમલા જંબ અંગે જણાવ્યું હતું કે જો જંબ અંગે આપણે જીવંત રાજ્યમાં વાંધો લીધો હોતો એવો જંબજામાં આગવો હોતો હોય છે. આપણે તો જે નાણાં નહેરુ માટે આપવાના છે તે અને સમયની સાથે જ લાગેવળે છે, કેમકે એટલે સમય આપણે પાણીસ્ત્રાવને પાણી આપવાનું ચાલુ રાખવાનું છે. એ સિવાયની જંબ આપણે ભારત અને પાણીસ્ત્રાવની આંતરિક માનવો છે. એ જનીકાંડી રાહીએ નહીં.

શ્રી નહેરુએ ઉમેર્યું કે જંમલા જંબ અધિકારમાં આવે તો એનાથી જે રજૂઆત અને એમાં ભારતીય પ્રદેશ તો મોટા ભાગ આવી જાય અને પાણીસ્ત્રાવને તો મોટા જ ભાગ આવી જાય છે. અને આપણે હક સુલ્લઘાઈ જતાં હોય એવું કંઈ પશુ રજીસ્ટરી રજીએ નહીં.

ભારત-ચીન વચ્ચે કોઈ મહાગાંઠ નથી-શ્રી નહેરુની જાહેરાત

વડા પ્રધાન શ્રી નહેરુએ પત્ર-ભર પરિપક્વતા જણાવ્યું હતું કે દલાઈ લામાના તિબેટ આતિથ્ય પ્રત્યક્ષ મુખે કોઈ પત્રોની આપણે મળી નથી. અમારા વચ્ચે કોઈ મહાગાંઠ નથી અને એક બીજાને સહેલાઈથી પાછાં જોઈએ. દલાઈ લામાની ભારત આતિથ્ય દલાઈ લામાની ચીન-ભારત વચ્ચેના સંબંધો તંબ થઈ એવા પ્રશ્ન ના અવાજમાં શ્રી નહેરુએ ઉમેર્યું કે

અધિકારમાં કેટલાંક કારણ છે પરંતુ દલાઈ લામાની દલાઈ લામાની ચીનના સંબંધ કેટલેક અંશે તો તંબ થયા છે.

અમેરીકામાં "અપરાધ"ની પ્રશંસા

ન્યૂયોર્ક સામયિકના દિવસ વિવેચક જોહન મેટ્ટને ન્યૂયોર્કમાં થયેલ ભારતીય દિવસ "અપરાધ"ની જરૂર પ્રશંસા કરી છે. એમણે જણાવ્યું છે કે જો દિવસ ભારતીય જીવનમાં જે કોઈપણ કારણે છે, એની પાછળની દલિલ ટીકાતરફ જોવા સાથે સંકલ્પસુતિપ્રકાર પશુ છે.

"ન્યૂયોર્ક" ભારતીયના આ અવધાનના અંકમાં મેટ્ટને જણાવે છે કે ચીનીના આગાના ભારતીય જીવન નું અભિજન કરતાં દિવસો આપણને રેનાં તથા મિત્રોમાંનું એક "અપરાધ" છે.

સહેલાઈથી પ્રશ્ન ન થતાં વિવેચક મેટ્ટને "અપરાધ"ના નહ નહીંની પશુ સારી પ્રશંસા કરી છે.

પાંચીજનાં જીવન દિવસ

પાંચીજનાં જીવન જીવન આધારિત દિવસ ૧૯૬૧નાં જોમટ સુધીમાં પુરી થઈ જશે એમ જણાવાય છે.

પાંચીજનાં જીવનનું વૈવિધ્ય તે જનંત હતું. એ જાણ કાંઈ દિવસમાં આવી રહે નહિ એટલે નિર્મોત્તાએ એવિય કમ્પ્યુટર દિવસ જીવનવાને વહેલે 'પાંચીજને ભારત જીવનનો પ્રભાવ' એ વિષયને રજૂ કરતાં દિવસ જીવનવામાં આવશે. પાંચીજનાં જીવનનાં અંતિમ વરસોની પ્રવૃત્તિ એમાં જતાવવામાં આવશે.

આ દિવસ આવી રમારકનિધિ અમેરીકાની એક દિવસ કંપનીના સહકારની સાથે જીતારી રહી છે. એમાં કામ કરવા માટે સુખ્ય નહ મેળવવાની મુશ્કેલી નિર્મોત્તાએ નહીં મુશ્કેલી છે જતાં દિવસની જરૂરમાં એટલેજાની બીજાએ કરવાની તેમની પારખા છે.

તિબેટી શરણાર્થીઓ

ભારત સરકારના મુખ્ય સુપર અધિકારી શ્રી નંદાએ જણાવ્યું હતું કે ૧૦૦ તિબેટી શરણાર્થીઓની એક ટુકડી તો ૧૦૦૦ મોખડીયાથી વીસા થારી જવા ઉપરી હતી. કેટલાક પગે ચાલે છે અથવા બીજા કેટલાક અચ્ચર પર મેસીને પ્રવાસ કરે છે. આમાં એક લાખનો અવધાર મળતા અમણી પશુ છે, તેમજ નિરાશિત જાણણીમાં ખાસ સમય આપશે.

બીજા એક દળ પર શરણાર્થીઓ તાવનથી મીસામરી આવી રહ્યા છે અને જાણીનાં જ દળ પર એ વિસ્તર રમાં છુટાછવાયલા પડ્યા છે. અત્યારે તો દરરોજ ૧૦૦ શરણાર્થીઓની ટુકડીને મોલવવાની અવધાર કરાય છે. શરણાર્થીઓમાં ૧૦ ટકા કરતાં એકાંતીઓ છે. અત્યાર સુધીમાં તિબેટમાંથી ૧૧, ૫૦૦ મોનપીઓ નિર્વાસિત તરીકે તિબેટની સરહદમાં ભારત સીમા સમય જતાં આવ્યા છે. તેમાંથી આશરે ૧૫૦૦ જુવાન અને ૨૦૦ થી ૩૦૦ સ્ત્રીઓ થયા છે. જાણીના ભારત આવ્યા છે.

મામલોકથી મળતો અહેવાલ જણાવે છે કે ચીની સત્તાવાળાઓએ જુવાન મળેલા નિર્વાસિતને અપાલ કરી છે કે 'તમે તિબેટ પાછા આવો, તમારી સાથે કોઈ પશુ જાતના પત્તાં લેવામાં આવશે નહિ.'

શ્રી. ૩૨,૦૦૦ની કિંમતનું 'દાણુચોરીનું' સોનું

મુંબઈના કસ્ટમ અધિકારીઓએ મુંબઈના જંદરમાં શ્રી. ૩૨૦૦૦ની કિંમતનું 'જેરકાવર' સોનું અને અરીજી કમળે કમળે છે.

પુર્વ આફ્રિકાના જંદરોએથી બહોં આવી રહેલો રૂબરૂ એક. એસ. અમરાની ડેપીનમાંથી શ્રી. ૨૫,૦૦૦ ની કિંમતનું ૨૫૦ તોલા સોનું કમળે કમળે કમળે કમળે અધિકારીઓએ આ રૂબરૂના ચાંદનીક શીટરની અટકાયત કરી હતી. અધિકારીઓએ જરાની અખાત માટે જતી ઉતાવળોની રૂબરૂ 'અમરા'માંથી શ્રી. ૧૫૦૦૦નું ૨૫ પાઉન્ડ અરીજી પશુ કમળે કમળે કમળે ઉતાવળા આવાના કરાધિમાંની અંદરથી આ જેરકાવર માંડ મળી આવ્યો હતો.

આલપુરમાં તેલની શકેમતા !

અંકાત લુલ્લેજની જીવી સામરપટી ની લાખનમાં લમ્બમ પંદર-નીક માઈલના અંતરે અંકાતના અખાતને સમાવર જંદર તાલુકાના દેવલા આલપુર વિસ્તારમાં તેલ મળવાની શકેમતા જણવાની કરીકત મદાર આવી છે. નેમરલ એસ કમીશનની પ્રાથમિક હીલોમ કરતી પાર્ટીએ જંદર સર તાલુકામાં કમળું કમળું કમળું છે અને તે પાર્ટી આ વિસ્તારમાં પશુ હીલોમ કરી તપાસ કરનાર છે તેમ અખર મળે છે.

વિવિધ વર્તમાન

અમેરીકામાં ટાંગોર અપાંતિ

વોશિંગ્ટન, તા. ૧૩ : ઉપ-પ્રમુખ શ્રી નિક્સને રની-કનાથ ટાંગોરને કેવળ સહિતપના ક્ષેત્રના જ અમણી નહિ પશુ અંકિતગત મેરી અને કુલેબલા નવારનાર એક 'અંગોરવાન રાજકુત' તરીકે વર્ણવ્યા છે. ટાંગોરની કટમી અંકિતની જીવનપણીના પ્રકારે ઉપ-પ્રમુખનું આ નિવેદન પ્રમટ થયું છે. ભારત આતેના જીવનપર અમેરિકન એલયોએ મેરટર બોલસ, જોહન સર્મન કુપર, કવિઓ રાજકુત ફોલ અને કાંઈ ક્ષેત્રમાં તથા પે.એ.સી સોસાયટી એક અમેરિકાનાં નિવેદનો આ પ્રકારે વર્ણવામાં આવ્યાં હતાં.

ભારતીય એલયો આતમાં આ ઉત્સવ મેળવેલો હતો. એલયો સામલ્યો ટાંગોરને 'કવિ, દિવસદર, વિચારક અને મુલ્યો' તરીકે વર્ણવ્યા હતા.

એમણે કહ્યું હતું કે ટાંગોર સાથે ભારતના જ નહિ, લમ્બમ વિષયના કાળા ટાંગોર ફુનીયાની નોંધક અને આપણા દિવસ કલિત વિસ્તાર બનાવી છે.

મેરટર મોલે જણાવ્યું હતું કે માત્ર મારા જ નહિ, મારા આપા કહેવાનાં જીવન જીવર ટાંગોરની અંકર છે. મારી પુત્રી સિન્ધિયાએ એક વર્ષ સુધી ટાંગોરની કુનીવર્સલી આતિનીકતનમાં અજમાસ કર્યો છે. મેરટર એનું જીવન પશુ સમજ થયું છે.

કવિ રાજકુત ફોલ જણાવ્યું હતું : "સરહદોએ ટાંગોરની કાંવતા રાષ્ટ્રીય સીમાના જોળાંઓને એમના પોતાના જ અંકિતમાં આપણી પાસે આવી રહી છે. એ કવિ એટલા એમના દેશના હતા, એટલા જ આપણા પશુ હતા. તેઓ મારા મિત્ર હતા, અને એમના જંબની ઉત્સવમાં ભાગ લેતા હું અંક અનુભવું છું."

કાંઈ ક્ષેત્રમાં જણાવ્યું હતું :

"રની-કનાથ ટાંગોર અમેરીકાની મુલાકાતે આવ્યા અને આપણે એમને એક-સાંભળી રહેવા એ જનાવને મળે સમય વીતી મળે છે, આજે તો

આપણે એમની કવિતાનો કવ સામગ્રેને
એકાએક અને કવિને સંભારવા ભેગાએ."

અણુપ્રયોગોનું પરિણામ

વૈજ્ઞાનિક, તા. ૧૦ : (૧૯૩૮)
અમેરીકા પ્રેસિડેન્સી કોલેજીએસમાં પેટા
સમીતીને અણુપ્રયોગમાં જાણ્યું હતું કે
અત્યાર સુધીમાં બિટન, અમેરીકા
અને રશિયાએ અણુ-પ્રયોગો કર્યા હતા,
તેને પરિણામે નવકરોડ ટન કિલોગ્રામ

રબકોની વધી ગઈ છે. અણુસક્રિય
પદાર્થો આ પ્રકારની બંદરેલ પ્રથમ
વખત કરી હતી. પહેલું બંદરેલ કણ
હતું કે બિટન અને અમેરીકાના પ્રયોગો
ને કારણે ૧૫૦ લાખ ટન અને
સોવિયેટ સંઘના પ્રયોગોથી ૨૫૦ ટન
રબકો પડી હતી. તેમાં એક પક્ષ
અણુપ્રયોગમાં જાણ્યું છે કે કિલો
ગ્રામમાં કરતાં ઘણું જોળાર્થમાં વધુ
રબકો પડી છે.

ફીનીકસ સંસ્થાના સમાચારો

આ પ્રકારમાં ફીનીકસ સંસ્થામાં
આવતી કસ્ટરના માંધી મર્ચન્ટ
એક ઇન્ડિયન રજીસ્ટ્રારના માટે
ના વાતનાલયનું ઉદ્ઘાટન કે. ચૈર
રોડ જનવાલા. (મીસીસ કરતમ ભલ
ભાઈ) ને કરતે કરવામાં આવ્યું હતું.

તા. ૨૪-૫-૩૯ના રોજના રપોર્ટમાં
મણી કારી રીતે મેડી કાન્સરીમાં
લેખવામાં હતો. જનવાલાને કનાયો
સાળાના પ્રિન્સિપલ મી. ચેરમલા
પત્નીને કરતે કરવામાં હતો.

મોડી અધર્સ, ને'મર્મ' પા.
૪. એમ. મોડી, ૩૨૫૫ ધી.
કોટેલા ૨. સોડા, હાસવાલ ૧
ભાણુ ભાઈ અન્ધ,
પોટાં એલીઝાબેથ પા. ૧
ડી. કે. પટેલ, હેમ-સકરાલ ૧
જી. સી. કેપીટન, ૩૨૫૫ ધી.

સુક્રીપીમ, ૪૫૪૫ ટેકસ
બાપ્તિસ્ટ-સોમ, રેવ-૫ કલીપર-૩
ઇનસ્ટોરન્સ માટે મળા :

આર. વીકલ
૧૨ બાઈલી બાઈડ, ૩૮ બાઈડ
કોરનર કાયગોનલ અને માઈડ
એકાનીસમ, ફોન ૩૪-૧૧૫૪.

સ મા ચા ર સં ગ્ર હ

—મુંબઈમાં ૨૦૬૬૬ જાળો જામર
લાવક હોવા છતાં જાળમાં નથી જતા.
આમાંના મોટા ભાગના શી અને
પુરોહિતે મારેના નાજાને અમાને નથી
જતા અને કેટલાક કાણુ પોરી
માન્યતાઓથી ધરમ રહે છે.
—જાણ સોમા હુકે મુદતમાં દીવરી
જરો અને દીવેટ બંને વાટાપાટી
કરશે.
—જાણની એક સી કોટર વિમાની
ફોસમાં બેઠાવવા માટે પેરેસુટમાં
દવાઓ અને બીજી કોટરો મરો.
પ્રોપાગાન્ડાની તાલીમ કાળે કાળમ
ધવા માટે ભેગાવા છે. કે. ગીતા
મંદ પ્રથમ ભારતીય નારી છે કે જે
આવા કાર્યમાં પ્રવેશે છે.
—જોખાસા આફ્રિકન ડેમોક્રેટીક
યુનીયન માફે ડેનીયાની મર્ચન્ટ સર
ઇસલીન મેરીમ તથા કોલોનીયલ સેક્રેટરી
પી. લેને.સસ મેઈડને પત્ર કાપી મારે
કરી છે કે એમો કન્વાલને પુત્ર જ
કોણા બાળકમાં હવે નીચાર કરે.
—રશિયાએ હવે આફ્રિકા માટે વધુમાં
ઇંગ્લીશ અને ફ્રેન્ચ ભાષામાં પક્ષ
જોડાકાર કરવાનું નક્કી કર્યું છે.
—કેનીયાની ધારાસભાની બલેટ મેક
માં આવતા વર્ષ માટે પોલીસ આતા

માટે ૩૭,૪૨,૭૦૮ પાઈડ અપેની
દરખાસ્ત કોષ પક્ષ જાતના સુધારા
સીવાય અંશુર કરવામાં આવી છે.
—ટાંચાનીકામાં સૌંદ અને રાધનોને
ચિકાર મણેર યવાથી એ જોખાનેનો
નાસ યવાનો બવ હવે ભોગ ધમે છે.
રાધનોના સિંગાં મણા દોમતી હોય
છે. આપી સરકારે એક કામદા દારો
મણુ વર્ષે કાળી સૌંદ અને રાધનોને
ચિકાર ન કરવા અણુપ્રય છે.
—વડા પ્રધાન શ્રી નહેરુએ કોંગ્રેસ
મહાસભિમાં પ્રતિનિધિઓની સાથે
આવલી કરોળમાં બેઠા સીધી હતી.
તેઓ કોંગ્રેસ કારોબારીના હવે સભ્ય
ન હોવાથી મંચ પર બેઠા નહોતા,
એમ મનાય છે. શીમતી કનિસ
મોંધીએ વક્તા તરીકે "અવાહરલાલ
નહેરુ"નું નામ બોલતાં વડા પ્રધાન
મંચ પર આપણું પૂરતાજ ગયા હતા.
—શ્રી નહેરુએ એમની પત્રકાર પરિષદ
માં એમની પોતાની તથા જનાય
એવુજમાન વચ્ચેની સિખર મંચાથી
કાપડો ધરી એના શી ચેરટર ચોક્સના
મંત્રાગ્ય સાથે મતભેદ દર્શાવે દતો
અને અણુપ્રય હતું કે આપોરે એનાથી
કાંઈ ઝાંઝુ" વચે એમ કું માનતો નથી.
પાકીસ્તાને કોષ વિધિસરનું સ્થાન
૧૫ કણુ" નથી. વળી ટ્રેડમાનના
બાળભવરી પૂર્ણકના કમળ અંગેના
ભારતના વિરોધને પક્ષ હજી એવો
જવાબ નથી આપ્યો.

—લેમાલપ પર પર્વતરાદ્ય કરનારી
એક કુકડીને ૧૧૦૦૦ની કિંમતી પર
કુતરાને ભક્ષવનેા અવાજ અને કુતરા
ના પગલા દેખાયા હતા. એ કે
આવા મારકમાં કુતરા વધુ કે શીવાળ
નજ હોઈ રહે. છતાં એવુંજ કાંઈ
ભવનર હોવાની સમ્પત્તા અણુપ છે
એવા રોપટરના સમાચાર છે.
—મહાત્મામાં ૩૦ રૂપીયાને પમારે કામ
છર કરનાર એક ભારતીયે ૭૫ લાખ
રૂપીયાની રખર એરેટની ખરીદની
પરેથ કરી છે. રખર એરેટ કરાવ
નાર આ પ્રથમ ભારતીય હતો.

ઇતિહાસમાં એમ. એ.
લેડી સ્ત્રીયના મી. બ્રોન્જાસ
૧૫૪૭ એમો ઇતિહાસમાં એમ-
એની કીમી મરાવનારા પ્રથમ
દોહ છે. આ કીમી એમને
પ્રોપાગાન્ડામાં ૧-૫-૫૬ના બેનાપત
મધ હતી.
શ્રી ૫૫૪૭એ ઇન્ડિયન ઓપી-
નીયનના ૧૬-૩થી તે ૧૯૧૪
સુધીને ઇતિહાસ લખી સાંક્રિય
આફ્રિકાના દોહીમિના ઇતિહાસ
પર લખલ પાડ્યો હતો. આ
નિર્ગમ લખરા તેઓ ૧૫ એક
દીવસ શીનીકસ આરી વરમા હતા
એમની સંજ્ઞતાં માટે અમારા
એમને અભિનંદન.

ફીનીકસ સેટલમેન્ટ
અણુર આલ સમાર ફેકે
મથા અંકોની કરવામાં પા. ૪-૪-૦

મારેટર અધર્સ (મી.) લીમીટેડ
બલ ભવનાં નામલન, રેલમી તેમજ સુરક્ષા કાપડ, સોમો ભાવો
પુરો માટે ભવન ભવના સુલભ નર્સી, પુલોવર, કારીમનસ અને લખા
મટિ—પુડીચ, બીન્સ, બેન્ડેટસ, શોલસ; રેપરોન્સ વિગેરે.
ફેરકે ભવનાં માલ માટે લખાલ કરવા બહાલખ.
કેક વેસ સ્ટીડ, એકાનીસમર્ગ.
ફોન : ૮૩૫-૬૪૮૬ — બેકસ ૧૫૪૬

શુભ પ્રસંગો માટે ભેટ !
સીઓ અને પુરુષો માટે
ઘડીયાળ !
૧૭, ૨૧ અને ૨૫ અણુલનાં
ઓરોમેટીક કેલેન્ડર.
* રોમર
* રોડરી
* લેકો
* રસર
વિગેરે ફેરકે ભવનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરુષોનાં શર્ટ સુટ, પાયજામા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.
હોલસેલ ભાંવે મળશે
બેકસ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૧૦૨
વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.
૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, એકાનીસમર્ગ.

આણ-મોંબની અસરો

૧૯૪૫માં જાપાનમાં નાંખાયા આણ-મોંબની. અસર તમે ૧૯૫૮માં નીચેના વધુ ૫૮ મરજોને અહેવાલ રાખદર આપે છે. હજુ બીજા હજારો માણસો મર્યા છે, જે દાંત પછી કાંઈ એક દારૂને મરવાના છે, જે નિશ્ચિત છે એવા છે. જેને સામાન્ય રીતે અરુદ્ધ તરીકે અસર-લીધી જાણી જાય છે. તેમને ડાહ મેકરી આપણ નથી તેમની સાથે ડાહ જગ કરતુ નથી.

એવા ભોડા ફરી સામાન્ય જીવન માળી હો, જેને સ્વચ્છ નહીં એકો છે. ડાહ પછી કાંઈ તેમના ભોડીમાં પોળા કાંઈ એવા થઈતું યા મધ લખ, અને તેમને વારંવાર બીજાં ભોડી આપીને જ જીવતા રાખી શકાય.

છેકે ભોડી મજાતરી પ્રમાણે, ૭૮, ૧૫૦ માણસો ડિસેસિમાના તા ૧ જાન્યુઆરી, ૧૯૪૫ના રોજ ન અપાયા આવેલા પ્રથમ આણ-મોંબ વખતે માર્યા મયા હતા. પરંતુ બીજા ૨૧,૪૨૫ મંબીર રીતે અપાયા મયા હતા. ગ્રામ પ્રવેશની સંખ્યા ૧૩,૬૮૩ હતી.

તાજાસાક્ષીમાં બીજા એક કમી જોખમ ૧૯૪૫ના યેજ નાખવામાં આવેલ. તે વખતે ૭૩,૮૮૪ માણસો

માર્વા મયા અને ૭૧,૭૮૧ માણસો ધાપક મયા. ગ્રામ પ્રવેશની સંખ્યા મણી કાંઈ નથી. પછી તે ૮૦૦૦ થી જોડી નથી એક જગ્યા છે.

કુલ ૨૦૬,૦૭૦ ભોડાને એ આણ-મોંબની અસરોથી મતા રે.જો મારે જીવવાર કરવામાં આવ્યા છે. એ અસરોમાં ગ્રામ અસર તો ભોડીમાંથી થોડા કાંઈ અસર આજી મધ જવાની છે; અને અસરમાં અસર અસર, દરેકી જવાએ અસર જાણવાઈ અડિ. મધ જવાની છે જાણવાની કરવારે જાહેર કરી મુજબ, ૬૫૭૨ માણસો દવાખાનામાં માણસો સારવાર દેવા છે; તેમજ કાંઈ જાણવા સામાન્ય જીવન જીવી રાં.

આ વખતે જીવનની રાખાત મુખી ૪૫,૮૩૫ માણસો દવા ખાનામાં જકાર થી આ જાતની સારવાર મારે નિશ્ચિત આવતા હતાં.

જે માતાઓ આ આણ-મોંબના કુમળાએ.માંથી જીવતા રહી હતી, તેમને જે આજી મધ છે, તેમજ દરમયાની સત નેરમાં તો માનસિક રીતે બોડીમાં અપુર્ણ દેખ છે. તેમના માથાનું કદ અસાધારણ નાનું દેખ છે.

અને કિશોર અવસ્થાએ મર્યાતા પહેલા તેમના મળ્યાં મરી જાય છે.

અ. કુમળાની અસર તમે આવીને જીવતાં રહેલા પછી અસર પામેલા જે મુજાન-મુવતીઓએ જગન કપી છે, તેમજમાના કાંઈને જાણવા મળ્યું નથી.

આ કાંઈમાં કાંઈ નવું નથી; મણી વાર ભોડાને મોંબે તે વાતોજાઈ મર્યા છે. પછી કાંઈ આણ-મોંબના અપ-નરાઓથી વાતાવરણને એ જ રીતે દુષિત કરવાનું માણસ રાખી, અને જાતી મનુષ્યોને અને માણસોને જે જાતના જોખમમાં નાખવાનું માણસ રાખવામાં આવે છે, તે પાછળ રહેલી મેજવાળાંદરી નજર સમક્ષ લાખા કરવા મારે, આ આકાશ કાંઈ પછી વારંવાર સી સમક્ષ મુકતા રહેવું જોઈએ.

[‘મનસ’ ૩ મિસે. ૧૯૫૮, મુનામરેક રેટસ]

વિનિત એકેશી કોરા

(મુજરાતી કુ મુજરાતી ડીકચનરી.)

મુજરાત વિદ્યાપીઠો - ડી'મત ૧૮/૬

મજવાનું કોણ : આ મોડીસ

'Indian Opinion'

P. Bag, Durban, Natal.

અર્થપત્ર

રખકુને જવાબ

અધિપતિ 'મનિમન મોપિનિયન'

તા. ૧૫-૫-૫૯ ના મોપિનિયનમાં રખકુનાં જવાબમાં જે લેખ પ્રગટ થયો છે અને એવા સમાજ સુધારક એવ. લેખો પ્રસંગે પાત મોપિનિયન માં પ્રસિદ્ધ થાય એ જાણવા મળ્યું છે. પરંતુ મોપિનિયનમાં આવેલા વાચકોને વિચાર મુજબ નથી, અને ૧૯૦૩માં મહાત્મા માર્કીજીને કર્યો સ્વાપન મયેલ ત્યારથી આજ મુખી એમનાં સિદ્ધાંતને આપણે અનુસરવા માનતા હોઈએ તો પાછા પાછળ જોવા રહી (એટલે જીવ નામથી) લેખો લખી પ્રસિદ્ધ કરાવવાનો કાંઈ અર્થ જ નથી.

જકારનો અડગપર ન જતાવતા આપણે એવા હોઈએ તેવું સ્વરૂપ જતાવવામાં માણસ માનવું અપુર છે. એજ મહાત્મા માર્કીજીનાં ત્રિષ સિદ્ધાંત અને ૧૯૩૨માં મહાત્માજી કાંઈક મયા હતા તે મેજાનો એમનો પોષક નોંધ લેવા રખકુને અમારી નમ્ર વિનંતિ છે.

કાશીલાલ કે. મરેલ,
પો. બો. ૧૧,
કામન્ય દુરામ.

પુરા ખબર !

તમારા ખર્ચેલા પૈસાનું પુરવણું મેળવો. દેશમાંથી આવો કે દરિયાપારથી, ફરવા માટે આવો કે બીજાને સ અર્થે, પણ જરૂરના આવવાનું અને તો ઉમંગ ભરે આવ્યા આવો.

પણ ક્યાં ?

નામ અને શરનાનું તમારી હાથરીમાં લખી રાખો

માઉન્ટ એવરેસ્ટ વેજટેરીયન લોજ

૧૨૬-૧૨૮ મીસ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, — કરબન. — ફોન : ૬૫૫૭૨

કારણ

આ એક એક સ્થળ છે કે જ્યાં સ્વચ્છતા, સુવ્યવસ્થા અને આરામતા જાણી જાય છે અને જ્યાંથી સ્પેશિયલ ખબર, ખંદર નજીક પડે છે જેથી સમયનો બચાવ અને હરવા ફરવામાં મોજ આવે છે

- (૧) બહાર ગામ કે પરદેશથી આવનાર પેસેન્જરો માટે અગાઉથી ખબર આપણો તો રહેવા સુવા માટે વીજરેશન યાદ રાખો.
- (૨) જોખમના પ્રચંધપર ભતિ કેમરેખ રખાય છે.
- (૩) લગ્ન અને તહેવારો માટે જોઈ જાતની 'સ્વડિટ', સાત્વીક ખીચાડ મુદ્દ પીમાંજ બનાવીએ ડીએ.
- (૪) બહાર ગામના એકંદોપર પુરતું ધ્યાન અપવામાં આવે છે. એક વખત જોવાર આપી ખાત્રી કરવા બસામજ છે.

સા. નો. ૫૭૭૦ — રેલીફેન ૩૩-૫૭૭૦

રેલીફેન એડિશન : "અમલદાર"

અમલ અધિકારી (મો.) લી.

૧૪ કોર્ટ રોડ,
જો કા નો કા નો.

હોલસેલ અને રીટેઇલ અર્થે અને પ્રતિષ્ઠા

માસ કરીને અમારે ત્યાં પ્રતિદિન અને ઉચ્ચીશ મેલરો,
રેલી આધારમાં નાંચવાના કાલ અમલદાર મેલરો-અમલદાર,
રેલેન્સેસ રેલી, પીસવના અને એક્યુચીન્સના
વાલ્ડી-કાલ અને પ્લાસ્ટીકની અંગીઓ-
રેલેન્સેસ અને રેલીફેન તથા બીજા
અનેક રેલી બીજા પ્રોફાયલ
આવશ્યક મળશે.

આથે બાંધવાની રીખન અને વેલ્ડીંગ

અખમલ, સાડીન, કાફેટા રીફેન, રીખન અનેક રંગ, કીચાપન
અને કાફેટા મળશે, કાલ અંગે અને મેલરો કાલુષ્યાવાળા મારે
અમલદાર લીખને મળશે કાલશે.

અમારે મારે અખમલ, અને વેલ્ડીંગ તથા રેલેન્સેસ રેલીઓ પ્રોફાયલ
આથે બાંધવાની આપવામાં આવશે.

અમારે બાંધવા અખમલ, રેલેન્સેસ, રેલેન્સેસ વિગેરેનાં કુલેન્સેસ રંગ
રંગની વેલ્ડીંગ અને અનેક પ્રકારના કોથળાં મળશે.

રેલેન્સેસ પર મુકવા મારે પ્લાસ્ટીકના કુલેન્સેસ મળશે.

ટેકાણું : માખરો હેટસ (મો.) લી.

સેરીઝ એન્ડ ચીલ્ડરન્સ હેટ મેન્જરેક્ટર,

ફોન : ૮૩૫-૭૮૮૧ પહેલે માળે, બોક્સ પરપાડ.

માસર મેન્સન્સ — ૩૩ વેસ્ટ રોડ, — બોક્સનીસવગ.

હમણાં આવેલ શીપમેન્ટ

ફરેક અમલની અમલદારીઓ જેવી કે "અલ રાઈ" ગ્રેટવે મેલરો
મ-ડીના, અસેકાદરવાર, કુમળી રાણી, અમેલી, કાલ મેલેકર,
વાંચલી, કાલુ હરમાર વિગેરે, અમારો પ્રાઈસલીસ્ટ મારે લખેલો. (અમે
ફરેક લીની બનાવવાની અમલદારીઓ રાખીએ છીએ.)

લીલુ આફ્રિકા રેલી ૧૮૬	માલુ બરેબર પેક કેરી
લીલી હમલ લી. ૧-૭	આવીશુ.
આપા હમલ રી. ૧-૭	મેલેન્સેસ પસા મેલેન્સેસ
મેલી કળી વાણુ લસલુ ૧/૩ રતલ	વિનલી છે.

અમે નીચેની વસ્તુઓ કાફેટા પ્રોફાઈલ કેરીએ છીએ,
માલુ સારે અને કીફાવત આવે મળશે. અમારો પ્રાઈસ લીસ્ટ
મારે લખેલો :

રોમા વજા, બકામ, બેલ્લી, પોમા, અમરા, મેન્ડા મોપારી, કાલો મોપારી,
કોલી મોપારી, ગેળ, બાંબલી, કાપો, કીમ, અમર, ફેક અમલની 'કાળો',
અમરો, અમરો, અમરો, પાણીવાળા નાળાંએ, વરીયાલી, છાલ, કુર્મી,
મેળી, રામ, અમરો, સુવા, કીમેલ, માણા, માણા રાળ, આપા અમર,
નારીએને શુકા, રામરો, અમલ, હમલ, વિગેરે.

K. HARIBHAI & SONS

(PTY)-LTD.

Direct Importers : Wholesale & Retail Merchants.
81 Victoria Street, — P.O. Box 2156 — E.
Telegraphic Add. "BHAI SONS"

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

અધ્યક્ષતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલેશીયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૬૬ વિક્ટોરીયા, ઓસ્ટ્રેલિયા

— ના —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલનો છ'દમીનો વિગેરે એ ખરી બાંધકારી છે.

*****

વધુ વિગત મારે લખો ત્રા મળો :

૧૦૬ મેન્સરીલ રોડ, — હરખન.

બોક્સ ૪૭૬,

રેલીઆમ—કેબલ "સોરાબજી"

રેલીફેન : ૪૭૮૮૮

૪૭૪૫૩

Nothing is ever lost
by courtesy. It is the
cheapest of pleasures,
costs nothing and con-
veys much.

—Erastus Wiman.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 22—Vol. LVII.

Friday, 5th May, 1959

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

Soviet Has Plans For Africa In 1959

MOSCOW, May 19.

ACCORDING to a Moscow broadcast the board of the association for friendship with the peoples of Africa held a meeting yesterday. On the board are Soviet writers, research workers, and public figures. It is headed by the well-known Soviet Africanologist, Ivan Potekhin.

The meeting adopted a plan of work for 1959 and appointed committees. A special committee to work out the statutes of the association is headed by Professor Potekhin. The standing committees are:

The committee on African literature and art: chairman, Soviet writer Sofronov; deputy chairman, Mordinov.

The committee to promote contacts with public, cultural, and scientific organizations: chairman, Garmashev, who is also the chairman of the State Committee for Inventions and Innovations.

Mass Activities

The mass activities committee: chairman, Yermenko, Deputy Minister of Public Health of the RSFSR.

Lecture group chairman, Miss Irinu (Yachevova?) who also heads the African department of the Soviet Oriental Institute.

The plan provides for various activities to consolidate the friendship of the Soviet and African peoples, to disseminate information on the history and culture of the African countries, and

to establish new and (few words indistinct) with the African cultural figures and public bodies. The association also plans to set up its branches in the city of Leningrad, in the republics of the Ukraine, Armenia, Georgia, Uzbekistan, Kazakhstan, and Tadzhikistan.

Invitations

The board of the association plans to extend invitations to organizations in different parts of Africa to

visit the USSR. In Moscow and other cities of our country, meetings and parties are being scheduled to mark outstanding African events and memorable dates. The activities also include a series of lectures on African countries as well as TV programmes, cultural exhibitions, music and poetry soirees, and so on. To acquaint Africans with life in the USSR and the activities of the association, the board will send to African cultural organizations and public figures, photographs, postcards, and records, and will also broadcast special programmes about the USSR.

Mboya's Six-Point Aid To Africa

WASHINGTON.

MMr. TOM MBOYA, the Kenya labour leader, recently urged the United States Government to give more support to African movements for independence. "We believe that Americans generally support freedom for Africa, yet your Government does not seem to," he told the Convention of Americans for Democratic Action. He suggested the United States should:—

1. Support in the United

Nations the concept of definite target dates for partial and total independence for trust territories.

2. Work constructively to help colonial areas gain their independence, particularly Algeria, Central Africa, and Kenya.

3. Contribute more generously to non-military projects.

4. Attempt "to mitigate and change the inhuman

(Continued on page 224;

African Leader Replies To Welensky

LONDON.

TITUS MAKUPO, general secretary of the African National Congress in Northern Rhodesia, accused Sir Roy Welensky of "adopting smear tactics about our Congress" in saying Africa nationalist organizations were Communist-backed. He accused Welensky of trying to justify "his ruthless conduct toward African nationalist organizations in Central Africa" and termed the charge without foundation. "Welensky should know well enough that nationalism and Communism are incompatible and that African nationalist leaders, particularly in the Northern Rhodesia African Congress, are not prepared to exchange one form of imperialism for another," Makupo added.

Commenting on the warning given in the House of Lords by Lord Salisbury about the danger of Communist influence in Africa, Sir Roy Welensky had said it was very dangerous to play with Communism. The Western world will face grave consequences if Communism establishes itself in Africa.

OPINION

FRIDAY, 5TH MAY 1959

Ban On Mr. Luthuli

MINISTER SWART'S decision to curtail the movements of Mr. Luthuli, president general of the African National Congress, for another five years is, to say the most stupid thing any government which genuinely sought to weaken the communists in this country could do.

As leader of the African National Congress Mr. Luthuli was in a strong position to throw the weight of his position on the side of moderation in the inner councils of the Congress Movement. The ban will mean that one more powerful voice in favour of non-violence will be removed and those who fight to sharpen race conflict to further Moscow's ends will be free to move events in the direction of their choice.

There is, of course, another aspect to the whole affair which should be taken note of. It is possible that the government might have been acting on the belief that for all practical purposes Mr. Luthuli is the strongest single influence which keeps the Congress Movement together. By immobilising him for the next five years the government could hope to accelerate the process of disintegration which has already set in in the Congress Movement. But here again the ban becomes a negative instrument which creates a dangerous vacuum which the government can never hope to fill.

The Banustans are an insult to the intelligence and self-respect of the Africans and the stooges who are going to sit on their councils can never replace men like Mr. Luthuli. At best, most of them would be political self-seekers and opportunists who could play no part in solving peacefully the tangled problem of race adjustment in the way proposed by Mr. Luthuli.

On the other hand the ban is a clear warning to all the enemies of apartheid that as the government gets deeper into the morass of its own creation; as its faces rebellion within its own ranks and as the oppressed take a more determined stand the totalitarians in power will resort more and more ruthless methods to silence opposition. With the treason case collapsing in their hands while they fail absolutely to deal effectively with less than a hundred communists, the incompetence of the Malanaxis in power can express itself to boast their ego, in wholly useless bans like the one imposed on Mr. Luthuli.

The answer to them is to throw out the Freedom Charter which divides the oppressed and to seek for a new unity which should drive a little more sense into the heads of the men of apartheid.

Comment On Men And Events

Boycott As A Weapon Of Attack

By JORDAN K. NGUBANE

THE boycott is about the only weapon of attack which the oppressed can use to extend the area of liberty in our national life at the moment. It is not yet a crime to express political opposition in refusing to buy from certain stores or certain commodities. Thus, the decision by the Congress Movement to launch the boycott of Nationalist goods is important, not so much because it will bring apartheid crashing to the ground—which it will do—as because it is a step forward in the process of educating the masses in the use of co-ordinated attitudes as modes of expressing political protests.

At the same time sight should not be lost of important difficulties in the way. The boycott of Nationalist products will not be any easy thing. On the one hand there is evidence to show that very many Nationalist products do not actually reach the African consumer and it is possible that those that do hit Afrikaner Nationalist capital only to a limited extent.

There are two other difficulties. A boycott designed to drive certain goods out of the market could very well be an invitation to competitors to rush in on it to advance their own goods. The Congress Movement would rightly not be interested in that. It would have its eyes on the Nationalist entrepreneur. But whether or not this was the case, the Congress Movement would sooner or later place itself in the position where it could be accused of smothering Afrikaner Capital to make way for Jewish, Indian or English Capital. In a situation charged with emotional tension such a charge would certainly not produce greater solidarity among the boycotters; certainly, not when the majority of these need a high degree of political and ordinary education to be able to prefer one brand of soap to another.

The third and most serious objection to the boycott of Nationalist products is that it could quite conceivably be a weapon best suited to a class war. The owner of a factory might be a model employer, treating—for argument's sake—his workers well and paying them a decent wage. He and they might be satisfied with that but because once a year he votes for Verwoerd's chumney he must be destroyed. His United Party rival might even be a worse exploiter of the underprivileged and because he votes for Gessell he escapes.

That is one side of the story. The other is equally important. A Nationalist owns a factory. When he realises that his political views are unpopular, he resigns

from the Nationalist Party. But by that time he has been ruined financially, his products have a bad name. Does the Movement have the means rehabilitating him—apart from merely saying that his : have been struck off the : List?

There are two dangers in : part of boycotts: It is total therefore does not make allow : for a change of attitude. From this issue is second danger—it sharpens instead of : lessening conflict and it is of value : thus only where an uncompromising economic class war is : being fought.

There is another type of boycott which should be given very serious consideration. The Pan-Africanists call it the "status boycott". According to this the shopkeeper who serves his Africans through a hole in the wall is warned that the Africans return this and will not buy from him as long as he does not open the front door to the Africans. If he sticks to his guns, he loses African custom. If he closes the hole, the Africans return to buy as usual.

Mr. Schabas has introduced a new idea in the concept of the "status boycott." It has many visible advantages. Firstly, it gives the race oppressor enough warning to change his views. When he has changed, he is assured that the intention is not to destroy him because he belongs to a particular class; he is treated as a decent citizen serving a useful purpose in the life of the community.

This method leaves a deeper and more dramatic impact on the public mind. Its results can be seen every day, from the largest cities to the smallest : on the Koroos. Instead of : using class and racial : works effectively for the : of the race problem.

It would be unrealistic to plead for the adoption of status boycotts. The Movement has gone too far

(Continued on page 217)

Ban On Luthuli Senseless And Unjust

IN the opinion of the Liberal Party of South Africa, nothing could be more senseless or unjust than the ban on Chief Luthuli, President-General of the African National Congress, which will, for five years, confine him to his home and prevent him from taking any part whatsoever in any part of the Union, says a statement issued by the Liberal Party of South Africa.

We protest first at the inhumanity of this ban. It amounts to five years confinement without trial, no more and no less.

We protest next at the stupidity of this ban. Chief Luthuli is a staunch Christian and a fierce advocate of the creation of a society in South Africa in which people will no longer suffer discrimination based on race. He is an outspoken opponent of White domination, but he is as outspokenly opposed to Black domination. For years now he has spent a large part of his time travelling the Union and addressing largely White audiences, persuading them that they had nothing to fear from the policies of his organisation. Whenever he has spoken he has made South Africa think. Now, Mr. Swart, with a single stroke of his pen, brings a stop to all this. The reason is clear. Chief Luthuli was beginning to persuade too many South Africans of all races of the possibility of building a common society open to all. He

never minimised the difficulties but he was robustly optimistic about the future. His reasoned voice was beginning to be heard even amongst the ranks of the Nationalists, and to sow doubt there. No doubt Mr. Swart hopes to silence the doubts by silencing the voice which has raised them. He will not succeed and it is a measure of his stupidity that he should think that he might. For the voice of Chief Luthuli is the voice of Africa on the march. It is a voice which cannot be silenced and which good sense demands should be given respectful attention.

This action against Chief Luthuli is not only a blow to the African people and the African National Congress—but to every South African whatever his race. It will do damage to relations between European and African which may well prove irreparable and could turn African opinion in the direction of a narrow and exclusive nationalism.

Uganda Freedom Movement Proscribed

THE Uganda Government last week declared the Uganda Freedom Movement to be illegal on the grounds that its aims were identical with those of the recently banned Uganda National Movement.

The National Movement was banned by the Government on May 23, on the ground that its trade boycott campaign had given rise to intimidation which threatened peace and order.

Formation of the Uganda Freedom Movement was announced shortly after the ban on the National Movement.

Mr. Eridadi Mulira, former National Movement leader, who announced the formation of the new party, said it stood for "economic independence" for Africans and independence for Uganda by 1960.

It opposed the present Legislative Council and called for a "genuine democratic national assembly," he said.

Mr. Mulira, who was one of the Freedom Party's sponsors, said it was planned to send a delegation to London to present the Colonial Secretary, Mr. Alan Lennox-Boyd, with a picture of the "current political climate in Uganda."

Last Friday, the day before the National Movement was proscribed, the Buganda kingdom was declared a disturbed area. A number of restriction orders were subsequently served on leaders of the National Movement.

FLOOD RELIEF FUND

We acknowledge with thanks the following donations towards the Flood Relief Fund.—

Messrs Ramsel Harry (East London) £1-1-0, Mohanlal Harry (East London) £1-1-0, R. N. Bhaga & Co. (Margareton, Tvl) £1-11-6, Convery Trading Co. (Broken Hill, N.R.) £1-11-6, P. Bhaga & Sons (Maitland, C.P.) £2-10-0.

Increase In Rentals

THE following Press statement has been issued by the S.A. Congress of Trade Unions.

"We are shocked and bewildered at the colossal increase of over 300 per cent on the present rentals for single accommodation at Durban's sub-economic African hostels which has been approved by the City Council" says the S.A. Congress of Trade Unions in a letter to the Mayor of Durban.

"We most vehemently object to the proposed increases on the grounds that the workers are not earning enough to feed, clothe and look after themselves and their families on the wages they presently earn, and these increases are only going to aggravate the serious plight of the workers whose average earnings are £8 to £10 per month in the Durban area."

Request For Job Reservation

SACTU has also written to the Mayor of Durban pointing out to him that the Durban Municipal Transport Employee's Union has requested the City Council for "job reservation" to be enforced in certain spheres of work presently done by non-Whites.

"We have written to the Durban Municipal Transport Employees' Union condemning their action, and now we write to you to urge you, as the first Chairman of Durban, and the City Council, not to become parties to the implementation of "job reservation" as it is repugnant to any civilized society. In any case, the non-Whites being contributors to the coffers of the City Treasury demand justice and fairplay from the Council, and not protection of one section of the community," notes the letter.

"We sincerely trust that you and the City Council will reject the requests of certain Trade

Unions for reservation of jobs on racial lines, with the contempt it deserves."

SACTU Asks For Interview

SACTU has asked the Mayor of Durban for an interview to discuss both the matters. A reply is awaited.

SACTU Opposes Bus Fare Increases

The S.A. Congress of Trade Unions made representations to the Local Road Transportation Board opposing applications for increases in bus fares by non-European transport operators.

The grounds for opposing the applications were, that the workers were already burdened with high cost of living and will find it impossible to meet the increases, that the bus owners should form a public Utility company and for subsidies from the Government and the City Council because transport being essential in the economic life of the country, must be the responsibility of the state and the local authorities.

"SACTU wishes to make it clear that some of the bus-owners were turning their buses at a profit, while others were incurring losses. With the formation of a Utility company the losses or profits could be shared by all the owners. In any case, the bus users cannot be expected to pay increased fares, as that bus owners could run their buses at a profit," concludes the statement.

Keep the Freedom Party out of a top level position. Start your time study in Accounting. Existing Secretarieship, Machine Shop, Model put here. Put up, at least, as other high rank as possible. The Editor of Accountancy, linked by 50 years successful institutional career. Get to today for the best book. The Street Way to Success, in The School of Accountancy, P.O. Box 417, (L. John, northward and at 14 Four Marston House, 12 Field Street, P.O. Box 1845, Durban, Phone 2 4037.

Gramophone Records

MADE IN INDIA — AT HALF PRICE

4/6 EACH OR TWO, FOR 8/3

Selected single numbers available from latest films.

Also Urdu Quawalis; Hindi Religious, Ramayan, Arthi, Bhajan and Drama Sets

Latest Gujarati Records: Only at 3/- each or two for 5/-

Available in Bhajan, Arthi, Garba and Comic Numbers

MAIL ORDERS ACCEPTED — FREE PACKING

SELLING FAST

Write for detail specification, gladly supplied on application.

NATIONAL RECORDS

18 Ajmeri Arcade, off Grey Street,
DURBAN. — **Phone: 25628.**

Moment Of Choice For Kenya

SUDDENLY there is a mood of optimism about Kenya's brightest of East African problems says an editorial in the "Economist." Recently, the Colonial Secretary announced he would convene a round table conference on the colony's political development, and promised to produce the outside constitutional expert for whom the Africans have been clamouring. Last month he heard the views of the delegation of African and Asian elected members of the legislative council (their allies include non-European, too); and they departed visibly cheerful. This week Mr. Michael Blundell has arrived, to the role of a national leader, and has claimed that the prospects of the New Kenya Group which he has formed from moderates of all races can lead to Kenya's self-government, he comes fresh from his campaign in the settler districts, where the Richards who had gathered to defy him were shouted down on their own ground by other white men. The Governor, Sir Evelyn Barker, is talking of an understanding between men of goodwill of all communities, and everyone is bowing in the direction of everybody else.

This is a very good thing, so far as it goes: a round of confidence is an essential loosening-up gesture before any arduous diplomatic bargaining. It is particularly satisfactory that both Mr. George Shikuku's delegation and Mr. Blundell's group are declaring that Kenya's solution must be non-racial; that the Africanist Mr. Lomax-Bord has gone a long way to trust them; and that Mr. Mboya and his colleagues have accordingly abandoned their boycott of the legislature. But it has to be feared that all this is only a beginning.

The Africans have not retreated one inch from the claims they asked out a year and more ago; if anything they have enlarged them. These claims, if conceded in full, would give Africans a majority in the legislature after the 1962 elections, a half share in a ministry which they wish to be responsible in the chamber, and would fully recognise Kenya's destiny as an African state. The demand for a rapid evolution towards self-government and independence would hardly be followed.

Mr. Blundell's non-racial approach is very different of earlier Africanist demands gradually predominant during a period of unopposed length in which Britain by retaining control will provide the minority races with a security that would reconcile them to entrenchment in responsible Africa. The issue will be joined at this point. Nobody in Kenya now believes in "retrograded constitutional safeguards for minorities." Everybody remembers what Dr. Nnamah did to such things. The African leaders are pushing the removal of the law that forbids in Uganda who, after a boycott of their shops, have decided not to ask for three pence value in a small

town (though they were promised them when the Colonial Secretary declared that Uganda would be a "predominantly African" country).

That being so, the question turns on how long Britain is to retain control and how control is to be retained. Central implication that, if necessary, the constitution could be suspended as was done in British Guiana. Under various political conditions, usually in isolated or divided or politically unorganised territories, such reserve powers are feasible weapons. But the Africans are now calling for an end to the emergency regulations in Kenya, specifically in order to free themselves to organise Kenya with political parties. The chance was that the worst means a single monolithic political movement organising for "freedom" and built up by African political methods, in which a degree of intimidation is a normal ingredient. At such a stage in Kenya affairs, and to the extent of Africa as a whole, who can doubt that once such a disciplined movement was in existence British control would be precarious? A point would be reached in a very few years at which—whatever happened—it could not be resisted.

This is the issue that ought to be faced now—before the round table conference meets. The critical decision has to be made. You can give the Africans freedom to organise, or you can organise safeguards. You cannot for long do both. If safeguards are to amount to more than African goodwill, the minorities should have been given them then they can drive to get with Mr. Mboya and his like (many of them think they could) or get out. If there are to be safeguards, then the Africans have to be told bluntly that for a specified or an indefinite period they will not be given the huge

of "the political kingdom"—which means, whatever the form of constitution, that there will be supervision of their political activities, and that an approach to an security lapse is an extremely wide margin.

Which choice should be made—to rely on African goodwill or to try to impose restrictions? The choice cannot simply be deferred in legislation from British to wider intentions in British East Africa. A glance at the personnel of the legislatures shows that British wishes are no longer the real arbiters of the local timetable. Internal (as well as external) forces are plainly setting the pace and that pace is towards independence. In Somaliland a forced march to self-government has been imposed by the forthcoming independence of Somalia. In Tanganyika, the administration retains control but the strength of the nationalist movement, TANU, led by Mr. Nyerere, means that the government has either to guide Tanganyika to self-government by a series of compromises with TANU, or face bloodshed. In Uganda and another internal division have so far averted local pressures from accelerating the pace to self-government; but it would be foolish to count on the good-will of the Baganda or of the Arab minority in Kisumu to provide an indefinite breathing space to incubate a non-racial solution for Kenya. Mr. Mboya used to talk of a ten-year period for transfer of power to an "undivided self-governing parliamentary democracy." He will have to be asked if he still stands by it. Some of his followers are said to be still in no great hurry, but Mr. Nyerere's victory, the Congo developments and the Azusa conference seem likely to have changed Mr. Mboya's own time scale.

Is not the logic of these considerations that the transitional period in Kenya, however Mr. Blundell's group may see it, is reasonably brief? And if it is brief, should not the opportunity be seized at once, without long procrastination of the end war in the colony, to prepare for the inevitable? Nobody should underestimate the international damage done by terrible incidents such as that at the Hola prison camp. It is a point worth making that Britain will in a few years run out of the goodwill engendered partly by the emancipation of colonies, unless some territories in East Africa

are got ready now to follow up the independence of Nigeria in 1960, and perhaps of Sierra Leone soon after. Otherwise a period might come in which Britain stood only for holding back African nationalism and aspirations, with perhaps Britain or France serving the good works.

Frankly enough, Kenya is the obvious colony to follow up, because it has a reservoir of sufficiently educated black Kenyans who would act as the majority ministers in a new state, and a large of sufficiently skilled Kenyans of all nations who could help in making an efficient. If an African prime minister would be as colour-blind as Mboya takes white Kenyans to be could run Kenya as well as perhaps rather than—Dr. Nnamah runs—us today. The one condition must be met. Of the conditions set by the Secretary it is the only one, and it is also the only vital condition to the New Kenya Group's policy. But if what is regarded as a sufficient degree of racial harmony cannot be reached at the coming conference, is there much hope that it could be reached later, within any period that fits any realistic movement of African development? Little now seems to point to a leap in the dark, to the extent of risks that a few years ago were unthinkable. This is what a wise account of Mount Kenya will involve.

Mboya's Six-Point Aid To Africa

South African policy apart—

3. Develop new and creative measures to bring South West Africa under international control.

6. Support African demands at the United Nations that Spain and Portugal report on their African Colonies.

Africans appreciated the United States strong-arms over its European allies since, he said, his added

Africa cannot any longer accept that her role with the world be defined through London or Paris—Kreuter

Nasser Tones Down Anti-Soviet Campaign

CAIRO.

DR FAWZI, Foreign Minister of the United Arab Republic, flew to Geneva recently for talks with Mr. Hammarskjöld on the Middle East situation. Dr. Fawzi has returned to an active role in the diplomatic scene in Cairo, after an unspecified indisposition lasting for nearly two months, although his advice has rarely been important in establishing the main lines of Egyptian policy, his professional diplomatic skill has often contributed to its successful execution.

There may be more than coincidence in the fact that the clever and bustling Dr. Fawzi is resuming the full duties of his office at a time when the Egyptian propaganda campaign against Russia is diminishing and a few small openings are being given to the western Powers. He is not likely to favour the sort of savage attacks on all fronts that President Nasser has been conducting until lately.

Indian Mingivings

Some significance may be read also into the meetings Dr. Fawzi is reported to have had in the past few days with the Indian and Yugoslav Ambassadors here. The Indians are known to have been considerably embarrassed by some of Colonel Nasser's tactics since the Mosul revolt in Iraq, especially his attempt to rally Muslim religious sentiment against "atheistic Communism," and the virtual disappearance of this particular propaganda line owes something to representations from Delhi. The Yugoslavs, too, are thought to have urged moderation on Colonel Nasser, in keeping with Marshal Tito's own brand of tight-lipped diplomacy.

Other factors which may have persuaded Colonel Nasser to dampen the attacks on the Soviet Union include Mr. Khrushchev's letter to him of April 29, which is believed here to have been written with an eye to publication. So far its contents have remained secret, but most intelligent guessers agree that it probably assured the President of Russia's continuing help, her strict aloofness from internal Arab politics, and her disappointment of the virulence of Egyptian attacks on the Communists and their Moscow connections.

Suspicion Of Jordan

Behind this, of course, there could well have been a reminder of Egyptian dependence on Soviet aid, both military and civil: and perhaps the biggest factor of all contributing to a softening of the anti-Russian

campaign, is the hope that a more favourable climate can be created for the present visit to Moscow of the Egyptian commission of experts on the High Dam, the first stage of which the Russians have promised to build.

All this is not to say that Egyptian propaganda has suddenly entered calm waters. Russia may be given the benefit of the doubt for the moment, but the Communists in Iraq are still treated to a daily savaging, and no opportunity is lost of rubbing imperialist noses in the dirt. The recent Cabinet change in Jordan, for instance, has been presented here as a prelude to some recrudescence of the Baghdad pact, with Britain once more in the part of the chief villain. The unfortunate history of the new Prime Minister, Hazza Majall, who was turned out of office after the temple riots of 1955 when Britain was trying to bring Jordan into the Baghdad pact, is reviewed and he is pictured as the stooge of the British and King Hussein's mother, Queen Zein, in contrast to Saadit Rifai, his predecessor, who is dismissed as an American agent.

British Mission

What it all means nobody seems clearly to know, except that it is obviously a further conspiracy against Arab nationalism by the west. But perhaps this is just the Egyptian way of covering up deeds with words.

The first members of the British mission to implement the Anglo-Egyptian basinal agreement are expected to arrive here. An agreement was signed with the United States for the purchase of nearly \$22 million (7,800,000) worth of surplus agricultural products, the payment to be made in Egyptian pounds and purchase price to be spent by the United States in

Egypt. A similar arrangement was made five months ago for the purchase of surplus American wheat, and although the United States has received small thanks for it so far, it is

perhaps enough for the time being that such transactions can be made at all, even if they do set off a barrage of anti-western propaganda designed to cover them up.—"London Times"

Beach Ban Urged

(From Our Own Correspondent)

IF a recommendation to the Durban City Council is endorsed then the entire stretch of beach sands from the Addington Hospital to the Umgeni River mouth will be labelled strictly for "Europeans Only". In effect, non-whites will be denied access to any portion of Durban's beach. The portion north of the Umgeni mouth is not only treacherous to swimmers, but being surrounded almost entirely by the European residential areas of Durban North, Ellis Park and Virginia, is virtually inaccessible to non-Europeans.

Among reasons given in the past for the desire to exclude non-whites have been that

Indians especially throw litter indiscriminately, and that "Natives and Indians stare at White women in bathing costumes." The former complaint is probably justified, though the cure rests not in further apartheid but in enforcing the city's anti-litter bye-laws. The latter is however, curious. There have been numerous letters in the daily press in recent months condemning the scanty clothes worn by White women along the beachfront. It does not seem to have appeared to anyone that if White women do not desire non-Europeans to stare at them in their provocative clothes—or lack of clothes—then the remedy is to dress decently.

Latest Gramophone Records Arrived

Mother India	6 Records	49/6
Pysen	5 "	41/3
Dekh Kahlra Roya	4 "	33/-
Abhimani	3 "	24/9
Janam Janam Ki Fere	5 "	41/3
Jahny Walker	8 "	24/9
Ayodhyapati	5 "	41/3

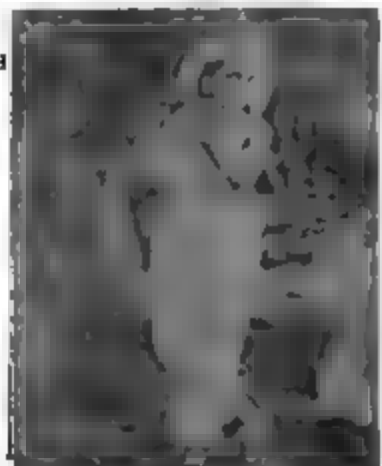
INDIA PRESS RECORDS

Teloidas	5 Records	50/-
Pahl Jhalak	6 "	60/-
Halak	4 "	40/-
Bahar	2 "	20/-
Sarwan Kumer (Drama)	2 "	20/-
Loose Numbers Babul Bazar and Badal		30/-

Packing, Postage and C.O.D. charges 7/6 Extra

Obtainable at Our Only Address:

**BHARAT MUSIC
SALOON AND
BOOKSELLERS,
286 Gray Street,
DURBAN.**

No Union Between Ghana And Guinea

THE communique issued after the meeting of Dr. Nkrumah and M. Sekou Toure at Conakry amounts to a tacit confession that the proposed union between Ghana and Guinea is not to take place. It is still proposed that there shall be a union, which will become more real as other independent African states join it; but meanwhile all that will actually take place in consultation, and arrangements that there shall be passport-free travel facilities. In real terms, almost as much could be said of Britain and Ireland, whose volume of travel is much greater. Apart from a mysterious suggestion for a "common bank issue" there is not a word about (true federal institutions, which are the mechanics of unions as opposed to alliances.

The truth is that, when they came to re-examine the first exciting idea of a union that should become the core of a United States of West Africa, Ghanaians and Guineans discovered that they still were respectively too English and too French in their ideas, insti-

tutions and attitudes to merge outright. The real equipment of their statehood they found to be specialised, not interchangeable; what was interchangeable, a general African understanding—was not the machinery of state imported from different parts of Europe. By all accounts Dr. Nkrumah does not like M. Sekou Toure's brand of one-party state, and probably thinks that his switching of so much of Guinea's trade to from certain countries is unwise; yet despite making a raft of trade agreements with these countries, M. Sekou Toure sticks obstinately to the franc and refuses all blandishments to come into the sterling area under Dr. Nkrumah's (perhaps unexpected) auspices. The common bank of issue will in some way have to issue both francs and Ghanaian pounds, unless Dr. Nkrumah hopes to join the common market as a franc country.

Of course the two countries will continue to work together and maintain the unusual relationship of having each other's ambassador to sit in on

cabinet meetings. They are, after all, still on their own in West Africa, apart from a firmly non-co-operating Liberia. But in the political reshufflings now being talked about it is not clear that M. Sekou Toure and Dr. Nkrumah have identical interests. If they desire to head bigger states (perhaps to face the Nigerian Federation which will be independent in 1960) M. Sekou Toure would surely be better off if he could get hold of either Senegal or Ivory Coast; Dr. Nkrumah's more logical next union is with Togoland. Like the situation halfway through the second volume of a Victorian novel, at the moment in West Africa everybody seems set to marry the wrong partner.—"Economist."

No Meddling By Women In Nigerian Politics

THE premier of Northern Nigeria, Alhaji Ahmadu, Sardauna of Sokoto, told a press conference in Kaduna the regional government was trying to engage experts from abroad to study ways of improving the economy. "Our big problem is that we do not have enough money to make

full use of the mineral wealth of the region." He added that he hoped to introduce more industries to the region the economy of which is principally agricultural.

In reply to a question on possible rivalries among the three Nigerians, the Premier said: "Our aim is to maintain the unity of the whole of Nigeria. As long as there is understanding and goodwill between the regional leaders, I think he will be able to maintain the unity we have achieved."

On the question of a vote for women, he said woman's place was in the home. "We don't like her meddling in politics, but if 50 per cent of the region's women ask for the vote they will get it. So far they have not asked for it."

The Sardauna said Northern Nigeria would be "proud to take its place in the Commonwealth when the whole Nigerian Federation becomes independent next year."

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barkly Arcade, 28 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg. Phone 83-1834

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA:

RUSTOMJEE JALBOY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY

CONSULT US FOR

EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.

Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:

Office: 25845

Residence: 36413.

Memorial Service For Christopher Gell

A MEMORIAL SERVICE for the late Christopher Gell, who died in his iron lung in Port Elizabeth on May 28, 1951, aged 40, was attended by people of all races in St. Cuthbert's Chapel.

The church was nearly full, with members of the African National Congress in their khaki dress predominating.

The service was led by Canon John P. Gutch.

The Rev H F C Thorpe said Mr. Gell understood that base slap and sportsperson could not be reconciled with Christianity.

He was courageous and clear-sighted, and used his writing ability to speak up for justice, and the brotherhood of man under God, who was love.

Mr. Thorpe said that people who defended only their own family or group had advanced no further than the tiger in the jungle.

Mr. T. Mqotsa said he had been asked by the A.N.C. to speak as

one who had been a close friend of Mr. Gell. Mr. Gell had not been a member of the A.N.C. or, indeed, of any political group.

But evidence of his greatness of character was the fact that the A.N.C. and some other political organisations frequently sought his guidance.

Mr. Gell had spoken up fearlessly at all times for the truth as he saw it. He had not flinched when others became afraid.

When he died Africans felt they had lost a great protector. Mr. Gell had done as much for the cause of better human relations as any organisation.

Both addresses were translated by an interpreter into Xhosa.

The service which lasted 45 minutes, ended with the singing of "Nkomo Sikelele Afrika" ("God Bless Africa"), the A.N.C. anthem, and the Jewish Clarke Transport Voluntary played by the organist. Mr. Christopher Trussell

Helping Overseas Students To Understand India

THE Indian Council for Cultural Relations is holding an Introduction (Orientation) Course for the benefit of overseas students who are now going to India to join the various universities and colleges. The first will be at Bombay (June 12-18); the second at Madras (June 27 to July 3) and the third at Delhi (July 10th-17th).

African students going to India for the first time will find these courses, for which no fees are charged, very helpful in understanding Indian conditions and the Indian people.

The courses are open to all students from British East Africa going to India. Those who want to attend should communicate their names to Mr. Prebosh Mehta, I.C.C.R., Rabindra House, 7 Hamji Street, Bombay; or Mr. K. S. Nair, I.C.C.R., Palauli House, New Delhi; or Mr. Awarar Rahman, I.C.C.R., 54 Ganesh Chandra Avenue, Calcutta; or Mr. F. S. Rajagopalan, I.C.C.R., No. 1 First Street, Spit Colony, Egmore, Madras 8.

every two years; headquarters will remain in Durban for the next two years; and, the Sam Ching Cup tournament will be held in Durban from August 8 to 16.

Mr. George Singh was elected president; Mr. Louis Nelson vice-president; Mr. S. P. Bobby Naidoo, treasurer and Mr. S. K. Chetty secretary.

Campaign Against Discrimination In Sport

An official of the Campaign Against Race Discrimination In Sport on Saturday referred to the assurance given by South Africa that discrimination played no part in the country's selection of Olympic sportsmen.

Mr. Anthony Steel, secretary of the Campaign, welcomed the reported assurance given to the International Olympic Committee by its South African member, Mr. Reginald Honey, in Munich on Wednesday.

But, said Mr. Steel, Mr. Honey apparently omitted to say that the South African Commonwealth Games Committee as yet permitted sports Associations which by rule or practice excluded all applicants except those of European origin

Brazilians Barred At P.E. Airport

BRAZIL'S Portuguese de Sao Paulo soccer team was refused admission to the Port Elizabeth and Durban airport buildings on May 10th.

The team, which includes Negro players and the manager, arrived at Port Elizabeth from Durban and Portuguese East Africa at 1 p.m. in a Delta (Portuguese) airline Dakota.

None of the players nor the manager was allowed to leave the grass apron on the airport at Louis Botha (Durban) nor at Port Elizabeth, the public was cleared from the building and the team was allowed into the restaurant for a meal.

The team was met by Airways, Customs and Immigration officials at Port Elizabeth.

The officials would not give any reason for the ban. They were understood to be "acting on Government instructions."

The team members appeared annoyed, and they gesticulated angrily.

They sat on the grass and ate sandwiches made at the airport.

The aircraft was due to leave for Cape Town at 2 p.m. but Captain A. Rodriguez, the pilot, said bad weather at Cape Town made it impossible for him to land the Dakota.

The team was due to sail in the Dutch ship Rays to Brazil

the next day.

At 4.30 p.m. they left in four taxis for Cape Town.

Earlier the same day there were angry scenes at Durban. The aircraft landed there to refuel.

An English-speaking member of the team told an official that several players wanted to enter the terminal building for a drink of water. The official refused, saying there was water in the aircraft.

There was an angry outburst, with members of the team shouting remarks in Portuguese.

An official at Durban said the team had been cleared by Customs and Immigration authorities in Lourenco Marques and if they had been allowed to disembark at Durban they would have had to go through South African customs and immigration formalities. "Evening Post."

Alliance Party Victory

KUALALUMPUR, Wednesday.—The powerful Alliance Party continued to lead in the state elections, winning 20 of the 24 seats in elections in Negri Sembilan, yesterday.

The Socialist front won three seats and an independent won a fourth opposition seat.

S.A.I.F.A. Opens Its Doors To All Races

THE South African Indian Football Association has opened its doors to all races and in future any non-Indians will be able to play for any Indian Football Club in South Africa. This decision was taken at the 23rd biennial general meeting of the S.A.I.F.A. in Durban over the weekend, says a statement issued by the Association.

It further says that the delegates from all provincial unions unanimously decided against affiliation to the Football Association of Southern Africa and endorsed the stand taken up by the South African Soccer Federation.

Other decisions were—headquarters of the Association shall relate to all provincial centers

Boycott As A Weapon Of Attack

(Continued from page 212)

change its line without loss of face. But something can be done. People can realize that the economic and status boycotts are not mutually exclusive; that they are complementary. While the Congress boycott goes on, the Pan-Africanists could also launch theirs. The desirable thing would be to work for the ideal of ultimate co-ordination of movement in the fight against apartheid.

It is to this aspect of the fight that our leaders should give much thought at the moment.

Phone 835.6788

P. O. Box 1649

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

Two Suspended Where Mau Mau Died

NAIROBI.

THE commandant and deputy commandant of Kenya's Hola detention camp, where eleven Mau Mau prisoners died in March after being beaten by warders, have been suspended from duty. This was announced by a Government spokesman. They are Mr. Michael Gerard Sullivan, the commandant, and Mr. Alexander Cross Coutts. Mr. Sullivan came to Kenya from Liverpool in 1954, and Mr. Coutts, from Aberdeenshire, arrived a year later.

At the inquest, the Mombasa coroner, Mr. W. H. Gaudie found that the detainees had died from beatings—some inflicted unlawfully—but he could not apportion the blame individually.

The Kenya Government spokesman said that an investigation would be conducted under colonial regulations, with specific charges being made against the officers concerned. They would be given the opportunity to exculpate themselves, but if they failed to do so, the charges would be heard by a tribunal of three senior officers, the chairman being either a judicial or legal officer. The tribunal would report to the Governor, who would re-

commend to the British Colonial Secretary what action should be taken.

Meanwhile, Mr. Norman Harris Minister with Portfolio, claims that the Kikuyu secret tribal society Kiama Kwa Muiogi (Assembly of the People) has been revealed as "undoubtedly a resurgence of Mau Mau." He said here that "killing oaths" similar to those used by the Mau Mau had been administered, and there was evidence that the society's members were collecting rat poison. The double killing oath—"May it kill me if I don't kill someone"—was quite prevalent last year.

The K.K.M. was proscribed in January last year, when the Government stated that the society had similar aims to Mau Mau and was planning to rid Kenya of Europeans. It was necessary by killing them with poison.

Mr. Harris said that in the twelve months ending on April 30, there had been 2,550 arrests in connection with K.K.M. activity, 2,168 prosecutions, and 2,137 convictions. He said that 94 per cent of those arrested were former Mau Mau members. The situation was under con-

trol, but there were some disturbing features. The Government had tried relaxing emergency restrictions in Central

Province, but with disappointing results. "because of the Kikuyu's extraordinary love of secret societies,"—Reuter.

Church Of Scotland On Future Of Nyasaland

THE decision of the Church of Scotland General Assembly urging that effective power should be given to a majority of the people of Nyasaland did not involve "immediate application," the Rev. Kenneth Mackenzie, Secretary of the Church's Special Commission to consider the Nyasaland situation, said in London.

Interviewed on the BBC home service programme "At Home And Abroad," he said. It was suggested that power in Nyasaland be transferred to a majority of the people.

"But that does not mean the immediate application of our ideas of democracy,"

Asked about the question of "irresponsibility" in appearing to undermine the Government's position by playing up to extremist African Mr. Mackenzie said "nationalist movements in Africa are forward-looking movements."

Told that he appeared to be saying "give in to the Africans

in Nyasaland whatever happens," he was asked if Nyasaland would not then leave the Federation and thus leave other in Central Africa in the lurch. Mr. Mackenzie replied that he believed some form of close association was necessary. "If more power you give them, more realistically they will handle this issue."

Asked if he discredited pledges already given, he replied no, but he felt that pledges had to be given backed up by action.

Asked if it was right in principle for the Church to adopt political stand, he replied that what was being done was not different from what the General Assembly had been doing on similar subjects for many years.

"I feel the future of Nyasaland should not be involved in the conflict of internal British politics. That was plain," Mr. Mackenzie said.—Reuter

When you are in Durban don't forget to visit the New and Most Up-to-Date

MOUNT EVEREST VEGETARIAN LOUNGE

Come and Enjoy Appetising and Delicious
MEALS — CURRY & RICE — SNACKS, etc.
Cleanliness and Civility Assured!

Sweetmeats available at Reasonable Prices
All Sweetmeats are made from pure
Wholesome Ingredients

We also have 7 Modern Rooms, Single or Double for Boarders
at Reasonable Tariffs

Visit Us and see for Yourself

MOUNT EVEREST
Vegetarian Lounge

126-128 PRINCE EDWARD STREET - DURBAN - PHONE 67571.

INDIA MUST WITHDRAW ITS TRADE SANCTIONS

**SOUTH AFRICA HAS NO QUARREL
WITH INDIA**

SEE PICTURES—READ LATEST NEWS :

Indian Information, Govt. of India Publication	Illustrated 2 copies	3	6
Illustrated Weekly of India, Times of India	4 copies	8	6
Caravan India's Leading Thinkers 2 copies		4	6
My Magazine of India South Indian Magic		1	6
March of India, Govt. of India Publication illus.		4	6
Indian Annuals Fully illus. with Pictures		7	6
Picture Magazines of India Film Fare 1958	4 Issues	12	6
Hindustani Picture Book Dharmayoga 2 Issues		3	6
Tamil Film Magazine Pothum Padam		2	6
Hindi Film Magazine Cinema Sitara 2 Issues		3	6
Urdu Film Magazine—Shama		2	6
Gujarati Film Cinema Sangaat		4	6
Song Books in English—Mother India Thumsa na			
Dehak, Bhabhi, Jagtra Rahe, Miss Bombay, Miss India			
Hawar Bridge Night Club, Passys and Madhumati			
1/- Each			

Latest Records Books and Matter of Indian
interest on India supplied to you free.

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707. (Est. 1932) P.O. Box 2524.
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

Latest Shipment

All kinds of incense sticks: Three
Roses, Gateway of India, Asokadhur-
bar, Soogandhi Rani, Chamili, Lata
Mangashkar, Vasanti, etc.. Write for
our pricelist. (We only keep Indian
manufactured incense sticks.)

Green ginger 9d. per lb.	We pack our goods well before sailing.
Green turmeric 1s. per lb.	
Amba-Huldh 1s. per lb.	We sell by C.O.D.
Garlics with big stems 1s per lb.	

We import the following articles directly:
Scented Betel Nuts, Pawa, Mamra, Roasted
Gram, and Many Household Goods.
Our stuff is good and obtainable at low prices.
Write for our price list:

K. HARIBHAI & SONS (PTY.) LTD.

Direct Importers: Wholesale & Retail Merchants
81 Victoria Street,—P.O. Box 2156—Durban.
Telegraphic Add.: "BHAISONS"

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

BOOKS FOR SALE

The Bhagavadgita—Radhakrishnan	11	6
Ramayana—Rajagopalachari	4	0
Eminent Americans—J. T. Sunderland	7	6
Christian Missions—M. K. Gandhi	6	0
Selected Letters I—M. K. Gandhi	1	0
& Discipline For Non-Violence—R. B. Gregg	1	6
Towards New Education—M. K. Gandhi	2	4
Sarvodaya—M. K. Gandhi	6	2
Indian Home Rule—M. K. Gandhi	1	6
Public Finance And our Poverty—J. C. Kumarappa	2	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"
P. Bag, Durban, Natal

Newly Arrived 'Jaico' Books

KASHMIR PRINCESS	25 s.
One Thousand Nights On A Bed Of Stones	11 s.
The Unmarried Widow	11 s.
The Spell Of Aphrodite	4 s.
Some Inner Fury	4 s.
Stories From Bengal	11 s.
Chitralekha	4 s.
The Ten Princess	4 s.
War And Peace	11 s.
The Living Thoughts Of Voltaire	4 s.
The Living Thoughts Of Karl Marks	4 s.
The Living Thoughts Of Confucius	11 s.
Somdeva's Katha Sarit sagara	4 s.
Tales From Kalidasa	4 s.
The Whirlwind	4 s.
The Voice Of God And Other Stories	4 s.
Kadambari	4 s.
Keeping Fit	4 s.
The Miracle Of Milk	4 s.
Siddhartha, Man Of Peace	4 s.
Goutama, The Buddha	11 s.
Nectar In Sieve	4 s.
Somadeva's Vetala Panchavinsati	4 s.

(Postage 6d. Extra)

Obtainable From:

INDIAN OPINION,
P. Bag, Durban.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)
ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

Newly Arrived 'Jaico' Books

Par'eh Tantra	6 0
He Who Rides A Tiger	4 0
The Vision Of India	4 0
Droll Stories	4 0
Among The Great	4 0
Light Of Asia	4 0
The National Culture Of India	4 0
Illustrated Technical Dictionary	7 6
The Wisdom Of India	7 6
The Wisdom Of China	7 6
God as	6 0
Jataka Tales	6 0
Prophets And Saints	5 0
Make The Most Of Yourself	5 0
A Digit of Moon and The Draught of the Blue	2 6
The Substance Of A Dream	2 6
The Art Of Living	2 6
Tears And Laughter	2 6
Creatures Of Destiny	2 6
Rubaiyat Of Omar Khayyam	2 6
The Song Celestial	2 6

(Postage 6d. Extra)

Obtainable from:

'Indian Opinion' P. Bag.,
Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

Romances—M. K. Gandhi	2 6
An Atheist With Gandhi—Gora G. Rao	2 0
A Gandhi Anthology (Book I)—V. G. Dami	1 5
Gandhian Ethics—Benooy Geopal Ray	3 5
Basic Education—M. K. Gandhi	2 6
Bapu's Letters to Mira (1934-35)	10 5
For Pacifists—M. K. Gandhi	2 6
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi	
—M. S. Patel	8 6
To Women—Amrit Kaur	1 0
Drink, Drugs and Gambling	
—M. J. J. J.	5 6
To the Students—M. K. Gandhi	5 6
The Gospel of Selfless Action or	
The Gita According to Gandhiji	
(Translation of the Original in Gujarati with an	
additional introduction and commentary)	
—Mahadev Desai	5 6
What is Wrong With Indian Economic Life.	
—D. V. K. M. V. Rao	8 6
Christianity Its Economy And Way Of Life	
—J. G. Kumarsappa	2 5

Obtainable From:

Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.

★
"મનુષ્યના અંતરે રહેલો-
શુભ અને અશુભ શક્તિ છે.
એના પ્રયત્નો તેમાંથી અશુભ શક્તિ-
ને નિકારવા કરતાં કરતાં મારે પ્રયત્ન
રહેલો છે. "ગેમો,
કરમ, કુદિતા, અને ક્રોધો."-
—કેદારનાથજી.

પુસ્તક ૫૭ મુ—૪૫૬ ૨૨

તા. ૫ જુન, ૧૯૫૯.

કુલ નંબર ૫. ૪

દમન સામે રબોચાનો રોષ

આ રાષ્ટ્રનાર નેરોબી ખાતે મહાત્મા ગાંધીજીના અંતિમ સંસ્કારોના અંગિકારો કરવામાં આવેલા પ્રવચનમાં કેનીયાના આફ્રિકન નેતા મી. ડેમો રબોચાએ કહ્યું હતું કે "જય અને અજયકારમાં પડેલી કેનીયા સરકારે આપણા સભ્યો સામે દમનનો માર્ગ લીધો છે. પશ્ચાત નેતાઓ અને સંસદનારો માર્ગદર્શક કરવા મા, હુકમો કરવામાં અગર અટકાવ લેવામાં આવ્યા છે. આપણી દરેક સ્થળે શોષ આવી રહી છે. આને આપણે આપણા આપ-ઓની ઉપર સહન કરી રહ્યા છીએ." વધુમાં મી. રબોચાએ કહ્યું હતું કે "સરકાર દમનની નીતિઓ આણ સખી છે, પરંતુ આપણને બહેર કરવા ઘો કે કેનીયાને આઝાદ લેવાના આપણા નિર્ધારને પરીની કોઈ તાકાત કચી શકશે નહિ."

આપણે આઝાદન આઝાદી મળવાં સુધી આણ રહેશે. આપણે સંસ્થાનવાદ અને ગોરા સેકલરના વર્ચસ્વ સામેનો અંતિમંગ શરૂ કરી રહ્યા હોવાની ઘોષણા કરીએ છીએ. મી. રબોચાએ કહ્યું હતું કે કેનીયા સરકાર "હોલા છાવણીમાં આપણા અભિયાન હોટોનાં પુન આટે સુ-હેતાર છે અને આ વાત હું કપક શબ્દોમાં ઘોષિત કરું છું."

આપણે મળી ફરિયાદો અને અવારનવાર મોતન. સમાચાર સાંભળ્યા છે. આપણે કીસેન્ટરી

ના રોગચાળા અને મોતો ટાળી પર હુવી મરેલા છે કે વિવે સંભળ્યું છે, પરંતુ જ્યારે સરકારનાં માણ પુનર્વસવાદ અધિકારી કુમારી એકલીન ફેલેચરના કેટલાક નિવેદનો પ્રસિદ્ધ થયાં, ત્યારે તેને ખસેડી શકવામાં આવ્યાં હતાં.

આપણે અખી નેહો અને અટકાયતી છાવણીઓનાં વહીવટમાં અટકાયતી તપાસની અને સલામતી આવના પ્રધાનની ખરતરફની માગણી કરીએ છીએ.

આપણે હોલાના ખનાવ માટે જ્યાંબદર સુ-હેતારો પર કુકરો મહાવવની અને મરણ પામેલા અટકાયતીઓનાં કુકરો માટે ઉચ્ચ વળતરની માગણી કરીએ છીએ, અને અટકાયતીઓ વીમાર હોવાની વાત આની શકતા નથી.

બંધારણીય કટોકટી વિષે મી. રબોચાએ કહ્યું હતું કે કેનીયા ૧૯૫૪થી આ કટોકટી ક્રેકળ છવી રહ્યું છે. ૧૯૫૭માં અમે જ્યારે ચુટાય. ત્યારે અમે આમાર અંતરોને લીટલટન ચોજના અને તે પછી વર્તમાન બંધારણ તોડી પાડવા બનવું બધું કરવાનું વચન આપ્યું હતું. એ વર્ષના

અકટોબરમાં લીટલટન ચોજના છવી પડી હતી અને નવેમ્બરમાં મી. હેનોકસ બોઈડે નહું બંધારણ લાદ્યું હતું. અગાઉના બંધારણ માફક આફ્રિકન મારાસભ્યોએ તેને પછી ફગાવી રીધું હતું.

મી. રબોચાએ રંગ, ભાતિ અગર ધર્મના લેલભાવ વગરની એક બ્યક્તિ-એક મતની બુમિકા પર રચાયેલી હોકશાહી પ્રધાન કેનીયામાં રચાપના કરવાની માગણી કરી હતી અને બાગી-દારી, મિશ્ર ભાતિવાદ આગળ લેળસેળ બાળી હોકશાહી ના સજ્નની વાતને ફગાવી દીધી હતી.

મી. રબોચાએ મી. બ્લન્ડના

ચું કેનીયા રૂપની દીકા કરી હતી અને કહ્યું હતું કે 'હું બ્લન્ડ, વાવેર અને આમાલેચાને કેનીયાના કોઈ પણ વાગ પર સલામ' પર મારી સાથે ખડા થવાનો અને આફ્રિકનો મારે કોણ લેલ છે, તે લેવાનો પકાર કરું છું.'

તેમણે કહ્યું હતું કે બ્લન્ડ જીવ 'સરકાર ઘોણ છે અને તેને કેનીયાના સરકારનો ખુલ્લો ટેકો છે. અને એ કોઈ આફ્રિકન તેની પ્રવૃત્તિઓમાં સક્રિય રીતે સંકળાયેલા હોય છે, તે સરકારની મિત્ર, મારી મેળવે છે.'

ગોળમેળ પરિવહ અને આ-આમી ચુટણીની પ્રથમ આવ-સ્થકતા તરીકે મી. રબોચાએ કટોકટીના અંતની માગણી કરી હતી.

એશિયાને કબજે કરવાની ચીનની ચાલ હોવાની શંકા

અમેરીકા પશ્ચિમ પ્રચાંત મહા સામર વિસ્તારમાંથી ચીનની સેના દેશો અને એ વિસ્તારને ટો આપવાનું જમ કરે છે, ચીન આખા એશીયાને નહીં કબજે કરશે એવા મત અમેરીકાના દુર પૂર્વની મદના-ઓના નિષ્ણાત ધી વોલ્ટર રોબર્ટસને વ્યક્ત કર્યો હતો.

અમેરીકા પ્રતિનિધિ સભાની વિરેક મદના સમીતીની ખાનખી મેકકર્મા જમા મસની તા. ૨૨મીએ જુવાની આપતા રોબર્ટસને ઉપરનો મત વ્યક્ત કરીને જમ, વ્યું હતું કે, એ ચીન એશીયાને કબજે કરશે તો ભારત માટે ભાતિ મંબોર બમ ઉભો કરી, કારણ કે ચીન માટે મોટા માટે ભારત અખિ એશીયા પર આમાર રાખે છે.

ધી રોબર્ટસને એવા મત વધુ ઉચ્ચાર્યો હતો કે, એ ચીનમારી મરામતા કોઈ પણ એકાપાઈ દેશ પર

સામવાઈ ટેકાવાળી સેના આક્રમણ કરે તો હાઈકોલન ભોળનો ઉપયોગ કરવાની અમેરીકાને વિમારણા કરવી પડશે

પૂજ્ય કેદારનાથજી

"અનિષ્ઠન ઝો પી ની વન" ના નામો પુ. કેદારનાથજીના નામથી રાજી છે. તેમના અનેક મનનીય પ્રવચનો આ પૃથ્થા પ્રગટ થયા છે.

આ સોમવાર મહેલી દોની તપાસમાં જમને જમર મળ્યા છે કે પુ. કેદારનાથજી લલવાને ભોમ જમ્યા છે. અને હેરપીટલમાં છે. આ સમાચાર વિતાવનાર અને દુ.ખ છે. તેમના આરોગ્ય માટે અને દિપાંધુ માટે અમે પ્રથરને પાંચીએ છીએ.

દક્ષિણ આફ્રિકાને કાલી સુકો

રશિયાની આંખણી

૧૯૧૦માં રમાનારી ઝોલીખીક રમતમતમાંથી દક્ષિણ આફ્રિકાને કાલી કુશાની રાષ્ટ્રિય એ મળી હતી છે. તેના કારણમાં રાષ્ટ્રિય એવું જાણાયું છે કે દક્ષિણ આફ્રિકાની દીપમાં દિલ અને આફ્રિકન બેઝાડીઓને રમલ આપવામાં આવ્યું નથી. રુનિકમ. આનેલ ઝોલીખીક સમા મળી તેમા રાષ્ટ્રિય આ મમ ઉપરિચત કરશે.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૫ જુન, ૧૯૫૬. ।

મી. હુયુલીપર બબવવામાં આવેલો મનાઈ હુકમ

મી. હીકન નેશનલ ડેવેલપ્મેન્ટ પ્રમુખ મી. હુયુલી ઉપર નેશ-
નાલીસ્ટ સત્તાધીશોએ બીજા પાંચ વરસનો એ મનાઈ
હુકમ બબવ્યો છે તે અમારી સમજ પ્રુજ્ઞ અતી સુખતા ભરેલું
પગલું લાગે છે. આજ કદીને અમારે તે એવો કાવો કરે છે, કે
તેના આ હેશમાંથી કોમ્યુનીસ્ટોને કાઢવા હમરે છે.

આફ્રિકન ડેવેલપ્મેન્ટ પ્રમુખ તરીકે મી. હુયુલી ડેવેલપ્મેન્ટ
અગળખમાં તેમની લાભવમને લઈ અમરેત વિચાર એવીને ઉત્તેજન
આપી શકવા હોત. પણ આ અકુશથી સરકારે બહોંશાને, અવાજ
બંધ કરી દીધો છે, ને મોરકોથી દોરવણી લેનારાઓ માટે મેદાન
પ્રદલ્લ સુધી લીધું છે.

બીજી દ્રષ્ટીએ જોઈએ તો કદાચ સરકારનું એમ માનવું હોય
કે મી. હુયુલીમાં એટલું ભેર છે કે તેઓજ ડેવેલપ્મેન્ટ અગળખને વાલુ
રખે છે. અને પાંચ વરસ માટે એમની ઉપર અંકુશ મુકવાથી
ડેવેલપ્મેન્ટ બાંધી પાડવી શક્ય બનશે. પણ તે શુલ્લ કરે છે. બમે તેમ
હોય પણ આ અંકુશ કેમ પછી રીતે કોઈને પણ કાયદાકારક નહીં
નીવડે. આ-દુસ્થાનની યોજનાઓ તો કે.ઈ પણ સ્વમાન પ્રીવ
વિચારશીલ આફ્રિકનને અપમાનકારક લાગે એવી છે. જેઓ સરકાર
ના હાથમાં રમકકા છે, કે જેઓ આ કાઉન્સિલોમાં છે તેઓ સી. હુયુલી
તેઓ કોઈ દીવસ નહીં આવી શકે. આ લોકો તો પેતાના
સ્વયં નેપેટે હાલ હાનો બાગ બગવવા તકવાર ચલા છે. બાવી
કે રંગના સવાલોને ઉઠેલ તેઓ સી. હુયુલીની જેમ નહીં કરી શકે.

બીજી બાજુ બધા ઇલાયકાપણના વિદેશીઓએ એ વસ્તુ
પ્રત્યે આજ ધ્યાન આપવાની જરૂર છે કે, જેમ જેમ સરકાર
પોતે મોરેલી બીજામાં ઉઠી ઉતરતી બસ છે. અને જેમ જેમ
તેની સામે બહારથી અને એના પછમાંથી વિદેશ વધુ થતો.
બાય છે, તેમ તેમ સરકાર વધુ અબલાઇએ વિદેશી અવાજને
બંધ કરવા બરી રહી છે, અને ભરશે. આને દીવન
દાઈલના કેશમાં કાર પાચ્યા પછી સરકાર તમારો. મારી
પોતાનો માલ લાલ શાખવા માટે આજ નકકામાં અંકુરો, ઝુકી
વહી છે

બીના જવાબમાં બીન-ગોરાઓમાં એ ફીકમ પાટર ભાગલા
પાટી રહું છે એને કાઢી નાખી સંગઠીત બની ઇલાયકાપણના
સરખનારોએના મગજમાં જશ અકકલ રેલવાને પ્રવલ કરવો ધલે
જરૂરી છે.

વિદ્યાનીક અને માર્ગીક દ્રષ્ટીમાં એકજ દેર છે. હુદિની બનોદા પુરી
વળા પછી એ કંઈ અને એ તેને વેદાનીક કદિ "અનુકલ કે પ્રતિભા"
અકરમાત" કરે છે. બામીક કદિ એમ કરે છે કે એ મગોરા પછી
બદાનું અમપોરિન લેવ શરૂ થાય છે.

લોકશાહી અતરનાક નીવડશે

મુ. બી. ડી. ડાહને એક
વર્તામાય નવસારી રોટરી કબખના
અ.બરે મોલવામાં આન્મેા હતો.
તેમણે કહ્યું હતું કે નામપુરના
સકકારી બેતીના કાવવધી કામેલ અને
કાવવવાલ વચ્ચે હવે કંઈ રરક નથી
એવી હવા જતપલ ચઈ છે. બરી વાલ
તો જી તે કે આપણા પ્રશ્નોની જરૂરી
વાલ સમજાય એવી કુમિકા વધવાર
કરવાનું આપણે વરસેથી શીખ્યા
નથી એથી પાસાવાલ દુકકાન ચાપ
છે. એટલે આપણે તે કુમિકાને
વિચાર કરીશું

આપણી બીજી પંચરધોવ મોલના
પરી પાપ ત્યાં કુધીમાં રેશમાં મેકારેનું
પ્રમાણ એથી કાખનું અને ત્રીજી પુરી
ચાપ ત્યાં કુધીમાં તો મે કરોઠ ઉપર
પહોંચશે.

ચાલ સુતો પોકારવાથી કંઈ નહીં
વશે. આપણે માગડાં અને સકકારની
પાલો કરીએ છીએ પણ આપણા
રેશમાં ૮૫ ટકા અબજ માણસો છે
એમને સમજાવવા પ્રવલ કરીએ છીએ।
મે કામેપરેલીનમાં મેકારેનું જાજ
વધી મલુ તો શું પરીણામ અબરી।
આ બધા પ્રશ્નો લોકશાહીના છે તેને
સમજાવા પ્રવલ નહીં કરીએ તો સાત
વરસમાં કાવવવાર આવશે.

લોકશાહીના વેરા

સમાજવાદીઓ અને કાવવવાદીઓ
કહે છે કે પ્રીયસ પેસાદારોની છે પણ
કે મ્હું છું કે ચકારાળ ચાખવાડની
પીકકતોને હું વહીવટ કરું છું અને
એથી અણનું છું કે અપમકાલ રેલેક
એવી જમ્મા છે એક પેસા આપતી
ન કાવી એના એમને વરસે કાખ
કાખ હા મિકકત મેશા ભરવા પડે
છે, બમે વેરા શુરો.

ચીન અને અમેરીકા એતીની વચત
મંથી ઓહોનિકરણ કરે છે. આને
અનાજ માટે પસો કરીય શ. પરદેશ
મેકકવા પડે છે તે બચાવવા કલોન
વિકસાવવો જોઈએ. આ વધુ મિકકા
મેકકતથી બચવાનું નથી તે માટે સર્વોચ્ચ
ગોમપરેલીવ લઈ કરતી જોઈએ

વધુમાં તેમણે અણનું કે રેલની
૮૫ ટકા વસ્તી ને પકાત, કાખનકીન
અને અમજ છે તેમને માટે આયોજન
ન કરીએ અને આપણે આપણા કોકરા
ને પરદેશ રીલુલ મેવા મોશીએ એ
કેમ આલવાનું।

બરી વાલ તો એ છે કે આપણે
કો કિકાતની વાતો કરીએ છીએ પણ
આપણા પર કંઈ આવી પડે ત્યારે
આપણે જ તે કિકાતને બાજુ પર
મૂક દઈએ છીએ.

લંડન બરાબર નથી

બહોં સરકારી નોકરોને એ ઉલ્લેખ

વશે. તે વાલ કાચી છે પણ આપણે
એ બધા નોકરોને કાઢી કુકવા હોય
તો સાત કાખ માણસ એકમે બને
તે પ્રમાણીક રહેનત કરશે એવી ખાવી
આપી શકારી। આપણે કુકવણનું
તન સારી રીતે અલાવી શકતા નથી.
વેપારની વાલ કરીએ છીએ તો બરી.
પણ વરદેશીના બબર અતી ભવ છે અને
અવના છે કારણ તે તે દેશો એમની
જરૂરીવાતોને શક બનાવવા કાચા છે.
પરદેશ માલ મોકલવામાં સરકાર
તરફથી વતી મોકલણ ને વિલેન માટે
કલેખનાં આણું તેની બીજી બાજુ
પણ છે.

ક્રમોર્ડ કાવસ-અ મેજવવાની કાલેખ
માં વેપારી શ. સોને માલ મોકલે
પાંચ સોની ક્રીમત આકારી રળ મેળવે
આથી પરદેશમાં તે મોટથી મેચાવ અર્થે
હુડીઆજણ બહોં સરકારને મુકવડ
પડે છે. આમ ચાલનું હોય ત્યાં
મોકલણ ન રામે।

તો શું થાય?

અનાજની બાખતમાં એમણે એવી
કોર કરી કે રોટ દ્રેડીમથી મોકી
વધુ દુકકાની વળા કાખ છે. વેપારી
એટલી કાળજી એનાથી નહીં રખાય
એ હું રવીકારું છું પણ મોક રૂકે
માલ લાઇ બેતાગોસે તે લોકોને વેચશે
હોય ત્યાં રોટ દ્રેડીમ ન ચાપે તો
બીજું શું થાય।

એઝીકીયન ટીમનું અપમાન

એઝીકીયન એક ટીમ કે જેમાં નિકો
એકાડીએ પણ કતાં દેખાને રૂવન,
અને રોડ એઝીકીયેવના. વિમાની
મકકે વિમાની ચુકમાં પ્રવેશવાની મનાઈ
કરમાવવામાં આવી હતી.

રૂવનમાં ટીમના એક સભ્યે વિમાની
માલ ચુકમાં પ્રવેશવા દેવાની માગણી
કરતાં બહાનું હતું કે અપારા સભ્યે
મકકે પાણી પીવા હમરે છે. તેમની
માગણી નકરેતાં બહાવાનું હતું કે
વિમાનમાં પાણીની સમગ્ર છે.

મનાઈ હુકમનું કારણ યુક્તાં રેમા
એ અમુબજાપણ કરાનું હતું.

રોડ એઝીકીયેવમાં પણ એક
નીતિ અવવારણ હતી. પણ અમરે
બધાજ ચાલ્યા મવા પછી તેમને એકબે
માટે વિમાનના ભોજન ચુકમાં પ્રવેશક
દેવામાં આમ્યા હતા. તેઓએ રોતાનું
ભોજન મકકાર કાખ પર મેસો લીધું
હતું. ભાર ભાલ હવા માનને કાપ તેમનું
રિમાલ કેપ ન બધ ચકવથી તેઓ
આર રેકરીમાં કેપ ઉપરી મવા હતા.

ટીમના રેલકાક સભ્યો આ આ
માનીત વર્તનકથી વધુ ઝરશે શવા કલ

ઈસ્ટ આફ્રિકાનો પત્ર

(અમારા ખાસ અગ્રસ્થિત તરફથી)

૨૭-૩-૧૯૫૯.

એશીયનોના બહિષ્કારે સર્વેલી સ્થિતિ

યુગાન્ડાના મળવંરે આફ્રિકાનો ની યુગાન્ડા નેશનલ યુવમેન્ટ સંસ્થાને મેરઠાવે જાહેર કરી છે અને આ કુશળતા વધુમાં એક પણ જણાવ્યું છે કે એ સંસ્થામાં એ કોઈ મેમ્બર તરીકે ભેટી શકે જ નહીં, અથવા સંસ્થાને વહીવટ કરશે ના કામ ઉપર ફોર્મો ૧.૫૫૧ તે પણ યુગેન્ડાના મળવંરે.

આ સંસ્થા, યુગાન્ડામાં જેથી થઈ છે અને ત્યાંથી જ કાર્યવાહી ચલાવે છે. એ કારણે યુગાન્ડાના મળવંરે યુગાન્ડા રાજ્યને અસાધારણ વિસ્તાર તરીકે જાહેર કરેલ છે. યુગાન્ડા રાજ્યની બહારથીય રાજ્ય કમી છે.

આ કુશળતા જાણનામાં હવે કોઈ પણ જાતની ઉચ્ચતરથી કરનારા બનાવે. બનશે તો તેને કાપી દેવાની અને કાપેલા અને વપરાવાનું પાલન મેલેશ બેન્કની પોલીસને સંપૂર્ણ અપાઈ છે.

યુગાન્ડા નેશનલ યુવમેન્ટે ઉછા: અગમ્ય જાદી તથા મહિનાથી એશીયન કુશળતાને બહિષ્કાર કરવાની, બીજરેલ અને નસોને બહિષ્કાર કરવાની અગમ્ય ઉપદેશી હતી, અને આ અગમ્યને અપાક અને અનુભવ બનાવવા એ અગમ્ય રૂપાંતર સંસ્થામાં માણસો નાન. હન્ડેલા એશીયન કુશળતાને માહમકી પણ આપવા હતા. એશીયનો ના કુશળતાએ કોઈ આફ્રિકન કંઈ અરેલી કરે તો તેને પણ અગમ્યતા આપી ન તાં એન્ડેલા એશીયન વેપાર જાદી પડેલી હતી. એશીયનો ન પીવાનું પાણી પણ યુવ પાકવાની આફ્રિકાને કદાચ જાણે એ સંસ્થા તરફથી અગમ્ય કરવામાં આવી હતી.

બહિષ્કારની આ અગમ્ય જાણે અગમ્યથી આપવી તથા ઉચ્ચતરથી કરવી જોઈ જાતના યુન્દાએ કરવા બલે કરકારે છેલ્લા એ માસ દરમિયાન ૧૦ આફ્રિકાનોની ધરપકડ કરી તેમની સામે દેશ કાઢેલ છે.

યુગાન્ડા સરકારનાં પગલાંનો વિરોધ

હંસ ખાતે આફ્રિકન સરકારોની કમીટીની મેલેશી પોલીસમાં યુગાન્ડાને તે કાની વિસ્તાર જાહેર કાવાના તથા યુગાન્ડા નેશનલ યુવમેન્ટ પર પ્રતિજ્ઞા યુગાન્ડા યુગાન્ડા સરકારના પગલાંને વખેલી કાદી જાણવામાં આનું હતું કે અગમ્ય માટે બલે મેલે. કામ આદીય મરઠાને કરી અગમ્ય બળ,

દમ અને દમદારી વાપરી છે. આ પગલાંને એશીયનની દરમિયાન મેલે કોઈ બનાવ તથા બંધો નથી કે કોઈ અંધકુખી કારી નીકળી નથી.

યુગાન્ડાની સરકારે ત્યાં વાપરી, દેરેલ સંસ્થાઓ અને સભા સ્થાન પર ઉપર કુશળતા અગમ્ય ઉપાધી મેલે બહિષ્કાર, બનાવના માટેના કુશળતા કરેલો બહિષ્કાર, રાજ્યીય પ્રવૃત્તિઓ માટે ગીરજાતર કરાવેલ, અગમ્ય અટકે તા મેલેલેલા નામો મેલેને છુટા કરવા બહિષ્કાર.

વધુમાં યુગાન્ડામાં બાવલા પાકીને રાજ્ય કરવાની નીતિને વખેલી કાદી સુખીતી એ જાણવું હતું કે આફ્રિકાનાં અગમ્ય દેશો માટે યુગાન્ડાને અગમ્ય અને મેલેલેલો દેશો તરીકે સ્વચાલન આપવું બહિષ્કાર.

કેનીયામાં નવું ગરુ

કેનીયામાં રવાણેલા નવા રાજદારી જુવ નુ કેનીયા સુપરી પોલીસની સમજાવ આપવા મેલેલાના નામરીકા ની એક જાહેર સભા અથ તા. રજમી ના બી. આર. પી પડવાના પ્રવૃત્તિપરે મળી હતી આ સભામાં આફ્રિકાને, એશીયનો, યુરોપીયો આરબો એક સો દાખલે હતા. મેલેલાના જની-દાસમાં આવી પ્રિયજાતિય વિસ્તાર સભા બરાબર હોય તો તે થઈ અર્થ આ પહેલી જ અગમ્ય અને એ આ સભાની વિસીલતા હતી.

આફ્રિકાને એ કરેલો કેઆલે

સભાનું કામકામ કરે થઈ જ મેલેલાના આફ્રિકન કેમેકેટીક યુનીયન ના કેલકાક આફ્રિકાને મેલે મેડ

સાથે સભામાં હાજર થયા હતા. એ મેડ પડ સુરે મિત્રતા હતા કે અમારે આજે જ રજાજ નેહમે છે, સંસ્થાન વાક ને મેહમે, એમે કેનીયાને છેલ્લા. હમરજ-સીનો અર્થ લાવેલ એક માણસ-મેકમલ-વજેરે વજેરે.

ગુપ્તી પોલીસીને કોલ સમજાવતાં એન. પી. નમુને જાણવું હતું કે કેનીયામાં આજ સુધી જુદી જુદી જાતિઓ રાજ્યીય હોતેલા જુદા જુદા વાકમાં હતી. આ જાણી જાતિઓને કેનીયાના કિત ખાતર એક કરી આ દેશની પ્રવૃત્તિને આજે બહાવળી એ આ ગુપ્તુ અગમ્ય રવાન છે.

એન. પી. નુરમકમરે જાણવું હતું કે કેલકાક આજે કરે છે કે આ ગુપ્ત મેલેલેલું છે. હું પણ એક મેલેલેલું છું હું મેલેલેલેનામાં માનું છું કારણ એ રીતથી જ અગમ્ય આર અગમ્ય અગમ્ય કુર થશે. આપણે જાણકારની નીતિ અગમ્યાર કરી એકબીજાની વધુ નજીક આવી થઈશ અને બધી જાતિઓ સાથે મળી એક જુવ-મેલેલો અમે કરી આ દેશને, તેન, કિતને અને બધી કોતોને આમજ બદલી કરીશ અમારી આ પોલીસીને દેલ અગમ્ય મેલેલેલું એક બધી જાણવળી મળી રહી છે.

એન. પી. અદનનું પ્રવચન

ઉચ્ચે પી. મલે પોતાની જુરકાર અગમ્ય અને અતેરી સીસીમાં પ્રવચન કરતાં જાણવું હતું કે મેડા સમય પહેલા કેનીયાની પતિરેલિત મેલીર બની હતી. કેનીયામાં છેલ્લા પચાસ વર્ષથી જુદી જુદી કોમનું અમલ અમેલું નથી. એ અમલ કરવું એ કાવ' સહેલું ન હતું અને બધા એકા ન થાય ત્યાંસુધી કેનીયાના સવાલોને સવાલકારક હોલ પણ ન થાય. આ સવાલોના ઉકેલ માટે એક જ રસ્તો હતો અને તે કેનીયાની બધી જુદી જુદી પ્રવૃત્તિઓનું અગમ્ય કરી તેમ થી એક નથી પ્રવળ ઉભી કરવી.

પી. મલે ત્યાર બાદ આ જાણવા તથા કુશળ કુદા રજુ કરતાં જાણવું કે પહેલે, કુદી છે કરેલે સમાન તથા, બીજો વજુનેલ કમી કરેલો; બીજો કેનીયાને એક રાજ જાણવું.

એશીયનોને હું ખાસ કહે 'હું એ અગમ્ય રાજવાની અગમ્ય નથી. અગમ્ય સાથે કોઈ છુપી રીતે જ નહિ. યુવાન એશીયનોએ જાતિનેલ કુદી અથ કેનીયા તરીકે જ રહેવું બહિષ્કાર. કેનીયામાં અગમ્ય એશીયનોનું કેનીયા જ વતન છે. એમને બીજું કોઈ વતન નથી-અગમ્ય મેલેલેલું નથી. આ બાવનાથી કિતે કાવ' કરવાની અગમ્ય છે. આ નવું ગુપ્ત એ બાવના મૂર્તિમત કરવા મ.એ છે. આપ કિતે તેને કેલે આપણે.

નધરેલી-કેપ માર્ગ

નધરેલી-કેપાલન વચ્ચે એક કરેલ પાલેલા અગમ્ય અર્થે બંધનાર માર્ગ વિરે અર્થ કરવા કિલ્લ આફ્રિકા અને અગમ્ય અફ્રિકન દેરેલના પ્રતિનીધીઓ પહેલી જુને નધરેલી આવી પહેલનાર છે. આ વાલકારોમાં પૂર્વ અફ્રિકાના પ્રતિનીધીઓ ઉપરાંત વિશ્વ મેલેલા નિમ્નચોતે પણ મેલેલાર છે.

ઉપરાંત અધીર્મ કિલ્લ આફ્રિકા વતી કન'લ અગમ્ય. એક. પી. મેલેલેલ અને રોશીયા વતી કર રીયાર્ સુલવીન કામ મેલે, અગમ્ય વિશ્વ-ક તરફથી અધીર્મ કામ એનાર પ્રતિ-નિમિષે પી. અગમ્ય. છ. કનેલી અને કન'લ કે ધ કુખ છે.

વેલ અંકટ ફુંક

આર કુલ (મેલેલેલ) ૧-૧૧-૬ મેલેલેલ ટ્રેડિંગ કું.

(એન.કીલ) ૧-૧૧-૬

આર. એલ. દેરી (ક. લ.) ૧-૧-૭

એલ. એલ. દેરી .. ૧-૧-૭

પી. પી. બલકાર. રી. પી. પા. ૨-૧-૭

અલ્લુર ચાલ સમાર ફુંક

અમા અંકનો સરવાલો ૭-૨૮-૭ આર કુલ (મેલેલેલ) ૧-૧-૬ એલેલેલ છ. રીવેરર (સી. પી.) ૧-૧-૭ મેલેલેલ ટ્રેડિંગ કું.

(એન.કીલ) ૨-૧-૭

નારજ એ. કું. (કુ. કુ.) ૧-૧-૭

બીબીનેન પી. કોલ (સી. પી.) ૧-૧-૭

પી. કોલ (સી. પી.) ૧-૧-૭

પી. બી. બલકાર (ક. પ.) ૧-૧-૭

છ. મેલર (ક. લ.) ૧-૧-૭

રમા એન. સન્સ (પી. એ.) ૧-૧-૭

માથે બાધવાની રીણન અને વેણીઓ

અમમલ, સાદીન, લાંબા સીલકની, શીખન અનેક વંશ, કીલાઇન અને સાર્થિકમાં અભરી, લગ્ન અંક અને મેલેલ શબ્દમારવા માટે અગમ્ય રીલને મળી થાકશે.

અમમ્માં માટે અમમલ, અને દેશલ તથા ફેલની ટોપીઓ કીલાઇન સાથે બનાવી આપવામાં આવશે.

અંગીટે બાધવા અમમલ, રેસમ, કેલન વિમેલેનાં કુલોની વંશ વંશની વેણીઓ અને અનેક અઠાવના કીલાઇન અભરી

દેવલ પર કુશળ માટે ખાસકીલના કુલન કુલો અભરી,

કેકાણું : માભરો હેલસ (મો.) લી.

લેલીક એન. સીલરેલસ હેલ મેનુરેલર,

ફેલ : દકપ-હલેલ પહેલે માળે, બોલસ પરપાલ.

મારેલ મેલેલ — ૩૩ વેરેલ સુદી, — મેલેલાનીસખર્ગ.

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જામખના અને રૂપેશભીરદ બીએ.

શ્રી રેપીડની અંગત દેખરેખ નીચે કુનીયનના અને રેપીડીયાના ડાઈ પજુ લાગતાં ઉપારે કુશલે આવી રહેલી કમળો અમે કમ્પ્લેટ કરીએ.

કેપીટન્સ બાલકની હોટેલ

(ધી કેન્ટર મીકાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુલ્લાપર - ડરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ - ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

જુહાપુર, જુહાપુરી, બીરુભાઈ અને અલખા એલન

હાઉસના અંગત કુનીયાના ડાઈ પજુ લાગતાં હતાં રેપીડીયન અને અંગત માટે જુહાપુરી કરવા પર મહા અમારી મારફતે જુરમ કરે.

બંદો, આમ, ચોરી, કુશલ, બાલકાં, પીરુભાઈ, વિરેશના નામ અને રેપીડીયન આપીએ છીએ.

ઉન્ડરટેક, પરચલ ટેક, વિરુભાઈ મી.પા. હાવાના રેપીડીયન અને રેપીડીયન કે રેપીડીયન લાવશે-સે. પાસપોર્ટ તેમજ રેપીડીયનને લગતી બાબતોમાં હાઈ પજુ હી બીધા વિના અમે અત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ ગ્રુપુઅલ લાઈફ એસોસીએશન એન્ડ એસ્ટેટીયા અને રેપીડીયન ઉન્ડરટેક કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફ્રેટ

આંબા અળખ, લીલી અળખ, રતાબા અને સુરજની ગ્રાસમ વાલુ છે. આફ્રી પેની ૮ રતલ, લસણ શી. ૧-૩ રતલ, ખાંડ નંબર ૧ શી. ૧૦, નંબર ૨ શી. ૮ ૧૦૦.

ક્યુરી અને ચેમલી પાન ભવર લાખ, પાર્ટેલ લાઈ. બારીક ગોલ શી. ૧૦-૧ લાંબી અને રહેલ માર્કીટ શી. ૧૧-૧ ૩૩૦.

રેપીડીયન, ના.સાહેબ અને ભલભલ રેપીડીયન એન્ડ રેપીડીયન ઉપર પુરક પાન આપી ડાઈ પજુ વધુ ખર્ચીક હતાં મીલકત.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251, DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરુમ છુટ, હાઈનીચરુમ છુટ, વેડરુમ, રેપીડીયન એલ, હાઈક બોર્ડ એફ્રીક રેસ, જુક કેમ, ટેબલ, તરન કોફાચલ અને અગ્રીકી લકરીયા. બંને ખર્ચારી લાગુ લેવા જુરમો નાં.

—બેડરુમ, ટેબલ અને ક્રીચલ ફરેસર—

એ હમારી ફેબરેશન નીચે તર્જાઈ લાવ છે. તેને રોક લેવેલાં હાઈ વાર રહે છે. માત્ર રેપીડીયન આઈસ બીરડ ખંખો અને રેપીડીયન આમલ લખારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2626.

હાઈની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રીકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી બલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ ક્વીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન - નાટાલ:

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાનો અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૬૧૦.

રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ઇસ્ટવન્ય એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન:

ઓફીસ : ૨૫૮૪૫
રેસીડેન્સ : ૩૬૪૧૩.

સિંચલ

અનુવાદ : શ્રી હર્ષદરાય. શ્રી, આસ્તર (જે.એમ.)

(અમા અંકથી આરંભ)

વેસીલી તરફ ધવાનોય મોટા મારી રહી અને નવારે એ વળાંક ગળતા પાસે પાસે પહોંચી અવખ્યાન અને ત્યારે ધવાનોય પર તરફ વળ્યો. પર ખાતીને તેણે કહ્યું, “આરીના, આપણે પોતાની એક કુર સ્થિત છે, તે માણસ નથી.”

આખા જતાં તેમણે આઈ રહ્યા ન હતા. તેઓ રહી પાછા આવ્યા અને રહી રહી એક વાતો કરી.

“એ માણસ જાત ન હોય તે આપણે આ કુરમાં જળાની ન રહ્યા હોત,” વેસીલીએ એક ક્ષણે કહ્યું.

“કુરમાં જળાની રહ્યા તેથી શું થયું? એ કુર ખરાબ વસ્તુ નથી. તેમાં તો રહી શકાય છે.”

“અરે જ, તેમાં રહી શકાય છે. પિંડ તને!..... હું સાચુ છું. એ પક્ષ એણે કીધો છે; તે પક્ષ પક્ષ એણે કે પક્ષ એણે નિરૂપ્યું છે. જરીય માણસને માટે એક કુરમાં કંઈ જાતનું સ્થાન હોય છે? એ માણસના જીવન જાત તારી કોમ કાઢી રહી છે. તે તારી સ્થાનનું એકી મુશી રહી છે. અને જ્યારે હું ધરડી થઈ જાય ત્યારે જેમ રમવાં કોઈકાં કુરારેને પાપા નાખી કેવામાં આવે છે તેમ તને પક્ષ તે તરફથી રહે, તને જ્યાર કોઈકાં થશે છે.”

“નહુ નથી, વેસીલી,—ખાર રમશ.”

“અને અને કાઠી તેવ રમશ. કેમ આપણે જ પમાર? એના નિયમે પ્રમાણે તો કુરનીએ આપણને મળેને કહી મળતલ અને દિવા કાઢે ખંદર રમશ આપણ એકજે. કોણ તરફી હરે છે કે તારે બેઠ રમશ જ મેળવવા ના અને પાસે કાઠી તેવ? તને પોતાને જ પુછી ને! અને હું કહે છે કે માણસ એ મધુ કહીને રહી રહી છે! હું સમજી રહી છે કે પક્ષ પક્ષ રમણને સ્વાક નથી. મધુ મળેને હું રહેવાને મળે કદો. પેલા અવરવારને એવાનું જાણ અને સંપિદ્યું હતું. અખ્યાનાથી તે ખોટા હોય પર કોઈકે, જે કહ્યું કે હું જાહો મધુ જાત મરે રહેવાને નથી. હું કંઈક જાણ, અને ત્યાં જાણ, આરા નાની સીધાનથી જાણ.”

“પક્ષ હું ક્યાં જાણ, વેસીલી? ખાતી કાંઈ હું ક્યાં જાણ. જાહી તારી પાસે પર છે, અને જાહીને નાને કુરડી પક્ષ છે. તારી ખાતી તો પળી કામ પક્ષ રહે છે.”

“એ જાહીને કુરડી તારે એવું નથી છે, એક કોરડો જાહીને તેમાં જાહેરો જાહેર નહીં થશે. વર્ણન-જાણમાં જે કોઈ કોઈના વાતો કરી અને તેમ જાહીમાં કંઈકેકર આવી મળ્યો. તેણે કહ્યું, આ કુર જે આ વિષે અને જાણ કેમ ન કરી? તે આ વસ્તુ પરવાનગી કીધા વીના કેમ કરી? જાણનાથી કોઈકે નહીં! તે પછીસો કદો. જીજી કોઈ વખત તો તે એક સમય પક્ષ કંઈકાસો નહીં, પક્ષ આ વખતે તેને એ પુરુષ પક્ષ રમશ રહે!... ..”

વેસીલી કોરડો વખત મુખ રહી અને પાપાને કુરમાં જોતા થીમેથી તેણે કહેયું, “અરે જ પાપા મરણ કરત તો હું એને જાતથી રેલ.”

“હું જે મરણ માથાને જાત ને!”

“ના, હું મરણ માથાને નથી પક્ષ હું તો સાચું વિચારું અને જાણું કદો. જા, હું એનું નાક મરડું ન કરું તેમ મારું નામ વેસીલી નહીં. હું કુરમાં અધિકારી પાસે જાહ દરિવાદ કરીશ, પછી આપણે એકસુ કે હું જાણ છે.” અને વેસીલીએ કુરમાં અધિકારીને દરિવાદ કરી.

એક દિવસ એ કુરમાં અધિકારી જાહે પડ્યા તપાસવા આવ્યો, મળેક દિવસે પછી કોઈ મોટી અસ્થિતએ જાણી પસાર થવાની હતી. તેઓ કોણ જાણતી તપાસ કરવા આવવાના હતા અને સમગ્ર અવરિથત કરવાની જરૂર હતી. પાકાને આત કુરમાં તપાસવામાં આવ્યા અને રેલવે કાંઈક આમળ ખોળી મટોટી નજારી કેવામાં આવી. પોતાની કોઈના રહેલી જાહે પોતા મરણ કેસાને જાહાર કોઈકથી કરવા મોલાવ્યો. જાહારોએ આખા અપામિયા કુખી કામ કરું. રેલો જપરી અધિકારી કોઈકાં વેસીલીને ત્યાં આવ્યો. આર માણસો કોઈકે પ્ર મતિએ થોલી રહ્યા હતા. કોઈક કાંઈકના વીજ માણસની મતિએ કોઈ રહી હતી. કોઈક પ્રવાનોવની કોઈના પાસે પહોંચી અને તે જાહાર કોઈ આવ્યો. કોઈકને જાહે તેથી આવ્યો તેણે જાણ્યો આવ્યા, મધુ અવરિથત નજરે જાણું હતું.

“હું જાહો કાંઈ નજાતથી કામ રહે છે?” જપરી અધિકારીએ કુરડું.

“જે ની રજા તારીખથી, જાહાર.”

“કોઈ. અને કોઈના નજર ૧૧૪માં કાણ છે?”

રેલો કંઈકેકર (જે જપરી અધિ-

કારી કાચે જ કોઈના કામ કરી રહી હતો) વેસીલી, “વેસીલી.”

“વેસીલી... ..વેસીલી... ..એક! મધુ વધે તે જાહે વિષે જાણું કદો તે જ જાણું કે?”

“હા, તે જ જાણું.”

“કોઈ તો આપણે વેસીલીને જાણા જાણું. જાણો?” કોઈકે થોડવા મોડું, અને કોઈકે કાપાકો જોર આવ્યો વધવા મોટી. ધવાનોય એ કુર ખાતી કોઈકે ને એક રહી અને એણે વિચારું, “મારૂં પાડેલી અને તેમની વચ્ચે કંઈક થવાનું થવાની કોઈ એક કાચે છે.”

એ એક કાચા પછી તે પોતાના આમળા કરવા નીકળ્યો રહે કોઈકે પાટે પાટે આકાશો આવતો જોયો. તેના મામા કોપર કંઈક કોઈક કોઈક વેલ જોયું જાણું કદો. ધવાનોયે જાહ વધારે ખાતી જોયું. એ વેસીલી કદો, તેના કાચામાં એક કાચી હતી, ખાતી પર એક નાનું પોટલું હતું અને એના માલ કાચામાં વડે અપામેકા હતો.

“હું ક્યાં જાણ છે? ધવાનોયે કુખ પાડી.

વેસીલી નજીક આવ્યો, એનો અરેકો રિકો પડી ગયો. કદો-કોઈકે નેવો કોઈક-અને એની અધિમા નજીક પડ્યા નેવો કોઈક માવ તરી આવ્યો હતો. કોઈકાં જાણને તે જાણવપો, “કોઈકાં-મેરકો-નહીં કોઈકાં.”

“નહીં કોઈકાં? આક, હું પાઈ હું કે હું દરિવાદ કરવા જાણ છે. જા કે એ જાતને! વેસીલી, વિસરી જાણું.”

“ના હોરત, હું એ નહીં જાણું. એ ખાતી તર તો કાપાની જે વહી મળ છે. આજ એ એણે અને મોટા પર માણું, એકી નીકળે છે, એણું! હું જાણું રહે ત્યાં મુખી એને જાણી રહી એક નથી. હું એને એમને એક તે નહીં જ જાણી રહી.”

ધવાનોયે એનો કામ જાણ્યો, “કુખી જા એ જાતને, વેસીલી. હું તારા જાણ મરે કાચાક આપું છું. અને એણે કરવાથી કોઈ કાચ નથી થવાનો...”

“જાણ નથી થવાનો! એ તો હું જાણું છું કે અને કોઈ કાચ નથી થવાનો. આ પાકું જાણથી અને કદો જાણ વાળું નથી. કદાચ હું એથી જાણ

વેસીલી કાચ પક્ષ પોતાના કદો તે કાણું જ જાણું ને!”

“પક્ષ કદો તે જાણ કે જા જાણે. કોઈ રીતે!”

“કોઈ રીતે? તેણે જાણું કોઈકાંથી નીકળે જાતીને જાણી મં જાણે નજર ફેરવી, અને જા એણું જાણું કદો કે એ જાણું જાતને જાણવળે, તેથી જે જાણું અવરિથત રીતે મોટી હતી. એ જાણી તપાસીયા જ જાણે જે તેને દરિવાદ કરી તેણે જ રાહ પાડી, “જરૂરી તપાસ જાહો આવે છે ત્યારે તને ના કાપા વિષે દરિવાદ કરવાનું છે? જાહો કાચ કાપા માણ્યો આવ્યો રહ્યા છે અને હું એમનું નામ કાપ કુરડો મડાવે હું ખાતી જાણું મોટા અને એને કંઈક કહી પાડ્યું. “જાણ જોયું” ન કદો પક્ષ તેથી એને પાકું અને અને મોટા પર મોટી કોઈ. કોઈકાં કોઈ રહી, જે કદો જાણું નહીં! જાણું એ જે કદો કરતો કદો જે તદ્દન કાણું જ કરતો કદો. જે મોટો જાણ રહ્યા એટલે હું ખાતી જાણ પાડ્યો, પાઈ મોટું મોટું અને જાણી નીકળ્યો.”

“અને તારી કોઈકાં છું?”

“આરી પાતી ત્યાં છે, જાણી એકો તે જેમજેમ જાણે.”

વેસીલી જાણે થયો અને કિં કરતો જાણે, “પ્રાપ્ત, ધવા ત્યાં વહી કોઈકાં હું કાપ પાસે જાહે મોટાની જાણ કે કેમ તે અને કાંઈ તે જાણ છે.”

“પક્ષ હું જાણતો જાણતો તો ત્યાં રહી નહીં જાણું છું.”

“જેમન પર જાણે કેમ જા પર મહી જાણ અને કાચે તે મોટાના કોઈક”

કુરડીપિય, કનકમ કેકમ ન જાણે-જાણ, જેનું કોઈકાં-ક કનકમ-ક મારે-જાણ :

આરે, વીક્રમ પર જાહોની આઈડ, કદ મારેક કોઈકનર કાચોનાં અને મારેક એકાનીકાનર, કોઈ કદ-૧૧૪.

આસ્તર પ્રધર્સ (મી.) લીમીટેડ

નવ નવનં નવન, જેકથી તેમજ કુતરાક મળ, એકે જાણે પ્રારે મરે કાચ નવન કુરડો નહીં, કુરડો, કોઈકાં-ક અને મરે-કુરડો, કોઈક, એકેકેક, કોઈક, જેવો-ક વિષે.

કેકે જાણનં માલ કાહે કાચાક કનકા કનકાક.

કેકેકે કોઈ, એકાનીકાનર.

કોઈ ૧૬૩-૬૦૬૬

એકાક

સમાચાર સંગ્રહ

—બહાર, ધાકે-ઠાકે અને લાંબાસરી હરહરે ભર્યા મથે છે તે વિસ્તારમાં આવેલાં વૈનરોન વિખાની મથકોને કમળે બાંધી છેનાં કુમીન્ટોમી વીનનાં જો પાસેથી છાદ લીધે છે. બહારેથી છાદવારે ભરેલાં ભણાવે છે કે, બહારે છેનાં આ વિસ્તારમાંથી કોઈના અને મોંઢિયાં બનાવના મથક કારખાનાં મથક કમળે કમી હતી

—કે લીવુઅર્સ ને બહાર મના રાજ્ય રેડીન આકે રીડમ રુદ્રીઓની મુલ્ય-કલે મના ભારે વિરોધી રેખાવે કરનાર નીમેલના રોજામે બહાર રીમા રહી હાથમાં મોટા મોટા પકડ્યાં હતાં, તે હર સ્વતંત્રીત્યું હતું કે આરોહ આરોહોનેનું છે. રુદ્રીઓમાં મથેલા રાજ્ય મથુ ભેલા માદ આમથે રરનાથેથી નહિ પણ પાકસે રરેથી પદમન મથ મથા હતા.

—નોરોપીની પીપલ્સ કન્વેનશન પાર્ટી નામની મોટી આરોહન સંસ્થાના સિદ્ધાન્તવાદી સેક્રેટરી સિલીન નાર-નના આમરને રાજ્યકોટી સ્થાપિત રાખવા અને રેખાવવા માટે મુન્દેમાર કરાવી સિદ્ધાન્ત મેટરિયલ કોર્ટે ૧૪ મિલિનાની કલ્પ કરવાની છે.

—ટાંચાનીકા નેહન' પ્રે.વી-સના -મેમે કીરટીકા કુખાજની પરિસ્થિતિ થીથી મથેલ હોઈ કમળમ એક ભાષ્ય મથકોમાં મારે મોરારાની ભાષાતમા મંભાર પરિસ્થિતિ થીથી મથ છે. સર-કાર રાકલ કાર્વ' થર કરવા નિર્ધાર છે.

—ટાંચાનીકા આરોહન નેશનલ કુનીમન કીયુના પ્રમુખ મી. મુકીપલ્સ -પરેમે તાન્વેરમાં રાન્કા ખાતે આરોહનોની એક વીરાટ સભામાં આવલું કરતાં આરોહને સલાહ આપી હતી કે, આવલું કમળા અમર નીચા કમળે એમે ભમ આરોહનેએ કાલી નાંખવે. નોરોપીના આરોહનેને તેમને કમળા આપી હતી કે ને તમારો એક તમને 'મેલ' કહીને મોભારે નો તમારે 'આ એ.ક' કહીને ભવાન આપવે નહિ.

—માથે માથે અટકાવતી રેડીઓની કાપથીમા હોમાં કેમ્પમાં રાખવામાં આવેલા અટકાવતીએ જુખમરાની હડતાળ કિપર કિતપો છે. તેના કારણ ની ભાષાતમાં હવે એક ભણાવવામાં આવે છે કે આ રેડીઓને તેમના કરનારમાં આવાનું અપાર્ણ હવે તેને બલે તેમને ભાવવુંને રસોડે આવી ખાઈ ભણું એમ કુકમ કરવામાં આવે છે અને ત્યાં ખાતી વખતે તેમની કિપર કેમ્પેલ રખાય છે. આ કામે વાધો ખતારી એ રેડી જુખમરાની

હડતાળ કિપર કિતપો છે અને ૧૪૪ માથી હજુ હટ હડતાળમાં મકકમ રખા છે.

—નવ આરોહન રેડીઓ આરતા એ.મરટ મિલિનામા કાપમેરીના ખાતે વિરેલ પ્રધાનોની રરિપર ભરવાનું નકાઈ કમ્પ' છે. આ રરિપરમાં અના. પ્રે-પીમા, મીની, કાપમેરીના, લીન્ગ, મોરોહી, સુકાન, ટ્યુનીસીમા, અને મુનરેટ આરમ રીપમલીક ભાગ મેનાર છે.

—વેરટ કન્ડીકના વડા પ્રધાન મી. મેનથીએ કાઉન્સિલમાં ભણાવ્યું છે, કે હંડનમાં એક વેરટ કન્ડીક મુખકનું કેટલાક મુરોપીયન કોરનાથોએ કાલ માં ખુલ કમ્પ' હતું તે રહાએ વિરોધ ભતાવવા હું ભલે વીમાનમાં હંડન ભવાનો છું; અને અને ખાતી છે કે આ કામમાં ત્યાં અને વિરહ પકડેનો-લેખરનો પુરેપુરો રેકો મળશે. આ ખુન ભાંજે એ બેરીક કોરનાથોને પકડવામાં આવ્યા હતા, તેમને કેટલાક સવામ ભવાનો કમો માદ ભતા કરવા માં આવ્યા હતા.

—નેપાલના જુનપૂર્વ વડા પ્રધાન અને અંધુકત મોરારાની પક્ષના આભેવાન થી કે. આઈ. મિતે કામ્પેનના મેલ-રેટને ભણાવ્યું હતું કે તેઓ એમ માને છે કે નેપાલની તાન્વેરની મુંદેથી માં નેપાલી મિથિલે વિરોધ મદદ મળે હતી અને આ મદદ મારેની એક સરત થીવી હતી કે નેપાલી કોમિશ ભવારે સરતા પર આવે ત્યારે તે નેપાલમાં વિરોધી હરકરી મથો રખાવવા રેશે.

—અંધુકતથી રોડ ખાતે ભરોમની મડલ ૧૬૫૮માં કોરોમરમાં ૧૬ દન, નવેમરમાં ૫૮ દન, કીમેમરમાં ૧૫૮ દન મથ હતી. ભ-મુવારી ૧૬૫૮માં ૧૮૨ દન, રેખુઆરીમાં ૮૭ દન અને માર્ચમાં ૨૦ દન મડલ મથ હતી.

—થી મુરોપીયનમથાક હંડને દોડ પ્રચારના તેમના કમ્પની હરે દરીકે ૨૧૦૦૦ની રકમ એક આપાઈ હતી. એ મેલી એમને દોડને રાફ ભાષા બનાવવા માટે પ્રચાર કરવા રાફભાષા પ્રચારક સરમાને અપાઈ કરી હતી.

—નિમેક મારેની અમરમ અમિતિના પ્રમુખ આમાર્મ કુખાનીએ ભાંજે કમ્પ' છે કે તિમેકમાંથી મિભરત કરી આવેલા નિર્વાસિતોના ર.કલ મારે રે.કલ તથા બીજી મદદ મળાને કુખ શા દોડ ભાષ્ય મથા છે.

—મોડુંગીક કમલ મોરાર ને વાપી કમલ મથેનાં ભારતીય પ્રદેશના

મથોમા કમલથી મોટા પ્રમાણમાં કાપમેરીનાં પરીવામાં રરેલાં આવે છે. આ મથનાં આરોહના આ મથે આવેલ. પ્રદેશનાં જ મથુરી હોય છે અને તેઓ વાપીમાં મેનડેન પ્રકારે અડા ભમાની આ મથનો નિર્દાશ કરે છે ને નાથા કમલ મેલા કરે છે. —રેડીમર કંપાસમાં મર મુરોપીયન જુવનો કે નેમો કુનીપાની મુસાહરીએ કિપમા કરતાં તેઓ દોરની મુસાહરત મથ કરમન આવ્યા છે. તેઓ અહીં બધે હરે અને વધવાને મળશે.

રૂડીપોર્ટમાં ભાષા ઉત્સવ 'Taal feest'

આરોહના-સ ભાષાને ૫૦ વર્ષ પુરા થતા હોવાથી તા. ૨૪-૫-૧૯૬૭ના રોજ રૂડીપોર્ટ જુનીયર હાઈ સ્કુલ તથા કુમરકોર્પ પ્રાથમરી રુકમ તરફથી એક સંપ્રકત મેળાવકે મેળાવવામાં આવ્યો હતો. પ્રમુખ રથાને મી. મુનરકર કોરનાથ (Vice-Principal Roadspoort Junior High School) હતા. મી. પટેલ (Krugerdorp Principal) તરફથી મથેમાને આવકાર ભાષવા માં આવ્યો હતો. કુમરકોર્પ સુલ તરફથી આરોહના-સ ભાષા અંગેનો "Taal" રુક કરવામાં આવ્યો હતો. સારવાદ રૂડીપોર્ટ તરફથી, "Some Choor" "Speech Choor" Sketches" વિ.ને મનો-રંજક કામ્પેલ રુક થયો હતો. મી-રી પાલ મી. રેકમને "આરોહના-સ ભાષા નો સરેલ" એ નીલમ આવ્યાના આવુ હતું આ કિપરાત Dr. Van Rooyen (Inspector of Education) Mr. Hugo (Deputy Mayor), Mr. Lubbe (Secretary West Rand School Board) વિ. તરફથી પ્રક્રિયિત આવ્યામાં થયા હતા. રૂડીપોર્ટના પ્રિામમાં મેક વાનગી "આમકોપા" ની કન્વેરેક્ટરે ભાંજે કરી હતી. કુપારી આવલો ભામાને આ મારે પ્રી-સીપલ રેસાઈ Trophay મેનાવત કરવામાં આવી હતી. મી. રીપલ (મનો રુક સગીલી) મથેમાનેનો આ-ભાર માન્વે હતો. અપાકાર ભાદ સભા મિર્કનન મથ હતી. મુલેનકાના અરેલાએ પજુ રેલાક મથા હતી.

કાઠીમાલાક હીંદુ કન્ડીયન શાળાનો સેપર્ટક

કુમળના કીક ક.ઉંદનમાં કિપરોત કરનાની કાક રુકમ રાજાનો પ્રથમ વારીક રેપાટ મેળાવવા આવ્યો હતો. એ. મોલાઈ કે નેમો રાજાના પ્રિન્સિપલ છે એમોએ મારે મરેના નામે વિદે

કમલ પાસતાં ભણાવ્યું હતું કે, અહીંસા, પીરલ, ભવેલી, સપમ આવા મારે નામે મરેને ભાષવાનો અર્થ છે હતો કે, આ મારે આરોહી ભાળકો પોતા સામે કમેલા રાખે અને તેને અનુસરે. રાજા ના માન્ડી તરીકે રે. અન્. પી. રેકમ એ પજુ ભાષલુ કરતાં પોતાનો આનંદ દરોમેક હતો. "અહીંસા મુક" વિન્ધી મથુ હતું.

સામાજિક ખબરો

રુ. મેલની પ્રુમતીથી

રુ. કીટીકર મેલ નેમો મથે વરસે પ્રુમતી મથ એમની રેડી મે ના પ્રથમ વરસીને દીવસે પોર્ટ મેલીમાભેમમાં પ્રાથમી સભા રાખવામાં આવી હતી. આમાં આરોહન રેમિસના મથુ સભે કાન્વેર હતો. એ કે મેલ રેમિસના કે કોઈ પજુ સંસ્થાના કદી પજુ કમ્પ નેલતા.

સેમ્પર

તા. ૨૪-૫-૧૯૬૭ની રુકમ દીને ભણાવેર નિનાસી થી ભાષામાર્મ રુદરજના મુમી મિ. નહંવેલાલના મુલ ભન દેમા મિનાસી થી રવાનભાઈ કુલ્લભાઈની મુમી મિ. સંતામેન ઉર્કે સારવામેન આવે, મેલિક નિધિ પ્રમાણે થી સિપારકર ભેખાકરના મુલ હરે મેલાકમાં થયા હતા.

સમરેલેકી મિના થયે કુર કુરથી પધારી હતા, મરો તરફથી મુલકાર કરી આચીનોક અપરવા હતા, એ કો ને આભાર માની ભ-ને પકે. તરફથી થનો ભાંજે મથાં હતી.

આમજુને મત અ.મી પધારવા મલ ભમલ કામકામમાં અને બીજા રેકે રીતે મદદ કરવા ભલ ભ-ને પકે. આ પજ દરો કીનો આભાર માને છે.

સાભાર રુવીકાર

અનેમી ભાણાભાઈ રુદર, પ્રિટોરીયા, પા. ૨-૨-૦૦
મદમાભાઈ કુલ્લભાઈ, મેલાઈ, પા. ૨-૨-૦૦
મોમાભાઈ જીવનજી, નેકાનીકમર્મ, પા. ૨-૨-૦૦

અરવુ

નેકાનીકમર્મના નરજુ મથકની પેરીના મી મોમાભાઈ જીવનજીના મર્મપત્ની ભાંખીમેનુજી મુકાર તા. ૧૫-૫-૧૯૬૭ના રોજ રર મર્મની ઉમરે પ્રક્રિયાત ભાગ્ય ભવસાન મથુ છે. તેમની રમયાન વાવામાં મોરી સંખ્યા માં સર્મા રેકે (મિત્રોએ કાન્વેરી ભાખી હતી તે ભલ થી નરજુભાઈ તથા સેલાભાઈ એ સર્વે ભાંખીમેનો અત્તા કરજુ મુર્મ આભાર ભવકત કરે છે. રુ. ભમોમેન તેમની પાખા નાનાં મોટાં ભાદ ભાળેને મુમી મથા છે.

શુભ પ્રસંગો માટે બેટ !

સીઓ અને પુરૂષો માટે

ઘડિયાળ !

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ જુલિનાં
ઓટોમેટીક ટેલેન્ડર.

- રોમર
- ફાઈરી
- લેડો
- ફસર

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરૂષોનાં શર્ટ સુટ, પાયલમા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બ્રોકેસ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૫.

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

બી-આઈ

મુખ્ય કરાંચી અને ઇસ્કે
આફ્રીકાના બંદરો વચ્ચે
મુસાફરી કરે છે.

સ્વીમર કંપાલા ૩૧લી ધે ૧૯૫૬ના આવશે.

અને ૬૬ી જુન ૧૯૫૬ના ઉપરશે.

મુખ્ય અથવા કરાંચીનું બાકું.

ફર્સ્ટ ક્લાસ	એક	બીસક	બીસર	પા. ૬૨-૦-૦
સેકન્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૧૦-૧૫-૦
થર્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૩૧-૧૦-૦

ગોર્ડિનરી

સ્પેશીયલ

નોન-વેલ્ટેરીયન	પા. ૪-૫૩-૦	નોન-વેલ્ટેરીયન	પા. ૧૦-૧૬-૦
વેલ્ટેરીયન	પા. ૪-૪-૦	વેલ્ટેરીયન	પા. ૬-૧૫-૦

વધુ માહિતી માટે મળો આ લખો :

શેખ હિમેદ બેન્ક સન્સ

(પ્રાઈ લીમીટેડ.)

૩૯૦ પાઈન સ્ટ્રીટ, — કરમન.

ટેલીફોન : ૨૦૪૩૨ — ટેલીગ્રાફીક બેન્ક "કશમત."

ધી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આગ અકસ્માત તથા હરીયાઈ માલનો

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાન

કામ કરે છે.

આસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી ફસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ — બ્રોકેસ નંબર ૪૭૬. — કરમન.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

Next in importance to freedom and justice is popular education, without which neither freedom nor justice can be permanently maintained.

—James A. Garfield.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1910-1956.

No. 23—Vol. LVII.

Friday, 12th June, 1959

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

Sobukwe Defines PAC Policy On Race Co-operation

THE Pan-Africanist Congress of the Transvaal met in regional conference at the beginning of the month. Mr. Sobukwe, in his speech, further clarified the PAC attitude to race co-operation.

"What the PAC has done within one month, and three weeks (of its establishment)," he said, "has been to draw the line of demarcation between oppressor and oppressed, master and slave, fascist and democrat, so boldly that there is today no longer any room for fence-sitters and political adventurers. One now has to choose between freedom and slavery, between the oppressor and the oppressed. Already, some have chosen to take shelter under the wing of the oppressor while many have chosen 'to

starve in freedom rather than have plenty in bondage."

But it is this clear line of demarcation that worries the oppressor, because he can no longer fool the African people. And in defence of his own interests the oppressor has resolved to stop at nothing in an attempt to crush the one organisation of the African people which has no truck with the oppressor. And since the oppressor controls the means of communication, he has used these systematically and regularly to try and crush the Pan Africanist Congress. And the White Press has served the oppressor magnificently in this regard.

The Press:

"We have pointed out in the Africanist, our journal, that the press is again engaged in a campaign of slander and distortion against us. The fact that our Convention was a success in spite of the Press, has been a bitter pill for the policy-makers of the South African White Press to swallow. They have, therefore, decided to give us no publicity at all and if and when they are com-

pelled by circumstances to report on us, to give us the worst publicity possible. The chief aim of the White Press today, is to sow dissension within our ranks, to belittle us in the ranks of the African people and to besmirch us in the eyes of the world. But they will fail. We correctly hold that

since no Press has built us up no Press can destroy us. These same papers will soon be compelled to report the truth, they will tell their readers that not only are we the only organisation of the African people but also that ours is the only sound and lasting solution for the problem of man's relation to man in South Africa.

(Continued on page 224)

Mboya Considers Suing Kenya Government

MR. TOM MBOYA has according to the London "Times," made the following statement:—
I am seriously disturbed to learn of findings of the Inquest on the death of 12 detainees at Hola camp and even more disturbed to hear that the Attorney-General of Kenya has decided against prosecuting the camp commandant and his assistant for these deaths.

It is my considered opinion that the Government of Kenya must accept full responsibility for these deaths, and that even if charges were made against the camp commandant and his assistant they would merely be the scapegoats in a situation in which the Kenya Government will always remain the criminals. Time and again demands have been made both in Kenya by the African leaders and also in Britain for

an enquiry into the conditions and treatment of detainees and prisoners. All along the Government has resisted these demands and only a few months ago both in the House of Commons and in Kenya the Government reiterated these numerous refusals and clearly stated it was satisfied with conditions in the detention camps and prisons.

After seriously considering the situation I have decided that action should be taken by the African leaders, especially to seek compensation for the families of the dead men. In this connexion I am therefore consulting with lawyers and examining the possibility of suing the Kenya Government and demanding such compensation as is just and fair. I will raise this matter immediately on arrival in Nairobi with my colleagues to secure joint action.

NO COLOUR BAR NONSENSE IN GHANA

LONDON, May 23.

HUGH GAITSKELL, leader of the Labour Party, said on his return on Saturday from Ghana he found complete racial tolerance there and "none of that colour-bar nonsense." He denied opposition parties were barely allowed to exist in Ghana and he voiced assurance that Dr. Nkrumah wants Ghana to go on as an independent country on democratic lines.—Reuters.

OPINION

FRIDAY, 12TH JUNE 1959

Faction Fights And Bantustans

HERE are two aspects of Bantustan apartheid to which attention cannot be drawn too often—these are the violence with which it goes and the deposing of Chiefs.

At the moment Durban is living under the scare of the tribal fight going on at Imfume where homes have been burnt and at least eight people murdered. Just the other day Mr. de Wet Nel told the country that more than three dozen Chiefs had been deposed.

The significance of the facts lies in the way they expose what is going on in the mind of the tribal man when he comes face to face with apartheid. We have been told by government spokesmen that the tribesmen like apartheid; that they realise that it will bring them salvation. It is curious that they should express their happiness in murders of their neighbours and of representatives of that very government which, we are told, is so popular among them. More curious in this milieu of harmony, however, is the fact that the government is so happy about the way the tribesmen are accepting apartheid it has had to depose more than three dozen Chiefs in ten years.

To the realistic observer, who is not blinded by the half-ignorance which sees men from the perspective of race, these facts mean that Bantustan apartheid has brought South Africa to the fringes of what Verwoerd calls the "bloodbath" era. The murder of men and of government representatives in the Reserves and the dismissal of Chiefs are complementary processes in the movement towards that disaster which is the logical and inescapable point of fulfilment for apartheid.

The urban African has long made it clear that he hates apartheid. The demonstrations and protests in the major cities against many forms of apartheid and the bans and proscriptions are proof enough that the African in the towns is rightly hostile to apartheid. A curtain had been thrown around the Reserves and government spokesmen sent word abroad that all was well in the tribal areas. The tribesmen, realising that they are dealing with a patently dishonest government, are expressing their protest in violence. Before long they could set the whole country aflame.

This is not propagandistic scaremongering. There is trouble in the country and the incompetents who rule the land are too blind to be able to avert disaster. On the contrary they will march from one extreme of political stupidity to another. Hitler, their spiritual elder brother, did that and brought disaster on the world. We have been warned.

Comment On Men And Events

Problems For Pan-Africanism

By JORDAN K. NGUBANE

IN his speech to the regional conference of the Transvaal section of the Pan African Congress recently, Mr. R. M. Sobukwe commented at length on the attitude of the PAC to the minority groups. He emphasised that the ideal the PAC has set itself is a non-racial democracy with socialist leanings. He accepted the Coloureds as Africans and showed in the clearest terms possible that he is most eager to co-operate with the Indians provided they are willing to change their attitude to the African. He was not so explicit when it came to the Europeans. This leaves the contradiction of preaching non-racism and practising racism unresolvable. As long as this is the case, Pan-African statehood will be weaker.

Mr. Sobukwe has on several occasions stated that Pan-Africanism sets the greatest store by the individual. This is the basic starting-point for a true democracy. And when he set himself the goal of a non-racial democracy, he is only being consistent—for, democracy does not set the citizens in terms of groups or races.

His difficulties arise when it comes to translating his ideals into practice, when he is called upon to translate his statement of the individual into action which can have valid meaning in the day to day life of every citizen in a basically caste society. And here he comes across what have so far been insurmountable problems for him. He finds himself forced to see men from the perspective of tribes; he has, by implication, to shut his doors against the European who thinks as he does.

It is no argument to say that no European can identify himself with the African. Regina Brooker has done it so effectively that left many Africans gaping. In any case no Africanist, if he is honest, has any right to dispute to those who see the truth differently, motives which they might or certainly not have. It does not mean that one is a race appeaser just because one happens to be White. Otherwise the Pan-Africanist evaluation of the individual would be meaningless and talk of a non-racial democracy would be absolutely hypocritical.

But let us examine Mr. Sobukwe's problem a little more closely. Having attacked the old ANC for its multi-racial policies, he obviously cannot wish to do the things he criticised. The admission of Whites into a non-racial PAC would most probably create new difficulties for him. He has every right not to want these. In any case what guarantees can he have that among some of the Whites who would join the PAC there would not be communist spies? The

communists do not like Pan-Africanism. Professor Potkin, who attended the Accra conference from the Soviet Union, has already started, calling Tom Mboya names.

Two points emerge from this. First, the real problem which we have to face is not whether or not Sobukwe is honest when he talks of a non-racial democracy. There is no doubt about his integrity; I, at any rate, have no doubt about what he wants. I have known him from the days when he was a student and he is the sort of chap I feel I can trust. The problem is: How is freedom from the peasant to the ideal he has set himself? (

In other words we need to know his programme for moving events to the goal we all desire. Some people think this can be done by setting up mixed organisations where people would work and build together the non-racial democracy they desired. I think so too and that is why I am a Liberal. Others prefer to work in separate racial groups. I distrust this multi-racial approach. Mr. Sobukwe's hatred of multi-racism, however, is not apparently strong enough to enable him to break completely with the multi-racial approach as yet. If he told the country how he proposes to move from his present multi-racism to his future non-racism he would make an important contribution to the debate on race.

A feasible programme would include the following:

- i. The unification of the weakest section of the nation;
- ii. Teaching the various racial groups the habit of feeling that they belonged together;
- iii. The unified, final assault on race oppression.

If this was the programme of Pan-Africanism, Mr. Sobukwe would have good reason to say

(Continued on page 229)

Congress Not Silenced By Luthuli Ban

(From Our Own Correspondent)

IN the banning of Chief Albert Luthuli on the eve of the Johannesburg A.N.C. Conference, the Government may have hoped that it would silence the accepted leader of hundreds of thousands of South Africans. But it miscalculated badly. Although the Congress must have expected some such action by Mr. Swart, whose pen has been signing as many banning orders in recent months as in the past, the timing caught them by surprise. The publicity value to the ANC however, both within and without the Union's borders, has been very considerable.

Chief Luthuli had in the course of a number of meetings at which he addressed mainly Whites, charmed a large number of Whites, not even mildly liberal, and had emerged as a moderate figure campaigning for justice for the non-whites as well as for play for the whites.

National Hero

If anything, the banning order has made Chief Luthuli a national hero to non-white eyes and has served to underwrite, in the view of many whites, the totalitarian trends discernible in South Africa under Herr Verwoerd.

Meanwhile, many important non-white political personages were left with a sense of anticlimax. With Mr. Luthuli's banning, it was expected that the inevitable next step would be the raids of officers and homes followed by seizures of documents and possibly further banning orders and deportations. Several non-white politicians and political organisations had readied themselves for the raids, which have ever failed to materialise—so far. Shrewd observers however claim to have seen through Mr. Swart's cow technique.

Pounce Only Delayed

This is, they say, for the police at the authorities to make a few dramatic moves. There is no nothing for a while. "Create tension, then withdraw and induce a sense of false security. Then pounce when the grab is least expected." This is the theory put forward by a well-known politician who added however that "our negotiations and people will not be caught napping in any case, the police are free to come in our offices any time they like. They will find we have nothing to hide. We are not afraid of anything or anybody." It goes without saying however that even if there were anything to hide—and under Verwoerd even Set de Vilharts must have certain racial programmes kept darkly hidden—there will not be left young

around for any sneaky impish detective to pick up.

Meanwhile the Congresses have not been caught napping. The plans previously drawn are expected to unfold on or before June 26th, when the boycott of Nationalist controlled firms is to be implemented. Reactions by the Nationalist Press to boycott proposals indicate how terrified the Nationalists are of this move. Chief Luthuli however made it clear that United Party supporting industrialists and commercial men, while they may derive immediate financial benefit by any successful boycott campaign, would be foolish if they started congratulating themselves. Their turn may be next. And the Indian merchants and other business men also have reasonable cause to be apprehensive that should the first stage of the economic boycott succeed, all those who in any shape or form practice racial discrimination against Africans will find their economic power worn full on upon them.

This is seen as the inevitable—and one of the few possible peaceful means of exerting political pressure upon the millieux denied representation in parliament.

Indian Art Exhibition In West Germany Popular

AN exhibition of Indian art which is currently being held at Villa Hugel in Essen (West Germany), is attracting large crowds and thousands of people have visited it, according to reports received to New Delhi. The exhibition which opened on May 14 covers a wide range in terms of periods extending from the earliest Mauryan sculptures to the late mediaeval bronzes and includes a rich collection of handicrafts.

According to Press Trust of India, U.K., U.S.A., France, Italy, Czechoslovakia and Holland have asked for this exhibition to be held also in their countries.

G.A. Inspectors On Prowl

(From Our Own Correspondent)

APART from the several hundred people in the old Borough of Durban threatened with homelessness by the 1958 Group Areas proclamations, the Group Areas Development Board has also swung into action in other areas as well. Anxious property owners in districts such as Cato Manor, Clare Estate, Springfield, Bellair and Sea View are being served with notices declaring certain properties to be "affected." Any such may lodge objections to such classifications within a specified period.

In Clare Estate, an Indian woman has for many years been the registered owner of a property occupied by herself, her husband and family. A tenant of a portion of the building is Coloured. Because of that, the property has been classified as "affected," causing a great deal of unnecessary trouble to this bewildered woman. Situations like this can be multiplied hundreds of times, and the persons concerned, knowing little of the multitude of implications of the Ghetto Act, are involved in heavy expenses.

Valuations Begun

The Board has also appointed a number of valuers, some of whom have already begun valuations of properties in Bellair and Sea View. Cato Manor is next on the list for valuations, with other areas to follow.

The Act provides that a "disqualified" owner may sell only to a member of the "qualified" racial group. But first the Board has a pre-emptive right of purchase. Should it waive this right, the sale may proceed. But if the selling price by private treaty exceeds the value placed on the property by the Board, then 30 per cent. of the excess must be paid to the Board. If on the other hand, the selling price is less than the value placed, the Board compensates the seller to the extent of 80 per cent of the difference between the valuation and the sale price.

The valuers are either employees or agents of the Board from whom they obtain their remuneration. It may be pure coincidence, but it has just happened so far that in almost every case, valuations placed are far below the true market value of

"affected" properties. The Board thus has a "heads-I-win-tails-you-lose" regulation, as provided for in the Development (?) Act. As in the vast majority of cases, it is Indian property owners who have been made "disqualified" persons in terms of last year's proclamation, the Act first of all cuts a gaping wound with a ragged edged knife while its overkill rubs salt into it.

This is the mixture to promote inter-racial harmony which the Government is administering with such zeal for justice to all.

Sir Maharaj Singh

RAJA SIR MAHARAJ SINGH, who was Governor of Bombay from 1948 to 1952, died in Lucknow on Saturday night, aged 81.

Educated at Harrow and Balliol College, Oxford, where he was a boxing blue, he had served as Prime Minister of Kashmir and Jodhpur State, as High Commissioner for India in South Africa from 1932 to 1934 and as a member of the Indian delegation to the United Nations from 1946 to 1947. —Sagar-Nir.

Want a £4,000 salary on full & job? Write today to the School of Areas survey for the free book "The Direct Way to Success in Advertising." Catalogue, Secretariat, Building Division, Municipal Services, B. Camp, Degree Lot the 21 out of 200,000,000, backed by 30 years' education & experience, share you in success. Write to The School of Areas, P.O. Box 4592, (2) Johannesburg, and all 85 Plans, Million House, 12 Field Street, P.O. Box 1865 Durban. Phone 2 4062.

Phone 835-8744

F. O. Box 1849

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

Sobukwe Defines PAC Policy On Race Co-operation

(Continued from front page)

"Questions have been fired at us repeatedly by certain papers regarding our stand towards co-operation with other national groups. It is only fair to state that among these papers have been some, like the 'Opinion', which have reported most accurately and fully on our Convention. Others, like 'Ikhwezi', have with schoolboyish arrogance contended that socialism is uniform; there can be no African socialism they say in spite of the overwhelming evidence there is, of the colouring of socialism by local conditions in Russia, China, Hungary, Yugoslavia, etc. I shall, therefore, now state again the stand we take on the question of co-operation with other national groups.

The Coloureds

"In both the main address and the Manifesto considered by the PAC Convention in April, three national groups were recognised in South Africa—the African, European and Indian. No mention was made of what are called 'Coloureds' in this country. And the socialist, like 'Ikhwezi', lament this omission. But if these people had taken the trouble to read our documents intelligently they would have noted that we said national groups were the result of geographical origin and a shared historical experience. In the light of those conditions, the so-called Coloureds whose geographical origin is African and who, from the early days of the Khoikhoi (the so-called Hottentots) and the Boshwa (the so-called Bushmen) have shared with us the historical experience of dispossession, oppression, exploitation and degradation, are Africans. There was no more need for us to mention the Coloureds than there was to mention the 'abulungu' tribe of the Transkei. The term 'African' covered them. This means then that the so-called Coloureds being according to our analysis Africans, can become members of PAC.

The Indians

Of the Indians we stated that they were a foreign colonial group who fall into the camp of the oppressed Africans. But we further stated that certain members of this group, the merchant class in particular had become tainted with the virus of national arrogance and cultural superiority, and that the leadership of the Indian people was in the hands of this group whose

material interests identified them with the oppressor. We called on the poor Indians to reject this leadership and to produce their own. The question arises, 'what then'?

"We have admitted that the poor Indians because of the pressure of their material conditions, can identify themselves with us in the struggle for the overthrow of White domination. They do not have the money to buy land outside the Union as certain merchants are doing. They do not have the money to go back to India, even if they wanted to. Their future is bound up with the continent. And it is in their interest to recognise this fact. This means, therefore, they must start immediately to recognise the primacy of the Africans' interests and in Natal for instance to regard themselves as debarré too, from all those businesses and other concerns—most of them Indian—from which Africans are debarré. When they have made that break with the merchant class and have accepted African leadership, in the liberty struggle, we shall co-operate with them.

The European Group

"Our stand with the European group remains unchanged. They benefit materially from the status quo and we cannot and do not expect them to be interested in the overthrow of White domination. This point has been adequately covered in our documents and I do not wish to belabour it.

"The point we must always bear in mind is that, as Dr Nkrumah put it at the All African Peoples Conference: 'The liberation of Africa is the task of Africans. We Africans alone can emancipate ourselves. We welcome the expressions of support from others for it is good to know that we are wished well in our struggle, but we alone can grapple with the monster of Imperialism which has all but devoured us.'

This means, sons and daughters of Africa, among other things, that we must develop policies not merely springing from that country or merely fashioned to approximate to it to please certain powers or constellation of powers or people. We must develop policies which take account first and foremost of the present and future needs of the people of Africa—the Africans themselves. Our policies must flow from the logic of the African situation and from

the fundamental long-term interests of the vast African millions"

(To be Continued)

Why Houphouët-Boigny Chose Equality

PARIS, May 25.

HOUPHOUËT-BOIGNY, former French Minister of State who has become Premier of the Ivory Coast, yesterday made a speech at Abidjan, Ivory Coast, to reply to the criticisms of Modibo Keita, president of the Mali Federation.

"A second African community," he said, "seems to me to be an artificial construction of the mind which would only delay the real construction of our own states." After pointing out that there is no dependence, but equality, among the states making up the community, including France, Houphouët-Boigny declared: "If I had obeyed my manly pride I would have chosen complete independence. But I felt it my duty to count on the powerful help of France and of the associated states of the community. Together we should be able to achieve a real multinational state with central federal assemblies."

Kripalani Appeals For Aid To Tibetans

DELHI,

ACHARYA KRIPALANI, chairman of the Central Relief Committee for Tibetan Refugees, has asked all Indians to look after the refugees as their own kith and kin. He said that in giving them shelter India is not violating its long standing friendship with China. Acharya Kripalani has just visited the Misamari camp for Tibetan refugees in the state of Assam.

The Asian regional executive of the International Confederation of Free Trade Unions has ended its two-day session in New Delhi. The chairman of the committee, Mr. J. Fernandez said in New Delhi that the executive committee has recommended to the international solidarity fund to make suitable contributions for the relief of the Tibetan refugees.

THANKS

We gratefully acknowledge the following donation to 'Indian Opinion': Mr. P. Pilay (Queens-town) £1-0-0.

B-I

Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

S. S. Karanja due 30th June, Sails 5th July.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without food	£91-0-0
Second "	"	"	£80-15-0
Third "	"	"	£31-10-0
Ordinary			Special
Non-Vegetarian	£4-13-0		£10-18-0
Vegetarian	£4-4-0		£9-15-0

For further particulars apply to—

Shaik Hamed & Sons (Pty.,) Ltd.

390 Pine Street,
Telephone 20432,

Durban.

Tel. Add. "KARAMAT."

Letter To The Editor

Position Of Articled Clerks
In Natal

SIR,—In your issue of May 29, your own correspondent writes:

"Some Indian professional men have in recent years demanded and obtained, premiums from candidates. Others have been lucky. But the position of the non-White articled clerk is nothing like that of his White opposite number working for White Legal firms. To get a position is still a formidable problem and a candidate is still obliged to make all sorts of concessions and sacrifices for the privilege."

Your anonymous correspondent has his facts all wrong. For his information, I should like to point out the following:

1. There are in the whole of Natal, at the present time, only 29 non-White attorneys, as compared to over 450 Whites. There are 25 Indians and 3 Africans.

2. There are, to the best of my knowledge, 14 articled clerks, 5 Africans and 9 Indians, attached to 75 firms. Of the 5 Africans only 3 is articled to a White firm. All but one of the Indians are attached to Indian firms.

3. I know that not one of the above articled clerks has paid a "premium". In fact the premium was declared illegal over 12 years ago.

4. I know that not one of the principals has demanded or collected a premium from his articled clerk. If he were to do so, he would be rendering himself liable for prosecution and ultimate striking off from the roll of Attorneys.

5. The articled clerk has to be paid a statutory salary. In a few cases he is paid more than the prescribed minimum.

6. I challenge your correspondent to disclose to me, in private—since he cannot do so openly—which of the articled clerks has had to pay a premium.

7. No attorney is obliged to take on an articled clerk. And it is not as one-sided an arrangement as your correspondent would have us believe. What are these "all sorts of concessions and sacrifices" which non-White articled clerks are called upon to make? Will your correspondent please specify.

8. Of course, it is easier for a White person to find articles than for a non-White. There are over 450 White attorneys in practice in Natal, half of them in Durban.

Of the non-White attorneys one has retired, and 6 are still yet qualified to take on articled clerks, by reason of the fact that they are yet completed the statutory period of 3 years of practice.

In short Mr. Editor, your correspondent has cast an undeserved slur on, admittedly, "some Indian professional men."

He owes an apology, and I trust he will be big enough to admit his mistake after reading this letter, which I hope you will, in the interests of the Indian legal fraternity, publish and give as much prominence as you gave his article.

ARNOLD I. BROOKS, D.A. LL.B.

India Ready To
Aid Pakistan

MR C. C. DESAI, India's outgoing High Commissioner to Pakistan, said in Karachi on May 31 that India would rush to Pakistan's aid in times of distress.

The Information Service of India says Mr. Desai was replying to an address presented to him by the National Awami Party leader, Mr. G. M. Syed, at a farewell reception. Prominent political leaders, including Khan Abdul Ghaffar Khan, were present.

Mr. Desai instance India's latest help when she supplied vaccine to fight a smallpox epidemic in East Pakistan, and expressed the hope that the disputes between the two countries would be solved soon.

Mr. Syed, who was formerly Chief Minister of Sindh, said that he believed that all differences between Pakistan and India could and must be settled by peaceful negotiations. Warlike preparations, he said, invited interference by foreigners in a country's internal affairs, a position highly detrimental to national respect and safety and to world peace.

Nehru Warns About
Laotians

THE Indian Prime Minister, Mr. Jawaharlal Nehru, has warned the United Nations Secretary-General Mr. Dag Hammarskjöld, of potential danger in the current Laotian fighting, a British official said in Geneva.

It was understood that Mr. Nehru advised Mr. Hammarskjöld that the peace of the entire Indo-Chinese mainland could be menaced unless events in the kingdom Laos were brought under control.

Forces of the Royal Laotian Government are in jungle combat with communist-led guerrillas. To the north-east are the communist states of North Vietnam and Red China.

Two battalions of communist guerrillas are under siege by royal forces, according to information that reached the British Foreign Secretary, Mr. Selwyn Lloyd.

The communists were said to be immobilized by most un-military factors. According to informants their men were so deeply involved with camp followers and other local women that they refused to move on. Meanwhile India, Britain and the Soviet Union were seeking a way to end the impasse.

India presided over commissions that supervised the fulfilment of the 1954 Indo-Chinese Armistice agreements covering not only Laos, but also Vietnam and Cambodia. Britain and Russia presided over the 1954 conference.

Mr. Nehru appealed this week to Mr. Lloyd and to the Soviet Foreign Minister, Mr. Andrei Gromyko to restore peace.

As a result, Mr. Gromyko urged Mr. Lloyd to join him in a special appeal to Laos to permit the dormant armistice commission to probe the situation.

Mr. Lloyd declined and he has since called for a report from Britain's mission in Laos and from the Laotian Government itself, which is against foreign intervention.

Latest Gramophone Records Arrived

Mother India	5 Records	49/-
Pyasa	5 "	41/-
Dakh Kabira Roys	4 "	30/-
Abhimanyu	3 "	24/-
Janam Janam E-V-Fara	5 "	41/-
Jahnu Walker	3 "	24/-
Ayodhyapati	5 "	41/-

INDIA PRESS RECORDS

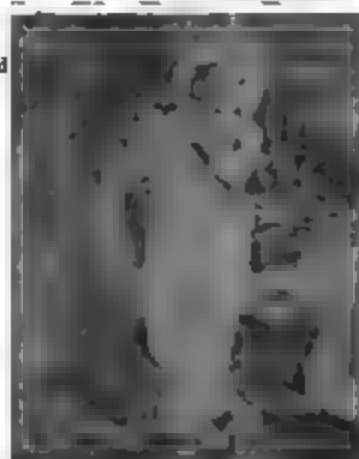
Talsides	5 Records	50/-
Pehli Jhalak	6 "	60/-
Halak	4 "	40/-
Bahar	2 "	20/-
Serwan Kumar (Drama)	3 "	20/-
Loose Numbers (Bhai) Barmal and Badal		20/-

Packing, Postage and C.O.D. charges 7/8 Extra

Obtainable at Our Only Address:

**BHARAT MUSIC
SALOON AND
BOOKSELLERS,**

216 Gray Street,
DURBAN.

Machine Guns Are Portuguese Answer To African Freedom Demands

By LYNN HEINZERLING
In the "St. Louis Post Dispatch"

LUANDA, Portuguese Angola, May 12.

THE Portuguese Government in a show of force has told the Angola Negro in effect: The black nationalism movement sweeping across Africa stops here.

The Lisbon government sent a brigade of parachute troops and planes. The parachutists, armed with submachine guns, were dropped at selected points where they would be seen by the largest number of Negroes. Other planes dropped napalm and high fragmentation bombs. Fighter-bombers screamed down with machine guns chattering.

The noise alone was enough to make the Africans shudder. Napalm bombs make a deep impression on people who live in thatched houses.

The demonstration took place last month.

Portuguese ground troops normally are stationed here along with small naval forces. And now an air command is being established. Other air units are to be stationed in Mozambique, the Portuguese province of the east coast of

Africa.

Observers here say most of Angola's 5,000,000 Negroes have not heard about the independence movement in Africa and do not care much anyway.

Informer System

In any event, the secret police system here is said to be one of the best in Africa with many informers among the Africans. Censorship is in operation and little news of developments in other parts of Africa leaks through.

Portuguese settlers or their successors have ruled throughout four centuries to make Angola a mirror of the homeland. They have no intention of being turned from their task.

"We will never leave Africa," a Government spokesman said. There is no organized movement toward nationhood in

Angola, at least above the surface. It is unlikely there ever will be so long as the police maintain their present efficiency.

A few incidents are attributed to the nationalist ferment on the continent, but no serious disturbances. Nationalistic pamphlets have been circulated secretly and there have been arrests.

The Portuguese explorers opened up this part of the African coast in the fifteenth century. Progress has been slow, but the tempo has quickened in recent years as Angola poured out its riches—coffee, diamonds, fish products, sisal, sugar, cotton, oil.

There is no racial discrimination as such. White and black are on an equal footing so far as the law is concerned, although in practice most Negroes are in inferior positions because of their lack of education.

The official policy is assimilation. It works slowly. It is reliably reported that 3000 Negroes received full Portuguese citizenship last year. To become an assimilated citizen the Afri-

can must drop his African ways and speak Portuguese. He must live like a white man and raise his children in the Portuguese manner. He must pass strict tests. The classic story here is of an African who flunked because his wife was going barefoot.

Higher Positions

Higher civil service positions are held mostly by whites although some persons of mixed blood reach these higher positions. The 150,000 whites in Angola hold most of the jobs which go to African in other African countries. They even drive the taxicabs. Most of the waiters and chambermaids are white.

Intermarriage is encouraged that can mean a mixture Portuguese, African and Indian blood. There are many Indians from Portugal's province Goa.

The Portuguese say that in places like Ghana and Nigeria independence is being granted to a small elite of an educated, who do not really represent the African masses.

It is difficult to become an intellectual in Angola since education is not easy to acquire. Most of the elementary education for Africans is in the hands of religious missions.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA:

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

Islam Weak In N. Nigeria

By the Commonwealth Correspondent of "The Observer"

THE political pull of Islam is remarkably weak in Northern Nigeria which celebrated the achievement of its self-government recently.

It is the largest Muslim country in Africa, south of the Sahara. Two-thirds of its 20 million inhabitants are Moslems.

The effective political strength of the country lies with the powerful Centre of the triality of great city-states of the "Holy Earth"—Borno, Kano and Sokoto. Their ties are with Mecca, not with Cairo or Baghdad. Although both Radio Cairo and Radio Moscow beam powerful Islamic broadcasts—the Hagos types of Northern Nigeria—to West Africa.

In Northern Nigeria's leaders are too immersed in their own problems to show even a flicker of interest in these external influences.

They are primarily concerned with their own difficult problems. The first is to maintain the power of their traditional leadership now that the British overlord has departed.

Northern Nigeria has taken steps to democracy and to Western education. Even today, only 2 per cent of the population is literate in English, and 5, per cent, in Arabic.

In recent years there have been bitter struggles among the provinces against the feudal rule of their Emirs. But the main opposition party has remained extremely weak. The Emirs give full sup-

port to the programme of modernising the government, while at the same time trying to retain their old authority.

A second important problem facing Northern Nigeria relates to its role in the Federation of Nigeria, which will become a fully independent member of the Commonwealth in 1960. Her two partners in this federation—the Western Region (Yorubaland) and the Eastern Region (Iboland)—are predominantly Christian.

Each region has produced a powerful government party. The question is who will control the Federal Government.

As the three parties are constituted at present, none is strong enough to form a central government by itself. They must, therefore, either agree to form a coalition government representing all three regions, or two must gang up against the third.

The future stability of the Nigerian Federation will depend largely on the success of the party leaders in establishing a working relationship at the centre. There is no disposition between the two parties in the Western and Eastern Regions to work together as yet the North, because of their political rivalry.

Northern Nigeria, therefore, holds the whip hand in the negotiations that are now going on to determine the composition of the Federal Government which will assume power when Britain finally withdraws in 1960.

Freedom Group Formed In Uganda

Kampala, Uganda, May 24

LEADERS of the banned Uganda National Movement have announced the formation of a new organization called the Uganda Freedom Movement with similar aims.

The National Movement was banned on Saturday on the grounds that intimidation arising from its boycott of non-African stores and manufacturers was a threat to peace and order.

The formation of the Freedom Movement was announced at a Press conference in Kalwa, near here, by Seidadi Nuliva, a former National Movement leader. He said the new party stood for "economic independence" for Africans and independence for the British Protectorate by 1960.

More restriction orders have been served on leaders of the Uganda National Movement, a police spokesman said on May 25. The new orders forbid the leaders to move out of their own sub-locations areas without official permission. A total of 16 restriction orders have been served in Uganda since it was declared a disturbed area. —Hantaro.

Press Censorship Threat In Uganda

Kampala, May 23.

A BROADCAST from Uganda says following the government's plan to ban the Uganda National Movement, the chief secretary, Mr. Hartwell, said today that if the activities of the Movement were carried on through the Press then the government would introduce Press censorship. Making the announcement at a news conference in Kampala, Mr. Hartwell said that various vernacular newspapers had supported the movement. Now that steps have been taken to make the Movement illegal, the government could not allow its aims and objects to be kept alive publicly.

The chief secretary repeatedly stressed that the government has no desire to bring this censorship into operation. "We hope it will not be necessary to do so, but it depends entirely on how the press behaves. We have no desire to impose it. It is the last thing that we want to do unless the behaviour of the Press makes it imperative to do it."

Commission Inquires Into Nkrumah Murder

ACCRA, Ghana, May 23

THE Government said on Saturday its inquiry commission had decided that two top Opposition politicians conspired to assassinate Prime Minister Kwame Nkrumah and overthrow the Government.

R. R. Amponsah, general secretary of the United Party, and M. E. Appiah, a United party member of Parliament, were accused of conspiring with John Mensah Anthony, Mr. Appiah's half-brother, and former Capt. Benjamin Awbailey of the army.

The Government has charged that Mr. Nkrumah was to have been slain at the airport here on December 20 as he was departing on a visit to India.

Mr. Amponsah and Mr. Appiah have been in jail since December under Ghana's preventive detention act. Their Parliamentary seats have been declared vacant.

The commission's findings cleared the police, army and Government of charges of conspiring to "inculpate innocent persons" in the affair. It found no evidence that K. A. Donu, Opposition leader, and three other Opposition legislators were involved in any plot.

One of those cleared was Joe Appiah, husband of Peggy Cripps Appiah, daughter of Sir Stafford Cripps, the late British Labour party politician.

Gramophone Records

MADE IN INDIA — AT HALF PRICE

4½ EACH OR TWO FOR 8½

Selected single numbers available from latest films.

Also Urdu Quawals; Hindi: Religious, Ramayan, Arthi, Bhajan and Drama Sits.

Latest Gujarati Records: Only at 3½ each or two for 5½.

Available in Bhajan, Arthi, Garba and Comic Numbers.

MAIL ORDERS ACCEPTED — FREE PACKING

SELLING FAST

Write for detail specification, gladly supplied on application

NATIONAL RECORDS

18 Ajmeri Arcade, off Gray Street,

DURBAN. — Phone: 25628.

Cable & Tel. Add. HARGVAN

Phone 29368

P. Hargovan & Co.
(Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.B. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Fear Of Another Flu Epidemic

THE influenza wave reported in Ceylon has alerted the Public Health authorities in Bombay to the risk of it re-appearing in this part of India.

The possibility of its spreading to this country cannot completely be ruled out and the authorities are vigilant, the Executive Health Officer of the Bombay Municipal Corporation told newsmen.

474 Die Of Cholera

474 persons have died of cholera which broke out in an epidemic form in several districts of Madhya Pradesh, according to an official report.

The total number of cholera cases reported from these districts is stated to be over 1,500.

Five Villagers Shot By Dacoits

Five persons were shot dead by an armed gang of dacoits on Friday in a village in Madhya Pradesh.

The dacoits were further reported to have chopped off the heads of the dead before escaping.

The police are making an intensive search for the gang.

Monsoon Sets In

Heavy pre-monsoon rains accompanied by strong winds and thunder are reported from all over India.

Heavy showers in Bombay two days ago brought down the temperature by a few degrees but caused a lot of confusion in traffic. Many trains had to be cancelled because of the failure of signals and track.

In Rajasthan heavy showers accompanied by strong gales had flooded low-lying areas. The gales uprooted several trees and thousands of mangoes were destroyed.

Mild showers were reported from Ahmedabad and Surat and the adjoining districts. It helped to bring the temperature down.

Harjans Enter Temples

The temples of Harjans and Bageshwar in Alwar district have been thrown open to Harjans according to the Secretary of the All-India Harjan Sevak Sangh.

He told newsmen that a batch of about twelve Harjans entered the two temples. The local Brahmins and Rajputs

were there to welcome them. The priests applied tilak to the foreheads of the Harjans devotees.

Comprehensive Plan For Development Of Surat

A comprehensive programme of development, which will change the face of Surat district, has been recommended for inclusion in the Third Five-Year Plan by the Surat District Development Board.

The Development Board's recommendations include the implementation of the Uthai multipurpose project and the extension of the Kulkarni irrigation project to facilitate a fuller use of the available water resources.

The Board has suggested the further expansion of the South Gujarat Electric Grid, the development of the Magdalla port near Surat and the establishment of a naval training school in the district.

The Board has urged that a medical college be established in Surat and has recommended the opening of an industrial estate near Navsari and the setting up of canning, cement and paper factories.

Pilot Survey In North Gujarat

A pilot survey has been conducted by a team of geologists in north Gujarat for diamonds, gold, coal and other mineral deposits.

Deputed by the Government of India, the team recently camped at Khandan, in Mahesana district, and carried out the survey within a radius of three miles.

The specimens of soil and rock collected by the team are to be analysed in the Central Laboratory. More elaborate tests might be undertaken if the laboratory reports are positive.

Mrs. Santokben Gandhi Dead

Mrs. Santokben Gandhi, widow of Mr. Nagesh Gandhi, a close associate and nephew of Mahatma Gandhi, died at Nilgiri near Dwaraka (see page 11) a short while after she was pulled out of the sea following a boat accident.

Mrs. Santokben was returning from Dwaraka Port, a place of pilgrimage, along with her only son and grandchildren when the country boat which

was carrying the party capsized near Okha port.

3,000 Civic Workers On Strike In Bombay

Nearly 3,000 clerical and allied staff of the Bombay Municipal Corporation went on an indefinite strike from June 4. A stormy meeting of the General Body of the Bombay Municipal Staff Union on Wednesday night overruled the decision taken earlier by its Managing and Action Committees favouring the reference of the dispute to arbitration.

India May Secure Aid Required For Third Plan

Despite certain unfavourable influences that have been at work in the U.S., there is still a hope that India may be able to obtain the requisite Rs. 2,500 crores by way of loans and private capital to finance the foreign exchange part of the Rs. 10,000-crore Third Plan.

More than half this total is likely to come from America, the World Bank, Canada, West Germany and Japan contributing the rest.

Ships Wrecked Off Kutch

Two cargo vessels were wrecked in the stormy seas near Kutch last week-end, according to reports reaching Bombay.

One of them was taken from Kutch and the other was sailing from Kutch to Bombay with a full load.

The crew members of the vessels were picked up by the coast guard.

Severe belated tidal waves have not experienced for over fifty

Dalai Lama Of 'Sad'

THE Dalai Lama has been receiving from Tibet is "sad in tone." Every day he has of "fresh atrocities."

Talking to the of the British sword men of Delhi and "Monks," he said "I were left behind in 'I being subjected to tortures day and night."

The Tibetan God-King he hoped "neighbouring from the India will those on whose side lies truth and not those who may be in possession of mere might."

The Dalai Lama said he planned to hold a new conference in the latter half of June, when "details of what I think and plan" would be made known to the world.—Sapt-A.P.

INDIA MUST WITHDRAW ITS TRADE SANCTIONS

SOUTH AFRICA HAS NO QUARREL WITH INDIA

SEE PICTURES—READ LATEST NEWS!

Indian Information, Govt. of India Publication	Illustrated 2 copies	3	4
Illustrated Weekly of India, Times of India	4 copies	8	4
Caravan India's Leading Thinkers 2 copies		4	4
My Magazine of India South Indian Magic		1	4
March of India, Govt. of India Publication illus.		4	4
Indian Annuals Fully illus. with Pictures		7	4
Picture Magazines of India Film Fare 1938	4 issues	12	4
Hindustani Picture Book Dharanyaga 2 issues		3	4
Tamil Film Magazine Padam Padam		2	4
Hindi Film Magazine Cinema Sitara 2 issues		3	4
Urdu Film Magazine—Shams		2	4
Gujarati Film Cinema Saugat		4	4
Song Books in English—Mother India, Thomas an Daksh, Shabi, Jagro Raho, Miss Bombay, Miss India			
Mawar Bridge Night Club, Poona and			
1/- Each			

Latest Records Books and Matter of interest on India supplied to you free.

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20757. (Est. 1932) P.O. Box 85 VICTORIA STREET, D.

Problems For Pan-Africanism

(Continued from page 222)

that while working on stage number one, he would not like to encourage the Indian and the European to join as members. If they felt strongly about a non-racial society, he could ask them to join the Liberal Party and wait for him there. After stage 1, there really will be no need for both the Liberal Party and the Pan-African Congress. There will be new regrouping of forces in preparation for the final assault on apartheid. And when that moment comes non-racialism will be a living reality.

The second point which emerges is that the friends of democracy should not weaken Mr Sobukwe's position in ways which would make it impossible for him to ensure that Pan-Africanism remains a democratic influence and does not become a race-hating force. The ANC started as a democratic influence but pressures were allowed to be exerted on it which finally landed it in the position where Mr. Luthuli now takes pride in wearing a uniform modelled on the style of that worn by China's Communist leader Mao Tse Tung. He is said to have even gone on record as telling the

Liberals that they should stop attacking the communists.

Here is a democrat slowly being pressured into the position where he feels he can adopt communist editorial styles and even defend the communists publicly. It is all a question of the wrong pressures.

I should like to appeal for more realistic thinking on Pan-Africanism; for appreciation of the fact that Mr. Sobukwe has his own problems; for the realisation that in the Africa of to-morrow people will have to learn to live with the majority on the terms dictated by it.

Uganda Quiet

Conditions in Uganda continue quiet, a police spokesman said in Kampala on Sunday. No further incidents were reported following last week's disturbances in Katwa near Kampala but extra police patrols are being maintained throughout Uganda which has been declared a "disturbed area" following a wave of intimidation and violence arising from the trade boycott campaign of the proscribed Uganda national movement.

No Intention To Expel Whites

ACCRA

DR NKRUMAH, the Prime Minister of Ghana, returned to Accra recently after a two-week tour of Guinea. He was welcomed at the airport by cheering crowds. He told them: "The union between Ghana and Guinea is now established and unbreakable." It had laid the foundation for the unity and personality of Africa, and had established the nucleus of the community of African States.

"When we talk of Africa for the Africans, he said, "we do not mean to drive away Europeans from Africa. All that we mean is that colonial Governments should quit Africa."

He said he would soon be meeting President Tubman of Liberia. Later there would be a meeting of heads of independent African States and then a meeting of representatives of all countries in Africa.

Flood Relief Fund

Further donations to the Flood Relief Fund have been received from the following:—Messrs. K. L. Mistry (Krugersdorp) Tvl. £1, Mehta and Son (Umvuma) £1—1—0, Bhana and Son (Port Elizabeth) £1—1—0.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barkly Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts., Johannesburg. Phone 33-1854

BOOKS FOR SALE

Mahatma Gandhi	
(Last Phase)	1 12 0
Political Philosophy of	
Gandhi	12 0
My Experience with Truth	15 0
Women and Social Injustice	7 6
Discipline of Non-Violence	1 8
Indian Home Rule	1 0
Sarvodaya	5 3
Truth is God	2 8

Obtainable From:

"Indian Opinion,"

P. Bag, Durban, Natal.

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE.

106 MANSFIELD ROAD,

DURBAN.

P. O. Box 476.

TELEPHONES 47453 & 47888.

Newly Arrived 'Jaico' Books

Panch Tantra	6	0
He Who Rides A Tiger	4	0
The Vision Of India	4	0
Droll Stories	4	0
Among The Great	4	0
Light Of Asia	4	0
The National Culture Of India	4	0
Illustrated Technical Dictionary	7	6
The Wisdom Of India	7	6
The Wisdom Of China	7	6
Goda n	6	0
Jataka Tales	6	0
Prophets And Saints	5	0
Make The Most Of Yourself	5	0
A Digit of Moon and The Draught of the Blue	2	6
The Substance Of A Dream	2	6
The Art Of Living	2	6
Tears And Laughter	2	6
Creatures Of Destiny	2	6
Rubaiyat Of Omar Khayyam	2	6
The Song Celestial	2	6

(Postage 6d. Extra)

Obtainable from:

**'Indian Opinion' P. Bag,
Durban, Natal.**

BOOKS FOR SALE

Ramdasana—M. K. Gandhi	2	6
An Alibest With Gandhi—Gara G. Rao	2	0
A Gandhi Anthology (Book I)—V. G. Desai	1	2
Gandhian Ethics—Benooy Gopal Ray	2	6
Basic Education—M. K. Gandhi	3	6
Bapu's Letters to Birm (1924-28)	10	6
For Facilitate—M. K. Gandhi	2	6
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi —M. S. Patel	8	6
To Women—Amrit Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling —M. K. Gandhi	6	6
To the Students—M. K. Gandhi	8	6
The Gospel of Selfless Action or The Gita According to Gandhiji (Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary) —Mahadev Desai	8	6
What Is Wrong With Indian Economic Life —D. V. K. N. V. Rao	8	0
Christianity Its Economy And Way Of Life —J. C. Kumarappa	2	2

Obtainable From:

**Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.**

BOOKS FOR SALE

THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6	INDIAN CHRISTIANS —G. A. Natchan	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhi's Writings as Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	SEVEN MONTHS WITH GANDHI —Krisnadass	12	6
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	16	0	A RIGHTEOUS STRUGGLE —Mahadev Desai	2	2
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	16	0
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1924-25)	5	0	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
A PROPHET OF THE PEOPLE —T. L. Vaswami	8	6	FROM YERAVDA MANDIR —M. K. Gandhi	1	0
KRISHNA STORIES —T. L. Vaswami	7	6	GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	3	6
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Mashruwale	2	0	GANDHI-JENNAU TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	6	0	PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	13	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Benmin Bolstead, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Anubhadr)—Dhrip Kumar Roy	23	0	TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0	BAPU—Merry F. Barr	4	0
WHY CRIPPS FAILED (Does vented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6	COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSE	7	6			

Obtainable from:

**'Indian Opinion,'
P. Bag, Durban, Natal.**

કોઈ કહે છે કે દુનિયા મેકર,
મેકમન છે. એ એમ જ કહેત
તો દુનિયાના મોટા રામ, કમળ,
મોહ, પ્રભુ પ્રસન્ન, મહમદ
પ્રમખાન, જરજરને ન પુજતા
હોત. એને બદલે રાવણ, ક્રેશ,
કુચલન અને સમરોને પુજતા
હોત. —ચિંતક.

“હિંદુ અને હિંદી” નામોની પસંદગીની ભીતરમાં

[પૂ. સંતબાહણને જે એક વ્યક્તીગત પત્ર લખ્યો હતો. પત્રમાં એક લેખની મંતવણી કરી હતી એના જવાબમાં તેઓ ત્રીજે નિયતો લેખ મોકલ્યો છે જે આભાર સાથે નિચે આપું છું. આરા પત્રમાંના પશ્ચ કટલાક ભાગો આપું છું કે જે બધા ખરે ઉપયોગી છે.—સુ. ગાંધી.]

પત્રના ઉતારા

અંધેરીમાં મળ્યા બાદ ફરી મુળપ્રમાં કથાક તમે મળી સકશો, જે આરી પારણા હતી. બાધ આરણ્ય તેા બીજાવાર માફમાં મળી કોસો. બાદફારમાં એક માનુષ્યના બોલેલો, ત્યારે તમેા એ મુળપ્રમાં રહેવાનાં હો, તો તમેાને જવાબદારી સેવવાનું વિચારેલું. પણ કહે તો તમેા ફરી પ્રશ્ન આક્રિમાં પહોંચી ગયાં, તે તપ્તી ખુબ આવડે માથે છે.

...માણુ મયા પછી બારે બખિલનિષ્ઠા અહીંસક સાધનો દારા મદરવનો ભામ અભવવાનો છે. પરંતુ એ દિશાની પ્રવૃત્તિ સાર થઈ ગઈ છે, એમ કહે તો જાણે. એસીવા અને આક્રિમાં આઠાક થનારા રાષ્ટ્રો ઉપર વિષય તિ નો મોટો અભાર છે. આરણ્ય રાષ્ટ્રવાદી સાથે સંસ્થાનવાદી મુખનો ભય દુર થયો, ત્યાં વળી સ્વાસ્થ્યની મુખનો ભય થયો છે. “નાસેર” અહીંસા પ્રત્યે અભિમુખ થયા છે, જે આપણે માટે સુરર અંધિ છે, પણ સામુદાયિક અહીંસાના આરત પ્રવેશો અંભાવને કારણે કારગીર, મેવાના વર આમમ્વાના પ્રત્યે રમ્મિત છે, વળી તિમેટનો પ્રત્ય ઉભો થયો છે, ત્યાં વળી આરણ્ય રાષ્ટ્રવાદ અગી કયાં પુગી સકાય? બમી, સિલોન, પાકિસ્તાન વગેરે પ્રત્યે ઉઠેલી રમ્મ છે. સ્વાસ્થ્યવાદી ભય સવિશેષ અહીંસા માટે છે કે તે જાતરીક દરખીમનીરી ફરી નામે છે. હા ત, કંચેરી અને કમણાં હવાક પછી આ તિમેટમાં પશ્ચ.

આ પરિસ્થિતિમાં હિંદુ આક્રિમાં મળીલાલ ગાંધી મયા બાદ આપણું રહેલું કાપકેવ દિશાએ છે બાવ છે. “ઈન્ડિયન એપીનીયન” માણુ રાખ્યું છે ને?

...ઈન્ડિયન આક્રિમાં કિવસે કિવસે રામ્મોદની દિશાક બીકે, જેતી ભય છે, તે આમ્મનનાક મદના છે. કારણ કે પ્રુક્લીમીરીમાં પાવરકુ બિટન એક માળાક સમજે, તેરકુમ સમજ સકતું નથી. ત્યારે “વિનાસ કામે વિપરીત શુદ્ધિ” એ વાક્ય બાદ આમ્મા વમર રહેતું નેથી. —સંતબાહણ.

હિંદુ કહેલા ‘વસુ ધેવ કુટુંબ કમ’ એકલે કે ‘ભગત માઈ કુટુંબ છે.’ એ સુત રદયા કયું છે. એ માથ તોનારક (પોપક રદય) નહીં, પણ એ સુતનું તેલે ક્યવંત આચરણ કયા કયું છે રાધાવળ્ય અને મહાભારત એ બને ભારતીય સંસ્કૃતિના પ્રખર દિગ્વતી અને પુરાતન પ્રમા છે તેમા સંસ્કૃતિક અહમમ્મનેા બારે કહેલા પ્રતીકાર કરેમા દેખાય છે પણ કોઈ પણ બીજેકિલ પ્રદેશને છતવાનો ઉપલેક પ્રમા કયો બહારો નથી. ઉપલ વાહીનું સાકુન ભગીને સુમીય આમ્મને રવાયે છે અને બંકેના રાવળસાકનને પમટીને ત્યાં વિગીવળ્ય ને રવાયે છે. મતભાન કે સુમી

અભવલ મહાભારત પછી દોરોા બિટલાસ દુરખદ પશ્ચ છે. કારણ કે તેલે રામ્મીય હેવે ઉદાસીનતા સેવવા માદી હતી. તેથી જ મેઝલો અને ઉપરે પરદેશી રામ્મ અને પરદેશ દારા રામ્મ આ દેશમાં બિટીરી રવાળી સકાય. અંધીકને નિમિરો ફરી અંધવર હિંદી પોતાની સારુતીક અને સંજિત તાકાત હીંદી રાષ્ટ્રીય મહાસભા દારા પતાવી. પરિણામે રામ્મીય સેવમા સત્ય અહીંસા કોષ થઈ છે, તે સુત પશ્ચ જમ્મ્યાપી નની સકાય. એ કે બ.રત અને પ કીરતાનના જામ્મા પડ્યા અને આમ્મા બાદ એ મહાદેવ પદના નની તેલે ભારતની અપાર અમિ કસેરી ફરી નાખી છતાં બારત આજે વિષયોમાનમા કોષ જુલમમાં જળ્યા વિતા સકિય તદરય ભય તરીકે રામ્મીય હેવે પકીત અપાકરવાલની રાકપરી નીચે કોચેલ દારા અહીંખમ અને અમ્મનમ રીતે રકી રહ્યું છે

આ વિષયન ક્રિટિ કોણ એ ભારતીય બનેાને સમ્મલ્લ ભવ, તો તેઓ હીંદી સમ્મને. ઉપયોગ પોતાની સંસ્થાએા માટે કરેલી પણ કોઈ સમ્મનેા સેવમા નહીં કરે. જુહીલા બહેન અંધીએ ભવારે ભાના કોઈ મધિલા મંડળ માટે મારો કહેશો મામ્મેા, ત્યારે મેં ‘પત્રમાં (ફે ન જુલમે કોષ તેા) કહેશામાં પણ દોર કરેલી. પટોપરમા પણ એક રાષ્ટ્રીય ક્રિટિ કોણ વાળી સંસ્થાન નામ કોઈ સમ્મ સાથે બેચું, ત્યારે પણ મેં દોર કરી છે. (સુતીયાની દોર બાદ સુલવાતી પ્રકીલા અંધ અંધી કોઈ સમ્મ સનેાનું મતે કાદી નાખ્યો છે.—સુ. ગાંધી.)

અભવલ કોઈ સમ્મ અમ્મલમા બંધ વાળી નથી પણ રાષ્ટ્રવાદી છે. અને આખર ખૂબ સમાચારો મળ્યા છે કે જે કાપ કરતુ છે, તેમાં એકલી કોચેલ (અનુસમાન માટે જુલો પાતું રરર)

માનવીની ફરજ

એક મામમા એકાત રયલે એક સંત રહેતા હતા, તે રાત દિવસ આમવાન ના અભનમા મસખસ રહેતા. તેમને એકવાર એક સમ્મને પુખ્ત, મહારાજ! તમે અમવાનનું અમન કરવા માટે ખુબ પરિમથ વેદો હો પણ કે.જ બાલે છે કે, પરમેશ્વર તમારી આ મદેનતને ખાનમાં સેકે કે નહીં? એનો અજાબ આપણાં તે મહાત્માએ કહ્યું, બાહ! કું માથ મારી રદલ અદા કઈ જુ. પછી પ્રણી નેવી મરજ. તે તેની ફરલ અદા કરે કે ન કરે તેની સાથે બરે કરી સેવા દેવા નથી. જેમ કે, રામ્મને કુકમ તેન, પરિચાર વગેરે વર હેવ છે, પણ પરિચારો (સેવકો)નો કુકમ રામ ઉપર નથી હોતો, તેજ પ્રમાલે પરમેશ્વરનો કુકમ આપણા પર હેવ છે, આપણો કુકમ તેના વર નથી હોતો. ભવારે આપણે આપણી ફરલ મળવી છુટીએ ત્યારે તે અમ નહીં કવી સકાયે કે, તમે તમારી ફરલ કેમ નથી ભળવી? એ માટે જુ કલ્પવ ઓપદતા રાખી પ્રણનું અમન કઈ જુ.—“લંલુરિ.”

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૨ જુન, ૧૯૫૬

આંતરીક ઝગડા અને બાન્દુસ્થાનો

બાન્દુસ્થાનના ઇલાયદાપણામાં બે વસ્તુઓ છે જે ધ્યાન ખેંચનારી છે. એક એ કે હિંસા ફાટી નીકળી છે અને બીજી ચીજોને સ્થાનભ્રષ્ટ કરવામાં આવ્યા છે.

હાલ ઇનડિયામાં આંતરીક ઝગડાઓ ચાલી રહ્યા છે, જેમાં ઘણા બાળકોમાં આવ્યા છે અને ઘોષામાં એકા આદિ જાણના યુવ યવ, છે. લોકાલ ઘીવસો પહેલા મી. ડી. વેટ નેલે દેશને જાણવું હતું કે સરકાર કે હજન ચીજોને તેમની સત્તાપરથી દૂર કરવામાં આવ્યા છે.

આ વસ્તુઓ ઘણી મહત્વની છે. આપણે આજે ચાલી રહેલ, બનાવો ઉપરથી ભેઈ શકીએ છીએ કે ત્યાંના આફ્રિકનો ઇલાયદાપણાને સ્વિકાર કદ રીતે કરે છે. સરકારી માણસો કહે છે કે દ્વાઇલના લોકોને ઇલાયદાપણું મંજૂર છે, અને તેઓ માને છે કે, ઇલાયદાપણાથી જ એમને ફાયદો મળે. નવાઇની વાત છે કે, તેઓ પોતાની ખુશલી યુના મરફી કરીને બનાવી રહ્યા છે. વધુ નવાઇની વાત તો એ છે કે, તેઓ સરકારી પ્રતિનિધિઓના યુવ કરે છે અથવા કે, સરકાર એવો ફાયદો કરે છે કે, ત્યાંની પ્રજા એમને પસંદ કરે છે. એ પછી નવાઇની વાત છે કે, દ્વાઇલના લોકોની સરજા અનુસાર બધુ મનુ હોવા છતાં સરકારને ચીજોને સત્તાપરથી દૂર કરવા પડ્યા.

જેઓ સ્વતંત્ર રીતે વિચારી શકે છે એઓ આ ઉપરથી એટલું જાણી જ શકે કે હિંસા આફ્રિકા લોકોની નહીં પહેલાં વધાના તબક્કે આવી પહોંચ્યું છે. સરકારી પ્રતિનિધિઓના યુવ, અફેને સ્થાનભ્રષ્ટ કરવા, વિગેરે ઇલાયદાપણાના અંગે છે.

ગામડાના આફ્રિકનોએ ઘણો સમય પહેલાં સ્પષ્ટ કર્યું છે કે તેઓને ઇલાયદાપણું મી સખત નફરત છે. અફેરના આફ્રિકનોએ પણ પોતાના વિરોધથી ઇલાયદાપણું આપેની નફરત કરાંની છે. સરકારે રીઝવે ઉપર મળે. યુદ્ધ કુનીયાને સમાચાર આવ્યા છે કે રીઝવેમાં બધુ શાન છે ગામડાના આફ્રિકનો સમજી ગયા છે કે તેઓ એક જુદી સરકારના ભાગ બન્યા છે. તેથી તેઓ આજે હિંસાને અપનાવી રહ્યા છે અને લોકાલ વખતમાં એ. આ વતાવરણ ઉપર અંકુશ મુકવા મા નહીં આવે તો આજે દેશ હિંસાના પંજામાં આવી પડશે.

આ બધુ ખોટી જમકી આપવા માટે અથવા ખોટી વહીવટ બેસાડવા માટે નથી. આપણા દેશની ખરેખર બાંધુજી અવાળ હાલત મંદ રહી છે. આપણા રાજકર્તા એટલા અધિભ્રષ્ટ છે કે, દેશ ઉપર જે કાલો વાદ્યો છવાઈ ગયા છે એ જો લોકો એઈ નથી શકતા. અને આપણા બની એક પછી એક યુખમાં ભંડા પગલાઓ ભરતા જાય છે. એમના આક્રમકીક બધુ કિટલરે આજ રીતે કુનીયા માં લોકોની નહીં વહીવટી હતી. આપણે એવવળી મળી રહી છે.

સ્પષ્ટવક્તા મનુ એ સાહે છે. જે લોકો મનમાં અંધારી ફાળે છે તે લોકો વામદેવનું પ્રભાવ વધારતા રહે છે, પરંતુ સ્પષ્ટ વજનુરત એટલે સમજાવવાના દિલને ઘાટ લાગે એવી કહુલાથી બેસવું એમ નહિ. એ જ રીતે કયાદે મીન સખતુ ને કયાદે અંતરની વાણી પ્રમદ કરવી તેનું જાન પણ કેળવવું એવું છે. સત્વના ઉચ્ચારણ માં જે સમજાવારી આવરેલ છે. —શ્રી

હુયુલી ઉપરના બેનથી કોંગ્રેસ મુખી નથી બની

સરકારનું ચાનતું હતું કે, હુયુલી ઉપર ભેન મુકવાથી તેઓ એ. એન. સી.ને મુખ કરી દેશે. પણ એમાં એને જુલ આધી છે. આ પચકાથી, એ. એન. સી.ને કુનીયામાં અને રાજકર્તા મલ્લ મહત્વ મળી મનુ છે.

શ્રી હુયુલીએ પોતાના આપણે દારા, બધા મોરખાને છાતી લીધા હતાં અને આજે સરકારે એમની ઉપર ભેન મુકવાથી એ લોકોની અંધિયા એમને બધા મહત્વ કપી છે.

આ બેન પછી એમ જાનવામાં આવ્યું હતું કે, સરકાર આપણે અને બીજા સરવાળો ૧૬ આપટ મારશે, પણ કમ્પ્યુટરી સરવારે આમ નથી કમ્પ્યુટરે હતાં જાતી ભડતી માટે બધા વધવાર છે.

આમ છતાં જુનની ૨૧ મીથી ૩.૩૦ સે મેડનાલીસ્ટ મીએનો બેવમોટ રમ કરવાનો વિચાર રાખ્યો જ છે. નેશનાલીસ્ટ બાપ્તિસ્ટા હેવાલે, ઉપરથી ૨૫૪ થાય છે કે, નેશનાલીસ્ટો આ પચકાથી મજાલ અપ રાખ્યા છે. ચીફ હુયુલી એ કુનાબેડ પાર્ટને પણ એવવળી

આપણે હતી કે એમને જાનવેલ રહેનું ભેઈએ, કારણ કે, એમને પણ વારો જાવશે. આ ઉપરથી દીડી વેપારીઓ એ પણ જાનવેલ રહેવાની ભર છે કે જે લોકો આફ્રિકનો પ્રત્યે એકબાજુ રાખે છે, એમને પણ જાન રીડે બેવમોટ કરવામાં આવશે.

એ આ બેવમોટ વધારી મકે હો, બનવા ભેન છે કે આ એક બાંધુજી વિરોધ રાખેલો કાલ નિમકી

ગરૂપ એરીયાના ઇન્સપેક્ટરો

જો દેશમાં યુજન સરકારના અમુક લોકો ના લોકો ગરૂપ એરીયાના કાવડાને લીધે મરનાર વચરના થઈ જવાના છે. કલે ગરૂપ એરીયાના મોડે પોતાનું કામ બીજા લોકોમાં થઈ રહ્યું છે. કેટલા મેનર, કમેર એડેટ, રમીમીસ્ટ બીલેર અને રીવેનુના અમીન માલીકોને જાણવામાં આવ્યું છે કે એમની ભજન "આમુ પાટી" ભજવામાં આવે છે

મોડે તપાસી કીમત નકારે કરવા મરે પણ એક કમેન્ટ સ્પષ્ટ છે. એને પણ મીલેર અને મીલુમાં પોતાનું કામ કરે કરી દીધું છે. પછી કેટલા મેનર તેઓ ભરે.

ગરૂપ એરીયા એક યુજન એ માલિક પોતાની ભખીન મોડે દેરવેલો કીમત કરવા વધારે કીમતથી વધે એ તો તેને નકારવા પડે દેશ રૂકમ મોડે ને આપવા. એ તે એકી કીમતે વધે એ તો મોડે તેને બને કીમતના દેરવા ૮૦-૮૫ માલિકને આવે.

કીમત નકારે કરનાર એ. ના એવન્ટા હોવ છે. કમજા મુખી એવન્ટા બન્યું છે કે તેઓએ ભખીનની કીમત મોડે વેલુ કરવા મળી એકી કરી છે આ રીતે મોડે પોતાના રાખવું કામ કર્યું છે.

આ સરકારની ભખીન નીતી છે. જેથી કોમો કમે મીવતા નમાવે.

શ્રીમતી સંતોકબેન ગાંધીનું અવસાન

આ દેશમાં મહાત્મા ગાંધીજી રહેતા હરે તેમની સાથે મી જનનલાલ ગાંધી પણ રહેતા હતાં. મી જનનલાલ ગાંધી ૧૯૨૮માં રમવાની મળા. હાર પછી તેમના પાત્રી શ્રીમતી સંતોકબેન ગાંધી તેમના યુવ અને યુવોનો સાથે લોકો સમય આશ્રમમાં રહ્યા. ૧૯૩૦માં આશ્રમથી આશ્રમ વિગેરે મળા પછી તેઓ માકુમાં રહેતા હતાં.

હાંથી જમને કુખદ ખબર મળ્યા છે કે શ્રીમતી સંતોકબેન ગાંધી તેમના યુવ સાથે જાવએ મળા હતા. કારણકે પાછા કરતા તેમની ભેટ લોકોને મકી અને ઉધી બની. સંતોકબેન ગાંધી અને એમ ભાગ્ય એ કે તેમનું રાજ કાલ મળ્યું હતું.

શ્રીમતી સંતોકબેન ગાંધી ૬૦ ઉપરની વયના હતાં અને કીનીકસ સંસ્થાના એક સેક્રેટ હતાં. આ દેશમાં સલા પ્રદની વક્ત થઈ તેમાં તેઓ પણ ભેલ મળા હતાં.

તેમના કુટુંબને મમેશી આ કુખદ બેટમાં અમારી સાથે આફ્રિકાના તેમના મિત્રો પોતાની દીધસેલ પાડે છે. ઉપર રમવામાં આપાને કાંઈ અથો અને કુટુંબીએને કુખ સહન કરવાની હાલત

—બીજા પંચ વર્ષોમાં મેલનામાં લોકો માટે એ બેતીવાદીની કોવેલ અને એ લોકોનમરનો સમાવેશ કરાયો છે.

આફ્રિકાને મેલન કોમિસે બેતરોમાં મળુરો તરફ મળા વા તો અનવાઈ વતલુકામ વિરોધ લોકો ફાંમમાં મળા મોટા ન અરીવા લોકોને અલક આપી છે. એકાનીસખમાં ગાંધી લોકમાં ૧૩૦૦ની માનવ મેલની કામે આ નિર્ણય લેવાયો હતો.

સોયુકવેની પેન-આફ્રીકાનીસ્ટ કોંગ્રેસની જાતિ સહકાર નીતી અંગે વ્યાખ્યા

ચાલુ આસની સમાવેશ પેન-આફ્રીકાનીસ્ટ કોંગ્રેસની દ્વિસપાત્રી પ્રતિષ્ઠા સમા ગણી હતી. શ્રી સોયુકવેની એમના આપણું દરમ્યાન પેન-આફ્રીકાનીસ્ટ કોંગ્રેસના જાતિ સહકાર અંગેના વચ્ચે ૫૨ વધુ પ્રકાર પાડે છે.

તેમણે કહ્યું કે અત્યારથી પેન-આફ્રીકાનીસ્ટ કોંગ્રેસની સ્થાપના થઈ ગઈ છે અને આજે એક માત્ર અને એક જ આફ્રીકાનીસ્ટ કોંગ્રેસ છે. તેમાં પેન-આફ્રીકાનીસ્ટ કોંગ્રેસની જાતિ સહકાર અને રાષ્ટ્રીયતા એક જ છે. તેમાં પેન-આફ્રીકાનીસ્ટ કોંગ્રેસની જાતિ સહકાર અને રાષ્ટ્રીયતા એક જ છે. તેમાં પેન-આફ્રીકાનીસ્ટ કોંગ્રેસની જાતિ સહકાર અને રાષ્ટ્રીયતા એક જ છે.

એટલે જ તેમણે કહ્યું કે આજે આફ્રીકાનીસ્ટ કોંગ્રેસની જાતિ સહકાર અને રાષ્ટ્રીયતા એક જ છે. તેમાં પેન-આફ્રીકાનીસ્ટ કોંગ્રેસની જાતિ સહકાર અને રાષ્ટ્રીયતા એક જ છે.

આજે આફ્રીકાનીસ્ટ કોંગ્રેસની જાતિ સહકાર અને રાષ્ટ્રીયતા એક જ છે. તેમાં પેન-આફ્રીકાનીસ્ટ કોંગ્રેસની જાતિ સહકાર અને રાષ્ટ્રીયતા એક જ છે.

આજે આફ્રીકાનીસ્ટ કોંગ્રેસની જાતિ સહકાર અને રાષ્ટ્રીયતા એક જ છે. તેમાં પેન-આફ્રીકાનીસ્ટ કોંગ્રેસની જાતિ સહકાર અને રાષ્ટ્રીયતા એક જ છે.

પ્રેક્ષ

અમે આજે આફ્રીકાનીસ્ટ પક્ષના અગ્રણી છે. આજે આફ્રીકાનીસ્ટ પક્ષના અગ્રણી છે. આજે આફ્રીકાનીસ્ટ પક્ષના અગ્રણી છે.

આપણે આપણા દેશમાં પાડે છે. આજે આફ્રીકાનીસ્ટ પક્ષના અગ્રણી છે. આજે આફ્રીકાનીસ્ટ પક્ષના અગ્રણી છે.

આજે આફ્રીકાનીસ્ટ પક્ષના અગ્રણી છે. આજે આફ્રીકાનીસ્ટ પક્ષના અગ્રણી છે. આજે આફ્રીકાનીસ્ટ પક્ષના અગ્રણી છે.

હિંદીઓ

હિંદીઓ આજે આફ્રીકાનીસ્ટ પક્ષના અગ્રણી છે. આજે આફ્રીકાનીસ્ટ પક્ષના અગ્રણી છે.

હા, આજે આફ્રીકાનીસ્ટ પક્ષના અગ્રણી છે. આજે આફ્રીકાનીસ્ટ પક્ષના અગ્રણી છે. આજે આફ્રીકાનીસ્ટ પક્ષના અગ્રણી છે.

આજે આફ્રીકાનીસ્ટ પક્ષના અગ્રણી છે. આજે આફ્રીકાનીસ્ટ પક્ષના અગ્રણી છે.

યુરોપીયન વચ્ચે

યુરોપીયન વચ્ચે આજે આફ્રીકાનીસ્ટ પક્ષના અગ્રણી છે. આજે આફ્રીકાનીસ્ટ પક્ષના અગ્રણી છે.

આજે આફ્રીકાનીસ્ટ પક્ષના અગ્રણી છે. આજે આફ્રીકાનીસ્ટ પક્ષના અગ્રણી છે.

આજે આફ્રીકાનીસ્ટ પક્ષના અગ્રણી છે. આજે આફ્રીકાનીસ્ટ પક્ષના અગ્રણી છે.

આર. વી. કુલ

આજે આફ્રીકાનીસ્ટ પક્ષના અગ્રણી છે. આજે આફ્રીકાનીસ્ટ પક્ષના અગ્રણી છે.

શુભ પ્રસંગો માટે ભેટ !

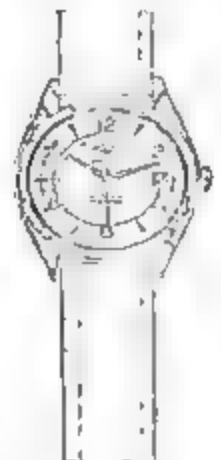
સીથો અને પુરૂષો માટે

ઘડીચાળ !

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ અંગુલનાં
ઓરિએન્ટલ ક્લોક-વર્ક.

- રોમર
- રોમરી
- લેટ
- રસર

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરૂષોનાં શર્ટ સુટ, પાયજામા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

એક્સ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૧.

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, એફાનીસબર્ગ.

“હોદ્દુ અને હોદ્દી” નામેની પસંદગીની
કીતરમાં

(ପଞ୍ଜେରୀ ସୀମାନ୍ତ ଅନୁସନ୍ଧାନ)

મકાની ટેરીયર જે દોઢી મુરિયો
રખા છે, તેમને ત્યાંના રમાનાં બારણ
મુરિયો 'દોડુ' તરીકે સંબોધિ છે
આના જેવું બીજું કોઈ પ્રમાણ કેટલું
કોઈ સહી પરંતુ દોઢાં બિટીય
સાથન આખા બાંદ દોડુ સંદર્ભમાં
અર્થવા બની ગયો છે. એટલું જ
નહીં, બાંદે શારી કુનીયામાં મુખ્ય
પાત્ર રીતે એ સંદર્ભે કામગીરી
સંદર્ભ તરીકે સામ વાળ્યો છે. આ
કારણે જે દોડુને ખસે દોઢી સંદર્ભ
વપરાય, તે એવી બાબત કુનીયામાં
આપણે કાંઈ કરી શકીએ તેવી જાણ
હોવી યોગ્ય.

જા.પુએ 'સ્વદેશી યત્ન' ને પરોપી મૂળને જન્યકરિયા આપી છે. જા.પુ ભજ દોરના નહેતા, તે તે તેમજે રસિય આક્રાંતી રંગભેરની કાલ દોરજો દાસ આપીને સિક કરી આપ્યું છે. કુનીય બરનાં રાપ્તોરો કાંઈ દોરે દેખેલા ચોતાના આજા જાન્યા કરો છે. રાજાનીય પરોપીય જન્યકરિયા અને રાજાનીય રત્નકરિયા નાદ પદ. એટલું જ નહીં પદ જન્યકરિયા આજે જ જા.પુ દોર એટું બારને દોરી રાપ્તીય રાદકરિયા દાસ બતાવી આપ્યું છે. એની જિતેટ નેની એક પ્રસિદ્ધ અને તેય પરદેશી પ્રસિદ્ધાને થાન નામનું રથાન નહીં, પદ દોરી રાપ્તીય રાદકરિયાની અપ્રકા તરીકે જનાનીને રાપ્તી દોરુ છે કે બારત જન્યકરિયા છે. તેને રાપ્ત સામે રાપ્ત અપ્રકાત પરોપક છે જ નહીં રવરાજા બાર રાપ્તકરિયા તરીકે બારત માં જુનપુર વાદકરિયા એવા બી આર્થકરિયા આપી રાપ્ત આપાં અનેક રાપ્તકરિયા આપી રાપ્ત. આને રાપ્ત નાદ રાપ્તો રાપ્તો તથા આર્થક રાપ્તવેધમાં બારત છે. અને રાદકરિયા બાર બાજી જ રાપ્ત છે ને! હુંઆં આ છે બારતીય રાપ્તોતિની પદમ રાપ્તકરિયા, જાપિ મુનિએ, રાપ્તો, રાપ્તો અને આર્થકરિયા રાપ્તોતિએ એ તે પરમ રાપ્તોતિને પ્રાપ્તિયા જ કરી છે. આપાતર દાદ જનાપા કરી છે. જા.પુએ તેને જાપાનિક પ્રથમા રાપ્તોતિ રાપ્તોતિ કરી આપી છે.

हमिस्व आदिनामां नमस्तुभ्य नमो कर्तुं
 आदिभ्यो वे वेभ्यो पुं कर्तुं यत्तु
 नदी, कदम्ब के तैमने गोप्यमे आरत
 भां भां आ.प्या नने ते नदरुनु हस्तु.
 आधी ते कर्तुं श्री अश्विनाय आधीनि
 भा.पु रा.पु. तैमने पय विहाय यथा.
 कर्तुं नमो कर्तुं अश्विना आधी आ.मया
 यथापय, नमो हस्तियु आदिना नने
 पुं - आदिना दी.नो नदरुने
 नमो वेभ्यो अश्विना अश्विना नमो, वे नमो
 नमिस्व

મને પોતાને સાથે છે કે ભાગના
પેતાન્નિકુએ સામુદાયિક ભવિષ્ય માટે
નિર્ધારા કરી દરેક સ્થાન સુખ્ય પાન
ભારતના માધ્યમ, અભિગ્રા જગત અને
પ્રધાત રહી અવેદા નર્મોએ ભાગ્ય
પ્રકરે

આને દુનીયામાંથી હાથે પડીવશ તમા સંસ્થાનવાદ પોતાનું સ્થાન ઝુમાવતો જાય છે, પણ તેની અવેજમાં જે સામ્પ્રવાદ આપણે આપ્યો તે: દુનીયા ઈલાકાંથી નીકળીને મુલકમાં પડવાની, કારણ કે સામ્પ્રવાદમાં થયો અને અચૂતર સત્ય અદોષતા ધૈર્ય અધિકૃત નથી. જે કે અશ્રમ અને દોષને વાણીથી સામ્પ્રવાદે કદી છોડ્યો નથી. ઉલટા ઉછાં વધોથી તે તેણે 'શાંતિ શ્રીમતીએ'ની વાંદોને કલા કરી છે. અસત્ય પંદીતજીની રાદખરી ના પંચીય સિદ્ધાંતોને તેમણે વચનથી અપનાવ્યા પણ છે, પરંતુ સામ્પ્રવાદી એ પછી તે રણીયાના હો, ચીનના હો, કેદ પણ દેશના હો અને મુદ્દ સંસ્થાનવાદ સુદા હાથે હો, પણ વખત આપ્યે તેઓ બાક નહોં તે આંતરિક કબજા કરીનેય સામ્પ્રવાદ બાદ નહું કરવાના જ છે. ઢીલાં રૂપકાં કરીને જે રૂઢિ મુરત સામ્પ્રવાદોને પોતાના પક્ષમાં ઘેરા દોખ, તે લેખ દરવાજાંય તેમને દરકત નથી. -કુર્કમાં જે વસ્તુ ને રૂપને ય આનના ન દોખ, તેય તે આંધરી હો છે. આંતરિક કબજા નહોં કરીએ, તેમ વચન આપવા છતાં વખત આપે તેમ કરવામાં તે એ તેવા દોષક સાધનોને ઉપયોગ કરતાં અચકાવ તેમ નથી. દોષેરી અને તિમેટની યદનાએ આ વસ્તુ જમ જલેર ખનાવી મૂકે છે. અસત્ય સામ્પ્રવાદીએ જેવા સ્વ રૂદ્ધરૂપ 'મેકા કુદ' કહીને ઊપાસ પડ્યા હતા, તેવા જ ઊપાસ આને તિમેટના પ્રમ ઉપરે હરી એકવાર પડી ગયા છે, આ નથી જતો એટલા બારે અદોષ ઈલાકાં છું કે કેટલક અસત્ય જોનાં માથુસે હજુ પણ સામ્પ્રવાદીએ પ્રવે સત્ય અને અદોષતાની ચિંથા આસા રાખે છે. જે સંસ્થાના પાયામાં જગતા ન હોય પણ સત્યા હોય, તે સંસ્થા દારા સત્ય અદોષતાની આસા નહીં છે.

આ પરીધ સમક્ષે કે રરરભ
નર રિસે સુક રથા હાથા રીધી
રેરને, ને રરરભ રરર પથ રેર
ભરૂકા અને રનરને રેર નર
રળી રે, રેરરૂ પથ કે રરરર
પ.પા અને રળરર રમધી રૂક રે)
સાદી રેર રે. રેધી રે રેર,
સાદીકા રથા રનર રેર રેર રા-
રપાકા રમરૂ રરરરર પથર રૂ

કહતો. માથા નહીં ઘવા જાયે. ભે
જીને કલ્પ, જ્યોત્સના જીને નેતિક જન
સ મદનોનાં પ્રેરક પૂરક ગજ કાપડો
તો !

આટલા લાંબા સમયથી દેશ
જનતા પાસે વિશ્વ શાંતિ આટેની ડેલી
ચોરી અવાજગરી છે, તેને અમારા
આવી જશે. આરબ રાષ્ટ્રવાદને,
તિબેટને, ચીનને અને આફ્રિકાને
આવનવાસીશિખે અત્યંત કાઠમ કરવી
પડશે. પાકિસ્તાન, બર્મા, સિયોન,
ફ્રેન્ડેશીવાને પણ મદદ કરવી પડશે.
ચીનને કાબજવાદના પંજામાંથી છોડાવી

૧૯૫૧ બોમ્બેના કાયદાથી ૧૪ મહાગુજ્જરાત, વર્તુ
 પડશે. હવેથી આરોહના દોરોઆગે
 પણ કોટનની આરોહમાંથી રંગબેરંગી
 નીતિ આગે ક્રમશઃ પડશે, અહીંસાથી
 ક્રમશઃ પડશે. આગે આરોહ આરોહ
 ના હવેથી તથા પૂર્વ, વગેરે વિભાગમાં
 વસતા દોરો આગે પણ તે સુસ્થિત
 હો, પાકાસાની કોરુ હો કે ભારતીય
 દોરુ હો, તે સૌને—અહીં બિનરોત છે
 કે ભારતીય અંગુલીને અંગુલ દ્રષ્ટિ
 મેળુ રાખવાનું તથા વર્તવાનું 'તેનો
 અંશમાંથી નામોમાં કે અંગુલમાં કદી
 ન આવે.

મનની ઉપાસના

(ગીતા પ્રણીત વ્યવહાર શાસ્ત્રનો મરાઠીપરથી અનુવાદ)

लेखक : अ. वि. भंडारे

મીનવ વ્યવહાર કે પરમોર્થી કેમ થયું તેનો અવાજ કોમ્પોઝિટોના સુખ અને ત્યાગ રહે છે, પરમોર્થી વ્યવહાર ત્યાગ રજા, હાથર આપી કે મોજા અને અને વ્યવહાર આ ભોજનાં જળનાં સુખ અને અવનવાન રહે છે. બનેલાં દરકે છે પણ સુખ આપીને ત્યાગ અને ત્યાગ એક સરખા છે.

પણુ સુખ તા પર ભરબંધીત છે ।
ખરાખર વિચારતા, સ્ત્રી, પુત્ર પુત્રી,
પત્ની કે ધન વૈભવ એ કદાપર તે
ભરબંધીત નથી. પણ તેનું સુખ
રચાન મન છે. સાધારણ માનવ એમ
અપને છે કે, સંતતિ, સંપત્તિ, અને
અનેક પુત્રારના વિષય ભોમરા સાધનો
ન હોય તો માનવ સુખી નથી. એ
માણસ પાસે પત્ની, પુત્ર પુત્રી, ધન
વાડી, માઠી અને ખંજરા તથા કાકા
કાસી અને વૈભવ હોય એને લોભી
સુખી માણસ કહે છે. જો કે જા
સાધનો થોડા થય્યા પ્રમાણમાં માનવને
સુખ આપનારા થઈ પડે છે ખરા. પણ
સાધારણ રીતે તે સુખ આપનારા
નથી હોતા. એમાંથી સુખ એજવડું
કે દુઃખ એ માનવના મન પર ભરવ
બંધીત છે. જા સુખ સાધનોને એક
વિશેષ સુખ છે કે તે ભરપે પ્રાપ્ત થકું
નથી હોય ત્યાં સુધી તે તે સાધનો
પ્રાપ્ત કરી સુખી થવાની માનવને
હજીવ હોય છે. પ્રાપ્ત થતાં સહેલ
માણસને તેનો જાનનાં શય છે અને
તેથી તેમાંથી સુખ ચઢ્યું એમ માનવ
છે. પણ તે કણ પછી બીજી કણથી
જ માનવનાં સુખને તોડા આવતી જાય
છે અને ધારે ધારે તે સાધન સુખ
ચાડે ધુરંદ્ર નથી જણાઈ અને તેથી
સુખ કરતાં તે ચોંટાડું કારણ થઈ
પડે છે. પરીણામે એ સાધનો હજી
પ્રાપ્ત થયા નથી તેથી પાછમ માનવ
લાગે છે. જા ભોતાં માનવ સ્વભાવ
જે છે તેનથી સુખ ન માનતાં એ
નથી તેને પ્રાપ્ત કરવામાંજ સ્થગ
રહેવાનો છે.

જાણી મને લેલ્યા સુખ આપ્યો.

હોય છતાં જે નથી તેને આગે કુઝળી
 થનારા થોડા જ્યતિર્થાં વધારે દેખાશે.
 ધનનાનને ત્યાં ધન હશે જાને સંતતી
 નહીં હોય તો તે તેને આગે કુઝળી થશે,
 જેને સંતતી હશે પણ ધન નહીં હોય
 તો તે કુઝળી થશે. ધન જાને સંતતી
 જાને હોય તો આનંદ કીર્તી પાછળ
 ખામોશ રહી કુઝળી થશે, આ બેતા
 જેને આપણે સુખના આધરો માન્યા
 છે તે સુખના આધરો નથી એમ
 પ્રસારે માન્ય છે.

ચલાવતા માંથીએ પોતાની બધી
 સંપત્તી રેલ કાર્ગમાં ભરવું કરી
 પોતાનું કહેવાય એવું કમુન-લેખને
 રાખવું નહી. યદીય માટે બધી એટલું
 મેળવી લેએ રહેતા. પણ આપણે
 જેને સુખ સાધેએ માન્યા છે તેણ
 એક પછુ સાધેએ તેમની પાસે નહેતા
 તેથી તેએ પોતાને કદી કુઃખ નહેતા
 માનવા એવ આશય અને વૈભવ વિશાસમાં
 પછુએ સુખ રેખાય છે. પછુ લોકામાં
 ટીકા નહે. વિરેર નેતાએએ પોતાના
 અલ્લેખમાં આતેદતા તે સુખ સાધેએ
 કયાવી દીધા. અને રેલ માટે જેને
 આપણે કુઃખ અને કદી કરીએ એવી
 કંઈકે રવીકારી અને એમાં આનંદ
 મા-પે. એકાદ રાજને તેની પાસે બધા
 ન સુખ સાધેએ હોવ છતાં જેને ન
 સુખ નથી અગવું તે એકાદ કંઈકે
 બરીય માનવને તેની પ્રપીકાં બધે છે

આમ જોતા મુખ્ય એ બંધારના
સાધનો પર અવલંબિત નથી પણ મન
પર અવલંબિત છે.

આથી મનની સ્થિતિ ખરેખર સ્વચ્છ થાય છે. એક વાર જાનવરું મન ઠીક પછી ચીજો મારે ચક્ષુસત્ત્વ બને તો તે પછી મને તેટલું વિહત કંઈ પણ ને કરી શકે. આથી જાનવે મનની સ્થિતિ કરવી ધણી ભારી છે.

મનની ઉપાસના કેમ કરાય ?

(=443)

વિવિધ વર્તમાન

જગતની વસતી

યુનાઇટેડ નેશન્સની વડા મધક ન્યુ-યોર્કથી બહાર પડેલા કેવાલ યુન્યુ જગતની વસતીમાં ૬૨ વર્ષે સાત માર કરોડ એટલે ૬૨ એક ગીનીટમાં ૮૫ માણસને વધારો થતો. જાણ છે.

કેલાન્ અંકાન્ યુન્યુ ફુનીયાની વસતી માર અબજ એસી કરે. ૩ની મનાય છે. જેના પા બાજ (એક ચતુર્થ) એટલે ૬૪ કરોડની વસતી સામ્ય વાદી મીનમાં છે. બીજા નંબરે ભારત આવે છે જેની વસતી ૪૦ કરોડની છે ત્રીજા નંબરે સોવિયેટ રશીયા આવે છે તેની વસતી ૨૦ કરોડની છે અને ચોથા નંબરે સુનાઇટ રીટ આવે છે જેની વસતી ૧૭ કરોડની છે.

મોટી વસતી વાળા આ માર દેશે પછી પાચ કરોડની ઉપરની વસતી વાળા દેશોમાં જાપાન, ઇન્ડોનેશીયા, માક્રોસીયા, આઝીય, બ્રિટન અને પશ્ચિમ જર્મની આવે છે. /

ઈસ્ટીસનનાં બે હબરમાં વર્ષ સુધી માં એશીયામાં જગતની વસતીના ૧૦ ટકા વધારો અંકાન્ આવે છે.

સરેરાશ જાનનીનાં આયુષ્ય પ્રમાણ માં મોલે પડેલા નંબરે આવે છે જ્યાં સુરેરાશ છંદગી ૭૫ વર્ષની અને પુરુષની આરેશ ૭૨ વર્ષની છે.

સોથી એલામાં એશી સરેરાશ આયુષ્ય ભારતની જનતાની આવે છે જ્યાં સુરેરાશ ૫૫ વર્ષની અને પુરુષ સરેરાશ આયુષ્ય પ્રમાણ માં ૫૨ વર્ષની જ અણુ છે.

સુરત હિંદુ શાળાને મેળાવડો

ઉપરોક્ત શાળા સુમેલી તરફથી માલતી સુરત હોટ્ યુનિવર્સી શાળાના હંક માટે તા. ૧૪મી જુન ૧૯૫૯, રવીવારને દિવસે સાંજે ૭ વાગે ભારત હોલ, હરમનમાં એક મનોરંજક કાર્યક્રમ રજુ કરવામાં આવનાર છે. આમાં આયુષ્યકર્મ મુલ્ય અંકાન્ હસાવનારી, મોમડી શાળાનું ચિત્ર રજુ કરતી પ્રક-સન નાટિકા એરી મોદાઇ, ભક્તિ અને સહચરિતરના ભાવ જાગૃત કરતી ધાર્મિક નાટિકા ભજન પ્રકાશ તથા રંગ મેરગી પોપાઈમાં સજ્જ વએલી દુમારિકાએ યુનિવર્સીના જમણ વારસા હિન્દુ મનોહારી મરખાં, કલાત્મક મુલ્યે અને આકર્ષક અભિનય ગીતો વગેરેનાં સુરેર કાર્યક્રમો થશે

નાનાં જાળકો માટે આ મનોરંજક કાર્યક્રમ તા. ૧૩-૧-૫૯ સતીવારે બપોરે ૨-૩૦ વાગે ભારત હોલમાં રાખવામાં આવે છે. આ કાર્યક્રમ

માં ૧૧ વર્ષથી યોદી વધતી અકિત દાખલ થઇ ચકરો નહીં. માળકોનાં પ્રવેશ પત્રો યુનિવર્સી શાળાનાં રિફરેન્સ પાસેથી મળી શકશે.

બીરાખની દીલગીરી

એકાનીસખમાંના બીરાખ રીસે સીક્ર હુયુલી પર મુકેલા અંકુલ મારે જાણ-બુદ્ધિ હતું કે; “હું ભણીને પછે જ દીલગીર થયો છું તોર હુયુલીને સહવાસ થતો પછે. જ પ્રિય હતો. આને ભણે એમની દોરવણીની આક્રિએને જરૂર હતી ત્યારે સત્તાધિશેએ આ એક થાણું જ અણુમણુ પગથું બન્યું છે.”

શીખરસ પછે પશુ વિરોધ કરતાં અણુમણુ છે કે આની રીતે પ્રભને તેના વમરની કરવાથી દિસાને મામ કરી અપાય છે.

ચર્ચોને વિરોધ

અસમેન રોડ મર્મના સંબોએ ‘નાટલ અરકમુરી’માં એ પત્ર લખી પોતાના મર્મ તરફથી સીક્ર હુયુલી પર પ્રકાવલા અંકુસને વિરોધ કર્યો છે. તે અણુએ છે કે જે કારણ મળવાયું છે તેનાથી અમે થણા જ આશય પામ્યા છીએ. વધુમાં તે પત્ર અણુએ છે કે તોર હુયુલી જેવા બિસ્તી માત્રકાવનામાં માનનારા બિસ્તી બીજા અમે નથી ભવ્યા.

વેગે બદલતી ફુનીયા અને ગોરાઓ

એકાનીસખમાંના “વડ” નામના ડાપામાં “વેગે બદલતી ફુનીયા સાથે મેરે પોતાને સ કળી સકશે નથી” એ સલાહ નીચે તંત્રી લેખ લખતાં લખે છે કે; “અણુએ આક્રિએને તેમની પાયા કાઢા જેમ આવરી લીધું છે. અને તે સાથે આપણે ઉભરુ એકલે એ સત્ય છે. પશુ વાત એ છે કે આ દેશના વાનીઓ જ્યાં સુધી એક સમાજ અને એક મંત્ર પર સંમીત થઈ ઉભા નહી રહે ત્યાં સુધી તેઓ કોલ નહી શોધાય. જાતીએક વમરને પત્રેન ધરવો જરૂરી છે અને તે વડે બધાને રતતવતા અને નામરીક કહો અપારથા એકલે. પશુ ગોરા એ બદલતી ફુનીયા સાથે પોતાને બચરિયત ગોદી દેવાની જરૂર છે.

હિંદુનું કળા અદરેન

વેશ જરમનીમાં જરાવણુ દોરનું કળા પ્રદર્શન થઈ એક પ્રિય જન્યુ છે. દરવેરો સોફા એને જોય છે. આ પ્રદર્શન ૧૯મી મે થી ઉભાક્રુ. ૫ ક્રુ. ત્યાંના ડાપાઓના કેવાલો પરથી બીજા દેશેર જેવા કે, કુ. કે., કુ. એસ. એ., ક્રીસ, ઇટલી, એરમાનીયા, અને કેવાલો પશુ આવા પ્રદર્શન પોતાને

આપણે જરવા દોરને આમ નથ અણુ છે.

ઈ. ટ્રેસિવાલના સમાધાર

તા ૧-૧-૧૯૫૯ સોમવારના રોજ, એરમેલો, સ્ટાન્ડરટન, આર્સ ફોર્ટ, મેથાલ, વીટમેન્ડ, એગ્રીસ, પીતરીલીસ અને વેસાસટની સાળાઓના વિદ્યાર્થી એ તરફથી આર્સ ફોર્ટ મુકામે રમત નો મેળાવડો યોજાયો હતો, જેમાં હરટન ટ્રેસિવાલના બચા ભાઈ બહેનો, બાળકો સાથે ઉપરિમત થયા હતા.

દરિદ્રકર્મ પ્રથમ આયનારને મુનામે અપાયા હતા. રમતમાં એરમેલોની શાળા પ્રથમ જાણી હતી. જેમાં પાંચ વર્ષથી એરમેલોની શાળા પ્રથમ આવે છે. નીચે યુન્યુ બીજા શાળા અણુએ આવી હતી, એરમેલો, સ્ટાન્ડરટન, પીત રીલીસ, મેથાલ, વીટ મેન્ડ મેથાલ, એગ્રીસ, આર્સ ફોર્ટ. આ વર્ષે સ્ટાન્ડરટનની શાળાએ સારો કેવાલ કર્યો હતો, અને બીજા નંબરે આવી હતી.

સ મા ચાર સંગ્રહ

—વેલા ૧૨માં મજ માલ અટકાવતી ડોઝોએ ૨૨ મેના રોજ શરૂ કરેલી જૂન હડતાળનો અંત આવે છે.

—હરટ આક્રીકન એરવેક મારેશ બેકન આક્રીક જતા પ્રવાસીઓમાંથી થણા યુનિવર્સીએ હોય છે અને તેમાં ના થણને વો અંગેજ પશુ આવડાં નથી હોતાં. આવા સોમની સમય માટે કંપનીએ હવે વિમનેમા યુનિવર્સી પરિચારિકાઓ રાખવાની અવરજા કરી છે.

—બી મોર્લેક વલ્લભપંતને મળા માસ થાં હવે રામરો દુમલો થયો હતો. આરામ અને સારવાર માણ છે.

—ભાવનમરના જો રાકાંકે ૨ તળાવ (બોરતળાવ) ઉપર એક સુંદર જાલ-વાદિકા, એક રોલેટ હાલિસ તથા બોટાંગળ માથવનું સહેર સુમરાઇ તરફથી વિચારવામાં આવ્યું છે.

—ટાંગાનીકાની આ રાકા ની ચાલુ બનેટ બેકકમાં મેલનાં હાલિસવાના એક આક્રીકન સંબે જાણ્યું હતું કે ટાંગાનીકામાં નાનાં નાનાં યુદ્ધ ઉલોગો દાખલ કરવા કોલેએ જેથી કોલો નવરા નહિ રહેતાં જીવોમમ બની રહે. કોલેના રોજના ૧૫ રાકા માં આવતી ચીમેટુ ઉતપાદન થશે અને પ્રભને એ ચીમે સરતી પશુ પડે.

આમ પ્રભને આવી અનેક રીતે કામ થાય.

—મેઆસાની આરજ કોમમાં આરજ સોમીને મતાધિકાર આપવાની બાબત મા મતભેદ પડી ગયો છે. મેઆસા ની મે આરજ કરવામાં આ બાબત માં જુદા જુદા મત ધરવે છે. યુનિવેર નો પક્ષ એ મતાધિકાર આપવાની તરફેણ છે, જ્યારે બીજો મેરેરાએ નો પક્ષ તેની વિરુદ્ધ છે.

—નીરબી આવે એમીસ મસમાં કેન્યાટા મુકકમાં જાં જે મોટું સોમંદ નાણું કરવાના અપરાધકર રાજન મેલોગ મચારીવને કરવામાં આવેલી સળ સાથે તેણે કરેલી અપીલને આ સુધવરે નેરોબીની સુપ્રીમ કોર્ટમાં ચીકે જરેલીસ અને ન્યાયમુતી થી. મેકકે કહી નાખી હતી.

—મીસીસ અણા છ. આસારવેલ જેઓ દોરથી ધરન જ્યાં માટે ઉપક નારે હતાં તેમના સામાનમાં ૬૦ હબર ની બહણી નોટા મળી આવતાં. તેમ ના પર કેસ કરવામાં આવ્યો હતો અને ૨૬ હબરને ૬૬ કરવાવામાં આવ્યો છે.

—બિહારમાં અંમ નદી પર રેલ માર્ગ માટે થએલો સત્તા માણસ લીમિઝ યુલ ૧૬ કરોડ રૂપીયાને ખર્ચે બંધાયો છે.

હમબા જ આવેલો હિંદોનો માલ

સોથી આયત કરવાથી અમારો માલ સરેરાશ અને સારો હોય છે, ગમે તે બીજા માલ સાથે સરખાવો.

અગરબત્તી ૧
બાર્ક કવીન-૨ મા તોલા ૪/- દરબ, સુપ્રમ સણી મા તોલા ૪/- દરબ
અગેલી ૧ તોલા ચી. ૧૦-૧૬ દરબ, રશીમર નં. ૪૪૪ ૩ ૧/૬ દરબ
મલ્લી (પ્રત્યેક પડોટમાં બતરની ચીરી સાથે) ૧ તોલા ચી. ૧૫-૨૦ દરબ
દેરમ ચીલ્ડ :

રજા ફરીન અવધ સાદા સારો ગાલ દીવની જાળવડના કીપ-૧૦૦ પ્રત્યેકના કુદી અને કુદાવલ અને આસ રજવની મલ્લીચી સાથે.

મી. એક કી. અમથા કેરા બોર્ડર સ્વીકારશુ.

બોર્ડર નોખવતા ૨૫ ટકા દીવોગીટ લેવામાં આવશે.

હુસેન એન્ડ સન્સ
૧૧૬ કવીન સ્ટ્રીટ, હરમન. મોલસ ૨૧૬૮, ફોન ૧૭૩૪૮/૯.

ઇસ્ટ આફ્રિકાનો પત્ર

(અમારા ખાસ અવરજીનો તરફથી)

૫-૬-૧૯૫૯.

કેનીયામાં હવાનું તોફાન

કેનીયામાં યોલ્લહાજી ખાતે મળેલી રવીવારે બપોરે ત્રણ વાગે એકદમ પ્રચંડ વાવાઝોડું થયું હતું. જે કોઈ ત્રણ જ મીનીટ ચાલ્યું હતું પણ તે દરમિયાન હબરો યીલ્લોમનું તુલસાન મથક મથ્યું હતું. આ વાવાઝોડાથી એક સેટલરના કારખાનિયા ૧૦૦ ફીટ ઊંચે પતરાનો રોડ આવેલ જમીન મથો હતો. વાવાઝોડાએ કાપરામાં પતરા અછરે મથાની ત્રણ માઇલ દુર જેડી દીધાં હતાં. કારખાનું એલુમિનિયમનું એક ઘર વાવાઝોડામાં સપાટમાં તે અદર નાચવા લાગ્યું હતું. વાવાઝોડા થી જમીન એક ઊંચાક પતરાં ઊંચાક ઝાડોની કાળીઓના ભરાઈ ગયાં હતાં. આંખીયુમાં આ વાવાઝોડાથી સપ્તા આઠે મુજમાંથી કમ્પાડી પડી ઊંચાક વાર દુર ભડ પડ્યાં હતાં. એકમ પતરાં એમ મથાને છુટી પડે. કાપરાનાં પતરાં વળી જમ. મથુ વેર વિચરે અને કિલકિલ મથ ભર તેવી રીતે આ વાવાઝોડાથી મથ હતી. આ બીજા-મથક વાવાઝોડું મથુ તે અમાઉ ન મથે વાવળ, કે ન દેખાય વાવાઝોડાનું કોઈ ચિન્હ. એતમેતામાં એકદમ જે આ તોફાન આપ્યું અને ખુવારી કરી ત્રણ મીનીટમાં જ ચાલ્યું ગયું.

હુમાનના સરકારની આગળી નામંલુર

હુમાનના સરકારે ઊંચીક નામંલુર-પ્રીય ખાતે પસારે જાનમાં નહ. કામગીરીની સરકારે કાલે વાડાપાટ હવે દેશ માટે જે વિનંતિ કરી હતી તે બિંદીય સરકારે નામંલુર કરી છે. સરકાર આનાના મંત્રી એડ. મર્થ હુમાનના કમ્પાડ કે જે લાંબા સમય થી પ્રમુખરની રાઈ બેના હતા તેમને પસ જમીને હિપરેકેત ખપર આપી રીપ છે.

હુમાનમાં આફ્રિકાને બિલ્ડિંગ ની અગવળ મથાની તેથી જે અસર થઈ તેને કારણે ડિરેક્ટરી સરકારની માનદમાં કાપ હુમાની સુખના પસરે હુમાનની હુકીએ કુખ્ય વિરોધ દોળ્યો છે.

એવોરની મળવળથી જમી મથેક પસિસ્કિતને હવાનમાં મથ પરીરિપતિ સુધારવા માટે હુમાનના મળવે હુમાનની મિસ્તારને અગાંત મથેક તરીકે ભરેક થયો છે. આ કોઈર પથ પાકો એથી સેકા હુમાનીના સંબંધને માનથી કરી છે.

મી. ખીમીસીનું મંતવ્ય

કેનીયામાંની બધી જમીન આફ્રિકાને ની છે એવું મંતવ્ય મી. ખીમીસીએ આફ્રિકાનેની મીડીમાં દોળ્યું હતું એમ કે-પસાની મુકિત મથેની પ્રાથના મથ હતી.

મથ રવીવારે સવારે દસ વાગે મેમ્બાસા ખાતે મેનોનોના કોઠમાં મેમ્બાસાના આફ્રિકન સભ્ય મી. ખીમીસીએ મેમ્બાસેલી સભામાં એમો કે-પસાને કહ્યું પણ મેમ્બાસેર ખાતે જનકમતમાં રાખવાની સરકારની નીતિ સામે વિરોધ જતાવળમાં આવ્યો હતો કે-પસાના કુટુમ્બા માટે સભાએ કોના મથ એક મીનીટ માનસીક પ્રાથના કરી હતી

મી. ખીમીસીએ આ મીડીમાં જણાવ્યું હતું કે અડકામતમાં રખાયેલ મી. એમો કે-પસાને કેવી સમજેકે અપાય છે તે ખાતલમાં ધારાસભામાં મેં પૂછેલા કમનાં જવાબમાં મીનીસર રોડ ઈન્ટરનલ સીકોરોરીટી એન્ડ ડીરેન્સ તરફથી જણાવળમાં આવ્યું હતું કે મી. કે-પસાને આં નિર્વોદ માટે રિ. ૧૨૦નું એલાવ-સ અપાય છે અને તેમની પાનીના નિર્વોદ માટે જુદી રકમ મેમ્બાસ છે.

મી. ખીમીસીએ મીડીમાં જણાવ્યું કે આ રકમ મી. કે-પસા માટે જનક સુધક અને અપૂરતી મથાય.

સાર માદ સરકારે જમીન અંગે જે કાનુન ધારાસભામાં લાવવા માટે છે તેને હાલેય કરીને મી. ખીમીસીએ જણાવ્યું હતું કે, કેનીયામાંની અધી જમીન કિનારાના પ્રદેશની રકા આજમ ની પરી સુકાં આફ્રિકાનેની કાલિનીની છે, અને તે જ રીતે સમસ્ત વાડાપટ વાડાપેન-ગની જમીનના કાપ પાડી તે અધા આફ્રિકાનેને વહેંચી આપવા માટે આપણે સરકારે હિપરે દેખાય હરવુ એકએ, તેમ એ વિરતવમાં જે જમીન પસર રહી હોય તે બધી પણ આફ્રિકાનેને આપી દેવા લાગ્યું હરવુ એકએ.

કેનીયાના મળવેર સર કમલીન મેરીએ જાન ખાતે જાખવારી અગર પસીએને જણાવ્યું છે કે મથ માર્થ માસમાં દેશા કેપમાં અમિવાર માલ માટે કેડીએ મરજી જાખવારી જે ખાતલ જ-મેક હતો તે પસરે પણ બીડીય વસાહત મંત્રી મી. મેનોસસ મેમ્બાસ સાથે દે મથો કરવાનો હતું. આ

ઉપરત અને કેનીયાના રાજકીય અને આર્થિક પ્રશ્નો પસરે પણ વિચારણા કરવાના હોય,

રાઈનો કોર્નના ચરેલા કાવ

કાપાંદંત, મીપોડીય અને રાઈનો કોર્નનું તાનેતવમાં સરકારે તરફથી મેમ્બાસા ખાતે લીલાય મથુ હતું તેમાં આ વખતે રાઈનો કોર્નના કાવ મથુન સારા હિપળ્યા છે. આ લીલાય માં રાઈનો કોર્નના થી. ૧૧૦/૫૦ કાવ ઉપજમાં કતાર જે એક રેકડ મથી મથાય.

કાનિનકારી સરકારે રાઈનોના રિપાર હિપર અંકુલ મથો તેને કારણે પણ કાવ રાઈનો કોર્નના કાવ આ રીતે લંચ મથા હોય તે જનના જોગ છે.

આ લીલાયમાં ૩૪૫૫૦ પાઈડ કાપીલત, ૨૭૩ પાઈડ રાઈનો કોર્ન અને ૨૦૧૩ પાઈડ લીપોડીય મથાવા હતા તેના ઉર૦૦૦ હળર કરતાં પણ મથુ પાઈડ હિપળ્યા હતા.

કાનિનકારીમાં સુકું ડી નહિ વધે

કેનીયા સરકારે ૧૯૫૦માં પ્રાપ્તીક કાળાની પ્રીમાં મથો કરવાનું નકમી કમું છે. વપારે કાનિનકારી સરકારી કાળામાં પ્રીનો જે વધારે થયે હતા તે દુર કરી ૧લી જુલાઈ ૧૯૫૬થી ૩૦ જુન ૧૯૬૦ સુધીના વખત માટે

જે જુની થી કમી તે જ લેવાનો નિર્ણય કાનિનકારી સરકારે મેડો કરવાનું મથે લીધો છે એમ સંભળાય છે.

મહુરે ચાલ સમારે ફેક

મથ અંગેનો સરવાળો પા. ૧૩-૭-૦૦
કે. મુલક એલ. ડી. ૧૦-૦
એમ. કે. ગોલ્ડ મેમ્બા ૧-૧-૦
એલ. એ. મીપી કરખત ૫-૬
મકન મંમલ એલીવર મેમ્બા. ૧૦-૬
કારિ. કે. લં. ૧૦-૦
મકન કેટ મજાર મેમ્બા ૫-૬
જમનામેન કુવરજી પટેલ મુલક ૧૦-૬
રાજા બધસાં મેમ્બા ૫-૨-૦
કાલાઈ મેમ્બા ૧-૧-૦

રેલ સંકટ ફેક

મથ અંગેનો સરવાળો પા. ૫-૧૫-૦
મથો એન્ડ સ-સ રોડેશીયા ૧-૧-૦
મથુ બધસાં કમ્પાડી. ૧-૦-૦
કાલાઈ એન્ડ સ-સ પો. એ. ૧-૧-૦

સામાર સ્વીકાર

રેલાલ એન્ડ સ-સ ઇ. લ ૧-૧-૦
પી પીલ કપીનસટાઈન ૧-૦-૦
મેમ્બા વલમ ૧-૧-૦
ખાના ત્રીકમ ૧-૧-૦
મકન મંમલ એલીવર મેમ્બા. ૧-૧-૦
કાનકમાલ મેમ્બા કોમ્પ. ૨-૨-૦

હમણાજ આવેલ શીપમેન્ટ

ફેક જાતની અગરખતીએ જેની કે "મથ રાઈ" ગેટવે કોર કાનિનકારી, અસેકારખર, મુમ્બી રમ્બી, અ મેલી, લતા મથેકર, માંસલી, કમ્પુ દરમાર વિરેરે, અમારા પ્રાપ્તીક માટે લખો. (અમે ફેક કાનિનકારીના અગરખતીએ રાખીએ છીએ.)

લીલ્લુ આડુ ૬ મેની	રતલ	માલ બેરોખર પેક કરી
લીલી હળજી થી, ૧-૦	"	મામીશુ.
આખા હળજી થી, ૧-૦	"	એકર સાથે પસા મેમ્બાસ
મેડી કળવાળુ લસણ ૧/૩ રતલ		વિનંતી છે.

અમે નીચેની વસ્તુઓ કાપરેક કાપેલ કરીએ છીએ, આલ સાથે અને દીકાવત લાવે અળશે. અમારા પ્રાપ્ત લીરેક માટે લખો :

સોસા અધા, બદમ, એલની, પોવા, જમરા, સે-ગે સોપારી, કાની સોપારી, રીલી સોપારી, ગોળ, આંબલી, કામે, દીમ, મથુર, ફેક જાતની કામે, મથાને આમે, અકને આમે, પાપીલાના નાળાએ, વરીવારી, છર, લગીમ, મેપી, રામ, અળમે, સુવા, લીમેન, ધાણ, ધાણુ કાળ, આખા વરયા, નારીયેળને કુકા, રાજમરો, ખસખસ, દવાર, વિરેરે.

K. HARIBHAI & SONS
(PTY) LTD.

Direct Importers & Wholesale & Retail Merchants,
81 Victoria Street, — P.O. Box 2156 — Durban.
Telegraphic Add. "BHAISONS"

હિંદનો પત્ર

(અમારા અખબરનો તરફથી) ૩૦-૧-૫૯.

કોમવાદ નાબુદ કરો

૨૧ પૂની યોજના અને આર્થિક પ્રવૃત્તિના પ્રવાસોને યોગ્ય અંશે થકો પહોંચાડવાની ખીલાર અને મધ્ય પ્રદેશમાં તાજેતરમાં ભરેલી કોમી અગાલી યોગેશ્વર મહાસભિતિને મોટો અસમાન લાગ્યો છે, અને આ અંગે તેણે ઉઠાવેલ અપેક્ષા કર્યો છે. અધી ન પ્રદેશ કોમીસ સમિતિઓને પાઠવેલા પરિપત્રમાં કોમીસના મહામંત્રી શ્રી સારોજીલાલે કોમી એકતામાં કુલપુર્વક ચાલનારા વધારે કોમી તંત્રોની અને વિખવાલો નાબુદ કરવા કમર કસીને કામી જવા ને અનુરોધ કર્યો છે.

તેમના મતે સરકારમાં હોય કે ન હોય તેવા બધા જ કોમીસીઓની રેડમાં દાંતિ અને સારા સંબંધો ભળવવાની ફરજ છે. તેમની કાલે જામતારી એક ઠસોરી યોગે છે કે તેમના પ્રદેશમાં બિહારમાં કોમી અગાલી ઉપરિષદ ના ધ્યાન, અને એવી પરિસ્થિતિ ભણે તેા તરત જ કંડપી અને ચોંટાળા પડ્યાં હઈ તેને ઉત્તરી જ કામી રેવી ભેટુએ.

ભાગ્યવત રહેશે

શ્રી સારોજીલાલે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે ૧૧ વર્ષ પહેલાં આપણે ભણે તવા જ આવે પ્રથમન કપુ" ત્યારે એમ માનતા હતા કે કુલપુર્વક રાજકીય અને આર્થિક ધોરણે જ સોડો વિચારશે. આર્થિક સ્વાતંત્ર્ય અને સામાજિક ન્યાયની નવી યાત્રા આપણે સંયુક્ત રીતે કામવાત હતા; પરંતુ તાજેતરનાં સમયમાં વધારે પડતાં આચારવાદની સામે આપણને ચેતવણી આપે છે અને આપણે વધારે ભણત રહેવાની ભર છે.

મહાસભિતિને ચેતવણી આપી છે કે કોમી કુલપુર્વક કોમીસને ખુબ સહન કરવું પડશે, અપારે ડેલકા પછેને એમાં પોતાનું સ્થાન અમાવવાની તક આપવી રહેશે.

શ્રી કુલકાલ માસિકને અદાલતમાં

પોલીસ એક ૧૯૨૨ની મોટા કમ કુલકાલ પોલીસમાં અસિલ અને અસલોમની કામણી ફેલાવવાના પોલીસપર કુલકા આરોપોને જવાબ આપવા માટે મહાકુલકાલ જનતા પરિપત્રના પ્રમુખ અને માર્શિયેનના કમ મી કુલકાલ માસિક પર સોળની રાને કાનૂની અદાલત કમક હાજર થવા માટેના કમન્ડ બળવવાનો અમદાવાદના ન્યુટ્રિસિયલ ન્યાયાધીશ કુલકા કર્યો છે.

સરકારપુરનું પ્રવચન

શ્રી ફેલાઈએ કોમની કિપાદમાં અજાણું છે કે શ્રી માર્કો અમદાવાદ

સરકારપુર મંપી ચોક્કમાં મ. સુ. મ. પ. ના અમલે તા. ૧૫-૨-૫૯ને રોજ અમલી ભરે સભામાં પ્રવચન કરતાં નીચે મુજબ જણાવ્યું હતું.

(૧) ડેલકા પોલીસવાળા અને મંડળ સ્થવાનું જણાવે છે. જે તેમને સેવા મંડળ સ્થવાનું જણાવ્યું. પોલીસ અધિકારીને વેલરે ફંડ પછી છે. પોલીસ ના બાળોને કોમણી આપવી ભેટુએ અને નિમાર માણસોને સારવાર આપવી ભેટુએ. પોલીસેલા અસતોય છે એ તા. ૮મી એપ્રિલ આપણે ત્યારે જાણે જણાવ્યું મરી. તેઓને કમન્ડ નથી કે તેઓ આપણે કુલકાલની જેમ વર્તતા હતા હવેથી તેઓ કાવચેત રહેશે અને શ્રી અવાજ ના કામનની અવમજાનાં કરશે.

(૨) પોલીસ કળમાં અસતોય વધશે ત્યારે તેઓ કુલકાલની પ્રભુ અને કુલકા પ્રાણે વધારા રહેવાનું વિચારશે. વાવરેલ પોલીસ કોમ જવાબ નહીં આપે એકર ફાઈવર નીચે ઉતરી પડશે અને જણાવશે કે તેઓ કાલજા પર છે. રાસવામાં ૧૯૦૫માં કાંતિ મધ્ય હતી અને પોલીસ સરકારના કાલકાને કુલકારીને કાલજા પર ઉતરી દતા. કારને તેમના નિના ચાલી થકે એમ નહોતું એકરે કારે તેમના નિરોધોના સાથે કમમાન કપુ" હતું

(૩) બધા સથે બધા અમદાવાદ નિરોધનો અવાજ ઉઠાવે, બળવો ભણેર કરે અને કાલજા પર ઉતરવાનો નિર્ણય કરે તેા શ્રી અવાજ હિંદી કોડી જઈ અને તેમને જણાવશે કે દિવાળી રાત્રે ચાલી કરે તેમ નથી ફરિયાદોને અતમાં જણાવ્યું છે કે આરોપીને કાલકાલને કામણી સ્થ. પોલી સરકાર સામે પોલીસ રળના કમપોમાં અસતોય ફેલાવવાનું કમવરેલો ભણવા છતાં કિપુ" કામ કપુ" છે કે જેથી પોલીસ રળ તેમની સેવ આપે નહીં અને તેઓ કિસલમાં કરવા પ્રેરાય. આ રીતે આરોપીને ૧૯૨૨ના પોલીસ કારાની કમક અને

બંધ કર્યો છે અને તે મુજબ તેમની સામે કામ ચલાવવું ભેટુએ.

અનાયાશ્વર નાહી પછી બાલે-અવન નામ રાખવું ભેટુએ વધારામાં મી નહેરુએ "અનાયાશ્વર" કાલ પ્રાણે પોતાનો અજ મો ન્યાત કર્યો હતો અને એક મુગન કપુ" હતું કે આનાપ વિનાનાં બાળોની સભાજ રાખતી સરકારોને "બાલ સવન" જેવું નામ આપવું ભેટુએ. તેઓ કારકાર નજીકના સભાષિ આપણમાં મોલી રહ્યા હતા.

તેમણે કપુ" હતું કે નવરે કુ "અનાયાશ્વર" કાલ ભેટુ હતું. ત્યારે અને કુ:મ કાપ છે. "અનાયાશ્વરે" અભાવમાં આવે જે સામે મારે વિરોધ નથી. પછી અને એ નામ પચાં નથી "અનાયાશ્વર" કાલ બાળકમાં કાલકાલ પો પેલા કરે છે અને તેની આપી છંદગી પર તેની અસર થ.પ છે.

ઉંઘના યોગેશ્વર નગર મુરત પાસે આવેલા ઉંઘના રેલવે પાસે એક ઓલોનિક નગર ૨૦૦ એકર જમીન પર રથાવધામાં આપ્યું છે. આમાં કુલ ઉંઘોગ અને નાના કારખાનાઓ, કરી નાના ઉંઘોગોને કમવડ આપી ખોલવવાની કટી છે. આ નગર માટે ૨૫ લ.અ રૂપીયાની આવરકપડતા હતી અને એમાં ૧૦

હજાર માણસો વસી શકે. કે જે ૧૨૫ કારખાનાઓમાં કામ કરશે. ૧૦ લાખની મદદ સરકારે ૧૧ વર્ષ પછી આપી હતી એમાંથી વસાહતોને ડેલકા કામ ચાલુ થયો છે. અને ઉત્પાદન પછી સારી રીતે કામ છે. સરકારની ચાલુ નીતી અનુસાર નાના ઉંઘોગની ખોલવણી માટે કર વસાહતો પુર્ણ થઈ છે જેમાંની ૨૫માં નાના ઉંઘોગો શરૂ થયા છે. આ વર્ષની અંત સુધી ૬૬ વસાહતો ૧૧ કરોડને અર્થે પુર્ણ કરાશે કે જેમાં ૩૬૦૦ કારખાનાઓના સમાવેશ થશે. અને ૫૦ હજાર માણસોને રાજ મળશે. ૧૧૪ કારખાનાઓનું ઉત્પાદન થઈ થઈ છે. ઉંઘોગે, શીખવવા માટે કે-કી પછી શરૂ થયા છે કે જેથી નવમુવાનો તે તરફ આકર્ષાય.

નાથીબાલ કાકોરસી કોલેજના પ્રી-સીપલને સભ

પ્રી-સીપલ મીસિસ થન જે. એલ. એન્જનીવર કે જે એ.એ. થયો કપી ઉપરોક્ત કોલેજને તેવા અર્થે હતી તેમને વિશ્વાસપાત્રતા આપી સર એક વરસની કાકી ડેલકી સભ કરવામાં આવી છે.

શ્રી તથા ટ્યુસનના નાણાની મોટી મધી રકમ આસરે ૪૫૦૦૦ રૂપીયા ઉચ્ચાવત કપાતિ તેમના પદ આરોપ હતો.

ચા. એ. ૫૬૬૦

ટેલીફોન ક્ર. ૫૭૨૦

ટેલીગ્રાફ કોડરેસ : "અમદાવાદ"

ભગત ક્રધર્સ (મી) લી.

૧૪ ફેબ્રુઆરી,
એ. ટા. ની સ. બ. મં.

હોલસેલ અને રીટર્નલ અર્ચ-અ અને કુપોલસ

ખાસ કરીને કમણે ત્યાં કમિશન અને કમિશીસ કમિસરી, રેલી માણમાં નાંખવાના ભાગ ભાગને તેલો-અવરે, સ્ટેનલેસ સ્ટીલ, પીત્તાના અને કોલકુચી-અમના માણસો-કમ અને પકારીકની અમદીઓ-કેરમવોર્ડ અને સ્ટાઈલર તથા બીજા અનેક રેલી થીએ કીપાચલ આપથી અળશે.

આથે ભાંધવાની રીયાન અને વેણીઓ

અખમલ, કાટીંગ, કાપેટા સીકન્ડ, રીયાન અનેક મં, કીચાલન અને સાર્વજિકમાં અળશે, કાલ અંક અને કિલર કાલકાવવા માટે અધ્યાત્મિક રીયાનો મળી શકશે. અચ્છાં માટે અખમલ, અને રેલસ તથા ફેક્ટની કોપીઓ કીપાચલ બાલે બનાવી અપવામાં આપશે. અમિટે ભાંધવા અખમલ, રેલસ, કોલન વિચેરેનાં કુલોની મં અને વેણીઓ અને અનેક અકારના કોચર્સ અળશે. ટેલક પર મુકયા માટે અખમલકીના કુલર કુલો અળશે.

ટેકાણું : માળરો હેટસ (મી.) લી.

લેડીસ કોન્ડ વીલકરન્ડ હેટ મેન્યુફેક્ચરર,

ફોન : ૮૩૫-૮૮૮૧ પહેલે માળે, બીલસ પદપાલ.

આસરે એન્સ-એ - ૩૩ વેરક ફૂટી, - એલોનીસબર્ગ.

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

જાણવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસિએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલિયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૯૯ વિક્ટોરીયા, ઓસ્ટ્રેલિયા

— ના —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલનો છ'હગીનો વિચો એ ખરી ખામધરી છે.

~~~~~

વધુ વિગત માટે લખો ચા' મળો :

૧૦૬ મેન્સરીસ રોડ, — હરબન.

બોક્સ ૪૭૬,

ટેલીગ્રામ—કેબલ "સોરાબજી"

ટેલીફોન : ૪૭૮૮૮

૪૭૪૫૩

પુરા ખબર !

તમારા ખર્ચેલા પૈસાનું પુરવણું મેળવો. દેશમાંથી આવેલ કે હરિયાપારથી, ફરવા માટે આવેલ કે બીજાં સર્ચે, પણ હરબન આવવાનું બને તો ઉમંગ ભરે ચાલ્યા આવો.

પણ ક્યાં ?

નામ અને શરનાનું તમારી હાથરીમાં લખી રાખો

માઉન્ટ એવરેસ્ટ વેન્ટેરીયન લોન્જ

૧૨૬-૧૨૮ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, — હરબન. — ફોન : ૪૭૫૭૭.

કારણ

આ એક એવું સ્થળ છે કે જ્યાં સ્વચ્છતા, સુવહતા, મુખ્યવસ્થા અને આરામના દર્શન થાય છે અને જ્યાંથી સ્ટેશન બબર, બંદર નજીક પડે છે એથી સમયનો બચાવ અને ફરવા ફરવામાં મોજ આવે છે ?

- (૧) બહાર ગામ કે પરદેશથી આવનાર પેસેન્જરો માટે અગાઉથી ખબર આપશે તો સહેલા કુત્રા મારે રીફરવેશન બધ શક્ય.
- (૨) બોજનના પ્રખર ખબર ભરિ દેખરેખ રખાય છે.
- (૩) લખ અને તહેવારો માટે ફરેલ જાતની સ્વાદિષ્ટ, સાત્વીક મીઠાક શુદ્ધ વીમાંજ બનાવીએ છીએ.
- (૪) બહાર મામના એડવોપર પુરવું ધ્યાન આપવામાં આવે છે. એક વખત એકાર આપી ખાતરી કરવા બતાવવું છે.

A man to be truly free must accept responsibilities. To be relieved of responsibility means to lose freedom and liberty.

—C. T. A. Sparks.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1923.

Former Editor: Mahatma Gandhi—1918-1954

No. 24—Vol. LVII.

Friday, 19th June, 1959

REGISTERED AT THE G.O.D. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

Indian Communists Embarrassed By Tibet Debate

From TAYA ZINKIN in The "Manchester Guardian"

BOMBAY.

EVER since he made his statement in Tezpur the Dalai Lama has remained silent on politics. His only words are to bless small gatherings of devotees, and he has issued an appeal to world Buddhists to pray for the dead in Tibet. The Dalai Lama's entourage has been equally uncommunicative, and so have the refugees.

Mr. Nehru Keeps Silent

This may be discretion and the desire to follow Mr. Nehru's advice to his guests not to embarrass their host; it may even be compulsion; nobody knows and nobody in India cares to find out. Indians do not feel friendly towards the Chinese, but they see no reason to annoy them unnecessarily, and as more Tibetans come into India—the number of refugees must be over 13,000 by now, and the first few hundreds have reached the Assam plain, where they are being concentrated in a camp at Misamari—they are beginning to have second thoughts about Tibet.

Some of the people who six weeks ago criticised Mr. Nehru for not offering asylum to the Tibetans are now beginning to say that the burden of hospitality is heavy and that the Tibetans are hopelessly feudal. Mr. Nehru himself is saying nothing and his party is following the advice he gave them to keep silent and not annoy the Chinese.

Nevertheless Tibet keeps spluttering. There are the Communists who claim that there is no difference be-

tween the Chinese action in Tibet and the Indian action in the Naga Hills, or fellow-travellers who remind one of the Hyderabad police action. Sardar Panikkar, who was ambassador to Peking when Tibet was taken over by the Chinese argues that the Tibetans are Chinese and points to the refusal of the Americans to allow the Peking Gov-

(Continued on page 238)

CONGO LEADERS RETURN FROM EXILE

Leopoldville,

UNDER a grey sky heralding the approach of the Belgian Congo's mild winter, the three Abako extremist leaders—Kazavubu, Kanza, and Nzeza—returned to Leopoldville Airport recently from their two-month forced stay in Belgium, to which they were taken after the January riots in Leopoldville.

To the Europeans against whom the riots were directed the unannounced return of the African leaders has brought a renewal of nervous tension. But there is no panic and the city remains quiet.

A crowd of four hundred Africans, mostly airport employees, greeted their arrival with cries of "Vive Kazavubu, our King," and at Kazavubu's home in the street of the African town where a crowd quickly gathered as the bush telegraph beat out its message. Everywhere the Congolese were excited but orderly.

The three men foreshadowed their imminent return by a declaration in Brussels in which they spoke in favour of autonomous provincial councils for the Congo's six provinces early next year, to be followed in March by the election of a Congolese Government. Their note of having kept (Continued on page 238)

N.R. Govt. Accused Of Communist Methods

KITWE.

A N African Congress speaker accused the Government here of using Communist methods to stifle the voice of African nationalism says a report in the "Northern News."

Mr. Titus Mukupo, general secretary of the congress, complained about the police restriction on his outdoor meeting in Wusikil compound. These, he said, stipulated that it must end by 6 p.m., and that all speeches must be tape-recorded.

"The Government says that Congress is Communist-inspired, and that we receive assistance from Russia, but in fact, it is the Government which is using Communist tactics," he said.

"The right to free speech is one which every man is born with, and yet we have to cringe on our knees to

the police for permission to hold our meetings.

"These are the methods of a Government like the Russian, which wants to oppress the people," he claimed.

"Mr. Mukupo alleged that by limiting the meeting to 6 p.m. the police were preventing many African mineworkers from attending.

He told his audience that Singapore had received its independence and that part of Nigeria achieved self-government last week. What is to prevent us from getting our independence now?" he asked. "Nothing."

OPINION

FRIDAY, 19TH JUNE 1959

West Indies Cricket Team

WE have refrained from commenting on the agitation against sending to this country the West Indies non-White to play non-Whites because we think that politics and sports are being mixed up rather awkwardly in this affair.

On the one hand if the West Indies wanted to come to this country to play non-White teams and if the local non-White sportsmen were willing to do that the two could agree to organise a tour without anybody having the right to make a fuss about the politics of the whole thing. If, for instance, a local Indian sporting organisation invited a team from Pakistan to come and play Indians, it would be unfair interference for anybody to say to them they should not do that.

In a truly democratic society, people should be free to make friends with whom they will; to play with whom they will.

But, then, South Africa is not a free country. The attitude of the government was an important complicating factor. It certainly influences our own approach. The moment the West Indies accepted conditions which would humiliate the non-Whites in this country, it became clear that the proposed tour would serve no really useful purpose.

It was true that non-White sportsmen here would have had the opportunity to play against a world-famous side and in that way be given the opportunity to win wider world recognition. Strictly in the interests of sports the coming of the West Indians would, from this angle, have been a fine thing. But then here the non-Europeans have to make a somewhat bitter choice: Are they willing to be humiliated to get a little bread in the form of recognition, or they will stand on their dignity and refuse to play Verwoerd's game? Put this way, the question does not leave the self-respecting non-European with much of a choice. He just cannot kow-tow to Verwoerd where he is free to protest.

Against this background we think it would be a fine thing if the West Indians do not come to South Africa under conditions which will, in fact, be humiliating to all concerned.

But then, the fight must not stop there if the opponents of the proposed tour are to be consistent. When White teams from Australia and England visit this country to play Whites only, people should not be silent, people should protest effectively by boycotting those tests as well. This goes for the White and the non-White opponents of the proposed West Indies visit.

Comment On Men And Events

Reply To Archbishop Hurley

By JORDAN K. NGUBANE

DR DENNIS E. HURLEY, the Archbishop of Durban, has one supreme virtue. Whenever he opens his mouth on the race question he has something vigorously stimulating to say. A few weeks ago he warned White South Africa that in ten years the man of colour will have seized political power either peacefully or through the use of violence. He followed this with an address to the Pietermaritzburg Indian Technical Students' Society in which he appealed for a positive approach to the race problem and asked non-White leaders to say clearly what they expect from the White side.

I have read very carefully the Press reports of his speech and the impression I have got from them is that the Catholic leader is, like us, bored with the mere declarations of good intentions by men of goodwill while events move rapidly to what could very well be disaster. In these circumstances he obviously seeks to move from the plane of strong positions defined to the use of constructive thinking which, in turn, will produce positive action.

Against this background I feel justified to give what at least one African would like to see done to move events away from disaster. But before coming to my reply, I should like to make it clear that the opinions I am going to express here are my own personal views and in no way reflect the thinking of anybody else with whom I might be associated. I give them here strictly in the view of a worried African.

Basic Rights

On the one hand when we say we fight to extend the area of liberty in South African national life what we mean is that we want citizenship to have a similar meaning on both sides of the racial line. We fight to uphold human values; we fight for the right of the individual to life and liberty—the right to make the best possible use of his life; the right to say how and by whom we shall be ruled; the right to be protected by the courts, the right to be treated as equals before the law; the right to search for, learn and propagate the truth. These are the basic things for which every democratic fights.

But as Africans living in a society where human values are assessed in terms of race, we fight also to ensure that the dignity of our persons as a people is accorded full respect.

By denying the man of colour the rights outlined above, apartheid has brought South Africa to the crossroads. From here our country might move into the future along one of two

routes. She might continue to separate the races in such a way that they would never meet again—except, ultimately, on the battlefield. Or, she might take careful note of the dangers she is heading for and agree with Dr. Hurley that realistic integration is the only way out now.

The White man might be very strong at the moment. But we are certain of one thing: That we are not going to take apartheid's humiliation of us lying down all the time. In the final reckoning our numbers are the decisive factors. Our labour provides the backbone without which the country's economic life would come to a stop. We shall retaliate by staging national stoppages of work, boycotts, strikes, etc. History has already shown that to ban or exile our leaders invites to bolder challenges to apartheid and was world opinion to our side. To proscribe meetings merely plays into the hands of the communists, who become freer to plan subversion underground.

Disaster

In all these developments disaster is written in clear and unambiguous terms. I have no desire to perish in one blast of catastrophe. I do not want that to happen to my people or to the Europeans, the Indians or the Coloured. I love my country because, among other things, of its very unique blend of peoples and talents. Its greatest source of strength is this very diversity of races—this blending of some of the most ancient cultures with the youngest and most virile.

For this reason I want a society where the guiding principle will be that Man, in his male and female form, whether Black, Brown or White, is an end in himself, that he is the friend of his brother, the human being. The freedom which comes from this evaluation of the human personality would ensure that civil liberties would be guaranteed to every citizen, regardless of race. Where people had a vested in-

interest in upholding these values, there would be no need for group rights or guarantees of group rights. People with similar preferences would keep together because they were loyal to the same values of life or interests and not to race or blood.

If all the foregoing means that the choice before South Africa has boiled down to being between ultimate abuse and peaceful evolution, the duty of every democrat on either side of the colour line is to ensure that from this point in time we do not drift irrevocably to disaster. My own humble contribution to the debate on how to avert disaster is the following programme which, in important essentials, is designed to build bridges of accord between the more white professing before them, uniting loyalties which will ultimately have a similar meaning on all sides of the colour line.

Ease Tensions

This programme seeks to ease the present tensions, to teach the races the habit of feeling that they belong together; to establish a non-racial democracy where race will be of no significance and, finally, to preserve active Free World assistance to build a new South Africa.

The programme is divided into three phases, to facilitate gradual transition from the present White dictatorship in so far as the Africans are concerned to a democracy for all.

Phase One

The goal here would be to effect immediate reforms to ease present tensions and restore mutual trust through:

i. the convening of a national convention to get all our peoples to agree on ultimate objectives; that is, to give to citizenship a similar meaning to all;

ii. a foreign policy expounded from both sides of the colour line and concerted efforts made to give South Africa a better name in the world;

iii. Co-ordinated endeavours to preserve internal stability;

iv. Practical steps to restore mutual trust between the races in the form of:

a. Direct representation of the non-Whites in the municipal and provincial councils;

b. Improvement of the Cape African Vote and its extension to the other provinces, to give the African direct representation in the House of Assembly and at least 50 seats there;

c. Trade union recognition for African workers' organisations;

d. The fixing of a minimum wage for all unskilled labour;

e. Repeal of the Pass Laws and the Bantu Education Act.

It is clear from these proposed reforms that the intention is to create a climate of opinion and an atmosphere in which people can be prepared to give and take.

Phase Two

Intermediary goals to teach the feeling that we all belong together:

i. Gradual extension of the vote to every adult South African;

ii. Systematic abolition of the colour bar in every phase of national life;

iii. Maximum exploitation of the country's productive potential to raise the standard of living for all our peoples.

Phase Three

Ultimate objectives and the ground plan for a non-racial society:

i. Universal adult suffrage on a common voters' roll;

ii. Incorporation of the Protectorates and the re-establishment of a federal republic;

iii. Negotiations with Portugal for the incorporation of Mozambique;

iv. The transfer by treaty of all power from the controlling countries and groups to the federal government;

v. The re-drawing of provincial boundaries for purposes of establishing ethnic or cultural or other States which would together make up the federation;

vi. The signing of mutual aid treaties between the Federation on the one hand and, on the other, Portugal and Great Britain;

vii. The guaranteeing in the constitution of personal liberty for the individual, regardless of race and colour and of ethnic or cultural autonomy in the States in so far as this would not conflict with the sovereignty of the federal republic;

viii. The fair representation of all States in the Federal Parliament which would have to meet in Bloemfontein;

ix. The establishment of the Federation as a regular State;

x. The systematic clearing up of tropical 'frontiers' to make room for ethnic or cultural groups permanently displaced from other parts of the country;

xi. Having the Federal Government in charge of Finance,

Defence, Education, Foreign Affairs, Economic Development, Justice and Communications;

xii. Leaving the States with Health, Housing, Culture and Agriculture;

xiii. Provision for territories and peoples who would like later to join the Federation;

xiv. Active United Nations assistance in moving events in the directions outlined above.

Here, at least, we have a formula which could serve as a basis for discussion. The chief merit of this plan is that it gives democratic rights to all without creating a situation where the racial majority could impose its will on the minorities and at the same time does not place them, because of their present advantage, in positions where they could, during the transition period, frustrate the will of the majority.

PAC Uses Racialist Approach

(From Our Own Correspondent)

THE sympathetic interest shown in the establishment of the Pan Africanist Congress by many members of minority racial groups has given way to alarm. One of the uncertainties as to the real intentions of the Africanists was at first the failure of the PAC to lay down any clear policy in regard to its attitudes towards the racial minorities apart from vague claims that the movement stands for a non-racial democracy "regards people as humans".

Those who were sympathetic to the PAC explained this by saying that the leaders of the PAC still had to feel their way; that they were understandably hostile to the system of racial parity in which the small C.O.D. minority and the equally small S.A.I.Q. have equal representation with the numerically preponderant African National Congress in a joint council known as the National Consultative Committee. It was also suggested that the leaders of the PAC were still feeling their way; that being drawn mainly from the Transvaal they may not have had much contact with an adequate number of Coloureds and Indians from the Cape and Natal.

Fiery Oratory

When the PAC conference in Johannesburg rejected Mr. Madsonya, the man of fiery oratory who dismissed racial minorities as if they did not count, in favour of Mr. Robert Sobukwe, many were pleased. They regarded Mr. Sobukwe as a moderate who would reject fanatical racialism as a political weapon. A feeling was rekindled that the PAC may be a genuine non-racial movement striving towards true democracy. Mr. Sobukwe gave this impression in his inaugural presidential address. In Natal, Mr. A. B. Ngebo, elected national treasurer of PAC, made statements to the effect that anyone who considered himself an African had a place in the society envisaged by the Africanists.

These high-sounding words however seemed to have had a peculiarly special meaning for those who used them. In this most recent speech, Mr. Sobukwe implies that anyone who does not suffer the worst fate suffered by the majority of indigenous Africans, and that anyone who does not demand to share in the miseries imposed upon the native peoples of South Africa, is alien and a foreigner.

Indirect Racialism

In effect, the implication of Mr. Sobukwe's words is that any South African who is not of unproved extraction, and who does not have to carry passes, and who is not herded into locations or bantustans by Dr. Verwoerd, is not a true African. This, many people who desperately want to build genuine friendship between indigenous African peoples and others of differing racial origins, feel, is indirect racialism, and not so indirect at that.

Bald a school principal who, though not politically active has done much to foster Indo-African friendship on the social and cultural levels. "It appears that our Africanist friends are beginning to justify the criticisms levelled against them by their political opponents in the A.N.C. I hope they don't take too readily to the wrong lessons taught by Afrikaner Nationalism, with the call of the blood and the beating of the tribal drums giving it political and economic impetus. I hope that the narrowest African middle class does not exploit the admittedly easy path of racialist politics for immediate material gain. That way lies the path for ultimate disaster for all of us."

New Group To Fight For Uganda's Freedom

KAMPALA.

SHORTLY after the proscribing of the Uganda National Movement had been announced in Kampala, its leaders announced that they had formed a new body with similar aims, but entitled the Uganda Freedom Movement.

In the kingdom of Buganda, which was declared a "disturbed area," enhanced powers have been given to the police enabling them to declare a curfew and to restrict the movement of individuals in Buganda. Orders have already been served on some twelve leaders of the Uganda National Movement forbidding them to leave their own sub-county areas without permission.

The Chief Secretary Mr. C. H. Hartwell, told a press conference that the Government would introduce press censorship if it considered the aims of the banned organisation were being furthered by the press. He said a number of African vernacular newspapers had been supporting the trade boycott by means of articles and news items favouring it. His announcement aroused strong objection from the African editors present, some of whom said their readers did not wish to read anything but "news" of the Uganda National Movement and the boycott. When they complained that the movement's leaders had not been invited to discuss their "grievances" with the Governor of Uganda, Mr. Hartwell said the Governor could not "negotiate" with people who were carrying out a campaign which was resulting in lawlessness and was promoting bad feeling between people of different communities and tribes.

The announcement of the proscribing of the Uganda National Movement was followed by scenes in Kitwe, the large African town adjoining Kampala, where crowds chanted "freedom" as other Africans drove furiously up and down the congested main street shouting other slogans.

The formation of the new Uganda Freedom Movement was announced to the press by a small group of people, including the former acting chairman of the Uganda National Movement, Mr. Haji Busingu, and the president of the Progressive party, Mr. R. M. K. Muller, who were prominent in the proscribed organisation. Others were unable to be present, having been confined to other sub-counties by the new police orders, but Mr. Muller announced a list of 34 sponsors, who include all the former U.N.M. leaders.

The Uganda Freedom Movement's aims are stated to be independence for Uganda by 1960, replacement of the Uganda Legislative Council by a "genuine democratic national assembly," and "economic independence of the African, who has in the past been exploited by foreigners". It calls for the setting up of a committee, separate from the existing constitutional committee now studying Uganda's future, to be formed from the Buganda Lukiko and other "traditional assemblies."—*"Manchester Guardian."*

AFRICA BLOC MOVES ON ALGERIA

By KATHLEEN TELTSCH
in "The New York Times"

NINE African States announced at the United Nations that they would hold a ministers' conference to consider the four-and-one-half year-old conflict in Algeria. The party will be held in Monrovia, Liberia, early in August and probably will last several days.

The nine participating countries are Liberia, Libya, Tunisia, Morocco, the Sudan, Ethiopia, Ghana, Guinea and the United Arab Republic.

The decision of the nine nations was announced by Mongi Slim, Tunisian chief delegate to the United Nations, who said the independent African states were deeply concerned by the deterioration in the Algerian situation and the realization that "there is no solution in sight."

Purpose is To Seek Peace

The Tunisian delegate, who is chairman of the African group, said the nine had agreed that party participants should be high-level officials of Cabinet rank. Diplomatic sources in New York have indicated that the nine might try to arrange a meeting at which each country would be represented by its head of government.

Liberal Party Says Population Register Evil

SINCE it was formed in 1953 the Liberal Party has opposed the Population Registration Act on principle and in the manner of its application, says a statement issued to the Press by Mr. P. M. Brown, National Chairman of the Party.

The Party's early prophesy that the implementation of the Act could only cause hardship and humiliation to countless families, which did not easily fit into the Government's racial categories, has been borne out by subsequent events. Calous and quite arbitrary methods of identification have been used by Government officials to classify "doubtful" cases and it is impossible to estimate the personal suffering to which the Act has already given rise.

Now, however, a new and unexpected deficiency is revealed. According to a recent report many of those who have filled in the necessary application forms and submitted the necessary photographs to the Population Registration office in Pretoria are now being told that their applications cannot be traced and that they must reapply. It is estimated that some 100,000 Indians in Natal alone may have to apply anew and pay an additional amount of over twelve thousand pounds for photographs which they have already supplied once

to Pretoria. In the meantime, Indians who apply for permits to travel to other Provinces are being told that they must first produce their identification numbers. They are unable to do so because the Department of the Interior has lost them.

The Liberal Party regards the Population Register as an evil thing in itself. It does not believe that there are any precautions which can be taken to prevent the affronts to human dignity which are an inescapable part of a system of racial classification of this sort. There is only one way in which the Population Register can be handled adequately and that is by scrapping it altogether. In the meantime, it is the responsibility of the Government which has fathered this system to see that those who do not support the Register should not be called upon to pay for the incompetence of the officials who administer it.

The time has come for a full and impartial investigation into the operation of this pernicious piece of legislation.

Latest Gramophone Records Arrived

Mother India	6 Records	49/6
Pyra	5 "	41/3
Dekh Kabira Roya	4 "	33/-
Abhimanyu	3 "	24/3
Janam-Janam Ki Fare	5 "	41/3
Johnny Walker	5 "	24/3
Ayodhya Pathi	5 "	41/3

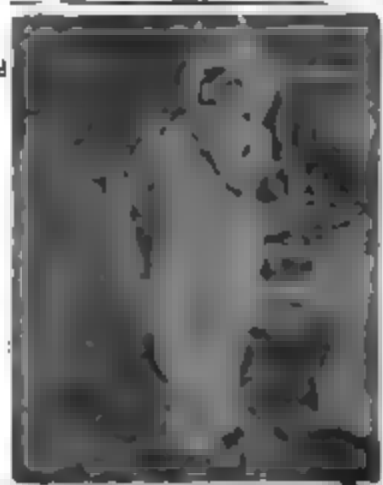
INDIA PRESS RECORDS

Talashidam	5 Records	50/-
Pehli Jhalak	5 "	60/-
Bhaskar	4 "	40/-
Bhaskar	2 "	20/-
Sirwan Kumar (Drama)	3 "	20/-
From Numbers Bhalu Barot and Badal		50/-

Packing, Postage and C.O.D. charges 7/6 Extra.

Obtainable at Our Only Address:

BHARAT MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS,
216 Grey Street,
DURBAN.

Kerala To-day: India's Communist State In Trouble

(From Our Own Correspondent)

THIS thin strip on the West Coast, the reptile-shaped State of Kerala, is again the cynosure of attention all over the world. It came into news as the first Communist State in the biggest democracy in the world. A "Soviet-influenced" State in Republican India was considered "somewhat unusual." The "experiment," as some uncharitably termed it, was to be watched with interest in a country whose Premier stood for neutrality and, at the same time, non-encouragement to Communist followers.

Today, the tempo gains momentum in Kerala as moves and counter-moves are planned in what has come to be known as the "battle for schools." Following the "Deliverance Day" hartal on June 13, which passed off in a much safer manner than expected, despite some clashes and angry scenes, the opponents to the Government are busy mustering forces to bring the Communists to heel. The extreme provocation supplied by the Government to ardently peace-loving citizens may yet bring its downfall.

What exactly is the background to the whole agitation? Although newspapers have repeatedly made a mention of the trouble in the State, the cold details and the background have still to be stated.

The Education Bill passed in the State Assembly set the agitational ball rolling. The main points it makes are:

Teachers

All the teachers are to be appointed by the Public Service Commission under the government's eye; all fees are to be paid to the Government; the salaries of the teachers are to be paid by the Government; Communal reservation of seats in the private schools; conditions of the service of staff to be determined by the Government; new text books to be prescribed by the Government; only the schools abiding by such laws to be recognised by the panel.

Following this, the Government also passed rules to empower it to take over all the private schools with seven-day notices. These rules flouted the almost complete disregard for universally accepted democratic principles. The rules included these points:

No proselytism in aided schools; no religious instructions in schools without the consent of the Government, no conversion of schools with prayer houses; no intoxicants or tobacco to be given to students; no agitations or meetings to be held against the Government.

Unrest

Intense and widespread unrest has been incited by these among all the people in Kerala, except those who must support the ruling party. The fact that the Education Bill has obtained the President's assent as being legal and constitutional has not softened the opposition. The present agitation however, is not merely an expression of opposition to these measures alone, even though it is made out to be so. The suspension of all firearm licences and the continuing labour trouble in the tea plantations have added to it. Rowdy methods by Communist supporters can never be tolerated, least of all by people in a State that has the highest percentage of literacy in India.

The "Deliverance Day" supplied the first test of strength for the Communist regime. Large-scale transfers of police officers were ordered to meet the agitation more effectively in areas where great trouble was expected. The Kerala Home Minister, Mr. C. Achutha Menon, emphatically denied that the transfers had been made as per the suggestions made by the Communist Party. He said that there was no truth in charges that the Party had issued a circular to its members to "spy on" and report about the loyalty of Government officials at all places.

Clashes

To avoid any possible clashes, the Communist Party had ordered its units not to hold any public meetings or demonstrations on June 13. That, perhaps, explains to some extent the relative peace that prevailed on that day, although all did not go through as quietly as expected or as desired. Partly, the peace was a result of Mr. Nehru's stirring appeal to all people to avoid trouble at all costs, an indication of the great following he still has.

Besides the agitation in that tension-loaded State, there are other factors which keep it in the news. The problem of food,

which has always been the huge bear of Indian planners, would make the coastal State the centre for still greater discontent. Prices of rice stocks are rising fast and threaten to upset the very fabric of economy there. With the advent of monsoon, and early heavy showers forcing people to remain indoors without work, a very lean period is threatening the people.

In the State Assembly the Speaker, Mr. Santharavaram Thampi, disallowed a Congress adjournment motion to discuss the "soaring prices" after the Chief Minister, Mr. Namboodripad, had explained the situation.

Mr. Namboodripad said that his Government was doing its utmost to feed the people during the lean months.

The Food Minister, Mr. K. C. George, had gone to Delhi to negotiate for the quick dispatch of rice supplies promised by the Government of India. The Union Government had promised 50,000 tons of rice for four months. The Chief Minister, however, said that the State's effort to buy rice at controlled rates from the Southern Food Zone was not very successful.

ful

Simultaneously, at a meeting in New Delhi between Mr. George and the Union Food Minister, Mr. A. P. Jain, and other officials, it was decided that the rice quota to cardholders in Kerala would be increased to check the rising prices. This, to some extent, may save off trouble from rice-hungry.

Tshekedi Khama's Body Returns Home

THE body of Tshekedi Khama arrived at Seli bury airport on Monday on a regular BOAC Britannia flight from London and was transferred to a waiting chartered aircraft.

The body will be flown to Serowe in Bechuanaland.

Tshekedi Khama, former Regent of the Bamatlwana tribe in Bechuanaland, died in London last Wednesday after being flown there from Bechuanaland.

His widow and her sons, accompanied by Seretse Khama, arrived in Salisbury by air from London last Sunday and left for Serowe later.

The death certificate issued in London about Tshekedi Khama was in the aircraft with his body.

INDIA MUST WITHDRAW ITS TRADE SANCTIONS

SOUTH AFRICA HAS NO QUARREL WITH INDIA

SEE PICTURES—READ LATEST NEWS:

Indian Information, Govt. of India Publication		
Illustrated 2 copies	3	6
Illustrated Weekly of India, Times of India		
4 copies	8	6
Caravan India's Leading Thinkers 2 copies	4	6
My Magazine of India South Indian Magic	1	6
March of India, Govt. of India Publication illus.	4	6
Indian Annals Pully illus, with Pictures	7	6
Picture Magazines of India Film Fare 1958		
4 issues	12	6
Hindustani Picture Book Dharmayoga 2 issues	2	6
Tamil Film Magazine Pannu Padam	2	6
Hindi Film Magazine Cinema Sitara 2 issues	3	6
Urdu Film Magazine—Shams	2	6
Gujarati Film Cinema Sargam	4	6
Song Books in English—Mother India Thumka an		
Dhak, Shabi, Jagra Raha, Miss Bombay, Miss India		
Hawar Bridge Night Club, Passya and Madhumati		
1/- Each		

Latest Records Books and Matter of Indian Interest on India supplied to you free.

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707. (Ext. 1932) P.O. Box 2524.
83 VICTORIA STREET, DURBAN.

Mr. Gaitskell Advises Ghana

MR. GAITSKELL said at a Press conference in Accra at the end of his week's visit to Ghana that a newly emergent country required a high degree of personal leadership provided that this was coupled with true Democracy, and that a two-party or multi-party set-up was essential for democracy.

From his discussions with the Prime Minister and other Ministers he was satisfied that it was the desire and intention of the present Government of Ghana to develop democracy in Ghana. But he would like to see relations between Government and Opposition become more normal. In this connection he hoped that the Opposition would be willing and able to play its proper part.

Election Complaint

In reply to a questioner who asked where the truth lay between allegations made by the Government and those made by the Opposition, he said that a week was insufficient to enable him to express categorically any view. In his talks with Opposition leaders they had expressed apprehension concerning affairs in Ghana, but in spite of this he was satisfied that the Government's intention was to establish democracy.

From all accounts the recent by-election in Kumasi had been fairly fought and, though one or two complaints had been made to him, they were of only a minor nature.

On the other hand, an episode like the recent case of the South Africa constituency gave one to wonder, and he could only hope that it would be quickly cleared up.

Mr. Gaitskell was referring to the Opposition charge that the United Party candidate was prevented from filing his nomination papers by the police, who arrested and detained him on the morning of May 19, closing date for entering nomination papers.

It would appear that after the police had released the candidate to go to file his nomination papers he had been prevented by other persons from reaching the agent's office. The commissioner of police,

while denying that the police had in any way restricted the candidate, added that he recognized that certain aspects of the matter might require further investigation, and the matter was receiving consideration.

During his visit Mr. Gaitskell, who came to Accra on the result of an invitation from the Prime Minister, extended about a year ago, has visited Kumasi, where he had discussions with the Opposition leaders, and he had what he described as interesting and serious conversations with the Prime Minister and other leading residents, both Ghanaian and European.

He said that he had been particularly impressed by the development of the Cocoa Research Institute and by the amount of development he had seen in and around the country. He said that there was nothing more irritating than to be given advice, but that he would presume to advise the newly independent African countries on three points.

Free Institutions

These were:—

- (i) That they should avoid Balkanization;
- (ii) That they should avoid what he hoped he would be

forgiven for describing as Latin American development (he amplified this in reply to a question by saying that in the early days of the development of Latin American countries they had had strong leadership but without democracy, and that such dictatorship should be avoided at all costs) and

(iii) He hoped the new free States of Africa would co-operate in living peacefully together and assist each other in developing as free institutions. He had a great belief in the value of the free multi-racial British Commonwealth, and he hoped Ghana would remain in the Commonwealth, not least because she could materially help in the evolution of other independent African States within it.

Mr. Gaitskell said that it was satisfying to see the complete racial equality which existed in Ghana and that he felt that for any newly independent African country the essentials were racial equality, democracy, and economic development, all of which he saw in Ghana.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA:

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.

Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:

Office: 25845

Residence: 36413.

Congresses Release Cairo Statement

IN a Press statement the Joint Congresses reveal that the Permanent Secretariat of the Afro-Asian Peoples Solidarity Committee has called upon all its members to lend their wholehearted support to the boycott movement of South African goods.

It said: "Because South Africa's policy is a flagrant violation of the Declaration of Human Rights and constitutes a danger to peace, the peoples of Africa and Asia are duty bound to support the boycott of South African goods."

The Permanent Secretariat of the Afro-Asian Peoples Solidarity Committee was set up after the Cairo Conference of Afro-Asian Independent nations in December, 1956. The Cairo Conference was a follow up of the historic Bandung Conference of 29 Afro-Asian states which conferred at Bandung, Indonesia, and at which was represented the voice of more than half the world's population against colonialism and racialism. The Conference was sponsored by the new leaders of Asia such as Pandit Nehru of India and U Nu of Burma and Dr. Soekarno of Indonesia.

The Permanent Secretariat which is at Cairo said in a Press Release that the South African Government pursues a policy of discrimination and brutal repression of its non White peoples in the face of bitter opposition by the African people and their allies in South Africa.

'Hit Racialists in Stomach'

The Release, says the statement, added:

"As a protest against this intensified terror the people of South Africa led by the African and Indian National Congresses and other bodies have decided to launch an economic boycott of goods of all firms which support the present Government."

"The boycott which is already under-way," the Cairo Release said, "is intended to 'hit the racialists in the stomach' and perhaps drive some sense into them."

Accra Decision

"A similar decision to boycott South African goods was adopted at the All-Africa Peoples Conference held at Accra last December. This decision," the Permanent Solidarity Committee said, "called upon independent states of Africa to boycott South African goods in protest against apartheid."

The Release continued, "It is pertinent to note that the issue of South Africa's racialism was first brought up at the United Nations, as a result of a petition signed by 13 Afro-Asian nations, and afterwards there has been a world-

wide movement against racial discrimination practiced by the White rulers of South Africa.

The Cairo statement, concluding, said: "It is therefore clear that there is a long standing co-operation on the part of African and Asian peoples in denouncing racial oppression in South Africa."

Florida Rape Case

Tallahassee, (Florida) Sunday

THE six-week ordeal of racial tension here was over today for the time being. For White youths were whisked away to the State Penitentiary before dawn after their convictions for raping a Negro student.

The four, William (Ted) Collinsworth, Patrick (Gene) Scarborough, David E. Hengler and Olin Stoutamier, escaped the death penalty. But the White, all-male jury verdict means they may be sentenced to life imprisonment.

Their convictions shortly after midnight failed to produce any open signs of resentment in Tallahassee's White population of 40,500.

Nor did the fact that the jury failed to condemn them to death appear to have inflamed the 27,000 negroes in this northern Florida community, although four Negroes are at present awaiting execution at the State prison for raping White women. But the verdict was critic and sarcastically by a leader of the National Association for the Advancement of Coloured People—Sapa-J.P.

You can command £2000 a year, with specialised training! The School of Accountancy, backed by 30 years' practical educational service, will plan your career in Accountancy. Costing, Secretaryship, Building Services, Municipal Services and Banking. Write today for the free book "The Proper Way to Success", to The School of Accountancy, P.O. Box 4592 (21 John Street), and at 111 Faneuil, Mansion House, 12 Field Street, P.O. Box 1865, Durban, Phone 2-4688.

Medical Aid For Teachers Proposed

(From Our Correspondent)

A RESOLUTION is to come up for consideration before the Natal Indian Teachers' Society in July that its benefit fund scheme be expanded to include medical aid for Indian teachers and their families who have to have treatment.

The proposal also suggests that a portion of the Society's annual income be set aside for this purpose. It is estimated that the subscription paid to the NITS by Indian teachers in Natal is more than £1,500 per year.

In addition, the proposal advocates the deduction of a small levy from salaries each month by the Natal Education Department for the setting up of a Medical Aid Scheme for Indian teachers and their families. The suggestion is that membership of such a scheme should be compulsory to teachers.

Other Funds

In view of the fact that many industrial and commercial concerns, as well as some of the large trade unions, conduct either

medical aid schemes or provident funds or both, to which both employer as well as employee contribute, the establishment of a scheme as envisaged by this proposal should be quite feasible. To the argument that the Government may not be prepared to undertake such a project there is the counter that the Railway's Staff Association runs benefit schemes for Railway employees with the active support and encouragement of the Union Government. There is no valid reason why the Natal Provincial Administration should not itself initiate measures, or if this proves impracticable, to lend all assistance and support to the various teachers' societies in this direction.

Flood Relief Fund

Further donations to the Flood Relief Fund have been received from the following:—Messrs D. K. Gajjar (Uitenhage) £1-1-0, M. K. Desai (J. H. Burg) £2-0-0.

Gramophone Records

MADE IN INDIA — AT HALF PRICE

4/6 EACH OR TWO FOR 8/3

Selected single numbers available from latest films.

Also Urdu Quawali; Hindi: Religious, Ramayan, Arthi, Bhajan and Drama Sets

Latest Gujarati Records Only at 3/- each or two for 5/-

Available in Bhajan, Arthi, Garba and Comic Numbers

MAIL ORDERS ACCEPTED — FREE PACKING

SELLING FAST

Write for detail specification, gladly supplied on application

NATIONAL RECORDS

18 Ajmeri Arcade, off Grey Street, DURBAN. — Phone: 25628.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co.
(Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/4 each F.O.R. Durban

Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "

Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Congo Leaders Return From Exile

(Continued from front page)

With their supporters showed a slight exaggeration when compared with their demands for immediate Congo independence in the heyday of the Abako movement before the riots. However, it showed that the Minister for the Congo, M. Van Hemelryk, has succeeded in persuading moderation on them, and the impression given by a communiqué from the leaders on their arrival in Brussels two months ago that they "had agreed to discuss the application of the new policy" seems to have been borne out.

Faith In Minister

The Congo has now entered on decisive stage. M. Van Hemelryk is understood to be facing increasing opposition from his Coalition Cabinet colleagues, who fear he is prepared to sacrifice too much of the Belgian position in the rich colony. On the other hand, the frequent testimonies from all types of Congolese to their faith in him to lead them through this difficult period of transition has combined with his signature on the Belgian Government's Declaration for the Congo of January 13 to disengage them from forcing his resignation.

All the African leaders who were either taken or invited to Belgium after the riots have now returned. Lumumba, the leader of the Congolese National Movement and Congolese representative on the All-African Congress steering body, told a Brussels audience before his return at the weekend that the Congo must have a united, independent Government at the end of this year—choosing the January, 1961, date demanded by the Lumumba-inspired National party Congress of last month, and giving the impression that he was trying to forewarn a shift of power balance to Kasavubu. The Congo has seen many new parties since the January Declaration (Lumumba's M.N.C. is only eight months old) and more new ones are likely to arise, particularly in the bush regions.

While the Abako movement (a tribal association of the lower Congo Bakongo tribe) was banned during the riots, it is understood that no law was ever passed outlawing it. (Not were proceedings carried through against its leaders, all of whom were free in March.) Abako is the strongest individual party and showed how

inferior numbers can be more than counter-balanced by superior organisation during the Congo's first election, for the Leopoldville borough council in December, 1957, when it won 129 out of 170 seats, although the Bakongo tribe constituted only one-third of the city's population.

Double Threat

M. Van Hemelryk has cast the die. If the return of the leaders creates trouble, either against the still-dominant Whites or between the Bakongo and the lesser but more numerous Leopoldville tribes (as happened in the Brazzaville uprising in late February), then not only is this energetic and able Minister hampered but his policy too. The Congolese regard him as the only person capable of guiding the Congo in the transition from a colony into an independent state.

His two greatest dangers lie in Cabinet opposition at home (Belgians in the Congo have now reconciled themselves to future independence) and the inability of the Congolese to allow the ballot box to choose between the federal system advocated by Kasavubu and his militant Abako supporters and the "United Congo" plan proposed by Lumumba.

Lumumba himself told me recently: "I have made a deal with Abako. They will win the Lower Congo region. I will win the other five provinces. That will give the power." However, the force of Joseph Kasavubu, and his Chinese grandparents, is likely to mean a Lumumba representing five provinces but subservient to the man who holds the Congo's trade routes and capital in his hands—Kasavubu. —*Manchester Guardian*

Tibetan Refugees Might Not Return Home For Some Time

The Indian Prime Minister, Mr. Nehru, told a Press conference in Kathmandu on Sunday, that he did not think the 12,000 Tibetan refugees now in India would return to Tibet in the "foreseeable future."

Asked whether he thought India's and Nepal's defences were adequate in the light of Tibetan developments, Mr. Nehru said that if question implied a threat from the north, "then I do not envisage any such threat." —*Saps, Reuters*

Indian Communists Embarrassed

(Continued from front page)

ernment representation at the United Nations, so that those Tibetans who got as far as New York had to pretend that they had crossed the ocean to sell yak tails in order not to annoy Chiang Kai shek.

The new Communist Opposition will have nothing to do with such reassurances. The All Party Committee for solidarity with Tibet collected more than £2,000 in Bombay and is arranging a "Tibet day" in Calcutta very shortly. Mr. N. G. Gokul, the Secretary-General of the Praja Socialist party told the public of Bombay that what has happened in Tibet represents the emergence of a new imperialism, and he attacked the Indian Communists as traitors to India.

"Bane Of Indian Communism"

This is a widely made accusation these days and it undoubtedly embarrasses the Communists. Mr. N. C. Chatterjee, the leader of the Hindu Mahasabha, demanded an inquiry into the curtailment of civil liberties in Tibet, and above all Mr. Jayaprakash Narayan, whose hold is second only to Mr. Nehru's, has attacked

the Indian Communists for their attitude in a letter to the Chief Minister of Kerala, which has been prominently displayed in all the papers. Mr. Nutsyan does not mince his criticism when he says: "The extraterritorial patriotism which has been the basis of Indian Communism has again revealed its face in the Tibetan resolution of that party." Tibet, like Pearl Harbour, is remembered.

Nehru Has Doubts About Kerala Visit

A spokesman of the Prime Minister's Secretariat said in New Delhi on Saturday that no dates had been fixed for Mr. Nehru's visit to Communist ruled Kerala State.

He was commenting on reports reaching here quoting Kerala's Chief Minister, Mr. E. M. S. Namboodripad as saying that he had invited Mr. Nehru to visit Kerala.

The spokesman said the Prime Minister would like to visit Kerala, but not until he was sure his visit would serve some useful purpose.—*Saps A.P.*

Latest Shipment

All kinds of incense sticks: Three Roses, Gateway of India, Asokadhurbar, Soogandhi Rani, Chamili, Lata Mangashkar, Vasanti, etc.. Write for our pricelist. (We only keep Indian manufactured incense sticks.)

Green ginger 9d. per lb.	We pack our goods well before sailing.
Green turmeric 1s. per lb.	
Amba-Huldi 1s. per lb.	
Garlics with big stems 1s per lb.	
	We sell by C.O.D.

We import the following articles directly: Scented Betel Nuts, Fawa, Mamra, Roasted Gram, and Many Household Goods.

Our stuff is good and obtainable at low prices.

Write for our price list:

K. HARIBHAI & SONS
(PTY.) LTD.

Direct Importers: Wholesale & Retail Merchants
81 Victoria Street, P.O. Box 2156—Durban.
Telegraphic Add.: "BHAISONS"

Council May Lease Land To F.O.S.A.

(From Our Own Correspondent)

IN order to assist the Friends of the Sick Association re-house TB contact families which have been rehabilitated at its Fosa Settlement at Newlands, the Durban City Council is prepared to consider selling or leasing suitable land at Merebank upon which FOSA could erect its own houses with Government loans. If this can be obtained, the City Council is prepared to make application on behalf of FOSA to the Government for such loans at sub-economic rates.

This proposition arose out of a request by FOSA to the Durban Housing Committee that its rehabilitated families be given priority for accommodation in its housing schemes. A deputation consisting of Mr. Wilfred Matthews, secretary of the Association, Mr. G. Ramdath, Acting Warden of FOSA Settlement and Mr. Pat Ponvelingam, a member of the FOSA Executive Committee, met the Housing Committee recently. The committee was under the chairmanship of Councillor J. J. Higginson and was attended by the Mayor, Mr. W. R. Shaw, and 14 members of Council.

Slum Conditions

The Deputation told the Housing Committee that of the 17 contact families at Fosa Settlement, twelve were from

within the Durban municipal area. Of these, eight were ready for discharge, but the Association could not just let them go back to their original slum conditions in which all the work and money spent on their rehabilitation would be wasted. Furthermore, it was essential to have these families properly housed and cared for if the spread of TB was to be checked.

The Housing Committee was unable, owing to its own heavy commitments to Indians whose properties had been expropriated, but has offered to assist FOSA in other ways. The Association is at present investigating the feasibility of the proposals made by the Housing Committee. In this it has the co-operation of Mr. Govem, the Deputy City Treasurer.

Bevan Pays Tribute To Nehru's Policy

WRITING in the British Weekly Tribune of May 8, under the heading, Nehru, China, and Russia, the British Labour Party Leader, Mr. Aneurin Bevan, said, "Of course these sections of the British Press that are permanently hostile to Mr. Nehru tried to make the most of his cautious and guarded statements during the early stages of the incident. But responsible political opinion sympathizes deeply with the predicament which India, and especially Mr. Nehru himself, has been placed in by the action of the Chinese Government and a spate of propaganda sent out from Peking."

"Mr. Nehru's robust answer to this propaganda proved all the more effective because of his previous restraint."

Mr. Bevan continued: "India's case is wholly different. From the beginning the Indian people led and advised by Mr. Nehru attempted to establish good neighbourly relations with India's

mighty neighbour. This makes it all the more difficult to understand why Peking let loose such a torrent of hostile propaganda against India."

"Mr. Nehru is undoubtedly deeply conscious of all the issues involved. His last statement in reply to Chinese propaganda was resolute, dignified and honourable. But with his eyes fixed on distant horizons and in the hope that irreparable breach has not been made, he still avoids provocative language. On more than one occasion in the past ten years, the world had good reason to be grateful to Mr. Nehru and India for the part they have played in many a crisis."

"All who are concerned with the future of international relations fervently hope that Mr. Nehru's wisdom and prudence in the present crisis will once more serve mankind's interests."

Second Success On Himalayas

An Indian army artillery unit has climbed the 29,956 foot high virgin peak known as Black Peak, it was officially announced in New Delhi.

The summit of this peak, also known as (Bunder) Pouch Number One, is in the Central Himalayas. It was reached by two parties on successive days, June 7 and 8, the announcement added.

This is the second Indian success in the Himalayas this spring.

The first one was by an Indian naval team which conquered the 23,572 foot Nanda Kot on May 25.

The Himalayas this spring have been unkind to all foreign attempts, defeating French, British, Austrian and Japanese at a cost of five lives those of two British, one Austrian and two Nepali Sherpas.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg. Phone 23-1854

BOOKS FOR SALE

Mahatma Gandhi (Last Phase)	1	12	0
Political Philosophy of Gandhi	1	10	0
My Experiences with Truth	1	10	0
Women and Social Injustice	7	6	
Disciples of Non-Violence	1	6	
Indian Home Rule	2	0	
Satyodaya	6	3	
Truth is God	2	6	
Christian Missions	5	0	

Obtainable From:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Durban, Natal.

Phone 835-4786

F. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

BOOKS FOR SALE

Ramansama—M. K. Gandhi	2	6
An Atheist With Gandhi—Dora G. Rao	2	0
A Gandhi Anthology (Book 1)—V. G. Desai	1	2
Gandhian Ethics—Benoy Gupta Ray	2	6
Basic Education—M. K. Gandhi	2	6
Rapu's Letters to Mira (1824-48)	10	6
For Facilitators—M. K. Gandhi	2	6
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi—M. S. Patel	8	6
To Women—Amrit Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling—M. K. Gandhi	6	6
To the Students—M. K. Gandhi	2	6
The Gospel of Selfless Action or The Gita According to Gandhi (Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary)—Mahadev Desai	2	6
What is Wrong With Indian Economic Life—D. V. L. R. V. Rao	2	0
Attaining Its Economy And Way Of Life—J. C. Karmarappa	2	6

Obtainable From:

Indian Opinion,

P. Bag, Durban, Natal.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA,)

ESTABLISHED 1869

**A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES**

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

BOOKS FOR SALE

THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	0	INDIAN CHRISTIANS	—G. A. Naiman	7	0	
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings on Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	SEVEN MONTHS WITH GANDHI	—Krisnadax	12	0	
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	10	0	A BIGHTEOUS STRUGGLE	—Mahadev Desai	2	0	
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR	Vol. I—M. K. Gandhi	16	0	
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1934-51)	5	0	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR	Vol. II—M. K. Gandhi	14	0	
A PROPHET OF THE PEOPLE	—T. L. Vaswani	3	0	FROM YERAVDA MANDIR	—M. K. Gandhi	1	0
ERUSHERA STORIES	—T. L. Vaswani	7	0	CANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0	
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Murbawala	2	0	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	0	0	
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA	Pacts And Facts—Stanley Fowell	6	0	PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	0	
AMONG THE GREAT (Conversation with Boman Bolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0	TO STUDENTS—M. K. Gandhi	0	0	0	
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT	—An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0	BAFU—Harry F. Barr	4	0	
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	2	0	COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0	0	
FAMOUS PARASIS	7	0	Obtainable from:				
'Indian Opinion,' P. Bag, Durban, Natal.							

ગાંધીની પ્રાપ્તિ, મહત્વકાંક્ષાની સિદ્ધિ એ ભવિષ્યની શારીરિક આવશ્યકતા, આ પદા ક્રિયા કલ્પિતો કરતા વિરોધ કરીને તે તે કાળના સમાજ અને દુનિયાના સંસ્કારો, પરંતુ આપણે રાખે છે.

—ચિંતક.

પુસ્તક ૫૭ સુ—અંક ૨૪

તા. ૧૬ જુન, ૧૯૫૯

પુસ્તક નંબર ૧૬, ૪

કોંગ્રેસીઓ પરંપરના અધ્યા બંધ કરે

કોંગ્રેસ પ્રમુખ શીમલી ઇન્દિરા, માંધાએ કોંગ્રેસીઓને કોંગ્રેસ માનવીઓને ૨૫૦૦ કરતાં વધારા સમરથતાનું નિશ્ચય કરવાનું હજી બાકી છે ત્યારે આંતરિક અધ્યાઓમાં તેઓની સ્થિતિ નહિ સુધારવાની આશિષ આપે છે. તેઓ પશ્ચિમ બંગાળ કોંગ્રેસ સમિતિની અગ્રણી રાજ્યદારી પરિષદનું બિડાન રહેશે અને ઉદ્ઘાટન કરી રહ્યા છે.

શીમલી માંધાએ કહ્યું હતું કે કોંગ્રેસ એક વખતે પ્રજાને 'સંપૂર્ણ' વિશ્વાસ ધરાવતી હતી. આજે એ વિશ્વાસ ઘટી ગયો છે. આપણાં ભારતીય લોકોના પ્રવાસોમાં કોંગ્રેસના કાર્યકર્તાઓ પાટે ધસે, મોટે ભાગે એ જોઈએ છે. કોંગ્રેસીઓએ પાંચ રાજ્યોને કે જે સ્વતંત્રતા કરતાં વધુ મહત્વના છે અને જે કોઈ રિપબ્લિકે એવી પરિસ્થિતિનું નિર્માણ થાય કે કોંગ્રેસ દેશની સેવા બળતી હોય તેમ ન હોય તે. આપણી એક કુલ પક્ષ માન્ય છે કે જે રિપબ્લિકેન અસ્તિત્વ બંધ થયું નોંધાય.

કોંગ્રેસ પ્રમુખે વધુમાં કહ્યું કે, પક્ષ આજે આકર્ષક નહીં કરવામાં આવે તો કોંગ્રેસનું સ્થાન તે તેનું બીજું કંઈ નથી. દેશમાં બીજા કોઈક ભાગને કોઈ રહ્યા છે. પક્ષ કોઈ તો ચોંટાટી છે. કારણ કે જે એવા અવાજે આજ રહેશે તો તે એક રિપબ્લિકે આકારી પક્ષ યુગની રહે.

અમારો આદર્શ આર્થ

કોંગ્રેસ સમાજવાદના આર્થ અપનાવે છે કારણ કે એ વહેજ દેશની પ્રગતિ થઈ હોય તે. આજે યુદ્ધ-વાદી દેશમાં સમાજવાદને ધીમે ધીમે છોડી દેવાની જગ્યા છે. સમાજવાદની સ્થાપના મટે કોંગ્રેસનું અધ્યક્ષત્વ સાથે બળતી હોય તેમ છે અને એ મટે કોંગ્રેસીઓએ પરંપરા સ્થાપના તેમની સ્થિતિ નહિ સુધારવા સંગતિ બનીને અને અજાણીકાને નોંધાય.

દેશના યુવાનોને અપીલ

"કે યુવાનોના કોલકાથી પરિચિત છું. પક્ષ કોલકાથી તેમની સ્થિતિને સુધારવા માટે છે અને જે તેઓ જોઈ શકે છે તે હોય તે હોય રિવાજો આ કે યુવાનોને જ પ્રોત્સાહન કરતા

હવે કે સંપૂર્ણ એક પ્રકારના હતા કે કોંગ્રેસના દારૂ સર્જન માટે યુવાનો રહે પક્ષ સાથે એવી પક્ષ ચેતરણી સમાવી હતી કે એમ કરતાં તે ન હોય માટે તેઓ, આપણા કાર્યકર્તાને પાર પાડવા આપણે સર્જન આપણીએ છીએ પક્ષ સાથે આપણી સાથે કોંગ્રેસના કાર્યકર્તા પર નિમંત્રણ રાખી નોંધાય.

ચેતતા રહેશે

શીમલી યુવેતા યુવાનોને યુવાનોને નોંધાય.

‘ભારતનું બીજું સ્વપ્ન પાણી અવશ્ય સિદ્ધ થશે’

શ્રી નરેન્દ્ર

શ્રી નરણસિંહ માં ગ્રીસ દેશની સ્થિતિની નજરે સમાજ સંસ્થામાં વધારા પ્રધાન થી નહોતો જણાયું કે ભારતનું સ્વતંત્રતાનું પ્રથમ સ્વપ્ન સારાર થયું છે અને સમૂહ ભારતનું સમાજવાદી સંસ્કારી કલ્યાણ પ્રાપ્તિ કારણે બીજું સ્વપ્ન પક્ષ અવશ્ય સિદ્ધ થશે. જનતાનું ઉચ્ચતર સમૂહ પોરણ સેવામાં આપણે અખત અને સંકલ્પે પ્રગતિ પરિચય કોલકાથી એક ભાગે વધારા પ્રધાને જણાયું ત્યારે વરસાદ હોવા છતાં ભાગે ધીમે ધીમે મેદાનીએ હળનાં કાપે હતા.

પોતાના સ્વપ્નના આધિ ભારતનું ચિન્તન આસેનમાં થી નહોતો કહ્યું કે એક ભારત કલ્યાણ છું ભાગે ભાગે કોલકાથી ગરીબી દૂર થઈ હોય, ભાગે દરેક ભાગે સાદા કરવાની તક અને વિકાસ સાધવાની સમગ્ર મળે શો; ભાગે કોલકાથી વચ્ચે એક ચેતરણ ન હોય, ભાગે ન હોય જણ ન સમજાત

ચિંતન

કુદરતિઓ અને સત્યાગ્રહીઓ તેમની સાથે ગરીબ અને આજ ભાગે આ જગ્યા રાજ અને તિરસ્કારની સ્થિતિએ કરે છે પક્ષ આ માટે તેઓ ન ભાગ્યદાર નથી શું કલ્યાણ અને સમાજ બંધન અને વોરમાં તેમજ ગરીબોને પ્રથમ તિરસ્કાર કરે નથી શું?

“બાળકોની સ્વીટ પેકેટ પર નજર રાખો”

ઓમોની નાટકની સંસ્થાની પ્રમુખ, જી. ડી. કોલકાથી, પોલો-મેન્ડ અને કોલકાથી કોલકાથી કોલકાથી સ્વીટના પેકેટ પર નજર રાખો ત્યારે સ્વીટ કંપનીને વિરોધ રાખો છે અને તેવા ચિત્રો ભાગેના પાસે ૫૨ ન હોવા વિનંતી કરી છે.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૯ જુન. ૧૯૫૯

વેસ્ટ ઇન્ડીઝ ક્રીકેટ ટીમ

આજ સુધી અમે વેસ્ટ ઇન્ડીઝ બીન-બોરી ટીમ ને દક્ષિણ આફ્રિકામાં રમવા આવનાર છે, તે વિશે એ ચર્ચા થાલી હતી છે એમાં ભાગ નથી લીધો કારણકે અમારે માનવું છે કે, આ સવાલમાં રાજનીતી અને એકાદીનીતીનો ખીચકો મર્ડરકો છે. તે વેસ્ટ ઇન્ડીઝની ટીમ આ દેશમાં બીન-બોરાએ સાથે રમવા આવવા ઉચ્છતી હોય અને જે આ દેશના બીન-બોરા રપોર્ટક મેનને એ વસ્તુ કબુલ હોય, તે બંને પક્ષ મળીને દક્ષિણ આફ્રિકામાં રમવાનો કાર્યક્રમ ચલાવી શકે છે. અને એમાં રાજનીતિ સવાલને વચ્ચે લાવવાની કાંઈ જરૂર નથી. કામગીરી તરીકે જે આ દેશની એક હોદ્દી એકાદીની સંસ્થા પાકિસ્તાનની ટીમને મોકલે તે બીબી.સી.એ.એ.માં આજુ મારીને કહેવું કે એમને ન આવવું એવું એ થોડા ન ગણાય.

અરા પ્રજાસત્તાક સમાજમાં, એ.કે.ને ધીમે બનાવવાની અને એની સાથે રમવું હોય એની સાથે રમવાની છૂટ હોવી એવું છે.

પણ દક્ષિણ આફ્રિકા એક સ્વતંત્ર દેશ નથી બહારો, અરજી ની નીતીજ અધી વસ્તુને શુભચક્ષુમાં નાખી કે તેવી છે. અને એને લીધે આપણા વિચારો પર પણ એની અસર હોય છે, ક્યારે વેસ્ટ ઇન્ડીઝ ટીમ અહીંના બીન-બોરાએ પ્રત્યેના અપમાનકારક અમાનુષી વર્તનને સ્વિકારશે. ત્યારે એમનું અહીં આવવું બચ્ત થવું ગણાય.

જે વસ્તુ કાચી છે કે અહીંના બીન-બોરા એકાદીઓને કુનીયામાં પ્રજાસત્તાક એકાદીઓ સાથે રમવાનો મોકો મળત. રમત અમતને કિમ્મતે એવા વેસ્ટ ઇન્ડીઝ ટીમનું અહીં આવવું આથી બહુજ કાલકાયક નીવડત અને કદાચ આપણી ટીમને પણ કુનીયામાં ખલાતી મળત. પણ આ દેશમાં બીન-બોરાઓએ જે વસ્તુઓમાં થી એક વસ્તુ સ્વીકારવાની છે, પરદેશમાં નામના મેજરવા આતર છું તેઓ નયમાન સહન કરવાને તૈયાર છે, કે પછી માન સહીત તેઓ હવે નહીં કાચમાં રમકડા ન બનવાનું પણ પક્ષ કહે છે. આ દ્રશ્ય આ સવાલને વધારવા, રમવાન પ્રીય બીન-બોરાઓ માટે એકજ વસ્તુ છે. અર્થ તે પોતાનો વિરોધ દર્શાવી શકે છે ત્યાં જ નમવું નજ આપી શકે.

આથી પરિસ્થિતિમાં અમે એવી રાજ મશુ કે વેસ્ટ ઇન્ડીઝ ટીમ અહીં આવવું પક્ષ ન કહે, કારણકે એમાં જમાવું અપમાન સમાવું છે.

પણ એકાદીઓએ અહીંથી પોતાનો વિરોધ અટકાવવો ન એવું. ક્યારે સોસ્ટીયા અને ઇન્ડિયન બોરી ટીમો આવે ત્યારે બીન-બોરાઓએ મુખ ન રહેવું એવું. બીન-બોરાઓએ આ મેલોમાં ન જઈ એવું. આ વસ્તુ બંને બોરા અને બીન-બોરાઓ એવો વેસ્ટ ઇન્ડીઝ ટીમનું અહીં આવવું પક્ષ નથી કરતાં એમને માટે છે.

નાથ રાજ સરે કુવરે મહારાજ સીંગનું અવસાન

આજ રોમાં કામ કમીનર તરીકે થી ૧૯૫૨ સુધી પ્રખ્યાત અવસર આવેલા કુવરે મહારાજ સીંગનું અવસાન થયું હતું. અહીં બાદ અવસાન થી વર્ષની રાણી કુવરે મહારાજ સીંગ હોદ્દી ઉપર તા. ૧૯૫૨ અવસાન થયું છે. એ કામ કરવાઓમાં થયું અધીરું તેમજ ૧૯૩૨થી ૧૯૩૫ સુધી આ રવાન થયે છે. તેમના આ કુખમાં રોમાં કામ કમીનર તરીકે કર્યા અને કાલિય આફ્રિકાન તેમના વિદેશ અને લોક આમલ થયા પછી ૧૯૪૮ કાર્યક્રમ દિવસો પાળીને હાલ.

"પીએસી"ની બેઠાવ બરી નીતી

યારે વેન આફ્રિકન ડેમોક્રેસીયસ ત્યારે પણ મોકો, અને આજ કારીને કબુલતી કોમેન્ટા અરુપ્ત માનવું હતું કે, કદાચ આ સંસ્થા કમની પરિસ્થિતિને ધ્યાન રાખી કાર્યે. આજ કાર્ય તેની નીતી અંગે કંઈ સિવાતી હતી કારણકે, "પી.એ.સી." આ સ્પષ્ટ રીતે રાજનીતી નીતી અંગે કારી નહોતી. એમને કબુલતી કોમેન્ટા પ્રત્યેના પોતાના વિચારોનું પણ કાંઈ સ્પષ્ટિરૂપ નહોતું હતું. હવે એવું જાણ કરવામાં આવ્યું હતું કે આ સંસ્થા, એકાદીય વચરના પ્રજાસત્તાક રાજનીતી રવાના હાલ છે. અને અમારો મોકોને માનવ તરીકે સ્વિકારે છે. એ મોકો "પી.એ.સી." તરફ સહાનુભૂતી અસરવા કાર્ય એમનું એમ માનવું હતું કે આ સંસ્થાને નેતાઓને પરિસ્થિતિને જાણુ પાન આવવું એવું. અને તેથી તેઓને એ વસ્તુ પક્ષ ન પડી કે નેતાન કોનક્રેટીવ કમીટીમાં કમીટીની નાની કમીટી તથા કાલિય આફ્રિકન ઇન્ડિયન ડેમોક્રેસી નાની કમીટીને આફ્રિકન નેતાન પ્રેમિયરી કમીટીની બહુમતી નેરા સમાન કોઃ મળે. એમ પણ કહેવામાં આવ્યું હતું કે "પી.એ.સી."ના નેતાઓ કુખને કાંઈકાવાના રોવાને લીધે, એમને કેપ તથા નાટક ના કાર્ય તથા હોદ્દોએ વિશે પુરી અધિકારી નથી.

એકાદીઓની પ્રથમ કોનક્રેટીવ રાજીયન ત્યારે "પીએસી"એ ખો. મશુ-વા નેરા નેતા કે એમનું માનવું છે કે કબુલતી કોમેન્ટાને અસરકારી નહી, એવા અગત્યને અસર પીડાવર મોલવા ન દાખા ત્યારે પણ રાજ મવા કાર્ય. અને તેમને રવાને તેઓએ ખો. રાજ્ય" કોમ્યુનિટી રિવાયો કર્યા કે એમો અપસર વિચાર કરાવનાર છે તેથી તેઓને કાર્યે મોકો હતો. આ વસ્તુ નેતા એમ, અભાવ હતું કે "પી.એ.સી." અરુપર એક એકાદીય વચર ની સંસ્થા હતી, અને તે આ રવાના પ્રજાસત્તાક રાજ્ય માટે પ્રખાન કરશે.

વળા પ્રમુખપરેથી ખો. કોમ્યુનિટીએ વિચાર અપસર પણ કરી કરો નાટકના, ખો. એમો કે, એમો આ સંસ્થાના રાજીય નાજા થાની તરીકે મુદ્દાવા કર્યા, એમને પણ એમ અભાવ છે કે રાજ્ય વેતાને આફ્રિકન સાથે, તેને માટે આફ્રિકની-રોમે વિચારવા સમાજમાં અપસર છે.

પણ આ બધી મોટી મોટી વાતો એ અર્થ પુરો કરો, એમ કહે થાય છે. ખો. કોમ્યુનિટીએ ઉચ્ચ કામના આપણી એમ અભાવ છે કે તેમો, એમ માને છે કે, આફ્રિકન બહુમતી ઉપર એ કુખ પામું કે તેમણે કુખ મીલક કામ કામ પર નથી પામું અને તેથી આ કુખ વેતાને મોકો એવા તથા

નહી મોકો તેમજ પરદેશી અભાવ. કુખમાં ખો. કોમ્યુનિટી કહેવું છે કે, એ કાર્યમાં, નીચો મોકો નથી, અને એને પણ રાજ્ય નથી પગતાં, અને એમને કે. રાજ્યમાં મોકોનેમાં અપસર આનુસારના મોકો નથી રવા, એ મોકો અપસર અફ્રિકન નથી. અમારો મોકો એ અપસર આફ્રિકન મોકો સાથે થોમસ અપસર હાલ છે. એમને, આ સંસ્થા પછી એમ અપસર છે કે પી.એ.સી. પણ કુખમાં એક કોમી કરવા અ છે કે એ મોકોનેમાં બોલી છે.

એક કુખના પ્રી-સીય, કે એ રાજનીતીમાં ભાગ નથી લેતા કાર્ય આફ્રિકન ઇન્ડિયન અપસર રીવો નાંખવા માટે અપસર પ્રયાસો કરે છે, એમનું કહેવું છે કે, હવે એ સ્પષ્ટ થાય છે કે, એ એન.સી.એ., પી.એ.સી. માનવ ને કાર્ય કરી કરી, તે અપસર હતી. એમને સાથે સાથે એવા અપસર પણ અપસર કરી કરી કે આ મોકો, આફ્રિકનર નેતાઓને પાસેથી, પાન ન કિમે તે સાથે. નેતાઓનેમાં નેતાઓની નીતી, રાજનીતી અને આપણે કામગીરી, કોમી બેઠાવનો ઉપર અપસર છે. આફ્રિકનો પોતાના રવામાં માટે આ કહેવો રાજ્ય ન લે એ આ દેશ માટે કમીટી એમ છે નહીં તે આથી અપસર અપાને ન નાક છે.

ડીએસે માટે કોનક્રેટી આરવાર ની સમયકે કરવાની સુચના

આજ ઇન્ડિયન ટીમરન કોમ્યુનિટી ની સાથે કોમી અપસર એક કાર્ય આવનાર છે એમાં એમનું કુખવામાં આવશે કે, કોમ્યુનિટીના કાર્યમાં અપસર કરી ઇન્ડિયન ટીમર તથા તેમના કુખને એકકરી કારવાર અને કાર્ય માટે કમમલ કરવામાં આવે. એમ પણ કુખવામાં આવવા નું છે કે કોમ્યુનિટીના વર્ષોક અપસરમાં થી આજ કોમી રાજ્ય માટે માનવ કુખ. ઇન્ડિયન ટીમર તરફથી કોમ્યુનિટીમાં આવવું વર્ષોક અપસર કમમલ વચરના પા. ૧,૫૦૦ એટલું થાય છે.

એમ પણ કુખવામાં આવનાર છે કે ટીમરના પમારમાંથી રવા માટે કોમ્યુનિટીના કાર્યમાં એક નાની રાજ્ય આવે. આ પોતાની એક મોકો રાજ્ય રવાવમાં આવે. એમાં ટીમરને રાજ્યમાં એમનું અપસર છે.

અપસર અપાન કોમીટી કે-નોમાં આ પક્ષી છે. એથી કામગીરી અરુપસર વચરે મળી મલક થાય છે. તેથી આવી રવાના ટીમર માટે પણ વચરની અને કાર્યકારક નીવડી શકે એમ અપસર છે. આ રવાનામાં કરવાર મલક નહીં આવે એવા અપસર કરવાર રવાના કામગીરી માટે આવી રવાના છે. એમાં કરવાર પુરેપુરી મલક આવે છે.

વિવિધ વર્તમાન

શામકૃષ્ણ મહેતા બાળકોનું સંચેલન

તા. ૧૪-૬-૫૯ને રવીવારે ડરબનનો અમનેની રોડને માથે બાળકોના "શામ શામ શામ શામ"ના મુઝર કરવા છીંચાઈ રહ્યો હતો. ૨૫ જુલાઈના સાંજનાં સમયે તેમાં શામ શીંગો હતો. ન્યુ ડાસન અને રેન્ડર વિશેરે દુરના બાળકો પછી આવ્યા હતાં.

રૂપાવમાં અમનેની રેપ્પરની બહાર મ.મ. ૫૨ ક્ષાપી પ્રથમ ડરબન સાંજના બાળકો એક સાથે હતાં અને તેની સામે રવાની નિઃશ્વાસ રહી રહ્યા હતાં. ત્યાર પછી ૨૫ જુલાઈના અમનેની પોતપોતાના નામના મેનરો સાથે હતી. "શામ શામ"ની કુચ પૂન મેનરો તાલ સાથે બાળકો આપ માતા રસ્તા પર એક વળાંક લઈ મેનરો ના ચોખાનમાં પ્રવેશ્યા હતા. અને ૧૦મી તે જા કુધી કામકેમ કરે રહી હતો. બાળકોના કિર્તિ, ભલે, અને નાના મોઢા મહા કારો ભલેવા માં આવ્યા હતા. રવાનીરૂપ આપણ થઈ હવે ૨૫મી હતી. રવાનીરૂપે આવી ચેરીને ડિલિ રીને ઉપર આવવા આ પ્રાસંગિક સાથે આવવા મળે, આપણ મુ' કરે તેજે, જે બાળકો કે આપણે રીડ કે નેતા નથી પેદા કરવા પછી સેવકો પેદા કરવા છે. કે જે સેવા કરે. જોડાઈ ન આવે. આને જે આપણી પતીત દેશ કે તેને માટે આજ એક માત્ર જીવન માટે છે.

પોપુલેશન રજીસ્ટ્રેશન એક્ટ અણ છે

લીનરક પહે એક નિવેશન ભદાર પાડી બાળકોને કે જે આ કલેક્ટર ૧૯૫૩માં આવ્યો ત્યારથી લીનરક પહે એનો વિરોધ કર્યો છે. આને હવે તેની પૂરી પરીક્ષા આવી રહેલી હોવા છે. કલેક્ટર હીરીએ પોતાના હોદ્દા અને માહિતીઓ આપત. હોમ પ્રિવેલીયા મેકલાઈ આવ્યા હતા. પણ હવે બાળકોના કે જે તે નાનામાં મહા ભા છે. અને તેઓએ હીરી મેકલાઈ પડ્યો. આને ભાઈ એ કે હીરી તેઓએ પૈસા ખરચવા પડ્યો અને તે કરવાને જે હોમને બીજા પ્રાંતમાં જવા પડેમીએ એક એ કે તે પોપુલેશન રજીસ્ટ્રેશન નંબર વધારે આવવાની ના પાડવામાં આવે છે. આવી રીતે હેરાન મલી રા કરવામાં આવી છે.

કેરળની નવી નીતિ સામે વિરોધ

કેરળ કોમ્યુનિસ્ટ પાર્ટી દેશના અગ્રણી આગેવાન નિમિષમાં સરકાર સામેના

પ્રત્યે પછી આ દેશના માં ભાગ લેવાની, તે અમેરીકા સમાજ-સરખો માં ભાગ લેવાની મનાઈ કરવામાં આવી છે.

આ નિમિષે સામે સરખવાદી અને બિનસરખવાદી વિચારો સરખાઓએ સખત વિરોધ કર્યો છે.

સરખવાદી પ્રેમજીવાળા દેશના વિદ્યાર્થી મહામંડળના અગ્રણી બી. એમની મોક્ષ એક કાપા મેકા નિવેશનમાં ભણાવે છે કે અને આ નિમિષેના રીતિર કરી રહ્યા નથી.

બીજા વિદ્યાર્થી મંડળના હોદ્દાને પછી આ નિમિષે સામે વિરોધ બહુત કરતા ભદાર પાડેલા અમલ અમલ નિવેશનમાં ભણાવ્યું છે કે, આ નિમિષે કેરળના વિદ્યાર્થીઓના મુળભૂત કલેક્ટર સેના પડકારવા છે અને આ પડકાર ને ઝીલી સેવામાં આવશે. સરખવાદી પહે મુદ્દાઓ સામે આવેલાં વચનેનો દેશ કરવામાં આવ્યો છે. જીનાનાની રમ્મને પછી તા. ૧૪-૬-૫૯ના રીરી સળાઓ જીમી સાથે આ વિરોધને કાણે ૧૨૫ ગુરોની ૫૨૫૭૭ કરવા માં આવી હતી અને તેના ચોખાપર મહા મરણ થવા હતા.

ભારતના બોગે રૂઝીયાને અદલ આપી શકાય નહી

મે.રી આ ખોરીશ અને રૂઝીયા પ્રતિનિધિઓ કમ્પે બાપારી બુખતમાં વાતચીત આવી હતી આ પરી રીકા કરતાં ખીરતનું લીનરક મતવાદી આગેવાન અખબાર ન્યુન કે.નીકલ ભણાવે છે કે, રૂઝીયા અને બિલન વચ્ચેની આ વાતચીત બહુ જ ધીમી થતીએ આમળ વધે છે કારણ રૂઝીયા એ જ આમલ રાખે છે કે તેને દેશી મળવી એકમે.

આ અંગે એ બહુ ભણાવે છે કે રૂઝીયાને દેશી આપવી નહિ, એકમે કારણ કેમનેકેમમાં ભારત જેવા દેશ છે જેને બીજા પંચવર્ષીય પોતાના પૂરી કરવા માટે સારી મેરી રીચ આવે આવવાની ખુબ જરૂર છે. એટલે નાણા મહા કરવાની વાતને વિચાર કરતી વખતે બિલન ભારત જેવા વકલ મેકલાઈ દેશને કે માન્ય જેવા નવા સ્વતંત્ર દેશને ખુબી ભઈ રૂઝીયાને મદદ કરી રી નહિ

હરદીની ગોરાઓને પ્રશ્ન

કેરળમાં આવે છે કે સાથે આ દિશા ધાનકલા છે કારણ એકાને આપીકાર છે. અને તેઓ સરકારને મુકે છે. પણ બીજા રીતે એકમે તે મેકલાઈ નથી કારણ ૧૨૫ બુખતી નેલ મળા હશે કે બીજી એ નાજી થાય છે કે આ રીત ભરખત નથી.

આવી બીજા હરદીએ મેરી અમનની એક કલામ ઉપરોક્ત વિચારો રીતોએ હતાં બહુમા તેઓએ કહ્યું કે,

પ્રભાવકાપણા સામે ગોરાઓએ પણ અખબાર ઉઠાવે છે. પણ તે એકમે રેટરો ભળવાને નથી. તેથી ગોરાઓ ની રીચ છે કે, મેકુ થાય તે પહેલા પેતાનો વધુ ભળવર ભળીએ પ્રભાવકાપણા સામે ઉઠાવે.

દેશ આપણે કાચવા લેવો શું હો છે

હીરમાં રીચ-વાદી પ્રમા રેટરીકા રાત્રીમાં રીચવાઈ કાચવા તેને પરીક્ષાએ આવતાં અવરે ખુનના પરીક્ષાએ આવતાં અવરે રેટરીકા કમ.જ રીચાએ એ પ્રમાને બીન કારે રીચવા એક ખીલ પડવા હીર સરકાર ને અખબારું હતું. આને પરીક્ષાએ કાચવા એક બીજા પ.સ કરવામાં આવ્યું છે. હવે જે કાણ દેશ આપશે અને એકે તે બને સખને થાય કરશે આમાં બહુમાં વધુ જાસ નેલ અને પામ હમ્મર દેશી અખ વરી.

કાઉન્સીલ ફેસાને જમીન બાડે આપશે

ફેસાને મદદ કરવા માટે જે કુલે, ફેસાનામાં રી.બી.ના હીરી રીરીકા અખલ થવા હતા, એમને માટે ન્યુ-વેનસમાં આવેલા ફેસા એટલે-ન્યુ-રહેવા માટે જમીન આપવા ડરબનની રીરીકા કાઉન્સીલ તથા છે. કાલ તેઓ આ માટે, ગીવરને-કાપા ફેસાને થશે બાપવા માટે જમીન આપવાને વીચાર કરી રહ્યા છે. સાથે સાથે થર બાપવા માટે રીરીકા કાઉન્સીલ નાણાની મદદ પણ આપવાની સમજ કરશે. કાઉન્સીલ આ બાબત, સરકારને અખામલ કરવા તથા છે.

ફેસાએ ડરબનની કાઉન્સીલ કમીરી ને આજ ભરખ રીરીકા કે એમના રી.બી.ના કુલેએ સરકારની કાઉન્સીલ રજીમમાં પહેલો સાલ મળે. આના બાપવામાં કાઉન્સીલે ૭૫૨ બુખલ મદદ આપવાને પ્રશ્નો રીચાવે.

આરબ-એરીયાન કે-વેનરશન

બીની આક્રમણને કારણે લીમેટમાં જીવી થયેલી પરિસ્થિતિ ઉપર નિચારણા કરવા માટે ચાલુ મહિનાની આખરમાં કલકત્તા ખાતે એરીયાન, આરબ અને યુરોપીયન દેશોનું એક કન્વેનશન મળનાર છે

આ કન્વેનશનમાં એક મુખ્ય બાબત એ ચર્ચાની છે કે લીમેટને સ્વસાચન નો હક્ક તેને થાકે મેળવી આવવાની બાબતમાં ભારતે શું કરવું એકમે તેની ભારતને અભાવ્ય કરવી, અને એ વસ્તે કામ મેલા ભારતને રિનંતી કરવી.

આ કન્વેનશનમાં રીચે એક જ યુરોપીયન દેશ કામ લેનાર છે અને તે કે યુરોપીયનીયા.

કન્વેનશનનો મુખ્ય ઉદ્દેશ એક ભારતીય હાઉસકે.રના ભણાવવા બુખલ એ કે સરખવાદી બીન સામે એરીયાન મલ ભાગલ કરવો અને લીમેટ મકરણ યુનોમાં થઈ જવું

ફેસાના પ્રતિનિધિ કાઉન્સીલને ભણાવ્યું હતું કે કાલ રી.બી. કાણ પોતા સમય ૧૭ કુલે-મે. ફેસાને એટલે-ન્યુ-કા છે, જેમાના ૧૨ કુલે, ડરબનના મખમલ બાપવાઈ આવ્યા છે. આમાના આ કુલેએને રમ મળી સાથે એક છે, પણ ફેસા આ કુલેએને, એમની થવેલાની અંદરો બરીથી રીચીમાં પાછા ભાગ નહ હઈ હો, કારણ કે, એમની ઉપર જે દવા કરાને ખરચ કરવામાં આવ્યો, હો, એ તેમને મળે જ પડે. આ કુલે ને સારા મરેલ થવા રીચીને જે રી.બી. નો હિપ્પો થગો. જોડા. ભય રહે

કાઉન્સીલ કમીરી, કાલ મહા જેરી થકને અથે પોરા, આપી રીચે અમ નથી, તેમ હતા, એમને ફેસા ને આમાં આપી છે કે બીજા કમી રીચે તેઓ, એમને મદદ કરવા તથા છે.

હાજરો જ આવેલો હિંદનો આલ

ભરમા અંધ આવત

સીપી આવત કરવાથી અખારો આલ સફતો અને સારો દોષ છે. મરે એ બીજા આલ સાથે સરખાવો.

સાડીએ: આઈ રીચના થી ૨૫-૭ થી ૩૫૨, આઈ રીચ થી. ૨૭-૭, મનીપુરી થી. ૩૦-૭, મરોરી રીચના થી ૪-૧૫ ૦ મુખ પાસ પ્રમાણમાં મદદ માટે આપનાર.

અંમીએ: આરિની રીચ મરેની ૧૨/૫ થીચ, કાંચની રીચ મરેની ૪/૫ ૩૫-૫. આ કરવાને બીજા મે.રી ભંડીએ પણ છે

મી. એ. ડી. અખવા દેશ જોડે રીચીકાવરુ.

જોડે મોંધવતા ૨૫ દેશ રીચીકાવરુ છેવામાં આવશે.

હુસેન એન્ડ સન્સ

૧૨૬ કવીન રીચ, કરબન. બેડસ ૨૧૬૮, ફોન ૨૭૩૪૮/૯.

Kerala To-day: India's Communist State In Trouble

(From Our Own Correspondent)

THE thin strip on the West Coast, the reptile-shaped State of Kerala, is again the cynosure of attention all over the world. It came into news as the first Communist State in the biggest democracy in the world. A "Soviet-influenced" State in Republican India was considered "somewhat unusual." The "experiment," as some uncharitably termed it, was to be watched with interest in a country whose Premier stood for neutrality and, at the same time, non-encouragement to Communist followers.

Today, the tempo gains momentum in Kerala as moves and counter-moves are planned in what has come to be known as the "battle for schools." Following the "Deliverance Day" haral on June 12, which passed off in a much easier manner than expected, despite some clashes and angry scenes, the opponents to the Government are busy mustering forces to bring the Communists to heel. The extreme provocation supplied by the Government to ordinarily peace-loving citizens may yet bring its downfall.

What exactly is the background to the whole agitation? Although newspapers have repeatedly made a mention of the trouble in the State, the cold details and the background have still to be stated.

The Education Bill passed in the State Assembly set the agitational ball rolling. The main points it makes are:

Teachers

All the teachers are to be appointed by the Public Service Commission under the governmental eye; all fact are to be paid to the Government; the salaries of the teachers are to be paid by the Government; Communal reservation of seats in the private schools; condition of the service of staff to be determined by the Government; new text books to be prescribed by the Government; only the schools abiding by such laws to be recognised by the panel.

Following this, the Government also passed rules to empower it to take over all the private schools with seven-day notices. These rules stressed the almost complete disregard for normally accepted democratic principles. The rules included these points:

No proselytism in aided schools; no religious instructions in schools without the consent of the Government; no conversion of schools with prayer houses; no intoxicants or tobacco to be given to students; no agitations or meetings to be held against the Government.

Unrest

Intense and widespread unrest has been ignited by these among all the people in Kerala, except those who must support the ruling party. The fact that the Education Bill has obtained the President's assent as being legal and constitutional has not softened the opposition. The present agitation however, is not merely an expression of opposition to these measures alone, even though it is made out to be so. The suspension of all foreign licences and the continuing labour trouble in the tea plantations have added to it. Rowdy methods by Communist supporters can never be tolerated, least of all by people in a State that has the highest percentage of literacy in India.

The "Deliverance Day" supplied the first test of strength for the Communist regime. Large-scale transfers of police officials were ordered to meet the agitation more effectively in areas where great trouble was expected. The Kerala Home Minister, Mr. C. Anantha Menon, emphatically denied that the transfers had been made as per the suggestions made by the Communist Party. He said that there was no truth in charges that the Party had issued a circular to its members to "spy on" and report about the loyalty of Government officials at all places.

Clashes

To avoid any possible clashes, the Communist Party had ordered its units not to hold any public meetings or demonstrations on June 12. That, perhaps, explains to some extent the relative peace that prevailed on that day, although all did not go through as quietly as expected or as desired. Partly, the peace was a result of Mr. Nehru's stirring appeal to all people to avoid trouble at all costs, as indication of the great following he still has.

Besides the agitation in that tension-loaded State, there are other factors which keep it in the news. The problem of food,

which has always been the bugbear of Indian planners, would make the coastal State the centre for still greater discontent. Prices of rice stocks are rising fast and threaten to upset the very fabric of economy there. With the advent of monsoon, and early heavy showers forcing people to remain in doors without work, a very lean period is threatening the people.

In the State Assembly the Speaker, Mr. Sankaranarayana Thampi, disallowed a Congress adjournment motion to discuss the "soaring prices" after the Chief Minister, Mr. Namboodripad, had explained the situation.

Mr. Namboodripad said that his Government was doing its utmost to feed the people during the lean months.

The Food Minister, Mr. K. C. George, had gone to Delhi to negotiate for the quick dispatch of rice supplies promised by the Government of India. The Union Government had promised 30,000 tons of rice for four months. The Chief Minister, however, said that the State's effort to buy rice at controlled rates from the Southern Food Zone was not working.

in

Simultaneously, at a meeting in New Delhi between Mr. George and the Union Food Minister, Mr. A. P. Jais, and other officials, it was decided that the rice quota to cardholders in Kerala would be increased to check the rising prices. This, to some extent, may save off trouble from rice-hungry.

Tshakedi Khama's Body Returns Home

THE body of Tshakedi Khama arrived at Freetown on a regular BOAC Atlantic flight from London and was transferred to a waiting chartered aircraft.

The body was to be flown to Serowe in Bechuanaland.

Tshakedi Khama, former Regent of the Bamangwato tribe in Bechuanaland, died in London last Wednesday after being flown there from Bechuanaland.

His widow and her sons, accompanied by Seretse Khama, arrived in Freetown by air from London last Sunday and left for Serowe later.

The death certificate is dated in London about Tshakedi Khama was in the aircraft with his body.

INDIA MUST WITHDRAW ITS TRADE SANCTIONS

SOUTH AFRICA HAS NO QUARREL WITH INDIA

SEE PICTURES—READ LATEST NEWS:

Indian Information, Govt. of India Publication	Illustrated 2 copies	3	4
Illustrated Weekly of India, Times of India	4 copies	8	6
Caravan India's Leading Thinkers 2 copies		4	4
My Magazine of India South Indian Magic		1	6
March of India, Govt. of India Publication illus.		4	4
Indian Annuals Fully illus. with Pictures		7	4
Picture Magazines of India Film Fare 1958	4 issues	12	6
Hindustani Picture Book Dharmayoga 2 issues		3	6
Tamil Film Magazine Pesum Padam		2	6
Hindi Film Magazine Cinema Sitara 2 issues		3	4
Urdu Film Magazine—Shama		2	4
Gujarati Film Cinema Sangeet		4	6
Song Books in English—Mother India Thumra na Dehak, Bhabi, Jagte Raha, Miss Bombay, Miss India			
Hawar Bridge Night Club, Passys and Madhumati			
	1/- Each		

Latest Records Books and Matter of Indian interest on India supplied to you free.

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707. (Est. 1932) P.O. Box 2524.
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

Mr. Gaitskell Advises Ghana

MR. GAITSKELL said at a Press conference in Accra at the end of his week's visit to Ghana that a newly emergent country required a high degree of personal leadership provided that this was coupled with true Democracy, and that a two-party or multi-party set-up was essential for democracy.

From his discussions with the Prime Minister and other Ministers he was satisfied that it was the desire and intention of the present Government of Ghana to develop democracy in Ghana. But he would like to see relations between Government and Opposition become more normal. In this connection he hoped that the Opposition would be willing and able to play its proper part.

Election Complaint

In reply to a questioner who asked where the truth lay between allegations made by the Government and those made by the Opposition, he said that a week was insufficient to enable him to express categorically any view. In his talks with Opposition leaders they had expressed apprehension concerning affairs in Ghana, but in spite of this he was satisfied that the Government's intention was to establish democracy.

From all accounts the recent by-election in Kumasi had been fairly fought and, though one or two complaints had been made to him, they were of only a minor nature.

On the other hand, an episode like the recent case of the South Abo constituency gave one to wonder, and he could only hope that it would be quickly cleared up.

Mr. Gaitskell was referring to the Opposition charge that the United Party candidate was prevented from filing his nomination papers by the police, who arrested and detained him on the morning of May 19, closing date for entering nomination papers.

It would appear that after the police had released the candidate to go to file his nomination papers he had been prevented by other persons from reaching the agent's office. The commissioner of police,

while denying that the police had in any way restricted the candidate, added that he recognised that certain aspects of the matter might require further investigation, and the matter was receiving consideration.

During his visit Mr. Gaitskell, who came to Accra as the result of an invitation from the Prime Minister, extended about a year ago, has visited Kumasi, where he had discussions with the Opposition leaders, and he had what he described as interesting and serious conversations with the Prime Minister and other leading residents, both Ghanaian and European.

He said that he had been particularly impressed by the development of the Cocoa Research Institute and by the amount of development he had seen in and around the country. He said that there was nothing more irritating than to be given advice, but that he would presume to advise the newly independent African countries on three points.

Free Institutions

These were:—

- (i) That they should avoid Balkanisation;
- (ii) That they should avoid what he hoped he would be

forgiven for describing as Latin American development (he amplified this in reply to a question by saying that in the early days of the development of Latin American countries they had had strong leadership but without democracy, and that such dictatorship should be avoided at all costs) and

(iii) He hoped the new free States of Africa would co-operate in living peacefully together and assist each other in developing as free institutions. He had a great belief in the value of the free multi-racial British Commonwealth, and he hoped Ghana would remain in the Commonwealth, not least because she could materially help in the evolution of other independent African States within it.

Mr. Gaitskell said that it was satisfying to see the complete racial equality which existed in Ghana and that he felt that for any newly independent African country the essentials were racial equality, democracy, and economic development, all of which he saw in Ghana.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA:

RUSTOMJEE JALHOY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

ઇસ્ટ આફ્રિકાનો પત્ર

(અમરા ખાસ અમરપત્રી તરફથી)

૧૨-૬-૧૯૫૯.

એમાની ઝડતી

૧૧મી પાઠા દરતા ડેનીયાના આ-
ફ્રિકાન ધારાસભ્ય મી. ડેમ એમોયો
ને નેરોવોની ચોક્કસ અટકાયતમાં
લીધા હતા અને એમને અંત કામના
તપાસવામાં આવ્યો હતો. આ હકીકત
સતવાણાએ તરફથી જાહેર કરવામાં
આવી છે.

મી. એમોયા રામથી વિમાન માર્ગે
એમ્બાસીમાં વિમાન મથકે આવી
પહોંચ્યા હતા. ત્યારે આર સો જેટલા
આફ્રિકાના એમને લેવા વિમાની મથકે
હાજર હતાં.

એમ્બાસીમાં વિમાન મથકે મી.
એમાની અટકાયત અને ઝડતી
પેસેન્ડે તરફથી આપવામાં આવેલા
તપાસ-રોકડને અધારે થઈ હતી.
હાતીનું કામકામ સંજનના આતથી
રતના નવ વાગ્યા સુધી ચાલુ હતું.
ચોક્કસ અમુક દરતાવેળે કાળે કમી
હતા.

આફ્રિકનોતુ' લોકાન

મુખાન્ડાની સરકારે મુખાન્ડાને અંત
વિસ્તાર જાહેર કર્યો આફ્રિકનોતુ
મથા મુરવારે ચોરસ પાળ્યો હતો
અને આફ્રિકનોતુ રોળાં કંપાસમાં
મ.રોટ નક્કિ કર્યા થયાં હતાં.

ચોક્કસ આ રોળાને વિવેરાઈ બધા
કેતા ડાહ્યે આનું નકિ અને ચોક્કસ
જુદ પધરાનો મારો અણ્યો. એટલે
તેમને મોલ જે રોળા જુદ ચોક્કસ
જોળાવાર કપો ત્યાર બાદ રોળાં
વિવેરાઈ મધુ.

આમાં ૭ આફ્રિકનો. જોળાથી
ધાવણ થતાં તેમને હેરપીટમાં લઈ
જવામાં આવ્યા હતા. આફ્રિકનોતુ
અણવેલી પધરાઓથી ડેહાક ચોક્કસ
ને ધ્રુવ થઈ છે.

જાદીક પાલીએ-ટના એક આજેરાન
સેવર સભ્ય મી. જોન કમડેક મુખાન્ડા
માં રમવાયેલ મુખાન્ડા કને-સનના
મહેમન તરીકે મુખાન્ડાની મુલાકાતે
આવ્યા છે.

કુગટેલેનું નિવેદન

મુખાન્ડાની સરકારે મેરકાને દરારેલ
આફ્રિકનોતુ મુખાન્ડા નેશનલ મુરમેન્ટ
સરેવાના આમજણને આન આવી
મુખાન્ડાની પરિવિધિત જાતે નીકળવા
આવેલ ખીટીક પાલીએ-ટના આજેરાન
સેવર સભ્ય મી. કમડેકે એક અણવાળી

મુખાન્ડામાં થયે કરીને હવે કંઈકન પરત
ઉપડી મથા છે.

મુખાન્ડામાં જીવી મથેલ પરિવિધિત
મદુ અણેલવ રીતે કામ થયોને તેમજ
ખીટીક સરકાર જુદ આરોપ મુક્યો
હતો.

જતાં અમાજ અખરપત્ર મી.જો.ની
મુલાકાતમાં તેમજે અણાનું હતું કે,
મથા અણવાળીમાં કાદવે ખાતે એમ
મથેલ આફ્રિકાન રોળાને ચોક્કસ પર
પધરામારો અણ્યો અને ચોક્કસ
જોળાવાર કપો, આ બનાવ અંગે
તપાસ કરવા એક કમીસન નીમવાની
કુ બારપૂર્વે માગણી કરવાર હુ

મુખાન્ડા એક સવાતના અણાનમાં
અખરપત્રીમાં તેમજે અણાનું હતું કે
મુખાન્ડા નેશનલ મુરમેન્ટ ને મેર-
કામડેક દરારવામાં આવેલ છે તે
સરેવાયે કપાડેલ મોપીટની મળવળને
કુ ખીટીકી કાદુ' હુ. આફ્રિકનોતુ
મુખાન્ડા કીડમ કનેનકને માર. મારે
ચોક્કસ અણામાં મથુ રહે' આ
મંતવ્ય દહોનું હતું.

આફ્રિકનોતુ એ સરેવા ૧૯૬૦માં
મુખાન્ડાને સત'ગા મળવી એકમે એવી
ને માગણી રહે છે તેનું અને આ
મારે એ સરેવાયે ને નીવે જાહેર
કરી છે તે મતને રોકા આવે છે. ખરા ?
અણામાં મી. કમડેકે અણાનું હતું કે
૧૯૬૦માં સરવાળ અણા તેની કુ
ખીટીક તરફથી કરતો નથી. આ
વાત જ મથે તો કાસવારક લાગે છે.

સરકારી અથા' ઘટાડો

દહીજી આતના ધ. આફ્રિકાન સભ્ય મી.
મી.જો.નાએ ધારાસભામાં મથો કરતા
કાણું હતું કે, બીન સરકારી સભ્યો ને
પ્રધાન નીમવે તેમજે હવે ૧૯૬૦
પાઠક પધરાથી થયો જોળી રકમ
મેવી એવી મારી અણા છે.

સરકારી આતામાં રટાકી ને
મેલી ફેલ નીમાવાય છે તે કમી કરવી
એકમે. આમારે ને રીતે કામ થ તે
છે તેવી જ રીતનું પ્રાંતીક લંપ ચોક્કસ
અને પ્રીત-સમાં ૫૦ હકા આફ્રિકાન
સર રામવાથી અણાની કામ તેમ છે.

પરકેથી સુડી આહી કેવી રીતે
આવે ?

વિરોધ પધરા જોળી મી. મેરકે
અણાનું હતું કે, અને વિરોધ કરવા
ના પધેથી જ વિરોધ કરીએ છીએ

એમ કાલે ધારણ નથી. હવે આન
સુધીની અણાથી કમી આલ હવે અહન
કરી રાકાય તેમ નથી.

પરકેથી સુડી મથર કેવલપમેન્ટ મથ
કો તેમ નથી તેમ અને આનીએ
છીએ; આપણું દેશમાં ને કંઈ ચોક્કસ
છે તે પ્રોડકશન મથારમાં બાપરવામાં
આવે છે એ વસ્તુ જોળને પરકેથી અહીં
પેલા રામવા કમ્યાએ પરકેથી સુડીને
સમજવવા માટે દેશને તકમાર કરવા
કાઈ કરવું એકમે.

પરકેથી આપણે મેળવેલા નોકરે,
માટે ૨૦ આપ પાઠકની જોગવાઈ
કરવામાં આવી છે. ને દેશમાં મારી
નાં કુપડાં છે, ને દેશમાં આજકા

કમીનામની અહતથી મરી રહ્યાં છે
તે દેશમાં આહી મેરી રકમ પધાર
માં અણાની જોળા અણુ અણારની
સરકાર તરફથી સ્વીકારવામાં આવે છે ?
પણ હવે અને દેશને ચેતવણી
આપવા માગીએ છીએ કે અને
પધારમાં વધારો કરવાના નથી. એ
આ ડીયામાં અણા રાકેથી કંઈ
પણ કરવામાં આવે તો તે પધારમાં
કાપ કુપવાનું કવવ.માં આવે.

આને સરકારી ને.કેને મથ
રકેવાના થર મથે છે અને દર મથે'
૨૯૦૦ પાઠક પધાર ખાતા નોકરેને
રળ ચેલેવના મળી જ હવે પાઠક
અણા છે.

સર્વોદય પાત્ર

હિંદમાં સર્વોદય પાત્રની પ્રમા વિન્યાસ
એ થઈ કરી છે અને ઉદેશ
બાજીને 'વ્યાપીને જોળાની જોળા'ની
જોળાને કાપ' હાર, મથે છે. રાજ
ચોતાના જોળામાં કાંઈક લાગે.
આન કીટીથી અહીં રામકુળ મથ
તરફથી સ્વામી નિમ્મલાન'કાળે એક
અણા મેલા રિવસ પર બહાર પાડી
હતી. તેને અણા મથાને કપો કરી
એમ આનમાં આવે છે. આને
કરકાંડની ખીટીક લદરી લખી અણાને
છે કે,

'સ્વામી નિમ્મલાન'કાળે મથાના
આમણા કુ. જો.માં ને અણા એક
રિવસે અણવાસ કરી મથક રાકત
કામ. મેલામથા કરી છે. તે અણે
સોએ વાંચી છે. અણા મુદ મડા
માંથી રોક માળકે તેમને ને રીટી
દરેકાન રકમ જાતી વેળા રવીટ ખારા
મથે છે તેમથી અણે પેની એ રાળા
ની પેટીમાં નામે છે મેટીમાંએ
સવારની કાણું જોળાન અણુ કરીને
મથો કીટીક નાખવા માગી છે
એટલે રીટી રા સીટીક બધી મથાને
લાવ છે. આજ કા માસ સુધી કમથા

મથોરિત કરેલ છે મથિને પ્રેર મથેથી
એ રકમ સ્વામીક ઉપર મેલાની
આપીયું."

આ પ્રમાણે રીટીક સરેવામાં
આલતા રામકુળ પ્રમાના મંદીરના
બાજીએ ૧૦૦૦ અણાની સ્વામીકને
આપી હતી.

કુ. પ્રેસવાલના સમાચાર

અપરેમર મહીનાથી આફ્રિકા મારે
'કમળ' નામનું માસીક મથક કરવા
ની કાર્ડન કાસવાલના ધાવણ મામના
મી. કમનલાલ ડી. ખીટીકી કાળા છે
અને તે મારેનું કામકામ બાવલમાં
આણુ થયું છે. અને સુરતના સ્વામી
મી. ભદ્રા દેવરેલ દેલ પ્રમથ મથે.
કમળ માસીકને મથેલે ફેલાવો કરવા
માટે માફો, એવરો. અને જાહેર
અમરોની ખાસ અણ છે. ને બા.ક
એને ઉપરના કાપ' માટે મદદ રૂપ
બનવાની કાળા લેવ તેમે.એ નીચેના
રીરનાયે લખ્યું. Chhanganlal D.
Mistry, C/O Shree Kamal
Karyalaya, P. O. Box 34
Daval, E. Tvl.

૧૯ મી. ૫૨૬૦

રેલીકાલ ૭૭-૫૨૭૦

રેલીકાલ એકરેસ : "અમલકો"

અમલ અધર્સ (મી) લી.

૧૪ કોઈ રકાલ,

એ લા ની સ બ નં.

હાલસેલ અને રીટીક મર્મોન અને પ્રમીકસ

ખાસ કીને લામરે લ્યાં કમિયન અને કમીકસ મેલાવી,

રેલી માથામાં નાંખવાના બલ બલના મેલો-અતરે,

રેલેસેલ રેલીક, ખીટીકના અને એકમુખીઅમના

વાતવો કાલ અને ૧૯૪૨૬૦ની અ-મીએ-

દેશમે.ક' અને રેલીકક તથા બીક

અનેક રેલી કીને કીકાવલ

બાવથી અણે.

મનની ઉપાસના

(ગીતા પ્રણીત અવધાર શાસ્ત્રનો મરાઠીપરથી અનુવાદ)

લેખક: મ. સિ. સુહાસે

(અમર અંગ્રેજી માધ્યમ)

(૨)

ગીતા અંગ્રેજીમાં આપણે જોયું કે અને અલગ અલગ અને દુઃખનું કારણ છે. અને મનની ઉપાસના કરવી એ જરૂરી છે. હવે મનની ઉપાસના કેમ કરવી એ આપણે જોઈએ પણ તે પહેલાં મનનું આપણા કરીએમાં કેટલું રક્ષણ છે તે જાણી શકીએ જરૂરી છે.

કરીએને કેટલું અવધાર એટલું જીત, જીતમાં સંયોજનમાં આપણું છે. કરીએને આકાર અને વલન છે અપારે મનને નથી આકાર કે નથી વલન. આથી કરીએ બધું તોય છે અપારે મન એ કેવળ સતિ રૂપ અવધાર શાનમય છે.

કરીએને કેટલું પ્રતિષ્ઠા છે: તેમાંની જાણ, જ્ઞાન, નાક, જીભ, અને ત્વચા એ પાંચ પ્રતિષ્ઠાને તો તે પ્રતિષ્ઠા હવેવા છે તે કાલે માનવ જાણ વિશ્વેશનું જ્ઞાન મેળવે છે. આંખ રૂપ આકાર અલગ છે, કાન અવાજ, નાક, મંથ જીભ રસ, અને ત્વચા સ્પર્શથી આપણું તે જીભ વસ્તુ કેવી છે એનું જ્ઞાન

આપે છે. આ સિવાય કાંઈ, પગ, વાળી, કુખ, અને ગ્રુહપેદિએ આ પાંચ પ્રતિષ્ઠા છે એને કમેન્ડિયા હવેવા છે. કારણ આ પાંચે કામ કરે છે. આમ મન સારું અંગીયાર પ્રતિષ્ઠા કરીએ છે. મન કરીએની અંદર હોય છે તેથી એને અંદર કરીએ હવેવા છે. એટલે કે અંદરની પ્રતિષ્ઠા આ અંગીયારે પ્રતિષ્ઠા કેવી રીતે પાતળી અવધાર કરે છે તે આપણે જોઈએ.

પ્રથમ શબ્દ, સ્પર્શ, રૂપ, રસ અને મંથ આ વિશ્વેશનું જ્ઞાન તેની પ્રતિષ્ઠા આકારે - આપણા મનને આપ છે. કામજ્ઞાન કરીએ કામ પણ વસ્તુપરનું જીભજ્ઞાન તેજ કરીએ આપણી આંખમાં પ્રવેશે છે અને આંખ પાછળ આવેલા પાંચપર તેની પ્રતિષ્ઠા હવાય છે. આ પ્રતિષ્ઠા હવાય એને કરીએ, ત્યાંથી મનજ્ઞાનનું આકારે મનજ્ઞાન અલગ છે. આમ આપણે શું જોયું અને તેને આકાર, રૂપ, રસ છે તે અજ્ઞાન છે.

આવીજ રીતે બીજી પ્રતિષ્ઠા પણ આપણને કરીએ પાછા છે અને તેના કામે કરે છે. અને અંગીયાર પ્રતિષ્ઠા ના જ્ઞાનનું આકારે મનજ્ઞાન આપ છે. આ આ આકારે પણ આપ છે એને માનસ કેન્દ્ર કહેવાય છે.

મુક્તાનું કુલ આંખે જોયું અને તે સંદેશ મનજ્ઞાન માનસ કેન્દ્રમાં ગમે. તેની સુમધને સંદેશ નાકે જોઈએ. આથી તે તેથી મેના મન લક્ષ્ય છે. તેણેનું નકામી કરતાં તે સંદેશ કામ અને પગને અવધાર પગ આપે છે અને કામ તેરે છે. આમ મન અપાનું સંયોજન પણ અજ્ઞાન, મન જેનું મરી મધુ હોય છે તે તેથી જ મુદ અજ્ઞાન છે અને અલગી કામ કરી શકતું નથી. જેનું મન અપાનર હોય છે એની આ બધી કિમ્મ અટલી અલગી થાય છે કે આપણને એ સંદેશ કપારે અને કેમ જાય છે એની જાણ નથી થતી અને સ્વાભાવીજ્ઞાન દ્રિષ્ટિમાં થતી અજ્ઞાન છે. એકાદ માનવને ઉદાહરણ મન થતાં તે છે છે. પગ પેદાશ કામ કરતું થાય છે. જ્ઞાનેન્દ્રિય, જ્ઞાન કેન્દ્ર, માનસ કેન્દ્ર, ક્રિયાકેન્દ્ર, વિ. કમેન્ડિયા એ બધા એક સાકળની એક અંગીયારી સંકળાયેલા હોય છે એમાં થી એક પણ કીમો પડે કે તરત અજ્ઞાનતા અટકી થાય છે. અને

તેથી કરી કરીએના આપણ વેદમે સિધ્ધિ થાય છે. કામ, પગ, વિચરે એ એ હોવાથી તેણું એકાદ મન તે ભીનની મદદથી તે તે આપણ આપણ નરે છે પણ અમલ એકેમ હોવાથી તે અમલતા અમલતા નળણ પાતળી અપાણ અંધ અમલતા નળણ પડે છે. આથીજ મન હોયી અમલતા હોયુ જરૂરી છે. મનનો મનકા બીજી કીન્દ્રિયા આકારે અકાર અને છે. મનની સ્વચ્છતા પ્રતિષ્ઠા અકાર પાડે છે. મનમાં જોર અધુર હોય તે તે આપણી વાણી કે વર્તન કાલે અકાર પડે છે. મનમાં નિર્મળતા હોય તે, આપણી વાણી અને વર્તન તેને અકાર પાડે છે. આથી મન ક્રિયાકી, અનંદી અને આકાશનું રહે તે બધી ક્રિયામાં અપાર (સત) વહેણ રહે છે. પણ એ મન જિભ, કુખી, નિશ્વાસી, બીતીકસા અમલતા નિશ્વાસાકાર હોય તે (સત) વહેણ એકાદ, વધુ, થાય. આથીજ મનમનનું કામ માનવને મળે તે તેને અલગી થાય કામતા નથી કારણ તેમાં તેને આનંદ થાય છે. અને કામ સતિત વધે છે. અપારે તેથી કેવલ ન અમલ કામ માનવને મેળવવા, પાક લખાવનાર, અને કરે કાલેને કુઠીત કરનાર અજ્ઞાન છે.

(અધુર)

ખુશ ખબર !

તમારા ખર્ચેલા પૈસાનું પુરવણું મેળવો. દેશમાંથી આવેલા કે દરિયાપારથી, ફરવા માટે આવેલા કે બીજાં સ્થાનોએ, પણ ફરમાન આપવાનું અને તો ઉમંગ ભરે આપ્યા આવે.

પણ ક્યાં ?

નામ અને શરનાનું તમારી હાથરીમાં લખી રાખો

માઉન્ટ એવરેસ્ટ વેજેટેરીયન લોન્જ

૧૨૬-૧૨૮ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, — હરબન — ફોન: ૨૭૫૭૮.

કારણ

આ એક એવું સ્થળ છે કે જ્યાં સ્વચ્છતા, સુવ્યવસ્થા અને આરામના ફર્શન થાય છે અને જ્યાંથી સોશન બજાર, બંદર નજીક પડે છે જેથી સમયનો અભાવ અને ફરવા ફરવામાં મોજ આવે છે ?

- (૧) બહાર મામ કે પરદેશથી આવનાર પેસેન્જરો માટે અગાઉથી ખબર આપણો તો રહેવા સુધા માટે રીઝર્વેશન થઇ શકશે.
- (૨) બોલનના પ્રયત્નપર ભવિષ્યે કેમવેળ રખાય છે.
- (૩) લગ્ન અને તહેવારો માટે ફરેક જાતની સ્વાદિષ્ટ, શાદીક મીઠામ શુદ્ધ ધીમાંજ બનાવીએ છીએ.
- (૪) બહાર મામના એકંદરે પુરતું આન આપવામાં આવે છે. એક વખત એકાદ આપી આવી કરવા કલ્પામલ છે.

સ મા ચા ર સં ગ્ર હ

—સાથે આક્રમકતા વરસની ઘટનામાં જે આસ દરમ્યાન ૧૯૪૬ આરમ્ભાતો (રસના) થયા છે, તેમાં કપલ ચરણ પાંચા અને ૫૦૬૬ માંથી થયા હતા કે જે આરકો અના વરસ કરતાં ઘણો વધારે જાણ્યો છે.

—“આક્રમક” માણીના તંત્રીને જે કાનિસલની હાથમેળવેલી તરફથી આમને પાસ પોટા દ્વારા આવી દેવાની નોટીસ બળવવામાં આવી હતી. ખી સીએસ જાણ્યું કે તેઓ રાજાપાલેસમાં ૫૫૫ પારેજા જેમને સરકાર સાથે સંબંધવાની તકનીકરી કરી રાખી હતી.

—ધાના અને કોમ્પોઝિટ સંધ વચ્ચે મળા છુપવાને વેપારી કરારો થઈ ગયા છે. આના અને રણીયા બંનેને આરકપરસ હાથે હાથે એ દલીલે બંને દેશો વચ્ચેના વેપારી વિશેષ વધારવા બંને હવ કરવા માટે આ કરાર કરવામાં આવ્યો છે.

—અમેરીકામાં મેકારીમાં થયેલા ઘટ રણી છે, તે કાચ ૮૬ હજાર મેકારીની કાચા થઈને ૨ કાચ ૭૮ હજારની થઈ હતી જેમ વોલિંગ્ટનની બહેર કરવામાં આવ્યું છે.

—ગ્રાન્ડામાં બલિસ્ટાની ચળવળને આમ બે કે આંત આખો છે છતાં છુટાં કરવામાં હમકમાં થતાં રહે છે. કંપાસાથી છ આખા છપર મેવાઆ રેડ છપર એકીબન માલ વેચવા માટે એક જાણુ છપર એક આક્રમકે હમકે, કરતાં વેલીસે બંને પડાયો છે.

—કેનીયાની મારાસભાએ બનેટ ડ્રાઇવર રિવસ અચો કમો બાદ કેટલાક સરકારી ખાતા મારેનું ૧૯૫૬-૧૦નું બે કરેડ સ્ટોર કાચ પાછાડનું બનેટ વધુ અચો વિનસ પંચર મીનીટમાં પસાર કરી દીધું.

—કેનીયાના હાઇલેન્ડની જમીનના માલિકી સ્થાનેનો (સીડ) ફેઇની બધી પ્રાણને મળતાં થઈ રહે તેવી સમ વાતા-સામનાની બવરવા, કેનીયા સરકાર કુકે સમકમાં કરશે. આ બવરવા થઈ ગયા બાદ “હાઇલેન્ડ” ની જમીન બધી રામેા માટે લેવાની થઈ જશે. કેનીયામાં હાઇલેન્ડ બાજ પચેત ગોરી પ્રાણ માટે બનાવત હવે.

—કેનીયાના જુલપુર્વે પેલીવારી ખડા ના પ્રવાન અને ન્યુ કેનીયા ગ્રામના મેતા ખી. માર્કલ બસ-ડોસે બોલીસ સરવાન માંથી ખી. એલન બેનેસસ મેલક નેડે કે નીયાના પ્રકો બગે અચો કરી હતી, જેમાં રહે રહે વુલને બંધારણીય નિષ્કાલ મેળવા બેલેસે તેવી હવખાલ તેમજ સરવાન માંથી સમક થઈ હતી.

—ખી. બસ-ડોસના ન્યુ કેનીયા ગ્રામે કેનીયાના બારિ વિશે અચોરીમારણ કરવા માટે નેરાખીમાં તા. ૨-૩-૪ વુલખનના રેજ જે કાનિસ-બ મેલાની છે. આ કે.નિસ-સમાં કાનિસ આ પના માટે કેનીયાની મારાસભાના બધા મુદાએલા લોકલ તેમજ રેપરવધ કમેકેડ સમને બાજવજી આપવામાં આવેલ છે.

—અમેરીકાની ખુલકાત બીધા બાક અમેરીકાની કાવડે કુનીવર્સીટીએ ખી. ટેપ એ.પાને કેટલર એક લોકની દીધી બેનાવલ કરી છે.

—જણ કરતાં વધુ સંતાનેના માતા પિતાને રહે કરશે કે નહિ તે બગે કારલ કરકારે પલિય બંધાલ સરકાર નો અભિપ્રાય આવેલ છે. કલકદમા રજી મનાવા એક અરકમાં કુકે બ નિમેાબન માટે આવી સતમબને રકાન રજી કરવામાં આવ્યો છે.

—બારામાં લેટોને જમીન લેવાનું અટકાવવા પેલીવારી નિષ્કાલે જમીન માં પાળા બધવા લોકોને સમબલે છે પણ લોકો હજી સાચ નથી આવતા.

—ગ્રાન્ડાની વસ્તી ૧૯૪૬માં ૧૫ લાખ થી ૧૫ લાખની હતી તે ૧૯૫૬માં અંતમાં ૩૧ લાખે રહેવા છે અને ગ્રાન્ડા ઘરેરમાં ૨૦ લાખ માનવે, માટે રહેવાની સમકડો કે બારાના ૧૧ લાખ લોકો માટે કાબલ ભોગવાઈ નથી.

—બારવમાં આવેલા તિમેરીવન નિર્વો સીટોને અમેરીકાની રેડ કેસ સરવા તરફથી પાંચ હજાર કેસર આપવામાં આવ્યા છે.

—વડોદરા માટે રેડ રાઈ-ડેસનની મદદથી મકાશાળ સમાવેશવ કુનીવર્સીટી કોમ્પ્યુટીટી કેનમપમેન્ટ બોલીસને કેનીસ સેન્ટર—છર કરવાનું વિચારણુ લેવાનું બલુવા મળે છે. આ માટે રેડ રાઈ-ડેસન તરફથી ૧૦ લાખ રૂપિયાની મદદ કુનીવર્સીટીને મળશે જેનું પણ બલુવા મળે છે.

અર્થાપચ

રખકુને જવાબ

અર્થાપતિ, કનિસન ઓપિનિયન.
તંત્રીઓ.—આપના તા. ૨૬મી મેના અંકમાં બાક કાલકામાં કે. પટેલને “રખકુને જવાબ” વાંચ્યો, બાંધી બરેબર કે રચનમ થયેલ. કારણ આવી દીધા માટે કે લખવાર નહોતો, કે વરસોથી આ નામે “કનિસન ઓપીનીયન”માં લખું છું અને બાક દી. કે. પટેલને કદી બંધો કે બંધુને, પણ નથી. અને નથી કદી તેમન,

મામમાં ૫૫ મુકો. ૫મી ચારા ૫૨ તેમની આ બવરવા યા માટે કે બાજ મારામાં જે જે દીધા કરી હતી તે હું તેમને લાકુ પડે છે.

ખીજી કમેડા કેવનામ મારણુ કરવા માટે બલકીને કેટલાક કારણો હોય છે. કેલાકના પંધા એવા હોય છે કે જેને કાપમાં પેતાને નામે લેવો બલવાની પડવાની નથી હોતી. અને ખીજી પણ લણા કારણો હોય છે. ખુદ “કનિસન ઓપીનીયન”માં પણ બધીવાર એવા કાપ નામે લેવો લખાયા છે અને જે પણ લખ્યા છે. બાક પટેલ મકાશાળનો લખસો આવે છે બાવલે બધા મકાશા નથી એ માટે કહેવાની બર છે.

ખી કાલકામાં મારાથી બલલુવા કાંઈ બ-બધ થયે, હોય તે કાપમાં આવું છું.

તમરિ:
“રખકુ,”

અમારી ટપાલ

પૂળા મુકોશામને.

આપણું કોઈ આપણું બધી આવે, છે. કહેવામાં આવે છે કે એક બલકમાંથી ખીજી બલકમાં ૫૨જે વો કલમલ ભવ છે તે એમાં કેવી રીતે કલમલ ભવ છે? એ બર. ખુલકાવારે બલુવાવો વધે બપરે આ વધુ એક જ મર્મમાં માનીએ છીએ. આ પ્રથ કલમલ માર થી પાચ વર્ષ થયા અને મુકો રણી છે.

કુકમાં જ લખું છું.
લી. મુકવણમાં પડેલી, એક બહેન.

મારા ખમલ મુકળ બાતના વાડ એક બલક બરેરી હતી. આને તે સાચ નિરચક છે. કલકે બાલ બહાર કાઢ કરનારે જે વિચારનું જરૂરી રહે છે તે એ વિચાળ દલી મરવે છે કે કેમ. પ્રેમમાં પડી પડનાતમાં પડવાનાર બધીવાર કુખી થાય છે કારણુ કમેડા

પ્રત્યેક ખાતના રીવાજો, ધોરા, રહેણી માં તાવતો હોય છે. આવી બીને બળુ બલન કરજું પડે છે. બધીવાર પડવાનાર વુવક પડનાતમાં પડવાના તખાર થાય પણ તેના સમા રેલીએ વિરોધ કરે. આવી બનેક અલચ્છે. નો સમને કરવાનો રહે છે. બાજી કલમલ બધાનો સવાલ નથી કલમલ ભવ છે “ધુર કમથી.”

સુ. ઘાંધી,

લેખક

તા. ૧-૧-૫૬ વિ. સ. ૨-૧૫ વૈજાળ ૫૬ ૧૧ને સોમવારનાં રિવસે મલુદેવા નિવાસી બી કલમલ સાથે બાક મીકોના બાક મિ કોટકાના યુગ લમ નવસારી નિવાસી બી વલભ સાથે કુવરજી ટેલરની યુગી મિ. બલુમેલ આવે જો. જમીન.કેર ભોખાકરના કુલ કરશે વેલિક વિધિયો બેકાનીસ-બર્મમાં થવા હતા.

કેટલીક સરવાએ તરફથી કુલકાર સાથે આકીરવાદ આપવા હતા. કુર દુરથી સર્ગા રેલી મિત્રોએ પધારી આકીરવાદ આપ્યા હતા. અતિમિનાં સરવાને સરભરા કાપમાં થયા બાક મેનોએ સારી મદદ કરી હતી એ કોનો આ પચકારા બંને પછે કાર્યક આબાર માને છે. કેટલીક સરવા એને રાન આપવા હતા.

અલુર થાલ અમાર ફેંક

મળા અંકનો સરવાલો ૨-૩-૦ અનાની ખીન વે. એ. ૧૦-૧ મલુદેવાઈ કે. દેવાઈ બોલમાં ૬-૦-૦ ખીરબાલ કે. બલબર મુદનકેમ ૧-૨-૦ મહેતા બેડ સ-સ એલ. દી. ૩-૩-૦

મુકોશીખ, જનકમ કેકસ રીટ-સ, બાકસે-સાંચ, રેવ-મુ કલીપર-અ અને પંતરવે-ર-અ માટે મળે :

અલુર, વીકલ
૧૨ માસેલી આકેડ, ૭૮ માઈટ રટીડ, ફોરવર કાપજોનલ અને માઈટ રટીડ, બેકાનીસબર્મ, ફોન ૩૩-૧૧૫૪

માથે બાંધવાની રીવાજ અને વેણીઓ

અમમલ, કાટીન, હાફેડા સીકલક, રીવાજ અનેક જંમ, કીકાઈન અને કાઈનમાં મળે, લાલ અંક અને બેાવ નાજુમારવા માટે જવધામ”ના રીકને અબી કાકે.

અમમલ માટે અમમલ, અને વેસલ તથા ફેંકની રોપીઓ કીકાઈન સાથે બનાવી આપવામાં આવશે.

અ માટે બાંધવા અમમલ, વેસલ, કોલક વિમેરેમાં કુલેના જંમ રંમની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારના કોચર્સ મળે.

ટેબલ પર કુકના માટે પાલકીટના કુકર કુલે મળે.

કેકાણું ; આમરે હેડસ (મો.) લી.

લેડીઝ એન્ડ મીલરેન્સ હેડ એન્ડરેકરર,

ફોન : ૮૭૫-૭૯૮૧ પટેલે ખાળે, બોક્સ ૫૨૫૭.

માટેકે મેન્સ-સ — ૩૩ વેરક રટીડ, — બેકાનીસબર્મ.

શુભ પ્રસંગો માટે સેટ !

શ્રીઓ અને પુરુષો માટે

ઘડીયાળ !

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ અંકનાં
ઝોરોએટીક ડેલેન્ડર,

- રોમર
- પેલરી
- લેન્ડો
- રસર

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરુષોનાં શર્ટ સુટ, પાયજામા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે સળશે

બોક્સ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૧

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, બેહાનીસબર્ગ.

બી-આઇ

મુંબઈ કરાંચી અને ઈસ્ટ
આફ્રીકાના બંદરો વચ્ચે
પ્રસારી કરે છે.

રડીમર કરવા ૩૦મી જુન ૧૯૫૮ના આજરો અને
કરાંચી થઈ મુંબઈ જતા ૫મી જુલાઈ ૧૯૫૮ના ઉપરથી.

મુંબઈ અથવા કરાંચીનું બાકું.

ફર્સ્ટ ક્લાસ	બેક	બોયક	ચમર	પા. ક્ર-૩૦૦
સેકન્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૧૦-૧૫-૦૦
થર્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૭-૧૦-૦૦

બોર્ડિંગરી

રેપેરીયલ

નોન-વેલરેશીયન પા. ૪-૧૩-૦	નોન-વેલરેશીયન પા. ૧૦-૧૮-૦
વેલરેશીયન પા. ૪-૪-૦	વેલરેશીયન પા. ૬-૧૫-૦

વધુ માહિતી માટે અગ્રે મા લખો :

શેખ હિમેદ બેન્ડ સન્સ

(પીટી લીમીટેડ.)

૩૬૦ પાઇન સ્ટ્રીટ, — કરબન.

ટેલીફોન : ૨૦૪૩૨ — ટેલીગ્રાફીક કોડેસ 'કરામત.મ'

શ્રી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આગ અકસ્માત તથા ફરીયાદી માલને

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાન

કામ કરે છે.

ખાસ હિદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી ફસ્તમજી

વધુ વિગત માટે અગ્રે અથવા લખો

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ — બોક્સ નંબર ૪૭૬ — કરબન.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

I believe that every right implies a responsibility, every opportunity an obligation, every possession a duty.
—John D. Rockefeller, Jr.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Mahatma Gandhi—1918-1936.

No. 25—Vol. LVII.

Friday, 26th June, 1959

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

STRANGE ZIG-ZAGS OF THE DURBAN RIOTS

FROM Wednesday last week Durban has been convulsed in a series of riots and other demonstrations which have followed a most complicated pattern.

On Wednesday afternoon, last week, hundreds of African women from Cato Manor, Drazihock, Chesterville, Good Hope and surrounding areas met and marched together on the Cato Manor municipal beer hall to get the men to boycott municipal beer. Their case was that the Africans did not benefit from the sales of beer brewed by the municipality and to bring to the notice of the authorities this grievance, they decided to press for a boycott.

De Blank In Accra

ACCRA, Sunday.

ARCHBISHOP JOOST DE BLANK of Cape Town told a congregation here today that the point had been reached in South Africa where the State or its Ministers "use every opportunity to vilify the Church."

Church leaders were attacked and the Church itself accused of interfering in political matters which were not its concern.

"But the Church does not interfere in politics except when political action trespasses on the preserves of the Church, the Archbishop declared. — Sapa-Reuters

But as the demonstration soon showed, there were other grievances to which the women sought to draw attention. Observers in Durban have known for a long time that the relations between the municipal Native Affairs Department and the Africans of Cato Manor have for some time now been strained. Some of the causes for this are the way in which the municipality has carried out its plans to clear the Cato Manor slum area, the accommodation provided in the place of the demolished shacks and the generally tactless approach of highly-placed officials in the Department when they dealt with the Africans.

Pan-Africanists

At about 5 p.m. on the Wednesday of the Cato Manor demonstration there was being held in Durban a very well-attended meeting called by the Pan-Africanist Congress to protest against the penny rise in bus fares along certain routes in Durban. This affected buses not owned by the municipality and most of these are Indian-owned. Between 700 and 900 people attended. They decided to boycott the buses from Thursday morning.

That night the African National Congress and the

Natal Indian Congress jointly made representations to the Indian bus owner to drop the increase. By dawn the following morning they had persuaded most of the bus owners not to increase their fares. It is said that some of the bus owners, frightened by the prospects of an

anti-Indian demonstration, went to the other extreme and cut down their fares from 4d to 3d.

A few days later the Pan-Africanists, who had announced at their meeting that the boycott was not directed against the Indians; (Continued on page 248)

Nehru In Troubled Kerala

TRIVANDRUM, (Kerala), Monday.

THE Indian Prime Minister, Mr. Nehru, arrives here by air today for an on-the-spot study on the tense political situation in this tiny State, which is in the throes of an opposition campaign to oust its elected Communist Government.

So far in the 10-day campaign 13 people have been killed by police firing on crowds which they claimed menaced them, while about 60 have been injured in violent clashes between demonstrating anti-Communist crowds and Communist supporters and police.

Two Kerala members of India's ruling Congress Party have also been stabbed to death, according to announcements by the Communist Government and the State Congress Party Committee here yesterday.

During his three-day stay here Mr. Nehru will gauge the extent of what he recently called the "popular upsurge" against the Communist rule.

He is also expected to

study the implications on his own Party's role in the agitation, and define what it should be to avoid the risk of inviting retaliatory Communist agitation against Congress Governments in other States.

Other reports here yesterday said he was expected to advise local Congress leaders to call off their part in the "direct action" campaign and to call a round-table conference of all parties to settle their grievances.

Meanwhile hundreds of people have been arriving here from all parts of the State to stage what one of them called a "silent demonstration against Communist misrule" when Mr. Nehru arrives in this picturesque, rain-soaked town today. — Sapa-Reuters

OPINION

FRIDAY, 25TH JUNE 1959

White Citizens Must Act

THERE really is no valid reason why the riots should have erupted in Durban in the way they did. For a long time the officials of the Municipal Native Affairs Department know that feeling were running high at Cato Manor. A group of African and European women had investigated the position fully and in a memorandum presented to the city authorities, had made recommendations some of which can be said to have been responsible for the narrowing down of the area of violence.

Prior to this there had been demonstrations against municipal policy at Cato Manor. Some of these received Press publicity, others did not. When the municipality resumed the demolitions and the Police destroyed some of the distilleries, trouble had developed to the point where it required these actions to ignite the conflagration under discussion. Thus to say that the destruction of the distilleries is behind the riots is to twist facts to suit those who are largely to blame for the demonstrations. Everybody in authority was forewarned that trouble was coming.

The government should appoint an impartial commission to go thoroughly into the reasons which make Cato Manor so prone to yield to the impulse to riot. And in the meantime the citizens of Durban who have the municipal vote should realise that there is something very wrong, high up in the Municipal Native Affairs Department. The burning of municipal buildings and buses is a clear indication that the relations between the Africans and the Department which administers their affairs rest on the wrongest bases possible. As long as this remains the case Durban can look forward to riots again in the future.

The first step to take in clearing up the Cato Manor mess is quite obviously to replace the manager of the Native Affairs Department. It is clear that he does not have the confidence of the majority of the people over whom his department has so much authority. Somebody must be got who will restore confidence and create a climate of opinion in which it will be possible for peace to return to Cato Manor.

It would be highly improper, however, if we did not at the same time point out, with all the emphasis at our command, that, as Tom Mboya once said, violence hinders the freedom struggle. In the final reckoning those who lose most in violent demonstrations are invariably the Africans themselves. In strict self-interest alone they cannot afford to allow violence to creep into their demonstrations against injustice.

We note that against the background of the provocations, the women behaved with commendable restraint. That is the spirit that drives freedom struggles to victory. But by itself this is not enough. Irresponsible people

or agents of the government will take advantage of moments of excitement to indulge in violence or to give rulers cause to shoot the defenceless people. What is required is that the demonstrators themselves should act towards the violently-inclined in their ranks in ways which should leave nobody in doubt about their determination to keep their struggles peaceful. This is the great lesson which Mahatma Gandhi taught the oppressed.

Durban Riot Scare Proves False

(From Our Own Correspondent)

FIVE scorpion cars, one troop carrier and three units of the Durban Fire Brigade were called out on Tuesday when more than 250 women, mainly African, converged upon the African National Congress offices in Saville Street, Durban. This little lane was virtually taken over by the women and the traffic police prevented vehicles from entering the section of Grey Street between Pine and West Streets.

But there was no need for the police, nor for the men pummeling hastily concocted in the scorpions. Nor for the tear gas bombs which a police officer ostentatiously removed from a box in the boot of a car. Watching the whole scene from a vantage point, I became apprehensive when, with sirens whining, the three fire brigade units stopped and firemen began taking out fire hoses. Fortunately, the police officer in charge had sense, and kept his men in perfect control. He also kept the fire brigade merely on stand-by. Had the police made or permitted a false move, then the situation could easily have turned ugly and got out of hand.

Women Good Humoured

The women were not demonstrating. A number of them had attended the Magistrate's Court earlier in the morning. Fifty-one of them had been charged with inciting public violence and appeared on remand. The Magistrate granted a further adjournment and released them on bail. They and their friends and supporters were understandably jubilant. They gathered in Saville Street to celebrate and to discuss. There was shouting talking, and singing and clapping of hands and dancing and prancing. But the women were good humoured throughout. There was never at any time any overt move, nor the uttering of any word which could have reasonably suggested likely disturbance.

But Durban is much too riot-conscious and the police turned out in force, at least 20 of them. After the arrival of the police, a further group of about 30 women joined the throng already in Saville Street. By this time hundreds of spectators had

gathered and lined both sides of Grey Street. A large number of spectators—not the women—spilled into the street and were shepherded gently back to the pavements by policemen. Some of the newly-arrived women danced teasingly towards the police, but were quickly hustled back into Saville Street by African National Congressmen.

African Hustled

An incident which might easily have caused an uproar fortunately passed unnoticed by the women. This was when, for some unknown reason, a slightly built, white-coated African man was held in a firm neck grip by a burly policeman, who showed remarkable agility for one so fat, and hustled him along. The African man was at first thrown bodily into the troop carrier, and when he jumped out, marched towards Pine Street. The African was not resisting. This was the only item of assault committed throughout the proceedings—that upon an African by a well-formed policeman. Watching this incident, I held my breath, for it could in a jiffy have turned the good-natured, jostling crowd of women into an angry, ugly mob. The incident demonstrated that while the S. A. Police on this occasion, as in Victoria Street last week, evidently obeyed orders not to provoke violence, they still have to learn a great deal about crowd psychology and crowd control.

When Attorney R. I. Aronson arrived on the scene, he was immediately hoisted on to eager shoulders, and bewildered and appearing embarrassed, was carried into Lobb's Chambers. From there he addressed the crowd, which shortly afterwards dispersed in orderly fashion.

Comment On Men And Events

Who Was Behind The Riots?

By JORDAN K. NGUBANE

SOME people are already going around saying that the riots were engineered by the African National Congress. I have my own strong differences with the Congress Movement but there is no doubt in my mind that the story that the ANC is behind the riots is a dirty canard.

What evidence do I have to back this statement? In the first place both the ANC and the Congress Movement know extremely well that Cato Manor is a sensitive area when it comes to the relations between the Africans and the Indians. I can understand circumstances imagine the Natal Indian Congress, which, like the ANC, is a member of the Congress Movement, supporting courses of conduct which have a high potential for leading to the murder of Indian people—some of whom would be members of the NIC and some of them relatives of the leaders of the NIC.

Both the ANC and the NIC know that the ANC does not control Cato Manor. How could these organisations stimulate friction when the danger was very real that in the moment of excitement the Africans could quite conceivably turn against the Indians? Only a lunatic could provoke trouble which would destroy him personally. I have said in this column before that I disagree very strongly with some of the elements in the Congress—but some of them is a mad man.

Realistic Steps

Far from stimulating trouble, the Congress—which are not friendly to me—took surprisingly realistic steps to narrow down the area of conflict. When the Africans decided, rightly, to boycott those buses which had raised their fares, the Congress leaders ran right round Durban doing the night urging Indian bus owners to lower the fares. People who wanted trouble would not have done that. What point was there in stimulating the riots and then turning round to stop them again?

The Pan Africanists called a meeting in response to the demand from their followers that they should take a stand against the rise in fares. Quite rightly, the PAC did that. In doing it, they called a non-racial meeting. The white men Whites could have come to that well attended gathering. That they did not was most unfortunate, it tended to emphasise the fact that the Indian and Coloured communities still labour under the belief that they

will co-operate with the Africans on their own terms.

In spite of this, the Pan Africanist leaders in Natal urged their followers to refrain from doing any sort of harm to the persons and property of the Indian people. Nobody was to touch the Indian buses; all that was to be done was to refuse to board those vehicles where the fares had been raised. As a result of this responsible type of leadership, the bus boycotts, in those areas where the penny rise was the issue, went on smoothly.

Sensational Victory

There is another aspect to this matter to which attention must be drawn. African diplomacy scored an almost sensational victory over the penny rise. In the first place I cannot think of a case in the history of bus boycotts where the bus owners climbed down so speedily under pressure from the Africans as they did last week. It shows growing African power and unity.

For well known reasons the ANC cannot, in fact, launch boycotts which would hit the Indian merchants in particular and other sections generally. That would weaken the position of the NIC and undermine the strength of the Congress Movement. Consequently, it is not surprising that the PAC, which is not committed to policies of rocking an eye when the interests of allies are endangered, moved in on the boycott and took a firm stand. The pressure it exerted enabled the ANC to pressure the NIC into the position where the latter came heavily down on the bus owners and persuaded them to yield to Pan-Africanist pressure. In the final reckoning this skilful combination of pressure produced much economic good for the African community as a whole. Most probably the ANC would have done nothing effective against the penny rise.

For this reason and others which I have discussed in these columns, I think the emergence of the Pan-Africanists was a blessing in disguise for South Africa in general and the Africans in particular.

To revert to my point: Even the conduct of the riots does not indicate that they were systematically led. To start with, the fight was over beer. The women attacked the beer halls. Then, for reasons which are well-known, it turned somewhat anti Indian in the sense that Indian shops—which had nothing to do with the beer—were burnt down. Again, with little warning, the women started attacking municipal buses. Later, they attacked everything connected with the municipality. This zig zag movement indicates uncertainty about objective, that is the absence of a master mind to plan and co-ordinate strategy.

ANC Volunteers

It has been said that Congress volunteers were seen among the rioters. I do not know how far true that is. But supposing that is true; that somebody recognised them—what is strange in that? Some of the Congress women live at Cato Manor and where their people staged a demonstration against injustice, how could they sit back and fold their hands? What they do as

private individuals surely cannot be the responsibility of their leaders. If I get drunk on the streets the Liberal Party cannot be blamed for that. And, as in a faction fight, we can ask how many volunteers were, in fact seen and recognised, to justify the allegation that the ANC was behind the riots?

The communists have perfected into a fine art the technique of damaging the character of their opponents or those who see the truth differently. That is no reason why those who oppose them should follow their example. The riots were a spontaneous demonstration by people who have gone through the school of oppression and who now realise that in dealing with a ruthless oppressor they have to do a lot of things. The riots themselves sprang deep from the roots of injustice and it is indicative of the political maturity of the average African man and woman that a thoroughly explosive situation was kept under relative control and less damage done than could have been the case otherwise.

INDIA MUST WITHDRAW ITS TRADE SANCTIONS SOUTH AFRICA HAS NO QUARREL WITH INDIA

SEE PICTURES—READ LATEST NEWS:

Indian Information, Govt. of India Publication	Illustrated 2 copies	3	4
Illustrated Weekly of India, Times of India	4 copies	8	8
Caravan India's Leading Thinkers	2 copies	3	8
My Magazine of India South Indian Magic	1	4	
March of India, Govt. of India Publication illus.	4	8	
Indian Annals Fully illus. with Pictures	7	8	
Picture Magazines of India Film Fare 1958	4 issues	12	8
Hindustani Picture Book Dharmayoga	2 issues	3	8
Tamil Film Magazine Pesum Padam	2	8	
Hindi Film Magazine Cinema Sitara	2 issues	3	4
Urdu Film Magazine—Shama	2	4	
Gujarati Film Cinema Sangeet	4	8	
Song Books in English—Mother India Thumsa na Dehak, Shabi, Jagra Raho, Miss Bombay, Miss India			
Hawar Bridge Night Club, Passya and Madhumati	1/- Each		

Latest Records Books and Matter of Indian interest on India supplied to you free.

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707. (Est. 1932) P.O. Box 2524.
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

India's Communists Launch Massive Effort To Capture Unions

INDIA'S massive drive to become industrialised is being matched by intense communist effort to win control over thousands of new industrial workers, observers said in Washington on Sunday.

United States Labour officials and diplomats acknowledged that they were becoming increasingly concerned over this development.

United States, British, West German Canadian and World Bank capital is being poured into India's industrialisation programme and more is contemplated but communist organisations are gaining rapidly in a race to win over the workers themselves.

India's three major labour union federations are closely allied to political parties.

The India National Trade Union Congress with a claimed membership of 3,400,000 is linked to the ruling Congress Party. It has about 40 per cent of India's 41 million trade unionists.

Since last September, however, the Communist Party's all India Trade Union Congress has increased its membership from 900,000 to a claimed 1,500,800. The figure has been questioned by some Government officials, but information reaching labour sources in Washington is that there is no doubt the communists are growing rapidly in power and influence.

The third big labour federation is allied to the Indian Socialist parties. It is the Hind Mazdoor Sabha with some 440,000 members.

A Trotskyite group has a membership of 51,000 while another million workers, mainly Government employees, are in independent unions.

United States officials recognise that there is little that can be done from abroad to influence the direction of the Indian labour movement. It does not lend itself to any aid programme. Long term education and development of leaders who have risen from the ranks of labour itself are the main needs.

The Communist Party's unions are said to be far better organised and financed than their rivals. American labour advisers are said to feel that rough and tough communist trade union methods cannot be over-ruled by the passive resistance methods of other unionists.

The United States has brought a number of non-communist Indian labour leaders to America for study. Five are at present attending a five-week seminar

at Michigan State College as part of a four months visit.

The group, largely from communist-threatened West Bengal and Andhra states, also will study at close range the history, structure and organisation of American labour unions and confer with United Automobile Workers President Walter Reuther in Detroit. Mr. Reuther made a trip to India last year.

United States officials say one of the greatest worries is that communists are moving in to control India's newly developing steel industry. After a recent strike at Bokaro, the Indian National Trade Union Congress which once held complete control, lost 70 per cent of its control and heavy losses in membership to the communist dominated unions.

Other communist-controlled labour groups include bank, white collar workers, postal, telephone and telegraph workers and petroleum workers. Metal workers are said to have taken effective counter measures to communist wooing. Port workers are largely dominated by the Socialist parties.

One thing that has played into communist hands, sources in Washington say, has been the willingness of non-communist labour groups to form a united front with communist dominated labour. In France non-communist unions refused such an alliance. In India trade unionists fell into a trap from which they may not emerge.

Clashes In Senegal

Two Africans were killed and about 40 people injured, it is said, in clashes between police and members of the Senegalese Party of Solidarity on Saturday night at Tivaouane about 60 miles from Dakar.

The Party of Solidarity is headed by Cheikh Tidjane Sy, who is also their religious leader.

Fighting broke out when police were sent to ban a public meeting with Cheikh Tidjane Sy was organising.

A European police Captain was wounded as he walked towards a group of Party members unarmed to ask them to disband the meeting.—Saps. Reuters.

Todd Says Nyasaland Will Be Self-governing In Five Years

OFFICIAL talk of dominion status in 1960 should cease until Nyasaland has self-government," said Mr. S. Garfield Todd at a Press conference held in Professor Leo Kuper's house in Durban on Tuesday. Mr. Garfield Todd is a former Southern Rhodesian Prime Minister and is leader of the recently formed Central Africa Party.

Mr. Garfield Todd said that there was little point in getting dominion status against the wishes of the African majority in Nyasaland. His own Party stood for federation but wanted to ensure that federation was made attractive to the African people. At the moment the people of Nyasaland feel that the federal government is a foreign authority; something which rules them from outside. This is the impression he had got in conversations with the people of Nyasaland. Giving them self-government would enable them to achieve, after two or three years, whether or not to join the federation.

The aim of the Central Africa Party, whose programme had not as yet been worked out, was to establish a non-racial, united nation within which, ultimately all would have the vote. For the present he was for a qualified vote.

He was hopeful that the federation could be made attractive to the Africans. In Nyasaland the people had made it clear to him that they feared Southern Rhodesia. They said that asking them to support federation was like saying they should hand themselves over to their enemies. He had, however, asked them what their attitude would be to a federation whose form was different. They had not given thought to this.

To a question on when he thought Nyasaland would get self-government he said he thought it might be in ten years—probably in five.

Asked if the Africans' revolt against White domination would not bring Southern Rhodesia nearer South Africa, he said he did not think so. In addition, to bring in additional numbers of Africans would create complicated problems for apartheid.

B-I

Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

S. S. Karanja due 30th June. Sails 5th July.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

	Single	without food	
First Class	"	"	£92-0-0
Second "	"	"	£40-15-0
Third "	"	"	£31-10-0
Ordinary			
Non-Vegetarian	£4-13-0		Special £10-10-0
Vegetarian	£4-4-0		£9-15-0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons
(Pty.) Ltd.

390 Pine Street,

Telephone 20432,

Durban.

Tel. Add. "KARAMAT."

Accra Centre Of World Interest To-day

By JOHN HUGHES

ACCRA, Ghana.

ASK a man the time in the lobby of Accra's principal Ambassador Hotel these days and the chances are he will reply in Russian, Arabic, German, or one of a dozen other languages. The Ghanaian capital is becoming more and more cosmopolitan as foreigners from all parts of the globe fly in and out every day.

Why do they fly halfway round the world to Accra—a city which, though colourful, has few of the normal tourist attractions?

Since independence two years ago, this little African nation has been the centre of an extraordinary amount of wooing. The reason is that Ghana, as the first of the African colonies to win its freedom, is in a way something of a spokesman for the whole of black Africa, and exerts considerable influence throughout the continent.

Thus the Israelis have helped get Ghana's shipping line started, while the Egyptians have aided with police training. The Canadians have laid plans for the new international radio service, the Voice of Ghana, and the Americans are drilling boreholes and building dams. Britain is training Ghana's future army officers, but the Israelis are setting up the flying school which will train officer pilots.

France is interested in giving economic aid to Ghana and Scandinavian coaches are training the leading Ghana football teams. The Yugoslavs have sent a trade mission to Ghana, as have the British, Czechs, Poles, East Germans, West Germans, Egyptians, Israelis, and the Dutch.

The United States has built a handsome new embassy in Accra; other countries have well-manned diplomatic missions, and the capital is dotted with signboards announcing that such and such a country is planning to erect its embassy on the site.

The Soviets have not been left behind in all this activity, of course, and have paid a significant amount of attention to little Ghana. When a scientific conference in Accra was thrown open to delegates from all over the world recently, the Soviets swamped it with a mission numbering more than 50. Ghana itself had only two men at the conference.

While there are numerous part-time representatives of overseas newspapers in Accra, only three news organisations maintain resident full-time foreign correspondents in the capital.

One of these is from the British Reuters agency. Strikingly the other two are from Moscow's Pravda and the Communist New China News Agency respectively.

According to reliable reports, Prime Minister Nkrumah has been under pressure from the Soviets ever since Ghana became independent for the exchange of diplomatic representatives and the establishment of a Soviet embassy in Accra. Some reports have it that the Soviets wanted an 80-man mission in Accra. Dr. Nkrumah reputedly has kept them at arm's length, however, on grounds that Ghana was still seeking Ghanaian of ability to post to Moscow and thus was not ready for the exchange.

After two years, however, the Soviets are believed about ready to move into Accra any day, although latest reports have it that the Ghanaians have whittled down the Soviet staff to 18 embassy officers.

All this wooing from assorted quarters is a busy business. Where has it left Dr. Nkrumah in international affairs? Has it compromised the neutral course he set for Ghana two years ago?

Some observers close to the scene say that Dr. Nkrumah's acceptance of aid from diverse quarters is a deliberate policy, designed to prevent any one nation gaining undue influence in Ghanaian affairs.

But if anything, despite his public platform a non-alignment, Dr. Nkrumah has appeared to lean more toward the Western than the Communist world to date.

It is to the West that he looks for assistance with Ghana's big Volta hydroelectric scheme. This is not to say that in desperation, and if all else fails, Dr. Nkrumah might not take up any Communist offers that might be forthcoming. But men close to him claim he would do so with many misgivings—that he would rather, in fact, do business with the West.

Schooled in American and British universities, and influenced by Ghana's ties with Britain and the Commonwealth,

Dr. Nkrumah has many bonds with the West and his eyes are not closed to Communist overtures. It is said, for example, that bitter words were aired in the Prime Minister's immediate entourage over Communist China's recent actions in Tibet. Neither has apparent Egyptian disillusionment with Moscow gone unnoticed in Accra.

Publicly, Dr. Nkrumah is likely to maintain his neutral standpoint in world affairs. However, he admires many qualities and skills of the British and American peoples. His relations with a number of prominent American businessmen, entertainers, and politi-

cians are good. His British lady from his student days in London was an honoured guest at the independence celebrations of 1947.

These personal leanings of a man destined to play an important role in African history will perhaps not be without their value in the years ahead.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sums of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barkly Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg. Phone 31-1854

Gramophone Records MADE IN INDIA — AT HALF PRICE 4/6 EACH OR TWO FOR 8/3

Selected single numbers available from latest films.

Also Urdu Qawwalis; Hindi: Religious, Ramayan, Arshi, Bhajan and Drama Sets.

Latest Gujarati Records: Only at 1/- each or two for 5/-

Available in Bhajan, Arshi, Garba and Comic Numbers

MAIL ORDERS ACCEPTED — FREE PACKING
SELLING FAST

Write for details, specification, gladly supplied on application

NATIONAL RECORDS

18 Ajmeri Arcade, off Gray Street,
DURBAN. — Phone: 25628.

Latest Gramophone Records Arrived

Mother India	6 Records	49/-
Pyram	5 "	41/3
Dakh Kabira Boys	4 "	33/-
Abhimanyu	3 "	24/9
Janam Janam Ki-Pere	5 "	41/9
Johnny Walker	3 "	24/9
Ayodhya	5 "	41/3

INDIA PRESS RECORDS

Tulsidas	5 Records	50/-
Prabhu Jhalak	6 "	60/-
Hilakn	4 "	40/-
Babbar	2 "	20/-
Barwan Kumar (Drama)	3 "	20/-
Loose Numbers Babul Bantal and Badi		30/-

Packing, Postage and
C.O.D. charges 7/6
Extra.

Obtainable at Our
Only Address:

**BHARAT MUSIC
SALOON AND
BOOKSELLERS,**

266 Gray Street,
DURBAN.

Scottish Church Does Some Hard Thinking On Nyasaland

A "DARING and creative transfer of power" to Africans in Nyasaland was recently endorsed as a principle of policy by the General Assembly of the Church of Scotland. By a large majority, the Assembly adopted the supplementary report of its Central Africa Committee, which put forward this proposal "as the time has come for a radical revision of the territorial Constitution of that country." A negative amendment put only about fifty votes. Once again the Church of Scotland has expressed emphatically sympathy with Nyasaland and its peoples traditional since the days of Livingston. Yet the report is perhaps not quite so radical as it seems at first glance. No one doubts the drastic changes in Nyasaland's territorial Constitution are due. Such changes were in fact under earnest discussion between the Governor and Dr. Banda, among others, until the Government came to believe that the Congress had decided on other means of furthering its political objectives. If these discussions had been successful,

plans for introducing African Ministers for the first time into the Executive Council, and substantially increasing African representation in the Legislative Council, might already have been announced; and this would have been a first step to be followed by a further and longer step. In saying that "the time has come for a transfer of power," the report suggests that the whole process should be carried through in one leap and at a very early date. Whatever difficulties this policy might create—and in present circumstances they might be formidable—the difference between the General Assembly's policy and the Government's earlier intention is one of time rather than of principle. But, even now, on timing there are material arguments for the more radical alternative.

It will not in any case be easy to get changes under way at once, and certainly one cannot expect anything very definite until the position of the African National Congress has been clarified. It is encouraging to hear in this respect, that it

may not be possible to publish the Davlin Commission's findings on the state of emergency until the end of July. The commission's members are already beginning to return to this country, and although they must have gathered a mass of material it should surely be possible, in a matter of such urgency, to define and make public the commission's main conclusions in less than eight weeks—and in time for Parliament to consider them before rising for the summer recess. There is clearly much to be said for the proposal of the Assembly's committee that all those now detained should be "either released or condemned in open trial"; the commission's report must, of course, have considerable bearing on that. (Even if the commission sustains the Government's views about the alleged conspiracy, it might still do less harm than good to release some people whom the Government believed, but could not prove, to be involved in it.) Once the commission's report is out, we can get a clearer idea of what the next immediate step should be,

The General Assembly has recently defined what its objective should be.

Zanzibar: Joint Freedom Action For 1960

SHEIKH ALI MOHSEN BAR-SWANI the leader of the Nationalist Party in Zanzibar has criticised the government for lukewarm response to the demand for self-government.

Addressing his party meeting he said the fact that the Legislative Council had only 8 elected members out of 25 was a farce. Taking into account another fact that Zanzibar had served its rulers for 70 years—this position was disgusting.

He told the meeting that the steps that the Nationalist Party would take to obtain self-government in 1960 would be taken jointly in co-operation with the Afro Shirazi Party.

The Nationalist Party leader paid tribute to the leadership of Mr. Abed Karume the leader of the Afro Shirazi Party who was at present touring Pemba to explain the philosophy of the Pan African Movement for East and Central Africa.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA:

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610,
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

Strange Zig-zags Of The Durban Riots

(Continued from front page)

that, in fact they had injured all bus-users regardless of race; that there should be no violence to persons and property, called a second meeting where they asked the people to discontinue the bus boycott, in view of the attitude of the bus owners.

In the meantime the women were spreading their demonstrations over a wider area. On Thursday morning they marched down to the Victoria Street beer hall, drove out the men, spilt the beer, smashed drinking tins and cleared off, obviously to Dalton Road beer hall. A few remained behind to keep watch. The Police, most of whom were armed with rifles, came and stood by.

Trouble

Trouble was reported in Cato Manor, where the Police behaved with less tact than in the centre of the city. By the afternoon, it was clear that the women were getting into a bad mood. That night a wave of violence broke out. The municipal offices at Chesterville were burnt down; as were some schools and shops owned by Africans suspected of being friendly to the manager of the municipal Native Affairs Department. A few Indian shops in the neighbourhood were also burnt down. It was revealed the following morning that a few municipal buses had also been destroyed.

At first, rumours went round that only Indian shops had been burnt down. Later, it became clear that the area had no racial motivation. These shops had been destroyed because it had been suspected that their owners were the tenants of the municipality as represented by the Native Affairs Administration. African storekeepers who were suspected of being under the influence of the municipal Native Affairs Department also lost their shops. A well-known prominent African political leader, Mr. A. W. G. Chapman, lost his store. The mob raced to a house they

believed to be his, burnt it down and the car they imagined to be his.

Chaos

By this time there was chaos in Cato Manor. The busboys had entered the street and were a complicating factor. They burnt down the schools, including a kindergarten. Feelings were running very high. Some of the municipal Police were alleged to have been beating up the women; their quarters were razed to the ground.

Over the week-end the demonstrations spread to Lamontville and the remaining beer halls. Clermont Township decided to take action against the municipality's intention of purchasing ground at Clermont. They boycotted municipal buses early this week.

In the meantime some of the women demonstrators had been arrested for violence and were said to have originally refused bail. On Tuesday this week they gathered near the Congress offices when they heard that the bail had been granted. The Police came believing that the women were demonstrating. Tear gas is said to have been used just as it had been used at the Victoria Street beer market.

Natal Floods Relief Fund

From BRITS (Tvl.)

Messrs Bhulabhai Premshah, P. N. Kalidas, Master Bazar (Pty) Ltd £5 5s each; Kwa Vee Bazar, Kwan and Sons, N. M. Osman, Bargain Bazar, A. H. H. Mousa, J. M. Soomar, Transvaal Fish Wharf, Ahmed Bros., Bhana Bros., Mahan Jogi, Envoy Wholesalers, A. Hong, £1 1s each; Bombay Bazar, Mohamed Cassim, A. M. Tayeb, Jettam Mahan and Bros., Nagma Nares and Sons, Daya Murar £2 2s each.

(To be continued)

Narayan Calls For Tibet Plebiscite

INDIAN Socialist leader, Jai Prakash Narayan, has called for a plebiscite to decide the future status of Tibet. Inaugurating a citizens' convention in Madras on June 4, he said the people of Tibet should not be betrayed in the name of peaceful settlement. They should not be made to accept what he described as "slavery under tyranny." He said if the demand for independence was found objectionable because (it prejudiced the issue?), no civilized person or nation could object to giving the right of self-determination to the people of Tibet. The Indian Socialist leader said the essential prerequisite to a plebiscite in Tibet was the complete withdrawal of Chinese armed forces from the country and the restoration of the Dalai Lama to

his previous position of authority and power. He said in the conditions prevailing now, a plebiscite would degenerate to the level of plebiscites or elections held by Hitler or Stalin. Narayan expressed the view that the United Nations should reconsider the Tibetan issue since the Chinese have resorted to what he called large-scale and ruthless violence. He said India has a special responsibility in this matter because the United Nations delayed action on the question in 1951 following an assurance by Indian delegates that the question would be settled by peaceful means.

The convention urged the Indian Prime Minister to devise ways to secure the right of self-determination for the people of Tibet.

Scotland Prays For Nyasaland

COPIES of a pamphlet entitled "Pray For The Peace Of Nyasaland," which were recently distributed in Churches in Scotland are now arriving in Nyasaland.

The pamphlet calls upon the peoples of Scotland to pray for the Africans and Europeans of Nyasaland.

For the Africans, the people are asked to pray "that their fear of oppression or discrimination be dispelled, that they may be delivered from the temptations of hatred and violence, that they may be enabled to forgive the wrongs done to their race, that their God-given aspirations for human dignity and self-determination may be fulfilled

and that their awakening nationalism may bring to them a sense of true responsibility for their nation."

For the Europeans of Nyasaland, the prayer is that "they may have a vision of God's family made up of many races and nations, that they may care more for persons than for power or wealth, that they may be delivered from the temptations of arrogance and false racial superiority, that they may understand African fears, that they may discern God's purpose in the rise of the new nationalism and that they may be shown the right time and place for the sharing of responsibility with the African."—Saps.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co.
(Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12 6 each F.O.B. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Phone 535-0786

F. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

13 West Street, JOHANNESBURG.

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE
Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE
SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD, - - - DURBAN.

P. O. Box 476. - - - TELEPHONES 47453 & 47888.

BOOKS FOR SALE

Ramswami—M. K. Gandhi,	2	6
An Atheist With Gandhi—Gora G. Rao	2	0
A Gandhi Anthology (Book I)—V. G. Desai	1	3
Gandhian Ethics—Benooy Gopal Ray	2	6
Unalo Education—M. K. Gandhi	2	6
Bapu's Letters to Mera (1924-48)	10	6
For Facilitate—M. K. Gandhi	2	6
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi —M. S. Patel	8	6
To Women—Anurit Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling —M. K. Gandhi	6	6
To the Students—M. K. Gandhi	8	6
The Gospel of Selfless Action or The Gita According to Gandhi (Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary) —Mahadev Desai	8	6
What is Wrong With Indian Economic Life —D. V. K. K. V. Rao	3	0
Christianity Its Economy And Way Of Life —J. U. Kumarappa	2	3

Obtainable From:

Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.

Newly Arrived 'Jaico' Books

Panch Tantra	6	0
He Who Rides A Tiger	4	0
The Vision Of India	4	0
Droll Stories	4	0
Among The Great	4	0
Light Of Asia	4	0
The National Culture Of India	4	0
Illustrated Technical Dictionary	7	6
The Wisdom Of India	7	6
The Wisdom Of China	7	6
Godan	6	0
Jataka Tales	6	0
Prophets And Saints	5	0
Make The Most Of Yourself	5	0
A Digit of Moon and The Draught of the Blue	2	6
The Substance Of A Dream	2	6
The Art Of Living	2	6
Tears And Laughter	2	6
Creatures Of Destiny	2	6
Rubaiyat Of Omar Khayyam	2	6
The Song Celestial	2	6

(Postage 6d. Extra)

Obtainable from:

'Indian Opinion' P. Bag.,
Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	0	INDIAN CHRISTIANS	—G. A. Natesan	7	4
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings on Uttarabots)—M. K. Gandhi	10	0	SEVEN MONTHS WITH GANDHI	—Kriandaa	12	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	10	0	A RIGHTEDOUS STRUGGLE	—Mahadev Desai	4	3
DELET DIAY—Gandhiji	10	0	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR	Vol. I—M. K. Gandhi	16	0
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1934-54)	5	0	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR	Vol. II—M. K. Gandhi	14	0
A PROPHET OF THE PEOPLE			FROM YERAVDA MANDIR	—M. K. Gandhi	1	0
—T. L. Vaswami	8	5	GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)		5	0
KRISHNA STORIES	7	5	GANDHIJINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)		2	5
—T. L. Vaswami			FILURIMAGES FOR PEACE—Pyarelal		12	5
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Mashruwala	2	0	TO STUDENTS—M. K. Gandhi		5	0
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA			BAPU—Marty F. Barr		4	0
Pacts And Facts—Stanley Powell	5	0	COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi		25	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Homala Holland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Anubindo)—Dhrip Kumar Roy	23	0				
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT			Obtainable from:			
—An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0	'Indian Opinion,'			
WHY BRITISH FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	2	4	P. Bag, Durban, Natal.			
FAMOUS PARSES	7	0				

Newly Arrived 'Jaico' Books

KASHMIR PRINCESS	25	5.
One Thousand Nights On A Bed Of Stones	4	5.
The Unmarried Widow	4	5.
The Spell Of Aphrodite	4	5.
Some Inner Fury	4	5.
Stories From Bengal	4	5.
Chitraketha	4	5.
The Ten Princess	4	5.
War And Peace	4	5.
The Living Thoughts Of Voltaire	4	5.
The Living Thoughts Of Karl Marks	4	5.
The Living Thoughts Of Confucius	4	5.
Somdeva's Kaiha Sarit sagara	4	5.
Tales From Kalidasa	4	5.
The Whirlwind	4	5.
The Voice Of God And Other Stories	4	5.
Kadambari	4	5.
Keeping Fit	4	5.
The Miracle Of Milk	4	5.
Siddhartha, Man Of Peace	4	5.
Goutama, The Buddha	4	5.
Nectar In Sieve	4	5.
Somadeva's Verala Panchavimsati	4	5.

(Postage 5d. Extra)

Obtainable From:

**INDIAN OPINION,
P. Bag, Durban.**

Books For Sale

Sixty Years After (Natesan)	1	0
Selected Letters of Gandhiji	1	0
Public Finance	2	0
Eminent Americans	1	5
Bapu's Letters To Ashro to Sisters		
—By Kuka Kalelkar	2	5
Gandhi Techniques in the Modern World		
—By Pyarelal	1	1
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2	5
Why Prohibition—J. C. Kumareppu	1	0
My Dear Child—Gandhiji	3	0
My Religion—Gandhiji	5	0
Story Of The Bible—S. K. George	8	5
Hindu Dharma	10	5
Key to Health—Gandhi	1	5
At the Feet of Bapu—Chandwala	8	5
A Preparation For Science—H. B. Gregg	2	5
Bapu My Mother—Mannabehn	1	5
Nature Cure	2	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	6	0
Gleanings—Mira	1	5
Selections from Gandhiji—N. Bose	10	0
Dhooan Yajna	2	0

Obtainable From:

**"Indian Opinion"
P. Bag, Durban, Natal.**

કુટુંબમાં તો જ સુખ રહે, જો
મધ્ય જ સુખે પોતાની જવાબ
દારી, હરજ સમજતા હોય અને
નાના મોટાનો ખર્ચ કરતા હોય,
તેમ જો કાલી માં રૂચ અને
સમાજ પ્રત્યેની નેતૃત્વ જવાબ-
દારીની સમજ પ્રગટે તેટલી જ
તે સારી થાય. —ચિંતક.

મનુષ્ય કોણ ?

(પ્રવક્તા : શ્રી કેશવનાથજી)

જો કેશવનાથ પર અન્યાય કરતો નથી અને બીજાનો અન્યાય
અટકાવ કરતો નથી તે મનુષ્ય. પ્રભુએ આપણને માનવ-
જન્મ આપ્યો છે, તો આપણે એક માનવ બનવા પાછળ આપણી
બધી શક્તિ ખર્ચીએ. આપણા આચરણથી કેશવને પણ તકલીફ
ન આપીએ. આજ ન્યાયી વર્તન છે.

આપણે આપણી જાતને એક
મનીએ છીએ. પણ બહુ નાના
છીએ. એક મામમાં હું ગમે હોય,
ત્યાં એક શખસ સુરથી પાવે.
તેનું શાક કરીને ખાવો તો તેનો
વિચાર, જોવામાં જંગલી બિલાડો.
સુરથી ખાઈ ગયો, પેલા ભાઈ
પ્રુખ સુરસે થયા : હું જ બિલાડો
મારી મરથી ખાઈ ગયો.' અરે
ભાઈ, તમે જ મરથી ખાનાર
હતા તો તમે હાથ અને
બિલાડો મરથી ખાઈ ગયો તે

હા! આપણને આટલી સાદી
વાતની સમજ નથી પડતી. આ-
પણે બહુ અવશ્યક રીતે શોધણું
કરીએ છીએ એટલે પ્રતિષ્ઠિત
મહાદેવે છીએ, મોટર-માલિક
ને પોતાની મોટરની યુગ કાળજી
માથ છે પણ હાથેર મારો પડે

તેની ખાસ દરકાર નથી હોતી.
કરોડપતિ હોયો મોટી મોટી
કોર્પોરેશન બાંધે છે પણ નોકર
માંદો પડી ગેરકાળજી રહે તો
તેનો પગાર કાપી લેવામાં આવે
છે.

બીજાના સુખનો વિચાર કરો
આ બધામાંથી ઉગરતું હોય
તો મન શુદ્ધ કરો. માનવ બનો.
માનવતા પ્રાપ્ત કરો, પોતાના
સુખનો વિચાર ન કરતાં બીજા
ના સુખનો પણ વિચાર કરો,
આપણી વિદ્યા, કળા, હુન્નર એ
કોને ઉપયોગ આપણા જ સ્વાર્થ
માટે ન કરતાં સૌ કેાઈ માટે
કરવા એજ માનવતાનો માર્ગ
છે, અને સુખ હાથે ને હું ખાઉં,

અને લાવ આવે ને હું હવા લઉં,
તે કંઈ ધર્મ નથી એ તો મારી
જીવવાની લાલસા છે. પણ
બીજો બુધ્ધે, હોય તેને હું ખાવા
નું આપુ, એ માંદો પડે તેની
સેવા કરું તે ધર્મ છે. મારા
જેવી જ વ્યવસ્થા. હું બીજા માટે
કરું તે ધર્મ છે.

શક્તિ એટલે સંગઠન

મનુષ્યમાં ઘણી શક્તિ છે.
તમે સૌ મનુર છો. મનુર એટલે
સાથે કામ કરનાર, ચાકર નહિ.
મહેનત કરીને ખાનાર છે.
તમારામાં ઘણી શક્તિ છે. પણ
તે એમ ને એમ રહેયે તો કામ
નહિ કરે. તેને એકત્રિત કરો.
વીજળી કેવી રીતે પેદા થાય છે.
કેટલું બધું પાણી નકાસુ વહી
જાય છે, તેને બંધ બાંધી એકઠું
કરવામાં આવે છે ને તેમાંથી
વીજળી ઉત્પન્ન કરવામાં આવે
છે આમ જોતા જણશે કે સંગ-
ઠનમાં શક્તિ છે. એકતામાં પણ
બળ છે. ગણમાંઝંઝા. કાઠુઓ
ધરખર કાઠીને હુલ બલાવી જાય
છે. કારણ તેઓ સંગઠિત છે.
આપણે સંગઠિત નથી. આપણું
પોતાનું ધર ખરાબર બંધ છે કે
નહિ તેટલો જ વિચાર કરીએ
છીએ. બીજા નો વિચાર નથી
કરતા.

આ એકતા કેવી રીતે આવે.
એક બીજા માટે મરી ફીટવાની
જમણા હોય ત્યારે. ત્યાગ કરીએ
ત્યારે. ત્યાગ સિવાય પ્રેમ
નથી થતો. પ્રેમની વાતમાં ખા-
લરી થાય તો વિશ્વાસ આવે છે.
એ વિશ્વાસથી એકતા આવે છે.
આપણે એક બીજા તરફ ચંકાની
નજરે નોંધણું તો એક નહિ થઈ
શકીએ.

કેશવનાથ કેશવનાથના સંસ્કરણ પર હુમલો

કેશવનાથ ને સુખે પર કેશવનાથ
માં હુમલો માર્યો હતો. જેવા
જાડ દેવ દિવસની કેશવણી વિરોધી
અજબજાબ દરમ્યાન ૧૪ મરણો થયા
છે. આ તોશાન કેશવનાથને તરફથી
મહ રહ્યું છે કે ને પણ કેશવનાથમાં
મત્તાપર છે. પંડિત તરેર વા. રરમી
ના ત્યાં પહેલ્યા હતાં અને પરિસ્થિતિ
નો ઉકેલ પોષી રહ્યા છે.

વિશ્વાસમાં પોષ્ટીક કરતાં હતાં
તેમના પર લાકી આલો કરવામાં
આવ્યાં છે અને તેનાથી ઘણા ધવાયા
કેવાનું બધાં છે.

નકેશનું સંસ્કરણ પૂર્ણ થતાં અનામ
છે કે તેઓ કેશવ પક્ષને વિરોધી ક્રિયા
કાપ કરવાનું કાલ મુલાતી રાખવા
અજાણસે અને જોનારે પરીપક્ષ મરી
નિઠાઈ પોષવાનું સુચન કર્યો.

આ છંદગી છે કે મોત

રામ "સુમન"

એક અજબ યુગ આવ્યો છે. આપણે વર્તમાન પત્રો કાંદવા, પોસ્ટ
ફોર્મ જાળવ્યા, રેલ માર્ગો સડ કરી, ટેલીફોન ટેલીવીઝન આ-
વ્યા, રેડિયો આવ્યો. પણ આ બધું ઉપરાંત તેને આપણે બેઝવા ચિન્મય.
પણ ચાલવાનું અને ઉભા થવાનું નથી શક્યમ.

આરામ આપ્યો પણ શક્તિ લઈ લીધી, જીભની મતી જેમ કરી પણ
પગની મતી રમવાની મહ અને પશુ કપો. આપણા રીતોને બદલાવ્યા પણ
હૃદયની મરમી નાશ પામી. અરમ આવ્યા અને અંતેની જરોવી ખતમ
થઈ.

આવા યુગમાં આપણે રહીએ છીએ જોવાપણ અને જુલાવમાં
પડેલા. વળી આપણે ફુનીયા માટે એક કારણની ઓજા જાળવી છીએ ફુનીયા
આપણી તરફ એવ છે અને હસે છે. આજે આપણી બાહ પોષ્ટ-પોષ્ટ-
ફોર્મ-મેસે છે પણ આપણું કાર્પ સુખ છે. આપણા સમાચાર પત્રો
બેરકા હેમ છે પણ આપણી પ્રાયશ્ચિત સુતેલી છે. આમ આપણા
જીવનને લકવો થયો છે. આપણે ચાલીએ છીએ ત્યારે ખરતી ધણી ધણી
ડેમ નથી હોતી? આપણે બેલીએ છીએ ત્યારે ચોતાએ હસે છે.
પોઝરી કેમ નથી હોતા? આપણે લખીએ છીએ ત્યારે વાંચક એકદમ
જીભી ડેમ નથી હોતા? આપણે હસીએ ત્યારે સંસારમાં પ્રકાશ ડેમ
નથી પથરતો. અને આપણે રહીએ ત્યારે ફુનીયા બહુ ડેમ નથી સારતી?
આ છંદગી છે કે મોત? આનો જવાબ હોય આપણે!

કુવક! હું પાલ શખ બસે હું કારં બોલતો હોય બસે હું બસ
પોની શોખા હોય, પણ ભાઈ એ જણી લે કે મોવનની કાલા છામ પર
નથી મતી પણ સાહસ બધો કમો પર તરે છે. એ કલિકાસ નથી
લખતી પણ અને મારે સામગ્રી પૂરી પાડે છે. આજ રેલ તમારી
પાસે એવા કાઠસો અને એવા કાંચોની આઘા રાખે છે.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨૬ જુન, ૧૯૫૬.

ગોરાઓ હવે ભગૃત થાય

હાલમાં કોઈક દિવસોમાં ડરબનમાં જે હુલ્લડોની ચર્ચા થઈ ચાલી રહી છે તે અમારી સમજ મુજબ આશ્ચર્ય કારક બીજા નથી. કોપરેશન નેટીવ એજેન્સીના યોગીશરે આવી રીતે આવીતમ કરતા કે કેટલે મેનરમાં કેટલાક વખતથી અસતોષ છત થયેલા હતા. આ અસતોષ એક આફ્રિકન અને હુલ્લડીયન સીમોના અનેકા તપાસ પછે તપાસ આવ પોતાને હેવાલ પડ્યું હતું હરી લીધે હતા.

આ પહેલાં કમ્યુનીસ્ટીયન નીતિ આપેને વિરોધ થયું કેટલે મેનરમાં બહેર કરાયેલા હતા. આવ કેટલાક અસતોષ અર્થાત્ જનાવોની બહેરાત કાપાઓમાં પ્રસિદ્ધ થઈ જ હતી. અને કેટલાક ની નહેતી કાઢી. હોઠો જે કાઢી બનાવતા તેઓને બનાવવા કેવામાં નહેતા આવતા અને જનાવેલો કાઢીને નાશ કરાયેલા આ કારણે જવાલા ભણુડી ઉઠી અને હુલ્લડા કાઢી નિકળ્યું. જે હોઠો આ હુલ્લડા માટે જવાબદાર છે તેઓ પોતાની જવાબદારી ખુલેરી નાખી એમ કહે છે કે કાઢીને નાશ કરવાથી હુલ્લડા ચલ્યું છે. ખરી બીજા એ છે કે કમ્યુનીસ્ટીયન યોગીશરેને હુલ્લડાની ચેતવણી મળી મુઠી હતી અને આ તો એક કારણ માત્ર હતું.

સરકારે એક એવી તપાસ સમીતી યોજાવી એમને કે જે તટસ્થ અવસ્થામાં અને સી ડેવ આવી સમીતી ખરે કારણ પોષી શકે. આ ડરબન ડરબનના જે નામરીકે મતાધિકાર ધરાવે છે તે હોઠો, એ જે ભણી લેવું જરૂરી છે કે કમ્યુનીસ્ટીયનના નેટીવ એજેન્સી વિભાગમાં કપાંક સહે છે કે જે અસતોષ પ્રમટાવી શકે છે. કારણ આ હુલ્લડામાં કોપરેશનના મકાનો અને અસો તથા એનાજ સા નોને નાશ કરવામાં આવ્યે છે. આ બતાવે છે કે આફ્રિકનેને પોતાના ધર રાજ કરતી સત્તા આપે કપાંક વાંધે છે. આથી જમ્યુ મુખી જનતામાં અસતોષ રહ્યો ત્યાં મુખી આવા હુલ્લડો આજુબ રહેશે.

આ માટે જરૂરી સમજા રૂપે કોઈ પ્રથમ નેટીવ એજેન્સી વિભાગના મુખ્ય મળીની ફેરવણી કરવી ધણી જરૂરી છે. કેટલે મેનરમાં રહતા આફ્રિકનેની બહુમતિને તેનામાં વિશ્વાસ નથી એ કારણ દર્શાવત છે. એ કેટલાંકે એવી અવસ્થાને મુકી એમને કે જે આફ્રિકનેના સપાસેને કાળજીથી એઈ અને તેમને વિશ્વાસ સંપાદન કરી છે. આજ રીતે જાવાવરણ આંત્રી બધું રહી શકે.

આ બધું હોવા છતાં અમે એક ચેતવણી આપવા ઇચ્છીએ છીએ કે હુલ્લડો કરવામાં આંત્રી અને અકીસક સુતિ ભાગવની ધણી જરૂરી છે. શી, ટેમ રમેલ, એ હોઠો વખત પર કહ્યું હતું કે હોંસાથી આપણે આપણી સજવણને હુલ્લડાનું પહેચાદી મુ અને તેમ કરી આપણે આપણી આજ્ઞાથી પાછળ કેસીએ છીએ. આથી પ્રત્યેક સમજીએ કે હોંસાથી આફ્રિકનેનેજ હુલ્લડાનું છે, અને તેથી પોતાનાજ દિવ આતર આફ્રિકને કીસાને રથાન ન આપે એ ધણું જરૂરી છે.

એટલું રહેતું એઈએ કે ઉકેરવળીને પુરે કારણ પડવા છતાં આફ્રિકન સીમોએ આશ પ્રમાણમાં સંવત્સ ભાગવ્યે હતા. આવીજ કાવના આજ્ઞાથી માટે જરૂરી હોવા છે. થયું તેથી એમ નથી સમજવાતું કે ખાટલુ ભય છે બીજ જવાબદાર સુધ વરે. અને સરકારી એકાઉન્ટેરે અવાજ વમરના હોઠોને કચડી નાખવા માટે તકની શાદજ ભેવા હોવા છે. આથી જે હોઠો સજવણ શરૂ કરે તે હોઠોએ એટલી ખાત્રી મેળવી લેવી ધણી જરૂર છે કે અમે તેને એઈ પડ્યું હોઠો હોંસા તરફ નહીં ફરે. અહાતમા આંખીએ આ પાઠ ભજા કચડાવતા હોઠોને શિખવ્યેજ છે.

ડરબનમાં હુલ્લડો પોટો ભય

(અમારા આજ અવરખનો તરફથી)

અમારા અમારે સમજાવે ૨૨૫ આફ્રિકન સીમો ડરબનની સેવીય રહીટમાં આવેલી આફ્રિકન નેશનલ ડેવિલની બોરીક પાસે ભેગી થઈ હતી ત્યારે પાંચ ભરકારી કરી. એક ભેગી ભરીને પોલીસે અને બધું કાપર બોગે ત્યાં રાખવામાં આવ્યા 'હતાં. આ આવે ૨૨૫ સીમોથી અશક થયે હતા તેથી ટૂંક પોલીસે વેરક રહીક તપાસ પાછા રહીટમાંથી એમ રહીટમાં આવજાવ બંધ કરી હતી.

આ રીતે પોલીસ તથા ભંડુ અને રીવર મેસની કાપ ભરે અશક નથી. ડરબો દમ ભેતા અમારે કાપર બોગેના માથુસે તથા પોલીસે પોતાની તપાસીએ કરતાં હતા ત્યારે મને અસ ભીક સાગી કે 'આ કામ ઉશરવ મારે પુરતું થઈ પડે. થયું નસીવ એમે જે પોલીસ બોરીકરના હાથમાં છતાં હતી એને આવજા મેટી વાપરી પોતાના માથુસેને કાપુથા રાખ્યું હતું. કાપર બોગેને થયું બાજુ ઉપર રાખી હતી ભય હતો કે, જે બોરી ઉશરવળી કરનાર થયું જરાતું હોત તે મામસો અરમ થઈ ભત. ભેગી થયેલી સીમો રહત વિરોધ કરાવતા એક નહેતી થઈ, એમના માથી અપ્રક સીમોને મેસરેટની ડેટમાં સવારના કાબર થયું થયું હતું કારણ બોગેને સીમો ઉપર એમે. આરોપ મુકવામાં આવ્યે હતો કે એમને કાલીનો ભંધ રહ્યો હતો અને તે કાને ઉશરવે દત્ત. આ કેક પ્રત્યેક રાખવામાં આવ્યે હતો અને એમને એક કાપર કોઠવામાં આવ્યા હતાં. આ સમાચારથી તેઓ તથા તેમના ખીચા રહ્યું થયા હતાં અને આ નિષે અવો કરવા સીક રહીટમાં પ્રાયેક બોરીસે એમ થયા હતા. એ ડરબીયન નારાભિરો પોકાર આજુ રહી હતો અને એટલે મવાતા હતાં અને તેમ કરી પોતાને આનંદ રહી-વવામાં આવ્યે હતા. એમના પતંતમા અસ થયું ઉશરવળી ભણાવી નહેતી.

ડરબનમાં હુલ્લડી બીક પેસી મહ દોષથી પોલીસ સજવ કાબર થઈ થઈ હતી, એટલે રહીટમાં એકમ થયેલી સીમોને એકા માટે ભેગ રહીક ની મને બાજુ મનવ મેસનીથી ઉશરાઈ થઈ હતી, તેથી પોલીસેને આ સીમોને માનંધર જમા થતા ભટકાવતા પાયા હતાં.

હતા એક એમે જનાવ જ-યો હતો કે જે કાપર તોશન કરવા માટે નીમીત ભનત થયું તે જનાવ સીમોની નબર નહેતો પામેલ કાઈક કારણકર એક પોલીસ બોરીકો એક આફ્રિકન પુરખને મને પકડી પોલીસની બોરીકમાં નાખ્યે હતો અને એ ત્યાંથી કેટ

નીચે સતરી મથો હતો. ત્યાર બાદ એને પાઈન રહીક તરફ ભંધ અવામાં આવ્યે હતો. આવે આ એકજ જનાવ નસીવ એમે જ-યો હતો. આ જનાવ તરફ બહુ ખ્યાન નહેતું આપાતું નહેતો આનંદ માની રહેલી સીમો: કામ ઉશરવળી ભનત. પોલીસે ઉશર-વળી ન આપવાનું સીખવાની ધણી ભરક છે. અને આવ જનાવના માનકને કમજબનો કમળ કરવે એઈએ.

સીનીકસમાં મેનેનું સ્નેહ સંમેલન

તા. ૨૬-૬-૫૬ના બધી ભનતની મિલ મેનેનું ભીયુ સ્નેહ સંમેલન ઉશરવામાં ભનતી કાવાના મેલનમાં મેલનમાં આવ્યું હતું. આ વખતે મેનેા કાલે માલકોને થયું આવ-મંથળ આપવામાં આવ્યા હતાં માલકો રમતો રમ્યા હતાં અને મેનેા પછુ કેટલીક રમતોમાં ભાગ લીધો હતો. આજુ કરી અશવાતી મેનેા કાલે આફ્રિકન અને મુરોધીયન મુવળીએમે વરમા મવાને: અભવરો' રથો હતો જે થયેજા અરેઅજ હતો.

આમંત્રીત મેનેામાં દિલ્હીએ શીરોસે, અને આમરણ મુકિયો હતો. જેઓ ડરબન અને જના-કાથી આવ્યા હતાં. આવતા માથામાં રહીથી થવાનું નકાઈ કરી કે મેલન કાવાના રાઠ વાલે વિવેરાતું હતું. મેટી બાગે મેનેા બિસ્તીએ હોઈ રવીવારને દીવક ભનુકા ન થયો હોવાથી હવે પછી સનીવલે સમેલન રાખવાનું નકાઈ થયું છે. આ સંમેલનમાં રહત મેનેા અને માલકોને બહેર આવમંથળ છે જે મેનેા ભલી,ભલી વચ્ચેના સંબંધો ખીદા કરવા પ્રખ્યાતી હોવા તે મેનેા આવા ભાગ લેવા ભરે આવી કહે છે. હવે પછીના સંમેલનની તારીખ અને બહેર કરડ.

સામે અને પાછળ

શી. વિશ્વનાથ નમ્બર આમના બહુ પ્રતિષ્ઠિત અવસ્થા હતાં સરકાર માં ભાગવત હતી અને જે મળ્યું સરકારોના મુખ્ય હતાં. તેમની ખત્રીને કેહાત થયે. ત્યારે તેની રમકાન વાચામાં સમજાવ પ થી કે હબર અવસ્થામાં ભાગ લીધો હતો.

બીજે દિવસે અવાનક શી વિશ્વ નામનું દરવ ભંધ પડતાં અવસ્થાન મધુ તેમની રમકાન વાચામાં માલક પા મે માથુસે હતા. આજોના અવોમાં મેટમુક હતાં કે હવે એમની કેટલાંક કાલે નિમણે કે જે આપણને ઉપયોગી નીવડે.

આજના યુગની માગ

શ્રીમતી સુરભીલા આંબી

હિંદી થલે દુર આપણે આદિકા ખંડમાં સર્વજ્ઞ દેશમાં છીએ. આ તરફ જાણવાનો આપણે, યુગ્ય હેતુ થવ મેળવવાનો રહ્યો છે. એટલે આમ પ્રશ્ન પરદેશ રજવાં માટે જ નાથ છે. આ ખંડમાંની સુબરાતી આની મોટી વસ્તી બીજી નીજા પેઢીને ધમધારે આવી પહોંચી છે. આથી નેએ હિંદી વધારે દુર છે તેએને; અર્થાત્ હિંદી આંબીને ધલે આંબી થતો નાથ છે. આ હિંદી-દક્ષિણ આદિકા ખંડ-વિવિધ કાવચાએ પરિણમે ત્યારે દેશથી સંસ્કૃતીની નવી હવા આવીજ નથી સકતી ત્યારે અહીંના જ-મેલ હિંદીઓની સ્થિતિ એ સંસ્કૃતી વચ્ચે એલે ચરેલા જેવી જણાય છે. આ પરિસ્થિતિમાં હિંદી સોએના રથીતીને સવાલ આપણા સમાજ આંબે પ્રશ્ન રૂપે મડે છે.

પૂર્વ અને પશ્ચિમી સંસ્કૃતીને એ સુમેલ કરી શકાય તો/આનંદ છવન વધુ જીવત બને. પણ આનંદ સનજ સ્વભાવને સમુ સાધા કરતાં અસાધનું અનુકરણ અથવા મદકષ કરી આપણે પૂર્વ અને પશ્ચિમી સંસ્કૃતીના કુરુણે નાં જનના રૂપ જનતા જાળવે છીએ, આ પરિસ્થિતિ સમાજની છે.

નથી ઊંઘાડ સાતો તેને માટે આચાર ની મધી જરૂર રહે છે. પ્રત્યેક માણસ જાણે છે કે, હાથીના ભેવાના અને ચાવવાના કાલ જુદા હોય છે. આ ન્યાયે નવી હલેવત કઈ તો, કાંઈકરતા એને ભેલવાનું મનજ અને આચારનું મનજ અને છુદુ હોય છે. મોટી મોટી મનની વાતો અથવા માંધીછતી વાતો આને બધાજ કરીએ છીએ પણ આચાર?

આ પરિસ્થિતિમાં આદિકા ખંડમાં આપણે વસેલા સુબરાતીઓ આ ખંડ ના ઉત્થાનમાં છે. રાજો આપણે છીએ? આ ખંડ આજના મરદી રહ્યો છે, તેને સુનારી દેવા એવો માનવ મધી રહ્યો છે. અને તે હજા માં હિંદીઓ આ ખંડના વતીઓને જરા પણ રોજ ન આવે તો આ ખંડ ના વતીઓની શુભેચ્છા તે કેમ મેળવી શકે?

સામાજિક સુબરાતી નેતાએને આપણી પાસે રહેલો કારણ છે. સમાજીય સેવમાં આજનાને વેટે અગ્રાવ એવા માંડ એકાદ એ કાર્ય કરતાઓ

છે. સામાજિક કાર્ય કરતાઓ નો આજની પરિસ્થિતિનો વિચાર કરી અમાને એ દુરોધા પડવાને માટે પ્રવૃત્ત થાય છે, એથી અમાજ આદિકાને તરફ માનની નજરે જોય અને તેમના નાના મોટા સવાલો પોતાથી જને તેટલા છોએ, અને તેઓ સુચે ભલે, તો આ દેશમાં આપણું ભારી જીવન બનશે

બીરોશોની આમજા પાડીને રાજ કરવાની નિતીને અર્થ અને આપણા સ્વર્ણ પ્રધાતી અને કાષ્ટક ઉદાસીન સંસ્કૃતીત સ્વભાવને અર્થ આ ખંડના આદિકાનોની આપણે શુભેચ્છા નથી મેળવી શક્યા, બલકે તેઓ આપણી તરફ દેશ આવે નેતા થયા છે. આ પરિસ્થિતિનો ઉત્થા સેવવાનો અને શોધીને અમલમાં શુકવાનો જાગત આપણે માટે આવી સાચો છે. નહીં તો મોરા અને કાળાની વચ્ચે આપણી રથીતી કુટબેલ જેવી થશે.

આ દેશમાં આપણે ભારતનાં પ્રતિનિધોએ છીએ, માંધીજના અનુભવી એ છીએ. શું આપણી હરજ તેમને શે,ભાવી શોધવાની નથી? તમે જન કાલે કમાવ પણ મરીજ આદિકાને ન જુલો અને આદિકા તમારો દેશ છે એને વધારાર રહેતા કિયે.

જનતાને વ્યક્ત કરી નાખવું અચકર તરવ

આમર્ષ વિરોધા બરેએ પદાનન, સામજાસીઓની પોતાપેલી સમજ સમજ પ્રવચન કરતાં જણાવું હવું કે પદાનના નો આશય સામસ્યરોજ દારા સર્વ રીતે સમાવર્ષી સમાજ સમાવર્ષી છે. સ્વાયત્તાંથી અધિકારથી રચનાથી સુદ્ધિ છરીએ અને મજુરો સામજાઓમાં પાડા કરશે અને સામજીવન સાંકરી કરશે. સચીતકારે, વિદ્વાનો અને અન્ય સુદ્ધિછરીએ રહેવા માટે સમૃદ્ધ અને આત્મક બની રહેશે. તેમજ આના સમાજની રચના માં સદામ કરવાની જનતાને દાકલ કરી હતી માત્ર આ રીતે જ તેઓને સરેરી જીવનથી પાછા વળી શકાશે. આમર્ષ વિરોધા, આમે એ વધુમાં કમું હવું કે જનતાને સરેરી અને પ્રાથમ વિભાગોમાં વિભાજત કરી નાખવું જ. જનતાને તરવ ગતરનીય સમાજમાં પૂરી અચેક ન. અને એ વિજાનન બીરોશ યાગત રામીયાન આચરવામાં આવેલી નીતિનું સંકુપ પરિણામ છે બીરોશ યાગને પેન ની શિક્ષક પદવિથી સમાજમાં શિક્ષાને વર્ગ જુલો કરીને લેખને પોતાના પિત માં મોકલશે સમજા. આ કલેવત, શિક્ષાને કામ એાંધું કપું અને કમાણી વધારે કરી. કમજાએ સામ-મિરતારોની જનતાને વધુ પોતાને બેતીને અનસાકા ઊડી છુને એ મોકે ત્ અનુસરણ કરવા માગું અને પોતાનાં બ.જોડે સરકરી મોટીને અધાવવા ની બાલે શિક્ષણ આપવા માગું. આ રીતે પ્ર મ જનતા અને સામજીય કારણ સરેરી મોટાનાં આપવ બની મમાં. સુદ્ધિછરીએ અને મજુરો સરેરામાં વસવા માગ્યા

આનંદીક સાંતિ
વિરોધાજીએ ૪ ૪૧૧૨૦૦૦ની ૨૫.૫ નામાં સદામ કરવાની અને સાક-વિરત.૩.૧ છવન કમુક જન.તરવાની મોકીને અપીલ કરી હતી. અને કમું હવું કે આજના વેડાથી પુરો પ્રથના નિરાકરણ માટે તેમજ સાચા અને અધી નિર્ણયો માટે સામુજીક માનસીક સાતીની જરૂર છે, જે સરેરામાં મળી શકાવી નથી. માત્ર સામજામાં જ માણસ માનસીક સાતી મેળવી શકે છે. સામુજીકે છવનની અને માનસીક સાતીની જરૂરથી આપજને. ઉત્તમ માર્ગ સામસાન સચિત સામસરિગર સ્વભાવો મેળાવું તેમજ જાણવું હવું.

વિનિત એકાદી દેશ
(યુગ્મ II ક યુગ્મની પ્રેસનરી.)
કમ્પેલ (વિદ્યાપીઠે) - કીપત ૧૮/૬
મળવાનું કેમકુ : આ નીતિ

'Indian Opinion'
R. Bag, Durban, Natal.

શ્રી નહેરૂની વણજુની પ્રશંસા

શ્રીમતી ઉદામ કામવિષ 'નુ રેડમ્પ્શન'ના તંત્રી માં ગોરસી માદીને તીવેટને માગવે અને પોર્મ દારા તે જાળી રેવણે એ મદલાથી એથીવાના પ્રતિદક્ષમાં જે એક નડુ બવજનક પ્રકરણ ખર્ચું છે તેમાં ભારતના વડા પ્રધાન શ્રી નહેરૂએ લીધેલા સંભાળભવી વણજુની પ્રશંસા કરી હતી.

'તિમેટ. વિરે મોડા વિચારો'ના વિર્ષક દેશ કમ્પેલા એક ભેખમાં શ્રી માદીન જણાવે છે કે જાણવાદાર સમીક્ષકો શ્રી નહેરૂના સંભાળભવી વણજુ માટેનાં કારણો સમજવા માગ્યા છે. તેઓ લખે છે : 'શ્રીમતી કામવિષ' તેને મોટી નાખતા અતિથ ઉદારો કારણ તેમજે દાખ્યું છે તેમ જ નીચ સાર્થના કાવી-જાણેને તેઓ વધુ અમલ આવે છે તેમાં કોઈ આજર્થ નથી. આજ એન-સાઈ સાથેના પંચ ધીલ કરાવે અને પેઢીન સાથે શાંતિ અન સંવધેની અ.સા તેઓ ઊડી કે એ ભારત માટે અને જાગત માટે પુન જ રૂપ નિર્ણય ચણાશે.

શ્રી માદીન લખે છે કે ભારતને નો તેની રૂબરૂ માધક નેટલી સરકર પર કીલેમ'થી રચરી પડે, નો ભારતને યીનના આક્રમણના શેજા અપ દેશ છવજું પડે તો તેજે હેન-પાછળ વધુ ખર્ચ કરશે પડે અને મોડાકાકી સિદ્ધિતા ના આધાર પર ઓલોમિત નિષાધ સમવાનું તેમ જ તેના કમાણ છવન

મોરને લેવે ભાવવાનું યુગ્ય યોગ્ય પર મજવાની ભારત માટે મદુ ઘાણી ભાકા રહે.

પછી ભારત સાંતિ રચનામક લોક-ચાલી રહેવાને ખરેખે આંતરિક રીતે વિભાજત બની નાથ. એટલે જ નરેજ ભારતની તરવરતા તજુ કે અને કાં. સુદમાં એક પછાર તરીકે આમજ આવે એવી એમને હુલ પાડાવ નેએ ઉચ્છા છે તેવા આ દેશમાંનાં અને-રીકામનાં કે ભારતમાંનાં મોટા અરેખર મૂર્ખ જ છે.

સાવાર કવીકાર :
ઉદામાજી જાનજ પ્રોટારીયા ૧-૧-૫
અંગાલાલ જામજાજ પે. એ. ૧૦-૧
બી. જુમા એ-૦ સન્દ

કુમરસરોપ ૧-૧-૫
પ્રધાનાઈ પી. પટેલ એ'મ' ૨-૨-૫
અનુર યાલ સમાર ફેક
મયા અંડનો સરવાળો ૨૧-૧૦-૬
ગીસીક કે. પી દેશાઈ રેમાટ ૧-૧-૫

મનની ઉપાસના

(ગીતા પ્રણીત વ્યવહાર શાસ્ત્રનો મરાઠીપરથી અનુવાદ)
લેખક: મ. સિ. સુંદરે

(૩મા અંકથી ચાલુ)

(૩)

મન અને શરીર વિશે આપણે મળ્યા અંકમાં 'વિચાર' દ્વે મનની ઉપાસના કેમ કરવી એ જોઈએ. માનવ મનમાં જ્યારે કોઈ પણ જાતનો અનોખાપાર ચાલે તો ન-હોય તરે તે મન નિર્વિકારી છે એવ આપણે કહીએ છીએ. મનના નિર્વિકારી સ્થિતિમાં માનવ કોઈ પણ વસ્તુ હમજ પુરક કરી શકતો નથી પણ માનવ મન હવચીત્તલ નિર્વિકાર સ્થિતિમાં રહે છે. સાધારણતા માનવ મન કંઈક અને કંઈક પ્રવર્તીમા રહેતું છે. કેટલીક પ્રવર્તીઓ મનુષ્યને રાજાનીક કુદરતી હોય છે. જુઓ, તરણ, જાગતાં ખાવા પીવાની હવચ, કામવાસના, સંતની પ્રેમ, અપ, આરામની હવચ વિગેરે કુદરતી જાવનાઓ મળ્યા. પણ અંધુ પ્રેમ, સમાજ પ્રેમ, ધર્મ પ્રેમ, દેશ પ્રેમ, શર કાકતી, હવરે બકતી આ બધી જાવનાઓને મનનત કરી કેળવવી પડે છે.

માવના એ પ્રખળ શક્તી છે. અને માનવ જાવના શીલ હોય છે. માનવ અને પશુમાં જોઈ ફરક છે કે નેસરગીક જાવનાઓ બનેની સરખી છે પણ વિચાર પુરક કેળવવાની જાવના માનવ ને પશુથી જુદો પાડે છે. વિચાર શક્તિ માનવમાં હોય છે એટલે જોનો અર્થ એમ નથી થતો કે તે હમેશા વિચાર પુરકજ આચાર કરે છે. સાધારણતા વિચાર કરતા નિકારનો પ્રજાવ-માનવ પર વધારે રેખાય છે. ઘણા જોી કુધી માનવ નમથી પ્રાણીની જેમજ રહેતો હતો. ધીમે ધીમે સુધારણા થતી ગઈ કે જોને આપણે સંસ્કૃતી કહીએ છીએ. નિકાર માનવ સાથે જન્મેલ વસ્તુ છે વિચાર શક્તિ માનવે કેળવી છે અને તે જાવ ના શીલ થયે મળે છે.

જાવના માનવના કાખ મચજમાં ઉદભવે છે. જાવના મનમાં થતાજ તેની અસર હવમય થાય છે. પ્રેમ મય જાવના મચજમાં ઉદભવતાં જ

હવ પ્રેમ જરપૂર બને છે. કોઈ ઉપજનાજ હવ કોઈથી બાકુજ થાય છે. આ ઉપરથી જોઈ જોઈ ભેદે, રજો કે મનને વડ અને વડુ જાવના શીલ જતાવડુ.

જાવના કેળવવા મનમાં જોવા વિચારો કરવા જોઈએ કે જોથી મન જાનંદમાં રહે. કોઈકે 'કરેથી જુલ આપણને કુસો કરાવે છે. તેમાં પણ જુલ કરનાર અક્તિ ઘણે જાજ બજવે છે. પુરે કરેથી જુલ જાતા પિતા અપ્પા જાવથી જોય છે તેજ જુલ નોકરે કરી હોય તો મનનો જાવ જુદોજ થાય છે. જાવા પ્રસંગે માનવ મન વિચાર કરે તો પુત્ર અને નોકરની જુલ બને જોઈજ જાવથી જોય. જાજ કરવાથી જોનુ મન જાનંદીત જ રહે. મનમાં કંકાસ કે કુચ ન થાય.

મનુષ્ય એ પણ જાલે છે કે, તે જે કાંઈ કરવું કરે છે જોનુ જાલે જોઈજ તેનું જોને પ્રજાજુલ જોઈએ જોની જાવના મનમાં ન રાખવી. કાર કે પોતે અલીપ્ત રહે માઝ નીચે કુતજ ચામે તેમ, તો જોને જાડાનો જાડ ન જામે અને જાવના કેળવાય. હું અને જે જે વસ્તુ ન વિચારતાં અને અને આપણે વિચારતાં જાવનામાં જોઈથી નિકાળતાં જામે છે.

નોંધ: કીકુરજાને જ્યારે જોઈજ જાવા જામે જાણુ જમકુતું જ્યારે કીકનાં જોઈજ મય' જરાવતાં. જાને જ્યારે જા રેકનાં 'વતીજો જાજાદી મટે જાણુ જમકે છે જ્યારે કણા વિચાર છે કે તેજો "કાડવા" છે. જાજ જાવનાની જિજ્ઞાસો કાખલો છે.

જાથી જા જામે ધીર, કોઈ જામે પ્રેમ જલ્લા જામે હમા, જાવી જાવના જો મનમાં કેળવવી જોઈએ. અને તે પ્રજાજો મતન અવાલ પુર્વક કરવાથી ધીમે,ધીમે તે કુદરતીજ મય જાય છે.

આ છે સાઉથ આફ્રિકા

હું માનું છું કે, જાનક (આફ્રિકન) ની ફરજ છે કે, પ્રત્યેક જોરાને તે 'જોલ' રહે પણ તે છેક ગીરટર કુધી હમે જાવી ગયું છે. અજેલ જાનુએ જોરાજોને માનમરી કટીએ જોવા જોઈએ. અજેલ જાનુને ગીરટર તરીકે સંજોજનાનો સવાસજ નથી રહેતો. (એક કમ જાપાચાના તંત્રી ને 'પવમાંધી').

પુરા ખબર !

તમારા ખચેલા પેસનું પુરવવતર મેળવો. દેરામાંથી આવો કે દરિયાપારથી, કરવા માટે આવો કે ખીજનેસ અર્થે, પણ દરમાન આવવાનું અને તો ઉમંમ બેર વાધ્યા આવો.

પછી ક્યાં ?

નામ અને શરનામું તમારી હાયરીમાં લખી રાખો

માઉન્ટ એવરેસ્ટ વેજટેરીયન હોજ

૧૨૬-૧૨૮ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, — હરબન. — ફોન : ૬૭૫૭૧.

કારણ

આ એક એવું સ્થળ છે કે જ્યાં સ્વચ્છતા, સુવહતા, સુખ્યવસ્થા અને આરામના ફોન થાય છે. અને જ્યાંથી રોશન ઝાજર. બંદર નજીક પડે છે જોથી સમયનો ખચાવ અને હરવા કરવામાં મોજ આવે છે

- (૧) બહાર ગામ કે પડોશથી આવનાર પેરોજરો માટે અગાડીથી ખબર આપશો તો રહેવા સુચા મટે રીકરવેશન થાય શકે.
- (૨) જોજાનના પ્રખપર જાતિ કેખરેખ રખાય છે.
- (૩) લગ્ન અને નિકાહો માટે ફરક જાતની રવાકિલ, સાતવીક મીકાઇ શુદ્ધ ધીમાંજ જનાવીએ છીએ.
- (૪) બહાર ગામના એકરોપર પુરતું ધ્યાન આપવામાં આવે છે. એક વખત એકરે જ્યાં ખાતી કરવા જાતામજ છે.

હવેન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જામજીના અને રમેશચંદ્ર જીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે કુનીયનના અને રાઉન્ડીયાના કોઈ પણ જામજી તમારે મુકામે આવી રહેલાં જામજી અને કન્યાઓ સાથે.

કેપીટનના બાલકની હોટેલ

(શ્રી કેપ્ટન મીઠાઈ હાઉસ)

શ્રી અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના પુણ્યપથ - કરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ રેસીડન્સ : KAPITAN.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

અંગૂઠા અખાલ, લીલી અખાલ, રતાળ અને સુરજની ગોસમ માલુ છે. આડુ પેની ૮ રેતલ, લસણ રી. ૧-૩ રેતલ, પાંચક નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

કુચી અને ચેનલી માન મનર આપ, પાર્ટેન સુદ. માર્કેટ મેલ રી. ૧૦-૧ લાખી અને રહેતેર માર્કેટ રી. ૧૧-૧ રૂબ.

રેસીડન્સ, ન્યારાલેન્ડ અને સેલ્લેન્ડ કોમિનિયમ આરંભે ૧૫૫ પુરવ્ઠા આપી કોઈ પણ વસ્તુ ખરીદા કરાવી શકાય.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

સુક્રીપથ, મુઆફરી, ધીરુભાઈ અને જલસલ એવન્ય

હીરુભાઈ અને કુનીયનના કોઈ પણ જામજી હવાઈ હિરુભાઈ અને જલસલ માટે મુઆફરી કરવા દેશ દ્વારા જમાવી આપેલે સુક્રીપથ કરી.

જાંતી, જાંત, મીરી, હાલક, બાલકમાલ, પોંડાસ, વિજેન્દ્ર નીમા અને કલ્યાણી આપીએ છીએ.

ઈન્ડિયન, પરાસન ટેલ, કિસાનના મીપડા કમાવવા રેવન્યુ કમીશનર સાથેથી ૩ મેપારના કાપસેન્સી. પાસપોર્ટ તેમજ કમીએક્ષનને કમલી નામોના કોઈ પણ ફી લીધા વિના અને અન્ય સહાયક આપીએ છીએ.

વેસનબ મુખ્યમંત્રી હાઈ કોલોનીયલ એન્ડ મોરુલીયા અને શાંદિયાવર ઈન્ડિયન કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધ.

Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

મોફુલ છુદ, કાઈનીમુલ છુદ, મોફીમ, કીચીન એસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ કોફીસ ટેલ, સુક ટેલ, ટેબલ, લાલ કીચીન અને જરીની સહાય. અને મેપારી કાલ લેવા સુકરી માંક.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચીન ફરેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તરવાર માલ છે. તેમાં રોકા કરેલાં તરવાર રહે છે. ખાસ રોકા માનોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગલો અને મેપાર આગળ મોકલો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2626.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કંપની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડિયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી બલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

અધી ભતના વિમાનો અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૧૧૦.

રેસીડન્સ : ૧૨૧ બ્રેલેવન્ય એવન્યુ,

ડરબન.

રેસીડન્સ:

એડ્રીસપ ૨૫૮૪૫

રેસીડન્સ : ૩૬૪૧૮.

ધરતીનું ધાવણ

લેખક : શ્રી નરસિંહરામ એમ. કંકર

(મધ્ય અંકથી આશુ)

બીજો દિવસે સુનીલ પેટી ઉપર ગયો. થોડે મેને કહ્યું : હમણાં બધું જુઓ...આર પાંચ દિવસ પછી તમેને હું કામ છેલ્લીય. હા...અહીંયા જરામ તમારે અમારામાની જરૂર નથી. ક્યો આ સો રૂપિયા એકવાન્ય...તમે ને કમ આવશે...

સુનીલે સો રૂપિયાની નોટ લીધી. અને પિતાના આશીર્વાદ વાદ આપ્યા.

બીજો દિવસે સુનીલે મ. એ. થી સી-લેર રૂપિયા પિતાજીને મોકલ્યા અને એક રિમતવાર પત્ર પણ લખી નાખ્યો.

ચોથે દિવસે કંઈ સુનીલને બોલાવ્યો. સુનીલે કૅનીનમાં જઈ પેતાની જગ્યા લીધી.

થોડે સુનીલના ગેરેરા સામે તારો કહ્યું : મી. સુનીલકમાર ! તમારે ને ભાગીદ પડ્યું છે તે પહેરી / જુઓ...

નહીં...નહીં...આપનો આદરો અદેસન તો થયો કહેવાય...હું આપના તરફથી કપડાં તો નહીં લઈ શકું. મારો આદરો પમાર તો પૂરતો છે. સુનીલ બોલ્યા બાને કામ એકતાં બોલી ઉઠ્યો...

હા...હા...હા...થોડના કારખાની લાકડાની કૅનીન છુટ્ટ થઈ. 'પાત્રસ બોલો...' થોડ બપોલે ઉઠ્યા : 'અરે, હું કપડા નથી અપાવવાનો પણ આ તો માત્ર કમ ખાતર પહેરવા કહું છું.'

સુનીલની સખખમા કંઈ ન આપ્યું સુનીલે કૅનીનમાં આદરો વરસ અપાયા હતા પણ તે આવા કોવાદવાથી સાર અનજી હતા. કૅનીને આખાં થાય - કે કેસેબના પગરૂપા બહી મુકોલો આદરો બોલો! પણ હા, મોમાં આવે એકાદ નીકળી આવે છે કે નને કૅનીન દરખીયાન બહુવા સિવાય બીજા કશામાં રસ ન હોય! આથી જ આ પવિત્ર અને સુચારુથી ભરપૂર એવો સુનીલ કોટની આ નવીન કળા ન કાઢ્યો.

તેણે દબલ પદ પોઠું ભાગીદ જપા-ક્યું અને પહેરવા માંડ્યું.

'હા...હા...હા' થોડ ઉભા થઈ એકદમ સુનીલને કામ પડતાં બોલી ઉઠ્યા. 'આ ભાગીદ થ થો નથી પહેર-ન કરું પણ અંદર પહેરવાનું છે. અગીસ થતારી અંદર પહેરો એકજી.'

'મમ! આનું ભાગીદ તો બહાર ન પહેરાય ને! આજ-કેય થયો મુલા નો આનું ભાગીદ પડે છે.'

'એ ભાગીદ ભાગીદ દેર હોય મમ-અપોને! હવે આપણી રુટ્ટી કા

વાય છે. આજો અગીસ થતારો અને ભાગીદ અંદર પહેરો.'

સુનીલે મંત્રવત અગીસ થતારું અને અગીસ પહેરું. થોડે ટેવણનું આનું યોજનું અને એ આનામાંથી સોનાની થમડીઓ કાઢી.

સુનીલ આ પીળા પદાર્થને જોતાં અપકર્યો. હવે તે સખજી ગયો. કારણ કે આવો એક કિરસો તેને હાપામાં વાંચ્યો હતો.

સુનીલે એકદમ ભાગીદ થતારતાં કહ્યું : 'થોડ ! એ કાચુથોરીનો થવો મારાથી નહીં થાય. હું ભાગીદમાં સોનું કંતાડી સોનાની લેર-લેર નહીં કરી શકું. એ મારું કામ નહીં. એ કામ' કરી હું દેશલોકી કાપી નહીં કરું.'

'હા...હા...ત્યારે કાડા પાંચ સો રૂપિયા પમાર વાને છે? હું તમાને રૂપાળા જ્વેલ આદરો પમાર કયો છે? અથવા આપ હું એમ માનો છો કે કાંઈ મેન્યુએટને કામ પાવતોનો કામ કરું.'

સુનીલે કહ્યું : 'તમે જાણ કરો છો પણ !' એમ કહી થોડ સુનીલ તરફ આવતાં બોલ્યો : સુનીલ ભળમાં સખાયેલા થમડીની આશુ છુટ્ટ થયો.

'પણ...! ! ! સુનીલ એકદમ બોલી ઉઠ્યો.

વેપારી પમાર માંડી રહે? આ તો આ પેલા ન આ કાર્યના છે...આજ-કાલ સારો-સારો અને થોડા-થોડા માથુસો પણ આવા થવા કરે છે. એક થોડ કરી આગીસ એટલે પણ સારી રકમ મળશે.'

'થોડ ! કામ રૂપિયાનો દમલો કરો તો પણ આ થવો તો નહીં જ કરું. હું નિમકકરામી નથી કે આ થવો કરી દેશના આર્થિક તંત્રને તુલ્યાન થઈશ્યો. દેશલોકી મનું. મેં આ પવિત્ર સુત્ર ઉપર જન્મ લીધો છે... હું કાપી આ કામ નહીં કરું.'

'ત્યારે આ 'કરડું જ' પડશે...આજ નહિ તો કાલ...તને ક્યાં વચર છુટ્ટો જ નથી...નોકરી વચર કરીય શું ! તારે મારું આવડું જ પડશે.'

'હા...થોડ...આગીસ મારો પણ આપના સો રૂપિયા પરત કરવા' અને સુનીલ પાકો થયો

ત્યાં તો સખાવાલી રવર સંભળાયો! 'કમા રહે...'

સુનીલના પત્ર પૂરતી સાથે થોડી મવા.

'તમે જાણ કરો છો પણ !' એમ કહી થોડ સુનીલ તરફ આવતાં બોલ્યો : સુનીલ ભળમાં સખાયેલા થમડીની આશુ છુટ્ટ થયો.

'પણ...! ! ! સુનીલ એકદમ બોલી ઉઠ્યો.

'આપની પાછળ અમારા માથુસો ફરતા રહેશે. એ આ મારામાં કપાલે પણ છળ ઉપાડી તો તુરત આપને પરસોટનું પ્રમાણપત્ર મળી જશે. મારે ચેતવણી આપવામાં આવે છે કે, અમરદાર ! એક પણ ચમક જમારો તો !'

અનામમાં સુનીલ એકપણ ચમક મેસ્યો નહીં, અને સીધા કૅનીનની બહાર નીકળ્યો. તેના કાને કરી આ ચમકે અચકાયા : પાકો ફર...તારે આજ નહિ તો કાલ...કાલ નહિ પરમ રિવસ...મારી પાસે આવડું જ પડશે... હા...હા...હા...'

પણ સુનીલ એકદમ બહાર નીકળી ગયો.

કેરત ! તારા જેવા મિત્રે હાડી અને આવા કાચુસામાં ફસાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો !'

'સુનીલ ! તને એ તો ખબર છે કે અહીંયા કેટલા મોકારો. કપડે છે કેટલા આપવાનો કરે છે? કેટલા પછી થોડા રસ્તે દેશાય છે? આ તો મુબલ છે. મારે તને આ રસ્તે નહોતો મોકલ્યો, પણ હું થાય ! હું તારી રિયલિ જાણું છું. તારી પાછળ કેટલા થરના માથુસો છે તે હું જાણું છું...આ સિવાય છુટ્ટો જ નહોતો. એ તને નિરાશા થઈ હોત તે જરૂર હું બીલ કેલ પ્રમથનો આશરો લેત, તો તારા પાછળનાઓનું શું અને સુનીલ, એ થવામાં જરાપણ તુલ્યાન નથી. કામ કરવામાં હું બેટ છે? આ પણ એક જતનો બીકીનેલ છે ને !'

'નહીં...નહીં...હું જુએ મરીસ માઠી એ થવો તો નહીં જ કરું...હું કાપી દેશલોકી નહીં મનું...'

'સુનીલ ! હું મેન્યુએટ છે જતા અનકદ બોલો છે. આજ માનવી પેલા માટે અર્થ મા-આપની ફરકાર નથી કરતો તો દેલ સામે ક્યાં જુએ? આજ પ્રમથિય માથુસ તો થરથરા જ આવ છે અને અનિતીથી ભરપૂર પા કરામી માથુસ કલવા મારેઅતો હોય છે ! હું એ કૅનીન જ પાલકાકી કાંઈમા કને? કુવા આપ એ અનિતીના કાપને, બાગી આ જતનમાં નિતીનું કમાવાવાળો તો બહુ જ બોલો છે... મધા બકારનો જ બોલો કે જા કરે છે. તેમના માત્ર કપડાં જ સરેલ હોય છે, કલવ નહીં! બકારથી સપનો કલ રાખનારો અંદરથી લોડી પ્રપો, બેનને કોલ છે.'

'નહીં...નહીં...એ બધાં બસે એ માલ' અપનાવી પ્રકાશ મારોજે. હું કાપી એવા કામ નહીં કરું.'

'તો જુએ મરીસ...' સુનીલના કોન ઉપર મિત્રતા આ ચમકે અચકાયા.

'તો જુએ મરીસ...તો જુએ મરીસ' આ ચમકે વારંવાર જેમ સમુદન.

હમાચાજ આવેલ શીપમેન્ટ

કરેક જાતની અગરબત્તીઓ નેના કે "મજ રાજ" મેટવે બોલ-કનીયા, અસોકાદરનાર, સુમધી રાણી, મામેલી, લલા અમેયકર, વસંતી, કચ્છ દરનાર (કચેરે, અમારા પ્રાઇવેલીટ માટે લખે. (અને) રકત કીદની મનાવતનીજ અગરબત્તીઓ રાખીએ છીએ.)

સીલ્ડ આનું ૬ પેની રતલ	મલ્લ ભરોબર પેક કરી અલાવીશું.
લીલી હળદળ શી. ૧-૦ ૩૦	
આંખા હળદર શી. ૧-૦ ૧૦	
થોટી કળી વાણી લલચ ૧/૩ રતલ	એકર સાથે પંસા એકલવા (વનતી છે.

અમે નીચેની વસ્તુઓ કાઇરેક્ટ હાઇવર્ડ કરીએ છીએ, માલ સાથે અને કીરુવત સાથે અગરો. અમારા પ્રાઇવેલીટ માટે લખે :

લોકમા ચણા, જાડામ, એકમી, પેવા, મમરા, ક્રે-ટક સોપારી, કાચી સોપારી, થોલી સોપારી, મોળ, આપલી, કાશો, કોમ, મસૂર, ફેક જાતની દાળો, મધુનો આટો, આલેનો આટો, પાણીવાળા નાળાંએર, વરીમારી, છજ, લખીમ, મેથી, રામ, અભરો, સુગ, કીચેલ, થાણા, થાણું દાળ, આખા મરચાં, નારીયેળો શુકો, રાજમરો, અલખજ, હળદળ, મિનેર.

K. HARIBHAI & SONS
(PTY) LTD.

Direct Importers : Wholesale & Retail Merchants.
81 Victoria Street, — P.O. Box 2156 — Durban.
Telegraphic Add. "BHAISONS"

સામાજિક ખબરો

રામકૃષ્ણ હેલ્થ હોમમાં

તા. ૧૫-૬-૧૯૫૯ને દિને રૂપર-કેટ કમળેની શ્રી નારાયણ બાણ-બાઈના મુકામે વાર્ષિક ઉત્સવ ઉજવાયે હતો. જેમાં પ્રાર્થના બાબત, કીર્તન વિગેરે થયા હતા. વર્ષનો હેતુક વાચતા મંત્રોએ બધાઓને કે મંડળની રચાવના તા. ૨૫મે ૧૯૫૮ના દિન થઇ હતી. ત્યારથી દર રવિવારે આ મુકામે જ ૧ કલાક પ્રાર્થના સભા ચાલી છે. તે ઉપરાંત ૧૫મી એપ્રિલ, કૃષ્ણ જયંતિ, માધી બપોળી અને માધી વાપુને નિવાળું દીન, દિવાળી નૂતન વર્ષ દીન પણ ઉજવ્યો હતો. ઉપરોક્ત કાર્યક્રમોમાં બાબત કિર્તન અને પ્રાર્થના તથા પ્રવચનો થયા હતા.

મંડળે જુના કમડા જેમા કરી શી રામકૃષ્ણ સેન્ટરને પહોંચાડ્યા હતા. ત્યાં વરસે દિવાળી પ્રસંગે અને આ મંડળે (નાટાલ રેલ સેન્ટર) માટે મેક-કાન્યા હતા.

ત્યારબાદ મંડળે દિવાળી પ્રસંગે ફોરપીટલમાં આફ્રિકન બાળકો માટે ફળ અને ફિસ્ટમસ દરમિયાન સ્પીટસ મેકલાયી હતી તે પણ આફ્રિકન રેગી તથા અપમને આપવામાં આવી હતી. રામકૃષ્ણ સેન્ટરને મોટીનગ કાંડસ અને બીજા પ્રવર્તિતમાં મદદ કરી છે. આ બાદ મંડળમાં કુલ પહેલાં ૫૬

બાળકો દર્તા બાપારે બહારના મધુવા તથા રવેશ દરમિયાન બાળકો કારણે આપારે ૪૦ બાળકો છે.

લેન્ડ

પ્રિટોરિયાના બાઇથી કોલામ્બ કાન છતી પુત્રી મિ. કીરામેન વોરે નસીની બેનના મુકાબલે રોટ્ જેલીકામેયના બી બેલેલાલ અમલદાર પુત્ર મિ. સુર્પકાલ સાથે રવીવાર તા. ૨૬-૩-૫૬ ના થયા હતા. ઘડન પ્રસંગે રોટ્ જેલીકામેયના કેપ્ટાઇન, ડાયન તથા કુર્ટીપાટના તેમજ મુલનહેમ, વિગેરે સ્થળના મેમ્બરોએ પધરી નવ રૂપતી ને આશિષ આપ્યા હતા.

સહકાર માટે જાને પક્ષ આ પક્ષ દારા સોનો આભાર આને છે.

મરણ

દરબનના બધીતા વાની સોની વસ્ત્રમભાઈ હામછતુ તા. ૧૬-૬-૫૬ ના ૭૬ વર્ષની ઉંમરે માંથી માંદગી બાદ અવસાન થયું છે. રવિવાર સોની મકાનમાં બધીતુ રયાન બસવાતાં હતા. અને દરબનમાં તેમનું બહેનું કંડ'બ છે.

રેલ સેન્ટર ફંડ

મમા આંકને સરવાળા ૮-૧૭-૫ મધીમાઈ કે. દેસાઈ જે'બમ' ૨-૨-૫૬ બીરબાલ કે. બબ્બર મુલનહેમ ૧-૧-૫૬ છવાબાઈ મનાબાઈ સમરસેટ ૧-૧-૫૬

બીરબાઈ નામાવલી

જુલાબાઈ પ્રેમાભાઈ	૫-૫-૫૦
પી. જી. કાલીદાસ	૫-૫-૫૦
મ.સરે મજા,૪	૫-૫-૫૦
કી. વી. બાજાર	૧-૧-૫૦
કવાનં જોડ સન્ડ	૧-૧-૫૦
મેાએ બાજાર	૨-૨-૫૦
જી.ન. જી.મ. જોડપાલ	૧-૧-૫૦
બારમીપન બાજાર	૧-૧-૫૦
મહેમદ કાસમ	૨-૨-૫૦
જી. જી.મ. જી.મ. જી.મ.	૧-૧-૫૦
જી. જી.મ. જી.મ.	૧-૧-૫૦
કાસવાલ શીસ વિન્ડર	૧-૧-૫૦
બાદમદ બમ્બ	૧-૧-૫૦
જી. જી.મ. જી.મ.	૨-૨-૫૦
બાજા બમ્બ	૧-૧-૫૦
મકન જમા	૧-૧-૫૦
કાની કોલકેલરસ	૧-૧-૫૦
જી. કોમ	૧-૧-૫૦
જોરામ મકન જોડ બમ્બ	૨-૨-૫૦
નગીન નરસી જોડ સન્ડ	૨-૨-૫૦
કાયા મોરાર	૨-૨-૫૦

—મણી.

પ્રેસીડેન્ડ પ્રસાદનું સીલોનમાં સ્વાગત

તા. ૧૮મી જુને ભારતના રાષ્ટ્ર પ્રમુખ ડૉ. રાજેન્દ્રપ્રસાદ સીલોન પહોંચ્યા ત્યારે તેમનું ભાર બીજી સ્વામત કરવામાં આવ્યું હતું. હળદે સ્વાગત બાળકોએ માથાની જે બાજુએ લેવા રહી અથવા કરી તેમને વધાવ્યા હતા. પાંચ હળદરથી વધારેની મેટનીએ ક્રિમ ને સ્વામત ફાર મર આપકાશે હતા.

સ્વામતને જવાબ આપતાં ડૉ. પ્રસાદે કહ્યું કે, ૩૦ વરસ પહેલાં હું આ પવિત્ર ભુમનાં દેશમાં આવ્યો હતો. ત્યારથી અને તે પહેલાંપણ હું ભુલ્યો અને હાંફી મર્યાં જેક બીજને સમજે તેનો પ્રવાસ કરતો આવ્યો છું."

૨૨૫૦ વર્ષ પહેલાં રોપેલુ કાંડ અને ભુલનું પ્રત્યું તેઓએ ભેટું હતું. પ્રમુખ સાથે થોમસી બધીનેનના પક્ષ છે. અને છ વિરસની આ ઉધાડાની એ સીરવલ મુલાકાત લેશે

પરસ્પર

—જો'બમ'માં દર મહીને સમભાગ કરે તાક રર માધુસો ડી.બી.વી.એ છે. આમાં મોટા ભાગના આફ્રિકનો હોય છે.

—જાણીતા માનસ શાસ્ત્રીએ બધાઓને દર્દ કે સાથે આફ્રિકામાં હાઇ-હોલના બધ જેટલે જ બધ માંડ પછીને અથવા મનથી અસ્થીરતાને અમને બધાંયો છે. અને તેને માટે ચેન્નર પમલા ભરવાની થયી જરૂર હતી થઇ છે. નખા મનના કારણે લોગો આપવાનો કરે છે પા સાથ મમજ બોઇ મેસે છે.

ચિંતન

ઇવો, વેર, હેર, હેર આખરે છે શું! માધુસની વેદાંતી સર્મ નામક સકિતના વિગૂલ સ્વરૂપો છે. પોતાને કંઈ કરી શકતાં નથી. પોતાની સર્મન સકિત આ બીજવી યજ્ઞે નથી, જેમા આ નંદી બની શકતાં નથી જેટલે બીજનું ભેદ બધ છે, બીજને બાળી શકતાં નથી. પોતે'ભલે-અબધમે સજાવાલી આ આમ-માધી કેમ ભયમું જે પક્ષ કિંક માનસિક હોય છે.—ચિંતક.

આ જગ્યા બાટે આપવાની છે

જાહેર ખબર આપી આ પત્રને મદદ રૂપ બને.

કોલ વાચક માટે	અત્યેક વખતની	પા. ૪ ૦ ૦
અધુ વખત માટે	૨૧	પા. ૨ ૦ ૦
છ વખત માટે	૧૧	પા. ૨ ૦ ૦
કોલ વખત માટે	૨૦	પા. ૧ ૦ ૦

Manager, INDIAN OPINION
Private Bag, Durban.

સીરક નં ૨ વાંચવા લાયક પુસ્તકો

પ્રધાનમંત્રી જિલિ વિગેલાલ)	૧ ૧
રિપબ્લિક હાઈન	૪ ૦
મોલા પ્રવચનો	૨ ૦
જેક જમ' મુખ	(મદારેવ દેસાઈ)
રામનાથ	(નાંધીલ)
બાપુ મારી આ	(મનુજીન નાંધી)
માનવી અંદિયેર	(કાલેલકર)
આપક બમ' માનવ	(નાંધીલ)
બોલોગી વિગેલાલ	(કાલા કાલેલકર)
કિંદો, કોમી વિગેલાલ	(બરોલ મહેતા)
બાપુની નાંધી	(કાલા કાલેલકર)
આ.ક.મ. અનનાવલિ	(નારાયણ મોરેશ્વર ખરે)
મનુકર	(વિગેલાલ)
નોટિ નાચમે માર્ગ	(નાંધીલ)
જેનવળી વટે કાલિ	(વિગેલાલ કોઠારી)
નાંધીલ અને સુભવાલ	(કિરોરિલાલ મારનાવા)
મનુખની સર્વિયોલુ મેનવળી	(મોખાવડાલ પટેલ)
મા નાપુની સીધી બાપામાં	"
બાપુની પ્રસાદિ	(મનુરામસ ની બમલ)
કલકાનો અમલકાર	(મનુજીન નાંધી)
સમુદી કાલિ	(વિગેલાલ અમરવાળા)
કિંદની અંચેલ વેપાર કાલી	(મનનાથ દેસાઈ)
નિદારની કોમી આ.ક.મ.	(મનુજીન)
જેનવળીનો કોમી	(નાંધીલ)
પુલ' આફ્રિકામાં (કાલા કાલેલકર)	
નાંધીલનો સરકાર સાથેનો પત્ર પહેવાર	૧૯૪૨ - ૪૪
સુભાવલની સમપરી	(મનનાથ દેસાઈ)
ઓ પ્રથમ મનાઈ	(કિરોરિલાલ મારનાવા)

INDIAN OPINION, P. Bag, Durban, Natal.

હમણા જ આવેલો-હિન્દને માલ

જરૂર જાહેર માલ

સીધી જાણત હરવાથી જાણારો માલ સરવો અને સારો હોય છે.
અમે તે બધા માલ સાથે સરવાવો.

જાનવરબત્તી :

નાઈટ સ્વીચ :- બા લોલા ૪/- ૬૦૦, સુખા શણી બા લોલા ૪/- ૬૦૦
ચેરેલી ૨ લોલા ૨૦. ૧૦-૧ ૬૦૦, સ્ટીમર નં. ૪૪૪ ૩ " ૮/૬ ૬૦૦
પસ્ટી (પ્રત્યેક પસ્ટીમાં બતાવતી સીચી સાથે) ૨ લોલા ૨૦. ૧૫-૦ ૬૦૦
કેરમ બોર્ડ : ૨૦૨ કુચીન બાથ સાઈઝ સાથે માલ હોઈની બતાવતી
૨૫/૧૦, ૦ પ્રત્યેક ૬૬૬ અને ૨૬૫૫૨ અને બાથ રંગની માલોતી સાથે.
કેશ બોર્ડ ૨ સ્વીચરકુ.

સી. એ. ડી. બોર્ડ ૨ બોંધવતા ૩૫ ટકા ડીપોઝીટ લેવામાં આવશે.

એ. કે. હુસેન એન્ડ સન્સ

૧૧૬ સ્વીન સ્ટ્રીટ, હરમન. બોક્સ ૨૧૬૮, ફોન ૨૭૩૪૮/૯.

માથે બાંધવાની રીંગન અને વેણીઓ

મખમલ, સાટીન, હાથેલા સીકતની, રીંગન અનેક રંગ, ડિઝાઇન
અને સાર્થકમાં મળશે, લાખ મંડપ અને મેલપ શબ્દમારવા માટે
જરૂર જાહેર માલ સરવો.

અવધા માટે મખમલ, અને ફેસલ તથા ફેસલની ટોપીઓ મોજાવત
લાવે બતાવી આપવામાં આવશે.

જાહેર જાહેર મખમલ, ફેસલ, ફેસલ વિગેરેનાં કુલોની રંગ
રંગની વેણીઓ અને અનેક મકારનાં બોથસ મળશે.

ટેબલ પર મુકવા માટે જાણસીકના મુદર કુલો મળશે.

ટેકાણુ : માખરો હેટસ (પ્રો.) લી.

લેડીઝ એન્ડ મીલ્ડરન્સ હેર એન્ડુરેન્સર,

ફોન : ૮૩૫-૭૬૮૧ પહેલે માળે, બોક્સ ૫૨૫૭.

મારફર એન્ડ સન્સ — ૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — બેલ્કાનીસબર્ગ.

સુખ પ્રસંગે માટે બેટ !

શ્રીઓ અને પુરુષો માટે

ઘડીયાળ !

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ બચુલનાં
આટોમેટીક કેલેન્ડર.

- રોમર
- વોલરી
- લેડી
- ફસર

વિગેરે દરેક બતનાં ઘડીયાળ.

ઉપરાંત પુરુષોનાં શર્ટ સુટ, પાયજામા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બોક્સ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૨.

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, બેલ્કાનીસબર્ગ.

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

જરૂર જાહેર માલ સરવો છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલિયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૬૬ વિક્ટોરીયા, ઓસ્ટ્રેલિયા.

— ના —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલનો જાહેરો વિશે એ ખરી જાણધરી છે.

*****

વધુ વિગત માટે લખો ચા મળો :

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ, — હરમન.

બોક્સ ૪૭૬,

ટેલીગ્રામ—કેબલ "સોરાબજી"

ટેલીફોન : ૪૭૮૮૮

૪૭૪૫૩

You can't escape the responsibility of tomorrow by evading it today.

—Abraham Lincoln.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 26—Vol. LVII.

Friday, 3rd July, 1959

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

Hola Murders: Camp Commandants Held For "Gross Dereliction" Of Duty

A NUMBER of British newspapers have commented on the publication of the White Paper on the deaths of Mau Mau detainees at the Hola detention camp in Kenya.

The "Times" says the findings are clear and fair, but a number of questions remain to be answered. One which the government commission of inquiry will be looking into is whether this is an isolated incident,

or an example of the conditions prevalent in the Kenya detention camps. Another question is the degree of blame of the Kenya government for the Hola deaths. Whatever the result of the inquiries, says the "Times," there is evidence of vagueness and muddle higher up which cannot be ignored. The "Times" says, "The moral is that the very existence of detention camps breeds an atmosphere in which human nature too readily corrupts. For this reason constant and unrelenting supervision is required. The Kenya government can claim credit for the positive aspects of its prison community, through which 77,000 detainees have been rehabilitated and returned to normal life, but it apparently has not been sufficiently stringent in the prevention of abuses."

CPP Wins Ashanti By-election

ACCRA, June 10.

THE Ghana Government won the test by-election at Sekyer West, in the Ashanti region, it was announced on June 10. The ruling Convention People's Party candidate, Kwaku Bonsu, polled 10,840 votes compared with 5,153 for his United Party rival, Kwasi Agyarko. Voting on June 9 was marked by violent clashes in which Agyarko was taken to the hospital unconscious and 19 others reported injured, some seriously, as rival party supporters fought with stones, bottles and knives. D. J. Buahin, Ashanti regional vice-chairman of the United Party, was injured when his car was overturned. Eighteen persons were arrested, police announced.

In the meantime a government report issued on June 10 on the case of 11 Mau Mau detainees who died following beatings at Kenya's Hola detention camp said that the camp commandant and deputy commandant are held on disciplinary charges for "gross dereliction" in duty.

The parliamentary document, called a "White Paper," was published ahead of mid-June's House of Commons debate on the Hola case.

The report devotes its main space to the report of coroner W. H. Goudie, senior resident magistrate at Mombasa, Kenya, into

the cause of the 11 deaths. The coroner found some beating was legal to stop riots, he said, but other beatings were unlawfully used to force the detainees to work.

The charge against camp commandant M. G. Sullivan alleges that he "put to (Continued on page 258)

Liberal Party Calls For "Living Wage" Determination

THE Natal Division of the Liberal Party of South Africa says a statement issued to the Press by the Natal chairman of the Party, Dr. Hans Meidner, "notes with approval the pronouncements of leading Durban public spokesmen that the regrettable occurrences in Cato Manor have as their cause the economic plight of the Africans."

"At its Easter National Congress the Liberal Party decided to devote its activities during 1959 chiefly to a study of the wages of unskilled African workers, so as to fit itself for action designed to bring about an improvement in these wages."

"From the results of our survey so far the Pietermaritzburg Branch finds that the situation here is no better than at Cato Manor and responsible citizens should see to it that wages are increased."

We wish to draw the at-

tention of all those concerned that the Government Wage Board will sit in Pietermaritzburg on the 7th July, 1959, in order to award a determination of wages for unskilled African workers in Pietermaritzburg.

"It would be most rewarding if employers and others in a position to do so could make representations to the Wage Board in order to ensure that the award will be a living wage and Pietermaritzburg will be spared the sad experience of Cato Manor."

OPINION

FRIDAY, 3RD JULY 1959

Violence By The ANC

THE leaders of the African National Congress have gone on record as saying that they are committed to non-violent methods in the fight to extend the area of liberty in South African national life. Men of goodwill have often taken their word when they said this and supported them because this is the only sane method by which to free the African and build a truly united nation.

But in recent years there have been developments within the ANC which lay the foundations for a situation where anybody bent on transforming the movement into an instrument of violence could do so without the leadership being in the position to stop events getting out of control.

Volunteers

The formation of the volunteer corps within the ANC was an unfortunate step. These people are disciplined; they have a sense of coherence and, in moments of excitement, would act as a disciplined unit in directions which might not be desired by the leaders of the ANC.

In other words, they could very well be the shock troops of the ANC. Their performance at the Pan-Africanist conference in Durban illustrates this point very well. A group of them tried to force their way into the YMCA hall although they knew that the Pan-Africanists were holding a conference and not a mass meeting. One of them finally entered the hall and were it not for the presence of mind of Africanist leaders a very ugly scene might have developed. When he was forced out, he yelled, brandished a knife and physically assaulted one of the people standing in front of the YMCA hall.

Another, an official of the ANC, actually made threats of violence to the political correspondent of "Opinion." All these men can be identified if the ANC wants to take disciplinary action against them.

June 26

Prior to this, on June 26, girls had gone about town shouting the Congress salutation and beating up anybody carrying parcels. They beat up men and women. If this is what non-violence means, there is every reason to ask what precisely the leaders of the ANC mean when they say they want to use peaceful methods.

It is known that the communists do not believe in talk of non-violence. Marx did say that revolutions can be led that way. But because it is expedient in the South African context to talk of peace and non-violence, they use the language of peace while creating situations which are a clear invitation to the use of violence. The government is allying itself with the communists by banning

level-headed men like Oliver Tambo. This might be part of the plan by which to get the ANC to hang itself—but the government cannot be free from blame for suppressing the voice of moderation and in that way helping the communists in their plans to inject violence into the struggle of the non-White people to free themselves.

We want to repeat here that South Africa is too mixed a nation to afford thinking of violence as a solution to her problems. As Tom Mboya once said, violence hinders the freedom struggle. Nowhere is this truer than in South Africa.

Liquor Boycott Urged

(From Our Own Correspondent)

WHILE the boycott of potatoes initiated by the Congresses is directed against White farmers of the Bethal area, one inevitable result is that middle men dealing exclusively in potatoes have been very hard hit. In Durban, there are several well established Indian potato merchants who have for several years traded in nothing else. And in the Indian market, there are a number of stallholders who deal entirely in potatoes and onions. Now, their stalls are bare. Although they were not called upon officially by the Congresses not to stock this produce, there are simply no customers. And they haven't even stock the spud for their White customers. "Some one came around," one stallholder said, "and they said they were from Congress. I never saw them before. But they warned me that they knew where I stay and that if I sold any potatoes my house would be burnt down. I used to support the Congress before, but in future they won't get a penny from me."

Meanwhile, it is clear that none of the Congresses have authorised any of their supporters to intimidate traders, not even consumers. The action complained of by the trader is probably due to an over enthusiastic Congress supporter or group of supporters taking their own steps to ensure the success of the boycott.

Cut Prices

A direct consequence of the boycott has been that there is a glut of potatoes in the municipal market. Unnerved by the fantastic accumulation of this humble vegetable, now looming so important in the political picture,

the Potato Board has called in the services of the Mobile Food depots to get rid of the surplus at cut prices.

The last word was from a housewife in the Magazine Bazaar, where are housed the Durban Corporation's Indian municipal workers, the most poorly paid Indians in all South Africa: "It's alright for Dr. Naicker to say that we mustn't eat potatoes. His children can eat meat and fish. But what can I give my children except mealie rice, potato and shall?" In this context a pertinent point is, why have the Congresses not called a boycott of alcoholic drinks from which Nationalist farmers of the Cape make so many millions every year.

On the contrary, the Congresses support moves to let liquor be freely available, a move initiated by the same wealthy wine farmers who want a better market for their products. The argument is advanced that while in principle the Congresses are right in supporting any move whatever direction which tends to weaken discrimination on the grounds of race, the liquor industry should have top priority on the boycott lists. It were better then to ask people not to go to bars where the Nationalist products are sold. The example of the Indian National Congress under Mahatma Gandhi is cited, in which Congress volunteers, largely women in saris, picketed bars all over India and shamed their menfolk into not drinking. That example is being followed successfully in Durban in regard to municipal beer halls, and could well be extended to bars as well, it is argued.

Comment On Men And Events

Mr. Sobukwe Moves Forward

By JORDAN K. NGUBANE

MR. SOBUKWE'S speech to the Pan-Africanist regional conference in Durban was not so much different from what he has said before on the attitude of the PAC to what he styles "foreign minority groups". To the extent that this was the case, it was disappointing.

At the same time, however, he made it quite clear in reply to questions that the Pan-Africanists themselves are seriously considering how best to reconcile the conflict between their professions of non-racism and their practice of multi-racialism.

He stated that those Coloureds who wanted to identify themselves with the Africans would be welcome in the PAC. He reiterated the view that the masses of the Indian people are oppressed and that if they shook off their "capitalist" leadership and boycotted those institutions where the African was discriminated against, it is the African people who would accept them with both hands.

The real importance of this last remark was that he began to make a definition of how an Indian could become an African. He would have to reject the consciousness of being separate; regard himself as belonging to the oppressed in good times and bad; refuse to patronise segregatory institutions and renounce the advantages which accrue to him simply because he has straight hair.

Freedom To Choose

According to this definition, it would be for the Indian to say whether or not he wants to be an African. Quite clearly, it would be costly to be an African now, when the weather is hot against us. But after freedom, there would be no difficulty. The PAC argue that if we must share the fruits of freedom together we must sacrifice equally for them. Sobukwe has accordingly moved a step forward and outlined what he expects the Indians to do to make the Africans feel that he is with them.

The important thing here is the placing of the Indian in the position where he can choose—instead of condemning him because his status is higher than that of the African. This is the beginning of non-racism put into practice. It is a small beginning; but it is a step in the right direction.

But anybody who concerns himself seriously with the problems of government when the

African rules would want to know what would happen to the White minority as well. If certain conditions can be laid down by which the Indian could be accepted as an African, can those standards also apply to a White person?

Oppressed Group

Mr. Sobukwe's reply was an indignant NO. Identification is easier for the Indian because he belongs to the oppressed group and difficult for the White man because he is a member of the oppressing race. I find it most difficult to reconcile this with the PAC's emphasis on its regard for the individual and not the group.

Supposing a White person is willing to abandon, as Regina Brookes did, the privileges that go with a White skin, supposing he is willing to suffer what the African suffers, why should he not be accorded the treatment given the Indian? Mr. Sobukwe's clear reply here was that the PAC have no yardstick by which to determine the sincerity of the White man who will say he wants to join the movement. All Kaffirs stink, the Verwoerds would say. All Whites are untrustworthy, it would seem Mr. Sobukwe would say.

I am not arguing the case for the White men being accepted as Africans here. I am merely to tackle what is basically a minority problem against the background of the PAC statement that it regards no minorities, that in the meaning of non-racism to Mr. When the PAC rule, having won on the card of group exclusiveness, in an environment where race determines the individual's status, how will they go back to their people and tell them that group exclusiveness is a wicked thing?

Exodus

Mr. Sobukwe's reply to this is that he agrees it is the task of PAC leadership constantly to hold before their followers the meaning of non-racism as the goal towards which movements is directed while building up the bargaining strength of the African.

He raised another point which might be significant. He expressed

the view that to open the doors of the PAC to the Whites at this stage could quite conceivably produce an exodus of the Africans. It is possible that this would lead to the formation of an extreme, right-wing organisation which would not at any time speak the language of democracy which Mr. Sobukwe still speaks.

I wanted to know from him what he expects the European to do who is genuinely against apartheid and who accepts the fact that the African must rule. Must such a person wallow in condemnation and frustration simply because he puts him in the wrong racial comb? Mr. Sobukwe said that such a person should not at this stage press for membership of the PAC if his genuine intention is not to disrupt African unity; that he should appeal to those who think as he does to try and understand the problems and difficulties of the Pan-Africanists, that doing this could ultimately convince the African that White people of liberal persuasion genuinely seek to identify themselves with the oppressed.

I left him feeling that the most hopeful thing about the PAC is that its leaders are giving serious consideration to the problems of freedom in a mixed society. It is

the task of all democrats not to complicate this task and, on the contrary, to do all in their power to make it easier.

Natal Floods Relief Fund

J. Dham, Somerset East C.P.,
I. Narkoo (Bulawayo), Mrs.
Ambabaz (Pretoria) £1 ls. each,
M. D. Champamuri (Lusitania)
9s. N. Kalidas (Lusitania, N.R.)
10s. 6d.

From BRITS (Tvl.)

(Continued from last week)

Parbhoo Chhambia £2 2s., Ismail Sayanwala, Ganis Bazaar, Dr. E. J. Vowda £1 ls. each; Shantilal Pitsamber, Moos Badiat 10s. each; Vallabh Nathoo, Omar and Co., London House Gundiwala, Ismail's Store, M. H. Sulman, Ismail Ahmed, Kalam Bhura, Pakistan Bazaar; Mahan Nathoo, A. Mohamed, Ismail Waja, Krishna Pillay, A. P. Kapitan, A. Aref 10s. 6d. each.
—Total £54-12-0.

(To be continued)

Latest Shipment

All kinds of incense sticks: Three Roses, Gateway of India, Asokadhurbar, Soogandhi Rani, Chamili, Lata Mangashkar, Vasanti, etc.. Write for our pricelist. (We only keep Indian manufactured incense sticks.)

Green ginger 7d. per lb.	We pack our goods well before sailing.
Green turmeric 1s. per lb.	
Amba-Mulshi 1s. per lb.	
Garlics with big stems 1s. per lb.	
	We sell by C.O.D.

We import the following articles directly:
Scented Betel Nuts, Pawa, Mamra, Roasted Gram, and Many Household Goods.

Our stuff is good and obtainable at low prices.
Write for our price list:

K. HARIBHAI & SONS
(PTY.) LTD.

Direct Importers: Wholesale & Retail Merchants
81 Victoria Street, —P.O. Box 2156—Durban.
Telegraphic Add.: "BHAISONS"

Curries Packed By 50,000

Protest Against Nats

(From Our Own Correspondent)

IN what was probably Durban's biggest-ever meeting, transcending in size even that of the much-vaunted Torch Commando gathering held some years outside the Durban Post Office, the citizens of Durban showed in unmistakable manner their abhorrence of Government policies. The meeting was called by the Congress and was held at Curries Fountain, the Indian sportsground. At this meeting the Congress launched their campaign to boycott certain specified manufactured articles, including cigarettes, tea and coffee made by firms alleged to be controlled by or sympathetic towards the Nationalist Party.

Top ANC leaders who were to have spoken at the meeting had been temporarily disabled by order of Mr. Swart, Union Minister of Justice. But while Albert Lutshaba, Duma Nokwe and Oliver Tambo were prevented by Swart from attending, the 50,000 people of all races who did could not be stopped by Swart or his minions from gathering together to give vent to their disgust at Nationalist policies and to voice their warning that these policies will ruin South Africa.

Big Ovation

Main speaker of the ANC was the Rand's Mr. Robert Robins. Mr. Malville Fletcher spoke for the COD while the NIO's Mahomedy Naicker received a tumultuous ovation from the predominantly African crowd.

This meeting was significant for several reasons. The first of these was its size. The "Natal Mercury" estimated the gathering at 20,000. Experience has however shown that whenever a daily paper gives an estimate of attendance at any non-white political gathering, the true figure is easily more than twice that quoted. But Indian soccer administrators who know Curries Fountain well and are more experienced at estimating crowds on this ground than even reliable reporters, state that the audience numbered not less than 50,000.

The preceding week had been one of recurring tensions. Government spokes had let it blatantly be known that they feared violence and even Mr. Swart spoke of police preparedness. The Congress issued a statement exhorting the people to remain non-violent in the face of provocation, on the inference was that they too had some fears. In Durban there was considerable fear among the non-white householders, African as well as Indian, that riotous and goaded in the community may take advantage of the tension and use that as a smokescreen for their own activities. Despite all these factors, fifty thousand people of all races

turned up at Curries that cold, dark Friday evening. And there was not the slightest untoward incident that night. Not any where in Durban.

Potato "Blunder"

The cigarette boycott has caught on like wild fire. In many instances, when customers have absently asked for their previous brands, now on the boycott list, shopkeepers have themselves reminded them of the boycott. And since Friday, potato has disappeared from the tables of non-whites, as well as of many whites who support the boycott move. Many of those who have stopped eating potatoes state however that the Congress blundered in asking people to ban this item. "Apparently directed against the slave-farmers of Bethal", said a Durban Indian social worker, a supporter of the NIC, "the potato boycott has against all potato farmers, Nationalist as well as non-Nationalist. But that is not so important. What is very important is that the leaders of the Congress, being mainly middle-class men and women, have lost of the fact that potato forms a very important part of the diet of the poor. It may not be well-balanced as a food, but when people are poor they want food that gives bulk at little cost. As long as you can fill your stomach, that is the main thing."

This man claims that unless the Congress are wide awake the potato boycott may fizzle out in a few weeks. "If they are wise," he added, "they will call it off in the near future—when the campaign is at its height. The people would then have demonstrated their economic power, and would have hit at the farmers without starving themselves. That would be taking the most of the situation while not yielding on the principle."

But whatever happens, non-whites have already demonstrated their economic power. The big boycott at Clermont was a re-

sounding victory for the residents there, though the ANC had nothing to do with it. And the isolated instances of arson notwithstanding, the non-whites

have shown that they can stand together as disciplined people. And that they do not have to wait for a lead from politicians pursuing particular ideologies.

Airport Blamed For Havoc

(From Our Own Correspondent)

THE flood strikes parts of Morebath-Inspingo-Illovo are slowly returning to normal, with householders back in their homes and market-gardeners getting their plots ready for spring sowing. They were helped in their distress by a Flood Relief Committee under the chairmanship of Mr. K. Lalloo, a prominent resident of Morebath. The Committee distributed relief valued at nearly £900. Its work was in addition to that done by the Red Cross and the Institute of Social Medicine attached to the University of Natal, and groups of private individuals, chiefly Indian merchants. The Institute conducted a clinic and also rendered other help.

So far, the Government-appointed committee under the direction of Durban's retiring social welfare officer Mr. B. P. Bothma, has had its hands so full with assisting African and Coloured families along the Natal lower south coast, that Durban's sufferers had to be aided chiefly by voluntary agencies. According to a recent

statement by Mr. Bothma, there are still hundreds of families, mainly African, who still have to be helped back on to their feet.

In Durban, Morebath residents place the major part of the blame for the flood havoc upon the Government. "While we realise that the floods were unprecedented," said a storekeeper in this district, and old resident, "there is no getting away from the fact that the Government diverted the river bed in order to build the Reunion Airport. And just before the flood waters invaded Morebath, there were loud explosions. Some people claim that this was caused by dynamiting in order to prevent the river bank from bursting on the airport side. On the other hand newspapers reported that the flood waters itself burst the concrete banks with a loud explosion. Whatever it was, it is very strange that the water which previously swept along what is now the airport, did not touch the airport at all but inundated areas never before under water by flooding."

Gramophone Records

MADE IN INDIA — AT HALF PRICE

46 EACH OR TWO FOR 8/3

Selected single numbers available from latest lists.

Also Urdu Quawalis; Hindi: Religious, Ramayan, Arthi, Bhajan and Drama Sets

Latest Gujarati Records: Only at 3/- each or two for 5/-

Available in Bhajan, Arthi, Garba and Comic Numbers

MAIL ORDERS ACCEPTED — FREE PACKING

SELLING FAST

Write for detail specification, gladly supplied on application

NATIONAL RECORDS

18 Ajmeri Arcade, off Grey Street, DURBAN. — Phone: 25628.

Phone 835-0785

P. O. Box 1649,

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

Belgian Congo Prepares For Self-Government

A FREE-FOR-ALL competition for political leadership is developing in the Belgian Congo. Since the Belgian government's declaration of January 13 (laying down a programme for the Congo's political evolution) new political parties have been springing up around the country like weeds in a vacant lot.

Politics are something new to that great majority of the 13,000,000 Africans who inhabit the Congo. For more than half a century they have been ruled by Belgium under a system well described as "vigilant paternal supervision". The mass they are probably as well or better off economically than most other African peoples. But culturally and politically they have been treated like children.

Thus the recently announced political reforms catch them unprepared for self-rule.

Few Educated Men

For example, there are no more than a dozen Africans with university degrees in the whole vast country. But that does not deter their leaders from pressing for early self-rule.

Sedition Charges Against Buganda Ministers

THE hearing of sedition charges against two Buganda ministers arising out of the publication in April of an article and a photograph headed "Blood, Blood, Blood," in a local newspaper opened in Kampala on June 3. The Ministers, Finance Minister Amos Sempe and Natural Resources Minister Leonard Bawanda were charged as joint authors of the newspaper "Munasaani". Owing to illness, Bawanda was unable to attend court. A third person, Joseph Nambala, the newspaper's former editor, appeared with Sempe on a shared charge.

The Committee of African Organisations in London has published a statement in London condemning the arrest by British colonial authorities of the African leaders in Uganda. The statement calls for Colonial Secretary Lennox Boyd to issue their immediate release. "We are convinced," the statement says, "that freedom-loving peoples of the whole world will demand that the policy of British repression in Uganda be stopped."

Until quite recently "independence" was a nasty word hereabouts. Local Belgians when they mentioned it at all usually did so in terms of something that was still fifteen or twenty years away. Tim Leopoldville notes and the January declaration have short-circuited sights all around.

Now the word "independence" is on every African politician's tongue, and "the question" is no more "how long" but "how soon?" At best, however, it will be a rocky road, with the first major political test scheduled for next October when the people of the Congo will go to the polls—most for the first time—in country-wide local elections.

Regional Parties

None of the various political parties which have blossomed in the Congo recently has had the time or opportunity to acquire a truly national following. Most of them are tribal or regional in outlook. The Abako party, which the Belgians blame in part of the January riots, is still the strongest of the lot, even though officially banned. It is expected to re-legalise itself under a new name.

Leader of the Abako is Joseph Kasavubu who, though no hall of fame, stands out prominently among the rather mediocre array of personalities who have so far made their appearance on the Congolese political scene. Mr. Kasavubu, forty-two, once aspired to become a priest, but became a clerk and later a mayor instead. Arrested after the riots, he found his brief spell in jail a politically profitable experience. He is reputed to have had a Chinese grandfather.

Organised originally as a study group, the Abako speaks primarily for the people of the Babongo tribe who populate the lower end of the Congo Basin between Leopoldville and the sea. Because they have had longer contact with the outside world than other Congolese tribes, the Babongo are more sophisticated than the rest and like to show it.

Aims For Federation

Other tribes are inclined to regard them with suspicion, a fact that may give Mr. Kasavubu some trouble in his efforts to attain leadership. His party wants a federal type of government for the Congo, perhaps to facilitate its pet project of reviving the glory of the ancient Babongo kingdom.

Most other parties (and the Belgians) are opposed to federation. Up-country opposition is based partly on fear of Babongo hegemony, partly on fear that federation would provide an excuse for certain remote parts of the country—for example, the fabulously rich mining belt of the Katanga and the "white highlands" of the eastern frontier—to seek a large measure of autonomy.

The only party besides the Abako which has shown any significant strength so far is the Daps, led by Percebe Lumumba. He first came to public notice a few years ago when he was jailed for allegedly helping himself to public funds from the till at a postoffice where he was working.

Later, he got publicity of a more favourable kind when with two other Congolese nationalists he accepted an invitation to attend the Pan African conference at Accra.

Still more recently, in April, his party sponsored a congress of political parties at Lubumbashi which wound up adopting resolutions demanding self-government by January, 1961.

Abako Firm On Federalism

IN an official statement published in Leopoldville the Congo Nationalist Movement, ABAKO, reaffirmed its stand in favour of federalism, and expressed itself against political unity but in favour of economic unity of the territory. The statement says that the unification of the Congo population is not conducive to re-establishment of confidence. However, it is not impossible to eradicate the misunderstanding. The Congo knows what it owes Belgium; it will not forget. However, its recognition can only be reserved when relations between the two countries no longer are those of colony and mother country.

BOOKS OF GREAT SUCCESS TO YOUR FUTURE IN BUSINESS

JUST ARRIVED

- Commercial system of cutting—fully detailed with diagrams of garments for your cut any fashion 32/6
- Easy cutting—packet size 25/-
- Fashion in Blouse, Chiffon, Payebi and Sari with detailed style for women 4/6
- Ramayan in English Valmiki 14/-
- Prince Ajoyada—Story of Ramayan 12/6
- Women of India—in their Beauty-Duty, with their customs—fully illustrated 27/6
- Hindu manners, customs and their ceremonies—A Book of Details and Duties 15/-
- Hindu Marriage and family in India 28/6
- The Yoga System of Health—By Yogi Vichakdas Illustrated 22/6
- Upanishads in 4 complete volumes 25/-10/-8
- Mahatma Gandhi in Pictures of New Light 25/-10/-8
- Heaven Lies Within Us—a book about your future in this life 25/-
- Indian Cookings, Sweets, Pickles, Curry Khadi and Khadi etc., etc. 12/6

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707, (Est. 1932) P.O. Box 2524,
85 VICTORIA STREET, DUBAI.

British Comment On Riots

COMMENTING on the Durban riots an editorial in the "Daily Telegraph" says:—

"It is never necessary to ask why violence should break out in South Africa. The interesting question is why it does not break out more often. The spark which set a Durban shanty town in flames last week could as easily do its damage in any other urban concentration in the Union, since the basic raw material for violence—human hatred—is equal-present. On this occasion, the immediate cause appears to be the municipal authority's attempt to destroy the Zulu women's illicit stills which, coming after the destruction of their shanty homes in a slum-clearance scheme, proved the match to the powder-barrel. People are prepared to suffer many deprivations, so long as they can draw their sorrows. For the native women, it is more than a question of drowning sorrows, since the illicit stills are one of their main sources of income. Any authority which attacks both the peoples' drink and their livelihood at one and the same time is asking for trouble."

"Even so, rioting might have been avoided if that minimal element of trust between governors and governed, which is essential if society is not to fall apart, had not been so shaken in South Africa so far as the coloured races are concerned. It would normally be possible for the Durban authorities to make a good case for pulling down the shanty towns and for removing the natives to other locations; again, it is possible to argue on grounds of health and hygiene that the illicit stills are pestiferous in their social results, and that the odiously weak beer purveyed by the official pubs has other qualities to commend it. But how can any white authority, wedded to the doctrine of Apartheid, expect the blacks to give it the benefit of any doubts? The policy of Apartheid is based on a total and unqualified white distrust of the blacks. As such it must poison the fount of white authority at source, tainting every social measure with bitterness of political exploitation. As the photographs of the Durban police in action amply demonstrate, there is little danger of the blacks giving

practical effect to their sense of grievance. Successful revolutions require power as well as passion. And if one impression of recent events in Durban is

the formidable nature of the blacks, another—equally memorable—is the remarkable efficiency of the white fire extinguishers."

African Leaders In Cairo Denounce Oppression

A MOSCOW broadcast says that leaders of the National Liberation Movement of a number of African countries spoke at a press conference arranged in Cairo recently. Felix Moumié, the chairman of the Union of the Population of the Cameroons Party, declared that the decisions adopted by the U.N. General Assembly special session on the Cameroons question were not in keeping with the lawful aspirations and hopes of the people of the Cameroons.

Moumié denounced the position of the United States which supports France in the struggle against the National Liberation Movement in the Cameroons. He appealed to the peoples of the world, especially to the peoples of African countries, to support the demand for the immediate formation of a genuinely representative gov-

ernment on a democratic basis in the Cameroons. He pointed out that France was now building two airbases in the Cameroons.

Denstone Makiwane, representative of the African National Congress of the Union of South Africa, condemned the apartheid policy pursued by the official authorities of the Union of South Africa. This policy, he emphasized, boiled down to "gross police reprisals against the local population."

A representative from Kenya said: We urge the U.N. Secretary General and the U.N. Human Rights Committee to pay serious attention to the situation created in Kenya, to inspect thoroughly the concentration camps, to secure the release of Kenyatta and the other leaders and patriots from the National Liberation Movement.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA:

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

"Baltimore Sun" Interviews Tom Mboya

AS surely as Africa will soon be a continent of newly free men seeking a direction for their future, one of their leaders in that search will be a young, eloquent and dedicated Kenyan named Tom Mboya.

At 29, Mr Mboya is a member of Kenya's Legislative Council, general secretary of the Kenya Federation of Labour, president of the Nairobi People's Convention party and—most important to the continent as a whole—chairman of the steering committee of the All-African People's Conference. In that role, he carries heavy potential influence in determining where the emerging nations will stand in relation to the power blocs of the world.

Recently, Mr. Mboya added to his list of titles that of honorary doctor of laws from Harvard University. During a three-day visit to this country to accept that degree, he slowed down in Washington long enough for a conversation about Africa, the United States and tomorrow.

He is a handsome man of medium height, who walks with a soft tread and a sideways roll of his shoulders that could be a mild swagger of self-consciousness, of self-confidence. He is well-tailored, and likes dark glasses outdoors and bright ties outdoors and in. His thick hair is shaved square across the back of his neck.

An air of seeming diffidence he wears on meeting turns out to be more politeness than shyness, for he blossoms with enthusiasm and is hard to interrupt once he begins talking to an interested listener.

"It is not exact to say I have 'warned' that Africans may turn to communism if the West does not offer them true democracy. But out of sheer necessity, the people have to turn somewhere for help, both political and economic. Every African leader eventually has to deliver the goods, and often those goods must be imported," Mr. Mboya says.

He leans forward, and his brown eyes pin you down. "We in Africa are watching closely the comparative progress of India and China. It is very obvious that Communist China is now moving faster than India and will soon be a major economic power." He does not add to this, seeming to think its significance is obvious enough.

"To say we want aid and aid is not to say we want outright gifts of dollars. We would rather have co-operation and partnership, for example, in the form of long-term, low-interest loans, instead of gifts.

"The United States has a major role in our future because no country is more powerful, none has a bigger potential or a firmer commitment to democracy than it does. It also has a very direct stake in how Africa develops. We expect the United States to accept its moral responsibility, and put out a hand to us to help us become free, then to help us succeed after we are free," he continued.

He makes it clear he has been watching the Middle East, as well as the India-China contrast. "Instead of waiting until communists are almost run over by communism before showing an interest in them, the United States should move early, identifying itself as a friend of the people as a whole. Then it would not be forced always to take sides in domestic issues, with the resulting need to assume a defensive position before the opposing side.

"I feel strongly that the United States should exert all her influence on Britain to loosen her colonial control and allow us to run our own affairs. Again, this is a matter of self-interest. In every case in which the West has to take the defensive or apologize for colonialism, the West is weakened in the eyes of the world; its moral standing is harmed. This apology presents to the colonial peoples a picture that tempts them to look the other way, away from the West.

"Yet," he goes on, "unless something very drastic happens, I cannot believe they will turn toward communism or toward dictatorship. Because of our background, our education, we must prefer democracy and freedom."

Mr. Mboya's own background typifies the way in which Western, usually British, schooling and political standards have left their stamp on leaders all over Africa. Born a Luo tribesman on a small estate in Kenya's white highlands, he was the son of illiterate parents who had been converted to Catholicism. He went to Catholic lower schools, then Holy Ghost College, then the Royal Sanitary Institute's Medical Training School, then the Jesuit's School, near Nairobi. Later he spent a year studying industrial relations and political institutions at Ruskin College, Oxford.

He was appointed a city sanitary inspector in Nairobi, but dismissed for his political activity,

He won one of the eight legislative seats allowed Negroes in Kenya beginning in 1957, and since then has agitated for more representation for his people. The number has gone up to fourteen. He now is pushing for 23 of the total 34, which still would be short of proportionate, for Kenya has 6,000,000 Negroes, less than 50,000 whites and some 180,000 Asians and Arabs.

In politics, in settling labour disputes, in everything he has done and advocated in Kenya and in his fast rise to much wider recognition, Mr Mboya has replaced the Mau Mau terrorism led by Jomo Kenyatta with strong unremitting—yet legal and non-violent—pressure.

Of the work of the All African People's Conference, organized last year at Accra, Ghana, he says:

"We are contributing to the national struggles with aid and leadership, trying to strengthen these organizations. But of course we cannot go into colonies from outside to organize resistance to the Government. We aid largely

with advice. And we have built 'defence funds', which enabled us recently to give help to the families of men jailed during the trouble in Nyasaland.

"The objectives of the conference, so of the steering committee, have to be broad and general because we cover such a big territory with such a wide variety of local situations. One of the conference's purposes is to be a forum for ideas from these different areas, and keep up the impetus toward an eventual African federation. I for one believe strongly in such a federation."

And, switching subjects: "What Americans do I admire most? Jefferson, Lincoln. What about American attitudes toward Africa today? It is encouraging that in recent months, the past couple of years, many of the Americans who have come to Kenya are not there just to see the animals, but are intelligent observers, people who care what is happening in Africa."

Significant and encouraging, too, is the fact that when in the flow of general conversation he speaks collectively of the United States—the West—and Africa, Tom Mboya uses the word "we."

Latest Gramophone Records Arrived

Mother India	6 Records	49/6
Press	5 "	41/3
Dekh Kabira Roya	4 "	4/3
Abhiman	3 "	24/8
Janam Janam Ki-Fate	5 "	41/3
Johnny Walker	3 "	24/3
Ayodhyapati	5 "	44/3

INDIA PRESS RECORDS

Tales	5 Records	50/
Pahl Jashak	6 "	50/
Hataku	4 "	40/
Babar	2 "	20/
Sirwan Kumar (Drama)	2 "	20/
1000 Numbers Babul Barani and Dadal		20/

Packing, Postage and C.O.D. charges 7/6 Extra.

Obtainable at Our Only Address:

**BHARAT MUSIC
SALOON AND
BOOKSELLERS,**

266 Gray Street,
DURBAN.

Gandhiji's Principle Of Resistance

By MARTIN LUTHER KING

MARATMA GANDHI has done more than any other person in history to reveal that social problems can be solved without resorting to primitive methods of violence. In this sense he is more than a saint of India. He belongs—as they said of Abraham Lincoln—in the ages.

In our struggle against racial segregation in Montgomery, Alabama, I came to see at a very early stage that a synthesis of Gandhi's method of non-violence and the Christian ethics of love is the best weapon available to Negroes for this struggle for freedom and human dignity. It may well be that the Gandhian approach will bring about a solution to the race problem in America. His spirit is a continual reminder to oppressed people that it is possible to resist evil and yet not resort to violence.

The Gandhian influence in some way still speaks to the conscience of the world as nations grapple with international problems. If we fail on an international scale, to follow the Gandhian principle of non-violence, we may end up by destroying ourselves through the misuse of our own instruments.

The choice is no longer be-

tween violence and non-violence. It is now either non-violence or non-existence.

Oppressed people can deal with oppression in three ways. They can accept or acquiesce. Under segregation they can adjust to it. Yet non-cooperation with evil is as much a moral obligation as is cooperation with good. The minute one accepts segregation, one cooperates with it.

Oppressed people can, on the other hand, resort to physical violence—a method both whole nations and oppressed people have used. But violence merely brings about a temporary victory and not permanent peace. It creates ever new problems.

Gandhi has come on the scene of history with still another way.

He would resist evil as much as the man who uses violence, but he resists it without external violence or violence of the spirit. That is what Gandhism does. If the only alternative is between

non-violence and violence, it is better—as Gandhi said—to use violence, but there is that other way.

I myself gained this insight from Gandhi. When I was in the theological school I thought the only way we could solve our problem of segregation was an armed revolt. I felt that the Christian ethics of love were confined to individual relationship. I could not see how it could work in social conflicts.

Then I read Gandhi's ethics of love as revealed in Jesus but raised to a social strategy for social transformation. This lifts love from individual relationships to the plane of social transformation. This Gandhi helped us to understand and for this we are grateful a decade after his death—"Peace News," London.

Kerala Leaders In New Delhi

Leaders of the Kerala Congress Party flew to New Delhi on Sunday to confer with the Party's national headquarters on the situation in the Communist-ruled State.

They are to discuss the future course of the agitation aimed at ousting Kerala's Communist Government. Soon after arriving, the delegation conferred with the Home Minister, Mr. G. B. Patel, and the Finance Minister, Mr. Morarji Deas.—Sapa A.P.

Hola Murders: Camp Commandants Held For "Gross Dereliction" Of Duty

(Continued from front page)

work 85 non-cooperative detainees from the said camp in such a way that you were unable to exercise proper control over the said detainees and in a manner contrary to instructions given you by senior superintendent Cowan.

The charges against deputy commandant A. O. Conde said he acted with gross dereliction in the performance of his duties. When in charge of a working party of 85 non-cooperative detainees from Hola, he failed to prevent members of the service under his orders from unlawfully assaulting in his presence some or all of the said detainees.

It alleged he also acted with gross dereliction in the performance of his duties in that he gave misleading information concerning the events at Hola on the morning of March 2 to the then acting deputy commissioner of prisons and the under secretary defense.

When you are in Durban don't forget to visit the New and Most Up-to-Date

MOUNT EVEREST VEGETARIAN LOUNGE

Come and Enjoy Appetising and Delicious
MEALS — CURRY & RICE — SNACKS, etc.
Cleanliness and Civility Assured!

Sweetmeats available at Reasonable Prices
All Sweetmeats are made from pure
Wholesome Ingredients

We also have 7 Modern Rooms, Single or Double for Boarders
at Reasonable Tariffs

Visit Us and see for Yourself

MOUNT EVEREST
Vegetarian Lounge

126-128 PRINCE EDWARD STREET - DURBAN - PHONE 67571:

Military Vehicles Production Starts At Jabalpur Factory

THE first military truck to be manufactured in the public sector at the State-owned Gun Carriage Factory, Jabalpur, rolled off the assembly line on June 21. This new project to manufacture military vehicles in Government ordnance factories was inaugurated by Prime Minister Nehru. The truck which has been named "Shaktiman" can run on petrol, diesel, kerosene, or even on vegetable oil.

The manufacture of military trucks has been undertaken by the Defence Ministry in collaboration with a German firm. The project which marks another milestone on the road to self-sufficiency in India's defence requirements, has been initiated with well over thirty per cent indigenous produced components. It is hoped that the ordnance factories will achieve the target of over ninety per cent indigenous content in the fifth year of production.

In his speech at the inaugural function Prime Minister Nehru called "Shaktiman" a symbol of the growing achievements in the public sector and the determination of the people of India to enter the industrial age with confidence. He said that some element of competition between the public and private sectors was a welcome sign as the Government wanted both the sectors to flourish.

Among those present at the function were the Defence Minister, Mr. Krishna Menon, the Minister for Steel, Fuel and Mines, Sardar Swaran Singh, and the Chief Minister of Madhya Pradesh, Dr. Kailash.

New Party In CAF

R. v. Garfield (aka) United Rhodesian Party formally voted itself out of existence on June 3, exactly one year after its total defeat at the Southern Rhodesian general election. It has merged with the Central Africa Party, led in Northern Rhodesia by Sir John Moffat, and will function as a liberal party and African deputy president. An African journalist and public relations consultant, Stanislas Semboke of Salisbury, was elected junior deputy president. The new party's inaugural conference was attended by about 100 delegates—one third of them non-white.

S.A. Will Not Exercise Racism Assurance To Olympic Committee

THE International Olympic Committee has called on the South African Representative to keep watch that no racial discrimination is exercised in the selection of athletes from the Union to the coming Olympic Games.

The Committee's decision follows the assurance from the South African delegate that no colour bar would affect the selection of athletes. If non-white athletes reach the required standard they would be given permission to be included in the South African Olympic Team and also travel abroad.

Earlier, the Russian delegate sharply criticised the policy of apartheid in South Africa and suggested that it should not be extended in the selection of athletes for the Olympic

India As Envisaged By Nehru

"WHAT kind of India are we striving for?" "We don't want a big difference between the rich and the poor, but everyone should have equal opportunity. Democracy has to be extended to all. A vote is nothing for a man who is starving. Life is only worth living if there is something worthwhile in it. It is not a question of merely eating, drinking and enjoying and all that. You must certainly have spiritual and moral ideas. We face mighty tasks. Let us face them like men at the same time with all humility because we are small. We must be humble in our thinking and should never imagine we are right and others are wrong. We are an 'orderly folk' dealing with the destiny of the Nation. We want the development of personality in every human being in India."

"If anyone does not agree let him show us some other way and we shall always welcome any new path. Let us, above all, behave like civilized human beings. We have maintained certain values and let us remember this—"

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up, Set of Books, Balance Sheet, Income Tax Returns.
Contact No. 11 Backline Arcade, 38 Market Street,
Car Daguerre & Market Sts.
Johannesburg. Phone 22-1854

Death Of Dr. Naicker's Father

Members of various Indian, European and African organisations together with a representative gathering of Indians, Africans and Europeans attended the funeral of the late Mr. P. G. Naicker, father of Dr. G. M. Naicker, President of the South African and Natal Indian Congresses. Members of the African National Congress stood at the Queen Street cemetery gates with the African National flag whilst many of them wore the A.N.C. emblem on their arms.

Mr. Naicker who was illing for quite some time died on Sunday, June 21, at his son's residence in Percy Osborne Road, Greyville, Durban. He was 73.

The late Mr. P. G. Naicker was a foundation member of Natal College and also the Indian Technical College Committee. He was an official of the Natal Indian Settlers Association, the Natal Indian Congress and the Hindu Tamil Institute.

Paying tribute to the late Mr. Naicker, Mr. J. N. Singh stated that it was not a moment to lend the works of a well respected member of the Indian community for "it is a well known fact that he, during the course of his life, had done his duty. And today we have at the head of the premier organisation in this country, Dr. G. M. Naicker, who, despite the fact that his father was illing for a long time, never failed our people in their needs."

Rangi Singh Dies

(Contributed)

The death occurred of Baboo Rangi Singh of Tagela, Natal on Saturday, June 20, at the ripe old age of 91. Baboo Rangi Singh arrived in the Colony of Natal on the 15th February 1890 in the ship Congress as the

40,771 immigrant, at the age of 25. In 1893 he married Lobbie the daughter of Ramalingam and Boules both Indian immigrants.

The late Rangi Singh served his indenture of 5 years with farmer Geo Blawatt and received his discharge on 6th March, 1895. He later entered sugar cane farming and a small retail business in the vicinity of Tagela.

His sons still carry on the farming and business in Tagela. His wife died seven years ago and he is survived by three sons, four daughters, and numerous grand children and even great-grand children. Among his grand children are about eight school teachers one of them a High School lecturer with a Bachelor's degree, a lawyer and a medical student at Dublin, Ireland. Mr. J. N. Singh a grandson of the late Rangi Singh is well known in political circles having held the positions of Secretary of the Natal and South African Indian Congresses until he was banned in 1951.

As a young man he was £2,000 per annum in Accounting Secretary at C. & J. Dinning, Messrs J. J. Dinning, Building Contractor, R. L. D. Degree Success starts immediately you send for the free book "The Direct Way To Success," and have your career planned by the School of Accountancy, backed by 50 years successful educational service. Write to The School of Accountancy, P.O. Box 4392, (2) Johannesburg, and at 64 Trower House, 12 Field Street, P.O. Box 1865, Durban. Phone 2-4066.

BOOKS FOR SALE

Mahatma Gandhi.
(Last Phase) 1 12 0
Political Philosophy of Gandhi 18 0
My Experiences with Truth 16 0
Women and Social Injustice 7 6
Discipline of Non-Violence 1 5
Obtainable From:
"Indian Opinion,"
P. Bag, Durban,
Natal.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2- " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Letter To Editor

Comment On PAC Policy

SIR.—The item "PAC Uses Racialist Approach" ("Opinion"—19th June) is guilty of reading crude and confused meanings into the racial policy of the Pan-Africanists as enunciated by Sobukwe and others. "Racialist" is a overworked phrase in current political parlance, springing glibly to facile pens and tongues, and substituting for sound, dogged analysis.

Behind the patronising tone of the article in question, lurks active ill-will towards Africanism, the sophistry it indulges in discloses that inevitable equivocation which creeps into the effluent India's protestations of unity with the African Cause.

Dealing specifically with the PAC's attitude towards the Indians, two pertinent points emerge. One, that the Indian minority "falls into the camp of the oppressed Africans" and that ("the Indians") future is bound up with the African continent" (see Sobukwe's address to the Transvaal Conference in "Opinion"—12th June)

Second, that is the Indian workers of Natal, subsisting at a material level of life akin to that of the African people, and also, as I believe, fast shedding their separate identity and loyalty for peculiarly African ones, who ultimately compose the natural allies of the Africans in their sweep forward to the Socialist ideal projected by Africanism.

To suggest, as your correspondent does, that by this Sobukwe means to deal only with pan-africanism, Bantustan-residential Indians is a poor effort at insouciance. What is, undoubtedly, meant is that the PAC, committed to a programme of fundamental change, is NOT interested in collaborating with the Indian merchant-class whose political aspirations do not stretch beyond the satisfaction of their commercial grievances; it also means that the PAC seeks to set the unity of the oppressed within an objectively valid framework, thus forging an instrument which will not betray whatever from the purposes of Africanist Socialist Democracy.

—M. EDWARDS,
Johannesburg.

Books For Sale

Sixty Years After (Natesan)	1	0
Selected Letters of Gandhi	1	5
Public Finance	2	0
Eminent Americans	7	6
Bapu's Letters To Ashrafi Sisters		
—By Kaka Kalelkar	2	6
Gandhi Techniques in the Modern World		
—By Pyarelal	1	0
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2	8
Why Prohibition—J. C. Kamasappa	1	0
My Dear Child—Gandhi	2	0
My Religion—Gandhi	—	0
Story Of The Bible—R. K. George	3	5
Hindu Dharma	10	5
Key to Health—Gandhi	1	5
At the Feet of Bapu—Chandwala	5	8
A Preparation For Science—R. B. Gregg	2	6
Bapu My Mother—Manabendra	1	5
Nature Cure	2	0
Diet and Diet Reform—Gandhi	5	0
Cleanings—Mira	1	5
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Bhoodan Yajna	2	0

Obtainable From:

"Indian Opinion"

P. Bag, Durban, Natal.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)

ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

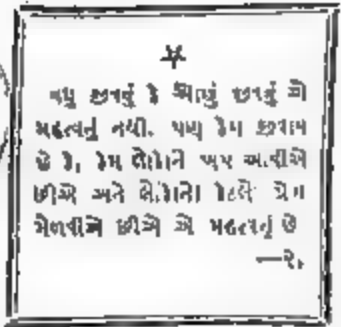
106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

નેશનાલીસ્ટ સામે વિરોધ દર્શાવવા કરીસ ફાઉન્ટનમાં ૫૦,૦૦૦ની માનવ મેદની

(અમારા ખાસ અખબરનો તરફથી)

ફાઉન્ટનમાં ઇતિહાસમાં આવી પોતામાં મોટી સભા આ પહેલી જ ૨૬મી જુનના બરાબર હતી, જોડા
વર્ષો પહેલાં હરબનની જનરલ પોસ્ટ ઓફીસ આગળ મળેલી ટોચ કમન્ડોની સભા જેને
અમરૂરી સ.સે હરબનની મોટામાં મોટી સભા ગણવા હતા, તેને પણ ટપી નાંચ તેવી આ સભા
હતી બન્ને કેશિસના સંયુક્ત અ.સ.સ. નિધિ આ સભા બોલાવવામાં આવી હતી કે જેમાં હરબનની
જનતાએ સરકારની નીતી સામે ચિકાર વરસાવવામાં કાંઈ પણ મથા રાખી ન હતી.

અમારા કેશિસોએ નેશનાલીસ્ટ સરકાર દ્વારા અમર તેમની સહાનુભૂતિથી સંભાળીત પેટીઓ
મ.ર.કે.તે તરફાર કરવામાં આવતો અમુક મ.લ અગર ચીલે જેમાં ખાસ કરીને સીંગરેટ, ચા, અને
કોશીનો સમાવેશ થાય છે. તેવી ચીલેના બપોરાસ અંગે બહુધાર કરવા કાંટલ કરી હતી.

એ એન. સી. ના પડા નેતા એ કે, અ.લ.બ.ટ. હુચ્ચી, હુમા નેકલે અને ઓલીવર ટાન્કોને
કરવાના હતા, તેમને ન્યાય- અટકાવવામાં આવ્યા છતાં રવાટ અને તેમના સ.ચીઓ ૫૦,૦૦૦
મનાઇ હુકમ બનાવવામાં આવ્યો ની જગી માનવમેદની કે જેમાં
હેવાથી હાજરી આપી શકવા દરેક જાતિની હાજરી હતી અને
ન હતી, જેઓ નેશનાલીસ્ટ સરકારની

હતા. જ્યારે એન. આઈ. સી. તરફથી ડો. નાયકર જે તવા
ઉભા થયા, ત્યારે આફ્રિકનોની મેદનીએ તેમને ખુબ મહગડાટની
સ.સે સન્માન્યા હતા.

અ. સભામાં ધણુ. ગહતવન. સુદકોઓએ ધ્યાન ખેંચુ હતું.
પહેલુ તેા જો કે એ મોટ માં મોટી સભા હતી.

બીજુ કે જ્યારે “ન.ટ.લ મરકસુરી” જેના નીક છાપાએ, એકત્ર થયેલી માનવ મેદનીને અંદાજ ૨૦,૦૦૦ માણસોનો જ કયો હતો, અને ખરી રીતે જ્યારે આખાં છાપાઓ જે અંદ.જ આ- પછા બીન-જોવાઓની સભા ખાખત જણાવે છે, ત્યારે ખરે- ખરી રીતે હાજરી ગમણી જ (અનુસંધાન મારે શુએ પાનું ૨૫૩)

સા. આફ્રિકા ઓલીમ્પીકમાં રંગમેદની નીતિ રાખશે નહી

ઓલીમ્પીક રમતગમત માટેની આંતરરાષ્ટ્રીય ઓલીમ્પીક કમીટીએ જે રમતગમતની ફરીકાઈમાં ભાગ લેનાર સાઉથ આફ્રિકાના પ્રતિનિધિઓને સુચના આપી છે કે આગામી ઓલીમ્પીક રમત ગમતને માટે સાઉથ આફ્રિકાના સુનીયનમાંથી તમે જે ખેલાડીઓની પસંદગી કરો તેમાં કોઈ જાતનો રંગભેદ છે.વેસ ભેઈએ નહિ તે ખાસ ધ્યાનમાં રાખજો.

સાઉથ આફ્રિકાના એ કમીટી તેમને એ રમત ગમતમાં ભાગ પરના ડેલીગેટોએ ખાત્રી આપી હતી કે ખેલાડીઓની પસંદગી માં કોઈ જાતનો રંગભેદ રખાયો નહિ. આ ખાત્રી ઉપરથી કમીટી એ સાઉથ આફ્રિકાને લેવાનો નિર્ણય કરી ઉપર સુજાણનું સુચન કર્યું છે. એટલે હવે સાઉથ આફ્રિકાના બીન-જોવા ખેલાડીઓ ને દરેક ધોરણને માટે દરેક રીતે યોગ્ય હશે તેા તેમને સાઉથ આફ્રિકાની ઓલીમ્પીક ટીમમાં

હાથલ કરવામાં આવશે તેમ જાખલ કરવામાં આવશે તેમ અગાઉ રૂસીયન ટેલી વે ૨ ફક્ષિય આફ્રિકાની રંગમેદની નીતીની સખત ટીકા કરી હતી અને એકું સુચન પણ કર્યું હતું કે ઓલીમ્પીક મ.ટેના ખેલાડી ઓની પસંદગીમાં સાઉથ આફ્રિકાના ખેલાડીઓને લેવા નહિ, ત્યારબાદ સાઉથ આફ્રિકાએ ઉપર સુજાણ ખાત્રી આપી છે.

ઈંગ્લાંડના શાહી કુટુંબને રંગભેદ મંજુર નથી !

આ જે જ્યારે વિશ્વમાં રંગભેદનો પ્રશ્ન વિશ્વ રીતે ઉજાણ રહ્યો છે ત્યારે બોલવનું શાહી કુટુંબ રંગભેદમાં માનવું નથી એની ખાત્રી રૂપે ઈંગ્લાંડની મહારાણીએ જેલ્ડ જેસેરે ઓલડ ખીલ નામના એક દબસીને સાહી રસાલામાં એટેન્ડન્ટ તરીકે રાખવાનો નિર્ણય કર્યો છે. એ કે આ અંગેની દણુ કતાવાર જાહેરાત થઈ નથી. પણ જે માણિતી મળે છે તે ઉપરથી બ.નાન. બરકરના ૪૨ વર્ષની ઉમ્મરના ઓ.રી સર જેલ્ડ નીચનું નામ સુચવાયું છે.

શ્રી મીલ ઓગસ્ટ પ્રકિનાથી બર્કમહામ મહેમમાં પોતાની ૩૨જ પર કાજર થઈ ગઈ અને નવેમ્બર સુધી યાં જ પોતાની ૩૨જ ગળાવશે, ત્યારબાદ તે મહારાણી તથા એડીયનબર્ગના ડ્યુક બાનક, સીરેલીબેન અને જેમ્મીઆના ૧૭ દિવસના પ્રવાસે જામ તે વખતે તેમની સાથે રહેશે. ખસ, અહીંથી જેમની નોકરીનો અંત આવશે.

ડ્યુક એડીનબર્ગે પણ કાળા માનવીની નિમણુક માટે રજા આપ્યો છે.

શ્રી મીલે આ અંગે કહ્યું હતું કે જારા જેવાની નિમણુકને કારણે અસમ અસમ જાતિ વચ્ચેના સંબંધો બાકા થશે.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૩ જુલાઈ, ૧૯૫૯.

એ. એન. સી. હિંસાને માર્ગે

આ ક્રીકન નેશનલ કોંગ્રેસના નેતાઓ હમેશા એવો દાવો કરતાં આવ્યા છે કે હિંસા આફ્રિકાની સ્વતંત્રતાની એકમાત્ર લડતમાં તેઓ હમેશા અહીંસક સાધનોના વાપરશે. તેમના બધાજ મિત્રોએ અને શુભેચ્છકોએ આ નીતિ વધાવી લીધી હતી કારણકે આજ એક નીતિ છે કે જેથી આફ્રિકનો સ્વતંત્ર થઈ એક નવા આઝાદ દેશની સ્થાપના કરી શકશે.

પણ છેલ્લા થોડા વરસોમાં એ. એન. સી.ની અંદરજ એવા બનાવો બન્યા છે અને બની રહ્યા છે કે જેથી એ. એન. સી.ના એવો પાયો રે.પાઈ રહ્યો છે કે જેનાથી ભય છે કે, કોઈ પણ સમયે હિંસા ફાટી નીકળશે અને એવે સમયે નેતાઓ જનતા પરનો કબ્જો ખોડી દેશે.

એ. એન. સી.માં ક્વથાસેવક ઇળ સરૂ કરાવે છે, એ એક બુલ બથુ પગલું છે. આ હોટેલને ઘરઠરી રીસ્ટ રીજનવામાં આવે છે. આને પરીણામે ઉદ્દેશની મળતાં, તેઓ પોતાના નેતાઓના અહીંસક વિચારો છુટી હોંસા તરફ વળશે.

ઠરખનમાં પેન-એફ્રિકન કોન્ફરન્સ સારાઈ થયે આ હોટેલે એ પમાત્ત કરી હતી એના ઉપરથી આ સિદ્ધ થાય છે. તેઓ જાણતા હતા કે પેન-આફ્રિકનીસ્ટ કોન્ફરન્સ ભરી રહ્યા હતાં. અને તે બહેર કમા નહોતી. તેમ છતાં તેઓએ આ સમારમાં હાથમલ થવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો, આખરે એક બ્યક્ટી અંદર હાથમલ પણ થઈ હતી. આફ્રિકનીસ્ટ નેતાઓએ ભતા પેલી સાંત વલણને છાંં આ પ્રસંગ કાત રીતે પાર પડ્યો હતો. નહીં તે માશ મારી થવાની પૂછી શકવતા હતી. જ્યારે આ માણસને બહાર કાઢવા માં આવ્યો ત્યારે એને લોકાન કરી અને છડે કાઢી, સાચો ઉમાગી દસાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો અને બહાર ઉભેલા માણસ ઉપર હુમલો પણ કર્યો હતો.

બીજે બનાવ જેમાં એ. એન. સી.ના એક કાયકલોએ ‘જોષીનીયન’ છાપાના ખાસ ખબરપત્રીને મારવાની ધમકી આપી હતી. જો એ. એન. સી. આવ્યા હોટા સમયે પગલા લેવા છાંંકે તો એની જોળખ અપાય એમ છે.

જુનની ૨૬મી તારીએ શહેરમાં ટેલવીઝ સુવર્તીએ કોંગ્રેસના નાસાએ પોકારતી ફરતી હતી અને જે કોઇના કાચમાં ખાલ હોય એને મારતી હતી. જો અહીંસાનો અર્થ આ થતો હોય તો અમારે-એ. એન. સી.ને પુછવું પડશે કે જ્યારે તેઓ સાંત અહીંસક યાજવળની વાતો કરે છે ત્યારે એનો અર્થ તેઓ શું કરે છે ?

એ લાણીતી વસ્તુ છે કે કોન્ગ્રુનીસ્ટો અહીંસામાં નથી મનતાં. માર્કસે કહ્યું હતું કે કોઇ પણ લડત એ રીતે ચાલી ન શકે. પણ આજે હિંસા આફ્રિકામાં શાંતી અને અહીંસાની વાતો કરવી સાબકાયક છે એટલા માટે તેઓ શાંતીની જાખ વાપરે છે. પણ તેઓ એવું વાતાવરણ સરળે છે કે જેથી હિંસાને નોતરવામાં આવે છે. સરકાર પણ કોન્ગ્રુનીસ્ટોને સામ આવે છે. કેમકે તે જોલીપરે ટાંગેલા જેવા માણસો ઉપર પ્રતિજ્ઞ થુકે છે. સરકારનો હેતુ કહાચ એ દોય કે આ રીતે એ. એન. સી.ને ખલાસ કરવી. પણ સામે સામે એમને એ પણ સમજવું જોઈશે કે તે અધ્યક્ષ વિચાર પ્રદાન-સમીતેના અગ્રણી બધ કરી બીન-ગે.સાઓની યાજવળમાં કોન્ગ્રુનીસ્ટોનું નેતર વમાવી રહી છે, પરીણામે અજબજા હિંસાનું રૂપ લેશે.

અમે ફરી વાર ચેતવણી આપવા ઈચ્છીએ છીએ કે હિંસા આફ્રિકામાં થવી ગીસ જાતીઓ છે અને તેથી અહીંનો સવાલ હિંસાથી કોઈ કીમત ઉઠેલાનો નહીં. ટોમ અમ્બોયાએ કહ્યું છે કે હિંસાથી સ્વતંત્રતાની લડત પાછળ હાંકશે. હિંસા આફ્રિકા માટે આ વાક્ય માફ રાખવું સાબ કરતા થઈ પડશે.

રેલથી થયેલી પાપમાલી હવાઈ મથકને ટોપ

(અમારા ખાસ ખબરપત્રી તરફથી)

સમસ્ત વિસ્તાર ગીપરમેન્ક પ્રતીપીંગો અને ઇસોનો દુવે ધીમે ધીમે પાછા મોકવાતા આવ છે. લોગો પેંજાના ધરેમાં અપ રહ્યા છે અને સહેરની મારોટમાં વેચવા મોકવાતા સાર્કાસ્ટ વાળાઓ તેમના નેતરોમાં નવી વાવણી કરવાની તૈયારી કરી રહ્યા છે

મીડરમેન્કના અમમવન રહેવાસી મી. કે. લાહુના પ્રયુખપણા હેઠળ રેલ સંકટ રાહત સમીતીદારો નેએને નુકસાન થવું હતું તેમને આશરે પાઉંડ ૬૦૦ની મદદ કરવામાં આવી છે. તદ ઉપરાંત રેલ કોસ વાળાઓ અને નાકાલ સુનીવર્સીટી સાથે સંકળીત ઇન્વેસ્ટીગેટર એન્ડ સોસીયલ મેડીસીન અને જન્ય બ્યક્ટીમલ ચુકરેશ અને મદદો કે જેમાં ખાસ કોઈ રેપારી એનો સમાવેશ આવ છે. એઓએ રાહત ડેન્ડો અને રવાનાઓની સમજા કરી સુવર રાહત આપી હતી.

સરકાર તરફથી પણ અરેર સમાજ સેવાના કોઈએથી નીવડત સપેલા ગી. એલ. પી. બોલમાની સુચના અને દેરવણી હેઠળ એક રાહત સમીતી નીમવામાં આવી હતી. એઓ ખાસ કરીને આફ્રિકન અને કસ્ટ વરતીના રેલથી પાપમાલ થયેલાઓને સાલે પાડવામાંથી કારેમ થઈ સક્યા ન હતા. એટલે ઠરખન વિસ્તારમાં પીડીતોને તો ખાસ કરી રેવેન્કાએ મદદ કરનારા આ તરફ મીડ જાણી રહી. તાજેતર માં થયું મી. બોલમાના કમન જનુ-કાર હજી પણ આફ્રિકનના કોઈકો કંડ મેને પગખર કરવાનું કાજ ખાઈ છે.

ઠરખન-મીડરમેન્ક વિસ્તારના થળા ખસ વસાવતીઓ આ રેલ સંકટને માટે સરકારને કોષીત દેરવે છે. એ વિસ્તારનો એક જુના વસાવતી અને કુશનદાર આખરું કમન એ છે કે “અમ.ઉ કહી પણ આવી રેલ નહોતી આવી આપે એ નકશીલ છે કે રીજુનીયન દવાલ મથક બાંધવા માટે સરકાર તરફથી નહીના વહેણે દેરવવા માં આવ્યું છે એ આ માટે જવાબદાર છે.”

ટેલિગ્રાફ રહેવાસીઓનું કહેવું છે કે રેલના પાણી મીડરમેન્ક વિસ્તારને ફરી વળ્યાં તે પહેલા તેમણે અગાળના થાકાઓ સાબળ્યા હતા, જે નહીને હવાઈ મથકવાળા વિસ્તાર તરફ પુરના પાણી ધીનરો તોડી થતી ન જાય તે

માટે કાવનામેટ ફોડી વહેણ જાલવાની કોઈ તરતીપ કરવામાં આવી હોય એવું અનુમાન થરવે છે. જ્યારે બીજી તરફ છાપાવાળાઓ એવું જણાવે છે કે રેલના પાણીના થસારથી નહી ધીનરો કોટેટના બાંધેલા વિભાગો બારે કલાકા સાથે કુટી જતા બારે અવાળો થવા હતા.

આમ જતાં અનુચનીની વાત એ છે કે હવાઈ મથક આમળ જ્યાંથી પહેલાં પાણી વહી જતું હતું તે જગ્યા એ રેલના પાણીનો સ્પર્શ પણ થયેા નથી, જ્યારે જે વિસ્તારમાં કહી પાણી આવ્યું તને હતું તે આઓ વિસ્તાર રેલના પાણીથી કુળી મથેા હતો.

ઇન્સાનીયતની ખરીદી

છ કાં? ઇન્સાનીયત પણ વેચાતી થયે છે.

તમારે ખરીદવી છે ? સાલો અપાવી હતું ? જણો છે ક્યાં ? પેલા કસાઈ પાસે. જે હમેશા તીવ્વી ધારવાળો છુરીથી જે કાઈ છપ સાથે લોપ અને કાપે છે. જુઓ ! જરા ઉતાવળી માલે માથાએ બધી હર સૂણે ઇન્સાનીયત કપામ છે. કપાઈ એમ ન બને કે આપણે જોડા પરીજ.

પછી ખરીદવા માટે ઇન્સાનીયત માં ખાડી ન રહી હોય. નહીં તો પછી આપણે કાચ મસતા રહી જશું. અને કસાઈથી આપણે કાચ પામશું. અને બાઈ ! એની કિંમત પણ કાંઈ નહુ નથી કા ! હમેશા તે કિનમથી મોસે છે કે ખરીદો અને ઘમ આપો.

શું ? શું થવું તમને ? કેમ પણ તમારા જંબી જવા ! જાલદી ચાલો ! આપણો શુક-કામ આ રહેશે ! શું તમારી પાસે આપવા કાંઈજ નથી ?

વાઈ બાઈ ! વાઈ ! ! આપણી પાસે કેવાનીયત તો છે જે એજ આપી હો અને ખરીદી લેો. ઇન્સાનીયત.

નેચનાલીસ્ટ સામે વિરોધ દર્શાવવા કરીસ

દરખાનમાં સંગીતનો જલસો

ફાઉન્ટનમાં ૫૦,૦૦૦ની માનવ મેદની

(પહેલાં પાનાનું અનુસંધાન)

હોમ છે. કારણ કે કરીસ ફાઉન્ટનમાં મેદાન બંને સંખ્યાની અંદાજી મા-લીટી કરાવનાર એના જે કાર્યકર્તાઓ, જે તેઓની જે બંને કરાવનાર રીતે અન્યતઃ છે કે તેની કોઈ પણ કિસ્સાને ૫૦,૦૦૦થી ઓછી ન હતી.

પ્રથમ દિવસેના અનુભવ પરથી માંધણી આગાહી રાજવામાં આવી હતી. સરકારી પક્ષના મેદાની પો-સ્ટાઈ તરફથી આકર્ષક રીતે જાણ કરવામાં આવી હતી કે રોશીસ દળની જે મારે તાજવારી છે. તે સાથે ડોમેસોએ પણ જાહેરાત કરી અને તેના કાર્યકર્તાઓ પ્રથમ ૫૫૫ અધિકાર રહેલા અન્યતઃ સુચના આપી હતી આ કાર્યકર્તા યોજાવું અનુધાન આવ છે કે માંધણી બીલી બધાને જ હતી; આજ કરીને દરખાનમાં રહતા પીન-ગોરાઓ, આફ્રિકનો અને દોડીઓને જે બીલી હતી કે આ સમાન આજ હોજા જગર પડા પાડા થોડીસી. અને કુદામી પોતાના કાર્યની પ્રવર્તી કરશે. આવા સભોએ દોષા છતાં ૫૫૫ ૫૦,૦૦૦ ની માનવ મેદની કરીસ ફાઉન્ટનમાં મુકવાની અંદાજી રીતે બેઠી થઈ હતી. અને દરખાનમાં કોઈ પણ જગ્યાએ કોઈ પણ-મેદ માનવા પામ્યું ન હતું.

પેટોસના બહીષ્કાર

સીમરેટનો બહીષ્કાર પવનવેગે ફેલાઈ રહ્યો છે કેટલાક પ્રસંગોએ સીમરેટ પોતાનાઓ જુલમી જે જે સીમરેટનો બહીષ્કાર કરવામાં આવ્યો હતો તેની માનવથી કરતાં કુદામીસી તેમને એવી સીમરેટનો બહીષ્કાર કરવામાં આવ્યો છે તેની નાક આપાની હતી. અને પેટોસ (આવળી) તે જાણ મુક-વારથી જાણવાથી ખાદ્યા ચક્ર મના છે.

એક એન. આર્. સી. સાથે સહમત રહેતા સમાજ સેવકનું અંતબ્ધ એવું છે કે પેટોસનો બહીષ્કાર કરવામાં કોમિશનેસે મુક્ય કરી છે. ખરી રીતે એનો બહીષ્કાર તે. કુદામી કરારી રહેત મેદાનના એક્ટો સામે થયો નેહોતો હતો. કારણ કે પેટોસ જાંબજાર નેચનાલીસ્ટ સેમર પીન નેચનાલીસ્ટ એક્ટોને એક સરખો લુકસાનકર્તા છે. ઉપરાંત આજ જાણ એ છે કે સાવધાન વર્તની જનતાને એ મુખ્ય બે રાજ પછી છે કે જે ઓછી કોમને વધુ જગ્યામાં મળી શકે છે અને પેટોસના મારે તે. આજ આજ કરતા એવાકની જ નજર છે કે મેદાનમાં થયું જાર નેતાઓ. પણ મધ્યમ વર્ગનાર છે

આથી એ સમય જગ્યાએ છે કે ડોમેસ ને હદાપછી વાપરી આવે બહિષ્કાર નજરના કલોપમાં પાછો ન બેઠો હો વો તેમાં રીધીલના જગર આવી જશે. જ્યારે આ બહિષ્કારની અસર પુરેપુરી રીતે પહેલે અને સરકારને ડોમેસની કમીતીનું જાન મર્ધ જાય, એટલું જ બતાવી આપી, પાછો એવી સેને જાણથી લેવાશે. જેથી જુલમીરો પણ અટકરી અને સિદ્ધિત પણ જાણશે.

પરંતુ મને તે માન હતું પીન-ગોરા ઓએ કમીરેમોન્ટ બસના બહિષ્કારના તેમના વિચ્છ દર. હોજા જાણી ગતાની આપ્યું છે કે જનતાનું કરી શકે છે. વળી મદલની વાત એ છે કે, તેમાં એ. એન. સી. ની કોઈ પણ દેશવર્ધી ન હતી. જનતાએ જ પચાસ મુક્યું હતું. આજ-હુટવા દોષા બતાવેને અજવાદ રૂપ મળી પીન-ગોરાઓએ એ પણ બતાવી આપ્યું છે કે તેમાં કોઈ ખાસ રાજકારણના અંગ મીઝોની દેશવર્ધી સ્વીચ પછી જવરથીત રીતે સમીત ઉભી રહી શકે છે.

ઉપરાંત સમાજા કેટલાક મુક્યો અને બાજા કે જેમાં થયા મિથ સમાજ હતો મધ્ય વધુ દોડીઓ હતું એમને સમાજી મસાલ દા.અમાં મર્ધ દા.અમાં પેશો મર્ધ મેદનીની આજ પાસ કરી કોરર રૂપ જુક્યું હતું. આગાહીની તમમાં સેતોમાં કેવું જાણ સહાય અને સદન સીવતા પ્રેર છે એ આ કરે મનાવ્યું હતું મસાલ સાથે પોર અંધકારમાં ઉભેલ, એ મુક્યો આ દેશના અંધકારને વિશરી જાણે આગાહી ની જોત પ્રમદાથે છે એક જાણતું હતું. “આફ્રિકા”ના નાદે જમન મદ્ય કેમુ હતું.

દરખાનમાં કરી “બીયર હોલ” નોફાન

જસ દિવસ જંધ જાણવામાં “બીયર હોલ” કરી તા રહેલીના કિષાકા મુક્યો આફ્રિકા ઓએ અંધકારીના રહીત ૫૧ જેવી મધ વિરોધ કર્યો હતો. પે.લીનાએ ત્યાં દેશ દોષી હતો અને તને મેના લેતા દરજેયા હતું લોડોને વરકેશવના બેઠ પોલીસે ૪૨ રહીવાની અને ૪ પુ.પેની થરપકા કરી હતી “આફ્રિકા”ના નાદે, અને નારામાં હવામાં કંજનતા રજા હતો. આખા દિવસમાં મુક્યોમાં એક પણ બીયર દોષવા એક પણ પીનનો દાખલ થયે નહોતો.

રવીવ.ર તા. રાની રાત્રે ૭ વાગ્યે મુક્ય સંસ્કાર મંડળના આકારા દેખ એક મુક્ય સંગીતકાર મી સની જુલારામ તરફથી, સુરત દિ. એ.ના વિહારીયા રહીતવાળા દોષમાં, આઓવ સંગીતપર પ્રવચન અને તે સાથે સાઓવ સંમત ના પ્રીમી બજનો સંજાળાવ્યા હતા. મી સની જુલારામ દેશથી સંગીતનો ગા વર્ધનો અજવાલ કરી અર્ધિ રૂપા આજના છે. સંગીતપર તેમણે સારો કાજ મેળવ્યો છે એમ સમાજી એક મીચ કાર્તિ સુચવતી હતી. સમા તરફીન મર્ધ મધ હતી. તેમણે પહેલા સંગીતના સુરો અને રાગની સમજાવતી આપી હતી. પ્રોગ્રમ ૮ વાગ્યે સર થયો હતો અને તે ૧૦ વાગ્યે સમાપ્ત થવાને બદલે ૧૧ વાગ્યા સુધી સમાપ્ત. સભ્યો તરફથી વધુ માનવથી કારણે પુર્ણ થયો હતો. મી સની જુલારામે પ્રોગ્રામમાં અતર્જા જણાવ્યું કે આવી એક-મીત સમાને સંગીત સંમળાવના ને તેમને પણ આનંદ થયો હતો અને એ.કે. મળતાં હું કરીધી તમને સંગીત સમાજાવીય પણ કુંક સમયમાં મારું

દેશ જવાનું થા.૯ છે એટલે હું નકામી કહી શકતો નથી.

મુક્ય મંડળના મધુખ માં નરસીમાઈ ગોવંદિ તેમને કારીક આજાર માન્યો હતો અને તક મળતાં સંગીતનો કરીધી મંડળને લાભ આપવા જમાવ્યું હતું. મંડળના મંમી થી મી. એ. ૫૨મે થી સનીમે અને સમાજાને તેમની દાખરી મારે આજાર માન્યો હતો અને થી સનીને સંજા સદર મુક્યી હતી.

મુક્ય સંસ્કાર મંડળે મુક્યોમાં પ્રવર્તી લાવવા મારે મધ્યી વખત જુદા જુદા વિષયો પર મેડ્યુનેટો. અને નિષ્ક્રિયોને તેમના અતર્જા અવવા સમાજો, કરી હતી. એ માસ પર થી એસ. પાડે તરફથી “દિલુ મર્ગ અને અકોને સમાજ” વિષય પર પ્રવચન થયું હતું. તેમના વિષયની એ ખજ અને ક મુક્યી પ્રોગ્રામનો પ્રગ્થ મધા હતા. બીજી વખત કુતીવર્ધીટીના પ્રે.કેસર તરફથી વધુ પ્રવચન થયું હતું. આવી રીતના કાર્યક્રમો વખતો વખત રાખવા મંડળ પ્રવાસ કરશે. જેમાં રહ લેતા સરેને વિનતી છે.

૧૯૬૦માં ઓલિમ્પીક ઉત્સવ માટે રાજમાં બંધાતું વિશિષ્ટ નગર

૧૯૬૦ના એ.મરહની રૂપમાંથી સપ્ટેમ્બરની ૧૧ તારીખ મુકી હટાલીમાં રામ માં આંતરરાષ્ટ્રીય ઓલિમ્પીક રમતોત્સવ જાણવરશે. આ ઉત્સવને સંજા જાણવા તથા દેશવરદેશના સેક્ટો રમતોરોને સાચવવા, વિવિધ રમતમુખતો અને રૂપમાં મારેનું મેકાનો તકવાર કરવા મારે હટાલી ભારે જાહેરાત હટાલી રહેલ છે. મુક્ય પ્રેરો પેરિઓલી નામે ઓળખાતા વિરનારામાં ઓલિમ્પીક નમરનું બાધકામ ચાલી રહ્યું છે. સમય નમર એકેએક મકાન તથા એમાં મુખ્ય કેન્દ્ર નિષ્ક્રિય રમતોમોની પોજન.એ મુખ્ય બધાજ રહેલ છે સમય રોજનમાં કલા અને સે.દર્મની સ પુર્ણ દિલ રાખવામાં જાતી છે.

આસપાસના પ્રેક્ષણીય રહેલો અને મકાનોની સ્થાપતકતા પરપરમમાં એતપ્રાદ બની લોવર્વને એનોએ એપ આથે એવો પરિશ્રમ એ.લિમ્પીક સમીતી આ નગર નિમોલુમાં ઉઠારી રહી છે. નમરની જાંબણી એ પ્રકારે મર્ધ રહી છે જે રમતો જાહ રોમને અતર્જા વિરૂત અને અલતન રહેણાક વિષાત્ર બની રહે. ઓલિમ્પીક રમતો દરમીયાન તો ૪૫૦૦ ખેડોની જરર રહેશે પરંતુ હાલની પોજન તો ૮૦૧૨ ખેડોની છે. એટલે કે ૧૫૦૨ રહેણાક એકમેકે બનશે. અને તેમાં આજ હવાર મુક્યો રહી શકે રમતોત્સવ માદ હટાલીના સરકારી નોકરીને વસાવવાના પ્રથમ ઉદ્દેશમાં આ નમર પણ સદાપક બની શકશે.

કેંદ્રીટના યાદના પર મકાને આ નમરની રિસિટ તો એ છે કે બધાં જ મકાનો કે પોટના મજબુત બાજાઓ પર જાણવામાં આવશે. નીચેનો ઠામ રાહદારીઓ મારે જુલો રખાશે. કોઈ મકાનને જાણથી ચાર મળવા દશે. મકાનની આસપાસ લોવ અને રૂશે હતો.

૪૬ બા.પ.એમાં આમંત્રણ કોઈ દેશની એ વિમ્પીક સમીતીએ. પર ઉત્સવની બધવામાંક મળીતીએ સત્તાવાર આમંત્રણો મોકલો આખ્યા છે. આ આમંત્રણો એ લાવામાં મોકલ્યા છે. એક હટાલીબન અને જાણ એ દેશની રાજકાયા. આમ ૪૧ બ.પ.એમાં આમંત્રણો મોકલાયા છે.

મધ્યપાન (હાફના) બહીષ્કાર માટે આગ્રહ

(અમારા અભિપ્રાયની તરફથી)

પરોક્ષેથી બહીષ્કાર એ એવા પ્રકારનો બહીષ્કાર છે જેમાં આપણે તેને પરોક્ષેથી બહીષ્કાર કરવા માટે આગ્રહ કરીએ છીએ. આપણે તેને પરોક્ષેથી બહીષ્કાર કરવા માટે આગ્રહ કરીએ છીએ. આપણે તેને પરોક્ષેથી બહીષ્કાર કરવા માટે આગ્રહ કરીએ છીએ.

અમારા અભિપ્રાયની તરફથી આપણે તેને પરોક્ષેથી બહીષ્કાર કરવા માટે આગ્રહ કરીએ છીએ. આપણે તેને પરોક્ષેથી બહીષ્કાર કરવા માટે આગ્રહ કરીએ છીએ. આપણે તેને પરોક્ષેથી બહીષ્કાર કરવા માટે આગ્રહ કરીએ છીએ.

આપણે તેને પરોક્ષેથી બહીષ્કાર કરવા માટે આગ્રહ કરીએ છીએ. આપણે તેને પરોક્ષેથી બહીષ્કાર કરવા માટે આગ્રહ કરીએ છીએ. આપણે તેને પરોક્ષેથી બહીષ્કાર કરવા માટે આગ્રહ કરીએ છીએ.

આપણે તેને પરોક્ષેથી બહીષ્કાર કરવા માટે આગ્રહ કરીએ છીએ. આપણે તેને પરોક્ષેથી બહીષ્કાર કરવા માટે આગ્રહ કરીએ છીએ. આપણે તેને પરોક્ષેથી બહીષ્કાર કરવા માટે આગ્રહ કરીએ છીએ.

આપણે તેને પરોક્ષેથી બહીષ્કાર કરવા માટે આગ્રહ કરીએ છીએ. આપણે તેને પરોક્ષેથી બહીષ્કાર કરવા માટે આગ્રહ કરીએ છીએ. આપણે તેને પરોક્ષેથી બહીષ્કાર કરવા માટે આગ્રહ કરીએ છીએ.

અમેરીકી પ્રમુખના મહેલમાં નાણાને ચતો બેઠામ ધુમાડો

પ્રમુખ આજ્ઞાન હોવાને કારણે આપણે તેને પરોક્ષેથી બહીષ્કાર કરવા માટે આગ્રહ કરીએ છીએ. આપણે તેને પરોક્ષેથી બહીષ્કાર કરવા માટે આગ્રહ કરીએ છીએ. આપણે તેને પરોક્ષેથી બહીષ્કાર કરવા માટે આગ્રહ કરીએ છીએ.

આપણે તેને પરોક્ષેથી બહીષ્કાર કરવા માટે આગ્રહ કરીએ છીએ. આપણે તેને પરોક્ષેથી બહીષ્કાર કરવા માટે આગ્રહ કરીએ છીએ. આપણે તેને પરોક્ષેથી બહીષ્કાર કરવા માટે આગ્રહ કરીએ છીએ.

આપણે તેને પરોક્ષેથી બહીષ્કાર કરવા માટે આગ્રહ કરીએ છીએ. આપણે તેને પરોક્ષેથી બહીષ્કાર કરવા માટે આગ્રહ કરીએ છીએ. આપણે તેને પરોક્ષેથી બહીષ્કાર કરવા માટે આગ્રહ કરીએ છીએ.

આપણે તેને પરોક્ષેથી બહીષ્કાર કરવા માટે આગ્રહ કરીએ છીએ. આપણે તેને પરોક્ષેથી બહીષ્કાર કરવા માટે આગ્રહ કરીએ છીએ. આપણે તેને પરોક્ષેથી બહીષ્કાર કરવા માટે આગ્રહ કરીએ છીએ.

આથે બાંધવાની રીંગન અને વેણીઓ

અખમલ, સાટીન, હાર્ટા સીકેન્સી, રીંગન અનેક રંગ, ડીઝાઇન અને કાપડમાં મળશે, એમ અંકજ અને મોટા સંખ્યામાં આટો અખમલની રીંગન મળી રહેશે.

અખમલ આટો અખમલ, અને વેણન તથા ફેક્ટરી ટોપીઓ હાથેથી બનાવી આપવામાં આવશે.

આપણે બાંધવા અખમલ, રેસમ, ફેક્ટરી વિશેષનાં ટુકડાની વગર રંગની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારના કોથળાં મળશે.

ટેલફ ૫૨ મુકવા આટો પ્લાસ્ટીકના કુરુર કુલો મળશે.

ટેકાણું : માખરો હેટસ (મી.) લી.

લેડીઝ એન્ડ ચીલ્ડ્રન-સ હેટ એન્ડ એક્સપ્રેસર,

ફોન : ૮૩૫-૭૮૮૧ પહેલે માલે, બેલકસ પાર્ક.

આર.કે. એન્ડ સન્સ — ૩૩ વેરક રોડ, — બેલકનીસબર્ગ.

૧૦. મી. ૫૨૬૦ — ટેલોફાન ૩૩-૫૨૬૦

ટેલોફાન એન્ડ સન્સ : "અગત ધર્મ"

અગત ધર્મ (મી.) લી.

૧૪ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૯

ફેબ્રુઆરી અને રીંગલ અર્માન્ડ અને ધર્મોદસ

આસ કરીને અમારે ત્યાં ઇન્ડિયન અને ઇંગ્લીશ ટાઇસ્ટી, ફેરો આથમાં તૈયારવાના ભૂત ભૂતના તેલ-અખમલ, રેસમ, રીંગલ અને બેલકનીસબર્ગના ટાઇસ્ટી-કાચ અને પ્લાસ્ટીકની બનાવટી-ફેરોદસ અને ફેરોદસ તથા બેલક અનેક રંગની ટાઇસ્ટી બનાવટ બનાવી મળશે.

અરબુન કાકા

“વનકુલ”

ખા રાજી થઈ કે અખાલ્યુ અને હું હતા અથો. શિખાળાની મઠી રાત અને આંધે સપથે કોણ આજુ હતો!

“પોણુ કડી”
“હું છું. —દરબે ઉપાડો”
મેં દરબાને કહ્યું એના આંખ માંથી જલક હડી ઉભાસમા જલુ તો મેં ૧૯ મળે. કેટ પડેલી અને પેટી લાજા. જલેલ કમરને થયે દાઢ્યન. હડી જલ ઉભા હતા. માથ તો પડી અને વાળ ફરકે હતા. જાણે દરેક પર જલે પેટની ડાખ સંજોઈ પળે નાખી છે. સામેના ફાલ પડુ મેક મેં માખન હતા.

“સામે છે કે મારો પત્ર લાગે અથો નથી.”

“પત્ર—ના અને નથી મળ્યો.”
સમજ્યો, અંદરે પત્ર નાખવા આપવની, મેં જ સુખ કરી હતી. મારે નાખવે. એકતો હતો. સુલ સુલ વિરેન્દ્રભાઈ સુલ સમજન જીવન જુએમાલ વિતાવ્યું છે.”

હવે મને અરબુન કાકાની ઓળખ પડી. સમજવો પડો ફર મથો અને કાકાની મોઢાની એક રીત રજૂનીપર પર તજ થઈ.

“અરે આપ અરબુન કાકા! આટલી રાતના કપાથી આને છે.”

“તરથ કરવા જલે: હતો ખાન્યુ કે તમને મળી થયુ અને પોડો લકેર થાવી સામાન પશુ લેને. હતો તે લેતો જનું કરી આલી નાકળ્યો. આટલો મેલા આખો અને તમારી ઉંચ જગાડી તોય કુ.ખ થાય છે. અને હવે કે મારો પત્ર તમને મળ્યો ન દશે.”

“અરે એમાં શુ થયું કાકા! એટલો સમય શુ કામ રાખો છે.”

“કાક નહી કેમ કહેવાઈ હા તમારે હા મથે તમારે ચાલવા ચાલવા નો મને કહક છે. પશુ અંદની મે કાળજી થન મુજવે છે. આપી નાની નાની વતે ન માનવના જિવનને, ખ્યાલ આપે છે

“કાકા પેલેક ખાતામાં કાપક ગેરમથે થયો હતો”

“ના, અને એમ નથી લાગતું”
વાત ચિતર્થ કાકાને સામાન દશ બકાલન પડ્યો હતો. આડી પશુ ઉભી હતી. કાકા જલે અપા અને સમાન ઉતારવા લાગ્યા.

મેં કહ્યું, “કાકા આપ હા માટે તપો સો છે. રજવા હા આડીસો. મત્ર ધામાં મુટી રેશે.”

“હા માટે વચર નાકલના કોને વધુ પેસા આપુ.”

“નાકલ” સખ્ત પ્રયોગ કાકા હમે સાલ વાપરતા.

“તો ઉભા રકો હુ માર નોકરને મોલાયુ

“નોકરને શા મેં જીવાવે છે? મેં તુ કામ શુ નો નોકર”
અરબુન. જલે: મમાન નાકી માથે નાને આ રખન ઉતરી લીધે ના. મઠી માળા ના-મુટી કામમ જિલેરો અને મત્રા જતા મન હતું. “કા શુ સામાન?”
આમળેના એક રથ આલી હતો એ ઉપાડી એમને જતાવ્યો. તમા એક પત્રમ હતો જ.

અરબુન કાકાએ કહ્યું “હીક તમારે હવે તમે મુક જલ હું મારો ખીરતરો પાપરી સુખ જલસ.

“તમારા આવાનાની સમજ કહેને?”
“રાતના તો હું કાજ આતો નથી”

“મેં માર પુરી કરવા કદો હતું એવી ક્યાં રાત થઈ છે કાકા!”

ખીરતરો ખીલાવત, કાકાએ કહ્યું “વિરેન્દ્રભાઈ તમારી સાથનો માર સમજ કઈ જતાવવાનો નથી.”

હું સુપ રહ્યો.

એકદમ માયુ હેયુ કરી કાકાએ કહ્યું “જા વખતે પશુ અંદ મેટી પાસ નથી થયો.”

“ક્યમ”
“હુ આપા શુ કડે પડીયી એવ પરતારો.

હું સુપમ રહ્યો

“હીક તમે જઈ આશમ કરો.”

“તા ખરેખ આ પ કાજ નહી લો.”

“સાભળો. જો વધારે સમય કરી તો ખીરત પેટી લઈ રેશન પર જઈ સુપ રહીસ.”

અરે થયું કે તમે બાદ પશુ કાકા કીવાને એવાન છે. અને હું સુપમાપ સુવા મથો, આડો તો પડ્યો પશુ ઉંચ ન આવી અને કાકાના વિચારેન ચડી મથો, ખરેખ અરબુન માનવી છે. મઠી જો કોઈ રવતમ દેશમા અન્ધા હોત તો કેવ મમાન કાળી હોત. આપણા કમાલ દેશમા અન્ધા તેધીન કાક ન કરી ચકવા. સાલ નીરહા અને એક સપાથસુ કુટુંબમાં અન્ધા હતા. માછીમારનો મધો હતો. માછલા કેપડીયા નાખી આવાર થર સામે વેચવા એકતા. મામકના અમારા મકાન સામેન ખમર જતાની અરબુન કાક, સાથની પડેલી કોળખ આજે પશુ એને કોરી તાજ છે. એક સવારના પર સામે લોખાન જાયુ. જલે કાન મોટી માના

જાની હોય એમ અજાણુ હતું. ગીરડી અને થોલ દપાથી અરબુન કાકા હાથ મા એક મેટી માછલી પકડી દેશમાં મારા પિતાજી પાસે આપ્યા અને માછલી નીચે પટ્ટી જુમ પાડી હેવા. “કોકલર સાથે જલે સામાને જાયુન છુટી લીધુ”

મારા પિતાજીએ અજાણમાં પુછ્યું “પશુ વાત શું છે એ તો કહે.”

“અમાનદરના સીપાઈ રેલ મારી માછલીએ. હાથ જલ છે. આજે તો આ મોટી માછલી લેવા માગતા હતા મેં ન પડી પી અને મારા દીધ, અને મારો. મેં પશુ સામે એક કપડા લાવી છે.”

મામલે મધાર અજાણ સીપાઈને મુકે. જાન મા; જમીનવરના મકાન વિતા પડેલા કે ક અંકુલ થર જમીનવરના સીપાઈને જાણ નાખ્યુ હતું પિતાજી હેલ મુજબા “હીક તમે કાન થઈ અટી મેસો.”

પિતાજીના પત્ર પાસેથી છડી અરબુન કાકા એક ખાન્યુ મેસી મથા. સીપાઈ પશુ આપી અપા હતા.

પિતાજીએ સાંત રમથે પુછ્યું “તમે હા માટે એમની માછલી લેવા મામતા હતા?”

“સાથેન અઢોના જમીનવારનો રીવાજ જ છે કે કર માસે એક મેટી માછલી કલેક આપી મારે આપવીન લેજમે.”

“નથી આપવ ને” અરબુન કાકા જુજામા મેસાન નાન લેખેડી દેશમા અન સીપાઈનો. આ મામા આમ વધરી રહી.

કેકલર દોવાન લીધે અધાન પિતાજી નો આદર હતા અને તેના સીપાઈ મુખ મા.પ કુવેવતા ઉભા રહા

પિતાજીને કીક “તમે જલ મથે જ કાન છે” ના જમીનવારે સાથેનજર કહી મસ.

સીપાઈ નમકાર કરી માલ્યા મથા. (અખુર)

સાઈટર અધિક્ષ (પ્રો.) લીમીટેડ

નલ જાતના નાવજન, રેલવી લેમન સુવરાઢ કાપક, જોગી બળનો અને પ્રથમ મારે લેવન જલન જલો, પુલેનર, કમીન-સ અને જલ્યાનો મારે—કુટીક, ખીન, બેન્ડેસ, રોલસ, નેપાન-સ વિગેર.

દરેક જાતના સાજા માટે લપાસ કરવા જલ્યાનક.

૭૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ

ફોન : ૮૩૫-૬૭૮૬

બોક્સ ૧૫૪૬.

શુભ પ્રસંગો માટે લેટ!

શ્રીઓ અને પુરુષો માટે

ઘડીચાળ !

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ જમુલનાં
એટામેટીક કલેન્ડર.

- રામર
- રોલરી
- લેડો
- રૂસર

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરુષોનાં શર્ટ સુટ, પાચળમા
તેમજ બાળકોનાં કપડા.

હોલસેલ લાવે મળશે

બોક્સ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૨.

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

લગ્ન મસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અને રમેશભાઈ બીએ.

શ્રી કપીટનની અંગત રેપરેશન નીચે કુટુંબના અને રેસીડેન્સીમાં કોઈ પણ જાતનાં વધારે સુધારે આવી રીફોર્ડ કરવાનો અને સુધારા કર્યો.

કેપીટન બાલકની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

એ અને મિકેટરીયા સ્ટ્રીટના ખુલ્લાપર - ડરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાથક

સુક્રીપર, સુક્રાકરી, વીમાના અને જમણના

દીક્ષિતાન અને કુટુંબના કોઈ પણ જાતની કમીમાં રીફોર્ડ અને સુધારા
આને સુક્રાકરી અને વેર વેડાં જમાવી મારફતે મુકીને કરો.

કાંદળી, આગ, મોરી, કુલ્લડ, નાશમાલ, ખોડાના, વિવેચન નીચાં અને
કાંદળી આપીએ છીએ.

કે-મટીસ, પસનલ ટાઇ, કિસામના મે.પા. કમાવવા રેપન્ટ કમીશન
સર્વિસેસ કે રેપરના કાપસેન્સી. પાસપોર્ટ ફોટો ફોટોગ્રાફ અને કમી
માનવોમાં કોઈ પણ કી લીધા વિના અને મુલ્ય સલાહ આપીએ છીએ.

નેસન મ્યુચ્યુઅલ કાર્ડ કોઓર્ડિનેશન કોલે કોસ્ટલીયા અને મોડેલા
ફિનિશ્ન-સ કંપની લીમિટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

આંબા અલાય, લીલી અલાય, રતાળ અને સુરણની ત્રાસમ
માલુ છે. આફ્રીકની ટ રાસ, લાસલુ રી. ૧-૩ રાસ.

પાંચ નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

મુરી અને મેનલી પાન બનર કાન, માર્ટેલ નાટુ. માસીક મેલ
છો. ૧૦-૧ લાખી અને રહેરે બારેક છો. ૧૧-૧ લાખ.

રેસીડેન્સ, ન્યાસાલેન્ડ અને કોલમ્બન રેસીડેન્સ બેરારો ટપર પુર
ખાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરાધીન કરવી મોકલ્યો.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

વેલ્ફ્રેડ સુડ, હાર્નિંગ્સ સુડ, વોલ્ટિંગ, લેન્ડિંગ બેરેલ,
કાર્ડ બોલ, બોક્સિંગ ટેરેલ, સુક રેલ, ટેલ, લાલ કીશ્વત
આને જનીટી સર્કીસ. અને પધારી લાલ રેલ સુકીસ નીલ.

—બોક્સ, ટેલ અને કીચન હેરેસર—

એ જમાવી રેપરેશન નીચે લખેલ માલ છે. તેમાં સ્ટોર હેરેસર લઈ
વાર રહે છે. આને રીફોર્ડ માલના કોઈક લીસ જમાવો અને વેચાર
આવશ્યક પધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

હોંઈની મોટામાં મોટી વિમાની કંપની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમિટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી બલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

અધી બતાના વિમાનો અને ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૧૧૦.

રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ઇલેવનથ એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન

ઓફીસ : ૨૫૮૪૫

રેસીડેન્સ : ૩૬૪૧૩.

ઇસ્ટ આફ્રિકાનો પત્ર

(અમારા ખાસ અવરખનો તરફથી)

૨૧-૬-૧૯૫૯.

નઈરોબીમાં શીખર પરિષદ

કુનીયાના શબ્દકારી છેવટમાં હાથ ને અડખ પડતો નીકળી આવેલા છે. એક છે ન્યુ ડેલીના ગ્રુપ અને બીજો છે રાષ્ટ્રવાદી આફ્રિકન સંસ્થાનું ગ્રુપ. ન્યુ ડેલીના ગ્રુપનું શીખર છે. મી. મહાન્ડસ અને આફ્રિકન સંસ્થાના ગ્રુપનું શીખર છે. મી. ગ્રામ એવા. આ બંને ગ્રુપની શીખર પરિષદ આગતે આઠવાડીએ નેરોબીમાં ભરાવાની છે.

ટાયાનીકાના સર્વમાન્ય આફ્રિકન આગેવાન મી. જુલીયસ ન્યેરેરે સંકલ્પ રચ્યા છે. તર્ક જતાં પહેલાં તે નેરોબીમાં રહેવા હતા. તેમણે જતા પહેલાં વાદાપાદ ત્યાં એવુ સૂચન કર્યું છે કે કુનીયા ન્યુ ગ્રુપ અને આફ્રિકન સંસ્થાની નીતી બંન્નેને મળ્યું નહીં સાબ રહેલું છે એટલે જ નેરોબીમાં મેલડીઓ ભેગા મળીને વાદાપાદ કરે તેો મતભેદ ટળી શકે તેમ છે.

મી. એવા કહે છે કે જે વચ્ચે સર્વ સામાન્ય કુનીયા ક્યાં છે તે અને સમાવર્તન નથી, જ્યારે મી. મહાન્ડસ કહે છે કે તે કેટલી પણ સાથે વાદા પાદ કરવા કોઇ પણ કોણે તર્કવાર છે.

મી. ન્યેરેરે પણ દીવસ નેરોબી રોકાયા હતા તે દરમીયાન તેમણે મી. મહાન્ડસ સાથે મધ્યી મધ્યી વાતચીત કરી હતી. અને જણાવ્યું હતું કે, કુનીયામાં કોયો પ્રથમ ભરતીયાન મન શુકીની છે. બંને પણ મનમંથી પુર્વમક કાઢી નામે તેો કુનીયાને સ્વાયત્ત રહેલાઈથી કહેવી શકે, મી. મહાન્ડસ અને કુનીયાની પુરોપાધન કોમના સમર્થ માન્ય છે. તે કંઈ રસને કાઢી શકે તેમ છે. પુરોપાધન કોમ તેમને પુરો ડેલા આપે તેો તે મળ્યું કરી શકે તેમ છે. કુનીયામાં અભિમાન કણા છે. સ્વાયત્ત નકાપટ હાલસેનન અને કુનીયાની છે. મનની શુકી ચર્ચા સુધી એ સ્વાયત્ત ભોગુએ રાખી આકાંક્ષા સ્વાયત્ત માટે સર્વ સામાન્ય શુભા તરફવાર કરી શકાય.

કુનાન્ડામાં એશિયન બહિષ્કાર

કુનાન્ડામાં કુનાન્ડામાં નેશનલ યુવ મેન્ટ સંસ્થા કે જે રાષ્ટ્રવાદી ચાલસ મારાં છે અને એશીયનો સાથે નિષિષ્કાર કરે છે તેો જાન તેથી આકાંક્ષા ને એશીયન સંસ્થા બચવવા પામ્યા હશે.

જે કે કુનાન્ડાની સરકારે સ્વાયત્ત મા તેો કુનાન્ડાએથી ઉપડેલી સ્વાયત્ત પ્રત્યે ખાસ ધ્યાન આપ્યું નહિ. એટલે જે સ્વાયત્ત મળુ કુનાન્ડા અને એશીયન ને પારાંઓ. ખાસ કરીને નાના ને પારાંઓ બારે દુર્લભમાં શુકાઈ મળા. તે સાથે એશીયનોને સાથ આપનાર આફ્રિકનો પણ જે રાખના ભોગ નવા. અને આમ આફ્રિકનોની એ સંસ્થાનું કાર્ય પુરુ મળે આમળ વખતો સુસેદલાઈત અને ભવરમા ઉપર મળ મળુ મળા હાળો એટલે કુનાન્ડાની સરકાર આમળ આપી આફ્રિકનોની જે કુનાન્ડા નેશનલ યુવમેન્ટ-સંસ્થાને એરકાવડે ભરે કરી કુનાન્ડાને અસાત વિસ્તાર ભરે કર્યો. આફ્રિકનોએ કુનાન્ડા કોમ યુવમેન્ટ નામની નવી સંસ્થા શીકી કરી તેને પણ સરકારે દુર્લભ એરકાવડે ભરે કરી એટલે આફ્રિકનોએ કુનાન્ડા કોમ કન્વેનશન નામની નીકાઈ સંસ્થા શીકી કરી. દર-મીયાન આ એરકાવડી અળવળ મળાન નાર આ સંસ્થાના કેટલાક ને. વડી જોની સરકારે મરપક કરી, અને છ આગેવાનોને હરવાર કરવા કે કેમ તે બંને તપાસ કરવા કરાવ્યું અને તપાસ કરાઈ છે.

આ કેશમાં થાક થમકી આપી બધે બકાર કરવાના કાખસાંએ વિરોધ પણ રજુ કર્યો. તે ઉપરાંત કેટલાક વિતા. રામાં એ આફ્રિકનોએ એશીયનોને કુદન મળી શકે. અને ધીવા માટે પાપી પણ ન મળી શકે તે માટે કેવાં પમર્થ શીકા હતા. તે પણ જણાવડે દીકીઓની કુદનોમા કામ કરના આફ્રિકનોનાં કોશી

એકવાર રવામી રાખાઈ પણ પરમકાંનાં રસન કરવા ચલેલા એક છતાંમુએ તેમને પુછ્યું : હું મીતા તેો રાજ વાચું હું પણ મને તેનો શુક ભય કેમ નથી સમાજનો ? એનો સાવ સાદો જાવામાં નવાજ આપતાં પરમદસ રાય-કુણે કહ્યું : ગીતા ગીતા ગીતા ગીતા એમ ને જોશવા કરો તેો ગીતાથી ઉછેરો તાગી તાગી તાગી છન્ડ નીજળે. એટલે ગીતાનો શુદ્ધ આરેલ એ નીકાઈ છે કે તાગી ચાવ. એ ત્યામરાની વાચુ કપી છે તે સમજ્યું ભેદજો અને તે છે આપણા મનની વાલસાં એનો ત્યામ ન થાય ત્યાં સુધી ગીતાનું શુદ્ધ રદસ્પ નથી સમજાવ્યું. આ વાલસાં અનેકરૂપે મ. જુલના મનમાં મસેલી હે.વ છે. તેનાં જ 'મીન' ન મો : કમના, કમના, શે.શુપતા, મનોરમને તુલ્યા પણ છે. એ જ્યાં આપણા મનને મેલુ બનવી શકે છે. જેથી રાજબોજ મીતા વાચવા કરવા હતાં તેનો શુદ્ધર્થ તથી સમજાવતો. એમણે એ વાલસાંનો મોડો પણ ત્યામ કીધો છે તેમજો જ ગીતાનું આ વાચન કરેલું મજુમ, અને તેમજો જ એ વાચન પચાવેલું મજુમ.

નાં કામ અને કેશી કાપી નાખવામાં આવેલ તે પ્રકારે પણ અહિં રજુ કરવા માં આવેલો. આ ઉપરાંત કુનાન્ડા સિવાયના અન્ય જાતિના આફ્રિકનો સાથે પણ આ મળવળીયાઓએ કેવાં પમર્થ નીકાઈ હતાં તેની વિમનો પણ રજુ કરવામાં આવેલો.

પુર્વ આફ્રિકાની યુનીવર્સીટી
પુર્વ આફ્રિકામાં ઉચ્ચ કોળવળી બંને તપાસ કરનાર વર્ગિય પાટીએ બલા-

મળુ કરી છે કે સડીવાલી કુળવળી માટે પુર્વ આફ્રિકાની યુનીવર્સીટી કેવી ભેદજો હોવાં કેવીવા, કુનાન્ડા અને ટાયાનીકા એ ત્રણે પ્રદેશોની કેશોએ ભેદાય. પુર્વ આફ્રિકાની સરકારોએ આ બલામળને આવકારી છે અને કરે આ કાશમાં આમળ વખવા માટે ત્રણે પ્રદેશો કેટલા તર્કવાર છે તે બંનેની તપાસ ચાર કરી છે.

પરચુરણ

—કંપાસમાં પ્રથમવાર માટે એક આફ્રિકનોની મેમર તરીકે ચુરણી મળ છે

—સમરત વિમના દેશોના રાષ્ટ્રમીતો નો સંકલ્પ ભરમનીતી એક સંસ્થાએ કર્યો છે અને મળ બાપા સાથે ઇંગ્લીસ બનુવાડ તથા પીઆનાની નોટ એક પત્રિકાપર છાપી છે.

—લાપા કામાની ૧૧ જુનના ૨૨મી વર્ષમાં કુનાન્ડા હતી.

—કુરત અને તામપુર રોડ ૫૨-૬૧૩ સાથે અર્થે જાંબામો પુલ તો, ૧૫મી ન. ઉપડો મુકવામાં આવેલો છે. આ પુલ ૩૦૫ ફીટ લાંબો છે.

—બીલીમેરમાં કુનાન્ડા વદાચુવડ અને મચીમારે સંમનું જુલુ અભિષેકન જારણ કર્યું. જેમાં આ કુલોમ કરી મિલરી દેશને સમર્થ કરવાનો હરવ મળો હતો.

—ના. આમળાન હારવડ કુનીવર્સીટી માં બી. એ. પ.સ મળા છે. તેમને તે કોલેજને ૫૦ હન્ડર કેશર ભેટ આપ્યા હતા. આ ભેટમાંથી કિામ-વિત્તિઓ અપાશે અને પ્રથમ પસંદગી સુસ્થીય વિદ્યાર્થીની રહેશે.

—કોલેસ કુળો સાથે મતભેદ થતા કિશીના કેપરેશનના મેમર પટેથી બીમલી ભરણા અતર અમ્મીએ રાજ નામ આપી રીપુ છે.

—ડો. એચ. જે. બાબાને કેમ્બ્રીજ આવે કેમ્બ્રીજ કુનીવર્સીટીના સેનેટ હોમમાં 'કોલેટર એડ સાન્સ'ની માન્ય' પડવી એનાયત કરવામાં આવી છે.

—વડા પ્રધાન મી. જવાહરલાલ નહેરુ જરમન વેદીના સહકારથી આશી ભનલપુરની મનોરેજ ફેક્ટરીમાં ભરકરી વાકનો મનાવવાની યોજનાની વિધિ પુર્વકની ઉદ્ઘાટન વિધિ ૨૧મી જુને કરી. જે વિધિએ આ ભરકરી સરંભ મનાવનાર કારખાનામાં બનેલી પ્રથમ મોટર ક્રક ને ચાલુ કરીને બહાર મોકલાઈ હતી.

—ન-સુચારી ૧૬૬૦થી બીબા રંમની એક આની અને અમ્મી આની ચલણ માધી કુર મળો.

—ગોવડ જેલમાંથી ૨૬ કેદાંઓને છુટકારો મળે છે જેમાં કે. મુખા ભેશોનો પણ સમાવેલ છે. ૫૫ વર્ષ બાદ આ મેઈલ હુકમ થયા છે હજી ગોવા જેલ મા ૨૫૦ કેદાંઓ છે.

ભારતના માલ વિશે ફરીયાદ

દરેસલામમાં ભારતના ટેક કમીશનર હમલ દીદી વેપારીઓએ જણાવ્યું હતું કે અહીં આવતો ભારતનો માલ મળીવાર અરણ હોય છે અને જમે એકલવારને ફરીવાર કરીએ છીએ તે તરફ સેધા ધ્યાન નથી આપતા આથી અને જાપાનના માલ તરફ હવે વળી રલા છીએ.

ભારતે કચો માલ પરદેશ મોકલી નાખા જનાવી લેવાની નીતિ રાખી છે એથી ફરીયાદ પણ હતી. વેઈચ છાઈ નથી હેલ્ડ અને ફરીયાદ પર ધ્યાન નથી દેવાતું. આ બધી વસ્તુઓ પર ને ધ્યાન નહી દેવાય તેો ભારત નો વેપાર આ દેશમાં આગી પડશે. એમ જાંતમાં જણાવ્યાં હતાં.

સહરિ,

હિંદનો પત્ર

(આગામી અંકમાંથી તારીખ) ૨૦-૬-૫૯.

ગુજરાતમાં બેરિયલ પથ્થરો

હિંદ ગુજરાતના અમુક ભાગોમાંથી કોમલી ખનીજ પથ્થરો મળી આવ્યા ની જાણના અંગે આ મહાગી-કરજીની કે. સુવેપની યોજનાનું કામ કરતા જી સર્વેન્ડ ઝવેરીએ વધુ વિગતો આપતાં જણાવ્યું હતું કે, આ વિસ્તાર માંથી બેરિયલ જેવા પાનાં ને એકવા બેરિયલ જેવા પથ્થર મળી આવ્યા છે. આ બેરિયલ પથ્થરમાંથી બેરિયલ નામની ધાતુ મળી શકે છે, કે જે વિદ્યુત્તીયક કરતાં હલકી હોય છે. આ ઉપરાંત કેદાહટ, પાપરાહટ, તથા અંબારનાં અમ્બા વાપેસેટ હિરણ્ય દેખાઇ શકે તેવા કોમલી પથ્થરો મળી આવવાની શક્યતા છે એમ તેમણે જણાવ્યું હતું. આ અંગે થી ઝવેરી એ ભારત સરકારને જાણ કરી છે અને ભારત સરકારે તેની તપાસ હાથ ધરી એમ જાણાય છે.

લીધ્યુ મોધવારી-મહાતા પ્રમુખે રેલે છે

કલકત્તા પાસે આવેલા રૂપ માટલ દુર ડોમ વિસ્તારમાં અનાજ ચણું મેળુ થયું છે હાલ લગભગ આઠ રુદિ અને અના જીદિને લીધે જલુ થય રવા પાક નિષ્ફળ ગય છે. અને મોધવારી વધતી જાય છે તેમજ કામ મળતું નથી. આથી સુખથી ન.મની એક અંગે ચોતાને પાચ વર્ષનો પ્રુવ ૨૦ રૂબીમાં લેવો. દતો. એની જાણ કોંગ્રેસ કાર્યકર્તાને થતાં તેનારને નાણા મુકરી માલને ફરી પ્રુવ સુપરત ક્યો. પણ આ રીતે થકી અને કમું કે, તમે પ્રુવ રો આપો પણ હું એને યું જાગીશ, મને છવર, મારે કાંઈક રોજી આપો. કોંગ્રેસ અને કોઈક રોજગારી આપવા વિચારી રહી છે.

કોંગ્રેસને જરૂર છે ચારિત્ર્યવાન સરકારી - નહેરુ

આ પ્રધાન થી નહેરુએ નીતિ.જ આવે એક જરૂર સમામાં જણાવ્યું હતું કે જે ડેમોસ્ટો નામપુર આવે મોળવેલા કોંગ્રેસના અધિવેશનમાં પસાર કરાયેલા સદાકારી બેતીને લગતા કસા નો વિરોધ કરતા હોય તેમને કે જેલ સરખા હોડી જવાની જુદ છે. અમરે જેઓ ડેમોસ્ટો જાણત અને ગાજગા ખનારી કો એવા ચારિત્ર્યવાળા માણસો જોઈએ છે, અમરે મ.જ સંખ્યા

જોઈતી નથી. વડામાં નહેરુએ સ્વતંત્ર પક્ષની રચનાનો ઉદ્દેશ્ય કરતાં કહ્યું કે અમે એને આવકારીએ છીએ. દેશ તેમજ કોંગ્રેસ માટે જો ઉત્તમ છે અમોમાંથી આપણે કામદો ઉદ્ધારીને ધણું થીવો શકીએ.

સદાકારી બેતીને અમમ દરજાવાત કરવામાં આ વધી એવી શાળાની ફરીવારને ઉદ્દેશ્ય કરીને થી નહેરુએ કહ્યું કે એવું નથી, જે સંપતિથી અને પરસ્પરના હિતમાં ધામ છે. અમમાં હાખત મનારી સદાકારી પદતિને વિરોધ કરવાનું જાણ્યું નથી, કારણ કે એજ યોરણે આપા દેશમાં સદાકારી પદતિ હાખલ ચરાની છે. એનો વિરોધ કરવો ન જોઈએ. આમ છતાં કેદાહટ લોપા પાકા પાછળ એની વિરુદ્ધમાં મેલે છે.

પરમર્થ યોજનાનો ઉદ્દેશ્ય કરતાં થી નહેરુએ કહ્યું કે આ યોજનાનો સફળ રીતે પાર પડે એ માટે એની આદે આવતા સ્વળા અરેવો દુર કરવા પડશે. એ માટે વધુ બેતીવાડી અને ઓલોગિક ઉપાદાનની તેમજ જે કાઈ સાધનો હોય તેવા પુરેપુરા ઉપયોગની જરૂર છે.

ડો. સુરેશ ગાંધીનું અસુસ્થ દાન

ડો. એસ. એન્ડ એસ. એસ. ગાંધી કોલેજ ઓફ એન્જીનીયરીંગ એન્ડ ટેકનોલોજીના ડો. ડ.જી.૧૦૦ને અંગે જાણનાર નવા મકાનની સિદ્ધાર્થજી નિધિ મુગલ રાજપના જેવણી પ્રધાન થી હિન્દ કનેગ્રાસ દેશવરને હરને યજ હતી. આ પ્રસંગે આ સરખા માટે મે.કે. દાન આપનાર ડો. સુરેશ ગાંધીએ સંસ્થાના વિકાસ માટે ચોતાની મધીજ મિલકતનું દાન અમરવાની ઉદાર ભરેલાત કરી હતી આ ભરે.તને હાજર રહેલા સોમે તાળીમેલા મ.ક. મકાનથી વધારી લીધી હતી.

પાણી પર ચાલતી સાયકલ

ગોરગા આતે હાજેતરમાં એક પારસી યુવક થી દારા કે પુનાવાળ એ સુરેશમર તળાવના પાણી ઉપર તરતી સાયકલ અલાવકાને પ્રયોગ કરી બતાવ્યો ત્યારે તે તેવા દગલો માણસો એકાંકી યજાં હતી. પાણીમાં ચાલી શકે તેવી સાયકલની દોષ અને સાદસ નક પ્રયોગનું ઉદ્દેશ્ય રાજપના કામદાર

અને કામદાર આતાના પ્રધાન થી. હાંતી લાલ શાહે કમું હતું. આ પ્રસંગે મેલતા થી કારે જણાવ્યું હતું કે આ રચનાત્મક અને નવીન હાંપના છે.

કામદારે પ્રધાને જણાવ્યું કે આપણું દેશમાં કેદલીએ નહીએ છે અને સરો-વરોથી બરપુર કાચીર પ્રદેશ છે. એટલે આ પ્રયોગ એ સરજ શરી નો તે વલો ઉપયોગી નીવડશે. તેમજ થી દારા પુનાવાળને તેમની આ રો.પ માટે અગિનંદન આપ્યાં હતો અને જણાવ્યું હતું કે આવી યોધો લે કમિય બનાવરી જોઈએ અને આમ જનતા તેના સહેલાઈથી લાલ લપ શકે તેવું કરવું જોઈએ.

રેલ સંકટ ફેડ

મયા અંકરો સરવાળો ૫૩-૧૮-૦
એન. કાલીક.સ. કુસાકા ૧૦-૬
મેલનલાલ ચાપાનેરીયા
જીનાસીયા ૬-૦
અબામેન પ્રિયોસીયા ૧-૧-૦
આપ. નમ્મુ એન્ડ સન્સ
કુસાકા ૧-૧-૦
(કીરસને કાળો)
કરમાલક સામનવાલા ૧-૧-૦
પરજી છના ૨-૨-૦
મનીસ મકાર ૧-૧-૦
ડો. ઈ. આપ. વાપકા ૧-૧-૦

કાંતીલાલ વિતામર ૧૦-૦
કુસા મલાલ ૧૦-૦
વલ્લા નમ્મુ ૧૦-૬
આમાર એન્ડ કુ. ૧૦-૬
કંડન દાસ ૧૦-૬
કરમાલક રોર ૧૦-૬
એમ. એમ. કુસેમાન ૧૦-૬
કરમાલક અલમક ૧૦-૬
કરમાલક કુર ૧૦-૬
પાણીચાન બકાર ૧૦-૬
મેલન નમ્મુ ૧૦-૬
એ. મલમલ ૧૦-૬
કરમાલક વાજ ૧૦-૬
કાચુ પાંસે ૧૦-૬
એ. ધી. રીપીડન ૧૦-૬
એ. એરી ૧૦-૬

(માણ)

રાતા કુકા મરયા
માણ કો રતલી ગુણીના રોડ
ભાવ નીચે મુજબ
મીકસ કો નં. ૧ ની થી. ૫૧-૦
કો નં. ૨ ની થી. ૪૬-૦
કો નં. ૩ ની થી. ૪૮-૬.
કમો. Moormans (Pty.) Ltd.
P. O Box 26, Phone 126
(Brits, Transvaal.)

બી-આઇ

સુખક કરાંચી અને ઇસ્ટ આફ્રીકાના બંદરો વચ્ચે સુસાફરી કરે છે.

સ્વીઝર કુરંજ ૩૦મી જુન ૧૯૫૯ના આવશે અને કરાંચી થઇ સુખક જવા પછી જુલાઇ ૧૯૫૯ના ઉપડશે.

સુખક અથવા કરાંચીનું લાકું.

કુરંજ કલાસ	એક	બેરોક	વમર	પા. ૬૨-૦-૦
સેકન્ડ કલાસ	૪	૪	૪	પા. ૬૦-૧૫-૦
મર્ડ કલાસ	૪	૪	૪	પા. ૩૯-૧૦-૦

ગોર્ડનરી

નોન-વેલ્ડેરીયન પા. ૪-૧૩-૦
વેલ્ડેરીયન પા. ૪-૪-૦
સ્પેશીયલ નોન-વેલ્ડેરીયન પા. ૧-૧-૦
વેલ્ડેરીયન પા. ૦-૧-૦

વધુ માહિતી માટે મળો મા લખો:

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ
(પીટી લીમીટેડ.)

૬૯૦ પાઇન સ્ટ્રીટ, -કરમન.

ટેલીફોન: ૨૦૪૩૨ - ટેલીગ્રાફીક કોડેસ "કરમન."

સામાજીક ખબરો

મહીલા મંડળ સંચાલીત બાલ મંદીર

ડરબનના ગુજરાતી મહીલા મંડળને આશયે પદ ડો-સ એન્ડ પદ ૨૪૮ પર એક ભેદ દાખલ કરાવે રાખી બાલ મંદીર તા. ૧૫મી જુનથી શરૂ કરવા મા આગ્યું છે. મહીલા મંડળની બેઠાએ ધર્મો ઉત્સાહ બતાવી નાખ્યો અને બીજા સહાય સભ્યોએ દત્તો. બાલ મંદીરમાં ૧૫ બાળકો આવે છે. તથા વર્ષથી પાંચ વર્ષ લગીના બાળકો ને એમાં કાબજ કરવામાં આવે છે. ડરબનની બેઠામાં આ એક જાણીતું વિન્ડ છે. જેને સમજાવે વધારાનું બદલી છે. જેથી બેઠામાં કામ કરવાનો વિશ્વાસ આવે અને કાર્ય ઉપાડવાનું દીઠ પછી થાય.

લેસ સમાચાર

ડરબનના થી ગિરજામાં કુશળ નવસારીવાળાના પુત્ર ચિ. કમરસાલના કવન પ્રિયારીવાળા થી બચવાના કામ કરાવતી પૂતી ચિ. કલિતાએન સાથે તા. ૨૩-૫-૫૬ના રોજે "ગરીબમન રેખલ રોડ"માં થયાં હતાં. એ પ્રસંગે મિત્રોના મહેલ સહકાર અને શુભાશીર્વાદ માટે ફેરવુ રીડ મોન્ડી

ના સંચાલો. આભાર માને છે.

તા. ૧-૬-૧૯૫૬ વિ. સ. ૨૦૧૫ વૈશાખ વદ ૧૦ ને સોમવારના રોજે થી નારાયણાઈ લાલભાઈના પુત્ર ચિ. મનભાઈ ઉદે. રસભાઈના શુભ કવન વેરાવળ નિવસી થી કમળભાઈ ચોરાવણની પુત્રી ચિ. સંપાદેન સાથે બેઠાનીસભ્યમાં આવી ફેલમાં થી આશુભાઈના શુભ કરતે લેલિ વિધિ પ્રમાણે થયાં હતાં.

આ પ્રસંગે શુભ ઘીલ આપના કુરુથી સખા બંધ સમરનેલી મિત્રો પાસાં હતા. કામચાલના સારી મદદ કરી હતી એ સૌનો બા. પત્ર દારા થી નારાયણાઈ અ.ભાર માને છે.

મરણ

ડા. નાથકરના પિતાનું અવસાન સ.ઉચ આફ્રિકા અને નાટાલ કનિ-યન કોંગ્રેસના પ્રમુખ થી ડે. જી. એમ. નાથકરના પિતાનું રથીવાર તા. ૨૨-૧-૫૬ના ૭૩ વર્ષની વયે અવ-સાન થયું હતું.

સ્વ. પી. જી. નાથકર સામાજીક કાર્યકર હતા અને એક વખત કોંગ્રેસ ના પક્ષ સભ્ય હતાં. સ.સી કોલેજની

સ્થાપનામાં તેમને ઉડે રમ લીધી હતી અને વધી જકેમત ઉડ.વી હતી. થી કનેયાલાલ શાહનું અવસાન

જુલપાન્સભ્ય દોડુ સેવા સમાજનાં મનો લખી જણાવે છે કે થી કનેયા-લાલ શંભુલાલ શાહ ૫૫ વર્ષની વયે કુલ્લુદીપાટમાં તારીખ ૨૨મી જુન ૧૯૫૬ સવારે ૧૧ વાગ્યે બે દીવસની કુડી માદગી ભોમવી હલ્લ વંધ પડી જતાં પ્રથમ હોસ્પિટલમાં તેમનું કુ.બદ અવસાન થયું છે.

થી કનેયાલાલ શાહ પહેલાં આ દેશમાં ૧૯૨૭માં વિરીનીમગ બન્ડીયન રૂલમાં સિલક લરીકે આવેલા, અને પછીથી પોટરીટી અને પ્રિયારીવા બન્ડીયન રૂલોમાં પણ સિલક તરીકે કામ કરેલા.

પ્રિયારીવામાં તેઓ પાંચ વર્ષ રહ્યા તે દરમિયાન ત્યાની દોડુ સેવા સમાજ ના મનો તરીકે હોદ્દા ફેરમી સારી સેવા આપી અને સ્વદેશ મહેલા, અને ૧૯૩૮ની સાલમાં પાછા આવીને તેઓ કુલ્લુદીપાટમાં વસ્યા. ત્યા સમરત હોદ્દા ફેરમી તન, મન અને ધનથી તેમણે સેવા કરી. ન્યાત જાત, અને ધર્મના બેદબાવ સિવાય તેમણે નાના મોટા અને જનાથ માટે ભોમ આપ્યો.

પ્રથમ હોસ્પિટલમાં જુલપાન્સભ્ય દોડુ સેવા સમાજનો સ્કરુટરી આપી

વેડ' બંધાયે તે કામ માટે કનેયા-લાલે તેમન. વખતનો ભોમ આપી અધામ ચમ બહ પોતાની સકિતો આશુભ દ.ગો આપ્યો, જે બદલ હોદ્દા ફેર તેમની જાણી રહેશે.

તેમના કુલ્લુદીપાટમાં જુલપાન્સભ્ય ફેરફારની હોદ્દા ફેરમને મહેલી આ કુ.બદ બોટમાં બમારી સાથે કુલ્લુદીપાટ, પોટસભ્ય, પ્રિયારીવા, બેદ.નીકભ્ય, તેમજ ડરબનના મિત્રો પોતાની હિસોજી બ્યકત કરે છે. હંથર સ્વગરેમના અમર આત્માને ચિરંજીવી બહે અને તેમના કુલ્લુદીપાટ ઉપર આવી પડેલી આ કુ.બદ બોટ સહન કરવાની હંથર તેમને સકિત અપો એવ પ્રાર્થના.

આભાર

કુરુ કુરુથી જે બાલકોએ થી કનેયા-લાલ શાહની રમચાન પાસમાં કાબરી આપી હતી તેમનો તથા, તાર દપાલ તેમજ ટેલીફોન દારા મેકલાવેલ આ-શાસનન. સંદેશ,બો બદલ સ્વગરેમના કુલ્લુદીપાટના આ પત્ર દારા તે દરેક બાલકોનો હાર્દિક આભાર માને છે.

સાચારે સ્વરિકાર :

ફેરવુ સોનડી, ૪ ઇંગ્લેન્ડ પા. ૧-૧-૦ થી બને થીયતી સુમકાંત અ. બજત, પોટ' એલીગેન્સ, થી ૧૦-૬ થી નારાયણાઈ લાલભાઈ, કાસવાલ, પા. ૧-૧-૦

ધી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આગ અકસ્માત તથા દરીયાઈ માલનો

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાનું કામ કરે છે.

ખાસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી ફેસ્ટમજી

વધુ વિમત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ એન્સફીલ્ડ રોડ — બોક્સ નંબર ૪૭૬ — કરબન.
ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

No power is strong enough to be lasting if it labours under the weight of years
—Cicero.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Mahatma Gandhi—1918-1926.

No. 27—Vol. LVII.

Friday, 10th July, 1959

REGISTERED AT THE G.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

Nyerere Goes To London

By MILTON BRACKER in the N.Y. "Times"

DAR-ES-SALAAM, Tanganyika, June 21.

JULIUS Nyerere, chairman of the Tanganyika African National Union, and of the Pan-African Freedom Movement of East and Central Africa, will leave for London tomorrow.

Officially, the slight, boyish former teacher will go on a six-week vacation. Unofficially, he is going to see British authorities on African and Commonwealth relations.

En route, he will stop for three days in Nairobi, Kenya, to call on Tom Mboya, with whom, Mr. Nyerere said, he sees eye to eye on all issues. Mr. Mboya is president of the People's Convention party.

"If Tom were in Tanganyika instead of Kenya his policy would be what mine is here," Mr. Nyerere said in an interview. "And if I were in Kenya instead of Tanganyika my policy would be what Tom's is there."

He was making the point that an African nationalist leader can afford to adjust the "hardness" or "softness" of his tactics to the situation prevailing in his country.

Contrast Stressed

Tanganyika has virtually no "white settler" problem such as those in Kenya or Southern Rhodesia. In general, Mr. Nyerere said, he thinks East Africa is

getting "more and more confident because changes are definitely taking place."

As for Central Africa, he found "more and more fear, more and more frustration, and no hopeful side."

In Tanganyika, Mr. Nyerere's own leadership is gentle but absolute. He has the unanimous backing of the ten white and ten Asian elected members of the Legislative Council as

well as of the ten Africans

According to British Africa there is "no one within fifty years of him" in terms of capacity to lead the United Nations trust territory toward independence.

By way of emphasizing his abhorrence of racial violence, Mr. Nyerere said: "The example I keep giving year after year is the United States of America."

He sipped a drink of a cigarette and smiled.

"When there is a Little Rock in the United States," he said, "we on the African Continent get annoyed. We say this is nonsense. But (Continued on page 267)

Coptic Church Leaders Make Peace

CAIRO, June 19.

THE Coptic Orthodox Church of Ethiopia made its peace with Kyrillos VI, newly crowned Patriarch and Pope of Alexandria.

Three Archbishops, who were delegates to the Holy see of St. Mark, had refused to participate in the crowning of Kyrillos on May 10 and until today had refused to recognize his authority.

An accord signed today between Kyrillos and an Ethiopian delegation recognised Kyrillos as head of the church and agreed that the Patriarch and Pope of Alexandria always must be an Egyptian.

It provided that the Ethiopian church would have "a limited number" of members on the next spiritual council that elects a pope. It provided also that the Metropolitan of the Ethiopian church would be raised to rank of Patriarch, second only to the Pope of Alexandria and would have authority to appoint bishops and archbishops of the Ethiopian church. —New York Times.

Plan To Fight For Secession

BLANTYRE.

WELLINGTON CHIRWA, a former member of the Rhodesian Federal Parliament has announced plans for a united political front to fight for Nyasaland's secession from the Rhodesian federation and complete independence within the British Commonwealth.

The decision in principle to form the front was taken at a meeting of Nyasaland African leaders, including members of the legislative council, at Zomba, he said in a statement. The front would also fight for the release of all political detainees, the immediate granting and recognition of African majorities in the executive and legislative council and immediate self-

government outside the federation, he said. The fight would be by peaceful and constitutional means. Violence would never be accepted or tolerated.

Other objectives would include an abolition of differentiation in pay and housing conditions between Whites and Africans and promotion of Africans to higher posts in the civil service.

OPINION

FRIDAY, 10TH JULY 1959

Mr. Nyaaose Raises A New Problem

FLEXIBILITY is a virtue in any politician who aspires to tackle seriously the race problem of South Africa at the moment. For this reason it is of some significance that Mr. J. D. Nyaaose, Secretary for Labour in the Pan-Africanist Congress, revealed a frame of mind, when he spoke at the Durban regional conference of the PAC last week, which shows that the leaders of Pan Africanism are trying to face realities.

He said that talk of mixed membership for political trade union organisations might not be realistic as long as there are glaring inequalities based on race. These created preferences on the African side which would most probably be not acceptable on the White side. It was of the greatest importance that the African's bargaining power should first be built up to place him in the position where the dignity of his person would be respected and from which he could proceed to meet the more privileged groups as an equal. At the same time he faced the fact that the South Africans have different cultural and other backgrounds; that in the final reckoning all would have to be united by a common loyalty.

To move events in this desired goal involved sacrifices by all sides and not only by the oppressed, he argued. Was the European who wanted to work hand in hand with the Pan-Africanists ready to leave the White areas, abandon the privilege which goes with a White skin and suffer where the African suffered? Was he prepared to accept African languages as his own?

This is a realistic move forward on the part of Pan-Africanism. It is mediocre statesmanship which will deny that there are yardsticks by which to determine the sincerity of a human being. Such insistence could very well be indistinguishable from a double-faced attempt to emulate Verwoerd. By putting these questions to the White community, Mr. Nyaaose was cautiously trying to find his way into that form of identification which would make the PAC non-racial in word and deed. It is for democrats on the White side to make earnest endeavours to answer the questions which are uppermost in that section of opinion for which the Pan-Africanists speak. To attack the Pan-Africanists as racialists when no genuine effort is made to answer their questions could very well become a dangerous technique of smearing.

Comment On Men And Events

Provocation At Cato Manor

By JORDAN K. NGUBANE

IT is clear that the Durban municipal authorities are determined to provoke serious trouble at Cato Manor. A few days ago Bourquin, the manager of the municipal Native Affairs Department, asked for the expulsion of about eight African leaders whom he regards as having been responsible to some extent for the recent disturbances. As these notes were written the Police had once more started the raids which ignited the explosions of a few weeks ago.

In the tense atmosphere which still exists in Durban these moves are not only malodorous, they are clear provocation.

The municipality has not come out brilliantly in the riots. Bourquin himself addressed a long and passionate plea to the municipality and Durban's employers of African labour for higher wages. He argued eloquently that at the base of the riots was the economic factor, the intolerable poverty of the African. Now it would appear, the poverty of the African has suddenly gone off the scene; it is now the agitators who caused trouble at Cato Manor.

These sign-zigs in Bourquin's logic are neither clever nor smart. Whenever the African takes defensive action to protest against injustice, the White authority promptly smells out agitators and comes along with bans and deportations. This will not transform injustice to anything better; it will not make the African docile. It might soothe the corrupted conscience of the majority of Whites in this country, but it will not crush the African's spirit of revolt against White domination. In the long run it is the very dynamism which will one day bring White domination crashing to the ground.

In a civilized community it is the duty of the Police to ensure that the laws of the land are respected. Then if there is reasonable ground that crime is being committed at Cato Manor, it is the duty of the Police to get hold of the enemies of the city. But the Police are doing something else at Cato Manor. In their so-called raids for illegal breweries they use methods which are least calculated to ensure respect for law and order.

Homes are broken into during the early hours of the morning. The privacy of family life is not respected. Doors and other property are smashed and, in many ways, violence is used where there is, strictly speaking, no need for it.

If these things were done to the White people there would

be a hue and cry from every platform. But because they are done to the African, the city fathers can in all seriousness consider the idea of banning men and women whose only real crime is, in the final reckoning, the fact that they have dared to say injustice is a wicked thing.

The fact that there is so much irresponsibility from those who assess human worth in terms of race places a very heavy responsibility on the African people. The latter have to impose a rigid form of discipline on themselves and avoid creating situations which the Bourquins could use to justify their bias on African leaders.

For this reason alone, if for no other, it is of the greatest importance that technique should be perfected, not only to narrow down the area of violence but to extend the field where non-violent methods can be used.

Tyranny is not going to be changed by sporadic demonstrations. These might at times have a value all their own. Its back will be broken by concerted efforts and co-ordinated action by those organisations which claim to fight to extend the area of liberty in South African national life.

Thus, where from the side of the rulers we get irresponsible provocation, we should get, from the anti-apartheid side, realistic statesmanship which will be ready to seek the differences of the moment in the face of common dangers and pool the resources of the oppressed for a definite and effective stand against injustice.

In the final reckoning this is the basic challenge hurled at all of us by the attitude of the city council and the Police. If liberty is precious to us, we have to accept it. And it is precious because it is the only condition which would enable us to make the best possible use of our lives.

A Vicious Permit Law

(From Our Own Correspondent)

THE are in Howick, Natal, of Dr. Y. M. Dadoo, one of the most prominent Indian politicians in South Africa, on a charge of being illegally in Natal, has again spotlighted the ridiculous provisions of the Immigration Act, 1913. In terms of this bit of legislative nonsense, no South African of Indian origin may travel or reside in any province of the Union, other than the province of his birth (or of substituted domicile) without being in possession of a permit issued by the Immigration Department. In effect, a South African citizen is regarded as an alien in parts of his own country.

The result is that the immigration offices are nearly always inundated with applications for permits. Whether an Indian desires to travel on holiday, or on business, or urgently to visit a sick relative or even more urgently to attend the funeral of perhaps his own father, he has first

of all to obtain a permit. This entails the usual long queuing, laborious form-filling, the sometimes deposit lodging, all of which involving a fantastic waste of time, quite apart from the totally unnecessary inconvenience. In Durban, the officials at the immigration department are always helpful. The fault is not theirs, but that of a stupid system imposed by a vicious law. To be fair, the United Party is as much to blame for this law as are the Nationalists, just as much as the U.P. supporters share the guilt for most of the oppressive legislation that sulks the Union statute books.

Dr. Dadoo was in this instance issued with a temporary permit after being detained for one night. But the provision nevertheless remains, with the police ever ready to pounce and detain perfectly law-abiding citizens about their lawful business.

Indian Teachers Confer

(From Our Own Correspondent)

ON Wednesday this week, the 33rd annual conference of the Natal Indian Teachers' Society was opened at the Shah Jehan Cinema, Durban. An audience of 1800—Indian teachers and members of the public—were addressed by Archbishop Denis Hurley. The audience, consisting as it did the pick of the educated men and women in the Indian community, was treated by Dr. Hurley to a brilliant and erudite, but easily understood dissertation on "Truth." "Truth," said Dr. Hurley, "is the fusion of mind and reality." He related truth to education, to religion, art including aesthetic as well as utilitarian art, and finally to politics. He said that God is the highest manifestation of truth.

While the Archbishop made no direct reference to Mahatma Gandhi, his whole address had a markedly Gandhian flavor. "God is Truth," Gandhi was wont to say, and, so the distinguished French philosopher Renan Roland once recorded, when a questioner asked him whether he would be prepared to say that Truth is God, Gandhi answered in the affirmative.

The Indian teachers will confer in Durban until Friday of this week. Mr. Arthur Lazarus, the president of the Natal Indian Teachers' Society, is the sole

nominee for that office, while the post of vice-president is being contested by the present incumbent, Mr. Soekraj Chotal, Mr. K. R. Nair and Mr. Michael Joseph. All are principals of schools. Mr. Chotal has recently been the centre of much controversy, both within the N.I.T.S. and in public, over his appointment as principal of the Kathiawar Hindu High School in Durban.

Solo Recital At Gandhi Hall

ON Thursday 2nd July, Sonny Budhrum, a young man from Siongo, (was invited by the Kathiawar Hindu Youth Organisation to sing at the Gandhi Hall. He was heard and cheered by a crowd of over 800 of whom the majority were Gujaratis.

The singing was of excellent standard. As Mr. Budhrum was leaving for Bombay to further his studies in music a purse of £20-17-6 contributed by the audience and a further £5-5-0 from the KHYO was presented to him in appreciation of his excellent performance.

Mr. Budhrum also expressed the wish to become a Yogi. His recital consisted of religious classical songs, some of which are popular songs from Indian films.

Teachers At Phoenix Before Visit To India

ON Wednesday July 8th over thirty teachers visited Phoenix Settlement. They were welcomed by Mrs. Gandhi and her helpers in the Kasturba G. A. Indian School. From there they proceeded to the cottage where they viewed with interest the furniture, books and periodicals used by the Mahatma when he had lived there. They saw on the walls pictures illustrating the different phases of his life and they watched Mrs. Gandhi spin threads of yarn on her portable spinning wheel. The Press room was visited and in the sitting room of Sarvodaya house Gandhi's Message to the World was played. Approached by the neat enclosed garden the Roadway prayer room and office were found, the space doors revealing a peep into the

busy lives of those living in the place sacred to the memory of the late Mahatma Gandhi and his beloved parents.

After tea the teachers gathered to further discuss their trip to India.

Mr. Naraidoo, chairman of the visiting group, in his words of thanks expressed sympathy with Mrs. Gandhi in her brave work. In reply Mrs. Gandhi expressed the hope that the teachers on their return might introduce to their country some of the principles they would see in practice in the basic education of the village schools of India.

The party is due to leave by the S.S. Kampala in few months and the good wishes of Mrs. Gandhi and her helpers go with them.

Indian Employment Chaotic

THE statement of the Prime Minister—Dr. Verwoerd—that 'the Indians are the responsibility not of the Union Government' must be condemned as most irresponsible and callous coming from the head of a state," says Mr. Farid Adams, vice-chairman of the Transvaal Indian Youth Congress, in a statement. "If the Indians are not the responsibility of the Government why does it accept the taxes of Indians?"

Mr. Adams states that the Transvaal Indian Youth Congress after going thoroughly into the question of unemployment amongst Indians has asked the Johannesburg Chamber of Commerce to meet a delegation to discuss the problem. In its letter the Youth Congress points out to the Chamber that "except

for one Teachers' Training College in Johannesburg there are no vocational training facilities available to our young people with the result that when the Indian youth leaves high school he is forced to find employment in Indian shops, European businesses and commercial houses as dispatch and invoice clerks or clerical assistants."

The Indian youth have proved their ability to take on responsibility and have always carried out their duties with the utmost reliability.

There are very few firms who employ Indian assistants with the result that a large percentage of our young people are unemployed. These few openings available make the plight of the Indian youth a desperate one."

"Representative Democracy Has Failed In Pakistan"

ACCORDING to Reuters, the "Manchester Guardian" has alleged that representative democracy as known in the West had failed in Pakistan, but expressed the hope that it would eventually develop there.

In an editorial headlined, "Starting From Bottom," it said: "On the Pakistan Day in March, the President, General Ayub Khan, expressed his belief that a representative form of Government is due course is vital to enable us to achieve our destiny. He has spoken in a similar vein on other occasions. Since the early days of his seizure of power and

from time to time he has promised that a commission of best brains in the country shall prepare the Constitution.

"This will be submitted to a referendum by indirect vote and he hopes it will come into force within two years. President Ayub's conception is, however, one of leader of the community.

"But whereas representative democracy as we know it in the West had not failed in India, it has in Pakistan and it will be interesting to see whether it can strike the grass roots from the bottom up when it did not grow downwards from the top."

State Policies Cause Riots —Say The Congresses

IN a statement the Joint Congresses deplore the Government's refusal to appoint a Judicial Commission of Inquiry into the recent disturbances at Cate Maber, Durban. This is cause for grave anxiety, if not alarm," say the Congresses.

The statement goes on: "It is common cause that the chief complaints of the people centered on the methods of shack demolition and slum clearance; the policy in regard to beer halls and home brewing of beer, interference with domestic stock, restrictions on use of, and cost of, water at Kwa Mabeu; high rents and transport costs; low wages and especially the persistent refusal of the Durban Council and its Director of Urban Administration to give proper attention to the representations of the African people.

"In the past few months, numerous deputations have presented petitions and memoranda to the Mayor or to Mr. Bourquin drawing attention to felt grievances and seeking remedies. None of these lawful and peaceful representations have borne any fruit. On the contrary, the actions and policies which gave rise to this resentment, were headlined, and as it turned out, recklessly continued."

Low Wages

There can be no doubt that the basic economic cause of the disturbances - the appallingly low wages paid to the African workers. A substantial increase in wages is a matter of highest priority. Action is urgent immediately, even if on an interim basis.

The secondary but no less real cause of the disturbances spring from the insecurity caused in the main by the actions and policy of the Durban Corporation. In the first place, order must be lent to the representations of the people. The fact that Africans have no real voice in the Government of this country and, in Durban, in the local authority, places a particularly heavy burden upon Councilors and Municipal Officials to pay heed to their representations.

Family Sundered

Power was entrusted in Section 17 of the Urban Areas Act coupled with the Prohibition of Intercourse Act, given the local authority with power which if misapplied, as has been done, result in the disruption of the already precarious family life which is the lot of urban Africans. Marriages are conducted

from their wives and parents are torn apart from their children.

Resentment arises and grows deep. Cynical disregard by those in authority soon builds up a dangerously tense situation.

The pose and the beer raids and the persecution of even those who have been granted permits to brew beer and their guests is but the spark that ignites the fuse.

Steps Necessary

In the tense situation that now exists, statesmanship of the highest order is called for. The problems with which we have to deal are social and economic. They cannot be solved by the use of the coercive machinery of the state.

The Congresses propose that the following steps be taken immediately to relieve a critical situation.

1. The Durban Corporation and Industry and Commerce must immediately grant a substantial increase in wages.

2. Negotiations have to be entered into with Trade Unions of the workers for long term wage increases.

3. The shack demolition and slum clearance activities of the City Council must be halted, pending discussions with the recognized leaders of the people and the formulation of satisfactory solutions to their grievances.

4. The beer halls should remain closed for the time being and beer raids discontinued.

5. Immediate suspension by the police of the policy of arresting and prosecuting under the liquor laws holders of permits to brew beer, and their guests.

Mr. Dierckx and the Urban Administration Department must not use or further arm themselves with powers under the Prohibition of Intercourse Act to speed up the ruthless eviction of the people from Cate Maber.

6. The Minister must be pressed to reconsider his decision and to appoint without further delay a Judicial Commission of Inquiry into the disturbances.

U.S. Senate Evidence Confirms India's Fears On U.S. Military Aid To Pakistan

SEVERAL newspapers in India have editorially commented on U.S. arms aid to Pakistan.

Referring to the U.S. Senate Foreign Relations Committee proceedings, the "Times of India" writes; "The U.S. Senate Foreign Relations Committee has not disclosed all that the Defense Secretary and the Air Force Chief of Staff have told it about the military build-up in Pakistan. But even the little that it has revealed is enough to confirm the worst fears of this country. Indeed its fears, it is now clear, are shared by the U.S. military leaders who, too, feel that military forces maintained by Pakistan are far in excess of what it needs for its defense. Yet the U.S. Government continues to pour arms into that country...It is difficult for the U.S. Government to see that the military build-up in Pakistan only feeds the fears about Pakistani intentions in India and provokes an arms race between the two countries? The United States hopes for a peaceful settlement in Kashmir. It should be honest enough to see that it is precisely the large-scale military aid which Pakistan has received from the U.S. which has made the Pakistani leaders increasingly intransigent and increased the pitch for settlement in Kashmir."

The paper adds; "The testimony before the U.S. Senate Committee seems to have made no difference to the U.S. policy. The American leaders may be slightly apologetic about it, but President Ayub Khan is wholly unrepentant. He has plainly told the U.S. that he has no intention of reducing the number of his divisions.

Stating that "Senator Gore put his finger on the weakest spot in the U.S. programme of military aid to Pakistan," Debbie "Hindustan Times" says: "The U.S.A. may content itself with the thought that the aid it was providing (to Pakistan) was only for the forces it considered necessary but obviously it is not possible except perhaps, to regard to the nuclear war heads to compartmentalise the country's defence strength. In the case of Pakistan that country has not even troubled to conceal its view that it regards U.S. assistance as a contribution to the military build-up against India. In other words, as Senator Gore said, the U.S.A. has provided the aid for one purpose and Pakistan has accepted it for another."

The "America Bazar Patrika" of Calcutta under the caption "Arms to Pakistan" writes: "The United States' aim, as professed, might be to strengthen democracy as against international communism. But what has been the actual upshot? American arms are buttressing dictatorship in Pakistan and posing a threat to the developing democracy in India.

What is, however, encouraging is that this realisation has been slowly dawning on many of those who guide public opinion in the U.S.A., as would be quite manifest from the discussions at the Senate Foreign Relations Committee."

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.
Contact No. 12 Barkly Arcade.
28 Market Street.
Cor Diagonal & Market Sts.
Johannesburg. Phone 33-1684

Gramophone Records
MADE IN INDIA — AT HALF PRICE
4/6 EACH OR TWO FOR 8/3
Selected single numbers available from latest films.
Also Urdu Quawalliz Hindi Religious, Ramayan, Arthi, Bhajan and Drama Sets.
Latest Gujarati Records: Only at 3/- each or two for 5/-
Available in Bhajan, Arthi, Garba and Comic Numbers
MAIL ORDERS ACCEPTED — FREE PACKING
SELLING FAST
Write for detail specification, gladly supplied on application.
NATIONAL RECORDS
18 Ajmeri Arcade, off Gray Street,
DURBAN.
Phone: 25628.

British Press Comments On Durban Riots

ACCORDING to the BBC the riots in South Africa have been commented on widely by the Press. The city of Durban where the riots broke out must rank high, says the "Manchester Guardian", among human volcanoes. What has been happening there would be without precedent in most places, yet less than 15 years ago, 127 people were killed and nearly 2,000 injured in riots started by a false rumour that an African child had been killed by an Indian bus conductor. It may seem odd that the present situation began with a demonstration by women against municipal beer. But the suppression of domestic brewing in favour of municipal monopoly has been a great irritant in African life.

Price Of Beer

"The Guardian" says: "The price of municipal beer is high. Women complain both that their husbands spend too much money and that they themselves are prevented by the monopoly from plying a traditional and profitable trade. Africans also complain that they are being made to pay in this way for services whose burden should be carried at least partly by their wealthier neighbours. (The beer halls are therefore an obvious target for anger, especially when, as in this case, quantities of illegal homebrewed beer are destroyed in the interests of the monopoly. There is so much ground for general discontent in African life that a small incident is always liable, like a spark falling on dry grass, to set off a devastating bush fire."

The "News Chronicle" says the riots in Durban are an example of how easily tensions flare up. The paper calls attention to another case where

public resentment has made itself felt in South Africa. This is the farm labour system under which Africans arrested for minor offences are given the choice of doing farm work or going to jail. The paper says the development of this system into a forced labour racket was rightly attacked in the South African press, and although it has been temporarily suspended there can be no satisfaction until it has been abolished for good.

"The Times"

"The Times" comments that the announcement of the temporary suspension of the scheme has taken some of the heat out of the angry debate in the South African parliament, but the opposition remains uneasy and watchful. It says: "The temporary ban should give the Minister for Native Affairs time to seek a solution which will avoid perpetuating the anomaly of a status half slave and half free."

Move To Reinstate Seretse

A "NEW YORK TIMES" report says a movement has arisen to reinstate Seretse Khama as chief of the Bamangwato tribe of Bechuanaland whose former Regent, Tshekedi Khama, died in London on June 19.

Tshekedi Khama, who was Seretse Khama's uncle, was the chief opponent of his nephew's marriage to an English woman in 1949.

Seretse Khama was deposed as chief and exiled for six years. He was allowed to return to Bechuanaland on the condition that he relinquish his claim to the chieftainship.

Tshekedi Khama designed and instituted the present democratic form of administra-

tion, which consists of a tribal council of elected representatives. Although the Bamangwato went along with him, they did so principally because Seretse Khama was a member of the council.

The Bamangwato have scarcely understood the new form of government. After only a year under it, many of them want to return to rule by a chief.

Most Bamangwato have been unwaveringly loyal to Seretse Khama, whom they regard as "our born and only chief." Now that his uncle is dead many see no reason why Seretse Khama should not be reinstated as chief. Yet he has promised to avoid politics.

Kerala Passes Agrarian Relations Bill

ACCORDING to Peking Radio, India's Kerala legislative assembly passed the agrarian relations bill proposed by the Communist Party. amid great rejoicing. The bill provides that all landholdings in the state be restricted to 25 acres of double-crop land for a family of five. In cases where the family has more than five members the ceiling would be raised to a maximum of 25 acres of double-crop land. All land in excess of the limit of the ceiling will be surrendered to the government, which will pay compensation to owners at 50 per cent. of the marketable value of the land. Land surrendered to the government after the imposition of ceilings will be distributed among landless peasants and those with small landholdings. The bill prescribes maximum and minimum rates of fair rent for various classes of land. The bill also provides for the protection of the interests of small landholders, owning less than five acres of land, who form the bulk of the Kerala peasantry. It extends protection for sixty

of tenure and landlords are not allowed to take back rented land at will. According to the Indian constitution, landowners must be compensated if land reform is to be carried out. Both the extent of the ceiling and the rate of compensation in this bill are the lowest so far fixed in the country.

The agrarian relations bill was first introduced in the Kerala assembly in December 1957. It was brought to the masses of the people for discussion and was welcomed. Members of the opposition opposed the redistribution of land to the peasants and demanded that the excess land be handed over to peasants, which are controlled by landlords and rich peasants. They also wanted payment of compensation to landlords at the full market value of lands, and were opposed to protection for sixty of tenure. All these amendments were rejected. The agrarian relations bill now will be presented to the President of India for his assent.

BOOKS OF GREAT SUCCESS TO YOUR FUTURE IN BUSINESS

JUST ARRIVED

- Commercial system of cutting—fully detailed with diagrams of garments for your cut any fashion 32/6
- Easy cutting—packet size 25/-
- Fashion in Blouse, Choli, Payohi and Sari with detailed style for women 4/6
- Ramayana in English Valmiki 14/-
- Prince Ajoyada—Story of Ramayana 12/6
- Women of India—in their Beauty-Duty, with their customs—fully illustrated 27/6
- Hindu manners, customs and their ceremonies—A Book of Details and Duties 35/-
- Hindu Marriage and family in India 28/6
- The Yoga System of Health—By Yogi Vithaldas Illustrated 22/6
- Upanishads in 4 complete volumes £5-10-0
- Mahatma Gandhi in Pictures of New Light £5-10-0
- Heaven Lies Within Us—a book about your future in this life 25/-
- Indian Cookings, Sweets, Pickles, Curry Khadi and Khadi etc., etc. 12/6

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707.

(Est. 1932)

P.O. Box 2524

25 VICTORIA STREET,

DURBAN.

Tomatoes Thrown At Belgian Minister

By HARRY GILROY in the "N.Y. Times"

BRUSSELS, Belgium.

DEVELOPMENT in the Belgian Congo 'are being studied in Brussels with a mixture of hope and uneasiness'.

Maurice van Hemelrijck, Minister for the Congo, has been touring the territory for two weeks. It has become clear that many Africans think he will lead them to independence, while many European settlers detest him.

The hopeful thing, in the view of Belgian observers, is that the admiration of the Africans for M. van Hemelrijck seems to imply approval of his plan for a step-by-step approach to democracy.

On the other hand, the Brussels newspaper 'La Libre Belgique' has commented that M. van Hemelrijck is very unpopular with "numerous white circles of our African territories." He said that the impression existed as a result of an earlier trip, when "All the solicitude of the Minister went to the black population and all the reproaches and admonitions to

the whites of Africa."

The newspaper said the white settlers had their faults, but without the the Belgian accomplishments in the Congo would not exist.

Tomatoes Hurlled At Minister

The incidents that have evoked such comment have been frequent this week. European settlers refused to attend a cocktail party for the Minister. "Go Home" was painted on walls along where he was to drive.

Tomatoes were thrown at the Minister and his wife at Colstermanville. Five Europeans were arrested for this attack.

M. van Hemelrijck is reported to have reacted with characteristic directness. At a public gathering where Europeans were picketing, he received a bouquet from an African woman. The Minister embraced her, and called to the pickets: "That should be an example to you!"

Other reports have indicated that the Congo public senses a gulf between M. van Hemelrijck and Governor General Henri Cornelis. The latter was returned to his post two months ago with the support of King Baudouin, after Premier Gaston Eyskens and M. van Hemelrijck had sought to replace him.

Several newspapers in Brussels and in the Congo are asserting that there is a crisis of authority. Some take the view this is an inevitable consequence of the return of M. Cornelis after the Cabinet had indicated that he was to be retired. Others say M. van Hemelrijck should realize that the Congo plan can be put into effect only through the administrators in the territory.

Many Africans are reported to have used the visit of M. van Hemelrijck to publicize the charge that some Congo officials were sabotaging the programme for developing democracy. Africans have stoned cars of white settlers known to be unfriendly to the Minister.

The Minister himself in talks with African leaders and over the radio, has emphasized that the population must remain orderly and move by authorized stages toward democracy.

M. van Hemelrijck will return to Brussels in a week or so to report to the Cabinet. The Governor General will follow soon afterward and take a vacation of two months. During that time, a new Vice-Governor will direct the administration.

New Party In Congo

Brussels.

A new party, Parti Economique Congolais, has been formed in Stanleyville. The promoters of the party represent the traditional authorities of Ituri. The party will render assistance to rural and industrial classes.

Leopoldville Riots

The provincial governor's office in Leopoldville on June 19 that about 350 people were jailed for periods ranging from seven days to eight years, and more than 2.7 million Belgian francs' worth of stolen goods were recovered by police following riots in Leopoldville last January.—Reuters.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBOY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

Inquest On Hola Camp Nyerere Goes To London

(Continued from front page)

THE debate in the Commons on the deaths of eleven Mau Mau detainees at Hola Camp, in Kenya, rose to a high level of argument and of dramatic force says an editorial in the "Manchester Guardian". Both the Colonial Secretary and Sir Frank Soskice, who spoke first for the Opposition, threw a good deal of fresh light on this disastrous incident and its background. The Opposition had, on the whole, the better of the arguments but they did not have things all their own way. There is very little doubt left after the debate that the responsibility for this disaster spreads a good deal further than the camp officers against whom charges have already been framed. It is plain that there was a dreadful miscarriage of prison administration, and that what was on the bent interpretation a very difficult and delicate experiment was carried out with an almost reckless lack of preparation, understanding and supervision. On the other hand, there is still a shade of doubt about the Cowan Plan itself—whether it was, as Sir Frank said, at once "humane in conception" and illegal under the Kenya prison code, or whether, as the Colonial Secretary argued, it was in itself a possible solution to a very difficult and peculiar problem of Mau Mau psychology, which failed only because it was not properly carried out. His argument may serve, if accepted, as a defence of Mr. Cowan himself; at the same time, it damns even more thoroughly the prison administration, in whose hands, as Sir Frank Soskice said, it was "hopelessly bungled in execution, owing to their muddle and mismanagement."

The rehabilitation—can one now find a more human word?—of the great majority of the Mau Mau prisoners and detainees has been a tremendous achievement, of which the Kenya Government may well be proud, and of which anyone who visits Kikuyu land today may see the fruits. Mr. Lennox-Boyd was quite right both to recall this context to the debate and to draw attention to the good work done in other aspects of Hola Bay. For Mr. Cowan's plan itself he made the essential point when he said that unless the hard core Mau Mau can be got to start work, their rehabilitation is impossible. Once they have started working, there is a psychological breakthrough and solid progress results are achieved.

There is a point in that, and it was not clearly answered. Not, on the other hand, did one find

any clear answer to Sir Frank's argument that the plan, with its essential reliance on some kind of force to get work done (though not the sort of force actually used or to compel work for the work's sake), contravenes the Kenya prison code and the prison department's directive issued in 1957.

The prison administration, having themselves said what was illegal, themselves formulated a plan which transgressed their own ruling; the Minister, who had a copy of the directive, approved a plan which conflicted with it.

Is it maintained that, as the plan aimed at a psychological effect and not at the performance of a material task, it ceased to be a form of forced labour? It is a slender thread of argument.

It chanced that, a few hours before the debate began, the committee which is to inquire into the future administration of Kenya detention camps—Mr. R. R. Fair, Director of Prison Administration in the country, Sir George Baresford Stooke, a former Governor of Sierra Leone, and Canon T. C. F. Bewes of the Church Missionary Society—arrived at Nairobi airport. Mr. Fair very properly declined to make more comment on their mission than to say that they had come "to learn, and to help." Until they have done their job, there will be no further attempts to force unwilling detainees to work. It is a great pity that no previous visit of this kind was made to Kenya. For long enough it has seemed only too likely that the Kenya prisons department, though never as black as its critics have sometimes painted it, had faults and weaknesses which should have been attended to. There is a chance to make them good now.

If we are sincere, then the logical conclusion is that we may not discriminate against a person because he has come to Tanganyika from India, Belgium, Greece or anywhere else."

North Rhodesia Held Crucial

Mr. Nyerere said the "whole of Africa" was impatient, and time was very important. He plans to press for at least three more elected ministers—that is, eight out of twelve instead of the five who will take office on July 1 by the end of this year.

Moreover, he wants to increase the number of elected members of the Legislative Council from thirty to as many as seventy-nine.

The 37-year-old leader with the Chaplinesque mustache is spoken of from Nairobi to Cape Town as one of the outstanding Africans.

In his talks with the Colonial Secretary, Alan Lennox-Boyd, he will not restrict himself to the

status of his homeland. Mr. Nyerere feels that emphasis on Nyasaland as the "key" to the Central African problem is misplaced. He holds that the real key is Northern Rhodesia, because of its Copper Belt, which supports the economic arch of the whole Federation of the Rhodesias and Nyasaland.

Mr. Nyerere suggested that some of the emphasis on Nyasaland in the Federation and in London might actually be designed to keep nationalist pressure off Northern Rhodesia.

He had nothing against the concept of Federation itself, but felt that its only hope lay in the Colonial Office's "putting its foot down" and making clear that the Federation was not going to get dominion status.

"Southern Rhodesia has to have Northern Rhodesia at its core," he said. "So the important thing is to democratize Northern Rhodesia and make it an absolute bulwark against what's happening further south."

Latest Gramophone Records Arrived

Mahar India	5 Records	40/-
Pyanh	5 "	41/-
Deek Kabira Roys	4 "	31/-
Abhimani	3 "	24/6
Jasam Janam Ki Fero	5 "	41/3
Johnny Walker	3 "	24/9
Ayodyapati	5 "	11/3

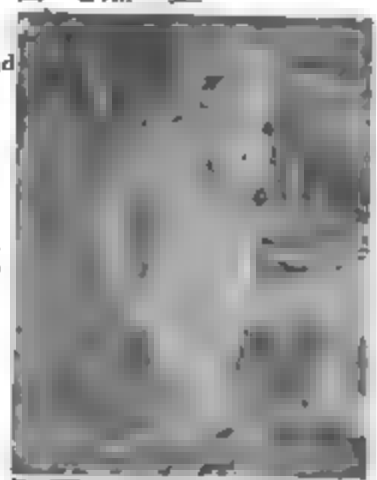
INDIA PRESS RECORDS

Tala Das	5 Records	40/-
Pabli Jhalak	5 "	41/-
Halakha	4 "	40/-
Bihari	2 "	20/-
Sirwan Kumar (Drama)	2 "	20/-
Loose Numbers Naloli, Baral and Bada		30/-

Packing, Postage and C.O.D. charges 7/6 Extra.

Obtainable at Our Only Address:

**BHARAT MUSIC
SALOON AND
BOOKSELLERS,
266 Gray Street,
DURBAN.**

National Anthems Of The World

A COLLECTION of the national anthems of all countries in the world has been prepared by the Institute for External Relations in Stuttgart, Federal Republic of Germany. The anthems, arranged for piano with a text in the original language and a translation in German, are printed on loose leaves so that the anthems of newly-created states may be inserted. (Unesco).

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Vicious Monsoon Floods Hit India

ONE can never be sure about the vagaries of the weather in any part of the world, despite the forecasts made by experts and scientists. The ruthless manner in which the weather treats Assam and Bihar is indeed an unpredictable phenomenon. These two States have always suffered under the callousness of the rivers which flow through them. It is ironic that Bihar sometimes suffers from extreme scarcity of water and at other times is the victim of the rivers changing their courses, eroding towns and leaving a trail of devastation, misery and suffering in their wake. In this regard Assam also suffers a great deal.

Recently the country has been hearing of the grave suffering of those living in Assam, particularly in Kamrup in Garohati District. The great Brahmaputra river which has been praised in legend and mythology as well as in historical records often turns out to be a river of sorrow. In the past few days it has kept to its tradition of flooding its tributaries and submerging large cultivated areas. Vast fields have been turned into great lakes, houses have been swept away as if made of cards and thousands have either lost their homes or their properties.

In Kamrup alone, numerous villages and thousands of acres of paddy have been submerged. Boats have come into use almost all over the area and human beings can do nothing better than to stand by and watch Nature play havoc with their fortunes.

Late And Intense

This is just the beginning. The monsoon which arrived somewhat late threatens to compensate for that in all its intensity. When more and more floods take place, the Government officials will sit up, call conferences, decide on new embankments and give contracts to men who sometimes are incapable of carrying out those contracts. Although this certainly is no indication of the keen interest which officials take in the welfare of the people in general, a concerted plan to tackle floods on a long-term basis has still to be evolved.

An institution run by the Government in Poona continues to experiment with various types of dykes, embankments and dams for flood control purposes. Small-scale models of the various rivers are built. Water is rushed through these models in the same style in which water rushes through the originals under various conditions. On the basis of these studies the future depends on the lands and villages that lie on the brink of disaster because they are near those rivers.

Meanwhile, the long-awaited and prayed for monsoon has arrived in Bombay. In its usual style it has flooded the streets, jammed the drainage system and converted some of the streets into rivers. The Bombay citizen is willing to go through all this presently because this type of rain means adequate water supply for him. The water taps in Bombay have of late had a tendency to go dry at the most awkward moment. Now, at least, that will not happen.

Strikes Again

Calcutta's citizens continue to have a normal dosage of strikes. On June 24, trams and buses went off the roads. Large number of shops remain closed. The train services were disrupted during a 12-hour general strike. Organised by the Price Increases and Famine Resistance Committee, the strike was called to express the people's resentment against the West Bengal Government's food policy and to bring pressure on the Government to revise that policy. The Committee is a combination of all the leftist parties, except the Praja-Socialist Party.

The docks were deserted, cinema houses cancelled their routine shows, and football matches over which Bengalis usually go crazy were postponed. Calcutta's citizens, therefore remained quite sober. All the streets, except for some of the main thoroughfares, were deserted and most of the people remained in their houses.

Fortunately the usual clashes which normally follow such strikes did not occur. Only two minor accidents were reported and two persons were made.

The Bihar Government is also facing a strike. The Bihar Praja-Socialist Party intends to

organise a State wide strike to force the Government to revise its taxation measures. The Party is launching the agitation mainly against the multi-point sales tax.

Satyagraha Threatened

A deputation will meet the Chief Minister of the State and on the success or failure of that meeting will depend the Party's decision to launch the satyagraha. As usually happens in all party meetings, a number of resolutions were passed and it was decided to recruit at least 3,000 volunteers to participate in the satyagraha.

The Praja-Socialist Party in U.P. and Bihar has often threatened to launch a similar satyagraha. Sometimes they are begun in half-hearted manner and the originally expected enthusiasm is not there. However, this Party continues to strive for action that will probably make it more popular with the public. It is still to be seen whether popularity can be gained by such methods or by something more constructive.

ODDMENTS

According to figures released by the Government of India the Union Government has spent more than Rs. 350 crores on the rehabilitation of nearly nine million refugees from Pakistan.

An additional amount of nearly Rs. 40 crores will be spent during the current year for further rehabilitation. This certainly is a high price that the Indian Government continues to pay for something that is both tragic and unavoidable.

The Rehabilitation Ministers from various States are meeting in Srinagar and on the eve of their conference these figures were released. It is noteworthy that in addition to the above amounts the Government has also compensated claims by the transfer of properties and adjustments of public dues to the extent of Rs. 500 crores. All this has been achieved without any financial assistance from abroad or any additional burden on the taxpayer.

The Government claims that all refugees from West Pakistan have been rehabilitated while the resettlement of East Pakistani refugees is still in progress. Rough estimates indicate that 4.74 million refugees entered India from West Pakistan, while 4.11 million came from East Pakistan. That means that the Government is still facing a formidable task. It is hoped that it will do it with the same promptitude and sympathy that was evident in the case of the other refugees.

B-I

Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

S. S. Kampala due 31st July. Sails 5th August
S. S. Karanja due 29th Aug. Sails 4th Sept.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

	First Class	single	without	food	£92-0-0
Second "	"	"	"	"	£40-15-0
Third "	"	"	"	"	£31-10-0
Ordinary					
Non-Vegetarian	£4-12-0				Special
Vegetarian	£1-4-0				£10-18-0
					£9-15-0

For further particulars apply to—

Shaik Hamed & Sons
(Pty.) Ltd.

390 Pine Street,
Telephone 20432,

— Durban.
Tel. Add. "KARAMAT."

Educational Needs Of Less-Developed Commonwealth Countries

India Sending Delegation To Conference In U.K.

THE Commonwealth Education Conference is to be held in the U.K. from July 15 to 29, 1959.

Arriving out of the Commonwealth Trade and Economic Conference held in Montreal in September last, the U.K. Government has invited the Governments of Commonwealth Education Conferences in Oxford to formulate a programme of Commonwealth Scholarships and Fellowships, to review the existing arrangements for co-operation between Commonwealth countries on all aspects of education and the exchange of other types of aid to further this proposal and to make recommendations for any improvement or expansion that may be possible. It is envisaged that these programmes will develop as a reciprocal programme, the contribution of each country being determined of course, according to its resources and to other claims. Lord Halifax, Chancellor of the University of Oxford, will be the President of the Conference, and Sir Philip Morris, Vice-Chancellor of Bristol University, will be the Chairman.

The U.K. Government have invited delegates of the Conference to spend a week before the Conference, visiting important educational establishments in the U.K.

The Government of India has accepted this invitation and the following persons have been nominated as members of the Indian delegation: Leader, Mr. A. L. Mudaliar, Vice-Chancellor of the Madras University, members: Mr. K. G. Sanyal, Secretary, Ministry of Education, Professor M. S. Thacker, Secre-

tary, Ministry of Scientific Research and Cultural Affairs, Professor N. K. Sankharia, Vice-Chancellor, Calcutta University, and Mr. A. M. D. Hazari, Joint Educational Advisor, Ministry of Scientific Research and Cultural Affairs, Member Secretary, Mr. T. S. Krishnamurti, Deputy Secretary, Ministry of Scientific Research and Cultural Affairs.

Three or four members selected from the Indian High Commission, London, will be associated with the delegation.

The Conference will study particularly the needs of the under developed countries of the Commonwealth in the fields of general, technical and professional education, as well as teacher training methods. It will function as a working party and through out administrative and academic details of operating scholarship schemes. It will also study the question of the supply and the training of teachers and the exchange of teachers at various levels. Further, a conference at Ministers' level is planned for next year when the actual scheme will be inaugurated.

The total number of scholarships for Commonwealth countries pool is expected to be 1,000, of which U.K. has offered 500, Canada 250, and other member countries are expected to offer the balance amongst themselves. It is intended that India should also offer some scholarships and also other training facilities for students from other Commonwealth countries.

Support For Boycott Of S.A. Goods

THE London Committee of African Organisations has urged support for a boycott of South African goods.

It said that the South African Government should not be allowed to "belittle" the Durban riots as mere disturbances over illicit liquor.

The committee secretary-general, Dennis Phogobee, said the riots would be seen "in their wider setting" and added that his organisation wants to "link it up" with a "world-wide protest against the cruelties inflicted on Africans."

He called for a boycott to start on June 26 and said: "We want South African importers and exporters to feel the shock of public ostracism" until it "strikes at the base of the South African economy."

A statement by the committee said that "very much more is at stake" than illicit liquor and protests against Nam clearance. "The true cause of African rebellion," it added, "is below the surface." It said that recent disclosures of forced labour for Africans concerned "a menace that has threatened every African for years."

Transvaal Indian Congress Notice Of The

In terms of its constitution the Transvaal Indian Congress hereby notifies all the Indians over the age of 16 resident in the Transvaal that its Bi-Annual General Meeting will be held at the GANDHI HALL, 30 Fox Street, Johannesburg, on Sunday 16th, August 1959 at 2 p.m.

Agenda: 1. Presidential Address; 2. Secretarial Report; 3. Financial Report; 4. Elections; 5. General.

Notice of any proposed amendments to the constitution must be lodged with the Secretaries at least 21 days before the said Bi-Annual General Meeting.

H. T. NAIDOO & S. S. SALEM
Joint Hon. Secretaries,
Transvaal Indian Congress.

"Any one subject to the pass laws," it said, "is constantly in danger of arrest and forced labour."

It added that humiliations that Africans have suffered "cannot be tolerated for long by men and women who believe in a great racial destiny."

Meanwhile South African gold shares tumbled on the London stock exchange. There was a tendency to rally toward the close, but widespread losses were recorded.

Similar selling occurred on the Brussels stock exchange. —Reuter.

DRY RED CHILLIES

Try Our Special "Mizgrade"

No. 1, 5 lb. No. 2, 4 lb.
No. 3, 40.6 per bag of 22 lbs
Gross Weight.

CASH WITH ORDER

MAARMANS (Pty) Ltd.

Box 24, Phone 128,
BRITS, Transvaal.

Curry, justly for a long a great name, by some study. Write today for the first book "The Direct Way to Success" in Accountancy, Secretariatship, Copying, Bookbinding, Municipal Services, Building Societies, B. Com Degree, through the School of Accountancy, P.O. Box 4382 (2) Johannesburg and at 8th Floor, Manning House, 12 Field Street, P.O. Box 1665, Durban. Phone 7 4065.

BOOKS FOR SALE

Mahatma Gandhi	
(Last Phase)	1 12 0
Political Philosophy of Gandhi	12 0
My Experiences with Truth	15 0
Women and Social Injustices	7 0
Discipline of Non-Violence	1 0
Indian Home Rule	0 0
Sardar Vallabhbhai	3 3
Truth is God	2 0
Christian Missions	5 0

Obtainable From:

"Indian Opinion,"

P. Bag, Durban,
Natal.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co.
(Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12.6 each P.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.
15517 Warwick Avenue
DURBAN.

Phone 535-5756

P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE
Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE
SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD, - - - DURBAN.

P. O. Box 476. - - - TELEPHONES 47453 & 47888.

Books For Sale

Sixty Years After (Nalson)	1	0
Selected Letters of Gandhiji	1	6
Public Finance	2	0
Eminent Americans	7	6
Gandhi's Letters To Ashram Sisters		
—By Eka Kalkar	2	6
Gandhi Techniques in the Modern World		
—By Pyarelal	1	0
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2	6
Why Prohibition—J. C. Kumarappa	1	0
My Dear Child—Gandhiji	2	9
My Religion—Gandhiji	5	0
Story Of The Bible—S. K. George	8	6
Hindu Dharma	10	6
Key to Health—Gandhi	1	6
At the Feet of Bapu—Chandwala	8	6
A Preparation For Science—R. B. Gregg	2	0
Bapu My Mother—Manabendra	1	6
Nature Cure	2	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Gleanings—Mera	1	6
Selections from Gandhi—N. Das	10	0
Blooded Yajna	2	0

Obtainable From:

"Indian Opinion"
P. Bag, Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

Ramnama—M. K. Gandhi	2	6
An Atheist With Gandhi—Gora G. Rao	2	0
A Gandhi Anthology (Book D)—V. G. Desai	1	8
Gandhian Ethics—Benny Gopal Ray	2	6
Basic Education—M. K. Gandhi	2	2
Bapu's Letters to Mira (1924-48)	10	6
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	6
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi		
—M. S. Patel	8	6
To Women—Amrit Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling		
—M. K. Gandhi	8	6
To the Students—M. K. Gandhi	8	0
The Gospel of Selfless Action or		
The Gita According to Gandhiji		
(Translation of the Original in Gujarati with an		
additional introduction and commentary)		
—Mahadev Desai	8	6
What Is Wrong With Indian Economic Life		
—D. V. K. R. V. Rao	2	0
Christianity Its Economy And Way Of Life		
—J. C. Kumarappa	2	2

Obtainable From:

Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.

ચિત્રા અને મનન વગર ગોઠવ
ન, અનુભવ અને જ્ઞાન વગર
સાધક થઈ નથી મનન જેટલું
શક્તિની વસ્તુ છે તેટલી જ નોંધ
મનનની વસ્તુ છે અને મનને
પરસ્પર ક્રિયા છે. જે જીવન
નથી આજીવન, વિચાર અને 'સ્વપ્ના'
થી ભરી છે.
—ચિત્રા

પુસ્તકે પકડ મુ—અર્થ ૨૭

તા. ૧૦ જુલાઈ, ૧૯૫૯

પૃષ્ઠ નંબર ૫૦ ૪

કેન્દ્ર સરકાર કેરળમાં દરમિયાન-ગીરી નહીં કરે

૧. કા પ્રધાન શ્રી નહેરુએ કેરળમાં કાલને તબક્કે કેન્દ્રની દરમિયાનગીરીની શક્યતાને નકારી કાઢી છે. દિલ્લી ઉપડતા પહેલાં વિમાની મથકે જા. રાષ્ટ્રીના પત્રકારો સાથે વાતચીત કરી રહેલા શ્રી નહેરુએ કહ્યું કે કેરળના મામલા અંગે કેન્દ્ર ખુબ સમિત છે, પરંતુ હવેના તબક્કે કેરળના મામલામાં દરમિયાનગીરી કરવાનો આશય ધરાવેલો નથી. અનિષ્ઠમાં કું થયે એનો આધાર અનિષ્ઠમાં બનનારા બનાવો પર રહેશે. દરમિયાનગીરીની પરિસ્થિતિ અંગે ટાળવા માગીએ છીએ. અમને એવી દરમિયાનગીરી કરવાનું પક્ષ નથી.

કેરળમાં નવી ચુટવળી કરવા આપ બહામણ કરશે કે? એવા પ્રશ્નના જવાબમાં પણ પ્રધાને કહ્યું કે એવી બહામણ કરવાનું કાર્ય મારું નથી. પરિસ્થિતિમાંથી આજે કાઢવા માટેનો એક દેખીતો આજે જી જરૂર છે. કેરળમાં ચાલી રહેલ. આરોહનના જેવા બાવા આરોહનોને એક પકકાર રૂપ છે. આવા પકકારને ચુટવળી દ્વારા જરૂર ચીકી લઈ શકાય.

તેમની આ મુલાકાતને પરિણામે ઉરકેસદમાં ઓટ આવશે કે? એવા પ્રશ્ન અંગે શ્રી નહેરુએ કહ્યું હતું કે એ અંગે હું કંઈ કહી શકું નહિ.

કેરળની પરિસ્થિતિના ઉકેલ અંગે તમે કોઈ દરખાસ્તો સુચવી છે કે? એવા સવાલના જવાબમાં પણ પ્રધાને કહ્યું કે એ અંગે એ ચોક્કસ વિચારો રણુ થયા છે. મારા એ વિચારો સરકારે અગર વિરોધ પક્ષોએ સ્વીકાર્યા છે કે નહિ તે અંગે હું કંઈ કહી શકું નહિ. શ્રી નહેરુએ કહ્યું કે એ તેમની સમક્ષ અજાત કરેલા વિચારો અંગે તેમને વારંવાર જણાવ નહીં આશ્ચર્ય રાખ્યો નહોતો.

શિક્ષણ ધારાનો પ્રશ્ન

પોતે હાથેલા વિચારોની આખી આપવા પણ પ્રધાને કહ્યું કે જ્યાં સુધી શિક્ષણ ધારાને સંબંધ છે. ત્યાં સુધી એ ખરડા ના કેઈ જાન અંગે એ લોકોને વિરોધ છે તેઓ સરકાર સાથે એની થયો કરી શકે અને સરકાર શક્ય ત્યાં સુધી એ અંગે બાંધે છે. દરમિયાનમાં શિક્ષણ ધારાનો અમલ ચોક્કસ રાખી શકાય.

સરકાર સામેના આક્ષેપોને લાગે વળગે છે. ત્યાં સુધી એ કેઈ આક્ષેપો કોમ તો એ આક્ષેપો દુર કરવાની જેમની જવાબદારી છે તેમને એ દુર કરવા માટે તક આપવી હોઈએ અને તેની ચર્ચા કરવી હોઈએ.

ચોટીસ ગોળીબારો

૧. ચોટીસ ગોળીબારો અંગે શ્રી સરકાર સામેના આક્ષેપો નહેરુએ કહ્યું કે ઘણા સાંભળ્યા પ્રધાને કહ્યું કે સાચવાઈ સમયથી હું એવો મત ધરાવું

નૈતિક અધઃપતનનું કારણ

(સંત વિનોબાજી)

[સંત વિનોબા જાવેની ગુજરાતભરની પદયાત્રા દરમિયાન રવાની થીમકને કહેલા એ અમલના પ્રતી રિપોર્ટ અમળા વિચારો, હુંકમાં નીચે આપ્યા છે.]

પ્રશ્ન :- ભારતમાં ઘણા પદાર્થોમાં ઘણું મળ્યા હતા સામાન્ય મનુષ્ય નૈતિક રીતે નીચે ઉતરતો જાય છે એનું કારણ શું?

વિનોબા :- એનું કારણ મારે આપણા સાધુસંતો આમજનતામાં કરતા દત્તા, નાપરેજ દરજ્જાનું કામ કરતા દત્તા, કબીર વણાટનું કામ કરતા દત્તા અને રેલવે મથકનું કામ કરતા દત્તા, પોત પોતાનો પ્રભુ કરતા દત્તા અને સાથે મળી પણ કરતા દત્તા ત્યાં આમજનતા પ્રભુમાં ઉત્સાહ હતો. પણ પાછળથી એવી પ્રથા પડી કે મહાત્મા ભોળા ખાન વગેરે કરે, સમાજથી દુર રહે, અને સમાજમાં હોવા તો પણ ભેદભાવ રહે. અને કરણે સમાજથી અલગ એવું એક મંત્ર બની ગયું સમાજ એમને લેવા માનવા લાગ્યો અને એ ભોળા વણાટકાર પૂરક નહીં પણ રવજા વિદે રીતે માનવા કે પોતે કંઈક વિશેષ એણીના છે. પછી એમ મનાયું કે સાધારણ મનુષ્યો માટે કંઈકેક, અને જેમણે કંઈક લેવું ચિત્ત છે એમનો બહિષ્કાર એમણે જનમાર્ગ છે. પણ આમાં આધ્યાત્મિક રોલ છે. એમની પારંપરિક માન્યતા પણ એ કુદરતી સ્વા. અ.પંસમાજ રામનાથ લેવાને કનકાર કરે છે અને હું ને કનકાર કરે છે. એ માને છે કે સમાજમાં સામાન્ય માણસ માટે છે અને વિશેષ માણસ માટે હું છે

છું કે ગોળીબારના મુખ્ય બનાવો ની તપાસ થવી હોઈએ. સરકાર અને મજાના દરિયાઈદુગ્ધ પણ એવા બનાવોની તપાસ કરવાનું હમણીય છે. કારણ કે એ એવી તપાસ ન કરાય તો લોકોમાં અંબીર ચાકુલાકાઓ જન્મે છે.

આરોહન ચાલુ રહેશે એવું આપ ધારો છો? એવા પ્રશ્નના જવાબમાં પણ પ્રધાને કહ્યું કે હકીકતમાં તો આરોહન ચાલી જ રહ્યું છે અને એ ચાલુ રહેશે એ વિષે પણ મને શંકા નથી, કારણ કે આરોહન મારેની લાગણીનો ઘણી પ્રબળ છે, પરંતુ પીકેટીંગની પદ્ધતી ખાસ કરી વિદ્યાર્થીઓ પીકેટીંગ કરે એ મને પક્ષ નથી. આવા આરોહનોમાં વિદ્યાર્થીઓ અને વિદ્યાર્થી નીઓ સહોવાય એને પણ હું પક્ષ કરતો નથી. બસો અટકાવવી અને વ્યવહાર ધોરણે નાખવાની વાતો પણ એટલજ નહિ છે. આમ છતાં પણ પ્રધાને રપક કહ્યું હતું કે આ અંગે એ કે.ઈને કહ્યો. પણ આરોહન પણ પ્રવાન તરીકે કે કેએમના મોવડી તરીકે આપ્યો નથી. એ-માન મારાજ વિચારો જ હશો-બધા છે.

અર્ચાઓનું પરિણામ શું?

પ્રશ્ન :- ટીવેન્ડનમાંની તમારી અર્ચાઓનું પરિણામ શું?

ઉત્તર :- એનું કેઈ તરફથી પરિણામ જણાયું નથી. અર્ચાઓમાં જે કંઈ છાપ મારા પર પડી છે તે હું દિલ્લીના મંડળોને જણાવીશ.

મજાકીય બળનો

પણ પ્રધાને કહ્યું કે કેરળના આરોહનમાં કોમી બળો સહિતના તમામ મહારના બળો ભોળા થયે છે એમ છતાં એ એક પ્રત્યક્ષ બળનો છે.

(અનુસંધાન ૩૪૨ જુઓ પાનું ૨૬૮)

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૧૦ જુલાઈ, ૧૯૫૯.

મી. ન્યોએ એક નવો સવાલ ઉભો કરે છે

દક્ષિણ આફ્રિકાના આજના જાતી સવાલનો લોકોને ઠેકાં પહોંચી રાજકીય સંસ્થા કરવા ઇચ્છતી હોય તો તેનું નિરાકરન ઉદ્ધાર અને નરમશ બહુ છે. તેનું ભેદબેદ કે જેમાં સમય અનુસાર થોડો સુધરે તો વધારો કરી શકાય. ગયા અઠવાડિયામાં કર્ણાટકમાં જરાયલી પેન આફ્રિકન ચરીપટમાં એ બાબતો થયા તે જોવા એમ લાગે છે કે પીએચીના નેતાઓ આ દેશના આ સુખ્ય સવાલનો કહેલ મંત્રી રીતે કરવા ઇચ્છે છે. અને તેના સ્વેચ્છ નેતા મી. ન્યોએ બાબતમાં તેમના તે તરફના વિચારો ઘણા સ્પષ્ટ હતા.

એમને જણાવ્યું હતું કે જ્યાં સુધી જાતી જાતી બદલે સમનતાની ભાવના બાધાત નહીં સાથે જ્યાં સુધી રાજકીય ક્ષેત્રમાં અને ટૂંક સુનીયનમાં મિત્ર સંબંધો હોવા ભેદબેદ એવી વાત કરવી મારે હોય છે કાંઈક મહત્વની નથી. કારણ આફ્રિકન માનસ એ પસંદ કરે તે જોરા માનસને કદાચ પસંદ ન થયું આવે. આફ્રિકનો કે જેઓ આજે સવા ઇચ્છે છે તેઓએ સૌથી પ્રથમ મહત્વનું જો છે કે, તેઓએ પોતાને એ રીતે ઘડવાની જરૂર છે કે તે જેઓને વધુ તકો મળી છે તેઓ સાથે સ્વમાન ભેર નિયતાની મધીને ખ્યાલ રાખ્યા સમર હોવા રહે આ સારું જો પણ આપણે વિચારવાનું છે કે સહાય આફ્રિકની પ્રજામાં સાચકીકે હોય અને બીજી જુદી જુદી પુર્વ જુમીકાઓ છે. આથી અંતમાં બધાએ એક વફાદારીના સિદ્ધાંતની જુમીકાપર એકજ ઊભા રહેવાનું રહેશે.

આથી એ ગણા વિનિય સવાલો અને કૈમકાઓ છે એને એક આદર્શ તરફ વળવાના રહે છે કે જેમાં બધાએ જ સ્વયં અને કૃપા સહન કરવા પડશે. નહીં કે ફક્ત કમકામલોએ એજ. એક જોશ કે જે પીએચી, સી. સારે કામ કરવા તરફવાર સાથે છે તે જુ પોતાની એવી તરફવારી સાથે છે કે ફક્ત ગોરી સામકીને લીધે એને જે કાંઈ તકો મળે છે તે જાતી કરી બીન-જોશ સાથે બાળી અથ અને પોતાના અલગ રહેવાને તે તણ દે અને જુ તેઓ આફ્રિકન વાવાને પોતાની જાવા તરીકે સ્વિકારશે.

આ એક પીએચી સીડું પ્રગટીકારક પગલું છે. નેતાઓની મહાદારી માટે એક એવી પારાલીરી હોય કે જેથી તેમની મહાદારીની કલેહી કરાય. તે હોય પોતાના “એમુખી વાળી”ને વળગી રહે છે તેઓ દરજુકડના ચેકાઓ છે કે જે એને મહાન કરે છે. મી. ન્યોએ એક એકો આમ જોયે છે કે જે પેન આફ્રિકન શબ્દ ને સહાય રીતે બીન-જાતીય જાનાવી શકાય.

પેન આફ્રિકનોજ એ સજાલ ગોરાઓ સાથે સુકયો છે તે સવાલને જાવળ એ ગોરાઓ પ્રજાસત્તક વાલીઓ છે તેઓ હાલમાં આપી સારું છે કે કેમ તે જોવાનું હવે રહે છે. એ આપણે પેન આફ્રિકનોને જાતીયલી મળી એમની વળેવણી કરવા ઇચ્છતા હોઈએ તો વાત જુદી છે નહીં તો આ સવાલનો જાવળ એમને આપવો ભેદબેદ.

બહુપ્રધાના ભર સાથે સમયન માનવજાત સાતિ અથે છે. પણ એને માટે જે આપણ, વિનિય જરામિય પર રાખે છે, જાણે પોતાની કંઈ જાવાકાદી જ ન હોય. પણ જેમ દોષ્ટું અનેક વેકામિયું અનેક છે, તેમ મહાન જાવાકાદી પછી સમે તે કુદના દોષ કે કાર્યાના તે મળી જાના વાના જાવાકાદી પડવા. કપ હોય કે એટલે એટલેકે આ પાવની દરજ છે કે પોતાના કૃત્ય થઈ પોત પોતાના ક્ષેત્ર, મર્મ એ રાજકીય હોય ન હોય, પણ બીજા સાથે સાતિ અને આજેકાદો વતવાના પ્રવાસ કરવા રહે. —(ચંતક.)

કેમિસો કહે છે કે ધારાસભાની રાજ્ય નીતી એજ તોફાનોનું કારણ છે

સંપ્રદાં કેમિસોના નીવેદન પ્રજાન હાલમાં થયેલા કેમિસોના દોષાનો અમે એક તપાસ પંચ નીમવાની સમવાને સરકારે નકારી કાઢી હતી. આથી આ અરેખર આ સમવાનું કારણ અને ચીંતાનો વિષય થઈ પડ્યો છે.

નીવેદન વધુમાં જણાવે છે કે જનતાની પ્રજા દરીવહેનું સમાપ્તિ પતે કેન્ડ, કેટલીએને તોડી પાડી જલીય વિભાજ સાથે કરવાનો, બીવર હોય અંગેની, અને બે.માં બીવર તરફવાર કરવાની કપરાંત વરમખરી અંગેની કનડગ તોતો છે. કયા માથુમાં પાણીના દર અને વપરાશ સાથે પ્રતિ અંધ અને ધર આગમાં અને વાકન વહેવારના દરમાં વધારાનો અને ખાસ કરીને આફ્રિકન પ્રજાના પ્રતીનીધીત્વ બાબતે જાનું એકાદી રહેવાના કપરકર અને સીડી કાઈ સીડી જાકા પહે પાન ન આપવાની નીતીનો પ્રુકાસો મેળવવાનો છે.

મયા થોડા મદિન, થોડા રહેમાં, કેટલાક પ્રતીનીધી મંડળોએ પીએચી અને મેવરને એમની દરમહોની પાડી સારું અરજીઓ કરી અને સહાયકીની આજા સેરી. કાંઈ એ કપરકર અને જાત પ્રતિનિધીત્વ કાંઈ ફળ નીપજ્યું નહિ. ઉલટ મેદરકારી પુર્કે એવી નીતીઓ અને વતવણો આજુ રાખી કે જે રાવ અને જળવાન ભાવને પેદા કરે અરખર આખરે એમજ વર્ગ પાડ્યું.

એમણા પગારો

આ ધાંધલ થવાનું એક કારણ એ પણ છે કે આફ્રિકન કામદારોને મળ્યા જ જાણ પગારો આપવામાં આવે છે. એ માટે કંઈને સ્થાન નથી. માટે એ અમે જે ઠેકાં જરીપની થોળના વિચારાલી હોય તે પણ એ તારાકીય દાવ પડવા જેવી જામત છે કે તેમને થોળ પગાર વધારો તરત જ કરી આપવો.

બીજા જામત એ છે કે કર્ણાટક કારપોરેશનની નીતી અને વતવણી એ એમજાકારક કારણો હોવા સાથે. તેમાંથી ધાંધલ ઉભી થવાનો સંભાર રહે છે. તેમ પહેલું જાનવાના પ્રતીનીધીએ સાબળવાની ભર છે, ખરું કુહા તો આ દેશની સરકારમાં આફ્રિકનોને કેક જાવળ નથી, અને કર્ણાટક પણ નથી.

પ્રાદીબીકન એક ઇન્ટરકીકલ એક્ટ કે જેની સાથે કર્ણાટક એરીવાઝ એક્ટને એકજ કરવામાં આવેલ છે તેની કલમ ૧૦ મુજબે આપીકારીએને

ખસ સત્તા આપવામાં આવી છે કે જે વાવરવાળી આફ્રિકન કુદાઓની હાલમાં મોટી શક પડવા સંભવ છે. તેનો અરેખર જામલ કરવામાં આવ્યો છે. જે પતીથી જુદા થવા છે, અને આ-આપોથી કોકારાઓ નીપુટાં પાડવામાં આવ્યા છે. સતી પીએચી તરફથી આવી અવમજુના કરી વતવણી પરીચીતીને મળી અને એમજા જાવાને જે જેથી કુરકો વધારેને વધારે થયો જાવ છે. પાસો જામત અને બીવર આમાં જાકાદી સેવામાં આવે છે અને જેને બીવર જાવાવવા માટે પડવાનની આપવામાં આવી છે તેમને અને તેમના મહેમાનોની પણ જાકાદી જો સેવાય છે જે બીના કારકીજાના કાંદારમાં દોવાજળી આપવા બરાબર છે.

જરૂરી પગલા

આપણના આવા તમ વાતાવરણમાં અર છે એક સારા રાજકારી કાર-આરીની કે જે આ ઘટનાને આર્થિક અને વહેવાર કોંએ હથ કરે.

જેથી કેમિસો આ આપણનું વાતાવરણ ફળવું કરવા માટે નીચેની સુચનાઓને તારાકીય જામજમાં લાવવા અજામજ કરે છે.

૧. કર્ણાટક કારપોરેશન કપરાંત મેવર અને લોકોમ ક્ષેત્રમાં મજૂરોને તારાકીય થોળ વધારો કરી આવે.

૨. કામદારોના ટૂંક સુનીયનો સાથે મળી લાંબા માળાના પગાર વધારા અંગેની વાતાવરો કરવી.

૩. જાનવાના માનીતા નેતાઓ સાથે સારી વિચારણા કથી પછી જલીય વિસ્તાર સાથે કરવાનું અને કુપરીએ તોડી પાડવાનું કામ હાથ મરડું.

૪. થોડા સમયને માટે બીવર હોયો જાંથ રાખવા અને બીવર અંગેની જાકાદીએ મેકર રાખવી.

૫. પોલીસે તે તરકાળી કે બીવર માજાનરાએને અને તેમના મહેમાનોને કેક પકડાવી નીતી અટકાવવી નેઈએ કે જેઓની પાસે એમ કરવાનો વરવાનો હોય.

૬. મી. જરજીન અને બીનું એકા-મીનીકરેશન ખાતાએ કેરોમેવર વિસ્તાર આવી વસતી ખસેડવા માટે પ્રાદી-બીકન એક ઇન્ટરકીકલ એક્ટને કપરોમ કરવો.

૭. આ ધાંધલ અંગેની તપાસ પંચ નીમવા માટે કર્ણાટક કર્ણાટક નો અલ દેરવા અંગે ખાસ જાણવાની તપાસ પંચ નીમવું.

પરમીટનો ઝેરી કાયદો

નૌદાર્થમાં ફાળીક ખાતે ડૉ. વાપ. એમ. કાલુ કે. જેમ્સા દક્ષિણ આફ્રિકા ના એક ભવિષ્યના મેલ છે. એમની નાટકમાં ઝેર કાપદેશર રીતે રાખાય થવા મટે ધરપકડ થઈ હતી. આ પચસાથી ફરી એક વાર આપણે ૧૯૧૭ ના ઇમીગ્રેશન અક્ટની ચુખ્તાતો સામનો કરીએ છીએ. આ કાયદા અનુસાર કેઈ પણ હોદ્દો, પોતે જન્મેલા પ્રાતમાથી બીજા પ્રાતર્માં વચર ૫૨મીટ દાખલ ન થઈ શકે. એને બીજા પ્રાતર્માં જઈ કોઈ કોઈ ઇમીગ્રેશન ડીપાર્ટમેન્ટ તરફથી જરૂરના મેલનથી મોજમે. જાનો અર્થ એ થાય કે એક હોદ્દો દક્ષિણ આફ્રિકાને તરફથી હોવા છતાં પોતાના દેશના બીજા ભાગમાં તે પરદેશી ગણાય છે.

જાને સીધે ઇમીગ્રેશન ઓફીસમાં ૫૨મીટ મટે કાયમની બીડ હોય છે. તેમ પણ હોદ્દો વેપાર બંને બધવા રૂબરૂમાં બધવા માટેની વા. સમાચારના મરજી નિમિત્તે પ્રાંતની બહાર જવા કહે છે તે પરદેશ વહેલા તેને ૫૨મીટની

માંમણી કરવી પડે અને આ કરવા માટે તેને કહાડો. ઇમીગ્રેશનમાં કોલા રહીને કાઢવા પડે. કરમના ઇમીગ્રેશન ખાતાના સેલોમાં થઈ મદદ ૩૫ ને છે. એમને વાકે તે નજર મળ્યા, પણ એક જાતી ચુખ્તાતો બરેલા કાયદાને વાકે મળ્યા. આ કાયદાની કામેદારી

નેચનાલીસ્ટ અરક, રતી છે એટલીજ યુનાઈટેડ પાર્ટીની છે. યુનીયનના મોટા ભાગના કાયદાઓમાં હુન છોડ પડીને કામ થો છે.

ડૉ. કાલુને એક રત બંધ રાખ્યા પછી એક તારકાળીક ૫૨મીટ આપવા આં આવી હતી, તેમ છતાં કાપદો તેા મહુ રહેશે. અને પોલીસ આગુ ૫૨મીટ વચરના સે.ડીની તપાસ કરવું જ રહેશે.

અને આ દેશમાં રહેતા હોવા છતાં બાળે મેલો મોડો પણ આ કરવામાં તમે રક્ષ થો છો. તેથી અને પછો આનંદ થશે છે. મારે માટે તો આ જુમી રીત છે. મેં માધીછને કમેસા મારા યુર માન્યા છે.

આંતર્માં તેમને 'સર્વે'ને સુર સહન થઈ હતી.

સમાચાર સંગ્રહ

—વુડાઈ ડીના વેચકમાં નેટીવ બીચર દોઝ પર લગભગ ૧૦૦ સીમિયો પિટીટીમ કરી હોમિને પીવા જતાં અટકાવ્યા હતાં. તોફાને પરીચ્છમે ૨૨ સીમિયાની પોલીસે મરપકડ કરી છે. સીમિયાના ટોળાએ ને આફ્રિકાના બીચર હોલમાં કાચ પીતા હતાં તે સોને મકાર કાચના હતાં અને એક આફ્રિકાને માથામાં લાઠી મારી હતી. —ધાન, બે સાકિય આફ્રિકાના માલને બરાબર મલેબાર કરશે-તો તેની અસર ડરખનના વેપાર પર થણી થશે એવો અમ સત્તા વાળાએને છે.

—ફ્રેન્ચ સહકારથી ભારતમાં કાંઠા મરીમોળો પાનવવાનું કારખાનું ઉભું કરવાની ભારત સરકાર એક મોજના હેઠળ ઇંગ્લેન્ડની શ્રીનીકસ વેચક પની મેસર્સ લાકોરમેગેરીઆ લી. સાવેલ અને થે રી બીચર ફ્રેન્ચ ટંબનીઓના સહકારથી બેંગલોર અથવા પુના ખાતે વેપાર કરવાનું ઉભું કરશે.

—મદ્રાસથી પ્રસિદ્ધ થતાં 'હોલુ પત્રના' તંત્રો થી કરવુંથી આપવાનું તા. ૨૨ મીના અવસાન થયું છે. તેમ્સા થજા માલેશ તંત્રી હતાં અને કમેસા આ કોઠાના પ્રકાશ થજો રસ જરાવતાં.

—અંકલેશર તાલુકાના ડેટલાંક મારો આં ખનીજ થેલ નાગલ તથા બરજી અમમા મળી આવવાનો સંભવ નિમ્મલો દોને કાચે છે. આ સંબંધમાં થેલા પણ સમાચાર મળે છે કે બરજીનાં ભારકામ (ફિર્મ) માટે પીનપોઈક પણ નકકી થયું છે.

—ફ્રેન્ચ દેશમાં થી બે.રિસ લીખાન તા. ૨૨મીના પેરિસ ખાતે બારે તેમની વિવાદપદ નવતકમ 'અર્થ થેલ રપીડ બોન મેરે સેન્ડ' (ફ્રેન્ચ મારી કબર પર યુ.કીય) પરથી લેત રવ મા આવેલી રીકમને ખાનગી થો નિકાળી રક્ષા હતા ત્યારે તેમનું હરખ બંધ પડી અવાધી મહુ થયું.

—૦—

સામાર રવીકાર : થી અને થીમતી. એ. માર. પટેલ જો'બર્ગ ૧-૧-૦

અણુરે ચાલ સમાર ફેંક : મળા આ કોનો કરવાળો ૩૧-૧-૬ ને અંબારાથ જો'બર્ગ ૧-૦-૦ એક કુમેરક થેન કરખન ૭-૦-૦

હિંદ જતા શિક્ષકો શ્રીનીકસની મુલાકાતે

નાટકના ૩૦ નેટલા શિક્ષકો જેમ્સા અક્ટોબરમાં હેપરતી રીમરમાં રહેલીજ વર કરોડની વા.તમે જવના છે તેમ્સા તા. ૮ જુલાઈનાં શ્રીનીકસ સરકારની મુલાકાતે આપ્યા હતાં. આ કુકડીમાં સી શિક્ષકોએ પણ છે. અને હોદ્દો તેમજ ટામીક ટામના છે. શ્રીનીકસ સરકાર તરફથી તેમને મીમતી સુધીયા માધીમી આપકાઈ હતાં અને 'સર્વે'ને જેમાં પાનવવા આગુજ વરથા હતાં એ છતિવાસીક પર અને પ્રિસ તથા કરવરના રાણા પ્રત્યેના મંદીર વિગેરે બતાવ્યા હતાં. 'સર્વે'ને પ્રાંત હોદ્દાએ અને આપુના કરવાસરો એમને થજા બતાવી મેલા હતાં

રેટીમે જોવાની છંદા બતાવતાં થીમતી માધીમી રેટીવા પર સુતર કાંતી બતાવ્યું હતું.

મહુ જેમ્સા બહુ બધ તે આ તથા બીરમીટ આપ્યા હતાં. જતાં પરેલા થી. નરાવકુ કે જેમ્સાએ આ પ્રવાસની આગેવાની લીધી છે. એમને થીમતી માધીમી આભાર માન્યો હોવો અને તેમના કામમાં સાળતાં કમ્પી હતી.

થીમતી માધીમી વળતા અવાપમ, અણુરું હતું કે આ સરકારમાં હુ તમને આવકાઈ છું. અને આજ રાત્રી હું કે તમે હોદ્દો શિક્ષકનાં થેનમાં જોઈવું થાન મેળવી આવશે.

હિંદી શિક્ષકોની પરીષદ

આ કુમવરે, નાટક ઇન્ડિયન રીચર્ચ સોસાયટીએ કરખનના સાંક જોઈ થીમેટરમાં પોતાની કમ્પી પરીષદ કરી હતી. અગમ ૧૯૦૦ થિયોર તથા બીજા હોદ્દો કાગર હતાં. આંબીયપ કેનીસ કરલીએ પરીષદ હોવાની મુજી હતી, પોતાના આપણમાં તેમ્સાએ સત્વ હેપર મેલતાં અણુરું હતું કે, વારતરીકતા અને મનની એકતા થાલ, એ સત્વ મળ્યા, એમને શિક્ષકમાં, થમમાં અને રાજનીતીમાં સત્વના રમાન વિગે હેરજેમ થો હતો. એમને અણુરું હતું કે, સત્વ એ થમર છે. બીચર કરલીએ, મહાત્મા માધીનો હેરજેમ થો ન હતો, તેમ છતાં એમનું આપુ આપણ આંધી વાક હેપરજ રવાપેલું હતું.

શિક્ષકોની આ પરીષદ કુકવર સુધી થાલુ રહેશે. થી. એ. લેજરસ જેમ્સા સોલાપરીનું પ્રખુપ્પદ થજા છે. તેમજ નામ ફરી આ વર્ષે એ થદ મારે સુચવવામાં આવ્યું છે. વાકસ પ્રેસી-કેન્ટના થદ માટે થજુ નાથો છે. એક કામના વાકસ પ્રેસીન્ટ થી. મુકારામ હોટાઈ, થી. કે. આર. વાપર, અને થી. માધકસ જેસક. આ બંને બધા સુલોના પ્રિન્સીપલ છે. થી. હોટાઈ કામનાં કાઠીવાસા હોલુ દાખ રક્ષ ના મીન્સીપલ તરીકે નીમાયા છે

હમણાજ આવેલ શીપમેન્ટ

ફરેક જાતની અમરવતીઓ જેવી કે 'અજ રોડ' જેટલે એક પ્રન્ડીઆ, અસે કાદરમાર, મુમ્પી રાણી, આમેલી, હતા મંગેશકર, વાસંતી, કમ્પ દરખાર વિગેરે. અમારા પ્રાઈવલીટ માટે થમો. (અમો રકત હોલની મેનાવટનીજ અમરવતીઓ રાખીએ છીએ)

લીલુ આડુ કે પેની રતલ	માલ બરોબર થેક કરી
લીલી હળદળ થી. ૧-૦	માલીશ.
આ.મા હળદર થી. ૧-૦	એ.કર સાથે મસા મેડલવા
મેટી કળી વળુ હસલ ૧/૩ રતલ	વિનંતી છે.

અમે નીચેની વરદુઓ કાફરેક્ટ હાથાઈ કરીએ છીએ, માલ કારો અને હીંદાયત આવે મળશે. અમારા પ્રાઇસ લીરેક માટે લખો :

થોસા થજા, બામ, એવમી, પૈવા, મમરા, સે-ડે સોપારી, કામી સોપારી, થોલી સોપારી, મેળ, આમલી, કાચો, હોમ, મસુર, ફેક જાતની રાણી, થજાને આરો, અરોને આરો, પાણીવાળ નાળમેર, વરીપારી, છર, લખીમ, મેધી, રાથ, અભયે, સુત્રા, હોમેજ, પા.કા, માકો રાળ, આપા મર્યા, વાસીવેળો થુઈ, રાજમરો, અમપસ, હળદળ, વિગેરે.

K. HARIBHAI & SONS
(PTY) LTD.

Direct Importers : Wholesale & Retail Merchants.
81 Victoria Street, — P.O. Box 2156 — Durban.
Telegraphic Add. "BHAISONS"

હવેન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જામજુના અને રેપેરલીટ હીએ.

શ્રી કેપીટલની ભવિષ્ય કમિટી નીચે પુર્ણવચનને અને રેપેરલીટના ડોલ
પદ સામર્થ્ય તમારે પ્રમાણે આપી રેપેરલીટ કરવાનો અમે કમિટી કરીએ.

કેપીટલ આલ્ફની હોટેલ

(શ્રી કેપીટલ મીકાઈ હોટેલ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના સુવ્યાપર - હરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નામક

સુક્રીપદ, સુક્રીપરી, વીમાના અને જનરલ એજન્ટ

હીરુભાઈ અને દુનીયાના ડોલ પદ સામર્થ્ય હવાઈ રેપેરલીટ અને જનર
માટે સુક્રીપરી કરવા યેર હોઈ અમારી મારફતે પ્રમાણ કરીએ.

ઈન્ડી, જામ, ચીની, ફ્રેન્ચ, અમેરિકા, પોર્ટુગલ, વિયેટના વીમા અને
વતરની આપીએ છીએ.

ઈન્ડોચીન, પરાવલ ટાઈ, વિજાવના માપડા હવાવવા રેપેરલીટ અને
સુક્રીપરી કે રેપારના કાવસેન્સો. ખાસપેટ તેમજ હવાવવાને લગતી
જાનસોમાં હોઈ પદ કી લીધા વિના અમે પ્રસ્તુત સેવા આપીએ છીએ.

રેપરના અનુસૂચક હોઈ એસોસિએટ્સ એન્ડ ચાર્ટર્ડ્સ અને રેપેરના
ઈન્ડોચીન કેપીટલ મીકાઈના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજી ઉમદા ફ્રુટ

આંખા અમ્બ, લીલી અમ્બ, રતાળ અને સુરજની જોસમ
માણુ છે. આફ્રિકાની ટ રતાળ, લસણ રી. ૧-૩ રતાળ.

પાંપક નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

કુચી અને ચેમ્બી પાન જનર કાચ, પાર્ટેન લાઈ. માસીક મેલ
રી. ૧-૨ લાંબી અને રહેર માસીક રી. ૧૧-૧૨ જનર.

રેપેરલીટ, ન્યાસલેન્ડ અને વિજાવના રેપેરના મારફતે હવા રેપર
આન આપી હોઈ પદ રહેર જામીક આપી પ્રમાણ.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

સિદ્ધા સુટ, હાઈલીમ્પ્સ સુટ, વેલ્ડીંગ, હાઈલીમ્પ્સ
માર્ફિસ હોઈ એસોસિએટ્સ, સુક્રીપરી, રેપર, લાંબા કીડાવલ
આને અધીરી કમીસ. અને પમારી કાલ રેપર કમીસ. નાં.

—એકસ, રેપર અને કીડાવલ ફરનીચર—

એ હમારી કમિટી નીચે તમારે પાલ છે. તેઓ હોઈ ફરનીચર હાઈ
વાર રહે છે. આન રેપરના મારફતે હોઈ અમારો અને રેપર
આન આપીએ છીએ.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2626.

હોઈની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્ડ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એક જ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

ફરતમજી જલભાઈ ફરતમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

અધી જાતના વિમાનો અને ઉડાણો છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૬૧૦.

રેસીડેન્સ : ૧૧૧ હોલેવન્ય એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન

ઓફીસ : ૨૫૮૪૫

રેસીડેન્સ : ૩૬૪૧૩.

અરબુન કાકી

“વનકુલ”

(અમારું અંકી માધ)

ગીનદાર પિતાજીના મિત્ર હતાં અને પિતાના કહેવાથી અરબુન કાકી પાસેથી આજીવી રૂપે લેવાતો કે જે જાણ કરવામાં આવ્યા. સવાલ સાર કાઢ્યા રણ હતો પણ અરબુન કાકીને એ મણી મદદન સાધ્યો. આટલો મોટો સારણ જેવો પહેલવાન કોઈકર સામે જઈ નેરો બની ગયો. માણસ પર માનની કેવી અસર થાય છે? બનમાં શું છે? અરબુન નો માન એવો એક છે. વલિષ્ઠ અપીના તરેણમને એક વિષા-મિત્ર અપીની ને રિયતી થઈ હતી એવો રિયતી અરબુન કાકીની પિતાજી નો પ્રભાવ નોઈ મધ.

આ બનાવ પછી ૭ સાત દીવસ બાદ એક દિવસ અરબુન કાકી અમારે ઘર આવ્યા અને પિતાજીને કહ્યું કે રજામાં કહ્યું, “કાકર સાહેબ મારી એક અરબુન છે.”

“કાકર શું છે?”
“મારે લખના વાંચનાં શિખવું છે. એમાં આપ મને મદદ કરો!”

“તમે લખના લાચતા શિખવા માંરો છો?” પિતાજીએ આશ્ચર્ય સાથે પ્રશ્ન અને કહેવું “પણ પછી તમારા કુટુંબનું સુવંશન કેમ થશે?”

“મારી પત્ની કરશે. મારી પાસે થોડી અપીન છે એમાંથી તેમજ થોડા નાના મોટા દામ કરી અને તેમ થોડો અપન ન કરી લેવાશે.”

“તમને કેટલા બાળો છે?”

“સાત છોકરીઓ છે કોઈકા એક પણ નથી.” પિતાજીને આ બધું બધી કહ્યું આવતું હતું પણ અરબુન કાકીની આંખોમાં ધીમજા માંરો ને મજાક નિર્ધાર કરે તે એક તેમો તાદ્રુપ થયા.

“તમારે બધાનું છે એ તો બધા આનંદની વાત પણ તમે સાળામાં તો દાંમલ નહોં થઈ શકો.”

“તેમ નહીં?”

“આ જેમરે કાકી સાળામાં દાંમલ થોડું જ થાય?”

“પત્ની મારે તો બધું જ છે. એ તમે થોડી મદદ કરો તો?”

“કાકર મારે શું કરવાનું છે?”

“આપના પર તરફ એકાદ જોરો મારું આવે તો એમાં પહેલો રહીશ અને આપના બાળકોનાં સુતા પુરતો દામ તેમની પાસેથી જ લાચતા લખતાં શિખીશ. પિતાજી થોડી વાર ચુપ રહ્યા નાંખને શું વિચારનાં હતાં. તેમો અરબુન કાકીનાં દેહાકને બાળી થોડી નાંખના નહોતાં હતાં અને ને

આવણી હતી એને વિચારવામાં એમને થોડી અસમજ આવતી હતી. તેથી કાકીએ કાંઈક સાથે જ એમને કહ્યું “કાકર છે ને તમે કહેો છો તેમ કરી છો તો કાકીની મદદ કરીશ. પણ મારી પાસે જગા છે જોરો નથી.”

“કાકર કું કુંપરી બનાવી લઈશ.” બીજે દિવસે પિતાજીએ બતાવેલ જગામાં કુંપરીનું કામ થઈ ગયું. અને એત બેતામાં કુંપરી તકમાર થઈ ગઈ.

અને જ્યાં એમની સાથે લગ્ન રહેક થી હજારો મળતાં અને એત બેતામાં તેમો અમારા કાકી બની ગયા. જે મારતરે અમને શિખવવા આવતાં તેઓ એવો અરબુન કાકીને શિખવવાનું માથે લીધું અને થોડા જ દિવસમાં કાકી પહેલી કુંપરી લાચતા શિખી ગયા અને એત બેતામાં અમારાથી વાચવા લખવામાં બધા આમજ આવી ગયા.

અરબુન કાકી સવારના થુલા વહેલા જતાં. એટલા વહેલા કે અમને કાકી નેજા અપર નહોતી પડતી કે તેમો કપરે જામે છે. અને જ્યાં જીને એતા કે તેમો કામ પર લાગી ગયા છે. આખો દિવસ અરબુનનું કામ કરતાં. જે કાકી મને તે પત્નીને આવી હેતા બપોરના થોડા આરામ લેતા. અને પછી બપોરનું ભોજન લેતા. રસોઈ કરવાની અટકાદમાં ન પડતાં. જોના-દહી-પિરેથી અઘાતી લેતા. પછી સંજ એકના એમો બધામાં મેલતા કાકી સખત કાકી લાચતા. સવારના પણ તેમો બધા, રેખા પુરથી કઠાની અઘાત એમને નહોતી બધાતી. નાનો અરબુન સામે તેમનો દાવો બળતો અને એના કાકી

પ્રકાશમાં તેમો વાંચવામાં મશગુલ રહેતા. નાની કુંપરીમાં બધી સામાન બુલ અવરિયત રાખતાં. લખ આવતાં જ તેમો મોટે આવે પાણી કાકી મનને કરી ભૂલ કરતા કાકી કાકી વાદ પેરે જઈ આવતાં. કાકી એક વરસમાં જ એમને એક ચોલે બણીને અંગેશ થોડા ધોરણ નેટનું અને કોઈક કામ કુંપરીનું કિમી લીધું. અણીત પણ થોડું પણ શિખ્યા હતા. એમનો બહુવાનો ઉત્સાહ એમને લખખ અમારી સાળાના થયા જ શિષ્ય. એમને મદદ કરતાં. આમ થોડા કાલ પણ મદતનું તેમો કાકી જ લેતા નહોં. મોટા મળતા જ એક નહીં અને બીજી રીતે લેવા કરી અથવા કામ કરી અણ ક્રેવ થઈ જતાં

આમ જ કાલ થયું થોડા દિવસે, પસાર થતા પણ અમાનક એક દિવસ ધરપીનાલ એવા એક સર્જન આવ્યા. સવારના એમનો સામાન કુલી લાવ્યો હતો. પણ સખના કાકી જ અણનું નહોતું. ધરપીનાલનો માણસ માંરો હતો. અને અમારે, નોકર પણ તેજ દીવસ રાત પર હતો. આમ સામાન માટે કાકી જ ન મળતાં સર્જન અને મારા પિતાજી બને મુશ્કેલી અનુભવતાં વરસમાં બેઠા હતાં. રેચન કાકી કુર કર્યું અને સખાન થયો હતો. અરબુન કાકી પેતાની કુંપરી પાસે એકા એક દારક બનાવી રહ્યા હતા. દારક બનાવી તેને લેવા તે કાકી પણ કુંપરાન પુરવું મેળવી લેતાં. ન હુલો પિતાજીએ એમને સામાન લઈ સર્જન સાથે જવા સંજે સાથે અજાણ્યું. પણ તેમો પ્રુપ થઈ ગયા. અને સર્જન પાસે આવી સમાપ્ત કરી ઉંમીસમાં અણબધું કે “કું આપનો સામાન થયો પુરી સાથે લઈ જશો.” આવા અમારીવાનાં કુંપે અંગેશ સાંભળતાં મોટા કાકર વિરખીત બના.

પિતાજીએ અરબુન કાકીનો પ્રુવું હાલકાસ તેમને બધાઓ. અને સર્જન મુલ્ય થયા. અણુરી પેરે

સર્જને મે કુંપીયા કાકી અરબુન કાકી સામે થયાં. એમને અંગેશમાં જ, અજાણ્ય આવ્યો કે “કું મરુર કું એ થાંક બધું” નથી પણ તમારી પાસેથી કું કું જ નહીં બધું.”

સર્જને પ્રુવું “કા મારે?”

“તમે અમારા કાકર સાહેબનાં માનનીય અતિથી છે?”

અને અરબુન કાકી સાથે થયા. કુંપને હાથ વાર હતી. સર્જને મારા પિતાજીને કહ્યું કે એ તેમો કુંપે તે: અરબુન કાકીને કુંપે કરવાના કામ માં ધરપીનાલમાં દાંમલ કરી લે અને કુંપાકરનું શિખવા માટે રેચરણીય મેળવી આવવા પેરે કોશીસ કરશે.

પિતાજીએ જાણે આ સમાચાર અરબુન કાકીને આશ્ચર્ય આરે તેમો. કોશીસ રાખ્યાં જીલ રહ્યા. જાણે તેમના મામને કુંપી કાકી કુંપ છે તેમનાં મહેરા પર કાકી વિચીત બાને આવ્યા હતાં. તેમને જાણે એમ થઈ કે મારે ક્યાં જઈ છે અને ક્યાં જઈ રહ્યો છું. તેમ છતાં પિતાજીની વાતને તેમો નાંખરી પણ શકતા નહોતા.

અંતમાં કહ્યું “કાકર છે શું કાકી જાણે કામે વચ્ચાનું છે કે જે કેટલીક મેપડીઓ અને કીકનરી મંઆવા છે.”

“એ બધુ સા મારે?”

“અણબધા.”

“બધુ બધી શું કરશે?”

“સાંભળ્યું છે કે આનંદીમાં બધી પરીક્ષા આવી મેટી થયા છે. મારી પણ એજ છવ્વા છે.”

પિતાજીએ એમને સમાનમુ કે, એમ બધીને આ કુંપરે શું કાપરો એના કરતાં કુંપાવેનર થય થી એમને સેવા કરી છવ્વ સાથે મધું અણુશી.

બધુ સાંભળી તેમો ચુપ થયા રહ્યા. અને કાકી છે કવી થોડી વારે કુંપરી તરફ નત મરતકે આવ્યા બધા. (અણુ.)

.....

શ્રી દ્વિસવાલ કોળી હિત-

વર્ધકે અંકજ

વ.પી.જી.જી.જી.જી.

તા. ૨૬-૭-૫૯ રવીવારે બપોરે

મે વાંચે ગા.પી. કોળી (૫૦ ફોલ

રહી, ભેદાનીસખ) મળશે

કાંચાલ (૧) મીનીટ, (૨) મંત્રી

એરો રીપેટ, (૩) અનન્યનો

હિસાબ અને રીપેટ, (૪) ફરદીએનો

રીપેટ, (૫) નવી કોલેજ.રીની કુંટળી,

(૬) પરચુરસ.

આ અવધની સજા.સા શહેરમાં

તેમજ રીફ અને કટીમાં મલત સર્વ

હાલિયુંપો પમારવા કુંપા કરી એવી

આશા છે.

મનદ-મનોએ. મધુભાઈ કે પરેશ,

શમરેવ બી. પરેશ, કું. કે. હિ. મંડળ.

મે. ભો. ૬૨૩૬, ૫૦ ફોલ રહી, ભેદાનીસખ.

કુમળા જ આવેલો કિંદનો માલ

જરૂર જાણ આપવું

કોપી આવ્યા કરવાથી અમારો માલ સરેરાશ અને સારો હોય છે. અને તે બીજા માલ સાથે સરખાવો.

અગવજાવી :

નાઈફ કપીન :- ૫૫ લોલા ૪/- દરન, મુશ્મ કાળી ૫૫ લોલા ૪/- દરન થીથી ૧ લોલા થી. ૧૦-૬ દરન, રેમીક નં. ૪૪૪ ૩ ૨/૬ દરન થઈથી (અનેક પાકમાં અપરની થીથી સાથે) ૧ લોલા થી. ૧૫-૩ દરન કેરમ બોર્ડ. ૧૫૨ કુશીન અપાસ કાકી સારો માલ હાલિની જાવાલના ૬૫/૧૦. ૫ થીયના. કુલી અને રહીપર અને આસ રવાની માલની સાથે. કેસ બોર્ડ રેમીકારસ.

સી. એ. ડી. બોર્ડ નોંધવતા ૨૫ દહા દીપોલીટ લેવામાં આવશે.

એ. કે. હુસેન એન્ડ સન્સ

૧૨૬ કપીન રહી, ૬૨૫૫. બેકસ ૨૧૬૮, ફોન ૨૭૩૪૮/૯.

નહેરુ છે ત્યાં સુધી સફળતા મળવી અશક્ય છે

રિપોર્ટ બેંક ઝોન ઇસ્ટિમાના માણ
અનર્થે શી બેનેમલ રામરાવે
અણાણું હતું કે નહીં પ્રધાન શી
અણાણાલ નહેરુ રાજકીય ક્ષેત્રમાંથી
નિવૃત્તિ લે તમારના સમ્પ્રદાયીઓ
અતા હમને કરવાને પ્રયાસો કરતા
અટકે તેને માટે ભારતમાં પ્રતિનિધિ
લે કહાલી વિરોધ પક્ષની લાગણીક
ભર છે. તેમણે અણાણું હતું કે
સુચિત સ્વતંત્ર પક્ષને ને યોગ્ય દોરવણી
અને અમલ તો અવશ્યકપણે મોકલવા
તે દેશના રાજકારણમાં તે મહત્વનો
ભાગ ભજવી શકે તેમ છે.

તેમણે અણાણું હતું કે વિરોધ
પક્ષની રચના થતાં વધે શકશે, તે
દરમિયાન માત્ર સુત્રોચ્ચાર કરવાને
બલે ને સક્રિય સુધનો કરશે અને
કેમિસને તે સુચનો સ્વીકારવા માટે
જવાબ કરશે તો રેશની બારે સેવા
કરશે મજાથી.

શી રાવે કહ્યું હતું કે કેમિસ પક્ષની
નીતિ પરથી તેમજ તેની સિદ્ધિ
અંગે મોકલ્યાં અસંતોષ હતો. હમનસીએ
યોગ માત્ર આગામી જનતાના વિચારો
ને, જનતાની લાગણીઓને અમળાશે
માં રથાન મળતું નહિ હમનવાર

વેપારીઓ પણ અદેરમાં પોતાના
મતભેદ વ્યક્ત કરતાં અમલોતો હતા
કારણ કે અકુશીત અર્થકારણમાં
તેમણે અનેક પ્રકારના કાવસ-સો લેવા
ના હેતુ એમને સરકાર સાથે અર્થ
રાખવાનો હોય છે. આથી વેપારીઓ
પોતાનો અસંતોષ ધીમેધી રીતે વ્યક્ત
કરવાને બલે પોતાનાં પ્રતિજ્ઞા દાર
જણ કરતા. મોકલવાની પદ્ધતિને માટે
આ અવરોધક પ્રતિજ્ઞા હતું અને તે
રીતે ધીરેધીરે રાજ્યનો વિકાસ થઈ
રહો હતો. આવી વધણ અટકાવની
હોય તો મજબુત મોકલવાની વિરોધપક્ષ
ભરશે છે.

શી રાવે કહ્યું હતું કે શી રાજ્યોપાધ્ય
મારીએ નવ. પક્ષની સ્થાપના કરી છે
અને નહીં પ્રધાન શી નહેરુએ નવા
પક્ષને આમકાચો છે.

કાકાના ને આર્થિક અને રાજકીય
પક્ષમાં કેમિસે મીધા છે તેને કારણે
કેમિસના ટેકેદારો અંતરાર બન્યા છે.
કેમિસે ભાગમાં પછીથી ઉદભવેલી
પરિસ્થિતિને બદલ ન સલામત, વંક
કામમાં લીધી હતી. અને તેમણે
રાજ્ય. બીન-અનુકૂળી રાજ્યની સ્થાપના
કરી છે એ એક સુદર વસ્તુ છે

અભિવ્યક્તાના સિદ્ધાંત ઉપર સ્વાધેલી
વિદેશનીતિ બારે અપનાવી છે.
શી રાવે કહ્યું હતું કે, યોગ્ય વર્ગો
અમલ કેમિસે પોતાના જયેમ તરીકે
અમાનવાદી દળની સમાજ રચના
સ્વીકારી છે. અમાનવાદી દળની
અમાનવાદના ચત્તી હેતુ તો તેને કેમ
આપતાં હું અમલકાજ નહિ. અંતરમાં
શી ભવા દીધા સિવાય તેને અપના-
ના સમાજવાદી પક્ષે મોકલવાની રસમે-

રિવાજનો અંત ક્યાં વચર, તમામને
નોકરી આપતી ને બીવરીજ વોલના
તમામ કરી છે તેવી વૈભવમાં હું
આનું છું. તે વૈભવના ખોટાપણે અમલી
ભતી છે. રજકસુકના ટેકાકે રાજીએ
તેને અપનાવી છે અને અમેરીકાના
એક રાજ્યમાં સુવીવતી અને અક્રિયમત
શી ભવા દીધા સિવાય તેને અપના-
વવામાં આવી છે.

કેન્દ્ર સરકાર કેરળમાં હરમીયાનગીરી નહીં કરે (પહેલાં પાનાનું અનુસંધાન)

આ અધિવેશને આપ નવાઈ અણો
છો! એવો પ્રશ્ન અમે શી નહેરુએ
કહ્યું કે અનેક કારણોસર આ પ્રશ્નો
અવાજ આપવો પ્રશ્નો છે, પરંતુ
કહાલોમાં આ એક પ્રભાવીય બળવો
છે એ મહત્વની વાત છે.

પ્રશ્ન : કેમિસ સરકાર પણ એવી જ
પરિસ્થિતિમાં પ્રકાશ તબ તે, આપ
શી સમલ આપસો?

જિતર : કેમિસ સરકાર હોય કે બીજી
કેમ પણ સરકાર હોય તેણે અળવાના
કારણો બેળા કારીને પોતાનાથી અને
એ રીતે એ કારણો દુર કરવાના પ્રયત્નો
તો કરવા જ પડશે.

રક્તપાત રા માટે શામ?

તંગિલી દળની નહિ આપ તે,
રક્તપાત થશે એવો એક પત્રકારના-

સુચન પરથી શી નહેરુએ કહ્યું કે
રક્તપાત શા માટે થશે એમને તે જ
મને સમજાતું નથી.

છરી મોકલના બનાવો

તાલેવરના છરી મોકલના બનાવ
પરથી બધા બેચરામાં અણતો તેમણે
કહ્યું કે એ તો બુદ્ધ જ અમાનવાદ છે.
અહીં રાજ હાથ મૂળ પાલીને મોકા છે
તેની એ નિશાની છે.

પ્રશ્ન : હો! બધો રાજ કે આપ-
દામિક બળવો?

જિતર : આ તો અરપણ રાજકીય
અમાન છે. મારા કહેવાનો અર્થ એ
છે કે કેરળમાં અમુક પ્રકારની લાગણી
અવર્તે છે. પોતે પંચાળાને કે પોતી
મીઠા વાતો કરીને તેને તમે દુર કરી
શો નહિ. એને હાથ ધરવાના અનેક
મગો છે.

પુરા ખબર !

તમારા ખર્ચેલા પૈસાનું પુરવવતર મેળવો. દેશમાંથી આવેા કે હરિયાપારથી, ફરવા માટે આવેા કે બીજા સ
અર્થે, પણ દરખાન આપવાનું અને તો ઉમંમ બેર ચાલ્યા આવેા.

પણ કયાં?

નામ અને શરનાનું તમારી ડાયરીમાં લખી રાખો

માઉન્ટ એવરેસ્ટ વેજટેરીયન લોન્જ

૧૨૬-૧૨૮ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, — હરખન. — ફોન : ૬૭૫૭૭.

કારણ

આ એક એવું સ્થળ છે કે જ્યાં સ્વચ્છતા, સુવ્યવસ્થા, સુવ્યવસ્થા અને આરામના ફર્શન થાય છે અને
જ્યાંથી સેશન બળર, બંદર નજીક પડે છે જેથી સમયનો અચાવ અને હરવા કરવામાં મોજ આવે છે

- (૧) બહાર ગામ કે પરંતુથી આવનાર પેશોનરો માટે અગાઉથી ખબર આપસો તો રહેવા સુવા માટે ફીજરવેશન થઈ શકશે.
- (૨) એવળના પ્રખંધપર ભતિ કેખરેખ રખાલ છે.
- (૩) જગ્ન અને તહેવારો માટે ફરેક જતની સ્વાદિષ્ટ, સાત્વીક ખીકાપ ચાલ ધીમાંજ બનાવીએ હીએ.
- (૪) બહાર ગામના એકફોપર પુરતું બધાન આપવામાં આવે છે, એક વખત આરે આપી ખાતી કરવા બસામલ છે.

શુભ પ્રસંગો માટે એટ !

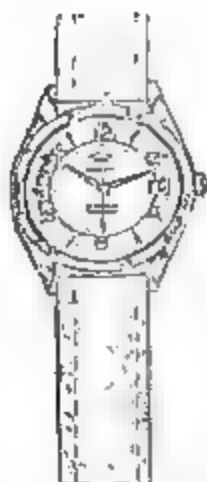
સીઓ અને પુરવો માટે

ધડીયાળ !

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ જુલાઈનાં
ઓરોમેટિક કેસેન્ડર,

- રોમર
- ફેસરી
- લેડા
- રસર

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરવોનાં શર્ટ સુટ, પાયજામા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બોક્સ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૨.

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, જેહાનીસબગં.

માથે બોધવાની રીઝન અને વેળીઓ

મખમલ, સાટીન, હાફેડા સીકેન્નો, રીબન, અનેક રંગ, ડીઝાઇન
અને સાઈલમાં મળશે, લગ્ન મંડપ અને મોટા લગ્નમારેવા માટે
જરૂર બાળક રીબનો અળી રાહશે.

બચ્ચાં માટે મખમલ, અને રેસમ તથા ફેલ્ડની ટોપીઓ કોફરિયું
બાને બનાવી આપવામાં આવશે.

બાળકો માટે મખમલ, રેસમ, કોલન વિગેરેનાં કુલોન્ડા રંગ
રંગની વેળીઓ અને અનેક પ્રકારના બોયર્સ મળશે.

ટેબલ ૫૪ સુધી માટે પ્લાસ્ટીકના કુર્સ કુલો મળશે.

ટેકાણું : માખરો હેટસ (મો.) લી.

લેડીઝ એન્ડ ચીલ્ડ્રન્સ હેડ પ્રેન્ચુરેન્સર,

ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૨ પહેલે માથે, બોક્સ ૫૬૫૭.

માસર મેન્સન્સ — ૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — જેહાનીસબગં.

સા. બો. ૫૬૬૦

ટેલીફોન ૩૩-૫૬૬૦

ટેલીગ્રાફ એડ્રેસ : "ભગતસી"

ભગત બ્રધર્સ (મો.) લી.

૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ,

એ હા ની સ બ મં.

હોલસેલ અને રીટેઇલ અર્વેન્ડ નવને ઇમ્પોર્ટર્સ

માસ હરીને તમારે ત્યાં ઇન્ડિયન અને ઈંગ્લીશ માસરી,

ટેલી આયામાં બાળકોના જલ જલના તેલ-અસરી,

ફેનલેસ સ્ટીલ, પીરાળના અને એક્સપ્રેસ-અમના

વાસ્તુ-કાચ અને પ્લાસ્ટીકની બાંધકામ

ફેસબોર્ડ અને ફોટોગ્રાફ તથા બીજા

અનેક ટેલી ચીજો કોફરિયું

માનવી મળશે.

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

જણાવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ હાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓરિજીનલ લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૯૭ વિક્ટોરીયા; ઓસ્ટ્રેલીયા

— ના —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલનો જીંદગીનો વિમો એ ખરી બાંધકારી છે.

વધુ વિગત માટે લખો યા મળો :

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ, — હરબન.

બોક્સ ૪૭૧,

ટેલીગ્રામ—કેબલ "સોરાબજી"

ટેલીફોન : ૪૭૮૮૮

૪૭૪૫૩

*We love to expect,
and when expectation
is either disappointed
or gratified, we want
to be again expecting.*
—Johnson.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1923.

Former Editors: Manilal Gandhi—1918-1936.

No. 28—Vol. LVII.

Friday, 17th July, 1959

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

What Is Really Happening To Banda

By MILTON BRACKER in "The New York Times"

A LEGEND has grown in Nyasaland about Dr. Hastings Kamuzu Banda, who is a prisoner in Southern Rhodesia.

Dr. Banda, leader of the Nyasaland African National Congress, was arrested here at the outset of the emergency in March. The state of emergency continues and Dr. Banda remains in an open-doored

BLANTYRE Nyasaland cell at Gwelo between Salisbury and Bulawayo. But to many of his ardent followers in this troubled protectorate Dr. Banda is not in jail at all.

One circumstance that contributed to the myth is that Dr. Banda was interviewed by the British Broadcasting Corporation some time before his arrest. The recorded interview was put on the air after he had been taken into custody. Many Africans heard his voice and took it as proof that he was not only free but in London.

Remark Is Misunderstood

Another belief shared by some supporters of the African National Congress is that Dr. Banda went to London at the invitation of the Queen, to be crowned King of Nyasaland.

This belief was traced to an ironic remark, overheard by Africans, that Dr. Banda was "a guest of the Queen," that is, in jail.

As to how the slight, 54-year-old physician supposedly got to London, one version is that on the night of his arrest he sprouted large wings, hovered over the police closing in on his home and flew off.

These stories can be related to the psychological problem facing the authorities in Nyasaland.

Since the length of Dr. Banda's detention and the way in which it will be terminated have not been fixed, the prospect is for his status to become even more legendary.

Privileges Granted

Dr. Banda has relative freedom of movement within the prison—for while when he was held at Bulawayo white prisoners complained over the "preferential" treatment he had been receiving

—and appears in excellent health.

He has asked for books, particularly those on history as told in terms of biography. Efforts are under way to get them to him.

Not all Africans in Nyasaland followed Dr. Banda and not all African National Congress leaders in other territories backed him. At a meeting in Accra, Ghana, last December, he played a minor and by no means successful role.

Yet in absentia he is the dominant figure in Nyasaland today.

Increments For MP's; Cuts For Ministers

LONDON, June 17

THE salaries of Ghana's parliamentarians will increase from £80 to £100 a month in addition to the £20 pounds a month housing allowance as soon as an assembly approved government motion receives royal assent and will be retroactive from January 1, 1959. The government also intends to introduce a motion before the end of this week for a 10 percent cut in the salaries of ministers (£3,000 a year), and parliamentary secretaries (£1,500 a year). Prime Minister Kwame Nkrumah announced the cuts in a speech last week, saying it had been decided upon as an example of the sacrifices required from all Ghanaians to help the country's new five year development plan.

Youlou Scores In Congo Elections

By THOMAS F. BRADY in "The New York Times"

PARIS, June 15.

PREMIER FULBERT YOULOU'S party won at least forty-nine seats out of sixty-one in elections yesterday for the Assembly of the Congo Republic, according to incomplete results reported from Brazzaville.

The voting was heavy and completely peaceful, in contrast to the violence and bloodshed that broke out last February when M. Youlou said he would not schedule elections.

The African Socialist Movement, headed by Jacques Opangault, who has been in Prison since the February killings, and an allied group, the Congolese Progressive Party, won ten seats. Two seats were still doubtful. M. Youlou's Democratic Union for the De-

lense of African Interests received about 64 per cent of the popular vote.

The victory of the Pre-
(Continued on page 273)

ANC Men Arrested

POLICE on June 17 arrested 79 members of the banned African National Congress for maintaining membership in the unlawful organization. All of those arrested were Africans living or employed in the Salisbury area.

OPINION

FRIDAY, 17TH JULY 1959

Rebuff For Bourquin

THE decision of the municipal council of Durban to veto Mr. Bourquin's recommendation that certain Africans who are alleged to have played a leading role in the Cato Manor demonstrations should be banished from the city is such a pointed rebuff for the manager of the Bantu Administration Department that it is indistinguishable from a vote of no confidence in him.

This is as things should be. The relations between the Department and the African people have rarely been as bad as they are at the moment. The burning down of the municipal offices at Chesterville and the destruction of municipal buses are reprehensible deeds of vandalism in themselves and are condemned by all decent men. There is no doubt, however, that behind their communal is a deep-seated tension which indicates to every impartial observer that the relations between the African community and the city council, as represented by the Bantu Administration Department, leave much to be desired.

The situation is full of future dangers and matters cannot be left where they are. Both Mr. Bourquin himself and industry in the city realise openly that one of the primary causes of the riots was the poverty of the African people. It is good to notice that efforts are being made to meet the African part of the way. But it must be pointed out that the greatest error committed is to imagine that with the rise in the pay of the lowest income-groups will come permanent peace. No illusion could be more dangerous.

There is something wrong in the living conditions of the African people who live under municipal administration. It is true Durban investigated very fully the whole question of how her African affairs are run. If this is not done, palliatives will be resorted to which in the end will aggravate the very wrongs they would be designed to remove.

For example there is intense bitterness against the methods used to force people to get into Kwa Mashu, whose rentals most of them cannot afford. There is deep-seated dissatisfaction with the behaviour of some of the managers of some of the locations. Questions are asked about the actual uses to which the money from the beer-halls is put. If these things are not attended to, it is safe to predict that more serious trouble is still coming from Cato Manor.

Comment On Men And Events

The Dangers Of Indiscriminate Boycotts

By JORDAN K. NGUBANE

ONE of the blunders in the conduct of the resistance movement was the failure to call it off at the time when it remained a disciplined demonstration. It was allowed to drag on until it virtually fizzled out, projecting into the fore the real weakness of the organisers and leaders rather than those of the people. In the end the morale which it had built up was allowed to weaken. It would seem that some of the lessons of the resistance movement were not fully learnt if we look at the conduct of the potato boycott.

There is reason to believe that the potato boycott was more of an emotional reaction in provocation of a certain type rather than a very carefully planned demonstration designed to impress apartheid with the African's hostility to it. Having committed itself to the potato boycott in a hurry, the Congress Movement, like everybody, was taken by complete surprise by the success of the demonstration.

In Durban alone, it is still difficult for the citizens to get potatoes from non-White dealers. It would appear as if the Congress Movement has now been overwhelmed by its own success. Finding the Africans (and the other non-Whites for that matter), willing to make colossal sacrifices to demonstrate opposition to race oppression, the leadership does not seem able to know precisely what to do.

This weakness arises from the very nature of the boycott itself. Indiscriminate boycotts might be easy to launch; so also, possibly, those of particular products. But the danger is that you can never know how far to go with such a boycott. If the potato affair is any guide, sooner or later it gets out of control. Some people start buying the product while the others desert. At the moment morale cracks again and the spirit of militant opposition to race oppression seems to have momentarily spent itself. That should not happen where there has been careful planning and concerted application in moving events to a clearly defined point.

It is gratifying to note that certain leaders of the ANC had begun to appreciate the value of "status" boycotts as against the boycotts of products. In a speech in Johannesburg before he was banned, Mr. Duma Nokwe, then secretary-general of the ANC, said that the ANC would consider status boycotts as well in the fight against apartheid—see words to that effect.

This was realistic thinking. It indicated that there is creeping

into the thinking of the ANC that flexibility without which there cannot be a united effort against apartheid.

The status boycotts are in a certain point the inversion of the Africanists. In them a certain shop or institution is singled out for the boycott. The owners of the store are notified in time that they must mend their ways within a given period. If they comply, nothing happens to harm them. If, on the other hand, they are obstinate, then establishment is boycotted. This demonstration goes on as long as there is intemperance.

The first indication of a change of mind evokes a response. The machinery is always there for producing the desired results and calling off the boycott when it has served its purpose. Besides, the purpose is always clearly defined. And, above all, the results can also be seen.

Against this background it can be seen that one does not need to have very deep powers of penetration to realise that the potato boycott seems to be losing its purpose now. What is it precisely that it was designed to achieve? Has it achieved that? If yes, where? If not, is there much wisdom in continuing it?

These are the questions which need to be answered quickly so that the boycott does not slide out in ways to suggest or lead to a breakdown of morale.

Natal Floods Relief Fund

From BRITS (Tel.)

Amount previously acknowledged—£54-12-0, Messrs J. G. Harris, Friend, I. M. Abdulla, M. H. Jhalvary, Gafour Ismail, Ismail Drees, Merman's Cycle Store, Yusuf Bulbulia, Currimbone, Hassan Hahili 5/- each, P. C. Kaptein 5/6, Daya Gbiamia, Isack Waja 5/3 each, A Friend 4/3—Total £58-3-3

Durban's Vested Interest In Beer Drinking Slated

(From Our Own Correspondent)

OPINION is much interested in Durban municipal affairs in that the Director of the City's Bantu Administration Department could not do better, even if he tried very hard, to alienate the African community and to antagonise African opinion than by two proposals he made recently. The first was his ridiculous proposal, endorsed by the Bantu Administration Committee, to banish nine well-known African leaders from the Durban municipal area. The full City Council however, by the narrow margin of eleven votes to 10 threw the proposal where it belonged—on the rubbish heap. Former Mayor Councillor H. W. Jackson went so far as to say that the recent riots at Cato Manor would never have been had the City Council acted in a more amiable manner.

By his proposal, Mr. S. Bourquin, the Bantu Affairs Director, did much to undo the excellent impact upon race relations in the City produced by his earlier impassioned plea for a rise in wages for Africans employed by the Corporation. Consensus of opinion among impartial observers then was that Mr. Bourquin had stuck out his neck as implicitly endorsing the starvation-wages paid by his employers, the City Council. That his action, though very necessary and even if rather belated, showed an awareness of the social and economic problems facing Africans in the City, and that perhaps this executive was after all a little ahead of City Councillors in finding sensible remedies to the state of unrest prevailing.

Relief Work Threatened

But if the banishment proposal knocked a hole in his hat, the latest move has blasted out the hat altogether. This time Mr. Bourquin has found it necessary to warn welfare agencies doing relief work among Africans and which are subsidised from municipally-sold beer profits, that if the beer halls boycott continues, these grants may either be curtailed or stopped altogether. He further went on to warn that the subsidised cinema shows available to Africans in locations may also be suspended.

A European woman welfare worker who has spent many years in welfare work in Cato Manor was highly indignant that such a move could be contemplated. "It

is thoroughly disgusting," she said, "that a people should be told by a responsible municipal official that unless they resumed drinking, work being done for their poor would suffer. This is a state of affairs that would not be tolerated in any civilised country, let alone a supposedly Christian one. I'm not blaming Mr. Bourquin personally. Perhaps if Africans don't get drunk regularly, funds are not made available to his Department, but it is the entire municipal policy that stands condemned."

Saying that she could not let her name be printed "as my organisation gets a subsidy," this woman went on to say that she was sorry that Mr. Bourquin did not, if his problem was purely one of funds, point this out to the City Council and ask it to vote money from general revenue. "After all, the hundreds of thousands spent on welfare and re-

creation for Europeans comes for the general rate revenue to which non-Europeans also contribute."

Encouraging Drinking

An Indian welfare worker, who has spent nearly twenty years in this field said that he was "unable to understand how a high-ranking official of a municipality could adopt the attitude he apparently has. African welfare and recreation is part of his job. Surely it is equally his duty to tell the Council as well as the public, that grants would have to be curtailed unless funds were forthcoming—then just because people stop drinking. I am not active in politics and don't understand politics. But I do know that no welfare officer works his salt would encourage people to drink, be they Indian, African or European."

Many years ago, Councillor Sydney Smith, then a supporter of the S. A. Labour Party, roundly condemned municipal beer monopoly in which a local authority had a vested interest in getting people drunk.

Grahamstown Race Zoning Put Off

THE enforcement of the Group Areas Act in Grahamstown has been postponed.

But the Group Areas Board has stressed that this decision does not mean Grahamstown has been let off completely.

"The matter will again be taken up in due time," the board has told the Grahamstown Municipality.

Tax decision, after a public inquiry earlier this year into the proposed race zoning of Grahamstown Municipality in a letter from the Port Elizabeth office of the Group Areas Board.

'Force The Pace'

The letter, signed by the Chairman of the Board's Eastern Cape Committee, Mr. W. J. Gowers, says:

"I am authorised by the Group Areas Board to advise you that it has been decided that the institution of Group Areas in Grahamstown is to be left in abeyance for an indefinite period.

"This decision must not be interpreted as indicating that the institution of Group Areas in Grahamstown is considered unnecessary or undesirable.

"The matter will again be taken up by the Board at due time."

The letter adds: "The Board is not unaware of your Council's difficulties and for that reason does not wish to force the pace."

"It expects, however, that your Council will in the meantime take active steps with a view to formulating acceptable proposals for submission to the Board when called upon to do so."

'Strife-free'

At the Group Areas inquiry, held at Grahamstown in February, there was overwhelming opposition to the proposed application of the Group Areas Act in the city. Evidence was given by people of all races.

Church leaders said Grahamstown had always been free from racial strife and friction.

Towards the end of the inquiry a plan was submitted on behalf of the City Council, suggesting "a more humane" application of the Act if the board decided to apply it.

Last minute proposals were also submitted by Dr. C. C. Krutinger, who appeared for the Afrikaanse Skakelunie. His proposals were also described as "humane."

Dr. Krutinger said the "intermingling" of races led to friction.

Youlou Scores In Congo Elections

(Continued from front page)

mier, a former Roman Catholic priest who has made himself widely known as Abbe Youlou, means that the Congo Republic's ties with the French Community will be maintained, although this was not at issue in the elections.

Politics Based On Tribal Ties

Congo politics are more tribal than ideological, M. Youlou's main support coming from the Balala of the Congo basin. Socialist strength is concentrated among the M'Boche of the northern Congo, while the Progressives are chiefly the Vili of the coastal region.

The violence last February in Brazzaville, when more than 100 Africans were killed, grew out of political rivalry between the M'Boche and the Balala.

The immediate cause was the refusal by M. Youlou, who had an extremely slim majority in the Assembly, to hold new elections following the former Middle Congo's establishment as an autonomous republic in the new French community. M. Opaugault was arrested on charges of inciting to violence.

When peace was restored by the French Army after three days of killing, Premier Youlou under pressure from the French Administration, agreed to hold elections as soon as the risk of further violence had been removed.

ARE YOU LUCKY?

The four-leaf clover is considered one of the luckiest things in the world.

Mr. Y won over £5,000. Mr. U won a football pool. Mr. X saved a marriage breaking up. Mr. V developed an improved way of living. It could work for you, too, especially if you know what the four leaves mean. We tell you and also send you FREE homepages with every 100 men you share. Your own ending rich reward in gold engraved on 10 fabulous South name and address, date, month and year of birth with Post Office for 5/- (no stamp). O. P. Publications, Promotions (Pty) Ltd, 5 Markham Bldg., West Street, P. O. Box 1440, Cape Town.

New Motor Car Racket Hits Non-Whites

(From Our Own Correspondent)

CERTAIN unscrupulous motor car dealers in Durban have started a new racket. Its operation is simple—and where the average man in the street, unversed and uninitiated in legal matters is involved, apparently very effective.

The technique is as follows: A purchaser on hire purchase gets into default. The motor firm writes him a letter calling upon him to pay up the arrears instalments. Should he fail to respond, the next thing he knows is that someone, usually a European man, representing himself to be the Messenger of the Court, calls on him and presents some papers which show that the motor car has to be handed to him pending court action to be instituted.

The purchaser parts with the car which finds its way to the motor dealer's showroom. Having got the car back, the dealer does not proceed with the threatened action. Should the purchaser ask for it back, he expresses willingness to return

the vehicle—upon payment of all arrears and interest and subject to observance of other conditions as well. Invariably, however, the purchaser erroneously concludes that since the purported Messenger of the Court has taken the car away, the car is lost and nothing further could be done. A few months pass and the same car is sold to some other unwary member of the public. The victims are mostly Indians.

To be fair to the trade, only a few motor firms—the so called mushroom concerns—perpetrate this sort of trick. It is never indulged in by the reputable establishments. The remedy however lies in the hands of motor car buyers. They should never part with goods except to a proper messenger of the Court who must take all the papers. And any person whose goods are attached on a temporary Court order should take immediate steps to protect his interest. He may often find that something can, after all, be done in the matter.

Indian Welfare Work Held Up

(From Our Own Correspondent)

ON special instructions from the Department of Social Welfare, the Urban Indian Benevolent Society is to hold a general meeting, this week end. It is believed that the Senior Social Welfare Officer for Durban, Mr. S. P. Dorman, took the initiative in the matter after complaints from a number of persons interested in Indian welfare work, who were dissatisfied with the manner in which this Society was functioning. In contrast with the tremendous amount of activity in other Indian welfare organisations such as the Child Welfare Society, Natal Indian Bhud Society and FOSA, the Durban Benevolent Society has in the past 10 years or so done hardly any welfare work to speak of.

The matter came to a head recently when, as a direct result of the large scale unemployment situation in the Indian community, efforts were made to assist the dependants of those out of work. The Benevolent Society was not in a position to meet the demand for relief payments. Per person coming upon it for

help got little or no response to their appeals.

And an Indian Unemployment Relief Committee which had been established found that it could not effectively carry out its programme for the reason that as the duty and the responsibility for this work was really that of the Benevolent Society, no other organisation could be authorised to make a collection for funds for such a purpose. It is believed however that as the result of the intervention of the Social Welfare Department as well as that of several people keenly interested in this branch of welfare work, this work may now be promoted with

help. With the above aims in mind, the Society is now planning to start a new study in Accounting, Costing, Secretarial, Bookkeeping, Statistical, Municipal Services, Planning, as well as other high ranking positions with The School of Accountancy, located by 30 private students. Write today for the free book "The Street We Live In" to The School of Accountancy, P.O. Box 1592, 21 Johannesburg and at 8th Floor, Monahan House, 12 Field Street, P.O. Box 1005, Durban, Phone 2-4000.

Shaw Statement: NIC Presses For Next Step

"WE are heartened by the recent statement by Mr. Shaw, the Mayor of Durban, concerning municipal representation for non-whites on City Councils and local bodies," says a Press statement by the Natal Indian Congress.

"There is no doubt that this statement was made authoritatively and at a responsible gathering of members of the Natal Municipal Association.

"The non-European people are liable for their rates and taxes and are clearly placed on the same level as the Whites for maintenance of the local bodies. There are many other ways in which they contribute to the municipal welfare but there is sharp denial of representation and participation in municipal affairs.

"If Mr. Shaw's statement was seriously made on this note and he was supported thereby by Mr. Forster, the Chairman of the Natal Municipal Association, then the City and Pro-

vincial Authorities must immediately give their attention to the question of non-white representation on local bodies. No section of the community can be kept out of the legitimate function of the body politic which is made up of all within it."

Propagation And Research On Gandhian Philosophy

The Gandhi Smarak Nidhi (Memorial Fund) has established a Peace Foundation. The Foundation will try to promote acceptance by all peoples of the principles of truth and non-violence in the conduct of social, national, and international affairs. A nucleus of study and research council will select research scholars to carry out programmes of study and research under Gandhi Peace Foundation. The libraries and other facilities available at the Gandhi Smarak Sangrahalaya (museums) at Madurai and New Delhi will be utilised for organising the study and research.

Speaking to newsmen, the Chairman of the Gandhi Smarak Nidhi, Mr. R. R. Diwakar, said that five more Sangrahalayas (museums) would be established at Bombay, Sabarmathi near Ahmedabad, Calcutta, Madurai, Jaipur, and Wardha.

These Sangrahalayas would stock books on Gandhian works on anthropology, history of culture and civilisation, and writings of social philosophers of the world.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Bechamps Arcade, 30 Market Street, Car Dispensary & Market Str. Johannesburg. Phone 22-1054

Cable & Tel. Add, HARGVAN.

Phone 29380

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each P.O.B. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " " "
Fresh First Grade Garlic 2/6 " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Osborn Attacks Housing Proposals

(From Our Own Correspondent)

COUNCILLOR PERCY OSBORN, who is at present perhaps the foremost supporter in the Durban City Council of the Nationalist Government's apartheid plans has scathingly attacked plans envisaged by the Council's Housing Committee for the erection of 50,000 houses for Indians at Umhlatuzana. The proposal is that the Council should acquire some 5,700 acres of land in this area, a portion of which has already been proclaimed for Indian occupation by the Minister of the Interior, and establishing there a gigantic housing scheme for Indians.

The proposal was first made by Councillor A. S. Robinson, who likened the plan to Kwa Ndasu, the massive housing project for Africans at Dull's Road. While Indian political and welfare organisations generally welcome any and all moves to provide decent housing for the mass of the population—which now lives in disgracefully overcrowded conditions—the Umhlatuzana plan was criticised on two main grounds. The first was that it formed part of the apartheid pattern, which is anathema to most non-whites. Secondly, it was held that there was no need to situate such a housing scheme so far away, more than 11 miles from the centre of Durban, which would push up transport costs enormously. In point of fact, the disproportionate amount, in relation to their numbers, that Kwa Ndasu residents have to spend on transport, gives point to this aspect of the criticism.

A False Stunt

A third ground for criticism, which was at the time not overly emphasized, was that the Umhlatuzana plan was just a stunt. That it was a gag to lull liberal whites into believing that this was a quid pro quo offered for the robbery being perpetrated at Cato Manor. Councillor Osborn was the chief protagonist of the scheme to push Indians out of Cato Manor and indeed it is even now widely believed, how correctly there is no means of gauging, that Mr. Osborn's influence in Nationalist circles is considerable enough to persuade the Minister to deprecate Cato Manor could be only he got to ask the Minister to do so.

Now Mr. Osborn has himself come out publicly against the Umhlatuzana scheme. Not that he has come round to viewing Cato Manor with anything but apartheid-tinted glasses, but for his declared reason that the Umhlatuzana plan "is just a

pipe-dream." He said that it would take years for the City Council to acquire the land at economic prices, and that until the land has been acquired, and "reliable estimates made regarding the provision of water, lighting, roads, hospitals, schools and public land, nobody could estimate how many houses the land could accommodate." He also felt that not many Indians of the lower income group could afford to live there, and added: "My opinion is that at this stage of Durban's history, most of them would not be able to afford it."

In regard to the last item, Mr. Osborn patently does not know his facts. So many Indian families now live in single rooms for which they pay as much as £3 a month, that these families could afford to pay for the cheaper houses planned, provided the housing project were sited within easy reach of their places of work. There are present, hundreds of acres of Corporation-owned land in Wentworth, ideal for such a vast housing scheme. If it were serious, the Council could embark on a large-scale housing programme without delay. And if Mr. Osborn were serious, he would urge the Government and his fellow Councillors not to disturb the residents of Cato Manor. In that area alone there are hundreds of suitable building sites upon which houses could be erected. And if only the Council could overcome its almost pathological reluctance to take over vacant White-owned property to house non-whites, the Wiggies Estate in Cato Manor is ideal for a relatively compact but urgently needed Council-erected housing project. The Umhlatuzana project may or may not be a pipe-dream, but there is every danger of its being eye-wash.

Nehru Thinks Of New Elections In Kerala

THE Central Government had not yet considered the situation in Kerala in a formal way. This is what Mr. Nehru, India's Prime Minister, told his monthly Press conference recently. He said that on his return from Kerala he had reported to the Cabinet on the situation as he had found it in the State. The matter would, no doubt, be considered by the Union Cabinet.

Mr. Nehru said that the overwhelming impression he had gathered was that large masses of people in Kerala were in a state of very high excitement bordering on hysteria. He declared that there was a tremendous upsurge in Kerala.

The Prime Minister described the Kerala situation as difficult and changing. The Government's normal approach, he said, was that there should be no interference by the central authority except by way of advice. If a situation developed which could not be dealt with otherwise, one had to think of other ways of interference. If there was no other way one had to resort to the last contingency. The method of advice had been tried. Asked whether the President's Rule was round the corner, the Prime Minister said amidst laughter, "I have not reached that corner yet."

Power Politicians

Asked if it was possible to protect the normal democratic apparatus in Kerala by taking

it out of the hands of power politicians, Mr. Nehru said that his Government was interested in the democratic traditions and security of life. Democracy was a way of life, of thinking, acting and co-operating. When one saw these things going to pieces what was the good, he asked, of talking about some kind of an iron framework of democracy with no contest left in it. That was what was happening in Kerala.

Mr. Nehru said there was nothing unconstitutional in his suggestion that it would be a good thing if there were fresh elections in Kerala. Recourse to elections was always constitutional and democratic. Also such a step might lower the tension. Another suggestion made by him was that one or two points in the Education Act which were in dispute might be discussed with the opposition. Mr. Nehru said these two suggestions were not contradictory but parallel. Each was aimed at lessening the tension in Kerala.

Phone 435-0750

P. O. Box 1349.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

83 West Street, JOHANNESBURG.

Gramophone Records

MADE IN INDIA — AT HALF PRICE
4/6 EACH OR TWO FOR 9/3

Selected single numbers available from latest films.

Also Urdu Quatrains: Hindu Religious, Ramayan, Arthi, Bhajan and Drama Sets

Latest Gujarati Records: Only at 3/- each or two for 5/-

Available in Bhajans, Arthi, Ghar and Comic Numbers.

MAIL ORDERS ACCEPTED — FREE PACKING

SELLING FAST

Write for detail specification, gladly supplied on application.

NATIONAL RECORDS

18 Ajmeri Arcade, off Grey Street,
DURBAN.

Phone: 25628.

Dalai Lama Wants Greater Tibet

A DELHI broadcast said the Dalai Lama told a news conference in Mussoorie on June 29 that he would welcome a peaceful and amicable settlement of the Tibetan problems. Such a solution, he said, must guarantee that Tibet continue to enjoy the right it exercised before 1959. He called for the creation of a greater Tibet consisting of the present Tibet and the Chinese province of Amdo and Kham, enjoying both internal and external freedom as in the period before 1959.

In reply to a question, the Dalai Lama said he would welcome a meeting between the Prime Ministers of India and China to work out a settlement of events in Tibet, considered in their true perspective. If the events in Tibet were seen in a true perspective, the Dalai Lama added, there was no reason why Sino-Indian relations should be embittered. In the existing situation Tibet has no autonomy in any matter. Direct Sino-Tibetan talks, he said, would not be useful without a mediator who would

insure that any agreement that was reached was observed.

Asked about the Sino-Tibetan agreement of 1951, the Dalai Lama said his government had signed it under duress. Until 1959, he said, Tibet had been virtually independent exercising all rights of sovereignty, internal and external. Even though the 1951 agreement had been forced on the Tibetan people, the Dalai Lama said his government had tried its utmost to carry out its terms. On the other hand, the Chinese policy had tried to undermine that agreement at every stage.

The Tibetan leader asserted that the statements he had made against the Chinese were true. He added if the Chinese Government was not prepared to accept his statement, it should agree to an investigation by an international committee.

The news conference was the first given by the Dalai Lama since he arrived in India nearly three months ago.

Guinea Prefers Trade With Socialist Countries

GUINEA hopes to improve and develop its foreign trade with the socialist countries. This remark was made by the director of the Board of Foreign Trade of Guinea, Niang, in a recent interview with an NCNA correspondent.

The director pointed out that during the colonial period, Guinea's foreign trade was in the hands of the French and it suffered a huge deficit in the trade balance with France.

He said that Guinea had now signed with a number of socialist countries trade agreements which helped Guinea in two aspects. They helped Guinea to export agricultural products to these countries at reasonable prices; they provided the supply of machinery and technical assistance to Guinea.

Niang recalled that when Guinea declared independence and rejected the French community last year, the socialist countries concluded timely trade agreements with Guinea, thus helping it solve its economic problems.

The Guinea Government now

effectively controls the country's foreign trade and monopolises the importation of four important items: rice, flour, sugar and cement to evade the exploitation by traders in the import trade, he said.

World Literature For Indians

AN interesting series of brochures on Contemporary World Literature is being issued by the Indian Institute of Culture in Bangalore. Titles in this series, which is designed "to bring the English-speaking citizen of India some information and instruction about the literature of other countries of the Americas, Asia, Australia and Europe," includes: Modern Italian Literature, Norwegian Literature, Sketch of Contemporary Spanish Literature, Modern Swedish Literature, Dutch Literature, Writing in a Secret Language, and Modern French Literature. Each brochure contains a short preface, an essay on the literature of the country being considered, and a selected bibliography.—(UNESCO).

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610,
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

Problems West Africa Faces

By JOHN HUGHES in "The Christian Science Monitor"

THERE is a deceptively uniform look about the West Coast of Africa from the air. Follow the curve of the West African bulge down from Dakar and the coastline looks like one of endless, tempting, tropical beaches all run together. The great green rollers of the South Atlantic come crashing in with a spatter of foam on the white sands. And there seems never an interruption except for a little African fishing village here and there, with its dugout canoes pulled up under the coconut palms.

Although this looks like one great country, it is in fact carved up by a network of international boundaries into a string of separate nations.

These range from giant Nigeria with its 35,000,000 people, to little Gambia, a tiny country a few miles wide bravely following the path of the Gambia River.

Ewe Tribe Split Up

One flies along the coast with ease. But try and motor along it—when the roads are passable—and you may encounter seven or eight international checkpoints in 300 miles.

Most of the boundaries were drawn by the various colonial powers who staked out this area. Many of them bear little relation to tribal or tribal divisions. Thus the West African Ewe tribe, for example, finds itself pruned out over three countries—Ghana, which includes former British Togoland, French Togo land, and Dahomey.

A man visiting his father a few miles away may face the nightmare of customs and immigration clearances each time. Some Ewes live in one country, but the lands they work are across the border in another. In times of political unrest or civil war, when borders are closed, they cannot cross. There are many other complications.

Sometimes a cable from one African country to another a hundred miles or so away must be routed thousands of miles via London, Paris, or other European capitals because the erection of West African boundary barriers has hindered the development of communications across them.

Unification Sought

Ewe unification long has been a potent political issue, but the current complicated distribution of these tribes makes it appear highly unlikely that they ever will be reunited under one flag.

Although the Ewes may never be reunited, the whole of West Africa today is in a state of complicated upheaval and boundaries fluid.

Colonial ties are being thrown off. In addition, there are constantly shifting currents and allegiances among the African nations themselves.

The latest development is the proposal by Ghana's Prime Minister Kwame Nkrumah and Ghana's President Touré for a new union of African states which are independent or about to be independent. The plan is for an overall constitution under which each member state or member federation would keep its own personality and structure.

Members would coordinate their defense policies, for example, and introduce a joint citizenship, and so on, under a common flag.

Union Setup Still Hazy

Like the union which already has been announced between Guinea and Ghana, this latest proposal has a long way to go before it assumes anything like a concrete shape. Although it is another step forward the pan-African unity of which Dr. Nkrumah is a champion, it has many hurdles to leap in the shape of powerful emergent nations like Nigeria which exhibit no wish to enter such a union.

Furthermore it has been outlined in only the barest of terms, and in reply to press conference questions Dr. Nkrumah has given the impression that he has not thoroughly thought out the effect of the scheme on Ghana's own Commonwealth membership, for example.

The present Ghana-Guinea union appears to suffer from the same lack of definition, although it may be said that Dr. Nkrumah's recent visit to Guinea may have given it more tangible form.

In recent months there has been an obvious discrepancy in the attitudes toward the union in Conakry and Accra respectively. Ghanaian spokesmen admit they envisaged a much tighter union, with a written constitution, than has yet emerged. Some Ghanaian high officials even have been tempted to believe Guinea agreed to the union mainly to secure the \$28,000,000 develop-

ment loan from Ghana announced at that time, and badly needed by Guinea when French aid was cut off.

Republics Tester

In Conakry M. Touré admitted frankly to this correspondent that the Guineans envisaged a much looser union than the Ghanaians. "We want a broad confederation, not a federation," he said, "which will permit other countries like Liberia to join without losing their identity and sovereignty."

Whatever becomes of the Ghana-Guinea merger, or the ever all union of African states, however, it is clear that West African boundaries are in a state of flux. French Africa, for example, is still in upheaval. Any day more of the self governing republics within the French community might elect to follow Guinea's lead of complete sovereignty outside the community.

Already the Mali federation has welded together Senegal and Sudan. The federation might add other republics to it, might secede from the community as a self contained bloc, or conceivably might crumble.

Then there is little Gambia, surrounded on all sides by Senegal. An economic unreality, Gambia may one day seek closer ties with Senegal.

Ghana is anxious to incorporate French Togoland, Nigeria, and the Cameroons when they turn over their independence next year. Nigeria itself might burst at the seams if its diverse peoples cannot agree after Nigerian independence next year.

Farther south there is political juggling among the African promoters of some French equatorial territories, and it is possible that boundaries might be adjusted to rid some premises of discontent opposition groups and include those territories where they would be more welcome.

At the mouth of the great Congo there is even the dream of some African politicians of uniting some tribes to recreate an old African kingdom stretching across parts of French, Belgian and Portuguese Africa.

With all these developments afoot, it is a brave man today who dares to forecast the political shape of West Africa in five or ten years.

BOOKS OF GREAT SUCCESS TO YOUR FUTURE IN BUSINESS

JUST ARRIVED

Commercial system of cutting—fully detailed with diagrams of garments for you to cut any fashion	32/6
Easy cutting—packet size	25/-
Fashion in Blouse, Choli, Punjabi Sari with detailed style for women	4/4
Ramayan in English Valmiki	36/-
Prince Ajayada—Story of Ramayan	12/6
Women of India—in their Beauty-Duty, with their customs—fully illustrated	27/6
Hindu manners, customs and their ceremonies—A Book of Details and Duties	35/-
Hindu Marriage and family in India	28/4
The Yoga System of Health—By Yogi Vithaldas illustrated	22/6
Upanishads in 4 complete volumes	£5-10-0
Mahatma Gandhi in Pictures of New Light	£5-10-0
Heaven Lies Within Us—a book about your future in this life	25/-
Indian Cookings, Swats, Pickles, Curry Khadi and Khichadi etc., etc	12/6

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707. (Est. 1932) P.O. Box 2524.
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Unrest In Kerala State

THE time certainly seems to be right for charges, counter-charges, memoranda and charge-sheets. In keeping with the din and noise of the trouble in Kerala, the Opposition leader in that strife-torn State has made allegations of a grave nature which, if true, can damage the prestige of the already shaken Communist Government. Mr. P. T. Chacko has stated that free fights have broken out in Communist-dominated areas and that a number of persons have been murdered or wounded. He expressed the view that a day will come "when these murderers will be brought to book."

Though his charges are likely to be exaggerated in the heat of the atmosphere there, it must be accepted that the trouble in that State continues unabated. There are numerous instances where official attention has been drawn to the fact that no protection is being given to those who are opposed to the Government and that they are very often left to tender mercies of the Communist mobs.

Instead of tackling the situation with calmness, fortitude and diplomacy that Communists normally display all over the world, the State Government has come out with a statement that seems to add fuel to the fire. Referring to the picketing of schools and buses, the Government has said that it would not tolerate any such thing and that it would put down such trouble with a heavy hand. The machinery of the Government has decided to take stringent action, and lathi-charges, and large-scale arrests continue unabated in that State.

Meanwhile, the long-awaited memorandum has been presented to the President by Mr. R. Bhanu, leader of the Kerala Pradesh Congress Committee. The memorandum levels grave charges against the Kerala Government. A similar memorandum will be presented by the leader of the Opposition in the Kerala Assembly to the Governor of the State, Mr. B. Ramakrishna Rao.

In keeping with this tempo of memorandum presentation, an independent M.P., Mr. S. M. Banerjee, has framed a 21-point charge sheet against the Union Government which he proposes to submit to the President after obtaining the signatures of

friends belonging to the various parties.

This is but natural—a follow-up to the happenings in Kerala. Things in that State have indicated that direct action whether constitutional or not can be resorted to to overthrow a constitutionally-elected government. The definition of democracy is certainly undergoing change as a result of happenings in Kerala.

In his charge-sheet Mr. Banerjee has accused the Union Government of failure to settle the Kashmir and Goa problems, effect *de jure* transfer of Pondicherry, settle the canal water dispute, realise the partition debt from Pakistan, protect the life and property of those living on the Indo-Pak border, failure to solve the food problems, failure to eradicate black-marketing, hoarding and corruption.

The charge-sheet also lists the Government's failure to solve the refugee and unemployment problems, check extravagance amongst officials and increase the workers wages proportionate to the rise in cost of living.

It is still to be seen how the Government would react to such a charge-sheet in view of what has happened in Kerala. If a charge-sheet can be presented about the constitutionally-elected Government in a State, there is no reason why such a charge-sheet about Central Government cannot be accepted.

The repercussions to the recently formed Swatantra Party have already started taking effect. The Prime Minister, Mr. Nehru, cleverly and somewhat gallantly came to the support of his own party as a rejoinder to the formation of the separate party. In a statement he tried to discredit the new party by saying that it presented no complete programme and that it was just a projection of the Forum of Free Enterprise which is supported by big industrialists and private enterprise. The President of the Forum of Free Enterprise has taken up the issue. Mr. A. D. Bhow has stated that the Forum is not responsible for the Swatantra Party in any way and any charge that associates the two are blatantly unfounded. He said that in public life there were bound to be differences of opinion.

but appealed that attempts should always be made to maintain a high standard of conduct and not indulged in futile charges.

The formation of the new party spells the doom of the newly-formed Socialist Democratic Party in the Andhra Pradesh. Several leaders of the group that constitutes the Socialist Democratic Party favoured either alliance or close co-operation with the Swatantra Party. As a result, all differences of opinion with regard to this thing in the ranks of the Andhra party appears inevitable.

While still on the subject of Andhra, it is interesting to note that the Andhra Government has turned down the plea made by the Bombay Government for the creation of a ten-mile "dry" belt in the areas contiguous to Marathwada district of Bombay State. This refusal is a more sensible step than the futile prohibition policy being pursued by the Bombay Government.

A spokesman of the Andhra Government said that the main consideration in rejecting the Bombay request was the instance of a large number of palms in the area adjoining

Marathwada. The creation of a ten-mile "dry" belt would affect the State's excise revenue. That consideration alone should weigh heavily with any government embarking on the adventure of trying to enforce prohibition.

Treason Trials Defence Fund

(P. M. Burg Branch)

FINAL accounts for the Variety Concert (Drill Hall Variety), staged by the Nisham Theatrical Entertainers in aid of the Treason Trials Defence Fund, are now available.

Proceeds of this most successful venture were approximately £550 and the Platermaritzburg Committee of the Treason Trials Defence Fund would like to place on record its very warm appreciation of the time and energy spent by the Nisham group in rehearsing and putting on this show. Not only have the proceeds given a great boost to the resources of the Fund but there is no doubt that this was one of the best Variety Concerts, from the point of view of its entertainment value, which the Platermaritzburg City Hall has seen.

Latest Shipment

All kinds of incense sticks: Three Roses, Gateway of India, Asokadhurbar, Soogandhi Rani, Chamili, Lata Mangashkar, Vasanti, etc.. Write for our pricelist. (We only keep Indian manufactured incense sticks.)

Green ginger 9d. per lb.	We pack our goods well before sailing.
Green tumeric 1s. per lb.	
Amba-Hulshi 1s. per lb.	
Garlics with big stems 1s per lb.	
We sell by C.O.D.	

We import the following articles directly: Scented Betel Nuts, Pawa, Mamma, Roasted Gram, and Many Household Goods.

Our stuff is good and obtainable at low prices. Write for our price list!

K. HARIBHAI & SONS
(PTY.) LTD.

Direct Importers: Wholesale & Retail Merchants
91 Victoria Street, —P.O. Box 2156—Durban.
Telegraphic Add.: "BHAISONS"

Better To The Editor

"Nyauze Raises A New Problem"

STR.—In your latest leading article (Opinion 10/7/59) under the heading "Mr. Nyauze raises a New Problem," you refer to the speech made by Mr. J. D. Nyauze, Secretary for Labour in the Pan-Africanist Congress and paraphrase some of his remarks.

"Was the European who wanted to work hand in hand with the Pan-Africanists ready to leave the White areas, abandon the privilege which goes with a White skin and suffer where Africans suffered? Was he prepared to accept African languages as his own?"

Though not a European, the questions posed strike me as interesting and in a way significant. Why should a European—or anyone for that matter—be required to abandon privilege? Surely the test is whether he is prepared to *share* what he has? And what would be achieved, other than a dramatic demonstration, by a European declaring that he is prepared to leave Cowies Hill and live in Cato Manor? Surely the test here is whether he is prepared to have an African (or

for that matter an Indian) as a neighbour wherever he lives, whether that may be in Kibul or in Kwa Mashu?

I personally, as a South African whose claim to a stake in South Africa is as strong and as rightful as that of Mr. Nyauze or any other Africanist, am attracted to the PAC—largely because it is aware of the danger of the Communist jockey riding the horse called Congress. But I am afraid, sometimes terribly afraid, that the PAC may be too tempted by the admittedly swifter path to success of racial nationalism.

And while I have for some years been trying to learn Zulu—simply because it is so beautiful when spoken, and the language of a large number of my fellow countrymen—my home language, Tamil, naturally comes first. What do you mean when you ask whether the European is prepared to accept African languages as his own? Would you be prepared to ask a Sotho-speaking South African to displace his own language with Xosa.—Yours faithfully,
PAT FORVARDINGAU.

Cultural Agreement Between India And Czechoslovakia

A CULTURAL agreement between Czechoslovakia and India was formally signed in New Delhi on July 7. The agreement aims at strengthening the ties of existing friendship and promoting further understanding and a closer co-operation in the fields of science, education and culture between the two countries.

The cultural agreement which consists of seven articles will remain in force for a period of five years. It comes into effect on the date of exchange of the instruments of ratification which will take place at Prague.

The agreement provides for promotion of the exchange of representatives of education, science, culture and arts between the countries. They would also train each other's employees and grant scholarships to students in scientific, industrial and technical fields.

Under the agreement, co-operation would be developed between research institutes and artistic and literary associations in the two countries. Exchange

of books, scientific and art objects and films has been provided.

There would also be an exchange between the two countries in the field of physical education and sports.

The agreement envisages setting up, if necessary, of an Indo-Czechoslovak Advisory Committee in each country to ensure its implementation.

The Cost Of Group Areas

An Opposition M.P. has stated that in Durban alone there are 165,000 Indians to be moved under the Group Areas Act, and that to rehouse them, 35,000 houses will be needed. It is estimated that the cost of this would be about £50m. The Government, he said, was trying to place the burden of this on the towns and cities.

Quite apart, of course, from what a Cape Town M.P. calls "the element of humanity!"

Latest Gramophone Records Arrived

Mother India	6 Records	49/-
Pyasa	5 "	41/3
Dekh Kabira Roya	4 "	33/-
Killam	3 "	24/9
Jagann-Jagann Ki-Fara	5 "	41/3
Johnny Walker	3 "	24/9
Ayodhya	5 "	41/3

INDIA PRESS RECORDS

Tulsidas	5 Records	50/-
Pahli Jhalak	6 "	60/-
Ilaka	4 "	30/-
Bahar	5 "	20/-
Sarwan Kumar (Drama)	3 "	20/-
Loose Numbers Dabel Bawal and Badal		30/-

Packing, Postage and C.O.D. charges 7/6 Extra.

Obtainable at Our Only Address:

**BHARAT MUSIC
SALOON AND
BOOKSELLERS,**

286 Grey Street,
DURBAN

Books For Sale

Sixty Years After (Nathan)	1	0
Selected Letters of Gandhi	1	6
Public Finance	2	0
Eminent Americans	1	6
Gandhi's Letters To Ashram Sisters		
—By Kaka Kalulkar	2	6
Gandhi Techniques in the Modern World		
—By Pyarelal	1	6
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2	6
Why Prohibition—J. C. Kumarappa	1	0
My Dear Child—Gandhi	2	0
My Religion—Gandhi	5	0
Story Of The Bible—S. K. George	8	0
Hindu Dharma	10	0
Key to Health—Gandhi	1	6
At the Feet of Baba—Chandrasekhar	8	0
A Preparation For Science—R. B. Gregg	2	0
Bapa My Mother—Mandela	1	6
Nature Cure	2	0
Diet and Diet Reform—Gandhi	5	0
Questions—Mira	1	6
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Bhodesa Yajna	2	0

Obtainable From:

"Indian Opinion"

B. Bag, Durban, Natal.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)
ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

BOOKS FOR SALE

THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6	INDIAN CHRISTIANS	—G. A. Nathan	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings as Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	SEVEN MONTHS WITH GANDHI	—Krisnadass	13	6
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	16	0	A RIGHTEOUS STRUGGLE	—Mahadev Desai	2	3
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR	Vol. I.—M. K. Gandhi	16	0
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1934-54)	5	0	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR	Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
A PROPHET OF THE PEOPLE			FROM YERAVDA MANDIR	—M. K. Gandhi	1	0
	3	6	GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)		5	0
KRISHNA STORIES	7	6	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)		2	6
A VISION OF FUTURE INDIA—E. G. Mathurawala	2	0	PILGRIMAGE FOR PEACE—Fyarelal		12	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA			TO STUDENTS—M. K. Gandhi		4	0
Peace And Facts—Stanley Powell	6	0	BAFU—Marry F. Barr		4	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Benito Mussolini, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	33	0	COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi		25	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT			Obtainable from:			
—An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0				
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Mohanmoyan	2	6				
FAMOUS PARSIS	7	6				

"Indian Opinion,"

P. Bag, Durban, Natal.

“બીયર હોલ” નીતિની સખત ટીકા

(અમારા ખાસ અભ્યવસ્થા તરફથી)

જો કે અમલની મુનીસીપલના બાન્ડ એન્ડીનીસ્ટ્રીસન વિભાગમાં રસ થરાવે છે એ બેંગોને અભીપ્રાય છે કે આફ્રિકોને પોતાથી વિદ્યુત અને ગ્રાસે કરવાને જે ને પમલા આ વિભાગે ભર્ષા તે કરતાં એક પક્ષ બીજા વધારે સાફ પમલુ તેમને ન સુન્યુ હોત.

આ વિભાગના કૌથી પ્રથમ મુરખાઈ ભર્ષા પમલા રૂપે તેમને સાત આફ્રિકોના ૫૨ બેન નાખ્યો તે છે. આ કારણ ૧૦ વિટક ૧૧ મટે વધારે મધો હતો અને પોતાનું મુરખાઈ બધું પમલુ આખરે સ્કોપ કરવામાં આવ્યું હતું.

માત્ર મેયર અને હાથમાં કાઉસીયર મી. નેકરને આ પ્રસંગે કહ્યું હતું કે કાઉસીયરે જો વિચારપૂર્વક કાર્ય કર્યું હોત તો કાકમાં થઈલા વેળાના સાત નહીં બાન્ડ એન્ડેપરસના કારકરે

મુનીસીપલ કામદારોના પમારમાં નમારો કરવાની સુચના કરી ને સુદર કામ પાડી હતી તે આ બીજા પમલા થી છુટી નાખી છે.

પમાર વધવાની સામણી કરી કારકરે એકરોને આકરતરી રીતે પોતાના ઉપરીઓ સાથે પમાર આપી છુપમરે ભાગવતા તેમના કામદારો વિશે દીકા કરી હતી. આથી એમ મનાયું હતું કે મી. બોકવીન કાઉસીયરના બીજા સ્કોપે કરતા વધારે ઉમદાવીયારો થરાવે છે.

રીલીફ કાર્ય માટે ધમકી

મી. બોકવીનના આ પ્રથમ પમલા થી અના સારાતામ પર ચોક્કી કાળમાં લાગી હતી પણ બીજા પમલાથી તો સારવ કાણુ કહ્યું છે. બીજા પમલા

થી કિમને એમ નાહેર કહ્યું કે “બીયર હોલમાં જે દર વેંચાય છે એના નાશમાંથી ને વેંચેર સરવાલો ને મદદ આપવામાં આવે છે તે મદદ એ આ બીયર હોલના બહોગારની મળવળ સાથુ વહેરો તો તે નાંખ કરી દેવામાં આવશે.”

આ ઉપરાંત એવી પણ પમકી અપાઈ છે કે આફ્રિકોન રહેવાસીઓ ને સીનેસામાં બતાવવામાં આવે છે તે પણ નાંખ કરી દેવામાં આવશે.

ધણા વર્ષો મુધી એક મુરોપીયન વેંચેર કાર્ય કરતા બેન કે ને રીત મેનરમાં કામ કરે છે તેમને આ પમલાનો સખત વિરોધ કર્યો હતો. એને કહ્યું હતું કે “એક અવાજદાર ક.ઉ. સીયર તરફથી એમ કહેવામાં આવે કે તમે ઘર પીવાનું બંધ કર્યો તો તમારા

મરીન જાઉં. મેનેને અને બાળકોને સુખ સગવડની રૂઢો આપવી બંધ થશે. એ કહ્યું મુધીય બધું અને બીકાર બધું છે. બાણુ પમલુ કહેવાતા ઘિલ્ટી દેશમાં તો કીક પક્ષ એક સુધરેલા દેશમાં પણ ન મલાવી સેવામ કિયું છે. કું ચા. બોકવીનને બગતીમત રીતે નથી વખોડતી પણ મુનીસીપલ નીતીનજર વેંચેર કું કારણ તે પોતાના કામદારો ને શર પાડેને જ બન કિયુ કન્વા થરે છે.”

આ બેન પોતાનું નામ નથી આપવા મળતા કારણ એની સરચાને મુનીસીપલ મદદ મળે છે. પણ તમોએ કહ્યું કે “મારા વિચાર કુલબ મી. બોકવીને એવી બસામળ કરવી કે બરી હતી કે કાઉસીયરે ને રેકસ વિરોધમાંથી આવક માવ છે એમથી. આ સેવાના કાર્યને મદદ આપવી નેહએ.”

બધી કોંગો તરફથી મળતા રેકસ વિરોધના નાણામાંથી હળરો અને હાથો પાઉનની સુખ સગવડો ને મુરોપીયનો માટે માવ છે તેમ બીજા કામ માટે વરી કોઇએ કારણ એમા બમાનેજ સરમો ભાગ છે

વિશ વર્ષથી વેંચેરનું કામ કરનાર એક દીકોએ એમ કહ્યું કે “એક અવાજદાર કાઉસીયરે. સભ્ય અ.ગુ કેમ બોલી રહે તેજ આર.કાલવામાં નથી આવતું.” આફ્રિકોનાં વેંચેર અને પુર્નર રચનામાં કરવાનું એમનું કાર્ય છે.

લોકે એ પીવાનું બંધ કહ્યું છે તેવી મદદ મળવી બંધ થશે એમ લોકે ને બજાવવાની મારી રરલ છે એમ તેમને કહ્યું. વળી કોમેયું કે, કું રાજકીય હેતુમાં નથી અને એની અને કાઉજ સમજ પણ વડતી નથી પણ એરહુ કું બાણુ કું કે મળે તેવા લોકે હેવક કેમ પણ સાબુસને તે હોઈ, આફ્રિકોન, મોરો, કે કમક હોય એને એમ ન કહી રહે કે તમારે પીવું નેહએ.”

ધણા વર્ષો પહેલા સીની રમીય કે ને મેનર પમલા સમજ હતા તેમને આ મુનીસીપલ પમલ ને કે ને કારણ થી આવક કરે છે તેનો સખત વિરોધ કર્યો હતો.

સરસંગ

ઈશરે આ ભયમમાં હમેશાં સુખ પુર્ણાની પરંપરા મોકલી છે એ એની અપાર રૂપા છે. એક જગ છે કે તોત જ એની પાછળ બીજો આવે છે અને ને આવે છે તે પોતાની પદ્ધતિ થઇ ચલેલા ને પાછળ પાડી તેના કરતાં આજળ નીકળી જાય છે, એના જ એક મહાપ્રાય માંથી આવ્યો અને નયો. પુત્રો કહ્યું કયા વિન. માત્ર જન્મના દવાથી ન પિતાની મિલકતના વારસ મળી જાય છે પણ આપણને ને આખરિયક મિલકત તેજે આપી છે તેના હાથ વારસ બનવા માટે આપણે ભગીરથ પ્રયાન કરવો પડે. બધા સદોએ આપણને પણ ભાગતો ઉપરેક આવ્યો છે. પહેલો ઉપરેક એ છે કે તમારા પાકોરી ઉપર ગ્રેમ રાખો; બીજો એ છે કે ને પોતાને તમારો રહુ કહેવાનવો હોય તેના ઉપર ગ્રેમ રાખો. અને ત્રીજો એ કે ગોણુવો પર, સભ્યને પર અને બકતો ઉપર ગ્રેમ રાખો. આ ત્રણે ઉપરેકોને અનુસરવા માટે અ.પણે આત્મા ઉપર ગ્રેમ રાખતાં કીચકુ નેહએ. એટલે એનો અર્થ એ થયો કે ને આપણને મળવા આવે, હઈન આપવા આવે તે પરમાત્મા સમજ ને એવી જાવના આપણે હમેશાં આપણા વહેવતમાં રાખવી નેહએ. આ હેતુથી સજાવેલી જાવના વિના સતેના વજુ ઉપરેકો ત્રી પાલન આપણે કરી નહીં છાકીએ હોય અનુપમાતમાં રહેલ. છે તેમ કુણ પણ હોય છે. મુજકોપને જ ભેત રહીયું તે આપણે સર્વે પરમાત્માનું હઈન કરી નહીં છાકીએ. આ જુની ઉપર આપણે ને કીક કરીર કારણ કરીને રહેવાના અધિકારી થયા છીએ તે બધાં જિજ્ઞાસુમાં રાખણું નેહએ કે આપણી બાહ્યપાસ રહેનારા, અ.પણે પોતે મુકા, પરમાત્માના ન બંધ છીએ આજ માવના આપણે દર કરવી નેહએ. આ એક જ જગ આપારથી માંડીના મધા આરેક સહેવાઈથી પાળી છાકો.

ને હણે મનમાં નિકાર છો તે હણુ હોમત મહ એમ બાણુ અને ને હણે મનમાં નિકાર આવતા નથી તે હણુ કારક મહ બાણુ. કુનીપાની કટિએ આપણે બનેક કામ કરવાના હોય છે કારણ કે કરીર તે મારે જ છે. પરંતુ આપણો જખત થેજે સામો કે નહીં એની પરીક આપણે બહારના કામો પરથી નહીં કરીએ, વિત કેટલી હણુ નિર્મિતરી રહ્યું તે પરથી કરીએ. બાણુ છવારથી તે સર્વ સુધી રા. રા કામ કપો તેની રાજનીથી રાખવાનું કહેતા. આપણે માનસિક કાપરી રાખીએ તો તેમા કેટલો જખત સુધી ભગવદ્ભાવના આપણમાં રહી છે તેની ન નોખ રાખીએ. એમ કરતાં ભગવાનની રૂપાથી એ કટિ આપણા હૃદયમાં રિધર થઇ જાય તો આપણે બેઠા પાર થયો સમજવો.—વિનિભા આલે.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર ૮૮, ૧૭ જુલાઈ, ૧૯૫૯.

બોલ્કવીનની નાલાયકી

થો ટો વખત પહેલા કેટલેયેનરમાં થયેલા હુલ્લડના બનાવે માં જે આફ્રિકનો એ આગળ પડતો સાળ લીધો હતો તેમને શહેરમાંથી કાઢી મુકવાના મી. બોલ્કવીનના કરાવને સીટી કાઉન્સિલે જે રીતે સ્વીકાર્યો તે અત્યંત કડે છે કે ‘મી. બોલ્કવીન આફ્રિકન લોકો માટે નાલાયક અને પાછા પગલા ભરનારા છે. અને તેમના પરથી લોકોનો વિશ્વાસ હવે ઢીલી ગયો છે.

આ હીકજ થયું છે. આફ્રિકન મત્ત અને આ લીપાર્ટમેન્ટ વચ્ચે જે એક અણબનાવની કાટ પડી છે તેટલી બહોળી કટ પહેલા કરાઈ પછ નહોતી, કેકે કેકલે કેપરેશનેની ઓફીસ અને બસેનો નાસ કર્યો એ મલુને થયું નથી. કારણ એ સભ્ય રીટ નથી એમાં જગતી પછુ કસોવાયું હતું. છતાં એમાં જરા પછુ સંકોને રચાન નથી કે આ બધા પાછળ અંદર કારણો બધાઈ કે જે અપ્રતોષથી પેદા થયેલ છે તે હતો. આ અપ્રતોષનું કારણ આ લીપાર્ટમેન્ટ અને લોકો વચ્ચે એટલો બધો અસંતોષ રહ્યો છે તે છે. આ લીપાર્ટમેન્ટ કાઉન્સિલનો વિશાગ છે. અને અસંતોષ થયેા બંધીટ અને અવજનક છે આથી તેને અણબલુવો પછુ પોશ્ય તેમ નથી.

મી. બોલ્કવીન અને સીટી કાઉન્સિલ સારી રીતે જાણે છે કે, આ બધા પાછળ આફ્રિકનોએ જીખમરો છે. આફ્રિકનોની માંગણીને વિચાર કરવાનો અને અરથે રરતે મળવાનો જે વિચાર આઢી રચો છે તે એક શુભ ચિન્હ છે. છતાં એ પછુ ઘીના રચાનપર લેવા જેવી છે કે એ પગારોમાં લપારો કરવાથી આ સમાજનો ઉકેલ લાવી શાલીની રચાપના કરી શકાયો એમ માનતા હોયે તેા તે એક મોટી કુલ આમારી દ્રષ્ટીએ ગણાયો, આના કરતા બીજી કલકર શુલ્ક અથે નથી અણુતા.

આ લીપાર્ટમેન્ટને આશરે જે આફ્રિકનેા પડે છે તેમની રહેણી માં કયાંક અસંતોષ સમાયલો છે. અમારૂં પપાલ મુજબ સમય વાકયો છે કે, કરખતવા લોકો તપાસ કરે. કે આફ્રિકનોનું જીવન કેવું અને કેમ વિતે છે. અને કયાં અજ તોવ જીપારો છે.

આ સાથે જો માંખ સીચમલુ કશાએ તો જે આપણે નથી ઇચ્છતાં તેજ સીતે ઉદ્ધવયો. હાખલ તરીકે, કવામાયુ આફ્રિકન હાઉન રીપમાં જે નીતી અખત્યાર કરાયામાં આવે છે કે જેઓ જાડુ ભરવા અશકત હોય છે તેમને કાકે કમકી આપી પરાણે ત્યાં લઈ જવામાં આવ્યા છે અને પછી બાકા માટે પછુ તેમને સતાવાય છે. આ કારણ આમારી દ્રષ્ટીએ કડ વાલ ઉત્પત્ત કરવા પુરતું છે.

કયાંક કયાંક લોકેશનોમાં ત્યાંનાં અનેતરો ત્યાંના રહેવાસીઓ સાથે જે વર્તન દેખાવે છે તેથી મલો અસંતોષ ફેલાય છે. એવા પ્રશ્નો પછુ પુછાય છે કે “બીવર લોકોમાંથી જે અંતરક યાચ છે એનો ખરેખર શું ઉપયોગ કરાય ફૂ, આ બધા તરફ એ સમાન પછુ રપાયો તો નિમમંપણે રહેલું અસંકલ થયો અને પછુ ખરબ વિવસોનો આપણે સામનો કરવો પડ્યો.

બટેટાનો વાચકોટ અને આપણી ફરજ

આ કિલ્લ કોમિલ અને હોલ કોમિલ બનેલા કાયુક ત સકકારથી આ ફેરમાં બરેશનો બપોરોડ કરવાનું દરાવાયું હતું. ફેરની આકાશી લચકું આ એક પમણુ છે. એનાથી ફેરલો કાપટો છે મા છાપકાન એની અને ચર્ચો નથી કરવી. ફેરત એક જ વાત પર વાચકો વિચારે, અને તે એ કે પ્રત્યેક લગતને અરિ ફેરલાક નિયમો કોષ અને તે નીચે દા અનુસાર નાના મોટા એડીટો કરી અમલદારો પોતાના અનુપાધીઓના મળતા પરીક્ષા કરે. અને તે દર તેમને ફેર ફેર તેમની આકાશીની તપખા રચો. આ રીતનો આ એક ઓકર છે.

જા રૂપરે સુએ અણુવયું પડે છે કે આ આડરો અણુ અમલ કર્યો છે પછુ થયો એવા છે કે જે જેએ છે હો ખરીદે પછુ છે. આમ કરી આ કીજા ફેર પ્રત્યેની તેમની વરંરી મુરો છે. આમા મળી ભટી અને રંબો સમાવેલ યાચ છે.

ખરીદનાર એવા દાવો કરે છે કે વેચાવ છે માટે અને લકચી છીએ, તે એક છે. વેચનાર ફેરલો કોષ આથી ખરીદનાર ફેર લોકી થયું

લેખએ એમ નથી જ. પ્રત્યેકની ફરજ છે કે તે પોતાના મીત્રોને અને સકકારો કરોને તે ખરીદતાં અને ખાતા કે વેચતાં બટકાવે અને પોતાની વાદારી બતાવે.

વેચના કે ખાતા બટકાવવામાં કોષ કે કમકી ન કોષા એકલે ફેરત સમન્વયવાળ નેકચી. જે અફિકસ મામં મણાય.

ફેરની આકાશીની લગતમાં આંધીજ એ પરદેશી માલનો ખરીદનાર પોકાવે હતો. ફેરની રૂપ ફેરલો કે વખતની વસ્તીમાથી થાક રૂપ થી રૂપ સાખ મોકાએ તેનો અમલ કર્યો હતો છતાં તે થલો મકરરી થયો હતો.

તે વખતે લોકોને સા માટે પરદેશી માલ ન વેચવો અને સા માટે ન ખરીદવો તે સુખમળવા ઠેક દેકાણે પાડેલી રૂપ સેવો દારા કરાવું અને તે થલુ કાલ તમા અલ્લિક રહેલું. આથી એક કાપટો થતો કે લોકો બધ મુકત રહેતા અને સાચ આપતા. જામથી અલ્લિકાખળખારીથી એકલક વરતુ ન કરવાનું કહેવાય તો તે વરતુ જાની કુખી કરી લકામ છે એ આપણે ન જીવ્યું નેકચી.

મોટરના વેપારમાં શુંડાગીરી

(અમારા ખબરપત્રી તરફથી)

ફેરલાક અપરજ કાર્પ કરનાર લોકોની આ કેપાલે મોટરકારના વેપાર મા એક નવું કામ કરે ક્યું છે. દેખાવમાં આકારણ આની કે જેને આવી વેપારની અંદરની રૂમની જાણ નથી લોકો ત્યારે તે કરવું થલુ જ સહેલુ ક હ પડે છે.

આ રોમ તમા આવી રીતે સકોષ ફર છે છે. કેકે કેકલે દપતે દપતે રેકા કરવાનું નકા પી કરી કાર લીપો લેપ છે અને તે જ નીમગીત ભરનારો લેપ તો ફારની કંપની તેને નાણુ. ખરી દેસા પત્ત લખે છે. પતના અવાખમાં એ અકલી હખે. ન ખરી કો તેા એને મેર ફેરલાક કામલીપ.એ લઈ એક મેરો લાય કે અને એ અતપમ માં લખ્યુ લેપ છે કે કાટમાં ફેસ ન ચ સે ત્યાં મુરી કાર: કંપનીને પાછી આપી ફેરી. આ બકાશી પોતાને કાટ તરફથી આવેલા અણુવે છે.

કાર મેળવી કરી તે લેખમાં મુકાય છે. તરવાક કંપની ફેસ નથી કરતી. જે પટેલી બકલી તે કલ લેવા પાછી લાય તે જી એને અણુ અને અણુ નાણુ. ખરી તે કાર અપાવ છે. પછુ મેરો જા રેકો એમ સમજે છે કે જે અલ્લ લી કાટ તરફથી આવી હતી

એને કાર લક લીપી પછી બીજુ કાપ જ કરી સકાય તેમ નથી. ખરે જોતા તે અકલી કંપનીનીજ લેપ છે.

અણુ મુલત બાદ એ કાર બીજાને વેચાય છે અને આનો લેપ મેટે આવે કોલોએ બને છે. કાર વેચનાર ને અખાય નં ચાપ તે માટે કારે કહેલું નેકચી કે બધા જ આણું કામ નથી કરતાં વળી. જે જાણીતી કંપનીઓ છે તે પછુ અધા બધા નથી કરતી. પછુ ફેરલાક નથી કંપનીએ આવી કુલ મધાને છે.

લેગરે એ રવાન રાખવું નેકચી કે પુણું તપાસ કર્યા વગર પોતાની વરતુ ફેરને આપી ન ફેરી નેકચી. કારણ પ્રત્યેક ફેરમાં પમણુ ખરી સકાય છે.

એકે દંક બોલ્કન જવું કરો

સ્વામી નિધલાનંદજી એક દંક બોલ્કન જવું કરી નાણુ મચાવી આફ્રિકનોની મોશરી અને મરીથી ફર કરવા મલક કરવા માટે જે અખીજ થલ દલી એ અખીજના અવાખરે આમારી પર જીકાવાલ એ કંપની એક મોશરી હતી. જે સ્વામીજીને સુપરત રી છે.

ઇસ્ટ આફ્રિકાનો પત્ર

(આમારા ખાસ અગ્રણી તરફથી)

૧૯-૭-૧૯૫૯.

મી. ટોમ મોયા બર્લિન જઈ ન શક્યા

બર્લિન ખાતે યજ્ઞભર આતરરાષ્ટ્રીય મુખ્ય સમાજવાદી કેમિસ્ટ્રી કોંગ્રેસ આપણા કેનીયાના સમયમુલ્ય અફ્રિકન રાજનીતિજ્ઞ, કોમન્ડર નેતા અને મારા સખ્ત મી ટોમ મોયાએ પોતાની જામનીની પ્રસારી રજૂ કરી છે.

આતરરાષ્ટ્રીય સમાજવાદી મુખ્ય કેમિસ્ટ્રીના સમાજોએ મધ્ય કાલે જણાવ્યું હતું કે કેનીયાના આ નવમુખ્ય નેતાએ આ મુલાકાત ખુબ જ કુલ મળાની નોટીસ આપી રહી છે. આ કેમિસ્ટ્રીમાં વિશ્વના આગ્રમણ મુખ્યોની તાલીમ દીપ્તિર પશુ જરાનાર છે.

મી ટોમ મોયા મુરવારે ઉપસૂક્ત સંમેલન સમક્ષ સામાજીય વિચારસરણી વિશે જાણવું કરનાર હતા. પરંતુ ઉપ ઉભી બરીએ મહેલ કામગીરી તેઓ ત્યાં નથી આવતા હોય ખબર મળી હતી. કોંગ્રેસમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે "જો મોયાના લેખા મુખ્ય પરિપક્વતા આવી શકે તેમ નથી."

ઉપરાંત આતરરાષ્ટ્રીય સમાજવાદી મુખ્ય સંમેલનમાં ૩૦ દેસાના ૧૦૦૦ નેટલા મુખ્ય પ્રતિનિધિઓએ હાજરી આપી છે.

હિંદી સીનું જીવન

મેથાસા-મેથોની તિરતરમ સમ આવાદીકામાં થી ને ૩૭ માસીકના પત્નીનું ને મરણ થયું હતું તે જાણત મા હવે મળતી ખબરો પરથી જણાય છે કે ૪૬ વયની વધવાં ત્રીસીસ સુધી મેન ને માસીકા વરમા ઈકલ હતા ત્યારે હાલ કરવાના છતાં મેથો નજવાક ધરમ મુરવા. આ બદલે ૬૬ મુખ જરાના ના પાડે તે માટે વેપાર મળું જાણી રીડુ. નવાસો ધરમથી કેટલું સહ મળા છે તે કંઈ જણાવ નથી. વધના ધરમ છુટક કામ કરનાર એવ હશે. તેને પશુ પતી નથી. પેલાસ તેને સોમે છે મ'માપાકને પ્ર ઉ-પુનાઓ મળી સાત માગા છે.

લઘુમતીનું હિત

દાવાનીકામાં દાસકામ એસપન એકાદીએને પેટલ હાલેકલ કપાડીને પેલ હરેલ મેમેરેન્ડમમાં જણાવ્યું છે કે દાવાનીકાના ખારિ ખમારુમાં આપણે લઘુમતીના હિત માટેની કોઈ માહેપરી એકલો નથી. ત્યારે તે વિરુદ્ધ દાવાનીકાની એસપન અસા.

સીમિસને સુપ્રત કરેલ મેમેરેન્ડમમાં આપણી હરી છે કે દાવાનીકાના ખારિ ખમારુમાં. આપણે લઘુમતીના હિત માટેની માહેપરી એકલો છે.

દાવા એસપન એસપીએસને મેમેરેન્ડમમાં વળી એવ પશુ જણાવ્યું છે કે સર્વ સામાન્ય હિત માટે જશ જમાઓ રાખવી, એક વેપાર કલોમ તર હિત મારે, ખીછ કલોમોના હિત મારે અને નીછ સાર્વજનિક કલોમ મારે હિત સર્વજન પરપતી સામાજની સંસ્થાઓ ને નામે રજુ કરે તેમાંથી મળતે એ જગ્યાના ઉપર નીમણું કરવું.

લઘુમતી માટે આફ્રિકનોનો મત

મુખ્યના નયનક કેમિસ્ટ્રી એક્ટોરવર્માં ખમારુવર્ણ સમાજી સમક્ષ પોતાનો હેસ રજુ કરવા એક નિવેદન તૈયાર કર્યું છે જેમાં (૧) દવેની આગમતા કોમનવેસનસ લેકાલ જર મુદાવો નેટલો અને મુખ્ય ઉમરના રીક મત આપી શકે. (૨) જમુમતી ધરાવતી જનતાને કામ લઘામતીના હરે, નફા આપવા (૩) અને ખીન-આફ્રિકનો નેઓ મુખ્યના કાપથી રજાહતીએ કોપ તેમને તોટ બાપનાં અધિકાર આપવો એવી જશ માગણીઓ મુકનાર છે. તરુપરેન મુખ્યનાને પૂર્ણ રજાતગ નાકાલિક મળવું જાકે તેવી માગણી પશુ કેમિસ્ટ્રી કરનાર છે.

રેલ સેક્ટ કુલ

મધ્ય આફ્રિકા સરવાળે ૭૦-૧૧-૧ બી.જી.ઈ. આપણા ન

મુખ્યમત ૧-૧-૦

બી.સી.ઈ. ફાળો

ને ઇ રીક	૫-૦
ખીન	૫-૦
ખી. સી. કે.ઈ.ન	૫-૧
આપ નમ અગુડા	૫-૧
એમ. એ.એ. ગ્રેડી	૫-૦
મહે કરમાઈલ	૫-૦
કરમાઈલ રીનાલ	૫-૦
મેરમેન્સ સ.ગ્રામ રોડ	૫-૦
દ વા હના	૫-૩
મુસુક મુન મુલીય	૫-૦
ક્રાક રાજ	૫-૩
કર.માપાક	૫-૨
દયન કબીય	૫-૦
ખીન	૬-૩

હિંદી વેલફેર કામથી નીરાશા

દુરાનની હન્ડીયન મેનેવલટ સોસાયટી ને સોસાયલ વેલફેર ખાતા તરફથી ખાસ સુચન કરવામાં આવ્યું છે કે, સંસ્થાની એક વલફેર સભા માણ અકલ રીઆની આખરીમા બે.સાવવી.

જાણવા પ્રમાણે આ સંસ્થાને કારમાર સંતોષનનક ન લામવાથી અને એમાં રસ લેનાર બ્યકતીઓની ખાસ હરીવાદના કારણે દરબન સોસાયલ વેલફેર ખાતાના વલ આમકારી મં. એસ. પી. એ.વમાને ઉપરની સુચના કરવી પડી છે.

માર્ચ વેલફેર સોસાયટી, નાટામ ઈન્ડીયન નાટામ સોસાયટી અને રેન્ડલ એફ સીક એસોસીએશન જેવી હોદી કમ્પાલ્કારી સંસ્થાએ ને અનેકવીષ કાર્યો કરી હોદી જનતાને રાહત આપી રહી છે, તેમની સર-ખ.મખીમા દરબન હન્ડીયન મેનેવલટ

સોસાયટીએ ઉલ્લે. આ વર્ષના માળામાં કામ ખાસ નોંધવા આવક કાર્ય કર્યું નથી.

હિંદી કામમાં આને પ્રવર્તતી બેકારી ને કારણે બેકારીમાં આબીનેને રાહત આપવા મેનેવલટ સોસાયટીએ તેમને માટે સમય કરવાનું કરેલમાં આવ્યું હતું અને તેને પરીપામે એ ખીન નલફેર મધ્ય કે સંસ્થા પાસે આ બધને રોડમાં જળવા નામગાં નથી. આથી તેઓ સંતોષ કારક સમય નથી કરી શકતા. વળી વધારામાં એમ પશુ હોદી બેકાર રાહત સમેટીને જાણવા મળ્યું છે કે આ સંસ્થા ધ્યેયને વળગી પોતાનું કાર્ય નથી કરતી. અને ખીછ કામ સંસ્થા નથી કે જે આવા કાંડે ઉપર થી અને કાર્ય કરી શકે.

માનવામાં આવે છે કે, વેલફેર ખાતુ અને ખીન લામતા વામમતા લેકાલી ઈન્ડાથી આ સંસ્થાનું કામ ખીનને હરતક થશે.

લગનમાં અસિનંદનીય સુધારો

લગનમાં પ્રા અને સીમતી કાકર મનજી એવજના પુત્રી થીમતી રંજનમોરીના લગન તા. ૧૩-૭-૫૯ના આંધી લેલમાં થી ગદાવનકસ રાજ સામાજીના મુખ થી પ્ર.વલ્લભ સાથે મલ્લી સાદાકથી થવા હતા.

થી મનુભાઈ સાંધન સંપન બ્યકતી છે. કાંત તેઓએ કામ જમજુવ.ર તથા આપ લેના કેટલાક રીવાજોને જાણક રાખવાનું એક સાહસ મળ્યું પગલુ મળ્યું છે. જરૂરી થે કુલ આવ્યું અને પહેરામણી કરી હતી પશુ એમાં ને પ્રદર્શન થાય છે એ નહેલું અને પ્રમાણ એ.હું કરી નાખ્યું હતું.

બેકાલીસમમાં જોતલ સમારોમાં જશ રાખવા માટે મળ્યું પહેલ કરી છે. પશુ મુનીવનમાં આમારી જશ કુજન આ પ્રમંથલ કાલીવાવાદી કામ છે. આથી એ અબીનકનીય છે.

સમર્થ જશજુવાર કે સ.સહ રાખવા માં આવે અને તે જશ એવી બ્યકતી તરફથી કે એઓની ઉપર લકમીજની દુપા હોવ તેને કોઈ ક'જુસ એવે એવે. અપ રહે છે. આપણે દિસાએ આ બધ ખોરો છે. બ્યકતી ક'જુસ છે કે હિંદવ એવી પરખ સમજને હમ પ્રસંગે પદલાજ પદી મહ હોવ છે. કોની કેલ્પીનું મેળું સમાજ કાર્યો માટે દમેશા ઉમખુ રહેતું દેખ અને તે પોતાની રહેણીમાં અને અમુક પ્રસંગેમાં કાદાજ રાખે તે તે કદી ક'જુસ નથી મળતો.

ખીનુ લગ્નમાં ન.ખા બમાપવા પ.પ એ હમ પ્રસંગે કાંઈકે હાન લમમાં આપવાની પશુ એક પ્રમા થવી એવ.

માં આવે છે. આ સામે પશુ સમાજ સેરો લાજાતી મરે, નહી તે. આજા દિસે એનો પ્રધમાં સમાવેશ થયે અને જશી મરીઓને એ તરક સમજવતુ પડશે. ૧૯૫૯નું સંપન જનવ માં પોતાના છવન કરમાન હન કામ કરવા માટેલ કાદાઈ રાખાની જોવ છે.

અને જામત નાંખા જશ પ્રસંગે હાથ મરનારને અધન જારી કાયે.મ. ૧.૫૨૧૫ મન રોડુ રાખવાની જરૂર છે આને બદલીને. પોતાના ન જાણ પ્રદર્શન કરવા હવન પાછળ અનેક ખચી કરે છે. જોતલ સમારોમાં પશુ જાણે દરીકાઈ થતી જોવ છે ત્યાર પછી વધુ થીમતાપ્રસા પ્રદર્શન માટે 'પાદી' પ્રમા અપ.વ.પ. છે અને સાર કામે માટે કોઈ કુલ હોયો કરવા આંજણે આવે તે બેવેપાર થયો ગોલો છે." મળા ખમાજ સમય અગ્રેય છે." વિગેરે રેલજા રદી આપા વમર અધવા ગાની રકમ આપી નિશાવ કરે છે. અને સમાજની દરોએ એ ઉદર નજાવ છે.

અને થુ અને થીમતી મળામાંને આમારે આબનંદન પાડીએ બાંએ અને આઠા રાખીએ છાંએ કે ખીન લકમીકનો મિલાને પચમે થાવે. નંની

મુકાબીવીન. હનકમ રકમ રીડનસ. સામનસાંમ, રેવનુ કલેક્ટરનસ આન કનકોરનસ મારે મળો.

આર. વી.કલ

૧૨ બાંલો આર.ક. હર માટે રફીટ. કે.રનર દાવગોનત અને પાડેટ રફીટ. બેકાલીસમમાં, રીન ૩૩-૧૧૫૨.

હાઉસીંગની સુવનાઓ ઉપર કોંગ્રેસની સખત ટીકા

(અમરાસ ખાસ ખબરપત્રી તરફથી)

કોંગ્રેસીયર પક્ષી કોંગ્રેસની ૩૬ દેશની સીટી રાજ-સીટમાં સુરત માં સુલ નેશનલિટી જીવન થી છે, એમને કોંગ્રેસીયની દાઉસીંગ કોમીટીની અધ્યક્ષતા હેઠળ છે, હોડીઓ માટે રૂ. ૨૦,૦૦૦ પ્રદેશની યોજના ઉપર સખત ટીકા કરી છે. એમ સુચવવામાં આવે છે કે, આ કમીટીમાં કોંગ્રેસીયે ૫,૭૦૦ એકર જમીન લેવી, જેમાંનો એક ભાગ, ચીનીસર મોડે ઇન્ડીસીયર, હોડીઓ માટે જાહેર કરશે છે, અને અહીં હોડીઓ માટે એક મોટી દાઉસીંગ સ્કીમ શરૂ કરશે.

આ સુચના કરનાર કોંગ્રેસીયર એ, એસ. રે.બીનમલ દત્ત. એમનું કહેવું હતું કે આ યોજના કમ રોડની અકોને માટે નો કસામણની યોજના છે, એ ખાયા ઉપર થશે. હોડીઓ માટે, ધરોની ધન રવાની રેકપણ જાતની યોજના ટીટી રાજકીય અધવા સમાવેશ કરવામાં આવશે છે કારણ કે હાઉસીંગ હોડીઓની રેકપણ થઈ જી અરામ છે. તેમ છતાં અધરમદુજાના

ની આ યોજના સામે ને વાંધા હાલ વામાં આવ્યા છે. પ્રદેશી વાંધો એ કે આ યોજના કસામણ પધાના ઉપર રચાયેલી છે. બીજી કારણ એ કે ટાઉનશીપ કમિટી સમયમ ૧૧ માસ દુર થશે અને તેથી આ રહેનારોને આરવા જવાનો અર્થ વધી જાય, આ વસ્તુ કસામણમાં રહેનારો આની કમીટી અને, એના કિસામમાં એમને, આવા જવાનો નો અર્થ થાય છે એના ઉપરથી રપક થાય છે.

આ યોજના સામે બીજી કારણ એ પશુ હતું કે, એમ માનવામાં આવતું હતું કે આ યોજના એક ટેમ હતો, જેથી લીમરમ વિમારના મોરાઓને એમ સામે કે હોડીઓને રોડમેનરમાંથી કાઢી બીજી સારી જગ્યા એ લઈ જવા માં આવી રહ્યા છે. રોડમેનરમાંથી હોડીઓને કાઢવા માટે, કોંગ્રેસીયર કોંગ્રેસની જીએકાર છે. એમ માનવામાં આવે છે કે એમને નેસનાલીસ પધમાં એટલી થકતી થરાવે છે, કે નો દેસો છાંદે, તો એમને કોંગ્રેસીયર

માંથી હોડીઓને કાઢવાની યોજનાને અટકાવી છે.

બી. કોંગ્રેસની પોતે અધરસાદ જાનાની યોજના સામે ખુલ્લો વિરોધ દર્શાવી રહ્યા છે. આનો અર્થ એમ નથી થતો કે તેઓએ પોતાના કસ.પદ પધાના મરમ અટકાવ્યા છે. એમનું કહેવું છે કે, આ યોજનાને પાર પડતાં વરસો પીતી જશે, એમનું માનવું છે કે, આર્થિક ક્ષેત્રમાં જેના આ જમીન ને લેતા દણ થકો સમય લાગશે, અને ત્યાર પછી, કાપટ પાણી, વિચેરે નો વિમાર કરી શકાય. વળે એમનું માનવું છે કે, હોડીઓ એટલે કુર રહેવા જવાની સ્થિતિમાં નથી.

આ કિસ્સા કારણ ઉપર બી. કોંગ્રેસ ને નડું જાન જોઈ છે. તેઓ એ નથી જાણતા કે આને થકા હોડી કહ્યો, એક કમ માટે મહિનાના ૪ પાઉન્ડ જેટલું ભાડું ભરે છે. આ કહ્યો, અસ્થા ધરાની યોજનાને આવકારવાની સ્થિતિમાં પશુ છે, નો આ પ્રેરો પોતાના કામના ક્ષેત્રથી બહુ કુર ન હોય તો. આ સવાલનો નો કોંગ્રેસીય નો ખરેખર વિવાર હોય તો આને વેન્ટર્યમાં થઈ રહેયોદેસનની જમીન છે, જ્યાં ધરોની યોજનાનો વિમાર કરી શકાય એમ છે, અને નો બી

કોંગ્રેસની જીએકારે તો આને તેઓ સરકારને તથા બીજા કોંગ્રેસીયરને સમજાવી શકે એમ છે કે રોડમેનરના હોડીઓને ખસેડવાનું કમ કરવું નથી. જમીનો તો થઈ છે, પશુ પહેલા કોંગ્રેસીયે પોતાની કસામણ પધાની નીતીને અટકાવવાની જરૂર છે.

શ્રી દ્વિસવાલ કોળી હિલ-વર્થક મંડળ વાપોઝ બહેર સભા

તા. ૨૬-૭-૫૯ રવીવારે બપોરે ૧૧ માં ગાંધી કોલમાં (૫૦ રોડસ રોડ, નોદાનીસપર્મ) મળશે.

કામકાજ: (૧) બીનીડસ, (૨) મંત્રી કોળી રીપોર્ટ, (૩) ખાલનમ્પેરે કિસામ અને રીપોર્ટ, (૪) કસીઓનો રીપોર્ટ, (૫) નવી કારાગારીની સુધ્ધી, (૬) પરમુરમ્.

આ અમલની સમાચાર કહેરમાં તેમજ રીપોર્ટ અને કંટ્રીમાં વસતા સર્વ કાલિયધુઓ પધારવા કૃપા કરશે એવી આશા છે. માનદ-ધર્મીઓ : અણીભાઈ કે પટેલ, રામદેવ વી. પટેલ, હા. જી. હિ. મંડળ વે. એ. ૬૬૩૬, ૫૦ રોડસ રોડ, નોદાનીસપર્મ.

ખુશ ખબર !

તમારું ખર્ચેલ પૈસાનું પુરવવાનું મેળવો. દેશમાંથી આવે કે દરિયાપારથી, ફરવા માટે આવે કે બીજાને સ આપે, પણ દરમાન આવવાનું અને તો ઉમંગ ભેર વાક્યા આવે.

પણ ક્યાં ?

નામ અને શરનાસું તમારી કાયરીમાં લખી રાખો.

માઉન્ટ એવરેસ્ટ વેજટેરીયન સોજ

૧૨૬-૧૨૮ મોસ કોલકેટ રોડ, — હરબન. — ફોન : ૬૭૭૭૭.

કારણ

આ એક એવું સ્થળ છે કે જ્યાં સ્વચ્છતા, સુખડતા, સુખવસ્થા અને આરામના હર્શન થાય છે અને ત્યાંની સંસ્કૃતિ જાનર. બંદર નહક પડે છે જેથી સમયનો અચાવ અને હરવા ફરવામાં મોજ આવે છે.

- (૧) અહાર મામ કે પરદેશથી આવનાર પેરોનરો માટે અગાઉથી ખબર આપશે તો. રહેવા સુધા માટે નીચરવેશન થક રાકશે.
- (૨) યોજનાના રૂબંધારે જાતિ કેમરેખ રખાય છે.
- (૩) ભાન અને નહિવારો માટે ફરક જાતની સ્વાક્રિષ્ઠ, સાત્વીક મીઠાઇ શુદ્ધ ધીમાંજ બનાવીએ છીએ.
- (૪) જાદાર મામના બંદરે.પર પુરતું ધ્યાન આપવામાં આવે છે. એક વખત કોહર આપી ખાવી કરવા વાસામજુ છે.

અરબુન કાકા

“વનકુલ”

(મધ્ય અંકથી આરંભ)

બીજો જ દિવસથી તેઓ ઇસ્પાનિયનમાં પાટા અધિવાસ કરીને જોડાઈ મધ્ય અરબુનથી પાસે એટલે કે મેન વિલ્ડના કેમ રાખવા કેમ બાંધવા વિગેરે વિષયો લીધું અને તેમ અજુબામાં તેમને મન પરીણી દીધું હતું એમજ આ કામ પણ ખતથી વિષયો લીધું થીએ થીએ દવાથી મલકે જતાવતાં પણ દિવસો લીધું અને કંપાઉ-કરના સહ કાર્યકર તરીકે કામ કરવા લાગ્યા. આ કામ કરતાં કરતાં પણ એમને અજુબાનું આજુ રાખ્યું હતું પુરતોજ ખરીદી અમવા ક્યાકથી મેળવી તેઓ વાંચતાં અને પોતાને અવધાન રખાવતાં રહ્યા.

જે દેસ મજાનરે એમને પરિણા આપવા સુચન કર્યું હતું તેઓની બાંધી થઈ અને નવા દેસ મારતરે આપ્યા. એમને સહવાસમાં અરબુન કાકાની પડપુચ્છ અને હેરાનમતી ત્રાસ થયે જતાજ અને ધણીવાર નવે વચ્ચે ચક્રમ્લે કરતી. પણ અરબુન કાકા અમકીથી સરી જાય તેમ નહોતા પણ પરીણમે પરીણમે એને નાપાક કરી. નાપાક થઈ ઘેર આપ્યા ત્યારે અરબુન કાકાને મરેણા પડી મેયેણી હતો પ્રુમ નિરાસ થયા હતાં. આયો દિવસ પરમાજ રહ્યા આ નિરાસા એકજ દિવસ દાટી બીજો દિવસે ફરી અરબુન કાકા ઉત્સાહથી પોતાના કામમાં જાગી અપા જાણે કાંઈજ નાનું નથી.

બીજાર તેઓ પાસ થઈ મધ્ય પળુ દવે એક મુસીવતમાં તેઓ મુકાવા. કંપાઉ-કરી રાખવા એમને વિષય જણ મળી હતી અને તે વિષયના ટેમન મુખર્જી જરૂં હતું પણ મુસીવત એ હતી કે તેમના પત્ની બાળકને ડાહ્યું લાંબાજથી. ડેલસાક દિવસની છુટી બાંધ તેઓ ક્યાંક ચાપલ થઈ મવા. પણ ચાપા ફરી તેમને જે સમાચાર આપ્યા તે અરેખર અરબુન હતી.

એમના યેક સમા ધનવાન હતો અને મારી જેવી જાગીન પણ હતી એમને માત્ર પુત્રે હતો તેઓ ઇચ્છતા હતા કે અરબુન કાકાની સાત છે ફરી એ સ્થિતિ દીકર આ સાથે વરે. જાણીતામતી નોકરી આ પરીણામાં પાસ થયા પછી અરબુન કાકાની પ્રતિભા દીક કાક થઈ હતી. પણ એજ કારણ એમને મુશ્કેલીનું બન્યું. એમને કહ્યું “આ લોકો મોટી આજ્ઞા આપી પડી.”

અરબુન કાકા “અહીંની”ને દબેલા આજ્ઞા રહેતા. પિતાજીએ કહ્યું “માને

તો જાને કે કાકા છે. હવે ફરી નામો અને તમે અજુબા ત્રાસ, પેસ,દાર છે પછી આરંભતી થું વાત છે.”

“હા પેસાવાકા છે એજ તો આપતી છે. અમીરને: અજેજ તો પાછા-જદ્યાસ ચોરે છુચ્ચો સરંગી થાય છે. તેઓ ઉરોછત થઈ જોડ્યા.

પછી વળી ઉદ્વેગ થયો રવરમા બે રવા. “કાકાદર સાથેજ આપતો ભલો છે કે, આજ ધનવાન, અને જમીનદારો દેકને પેસો મુસી રહ્યા છે.

હા હું તે જાણું છું પણ અજાજ ખરાબ નથી હોતા આ લોકો, કાકા માણસ જણાય છે.

તો આપ થું આ કાર્ય કરવા અને સલાહ આપો છો?

પિતાજી જાણતા હતાં કે જો તે હા પાડે તો અરબુન કાકા અને તેને જોડે તે કરશેજ. એમનું વિચ નથી એ પિતાજી એ જોડું. પિતાજીએ કહ્યું, જો તમે હવે નહીં કરો તો તમારે કાકાને સાચવવાની જવાબદારી આપવીજ પડશે એક માત્ર પછી તમારે અજુબા જરૂં છે.

અને તેની મુશ્કેલી નથી. મારા એક કાકા કાક છે એને સાવચાલ હું એવો દત્તો એમની રેખાવેજ નીચે નવાને મુકી જવા ઇચ્છું છું.

દીક જેવી તમારી જમણ પણ અને તો કાને છે કે જાન કરી તમે જાવજો છો.

અરબુન કાકા મુખ ચાપ નત મરતો આપ્યા મવા.

હવેમા પણ જાનવાઓ ન સાવચા એમને વરે પછાને જણાવ્યું હતું સાથે સાથે જાણ્યું હતું કે પોતે અરબુન છે પણ જોળો ઉદારી થઈ તેમ નથી. પણ હવે દીને એક અજાજ થઈવા થઈ. જાનમાં કો કોડસો કરતાં પણ વધારે માણસો હતા. અને ધામ ધુમ થી જ્યાં અરબુન કાકાનાં મજાન તરફ દુન કરતા જણાયા.

અરબુન કાકા પેલીસ મેંડીએ મવા અને જણાવ્યું કે મારા હરે પર દુમસો લઈ મારો આજ્ઞા છે જાણી કરો! અને જાવ જો.

અમલદાર સાચુ માન્ય થોડે રવાર થઈ દુકાની લઈ આજ્ઞા આપતાજ એમ જણાવ્યું કે આ લોકોની વચાત છે. આ મેંડો પોતાના લંછુ અને આવા પધવાની સામમો સાથે જાણ્યા હતા પણ અરબુન કાકાને તે અર્થ ન હતું ધનવાનને એ મદ એમને પ્રુમો પણ એમને મુખજ રહેતું પાડ્યું.

હવે જાન મધ્ય પુમીએને સામરે મળાવી અને પત્નીને મદીવર મે,કલી પોતે અજુબા માણ્યા મવા.

જે વર્ષ ફરી અરબુન કાકાના કાંઈજ ખબર અમને નહેતા મળ્યા. હું દવે કાંઈ મુકુલમાં જતો થયો હતો રકત એટલુ પિતાજી પાસેથી જાણ્યું હતું કે એમના ધાનની જાણથી એઓ ત્યા પછી બધાને આજ્ઞા મુખ કરી રહ્યા છે. જે વર્ષ પાદ એક સવારના અરબુન કાકા એમના સુતે જમાઈએ સાથે અમરે નાવલે આપી ઉભા અને સાતેને જાણ્યા માં દાખલ કરતી પોતે જાણ્યા મવા. પિતાજીને અને અમને જણામણ કરતાં મધ્ય કે એમને જમાઈ જો અને જાણવામાં મદદ કરશે. વળી ઉમેરતાં મધ્ય કે અજુબા મુકરો જાણુ છું પણ મને નથી જામણું કે તેઓ જલે સાવ આજાજ છે.

જમાઈએ પેસ,દાર હતાં એક વર બા. રખી એકા સતે રહ્યા અને એમની વિધવા દેખા સલાજ રાખવા રહ્યા હતા. સિદ્ધો રખી આજીમોં પણ અજુબાનું છક કરાણુ પણ પરીણામ જુ-વજ રહ્યું. આવા વિધવામાં અને સહેરની સાથેજીમાં તેઓ જોવાપદા રહેતા. વરસ વિષુ સાંજાજી કે અરબુન કાકા આજ્ઞા છે રકત આપ્યા ન જે એક નહીં પણ ત્રણેક જમાઈ ની મરાજર ખબર લીધી છે. મરો, પાવકર કીમ સીમેટ કારિયા જાંઘલા જમાઈ. તાસ કરી તેજાન સહ કરી દીધું હતું અરબુન કાકાનું આજુ રખ અને ક્યારેજ જોડું નહેતુ. સાતે જમાઈ નાપાક થયા હતા. નિરાસ થી જરજન કાકા ફરી જાણ્યા મવા. જમાઈએ પણ જાણા મુકી જાણ્યા મવા. પછી ખબર અજાજ હતાં કે આ કારણે જોવાઈ સાથે અરબુન કાકાને મારે અજુબાનવ ક્યારે હતો પણ પિતાજી અવરજ મવા અને વાત થયો પાડી

હું જાણ્યો કાકાદર થયો અને મરે કામે થયું જાણ્યો. આ ફરમાજ રકત એટલાજ ખબર અજાજ હતાં કે અરબુન કાકા સરકારી કોરપોરેશમાં ક્યાકે ક્યાઉ-કરનું કામ કરે છે. જણા દિવસો બાદ છુટીના દીવસે,યા અરબુન કાકા આજ્ઞા હતા. મેં જરના માણસો પાસેથી જાણ્યું કે તેઓ મારી વાદ જોવ છે અને કાકાદરના ડેલસાક વિધવો

તેઓ મારી પાસેથી અજુબા જાણે છે. હું રતજાજ રહ્યો. એમના ધાનની જાણ પડ મને અરેખર માન થયજાયું.

મને જાણે તેઓએ કહ્યું કે, અનારેખી, પ્રીછોમેસોજ અને જરા સમજાવેને તમે તો આ જાણુ જાણ્યા છે: ને?

હું આજ્ઞા મુખ તેમની તરફ જોઈ રહ્યો અને અંતે કહ્યું. “અરબુન કાકા આ જાણુ જાણી તમે શું કરો?”

તેમની ઉમર સમજાજ કાકાની હતી. મારી માત્ર સાજાળી મારી તરફ જોઈ રહ્યા જાણે મેં કાકા વિચીત્ર વાત ન કરી હોય.

“શું કરશો. વાદ તમે પણ જાણ્યા વાત કરો છો?” થોડી વાર પછી ઉમેર્યું. જાણીજ હું જાન મેળવ્યું એ કાકા જાણે મેં દવે ને,કરી નથી કરવી જાણ્યા રવા. જ. એ નકજી ક્યું છે કે હું ક્રીકીસ ફરીજ તમે અને કાકાદરનું જાન આપો હું પરીણ આપીજ

(જાણુ)

જીવો અને જીવવા હો

સીલીમેટ રણાવાના નવા એકયોએ પોતાનો નિમણુક પણ જમારે ન્યુ દીલીમાં રાજપતીનુવનમાં રાખ પતીને આપ્યો ત્યારે તેમને જણાવ્યું હતું કે, “રણીયા અને કારત વચ્ચે જે મેંડોને સંમંથ સહકાર અને સહ-જીવનના સહ ત વરે રવાયો છે તે આતરણપૂર્વક જોવમા છાતી અને સહાયની સાવરી.”

અને, જવજા આપતા રાજપતીએ જણાવ્યું હતું કે, “જગતના રજવા હો”ના સિદ્ધાનત જવજાવવાને કોડ પુર્ણ પ્રવાન કર છે અને એજ નિતી તે પાટેસ સાવના સંમંથમા જવજાને છે. અમારે મારે કતોવનો સવાલ છે કે સીલીમેટ રણીયા પણ અમારી એ નિતીમાં આગીર જાણુ છે. આ બીવાને કોડ એક મદાન બીના તરીકે મણે છે અને જાન કે જે જવજા મીન-મારી સમજા વિધવા છાતી અને સહાયની આજ્ઞા

માસેટર કાથસે (મદ) લીમીટેડ

નવ જગતનાં નવજન, રેકમી તેમજ સુવર્ણ કાપડ, સોયો જાણકો અને પ્રુમો માટે સિદ્ધાનત જવજા જવજા, પ્રુમોવાર, મરજીન-જ અને જમાજા મદિ-જુલીક, બીજા, બીજાદર, રીકસા તેમજી-જ વિગેરે.

રેક જવજા મદિ માટે તમારા હવવા બહારજાણુ.

કડ લેસે રેકોડ, લેસાનીજાણુ

ફોન : ૮૬૫-૬૭૮૬

મેકસ ૧૫૪૮-

શાંતિનો સૂરજ અખંડ તપો!

ગુજરાતમાં અખંડ શાંતિ કરતાં સ્વીડેનનું મહારાજની જીવન ઇતરુ

જે કોઈના તુકરામ હતા તે જ કોઈના આપણા વિરોધનું મહારાજ છે. જે કંઈ ઝાઝું સમજાવે નથી, જે કંઈ સમજાવે છે તે સમજે, બરાબર પચાવ્યું છે.—વિનોબા,

સંવત ૧૯૪૦ની શિવરાત્રી સરખ વર્ષના શિવરાત્રી બાસને ત્યાં મુત્ત બન્ધે. આજ રવિચંદ્રે માને મોઝે બળે. સંભળવા સમયે જણાવે છે ને નાનાં ગોટાં સર્વે કામ કરે. ઘરમાં જે બીજ ન આવે. બળરતું ખાનાતું ને મેદની રસ! વિતાઈના તનમન મળજી! ખેંચની માડ નીળા. તેણે મળતું ચોટતું જીવડી ઘેર પહેર્યા ને પાછી દેહ છોડ્યો. રવિચંદ્ર ત્યારે ૧૬ વર્ષના. સોજે વળે માં પછી સીધાબાં.

સૂરજ હાંધારે ઝોળાયે તો રવિ-ચંદ્રે બળે! આપી રાતે બાવા દેખાયા. “અસો જીવ દેખાડો” હોય તો દેખાડે ને!

મહારાજિયા આવ્યા. સુમસામ ઘેરી માં ઓડા રવિચંદ્રે સાથા મળ્યા. જોડા તરેણી તોડા તારણકર પછી બસ. ઉટડીવાના બેળામાં ઇશને જોખમે તળુ ઢૂળનાં ને કાઢી કાઢ્યા. બપુના તો હાં ઝૂંધી, પછી અપ્પાં બળગિલ. પેટમાં બીચ અડરી ઘાળી એટલે જન્મભાગવતને પૂરો. ડો.પે. પછી મામના જે અનાથને આશ્રયમાં પડેલાં. પછી અનાથાશ્રમને માટે કાળો ઉપરાજો.

આદીકાળી માધીજી આવ્યા, સમાચારો મદુ લેવાટ મદદમાં કહે: “એક જગ્યા પછી અવળા હરે ત્યાં સુધી મોક્ષ નહીં ને એક જગ્યા પછી સાજાજા માને ત્યાં સુધી અમુ નહીં.” જોતજોતમાં અમુ કાલ રવિચંદ્રે રમ્યું આ બહુમર જાણે! અગ્રેજ પછી એના બહુધી બીધા. “હિંદ રજાશ”ની ચોપડી પર બધી રવિચંદ્રે બેઠાને નામકે-જા.એ હરિને જો વેળી ને “સ્વરાજ નાળા” તરીકે ઓળખાયા.

નામપુર કોંગ્રેસમાંથી આવીને શ્રદ્ધા પામી કિનારી નાહી દેગી પહેરી. પરેણી કપડાંની આમલો લોળી કરી

કાંઈ જોડા આવી અમુ. એમણે પહેરાવતું જ આદી વાળું. કિનાળામાં ચહેલી સડાં પર આશ્વર્સ દેડ્યા હતા બલે હરે.

એકવાર કોમમવાનું મન થઈ મમુ, એટલે લાકડીય તણ. આંક પછી હોડી ને હોડી. સ્વરાજમાં લગાવે મિલકત તણ. રવિચંદ્રે જાત દેશને અર્પણ કરીને સુત-વિન કાશની ચિંતા હોડી.

એકવાર મહારાજિયા સાથા મળ્યા: “માથુ છે આવા” રવિચંદ્રે કહે: “દુધ બહારવટિયા છું. અગ્રેજ સર

કાર સામે આપણાના બહારવટી છે.” મહારાજિયા કહે: “મહારાજ, જ્યારે માંખી આનમાં દ્યન કરવાને! ” “કશીય.”

પછી પછી માધીજીને તો સર કરે છે વરસની સળ કરી. જેક જતા માંખીજી કહે: “વેલા મહારાજિયાએ મળતા” તો રહી અમુ. તમે જો જામની સેવા કરો તો! ” મહારાજિયા મનમાં ગાંઠ નાળી લીધા.

નામપુર કોંગ્રેસ સભામદ વખતે જેક માં તોવણી હતી. પરસેવાને રેકો ઉપરા લગી પડેલાં, પછી સ્વરાજ કળણ પૂરું કમુ. ત્યાં વિનોબાજી મ તથ ચાકતું બન્ધે મનોમન અપાં.

છુટીને આવ્યા તેજ સામે જોડા. ત્યાં સરકારે આજર દેન ને પડેલાં બરસો કડવા લોડા પર રડા કાળોને કુડાવેરો તાપ્યો. નવબખાઈ કહે: “નથી બરવાને!” મહારાજ દેહ દિવસમાં અગર મામ છુપી વળતા: “દેડિયવેરો નથી બરવાને.” એક મોટે મેર વેરો વજીલા જાતી આંખી મહારાજ હરે કુટાવ દો. ને દેડ જાતી થવા દીધી. ઉરડ સરકાર નથી. વેરો રદ થયે. જાતીનો માજ પાછો મળે. સરતને આરંભે મોર-સાધી ઉજાને કોંક જાણે જોડીને બેસીને નીકળેલા તે જાતીને આવ્યા દારે જોગો તેમ પાછો આવ્યા!

કાકરા કોમને કાતી બારે જા. મહારાજ કહે: “કો કાક જા કા દુ જા. ને ગમેગમે પીડા ગમે થવા ને કાકની દોળી ઘેરી. મોરી થાય તા. મહારાજ જાતે ઉપર ક કરતા ને મોર જા મળે વડેરમાં પડતો કરતા.

એટલેને વેપારી મૂમના, મહારાજે રામરાસે કાઢી બાલી. પરાક જાને માલ તોળી જા ને કુવડીમાં પેલા મુકા વાળ.

ખાટવાડિયા કામ તુલેય ર મળત. મોમને દોજ યાતે દાગરી પુર પરી પડે. મોરી ન કરવા નીમ દેડગીને મદ રાને આખા પેટ ર ન મુકા, ગી દાગરી કાઢી નાખી

મહારાજને મમુ: આ રેષમાંથી મળા પાવતું મળ છે. એટલે વરસે સુધી પડેલાં, અખાલ કે નોધવા સુધી ૫૫૫૫૫૫૫૫ કોડી નાંખતા” અગર. એ ૧૦૦-૧૨૫ માંથી ના દોગ ન ન આવાઈ જુઓ, ના બીમડી ક દેડગા. ૧૯૨૫નું રેકસ્ટર મહારાજ જુઓ

જા: ૧૦૦ મરગાથી માર ન થતાં છે. મહારાજે રાદતનું કામ લેવાડું. ને તેમાં લેખતીયના બેડાત બેડે દેડું વીધામું.

ત્યાં જાળો આરંભીને મવામદ. સરકાર નવજાગણને મદ.રાજને તેડા. મહારાજે લોકને મદકમ કર્યા. આજર રોળીએ લોડાના માડા લેડે પડ્યા. મહારાજે જાળ ઉડીને અગર મામુ. ને એક જાતે મવા થવા

ખોડો કાપે. તોડવા અધીજીએ ૧૯૨૦માં દડીકમ કરી મહારાજે ભુવંશમાં મીડાને સત્તામદ કયો ને ના રોકે જોલતા મદમાન થયા. ત્યાં જ તર્જનાં ધી દુધ બેડી ક તર્જના રાટલા ખ મા. કહે “સરકાર વળે માટે, પછી કુ મોડે પાડું!”

રસના સત્તામદમાં એકુનેનાં માલ મિલકત જાત થવા મહારાજે સરતા બનામની ર દન કુડાન બેલી.

પછી મદેલાજીના મૂળમર મામની દાગરી કાવવા મવા. દાગરી મહ મિટલે મદ રાને ખાળીને માલ કાઢવા કવા બોલાવા મામવા. નવ વરસનું તથ કમુ

દવિપુરા મહારાજા મહારાજે કિમ્પાન ગોડું અજાનું. હેંડ આના માંસિક ધર.કને કાળ-જાત ચાક ખાતાં ને વાદવાડે મરતા.

“કોમમા દોસરા!” સાબજતક ને મહારાજ કોમમા અંકે પથે દાગર.

“અમદાવાદમાં કુદકા! જામ દેડા બાળે!” સાલ કહાડામાં મહારાજે લરીએ, બરીને લખને યોમે દક મદા બાળવા. ઉપરાળી સગરે મુસલમાન મતામાં બેડાકે દેડવા લે જુડું.

મેંત લીધની વાળપરી લાત. મહારાજ તો સીધા જોવામાં રતા! “અગર જોડા સરમાળ” પછી દિલ દળે ત્યારે અનુભવગાળી બે અવેરમદ મેલગીએ જે બધી રોળી કરીને “માલુસ.કા દીવા” પેટાજા ને મહારાજની સુવાસ રૂડા.

કોમમાંથી છુટીને અનાજના અંકુરે જાત તે માટે જાળને નીલીના પાઠ આપવા માંડ્યા. ને અમદાવાદની મદે, અધી ગાસપરને બજામુ. કોડીરના મારિયા ખાંતી સંમતિ મેળવીને મેમુકુડે દરિયાને સમે જાંઈ દ્યન કયા. “પછી કાતી સત ઊભાવવા

દેડવા માંડ્યું. પાંદરનાની સરકારે સુધ મામમાં મહારાજા લોડા બચે રહી ને બનાસકાંઠાનાં કુખ રેડવા, કાંધે કાકવાની અસર કરતાં, પાંદાળ કવા બે.દાળા.

ત્યાં બુદાનમદ સક થયો. લોક મહારાજને કહે: તમે જુડાન સમિતિ ના મમુખ. પછી મહારાજનું દિલ માને નહીં: લોક કંઈ મામવાથી આવે!

દરમીયાન મીનમાં સુમિતિ થઇ હતી. મહારાજ જાતે જીન જાંઈ જોઈ આવ્યા. આવીને બિહારે પડેલા ચિનો-ખાજીને મળ્યા. એમનું કામ કરવાને સકમ કયો. પછી “જમીન માંચી મળે!” એ મુંડવણ જીવી હતી. ત્યાં જોડ બરેડે સાથેથી ૧૧ વીધા આવ્યા. ને મહારાજનું તીર છુટ્યું.

૧૯૫૪માં મેલમવા સંમેલનમાં જામ પ્રકાશી જીવનદાન આપ્યું. મહારાજ વિનોબાજીની કુટિરમાં થવા ને જોખાડ “મેરા બી જીવન સમપણું!”

વિનોબા કહે: “તમે આપવામાં સુ બાકી રાખ્યું જ છે તે!”

પછી સંડો તો આવે આવે ને વળી પાછા આવે. મહારાજ કહે છે કે વડા એટલે થસાઈ છુટ્યું. લોડું થસાય ત્યારે જોડો સાથે. વાન જોડા મલે-આદી જોડો અમકોત ને રેડમ જોડો લીસો. પછી થસાય નહીં તો!

૧૯૫૫ના જામ-મામુરીના સર્વેલમ સંમેલનમાં મહારાજને પ્રમુખપદે કાવ થયો કે અમુ પડતું મુકાને જુઓને સવાલ ઊભીએ. ને મહારાજે આવીને અખંડ પડવાના આરંભો લે કળમ અખંડ માલે છે. કોડાદ, કળક હરી જવા ને ગુજરાતને ઉતર દિલિખ માંખી કહેમું. પાછા અમદાવાદ પડેલાં. ત્યાં વિનોબાજી ગુજરાત આવી કામવા. મહારાજે સેતમદમાં રવામત કમું ને સળંગ સાથે રવા. શાંતિ રીતક બન્ધા. અખંદેર સુધી વિનોબાજીની અંકારે મવા ને હવે આજી રરે પાછા ગુજરાત આવી રવા છે-પમપા.ગારે!

પે.વળી કડી! એ તો આવે ને જામ. “રવિ” જોડો અવરત આ જીવન પડ માલે છે. ને તેવ “ચંકર” કહેતાં સાતિ કરનારો. અંતર સાખ પુરે છે: એ કદમ નહીં કોલવામ.—મ.

(‘જુઓપુત’માંથી)

રાતા સુકા મરવા
મોષ કા રતલી ગુપ્તિના રેકા
બાવ નીચે મુજબ
મોક્ષ એક નં. ૧ ના યો. ૫૧-૦
જોડા નં. ૨ ના યો. ૪૬-૦
જોડા નં. ૩ ના યો. ૪૦-૬
બો. Maarman's (Pty.) Ltd.
P. O. Box 26, Phone 128
(Brits, Transvaal.)

પરચુરણ

—આઘિય આક્રોશ સાથે એના માલને બહીષ્કાર જેટલું ધુન્ડીત, માના અને કુમાન્ડાએ કપો છે. દરે નાકરુરિયા અને પછી નેમીકન સરકારે પણ બહીષ્કાર જાહેર કર્યો છે.

—કરબનમાં જુથ બેરીયાન માથું પાડ્યા ને ૧૬૫૦૦૦ હોટીઓને ખસેડી બીજે રહેઠાણે ખાધી આપવાની યોજના ઘડાઈ છે એમાં ૫૦ કરોડ પાઉન્ડ ખર્ચવામાં આવશે અને એને એનો એનો સરેરાશ અને આપવાની પ્રજા પર નખારો.

—પુરોહિતના નાપાકે ન કારવેટ બનાવવા મરિ એક કારખાનું સ્થાપવામાં આવ્યું છે જે નાપાકની કારવેટ કુલ વખત માં બનવામાં મુકશે.

—એડીટોરિયલ અને દોર વચ્ચે સાર્વજનિક સંબંધો રાખવાના ચત્ર ૫૫ પર સહીઓ કરાઈ છે. આ અનુસાર બન્ને દેશો વચ્ચે કળા, કંઈકી, સાહિત્ય વિગેરેના જોડાણની આપણે કરાઈ અને શિષ્ય શ્રુતિઓ આપી શકાય છે. પણ વિદ્યાર્થીઓ ને પ્રવેશ અપાશે.

—નકરોળીમાં ન્યુ ડેનીયા ગ્રુપના મેમ્બર મી. બેન્ડર અને આક્રોશન સુગ્રેના નેતા મી. રોય એવા વચ્ચે ને સીધા પરિવાર ચોળાઈ હતી. તે આગી પડી છે.

—બેરોડામાં ચોન્ટ જોખરી, આવા-

આમાંમાં સાવજેરીમાં એક બાળ વતી નું પ્રતિક હતું. નેમાં કાળા સસલા સાથે મોઝ સહજુ પરજો છે એવું વિચ અને વાત હતી. રાંચબેરની કદરે થી રચાનીક એશાએને અનુમતિ સામવા એ પ્રાતકને સાવજેરીમાંથી ખસેડવામાં આવ્યું હતું.

—વડોદરામાં સુર તમા પુરુષ ને છત્રે એને બોપરેકનયં સંજી થતી બાટ-કાપવા માટે મદત બોપરેકને કરવા મા આવ્યા હતા.

—સાધિય આફ્રિકાનું યુનીવર્સલ ચપને આવશે વર્ષ ૫૦ પુરા થાય છે ત્વરે તેની ઉજવણીમાં પ્રેક્ષક તરીકે પણ ખરા સાધિય આફ્રિકને ભાગ ન લેવો એમ એ.એન.સી. એ જાહેર કર્યું છે.

—૩૦ કરોડની મુદી રેડી ઉત્તર પ્રદેશ માં બરેલી ખાતે રખતનું કારખાનું સ્થાપવાનું જાહેર સરકારે નકરે કર્યું છે. આ ઉપરાંત આ કારખાનું પાસે જ ટાપર બાંધવાનું કારખાનું પણ સ્થપાય એવી વિચારણા ચાલુ છે.

—વેરીસમાં એકે ક્રેસ વખતે 'રેખ તેરી બેખા' રજા નાટીકા હોલ તરફથી બતાવવાના છે.

—એકેકે ૬૬ યુનીવર્સિટી તરફથી મી નહેરુની પ્રમાણભૂત જીવન કથા માહકમ પ્રગોચર જાણી છે તે શુદ્ધાધર્મ પ્રસિદ્ધ થવાની છે.

મંચાલુ થો છે, ૫૨૭ તેમની બાબત મા બાવિ થઈયું છે.

નવું સંવિધન

અવજરીમાં બેરમેલ ખાતે શિલ્પી જોરો એક સમૂહ રોમન સર્જક રોપી કાઢ્યું છે. ભાં મદર અને કુટખાયના પચ્ચરો અને જાડીના વાસણો મળી આવ્યા છે.

સામાજિક ખબરો

વેપરીશાળ

તા. ૧૪-૭-૫૬ના સોમવારે કરબન ના રહેવાસી યીમાન જોવનબાઇ મે.રાશર

ની સુપુત્રી બહેન જમુમતીના શુભ વેળીશાળ. પોર્ટ એલીઝબેથના રહેવાસી રવ. નાકુમાલ ગાધવના સુપુત્ર બાલુસાલ બાઈ સાથે થયા હતા. સેડીરમીયના બાણીના મીમાન વિદસબાઇ સામાજી દરતે વેળીશાળ કરવામાં આવ્યું હતું.

મીમાન જોવનબાઇ મે.રાશર તરફથી તેમજ બાલુસાલ ગાધવજી તરફથી મલેલી બેટા બદલ કરબન ક્રિતેન્દ્ર મંડળ આ પત્રદાર તોમનો આભાર માને છે

માથે બાંધવાની રીઠન અને વેણીઓ

મખમલ, સાડીન, લહેરિયા સીરકન, રીઠન અનેક વંજ, ડીકાઈન અને સાઈલમાં ગાંધી, જીન અંકુષ અને જોડત શલ્યખરવા માટે જથ્થાબંધ રીઠનો ગળી શકશે.

બચ્ચાં માટે મખમલ, અને રેસમ લથા ફેક્ટની ટોપીઓ કીકાયત બાને બનાવી પાડવામાં આવશે.

અંગોટે બાંધવા મખમલ, રેસમ, કાલન વિગેરેનાં હુલોની રંગ રંગની વેણીઓ અને અનેક અકાળા હોયસ મળશે.

ટેબલ પર મુઠવા માટે પાસલીકના ક્રાંડ ફુલો ગળશે.

ટેકાણું : માબરો હેટસ (મો.) લી.

લેડીઝ ઝાંઝ ચીલ્ડરન્સ હેલ મેન્સરેચરર.

ફોન : ૮૩૫-૭૮૬૨ પહેલે બાળે, બોક્સ ૫૪૫૭.

મારદર મેન્સન્સ — ૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — બોહાનીસમર્ગ.

જાણવા જોગ

સીઓનો શુંગાર

રેસમ 'સીઓ' થયું પસંદ કરે છે પણ વંખરી સાડીઓ માટે બનતું તે રેસમ કેટલાક જીવાના ભોગ લે છે એ જાણેલા કાઠ આ જાણવી હતી. રેસમ ના જીવાઓ પોતાને માટે ને પર બનાવે છે તેને કીકાળી તેમજ રેસમ બનાવવા છે. કાઠા થરની અંદર હોવાથી તે પણ બહાઈ જાય છે. આવા સોડકા જીવાને એમે ઓની એક સાડી બને છે.

જામ જ મોતી પણ કાલુ માછલી ને ચારી મેળવાય છે. કમચર મોતી પણ માછલીને જન બંધને જ બનાવવા છે. કાલુ માછલીને ચારી તેના ઉત્તર-આધી ખરા મોતી નિકળે છે. પ્રતેક માછલીઓમાં મોતી નથી હોતા આથી પાંચ માછલીને ચારી અંક એક મોતી મેળવાય છે. જ્યારે કમચર મોતી માછલી અને હાંપ વચ્ચે કેટલીક કલે. જોરથી માછલીઓને પાંચરમાં ઉતારી કરીયા આં મુઠવામાં આવે છે. અપક સમય બાદ તે કાઠવાળી તેના પર પાંચલી-એ.એ મોતિક રસ નાખવાથી તે મોતી બને છે. આને પણ કાઠના માછલીને

ચીરવી થો છે. કમચર જન-સાત મોતી એક માછલીને ભોગ માને છે

આ છે આપણો અડોસાનો ભર્મ

એક અદ્ભુત પ્રાણી

આરોગ્યવાનું કમિશન એ પ્રાચીન યુગની ચરી પરવારેલી પ્રાણી સંદિ અને બાબની સમયસગની પ્રાણી સંદિ ને સોપતી કરી છે. તેને બતક જેવી માંચ છે અને પક્ષીની જેમ તે ઊંચ મૂકે છે, પણ તે પક્ષી નથી. તેના શરીરે પાંખો નથી, ફેવાટી છે. તેને ચાર પગ છે. તેનાં શરીરના પેટાળ પર એક ફેંકાણે ખુલ્લી માથડી છે, તેમાંથી ફૂંક કરે છે, ને ચારીને ખચ્યા ચોપણ મેળવે છે. પણ તેને સ્તન નથી. પક્ષીવંશ દે સરિસપ્તકના કોલ જીવને બાળી સમવક નથી. આપ કમિશન એક વિચિત્ર પ્રાણી છે.

જારતનું તેલ ઉપાદાન

જારતને દર વર્ષે ૫૦ લાખ દન તેલની જરૂર હોય છે જ્યારે દર વર્ષે ફક્ત ૪ લાખ દન તેલ આપણું દેશ માં વેરા થાય છે. બાકીનું પરદેશથી

પો. બે. ૫૪૦૦ — ટેલીફોન ૩૩-૫૪૨૦

ટેલીગ્રાફ કોડરેસ : "બમલદેર"

બમલ પ્રધર્સ (મો.) લી.

૧૪ ટોલ રોડ,

એ લા ની સ બ ગ.

હોલસેલ અને રીટેઈલ અર્મન્સ અને હુપોટસ

ખાસ કરીને કમારે ભ્યાં પ્રિન્ટર અને ઉન્ડીશ કોસલી,

દેશી જાવામાં નાંખવાના જાલ બાબના તેલેન્-જાહર,

સ્ટેનલેસ સ્ટીલ, પીપાળના અને કોલસુની-અમના

વલિજો-હાથ અને પેલારટીની બંગીઓ-

કેરમબોડ અને સ્ટાલકર તથા બીજી

અનેક દેશી ચીને કીકાયત

બાબથી મળશે.

હમણા જ આવેલો હિંદનો માલ

જથ્થાબંધ આપણ

સીપી આપણ કરવાસી અમારો માલ સરેરા અને સારો હોય છે. અમે તે બીજા માલ સાથે સરખાવે.

સાડીઓ : આર્ટ સીકેનર શી. ૨૪-૦ શી કંપર, બોર્ડ સીકે શી. ૧૭-૧, મનોપુરી શી. ૩૦-૦, મલસોરી સીકેનર મા. ૬-૧૫-૦, જુન મોલ પ્રમાણમાં પસંદ માટે આવવા.

બંગીઓ : પેલારટીની જન જોરમાં ૧૨/૦ મોલ, કાચની રંગ જોરમાં ૫-૦૦૦ આ કમચાર બીજી મોતી બંગીઓ પણ છે

દેશી કોલર સ્ટીકરસ્ટ.

સી. એ. ડી. કોલર નોંધવળા ૨૫ દેક રીપોઝીટ લેવામાં આવશે.

એ. કે. હુસેન એન્ડ સન્સ

૧૧૬ કવીન સ્ટોડ, ૧૨બન. બેકડો ૧૧૬૮, ફોન ૨૭૩૪૮/૯.

શુભ પ્રસંગો માટે ભેટ !

સ્ત્રીઓ અને પુરુષો માટે

ઘડીયાળ !

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ બુલનાં
ઓટોમેટીક કલેન્ડર.

- રોમર
- ફાદરી
- લેડો
- રસર

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડીયાળ.

ઉપરાંત પુરુષોનાં શર્ટ સુટ, પાયજામા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બોક્સ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૧

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

બી-આઇ

શુભકરંચી અને ઇસ્ટ
આફ્રિકાના બંદરો વચ્ચે
મુસાફરી કરે છે.

સ્ટીમર કંપાલા ૩૧મી જુલાઈ, ૧૯૫૯ના આવશે.
અને પછી એગસ્ટ ૧૯૫૯ના ઉપડશે.

શુભકરંચી અથવા કરાચીનું બારું.

ફર્સ્ટ ક્લાસ	એક	બોક્સ	નંબર	પા. ૭૨-૦-૦
સેકન્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૧૦-૧૫-૦
થર્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૩૧-૧૦-૦

ગોર્ડનરી

સ્પેરિયલ

નોન-વેલ્ડેશીયન પા. ૪-૧૨-૦

નોન-વેલ્ડેશીયન પા. ૧૦-૧૮-૦

વેલ્ડેશીયન પા. ૪-૪-૦

વેલ્ડેશીયન પા. ૮-૧૫-૦

વધુ માહિતી માટે મળો આ લખો :

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ

(પ્રાઈ લીમીટેડ)

૩૯૦ પાઇન સ્ટ્રીટ, — હરબન.

ટેલીફોન : ૨૦૪૩૧ — ટેલીગ્રાફિક એડ્રેસ "કરામત."

બી. કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

૧૮૮૧માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આજ અઠક્ષમાત તથા હરીયાઈ માલનો

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાન

કામ કરે છે.

ખાસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રૂસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ — બોક્સ નંબર ૪૭૬ — હરબન.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

*Solitude is the nurse
of enthusiasm, and en-
thusiasm is the true
parent of genius.*
—Isaac D'Israeli.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editors: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 29—Vol. LVII.

Friday, 24th July, 1959

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

Ghana's Detained M.P.'s: Commission Divided

THE "Times" reports that the Ghana Government is to take immediate steps to increase its powers of action against conspiracy and subversion against the State.

They include amendments to the law of treason, the introduction of severer punishment for sedition, and penalties for making false statements against the Government, measures to strengthen the powers of the police to investigate crimes against the State, and a proposal that the National Assembly should have the same powers to discipline its members as is possessed by the House of Commons.

Details of these proposed moves are published by the Ghana Government in a White Paper which takes the form of a commentary by the Government on the findings of the commission of inquiry which has been investigating the circumstances surrounding recent allegations of conspiracy to assassinate Dr. Nkrumah, the Prime Minister.

The commission's report, also published, finds by a majority of two to one that four men, including two former Opposition M.P.s now detained under the Preventive Detention Act, were engaged in such a conspiracy. The report reveals that the chairman of the commission, Mr. Justice Granville Sharp, disagrees with this conclusion.

"Future Act"

In a long minority report he states that he does not believe that there was a plot in existence between these men to interfere in any way with the life or liberty of Dr. Nkrumah at the time suggested, nor was there in existence any conspiracy to carry out a *coup d'Etat*.

He does, however, agree with the other members of the commission Sir Tsibu Darku, a member of the Governor's Executive Council under the colonial constitution of the Gold Coast, and Mr. M. A. Charles, a magistrate in the West Indies—that the two Opposition M.P.s (Mr. R. R. Amponsah and Mr. M. K. Apaloo) had, since June, 1958, been engaged "in a conspiracy to carry out at some future date in Ghana

(Continued on page 289)

Vatican Paper Slates U.S. Segregation

VATICAN CITY, July 1

THE Vatican City newspaper "Osservatore Romano", in a new appeal (today) for racial equality, said it had received "insolent" protests from the United States after having published a similar appeal two weeks ago.

On June 16 the newspaper criticized a Florida court for jailing four white men for life for raping a Negro girl. The court recommended clemency instead of the death sentence "to maintain a white privilege," the newspaper said, when "no clemency was ever asked for Negroes of similar crimes."

Today the paper replied to American critics who charged it had ignored the violence committed by Negroes against whites. Said the newspaper "The violence of one can never justify that of the other, especially on the part of those who regard themselves as more progressive, more cultured, and more civilized."

It added "Each answers for his own crime, but all men are equal before the law." The crimes committed by some Negroes "should not be used as a justification to condemn the whole race," the newspaper declared.

Kerala: Communists Might Agree To Inquiry

(From Our Own Correspondent)

KERALA continues to attract attention as the atmosphere of uncertainty prevails in the State. The agitation seemed to have dwindled out for some time as the enthusiasm of the people apparently began to wane. But so strong is the feeling against the Communist regime there that the agitation has not only continued but has gained in momentum.

On July 15, 100,000 people joined in a mammoth demonstration in Trivandrum alone. The demonstrators carried placards and flags representative of the Congress, the P.S.P., the Muslim League and certain independent groups.

Never before has the normally calm, sedate, and sleepy town of Trivandrum witnessed such a massive demonstration generating such a great deal of heat

and annoyance against any democratically-elected government.

Meanwhile, a batch of 100,000 women courted arrest in Trivandrum while demonstrating before some of the Government establishments in the town.

Suggestions and counter-suggestions keep flowing from all parts of the country as to how the Kerala situation can be tackled or

(Continued on page 289)

OPINION

FRIDAY, 24TH JULY 1959

Mr. Poovalingam And The Africanists

IN our last issue Mr. Pat Poovalingam wrote asking a number of questions on what he calls our paraphrase of the speech given by Mr. J. D. Nyauze, secretary for Labour in the PAC executive. In reply to these we should like to state that South Africa has been transformed by her White rulers into a racial caste society where privilege goes with race. The PAC says merit should qualify for privilege because in a democracy there can be no group or racial rights. Privilege which goes with race has got to be renounced because it connotes superiority for some and inferiority for others. Without his abandonment the attitudes to which it gives rise can complicate things even in a non-racial democracy.

Take for instance the average White man's attitude to the African. It is wrong, as Mr. Poovalingam will concede. How can he share his contempt—which goes with his privileged position—for the African with the Indian or the African for that matter? He has to abandon it before he becomes a good South African. This is what Mr. Nyauze meant.

On the language question we do not think that the Pan-Africanists say that everybody should speak African languages in their homes. But having seen what harm excessive love for a sectional language has done among the Whites, the Pan-Africanists say that the languages which are spoken by the peoples of South Africa are part of the South African heritage. The African languages have been treated with contempt in the past. To balance things, the PAC say that these must be recognised. The Indian or the European who seeks to identify himself with the majority of his countrymen must show a readiness to respect that which they respect.

We have often pointed out in these columns that the attitude of the PAC is going through the process of crystallisation and the final form it will take will depend largely on the pressures exerted on Pan-Africanism. The wrong pressures; the perpetuation of attitudes which affront the African, could very well transform the PAC into a racialistic organisation. But if democrats like Mr. Poovalingam will resist the temptation, rooted deep in our history, to gang-up against the African, the PAC will remain a healthy movement leading the revolt against White domination.

Turk Says Russia Wants To Enter Africa

By SAM POPE BREWER, in The 'New York Times'

HAMILTON, N.Y., July 1.

TURKEY'S Foreign Minister said here tonight that Russian moves for a summit conference were diversionary tactics to draw attention from their efforts to outflank Western defenses and penetrate Africa and the Middle East.

Prime Minister Zorlu said the primary target of Soviet penetration today was Africa although the Russians had not slackened their pressure on the Middle East and Asia.

He said that only close unity among the allies of the Atlantic Treaty and a determination to make no further concessions to Moscow could block Soviet expansion. He pledged Turkey to a policy of standing firm with her allies.

Harter Meeting Scheduled

Mr. Zorlu addressed a plenary session of Calgate University's eleventh annual Foreign Policy Conference. He was said to have flown to the United States primarily for this public declaration of his country's position. He will fly to Washington to see Secretary of State Charles A. Harter, but it is not possible to learn how far that meeting would go beyond the mere courtesy call required by protocol.

He cited Communist action in Berlin, Korea, Iran, Indo-China and Quemoy as evidence of continuing expansionist aims and said the danger was not alone, noted by the lack of a common frontier with Communist countries.

The outflanking strategy resulted, Mr. Zorlu said, from the fact that defensive alliances tying Greece, Turkey, Iran and Pakistan to the West and the United States had barred direct moves into the Middle East and Africa.

Mideast Called Bridgehead

Today he said, "there is no doubt that the Continent of Africa constitutes the most important factor in this strategy and that the Middle East is the most important bridgehead from which to reach Africa. That is why we see the Soviet bloc engaged in a violent campaign against the still-emerging Baghdad Pact while resorting to large-scale propaganda and infiltration activities aimed at the countries of the Middle East and Africa."

He credited Western defense agreements with preventing direct aggression. The seriousness of

these facts, he said, was demonstrated last summer when the United States and Great Britain sent troops into Lebanon and Jordan to bolster those countries against invasion.

"The Soviet bloc," Mr. Zorlu continued, "is still in the position of watching for an opportunity to benefit from any moment of weakness on the part of the peace front."

Berlin Stand Hailed

He said the first Soviet note on Berlin was "in the nature of an ultimatum" and that the later softening was the result of the united and courageous stand maintained by the West. Mr. Zorlu charged that through all its public policy, "calculated to give the appearance of arriving at a compromise and settlement in Europe," the Soviet bloc had never relaxed any of "their direct and indirect activities for penetration and subversion in the Middle East and Africa."

All this, he said, indicated "diversionary action suited to time and place in the sphere of political tactics."

Mrs. Rosenberg Speaks

An afternoon session of the conference was addressed by Mrs. Anna M. Rosenberg, Assistant Secretary of Defense in the Truman Administration.

She called American policies on China unrealistic and unlikely to drive China further into the arms of the Soviet Union.

Mrs. Rosenberg said that she had no illusions about Red China, but that "Red China is a fact. No good cause is served by pretending otherwise."

Mr. Arun Gandhi

MR. ARUN GANDHI arrived in Durban last week on a brief visit. Mr. Gandhi is a member of the Editorial Board of the "Times of India" in Bombay. He expects to leave for India in September.

Through these columns Mr. Gandhi will soon be giving us a resume of India's rapid economic progress.

"The weapon of non-violent resistance or soul-force is as much the heritage of the people of India as it is of the people of America and, for that matter, Russia."

Thoreau, Tolstoy And Gandhiji-I

Trinity Who Evolved The Weapon Of Non-Violence

THOREAU, Tolstoy and Gandhiji constitute the trinity whose researches jointly in the building up of the weapon of non-violence that gave India her independence.

My chance acquaintance with Thoreau led to the foundation of my lifelong association with Gandhiji. In 1929, in pursuance of the programme of non-violent non-co-operation, I left my college and decided to join Gandhiji. He was away on one of his whitewash tours when I expected myself at his Ashram at Sabarmati. "Do you write?" he asked me when I met him a few days later on his return. "I have never done any writing for the Press," I answered. "That does not matter," he replied. "Write me a thesis on non-violent non-co-operation, its theory and practice, and let me have it by lunch time."

The theme was altogether new. Hardly anybody knew anything then about the philosophy of non-violent non-co-operation. I felt nervous.

Inspiration In A Shed

Adjoining the room where I lived was a weaving shed, littered almost ceiling high with piles of books, magazines and papers that had come with Gandhiji from South Africa. I used to spend every moment of my spare time browsing through them. On that day I casually picked up a small pamphlet from the previous heap. It turned to be Thoreau's essay on Civil Disobedience. It had recently been brought out by Gandhiji as an unlicensed publication to commit a still breach of the Press Act as a protest against the repressive Rowlatt Act, otherwise known as the Black Act. I read only the opening sentence: "I heartily accept the motto, 'That Government is best which governs not at all.'"

Using that as my starting point I wrote out my thesis and handed it to Gandhiji. Next day he again set out on a long tour.

A fortnight later I received a note from him saying that he had immensely liked my thesis which he had sent for publication in his weekly "Young India" and that he would like to make use of my pen. This was followed by a wire asking me to join him in Delhi.

Striking Resemblance

Close acquaintance with writings by and on Thoreau had since revealed to me a striking resemblance between Thoreau's and Gandhiji's thought and personal traits. Neither of them was a system-builder, but they were both profound thinkers, truth-probers and truth-speakers. Neither was satisfied with mere philosophy. Both had a passion to live truth: both represented a philosophy in action. Both lived for the day and cared little for the morrow. Both concerned themselves with homely practicalities and distrusted all plans for perfection.

It was said of Thoreau that while setting a high value on his time, he seemed to be the only one of leisure in town. Anyone who went to meet Gandhiji—calm, unhurried and all attention—came away feeling that the Mahatma had nothing more important in the world to attend to than his visitor of the moment. And this in spite of the African burden of care and responsibility that he carried on his shoulders.

Thoreau seldom carried newspapers because as he put it, he "loved literature and to some extent truth also", but he was very well informed of the life of his times. Gandhiji's description of the newspaperman as the "walking plague" is well known. He gave very little time to newspaper reading but none was better informed than he on current affairs.

Voluntary Poverty

Thoreau and Gandhiji both believed in the ideal of voluntary poverty—an expression that, along with "civil disobedience," Gandhiji adopted from Thoreau. Thoreau held that possessions had a warping effect on one's judgment and integrity and "many of the so-called comforts of life are not only indispensable but positive hindrances to the elevation of mankind. Gandhiji, while fully sharing this view, went farther and declared that the holding of possessions was incompatible with non-violence and the ideal of identification with the whole of creation. The only thing that

could be shared with everyone was non-possession. Besides, if one owned anything for himself exclusively he would have to invoke the use of force to defend it against those who might want to dispossess him of it.

Thoreau has been described as "a physician to the wounds of my soul, one to whom people resorted as to their confessor and prophet." No apter description could be given of Gandhiji too, than this.

There is remarkable parallelism in their utterances. Who can miss the Gandhian flavor in this from Thoreau: "The swiftest traveller is he who walks on feet," or in "only that day dawns to which we are awake"? Here are some more quotations from the writings of the sage of Concord and the saint of Waverley:

Thoreau: "To be a philosopher is not merely to have subtle thoughts but to be on love wisdom as to live according to its dictates."

Gandhiji: "Abstract truth has no value unless it incarnates in human beings who represent it by proving their readiness to die for it."

Thoreau: "Under a Government which imprisons any unjustly, the true place for a just man is also a prison."

Gandhiji: "A Government that is evil has no room for good men and women except in its prisons."

Thoreau: "The question is whether you will not now for once and at last, prove God...by obeying that eternal and only just Constitution which He, and not any Jefferson or Adams, has written in your being."

Gandhiji: "Disobedience to the law of the State becomes a peremptory duty when it comes in conflict with the law of God."

Thoreau: "They are the lovers of law and order who observe the law when the Government breaks it."

Gandhiji: "A Satyagrahi sometimes appears momentarily to disobey laws and the constituted authority only to prove in the end his regard for both."

Thoreau: "If the tax-gatherer or any other public officer seeks

me to one day, 'But what shall I do?' my answer is, 'If you really wish to do anything against your office.'"

Gandhiji: (To Judge Hennessy who sentenced him to six years' imprisonment in 1927): "The only course open to you, the Judge, is either to resign your post and thus dissociate yourself from evil, if you feel that the law you are called upon to administer is an evil and that in reality I am innocent; or to inflict on me the severest penalty if you believe that the system and the law you are assisting to administer are good for the people of this country."

Thoreau: "If one thousand, if one hundred, if ten men whom I could name,—if ten 'honest' men only,—may if one 'honest' man, in this State of Massachusetts, decide to hold places, were actually to withdraw from this partnership and be locked up in the country jail therefore it would be the abolition of slavery in America."

Gandhiji: "In Satyagraha it is never the numbers that count. Indeed one 'perfect' civil resister is enough to win the battle of Right against Wrong."

Non-Payment Of Taxes

The most important contribution of Thoreau to Gandhiji's technique of civil resistance, to my mind, was non-payment of taxes. But there was a slight difference in their approach. Thoreau emphasised the non-co-operation part of civil disobedience. Gandhiji the Satyagrahi aspect of it. He insisted that civil disobedience must be an expression of one's respect for love and aim at the conversion of the opponent through offering willingly and lovingly undergo in the course of bearing witness to truth. He put the practice of Satyagraha or soul-force, of which civil disobedience was a part, on a rational, experimental basis and elaborated techniques for its application to social and political problems by the people at large which was beyond Thoreau's ken.

Again, while in the case of Thoreau behind his non-co-operation with the State was his passion for humanity and intense love of freedom, in the case of Gandhiji, it was passion for truth. His indignant revolt against the British power was sparked by his deep moral repugnance which was outraged by spectacle of the utter demoralisation of 800 million who dared not or could not speak as they felt and whose sacred rights were being trampled under the hooves of foreign rule.

(To be Continued)

By
Pyarelal

Cigarette Boycott Worries Rembrandt

(From Our Own Correspondent)

THE African National Congress-inspired boycott of certain brands of cigarettes and tobaccos is having some interesting responses. At least one very large tobacco company is seriously exercised. If it has not been hard hit by the boycott, its directors are at any rate much concerned. That is the irresistible conclusion to be drawn from the appearance of half-page advertisements last week in South African daily newspapers.

"The Rembrandt Companies are public companies and shares are sold without restriction... says the advertisement, published over the name of A. R. Rupert, managing director of Rembrandt Controlling Investments Ltd. and Rembrandt Tobacco Corporation (S.A.) Ltd. The public is told that "you too can buy these shares. No political party holds any shares in the Rembrandt Group or derives income from it." Then is given a list of organisations to which contributions of £100 or more have been made by the Rembrandt Group. This is followed by a stern warning to "men of substance" that "any person who calls the Rembrandt Group 'politically' controlled will be sued because of the innuendo that Rembrandt supports policies repugnant to some of its clients."

Non-Whites Not Helped

The fact that the managing director of the Rembrandt Group of Companies considers that an expense of several hundreds of pounds involved in the advertisements is warranted is highly interesting. Also interesting is the fact that of all the organisations supported, there does not appear the name of a single non-white cultural or welfare agency.

All the S. A. universities are listed as beneficiaries of contributions, but unfortunately the amounts are not given so there is no way of saying whether the Nationalist-oriented Universities such as Potchefstroom, Pretoria and Stellenbosch have received more or less than Cape Town or Natal. The only bursary fund listed is the Helpmerhaar Bursary Fund, which assists Afrikaans students. The only youth organisation listed as having been assisted specifically is the Voortrekker Youth Organisation. Two Afrikaans women's organisations, the Oranje Vrouevereniging and the S.A. Vrouefederasie have been assisted but not a single non-white women's organisation has apparently been given a donation. Nor do the National

Council of Women or the Federation of Women's Institutes appear on the list.

Attacked By Nationalists

An interesting omission from the list is the S.A. Christmas Stamp Fund, which was last year bitterly attacked by many Afrikaner Nationalists. It is possible of course that this has no political significance and may just mean that the Rembrandt Group did not see fit to assist a Fund which assists tubercular-susceptible children of all races in the Union, for some reason of their own or maybe for no reason at all.

Significant however is the appearance on the list of the S.A.B.R.A., the young Afrikaans-dominated, Nationalist-oriented organisation formed about 40 years ago as a counterblast to the S.A. Institute of Race Relations. The Institute however does not appear to have been regarded by the Rembrandt Directors as being worthy of financial support. It may be a pure coincidence, but this is a fact that unlike S.A.B.R.A. which is strictly an apartheid movement in its outlook and membership, the Institute is a non-racial body which has produced fact papers exposing the hollowness and the hypocrisy behind the apartheid cry.

It is clear from the list however that Rembrandt has not confined its donations only to Afrikaans organisations. A large number of movements, controlled by English-speaking persons, and a few of which assist non-European welfare work, have apparently also been supported. These include among others, Red Cross, St John's and Rotary. The General Smuts House Fund also received a donation exceeding £100.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns, Contact No. 12 Barkly Avenue, 38 Market Street, Car. Diagonal & Market Sts. Johannesburg. Phone 33-1854

Disloyal Civil Servants Like Saboteurs

—Nkrumah

ACCRA, July 7.

THE Ghana Government today formally launched its 340-million-sterling second five year development plan. It is at laying what Prime Minister Kwame Nkrumah has described as the foundations on which the country's economic independence can be built. In a 35-minute broadcast to the nation last night, Dr. Nkrumah urged full support for the plan and promised a "drastic overhauling" of the machinery of government. He called on the people of Ghana to make their maximum contribution to "this concerted national assault on poverty, disease, and ignorance."

In the broadcast Nkrumah said the machinery of government required drastic overhauling if the government were to cope adequately with urgent problems. "Disloyal civil servants are no better than saboteurs," he declared, adding that the Ghana civil service was fundamentally sound and that disgruntled elements form "an insignificant minority." He said he believed Ghana could be assured of the maximum support of its public servants, both

expatriate and Ghanaian. The government is determined to insure that "bribery and corruption, nepotism and dishonesty, and all other similar social evils do not become part of the economic and social programme we have set before us."

13 African States Meet To Discuss Agriculture

LONDON, July 8.

FEDERAL Nigeria Minister of Research and Information Victor Mwakete said he believed that countries in Equatorial Africa would gain by pooling the fruits of their experience. He was addressing a 10-day conference of representatives from 13 African states on the future of agriculture in Equatorial Africa. Mwakete said little knowledge that was available was passed to farmers and the conference's job was to find the reason for that situation. The conference, the first of its kind in Africa, is being attended by about 40 delegates and advisers from Equatorial Africa, including Ghana, Guinea, the Ivory Coast, Liberia and Sierra Leone.—Reuters.

Latest Gramophone Records Arrived

Mother India	6 Records	49/-
Pyare	5 "	41/-
Dekh Kabira Roya	4 "	33/-
Abhimata	3 "	24/-
Jashni Jashni Ki Fata	3 "	41/-
Johnny Walker	3 "	24/-
Ayodhya	5 "	31/-

INDIA PRESS RECORDS

Telidna	5 Records	20/-
Pehli Thalak	6 "	40/-
Halaku	4 "	40/-
Babbar	2 "	20/-
Sirwan Kumar (Drama)	2 "	20/-
Loon Nambere Bahul Baraat and Badi		20/-

Packing, Postage and C.O.D. charges 7/6 Extra.

Obtainable at Our Only Address:

**BHARAT MUSIC
SALOON AND
BOOKSELLERS,
284 Grey Street,
DURBAN.**

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Flood Havoc In India

THE ever-rising floods in the country seem to be vying with Kerala in gaining the maximum amount of notice all over the country. For the time being, however, the floods are much more in the mind of the Indian public than the shocking happenings in Kerala.

We have news from all over the country that heavy rains, swollen rivers, and overflowing dams are certainly having their way and putting the people in those areas under threat as no wizard or magician could have done. Misery, sorrow and disaster are ruling, while terror-stricken people are immobilised and left to the tender mercies of a heartless nature.

According to a rough estimate, more than 800,000 people are affected by floods in Kashmir alone. Of these more than half the number have been rendered completely destitute. Villages in miles around flooded areas have been completely submerged and more than 100 lives have been claimed so far.

The intensity of the havoc created and the fear generated in the people's minds can be judged by the fact that more than 30,000 persons working in a Kashmir development project in the Sogawari area have left their work and have fled to other localities, to avoid meeting the fate that thousands others have met. An air survey by some Ministers indicated that large tracts of cultivated, inhabited and forest land is under water. In a number of places the whole area is under more than 15 feet of water converting it into lakes of the mammoth size.

The reports of house collapses come from all parts of the country. Bhoj, in Kutch, and Godhra seem to have suffered from heavy damage and the local papers are full of photographs to show houses that have collapsed like pieces of matchwood. A score of deaths are reported from Kutch area alone.

In other parts of the country along the North-Eastern areas

numerous landslides have spread destruction and disaster. A football team on its way back home after an engagement was completely wiped out by a landslide near Kalimpong. A few miles away another landslide buried three men alive. In some cases, hillslides have been razed to the ground. Three more persons lost their lives when they were washed away by the turbulent flood waters.

In M.P., the Narmada is playing the same game. The result is that even big cities like Indore got isolated by flood waters. Five persons have been swept away by floods in Indore Division itself. Of them two were a newly-married couple returning after their wedding. Meanwhile, Chambal project operations have been suspended as the river continues to swell and is threatening even the Gandhinagar dam. Needless to say, a spirit of fear prevails over the people.

The urgency to speed up control of floods is in everybody's mind. At a recent seminar held at Hyderabad, engineers from all over the country met to discuss the problem. India's Irrigation and Power Minister, Hafeez Mohammed Ibrahim stressed the need to quicken the national flood control programme. He rightly pointed

out that floods were quite capable of negating whatever constructive activity the country had done towards economic stability.

It certainly is time that something on a national scale was done in this connection. It has become routine to hear every year about the great damage done by floods in all walks of life, in all sectors of activity and in all parts of the country. Haphazard programmes of regional interest can never tackle such huge problems.

Training Of Nigerian Journalists

A TRAINING plan for journalists, the first of its kind in Nigeria, is to be launched soon. M. Odunwa, President of the Nigerian Union of Journalists, announced in Lagos on July 7. He told the one-day annual general meeting of the union that arrangements with the federal government were well in hand. The training is expected to be held at the Nigerian College of Arts.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

Inside Ethiopia To-day

(From A "Times" Special Correspondent)

THE Ethiopian Emperor has been doing a lot of diplomatic sight-seeing in recent months. This has aroused as much interest in his activities as in what is going on in Ethiopia at present. In the present article a special correspondent of the London "Times" describes what is happening in Ethiopia today.

What Tibet is to Asia, Ethiopia is to Africa—an ancient, remote, conservative and sequestered State, wrapped away in the mountains. Ethiopia, however, has had far more contact with the West than has been considered. Twice invaded by Europeans, she has by diplomacy and courage preserved her integrity and autonomy except for a short period under Italian colonial rule. To day she faces a new situation and new problems. Instead of being a solitary independent native State, surrounded by colonial Powers, Ethiopia is now coping with an ever increasing number of other independent African States. She has, therefore, a direct interest in the idea of being one among equals instead of being an imperial anomaly.

Ethiopia is twice the size of France, with a population of about 14 million. The political structure is based historically on the domination of a Christian Amharic minority over a number of other tribes many of which are Muslim or pagan, but modern developments have to some extent blurred the edges of these tribal distinctions. The present Emperor Haile Selassie, who is by comparison one of the most remarkable figures of present day Africa, is the architect of Ethiopia's present unity. He is a feudal chief who had to struggle to get where he is. Politically, Ethiopia is very clearly in the stage in which most European countries found themselves on the eve of the French Revolution. Haile Selassie has established a strong central monarchy, ruling through imperial feudal lords in the old system of feudal courts using a home produced code of laws. By a strange irony the vicissitudes through which he has passed have helped him to accomplish his aim, for at the time of the Italian invasion he was by no means as universally accepted as he now is. Although a feudal chief in origin, Haile Selassie is modern in thought. Very tentatively he has begun to move the country towards more modern forms of government. The last general election was held two years ago, and there is now no elected assembly which is given legislative work to do. There is as yet no system of responsible government but the

Emperor accepts the proposition that "if you take the first step you must take the last." Today, however, it is still very definitely personal loyalty to him which makes Ethiopia "tick."

The Army, too, is an important factor. Nearly 10,000 strong, it includes a few artillery and armoured units and the Imperial Guard of 10,000, which served with distinction in Kess and is fanatically devoted to the Emperor. As against the officers are trained by the Indians, and the Americans provide a technical mission to train the troops in the running of American small arms and transport. They are also supplying the Air Force with jets.

Harvest To Harvest

In so vast a country it is hard to generalise about conditions of life among the ordinary people. Your correspondent travelled by rail from Addis Ababa to Dessalegn and thence by bus and jeep up to Harar and through Jima and Somali-land. The Ethiopians may be nomadic, but they are unfailingly kind and courteous to the individual foreigners. In everyday life they display a cheerful indifference. The bus in which I travelled had a table and on top of the luggage rack, with its legs pointing upwards. The route we took had recently been traversed by the Emperor, and our table proved a most efficient instrument for removing the numerous trumpet arches which had been left in the wake of his cortege, but no one seemed dismayed at this act of involuntary destruction. In general, standards of living are appreciably lower than in British East Africa. Some of the tribes, such as the Kras, who live along the line of rail, are certainly wild and woolly, but no more so than the Masai in Kenya or the cattle Fulani in Northern Nigeria. The Ethiopian peasant tends to live from harvest to harvest. There is little or no reserve to guard against famine. In some parts public order is not too good, but the shifars, although they may rob the traveller of his goods, seldom harm his person.

The Emperor is now turning the weight of his authority upon improvements in education. According to official figures only 100,000 children attend primary schools.

This is a low proportion even for Africa. There are some good secondary schools, including the British-run Wingate College in Addis Ababa; these are now being decentralised by being moved out into the provinces. The university college is staffed mainly by French Canadians.

At a lower level, the Ethiopian Church, one of the oldest institutions of the Christian faith, has fostered literacy in Amharic. Outside each church the younger children may be seen huddled together under a tree, learning their lesson by rote much as in the Koranic schools in Nigeria.

Few Industries

Economically Ethiopia is not basically poor. The country is naturally fertile, and produces one valuable cash crop, coffee, which provides about half the country's exports. As this is mostly marketed on the London Stock, it builds up a useful dollar reserve, which can be used for the purchase of textiles and other necessary imports from non-dollar eastern countries, such as India and Japan, in such a way that Ethiopia gains in the transaction. Gold is mined in the south and there is petrol and manganese in Harar. Three quarters of the country is covered with a volcanic layer and is therefore unlikely to contain mineral wealth. The Italians prospected the vast country thoroughly. As is to be expected with an economy of this kind, there are few industries. There are, however, two interesting development projects in progress. The Koka dam, being built by the Italians as part of war reparations, will double the country's electricity supply. In Assab a Yugoslav firm are carrying out improvements to the harbour which may ultimately make this route a threat to the Jibuti railway hitherto the main outlet for exports. The most important economic development in the country is in communications. The International Bank have put up \$24m to be spent half on its landing grounds and half on equipment for Ethiopian Airlines, an American-managed firm. The International Bank has put up \$15m for roads. The work is done by the U.S. Highways Bureau under contract to a

highway authority provided over by the Emperor.

The Americans are carrying out Point Four assistance on a pound-for-pound basis. Agricultural schools have been set up, teachers are being trained and a material scheme has been started. They do not claim that Point Four is an unqualified success but they keep pegging away. Point Four are also doing a preliminary survey on the Nile Waters between Lake Tana and the Sudan border.

Italians Preferred

Most economic and social development in Ethiopia is carried out by foreign firms and missions through with the help of Ethiopians. The United Nations have made here one of their major efforts and have indeed established this year in Addis Ababa the headquarters of their economic commission for Africa. Britain, since the withdrawal of the military mission and the British Council in 1950, has lost ground although the British Council is now being reorganised and the British educational effort remains considerable. The Russians maintain a somewhat shopworn pavilion of culture. If Ethiopia is any guide, the fact that foreigners are not "colonialists" does not make them any the more popular. The Italians, who are present in great numbers, are better liked than most. "We heard Mussolini they are alright," is the general verdict. Consoling how many Ethiopian families suffered at the hands of the Fascists this lack of resentment, in which the Emperor set the example, is remarkable.

To sum up, internally Ethiopia today enjoys stability but little development. Most of the elements which have caused revolutions in the Middle Eastern countries are present in embryo—a newly educated middle class, a powerful army and discontented minorities. But the pressures are still low. Evidently the situation appears far less serious. Ethiopia is a Christian Power surrounded by Muslim States. Her predicament to day is that whereas in the past colonialism appeared the principal threat to Ethiopia's security, to day the infiltration of communism may present even greater dangers.

Phone 415 4700

P. O. Box 1349

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

BOOKS OF GREAT SUCCESS TO YOUR FUTURE IN BUSINESS

JUST ARRIVED

Commercial system of cutting—fully detailed with diagrams of garments for you to cut any fashion	32/6
Easy cutting—packet size	25/-
Fashion in Blouse, Choli, Punjabi Sari with detailed style for women	4/6
Ramayan in English Valmiki	36/-
Prince Ajoyada—Story of Ramayan	12/6
Women of India—in their Beauty-Duty, with their customs—fully illustrated	27/6
Hindu manners, customs and their ceremonies—A Book of Details and Duties	35/-
Hindu Marriage and family in India	28/6
The Yoga System of Health - By Yogi Vithaldas Illustrated	22/6
Upanishads in 4 complete volumes	£5-10-0
Mahatma Gandhi in Pictures of New Light	£5-10-0
Heaven Lies Within Us—a book about your future in this life	25/-
Indian Cookings, Sweets, Pickles, Curry Khadi and Khichadi etc., etc	12/6

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707. (Est. 1932) P.O. Box 2524,
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

B-I

Sailings Between
East African Ports
Karachi And Bombay

S. S. Kampala—due 31st July. Sails 5th August
S. S. Karanja due 29th Aug. Sails 4th Sept.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without food	£92-0-0
Second "	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	£31-10-0
Ordinary			Special
Non-Vegetarian	£4-13-0		£10-18-0
Vegetarian	£4-4-0		£9-15-0

For further particulars apply to—

Shaik Hamed & Sons
(Pty.) Ltd.

390 Pine Street, — Durban.
Telephone 20432, Tel. Add. "KARAMAT."

When you are in Durban don't forget to visit the New and
Most Up-to-Date

MOUNT EVEREST VEGETARIAN LOUNGE

Come and Enjoy Appatising and Delicious
MEALS — CURRY & RICE — SNACKS, etc.
Cleanliness and Civility Assured!

Sweetmeats available at Reasonable Prices
All Sweetmeats are made from pure
Wholesome Ingredients

We also have 7 Modern Rooms, Single or Double for Boarders
at Reasonable Tariffs

Visit Us and see for Yourself

MOUNT EVEREST

Vegetarian Lounge

126-128 PRINCE EDWARD STREET - DURBAN - PHONE 67571.

Gramophone Records

MADE IN INDIA — AT HALF PRICE
4/6 EACH OR TWO FOR 8/3

Selected single numbers available from latest films.
Also Urdu Quawalis, Hindi Religious, Ramayan, Arthi,
Bhajan and Drama Sets.

Latest Gujarati Records: Only at 3/- each or two for 5/-
Available in Bhajan, Arthi, Garba and Comic Numbers.
MAIL ORDERS ACCEPTED — FREE PACKING
SELLING FAST.

Write for detail specification, gladly supplied on application.

NATIONAL RECORDS

18 Ajmeri Arcade, off Grey Street,
DURBAN. — Phone: 25628.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 2 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Books For Sale

Fifty Years After (Nalwan)	1	0
Selected Letters of Gandhiji	1	6
Public Finance	2	0
Eminent Americans	7	0
Gandhi's Letters To Ashram Sisters		
—By Kaka Kalelkar	2	6
Gandhi Techniques in the Modern World		
—By Pyarelal	1	0
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2	6
Why Prohibition—J. C. Kumarappa	1	0
My Dear Child—Gandhiji	2	0
My Religion—Gandhiji	0	0
Story Of The Bible—S. K. George	8	6
Hindu Dharma	10	0
Key to Health—Gandhiji	1	0
At the Feet of Bapu—Chandwala	8	6
A Preparation For Science—D. B. Gregg	2	6
Repa My Mother—Munshi	1	6
Nature Cure	2	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Gleanings—Munshi	1	6
Selections from Gandhiji—N. Das	10	0
Udoodan Yajna	2	0

Obtainable From:

"Indian Opinion"

P. Bag, Durban, Natal.

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1885 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire — Marine — Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD,

DURBAN.

P. O. Box 476.

TELEPHONES 47453 & 47888.

સીગરેટના અસહકારથી થયેલી રેમબ્રેન્ટને ચિંતા

(આમારા ખાસ અવરૂપથી તમરૂપી)

આ ફ્રીકન નેશનલ ડેવિલની ક્રાંતિ દ્વારા જે અસહકાર સીગરેટ સાથે જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો. તેની અસરકારક પરીણામ દક્ષિણ આફ્રિકાના ફ્રીક કાપાઓમાં અધોપાનાની ટાંગેકે કંપનીની જાહેરાતથી ધ્યાનમાં આવી શકે છે. જો કે તેમને ખાસ ખમણ પડ્યું ન હોય તો પણ તેઓ એ બાબતે ચીંતાજનક લેજે છે જ.

જાહેરાતમાં રેમબ્રેન્ટ કંપની જણાવે છે કે તે એક જાહેર કંપની છે. જેના ચોરો કોઈ પણ ખરીદી શકે છે. કોઈ પણ રાજદારી પણ જેના ચોરોને માલીક નથી અને કંપની મારફતે એઓ કમાણી નો કોઈ ભાગ ઉઠાવતા નથી.

સાચો સાચ રેમબ્રેન્ટ કંપની ના સમુદાય દ્વારા પાર્લિ ૧૦૦ અને એથી વધુ રકમોની સમાવેશો જે જે સંસ્થાઓને આપવામાં આવે છે તેની નામાવલી પણ હતી. ઉપરાંત કોઈ પણ અધિકૃત રેમબ્રેન્ટ સમુદાયને રાજદારી પણ દાશ સંચાલીત થઈ તરીકે જાહેર કરશે. તેમની સાથે કાયદેસર પગલાં લેવામાં આવશે એવી થમણી પણ છે.

બીન-ગોરીઓને મદદ અપાતી નથી

રેમબ્રેન્ટ સમુદાયના મેનેજર ડા. પૅકરેટના કથન મુજબ જાહેરાત જાહેર સેક્ટોર પાર્ટિડોની રકમોના ન્યાય સાથે છે. સાચો સાચ અને સંસ્થાઓને મદદ કરવામાં આવે છે એ ખુબ થવા જેવું છે. પરંતુ જે જે સંસ્થાઓને મદદ કરવાનું કહેવામાં આવે છે. તે થોડી એક પણ બીન-ગોરીની સામાજિક વિકાસ અને સેવા કરતી સંસ્થાનું નામ નથી. દક્ષિણ આફ્રિકાની દરેક યુની-વર્સિટીઓ નામાવલીમાં કંપની તરફથી મદદ લેનાર તરીકે જણાવી છે. પરંતુ મદદની રકમ જણાવવામાં આવી નથી. એટલે કેમ કહી શકાય કે નાદાલ

નેશનાલીસ્ટ દ્વારા વિરોધ

બીજી ગત વર્ષમાં આફ્રિકાનર નેશનાલીસ્ટ દ્વારા સખત વિરોધ પાત્ર કરેલ સા. આ. કોસમસ સ્ટેન્સ કુંડ પણ મદદ મેળવનાર ની નામાવલીમાંથી બાદ છે. જો કે એને રાજદારી બાબત સાથે સંબંધ નથી છતાં રેમબ્રેન્ટના સમુદાયના સંચાલકને પોતાના અંગત કારણે અગર તે કે

પણ કારણ વગર આવી સંસ્થાને કે જે ટી. બી. જેવા રાજકીય બાળકોને કોઈ પણ જાતીના લેલભાવ વગર મદદ કરે છે. તેને મદદ એકલવી એ. વ્ય ન સાચી હોય.

નોંધ પાત્ર તો એ છે કે સા. આ. બી. આર. એ. જેવી રાષ્ટ્રીય યુવકોની સંસ્થા જે દરેક વર્ષ પુર્વે રાષ્ટ્રીય પક્ષના ઉત્તેજનથી છે.

સાથે આફ્રિકન કન્ટ્રીટયુટ એક રેસ રીલેશન-સની સંસ્થાના વિરોધ માં ઉભી કરવામાં આવી હતી તેના નામનો મદદ લેનારની નામાવલીમાં સમાવેશ થાય છે જ્યારે ઈન્ડીટયુટને નામ બીલ-કુલ નથી.

નામાવલી પરથી જણાઈ આવે છે કે રેમબ્રેન્ટ સમુદાયે ફક્ત આફ્રિકાન-સ સંસ્થાઓને મદદ આપી છે એવું નથી, બલકે બોલનારા (ગોરા)ઓ નાંચલીત ધણીએ સંસ્થામાં અને બીન-ગોરાઓની સામાજિક કાર્યકરનારી યોદી સંસ્થાઓમાં પણ મદદ કરી છે. જેમાં રેડ કોલ, સેટ બેલ્કનસ અને રાટ.રી વિગેરેનો સમાવેશ થાય છે. ૧૦૦ પાર્લિ ઉપરની રકમ જનરલ રમટસ હાઉસ કુંડમાં આપવામાં આવી છે.

નહીં ત્યાગ નહીં શાંતિ

બધી કલાઓમાં જીવન હોય એવું છે. હું તો માનું છું કે જે સારી રીતે જીવતાં જાય છે એમ સાચો કલાકાર છે. ઉત્તમ જીવનની શુધ્ધિ વિના કલા કંઈ રીતે નિરૂપી શકાય! કલાના ક્ષુધનો આવશ્યક છે, જીવનને ઉત્તમ બનાવવાનો. જીવન કલા નથી, કલા જીવનની ઘડી છે અને એનું કામ જીવનની સેવા કરવાનું છે.

જનતામાં રચાતી શાંતિ સ્થાપવી અશક્ય છે એમ માનવું તે અનુભવ રચનામાં દેવી અંત નથી એમ માનવા બેરોમર છે. આત્મા સુધી જે પ્રવાણે અભિમાનમાં આવ્યા છે તે એકે મવા એનું કારણ એ છે કે, જેમણે પ્રપલ કર્યો છે, તેમના મનમાં જડી સાચી જાનતને અભાવ રહ્યો છે. એ અભાવનું બાલ થયું નથી. જેમ સર્વ આરંભક તત્ત્વો એકાં થઈ સિવાય કોઈ સંસારીક સંપ્રદાય ક્રમ તબક્કા સંબંધ ન થઈ તેમ શાંતિને માટે આવશ્યક ઘરોમાંથી એકી જ પગાઉ દોષ તો તેથી શાંતિની સ્થાપના થઈ ન શકે. માનવજાતના સંઘર્ષિત આગેવાનોના કાલમાં સદા સખતો પરતો અકેય હોય, તેઓ જે સાધનોનો ઉપયોગ સ્વામી હોદી કે અને ત્યાગનો પુરો અર્થ સમજીને એ પદ્ધતિ કરે તો કામગીરી શાંતિ રચ પી શકાય જરી.

જનતાના મહારાજો પોતાના સામાન્યવાદી મનોરથો છોડી ન દે તો આ વસ્તુ બનવી અશક્ય છે એ દેખીતું છે. ભાંધી સુધી જનતાની મહા-પ્રભુઓ આત્મમાતી કરીશા પરતો વિચાર છોડી ન દે અને બોલિક સાધન સંપત્તિ અમરે અવર્ણ ન હોય ત્યાં સુધી શાંતિ સંભવે નહીં જો કોઈ એક મહાન પ્રભુ પરાક્રમીઓ આવે ત્યાંમ કરી જતાવે તો અપણુ. માંના થઈ આપણા જીવનકાળમાં, જનતામાં દેખોતી શાંતિ વ્યવસ્થિતી બેજ સમજી.

—મહાત્મા ગાંધીજી.

અકિત જે સમાજમાં, જે વસ્તુમાં રહેતી હોય, તેમાં એને વિશે આજરની તેની શક્તિ વિશે જાણતી હાથથી દાખ અને એને તેમજ એન. કુટુંબને ધર-પોષણના ઈતિહાસ સાધનો મળતાં હોય તો એટલેથી અકિતમાં સંતોષ અને સુખ માનવા એવું થાય. —ચિંતક

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨૪ જુલાઈ, ૧૯૫૯.

મી. પુવર્ણગમ અને આફ્રિકાનીસ્ટ

આ મારા મવા બંધમાં મી. પેટ પુવર્ણગમે કેટલાક પ્રશ્નો અમને પૂછ્યા. હતાં કે જે પેન આફ્રિકન કે.એસ.ના લેખર મંત્રી મી. ન્યુએસનના ભાષણને લેવાલ અને છાપ્યો હતો અને તે બારમાં અમે જે લખ્યું હતું તેપરથી ઉદ્દેશ્યના હતા. સાચેય આફ્રિકાન સ્વરૂપ જે ગેરા સત્તાધીશોને પરીણમે એક સગદેય બધાં મુલકમાં ફેરવાય છે તેવા મુલકમાં બધી તકો ગેરાઓ માટેના અનુચિત રહે છે આથી પી.એ.સી. કહે છે કે તક જેને મળતી હોય અને જેઓ રંગભેદમાં ન માનતા હોય અને પ્રબલચાર વીચાર ધરાવતાં હોય તેઓએ તમામ ભાષના બતાવી તકોનો લાભ ન ઉઠાવેલો હોય, અને તેમ કરી તેમના કમડાયલા ભાષ્યોને સાચા આપવો હોય, સ્વતંત્ર દેશમાં જાતી અને રંગ ભેદને તકો નથી આપવામાં આવતી. જાણી આ સગદેયને કારણે મળતી તકો એવુ વાતાવરણ સરખે છે કે જેને પરીણમે એક જાતી પેતાને હિંમત માને છે અને બીજા પેતાને નીચ માને છે. આવા તમામ વચર એક બીન જાતીવાદી પ્રબલચારી દેશમાં પણ કોથાંડે સુચવાઈ જાય.

દાખલા તરીકે મોટા ભાગના ગેરાઓનું આફ્રિકનો તરફનું વળણ હોય છે. એ બોલુ છે અને મી. પુવર્ણગમ પણ તે કહીલ્યો એમ હું મનુ છું. આથી જે દેશ એના મનમાં એની તકોને લીધે જન્મ્યો હોય છે તે આફ્રિકનો અને હોલિંડો, સાથે એને કેવી રીતે નીખાકસ રીતે બળવઃ દઈ શકે? આથીજ એને એ તકોને જતી કરી એને સાચા સાચેય આફ્રિકન બનવું હોય અને એજ મી. ન્યુએસન કહેવું છે.

આ એ હવે ભાષનો સ્વલ્પ હપ્તે અથે એમ નથી માનવું કે પેન આફ્રિકન કે.એસ.નું એમ કહેવું છે કે, જધાએ આફ્રિકન ભાષા ધરમ, પણ બે.લેયા મંત્રીને હોય, પણ આપણે જોઈએ છીએ કે ભાષાનો પ્રેય ગે.ર.એ.મા કેવા મગકાવુ કારણ જાન્યો છે. આથી પી. એન. સી. કહે છે કે, જે ભાષાઓ આફ્રિકાની જાહુ અમાજમાં બે.લેયા છે તે ભાષાઓનોજ રીકાર કયો હોય. આફ્રિકન ભાષાઓ તરફ કુતકાળમાં લીરકાર ગતાવાયો છે, આથી પી. એન. સી. કહે છે કે, આ સ્વીકારાવવી હોય, આથી ઇન્ડિયન કે ગુરોપીયન જેઓ આફ્રિકનો સાથે ભાષવા માંજે છે તેઓએ આફ્રિકનો જેને માનજરી કીધોએ એવ છે એને અપનાવવી હોય.

આ છાપાની કટારોમાં અથે વખતો વખત હકી ગથા છીએ કે પી. એન. સી. એક ઉમતી સંસ્થા છે અને એનું અતીત કથેય પેન આફ્રિકાનીજમ પર કેટલું ફળાવુ આવે છે તે પર અવલોકેલુ રહે છે. એવા હાલો. ધાથ કે જેથી આફ્રિકનોની ઉત્તરી યતી અટકે તેા જાનવા એવ છે કે, પી. એન. સી. એક જાતીય સંસ્થા જાતી જાય પણ એ મી. પુવર્ણગમ જેવા પ્રબલચારવાદી, આફ્રિકનો સાથે હુમલો કરવાની પુત્તને કહીમાં રાખયો તેા પી. એન. સી. એક અહર સંસ્થા જાતી જાય અને ગે.ર.એ. સાથે ગે.ર.એ. ગાલી શકયો.

શ્રી. અરુણ ગાંધી

હાલમાં પે.સા. મળુ વરણ નાદ પી. અરુણ મ.પી. આ દેશની કુલ પ્રજાકોને તા. ૧૭/૭/૫૯ આગા છે. હોરમા મુખ્યતા ‘દલિત’ એક ઇન્ડિયન તોના કાય કરે છે અને પવકારીવનો સુર અગ્રમય મેળવે છે. આરોગ્યમાં તેમને ફરી કામે લગી જવાનું છે. કુલ પ્રજામાં વાયોને તેઓ હોરની રથીતી વિશે આ પવકાર માફકનર કરશે એમ અથે આશા રાખીએ છીએ.

ધડાકાની રાહ જોય છે

(ભચારા અગરમતી તરફથી)

ગુપ્તા આવાડીઓમાં છોરી દોમના મેકમર કમમાં મલેલી સમાને સંમેલતા આફ્રિકન નેચનલ ડેવિસના કામચલાવ પ્રમુખ મી. મે.એલ. માલિકા જે હાલુ હતું કે, “સરખતની માલીકી તેની જનતાની છે.” “સમસ્ત જનતા ની હ” આથી તેની માલીકી ફક્ત ગેરી જનત નીજ છે, જોયી વતંજુક કરખન ની સોરી કાઉન્સિલની ન દોરી જોયું.

આફ્રિકન પ્રજા આ ની કમડોને સ્વાસ્થર કરવામાં આવે. જે, જ્યારે કાઉન્સિલ નાચ ત્યારે કહેવામાં આવે છે કે તમરી દસીમે, સત્તાવાળાઓને જાણવો. પરંતુ જ્યારે જોયી રીતે કાઉ જનતાની લીધે કમડોને જાય છે, ત્યારે તેમને એકજ શેરા મારી ઉઠાવી દેવામાં આવે છે.

મી. માલિકા કે.એલ. આર. કે.એલ.સ. મારફતે જોલાવવામાં આવેલ સમાર્માં કે.એલ.સ. વિસ્તારની જણાતી અને તેના કારણે વિષે લખકમ સ્વચ, આપણો સાથે જેમાં આવશે ૩૦ ગેરાઓનો પણ સમાવેશ થતો હતો તેમની સાથે ‘ચર્ચા કરી રહ્યા હતા. આ મીટીંગનો મુખ્ય હેતુ ગેરી પ્રખ્યને કે.એલ.સ. વિસ્તારના તોફાનના કારણથી પરીમીન કરાતો હતો. પરંતુ જેની વાત એ છે કે જે ગેરાઓને આમજાયુ આપવામાં આવ્યું હતું. તેઓએ હાજરી આપી ન હતી. આ મીટીંગનું પ્રમુખ સ્થાન સ્થાનીક સી. આ. કી.ના એક સભ્ય મી. એમ. દેવેશ્વર લીધું હતું. સમાને સંમેલન કરનારાઓની નામ જાણીમાં તજુ પેટી એક નામ મી.સી.સ. ફતીમ. મી.રનું હતું જેઓ હાજર ન હતા, જના પ્રમુખમાં તરફથી પણ તેમની ગેરહાજરી અથે જોલાસો કરવામાં આવ્યો ન હતો.

મેળોનું સ્થાન નાદરમ ઇન્ડિયન ડેવિસ ના પી. એમ. કી. નાપક્યે લીધું હતું તેવજો જાણવર એતીહાસીક એ પરી-સ્થીતીનું બધાન કહ્યું અને કહ્યું કે, બીન-ગે.ર.એ.ને તેમજ હકી જાતની રીર ના કારણે હજુ વધુ સહન કરવું પડશે. ૧૯૪૮ પછી પરીસ્થીતી થયી જમડી છે ત્યારવાદ અપારહેડ સ્થાપી કાપ કાપી તેમ કરી, જનતાના સામાન્ય અને કામચલાવ અમેન, હકો, ઉપરાત હસતી અને ન્ય.વ.ના હકો, પણ છીનવી લેવામાં આવ્યા છે. એટલે જનતામાં ઉરોરોટની કામચાી વધતા છે. જે પરીણામ અનિવાર્ય હતું તેજ આવ્યું. તેમા મોટાંકો તરફના કાપકો તાણેનો ઉમેરો થયો. તેઓએ સમ્મતા બતાવવા ને જાણે મેરવતંજુક કાજરી.

એ કે કે.ક. અગરમ કાવડાને અમલ મા ભાવવાની જરૂર પડે તેા અટકું

તો સમજવું જરૂરી છે કે કોરે કાપકો કોરતાથી પાલન કરાવવો એ એક ધડાકાની રાહ જોવા બરાબર છે. સમસ્ત દેશજરમા ચાલી રહેલા ઉરોરોટ ના પ્રમાણમાં કે.એલ.સ.ને તેા એક નાનોજ ભડો છે.

કે. એ.એ.એ. દાધેને તેમના આપણ માં કે.એ.એ.એ. અને કનેક છેલના દાખલાએ દાખર, કેટલાક મડલા રાજસભાની રીતે કામે કરવા પ્રયાસ કરે છે. એજ અગ્રમ્યું હતું.

મી. પુવર્ણગમી દેશવળી પ્રખ્ય એ, એન. મી. જનતાના હકો માટે લડી રહી છે.

મીટીંગમાં જે કરેલો થવા હતાં, એક કે.એ.એ. વિસ્તારની જનતાના સહકાર અને સહયતા દ્વારા સ્થાની બરાબર કરી. બીજું બીજર લેખકા અસહકારને લીધે જે સામાજીક સંસ્થા એને મદદ આપવામાં જાવતી હતી તે અટકાવી છે. તે જાણતને વખોડી કાઢવામાં આવી હતી.

નશીયું ફેંકેના અવશ્યે હામ મુકવડું

કરખન નજીક સી. કાઉન્સિલના તા.જે તરખા ઇન્ડિયન ડેવિસના હોમ નામની સંસ્થા બે.લેયામાં આતી છે જેને તા.જે.એ.એ. વધારવાની જરૂર લેખ નાણાં બીડને કમને કામ અટકાવી પડ્યું છે.

એ જગ્યાનું નામ લે.કે.એ.એ. રાખ્યું છે જેની ચે.જનતામાં ૧૦૦, નીચવાર બાળકોને સમાવી કાઢાય છે; જેવાં અગર સુધીયા ૧૧ (અગીયાર) જા. કે.એ.એ. પરંતુ પ્રમુખની કમચાપા તીએ રાખેલ છે કે જેઓ ચાખાપની બે.લે. પુરે છે. એક લેખકો આજુ હતું એને અન. જ. આલેખના રૂપમાં નહિ પરંતુ એક સામાન્ય મરની દને સચાવીત કરવાને. જે

કરખન ઇન્ડિયન ડેવિસના લે.કે.એ. સોસાયટીને કેટલાક મર્ગ પુર્વે અગીયાર ૧૫ એકર જમીન ઉપર આ ‘ક.ક.ક.’ સંસ્થા કરવા ને ઉમેર રાખે છે.

પાઈ-૨ ૨૩,૦૦૦ની રકમ અગર સુધીયા અમીડ છે. જે પૈજ ૫૦, ૮,૦૦૦ એ-ક અગર તેા નાણાં બીર-નાર સોસાયટી મારફત છીડીના સેવામાં આવે છે હવે ૧૦૦ બાળકો ના સમ.વેશ જાંજેની સામ્ય માળાની મે.જ ના માટે ૫૦ ૧૦૦૦ની રકમ તા.કા બીક જરૂરી છે જેને માટે ‘જનતાને જાણીક કરવામાં આવી છે. f. . .

ચાલુ અગર કીવામાં જે કામચલાવે જાણી એક કાળા લે.કે.એ.એ. અને તેની પરીકાની વિસ્તારના બજાએ માટે પુરવી મુકવામાં આવી છે. જે અંગેની મરતી રકમ મ.તી કરખન ઇન્ડિયન ડેવિસના લે.કે.એ.એ. સોસાયટી, એકર ૧૬૦૦, કરખનના કરખ.મે. રવાના કરી.

રાજજના પક્ષની સૂક્ષ્મ મીમાંસા

રાજજને કોઈ નવા પક્ષની રચના કરી છે. કોઈપણ ચોક્કસ સમસ્યા રાજજના વિચારો અને દેશના મહત્વના ક્ષેત્રો પરની તેમની વલણને અભ્યાસ કરતા રાજજનું આ પક્ષનું આશ આશય પેદા કરે એવું નથી. પ્રત્યેક પક્ષ પરની જેમની વલણ જમાનાને અનુરૂપ ન હોવાને લીધે કદાચ અંશે પ્રત્યાપાતી અને ફરિચુરત બનતી જતી હતી. આશય ને, જે વાતનું છે કે રાજજને જેવા આધીનારના મનનાર અને ખાદ્ય રાજનીતીનું પુરવ રાજના પ્રવાહને કોણથી રાખા નથી અને કોને રોકવાનો મિશ્ન અને સમાજિકતને દાનિકરક પ્રવાસ કરી રહ્યા છે. સૌથી વધારે રાજેદ આશયની બાત તે છે કે નરેદ્રજ અને જયપ્રકાશજ લોકચાવીને નામે તેમને આવકાર વ્યાપે છે. કો લેનીમલ રામરાય પણ નરેદ્ર પછી શું? તે પ્રશ્ન કોનો કરી નરેદ્ર પછી સામવાદીઓના જમકીન પ્રાસોનો કાગને કરવા માટે આ પક્ષ મહત્વની વાત પડશે એવી આવના અપાત કરી આ પક્ષને અનુકૂળ વાતારણ પેદા કરવાનો પ્રવાસ કરી છે. આ અધ, પ્રવાસને અરેખર આશયજનક છે. રાજજને જેવા નરેદ્રજ રાજપૂરવ અનેના આન અને આરને કારણે આ પ્રવાસને આવકાર અપાશે કોણ તે ને અપાવતી નથી.

મહત્વનો ધનાય નથી

રાજજનો પણ આપણા દેશમાં લોકસાસના વિચારની દ્રષ્ટિએ કોઈ મહત્વનો ધનાય નથી. કોનાથી તે દેશીક અરણ્ય અસર ઉદભવવાનો સભવ છે કેમકેની સમાજવાદી અને પ્રતિષ્ઠાની નીતિમાં જે રહનાં, જે કામજ અને લોકલ દત્તી તે કોણી થશે અને કોઈ મિશ્ન જરા કોની નીતીઓમાં જોવા પડશે તે કોણીમાં ના મનાય વાવો. વધારે જોર પકકી, આ વગ આમે કોણે દેશને અદિતકર્તા નિરકર. કોણે રાજજના પ્રધાનોના જાણપરે નીતીન મલુ જોઈએ અને સમાજવાદની તરફના ની પોતાની કમ મહ રાખી જોઈએ અને કો મદ ન પકવા રંગનો નિર્ભર કરવો જોઈએ.

અસ્વીકાર્ય દલીલ

પર લેનીમલ ર પગને નરેદ્ર પછી શું? એ વગ કોનો કરી રાજજના પ્રવાસને અપાવતી દેશવાને, પ્રવાસ કરી છે. કોણના મન પ્રવાસે નરેદ્રની દાખરીમાં રજાન પક્ષ પ્રતિન કરી કાઢી નાં. પણ નરેદ્ર પછી કેમકે ના મે વધારે કુદા પડશે અને કોની પતિવિધિયા 'રાજકીય અવકાશ' કોનો થશે. આશવાદી પક્ષ કોના અવશિષ્ટ સંસ્થાન લેમજ કિસતજલ્લ રજવેને કારણે સર્વા પર આવી જવા નો સંભવ છે. રાજજનો રજવજ પક્ષ નો મહત્વન વિરોધ પક્ષ તરીકે આગળ આવી શકે તે નરેદ્ર પછી કોનો મનાર રાજકીય અવકાશ એ પૂરી થો.

દેશના વિચારન મરીમ અને મધ્યમ વર્ગી જનસંક્રાષ્ટને આશયના માટે તેમજ એમને પોતાના પક્ષમાં મેલા માટે સમાજવાદ અને આર્થિક અને સામાજિક સત્તા અને ન્યાયના સિદ્ધાંતો પર રજાવેલા કાર્યકરની જરૂર છે. આ દેશના હબરે મરીમક કાલેક સમજ સુધી રાદ નીકે કકે મેમ નથી. રાજજનો પક્ષ આ સિદ્ધાંતોમાં બાતતો નથી. કોણી કોણી સુગ્રામી કોઈ દિવસ કોઈ જમાના નથી કોઈ આવી પ્રવા- પાતી વિચારમણી પર રજાવેલા પક્ષ

જ અને સામવાદી પક્ષનો વિચાર દશે તે આ દેશની જનત, આશવાદી પક્ષ તરફ વધારે જોરથી ખેંચાઈ જશે. સામવાદી પક્ષના રેકરિફક ઉપાય તરીકે આ દેશના પ્રતિષ્ઠાન તરફને સંકીત કરવા કોઈએ પ્રતિષ્ઠાન અને સમાનતા અને ન્યાયના સિદ્ધાંતો, પર રજાવેલા કાર્યકરના પક્ષ જ સામવાદી પક્ષનો સાચો નિકરજ પાની કકે છે. રાજજનો ફરિચુરત પક્ષ નહોતો.

કોઈ નરેદ્ર અને કોઈ જયપ્રકાશનું કાર્ય

નરેદ્ર અને જયપ્રકાશની કોઈ કાકીમાં વિરોધપક્ષની કારકીયાને નામે આ પક્ષને આવકાર આપવાની બાત પણ મનાવર નથી. વિરોધ કરનાર પક્ષે જો દેશને માટે અનિતકર્તા અને અકમળકારી નીતીઓની કિમત કરતા હોય તે તેને માટે અનુકૂળ સુધીના કોઈ કરી આપવાનો પ્રવાસ અપાવતી નથી આ પક્ષની નીતિ રીતીની કકે અ.કોળના કરી દરે અંશે જો દેશ માટે કાળજી નથી. એ લોહાને સમાજવાદના કાર્ય નરેદ્ર અને જયપ્રકાશજ કરવું જોઈએ.

પીછેહઠની હિસાવત

કો. રંગા જેએ આ નવા પક્ષની આગેવાની મેલા કોલેમમાંથી છુટા પાયા છે. તેઓએ મધ્યરજામાં વધેલા સુધારાઓ રદ કરી પીછાતની રીતના

અને વ્યક્તિ રવાતમનાર હશે માટે નેરાર અરોમન ઉપાધરાની કારક કરી છે. કો રંગાનું આ પક્ષનું જો રાજજના પક્ષના સાચા રજવનું દર્શન કરાવે છે. કેમકે અને દેશ જે નીતિમાં વધેલી રજાકારી છે અને અમતમાં સુધી છે તેમ. પીછેહઠ કરવા ની કો રંગા દિવસ કરે છે. આ કકે નથી. આવી પીછેહઠની નીતી ના પુરકતોએ પ્રવાસ વિચાર સમુદ ને કોઈ દિવસ આકર્ષી સમાજના નથી અને કાલું દર્શી રાજવાના નથી કો વાત નકારી છે

સાચી હકીકત

રાજજના પક્ષના કે મેસનો વિરોધ કરનાર પતિના, જમીનદારો અને કિપક્ષ વર્ગના ચોક્કસ અપણીઓ લોગા મળ્યા છે. આ વર્ગો વેસલે કોરે અને તે દરે દેશના સામાજિક અને અર્થિક માળખામાં કામ કરેલા તેમની જમનાર રિયલિને જોરે શતા મેળવવા નો પ્રવાસ કરી રહ્યા છે. પ્રવાસ અસત્તાનો મદ લગ સત્તા કળે કરી શકાની દેવ તે. તે મેળવવાને પ્રવાસ કરવા તેઓ લેમ થયા છે. દેશના રજાન રા સામાજિકી સાચા રજવાની પ્રમતિને અરોપનાર કેમ પણ વ્યક્તિ, પક્ષ કે બીજાને કલામ રજાન દેવ શો નહોતો

—કો. વેપક વ્યાસ અને
કો. સુરેશ દેસાઈ.

રજતન પક્ષ અને રાજજ

કો રાજકો.સાચારીએ મુજબ આપણ કરતા કનું દનું કે મન અનેક વખત પ્રજાના આલે છે કે કેમકે સંસ્થામાંથી રાજજનું કેમ આપણ અને કો પક્ષના લોકમિત તેવા કો સામે જમને કા માટે પોકામો? અમારામાંના કેમકેન કમનું દનું કે અને કેમકે અને કો નરેદ્રે દેશી કાકીશું. પરંતુ મને કોનાં વિચારીથી થાય છે કે તેમનામ કેમકેન કમ સમો નથી. કારણ કે તેમનામાં કેમકેન કમ

શો તેની વિધિ રીત નથી. કો રાજકો.સાચારીએ વધુમાં વધુ છે પક્ષના લે.વડી મરજના કિમ્ત કો અપક વ્યક્તિના દેવ. નરેદ્રે તેના ઉપર પક્ષનું આવી અકમળ રાખવું નથી. કેમકે પક્ષના મદર ના બાવ અને વગ મરજો વાચકે તેમ રજાવ અને સાચું જાન્યો છે. તે તેમ આજમે.ન અરજનાં પોકામો તેજા વડીવડી તંત્રમાં જમા કમરને અકિલ કમવર્ગ રાજા મને છે.

કેમકે કેમકે વર્ગીથી કેમકે પક્ષ કો. વરુ પુરવાર કરવામાં કરણ વધે છે. આમ જનનાના જાનિમાં અને કમ પર્ણ વિનુવપણે આવી કનું છે. દરેક વરુમાં પછીથી કેમકે અકિલતની પોલી સુધી જમીન દેવ અપાત તે હબરે. કેમકે નરેદ્રવાળી જમીન કો. તે પણ દરેક વાતમાં કરકાર દખલ કરવા માટે છે, પરિણામે તે વ્યક્તિને અવિ- અર્માં શું થશે તે આજતની ચીંતા રહ્યા કરે છે. તેને કોણે પણ અપ રહ્યા કરે છે કે વખતે કરકાર આ વધી જમીન કાઢ લેશે.

કરજ રી?

કો રાજકો.સાચારીએ કનું કે આ- કોઈ પ્રાપ્ત કરી બાદ અને કામવ મારુનું દનું કે સર્વ જામનેને અત રજાવમાં આવી જતો નથી. કો. સારી સરકારની જરૂર હતી ત્યાં સુધી સરકાર સારી હોય નહિ ત્યાં સુધી સુખની પ્રાપ્તિ થાય નહિ. તમામ વ્યક્તિ તે સુખ ઉપજાવે તેવા કાર્યો કરવાથી સુખી થઈ શકાય. કેમકે તેની શુદી શુદી નીતિઓને કારણે સુખની પ્રેરણાને સુધી નાખી છે. 'આવી જ નવું વશન આપવું જોઈએ.' પરંતુ એમ કામે છે કે કેમકે કેમકેન કનું નથી. એ તેઓ કેમકેન કનું નહિ હોય તે પછી આપણી શુ દરજ છે? આપણી કરજ દેશના કરાવવાની થઈ પડે છે. નવા પક્ષની રચાવના કરવી રચવા કરવી એ રહેલી વસ્તુ નથી. એતિહાસિક પરિચયિતને કારણે કેમકે પક્ષ સર્વા ઉપર આપ્યો છે. મે.મે.મે. ની મારક કે મે.મે.મે. સત્તા ઉપર રજાવ વર્ગમાં આપ્યો છે. મે.મે.મે.ને સત્તા ઉપરથી ખસેડનાં કો.કી.કી.ને મુરેલી પક્ષ હતી, પરંતુ તેમને કો. લાભ મળ્યો કે મે.મે.મે.ના કેમકેન કરતાવેને તેમના હાથમાં આવી થયા અને તેથી તેઓ તેમને માટે ઉપરથી કો.ની સમા. પરંતુ આપણે આ કેમકે મે.મે.મે. સારી શું કરવું? તેઓ કમ આપણને કરતાવેને આપવાના નથી.

તેમકે કનું દનું કે કેમકે પક્ષ વર્ગી કિસકારની કામણી સને છે. જે રાજના કિમવને માટે વિવતક છે. કરેશાન વધારાની સામે સામે વર્ગી કિસકારની કામણી વધતી જાય છે અને તે ઉપાધાન તેમજ રજાન, અમ કારજના પ્રમના થા કરે છે.

કો.સાચારીએ કનું કે આ- કોઈ પ્રાપ્ત કરી બાદ અને કામવ મારુનું દનું કે સર્વ જામનેને અત રજાવમાં આવી જતો નથી. કો. સારી સરકારની જરૂર હતી ત્યાં સુધી સરકાર સારી હોય નહિ ત્યાં સુધી સુખની પ્રાપ્તિ થાય નહિ. તમામ વ્યક્તિ તે સુખ ઉપજાવે તેવા કાર્યો કરવાથી સુખી થઈ શકાય. કેમકે તેની શુદી શુદી નીતિઓને કારણે સુખની પ્રેરણાને સુધી નાખી છે. 'આવી જ નવું વશન આપવું જોઈએ.' પરંતુ એમ કામે છે કે કેમકે કેમકેન કનું નથી. એ તેઓ કેમકેન કનું નહિ હોય તે પછી આપણી શુ દરજ છે? આપણી કરજ દેશના કરાવવાની થઈ પડે છે. નવા પક્ષની રચાવના કરવી રચવા કરવી એ રહેલી વસ્તુ નથી. એતિહાસિક પરિચયિતને કારણે કેમકે પક્ષ સર્વા ઉપર આપ્યો છે. મે.મે.મે. ની મારક કે મે.મે.મે. સત્તા ઉપર રજાવ વર્ગમાં આપ્યો છે. મે.મે.મે.ને સત્તા ઉપરથી ખસેડનાં કો.કી.કી.ને મુરેલી પક્ષ હતી, પરંતુ તેમને કો. લાભ મળ્યો કે મે.મે.મે.ના કેમકેન કરતાવેને તેમના હાથમાં આવી થયા અને તેથી તેઓ તેમને માટે ઉપરથી કો.ની સમા. પરંતુ આપણે આ કેમકે મે.મે.મે. સારી શું કરવું? તેઓ કમ આપણને કરતાવેને આપવાના નથી.

હવે પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અને રેસીપીસ્ટ છીએ.

મા રેપીડની અંગત રેપરેશન નીચે પ્રતિબદ્ધ અને રેસીપીસ્ટ ઠીક પછી જાગ્યા હતાં તે પ્રમાણે આવી રેસીપીસ્ટ હતાં અને કન્ટ્રીમાં હતાં.

કેપીટલ્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કેન્ટ્રલ મીડીયલ હોટેલ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુલ્લાપર - હરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

આંખા અગ્રા, લીલી અગ્રા, રતાળા અને સુરતની ગ્રામ્ય ચાલુ છે. આડુ પેની ૮ રતાળા, લસણ રી. ૧-૩ રતાળા.

પાપદ નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

કપુરી અને ચેમલી પાન બનરે બાવ, ચેરોન બ્રાઉન, બારોડા ગોલ
પી. ૧૦-૬ લાંબી અને ૨૬વેર બારોડા રી. ૧૧-૬ હવે.

રેસીપીસ્ટ, ન્યાસાચેન્દ્ર અને ચેલ્લેન્દ્ર કોનોના ચેલ્લેન્દ્રે હવે પ્રાઈ
આવે આવી ઠીક પછી વરદ પરાગીટ હતાં ચેલ્લેન્દ્ર.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

જુહાપુર, જુહાપુરી, વીમાના અને જમણા બેચન

દિગ્દર્શન અને કુનીયાના ઠીક પછી જાગ્યા હતાં રેસીપીસ્ટ અને અંગીન
માટે જુહાપુરી હવે તે ઠીક જમણી આપે તે પ્રમાણ હોય.

જાંઘી, આંગ, ચીરી, ફુલદ, બહુમાલ, પોરમાલ, વિવેરેલ વીમા અને
હવેની આપીએ છીએ.

ઈન્ડિયન, વરદન રેસ, ક્રિસ્ટાલ ચાપડા હવાવળા રેવન્યુ પ્રતિબદ્ધ
સ્ટીફેન્સ કે વેપારના બાયસેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ ઈન્ડિયનને હવેની
માલગોમાં ઠીક પછી ધીમા વિના અને માત્ર સહાય આપીએ છીએ.

રેસનર એવન્યુઅલ હાઈ એસોસિએટ્સ આફ એસ્ટ્રીયા અને રેસીપીસ્ટ,
ઈન્ડિયન કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033.

26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

ચેમ્પુ જુદ, ઠાઈનીચર જુદ, વોલ્ફોન, હેસીન બેચન,
સાર્વિયો બોફોસ ટેસ, જુદ હેસ, રેવન, હવેની ક્રિસ્ટાલ
આવે જરીકી સહાય. અને પધારી હાલ હેના જુહાપુરી નાં.

—બોક્સ, રેવન અને ક્રિસ્ટાલ હેસર—

એ હવેની રેવન નીચે હવેની પાન છે. તેના રેસ હવેની હવેની
માટે રહે છે. આન રેસા હવેના પ્રાઈસ હોટેલ મંજૂર અને વેપાર
આવે પધારે.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4591.

BOX 2526.

હોંદની મોટામાં મોટી વિમાની કંપની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્ફ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એક જ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

ડેવલપ્મેન્ટ બિલ્ડિંગ ડેવલપ્મેન્ટ

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ણયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાનો અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૬૧૦.

રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ક્લેવેન્થ એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન:

બોક્સ : ૨૫૮૪૫

રેસીડેન્સ : ૩૬૪૧૩.

અહીંસાનો આદર્શ હોઈ મારે લેવો જરૂરી હતો
અહીં જ અમેરીકાના લોકો મારે મળી જરૂરી છે અને
એજ હાથે રહીયા મારે પણ જરૂરી છે.

થોરો ટોલ્સટોય અને ગાંધીજી-૧

અહીંસાનું શાસ્ત્ર શોધનાર ત્રિપુટી

થોરો ટોલ્સટોય અને ગાંધીજીની ત્રિપુટી કે જેમની રચનાએ અને કાર્યોના દ્વારા આજે દોરને એવું એક સમય મળ્યું કે જેને મનમુગ્ધ કરી દોરે અહીંના દેશના સ્વરાજ્ય મેળવ્યું.

ગાંધીજી સાધના મારા જીવન મરના સંજોગે ઘણી થોરોને જાણવાનું અને જોવાવાનું અહીંના મનમુગ્ધ હતું.

૧૯૨૦માં જ્યારે અહીંના અને અમદાવાદની જે જીવન દોરમાં રહે રહી હતી તેમાં જામ સેવા કે મર માર અને મિત્રોને મુશી મોંઘાણ સાથે જોડાયો. જ્યારે કે જાનરમતી આખમ માં મરો ત્યારે તેમણે ચોતાના અખીય દોરના પ્રવાસમાં હતો. જ્યારે તેઓ પાછા રૂપી ત્યારે અને તેઓએ પ્રમુખ "તમે કમી છો છો?" મારો જવાબ હતો કે "તે" હજી મુશી કેમ દીવજ જેઓ કમી નથી. આમ છતાં ગાંધીજી મળી મારે મર કમીમાં અહીંના આદર્શ અને સમીપતા પર એક નિર્મલ કમી આપવાની જાણ કરી, મારે મારે આ એક કાવજ નરો વિષય હતો. અહીંના અને અમદાવાદ વિશે મીને મારે મારે સમજ નથી હતી. ગાંધીજી કે પ્રમુખ અમદાવાદ, જાણના મોરડા પાસે જ એક નાનું સરજી પ્રસંગીય હતું કે જેમાં ખોલેખોલ અહીંના કાર્યોના પુત્રો મરો હતો આ પ્રસંગોના જે ઉપયોગ રહે રહે. એક નાનું ચોપાનીય મરે કાર્યે આર્ય. આમાં થોરોને કાવજ જમ વિશે ચોતાના મરો આલેખ્યો હતો. આ પ્રસંગ કાવજેસર રાખી નરોગી રાખ્યું એ એક મુશી મરજીનો. એમાં પ્રમુખ વાવજ એ હતું કે, "તે સરકાર જોડામાં જોડી સત્તા વાવરે તે સારા માં જારી કરકાર છે." આનો અર્થ એ વાવ કે અને જ્યારે આ આદર્શ આપણે અમદાવાદ મુશીને ત્યારે અને વિશે(ને) કાર્યે છે કે "તે સરકાર કમી નથી વાવરતી તેજ સારામાં જારી કરકાર છે."

આ રકરોને જે સરજાતમાં ઉપ-ચોવ કરી મારો નિર્મલ કમી અને જાણ્યોને આપ્યો. આ આખમ પછી મીને જ દીવજે જાણ્યો ચોતાના જાણા પ્રવાસે ઉપયોગ. એ એક અમદાવાદના નામ અને ગાંધીજીને એક વજ મરજો અને જાણ્યું કે મારો નિર્મલ મરજો મરજો છે અને વજુ કમીમાં જારી પાસેથી કરાવવા તેમણે મુશી છે. આ નામ ચોતાના વિષયમાં મરે તાર મરજો કેમરે દીવજીમાં એમને મળ્યું.

અહીં સરખાપણ

થોરોના કમી.એનો જે અમદાવાદી હતો એને મરે મતાવ્યું કે ગાંધીજીના અને થોરોના વિચારમાં કેટલું સરખા, પણ છે. જાણેની કામ આસ રીત નરોતી છતાં જાણે મકાન વિચારો હતો. જાણે સરજી સરજીન કરતા અને સરજે આચારતા. કમી રીમો-સોલી તેમને સરજીની નરોતી. તેમની સરજીની મુખ્ય જાણા હતી. તેમજ જાણેને કમીવ વજુ કરવાની તમજા હતી. જાણેનું જીવન વતમાન મારે હતું ભરીખતી તેમણે મિત્રતા નરોતી, કરતા. જાણેને નાના કાર્યોમાં રસ હતો જોડા જોડા વિષય કાર્યો તેમને કમી આકર્ષતા નરોતી. થોરો સમજને પણ મકાન આપતાં છતાં એક કાર્યે છે કે તેઓ આસપાસ પણ કમી રીમ સમજ આપતાં. તેઓ ગાંધીજીની પુણ્યકારે જાણે તેમણે એનો જાણ્યો મરો કે તેમને મળવા વિષય ગાંધીજી ને મીજી મકાનવું કામ જ કામ નથી. તેમના પર કમીનું કમીનું કમીનું અને તેમને મ.રે કેટલીએ જાણવાનીએ હતી, છતાં એક નાના કમીને પણ મકાન આપતાં.

થોરો મારે કમી કરકારું કે તેઓ કાપાને મકાન મકાન નરોતી આપતાં અને તેથી મકાન વાવતાં નરોતી. કાર્ય તેમને સરજીન અને સમ વરજે મરજો જ જાણ હતો. આમ છતાં તેમણે મરજો સમાચારો અને જાણવાથી મારોત

લેખક :

ખ્યારલાલ નયર

માર રહેતા. ગાંધીજીનો પત્રકારો તરફનો અખમરો મરજો જાણ્યો છે. ગાંધી તેઓ પણ કાપાનો વાવજ માં જાણમાં જોડો સમજ આપતાં. આમ છતાં તેઓ, જાણ જાણવાથી કેટલા મારોતગાર રહેતા એટલા જાણેના કામ રહેતું.

રવેચ્છાઓ મરીખી

થોરો અને ગાંધી રવેચ્છાએ રવી-કારીની મરીખીમાં માનતા. જેમ કાવજા જાણની નીતી એમને થોરો પાસેથી મળવી હતી તેમજ મરીખીના કીકાંત પણ એમને થોરો પાસેથી મળ્યો હતો. થોરો માનતા કે માલ મીલકતથી માનવીની નિર્ણય સકતી અને સમાન નમજુ પડે છે. જીવનની મળી જરૂરી થોરો જેની આજે આપણે જાણવાકતા માની મરો જાણે. તેમાંથી મળી વજર મ.તી રો છે અને તે માનવીની જીવતીમાં માલક રપ છે. ગાંધીજીને આ કીકાંત રવીકારો અને એક પ્રમુખ જાણ્યો વજર અને રજી કે માલ મીલકતનો સંમદ એ વાવ છે. એક જ વજર છે કે જે આપણે જાણ સાથે જાણીકારી માં રવીકારી રજીને અને તે જોડામાં જોડો સમદ. જેને ચોતાની માલ મીલકત વજરની રોમ અને સંમદ કરવા દોમ એને મીલકતોને કુટવા પડે અને કમી પણ વાવરવી પડે.

થોરો "આત્માના નેમ" તરીકે પ્રખ્યાત થયા છે. જોડા તેમની પાસે ચોતાના કમીને વાવજનાં અને વાવજો વજરાર કરતા. જાણ્યો મારે પણ એજ જીના હતી.

તેમની વાણીમાં પણ મળી સરખા પણ હતું. ગાંધીજીના વિચારો સાથે કેટલું સરખાપણ છે એ નિર્મલ વાવજો આપણને જાણવો.

થોરો કહે છે, "પમ નરુ જેમ પણ જીજી કરકારા પાવ સમજ પ્રવાસ મારે નથી. એમ મીજી રોમ કમી."

મીજી વાવજો પણ રીક, થોરો કહેતા. "મીજીસોરર જાણ્યો એટલે રકત વિચારમાં રમજુ બસ નથી પણ વિચાર પ્રખળ આચાર કરી જીવન મળ્યું જેમજે."

ગાંધીજી કહેતા, "રકત સમજી કામજી કીપત નથી પણ સમ જ્યારે જીવનમાં વજારી એને મારે જાણ આપ વાની મરજીની રાખીને ત્યારે જ રે રિપે છે."

થોરો કહે છે, "તે સરકાર માનવી ને વજર કાર્યો જાણે પુરે તેથી સરકારમાં સમ પ્રિય માનવીનું રજાન જેમજા છે."

ગાંધીજી કહે છે, "જરણ સરકાર ના રજામાં સમપ્રિય એ અને પુરજ મારે જેક સીવાય મીને કમી રજાન નથી."

થોરો કહે છે, "જાણ એ છે કે, તમે જાણના કાવજને જાણ્યોને કે માનવીના કાવજને."

ગાંધીજી કહે છે, "જ્યારે માનવી ને મરોને કાવજો જાણના કાવજો જાણ કરવાનું કમ છે ત્યારે મનુષ્ય માનવી કરજ તે કાવજો જાણ કરવા ની છે."

થોરો કહે છે, "જ્યારે સરકાર કાવજને કાર્યે મારે છે ત્યારે જે કાવજને અપનાવે છે તેજ ખરો કાવજ અને કમીને માદનારો છે."

ગાંધીજી કહે છે, "એક સમાપત્તી વિશે એમ જાણે કે એને કાવજ અને કમીનું મારે કમીનું માન નથી પણ જાણના રોમમાં કે કાવજને કીધી વજુ પ્રમાણીકપણે એજ માને છે."

થોરો કહે છે, "કમી એ રીકના અખમરો અને પુછે કે મારે મું કરજુ તે કે કમીનું તમે રાજનામુ આપી રો."

૧૯૨૨માં જ્યારે ગાંધીજીને કમીની જેક રોમ કીકના મુ-કા મારે કરવામાં જારી હતી ત્યારે તેમને જાણેને કમી હતું કે, "તમને જાણેને જે એક જાણ્યું કામ કે કે નિર્મલ મું તે ત્યારે મારે એક જાણ્યો છે કે તમે રોમ-ખાથી કુટવા તમારું જોડાને. રાજનામુ આપી રો. પણ ની તમે એક માનતા રોમ કે આ રોમના કમ-કમીના સાર છે તે તમે અને સમત રીકના રોમ."

થોરો કહે છે કે, "કમી નથી એ નથી રક નથી પણ એક જાણેને કામ પ્રિય માનવી આ ખંડાથી મકાન આજે અને જાણ્યોની પ્રમતો રીક કરે અને જાણ જાણ્યો સાથે

પા. જો. ૫૪૭૦ —— ટેલીફોન ૪૦-૫૪૭૦

ટેલીગ્રાફ કોડ: "અમતકે"

અમત અધિકાર (મે) લી.

૧૪ કોર્ટ રોડ,

એ જા ની સ અ મં.

હો.સેસેલ અને રીટરફિલ સર્વેન્ડ અને કમીનું

જાણ કરીને વજારે ત્યારે કમીનું અને કમીનું કમીની,

રેસી માણમાં નાંખવાના જાણ જાણના તેમજ-અમત,

રેસીનકેસ રેસી, પીતજાના અને કમીનું-અમત

જાણ્યો-કામ અને જાણ્યો-કમીની જાણ્યો-

કેમકે-કમીને રેસીનકેસ વજાર જીજી

અનેક રેસી થીને કીજીવજ

જાણ્યો અમત.

માણુ હવેથી નેહને મહેલ બનાવે તે
અમેરીકામાંથી સુધાની પ્રવર્તે નહીં
શાય."

મધીય કહે છે કે, "સુધામહર્ષ
સંખ્યાને કાંઈ મહત્વ નથી એ એક
સામે સત્યામહી હોય તે તે અન્યથા
જાને જન મેળવી શકે છે."

૩૨ બધી

મધીયની કામદા બંધની અળવળ
માં શેરોના એક યુગલને ધણ મહત્વ
આપ્યું હતું અને તે "૩૨ બધી"
અળવળ, જે કે જાનેતા આ બારના
વિચારો અને કિલ્લોમાં થોડે, ૩૨૬
છે.

શેરોએ કામદા બંધની બહતમાં
અસહકારને સીધી વધુ મહત્વ આપ્યું
હતું. જ્યારે મધીય સત્યામહને સીધી
વધુ મહત્વ આપતાં. તેથી માનતા
કે કામદા બંધની અળવળમાં ચોતાડું

કુ:ખ અથવા શ્રેય નતાની સામાના
હવેનું પરિવર્તન કર્યું જરૂરી છે. આ
માટે એને તેનો ત્યાગ અને કુ:ખ
છેડાવવા માટે સર્વ તથાપર રહેવું
જોઈએ. સત્યામહને એક વાગ એટલે
કામદા બંધ છે. કુનીપાના સમાસોને
ઉદ્ધર તે કેટલો અમર છે તે અણુવા
તેમને પ્રયોગ કર્યો હતો. કે ને પગલું
થોડાએ નહોતું મળ્યું."

શેરોએ અસહકારની પેતાની અળ-
વળ દરમ્યાન લોકો અને રવતપ્રતા
માટે તેમને બહો શ્રેય અગત કર્યો હતો
અથવા મધીયને બધાની ઉપર સત્યામ
શ્રેયને શાખું હતું. ચોટીય સત્યા
સામેની જોમની બહત પેતાના ૩૦
કરોડ અથા બેરોના કુખી - ૨૨૨૫
અને પતીત રૂબા નોંધને રક યાદ
હતી. અને તેમથી જ તેમને બળ
મળ્યું હતું. — (અણુ)

ને અર્થે ૪૦ લાખ પાઉંડ રહેલી
આવરી અને દરેક વિગ્રાન ૧,૭૦,૦૦૦
પાઉંડ રહેલીનું બનશે.

દરીયાએ પણ માછી મુકી

ખંભાતથી એ નવું માધ્યમ દુર
રહેતો જાન દરિયા ક્ષેત્રે તે અપરૂપ
બનતો લોકોનાં ચિન્હો દર્શિત્યર
થતા માંડવા છે તાજેતરમ. ખંભાતના
દરિયામાં જે બરતી આવી તેથી પ્રચંડ
લાગવ બેસ્યું. તોફાની દરિયાના પાંચા
૧૦ કુટની જેમાંથી ઉછળતા રહેલી

મેળાએને દરિયા કિનારા પર બારે
ગ્રહસાન કમ્પી. ચહેરની સડકની ખાર
સુધી દરિયાનું ઘાણી ઝાળીને પહોંચતા.
જેવર રહેવા પાછે કુત્રોને, મોઝાકિને
ધરાવતા. શેવરીઓ અને ધમરતી
લાકડા તે સોમીસોમાં ગજરાટ ફેલાવે
હતો. પાણીના આ મદાકાપ મેળા
જર્મનીના હેમ્પડન બંદર પરનાં તોફાની
મેળાએને જુલવાઈ તે તોનાં હતા, આ
તોફાની મેળાએથી સાચો રૂપીયાનું
ગ્રહસાન થયું છે.

વચન અંગનું પરિણામ

દુરબનની સર ને. એલ. હુલેટ
એન્ડ સન્સ લી. નામની પેટીએ દાખા
નીકાની સરકાર ૬૫૨, ૩૨૨૨૦ બંગ
કરવાનાં બદલે ૫૨ ગ્રહસાનીને સાકા
સાત લાખ પાઉંડનો દાવો કર્યો છે.
આ દાવો દરિયામાંની હાઈ કેટમાં
માલી રહ્યો છે. આ ઉપરાંત બીજી
૭૨ દબાર પાઉંડનું આસ ગ્રહસાન
મેળવવાની ખજા માલી કંપની તરફથી
પામણી થનાર છે.

જ્યા કેસની કુકલુમાં વિખત એવી
છે કે વાલી કંપની ને નાટલ સાથે
આક્રિયામાં આડ બનાવનારી ગોટી
ને આ રીતે દાવો કર્યો છે.

ફેક્ટરી છે તેની સાથે દાંમાનીકાની
સરકારે ૧૯૫૩માં વાટાપાટ ચલાવી
દાંમાનીકામાં આપનું ઉત્પાદન કરવા
માટે કરજાનું નાંખવા દરખાસત પૂરી
વાલી કંપનીએ તે માન્ય રાખી એટલે
પછી દાંમાનીકાની સરકારે કહેવાય છે
કે એ કંપની સાથે કરાર કર્યા, પછી
તે બાર ૧૯૫૭માં ગ્રામ કાચુસર બા
કરારનો બંધ થયો. એટલે અરબ
કંપનીએ દાંમાનીકાની સરકારે ઉપર
સાકા સાત લાખ પાઉંડની ગ્રહસાની
ને આ રીતે દાવો કર્યો છે.

હીંદો પત્ર

(અમારા આસ ખબરપત્રી તરફથી) ૧૯-૭-૫૯

હિંદની નિકાસમાં ઘટાડો

નિઝાય ઉત્તેજનના પ્રતેકવિધ પ્રવાસો
અને શકતો છતાં આપણી
નિકાસમાં વધારો થવાને બદલે ઘટાડો
થયો છે એવી ચિંતા વધી રહી છે
અને આપણી નિકાસની સંખ્યા
વધુ એક વાર બંધીર વિચારણા આવી
રહી છે.

૧૯૫૭માં આપણી કુલ નિકાસો
રૂ. ૧૪૩ કરોડની થઈ હતી જ્યારે
૧૯૫૮માં થયેલી રૂ. ૫૭૯ કરોડની
થઈ હતી ૧૯૫૯ના પહેલાં ભે મહીના
માં નિકાસો રૂ. ૮૮ કરોડની થઈ
હતી જે ૧૯૫૮ના એક સપ્તાહમાં રૂ.
૯૬ કરોડની થઈ હતી.

૧૯૫૭ની સરખામણીમાં ૧૯૫૮માં
સુતરાઈ કાપડ અને સુતરની નિકાસમાં
રૂ. ૧૬ કરોડને, સજીની બનાવટોની
નિકાસમાં રૂ. ૧૧ કરોડને, વનસ્પતી
તેલોની નિકાસમાં રૂ. ૭ કરોડને,
ખનીજ ધાતુઓની નિકાસમાં રૂ. ૧૨
કરોડને, પડકા થયે હતા. જ્યારે
સકાની નિકાસમાં રૂ. ૧૩ કરોડને,
ઘણી નિકાસમાં રૂ. ૩ કરોડને,
દાખાકની નિકાસમાં રૂ. ૪ કરોડને
વધારો થયો હતો. આગલા વર્ષની
સરખામણીમાં આજુ બપોના સરખાતતા
એ પ્રતિનામાં સુતરાઈ કાપડની નિકાસ
માં ૧ કરોડને, ચકાની નિકાસમાં
ગા ૩ કરોડને, ખનીજ ધાતુઓની
નિકાસમાં ૧૧ કરોડને, વનસ્પતી તેલો
ની નિકાસમાં ૧૧ કરોડને, પડકા
થયો હતો.

વિષય દેશની નિકાસમાં ૧૯૩૭
ની સરખામણીમાં ૧૯૫૧માં ૭૨ ટકાનો
વધારો થયો છે. જ્યારે ૧૯૫૦-૫૧થી
૧૯૫૫-૫૬ દરમ્યાન ભારતના બીજો-

ગીક ઉત્પાદનમાં ૮૫ ટકાનો અને
બેની ઉત્પાદનમાં ૩૦ ટકાનો વધારો
થયો છે છતાં ૧૯૩૭-૩૮ની સરખા-
મણીમાં ભારતની નિકાસ માત્ર ૭૨
ટકા જ થઈ છે.

સિટનના ઔદ્યોગીક ઉત્પાદનમાં
૫૧ ટકાનો વધારો થયો છે. પરંતુ
હજાર મહેલ. એની નિકાસ હતી તેના
કરતાં ૧૯૫૧માં નિકાસમાં ૭૩ ટકાનો
વધારો થયો હતો.

સુખ્ય રાજ્યમાં ટૂંકી અ કોલેએ

દરેક રાજ્યને ગાદ કરવા, પ્રાથમિક
શાળાના શિક્ષકો માટે સમગ્રે તાબી
વધુ તાલીમી કોલેજોની કેંદ્ર સરકારે
એક મેમ્બરો થઈ હતી છે.

આ મેમ્બરો સમગ્રવત, સુખ્ય
રાજ્યના ચિકિત્સક પ્રધાન યં. પિતેન્દ્ર
દેસાઈએ કહ્યું હતું કે આથી કે જેને
શરૂ કરવાનો બધે જ અર્થ કેંદ્ર સરકાર
આપશે. રાજ્યમાં આવી વીસ કોલેજો
શરૂ કરી જ મેમ્બરોનાં જાગ વેગનું
વિચારણું રહ્યું છે. બી હિન્દેન્દ્ર દેસાઈ
એ વધુમાં કહ્યું હતું કે રાજ્યમાંના
૧-૪૦ લાખ પ્રાથમિક શિક્ષકોમાં થી
ફક્ત ૫૦ ટકા શિક્ષકો જ તાલીમ
પ મેકા છે.

ભારતમાં વિસાનો

કુનીપ.બરમા જુનના ગ્રી બની મોલ
પ્રોફે. વિમાનને બદલે ફેક્ટર-કુન્ડશીપ
ના લાવસ-સપ્તી ભારતમાં વિમાનો
બનાવવા માટે એક અગ્ર પેટીએ જ્ઞારત
સરકારને જોડર કરી છે

આ પેટીના ડાયરેક્ટર થી કાઢવેને
પ્રમતારિને બજા,નુ કે, ૧૦૦ વિમાનો
બનાવવાના આ કારખાનાની સરખાત

આથે બાંધવાની રીઝન અને વેણીઓ

અખમલ, ચાલીન, હાફેટા સીલકની, રીજન અનેક રંગ, ડીઝાઇન
બને સાઈલમાં અળસે, લખ મંદપ અને મોઝા સાબુચારવા માટે
જરૂરયાન થ રીજને મળી મકરો.

અનેમાં માટે મખમલ, અને રેસમ તથા ફેલ્ટની ટોપીઓ કીકાયલ
બાને બનાવી આપવામાં આવશે.

આથે બાંધવા અખમલ, રેસમ, ફેલ્ટન વિગેરેનાં કુલોની રંગ
રંગની વેણીઓ બાને અનેક પ્રકારના કોસરો મળશે.

ટેબલ પર સુકવા માટે પાસલીકના જુદર કુલો મળશે.

ટેકાણું : માળરો હેલ્સ (મી.) લી.
લેડીઝ ઝોન્ડ ચીલ્ડરન્સ હેલ્થ મેન્યુઅલ, ૧૨,
ફોન : ૮૩૫-૬૬૬૧ મહેલે માળે, બીકસ ૫૨૫૭.
મારેર મેન્સન્સ — ૩૩ મેરક રફોડ, — બેહાનીસબગ.

હમજા જ અથેલો હિંદનો માલ

જરૂરયા અથ અગયત

સીધી અગયત કરવાથી અમારો માલ સરેરાશ અને સારો હોય છે.
મને તે ધીવળ માલ સાથે સરખાવો.

અગયતની :

નાઈટ લીન : આ ટોળા ૪/- ૬૩૫, સુખ્ય રાજી બા ટોળા ૪/- ૬૩૫
મથેલી ૧ ટોળા રૂ. ૧૦-૫ ૬૩૫, રીકાર નં. ૪૪૨ ૩ " ૮/૫ ૬૩૫
મથેલી (પ્રતેક પછીટમાં અતરની ચીરો થાયે) ૧ ટોળા રૂ. ૧૫-૦ ૬૩૫
કેરસ બોર્ડ : રંગર કુલોન અપવા સારા સારો માલ હીંદની બનાવટના
" ૪/૧૦-૫ ૬૩૫ના કુકી અને રૂકાયલ અને જાગ રાતની માલોલિય સાથે.
ટેસ બોર્ડર સ્વીકાયલું.

સી. બી. ડી. બોર્ડર નોંધવતા ૫૫ ૬૬૧ ડીપોસીટ લેવામાં આવશે.

એ. ટે. કુસેન ઝોન્ડ સન્સ
૧૧૨ ક્વીન સ્ટ્રીટ, દરમન. બીકસ ૨૧૨૮, ફોન ૨૭૩૪૬/૬.

હરદ આફિકાનો પત્ર

(અમારા ખાસ અગ્રપત્રી તરફથી)

૧૬-૭-૧૯૫૯.

અરજીની કાકા

“વનકુલ”

(ગયા જાહેરી માણ)

યુગાન્ડામાં બેચકેટ

યુગાન્ડામાં પરિવર્તન સુધારણા કારકિર્દી પસંદ કરીને, હવે દરેક આફ્રિકાને, એ કિશોરી બેચકેટની અગવળ રજા ચાલુ જ છે, તે સાથે માકધમકી, કમળ, કુલ્લ, તેમજ તમા આમ અપમાન પ્રયત્નો પાસે છુટા કરીને બનવા રહે છે.

જાણીતા આ. જોસેફ કાસીરીની નાની કુટુંબ અને કવિતા બાર કુળની પ્રકારનો ૧૦ આજુબાજુ પ્રવાસ કર્યો હતા. આ. જોસેફ સળંગ પેઢીનું નું દીન એ કુળના નામનું દુર્લભ પદ રાતે એ જા કરીને જોસેફની મોટી મોટી અને તેણે આ બુદ્ધિની અભિરૂપિત કરી દીધું. આવી કુળના માં થોડું નુકસાન થયું હતું પણ જોડી આમ જાતી બધી મદદ હતી.

જો દરેક બારમાં કેટલાક બેચકેટ રહેવાની પદ્ધતિ હવે ૧૫ રાત્રિ સુધી રહેવા માણસો બધાને તે દે એ રીતે અપોનાના બે માણસોને તેમને ચેતવણી આપી હતી કે જે અપદ્યા રાત્રે એ બારમાં સુષ રહેશે તે આરતમાં આવી પડશે.

જો બારમાં વિશાળની બીજા વેચા, એ—તે કારણે ત્યાં આ રીતે આમ સમાવવાનો પ્રયત્ન થયો હતો.

અનીતિને દુર કરવાનું પગલું

નીનીવામાં ઉત્તર કેટલાક વર્ષોથી કુળના વચન ઉઠાડીએલા વેરવાળી બહુ જ ભયંકર કાર્યે વધી રહી છે, અને તેથી નીનીવા માટે આ એક જાદવી સમસ્યા થઈ પડી છે. સત્તાવાળાએ એ પદ્ધતિ આ બાર સુધાર પ્રયત્ન આપ્યો છે. આ બેચકેટ વાળા છે, કેટલા વેરવાળીને પદે વળતી આ ઉઠાડીએલા એ વેરવાળી કુલ કરી પડે. તેમને કમ ઘણી વસતી એ એક જુદા જ મંદિર પ્રજા છે—

કારણ તેમને ખરે ખરી એવું કેટલાક વાળા છે આ. જોસેફ નર નથી— કેટલાક સંસ્થા નથી.

પણ હવે નીનીવામાં કલકલમ બધા ભયંકર પ્રજા તરફ બહુ દોરણ છે અને તેની નાનકડી પણ કુલ વાળા તરફ નહિતી કેટલાકાં. ખતે આ. જોસેફ કાર્ટ ટોમ પ્રજા પ્રજા છે. આ દેશ પ્રજા યુગા નીનીવાના રજાથી આતાના ઓ. કેવેરો જેવર જાણીએ, સુરતના વિચારે, રજાઓ દર્શા.

ઓ. કેવેરો પદ્ધતિ, જાણીએ હતું કે આ દેશ એ અવર્ત જાણે સમાવના ઉદ્ધે અને એક વાન નાનકડું પગલું છે. આરતમાં એ કેટલાક વેરવાળીની આ નાની જાતો નથી એટલું જ નહિ પણ એ બધામાં દેવે મોટા પ્રજા, થોડા સમ પદ્ધતિ, જાણી એવા નથી. બિરતના જોડી કાર્ટ તરફથી રજા કર્યો થયું થયું છે.

આજોવાનેને નજર કેદ

યુગાન્ડામાં એ આજોવાનેને બેચકેટ સમાવના આજે પડી એક મામલો રાખવામાં આપ્યો છે. બધા સરકાર તરફથી તેમને એક થર અને ગાંઠી ૧૨૦૦ કીલોગ્રામ બધું અપાયું. તે ઉપરાંત તેમના કુટુંબના માર સહાય તેમની સાથે રહી રહેશે.

હવે તેમને કારણે ત્યાં નહીં હવે હો અને તેમને પર નજર બધી રહેશે.

સુકાઈપીંગ, કનકન કેકસ રીટર્ન, બાઈસ-સાઈ, રેન્ડુ કસીપર-સ અને કનકાઈ-સ આજે મળે.

આર. વી. હે

૧૦ માર્ચની આ. જો, ૩૯ માર્ચ ૨૦૧૮, કોરતર કમ્પોનસ અને માર્ચ ૨૦૧૮, નેદાનીસમર્, દેન ૩૩ ૧૧૫૪

આ. જો અરજીની કાકાના જાણની જાણ મારે સંતોષવાનો પ્રયત્ન આપ્યો. હું એમને સંતોષ નહોતો આપી શકતો અને તેથી પદ્ધતિ રજામાં અને જાણે જાણ મારેનો ઉદ્ધે આજે હતો. રાતના અગાધ સુધી અને સવારના માર વાળાં એવા બધાના હું એવી તાકાત કમ. થી લાગુ ? જાણી બધી વધ અને હું એમના પ્રસંગથી છુટ્યો. પણ એક દિવસ બધા અને તમના તરફથી એક પત્ર મળ્યો કે, “એનારોની, કિશોરો, કોઈકો વિશે વિશે નેટલા પ્રત્યે મળે સરજ જાણમાં થયેલા તે મોઢી માપશે” અને સાથે નાખા પદ્ધતિ મોઢી દર્શા. એ પ્રત્યે મોઢી આપ્યો. થોડા દિવસ પછી અને અગ્ર મળ્યા કે, સાથે જ અરજીની કાકાને મોઢી દર્શા દીધી છે.

બીજા તરફથી મોટાની પ્રતિના નવ વર્ષના બાળકને બધા મારી પાસે આપ્યા અને અને કારે આને સારી દર્શાવના રજામાં બેચકેટ છે. બધા પ્રજા કાર્ટ રીતે દેખાયે રખાય.” એ કાર્ટ એટલી બધી કાર્ટની એ જરૂર છે.

“તમને અગ્ર નથી આવા લોકો નહીં હો બધું જ નહીં.”

માણસનું નામ અંદ હતું

એ એને કાળામાં કાપસ કર્યો અને કોના પર પદ્ધતિ રખાયો.

પદ્ધતિ. વરસો પછી હું વિશાળ અને અમેરિકા વધુ અગ્રાસ માટે જવા વિચાર હો હતો. પિતાએ તે પ્રજા ન આપ્યું કેટલા એટલ ન આ એમની પાસે નહોતા. અને ના પ્રજા પદ્ધતિ નરેત, કમળા અને નાણાં ને બધાં પ્રજા વિચાર ન થાય એ પદ્ધતિ તેમને મગર નહોતું.

આ વેરો વરમા વચોની હતી. એક દીવસ એક મિત્ર અગ્ર લાવ્યા કે જાણીએ સુરેચ્છા વિશાળના અગ્ર કારે ને એની પ્રતિ હો થઈ કરે. અને દરેક વધે, કે દેવેના વિશાળી રજા છોડે. આ થી આ વાળી હું પ્રજા ન થયો અને આ વાતોની ચર્ચા કરતા હતા ત્યાં અરજીની કાકા હું વિશાળ જાણે છું જાણી અને મળવા આપ્યા. એવો અમારા કુટુંબના એક સમય દેવે તે બની મળા હતા. બધી બીના સમજી અને એકતરફ એમને હતું.

હવે રીતેના વિશાળ બધાને. આ તે કારે મોઢી મળી મળા.

કાકા તમે સમજતા નથી. આમાં વોનાના બનને, મદ છે અને એ મદ માર. થી કાર. થી નથી. એકરી પણ વોનાનો રજા મળવશે.

વાહ તમે તો સાચી વાત કરી અને મારી તરફ પૂર્ણ મિત્ર અને માન સાથે જોડ રજા અને થોડે રહીને પ્રજા “તમને કેટલા નાણાની જરૂર પડે?”

“પાંચ હ દબાર”

“કે એટલા અને હું તમને તે રજા આપીશ.”

“આ. પાંચ”

મારા ક દબાર રજા પોસ્ટ સેર્વિસ માં પદ્ધતિ હું કારે કારી થાઈશ. તમારે લીધી તો હું આજે હું તે સ્વીતી મા છું. આથી આ નાણા તમારા છે.

હું સુધર રજો અને અગ્ર અને અગ્ર બાવ અગ્રવતો રજો અને અને હું મના કાકા એ નાણા રહેવા હો.”

“કેમ તમે અને વરસો સમજો છો ? કાકા કહીને પદ્ધતિ”

સુધ પદ્ધતિ અને કાર્ય “બની વરસ મોલે હું આપ્યો મળે.”

થોડા દિવસ પછી કેટલાની મોઢી રીસરમાં મળી હું બધા મળે. વધુ વરસ બધા અમેરિકા અને વિશાળ પ્રજા બધી બધા રી રીસ આપ્યો. થોડે એક દિવસ વાતના અરજીની કાકા અમ નહ આવી રહેલા.

સવારના ઉઠી એ એક હું આજે માં એક સમડી સળગી રહી છે અને તે પર પાણી ઉઠે છે. નોકરને પુછતાં બધાં છે, અરજીની કાકા આપ્યા છે અને નહોતે નહાવા મળા છે.

થોડી વાર પછી અરજીની કાકા નહોતે આપ્યા. સમડી પાસે મોઢી અને તાપવા લગ્યા અને પદ્ધતિ મોઢાં અને કેમ અગ્રાવેલી આ ન પીતો વોતાની આ ને સમડી પર કરી હતી તે પીવા લાગ્યા અને અને પદ્ધતિ પાસ.

વાહો કરતાં કરતાં બધાં હું, બધાં નિરાશ મળે અને અરજીની કાકા વાતપ્રસ બની કારણે રહેવાં હો છે અને બનશે તે લેવા લોકોની કરતાં રહેશે. આ તેમને વિશાળ કરવા નો હો દતો.

—અંજાતમાં નાજીવેરીના માવેતરની પૂર્ણ સમજતા હોવાને કારણે ૧૦ એકર મા બેલી અધિહારીના માવેતર કરવી અગ્રવર કરવા પ્રજા છે.

મારે-દરે બધાં (ગા.) લીઆટેડ

અદ બધાં બધાં, રેક ને તેમજ સુવધાં સપ્લા, સીઆ બાળકો અને પ્રજા માટે એક બધા કુલ જાણે, કુલ, કારણે અને અગ્રાવે માટે—પ્રજા, બીજા, બેચકેટ, કારણે તેમજ વિશે.

દરેક બધાં માટે માટે તમારે કરવા બધાં.

દરેક વેર રહી, બેચકેટ.

ફોન : ૮૩૫-૬૦૬૬ — બેચકેટ ૧૫૬૮.

પરચુરણ

—૨૫, સોરાબની નાણુની માદમાં ભારતરાષ્ટ્રીય સંસ્થાએ ૩૧૦૦ શીશીય ની શીશીય માટે સિધ્ધકૃતિ આપવાનું નક્કી કર્યું છે. આનો ફાયદો છાત્રાવા ની કક્ષા હોય તેઓ એકસ ૩૩૦૭૪ નાણીની કાપ ગૌચનરની એ.સી.સે થશે.

—કંપાણના અધિકૃત જાણવાર મુલાનીના અધિકૃત તંત્રી થી. એસેક નામવારેને રાજકોટી જાણવાર માપમાં પ્રસિદ્ધ કરવા માટે મુન્દેવાર કરારી કંપાણના રેસીડન્ટ મેજિસ્ટ્રેટે તેને નવ મહીનાની એસની સજા કરી હ આસ માટે એ જાણાતું પ્રકાશન નંદ કરામું છે.

—વાલોડમાં પાવાના પાણીની વ્યેથી તરણી છે. આ તરણીને નિવારના પંચમતે 'વોલરનક'સ રેભના' થરી રેક રેકાણે ફીલોમિ કરામ્યા, પરંતુ પાણીનો પુરવો પુરવો કરવાએ મળતો નહિ હોવાથી એકા નિરાશ થયા હતા. થયુ હમણા સરકારી પુર્વમાં અને પરંતુ કરામાનાના મકાનની ઘરિણે ફીલોમ કરવામાં આવતાં તેપન કુટની ઉમ્મક એથી પુર્વના પેટાળમાં પાણીનો વીણુ જાણે મળે આવ્યો છે. આ મોરમાં જમીનની સપાટીથી રજથી રૂઠની પાણીની સપાટી કાપક રહે છે.

અહીં હવે વોલરનક'સનો કુવો નંધારો. —મુન્દે સરકારે જાણતા રોજિણક વર્ધથી મુન્દે રાજ્યમાં પંચમા અને તેની પછીના ધોરણમાં એજિલક વિષય તરીકે અંગ્રેજી કાપક કરવાનું નક્કી કર્યું છે. આ નિર્ણય સરકારવાલ અને નિર્ણય સિવાયના તમામ વિરતારોની યાગાએને અસર કરશે.

—સરતની નમંદ સાવિત્ર સભા તરફ થી ૫૩ થી ૫૫ના માળાના સર્વમેષ કાવ્ય પુરતક માટેનો 'નમંદ સુવર્ણ ચંદક' થી નિર્દાન ભમતને તેમની 'હરોલથ' કૃતિ માટે આપવાનો નિર્ણય થયો છે.

સામાજિક મખરો

લગ્ન સમાચાર

તા. ૨૬ એ ૧૯૫૯ની દીને જોકા નીસળમંતા થી નરસિંહભાઈ પરચુભાઈ કરવાયુના થિ. સુપુત્ર પરમાનંદભાઈના જન્મ કરમન નિવાસી થી એકલસાથ ભાઈની સુપુત્રી થિ. પુષ્પામેન સાથે મકાનમાં ભાંધી હોલ કરમન મુકામે થી રમણલાલ પ્રાણુકર જોષીના વરદ કરશે થથા હતા. વરમાત્રમાં સામેલ થઈ પ્રસંગને દીપાવવા બદલ થી નર-

સિંહભાઈ આ પત્રદાસ સોનો આભાર માને છે. જન્મ વિધિ બાદ થઈ મંડામાં તરથી વરચુને કુલકાર કરી આથીવોદ આપવામાં આવ્યા હતા. એનો નરસિંહભાઈ તરથી એટની ભહેરાત સાથે આભાર માનવામાં આવ્યો હતો.

તા. ૨૨ જુલાઈ ૧૯૫૯ના રોજ એનીસ-કરમનના થી પરસોતમભાઈ થાલભાઈની સુપુત્રી થિ. જ્વાલેન લોકે ના જન્મ કરમન નિવાસી થ. જ્વાલભાઈ ભાણુભાઈના સુપુત્ર થિ. ભણુભાઈ સાથે 'સા.નંદ હોલ' એનીસ મુકામે માંડો રનેલીએને અને કુટુંબી-ઓના સમુદાય થયે થી રમણલાલ પ્રાણુકર જોષીના વરદ કરશે થઈ હતા. પ્રસંગોચીત થઈ સરવાએ તરથી વરચુને આથીવોદ આપવામાં આવ્યા હતા. તે પ્રસંગે થી પરસોતમ ભાઈ તરથી સરવાએને જાન આપ વામાં આવ્યું હતું.

મરણ અને અરભાર

કરમનના જળીતા સામાજિક કાવ- કર અને વેપારી થી નમ્યુભાઈ ટાભા ના માદુથીનું અવસાન થયું છે. તેઓ અને તેમના કુટુંબીઓ આ કુખના સમયમાં એઓ સર્વેએ વિશેષીક

મતાવી છે તેઓ સર્વેને આ પવકારા આભાર માને છે.

સામાજિક સ્વીકાર:

નરસિંહભાઈ પરચુભાઈ કરવાયુ, એ'નમ' પા. ૨-૨-૦ પરસોતમભાઈ થાલભાઈ, કરમન પા. ૧-૧-૦

શ્રી દ્રાસવાલ કોળી હિત-વર્ધક મંડળ

વાર્ષિક ભહેર સભા તા. ૨૬-૭-૫૯ રવીવારે બપોરે ૧૧ વાને આપી રોલમાં (૫૦ ફોક્સ રીટ, નોકાનીસળમં) ગળથો. કામકાળ (૧) ચીનીકસ, (૨) મંચી એનો રીપોર્ટ, (૩) જનનચીનો સિસાળ બને રીપોર્ટ, (૪) કરટીએનો રીપોર્ટ, (૫) નવી કારોબારીની સુટથી, (૬) પરચુરણ.

આ જમાવતી સભામાં સહેરમાં તેમજ રીક અને કંટીમાં વજતા સર્વ તિજીઓ પધારના હપા કરશે એવી થિ. છે.

નહ-મંચીઓ : મણીભાઈ કે. પટેલ, મહેલ થી. પટેલ, ડા.કા. થિ. મંડળ. પો. મો. ૬૬૩૬, ૫૦ ફોક્સ રીટ, નોકાનીસળમં.

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

જણાવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલેશીયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૬૯ વિક્ટોરીયા, ઓસ્ટ્રેલિયા

— ના —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલને જાહેરીને વિશેષે એ ખરી બાંધધરી છે.

વધુ વિગત માટે લખો થા મળો :

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ, — કરમન.

એકસ ૪૭૬,
ટેલીગ્રામ—કેબલ "સોરાબજી"

ટેલીફોન : ૪૭૮૮૮
૪૭૪૫૩

Life is like music,
it must be composed by
ear, feeling and in-
stinct, not by rule
—Samuel Butler.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 30—Vol. LVII.

Friday, 31st July, 1959

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

Mboya Answers Questions On Future Of Whites In Africa

(From the "New York Times")

NAIROBI, Kenya.

AT the invitation of the American Committee on Africa, I recently visited the United States for a six-week lecture tour in an effort to explain the new Africa—its problems and aspirations—to the American people.

I spoke in every section of the country, and met people of widely varied interests. Congressmen and Senators,

State Department officials, labour leaders, Governors and Mayors, college and university students and teachers, newspapermen and broadcasters and Negro leaders. I think, therefore, that my impressions are fairly representative of a cross-section of the American people.

Having visited the United States in 1956, I was much impressed with the increase in knowledge about Africa. The questions I was asked were based more on interested understanding than on detached curiosity. Four questions in particular which seemed to trouble Americans came up at almost every meeting. I should like to answer them here.

(Are Africans ready for self-government.)

I was often reminded of the lack of adequate numbers of educated personnel to run the new governments which we in Africa have been demanding. I was told that the high illiteracy rate in many dependent territories would make it

impossible for Africans to operate a democracy successfully.

While conceding that Africa has a long way to go toward creating a generally literate community, I answered that this was a common argument used by colonial powers in defense of their continued rule. Often my questioners assumed that the colonial powers were primarily concerned with the education of our people, and that there were deliberate training programmes looking toward the day of independence.

In fact, however, colonial systems give priority to—

and indeed are based upon—such activities as permit or promote the human and material exploitation of the people and territories concerned. Effort is concentrated on extractive industries and quick profits. In every case, investment in education, public health and other social development programmes lags behind.

Ghana's recent history clearly illustrates what I mean. When the all-African Cabinet took over the Government, about 30 per cent of the country's children were in school. In five years, this Government has

(Continued on page 29.)

Liberal Chairman Disclaims Stanford Statement

IN a statement to the Press Mr. Peter Brown, national chairman of the Liberal Party says

"In his letter to the 'London Times,' in which he discusses boycott, Mr. Walter Stanford states his own personal point of view and not that of the Liberal Party.

"The Liberal Party recognises the dangers and shortcomings of boycott as a political weapon. Nevertheless, it is one of the few, remaining, peaceful means of making those who support racial discrimination in South Africa aware of the great weight of opposition to their policies. In responsible hands it is a legitimate means of exerting political pressure on those who deny the use of normal, constitutional channels to their opponents."

Mboya On S.A. Boycott

NAIROBI.

MR. TOM MBOYA, general secretary of the Kenya Federation of Labour, has disclosed that the federation is sounding out the International Transport Workers' Federation and Seamen's Union on whether they will support a boycott of South African goods.

It is also seeking support from trade unions all over Africa and intends to call at this year's congress of the International Confederation of Free Trade Unions for "positive action" against South Africa.

Mr. Mboya was commenting in Nairobi on remarks made about him by the South African Minister of External Affairs, Mr. Louw, who said Mr. Mboya was "inciting and organising

dock and railway workers in Kenya," and that he was confident the Kenya authorities would take such action as might be necessary to ensure the off-loading and transport of goods lawfully imported from South Africa.

Mr. Mboya said he considered the K.F.L. had a right to say whether or not Kenya unions should handle South African goods.—Sapa-Reuters.

OPINION

FRIDAY, 31ST JULY 1959

Ethiopia And Russia

WHEN he was in Russia recently, the Emperor of Ethiopia is said to have invited the Premier of the Soviet Union to visit Addis Ababa together with the Soviet President. Mr. Khrushchev is said to have promised to visit Africa.

Both the invitation and the acceptance are of the greatest significance for the continent. By asking the Russian Premier to come to Africa, the Ethiopian ruler was announcing to the world that he and his people propose to be masters of their country; that they intend to befriend whom they will and be enemies with whom they dislike.

This desire to assert the dignity of the African personality was remarkably noticeable at the Accra meeting of the All-African Peoples' Conference last December. The African peoples and their leaders made it plain that they did not wish to be anybody's stooges; that they did not wish to be pawns in the ideological war and that they wanted to play their own distinctive role in international affairs.

Ethiopia is an integral part of Africa. The problems that agitate the minds of the Africans concern Ethiopia very deeply. Her official representatives at Accra drove this point home at every stage. To translate her concern into deeds she has set aside large sums of money to give a very large number of scholarships to students from the rest of the continent.

Race oppression is something to which Ethiopia is extremely sensitive not only because most Africans are oppressed in their continent but because she herself has known how it is to live under foreign rule. As Africa rises in revolt against White domination, it is inevitable that Ethiopia will want to feel that she has played a decisive role in moving events in the direction of a free Africa. Thus, where Russia and the West are making a bid for African friendship and the price they offer is assistance in shaking off the yoke of race oppression, it is inevitable that Ethiopia will not be uninterested.

Against this background, the invitation is an official announcement from Addis Ababa that the West is moving too slowly in bringing race oppression crashing to the ground. Mr. Khrushchev's prompt acceptance indicates that Russia wants to assure the peoples of Africa that if they want to smash White domination she is ready now with all they might need to move events in the direction of their choice.

None need say they were not given adequate warning.

Women Condemn Brown-Black Segregation

(From Our Own Correspondent)

STRONG condemnation of racial discrimination practised by two Indian-owned cinemas in Durban has been made by the African National Congress Women's League. In one of these cinemas, the segregation of Africans is practised in a subtle form. Patrons are never told that Africans may not sit in certain parts. (But the ticket-sellers evidently have instructions to fill certain seats to members of particular racial groups. When the manager of this cinema was challenged, he denied any segregation. "Chief Luthuli and his family sit upstairs," was the reply "They are free to choose any seat they like. We have lots of African patrons who also prefer to go upstairs and no objection is ever made." In the same establishment, Africans accompanied by Indians are not segregated.

But the fact remains that the bulk of African patrons are always to be found hunched together in one portion of the cinema hall. If that was to be regarded as a coincidence, coincidence would have to be stretched terribly far.

Voluntarily Enforced

In another cinema, patrons are told quite bluntly that Africans who wish to sit upstairs may only do so in certain specified seats. No bones are made of the segregation voluntarily enforced here by the owners. The management's answer to criticism in the past has been that they could not afford to lose their Indian and Coloured patrons. Yet it has never happened in any Indian-owned cinema that any Indian or Coloured patron has ever objected to being seated next to an African. The fear of objection here is more or less analogous with that trotted out by Dr E G Mulherbe, principal of Natal University, in defence of academic segregation at the university. In polls conducted among students, it has been found that White students do not object to integration. It is more than likely that even the White parents may not take their possible objection to integration to the extent of withdrawing their children.

Another criticism levelled by the ANC women is against the exclusion altogether of Africans when film barred by the Board of Censor in Africa and

children under 16 are excluded. The ANC Women's League says that either the cinema owners obtain a removal of this bar or refuse to screen such films.

Just Approach

This matter of segregation was taken up with the owners about 1950 in a joint approach made by the African National Congress and the Natal Indian Congress. The effort was without success. Later the Natal Indian Youth Congress distributed leaflets protesting against this practice.

Indian opinion hastily condemned what segregation should be done away with completely. "It is ridiculous for Indians themselves to practice something they oppose on the national level," was a typical comment. It was generally accepted that economic factors—prices payable for seats—may be the determinants, rather than that of race, of who shall sit next to whom. "An educated African," it was stated, "would naturally prefer to sit next to an educated Indian or European, rather than with an uneducated man. Similarly an Indian teacher would feel more comfortable with an African teacher than with an Indian street sweeper."

A further general reaction was that "now that the women have taken the matter up, segregation in these cinemas will fade away like the mist before the sun." A curious feature however is that a European-owned cinema has not come in for any criticism from the ANC women.

ARE YOU LUCKY?

The four-leaf clover is considered one of the luckiest talismans in the world.

Mr. Y won over £1,400. Mr. U won a football pool. Mrs. X saved a marriage breaking-up. Mrs. V. developed an improved way of living.

It could work for you, too, especially if you know what the four leaves mean. Write, you and also send your FREE booklets with every talisman purchased. Your own talisman sign inscribed in gold is engraved on the talisman. Send name and address, date, month and year of birth with Postal Order for 3/- direct to Dept. O, Publicity, Press, Claret (Pty) Ltd., 3 Markham Bldg, 11 West Street, P. O. Box 1460, Cape Town.

Political Parties And Parliamentary Democracy

ARUN GANDHI

OF late the parliamentary form of democracy has suffered a severe setback. Not only has it been mauled and maimed in France by the De Gaulists but it has also been smothered in several other countries under the heel of military rulers. While the dictators have given themselves the designations of presidents and prime ministers and keep paying lip service to liberty and democracy, freedom of speech and association have disappeared. Parties have been banned and political leaders clipped in jail or terrorized into silence.

The press is being subjected to censorship and harassment and even the independence of judiciary has been curtailed. Constitutions, solemnly enacted in the name of the people, have been scrapped or suspended, or even tampered with and trampled upon. Though in the first instance, the assumption of all powers by these dictators was for a short and limited period it is being extended from time to time and there is no knowing how long the military rule will last.

Silent Spectators

But what is most surprising and painful is that nations which have been avowed champions of parliamentary democracy, have been silent spectators of, if not accomplices in, these crimes. Their relations with these countries have remained unaffected, new alliances and pacts have

been entered into and more economic and military aid is being given as if nothing had happened. This conduct is being justified on the ground of recognizing *de facto* government in these countries.

The love of these great powers for parliamentary democracy may have been numbed by the fear of communism, but they should know that their indifference cannot but be harmful to the cause of democracy, and may have far-reaching consequences.

These developments have had serious repercussions in all the Asian countries and have set people thinking furiously whether the parliamentary form of democracy is suited to these genius and tradition.

In India, where parliamentary democracy is being worked out on a gigantic scale, people have naturally become more perturbed and are anxious to devise ways

and means of forestalling such unfortunate developments. Several suggestions have been made which deserve careful consideration. For instance, Mr. Jayaprakash Narayan, the prominent Sarvodaya leader, has suggested that all political parties professing faith in democracy and socialism should unite and form a single party. Mr. C. Rajagopalachari, the former Governor General of India, has, on the other hand, formed a new party to fight the Congress and other parties. Acharya Kripalani, a prominent Socialist leader, has advocated the formation of a national government.

Causes Of Dictatorship

But before the Indians can decide the feasibility or otherwise of these and other suggestions, it is necessary to analyse the causes that have led to the emergence of military and semi-military dictatorships in some countries. The dictators have invariably told the people that they are not opposed to democracy. They had to intervene, they said, because of the increasing corruption and political bankruptcy of parties and leaders. The people had nothing to say against it for they themselves had become fed up with corruption and saw no way out of it. Notwithstanding the repeated promises by the parties and politicians corruption had kept on growing even in high places of power. But what the people do not seem to realise is that the army too is not far from being corrupt.

I believe the glamour of the uniform and uniformed men running the administration is already wearing out. At any rate, besides mounting corruption, high prices, inefficient services, incompetent ministers and unscrupulous political parties had also paved the way for military dictatorships.

It is to be hoped that India would profit by these incidents and adopt measures to root out these evils if and where they exist. It must be admitted that corruption does exist to a certain degree in India, as it does in every other country, but its lawlessness to the Indian Government is most also be made clear that of late several stringent measures have been taken to eradicate this evil and the Government is now seriously thinking of establishing a statutory commission charged with maintaining certain definite standards of integrity in public life and administration. This commission will function like the Election Commission under the President.

But more than anything else, political parties should be held

responsible for the deplorable developments in the countries where military dictators have taken over. For instance in France democracy had to suffer because of the numerous political parties which had been playing power politics since the end of the war, unwinding of the consequences to the people. France had the rare record of having more than two dozen governments in a dozen years. The twenty-sixth government was installed with General de Gaulle as premier under threat of force and civil war though with the formal consent of the legislature and in conformity with the provisions of its democratic constitution. Notwithstanding the laudable aims, policies and programmes of the parties and the heads of having as their leaders some of the well-known politicians of the country, they had failed to give the people a stable government and had brought democracy into contempt.

(To be concluded)

"Justice is Done"

IN Port Elizabeth, a White policeman who shot and killed an escaping Coloured prisoner was this week found guilty of culpable homicide by a Judge of the Supreme Court. The sentence allowed him to go home a free man upon paying a fine of £25.

In Pietermaritzburg, the capital of Natal, 21-year old Agnes Mize, an African woman, was found guilty of stealing 17 oranges. She was fined £10 (or one month's imprisonment). The evidence before the Magistrate, Mr. D. F. Wilcocks, was that Col. C. H. Kelley Patterson stopped the young woman while she was carrying a suitcase. In the suitcase were the oranges. She told him that she had bought them. The Court however found that Agnes Mize had stolen the 17 oranges from the farm Winter kloed belonging to Col. Patterson, who is District Commissioner for Police in inland Natal. The fine was in effect 11/6 for each orange that Agnes was convicted of stealing.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barkly Arcade, 22 Market Street, Cor. Deynott & Market Sts. Johannesburg. Phone 23-1634

The Glory In Virtue

THERE were four friends who lived in a small village. They all cherished great ambitions. One day, while discussing their ambitions, one of them said: "I am just a weakling. How I wish I had a huge muscular body!"

The second friend said: "I am very poor. I wish I had a lot of wealth, then I would really enjoy myself."

The third friend wished he was in a position to wield a lot of power then he would not have to do a thing.

The fourth one, most sober of the four, said he would be happy if he could prove himself a worthy citizen and a true human being. Then I would work for the welfare of all the people.

Later the four had realised their dreams and got what they wanted.

The first one became a strong swarthy man.

The second one had amassed a lot of wealth.

The third one got a high administrative position and wielded a lot of power, and

The fourth one turned out to be very virtuous.

One day the strong man was involved in a fight and found himself in the prison.

The rich man was so worried about the safety of his wealth that he could not sleep at night.

Similarly the one with a lot of power was also worried that some day someone will snatch all "my power from me."

But the fourth man became very popular and was liked by all the people.

The other three, the strong, rich and powerful men soon began to regret their positions. They felt that they were better off without all this. But the fourth man was very happy and reproachfully explained to his friends that, "power, money and strength are useless without virtue."

Albaya Answers Questions On Future Of Whites In Africa

(Continued from front page)

raised the figure to 85 per cent but continues to open a new school every other day. There had been nothing to equal this in eighty years of colonial rule.

In areas with a European settler community the problem is even worse. Not only does African education lag behind, but African political rights are subordinated to European domination. Thus, while France has ultimately conceded freedom for Tunisians and Moroccans, she refuses to recognise that Algerians—a people with similar aspirations, history and background—are entitled to the same status. (The British concedes the rights of Africans on the West Coast, in Somalia and Uganda—and soon in Tanganyika—but refuse to go all the way in Kenya, and certainly dispute these rights in the Central African Federation of Nyasaland and the Rhodesias.

In Africa, Britain has adopted various formulas of qualitative franchise, not based on any training programme for independence, but aimed at preserving the position of the white settlers. Thus, in Uganda, where there is a comparatively small settler community, literacy in the vernacular is the minimum qualification for the vote. But in Kenya, where adult suffrage is granted settlers and Asians, the African franchise is limited by such qualifications as an income of £120 or eight years of education. In Central Africa, in addition to rigid control of the number of Africans allowed in the Parliament, the initial qualification for the vote is a £750 income.

In Portuguese areas there is not even a pretence at development or training for future self-government. The Portuguese maintain that Angola and Mozambique are integral parts of Portugal, and insist that all indigenous people may be assimilated as Portuguese citizens, but less than 1 per cent of the African population has been. Slave labour, forced labour and brutal treatment of Africans is common. No freedom of assembly, association or the press exists and schools are rigidly controlled by the state with the apparent sanction of the church.

In these so-called multi-racial areas, representation in the Legislatures is based on communal divisions—i.e. four-fifths elected members for 60,000 Europeans

and an equal number for 6,000,000 Africans in Kenya, ten elected members for 20,000 Europeans and an equal number for 8,000,000 Africans in Tanganyika. In Kenya, the per capita expenditure on the education of a European child amounts to £32 a year, while that for an African child is £5.

This, then, is my answer to those who ask us to wait until we are prepared by the colonial powers for self-government. While we are appreciative of the benefits we have derived from our contacts with Europe and other parts of the world—especially in the post-war period—we are convinced that if we are to develop rapidly and effectively, we must if we are to meet the technological and scientific challenges of the twentieth century, we must not only have an effective voice in the government of our countries, but become masters of our own fate. To suggest that this would lead to an overnight reversion to barbarism shows an utter disregard for history and the fact that Africa, despite her many temporary handicaps, lives in the twentieth century, receptive to all the influences of the attitudes and developments of the present.

The question is not whether African freedom will come, but how and when. Even in areas where there is white settlement it must come, and it is futile to think otherwise. In this context, all one can say about South Africa is that her prospects look blacker each year.

(To be continued)

Ghanain Cadets In India

5 cadets from Ghana who have been selected for admission to a two-year course in the Military College at Dera Dun, have called on the Defence Minister, Mr. V. K. Krishna Menon. This is the first batch of cadets to come from Ghana which has allotted 5 seats in this college. The cadets were also introduced to the three Service Chiefs who were present on the occasion.

Cast-Offs For Non-Whites

(From Our Own Correspondent)

WHAT the late Sirigness Sastri deprecatingly termed the "unfortunate hypocrisy" of General Smuts when he (Smuts) introduced the Peggung Act might appropriately be applied to the Durban City Council of 1959. Time after time spokesmen for the city council, from the Mayor to heads of departments, talk glibly of the services being rendered to the city's non-European inhabitants.

They never of course dared to mention in decent company that practically all the services for Africans in Durban were paid for out of the huge profits made out of beer sales to African men. Only within the past three weeks, the City's Board Administration Director, Mr. Bouquie, had to warn that if the African men did not resume drinking, welfare grants to churches helping Africans may have to be cut or curtailed.

But a recent recommendation of Durban's Transport Management Committee escaped almost unnoticed. This was that the principles contained in its engineering adviser's report be accepted.

Best For Whites Only

This report stated quite blandly that no new buses are ever put in transporting non-Europeans. There is to be no "European" bus older than 6 years in service; and no "non-European" bus older than 10 years. This does not read so bad. But the report makes clear the studious unconcern with which the comfort of non-whites is regarded. In fact, the cast-off buses, which white persons may presumably refuse to ride in any longer, is to be thereafter made

available to non-whites.

"The bus will spend its first six years," runs the report, "as a European bus... At the end of six years, when the next repaint is due, it will become green and be transferred to the non-European fleet, starting life there at about 200,000 miles." That is, when the bus has become so old and decrepit that mechanical faults manifest themselves with annoying frequency. Which of course explains why the "Green Mambos" so often break down on the roads. "Four years will now be spent," continues the report "in the non-Euro, operating a further 200,000 miles to an overall total of 400,000 miles."

Note that whereas the bus in its first 6 years lives one half its highest life expectancy, the remainder takes only two-thirds of that period. The only conclusion to be drawn from this is that the buses on non-white runs do more work than those on the European routes. The advising engineer and the Transport Management Committee have given ample confirmation of non-white complaints of past years and have fully justified the grumbles and growls of non-white passengers who are not infrequently late for work or getting home because of bus breakdowns.

Phone 256-6785

P. O. Box 1848.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

Gramophone Records

MADE IN INDIA — AT HALF PRICE
4/6 EACH OR TWO FOR 8/3

Selected single numbers available from latest films.

Also Urdu Quawals; Hindi: Religious, Ramayan, Arthi, Bhajan and Drama Sets.

Latest Gujarati Records: Only at 3/- each or two for 5/-

Available in Bhajan, Arthi, Garba and Comic Numbers

MAIL ORDERS ACCEPTED — FREE PACKING
SELLING FAST.

Write for detail specification, gladly supplied on application.

NATIONAL RECORDS

18 Ajmeri Arcade, off Grey Street,

DURBAN. — Phone: 25628.

"The weapon of non-violent resistance or soul-force is as much the heritage of the people of India as it is of the people of America and, for that matter, Russia."

Thoreau, Tolstoy And Gandhiji-II

Non-Violence Can Dispel Menace Of The Nuclear Bomb

BOTH Thoreau and Gandhiji made experiments in simple living. Concord, where Thoreau went to live alone by the labour of his hands, was, it was said, for him "a microcosm of the world" and "better than the world because it was smaller and could be known."

To Gandhiji his Ashram was the magic crystal in which he read the meaning of the passing show around him and of the struggle within the depths of his own being. He held that as we are an environment becomes; a man is worth no more than the sum total of the imprint that his conscious and subconscious life leaves on his surroundings all the rest is adoration and gloss. His Ashram meant to Gandhiji far more than his retreat at Concord to Thoreau; it was his laboratory and instrument of action rolled into one.

Tolstoy's Influence

It has been suggested that while Gandhiji held that what was wrong for the individual could not be right for the State, Thoreau accepted two standards of morality—one for the individual, the other for the State. The inference does not seem to be correct. For Thoreau also said that while "a corporation has no conscience, a corporation of conscientious men is a corporation with a conscience."

Among the formative influences that were common to Gandhiji and Thoreau were the Bhagavad Gita, the Upanishads, and the life and teachings of Jesus. Tolstoy had hardly discovered himself—he was only 34—when Thoreau died. But he moulded Gandhiji's whole outlook on life. His views on art, religion and economics, on the relationship between the State, no less than on politics were profoundly influenced by Tolstoy's as embodied in "What is Art?", "What is Religion?", "What Shall We Do Then?" and "Kreutzer Sonata" respectively, not to mention "The Kingdom of God is Within You" which outlines practically the whole outline of Gandhiji's non-violent non-co-operation programme in its essentials.

World-Shaking Events

The present era will be dominated by the future history with two world-shaking events,

viz, the discovery and release of atomic energy and the demonstration of the power of the "atom" to resist the power of armaments successfully. If one may use an analogy, Thoreau was to the science of "Atomism" as Bohr and Fermi, who first achieved atomic fission and the release of the energy locked up in the atom. Tolstoy was to the science of "Atomism" as Einstein who, working through pure mathematics all by himself, discovered and enunciated the existence of energy imprisoned in the atom, its potentialities and the possibility of its release. Gandhiji's role is analogous to that of the scientists who perfected techniques for achieving controlled atomic chain reactions and harnessing the same to peaceful ends.

What is the significance of their joint discovery to the era in which we live? Has the emergence of atomic weapons antiquated the weapon of non-violence? Gandhiji was once asked this question. Far from antiquating it, he replied, non-violence was the only thing that was left in the field after that. "It is the only thing that the atom bomb cannot destroy."

"I did not move a muscle," he went on to add, "when I first heard that an atom bomb had wiped out Hiroshima. On the contrary, I said to myself, 'Unless now the world adopts non-violence it will spell certain suicide for mankind.'"

What is the rationale of this bold assertion? In nature it is often found that when a tendency has reached its peak, it is ready to be transformed into its opposite; the two balance each other and become the starting point of a new phase of development.

Sterilizing Armaments

It is a curious phenomenon that during World War II, though armaments had become deadlier, the actual casualties were fewer than during World War I. The totalitarian Powers found that if they could demonstrate their undoubted ca-

By
Pyarelal

capacity to exterminate their opponents, it was not necessary for their purpose to exterminate them. Round this discovery they built their philosophy of frightfulness and diplomatic pressure which enabled them to ensnare whole populations, sometimes without firing a shot. But no sooner was this discovery put to use than its opposite came into the field. The oppressed people discovered that if they were prepared to die in the last man, in all probability they would not have to die. For total annihilation is not the object of the tyrant, but to bend the opponent to his will. The moment, therefore, that people realise that there is something in them which is apart from the body and which armaments cannot destroy along with the perishable physical frame, the power of armaments is sterilised. That is what happened in the end. By learning the art of dying, the oppressed people managed to live, while the oppressor rushed headlong to his doom. As the author of "The Moon is Down" put it, "The slave overcame the tyrant."

Two Conditions

Proceeding on this analogy, Gandhiji declared that the advent of the atom bomb, which is the atom of brute force, was bound inevitably to bring into the field its opposite, viz, soul-force or the power of the spirit. The day that mankind learned to put it against the tyranny of brute force, the latter would be rendered impotent and the menace of destruction with which humanity and human values are confronted would pass away like an ugly nightmare. Gandhiji postulated only two conditions for it: (a) There must be recognition of the existence of the soul apart from the body, and its permanent nature, "and this recognition must amount to a living faith," and (b) in the last resort "the technique does not avail those who do not possess a living faith in the God of Love."

Here is his testimony to his own words. "Non-violence is a soul-force or the power of the Godhead within us. Imperfect man cannot grasp the whole of the Reason—but even an in-

ferior fraction of it when it becomes active within us can work wonders... (ii) is like radium in its action. An infinitesimal quantity of it imbedded in a malignant growth, acts continuously, silently and ceaselessly till it has transformed the whole mass of the diseased tissue. It is self-acting. The soul persists even after death, its existence does not depend on the physical body. It transcends time and space. It follows, therefore that if non-violence becomes successfully established in one place, its influence will spread everywhere."

Thoreau Knew

That Thoreau was not unaware of the existence of this power and its boundless possibilities is clear from the following:

"He who is conversant with the eternal powers will not worship inferior deities of the wind, waves, tide and sunshine (the mechanical forces). Love... never ceases it never slacks. Its power is incalculable; it can move the globe without a resting place... But though the wisest men in all ages have laboured to publish this force, and every human heart is, sooner or later, more or less made to feel it, yet how little is actually applied to social order! True, it is the motive-power of all successful social machinery; but as the mechanical forces have not yet been generously and largely applied to make the physical world answer to the ideal, so the power of love has been meagrely (and sparingly) applied, so yet. It has penetrated only such machines as the almshouse, the hospital and the Bible Society, while its infinite wind is still blowing and blowing down these very structures, too, from time to time. Still less are we accumulating its power, and preparing to act with greater energy at a future time. Shall we not contribute our share to this enterprise then?"

A couple of months before his death, Tolstoy in a moment of prophetic vision, wrote in a letter to Gandhiji that the non-violent work that Gandhiji was engaged on in South Africa was one which the whole of the Christian and non-Christian world was bound one day to participate.

The weapon of non-violent resistance or soul-force is thus as much the heritage of the people of India as it is of the people of America and, for that matter, Russia—yes, it is the common heritage of all the downtrodden and oppressed peoples of the earth who have

(Continued on next page)

Liberals Accuse Louw Of Impropriety

FOR a person in such a responsible position Mr. Eric Louw is surprisingly ill-informed. His attack on Mr. Garfield Todd for allegedly holding "secret" meetings with Liberal Party leaders in the Union is particularly wide of the mark, says Mr. Peter Brown, national chairman of the Liberal Party in a statement released to the Press.

"The facts are simple. Mr. Garfield Todd was invited to address a meeting of the Liberal Party students' branch in Johannesburg. In view of the great interest in this meeting Mr. Todd later consented to address meetings in other centres as well. Because it would have been invidious for him to address public meetings under the auspices of any political party the meetings held in Johannesburg and Durban and arranged by the Liberal Party were private meetings and were confined mainly to Liberal Party members. Two other meetings—at Witwatersrand University and Pretoria—were not under Liberal Party auspices and were open to the public.

"The two private meetings were attended by close on a thousand people. The suggestion that "secret" meetings can be held in the presence of

this mass of people is obviously nonsense.

"Mr. Todd denied specifically at this Press Conference that he was having secret talks with Liberal Party leaders and this denial was widely publicised at the time.

Serious Aspect

"A more serious aspect is Mr. Louw's statement that Mr. Todd was guilty of an impropriety. This is absolutely false. Mr. Todd spoke about fundamental problems of race relations in a thoughtful and unbiased manner and was careful not to use his meeting for attacks on the Central African Federation or the South African Government.

"Mr. Garfield Todd is an ex-Prime Minister of Southern Rhodesia. He may be the Prime Minister of Southern Rhodesia again or of the C.A.F. sooner than

many people think. It is the special duty of Mr. Louw to ensure that South Africa retains friendly relations with other countries, particularly its neigh-

bours. In view of this it is essential that Mr. Louw should apologise publicly to Mr. Todd for his completely unfounded allegations."

Sarojini Naidoo Scholarship

AN international fellowship in memory of the late Mrs. Sarojini Naidu for post-graduate study or research in any field has been instituted in the Delhi University by the Federation of University Women in India (Delhi Branch).

The fellowship is of the value of Rs. 3,600/- per year and will be offered to a suitable foreign woman candidate.

Applications are invited for the fellowship from women candidates residing in East African territories to the Second Secretary (Education Commission for India, P. O. Box No. 39974, Nairobi).

The applicants are required to give full information concerning: (a) Age, (b) Education, (c) Publications, if any, (d) Outline of proposed study, (e) Address of two referees who have personal knowledge of candidate's work and who have expressed their willing-

ness to be consulted, (f) A brief account of career before and after graduation, 1

Applications should be typewritten and submitted in duplicate.

Thoreau, Tolstoy And Gandhi

(Continued from previous page)

an awareness of it and dare to invoke it in the battle of right against wrong, of freedom and justice against tyranny, of the spirit against the power of armaments. We hear so much these days of international control of atomic energy. Cannot there be international co-operation for the development and use of this unique power about which Jung, that greatest of living psychologists, has written: "Psychic life is a world power, that exceeds many times all the powers of earth."

(Concluded)

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR

EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

PAC Status Boycott Takes Shape

A STATEMENT to the Press issued on behalf of the PAC executive and signed by Mr. P. K. Lebello, the National Secretary says that the Status Campaign will, "aim at the complete eradication of the stigma of the so-called racial and cultural superiority; will stage an unparalleled assault on the attitude of intellectual arrogance, and will launch an unprecedented attempt to expunge, once and for all, the myth of white supremacy."

"The President of the Pan African Congress," continues the statement, "will call upon all national minorities in this country to halt all social, political and economic evils that have reduced the African to a state of humiliation and degradation, and have disregarded his interests as a people."

"In its positive form, the Status Campaign will seek to re-assert the self-reliance, self-confidence and self-trust of the African and, above all, to regain his dignity and personality as a nation with a destiny to contribute to the common fund of human knowledge. It will seek to eliminate not only all forms of apartheid but also differential treatment from public and private concerns. We shall demand to be addressed as "Sir", "Madame", and not as "Boys" or "Girls" or "Johns" and "Janes". We shall call for the unqualified respect for the

African womanhood, for courtesy and prompt attention in service, which features are the hall-marks of all cultured people. We shall call a stop to the use of all unbecoming and meaningless terms of reference by individuals, the Press and the Radio at all times and at all places."

In its active form the Campaign will direct the African people to cease all dealings with all those concerns, persons or bodies that refuse to recognise the African as a human being. First and foremost we shall boycott with our pay packets."

This is discourse a long-term programme, to be carried right through the liberatory stage, the details of which will be determined by the Branches, Regions, the National Executive Committee and Conference from time to time, as the programme unfolds."

The "Stander Affair"

(From Our Own Correspondent)

GREAT interest is being shown in the so-called "Stander affair" by Natal's Indian teaching fraternity. Not for entirely different reasons from that advanced by the supporters of the United Party Provincial Executive, although the political twist given to the accusations and counter-accusations makes the matter one of general interest.

Reason for interest by Indian teachers is because, rightly or wrongly, Mr. J. H. Stander, whose duties as an inspector take him to Indian schools, is regarded as being unsympathetic to Indian aspirations. An oft-repeated allegation is that when Mr. Stander calls at an Indian school, he would walk in with one hand tightly clutching a brief-case and the other firmly in pocket. Thus it is obvious, critics say, the embarrassment of refusing point blank to shake hands with an Indian school principal. Unlike other White school inspectors, he never takes tea at an Indian school; but this, some say, is simply because he likes his tea in a special way.

These are small, even petty reasons advanced. But it illustrates a state of mind.

The belief is general that Inspector Mr Stander displays an attitude of arrogant superiority towards his non-white albeit much junior, colleagues of the same profession. The fact that the Nationalist Government and the Nationalist Press have taken sides in favour of the Public Service Commission in the dispute, and the fact that Mr. Stander has associated himself with the Voortrekker movement, has given rise to the impression, which may well be erroneous, that he is personally Nationalist-inclined. And if White voters object to Mr. Stander being put into a position from which he may one day logically become Director of Education in the Province, non-whites suffer even greater anxiety.

Letter To The Editor

Mr. Pat Replies

SIR,—I thank you for your serious and courteous attempt to answer some of the questions raised in my previous letter about certain aspects of Pan African Congress policies and outlook. That your answers are not fully satisfying evidently arises from the fact that you endeavour to interpret, in a friendly manner, PAC attitudes. It is to be hoped that the leaders of the PAC will themselves in the near future dispel doubts and uncertainties created in the minds of a not inconsiderable number of democratically minded South Africans by past pronouncements made on behalf of the PAC.

I regret however that the last sentence of your replying leader ("Opinion" 24/7/59) does me serious injustice. This contains an innuendo, which I trust was unintended, that I am a person faced with the temptation "to gang up against the African." Critics of the PAC or the ANC could not by any means be accused of ganging up against the African, in company with

the vast majority of South Africans I condemn the Afrikaner Nationalist. Surely this does not mean a ganging up against Afrikaners as a racial group? You, Sir, have often made legitimate and highly pertinent criticisms of certain sections of the Indian community. No one in his right senses can accuse the "Opinion" or its Editor, of being anti-Indian. If, in my questions, there occurred an implied criticism of some aspects of PAC attitudes, I merely exercised the democratic right of one South African to criticise my fellow South African.

While appreciating Miss Elna Gandhi's interest in the matter, her unfortunate lowering of the level of discussion from a dispassionate and intelligent one to a questioning of my minority renders her letter undeserving of a reply.

Yours faithfully,
PAT FOOLANHAM.

Latest Shipment

All kinds of incense sticks: Three Roses, Gateway of India, Asokadhurbar, Soogandhi Rani, Chamili, Lata Mangashkar, Vasanti, etc.. Write for our pricelist. (We only keep Indian manufactured incense sticks.)

Green ginger 7d. per lb.	We pack our goods well before sailing.
Green turmeric 1s. per lb.	
Amba-Mulshi 1s. per lb.	
Garlic with big stems 1s per lb.	
We sell by C.O.D.	

We import the following articles directly:
Scented Betel Nuts, Pawa, 'Mamra, Roasted Gram, and Many Household Goods.
Our stuff is good and obtainable at low prices.
Write for our price list:

K. HARIBHAI & SONS
(PTY.) LTD.

Direct Importers: Wholesale & Retail Merchants
81 Victoria Street,—P.O. Box 2156—Durban.
Telegraphic Add.: "BHAISONS"

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Compulsory National Service For Indian Students

SOMEONE in the higher circles in the Government of India seems to have realised the utter futility of just obtaining degrees without fitting the students for any concrete work and for life. This is the only consolation one can draw from a scheme by the Union Education Ministry after tedious consultations, conferences and squabbles. The scheme proposes compulsory national services for students who graduate in humanity, sciences or social sciences in 1961-62, which marks the beginning of the Third Plan.

The scheme which is understood to have been approved by the Prime Minister and the inter-ministerial working group at the Centre has still to be endorsed by the State Education Ministers at a conference to be held in New Delhi on August 8 and 9. According to the tentative estimates the scheme will cost Rs. 5 crores annually and it is accepted that there would be at least 50,000 draftsmen in the first year, after exemptions have been made on grounds of health or poverty. The services of a period varying from 3 months to a year are being considered essential to enable the draftsmen to make an effective contribution to development projects in the country. Good care will be taken to see that the existing labour force is not displaced in any way.

Central legislation is likely to enforce the scheme. This may be construed in some quarters as an indirect attempt to curtail the extraordinarily high number of students proposing to go in for the University education. Every year the number has increased, with the result that the existing institutions are incapable of tackling all those who seek university education.

Problems of accommodation in all higher institutions are creating difficulties for administrators and educationists in every state in the country. There are numerous cases of groups of students expressing their annoyance in methods which can hardly lead them to become valuable citizens of a progressive country.

Figures released for the annual intake of technical personnel for the Third Plan period are themselves illustrative of this fact. There will be no less than 15,000 students for the degree course and double that number for the diploma course in technical institutes alone. The Government, which always proclaims the need for technical man in India, is taking steps to

meet the increased demand. The Secretary of the Union Ministry of Scientific Research and Cultural Affairs has disclosed that attempts are being made to increase or double the capacity of the existing engineering colleges and technical institutes.

One wonders whether such a step would help in improving the standard of education when the colleges have to tackle double the number of restless students than before.

A minor squabble is developing between the States of Rajasthan and the Punjab. This was brought to light some days ago in the refusal of the Punjab Government to permit administrative interference by Rajasthan in the execution of the Bhakra Nangal project.

The Rajasthan Assembly's Public Accounts Committee wanted to associate with the Punjab Committee in the scrutiny of the Bhakra project accounts. At a conference between representatives of both the Committees, the Punjab representatives pointed out that the project was primarily the responsibility of the Punjab. Rajasthan was merely a co-sharer in the project and, as such, could not supervise the project accounts through this Committee.

On the other hand, Rajasthan asserts its claim on the plea of financial difficulties. The entire funds of the project have been loaned to the two Governments by the Centre. The Rajasthan Committee is likely to move the Centre in the matter.

Talking of projects, it is interesting to note that power-hungry industries in the Bombay-Poona region will get more electricity within a couple of months. It was decided at the meeting of Power Committee in Bombay that more than 30,000 k.w. of electricity would be made available in addition to the amount already being received. The additional power

will benefit not only those industries which are on the waiting list, but also those whose applications for an increased power were rejected as well as those which were not eligible for additional power.

Meanwhile the Government of India seems to have awakened to the necessity to co-ordinate rail and road transport in the country so that various industries and projects can obtain supplies essential in the quickest possible manner. The Gov-

ernment has set up a high-powered committee, with Mr. K. C. Neogy as chairman, to go into the question of rail-road co-ordination and transport development. The Planning Commission is actively associating with such a committee. The Secretary of the Planning Commission, Mr. Vishnu Sahay, is a member of the Committee and the Director of the Transport Division of the Commission, Mr. K. I. Lalber, will be the secretary of the Committee.

Africans To Sit In CAF Commission

THE Commission is to be appointed to prepare the way for the 1960 review of the Federal Constitution will consist of 26 members, of whom 13—including five Africans—will come from the Federation. Sir Rex Welschky announced last week.

Membership would be made up of a chairman from the United Kingdom, and six Privy Counsellors who would be members of the United Kingdom Parliament. They would include three members from the Opposition.

There would also be six independent members, of whom four would be chosen from

Britain and two, if possible from other Commonwealth countries having experience of federal systems of government.

Four members of the commission would come from the Federation as a whole, and would be proposed by the Federal Government, and there would be three members each from Southern Rhodesia, Northern Rhodesia and Nyasaland, proposed respectively by the Government of Southern Rhodesia and the Governors of Northern Rhodesia and Nyasaland.

Of the 13 members drawn from Central Africa, five would be Africans, and none would be members of their respective Governments or Legislatures.

Latest Gramophone Records Arrived

Mother India	5 Records	49/6
Panna	5 "	41/3
Dakh Kabira Roya	4 "	38/-
Abhimanyu	3 "	34/9
Jagan-Jagan Sh-Fere	5 "	41/3
Johnny Walker	3 "	34/0
Ayodyapati	5 "	41/3

INDIA PRESS RECORDS

Talalidas	3 Records	38/-
Peh. Jhalak	6 "	60/-
Hakala	4 "	40/-
Bahar	2 "	20/-
Surwan Kumar (Drama)	2 "	34/-
Loose Numbers Babul Barot and Badal		20/-

Packing, Postage and C.O.D. charges 7/6 Extra.

Obtainable at Our Only Address:

**BHARAT MUSIC
SALOON AND
BOOKSELLERS,
286 Grey Street,
DURBAN.**

West African Union Takes Shape

THE Governments of Liberia, Ghana, and Guinea are to start immediately the complex organization of a conference next year which they hope will lead to the creation of a loosely knit community of independent African states.

The leaders of the three states have suggested a series of principles which could serve as a basis for discussion at the conference.

The main principles are:

(1) "Each state or federation joining the community would maintain its own national identity and constitutional structure."

(2) The members of the community would be required to pledge themselves not to interfere in the internal affairs of any other member.

(3) The main objective of the proposed community would be to help to build up a free and prosperous African community.

Own Flag And Anthem

(4) Membership in the community—which would set up economic, cultural, scientific and research councils—would be open to all independent states in Africa.

(5) Eventually the community would have its own flag and anthem and its motto would be "Independence and Unity."

Dr. Nnamah of Ghana, reports Reuter, went to Saniquellia in Liberia last week with the idea of persuading Liberia to join the Ghana-Guinea Union. But he accepted President Tubman's suggestion that any form of West African or wider African association or community should be delayed until countries like Nigeria

could come in on a completely equal basis.

Nigeria is due to become independent next year and President Tubman contended that such a vast and rich country should be given the opportunity of joining an African community at its foundation.

Won Over Too

President Sekou Toure of Guinea was quickly won over too to President Tubman's idea.

A joint communique issued after the Saniquellia meeting said of South-West Africa: "We maintain this territory is in fact trust territory of the United Nations. Consequently we will request the United Nations to declare the territory not a part of South Africa and fix a date for its independence."

The three leaders also condemned racial discrimination in any form, wherever it exists, "and in particular the policy of apartheid practised in South Africa."—Sapa-Reuters.

You can command £2000 a year, with specialised training! The School of Accountancy, backed by 30 years successful educational service, will plan your career in Accountancy, Costing, Secretariatship, Building Societies, Municipal Service and Banking. Write today for the free book "The Direct Way to Success", to The School of Accountancy, P.O. Box 4392, 2nd Jahangir, 12 Field Street, P.O. Box 1065, Durban, Phone 2-4088.

BOOKS OF GREAT SUCCESS TO YOUR FUTURE IN BUSINESS

JUST ARRIVED

Commercial system of cutting—fully detailed with diagrams of garments for you to cut any fashion	32/6
Easy cutting—packet size	25/-
Fashion in Blouse, Choli, Punjabi Sari with detailed style for women	4/6
Ramayan in English Valmiki	36/-
Prince Ajoyada—Story of Ramayan	12/6
Women of India—in their Beauty-Duty, with their customs—fully illustrated	27/6
Hindu manners, customs and their ceremonies—A Book of Details and Duties	35/-
Hindu Marriage and family in India	28/6
The Yoga System of Health—By Yogi Vithaldas Illustrated	12/6
Upanishads in 4 complete volumes	£5-10-0
Mahatma Gandhi in Pictures of New Light	£5-10-0
Heaven Lies Within Us—a book about your future in this life	25/-
Indian Cookings, Sweets, Pickles, Curry Khadi and Khichadi etc., etc	12/6

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707. (Est. 1932) P.O. Box 2524.
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

Books For Sale

Sixty Years After (Natesan)	1	0
Selected Letters of Gandhiji	1	6
Public Finance	2	0
Eminent Americans	2	6
Bapu's Letters To Ashram Sisters	2	6
—By Kaka Kalsikar		
Gandhi Technique in the Modern World	1	6
—By Pyarelal		
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2	6
Why Prohibitions—J. C. Kumarappa	1	0
My Dear Child—Gandhiji	5	0
My Religion—Gandhiji	5	0
Story Of The Bible—S. K. George	8	6
Hindu Dharma	10	6
Key to Health—Gandhi	1	6
At the Feet of Bapu—Chandwala	8	6
A Preparation For Science—R. H. Gregg	2	6
Bapu My Mother—Menon's	1	6
Nature Cure	2	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	6	0
Gleanings—Mrs	1	6
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Bhoodan Yojna	2	0

Obtainable From:

"Indian Opinion"

P. Bag, Durban, Natal.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

બીન-ગોરા માટે કચરો

(અમારા ખાસ ખબરપત્રી તરફથી)

જનરલ રમટલે જ્યારે પેર્ગીઝ એક્ટને અમલમાં લાવવા સુચન કર્યું હતું ત્યારે સ્વર્ગસ્થ શ્રીનીવાસ શાસ્ત્રી કે જેઓ અહીં હીંદના હાથ કમીશનર હતા તેમને તેને “કાળી” તરીકે વર્ણવ્યો હતો. આજે આપણે તેજ શબ્દ કરબનની સીટી કાઉન્સિલ માટે કહી રહીએ. જખતો જખત સીટી કાઉન્સિલના સંચાલકો, અને ચેરમેન વિગેરે અધીકારીઓ બીન-ગોરાઓના સેવાના કાર્યો કાઉન્સિલ તરફથી કાપીની બહેરાતો ક્યાં કરે છે.

એ સત્ય છે કે આજ સુધી તેઓએ કશું સમાજને કહેવાની હિંમત નહોતી કરી કે અમે આફ્રિકનોને દારૂ પાઈ તેના મળતા વિશાળ નફામાંથી તેમને મદદ કરીએ છીએ. હાલમાંજ છેલ્લા ત્રણ વાર અઢવાલીવારથી આફ્રિકન કમ્યુમી. એકનીને આફ્રિકનોને ત્રણ વાર ચેતવણી આપી છે કે એ તેઓ પાછા ખીંટા નહીં માયતો તેઓને મળતી મદદ આપી કરાશે અથવા બંધ કરવામાં આવશે.

વધુમાં હાલમાં કરબન ટ્રાંસપોર્ટ કમીટીએ બહેર કરેલો હેવાલ ઠાપના જ ધ્યાનમાં નથી આવ્યો. એ હેવાલ કહે છે કે એના ઇ-ઇ-નીયરે જે સુચન કર્યું છે તેને કાઉન્સિલે સ્વીકાર કરવો જોઈએ.

આ હેવાલમાં યોગ્યતા શબ્દોમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે “આજ સુધી બીન-ગોરાઓ માટે કાઉન્સિલ તરફથી કચારે પલ્લ નથી બસો હેવામાં આવી નથી. અને ગોરાઓ માટે હેવાતી બસો છ વર્ષથી વધુ ન વાપરવી જોઈએ. અને બીન-ગોરાઓ માટે કચા વર્ષ સુધી. આ બીન-ગોરા કોષ્ટકો જોતા કહી શકી હાલે છે કે, કચા વર્ષ માટે જ બીન-ગોરાઓની બસો વાપરવી. પણ હેવાલમાં એ પણ યોગ્ય છે કે બીન-ગોરાઓ માટે તેઓ સંસાર ઉપર

ગોરાઓ માટે વપરાય છે, છ વર્ષ બાદ જ્યારે એને ફરી ચેન્ડ કરી લીધો રંગ લગાડી બીન-ગોરાઓ માટે વપરાય છે. બીન-ગોરા માટે તે અપાય ત્યાં સુધીમાં એ બસે ૨૦૦,૦૦૦ માઈલ ક્યાં કરે.”

એટલે કે બસ જ્યારે સાવ ખરાબો થઈ ગયો હતો અને કમેશા રીપેરીંગ માગ્યો. ત્યારે તે બીન-ગોરાઓ માટે અનામત થયો. આ વસ્તુ સ્થિતિથી કહે સમજાય છે કે “ચિન ખાખા” રા માટે કમેશા બગડે છે. હેવાલ વધુમાં જણાવે છે કે, “નવી બસ પહેલા છ વર્ષ સુધી

“આવી બસો વાર વર્ષ બીન-ગોરાઓ માટે વપરાય છે, છ વર્ષ બાદ જ્યારે એને ફરી ચેન્ડ કરી લીધો રંગ લગાડી બીન-ગોરાઓ માટે વપરાય છે. બીન-ગોરા માટે તે અપાય ત્યાં સુધીમાં એ બસે ૨૦૦,૦૦૦ માઈલ ક્યાં કરે.”

“આવી બસો વાર વર્ષ બીન-ગોરાઓ માટે વપરાય છે, છ વર્ષ બાદ જ્યારે એને ફરી ચેન્ડ કરી લીધો રંગ લગાડી બીન-ગોરાઓ માટે વપરાય છે. બીન-ગોરા માટે તે અપાય ત્યાં સુધીમાં એ બસે ૨૦૦,૦૦૦ માઈલ ક્યાં કરે.”

‘હું માનવી માનવ ખનું તો ઘણું!’

એક નામમાં ચાર પ્રિયો કતા. ચારે મહત્વાકાંક્ષી કતા. એક રિવસ એક કહ્યું, “બહા, મારું ઘરેર કેવું નમણું છે! જુનુ અપવાન ઠીર હોય તો કેવું સારું!” બીજાએ કહ્યું, “હા! પણ હું પલ્લો ગરીબ છું. હું મનસાન હેલું તો કેવી અલ પડે!” ત્રીજાએ કહ્યું, “મારી પાસે જુનુ સત્તા હોય તો મારે કશું કરવાપણું રહે જ નહીં.” ચોથાએ કહ્યું, “મારે એવું કશું જોખનું નથી. હું માનવી માનવ ખનું તો ઘણું! સપા હરકાર હોય અને જીવન સુવાસિત હોય તો સારાં જીવનને સુખમાંથી મરી જાય!”

ચારેની પ્રજ્ઞા ફળી. પહેલો પહેલવાન બન્યો. બીજો ધનવાન બન્યો. ત્રીજો સત્તાવાન બન્યો. ચોથો સુખવાન બન્યો. પહેલવાન એક માણસ સાથે ત્રણી પડ્યો. અને સિપાઈઓ એક માં ભાગ મચા. ધનવાનને ધન સાચવવાની ચિંતા થઈ, રાત્રે કંઈ વેરણુ થઈ. સત્તાવાનને થયું, “કાલ મારી સત્તા કુંટલી બેઠે તો!” ચોથો ૫૨૬.૫૦૦૦૪ બન્યો. અને ચારેથી દુનિયામાં પ્રિય બન્યો. પહેલાને લાગ્યું, “કારા હરકાર વચર પહેલવાની નકામી છે.” બીજાને થયું, “ગરીબ હતા ત્યારે વધારે સુખી હતો.” ત્રીજાને કહ્યું, “સત્તા કરતાં કાનિયાં પેતી કરી ખાવો હતો તે વખતે સુખી હતો.” ચોથો ક્રોધાળુ બન્યો, “કારા હરકાર વચર પળા, ધન, અને સત્તા વધુ નકામું છે. રમેશભંદુ લોક

આજે ચારે તરફ પ્રજ્ઞામત, ખરપટ, ફળ, પ્રસિદ્ધિનું સામાન્ય નમણું છે. એવી વચ્ચે પ્રજ્ઞાજી, મહેનતુ જીવન અને શાંત-વિરામ ની સાધના કરવી છે. અચકા નહિ તો ચારે મુરોહ તો ઈશ્વર રાજ ગેતાઓની કરજ આપી અપ્રિયતાને પ્રજ્ઞામત. ખરપટ વિગેરેની ભલે, માયી અચાવી લેવાની છે. ચિંતક.

ગોરાઓ માટે ચલણાઓ. જે કરમ્યાન તે બીજા ૨૦૦,૦૦૦ માઈલ કરશે. એટલે કુલ ૪૦૦,૦૦૦ માઈલ થશે.”

આ હેવાલ આપણને બતાવે છે કે પહેલા છ વર્ષમાં તે બે લાખ માઈલ કરે છે જ્યારે બીજા છ વર્ષમાં એને ચાર વર્ષમાં તેટલા માઈલ કરવાના રહે છે. આ જોતા એ સીધા ચાપ છે કે ગોરા કરતા બીન-ગોરા બસોની પાસે કુલ સમયમાં વધારે કામ લેવાય છે. ટ્રાંસપોર્ટ મેનેજમેન્ટ કમીટીના હેવાલમાં બીન-ગોરાઓ માટે બીજા પલ્લુ મળ્યું કહ્યું છે પણ એમાં એ છે કે; બીન-ગોરાઓની ફરીય હો વ્યાજબી છે.

જાયની દિસુખી

જવાલા

(અમારા ખાસ ખબરપત્રી તરફથી)

પોર્ટ જેલીનામેથમાં એક ગેરા પોલીસે એક બ ગી જતા ક્યાંને બંદુકથી વિધી થાયો હતો. આ પોલીસને જાને ૨૫ પાઉન્ડનો ફંડ બરખાની સળ કરી હતી અને એને એક કમ્યુ માનવી તરીકે માનવેર ધેર જવા દિધી હતો.

પોર્ટ મેરીડુઅન ૩ જે નાહાલની રાજધાની છે એમાં ૨૨ વર્ષની એક આફ્રિકન મુનતીને ૧૭ કોરેબની કહેવાતી ચેરી માટે ૩૦૦૦ સળ કરી હતી જે ૧૦ પાઉન્ડનો ફંડ અપવા એક મત નેસ કેસમાં. ચેરીને વિરોધ કરતાં એને જાણ્યું હતું કે એ ચેરી નથી કરી પણ વેચાતા લીધા છે.

આરોપી સી. એચ. કહુરી પેટરલને જાણ્યું હતું કે એની પાસે જે સુટ કેસ હતી એમાં ૧૭ કોરેબ હતો. અને તે આશા હાથમાંના છે.

મુનતીએ એ આરોપ નકારતા જતા કોરેને તે મુનતી ચેરી લીધી અને એને સળ કરી, ફંડ પેટર એને એક કોરેબના ૧૧/૬ આપવા ૫૫૫ અને કાળા માનવ જીવન માટે એક ગેરાને ૨૫ પાઉન્ડ આપવાના રહે છે

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૩૧ જુલાઈ, ૧૯૫૯.

ઇથોપીયા અને રશીયા

ઇથોપીયાના રાજ્ય જ્યારે રશિયાની સુલહાતો ગયા હતાં ત્યારે રશિયાના વડા પ્રધાન અને પ્રમુખને વળતી સુલહાત આપવાનું આમંત્રણ આપ્યાનું જાહેર થયું હતું. આફ્રિકાના આ એક ભાગમાં આવવાનું આમંત્રણ રશિયન પ્રધાન મી. કર્ગેચેવે રિજકાયાનું પણ જાહેર થયું છે.

આમંત્રણ અને એનો સ્વિકાર એ બંને વસ્તુ આ ખંડ માટે ઘણે મહત્વનો અનાવ છે. ઇથોપીયાના રાજ્યને મી. કર્ગેચેવે આમંત્રણ આપી એ સિદ્ધિ કર્યું છે કે તેઓ ઇન્ડિયાનું સારું જોને ઇચ્છે એને મિલકતી શકતા જોડલા આઝાદ છે. આનો અર્થ એ થયું થાય છે કે આ યુગલાઈ તેઓ ઇચ્છે એની સાથે યોગ્ય સંબંધ બાપી શકે છે અને ઇચ્છે તેની સાથે હુકમનાવટ પણ બતાવી શકે છે. એમ તેઓ જાણવવા ઇચ્છે છે.

અહમમ અરયસી અખીલ આફ્રિકન પ્રજા પરીવટમાં આફ્રિકનોની આઝાદીની આ તિલ્લ ઇચ્છા ઘણી જગ્યાઈ આપવી હતી. આફ્રિકન પ્રજાએ અને તેમના નેતાએ ત્યાં એ વાત જાહેર કરી હતી. એક એ કે તેઓ ડોઈના સુલામ સવા નથી ઇચ્છતા અને બીજી એ કે, વિશીષ્ટ આદરોના વિશ્વવના પ્રચલીત સ્વર્ણમાં તેઓ અટવાઈ જવા નથી ઇચ્છતા અને સ્વતંત્ર આર્થિક લેવા ઇચ્છે છે.

ઇથોપીયા આફ્રિકા ખંડનો એક ભાગ છે. સમસ્ત આફ્રિકાની પ્રજાને એ પ્રશ્નો આજે સુલહા રહ્યા છે તેની તેમને પણ ચીંતા છે. ઇથોપીયાના પ્રતિનિધિ જે આઝાદ પરીવટમાં આવ્યા હતાં તેમને આ બાબતથી પરીવટને વાઠેક કરી હતી. આ મોંઝા બચત કરવા ઇથોપીયાએ ઘણી મોટી રકમ આફ્રિકાના વિદ્યાર્થીઓને શિષ્યવૃત્તિઓ આપવા અહમ રાખી છે. જાતીયેક ઇથોપીયાને જરા પણ પસંદ નથી. એ કારણ સર નહીં કે આફ્રિકા ખંડમાં તેની પ્રજા કચડાયલી છે પણ એનો સુલામીનો અનુભવ એને બીજાને સુલામીમાં રાખવા કે કચડવા નથી ઇચ્છતો.

આફ્રિકા ખંડ આજે જ્યારે મોરા પ્રચુલ સામે જાગૃત થઈ જોરસે માટે છે ત્યારે ઇથોપીયા આ પોતાના ખંડની જલલમાં પોતાથી બનતી બધીજ અટક આપવા ઉત્સુક રહે છે.

પશ્ચિમ અને રશીયા એ બંને મહાન દેશો. આફ્રિકા ખંડને મદદ કરી જાતીયેકના વાડામાંથી છોડાવી તેમની યોગ્ય મેળવવા ઉત્સુક છે ત્યારે ઇથોપીયા હોય એમાં શું નવાઈ?

આ વિચારો સુજબ રશીયાને અપવાદ આમંત્રણથી ઇથોપીયા એ કરાવે છે કે પશ્ચિમના જાતીયેકના નાશનો પ્રયત્ન ઘણે પીથી ગતીએ ચાલુ છે. મી. કર્ગેચેવે આમંત્રણ સ્વિકારી રશીયા એમ જાણવવા માગે છે કે એ આફ્રિકન પ્રજા મોટી સત્તાના પંજામાંથી મુક્ત થવા ઇચ્છતી હોય તો તેને મદદ કરવા, ખરે હમેશા તઈવાર હોય.

કોઈ પણ એમ તો નજ આજેપ શુદ્ધી શકે કે તેમને ચેતવણી નહોતી આપાઈ.

આઉન-બ્લેક ઇલામદાપણનો વિરોધ

(અમરા આજ અખરયવી તરફથી)

આફ્રિકન નેશનલ ડેવિલની ઓએની સ.પ.એ દરખાસને બંદીબન સીનેમા મુદ્દમાં જાતીયેક એ એમ જણાવી એનો સખત વિરોધ કર્યો છે. આ બેમાંથી એ સીનેમા મુદ્દમાં આફ્રિકનો સાથે ઘણી આસાઈ કરી છેતરપીંડી કરી ઇલામદા બેકાવા માં આવે છે. આફ્રિકનોને મોખ્ખુ એમ જણાવતાં નથી કે તેઓ મોક્ષ જમાવવા ભેટી રહે છે. પણ ટીકીક ન.પનાર સાલામીથી દીકીટ. આવે છે. સીનેમા મુદ્દમાં મેનેજરને જ્યારે એ વિશે પુછવામાં આવ્યું ત્યારે એ બેટી બીવા છે એમ જણાવ્યું હતું. પપુમાં જવાબ આપતાં એમને જણાવ્યું હતું કે, "મી. કુકુલી અને એના કુટુંબીઓ કંપર મેસે છે અને બીજા પણ આફ્રિકન જોનારો છાંછે હાં મેસી રહે છે."

આ સીનેમા મુદ્દમાં બે હોદીઓ અને આફ્રિકનો સાથે એમ જાવ તો એમને છુટા નથી પાડવામાં આવતાં. મોખ્ખા બીના એ છે ન કે, આપણે જોશું તો નવાજ આફ્રિકનો એક વિજાનમાં મેસેલા રેખાએ. આમ કુદરતી રીતે થયું છે એમ એ મેનેજર કહે તો તે અનાવ તેવી વાત નથી લાગતી.

બીજા સીનેમા મુદ્દમાં "આફ્રિકનોને અમુકજ નેકાં. મળશે" કહીને દીકીટ આવે છે અને ઇલામદાપણ એ એ છુપાવતાં નથી. આ સીનેમાના મેનેજરને પુછવામાં આવ્યું ત્યારે એમને જણાવ્યું કે, "અમારા હોદી અને કમંડ જોનારોએ ઇલામદાપણ ઇચ્છે છે." આ એક વિચાર માગીએ તેવા બીના છે. એ આજ સુધી કહી પાંચ એવું નથી જોયું કે સાંભળ્યું કે કોઈ કમંડ કે હોદી આફ્રિકનોની પડાએ બેકાવનો વિરોધ કરે. એક શુની-પર્સીડીમા ઇલામદાપણ લાવવા માટે એના, આજામે કહ્યું હતું કે શુનીપર્સીડીમા ઇલામદાપણની માગણી થઈ નથી પણ અનાને સભવ છે તેમજ આ લે.કોની પણ ખારણા કરી. વિદ્યાર્થીઓના જ્યારે ઇલામદાપણ અને સદ્ વિરુદ્ધ વિશે થત લેવાયા હતા ત્યારે મહમતે મોરા વિદ્યાર્થીઓએ ઇલામદાપણનો ઇન્કાર કર્યો હતો. માટે તો માનવું છે કે અથવા આ બાપે પણ ઇલામદાપણ ઇચ્છતા નથી.

કેટલીક રીતે, આફ્રિકનો માટે ન જાતાઈ યકામ એમ સેન્સર તરફથી કહેવામાં આવ્યું હોય એવી રીતે બંદીબન સીનેમાયુકો નજ જતાવે એવી પણ અમણી આફ્રિકન ઓએ તરફથી કરવામાં આવી છે. મુદ્દમાં આફ્રિકન ઓએ કહે છે કે આ તો એન સેન્સર તરફથી નાણુ કરાવનો

જોડાએ અથવા એવા ચીરો બતાવવા નહીં જોડાએ.

આ ઇલામદાપણની પ્રજા વિશે ૧૯૫૦માં બંને દેશોએ સીનેમાના માલીકો સાથે ચર્ચા કરી હતી. આ અર્થે સંજો નહોતી થઈ. ત્યાર બાદ નાટકીય મુદ્દા મિશ્ર તરફથી આ ઇલામદા પણનો વિરોધ કરાવતાં કેટલાક કર-રશીયા જાહેર થયા હતાં.

કેટલાક હોદીઓનાં થત આ વિશે જણવા પ્રયત્ન કરવામાં આવ્યો. હવે અને તેઓનું કહેવું હતું કે આ ઇલામદા પણ અધ્યવચીત છે અને નાણુ થવું જ જોડાએ. કેટલાક એમ પણ કહ્યું હતું કે, "જોરે આપણે વિરોધ કરીએ છીએ તેનોજ આપણે અમલ કરીએ એ અખાંજ જણાય." સીનેમામુદ્દમાં જોડા વડા બાબોની દીકીટો હોય છે એ બહે રહી એમ કેટલાક માને છે અને તેમ કરી મરીમ તવમરના બેડ બહે પડતાં પણ જાતીયેક રાખવાની કહી જાહેર નથી.

કેટલાકનું મનવું વળાએ છે કે બી એના વિરોધથી ઇલામદાપણ કુર થશે પણ આખરે જનક બીના એ છે કે આ ઓએએ એક શુરાપીવન માલીકીના બંદીબન સીનેમાયુક વિશે કેમ કહ્યું નથી કહ્યું!

વંચીને પલ

અધીપતીને પેક પુલર્સીમનેનો જવાબ

તમારા થવા અંકમાં તમે "એના આમલા અંકમાં પુછાવવા જારા કેટલાક પ્રશ્નોનો જવાબ આપો છે તેને માટે કે આભારી છું. મારા પ્રશ્નો એમાં અને પુરા પ્રસારો નથી થયેા એમ જણાવવાની કે અને રજા થયું, છું. અને હવે કે પી.એ.સી.ના નેતાએ એનો જવાબ આપ્યો.

આમ છતાં તમારા લેખના બેલા બામણી અને થઈ કુખ થયું છે. કોઈ પણ પ્રશ્નસાક ઇચ્છતી પ્રજાના એક નાગરીકને ન સમતી નીતિનો વિરોધ કરવાનો અધીકાર છે એમ કે માનું છું. અને એથીજ એક સાથા પ્રશ્ન-સાકા આફ્રિકન તરીકે એ પી.એ.સી. નો વિરોધ કર્યો હતો. નથી કે એક તોભાની વિરોધી કુશન તરફ, પી.એ.સી. સી. અમલા એ એન.સી. અમલા બીજા કોઈ પણ અંચાની નીતિની દીકા કરવી એનો અર્થ એમ નથીજ થયો કે તે એ સંસ્થાના કુશનો છે.

આપના પતમાં ઘણીવાર હોદીઓની નીતિની દીકા અમલેખ દારા અને બીજા લેખમાં કરવામાં આવે છે આપ એમ નહીજ કહેવા ઇચ્છતા હોય કે આપ હોદીઓના કુશન છે. પેક પુલર્સીમને.

વિવિધ વર્તમાન

લીબરલો પર લેનો પ્રહાર

ચોમા દિવસ પહેલાં રેડીયોવાળા માણ વડા પ્રધાન શ્રી. રાજ કર્મન આખ્યા કરતાં અને લીબરલ પક્ષની ખાતરી સુધારાં તેઓએ પ્રસાદિત આપી હતી. આ નીવાનો, કમ્પેન્સ કરતાં શ્રી. મેરીકે એ એ બધાંનું હતું કે શ્રી રાજકુમાર આનંદી પચસ લાખ અનુભવ અધ્યાપ. આનો અવાજ કર્મનની લીબરલ પાર્ટીએ એક નિવેદન દ્વારા આપી બધાંનું છે કે શ્રી. રાજને લીબરલ પાર્ટીના વિચારો એએ આજ આમ'ત્વ આપી નોંધાવ્યા હતાં. અને તેથી તેઓ લીબરલ પક્ષને પશુ ખાતરીમાં આવ્યા હતા.

ઓપરેશનો આટે ઉદ્ધતો ઓરડો

ચોરોના જાન ૩ પકડાયાં આવેલાં કુખંધ વિસ્તારોમાં 100 નિધાર અગ્રિતને અવાજ ઓપરેશન કરવાની ભર હાથે માથ તપાસે બહુ ધુરંદો પડે છે. એવા વિસ્તારોમાં સર્જન તાબડોલ પવેન્દી થયતા નથી અને વિધાનેને પશુ કિંતરવાની સમજ મળતી નથી.

આ ધુરંદોને પહેલી વળતાર કરે સોવિયેત કુખંધ ચોરોની સંઘર્ષનાં છાંયેમાં પાડેલી સરકારે એક હેલિકોપ્ટર વિધાનેને સંઘર્ષનાં સાધનોથી સુભળ હતું છે. આ વિમાનમાં કબજિયા પાટે ભરી એવું એએક સાધન ચોરોના આગળ છે એને ભરખર હાથે ઓપરેશન બંદ ન કરી શકાય. આજે આપરેલન ખડાં મરખી અને પ્રકાશની પુરતી સમજ. લેલી આપવાના સાધનો, કુખંધ પ.સોવિયેત ચોરોને અલગ સાધનો, હાંતે એકેય બનાવવાના સાધનો, વગેરે બધું જ છે. આ હેલિકોપ્ટરમાં એક તણુ પશુ તેવા રાખવામાં આવે છે. એ હાંતે હેલિકોપ્ટરમાં હાંતી સક્રમ એમ ન હોય તો બનીન કપર એ તણુ ખડો કરી રેવામાં આવે છે.

યુનોમાં દક્ષિણ આફ્રિકાનો

અવાજ

રાજકુખંધી નવ મરખી મેડરના એમ ૩૪ દક્ષિણ આફ્રિકામાંના ભારતીયો પ્રવેશ નાંખીને પ્રથમ સામેલ કરવાની ભરતે માનવ્વી કરી છે. રાજકુખંધના સેક્ટરી બનરકની કમેરી પર ચોક્કસેષા એક પચસા ભારતના યુખ પ્રતિનિધિ શ્રી. સી. એસ. કામે એ વાતનો નિર્દેશ કર્યો છે કે મત કર્યો આ પ્રથમ ભરતીયાર જાણ્યો હતો.

ભારત અને પાકિસ્તાનની સરકારો એ દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકાર પર પાંચેલા સરકારોનો પ્રયુત્તર આપવા ક્રેટલો વિવેક પશુ દક્ષિણ આફ્રિકાની

સરકારે લાખલો નથી એ પ્રત્યે શી આજે એક વ્યક્ત કર્યો છે.

રાજકુખંધ સાધિના નાવજ રેસીડે પ્રતિનિધિ શ્રી આમા સહાયે પશુ આપી ન વિનંતી સેક્ટરી બનરકને કરી છે.

યુનોમાં લાલ નીલ આટે

બહારનાં અવાજો

કુનોમાં બીનને પ્રતિનિધિત આપવા અંગેનો પ્રથમ એન-ડા પર પ્રક્રમ ના ભારતના પ્રધાને પશ્ચિમનાં અંગ્રેજોમાં બહાર નિશાચાની લાખલો બનરકી લેવાનું યુનોના વડામથક આલેને હાંતી પ્રેક્ષ રૂપરે બનરકની બધાં છે.

સુમધિતમાર અગ્રિતને એ બધાંનું છે કે આમાથી એક થા બે દિવસમાં યુનોમાં બીનને પ્રવેશ આપવા અંગે ભારત તરફથી રજુઆત થનાર છે.

સોશીમાં પશ્ચિમનાં અંગ્રેજો એવું બધાંવતાં હોવાનું કહેવાય છે કે પશ્ચિમ ની સત્તાઓએ કુખંધના પ્રતીનીધીને યુનોમાંથી રૂખસદ આપવાનો દંમેક વિરોધ કર્યો છે, તેમજ ભારત તિમેક ના પ્રથમ પછીએ બીનને યુનોમાં રમાલ અપાવવા માટે પાણું આમળ આપ્યું હોવાથી બારે દવાચાની લાખલો નપાત કરી છે.

આ હજીવત પર તુરંતેથીની કરત. એક ભારતીય પ્રવક્તાએ બધાંનું હતું કે ભારતના વલ્લની રકરના અભાવમાંથી આપી લાખલોએ જાઓ લાગે છે. ભારતનું વલ્લ એવું છે કે સમુદ્ર રાખકુખંધ કુનીવાનું સાચુ પ્રતીનીધીત કરે અને કે હાંતે અંગે કે ન અંગે થઈ શકે એક હજીવત છે કે બીન પર બનરકી સરકારની દરખાન છે અને નહીં કે હોમોસા સરકારની

બહારનાં એકારી વધારો

નોરેન્દી ખાને અંગેલી કેનીય ફેડ રેચન એક લેખરતી ખોટીમાં શ્રી. રામ એવાએ લાખલુ હતું રત્તેમાં સાર્વિચ આફ્રિકાના સાલેને સંપૂર્ણ બહિષ્કાર કરવાની ચેલવ્યા થઈ હતી નાબરેદીયા પાતા, અંગેલા અને ભારતના ટૂંક યુનીયનોએ સાર્વિચ આફ્રિકાની રંગરેદની તીની કદાચેના વિરોધ તરીકે સાંકેય આફ્રિકાનો લેખ રાહ પોતેલ છે. સાંકેય આફ્રિકાના પરોલ ખાતાવાળા પ્રથમે રમ હતાઓ છે કે, એએ બેબરેટની કિમલત કરે છે તેએએ સમજવું એવું છે કે લેખ રાહ એ બે મારે હર્યાલર છે. બેબરેટ એ ચરો તો સાર્વિચ આફ્રિકામાં આફ્રીકોને ન જાન કરવું પડશે કારણ તેએમાં બેકરી નથી બી.

કિંદમાં નાથજરીયાના પ્રધાન નાથજરીયાના નાથ પ્રધાન હોના

પ્રકાશિતે અપા હતાં. તેએ તો ૧૩ થોના નુ દાંદી એવાડીય પર કિતપી તપાસે તેમનું રવામત કરવામાં આપ્યું હતું રવામતના બધાંવતા ખોનીરકે બધાંનું છે, આમા પ્રવ, સુનો યુખ હેલુ હોંડ આર્થિક યુએનો કેમ હોમ લાગે છે અને કેમ આર્થિક ચાચને પહેલી વળે છે તે એવા ને છે. વળી હું બીનને હોનાં વધારે પાસે લાખવા હતું હતું.

હું હોંડના નાથ પ્રધાન હેલુએ પરરેકમાં અંગે હોના અને પારે તેએએ પશુ હોંડની પ્રકાશિતે આવ- વાનું અને સુચન હતું હતું. હું આમા સરકાર અને લોહો તરફથી હેલુપ્રવર્ક ની સુલેખલો લાખ્યો હતું.

હોંડીએ આમારે માત નવા નથી કારણ નાથજરીયામાં થલુ હોંડીએ છે. અને તેથી હું મારે થેર ન હતું એમ અને લાગે છે. અને લાગે છે કે હોંડ અને નાથજરીયાએ એ બીનને સમજ રેલા નોંધ્યો

કુમસ આટે નીકા તાલીમ

કુમસ, બીમરોર અને સુમતાના ખાતરી આમરવાચેની અંગેલી સંપૂર્ણ સવાએ કેલકા હાંતે કર્યો હતા એમ કુમસ આટે નીકા તાલીમ સાળા બેલાવાની સરકારને વિનંતી કરવામાં આપી હતી.

આ વિનંતીને લીબરલ આપવામાં પાર્લો હા. ૬૦૦ની એક આલે છે તે બાજતમાં સરકાર નહીં બધા દાલિસ રેકસમાં વધારો કરી તેની એમવહ કરવા હાંત્યુ હતું. શી બાવલાઈ કેલકા હાંતે બધાંનું હતું કે ને એક આરોજ તો તેએ એમથી થેશ.

વારિયુકનું ઉદ્ધાટન

ખાતરી ની નુકાના આપવા હસરોમી મામે તા. ૧૧-૭-૫૬ની રોજ હા. સિંહી હબરના અંગે વારિયુક તર્કવાર થયું હતું. તેની ઉદ્ધાટન વિધિ તમા આપુ નવના આરજા હાજાના સુચવરેના પ્રારંભ એ હમાવ્ય હમાર્થ વિ. મેડેનાના હસે તેમજ પ્રસારેલી સાજાનાં બે એરકાના નવા બંધાયેલા મકાનની ઉદ્ધાટન વિધિ મેરમેન થી મમનપાલ રેવન કરે થઈ હતી સમારભન, પ્રયુખરને થી ભરુમાઈ હરિભાઈ પરેલ હતા.

આ પ્રથમે આમળને બેલાદ અનેરે હોંડ સાજાનાં ભાગીએ પ્રવર્ધ્ય રજુ કર્યો હતો. થી હમાવ્ય હમાર્થે પોતાના પ્રચનમાં નવ ભારતના નાથજરીયા એકેટની હરજ સનથી મુલર સમજ આપી હતી. શ્રી મમનપાલ રોડે સુચવરમાં સહકાર આપી સાંકે કરવા બાજતે તેમજ લોહોને અનુરોધ કર્યો હતો.

પ્રયુએ મામલે રાને સહકારથી એ વારિયુક તર્કવાર કરી તેમાં મુરતકાલન તેમજ પંચમત એલિસને પશુ સમા- વેલ કર્યો તે સાંકે હતું એમ બધાંની બાગિનંડન અપા હતા.

રેલ સંકટ ફેંડ

લેલકરુક

મથા અંગેની સરવાળો ૭૫-૪-૦

કંકે નોનીકે રેલકરુક	૧-૧-૦
ક. ધુવા	૧-૧-૦
કાજ લેન	૧-૧-૦
આમાએલ	૧-૧-૦
મીલીન્ટ હ.લિસ	૧-૧-૦
કેડનરે હાલિસ	૧-૧-૦
કરમાલસ લોન	૧-૧-૧
મુલક રેલ રોડ	૧-૧-૧
ક. એમ યુધા	૧-૧-૧
એમ. હુસેન	૧-૧-૧
કીનકાર લોન	૧-૧-૧
એમ. છ. એમ. ટીમેલ	૧-૧-૧
આલ. ક. ચોપીયા	૧-૧-૧
કામાઆમ મારજ આલ	૧-૧-૧

એ'મ'મ' ૧-૧-૧

કેડ.મલાઈ એમર પરેલ

કેડ.મલાઈ એમર પરેલ ૧-૧-૧

ગોપાલભાઈ આલ પરેલ ૧-૧-૧

—૦—

અનુરુ આલ સમાર ફેંડ

એમર ફેરનુ દલીમ લોન્ડ

કેડ.મલાઈ એમર ૧-૧-૧

—૦—

સરકારે રૂપીકાર

શ્રી. મી. એ'મ' ૬-૧-૧

—૦—

કેડ.મલાઈ ગાંધી આળા ફેંડ

રવ ક્રેડાએન હેરાલાલ યવલેલ (એ'મ'મ)ના મુલ્યાએ મલેડ ૧૫ પાર્લો ની રકમ આભાર સાથે સ્વીકારી લીએ.

—વિરેકથી દીમે ધરાઈ પાલા હેલા પહલ વિગનનકામથી વપદ રાજઆરી પરેલ એકર છે આ વપર્માં ૨૮૦૦ વિગનનીકે પરેલકામ બધી રજા છે.

જાણુ વા જોગ

ચોતાની દવા !

અમેરીકામાં લોહો ચોતામાંથી પ્રકિત મેળવરા પાછળ રવે વર્ધે હાંત કરોડ ડોલર એટલે ૬૦ કરોડ રૂપીયા અંગે છે.

ફેલેમેમાં તાર !

રશીયામાં બર્ષ માઝી ૧૦ થીનીટ કરતાં વધુ કબી રહે થાં લોનારે પર કરેલા તાપ મળી શકે છે. એ યંદે ગાડીને નંબર નાથ, માડી કબી રહેવાને સમજ, તાર લેનાર કપાથી ને કર્યા જવા ના છે વગેરે બહિની આપી એવું છે

હિંદનો પત્ર

(અમારા અભરપત્રી તરફથી) ૧૮-૭-૫૯.

સરકાર જોવા યુગ પુરુષ હજારો વર્ષમાં એકવાર જન્મે છે

શ્રીનીવસીરી પ્રા-દશ કમ્પેચના અધ્યક્ષે શ્રી સી. ડી. રેડ્ડીએ જણાવેલા શ્રીની-વસીરીમાં જી. એલ. બીનિવાસ સ્વામી આશ્વાનાચાર્યાનાં એ આશ્વાનાચાર્યા પ્રથમ આશ્વાના આપતા કમ્પે હર્ષ કે રેડ્ડીના ભાગલા બાદ રેડ્ડી રિવાસતોના નિતીનીકરણની વિષ્ટ સમયના વધી મધ્ય હતી એ એક જ માનવી કહેલી કહે એવા હતા અને એ હતા સરકાર નણભાઈ પટેલ. આવા મહાપુરુષ હજારો વર્ષમાં એકવાર જન્મે છે.

શ્રી રેડ્ડીએ વધુમાં કમ્પે હર્ષ કે, "આરતને ભાગલા જેવા ને આખી અને વીકટ સમયમાં સહેલી પડી એવી સામે વિશ્વાસે આરતને આવા મહાપુરુષની ભેટ આપી. એ આપણા એ આરત પાસથી એવો ભ.મ. એક જટકે કુંડળી લીધી તો આ ભોખાડી પુરને એટલે જ મોડે વિસ્તાર વિલીની-કરણની પ્રકાશ દારા આરતના ભેગથી દાંડે હર્ષદરબાદ અને જમ્મુ-કાશ્મીર આરતમાં બેઠાજી મવા અને એ રીતે શોધમાં વધુ એકમુશ્ત્રા આવી અને રેડ્ડીમાં વધુ સમયુક્તા આવી."

તેમણે વધુમાં કમ્પે હર્ષ કે, "એ રેડ્ડીને આ સુમપુર ન સળે દોલ તો હેરાણા અને જુનામદ આરતને મળત પશુ નહો. એ જને રાજ્યની હાલમાં પ્રબળી પ્રજા પ્રતીબંધિત થતી હતી અને આવા સુમપુરની સંવર્ધરી મનાવવા કદા પશુ પ્રવલ્લ મતા નથી અને સ્વચ્છની રચ્છી રેડ્ડીમાં મોરજે થતી બેઠાજી એ માટે પશુ કદા પ્રમલાં લેવાતાં નથી"

કમ્પેનો મોહ ઊંઠતી સન્નારીઓ

આખું તમ્પકાના નાવળી માટે લાંબી અમત મેળનાના એવન્ટે શ્રી મણીભાઈના પ્રવલ્લથી એક બાકએ રૂ. ૬૦૦૦ના ડાંગીનાની રકમ અમત મેળનામાં રોકા છે. તરબાદ એ બેરોએ પશુ સારી રકમ રોકવાની હરીકલ બદાર આવી છે. એક સવિદા મેન વિનુભાઈ નામની બેરો પેતાના ભ્રમ વખતે કોમતી "ક-વા સારી" ને સહરા તરફથી મળતી તેનો મોહ ઊંઠી તેની કોમતીની રકમ રૂ. ૧૦૦૦ હળે અમત મેળનામાં ભરી દીધી

છે. બ્યારે બીજી મેન સાંતામેન ડાલભાઈ પટેલની તેમના પિતા તરફથી કપડાં માટે મળતી વર્ષાકે રકમ રૂ. ૫૦૦ રૂ વળે અમત મેળનામાં ભરવા નકામી કમ્પે હર્ષ કે ને પ્રથમ રૂ. ૫૦૦ની રકમ ભરી દીધી છે.

સહકારી બેતી લાભદાયક છે

અમરજી કામદર અને રાજનારી ખાનાના પ્રધાન શ્રી સુમકારીલાલ નંદા એ રીડીમાં જણાવ્યું હતું કે, આરતને સંયુક્ત સહકારી બેતી બંધાયક નીવડશે, અને તેથી અનાજનું વ્યાપક વધશે એવી અને કુરેપના મારાં અવાસ ને અને અતરી વધ મુકી છે.

શ્રી નંદાએ જણાવ્યું હતું કે કુગો-રશાવિવામાં બેતીવ.દી વિભાગના કામ-કાળને મેં અભ્યાસ કર્યો દોલે ત્યાં સંયુક્ત સહકારી બેતી, રાજ્ય દરતક ની બેતી તેમજ બેરો સેવા આપતી સહકારી સંઘનાએ કહેવાય છે તે બધા દરતીમાં છે. કુગોરશાવિવામાં સરખાત માં સંયુક્ત સહકારી બેતી કરણપાત રાજ્ય કરવામાં આવી હતી અને ત્યારે એ પ્રયોગ નિષ્ફળ મરો હવે, અને અનાજનું વ્યાપકન મળું થરી મધુ હતું. ત્યારે પછી, રણપાતવણા ના તરબને રક કરવામાં આપ્યું હતું. ત્યારે સરખાતમાં સામ્યે રક દકા જેટલી જમીન પર સહકારી બેતી થતી હતી.

પરંતુ, હવે વધુને વધુ ભોઈ સહકારી બેતીમાં બેઠાજી રજા છે, અને એ ફેરફાર થઈ શકે તેવી, પુરેપરી એચિંગ અને વિનિવિત પદતિ બની છે. હવે સંયુક્ત સહકારી બેતી ત્યાં સહક મધ રહી છે, અને વધુ વ્યાપકન મધ રહ્યું છે.

વિનોબાજી સુલભર્મમાં

શ્રીનમર, તા. ૧૫ : સુધાન પ્રજેતા આચાર્ય વિનોબા, બાવે પીરપંથકનો ૧૩,૫૦૦ હીટનો જમીનમાંથી થાટ પસાર કરી મધ કાસે પ્રાપ્તિઓના આકર્ષકુલમાં સુલભર્મ આલે આવી પહેરવા છે. વિનોબાજી કાશ્મીર ખીલુની જીક અકિના સુધી પરવાના કરશે.

વિનોબા બાવેએ સુલભર્મમાં પ્રવેશ કર્યો ત્યારે રાજીવ પરિપક્વા મદામના થી ભક્તી આજુક રોજે તેમનું રસમત

કમ્પે હર્ષ કે રાજીવના રેલ આપવાને કારણે રાજપરમાના ભા.મ. પ્રવાસીને કારણે થઈ ગયેલા બધી સુભામ-મોહમદ બપેરે આચાર્યને સળાવે હતા. આચાર્ય વિનોબા બાવે પીરપંથક પહોંચ પસાર કરતાં પડેલાં સુભાના પુરને કારણે મંદીમાં છ વિવસ સુધી રોકાઈ ગયા હતા અને તેમણે રાહત કાર્ય શરૂ કર્યું હતું. વિનોબા બાવે અમરનાથના નાના મંદિર તરફ જવા ના હતા પણ તે વિસ્તાર પુરમરત હોવાને કારણે તે પ્રવાસ કરી ન્દોતા શાખા. વધા પ્રધાન નંદાએ અને બદખી સુભામ મહમદ આચાર્યને પુરને કારણે કાશ્મીરનો અનાજ નંધ રાખવા વિનવતી કરી છે.

કચ્છ પર રૂઢેલી કુદરત

કચ્છમાં ભારે વરસાદ પડ્યાને કારણે રજા માણસો માર્યા મવા છે અને ૫૦૦ જેટલા મકાનો તુડી પડ્યા છે, અમર તો દાલી મવા છે. ભોંડો દોરો પશુ બેઠાઈ મવા છે, માંડવી નજીક સાત નાના ઢોલકાં કુખી મવાનું અને એ ઢોલકાના અભાસીઓ યુમ મવા હોવાનું જણાય છે. સાતવાર આંકડો મુલખમાં આજ અને માંડવીમાં સાત મરણ મવા હોવાનું જણાય છે.

સુધાન રાજપના નાવળ પ્રધાન શ્રી રેવજી બાવનજી કાકર ત્યાં રોકાયેલા છે અને તેમણે ત્યાં રાહત કાર્ય શરૂ કરી દીધું છે, અને આ કેન્દ્રમાં ૫૦૦ થી ૭૦૦ માણસો મદદ લઈ રજા છે.

વિભાગીય કમીશનરે તાર કરીને રૂ. ૨૫,૦૦૦ થી રૂ. ૨૦,૦૦૦ અથવા જેટલી ભરૂં હોય તેટલા રૂ. રાહત કાર્ય માટે વાપરવા માટે જણાવ્યું છે. સુધાનનાર વળેને લીધે જુજ અને કમળના બીજા બાવેલા ગુજરાન ની વિમતો મળી શકતી નથી કારણકે જુજને બદારની કુનીચ સામેનો વહેવાર કપાઈ મરો છે.

જુજથી વિશાન દારા બહોં આની પહેરિલા ઉતારાએ જણાવે છે કે વરસાદને કારણે સપ્તામંથ પ્રકાને જમીનદોલત થવા હોવાને ભવ સેવાઈ રજો છે અને સમજ ટેલીજન વહેવાર બેરવ.ઈ મરો છે.

માંદી આમમાં બે કુટ પાણી

માથી અમથી મળતા અહેવાલો જણાવે છે કે આ આખા મામલા ને કુટ જેટલાં પાણી છે. કચ્છના ક્રેક આ એક જ મામનો ટેલીજન વહેવાર માણુ છે. બીજી વિમતો મળી શકતી નથી.

સુપર ફેસ્ટેટ ન અબધું

સુપર ફેસ્ટેટ આતરનો જમ્યો સમય-સર નહીં આવી પહેરવાને પરિણામે સુરત ઇશામાં રૂપ દાવર ક્રેકર જમીન માં અમજમાં સુકાગરી પેટી પામસોટ પોળનાનાં મુળમાં આ પડ્યો છે. હેવાસેટ કુલજા સુપર ફેસ્ટેટ આતર

સમયસર નહિ મળવાથી બેકુને,એ એમોનીમ સફેટ આતરનો પાટુ જ એાજા પ્રમાણમાં ઉપાડ કર્યો છે. જળપાત્રી પદતિએ બાતરી બેતી કરવા માટે બેકુનેમાં એવો પ્રવાર કરવામાં આવ્યો હતો કે એમોનીમ સફેટ અને સુપર ફેસ્ટેટ મળી ૧૧૨ રતમ શાસામણીક આતર ક્રેકર એકરે આપવા નું છે. પરંતુ કચ્છનાંએ સુપર ફેસ્ટેટ આતર નહિ આપતા એમોનીમ સફેટ નો જમ્યો પુરતા પ્રમાણમાં હોવા છતાં બેકુને,એ તેનો ઉપાડ કર્યો નથી. આ કલેમોમાં પેટી પામસોટ મેળનાનાં મુળમાં આ પડે અને આ મેળનાથી વિપુલ પાડની ને ધારણ લેવાતી હતી તેને કદાચ કકડો પડેામ્યો એમ અનુભવી અને જળપાત્ર બેકુને વળુએ જળ રી રજા છે.

સુબર્ધમાં પડેલા ચિંતિહાસીક દરતાવેએ નરશ પામવાનો લય

મુખબના જુલકાલિન ઈતદાસને સાહજતી તેમજ ૧૧૨૦ના સમયની મુરતની ઢાંડી અંગેના પત્રવહેવારો, અને બીજા ૧૦૦૦૦ જેટલા કોપતી દરતાવેએનો નાક મા.મ એવો લય કમો થયો છે

આ બધા દરતાવેએ ઉપકા ૭૦ વર્ષથી એચિંગન ડોલેતમાં ૫૩૫ છે અને એ દરવાવેએ બાવુના રેડે.શ ના રસોઠાના સતત મુમઝા, હવા કિલસદા અભાવ તેમજ ભેરને કારણે નાક પ.મે એવી રિયાતના બની મવા છે. આ રેકડ માટે ચિંતા બપકત કરવામાં આવી છે અને એને સામવવા નો પ્રયત્ન થયો છે. એ સરકાર એની સામવણી માટે તરિલ પમલા નહિ છે તો કદાચ એમાંથી થધી ડીમરી મીળે નહ મરો એમ જણાય છે.

નર્મદા નદી પર બંધ

નર્મદા નદી ઉપર રાજપીપળા પા.સે નવામાં આલે ૧૭૦ કુટ જિવો અને ૧૪૨૫ કુટ લમિો બંધ બાધવાનું કાર્ય ૧૯૬૦ના મધ્યેની આરુપાસ શરૂ કરવા માં આવશે એમ આધારજૂત રીતે જાણવા મળ્યું છે.

હાલ ૮૦ કુટ ઉંઠા ૪૦ મોરોગો કરવાનું કાર્ય તોજા જમીન એકવપર કરવાનું કાર્ય આણુ છે.

આ બંધ બાધાના કામ તેમજ વોરના કચ્છનાની ૧૦ લાખ એકરે જમીનનહિ રિયાઈ થશે. અને રૂ. ૨૦ કરોડની બેતીની વધુ આપક થશે.

આ બંધ અને નદી મળે કુલ રૂ. ૪૮ કરોડને ભરે થશે. બંધનું કામ હાલ સંપૂર્ણ થતાં રૂ.૫૦,૦૦૦ હળરે ૮૦ વધુ અનાજ, ૪૬,૦૦૦ ટન વધુ કપાઈ અને રૂ.૫,૦૦૦ ટન વધુ રોટલી નો પાક થશે. આ બંધ અંગેની રિયાઈન મુજબ સરકારે મંજુરી માટે આરત સરકારને મોકલી આપી છે.

લગ્ન પ્રસંગે માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અને રોસમલીસ છીએ.

શી ડોપીટનની અંગત રજાએ નીચે કુનીવનના અને રોડેસીયાના ડોર્ડ પક્ષ લાગતાં તમારે કુદરે આવી રહેલું હવાનો અગ્રે કન્ડીસ કાર્ડ.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીકાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના બુલ્ડોઝર - હરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

જુહાપુર, મુસાફરી, બીજાનાં અને જમણનાં એજન્ટ

હોટેલના અંગર દુનીયાના ડોર્ડ પક્ષ લાગતાં કુદરે રજાએ અંગત જમણના પાસે મુસાફરી કરવા મેર બીડાં આપતી મુદતે સુરતે રહે.

લંડન, આન, ભારી, કુલ્લર, બરમાઈ, પોટવાઈ, વિમેરના નીચા અને હવાનો આપીએ છીએ.

ઈન્ડિયન, પારસી, હોલ, હિસાબના મે.મડા લગાવવા રેગનુ કબીલર-સુ સર્વિસીસ ૩ વેપારના સાયસેન્સો. 'પાકપોલ' તેમજ ઈન્ડિયનને લગતી જાનસોમાં કોઈ પક્ષ પી લીધા વિના અગ્રે અલગ અલગ આપીએ છીએ.

નેશનલ ગુરુગુરુના હાઈફ એસોસીએશન કોર્ડ આરુલીયા અને કોર્ડવાર ઈન્ડિયન કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phono : 33-9033. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

આંખા આખા, દીલી આખા, રતાબ અને મુરખની ગ્રાસમ માલુ છે, આફુ પેની ૮ રતલ, લસણ રી. ૧-૩ રતલ.

પાપક નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

બુરી અને મેલથી પાલ નળર કાન, પાર્ટેલ બાફ. મારગીક ગોલ રી. ૧-૬ સાબી અને રહેર આરુલીક રી. ૧૧-૬ હબ.

રોડેસીયા, નાસાસેન્ડ અને મેલખન રોડિના કોરરો કપર કુદર આન આપી કોઈ પક્ષ મુદત પરામીક આવી મોલમુ.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

મોલુજ સુલ, હાઈનીચર સુલ, વોલ્ડેન, રોડેસીય એન્ડ, સાર્થક બોર્ડ કોફીસ ટેસ્ટ, જુલ કેસ, રેબલ, તદ્દત કોફીસ પાલે ખરીદી કરીએ. અને પધારી લાભ લેવા કુદરો નહિ.

—બોલેસ, રેબલ અને ફીચન ફરેસર—

એ હમારી રજાએ નીચે લઈયર માલ છે. તેના રોડા હમેલાં લઈયર રહે છે. આજ રોડા લાગેના ડોર્ડેસ લીજે મંમાને અને વેપાર આગલ મધરો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG,
PHONE 83-4691. BOX 2626.

હોંદની મોટામાં મોટી વિમાની કંપની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્ડ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી બલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

અધી જાતના વિમાનો અને ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૧૧૦.

રેસીડેન્સ : ૧૧૧ હલેવન્થ એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન:

ઓફીસ : ૨૫૮૪૫

રેસીડેન્સ : ૩૬૪૧૩.

ઉ. પ્રેમના બળને સંમીલિત કરવાની પથ્થુ થયી આવશ્યકતા છે કે જેથી ભરૂદ પડે તેનો ઉપયોગ થાય. પથ્થુ તે તરફ પથ્થુ આવશે બેરકારી સેવીએ છીએ."

ટેમ્પરે વનઃ અવસાનના ઘોડા મઠા પહેલા તેઓએ અધીરૂને એક પગ દોરા લખાવ્યું હતું કે "સાઉથ આફ્રીકાનાં તમે જે અહીંસાની ધ્યતલ થવાથી છે તે અનુભવી ભાવીયા ખીસ્તી અને બીન-ખીસ્તીઓને સંમીલિત કરી પ્રબળ ભવાણી કમદાવરી અને

આનાની અપારથી."

અહીંસાનું યોગ્ય અધ્યયન આશ્રમન જે હીંદ અમેરીકા કે રશીયાની જે પ્રબળ માટે નથી પથ્થુ સમસ્ત દુનીયાના કમદાવણા માનવીઓ માટેનું સજ છે. પથ્થુ જેઓ તેને સમજે છે અને તેની શરતો સ્વીકારે છે તેઓ જ તેનો સફળ ઉપયોગ કરી શકે છે. આને આપણે આત્મર રૂપે અભ્યુદયની પરના કાઠુની વાતો થયી સામળાઓ છીએ. તેમજ આ આદર્શને વધુ રિકસાવવા આત્મરરૂપે સંગઠન શું ન કરી શકાવી

ઇસ્ટ આફ્રિકાનો ધન

મધ્ય આફ્રિકા વિશે ચર્ચા

મધ્ય આફ્રિકાની બાબતમાં બ્રીટીશ પાર્લામેન્ટની આગળી સભામાં ચર્ચો ચાલુ હતો.

ચર્ચાની શરૂઆત વિરૂદ્ધ પક્ષના મેમ્બર શ્રી. એલ્ટરફેલ્ડ કરી હતી. સરકાર તરફથી પ્રથમ વક્તા વડા પ્રધાન શ્રી. એક્ષીયન પોતે હતા. સેક્રેટરી ઓફ ફોર ફોરેન એફફેર તરફથી અને શ્રી. જેમ્સ ડેલ-કાલ વિરૂદ્ધ પક્ષ તરફથી હતાં.

ચર્ચામાં આસ કરીને મધ્ય આફ્રિકાના ફેડરેશનનું ભવિષ્યને અંગ આફ્રિકાના બંધારણની પ્રાથમિક શુભીકા અંગતી વર્ષમાં તકમાર કરવા માટેના અવધાન કરવા ને કમીશન મોકલવાનું છે તે કમીશન ડેવું છેવું નોંધવું તે પરતે વીચાર થયો હતો.

કમીશનની રચના

આ રીતે મધ્ય આફ્રિકા ને કમીશન મોકલવામાં આવનાર છે. તે કમીશન ૨૬ સભ્યોનું બનેલું હશે. તેમાંના ૧૩ સભ્યો ફેડરેશનના જ હશે તેમાં પાંચ આફ્રિકનો હશે. ફેડરેશન ના માળીના ને સભ્યો રજા તે પાસાં મેન્ટ અમર પારાસભાચીના સભ્યો નહિ હેવ. મધ્ય આફ્રિકાના વધુ પ્રદેશોનું આમાં સરખું પ્રતિનિધિત્વ

રહેશે. બાકી ને ૧૩ સભ્યો રજા તે કુનાકરેડ કોમમમાંથી હશે, આમાં ના ૬ પ્રોવી ડાઉનનીકરો હશે અને ચર્ચ વિરોધ પક્ષની પાર્ટીઓના હશે, ૭ વતનન હશે. જેમાં અર્થ શાસ્ત્રી, સમાજ શાસ્ત્રી અને પારાસભીને સમાવેશ થશે, અને બે સભ્યો રામન વેલ્થના રેશીમાંથી હશે કે ને સભ્યોને ફેડરેશનની કામગીરીને કંઈ અનુભવ હે.વ.

આ માટે ધ્યારૂલીયા, પ્રેમજા, વેશ્ટ ઇન્ડીઝ ફેડરેશન અને બલાવામાંથી પસંદગી કરવામાં આવશે.

સર રોઅને રજાએ નહિ

મધ્ય આફ્રિકાના ફેડરેશનને સલાહ જેવો જીટી છે તેવો જ તેનો અટપટા અવાજ કમીશનની આ રચનાથી મથે છે.

ફેડરેશનના વડા પ્રધાન સર ફેલ વેલેન્ડરને આ બાબતનું કમીશન નીચાવ તે ફવલું નથી. કારણ કે તે તે કાલ બાબતનું કમીશન જ બેઠકનું ન હતું! આ વીચાર સાથે જ તે ઉગ્રેન્ડ મથા હતા પથ્થુ ત્યાં અર્ચ-વીચારણા અને નાટાખાટ બાંધ કર વેલેન્ડરને લાગ્યું કે તેમને વીચાર કામ સાથે તેમ નથી.

વલસાડમાં સમાજ વિરોધી તરવે

વલસાડ શહેરમાં અને તાલુકામાં લેવાતી હેમ. વલસાડમાં નામીયા ખીલાના વેપારીઓ છે. તેમને ત્યાં ફરેગો પાડવા મઠ પથ્થુ નૈતિક દિમત વલસાડ પેલીસ તરફથી કરવામાં આવી નથી.

આમ વલસાડમાં બે સીનિમરૂદો છે અને સીનિમરૂદ બહુત બાક અધેરની અથ-હાલતી મરકરીઓ અમર તેમના તરફ બિલ્લસ ચેનલાળા કરવામાં આવતા હોવા છતાં, સુરત પેલીસની ચાફે મોઢ પથ્થુ રેગીયોની શરપક કરાઇ નથી.

વલસાડ શહેરમાં અનિતિના પાત્રે અને આજર,ઓને, ફેવાવે, થતે. અવ કં.

વલસાડ શહેરમાં અને તાલુકામાં લેવાતી હેમ. વલસાડમાં નામીયા ખીલાના વેપારીઓ છે. તેમને ત્યાં ફરેગો પાડવા મઠ પથ્થુ નૈતિક દિમત વલસાડ પેલીસ તરફથી કરવામાં આવી નથી.

આમ વલસાડમાં બે સીનિમરૂદો છે અને સીનિમરૂદ બહુત બાક અધેરની અથ-હાલતી મરકરીઓ અમર તેમના તરફ બિલ્લસ ચેનલાળા કરવામાં આવતા હોવા છતાં, સુરત પેલીસની ચાફે મોઢ પથ્થુ રેગીયોની શરપક કરાઇ નથી.

વલસાડ શહેરમાં અનિતિના પાત્રે અને આજર,ઓને, ફેવાવે, થતે. અવ કં.

સાઉથ આફ્રિકા માટે અમર

રેશીયન ઔદ્યોગીક સલાહકાર શ્રી. જોરડન હાર્વેડે કપડાં બનાવનાર સાઉથ આફ્રિકન કારખાનાના માલ માટે આફ્રિકામાં મારકેટ સીધા ૧૬ હમર માલબની આફ્રીકામાં સુસ કરી કરી અને તે બાદ પેતાનું ચંતબ્ધ રહીવતો એક લેખ તેમજે સાઉથ આફ્રિકન ઔદ્યોગીક પ્રકાશનમાં બખ્યો. તેમાં તે બખ્યે છે કે—

પૂર્વ આફ્રિકાના ત્રણ પ્રદેશમાં કરેશીની સુરકેશી તરીકે. ત્યાં બધા વેપારીઓ ઉઝીસમાં વેપારી વાટાખાટ મથાવે છે. ફાસપોટની સમગ્ર સારી છે. પૂર્વ આફ્રિકાના ૨ પ્રેસ ૨૦ લાખ લોકો સરકારી તરફ પ્રકરે આગળ વધી રવા છે અને થયીબરા આફ્રિકન રેશી કરનાં સારી પ્રગતિ કરી છે.

કુમાન્ડા એ પૂર્વ આફ્રિકામાં વધુ માં વધુ સમુદ્ધ રેસ છે. ત્યાં કવે બધો વેપાર આફ્રિકનો કામ કરવા માલે છે. ત્યાં આફ્રિકનો સારા મીમંત છે. સાધારણ આફ્રિકન બેકુત પથ્થુ ત્યાં ફસલે ૭૦૦-૮૦૦ પાઉન્ડ તે રહેલાકથી અરબી હશે છે. તેમના થયી ખરા પેસા કપડાં પાછળ અર-માય છે.

કેનીયા એ વેપારી સંબંધ બાંધવા માટેનું સારામાં સારું અને મોટામાં મોટું રમણ છે, કારણ કે આફ્રિકા ની લગભગ બધી જ મેટી મેટી પેટી યોની હેડ આર્શીસ નેત્રેલીમાં છે, અને કેનીયામાં વેપારનો દોર એશીયનો ના કાર્યમાં છે.

આ એશીયન વેપારીઓની વધુ મોટા બાને પૂર્વમાંથી ખરીદી કરવાની હે.વ છે, પથ્થુ આફ્રિકનો કવે સારી કવેલીડીના માલની મામણી કરતા હોવાથી અને લેપરાત આફ્રિકાને; વેપાર આફ્રિકા અંકમાં જ નથે એવી તેમની હવ્લા હોવાથી કવે એ વેપારીઓ આફ્રિકનોની મામ છતોવવા આફ્રિકા માંથી માલ ખંમલવા તરફ ઢળતા બપ છે.

કમીઓપીયા એ સાઉથ આફ્રિકાના યાસ માટે આફ્રિકામાં બીજા નંબરન, મારકેટ છે.

સુદાનમાં વેપાર કરવે એ બરા ખૂશીલ વાત છે અને મોટીશીવસમાં સાઉથ આફ્રિકાનો વેપાર કુસાસવાની સકમતા છે.

પશ્ચિમ આફ્રિકામાં વેપાર મલાવવે એ મોટાના અથા આવના જેવું છે. કારણ ત્યાં જાડ પર મોઢ ઊંડાની કલમ અલાવવા જેવી સ્થિતિ હોવા ઉપરાંત સામ રકમતનું પથ્થુ ભેર વધુ હેવાય છે.

કુમાન્ડા, કેનીયા, ટામાનીકા, કમી. ઓપીયા, સુદાન અને પશ્ચિમ આફ્રિકા ના પ્રદેશોમાં થી બાક તેઓ ઉપર કલ્પનો અભિપ્રાય દર્શાવે છે.

કસ્ટમ ખાતાઓ ફા. હ અમરની કીમતના ૧૦૩ ઘડિયાળો પકડી પાડ્યાં

દમકુની સરકારેથી બે દિવસમાં કસ્ટમ કલ્પનાઓએ કાફેરીનીના ૧૦૩ ઘડિયાળો પકડી પાડ્યા હતા. દમકુ સરકારે મોટી સંખ્યાનું ચેકિવાત રજા હોવા છતાં કાફેરીનીને આ ઉપદ્રવ સા માટે માલી રહી છે એજ અહીં બારે આઅયનો વિષય લાલે છે, કહે છે કે આમ કાફેરીને તેમના બધા માટે અનેક યુક્તિ પ્રયુકામી અપનાવે છે.

કેટલાક કાફેરીઓ તેમના કુટુમ ના બે બામ પાડી કેટલીક વ્યક્તિઓને દમકુમાં વસાવી છે તે બીજી કેટલીકને કારતમા. આ બને કાફેરીમાં કોક કદી તરીકે કામ કરે છે અને લાખો રૂપિયાને કાફેરીનો માલ દમકુમાંથી કારતમા કુસાડી રે છે.

માસ્ટર ધર્મસ (મી.) લીમીટેડ

બલ ભવની નાયકન, રેશમી લેખન કુતરાલ કાવડ, કોલિ ભાખો અને પ્રુથો માટે લેખન ભવન, કુલન ભવન, પ્રુથોવર, કાવડીમન્ડ અને અમ્માઓ મદિ—કુશી, બીજા, બ્યેન્ડેસ, ચોલકા, નેપાલીન્ડ વિગેરે.

ફરેક ભવનના બાક માટે લખાડ કરવા કાલામજુ. ૭૩ વેસ્ટ રોડ, એફનીસભર્ગ. ફોન : ૮૩૫-૬૭૮૬ — બેલકસ ૧૫૪૮.

સમાચાર સંગ્રહ

—વાનાના પાંચ વિદ્યાર્થીઓને બે
વર્ષની સીસીટી તાલીમ આપવા માટે
ફોરોનુક સરકારી શાળામાં દાખલ કરવા
માં આવ્યો છે,

—પ્રકૃત નીચેજનના ૨૫=૦ હસીની।
હાના અમમ્યોમા ૨૫પાયે. આ
સે-ટરે મરીજોને જોઈ જરયે સંતાતી
નીચમન વિશે આહીતીએ પુરી પામરી
જને સાધને. આપયે.

—પુત્રાન્નાના આશ્રિતનોએ છબી કરેલી
નરી જરથા પુત્રાન્ના કોમ પુત્રીપત્નના
મે આગેવાનોની ધરપકડ કરવામાં
આવી છે.

—સુરતના અંધી બાતમીના 'રંગ
 દેખના'ના ખેતી-બનાવ કામકામે
 સમયે સમયે છે તે દુર કરવા માટે
 અને સેવા વધુ સમયે આપવા વિશે
 સુરત મુખ્યમંત્રી વિચારના આશયે તરી
 છે અને એ માટે જરૂરી નીતિ બચાવ-
 ના પાળી રહ્યા છે.

—સુરતમાં પાણીના ખીંટકા પુરવામાં આવેલા અહીં પાણીનો ઝેર હિપોથેરમીસ બેલો અટકી રો.

—પ્રજાસત્તાના જાગૃતિનાં આગામી અંક
કાંઈકર અને પ્રજાસત્તાના આગામી
કાળનાં બેઠાનાં અગ્રણી અને પ્રજાસત્તાના
અગ્રણીનાં જાગૃતિનાં અગ્રણીનાં

અને સૌરાષ્ટ્રમાં બહેનોની "આત્મ-
દાયા"ના અનાવો વધતો જાય છે આ
અંગે "એરોડ-સ એક્ટ"ના સુધારો
કરવાની ખાસ જરૂર છે.

—કરચીખાના પુરને કારણે માયો
મથેલાએતો આંકડો ૭૦ પર પહોંચ્યો
છે. આમાં કમળ દેવળાર કારચીર
ના બાજમાં મર્યા મથેલાએતો. વધુ
સમાવેશ થાય છે. આ ૭૦ માંના
૪૦ નો રાજાખાની કરચીવી આંશુ-
ભાજુના વિલામમાં કુની મળે દલા.
રાજાકાચે કરનરાએતો વધુ સળ થાયવી
મર્યા કારચી ભાગ્ય દતો,

—કોલેસ પ્રમુખ શ્રી કોલરમરસ દેવે
કોલ અખબારી સુધાકાન્તમાં જણાવ્યું
હયું કે કેરળની વર્તમાન પરિસ્થિતિમાં
કોલેસ ખાતે વચલાણાની તપ્ત ખાટોની
સુવર્ણીમાં છે. કોલેસ પાલામેન્ટરી
મોર્ગના સુચનત્વે સમર્થન કરતાં શ્રી
દેવે જણાવ્યું કે રમનામકે હિંદુથી
આ જ મોકે માત્ર છે.

—દિલ્હીના એવાજવાદી કમીટીના
ન્યૂ દિલ્હીના એકમના સહાધ્યક્ષ કાલી-
કામતી વાઘગીરી તરીકે બે બાબત ટપાલ
દીધીને જ્યારે પાંચમી સુધી કલેક્ટરના
આધ્યાત્મિક, તાર બંને ટપાલ ખાતા
ના વધુ નિવારક શ્રી વી. કલેક્ટરના
અધિકારક હોવા સંબંધી આ એક

બલામણ્ય કહી હતી કે આ રીઝોલ્યુશન
ઉપર "એમ્બુલેન્સ" અને "સ્ટ્રીક્ટલ" મા
થી કેટલે પ્રસંગોમાં ચિંતર લખવામાં
આવે,

—રામચંદ્રભાઈ ચૈતન્ય વિશ્વાસીના
જયે આલિશા હનુમાનજી ખાતે રાજ
શ્યામ નરેન્દ્રે ધર્મ પોષાધ હા
યુ છે. ત્યારે આ મોળના પુરી
યો ત્યારે તે દુનિયાની મોટામાં મોટી
અને સાંચામાં લાખી સુઝાધ ૧૫૧૪
દશે આ મોળના ૧૫૦ હરેને
અર્થે પુરી કરાશે.

—નાલી અમલ શેઠનામા સુરત ઇલાકા
એ ઉછા તબ્દ અહીનામાં ૮,૪૨,૫૪૨
રૂપિયાની રકમ રોકાવે ૫૬ હજાર
સતવાક સિદ્ધ કર્યું છે. ઇલાકા વારીક
સતવાક રૂ. ૧૫ લાખ છે. આ કાર્યમાં
સુરવાતરથી કાપડીના લેખનીલી
અધિકારીએને હાક હાક અદલ આપી
દલી. એમલ માસમાં રૂ. ૪,૬૯,
૪૭૫, મે માસમાં રૂ. ૧,૬૧,૬૩૭
અને જુન માસમાં રૂ. ૧,૮૧,૫૩૦
મળી કુલ રૂ. ૮,૪૨,૫૪૨ રોકાવા છે.

સુલ સુધાર

આપણા જવાબ આપના મરજી નેમ
મા કરવનના થી નથ્યુભાષ દાખાના
પત્રનીના મરજીને બદલે તેમની આગુશી
ના મરજીનો કોઈએ જ કોઈ બંને તે
મરજી બદલે રીકગીર છીને. આજ સમય
કેટલી ઘણાં આપના હતા.

શ્રી નરસિમહાજી દાખાં રહેખનના
જાણીતા વલી છે એમના પત્નીનું
અવસાન ૧૨ વર્ષની કુચરે થયું છે.
શ્રીમતી નરસિમહાજી પોતાની પાછળ
બેઠેલ કુટુંબ સુકતા થયા છે. પૈત્રી
દોહોત્રી અને પુત્ર પુત્રી અમાધ અને
વડાઓની સેવા પામી તેઓ ક્ષાત્રીયા
નિઃશ્વ થયા છે.

અમે અરજીદારના આજ્ઞાની સાંતી
પ્રત્યક્ષે છીએ. અને તેમના હુકમને
ફુલ સહન કરવાની શક્તી પ્રશ્ન
આપે. એવી પ્રાર્થના કરીએ છીએ.

રાત્રી સૂતા મર્યા

Figure 2.3. A typical *in vitro* assay for the detection of a specific antibody.

જાણી શકાય છે. આથી જોઈએ છે.

ਮੀਥਲ ਭੇਡ ਨੰ. ੧ ਨਾ ਥੀ. ੫੧--੨

በገዢ ጥያቄ ላይ ተመሳሳይ ስራዎችን ማግኘት ይቻላል፡-

દિવિ: નં. ૩ ના રી. ૪૦-૬.

શ્રી. Marmans (Pty) Ltd

P. O. Box 26, Phone 128

(Brice, Teapyanit.)

બુદ્ધીર્ધિ, જનકમ ટેકસ ફીલ્ડ-સ',
લાઇસેન્સિંગ, રેવ-પુ ક્ષીપર-અ અને
મનસ્વોદ-અ મ.ટ. મળે :

આર. વિક્રમ

૧૨ બાકેલી બાકેલી, કટ સાઈટ રફીટ,
કોરનર અપરેનથ અને સાઈટ રફીટ,
બેલાગીઅનમ, કોન ૩૩-૧૧૫૪

ਪੁਰੀ ਘਰ !

તમારા ખર્ચેલા પૈસાનું પુરૂષવતર મેળવો. દેશમાંથી આવો કે દરિયાપારથી, ફરવા માટે આવો કે ખીજતેસ અર્થે, પણ દરબાન આવવાનું બને તો ઉત્તમ બેર ચાલ્યા આવો.

ਪਾਤ੍ਰ ਕਥਾ ?

નામ અને શરનાતું તમારી કાયરીમાં લખી રાખો.

માઉન્ટ એવરેસ્ટ વેજેટેરીયન લોન્જ

१२६—१२८ मी.स. ओ.स.व.ई. २५१६, — ४२०५८ — होम : ६७५७१.

કલેક્ટર

આ એક એવું સ્થળ છે કે જ્યાં સ્વચ્છતા, સુધડતા, સુખ્યવસ્ત્યા અને આરામના દર્શન થાય છે અને જ્યાંથી સ્ટેશન બહાર બહાર નજીક પડે છે એથી સમયનો ખર્ચા અને ડરવા ફરવામાં મોજ આવે છે.

- (૧) બહાર ગામ કે પરદેશથી આવનાર પેસેન્જરો અરિ બગાડોથી બચાવે આવેલા તે શહેરના સુસા અરિ રીઝર્વેશન ધણ રાખે.
- (૨) બોજબના ઝખઝખર ભતિ કેખડેખ રખાય છે.
- (૩) ભખ અને તલેખાડેખ માટે દરેક બતલની રેખાકિલ, સ્ત્રાપીક મીકાલ શુદ્ધ પીખંજ બનાવીએ લીએ.
- (૪) બહાર ગામના કિલેકેપર પુરલે ક્યાન આવપચખં આવે છે. એક ધખત કિલર આવપી ખાત્રી દરખા બલાખમ છે.

હામણા જી આવેલો હિંદનો માણ

અથવા બ'ધ આવેલ

સીપી આયત કરવાથી અમારો માણ જરૂરો અને સારો હોય છે.
અમે તે બીજા માણ સાથે જરૂરો.

આડીઓ ૬ આઈ રીફોર્મ: ૨૫, ૨૫-૫ થી ૩૫૨, આઈ રીફોર્મ
સી. ૨૭-૧, મનોપુરી થી, ૨૦-૦, અવસોરી સીફોર્મ ૫૬, ૪-૧૫-૦
પ્રુમ ચોક્કસ પ્રમાણમાં જરૂરો થઈ આવેલો.

બ'ધડીઓ: આડીઓ ૧૨/૦ થી, ૩૫ થી ૧૦
મર'ની ૫/- ૬૦૫. આ ઉપરાંત બીજા પ્રાંતી બ'ધડીઓ થયું છે.

કેવલ ઓઈલ સ્પીકરશુ.

સી. ઓ. ડી. ઓઈલ નોંધવત ૨૫ ૬૫ ડીસેમ્બર લેવામાં આવશે.

એ. કે. હુસેન એન્ડ સન્સ

૧૧૬ કવીન રોડ, હરબન, બોમ્બે ૨૧૬૮, ફોન ૨૭૩૪૮/૯.

પે. એ. ૫૩૬૦

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૫૦

ટેલીગ્રાફ એડરેસ: "અમતર."

ભગત બ્રધર્સ (પ્રા) લી.

૧૪ ડેઈ રોડ,

એ હા ની સ બ નં.

હોલસેલ અને રીટેઇલ મર્ચન્ટ અને ઇમ્પોર્ટર્સ

અસ કરીને હમારે ત્યાં મનિફેક્ચર અને ઇમ્પોર્ટર્સ થાસરી,

દેશી માલમાં નાંખવાના ભલ ભલના તેલો-અમરો,

સ્ટેનલેસ સ્ટીલ, પીત્તળના અને કોલ્ડસ્ટીન્યમના

વાસબો-કાચ અને આડીઓ બ'ધડીઓ-

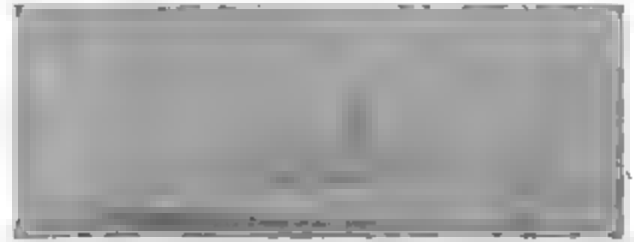
ફેશબોર્ડ અને સ્ટાઇલર લઘા બીજા

અનેક દેશી ચીજો કોણવલ

આવથી મળશે.

બી-આઇ

મુ'બઇ કરાંચી અને ઇસ્ટ
આફ્રિકાના બ'ધરો વચ્ચે
મુસાફરી કરે છે.

સ્ટીમર કંપાસા ૩૧મી જુલાઇ, ૧૯૫૬ના આવશે.
અને ૩૧મી ઓગસ્ટ ૧૯૫૬ના ઉપડશે.

મુ'બઇ અથવા કરાંચીનું બાફું.

ફર્સ્ટ ક્લાસ	એક	ચોથા	ચોથા	પા. ૬૨-૦-૦
સેકન્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૧૦-૧૫-૦
થર્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૩૨-૧૦-૦

ઝોર્જિનરી

રેપેરીયલ

નેમ-વેલ્ટેરીયન પા. ૪-૨૦-૦

નેમ-વેલ્ટેરીયન પા. ૧૦-૧૮-૦

વેલ્ટેરીયન પા. ૪-૪-૦

વેલ્ટેરીયન પા. ૬-૧૫-૦

વધુ માહિતી માટે મળો થા લખો:

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ

(પીટી લીમીટેડ.)

૩૯૦ પાઇન સ્ટ્રીટ, - હરબન.

ટેલીફોન: ૨૦૪૩૨ - ટેલીગ્રાફિક એડ્રેસ "કરામત."

ધી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આગ

અકસ્માત

તથા હરીયાઈ માલનો

- વિમો -

તેમજ બધી જાતના "વિમાન"

કામ કરે છે.

ખાસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રૂસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ - બોમ્બે નંબર ૪૭૬ - હરબન.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

હિંદ સરકારે કેરાલાના કોમ્યુનીસ્ટો

સામે લીધેલું પગલું

(અમારા આસ અવરખની તરફથી)

ધુણા અઠવાડિયાના આશાંત વતાવરણ પછી હોંદ સરકારે કેરાલામાં કોમ્યુનીસ્ટ સામે સખત પગલું બંધું છે. શુદ્ધ-વાર, જુલાઈ ૩૦મીએ સરકારે નાજુપતીને વિનંતી કરી હતી કે કેરાલાનું બંધારણ રદ કરી ભાની સરકારને ચત્તાપરથી દુર કરવી આ બારમાં રાષ્ટ્રપતીએ જે લેખીત હુકમ કર્યો હતો તે અહેર કરતાં પહેલાં ટા. પ્રસાદે ટી નહેરુને બતાવ્યો હતો. આ પગલા બારમાં ધારાસભાની ફરી એક મળશે ત્યારે ટી નહેરુ એની ચર્ચા કરશે.

એમ મનાય છે કે કેરાલાના મુખ્યમંત્રી ટી. ટી. કામાકુમ્મુ શામને એ પ્રાંતની પરિસ્થિતિનો દેખાડ ધારાસભામાં રજુ થયા પછીજ હોંદ સરકારે આ પગલું ભરવાનું નક્કી કર્યું હતું. ટી શામે એમના દેખાડમાં જણાવ્યું હતું કે ત્યાંની પરિસ્થિતિ એટલી બગડી ગઈ છે કે સખત પગલા સીવાય એ અણવળ બંધ નહીં કરી શકાય. વળી આ દરમિયાન કેરાલાની સરકારનું કામગીર સામ બંધ પડી ગયું હતું.

બધા જાણે છે કે ત્યાંની અણવળની અસુક નીતિ ટી નહેરુને ગમીન હતી અને તેણે આ અણવળને સાથ આપવો કે મધ્યસ્થ સરકારે કબજગીરી કરવી એ એમને પસંદ ન હતું. એમના આવા વિચાર હોવા છતાં એમને આ પગલું ભરવું પડ્યું કારણ ત્યાંની પરિસ્થિતિ ઘણી શુભચાઈ ગઈ હતી. અને ગંભીર બની હતી.

નવેમ્બરની આખર પહેલા ત્યાં નવી સરકાર ચુંટાઈ, જશે

એવી મન્યતા છે. આ દરમિયાન ત્યાંનું કામગીર સામગીર અને 'શાંતી સ્થાપના' રાષ્ટ્રપતીએ એક એકમીનીરૂઢત નીચે છે.

ચોક્કસ વખતમાં હોંદની કોમ્યુનીસ્ટ પાર્ટીની પરીપદ બારોએ અને હવે શું 'પગલું' લેવું એ બાબત પર ચર્ચા કરશે. કોમ્યુનીસ્ટોના વીચાર મુજબ કોએસ સરકારનું આ પગલું પ્રજાસત્તાક નાદી બાદશેથી વિરુદ્ધ છે પણ એમના કેટલાક નેતાઓના કહેવા મુજબ કોમ્યુનીસ્ટોને પ્રજાસત્તાક ના આદરોમાં શકા છે તેઓ ખોશે નહીં. ૨૮ મહિનની કોમ્યુનીસ્ટ સરકાર હવે રદ બાબત ચર્ચા છે. આમ છતાં કોમ્યુનીસ્ટો, કહે છે કે એમની નીતી બદલાવવાના નથી.

આમ છતાં કેરાલામાં વિરોધી પક્ષો વિજયનો ઉત્સવ ઉજવવાની તઈપાવી કરી રહ્યા છે. વિરોધ પક્ષના નેતાઓએ બહેર કહ્યું છે કે કોમ્યુનીસ્ટો તરફ મીઠ તાથી અને સંસ્થાતમી વરતણ.

કેરાલાના આ બનાવથી આખા હેરામાં બધાને ઘણી ચીંતા.

ચર્ચા રહી છે. કેરાલાની કોમ્યુનીસ્ટ સરકાર પર જેવા આરોપો મુકાયા હતા એવા આરોપ ખરો ખીલ પ્રાંતમાં કોએસ સરકાર પર મુકાયા છે. કોમ્યુનીસ્ટ પાર્ટીએ પક્ષીમ બંગાળની સરકાર સામે આરોપો કર્યા છે. રાજ્ય સભાના કોમ્યુનીસ્ટ નેતા, ટી જુપેશ ચુપતાએ રાષ્ટ્રપતિને અરજ કરી છે કે કેરાલામાં કહ્યું એમ પક્ષીમ બંગાળની કોએસ સરકારને પણ રદ કરો.

ચિંતન

જરૂર માણસ એટલું પોતાનું કુરૂ કરી શકે છે તદ્દનું કુરૂ એને કુરૂમન પણ ઘણી વખત કરી શકે નથી. તમને તમારા વિરોધી દોષિત, કુરૂબી નાસામક લાગે તો તે તમારે એના પરાબધ માટે ચીંતા કરવાની જરૂર નથી તમારા વિરોધીના કુરૂએ એને નાસામકીજ એને ખાઈ જશે. માટે તમે તમારા વિરોધીના પતનના કારણ જીત બની માપમાં પડવાની જીમ કરો નહિ. —ચિંતક.

શ્રેષ્ઠ ટોપી

ત્યારે હું નવ વર્ષનો હતો. મારી મા નિમનિત મંદીરે જતી અને હું મધ્ય ખડે એની સાથે જવા માટે છૂટ કરતો. મા રાજ્ય ધમને મને મંદીરે લઈ જતી. પણ મંદીરમાંની બપવાની કુતી અને ત્યાં ચાલતી ધર્મ અર્ચામાં અને રક્ષ પડતો 'શિવ' કંઈ નહોતો.

મંદીરે જવાનું મને જે બાકાંઈ હતું, એ મારા આકર્ષણનું કેન્દ્ર હતું. એ મંદીરના મુખ્ય પ્રાચીની ટોપી, જે પ્રકારની ટોપી એ સોનાના માથા પર મુકેલી એ ઘણી કુંડ લાગતી હતી અને એ મને પ્રુમ પસંદ હતી.

એટલે જ્યારે એક સિંચ મન બળવો પોકારી ઉઠ્યું ત્યારે મા પાસે જઈને એની જ ટોપી મને આણી આપવાની છૂટ પડી. બાળકની હા સમજને પહેલાં તો એ હસી પડી, પણ જ્યારે એ મારી છૂટ ઉઠી જ નહીં ત્યારે એ કહે "હીરો! એ ટોપી કેલ સામાન્ય ટોપી નથી; એ સોથી શ્રેષ્ઠ ટોપી છે. સદાયરજવાળા માણસોને જ એ ટોપી મળે છે." પછી મને મા એ "સદાયરજ"નો બધો સમજાવ્યો.

ટોપી મેળવવાની લાલચમાં એ અપ્રાપ્ત બંગાળી, પર્વત મારી મા સમક્ષ પ્રતિજ્ઞા લીધી કે: "મા, હું વિશ્વાસ રાખ, આજથી જ નહીં, આ સંજયથી જ હું સદાયરજનું સંજય નિમણેનું પાળન કરીશ; પ્રાણીમાન થયે ત્યાં જાવ રાખીશ, હી સત્ય અને પ્રમાણિકતા એટલે નહીં અને મારું ચારિત્ર્ય સદા મે જીવનવળ રાખીશ; પણ હું મને એ ટોપી આપવું." એટલે મા હસી પડી. કહે: "તો તો પછી તારા માથા પર એ ટોપી છે ન."

એ વખતે કદાચ મારી માની વાત હું બરાબર ન સમજી શક્યો હોઈ, પણ જેમ જેમ છવનને નિકટતાથી જોતો અને સમજતો ગયો, તેમ તેમ માનું આ નાકમ મારા માનસ પર વધુ ને વધુ હાઈ જાય પાવું ગયું. આજ કુખી એ ટોપીને મારા માથા પર બળવી રાખવાનો જે પ્રયાન કર્યો છે.

—કે. જી. (અલ્લેયના માથે વદાપ્રધાન)

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૭ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૯.

પ્રોફેસર ડી. ડી. ડી. જખાણુ

જમણાજી ખખર મળ્યા છે કે ફોર્ટ હેર યુનીવર્સિટીના માણ પ્રોફેસર ડી. ડી. ડી. જખાણુ ઇંગ્લેન્ડની કોલેજીટલમાં અવસાન થયું છે. એમના કુટુંબને અમારી દીલસોજી દર્શાવતા અને એમ જણાવવા ઇચ્છીએ છીએ કે એમને આફ્રિકનોની કેળવણી માટે ઘણી સુંદર સેવા કરી છે.

બ્રિટનમાં કેળવણી મેળવ્યા પછી પ્રો. જખાણુ અહીં આવ્યા ત્યારે એમને સાર્વજિક આફ્રિકન નેશીયલ કોલેજના પહેલા આફ્રિકન પ્રોફેસર તરીકે નીમ્યા હતા. આ કોલેજ આજે ફોર્ટ હેર યુનીવર્સિટી કોલેજ તરીકે બાકીતી થઈ છે. પ્રોફેસર જખાણુએ ઘણા આફ્રિકનોને કેળવણી આપી હતી અને એમના હાથ નીચે બહોલા આજે ઘણા પ્રખ્યાત બની ગયા છે.

પ્રોફેસર જખાણુ કામ કામ કોલેજમાં ન હતું પણ એમનો આફ્રિકનોનું જીવન ધોરણ ઉચ્ચ લાવવાનો પ્રયત્ન કમિશન આજીવ રહ્યો હતો. કલેજોના કેટલાક કામદારોએ જે કેપ આફ્રિકનોને વેટ કરવાનો કંઈક જુલમી લેવા માંગતા હતા એનો એમને સખત વિરોધ કર્યો હતો.

આ લઘુ વખતે એમને એક પરીપદ લોકાવી હતી જે આજે એલ-આફ્રિકન ડેવલપમેન્ટ તરીકે જાણીતી થઈ છે. આની રચનાથી એમને આફ્રિકન લોકોના ઇતિહાસનું એક નવું પાત્ર ચોટ્યું હતું. આ ડેવલપમેન્ટને આફ્રિકન લોકોની સ્વતંત્રતાની લઘુત્તમાં ઘણી મદદ કરી છે.

પ્રોફેસર જખાણુ ૧૯૪૯માં ૨૫, શ્રી મણીલાલ ગાંધી સાથે આફ્રિકન પ્રતીનિધી તરીકે હોદ્દામાં ભરાયેલી સાંતી પરીપદમાં ભાગ લેવા ગયા હતા.

સત્તાનની કૃપાથી પ્રોફેસર જખાણુ પોતે કાલની માલતી બોયકોટની અળવણીમાં શકયા હતા. આ બોયકોટની રીત એમને પોતે જ સૌથી પ્રથમ એમના લોકોમાં ફેલાવી હતી.

આ બધા કામો કર્યા છતાં પણ એમની સમતી છેલ્લા સ્વાસ સુધી રહી હતી અને એમનામાં છેલ્લે સુધી કરવાની અને લખવાની મગસ જણાઈ હતી.

અમે આનીએ છીએ અને અમને ખાતરી છે કે આફ્રિકનો પણ કણક કરશે કે પ્રોફેસર જખાણુ પોતે દેવલોક ખાતમા છે પણ એઓ આપણે ગારે એટલું જાણુ સાક્ષીય સુધી ગયા છે કે જેમાંથી આપણા પછીની પ્રજાને પણ ઘણું બહુવાનું મળશે. અને તે રૂપે તેઓ આપણી વચ્ચે અમર છે.

આ યોગજનક ખખર સાંભળી અમે પ્રોફેસર જખાણુનાં કુટુંબ ને આથી અમારી અતઃકરુણી દીલસોજી દર્શાવવા ઇચ્છીએ છીએ.

આફ્રિકાને વિનતી

આ વરસના ૭ મ.સ નિર્ણયતામાં અમરા પસાર થયા. આ મ.સથી હવે બાકીના પાંચ મ.સ ફરી માટે બાણા પીઠ જણાવવા લાગી છે. આફ્રિકાને નિયમીત લખાણો બરી દેવા બીલો મોકલાય છે. અમે આશા રાખીએ છીએ કે આફ્રિકા પોતાનું લખાણ બરી હઈ અમને નિર્ણય કરશે.

કેટલાક આફ્રિકાનું લખાણ હજી મળ્યું વરસનું પણ બાકી છે. જે બરી દેવાની કૃપા કરે.

બપોરે ૫૫૫,
ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

વિમા અંગે નવી ઠગાઈ

(અમારા અગ્રણ્ય તરફથી)

જેમા ૨૦ વર્ષના માળા હરમાન નાની પ્રીતિઓથી રસાયન મચેલી ઘણી નાની નાની વીમા કંપનીઓ કે જેમાં હજી એક કંપનીના અપવાદ સીવાય બીજી ઘણી નાની કંપનીઓએ જાહેર જનતાના ખાસ કરીને હોટી વેપારીઓના મોટા ભાગને તેમની નવી ઇમારતી યુગમાં પકડી લીધા છે.

આ ઇમારત ખાસ કરીને અમ- અને ચેરીના વિમાઓમાં જ કરવામાં આવે છે. તેમાં ચેરી, અંગે, વિશે ખાસ ચર્ચિતો છે. કારણ ચેરીથી તુરકાની અમ કરતાં વધારે હોય છે. જે અંગેની કળા કાઢી અને સત્વરથી છે. વિશે લિટરેચર માટે વિમા કંપનીના માણસ જાહેર આવે છે ત્યારે તે યોડી સુવર્ણ વાતોથી ભરપૂર હોય છે. પરંતુ તે પણ વિમા ના તા.મ કામદાર અને રીતથી ધણું જોડું જાયે છે. જેને તે પણ ઉપરી જા અધિકારીના એક હુડીવાર તરીકે વર્તન કરી તેની હાથ ઉપર રાખે છે. મરાઈને ખાસ કરીને કંપનીના રમાનીક મેનેજર, અમર એવા બીજા મોટા અધિકારીઓ ઘણા જાય છે, અને કહેવામાં આવે છે કે, “તમારી અજાણી સારા માણસના હાથમાં છે એની ખાતરી રાખો.”

એકાએક દેરફાર

પણ કદાચ આમ અમર ચેરીના કારણે વિશે કલેસવારને તેની પુત્રારી અંગે જાહેર પુત્રારીની રકમ મુકવાની આવે છે ત્યારે અધિકારીઓ જરા કુદરતી થઈ જાય છે.

સખતથી, સહનુજી નતાવી મેનેજર અમર એવા કરજાને માણસ પુત્રારી અંગેની અરજીના કામણીમાં તરત કરી એનો જાણી મુકાદો થઈ જાય, એમ કહે છે. હવે આંકણી કરનાર અધિકારી યોગમાં પ્રવેશ થાય છે. અને તે પણ સુવાળા અને ખીઠા હોય છે. આખરે તે સખતાથી પુત્રારી અંગેની અરજી ના મંજૂર કરે છે.

વરતો તેનો વિરોધ કરે છે. ત્યારે અ.કણી કરનાર મેનેજર વિશે ઉપર ઉપર હોય આરોપણ કરે છે, અને મેનેજર અ.કણી કરનારના ઉપર હોય મુકે છે, અને દરેક જાણુ કરી તપાસ કરી અરજી અંગે થટ્ટું કરવામાં આવે એમ કહે છે. અને એમ કરતાં કાંઈ નહિતો કહેને પણ મથિત નો મથો. નીકળી જાય છે. હવે જાહેર અમરો વખત આવે છે.

જે માળા પછી અ.કણી કરનાર તરફથી એક સચોટ મજ વેપારીને ઉરથી સમેત મળે છે, જે વેપારીને ખાસ અગ્રણ્ય કરી દે છે, જેમાં

જણાવવામાં આવે છે કે તમારી પુત્રારી અંગેની અરજી ના મંજૂર કરવામાં આવે છે. કારણ કે વિમા કંપનીના કામદારી કસમ રૂએ કાંઈ પુત્રારી અંગે જે કામ પણ પચમાં જાય માસ સુધીમાં ન લેવામાં આવે તો તેની અરજી રદ જાણત થશે.” એવો કારાર દરેક કંપનીના કામદારમાં નાના અમરો ઉપેક્ષા જ હોય છે. એમ જણાવી તેઓ માને છે કે, એક બીજો કીકારે પણ પચશે.

આવી ઇમારત ખાસ કરીને નાની નાની કંપનીઓમાં મારફતે થાય છે જેમાં ચેરી પેટીઓ પણ જાહેર થાય છે. “જનતાને ખાસ જાણવાની જરૂર છે.” એવું સુચન એક આંતર-રાષ્ટ્રીય બામપાટ મરાવાર ચેરી વીમા કંપનીના રમાનીક મેનેજરે કયું” હતું. “કાલેજે પણ કરી તપાસ માફ મંજૂરી થઈ એવી લેખીત ખાતરી સીવાય કણુ” રાખવી ન જોઈએ.” આ વિધાન ખાસ કરીને હોટી વેપારી પેટીઓ સાથે ઘણા કાંબા જાયથી કંપની રાખનાર અમરોનું છે, જેઓ હોટીઓની કુનેહને જાણે છે છતાં તેઓ આવા વાતોડીના સંજ્ઞામાં સપડાય પડે છે. જે જાણી ખરેખર તાણુ થાય છે. આ ઇમારતમાં ખાસ કરીને હોટી વેપારી એને ધણું જ ખમતું પડ્યું છે જેમાં કોઈ માર માફ કરવામાં એક જાણીની હોટી વેપારી પેટી પા. ૧૧૦૦-૦-૦નો જોગ મની હતી.

કેનીયા કેમ્પમાં જુલમી

વરતાવ

હો. કા કેમ્પમાં બધા ખાતે મથિતામાં કેમ્પના માડે પૂન માર લાખો ને પરિણામે જે ૧૧ માઈમાં કોડી નાં મરણ નીપજ્યાં હતાં તે બધાને કુનીયા કરમાં બારે ચક્રવાર જમાવી દીધેલ હોઈ પાલમિન્ટની અમરો સજામાં આ માટે જોગ પાડીએ એક દિવસ રજુ કરી હોઈ કેમ્પમાં અમ-ત્યાર કરવામાં આવેલી જે નીતિની સખત કારકણી કાઢી આ માટે ફાલો-નીયમ સેક્ટરી યી. મેનોકસ બોઇડ ઉપર પણ કીકાની કીકો વધેથી તેમ ના રાજાનામાં મામણી કરી હતી. પણ આ દરાય બહુમતીએ કીકી મથો. ત્યારના ૩,૦૦૦નીયમ સેક્ટરી યી. મેનોકસ બોઇડ જાહેર કયું” હતું કે કેનીયામાંના અટકાવતી કેમ્પે ઉપરની દેખરેખ માટે હવે એક રેસ્પેક્ટ કમી-સનની નીમણુક કરવામાં આવે છે- (અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૩૧૦)

કેટોમેનરનો હજી ઉકેલ નથી થયો

આન્ડી ઈન્ડિયન તરફ જવું વલણ

(અમારા ખાસ ખબરપત્રી તરફથી)

હવે એક અસહ્ય અધીશ કેટોમેનર ના સમાવેશો હજી કાંઈ નિકાલ નથી આવ્યો. રાજ્યના છાપાઓ અહીં યાદી થતાં કેટલીએ પ્રસીદ્ધી કરી છે, આ યાદી ૮૦ હજાર આફ્રિકનો અને ૪૦ હજાર હોલોએથી વહેંચેલ છે, અને તેમાં વહેતા જુદા જુદા ભોજન અને સંસ્કારોને જુદી જુદી જાતોથી કરી છે આથી સામાન્ય રીતે ભરેલ અન્યથા ગુપ્તતામાં રૂપાય છે. ખીજા બાજુ હજી ત્યાંના વસાહતીઓ 'સોન ચાના' ખસ કે ને ત્યાં રહે છે અને હજી ત્યાંના વસાહતીઓને અપનાવી નથી. સીએ હજી બાતના યુગમાં છે. અને પ્રશ્નો, તે બધે ડરખાનમાં મરે ત્યાં રહેતા હોય તેઓને મુનીસીપલ બોર્ડર હોલ માં રાજ ન થીવા મારે સીએ હજી એલવર્થીએ આવા જ કરે છે. અને ધોવા નથી રેતા.

સીએ કાઉન્સિલે કેપ્ટેનના બીન-ગોરા કામવારે પચાસમાં વધારે કરવાની સુમના રિપોર્ટ પછી બાન્ડ પ્રોટેક્ટર સાથે આફ્રિકન પ્રોટેક્શન પ્રતિનિધિમંડળે વાટાઘાટો કરી નેટીવ કમીશનરી રહેવ.સીએ તરફથી મોકલી મારીતીએ પર અપકાવનાર્મ અચાતી સા માટે છે તે વિશે વાટાઘાટો કરી. સરકાર તરફથી નીમાવણ માનું પ્રોટેક્શન ઓફીસર મી. રોટ્ગીટરે એક નીવેડન દ્વારા ભાદેર ક્યું છે કે કેટોમેનરમાં અચાતી ફેલાવવાનું કારણ ત્યાંની અંદાજ અને રહેઠાણની અરામ સુવચાદે અને તરફ સીએ કાઉન્સિલે જે મેલકારી બતાવી છે, તેને પ્રતીજ્ઞા છે. આ આરોપને વિરોધ ડરખાનના મેનરે થયા ગુરુત્વામાં કરી સરકાર સાથે પ્રકારો કર્યા હતા

અગળ હજી રાત નથી

આ સરખાન કેટોમેનરમાં થયી અચાતી છે. મી. મોડીનનું મુખોષ અગ્રું નિવેડન કે નેમાં તેને અચાત્યું હતું કે "આફ્રિકનો નો પાછા ફર પીતા નહીં થાય તે તેમને સામાજિક સેવાઓ માટે ને પ્રદેશ મળે છે તે બંધ થશે." એ અપકાવથી આફ્રિકનો ના અમલો જાંત જવાને બદલે વધારે હરોરાય છે. મેડીકલ હોલ ઓફીસર ડૉ. સી. ડી. ઈન્ડીય, અને હેલ્થ કમીશીના ચેરમેન ડૉ. કમ્પ્લુ. એફ. પી. કમ્પ્લુરે એવું વલણ કીધું છે કે ગોરા હેલ્થ સેવાઓ કેટોમેનરમાં સેવા ન આપવી કે નર્મ સુધી ત્યાંના વાતાવરણ સ્વીર ન થાય. બીન ગોરા

કેટોમેનરી પ્રદેશ રિપોર્ટમાં નથી અમલો કેમ તાત્કાળિક જરૂરીયાત વખતે સુવચક નથી કરાઈ. આ અપકાવે પચાસ કરાવાનું અચાત્ય છે પણ તે બોલુ અચાત્ય છે કારણ કે. ઈન્ડીય બહુ ચીતાવુર રહે છે. આ સુવ નથી તેમ છતાં નેઓ ધમકી માને છે તેઓએ હજી કાંઈ વિરોધ કર્યાનું જણાઈ પડ્યું નથી.

પચાસ વધારા સિવાય હજી બીજી પચાસ કાઉન્સિલે અગ્રું નથી અને ભરતે કે કેમ તે વિશે કાંઈ જ ન જાણે. થરી પણ આપી નથી. ૧૯૪૯ના કુલક વખતે તપાસ સમીતીએ જે સુધારાઓ કરવા અચાત્યું હતું અને અમલ થયો નહોતો અને એજ પ્રતીતી આજે પણ ચાલુ છે. એજ કમી રાજાવ કે કામ પ્રતીતીતી વધુ અરામ થઈ છે. કારણ ત્યાં ૨૦ હજારની વસતી થઈ છે. જે કોસો પણ હજી "પર દાર" મારે રોડો પાડ્યા કરે છે. ફક્ત દાર મારે જ નહીં પણ કામમાં નેએ મેકાર છે તેઓને તેઓને કારણે ગીરહત્તા કરવા માટે પણ રોડો પડી પકડવાનું કામ થઈ ગયું છે. આ પોલીસ રોડાથી ત્યાંની વસતી હરોરાય છે.

કુલક કેરવાને પ્રયત્ન

હવેના બનાવ મુજબ આફ્રિકન કોમિશને અમલો કે કામપીસીએ એવા એજેન્ડો રાખ્યા છે કે નેઓ હોલ અને આફ્રિકનો વચ્ચે કુલક વધારવા માટે કેટલુંક મદદ વાતાવરણ ફેલાવે છે. એ કે આ બારમાં કાંઈ આપણી પાસે પુરાવા નથી એટલે આ કામ માટે તેઓ ગુન્દેશાર કેરવાન એ સમજ નથી થાય. છતાં ૧૯૪૯ના નાવોનું પુનઃ અવગોચન કરીએ તે, આ

જણાશે કે બીન-અવાળાદ ગોરાઓએ બાના બનાવોને બોલુ રૂપ આપી તોફાને કરાવ્યા હતા. ૧૯૪૯ના સમાચારથી વધુ નેચનાલીટ વર્તમાન પડેલ ગુપ્ત ગુપ્ત થયા હતાં એ એક જણાવી પડેલા છે. આ બનાવોથી હોલોએ ક્યાં હતાં અને તેને કાલે હજી સરકારે તેમને રેસામાંથી કાઢવા ને રકમ અપાય છે તેમાં પણ વધારો કરી હતો. આ વચ્ચે સરખાન આફ્રિકનોએ જાણી યકવા કે ગોરાઓ. મોસ છે અને જાંતુક વધારે છે. મે અપકાવે કેટલાક અચુ સુનીકારે પહેલા આફ્રિકનો મુનીસીપલ રોડો માં આવા હતાં અને તેઓએ હોલો એને માપી હતાં. ને કે સત્ત છે કે કેટલાક આફ્રિકનોએ હોલોએને અચાતવા રહેણ આપુ હવે. વિદેશીયા રહીતના બીવર હોલ સાથે એક ગોરા ઓફીસરે હોલોને ગોરા બાઢી હતી, પરે

વિજ્ઞાન યુગમાં

બેતીનું એક દીકરું જન્મ્યાન બેતી તે માટે ભરતે ૧૦૦ ને કેટલો પુરવાર કરવાનો છે તે નોચેના આ કામો પરથી સમજ થકાશે.

એકરે ઉત્પાદન રતલમાં

રેક	એક્રા	પલ	ર
અમેરીકા	૨૨૦૦	૮૦૦	૨૮૫
બ્રિટન	૨૪૧૨	૧૫૦૪	૧૦૭
ચીન	૨૧૪૧	૬૦૭	૧૫૨
હોલ	૧૬૪	૫૮૬	૭૬
ગુજરાત	૫૧૬	૫૧૨	૧૦૧

એકરે આવતું ઉત્પાદન કેટલું બોલું છે? એક્રામાં તે અપાવ આવત થી સરેરાશ પાંચ ગણા ઉત્પાદન કરે છે આ મોટો માલો આવન કરારે પૂરા કરી સરેરાશ અચાતી અચાતી જન્મનું મગાણું પાડું બોલું છે. એ પરિવિચારમાં નથી જમીન મળે એવી સંજ્ઞાવના જ બોલી છે. એટલે એક અમાર્ગ રહે છે અને તે એકરે ઉત્પાદન વધારવાને

આથે બાંધવાની ટીબન અને વેળીઓ

અમમલ, સાહીબ, હાઈલ સીક્ટન્સ, રીબન અનેક રંગ, ટીકાઈન અને આઈબમાં મળશે, હવે અંદર અને ગોલ્ડ કલ્ચમારના માટે જરૂરના પે રીબને મળી રાકશે.

અમમાં માટે અમમલ, અને રંગના લગા ફેક્ટની ટીબીઓ કીકાઈલ બાવે બનાવી આપવામાં આવશે.

આંખોએ બાંધવા અમમલ, રંગના, કેટલેક રંગોનાં કુલેન્સ રંગ રંગની વેળીઓ અને અનેક પ્રકારના ઓચર્સ મળશે.

ટીબન પર સુત્રના માટે જ્ઞાસદીકના કુટર કુલેક મળશે.

ટેકાણું : આખરે હેટસ (મો.) લી.

લેડીસ એન્ડ ચીલ્ડ્રન્સ હેટ એન્ડ્રેસચર,

ફોન : ૮૩૫-૮૩૬૧ પહેલે સાળે, બેકસ મરપાડ.

મારકર એન્ડ્રસ — ૩૩ વેરક રૂડી, — બેટાનીસખર્મ.

મહુર ચાલ સમાર ફેક

કે. આર. જુલ, રજોગલ.

પા. ૫-૫-૦

જુકાઈપીંગ, હનકમ ટેકલ રીટન્સ, માલેન્સા, રેવન્ડ કમીવરન્સ અને હનકમરન્સ મારે મળે :

આર. વીકલ

૧૨ બાકી બાકી, ૨૮ માર્ટેટ રહીટ, રેવરન્ડ કમીવરન્સ અને માર્ટેટ રહીટ, બેટાનીસખર્મ, ફોન ૩૩-૧૬૫૫.

રાજકીય પક્ષો અને ધારકીય પ્રજાસત્તાક

(શ્રી અમરજી ગાંધી)

છેલ્લા થોડાં વર્ષો દરમિયાન ખાસ સમાજી કામગીરીનું નિર્વાહ બહુ આગળ ચાલે છે. આંતર-માન્ય નહીં પણ ખીલ દેશમાં ભરકારી સત્તાને અમલ કરે ચમે છે, આ ભરકારી સત્તાની પોતાને પ્રત્યક્ષ અધિકાર વડા પ્રધાન હોદ્દાએ છે અને રાજકીય તથા પ્રજાસત્તાકની ચોટી ચોટી વાગે છે છે જ્યાં તેમના રાજકીય વાણી અને વિચાર સ્વાતંત્ર્ય પર અડકક સુક-માર્ગ આવે છે. રાજકીય પક્ષો પર અડકકા સુધારા અને નેતાઓને માફ થવાનો આવી છેલ્લાં પુરી મુખ કરવામાં આવ્યા છે.

છાપાઓ સેન્સરના તથા સરકારની દેરાલગીનીના ભોગ બને છે. ન્યાયના હોદ્દામાં આવે સુધી સત્તાની કબજાગીરી નહેતી તે પણ હવે છૂંદ થઈ છે. અધિકાર્યુ ને સોંપાના ભાગ આરે પૂરું હોય છે એવી પણ અવગણના કરવામાં આવે છે. સત્તા બધાં લોકોને સીધાવી આરે કહેવામાં આવતું કે આ ભરકારી રાજ્ય તાત્કાલીક કામ ચલુ કરે પણ એને અંત હજી તો નથી દેખાતો.

રાજકીય પ્રજાસત્તાક

આં બધામાં કુ ખર અને પ્રજાસત્તાક બીના એ છે કે જેને, પોતાને પ્રજા-સાત્તાકની તરીકે ઓળખાવે છે તેઓ, આ બધા પ્રજાસત્તાકને છતાંથી તેઓ કરે છે અને વળી કહેવામાં તેઓ એ ભરકારી ન ગણે મદદરૂપ પણ બને છે અને એવા દેશો સામે, જ્યાં અડકક અવધાન છે, ત્યાં નવા કરારો થવા રે - ભવતા વર્તનના ભાગમાં કહેવામાં આવે છે કે, દેશો સુદેશ સુધોની ધારકીયતા ને કાંઈ કરે એને અમે સું કહી કે કરી છીએ કે પોતા પ્રજાસત્તાક તથા પ્રજાસત્તાકના કરને માફ આ ભરકારી સત્તા અમે પ્રખર વિરોધ નથી કરતા. આ મોટા દેશો એ એ ભણી સેવાની ભરૂ છે કે પ્રજા સાક્ષત્તવ મુખ્ય તેઓ પર મારી રહ્યા છે.

મોટા દેશોનાં આવા વર્તનને બોધે એ સમીક્ષાના દેશો પર તેની બધી અસર હાથ પડી છે. અને એવામાં પ્રજાસત્તાકની જગ્યા છે કે પ્રજાસત્તાકના વાદ તેમને મળે સારું છે કે અસર દોર્યા કે અર્થ પ્રજાસત્તાકના ધારકીયતા બધા મોટા પ્રજાસત્તાક છે ત્યાં પણ હવે સીધા સીધા કરતા થયા છે અને એક નવા મામની મે.પર્માં પડ્યા છે. કેટલીક સુધારાઓ આ મામની કરવામાં આવી હતી અને તેને બધી ભારતીય ન્યાયવાની ભરૂ રહે છે. આમાં અમુકીતા સર્વોચ્ચ પક્ષના નેતા થી અવધાન

નારાયણ કે જેમને સુચના કરતાં અમુકીય છે કે બધા પક્ષો કે ને સત્તાક વાદ અને સમાજવાદમાં સાવતા હોય તેઓએ હવે એક પક્ષમાં ભળી જાય તેમજ.

ખીલ ખી રાજકીયપ્રજાસત્તાક કે જેને દોર્યા સાથે અવરનર અવરનર છે તેઓએ મોંઘેલ વિરુદ્ધ એક નવો પક્ષ રચાવે છે.

અમુકીય પ્રજાસત્તાકની રેત આવામાં કુપચાલીનું કહેવું છે કે પક્ષીય સત્તા ન રચાવતાં એક રાષ્ટ્રીય સત્તા હોવી જરૂરી છે.

કોર્પોરેશનના કારણે

દોરની પ્રજાના નેતાઓ તરફથી યજ્ઞો આ સુધારાઓનો વિચાર કરીને તે પરેશા દોરેશનના કારણેના અભ્યાસ કરવાની માફી ભરૂ છે. કોર્પોરેશનને પ્રજાને કહેવા એક કલા કરું છે કે તેઓ પ્રજાસત્તાકના વિરોધી નથી. હજી સત્તા હરતા કરવાનું કારણ એ ભણાવે છે કે નેતાઓ અને સરકારમાં સામ્યસત્તા બોલી થવી જઈ હતી. પ્રજાને બળે વિરોધ ન કરે કારણ તે પણ સામ્યસત્તા બોલીના વાતાવરણ થી કટાળી હતી અને તેમની વચ્ચેના બીજા કોઈ રસ્તા તેઓ બોલતા નહતાં, રાજકીય પક્ષો અને એવા નેતાઓના વચ્ચેના કલા સામ્યસત્તા બોલી કાણમાં નહોતી ભાવી કલા. પ્રજા એ નથી સમજતી કે ભરકારી સત્તા નીચે પણ સામ્યસત્તાબોલી થણી થાય છે.

પણ દેશમાં ભરકારી સત્તા નીચે પણ પ્રજા હવે માસતી ભણાય છે, આમ છતાં હજી સામ્યસત્તા બોલી નહીં પણ ભાષામાં કહેવામાં તથા સત્તા બીજાના ભરકારી ભાગે બળાય તથા પુર્વમાં ભાગે એ અવધાર રાજકીય પક્ષોને સધે ભરકારી સત્તા અવધારમાં આવી છે.

રેલ સંકટ ફંડ હવે બંધ કરીએ છીએ

રેલ સંકટ માટે અમે ને ફંડ છૂડ કરું છું ન હવે પણ કરવામાં આવે છે કારણ અધિકારમાં અમુક છે કે હવે ભરકારી ભરૂ રહી નથી. આજ સુધી મળેલા નાણા અને રાષ્ટ્રીય થી નિમજાન કર્યાં આ ૧૦ લા. રૂ. કારણ તેના સીધા ત્યાં ભજ જેમને ભરૂ ભણાય તમને મદદ કરતા. અમારી અધીસને બધામાં ભજ જેઓને પોતાનો રાજો મોકલ્યા હતા તેમના આભાર.

આમાં એમ રાજકીયમાં આવે છે કે કુનીપાના આ અનુભવોથી દોરે એતરો અને પોતાના ધારકીયમાં સહે કુર કરવા પ્રજાસત્તાક બનશે. એક કુર કુરુ ના પડશે કે ખીલ દેશો પ્રજાએ દોર્યા પણ સામ્યસત્તાનું ભરૂ એવું નથી. છતાં દોર્યા સરકાર આરે એક કુર કુરુ કે આ ભણી મારી એવા નાણા આરે તેને બધા સમાપ્ત થવામાં ભાગે છે. દોર્યા સરકાર એક એવા કમીયનની ભેગવાઈ કલામાં કરી છે કે જેને પરીણે સામ્યસત્તા પર અડકક થઈ કલામાં, આ કમી-સન પ્રજાની સત્તા નીચે રહેશે અને તે અવધાર રચના રાજકીય.

આમ છતાં ખીલ નવા કરતા ભરકારી રાજ આરે કોઈ પણ અવધાર રાજકીય પક્ષો છે. કામવા તરીકે

દોર્યા પ્રજાસત્તાકનો ભાગ થશે એવું કારણ એ છે કે છેલ્લા વિષ મુક પછી ત્યાં બધું, રાજકીય પક્ષો ભરકારી રચમાં આવ્યા છે અને સીધા પર પોતાના વર્તનની સું ભરકાર થાય છે તે બોધ કે અવધાર થમર કલામાં કરતાં હતાં. કુસનો રોડ છે કે એને એક વરસમાં ને કુસ સત્તાની દેરવાઈ કરી છે. અને હાલમાં રાષ્ટ્રીય સરકાર સત્તા રચવાઈ છે અને અવધારની આસુ છે. આ પહેલા ને પરીણ સત્તા હતી તેની નીતિ અને પોરણો કારા હતાં અને બધા સારા નેતાઓને તેને સહકાર હતો છતાં તેઓ અમુકને એક પણ પક્ષને સુદી ન ચકવા. આવી ભરકારી રાજકીય રચવાઈ.

(આસુ)

છેલ્લું કરી બતાવે છે !

એકની નહેરુ રાષ્ટ્રીયકરણ કરવામાં આવી, ત્યારે અને મોર બરિય પોતાનો અભિય બાબો બેઠા હતા કે, નહેરુ બધું કામકામ છેલ્લું પડના મેકા સંભાળી કાઢે નહિ અને એ કોઈની નહેરુ કુળ-પણી થઈ જશે.

પણ મોરમાં, એ પ્રજા સર છેલ્લું પડના મોરમાં બધું રાષ્ટ્રીય રીતે ઉપાડી રાષ્ટ્રીય છે, તે નીચની માધિતી ઉપરથી બધું છે.

જુની મોટી કંપની હેલન ૧૯૫૫ ના મોટાભાઈમાં રાજન ૪૦.૫ બદાને નહેરુ થી પસાર થતાં હતાં, ૧૯૫૮ના મોટા રાજન મા છેલ્લું પડના અવધારા રેલ રાજન ૫૧.૮ બદાને પસાર થતા ભાગમાં. અર્થાત ૨૦ દરો થશે.

એક દિવસમાં નહેરુમાં થઈને વધુમાં વધુ બદાને સર ભવનો જુની કંપની ને વિષય જી બદાને હતા. ૧૯૫૮ ના મોરમાં કમી તારીએ છેલ્લું પડના મોરમાં એક દિવસમાં ૮૫ બદાને સર ભવને તેથી ક્યાં મોટા વિષય રચ પિત કરી.

છેલ્લું પડના કામમાં નહેરુ આવ્યા પછી એક પણ સળીર અવધાર થયા નથી; તેને અગમે વળે માર મંબોર અવધારમાં થવા હતા.

આમાં કામકામ હેલન છેલ્લું પડના મોરમાં નહેરુને આવારે રચ કુટને ભરૂ કુટ કુટ લઈ કરી રહ્યા છે તેથી ૪૫૦૦૦ હજાર બદાને એ નહેરુમાં થઈને ભજ થઈ. આ કામ ૧૯૫૦ ના મોરમાં થઈ થઈ. આવી પાછળ ૧૧.૪ કરોડ રૂપિયા અર્થ થશે.

પરંતુ નાસર પોતાના હેલન નહેરુને ૪૫ કુટ લઈ કરવાનું તથા સામ્યસત્તા ને બદાને નહેરુમાંથી એવી કામી આવવા કરી કાં તેટલી પડેલી કરવાનું (અથવા સમાપ્ત ખીલ નહેરુ કરવાનું કામ પૂરું થશે, ત્યારે રાજન ૨૦૦ બદાને એ નહેરુમાંથી પસાર થઈ કાઢે. એ મોરમાં ૫.૭૫ ૧૧.૪ કરોડ રૂપિયા અર્થ થશે. એ વિષ-મેન્ક એ માટે ભોન આવશે, તે એ કામ પાંચ વર્ષમાં પૂરું થશે; નહિ તો ૧૦ વર્ષમાં.

નહેરુ છેલ્લું પડના મોરમાં ૪ કરોડ પાછા વિરોધી અવધારી આવક થાય છે (આ.સરે ૫૭.૬ કરોડ રૂપિયા). અને એ આવક વધતી ન જાય છે, તેમાંથી મોટા ભાગ નહેરુના વિરોધી આરે આરે રાજકીયમાં આવે છે. આવી રહેલામાંથી ૨ કરોડ ૭૦ લાખ પાંચ નહેરુના માથું અર્થમાં ભજ છે. માળીના ૩૦ લાખ પાંચ સરકારને કરવેરા અને નકા ખાતે થાય છે.

૨૪૨ કોટીએ નહેરુમાંથી બદાને પસાર કરવાનું કામ કરે છે તેમાંથી ૧૧૫ છેલ્લું પડના છે. ૨૮ મોટા, ૧૯ મધિમ-અર્થમાં, ૬ અમેરીકન, ૧૫ રાષ્ટ્રીય, ૧૦ યુરોપીય, ૧૨ પોનેન્ક ના છે પ્રદાસીના, ૭ મોરેના, ૪ રૂપેન ના, ૭ રૂપેનના, ૨ રૂપેનના, અને એક-એક હોમોન્ક, ૬ આફ્રિકા, ૬ મરી અને હાલના છે.

સામારે સ્વીકારે

કેટલે મોટા રચાયત બોલાય મંડળ, થી. ૧-૧-૬૧
કેટલે મંડળ મુબરાતી મુરક મંડળ, થી. ૧-૧-૬૧

મુજ પ્રસંગો માટે બેટ !

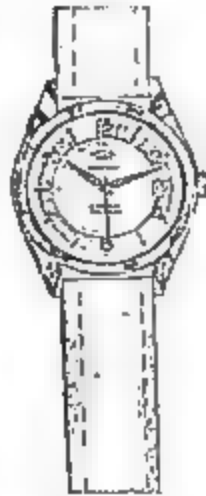
સીઓ અને પુરૂષો માટે

ઘડીયાળ !

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ બ્રુસલનાં
એટોમેટીક કેસેન્ડર.

- રોમર
- ફોર્સી
- લેકો
- રૂસર

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરૂષોનાં શર્ટ સુટ, પાયજામા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બોક્સ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૧.

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, બેંકોનીસબર્ગ.

હમણાજ આવેલ શીપમેન્ટ

દરેક જાતની અગરબત્તીઓ જેવી કે "મલુ શાન" એટલે બોક્સ
બન્ડીઆ, બસોહાદરઆર, મુમધી રાણી, આમેલી, હતા મ'બેશકર,
વાસંતી, કમ્પ્યુ દરબાર વિગેરે, અમારા પ્રાપ્તશીરડ માટે લખેલો. (અમે
ફક્ત હીંની જનવતનીજ અગરબત્તીઓ રાખાએ છીએ.)

લીલું આફ હ પેની રતલ	માલ બરોબર પેક ફરી
લીલી હળદળ થી. ૧-૦	આવીશું.
આંખા હળદર થી. ૧-૦	એકર સાથે મુગા બોક્સવા
મોટી કળા પાણીલસણ ૧/૩ રતલ	વિનંતી છે.

અમે નીચેની પરતુઓ કાપરેક્ટ મુરપોર્ટ ફરીએ છીએ,
માલ સાથે અને હીંકાયલ ભાવે અળશે, અમારા પ્રાપ્તશીરડ
માટે લખેલ :

શેષા મલુ, બપ, એક્વી, પેવાં, મમરા, સે-ટે સોપારી, કાચી સોપારી,
દોઢી સોપારી, ગોળ, આબલી, કાથો, દોમ, મસૂર, દરેક જાતની દાળો,
મલુનો આરો, અડરો આરો, પાણીવાળા નાગોએર, વરીમારી, કડ્ડ, લનોમ,
ચેથી, રામ, અબગો, સુના, વીમેલ, પાણી, પાણી ફાળ, આખા મરચાં,
નારીયેળનો જુઠો, રાજમરો, અસખસ, હળદળ, વિગેરે.

K. HARIBHAI & SONS
(PTY) LTD.

Direct Importers : Wholesale & Retail Merchants.
81 Victoria Street, P.O. Box 2156 — Durban.
Telegraphic Add. "BHAISONS"

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

જીણાવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલેશીયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૬૯ વિક્ટોરીયા, ઓસ્ટ્રેલીયા

— ના —

પ્રતિનિધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલને હાંબીનો વિમો બે ખરી ભાંચધરી છે.

વધુ વિગત માટે લખો યા મળો :

૧૦૬ મેન્સરીલ્ડ રોડ, — કરળન.

બોક્સ ૪૭૬,

ટેલીગ્રામ—કેબલ "સોરાબરમ"

ટેલીફોન : ૪૭૮૮૮

૪૭૪૫૩

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જામજના અને રમેશભીટ છીએ.

શ્રી રામજીની જામજ રેમરેજ નીચે મુનીયનના અને રેડેસીવાના માર્ક
પણ જામજ તમારે પ્રમાણે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કમીસ કરીએ.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર ચીમર્ડ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુલ્લાપર - કરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૬

ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

ધીરુભાઈ - પી. નાયક

ગુજરાત, જુલોડી, વીમાનાં અને જામજ એજન્ડ

હીરુભાઈ અને ડુનીયાના માર્ક પણ જામજી કનાઈ દરિયાઈ અમર જમીન
માર્કે જુલોડી અને મેર બાં જામજી મારજી જુલોડી મેર.

લંડન, બામ, ચેરી, દુલ્લક, બજારમાં, ખેડખાસ, વિવેરના વીમા અને
ઉત્તરનાં બાપોએ છીએ.

ઉત્તરનાં, પાકનનાં રેક્ટ, હિસાબનાં ચાપડા જામજના રેવન્યુ કમીસરનાં
સાઈટીંગ ૧ ચેપારનાં જામજી-સો. પાસપોર્ટ તેમજ કમીસરનાં અને
બામજીમાં માર્ક પણ તે વીમા વિના અમે મુલ સલાહ આપીએ છીએ.

મેકનનાં મુખ્યમુખ્ય માર્કે બેરોસીએકલ કોર્સ કોર્સીયા અને રાઈસાપર
ઉત્તરનાં કંપની વીમાટીના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033.

26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

અર્થમાં અજાય, લીલી બજાર, સ્લાઈ અને મુરજની મોસમ

આહુ છે. આહુ પેની ૮ રતલ, લસણ રી. ૧-૩ રતલ.

પાપક નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

મુરી અને ચેપલી પાન બજાર બામ, પોર્ટલ જુડ. માર્કીક મોઠ

ચી. ૧-૬ લાવી અને રકમને માર્કીક ચી. ૧-૧ કમન.

રેડેસીવા, બામજી-૬ અને વિવેરનાં રેડેસીવા જોડારો ઉપર મુરજ
ખાન આપી માર્ક પણ વસ્તુ પામીક કમીસર ચોલકા.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, માર્કીચરૂમ સુટ, ચોલકા, હીરુભાઈ એન્ડ,
સાઈટ મોર્ક જોડીસ ટેરક, જુલોડી, ટેમક, વગર પ્રોફાવર
અને જમીની કમીસર. અને પધારી કાલ લેનાં જુલોડી નાંક.

—બોક્સ, ટેબલ અને ફીચન ફરેચર—

જે કમીસર રેમરેજ નીચે ઉર્ધ્વાત પાવ છે. તેને રોડ કમીસર ઉર્ધ્ધ
પાવ રહે છે. આજ રોડનાં કાલનાં પ્રોફાવર હીરુ મંથાને અને રેપાર
બામજી વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2626.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કંપની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

ઉસ્તમજી બલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માંટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાનો અને હિંતારીએ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૧૧૦.

રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ઇલેવનથ એવન્યુ,

ડરબન.

ટેલીફોન:

બોક્સ : ૨૫૮૪૫

રેસીડેન્સ : ૩૬૪૧૩.

*Life is like music,
it must be composed by
ear, feeling and in-
stinct, not by rule*

—Samuel Butler.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Mahatma Gandhi—1918-1956.

No. 32—Vol. LVII.

Friday, 14th August, 1959

REGISTERED AT THE G.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

American Says Nats Driving S.A. To Disaster Is Determined To Expose Apartheid's Inhumanity

AN influential American lawyer and politician, Mr. Al Lowenstein, has according to the "Sunday Times" left South Africa after a six-week visit, determined to expose the "inhuman" race policies of the Nationalists. He said these policies were likely to drive the Union to destruction.

SA To Be Banned From Cricket?

THE sports editor of the Jamaican newspaper, the *Daily Gleaner*, has made a call to the Imperial Cricket Conference to ban South Africa from competing in international cricket. This is revealed in a recent report in the Kenya 'Daily Mail'.

The sports editor, Mr. Strebor, wrote: "The time has come for the Imperial Cricket Conference to ban South Africa from participating in Test cricket."

He said the present attitude of the ICC could not do the game any good whatever. South Africa would not play the West Indies, India or Pakistan; yet were allowed to play England, Australia and New Zealand. So the question of world cricket supremacy he claimed, existed only in theory.

Mr. Strebor said it was quite time for the ICC to tell South Africa that colour prejudice had no place in cricket.

Mr. Lowenstein, a New York lawyer and prominent younger Democrat, is an assistant to Senator Hubert H. Humphrey, who is chairman of the sub-committee on Africa of the Senate Foreign Relations Committee, and one of the leading contenders for the Democratic presidential nomination next year.

Speaking in his private capacity, Mr. Lowenstein said: "Unless South Africa rids itself of its delusions, overseas disapproval — of which the spreading economic boycott is an example — will grow sharper."

Two American students — Mr. Emory Bundy and Mr. Sherman Bull — who accompanied Mr. Lowenstein, said they were also determined to expose Nationalist policies.

Much Worse

In a hard-hitting attack, Mr. Lowenstein said.

The Nationalists were driving South Africa to destruction at break-neck speed.

The real situation in South Africa was much worse than many people

overseas thought.

The West would not tolerate indefinitely South Africa's consistent flouting of its ethical standards.

"There is a tragic misapprehension in the Union — particularly among Afrikaners — that overseas criticism is due to misunderstanding and a bad Press. This is a colossal self-delusion," said Mr. Lowenstein.

An Affront

"The race policies being pursued here are not only increasing bitterness, but are an affront to Western democratic standards."

"It is incredible to find in the 20th century, a country deliberately denying 80 per cent of its population any say in the laws by which they are governed."

He said he was disturbed to find that:

Professors had to apologise for criticising the Government — "so reminiscent Boris Pasternak's recantation."

Chief Luthuli was arbitrarily banished to a small area for five years.

South Africa openly flouted its sacred obligations over South-West Africa.

"Apart from the denial of freedoms to the non-Whites there seems to be a steady whittling away of the free-

doms of those Whites who criticise Nationalist policies. The Nationalists are driving South Africa to the point of no return in race relations."

Mr. Lowenstein said the Union's colour policy was a

(Continued on page 317)

Justice Reforms In Guinea

Brazzaville.

A REPORT on measures of organization and reform of justice will be presented to the Democratic Party Congress when it opens on September 14. The reforms envisaged will bear mainly on questions of procedure and defense, with the Africanization of the code, and maximum regard for the customs of Guinea. The Congress may also examine the problems of reorienting minds towards the reconstruction of the country, the reform of the administrative structure, economic planning, and political orientation. It is noted that this congress will take place on the eve of the important trip which Mr. Sekou Toure is to take to the United States, where he will contact U.N. authorities, and three months before the three years plan goes into effect.

OPINION

FRIDAY, 14TH AUGUST, 1959

Mr. Poovalingam And Ganging-up

ABOUT a fortnight ago we published an editorial in which we referred to Mr. Pat Poovalingam in tones which could have been read as an aspersion on him. At the very outset we should like to apologise fully and without reservation for any impression the editorial might have created that he might be among those who are attempting to gang-up against the African people.

We know it for a fact that Mr. Poovalingam is a good South African and does not think in racial terms, that he genuinely seeks to broaden the area in national life where ideals cherished in common and not race will be the unifying factor among all the peoples of our country. Both in his private and public life he is being accepted by an increasing number of Africans in particular as one of the finest ambassadors of the Indian community. These Africans feel that they can trust him and that he genuinely seeks to be one of them. Against this background to class him among those who seek to gang-up against the economically weakest group would be grossly unfair and we are very sorry that our editorial could have been interpreted to mean that we had doubts about his sincerity of purpose.

Boycotts And South Africa

AN aspect of the boycotts against South Africa which are being organised in the rest of the continent which is often ignored is that they are a very decisive move to remove the element of race hatred from the fight to extend the area of liberty. In this respect they are designed to narrow down the area of violence which apartheid deliberately seeks to extend.

At the Accra conference last December the delegates made it clear that there was no point in stopping merely at shouting against apartheid and condemning the communists who acted against it. The democratic side had to show by deeds that it could move more effectively against race oppression than the communists. Only if it did that could it be justified in saying nasty things against communism, otherwise its condemnations would be read as a sign to the men of apartheid that they can do what they like with the man of colour.

It is against this background that the real nature of the statesmanship of men like Niboya, who has been foremost in backing the boycotts, must be seen. And if viewed in this light it becomes clear that they are better friends of democracy than many who shout against tyranny but do little that is effective to destroy it.

Comment On Men And Events

Fifty Years Of Union

By JORDAN K. NGUBANE

NEXT year the government plans to celebrate half a century of Union. Then, the majority of the White people will be rejoicing over the fact that for fifty years the ideal that the white man must remain master will have been the dominant factor in South African national life. The victims of this outlook could very well go to the extreme of being so negative in their reactions as to sit down and do nothing to attract attention to another tradition which has an importance and significance greater than that of apartheid.

Two years after Union African statesmen and nation-builders from all over South Africa met in Bloemfontein and decided to start a new tradition which was to move events along safer routes to a better future for all South Africans. These men, the founders of the African National Congress, realised that to regard race as a lasting bond of unity was an invitation to disaster. It would stimulate racial tensions, make differences an almost every issue fundamental and in the end leave civil war as the only solution to South Africa's race problem.

They took the view that loyalties which had a similar meaning on both sides of the colour line would be more reliable and more lasting bonds of unity. This could happen only where the individual was free in body, mind and soul to give of his very best to the life of the whole as well as to derive the maximum good from it.

Fierce Clash

Thus, where the White creators of Union concentrated on seeing men and events and the truth from the group perspective, the founders of the African National Congress set the greatest store by the individual. In the fifty years in between, these two traditions have been increasingly involved in a clash. In other words South Africa's race problem has, since Union, been basically a conflict between irreconcilable values of life and not the clash of colour, as the men of apartheid would have us believe.

When, next year, the advocates of White supremacy sit down to review their victories and defeats, those of us who adhere to the other tradition should also take stock of what we have done in fifty years to create a South Africa where no man would be punished for the fact that he had been created with a particular skin colour.

We need to do this for a number of good reasons. Fifty years ago, White supremacy was the dominant way of life. This

did not mean that it had never been challenged. Africans had died in wars and rebellions to have their freedom which would enable them to make the best possible use of their lives. That spirit has never been destroyed. Only the modes in which it finds expression have altered. When we were divided and weak, we could only resort to our spears. But with our unity as a new people in history came strength and a wider variety of wisdom. That brought us a wider variety of weapons too.

Changes

As a result, our fight to be free in the land of our birth has been a remarkable transformation in our methods and attitudes since 1912. After 1919 and the failure of missions to Great Britain we revised our strategy and produced the ICU which attempted to use our labour force to ensure respect for our strategy. We did not have too much experience in the use of this weapon and that was our undoing.

When the Cape vote was threatened we produced a new idea—that of refusing to collaborate in working those institutions which perpetrated the illusion that we had a say in how we were to be governed. We started talking of boycotts.

For a long time we were divided among ourselves on this issue. While this happened the race oppressor moved from strength to strength. That brought about a narrowing of the fissures in our ranks. By the end of the war we had been hit hard sufficiently to realise that co-operation between [Black and White] which was based on terms dictated to us by the rulers had to be rejected if we were to be free in our land. We launched the resistance movement.

One of the most remarkable achievements of this demonstration was that it split the White community and produced a loyalty which all the races could accept as having real and valid meaning in their lives.

Humiliation

When, next year, the rulers celebrate fifty years of dominance

far their way of life, we could do worse than remember that although ours has been a bitter fight, we have registered progress for the tradition we tried to uphold. In 1912 the White people thought as a group. The so-called liberals of the time functioned as instruments to get us to accept our own humiliation. In the years which followed we succeeded in producing a new type of liberal; that is, in preparing ground for a new interpretation of liberty and democracy. If we had not done this, there would have been no Liberal Party, for example.

The new Liberal had to face realistically the fact that for good or for worse the African would have to rule the country—simply because he had the advantage of numbers.

It is an indication of the quality of our statesmanship that in fifty years of relative weakness our oppressors, powerful as they always were, did not succeed in crushing the ideas of 1912 out of our hearts. Ethnic grouping will not drive us back to the days of weakness before 1912. And as we grow from strength to strength, day by day, we need to remember that if to-day the race oppressor is isolated in the world, if to-day his power winks, it is largely because we stuck to the faith handed down to us by our fathers. It is because we have clung to the truth they gave to us in spite of bad setbacks. Because of this loyalty to the ideal of a united nation where citizenship and loyalty would have a similar meaning on both sides of the colour line, we can say in all humility that to-day we are the true upholders of civilised values of life. If we had been scared of paying the price for liberty, few White people would to-day possibly be bothering themselves about our fate, if they could help it.

Our Duty

Against this rather vast background it is not our duty to ensure that next year we should set the spotlight on our efforts to reinforce the other traditions in South African national life...that which sets the greatest store by the individual? We have held the torch of liberty aglow for fifty years and we should tell the world about it; we should tell ourselves about it; we should, above all, tell our children, whose minds minds are being poisoned by Bantu Education, about what we have done to enable them to walk about the streets of their country with their heads raised, one day.

Indian Agency To Aid The Poor

(From Our Own Correspondent)

NEW life was put into the Durban Indian Benevolent Society at a meeting held in Durban recently. This general meeting, which had been called under considerable pressure, was attended by a number of persons interested in Indian welfare work, and an entirely new committee was elected. Dr K. Ginnwala was elected president with Miss Zubaida Seedat as secretary and Mr. J. H. Patel as treasurer. A number of vice-presidents and a committee of twenty were also elected.

This meeting had been called by the former secretary, who died a fortnight before the actual meeting, as a result of efforts made by a group of European and Indian women who were seriously concerned over the problems of poverty resulting from the acute unemployment position in the Indian community. A committee had been formed under the leadership of Dr. Hilda Kuper, but it found that it could not function as the Benevolent Society had been registered by the Social Welfare authorities to provide such welfare work. That Society however, had not had a general meeting for six years, and according to statements of accounts made available did practically no relief work. The dependents of unemployed, while theoretically entitled to benefits from the Society were in fact not catered for at all.

Workers Face Starvation

A number of private meetings were held between the past offi-

cials of the Society, and with Mr. S. P. Butema, senior welfare officer for Durban. The result was the general meeting at which the new officials and committee were elected.

It is believed that the Durban Indian Benevolent Society, as re-constituted, is to undertake a programme of help to poor persons in the Indian community who do not qualify for aid from other agencies. At the present time, the dependents of a person suffering from tuberculosis can obtain assistance from the FOSA. The blind are provided for by the Natal Indian Blind Society. Widows and children can look to the Indian Child Welfare Society. But if a man is unemployed, and he is fit and able to work but cannot obtain work through no fault of his own, he and his dependents are faced with starvation. It is understood that the Benevolent Society hopes to assist such persons pending their employment. This move is not to be confused with the establishment of another committee, formed recently under the chairmanship of Prof. Leo Kuper, the principal object of which is to endeavour to increase the avenues of employment for Indians in Durban.

The Society is urgently in need of funds and donations may be sent to the Treasurer, Durban Indian Benevolent Society, c/o 437 Smith Street, Durban.

Self-Government For Nyasaland To Be Implemented

DR. HASTINGS BANDA, the leader of the African National Congress will be treated as any of the 500 persons detained by the Nyasaland Government following the declaration of the state of emergency, the Protectorate's Governor Sir Robert Armitage said before leaving London.

The Governor said he expected to release many of the detainees but as to when they would be released was his own affair.

Sir Robert told reporters that he did not accept the accusation in the Devlin Report that Nyasa-

land had become a Police state. He added when situation presents a picture of tension, he has nothing but to act sternly for the maintenance of law and order.

The Governor pointed out that never the word self-determination had been used by Africans in Nyasaland. The aim of the Africans was to get African majority rule and rule Nyasaland as an African state.

The interim plan to bring Africans into the Executive Council would soon be implemented.

Anti-Nehru Plot Unhatched

AN NCNA message from Peking says that a secret document was published by the Indian weekly "Bharat" in its latest issue exposing a political plan of the Forum of Free Entrepreneurs, an organization of Indian monopoly capital, and its close connections with the newly formed Swatantra Party. The weekly stated that this secret document, introduced by M. R. Masani, a key member of the Forum of Free Entrepreneurs, was "put out by the democratic research service of Bombay on June 19." The democratic research service is a pro-American organization.

"Bharat" said that this document "provides a blueprint of strategy of the main anti-Nehru lobby in this country." Though written back in 1956, reported by none other than M. R. Masani, it forecasts the emergence of a conservative party via the Forum of Free Entrepreneurs. The document urges the formation of an organization "sufficiently strong, appealing and broad based" to fight communism. This organization should have "a political ideology, an economic plan and college, a propaganda lobby, a research organization and trusted leadership and devoted cadres of its own."

Referring to the "encouraging reactions both at home and from abroad," the document said, "as the world situation stands today, we shall have to look to the United States and the democratic section of the world for moral support." Among those suggested by the author of the document for leadership of the proposed organization is Jaysprakash Narayan, the notorious former leader of the Praja Socialist Party. The author also proposed to win over leaders of the Congress Party, officials of civil and administrative services, and military leaders "against the younger cadres born and bred to Nehru ideology, if something worse."

BOOKS FOR SALE

Mahatma Gandhi		
(Last Phase)	1	12 0
Political Philosophy of		
Gandhiji	12	0
My Experiences with Truth	15	0
Women and Social Justice	7	6
Discipline of Non-Violence	1	6
Indian Home Rule	2	0
Barvodaya	5	3
Truth is God	2	6
Christian Missions	1	0

Obtainable From

"Indian Opinion,"

F. Mag, Durban,

Natal.

Natal Non-Whites Watch A Quarrel

(From Our Own Correspondent)

ENGLISH-SPEAKING Natal has been breathing fire and shouting thunder in the past few weeks, ever since Dr. Verwoerd's statement that the Government proposed taking steps to lay down a uniform educational policy for the whole of the Union. In his speech, Dr. Verwoerd was obviously endeavouring to warn the Natal Provincial Executive which has refused to accept the Government's nominee, Mr. J. H. Stander, for a top educational post in Natal. Allegations have been rife ever since the Stander controversy first blew up that if Natal were to surrender to Public Service Commission dictation, the Roadgates would be opened to political appointments. That, P.S.C. opponents argued would make it easy for Government supporters and Nationalist sympathising public officials to be infiltrated into the Education Department, bringing with them the much-feared and obnoxious system of Christian National Education. The C.N.E., it is held by many, is an attempt at indoctrination of the views taken by the Nationalist oriented Dutch Reformed Church.

The effect of Verwoerd's branding of the big sick on a White Natal already incensed over the Stander affair was electric. The United Party's Mr. Douglas Mitchell made a belligerent, defiant statement which even the most radical non-White politician has not so far dared to utter. The Federal Party Leaders, Colonel A. C. Moten and Major A. R. Selby have spoken as if Natal would secede if the Government pressed too hard. Anyone from Marx reading their statements would be forgiven for assuming that Natal was on the brink of rebellion.

Interested Spectators

But non-Whites who have suffered grievous blows at the hands of the Nationalists—blows delivered often with the connivance of the United Party—sit on the sidelines, interested spectators of the White Man's verbal battles. But they do not forget that it was, English speaking Durban, spearheaded by its thoroughly English City Council, which fathered the Peggling Act. That Act the mis-shapen monster conceived in lust begotten in sin, nurtured in greed and reared with intent to rape has, under

manipulation by the Nationalists, grown into the all-devouring hydra-headed, multi-limbed Group Areas Act which now dismays even its original creators.]

Non-White opinion, almost without exception in Natal, is that by themselves having destroyed the basic principles of democracy in the country, the English-speaking of Natal had placed themselves at the mercy of the Nationalists.

Demand For Democracy

Archbishop D. E. Hurley hazarded an opinion that the latest Nat moves may force Natal into closer political relationship with the African National Congress. This is discounted in knowledgeable circles. Keen political observers are convinced that faced with the rising demand for democracy by the non-whites, a majority of the present United Party supporters would prefer to throw in their lot with the Nationalists. That would appear to be the view too, of the Nat themselves or at any rate that is a reasonable inference to be drawn from the complete disregard that the Nationalists have so far paid to the feelings of the English-speaking section of the population.

Meanwhile, the spectacle of fellow-upholders of the twin philosophy of might is right and of White domination quarrelling among themselves affords an amusing interlude to the non-European amidst his own grim struggle for a place under the sun.

Zik Not In A Hurry About African United States

Mr. Amikwe, the Prime Minister of Eastern Nigeria said that the federation of African states might be highly desirable but there were several factors which had to be considered.

He told news conference in New York that nations which had fought their way to sovereignty would not be prepared to surrender the same to a doubtful organisation. Before African states decided on federation there should be more cultural contacts between them, communication must improve and territorial boundaries must be abolished.—Kenya "Daily Mail."

Boycott Increases The Jobless

(From Our Own Correspondent)

THE effect of the boycott of South African manufactured goods in East Africa is already being felt in several industries in Natal. A number of clothing factories which previously had substantial markets in East Africa as well as in certain parts of Asia have had a fantastic diminution of orders with resultant stockpiling of manufactured goods. As a result, even large European-owned firms have had to retrench Indian and Coloured workers. The remainder are being given regular periods of "short-time." It is learnt that one old-established firm, employing more than 500 non-European workers, may close down altogether.

Another large concern, which previously exported large quantities of manufactured iron and metal goods to other parts of Africa has paid off a number of its non-White workers.

There are but two examples of an increasingly wide-spread situation. In the Cape, fruit and fish canning factories are beginning to feel the pinch, while jam manufacturing firms are also getting worried. In South-West Africa, the fish canneries are seriously perturbed as West Africa provides it with a valuable market.

Workers Hit First

The irony of the situation is that the international boycott which is welcomed by non-European organisations like the Congress, hits the non-White worker first of all. When Mr. Walter Stanford made this point in London recently, the Soviet supporting weekly, "New Age," carried an editorial severely criticising Stanford's views. The editorial went on rather impertinently to

demand that the Liberal Party, of which Stanford is a prominent member, take disciplinary action against him.

While it is certainly true that international boycotts will reduce the profits of White industrialism and embarrass the Nationalist Government, what is guaranteed is that large numbers of non-Whites will be thrown out of their jobs. Other non-Whites will be displaced by White workers affected by the trade loss. There is on the contrary no certainty that the Government will topple. Nor that if the Nationalist Government does, the United Party will not just take over where Verwoerd left off.

There are however a growing number of political observers, people who may now be disregarded as persons with nasty, suspicious minds but whose suspicions may well be proved, who believe that the Communist demand mass unemployment among non-Whites. It is a well known Marxist theory that it is never the middle class or the petit bourgeois that revolts violently, for it always has something to lose. It is the workers, the landless and the foodless masses that provide fodder in any Communist revolt, for they have nothing else to lose but their lives. And the glib manner in which certain former Communists, themselves directly unaffected because they hold safe professional positions, talk of the preparedness of the non-Whites to suffer, smacks of sickening dishonesty.

Gramophone Records

MADE IN INDIA — AT HALF PRICE
4½ EACH OR TWO FOR 8½

Selected single numbers available from latest films.
Also Urdu Quawali Hind: Religious, Ramayan, Artha, Shajon and Drama Sets.

Latest Gujarati Records: Only at 3½ each or two for 5½.
Available in Bhajan, Artha, Garba and Comic Numbers.
MAIL ORDERS ACCEPTED — FREE PACKING
SELLING FAST

Write for detail specification, gladly supplied on application

NATIONAL RECORDS

18 Ajmeri Arcade, off Gray Street,
DURBAN. — Phone: 25628.

Why Prof. Keppel-Jones Left S.A.—II

THE clash of colour is not South Africa's only problem, though it is the most intractable.

In reaction against the political convention that the clash is between Rhodes and Kruger, Smuts and Heriag, United Party and Nationalist, or Briton and Boer, while the "Africans" are just a tiresome complication, many of us have emphasised the question of relations almost to the point of treating the other conflict as an illusion.

But it is not. The two conflicts were closely associated in their origins—the Trekkers identified the Union Jack with Dr. Philip—but the clash of White nationalities and ideologies is a real conflict to-day.

Nationality

In its own way it is intractable too, because the elements of nationality are little susceptible to rational influences. You did not become Afrikaner, English or South African by any reasoning process.

While I believe race-consciousness to be a wholly pernicious and destructive force, I think that in the present stage of history "national" consciousness and allegiance are necessary and good, within certain limits.

They are, however, very delicate mechanisms, not to be operated on the same principles as membership of a bowling club or even of a political party.

Too many South Africans have made the mistake of supposing that nationality can be made to order or imposed by fiat.

You might be a South African, they say, and your old British and Afrikaner (or perhaps only the British) loyalties must be abandoned.

Or, conversely, it would be a shameful thing to merge the old allegiance or change it for new—treason to the ancestors who fought for the old flag.

But nationality cannot be retained or acquired like a suit of clothes. I can best explain the point by descending from the general to the particular and citing my own case.

Deep Roots

My South African roots are fairly deep, and my wife's are deeper.

I was born (literally) under the shadow of Table Mountain. One of my grandfathers fought in the Zulu War, and to some other wars later. My wife is

descended along two lines from 1820 Settlers.

Like everyone else of South African ancestry, birth and experience, we are under the spell of the land, the light, the feel of the air, the scents of veld and bush. I have had the privilege of knowing my country in most of its scenes and moods.

Table Mountain is the clean air of the south-easter; the glow across False Bay as it chills at sunset; the sparkle of the Karoo in winter; the sweet scent of mimosa in the Eastern Province; the descent into Maitland from the hills; the yellow winter grass and the clumps of blue gums beside the dusty roads; the spongy spacious houses of the lowveld behind gauze and polarella; the brilliant spring promise of the massed jacarandas freshened by the first rains—and so one could go on with an endless catalogue, all are as much a part of me as of anyone who declares that he could never leave them.

Patriot

What is more, I grew up as a South African patriot. Working for South Africa was the driving force, almost the only theme, of my life. I have had many Afrikaner friends and I have always sympathised with them in their need for respect and recognition.

In my youth, when the older generation of English-speaking people was too often contemptuous of the Afrikaners' language and those who spoke it, I resented their attitude—not only rationally but emotionally.

I resented the patronising air of the "home"-born for the colonials. The honour and the prestige of my country were dearer to me than anything else.

I flushed angrily at every slight upon it, not least at the slight implied by anyone who left it for—say—Canada.

Assumptions

But underlying this conventional patriotism there must have been some latent, latent or unformulated assumptions.

We of British stock who paid Afrikaners, with their language and traditions, the respect and honour that were their due, took it for granted that the same respect and honour for our language and traditions would be rendered in return.

Many of us were but dimly conscious of those traditions until they came to be revealed and threatened.

As the attack on them has been mounted and pushed forward, their outlines have become wonderfully clear, in my consciousness at least.

Traditions

The experiences of every generation pass from parents into the mental constitutions of their children, even when the children are not ardent students of their history books.

I have realised more and more, with the passage of the years, how far I was personally involved in the great formative events of the English past.

The issues debated by the Long Parliament, and those decided when William advanced on London and James fled; the excitement over Peterloo, the Reform Act and the humanitarian reforms; the crowning mercies of 1588, of Trafalgar and Waterloo—all are as intimately mine as if I had been personally present.

All have helped to form the values and traditions that were planted in my mind by parents and masters.

Upside Down

When Afrikaner nationalism had its original objectives it moved over to the attack on these things that I cherish.

The scale of values that has emerged from British history, but which is shared by all the civilized nations of the West, has been turned upside down in South Africa.

In place of the sanctity of the individual personality, the freedom of thought and communication, the guarantees of civil liberty, government by consent, the rule of law, and the tolerance, forbearance and charity that come of confidence, we are now to bow down to the values born of fear and the inferiority complex: "Kraggedheid," the bullying of the weak, thought control, the racial myth, the examination of fingerprints, government by decree, denial of access to the courts, the breach of the most solemn promises.

From these follow naturally the suppression of everything associated in any way with England, right down to the pettiest administrative discriminations against people whose language is English.

(To be concluded)

BOOKS OF GREAT SUCCESS TO YOUR FUTURE IN BUSINESS

JUST ARRIVED

Commercial system of cutting—fully detailed with diagrams of garments for you to cut any fashion	32/6
Easy cutting—packet size	25/-
Fashion in Blouse, Choli, Punjabi Sari with detailed style for women	4/6
Ramayana in English Valmiki	24/-
Prince Ajoyada—Story of Ramayan	12/6
Women of India—in their Beauty-Duty, with their customs—fully illustrated	27/6
Hindu manners, customs and their ceremonies—A Book of Details and Duties	35/-
Hindu Marriage and family in India	20/6
The Yoga System of Health—By Yogi Vithaldas Illustrated	22/6
Upanishads in 4 complete volumes	£5-10-0
Mahatma Gandhi in Pictures of New Light	£5-10-0
Heaven Lies Within Us—a book about your future in this life	25/-
Indian Cookings, Sweets, Pickles, Curry Khadi and Khichadi etc., etc.	12/6

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707. (Est. 1932) P.O. Box 2524.
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

A Military Party For Belgian Congo

THE activities officially initiated by the steering committee of the National Congo Movement, which is considered the first military party in the country, were continued recently with the almost simultaneous publication of two new communiques, one from the provisional central committee and the other from an extraordinary assembly of communal sections of MNC of Leopoldville.

The first communique, published by the founding members of the MNC, affirms that the decisions taken by the central committee to secure a collegiate body to orient the national movement are democratic and regular; the second communique—that of the communal sections, stigmatises what it calls the destructive spirit and personal ambitions of the members of the central committee. It affirms that those who are responsible for the communal sections entirely approve the statements made and the position taken up now by M. Lumumba in the exercise of his presidential duties, which se-

lect the profound convictions of the members of the MNC.

This document also declares that the provisional central committee is dissolved, and publishes a list of members of the new committee, again presided over by Lumumba. It is generally believed that the provisional central committee intends to convocate a national congress in one of the towns of central Belgian Congo—Stanleyville or Luluabourg—before the end of August.

Abako Strike

It is learned that a strike by local governing institutions has been decided on by the Abako, on the occasion of the elections to the sector council, which were to have been held recently southwest of Leopoldville.

These elections, made necessary by the reorganisation of the local institutions, such as the sector and communal councils, were boycotted. Only a very small minority of electors were willing to fulfil their duties as citizens. Following this demonstration, the admin-

istration proceeded to arrest a sector chief for having violently incited his fellow citizens to civil disobedience. The attitude of the Abako is explained by the position taken by its leaders, who abstained from participating in all elections under the pretext that the Belgian Government had not consulted them before publishing its statement on January 13. At present it is possible to forecast an almost total abstention of the lower Congo population in the elections scheduled for next December for the designation of communal, territorial and provincial councils.

may give our peoples what they have lacked—peace and welfare." Mr. Sekou Toure added: "The decisions which will be taken here will not be those of three heads of state but of the African peoples and of coloured men who have suffered."

Uganda Helps India's Flood Victims

THE inhabitants of Iganga, a small town in Uganda, have donated Rs. 1,001/- (Shs 1,301.50 Cents) to the Prime Minister's National Relief Fund to be used for relief purposes in the flood stricken areas of India. Dr. K. M. Mujeeb who is reported to have initiated the move for voluntary contribution from about the 900 inhabitants of the town has sent a cheque for the amount to the Assistant Commissions for India in Kampala, who has forwarded it to the Prime Minister.

Dr. Mujeeb has said that the donation is a token of Iganga's goodwill and sympathy towards the flood stricken people of India.

Sekou For "Total Liberation" Of Africa

PREMIER SEKOU TOURE made a speech in Bamako in which he opposed the continuing existence of colonized countries in Africa and supported their total liberation. He said: "We are meeting here for three essential reasons: (1) To define the new course of African evolution, (2) to determine the means, (3) to re-organise ourselves in our countries that we

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA
RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE
140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

Deaths That Need Not Have Been

(From Our Own Correspondent)

If the City Councilors of Durban possessed that thing called conscience, they ought to have sleepless nights. Tossing and turning in their beds, haunted by the dim faces of at least 27 non-European killed in recent years. Eleven people killed by the callous indifference of the City Fathers. Killed as a result of the prejudices, the pet theories, the neglect of those who have the power in Durban.

Eleven people have in recent months died either under the wheels of buses or cars or as a result of injuries sustained in such accidents around the Alice Street-Warwick Avenue intersection and at the Winterston Walk bus rank. These were unnecessary deaths. They need not have happened.

But they did occur because the City Council, against the protests of practically every kind of organisation in Durban, moved the non-European bus rank to Winterston Walk. The City Council forces nearly 100,000 people to cross the intersection—one of the city's busiest every day. Exposing their lives. The City Council compels women to lug heavy baskets across this traffic-laden street. It obliges little children

on their way to and from school to dodge between speeding cars and lumbering buses.

Appeals were made to it to let the bus rank be sited upon the old testing grounds. But no, it would not. Meanwhile the old grounds lie idle, when their use for this purpose would not only relieve congestion, remove unnecessary hardship, make for the convenience of voteless citizens, many of whom are ratepayers—but would eliminate the needless, foolish and completely callous exposure of non-whites to the risk of being run over, wounded, maimed or killed.

But White Durban seemingly would not care, for the White voters are apparently quite content with what their Councilors have done.

Congress Movement Strongly Condemns All Acts Of Violence

THE use of violence has been strongly condemned in a joint statement issued by the African National Congress (Natal), the Natal Indian Congress, the Congress of Democrats and the South African Congress of Trade Unions, who have called upon their members and supporters to remain disciplined and non-violent no matter how greatly they are provoked.

"Our freedom movement," says the statement issued by the Congress Alliance, "is founded on the firm adherence of the principle of non-violence and active co-operation between the non-white and the white population of the Union. As disciplined Congress men and women our task is not only to adhere rigidly to this principle and to propagate it actively to all our undertakings, but to expose every person who engages in violence so that no room is left for anyone to criticise us and blame us for any acts of violence which take place.

"The non-white people in particular are constant victims of violence and in the face of this temptation may sometime be great to retaliate with violence.

Even in the face of such extreme provocation a Congress supporter's duty is to reject violence and all the miseries that flow from it.

"As a disciplined movement engaged in the task of improving the economic plight of our people and of leading them to freedom, we cannot tolerate anyone within our own ranks who engages in violence for in doing so such a person places himself or herself outside the movement. It is the duty of all Congressmen and women to bring such persons to the notice of Congress officials for it is very likely that they are agent provocateurs and enemies of the Congresses. The Congress will show no mercy to them.

American Says Nats Driving S.A. To Disaster

(Continued from front page)

danger to the peace of Africa, and was doing incalculable harm to race relations on this continent.

This applied particularly to the newly-independent non-White states, which had every reason to resent the ill treatment of persons of colour.

Mr. Lawrence also attacked the Nationalists for jeopardising the West's battle with Communism. "By labelling all humanitarians as Communists the Government seems to be playing into the Kremlin's hands."

No Excuse

Some Nationalist supporters seemed convinced of the sincerity of their motives. But sincerity was no excuse for a massive experiment in political repression in which human beings are used as guinea pigs.

He said: "One is forced to question the sincerity of the whole legislative programme when the Government forces

through Bills against the consensus of the whole non-Jewish world, forbidding human beings from studying together at the same universities.

"The greatest art of the dominant White group is his self-delusion.

"Instead of reconsidering the direction in which they are moving, they are showing an increasing obstinacy which may bring about the very destruction they fear."

AMBITIOUS young men can earn £2,000 per annum in Accounting, Secretaryship, Costing, Estimating, Municipal Services, Building Societies, R.C.M., Degree. Success starts immediately you start for the free book. The Direct Way To Success, and have your career piloted by the School of Accountancy, has on by 30 years successful school and service. Write to The School of Accountancy, P.O. Box 4592 (2) Johannesburg, and at 5th Floor, Marston House, 12 Field Street, P.O. Box 1104, Durban. Phone 2 4054

Cable & Tel Add. HARGVAN

Phone 29368

P. Hargovan & Co.
(Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Phone 635-6786

P. O. Box 1548

MASTER BROS.
(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

Are You a subscriber of
"OPINION"
If not, Why not?

Uganda Boycott Raises Race Tension

By MILTON BRACKER in The "N.Y. Times"

ENTEBEE, Uganda

THE slim, enigmatic figure of Mutesa II, the Kabaka or king, of Uganda, will tend to dominate the complex affairs of the British protectorate of which his realm is a part.

These affairs are far more complex than they were before an African boycott of Asian merchandise got under way in February. Tensions have developed that resulted in gunfire on June 4.

No one was killed, but many were wounded. Six leaders of the boycott movement were arrested. Governor Sir Frederick Crawford will rule within a few weeks on whether they should be deported.

The question that puzzles most people in Uganda is the exact role of the Kabaka in the events since February.

British officials disagree among themselves on whether the Kabaka actually "concocted" in the boycott.

The general view is that the 31-year-old ruler of the Baganda, as the people of Uganda are known, found the Boycott suited his purposes and simply let it ride.

Question Of Pride

There is some feeling in high quarters that the Kabaka now recognizes that the boycott has got out of hand and is damaging the economy of his country.

But by now a question of pride is involved and the Kabaka is thought to be fearful of taking a firm stand against the boycott because his stand might be ignored.

At the Uganda capital of Kampala, seven ministers of the Kabaka's Government said they had tried to halt the boycott.

"We asked them to call it off," declared Amos Sempa, Minister of Finance. But Mr. Sempa recently was fined £75 (\$210) because a newspaper he owned used a picture suggesting extreme police action following the worst of the boycott trouble.

Difficult To Analyze

Uganda is one of the most difficult territories in Africa to analyze in terms of basic issues. The forces of traditionalism and of modern African nationalism are jockeying for position, both with each other and with the central Government.

Uganda is only one province of the protectorate and the Baganda make up only about one-

fifth of the total African population of about 5,000,000.

But the Baganda are the wealthiest and most influential tribe and loyalty to the institution of the Kabaka is strong.

The Kabaka's Government has refused to take part in the Legislative Council or Parliament of Uganda and seeks even greater autonomy than it has.

Many young Nationalists, however, regard traditionalism as doomed even though they are willing to work with it for the time being with an eye on eventual independence.

Japan's Role Among Afro-Asian Powers

FRENCH PRESIDENT DE GAULLE made it clear to Japanese Prime Minister Kishi when they met in Paris that France did not view kindly Japan's association with the Afro-Asian group on the Algerian question, observers said.

Japan joined Afro-Asian nations in a demand that the Algerian issue be included in the U.N. General Assembly agenda. De Gaulle also pointed out the demand was formulated four days after the group sent the U.N. Security Council a letter which clearly insulted France. Japan did not sign this July 10 letter but France would have preferred Japan to stand clear of the Afro-Asian demand which was a natural following to the letter.

Kishi did not allude to this facet of his talks with De Gaulle but he may well have had it in mind when he said in his press conference "We discussed problems concerning our two countries and world peace in all frankness."

It was believed that Kishi had told De Gaulle that Japan's failure to join Turkey, Cambodia, Laos and Thailand in refusing to line up with the Afro-Asian group, could be explained by the need for Japan to remain in the group to better exert a moderating influence.

Banda Planned No Mass Murders

ALTHOUGH the Government of Nyasaland was right in taking the Emergency measures it had taken in early March there was no evidence of the plot of wholesale murders of European officials and African chiefs, the main reason given by the Colonial Secretary Mr. Leonard Boyd and the Governor of Nyasaland Sir Robert Armistead for declaration of Emergency.

This is the important conclusion the Devlin Commission has come to. The Commission was appointed by the British Government as a result of strong pressure from the opposition to inquire into disturbances in Nyasaland during March and the events leading to it.

No Evidence Of Plot

The Commission found that the Nyasaland Government was right in taking the Emergency powers but it rejects the Government's contention that it had done so because the Governor had information of the secret plot for the wholesale murders of European and some of the African chiefs. The Commission says it has found no evidence of such a plot.

But the Commission adds, the situation in Nyasaland had reached a stage when either the Government must act or abdicate because of violence preached by African National Congress.

Dr. Banda's Position

The Devlin Commission thus supports the British Government's contention that the declaration of emergency was necessary but does not agree with the reason given for the same.

The Commission adds that Dr. Hastings Banda was not implicated in the campaign of violence nor he advocated violence and adds he has been misrepresented and misinterpreted.

The Commission criticizes some of the measures taken by the security forces and refers to illegal and unnecessary use of force.

Together with the White Report is also published the observation of the Governor Sir Robert Armistead. He stands by his contention that there was a plot to massacre whether it was to kill numbers of people or a few people—Kanyo "Daily Mail."

Latest Gramophone Records Arrived

Mother India	5 Records	49/6
Pym	5 "	41/3
Dekh Kabira Roya	4 "	33/-
Ashiqan	3 "	34/9
Jagan-Jagan Ki-Fare	5 "	41/3
Johnny Walker	3 "	34/9
Ayodhya	5 "	41/3

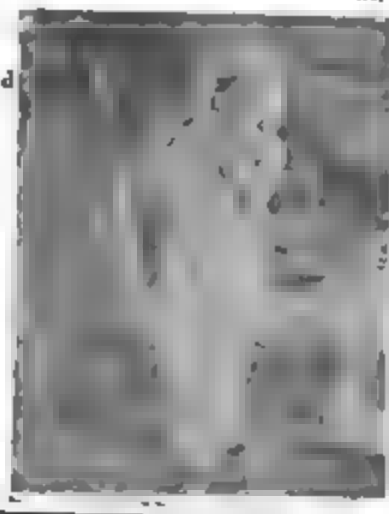
INDIA PRESS RECORDS

Talila	5 Records	50/-
Pahl Jhalak	5 "	50/-
Holaw	4 "	40/-
Bahar	2 "	20/-
Sarwan Kumar (Drum)	2 "	20/-
Lonar Nambur Babul Durrat and Badal		30/-

Packing, Postage and C.O.D. charges 7/6 Extra.

Obtainable at Our Only Address:

**BHARAT MUSIC
SALOON AND
BOOKSELLERS,
286 Grey Street,
DURBAN.**

Nigerians Want Own Officers Demonstrate Against H-Tests

IN an editorial of July 22, the Nigerian Lagos paper, the "West African Pilot," demanded that Nigeria train naval officers and sailors to replace foreign officers after the country's independence in October next year. The paper, according to NCNA, Peking, said that there are 40 foreign officers and only 4 Nigerian officers in the navy. "If the present pace is kept, it seems certain that even years after the independence, the force will still be officered in the main by expatriates. This would be a strange position for Nigeria to find herself in, because by right, the Nigerian navy on independence should be led by Nigerian officers." The paper said: "It is still not too late to mend. But we think it is more deceit to continue the navy for the alleged progress it has made when indeed everything has been laid out to make it the last stronghold of British officers in Nigeria."

In the meantime Reuter reports that the Prime Minister of Eastern Nigeria, Dr. Nnamdi Azikiwe, said that French proposals to carry out nuclear tests in the Sahara "are calculated to destroy us." Azikiwe, speaking

at London airport on his arrival from a 16-day American tour, added "We feel that the proposal to explode a bomb is an unselfish act not only to us but to all West African territories." He said he might protest to the British Government about French plans, but added, "I am not sure that a protest would have any significant results. Nothing happened the last time I spoke out in this way."

More than 1,000 workers of the Nigerian Trade Congress demonstrated outside the French Consulate in Lagos on July 22 in protest against France's proposed A-bomb tests in the Sahara. French Consul-General Claude Leprieux declined to see a delegation and sent a note to the workers saying that he considered it his duty to decline to accept any letter "aiming at interfering in the internal affairs of the French Republic." Earlier, a mass rally passed a resolution calling the United States and Western to "show their sincerity in claiming to be friends of Africa" by urging France to abandon tests in the Sahara. Another resolution passed called for a boycott of French and South African goods.

No More Passports For Non-White Teachers

A "SUNDAY TIMES" report says the Government has officially stopped the exodus of non-European teachers from South Africa—by refusing them passports.

Teachers from all over the country have been refused passports in the past eight months. They have been told they cannot go because there is "a shortage of trained teachers."

But most believe the real reason is that the Government fears they will attack South African apartheid policies, once they are abroad—as other "exiles" have done.

This view is supported by the number of passports refused to non-Europeans since the Nationalist Government came to power.

Recent Example

The refusal to grant a passport to Hans Beukes, a Cape Town University student, is a recent example.

It is also supported by the fact that Fort Hare students, who have been offered grants to study in Britain, have had insuperable passport delays.

The official reason for the ban on passports to non-European teachers is contained in a letter from the Colonial Liaison Officer at the United Kingdom passport office in Cape Town to some applicants.

The letter says: "I am officially informed that, in view of the shortage in the Union of trained non-European teachers, it will no longer be possible to release them in service beyond the borders of the Union."

He adds there has been uncertainty over Government policy up to now.

Non-White teachers in Port Elizabeth say there is a surplus of non-White teachers—not a shortage.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Hazley Arcade, 38 Market Street, Cor. Diamond & Market Sts. Johannesburg. Phone 22 1854

Colour Bar To Be Outlawed In N.R.

UNLESS catering establishments and cinemas in Northern Rhodesia made substantial progress towards removing all racial discrimination by the end of the year, the Territorial Leader of the Central African Party, Sir John Lofat, will ask the Government to introduce legislation providing for penal sanctions to compel them to drop the colour bar.

He will produce a motion in the Legislative Council as soon as possible in the New Year.

Sir John told the Legislative Council of his intention when he proposed a motion asking that the catering and entertainment industries should be required to take progressive action to abolish racial discrimination by the end of the year.

He also asked that a committee be set up to report before the end of the year on how best the abolition of racial discrimination could be enforced, should the need arise to do so.

Sir John referred to recent legislation by the Federal Government providing legal penalties for people refusing service to any non-European diplomatic representative living in Rhodesia.

"If this can be done in the case of diplomatic representatives, surely our own more enlightened Government must accept our own Federal citizens as no less entitled to insult and no less entitled to protection from it," he said.

Mr. Harry Nkumbula (African National Congress, South Western) said it was incredible that Asian and African members of the Legislative Council could have tea in the House with Europeans, but was refused service in towns.

The Chief Secretary, Mr. Martin Wray, said the Government did not favour racial discrimination in any form but it did not favour legislation on it either. Nor was it willing to permit a free vote on this issue,

Latest Shipment

All kinds of incense sticks: Three Roses, Gateway of India, Asokadhurbar, Soogandhi Rani, Chamili, Lata Mangashkar, Vasanti, etc.. Write for our pricelist. (We only keep Indian manufactured incense sticks.)

Green ginger 9d. per lb.	•	We pack our goods well before sailing.
Green tumeric 1s. per lb.	•	
Amba-Muldhi 1s. per lb.	•	We sell by C.O.D.
Garlics with big stems 1s per lb.	•	

We import the following articles directly: Scented Betel Nuts, Pawa, Mamma, Roasted Gram, and Many Household Goods

Our stuff is good and obtainable at low prices.

Write for our price lists

K. HARIBHAI & SONS
(PTY.) LTD.

Direct Importers: Wholesale & Retail Merchants
81 Victoria Street, P.O. Box 2156—Durban.
Telegraphic Address: "BHAISONS"

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)

ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

Books For Sale

Sixty Years After (Natesan)	1	0
Selected Letters of Gandhiji	1	5
Public Finance	2	0
Eminent Americans	7	0
Bapu's Letters To Ashram Sisters		
—By Kaka Kalelkar	2	5
Gandhi Techniques in the Modern World		
—By Pyarelal	1	5
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2	5
Why Prohibition—J. C. Kumarappa	1	0
My Dear Child—Gandhiji	2	5
My Religion—Gandhiji	5	0
Story Of The Bible—S. K. George	4	5
Hindu Dharma	10	0
Key to Health—Gandhi	1	5
At the Feet of Bapu—Chandwala	5	5
A Preparation For Science—R. B. Gregg	2	5
Bapu My Mother—Menubehn	1	5
Nature Cure	2	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Obstacles—Mhu	1	5
Selections from Gandhiji—N. Das	10	0
Daouda Yajna	2	0

Obtainable From:

"Indian Opinion"
P. Bag, Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

Romances—M. K. Gandhi	2	5
An Atheist With Gandhiji—Gora G. Rao	2	0
A Gandhi Anthology (Book I)—V. G. Desai	1	2
Gandhian Ethics—Bhagyopal Ray	2	5
Basic Education—M. K. Gandhi	2	5
Bapu's Letters to Mira (1924-48)	10	5
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	5
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi		
—M. S. Patel	5	5
To Women—Amrit Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling		
—M. K. Gandhi	2	5
To the Students—M. K. Gandhi	2	5
The Gospel of Selfless Action or		
The Gita According to Gandhiji		
(Translation of the Original in Gujarati with an		
additional introduction and commentary)		
—Mahadev Desai	2	5
What Is Wrong With Indian Economic Life		
—D. V. K. & V. Rao	2	0
Christianity Its Economy And Way Of Life		
—J. O. Kumarappa	2	0

Obtainable From:

Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.

માલ વેચનાર વેપારી માલકને
માલ વાળી જાને અને વેચનાર
આપે તે સેવા મળ્યાની જોડે
જામણદારને લાંચ ન આપવી
અને રાજ્યતંત્રમાં કાંડો ફાળો
ન કરવો એ પશુ દેશપ્રેમ અભ્યુવો
જોડે
—ચિંતક

પુસ્તક ૫૭ પૃ—અંક ૩૨

તા. ૧૪ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૯

છુટક નંબર ૫૦, ૪

અમેરીકન કહે છે નેશનાલીસ્ટો —સા. આફ્રિકાને આફ્રિકામાં નાખે છે

આમેરીકાના એક વકીલ અને રાજકીય ગુરુ મી. એલ. લોઈનરટેને છ અઠવાડિયાની સાઉથ આફ્રિકાની મુલાકાત હાથ પાછા જતા પહેલાં એક નિવેદન પ્રસીદ્ધ કર્યું હતું. એમાં એમને રજીસ્ટર્ડ નીતીને "અમાનુષી" વર્ણવી છે. અને કહ્યું છે કે "આ રજીસ્ટર્ડ નીતીને પરિણામે સાઉથ આફ્રિકા આફ્રિકા તરફ ઘસારાતું બન્યું છે. જાણી પરદેશમાં સાઉથ આફ્રિકાની જવાબદારી નિરો લે. તેના લોકો છે એના કરતાં યુદ્ધી વધારે આ દેશની રચીતી જવાબદાર છે. આથી પશ્ચિમે સાઉથ આફ્રિકાનું આ વલણ નબળી ન લેવું જોઈએ.

"નેશનાલીસ્ટો એવી માન્યતા પ્રસારે છે કે, આપણો જોડા હેવાલોથી અને કેટલાક જોડા પ્રચારોને લીધે પરદેશમાં જોર-સમજો સાઉથ આફ્રિકા વિશે ફેલાઈ છે. પણ એ મ.રી આખે નેએલી અને અનુભવેલી વાતો હું કહું છું.

"અફ્રિકાની રજીસ્ટર્ડ નીતી દેશવ કડવાસ નથી સર્જતી પણ પશ્ચીમની સંસ્કૃતિ અને પ્રજા-

તાનના સિદ્ધાંતનું અપમાન કરે છે.

"નિસર્ગી સહીમાં પોતાની પ્રજાના ૮૦ ટકા જરતી પર જીવન ગુજારતી સત્તા હસ્તે ધરાવે છે એ એક આશ્ચર્ય સાથે મનને ધકકે પડે, આડનારી બીજા છે.

"બીન-જોરાએની આઠાઈને જાણુએ મુકીએ તો પણ એ જોરાએ નેશનાલીસ્ટ સરકારની વિરુદ્ધ બોલે કે લખે છે તેઓની

આઠાઈ પણ જુદા-ઈ જાય છે. આ જોતા નેશનાલીસ્ટો સાઉથ આફ્રિકાને એવે લગભગ જતી-સેદના સંબંધોમાં હાથ જાય છે કે જ્યાંથી પાછા ફરવું સકય નથી "

મી. લોઈનરટેને વધુમાં કહ્યું છે, "સાઉથ આફ્રિકાની રજીસ્ટર્ડ નીતી આફ્રિકાની સંતી માટે નોખમ ભરી છે, અને આ જાંદ ના જતી સંબંધોને વલ્લુ તુક-શાન કરે છે.

"આથી નવા આઠાદ યજ્ઞેલા બીન-જોરા સંસ્થાનોને અને વિરોધ કરવા માટે આ ગુરતા કારણો જણાય છે."

બીન-જોરા શિક્ષકોને પાસપોર્ટ નહી અપાય

ફ્રાન્સે ટાઈમ્સમાં હેવાલ છે કે, "સાઉથ આફ્રિકાની પરદેશ જતા બીન-જોરા શિક્ષકોને પાસપોર્ટ આપવાની ના પાડવામાં આવી છે. કારણ એમ જણાવ્યું હતું કે, "હાલ શિક્ષકોની યુદ્ધી અછત હોવાથી કેળવણીના ક્ષેત્રમાં અકચરો આવે છે." પણ એમ મનાય છે કે આ પાસપોર્ટ નકારવા પાછળ સાઉથ આફ્રિકા વિશે જો બહાર વાતો વહેતી થાય છે એને અટકાવવાનો છે. અને શિક્ષકોની અછતની વાત સાચી બીન-પાયા હાર જણાય છે.

જીવન
શ્રી કેદારનાથ

જીવન એ પરમાત્મા તરફથી મળેલી અમૂલ્ય ભેટ છે. જીવન વખાં પ્રાપ્તિએ મળેલું છે, તેમ માન્યકરે પણ મળેલું છે. પણ બીજા પ્રાપ્તિ-ઓના અને માન્યકરના જીવનમાં બધું મોટું અંતર છે. બીજા પ્રાપ્તિએ જીવન નેટલું નેસર્મિક ખમોશી વખાણેલું છે તેટલું માન્યકર જીવન તે ખમોશી વખાણેલું નથી. બીજા પ્રાપ્તિએ સક્રિયતા મળેલ છે. માન્યકરની સક્રિયતા આ જ વિશ્વજીવન વધેલી છે. માન્યકર પોતાની સક્રિયતાને જેવે, વિશ્વસ કરી છો છે તેવા નિષ્કામ કેળવેલે કરત. આવાનું નથી અને વિશ્વસિત સક્રિયતાને જેવો સુપ્રયોગ માન્યકર કરી છો છે તેવું કરતાં મોળને આપણું નથી. માન્યકર કરતાં બીજા કોઈ પ્રાપ્તિએ સક્રિય વધારે હોય અથવા તેમના નેસર્મિક ભુદિ પણ કલમ વધારે હોય, તેમ તે સક્રિયતા સુપ્રયોગના વખાણ કલમથી મટે કરવાનો બાજ રકત માન્યકરમાં જ અજાણ આવે છે. કોઈ જીવ પોતાના દેહરસજ ના પ્રપલમાં હંમેશા હોય છે, પણ માન્યકરને પોતાના રસજનો વિચાર કરી તે બીજાઓનાં સુખદુઃખનો અને રસજનો વિચાર કરવો પડે છે. આ જ તેની વિશેષતા છે અને આ જ અનુભવનું મુખ્ય લક્ષણ છે. બીજા જીવો અને માન્યકર વચ્ચે આ જ મોટું અંતર છે. આ અંતર ખાનમાં સખે આપણે પોતાના જીવને વલ્લુ આપણું નેહમે અને તે પ્રમાણે પોતાનું જીવન મારાંજો આપણે પ્રજાને મોહમે.

જીવન વિશેષે આપણી જે કલ્પનાઓ હશે તે પ્રમાણે આપણે પોતાનું જીવન મારવાનો પ્રયત્ન કરીશું. તે કલ્પનાનુસાર આપણે જીવનને મહાર આપીશું અને તે પ્રમાણે જ આપણને સિદ્ધિ પણ મળશે. જીવન વિશે કંઈક જીવો આપણાઓ ન રાખતા આપણે તે વિશે વિચારીત રહીએ તો આપણું જીવન તેજ રાજ્યની જાદિપાલો પુરી કરવામાં અને તે જાન્યુથી કંઈક સુખ પ્રાપ્ત કરવામાં જ મરે ભારે પ્રક્ટિ થઈ જશે.

—(વિચાર રહનવાંધો)

સા. આફ્રિકાને ક્રિકેટ માં બહિષ્કાર

એમ.ઈ.કાન. એક છાપાના સ્પોર્ટ્સ તંત્રીએ મુખી રીસલ ક્રીકેટ પરિવહને જણાવ્યું છે કે, સાઉથ આફ્રિકાને આતર રાષ્ટ્રીય ક્રીકેટ મેચમાં ભાગ લેવું અટકાવવું અને તેનો બહિષ્કાર કરવો. કારણ તેની રજીસ્ટર્ડ નીતી જાણીતી છે અને તે અકચર નીય છે. આવી નીતિને લીધે તેઓ ખેલકોડી અને ગુણેગ, ખેલકોડીઓમાં નહી ફેલાવી શકે. બીજુ સાઉથ આફ્રિકા હાલ પાકિસ્તાન અને પશ્ચીમ ઇન્ડિયન દેશો સાથે નહી રમે. કદાચ ઇંગ્લેન્ડ અને ઓસ્ટ્રેલીયા સાથે રમે. આથી ક્રીકેટ જગતમાં યુગ કડવાસ ફેલાશે. આથી અમે માનીએ છીએ કે આતર રાષ્ટ્રીય ક્રીકેટ પરિવહ માટે હવે એમ કહી દેવાનો સમય પાક્યો છે કે, "રજીસ્ટર્ડ જોડા જ્યાં ને કે નહેમને ક્રીકેટ ફેવમા સ્થાન નથી."

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૪ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૯.

મી. પેટ પુવર્ણોગમ

એ અઠવાડિયા પહેલાં મી. પેટ પુવર્ણોગમને જવાબ આપતો અમે એક તંત્રી લેખ છાપ્યો હતો. એમાંના અમારા લખાણનો બીજો પલ્લ અર્થ ઘટાળી શકાય છે અને તેથી કેટલીક તેમને વિશે ગેર સમજો ઉભી થવા સંભવ રહે એમ અમને જણાયું છે. આથી વગર સંકેતે અમે તેમની માફી માગીએ છીએ. એ લેખથી એવી ગેર સમજ ઉભી થવા સંભવ છે કે, મી. પેટ પુવર્ણોગમ આફ્રિકનોના વિરોધી છે.

પણ અમને ઘણીજ સારી રીતે મી. પેટ પુવર્ણોગમને અવુલ્ય છે કે, તેઓ સાઉથ આફ્રિકાના એક ઉત્તમ નાગરીક છે અને ભત્રીસેકને જરા પણ માનતા નથી. અમે એ પણ સારી રીતે જાણીએ છીએ કે તેઓ ઘણા બહોળા વિચારો ધરાવે છે અને આપણી આઝાદીની લડતમાં તેઓ સહ આપણી સાથેજ ઉભા રહેશે. તેમના આનગી અને બાહેર જીવનથી જેઓ વાકેફ છે તેઓ જાણે છે કે તેઓ હીંદી કોમના એક ઉત્તમ પ્રતિનિધિ છે. આફ્રિકનો એમ માને છે કે એ એક વિશ્વસ્ય મિત્ર છે. આ બધા કારણો જોતા એમ લાગે છે કે, તેમને આફ્રિકનોના દુરમન અણુમાં એ અણુમણુજ જણાય. આથી અમે દિલગીર છીએ કે અમારા અશ્લેષમાના લખાણને કેઈ એવો પણ અર્થ ઘટાળી એમને અન્યથા કહે એવો અમને ભય છે.

મોયકોટ અને સાઉથ આફ્રિકા

આ મરત આફ્રિકા ખંડમાં સાઉથ આફ્રિકાના માલનો બહીષ્કાર થઈ રહ્યો છે તેના એક પરિણામથી થણા ચોલા વાકેફ છે અને તે એ કે તે ભત્રીસેકને દુર કરી કચકાચલાઓને સંજોડીત કરે છે અને વધુ નજીક લાવે છે. આથી ઇલાયદાપણુ જે હીંસક વાતાવરણ ફેલાવવા ઇચ્છે છે તે બહિષ્કારથી દબાઈ જાય છે. ગયા હિસેબમાં આઠસામી બરબલી પરીપદમાં પ્રતિનિધિઓએ એ નકહી કયું હતું કે, ઇલાયદાપણુ સાથે ફક્ત પે.કારો કરવા અને કોમ્યુનીસ્ટો જે તેનો વિરોધ કરે છે એનો અરબીકાર કરવો એટલુજ બસ નથી. પ્રજાસ સંભવ, હી પક્ષે એવું પગલુ જરી બતાવવું જોઈએ કે ભત્રીસેકના આ સવાલનો વિરોધ કે.મ્યુનીસ્ટો, કરત, પણ મક્કમતાથી સાથ. સક્રીય પગલુ જરી કોમ્યુનીસ્ટમનો વિરોધ કરવાની આપણી દરજ્જા છે. ફક્ત કોમ્યુનીસ્ટમના વિરોધી પોકારોનો કયો અર્થ નહીં સરે અને આ દેશની પ્રત એવા કાર્યને અવગણશે.

આ દ્રવીર્ણથી જોતા આપણને જણાયો કે, મી. દોમ મે.પ્પા જેવા પણ બહિષ્કારને સાથ આપે છે એ કેટલું સારું પગલુ છે. એથી એમ પણ આપણને જણાયો કે આ બહિષ્કાર કરનારાજ ખરે પ્રજાસાથનવાદીઓના મિત્રો છે નહીં કે જેઓ ભત્રીસેક સાથે પોકારો ઉઠાવે છે તેઓ કે જેઓ સક્રિય સાથ જરા પણ નથી આપતા.

નાટાલના બીન-ગેરાઓ એક નવી લડત જોઈ રહ્યા છે

(અમારા ખાસ અનુવર્તી તરખી)

નાટાલના ઇન્ડિય-એલનારા ગેરા ગેરાઓ એક ને અઢવાડિયા થી થણા ગુરુએ થયા છે. કે. ફરુચ્કે દમજા મકાર પાડેલુ નીવેલન કે એની સરકાર આખા બુનીયતની ઇજાવણી ખાતાનો કમળો લેવાની છે, એનાથી અહીંના ગેરાઓ વધારે ઉશ્કેરાયા છે. કે. ફરુચ્કે એમના બાવણમાં નાટલ ની પ્રાતીય ધારાસભાએ સરકારના નીચેલા ઇજાવણી ખાતાનો વડાને ન સ્વીકાર્યા તે માટે દુપો આપેલા હોય. નાટાલનો એવો દાવો છે કે જો તેઓ સરકારનો આ જુલમનો વિરોધ ન કરે તે, સરકાર એનો હાથ મધ આમળ જતા એમના પક્ષના બીજા લે.કાને પણ અહીંના સરકારી ખાતાનો કમળો લેવા નીચે અને એ રીતે સરકાર પોતાના ધાર્વો મુજબ નેચનાલીસ્ટોની કચ રીફોર્મ કર્યોનો પ્રચાર કરવા બધી રકસોમાં કીધવન નેચનલ એડ્યુકેશન અમલમાં મુકે.

પરેલાથી ઉશ્કેરાયલા નાટાલના અંગ્રેજી એલનારા ગેરાઓને આ ધમકી આપીને ફરુચ્કે વધારે ઉશ્કેર્યો છે. બુનાઇટ પાર્ટીના આ કમલસ મીચરે કે. ફરુચ્કેને એવો આકરે. જવાબ આપ્યો છે કે જે આજ સુધી કે.કેએ આપ્યો નહીં હોય ફેરવ પક્ષના નેતાઓએ એમ જણાવ્યું છે કે જો સરકારનું વધુ ક્ષમણુ થયે તે નાટલ બુનીયતમાંથી નીકળી જશે, આ બધાપરથી કોઈ પણ જોશ રહે છે કે નાટાલમાં જળવેરા શરૂતા વાર નહીં લાગે.

પણ બીન ગેરાઓ કે જેમને આજ

સુધી નેચનાલીસ્ટ સરકાર તરફથી મધ અપમાન અને ફેરાનગતી જોમવથી પડી છે-જેમાં બુનાઇટ પક્ષનો પણ સાથ હતો.-આ ગેરાઓના મે પક્ષે ની મોખ્ખાક સહત જોઈ રહ્યા છે. પણ એ મોખા હતી જુલસે નહીં કે કરબનના અંગ્રેજી બે.લતા આજ ગેરા જોએ અને એમની પ્રાતીય ધારાસભાએ પેમીમ એક્ટની સુચાવ કરી હતી અને આજે એમ એક્ટ નેચનાલીસ્ટ સરકારના રાજધર્મમાં ગુપ્ત બિરીવાઈ એક્ટ તરીકે એવું મોઢું રૂપ લઇને જોડું છે કે આજે એને જન્મ આપનારાઓ પણ આજરે પામ્યા છે.

નાટાલના બીન-ગેરાઓનો એ જલ છે કે નાટાલના અંગ્રેજી એલનારા ગેરાઓએ પોતે નાટાલમાં પ્રજાસત્તાક ના ન.ક કયો લેવાથી હવે એઓ નેચનાલીસ્ટના પંજા નીચે અમલવા છે.

આજ બીજમ ટી. ડ. હરલીએ એમ કહ્યું છે કે નેચનાલીસ્ટ સરકારના આ પગલાથી નાટાલના રાજકીય ક્ષેત્ર માં આફ્રિકન નેચનલ ડેમોક્રસી સાથેનો સંબંધ વધારે પણ થણા નેતાઓ આજ માનતા નથી. થણાઓનું એમ માનવું છે કે બીન-ગેરાઓની પ્રજાસત્તાક માટેની વધતી જતી પ્રતિબંધીને લીધે થણા બુનાઇટ પક્ષના મોખા નેચનાલીસ્ટ પક્ષમાં બળી જશે, અને નેચનાલીસ્ટો ના વર્તન પરથી લાગે છે કે એ મોખા પણ એમજ માને છે.

એકજ નીચારધારા ધરાવતા એ પક્ષોની આ લડત એવાની બીન-ગેરા જોને મધી મળે આવે છે કારણ આ પણ એક નવીનતા છે.

ગાંધીવાદ અને ઘાના પરીપદ

હોમરં એ. જેક

ડિસેમ્બર ૧૯૫૮ મેં માં જે ઘાનામાં "આફ્રિકન પ્રજા પરીપદ" અર.ક જે આફ્રિકામાં એટલીજ મકાવની હતી કે જેટલી ૧૯૫૫માં બાન્ડુગમાં બરાવલી જેફે-એકાવન પરીપદ એલી-પનો માટે મકાવની હતી. ઘાનાની આ પરીપદ મટે-પણી ભવીજ વાણીએ મ્હેતી થઈ હતી. પણ થણા થોડાએ એમ માન્યું હતું કે આ પરીપદમાં આફ્રિકા ખંડને આઠાક કરવા અને રંમલેકનો નાશ કરવા અહીંસક પ્રતિ-કાર કરવાનો વિચાર વિનીમમ એજ મધ્ય વિસૂધ બનશે.

"એવ આફ્રિકન પરીપદ" ૧૯૦૦ થી આજ સુધી બરાવલી બીજી પરી-

પદો જેવી જ આ પણ એક પરીપદ હતી. ૧૯૧૦ આ આફ્રિકા ખંડની બુસીપર અને આફ્રિકાની પ્રજાઓના વકપણ નીચે બરાવલી પરીપદ હતી.

પરીપદમાં પ્રતિનિધિઓને એક નાનું ચેપાનીસુ આપવામાં આવ્યું હતું અને એમાં બર્કિસા થર બાકુ બબલ ક્રીકાનું હતું. ઘાણલા તરીકે એક વાકમ-આપુ. "આ પરીપદ આપણા આફ્રિકા બપશતીવની કપરેખા દોરશે અને નકહી કરશે જેને આધાર બર્કિસા કાતિના આફ્રિકા આદર્શના રૂપમાં અપ્પીલ "આફ્રિકા સમાજવાદના રૂપને ઘરો." પરીપદનો ઉદ્દેશ રમણ કરતા એમાં લખ્યું હતું કે, "આ પરીપદનો મુખ્ય

સૌરાષ્ટ્રમાં અતિવૃષ્ટિનો કેર

તા. ૧-૮-૫૯.

સતત અતિવૃષ્ટિને પરિણામે સૌરાષ્ટ્ર ભરમાં રૂપાં કરતાં વધુ મકાનો પડી ગયા છે અને તેમાં સાત માનવીઓએ જીવ ગુમાવ્યા છે, બાકીના પાંચ માણસે એક જ કુટુંબના છે. આ અકસ્માત બાળક સવારે રાત્રી ૮માં થયો હતો. સમારકુંડા અને હોંબડીમાં પણ બાકા અકસ્માતો થયા હતા.

રાજકોટમાં આજે વધુ ત્રણ ઈંચ વરસાદ પડ્યો છે. આજે રાત્રી ૮ થી ૫૦ મકાનો પડી ગયાં છે, અપ-બનક મકાનોમાંથી ૫૦ કુટુંબોને ખાલી કરાવવામાં છે. રાજકોટથી અગતાં જમા ચાર ગ્રામ્ય તળાવમાં ૫૦, કુંડલામાં ૫૦, વડિયામ ૨૫, ભગસરામાં ૧૦ અને જોડામાં ૧૦ મકાનો પડી ગયાં.

જુનાગઢમાં એજાત નડાયાથી એક સાથે રાત્રી આખું ઘડું આમ કુલ ૧૭ મકાનો પડ્યાં ગયાં છે.

લાંબોતું તુલકાન

રહેને લીધે મકાનો, પાક તથા રસ્તાઓ ઘણી જાણે હાવિયાનું તુલકાન થઈ છે. બેતીની સેકેડો એકર જમીન ધોસાઈ ગઈ છે. એકાદીની ૧૦ ટકા ખસેલો વહેવાર બંધ પડ્યો છે.

મેઘરાજને અટકાવના આરે બહાણુ લોસેને કોપવાસ કરવા માંડ્યા છે.

રાજકોટમાં એક મરે ટુટી પડતાં તેથી સીધી જટમથનું બાણું કુટુંબ કચ્છાઈ ગયું છે. કહેણાઓમાં સીધી જટમથની મુગાન પતિની તેની મુગાન બહેન અને તેમના ત્રણ માળાઓના સમાવેશ થયે છે. માળામાં એક રૂક વર્ષની માળા પણ હતી. સિંધી ગંદમન સદેજમાં જ ઉમરી ગયો હતો.

પાંદિની મળતા જ મુશ્કરામના જમા ખાનાના માણસો અકસ્માતના રથને પસી ગયા હતા અને તેમણે પાંચ મુનદેહોને બંધાઈથી ભઠાર જેવો જઈયા હતા. તેમાં એક મુગાન ભેતના મુનદેહની છાતીને લે આસનું બાળક રતનપાલ કરતી રિયતિની વળગેલું ઘડું આ ઘરે લગમગાના દેણ વલેરી નાખ્યા હતા.

ગુજરાતમાં હોયો થયેલો ભય

ઉજ્જા પાંગ રિવસથી ગુજરાત ભર નો સવળા જીવસામાં પડી રહેતા એકધારા વરસાદને કારણે ખેતી પાક માટે અભાર ભય હોયો થયો છે. ખાજરી, કપાસ અને અમલીનાં ને વતેરે વરસાદના આરંભના થયેલા લે તે ધોવાઈ જ ગયાં છે; અથવા તે ખાણી બેરેજ ખેતરે મડે અઘાસ થયે ગયા છે.

સાકપાટા સતત ધોધમાર વરસાદને કારણે બેતરેયા દરીયા વાવેતર કરવાનું પે મુશ્કેલ બની ગયું છે. ટેટલાક

જીવસામાં તે ધોધમાર વરસાદની હેલી થઈ હોવાના અને ટેટલાક રથને અવારનવાર અખત કાપડો પડવા કરે છે. એક જ રિવસમાં સાબરકાંઠામાં અમિયાર ઈંચ નેટલો વરસાદ પડી ગયો છે.

૧૨ કેલાકેમાં થયેલા ૧૪ ઇંચ વરસાદ

સમય મુજબ જીવસા પર હેટલા ટેટલાક રિવસથી સતત બારે મેપરિટ થઈ રવાના અને બેતુતોમાં ચિંતાની કાચણી પ્રસરી હોવાના લેવાલો ટેરેર થી જળી રવા છે. અંખાળાં રથોએ જે ચોક્કસના કુદ વરસાદ પડેલે જ અપડે પડી ગયો છે અને કુવા તળાવો

ઉભરાઈ રવા છે. અજાણના વાવેતર ધોવાઈ ગયા છે અને જ્યાં વાવેતર કુવા છે ત્યાં ને હવે વરસાદ નહિ અટો તે તે નાઇ પામવાનો અપ તોળાયો છે. પલસાણામાં તા. ૨૮ મીના વાર વરસાથી ગુરબાદ વરસાદ માનવીજ સાથે ટુટી પડ્યો હતો અને બયોરે વાર વાગ્યો મુખીમાં ખાર કલાકમાં ચોદ ઈંચ નેટલો વરસાદ થયો હતો. આમના તમામ કુવાઓ, કાકાકા અપા હતા. 'અને' તળાવ ઉભરાતાં નજીકનો કળપતીનાસ બપમાં ઝુકાયો હતો.

રાત્રીજ્ય બંધ છલકાયો

પાસિતાણા વિસ્તારમાં ધોધમાર વરસાદ પડતાં રાત્રીજ્ય બંધ છલકાયો છે અને તેની ઉપરથી પાણી વહી રવા છે. પરિણામે છનીમામ, અણ-ધાખી વગેરે માંભે ભવમાં ઝુકાયા છે. કોપુરી હલેકટર તેમજ એકરેકમુટીવ એન્જનીયાર ત્યાં હોડી ગયા છે.

ગાંધીજી એની હિમાયત કરતા હતા

પ્રધાન મંત્રી શ્રી નહેરુએ મહિસુરમાં મળેલી રાજકોના સહકાર પ્રધાનોની પરિષદ ભેગ પાડેલા સંકેતમાં જણાવ્યું છે કે 'તાજેતરના મહિનાઓમાં, અનેક કારણોસર, સહકાર વિષે છુગ દર્શાવે કરવામાં આવી રહી છે. આમાંની મધ્યીમરી રહીશે જલ્દ સહાયપ નીવડી નથી અને એમાંની શાંતિવાદ જમાવવાની તમા કસીસ ખાતર કસીસ કરવાની દરિડ વધારે પડતી જણાય છે. ખાસ કરીને સંયુક્ત અથવા સહકારી બેતીનો પ્રશ્ન એ 'કે, આજે આપણી સમજનો સૌથી મહત્વનો પ્રશ્ન નથી તે પણ, એ વિષે ટેટલાક લોહો અમજ કસતા થઈ ગયા હોય એમ લાગે છે.

ટેટલાક લોહો એવી બહુભરેલી માનવતા સેવે છે કે, દાસમાં પ્રામ સહકારી મંડળાઓ અને સહકારી બેતી પર ને બાર મુશ્કેલ આવી રહ્યો છે તે કંઈક લંઘન નવી જ વરણ છે; અને તે અમારો નીતીથી ટુટી જ પાતલ છે, આ જોરસમજ, હેટલાં લે.કાંક બપેં દરમીયાન ને કાંઈ બની રહ્યું છે તેના ધોળતા અજાણને કારણે જ હોઈ રહ્યો.

હાંખા સમની વાત

સહકાર પ્રયોગો કાંઈકાંજી હેટલા એક પેટી કે તેથી વધુ અમથથી રાષ્ટ્રીય કોમિસન યુગથી જ અંતર્ગત રહેલો છે. અંરેખરી રીતે તે, બારતમાં સહકારી અમાજ વિષયક કરવાનું કોમિસનું ધ્યેય, હાંખા સમય પહેલાં રાજવામાં આપ્યું હતું આ સહકારી સમ જના તરફ વિંડે કસમ અભિપ્રાય લેક હેંક રહ્યો. અંખાજીવ અમમાં સહકાર વિંડે અને સહકારી બેતી વિંડે પણ અનેકવાર કહ્યું અને સાખ્યું

હવું. તાજેતરના સમયમાં વિદોનાજી પણ એજ કહી રવા છે.

સુંદણી બહેરનામાંમાં આ વાત છે

પરંતુ સામાન્ય પ્રવચનો અને અમાણો બાણુએ રાખીએ તે પણ સહકાર તમા સહકારી બેતી વિંડેની કોમિસની નીતી ૧૯૪૫, ૧૯૫૧ અને ૧૯૫૭ના કોમિસના સુંદણી બહેર નામાંમાં અસંખ્યામાં આવી હતી. આ નીતી સાથે સંખત કે અસંખત થવાનો પ્રયેક અખિતને અખિતર છે પરંતુ અજમાં રાખવોનો મુદ્દો તે એ છે કે રેસ પર અખણરી શાંતવામાં આવતી આ મેક નવી નીતિ નથી એ નીતી લગમમ ગાંધીજીના નેતૃત્વ તળેની કોમિસ નેટલી જ પુરાણી છે અને અમાન્ય સુંદણીએ,માં ત્રણ પ્રશ્નો મતદારો સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવેલી છે. તેઓની રમરખુરજિત આ જુલી જવા નેટલી કુંડી હોવ તે અસંખ્યજનક છે.

સહકાર છદાય નહિ
આપણું તાત્કાલિક કાર્ય દેશભરના મામલામાં સેવા સહકારી મંડળાઓ રથાવવાનું છે, અને જરૂર બાધા છે કે, અવિવરમાં એ આપણને ધોમે ધોમે સહકારી બેતી પ્રતિ હોડી જશે. પરંતુ એ તે બીજું કસમ છે. એ બાદ રાખવું ભેંકએ કે રથેચ્છાપુર્વકનો સામ તે સહકારનું કસમ છે. સહકાર શાંતવામાં આવેલો હોઈ રહો નહિ.

સરકારી રહીત

કુન્જ જીવસામાં ના ને તર માં પડેલા બારે વરસાદને પરિણામે રસ્તા અને નહેર કાવેને શ. ૧૩ લાખનું તુલકાન થયું છે રસ્તાઓને કપેલું તુલકાન શ. ૭ કહેણનું અંદાજાય છે.

આ ઉપરાંત વરસાદને અને પુરને કારણે જ હમર નેટલા મકાનો કપા તે ટુટી પડ્યા છે અમર તે તેમને તુલકાન થયું છે. ને મકાનો નાશ પામ્યા છે તેમાંના ઘણાખરા ક.મા મકાનો છે. બેતીની ૩૦ હમર એકર જમીન પર ત્રણ વિપરીત અધર થઈ છે. જુજ અને તેની બાણુબાણુના વિસ્તાર માં ૪૦૦ નેટલા મકાનો ટુટી પડ્યા છે અમર તે તેમને તુલકાન થયું છે.

બની વિસ્તારના ૧૩૦ નેટલા કુંડો નિદાધાર બન્યા છે અને તેઓને ખાસ છોળી કરાયેલી છાખણી માં રાખવામાં આવ્યા છે.

કુન્જ સરકારે કચ્છમાં રાહત કામ માટે શ. ૧૪૫ લાખની રકમ જુજના કલેક્ટર હરેક મૂળી છે.

નખળી મિલોને નાણા કીય સહાય

કુન્જ રાજ્યની નખળી કાપક મિલોને નાણાકીય સહાય આપવાની મેળના મુલક સરકારે તપ્તવાર કરી છે અને તેના તાત્કાલિક અમલથી ભહેરત કરી છે એ માટે કુન્જ સરકાર અખિતરવતે પાંડ છે. ને મિલોની પંચ સામયો લંઘન જરી પુરાણી નહિ થઈ ગઈ હોય તેમજ ને મિલો ગેરવધીલક વાળી નહિ હોય તેવી મિલો નાણાની લંગીને કારણે મુશ્કેલી અનુભવતી હશે તેમને કુન્જ સરકાર પોતાની ગેરંડીથી મેંકા મારાત નાણાની ધોધમાર અપાશે. અપારે આ મેળનાનો અમમ મુખ્યત્વે મુશ્કેલ અને અમદાવાદ સિવાયની મિલો મારે મધોદીત રાખવ આ આવશે છે.

કેરળના સમાચાર

તા. ૧-૮-૫૯.

આ પાટી પર મળેલી એક જાહેર સભા સમક્ષ કેરળ પ્રદેશ કેમિસ સમીતીના પ્રમુખ શ્રી ઇ.કે. કૃષ્ણે કેરળના સેકેટ મધ્યમાનકક્ષા વિસ્તેષમાં રાજ્યમાં સામ્યવાદી સાક્ષરતાના અંત લાવ્યો. કેન્દ્ર સરકાર સામ્યવાદી સરકારને બંધન કરે કે ન કરે પરવડે છે. તે તેનો અંત લાવશે જ. સમાજના આરંભમાં સુધારા માણસોએ કેરળના સામ્યવાદી સાક્ષરતાને કેટલાં આપતાં છુટો થઈને જીવવાના છાંય કરી હતી.

ભારતને બચાવો દિન

શ્રી ઇ.કે. કૃષ્ણે કેરળના સેકેટ તા. ૬મી એપ્રિલે "ભારત બચાવો દિન" ઉજવશે તે દિવસે રાજ્યમાંના ૧૬ માનવી ત્રિવેન્દ્રના સચિવાલય ભણી કૃષ્ણે કહેશે અને સુધી સામ્યવાદી સાક્ષરતા નહિ જાય ત્યાં સુધી જાહેર શાળા ફરી શરૂ નહિ.

જંગી આંકડો

ભારતના યુદ્ધ બહુ તવારીખી આપવા સુધીના ૩૨ દિવસમાં ૧,૨૧,૦૦૦ મ.લુ.સે. રાજ્યભરમાં જરૂર પડે. તેટલી છે. આ જાણે છે કે કેરળના સાક્ષરતાને જાળવવાને કેટલો જાણવો છે. ૧૯૩૧ના સામ્યવાદી દરમિયાન માત્ર ૧,૫૦,૦૦૦ સેકેટ બોલિય નેમોમાં આપા હતા.

અચાંક વિરોધ

કેરળના તમામ વર્ગના એક લાખ નેટલા પ્રજાઓએ આજે કેરળની સામ્યવાદી સરકાર સામે એક સભામાં વિરોધ પ્રદર્શન કર્યો હતો.

આ સભામાં કેમિસના મહામંત્રી શ્રીમતી સુચેતા કુપ્પાચી, પ્રજાસભાના વાદી પદના આગ્રહ શ્રી પદમ શાંતુ પિયાલ શ્રી પી. ટી. માર્કો અને સુરભી શ્રીમતી હસન બાલીએ ભાષણો કર્યા હતા.

કોપેલી કુદરત

તેમિયેરી, તથા કાન્ડોરમાં મહા કાંચે રાત્રિ નરને પાંચ મીનિટે જરૂરી-કરના હળવા આપકા આપવા હતા.

આલેપો બિનપાયાદાર

કેરળ પ્રદેશ કેમિસ સમીતીએ જાણા નિવેદનમાં કેરળ સરકાર સામે ને આલેપો કર્યા છે તે આલેપો કેરળ સરકારે બિનપાયાદાર હોવાનું જણાવ્યું છે. નવી સુદેશીઓની માનસિક અંગે કેરળ સરકારે જણાવ્યું છે કે તે સે.કે.ના મનમાં મોટા પથરો આપ્યા છે એવી પાના વિનાયી માન્યતાના આધારે આ માનસિક કરાઈ છે. આ માટે કોઈ સંમિતી નથી. કમ્પ્લેટ સુદી સુદી પેટા સુદેશીઓનાં પરિણામો એક જાણે છે કે સરકારને મળતો કેટલો વધતો જાય છે.

સરકારના કુદરતી એક કુદરતે હાઈકોર્ટ કે સુપ્રિમ કોર્ટમાં પાઠાવ્યું હોત. બંધનરૂપી સુસંચલ એવી કલમ હેઠળ તેણે ભારતના પ્રધાન મંત્રીને કાર ર.ક.પાંતને વાળ્યો પચ્છાં મેલા બપોલ કરી હોત. કેન્દ્રમાં બધારે પોતાનો જ પક્ષ સજા પર છે ત્યારે તેને આપુ બધુ કરવામાં કોઈ મુશ્કેલી ન પડી હોત. પણ અમે તે કારણે એણે આ સીધો મામું ન લીધો. કદાચ એને કેરળમાં લોકશાહીના પાયામાં સુરક્ષા આપવા છે તેની લાગણીવળતા સત્તા પીએને આતરી કરાવી યાચી એવી આજ્ઞા નહિ હોય.

આજાદીની હાલ પછી બાચેજ કરી એવા મળેલા હોય એવો જાણવો કેરળમાં જાણો છે એવું બધારે કેરળ કેમિસ જણાવે છે ત્યારે એ જાણી જાય છે કે આ કહેવાતો જાણવો એમની જાણમાં હેડ જાણવો છે, જાણવા બોલો પ્રદ કાચેસની સામે પણ જાણવો પોઠાવી રાજે એક છે.

પરનાલનું

દાખલા તરીકે પેતીવાદીને લમડો બારો આમમયા મુકવા માટે કેમિસ ને દખાવ્યું કરે તો અમાય પદનામન આજે નેટલી મમક અને સક્રિય વડે આમારી સરકાર સામેની હાલમાં કામ કરી રહ્યા છે. એટલી જ મમક અને સક્રિય કેમિસ સામે હાલે એનો યુ કેમિસ ક-કાર કરી રાજે એક છે. કાલના જાળ જાળવા પાછળ કેરળના મોટા બેન્કરોનો પણ રોષ છે. જ્યાં સુધી કાલની સરકાર રાજે નહીં ત્યાં સુધી તેમણે રાજીવ ચોળનાની લેનમાં રાજો નહીં આપવાની પ્રતિજ્ઞા લીધી છે. કેદાન્કના તેમણે મોટા જમીનદારો છે. તેમની પાસે સેક્ટો અને કમ્પોસે કાર જમીન છે. એમણે જ્યાં સુધી આ સરકાર જાય નહીં ત્યાં સુધી એમની જમીનો પેટા પથરો એમને એક રાખવાની પ્રતિજ્ઞા લીધી છે. બીજા સેક્ટો સુધીવાદીઓ અને જમીન દારો વિરોધન સમર સમીતીના કારકે ને રાજ્યભરના મોટાં મોટાં રાજો આપી રહ્યા છે.

સામ્યવાદી સાર્વ

કેરળ વિચ મંડળના પ્રમુખ શ્રી. કે. એમ. સુન્દરીએ બહો જણાવ્યું હતું કે કા.પ.ની અધ્યક્ષતામાંના પરવરાનત વિષાસે ભારતીય અધ્યક્ષ કેરળમાં સામ્યવાદી સરકાર રૂપી કાપને ઉઠેરવા પ્રેરી. આપણે ભારતીય સાર્વની પૂજા આં માનીએ છીએ અને આપણે એવી અદા રાખીએ છીએ કે ને નામપંચમી ના દિવસે સર્પને કુશ પાનામાં બાંધે તો તે રીતીને આપણને કશું દુઃસાન કરતો નથી. પરંતુ કેટલા દેટ મહિના જોઈને ને આત્મવ મર્ગ તેણે આપીત કહ્યું છે કે સાર્વ અધ્યક્ષતા કોડી રાજે હવે તેની સેરીથી ફેંચ ફેંચારી છે.

હાલમાં સામ્યવાદીઓને કાયા છે

કેરળની સુદુષ્ટ વિરોધન સમર સમીતીના આગેવાન શ્રી મહામ પદનામને જાહેર સભામાં ભાષણ કરતાં કહ્યું હતું કે કેરળની પ્રજાની પ્રકૃતિ હવે કુદ નથી. કેરળમાં કાપેલો અને અવરયા રચાપવા માટે ભારત સરકારને દરમિયાનગીરી કરવી જ પડશે. કેરળની સામ્યવાદી સરકારને ભરતરફ કપો પછી ભારત સરકારે એક તપાસ સમીતી નીમવી જોઈએ અને તેને સામ્યવાદીઓએ કરેલાં જુનો તથા સામ્યવાદી પક્ષને મળાવત કરવાં મારે સામ્યવાદી સરકારે મહીવડી તંત્રનો કેવો ઉપયોગ કર્યો હતો તેની તપાસ કરવાનું કામ સે.પદુ જોઈએ.

કેરળની પ્રજા ભારત સરકારની દરમિયાનગીરી માટે બચોક્કસ મુદત સુધી લે. જો કોઈ નહીં. કારણ કે અતે કેરળની પ્રજાએ જ પોતાનું ભ.વિ નકી કરવાનું છે. અને તેથી સામ્યવાદી સરકાર સામેની હાલ અમે જિમ કરી છે.

કેરળનો બાઈકર મામલો

કેમિસના મહામંત્રી શ્રીમતી સુચેતા કુપ્પાચીએ આજે અને જણાવ્યું હતું કે કેરળની પરિસ્થિતિ અત્યંત બહાર છે અને એનો કોઈ આધારમાં નેટલો વિશ્વંચ માથ એ 'મંબીર ભવ' સાથે રમત રમવા જેવું છે.

પરકારો અમલ મેલતાં શીમતી કુપ્પાચીએ વધુમાં જણાવ્યું કે દિલ્લી પાછા ફરો નાક કેરળમાં ને પરિસ્થિતિ પ્રવર્તે છે તેની જીવલેલતાને અમાય કે કેન્દ્ર સરકારને આપવા પુરતો પ્રયાસ કરીશ. રાજ્યના આર દિવસના પ્રવાસ પરથી સામ્યવાદી સરકાર સામે પ્રજાની તીવ્ર લાગણીની અને પ્રતિતી થઈ છે.

કેરળમાં સામ્યવાદી પક્ષ મારેજ સામ્યવાદી સરકાર માટે છે. સરકાર વિરોધી બારિયનમાં ભાગ લેનારાઓ પર સામ્યવાદી પક્ષના સચચ કાર્યકરો ના કુખ્યાઓના કેટલાક જાણવાની પણ વિમત તેમણે આપી હતી.

કેરળમાં મળેલા મેળાનાર અંગે તેમણે કહ્યું કે એ રજાની મેં જુલા-કાલ લીધી છે અને તે વિસ્તારમાં જે ને કાલજીવે છે તે ઉપરથી અને કામે છે કે આ મેળાનારો જે વિસ્તારના પ્રજાઓમાં આજ ફેલાવવા માટે જ કરાયા હતાં.

સુદેશીપીઠ, જનમ રેકસ રીટ-સે, આલેપો-સાંચ, રેવનુ કલીવર-ક અને હનસેર-સે મારે મજા :

આર. વી.કુલ

૧૨ બાઈલી આઈડ, ૩૮ મારેટ રફોટ, કેરનર કાવોનસ અને મારેટ રફોટ, બોલોનીસમ. ફોન ૭૭-૧૧૫૪

જાદગીની થાપણ

લેખક: શ્રી દત્ત રઘુનાથ કવેકર

(અથ આથી માણુ)

[૨]

ર. જાગ્રિયર બારને ઝુમરે બને પુષ્પ વિશે મેં (એ પાછા ફર્યા. નાનાને તેમને ક્યાં જે પત્તો જાણે નહિ. આખરે સર્વ વાતે વિરાધ થઈ નાની બચકત જેવા નાનું મેં હતાં ત્યાં જ રમશે. મહા જમીન પર સુષ્પ થવા, નાનાના હાથો તેમના કાનમાં બળકારા વગાડવા લાગ્યા :

"નાની, પુરતાઈય દો, બરાબરની પચાઈય. એક વાર જો હું બરાબર છેલ્લે નીકળી પડ્યો...ને પછી જ ખરી ખસાઈય...વા રાખજે!"

એક દિવસ મેં દિવસ...આવાડીયુ, મેં આવાડીયુ...મરિના, મેં મરિના... એક દિવસો વિશે જાણ દતા.

નાનાના પુષ્પોને પિતા પાદ આપતા હતા, પશુ તે માત્ર બેકારની જવાબદારીઓને મેં મેં આંધ્ર પડવાને કારણે, પેલાને સતત વરેલા પ્રવાહ આકાશને કારણે, પહેલાના જેવી મેં જાણવા મળતી નહિ મેં કારણે. નાનાની પુષ્પ વધુએને પશુ મરના પદ આવવા તે આ જ કારણે! તેમજ નાનાની સદા અદ્ય રાખતી. સાચુ સદે તે દીકરીઓની જેમ જ વર્તતી અને યાદુ મેંથી પેતાના સ્વાધ સમવાયા થતા સરજા ફેરતી. વિરૂદ્ધ મેંવાત્તા અકારની અપ્રમાણભર્યા તેમની નજર બહાર નહોતી. પેતાને કોઈકરુંબા છે, મુસાને કારે દિવસે દિવસે વધેલા જાવને છે, અને પેતાના પતિની દુહી આરકમ આજના જેવુ યુષ્મી જીવન જીવવા મળવાનું નથી એની તેમને પૂરેપૂરી કમવના આવી મહાં હતી. અકારની કંઈકી પૂરી થમે પેતાને જુદા રહેવા કરવા પડે એની મેં તેમને કમવના આવી અહાં હતી, અને એટલે જ જાને વડુએ પેતાના પતિની આવાઈથી બંને તેટલું ગાંધી મેંવાને પ્રમાણ કરતી હતી.

નાનાની એક દવે ઘરનાં બાળકોને પશુ સાચવી હતી, કારણ કે નાના તેમને માટે અવારનવાર 'બાન' લાવતા હતા તે દવે જાંબ મધુ હતું. તેમના શાક પ્રત્યા હતા. જેને દવે કોઈ પશુ વરતુ આપે છે ત્યાં જાંબ અને આવા આવા આવા કાન કરે છે, અને કહાં કહે છે તે માર માટે છે એ વાતનું તેમની જાળાપુરિને પશુ આવી પેઠે જાન મહાં મુકડું હતું. નાના બરખાં હતા પચે જાંબ નહોતું મધુ અને જે પુષ્પે નહોતું મધુ તે દવે મધુ હતું, અંદરે રહી રહીને તેમને નાનાની પાદ આપતી હું અને સુષ્પ જાળીની

આસપાસ વીંટળાઈ રજી નાનીને પુછતા.

"મેંડીના, હાલ કપરે પાછા આવ્યા?"

આ સંભળી નાનીની જાંબમાં જાંબુ વિભરાઈ આવતા અને દેખું બરાબ આવતું. જાળકે, તે કંઈકરસાં યાથી, આમુને પુટકે મળી જઈ મેં કહેતાં :

"આવશે બાઈ, વહેનાં વહેનાં આવશે કો!"

આ મેંબતાં તેમને રવર પશુજા મધ જતા, કાચપત્ર કંઈક ફેરતાં અને દેખું કાકકકક મહાં રહેતું. રિવસો વિતતાં નાનાના આમમનની આવા જોઈ મહાં. એ વાતમાં નેનીનું દેહ પશુ સાખ પુરવા લાગ્યું. અને કાકકકકાંમેથી તેમનું અન ઘેરાઈ જતું અને તેમનું હૃદય જોરજોરથી થકથ થાવતું.

નાનાના મુદત્તમાંથી નાનીને એક પ્રકારની દમ પેસી મહાં હતી તેમના જીવનને આનંદ એકરી મથે દતો. નાનાને પર કોડરે જ સાન મરિના થવા આવ્યા હતા. અને એ જ અરસામાં એમના મેં પુષ્પે જુદા થવા નેકરીમાંથી નિજા થતાં પહેલાં જ નાનાએ એક વાર રહેતો નાનાને બંધો આપે દતો. પેતાની કમવતી પાદ કોકરમે. જુદા મવાના જ કો કોની તેમને પહેલેથી જ કમવના હતી. મારમાને એક રમેક માટે આથી, માકીના જમ્યાં પેતાના નજી સંતાને મેં કાકાની એક પાઈ પશુ ન અપતા, જાળકાતિથી રહેવા મેં કોની મુસેજા થી પેરાઈ તેમજે કાકાએથી આ રોજના મડી કાકી હતી.

દોષીકાદ ન કરતાં કોકરમેએ એક રિવસ જાળાન જાંબના આમમા પાકી નાજા, તે દિવસે નાનાના મને પુષ્પે કોડીકમાંથી રજા લીધી હતી. રિવસ કોડરથી મેંડીને બપોર મુધી કાચકાની થવાથ આવી હતી. નાની કમકાકી આપે બપોર એક જોતાં હતાં અને તેમની આપેમાંથી આમુની આંધ્રન પારા વરેતી હતી.

સાંજ પડી મેં જુદાં મુસાં અળગવા. રમેક અને કોમેક મને બા પાસે આવીને મેંડા, અગુવાર મુધી મેંડા, સાંજ મંડા મેંડા. મેંડીનારે રમેક નાનીને કાચ પેતાના કાચમાં લીધે; અને કોમેકી આન પદ અવારવા આમમા, નાનીનું દેહુ બરાબ આમુ મના મેં તરફ જવાની રમેક કે કોમેકની દોમત આવી નહિ. તેમનું દેહુ તેમને અંબડું હતું મેં મું, કોચુ જાળી

"મા—" રમેક દવે રહીને મેંબતાં "અમે જુદા થવા તેથી હું જાગી મનામાં કોચું ન લાવીશ. મા! મેં કોચું ને, બધું કોચું કાતિથી પાર પડી મધુ મેં! સુરેક મેં તે પહેલેથી જ મર મડી આમુ છે. તેને કાંસાર નાનો છે; અમારા કાંસારને વિસ્તાર વધતો જાય છે; સો એ પેતાપેતાને કાર કમકાકી આપે. નાના મથા આરથી મેં, ને એટલે બપોર મધી મથે દતો કે પહેલાનું નહોતું. એમનાં, કાચ કોડી રાખી બરમ કરવાનું કોડને કહેવાય નહિ, અને કહે પશુ કોચાં વળી, બેર.કો વચ્ચે પશુ બપોડ કોડાદ માણુ મહાં મુક્યો દતો."

નાની મુન્ય વિતે કમકાક કુરકુર જોતાં કોચ તેમ મેંડા દતો. કોચમા કોડાદ કોડાદ થતો દતો, પરતુ તે તેમને વાળી કોડા વચકત કરતા આવાડો નહોતો, અને મુધ એક રમેકે કમુ :

"અમલો ફોર અને અમનો એક આમી જ રાખ્યો છે, અને તે અમે માટે આપવાનું નકરી કમુ" છે. તેનું ૧૦-૭૦ રૂપીયા માણુ આવશે તેમથી ૨૦-૨૫ રૂપીયા કર મરિને રેકસના જામમા રાખી. આકાન રૂપીયા તારે મરે—"

નાનીએ રમેક તરફ એમ-અમામ દરિએ જોયું. રમેક અને કોમેકને મુધ એકસ એક તેમજે કમુ.

"બાના રૂપીયા મરે મરે એટલે મરે મરે ત્યાં મરે!"

કાચમાં પકકેલાં આને કાચ મેડી કમ, કંઈક દસીને, કોચ મેસતાં, રમેકે કાકા મરે કમુ :

"મેં તે, અમારામાંથી હું કોડની પશુ સાથે રહેશે એટલે અમ તો થવા નો જ. મરમા બેર.કોને એક ન કાચનું એકમે કે અમરે સાચુ મેડી મેડી મરતનું આપ છે! તારો આપા જોડાકોને અમે બધું બધું તો ૩૦-૩૫ રૂપીયા આવશે; અને તારા જુવકાચા તો અમે મેં કાકામે. એમ અમને કરતાં જ રહીશું! તેમાં સુરેક કોમેકે કરશે તો તે કોચ જ છે! કેમ, મરે કહેક કોચું છે?"

આ સંભળી નાનીએ એક કોચ-અતિ કોચ નિશાક નાખ્યો. કોચમાં કમકાક લીધે મુળ કોચાવા જેવું મધુ. તેની મેંડા તેમનાથી કમન મહાં નહિ. હૃદય પર કાચ લાખી કમકાર તેમજે પેતાની આપે મુધી લીધી. અને વળી પાછે એક કાચે નિશાકે નાખી તે કોચ કુચિવરાની જેમ કોમેકી કોડીને પેતાના પતિના અંડમાં જતાં રજા.

અડમાં કાચક થવાની સાથે જ તેમજે જામમા જાંબ કરી અંદરથી કાકી મારી કોચી અને પતિના પદમાં આડા પડ્યા. સામેની કોચકપર થકકતાં પતિના કોડા તરફ નજર જતાં

જ તેમનું હૃદય બરાબ આમુ અને બને દવેકોમે વચ્ચે મેં સંતાડી મેંડા કોચમાં બરી રજા લાખાં,

કોચમા મરે કો! અમકારીક કુખ મેં આવેમ સમતાં તે રવરથ મહાં પદમાંમાં પડી રજાં. તેમના મથમા કોચાકક મથી રજો, તે જ વચ્ચે—

"મા, મારમાં કોચાક, હું તમારે મરે માળી પોરશી કાળી મુ—" બહાર બારમાં પાસે તેમની નાની વડુ આવીને કોચી હતી.

અવાજમાં કમકાકે રજાકાવિકતા લાવવાને પ્રમાણ કરતાં નાની મેંડા :

"અને આને જુખ નથી, વડુ! માણુ મેં કુમે છે, અને પાણુ—"

વડુ તરત જ પાછી મહાં.

"મા, મારણું કોચ, હું રમેક."

મારણું પાસેથી અવાજ આવ્યો.

"મું છે રમેક! હું સુતી છું; અને અર કાતિથી પડી રહેવા રેને!"

"પશુ મારણુ તો કોચાકીને?"

"અમારે મેં નિરાતે પડી રહેવા કે બાઈ!"

"ના, હું પહેલાં મારણું કોચ, બંધ સુધી હું મારણું નહિ મેંડા ત્યાં સુધી હું બાઈથી અસવાને નથી, અને સતત બારમાં અપકારને રહીશ કોચાક એક મારણુ!"

નાની જેમ તેમ કમકા, અને બારમા કમકા, પાછા પદમાંમાં બંધ સુતા. રમેકથી પેતાની માન્ય અંદરે આમે એકનું નહોતું કે પછી તેની નજર સાથે નજર મેળવવાની તેનામાં કોચત નહોતી તે તો તે જાણે. પરતુ આની નજર સાથે નજર મેળવવાનું કાળમાં વેચે કમુ :

"આને હું કેમ જામવાની નક પાડે છે બાઈ?"

"મને આને જુખ નથી લાઈ!"

"આને જ જુખ ન હોવાનું કંઈ કારણ!"

રમેકના અવાજમાંની (નિશ્ચિત) નાનીને રપડી મહાં. આ રોજને રમેક નથી કોચતો એક તેમને તરત જ અજાણ આવ્યું. રમેક તરફ એક કાચકાત કરી કાકા બીજા મરણુને જોતાં તે મુખમાપ મેડી રજા.

મેંડા હું ન મેંડાં એવી કમકાકા મનાસિયતીમાં મેંડી પર મુખવા નરી. આખરે નાની તરફ એક નજર નાખી કાકા રમેક કંઈક જાળ રવરે મેંડા :

"એક બાઈ નાના માણુ કરી મરે કોડી નીકળી પડ્યા. મેંડામાં મેં બતાવવા જેવું તેમજે અમારે માટે રાખ્યું નહિ. અને આને દવે હું-હું મેં કોચુ જ માણુ માટે એટલે અમ રી કોચાક વધે! ત્યાં મારે બાઈ, તમારે આવાં આવાં કરતાં એકમે! એવું અમે કુનીવાથી મેંડાનું કમુ" છે ત્યાં તે તો એક વાર હું અમને મેં બેર.કોને કહે!"

રમેશની આમ તાપ્તતાથીને મોક્ષવા ની આજ્ઞાની રીત નાની થાતે નવિન હતી-અપરિચિત હતી. રમેશના આવા ઘણાં જાણી તે સ્વપ્ન થઈ ગયા. અભરપણે પડી ગયા. ક્યારેક તે રમેશના ચહેરા તરફ દરેકને જોઈ રહ્યા.

નાનીથી એકે જોઈ જુઓ સ્વપ્નરસિયો નહિ. તેમના હૃદયને કાંઈ કંઈ નહોતું.

“બીનાનાં મામાય પોતાના બાળકો નો સંસાર સુખી જોઈ આનંદમાં જ જીવન ગુજારે છે; પેન્સન લીધા પછી પછુ કંઈક આનંદી નોકરી થયેલ રીતવારી પોતાના યુવેને સંસાર અપ-વહાર ચલાવવામાં દાખલાકરીય થઈ પડે છે; બાપે આપણા પિતા! એમને આ જીવે મેળવેલા આજીવનું મન થાય છે! તેમને કાંઈ છે કે પોતે હજી જીવન જ છે...એ પછુ વડપણનાં એક જીવન આજા નહિ તે બીજું શું?”

નાની એકાએક પછાત પડ્યા નીચે ઉતરીને છંદાં રહ્યાં. સંતાપથી તેમનું અંગેનું ઘરપર કંપન. કાવુ તેમનાથી બરાબર વિભા પછુ ન રહેતો. સમગ્રતા કુમારી નીચે પડી જવાય તે પહેલાં જ તેમણે પુરાણની પાંતે આધાર હજી પોતાની જાતને સભાળી લીધી. અને તરત જ તે પુરથી પર બેસી ગયા.

એકલામાં ઉમેરા લાં આવી પહોંચ્યા. તેની પાછળ તેની પત્ની આનંદી પછુ અંદર પાતી. હોશે રમેશને દાય પકડ્યા અને જાણે કે કંઈ બધું જ નથી એવી નજરે નાની તરફ એકવાર

જોઈ હજી તે રમેશને જાંઠી બહાર થસાઈ હઈ ગયે.

હોશેની પત્નીએ નાનીને પુરથી પરથી ઊંડાડી પછાત પર સુવધામાં. હારખાદ તે તેમના પગ પાસે મોઢાં અને દળને કાંઈ પગ દાખલ દાખલ મંદ રહેતો મોઢી :

“પોણું કુધ પાણી પાઈ...આજે જો નાના અહીં કાબર હોત તો...તો આજે પ્રસન્ન જ ન આવત!...તે સ્વેદે. હું થોડું કુધ હજી બાપુ...”

વડ ઊઠીને જવા સામી ભાં જાનીચું કહ્યું :

“મારે કુધ નથી પીવું...કંઈ નથી જોઈ” મરે! અને આજે નિવે આરંભમાં એકની પડી રહેવા દો! આજે મને કંઈ મેન પાડું નથી... કંઈ કંઈ થાય છે!”

માર કમમાં આજળ અથેલી આનંદી પાછી ફરી સામી કપાઈ કાપ કુટી દવાદ કહિએ તે તેમના તરફ જોઈ રહી. જોતાં જોતાં તેની આંખમાં આંસુ જમારાઈ આવ્યા તેણે એક હાંડો આંસુ હાંડી દીધું નિઃશ્વાસ નાખ્યો અને પાછવેને છેડો આંખે લાખી નાંચે કાંઈ કાંઈ કુઝળી હેંડું બરાબ ન આવ્યું હોય તેમ તે જડ પગે ભાંધી પાછી જતી રહી.

કહિ અપોહાની બહાર નીકળી જતી આનંદીની પીઠે આંખે આજે નાનીનું પ્રથમવાર જ આનંદ અસુ તે તેને જતી જોઈ જ રહ્યા. તેના મધ્ય પાદ નાનીના સુખ પર વિપાકભર્યા કાંસની એક આંખી છાંય છાંય મઈ. તેમના તે દાસ્યા કમળનું પાણી ફરી નાંચે તેણે ઉપકાસ હવે. જરૂરેન હતો.

—અપૂર્ણ.

આ રીપોર્ટની ચર્ચા વખતે મી. લેનોક્સ મોહક અને વડા પ્રધાન મી. ડેવિડન સરકાર તરફથી મી. ડેવિડન સામીત કરશે.

કમીયને પોતાના રીપોર્ટમાં અજા-ન્યું છે કે ન્યાસાલેન્ડના મવનરે જોસર-જનસી સત્તા પોતાના કાપમાં લીધી તેમાં તે બાબતી દત્ત પછુ આમ કરવાનું ને કલનું કારણ સરકાર બહાર છે તે બોલુ છે.

એવ રસ્તા

પછુ તે સાથે એટલી વાત પછુ એકાએક છે કે ન્યાસાલેન્ડમાં તે વખતે જીવી રીયલિટી તો બહુ-લેવી થઈ હતી જ કે બાપે સરકારને માટે ફક્ત એ જ રસ્તા હતો. કાં તો પત્તા લેવા અથવા સત્તા છોડવી. આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસે હિંસાની નીતિ અપવાર કમીનું અપરિણામ હતું.

એસરજનની બહેર કરવાની બહુ જ હતી એવી ને બહેરત ખોરીક સરકારે કરી હતી તેને કમીયને આ રીતે ટેકા આપ્યો છે. પછુ તે માટે સરકારે ને કરણ આપ્યાં હતા તે સાથે કમીયન સંમત થઈ નથી.

ડૉ. બાન્કો સંકેતવાયેલ ન હતો

કમીયને પોતાના રીપોર્ટમાં એ પછુ અજાન્યું છે કે આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસના એક મોવડી ડૉ. યુન એ યુન જ છે.

લેડોંગિસ બાન્કા જેમને પડી બહુચાં રાખવામાં આવ્યા છે, તેમની બાબતમાં ન્યાસાલેન્ડની સરકારે અજાન્યું હતું કે ડૉ. બાન્કાએ હિંસાત્મક ચળવળમાં સામેલ હતા. તેમણે જ હિંસા કરવાની ઉત્તેજણ કરી હતી, તેમને એ કહે-આમના કાવનાની અવર હતી; આવાં જવાં ને કારણે આપવામાં આવ્યાં હતાં તે બોલ્યાં છે. ડૉ. બાન્કાને સરકાર તરફથી બહુ બોલી રીતે રજુ કરવામાં આવ્યા છે. આરામ રીતે તેમને ચીતરવામાં આવ્યા છે.

ન્યાસાલેન્ડમાં એ વખતે સરકારે લીધેલ કેટલાક પગલાંની પછુ કમીયને ટીક કરી છે અને બળબળારીને ને ઉપયોગ સરકાર તરફથી કરવામાં આવ્યા હતા તે સરકારે કહો એવ પછુ કમીયને અજાન્યું છે.

કાવનું હતું જ!

આ રીપોર્ટના સ્વેતપરીલા સાથે ન્યાસાલેન્ડના મવનરે સર રામન્ટ. આરમરિજનો પ્રસારો થયું છે. તેમાં તે બહુવાયે છે કે, કમીઆનું કાવનું ચોખ્ખું હતું એવી ને વાત મેં કરી હતી તેને હું હજી બગાડી રહું છું. પછી કહે એ કાવનું કંઈ અપમાન માલસોની કલ કરવા માટે લેવા કે સુદીઅર અલસોને ચહે હોય. પછુ નેશનલ કોંગ્રેસના એક મોવડી ડૉ. યુન એ યુન જ છે.

હર આફ્રિકાને પગ

બાન્કાએ હિંસાત્મક ચોજના નથી કરી

(અમરા ખાસ અબરજમી તરફથી)

૩-૮-૫૬

ન્યાસાલેન્ડમાં ગયા માર્ચ મહિનામાં થયેલાં રમખાણો અને તેને અંગે લાં સરકારને કરેલાં પડેલાં જોણીબદ તમા બહેર કરવી પડેલી કોલેક્ટીબરી રીયલિટી આ બધી બાબતોને પ્રજનમાં બજાબજાટ મચાવતાં ન્યાસાલેન્ડની બાબતમાં લપાસ કરવા માટે એકત્રીત કમીયન નીમવામાં આવ્યું આ કમીયને કરેલી લપાસના રીપોર્ટ અંગે ખરીતાવા રૂપમાં હવે બહાર પડી ચૂક્યો છે. બીલીક પાસગિન્ડમાં હવે મર્ચ થશે; તે વખતે સરકારે હિંસા તેમ કમીનીયન કોંગ્રેસી મી. લેનોક્સ મોહક હિંસા વિરૂદ્ધ પછ તરફથી સખા રીકાની કમીયો નર કાવના મધી છે.

રીપોર્ટ

ન્યાસાલેન્ડના ને રીપોર્ટ પ્રસિદ્ધ થયો છે તેમાં અજાન્યું આન્યું છે કે, એસરજનની પ્રચલ્લાં લેવામાં ન્યાસાલેન્ડની સરકારે વાજબી હતી, પણ ન્યાસાલેન્ડના આફ્રિકન નેશનલ કોંગ્રેસે લાના મધ્ય મુરોપીયન ક્વિરીકરે ની તેમ જ મધ્ય આફ્રીકન ક્વિરીકી કાલ કરી નાંચવાનું કાવનું હતું કહ્યું હતું અને તેથી ન્યાસાલેન્ડમાં સરકારને આ રીતે પમમાં લેવાં પડ્યાં હતાં એવું કોલે-નીયક કોંગ્રેસી મી. લેનોક્સ મોહક તેમ ન્યાસાલેન્ડના મવનરે સર રામન્ટ આરમરિજને ને મહાનું બાપું હતું તે બોલુ છે.

પેલ. લે. ૫૪૬૦

ટેલીગ્રાફ ૩૮-૫૪૬૦

ટેલીગ્રાફ એડિટર: “અમરદો”

અગત અધર્સ (મી) લી.

૧૪ ફેર્લે ૨૬:૩, જો કા ની કા બર્.

હોલિસેલ અને રીટર્લિસ મર્ચન્ટ અને હરપોર્ટસ ખાલ ફરીને કમારે લ્યાં પ્રનિધન અને કમીયોસ ચોસરી. ટેરી આજામાં નાંચવાના જાલ કાલના લેલો-અજરે, સ્ટેનલેસ ફેરીસ, પીચળના અને એકપુખીઅમના વાસલો-કાલ અને પહારટીના બર્ગીઓ-કેરમોલ્ટ અને સ્ટાઈકક તથા બીજા અનેક રેશી થીએ પીધાયલ બાવધી મળશે.

માથે બાંધવાની રીખન અને વેણીઓ

અખમલ, સારીન, લાંબેલા સીકન્ટી, રીખન અનેક જાં, કીકાઈન અને સાર્કકમાં મળશે, કાલ અંદપ અને ચીલર કાવુમારવા માટે અરવાખધ રીખને મળી શકશે. બમમાં માટે અખમલ, અને રૈલમ તથા ફેકટની ટોપીઓ કોરકથલ જાને બનાવી કાવવામાં આવશે. અંકિટે બાંધવા અખમલ, રૈલમ, કૈલન વિમેરેનાં કુલોની રજ વગેરી વેણીઓ અને અનેક પ્રકારના બોયર્સ મળશે. ટેબલ પગ કુકવા માટે પહારટીકના કુકા કુલો મળશે. ટેકાણું : માથેરે હેલસ (મી.) લી. લેરીસ અન્ક ચીલરનક હેલ મેનુરકથર, ફાન : ૮૩૫-૭૮૬૧ પહેલ માળે, બોલસ પદપઝ. મારકે મેન્સન — ૪૩ વેરક ફ્રીડ, — એહાનીસવર્ગ.

સમાચાર સંગ્રહ

—મુખ્યમંત્રી ડો.જે.જી. શાહભટ્ટે કાશ્મીર
વાસીઓને નાણાં, કબજો, કાપડ અને
અન્યવસ્તુ સહાય આપવાને માટે શ્રવ
પરીય સહાયક મંત્રીશ્રી નિમી છે.

—અનુભૂતિ દરેકપેરેશનમાં હોય છે. જ્યારે
જોડેલી સુધારક અકારાદ્ધ સ્થિતીમાં
જાંજાળ પડે ત્યારે, અનુભવની જોડે
કાલો, છુટકો થઈ જાય છે. પડે જ્યારે પ્રક્રિયા
કે સમયમાં ઉપરિચિત થાય છે. કારણ-
પેરેશનના કોઈક પડે કારણ અકારાદ્ધ
જોડેલી કારણો જ્યારે તેના કારણમાંથી
માંથી થાય છે, કારણ પ્રકારના નકારી
કારણ છે.

—સુભાષ, તારા કાકાકાકાને મેં કહ્યું છે
 થોડેએ વિદેશી દુઃખમાંથી બાકાતે.
 જન્મ કરવા અંતે મુઠાં બરડાવાના
 મં.પ્ર. મં.પ્ર. થી કાળાનાથ મહેતાને
 રૂ. ૨૦૦૦ નો ફંડ જથ્થા લઈ ગયો
 નાની સાપડા ઉડેલી સળંગ કરી છે.
 આ વિપરીત વ્યાખ્યાની બાકાતે જન્મ
 કરવા અંતે પછી મહેતાને રૂ.
 ૨,૦૦૦ નો ફંડ જથ્થા ગણી ગણિનાની
 જોવાની ગણતરી થઈ છે.

—રાજધાનીમાં અહીં કામે કરનાર
મહિલાઓ રેલ આગવણી કિનારા કિપરની
એકડો એકર જમીન પાણીમાં કુળી
અથવા કાંતી અને કાચરના તથા બેચાણ

આપનો જન્મ છે. રૂપાળી રાતથી તે
રૂપાળી સવાર સુધીમાં કુલ વરસાદ
૧૦૭૨ ઈંચ નેટલો પડ્યો છે. આના
સુધીમાં કુલ વરસાદ ૩૯૦૭૨ ઈંચ
નેટલો પડ્યો છે. જે સરેરાશ વરસાદ
કરતાં ૪૦૭૨ ઈંચ નેટલો પધારે છે.

—બચ્ચ દીક્ષુ' કે. જો. સોશિયલ
ના નામ વચ્ચેના પ્રયુક્ત તરીકે બહેન
સુશ્રીઆર્પુને જાણ. પદોણ સુ'ટાપા
એ. બસ વચ્ચેના પદ્ય તેઓ પ્રયુક્ત
હતા. બહેન સુશ્રીઆર્પુને પદોણ
અચ્ચની કોલેજેર ઉક્ત કન્યાશાળાના
પ્રમુખ શિક્ષિકા છે.

અમેરીકાના વિકાસ એન ૬૩ તરફ
ધી ધી ગતીએ જા. ૬૫ કરોડની વધારાની
એન સહાય આપવામાં આવી છે. અ
અમેરિકા કરાર થર લા. રૂબરૂએ
સિદ્ધિમાં થઈ.

—સુખા-દાબો કાંઈને રેલ રાહત હ'દમાં
૧૦૦૧, રૂપિયા થકા સમાવના રાખડી
હ'દમાં ગાળેલા છે.

—કાશીગીરની યુવાકીરી દરમીયાન
વિનોબાજી શેખ ભણતરુદ્ધાને બેઠા
અભ્યાસ કરતાં. અને પોણા કલાક વાતે
કરી હતી. વાટાપરતેનો હેવાલ જાહેર
નથી થયો.

—શ્રુતશાસ્ત્રમાં અતિરક્ષિતે કારણે મુનય
અમદાવાદ વચ્ચેનો માન વહેવાર
ખોરવાયો હતો.

શ્રીમાન વિદ્વન્માધ સાહજે વેપીયાળ
સર્વે સ્વસ્તુતી. જાણી પ્રસંગીત
પ્રવચન કમુદ દ્યુત.

શ્રીમત્ ગોપાલ માધ્વ દેવજી એ
કૃતીક સંસ્થાએ, જે એરે, આપી હતી.
તેમજ પરામર્શક વરસાદે મને
આપી હતી

સાતા શુકા મર્યા

बै.स ३३ रतली ग्रन्थीना २१३३

અડધા ટા. ૫૨-૦૦

“ମନେ କି ଶତାଧିକ ଜଣକ ଭୋଜନ
 ପତ୍ରା ଖାସିବାକୁ ଆସିବେ ତୋ ଆଗ
 ଗୋଷ୍ଠୀରେ ପଶୁ ଉଠିବେ ତୋ ଆଗ
 ତେଣୁ ପିତା ଜଣିବେ ଏ ଶେବାନେ ୧୯୫୮”

୧୩୩. Moorman's (Pty) Ltd.
 P. O Box 26, Phone 128
 (Brits, Transvaal.)

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

જાલ જાલમાં નાપવન, રેડમી તેમજ સુવશાત કાપડ, ઓલો બાળકો અને પુરોહિત માટે જીજમ જાલના ગુદાન જાઈ, પુરો વર, દરદીગ-સ અને જવાબાઓ મદિ-પુલિંક, ખીજસ, જલે-કેડસ, ચોસક; રેપર્જી-સ વિગેરે.

इसके अतिरिक्त भास भाई वधास केवल अष्टमध्या.

૩૩ વેલ્લ સ્પોટ, બોદાનરિસજાઈ.

தே.அ. : ௨34-59௨௭

ଦୈନିକ ୧୫୪୫.

ਧੁਰ ਮਾਘਰ !

તમારા અર્થેલા પૈસાનું પુરવઠતર મેળવો. દેશમાંથી આવો કે દરિયાપારથી, ફરવા માટે આવો કે બીજાને સ
અર્થે, પણ દરબાન આવવાનું બને તો હિમંત બેર આધ્યા આવો.

ਪਾਠ ਕਰੋ :

નામ અને સરનામું તમારી કાયરીમાં લખી રાખો.

માઉન્ટ એવરેસ્ટ વેજેટેરીયન લોજ

१२१-१२८ श्री-श्री ओम्कार स्तोत्र, — हरमन. — कोन : १९५५७१

કારણ

આ એક એવું સ્થળ છે કે જ્યાં સ્વચ્છતા, સુવ્યવસ્થા અને આરામના દર્શન થાય છે અને જ્યાંથી રોશન બજાર, બંદર તથાક પડે છે જેથી સમયનો ખર્ચા અને ડ્રવવા ફરવામાં મોજ આવે છે.

- (૧) બહાર ગામ કે પરદેશથી આવનાર પેસેન્જરો માટે અગાઉથી ખાખર આપેલો તે રહેવા કુવા માટે ફીઝ રવેન્ડન થઇ શકે.
- (૨) સોજનના પ્રખંબપર ભૂતિ કેષરેખ રખાય છે.
- (૩) લગન અને તહેવારો માટે ફેકે 'ગાતની રવાઈલ, સાર્વીક મીડાઇ કુદ ધીમાંજ બનાવીએ છીએ.
- (૪) બહાર ગામના કોઈપણ પુરતું ખાન આપવામાં આવે છે. કોઈ વખત કોઈને આપી ખાતી કરવા બેસાડાય છે.

બી-આઇ

મુખ્ય કરાંચી અને ઇસ્ટ
આફ્રીકાના બંદરો વચ્ચે
મુસાફરી કરે છે.

સ્ટીમર કર્ગ્ગ રહમી ઓગસ્ટ ૧૯૫૯ના આવશે અને
કરાંચી થી મુખ્ય જ્યાં ૪ થી સપ્ટેમ્બર ૧૯૫૯ના ઉપરશે.

મુખ્ય અથવા કરાંચીનું બાહુ.

ફર્સ્ટ ક્લાસ	એક	બેઠક	જમર	પા. ૬૧-૦૦
સેકન્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૧૦-૧૫-૦
થર્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૭૨-૦૦

ઓર્ડીનરી

સ્પેશીયલ

નોન-વેલ્ટેરીયન	પા. ૪-૧૨-૦	નોન-વેલ્ટેરીયન	પા. ૧૦-૧૦-૦
વેલ્ટેરીયન	પા. ૬-૪-૦	વેલ્ટેરીયન	પા. ૬-૧૫-૦

વધુ માહિતી માટે મળો આ લખો:

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ
(પીટી લીમીટેડ.)

૩૯૦ પાઇન સ્ટ્રીટ, — કરબન.

ટેલીફોન: ૨૦૪૩૨ — ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ 'કરબન.'

શુભ પ્રસંગો માટે બેટ!

સીઓ અને પુરુષો માટે

ઘડીયાળ!

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ બંચુલનાં
ઓરોમેટીક કલેન્ડર.

- રોમર
- રોમરી
- લેડો
- રસર

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડીયાળ.

ઉપરાંત પુરુષોનાં શર્ટ સુટ, પાયજામા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બોક્સ ૫૬૮૮, — ફોન: ૮૩૫-૨૬૦૫

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, બેંકાનીસબજી.

બી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આગ અકસ્માત તથા દરીયાઈ આલનો

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાન

કામ કરે છે.

ખાસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રૂસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ એન્સફીલ્ડ રોડ — બોક્સ નંબર ૪૭૬ — કરબન.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

"The very essence of a free government consists in considering offices or public trusts, bestowed for the good of the country, and not for the benefit of an individual or a party."
—John Caldwell Calhoun,

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 33—Vol. LVII.

Friday, 21st August, 1959

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

Luthuli Tells American Journalist Will Fight "Left-Wing Totalitarians"

STANGER, Natal, South Africa.

VICTOR RIESEL, an American journalist, recently interviewed Chief Luthuli on behalf of the "New York Mirror" and in the report we produce below got some important statements of policy from Mr. Luthuli.

In this little corner of Africa rests man's fate and the life of many an American boy.

For on this piece of earth trends the "outlawed" Chief

Kenya Has A New Political Party

NAIROBI, July 24.

TEN African elected members of the Kenya Legislative Council, six Indians, and one European, today announced their intention to form a new interracial party dedicated to the struggle for a "democratic Kenya," says the "Manchester Guardian."

But two of the Colony's most influential African members—Mr. Tom Mboya, general Secretary of the Kenya Federation of Labour, and Dr. Gikonyo Kinnio, the Kikuyu leader—are not among the signatories.

Mr. Mboya denied, however, that there was any major split between him and the majority of African elected members. He had not signed the declaration merely because he disagreed with the way it had been
(Continued on page 328)

Luthuli, spokesman for nine million Bantus south of the Zambesi River. I drove here through miles of sugar cane fields to find him. He is a friend of the West on a continent where many seem eager to do a cash business with the Soviets. But he is in a special kind of exile.

He is under "ban." He has been now for a month. He will be for five years. He had not talked to a newsman since the government put the "Ban" on the chief. I was the first. The Chief chanced that. He is watched by the Special Branch, the secret police of the Union of South Africa. The "Ban" means he is in a prison without bars. He can live at home, but he must not go out of a 12-mile circle. His mail is watched. Telephone facilities are monitored. The "Ban," means he cannot talk to more than one person at a time. Two people would mean a meeting under the law and he is prohibited from addressing meetings, or going to one or making any political gesture—even if it means help to the West.

He walks alone or talks only to one person at a time. That is the law of this nation—exile to a living silence. The ban is reserved for those who talk politics the government doesn't like. The Chief did not talk politics. He talked about freedom. I hope that is not against the law.

I encountered the chief standing in front of a big garage. I left my car and walked in the sun and called his name and shouted mine.

The chief of the Umvoti Mission Reserve Zulul grasped my hand. We went to the house of a friend. Suddenly a car sped into the yard. It was his friend driving in behind us, standing at a distance to make certain all was well. We were alone in a big room until it was time for tea. The friend stepped out until the cups were in place. Then we were alone again. The law was not broken.

(Continued on page 328)

Todd Praises Welensky On Policy Change

THE Correspondent of the "Manchester Guardian" in the CAF reports that the leader of the Central Africa party, Mr. R. S. Garfield Todd, in a statement congratulated "those concerned upon the complete change in the Federal Government's attitude revealed by Sir Roy Welensky in London."

The Central Africa party welcomed the Federal Prime Minister's assurance, made in a B.B.C. interview that "he will not press the demand for dominion status next year, and that 1960 will now be a year not of crisis, but of discussions in which both black and white

will share." The attitude now adopted by Sir Roy, said the statement, called for considerable courage and would have significance to the degree in which his Government was prepared to support it by immediate broad action.

According to the Central Africa party, action should be taken along four main lines, which might set the whole Federation on a new way of co-operation among all races. The suggested measures were the immediate trial of all African National Congress detainees, revision of the Federal franchise to include many
(Continued on page 328)

OPINION

FRIDAY, 21ST AUGUST 1959

Congress Movement And Violence

IN our last issue we published a statement from the Congress Movement defining in the clearest terms possible the position of the alliance when it comes to violence. From the statement, there is no doubt that the Congress Movement is against violence. No sane man in a mixed society where race-consciousness is a dominant influence can advocate violence. For, to do that would be to fan passions which can never be controlled and whose ultimate effects none can always foresee with precision. The Congress movement is thus to be commended on its having made it clear beyond all shadow of doubt and in print that it is against violence.

Following upon this very definite stand we should like to see the Congress Movement translate its words as vigorously and as sincerely into deeds. In a previous editorial we drew attention to threats of violence or acts of violence committed by some members of the African National Congress. We then offered to identify the people involved because we were sure that they were making Congress policy capable of being misunderstood. That offer still stands and in view of the definite promise that disciplinary action will be taken against any breaches of the non-violent code, we think the public has the right to know if any step has been taken or is being contemplated against the transgressors to ensure that there is no repetition of the incidents referred to in our editorial.

Potato Boycott To Stop

ACCORDING to Press reports the sponsors of the potato boycott are going to call it off. This is a wise and realistic step to take. It shows growing maturity of thought and action on the part of the ANC which can only enhance confidence in its policies in the future.

Tactically, the ANC gains by calling off the boycott before it gets out of control; before there are signs that the boycott is tapering to an inglorious end. The race oppressor is left with the impression of a demonstration of strength while the people remain confident in their ability to influence events.

At the same time there are lessons which must be learnt. The African has shown his determination to bear great sacrifices in the fight to extend the area of liberty in this country. This opens up all sorts of possibilities and will call for clear thought, planning and responsibility on the part of all concerned.

One of the lessons the ANC has wisely learnt is that "status boycotts" are a better, more realistic and more

effective answer to apartheid's arrogance at this stage of the fight against race oppression. For this, South Africa has to thank Mr. Sobukwe who first popularised the idea of status boycotts. They are the most sensible form of demonstration against apartheid on given planes of action.

The Liberal Party has for some time now been known to be giving serious attention to the status boycott as one effective weapon against race oppression. It would seem that the status boycott provides one basic point where the three principal opponents of apartheid on the political plane are of one mind. It would do all concerned a lot of good if, when it came to launching the status boycotts, there was the closest co-ordination possible of activities.

Asians Win Battle With Wilkie's Circus

BULAWAYO'S Asian Civil Rights League boycotted W. H. Wilkie's Circus, which opened on 27th July, and urged other Asians throughout the Federation not to support it.

The League imposed the boycott because, it claimed, "the circus has gone back on its promise of last year to remove segregation in the seating arrangements at its public performances."

They alleged that last year, after representations by the League, Asians were allowed the same booking facilities as Europeans and were allowed to sit where they liked in the big top. Now they say Wilkie has reintroduced segregation.

Mr. Carl Fischer, a circus official, said: "The Asians saw me on Sunday morning in the middle of the circus field when the tent was going up. I am not used to discussing business under those circumstances. Asians have the same booking facilities at the circus as Europeans. But there is segregation as far as seating is concerned and we have no intention of making any change. If the Asians want to organize a boycott, that is up to them to decide. Some Asians managed to sit where they wanted last year, and that must have given them the impression that segregation had been removed."

On the opening night Bulawayo's Asian Civil Rights League boycotted the circus because of seat segregation and many stood outside the main entrances with anti-colour bar pickets. On Thursday an agreement was reached with circus management to lift the segregation but

Asians said that when they went to see the circus they were told that the seating arrangements were as before—they had the same booking facilities as Europeans, but segregation in the seating was not removed.

Mr. Naik, secretary for the Asian Civil Rights League, said: "The show will be boycotted throughout the Federation."

Wilkie's circus, now touring the Federation, has agreed "irrevocably" to lift the colour bar at its performances "in this and any subsequent tours it undertakes."

An agreement to this effect, drawn up in legal form, has been signed by circus officials and representatives of the Bulawayo Asian Civil Rights League, which launched an organized boycott of the circus when its tour opened in Bulawayo.

The agreement was signed in Gaborone on Saturday night, August 8. Wilkie's circus also agreed to issue a Press statement saying the no colour bar decision was taken as a result of peaceful demonstrations by Asians and Coloureds, and their "withdrawal of patronage."

In Bulawayo on Sunday night, Mr. R. K. Naik said: "I am very pleased at the outcome and I hope that other entertainment houses in the Federation, including the cinemas will follow suit. 'We reached this agreement in a very cordial atmosphere,' Mr. Naik said his organisation had had some support and encouragement in its campaign from European sympathisers.

Comment On Men And Events

Splits, Riots And Boycotts

By JORDAN K. NGUBANE

FIRST, there was the split in the ANC which brought into being the Pan-African Congress. Now has come the crisis in the United Party whose final outcome cannot be foreseen at this stage. In between there have been riots, boycotts and other demonstrations against race oppression. There are all these indications that ten years of Nationalist rule have made a mess of the lives of people on both sides of the colour line.

We must be under no illusions about the basic cause of all these explosions. They are the new visible beginning of that disaster towards which apartheid has always led the country.

Take the split. The PAC broke away from the ANC because it was convinced that the latter took a line against race oppression which was ineffective; which did not prepare the African people for freedom within the shortest time possible, which facilitated the humiliation of the Africans by those who sought to exploit our numbers to advance their own group interests. A militant organisation which rejected co-operation on humiliating terms which suited the other races and laid down its own terms, came into being as a result.

This marked a widening of the gulf dividing the races.

Nazi Quarrel

Then came the explosion in academic circles in the case of Afrikaans Nationalism. Professor L. J. du Plessis was thrown out of the Party in the process. Japie Basson staged a walkout of the Nationalist Party. Significantly enough, these stirrings, in the ranks of the truly faithful, centred around the colour policies of the Nats.

Now has come the great upheaval in the United Party. For a long time political observers warned that serious trouble was developing in this exclusive club of the complacent. In this first eruption Strauss was thrown to the wolves to preserve the unity of the different-minded. That failed the ideological storms in the party for a while. Sir de Villiers Graaff emerged as the political darling of all sides who would lead the Party back to the old, glorious road of the best days of Smuts.

It soon became clear that although the Press agreed nothing to build him up, the chap did not have the brains to reconcile the conflicting viewpoints on the attitude to take to the man of colour. He came up with that meaningless formula advocating

White leadership with justice. Not even the Press which backed him could interpret this principle in terms which could have valid meaning. In a race conscious society you cannot just have group leadership and, at the same time, be just. The two are incompatible. It was Graaff's unworkable task to reconcile the irreconcilable. The attempt was bound to founder in the face of the growing pressure from the African side.

Warning

But a strong warning must be uttered here. The split need not necessarily mean a weakening of the United Party. On the contrary, the Right wing might be feeling—as Hopwood and Mitchell implied in Press statements—that now is the time to shake off the "liberalism" possibly to pave the way for a new understanding with those Nats who see each and tired of Verwoerd.

This, in itself, would not be a bad thing. Any move designed to destroy Verwoerdism, it would seem, is now a step in the right direction—even if it means a rapprochement between the Mitchells, the Japie Bassons and those Nats who voted against Verwoerd at Prime Minister.

While all this happens, there loom in the background the riots and, farther still, the spectre of the boycotts. The women's demonstrations have made a deep impact on White opinion and if they had been properly led and co-ordinated would have been a magnificent demonstration of growing political consciousness on the part of the African people.

This point about co-ordination is a very important one. Up to now the various political groups on the anti-apartheid side have shown an undeniable tendency in identifying themselves with the women. But this attitude is as dangerously opportunistic and unresponsive as it is a clear invitation to disaster. It is quite clear that the women in Natal have a deep-seated grievance against the rulers; that feeling is so strong among them that they feel they must do something to get redress. They have taken the initiative

into their hands and up to now have conducted themselves in a highly commendable manner. But anybody who has seen them demonstrate can be under no illusions about what would happen, supposing some foolish Policeman rubbed them the wrong end.

Angry And Desperate

The women are untrained in non-violent methods; they are angry and desperate. For the anti-apartheid political groups to sit on the sidelines in that situation; for them to be neutrals is not only to show political cowardice—it is to show to the world that Swazi's opponents are less determined than they claim to be. Above all, however, to sit at the back and cheer in muffled tones is to sacrifice the inexperienced women by doing nothing to give that type of leadership which would reduce the danger of violence. The ANC, the PAC and the Liberals need to take a clear stand and find a way whereby they can work with the angry women both for purposes of reducing the danger of violence as well as to enable the women to make the maximum impact on those they want to convince. Incidentally the women have shown, if the split in the U.P. is any guide, that they have the potential to shake the White community that even Verwoerd himself could be toppled off from the seat of the mighty.

This brings us to the boycotts. The way in which the petitions were handled by the African community has brought to light a new factor—that the African is in a mood to take drastic action against race oppression if given the right type of leadership. The women have taken the initiative and moved in their own way. I get the feeling, however, that while going to the Native Commissioners' offices is important as

indicating to the government in the clearest terms possible that we are sick and tired of the cruelty and hypocrisy of apartheid, the women could be persuaded to influence events more positively if they were told that the next phase of the fight, if their wishes are not respected, will be to give up altogether certain means of food; to boycott every store in the country which discriminated against them because of their colour.

Danger

The present unguided women's demonstrations have the danger that they might play into the hands of the Mitchells who might try to use them for purposes of patching the rift in the United Party or of weakening the so-called rebels. In the end this can very well play into Verwoerd's hands and strengthen reaction. The political organisations which oppose apartheid need to intervene boldly, openly and help with advice and guidance which will reduce the potential of violence while canalising the anger of the women along more effective lines.

There is no going to be an easy task with the differences between the ANC and the PAC, to quote only two. There is need for a little more realistic flexibility a little more clarity on the real issues at stake. For example, although the PAC has been branded an extremist organisation, it is clear now—from the decision to use status boycotts—that the ANC too is taking up the extremist line. The truth of the matter, of course, is that there can be no moderates or extremists in a situation where the African is attacked for his race and colour. The flexibility called for will facilitate the co-ordination of plans, resources and actions; give maximum strength to the opponents of apartheid and hasten the moment when Verwoerdism will be brought crashing to the ground.

Gramophone Records

MADE IN INDIA — AT HALF PRICE

4/6 EACH OR TWO FOR 8/3

Selected single numbers available from latest D.M.s.

Also Urdu Quawals; Hindi: Religious, Ramayan, Arthi, Bhajan and Drama Sets

Latest Gujarati Records: Only at 3/- each or two for 5/-

Available in Bhajan, Arthi, Garba and Comic Numbers

MAIL ORDERS ACCEPTED — FREE PACKING

SELLING FAST

Write for detail specification, gladly supplied on application

NATIONAL RECORDS

18 Ajmeri Arcade, off Gray Street, DUBAI. — Phone: 25628.

Kerala: Past, Present And Future

(From A Special Correspondent)

TWO years after it was voted in power the Communist Government in Kerala State met with no inglorious end. When the ministry assumed office, the Chief Minister declared that its aims would be to "put an end to the position of strength from which landlords and capitalists were formerly able to bargain with the workers and peasants." It is the pursuit of these aims which has united a majority of the local people in angry and articulate opposition to Communist rule.

Any Government that assumes power in Kerala is faced with some un-que problems. In this southwestern coastal strip of the peninsula, over 15 million people live in an area under 15,000 square miles. At a thousand for the square mile, the density is among the highest in the world. With a third of the land under mountains, lagoons and waterway, the pressure of population on cultivable land is even higher than would seem. The literacy is 40 per cent, much higher than India's over all average of 16.

It was only incidentally that the Communists set about to tackle Kerala's problems of high food prices, pressure on land and the growing number of educated but idle men. Their constant endeavour was to strengthen their party in the state, to dig in and then spread out. For in spite of a majority in the state Legislature, it was a Government elected on a minority vote of 35 per cent of the electorate.

The Indian Constitution guarantees equality before the law. But in Kerala some men became more equal than others. Nearly 250 criminal cases in which Communists had been implicated were withdrawn. The police were asked to support labourers and agricultural workers who, thinking that their kingdom had come, occasionally took the law in their hands and created a climate of insecurity which often verged on lawlessness. In order to undermine the position of "privileged classes" among land owning Nairs, the Communists passed a land law. Christians form a substantial minority of the population. The Communists thought it was good tactics to divide and rule by winning over Hindus. So they passed an education bill for the control of private schools of which 2,300 were under Christian control—primary or otherwise.

Attempts were also made to siphon off funds into party coffers through state trading. They bought boats at inflated prices—nationalising water transport—from persons willing to pay a part to party funds. The Communists are also alleged to have added fictitious names to the rolls of registered voters. Persons

have been encouraged to register themselves as voters at two or more constituencies. For instance, in a single ward in Changanacherry, there were 750 voters in 1957. The latest electoral rolls show no more than 1,700 names.

This is not to suggest that there was nothing but evil in the education bill or other measures adopted by the Communist Government. School managers have been known to draw fantastic salaries and to appoint as teachers relatives with neither the qualifications nor the aptitude for teaching. Even trained teachers occasionally get a job only by paying a fee to the manager. Their career rests on his mercy, because he makes them sign an undated letter of resignation which will be pulled out from the files and made effective the moment a teacher does not behave as he is asked to do. He may be required to sign a receipt for a pay of 200 rupees a month even though he may in actual fact receive only 100. This practice helps the management committee to inflate the budget for permissible expenditure on the basis of which the State Government grants-aid schools. It was incidentally with a view to stopping such dishonest practices that the law was passed.

The undeniable fact remains, however, that the total results of Red rule in Kerala has been not to win friends but to alienate the sympathies of the majority of the people. The anti-Government feeling has in the last few weeks taken the agitational character of picketing near the schools which were in open last month with the beginning of the new academic year, of demonstrations near Government offices and ofousting arrest as a protest measure. In this "direct action" to topple down the Communist Government, some 25,000 people found themselves behind the bars at one time or another.

The Congress party, which demonstrates the national government in all the other states, found itself drawn into the agitation as well as a whirlpool. Many of its leaders in Kerala, who had been thoroughly disgraced as party bosses and members of

earlier Congress governments, thought it was a God-sent opportunity to rehabilitate themselves politically by joining in with this mass agitation.

There was also a danger that if these tactics of mass agitation were allowed to take their own course, the Congress party might find itself further isolated from the people who were determined to deliver the state from Communist rule. With certain reservations, therefore, Congress participated in the protest movement. It was accused by the Communists of using extra-constitutional and coercive methods and of creating lawlessness in the state in order to deny them the legal right to remain in power until the next elections.

Under the Federal Constitution, Mr. Nehru's central Government at Delhi can intervene and have the Communist Government in the state dismissed. But it has to be satisfied that there has been misgovernment, or breakdown of law and order or a threat to the security of the state. To the extent that the Congress party in the state has brought about this state of affairs, it can be accused of creating by unconstitutional methods a situation in which Delhi's interference can become imperative and justified.

If a government enjoying majority support in a state legislature can thus be forced out of power by a popular agitation and the central Government of the party controlling it can be remotely said to be excusing or encouraging such agitation, the way would then be open for the Communists to start similar popular agitations in other parts of the country. For there are other explosive issues: high prices of food in West Bengal, scarcity of sugar in Punjab, enhancement of rates for water supply from irrigation canals in Uttar Pradesh and Bihar and the denial of the demand for a unitary state for the constituent populations of bilingual Bombay.

While convinced that the Communists have used the apparatus of the state and resorted to illegal or semi-legal tactics to shield its members while making life insecure for the rest, the central Government was reluctant to act firmly because of the serious implications of intervention. Whether or not the same is true on the international plane, this will be admission enough that it is difficult to co-exist with communism in India.

As a way out, Mr. Nehru had suggested that the Communists resign and there should be the democratic test of fresh elections. But the Communists were unwilling to oblige with midterm elections which they were likely to lose. They preferred to be dismissed and be crowned with martyrdom.

It is a tragedy for the people of Kerala that the Communists whom they voted to power after misrule by discredited Congress and Socialist leaders tried to pervert the administration for party ends rather than solve the basic problems facing the state. In the result, Kerala is likely to be torn by strife and feud for a long time to come. Now that the Communist Government is removed, all those who enjoyed its patronage and protection—some of them local hoodlums—will be exposed to the fury of popular ire. There will, therefore, be many attempts at paying off old scores and even personal violence.

It also remains to be seen if the various sections of the people—Christians, Muslims and Hindus, landlords and labourers, capitalists and trade union workers—who were united in opposition to communism will stand together and provide the state with a viable alternative government. What Kerala badly needs now is a healing touch which the local bankrupt leadership of the state is unable to provide and the national leadership is too busy to render. This is what makes both the continuation and the end of India's empty partisan parliamentary communism a sad and sickening chapter.

Phone 933-8785

P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

13 West Street, JOHANNESBURG.

Why Prof. Keppel-Jones Left S.A.—III

SOUTH AFRICA has gone crazy. Its political and intellectual atmosphere is that of a lunatic world.

Standards that are ordinary currency of civilised Christian societies are now treated here as the marks of criminal conspiracy, dangerous to mention in public.

The most evil imagining of damaged minds are unctuously proclaimed as if their noble worth were self-evident.

We have been moving into this lunacy for many years. I must come back to its effect on myself. As the disease has crept on I have found myself progressively estranged.

If African nationalism meant this, as the Nationalists have claimed with monotonous persistence that it does, then I would have none of it.

If true South Africanism meant any compromise with this—not to mention swallowing it hook, line and sinker—I would have none of that.

Thus I was driven back to my ancestral British roots.

When I landed in England for the first time in 1939, as an undergraduate, I was a South African studying abroad.

When I went there a second time in 1946, I felt strongly the sense of belonging, and of my attachment to the pit whence I was born.

A third time, in 1953, I felt like a soldier arriving home on leave from the front.

In Canada, in the United States, even on the north bank of the Limpopo, I have had this experience of belonging, of being in my own world among my own people.

Back in the Union I have found, not indeed the land, but the apparatus of state, totally alien.

Loyalty

A conflict between South Africa and almost any Western country would now fail to arouse any South African feelings in me. The regime has proclaimed itself the enemy of everything that I love.

If it is this, and not any lingering colonialism, that has awakened in me a British loyalty and has turned my resentment against the enemies of the monarchy, the British connection and the British elements, once deservedly prominent in the structure of South Africa,

The notion of saluting Dr. Verwoerd as my President and regarding the Queen as a foreign potentate is, of course, grimly ludicrous.

But we are now separated from this ultimate humiliation by only a hair's breadth. The neo-British and anti-British state is already in its essentials an accomplished fact. I cannot give my allegiance to it.

So I have found myself a citizen of a state which is altogether foreign to me, though it has imposed itself on a land which I love.

The state is embarked on a crazy course which I am certain is leading to destruction. But I am convinced, too, that when this regime is overthrown it will be succeeded by one equally foreign to me.

My wife and children share the feeling of alienation, and if we are blessed with remnant descendants we should not want to commit them to so dismal and unworthy a future.

Frustrated

My job is to train students. For what? I can give them some training in my particular academic discipline, but I am frustrated by the knowledge that if they assimilate this training they, too, will find no place in the South Africa that now is and that will be for as far ahead as we can see.

I feel deeply the call to work not only for the students, but for the country which they should be trained to serve. I can no longer train them to serve this one.

These reasonings have again and again brought me to face the moral problems to which they lead. Ought one not to endure to the end, even when the end is, humanly speaking, certain failure?

What of the great champions of the Christian faith who have stood firm against overwhelming odds? I think this analogy is not relevant.

The defence [of the Christian faith] would be significant and necessary even if there were only one Christian left. His apparent failure would not be a real defeat, because the Kingdom for which he fights is not of this world.

Last Bullet

Political battles are fought on a lower plane, where electoral majorities and physical power are indispensable weapons.

Even on this plane, it would be appropriate for an Englishman, a German or a Frenchman to stand by his nation to the last ditch and the last bullet.

Such nations are so woven by the strands of history that they have a kind of eternal value, and many centuries of changing fortunes have not yet shown even the most catastrophic of their defeats to be final.

But South Africa was a nation in the making. Nobody could die for it—as the Nationalists should be the first to admit—without having some general idea of what sort of nation was emerging from the process.

A decade of *kragdadigheid* has gone a long way to break the compound down into its component elements. Older and more deeply rooted loyalties have asserted themselves, and when I face the moral questions of allegiance and service I can only obey the call of an old loyalty, well known in the crucible of history and in sure harmony with the fundamental values.

Allegiance

I have thought of the metaphor, not indeed of the rate (which have no moral obliga-

tion) but of the crew abandoning its ship.

But it cannot describe my action in leaving South Africa. The ship I am abandoning is not our own, but in enemy hands.

My need is not to change my allegiance, but to preserve it.

My idea of allegiance is inseparable from the values which I find embodied in the nations sprung from my own kin. The Queen is the head of quite a family of them, and I am going to the one in which she happens to be as I write these words.

My wife and I have been fortunate enough not only to visit but live and work in various countries of the English-speaking world. Taking everything into consideration, we have found Canada the most congenial and promising of them all, and I have accepted an appointment in Canada.

As a South African I could not turn my back on my British heritage. As a Canadian I shall not forget my South African training or experience either.

But there is this difference between the two situations, that the Canadians will not expect me to do so.

(Concluded)

Latest Gramophone Records Arrived

Mather India	5 Records	49/6
Pyree	5 "	41/3
Dekh Kabira Roya	4 "	33/-
Ahliman	3 "	24/9
Janam Janam Ki Fero	5 "	41/3
Johnny Walker	2 "	24/9
Ayodhyapati	5 "	41/3

INDIA PRESS RECORDS

Talwidar	5 Records	50/-
Pehli Jhalak	6 "	60/-
Halaku	4 "	40/-
Bahar	2 "	20/-
Sarwan Kumar (Drama)	2 "	20/-
Local Numbers Babul Baraat and Badal		30/-

Packing, Postage and C.O.D. charges 7/6 Extra.

Obtainable at Our Only Address:

BHARAT MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS,

286 Gray Street,

BURHAN

U.S. Ambassador Arrives In Guinea

By Simon Malley in the "Chicago Daily News Service"

CONAKRY, Guinea. THE arrival here of the first American Ambassador, John Howard Morrow, is considered by Guinean officials and the man-in-the-street as a major success of this young African republic's debut in international politics.

This was the impression also of foreign diplomats following the particularly warm welcome reserved for the 49-year-old Negro Ambassador.

Morrow presented his credentials over the weekend, the Associated Press reported.

Independence was proclaimed by the National Constituent Assembly last October 2, five days after Guinea, alone of all France's 13 former African colonies, refused to join the French Community.

Consequently, many Guineans feared that to avoid irritating France, the United States would adopt a "cool attitude" toward the newly independent nation. Cautious Policy Followed

In fact, during the first few months, the U.S. Government

was accused by the Guinean Government of following a cautious and detached attitude while France staged a semi-boycott of its former possession.

Not only did Washington delay diplomatic recognition, said a highly placed Guinean official, but even after this formality was concluded its mission here was staffed by a single young officer.

"Moreover," he added, "the State Department seemed little disposed to grant us the economic aid and political support we needed. After the sudden departure of some 5,000 French administrators and technicians, we were in a complete mess."

But the Soviet bloc lost no time.

Within a few weeks, Guinea was swamped with technicians and experts from Russia, Poland, East Germany, Czechoslovakia and Communist China.

It was then that Washington reacted.

The appointment of Ambassador Morrow was announced

and a formal invitation extended to President Sékou Touré of Guinea to be the guest of President Eisenhower on October 26. During his visit to Conakry, last June, Joseph Satterthwaite, U.S. Assistant Secretary of State for Affairs, brought with him a promise of American aid which is now being negotiated.

Thus, as President Touré said his attempts to achieve an equilibrium between the two major blocs appear on the verge of success.

Morrow Task Is Complex

Nevertheless, the task facing Morrow poses complex problems, for it involves America's relations with France.

In the French view, the eventual success of the independent course chosen by Guinea threatens the future of the French Community for whose 12 African members Guinea represents a test case.

President Charles de Gaulle declared at Madagascar last month that the French Community excludes any form of national sovereignty. Most observers here believe that any consistent U.S. support to Guinea will create a basic conflict with French African policies.

They, therefore consider that the dilemma facing the West is serious and of far-reaching consequences.

As events have shown elsewhere, there are always others waiting to harvest the fruits of Western political failures.

Air India's Jet Training Under Way

AN intensive jet training programme for Pilots, Flight Engineers and ground personnel has now begun at Air India's Engineering School, Santa Cruz, Bombay.

Five Boeing experts from the Boeing (Airplane) Company, U.S.A., are already in Bombay instructing A.I.I. Pilots, Flight Engineers and ground personnel on fuel systems, landing gear, surface controls and electrical power systems of the Boeing 707-Intercontinental, world's fastest and largest long-range jet airliner.

Teams of A.I.I. Flight Crew and Engineering Personnel are already in the U.S.A. and U.K. for training and certification for jet operations.

Three more Boeing experts are expected to arrive in Bombay shortly to conduct further training courses.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY

CONSULT US FOR

EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.

Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:

Office: 25845

Residence: 36413.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

P.S.P. Congress Alliance

POLITICS is a baffling game. Much as one would like to agree that it is the last refuge of a scoundrel, one cannot accept this rather harsh statement because minds and sinners are equally represented in Indian politics. And now, recent trends have indicated the presence of another category of politicians—the confused, undecided opportunists.

The P.S.P. seems to have quite a large number of such men. While in one State (Uttar Pradesh) P.S.P. leaders are vehemently criticising the Congress and are willing to oppose tooth and nail all that the Congress does; in another State (Kerala) leaders of the same party are having talks for an alliance with the Congress merely in order to oppose the Communists. The end seems to justify the means here. It is laudable that the Communist Party must be opposed, but how can the P.S.P. side with a political party to which it is so allergic elsewhere?

Talks between the Kerala Congress chief, Mr. R. Sankar, and the State's P.S.P. leaders indicate an alliance between two rival parties.

Mr. Sankar said on August 13, that his discussions with the Proje-Socialist and other leaders of Kerala recently on elections in the State had not resulted in any concrete proposals.

Replying to a question, Mr. Sankar said: "Basically, it has been agreed that the Congress should co-operate with the other parties for purposes of the elections. The degree of co-operation could be decided after proper consultations with the Congress High Command."

The charges and counter-charges continue in Uttar Pradesh. However, the Socialist Party attempts to discredit Congress have not borne any fruit. It is doubtful whether the P.S.P. can do anything where the Socialists fail.

The Socialist leader, Mr. Raj Narain, alleged in an adjournment motion which he sought to move in the U.P. Vidhan Sabha that the 95 Congress M.L.A.s who had submitted charges against Dr. Sampurnanand were being "terrorised" by the Government.

The Speaker, Mr. A. G. Kher disallowing the motion, ruled that, if the charges were true, the members concerned should bring them to the notice of the

House. These could form the subject of a privilege motion but not of an adjournment motion.

Misfortunes After The Floods

Some weeks ago I wrote about the devastation spread by heavy rains and consequent floods. The story is the reverse now in some parts of India.

From Assam came reports of additional misfortunes after the floods. Bamboo is flowering in the hilly tracts of Assam, especially in the Lushai Hills, and that presages famine in the State this year. The tribesmen know from experience—apart from superstition—that bamboo fruit attracts rats and makes them breed so rapidly as to become a menace to food crops.

The rat invasion has started in the Lushai Hills and one can already see the lengthening shadow of the approaching famine. The rice crop will ripen a month hence but villagers have written it off. There is nothing the peasant can do to save it.

It is now impossible to buy a single grain of rice in the Lushai hills. The fortunate few who have a reserve will not think of selling it, once they have seen the bamboo flower.

In Izal, the headquarters of the Lushai Hills, rice of a poor quality brought from Bichar sells at Rs. 49 a maund. In Lunglei, the second biggest town in the district, the position is even worse. Assam, with a deficit crop thinned by recent floods, can do little to help the people of the Lushai Hills. Nor can they burn bamboo forest to avert a famine for fear of losing new timber.

In Bombay State, recently by floods, where crops were destroyed, certain areas have been left deprived of enough rain. This sounds ironic, but Nature has her own way of behaving which passes ordinary human comprehension.

Scanty rains in many parts of Ahmednagar district have

perplexed farmers as the early kharif crops are fast withering and the sowing of crops in other parts has not been undertaken so far.

Except for Akola and Sangamner talukas rainfall has been poor all over the district. The rice and bajra crops in these two talukas are promising. Prices of fodder and milk have risen steeply in most areas.

Punjab's Gurudwara Problem

The Punjab has always been a turbulent State, and now the battle is on for the control of the vital Gurudwara Prabandhi Committee which the Akalis have dominated so far. On the result of the elections to that body will depend the future and prosperity of the State. The Akalis are capable of creating a lot of trouble and if they continue to rule the same religious body of the Sikh community they will continue to disrupt the administration of the State and spread fear in the Punjab.

There are good signs that the Akalis will be ousted from power before long. Giani Kartar Singh who recently founded a rival body called the Panth Sevak Dal has mustered enough strength to have full confidence

that Master Tara Singh, the Akali dictator, will be routed for the Gurudwara elections.

All the anti-Tara Singh groups, except the Communists, have decided to form a joint front to inflict a final defeat on the Akali leader. Giani Kartar Singh has accused the Master of identifying the Panth with himself. He said that the Akali leader had always prospered on agitation and had created a fear psychosis among the Sikh community.

It is gratifying to note that enlightened Sikhs in the Punjab are now beginning to see through the Akali game and would refuse to be duped and longer. The three unions which have decided to put up a joint front are Nalwa Akali Dal, Deshmukh Dal and the Panth Sevak Dal. These three organisations will form a central board which would select candidates for the election.

DRY RED CHILLIES

Gross 33lbs Bags for 51/- Cash Accounts will be opened on receipt of two satisfactory references, and it is recommended that the first order be accompanied by Cash.

MAARMANS (Pty) Ltd.

Box 26. Phone 128.
BRITS. Transvaal.

B-I

Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

S, S, Karanja due 29th Aug. Sails 4th Sept.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without food	£92-0-0
Second "	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	£31-10-0
Ordinary			
Non-Vegetarian	£4-13-0		£10-10-0
Vegetarian	£4-4-0		£9-15-0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons
(Pty.,) Ltd.

390 Pine Street, — Durban.
Telephones 20432, Tel. Add. "KARAMAT."

Indian Currency Declared Illegal In Tibet

(From Our Own Correspondent)

AFTER having violated and destroyed the spirit of extreme cordiality and friendship that prevailed between India and China the Communist regime has now taken another step in annihilation of the spirit of the agreement of 1954 which fostered the ideals of Panch Sheil. In an order the Chinese authorities have declared Indian and Tibetan currencies illegal in Tibet. Reports are not indicative of the fact whether the order has been enforced yet or not.

This step will further harm the few Indian traders still left in Tibet. In the past few months there have been reports that the Indian traders have could not get transport for their goods, their goods were being frozen and India's trade in general had suffered considerably. India's imports had sharply declined from Rs. 15 lakhs in February to Rs. 3 lakhs in June and export from Rs. 10 lakhs to Rs. 3 lakhs. That is not all. India's trade agents in Tibet found their work more and more difficult. Representations made to the Chinese in Lhasa and with the Govern-

ment in Peking had failed to evoke satisfactory replies.

The Chief Minister of Uttar Pradesh, Dr. Sampurnanand, had given a clear picture that the trade had dwindled ever since the Communist had assumed control of Tibet. The trade is currently conducted by Bhutias on this side of the border. The Communist Government seems to be determined to discourage trade with India and Bhutias are faced with great difficulties. The Uttar Pradesh Government is taking steps to rehabilitate such traders, a few of whom are on the verge of starvation.

This is yet another step in the direction of the break of friendship between India and China. A few more steps of a similar nature would only result in proving that 1954 agreement is but a farce that has been reduced to a value less than the paper on which that agreement was signed. Political observers have expressed the hopes that before the situation deteriorates any further, India will take steps to remove her relationship with China.

Todd Praises Welensky On Policy Change

(Continued from front page)

thousands of Africans who wished to share in government and who possessed the ability and judgment to do so, a new economic deal for Nyasaland, and collaboration between the Governments in an all-out effort to remove such restrictions as were based upon race and colour.

If Sir Roy Welensky would use his undoubted ability and courage to establish a non-racial democracy in the Federation the Central African party would support every constructive measure he might inaugurate.

In an editorial the "Guardian" comments: The Prime Minister made in the Commons an important declaration which ought to have been made long since. He made it clear not only that there is no question of advancing the Rhodesian Federation to "Dominion status" as a result of the 1960 talks but that this

would not be done until the Protectorates of Nyasaland and Northern Rhodesia have reached the stage of full self-government in their internal affairs. He said:

The Government would not withdraw its protection from Nyasaland and Northern Rhodesia in the short run, and in the long run the policy would be to advance them to full responsible self-government. Then they will disengage with our protection and stand on their own feet as components of the Federation. Only then would the whole Federation be forward to full independent membership of the Commonwealth.

If this had been said with the weight of the Prime Minister's authority a year ago, even six months ago, it might have saved us from many troubles. Better late than never.

Luthuli Tells American Journalist Will Fight "Left-Wing Totalitarians"

(Continued from front page)

We talked about Africa. The Chief had been General President of the African National Congress until recently. Then there had been a split. A group called the Afrikaners had splintered—attacking him because he was a moderate and because he was for working with white forces and because he was opposed to the "nationalist" concept of a vast Pan-African giant state.

"I will work with all forces," the chief said. "How long do you think we will offer ourselves as slaves? I will work for a sharing of power. But if the time comes when we have power and a left wing totalitarianism takes over, I will not work with it. I will fight it or stop it."

I spoke of the danger of violence in a land where the Bantu (the word for all Africans) outnumbered the whites nine million to three million. The answer came swiftly.

"I am here under ban," he retorted. "Leaders who replaced me have each been put under ban. There are those who agitate our people. Soon there will be no moderates to counsel our millions. Many of these in the villages will see that their lead-

ers have been silenced. They might listen to unwise voices. They could stir to anger. Who knows what can happen. There are so many of them."

We Drank Our Tea

I asked if he would have another. He laughed and said certainly. "I am a Zulu, you know."

A Zulu always takes another, he explained. Then first in Zulu and then in English, he quoted an old proverb of his tribe:

"Nerve pierces a man once, always strikes him twice."

In this little corner of Africa, 10,000 miles from Broadway, it is difficult to believe that Main Street America knows not of Chief Luthuli. So much of Main Street's fate is tied to him. All Africa is watching his nine million Bantus, most of whom are Zulu, if they rise without his restraining hand while our friend is under ban, all Africa will be adrift below the Sahara. Out of such chaos, only the Kremlin could profit. Russia's gold bullet is more dangerous than its lead bullets. But the men who would stop this, our friend and his friends are under "ban."

Kenya Has A New Political Party

(Continued from front page)

brought forward—he felt pressure for constitutional changes should be put first.

Dr. Kioko took similar stand, adding that he wanted definite proposals on land and education before he signed.

New Party's Aims

The new party will be known as the Kenya National party. It will work for a democratic Kenya in which every citizen will enjoy rights of equal citizenship, equal economic opportunities, and guaranteed rule of law. The statement said the concept of partnership or multi-racialism only perpetuated racial or tribal differences and was not the answer to Kenya's problems. A common electoral roll was the "acid test" of political democracy in a plural society such as Kenya's. It also called for "systematic and positive" examination of the land problem non-segregated education, and "democratisation" of all local gov-

ernment bodies and the Civil Service.

In the Legislative Council today Kenya's acting Chief Secretary, Mr. Eric Griffith-Jones said the Government would accept proposals for the formation of non-racial political parties on a nation-wide basis subject to "proper and sensible precautions." The Government was still against purely racial political parties as proposed by Africans. He was replying to the debate on a motion demanding an end of the emergency so as to allow the formation of national parties. —Renter.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 13 Backside Arcade, 38 Market Street, Car Diagonal & Market Sts. Johannesburg. Phone 23-1254

Sadistic Thrashings Terrify Children

(From "Contact" Correspondent)

BLOEMFONTEIN.

FROM time to time children in Bloemfontein had themselves before magistrates charged with minor pilfering from market stalls, begging in the streets, annoying white motorists or perhaps committing a nuisance at the municipal market by importuning white women to allow them to carry their baskets.

The crime may often be as trifling as romping on the pavements near the market, thus causing 'obstruction' to well-fed farmers and well-loaded housewives in a hurry to get home with their abundant purchases.

It is customary for magistrates to sentence such unhappy delinquents to cuts with a light cane. So far as can be gathered the number of cuts ranges between 3 and 12.

Recently a child, grey with fright and hunger, broke a window but could not prove that he did so by mistake. He received a sentence of 4 cuts. Miscreants who purloin a bicycle pump or a tin of jam may get as many as 12 cuts.

It has not been beyond the imagination of the South African Prisons Service to devise a method of carrying out the corporal punishment ordered by the Courts on these poor children caught up in the social squeeze of Bloemfontein. A batch of probably about a dozen youngsters shivering with fright in summer and both cold and fright in winter, are assembled in a room. Most warden are tall, strong and athletic in appearance and to the whimpering group of children on the point of being inhumanly caned, such executioners must look indeed frightening. No wonder the children whimper long before the first swirl of the cane is heard aloft.

The first child receives the first lash and he screams—but he is not to receive the balance of his due just yet—that is reserved and he is passed on to the back end of the queue. Another child is brought forward by strong arms and he receives his first searing cut. He too, is passed on to the end of the queue. The "Devil's Parade" goes on—each child sees each other receive cuts and it is a most painful sight.

barskin of each of the other crying boys, most of them not yet in their teens. Those with the fewest cuts awarded by the magistrates are done first and they stand in a corner still witnessing the torments of those who have not paid the full price for lapping through hunger or some other tragic cause.

Ultimately the last out has been inflicted on the child with the longest sentence and all are ejected from the jail, still weeping, shattering with fear. Let it not be thought that the cane comes down with a mild schoolmasterly swish. No the warden do not do things that way when dealing with their 'landscapes' who happen to be darker. The jail official is invariably a powerful man and he brags to his task with manifest determination if not sadistic glee. When he lashes he lashes. Civilian observers who have witnessed this cruel performance are often too shocked to speak of what they have seen. They are haunted in their sleep and prefer not to confess that they have allowed themselves to be witnesses to such brutality.

*****
Quickly quickly for a £2000 a year salary, by home study. Write today for the free book "The Direct Way to Success" in Accountancy, Secretarial, Costing, Bookkeeping, Municipal Services, Building Societies, B. Com., Degree, through the School of Accountancy, backed by 30 years successful educational service. Write to The School of Accountancy, P.O. Box 4597 (2) Johannesburg and at 8th Floor, Menzies House, 12 Field Street, P.O. Box 1861, Durban. Phone 2-4068.
*****

BOOKS FOR SALE

Mahatma Gandhi		
(Last Phase)	1	12 0
Political Philosophy of		
Gandhi	12	0
My Experience with Truth	12	0
Women and Social Injustice	7	0
Discipline of Non-Violence	1	6
Indian Home Rule	1	0
Sarvodaya	6	0
Truth is God	2	0
Christianity Misplaced	5	0

Obtainable from:

"Indian Opinion,"

P. Bag, Durban,

Natal.

BOOKS OF GREAT SUCCESS TO YOUR FUTURE IN BUSINESS

JUST ARRIVED

Commercial system of cutting—fully detailed with diagrams of garments for you to cut any fashion	32/6
Easy cutting—packet size	25/-
Fashion in Blouse, Choli, Punjabi Sari with detailed style for women	4/6
Ramayan in English Valmiki	36/-
Prince Ajoyada—Story of Ramayan	12/6
Women of India—In their Beauty-Duty, with their customs—fully illustrated	27/6
Hindu manners, customs and their ceremonies—A Book of Details and Duties	35/-
Hindu Marriage and family in India	28/6
The Yoga System of Health—By Yogi Vichardas Illustrated	22/6
Upanishads in 4 complete volumes	£5-10-0
Mahatma Gandhi in Pictures of New Light	£5-10-0
Heaven Lies Within Us—a book about your future in this Life	15/-
Indian Cookings, Sweets, Pickles, Curry Khadi and Khichadi etc., etc.	12/6

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707. (Est. 1932) P.O. Box 2524.
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

BOOKS FOR SALE

The Bhagavadgita—Radhakrishnan	11	6
Ramayan—Rajagopalachari	3	0
Eminent Americans—J. T. Sanderland	7	0
Christ an Mission—M. K. Gandhi	8	0
Selected Letters I—M. K. Gandhi	1	0
A Discipline For Non-Violence—R. B. Gregg	1	6
Towards New Education—M. K. Gandhi	2	4
Sarvodaya—M. K. Gandhi	5	3
Indian Home Rule—M. K. Gandhi	1	6
Public Finance And our Poverty—J. C. Kumarappa	2	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Durban, Natal.

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE
Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE
SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE,

106 MANSFIELD ROAD, - - - **DURBAN.**

P. O. Box 476. - - - **TELEPHONES 47453 & 47888.**

BOOKS FOR SALE

THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)		4	0	INDIAN CHRISTIANS		—G. A. Nolasco	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi		10	0	SEVEN MONTHS WITH GANDHI		—Krishnadev	12	6
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah		14	0	A RIGHTEOUS STRUGGLE		—Mahadev Desai	2	8
DELHI DIARY—Gandhiji		10	0	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR		Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1934-51)		5	0	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR		Vol. II—M. K. Gandhi	15	0
A PROPHET OF THE PEOPLE				FROM YERAYDA MANDIR				
		—T. L. Vaswami	8	8		—M. K. Gandhi	1	0
KRISHNA STORIES				GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)			5	0
		—T. L. Vaswami	7	8				
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Mashruwala		2	0	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)			2	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA				FILGRIMAGE FOR PEACE—Pyorchal			12	6
		Pacts And Facts—Stanley Powell	6	0	TO STUDENTS—M. K. Gandhi		8	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dhrip Kumar Roy		23	0	BAPU—Marry F. Barr			4	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT				'COMMUNAL UNITY'—M. K. Gandhi			25	0
		—An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0	Obtainable from:			
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan		3	8					
FAMOUS PARSIS		7	8					

'Indian Opinion,'

P. Bag, Durban, Natal.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૨૧ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૯.

કેન્સિસની ચળવળ અને હિંસા

ચ આજે અમારા અંકમાં અમે કેન્સિસ પક્ષનું ભહેર ચર્ચાએ એક નિવેદન છાપ્યું હતું જેમાં એને ઘણી ભાષાઓમાં કોંસા અને હક્કારો વિરોધ કર્યો હતો. આ નિવેદન પરથી એમ જણાય છે કે કેન્સિસ હિંસા પસંદ કરતી નથી, કોઈ પણ વિચારી બધીની જાતીને નીતીનો અનુભવ થયા પછી કોંસાનો પ્રચાર કરી નહીં કરે. કારણ તે જાણે છે કે જે માને પસંદ કરવાથી એનો મોટો ભાગનો ફાટી નીકળ્યો કે જેને કોઈ સંસ્થા કે અંગત પક્ષી કાણુમાં નહીં જાણી શકે. અને એનો અંત ઘણાજ ખરાબ થયો. આથી કેન્સિસે જે હિંસાનો ભાગી ભાગમાં અને હોમીય ભહેર વિરોધ કર્યો છે એ અમારી નજરે ઘણું પરચુત પગલું જાયું કહેવાય.

આ ગુના પગલા પછી હવે અમે માનીએ છીએ કે કેન્સિસે આ વહેવા યુદ્ધેલા વિચારો અમલમાં મુક્યા નોંધ્યા. થોડા વખત પર અમે અમારા અગ્રણીમાં જણાવ્યું હતું કે આફ્રિકન નેશનલ કેન્સિસના કેટલાક સભ્યોએ દુરહટમાં આમ લીધો હતો. અથવા સાચ આપ્યો હતો. તે વખતે અમે એમ પણ કહ્યું હતું કે જરૂર પડે તો એ સકર્યો. એક છે એ પણ અમે ભલાવી શકીએ તેમ છીએ.

અમે અમારા એ કથનને કહી પણ વળાવી રહ્યા છીએ. કેન્સિસે પોતાના નિવેદનમાં જણાવ્યું છે કે એ કોઈ પણ સ્વચ્છ માણસની આગ લેશે તો એમની સામે અખત પગલા લેવામાં આવશે.

આને લીધે અમે એ જાણવા માંગીએ છીએ કે આ સકર્યો એકોએ એ થોડા વખત પર હુલ્લકમાં આમ લીધો હતો એમની સામે કેન્સિસે સીરત ભંગના કું પગલા લીધા છે કે એથી ભહેર જનતા નહીં કે અજ કું કરવામાં આવે છે અને ફરી પાછા એવા કાર્યમાં સાધ ન આવે.

અટેનાનો બાયકોટ બંધ પડવાનો છે

છ આમાં આવેલા અબરો મુજબ એમ જણાય છે કે અટેનાનો બાયકોટ બંધ કરવાનો વિચાર આવે છે. અમને કહે છે કે આ ઘણું અઠક્કસ વાતુ પગલું છે. આ ભલાવે છે કે આફ્રિકન નેશનલ કેન્સિસ ઘણી યોગીર વિચારણા પછી પગલું ભરે છે. અને તેથી હોઠોની ભેનામાં કદા વધતી જશે.

આ બાયકોટ કાણુ બંધાવ ભય તે પહેલા એને બંધ કરવાથી આફ્રિકન નેશનલ કેન્સિસને ઘણો ફાયદો થશે. કારણ એ બહુ વખત સુધી આવે તો ભય છે કે હોઠો ભેનાથી કંટાળીને છોડી દેશે. આ બાયકોટથી જે અગત્યની વસ્તુ બિદલ થાય છે. એક જ કે, સરકારને બીન-ગોરાઓમાં કેટલું ભગ છે એ અખત પડી જાયું છે અને બીજું એ કે, બીન-ગોરાઓને પણ પોતામાં કેટલી શકતી છે એ અખત પડી ગઈ છે.

આ સીવાય આપણે કહી ઘણું રીખવાયું છે. આફ્રિકન હોઠોએ ભલાવું છે કે તેઓ રત્નતંત્રની હક્કમાં પહોંચે એમ આપવા તઈવાર છે. આથી નેતાઓએ આનો ભાગ લઈને સાચવેલી અને અખત મુર્ચક કાંઈ લેવું નોંધ્યું.

હવે પહેલું પગલું આફ્રિકન કેન્સિસને એ લેવાની જરૂર છે કે "રોટસ બાયકોટ", એટલે આફ્રિકનો સાચે સ્વયંસંચાલિત થવાનો, એ ચળવળ વધારે અનુકૂળ અને અભયનું સાધન છે. આપણી હક્કમાં, આ અગત્યના પગલાની પહેલ માટે હિંસા આફ્રિકા શ્રી. સોણુકરેને આજારી છે.

વળા વખતથી લીબરલ પક્ષ પણ આ રોટસ બાયકોટ શરૂ કરવાને વિચાર કરી રહ્યું હતું. આથી એમ જણાય છે કે વહે એપાર્ટહેડની વિરોધી સંસ્થાઓ આવા બાયકોટને સાચ આપવા તઈવાર છે. આથી અમે એમ ઇચ્છીએ છીએ કે ભવારે આ બાયકોટ અમલમાં મુકવામાં આવે ત્યારે ઘણું પક્ષોનો બરોબર સંયુક્ત સાથ મેળવી લેવો નોંધ્યું.

કેનીયાના રાજકારણની સમીક્ષા

કેનીયાના રાજકારણની સમીક્ષા કરવાની વહેવણી અને ફારવણી અમે આફ્રિકનો અને યુરોપીયનો વચ્ચે અભ્યાસ ચાલી રહ્યો છે.

આને પરીણામે નવી નવી પાર્ટીઓ સ્થપાય છે એવી એક જુનાઈડ પાર્ટી ઉપજા રચવાય છે. આ પાર્ટીની પોલીસી છે કે કમ્બુ થયા આખા સમય સુધી કેનીયા ઉપર બીરીસ સરકારની કાલા રહેવા નોંધ્યા, અને તે બાદ જુદી જુદી ભતિઓના કક્કનું સરકાર કરવું હોય તે એ કાલા અભ્યાસ માણુલોના કાર્યમાં ભેગાઈ નોંધ્યા.

આફ્રિકન ભૂમતીના હક્કમાં જ સલાની કમાલ સોપા ફેરી એમ કહેવું એ જુનાઈડ છે. પોતે ધીરે રાજકારણી અનુભવ મેળવી-તેમાં કારી રીતે અખત વખા સીવાય તેમ કારી રીતે ફેળવણી ને વધારા સીવાય સલાની માનવ્ય કરવામાં રોટમેન્ટ કરવા એ કદાપણ બહુ નથી—અને તેથી આ ભધી રીતોનો આ પાર્ટી વિરોધ કરે છે. આ ભતની માનવ્ય વેરસ્ટે ફેલ્ડનારી કને બારે કહતા ઉભી કરવાય છે.

આ પાર્ટી એવો કાનો કરે છે કે તે પ્રમાણીક કુરોશીયન થતું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવે છે. પાર્ટીનું રોટમેન્ટ જણાયે છે કે ધારાસભા અને કાલેસીય એક બીનીસ્ટર નરખારત કરવી માનમાંની મધી જમીન માવતીવળમતી ભતીઓ ના કાલમાં રહેવી નોંધ્યા, મીલકતો અલાવી સ્વચ નથી કારણ જુદી જુદી ભતીઓનાં ઇલવધોરણુ કે ડેવરણી અને સરકારમાં મોટા ભેદ રહેશે છે. આ પાર્ટીનું પોલીસી રોટમેન્ટ જણાયે છે કે પાર્ટીમાં મધી ભતી-આવળા સ્વચ થયે છે પણ કમ્બુ સુધી તો એક પણ ભેલીવન કે અફ્રિકન સભ્યોને તેમાં ઉચ્ચેય વચેશે નથી.

ત્યારે બીજી મંત્રણાએ આફ્રિકનોમાં પણ રાજકારણી પાર્ટીઓ ઉભી થવા પાર્ટી છે. મી. રોમ બેનાવાની આફ્રિકન સંધેલી રાજકારણી પાર્ટી સામે કેટલાક આફ્રિકન સભ્યોએ વળા નવાં જુલુ જમાઈ છે. અને કેટલાક કેનીયા નેશનલ પાર્ટીમાં ભળી થયા છે. આમ આફ્રિકન રાજકારણી ફેરમાં પણ રાજકારણીઓ જુદા જુદા કેન્સિસમાં વહેવાઈ થયા છે.

મીડીંગમાં લગભગ

નવી પોષ કેનીયા નેશનલ પાર્ટીની ભહેર સભા નધરેલીમાં ફેલાઈ મેનો-રીયલ હોધમાં મળા હતી, તેમાં બારે મોખાટ થતાં એ ભળી પડી હતી.

એ પાર્ટીના મેરમેન મી. કુશિરા તથા મોરા સ્વચ મી. કુરો, તેમ ભેલીવન સ્વચ મી. એ. મી. ભળીવારે તથા મી. કુશિરા એ સભામાં ભાગલુ કરવા હોવા થયા પણ સભામાં મોખાટ અચારે તેઓને કાઢ્યા સ્વચ અધિકાર નહિ અને તેથી તેઓ ભેરી ભડું થઈ.

જાણી સરકારને શું કરે ?

કોશી વિસ્તારના આફ્રિકન સ્વચ મી. રોમેટ મી. રોમ બેનાવાની પાર્ટી ભલાભ ભાવતાં જણાવ્યું હતું કે કેનીયા નેશનલ પાર્ટીમાં ભેલાએલા આફ્રિકન સભ્યો ઉપર આરોપ મુકાય છે કે તેઓએ તેમની ભતિઓ કીક કર્યો છે; આમ કરી અમે સંપૂર્ણ કાળ કરકાર સ્થાપવાની હક્કતા મુલમાં મેળવીએ છીએ આ કાલ ખરી છે. કારણ અમરે વો કીરી કરકાર અહીં નોંધ્યા છે કે કેનીયાના મધા નામરીકો ની ભેલી કોષ. કેનીયાને માટે અમે મેનાર આફ્રિકનો, મેલીયનો અને યુરોપીયનોએ પોતાના કાવંથી ભલાવી આપવું નોંધ્યા છે કે તેઓમાં રાજકારણ નથી તેઓ ફેરને વધુ અમાદ અને સુખી કરવાના પ્રયત્નો કરે છે.

કેનીયા નેશનલ પાર્ટી ફેરને કાલના રાજકારણી 'મીડાગામાંથી મુકત કરી કાઢે. એવા-એવામાં પાર્ટી આફ્રિકન સભ્યોને આ પાર્ટીમાંથી પોતા ના જુલમાં મહત્તી ભવા મારે છે અને આ રીતે ભલા ભતિઓ ઉપર આફ્રિકન ભયંજ દોષી મેલાઅથ વે પોતાનું જુલ જલ વધારવા માટે છે. પણ આવાઓ કાવે કું ભળી કહું નહિ. આ પાર્ટીએ એવા-એવામાં જુલવા થતને માન આપ્યું હતું કતાં તેમજ પોલીસી રોટમેન્ટ ઉપર કહી કરી નહિ અને બંદાઈ કાઢવું કે આજારી મેળવેલ સમય રજુ કરવાના કુશમાં આખા પાર્ટી ભેકમિત થાય છે કે કેમ તે અમારે પ્રયત્ન નોંધ્યું છે. કાલો રાખવા અમર સીદ રાખવા સામે નથી. કેનીયા નેશનલ પાર્ટી ફેલવણ એક ભતિની કલોપરિતામાં અનતી નથી. કાઈ ભેકભતિ આ રીતે આક રહી શો નહિ એમ માં માનવું છે.

રાજકીય પક્ષો અને ધારાકીય પ્રજાસત્તાક

(શ્રી અરૂણ ગાંધી)

(મહાત્મા આમણા અંકથી આરંભ)

એક સામા પ્રજાસત્તાક દેશમાં જુદી જુદી વિચાર સરણી ધરાવતા વિરોધી પક્ષો હોય તે દેશ માટે યશું સારું મળાય છે. છતાં આ બધા પક્ષોના વિચારો અને અમલમાં પ્રજાતંત્રી નીતિ બંધે જુદી જુદી હોય પણ તેમના બધાં જ હક્કોનું એક જ હોવું જોઈએ અને તે એ કે દેશના મેં કાની પ્રતીતિ અને કોઈકાનું હિત.

આ જોતા જુદા જુદા રાજકીય પક્ષો દેશ માટે યશું જરૂરી છે. છતાં આપણે જાણીએ છીએ કે રાજકારી પક્ષમાં ધણી ગંદકીઓ ભરી છે અને આથી ધણી ઝગડાઓ પશુ થાય છે. આ જોતા નેતાઓએ ધણી સાવચેતી અને કુશીલ રાખવાની જરૂર રહે છે નેતા કુશીલ અને ઝગડાઓ ન થાય. ધણી કાંઈ અમલનું તો એ છે કે તેઓએ એવું કામ પશુ નહીં કરવું જોઈએ કે જેથી દેશનું ભવિષ્ય થાય, અમલ દેશને કોઈકી રીતીમાં મુશ્કેલી છે.

વગર ચોને મરણ

સીડી ડાઉસીએ ધણીવાર કહેવામાં આવ્યું છે કે બીન-એ રાજો માટે બધા દેશ જુદા દેશોમાં જાઉં-આં કરે. પણ તેમના અમલમાં આ વાત નહીં આવતી.

છેલ્લા દેશમાં પક્ષો દરમિયાન વૈર-વીર જોગનું અને લેલીસ કોર્ટના કોર્ટમાં રસ્તા પર ૧૧ અકસ્માતો બધા અમલ કર નીચે અમલમાં થયા છે કે જે અમલ વગર મોતના કદી થકામ.

બધને પકડવા કોઈએ માયાપર જાણીતું ભર્યું અને કોઈકાએ સારે તે રસ્તાઓ કોઈકાએ છે. રાજના હમલામ હત્યારો માણસો, બધને ઘેરબોગ કરે છે અને તે આ રસ્તા કોઈકાએ બીન-એ કોર્ટમાં આવે ભર કરે છે અને ખરીદી બાદ પક્ષોને કંઈ કિતાવળા લાઇનેમાં મુકે. નજર મેળવવા પાછા વળે છે. આ બધું જોતા જુદો દેશમાં કોઈકાએ થયું ચોરા રમણ અજાય પણ સીડી કોર્ટમાં બીન એ રાજોના કુલનાની રીતે છે ખરી?

મળા તે ક.કોમીના કાકુતો પણ છે અને કામ દરમિયાન 'વ' ને આ બધું છતાં અજાન વગરના બીન એ રાજો કોઈકાએ આવવાનું દરમિયાન એ રાજો કોઈકાએ કાકુતો નથી અજાન.

દોષ માટે તે બધું આવરણ છે કારણ તે એક એવી ગળ છે કે જેને કોઈકાએ જુદી ગળાની રૂપાની રોતાની અઝાદી કુલ મળતું પર મેળવે છે. અને તેથી પ્રજાસત્તાકના રૂળ ધણી છતાં અને મળવાન નથી થયા.

કોમી, પ્રજા સેવાકારી પક્ષ, કોમ્યુનિસ્ટ પક્ષ અને બન કંઈ પક્ષ આ આશ મોટા પક્ષો કોઈકાએ અતીત ભરાવે છે. આ કિત્તમ બીન ધણી નાના નાના પક્ષો છે જેવા કે, દોષ મહાસભા, મુસ્લીમ લીગ, રામ રાજ્ય પરીષદ, સેન્ટ્રલ પક્ષ અને 'દેશવ' બંધોલ વિગેરે. આ માતાનું હું કારણ કે મારે બતાવવું છે કે કોઈકેવી પરીસ્થિતીમાં છે. આ બધા પક્ષોએ કોઈકી પ્રજાસત્તાક સરકારને કોઈકી રીતીમાં મુશ્કેલી છે.

કોઈકી પક્ષો કુલ પક્ષો વચ્ચે ૧૪ અખીલ કોઈક અને દલ કોઈક પક્ષો છતાં રચા કલમ, પરંતુ બીન કુલ પક્ષોમાં ૧૪ અખીલ કારતીય પક્ષો અને દલમાંથી ૧૮ કોઈક પક્ષોએ બાંધ લીધે દત્તો, કારણ કે બીન પક્ષોને જતાને કામ મળે નહીં, સરકારે નહીં કરવું હવે કે જે પક્ષને બધું દલ મત મળે તે પક્ષને ચોગ્ય મળ્યું.

બધા પક્ષો છતાં દલ પશુ કોઈકને દશવી ન થકામ. આ જોતા એવ વિગેળી પક્ષો કે જે છતાં તે સરકાર સ્થાપી ન કો તે તે દેશના પ્રજાસત્તાક માટે ભય લાગ મળાય. આ કારણ સર તેમજ કંઈક અને બીન બંધો બંધો બંધો જોતા દોષ કોઈકી રસ્તા છે કે તેને કોવું વળનું અને વિચારો રાખવા કે જે પ્રજાસત્તાકને લખત કરે અને દેશને બધાં ન મુશ્કેલી.

દોષ રાજકીય પક્ષો સાથે મળી કામ કરવું જોઈએ અને તેમાં જ દેશનું હિત છે. અને તેજ બતાવી કારણ કે દેશનું જાન કોઈક છે. દેશ એક રક્ષ છે અને પક્ષો તેના કાળ પાંખમાં છે. જેમ જુલ મટે કાળ પાંખમાં જરૂરી છે—જે યુલ ધોઈ ન થયા હોય તો,—તેમ દેશ માટે પશુ અમુક પક્ષો જરૂરી છે. પશુ જેમ બધા કાળ પાંખમાં મળે તે દોષમાં હોય પશુ ધરને જાણી છતાં હોય છે તેમ પક્ષો પણ દેશને વળગેલા હોવા જોઈએ. નહીં તો ધર અજાન ભય અને દલ પક્ષો માટે, ધણીવાર બધી અમલ કાળ પાંખમાં કાઢવા કે કાપવા પડે છે તેમ પક્ષોને પણ કાંઈ કાર કરવા જરૂરી હોય છે.

અનાથ આશ્રમની નવી સમેતી

અનાથ આશ્રમને પરીવટ કારી રીતે ન થતા હોવાથી હમણા એક નવી સમેતી રચાવામાં આવી છે. આ સમેતીના પ્રમુખ ડો. બોરસોઈ જાનવાલ છે અને ચીફ ક્લરક મીરાલ મંત્રી છે. આ ને. બી. પટેલ દેશરૂ છે. આ કિત્તમ ભય પ્રમુખો અને કોર્ટી સમેતી પણ કુલવામ આમ છે.

કોઈકોમાં ધણી મરીબી પસરેલી દોષથી કોઈકી અને જરીબી નિવારણ માટે એક સમેતી ડો. કીશા કુપરના વડપણ નીચે થોડો વખત પર નીચાઇ દત્તી. તે સમેતીની કેટલીક નેતા મળ્યા પછી અને વાટાચાર ૫ ની જાણણી કે અનાથ આશ્રમને વડીન પક્ષો અરખ આવી રવો છે. આની નવી સમેતી નીચાઇ છે.

અનાથ દરમિયાન એમ કોઈકાએ આવે. મેળવે અને આના અધાનમમાં અન વિધવાઓ અને જાળો આકરક વેલેર

સંસ્થામાં તેમ બનાવી આ બેકારો મટે નાનામાંમલ હોવું જોઈએ.

આ સંસ્થા એક કુલ હવે કારવાની છે દેશરૂ દરમિયાન કુલિયન અનાથાશ્રમ સમેતી O/O 437 Small Street, Durban, જેમાં નાણા મલ કરવા છતાં તેઓએ નાણા લખવે સરનામે મોકલવા.

જાણવા બેગ

રેગાણુ-યુલ

રેગાણુ જાણણીથી કુલ લખવાની વાત નથી સંભાળી નથી. વચવાળામાં અલુ કુલના ધમકાઓમાં એ વાત જાણ મળ છે. પરંતુ વિવિધ રાજો એ અંજે 'સંસ્થાઓ' બધાને તલપારી એ કાંઈ જ કરે છે. અમેરીકા, ઇંગ્લંડ, રશીયા, કેનેડા અને બીન કેટલાક યુરોપીય દેશોમાં એ કામ આવું છે.

કાલકોલન જોગની પડે રેગાણુ-યુલના મૂળ સિદ્ધાંત બધા જાણે છે, જે કાંઈ સંસ્થાઓમાં થાય છે, તે એ જાણણીએ કુલના પ્રજામાં, પોતાને કુલના જોણું આવ તે રીતે, થી રીતે દેશની થકામ, એ અંજે જ છે.

રેગાણુ મહિને બેગના બે વેગાણી છે. કોઈક થીરી.કમ અને થર રેગાણુ' કોલકાન-વોટ કો જે જાણણી એ અંજે ની કેટલીક કોલકાનની જાળી બધા પક્ષો છે.

ડો. મિશોલમ જાણણી છે કે, રેગાણુ ના જાણણી વડે જાણના કુલ મારે, માણસને ભય કર જાણણીએ કીકા, કાંઈ છે તેમાનું બે કુલના રેગાણુ એવું અમલકારક છે કે, તેને અનાથ કે અમલ કોલકાન દોષ જાણણી તે કે કાલકાન જ મારી નાખે છે, અને માણું ૧૨ કાલકાન તો તે કીકી જાળ છે ('કોલકાન' થકામ છે); એટલે કુલનામાં કોઈક વખત જાણણી આવવામાં કુલ જોણણી જ રહેવું નથી. તે એટલું કારણ છે કે, તેના દા કોઈકાએ ચોગ્ય રીતે દેશવતમાં આવે, તે આવડી કુલનામાં કોઈક જાણણી મારી નાખવા પુરતા થકામ પડે.

સર વેલકાન-વોટ જાણણી છે કે, આ બધા જાણણીએ નાણાઓના જોગ કરતા પશુ વધુ કામ કરે છે. કારણ કે કોઈકોલન જોગ તે અમુક અતિ ભય કર રાજી જ બતાવી કારે. ભારે આ બધા અમલકાર જાણણી તો નાના કે કાલકાન દોષ પશુ પોતાની પ્રજા-જાણણીમાં તારવી કારે.

—'મુ જાણણી'

હુમણ જ આવેલો કિંદનો આલ
વડેલા જાંધ આલ

સીડી આલ દરમિયાન અમારો આલ જરૂરો અને કારો હોય છે. જાણે તે બીન આલ સાથે સરખાવે.

અમારબતી :
 માર્કેટ કીન:- બા તોશા ૪-૬૫, કુલના રાણી ના તે.કા. ૪-૬૫
 મળેલી ૩ તે.કા. ૪-૬૫, ૪-૬૫, ૪-૬૫ ૩ ૪-૬૫ ૪-૬૫
 નજીવી (મળેલી પક્ષોમાં અમારની રાજી સાથે) ૪-૬૫ ૪-૬૫ ૪-૬૫
 કેરક કોઈક ૪-૬૫ ૪-૬૫ ૪-૬૫ ૪-૬૫ ૪-૬૫ ૪-૬૫ ૪-૬૫ ૪-૬૫ ૪-૬૫ ૪-૬૫
 ૪-૬૫ ૪-૬૫ ૪-૬૫ ૪-૬૫ ૪-૬૫ ૪-૬૫ ૪-૬૫ ૪-૬૫ ૪-૬૫ ૪-૬૫
 કેસ કોઈક કેવીકારક.

સી. કોઈક કોઈક નોલવતા ૪-૬૫ ૪-૬૫ ૪-૬૫ ૪-૬૫ ૪-૬૫ ૪-૬૫ ૪-૬૫ ૪-૬૫ ૪-૬૫ ૪-૬૫
 ઓ. કે હુમેન કોઈક સમ્ય

૪-૬૫ ૪-૬૫ ૪-૬૫ ૪-૬૫ ૪-૬૫ ૪-૬૫ ૪-૬૫ ૪-૬૫ ૪-૬૫ ૪-૬૫

અંધારણીય બળવો મેં પેઠાચો છે:—રાજલલ

શ્રી. સી. રાજગોપાલાચારીએ બનરસમાં થયેલા દરવાજાના મેદાનમાં પ્રવેશી ત્યાં જતાં જંગી સભામાં ભોળતાં બધાંમુકું હતું કે "સ્વતંત્ર પક્ષના આગ્રહની, જે યજ્ઞવલ્ક્યને મેં સંસ્થાપિત કરી છે તે દામની સરકારની નીતિ-જોની સામે "બળવો" સમાન છે. આથી બળવો, અંધારણીય બળવો છે અને મને જે આનંદકાર મળી રહ્યો છે તે પ્રાસાદનજનક છે."

તેમણે બારપુર્વક કહ્યું કે "પૈશાદાર આનંદીઆના હિતના વલણને યદિ મેં સ્વતંત્ર પક્ષની સ્થાપના કરી છે એ વાત બીજાક સ્વામી નથી. જો કેમ કેમ કહેવું હોય કે આ યજ્ઞવલ્ક્ય આનંદીય ત્રાસ છે. આનંદીય કે તે તપાસી બનવડ છે. હજીકતમાં હું જો, અમીર અને સરીખ તમામ વર્ગોને મારે કાષ્ટ હું. જેમ અમીર અને સરીખે રાષ્ટ્રક કલા મેલવણી દોરણે તે રીતે વસ્ત્રાવતાના જ સેષાશ પણ લેવા ભેદ્ય છે.

તેમણે કહ્યું કે સરીખોના હિતને મારે અમીર, પાસેથી મેં નાણું પ્રાપ્ત કર્યું છે એ વાત સાચી છે. આખરે એમો આ યજ્ઞવલ્ક્ય મારે નાણું ખર્ચવા તરફ દોષ તેમની પાસેથી નાણા મેળા તે ભેદ્ય છે.

તેમણે અજ્ઞાનના બંધ છેરી રા

તેમણે કહ્યું કે નુતન પક્ષની સ્થાપના કરતાં અમીર મેં બમો સમય સુધી રાહ જોઈ હતી અને બધાને મને લાગ્યું કે રાષ્ટ્રને વિપ્લવ સ્વેચ્છા મતવળાનો સમય પરિપક્વ થયો છે ત્યારે જ મેં આ અજ્ઞાનના પ્રારંભ કર્યો છે. સામ્યવાદી રાષ્ટ્રવાદી નકમ કરવાની નીતિ સમયે સરકાર બંધ કરશે અને હ મની નીતિઓમાં ધોરેક કરશે તેવું કહ્યું હતું. મારી અજ્ઞાન બંધ કરીશ, પરંતુ મને કાલે છે કે કેમ ૧૬ અને સરકાર કોટલા બધા લોકો બંધની મથા છે કે તેમો પેતાની નીતિને પડતી મુકનાર નથી.

સુવાનોની અજ્ઞાન

દયારૂઢ ૨૦ જુનની તિ થી રાજ-ગોપાલક રીતે કહ્યું કે બોલીશ સરકાર સામે લાગુ કરેલું હતું પરંતુ કાલની

સરકાર સામે લાગુ પ્રશ્ન છે કારણ કે તે આપણી પોતાની સરકાર છે. આપણી સરકાર સામે હું કંઈ રીતે લડી છું? આ સરકાર સામે લડત આપણને મારે અને ભોક્ષત બન્યું કરવાને મારે મારે સમય રાષ્ટ્રનો પ્રયત્ન કરવો પડે અને એ કાર્ય આ વધે પ્રશ્ન છે, આથી હું સુચનોને આ અજ્ઞાન આજળ લખવા આપણે હું. સ્વતંત્ર યજ્ઞવલ્ક્ય મેં "શ્રદ્ધા પ્રમોદી અજ્ઞાન" નથી, પરંતુ સુવાનોની અજ્ઞાન છે અને રાષ્ટ્રા સુવાનોની મારક, રાષ્ટ્રની સલાહ લઈને તેમણે આ અજ્ઞાન આજળ લખાવવાની છે.

રાષ્ટ્ર વિરોધી સામ્યવાદી પક્ષ

"ભારતના સામ્યવાદીઓ કેરળમાં પહેલી જ વાર છુલ કરી મેલા છે એવું કહ્યું નથી. કેમકે ૩૫ વર્ષોના ઇતિ-હાસ પુરવાર છે કે, ભારતના સામ્યવાદીઓએ રાષ્ટ્રવિરોધી બળો સામે જ લાચ મિથાવ્યા છે. સામ્ય-વાદીઓ અંગ્રેજો સામેની ડેમોસ્ટ્રા-શનને પ્રતાપવાદી તરીકે જોખાવતા, અને આપીશ અને બીજા નેતાઓને શાહીવાદીઓના અને ગુદીવાદીઓના મિત્રો તરીકે વર્ણવતા એ હજીકતની હું સૌને વાદ આપું"

પ્રત્ય સામ્યવાદી નેતા આચાર્ય જે. બી. કૃપાલાણીએ ત્યાં કહ્યું હતું નવી દિલ્લી ખાતે એક જાહેર સભામાં ભોક્ષતા સામ્યવાદીઓની રાષ્ટ્રવિરોધી વલણની રૂપરેખા આપતાં જણવતા. સંસ્થા ઉચ્ચાર્યો હતા.

આચાર્ય કૃપાલાણીએ વધુમાં બધું-

મુકું હતું કે સામ્યવાદીઓનાં મુળ સિદ્ધાંતમાં ૧૪મા ફેબ્રુઆરી ૧૯૪૭માં સમ બધાઓએને એ પક્ષ સાથેના પોતાની સંબંધો કાઢી નાંખવા ૧૪મા હતો.

મહાપુરુષના પ્રારંભમાં સિદ્ધાંતોએ પિટલર સામે કરેલા કરારને સામ્યવાદી પક્ષે આપણે કર્યો, અને શાહીવાદી બોટનની તરફેણ કરી હતી.

ત્યાર પછી આચાર્ય કૃપાલાણીએ

કહ્યું કે, ડેમોસ્ટ્રાશન ૧૯૪૭માં 'હાઉ ઓપેન' થયેલ છેપાટી ત્યારે એજ સામ્યવાદી પક્ષે આપણી લડતનો વિરોધ કરતાં કહ્યું હતું કે, કેએસ નાઝીમીને આ રીતે મદદ કરે છે. આ મુકાદ્દા કરણ એ હતું કે સિદ્ધાંત ૫૨ ત્યારે પિટલરે આપણે કહ્યું હતું. ભારત ના સામ્યવાદી પક્ષે ત્યારે રાષ્ટ્રીય લડતની વિરુદ્ધમાં બોટનને મદદ કરવા કહ્યું હતું.

કેરળનો સવાલ પ્રેમ અને શાંતીથી ઉકેલાયે નથી

શ્રી વિનોબા

આ. મ. વિનોબા ભાવેને ત્યાં, ૪૫૫ મીનમર ખાતે પ્રાર્થના સભામાં પ્રવચન કરતાં એક વ્યક્તિ કહ્યો હતો કે કેરળને પ્રેમ પ્રેમ અને શાંતીથી ઉકેલાયે નથી. કેરળમાં વિવિધ બાલુઓને દોષ દેવા કે તેમને બધાબધાર લેખની એના કરી અર્થ નથી કારણ કે બધી જ બાલુઓએ વતેઓએ અંચી પેટું કહ્યું છે.

મને કુ:ખ તેા એ મથ છે કે વિવિધ બાલુઓ, વિવિધ બાલુઓ રાજ્યીય લડતમાં મસમાય છે.

દેશના કેટલાક અન્ય ભાગોની જેમ કેરળની અસાંતિ એ વધારે પડતી વધતી, જમીનની મુખ અને બેકારીનું પરિણામ છે.

વિનોબાએ કાપેરીકાના પ્રમુખ આઈ. જનકોવર અને સિદ્ધાંતના વડા પ્રધાન કૃષ્ણ વલ્લેની સુચિત મુલાકાતના સરસ સમાચારને આગામી હતા.

મુલાકાતમાં સમર. પાસે નહેતાં એટલી પ્રચંડ ઘટા ભોક્ષાદીમાં રાજ્ય કોષ બાનેપને ભોમવી રહ્યા છે. મારી નવરતનામાં કાર્ય કોષ તેા બનતાની ઘટા વધારવાના પ્રયત્નો કરવાનું છે; બનતાની સત્તા વધે તેા પ્રેમ, કમલ અને શાંતીના ગળા વ મન્યુત બને.

અમેરીકન-પારિસ્તાન લકારી કરાર નેા ઉભેલ કરતાં વિનોબાએ કહ્યું કે અમેરીકાએ પારિસ્તાનમાં લકારી ચાલ્યા જમાવ્યા છે અને તે કેલ ઇપર વર્તેલ છે. છતાં પારિસ્તાન કહે છે કે એ આગ્રહ છે. એ જે આગ્રહી હોય તેા મુલાકાતે રીતે કહેડી તેજ હું બંધતો નથી.

આચાર્ય વિનોબા ભાવેને કારમીર રાજ્યમાંથી આવાસીઓમાં ૬૪૦ એકર છાત્રીઓ, ૫૦૦૦ ટેકસ રીટર્ન્સ, કાઈસે-સોમ, રેવન્યુ કલિમર-અ અને ૫૦૦૦૦૦૦ મારે પળો.

આર. વી. કુલ ૧૨ ખાંડી આઈડે, ૪૮ માર્કેટ રીટર્ડ, કોરનર કમ્પોઝિશન અને માર્કેટ રીટર્ડ, બેકાનીકમર્સ, ફોન ૪૩-૧૬૫૪.

આચાર્ય ભાવેને ૨૨મી મેથી કાલ મોર રાજ્યની પદપત્રા શરૂ કરી હતી. અધ્યક્ષ સુધીમાં તેમને ક્રેડિટ, કમ્પ્યુટર કમ્પોઝિશનમાં ૬૫૦ છે. કારમીરની ખીલ ના વિસ્તારમાંથી વિનોબાને ૬૨ એકર જમીન મુલાકાતમાં મળી છે.

ઈસ્ટ ઇન્ડિયન કિંગ્ડમ સોસાયટી

કેપેરાઈટ સરચાની ૩૫મી વાર્ષિક બતરેલ મીટીંગ ત્યાં, ૬-૮-૫૬ના રોજે સરચાના હોલમાં શ્રી હરિભાઈ નામુ ભાષના પ્રમુખપરે મળી હતી. પ્રથમ પ્રાર્થના પછી મંત્રીએ વાર્ષિક રિપોર્ટ અને બળનચીએ સરવાળું રજૂ કરેલ તેની મંજૂરી બાદ આચાર્ય મ. પ. આઈ નીમેના કાપવાકરે મુદ્દાઓ હતા. પ્રમુખ: શ્રી હરિભાઈ નામુભાઈ; ઉપ-પ્રમુખ: શ્રી બલનભાઈ મોપાળ, મંત્રી: શ્રી મોહનભાઈ લ. હરિભાઈ, ઉપ-મંત્રી: શ્રી બાલુભાઈ કમ્પ્યુટર અને બળનચી: શ્રી વલ્લભભાઈ કરસન; અને કમીટી સભ્યો: મેસર્સ બ્રહ્મભત ભાઈ જી. મોરાર, કાલાભાઈ કરસન, રામભાઈ લ. હરિભાઈ; કાલભાઈ બીલાભાઈ, પ્રેમભાઈ કુલ્લભ બીલા; કનેપાલાલ રમભાઈ અને બલવાન ભાઈ કમ્પ્યુટર. મિ. કોર્ટસ: શ્રી રામભાઈ લ. હરિભાઈ અને શ્રી બલનભાઈ પ્રેમભાઈ.

—રશીયા અને પૈશાનના એ સખાક ના અવાસેથી ત્યાં જમીનાં સ્વદેશ પાછા રહેલા બનેરી કા ના ઉપ-પ્રમુખ શ્રી રીયાડ વિશ્વને બધાંમુકું કે આ મે રેલના હોડા શાંતી મારે અત્યંત આગ્રહ બન્યા છે. અમેરિકાને હું બધીય કંઈ હું કે રશીયાના ભોડા અને ભાવે. વાનેએ મારા પ્રત્યે જે સ્નેહભાવ લખ્યો છે તેજ જ સ્નેહભાવ બને રીયાડી મુલાકાતે આવતા શ્રી કૃષ્ણ પ્રત્યે મને ૫ લખ્યું.

૨૦. જિ. ૫૪૪૦

દેશીય ૩૩-૫૪૪૦

દેશીયક એકરેલ: "અમત કો"

અમત કમ્પોઝ (મી) લી.

૧૪ કોર્ટ રીટર્ડ,

એ કા ની કા બ. બ.

હાલસેલ અને રીટર્ડલ બનેને અને કમ્પોઝ

ખાસ કરીને કમ્પોઝે ત્યાં પ્રિન્ટિયન અને ઇન્ડીય કાલસી.

રેડી આચાર્ય નાંખવાના ભાલ ભાવના તેમો-અતરે,

રેડેનમ્સ રીટર્ડ, પીત્તળના અને એકબીજાંબસના

બાલુઓ-કાલ અને પક્ષારીકની બંધીઓ-

કેરમ્પોઝ અને રીટર્ડલ તથા બીજા

બનેકે રેડી આંચે કોર્ટલ

આવધી મળશે.

સ મા ચાર સં ગ્ર હ

—ભારત સરકારે શી પ્રમુખતા પક-
વાસની રહેત મેન્ડે કોઈ પ્રિન્સિપલ
અપેક્ષા તરીકે નિમજ્જ કરી છે.
તેમો તાત્કાલિકમાં અપેક્ષાના અવર્ત
પર કામ ચલાવે નિમાવા હતો. શી
પકવાસના જોડાણી મુલત ૧૯૬૧ના
ફેબ્રુઆરીના અંત સુધી લંબાવવામાં
આવશે.

—ભારતમાં ભારતીય નાગરિકમાં અણ
વેલી આપણોમાં (૩૧મી ડીસેમ્બર
૧૯૫૮ના દિને) પ્રસિદ્ધ થયા હતાં
એવાં દૈનિક, સપ્તાહમાં બે વખતનાં
સાપ્તાહિક, પાંચિક, વિમાસિક અને
વર્ષમાં બે વાર પ્રસિદ્ધ થતાં પત્રો અને
સાપ્તાહિકી સંખ્યા ૬૨૨૫ હતી.

—મહાત્મા ગાંધીજી સાથે વર્ષો સુધી
રહેલાં અંગ્રેજી અધિકાર કાર્યકર મીરા
બહેને (કુમારી મેઝલીન રહેકે) મહાત્મા
ગાંધીજી વિષે એક પુસ્તક લખ્યું છે.
તેમાં ગાંધીજીના જીવનને સમતા અનેક
નાના મોટા વિસ્તારો સંપ્રદાય છે.
આ પુસ્તકનું નામ મીરા બહેને "અ-
ત્માની માતા" આપ્યું છે. કાલમાં
મીરા બહેન બીરનમાં છે, અને તેઓ
આદી ન પહેરે છે.

—ગુજરાતમાં તરીકો પર ને પુરો

વંધાવ છે તેમાં ને મેર વહીવટ થઈ
રવો છે એની તપાસ થઈ રહી છે.
બે દીવસના કામ મટે એક અડધાડીકું
કામ કરવામાં આવે છે.

—સોરેન્ડો મારકવીસમાં સીનેમામાં
સીગરેટ કુહવાની બંધી કરવામાં આવી
છે. હોંદમાં બંધી કપારની થઈ છે.
હવે સાલિય આરિકા પશુ તે દિશામાં
વિચાર કરે છે.

—માનાના વડા પ્રધાનને રાષ્ટ્રીય
સેનાના પ્રિયી કાલિન્સીસના સ્વપ્ન
બનાવી એવને માન આપ્યું છે. તેઓ
પાચમાં પ્રધાન છે કે નેમને "અ.વુ"
માન આપવામાં આવ્યા છે. જોરે-
શીપક, યુનાઈટેડ કોંગ્રસ, ન્યૂઝીલેન્ડ
અને કેનેડાના વડા પ્રધાનને આ પદની
અપાઈ છે.

—મુખ્યમાં ઇએલા નવક વેચાન વેર,
પ્રાંથી મીઠાઈ તથા કરસાંજ વાળાઓને
રાહત અપાઈ છે.

—વિનોબાજી પાંચ રોડ એકર જમીન
અને પાચ લાખ આગમ્યાન મેળવવા
કહે છે. અને ત્યારે જ તેઓ નંપરી
એમ તેઓએ અહેર કહ્યું છે.

—એનના એક લાઈનો મુખ્યના
વિમાની મથકે સામાન લપાસતાં સેના

ના મરનો કે ને પ્રયેક કપાપર
દાખા હતાં તે મળતાં અટકમાં લીધો
હતો. આ સેનાનું આર કનર રૂપીવાનું
હતું.

—મુખ્યમાં ભેદાલીસમર્ગના કેટલાક
હોદ્દોમાં કે નેમો સાપકલ દેશ લઈ
મયા હતાં તેઓ પાસે સાપકલમાં સોનું
પકડાયું હતું અને તેમને નેમમાં પ્રાપ્ત
છે.

—રાજીનિર્મમાં બહુ મવાપલા કરાવ
પુન કેસ દવે વડી અદાલતમાં દાખલ
કરવામાં આવ્યો છે.

—દિલાવી મુખ્ય શામના વેચાણ-
વેરાનું એકીકરણ કરવા માટે મુખ્ય
સરકારે વેચાણવેરા સમિતિની રચના
કરી હતી. એ સમિતિની વાલામણે
નો સરકારે સવીમુખતે રવીકાર કર્યો
હતો, અને એ અલામણેને આધારે

વેચાણવેરાનો તાલો ખરડો તથાપર
કરીને સરકારે એકેટમાં તા. ૩૦મીએ
પ્રમટ કર્યો છે.

—અરતનું નાણા ખાતું એક અખ-
ખારી બાદમાં બંધાવે છે કે વૈભાલ
ખાણ અને મળતણ ખાતાના પ્રધાન
સરકાર રવર્ધસિ મ અને ઉલોમ ખાતા
ના પ્રધાન શી અનુભાજ સાલ તાત્કાલ
માં રશિયાની મુલાકાતે મયા ત્યારે
તેમની અને રશીયા સરકારના પ્રતિ-
નિધિઓ વચ્ચે આર્થિક વિકાસ માટે
ખાલ મહત્ત બાબત અચો થઈ હતી;
એ રશીયાન રશીયા તરફથી રોલ
અખાલ રૂબલનું એટલે કે એકસો એ'સી
રોડ રૂપીવાનું બીરાણ કરવાની જોશર
થઈ હતી. શીજી પંચવર્ષીય યોજના
અને અમલી બનાવવા માટે આ રકમ
નો ઉપયોગ થશે.

માસ્ટર પ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

નવ નવનાં નાપકન, રેલમી તેમજ સુતરાઈ કાપડ, ઓમો બાળકો અને
પુરો માટે સ્વતંત્ર અલગ દુકાન નર્સ, પ્રોપર, કાર્ટીન-સ અને બચ્ચાઓ
મટે—કુટીર, બીચ, બેન્ચેટસ, શોલ્સ; નેપરોન્સ નિગેર.

ફરક બતના આલ માટે તપાસ કરવા લાલામજી.

કડ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જેલ્લાનીસબર્ગ.

ફોન : ૮૩૫-૬૭૮૬

બેકસ ૧૫૪૮.

પુરા ખબર !

તમારા ખર્ચેલા 'સેસાનું' પુરવવતર મેળવો. દેશમાંથી આવો કે દરિયાપારથી, ફરવા માટે આવો કે બીજાનેસ
અર્થે, પણ દરબાન આવવાનું અને તો ઉમ'મ ભેર ચાલ્યા આવો.

પણ ક્યાં ?

નામ અને શરનામું તમારી હાયરીમાં લખી રાખો

માઉન્ટ એવરેસ્ટ વેજટેરીયન લોન્જ

૧૨૬-૧૨૮ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, — દરબાન. — ફોન : ૬૭૫૭૮

કારણ

આ એક એક સ્થળ છે કે જ્યાં સ્વચ્છતા, સુવહતા, સુવ્યવસ્થા અને આરામના દર્શન થાય છે અને
જ્યાંથી સ્પેશિયલ બખર, બંદર નજીક પડે છે તેથી સમયનો બચાવ અને ફરવા ફરવામાં મોજ આવે છે.

- (૧) બહાર ગામ કે પરદેશથી આવનાર પેસેન્જરો માટે અગાઉથી બખર આપસો તો રહેવા સુવ. માટે રીઝરવેશન થઈ ગયો.
- (૨) સોજનના પ્રબંધર બતિ રેખરેખ રખાય છે.
- (૩) લગ્ન અને તહેવારો માટે લેન્ડ બતનરી સર્વાઈલ, સાલ્વીક મીઠાઈ શુદ્ધ થીમાંજ બનાવીએ છીએ.
- (૪) બહાર ગામના એક'દેશર પુરવું ધ્યાન આપવામાં આવે છે. એક વખત એકર આપી ખાતી કરવા લાલામજી છે.

મારે તો એક જ-માથ હું જ ભેંસીએ છે !

“પુત્રોને સંસાર તે મારો સંસાર નથી.”

છાત્રાઓ પરચીને કામખંધે નહોતા હતા ત્યાં સુધી તે આપણા ચેતાના પ્રસારમાં બંધે સમાતા રહ્યા, પણ હવે નહિ. આપણો સંસાર એટલે આજ હું અને હું જ ! આપણા એ સંસાર માં જે નિમોષ્ય કહેલી આ અર્થદીન દિવસ દુર કરવાનું સામર્થ્ય તારામાં નથી એ મેં ભેંસી લીધું; અને એ ભેંસ લીધું એટલે જ મેં કુસ્થે ધણ થઈ ક્રોધ્યું—

“તને માદ આપે છે-આપણા એ દિવસો! સુરેષ જન્મે તો પહેલાના દિવસો! તે વખતે...એકાંતમાં, પ્રથમ પેલી ઘડી જઈ હું કોઈ કોઈ મારે મારા મળામાં કાલ નાખી, અને વળી પડતી, અને કહેતી કે...“નાનું! નાનું! મારે તો હું જ ભેંસીએ છે!”

“કોઈ કાલે અકસ્માત એવું અને કે છાત્રાઓના સંસારમાંથી તારું મન છી જાય, અને મારું તને સ્મરણ થાય, તો તે વખતે આપણા ઇચ્છનના એ સોનેરી દિવસોમાં તે અને જે રીતે અંતરના સ્નેહનીતરંગ કાદથી મોહાવ્યો હતો, તેજ રીતે હું અને કરી અંતરના એ કાદથી મોહાવ્યો...હાથ, તારા એ કાદોના નાદ મારા અંતઃકરણને સંભળાશે, તો હું જરૂર તારી પાસે દોડી આવીશ

પણ ભેંસે સ્થાપત દેહસ તો!” એટલું બોલી નાના જવા હાથમાં નાની અમરોળને ઈશમાંથી જાગી ઉઠ્યા, અને બાવરા બાવરા થઈ જઈ બાવરી આપે આપમે આપે ભેંસે બોલ્યા, “હિમા રહો, હિમા રહો! જરા આમ જુઓ...જુઓ તો ખરા...” નાનીને કહેવું હતું

“હિમા રહો, હિમા રહો નાનું! જરા આમ તો ભેં, મારા તરફ તો ભે... નાનું...નાનું...”

પણ, તેમનું મન બૂલકાળ તરફ વળ્યું નહિ. તે હવે જુવાન રહ્યું નહોતું. તેમણે તે મનને મારીમથકને અને પોતે જ નિમોષ્ય કહેલાં અનેક નિષ્કર્ષમાં જકડી લઈને, તેની તમામ રુક્ષિ અને સમસ્ત બોધવિજ્ઞતાને અધીર બનાવી દીધી હતી. પાછા વળવાને તેમના અને માનું નહિ. તરફ થઈને પછી રવીંદ્રાનું નહિ. અને એટલે જ તે અંતરમાં ધ્રુવના ભાવન થવા છતાં, તેમનાથી પતિને દુઃખારના રોહનથી કાઢે બેલાની રાકવા નહિ. અમરોળમાં પરી રવાન રહે તેમણે કૃષ પાડી—

“હિમા રહો...હિમા રહો...એ... અને...” એ જ વખતે મારણું આપણું અને તેની સાથે બા...” એવો અવાજ પણ આવ્યો. ઘોડીપરે મારણું ઘોડાની અને કરી બાના નામની બે સંભળાઈ.

તેમની આંખમાંથી લાંબા ઊંડા ગર્ધ, મારણું ઘોડાની તે મારણાની વચ્ચે જ ઉભા રહ્યા. મહાર તરફ પડેલાં હોય અને

મારણાની મહાર રમેશ, ઉમેશ, એક અપરિચિત યુવક, એક યુવતી અને એક પતિ એ વખતે કોઈકે કોઈકે હિમા હતો.

નાની તે બધાં તરફ આંખમાંથી ભેંસે હિમા હતો ત્યાં જ રમેશ પેલા અપરિચિત યુવકને કહેતીને કહ્યું :

“આ મોરડી પછી પેલા કોઈકમાંથી જ છે. સ્વતંત્ર મેકા થતોના બંધો જ ભેંસે છે! તમે રજા અમારા માહિત્યોના જમામ એટલે...આ જગત સાથે રહીશ તો કંઈ જ નથી. તદ્દન હોમટ છે.”

“કેમ, છે પછંદ?” કુવે યુવતિને પૂછ્યું

“હું—” યુવતિએ ઉત્તર આપ્યો.

“જમા પછંદ છે, બાકું પણ પરચી થકે તેવું છે; પણ એક વખત બાકું આમળથી ચરત જરા આંકરી છે.”

“હા એવી ચરત છે ખરી. બાકા-કાકેબને પણ તેની અમર છે. તમને ભેંસે આમળું બાકું જરવાની સમજ ન હોય તો તે તમારા સમજા બરી રહે. કોઈકી ખાતર તે શું એટલું નહિ રહે?” એમ કહી રમેશ મોટેથી હસી પડ્યો. પેલો યુવક પણ પ્રસ થયો જાણ્યો અને પતિને કામ પકડી તે નાનીને વટાવી મોરડીમાં કામચ મથો, પતિપત્નીએ ઘોડીવાર અંદર કંઈ કુસુસ માતો કરી અને ઝીણવટથી મારે તરફ નજર ફેરવી ઘડ. મોરડીમાંથી મહાર આવ્યા—

“કોઈ ભાવે, માડાચીટી ભળીને તકપાર રાખ્યો, જાણે હું પેલા ઘડને આવીશ, અને પરચ દિવસથી અમે બહોં રહેવા આવીશું” એમ કહી તે જવા તકપાર થયાં ત્યાં જ નાની મહાર આવીને બોલ્યા.

“જુઓ, આ જમા હું બાકે આપવાની નથી.”

“હા!—ભેં બા, જમા બાકે આપવા તું મેં બાકાકેબને વચન આપ્યું છે. બાકાકેબના કામ નીચે હું કામ કરું છું એ હું કેમ જાણી જાય છે! આને નાના હોત તો અમારે આ ઈશમાં ઉતરવું પડત !”

“મારે તમારા પિતાથી દેખાત નથી એમ ને! તો તો, તમારા માતૃથી.” રમેશ કુસુસને કુટોડે મળી જઈ, પેતાની જાતને સંભળી ઘડ વચ્ચે કંઈક બેલવા જતો હોય ત્યાં જ નાની જ નિલપાતમક રવે પેલા યુવકને ઉરડીને કહ્યું :

“તમે તમારે જાવ, બાકા! રમેશને એવો બેટો જમામ રહી મથેલો કે મારે જમા બાકે આપવી છે. આવી એકમજમાંથી મથો ગોડાયા હોયો

મથો, અને તમને નકામો ત્રાસ વેડેલો પડ્યો. મથ કહેલો, હોં !”

“આમ જુઓ”—માના ભે,કવા તરફ કુલંક કપો ભેંસું કરી રમેશ બોલ્યો. “તમે તમારે સામે પેલા ઘડ આવ્યો ને, માડાચીટી તે વખતે તકપાર જ હશે—”

“રમેશ—!” જૂલકાળમાં કોઈ દિવસ ભેવા મળ્યું નહોતું એવું રૂઢ સ્વરૂપ મારણ કરી, રમેશ તરફ અમરારિક નજરે ભેંસે નાનીએ કોઈકે અને રૂઢ સ્વરે કહ્યું : “આ બંધવાની માલીક હું છું. મારી ઈચ્છા મારે તારાથી પણ આ બંધવામાં રહી શકારી નહિ, સમજ્યો! કોની જમા કોને બાકે આપવા મેકા છે! આજ જ અકોથી, હું તારા મોરડામાં જા! આમ મેં ઈચ્છુ કરી લાલ આપે ભેંસે કરી મારા તરફ તે ભેંસું છે તો માદ રાખજો કે તારે પણ આમની મારક રહેવામાં કોઈ જુદી જમા ઘોડવી પડશે...જા... જા અકોથી, કહું છું ને...”

પેતાની માતાનું-નાનીનું જાણું રૂઢ સ્વરૂપ રમેશ જ તો શું પણ ઘરમાંનાં કોઈ નાનાં છોકરાઓ પણ કરી ભેંસું નહોતું. પેતાની સાદી સીધી અને બાંધોલી દેખાતી મા આમ, આવા સવાવારી સ્વરે બોલી શકતી હશે, અને તાકિત અકિતની સામે પેતાનું અપમાન પણ કરી શકતી હશે, એ વાતનું રમેશને આને પહેલી વાર જ

જાન થયું તે અમરારે, જનમાં કંપો થાયો તે આ જ કારણે.

પરાજય પામી તે અને તેની પાછળ હમણે નાનીની પાસેથી પ્રસાર થઈ ખીજ ખાત્રુ જતાં રહ્યા.

—અપૂર્ણ.

રચનમાં લગન

રચનના યુનીવર્સલ પ્રિસના શ્રી અને શ્રીમતી એન. વી. મહેતાની પ્રતિ મિ. પ્રુષ્પા અને શ્રી અને શ્રીમતી વસંતરામ માધીના પ્રતિ મિ. કોશોર કુમાર (ફક્ત કુમાર)ના લગન લી. ૧૩મી ના રાષ.કૃષ્ણન દોલમાં થયા હતાં.

આ લગનમાં કેટલાક સુધારાઓ કરવામાં આવ્યા હતાં જે ને વિધીઓ અનાવરણ જણાઈ હતી તે રદ કરવા માં આવી હતી. બોલ્ય સમારંભ થયો નહોતો મથો હતો અને સંજના લી પાટી ચોળવામાં આવી હતી. લગન વિધી અલગ વગર કાંતીથી અને ચોમા સ્વજનો અને ખીજોની કાનરી માં કુંકે સમયમાં કરવામાં આવી હતી.

એ કે જે કેતુસર લગન સાદાઈથી કરવાનું બંધીજ અને ખીજોઓ કહે છે તે કેતુ અમારી દષ્ટિએ મદ સમયસર ન મળ્યા હતાં કહેલા કેટલાક સુધારા બીજાને અવકાશ નેપા છે.

રેમિગટન પોર્ટેબલ ગુજરાતી ટાઈપરાઈટર

નવું રેમિગટન ગુજરાતી પોર્ટેબલ ટાઈપરાઈટર સ્ટેડર મોડલનું ધણું સુંદર કામ આપે છે.

ગુજરાતીઓ માટે ઉત્તમ સાધન

આમાં અનુભવોથી મળ્યા સુધારા વધારા કરવામાં આવ્યા છે અને મહી સરળ રીતે ટાઈપ કરી શકાય છે. રેમિગટન તમને મેરેડી આપે છે. આજ સુધી આ કરતાં સાફ ટાઈપરાઈટર બનાવવામાં નથી આવ્યું.

બાવ પા. ૪૧-૧૦-૦થી ઉપર

કીમત શુક્રવવા સરળ શરતે

ફોન : ૬૯૧૩૧

નેશનલ ઓફીસ સપ્લાયરસ

૭૬ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ,

રચન.

હમણાજ આવેલ શીપમેન્ટ

ફરેક જાતની અગરબત્તીઓ. જેની કે "નયુ રોમ" જેટલે જોડે પ્રાંતીયા, અસોહારવાર, કુમથી રાણી, ચામેલી, લગલ મંગેશકર, પાંતેલી, કમ્બુ કરવાર વિગેરે. અપારા પ્રાઈસીસ્ટ માટે જાણો. (અમે ૩૬૦ કીલોની મનાવટનીજ અગરબત્તીઓ રાખીએ છીએ.)

લીલ્લ જાડું & પેની રતલ	માલ ખરેખર પેક કરી
લીલી હળદળ શી. ૧-૦ ૩૨	ચકાવીશું.
જાળા હળદર શી. ૧-૦ ૩૨	એકર સાથે મસા મેકેલવા
મેટી કળીવાશુલસણ ૧/૩ રતલ	વિનંતી છે.

અમે નીચેની વસ્તુઓ કાપરેક્ટ કમ્પાઈ કરીએ છીએ. માલ સારો અને કીંક્રાયત ભાવે મળશે. અપારા પ્રાથમ લીટર માટે જાણો :

રોશા ચણા, જહામ, એલચી, પૌવા, ગમરા, સે-ટેક સોપારી, કાચી સોપારી, શેકલી સોપારી, મેળ, આખલી, કાચો, હીમ, મસુર, દરેક જાતની ઘણો, ચણાનો આટો, અડદનો આટો, પાણીવળા નાળીયેર, વરીપારી, છત્ર, લરીચ, મેથી, રામ, અન્નમે, કુપા, કીચેન્, ધાણા, ધાણા દાળ, આખા મરચાં, નારીયેળનો છુકો, રાજમરો, ખસખસ, હળદળ, વિગેરે.

K. HARIBHAI & SONS
(PTY) LTD.

Direct Importers : Wholesale & Retail Merchants.
81 Victoria Street, — P.O. Box 2156 — Durban.
Telegraphic Add. "BHAISONS"

શુભ પ્રસંગો માટે સેટ !

શ્રીઓ અને પુરુષો માટે

ઘડીયાળ !

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ જ્યુલેનાં
ઓટોમેટીક કેલેન્ડર.

- રોમર
- રોટરી
- લેડો
- રસર

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરુષોનાં શટ' સુટ, પાયજામા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બોક્સ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૧.

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

જયુવાતા આનંદ યાપ છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલેશીયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૬૯ વિક્ટોરીયા, ઓસ્ટ્રેલીયા

— ના —

પ્રતિનિધી નિભાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલનો છાંદગીનો વિભો એ ખરી બાંધધરી છે.

વધુ વિગત માટે જાણો ચા મળો :

૧૦૬ મેન્સરીલ્ડ રોડ, — ડરબન.

બોક્સ ૪૭૬,

ટેલીગ્રામ—કેબલ "સોરાબજી"

ટેલીફોન : ૪૭૮૮૮

૪૭૪૫૩

*It is better to stir up
a question without de-
ciding it than to decide
it without stirring it
up.*

—J. Joubert.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Mahatma Gandhi—1918-1956

No. 34—Vol. LVII.

Friday, 28th August, 1959

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

British Fascist Runs For Elections

By JOSEPH R. L. STERNE in The "Baltimore Sun"

LONDON, July 26.

IN Trafalgar Square today a sleek, gray orator expounded his political programme above a cacophony of cat-calls and clapping.

For their own good, and in the interest of keeping Britain for the British, he would ship all coloured immigrants back to the place from which they came.

He would give "something more than half" of Africa to Negroes and reserve the rest for the whites. "Total apartheid," he called it.

"Real Power" Favoured

He would revamp Britain's political system so the party in power would have "a real power" to carry out the wishes of the majority.

He would make all of Europe one nation led by Britain in the interests of preserving and strengthen-

ing European civilization, and from such a base 300,000,000 strong, he would be able to "tell the Americans, 'thank you and good-bye'" and make a deal with Moscow.

The words came out with an easy flow that comes from long practice, for the orator was Sir Oswald Mosley, leader of the British Union of Fascists during the Hitler years. He is running for the House of Commons again for the first time since 1931.

3 Groups Listen

His audience was divided into roughly three groups. Many of his supporters were 'Teddy boys' in black, wide-shouldered suits with stovepipe pants. One was wearing a bright yellow tie and a bowler to set off his side burns.

Another walked around with his fist clenched to reveal four incongruous letters on the four fingers of his right hand—L-O-V-E.

As loud as these supporters cheered, others in the audience jeered. These were mainly Communists and crackpots who had migrated from the speakers' corner in Hyde Park for the afternoon, or young left-wingers out to bait the fascists, or Negroes listening to Mosley's sugar-coated blandishments with looks of outrage or incredulity.

Finally, there were people who just happened to be in Trafalgar Square to sit in the cooling spray of the fountains or feed the pigeons.

Since Mosley had rather a sparse audience, the pigeons were not denied their usual Sunday afternoon feast.

Mosley, an erstwhile Conservative—turned—Inde-

(Continued on page 337)

Mboya Interested In New Kenya Party

IN our last issue we reported the formation of a new political group in Kenya—the National Party. Leonard Ingalls, writing in the "New York Times" gives more particulars about it. The new organisation, he says has strong backing of African and Asian groups in the Kenya Legislative Council. Its policy statement calls for such controversial steps for this part of world as a common voters roll, integrated schools and equality of economic opportunity.

The new party's policy closely parallels the aims of Tom Mboya, African Nationalist leader, whose public political activities have been confined to Nairobi as a result of restrictions imposed by the Government.

Mr Mboya expressed interest in the new party, but said he thought its organization should have been delayed until after the revision of the Kenya Constitution that is expected about the end of the year.

Party Wins Support

Nine of fourteen Africans elected to seats in the Legislative Council are supporting the new party. Mr. Mboya and four others have

(Continued on page 337)

Ghana Boycotters Of Two Minds

THE Ghana Trade Union Congress said recently that mining implements and machinery from South Africa, vital to Ghana's gold-mining industry, will not be included in a boycott of South African goods [due to begin on October 31].

The Congress earlier last month ordered the boycott as a protest against South Africa's segregation policy.

Reynolds

Ghana Christians Against Sahara A-Tests

THE Ghana Christian Council conference has adopted a resolution condemning the proposed French atom test in the Sahara. The resolution described the test as "very dangerous to human and animal existence in African countries south of the Sahara." The council comprises all Christian denominations in Ghana except Roman Catholic.—AP.

OPINION

FRIDAY, 28TH AUGUST 1959

Ghanaian Christians Against Tests

THE Christian Churches in Ghana are said to have combined in protest against French attempts to explode an atom bomb in the Sahara desert. This expression of responsible and important opinion is something which should be taken serious note of because it shows which way thought is developing on the continent and might complicate the relations between the West and Africa.

The case of the Churches, like that of the organisations and people who have protested against the explosions, is that atom-tests in the desert would give rise to radiations which are known to be harmful to the health of human beings.

Leaving aside the political implications of the tests implications in which the Churches need not necessarily be interested—the use of the Sahara, surrounded as it is by millions of men and women for whom the health services provided leave much to be desired, could very well be a subtle form of genocide. The Churches in Ghana have risen to protest against the immorality of what could very well turn out to be the murder of innocent people for no reason other than that they are not strong enough to ensure that France respects their wishes.

More significant, however, is the fact that in spite of firm opposition from the African government's surrounding the Sahara, France still seems determined to explode her bombs on African territory. She does not mind if non-White lives are destroyed in the slow and painful way produced by the radiations. This is unforgivable provocation. If White people were involved, it is fair to say that the French would think twice about going to the Sahara desert.

We have no desire to go into the politics of the atom bomb tests. We are concerned primarily with what is strictly the humanitarian aspect of the whole affair. Bearing this in mind, we feel it would be proper to say that the Christian Churches in Southern Africa would do the cause of race conciliation on the continent a lot of good if they, too, raised their voice against the explosions.

It is often the case that in matters of vital importance for the African in particular, the Churches do not raise their voices as effectively as they should. In our own South Africa the Christian Churches still battle with race hatred right within their own ranks. The African Christian is still regarded by most Churches as the inferior of the White man. Where this is the case, the Churches cannot effectively oppose that race oppression in which they seem to have an interest.

(Continued in next Column)

PAC Differences Flare Into Open

TWO new splits showed up in the ranks of the African politicians last week says a "World" report.

One of them led to the birth of a new African movement, Pan-African Freedom Movement.

The other sees Josias Madzunya in the middle of a row with the Pan Africanist Congress.

Dr. Tshe's new movement is the seventh in field of African politics. It also raised a new flag—the third on the scene.

"Our flag is white, red and green, placed horizontally," says the leader, Dr. Peter L. Tshe.

Biblical Language

His movement has also introduced Biblical language into African politics.

"It was then that we knew that we stand alone."

"We thank Almighty God, who has matched us with His Hour."

Dr. Tshe is known as the "National Leader."

His movement is a split off from the ANC and the PAC. Dr. Tshe has been a member of both.

He states that on February 26, 1959, some people in Lady Selborne "took to flight" and formed their own political organisation.

Dr. Tshe claims that his Freedom Movement has taken over organisational and intellectual guardianship over the entire African population in the Union and South-West Africa.

Strive For Unity

The movement will strive for the unity and solidarity of the African people, and for a democratic order in the country.

Meanwhile, the PAC is in the throes of its first split. It is involved in a public quarrel with one of its founders, Mr. Josias Madzunya, who was elected as its Alexandra chairman.

Mr. Madzunya withdrew his oath of allegiance to Mr. Robert

Sobukwe because leaders of the PAC met non-African politicians—Liberal Party officials.

Replying to Mr. Madzunya, the PAC also struck its first blow at Dr. Tshe's movement.

Mr. Z. B. Molete, PAC secretary of publicity and information, stated this week:

"If Mr. Madzunya wishes to withdraw his oath of allegiance to Mr. Robert Sobukwe, as President of the PAC we appreciate and cannot regret his walk-out."

Mr. Molete adds: "Such recalcitrances are a product of the so-called Pan-African Freedom Movement of Dr. P. L. Tshe."

He Won't Quit

But Mr. Madzunya intends to stay in the PAC, no matter what happens.

He told a reporter: "If they expel me, I will continue to preach African nationalism under the banner of the Pan-Africanist Congress."

"My Alexandra branch would continue to support me, and we would go out into the whole province to preach."

The result could be two Pan-Africanist Congresses, and one Pan-Africanist Freedom Movement.

Mr. Madzunya says he knows nothing about Dr. Tshe's movement. "I have heard of no such movement."

The seven African political bodies now in the field are the African National Congress, Pan-Africanist Congress, All-African Convention (Non-European Unity Movement, Transkeian Organized Bodies and Soya), Basuto National Congress (Supreme Council of Basuto Bodies), Basuto Nationalist Party (Mapepa's Pietersburg group), the African Nationalist Movement Congress, and the Pan-African Freedom Movement.

(Continued from previous column)

The atom bomb tests threaten more immediately vast masses of non-Whites. It would be a fine thing to hear the voice of the Christian Churches raised in protest against a clear act of injustice, rather than because ultimately the Whites on the continent will not remain unaffected.

Comment On Men And Events

Split In The PAC?

By JORDAN K. NGUBANE

REPORTS from Johannesburg indicate that the trouble in the Pan-African Congress is reaching boiling proportions. A "World" report states that the Madunya group are certainly no longer persona grata with the leadership of the movement. The impression created is one of definite split.

According to the "World", Mr. Madunya is finding it increasingly difficult to work with his colleagues in the PAC. This paper states that one of the reasons why he thinks they have gone off the right track is that they work with the Liberals.

If working with other groups with similar aims on points of common interest is all that Mr. Madunya objects to in Mr. Sobukwe's leadership, then his leaving the PAC will quite decidedly be a blessing in disguise and not a calamity. For some time people with open minds who saw the justice of the PAC's case have been embarrassed by Mr. Madunya's habit of speaking with two voices. In one breath he would be the uncompromising advocate of race privilege for the African and in another he would mouth pious things about "African for the Africans and the Africans for humanity."

That was just did not go together and Mr. Madunya seemed incapable of realising that this was the case. Then, when he accuses Mr. Sobukwe and his colleagues in the executive of the PAC of working with the Liberals what he is just saying is that he objects to the very sight of the White man.

Not Alone

He is not entirely to blame for this. Better-educated men right in the executive of the PAC who should know better still fail to draw the distinction between a White man who is a good South African and the other who is the enemy of African freedom. I have heard members of the PAC executive shouting themselves hoarse trying to tell the world that there is no difference between a White Liberal and a follower of Vorster. This is as naive as it is obviously idiotic. Anybody who cannot make out the difference between the two is not fit to lead anywhere in South Africa.

Thus, when for months Mr. Madunya sat in the inner council of Pan-Africanism and heard all the rot and nonsense against the Liberals, it was inevitable that he would regard it as a crime to work with them. And when he now picks up a

quarrel with his colleagues who should have known better, it is because they, for their part, failed to grasp clearly the real issues at stake in South Africa's present trouble.

But that does not in any way exonerate him from blame which is distinctly his. On the one hand he is something of a disingenuous individualist with a flair for seeing Josias Madunya from the perspective of having almost a monopoly of virtue in all things. He has transformed the Alexander branch into something almost indistinguishable from a private club over which he reigns supreme. It has been said against him that he has not been above spitting venom against the "intellectuals" in the PAC leadership. Vorster would like this tribulation's attitude from Mr. Madunya.

Right And Proper

That this has pleased him in the position where he has progressively become weaker in right and proper where he sees vice and virtue from the angle of race only. But, what is most significant is that Madunya's first step out of the PAC is the starkest proof that Mr. Sobukwe will stand no betrayal of the ideal of non-racialism by anybody in the movement. If Mr. Sobukwe was the spokesman politician that the communists held him out to be, he would have pleased Mr. Madunya and continued to allow him worthy the opportunity to mouth racial venom while raising his right hand to God.

I have said in this column that Mr. Sobukwe is a friend of democracy; that against the background of tyranny from the White side, it will be extremely difficult for him to speak a language which would at all times please all the non-Africans. I have pleaded with democrats not to make his already difficult task more complicated. The fact that he has been ready to take action against race-haters in his own camp should make it clear to all concerned that he means it when he says he stands for a non-racial democracy.

Mr. Madunya has indicated that he intends staying in the PAC no matter what the leader-

ship did. It is for Mr. Sobukwe and his colleagues to say how best they propose to meet this challenge. But from the point of view of the rest of the country, a PAC which had shed of its race-baiting wing would be something to desire.

Silence Critics

Above everything, this development would place the PAC in the best position to silence those of its critics who want it to open its doors to non-Africans. Merely to condone membership in Africans would, as in the case with the African National Congress, be the first essential step to prepare the African masses for responsible citizenship in the life of a mixed nation where race has for centuries determined the status of the individual citizen.

In a country like South Africa at present, it is not a political aim to limit membership to people of a given race. Quite a number of organisations on the White side do not admit non-Whites. The same goes for many on the Indian side. In Durban a decent African has to produce an exemption certificate before he can be admitted to some of the exclusive Indian clubs, for example. Thus, if the PAC throw out their own race-

haters and then tell the world that they should like to put the African house in order first, before they can meet the other people, I, for my part, would say they have a case.

Cairo Radio Attacks Jews In Somalia

CAIRO radio has accused Israel of trying to infiltrate into Africa and to establish economic and trade relations with the African countries in an effort to break through the economic blockade imposed on it. During 1956, says Cairo radio, an Israeli Zionist arrived at Mogadishu, where he tried to start a company, but he was compelled to leave the country when confronted with the violent resistance put up by the Somali people from all classes and political parties. A number of Zionists have recently arrived in Mogadishu, but they have been resisted. The imperialist authorities are trying to encourage them to stay in the country. The Zionist companies operating in Djibouti along the Somali coast are suffering from an adverse slump because the Somali people are boycotting their produce.

Latest Shipment

All kinds of incense sticks: Three Roses, Gateway of India, Asokadhurbar, Soogandhi Rani, Chamili, Lata Mangashkar, Vasanti, etc.. Write for our pricelist. (We only keep Indian manufactured incense sticks.)

Green ginger 9d. per lb.	•	We pack our goods well
Green turmeric 1s. per lb.	•	before sailing.
Amba-Hulghi 1s. per lb.	•	
Garlic with big stems	•	We sell by C.O.D.
1s per lb.	•	

We import the following articles directly:
Scented Batai Nuts, Fawa, Mamma, Roasted Gram, and Many Household Goods.
Our stuff is good and obtainable at low prices.
Write for our price list:

K. HARIBHAI & SONS
(PTY.) LTD.

Direct Importers: Wholesale & Retail Merchants
81 Victoria Street, —P.O. Box 2156—Durban.
Telegraphic Add.: "BHAISONS"

U.P. Progressives May Affect Liberal Party

(From Our Own Correspondent)

FROM the welter of statement and counter-statement and allegations and denials over the abrupt, dramatic withdrawal of eleven M.P.'s several Provincial Councilors and a number of others, though no other lower lights from the United Party, one act has clearly emerged. This is that the Natal U.P. leader, Mr. Douglas Mitchell was bent on bounding out the so-called "progressives" from the party. Going against the advice of his national leader, Sir de Villiers Graaf, Mitchell obtained overwhelming support for his seceding campaign, thus getting rid of the troublesome minority within the Party which made itself a nuisance by its insistence upon honesty and morality.

A thorough politician, an opportunist throughout, Mr. Mitchell could not afford to be bullied by the troublings of conscience in the campaign against Verwoerd. That "white man's promised word" of which the rebels made such a noise could make little sense to him. For has not the white man always broken faith with non-whites; has he not proved, by his past deeds, that he makes promises only to disregard them if they become inconvenient?

Broken Promises

Mr. Mitchell, an active politician, when Natal, must remember vividly how his English-speaking comrades, that section which came for themselves the virtues of western civilisation, who contend that only the Whites understand the workings of a parliamentary democracy, how these people broke faith with the Indian indentured immigrants. How the English people of Natal made false promises to these immigrants and how after the Indians had laboured on the sugar fields and saved Natal from bankruptcy, were rewarded by broken promises. Mr. Mitchell knows by what race, by what deceit and what trickery the parliamentary franchise of the Indians in Natal was stolen by the English settlers in 1896, how the municipal franchise was fished away, how the licensing laws were used to practice racial discrimination; how in terms of the Group Areas Act, that bastard child fathered by the English Durban City Council, wholesale legalised plunder is even now being undertaken.

Mr. Mitchell knows that people like himself and his 'conservatives' were responsible for the pass laws that make common

criminals out of decent Africans; and for the land legislation of 1913 and 1936 and the Urban Areas Act which together make of otherwise loyal, law-abiding Africans poisons in the country of their forefathers. And the refusal of people like Mitchell—a refusal acquiesced in by the 1959 'progressives'—to keep faith with the Coloured people, which resulted in disgusted resignation from the U.P. of Mr. Bernard Friedman.

To Recapture Power

Promises, honesty, morality... these concepts in politics mean little to politicians bent only on retrieving power.

The 'conservative' wing in the United Party, itself little removed from the mass of the Nationalist Party could see no reason why it should be troubled by calls to conscience when, with a little trimming here and there, it could win the fan-becoming-frightened platileader, and with his support get back into the Union Buildings. And it is understandable that Mr. Douglas Mitchell should also follow this line of reasoning.

When he gave up the post of Administrator of Natal some years ago, it was confidently expected that after 1948 Smith would make him Minister of the Interior. That never came to pass. But in spite of his stupidity of outlook, in spite of the wretched utterances he has in the past made in regard to Indians, he is after all human and why should not hope of the Interior portfolio keep tempting him. And as the U.P. congress voting demonstrated, Mr. Mitchell has the major portion of non-Nationalist White South Africa behind him. All this clamour desires is the ousting of Verwoerd. If in the attempt they have to take over Malanist Nationalist policies; if they have to break faith a hundred times, that is to them all part of the game. They know better than Verwoerd how to perpetuate White domination in South Africa.

In this context, the resignation of the 'progressives' may have been politically suicidal. But none can deny their courage, and there will be few whose admiration they have not earned. Whatever their virtues, they are however not liberals by any stretch of imagination. It is hardly likely that any of them will subscribe to the principles of the Liberal Party for instance. Certainly not Mrs. Sothman and not Steynor nor Williams. Not even Boyd.

Liberals Burdened

But it is highly probable that the emergence of this group as a distinct political element in the country may have important repercussions upon the Liberal Party itself. For some years the Liberal Party has been hounded by the vague promise to the franchise clause of its statement of policy. The more far-seeing elements in this Party have been clamouring for some time to have the Liberal Party's franchise aim to be that of unqualified universal suffrage. The drag so far has been the 'cape liberal' element which cannot see its way clear to such a radical departure from previously held positions.

There is however more than a possibility now that this so-called 'right wing' of the Liberal Party may find a more attractive home with the progressives. Likely candidates are Mr. Donald Molteno, who recently left the Liberal Party. Other possibilities are the Balfourers.

If that should happen, then the way would be clear to a re-asserting of the rights of the Liberal Party and a clearer definition of the immediate, as distinct from the ultimate goals. It should then emerge as the only truly non-racial and dynamic political party in the whole of the Union and its appeal especially to non-whites should be made far more attractive than it is now.

Terrorist Group In Congo

ACCORDING to Radio Brazzaville a vast terrorist organisation has been uncovered. The organisation was responsible for the attacks perpetrated at the beginning of June at Yarouba. Some of the leaders were arrested at (Kiboulou?). All originate from Faya Hemileke, near the British Cameroons frontier. Furthermore, a training camp for rebels has been discovered 25 kilometers north of (Nemil?) where it was concealed in a forest. A number of arrests have been made.

It is stressed by authorized sources that the terrorist organisation formed part of the so-called army of national liberation, which up to now has not been able to form more than small bands of from 15 to 20 people to carry out isolated attacks and ambushes. These bands are instructed to terrify the towns in order to create a greater stir and thus affect international opinion.

The special criminal court of Douala passed seven death sentences, five of them by default; he accused had taken part in two terrorist raids three weeks ago in the area; three of the other 12 accepted confinement. One man was given the benefit of doubt. The court will consider another 20 cases next week.

BOOKS OF GREAT SUCCESS TO YOUR FUTURE IN BUSINESS

JUST ARRIVED

Commercial system of cutting fully detailed with diagrams of garments for you to cut any fashion	22/6
Easy cutting—packet size	25/-
Fashion in Suez, Chell, Punjab Sari with detailed style for women	4/6
Ramayana in English Valmiki	36/-
Prince Ajayada—Story of Ramayan	12/6
Women of India—in their Beauty-Duty, with their customs—fully illustrated	27/6
Hindu manners, customs and their ceremonies—A Book of Details and Duties	33/-
Hindu Marriage and family in India	20/6
The Yoga System of Health—By Yogi Vithaldas Illustrated	22/6
Upanishads in 4 complete volumes	45—48—0
Mahatma Gandhi in Pictures of New Light	45—48—0
Heaven Lies Within Us—a book about your future in this life	25/-
Indian Cookings, Sweets, Pickles, Curry Khadi and Kichadi, etc., etc.	12/6

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 26707, (Est. 1932) P.O. Box 2524,
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

Communists Widen Splits In India's Trade Union Movement

IN this balanced and informative review of the trade union movement Victor Feather, writing in the "London Times," describes vividly the efforts of the Communists to lead the country's working classes.

Indian trade unions have their strength in the basic industries on which India's development plans depend. Thus, though their members are only a small fraction when it comes to political elections, they are capable of exerting considerable political as well as industrial influence. Most trade unions are modelled on the British pattern but the member usually pays about six rupees a year, which is relatively twice what trade unionists pay here. There are no provident benefits.

The trade union movement has four national centres. The strongest is the Indian National Trades Union Congress with a membership of 1,400,000. It is strong in the textiles industry, on plantations, in jute, steel, cement, sugar, and motor transport, and has good unions in the docks and railways and among seamen. It was formed in 1948, and drew its leadership from Ahmedabad, where the Textile Labour Association, formed in 1923, is a powerful industrial body with its 95,000 members, and is also known for its great social work. There is a workers' bank in the city and a co-operative society, both formed by the union. A maternity and general hospital also came from the union.

The INTUC leadership is shrewd and experienced, and its training of young leaders follows Gandhian lines. All the leaders except four or five are "outsiders." Many were former social science graduates, or social workers. The same is true of the other national centres as well. The main reason for this is that there are few workers who can read and write even in their vernacular language. The number of those who can write English and Hindi is infinitesimal. A trade union leader must be able to read, write, and speak even legal English, for there is a great deal of law—too much, perhaps, now—relating to collective bargaining. These laws are printed in English and Hindi. Local union officers and factory representatives are drawn from the workers themselves.

Austere Realists

The INTUC leaders have dedicated themselves to the cause of trade unionism as a means of raising the level of Indian life and culture. They are thoughtful men, living austere lives, setting an example of self-sacrifice; they are enthusiasts and realists, not cranks. The leaders of the other democratic centre, Hind Mazdoor Sabha (HMS), are men and women of similar calibre. It may be that they proclaim their socialism more loudly than INTUC and that their Gandhian philosophy is less marked.

HMS has an affiliated membership of 407,000, although some of its supporters say that it is now nearly 600,000 strong. Its main stronghold is Bombay, where it has the support of a dock-workers' union which is as efficient as many of the dock-workers' unions in Europe.

Although the aims and objects of HMS and INTUC are similar, the possibility of amalgamation seems remote. HMS alleges that INTUC is under the control of the Government and the Congress Party. The latter denies this and asserts that it receives no subsidies from party or Government. Indeed, HMS does not challenge this, but explains that INTUC is "under the patronage" of the Government and is given privileged treatment. INTUC's answer is that, on the contrary, it has found itself penalised in some degree because it agrees with the Government's aims and policy, and that because it acts in a reasonable and restrained way, Ministers take advantage of this and bend over backwards to give the HMS and the Communist AITUC (All-India Trades Union Congress) representation to a greater extent than their membership warrants.

Attack On Steel

The Communist Party trade union front, the AITUC, claims a membership equal to that of INTUC. But nobody believes that. Its membership may be

as high as 600,000 or lower than 400,000. "Once a member, always on the register" seems to be true of AITUC, whose unions sometimes are satiated with a membership contribution of one rupee a year.

The AITUC, probably in accordance with a Soviet directive, has concentrated its recent efforts on getting organized in the new key industries, particularly those relating to defence and communications. The terrific onslaught by Communists, imported from Calcutta and West Bengal on the INTUC union at the Tata steel works at Jamshedpur last year was a ruthlessly engineered attempt to capture the union, which could then have been used as a bridgehead to extend, develop, and control, for political purposes, the whole of the newly expanding steel industry in West Bengal and Bihar. The struggle at Jamshedpur has been won by the INTUC union, but similar efforts will be made by the AITUC at the new plant still under construction.

In some areas the Communist congress has managed to get itself recognized in the engineering and electrical industries. Both of the others, having none of the monopolistic control exercised by the AITUC, may have been slower to punch in these new industries, but both are aware of the dangers of Communist advance.

Naive Attitudes

The decisions and attitudes of some employers, on the other hand, have been unbelievably naive. There are employers who prefer to deal with the AITUC because "they control their members better" and "one can negotiate a quicker settlement." This really means that the Communists are ready enough to accept a lower amount and thus make a quicker bargain than the other two. If these two have put forward what they consider to be a just claim for an increase of 10 rupees, and have been offered two, they then still try to negotiate nearer to their claim or go to arbitration. The Communists settle quickly for the two rupees as their primary aim is to keep control of the workers.

In other cases, even where employers do not encourage the AITUC in this way, they force the INTUC and HMS unions through long drawn-out negotiations and then to arbitration rather than establish a quick

Latest Gramophone Records Arrived

Mother India	6 Records	49/6
Pyaar	5 "	41/3
Dekh Kabira Roya	4 "	33/-
Abhiman	3 "	24/6
Janam Janam Ki Fere	5 "	41/3
Johnny Walker	3 "	24/3
Ayodhya	5 "	41/3

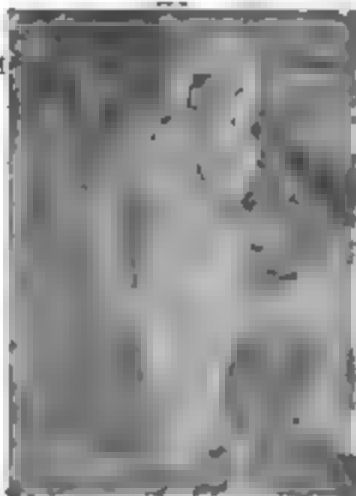
INDIA PRESS RECORDS

Talash	5 Records	50/-
Pehli Jhalak	6 "	60/-
Kalaka	4 "	40/-
Bahar	2 "	20/-
Sirwan Kumar (Drama)	2 "	20/-
Loose Numbers Babul Barati and Bholi		20/-

Packing, Postage and C.O.D. charges 7/6 Extra.

Obtainable at Our Only Address:

**BHARAT MUSIC
SALOON AND
BOOKSELLERS,
266 Gray Street,
DURBAN.**

reasonable settlement by "bona fide" collective bargaining. Under Indian labour law arbitration is part of the judicial procedure; therefore an award by a judge can be the subject of an appeal to the High Court and thence to the Supreme Court; the length of time taken before finality is reached can be appalling, two years being common.

There is a fourth trade union centre, the United Trades Union Congress with 40,000-50,000 members associated with the Revolutionary Socialist Party, whose influence is limited to some plantations in Beagal and Malabar.

These four national centres, however, are not the full extent of the trade union organisation. There are many unattached unions. Trade union membership among Civil servants and white-collar workers in banks and the large commercial houses is patchy and can be increased enormously. The three main centres are making efforts to attract affiliations and membership, but it seems to be revolving itself into a contest between the INTUC and AITUC.

Rigid Wage Policy

The danger is that among public employees there is much

dissatisfaction with the Government. The civil servants are the Government's employees and many are aggrieved, therefore, by the Government's wage restraint policy. The small group of Communists in the House provide the main opposition to the Government. Hence, some Civil servants are inclined to assume that an INTUC union will not put up a real fight for wage increases but the Communists will. The INTUC has secured improved living standards for workers and peasants on the lower levels. Many middle-class commercial employees, however, are resentful that their standards have not improved at the same rate.

It may be that the short-term interests of the nation have got to be examined now in order to preserve the long-term aims. The general view of many observers is that the economic situation has reached a point where trade union organisation is in the balance. It will expand: but it can expand in the direction of the AITUC unless there is some relaxation of the present too rigid restraint.

This does not mean that the restraint has been unnecessary or, from an economic point of

view, has extended over too long a period. Indeed if the latter were the only criterion, there is no doubt that, until the completion of India's Second Five-year Plan in two years' time, rigorous restraint would still be essential. Some relaxa-

tions now, however, will not be fatal. If there is no relaxation it will almost certainly put democratic unionism in a situation of great difficulty and that could not possibly be helpful to India, or indeed to Asia in general.

Cameroonian Politician Flees To Egypt

ISAAC CHUMBA, secretary-general of the national committee of the Afro-Asian Solidarity Conference in the Cameroons, has arrived in Cairo. According to Cairo radio he fled his country despite a ban imposed on his movements by the government of traitor Ahidjo whom the French authorities have installed at the head of the dictatorial government which receives instructions from imperialist authorities and which works to suppress the national movement in the country. Ahidjo's government has ordered the dissolution of the national solidarity committee in the Cameroons and prevented its members from contacting the permanent secretariat of the conference in Cairo.

In the meantime the perma-

nent secretariat of the Afro-Asian Solidarity Conference has cabled the chairmen of the Afro-Asian states bloc asking that efforts be made to urge the United Nations to intervene in the Cameroons question and demand that the French imperialist authorities cease their savage actions against nationalists there. The permanent secretariat sent another cable to General de Gaulle protesting against the new French laws recently enacted in Cameroons to restrict public freedoms and deprive the people of their rights. It also denounced the death sentences passed under the special criminal laws and requested De Gaulle to exercise his power to save the lives of 100 nationalists now up for trial.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

Mboya Faces Political Crisis

TOM MBOYA, youthful leader of the African nationalists in Nairobi, is, according to the "Christian Science Monitor", struggling with the gravest challenge of his meteoric political career.

Ten of the 14 African-elected members of the Kenya Legislative Council broke with Mr. Mboya on July 21 and signed a policy statement in the name of new political organisations, the Kenya National Party.

All 12 Asian-elected members and one European also signed the declaration.

Mr. Mboya and three others rejected the declaration, which insists that consciousness of neighbourhood must supersede that of race, tribe, country of origin, or creed. Instead, they convened a private strategy meeting, to decide how to meet this serious split in African ranks.

By terming calumny, the dry the statement of the new party statement, the Kenya Colonial Government moved to lift its ban on the formation of national parties, provided they met two tests: first, that the parties are not racial; second, that they do not preach subversion or undermine government authority.

Ruling Hits PCP

Mr. Mboya's regional organisation, although national in scope, is the Nairobi People's Convention Party (PCP) and is all African in membership. Therefore, it fails on the first count. Since Kenya has been under a state of emergency for the past seven years as the aftermath, Mau Mau terrorism, rigid governmental interpretation of PCP literature, and speeches could readily determine that the Mboya group fails to meet the second condition.

The Kenya National Party and Michael Blundell's middle-road New Kenya Group, a multi-racial organisation formed last April, can now become country-wide bodies, while obviously the PCP is debarr'd from official national activity. Until this development, African opinion here nominally was united on national demands, while the European and Asian populations, barely 5 per cent of a total population of more than 4,000,000 formed the opposition.

The next two months will determine whether Mr. Mboya will survive this crisis. He says that when the Legislative Council adjourns at the end of the month he will burnorm the country in his role as general secretary of

Kenya Federation of Labour to solidify workers behind him.

The Kenya National Party manifesto rejects the concept of partnership, or multiracialism, because it promotes and perpetuates racial or tribal differences rather than the sense of human fellowship. "We are convinced," the statement reads, "that whatever transitional arrangements might be necessary, all of us must ultimately accept unqualified equality as the only permanent basis of democracy."

Mr. Mboya charged the declaration failed to meet the most urgent and problem confronting the country agreement by non-whites on constitutional changes to be proposed at a conference scheduled in London in February, 1960.

The PCP will ask these constitutional amendments:

1. Immediate responsible self-government.
2. Fixing of a date by the British Government for self-government.
3. Democratisation of the Legislative Council to eliminate the government appointed majority of representatives.
4. Universal suffrage in keeping with the PCP slogan, "One Man, One Vote."

Others Proposed

The Asian bloc opposes responsible self-government in 1960 and universal suffrage, as do the Europeans, because they would obviously be swamped by the overwhelming African majority. Under the present scheme, only Europeans and Asians have universal suffrage.

Mr. Mboya's strength lies not only in his dual role as a political and labour leader, but also in his high rank in the pan-African movement. He is chairman of the All-African Peoples Conference established last December at Accra, Ghana. He can expect pressure on his behalf from Britain from independent West African states and Julius Nyerere, widely respected Tanganyikan nationalist spokesman.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.
Contact No. 17 Berkeleys Avenue,
36 Market Street,
Cor. Unswell & Market Sts.
Johannesburg. Phone 33-1834

Mboya Interested In New Kenya Party

(Continued from front page)

not affiliated, preferring to continue for the present with their own groups.

Supporters of the new party was a promise from Kenya's Attorney General that the Government would permit country-wide activity by all recognized political organizations. Political meetings are held under Government license. The Attorney General cautioned that there must be no breaches of partnerships must not be used to generate racial animosities.

Under the state of emergency declared as a result of the Mau Mau uprising between 1952 and 1956, political activity, particularly by Africans, has been limited to local districts such as the Nairobi municipal area in which Mr. Mboya is permitted to operate.

The state of emergency is still in effect although the Mau Mau trouble was considered to have been quelled two years ago. It is expected that the state of emergency will be declared ended before a conference is convened to revise Kenya's Constitution and prepare the British colony for self-government.

One other political party with white, African and Asian support exists in Kenya. That is the New Kenya Group, which has a middle-of-the-road policy. It was formed earlier this year under the leadership of Michael Blundell, former Agriculture Minister. Mr. Blundell said he was uninterested in meeting with the Kenya National Party's leaders.

The new party is scheduled to elect a chairman and vice-chairman. It expects to hold its first public meetings by October.

In its policy statement the Kenya National Party criticized the "partnership" basis of government in the Federation of Rhodesia and Nyasaland and the "multi racialism" that is the basic concept of the present Kenyan Government. The statement said that neither gave "an answer to our problems, for they promote and perpetuate racial or

tribal differences rather than the sense of human fellowship."

Group's Policies Defined

Other salient points of the policy statement were:

"Human rights cannot be dependent upon such qualifications as race, tribe, country of origin, ability, experience, influence, education, wealth or power.

"It is equally true that no institution or service supported from public funds should be restricted to any race or community.

"The state should provide equal non-segregated and non-discriminatory educational opportunities for all, regardless of race, tribe, colour or national origin.

"The policy of complete political, economic and social integration is the only sure guarantee of the rights and freedom of the people of Kenya."

There are 5,000,000 Africans, 165,000 Asians, 65,000 whites and 36,000 Arabs in Kenya.

British Fascist Runs For Elections

(Continued from front page)

prudent — turned Labourite — turned — fascist, is now running for Parliament in North Kensington. This is a run-down section of London which includes Notting Hill, the scene of Britain's worst racial disturbances.

As the candidate of his own "European Movement" party, Mosley is trying to cash in on racial feelings in the district.

As he stood at the base of the Nelson monument, the 63-year-old Mosley looked the picture of the successful political leader he always wanted to be.

His grey hair, thin grey mustache, grey tie and double-breasted suit gave him a distinguished appearance. His voice, with the accent of Winchester and Sandhurst, gave forth with calm, cultured, neatly reasoned arguments.

Phone 835-4785

F. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

Durban Indian Benevolent Society

DETAILS of recent developments in regard to the Durban Indian Benevolent Society were disclosed in an official statement made by Dr. K. M. Gijwala, president of the Society. The statement reads:

"At the last meeting of the newly elected Committee of the Durban Indian Benevolent Society I was instructed to reveal to the public certain recent developments in regard to poor relief work in the Indian Community. The Committee felt that this was necessary in order to clear up any misapprehensions that might exist in the mind of the public."

"The Durban Indian Benevolent Society was formed about 1944 with the following principal objects enshrined in its Constitution:

"To investigate and relieve the wants of the aged, destitute and distressed Indians and Indian families within the municipal area of Durban, in such manner and to such an extent as the Society may deem possible and as its funds from time to time permit, without distinction as to caste or creed."

"To endeavour to seek employment for unemployed Indians."

"In practice the Society's work was confined to those needy persons not qualified for aid from any other established welfare agency. But unfortunately, it appears from the records that even this work was limited to only negligible proportions. It is not quite clear why, but in the past the Society seemed to have spent most of the funds available on overhead and administrative expenses and very little on direct relief work."

Re-Organised

"Early this year, a committee was established under the chairmanship of Dr. Hilda Kuper to assist non-European unemployed and their dependents. But in discussions with the Chief Magistrate and the Senior Social Welfare Officer, Mr. S. P. Bothma it emerged that it was the duty of the Benevolent Society to do this work. So after some initial difficulty, a meeting was held between those of us who wanted something done and the then committee of the Society. It was agreed that a general meeting of the Society—the first in six years—would be called. This was attended by a number of persons keenly interested in Indian welfare work, and an entirely new committee was elected."

The new officials elected were President: Dr. K. N. Gijwala, secretary: Miss Zubeida Seedat, and treasurer, Mr. J. B. Patel.

Help Needed

"The R. K. Khan Trust have kindly provided the Society with temporary office premises at Madeline Buildings, 437 Smith Street, Durban and the work will for the time being be done entirely by voluntary workers operating from this address as headquarters. At the last meeting of the Committee, finance and relief sub-committees were appointed and we expect to get on with the job as speedily as possible. The Society will need every bit of help that it can get from the public, both Indian as well as European. We have already been encouraged by promises of support but need much more. The problems facing the Society are staggering but they are the problems that have to be tackled. We look forward to the full support of the community in this work."

Diplomatic Relations With S.A. Not Severed

PRIME MINISTER NEHRU said in the Lok Sabha on August 24 that the replies given by South Africa to Indian communications expressing their readiness to discuss questions relating to the treatment of the people of Indian origin in South Africa, had not been satisfactory and so nothing had been done in the matter.

He was replying to a question whether any fresh approach had been made in this regard by the Indian Government to the permanent representative of South Africa at the United Nations or to the Union's High Commissioner in London.

Mr. Nehru interweaving added that annually this matter came up before the United Nations and the U.N. General Assembly had repeatedly passed resolutions upon the various questions involved (South Africa, India and Pakistan), to discuss the matter. Almost annually, India informed South Africa that in terms of the U.N. Resolution she was prepared to discuss the matter. Pakistan Government followed suit. So far the replies of the South African Government have not been satisfactory and so nothing had been done.

Diplomatic Relations Earlier, Shri Mani Menon, deputy Foreign Minister, said that at present there was no proposal for re-opening Indian High Commission in the Union of South Africa.

She added that there had been no severance of diplomatic relations between the Indian Government and the Union of South Africa. The Indian High Commission in the Union had been withdrawn, but diplomatic relations continued through the High Commissions of the two countries in the U.K.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Gramophone Records

MADE IN INDIA — AT HALF PRICE

4/6 EACH OR TWO FOR 8/3

Selected single numbers available from latest firms.
Also Urdu Qawwalis; Hindi; Religious, Ramayan, Arthi, Bhajan and Drama Sets.

Latest Gujarati Records: Only at 3/- each or two for 5/-
Available in Bhajan, Arthi, Garba and Comic Numbers.

MAIL ORDERS ACCEPTED — FREE PACKING
SELLING FAST

Write for detail specification, gladly supplied on application.

NATIONAL RECORDS

18 Ajmeri Arcade, off Grey Street,
DURBAN. — Phone: 25628.

BOOKS FOR SALE

The Bhagavadgita—Radhakrishnan	11	0
Ramayana—Rajagopalachari	0	0
Eminent Americans—J. T. Sunderland	7	0
Christian Mimesis—M. K. Gandhi	0	0
Selected Letters I—M. K. Gandhi	1	0
A Discipline For Non-Violence—B. B. Gorge	1	6
Towards New Education—M. K. Gandhi	2	4
Barodaysa—M. K. Gandhi	5	5
Indian Home Rule—M. K. Gandhi	1	0
Public Finance And our Poverty—J. C. Kumarappa	2	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"
P. Bag, Durban, Natal.

Books For Sale

Sixty Years After (Natesan)	1	0
Selected Letters of Gandhiji	1	0
Public Finance	2	0
Eminent Americans	7	0
Bapu's Letters To Ashram Sisters		
—By Kaka Kalelkar	2	0
Gandhi Techniques in the Modern World		
—By Pyarelal	1	0
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2	0
Why Prohibition—J. C. Kumarappa	1	0
My Dear Child—Gandhiji	3	0
My Religion—Gandhiji	5	0
Story Of The Bible—S. K. George	8	0
Hindu Dharma	10	0
Key to Health—Gandhi	1	0
At the Feet of Bapu—Chandona's	8	0
A Preparation For Solace—R. B. Gregg	5	0
Bapu My Mother—Manabehn	1	0
Nature Cure	2	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Gleanings—Mira	1	0
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Bhoodan Yajna	2	0

Obtainable From:

"Indian Opinion"
P. Bag, Durban, Natal.

Newly Arrived 'Jaico' Books

KASHMIR PRINCESS	25	5.
One Thousand Nights On A Bed Of Stones	4	5.
The Unmarried Widow	4	5.
The Spell Of Aphrodite	4	5.
Some Inner Fury	4	5.
Stories From Bengal	4	5.
Chitralekha	4	5.
The Tea Princess	4	5.
War And Peace	4	5.
The Living Thoughts Of Voltaire	4	5.
The Living Thoughts Of Karl Marks	4	5.
The Living Thoughts Of Confucius	4	5.
Somdeva's Katha Sarit sagara	4	5.
Tales From Kaldasa	4	5.
The Whirlwind	4	5.
The Voice Of God And Other Stories	4	5.
Kadambari	4	5.
Keeping Fit	4	5.
The Miracle Of Milk	4	5.
Siddhartha, Man Of Peace	4	5.
Goutama, The Buddha	4	5.
Nectar In Sieve	4	5.
Somadeva's Vetala Panchavinsati	4	5.

(Postage 6d. Extra)

Obtainable From:

INDIAN OPINION,
P. Bag, Durban.

Newly Arrived 'Jaico' Books

Panch Tantra	6	0
He Who Rides A Tiger	4	0
The Vision Of India	4	0
Droll Stories	4	0
Among The Great	4	0
Light Of Asia	4	0
The National Culture Of India	4	0
Illustrated Technical Dictionary	7	6
The Wisdom Of India	7	6
The Wisdom Of China	7	6
Godaan	6	0
Jataka Tales	6	0
Prophets And Saints	5	0
Make The Most Of Yourself	5	0
A Digit Of Moon and The Draught of the Blue	2	6
The Substance Of A Dream	2	6
The Art Of Living	2	6
Tears And Laughter	2	6
Creatures Of Destiny	2	6
Rubaiyat Of Omar Khayyam	2	6
The Song Celestial	2	6

(Postage 6d. Extra)

Obtainable from:

"Indian Opinion" P. Bag.,
Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

Namahama—M. K. Gandhi	2	0
An Atheist With Gandhi—Gore C. Rao	2	0
A Gandhi Anthology (Book I)—V. G. Desai	1	5
Gandhian Ethics—Benooy Gopal Ray	2	5
Basic Education—M. K. Gandhi	2	5
Bapu's Letters to Mira (1921-48)	10	5
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	5
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi		
—M. S. Patel	2	5
To Women—Amrit Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling		
—M. K. Gandhi	5	5
To the Students—M. K. Gandhi	8	5
The Gospel of Selfless Action or		
The Gita According to Gandhiji		
(Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary)		
—Mahadev Desai	5	5
What Is Wrong With Indian Economic Life		
—D. V. K. V. Rao	5	0
Christianity Its Economy And Way Of Life		
—J. C. Kumarappa	2	5

Obtainable From:

Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)
ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

When you are in Durban don't forget to visit the New and
Most Up-to-Date

MOUNT EVEREST VEGETARIAN LOUNGE

Come and Enjoy Appetising and Delicious	Sweetmeats available at Reasonable Prices
MEALS — CURRY & RICE — SNACKS, etc.	All Sweetmeats are made from pure
Cleanliness and Civility Assured!	Wholesome Ingredients

We also have 7 Modern Rooms, Single or Double for Boarders
at Reasonable Tariffs

Visit Us and see for Yourself

MOUNT EVEREST Vegetarian Lounge

126-128 PRINCE EDWARD STREET - DURBAN - PHONE 67571.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર ૮મી, ૨૮ ઓગસ્ટ, ૧૯૫૯.

ધાનાના ખ્રીસ્તીઓનો વિરોધ

ધાનાની ખ્રીસ્તી યથોક્ત સહારના રજીમાં અણબોળના પ્રયોગ કરવાના ફ્રાન્સના નિર્ણયનો સખત વિરોધ કર્યો છે. આ એક ઘણું વિચાર અને અસહ્યું ચમત્તું અધારી સમજા સુખ્ય તેઓએ લીધું છે. આવા અનાવોષી જ ખજાર પડી જાય છે કે અધિભનો આદિકા સાથેનો સંબંધ કેવો છે

માનમાં બધાનું ઠેકેણું એમ છે કે આ અણબોળના પ્રયોગથી બાની આખી હવા બગડી જશે અને રેડીઓ એકલીવને લીધે ભાં વસનાશભો પર ધણી મહી અસર થશે.

સહારમાં અણબોળનો પ્રયોગ કરવામાં ને રાજકીય કારણો છે એ આપણે ન વિચારીએ તો પછુ જેથીનું ને કારણ છે કે સાહારા જેવી જગામાં જ્યાં કરોડો લોકો રહે છે એમને મટે હથાકા કે હોસ્પીટલની કાંઈ સગવડ નથી એવી જગામાં અણબોળ ફેડવો એટલે એનો અર્થ એ કે લાના લોકો કલા કાફ વગર ધીમે ધીમે પીડાતા મરે તો ફ્રાન્સને કાંઈ વાધો નથી. આજ કારણસર ધાનાની યથોક્ત આ પગલા સામે વિરોધ કર્યો છે કારણ આનાથી લાઓ નિરોધ આણસેનું જુગ મશે. આ લોકોની વીનવતી બોની ફ્રાન્સને કાંઈ જ પડી નથી.

અગત્યની વસ્તુ તો એ છે કે સહારાની આણબોળના આદિકન રેડીઓનો વિરોધ છે.વા છતા ફ્રાન્સ આદિકાની જમીન પર પ્રયોગો કરવા તકવાર થયું છે. ફ્રાન્સને વાધો નથી કે અહીંના બીન-ગોરાઓ આ અણબોળના પ્રયોગોને લીધે ધીમે ધીમે પીડાઇને મરે. પછુ બે ગોરાઓની વાત હોત તો કદાચ ફ્રાન્સ પ્રયોગો કરતા પછેલા ઘણે વિચાર કરત.

અહીં અણબોળના પ્રયોગો કરવાની રાજકીય કારણોની સાથે અમને હેવાદેવા નથી. પછુ આ પ્રયોગોથી માનવજાતીને કેટલું નુકસાન પહોંચે છે એ સાથે અમને સંબંધ છે. અને આ ધ્યાન માં રાખીને અમે એક ઇચ્છીએ છીએ કે હકિલ આદિકાની યથો અને સરઘાઓએ પણ આનો સખત વિરોધ કરવો જોઈએ.

ઘણીવાર એમ બને છે કે ને વસ્તુમાં આદિકન લોકોનું નુક સાન થય સંભવ છે એવી વસ્તુને અહીંની યથો બહું જોરકાર વિરોધ નથી કરતી. હકિલ આદિકામાં તો યથોમાં પછુ જાતીએદની નીતી છે. તેઓ આદિકન ખ્રીસ્તીને ગોરા ખ્રીસ્તી કરતા નીચો માને છે. જ્યાં આણું જ આણું હોય ત્યાં બીજાને એ શું કહી શકે?

આ અણબોળના પ્રયોગોથી બીન-ગોરાઓને વધારે નુકસાન પહોંચવાનું છે. અને ને આખા આદિકાની બધી યથો એક સાથે ભગી સધને તુરત આનો વીરોધ કરે તો ઘણું થોડા ગણશે.

જીવનમાં નધો કાટા જ પચરાયેલા આવે છે; પચંદુ તેમાં થઈને જલદી પસાર થઈ જવું એ સિવાય તેનો બીજો કયો ઉપાય હું જાણતો નથી. એમ એમ આપણે કમનસીબને રહવા વધુ યોગીએ છીએ, સંમ તેમ આપણને કાનિ પહેલાંકાનાની તેમની વાકાત વધતી જાય છે.

—મોહર.

યુનાન્ડામાં એશીયન બહીષ્કાર

યુનાન્ડામાં આજ રીતે યુનાન્ડા વિસ્તારમાં આદિકને એ એશીયન બહીષ્કાર કરવાની અગવળ ઉપાકર્તા બાં એશીયન કુશનદારોની રિયલિટી કહેડી જઈ પડી છે. આનો લાભ આદિકન કુશનદારોને સારો અણ રહ્યો છે. અને આ કુશનદારોને કેટલાક મોટા વેપારીઓ માલ ખુરો પાડે છે અને આ રીતે બહીષ્કારને ઉત્તેજન આપી વેપાર સાથે છે એવી વાતો મહાર જોવતાં તેનો કેટલાકો વિરોધ કરતાં આ રીતે પ્રાથ આપતા વેપારીઓની અગવળ જ રેડીઓનાં નામ મહાર પાડવામાં આવતાં એ એક એશીયન વેપારીઓએ કહ્યું કે તેમનાં નામ યોદી રીતે કડોવાયેલા છે. હવે યુનાન્ડાના આદિકન વેપારી ઓએ માલ મેળવવા મોખાસા તરફ દિલ દોડાવી છે અને યુનાન્ડા ટ્રેડર્સ એસોસિએશનનું એક ટ્રેડ ડેલીમેશન આ મટે મોખાસા આવનાર છે. યુનાન્ડાના આદિકન હોલસેનર્સ અને મોખાસાના ઇમ્પોર્ટર્સ વચ્ચે આ રીતે તેમજ સીધે સંબંધ બાંધવા મટે છે. હાલ યુનાન્ડામાં આદિકન હોલસેનર્સ મોડા જ છે

કેપરલ કેટલાક આદિકન કુશનદારો પણ માલ ખરીદવા મોખાસા આવનાર છે એમ એ એસોસિએશનના સેક્રેટરી એ કાટવે ખાતે ધવેલી પીટીંગમાં કરેલી ભહેરાત ઉપરથી જણાય છે.

આદિકોનાની એ સરઘાવા એક મોવડી મી. ન્યામીએ જણાવ્યું છે કે મારી સરઘાની નીતિ યુનાન્ડામાં એશીયનોના હથમાં ને વેપાર છે તે આદિકોનાના હાથમાં થઈ લેવાની છે, કારણ મારી એસોસિએશન ને પાડી આરો મધ ચુકી છે કે યુનાન્ડાનો વેપારનો ઘણો મોટો ભાગ એશીયનોના હાથમાં છે અને તેને આદિકોનેને તેમથી કાંઈ આપવા તકવાર નથી યુનાન્ડાના ને મોડા મધા એશીયન વેપારીઓ આદિકન

વેપારીઓ પ્રત્યે હથકડી અને સહાનુ- જુતિ કરાવે છે તેમની સાથે મારી એસોસિએશન સહકારથી વર્તે.

યુનાન્ડાના કાટીંગરોએ એક મામમાં આપણું કરતાં જણાવ્યું છે કે કપાકાએ આપણું કપો બાદ યુનાન્ડાની રિયલિટી સારી રીતે સુધરી મઈ છે, અને હવે બધે અગાઉ જેમ કાનિ પ્રસરતી જાય છે.

યુનાન્ડા સરકારના વેપાર અને ઇલેક આતા તરફથી હવે ભહેર કરવા મા આવ્યું છે કે યુનાન્ડામાં આદિકોના એ મોખાસાની અગવળ સમાખ્યા છતાં મમા બહિષ્કારમાં યુનાન્ડામાં વેપાર ધણે સારો રહ્યો હતો. મોખાસાની એ વેપાર ઉપર કાંઈ અસર થઈ નથી. અને વેપાર સારો થયે એવી પહેલેથી મા-મતા હતી, કારણ કેસી, મકાઇ, મુકુ અને અન્ય એવો પાક એ મહિના માં સારો આવ્યો હતો. મકાકા અને ને-મો દીરડીકટમાં કેસી બહુ સારી આવી હતી અને આને પરિણામે વેપારમાં તેજ આવી હતી.

યુનાઈટેડ પાર્ટીમાં કુસંપથી લીબરલ પાર્ટીને લાભ

(પહેમાં પાનાનું અણુબોળ)

આ બધાને લીધે લગભગમાં માન- નારા અળવાયોરોનું રાજનાથુ કદાચ અગાળ કહેવાય. પછુ છતાં એમની હીમતની આપણે તારીફ કરવા જેવી છે. પછુ બીજી રીતે મમે તેટલા એ મો,કા સારા હોય તો પછુ આ લોકો લીબરલ તો નજ કહેવાય, અને એ તે.કા લીબરલ પદમાં કોઠારો એવી તો જરૂરે આકા શમવા જેવી નથી.

કદાચ આ એક નવા પોલીટીકલ પક્ષ તરીકે લીબરલ પાર્ટી પર કાંઈ અસર કરે એમ સનાય છે. કેટલાક અગત્યની લીબરલ પણ સમાન હક અપવાની નીતિ મટે અનિઓન છે. લીબરલ પક્ષમાં ને મધારે પડતા આ- મળ વધેલા છે એ છમ્પે છે કે મધારે સમાન હક આપવાની નીતી સારી છે. પછુ કેટલાક આ નીતિમાં ભય જોય છે. આથી આ મત ધરાવતા લીબ- રેઓને કદાચ આ યુનાઈટેડ પક્ષમાંથી નીકળી આવેલા અળવાયોરો સાથે મધારે હાવે અને એમ બને તો પછી લીબરલ પક્ષની નીતી પછી ચોખા થઈ જાય અને સ્વતંત્રતાની ભક્તમાં એમનો ભાગ આપી શકે અને ત્યાર પછી જ લીબરલ પાર્ટી એક ખરી બેલીએ વમરની પોલીટીકલ પાર્ટી બની જશે અને બીન-ગોરાઓ મટે મધારે ખાન આપતી થશે.

અણબોળ સામે વિરોધ

ધાનાની ખ્રીસ્તી સમા એ એક નીવેદનમાં જણાવ્યું છે કે ફ્રાન્સે સહારના રજીમાં અણબોળ ફ્રાન્સ ના કાપકચનોને અમે સખત વિરોધ રીએ છીએ.

વધુમાં નીવેદન જણાવે છે કે આ અણબોળના પગલાથી આદિકા મા વરના લોકોને અને પશુપક્ષી એને મળું નુકસાન થશે.

આ સલામાં ધાનાના રેડો ખ્રીસ્તી પહેાએ, રોમન કેથલીક સંવાલ ભાગ લીધે, હતે..

સાઠિ આફ્રિકાના માલનો બહિષ્કાર ફેલાય છે

(લેખક: હીન્ડી સીમન)

નૅશનાલીસ્ટ સરકાર ચેતાની પ્રભાવશક્તિની નીતિને લઈ એક દરેક પાછાંતો વેપાર જતો કરશે. આમ થશે તો અહીંના ઉદ્યોગપતિઓને મોટું નુકસાન થશે.

જમણાકાની જેમ પરદેશના ખીલ દેશોએ પણ સાઠિ આફ્રિકાના માલનો બહિષ્કાર ચેતાયો છે. ભાવકોટની આ હાલતના વીન્ડો નોતા એમ કહે છે કે આ હાલ કહ્યું ધણી ફેલાયે અને એથી આપણી રચત'તતાની કાનને પરદેશમાંથી થશે સરકાર ચળશે.

સાઠિ આફ્રિકાના વેપારને તો કલમ બોલન તરફથી, કે જે બિન મોટા માં મોટું કલક છે. મધ્ય નુકસાન પરેસરો જેવા માનતા છે. મારણ બીટનની સેગર પાર્ટી અહીંની જાતીસેદ ની નીતીનો સખત વિરોધ કરવાનો વિચાર કરી રહી છે.

સાઠિ આફ્રિકાના માલનો બહિષ્કાર કરવાને નિર્ણય ફીસેન્સરના આક્રમમાં બહાયેલી એક આફ્રિકન, પીપલ્સ પ્રોગ્રેસમાં લેવા દેતો. આ પછી રેકર્ડ બહાયેલી આફ્રો-એશિયન સો-શીયીસ્ટ પ્રોગ્રેસ-સે બિના હાથોને આ નિર્ણયને અમલમાં મુકવા વિનંતી કરી હતી.

સરવાતમાં સાઠિ આફ્રિકાની સરકાર અને અહીંના મોટા મોટા વેપારીઓએ આ નિર્ણયને હસી કાઢ્યો હતો. પણ હવે એ દરેક બદલાય છે અને એક સોડો જે હસવા હતા એ આને ખુબ ચીંતામાં પડ્યા છે. પ્રખ્યાત કાપાચી ની તરફથી એ મોડો રોજ વિનંતી કરે છે કે આ બહિષ્કાર હવે અમલ કરે.

આક્રમ અને રોશની પ્રોગ્રેસમાં દેશ નિર્ણયને અમલમાં મુકવા જમણાકા પદેસ હવે. તો કે જમણાકાનો આ દેશ સાથેનો વેપાર નાનો છે અને રેકાર્ડા હીસાએ તો સાવ નહયો છે. પણ જ્યાં જમણાકાના આ નિર્ણયથી સાઠિ આફ્રિકાનાં એ કારખાનાને મધ્ય નુકસાન પહોંચ્યું છે. આ એ કારખાના છે કાચના વાઇલો મનાવનાર અને તાને બેકાકોનો માલ કાપવા કરનાર.

શી લેનો બહાયે બતાવે છે કે અહીંની સરકારને આ જમણાકાના પગલાથી થણી ચીંતા થવા ચાંદી છે અને એની અબીરતા હાલમાં લીધી છે.

જમણાકાના નિર્ણયની અસર ખીલ દેશો પર થવા ચાહી છે. પરીચુને રોડા આવાહીવામાં આ બહિષ્કારની હાલ ધણી ફેલાઈ ગઈ છે. માનના ટૂંક સુતીવન કેમિસે હમણા દરમ પસાર થયો છે કે સાઠિ આફ્રિકાના માલને, બહિષ્કાર કરવો અને આ દેશનો માલ

આરીપર ઉતારવો નહી. આ દરમમાં એમને અણખું હતું કે જ્યાં સુધી આફ્રિકન મોઢાને સમાન કલ નહી મળે ત્યાં સુધી અમે ત્યાની ચેરી સરકાર ને ડાહ જાતનો સાથ નહી આપીએ.

આ બહિષ્કાર એક્ટોનમાં અમલ મા મુકવામાં આવશે. અને આશા છે કે ગીની મધ્ય એને સાથ આપશે.

જુલાઈની સાત તારીખે શી એમ, ડી. કે.સ. નારવાકોસના વેપારના મંત્રીએ જાહેર કયું હતું કે નારવાકોસ ની સરકારને સાઠિ આફ્રિકાના માલનો બહિષ્કાર કરવાની કૃ વિનંતી કરવાનો હતું. આ જાહેર થવા પછી જુલૅસ વેસ્ટ ઇન્ડીસના ખીલ દેશો એ પણ ચેતાનો સરકાર જાહેર કરી જમણાકા ને સાથ આપેો હતો.

જુલાઈની આક્રમ સરકાર એક નિવેદન બહાર પાડી લે. ડાને સાઠિ આફ્રિકાના માલ ન અરીવા આપીસ કરી છે. અપીલમાં છે કે જ્યાં સુધી આફ્રિકનો અને કહોને સમાન કલક ન મળે ત્યાં સુધી સાઠિ આફ્રિકાના માલનો બહિષ્કાર કરવો. કોનીકાદ અને બિટીસ ગીમાનાએ પણ બહિષ્કારને દરમ પાસ કર્યો છે.

ઈમાનીકાની કોચેસના પ્રમુખ ન્યુરીરે પણ કહ્યું છે કે તે પણ ચેતાના મોઢાને આપીસ કરશે અને બહિષ્કારને સાથ આપશે. એવીજ રીતે ઈનીયામાં કોચાએ પણ આપીસ કરી છે.

આય. સી. એફ. ટી. સુ. ને નિર્ણય

આ દરમ્યાન ઇન્ડોનેસીય પ્રોગ્રેસન આર્ટી ફ્રેંક સુતીવને પણ સાઠિ આફ્રિકાના માલનો બહિષ્કાર કરવા અણખું છે. સુતીવને ચેતાના એ કાપ કરત એને આ દેશના મોઢાથી પણ બેક જમણાકા આ નિર્ણય શીધે છે.

બ્રિટનમાં આફ્રિકન કોરમનાઇઝેશને બહિષ્કારની મળવળ અલાવવા એક સુતેલી કાપર કમિસરન, ડેનન કે.સીનસ અને વેલ આઇકલ રોટનનેતવ નીચે રચાઈ છે. બીટ ધણી નાની સંરથા આ આ મોટી સંરથામાં જગ્યા મળે છે.

નાઇજીયાના મોઢા તો માનના મોઢા કરતા પણ વધારે ઉકેરાયા છે. આ અગુભવ સાઠિ આફ્રિકાના એક મોટા વેપારીને થયો છે. તે અણખે છે કે નાઇજીયાને ટર્કીમાં રચત'તતા થજો કે તરત જ્યાંની સરકાર અહીંનો

માલ બહિષ્કાર કરવા પગલા લેવા લી છે.

એક બીલ મે.ટા વેપારીના કહેવા મુજબ ચેરીટીયસ પબ્લિકેશ આફ્રિકા નો વિરોધ કરવા તકવાર થયું છે.

સીરીયા તથા લીબેનમાં અહીંની જાતીસેદની નીતીને ખુબ વિરોધ થાય છે. અને એમ મનાય છે કે એ નોતા તે અહીંના માલનો બહિષ્કાર ચેતા વખતમાં ચેતારશે.

ટુકમાં, અહીંની સરકાર માને છે તેમ, સાઠિ આફ્રિકાની અ.નુ બાનુ દુરમનાવટ થવાતા દેશો છે. જે મોડો અહીંની પરીસ્થીતી જાણે છે અને એક મોટા વેપારીના કહેવા મુજબ સાઠિ આફ્રિકાની આ બદલતી આર્થિક પરીસ્થીતી ને કાઈ કાને આફ્રિકનેમાં વધતી રચત'તતાની માંગણી એને અંજે અહીં વેપાર કરવો થજો અધરા થઈ પડયો છે. નવો વેપાર બેલવાની તો વાત જ નવા રો."

આફ્રિકાનરોની મોટી વેપારી સરથા ને પણ આનો અનુભવ થયો છે અને એ મુજબ એ મોઢાએ ચીનીસ્ટરને પણ અણખું છે. એમના કહેવા મુજબ પરદેશમાં બપર પડે છે કે અમુક માલ સાઠિ આફ્રિકાની બનાવટ ને છે તો વેચાતો નથી.

સાઠિ આફ્રિકાની સામેની આ મળવળ બપાળી છે કે.રજુ અહીંની જાતીસેદની નીતી મલમ નીતીની વિરોધી છે. અને જ્યાં સુધી અહીંની સરકાર આ નીતી અપનાવશે ત્યાં સુધી બીલ દેશો એને વધારેને વધારે સખને કરશે

એક આશ્ચર્યજનક વસ્તુ તો એ છે કે અહીંના માલના બહિષ્કારની મળવળ ને સુનીમલના ડેલના મોટા મોટા વેપારીઓનો સાથ મળી રહ્યો છે. આ મોઢો ડે. રવુઅડથી કાંટાળી એને કારી મુકવાનો આ એક અ.મ' છે એમ માને છે. અને વધારે આશ્ચર્ય જનક વસ્તુ તો એ છે કે આ લે.ડો જાણે છે કે ડે. રવુઅડના અવથી કશું જાતીસેદની નીતી પણ જાગી પડે. પણ છતાં એમને એનો માધો નથી. આ બતાવે છે કે મરેજ જાણતી મધ રહી છે

જુલૅસીય, ઇનકમ કેકસ રીટર્સ, લાઇસેન્સિંગ, રેવન્યુ કમીશનર અને ઇનસેયોરન્સ માટે મળેા.

આર. વી.કુલ
૧૨ જાકેમી આર્કેડ, ૩૮ મીડેટ રહીડ, રોવનર હાપ્પોલમ અને મીડેટ રહીડ, બેકાનીસબર્ગ, રોન ૩૮-૧૧૫૮.

✱ રેમિગટન

✱ પોર્ટેબલ

✱ ગુજરાતી ટાઇપરાઈટર

નવું રેમિગટન ગુજરાતી પોર્ટેબલ ટાઇપરાઈટર સ્ટેકર મોકલવું ધણું સુંદર કામ આપે છે.

✱

ગુજરાતીઓ માટે ઉત્તમ સાધન

આમાં અનુસંધેથી થણા સુધારા વજારા કરવામાં આવવા છે અને થણી સરળ રીતે ટાઈપ કરી શકાય છે. રેમિગટન તમને વેરેડી આપે છે. આજ સુધી આ કરતાં સારું ટાઇપરાઇટર બનાવવામાં નથી આવ્યું.

લાવ પા. ૬૧-૨૦૦૦થી ઉપર

ક્રીમત સુકેવવા સરળ શરતો

ફોન: ૭૬૩૩

નેશનલ એપ્રીસ સપ્લાયરસ

૭૬ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, — દરબન,

ગીતાની ગૂઢ શક્તિ

“લક્ષ્મિ”

તા. ૨૧-૮-૫૯ને શુક્રવારે ભગવાન ધીરુષ્ટીની જન્મતી છે. આ દિવસ પ્રસંગે તેમનું કેટલુંક લેખ પ્રદ સાહિત્ય થી “લક્ષ્મિ” પીરસે છે જે બાબાર સાહેબ અને રાજુ કરીએ છીએ.—ત્રી.

મહર્ષિ વેદવ્યાસે મહાભારતના અંશમાં ભગવાન ધીરુષ્ટી અને અર્જુનના સંવાદરૂપે સંપ્રેક્ષ્યત ‘કેલી માંદ’ ભગવદ્ ગીતામાં ધીરુષ્ટી ના ૧૨૦ શ્લોકો, સંખ્યના ૧૭, અર્જુનના ૫૭ અને કૃતરાજના એક શ્લોક કુલે ૭૮૪ શ્લોકો મૂળ ગીતામાં હોવાનું મનાય છે. તે પૈકી દશમ્યાં આપણી પાસે જે ગીતા ઉપલબ્ધ છે તેમાં માત્ર ૭૩૦ શ્લોકો જ હોય છે બાકીના ૪૫ શ્લોકો કાવ્યબદ્ધ હોય છે, જે ખોલ, ચેલા શ્લોકો પૈકી ૨૧ શ્લોકો એકાદ સંખ્યના જ છે.

અ. સ. ન્ય કુરે દર્શો વિદ્યા ભયુતો દત્તો’ અને દારિદ્ર્યમા ભગવાન ધીરુષ્ટીને સારથી બની તેમની સેવામાં શ્રવણ જ્ઞાતિ કરતો, દત્તો.

કુરુક્ષેત્રમાં કૌરવ પાંડવોએ યુદ્ધનો અંતિમ નિમિષ કર્યો પછી, ચોત પેતના વચનમાં સર્વ, રમેદિ અને મિત્રોને તેમાં મદદ કરવા માટે આ મંત્રણા આપ્યા. તેમ ધીરુષ્ટીને પણ આમંત્રણ આપ્યું. અર્જુન અને કુરુક્ષેત્રના જો બંને ભયુતો ધીરુષ્ટી પાસે દિવિદ્યા મગેલા. ધીરુષ્ટી તેમની સંકીર્તાના લોક દ્રષ્ટિએ જે બામ પાદમાં, એક વરદ પેતાના સેનિયો, અને બીજા તરફ એકસ પેદા અને તે પણ શબ્દ સંદિન. ઉભયમંથિ એક પદેદ્ અર્જુનને પસંદ કરવા માટે કશું કારણ કે આમંત્રણ આપવાના સુધે અર્જુને ધીરુષ્ટીને દર્શન પદેદ્ કર્યું હતું.

અર્જુનને ધીરુષ્ટીમાં ‘અસીધ રમેદ દત્તો, સસારમા તેમનાથી અધિક મહાત્મ તેને કોઈ જ ન હતું. જેથી રજાભાવિત રીતે જ તેણે ધીરુષ્ટીને પેતાના પદમાં નિઃચળ હોય તે પણ આજનાં માટે વિનમિત કરી.

કુરુક્ષેત્રના જોદિશ્વરને અતુરાગી દત્તો જેથી પેતાનાં કરકરમાં જેમ અને તેમ વધારો કરવ. માટે ધીરુષ્ટી ના સંનિદો મને એક ક્ષણ તે દત્તો. જાહેર અર્જુનને સમ રિનાના ધીરુષ્ટી ની પદદર્શી કરી, અને પેતાને બાંધે સંનિદ કજ આપ્યું ત્યારે તે મુગ રાજી થયો.

આ સેનિયો બેગે, સભ્ય પણ કુરુક્ષેત્ર સાથે દર્શિતવપુર થયો.

ભગવાન ધીરુષ્ટી કૌરવ પાપવના શુદ્ધતા સંકિષ્ણ બામ ન લેવાને, નિમિષ કરતા હોવાથી. તેઓ, માત્ર અર્જુનને

રથ દર્શિવા પુરતા જ સમરામધુર્માં ઉપશિયત થયેલા. વિતુ મૂળ હેતુ તે, અર્જુનને સલાહ સૂચન આપીને વિભ્ય ના સહભાગી બનાવવાનો હતો. કારણ કે પદાને પ્રભુ મહત્ હોય સ્વત્ તથા ન્યાયને માટે અનુમતિ હતી.

કૌરવ પાંડવો ચોતપેતાની સેના સંકિત યુદ્ધ માટે કુરુક્ષેત્ર પ્રતિ વિદાય થયા તે વખતે દરિતનપુરમાં રહેલા અંધ પુતરાજી આ સમયના સમયાર તરત મળતા રહે જે માટે અત્યંત દિનેજરી બતાવી. તે કૌલી રીતે મળી શકે! આજના, જેવા દરિત સમાચાર વાદક સાધિતો તે કાળમાં તે કદાં જ ન દત્તો. બેપિયા કે કાદણી દારા જ સમાચાર પદેદ્દાદી સહના તેમાં દિવિદ્યા ને મહિનાઓ વીતી જતા. પુતરાજીની કાંકસુદીથી ધીરુષ્ટીએ સુઝવણી કુરે કરી બીધી તેઓ સંખ્યની શુભ શક્તિ ભયુતા હતા. જેથી તેમણે યુદ્ધમાં જવા અથવા સંખ્યને પુતરાજીની પાસે રહીને કુરુક્ષેત્રના બનાવો ય જવણ પ્રમાણે તેની જાનણ કેમ કરવાની સૂચના આપતા બધા.

બા પછી દરિતનપુરના રાજા મહાલયમાં રહી રહી સંખ્ય પેતાની કુરે દર્શો સંકિતથી કુરુક્ષેત્રના સમયો બનાવો ભેટો, અને તેની વિચિત પુતરાજીને કહા કરતો હતો. ખાં ભોતાં ધીરુષ્ટી ભગવદ્ ગીતામાં વધુ છુટે છુટે રમણે સમયપરકેદે અપમાત જાનતા સંવાદો ચાલેલા છે પદેદો. વ્યસ પ્રતિ ચેતા (વાંચક) સમય પેતાના વિચારો રજુ કરે છે. બીજો ધીરુષ્ટી અર્જુનને કહીને સમજાવે છે. અને ત્રીજો સંખ્ય પુતરાજીને કહી સંજાવે છે.

કુરુક્ષેત્રની રથધુર્માં યુદ્ધનો આરંભ થયા પુરે કૌરવ દળના સેનાપતિ તરીકે બીજમ પિત્રામદ ક્રિયા હતા. અને પાંડવ સેનાના અમથી તરીકે મહારથી અર્જુન આવી ઉભો હતો. તે રથ પર ત્રણ, પદેદો દાયમાં બરીને ધીરુષ્ટી મેદા દત્તો. એક તરફ અધિવાર અસોદિયુ સેના ઉભી હતી બીજી તરફ સાત અસોદિયુ સેના દુઝમની વાદ ભોલી હતી. અને એક કોટક ઉદભયુર્ અધીન માનવી માનનાં દેવામાં રહેલા દેવી અને આસુરી દત્તિ એ વચ્ચે અલગતા સંધાયને વર્ણવવા માટે આ કોવિદ યુદ્ધને નિમિત્ત બનાવવાનું એક મહામુદ્દ કાંકસુ બામ સુનિષ્ઠે આપી લીધું.

અહીં ભગવદ્ ગીતાનો જે પ્રસંગ ઉપશિયત થયો તે દરિતનપુરમાં સંખ્યે પણ ભેટો. અને ધીરુષ્ટી સાથે અર્જુનને ભેટો અપમાતજાન નો અનુપમ સંવાદ પણ તેણે લોકસ રીતે સંભળ્યો અને તે પ્રમાણે પુતરાજી ને કહી સંજાવ્યો. અધિવારમાં અપમાતનો પ્રસંગ આવતાં ભગવાન ધીરુષ્ટી જે વિશ્વરૂપનું અસોદિયુ દર્શન અર્જુનને કરાવ્યું તે પણ સંખ્યની સમજમાં આવ્યું હતું. પરંતુ આ ભવાંનું જે રજા અર્જુનને ચંચુ તે સંખ્યને નહોતું મળ્યું, તેમ પુતરાજીને પણ નહોતું મળ્યું. એવું કારણ? એમાં વધુ કારણો સમાવેલા છે. પદેદ્દો : અર્જુનમાં પ્રથમ જ વિચારની ભાવના ઉપજી હતી. છુદે આસજી ગીતાના પદેદા અપમાત નામ જ વિષાદ થોગ રાખેલું છે, તે હેતુ પ્રવંક જ છે. બીજું : અર્જુનને નજા બાવનાથી ધીરુષ્ટીનું ઘરવું સ્વીકારી વારંવાર પ્રશ્નો દત્તો. યંકા સમાધાન મેળવ્યું હતું. અને ત્રીજું : અર્જુન માં કર્તવ્ય કાંકિતની દત્તા હતી. જપરે સંખ્યને પુતરાજીમાં વેરાગ્ય આવનાં કિંમિત પણ ન હતી કર્તવ્ય બાવના પણ નહીં હતી.

વેરાગ્ય વિનયનું જ્ઞાન કદ નથી હોતું. તેમજ ભણેલાં જ્ઞાનની પાછળ તેના અમલની આવના હોવી પટે છે, અને તે આવનાની પાછળ કર્તવ્યનું અનુ

શિલન જ્ઞાનવાર્ધ હોય છે. આજ ભણેના સમય-વધી જ ગીતામાં જે ગૂઢ શક્તિ રહેલી છે તે સુદ વધારે છે.

આપણો ધર્મ અને ત્યાગ ભાવના

છટ્ટહંડનના ધીરુષ્ટી, હેરી તરફથી ધીરામધુષ્ટી સેન્ટરને “મીસ-અ-મીસ” ચોખ્ખામાં આપવા અમને આ બીજા ચોક ૨-૮-૦ની મળી છે, અમરત કુટુબ આ ચેતનામાં સાચા બાપે છે અને માસીક ભયત દાનમાં આપે છે જે અભિનંદનીય છે.

અર્જુન ચાલે સમાર ફેંદે

મધુભાઈ લાલભાઈ
ભોજન પા. ૧ ૧ ૦
ભાંજી રેવણ બાપ
લીનીમરદન શી. ૧૦ ૦
બીબા, જોડ કુંપની
શુભરાપો શી. ૮ ૬
—૦—

સાબાર સ્પીકાર :

કુલકભાઈ ગોવત,
કુમરકેપ, શી. ૧૬-૦
ક. લ હોદ્દો લોકપરી, પા. ૨-૦-૦
બી. ડી. મીસી, શુભરાપો પા. ૧-૦-૦
બી. ડી. મીસી, શુભરાપો, પા. ૧-૦-૦
ડી. ગોપાલ, ભોજન, પા. ૧-૧-૦

શુભ પ્રસંગો માટે એટ !

શ્રીઓ અને પુરુષો માટે

ઘડીયાળ !

૧૭, ૨૨ અને ૨૫ બચુલનાં
ઓટોમેટીક ટેલેન્ડર.

- રોમર
- રાહરી
- લેડો
- રસર

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરુષોનાં શર્ટ સુટ, પાયાબા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

જોડસ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૨.

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, બોહાનીસબર્ગ.

હિંદી પત્ર

(અમારા અવરખતો તરફથી) ૨૪-૮-૫૯.

સ્કાઉટ પરિષદ

હિંદીમાં મળેલી આંતરરાષ્ટ્રીય પરિષદ તા. ૨૭ ઓગસ્ટના પુરી થઈ છે. ભારતના કેળવણી પ્રધાન ડૉ. કે. એચ. શ્રીમાણીએ તેના પ્રમુખત્વી પ્રવચનમાં જણાવ્યું હતું કે, આજે આપણે અધિક દુનિયાને એક કરવા માગીએ છીએ ત્યારે સ્કાઉટ કેળવણી તો એવમાં સુદર હોવા આપી શકે છે. સ્કાઉટ સહકા ધર્મ અંશમાં આવતું નથી, આંતરરાષ્ટ્રીય આદ્યારામાં આવે છે. તે યુવાનોમાં શાંતી પ્રાપ્તતા પેદા કરે, આદે છે.

ડૉ. શ્રીમાણીએ ૨૦૦, પ્રતિનિધી એકે અને પ્રકાશનિ વિનવી કરી હતી કે આ પ્રવૃત્તિને આમકાં સુધી પહોંચાડી મહાન બનાવવી.

દર આજે મેક્લીન ને બીટીક પ્રતિનિધિ પ્રજાના અભિવાન હતા, તેમજે અણુકું હતું કે, પ્રતિનિધિએ ભારતની આવાણ પ્રદેશ સરકારની મીડી થાક લઇને બહુ રજા છે.

એક દિવસમાં જણાવ્યું હતું કે, નેજ સેતાં આનંદ થાય છે કે એશિયામાં સ્કાઉટના કિલ્લાને આપણે અગ્ર સાર સુદર કાર્ય થઈ રહ્યું છે, કે અમા પ્રથમવાર જ આ પરિષદ મળી છે.

દાદરા નાગર હવેલી

દાદરા નાગર હવેલીના ૭૨ માનવ, પ્રતિનિધિએ એકા થયા. દલી નિશ્ચય કર્યો હતો કે, ૨૭ ઓગસ્ટના પોસ્ટીંગ સત્તાને આવેલી અંત કરી જાનવ કરવા પ્રયત્ન થશે તેને સખત કામને કરવામાં આવશે.

એવપાસા વહેર ને વિભાગીય યુગ્મ હોયી છે તે કમાને વિરોધી સુદર સ્વચ્છતાસ્વાર્માં આવી હતી, પછી યહાને ઉપર આરતીય શાસ્ત્રવજ કરકેતો હતો, હોડા સરકારમાં આવી ભારત શાસ્ત્રવજને વહેન કરતાં હતાં, દુવતંગ થાને આ પંચમેા ચાલકે ઉત્તર હોડા.

દાદરા નાગર હવેલી ૨૪૮ ચોરસ થાકનેા પ્રદેશ છે. વસ્તી ૪૫,૦૦૦ ને ત્યાં સ્વતંત્રતાના પંચ વરસમાં સુદર પ્રવૃત્તિ થઈ છે. આંતિક એક-પંદીરેટ્ટે, ને સ્વરાજ સમિતિ તરફ પી નીમવામાં આવે છે તે પ્રુદા પ્રુદા ખાળના સ્થાનકાર ૫૬૬ કરી પરીવટ કર્યો છે. આજકામાં કાય પચાવેા છે. ૩૪ કાર્યપ્રકાર યાગાએ આવે

છે. ૫૬૬માં અજ ૩ હતી, આંતીક રો હોવા સુધી કમાનારોએ મારે પ્રકરને દવા મહત અપાય છે. વરસ માં જણ વખત દી.દી.દી. હાલવામાં આવે છે. જે દેવપીટકને એક દવા ખાતું ચાલુ કર્યું છે, જે માધ્યમીક સજા શરૂ થઈ છે, આમકે પેલક એવીસો પેલો છે ને નવી ચડી. માંધરામાં આવી રહી છે.

સામાજિક અને આર્થિક ઉન્નતિ કાર્ય

ભારતના મધ્ય સેલસિયસ વેલેર મોડના પ્રમુખ શ્રી દુમોળાકે દેસપુએ મદાસમાં બોલતાં જણાવ્યું હતું સોસીયલ વેલફેર મારેની માન્ટ ચોખ્ખાથી ૭૦૦૦ કરવાએ મોડ સાથે સહીત થઈ છે. નેમને મારે જણ કરેડા રવીયા મંજુર થયા છે. દવે પછી આજમાં પ્રવૃત્તિ શરૂ કરવાની યોજના થશે.

શીમતી દેસપુએ જણાવ્યું હતું કે સ.માજી અને આર્થિક ઉન્નતિ બંને સાથે થાય એ મહત્ અપાયું છે. વેપાર અને ઉદ્યોગ ખાતા તરફથી સારી રકમ અને ટેકનીક મદદ મળી છે. અમરજ સરકારનાં બીન વિકાસ ખાતાએ નેવાં કે મદ ઉદ્યોગ, નેસનલ ઇન્ડસ્ટ્રી પ્રોમોશન એ બધાએ સેન્ટ્રલ યોગીયસ વેલફેર મોડની યોજના મારે રાશે. મંજુર કરેલી છે.

મદાસના નુક પ્રધાન શ્રી અંતવજ સજે જણાવ્યું હતું કે, ભારતના ઉન્નતિ કાર્યમાં નરેનેના મરજ્યાત અને ઉમંગ બધી લકારની ભર છે. આજ કરીને મામાતા સમાજી ઉન્નતિના કાર્ય મારે બહેનો બધી જ અગ્રણ થશે, એમને પ્રથમ પક્ષરથી અપાવવી નોમ્મ.

વધુ અનાજ પેદાશ માટે ના પ્રયાસો

એતી ખાતાના ઉપ-પ્રધાન શ્રી એમ. ની. કોખ્યાયા જે તા. ૪-૮ ૫૬ ના સે.કસબને કળી હતું. કે સુરેત મદ રાજ્યમાનના મેનમલકક કાર્યની એમ બીન કારીક કાર્યે તજવાર કરવા સરકાર વિચારી રહી છે. આ વાતની પ્રતિમાં એરાક અને એતી ખાતાના પ્રધાન શ્રી અંજલ પ્રકાશ દીને કળી હતું કે અનાજને અધિક એકડે

કરી રાખવા મારે સરકાર પાસે આર્થિક કાર્યે દેવા જરૂરી છે. તેમજે જણાવ્યું, રાજ્યમાન નહેર પોખના હેડ, મજો મોડો પ્રદેશ એતી કાયક બનશે, તેમાંથી અગ્ર કાય નાનિક એતી મારે અવગ રાખવો એ સારી નિતિ એમ.શી, આ કાર્યે વેપારી પ્રકૃતિથી માલશે.

આણ્વિકૃતિમાં આવે કુચ

એમરદની તા. ૪ ના યાગાના પ્રતિ-નિધીની મુલાકાતમાં આણ્વિકૃતિ કમીશન ના મુખ ડૉ. બ.બાએ જણાવ્યું હતું કે, ૧૯૬૧માં પ્રથમ આણ્વિકૃતિ પાવર રચન શરૂ થઈ. ૫૫ કરોડ રૂપિયાની આ યોજના ૧૯૬૪માં પુરી થશે, જે અમદાવાદ અને મુંબઈની વચ્ચે થશે. બજો બાએ મુંબઈ નજીક દરો, ત્રીજ પંચ વર્ષીય યોજનામાં એર્થ જણ કે આરતું વિચાર્યું છે, એક રાજ્યમાનમાં ને ઉત્તર ભારતમાં થશે. ત્રીજ પંચ વર્ષીય યોજનાના કિત સુધી માં ૭૫૦,૦૦૦ કોસે, આણ્વિકૃતિ વિભાગે વેડા કરતું ભારતના કીતમાં છે.

સુરેનીયમ

૫૫ પ્રધાન શ્રી નહેરુ એ એક સવાલના જવાબમાં જણાવ્યું હતું કે રાજ્યમાનના સીકાર પ્રધાનના મુદ્દા રૂપિયાની તાબાની આગમમાંથી સુરેનીયમ મળી જાય છે.

બીન એક સવાલના જવાબમાં ૫૫ પ્રધાને જણાવ્યું હતું કે રેડીઓ, ટેલીવીઝી, ચાપવાના વર્ગ, દુખોના આણ્વિકૃતિ કાર્યમાં બનાવવામાં આવે છે.

પાકીસ્તાન પાસે લેણા

પાકીસ્તાન સરકારે બીન પાકીસ્તાન ૨,૨૧,૫૭૫ બીન તકરારી રકમના પાકી પેટના બધો છે. તા. ૪ ઓગસ્ટ ની મેકસલામાં એતી ખાતાના પ્રધાન શ્રી. કાફેલ મદમદ પ્રધાનીએ જણાવ્યું હતું આ રકમ બધી હતાં પાકીસ્તાન પાસે પા. ૮,૧૦,૦૦૦ અને પાકીસ્તાન ૧,૬૪,૨૦૦ લેણા બાકી રહે છે. ભારત સરકાર આ મેળવવા પંચ અવકાશ કરી રહી છે.

રુબર અને બાઈન્ડીકલની ઉત્પત્તિ

૨૭ ઓગસ્ટના દીને સોસલામાં એક સવાલના જવાબમાં ઉદ્યોગ ખાતા ના પ્રધાન શ્રી. લાલ બહાદુર શાસ્ત્રી એ જણાવ્યું હતું કે, કોઈ દવે રુબર એતીની પેદાશમાં સ્વાવચની થઈ છે. એકા અવર કાપડના રાવર, દમુન, પંખાના પડા અને ટેનીસને.જ આવાન કરવા પડે છે. સામાન્ય માપનાં કાવર દમુનને ૧૦૪૩૫૦ એકા સારા પ્રમ.જી માં એકકોર્ટ પછી થાય છે.

૧૯૫૬-૫૭માં ભારતમાં ૧,૦૬૬, ૫૪૪ માહસીસો બનાવવામાં આવી

હતી, તેમાંથી ૮,૬૩,૬૮૭ મોડા કાર ખાનામાં અને ૧,૭૨,૩૫૭ નાનામાં બની હતી માહસીસોમાં દીને સ્વાવ-કંબી બનાવવા નીચે પ્રમુખ ૪૫૪માં લીધાં છે. (૧) માહસીસો બનાવનારા કારખાનાને જરૂરી નીચે આપત કરવા દેવામાં આવશે, (૨) એમને જરૂરી રીકલ પ્રુ પામવામાં આવશે, (૩) નાના કારખાનાને નાણાની મદદ અપાશે.

જાણવા એ જ

આણ્વિકૃતિની ભવિષ્યની ઉપર અસર

આ માનવ રીતે ક્રેક પ્રાચીની વર્તતાના મુજબ બીન ઉપર જમાનાએ અને સુદર સુધી આજ અસર થતી નથી. બધી ભવિષ્યમાં બધુ થોડા જ ફેરફાર થાય છે. ભવિષ્યની વચ્ચે યોજિએમાં કીટલું સુરક્ષિત હોય ન માત-પિતા આખી પ્રદેશી અપાળ કે કુદાં રજાં હોય, તો પછી તેમનું સંવાન આપણું કે કુલ નથી જાનવું.

પરંતુ ૧૯૨૬માં દીધાના સુદી-વર્સીટીના યો. હર્મન, એ, સુદરે યોધી કાદ્યું કે, એકસને કિરજો જામાન્ય આખીન, ભવિષ્યની ઉપર કાપી તેમ જ કારખી અસર કરે છે. તેજે કાલ આખોવાળી માખીએ ઉપર એકસ રે કિરજો, કેડી નેવાં, તેને આખીબાની બધી સંતતિ યોગી આખવાળી જાખી, અથવા અનિદમ દીગ્રજ જાખી-કે ને ભવની દીગ્રજ માખી કરી નેવામાં જ આવી ન હતી.

પછી તો અધી પંચોવાળી, અમજા વેલા કરીવાળી, વજેરે કીટલીય ભવેા એ આખીએમ.યી વેડા થઈ. એ બમકેલી ભવિષ્યની સંતતિ પાખી તેજી (નમકેલી) જ વેડા થતી.

ડૉ. કુલરનાં આ સંશોધનેને આ-ધારે જ આણ્વિકૃતિ વજેરેના રેડિયેશનની અસર માનવ-બીન ઉપર કેવી કારખી હોય શકે તેની માધિતી આપણને મળે છે. તેથી તેને ૧૯૪૬માં નોમેજ ઇનામ આપવામાં આવ્યું.

૧૯૪૫માં જાપાનમાં એ કદરે ઉપર નામેજા આણ્વિકૃતિની લાનિ અમેજા ખાનવોના ભવિષ્યની ઉપર થયેલી અસરથી તેમની સનતિમાં રાક્ષસી કાનવી કરી કારખ તેરી આકૃતિ વાજા સતાનેની સંખ્યા બધી થઈ અમેજી જાખી હતી.

આણ્વિકૃતિ રેડિયેશનની અસર તમે માનવ ભવિષ્યની ઉપર કેવી અસરો હ મેજ માટે થશે, તે પ્રમ બહેબર આણ્વિકૃતિથી પ્રવર્તિ, સુદ કે સંસ્કાર્ય સાધવા કમલનારોએ મારે રા પ્રમ બની રહો છે.

—આચ.સ. દાવજેટ્ટ.

લેબન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમાણના અમે રપેસ્પીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અગ્ર દેખરેખ નીચે કુનીચનના અને રેડેસીયાના ડોર્લ
પણ કાળમાં તમારે કુલમે જાવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ટાક્ટ થઈશું.

કેપીટન બાલકની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

એ અને લિકેટોરીયા રકોટના કુલ્લાપર - કરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

કુલ્લીપર, કુસાફરી, વીમાનાં અને જાવનક એજન્ટ

હીંદુસ્તાન બન્કર ટુનીયાના ડોર્લ પણ બાળની હવાઈ ફરિયાદ અમર અમીન
માર્ગે કુસાફરી કરવા યેર કોઈ અમારી માર્ગે કુલ્લી કરે.

ભાંગો, આચ, ચોરી, કુલ્લી, બલ્લીમાલ, ખોડામાલ, વિગેરેના વીમા અમે
રેસાની આપીએ છીએ.

ઈન્ડિયન, પુરુષનક ડેલ્સ, દિસાનના મોખા લખાવના રેવન્યુ કોર્પોરેશન
સર્વિસેડ કે વેપારના કાયસેન્સો, 'પાસપોર્ટ' ટેક્સ કંપીમેન્ટને લગતી
માલગેઝાઈ કંઈ પણ હી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ યુનિયનલ લાઈફ એસોસીએશન બોર્ડ બોરડીવા અને થોડાવાર
ઈન્ડિયન-સ કંપની કોમ્પોટના પ્રતિનિધ.

Phone : 33-9033. 26 Borkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફરુદ

આંખા અજાફ, લીલી અજાફ, રતાળ અને સુરણની ગ્રાસમ
ચાલુ છે. આદુ પેની ૮ રતલ, લસણ રી. ૧-૩ રતલ.

પાપક નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

કપુરી અને ચેનલી ચાન બન્કર ભાગ, થોડેલ નાઈ. બારીક થોડ
ચી. ૧-૬ લાંબી અને રાતેર બારીક ચી. ૧૧-૧ ૬૦૦.

રેડેસીયા, બાસાલેન્ડ અને ભિમલવન કોગિના એવરેશી ઉપર પુરવ
ખાન આપી ડોર્લ પણ વસ્તુ પરમીટ કદાની ચોક્કસ.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

લેડરનક કુદ, હાઈનીબ્રુક કુદ, થોડાંશાન, હીડીંગ એસ્ટ,
સાર્લિ લોઈ એફીસ ટેક્સ, કુલ કેસ, ટેલક, લાન કોફાચલ
લાવે અચીકી લકચી. બાલે પધારી કાલ થેવા કુલ્લી નીલ.

—બીકસ, ટેલક અને કીચન ફરેચર—

એ હમારી રેખરેખ નીચે લઈવાય થાય છે. તેનો રેટા હમેકાં લઈ-
વાર રહે છે. આજ રેકા કાલેના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંજૂર અને વેપાર
આગલ થયો.

L. MISTRY

61 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2626.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કંપની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્ડિયુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

ઉસ્તમજી જાલજાઇ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન - નોટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાઓ અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બી. ૧૯૧૦.

રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ઇલેવનથ એવન્યુ,

ડરબન.

ટેલીફોન:

ઓફીસ : ૨૫૮૪૫

રેસીડેન્સ : ૩૬૪૧૩.

સાનું

હંગીની થાપણ

લેખક : શ્રી દત્ત રઘુનાથ કવચેકર

(પ્રથમ અંકથી ચાલુ)

[૪]

રમેશ અને ઉમેશના આસ્થા બધા પછી નાની પ્રાતઃવિધિ પતાવી, ઘરમાંથી ને બહાર બધા નીકળ્યા તે ઉઠે સાંજે દિવાં વખતે પાછા ફર્યા.

તેમને આવેલાં ભોઈ તેમની બન્ને વડુઓ, આનંદી અને હામી, પોતાના માળખચ્ચાને બાંધે નાનીની એરડીમાં આવી અને નાનીના પગ પાસે પથ્થરી ની નજીક બેઠી.

માલકો નાનીની આસપાસ વિલમ્બ ને પથ્થર દુર ઊભાં હતાં. તેઓ નાની ના કુખ તરફ તથા પોતાની માતાના કુખ તરફ નજારાટી ભેંસ કરતાં હતાં. આને નાની 'પાસે ભવાની ડાહ્યાની હાથત આમતી નહોતી. રમેશ ના વિચારને અને ઉમેશની વાંસતીને ઠાકીયા બુખ બુખ સમજતાં. તેમનો તેમના પર બધું જ ડેવ હતો. પાંચ કે વર્ષની વયના એ કુખજા માલકો! તેમને નહોતી કંઈ સમજ કે નહોતું કંઈ યાદ, તો એ તેમને વડુ હવે-માવડું હવે, કે ને કંઈ ચાલી રહ્યું કે તે રોજ કરતા કંઈક છુટું જ છે તેઓ નિઃશર્યા મુપ્રસૂપ, રૂપાચ્છા ભેળાં બની ભડ ભેવા જાં ઊભા રહ્યા હતાં.

થોડી વારે નાનીના પગ પાસે એકો બાળકોએ, નાનીનો કામ પકડી, સાંતિના પંથ કરતાં હતાં :

'મારો, હવે, ભગવા આમો. બન્ને બન્ને તમારી વાટ ભોતાં હજી ભગવા નથી. તમને મળીને—'

'અરી થાત છે બા...!' આંખમાં આંસુ આપી હાલો અમુખીના અવાજે બોલી : 'હું તમારી માંથી આવું છું—ભવાની વતી, બધા! પછી તમે હવે ઊઠો અને થોડું થવું ને ભાવે તે બધી થો, એટલે બન્ને પથ્થર બનીએ...'

નાનીથી કંઈ બોલાવું નહિ એટલે, કે પછી હું બોલાવું ને મુનકું નહિ એટલે, અમે તેમ, પથ્થર વિચારે અને વાંસતીને તેમજ પોતાની પાસે બોલાવ્યા અને તેમને હાથકરસા આંખી, વાંસો, પંખાળાં પંખાળતાં બોલ્યા :

'મેટા વિચાર...વાંસતી—તમે ભગવા ને ?'

'હા થોડીવા—' વાંસતી બોલી. બન્ને ભગવા ને બા પથ્થર બની, હાથોએ તારી થાળી હાંપી રાખી છે... હું ભગવા ને મેટી બા ?'

આનંદી અને હામી બન્ને, પાણી માં નેમ માટીનું ટેકું એમનાં તેમ, બધાં બેઠાં હતાં ત્યાંનાં ત્યાં ભાલે આમળી થયા. નાનીએ બન્ને તરફ એક મુખ્ય નજરે ભોઈ સમૂહ રહ્યું :

'તમે ભગવા ન હો તો ભગી થો; હું ભગીને આવી છું.'

'ક્યાં ?' આનંદીએ પ્રશ્ન.

'બોલીમાં—' થકા પ્રખરે રડતો હામી કમળી, બોલામાં બેસાડેલા વિચારવાંસતીને વાંસે કામ ફેરવતા ફેરવતા નાનીએ કહ્યું : 'એક પેટને પથ્થર, ભેવા ભાઈએ તો, શું શું નથી ભોલ્યું ? નકામા ડાહ્યાને હા મારે પડ્યું ? કાલથી માંડી ભાલું વિચી મળી આવશે એટલે બટબટ મડી... ડાહ્યાને પ મારે માલ નહિ ?'

'એટલે આમારમાથી કાંઈ જ તમારું નથી એમ ?' હામીએ કહ્યું : 'સોડો શું કહેશે ?'

'સોડો શું કહેવાના છે !—તમે વડુઓ અને ઠાકરોએ બહાર કહેતા ફરડો તે જ બોલો તો કહેવાના ! અંડે ને ?'

હામીને ચામીક થા થયો. આનંદી પથ્થર બોલી પડી મથ.

એટલામાં રમેશ અને ઉમેશ પણ નાનીની એરડીમાં આવી પહોંચ્યા અને તેઓ હજી નાની પાસે બેઠા ન બેઠા ત્યાં તો નાનાના એક રેલો પડીત વજીસ તેમને મળવા ત્યાં આવી પહોંચ્યા.

દત્તની એકદમ ઊભા થયાં અને પુરતી તરફ આમળી ચીંધા ને બોલ્યા : 'આવો, મેસો. બરાબર ખરા વખતે જ તમે આવ્યાં છો.'

'હા...! કેમ હો, રમેશ-ઉમેશ, શું મારે છે ?' પુરતી પર મેસી, અવ ના ચકેરા પર એક ઊઠી નજર નાખી મથ, પડીત વજીસ કસીને મેલ્યા :

'વાહ, આને કંઈ મળ્યાં જ નહોં હાનર હોને ? એક મેટ માલ આમારા નાનાની જ રેખાવ છે ! કેમ રમેશ, મેં સાબળ્યું છે કે તમે બધાએ એમ મળી, તમારી પોતાની સલા વાપરી, નાનાની એરડે અને બાબીના બંસલા ના આમલા વહેંચી મથ મેલના મથ મથા છે તે શું અરી વાત ! અહમ તો ભગવી વાપરી, નહોં !'

એટલું કહી તે અટક્યા, અને બતી ના પ્રકાશમાં રમેશ-ઉમેશ તરફ ભોતાં, થોડીક સુલો ભાદ તે બોલ્યા :

'હ...હું શું કહેવો હતો !—હા, હું ભાઈ આવે છું તે આને મારે જ...આવતી કાલે કવરે તમે બન્ને નવ વાગે મારી બોલીમાં આવશે. ને એટલાં તમે ભગવાને મર માટી મેલો છો—વિના અધિકારે, તેનું તમારે રહે રૂ મહિને રૂપિયા પચાસ રોજ

ભાડું આપવું પડશે...કાલે મારે એ બાદ વિધીમાં પર તમારી સહી ભેંસી સમજવા ! મેં શું કહ્યું તે તમારા બાનમાં આવ્યું ને ?'

રમેશ અને ઉમેશ બધાં ઊભા હતા ત્યાંના ત્યાં થીજ થયા. તેમની પાની એ પથ્થર ચાસ રોપી ભડ ભેવા મથ. હાલુભાર ત્યાં રમણની સાંતિ પ્રસરી રહી.

'ડીક ભારે, ભાબી !' પોતાનું કાવું પૂરું થવું સમજી પડીત વજીસ ઊભા થયા અને રમેશ-ઉમેશ તરફ એક નજર નાખી બોલ્યા :

'આમો ભારે, કાલે અવવાનું ભૂલતા નહિ હ !'

'ભેળી સહીવહી ભમે કેમ કરવાના નથી—' રમેશ એકદમ ઊંછળીને બોલ્યો.

'અમે એટલે કોણ ?' રમેશ પર નજર નોંધી પડીત વજીસે પ્રશ્ન.

'હું અને ઉમેશ ! કેમ અંડે ઉમેશ ! બોલો ! મેલવો કેમ નથી ? બધી વખતે મારી એકલાની પાસે જ બધુ બોલાવે છે ?'

'તો પછી—' ઊપકાસથી કસી, રમેશ અને ઉમેશની સામે ભંડા પાસેની આમળી નકામતા, પડીત વજીસે મંજીર રમી કહ્યું :

'મારે તમને ડેટ'માં-દોભડરી ફેટ'માં મસાવા પડશે...તમારે ડાહ વજીસ મિથ હોય તો તેની સલાહ લઈ ભેલો; અને પછી ભોલેને તો મરી પાસે આવશે. સવારને બધે મારે આવશે તો પથ્થર ચાલશે. વેટલી હું તમને સમજાવ આવું છું, સમજવા ?'

આજ કહી ભવાળની ભવેલા રાખ્યા વગર પડીત વજીસ ત્યાંથી આવી નીકળ્યા.

માર ભાદ, માર પાચ દિવસ પછી, એક સવારે નાનીએ પોતાની વડુઓને અને પુત્રોને વરકામાં બોલાવ્યા. બધાં આવી પહોંચતાં તેમજે કહ્યું :

'બધાં સુધી તમને ધરવડે ત્યાં સુધી તમે આ ભંડામાં રહી છો. હા, હા હવે મહીને સીધું પડીતને પહોંચાતા રહેલો. દર મહીને એટલે દર મહિને-નિમિષત ! મારે કવરવાનું સાધન પાચ આ જ છે...!' આટલું કહેતા નાનીનું દેહું ભરાઈ આવ્યું. હાલુભાર બોલતાં બોલતાં તે અટક્યા. અને તે પછી રકમસ અવાજે ને બોલ્યા :

વાસકુકુસથ, ફર્નાચર વગેરે ને કંઈ તમે ભીધું છે તે તમને એમજે ભાગ વખતે મેટ રૂપે આવ્યું છે એમ સમજાવો; અને હાલુ બન્ને આનંદીને બાંધ પર ને પથ્થરો છે તે પથ્થર મેં તેમને આમળા છે એમ સમજાવ્યો...હું આને મહારમાય ભવાની છું...'

'ક્યાં, મુખજા સુરેશને ત્યાં ?' વગેરે જ ઉમેશી પ્રશ્ન.

'ના, તે પથ્થર તમારો જ ભાગ છે ને ?' 'તો પછી તું ક્યાં જવાની—'

'બધાં પગ લાઇ ભાગ ત્યાં !' એમ કહી નાની ગરબથી પોતાની એરડી તરફ વળ્યા. અને એરડીમાં ઠાપક મળ્યાં જ, ઉપર ઉપર દુઝે દુઝી થતાં, બોલીકમાં મેં છુપાવીને રકવા લાખ્યા. અને રકતાં રકતાં ભાલું રવરે મોલ્યા; 'માનું !—માનું !' આ મથ તેટલી વિશ્વ હું હજી ભાપુરી છે !

'બા !'

નાની આલનાં આલતા અમળીને વંજી મથા અને હા મેં ભુલ્યું છે તે—

સુરેશ તેમની સામે આમળથી બાંધેલા ફાટીને ભોલો ભોલો હતો.

પોતાની આ, મુખજામાં મોપાટીપર, આ વખતે, આવી ઝીરડીમાં, આમ એકાદી, આવા અસ્તભ્યર ડેટ અને કમાળ વેરો. પોતાને કાંઈ કાલે મળશે એવી તેને રવજે પથ્થર કળપના નહોતી.

'બા, તું ક્યારે આવી ?'

'પાંચ જ દિવસ થયા.'

'ક્યાં જતરી છે ?'

'પડીત વજીસના પ્રવરે ત્યાં.'

'કેમ, માંડ ધર નહોતું ફાટવા ?'

સુરેશના પ્રખરો ઉતાર ન આવતાં નાની બોલ્યા :

'તું દરરોજ મોપાટી ફરવા આવે છે ?'

'ના આને જ અકરમાત આવી અકરો-થલે દિવસે.'

પાંચ બાપુ કહી અહીં વારુ ભેવા માં આવ્યા છે. એક મે ભલે કંઈ કે કોઈ કોઈ દિવસ તે અહીં ફરતાં ભેવામાં આવે છે. પથ્થર અને, ક્યાંય તે ભેવા મળ્યા નથી. ભેવાનો માલ માલ ધણીવર થાય છે.'

સુરેશે મનો કામ પડ્યો અને બોલ્યો :

'માલ, આપણે ફેર ભાઈએ-હાલે.'

'ના રે, પડીતમાં કોઠરાને ત્યાં જ અને ડીક ફાટી મળ્યું છે. મોપાટી પથ્થર પાસે છે, એટલે આપણું હોય ત્યારે અહીં આવી કમવ...કોઈ વખત, કામય તે અહીં આવી મડે અને તે જ વખતે હું ન હોઉં તે—તો કામય તેમની પ્રુલકોત પથ ન થાય.'

'તે પથ્થર અંડે !' એમ કહી સુરેશ ડેટલીક વાર સુધી સુપ રહી અને ત્યાર બાદ બોલ્યો : 'બા, તે' બન્ને નાનાએ મારા હાથ કરાવી આપ્યા; ભેળતી તમામ વડુઓ રેલા અરઝી, પ્રમથી વસાની આપી; તમારી એ કુપાએ હું ચાંડ ધર માટી કમવે. તેમ છતાં, નાનાએ હજી સુધી મારા અંજાર ભેળો નથી અને તે' જ ભેળો નથી. તો, એકાદ મહી પુરતી તો હું મારે ત્યાં આવી, માંડ ધર પાવન કરતી જા, બા !'

પ્રકાશમાં નાનીની નજર સુરેશના ચકેરા તરફ વળી અને માલ એક પગ પુરતી નાનાની નજર સુરેશની નજર સામે થળી.

તેમને યશુ, આ આત્મીયતાનો આગ્રહ તો નહિ દેવ? છુપી શક્તિ તો નહિ દેવ? હાથેવાર તે સંભવમાં પડી ગયા. વિચાર કરી, એકદમ હાથમાં નિર્ણય પર આવી તે બોલ્યા :

'હું હટે છે તો માથા, હું આજુ છું; પણ હું તારે ત્યાં રહેવાની નથી એ પરેશ્યા કરી હતી છું. અંતઃકર્મથી હું કશું દબાવ્યું છું છું. હવે પાછી—' સુરેશ રડીમાં નાનીને પોતાને ઘેર છડી આવ્યો.

પોતાની સાક્ષરે આમણમાં એક સરોવરને આશ્રયે યશુ. પરંતુ, તરત જ તેના વચન પર સ્થિતિરેખા ઝાંઝી ઊઠી. નાની અંદર અવગત જ, માથે એ.ટી. ગરબથી આમળ આવી તેણે વાંકા જણા તેમને પ્રમાણ કર્યો. નાની એ તેને માથે હાથ મૂકી અળખવા થઇ બઈ, અગ્રીવૈદ્ય આપવા કહ્યું :

'અરુણા સોનામગરી યને બેટા?'

'મા', સુરેશ હાથ દબાવતાં અને પોતાની પાની તરફ મારી નંચે બોલતાં હસીને કહ્યું. 'તારા અંધો આશીર્વાદ તો ભગવાનો આપ પણ પૂરી પર ઉતરી આવશે તો મેં બોલે જ રૂપા ને હા, બાઈ રહેલાં અંધો આશીર્વાદ અરુણ પરી પડશે.'

'બહુ! તમે પણ ચું-કંઠ જખત વિચારીને તો બોલતા બન્યા' એમ કહી સરોવર અંદર મહા, એટલે

સુરેશ બોલ્યો.

'આ વખતે તો બા, સુભવકમાં એ મરતી મરતી જ બચી. યશુ, એક ઘોઠરે બસ છે, પણ આ એકમ નહિ ભેદરે! અગ્રીવૈદ્યો દોષથી જ કમળી નાખ્યા! તને ભે કે આ વાત પસંદ નહિ પડે; પણ નાનાને એ બરૂર મગી હોત. હા, તેમણે મોટે એ કહી બતાવ્યું ને દોલ એ વાત છુટી છે.'

નાની કંઈ બોલવા બતાવે દર્તાં ત્યાં જ સરોવર પોતાના પાંચે એ વર્ગના પ્રુતને લઈને નાનીની સામે આવીને ઊભી રહી અને બાંધરને સંબોધિને બોલી.

એળખે છે એમને! હારી માને પગે લાગ ભેલે.' સરોવરે રડીને પર મેલવેલી કેથ દાખમાં લઇ પ્રુતના હાથ માં આપતાં કહ્યું

'ઘોટામાંની મેટીયા અને આ મોટીયામાં હવે તો કંઈ દરક દેખાતો નથી ને—?'

'ના.'

નાનીથી રહેવાસુ નહી. તેમણે અરુણ થી ચીમરને ઘમડી લઈ હાથ સરસો આપ્યો અને અ.ખમાથી ખરી પડવાની આગ્રીપર પહેરેલાં અંધને, આગ્રીથી બેરબી નાખ્યા, હસીને બોલ્યા :

'તારી મોટીબાએ તો હવે કંપાવસદ કરી નાખી છે કે બેટા?'

—અરુણ

જુ મા આ ર સં ગ્ર હ

—ભારતની મધ્ય સરકારના સાધન અને સંસ્કૃતિ વિવક્ષ આતાએ વિશાલ આર્થ સાધે મસલત કરી પ્રાતીક સર-કારને આમડામાં એવન એર ધીએટરે; બધિયા માટે નાજાની સહાય કરવા નક્કી કર્યું છે. સરકારમાં 1૯૫૯-૬૦ દરમિયાન એવા પાંચ સીએટરો બોલકમાં આપશે, આમ પંચાયતે. અગરતો એવી બીજી કોઈ સત્તા તેને વધીવટ આપવશે.

—હોદ સરકારે ૨૫,૦૦૦ ચણ સેરડી ના બીજ પાકીરતાન મેકલવાની રૂબ આપી છે. સમસ્યાર નજારે છે કે બિહારની ખાડની ધીએ અને બગીચા માથી પુરે માકીરતાનના ઉચોમ વિકાસ આતાને તે મેકલશે.

—મી. હેનરી રેવેલ ભોલ, કે ને મુતેના અમેરીકાના પ્રતિનિધિ છે તેમણે અમેરીકાના વિધાયોએને કોઈ, કોઈ રવાહેલી અને અરબીક ભાષા ધીખવાના કાચામણ કહી હતી.

ભારતના રશ્ન પ્રમુખ રાજેન્દ્રપ્રસાદે, સીટરમેન્ડના પ્રમુખને રાષ્ટ્રી દીવસે સરેશી મેકલી બહુમુ દર્શુ કે—ભારત સરકાર, ભારત વાસીઓ અને ભારત

તરફથી લખને સુમારકવારી, તમારી તબીબત માટે સારી આસા અને તમારા ભોગીની ઉર્જાત મળી રહે.

—ભાવતની બીજી પચ વર્ષીય મેલના ના મોળ દવેમાં પાચ કરોઠ અને વીસ સાખ પાઉન્ડ સુધીમાં ૫૦ થી ૬૦ સાખ એકર નબીને નાની નાની મેલના મારરેતે સીયાલ પુરી પાકામાં આવી છે. બીજી મેલનામાં ટટ કરોઠ ૫૦ સાખ પાઉન્ડ નક્કર કરવામાં આવ્યા હતા. ૯૦ સાખ એકર સીયાલમાં લેવાની છે. પહેલી મેલનામાં ૬ થી ૭ કરોઠ પાઉન્ડ અગીયા હતા.

—કયા સરીત-સામેર સરકૃત પ્રમતે! અગ્રેષ્ઠ અનુવાદ અમેરીકામાં પ્રવદ થયો છે, તેની સમસેચના કરતા 'ન્યુ મેક' ડાઇમ્સ લુક રીપુ'ના ગામ મા બહુમુ દર્શુ છે, આ પ્રુત રાખ વખતની કયાઓ, મુદ્દ જ સુર છે. તે કુનરી વાલે અને મળવતાથી બરેલી છે. કિચ પાંચી એક અળખથી બરી આપ્યો આપ્યો જ કરે છે. ને સમજવામાં બર, એ સુરેલી બહુમતી નથી.

—મયા મે મહિનામાં, મેકમ અબ્દુલા પડના પડે લઈ પાકીરતાનથી આવેલા મે માળસો કાકાગીરયા પકમતાં. તેમની પાસેથી હાથ કરાગેલા કેટલાક દરતાવેને સમઘમાં દરી દરીને પ્રુત-વેલા સવાલોને બવળ આપવાનો ઇન્કાર કરતાં આંતરિક આતાના પ્રખત ઓ રી. મોન ફાતરે તા. ૧૩ મીના બહુમુ દર્શુ કે દરતાવેમાંની વિમતો બંદેર કરરી બંદેર કિતમાં નથી

—મુમત્તયા દર્શુ એક વા બીજા કારણે આફ્રિકનોમાં તેમને આજુ જ છે. કમ્પાસમાં રેકાર્ડો ના લાલસસ પોલીસ તપાસતી હતી ત્યારે આફ્રિક નોનું ફાલરેક આજુએનું રેણું એનું થઈ ગયું અને પોલીસપર પચર મારો ચલાવ્યો. એક પોલીસ એ.સીસર ઉપર પણ દુમસો કરવામાં આવ્યો હતો.

—કમ્પાસમાં પોલીસના એક વાએ બહુમુ છે કે રૂ. ૨૧ છુલ્લ સુધીમાં પાકપમકી વગેરેનક કરક કેસ નેધાવા છે. સુમા-કામાં શરૂ કરવામાં આવેલ મોલોટની કિલસાચ સાથે જ આમા ના બહુમતર સંકેત, વેલા હતા.

—મુમત્તયાને મોલોટની ચળવળને પરિણામે થતાં તેમને કારણે અવા મે મહિનામાં. અચાનક મટેલ નહેર કરવામાં આવ્યાં હતાં પણ ત્યારબાદ હવે રિયતિ સુધવતા આ વિસ્તારને અચાનક અરેશમાંથી મુક્ત થયેલ નહેર કરવામાં આવ્યો છે

—મસાકા ડીરોકટમાં (ઇ. આફ્રિકા) એક આફ્રિકનને મધથી આપી હતી કે એને એકીપનને ત્યાં કામ ન કરવું. અમ ઘર્તા કામ મધુ રાખુ તેથી તેને મારી નાખવામાં આવ્યો હતો.

—મી. હેનરીસ બોઇને કોસેનીપલ સેક્ટરીના એકા પર આપ્યાને ૫ ચ ૫૫ પુરાં થતાં આ મુદ્દા દરમ્યાન તેમણે બાળવેલી સુદર કમમીરી અને અટપટા મુરેલ અગમે ના ઉકેલ માટે લીએલ પારવાર અમ બદલ અને આ રીતે સરળ કામગીરી બાળવવા માટે

તેમને આમની સહ માં અમિનંદન આપવામાં આવ્યાં હતાં તે પ્રસંગે બહુમતમાં અ.મુ. દર્શુ કે આ પાંચ વર્ષે દરમિયાન તેમણે આમની સહમાં ૬૧૩૦ પ્રથોનર બવાબ આપ્યા હતા.

—ફોન્સ કેમેરુન્સમાં રાષ્ટ્રવાદીઓ આ-મટી માટે અચાનક અધીર, બની ગયા છે. કેમેરુન્સને ૧૯૬૦ની બહુમતારી માં વળતંમતા આપવાનું નક્કી થયું છે. પણ ત્યાં સુધી પણ મોભવા માટે કેમેરુન્સ રાષ્ટ્રવાદીઓ હવે તાબા પર નથી અને તેને પરિણામે ત્યાં તેમને અને રમખાણે કેટલાક દિવસથી આજુ રહ્યા છે.

—ભારત અને પાકીસ્તાનના વિશાળ વિસ્તારોની ષીસવર્ષીમાં સહાય રૂપ નીચે એવી વિરાલ સિંધુ બળ વેળનાના અર્થમાં ભે આતરશીદીય મેન્ક ભારત અને પાકીસ્તાન વચ્ચે કરાર કરાવશે તો એરેલીયા આ તમે ૫૦૦,૦૦૦ પાઉન્ડના શામે આપશે.

અરુણ અને આસાર

લીર્ગીમરડના થી બાહુમતમાલ દેવજ આપના થમ પાની મોટીમાલનું તા. ૧૨-૫-૫૯ના અવસાન થયું છે પણા કમા અને રમેલી તથા મિત્રોએ કુખ માં તેમને તથા તેમના કુટુંબને દીક્-સોજી આપી છે તેઓ સર્વેતે આ પત્નર, તેઓ આભાર માને છે.

રાત્ર સુકા અરયા

મીજ ૩૩ રતલી શુવીના રોકડ માપ થી. ૫૧-૦૦

'તને મે સંતેપ બનકે જોળખ પડે આપવામાં આવશે તો ખાદુ બેસયું પણ ઘર્તા પહેલાં એકરે તો, ૩૫ રેસા મરીને જ લેવાને રહેશે.'

બમે, Maarmans (Pty.) Ltd. P. O. Box 26, Phone 128 (Brits, Transvaal.)

હામણ જ આવેલો સિંદનો માલ

તરયા અંદ આપત

સાધી અચત કરવાથી અમારે માલ સરતો અને શ્રવે દેવ છે. એને તે બીવ આલ માટે પ્રરમાવે.

સાડીઓ : આડ' સીડીન : રી. ૧-૦ થી ૬૫૨, આડ' સીડી થી. ૧૫-૧૬ મનીપુરી થી. ૩-૦, ચપકોરી સીડીન થી ૪-૧૫-૦. મુજ મોટા પ્રમાણમાં પસદ માટે આવશ્યક.

બંગલોઓ : આટીકની રંગ ભરૂં ૧૩/૦ મીસ, ભંગની રંગ ભરૂં ૫/- ૬૫૦. આ ઉપરાંત બીજી મોટી બંગલોમાં પણ છે.

કેસ એકંદર સ્વીકારાયું.

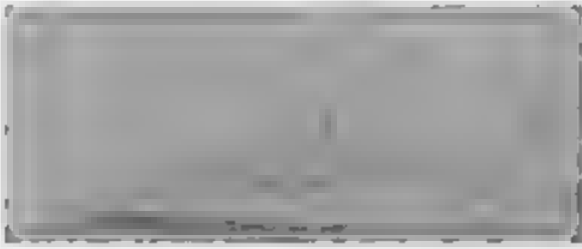
સી. એ. ડી. એકંદર મેંધવલા ૨૫ ટકા દીવોગીટ લેવામાં આવશે.

એ. કે. હુસેન એન્ડ અન્સ

૧૬૬ કવીન સ્ટ્રી, હરબલ. બેરકસ ૨૧૬૮, ફોન ૨૭૩૪૮/૯.

બી-આઇ

સુખદ કરાંચી અને ઇસ્ટ
આફ્રિકાના બંદરો વચ્ચે
સુસાફરી કરે છે.

સ્ટીમર કર્મલ રહમી એમસ્ટ ૧૯૫૯ના આવશે અને
કરાંચી થી સુખદ જતા ૪ઘી સપ્ટેમ્બરે ૧૯૫૯ના ઉપડશે.

સુખદ અથવા કરાંચીનું બાફું.

ફર્સ્ટ ક્લાસ	એક	બોયક	વગર	પા. ૬૨-૦-૦
સેકન્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૧૦-૧૫-૦
થર્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૩૧-૧૦-૦

એર્લિનરી

સ્પેશીયલ

મોન-વેલ્ટેરીયન	પા. ૪-૧૩-૦	મોન-વેલ્ટેરીયન	પા. ૧૦-૧૮-૦
વેલ્ટેરીયન	પા. ૪-૪-૦	વેલ્ટેરીયન	પા. ૬-૧૫-૦

વધુ માહિતી માટે મળો આ લખો:

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ
(પીટી લીમીટેડ.)

૩૯૦ પાઈન સ્ટ્રીટ, — કરબન.

ટેલીફોન: ૨૦૪૩૨ — ટેલીગ્રાફિક એડ્રેસ "કરામત."

માથે બાંધવાની રીઝન અને વેણીઓ

મખમલ, સાડીન, દરેક સીકકની, શીખન અનેક રંગ, ડિવલન
અને સાઈડમાં મળશે, લગ્ન મંડપ અને સોલર સાબુમારવા માટે
અથવા બીજાને મળી શકશે.

અથવા માટે મખમલ, અને રસમ તથા ફેલ્ટની ટોપીઓ પ્રોફાઇલ
માટે બનાવી આપવામાં આવશે.

બાંધેલાં સાંધવા મખમલ, રેસમ, કોટન વિગેરેનાં કુલોની રંગ
રંગની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારનાં કોથડાં મળશે.

ટેલર પર મુકવા માટે પ્લાસ્ટીકનાં કુદર કુલો મળશે.

ટેકાણું: માખરો હેટસ (પ્રા.) લી.

લેડીઝ એન્ડ બીલ્ડરન્સ હેટ એન્યુરેક્ટવર,

ફોન: ૮૩૫-૭૬૮૨ પહેલે માળે, બોક્સ ૫૨૫૭,
માસ્ટર એન્ડ સન્સ, ૮૦, ૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — લેહાનીસબર્ગ.

પો. બો. ૫૪૩૦

ટેલીફોન ૩૦-૫૪૩૦

ટેલીગ્રાફ એડ્રેસ: "અગતકો"

અગત બ્રધર્સ (પ્રા.) લી.

૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ,

એ બી ની સ બ નં.

હોલસેલ અને રીટેઇલ મર્ચન્ટ અને ઇમ્પોર્ટર્સ

બાસ કરીને વખાણે ત્યાં ઇન્ડિયન અને ઈંગ્લીશ કોસ્ટી,

ટેરી અથવા નાંખવાનાં લગ્ન વસ્ત્રો તિલો-અવરો,

સ્ટેનલેસ સ્ટીલ, પીસખના અને એલ્યુમીનમના

વાસણો-કાચ અને પ્લાસ્ટીકની બંધારણો-

કેરમિક્સ અને સ્ટાઈલર તથા બીજા

અનેક ટેરી ચીજો પ્રોફાઇલ

લાવશે મળશે.

પી. કવીન્સલેન્ડ ઇન્ડ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આગ

અકસ્માત

તથા દરીયાઈ માલનો

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાન

કામ કરે છે.

આસ હિદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રૂસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ — બોક્સ નંબર ૪૭૬ — કરબન.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

*He must take things
as we find them but we
must leave them better.*

—Edna Lyall.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi —1918-1956.

No. 35—Vol. LVII.

Friday, 4th September, 1959

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEW PAPER
Price: FOUR PENCE

Mboya Reacts Sharply To Formation Of New Kenya Party

A STATEMENT which virtually declares Kenya to be a purely African country was issued in Nairobi by six African elected members of Parliament in anticipation of the forthcoming conference on the colony's constitutional future.

The statement, signed by Mr. Odunga, Mr. Kioko, Mr. Oguda, Mr. Mate, Mr. Tom Mboya, and Mr. Kiamba, calls for a common electoral roll (which would give the Africans the majority vote), one-member constituencies, the majority party to form the Government, and a definite date for independence.

It also demands the immediate integration of the White Highlands, an area just north of Nairobi now exclusively white, a ban on further immigration by European farmers, and an end to segregated schooling. Other demands are for an end to the seven-year-old emergency and for the immediate release of the Mau Mau leader, Jomo Kenyatta. The statement opposes "unreservedly" the establishment of military bases.

More Signatories Expected

More African elected members are expected to sign the statement indicating a mass break from the National party. The move has been engineered by Mr. T. Mboya, who considers that neither the new Kenya group nor the National party are representative of African aspirations. The statement is regarded with alarm by many and the political repercussions are likely to have serious effects.

The statement demands eight years compulsory education for African children and immediate desegregation. It finds unacceptable

a suggestion that African land units should be opened up like the White Highlands, adding: "The fact that Kenya has some thousands of non-Africans does not alter the fundamental factor that Kenya is essentially an African country."

On safeguards for minorities it says that safeguards paper are useless unless buttressed with the good will of all concerned, especially Africans. The judiciary should be reorganised "both in the interests of the system we wish to establish and also in the interests of justice." It must be truly independent and the rule of law must be established. All administrative officers must be removed from the exercising of any judicial or magisterial powers. The

jury system must be extended to all people.

Referring to the Kenya Regiment the statement says: "This body, which is currently reserved for Europeans only, must be disbanded or opened to all races."

The statement also calls for a round-table conference with Britain to discuss a suitable and practical Constitution. The African elected members have rejected the Ministries and the Constitution formulated by Mr. Lennox-Boyd, the Colonial Secretary as being a "sugar-coated pill." The statement concludes: "Our stand is neither racial nor motivated by ill-will or hate."

(Continued on page 344)

SEKOU TOURE TO S. A. INDIANS: "Fight With African Brethren"

COMMENTING on the riots in Natal, Premier Sekou Toure is said by the Radio Interéquatoriale, (Brazzaville) to have "launched an appeal to Indians in South Africa asking them to fight *pour qu'ils luttent* side by side with their African brethren to put an end to the humiliation of segregation." This fight said Sekou Toure, would be to "replace hatred with friendship, egotism with solidarity, and poverty with brotherhood and happiness."

New Nyasa Boycott

MORE than a quarter of Nyasaland's African staff of trained medical personnel have resigned from the Salisbury Federal Health Department on completion of their contracts with the Territorial Government. More resignations are expected.

The resignations reflect the antagonism of educated Nyasaland Africans to the Federation of Rhodesia and

Nyasaland.

A spokesman said: "We have resigned because if we take Federal terms it is a sign that we accept federation. We are against federation."

Most of the medical personnel have returned to their villages. "We'll get our jobs back when an African government comes," they say.

OPINION

FRIDAY, 4TH SEPTEMBER 1959

India's Differences With China

PANDIT NEHRU'S difficulties over the treatment meted to Indian nationals in Tibet by communist China and the clashes with the latter on India's Himalayan borders have a twofold significance for the peoples of Africa in particular and for the Free World in general.

They show in the clearest manner possible that it is an extremely dangerous business to hobnob or befriend the communists at this stage of world history. For a long time now Pandit Nehru has been foremost in the Free World in pressing for the admission into the United Nations of communist China. Towards the latter his policy has almost consistently been that of conciliation. His conduct during the early phases of the tragic rape of Tibet was very often indistinguishable from showing the Chinese the green light. Even after storms of protest against this, both in Parliament and in the Indian Press, he seemed unwilling to speak in clear tones of condemnation of Chinese aggression. When at last he did, the Chinese had made a mess of the freedom of the Tibetans.

Against this background, it would have been expected that communist China would have treated him, if not with respect, then with at least some show of consideration. Instead, open aggression is the reward India gets for her friendly attitude.

The second lesson is equally important. With the collapse of Western imperialism a new tyranny is rising and casts its shadow over the world. The Soviet Union and China are determined to impose their way of life on the rest of the human race and in their bid to do this they seem in mood to know no ruth and, even, no decency. To attempt to see too much virtue in them—as Mr Nehru has at times tried to do—tends to assume the character of dangerous incitement. And once the communists are sure that their opponents are weak, they never hesitate to stab those who befriend them in the back.

The aggression on India's borders should make it clear to those leaders of non-White thought in the Union in particular and in the rest of the continent generally who, in their rightful indignation and anger against race oppression, fall into the error of acting as though they imagine the communists have a monopoly of virtue simply because they oppose colour discrimination. If they go too far with the communists, they will discover when it is too late that they have betrayed the millions whom they claim to lead to freedom. This is the moral from Tibet's troubles and from the aggression on India's borders.

For the rest of the world, the tensions building up on the Himalayas could very well spark off a war whose end not even the wisest can predict with precision.

Comment On Man And Events

ANC Conference In Durban

By JORDAN K. NGUBANE

THERE meets in Durban over the coming week and a conference which could be a decisive turning-point in the fight to extend the area of liberty in South African national life. Called to show the Africans of Natal the futility of destroying dipping tanks and attempt to mobilise them behind the ANC, it could also channel their anger along more positive channels.

The demonstrations which have swept over Natal during the last eight weeks are fundamentally directed against the arrogance, hypocrisy and wickedness of apartheid. The African people have reached the point where they can no longer confine themselves to verbal protests against race oppression. They have decided to speak in terms of deeds.

That the women have taken the initiative in this new form of action is the logical outcome of the policies of the rulers which were designed to silence all criticism and to crush legitimate agitation for reform. The history of the African people's fight for freedom has made one point clear beyond all shadow of doubt: that the White man's gun stands between the African and freedom for himself and his children.

In the long fight against White domination the African has learnt that race oppression is not an inviolable as he would like the Africans to believe he is. The women have risen, so much to lay bare the despair of the African as to lead the fight against race oppression along new channels where the race oppressor cannot freely use his traditional weapons without rapidly digging his own grave.

Lessons Learnt

In other words, the African community has learnt that there are things the race oppressor can do and others which he cannot. He can bring up the army and the Strassen (tanks) and the air force against male demonstrators and shoot if he likes. But he cannot shoot unarmed women and escape with it. There is world opinion to take into account; there is the effect on sections of White opinion. But, above all, nobody can say precisely what the mass of African males employed in the White men's cities would do if they heard that their women were being fired upon on the orders of the White government.

Chief Lutshuli must have been impressed with the real implication of the last fact above. At the height of the crisis one of the things which struck me was the way in which young men in the

buses spoke freely of Molotov cocktails; of burning down strategic points in the city and, even, of setting the whole of Durban on fire. In any society, these are dangerous indicators of coming trouble.

Where the state is guided by wise men every endeavour would be made to ensure that the causative factors which give rise to these thoughts are removed. It is our tragedy that in our country we are saddled with rulers who can do nothing other than provoke trouble and incite the desperate to act in ways where, one day, there would be very serious trouble for all concerned.

Against this wide background of prevalent political madness from the side of the men of apartheid, Chief Lutshuli's appeal to the women to stop destroying the dipping tanks is an act of statesmanship and moral courage for which all democrats and advocates of non-violence are sincerely grateful. The destruction of property, no matter where it is, is an act of violence. Violence in small things can easily lead to violence in big things, as the Indo-African riots of 1949 showed. And from their civil war men as readily break out with disastrous consequences for all concerned. The mood of people on both sides of the colour line is such now that it requires a small spark to ignite an ugly explosion. Chief Lutshuli was fully aware of this fact when he decided to appeal for order.

Potatoes

But then, the appeal by itself will be rendered meaningless by decisions of the conference which will not take into account the fact that the masses of the African are determined to take definitive, effective action against race oppression; that, as the potato boycott has shown, they are even willing to make colossal sacrifices to ensure that their women are respected.

These two facts will place the ANC in the position where, if it must not lose the initiative in leading the Africans, it will have to come out with a definite programme of action designed to do

two things: to set targets before the women to which they could direct their organised anger and, secondly, to cultivate a more flexible attitude when it comes to real co-operation with non Charter organisations in the fight to lead the country along safer courses to a better future.

The definition of targets is not a terribly difficult thing—even against the background of the Suppression of Communism Act. The angry women could be told that the uncoordinated demonstrations in front of Native Commissioners' courts were but one part of a bigger fight; that now that they have exposed the government's boast that all is well with the African under apartheid, they must resort to peaceful but positive action intended to move events in the direction of their choice. Status boycotts could be held out as the next weapon to use against race oppression. Into these the women could put their energies, just as they did in the police boycott.

Not Easy

Co-operation with other political organisations will not be easy—desirable as this obviously is in a country where differences almost on every issue are, because of race's role in our national life, fundamental. The status boycott is the child of the Pan Africanists. Sobukwe popularised the idea. It reflects credit on the ANC that it is not above learning from its opponents when sound

ideas come from their side. But this intellectual co-operation is not enough. Leaders on both sides have to see through the mist which divides them and realise that in the ultimate reckoning African liberation is their goal and with that the creation of a society in which no man shall be punished for belonging to a particular race.

This bigger goal should emphasise the need for a new sense of fellow-feeling; the need for a new basis of unity which will transcend the present narrow political loyalties and pool the resources, not only of a section, but of all our people for a final, massive and peaceful onslaught on apartheid.

If the ANC conference in Durban swings in the direction of focussing the women's anger on the boycott of shops which discriminate, if it genuinely sets itself the task of laying the foundations for effective co-operation among the enemies of apartheid, it will have moved events decisively nearer victory.

Handicaps

If it allows itself to be handicapped by ideological loyalties, it will of course become one more politicians' gathering. If it allows those who seek to gag-up against the African masses to bind it to the need for realistic statecraft, it will miss one more golden opportunity to lead the country along safer courses to a better future.

Radio Co-operation For African States

A MEETING of the directors of Equatorial Africa radio stations—Radio Chad, Radio Bangui, Radio Gabon, and Radio Interequatoriale—has just been held in Brazzaville following the conclusion of an agreement between the four promoters of Equatorial Africa defining the legal status, intake, and functioning of Radio Interequatoriale, the joint radio station of these four states. Representatives of these four stations reached agreement on the need for greater radio co-operation between themselves and studied means for harmonizing their action in this sphere in the future.

They decided to increase the participation of these stations in broadcasts transmitted by Radio Interequatoriale particularly with regard to news. They have envisaged starting a daily magazine dealing with topical events in Equatorial Africa in which the four stations will take part as well as harmonizing their action in the cultural sphere. They also examined the question of how technical methods placed at their disposal could be improved since it is

recognized that these methods are still inadequate for effective cooperation in their respective transmissions. The conclusions reached at this meeting will be submitted to the program committee of Radio Interequatoriale which will be meeting shortly.

Chinese Report U.S. Radio Station In Africa

ACCORDING to the New China News Agency the United States is to build a big radio relay station in Liberia as part of its African infiltration scheme. The United States and Liberia, continues the agency report, signed an agreement in Washington on the building of a 10 million dollar radio relay station on the outskirts of Monrovia. This most powerful station in Africa will be used by the Voice of America, notorious U.S. imperialist propaganda agency.

USSR Press Praise For India

AFTER 30 years of independence says a Tass report, India is a major political factor in the international arena. IZVESTIYA says today in an article marking India's Independence Day. Its prestige as a peaceful state is exceptionally great. Once a colony without rights, it is now a country which is called, with every justification, the sixth great power of the world.

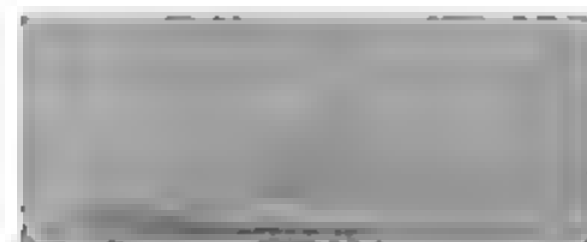
India consistently opposes a war bloc and the arms race and calls for the prohibition of nuclear weapons. It upholds the right of the Chinese People's Republic to its logical seat in the United Nations and does not recognize Chiang Kai-Shek representation in international agencies. India is making a tremendous contribution to a relaxation of existing tension

and promoting in every way the maintenance of peace in Southeast Asia. Suffice it to mention India's efforts to avert a military conflict in Laos.

Analyzing the expansion of the economy and the economic problems of India, IZVESTIYA says: The Soviet Union, profoundly aware of India's needs, is helping it build up its industry. Besides the Bhilai steel mills, our country will build in India a heavy engineering works, coal mines, a machine equipment works, a heat and power station, and oil refinery, and other industrial enterprises. A new Soviet 1.5 billion ruble loan has been earmarked for financing the construction projects of the third five-year plan.

B-I

Sailings Between
East African Ports
Karachi And Bombay

S. S. Karanja due 29th Aug. Sails 4th Sept.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without	food	£91-0-0
Second "	"	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	"	£31-10-0
Ordinary				Special
Non-Vegetarian	£4-13-0			£10-18-0
Vegetarian	£4-4-0			£9-15-0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons
(Pty.) Ltd.

390 Pine Street, — Durban.
Telephone 20432, Tel. Add. "KARAJAT."

Defections In The United Party

A editorial appearing in the London newspaper, the "Daily Telegraph," gives an interesting new angle to the story of the 11 brave M.P.s, who covered their ties with the United Party. Like the Editor of the "Daily Telegraph," the democratically-minded non-whites expect them to identify themselves with the non-whites in their battle against racialist oppression. Time will prove whether our hopes in them are justified or whether they too, like many of their ex-colleagues, are just power-crazy politicians.—(b.)

The Editorial reads:

At first glance the resignation from South Africa's Opposition party of its more liberally-minded members would seem to put an end to all hope of any Parliamentary check on the false and corrupt of the present raceist inspired Nationalist Government. Their defection means, in effect, that there is now no South African party with the slightest chance of winning power through democratic means that is not wholly wedded to the theory of unqualified white supremacy. So long as the Opposition included in its ranks, first a minority of liberals; it was possible to hope that the swing of the electoral pendulum would one day bring to power a party with some glimmering of moderation. The hope must now be abandoned. Not only does the Opposition's disarray mean that the present Nationalist Government can expect to strengthen its hold on the all-white electorate, it also means that even if the Opposition were to win at the polls their policies in power would be just as extreme on racial issues as those of the men they replaced. In short, so far as the race issue is concerned, the two parties with any chance of government are now entrained on the same 12.5-ton train. The differences between them henceforth is exclusively limited to language, republicanism, and Africanist nihilism—none of which touches the basic colour issue.

The liberal members of the Opposition may now feel that this will be the consequence of their defection. How, then, do they justify their action? The answer would seem to be that they have despaired of influencing events through the usual processes of party politics. Hitherto they had hoped to promote their liberal suggestions by attempting to moderate and influence the official voice of the Opposition. Increasingly, however, this has meant modifying or language and compromise, their principles, so as not to antagonise their more fractious colleagues. No longer prepared to

accept these restraints they have now decided that they can better fulfil their function by speaking frankly from the outside rather than mutedly from the inside. For four years of silence—until the next election—their voices will be heard inside Parliament. It is all too possible, however, that their defection will cost them their seats at the next election, since they will then be fighting both the two main parties. Their willingness to take this risk, however, suggests that they have concluded that it is outside rather than inside Parliament that the true opposition must be formed—a conclusion very similar to that reached by the Opposition in Ghana.

While this development bodes ill for the future of healthy Parliamentary government in South Africa it is probably the only constructive course for liberals to take. Numbering only a handful they cannot make their voices effective within the party system. But as a fervent and articulate group outside, free to speak the truth, and to co-operate with the non-white groups in extra-Parliamentary—though not, of course, revolutionary—activities, they may hope eventually to dent the moral iron curtain which divides blacks from whites in their unhappy land. Henceforth South Africa will have a few bold voices unfettered by the restraints of party politics. Although they cannot hope to influence events from within the two parties—which they have more and more failed to do anyway—it is possible that from the outside their voices will make up in clarity and truth what they have lost in political weight.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Baskerville Avenue, 38 Market Street, Low Dargavel & Market Sts., Johannesburg. Phone 33-1654

Mboya Reacts Sharply To Formation Of New Kenya Party

(Continued from front page)

"Free The Mau Mau"

One of the signatories, Mr. Odongo, said that the demands for the release of James Kenyatta "and all African detainees. The six African elected members who signed the statement, he went on, believed that the best form of rehabilitation was for detainees to return to their people.

Asked about the statement's reference to "foreign military bases," Mr. Odongo said they regarded British bases as foreign and British people as foreigners. As for the demand for reorganisation of the judiciary, Africans had no faith in the judiciary, particularly not in resident magistrates and district commissioners acting in a judicial capacity. Lack of confidence applied to courts at all levels—they did not believe they were "truly independent."

It is thought that the statement may bring about the "end of the Kenya National party. Most of the African elected members are expected to join Mr Mboya's stand. Mr Mboya said: "I am convinced that the new Kenya group or the new Kenya National party are bound to fail as they

fail—in appreciating African aspirations." He regarded them as feeble attempts to limit the spirit of nationalism.

Increasing Distrust

It appears that the motive of the new group is to force the European community into economic bankruptcy so as to press demands for the opening of the White Highlands. Most members of the European immigrant communities deeply distrust the intentions of the nationalists. The nationalist demand for a complete ban on European foreign immigration would have a very sad effect on the farming communities. The statement will cause further suspicion.—*Reuter and British United Press*

DRY RED CHILLIES

Gross 13lbs Bags for 51/- Cash Accounts will be opened on receipt of two satisfactory references, and it is recommended that the first order be accompanied by Cash.

MAARMANS (Pty) Ltd.

Box 14, Phone 128, ORITE, Transvaal.

BOOKS OF GREAT SUCCESS TO YOUR FUTURE IN BUSINESS

JUST ARRIVED

Commercial system of cutting fully detailed with diagrams of garments for you to cut any fashion	32/6
Easy cutting—packet size	25/-
Fashion in Blouse, Choli, Punjab Sari with detailed style for women	4/6
Ramayan in English Valmiki	34/-
Prince Ajoyada—Story of Ramayan	13/6
Women of India—in their Beauty-Duty, with their customs—fully illustrated	27/6
Hindu manners, customs and their ceremonies—A Book of Details and Duties	35/-
Hindu Marriage and family in India	20/6
The Yoga System of Health By Yogi Vithaldas Illustrated	22/6
Upanishads in 4 complete volumes	25/-10/-
Mahatma Gandhi in Pictures of New Light	25/-10/-
Heaven Lies Within Us—a book about your future in this life	25/-
Indian Cookings, Snacks, Pickles, Curry Khaddi and Khichadi etc., etc.	12/6

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707, (Ext. 1322) P.O. Box 2524, 85 VICTORIA STREET, DURBAN.

"Observer" Reviews Report Which Partially Exonerated Banda

THE judgment of the Devlin Commission on Nykaland is far but devastating. Its judicial tone bears the unmistakable quality of its chairman, Mr. Justice Devlin. But it is not important only as a judicial statement, it ranks as perhaps the best study in modern colonial politics ever written.

The four authors of the report were carefully chosen for their special attributes. Mr. Justice Davis is one of the greatest lawyers of his day. Sir P. Wyndham spent his whole working life in colonial administration, ending as Governor of the Gambia. Brigadier E. T. Williams was Director of Intelligence on Field Marshal Montgomery's Staff. Sir J. Vere Primrose is the Lord Privy Seal of Great Britain. All are conservatives, a point worth remembering in view of the warmth with which their report has been received by a settled Government.

A Headlong Conflict

The Commission reports that the troubles in the Protectorate started long before the disturbances that led to a state of emergency earlier this year. Its roots lay in the British Postmaster's 1943 decision to force Nyasaland into the political strait jacket of the Central African Federation against the wishes of the African inhabitants. "O, mission to the Federation," the Commission found, "was deeply rooted and almost universally held."

The decision on Federation produced a headlong conflict between the "benevolent despotic" Government, which was expected to make Federation work, and a frustrated nationalist movement which, step by step, turned towards extremism and even to violence in its efforts to break out of the straight-jacket. The Government sought by oppressive restrictions to overcome the opposition of the African National Congress, the Congress, in its turn, resorted to intimidation, though the "extent and effect" of this, says the Commission, "was exaggerated." The conflict over Federation led to "a deep and bitter division of opinion representing the Government from the people."

Thus, long before the President of Congress, Dr. Hastings K. Bode, returned home in July, 1838, "the prospect of collision sooner or later was almost certain."

Here was the real dilemma that faced the Government, Sir Robert Armstrong—a Liberal.

mindful man expected to achieve what no other Governor in his place could have achieved—and Dr. Hastings Banda. Each was pushed forward by the logic of events created by this dilemma.

For six years the critics of Federation had tried to convey the sense of this growing crisis, while the Government and the apologists for Federation tried either to deny these dangers or to minimize them. The Commission leaves no room for doubt as to who was right.

So much for the background to the emergency that finally came last March. It was wrong to suggest, as the Government now does, that its critics were opposed to the declaration of the emergency or that they denied the existence of violence and lawlessness in Nyasaland. The criticism was over the

policies that resulted in the breakdown of law and order, and drove embittered Africans to violence as their remedy for securing an effective political voice. Admittedly, the critics complained that the emergency was forced on a reluctant Government by the Federal Prime Minister. The Commission finds that this latter complaint was unjustified. It also says that in the situation which had developed, the Government had either "to act or abdicate"

**Misrepresented Or
Distorted**

The crux of the charges made against the Government at the time was that it had failed to substantiate its allegation that Dr. Hastings Banda and other Congress leaders had planned to massacre Europeans and Africans through a carefully prepared "murder plot." This plot is supposed to have been hatched in a secret forest hide-out. The existence of such a plot and of Dr. Banda's complicity in it were seriously questioned.

The Commission states that there was talk of beating and killing Europeans, "but out of cold-blooded assassination or

massacre." It does not think that "there was anything [that] can be called a plot nor, except in a very loose sense of the word, a plan."

The Mau-Mau-like bulk meat-
ing was out to have been a
very different thing from the
picture of it presented by the
Governor and widely published
at the time in British news-
papers. Although it was held
in secret, there was "nothing
 sinister" about it. Robbed of
its primeval colour, it was
nothing more than an emergency
conference of Congress held in
the open air.

Not in this all. The Commission finds important instances where the White Paper either misrepresents or distorts the views and actions of Congress, and especially those of Dr. Banda. The White Paper had sought to represent Dr. Banda as an irresponsible, inflexible and racist-minded politician. The Commission takes a very different view of him.

Although he does not emerge from the report as a jolly-white saint, the Commission describes him as a charming and frank person—not a modest one—and by no means as inflexible as the Government would have one believe. He complained "with much justification" of the way his speeches had been summarized in the White Paper. To say that he was unwilling to compromise with the Government "is not true".

Faith In Banda Vindicated

Although he freely admitted that he chose to work with the militant young men rather than with the moderate, older and discredited Congress leaders, he always sought to oppose anti-European feelings. His policy was against violence, but he was not prepared to rule it out under all circumstances. Most importantly, the Commission took "that Dr. Bamba would never approve a policy of murder and that he would have intervened decisively if he had thought it was so much as being discussed." The Commission thus completely vindicates those whose faith in Dr. Bamba remained unshaken in the face of the Government's hostile attacks on him.

he same cannot be said of some of Dr. Banda's lieutenants who come much less well out of the scrutiny than their leader in so far as their willingness to use violence goes. Describing the relationship between Dr. Banda and his lieutenants, the

Latest Gramophone Records Arrived

Modher India	6	Records	49/6
Pyasa	5	"	41/2
D. L. K. G. R. R. R. R.	4	"	38/4
Abhimata	3	"	34/5
Jee in Jeeam K. F. F.	5	"	41/3
J. J. J. J. J. J.	3	"	34/0
A. C. C. C. C.	4	"	41/3

INDIA PRESS RECORDS

Talwada	3	R 47/10	50/-
Pahl Jhalek	6	"	60/-
Kalaka	4	"	40/-
Kabzar	2	"	20/-
S. r. s. Komer (Drama)	2	"	20/-
L. s. Numbra Babul Begat and Hadal			30/-

Packing, Postage and
C.O.D. charges 7/6
Extra

Obtainable at Our
Only Address:

**BHARAT MUSIC
SALOON AND
BOOKSELLERS,
286 Grey Street,
DURBAN.**

Commission is willing to believe that he was not always kept fully aware of actions which his subordinates knew would be unacceptable to him.

While the Commission is fully alive to the difficulties faced by the Administration in Nyasaland, important aspects of its policy are criticised. The report records disturbing incidents in arresting Congress leaders and in repressing Congress once it had been declared an illegal organisation. The Commission found no grounds for suggesting that the troops were "trigger-happy." And although it recognises that there is "no room for Hyde Park in Nyasaland," it raises important questions about freedom of speech and organisation.

Congress And Violence

To sum up. The British and Nyasaland Governments are found to have been justified in declaring a state of emergency, although not on the ground of the sensational "massacre plot"; they were right to believe that Congress was turning towards violence; the decision to call in troops was taken on the initiative of the Governor and not of Mr Roy Welensky. But the Government is guilty of the major charges levelled against

it in that there was no "murder plot"; Dr. Banda was falsely accused; the situation after the imposition of Federation had been allowed to deteriorate to the point where a conflict had become inevitable.

The African National Congress is guilty of having shown itself willing to countenance violence, although it had not drawn up any plan for a policy of violence. In its favour is the fact that its views on Federation and its demands for constitutional reform had received no consideration. The weight of oppressive measures had been placed upon it, and although it had practised intimidation in the lower cadres of the organisation, this was not the policy of the top leadership.

Unmistakable Verdict

Dr. Hastings Banda is acquitted on all the serious charges levelled against him. He emerges with an almost blameless character, except that he might have been expected publicly to condemn violence (which he had all along done privately), and that he had not exercised sufficient control over some of his lieutenants, who appear to have succeeded in pushing Congress towards vio-

lence after long resistance to such a policy.

The Commission's job was not to apportion guilt or to propose remedies. But its judicial verdict is unmistakable.

Nyasaland to-day, says the Commission, is a police State. All the effective African leaders are in prison; constitutional

reforms are in abeyance; tension remains high. It can be brought back into the way of peaceful and democratic government only if the findings of the Commission are understood and acted upon. All that must flow from a recognition of the strength of the African Congress and of the African "almost universal" opposition to Federation.

Ahidjo Sarcastic About Ghana's Position

BEFORE his departure for France Premier Ahidjo had this to say about the Monrovia Conference: "Its conclusions were very moderate. The conference congratulated the Cameroons on its being granted independence despite the opposition of Felix Houphouët and the powers backing him. As for the hopes of seeing elections held under U. N. Supervision before December 31, it is an old theme with which we are familiar but which does not seem to have been stated with much conviction. The politicians of nine states which took part in the conference are not so naive

as to think that their voices will be listened to." Premier Ahidjo added ironically that in few months the Cameroons would be fully independent, while Nkrumah is still discussing with London Ghana's wish to be a republic. "We shall give ourselves the constitution of our choice without consulting anybody," he added. Referring to the Monrovia conference's call for a meeting with the opposition, Premier Ahidjo recalled that under the terms of the amnesty Cameroons citizens living abroad were invited to return home and discuss with him the country's future.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610,
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

Kerala To Vote Next Year?

NEW elections, says the "New York Times" quoting Governor B. Ramakrishna Rao, are expected to be held in the State of Kerala in January or early February.

Governor Rao has been administering Kerala on behalf of President Rajendra Prasad since the central Government dissolved the state's Communist regime on July 31.

Mr Rao told reporters there had been complaints that the Communists were manipulating the voting list in some areas. An election commissioner is making a study in these districts.

The governor also announced that more than 5,000 persons who had been arrested or detained by the former Communist government had been released. The fewer than 2,000 who remain in jail are expected to be released soon.

Before the state government was removed opposition groups had staged a long campaign of non-violent resistance. The opposition accused the Communist government of corruption and of using illegal means to tighten its grip on the southern Indian state.

"The Times" On Monrovia Conference

REFERRING to the recent conference at Monrovia of representatives of nine independent African states, and to the similar conference held in Accra about a year ago, "The London Times" says that neither Accra nor at Monrovia has any formal opposition been established. The states belong to no league, and have no secretariat machinery in permanent being. "The Times" writes: "At least the nucleus of a club has been established, in which the old hands like Ethiopia and Liberia mix on terms of equality with newcomers like Ghana and Guinea. This can have the effect of making the plunge into independence less alarming for those African countries which are approaching the brink. It also gives the present club members a certain visible solidarity which they may find useful if some members throw their weight about too much after election."

Meer Asks For Municipal Vote

ADDRESSING the Commission to go into the question of extending Verulam's boundaries on behalf of Indian and African organisations, Mr. J. C. Meer lodged a strong plea for the extension of the Municipal vote to the non-Whites.

He asked the Verulam Town Board to support the Durban Mayor's plea for giving the votes to the non-whites.

A memorandum presented on behalf of the Indian Ratepayers Association demanded direct representation on the Verulam Town Board.

Afro-Asians Meet In Japan

A NATIONAL meeting for Afro-Asian solidarity was held in Tokyo August 13, participated in by some 60 Japanese and foreign representatives, including delegates from Russia, Rumania, Algeria and Mongolia who took part in the recent World Conference Against Atomic and Hydrogen Bombs in Hiroshima. Resolutions supporting the Afro-Asian peoples conference in Guinea, West Africa, in January 1960 were adopted. Other resolutions approved included one opposing the planned revision of the security treaty. The meeting was sponsored by the Japan Afro-Asian Solidarity Committee.

Mtemvu Opposes Multi-Racialism

DUKEMI MTEMVU president of the African National Congress in Tanganyika, issued a statement on August 10 criticising the All-Moslem National Union of Tanganyika which he described as a "Tano baby." He urged that it should be eliminated. He said no respectable person should expect to have anything to do with a body that urged to delay self-rule, promote multi-racialism, and divide the country into religious and non-religious states. The statement adds: "I do not mind whether the minister in this country is a Lutheran, Catholic, Moslem, or pagan provided he is an indigenous African. For the All Moslem National Union to claim to speak for Moslems on political matters," said Mr. Mtemvu "is to jeopardise the position of Moslems in this country."

Hammaraskjold Coming To Africa

SECRETARY GENERAL Dag Hammarskjold announced on Thursday, August 13 that tentative travel plans had been made for his long-projected tour of northern and central Africa. Unless other developments intervene, he said, he will leave on December 23 to visit twenty-one African countries and territories, including some of the newly independent states in the area.

Mr. Hammarskjold will visit Senegal, Guinea, Liberia, Ghana, Togoland, Nigeria, Yaguade and the French Camero. He said he hoped to be in the Cameroons on January 1, the date set for the independence of the area, which is under French trusteeship.

Mr. Hammarskjold said he also planned to visit the British Cameroons, the Congo Republic and the Belgian Congo, Ruanda-Urundi, Tanganyika, Zanzibar, Uganda, Kenya, Somalia, Ethiopia, the Sudan, Tunisia and Morocco. He expects to return to New York about January 25.

T.U. Leaders For Vienna Conference

In the framework of an international solidarity union of the free trade unions, the Austrian Trade Union Federation (Vienna) has invited 14 African trade union officials for a 2-week study tour through Austria. At the conclusion of their stay the African trade unionists will take part in the fourth continental Austrian Trade Union congress in Vienna, Sep. 21 to 26.

India' Committee On Africa

THE first meeting of the Indian National Committee for Africa was held in Delhi on August 9. The committee, sponsored by the foreign relations department of the All-India Congress Committee, discussed problems relating to Africa, people of Indian origin in Africa, and African students in India. Members of the committee later met Nehru.

Uganda Passport Withdrawn

A "London Times" report states that the Uganda Government has withdrawn the passport of Mr. Joseph W. Kiwanuka, chairman of the Uganda National Congress, on his return from a visit to China, a Government spokesman said in Kampala. Mr. Kiwanuka went to China at the invitation of the Chinese People's Institute of Foreign Affairs. He met Marshal Chen Yi, deputy Prime Minister, during his visit.

In Cairo earlier last month he attended the "Uganda Day" celebrations sponsored by the Afro-Asian Solidarity Committee—Kreuter.

Guinea Wants Tractors, Not Tanks

"Give us tractors... We do not need tanks or planes."

This is what President Sekou Touré of Guinea will tell President Eisenhower on his visit to Washington in October as the official guest of the White House.

The statement summarizes the general attitude prevailing in this African republic, which is less than a year old.

All the emphasis is laid upon social and economic development, with no special interest shown in matching "military strength" with other small nations.

What a £2,000 interest, or just a job? Write today to the School of Accountancy for the free book "The Shortest Way to Success" in Accountancy. Costing Secretaryship, Building Estimation, Municipal Services, B. Com., Degree, Lat the School of Accountancy, postal by 50 years' educational expenditure. Write to success. Write to The School of Accountancy, P.O. Box 4192 (2) Johannesburg, and at: 6th Floor Menzies House, 7 Field Street, P.O. Box 1943 Durban. Phone 2-4066.

Phone 335-6786

P. O. Box 1549

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE—
Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE
SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD, - - - DURBAN.

P. O. Box 476. - - - TELEPHONES 47453 & 47888.

Gramophone Records MADE IN INDIA — AT HALF PRICE 4/6 EACH OR TWO FOR 8/3

Selected single numbers available from latest films.
Also Urdu Quawals; Hindi: Religious, Ramayan, Arthi,
Bhajan and Drama Sets

Latest Gujarati Records: Only at 3/- each or two for 5/-
Available in Bhajan, Arthi, Garba and Comic Numbers
MAIL ORDERS ACCEPTED — FREE PACKING
SELLING FAST

Write for detail specification, gladly supplied on application.

NATIONAL RECORDS

18 Ajmori Arcade, off Gray Street,
DURBAN. — Phone: 25628.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

BOOKS FOR SALE

Ramdas—M. K. Gandhi	3.	8
An Atheist With Gandhi—Gora G. Rao	2	0
A Gandhi Anthology (Book I)—V. G. Desai	1	8
Gandhian Ethics—Benny Gopal Ray	2	6
Basic Education—M. K. Gandhi	2	6
Gandhi's Letters to Mira (1924-48)	10	6
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	8
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi —M. S. Patel	8	6
To Women—Amrit Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling —M. K. Gandhi	5	8
To the Students—M. K. Gandhi	8	6
The Gospel of Selfless Action or The Gita According to Gandhi (Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary) —Mahadev Desai	8	6
What is Wrong With Indian Economic Life —D. V. K. V. Rao	8	0
Christianity Its Economy And Way Of Life —J. Q. Kumbappa	2	3

Obtainable From:

**Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.**

કુદના સંભોગે અને અચાંતિ
જાતે છે સામે છે ત્યારે અદિસા
અને ચાંતિના સિદ્ધાંતોને કો
પાદ કરે છે, પણ એ તો "આત્મ
સામે ત્યારે કુલે પોદના કોવી
માત્ર છે."

—ସିଂଗ

વિનોબાજી સાથે પ્રશ્નોત્તરી

પ્રશ્ન : નામરમરમથી જેમને જાણ
પણે હરત રેવતા લીધી કદમ્યા
કેવ તેની આપે આપણ મિત્રનું જનુ
સંજ્ઞાન થાય એ હું કદમ્યા રહું હું.
પણ તેનાથી વ્યાધિનિવારણુ, આરોગ્ય
આદિ તેમ જ જીવન કોતિષ્ઠ સાચો
થાય એમ આપના સ્વામ્ય સુત્રના
દિવ્યનર્મ આપ એક વચને જણાવો.
હો તે સમજાવું નથી. આપના એ
વિધાનોનો તકથી કેમ એક એકસો
નથી.

ઉત્તર : કેટલકે રોજીનું મુળ અને
 હોમ છે. કેટલાકે રોજી ગાંધી સ્મૃતિ
 વિજિતનું પરિણામ હોય છે. જે કહેતો
 અને કાઢે સખે હોય તે રોજી આવી
 રીતે નામરખરડું કરાવી બચવા તે
 પવિત્ર પુરુષના સ્વપ્નાથી બાણદ માથા
 જે કાપી કાપી એમ છે. કાઢીવિડી
 રોજી પણ બાણદ માથા કાઢી એમ કહે
 રહેતો માથા, બહેરો સુખળતો માથા,
 કાઢી આસતો માથા એમ ચાલવાનું
 ખરા અને પશુ છે, આ મારો
 કાઢી પાસે કેળવણીક પ્રયત્ન નથી.

મુદ્રા : પશુ આ વાવતમાં આપણે
કારણકારનો નિયમ ચાલતા હોયો.
જોઈએ કે નહીં જે આપણે કારણ
કારણના નિયમ સાથે બંધનકર્તા ન
હોય તે રીતરીતે એ સ્થાપિત.

ઉત્તરઃ હાથને આપણે કારણ-
કર્મોના નિયમ એકાતપણે લાગુ પાડીએ
ન જોઈએ. હાથમાં પુરીકે આપણે
કરેલા તપકારતા આપણે કાઢીએ કે
કર્મનું ફળ જાણવું હોયું જોઈએ.
જનતને આ અભ્યાસિત નિયમ છે
એમ પણ આપણે માનીએ છીએ. એમ
એના આપણે મનમાં ઉઠે જોઈએ એમ
પણ માનીએ છીએ કે આપણા પાપ
કર્મોની આશી અણી જોઈએ. કારણ
કે કરેલા કર્મોનાં ફળ ભોખ્યાજીવ
કરનાનાં હોય તેા આપણો કાષ્ઠ દિવસ
આશી જ ન આવે, એના અર્થ એ
ધરો કે આપણાં દિલમાં કર્મનાં કાનુન
નિયે ચલા છે તેથી જ અહીં, હાથ
ધારે તેા કર્મની આશી આપી શકે એ
પ્રકારની પણ છે. પ્રથમ ત્રેતાયુગ
કાનુનથી સ્વામંત્ર છે અને કાનુન પદ્ધતિ

જાનને પણ કાપ કરી રહે. આમ વિચારતું મને ત્યારે ઇંચુકતા ધારે છે. આ સંયુક્ત કલ્પ ન હોય તે પછી જે જરૂરી ચાતકારી આપણે સત્યજીતે જાણે અને તેની કેટલી દુષાથી દારીદ્રિક બીચારીઓ નાશ કરવાની મનઃશો આપણા જ્ઞાનપ્રામાણ્યથી છે તે મધી યોદ્ધા કે કાવ્યનિક હોય છે એમ જાની લેવાનું આજે વલણ નથી. આમ નાશસ્થિતિનું ઇષ્ટ જોતિષ પરિણામ પણ હોય અને એમ કે માનું છે.

પ્રશ્ન : આપ બામવતને પુણ મદદન
જાણો છો. મેં મુળ બામવત વાંચ્યું
નથી. પણ ન.જાભાઈ બંદે 'સોહ
બામવત' એ નામથી બામવતને
અક્ષિપત હાર પ્રવલ કર્યો છે-એને કે
મેં પણ ૧૦૦ પાનાં લખાનેા મંચ છે
-એ વાચ્યું છે, તો તેનેા ૧૨મે
રૂપ આદ કરીએ તો બાણના બામ-
વતમાં અર્પાં બને આયુક્તિ જિવાય
અને કશું અણુષ પડ્યું નથી. તો
બામવતને કા કારણે આટલું બધું
મદદન જાણો છો?

ઉત્તરઃ તમારો પ્રથમ સોશી છે.
 આમલત અને પ્રિય પદ્મપ્રથમ છે.
 તેનું એક કારણ તો એ છે કે તેનું
 કારણ જાતિ કલ્પ છે. જીવન
 આમલત સમજવા માટે-આમલત માટે-
 જાતિની દ્રષ્ટિ નોંધવે કે કારણ તમારો
 માં ન હોય. તેમાં એ આપણે અને
 આપણી જેનું પુણ્ય આવે છે તે.
 આપણે પશુ ખાસ કરી Old
 Testament માં આવી સામ્યો
 પુણ્ય કરી છે. એમ જાતાં જેનું
 નેમ અને દ્રષ્ટિ પુણ્ય મદદ છે
 તેમ આમલતનું અનેક દ્રષ્ટિ મારે મન
 પુણ્ય મદદ છે.

અમી : જામવતર્યા એ કૃષ્ણચરિત્ર
નો જામ જાણે છે, તે પ્રવણ નબળ
કૃષ્ણચરિત્ર બરેમો હોઈને ગુપ્તપદા લેખ-
નને લેવો છે. આ સુબંધમાં જાણને
શું કહેવાનું છે ?

હિતરૂઃ પામવતપાં આને ભક્તિ
પાત્ર અધ્યાયો આને છે. તેને 'રક્ત-
પ્રત્યાધ્યાયી' કહે છે. આને દિવાળી

રથુજી શુંમારના અર્થમાં ભેવનો નથી.
આપણા બાંકો હાલકાસમાં જેક કાળ
એવો આવ્યો. કે નધારે ભોપુરપના
સંબંધને આદર પદમતપના અદેલ
ના ગતીક તરીકે કદવનામાં આવ્યો.
અને એ સંબંધની પરિકાપામાં
અકિતની સાથવાનો વિચાર કદવના
આવ્યો. પણ આ સંબંધને સંબંધ

ચીને ઠરેલો હોઈની સરહદ પર હુમલો.

(અમારા બાકી અભ્યરુદ્ધી તરફથી)

આ એક દૈવ વર્ણી શાલ મીનના કશરે કોંઈની સરદદ પર નાના નાના કુખડાઓ આપુ ના રાખ્યા હતાં પણ આ મકલ્લના જાને પોતા ન કોવળી કોંઈના વડા પ્રધાને જાને બહુ ક્ષમાન નહેતું આપ્યું. આમ જતાં એખને મીન સરકારને પોતાને વિરુદ્ધ કચેરો દાખલ ન કર્યો હતો.

કહે ચીન વધુ આયજી વધી હોઈની
 ઇતર સરકાર પર કમબાજ એક કાગર
 માઇશન વિસ્તારમાં ગુમકાએ કરી
 રજૂ છે. ચીન શા મારે હોઈ સાથે
 દુરમનાઈ બાધે છે એ વિશે હજી
 કોઈ સ્પષ્ટ નથી. ખાસ કરી ભાર
 ચીન જાને હોઈ મા-કુ'ન પરિપદના
 પંચ શાલા ઇપર સહી કરી તે ક્ષેત્ર
 રિપકાકુ'ન હજી ભારે આ પમણ તેને
 ખંચે કરણે છે. આ ઇપરસત પંક્તિ
 નહેર ચીનને યુનોઆ સ્થાન મળે તે
 માટે કહેવા પોતાનો આવાજ યુનો
 આમકે રજૂ કરે છે.

ਪੰਥੀਪਨਾ। ਰਾਜਕੀਯ ਮਨੁਹੀਥੀ। ਯੇਸ
ਮਨੇ ਏ ਤੇ ਆ ਆਨਾ ਯਦੁ ਮੰਗਿਰ
ਨਥੀ ਆਪੀ। ਫੁਨੀਪਨੀ ਥਾਨੀਨੇ ਕਾਭਰ
ਖੜਕੀ ਨਹੀ ਪਥੀਏ। ਅਨੇਰੀਥਾਨਾ ਥਪ-
ਖਪੁਪ ਮੀ ਨੀਕਲਨੇ ਆਧਰੇ ਖਤੀਆਨੇ
ਅਥਾਨਾ ਕਰੁ ਤੇ, ਅਥਿਨਨੁ ਆ ਪਖਲੁ
ਫੁਲੀਥੀ ਯਦੁ ਤੇ। ਕਾਭਰ ਆਨ ਏ
ਭਰਵਾ ਖਥੇ ਥੇ ਤੇ ਸਥਾਤੁ ਕਾਭਰੁ ਨਥੀ।
ਥਨੀ ਆਨ ਯੇ ਯਥੁਰੀ ਥੇ ਤੇ, ਆਨੇ
ਯਥਾ ਨੇਪ ਫੇਅੁਰੀਤੁ ਫੇਰੀ ਫੇਰ ਥਾਥੇ
ਥਿਥਾ ਥੇ ਆਨੇ ਪੰਥੀਤ ਨਥੇਰੀ ਥਾਥਾ
ਯਥੁਨਾ। ਅਥੇਨਨੁ ਕਰਕਰ ਫੇਰਨਾ ਯਥਾਪ
ਥਾਥੇ ਥੇ ਥੀ ਫੇਰਾਥਾ ਆਪਦੇ।”

આનને જે જાગે હોયુનીચેના
હાથમાં જે તેના સત્તાધીશે. નહ મહત્ત
પાંખા મેલે છે. અને તેથી ધામે ધામે

એટલે જલિપતનીનો નદિ પશુ તેમાં
મુકતપશુનો અપાત આને એટલે એક-
નોક અપરિચ્છીત હોય એવા ઓપાપના
અપાતની આ ગાપતના સંજ્ઞમાં
કપતના કપાતમાં આવી. આપતની
દિલિએ આ બધા કંઈક કાને છે. પશુ
તે કાળમાં તેમ નદિ હોય. કા. પ.
તમે કદાચ અપાતના દેશે કે અપાત
અપાતના કાપાપના રૂપામાં કાપતને
નથી.

—('गुणप्रिय'मर्त्या.)

પોતાનો ભરતાર નિધારવા આશુ ખાનુ
 ના નાના નાના રેશી પર ચઢી કરી
 પોતાનામાં ભેળવી દે છે. છેલ્લા વરસે
 માં એવર નાના નાના દાણા, પર
 એળાનાર કોનું આપણે જાણીએ જ
 છીએ. આ પહેલા રંજન અને શર્મા
 માં પણ કુરો ખાવો કયો હતો.
 તાલેતરમાં ટીમેટની રજીતી થો જાણુ
 એજ છીએ. ચીન ખાનુ કું પંચ-
 યાજ્ઞના કરારથી દહિ મેની સંખ
 દોરકે નહી અને સદકાર આપતું
 રહેશે. જ્યારે એના આ કાયોનો દહિ
 વિશેષ કયો અને ટીમેટને મદદ
 જન્યુ અને દોઢાં પણ કામુનીસ્ટ
 પ્રત કરાજા અને ખીજા કોરુનીરોને
 દહિ મચક ન આપી લેણી પણ ચીનને
 ગ્રસે, ચલેલે લે.વ.ને જાંબ લે.

આ બધું જોતા જતાં મદનનું તો
જો છે કે કુનીયાના નિકાસાં દોર
જાને ઝીંઝ બાને પછાત દેશે, કલા,
જમજમ જાનેની પ્રમતી દુષ્ટે સાથે જ
પણ પશુ દોર સહારા નીતીને લઈ
દોર યાત્ર કરતાં મધુ આમળ વધી
મધુ, ઝીંઝ જામને છે કે જો તે દોર
પર કુમરો ફરશે તો તે ખસાસ યશે,
પશુ તે જાણવા જતાં જોને આ સાદસ
મધુ પશુ મધુ છે, આ પરથી
જાણ સિદ્ધ થાય છે કે દોરની મુલકાદ
તો તે જોડાણ કાઢી રહ્યો છે

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૪ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૯.

હોંદ અને ચીન વચ્ચે મતભેદ

દી બેટમાં વસતા હોંદી લોકો વચ્ચેના કોમ્યુનિસ્ટ ચીનના વળગણી અને હીમાલયની સરહદ પર થતા ચીનના હુમલાથી ચંદીત જાણકારતાલેજા જે સુરક્ષેલીમાં સુકાયા છે તે ખાસ કરીને સાહચ આફ્રિકાના લોકોને અને આમાન્ય રીતે સમસ્ત જગતના લોકોને એક ભાષ પાઠ રૂપે છે.

આ બીના સાફ સાફ આપણને કહે છે કે કોમ્યુનિસ્ટ સાથે ગૈત્રી ભાંધવી કે તેમની સાથે અકામલમાં પડવું એ ઘણું તુકશાન કરતા છે. ઘણા સમયથી ચંદીત નહેરુ છાલ ચીનને યુનોર્નું સમ્મ બનાવવા મચી રહ્યા હતાં. ચંદીત નહેરુ બાધની કૌત્રી અને હુદય છાલી લેવાની નીતિ રાખે છે. ટીબેટમાં ઘણેલી અમકામલને પ્રસંગે એમને લીધેલુ વળગુ પહેલા સમજી સકાયું નહોતું. જ્યારે હોંદની મારાસજામાં અને ત્યાંના છા.વામાં ટીબેટના પગલાને સખત મખોડવામાં આવતું ત્યારે ચંદીત નહેરુ એને વખોડતા અચકાતા, છેવટે ટીબેટની સ્વતંત્રતાનો નાશ થયા પછી એનો સખત વિરોધ કર્યો.

આ બધુ જોતા એ એમ આશા રાખવામાં આવે કે સાલ ચીને ચંદીત નહેરુને આવાત પહોંચાડનાર પગલુ ન કરવુ જોઈએ તો તે વધુ પડતી છે. ચીનના ગૈત્રી સખધને પરીણામે જ આજે હોંદને આ કહેલી રચીતીમાં સુકાવવું પડયું છે.

આ રીવાસ બીજી અગત્યની બીના એ છે કે, પક્ષીમન: સાલીકાદના નાશ પછી, બીજી એક જુદગી નીતિનો ઉદય થઈ રહ્યો છે. રશીયા અને ચીન કુનીયાના બીજા સમસ્ત દેશોને પોતાની પાખ નીચે લેવા ઇચ્છે છે અને તેમ કરવામાં જરા પછ કોઇના હિલ કે ભાવનાને વિચાર કરે તેમ તે નથી. રશીયા અને ચીનમાં જે સાફ છે તે લેવાની પદીત નહેરુની નીતિ ઘણી ભેખમ જારી છે. કોમ્યુનિસ્ટોને એ જરા પછ બહેમ ભલ કે તેમના મિત્રો નબળા છે તો સુસ્ત ગૈત્રીને સાબુએ રૂઆવી પાછળથી છરો લોક એવા છે.

હોંદ પરન. આ આક્રમણથી દક્ષિણ આફ્રિકાના બીન-બેરા નેતાઓ એ સમજે કે તેઓ ચીન-અને રશીયાની ઉલામકાપણની વિરોધી નીતિને કહ તેઓ તે કેશોની જે વાહવાહ કરે છે અને તેની મહલ માટે આશા રાખે છે તે ઘણું જોડું કરે છે. એ કોમ્યુનિસ્ટ સાથે વધુ ગૈત્રી સખધ બાધરો તો તેઓએ આનમાં રાખવાનું છે કે જે હરોટો લોકોને આજારી વચ્ચે કોરવવામાં આવે છે તેમને ખતરામાં તેઓ નાખરે. ટીબેટ અને હોંદ પરના આ હુમલાથી અ પછે એક પાઠ રીખીએ,

કુનીયાના આક્રિના કેશોને હિમાલયની વળીમાં ચાક રહેલો આ ધનાવ કલાચ ત્રીવ્ય વિશ્વ સુદ વચ્ચે હોરચે અને તેણે અવીમ પરીણામ કોઇ કહી શકે તેમ નથી.

દક્ષિણ આફ્રિકાના લીબરલો

(અંનના 'ટેલીગ્રાફ' પરના તા. ૨૫-૮-૫૯ના અખબેખનો અનુવાદ)

દક્ષિણ આફ્રિકાના વિરૂદ્ધ પક્ષમાંથી છુટી પડેલા લીબરલ મતધરાવતા ૧૨ સમ્મેન. પક્ષમાંથી નહારની કુનીયાને એમ લાગશે કે ત્યાંની નેસનાલીસ્ટ સરકાર પર જે કાંઈ થોડો અકલ દરો તે પછુ દરેક દુર થયેલ પક્ષમાંથી છુટા પડેલા સમ્મેનના આ પક્ષમાંથી એટલી ખાત્રી થક છે કે દરેક એક પક્ષ પક્ષ એવા નથી કે જે ભત્રીએ ની નીતિને વિરોધ કરીને સુદણીયા છત રેળવી શકે. જ્યારે સુધી મારા સમના વિરોધ પક્ષમાં આ થેડા લીબરલો હતા ત્યાં સુધી એટલી તો આજા હતી કે ભાત્રીમાં દક્ષિણ આફ્રિકામાં એવી સરકાર આવશે કે જે ભત્રીએની નીતિમાં અટલી બધી કરે ખરામ નહીં અને પછુ ભાગે છે, દરેક આપણે આ આજા પછુ છોટી દેવી ભેખરો વિરોધ પક્ષના આ અવાજોને એટલોજ અર્થ નથી કે આનાથી નેસનાલીસ્ટોનેજા વધારે જળ સખ્યું છે પછુ એ પક્ષ આપણને કહે છે કે, એ કહી વિરોધ પક્ષ સુદણી છત્રીને રાજ કરવા માટે તો એની પછુ ભત્રી એટલી નીતી નેસનાલીસ્ટ સરકાર નેટલીજા ખરામ દરો. હુંમાં, ભત્રી એટલી નીતી વિરો એટલુંજ કહી સકાય કે જે જે પક્ષો કાસમાં સુદણી છત્રવા ની રચીતીમાં છે એ બને પક્ષો આ વિરો સરખાજ છે. એ જે વચ્ચે તથાવત રહત આવનાંજ છે.

વિરૂદ્ધ પક્ષમાંથી જુદા સમ્મેન ૧૨ સમ્મેન નકુ સારી રીતે જાણતા હશે કે એમના પગલનું પરીણામ શુ આવશે. આથી એમ પ્રકલ છે કે જે જાણતા છતાં આણું પક્ષમાં હાં માટે તેઓએ જણું છે એનો જવાબ એકજ છે અને એ છે કે એ ભોં. છત્રતાં હતા એ કુલજ વિરૂદ્ધ પક્ષમાં રહીને તેઓ ખાસ કાઈ કરી નહીં સક્યા. એમની આજા હતી કે વિરૂદ્ધ પક્ષમાં રહીને પછુ એમના અતને ધીમે ધીમે પ્રચાર કરી લીબરલ પક્ષનો દેવાવો કરવો પછુ એમને જોડું કે વધારેને વધારે એ પક્ષમાં રહેવા ખાતર અને વિરોધ પક્ષના નેતાઓને નારાજ ન કરવા ખાતર એમને પક્ષા એમના વિચારોને જતા કરવા પડતા હતા. આવી પરિસ્થિતિથી કંટાળવાથી અને એમને ભાવ કે, તેઓ બહાર રહી વધારે સારી રીતે વિરોધ કરી શકશે એ કારણેજ છુટા થયા. હજુ માર વધું સુધી એટલે બીજી સુદણીત વખત સુધી આ સમ્મેન પાલોમેન્ટમાં જામ રહેશે. પછુ જનના ભેજ છે કે એમનો લીબરલ મતને લીધે બીજી સુદણીમાં એ ભોં. કારી

જરી કારણ કારે તેઓ એ થોડા પક્ષના વિરોધી તરીકે જમા હશે. આ ભેખમ ખેડવાની એમની તથવારી ખતાવે છે કે એ ભોં. માને છે કે પાલોમેન્ટમાં નહીં પછુ એની બહાર રહી અને ખરા વિરોધ પક્ષ જમા કરવો જરૂરી છે.

આ મધા માનાવો દક્ષિણ આફ્રિકા માટે જ્યારે ખરાજ છે ત્યારે એમ માનવુ પડે છે કે એક માત્ર આજા (અનુસંધાન મારે જુઓ પાનું ૩૩૪)

અમારા અભિનંદન

જો મોઝા વરસે દરખાન આ પત્રોનું સંચાલન કું કઈ હું. આ વખત દરખાન મધુ ખોડીએ આ કરવા અને આ પત્રો પોતાનાજ સખજા અને મહલ કરી છે. ખાસ કરી કસિવાસમાં જેડા વજુ મારે વચ્ચથી ઉપરાણી કામ લાંતા નવ જુવાનોએ ઉપાડી લીધુ છે જેને માટે આ સસ્થા તેમની ઘણી આજારી છે.

શી બીખાલાઈ મારતરની દેવવણી નીચે સુવેગી જુલ ભાઈ સખવજા પટેલ વસવજાજા જાખાઈ નાવક, માણીકમ નાવક, રબનીકાત ખાસતર, હમેશા ઉત્સાહથી કામ કરતા રહ્યા છે. એમને આજાર મારે ખરા વિલથી ભહેરમાં માનવે. થોડમજા મજાપ. આથી માર. અભિનંદન સાથે તેમનો આજાર માનું હું.

આ ઉપરાત સુવેગી નારણભાઈ આજાખાઈ, જુલાખાઈ મકનજા ભેખજા, મોરારજાજા સુખાખાજા (પ્રેરોવા, રામખાજા ભવતજા, (ખાસ તેમની વહા વરયા છતાં કરીને ઉપરાણે છે) જાજા, બાઈ કે. પટેલ, સમનખાઈ નાવક રહીપટેલ વિગેરે વજુ મરો આપતા રહે છે. એમનો પછુ હું આજાર માનું હું.

દ્વિસવાસમાં કેટલીક મેનોએ પછુ આ પત્રે ને આજુ રાખવા થોતરો કામે ઉત્સાહથી આપ્યો છે એમને. પછુ જાને આજાર માનું હું.

દરેક હરી સમખ પાકયે છે કે મહી મજેલી ઉપરાણી ઘેરેઘેર હરી ઉપરાણવી જરૂરી છે. આ વચ્ચના આ જેડા પાંચ મલનો ખરામ તે યિવામ નજી રીકે નહીં જ. આજા છે આ સુવેગ ખારજે આવે ત્યારે માહકો તેમને મહલ રખ જનરો.

આવશ્યકપાઠ,
સુરસિકા ભાંધી
ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

હિંદ અને ચીન

(અમારા ખાસ અધ્યક્ષની તરફથી)

હિંદ સરકારે ૧૬૫૪માં ચીન સાથે ટીબેટ બારમા જે કરાવેા કમી હતા તેમાં કેટલાક ખાસ હોમ જે ખોડેને અપાવેલા તે જતા કમી હતા. પણ હોંદને ટીબેટ સાથેના સંબંધ ધણી સુદૃઢ થી ચાલુ રહ્યો છે. અને તેથી વેપાર અને અમારો વિદેશી મોજબી રીતે છુટો બાવતી કમીમાં કામચ કરી હતી. દરે એ નવા હોમ એક પછી એક ચીન પાસા પેચી રહ્યું છે. પંદીત નદેરે એ કહ્યું છે એમ ચીન ટીબેટ અને હોંદ વચ્ચે ચાલતા વેપાર પર એટલો અખત અકુલ મહત્ત્વ છે કે વેપાર કમીમાં બાવી પચમે છે ફરી વેપાર ચાલુ કરવા માટેની હોંદની માંગણીઓ રવીકારવામાં નથી આવી એટલું જ નહીં પણ દલાલામાં હોંદના એકબીની ઓરીસની આગપાસ સરકારી પદેરો મુલાકા આપ્યો છે નેપી ટીબેટમાં રહેતા હોંદના એકબી એકબીની મદદ લઈ ન શકે. યોગા વિષય પર પંદીત નદેરે એ લહેર કહ્યું હતું કે ચીને હોંદી ભાગ્યુએને અરજ કરી હતી કે આ વર્ષે તેઓ ટીબેટ ન

તાવ. આવા બીજા ધણા કમીમાં હોંદને ટીબેટ બારમા પીવા પચમે છે. એકામાં એકા તથા હોંદને ચીને કેદ કમી છે અને હોંદ સરકારના વીરોધી હતા ચીન એમ કહે છે કે ને હોંદને મળવા વરેથી ટીબેટમાં રહ્યા છે એ દરે ચીની તરફે એકા-ખારો. આથી ચોખ્ખું કેખાવ છે કે આ મધમાં ચીનને ધરાઈ છે કે ને ચોગા હોંદને છે એમને ટીબેટમાંથી કાઢી કુલ્લ અને ટીબેટને એરી રીતે વાહ કરી બંધ કરવું કે એમ રેશીને રશીયામાં કહ્યું હતું.

આ બધું શું કામ ચાલ છે? પંદીત છાએ ચોગા વખત પર કહ્યું કે હોંદી ભાગ્યુએને, જવાની મનાઈ કરી હતી કારણ ચીને ટીબેટમાં રહેલા મળવ ખેરેર પર કુમલો કરવાનું નક્કી કહ્યું હતું. હજી ખજર નથી કે ને પંદીતજી એ કહ્યું છે કે ચીન સરકાર તરફથી ભહેર મળું છે કે શું, પણ એ ચીન સરકારે આ ભહેર કહ્યું હોવ તે ધણી આશ્ચર્ય-જનક બીના અણાવ. ધણા વખતથી ચીન એમ ભણાવતું હતું કે ટીબેટન,

રહેવાસીઓએ ધણી ખુશીથી અને ખુશ્ખા રીતે ચીનના સરકારને આગ્રહ કર્યો છે. કારણ ચીન એમને ગુલામગીરીમાંથી મુક્ત કરવા આપ્યું છે. એ તેઓ ભણે છે. પણ હવે એમ અણાવ છે કે હજી ગુલામીમાં ચાનનારા ચોગા મળવાખેરો છે ખરા, નેથી ચીનને હજી મહાઈ મળુ રાખવી પડે છે. ચીન કહી બહારની કુનીયાને એમ ચનાવી નહીં શકે કે ટીબેટને ભજવેા એ ત્યાંના ભેરો એ સર કરેલો હતો.

આ મળવાખેરોનો અલ્લી નાલ કરવો એ ચીન માટે ધણી અગત્યની વસ્તુ છે એમ ચીન માને છે. કારણ ચીનમાં પણ તેમની નીતીનો અમલ કરવામાં અલ્લી પ્રજા તરફથી લેવડી કરવામાં આવે છે. અણક તે.શાન હરતી ત્યાં ચણા જ કરે છે અવરતવર પુશ અને કુકાળની પરિસ્થિતિ હોવ છે. પણ બીજા વેશોનો શુભ્ય કારણ એ છે કે ચીન મળુ વધારે પડતી મદતવકાશ લેવે છે. અને ચીન એમ માને છે કે ટીબેટમાં નહીં ચીની સર-કારનો સામનો કરવ.તો તેમને હક નથી. આ અને બીજા બાબતોમાં કોમ્યુનિસ્ટ ચીન પહેલાના ચીનના બળવાખોર રાજાઓના એમ વરે છે. એ માને છે કે એમની સરકારમાં ને

ચામ એમાં બીજાઓ એ અમલગીરી નહીં કરવી અને કાલ પણ એના કામ માં જરા પણ ચાલુ મારે તેા તરત એમના તરફ કુશમનાવટ લેવી કરે છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાના લીખરલો

(૩૪૫ પાનાનું અનુસંધાન)

માર્ચ લીખરલ મત વાળાઓ મારે ખુશો હતો. સંખ્યામાં ધણા પછાત લેખકોને લીધે તેઓ પછમાં રહીને એમનો સાદ સંખ્યાની નહોતા લાગતા. પણ બહાર રહીને, અણુ ચોમીને, અને બીન-ચોમી પછો સાથે મળીને ને ગોરા અને બીન-ગોરા વચ્ચે ભેદ છે તેને સુધી શકે. દરે પછી દક્ષિણ આફ્રિકામાં દરિયાકાંઠા અને વિશેષી ગોરાઓને અવાજ આપવાને સંભળવા મળશે. આસા છે કે ને તેઓ કમલો સુધી કરવા નથી પામ્યા એ દરે કરી જતાવશે.

અમા પ્રધાન નહેરુએ રશીયાના વડા પ્રધાનને અને અમેરીકાના પ્રધાનને એક જન લખી ભણાવ્યું છે કે તમારા ભાનેની ભાવી મુશ્કાલ પથરવી અને એક બીજાને વધુ નજીક લાવવાની નીવડો. અને કુનીયાની શાંતિ માટેનું આ એક આગળ કરેલું પમલું બનેા.

પુરા ખબર !

તમારા અર્થેલા પેસાનું પુરવવતર મેળવેા. દેશમાંથી આવેા કે દરિયાપારથી, ફરવા માટે આવેા કે બીજાનેસ અર્થે, પણ દરબાન આવવાનું અને તેા ઉમંજ ભેર ચાલ્યા આવેા.

પણ ક્યાં ?

નામ અને શરનાશું તમારી કાયરીમાં લખી રાખેા

માઉન્ટ એવરેસ્ટ વેજટેરીયન લોજ

૧૨૬-૧૨૮ મીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, — હરબન. — ફોન : ૬૭૫૭૩

કારણ

આ એક એવું સ્થળ છે કે જ્યાં સ્વચ્છતા, સુધડતા, સુખવસ્થા અને આરામના દર્શન થાય છે અને જ્યાંથી રોશન બખર, બંદર નજીક પડે છે નેથી સમયનો અચાવ અને હરવા ફરવામાં મોજ આવે છે.

- (૧) બહાર ગામ કે પરદેશથી આવનાર પેસેન્જરો માટે અગાઉથી ખબર આપશો તો રહેવા સુવર માટે ફીક્સેરેશન થઈ શકશે.
- (૨) ગોળનના પ્રખંધપર ભાતિ કેખરેખ રખાવ છે.
- (૩) લગ્ન અને તહેવારો માટે ફેરે જાતની સ્વાઈટલ, સાવધીક મીઠામ શુદ્ધ પીમાંજ બનાવીએ છીએ.
- (૪) બહાર ગામના એકંદોષર પુરદું પ્લાન આપવામાં આવે છે. એક વખત એકર આવી ખાવી કરવા બહામલુ છે.

સરકાર જાગૃત હોવાની નહેરૂની

ખાતરી

વડા પ્રધાન શ્રી નહેરુએ સોશલિઝમમાં જાણીતું હતું કે ચીનના સત્તાવાર પ્રધાનમાં આરત અને આરતવાસી એને 'સાહીવાદીઓ' તરીકે વર્ણવીને એ આરત વિરોધી પ્રચાર ચણ રચી છે તે સામે વિરોધ નોંધાવતી એક યાદી આરત સરકારે તા. ૨૩મી જુલાઈ ના રોજ ચીની સરકારને મોકલી આપી છે.

સોશલિઝમમાં રજુ થયેલી સભા મેમ્બરીની એ દરખાસ્તો પરત્વે વડા પ્રધાન નિવેદન કરી રવા હતા. પહેલી દરખાસ્તમાં સિદ્ધિમ, સહાય અને જીવનની ક્ષતિ અંગે ચીની સામવાદી પ્રચારને પ્રત્યક્ષ ઉપરિધતિ કરાયો છે. બીજી દરખાસ્ત આરતની જાણપ્રતિને અવધા ખેડે એ રીતે સરકાર પર ચીની સેનાની ચર્ચ રહેલી અધ્યાપનના પ્રચારને ઘટી હતી.

શ્રી નહેરુએ કહ્યું કે આરત સરકાર ને આ માટે આજ્ઞાપ્રત્ય આપિતી સંપાદી નથી; પરંતુ સરકાર આ જાણત અંગે પુરેપુરી જાણ અને જાણ છે. આપણને નિશ્ચય છે આ કૃષી મેકમેકન સીમારેખા ન સરકારની રેખા છે. આ જાણત કરાર, વપરાશ, અધિકાર અને જુગોળ એ રીતે દર્શાવે મહત્ત્વ અને અર્થ છે.

આરત-ચીન સરકારના પ્રત્ય અંગે વડા પ્રધાન શ્રી નહેરુએ ઉપરના સંબંધો મંદકાર કરી ત્યારે સમાચારે તેમને તાળીઓના અગમ્યપદી વધાવી લીધા હતા.

રજીસ્ટર શ્રી જાનંતસમય આપ મરે જાણીતું હતું કે આ પ્રત્યે અંગે અને જાનસંધવા થી જાણપેળી, થી પાટીક અને સમાજવાદી પ્રત્ય શ્રી વચ્ચેના શ્રીમ તરફથી સમા મોકુશીની દરખાસ્તો ને ઘટતી ખબર અપાઈ છે.

સુકિત અધિકાર

કારણે હાખક કરવા યોગ્ય છે એ મોક્ષતા થી જાણવાની એ કહ્યું કે સહાય, નિવેદ, સિદ્ધિમ અને જીવન ના સમવાધી તંત્ર અંગે કોઈક યે.જાના પદાર્થ રહી છે અને આ વિરતારોને કારણ કરવા અંગે નિવેદવાસીઓની કારણો રવાઈ રવાની અરવા પશ્ચ પ્રકારી છે આરતની સહાયતી મારે આ જુગ જ મંબીર જાણત છે.

સુકિતની કારક

શ્રી જાણપેળીએ જાણીતું કે તા. ૧૭ થી જુલાઈએ કદાસામાં એક જ ગી સમા મળી હતી અને તેમાં આ શાળેની ક્ષતિની કારક કરતા પ્રચારને નિવેદના સામવાદી અંગેવાનોએ કર્યા હતાં. અને હવે પ્રમટ થયેલા સમા મે. પ્રમટ સિદ્ધિમ અને જીવનની સરકારે

ઉપર ચીની સેનાની અધ્યક્ષ મહ રહી છે. આ કાર્ક કપકાની દરખાસ્ત નથી, પરંતુ આરતની સહાયતને કારણે મળતું લેઈએ. અને કાર્ક પશ્ચ રમણેથી પ્રમટતા અવને પદેચી વળતુ ન લેઈએ.

આ તો ચર્ચ લેઈએ

શ્રી નહેરુએ કહ્યું કે આરતની અધ્યક્ષતા કાર્ક પશ્ચ એને જાણવાની ન લેઈએ એવા સંબંધોના પ્રચાર સાથે હું સંપૂર્ણપણે સમત છું. એ જાણત મંદકારી ન હોઈ નથી. સમા મે કૃષી ની દરખાસ્તોના વિષયને નિશ્ચય છે ત્યાં સુધી આ દરખાસ્તો આજના અધ્યક્ષારી દેવસેને આપારે રજુ કરાઈ છે. આ દેવસે. જાનંતના એક અધ્યક્ષારને મળેલા સંદેશને આધારે કપકા મે. આ અધ્યક્ષારના એક પ્રચારને એવા ઉદ્દેશ્ય કરાયો છે કે

પ્રજ્ઞતામાં પગલાં

“એક અનુસરી”

સમ-જીવનનું સાચું મુખ્ય કોને કહેવાય? દરખાસ્ત-ગ્રેય કોને કહેવાય? રાખવાનો રસ્તો શ્રી પરિચિત જીવન ફરી રીતે જીવવાથી આપણા અત જીવન મારે આપણે સતેપ સર્જીએ, તેમજ અત જીવનના મહુર રમણે. તાળે કરી લેની ઓછા પારંપર વાગોળી રહીએ.

ગ્રેય એ દરખાસ્ત જીવનને પાથે છે એ વાત છે. કે હું વિના વિલંબે રવીકારી મેરી. પતિ પતિને પરપર એક વીજ પ્રત્યે ગ્રેય રાખવો એ સમ-જીવનની કુરુ છે એકલું ન મળે પશ્ચ મર્ષ પશ્ચ છે. ગ્રેય હોય આ વધારી અને વિશાસ હોય ન. વધારી અને વિશાસ વચ્ચે ગ્રેય હોય. કારણે સમ-જીવનની અવ્ય મહેસાન રવા મારે આટલું કલ્પ-જન રીતે દંપતિ જાણે હોય આસ આપણા છે અસંખ્ય નાની મળાતી જાણતે. પશ્ચ દંપતિ જીવનમાં મારે અદ્યતને જાણ જાણતી હોય છે. સમય કુદ્દા મંદકાર અને સંતોષ અપાઈ જાણવા માટે નાની જાણતો પશ્ચ મારે અસર-કારક જાણ જાણતી જાણ છે. કીડી વાગોળી પશ્ચ મારે દંપતિએ એ ઉપેક્ષા કરવી યોગ્ય નથી. આવા રીતકાર નાના મુદ્દાએ લેઈએ.

પદેમાં તો દંપતિએ પરપરમાં પ્રજ્ઞ જાણી મળેઈએ, તે સાથે

ચીની સરકારના નિવેદ આનેના પ્રતિ. નીધીને કદાસા મે.કલવામાં આપણું મનાય છે પ્રચારને દેવાઈ મે. મે. નથી પરંતુ ચીનના એક સત્તા વાર અધ્યક્ષારના અધ્યક્ષ પ્રચારના દેવાઈ વિરોધ મે. કારણે છે ન. એ દેવાઈ મે. વાળે છે. તેમાં સહાય, સિદ્ધિમ અને જીવનની ક્ષતિને લખતો રીતે ઉદ્દેશ્ય નથી.

ચીની સેનાની કહેવાની અધ્યક્ષ અંગે શ્રી નહેરુએ કહ્યું કે હું મારું છું કે નિવેદમાં મે.કારી ચીની સેના છે. નિવેદ પરત્વેની એ વિશાળ સેના છે. જાણતે આ.કારણે તે સમયે નિવેદમાં તે સેના આવી હતી. એક કટકા ને લેની અને અધ્યક્ષ કારણે નથી આપણી સરકાર પર વિશાળ સેનાની અધ્યક્ષ હોય એક હું જાણતો નથી, તો પશ્ચ આપણે તે મારે સંપૂર્ણ સમય લીએ. એ મને વિશાસપાત્ર મારિતી મળે છે તો હું સમાચારમાં રજુ કરીશ.

નહેરૂ સર્જ અરધુ કરી નાખવાની અને આનંદમાં ઉપેક્ષા કરી તેને વિશ્વ જાનની દેવાની જાણ દંપતિએ સાધ્ય કરવી લેઈએ.

દરખાસ્ત જીવન એકલે સંસારમુખી કે કુ.પી દર કારણમાં પળે જાણે તે રીતે તો પાખવાનો ન. અતલમ કે સમ-જીવનમાં જાણતો તો જાણતો અને જાણતો એ અંગેની અધ્યક્ષારી પશ્ચ દે.કારણે રવીકારી ન મે.વાની. આ અધ્યક્ષારી અંગે મના પિતાએ ઉદ્દેશ્ય રાખવાની અર છે. જાણતે, તે એક ઉપેક્ષા સમ-જીવનને સર્જક જાણવામાં મહત્ત્વને મના જાણતે છે. જાણતે પરત્વે માત: પિતાએ ઉદ્દેશ્ય સાથે પ્રચારમાં ચીત્તા રાખવી પશ્ચ આપણા છે. કારણ કે કારણે મારેથી માવજત મારે ચીત્તા ન હોય તો સુધેવ જાણ-ઉપેક્ષા સહય મનતો નથી.

પાખ. જીવનનાં સારં મારે મંદકાર: જાણે અત જીવનના અનુભવોને સંપ્રક પશ્ચ દંપતિના જીવન-પ્રાનરમાં જાણ ન ઉપયોગી છે. એ અનુભવને જાણતો ને દંપતિએ સસારની સર કરવી લેઈએ. આ સરમાં ઉપેક્ષા અને પહેલી જાણત છે-એકપીળવા સંપૂર્ણ વિશાસ.

અવિચલ વિશાસ વચ્ચે સસારનું વધારું અરણ્યે મરીને આંગી જાણતો પુરતો જાણ રહે છે. અવિચલ વિશાસ ને લીધે દંપતિ મારે માનસિક શાંતિ અધ્યક્ષારી રહે છે. આવી માનસિક શાંતિમાં જીવન જાણતું દંપતિ કોઈ પશ્ચ અંગેવામાં હોય ન પામતાં અધ્યક્ષ એક જાણતી રહે છે.

જીકીપીએ, જનકમ રેકસ રીટ-સ' જાણતે-સામ, રવાનુ કલીવર-સ અને જનરોર-સ મારે મળે.

આર. વીકલ

૧૨ જાક'ની આઈ.ક, ૩૮ માર્કેટ રીટ, રીટર જાણતે અને માર્કેટ રીટ, મેકાનીસમ, રીન ૩૨-૧૯૫૪.

સમજા જ આવેલો હિંદને આલ

જાણતે અંગે અવિચલ

સીધી આપણ કરવાથી અમારો આલ સરતો અને આલો હોય છે, બમે તે બીજા આલ સાથે સરવાલો.

અમરજીવી :

માર્કેટ રીટ ૮- ૧૧ તોવા ૪/- ૬૩૫, જીમ'મ રાણી મા. તે.કા ૪/- ૬૩૫ થમેલી ૧ તોવા રી. ૧-૬ ૬૩૫, રીટર ન. ૪૪૩ ૩ " ૮/૬ ૬૩૫ થમેલી પ્રત્યેક પરીકમાં જાણતી થીસી સાથે ૧ તોવા રી. ૧૫-૦ ૬૩૫. રીટર માર્કેટ ૩ રીટર કુલીન અવવા સાથે સાથે આલ હિંદની જાણતો ૬૫/૧૦, ૦ પ્રત્યેકના કારી અને રવાનુ અને આસ રમણની પાટીની સાથે. રીટર માર્કેટ રીટર માર્કેટ.

સી. કો. કી. આઈ.ક મેકવાવા ૪૫ ૬૩૫ રીટર માર્કેટ આપણે.

એ. કે. હુસેન એન્ડ સન્સ

૧૧૬ કવીન રીટ, કરવાન. મેકસ ૨૧૬૮, રીન ૨૭૩૪૮/૯.

લગ્ન પ્રસંગો માટે**અમને મળો.**

સુરતી જામખંડા અને સ્પેરપ્લીટ કંપ્લે.

શ્રી કેપીટનની અગ્ર દેખરેખ નીચે કુલીયનના અને રોડેસીયાના રા.પ
પક્ષ ભાગમાં તમારી કુદરતે આવી રસોઈ કરવાને, અને કન્ક્રેટ વર્કશીપ**કેપીટનસ બાલકની હોટેલ**

(ધી ડેનર મીકાઈ હાલિસ)

એ અને વિહોરીયા સ્ટાલના પ્રુથાપર - કરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ રસીકામ: KAPITAN.**ધીરુભાઈ પી. નાયક**

પ્રુકડીપર, મુસાલરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીરુભાઈ અમર કુલીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ ટર્મિનાલ અમર અમીન
માર્ગે કુસાઈવી કાવા થીર ભાઈ અમારી મારફતે પ્રુકડી કરી
જાંઘી, આંગ, ઘાંરી, કુસાઈ, આકરમાલ, પીરમાલ, વિરેવેલ વીમા અમી
કલશાની આપીએ છીએ.ઈન્ડિયન એરવેય, પારસન ટેકસ, હિસાબના ચોપડા કપાલવા રેવન્યુ સર્વેયર-સ
સર્વેયર-સ રેવન્યુના કાવરેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ હામીલેશને લખી
ભાગદોમાં કોઈ પણ શ્રી લીધા વિના અમી અત્ર કલકાલ આપીએ છીએ.
નેશનલ ગ્રુપ્પુઅલ લાઈફ એસોસીએશન એન્ડ એરફોર્સીયા અને રોડેસીયા
ઈન્ડિયન એરવેય કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધ.Phono : 33-9033. 26 Barkly Arcade,
Cor. 3B, Market & Diagonal St., J'BURG.**તાજું ઉમઢા ફરૂટ**આંબા અમળપ, લીલી અમળપ, રતાળા અને મુરચ્છની બોસમ
ચાલુ છે. આડુ પેની ૮ રતલ, લસણ રી. ૧-૩ રતલ.
પાપક નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.કચુરી અને રેવણી પાન બનર ભાગ, મોસ્ટેલ જુડી. જાણીકા મીઠા
ચી. ૧૦-૧ હાંબી અને રાતેર જારડીકા થી ૧૧-૧ ૨૩૧.રોડેસીયા, નવાસાલેન્ડ અને મેસાચુઅલ પ્રેમિયલ એગ્રીકલ કલ્ચર પ્રુકડ
મ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ વરખીકા કાંબી મે.કલચુ.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!વેડરૂમ કુલ, લાઈનીંગરૂમ કુલ, વોઈટરૂમ, ડરેસીંગ રૂમ,
સાર્થક વોઈટ રૂમ, કુલ રૂમ, ટેબલ, લવન કીચન
કામે ખસેલી કાકરો. જાતે પધારી લાગ લેવા મુકરો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ફરેસર—

એ દુકાની રેખરેખ નીચે લખવાર કામ છે. તેના રૂમ કલેક્ટાં તઈ
વાર રહે છે. ખાન રાહા. કાચોના પ્રાઈસ લીસ મંચાવે અને વેપાર
આગલ પધારી.**L. MISTRY**61 BREA STREET, BURGERSDORF, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2626.**હોંદની મોદામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં**

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ**કંપની લીમીટેડ**

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય ગતિનિધિ

રસ્તમજી જાલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

અધી જાતના વિમાઓ અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૬૧૦.

રેસીડન્સ : ૧૧૧ ઇલેવનથ એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન્સ

ઓફીસ : ૨૫૮૪૫
રેસીડન્સ : ૩૬૪૧૩.

પ્રજ્ઞા બેગ

વીજળીક ગણતરીઓ

કેપોરિયન મજૂતરી કરનારા વીજળીના મજૂરોને બનાવવા માટે થત છે. તે પોતે પણ કેટલીક જાણીએ. અને સંશોધન કરાવે છે. આ તે કેપોરિયન બરફરી વળાંકોની મદદમાં રહે છે. તેણે વરી કરી છે કે, અમેરીકામાં ૫૦ ડોલર ઉપર અણુ-કુમલો થાય, અમેરીકાનાં સરકારી-સાધનો ક્યાં દેશ જાય. તે પછી બીજા દેશ અમેરીકાનો મજૂર નથી થઈ શકે.

ફ્રાંસ શોષ વેચવાની છે

૧. ફ્રાંસ જોહાનીસનનાં ૧૩, ૧૧૫૫ સ્ટીલનાં જુની આજુ ફ્રાંસ વેચવાની છે.

૨. ડીસાઇ, ૧૩ જોહાનીસન સ્ટીલ, ૧૩ જોહાનીસન, ૧૩ જોહાનીસન.

જો સોવિયેટ રશિયા ૧૫૦ અમેરીકન રૂ. ઉપર એકસાથે અણુ-કુમલો, તે ૧૧ દેશ અમેરીકાનો જાય છે. જ્યાં જો દેશ અમેરીકાનો નથી રહે શકે. ૨-૩ કેપોરિયન પછી અમેરીકન બે આશ્રય આપે છે કે, જો રીશ દેશ અમેરીકન પાછા પાવ

કેપોરિયન અણુ-કુમલો (રિપોરિયન પાસખાનું ગીટર) આપવા અને જુમિ-સરકાર-ગ્રુન્ડ બાંધવા કરે, (અથવા ફ્રાંસ ૨૦૦ અણુ-કુમલો) તે સરકાર-સંખ્યા ૨૧ કરેશ જેટલી મદદ કરી નાંખાય પરી

૫. ૧-૬ કેપોરિયન બધા મદદ કેસો પાસખા બાદ, (અને તેમની પ્રવિત્તિમાં અણુ-કુમલો મદદાને રી સાવચેતીથી દારૂનો તેની માદિતી પણ આપે છે?) અમેરીકાનો કેવી રીતે પોતાનું અર્થતંત્ર ફરીથી જીવું કરવું તેની ચોજના આપે છે અને અણુ-કુમલો છે કે, આ અણુ-કુમલો પછી એક વર્ષમાં તે અમેરીકાનો પોતાના રાષ્ટ્રીય જીવાદન, ૧૧ દેશ જેટલી દરે પદોની જાણ કરે, અને ૧૧ વર્ષ બાદ તે દેશ દેશ જેટલી પદોની

૫. આ મજૂતરીઓ અને બધાનાં બધાં સાધનો અણુ-કુમલોનાં નાં કલાક કે ચો.કા કલાક અણુ-કુમલો બાંધવા માટે, અને જો કુમલો એક જ વખત થાય, તે મજૂતરી ઉપર રચાયેલી છે. બરફ રશિયાનો સુદો-સોચા બોલ પદોની જ અમેરીકાનાં સુદો-સોચા પદોની રૂ. અને રશિયાથી અણુ-કુમલો બદલ દાખી, રીપોરિયન વડે તે બધાને એકસાથે ફોડે તો! અને તેઓ આ અણુ-કુમલો એક જ દિવસ પૂરો થા માટે કરે! પાંચ દિવસ સતત આ કુમલો કરે વે! જુનનાં સરકારી માત્ર પાંચ દિવસ મટીની સમગ્રવાળાં હોય છે!

—અર્થતંત્ર અને વૈજ્ઞાનિકો તેમની જુલો રેવાણું જ કાઢ્યું છે અને મન-જાતની સાકારીક આત્મદલા અથવા કારખી કાલ સીગપ તેમને બીજા કંઈ કરવા જેવું કે યાદ રાકે તેવું લાગતું નથી!

—(‘વિજ્ઞાન’.)

અર્થ-કિર્તન સ્પર્તાહ

શ્રી સુરત આર્થ જાનન (સંગીત) માળ કરનારના આચાર્ય દેવજી રૂ. વર્ષની માદક કિર્તન સ્પર્તાહનો કાર્યક્રમ તા. ૧૬-૮-૫૯થી, ૨૧-૮-૧૯૫૯ના દિન સુધી ઉજવવામાં આવશે. કલે-સુચો તરફથી સ્પર્તાહ કરનાર અર્થ-કિર્તનો અને કુલ બાજુ રાખવામાં આવી દલી ઉપરથી આ વર્ષે સેખીત નાપનો પછી કાર્યક્રમ સમયે કરી દેશે એમાં યાજાયા જતા માળકાએ પર્ણાજી સમયથી દારૂ મંત્ર જાવ લખ્યા હતા, અને જો સંખીત નાપની

સંખ્યા સવા બે લાખની થઈ હતી. ઉપરાંત પુખ્ત વયના મુદરોએ જોઈ દારૂ મંત્ર નાપની સતત માળા કરી હતી અને તા. ૨૧-૮-૧૯૫૯ને દિને સંજે નરાજક જ વાગે અર્થ-કિર્તન સંખ્યાની પ્રજ્ઞાકૃતિ કર્યા બાદ પુણ્ય ભવિ નીમિત્તે જાનને કાર્યક્રમ રાત્રે આરંભી એક વાગ્યા સુધી રાખવા માં આવ્યો હતો—સ્પર્તાહ કરનાર ઉરોજ સાધીક જાનેલી સંખ્યા સમગ્ર કલારથી ઉપર દર્શનારો દાખર રહેતી હતી.

અમેરીકામાં બધી નદીઓના પાણી

અમેરીકામાં જે જે દેશની વચ્ચે આ વચ્ચે જે જે દેશની ગેટી નદીના પાણી મંચાની ન્યુયોર્કની કસન નદીમાં તા. ૧-૮-૫૯ની વહેતા મુદરો.

ની અંજા નદીના પાણીથી બરો, સુશીલીત આરોનો નકસીદર મરો દોર નાં ચિલ્લીએ ન્યુયોર્કના ચેપરને આપ્યો હતો. અને તેમને તે વહેતા પાણીમાં દોર્યો હતો.

આ વિધિનો દેવ જે છે કે, જેમ બધા દેશના નદીઓના પાણી ન્યુયોર્કની કસન નદીમાં જાય જાય છે તેમ બધી પ્રજાઓ પણ બળીને રહે.

બરમાં જેમ બનાવી દેશમાં લાવે મુદરો “મનને મોધ” નાં કીટાર-લાલ મરોવાળાં જુન. સુદર બધા કામળ પર જે રંગમાં જાય છે. માત્ર ફોડે થી, ૧-૮-૫૯નાં વહેતા મુદરો.

આ એ.સી.સી. મજાકે, ‘Indian Opinion’, P. Bag, Durban.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

બધા બધાનાં નાપન, રેડમી લેગલ સુદરો બધા, જોઈ જાળો અને પુરોષ માટે કિર્તન બધા જુલન જઈ, પુલોન, મરોમન અને અમ્યાએ મદિ—પુલો, બીજા, કો-કેસ, રો.કેસ, નેપાન-કે નિગેરે.

ફોડે બધાનાં માત્ર માટે તપાસ કરવા કાલમજુ. ૩૩ જેરે સ્ટીડ, જોહાનીસન.

ફોન : ૮૩૫-૬૭૮૬

જોઈ ૧૫૪૬.

રેમિગટન

પોર્ટેબલ

ગુજરાતી ટાઈપરાઈટર

નવું રેમિગટન ગુજરાતી પોર્ટેબલ ટાઈપરાઈટર સ્ટેડર મોડેલનું બધું સુદર કામ આપે છે.

ગુજરાતીઓ માટે ઉત્તમ સાધન

આમાં અનુભવોથી બધા મુદરો વધારા કરવામાં આવ્યા છે અને બધી સરળ રીતે ટાઈપ કરી શકાય છે. રેમિગટન તમને ગેરેડી આપે છે, આજ સુધી આ કરતાં સાફ ટાઈપરાઈટર બનાવવામાં નથી આવ્યું.

બાવ પા. ૪૧-૧૦-૦થી ઉપર

કીમત શુદ્ધવા સરળ સરેતો

ફોન : ૬૭૩૩

નેશનલ ઓર્ગેસ સપ્લાયર્સ

૭૧ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ,

— કરબન.

હમણાજ આવેલ શીપમેન્ટ

ફ્રેક જાતની અમરગતીઓ જેવી કે "ગ્રજી રોલ" જેટલે જોઈ
પ્ર-નીચા, અસોસિએટેડ/ હુમધી રાણી, ગામેલી, ગણા મંગેલકર,
ગામેલી, કમળ દરગાઢ વિગેરે. અમારા પ્રાર્થસ્વીર સાહેબો (અમે
ફક્ત હિંદી જાનાવટની અમરગતીઓ રાખીએ છીએ.)

લીલ્લુ આઈ & સોની રાત્ર	માલ બરોબર પેક કરી
લીલી હાલદગી રી. ૧-૦	માલવીયું.
ગાળા હાલદગી રી. ૧-૦	ઓર સાથે મસા મોકલવા
મેરી કળી વાળુ હાલદગી ૨/૩ રાત્ર	વિનંતી છે.

અમે ત્રીચેની વસ્તુઓ કાઢવેકા હુમધી કરીએ છીએ.
માલ સાથે અમે કીધાયત લાવે મળશે. અમારા પ્રાથમ લીસ
માટે લખો :

શેષા' મણા, બકામ, એલવી, પોવા, મચરા, સેન્ટ સોપારી, કાચી સોપારી,
શેષા' સોપારી, ગોળ, આબલી, કાચો, દીમ, મસુર, ફ્રેક જાતની કાળો,
ચણા, આરો, અડદો, આરો, પાણીવાળા નાળાએર, વરીવારી, છર, લખો,
મેથી, રામ, અલમો, સુવા, કીમેલ, ધાણા, ધાણા દાળ, આખા ચરખા,
નારીયેળનો છુક, રાજમરો, અલમસ, હાલદગી, વિગેરે.

K. HARIBHAI & SONS
(PTY) LTD.

Direct Importers : Wholesale & Retail Merchants.
81 Victoria Street, — P.O. Box 2156 — Durban.
Telegraphic Add "BHAISONS"

પા. ભા. ૫૪૬૦

ટેલીફોન ૩૩-૫૬૨૦

ટેલીગ્રાફ કોડરેસ : "બમલરો"

બગત બ્રધર્સ (પ્રા) લી.

૧૪ કોર્ટ રોડ,

જે હા ની સુ બી.

હોલસેલ અને રીટેઇલ બર્થોન્ક અને હુમધીસ
અમે કરીને હમારે ત્યાં ઇન્ડિયન અને ઇંગ્લીશ મોસરી,
ટેરી માથામાં નાંખવાનાં બધા જાતનાં તેલો-અલમ,
રેનલેસ કટીક, પીસાળાં અને એલ્યુમીનમના
માથાઓ-કાચ અને પ્લાસ્ટીકની બનાવટો-
ટેક્સનોઈ અને સ્ટાઈલર તથા બીજા
અનેક ટેરી થીએ કીધાયત
આવથી મળશે.

આથે બાંધવાની રીધન અને વેણીએ

મખમલ, સાડીન, હાથેલા ચીકરની, રીધન અનેક જંગ, કીધાઈન
અને સાઈમમાં મળશે, હાલ મંગેલ અને કીધાઈ રાજમારવા માટે
જરૂરયાત રીધનો મળી શકશે.

અમારે માટે મખમલ, અને રેસમ તથા રેસની ટોપીએ કીધાયત
માટે જાનાવી બાધવામાં આવશે.

અમારે બાંધવા મખમલ, રેસમ, કોટન વિગેરેનાં હુલોનક જંગ
જંગની વેણીએ અને અનેક મકાનનાં બોથર્સ મળશે.

ટેલક પર સુધવા માટે પ્લાસ્ટીકનાં સુધવ હુલો મળશે.

ટેકાણું : માખરો હેટસ (પ્રા) લી.

લેડીક એન્ડ ચીલ્ડરન્સ હેટ મેન્યુફેક્ચરર,

ફોન : ૮૩૫-૭૬૬૧ પહેલે માળે, બેકસ પરપલ.

માસ્ટર મેન્સન્સ — ૩૩ વેરક સ્ટ્રીટ, — જોહાનીસબર્ગ

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

જણાવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલેશીયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૯૬ વિક્ટોરીયા, ઓસ્ટ્રેલિયા

— ના —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલનો હાંદગીનો વિષો એ ખરી બાંધધરી છે.

વધુ વિગત માટે લખો આ મળો :

૧૦૬ મેન્સરીલ રોડ, — હરબન.

બોક્સ ૪૭૬,

ટેલીગ્રામ—કેબલ "સોરાબજી"

ટેલીફોન : ૪૭૮૮૮

૪૭૪૫૩

*Enemies of Liberty
and friends of Despot-
ism have never been,
and never will be,
ultimately successful*
—Rammohun Roy.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1936.

No. 37—Vol. LVII.

Friday, 18th September, 1959

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

Validity Of McMahon Line Challenged By China India Issues White Paper On Border Question

FORMAL challenge by China of India's firm stand that the McMahon Line constituted the boundary between India and China was contained in a letter from the Chinese Premier, Mr. Chou En Lai, in reply to a communication from Prime Minister Nehru early this year.

While repudiating in effect his earlier verbal assurance to Mr. Nehru that China proposed to recognise the McMahon Line, Mr. Chou En Lai suggested maintenance of the status quo till the entire India-China border was formally delimited after proper surveys.

The text of the letters exchanged between Mr. Nehru and Mr. Chou En Lai was published in a White Paper which was presented by Prime Minister Nehru to the Indian Parliament on September 7.

Notes Exchanged

The 122 page White Paper also contains notes and memoranda exchanged and agreements signed between India and China during the last five years from 1954 to 1959.

It comprises, among other things, notes exchanged on the border disputes and on the vexed question of the Chinese maps indicating large portions of Indian territory as belonging to China and statements by the Indian and Chinese diplomatic representatives on the Tibetan uprising; the position of Indian na-

tionals in Tibet and seizure by the Chinese of arms, explosives and other equipment belonging to the Bhutanese in eight border villages.

The question of rectification of Chinese maps was raised formally by Prime Minister Nehru in his letter to Chou En Lai on December 14, last.

Mr. Chou En Lai in his reply on January 23, 1959 contended that the McMahon Line was "a product of the British policy of aggression on Tibet," and had never been recognised by the Central Chinese Government although the representatives of the local authorities of the Tibetan region of China had signed it.

Nehru Surprised

Expressing surprise at the Chinese Premier's contention in this regard, Mr. Nehru recalled his discussions with him during his visit to India and said: "You (Mr. Chou En Lai) told me that you had accepted this McMahon Line border with Burma and whatever might have happened long ago, in view of the friendly relations which existed between China and

India you proposed to recognise this border (McMahon Line) with India also."

Mr. Nehru also gave quotation from minutes of the meeting. The Prime Minister said that the traditional frontier had followed the geographical principles which had sanction of specific international agreements including the Anglo-Chinese Convention of 1890 concerning Sikkim and the Treaty of 1842 between Kashmir and the Emperor of China relating to Ladakh.

No reply has been received from the Chinese Premier to this letter by Mr. Nehru.

The White Paper included India's latest note on Chinese incursions in NEFA (August 25) sent two days after the Chinese occupation of the Indian outpost of Longju. The note characterised this intrusion as "deliberate aggression" by the Chinese and urged the Chinese Government to order immediate withdrawal of Chinese troops from Longju.

Urging the adoption of a "peaceful approach" to resolve any dispute about any point on the international frontier between India and China, the Indian note said that the Government of In-

dia had observed discreet reticence hitherto about these incidents although there was a great deal of concern among the Indian public and the Parliament about the security arrangements on India's Northern frontier. Instructions had been issued to all frontier forces to maintain complete territorial integrity and to use force on trespassers, if necessary.—[5]

Nehru Denies Emigres Status For Dalai

DELHI.

IN New Delhi, Mr. Nehru is reported to have told a meeting of the Congress Parliamentary Party that there was no question of India according the status of an emigre government to the Dalai Lama and his followers. He pointed out that "this status was given very rarely, probably in times of war." Further if the status was to be conferred, it meant that India closed its relations with the other government concerned in the matter. The Prime Minister was replying to a party member who had drawn his attention to the Dalai Lama's recent statement claiming the status of a government in exile and sought Mr. Nehru's comment on it.

OPINION

FRIDAY, 18TH SEPTEMBER 1959

N.I.C. And Indian Franchise

TAKING its cue from a suggestion made recently by the Mayor of Durban, Mr. W. E. Shaw, the Natal Indian Congress formally requested the United Municipal Association to consider proposals for the restoration of the municipal franchise to Indians in Natal. This franchise, as is well known, was withdrawn from Natal Indians in 1924 by what were essentially the political predecessors of the United Party of Mr. Douglas Mitchell. The withdrawal was not done directly, but obliquely; the formula being that those who did not enjoy the parliamentary franchise should not have the right to vote in local authority elections.

The details however are not today of much importance. What matters is the fact that a whole generation has grown up since this taking away of voting rights. A generation which, for all intents and purposes, has never had this right.

Now the granting of civic rights to non-Europeans is one of the burning issues of the moment. And it is the very absence of these rights and all that goes with such rights, which is probably at the root of the recent spate of burnings and other acts of defiance of White authority that have occurred in recent weeks.

As a constituent of the Congress Alliance and as one of the organisations responsible for the Freedom Charter the Natal Indian Congress has publicly committed itself, and rightly as we have had occasion to say before, to work for the establishment of a state of affairs in South Africa in which no man shall be discriminated against on the grounds of colour. We may—and do—have reservations, serious reservations, in regard to the socialistic clauses of the Freedom Charter, but the Congresses have, with support in their attempts to bring about a colour-free society.

Since that is so, how can the Natal Indian Congress recede from its claims with its plea for certain rights for Indians only to the evident exclusion of Africans? How can this organisation reconcile, short of abstruse dialectical arguments in an endeavour to rationalise a suggestion fraught with the dangers of perpetuating racialism, its request to the U.M.A. with the provisions of the Freedom Charter? It may be argued that the N.I.C. has not committed itself by addressing a request to the Municipal Association. Well that might well be, it is however true that prominent former officials of the N.I.C. have been exhorting Indian audiences in Durban in the past few weeks to support Mayor Shaw's suggestion. These former officials, it must be noted, are not officially at the head of N.I.C. affairs only because of the stupidity of Mr. Swart.

(Continued in next Column)

Secondary Schools For Africans In Urban Areas Threatened

IN South Africa we have become accustomed to ideologies and legislations which are means towards that great end—complete apartheid. Clinging of factories on the fringes of reserves and Influx Control are designed to hasten the establishment of Bantustans. Now Bantu Education Authorities have indicated a somewhat frightening prospect for secondary education for Africans in Urban areas. The Secretary for Bantu Education has announced that it would set up machinery whereby Africans will get Standard IX and Standard X education in schools already situated in rural areas or in schools which will soon be built there. The reasons forwarded by the Department concerned for this proposed change are:

(a) The Senior-School African child in the Urban Area is a misfit in the urban area and does not have to do enough homework.

(b) There are not enough facilities for such a student in urban areas—presumably playing fields and libraries, etc.

(c) The African student must attend an institution which is situated in an environment which he is going to serve.

Now taking these points by point one sees the emptiness of arguments (a) & (b), that is, it is no fault of the African urban student that there are no good facilities. The fact that he does not do enough homework is no reason for the removal of secondary schools from urban areas surely! Could you imagine Glenwood High School being removed

to some remote Bantu because of students failure to do adequate homework. The remedy obviously is to find means whereby students will do the necessary work to pass exams.

Argument No. (3) is a stereotyped one—without much value and based on a wrong premise. It argues that a person must be educated in an environment which he is going to serve. This is quite ridiculous. For all I care a man can be educated in Gollol or Kuruman. What is important is the syllabus you prescribe for him and the general education he receives for a democratic life. It transpires that the Bantu Education Department wishes to cut off the African Youth in his most curious and formative years from the general stream of events and progressive thought that obtains in urban areas.

Apart from the principles involved the proposed changes, if effected, and surely they would be, would entail hardships for parents and students alike. We would not go into the details of this but we do urge parents to give this matter the serious attention it deserves.

—N.M.A.

Fountain Of Wisdom

The struggles are not merely between the reformers and anti-reformers, but between liberty and oppression throughout the world; between justice and injustice; between right and wrong.

—Rammekua Roy.

(Continued from previous column)

We must not be misunderstood. It is only right and natural that Indians or Coloureds or Africans for that matter, should endeavour to hold what few privileges they still have. But for one racial group to seek privileges for itself while ostensibly marching hand in hand with its partners in suffering is to create avoidable problems. One of the allegations made against Asians in countries like Nyasaland and Kenya is that they have acquired for themselves special privileges over and above that available to Africans. The latter quite understandably resent this and such a situation inevitably contributes to Afro-Asian ill-will and mutual suspicion. Indians in this country not only cannot afford to put themselves in a position whereby the suspicions of Africans is further directed against them, but they have, as a group, a great deal to do to lessen the inter-racial animosity that already exists, in varying degrees, in this country.

Man Versus Machine

SIR JOHN RUSSELL

Never before has the problem of Man's position in relation to Machines been more seriously considered than at the present day. The achievements of Science in the field of industry and agriculture have been great; yet it has brought along its inevitable sequel—the displacement of labour and unemployment.

WHEN Science began to develop at the beginning of the seventeenth century its purpose was largely the conquest of Nature. This resulted from a new-born interest in the world in which we live. When the Royal Society was founded in 1663, its charter enjoined it to pursue knowledge "for use or discovery." Then there arose the division and sometimes antagonism between those who gain the knowledge, wishing only to learn and know, and those who regard knowledge as something to be used for the supplying of some human need. This division of intellectual activity has been extraordinarily fruitful.

The achievements of Science in industry have been great, and the saving of human labour has been vastly greater. Already in the United States not man produces so much "goods" that the full time of two men is needed to sell them.

Mankind is now in possession of a new appliance, a new Machine, that easily achieves things impossible to our fathers.

The Machine profoundly affects the individual. It calls for specialists who understand some little part of it and to whom that little part will become the supreme interest of their lives. And the specialist must begin early. Even at school, he must soon drop all irrelevant subjects, no matter how much they might enrich his life. He goes through a specialized training at a college or university, and emerges at the end more or less efficient in one line but woefully ignorant in most others, lacking a background of culture or even of general interest; unless he had the supreme good fortune to find a teacher who impelled him to get it. Thus is produced the increasing army of trained men spending their lives in a narrow groove, waving pathos outside it—men who can discern legends on the laws of physics, optics, and yet miss the radiance of the sunset and the glory of the morning sky.

Another effect of the Machine is more striking and very distressing in the nineteenth century men saw visions, beautifully put into words by William Morris, of a gradually decreasing working day for all, with more

and more leisure for aesthetic and intellectual pursuits. Instead, a few are over-themselves unemployed. They fall out of the group of producers and, therefore, lose the power to be purchasers.

The machine has thus raised two serious and somewhat unexpected problems: the tendency to moral and intellectual sterility and the effect on our social structure of an increasing number of people no longer wanted in industry. The latter problem is the more obvious and is attracting at the moment most attention.

The Machine, which has solved for us the age-long problem of subduing the earth, has raised this singularly difficult problem. What are going to do with it?

If we only knew! If only some great leader could give us a plan! How delightful it would be to try out our new Machine, to build the New City with all modern appliances!

To this fundamental question, what is our goal as a community? Science can give no answer; it will only give us a better Machine and so make our society more urgently needed. Politics certainly cannot answer, the question is too deep to be settled by improvisation. Something much more fundamental is needed: a clear perception, and, if we can get it, a clear statement, of the relations of communities of men to each other and to the Universe. It is something different from a statement of the relations of the individual to himself and his Creator: something more than a setting forth of an ideal for a personal life. It is clearly a task in which the land should be set either by philosophers or by religious thinkers, who by the nature of their studies are accustomed to look beyond the accidental and transient to search of the eternal and the permanent. — *Benjamin*

Climb to a high-ranking Group a year recently position under the expert guidance of the School of Accountancy, to know say a. Caring Accountancy, Building Societies, Municipal Services, and Banking. Write to the School of Accountancy, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

AN OPEN LETTER

The Indian Youth And Politics

THE circumstances surrounding the lives of all the politically conscious peoples of South Africa presupposes that these very people would be politically conscious. However when one considers the life of Indian youth it is only dawn upon one that we are not showing a curious interest in politics and how it determines our lives. I do agree that there are some young members in our society who do attend meetings, read our political newspapers and occasionally join in demonstrations. Yet it is obvious that a large majority of our youth are blissfully ignorant of political matters in this country that have stifled us a community in the past, the many laws that condemn us to misery today and the trend of events that are likely to affect us adversely in the future.

There is a tendency among our youth to waste their tremendous energy on the football grounds, on the dance floors, and in the fascinating environment of street corners and unhygienic modern houses. I do agree that sport and entertainment are essential to the development of our youth yet it is painfully true that many of our youth are fanatically interested in sports and games and show not even the slightest interest in such vital matters that affect home, food and education. They will know everything about Stanley Matthews or Marilyn Monroe but you ask them about the Group Areas or Bantu Education Act and they will stare at you with blank ignorance written all over their faces. Some youth tend to leave everything into the hands of their parents. Very often parents are less educated and more ill-equipped to do the right thing. That is why youth should make every possible endeavour to learn as much as possible about all the political trends of our time.

Of course youth will ask, "How can I be of any use as a school boy?" The answer is very simple—spend more time on papers in the library, with more informed people. Your learning now will ensure your future. Remember that it is your future which is at stake, not that of your parents.

Is it not surprising that for a community which is resident in South Africa for a hundred years we have produced so few people of any real value to our country? Yet we are living in an age which is conducive to the growth of great people. Is it not true

that some of the noblest ideas of Daxili were born in South Africa?

I would like to give you an account of just one instance which helped to give the world the great Mahatma. Once during his days in this country Mr. Gandhi was on his way to Johannesburg by train to appear as a defence lawyer. He had a first class ticket. At Pietermaritzburg he was thrown out on to the platform with his luggage. He protested, showing his ticket, but that was of no avail. That whole night, in the bitter cold, Gandhi sat alone in the station. Yes it was that night that he thought deeply and it was then that a new man was born. Out of solitude and strife, was born that great son of Valour and Delight.

We too are being kicked around. Yet we are the sons of the soil. Our destiny is in our hands. We are living in times of great stress and strain. The challenge is there and you must accept it. As a first step you must cultivate the friendship of members of other races, show greater interest in the laws of your country and study the teachings of your illustrious leader, Mahatma Gandhi. This is no time for complacency. Resolve to be better South Africans and keep that resolution. Choose to struggle for freedom and happiness and pursue that choice.

Remember that the clothes you wear, the food you eat, the school you attend and the list you travel in, the film that you see, the kind of house that you live in are all determined by politics. That is why it is unforgivable moral cowardice not to be interested in politics. To be interested in politics is to lead a full and wholesome life, to be disinterested is to ensure servitude and slavery. Make your choice.

R. M. A.

DRY RED CHILLIES

Grass 33lbs Bags for \$17. Cash Accounts will be opened on receipt of two satisfactory references, and it is recommended that the first order be accompanied by Cash.

MAARMANS (Pty) Ltd.

Box 26. Phone 129.
BRITS. Transvaal.

Nehru's Lesson On Communism

By PETER EDSON

Writing in the 'Washington Daily News'

FIRST-HAND experience still seems to be the best teacher in convincing new governments on the dangers of international communism.

The United States itself had to learn this lesson the hard way—in Germany after the war, in China, Greece, Korea, Indo-China and Hungary—in name just a few.

Since the crises in those countries, the United States has been trying to tell the world the facts of communist life. A main theme of the real Voice of America, crying in the wilderness, has been to convince free nations that they can't do business with communism. It hasn't taken too well. It can't be taught. It has to be learned.

This is what happened to Tito in Yugoslavia. Closer to home, it happened in Guatemala. Currently the Egyptians under President Nasser and the Indonesians under President Sukarno are in the process of reversing their former softness toward communism.

The two newest revolutionaries on the international scene—Geo. Kassar in Iraq and Premier Castro in Cuba—still have their

lesson to learn in the hard kookke school.

But of all the leaders in new nations who have come to realize the menace of the communist conspiracy, the outstanding example today seems to be Prime Minister Nehru of India. What apparently woke him up was the shock of the Chinese communist takeover of his northern neighbor, Tibet.

Ever since he became Prime Minister in 1947, Nehru has been lecturing the world on the fine example of 2,000 years of friendship between India and China.

Then, with China's communist Premier Chou En-lai on June 25, 1954 Nehru proclaimed the famous five principles—mutual respect for territorial integrity, non-aggression, non-interference, peaceful co-existence, equality and mutual benefit. It took the Chinese communists a little less than five years to break these principles.

On a day when Nehru was absent from his capital, the

Chinese communist embassy in New Delhi issued a statement blaming the Tibet crisis on Indian imperialism and criticizing Nehru. The Indian Congress had a field day condemning it.

When Nehru returned and tried to bring his Congress under control, he got no applause—for a first time.

Nehru has had to admit openly that India could not go to war

over Tibet because it did not have the resources. But now he has just concluded a visit to Nepal, which could be next on the communist takeover list.

On top of this, Nehru's Congress Party now faces the home-front task of trying to incorporate that it can end communist control over Kerala. India's most densely populated but most illiterate state.

Nehru, Menon Answer Queries On Defense

NEHRU is to leave for Afghanistan and Iran this week for about a week. The Prime Minister said in the Rajya Sabha that India has the friendliest relations with Afghanistan. There is not even the remotest possibility of those intimate relations being affected. Earlier, the government's attention was drawn to a statement reported to have been made by the Pakistan President

that by defending the northwest frontier, Pakistan was defending India and was entitled to claim a share of the enormous expense.

The Deputy Minister for External Affairs, Lakshmi Menon said that government has seen press reports to this effect. India she said, has its own views about its defense and the obligation arising therefrom.

Small amusement Machine Business, 100 per cent legal for sale

The whole business can be got for under £3,000, in good energetic hands; this can pay for itself in 6 months.

No trade licence required, no goodwill.

Tools, spare parts, dies, etc., enough for making an extra 100 machines. Very easy to assemble.

Contact:

LOUIS NOVELTY CO.,

20 Von Wielligh Street, — Johannesburg.

Phone: 22-1080.

Kerala: As I Saw

By DEVI PRASAD in "Bhoodan"

I HAD recently been in Kerala for four weeks. I met all sections of people there. I had discussions with and talked to different parties and Sarvodaya workers. I present my reaction here.

To me the situation in Kerala does not seem to be so desperate. What is happening there is but the logical outcome of politics based on party-basis. The party in power there at elsewhere seeks to outstretch itself, the opposition parties trying to oust it from office.

Repression on political opponents, corruption and bribery obtain now as they obtained during the regime of other parties—possibly a bit less, Communist before they came to power were targets of repression.

A large section of people particularly labouring classes appear to be satisfied. They get now benefits, previously almost exclusively enjoyed by well-to-do people.

The much condemned Education Act protects teachers from being exploited by private management which runs so big a number of schools. The Agrarian Relations Bill seeks to give in the landless peasants some relief by making them owners of the land they till. The peasant land-lordism is to disappear.

Why then thousands of people are going to jail as a protest against the communal rule? The movement is untenable. There were great such things under similar situation would have been there under other rule as well.

I have said in the beginning that the first interest of the party which came into power, is to consolidate its own position. Like any other party communists did all it could do to further this end. I heard from responsible men connected with law-courts that cases against party men were withdrawn, in registering co-operative societies preference is given to communist or pro-communist bodies. The technique is simple. When an application for registration is received it is returned on the pretext of technical errors, and before it comes back some other society gets the registration.

The party in power exerts pressure on local authorities not to take action against their party men involved in criminal cases. When this is done skillfully it passes notice. But there it seems it was done crudely enough to become obvious.

All this is not new. The difference is that under other

governments and in other places individuals took advantage of the position, whereas here the communists did every thing for their party.

It is painful to see that at a time when all our strength should have been pooled to create unity, improve economic conditions and bring about an atmosphere of goodwill our sole aim has become the eradication of communism. No "ism" will come to an end by such methods. All "isms" will end when exploitation is ended and love and compassion rule our actions.

If people see a government acting wrongly they have every right to agitate against it. But such a movement should aim at correcting the course of the government and this can be done only when it is based on truth and non-violence. In the present situation in Kerala the charges against the government should have been minutely examined and scrutinised before launching an agitation against it. If leaders of the opposition parties had the wider interests of the country at heart they should have taken steps to educate the masses to their real needs and the proper ways of meeting them.

To my mind the coming into power of the communists was itself a proof that a synthesis of ideologies is what is required today. This could have been brought about by a healthy competition among the governments of different parties. If the other state-governments had taken effective measures to solve the land problem by transferring lands to actual cultivators the working peasant and the landless labourer would not have favoured the communists. Had other state-governments made education free of government control as suggested by Vinoba, the communist government of Kerala would not have dared pass such an Education Act.

In such a state the question would not have been the survival of this or that party. Only that which is for the good of all and which unites mankind and is inspired by compassion would have prevailed, whether done by the Congress, PSP or the Communists.

This is a time when we of the Sarvodaya world should be specially careful to keep our vision clear and unprejudiced.

Expenditure Approved For Kerala Elections

DELHI

THE Minister of State for Home Affairs, Mr. B. N. Datar, said in the Lok Sabha that conditions in Kerala were fast returning to normal.

Instructions had been given to the police and other authorities that they should be vigilant about law and order and act firmly and impartially. Mr. Datar was replying to the debate on a supplementary demand totalling nearly two million rupees for the expenditure of the Kerala administration. The demand was voted by the house. A sum of 15 million rupees is for the mid-term elections to the Kerala Assembly.

Mr. Datar said that the work of revising the electoral roll has started in earnest. It was however, likely to take some more time because all political parties had expressed a desire for a complete check of the electoral rolls in all the 114 constituencies. Mr. Datar pointed out that under the constitution reservation of seats for scheduled castes and scheduled tribes would cease in January. The government was considering this mat-

ter in its larger context and some arrangements would have to be made in Kerala. It was, therefore, not unlikely that elections in the State would be held after January 10, next year.

In the debate on the supplementary demand, the communist members asked the government to take more effective steps to restore law and order in Kerala. Some congress members wanted new electoral rolls to be prepared in order to have fair elections. A Praja Socialist Party member said that aggressions and violence were not true.

Mr. Datar said that the work of revising the electoral roll has started in earnest. It was however, likely to take some more time because all political parties had expressed a desire for a complete check of the electoral rolls in all the 114 constituencies. Mr. Datar pointed out that under the constitution reservation of seats for scheduled castes and scheduled tribes would cease in January. The government was considering this mat-

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barkhate Arcade 38 Market Street,

Cow Bungalow & Market 11A, Johannesburg, Phone 33-1654

Latest Gramophone Records Arrived

Mother India	G Records	45/-
Pavan	5 "	11/-
Devi Kabira Roys	4 "	23/-
Abhimata	3 "	24/-
Janam Janam Ki Free	5 "	41/-
Johnny Walker	3 "	24/-
Ayodhyani	5 "	41/-

INDIA PRESS RECORDS

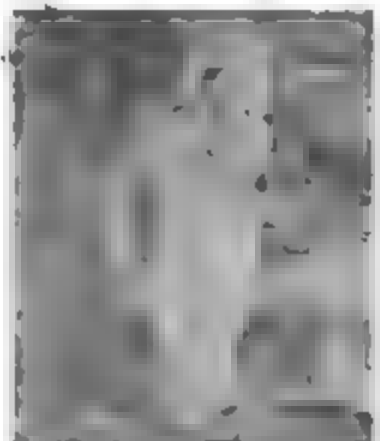
Talaldeo	5 Records	50/-
Pahil Jhalak	6 "	60/-
Hulak	4 "	40/-
Bahar	2 "	20/-
Borwan Kumar (Drama)	2 "	20/-
Love Numbers Bhalu, Borwan and Bhalu		30/-

Packing, Postage and C.O.D. charges 7/5 Extra

Obtainable at Our Only Address

BHARAT MUSIC SALOON AND BOOKSELLERS,

256 Grey Street, DUBAI.

Africa Protests Angrily Against Sahara Tests

By COLIN LEGUM in The "Observer"

ANGRY demonstrations and protests in West Africa have followed France's decision to ignore African protests against carrying out nuclear bomb tests in the Sahara.

The vehement political overtones of the anti-French campaign are being sharpened by fears, amounting almost to hysteria which are being produced in the minds of Africans about the possible dangers.

These fears are strengthened by the publication in West African papers of pictures of Japanese casualties after the Hiroshima explosion.

The Federation of Nigerian Women's Organisation has cabled the Queen calling on "our mother to protect the lives of Nigerian sons and daughters by appealing to the French Government."

Solid Backing

The Christian Council of Nigeria, in a protest to the World Council of Churches, cites the danger of atomic particles being carried by Nigeria's prevailing northerly winds.

A National Council of Protest has been set up in Nigeria,

and similar bodies are being created in Ghana and Sierra Leone.

First launched by African nationalist leaders in West Africa, the campaign now has solid backing throughout Ghana, Nigeria, Sierra Leone, Guinea and the Cameroons, as well as in some parts of the French African territories.

Prominently identified with these protests are political leaders renowned for their conservatism and for their reluctance to become involved in anti-French propaganda.

Typical of these leaders is the Prime Minister of Northern Nigeria, the Sardauna of Sokoto, who interrupted his holiday in Europe to convey his personal protest to the French Foreign Office in Paris.

Macmillan Attacked

The Prime Minister of Western Nigeria, Mr. A. O. Awolowo, who has always stood aloof

from anti-French politics, warned France that her reaction to the protests might well define an independent Nigeria's foreign policy towards the French Government.

Mr. Awolowo added that it would be in France's best interests to cultivate the goodwill of Africa's emergent nations, particularly those living around the Sahara.

The West African campaign is being directed increasingly against Britain because of the Government's decision to support France's right to carry out nuclear tests.

The Ghana Government paper, the "Evening News", declared that Mr. Macmillan's acquiescence in General de Gaulle's "dishonest attempt" to lull Africans' fears had "shocked the conscience of humanity."

Trade union leaders have launched a campaign for a total boycott of French goods, which form an important part of West African imports.

Leaders Consult

Replying to the Nigerian T.U.C.'s boycott threats, the French Consul-General in Lagos pointed out that while Nigeria imported nearly £2 million worth of French wines, France imported nearly £5,500,000 of Nigerian goods.

West African political leaders are consulting about the most effective way to stop the tests.

The Prime Minister of Eastern Nigeria, Dr. N. Azikiwe, has threatened that if France persists in her plans "Nigeria might take very drastic action."

Sudanese Warn French On A-Tests

A COMMUNIQUE from the political bureau of the Sudanese Union, the government party headed by Sudanese Republic Premier Modibo Keita, warns the French Government of the opposition aroused in African circles by the plans for nuclear experiments to the Sahara. The protest of the Sudanese Union against atomic experiments in the Sahara, which is the first of its kind to be registered by a Community state, comes at a time when Keita is vacationing in France. It is not known whether he knew of the communique.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBOY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

Press Views Chinese Motives In Aggression

THE details given by the Prime Minister in the Indian Parliament of Chinese incursions on the north eastern border and in the Ladakh region of Kashmir overshadowed all other topics during the last week of August. His earlier statement on the difficulties of Indian traders and Indian nationals from Ladakh residing in Tibet had caused concern, but there were some newspapers, notably the "National Herald" of Lucknow and to a lesser extent the "Tribune" of Ambala and the "Hindu" of Madras, which thought there might be possibilities of removing misunderstanding through a friendly approach.

The "National Herald" had written that what is happening along the border and the irreconcilable notions of some Chinese officials in Lhasa, it is likely, indicates nothing more than that the Chinese continue to face a difficult situation in Tibet while over their claim to the contrary.

The "Hindu" also referred to what it called the successful propaganda put out by the Chinese authorities appealing to Tibetan, Sikhim, and Ladakh to unite again with the great motherland of China and to be taught the communist doctrine. The paper has strong objection to the blasphemous report, as it put it, attributed to the Chinese that the Lord Buddha was after all an Indian materialist. The "Hindu" added there are not expected from a friendly nation and are not in China's own interest. If it wants to command the confidence and trust of Asian people, it must call a halt to these tactics. The paper had expressed the hope that Chou En-lai, who was reported to have returned to Peking from his sojourn in the north, would attend to this matter without delay. The picture, however, sharply changed with Friday's disclosures in Parliament.

The "Hindustan Times" of Delhi said strong language does not come easily to the Prime Minister, and in saying that we should be prepared for any eventuality, he was warning Peking, as clearly as it can be warned, that we shall fight for the integrity of our territory. Nehru has been patient with Peking to the point of being mistaken for an appeaser. "We have no need to buy Chinese good behaviour at the cost of our self-respect as we have no need to strike heroic attitudes. We want nothing from the Chinese except that they will respect what is indisputably ours."

The "Indian Express" also wrote more or less to the same effect. It said if the Chinese communists think that their actions are "likely to intimidate the people and sow the govern-

ment of India into acquiescence with their proclaimed objective, they are in for a rude awakening."

In two consecutive editorials on Saturday and Sunday, the "Statesman" of Calcutta analyzed the possible motives behind the recent incidents. It may be, the paper said on Saturday, that the Chinese want some adjustment on the frontier, as Nehru conceded, by a mile here or a mile there. But it is clear that their thoughts are very far from the conference table and the Russians would readily testify that negotiations of this sort can be maddeningly irritating if a settlement is not the real purpose. Without being alarmist or panicky, against which the Prime Minister advised the house, others not inhibited by responsibility for handling a palpably delicate and dangerous

situation will have little difficulty in discerning the motives behind these aggressive Chinese moves.

The "Statesman" returned to the topic in another editorial on the following day. One fact is clear, it said. The Chinese forces involved display a hostility that has marked variance with the country's past pretensions of friendship with India and was unexpected, even in the coolness between the two capitals since the rape of Tibet.

Government Chided

The "Amrita Bazar Patrika" took the government to task for not disclosing the details of the border incidents earlier. Was there slightest justification, the paper asked, for playing down this growing threat to India's security? An aggressor is an aggressor. It does not make any difference whether it is Pakistan or China. Strangely enough, both are significantly following the same tactics. The paper went on, it is really painful that China, which set an example by upholding the principles of peaceful coexistence along with India, has proved to be the first country to violate it. One wonders, the paper continued, why the Soviet Union, which wields considerable influence over China, has been looking on silently though it is the common friend of both the countries.

Kashmir Settlement Urged By Khursid

AZAD KASHMIR PRESIDENT E. H. KHURSID has emphasized the need for immediate settlement of the Kashmir dispute in view of the latest developments on the north-eastern border of India.

President Khursid spoke in Maxaffarabad to a team of the Imperial Defence College, which is now on a study tour. He said Kashmir was the outpost of democracy in the northern part of the sub-continent. If its people are unhappy, subjected to slavery, and betrayed by the big powers, communism will have easy access.

Khursid emphasized that Kashmir was not only a legal issue, but a question of life and death for its people, who are merely demanding the democratic right of self-determination. It is unfortunate, however, that Kashmir has become a pawn in the game of international power politics, and that the human

aspects are being disregarded by powers which have a say in the United Nations. He said he hoped that the big powers will rise to the occasion and solve the dispute according to the wishes of the people.

Later, the Azad Kashmir President presented the members of the team with colored pieces of Kashmiri craftsmanship as souvenirs.

Bogey Says Gopalan

A. K. Gopalan, deputy leader of the Communist Party in the Lok Sabha said in Gaya, Bihar State. "The much publicized intrusion on Indian border by China is nothing but a bogey raised by newspapers and is a deep-rooted conspiracy by Western imperialists and vested interests for whom Indian-Chinese friendship is an offence."

Nehru On South African Indians

MR. NEHRU said in the Lok Sabha that presumably the South African Government would very much like all those people of Indian descent who were their own nationals to leave South Africa. He said it was the duty of the South African Government to look after them. Nehru said that when his attention was drawn to a recent statement by the South African Prime Minister to the effect that the responsibility for Indians in South Africa rested on the shoulders of those who were anxious to help them.

In reply to another question, the Deputy Minister for External Affairs, Lakshmi Menon, said that both the Indian and Pakistan High Commissioners in London had been trying to get the South African Government to move in the matter. After all, negotiations could take place only if the South African Government agreed to it. India had received no reply except an acknowledgement.

Basuto Warn British

THE President of the Congress Party in Basutoland has announced that he warns the British not to practice their shocking savagery as they did in Nyasaland. In a statement at a conference held in Maseru, he added that Britain's promises could not be relied upon and that Britain was now disregarding its promise concerning the granting of self-government to his country and that Britain has turned the treaty concluded in London with the Colonial Secretary into a useless piece of paper. He said that for the purpose of disregarding and going against that promise a certain administration, which is not subject to the decisions of the elected assembly, has been set up so that the Europeans may not be subject to the decisions of the assembly.

Congo Republic Flag

The Legislative Assembly of the Congo Republic unanimously agreed on August 18 that the Congo Republic flag should be rectangular in shape with the following colours: Green, Red, and Yellow.

BOOKS OF GREAT SUCCESS TO YOUR FUTURE IN BUSINESS

JUST ARRIVED

Commercial system of cutting fully detailed with diagrams of garments for you to cut any fashion	32/6
Easy cutting—packet size	25/-
Fashion in Blouse, Choli, Punjabi Sari with detailed style for women	4/6
Ramayan in English Valmiki	36/-
Prince Ajoyada—Story of Ramayan	12/6
Women of India—In their Beauty-Duty, with their customs—fully illustrated	27/6
Hindu manners, customs and their ceremonies—A Book of Details and Duties	35/-
Hindu Marriage and family in India	28/6
The Yoga System of Health—By Yogi Vithaldas Illustrated	22/6
Upanishads in 4 complete volumes	45-10-0
Mahatma Gandhi in Pictures of New Light	15-10-0
Heaven Lies Within Us—a book about your future in this life	25/-
Indian Cookings, Sweets, Pickles, Curry Khadi and Khichadi etc., etc.	12/6

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707, (Est. 1932) P.O. Box 2524.
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

Gramophone Records MADE IN INDIA — AT HALF PRICE

4/6 EACH OR TWO FOR 8/3

Selected single numbers available from latest films.
Also Urdu Quawalis, Hindi Religious, Ramayan, Arthi, Bhajan and Drama Sets.

Latest Gujarati Records: Only at 3/- each or two for 5/-
Available in Bhajan, Arthi, Garba and Comic Numbers.

MAIL ORDERS ACCEPTED — FREE PACKING
SELLING FAST

Write for detail specification, gladly supplied on application.

NATIONAL RECORDS

18 Ajmeri Arcade, off Gray Street,
DURBAN. Phone: 25628.

Cable & Tel. Add. HARGVAN. Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

B-I

Sailings Between
East African Ports
Karachi And Bombay

S.S. Kampala due 30th Sept. Sails 5th Oct.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without food	£92-0-0
Second "	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	£31-10-0
Ordinary			Special
Non-Vegetarian	£4-13-0		£10-10-0
Vegetarian	£4-4-0		£9-15-0

For further particulars apply to—

Shaik Hamed & Sons
(Pty.) Ltd.

390 Pine Street, — Durban.
Telephone 20432, Tel. Add. "KARAMAT."

Phone 635-6786

P. O. Box 1949.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

Are You a subscriber of
"OPINION"
If not, Why not?

BOOKS FOR SALE

The Bhagavadgita—Radhakrishnan	11	6
Ramayana—Rajagopalachari	8	0
Eminent Americans—J. T. Sunderland	7	0
Christ the Missionary—M. K. Gandhi	6	0
Selected Letters I—M. K. Gandhi	1	0
A Disciple for Non-Violence—R. D. Gregg	1	6
Towards New Education—M. K. Gandhi	2	4
Sarvodaya—M. K. Gandhi	6	2
Indian Home Rule—M. K. Gandhi	1	0
Public Finance And our Poverty—J. C. Kamasappa	2	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Durban, Natal.

Graduation Segregation And Dr. Malherbe

BOYCOTT is a weapon for 3rd rate communities, the likes of the Natal University is determined by the community." These were statements by Dr. Malherbe, principal Natal University at a student meeting of the non-European section of the Natal University at the Medical College. Because of the boycott of the induction ceremony by about 600 of the non-whites this Dr. Malherbe felt it necessary to explain why segregatory measures are adopted at the Natal University. He went on to say that it was part of the key of the sponsors of the diversity to maintain social segregation. However he submitted there is a degree of academic segregation, although this is contrary to policy.

Dr. Malherbe was heard by over 600 enthusiastic students who punctuated his address with laughter and sarcastic claps, specially when the principal intoned that the hiring of brick buildings (former warehouse) and the maintaining of a non-European was run at an annual loss.

In defending his segregation measures at the graduation ceremony Dr. Malherbe felt that the white community was still prepared to accept seating segregation amongst the parents and visitors.

Prof. Gordon of the Medical College is helping Dr. Malherbe convince the students that

boycotts were not the weapons of civilised society, and that the Senate or Council would in no way be changed by this form of duress. He said in fact that the kind of sympathetic feelings of some of the members of the Senate were already dampened on account of the 1959 boycott.

Expressing the hope that the 1960 graduation ceremony would not be boycotted the principal invited questions from the students.

Backed by violent applause of the house students posed these questions which the principal evaded —

(1) If boycotts are for 3rd universities then how do you explain the welcome Dr. Verwoerd was given by Pietermaritzburg students?

(2) In the search of truth does a community lead the University or the University the community?

The meeting concluded with an opinion by Prof. Gordon that in future ceremonies will not be granted in substance to non-white students who boycotted the graduation ceremony.

Kenya Party—Self-Govt. By 1968

Demand for self government by 1968 has been put forward by the Kenya National Party, the party announced in a statement on August 31. It says that full agreement was reached on the proposals for constitutional changes to be put into effect in 1960.

A meeting of the constituency elected members' organisation had to be abandoned and converted into a party meeting because of the unexplained action from members who had refused to subscribe to the Kenya National Party policy. The party demands responsible government for the 1964 to 1968 period and full self-government in 1968. For the 1960 to 1964 period, it suggests that there should be a limited number of reserved seats for each of the races to be elected on the common roll on the common franchise. Africans should get many more seats than any other race. The total number of elected members must exceed the total of nominated members and the proportion of the latter must be nominated on a panel recommended by elected members.

World Newsreel . . .

Ivory Coast Decisions

THE Legislative Assembly at an extraordinary session on August 28 approved a bill dividing the territory into four "departments": Northern, South-western, Central and South-eastern, with administrative capitals at Korbogo, Daloa, Bouake, and Abidjan respectively. The Assembly also passed the new civil service regulations.

Niger Progressive Party

THE Pioneers opened a conference in Niamey of the Niger Progressive Party of which he is the secretary general. He said that the party would stick to its single programme of complete self-government.

Gambia-Senegal Union

THE problem of Union between Senegal and Gambia is a very topical one in Senegal at present. The Gambia Minister for Rural Economy, in an interview granted to the Mali Federation Union, said among other things: "We in Gambia are convinced of the need for uniting with Senegal. The Gambia Congress Party is determined to link Gambia with Senegal. These new states which would emerge from the union might be called Senegambia. As regards Great Britain's attitude on this question, I may even go so far as to say that it is very favourably disposed to the idea. As regards other people who support this idea, not all of them have expressed their opinion but I know they all want it."

Maldivians Demand Gan Island

THE Maldivian Government has told Britain that talks in London on mutual relations will be useless unless the British authorities on Gan Island respect Maldivian rule. This was stated in Colombo recently by a spokesman of the Maldivian Government office in Ceylon. The spokesman said that this did not mean a total rejection of the British invitation to talks, but he pointed out that Britain must pledge not to interfere in the internal affairs of the Maldives.

Soviets Help Indian Oil Prospecting

A team of Soviet oil experts arrived in New Delhi recently to make an assessment of the achievements and difficulties faced by the oil and natural gas commission in oil exploration. The experts will review the progress made by the commission in the past few years. This is the second team of Soviet experts to

come to India to help in the oil exploration. It was mainly on the basis of recommendations made by the first Soviet team that a 300-million rupee plan was prepared by the Government of India in the field of oil exploration. Soviet oil technicians are employed along with Indian oil technicians to explore for oil in several regions.

Iraqi Military Attache in India

DAMASCUS—Wafiq Tabir, the private aide-de-camp of Abd al-Karim Qasim, has been appointed military attache in India. Wafiq Tabir left Iraq with others at the invitation of an Indian airline company to open a new air service, but immediately upon his arrival he received an order to remain as a military attache in India. Interpreting this, well-informed circles say that Qasim got fed up with the behaviour of Wafiq Tabir and his spying activities for the communists.

It is worth mentioning here that Wafiq Tabir was among others whom Col. Abd al-Rahman Arif, the brother of Abd al-Salam Arif, accused of plotting against Qasim and preparing plans to bomb the Iraqi Defence Ministry and to carry out a large number of assassinations.

British A-Bombs In Cyprus

NICOSIA—The Greek Cypriot **ELEFTHERIA** reports that the British are storing atomic bombs on their base at Akrotiri in south-west Cyprus.

ETHNIKI says that the RAF is now trying to purchase a vast piece of land near Dhekelia in southwest Cyprus. Dhekelia and Akrotiri are the two bases which the British will retain when Cyprus becomes an independent republic in February.

India's Concern Over Nyasaland

THE Government of India has conveyed to the U.K. Government in March last the "great distress and concern" which the disturbances in Nyasaland had occasioned in India and the strong reactions evoked by the racial discrimination practised in the Federation, said Mrs. Lakshmi Kheon, Deputy Minister for External Affairs. She added that these representations were made not so much from the standpoint of membership of Commonwealth as to express India's concern about, and views on wider questions such as racial equality, human rights and constitutional evolution in the interest of African peoples.

ederation Formula

At a press conference in Ibadan, Upper Volta, Premier Yamtogo pronounced in favour of "a multinational federation" with France endowed with various federal institutions arrived on the basis of strict equality having a federal president, a federal parliament and a local government in opposition to the confederation formula favoured by Kélla and Houphouët-Boigny. Premier Yamtogo added that the USSR was such a federation which still allowed Ukraine and Byelorussia in its U.N. membership just as much as Lebanon or Great Britain. Thus the proposed federation would give the French-speaking Community 13 votes in the United Nations instead of 6 as at present or two as would be the case if the confederation formula were accepted.

THE QUEENSLAND INSURANCE

COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE

106 MANSFIELD ROAD, - - - DURBAN.

P. O. Box 476. - - - TELEPHONES 47453 & 47888.

BOOKS FOR SALE

THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6	INDIAN CHRISTIANS	—G. A. Nairan	7	8
INDIAN STATES PROBLEM (Gandhi's Writings on Unrest)—M. K. Gandhi	10	0	SEVEN MONTHS WITH GANDHI	—Krisnadasa	12	6
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	15	0	A RIGHTEOUS STRUGGLE	—Mahadev Desai	2	8
DELHI DAY—Gandhiji	10	0	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR			
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1951-54)	5	0	Vol. I.—M. K. Gandhi		15	0
A PROPHET OF THE PEOPLE			NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR			
—T. L. Vaswani	3	8	Vol. II.—M. K. Gandhi		14	0
KRISHNA STORIES			FROM YERAVDA MANDIR	—M. K. Gandhi	1	0
—T. L. Vaswani	7	8	GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)		6	0
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Mashruwala	2	0	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)		2	8
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA			PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal		12	8
Facts And Facts—Stanley Powell	8	0	TO STUDENTS—M. K. Gandhi		6	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Ramsay Bolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	0	BAPU—Marry F. Barr		4	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT			COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi		25	0
—An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0				
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyam	0	6	Obtainable from:			
FAMOUS PARRIS	7	8	'Indian Opinion,'			
			P. Bag, Durban, Natal.			

એક અપ્રિય દુનીયાના હિતમાં
ચેતાનો સ્વાર્થ જુએ ને એક
અપ્રિય પોતાના સ્વાર્થની કાંઈ
એ દુનીયા જુએ એમાં ટેલો.
બધો વશાવત છે? એમાંની પ્રથમ
અપ્રિય સમજવન છે તો બીજી
અપ્રિય રોતાન છે.—(૨૨૧)

પુસ્તક ૫૭ મુ—અંક ૩૭

તા. ૧૮ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૯.

કુલક નંબર ૫, ૪

એક શબ્દેર પત્ર

હિંદી યુવકો અને રાજકારણ

(એન. એમ. એ.)

રાજકીય અરાજક વચનના સાંકેત આક્રિશ્તના હોડોની આશુ બાલુ રાજકીય વાતાવરણનું ને પકડવાઈ રહ્યું છે તે ગંભીર બનતું જાય છે. પણ જ્યારે આપણે આપણા હિંદી યુવકનું જીવન જોઈએ છીએ ત્યારે આપણને એમ નથી લાગતું કે આપણા જીવનની ને ગંભીરતા છે એ જરા પણ તેમને સ્પર્શી શકે. એ કે મારે કણકણ પડશે કે કેટલાક એવા યુવકો છે કે જે યશાઓ, સરખરો અને બીજા દેખાવોમાં ખાગ છે. પણ બહુ સખ્યા રાજકીય વાતાવરણથી વિરુદ્ધ રહે છે અને એની ગણનાજ નથી કરતાં. મજા કાઢવા અને બીજા અંગુષ્ઠથી આપણા જીવન દિવસે દિવસે કાઢવાનું જાય છે એનું તેને જાનજ નથી.

યુવકની મહાસુલી ઝાઝી આપણા યુવકો પુરબોલ આઉટકમાં, અથવા નાથ ગાનના જલસામાં અને એમાં મુકમાં વેડે છે એ જોઈ શકાય છે. એ કે હું એ સાથે મળતો ચડું છું કે રપોર્ટસ એ પણ યુવાનના ધકલન માટે થઈ જરૂરી છે. પણ એમાં પણ ઘણા મોડાકા યુવકો ભાગ લે છે. બાકી તો એવામાં, ખાવામાં, રૂંદવા રૂંદવામાં અને મોજ મળમાળ જીવન વિતાવે છે. શિક્ષણને કારણે કદાચ ઇતિહાસ વિશે તેઓ કંઈક જાણતા હશે. કદાચ ભૂગોલીક માત્રો કરશે પણ રૂંદ એરીમાલ અથવા બીજા આપણા જીવનને રૂંદતા કાલકાલો વિશે તેઓ કંઈક જાણતા નથી હોય. કેટલાક યુવકો જાતી વાતો માટે પોતાના વડીલો પર અવલંબે છે પણ મોટે ભાગે વડીલો કાતો અજણ કોમ છે અથવા એક બલેલા કોમ છે. અને તેથી અત્ય ખાગે તેઓ બતાવી નથી શકતાં. આથી અને લાગે છે કે યુવકો ચેતાનો બધો સમય રાજ-પરણ વિશે જાન મેળવવામાં ખાપવો થયો જરૂરી છે.

યુવક યુવકો કે “કેવી રીતે મને શાળાના વિદ્યાર્થીઓ આ જાન મેળવી શકીએ?” એનો

જવાબ સાર સહેલો છે. પણ જખત રાજકીય છાપાઓ વાંચવામાં ગાળો, લાયબ્રેરીમાંથી એવા પુસ્તકો મેળવી તે વાંચો અને રાજકારણીય ચર્ચા કે સભાઓમાં વખત આપો. અને તેની ચર્ચા કરો, એટલું વાક રાખજો કે તમારે તમારે બાની ધકલાવું છે.

એ એક આશ્ચર્યજનક બીના છે કે આપણે આ દેશમાં ૧૦૦ વરસ બાબ્યા પણ આપણે આપણા રેડને સાર નાબરીકો પેદા કરી કીમત નથી ચુકવી એ કું આશ્ચર્યજનક નથી? છતાં આપણે એવા યુગમાં વસીએ છીએ કે જે યુગમાં આપણા જેવા મહાન લોકો જન્મ્યા હતા અને જીવ્યા હતા. આપણના મહાન આદરો સાંકેત આક્રિશ્તમાજ લેખાવ્યા હતાં એ સત્ય ઘટના છે ને?

હું એક પ્રશ્ન તમારી સમક્ષ રજુ કરવા ઇચ્છું છું કે, જે બનાવને હાથ જમતને એક મહાત્મા સાપડયા. ગાંધીજીના આ દેશનો વસવાટ દરમ્યાન જ્યારે તેઓ ફરદ કલાસની ટીક્કટ લઈ રેલવેમાં ફાંસવાલ જઈ રહ્યા હતાં ત્યારે તેમને તે ટળખામાં ન બેસવાનું તોડકાઈથી જણાવાયું હતું અને તેઓએ તેનો ઇન્કાર કર્યો

આથી તેમનો સામાન પહાર ફેડી દેવાનો હતો. એ આખી રાત અપમાનની આગમાં સેકાઈ ચડી માં “ટેટફામ” પર યુનારી હતી,

સીધું સાધું સત્ય ગાંધીજી

[પ્રકટકરના શ્રી અમુખાઈ દરીમાન “મદરી” સંપાદીત “ગાંધીજી” એ હુડું “શામ” સાહીતનું રકમું પ્રકાશન અમને મળ્યું છે. આ પુસ્તકમાં ગાંધીજીએ કરેલા કેટલાક પ્રસંગો ચુટી વધી લેવાયા બાબ્યા છે. નાંચો મારે આમાં ઘણી સુધર સામગ્રી ભરી છે. તેમાંથી એક અને આભાર સાથે આપીએ છીએ.—તંત્રી]

જાતમા સાક વધુ અગતની વાતી પૈરા મુખવાને ધિરતી, બોલ, યુરલીમ, હોડું, વડી અને જરૂરતી, એ ૭ ધર્મોના અનુવાદો એની વિભાજના છે. એ ઉપરાંત વિષમાં જુદા જુદા સંપ્રદાયિક ધર્મો પણ અનેક છે. આ સદની માન્યતાનાં મૂળમાં જન્મતો નિર્વાસ એક જ છે, એમ સૌ કોઈ સ્વીકારે છે. છતાં ધર્મનાં નામે જુદાજુદા બંધારે પ્રકાશો કાઢીને નેધિયા છે. જેથી કેટલાકને એમ લાગે છે કે એથી કંઈ થાય છે.

નોઆખલીની પદમ, દરમીયાન ગાંધીજીને પછીવાર આવ્યા હવાનો પુખ્તા, તેમને યરેકાડા નાચવા સામગ્રીમાં સંજની પ્રાર્થના સભામાં એક માણસે પૂછ્યું કે: એ કપર એક જ હોય તો મધાનો ધર્મ પણ એક જ ન હોયો નેધિએ? એના જવાબમાં—ગાંધીજીએ કહ્યું: આ તે હવે સવાલ નેમ આકને કોટવાનિ પાંદ્યાં હોય છે તેવી જ રીતે કપર એક જ છે છતાં જેટલાં માણસો છે, જેટલાં આંખો અને પ્રણે છે. તેટલા જ એક કપરથી ભૂમિમાં દરમલ થયેલા ધર્મો છે. ભોળાને આ સીધું સાધું સત્ય દેખાઈ નથી કેમ કે, મોઢા જુદા જુદા ધર્મખરોને અનુસરે છે, અને જેટલા ધર્મખરો છે તેટલા ધર્મો રાખવાનો ફાલો કરે છે. સાચું નેધાં કું જારી જાતને હોડું મળ્યું હતું છતાં કોઈ પણ એક હોડું અથવા બધા હોડું અગ્રીને કપરને બાને છે તેમની આશક કું કપરને બજતો નથી એની અને જરાબર ખબર છે.

—(અનુસંધાન માટે જુઓ પાન ૬૧૨)

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા ૧૮ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૯.

હિંદી મતાધિકાર અને કૅંગ્રેસ

થો ૧. વખત પહેલાં હરખનના મેયર મી. હબ્બુ. ઇ. થોએ જે સુચન હતું હતું તેને આધારે નાટક ઇન્ડિયન કૅંગ્રેસે સુનાઇટેડ રમુનીસીપલ એસોસિએશન સાથે નાટકના હિંદી એના રમુનીસીપલ મતાધિકાર વિશે વિચારણા કરવા માટે તૈયારી ગાળાવી હતી આ મતાધિકાર આપણે ભણીએ છીએ તેમ નાટકમાંથી સુનાઇટેડ પક્ષના મી. હબ્બુસ મી. સલ્લે ૧૯૨૪માં સુનાઇટેડ સીધા હતા. આ મતાધિકાર એ કે સીધા નહોતો. હાલ જેવામાં આવ્યો પદ્મ આઠકતરી રીતે સુલકાયો હતો. જે હોટેલ પાલો-મેન્ટરી મતાધિકાર ન હરખતા હોય તે હોટેલને સ્થાનીક સત્તા મીથોની સુલકીમાં અલ આપવાનો અધિકાર ન રહી શકે

જે કે ભુતકાળના બનાવોની સીધી વિગતો આજે હપથેની નથી પણ માલ એ છે કે ભાર પછી એક ઉમતી પેઢી એ જીવન બીતાવ્યું છે કે જેને આ મતાધિકાર સોગંધો ન નથી એવો કાવટો મઠવો હતો.

આજે બીન-ગોપાલોને એ મતાધિકારનો હકક પાસે આપવો એ એક આજનો સજાગરો પ્રશ્ન થઈ પડ્યો છે. આ હકક નહોતો તેથી કંઈ સાચું જે બીજા હકકો હતા તે પણ તેથી નાબુદ થયા અને પરિણામે જે થોડાં સાથે આજે ઉજાટ થઈ રહ્યો છે

બધી કૅંગ્રેસોના સમુદાય બંધારણથી એક સ્વતંત્ર બરીતો જે સકામાં આવ્યો છે તે સુચન નાટક ઇન્ડિયન કૅંગ્રેસ જેવું એક પણ પક્ષ ન બરી શકે કે જેથી રંગભેદના સવલતમાં આવે આજે. રંગભેદ બરીતમાં જે સમાજવાદી હેતુઓ છે તે વિશે અમે નવું હિંમત નથી કરતા પણ આ રંગભેદના નાસ માટે જે કંઈ કે એના બનાવો સુદો સાચ છે. આજુ બંધારણ હોય તે નાટક ઇન્ડિયન કૅંગ્રેસ એમ કેમ રહી શકે કે જે બીજા આફ્રિકોને ન મળે તે સેઓ સ્વીકારશે? સુનાઇટેડ રમુનીસીપલ એસોસિએશનને સિદ્ધાંત અને કૅંગ્રેસનો સ્વતંત્ર બરીતનો સિદ્ધાંત એમાં ધણો તફાવત છે. એક રંગભેદ ધણે છે બીજો નથી ઇન્છતો લો પછી કૅંગ્રેસ કેવી રીતે રમુનીસીપલ એસોસિએશન સાથે વિચારણા કરવા તૈયાર થઈ શકે?

વિચારણા એમ કહી શકાય કે કૅંગ્રેસે જલે જઈ આ હકકની માગણી નથી કરી. પણ એટલું તો પુરવાર કરી શકાય છે કે જુના કૅંગ્રેસના સભ્યો કે જેઓ સરકારના કાયદાઓને સીધે કૅંગ્રેસના સુખ અમલદારો નથી તેઓએ મી. થોની સલાહોમાં હાજરી આપી એન નાસ આપ્યો છે

અમે આજા સાથીએ છીએ કે અમને કે.ઇ. મોટી રીતે ન સમજે. અમારે કહેવું એટલું જ છે કે જે હકકો આજે છે તે આપણે જતા ન કરીએ પણ આજની આપણી આજાદીની હકકમાં અમારે આપણે હાથમાં કાય પકડી કુચ કરીએ છીએ ભારે પોતાના સાચીના હિંમતી. હરખાર ન કરતા તેમને હાથમાં પકડા રહેવા માટે પોતાને મળતો હાથ ઉઠાવી લેવો અને પછી આજા સાચી કે સાચે જ આજાદીની કુચ કરવું એ અસંભવી તત્વજાય છે.

કેવીયા અને ન્યાસાદેન્ડમાં હિંદીઓ સાથે જે આપણ છે અને જેથી બાલ હોટેલને એચીવનો તરફ જે ગેર છે તેવું એક

હાથ એચીવનો આફ્રિકોને કરતા વધુ હકકો લોગવે છે તે છે. અને આપણે જે કમ્યુલર્સ પકડે કે એ બચાવવી ન છે. આ હાથે એચીવન અને આફ્રિકન સમર્થો મળે છે. આથી આ દેશના હિંદીઓએ પોતાને એવા અંગેઓમાં ન મુકવા એઈએ કે જે અવિશ્વાસ તેમને હિંદીઓ માટે છે તેમાં અમારો યાય. જલકે તેઓને ખાતી યાય કે આપણે તેમના બંદેખશ આજાદીની કુચના સાચી છીએ. એજ આ દેશના હિંદીઓ માટે બચાવથી અને પોઅ થયે.

આ દેશમાં આપણુ સ્થાન

શ્રીમતી સુશીલા માંડી

ધુણા વિસ્તારી મનમાં એક પ્રશ્ન રહી. વળી બીજા વાર એક આફ્રિકન જણા કરે છે. એનો અર્થ એમ મળતો નથી આજે તે પ્રશ્ન નાંચો હમણા કુચી દીસ હવે મેં કું.

આ દેશમાં આપણે કેવા વાળા બાળ્યા છીએ. કમ્યા પોતાને હિંદિયા મની તરીકે મળે છે જતાં મોટો ભાગ પોતાને આ દેશના નાગરીક તરીકે એજાબાર છે. આમાં મોટા ભાગના અહોલ જ-મેલા અને જે ગણ પેઢીથી આ દેશમાં રહેલો સમાવેશ થાય છે. આજ જતાં આજે આ દેશમાં હિંદીઓને જે તરફથી હાલો થયે છે; સામેથી મોરાની અને પાછળથી હાજા ની. બીચારો હિંદી! સાથે આજ પ્રમે મેઈ પોતાનું કામ કરે જાય છે. નથી પોતાના હકક વિશે કંઈ જરાજ કરતો કે નથી પોતાના રક્ષણ માટે કંઈ પણ કરતો. પછી આ દેશમાં તેવું સ્થાન ક્યા છે? અને કહી?

મોટા વિસ્તાર પહેલાં હું વિહોરીયા સ્કોટની સાથે મરકેટમાં મહ. હતી. ત્યાં જે આફ્રિકન યુવતીઓ મહો મારી બપાટી-સાલીન-તાઈ શું કમ છે-વિગેરે નોખતી પકાર થઈ મહ એમને જુરસો અને આપણી તરફનો તિશાર હું હિંમતની એમ એજાજ મળતો?

ચીન તરફથી સરહદ માટે પડકાર

એક મોહન સરહદ જે સરારથી નકામી થતી જાય છે એમ હોંડ સ્પષ્ટ છે એવા વડા પ્રધાનના નીવેદનને ચિનની સરહદે પડાયું છે.

આ બાંધમાં બંને બંને જે 'પત' બપારક થયા હતા તે સપ્ટેમ્બર સુધી ના હિંમત સફેદ ખરીતમાં પ્રસિદ્ધ થયા છે.

આ ૧૨૨ પાતાતા સફેદ ખરીતમાં હેમતા પાંચ વરસમાં એટલે કે ૧૯૫૬ થી ૧૯૫૯ સુધી જે જે કરારો ચીન અને હોંડ વચ્ચે થયા છે તે આપણમાં આજા છે.

આમાં સરહદ નકામી ચીન અને હિંદોના ભાગ અને તિબેટ વાલીઓ પ્રાચેના વર્તન વિગેરે બાબતો વિશે 'હાલી અને મેં તે કમ્યુલ્સ હતું.

૧૯૫૧ થી ૧૯૫૨ વાર એક આફ્રિકન પીટ મચુર-કુર ખાજ હકક-એમ કહ્યું. હું વિચારું છું આ માટે આપણ ને હકકની પદવી મળી? આનો કાણુ અર્થ આપતો?

આ બધા પર વિચાર કરતાં આપણે યુ-કેપાજ છીએ કે નહીં એ પ્રશ્ન મન માં ઊપજા કરે છે. આનો અર્થ એમ થાયો પાસેથી કમ્યુલ્સ પણ જે વરસ લો નિર્ણયન છે કે, અમલા પાડીને રાજ્ય કરવાની નીતિને હાથ આ દેશમાં આફ્રિકનો-અને હિંદીઓ વચ્ચે ગેર પેદા કરવામાં આવી રહ્યું છે. આ સાથે આપણે શું કરીએ છીએ?

અમે પ્રીતીક સરવામાં મીમ લેનેહો (ઓમોના) મોઅ. હવે એક નાજાનેનું મોઅનું છે. પણ આવા નાના સુમીને માથુરો એમાં થાય એમાં શું વળે? શું હકક વખત નથી પાડ્યો કે? આપણે જે મોટો સાથે સમજે વધારી આપણી મોમોની ખાતી આપીએ?

આ આજ પ્રશ્નોના હું સ્પષ્ટતર અર્થમાં થાયો પાસે થાયું. શું અને મળતો?

ચીન તરફથી સરહદ માટે પડકાર એક મોહન સરહદ જે સરારથી નકામી થતી જાય છે એમ હોંડ સ્પષ્ટ છે એવા વડા પ્રધાનના નીવેદનને ચિનની સરહદે પડાયું છે. આ બાંધમાં બંને બંને જે 'પત' બપારક થયા હતા તે સપ્ટેમ્બર સુધી ના હિંમત સફેદ ખરીતમાં પ્રસિદ્ધ થયા છે.

આ ૧૨૨ પાતાતા સફેદ ખરીતમાં હેમતા પાંચ વરસમાં એટલે કે ૧૯૫૬ થી ૧૯૫૯ સુધી જે જે કરારો ચીન અને હોંડ વચ્ચે થયા છે તે આપણમાં આજા છે.

આમાં સરહદ નકામી ચીન અને હિંદોના ભાગ અને તિબેટ વાલીઓ પ્રાચેના વર્તન વિગેરે બાબતો વિશે 'હાલી અને મેં તે કમ્યુલ્સ હતું.

વિવિધ વર્તમાન

યુનોના મહા-મંત્રી આફ્રિકાની સુલાકાતે

યુનોના મહા-મંત્રી મી. કેમરુએન્ડ આફ્રિકાની સુલાકાતે આવનાર છે. તા. ૧ જાન્યુઆરીના ૧૯૬૦ના રોજ ફ્રેન્ચ કેમેરુન રાજ્યના યુનાર છે તેની જીલ્લાઓમાં જાય છે. તે ત્યાં જનાર છે. એટલે તે આઠ મે ૨૩ દિવસમાં અમેરીકાથી ઉતર આફ્રિકાના ૨૦ દેશોની સુલાકાત લેશે તે દરમિયાન તેઓ ટેનીસ, ક્રમિકા, અને હાથ નીકાની સુલાકાતે પણ આવશે, અને આમ તો ૨૫ જાન્યુઆરી સુધી આફ્રિકાના જુદા જુદા ૨૦ દેશોની સુલાકાત લેશે. પણ આફ્રિકાની આ સુલાકાત દરમિયાન તેઓ સાથે આફ્રિકાની સુલાકાત નથી લે

બીજા એક વધુ, મોટી દીવા દાંડી

દારીદ્ર સોશલિસ્ટ મુકા માટે એક મોટી દીવા દાંડી રોજ આવેલી છે. કેવળી સુએઝ (પૃ. ૩) માં મુખ્યત્વે તપાસ કરે છે, દારીદ્રીની આ દીવા દાંડી, ભારત સરકારની પોલીસ, જે ૩,૫૦૦ માણસો, કોન્ટેનર કેસી દેખી દીવા દાંડીથી, કલમવાનો છે તેમની એક છે. આ દીવા દાંડી એટલા માં સીધી વધારે પાવરલેસ છે. દારીદ્રીની આ દીવા દાંડી ૧૪૫ ફીટ ઊંચી હતી, અને એને માટે ટાવર તપાસ કરે રહ્યું છે; બાંધતા વરસ થશે અને તેનું અર્થ ૧૮, ૨૨,૨૦૦ થશે. ભારત સરકારના કાઉન્સિલર જનરલ એલ કાઉન્ટ દાઉસ મી. એસ. કે. હરેલી, નો તપાસી દીવા માફ, એ દીવા દાંડી સુધી કરી વેક કરી રહીમર માં ચઢવી બાતલ મોકામી.

ગીતમ યુદ્ધને શાંતી સંજેશ

ભાષાના એક કુદ મહત્તરે પડીત નદેએ કુદ ભાષાનાની નાની કુતો એટ આવી હતી તેની પધારમણી વખતે મોહતા દોઢ સરકારના ભાષાના, પ્રતિનિધિ મી. સી. પી. એન. સુગે જાણ્યું હતું કે, કુનીવાની દાંતીને આધાર મોટી સંખ્યામાં કુદો છે તેમના ઉપર રહ્યો છે, તેમણે કહ્યું કુદ થને કારણે ભાષાનામાં ને દાંતી માટેના પ્રયાસો થઈ રહ્યા છે, તે પ્રયાસ આ રૂપ છે. મી. જે. એન. લાક્ષ્મી (ગીદારના એક પ્રધાન) મહાનુકુલ હતું કે કુનીવાને શાંતીમાં રહેવા માટે રૂઝત મોકામ માં છે અને તે ભાષાના કુદના ઉપર પ્રયાસો થાય છે, બીજે માં છે કાઠા એટા મોકા અને દાંતીની જાન મોકામથી વિનાશનો.

કુનીવાન સરકારને નહેરોનો જવાબ

કુદ જાન પદેશ કુનીવાનાના વડા પ્રધાન રૂપેએ જાણ્યું હતું કે, આ દેશમાં વસતા દોઢીએની વીંતા એમને શરૂ છે કે એમને તેમને મદદ કરવા રાજ છે. આનો જવાબ આપતાં લોકસભામાં પડીત નહેરોને જાણ્યું હતું કે, સાથે આફ્રિકામાં એટા ત્યાં ના વાની તરીકે વસે છે તેમની ચિંતા સાથે આફ્રિકાની સરકારને જાણ છે. બીજા એક પ્રધાને જવાબ આપતાં થીમતી કાઉન્સિલને જાણ્યું કે હોદ અને પાડોશનાના જાનના કામ કરી સરકાર કુનીવાન સરકાર સાથે વાટાઘાટો કરી તેમને આ સલામતી કોસ માટે એક મુકામમાં મોકામ તપાસ કરી રહ્યા છે. પણ એવી સુલાકાત અપવા મોકામેટ ત્યાં જ કરી કામ કે જાણે કાઉન્સિલ આફ્રિકાની સરકાર તે માટે તપાસી બતાવે, આમ સુધી દોઢને કોસ જ જવાબ નથી મળ્યો.

ગોપાલ કહે છે લોકાનું છે

દોઢની કેમ્પુનીરેટ પાર્ટીના સભ્ય મી. કે. ગોપાલને લોક સભામાં જાણ્યું કે: "મોકામના ને મોકામે હોદ અને મીનને મોકા સંજે આમ મા કહ્યું ને નેમ જુએ છે તેઓએ આ એક જાણ્યું ઉપર કહ્યું છે. બાકી સરકાર ૫૨ મોકા જાતને કામ જ મોકા વરતાવ થવા નથી પામ્યો. લોકસભામાં બીજા એક પ્રધાને ઉતર આપતાં પડીત નહેરોને કહ્યું કે લોકા કામાને ને જાન અને મોકાથી રાજવામાં આવે, એ જિલ્લો મોકા મુદત કારણ થઈ દોઢ તો એટા અર્થ એજ મામ કે હોદ બીજા દેશ સાથે સંજે જાન ન રાખવો.

સીઓની હાથ

સરકારની જાણવા અને રેપીસ, રાજકોટની સરકારના, પ્રધાનની નિર્મળા, લોકડીની પ્રતિજ્ઞા કુવરના એવી પ્રધાન પડેલોને કામના અર્થ જાણવાના અગ્ર્યાર જાણે મનાવો. એને નાં મોકા કામજાઓ કહ્યું 'કોલ', કાઉન્સિલ ને પોલીસમાં ૫૩૫ છે ત્યાં તો અમદાવાદમાં એક ૨૦ વર્ષની જેલ વકુલને સાથે અને નજીક મોકા સવારના પડેલોમાં કામની કલમથી રેપાનો બતાવ બની ગયો છે. પોલીસે સાથે સમજુતપાઈ અને નજીક હરિદાની થરપકા કરી છે. કહ્યું વધુ તપાસ સાથે છે.

મોટર રસ્તે ભારત

ભાષા કોસેગર ૧૯૫૬માં મોકામાં સાધી નીકળીને એક શાંતી મોટર-જાસ કામે મુકામમાં, કુદના, કામના, જોડાં,

કામના, કામના, અમદાવાદમાં, પાડોશના, એટલે કે મોકા કામનામાં જાને અમદાવાદ-ભારત જનાર છે. મોકામાં સધી ઉપરના પડેલો કામના ૨૫ રિવરે અમદાવાદ પડેલો જનારો એવો અર્થ છે. આવા પોવાની તેમ જ અન્ય કામના તપાસ કામના આ કામ માં રાખવામાં આવેલ છે. તમીળી કામના ઉપરતે નિર્ધારિત કોસ્ટર પણ સાથે કહે.

તિબેટની રિથિતિનો અભ્યાસ

તિબેટની પરિરિપત નીકળતા તેઓ અભ્યાસ કરવા માટે આતરરાષ્ટ્રીય ન્યાય કમીશન તરફથી તિબેટ એક બાક કમીટી તિબેટ જાણે મામે છે. આ માટે મીની સરકારની પરવાનગી આ કમીટીને મોકાવી છે.

આ કમીટી મોકા કમીશનનું કામ જાણ અસાવવા માટે નિમાઇ છે કમીટીના મેમ્બર તરીકે ભારતની વડી અમલના જાના જાણીત, કાર, કારનારી મી પ્રતોતપકાસ કોસકામની નીકળુક કરવામાં આવી છે.

આફ્રીકાના આઝાદીના

આફ્રીકાના રાજવાદોએ અને ફ્રેન્ચ રોન વચ્ચે આફ્રીકાના આઝાદી માટે મોકામાં ૨૨ જુલાઈથી અમલ સુધીમાં પ્રવર્ત આફ્રીકાના પર્વત કરીએ.

મોકાની કુદ મુકામાં ૧૦૧૫ કરતા વધુ આફ્રીકાના જાણવાને તે મામે મોકા ને એમ ફ્રેન્ચ કામની મોકાની જાણવાને છે.

કાણુલમાં હોકી

મી સેન્ટ્રલ સેન્ટ્રીમેટ કોસ્ટ ટીમ, કાણુલમાં તેની પડેલી એવ તા. ૨૪ એમરકેન અમલ ને જાણે કામ મીનીટી ટીમ સામે રમી હતી અને રમીટી જીતી હતી, બીજા એવ તા. ૨૨ ના કાણુલ કુનીવરકોટી સામે રમી હતી તે પાંચ મોકાવી જીતી હતી તા. ૨૭ ના મોકાવીકે કુદમેવ એવ પડેલો રમકમાં ૫૫૨ મોકાવી જીતી હતી. રમત પછી ટીમ તાજા કારીર કામ ને મોકાવી હતી

મીનં યુનોનામાં નથી પછી ફરિયાદ કોની સામે કરીએ

અમેરિકાના કારતીય એલપી થી મ.ગાને એક અમલગારી પ્રતિનિધિને પ્રજા મુકામે કે મીને લાવેલ થવ આક મુકા કહ્યું છે એ તમે જુઓ છે. જતાં થવ ભારત કુને, માં મીનને કામલ કરવાની દિમામ કરશે થી અમલ એ નરત જવામ દીગે કે મી કારણ કરે તો ઉતરુ મીનને મુનેમા ન્યાય વાપરુ નેકામે. આજે કુનેગ મીન નથી પછી અમે ફરિયાદ કોની સામે કરીએ.

* રેમિગટન

* પોર્ટેબલ

* ગુજરાતી ટાઈપરાઈટર

* તકુ રેમિગટન ગુજરાતી પોર્ટેબલ ટાઈપરાઈટર સ્ટેડર મોડલનું ધણું સુંદર કામ આવે છે.

*

* ગુજરાતીઓ માટે ઉત્તમ સાધન

આમાં અત્યુદ્યોગી ઘણા સુધારા વધારા કરવામાં આવ્યા છે અને ઘણી સરળ રીતે ટાઈપ કરી શકાય છે. રેમિગટન તમને મોકેટી આપે છે. આજ ગુધી આ કરતાં સાફ ટાઈપરાઈટર ગતિરવામાં નથી આવ્યું.

ભાવ પા. ૪૨-૨૦-૦૦થી ઉપર

કીમત સુકવવા સરળ શરતો

ફોન : ૬૭૩૨

નેશનલ એપ્રીસ સપ્લાયરસ

૭૬ મિકેટોરીયા સ્ટ્રીટ, — દરબાન.

આફ્રિકનોની હાથ સ્ફુલ્લ ગામડાઓમાં લઈ જવાશે

આફ્રિકામાં રાજ્યપરોજ નવા કાયદાઓ અમલ કરે છે અને તેનો અર્થ એ છે, આ પ્રજાપાપણું રીઝર્વમાં ફેરવીશો નહીં કાયમ અને અચૂર સહેરોમાં નહીં વસી શો, હવે વાત એવી છે કે આફ્રિકન વિદ્યાર્થીઓ હાથસ્ફુલ્લના અપવાસ માટે સહેરોમાં આવે છે તેથી હવે હાથ સ્ફુલ્લના આપણા આપણી, આવા કારણો વજન મળે છે.

(૧) આફ્રિકન વિદ્યાર્થીઓને સહેરોમાં જીવન માટે નથી આવડતું અને તેઓ સારી રીતે બજવા નથી.

(૨) આ વિદ્યાર્થીઓ માટે રમત ક્રમતના સાધનો પૂરા પાડી નથી થતાં કારણે જીવનની સુગવડ નથી

કરાવી અને હાથગેરીની પધુ અછત રહે છે.

(૩) આફ્રિકન વિદ્યાર્થીઓને જે જમણાં રહેવાનું કોષ જવાના વાતાવરણમાં સજીવું નોંધ્યું છે તેથી તે એમાંજ સમાઈ જાય.

આ બધા છાત્રોમાં એકજ વાત સમાવળી છે કે આફ્રિકાને પાકા રાજ્ય જાણવું છે અને પોતાના રીઝર્વમાં જ રહેવાનું છે ત્યારે કાયમ કરવાનું છે. અને સદા પ્રયત્ન કરતાં સહેરોની ફેરવાઈથી કરી પોતાના જીવનને ઉન્નત નથી કરવાના.

આ સામે જખત વિરોધ જાગશે નોંધવું એક જાને આતીએ છીએ.

સી અર્વા

મોટા પાસેથી બાળકને શીક્ષણ

એક મેન પોતાની બેનપણીને બજવા માં. બરણાની પંટલી રજૂ કરી સોમે સાથે વસના પુત્રને કહ્યું "પાછળ મોટા બાળક બાળકો."

રાજીવે બાળક બેઠું અને અખીતા બેન કાપક થયા, રાજીવ રાંતો બાળકને બેઠા બેઠા બેઠામાં બાળક કહી આવ્યો કે પેલા બેઠામાં મારી આવ્યો છે." બાળકે અને સમાચાર થોડા મેટર બાળકને આવ્યા હતાં અખીતાએ એ ચાબુચા રખીના વધુ મધ કે અખીતાએ રાજીવના છાત્રો સાબળ્યા છે. અને એને રાજીવને કહ્યો આવ્યો કે "તારે થોડું સારી રીતે બોલવા શીખવું નોંધ્યું મોટાએ સહે મને તેમ ન બોલ્યા."

અખીતા રખીના દુ પધુ નવા વિચારો પાસુ પુ પધુ અને જાણે છે કે બાળકને મોટાએ કેમ બોલે છે તે પ્રત્યક્ષ જાણવા કહી એ દેવુંથી એને મોટાએની કંપનીમાં રાખ્યા નોંધ્યું.

રખીના દરજ્જા કાઢી મેંડ તે પહેલા રજીવે કહ્યું જાણી શા માટે અખરે તમારી કંપનીમાં મેંડવું?

રખીનાએ જવાબ આપ્યો કે, તું મોટાએની જાણ કરવાની રીતો જાણ્યો કેમ જાણે કરી તે શીખે તે છે. અને હવે અમને અહીં બેસજે.

રાજીવ ખાન પુરથી પાસે નીચે બેઠી થયે, અને બેનપણીએ વાતે વચગી.

રખીનાએ પુછ્યું. અખીત નહીંન દખાળ વચગી એવું કહી કેમ અખરે છે? અને એના વર સાથે વિચારે સાથે કેમ જાણે છે તે મોટા થયા દીવર થી જાણ અમ નથી.

અખીતા અને નહીંન થોડા દિવસ પહેલાં મળી હતી કહેલી હતી કે અખરો ચંકાર કુતરા ખીલાડા ભેગો ચાલે છે. સાચુ બેસ નેવી છે. અને થારી નજરો તો હુમ્મી સિપાળ નેવી છે બધાને લાગતી મારે છે.

રખીના બીવારી નહીંન અને તેની લણી થઈ આવે છે.

અખીતા કા નેમાં વળી અખર કે પાંચીએ પધુ જિવા અબ્બા છે કે પાંચે પાંચની જગાં નોંધે રાજીવ થાય, અને અખર પડે તો કાયમ ભેગા કાંઈ ખીચ કરી શકો નહીંન કો છે.

ખીચ અહીં નહીંન વાતો કરી અખીતા જવા જઈ. રખીનાએ ફરી આવવા કહ્યું: બાળક રાજીવ પધુ બેઠી છે. મોટા માસી આવ્યો અને અને ફરી જનાવરોની વાતો કહેલો.

રખીના: જનાવરોની એ પુ વળી

રાજીવ: કેમ બર પામ સિપાળ કુતરા ખીલાડા કાયમ અખાની વાતો મસી નેલા કહેના

અને બેનપણીએ એક બીલ જામે નોંધે રહી.

હિંદી યુવકો અને રાજકારણ

(પહેલાં માનાઈ અનુક્રમન)

પ્રથમ પગલા તરફે તમારે ખીચ જાણીએ સાથે મેંડો સંબંધ બાધે નોંધ્યું અને દેશના કાયદાઓ વિશે

અમિતો તમા વિચારણા કરવી નોંધ્યું અને મહાત્મા ગાંધીના સિદ્ધાંતો પ્રચાર કરીએ નોંધ્યું. અમર સંદોષ નો આ વખત નથી. તમારે સારા સાદા આફ્રિકન નામની બાળકો છે એ વાતને ચક્રમ પડે વળગી આવજો થશે અને સ્વતંત્રતાની લડત તમા આવી જીવનની લડત અપનાવો.

પાદ રાખે જે કપડા તમે પહેરો છો, જે અળ આવે છે, કે જે છાત્રો માં તમે ધિણકુ લો છો, અને જે નસમાં તમે પ્રવાસ કરો છો, જે રીફ તમે જીઓ છો, જે જાતને થરોમાં તમે વસો છો એ બધું રાખજો તમારે માટે નહીં કરે છે. કારણ કે નૈતિક રીતે તમે રાજકારણમાં જાગ નથી લેતા તેથી "રાજકારણમાં રસ લઈ એક સાચા જીવન તરફ આવડે બાળક વધવાનું છે તે રસ ધરાવવો, યુવાની અને અર્થાત જીવન પસંદ કરવાનું છે. હવે તમારી પસંદગી કરો.

પાટીદાર હોલમાં રેડીયા બારશ-જ્ઞાનચક્ર

શ્રી ક્રિષ્ણલાલ યુનાઈટેડ પાટીદાર સોસાયટી નોંધાનીસત્તમના આચાર્ય કેળવણી આદરવા વડે ૧ ગુરુવાર તા. ૧૭-૯-૫૯થી કારકરવા વડે ૧૨ મંમળવાર, તા. ૨૬-૯-૫૯ સુધી દર રોજ સાંજે ૭-૩૦ થી ૯-૦૦ પાટીદાર હોલમાં પુ. ચંપીજીની હાજરી અતિ નિમિત્તે જાવવડોને મધ્યમ દિવસ કરવામાં આવ્યો છે તેમાં દર રોજ પુ. જાણુજીના જીવન અને વિવિધ કામો અંગે વાચન રાખવામાં આવ્યું છે ઉપરાંત નીચેના માધી ક્રિષ્ણ લાઈ બેગર જીવ જીવ દિવસે પુ. જાણુજીને મહાનિધિ આપરો.

(૧) શ્રી કાનજીભાઈ બાબુભાઈ શ્રી કાનજીભાઈ પુ. જાણુ, (૨) શ્રી ગોરજીભાઈ મધ્યકાલ, (૩) શ્રી શ્રીખાલાલ ખાતર (૪) પ્રિયોરીલાલ શ્રી રવામી ખાતર (૫) શ્રી મોલવી સમુજ (૬) શ્રી એસ. અંબર (૭) લક્ષ્મીભાઈ મેડી (૮) શ્રી કંવરજી તરડીયા (૯) શ્રીમતી જમુનેન જીતાભાઈ મધ્યકાલ (૧૦) રીપુટના શ્રી રાજકારણ દેસાઈ (૧૧) કા. શ્રી એલ. કુખી (૧૨) શ્રી મધુભાઈ કે. પટેલ હોલ દિવસે તા. ૨૬-૯-૫૯ મંમળવારના રોજ રેડીયા બારશ નિમિત્તે શ્રી કારણ સારણ મંદિરના બાળકો તરફથી પ્રસંગોચિત કાર્યક્રમ થશે. અર્થે હોલ આખેનોને આ જ્ઞાનવત્સવ વખતસરે કાનજી આવવા આમદવારી વિનંતિ છે.

નગર ચર્ચા

એક મેને પ્રુપ્ટ કે, રાજીવ ભેગા પીદ અને જીવન કાર્યકર્તાએ જીવેસ સામે આ શું નવો પક્ષ લગ્ય કરી નેહાદ અખી છે?

એક ભાઈ ત્યાં બેઠા હતાં એમને કહ્યું કે, જીવેસ એ એક વ્યક્તિની રીયા નથી. એકે દેશને યુવાઓમાંથી છોડાવીને સ્વતંત્ર કર્યો. એની સામે આપ નેહાદ અખાવવા કરતાં એ કામને હાથ નહીં તો થરમાં બેસી જવું સારું. વળી બાળકે તો જીવન જીવન કાર્યકર્તાઓ અને કોમિશનમાં સાથ આપી એક ભેગવનારાઓ હવે સામે કીનરે ઉભા છે.

ખીલ બાળકે કહ્યું કા આવજા જીવન પધુ હવે રાજીવના પક્ષમાં આવ્યા. એક વાર બને મવરવર થયા પ્રુપ્ટ પધુ થયા. વડા પ્રધાન પધુ થયા અને હવે નિષ્ક્રિયતા આ નવો રોખ અખાવે છે.

એક સુરત તરફની મેને કહ્યું હમણા વળી સરકાર પટેલના પુત્ર મહાભાઈ પધુ સામે પડે બેઠા છે.

ખીલ મેને જવાબ આપ્યો કે સરકારના મે સંતાન એક સામે પડે છે બપોરે ખીલ મળીએને કોમિશન માટે જાન આવવા તકમાર છે એ પધુ એક અખાવની છે ને?

જળી એક ભાઈ બેઠી જીવ્યા કે આવ્યો કીવસાનીની પધુ એક રખીતી છે એ કોમિશન સામે નવો પક્ષ રચીને બેઠા છે બપોરે તેમના પાની કેમિસના પ્રુપ્ટ મંત્રી પધુ થોભાવે છે.

પ્રથમ મેન ફરી બેઠી. જીવ્યા કે આનો અર્થ એમને કે ભાઈ સુધી એકા હતાં ત્યાં સુધી કોમિશન સારી હતી હવે ખરાબ છે?

અરજા કેમ બપોરે દવારના સાથે મુકાબ, "મનને બોલ" રવ. કોસીર-લાલ મલવાળા કા. સુરે બાલ કામળ પર મે રંચમાં છપાવું છે. આવ રહત થી. ૧-૦ પોસ્ટર ૩ પેની.

આ એરીસેથી મળશે.

'Indian Opinion', P. Bag, Durban.

વર્તમાનપત્રોનાં લેખકોનાં નામો

રાજા સુકા મરથા

શિવ કા રતલી યુગીના રાજા. આવ થી. ૫૧-૦

"મેં એ જોતો જ નહીં બાળક પડે આવવામાં આવશે તો ખાતું બોલવું પધુ જતાં પહેલો બોલવું તો કેવે પેલા જીવેન જ ભેગાને રહેશે."

લખો. Meermaan (Pty.) Ltd. P. O. Box 26, Phone 123 (Brits, Transvaal)

જ. થીમૈય્યાના રાજનામા અંગે લોકસભામાં ઉચ્ચ ચર્ચા

૨૫ માં મોકલનારા નવા પ્રધાન થી નહેરુએ સરસનાપતિ જ. થીમૈય્યાના રાજનામા અંગે અધ્યાન્યુ હતું કે થી થીમૈય્યાએ મારી સલાહ મળીને રાજનામું પાસું બેંચી લીધું છે.

થી નહેરુના નિવેદન બાદ આચાર્ય અમો હાથાશ્વકમાં થવી જોઈએ. ૧૫લાનીએ માનવી કરી હતી કે સમગ્ર ભાષાતની થયી કરવા માટે મોકલનાની પાનગી મોકલ ચોલવી જોઈએ. જેમાં સભાશુદ્ધતા તમામ વિભાગો અને સત્તા પરના પક્ષના તમામ સભ્યો હાજરી બાબત સ્પષ્ટ છે.

આચાર્યે મધુમાં જણાવ્યું કે જનરલ થીમૈય્યાની રાજનામાના નોંધામાયરો ૧૫લા દ્વારા તેને થી નહેરુના નિવેદને રીતિએ આપે છે તેમજ બહુમતીએ માનવતા આણે છે અને ક્રિતિઆણે પો અંગે મધુ તેમજે રજૂ કરી છે. પ્રણીતિ આણે આણે છે જેમાં કોડિ- નાવેલા પ્રતો મંજૂર કરાવના છે. આ પ્રતો મંજૂર અંગે સચવા/ રીતિ અંગે તેમજ આપણિક સચે આણે આપણા દેશ પર આક્રમણ થાય તો દેશને જમાવ કરવાની તેમની સક્તિમાં પ્રબલે વિશ્વાસ છે કે નહિ તેને કમતા છે. આથી આ માનવતાની સંપૂર્ણ હવે.

અમો હાથાશ્વકમાં થવી જોઈએ. નહેરુમાં આવી ચર્ચાથી અમર થાય છે કે જનરલ જેમી સમાયુદની પાનગી મોકલ ચોલવી અને તેમાં અમો થાય છે જરૂરી છે.

થીમૈય્યાને અંજલિ કેમ નહિ?
ડો. રંજાથ જણાવ્યું હતું કે થી નહેરુએ પોતાના સાર્થક થી કૃત્યોનનની કામગીરીને નો અંજલિ આપી છે એવી અંજલિ જનરલ થીમૈય્યાની સેના જોને આપી નથી. આ મહત્વની બુદ્ધિ તેમજ નહેરુ તમે સુધારી લેશે એવી આશા છે.

અમરતં પરિપરના થી મહત્વની મળ્યાવું હતું કે આ સરખારત પર અમો કરવી કે નહીં તે સમાયુદે વિચારવાનું છે.

થી મરીક મહેતાએ આ આપી માનવતાની અમો મોકલનાની પાનગી મોકલમાં કરવાની વાતને ડો. આચાર્યે હવે.

તપાસ કરી ચાકો છે

થી નહેરુએ જાહેર થયું છે કે આચાર્યે કિપ્પાની અમર તો કોઈ પણ વ્યક્તિ પ્રત્યે તે સરકારમાં આપવામાં આવેલી મહત્વની કાપડો તેમજ તપાસી ચાકો અને ઘેરાવ રીતે આપવામાં આવી છે કે નહીં તેની આશો કરી ચાકો.

તો કોર્ટમારફિલ કરે

આચાર્યે મુખ્યમંત્રીએ થી કિરેન મુકરજીના બાવજ પખતે કરમીયાન- ગીરી કરતા થીમૈય્યા રજુ ચકરતીએ અમો કામે કરેલી તુકતેમીની પ્રત્યે અમરતં પરિપરના થીમૈય્યા હતું અને હતું

હવે કે થીમૈય્યા રજુના આણેપમાં જરાક મધુ સત્તા હોય તો જનરલને કોર્ટમારફિલ કરવા જોઈએ

થીમૈય્યા રજુએ અમો કામે હતું હતું કે, પાકીરતનાના પ્રમુખ જનરલ અમર પાન ભાવત પખતે છે તે જ દિવસે જનરલ થીમૈય્યા રાજનામું આણે છે એ મધુ અમર છે.

પકીર નહેરુએ પોતાની ચીંતા અમર કરી હતી કે મારી કચેરીમાં સર સેનાપતીનું રાજનામું આપ્યું અને એ જુરત તેમને મુલાકાતે મોકલાવી રાજનામું પાસું બેંચી લેવા જણાવ્યું અને તેમને તે રિજકાઈ આ પીના થી નહેરુ નહેરુ કરી હતી રાજનામું અને ન પાકો બેંચી લવાને, પ્રસ મ હાપામાં નહેરુ મમેલ. જોઈને કુ આચાર્યે પાકો હુ રાજનામાને અને પ.ક પ્રધાનના આમરને કચો જ સંપદ નથી.

અનાજનો રાજ્ય હસ્તકે વેપાર

રાજ્યસભામાં ચર્ચા સમયે મોકલા નવા મોરારજીધિય થી અમર. કે. પાટીએ કહ્યું કે નવી જવાબદારી સહજ કમી ભાદ, મારી રાજ પરવેની જવાબદારી થવી અમો છે અને મારી સજાત અમર નિમળતાને નિર્ણય જનતા પોતે જ કરશે. રાજ પ્રમુખ મેરા અનેલા અનાજના પ્રમને હવ કરવાને માટે, તમે અજતાં 'સામવરતી ધણિત' તમામ મહેનો સહકાર મળે.

થી પાટીએ કહ્યું કે અને મારી નીતિ નક્કર કરતાં મોકલ સમય જરી. આ પ્રમને રાજ્યની સરકાર સારે લાવેવળે છે.

પરિષદ જામનની મોરારજી પરિ- રિયતિ અંગે મોકલા તેમજે કહ્યું કે કુ રાજ્ય સરકારના કાલ સંપદમાં હુ અને અંપૂર્ણ વિશ્વાસ સારે આવી આપ્યું હતું કે તમા દરેક સમય પગલા મેવમાં આજા છે અને રાજ્ય સરકાર માને તેમ પ્રકારની સહાય આપવામાં આવે છે.

તેમજે કહ્યું કે અનાજના પ્રમના નિરાકરજ માટે કોઈ પણ માનવી સારે અમર તો દરેક માનવી સારે હાય વિલાવવાને માટે તપાસ હુ. તેમ કરવામાં હેન્દમાં અમર રાજ્યો માં હાથાકાર સમીતીની જરૂર હવે તો તે રમરમાં આવશે અને તેને જનરલની બનાવવામાં આવશે.

અનાજ વ્યાપાર

સરકારે હરજના અનાજ વ્યાપાર અંગે મોકલા થી પાટીએ કહ્યું કે ને મધુ જ જરૂરી લાયકે લાજ સરકાર અનાજને જવા કર પોતાને દરજા મોકલ. તેના વચર અમરો સહકાર હોય તો કુ મહુ જરૂરી થાય કરવજ કે હાય માં નહિ તો અંપૂર્ણમાં પ અમર ૧૦ અમર ૨૦ વર્ષ ભાદ મધુ મુકત અર્થકારજ અતિતરમાં આવશે. આમ

કતાં મધુ રાજ્ય હસ્તકે. વ્યાપાર એવી વસ્તુ છે કે અમુક હેતુ માટે અમુક સમય સુધી આવી શકે.

થી પાટીએ કહ્યું કે બેકુતને અનાજ વધુ હાથાગાની ધેરજા અને તે બેવાની મારી નીતિ હશે. એ વસ્તુ તેમના જ હિતમાં છે અંદાજ નહિ પરંતુ રાજ ના હિતમાં છે.

જલરી નિર્ણય લે

અર્થ સમયે મહાસત્ર ડોસી સમય થી અમિનાદર્થકિય મોટીમા કહ્યું કે અનાજના પ્રમમાં એ મધુ હિપાનને પ્રમ અમરો હોય તો અમીન સુધારજા અંગેના નિર્ણયો એમ અને તેમ અમરો લેવા જોઈએ.

અનાજ વ્યાપાર પકેતો સુકે

મુખ્ય રાજ્યના ડોસી સમય થી એમ. સી. યાદે કહ્યું કે અનાજના રાજ્ય કરતકના વ્યાપારની નીતિ એ પાસું પરિણામ આપતી નહીં હોય તો એ અંગેની દરી વિચરજા કરવી જોઈએ અને જરૂર હવે તે જલરીથી પકીર મુકવી જોઈએ.

—મુખ્યમાં પ્રસીદ થનુ જનમ સુધિ પદ હા. ૪-૧૦-૫૬ના પોતાનો રમલ મદેસલ પકીર નહેરુ પ્રમુખ પદે ઉભવશે. તે પ્રસંગે એક ખાસ અંગે પ્રસિદ કરવામાં આવનાર છે.

શુભ પ્રસંગે માટે મેટ !

સીઓ અને મુરૂપો માટે

ઘડીયાળ !

૧૭, ૨૨ અને ૨૫ બુલેનાં
એરોમેટીક કેસેનર.

- ગેમર
- રોમરી
- લેડા
- રસર

વિગેરે દરેક બતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પ્રુપેનાં શાટ સુદ, પાયન્દમા તિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બેઠકસ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૪.

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, બેઠાનીસબર્.

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

મુરલી જમણના અને સ્પેરપીસ્ટ છીએ.

બી રેપીડની અંગત હેબરેજ નીચે કુતીબનના અને રાઉસીયાના નીચે
પણ બાગમાં હાથે મુકાયે આવી રહેલું કરવાનો અને કન્ટ્રીમાં બર્ડિંગ.

ડેપીટન્સ બાલકની હોટેલ

(બી કોર્નર મીડલ હાઉસ)

જો આને વિઠ્ઠોરીયા સ્કાલના શુભાપર - કરવાન.
ફોન નંબર ૨૩૮૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

જુહાપુર, મુમ્બાઈ, પીઆનનાં અને લગ્નલ એજન્ટ

હિંદુસ્તાન અગર ફનીયાના ડાઈ પલ્લુ બાગની હાઈલ હિંદુસ્તાન અગર અગ્રીમ
માર્ગે મુસાફરી કરવા ઘેર બીજાં અમારી મારફતે હુજૂમ કરો.

લંડન, આમ, ચી.વી. કુલ્લડ, બાસ્ત્રમાત, પોસ્ટમાસ, વિગેરેના નીચા અને
હિંદુસ્તાની આપોએ છીએ.

ઈન્ડિયન, પારકનલ ટેક્સ, હિંદુસ્તાન મો.પર, લખાવવા રેવન્યુ ક્લીયરન્સ
સર્વિસેટ ૧ મેપાકના માયસેન્સો 'માસપોટ' તેમજ કમીએશનને લખવી
જાણતોમાં હઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મરદ સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ બુચરબલ ત.ઈફે બેસોસીએશન કોફે ચોરફીયા અને મોડેસાવા
ઈન્ડિયન રાંધણી લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone: 33-9033. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાન્ટું ઉગાદા ફરૂટ

આંખા અબાધ, લીલી અબાધ, રતાવા અને મુરછની ગ્રાસમ
આહુ છે. આહુ બજારે હાવ, હસાહુ બજારે હાવ,
પાચક નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

કપૂરી અને ચેનલી પાન બજારે હાવ, પોસ્ટલ નુફું. જાણીકા મિલ
સી ૧૦-૬ હાની અને રહેવ નારીકા યી. ૧૧-૧ હાવ.

રાઉસીયા, ન્યાસાથેન્ડ અને બેસાથન ફોગોના ચોરફો ૧૫૨ પ્રાઈ
પ્યાન આપી રીઈ પણ મરદ પરમીટ હાની મોલાયું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીયર! ફરનીયર!! ફરનીયર!!!

બેલ્કમ જુદ, લાઇનંગ્રુમ જુદ, ચોઈરોમ, ટરેસીંગ ચેસ્ટ,
સાઈકલ બોઈ ઓફીસ ટેકે, જુદ ટેક્સ, ટેબલ, લાઇન કીકાપત
બાવે ખરીદી શકો. બાવે પધારી લાભ લેવા સુકોશ નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન હરેસર—

જો હમારી હેબરેજ નીચે તઈવાર થાય છે. ટેબે સોફ હમેશાં તઈ-
વાર રહે છે. માત્ર રોક્કા બાગના ગ્રાઈસ બોક્સ ખંખાનો અને નેપાર
આવળ પધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

હોઈની મોટામાં મોટી વિમાની કંપની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી બલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાઓ અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. ઓ. બોક્સ ૧૧૧૦.

રેસીડન્સ : ૧૧૧ ઇલેવનથ એવન્યુ,

ડરબન.

ટેલીફોન

ઓફીસ : ૨૫૮૪૫

રેસીડન્સ : ૨૬૪૧૩.

ગાંધીજી અને ઇશુ

(સમિચારક એખાર, એહાનીસબગ)

૨૯-૯-૫૦ના રોડીય નારસ
આવે છે આ માલ મંથી માલ
કે તે પ્રથમે આ લેખ આપીએ છીએ.
ગાંધીજીનું જીવન જોતાં આપણને ઇશુ
પાલ આપ્યા વધર રહેતા નથી. એ
જાનેની વાણી, જાનેનો જમતને ઉપદેશ,
ચોતાના પથે આપર ચોતાની જાતની
કુશાલી, જાનેનું વર્તન, કરીએ! માટે
જાનેનું કશણી કહ્ય, જાનેના જીવનની
અપલ આતવળાત ઉપર ધરેલી અપર,
જાનેનું અવતારી કાર્, એ જાનું
આપણને જાનેની અમાતા તરફ દિષ્ટ
કરવે છે.

જાનેનો જીવન જેવું જાનરને માનવ
જાનવવાનો, એને જીવાથી અને જાન
માંથી ક્રિયા અપાવવાનો કલે આપી
આક્રિયા અને કોલમાં ક્રિસ્ટી પાસી-
એવે પશુ ગાંધીજીને સમ આપ્યો.
જો'જા'ના પાસી એકે કલે પદે-
વલેથી ગાંધીજીની કુશાલી ઇશુ જોડે
કરી દિશિય આક્રિયામાં મહાપાલ
અપર એક આપાન કેડીની વાલ
આવે થીલી કાપાથી એક નેલપાથી
ખીલ નેલમાં જતા કતા તારે કોડને
ઇશુની નેલસેલેલી કુશ પાલ આપી.
એ વિરે એમણે કહ્યું છે કે એમ
શામન સમેલિસા ઇશુને એક આપાન
વક્રી અપલતા કતા તેમ દિશિય આ-
ક્રિયાના અંગેએ પશુ વક્રાપાલને
એક આપાન કોડી અપર લેખતા
કતા.

ઇશુની કામે પશુ એવે! આરોપ
મુગામાં આપ્યો કલે કે ઇશુ કોડીને
અવળે માર્ગે દોરે છે, તેમ ગાંધીજી
કામે પશુ ૧૯૨૨માં એમ પ્રકરને
આરોપ મુગી સરકારે કેમ અપાવે!
કલે. રોમન કુશાળે ઇશુને પુલુ
કે તમે જ વક્રીના રાન છે. કે
ઇશુએ કહ્યું કે એમ તમે કલે છે,
નાપાવિયે તેમને કહ્યું કે આ અપા
કોડી તમારા ઉપર અને આરોપ
મુગે છે તે તમે અપલતા નથી.
તારે પશુ ઇશુએ કહ્યું કહ્યું નહિ.
ગાંધીજીએ જુરો રાવો કીલે કલે
તેમણે ચોલે કહ્યું કહ્યું કે ચોલે
કુનેનાર છે એટલું જ નહિ પશુ
સરકારી વકીલને કહ્યું કે તમે કલે
છો. એના કલે મારો કુમે મોડો છે.
પશુ તમણે એમ પશુ કહ્યું કે મેં
નેલસેલેલી કાપાને એક અને કલે
રોલ પશુ એમ કલેનામાં મેં કલેના
કાપાનું તો પાલન કહ્યું છે.

ઇશુની માલ ગાંધીજીનું જીવન પશુ
ખીલવાને ખાલે ચોતાના જીવનને
એમ આપવામાં થીલું છે. કવિવર
કોડારે ગાંધીજી માટે કહ્યું કહ્યું કે

ગાંધીજીની અવતારનું ૧૯૨૫ એમના
જાનવ આતવળા અને આતવળામાં
છે. જાનેના કામ કરનાર પશુ
માણસો સ્વાર્થી જેવુંથી આતવળા
આવે છે. ગાંધીજીનું કામ એવું
જીલું છે. તેમણે કાપા, જાન, તાપ
કે કોર્તો એમાં કાપાને લેલ રાખતા
નથી. એમને આપ્યા કોડીતાનું
કિલકાન આપે! તો તેમણે એના ઉપર
મેલવાની ના પાસી. પશુ એ કિલકાન
માના રટનો થેલી દોરે અને તે પેલા
કરીએને વલેલે. અમેરીકામાં નેલકું
જાન છે તે જાનું એમને આપે! તોયે તે
મેલાની ના પાસી અને લેલે તો તે
ખાનવ જાતિની કલિત પાપ તેમ
કાપામાં વાપરશે. જોનામાં ઇશુ
ક્રિસ્ટની અપાન કલેનામાં આવે છે
તે ગાંધીજીમાં છે."

ચોડક રોપાને અર રો-લી નામના
એક વિરોધી ગાંધીજીને પુલુ કે
ગાંધીજી કેવો છે? કારે તેમણે કહ્યું
કે એ ખીલ કાપા કરતાં ઇશુને
વધારમાં વધારે અપલતા આવે છે.
ચોડક રોપાન એ વિરોધી કલે છે કે
અર રો-લીની વાલ તાન કાપી છે
દેર માલ એટલેજ છે કે એમ અપા
અપા, રી જાતને ઇશુના અનુપાલે!
કલેનામાં એકીએ અપરે ગાંધીજી
રીતે ચોતાને જોળાવતા નથી. કલે
ઇશુની નજીમાં નજીક તો તેમજાન છે
ગાંધીજી અને ઇશુ જાને દોરે કલે
કલે નારકા કલે. જાનેની પાસે
ચોતાનું કહ્યું ન કલે કલે કુનીપાની
વધી થીએના જાલે માલિક કલે."
ઇશુનું જીવન એટલે પાસી જાન ઉપર
આપાની અપાને! મિલ, લેડી
રીતે ગાંધીજીનું આપું જીવનકાર્,
પાસી જાન ઉપર આપાની કલિતને
મિલ કલે કલે આપવામાં જ અપાલું
છે.

ઇશુએ ચોતાના માલો મારે પશુ
કલેનાને આપેના કરી કલે કે તે
અપલતા! એ લોડીને કું મારી
આપણે એમને અપર નથી કે એમણે
કું કહ્યું છે! ગાંધીજીએ પશુ દિશિય
આક્રિયામાં એમના ઉપર કુમયો
કરનાર પકાળે તમા કલેના એમ
દેનાર અલલાને મારી આપી કલે
અને એ લોડી ઉપર કેમ ન આવે
એવો અપા જતાથી કલે. એ રીતે
ઇશુએ ને કહ્યું કે ગાંધીજીએ આપરી
જાનવું. એમણે જાનતને જાનવી
આપું કે ઇશુની વાલ એ કાપ ચોડક
વાલ નથી. પશુ આપણા જીવનમાં
આપરીને જોના વડે આપણું જીવન
કલેના કલે અપ અપ કલેના એવી

એ ગાળી છે. ગાંધીજીના ઇશુ તરફના
આપા પલપાતને થીયે મણું એમને
કુશા કિરતી કલેના કલેના
ઇશુ અને ગાંધીજીને એમના અનુપાલે
એ. કલેની અવતાર મણે છે જાનેની
વાણી પશુ જાલે કલેનાની રવમુએ જ
કલેનાનેલી વાણી કોલ તેમ લોડી
ઉપર આપણે અપર દેલવાલી. પશુ
જાને ચોતાના અપામાં ચોતાને કલેની
અવતાર કેલ જાનવું તો તેના વિરોધ
કલેના

ગાંધીજી કલેનારે "ઇશુ કલે એકલે
જા કલેનારે કલેનારે અપા માલ
છે એ માનવામાં જ વિચારેલ રહેલો
છે. કારણ કલેનારે કલે પલે અને
આપણો રોલ કરે એ અપ નથી એટલે
કે પ્રજાને માલક એ કલેનારે એમ
અપલવાને છે કે કલે માનવી એ
કલેનારે સતાન છે. એ માનવી કલેનારે
માનવી કરના આપાલિકા કલેનારે
પલે કલેનારે કોલ તેમ વિરોધ અપામાં
અપુન સતાન કલે કલેનારે. ઇશુની વાલ
જીવન ઉપર વિરોધ અપર અપ છે
કારણ કે કલેનારે ચોલેનારે વેલ કલેનારે
સતાનેમાં એમને કું એક માનું કું
"પેલા કલેનારે એટલે "આપાલિકા અપ"
એવો અપ કરવાનો છે. "અપા
ગાંધીજીએ કહ્યું કે કલેનારે એ કલેનારે
વધે પલેનારે વધારે અપ એમ
કલે આપણે કુનીપાને અપલે મારે
દોરિયે છીએ. મારે એ એલિકારી
કલેનારે ઉપરે કરીને આપણે એના
રહેવાનું નથી પરંતુ આપણે આપે એ
કલેની જીવન જીવને આપણું દેવ
કલેનારું છે. આપણી આપણ જ
કલેનારે અપ કરવાનો છે."

ઇશુના કલેનારે મારે ગાંધીજીએ કહ્યું
એવો કલેનારે કલેનારે માનવ એમને
છે. જેવી રીતે કુશાળ વિરે આપણને
આપણે કરવાની અપર રહેલી નથી
પશુ એવી કુશાળ જ એવો અપર તે
આપણે માણસ કે એ કુશાળને એક
કલેનારે નથી તે પશુ એવી કુશાળ
અનુપાલે કલે છે. ગાંધીજીએ પશુ
ઇશુની આપે ચોતાના જીવનની કુશાળ
ચોતાના જીવનકાર્માં મારે ૧૯૨૧-૨૨
વિરોધમાં દેવાથી છે

કલેનારે એક અપાને રાતરના
ચિનના માલ અપે મારે ગાંધીજીને
કલેનારે મારે ગાંધીજીને કલેનારે

આપે! કે "માર્ગ જીવન એમ મારી
વાણી છે"

ગાંધીજીએ કહ્યું છે કે અપાલિકા
અપમાં કું કિલ્લી નથી પરંતુ ઇશુ
ના અપાલિકા, માનવ એમ અને આત્મ
અપાલિકા આપાલિકા તમા આ
કુનીપાના માલ અપા કાપેમાં ઇશુ
અને દોરવણી છે. ગ્રેખના અપા
કાપાથી આપણી કલેનારે વિવચનાથી
માલ છે એટલું એ આપણે ના થીયો
કલેનારે તો ઇશુનું જીવન અને અપ
એલે નકુ અપાલિકા, આપ આપ અપાલિકા,
ગ્રેખ એ જાળો તરેના ઇશુના કલેનારે
ગાંધીજીના પશુ કલેનારે. જાનેએ જીવે
મા એકલે કલેનારું પાલન કલે
અને એને મારેનારે તેમણે કલેનારે
(અપા)

વાંચકોને જવાબ

[અપાલિકા કલેનારે અપાલિકા
માટે કલેનારે ચિનતીના અપાલિકા અપરે
વપુકરેનારેનારે થી થી. ૧. ૨. ૩. ૪. ૫. ૬. ૭. ૮. ૯. ૧૦. ૧૧. ૧૨. ૧૩. ૧૪. ૧૫. ૧૬. ૧૭. ૧૮. ૧૯. ૨૦. ૨૧. ૨૨. ૨૩. ૨૪. ૨૫. ૨૬. ૨૭. ૨૮. ૨૯. ૩૦. ૩૧. ૩૨. ૩૩. ૩૪. ૩૫. ૩૬. ૩૭. ૩૮. ૩૯. ૪૦. ૪૧. ૪૨. ૪૩. ૪૪. ૪૫. ૪૬. ૪૭. ૪૮. ૪૯. ૫૦. ૫૧. ૫૨. ૫૩. ૫૪. ૫૫. ૫૬. ૫૭. ૫૮. ૫૯. ૬૦. ૬૧. ૬૨. ૬૩. ૬૪. ૬૫. ૬૬. ૬૭. ૬૮. ૬૯. ૭૦. ૭૧. ૭૨. ૭૩. ૭૪. ૭૫. ૭૬. ૭૭. ૭૮. ૭૯. ૮૦. ૮૧. ૮૨. ૮૩. ૮૪. ૮૫. ૮૬. ૮૭. ૮૮. ૮૯. ૯૦. ૯૧. ૯૨. ૯૩. ૯૪. ૯૫. ૯૬. ૯૭. ૯૮. ૯૯. ૧૦૦. ૧૦૧. ૧૦૨. ૧૦૩. ૧૦૪. ૧૦૫. ૧૦૬. ૧૦૭. ૧૦૮. ૧૦૯. ૧૧૦. ૧૧૧. ૧૧૨. ૧૧૩. ૧૧૪. ૧૧૫. ૧૧૬. ૧૧૭. ૧૧૮. ૧૧૯. ૧૨૦. ૧૨૧. ૧૨૨. ૧૨૩. ૧૨૪. ૧૨૫. ૧૨૬. ૧૨૭. ૧૨૮. ૧૨૯. ૧૩૦. ૧૩૧. ૧૩૨. ૧૩૩. ૧૩૪. ૧૩૫. ૧૩૬. ૧૩૭. ૧૩૮. ૧૩૯. ૧૪૦. ૧૪૧. ૧૪૨. ૧૪૩. ૧૪૪. ૧૪૫. ૧૪૬. ૧૪૭. ૧૪૮. ૧૪૯. ૧૫૦. ૧૫૧. ૧૫૨. ૧૫૩. ૧૫૪. ૧૫૫. ૧૫૬. ૧૫૭. ૧૫૮. ૧૫૯. ૧૬૦. ૧૬૧. ૧૬૨. ૧૬૩. ૧૬૪. ૧૬૫. ૧૬૬. ૧૬૭. ૧૬૮. ૧૬૯. ૧૭૦. ૧૭૧. ૧૭૨. ૧૭૩. ૧૭૪. ૧૭૫. ૧૭૬. ૧૭૭. ૧૭૮. ૧૭૯. ૧૮૦. ૧૮૧. ૧૮૨. ૧૮૩. ૧૮૪. ૧૮૫. ૧૮૬. ૧૮૭. ૧૮૮. ૧૮૯. ૧૯૦. ૧૯૧. ૧૯૨. ૧૯૩. ૧૯૪. ૧૯૫. ૧૯૬. ૧૯૭. ૧૯૮. ૧૯૯. ૨૦૦. ૨૦૧. ૨૦૨. ૨૦૩. ૨૦૪. ૨૦૫. ૨૦૬. ૨૦૭. ૨૦૮. ૨૦૯. ૨૧૦. ૨૧૧. ૨૧૨. ૨૧૩. ૨૧૪. ૨૧૫. ૨૧૬. ૨૧૭. ૨૧૮. ૨૧૯. ૨૨૦. ૨૨૧. ૨૨૨. ૨૨૩. ૨૨૪. ૨૨૫. ૨૨૬. ૨૨૭. ૨૨૮. ૨૨૯. ૨૩૦. ૨૩૧. ૨૩૨. ૨૩૩. ૨૩૪. ૨૩૫. ૨૩૬. ૨૩૭. ૨૩૮. ૨૩૯. ૨૪૦. ૨૪૧. ૨૪૨. ૨૪૩. ૨૪૪. ૨૪૫. ૨૪૬. ૨૪૭. ૨૪૮. ૨૪૯. ૨૫૦. ૨૫૧. ૨૫૨. ૨૫૩. ૨૫૪. ૨૫૫. ૨૫૬. ૨૫૭. ૨૫૮. ૨૫૯. ૨૬૦. ૨૬૧. ૨૬૨. ૨૬૩. ૨૬૪. ૨૬૫. ૨૬૬. ૨૬૭. ૨૬૮. ૨૬૯. ૨૭૦. ૨૭૧. ૨૭૨. ૨૭૩. ૨૭૪. ૨૭૫. ૨૭૬. ૨૭૭. ૨૭૮. ૨૭૯. ૨૮૦. ૨૮૧. ૨૮૨. ૨૮૩. ૨૮૪. ૨૮૫. ૨૮૬. ૨૮૭. ૨૮૮. ૨૮૯. ૨૯૦. ૨૯૧. ૨૯૨. ૨૯૩. ૨૯૪. ૨૯૫. ૨૯૬. ૨૯૭. ૨૯૮. ૨૯૯. ૩૦૦. ૩૦૧. ૩૦૨. ૩૦૩. ૩૦૪. ૩૦૫. ૩૦૬. ૩૦૭. ૩૦૮. ૩૦૯. ૩૧૦. ૩૧૧. ૩૧૨. ૩૧૩. ૩૧૪. ૩૧૫. ૩૧૬. ૩૧૭. ૩૧૮. ૩૧૯. ૩૨૦. ૩૨૧. ૩૨૨. ૩૨૩. ૩૨૪. ૩૨૫. ૩૨૬. ૩૨૭. ૩૨૮. ૩૨૯. ૩૩૦. ૩૩૧. ૩૩૨. ૩૩૩. ૩૩૪. ૩૩૫. ૩૩૬. ૩૩૭. ૩૩૮. ૩૩૯. ૩૪૦. ૩૪૧. ૩૪૨. ૩૪૩. ૩૪૪. ૩૪૫. ૩૪૬. ૩૪૭. ૩૪૮. ૩૪૯. ૩૫૦. ૩૫૧. ૩૫૨. ૩૫૩. ૩૫૪. ૩૫૫. ૩૫૬. ૩૫૭. ૩૫૮. ૩૫૯. ૩૬૦. ૩૬૧. ૩૬૨. ૩૬૩. ૩૬૪. ૩૬૫. ૩૬૬. ૩૬૭. ૩૬૮. ૩૬૯. ૩૭૦. ૩૭૧. ૩૭૨. ૩૭૩. ૩૭૪. ૩૭૫. ૩૭૬. ૩૭૭. ૩૭૮. ૩૭૯. ૩૮૦. ૩૮૧. ૩૮૨. ૩૮૩. ૩૮૪. ૩૮૫. ૩૮૬. ૩૮૭. ૩૮૮. ૩૮૯. ૩૯૦. ૩૯૧. ૩૯૨. ૩૯૩. ૩૯૪. ૩૯૫. ૩૯૬. ૩૯૭. ૩૯૮. ૩૯૯. ૪૦૦. ૪૦૧. ૪૦૨. ૪૦૩. ૪૦૪. ૪૦૫. ૪૦૬. ૪૦૭. ૪૦૮. ૪૦૯. ૪૧૦. ૪૧૧. ૪૧૨. ૪૧૩. ૪૧૪. ૪૧૫. ૪૧૬. ૪૧૭. ૪૧૮. ૪૧૯. ૪૨૦. ૪૨૧. ૪૨૨. ૪૨૩. ૪૨૪. ૪૨૫. ૪૨૬. ૪૨૭. ૪૨૮. ૪૨૯. ૪૩૦. ૪૩૧. ૪૩૨. ૪૩૩. ૪૩૪. ૪૩૫. ૪૩૬. ૪૩૭. ૪૩૮. ૪૩૯. ૪૪૦. ૪૪૧. ૪૪૨. ૪૪૩. ૪૪૪. ૪૪૫. ૪૪૬. ૪૪૭. ૪૪૮. ૪૪૯. ૪૫૦. ૪૫૧. ૪૫૨. ૪૫૩. ૪૫૪. ૪૫૫. ૪૫૬. ૪૫૭. ૪૫૮. ૪૫૯. ૪૬૦. ૪૬૧. ૪૬૨. ૪૬૩. ૪૬૪. ૪૬૫. ૪૬૬. ૪૬૭. ૪૬૮. ૪૬૯. ૪૭૦. ૪૭૧. ૪૭૨. ૪૭૩. ૪૭૪. ૪૭૫. ૪૭૬. ૪૭૭. ૪૭૮. ૪૭૯. ૪૮૦. ૪૮૧. ૪૮૨. ૪૮૩. ૪૮૪. ૪૮૫. ૪૮૬. ૪૮૭. ૪૮૮. ૪૮૯. ૪૯૦. ૪૯૧. ૪૯૨. ૪૯૩. ૪૯૪. ૪૯૫. ૪૯૬. ૪૯૭. ૪૯૮. ૪૯૯. ૫૦૦. ૫૦૧. ૫૦૨. ૫૦૩. ૫૦૪. ૫૦૫. ૫૦૬. ૫૦૭. ૫૦૮. ૫૦૯. ૫૧૦. ૫૧૧. ૫૧૨. ૫૧૩. ૫૧૪. ૫૧૫. ૫૧૬. ૫૧૭. ૫૧૮. ૫૧૯. ૫૨૦. ૫૨૧. ૫૨૨. ૫૨૩. ૫૨૪. ૫૨૫. ૫૨૬. ૫૨૭. ૫૨૮. ૫૨૯. ૫૩૦. ૫૩૧. ૫૩૨. ૫૩૩. ૫૩૪. ૫૩૫. ૫૩૬. ૫૩૭. ૫૩૮. ૫૩૯. ૫૪૦. ૫૪૧. ૫૪૨. ૫૪૩. ૫૪૪. ૫૪૫. ૫૪૬. ૫૪૭. ૫૪૮. ૫૪૯. ૫૫૦. ૫૫૧. ૫૫૨. ૫૫૩. ૫૫૪. ૫૫૫. ૫૫૬. ૫૫૭. ૫૫૮. ૫૫૯. ૫૬૦. ૫૬૧. ૫૬૨. ૫૬૩. ૫૬૪. ૫૬૫. ૫૬૬. ૫૬૭. ૫૬૮. ૫૬૯. ૫૭૦. ૫૭૧. ૫૭૨. ૫૭૩. ૫૭૪. ૫૭૫. ૫૭૬. ૫૭૭. ૫૭૮. ૫૭૯. ૫૮૦. ૫૮૧. ૫૮૨. ૫૮૩. ૫૮૪. ૫૮૫. ૫૮૬. ૫૮૭. ૫૮૮. ૫૮૯. ૫૯૦. ૫૯૧. ૫૯૨. ૫૯૩. ૫૯૪. ૫૯૫. ૫૯૬. ૫૯૭. ૫૯૮. ૫૯૯. ૬૦૦. ૬૦૧. ૬૦૨. ૬૦૩. ૬૦૪. ૬૦૫. ૬૦૬. ૬૦૭. ૬૦૮. ૬૦૯. ૬૧૦. ૬૧૧. ૬૧૨. ૬૧૩. ૬૧૪. ૬૧૫. ૬૧૬. ૬૧૭. ૬૧૮. ૬૧૯. ૬૨૦. ૬૨૧. ૬૨૨. ૬૨૩. ૬૨૪. ૬૨૫. ૬૨૬. ૬૨૭. ૬૨૮. ૬૨૯. ૬૩૦. ૬૩૧. ૬૩૨. ૬૩૩. ૬૩૪. ૬૩૫. ૬૩૬. ૬૩૭. ૬૩૮. ૬૩૯. ૬૪૦. ૬૪૧. ૬૪૨. ૬૪૩. ૬૪૪. ૬૪૫. ૬૪૬. ૬૪૭. ૬૪૮. ૬૪૯. ૬૫૦. ૬૫૧. ૬૫૨. ૬૫૩. ૬૫૪. ૬૫૫. ૬૫૬. ૬૫૭. ૬૫૮. ૬૫૯. ૬૬૦. ૬૬૧. ૬૬૨. ૬૬૩. ૬૬૪. ૬૬૫. ૬૬૬. ૬૬૭. ૬૬૮. ૬૬૯. ૬૭૦. ૬૭૧. ૬૭૨. ૬૭૩. ૬૭૪. ૬૭૫. ૬૭૬. ૬૭૭. ૬૭૮. ૬૭૯. ૬૮૦. ૬૮૧. ૬૮૨. ૬૮૩. ૬૮૪. ૬૮૫. ૬૮૬. ૬૮૭. ૬૮૮. ૬૮૯. ૬૯૦. ૬૯૧. ૬૯૨. ૬૯૩. ૬૯૪. ૬૯૫. ૬૯૬. ૬૯૭. ૬૯૮. ૬૯૯. ૭૦૦. ૭૦૧. ૭૦૨. ૭૦૩. ૭૦૪. ૭૦૫. ૭૦૬. ૭૦૭. ૭૦૮. ૭૦૯. ૭૧૦. ૭૧૧. ૭૧૨. ૭૧૩. ૭૧૪. ૭૧૫. ૭૧૬. ૭૧૭. ૭૧૮. ૭૧૯. ૭૨૦. ૭૨૧. ૭૨૨. ૭૨૩. ૭૨૪. ૭૨૫. ૭૨૬. ૭૨૭. ૭૨૮. ૭૨૯. ૭૩૦. ૭૩૧. ૭૩૨. ૭૩૩. ૭૩૪. ૭૩૫. ૭૩૬. ૭૩૭. ૭૩૮. ૭૩૯. ૭૪૦. ૭૪૧. ૭૪૨. ૭૪૩. ૭૪૪. ૭૪૫. ૭૪૬. ૭૪૭. ૭૪૮. ૭૪૯. ૭૫૦. ૭૫૧. ૭૫૨. ૭૫૩. ૭૫૪. ૭૫૫. ૭૫૬. ૭૫૭. ૭૫૮. ૭૫૯. ૭૬૦. ૭૬૧. ૭૬૨. ૭૬૩. ૭૬૪. ૭૬૫. ૭૬૬. ૭૬૭. ૭૬૮. ૭૬૯. ૭૭૦. ૭૭૧. ૭૭૨. ૭૭૩. ૭૭૪. ૭૭૫. ૭૭૬. ૭૭૭. ૭૭૮. ૭૭૯. ૭૮૦. ૭૮૧. ૭૮૨. ૭૮૩. ૭૮૪. ૭૮૫. ૭૮૬. ૭૮૭. ૭૮૮. ૭૮૯. ૭૯૦. ૭૯૧. ૭૯૨. ૭૯૩. ૭૯૪. ૭૯૫. ૭૯૬. ૭૯૭. ૭૯૮. ૭૯૯. ૮૦૦. ૮૦૧. ૮૦૨. ૮૦૩. ૮૦૪. ૮૦૫. ૮૦૬. ૮૦૭. ૮૦૮. ૮૦૯. ૮૧૦. ૮૧૧. ૮૧૨. ૮૧૩. ૮૧૪. ૮૧૫. ૮૧૬. ૮૧૭. ૮૧૮. ૮૧૯. ૮૨૦. ૮૨૧. ૮૨૨. ૮૨૩. ૮૨૪. ૮૨૫. ૮૨૬. ૮૨૭. ૮૨૮. ૮૨૯. ૮૩૦. ૮૩૧. ૮૩૨. ૮૩૩. ૮૩૪. ૮૩૫. ૮૩૬. ૮૩૭. ૮૩૮. ૮૩૯. ૮૪૦. ૮૪૧. ૮૪૨. ૮૪૩. ૮૪૪. ૮૪૫. ૮૪૬. ૮૪૭. ૮૪૮. ૮૪૯. ૮૫૦. ૮૫૧. ૮૫૨. ૮૫૩. ૮૫૪. ૮૫૫. ૮૫૬. ૮૫૭. ૮૫૮. ૮૫૯. ૮૬૦. ૮૬૧. ૮૬૨. ૮૬૩. ૮૬૪. ૮૬૫. ૮૬૬. ૮૬૭. ૮૬૮. ૮૬૯. ૮૭૦. ૮૭૧. ૮૭૨. ૮૭૩. ૮૭૪. ૮૭૫. ૮૭૬. ૮૭૭. ૮૭૮. ૮૭૯. ૮૮૦. ૮૮૧. ૮૮૨. ૮૮૩. ૮૮૪. ૮૮૫. ૮૮૬. ૮૮૭. ૮૮૮. ૮૮૯. ૮૯૦. ૮૯૧. ૮૯૨. ૮૯૩. ૮૯૪. ૮૯૫. ૮૯૬. ૮૯૭. ૮૯૮. ૮૯૯. ૯૦૦. ૯૦૧. ૯૦૨. ૯૦૩. ૯૦૪. ૯૦૫. ૯૦૬. ૯૦૭. ૯૦૮. ૯૦૯. ૯૧૦. ૯૧૧. ૯૧૨. ૯૧૩. ૯૧૪. ૯૧૫. ૯૧૬. ૯૧૭. ૯૧૮. ૯૧૯. ૯૨૦. ૯૨૧. ૯૨૨. ૯૨૩. ૯૨૪. ૯૨૫. ૯૨૬. ૯૨૭. ૯૨૮. ૯૨૯. ૯૩૦. ૯૩૧. ૯૩૨. ૯૩૩. ૯૩૪. ૯૩૫. ૯૩૬. ૯૩૭. ૯૩૮. ૯૩૯. ૯૪૦. ૯૪૧. ૯૪૨. ૯૪૩. ૯૪૪. ૯૪૫. ૯૪૬. ૯૪૭. ૯૪૮. ૯૪૯. ૯૫૦. ૯૫૧. ૯૫૨. ૯૫૩. ૯૫૪. ૯૫૫. ૯૫૬. ૯૫૭. ૯૫૮. ૯૫૯. ૯૬૦. ૯૬૧. ૯૬૨. ૯૬૩. ૯૬૪. ૯૬૫. ૯૬૬. ૯૬૭. ૯૬૮. ૯૬૯. ૯૭૦. ૯૭૧. ૯૭૨. ૯૭૩. ૯૭૪. ૯૭૫. ૯૭૬. ૯૭૭. ૯૭૮. ૯૭૯. ૯૮૦. ૯૮૧. ૯૮૨. ૯૮૩. ૯૮૪. ૯૮૫. ૯૮૬. ૯૮૭. ૯૮૮. ૯૮૯. ૯૯૦. ૯૯૧. ૯૯૨. ૯૯૩. ૯૯૪. ૯૯૫. ૯૯૬. ૯૯૭. ૯૯૮. ૯૯૯. ૧૦૦. ૧૦૧. ૧૦૨. ૧૦

હમણાજ આવેલ શીપમેન્ટ

ફરેક બાતની અમરબતીઓ જેવી કે "અલ્ફ રેડ" જેટલે જોડા
ક્રીડા, અસોસિયેશન, ક્રીમી રાણી, ગામેલી, હવા અમેરિકન,
વેસ્ટી, ક્રીમી હરબાર વિગેરે, અમારા પ્રાઇસલીસ્ટ માટે હશે. (અમે
ફરેક હરિની બનાવટની અમરબતીઓ રાખીએ છીએ.)

લીટલ બોય & રેની રતલ
લીટલી હમણા રી. ૧-૦
આપના હમણા રી. ૧-૦
મેડી કાળા પાણી સસલ ૨/૪ રતલ

માલ બરોબર પેક કરી
બહારીયું.
ઓદર સાથે પેસા બોક્સવા
વિન'લી છે.

અમે નીચેની વસ્તુઓ ડાઇરેક્ટ ઇમ્પોર્ટ કરીએ છીએ.
માલ સારો અને કીંમતીયત બાબે મળશે. અમારા પ્રાઇસ લીસ્ટ
માટે લખો :

સોના મથા, બકામ, એલમી, રોના, મમરા, સે-ટે સોપારી, કાન્ડી સોપારી,
કોલી સોપારી, ગેળ, અંબલી, કાચો, હાંમ, મધુર, ફરેક બાતની રાખો,
મલ્લોનો આરો, અડકનો આરો, પાણીવાળા નાળીયેર, વરીષ રી, છર, હાંમ,
એમી, રાષ, અલગે, સુવા, હાંમેલ, ઘાણા, ઘાણા રાખ, આપા મરમા,
ન.રીચેમનો શુકો, રાત્રમરો, ખસમલ, હમણા, વિગેરે.

K. HARIBHAI & SONS
(PTY) LTD.

Direct Importers : Wholesale & Retail Merchants.
81 Victoria Street, — P.O. Box 2156 — Durban.
Telegraphic Add. "BHAISONS"

માથે બાંધવાની રીબન અને વેણીઓ

અખમલ, સાદીન, હાફેલા સીકકની, રીબન અનેક રંગ, ડીઝાઇન
અને સાઈઝમાં મળશે, હાલ અ'વપ અને ઓડર રાખવાવા માટે
અધ્યાત્મિક રીબનેટ મળી શકશે.

અમારા માટે અખમલ, અને રેલમ તથા ફેસ્ટની ટોપીઓ કીંમતીયત
બાબે બતાવી આપવામાં આવશે.

અ'મેરો બાંધવા સખમલ, રેલમ, કોટલ વિગેરેના કુલોની રંગ
રંગના વેણીઓ અને અનેક અકાનના બોયર્સ મળશે.

ટેલક ૫૨ મુકના માટે પ્લાસ્ટીકના કાંદર મુલો મળશે.

ટેકાણું : માથરો હેટસ (મો.) લી.

લેડીઝ એન્ડ ચીલ્ડ્રન્સ હેટ મેન્જુરેકચરર,

ફોન : ૮૩૫-૭૬૮૨ પહેલે માથે, બેકસ પદપાલ.

મારફ મેન્સન્સ — ૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — બોહાનીસબર્ગ.

રો. લો. ૫૨૬૫

ટેલીફોન ૮૨-૫૬૨૭

ટેલીગ્રાફ એડરેસ : "અખમલો"

અમલ બ્રધર્સ (મો.) લી.

૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ,

એ હા ની સ બર્ગ.

હોલસેલ અને રીટેઇલ સર્વિસ અને ઇમ્પોર્ટર્સ

માલ કરીને હમણે ત્યાં ઇન્ડિયન અને ઈંગ્લીશ ડ્રેસરી,

ટેલી માધ્યમાં નાંખવાના વાલ બાતના વેલો-અપરો,

સ્ટેનલેસ સ્ટીલ, પીત્તળના અને એલ્યુમીનમના

વાસણો-કાચ અને પ્લાસ્ટીકની બ'મીઓ-

ફેશનબોલ અને સ્ટ્રાપ્સ તથા બીજા

અનેક ટેલી ચીજો કીંમતીયત

બાબથી મળશે.

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

જગ્યાવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસિએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલેશીયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૬૮ વિક્ટોરીયા, ઓસ્ટ્રેલિયા

— ના —

પ્રતિનીધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલનો છ'દગીનો વિભો એ ખરી બાંધધરી છે.

~~~~~

વધુ વિગત માટે લખો આ મળો :

૧૦૬ મેન્સરીસ રોડ, — ડરબન.

બોર્ડસ ૪૭૬,

ટેલીગ્રામ-કેબલ "સોરાબજી"

ટેલીફોન : ૪૭૮૮૮

૪૭૪૫૩

*I like to see a man
proud of his country,
and I like to see him
so live that his country
is proud of him*

—Lincoln.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903. Former Editor: Manilal Gandhi—1910-1956

No. 38—Vol. LVII.

Friday, 25th September, 1959

REGISTERED AT THE G.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

Interim Changes In Nyasaland

Sino-Indian Conflict

China Silent

THE Nyasaland Government announced recently that African unofficial representation on the Legislative Council would be increased from five members to seven, giving the 3,750,000 Africans of Nyasaland a majority over other resident races. Europeans and Asians will be represented by six official members. But the Government side is increased correspondingly by two seats.

The council now numbers 17, without the Speaker. The life of the council is extended beyond May, 1960.

Declared Vacant

Two African members will be appointed to the Executive Council for the first time. That council, still with a Government majority, will include two Europeans and two African unofficial members. These interim constitutional changes are contained in additional Royal Instructions, which were outlined by Mr. Lennox-Boyd, the Colonial Secretary, in the House of Commons on July 23. The two additional Africans will be nominated to the Legislative Council by the Governor.

The present African members were elected through African provincial councils, while the Europeans were elected by secret ballot on an electoral roll.

The Royal Instructions give the Governor power to declare vacant a seat of any member who is detained under the emergency regulations and Sir Robert Armitage has declared

BLANTYRE.

vacant the seat of Mr. H. B. Chipembere, who is under detention at Gwelo gaol with Dr. Hastings Banda. The Governor also declared vacant the seat of another leading African Congressman, Mr. M. W. K. Chume, who left for Ghana and Britain in November.

Abrupt Close

This statement was issued by the Nyasaland Government:

Discussions as to what should be the next step in constitutional advance in Nyasaland had reached an advanced stage when disorders broke out early this year and necessarily brought those deliberations to an abrupt close for the time being. It has, however, been the firm intention of the Secretary of State for the Colonies and the Nyasaland Government that the events which then followed should not delay the Territory's constitutional progress any longer than was necessary. Consideration of this matter was therefore resumed with the Secretary of State as soon as circumstances permitted.

Thus it came about that
(Continued on page 376)

Nyerere Wants No Group Rights In Africa

THE Conference of Pan African Freedom Movement for East and Central Africa has opened at Moshi. It is attended by more than 30 delegates from Kenya, Uganda, Tanganyika, Zanzibar, Belgian Congo and Ruanda Urundi. The chairman of the Conference is Mr. Julius Nyerere, the leader of the Tanganyika African National Union.

He told the Conference that all the East and Central African countries should be given their independence. This demand represented moderation not extremism. African desire for self-government had nothing to do with driving out Asians and Europeans. He asked people of all races to stay on in Africa to help the country with their experience and technical knowledge. But, he stressed, there cannot be separate rights for separate communities.

THERE has been no comment says a London "Times" report from Peking on any of Mr. Nehru's recent statements affirming the McMahon line as India's north-eastern frontier, or declaring Indian interest in the defence of Bhutan and Sikkim from any Chinese incursion.

At no time have the Chinese given *de jure* recognition to the McMahon line which was not negotiated with them. It is embodied in the Simla Convention of 1914 in which a Chinese plenipotentiary was concerned. Under the convention it was agreed that Tibet should be divided into two parts, Inner and Outer Tibet. Inner Tibet was that part of the country adjacent to China and in which certain Chinese rights were recognized, while in Outer Tibet (adjoining India) the Dalai Lama's authority was complete and untrammelled.

Since the McMahon line demarcated the frontier between India and this region of Tibet, there was no cause for Chinese participation, and the line, drawn up by Sir Henry McMahon, was negotiated between Sir Charles Bell and the Tibetan Prime Minister, Sha-Tra.

Agreement Ropudiated

Two days after the Simla Convention had been initiated
(Continued on page 376)

OPINION

FRIDAY, 25TH SEPTEMBER 1959

Where Does The Money Go?

PERHAPS the most potent criticism of the Kwa Mashu housing scheme for Africans established by the Durban City Council with the blessings of Dr Verwoerd, was contained in figures revealed in a letter to the "Natal Mercury" by Mr. J. V. Holland. Mr. Holland is not a politician or an economist. But for many years he has taken a keen interest in welfare work for African and Coloured people in Durban. The African purchaser of a house at Kwa Mashu, says Mr. Holland, pays £2-14-9 per month for 30 years, making a total of £980, whereas the purchase price of the house is less than £250. How is the rest of the money accounted for, he asks.

If the difference is made up in interest, then the rate levied must be fantastically high, especially considering the fact that not only the house that is purchased, but the land upon which the building stands. A houseowner at Kwa Mashu may bequeath the building to his direct heirs, but his right to leave the property by will is severely curtailed by the conditions imposed by the municipality. And he may never sell the building except to a person approved by the Corporation. Such an owner then has few legal rights which are not tightly fettered.

Paid Four Times

At the end of the 30 year period, he has paid nearly four times the initial purchase price and even then the rigid conditions are not relaxed. Add to this the fact that in a large number of cases residence in these virtually compulsory by virtue of continual harassment of Africans by the authorities within the urban area, and the addition thereby of at least £20 a year in bus fares to the already slender budget of the Kwa Mashu and family, and one readily understands why the African people are not overly enthusiastic over this scheme. That it is rapidly accepted in no proof of its popularity however when the only possible alternative is considered. Either people go to Kwa Mashu, or they sleep in the unpaved

streets.

In the light of these facts, the complaint of lack of co-operation made recently by Durban's Bantu Administration Director, Mr. S. Bourquin, smacks of silliness. A man of Mr. Bourquin's experience, should know full well that no people can be expected not to resist such treatment.

No Bathrooms

When an Indian member of the Asherville Ratepayers' Association last week criticised the City Council for not consulting African opinion in the planning of Kwa Mashu, Councillor A. S. Robinson thought he was clever. "What does the Native know about town planning?" was his retort. The effective counter is that if only Mr. Robinson and his all knowing Councillor colleagues had asked even a single illiterate African, that simple man might well have replied, "Ehaz, mndifana manye bathroom," in the sense in which Zulus condescending use when speaking to non-Africans.

The sin for this sad state however does not lie only with the Durban City Council. To be fair, many Councillors are shortsighted in their attempts to provide housing, on as large a scale and as cheaply as possible. Their trouble is firstly that they work, either willingly or not, in a system for which the whole of White South Africa is responsible. In this system, an African unless specially exempted may own property in an urban area. By legislation the African is prevented into perpetual britanny. (Or so the supporters of apartheid hope.) Secondly, the White City Council depends largely upon departmental heads who, when planning for non-Europeans, plan as if they were building for cattle or horses, completely heedless of the human needs of the persons planned for and the human problems that arise from bad planning.

46,000 Houses For Durban Indians Urgent Need

(From Our Own Correspondent)

THE Durban City Council had in the past years done very little to catch up with the terrific backlog in housing for Indians in the city, Councillor J. J. Higginson, chairman of the Council's Housing Committee, told a Durban audience last Saturday. He was addressing the annual meeting of the Asherville Ratepayers' Association, which consists almost entirely of Indian home-owners in the Springfield Indian housing scheme.

Mr. Higginson said that as long as some 15 years ago, it had been estimated that there was an urgent need for 26,000 houses for the city's Indian population. It was then agreed that houses to meet this backlog should be built at the rate of 500 a year. "But when I entered the Council," he added, (which was last year), "I found that little had been done except for the houses built at Springfield." Just over 800 houses had been provided in this area.

Intentions Suspect

"One of the causes of delay," he said, "was that Indians in Merbank whose properties had to be expropriated to make way for the Indian housing scheme in that area created the Council's attempts to acquire land and took the matter right up to the Appellate Division." Even after they lost their case, Mr. Higginson said, they continued to resist. He however felt that this resistance was partly due to suspicions in their minds of the Council's good faith. "To demonstrate our good intention," therefore, we went ahead and put up some buildings. We are now beginning to get the co-operation of the local population."

Councillor Higginson told the meeting that at least 44,000 houses were needed for the Indian population of Durban, especially the poorest section which lived on the poverty line. We have to build 36,000 houses for them at low rates of repayment, the other 8,000 being expected to be provided by private persons.

Councillor A. S. Robinson, who was also present, had a rough passage at the meeting, defending not only the Kwa Mashu scheme at Duff's Road but also his original proposal for a Kwa Mashu for Indians at Umhlangeni.

Officials Criticised

Mr. Abbot Radson, a land surveyor and a resident of Asherville, criticised the harsh implementation of bye-laws by Corporation officials which rendered large tracts of Indian-owned land in Cape Maseke useless for home-building. He pleaded for a more realistic approach to the problem facing the Indian community which had its avenues of expansion severely restricted by Group Areas legislation.

Another ratepayer, Mr. Jack Gervander, laid the entire blame for the housing shortage and the poor civic amenities available to non-Europeans upon the fact that non-whites had no political representation upon the Council. For as long as the non-whites are politically powerless, said Mr. Gervander, their needs will continue to be overlooked by politicians responsible only to a white electorate.

China Threatens Afro-Asian Solidarity

FOLLOWING reports of Prime Minister Nehru's statement to the Indian Parliament that Communism China has accused India of aggression in the North-east Frontier Agency area, Press Trust of India states that the frontier post of Longju still appears to be in Chinese hands. The agency area official observations that there have been no changes in the border situation since the August 26 encirclement of Longju. Rightist opposition leader Rajagopalachari has called on the USSR to "act promptly" to deal with the Chinese incursions, which he termed "a great disservice to the cause of peace," according to P.T.I. P.T.I. notes an appeal by the Azam Praja Socialist Party for a "bands of India" day to demand the withdrawal of Chinese troops from Indian territory, and a Bharatiya Jan Sangh protest procession to the CPR committee in Bombay.

In a dispatch from Cairo, P.T.I. quotes an angry exchange between the Communist Chinese representative on the Afro-Asian Solidarity Conference's permanent committee and the committee's secretary general, Yusuf al-Sibai, over As-Sibai's statement to the UAR press that the Chinese invasion of Indian territory was "detrimental to Afro-Asian solidarity." There has been no reference to the border situation by Peking transmitters.

Comment On Man And Events

NIC Caught In A Trap

By JORDAN K. NGUBANE

PROMINENT members of the Natal Indian Congress have already gone on record as welcoming the move by Durban's mayor in trying to press for the extension to the Indian community of the municipal franchise. There are reports that the NIC has already entered into correspondence with the Natal Municipal Association to get the issue of non-White franchise on the agenda of the next conference of the NMA. From all this, it would appear that the Natal Indian Congress ignores the very vital fact that the promise of the franchise to the Indians and the Coloureds could quite conceivably be a very neat wedge driven with remarkable adroitness to destroy the very Congress Movement which the NIC supports with so much enthusiasm.

The fact that mayoral circles in Natal are already talking of the municipal vote for the Indian is basically a reaction to the pressure put on the race oppressor by the African majority. It is true that the Indian and Coloured groups have contributed, but only to a very limited measure, to the exertion of these pressures. It is the African who is moving things forward. For this reason it was to be expected that where concessions were in sight as a

result of what is largely his effort, he would not be forgotten. What I see now is that he is being rudely pushed to the side and the Indian and the Coloured are being asked to come forward to reap the benefits of what are largely African sacrifices.

I do not think the Natal Indian Congress is going to improve the relations between the Indian community and the Africans if it encourages what is clearly a move to weaken the African.

It might be argued that talk of the Indian franchise means a move forward to extend the area of liberty. If that were the case the people who need relief most are those who are most cruelly oppressed. Since the NIC knows who these are it would have been a magnificent demonstration of comradeship if the Indians were told by the NIC that they should have nothing to do with a franchise designed to destroy non-European unity. Silence on this vital issue could quite conceivably mean that non-European unity is valuable only when it advances Indian interests, even at the expense of the African.

I should like to warn very strongly that while giving the vote to some non-Europeans has its virtues, to accept it in a hurry could very well prove a fatal trap for the NIC and the Indian community. Events in East Africa should have a lesson for the Indian in South Africa.

Small amusement Machine Business, 100 per cent legal for sale

The whole business can be got for under £3,000, in good energetic hands; this can pay for itself in 6 months.

No trade licence required, no goodwill.

Tools, spare parts, dies, etc, enough for making an extra 100 machines. Very easy to assemble.

Contact:

LOUIS NOVELTY CO.

20 Von Wielligh Street, - Johannesburg.
Phone: 22-1080.

Racialism In Pafmeca?

THE Moshi conference of the Pan-African Freedom Movement for East and Central Africa took decisions some of which have been criticised as tinged with race prejudice. In the following editorial "The National Weekly" of Dar es-Salaam discussed some of these criticisms.

The conference of the Pan African Freedom Movement for East and Central Africa started badly. Delegates of the Kenya National Party were refused permission to take part on the grounds that their party was multi-racial and were admitted only as observers. For the same reason there was opposition to the admission of Asian delegates from the Uganda Action Party. It is said that Mr. N. C. Ngila of the K.N.P. saw fit to defend his party's right of admission on the ground that, though it was theoretically multi-racial, it was not supported by any non-African group.

The Conference was to have been held in Kampala on August 17, but only a week before was a ban put on delegates entering Uganda because of the state of unrest in the country. At the time there were many complaints at the short notice at which the conference had to be called off. And now we had such a start seems symptomatic of a certain growth of racialism which has been noticeable in East Africa. People are becoming too community minded.

New Approach

The aim of the party over which the trouble arose, the K.N.P., was to bring a new non-racial approach to Kenya politics. It emerged a short time ago when the government's ban on forming non-racial political parties was lifted in Kenya. Mr. Cooke, the European secretary, said in a statement that the ban had been such that it could not be disregarded nor the African race and all races must participate in the work. That is echoed in our own territory by Mr. Nyere's admission that Europeans and Asians are vital for the economy of Tanganyika. He said that Tanganyika could become a model non-racial state, as "our people had overcome religious, tribal, hierarchical and racial divisions. That being so, is it not time that T.A.N.U. opened its doors to other races and set an example to the people?"

The reason for refusal to allow K.N.P.'s delegates to attend the conference were, as Mr. Cooke said, "that it was open to other races and that one of its temporary office-bearers were not black Africans." Mr. Ngila further argued that "Pafmeca already had 25 members

organisations which were non-black African permanent office-bearers as delegates to the conference."

Conflict

The main point of contention is that if the non-African members of the K.N.P. were there as citizens of Kenya and had not been representing their particular community then the rejection of the application seems to be deplorable.

The rejection of K.N.P.'s application does not seem to be in keeping with the sentiments earlier expressed by Mr. Nyere when he said that there was no enmity to any other races. They were asked to stay and help with their experience and technical knowledge.

It was the desire of Mr. Nyere to have the spirit of democracy and tolerance, that prompted Pafmeca in its first conference in Nairobi to make the proclamation in which the members of other races residing in East Africa were given very clear assurance that the rights of citizens will not be drawn up them on the basis of race, colour and religion.

It is hoped that all right-thinking persons of all races who have the interest of East Africa at their hearts would welcome all participants of all national movements and as representatives of community or race, but as free citizens of this country. In post-war political organisations such as Pafmeca would be setting a very undesirable and undemocratic example if it would not allow these citizens their right to participate without any racial prejudice. It is hoped that the leaders of Pafmeca were not misled by the extreme black nationalism of some African leaders of Kenya and Uganda.

Mr Mboya

Mr. Mboya made his feelings quite clear when he said that his party refused to participate in organisations for vague and deceptive non-racialism. This sounds suspiciously like black nationalism, and Mboya can only be doing his party harm by making such statements. If the extreme white nationalist party is a danger to peace, surely any party with the same principle is a danger also. There are not the feelings of an adult country which is ready for self-government.

It is essential for the peaceful future of Tanganyika that the Territory should not join the world in danger as now, and other nations realise them also. As Mr. Joseph Sarrabwote, U.S. Assistant Secretary of State for African Affairs said, "Fundamentally it is not conflict between Africans, Asians, Europeans and Arabs alone which give rise to serious race problems, but rather racial and economic competition between permanently racial groups. Tanganyikans should show their disapproval of this community

mindfulness which gets us nowhere, and TANU should lead the way."

The majority of the leaders of East and Central Africa must surely be wise enough to realise that all the people who live in their territories must move together for peace. Pafmeca was not formed to suit the minority groups. On the contrary it was formed in order to give minority groups an opportunity to join the ranks of all the citizens in the national struggle for independence. On Wednesday it betrayed its aim.

Pafmeca Against Mixed Organisations?

OPPOSITION to delegates from the Kenya National Party being allowed to attend the Pafmeca conference in Moshi was voiced by other members of Pafmeca at a preliminary meeting. The opposition is on the grounds that the Kenya National Party is a multi-racial political group. There had also been opposition to admitting Asian delegates from the Uganda Action Group.

Mr. R. G. Ngila who is honorary secretary of the K.N.P., pointed out in the meeting that recent political events in Kenya had split the Africans into two main political camps.

His party had been supported by 18 out of 14 African Elected Members and also had the support of 15 African district political organisations in the Colony.

He pointed out that the African Party and the National Party, both of Tanzania, had already been admitted to Pafmeca although they were also open to other races. Delegates of the Kenya Independence Movement had also been granted membership, although it had been stated that organisation was open to all races.

£15 Entrance Fee

"We members of K.N.P. question on what grounds it can be complained from admitting members and strongly query the logic and discretion of this meeting if the party is not accorded membership, especially as it has already paid £25 as the required entrance fee."

Delegates to the conference being held at Moshi by the Pan African Freedom Movement East and Central, spent Tuesday morning behind closed doors framing a two-point agenda to be discussed during the next few days.

The first subject to be discussed will be the proposed ban on South African goods. This will be followed by a discussion on atom bomb tests in Africa.

The position of Jomo Kenyatta, Dr. Banda and other African "monarchs" will be reviewed.

More than 30 delegates are attending from Kenya, Uganda, Tanganyika, Zanzibar, the Belgian Congo and Ruanda Urundi.

Among them are Mr. T. J. Mboya, in his capacity as the Secretary General of the Kenya Independence Movement. Mr. Julius Nyerere is ex-officio chairman of the conference.

Nakuru Meeting

Supporters of the Kenya Independence Movement are to meet in Nakuru on Sunday to discuss the refusal of the Kenya Government Central to register their society.

Uganda Indians Want No Special Rights

THE Central Council of Indian Associations in Uganda issued a policy statement September 1 which reflects Indian views to be entered in the constitutional committee. The statement, which was issued at a news conference in Kampala, said that the constitution did not favour the retention of status in the legislature on a racial or communal basis. It also said that present number of representative members, 30, could not adequately represent 6 million people and a substantial increase desired. It suggested that it should be a minimum elected representative was in the central legislature.

Liberals In Lions' Den

By PAT POOVALINGAM

WRITING in the "Saturday Evening Post" recently of Mr. Alan Paton's book *Hope for South Africa*, the non-European author, Peter Abrahams dismisses the Liberal Party as having come two decades too late. The hope rather lies, Mr. Abrahams declares, in the multi-racial nationalism of the African National Congress. Allowing for the fact that he was merely interpolating his own views whilst reviewing Paton's book, author Abrahams seems nevertheless to have lost sight of the fact that in regard to ultimate aims, the Congress and the Liberal Party differ only on one basic detail. That difference is ideological. The Congresses plump for a form of socialism as their objective, whereas the Liberal Party, while veering heavily towards the private enterprise of capitalism, has not so far presented any out-dated pre-conceived economic policy.

But the socialism-versus-capitalism conflict is essentially one of the future. The imperative need now to break down colour as a barrier to non-white progress, and the basic thrust of Forward coupled with the White supremacy of de Villiers Graaff have been largely responsible for the fashioning of a remarkable degree of co-operation between the Liberal Party and the Congresses. This close co-operation has been strong enough to withstand occasional cracks at Liberals by prominent Congressmen obviously motivated by a desire to return to their former attack upon Liberals when the benefits of co-operation with Liberals are no longer needed as well as the open bawling of pro-Soviet, anti-democratic attitudes of certain members of the former Communist Party now in the Congresses.

Big Expansion

In the five years of its existence, the Liberal Party has expanded tremendously. The fortnightly periodical "Contact" edited by Patrick Duncan, a well-known and influential member of the Liberal Party, has in recent months doubled its circulation to 9,000. This is expected to reach at least the 15,000 mark by the end of the year. Similarly, this Party has increased its membership tremendously, a substantial proportion of the membership being non-White. While no racial analysis of the Liberal Party membership has been made, it

will probably be safe to say that it has reached the stage where the membership structure reflects the racial composition of the country.

Meanwhile the Liberals do not neglect their task of educating and persuading White voters and others to their ideal of a common society based on equal rights for all. The object of the Party in contesting elections, in which it knows its candidates have no hope whatever of winning, is primarily to make propaganda among Whites for its policies. For the first time this week, the Europeans of Richmond, Natal, attended a mixed political meeting addressed among others, by an African, Mr. H. J. Bhengu spoke at this meeting in support of Mrs. G. Ventres, Liberal candidate in the Isopo constituency. In Sea Point, Hope Town, Mr. Patrick Duncan not only has mixed audiences at his meetings, but wealthy White constituents of this area are being actively canvassed for support for the Liberal cause by Coloured members of the Party.

Nat Stronghold

But it is in Pretoria East that the Liberals have been really courageous. Here Dr. C. Lang contests the seat in a straight fight against a Nationalist candidate, in a Nat stronghold which even the United Party has not bothered about. That Dr. Lang will be overwhelmingly beaten is a foregone conclusion. He will probably also have a rough passage in the course of his electioneering campaign, for Pretorian Afrikaner Nationalists are not entirely above, as the assault on Chief Luthuli showed, using violence to bolster their arguments. Mr. Lang's effort is however a further indication of the growing confidence of the Liberals in their programme which presents the only alternative to all forms of extreme racial nationalism.

Amidst young men can earn £2,000 per annum in Accounting, Secretaryship, Comptrol, Banking, Municipal Services, Building Services, B Com, Degree. Success starts immediately you send for the free book "The Direct Way To Success" and have your career planned by the School of Accountancy, backed by 30 years successful educational service. Write to The School of Accountancy P.O. Box 4102 (2) Johannesburg, and at 1st Floor, Marjorie House, 12 Field Street, P.O. Box 1861 Durban. Phone: 2-0161.

India Scholarships For S.A. Students

THE Government of India has offered 7 scholarships this year to students in the Union of South Africa. Of these, 5 are for students of Indian origin domiciled in South Africa, 1 for an African and the other for a Coloured student.

The selected scholars will be paid a stipend of Shs 300/- (£15) per month, in addition to other concessions like free tuition and exemption from payment of examination fees. This amount is considered adequate for all normal expenses of a student while in India. Expenses of the journey to and from India will, however, have to be borne by the selected candidates who will be required to join the various Universities in India in June-July 1960.

Each of these scholarships is tenable for a full course of study in Arts and Humanities, Sciences, Medicine, Law, Engineering, Technology, Journalism, etc.

Candidates who have passed at least the Senior Cambridge Certificate Examination (Matriculation Exemption), or possess an equivalent qualification, are

eligible.

Applications on prescribed forms, which can be obtained from the Second Secretary (Education), Commission for India, P.O. Box 30074, Nairobi, should be sent so as to reach not later than 15th October, 1959, with complete documents.

Applications received later than that date will not be entertained.

Surat Hindu Mayawant Association Of S.A.

Please take note that the Annual General Meeting of the above Association will be held on Sunday 11th October at the Gandhi Hall, 59 Fox Street, Johannesburg at 10 a.m.

Agenda: Minutes; Correspondence; Election of Officials; General.

All members are earnestly requested to attend without fail.

MADHOO MOOLJEE,
Chairman.
M. P. BHERAVIA,
Secretary.

Latest Gramophone Records Arrived

Mother India	5 Records	49/6
Pyss	5 "	41/3
Dekh Kabira Roya	4 "	33/-
Abhimata	2 "	24/9
Janam Janam Ki Fero	5 "	41/3
Jahny Walker	3 "	24/9
Ayodhya	5 "	41/3

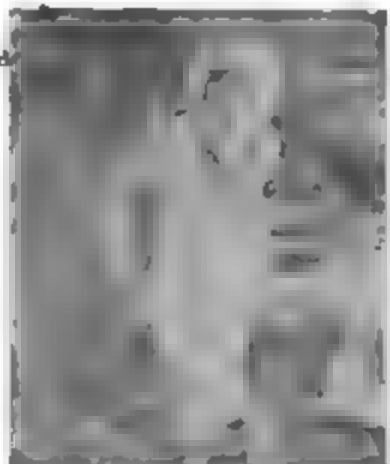
INDIA PRESS RECORDS

Talpidan	5 Records	50/-
Pahli Jhalak	6 "	60/-
Halaka	4 "	40/-
Bahar	2 "	20/-
Barwan Kumar (Drama)	3 "	20/-
1,000 Numbers Babul Baran and Badal		30/-

Packing, Postage and C.O.D. charges 7/6 Extra.

Obtainable at Our Only Address

**BHARAT MUSIC
SALOON AND
BOOKSELLERS,
286 Grey Street,
DURBAN.**

Nehru Inaugurates Society Of International Law

INAUGURATING the Indian Society of International Law in New Delhi recently, Prime Minister Nehru said the objective of international law was to promote good relations between nations and resolve differences among them peacefully. International law to be effective, he said, had to be in line with the facts of life. Old laws suited to agrarian civilisation might not fit in the present-day world with its tremendous scientific and technological advance. Unfortunately, technological advance had outstripped cultural and ethical aspects of human life. The gap between the two had to be filled up or the result would be disaster.

The Prime Minister added that international law was not a just subject for theoretical discussion, its application must affect us all. Science had placed weapons of mass destruction in the hands of men. Many scientists believed that nuclear tests were dangerous for humanity. The question arises, Mr. Nehru said, as to how far

any single country has the right to throw out poisonous substances in the air? This was a question, he said, that came under the purview of international law. When this question had been pending for a long time, big countries were indulging in nuclear tests through mutual fear and apprehension. The older concept of international law which did not have to face such a situation was inadequate for the present-day world. In older days even disasters were slow in coming, but now they came with a bang and we should think of them beforehand.

Referring to the United Nations, Mr. Nehru said it was a noble attempt to bring the world under some scheme of international law. Unfortunately, groups of interests had subjected the Organisation to pulls in various directions. Various types of regional pacts had by-passed the United Nations. Still the U.N. Charter was there and it was good to have it. Mr. Nehru also pleaded for the creation of a strong and

widespread public opinion against the dangers that beset humanity.

Important Changes In Swaziland Education

THE changes caused by education in the pattern of life of the people of Swaziland are given emphasis in the Territory's Annual Report for 1957 published by Her Majesty's Stationery Office.

One important change mentioned in the Report is the increase of 241 per cent in the number of Swazi children enrolled in schools in the past ten years. This has led to an expansion of the educational system in terms of buildings, teachers, books and the rest. "This is a change indeed," remarks the Report. "But for the parents whose children are now attending schools this is little short of a revolution. Where formerly children herded beasts and scared birds from growing crops, now there are appreciably fewer children available for this purpose (perhaps 50 per cent fewer), and parents must consider how their farming opera-

tions can be managed with only a little of this assistance. Nor has this problem proved insoluble in a number of areas. A great impetus to the fencing of grazing land, and hence to modernisation of the methods of cultivation and general resettlement, has come from the need to replace the missing herd boys.

Underground Indian Party In Lahore

THE existence of an underground party called 'Jambhuti Pasand'—democracy-loving—which carries on propaganda against the Ayub regime, has been discovered by the Lahore police, according to a local Urdu daily, "Hale-E-Pakistan".

Discovery was made during police investigations into the appearance of few handwritten anti-government posters in an area of Lahore on August 14, Pakistani Independence day. The paper said four persons had been arrested. According to police, the underground party was formed to create unrest in the country. Police said some labour leaders and local writers had been interrogated.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA
RUSTOMJEE JALBOY RUSTOMJEE
140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

"Manchester Guardian" Slates Nats On Segal Case

THE ban on Mr. R. Segal, editor of "Africa South" has aroused world-wide comment. One of the most outspoken comments was contained in the following "Manchester Guardian" editorial.

Mr. Ronald Segal, editor of the fortnightly "Africa South," has for the last month been prohibited by the South African Government—acting under the Suppression of Communism Act—from attending any "gathering" for five years. This week the Congress for Cultural Freedom, meeting in Paris, has sent to the Government a telegram calling for the lifting of this prohibition, by which Segal has been "fettered or exercising a basic democratic right, criticism of Government policies in his journal." The protest is well founded. The order is a discreditable way of denouncing a crime. "A gathering" can be construed as "two or more persons meeting for any purpose" one could hardly think of a surer way to hamstring an editor. The excuse for this order is that "the achievement of the objects of communism would be furthered" if Mr. Segal was free to attend "gatherings." In fact Mr. Segal is not and never has been a Communist, and has strongly criticised Communist policy in his journal. "Africa South" is a praiseworthy publication. It speaks in lucid and on the whole moderate terms for that might be called the country's national Left—the loose group of liberal Europeans and moderate whites and Africans (including the African National Congress) whose mutual trust and cohesion may be the best chance of saving South Africa from revolutionary chaos if the structure of apartheid crumbles under its own

weight. It should perhaps be added that the Congress for Cultural Freedom is in no sense a pro-Communist body, and that the signatories to this telegram—Dennis de Rougemont, Nicolas Nabokov, Ignazio Silone, Raymond Aron, and Michael Polanyi—are all staunch anti-Communists. But the Nationalist party has its own definition of communism.

DIWALI GREETINGS TARIFF

1 1/2" Double Column	£1-1-0
3" "	£2-2-0
5" "	£5-5-0

Manager, "Indian Opinion"
(By Raj. Durban Natal)

Strength Of Indian Army

INDIA is believed to have an armed force totaling about a half million men, including a 400,000-man army. This total may include reservists as well as regular personnel of the army, air force and navy.

Because of India's long history as a British possession, the pattern of its military equipment and training follows that of the British-armed forces.

When India became an independent nation, it inherited large amounts of British military equipment. Included were 17 ordnance factories producing standard arms and ammunition, which presumably were available to continue production for India's own armed forces.

The armed forces of India, however, are no match for the 3,000,000-man army of Red China.

Red China openly earmarks about two billion dollars a year for defense. India spends about \$600,000,000.

DRY RED CHILLIES

Gross 33lbs Bags for 5/- Cash
Accounts will be opened on receipt of two satisfactory references, and it is recommended that the first order be accompanied by Cash.

MAARMANS (Pty) Ltd.
Box 26, Phone 128.
BRITS. Transvaal.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.
Contact No. 12 Barkly Avenue,
26 Market Street,
Cor. Diagonal & Market Sts.
Johannesburg. Phone 33-4654

Chomba In Prague: Tells Of Oppression

PRAGUE, August 31.

SECRETARY GENERAL of the Cameroonian national council at the conference of African people, Isaac Nguanke Chomba, made a statement today on the situation in the Cameroons and the national liberation struggle of the Cameroons people at a press conference held at the club of the union of Czechoslovak journalists. He cited numerous vivid examples of the hard life of the Cameroons people and the brutal persecution by colonial authorities of all Cameroons patriots fighting for the freedom and independence of their country.

In view of the mounting tide of the national liberation movement in the Cameroons, he declared, the colonialists are stepping up reprisals. A state of emergency has been clamped down on the entire country, military courts are on the rampage, the colonialists are suppressing the newspapers and magazines which invoke their displeasure. To prevent the world from learning about their crimes in the Cameroons, the colonial authorities refuse entry to the Cameroons

even to correspondents of secondary foreign papers. Isaac Nguanke Chomba urged journalists to support the Cameroons people's fight for national independence, against colonial oppression.

A statement was made by a representative of the international organization of journalists, S. V. Shatskov, who urged journalists to support the just struggle of the people of the Cameroons for national independence.

Death Of Mr. T. K. Soni

THE untimely death of the late Mr. T. K. Soni of 46 Carlisle Street, Durban, occurred at the St. Aidan's Hospital on the 17th instant. The funeral took place the same afternoon and was attended by a large gathering of friends and relatives.

He is survived by his mother, wife, 3 sons and 4 daughters.

The Soni family wish to express their sincere thanks to those who sent their kind messages of sympathy during their recent sad bereavement.

B-I

Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

S. S. Kampala due 30th Sept. Sails 5th Oct.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

	First Class	single	without	food	£92-0-0
Second "	"	"	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	"	"	£31-10-0
Ordinary					Special
Non-Vegetarian	£4-13-0				£10-10-0
Vegetarian	£4-4-0				£9-15-0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons (Pty.) Ltd.

390 Pine Street, — Durban.
Telephone 20432, Tel. Add. "KARAMAT."

Record Number Of Indian Haj Pilgrims

S.S. "Rizwan" left Jeddah for Bombay with about 700 pilgrims. She completed the transport of 1,796 pilgrims who came to Saudi Arabia during this year's Haj season. This year was that it was officially inaugurated with the arrival of Indian pilgrims and officially ended with their departure by ship. 2,000 Indian Haj pilgrims came from countries other than India by other routes, establishing an all time record of 1,948 for pilgrims from India. This year, India has sent the third largest number of pilgrims and more than twice that of Pakistan.

Interim Changes In Nyasaland

(Continued from front page)

on July 22 the Secretary of State announced in the House of Commons that, although in present conditions it would not be possible to hold elections, nevertheless significant steps forward could be taken. He went on to announce what these steps were and today effect has been given to them. They are as follows:—

(i) African representation on the Legislative Council will be increased by making provision for two additional African seats, making a total of seven seats, with a corresponding increase of two official members.

(ii) Concurrently with this increase in the number of African seats on the Legislative Council, there will be appointed to the Executive Council two African members from the Legislative Council.

Progressive Association

(iii) In order to give the Legislative Council in its new form the opportunity to function satisfactorily and for a reasonable length of time, the life of the Council has been extended beyond May, 1960, when it would normally have come to an end. It is hoped that in the event such period will not greatly exceed one year.

(iv) Any member of the Legislative Council who is the subject of a Governor's detention order shall vacate his seat if the Governor so directs, and

(v) The Governor shall himself appoint Africans to occupy the seats of any African members which may be, or become, vacant and the members so appointed shall occupy their seats during his Majesty's pleasure.

The necessary provisions are contained in additional Royal Instructions published recently. In the exercise of the powers conferred upon him, the Governor has directed that the seat of Mr. H. B. Oshembere shall become vacant. The Governor has already declared the seat of Mr. M. W. K. Chilwe to be vacant as provided for in Section 91 of the Legislative Council Ordinance of 1951.

In conjunction with these changes certain alterations in the detailed arrangements for the carrying out of the executive functions of the Government will be made, so that unofficial members of the Executive Council can progressively be associated in a more active and practical way in the day-to-day conduct of Government affairs. These arrangements are interim measures to tide over the diffi-

cult period that lies ahead during which normal conditions must be restored.

Non-Racial Franchise

During this interim period a situation must be created in which there will be the opportunity to resume consideration in a peaceful and orderly atmosphere of the constitutional advancement of the peoples of the Protectorate, including the provision of a non-racial franchise. Such an approach is bound in time to result in very many more Africans being eligible to have the vote than at present but, provided that the candidates for election have to pay regard to the interests of the voters of other races, this will not be the standards of the non-racial basis which is the only wise course to pursue.

The arrangements here outlined must not be reviewed in isolation, but against the background of the future. There is the proposed advisory commission and review of the federal constitution by the Government concerned, which include United Kingdom Government. The Prime Minister of the United Kingdom stated in Parliament on July 22:

The British Government have made it clear throughout that if there were proposals which at any time involved the two northern Territories ceasing to be under the direct protection of the United Kingdom Government then the pledges contained in the preamble of the 1953 constitution, and solemnly given to Parliament, would necessarily be brought into play. That means it would be necessary to ascertain whether the peoples of Northern Rhodesia and Nyasaland desired the change.

Long-Term Object

The Prime Minister continued: I repeat what I said yesterday, because it concerns a point of great importance. The preamble is there, and we have to have the review. Whatever may be settled as to the method, I would say that, although the two Territories are, for the moment, well able to conduct their ordinary affairs, they could not, in the present state of development, or I am bound to say, in any immediate stage of development—be more than one element to any machinery which may subsequently be used for the purpose of obtaining the opinion of the inhabitants.—"The Times".

Sino-Indian Conflict

(Continued from front page)

called, the Government in Peking repudiated it. Nevertheless, since that time the frontier and subsidiary agreements made with the Tibetans have governed Britain's and later India's relations with Tibet.

Although ignoring the McMahon line on their maps, the Chinese have hitherto appeared to give *de facto* recognition to it, and until the outbreak in Tibet early this year frontier encroachments have, at least in Mr. Nehru's assumption, been due to disputes over where the line lay. It is not marked on the ground, and the same is true of the frontier between Ladakh and Tibet. But the latest incursions and attacks on Indian troops occupying frontier posts which they have held for years past can hardly be explained in the same way. How far the action of the Chinese is dictated by their needs in putting down rebellion in Tibet or how far they are, bit by bit, trying to assert their old territorial claims, in spite of Mr. Nehru's known attitude, is not yet clear. For all the harsh language with which India has denounced at the time of the Dalai Lama's escape, there was

an evident desire on the part of the Chinese to please Mr. Nehru and to secure him that peace co-existence between the countries need not be distant.

Specious Excuse

Nothing has been said by Peking to mark any change in this attitude in the past months, though, indeed, no record have the Chinese with their internal problems recently that very little has been said at all to indicate their mind on their relations with India. The Chinese charge in one case Indian troops were first to open fire has been many times before in such circumstances. It was alleged, for example, that H.M.S. Amethyst was first to open fire on Chinese troops in the Yangtze in 1949. But the incidents reported by Mr. Nehru in which Indian troops have been attacked, surrounded, or Indian prisoners have been taken prisoner, can hardly be excused as the error of some over-zealous command. The excuse that Indian troops have been pushing forward appears equally specious in view of the Chinese reaction.

Latest Shipment

All kinds of incense sticks: Three Roses, Gateway of India, Asokadhurbar, Soogandhi Rani, Chamili, Lata Mangashkar, Vasanti, etc.. Write for our pricelist. (We only keep Indian manufactured incense sticks.)

Green ginger 1 lb. per lb.	4	We pack our goods well
Green turmeric 1 lb. per lb.	4	before mailing.
Ambs-Hukhi 1 lb. per lb.	4	
Garlics with big stems	4	We sell by C.O.D.
1 lb per lb.	4	

We import the following articles directly:
Scented Batel Nuts, Pawa, Mamra, Roasted Gram, and Many Household Goods.

Our stuff is good and obtainable at low prices.

Write for our price lists

K. HARIBHAI & SONS
(PTY.) LTD.

Direct Importers: Wholesale & Retail Merchants

81 Victoria Street, —P.O. Box 2156—Durban.

Telegraphic Add.: "BHAI SONS"

British Press On Indian Army Dispute

SEVERAL papers discuss the discussion between the Indian defence minister and his service chiefs. The "Daily Telegraph" notes that Mr. Nehru induced the army chief to resign. The paper says: "This loss of credit to Mr. Nehru's personal loyalty to Mr. Krishna Rao it may cover up, for the present, a departmental row which perpetuates a dangerous state of affairs for India. Mr. Nehru's apology misses the real issue. He may be satisfied that the grounds on which General Thimayya wanted to resign were trivial, and that there is no truth in allegations that Mr. Menon interfered with service promotions for political motives. But the undeniable fact, acknowledged by Mr. Nehru when he says the troubles are temperamental, is that Mr. Menon is a difficult man to work with. Anyone who has seen or heard him in action will understand why. Such a personality, even if none of his enemies are found to have seen, is not the right head for any department at any time, and least of all for the Defence Ministry at this time. It undoubtedly will work more smoothly now that Mr. Menon is going away to fulfil his

other function, as India's representative in the United Nations. He can do less harm there," the paper concludes.

The "News Chronicle" says that although it is natural that the Indian Prime Minister should try to keep his team together while the crisis on the Chinese border persists, many supporters of Mr. Nehru wish that he would drop Mr. Krishna Menon. The "News Chronicle" says: "Whatever the truth of the charge that the Minister has built for himself a political empire in the armed services by his promotions—and Mr. Nehru denies the accusation—Mr. Menon is a deeply distrusted man. His sympathies for the communists have been painfully obvious at times. However great his efficiency and his services to India when it was struggling for independence, his reputation and record are a grave handicap to the Indian Government at this time. The world's largest democracy is feeling the pressure of the world's largest dictatorship. The parliament and people of India need to feel confidence in their leaders, and after the public complaints of the service chiefs Mr. Nehru can only weaken his position by keeping Mr. Menon in his post."

Kripalani Attacks Nehru's China Policy

In the Melbourne parliament the leader of the Praja Socialist Party, Kripalani, criticised Nehru for his handling of the border incidents between India and Chinese Communist troops. Kripalani accused the Indian Prime Minister of being timid. He said the Prime Minister had been quick to urge aggression when Pakistani fighters planes shot down an Indian bomber which violated Pakistani territory but when China violated Indian borders he maintained strict neutrality.

Reports reaching the Indian capital and other Indian centres speak of continued infiltration of border areas by Chinese Communist troops. There is no official confirmation of the reports and earlier dispatches of infiltration by the Chinese Communists have been officially denied apart from three instances mentioned in Parliament by Prime Minister Nehru. The official denials include reports that Chinese Communist forces have infiltrated the state of Bhutan, an Indian protectorate which, with Sikkim, Nehru has promised to defend.

Phone 835-8786

P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

BOOKS OF GREAT SUCCESS TO YOUR FUTURE IN BUSINESS

JUST ARRIVED

- Commercial system of cutting fully detailed with diagrams of garments for you to cut any fashion 32/6
- Easy cutting—packet size ... 25/-
- Fashion in Sousse, Choli, Punjabi Sari with detailed style for women 4/6
- Ramayan in English Yalmiki ... 38/-
- Prince Ajoyada—Story of Ramayan ... 12/6
- Women of India—in their Beauty-Duty, with their customs—fully illustrated 27/6
- Hindu manners, customs and their ceremonies—A Book of Details and Duties 35/-
- Hindu Marriage and family in India ... 28/6
- The Yoga System of Health—By Yogi Vithaldas Illustrated 22/6
- Upanishads in 4 complete volumes ... £5-10-0
- Mahatma Gandhi in Pictures of New Light £5-10-0
- Heaven Lies Within Us—a book about your future in this life 25/-
- Indian Cookings, Sweets, Pickles, Curry Khadi and Khichadi etc., etc. 12/6

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 28707. (Est. 1932) P.O. Box 2524.
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

Gramophone Records

MADE IN INDIA — AT HALF PRICE
4/6 EACH OR TWO FOR 8/3

Selected single numbers available from latest films.

Also Urdu Qawwalis; Hindi: Religious, Ramayan, Arthi, Bhajan and Drama Sets.

Latest Gujarati Records: Only at 3/- each or two for 5/-

Available in Bhajan, Arthi, Garba and Comic Numbers

MAIL ORDERS ACCEPTED — FREE PACKING

SELLING FAST

Write for detail specification, gladly supplied on application.

NATIONAL RECORDS

18 Ajmori Arcade, off Gray Street,
DURBAN. — Phone: 25628.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)

ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

Books For Sale

Sixty Years After (Natesan)	1	0
Selected Letters of Gandhiji	1	6
Public Finance	2	0
Eminent Americans	7	6
Bapu's Letters To Ashram Sisters		
—By Kalra Kaulkar	3	6
Gandhi Techniques in the Modern World		
—By Pyarelal	1	6
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2	6
Why Prohibition—J. C. Kumarappa	1	0
My Dear Olud—Gandhiji	2	0
My Religion—Gandhiji	5	0
Story Of The Bible—S. K. George	6	0
Hindu Dharma	10	0
Key to Health—Gandhi	1	6
At the Feet of Bapu—Chandwala	1	0
A Preparation For Science—H. B. Gregg	2	0
Bapu My Mother—Manohar	1	0
Nature Cure	2	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Greenings—Mam	1	6
Selections from Gandhiji—N. Bose	10	0
Bhoothan Yajon	2	0

Obtainable From:

"Indian Opinion"
P. Bag, Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

Ramayana—M. K. Gandhi	2	0
An Atheist With Gandhi—Gora G. Rao	1	0
A Gandhi Anthology (Book I)—Y. G. Desai	1	6
Gandhian Ethics—Boney Gopal Ray	2	5
Basic Education—M. K. Gandhi	3	6
Bapu's Letters to Mira (1924-48)	10	6
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	6
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi		
—M. S. Patel	6	6
To Women—Amrita Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling		
—M. K. Gandhi	5	6
To the Students—M. K. Gandhi	2	5
The Gospel of Selfless Action or		
The Gita According to Gandhiji:		
(Translation of the Original in Gujarati with an		
additional introduction and commentary)		
—Mahadev Desai	2	6
What Is Wrong With Indian Economic Life		
—D. V. K. V. Rao	2	0
Christianity Its Economy And Way Of Life		
—J. Q. Kumarappa	2	6

Obtainable From:

Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.

ડરબનના હિંદીઓ માટે છેતાળીસ હજાર ધરોની જરૂર છે

(અમારા ખાસ ખબરપત્રી તરફથી)

ગાંધીજીનાં જીવનમાં એક બહેર પણ જોઈએ વરસે જ્યારે હું આ સભામાં કાઉન્સિલ ને. ને. હીન્ડી-સન કે જેઓ કાઉન્સિલ કોમિટીના ચેરમેન છે તેઓએ જણાવ્યું કે, આજ સુધી હિંદીઓના ધરો ખર્ચવા માટે થયેલું બોજી કાર્ય કરવામાં આવ્યું છે. તેઓ રેલવેપરસોની વાપરેલ સભામાં બોલી રહ્યા હતાં. જુદાં તેઓએ હજુ કે ૧૫ એક વરસ પહેલાં એક નકલે કરવામાં આવ્યું હતું કે વરસના ૫૦૦ લેખે વરો બાંધી ૪૬૦૦૦ ધરોની માગ પૂર પાડવી. શ્રી. હીન્ડી-સને જણાવ્યું કે

ઓછામાં ઓછા ૪૬૦૦૦ ધરોની જરૂર છે અને તેમાંથી ૩૬૦૦૦ ધરો ગરીબો માટે કાઉન્સિલ બાંધી દેશે બાકીના લોકો, બાધરો. કાઉન્સિલર રેલી-સન આ સભામાં કાજર હતાં અને તેમને મધ્ય વિરોધનો સામનો કરવો પડ્યો. હતાં. કયા મથુ કે જે કસ્ટરોડમાં બંધાય છે તેના તેઓજ યોજક હતા અને હવે એક હિંદીઓ માટે "કયા મથુ" યોજવાની યોજના તેઓએ બંધેર કરી હતી. એ રાઉન ટીપ બમરલ, હુઝના ગામમાં રચવાયું તેઓએ જણાવ્યું. શ્રી. રેડુ જેઓ જર્મીન માપણી તુ કામ કરે છે તેઓએ જણાવ્યું કે કોપરેશનના કેટલાક કાયદાઓને લીધે કેટલે મેનર કે બપો. જમ્યા થયો છે ત્યાં ધરો બાધવા મુશ્કેલ બને છે. રૂપ એટીવાજ કાયદાને લઈને હિંદીઓ ની કમણી થયું છે. લી થવી બાધ છે. આથી આ કાયદાઓમાં ફેરફાર કરી તેને સકીયતાવાળા બનાવવા જોઈએ. બીજા એક રેલ પેયર શ્રી. બપનકરે જણાવ્યું કે, કાઉન્સિલ માં બીન-ગેરાઓને અવજ નથી એજ કારણે આજે ધરોની આટલી અછતો જણાય છે. આથી જ્યાં સુધી બીન ગેરાઓનાં કાઉન્સિલ ફોનમાં અવાજ વગરના હશે ત્યાં સુધી તેઓએ મુ'દાવલો ગેરાઓની ઇચ્છા મુજબ રહેવું પડશે.

જીવન સાધના

આજનાં ચારનો આધાર છે. એટલે જો કંઈ કાર્ય કરે એ પૂર્ણ પ્રયત્નથી અને પોતાની બધી જ શક્તિઓને લગાડીને કરે. એનું કળ એ જ્ઞાનથી કે તમારામાં આત્મવિશ્વાસ રેલા થશે અને નવા કાર્યો કરવાની ચુસ્તી થશે. મનુષ્યનું નિર્મોજી આમ નહિ પણ એની પોતાની કાર્ય-શક્તિ કરે છે. જોશ અને નિર્ભયતા જીવનમાં છે. કાર્ય આપના માટે રજામજુર કામ કરે છે. કાર્ય જ મનુષ્યને આત્મા છે. એ તમારો એ જમાલ હોય કે મોટા મોટા કાર્યો એ જ કરી શકે છે કે જેને કારણે અસાધ્ય થયેલા બધાં છે તે તમારો એ જમાલ મોર, એ અને એને મનમાંથી કાઢી નાખવો જ કાર્યો-છે. એ તમે સર્વા અકિતઓના જીવનને અભ્યાસ કરશો, તો તમને અપાર આપણી કે એ કોઈ જાદુ સાધારણ હાથકામ થરાવતા હતા અને તેમને તો પશુ જાદુ જ સાધારણ થગા હતી. હિમ્મતપૂર્વક કામ હાથ પર લેવાથી હિમ્મત વધે છે. હિમ્મતની સાથે મોટી મોટી મુશ્કેલીઓ પણ આરોગ્યપ્રદ અગતી થકી જન છે-આપણી બધા છે. આમ જમત થઈ તમારી પાસે શક્તિનો સમૃદ્ધ પશુ હોય એજ છે. એટલે અવિરત થઈ તમારે શક્તિસંચય કરવાનું પશુ જમાનમાં રાખવું જોઈએ અને પોતાની જાતને કોઈકા માફ આપતા રહેવું જોઈએ કે શક્તિ ના અણધાર્યાં અંદરના તમે રચાઓ છે.

રવામી કૃષ્ણાનંદ.

વિનોબાજીની વાણી

પ્રશ્ન:—વંદિત સંપ્રદાયનાં જે વિષય પૂર્ણ પ્રચલિત છે તેને શું આશય હોય? ઉત્તર:—તેમાં સિંગને પ્રરપિચનના અર્થમાં પ્રદક્ષ કરવાનું નથી. તેના યાગની નીચે મેળાકાર હોય છે તે અન્ય સમજાવું, અને લીંગ એટલે એક સમજાવું. આનો અર્થ એક છે પરંતુ અન્યની વરંવરો એટલે કે એ જાન-તનુ પ્રતીક છે એમ હું માનું છું. પ્રશ્ન:—આ જાપની કરવાના છે કે આ અર્થવટનાને કાર્ય કાચીપ આધાર છે? ઉત્તર:—આ પ્રકારના નિરપણને ધર્મસંધામાં આવતા કેટલાક સંપ્રદાયો, રેકા છે. (આમ જાણીને વિનોબાજી એ ધર્મસંધાના અગ્રક સંપ્રદાય કલા ને મને પાઠ નથી. આર બાદ જાનજી સતતા વિનોબાજીએ જણાવ્યું) આ તે એક અર્થવટના છે. પણ આ પૂર્ણપ્રકારનો જીજી રીતે પણ વિચાર થઈ શકે છે. આપણે લાં પૂર્ણ એ પ્રકારની છે. સાકાર પૂર્ણ અને નિરકાર પૂર્ણ. આમાં સાકાર પૂર્ણ એટલે વિષય કે કંઈકની ચૂંતી બનાવવી અને તેની પૂર્ણ પ્રકારી તે. નિરકાર પૂર્ણ એટલે તેમના સુજોનું કેવળ જ્ઞાન થરવું છે. આ એ પૂર્ણ વચ્ચે અંક પ્રતીક અથવા તો સંકેત ગણ છે. આમાં કદદેવતાનાં સંકેતની રચના કરીને તેની સાવધન ચૂંતી કરવાની નહીં, પણ લીંગ જેવા મોજ પચ્ચરને કદદેવતાનું પ્રતીક અમલ તેની પૂર્ણ કરવ ની હોય છે. જેમ કંઈકના લીંગની પૂર્ણ થાય છે તેમ કાલીમાગ એક લાંગરો આકારનો પચ્ચર તેને વિષયનું પ્રતીક ચાનીને તેની પણ પૂર્ણ કરવામાં આવે છે. સાકાર અને નિરકાર વચ્ચેની આ પૂર્ણ આપણા દેશમાં તેમ જ અન્ય પ્રચલિત જોવામાં આવે છે. જેવી રીતે પ્રમુખ હિરતની ચૂંતી બનાવવા ને બદલે તેના કોસની પૂર્ણ કરવામાં આવે છે. 'મુદાન'માંથી.

" રૂઝ ઓપિનિયન "

ગુરુવાર તા. ૨૫ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૯.

ગાંધી ગામના વાસીઓ

ગુરુવાર તા. ૨૬-૯-૫૯ના રોજના બારસ-ગાંધી જ્યોતી આવે છે અને ગુરુવાર તા. ૨-૧૦-૫૯ના તારીખ હેમે બાંધી જ્યોતી આવે છે. હાલમાં આ પવિત્ર દિવસને હોઠો વણી વણી રીતે ઉજવે છે. છતાં નોંધવું તેટલી ચોક્કસતાથી થવા જોડા ઉજવવાં હશે. દુનીયામાં આરે બાણ બણે જનીતિનું સામ્રાજ્ય આપણને નજરે પડે છે. એમાં એક કારણ એ પણ છે કે સારા તરવે, વરદે હોઠો નજરે કરવા નથી આમતર, આ તો તે વરદે થકી જેવાય છે અથવા તેમાં પણ કાણુ જેવાની આપણી મનોદશા છે. આથી સારા ગામરો છાપી છાપાવાળાઓ, દેવાણુ કાઢવા નથી મંછતાં, તેથી સમાજમાં થોડા થણા એ સારા તરવો હોય છે તે જઠાર નથી આવતા અને ખરાબ તરવોને હોય તેના કરતાં પણ વધારે ખરાબ વિતરી હોઠોને લગભીલ કરવામાં આવે છે.

આમ તપશ્ચીર આપણે હેવા છતાં આપણે અપણું આજન્મ વણ વેવાર ઉગામમાંથી જઠાર આવી દુનીયાના બીજા સવાલોપા રજ સજ વાતાવરણને મુધારવાનો અઠરિ રીતે જરાયજુ અચલ કરતાં નથી. આ પરથી જો વસ્તુ સિદ્ધ થાય છે કે, આ તો આપણે જાવને જોડે, સમજાવે છીએ અથવા આપણમાં વાણીયા માં હોય છે તે અજમ સુદિનું જીવાણુ હવે આવી ગયું છે.

અમને જોડે સમજતાં હોઈએ તો તે મોટી જુલ છે. અમથી જલે આપણે પડીને વરદે ન જાનીએ પણ અમનું નીરાકરણ તો કરવું જોઈએ.

કેવળ અમમ પુદ્ધિ વાણીયા જો આપણે હોઈએ-કારણ હવે તો બાજા ૫૫ રીતના વાણીયા અણવ — જન્મથી જાતી ન જાણીએ તો—તે પાણી પછેલા પાણ બાધથી જોઈએ, આ માટે આ દેશમાં અમનું જે રહેલા ઉરજતાં હોઈએ તો અલીપ્ત વાકમાં ન વસતા બધા શારે હાંથી મળી તેમની સાકાંતુજીની મેળની આપણે આરેના જવાહો દુર કરવામાં જોઈએ, આ માટે સામાજિક સંસ્થાઓ ચોક્કસતાએ ઘટે અને તેનો અમલ બધાનીમલ કે બઢેર માં કમેશા કરી આપણુ આરેના ખ્યાલોને દુર કરવા થણા જઢરી છે.

ગાંધીજી અને જવાહરલાલજી આપણને કમેશા જ કહેતા રતા છે કે જે દેશમાં જામ ત્યાં તે દેશના વતનીઓમાં સમાઈ જઈ હાંદને ઉજવલ કરો, જાનો અથે જો હરગીજ નથી યતો કે આપણે નીવડાઓમાં સમાઈ તેમની ખરાબ રીતોનું અતુકરણ કરી આપણું પલન કરજું, પણ એવા થઈ એક સારી અંદુતીનું નીમીજુ કરજું નોંધવું કે જેમા અમી કેમોની સારપજ હોય.

આજે બેઠ વડીને રાજનીતી રજનારા મોરાઓ આપણી સામે કેટલાક તુકડાઓ નાખવાનો પ્રયાસ કરે છે. એનો જોલ અની આપણે તે તુકડા ઉકારવા સલવાજું તો આ દેશના વતનીઓ ની આજ આપણી સામે થણુ રાવી કરો. અને હરગીજ તે અ-વાથી પણ નહીજ હોય. અવે સમથે મીન જો પણ આપવાલ છે, આપણા વિરોધ આપણે બઢેર કરવોજ જોઈએ, અને આ દેશના વતનીઓને જવ.વણું જોઈએ કે જે કાઈ થાય છે તે અમારા સહ-કારથી નથી થતું. નહીં તો એમજ મનાવો કે સમસ્ત હાંદી કેમના આપણીજ અણુ થઈ થણું છે.

માનવ માનવ તરીકે જોતા થઈજું અને બીજુ થણુ જુલી જઈ પ્રમેજના જીવનની કીમત સમજજું ત્યારે આપ થીએ આપણા

હૃદયમાંથી વિશ્વ બંધુત્વના પુનાસ હોઈશે. રોટીયા બારસના શુભ અને પવિત્ર દીને એ મહાન વિભુતીનું આપણે પૂજન અને અર્ચન કરી શુભ માન બાધવે છીએ તે મહાન વિભુતીને હાથક જનીએ અને, સાંધી આમના વાસીઓ તરીકે આ કાળા અમારા બંધમાં માનવતાની અર્ચત પ્રમદાવી પ્રકાશ થાયરી ઉજવલ જનીએ

નાણાનું શું થાય છે ?

(અમારા આજે અગરવની તરેઈયા)

ટો. કરુનમોના આરિવાંદ આરે ૭૫ થાણી દાવનથીપ એ આરિજનો આરે બંધાઈ છે એના પર મી. જી. વેલે-ટે 'નાટાલ મરકમુરી' માં એક પત્ર થળી થળો ઉજલ પાડ્યો છે જે જાણવા જોવો છે. મી. વેલે-ડ નથી રાજદારી બધાની કે નથી અર્થશાસ્ત્રે પણ થણા વધોથી એમને આરિજન અને કમર મોડેનજ સમાજ સુધારાના કામમાં થણો આમ જીવો છે. મી. વેલે-ડના કહેવા પ્રુજન કરા મણુમાં આરિજનો એ ધરોષા રહે છે તેનું બાક મહીને ૨-૨૪-૦ નાપણુ પડે છે, જે ૨૦ વર્ષ માટે આપણ પછી એ ધરની મામીજી મેની થાય છે. એટલે કે હટકમાં એને એ ધર મળે. જ્યારે ધર વેચાણુ મેવતો થાય ૨૪૦ જાણવાવે. છે. તો આર થણા વધારે વેચા થઈ આ વેચાણુ ઇ થાય છે એજ મી. વેલે-ડ પુછે છે.

એ આ વધાવત આજનો હોય તો બાજ પછુ બારે કેડું જોઈએ. તો એજ કરવામાં આરિજનોને શું બાજ છે? જળી આટલા નાથુ નાજા પછી પણ એ ધર જ એમનું થાય છે જના નહી. જળી ધર પણ થાલી રહે જા સુધીજ. અડું બરેનાર' એ ધર બીજને નામે કે પોતાના પુત્ર સાઈ કે જનીને નામે ત્યારે જ કરી છે. એ સીટી કાર્ડસીથ સહયત થ.પ. આ જણુ જોતા એ ધરના માલીને કાપેકર થણા થોડા હાંધો આપવા, આપવા છે ૫૦ કરમન બઢાર રહેવાનું થોવાથી એમની હાંધો આપવાથી વરસના ૨૦ પાઈક જેટલા માલ આપવાં નાથા થાયથ અવ છે. આ જોતા આપણને જાણાઈ કે આ' રિકનો લા માટે આ થોજનામાં રજ નથી ધરાવતાં થાં રહેવા જાય છે એનો અથ' થણુ એ નથી જ કે' તેઓ આ થોજનાને સહકાર છે. પણ એ લાં ન જાય તો તેમને રસ,મેળા' રહેજુ' પડે. કરજુ એવા થણા થોડા આ-રિકનો છે કે જેમને કમેશમાં ધર ખરીદવાની પરવાનગી અપાઈ હોય છે.

આ ઉજલ મી. વેલે-ડે કમથા પછી આપણે જાણી થાણુ કે, મી. મે.કમીન કે જેલે પાનુ એકમીનિટુકન કાપેકર કે તેમને સહકારની જાણી કરી હતી તેનો જવાબ થાય નથી અમો.

અમે આવાસીએ જા. હાંદી ૨૬ વેવરસે સીટી કાર્ડસીથને સવાલ પુછવો હતા કે ૭૫ થાણી થોજના ધરાવાં આરિજનોને થાય થાય હઈ તેમનો થલ ને.તો પુછવામાં જાણવો. મી. રાજી-જને આ પ્રજ પુજનારના કાકાપજની નેંધે હઈ જાણાણુ કે, "કામીનું મેનીજ કરવામાં રોટીક શું જાણે?" એટલે કે આરિજનોને એ પુછવામાં જાણુ હોત તો વેલે જવાબ આપત, "થોજ ખીના પુના થુધમે જામીન" અને કહ્યું હોત કે "કુના પુજા" એ સબ તેઓ મેન-આરિજનો માટે વાપરે છે.

શુભેચ્છાના સંદેશા

શિવાળી આવે છે. નવુ વરદે તેની પાજલ વાજલ જાતી ઇનુ રહેજે. આ શુભ પરવોને રિવસે મળે સવારનેદીએ, અને આઠકે. તથા' વેપારીઓને તમારી શુભેચ્છા આ' પગડા પાઢવાના અમને દુરંત થળી મોઢી.

શુભેચ્છાના સાર્વો

રોડ'કમિ જાજલ કેમથ પા. ૧-૧-૦
૩ ઈમ જાજલ કેમથ પા. ૨-૨-૦
૧ ઈમ જાજલ કેમથ પા. ૫-૫-૦

અમલજાજલ,
પરિવરન ઓપિનિયન.

આનો થોપ રજત વરમનની સીટી કાર્ડસીથને થોરજ નથી. થણા સીટી કાર્ડસીથર નંબીરપણે સસ્તા અને સારા થરા કરવા ઉજલ છે. પણ થલ એ છે કે જે રીતે થઈ થણું છે તેમાં અમાર મારી કાઢીથ આરિજન નીતિનો હોય છે. કારણ એક પણ આરિજન વરમન મેરીશામાં કાપેકર રીત ધર ને થાણી હઈ થિવાથ કે એને તેમ કરવાનો પરવાનો અમો હોય. બીજુ. સીટી કાર્ડસીથ મુજબ અધિકારીઓ ૫૧ અવનમેલી હોય છે અને એ મુખીઓ જ્યારે બીન-મોરાઓ માટે કંઈ પણ થોજનાઓ મટે ત્યારે તેઓ' જુલી જાય છે કે' એ માલમ બારે છે. તેમને એવો જજલ રહે છે કે તેઓ આરો થોડાના તમેવાની થોજના થાં છે

આફ્રિકાને આઝાદી આપો

—પુરે.

મોટી ખાતે મધ્ય અને પૂર્વ આફ્રિકાની ચેન-આફ્રિકન ફોર્મ યુનિયનની પરિવર્તન. ૧૦મીના ભારત દલી. આ ડેનકર-સની પ્રુથી થોડા થયા પહેલાં આદ્ય કમીક સુધી બંધ બારણે ડેલીગેટની મીટિંગ થઈ હતી. આ ડેનકર-સ પાંચ દીવસ ચાલી હતી. ફેનીયા, કુમાન્ડા, દાંચા-નિકા, ઝાંચીવાર, મેલજીયમ ફાન્સો અને રામાન્ડા ફેન્ડીના સભ્યોએ ૩૦ ડેલીગેટો તેમાં દાખલ રહ્યા હતા. ડે. ઝમેલા ફેનીયા ફાન્ડીએ-સ પ્રવચનના મંત્રી તરીકેની તથા દાનુના મેલકી મી. નેરેરે એકસ ચેરમેન તરીકે દાખલ રહ્યા હતા અને તેઓએ મોહન મધુખ રમાન લીધું હતું.

આ ડેનકર-સમાં સાથે આફ્રિકન સાહસો બરિબાર, આફ્રિકામાં એટમ મેગ્નેટ અખતરા નહિ કરવાની મામળી, એમેા ફેન્ડા, ડે. લેન્ડા અને અન્ય આફ્રિકન આગેવાનો તેઓ ઉપર થતિબંધ મુલાકાત અરેલ છે તે ઉપર પણ ચર્ચો ચાલી હતી.

ફેનીયા નેશનલ પાર્ટી સ્ક્રીએ દરવાજા બંધ

આ ડેનકર-સમાં દાખલ આપવા માટે ફેનીયાની ફેનીયા નેશનલ પાર્ટીના આફ્રિકન સભ્યો ડેલીગેટ તરીકે મળ્યા હતા તેમજ ફેનકર-સમાં દાખલ કરવા સાથે ડેનકર-સના અન્ય ડેલીગેટોએ સુખ્ય વિરોધ ઉઠાવ્યો હતો અને અધ્યાપ્ય હતું કે આ ફેનીયા નેશનલ પાર્ટી એકા આફ્રિકાનાની જ નથી પણ તેમાં તેા વિદેશીય અને પુરોષી

મનો રજુ છે એટલે જ પાર્ટી મીમ બતિવાળી રાખવાની પાર્ટી છે.

આ ફેને કુમાન્ડા એકસ બંધના અધીયન ડેલીગેટોને પણ દાખલ કરવા સાથે વિરોધ બતાવવામાં આવ્યો હતો.

ફેનીયા નેશનલ પાર્ટી તરફથી આલાની લેલ

ફેનીયા નેશનલ પાર્ટીના આફ્રિકન ડેલીગેટોને આ ડેનકર-સમાં બાંધ લેવા દેવા સાથે વિરોધ બતાવતા ફેનીયા નેશનલ પાર્ટીના ફેરરેરે આલાએ આ સાથે પોતાની પાર્ટીના ડેસ રજુ કરતા અધ્યાપ્ય છે કે ફેનીયામાં લાગેતરમાં અનેલા રાખવાની જગ્યાએ કારણે આફ્રિકાને જો પુરી પુરી રાખવાની પાર્ટીમાં વહેંચાડ મળા છે. આમારી ફેનીયા નેશનલ પાર્ટીને ૧૪ આફ્રિકન ભોધ સભ્યોમાંથી ૧૦નો ડેા છે કપરાલ ફેનીયાની ૧૫ આફ્રિકન ફીરફીક પોલીટીકલ સરખાએ. પણ ડેા છે. ઝાંચીવારની આફ્રો-એસીયન પાર્ટીનેમ નેશનલ પાર્ટી બધી બનીએ મરે પ્રુથી છે છતાં તેમને છાં મરે કબજ કરવામાં આવી છે. ઝાંચીવારની ફેનીયા ફાન્ડીએ-સ મધ્યે-ડ પળ બધી જાતીમાં મરે પ્રુથી છે છતાં તેને ડેનકર-સમાં ફા દાખલ કરો છો અને ૫૦૦ ઝાંચીવારની દાખલ રી પણ બરી છે છતાં અમે છાં માટે દાખલ કરવામાં આવતા નથી.

અરજી ઉડી ગઈ

પણ મી આલાની આ બધી વગીલાત કાપ કાઢી નહિ અને ફાન ફર-સે ફેનીયા નેશનલ પાર્ટીને એમર તરફ લેવાની ના પાડી દીધી અને તેના કારણમાં અધ્યાપ્ય છે એ પાર્ટી બધી પુરી પુરી જગીની બનેલી છે આમ ફેનીયા નેશનલ પાર્ટીની અરજી ૧૮ જુલાઈ ૩ મને ઉડી દેવાય

આવી નવું ડેલીગેટો તરફ રજા હતા.

મી. નેરેરેનું પ્રવચન

મેટ્રો ખાતે મળેલી આ ડેનકર-સ ના પ્રમુખ તરીકે દાંચાન્ડા આ ફ્રિકન નેશનલ કુનીયન દાનુના મેલકી મી પ્રુથીએ નેરેરેએ બાધક કરતાં અધ્યાપ્ય હતું કે, પૂર્વ અને મધ્ય આફ્રિકા ના મળા ફેનાને તેમની સ્વતંત્રતા આપવી જ નેહએ. આફ્રિકાની આ

નહેરની પડખે ખડા રહો :—જયપ્રકાશ

સ વોલ્ડે નેતા થી જયપ્રકાશ નારાયણે એક લેટર સ આ મા મોકાને ભપારે ભારતની બધી ઉપર ચીની આ કમળ થઈ રજુ છે ભપારે આ કટોકટીની નેજાએ વડા પ્રધાન શી નરેન્દ્રની પડખે "સમર્થિત બની" હેઠા. રહેવા અને તેમના દામ અનુભવ કરવા અનુરૂપ થઈ દત્તે. બિહાર સરોલ્લ મંત્રી તરફ પડનામા મેળવેલી નરેરેસમાં ની મોટી મેનની સંબોધતાં થી કમ પ્રકારે કહ્યું હતું કે : "૧૪ પ્રવાન નરેરેની વિરોધ નીતિ સાથે હું સપુર્ણ પછે મળતા થાઉં છું ચીની સેનાએને એક તકુમાર જમીન નહીં આપવાના અને સરકારની બાળને પરપરની મંત્રણામાંથી કોલવાના થી નરેરેન. નિવેદનને હું ડેા અ પુ છું."

તેમણે એ વાત પ્રત્યે અ.ભ.પૂ અને બેક દરોએ દત્તે કે બધી મદદરની અખત અંચે ભારત સરકારે ચીનક સરકાર ઉપર મોકલેલ પત્રોને જગાળ આપવામાં નથી આવ્યે. નિવેદન, બનાવ પછી ભારતમાંના ચિનક એકમને પણ પાછા બેંચી લેવામાં આવ્યા છે. આ પગલુ ભારત કાર્યની

મામળીમાં ડાહ જતનો ઉદ્દેશવાદ નથી, અને વિભ છે.

આફ્રિકાને ૨૧૨૦૦ કચ્છ છે. ૨૧૨૦૦ ની મામળી દરે છે તેના અર્થ એ નથી કે તેઓ પુરોષીયને અને એસી-બનેને પછી ડાહી કાઢવા માટે છે. આફ્રિકન ૨૧૨૦૦માં પુરે પીપતે અને એસીયનેને આફ્રિકામાં મળે તેા પ્રુથીથી પોતાના અનુભવો અને ડેકનીસ યાન ને આફ્રિકાને લાભ વ્યાપવા બરે રહી ચાહે પણ એકલી વાંત મોકલ છે કે પુરા પુરા ફેમે કે જાતીયાં માટે પુરા પુરા કચ્છ મેળવવા પાડેની ફેલ્ડ મ મળી કરી નહિ કે આજા રાખવી નોંદ.

ચીનની મોઝોને કુચક નથી. આ બધી અધ્યક્ષે છતાં ન ભારત ચીન તરફની ડાંચો કાપવા રાખતો.

આમણે વિવેક તરફન. ચીનના પગત ની દીકા કરીએ છીએ અને અર્થ એ નથી કે આમણે ચીનના કુમાન છીએ. ચિનને પણ દીકા કરવાના કચ્છ રોષ છે. આટલ અને ફોમના ચિન દોષ્ટ હતા. એ બને ડેા ૧ ભપારે ચિનક ઉપર સુએન નડની કોલકા ૧૫૫ આક્રમક રજુ ભપારે શી નરેરેને તેમની કચ્છ દીકા કરી હતી.

શી જયપ્રકાશે ભારતની તરફલાની નીતીની તરફજ કરતાં કહ્યું હતું કે, વિવેક ઉપરની ચીનની વાલીપણ ની સળા કણ કરવામાં ભારે બુલ કરી હતી કચ્છ વિવેક ૧૯૧૨ થી ૧૯૫૦ સુધી રચમ રેય હતો. વિવેક ઉપરનું આક્રમણ ભારત અટકારી કચ્છ ન દાલ તેા પળ ચીનનું વાલીપણ માન્ય ન રાખા થી ભારતની શિપતિ અનુભવ પતી ફેા.

તેમણે વિવેકી મામાઓ સાથેના ચીનના વર્તીન "રુદાળી" સેવાયો દત્તે આ કચ્છ દત્ત છે, તેમને પાકાની ભાઈ ભારતમાં આવે છે અને દેસપારે રવામ આપે છે અને વિવેકમાં ચીનકને બેચવાય છે. એ કુનીયાને. મોકલન જમારો દાખ તેા વિવેકની શિપતિ ચક કચ્છ છે. હું ફુનીયાને મ.કમન જમારવા આફ્રિકા-એસીયાન પ્રમત રચનાની માર્ગા કરી ગ્વો પુ

ફાન્ડીના દનકમ ડેકસ રીટ-સ, ઝાંચાન્ડા, રેવનુ ફાન્ડી-સ અને નાંચાન્ડાના માટે મળી :

આર. વીઠ્ઠલ
૧૦ આર જે નાંચા, ૮૬ માઈટ રીટ, ૧૦૨ કાંચાન્ડા અને ૧૬૧૬ રીટ, ૧૦૨ કાંચાન્ડા ફાન્ડ ૩૩-૧૯૫૪

દલાઈ લામાએ યુનોને કરેલી અપીલ

દલાઈ લામાએ વિવેકના પ્રથ અંચે ૫૫માં લેવાની સાથી રાજીને વિધિપુર્વક અપીલ કરી છે. પુરોના મદ,મની થી કામ હેપરથાઈડ પર કમીકા પગમાં તેમણે આ વિનંતી કરી છે. વિવેક પુનેનું સળ નથી, પુરેનું ચિત્રી અટકાવ થઈ રહી છે કે એક સળ રામક દલાઈ લામાની અપીલ ઉપાડી કંઈ અને આજ,મી મહાસમિતિ સમક્ષ તેને ચચોના વિગમ તરીકે દાખલ કરશે. દલાઈ લામાએ વિવેકના પ્રધાની પોતાના તરફથી રજુ આવે કરીને એ પ્રથ ૫૩ યુનેને તામીદે રરમીયાનગીરી કરવાનું અને મહા-કમીનન તેની ચર્ચા વિધાયકા કરવાનું અધ્યાપ્ય છે

હમણ જ આવેલો હિંદનો આલ
જરૂરમાં બંધ આપવ

સીધી આપલ કરવાથી બચાવેલા આલ સરકાર અને સારો હોય છે, અમે તે બીજા અલ સાથે પ્રરખાએ.

સાક્ષીઓ : આર્ટ સીફીન યી. રા-૦ થી ઉપર, આર્ટ કીટ થી રા-૧૬ મનીપુરી યી. ૩૦-૦, મયરોલી સીફીન થા ૪-૧-૮-૦ પ્રમ મીડ પ્રમુખમાં પકલ મરે આપવામાં.

જાનકીએ : પારસીની રા બેરેલી ૨૮/૦ મોમ, કામની રાં૦ બેરેલી થા- ૨૮/૦. આ ઉપરાંત બીક મીડી બેરેલીએ પધ છે

દેસ કોલેરે દર્વાડાવનું.

સી. એ. ડી. એલેરે નેપથલા ૨૫ ૬૩૩ કીપોનિટ લેવામાં આવશે.

એ. કે. હુસેન કોન્ક સન્સ

૧૯૬ કવીન રાહ, દરબન. બીડર રાહ, ફોન ૨૭૩૬૮/૯.

ચીનના સરહદી આક્રમણને સાંખી લેવાય નહિ

અમેરીકા, ખાતેના આરતીય એકઠી થી એમ સી, ચામલાએ આને રેલીરીંગ પરની એક મુલાકાતમાં જણાવ્યું હતું કે ભારતની હરદી સરહદ પર ચીની સામ્યવાદીઓએ જે ચામલાએ કહ્યું છે તે અને પાછા ભવિષ્ય મેળવીયું. તેમણે એ અનેક હોદી ચામલાએ કહ્યું છે તે ચીનાઓએ ભારતની અખંડતા સામે કૌણ પકડારી કડીકતની કદિએ ઓછાં મહત્વનાં છે, આક્રમણ કરનાર કોઈ પણ રાષ્ટ્રને અને કશી ઘટ્ટણું નહિ, પછી તે આક્રમણ કરે તેટલું નાનું કેમ ન હોય. શી ચામલાએ પ્રથમ જણાવ્યું હતું કે ભારતની સેનાનાં રોકા જે વિસ્તાર અમર્યા એ મધ્યો કમળે કરાયા છે તેને ફરીથી હરતમન કરવા માટે તે વિસ્તારમાં કુચ કરી રહ્યાં છે.

“ભારત અન્ય મધ્યકાળે કમળે મેળા રશે” એ પ્રજના જનરમાં શી ચામલાએ કહ્યું કે ચીની સામ્યવાદીઓએ જે ચામલાએ કહ્યું છે તેને ભારતીય સેના ફરી પાછા પાટી બેશે પ્રથમ પડે સામ્યવાદી દલો સામે બુદ્ધ હરવાને ય અમને વાણે નથી.

ચીને સહ-અસ્થિતતાના સિદ્ધાંતના કૌણ બ નથી ભારતને આધાર લાગે છે. પરંતુ તેના અર્થ કોણ નથી

સેના કે અમે સહ-અસ્થિતતાના સિદ્ધાંતને આનવત્વ બંધ કહ્યું છે.

આક્રમણ છે

“આ આખા ભારત કુને અમર્યા રજુ કરશે” એ પ્રજના ઉત્તરમાં શી ચામલાએ કહ્યું કે એ પ્રથમ ઉપરિચિત થશે નથી. અને લાગે છે કે એ પ્રથમ કદાપિ ઘણો થવાને નથી. આવારે બધ મંનીર નથી. એ આ-ક્રમણ છે અને તેને વિશે ને કંઈ કહેવ ન તેને અમે ખાતમા લઈએ

નહિ. પરંતુ સહાય માટે સાથી રાષ્ટ્રો મા અન્ય કોઈ પણ દેશને અપીલ કરવાની અરે પડે એ પ્રકારનું એ આક્રમણ મા પરિરિપતિ હોય એવું અમે કહી શકીએ તેમ નથી.

કેલકત્તાનાં રમખાણો

કલકત્તામાં તત્કાલેતરમાં ઘણેલા રમખાણો લાગેલાનાં, ભારત-ચીન સરહદી વિસ્તાર તથા ભેરીયાના તેના કાગોળનાં સામ્યવાદી સ્વરૂપને અંક આપને લાગે છે ખરો? એ પ્રજના ઉત્તરમાં શી ચામલાએ કહ્યું કે હુ મેકમક કહ્યું છે ભારતમાં આને કુ બનતું એમને એ પરવેની મારો અને ચોક્કસની માન્યતાને અનુસરીને આ રમખાણો ચાલી રહ્યાં છે.

સેનન શું કરશે?

શી ચામલાએ વધુમાં જણાવ્યું કે ભારતે ચીનને કામને કરવોને અંકન્ય કયો છે: પાછી તેની પાસે પુરવાં કરે, હોય કે નહિ હોય.

આ લગકે ચી ચામલાને પ્રથમ કરવામાં આવેલા: કે એ દેશને ભારત ના સંરક્ષણ પ્રથમ થી કુચ્છ સેનને પ્રથમ રાખે છે તે જ દેશની સામે કચીન કુચ કરવા નેથી આવેલાની શી સેનન મેળે?

શી ચામલા: અમારા સંરક્ષણ માટેના અંકન્ય જરૂરેની આવેલાની વડા પ્રથમ શી જવાહરલાલ નહેરુના કામમાં છે. આપે દેશ તેમના પાછળ છે. કુચ્છસેનન તે કમીનેટના સભ્ય છે અને વડા પ્રથમને તેમના પર વિશ્વાસ છે, તે વડા પ્રથમને તેમના પર વિશ્વાસ હોય તે અને ખાતરી છે કે તેઓ વડા પ્રથમની નીતિને અનુસરે.

ભારત સાથે ઘર્ષણમાં ઉતરીને ચીન વિશ્વયુદ્ધ સર્જવાનું જોખમ નહિ વહેરે

મારી વફાદારી વિશે શંકા ન લાવો: સેનન

સંરક્ષણ અમર્યા કેમિકલ સંકલિપ મંત્રણ સમક્ષ ભારતનાં સંરક્ષણ પ્રથમ ના છે. કુચ્છસેનને એવું કહ્યું દેવાનું સમજાય છે કે ભારતની ઉત્તરી સરહદી સમાપ સુધીની ઉત્તરી સરહદો પરની ચોક્કસ કામ ને અત્યાર સુધી ચોક્કસ જાનવી રહી હતી તેને અમે દલે જરૂરે એ કરજ બાબરો.

તેમણે અરેર કહ્યું હતું કે અત્યાર ના સમયોમાં ઉત્તરની સરહદના સંરક્ષણ માટે ને કોઈ ઘટ્ટણું શી એ સમજુ કરવામાં આવી રહ્યું છે.

કેલકત્તા સભ્યોએ, આદો અપારે સરહદો પર સુરક્ષા પરિરિપતિ સર્જાઈ છે, તમા કંઈ કે સમયમાં જ થી કુચ્છ સેનન કુનેના મેકમક કાગોળી અપવા માટે ઉપરી જાનતા છે અને મેકમક અદિના ત્યાં કોકાવાના મેકમકી ભારત માં જમના રનાઈ મેરદાજરીને પચુ ઉત્તેજ્ય કરો દલો

શી સેનને એવો જણાય વાળે દલો કે કુનેમાં રહીને પચુ કું મારા વિશ્વાસ સાથે આટ સંપર્કમાં રહીશ અને મારી કાગોળીની જરૂર જણાતાં, તત્કાલ ભારત પાછો ફરીશ.

કલકત્તી વડા જનરલ વિશ્વનાથે આપેલ અને પત્તાયથી પાછા એવી સીપમા રજીસ્ટ્રામાં અમેના પ્રથમ પચુ મારી સંખ્યાની કાગોળીવાળી આ

મેકમકો ઉપરિચિત કરવામાં આવ્યો દલો.

સર્વોપરી સુલકી સત્તા

શી સેનને એવું કહ્યું દેવાનું જણાય છે કે કરકરી વડાના રાજ્યામતને લગતો પ્રથમ ઉપરી મેકો, તેથી અને આનાંક મેકો છે. દેશમાં મુલકી સત્તા સર્વોપરી છે એ કદાકિત દલે કામમતે માટે સામ્પ્રીત થઈ ચુકા છે. આવા પ્રસંગે દલે ફરીને ઉભા નહોં થાય એવી અને આશા છે.

“ઉત્તરી સરહદો પરના ચીની આક્રમણો અને કું કરકાપુરક સુપ રજો કું. એવી જાની જાની ને કુંમેલ ઉપાગાઈ રહી છે એમાં જરૂરે તમ નથી” એવી શી સેનને સમયેને ખાતરી આપી હોવાનું જણવા મળે છે.

તેમણે કહ્યું કે દરકીતો એ છે કે કું વડા પ્રથમની પરણે કું અને એમની નીતિએ સાથે અધુરું પચે સંખત થઈ કું

શંકા આણુશે નહીં

શી સેનને કહ્યું કે સરક્ષણ પ્રથમ તરીકે તમામ પ્રકારના, અ કમલો સામે ભારતની સીમાઓના સરક્ષણની મારી જવાબદારી છે, મારી વફાદારી, પ્રમાણિકતા અથવા અસ્થિત અને શંકા આણુશે નહોં.

પો કાગોળના, સમયોની વિદેશી ખાતેને સમતી અમાદકાર કમીટી સમક્ષ મેકમક વડા પ્રથમ શી નહેરુએ જણાવ્યું હતું કે ભારત સાથે કોઈ મેકા ઘર્ષણમાં ઉતરવાને પ્રસારો રાખીને ચીન વિશ્વયુદ્ધ સર્જવાનું જોખમ બેરકો નહોં.

એમણે કમીટીને જણાવ્યું હતું કે ચીન ને ભારત સાથે કુચે માટે તે વિશ્વયુદ્ધ શાદી નીકળે એવો પુરો સંખલ છે.

લગભગ પચાસ થીનીટ સુધી ચીની આક્રમણો અંગેની પરિરિપતિની સમાચોચનાં કયાં પાછી પુલોમેલા પ્રથો ના ઉત્તરમાં શી નહેરુએ ઉપર મુજબ જણાવ્યું હતું. સરહદી કાગોળી અંગે ના સંખર્ષોની એનિકતીક ભૂમિકા સમજાવવા પાછળ થી નહેરુએ મેકા આખરો સમય લીધો હતો.

ચેતાના અગાધિના નિવેદનમાં જરૂરે ચેરેશાર કયાં સિવાય સરહદી પ્રથમ કોણું સમાપાન કરવા માટે ચોટે ચીન સ મે વાટાપડો કરવા તેવાર છે એવું શી નહેરુએ જણાવ્યું હતું. તેમણે કહ્યું કે ચીનીઓ વાતાવરણમાં આવે કોઈ પ્રથમ કરવામાં આવે તે જ એ પ્રથમો કાગોળી નીકળે. ચીન સરહદે ભારત સાથે કું વલકું અખતપાર કું છે કારણ કે તિમેટના જળવામાં ભારતેના ક.ઈ છે એવી તેઓ એવી રીતે રહેલત થેવી રહ્યા છે.

ને ભારતીય સામ્રાજ્યે ચીનાઓએ કમને લીધાં છે એ કમળેએથી ચીના ઓને કુર કરવા માટે મુજબત અને

તકાલીનો પચાસ થેવાની કેલકા સમયે એ વિનંતી કરી હતી.

આસામના માક્ર ખોટીસ મખાંરે મેકમકન લાઇન અસ્થિતિય થરાવતી નથી અને નેશના ક્રેલકા વિસ્તારો તિમેટીમને છે એવો કૌણ નિવેદન તરફ શી નહેરુએ જાન એમતા થી નહેરુએ અમર્યા જાગત કરીને જણાવ્યું હતું કે મેકમકન લાઇન અસ્થિતિય થરાવતી નથી એવું કોઈ યો રીતે જણાવી કહે? નેશના કેલકા વિસ્તારો ના તિમેટી રજુપ અંગે એમણે કહ્યું કે એમાં વલકા કેલકા કોણે અસલ તિમેટીમને છે. એ સમ્ય છે, પચુ થેવી કંઈ એ પ્રદેશ ભારતમાં નથી એમ તેની રીતે કહી શકાય? જુલાલ અંગેના એક પ્રથમ અંગે શી નહેરુએ કહ્યું કે જુલાલ ચેતાના આસ સંખધો ભારત સાથે નહોં પચુ બીજા દેશો સાથે બાંધે અને ચેતાની કામની મુરકેલીઓમાં એ રોશની મદદ માટે એમ કોઈ કહે એ કેટલું અવાસ્થવિક છે?

—આગામી તુલીય પંચગાંધિ મેળના મા સુરત છકામાં રજાએ આપવાની રીધા છે કોશની ચોખનાઓ કરકર ને મેકમકમાં આવી છે.

ગાંધીજી અને ઇશુ

(ઉમિયાસ'કર એખાસર, એલ્ફાનીસબર્ગ)

(અમારું આશીર્વાદ)

૧૯૪૮માં હિંદના એકા મળનરે પ્રેમથી વર્તવાનો અર્થ જિંદગીનું કે જનરલ આઉટ નેટને રાખવું એખાસર સોશાયલીઝ આપણે આપતા હવું હતું કે આધીષ્ટની સરખામણી અર્થેકે કે ઉમિયાસ'કર એખાસર એકે કોઈ કરતું નથી પણ એને અદમ્ય કે ઇશુ એવા રેખ'બરની એકે જ લેણી કરાવે છે

સકામાં આપણે આપતાં આધીષ્ટની ઇશુ હતું કે "એકે હજુના મિત્રપ્રમયને અને એકે કું સમજું છું તે અર્થે કાચો હોય તો એનું કું પામન રી છું એ અર્થેમાં તમે અને મિત્રી કી કોલ આશી અત્યારે હો એ મિત્રી થપને નામે એખાસર કે તે નામુ મિત્રી થમ મિત્રી છે.

કલકતા નિઘમ કામેલના પાદરી રેવ. બ્લેન્ટે લખ્યું છે કે "એકામાં આધીષ્ટ—કે એમણે ઇશુ અને તેમના કરેલાની અને આશી સમજ આપી." મહામાર નિવાસી એમુ આપમન નામે પાદરીએ આધીષ્ટ વિરો ઇશુ હતું કે "એમના છપને મારી આપ કલકાડી કે વીકળી સડીયા પણ હજુને સરેક છપનમાં આપરી કલકા એકે છે" આમ થજી પાદરીએને આમથ' મરુ કે આ જાનવી હજુના સિકલિને કાચો અનુપાથી હોવા કલકા મિત્રી નથી.

હજુને નવારે પુલવામાં આપણું કે નિમકાન સુત્ર કહ્યું છે કે તેના અવાચમાં હજુએ કહ્યું કે હું હજુને તારા પુરા દિલથી, પુરા આત્માથી અને પુરા સનથી આલવા માહ" આધીષ્ટનુ છપન પણ આજ સુવાનુકાર હતું. તેએકે હજુને સરેકાજી પાદ કરતા હતા. એકે જમત તેએકે મુખ કાકેલા હોવાથી પ્રાચ'ના કપા વિના આપીને તરત હપી થવા. રાતના અરેકે વાગે હોવા અને પાદ આપણું કે સુવા પહેલાં પ્રાચ'ના તો કરી નથી. એપી એમને થજો પમાલપ થજો અને આપી રાત તેએકે નમતા પમાલીયા એકી રજા. આ એમનેકે હજુરેકે જાત.વે છે. આધીષ્ટ રેકે પમણ, હજુરના અવાચને એકેકે કે અંતરાતમાના અવાચને આજપીને અરતા.

હજુએ વીનું મદાન સુત્ર પેકાડુ' કે "હું તારી જાતને માટે કે તેની જીતે તારા પકોઈને પણ આલે" આધીષ્ટને પણ અ જ રતુ છપનમાં હોવાથી. હીંદુ-મુસલમ એકલા માટે તેએકે છપન અને થવા. હરિજનનેની એકલા માટે એમણે પોતાની સારી છાંટી અર્પી દીધી. પકોઈની કાચે

પ્રેમથી વર્તવાનો અર્થ જિંદગીનું કે જનતામાં આપણા હોવાનો પ્રેમનું વાતાવરણ પ્રસારડુ. આધીષ્ટ પકોઈને તો આ પણ હુસમને પણ આલતા હતા. તેએકે અંકેકે જનતાને કાચે લાપા પણ અંકેકેને તેએકે આલતા હતા મુલિમ જીમના કિદનો તરેકે તેમને નહરવ હતી પણ જનામ કીજી એકે તે, તેએકે પ્રિમથી વર્તતા. થજી હજુએ કહ્યું કે માનવ પ્રેમ કારા જ કહ્યું મેળવી, સકાપ છે તેમ આધીષ્ટને પણ કહ્યું કે હરિદોમાન નારામથ મેળવી સકાપ છે અને એ રીતે એમણે હરિદોની સેવા કરીને જ નારામથને મેળવ્યા.

હજુએ કહ્યું કે "અમાની એકત. રમવાનો. કે પ્રમુ' તમે એમ મારી એકે એકતા સાધી છે ને જે તમારી એકે કાપી છે તેમ એકે હોવાની પણ તમારી એકે એકતા સમાજો, કે તેથી એમની એકતા સપૂર્ણ રહે."

આધીષ્ટને પણ એમની પ્રાચ'ના સમાયે કુરાન-ગીતા-માહમલ વગેરેમાં થી પ્રાચ'ના કરી હજુર આપા તે નામ...અપો કામલિ કે અમવાન' એમ કી રીકે કામની, રેકે જાતની, રેકે થપની, એકે જીલ એકેકે અને હજુર-એ પમાનો એકલ છે—તે હજુર એકેકે એકતા કાચવા પ્રમળ પ્રમળ કરી છે.

હજુએ કહ્યું "એ અને માને છે, તેજી હું એ કાચો કું છું તે કરવા એકલ. આધીષ્ટ પણ એમલ કહેતા કે એ છે તે માફ કાચ' છે. હજુ રાત પિતીયાની સેવા કરતા તેમ આધીષ્ટને પણ રકત-પિતીયાની સેવા કરવાનો છુપ કોપ હતા.

હજુના સુત્રમાં કુખ્ય કે કલકા (૧) હું કાચને વધ નહિ કર. (૨) હું અભિમાર નહિ કર (૩) હું ચોરી નહિ કર (૪) હું ચોરી છુપાવી નહિ આપ (૫) હું તારા માલ વિતાવે માન આપને (૬) હું તારા પાકોઈને તારી પોતાની એમલ આલે. આધીષ્ટના પણ અકોસા-સસ-અકમથ-અરેકે-પ્રેમ-આતપિતાની સેવા એ મરો તેમણે છપનમાં આપરી આતપા છે.

હજુએ પોતાના કિમ્બેને કચેક પ્રાચ'ના કરપ કહ્યું આધીષ્ટના છપન માં પણ પ્રાચ'ના ના તેમના આલ અને પ્રમુ સમાન હતી

હજુ ૪ તેમના કિમ્બેને કહ્યું હતું કે માર આલર તમને પકોઈને રાખ્યે હતીએ અને રાખ્યે આમજી કલકા કરવામાં આપરી અને લેડામાં અસાલિ

હોવાવાના અને કાચો અચે એર કરાખાના આશીર આપરી. પણ તેએકે મામ મારીના રેકેકે મારી કો છે તેએકે આતમાને કહ્યું કરી કલકા નથી. તેમનાથી કરી કરતા નહિ. એ રેકે અને આતમા હજુર રાખ્યે કરી રજો છે તે અતપિતા એકલાથી કરાખે.

આધીષ્ટને પણ કીકીકમ વખતે હજુઆપ' હતું કે,

"કા, કાલ, સત્યથી અતપા મા મમે તે અત કે થપ'ના હો મારી કાચે નામ તેકાચો. હજુરને નામે હું તમને આતપ'જી આપુ છું. આ કલકામાં હો અંકેકે પણ એકાકી. એકે અન્યાય નીકાવવા અનેકે અન્યાય કરી, અને નિરીક મણસને એકલા નાખી. માનખા મારી કે કરીકે અકાવરી. હજુર કાઈ દિવસ અકલ નથી કે અન્યાય નથી."

હજુએ થપને નામે હોમ અત, એકે કહ્યું કે,

મરિયા એમ થરવાથી હજુર પ્રમળ નહિ થાય, પણ સરેકે પ્રાધી કરને કપા અને પ્રેમ વધીવાથી પ્રમુ રાજ થશે. કિપાકાસ અને અનુકાનો આ થમ' નથી. પણ સેવા અને આતપવામાં અકાચો થમ' છે."

આધીષ્ટને પણ કહ્યું કે-

ગીતામાં અમેકા અપમારને કે પાકોઈએકાને કે કિપાની કાચે એકામાં એકેકે અંકેકે છે. માળા, પુને, વિમલ વગેરે કાચે અકલ વાપરે પણ તે અભિમા અકલો નથી. એ કાચનેકે દેમ કરતા નથી. એ હજુનેકે નાંકાર છે. એ કહ્યું મિત્ર અને સમભાવી છે તેમ અકલ છે. આ કારણથી આપણને નરસીક મહેતાના વૈખવલન અનન માં અકલમાં કામાં અકલો અપાવા અને તેથી અ અનનને તેમણે છપન માં કીપાસર અપડું.

હજુએ કહ્યું કે:

એ કાકે અપેનો આકા છે, તે મારા રાખને છે, એકલ કીકે અતર કું અપેનો છું. એ હેતુથી આતરનું કું આ સંકારમાં આપે છું કે મારા છપનમાં કું અપને મુતીમંત કું. આધીષ્ટને કહ્યું: પરમેશ્વરનું અઈ નામ સલ છે. તેથી પરમેશ્વર સલ છે. એમ કહેવા કરતાં, સલ એકલ પરમેશ્વર હેતુ વધારે ચોખ છે. અરે અન સલ જ અરોપરિ છે. અને તેમાં અમલિત વરુએનેકે અમારેકે અહ અપ છે. એ સલ તે રમુક અપ નહિ, પણ એમ વાચાનું તેમ વિચારડું પણ અઈ. આ અપ તે આપણે કાચેકે જ સલ નહિ પણ મિત્રમણી તરત જિંદગે પરમેશ્વર જ કું પુલવી તો અપણી પરમેશ્વરનો છું.

હજુએ કહ્યું:

અને કું અળવ મોરની પકિતમાં છું, પણ કુનીવા સકાને માટે કાચુ

ગોડ' પારખા વિનાની રહેવાની નથી." દેપને વિમલ કાચો કાજ કી કાકેકે નથી. પણ પ્રેમ એકે હજુરી અંકેકે હોવાથી તે અળવાન છે અને અમે તેકલાં દુખ અકલ કરવાને અકલ માન છે.

આધીષ્ટને પણ કીકીકમ વખતે કહ્યું હતું કે,

આ અકલત વધારીને કાચક નથી. તે અને રાખકોકેને કાચકે કાગી તેથી રાખકોકેને હું મારો થમ' આવી એકે છું. રાખકોકે થમ' હોવાથી કું આને થમ'કુલ માનું છું આ રાખકોકીતને કું પ્રતિજ્ઞ નાકે કહ્યું છું. રાખકોકીતને માળ પણ મ.કા કરવાની મારી કિમ્બા નથી અરેખર! અને આધીષ્ટ એ રીતે છપા તેમ રીતે તેએકે સડીક થવા. હજુન વપરત જ હજુ પોતાના છપનનું અકિડાન આપુ, આધીષ્ટ પણ પ્રાચ'ના અલમાં ગોળી કીકી રાખ એકાકી જાણુને એકલા.

હજુને વપરતએ અહ અપા ત્યારે હજુ એકલા હત, કે "અપુ અકાસ અહ અપુ" આપુને પણ ગોળી વાગી ત્યારે મરુ આધીએ પ્રતિનિધિએને આપુના જાણુના સમાચર આપતા કહ્યું "આપુ અકાસ અહ અપ."

આ રીતે આપુ અને હજુ એકે મને રેખ'બરી આતપાના હતલ જતેન' સલ, અકોસા, અરેકે, હજુર પ્રાચ'ના, વિમ-નુકર, અરીએની સેવ, જતેન' સિલકો, જતેન' પુલ, જતેન' કુનીવા અરમાં થપેકું અપમાન, એ અપુ, હજુરના ન'કાચો, અમે તે થપ'ના હોય, અમે તે રેકલા કે કામના હોય છે પરતુ મને સરખાન હોય છે.

આધીષ્ટને કીકી થપ'નો કીકાર તો કચે જ પણ મિત્રી થમ'કુરુએ અને પાદરીએના મરે મિત્રીએને પણ અલો મિત્રી થમ' અમલ-એ છે, તે મામ કીકેકેકી નહિ પણ પોતાના છપનથી. અને તેથી જ અનેક મુરોપીઅન વિદાનેએ પુલ્ય આધીષ્ટને અંકેકે પુસતકો લખી આધીષ્ટને અંકેકે આપી છે અને કહ્યું પણ તેએકે મહામા આધીષ્ટને એકે મદાન આપા તરીકે એખાપી તેમના છપન આચને નહલવા પ્રમળ કરી રજા છે. અપની અપા એકલ હોય છે પકોઈ એને અને તે નામ અપો. કહ્યું કહે કે આધીષ્ટ કહેલ કહ્યું એ એકલા તેમ આધીષ્ટ છપા.

આપણે હો રેકેકે નારસના પવીક વપરને દિને એ અપ-અકોસા-અને માનવ પ્રેમના પાક અંતરમાં રિજર કરી આપણા છપનને ઉમ્મતર અવાચા પ્રવાન કરીએ એકલી જ અંતરની અભિપ્રાય સેવીએ. પ્રમુ! આપણ કોન એકે બને રેખ'બરે ના છપન માટે આતપા અપ, છુદિ આપી નેકાકે પ્રાચ'ના

લગન પ્રસંગે માટે

અમને મળો.

મુરતી અમલના અને ગ્રેસપીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત રેખરેખ નીચે મુનીયતા અને રોડેસીયાના રાજ્ય
પણ જામણે તમારે કુદામે આવી રહેલી હરખાને અને કન્ટાઈનર મોકલું.

કેપીટનના બાલકની હોટેલ

(શ્રી કેપ્ટનની મીઠાઈ હાઉસ)

શ્રી અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના મુખાપર - કેરળ.
ફોન નંબર ૨૩૨૧૪   રેલીઆમ: KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

જુકીપર, કુસાઈરી, થીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હોંટુસાન અમર દુનીયાના કોઈ પણ સાગની હાથે રિપાર્ટ અમર જમીન
માથે કુસાઈરી કસ્ટોમરે જે કોઈ જમીન મારફતે જુકીપર હશે.

કાંદો, આમ, ચોરી, દુકાન, અકરમાલ, ખેરમાલ, વિવેચના થીમા અને
કેરળની આપોએ છીએ.

ઈન્ડિયન, પરાયણ રેલ, વિસ્તારના થીમા અમલના રેવન્યુ કમિશનર-સ
સર્વિસર : પેપારના ધાવરો-સો પાસપોર્ટ લેખન હમીયેસનને લગતી
માનદોર્મ કોઈ પણ શ્રી થીમા. વિના અને મફત સલાહ આપીએ છીએ.
મેકનલ ગુપ્તચરના કોઈ એસોસીએટન કોર ચોરસીયા અને મે, કંચાવર
કન્ટાઈનર કંપની લીમિટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,
Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉચ્છાદ કરૂં

આખર આખર, લીલી આખર, રતાળ અને મુરતીની ગોચર
આલુ છે. આલુ ખજારે લાવ, લસણ ખજારે લાવ,
પાપર નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

મુરી અને મેવલી પાલ ખજારે લાવ, પીસ્ટલ નાઈ, ગાર્ડીઝ ગોલ
શા. ૧૦-૧ લાગી અને રહેતો ગાર્ડીઝ રી. ૧૧-૬ ૩૦૦.

રોડેસીયા, ન્યુઝલેન્ડ અને મિલેસીયન રોડેસીયા કોરડોસે કપર પુરવ
ખાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ ખરબીક હતાની મોકલણ.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

એક્ટ્રીસ સુટ, હાઈન્ટ્રીસ સુટ, વેલ્ડેસ, હેસ્ટીંગ ચેર, સાર્વિક
સાઈડ ચેર, કોફીસ ટેબલ, જુક ફેસ, ટેબલ, તકન કોફીચર
આને મરીટી ચકરી. જાતે પધારી લાજ સેવા ચુકરી નહિ.

—ગોક્સ, ટેબલ અને ફીચર કરેસર—

જે હમીટી રેખરેખ નીચે તર્કપાર થાય છે. તેમાં રહેલ હમેશાં તર્ક-
વાર રહે છે. માત્ર રોડેસીયા સાથેના પ્રાર્થક નીરક મંથાન અને વેપાર
અમલ પધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

હોંટની મોટામાં મોટી વિમાની કંપની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમિટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

કેસ્ટમજી બાલભાઈ કેસ્ટમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

અધી જાતના વિમાનો અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૯૧૦
રેસીડન્સ : ૧૧૧ ઇલેવનથ એવન્યુ,
ડરબન.

રેલીફન્સ
ગ્રોફીસ : ૨૫૮૪૫
રેસીડન્સ : ૩૬૪૧૩.

હિંદનો પત્ર

(અધ્યક્ષ અખ્યરપત્રો તરફથી) ૧૦-૯-૫૯.

ઈંદીરા ગાંધી મુખ્યમંત્રીના પ્રશ્ન ઉકેલશે

હિંદની મુખ્ય રાજ્યના જાણીતા અને કૌશલ્ય કારિગરી સમિતિમાં વિધિસરની ચર્ચા કરવામાં આવી હતી. આ વિષય પરત્વે હુંથી ચર્ચા કર્યા બાદ, આ રૂઢી જાણે મુખ્ય રાજ્યને વિભાગીય કૌશલ્ય સમિતિઓના પ્રતિ નિષ્ક્રિય અને અન્ય નેતાઓ સાથે મંત્રણા કરીને, મંદીરમાં પળનારી કૌશલ્ય મદાસમિતિની એક કેસબ ના રૂઢી સુપરેન્ડન્ટના રોજ મળનારી કૌશલ્ય કારિગરી સમિતિની સમક્ષ પોતા નો અહેવાલ રજૂ કરવાની કૌશલ્ય મુખ્યને સલાહ આપવામાં આવી છે. કૌશલ્યના મદાસમિતિની કી નામનુમે ઈને કૌશલ્ય કારિગરી સમિતિમાં મુખ્ય રાજ્યને એક બાબતમાં વિભાજન કરવા ની કલા મહારની અચો મહં હતી અથવા તે અચો કરમીયાન વિભાજનની તરફથી કરનાર સમયેનું વલણ હતું કે કેમ તેની અચો પત્રકારો સાથે કરવાની ના પડી હતી.

શ્રી ઈને કહ્યું કે “મુખ્ય અંગે વધુ પ્રશ્નો મુકશે નહિ. એ” તપને અચારી દીધું છે કે હિંદની મુખ્ય અંગે હુંથી અચો મહં હતી અને કૌશલ્ય મુખ્યને વિભાગીય કૌશલ્ય સમિતિઓ અને અન્ય નેતાઓ સાથે ચર્ચા કરીને તેને, અહેવાલ કૌશલ્ય કારિગરી સમિતિ ની આમાથી એકમાં રજૂ કરવાની વિનંતિ કરવામાં આવી હતી. મુખ્ય અંગેની આટલી જ માત્ર છે.”

શ્રી મેનન ‘કુપ્પા સામ્યવાદી’ છે

ભારતની અખ્યરિતા ભળવવા અને ભારતીય પ્રદેશ પરના ચીની કુમસા-મેરોને મારી કટાવવા માટે ભારત શરકે તાત્કાલિક અને અસરકારક પદમાં મેરા નેત્રને ચિંતા પ્રકારને, ભાવ આને મેરોની ભદેર સલામ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો.

અધિક પ્રત્યક્ષાભાષા પક્ષ, રાજ્ય પક્ષ અને જનસભા આસથે મેરોની સુધુભત સજાનું પ્રમુખ રથાન થી છે. ડી. મોરવાગામે થીપુ હતું. આ સજામાં શ્રી કુપ્પામેન સરસથુ મેધાન તરીકે ચાણ ન રહેવા નેત્રને મેરો પથુ કેરસાક મહત્ત્વને અર્થ માં ભક્ત કર્યો હતો.

શ્રી મહાસીન જાણ્યું હતું કે શ્રી નરેન્દ્રની નરેન્દ્ર નીન રેથ માટે ખતરનાક છે.

તેમણે કહ્યું કે ભારતને આજે નવા વડા પ્રધાન, નવા નિરેશ પ્રધાન, નવા સરકાર પ્રધાન અને નવી વિદેશ-નીતિની જરૂર છે.

જુતાની વક્ષ અને નરેન્દ્ર

જુતાનના વડા પ્રધાન શ્રી છામે રોરછમે તા. છમીના વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર સાથે એક કલાક સુધી ચર્ચા વિચારણા કરી હતી

એમ જણવા મળે છે કે તેમની માત્રીતને મુખ્ય વિષય જુતાનના પર્વતમય રેશમાં મગી અધિવા માટે અને કરદેશ પરની ભારતની જાણને આવેલા મારો પરના મહં સથે જુતાનના રથેને સાકળવા માટે જુતાન ને કેટલાક પ્રમાણમાં ભારતની નાણા કીમ અને રેન્ડીકલ સદાવની જરૂર પડશે તેને જાણે હતો. એમ જણાવવામાં આવે છે કે આ સંબંધમાં મુખ્ય રાજ્યને ઉત્તર અંગેમાં આવેલા જ્યા સાથે જુતાનના પાટનમર થીમને નેત્રીતા મારો અધિવાની છે, આ મારો આસરે ૧૯૦ મ.પ્રદ સથિ છે. રર આસરે હોજ અધ મારોની એક થાપાને પથુ જુતાનના પ્રવં જાનમાં આવેલા પરીઃ છામી જાનવરની છે તેનું અંતર આસરે ચીક માણજનું છે. પારોમાં શ્રી નરેન્દ્ર અથે વર્ષે છ દિવસ સુધી રથા હતો અને ત્યાં જાણે નિકટને મામ નામુસા માટની ઉત્તર માણ પર આવેલા તિમેટી પ્રદેશના નાનકડા કાટા પર ઘડને પસાર થાય છે. પરંતુ ચીતાઓએ એ કાટાને ખંધ કરી દીધો છે

પરદેશીઓને ઠગનારને સજા

રાજસમાજ શ્રી નવાબસિદ મોહાણના સલાહને જાણ આપતા વિદેશ આતાના નાવક પ્રધાને જાણ્યું હતું કે, ભારતમાંની વિવિધ વ્યક્તિત્વ અને પેટીઓએ જાણ નાંધીને, જાના-વટી સીદીઓ અથવા જનામી દરીદ્ર ઝો અને એવી એવો દારા પરદેશી નામરિકોને કમચની કારમારો વિદેશી માથી સરકારને મળા છે. આવી કોરે એક કારિવાદની તપાસ કરવામાં આવે છે. કેટલાક કોરેશમાંમાં રરિપટીલોન નાણા પાછા આપવાનું ભારતમાંના મહસોને સમજવવામાં આવ્યું હતું. જીવન જનાવેમાં અમકમાં હોય તેના વિવિધ કામદાઓ દેવ અદાસેમાં

ખટલા મોડવામાં આવ્યા છે, અને આરોપીઓને કદની સજાઓ કે કંઈ મળ્યા છે. કેટલાક કિરસાઓ હજી અદાસેમાં પડેલા છે.

મુખ્ય રાજ્યમાં કામ કરતી યુવતીઓ

મુખ્ય સરકારમાં સરકારી ઝોરીકમાં ૧૯૫૮ની આખરીએ ૧૪૦૦૦ અંગે નોંધી કરતી હતી અને ખાનગી ઝોરીકો કે રોરોમાં ૨૫૦,૦૦૦ અંગે કામ કરતી હતાનું મન,૫ છે આમાથી ૩૦-૩૫ ટકા ફક્ત ભારતની જાણે અને બાકીના ૭૦ માથી મદારાપીયન સીધી અને પારસીઓ છે. મુખ્યત્વે સીધો માંડ એકાદ ટોા હતો.

આ ઉપરાંત અજરજી તરીકે અને થર માટજી તરીકે કામ કરતી દેશ જે કામ અંગેની ફરી એમ મનાય છે.

અમૃતસર સરોવરમાં પહોંચ્યા જશે

કોહની તિમેટીમાં આવેલું અમૃત સર, અન્ય સરોરો અને મામાંની જમીનની બીતરમાં પાણીની સપાટી

હતી કે મુખ્યના મુખ્ય પ્રધાન અને ભારતના વડા પ્રધાન વચ્ચે તાલેતરમાં મથેલી મંત્રણાને પરિણામે મુખ્ય રાજ્યનું વિભાજન કરવાનું સકમ બન્યું છે એવો વર્તમાન થયોનો. દેવસ સાચો છે કે કેમ અને ને સાચો હોય તે અરેખર જાણતો છું છે.

મુક આંશિએન પ્રશ્નોના પ્રધાન શ્રી બી. એન. દાતારે જાણમાં જણાવ્યું હતું કે કેટલીક માટે મહં છે એનો જે દેવાક છે તે સાચો છે. જે માટે મહં છે તે ખાનગી પ્રકારની છે અને આ પ્રકર હજી સરકાર સમક્ષ આવ્યો નથી.

સામ્યવાદીઓને દુર કરે

મોક્ષસાના નમુ કમરતી સજામાં પ્રસોવમદાસ પટેલ, શ્રી એમ. બી. કોર અને શ્રી કે. જે. પરમાર એક અખ્યારી નિવેદન માં જણાવે છે કે ચીન સાચેની રીતો ને રકારી રાખવા માટે ભારતે સતત પ્રયાસ કર્યો છે. જને રેશી પંચદીએ વેચા છે. વિશ્વ સંરથા યુનેામાં ચીનને તેનું માનસુ” રથાન અપાવવા

સાહિત્ય આફ્રિકા માટે હિંદની ઉ શિખવૃત્તિઓ

હિંદ સરકાર તરફથી સાહિત્ય આફ્રિકા માટે ઉ શિખવૃત્તિઓ આપવામાં આવી છે. આમાં પાંચ દોરીઓ, ૧ આફ્રિકન, ૧ કલકત્તા માટે હતો. આ શિખવૃત્તિઓ આટ, સમન્થ, કેક્ટરી, કાપર, ઈન્ડો-પરીમ, યીએ,લોથ, અને જાનમીજમ માટે હતી અનેક વિદ્યાર્થીને મેનું અમૃત પર્વે થાય ત્યાં સુધી અવાસ ઉપરાંત અધિનાના ૧૫ પાઉંડ અપાયો. જે વિદ્યાર્થી મેટ્રીક પાસ થયો હોય એ અરજી કરી અસોવરની ૧૫મી પટેલા પોતાનું નામ નેધાવી લ. અરજી નીચે સરનામે મોકલવી.

SECRETARY (EDUCATION)
Commission for India,
Box 33074,
NAIROBI, E. A.

પોને ધીમે વધતી જાય છે. જયુ દસકા પહેલાં ત્યા પચાસ કુદ કોરે મેરતાં પામ્કી મળી આવતું પરંતુ હવે તેા કરા માટે ત્યાં સુતપી જગીયાર કુદ જા કુદ” એવું” પડે છે કેટલાક આક પસના વિરતારોમાં તેા માય પાય જ કુદ મોરો કે પાણી નીકળી આવે છે. નરેરને ભગતા છત્તેરે, અને નિષ્ણાતોએ એવી એતવણી આપી છે કે ને તાત્કાલિક પથલા મેવામાં નહિ આવે તેા મોડા જ વરસમાં અમૃતસર તરેર સરોવરમાં પચકાઈ જશે.

મુખ્યમંત્રી વિભાજન

મુખ્ય રાજ્યના મહારાષ્ટ્ર અને મુખ્યત્વે એને ને રાજ્યોના સુચિત વિભાજન અંગેના પ્રકર રાજ્યસભામાં ઉઠા થયો હતો પથુ એવો, સત્તાપાર જાણ આપાયો દરેક કે ભારત સરકાર માટે વિધિસર વિચારણા કરવાનો સમય હજી આવ્યો નથી કે કૌશલ્ય સમય થી નવાજમોથ ચીદાજી પુરુષ

માટે ભારત જયોથી પ્રયત્ન કરે છે. ભારતની આ મેચીને કોરે માદીને એને ભારતના પ્રદેશ પર આક્રમણ કર્યું છે અને કેટલાક પ્રદેશ કમળે પથુ કર્યો છે એને લમામમાં ભારત ના પ્રદેશમાં નીક માણસને રરેને જાણે છે અને સોરો મોરસ માધક નો છુટો છડ્યો પ્રદેશ લાક લીધો છે. ભારતની આપવાદી પક્ષ ચીનના આ પુનઃચિને વખેડી કાઢે, નથી એ ભારે આશ્ચર્ય છે, એટલું જ નહિ પથુ ચીન ના પગલાને વ્યાખ્યાની દરે છે. આથી એ રપદ મહં જાય છે કે કૌશલ્યનીરટ પક્ષ પરદેશીમાંથી પ્રેરણા અને કે રપથુ મેળવે છે સામ્યવાદીઓનું તિમેટના સલાહ અંગેનું વલણ પથુ જાણીતું છે. મહાપ્રજ્ઞાત હંસિય કરવાની આ-પણી લાન છરૂથ થવાની તણપરીમા છે. આને “તપકો” અને મુખ્યરાજાના શોધાનું” ને તરકે ખ્યાન દેરવાની અમારી પવિત્ર દરજ સમજાયે જીએ કે મદાપ્રજ્ઞાત જનતા પરિપચાના કૌશલ્યનીરોને દુર કરવામાં આવે.

સ મા ચા ર સં ગ્ર હ

—જીનામદ પોલીસી કમ્પાઇ રિસિયુઅલ મંજુર નામના એક નામરના ચરની ભરતી બધને જુદો જ નામવળા માટેના સાધને જેમના પરદેશી આદીની પાટલી કમળે કરી હતી. એજ ભાગ્ય છે કે મજબુરને પોલીસ ખાતામાંથી વાર તરફ કલ્પમાં આપ્યો હતો. કોરેક્ટ ના નેતાનીઓ પાસેના ગેરકાયદેસર સરેલું સમાવેશ આ માણસ કરતો હોવાનું પોલીસ માને છે. આથી તેની મરપકક કરી હતી.

—સી.કસબાઈ વડા પ્રધાન થી ભવાઈર જાલ નહેરુએ એક નિવેદન કરતા જણાવ્યું હતું કે જ્ઞાણના ભારતીય કુલ નરકથી મળેલી શક્તિથી પ્રમાણે જ્ઞાણથી યોજનાના સ્વચાલના યોગે પાંચ ભારતીયોને અટકમા લીધા છે. આ ભારતીયો જ્ઞાણથી આપ્યા હતા કે કેમ તે જણાવ્યું નથી. આપણા રાજકુતે આ સમયમાં યોજના સ્વચાલના સમય નિર્ણય ને.પા.ઓ છે.

—જાડેશ, સહેરશ આલેશા પ્રમંડ પુરથી આ-તરે છતાં મકાનેને તુલકાન પરોવ્યું છે

—ઉપના (સુરત) ખાતે રોજાનું મરોઝા રમેન કોરખાનું નામવા અંગેના ચર્ચે. કાપી રીવે મનિમાન મળ્યા છે અને ઉપના, એન્કર, કીડીલી-વગેરે માથેની કુલે રૂ.૫૦ થી ૩૦૦ જેકર જમીન એકવાર કરવાની પ્રસિદ્ધ યજ્ઞ મુજી છે.

—પંગમદાલ મેધરા જ્ઞાણમાં ભારત સરકારના ગુરતર ટાપુઓએ એ કલ્પા સંશીલન પ્રમાણે લેવાનું. ચીની અને તાજુ રાજી આપ્યા છે. આ ઉપરાંત રેમ્પાઈટ કાંઈમરેન, અગરખ, ફેરોમેનિસ લોન્ક વગેરે પશુ મળી આપ્યા છે

—તજુ આમુથી લીસા સાથે દમજુધી પાસપોર્ટ પ્રાપ્તે ભારત આ લેલી એક મહિલાની પોતાના આગમનની જ્ઞાણ પોર્ટાલ અધિકારીને જ્ઞાણ ન કરવા માટે, પોતાની નામધુધી ન કરાવવા માટે નવસારીમાં પોલીસે મરપકક કરી છે.

—નવસારી રેલવેવાડ પામે ઉલોધ નવર માટે જમીન લેવાઈ ગઈ છે. કાલમાં ૩૬ થી ૩૮ કારખાનેદારો ઉલોધનમરમાં આપશે એવો અંદાજ છે. કોડોના પાવર પશુ મળી જશે. આ અંગે આજ રજા રજુ રોજવામાં આપ્યો છે. મુજબત રાજ જુદા પડવાના અણકારા વાગતા મુજબ નિભાવના ઉલોધપતિયોની આખ નવ સારી લેમજ મીળી સોરો જર મંડાઈ છે.

—ભારત સરકારે સુરત જ્ઞાણની પીવાની પાવનીના પુરવઠા માટેની ૧૮ ચોજનાઓને ૧૯૫૬-૧૭ના વર્ષ માટે

૨૧, ૧-૧૮ જાપની સમસીદી અ.પવાનું મંજુર કર્યું છે. આ જોજના ભારત સેવક સમાજે કામ કરી છે.

—રાજધીપજાના હેશી રાજ્ય સમયના મોડેરનારીના મોડાના તપેલાઓ કે જે ને પોલીસ ખાતાથી વિધીનીકરણ બાદ મોડાના હરનક લીધા છે તેનું કમણાં ચોક્કસ કપાતર કરી પોલીસ જાગાને રહેવા ચોગ્ય કોરકોઓ બાધવાનું કામ કાજ આંતરી રહ્યું છે.

—પંચ મકાલ સંકલ્પ અવારક મંડળ તરફથી પચમકાલ જ્ઞાણના મોધરા પ્રકામે આર્ટસ અને સાયન્સ કોલેજ કરવા માટેના ને પ્રવલો ચાલી રહ્યા છે અને નેપાં જ્ઞાણના અને મુજબમાં વસતા જ્ઞાણના આપણો અને જ્ઞાણની રેલકી સરમાઓ આવાર મુધીમાં આ કોલેજ-રાજામાં જુ. ક. ૧૫-૦૦ ની રૂમ કરી આપી છે અને વજુ રજા માટે પ્રવલો ચાલી રહ્યા છે આ કાપે માટે સર પુરોચતમ કાજ કોરકોઓ રૂ. ૨૫૦૦ નજુ લાખની જાગાલી સપાયત આપી છે. આ કોલેજને તેમનું નામ આપવામાં આવશે.

—અમેરીકી પ્રમુખના અખાતરી મોવડી થી લેન્ક રેગર્ડોએ ભરેક કર્યું છે કે અમેરીકી પ્રમુખની ભારત, ભાગાન અને રીલીપ.ક-મના પ્રવલો જ્ઞાણની કાલમાં રોજ મોજના નથી.

—પાટીરતન અને પ્રાણેશની સરકાર પર ચાલી કુલ અંગેની મંજુર કરવા માટે પાટીરતને તાજમારી ભતાવી છે.

—હીદા અને અંગેજ, એજ જાને આપના કામ ધુવાળાં નવાં પોરકકાઈ સપરેમર ૯ ૧૯૫૬થી કામમાં કરવા મ. આપ્યા છે. આ નવ પોરકકાઈ "એડાઈનરી" તેમજ "સર્વિસ" મેલી માતા, કાંચ, જાપાની (રિસાપ) અને રુપાની કીમીવરીના પોરકકાઈ, એજ અધ. જ પ્રકારનાં રેકમના પોરકકાઈ માટે કાલમાં આપ્યા છે.

—સમરે-અંગેશ તાજુકાના અખાતર સામવલોઓ થી રામ સખારામ નાચે, ગાલકારેજ સંકર અને થી પ્રમાણે પોતાના ૧૫૦૦ સાથીએ સાથે કોમ્પેક્ષ જોડાવાને નિશ્ચય કર્યો છે.

—રાવવન અંદિરામાંથી મુત્તો, મરેકા અને બીજા ચીજ વરકોઓની મેરીના, હેલ્થ પાંચ વર્ષ દરમીયાન એક હજાર એકસે છનું નેહલા ગાવામાં મળ્યા છે. આ મોરવેશી ચતાની હીમત ને સાથ લેખન દમર મરસો તેનું રાધવાની ચો. જ્ઞાણ છે.

—અગમવર પેલીસની આપતીતપાસમાં અવા જે કરાવના કામ મોરીના કોલોમાં થવાની મોડાવનારી હાઈકેટ બહાર આપી છે. આ હાઈકેટ સહેરના ૩૬

વેપારીઓના રોજરેજ અને ખાતા-વહીઓ તપાસતાં બહાર આપી હતી. પોલીસે કિસાનના મે.પડાઓ કરકમ ખાતાને સુપરત કરતાં અણબધુ છે કે આ સેનું પાટીરતાથી કાજુવેરીથી ભારતમાં મુજાડાનું ટે.વાની શંકા છે.

—મુજબના કરકમ જ્ઞાણ વાળાઓએ ખોરીસ રીમર કોન્ટેનના અજાતરી પાસેથી રૂ. ૧૭૦૦૦ની હોરી મજબુથી મોડો કમળે કરી છે. આ મોડો અજાતરીએ પોતે પહેરશા જોજના સત્યાઈ હતી.

—આને પહેરીએ ને માગવાના મુખારે પ્રી-સેસ રીટી ઉપર અવેશા રેવકરજુ ચેન્કન પરેસી માથે એક અજાર ભાગ નારી કંપનીમાં આમ રાહી નીકળતાં ત્યાં રેલકો મજરાક ફેલ.પો દતો. આમથી મુજાડાના મોરેમોડા સહિત અજારની મુજાધી આપો વિનાતર મરેકા કરવા દતો.

—મુજાડાના અધિકારની અજવળને પારિજામે ઉભી અવેલી પરિરિમુલિ કનુ પ્રી મુધરી નથી. અધિકારવાદોએ, તરકથી હજુ અવરતાવર રમખાજુ અને કિસામક પમકાનાં જ્ઞાણમાં સાલુ જ રહ્યા છે. રેલકા આફિકોનો અધિકારને સાથ નહોતા આપતાં તેથી લેમના કરેને આમ કમ.કી અને એક કોને કાપી નાખવામાં આપી હતી.

—મહી-કીના રીશા કીનારે તજુ બેશી કુડાળની બાળાઓ -કાતા રીશામ્ સપડાઈ ગઈ હતી. એક તરીને મકાર નીકળી મોડે હોરે મુરરીપર આવાજ કરતા એક મુરોપીવળને ને બાળાઓ કુલે છે કહી દરજાટ કરી મુકામે, મુરોપીવળે એકને મધુથી મુરેમીએ મધાવી. આ મુરોપીવળ બીજા કોન નહી પશુ કોનીવાના મરનર મી. મેરીમ હતો.

—મોરખાસમાં એકલ રીશામરી અ કરવામાં આવશે. આ કરાર પર કોનીવા કરાર અને રોજ કંપનીએ કરક આઈકાઈ લીમીટેડ વચ્ચે કરક મળે મળ્યા છે. અને તે ઉપર સહી રીકકાં પશુ ચલ મળ્યા છે. આ મોરક રીશામરી અખાતરે ખાતે ૩૦૦ એકર જમીનમાં બંધાશે.

—કોનીવાના મરનર મી. અવલી મેરીમ નિરત જતાં તેમની જમીને અર પેરીક રેનીસન નીમાના છે. તેઓ ૧૯૫૫થી ખોરીસ કીવાનામાં મરનર તરીકે કરતાં અને ત્યાં મળ્યા લે.કરોન મળ્યા છે

સામાર સ્ટરીકેર :

મી પ્રમુખાઈ હાજમાઈ, મેથાલ પા. ૧-૧-૫૯

શુભ મસંજો માટે બેટ !

મીઓ અને પુરૂષો માટે

ધડીયાળ !

૧૭, ૨૨ અને ૨૫ જુલનાં
ઝોરોમેટીક કેલેન્ડર.

- રામર
- રાટરી
- લે'કે
- રસર

વિગેરે દરેક ભાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરૂષોનાં શર્ટ મુટ, ખાવજમા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બોક્સ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૭૫-૨૬૦૧

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

મરણ નોંધ

શ્રીમતી દેશરખેન પ્રભુભાઈનું અવસાન

હૃદયપ્રપંચના પી પ્રભુભાઈ દાશ બાપના પત્ની શ્રીમતી દેશરખેનનું મે. ૧૫, ૭૦ વર્ષની વયે તા. ૧૧-૯-૧૯૫૯ના દાટ' એટલેથી અવસાન થયું હતું. તેમની સ્મરણના વાત્રા તા. ૧૨મીના અનેક મીત્રો અને સ્વજનોની હાજરીમાં અડસન સ્મરણન જૂમીમાં થઈ હતી. જનરેલને વિદાય આપતાં પહેલાં વાતાવરણ ખૂબ પવિત્ર અને શાંત હતું. મધ્ય દેવાક ગીતા પાઠ અને જાળો મારવામાં આપ્ત હતો. સ્મરણના પછી મ. ચં. ના બાદ ગીતા, છત્રો એટલેકી મેંતોને પાઠ કરી જનરેલને અંતીમ સન્માર કરેલ હતો.

શ્રીમતી દેશરખેનનું કુટુંબ પાંચ દીકરા અને એ દીકરી તથા વડુ અને દેવ પોતીથી મરણ ૫૦ સન્મેનું છે. તેઓ આદર્શ સદકુલમનો દાખલો પુરો જોનાર ગૃહીણી ગણના. "સુખ છે કા. પા છે" એ કહેવતને સાચી કરતાં જિમતા પ્રતિ પત્ર માન્યથી સુખી છે. તેમના પતી પ્રભુભાઈ પશુ મજૂર પ્રેમાળ અને સમજી દેવાથી પ્રભુપતી કામમાં તેઓ એક આદર્શ દંપતી હતા. મરે. ૨૬ અગસ્ટથી તથા મરણ પછી દોનાથી એમની સમાજ હમેશા લેવ. મા

ભાતીક અને પામણી પુતીના કેવા થી હાન થઈ અને કમા વાતમાં ખસેલા જાત લેતા. બજન અને કમાથી મોકો દેવાથી મેનેને તેનો હાજ દમેશ મળતો. એક બીજાના વિચારો સમજી કુટુંબક ગૃહી વિનમથી સનેને વચ કરી તેઓ મજાના પ્રિય પાત્ર બન્યા હતાં

આવા એક આદર્શ નારીની ખેલ મે. ૧૫ વારીએને અને પ્રભુપતી દાતી ને મધ છે જે મારે સમસ્ત દાતી મધી દીકરી છે. પ્રજુ તેમના આત્માને દાતી મધો અને કુટુંબીએ કુ:ખ સદન કરવાની યતિત અપી.

—o—

શ્રી ડી. કે. સોની

સ્મરણના જાણીતા સોની દુખાક મેરાનનું આજણે સેંટ એઈન્સ હોસ્પીટલમાં, તા. ૧૭-૯-૫૯ના રોજ અવસાન મયું છે. મરણમ દુખાક નીખ. સહ સન્માવના હતા અને ગુજરાતી કામમાં પ્રિય હતા. તેમની ઉમર ૪૮ વર્ષની હતી. તેમની દહન ક્રિયામાં દરેક કામના મજૂ માણસોએ હાજરી

સ્વમંચ શ્રી. ડી. કે. સોની આપી હતી. તેઓ પોતાની પાછળ તેમના ૨૬ વિધવા માણથી, તેમની પત્ની, મજૂ પુત્રો અને ચાર પુત્રીઓ મુજી મધા છે પરમાત્મા તેઓના આત્માને દાતિ આપે અને તેમના

કુટુંબને આપી પડેલા કુ:ખને સદન કરવાની યતિત આપે

આભાર

શ્રી પ્રભુભાઈ અને તેમના પુત્રો તથા કુટુંબીઓ પોતાના કુ:ખમાં જે બાઈ મેનોએ આજ્ઞાત દાત્રા મદદ કરી છે તેમને સન્મેન આપવા દારા આભાર માને છે.

શ્રીમતી ડી. કે. સોની અને કુટુંબીએ તેમના કુ:ખમાં જે જે બાઈ મેનોએ દીક્ષાસો આપી સન્માન આપ્યું છે તેઓ, સનેનો આ પત્રદાર આભાર માને છે.

બેટ

મરણના પ્રમુખ, પ્રભુભાઈ દાશ બાઈએ નવસારી પા. ૫-૫-૯, હાંકુ સ્મરણ ૩૬, પા. ૫-૫-૯, દીક્ષવાસ પ્રભુપતી એકેડીએસન પા. ૨-૨-૯, "પ્રભુપતી" પત્ર અમદાવાદ પા. ૧-૧-૯.

માસ્ટર પ્રધર્સ (મી.) લીમીટેડ

નવ જાતનાં વાવજન, રેશમી તેમજ મુતરાઈ કાપડ, સીંગા ભાજો અને પ્રારેક માટે લેતમ જાતનાં સુવન જર્સી, પુસાવર, મારગીનલ અને બચ્ચાઓ મરિ-જુલીઝ, બીજીઝ, બેન્ડેડઝ, રોસઝ, નેપથીઝ વિગેરે.

દરેક જાતનાં માલ માટે તમારુ કરવા બહામજી.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, બોહાનીગુખર્ગ.

ફોન : ૮૩૫-૬૭૮૬

બોહસ ૧૫૪૯.

માઉન્ટ એવરેસ્ટ વેજટેરીયન હોંજ

૧૨૬-૧૨૮ મીન્સ એકવર્ડ સ્ટ્રીટ, હરખન.

ફોન ૬૭૫૭૫.

આજીક : ડી. હીરા,
સી. નાન
મેનેજર : એમ. કેરાન
પી. મુખા
ડી. પ્રાજ્ઞાન.

— જીવન વર્ણન —

વરસર જગમગ દીપ જાણી આનંદ અતિ, અભિનય કંઈ જાણી અશ્વિન આસ અમાસ હિજાળી આવી દિવાળી! આવી દિવાળી!!

ચરને ટોકલે દિપક જ્યોત જાણે પધાર્થ પરંતુ મનને ટોકલે આનંદ જ્યોત પાયરવા માટે માઉન્ટ એવરેસ્ટ વેજટેરીયન હોંજની મીઠાઈનીજ આવર્યકતા મકશે.

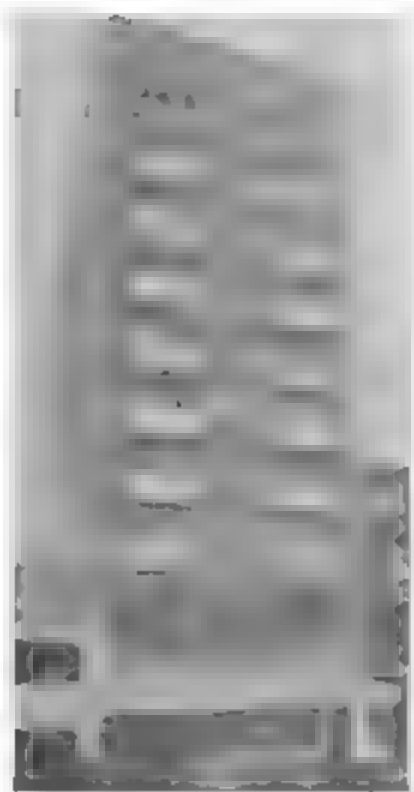
ગુરુ સ્વાદિષ્ટ અને તે સાથે આત્મીક અને અનેરો આનંદ સર્જતિ ચોખ્ખા ધીની આરોગ્યદાયક મીઠાઈઓ માટે હમેશ નામ માદ રાખો.

(૧) એકવાર આરડર આપી સ્વોપ મેળવો.

(૨) મહાર મામના પ્રકાશને આજણથી આરડર મોકલવા વિનંતિ છે. પુત્રીપનમાં કાઢ પશુ જાણી મીઠાઈનું પાઈલ તમારા સર્ગ સેરીને વેળાસર પડેચાકવામાં આવશે. દિવાળી માટે આસ ઘટાટેલા આવો રાખ્યા છે.

મહાર મામ કે પરેથી આજનાર પેસેન્ડો માટે અમાણી અમર આપવાથી રહેવા મુખા માટે રીમરવેસન મધ રાકશે.

આ એક એવું સ્થળ છે કે વર્ષ સ્વચ્છતા, મુખડતા મુખવરવા અને આરામના દર્શન માપ છે. અને જર્સી સેસન જાળવ કે જંદ નટક પડે છે, જેથી સમયનો જમાવ સાથ છે અને કરવા કરવામાં મોજ આવે છે.

* રેમિંગટન

* પોર્ટેબલ

* ગુજરાતી ટાઇપરાઇટર

*
નવું રેમિંગટન ગુજરાતી
પોર્ટેબલ ટાઇપરાઇટર
સ્ટેડર મોડલનું ધણું
સુંદર કામ આપે છે.

* ગુજરાતીઓ માટે ઉત્તમ સાધન

આમાં અનુભવોથી ધણું સુધારા વધારા કરવામાં આવ્યા
છે અને ધણી સરળ રીતે ટાઇપ કરી શકાય છે. રેમિંગટન
તમને ભરેલી આપે છે. આજ સુધી આ કરતાં સાફ
ટાઇપરાઇટર બનાવવામાં નથી આવ્યું.

, બાવ પા. ૪૧-૨૦-૦થી ઉપર

કીમત સુકવના સરળ શરતો

ફોન : ૬૭૧૩૧

નેશનલ એપ્રીસ સપ્લાયરસ

૭૬ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, — કરબન.

* આધે બાંધવાની રીળન અને વેલ્યુઓ

મખમલ, સાટીન, હાથેલા સીસ્કેની, રીબન અનેક વર્ગ, ડીવાઇન
અને સાઇબર્ગ મળશે, લાભ અર્ધ અને મોટા શાવ્વમારવા માટે
લંચાઇયા રીબને મળી શકશે.

બધ્યાં માટે મખમલ, અને રેસમ તથા ફેક્ટની ટોપીઓ કાફાયત
માર્ગે બનાવી આપવામાં આવશે.

જામેલે બાંધવા મખમલ, રેસમ, ફેક્ટન વિગેરેનાં કુલોની રંગ
રંગની વેલ્યુઓ અને અનેક મહારના કોચર્સ મળશે.

ટેબલ પર મુકવા માટે પ્લાસ્ટીકના કુદર કુલે મળશે.

ટેકાણું : માખરો હેટસ (પ્રો.) લી.

સેડીઝ એન્ડ ચીલ્ડરન્સ હ્રેડ વેન્યુરેક્ચરર,

ફોન : ૮૩૫-૭૮૬૧ પહેલે માળે, બેંકસ પદપજ.

મારફર એન્સન્સ — ૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — લેહનીસબર્ગ.

વો. નો. ૫૭૬૦

ટેલીફોન ૭૩-૫૬૧૦

ટેલીગ્રાફ એડરેસ : "જમતકે"

મગત બ્રધર્સ (પ્રો) લી.

૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ,

લેહનીસબર્ગ.

હોલસેલ અને રીટર્નલ મર્ચન્ટ અને હરપોટર્સ

ખાસ કરીને જમાઈ ત્યાં ઇન્ડિયન અને ઇંગ્લીશ યોસ્ટરી,

રેમિ આપમાં નાંખવાના ભાત ભાતના સેલો-અસરો,

રેટનલેસ ફીલ્ડ, પીલવના અને એલ્યુમીનમના

વાસળો-કાચ અને પ્લાસ્ટીકની બંધારણો-

કેરમબોર્ડ અને ફાઇબર તથા બીજા

અનેક રેમિ થીએ કાફાયત

આવથી મળશે.

શ્રી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેન્સમાં સ્થપાઈ છે

આગ

અકસ્માત

તથા હરીયાઈ માલને

— વિમો —

તેમજ બધી બતના વિમાન

કામ કરે છે.

ખાસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી ફસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ — બેંકસ નંબર ૪૭૬ — કરબન.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૭ અને ૪૭૮૮૮.

*The characters and
lives of men determine
the peace, prosperity
and life of nations.*

—Mary Baker Eddy.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editors: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 41—Vol. LVII

Friday, 16th October, 1959

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

Radhakrishnan's Refusal Disappoints

(From Our Own Correspondent)

NOTWITHSTANDING the remarks made by Dr G. M. Naicker, president of the Natal Indian Congress apparently applauding the fact that India's vice-president, Dr. Sarvepalli Radhakrishnan had declined the invitation extended to him by the University of Natal to attend its jubilee celebrations next year, the Indian man-in-the street is terribly disappointed.

"Dr. Naicker's talk of the refusal being in keeping with the dignity of India and of Dr. Radhakrishnan is just rubbish," was the comment of an Indian shop assistant. "We all of us were looking forward to the possible visit by Dr. Radhakrishnan," he said, "and I was very happy that the Natal University had invited him. It is a pity he won't be coming, for it would have done not only South African Indians but the Europeans and Africans as well, as Coloureds to hear such a wonderful speaker."

Ignorant Politician

A university-educated school principal was equally scathing in his criticism of the remarks of the Natal Indian Congress president. "It seems as if Dr. Naicker has no sense of proportion whatsoever," he commented. "It should have been clear to anyone but an ignorant politician that Dr. Radhakrishnan was invited not in his capacity of vice-President of India, but as one of the world's leading thinkers and philosophers. After all, anyone can become a politician, but only a few have the intelligence and the perception and the sagacity that go to make a scholar of Dr. Radhakrishnan's renown."

Other persons interviewed also regretted the fact that one who wields such tremendous influence among thinkers will not be coming to the Union, while some agreed with Dr. Naicker's implication that world figures should not attend functions in the Union until the colour bar is abolished.

Whatever the views in regard to the gratuitous remarks of Dr. Naicker however, a puzzling factor is whether the N.I.C. president had been requested to act as Dr. Radhakrishnan's mouthpiece in Durban. The invitation went from the principal of the Natal University. Dr. Radhakrishnan is too cultured and well-bred a man to let local politicians give the reply on his behalf. It is highly probable that he had in fact replied direct

and that the information had merely been conveyed to the local political organisation. In such event it probably indicates a want of good manners on the part of Dr. Naicker in utilising such information in a purely political context. In any event, it is believed that India's vice-president did not give the reasons that the N.I.C. president implied. To interpolate reasons that were not in the mind of the person involved smacks of aggravating the bad manners already displayed.

IS De KLERK SCARED?

(From Our Own Correspondent)

IN taking steps obviously designed to introduce job reservation in the building industry in Natal, Labour Minister de Klerk has caused great anxiety among Indian artisans engaged in building work in the province. These hard-working men, who literally sweat for the money they earn in order to feed and clothe their families, are now beset by uncertainty as to whether their freedom to sell their labour may be prescribed or limited in a manner similar to the fate suffered by African building workers.

While the bulk of the 250 odd Indian artisans in Durban work for Indian master builders to the construction of houses for Indian owners, a fair proportion are employed by White contractors. It is feared that after the sitting of the tribunal appointed by the Minister, the right of these workers to be employed by Europeans may be taken away. This fear is especially acute in view of the fact that the 271 unemployed White builders notwithstanding, Indians are still in demand by White employers in the trade. According to some persons in the building industry, Indian artisans are preferred because they produce more and better work.

Better Work

A well-known European building contractor, who asked that his name be withheld for fear of repercussions, claimed that man for man, the Indian artisan whether he be bricklayer, carpenter or plasterer, gave better work than his White counterpart. "I don't suggest that he is necessarily a superior worker or that the White tradesman is lazy," he said, "but it is a fact that the Whites in the industry, like all other Europeans,"

(Continued on page 40)

A Curious N.I.C. Statement

(From Our Own Correspondent)

AT a time when the increasing disillusionment felt throughout India over Chinese aggressive intentions is being acutely reflected in South Africa, especially among those of Indian origin who had been pleased with the emergence of the New China as a great power primarily because it is a coloured and Asian nation, and in an apparent answer to several taunts that had been flung at the Natal Indian Congress over the Communist invasion of parts of India, the president of that organisation evidently felt impelled to make some sort of press statement.

Such a statement was made last week by Dr. G. M. Naicker on behalf of the N.I.C. It is an extraordinary tendentious piece of work; obviously carefully thought out and discreetly worded. The statement purports to express confidence that China has no aggressive designs upon Indian territory, and there is the pious expression of hope that the two countries would solve their differences peacefully. An in the tail lies the sting, for the N.I.C. president hopes that the two great nations will not allow their enemies to cause friction between them.

Not Said

Yet, this statement is far more interesting not for what it says, but for what it does not say. Nowhere is there any appreciation, however mild, of the fact that without negotiation, without provocation, Communist China has in fact invaded and has forcibly occupied several hundred square miles of Indian territory, killing at least one Indian soldier and wounding several others. Nowhere is there any mention that the soil is Indian soil, a fact conceded even by the Communist Party of India. Nowhere is there any plea—let alone demand—for Comrade Mao Tse Tung to respect Indian sovereignty.

No call is made to Comrade Chou en lai to honour his undertaking made in the Panch Sheila. These omissions cause interesting reflection when compared with strident condemnation of previous American moves elsewhere and scorching demands made to Britain and America. The question arises: Why is the Natal Indian Congress president so terribly coy when it comes to considering Communist aggression upon India. And whom does the N.I.C. support in the dispute—Pandit Nehru or Comrade Chou?

OPINION

FRIDAY, 16TH OCTOBER 1959

Six And Half-Dozen

AS we write, the White voters of South Africa over the age of 18 years, including spoiled brats, ducktails and their sheilas, queue at the polling booths to elect White councillors for the Union's four provincial assemblies. In the preceding election campaign the electors were, with a few notable exceptions, dosed essentially with the mixture as before. While Nationalist candidates re-emphasised that only they knew how to deal adequately with the Black Man, those of the United Party, following the disgraceful lead given by Mr. Douglas Mitchell, harped on the black menace. Apart from coastal Natal where 'the Stander affair' and the C.N.E. threat received some attention, the issues put before the electorate were essentially concerning those of colour politics.

In Natal, the two Progressive candidates espoused policies and put forward ideas, which though too inadequate, too tentative and much too timid as far as the non-White is concerned, nevertheless represent a radical advance within the white political field. We hope these Progressives are returned. But basically, the political division still will be between the United Party and the Nationalists.

Of these two groups, the Nationalists would appear to have a greater awareness of the growing moral power of nascent Africa. "The force of African nationalism will travel southwards of the Limpopo," the Prime Minister, Dr. H. Verwoerd told a predominantly Afrikaner audience. Other senior Ministers have publicly admitted that unless Africans have political rights, there will be serious trouble. Their trouble however is that, while recognising that they cannot hold the non-white masses in permanent subjugation, they delude themselves in fanciful ideas of bantustans satisfying the urge for freedom. The White Man might well have succeeded in keeping a part of South Africa exclusively for himself, in which non-whites would be pariahs—if the Bantustans had been created two hundred years ago. In the 20th century, however, as Dr. Verwoerd must admit when he is alone, his plan is just a pipe-dream.

But if the Nationalists are ruthless fanatics, the United Party puts forward policies which are patently dishonestly conceived. "White leadership with justice" is its claim, yet Sir de Villiers Graaff while in Natal gives "a categorical no" to the question whether the United Party controlled Provincial Council would approve of municipal votes to Indians in Natal.

In its attitude to Africans, the United Party is worse than the Nationalists. We say this deliberately. Worse. It was the United Party which complained that Dr. Verwoerd was spending too much money on educating

Africans, and that it is buying up White land to give to Black 'natives'.

The political campaigning between the two major parties has, therefore, been somewhat unreal to non-whites, most of whom feel that, in any event, there is little to choose between the two evils. Meanwhile the Progressives stand for ideas which, while not providing complete satisfaction, might well serve to reduce racial tensions. There is desperate need for that, for unless the growing disillusionment of the non-white peoples is replaced by some degree of hope—and that can only be done by White people—national calamity is assured.

De Blank Attacks Premier Verwoerd

'Vote Liberal' Call By Chief Luthuli

THE Anglican Archbishop of Cape Town, the Most Rev. Joost de Blank, in a radio interview in New York that although the South African Prime Minister, Dr. H. F. Verwoerd, in his attitude to his Government's racial policy, did represent the vast bulk of Nationalist opinion, he was more extreme and more ruthless than most of his colleagues.

Speaking in a nationwide broadcast of the feature programme, "The World Tonight," Dr. de Blank said he thought the removal of Dr. Verwoerd from the political scene would effect an improvement in the racial problems in South Africa.

He repeated his willingness to leave South Africa altogether if the Prime Minister would do the same.

The Archbishop said he did not think that the Prime Minister had to be ruthless in maintaining his political power.

"I think he is honestly convinced that this is the only hope for restoring White independence on the continent, and therefore he follows his particular policy," said the Archbishop.

This "ruthlessness" of Dr. Verwoerd had made the nation much more sensitive in its conscience, he went on.

"I believe they are getting worried. They don't want to see integration—they are probably not ready for that from their point of view—but they would like to see a policy that is not so radical as his."

On the question of race relations in general, the Archbishop said: "Until we can get representatives of all racial groups to sit around a conference table on a basis of mutual respect, I don't see any hope for the future."

CHIEF LUTHULI, President General of the African National Congress, said in a statement on Tuesday that he would like to see a single political front formed to counter the policy of White domination held by both the Nationalist and United Parties.

The statement was headed to the Liberal Party, and issued by the Liberal Party, Transvaal division.

The statement said: "I welcome the appearance of few Liberal Party candidates in the present provincial election. The Liberal Party has striven fearlessly for the extension of democratic rights and civil liberties to the African people. Its steady growth, year by year, since its formation, has been a source of encouragement to the African people in their conviction that more and more Europeans will come to share my belief in the need for non-racial democracy in South Africa."

"At a time when the Nationalist and United Parties go to the electorate with policies based on the identical principle of white supremacy, I would be most encouraged to see all persons who share Liberal convictions consolidate in a single political front dedicated to fighting the Nationalist and the United Parties for the purpose of discrediting and destroying the state of White domination."

"With this in mind, I would urge the voters in those constituencies where Liberal Party candidates are standing, to give them their vote, to demonstrate to the African people and to the world that there are many South Africans who reject policies of racial discrimination."

—Bapt.

NICPC Condemns Group Areas Act

THE Natal Indian Congress at its 12th Annual Provincial Conference resolve to mobilise the fullest and broadest support of all sections of the South African population in its struggle to defeat the Group Areas Act and prevent the implementation of the inhuman and unjust plans to dispossess the Indian people of their land and property and ruin them economically and evict and uproot them from their homes and deprive them the use of their educational and religious institutions.

The delegates at conference condemned in the strongest language possible, the Group Areas Act and the Group Areas Development Act and demanded their immediate repeal.

The conference which met in Durban over the week-end terminated its three-day deliberations on Sunday, attended by one hundred and seven delegates representing 12 branches of the Indian Congress. Conference called for the deproclamation of areas proclaimed under the June 6th 1958 Group Areas Proclamation.

The conference also noted with increasing anxiety that the Nationalist Government is proceeding ruthlessly with the enforcement of its apartheid laws and practices in all spheres of life in the country. In a resolution passed unanimously the delegates said that apartheid is increasing that the civil liberties of all the people are in danger.

The resolution added:

"Congress together with the other members of the Congress Alliance, and on the basis of an ever-widening united front, will have to shoulder an even greater responsibility in leading the people of our country to a non-racial democracy."

The conference vehemently condemned the Nationalist Government for its outrageous and unwarranted interference with the freedom of the open universities by the introduction of such retrogressive and reactionary legislative measures as the Separate University Bill, Extension of University Education Act and the Transfer of Fort Hare University Act. It said that tribal Universities can never fulfil the function of true universities and will remain institutions of apartheid indoctrination. It described the laws as degrading and called for the elimination of racial discrimination at the Universities.

The delegates asked for the intensification and extension of the Congress campaign, for a national minimum wage of £1 a day and the ending of job reservation and the industrial colour bar.

On the international situation the Indian Congress reiterated its

unshakable belief in world peace and in the vital need to resolve all international disputes by negotiation and non-violent means and condemnation of all acts of international aggression.

It welcomed the Africa Peoples Conference held last year and pledged its support to its decisions. It also welcomed the declarations by the Prime Ministers of India and China that the dispute between them will be resolved by negotiations on a friendly basis. It condemned the proposal by the Government of France to carry out nuclear bomb tests on the soil of Africa as it would endanger the lives and the health of the people of Africa and called for complete cessation of nuclear bomb tests in the interests of world peace.

Dr. G. M. Naicker was re-elected President of Congress unanimously, Mr. N. T. Naicker was re-elected General Secretary,

Toni Saphra Bursary

THE Union of Jewish Women of Southern Africa is inviting applications for the TONI SAPHRA BURSARY for advanced study. The Bursary is open to any woman, irrespective of race, creed or colour, who holds a suitable degree or professional qualification, and whose proposed course of study will equip her more effectively to render some form of social service to the South African community. The maximum amount of the Bursary is £250 per annum, renewable annually, subject to satisfactory progress. The closing date for applications is December 31st.

Further particulars may be obtained from the Secretary, Union of Jewish Women of Southern Africa, P.O. Box 3622, Johannesburg.

Call For All-In Conference On Franchise

A UNANIMOUS call was made by delegates attending the 12th Annual Provincial Conference of the Natal Indian Congress for the widest possible participation of Congress organisations, Ratepayer organisations and other bodies to discuss the whole question of franchise to non-whites with particular reference to Municipal franchise at an all-in conference.

When interviewed, a spokesman for the Natal Indian Congress said that such a conference would be held as soon as possible after the new executive has taken a decision in regard to the date and venue of the conference.

Following the amendments to the constitution of the Natal Indian Congress, the executive has now been reduced in number from twenty-five to sixteen. The reduction is expected to streamline and enable it to meet more often and carry out the day-to-day task that face the Congress as a Provincial body.

The executive now consists of six officials and seven committee members:—President: Dr. G. M. Naicker; Vice-Presidents: Mr. G. Hurbas, Dr. M. M. Mosisa, Dr. A. Seder, Dr. M. N. Padyachet, Adv. H. E. Mally; Secretary:

Mr. N. T. Naicker; Joint Treasurers: Messrs. G. S. Naidu, S. M. Mayal; Committee: Messrs. Billy Nair, D. A. Seedat, M. D. Naidoo, R. G. Pillay, K. Moonsamy, A. R. Bux, S. B. Mungai.

[Is De Klerk Scared?

(Continued from front page)

occupy a privileged position and that they are not as afraid as the Indians of losing their jobs. But as a business man, I don't care about the why's and wherefore's. I pay my men standard rates and I expect good work. Since I get the required work from the Indians, I prefer to have them on my staff."

The threat of job-reservation in yet another industry provides further evidence that the Nationalist Government is not at all certain that the White man is superior. If it were, then the Government would let that superiority prove itself in open competition. But it is because it is probably afraid that the White man will be shown up badly that it bolsters his position by use of legislation and proclamations.

Books of all sorts, Indian, Ancient, Historical

JUST ARRIVED

Caravan	2/-
Indian Annual	7/6
Illustrated Weekly	2/-
How the Great Religions Began	3/6
Gandhi: His Life and Message for the World	3/6
The Religions of Man	5/6
Indians of America	5/6
The History of the World in 240 pages	5/6
Live without fear	3/6
The Way to Popularity and Personal Power	2/9
The Negro in American Culture	5/6
God's Wonderful World: a Song Book	5/6
Mohammedanism	5/6
Good Stories, Riddles and Jokes	4/9
Teasts and Speeches	4/9
Everybody's Letter Writer	4/9
How to Win Friends and Influence People	3/6

Obtainable from:

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707. (Est. 1932) P.O. Box 2524.
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

Mrs. Pandit Explains India's Stand On China's Admission To U.N.

MRS. V. JAY LAKSHMI PANDIT, India's High Commissioner in London, began on October 6 a lecture tour of America, reports Reuters from Washington.

The present "unfortunate relations" with Communist China did not invalidate India's obligations to practice tolerance and live with her neighbours in peace, Mrs. Pandit said in a speech prepared for delivery at the Columbia University.

"It is my hope that India will prove true to her heritage in this difficult time when her beliefs are being put to the test," she said.

Mrs. Pandit said, "The United Nations stands for universality of membership and we believe it can only fulfil itself through the participation of all nations. This participation should not be conditional nor does it imply acceptance of the internal political system of any nation as is obvious from the inclusion of the Soviet Union as an important member.

"The world's difficulties, we think, can only be aggravated and not minimised by the exclusion of China and we have for many years continuously pressed for China's inclusion in the United Nations.

"This may seem to some of you, considering our present unfortunate relations with China, as paradoxical—put it down then to that little bit of Gandhi in our hearts—for us it is a matter of principle."

Peace was a vital need for all nations and for that reason India adopted non-alignment as part of her foreign policy.

Mrs. Pandit said India was disturbed that nuclear tests had not been abandoned. On India's economic plans, she said, "for several years we must continue to plan boldly and with imagination."

Nehru On Sino-Indian Border Dispute

PRIME MINISTER NEHRU said in Bombay on October 4 that India was prepared to hold negotiations on colour adjustments of the Sino-Indian border, but there can never be any question of surrendering the Himalayas.

The Chinese, he told a mammoth public meeting, not only wanted to cross the Himalayas but "sit right on our doorstep."

Mr. Nehru declared, "We can not be threatened into surrendering large chunks of our territory."

He said that from times immemorial the Himalays had been associated with Indian history, its culture and its civilisation. "How can we ever forget this and agree to surrender the Himalayas?" he asked.

The Prime Minister said it had pained him that the dispute should have arisen between the two big countries of Asia—India and China. They had lived in amity for the past two thousand years and there had not been any quarrel between them in the past despite the long border. "I have always desired that we two should live in friendship, for, any quarrel

between us is not only not in the interests of either of us but of the whole of Asia and even the world. If our relations are strained, it will poison the atmosphere in the whole of Asia."

Great Demand In Europe For Indian Art Exhibition

About 353,000 people have visited the exhibition, "Five Thousand Years of Indian Art" which closed on October 4 at Villa Hugel in Essen, West Germany, says a Reuters report from Bonn. Many foreign visitors came mainly from the Netherlands, Belgium, France and Luxemburg to see the exhibition.

The exhibition consists of 900 works of art loaned by the Indian Government from 31 Indian museums and institutes. The exhibits have not previously been seen in Europe. The exhibition opened on May 15.

An official said that from Essen, the exhibition would be moved to Zurich, Switzerland, where it was to open on November 29 and last for about six weeks. He said that as far as he knew, it would then go to Paris, Rome, Vienna and Stockholm. Several other countries, including Eastern European ones, had applied for the exhibition, he said.

India's largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA:

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

Laos And The Afro-Asian Bloc

(By A Special Correspondent)

ACCORDING to latest reports fighting still goes on in Laos and the Communist Pathet Lao Army is making determined and sporadic attacks upon the capital, Vientiane. Thus, in spite of the fact that disinterested outside forces have disarmed for the return of the three-nation supervisory commission there to secure the peace since the trouble began.

The fighting follows after peace was precariously established between the communist and non-communist forces in 1954 under the Geneva Conference agreement under the auspices of the supervisory commission, which was set up, comprising Canada, Poland and India. Now almost five years later while the commission is no more there help to an active watch that the peace is being observed fighting has broken out again between the opposing parties.

Both China and America, it is reported, have rushed troops to Laos while accusing and counter-accusing each other with a grave threat to world peace as Mr. Nehru has warned.

What the crisis in this small country does is to focus light upon the easy manner in which the peace of the world can be threatened, and the consequent great need for an international police organisation whose laws and mandates every nation would be forced to obey.

The world situation has never been so critical in the history of civilisation as it is today. War today means the very survival of the human race.

While the incredible destructiveness of nuclear weapons does threaten any warning upon them that sides of the two big power blocs may have share it still the very great danger that through miscalculation or some other mischance the world without even knowing it itself, could be plunged into an atomic war.

This miscalculation or mischance is more likely to arise from situations like Laos, West Berlin, Formosa, etc., in which situations the power blocs lose all sense of reason. It is therefore vital to the security of the world that peace be established in these areas that the international troubles do not occur again.

There is no other way to this end than through the intervention of a third power bloc, by which I mean the Afro-Asian bloc.

If a united Afro-Asian bloc would dedicate itself to the goal of world peace above any selfish interest there is little doubt that it could put its avowed "non-alignment" policy into a greater use. While ensuring the safety of democracy in their own countries they must make sure that they are completely impartial.

The best manner in which they can play this role is through the U.N. but this will mean a greater strengthening of that body. Hungary and South Africa have shown us how nations can desert the U.N. if they so desire. The Afro-Asian countries are aptly suited for this task because they form a huge bloc themselves and as former colonies in Africa gain independence their voice will become bigger in the U.N.

They should begin immediately and press for disarmament and the abandonment of all nuclear weapons into the hands of the U.N. Having obtained this they should work to make the U.N. a much more effective policing organisation. There is no reason why they should not have a greater say in world affairs rather than become pawns in the big power politics. Besides their security is so much involved in a nuclear war as any of the big powers.

They could ask for the question West Berlin, Laos, etc. to be thrashed out in the U.N. and after a decision has been reached to see to it that it is observed. Russia, who more than the west uses the power of the veto in the Security Council for her own selfish ends would be much too afraid to lose favour with the Afro-Asian bloc by ignoring such decisions.

Imagine what the united voices of Nehru, Nasser, Nkrumah could achieve if they played a more purposeful role in international affairs rather than contenting themselves as they are doing at the moment to the interests of their own nations. A conference amongst the nations of the Afro-Asian countries to work out how they could go about this could be of great use.

Of course the power of the veto in the Security Council which so much makes the U.N. a plaything of the Big Powers should be abolished, and the one nation, one vote system instituted. In fact President Eisenhower suggested this last year. The Afro-Asian members should convene a conference with the mem-

bers of the two power blocs with this end in view.

The U.N. was originally formed after World War II to work for world peace. Laos shows us that that world peace is still far away. It is left now to the Afro-Asian bloc to create and maintain

this world peace.

Here is a task to meet their manhood and courage.

And who knows but that this may be the first step to a world government that can solve so many of our present day problems.

An Educational Shock For Non-Whites

MR MAREE, Minister of South African Education, announced in Cape Town recently that as from January 1, 1960, no non-White would be able to enrol as a student at a White university without first obtaining the permission of himself or of Mr. Serfontein, the Minister of Education.

Mr. Maree said that he and Mr. Serfontein had obtained these discretionary powers as a result of a proclamation signed by them. "And I can assure you that we will be very strictly in granting our permission," he said.

He said he had also just signed a proclamation which prohibited Coloureds or Indians from attending Fort Hare University College, without his specific permission. "They used to have all coloured mixed up at Fort Hare and all they did was make Black Englishmen out of them."

Good Bantu

Under the new system Fort Hare would produce "good Bantu," he said.

Mr. Maree, who was addressing a provincial election campaign meeting in support of Mr. Theo Gerdener, the Nationalist candidate for Ladysmith said that he had given notice to eight members of the European staff at Fort Hare that their services would no longer be required.

Why he had done this was best shown by the remarks of Sir

Poizee Agnew, the registrar, that in view of the policy of the Government he was proud to be dismissed.

Non-Whites Kept

Mr. Maree said that he had retained the services of all of the non-White staff members, including Prof. Z. K. Matthews, though Professor Matthews was a former member of the A.N.C.

"Professor Matthews has told me he is prepared to put the past behind him and work for the success of the college."

"He has withdrawn from the African National Congress. On that issue I have kept him on."

"But I can assure you that I will not hesitate to sack any member of the staff, White or non-White, who does anything to sabotage the apartheid policy."

Discussing the Bantuisation policy, Mr. Maree said that it was no longer a question of whether South Africa was going to give Bantu political rights.

It was simply a question of when and how — Sir.

DIWALI GREETINGS TARIFF

11" Double Column	£1-1-0
13" "	£2-2-0
15" "	£3-5-0

Manager, "Indian Opinion"
P.O. Box, Durban, Natal.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12, 6 each F.O.B. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Treason Trial Team To Continue Case Without Pirow

THE existing prosecuting team in the treason trial will continue with the case and it is understood that no new counsel will be briefed to succeed Mr. Oswald Pirow, the leader of the team who died on Sunday night. The prosecuting team is expected to continue with Mr. J. De Vos, Q.C., as senior counsel.

Tributes to the late Mr. Oswald Pirow were paid in the Special Criminal Court in Pretoria when the trial was resumed on Monday.

The court was crowded with members of the Pretoria Bar and Side Bar who had come especially to pay their respects to Mr. Pirow, as the Transvaal Division of the Supreme Court is in recess at present.

The Presiding Judge, Mr. Justice F. Rumpff, addressing the crowded court, said it was "with profound regret and deep sorrow" that he had to mention the death of the Leader of the Prosecution in the case before the Court.

Mr. Pirow, he said, had not

been well for some time, but his death was unexpected and came as a shock to all.

Retired

Mr. Justice Rumpff said: "Mr. Pirow had already retired from active practice at the Bar when, at the earnest request of the Government, he assumed the leadership of the Prosecution in this long and trying case, and thereby forfeited his well-earned repose after a strenuous legal and political life."

"He was one of the youngest King's Counsel the Union ever had and one of the youngest Cabinet Ministers when in 1929 he became Minister of Justice. He later held other portfolios and would probably have risen to even greater heights had his attachment to ideology not impelled him into political eclipse."

As a mark of respect to Mr. Pirow, Mr. Justice Rumpff adjourned the Court for 15 minutes.—Sape.

Meeting Of The Rivers

HERE we present a new film entitled "Meeting of the Rivers" culled from the "Statesman", Calcutta:

New Delhi, Aug. 29.—A vessel containing Ganges water has been sent to the Indian Consulate General in New York for presentation to the Mayor of New York City. It is to be used in the "Meeting of the Rivers" ceremony during the New York City Hudson river celebration on September 7.

Representatives of several nations will pour into the Hudson river a vital of water from the rivers of their homelands.

This blending of waters of the world is said to be a symbolic representation of the many ethnic strains which go to make up the population of the City of New York.

As we read it our mind at once ran to the custom of carrying Ganges water to the Cape Comorin and pour it there in the sea and in reverse order carry water from the Cape Comorin to the Ganges in Varanasi, prevalent from times immemorial. The passage of time has widened people's horizon and the meeting of rivers is the result. It is an

event to conjure with. The craving of man's mind is well manifested by this 'blending of waters of the world' ceremony. Man has realised that he has to reshape his way of thinking. He has to give shape to a new type of man. The immense power that science has brought at his disposal requires him to broaden his mind and embrace the world as his own. If not, he will experience an inner conflict which will make his personality disintegrate. He has to transform his life and thought and build out of it a *Vishwa-manava*—the universal man. Here in India in ancient times the Vedas spoke of *Vishwa-manava*. In recent times Gandhi emphasised it and just now Visoba is working for it. He has given to India and to the world a slogan 'Jai Jagat.'

—From "Bhoodag."

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor. Diepsloot & Market Sts., Johannesburg. Phone 33,1464

Want a £2,000 career, or just a job? Write today to the School of Accountancy for the free book "The Direct Way to Success" in Accountancy, Costing, Secretaryship, Building Societies, Municipal Services, B. Com., Degree. Let the School of Accountancy, backed by 30 years' educational experience, show you the way. Write to The School of Accountancy, P.O. Box 4392, (2) Johannesburg, and at 4th Floor, Mansion House, 12 Field Street, P.O. Box 1865, Durban. Phone 2-4068.

BOOKS FOR SALE

Political Philosophy of Gandhi 18 6
My Experiences with Truth 18 6
Women and Social Injustice 7 6
Discipline of Non-Violence 1 6

Obtainable From:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Durban,

Natal.

Phone 835-4765

P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

23 West Street, JOHANNESBURG.

Latest Shipment

All kinds of incense sticks: Three Roses, Gateway of India, Asokadhurbar, Soogandhi Rani, Chamili, Lata Mangashkar, Vasanti, etc.. Write for our pricelist. (We only keep Indian manufactured incense sticks.)

Green ginger 10d. per lb.	1	We pack our goods well before sailing.
Green tumeric 1/3 per lb.	1	
Amba-Hulchi 1/3 per lb.	1	We sell by C.O.D.
Garlics with big stems 1/3 per lb.	1	

We import the following articles directly: Scented Batel Nuts, Pawa, Mamra, Roasted Gram, and Many Household Goods.

Our stuff is good and obtainable at low prices.

Write for our price list:

K. HARIBHAI & SONS

(PTY.) LTD.

Direct Importers: Wholesale & Retail Merchants

81 Victoria Street,—P.O. Box 2156—Durban.

Telegraphic Add.: "BHAISONS"

MAHATMA GANDHI—THE LAST PHASE

Vol. I

(Introduction by Dr. Rajendra Prasad)

The book deals with the last phase of Mahatma Gandhi's most tumultuous career. It very lucidly narrates and interprets his most creative life—his from the year 1914 up to the completion of his Bharat Mission. The author, an authoritative chronicler and interpreter of Gandhi's life and philosophy, depicts with great delicacy, minuteness and accuracy how Gandhi's ideals of Love and Truth, Non-violence and Fellowship, were put to their severest test and how, he waded through amidst the forces of darkness and despair, emerged and brought life and cheer to the Nation and perceived high and highest truths himself.

With 44 pages of photographs.

Price 32/-

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Durban, Natal.

India's Approach To Economic Planning

PRIME MINISTER NEHRU, declared in Poona on October 3 that with the help of Gram Panchayats (Village Councils) and Co-operatives, India was trying to lay strong political and economic foundations for the future development of the country. He told a public meeting that in a world where the tendency was towards centralisation of power, India was trying to decentralise power by passing most of the developmental responsibility to Gram Panchayats. In the economic sphere, stress was being laid on co-operative societies, he said.

The Prime Minister said India was thus trying to strike a new path suited to her own peculiar conditions and which fitted into the democratic pattern which the country had chosen. India was not copying the methods of capitalism or communism though she wanted to profit by the experiences of both in bringing about her own development.

Tribute To Mr. Menon

Mr. Nehru paid tribute to the Defence Minister, Mr. V. K. Krishna Menon and said that no other Defence Minister had been able to bring so much drive and initiative in the different defence installations since independence as Mr. Menon had been able to do during the last three years. The backbone of defence was the defence industry and defence science and in both fields he had brought about progress. The defence industry had now started producing trucks and they were cheaper than those available in the market and the manufacture of aircraft was about to be taken in hand.

Neither Capitalism Nor Communism

Mr. Nehru said in the foreign sphere, India had adopted a policy of non-alignment. The same policy was reflected in the international sphere also. India could not imitate America and adopt methods of capitalism to bring about her progress nor she could imitate the Soviet Union. Many of the theories of Karl Marx had been proved wrong by history. India had to find out her own way and she must create her own economic. Economic experts in foreign countries had agreed that the economies of backward countries were different and they would have to find out their own ways of development. Mr. Nehru added.

Mr. Nehru gave four factors which were necessary to abolish poverty from the country: (1) People must increasingly take to science and technology; (2) Industrialisation of the country; (3) People must learn to work in co-operation and harmony, and (4) More production from agriculture with the help of modern methods.

Round The World Tour For "Argosy" Freighter

A NEW British freighter aircraft, the Armstrong White worth "Argosy," with a visit to Scandinavia this week, will start a series of overseas tours which will take it round the world in the next twelve months. Fitted with four Rolls-Royce Dart turbo-prop engines, it can carry 33.5 short tons (37,000 pounds) of freight or 83 economy class passengers, or a mixed payload of both freight and passengers. For quick conversion from passenger to freight-carrying, the tripe seats can be folded away into the fuselage. The freight-carrying "Argosy" can be fully loaded and unloaded in twelve minutes.

Four "Argosy" aircraft have already been ordered by an American company, and the aircraft is now being built at the rate of one a month. Demonstrations of the aircraft's serviceability have taken place during tropical trials in the Sudan. An "Argosy" has now left for the second stage of the trials at Nairobi. The aircraft is expected to comply to its full certification programme to both British and American standards by next March.

"Friendly Link" Between India And Neighbouring Countries

MR. NEHRU said in Poona on October 3 that Urdu was "one of our own languages" and there was nothing "foreign" about it.

The Prime Minister who was unveiling a portrait of Mahatma Gandhi in the Assembly Hall of Molelodon Anglo-Urdu High School, said that Urdu had played a great role—and was continuing to play—in enriching other languages. Besides, it was a "friendly link" between Afghanistan and the Middle East countries.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

20 Lakh People Face "Grave Situation"

MORE than 300,000 people hopelessly waiting for succour in Murshidabad district of West Bengal were plunged in despair again when the determined effort of the Army, Air Force and other relief parties to cut-dry food were hampered for the second day on account of the high level of floods.

An estimated two million people in five districts of this State are facing a "grave situation."

The high level of the floods made dropping of food futile and wasteful. By persistent efforts however, relief parties air-dropped 800 bags of rice in 12 different places.

As the floods continued to destroy everything in its wake 13 more deaths were reported bringing the death toll to 41.

Hundreds of people have taken refuge on roof-tops and other elevated places as their towns and villages are submerged in five to six feet of swirling water.

Several relief camps have already been opened by the Government of West Bengal in which some 300,000 people have been given shelter. The floods in West Bengal have affected an area of approximately 6,000 square miles. Thousands of acres of beautifully rich and golden paddy ready to be harvested have been completely destroyed. No definite estimate of the extent of the damage can be given now.

The adjoining State of Orissa has also been ravaged by floods. A cable report received in Bombay states that more than 100 persons were killed by floods and tidal waves during the past week. Sixty-four bodies have

been recovered from the muddy swirling waters of the flooded rivers but many are still missing.

Nutan Judged Best Actress

The film critics adjudged Nutan and Raj Kapoor as the best actress and the best actor respectively of 1958, at the fourth annual film critics award presentation ceremony in Bombay.

12th Anniversary Of Gandhigram

The twelfth anniversary celebrations of Gandhigram, a 400-acre campus housing about 30 different training institutions for village and educational workers and craftsmen in South India, was inaugurated by a Minister of Madras State.

Research in basic education, village industries and social work is being conducted on a work-and-learn basis in Gandhigram with Union and State Government aid.

The concluding function of the two-day celebrations will be presided over by India's Vice President, Dr. Kadambari Bhanu.

The Prime Minister, Mr. Nehru has sent the following message: "I send my good wishes on the occasion of the 12th anniversary of Gandhigram. Two years ago I visited Gandhigram and carried away with me a vivid memory of the good work being done there. I found in Gandhigram a happy synthesis of many types of approaches about which people often argue elsewhere. Gandhigram, has indeed become one of those places in India which fill one with hope and confidence for the future."

Gramophone Records MADE IN INDIA — AT HALF PRICE 4/6 EACH OR TWO FOR 8/3

Selected single numbers available from latest films.
Also Urdu Quatrains; Hindi: *Rajdhani, Ramayan, Arthi, Bhajan and Drama Sets.*

Latest Gujarati Records: Only at 3/- each or two for 5/-
Available in *Bhajan, Arthi, Garba and Comic Numbers*
MAIL ORDERS ACCEPTED — FREE PACKING
SELLING FAST

Write for detail specification, gladly supplied on application

NATIONAL RECORDS

18 Ajmeri Arcade, off Grey Street,
DURBAN. — Phone: 25618.

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE.

106 MANSFIELD ROAD, - - - DURBAN.

P. O. Box 476. - - -

TELEPHONES 47453 & 47888.

Mail Order Diwali Card Price List

109	Religious Real Photo Medium (Plain)	9	6 dozen
110	Religious Real Photo Medium (Tinted)	12	6 "
111	Religious Real Photo Large (Plain)	15	0 "
112	Religious Real Photo Large (Tinted)	24	0 "
123	Floral Series ...	1	0 each
123T	Floral Series Tinselled ...	1	3 "
113	Floral Series ...	1	5 "
113T	Floral Series Tinselled ...	1	5 "
114	Floral Series ...	2	0 "
115	Floral Series ...	2	3 "
116	Floral Series ...	2	9 "
116T	Floral Series Tinselled ...	1	0 "
118	Cheque Books 15 Pages ...	2	0 "

ENGLISH SONG BOOKS

Mother India and Bhahhi	1	6
Apari, Narmini, Sooni, Mausi, Ohandan and Baap Bole	1	6

Please Note—If customers prefer cards sent on COD basis, please send COD deposit of 5/-.

Cash with order. Postage Free
Strictly No Returns, Exchange
or Approval.

Obtainable at Our
Only Address:

**BHARAT MUSIC
SALOON AND
BOOKSELLERS,**

116 Gray Street,
DURBAN.

Books For Sale

Sixty Years After (Nehru)	1	0
Selected Letters of Gandhiji	1	0
Public Finance	2	0
Emancipate Americans	7	0
Bapu's Letters To Ashrafi Sisters	2	0
—By Eka Kalkar		
Gandhi Techniques in the Modern World	1	0
—By Pyarelal		
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2	0
Why Prohibition—J. C. Komerappa	1	0
My Dear Child—Gandhiji	3	0
My Religion—Gandhiji	5	0
Story Of The Bible—S. K. George	8	0
Hindu Dharma	10	0
Key To Health—Gandhi	1	0
At the Feet of Bapu—Chandwala	5	0
A Preparation For Science—R. B. George	3	0
Bapu My Mother—Menobehn	1	0
Nature Cure	2	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Gleanings—Mira	1	0
Selections from Gandhiji—K. Bose	10	0
Blooded Yagna	2	0

Obtainable from:

"Indian Opinion"
P. Bag, Durban, Natal.

ચિનની સામે હિંદનું વલણ

વિજયાલક્ષ્મી યુનોમાં ચીનને લેવા કહે છે

હિંદમાં હિંદના એલચીનું સ્થાન પ્રસારતા શ્રીમતી વિજયાલક્ષ્મી પંડિત જામશેરીકાની સુલાકાતે તા. ૧ ફોના ગયા છે. ત્યાં જવાનો આશય હિંદની ચીન સામેની વલણ વિશે છે. કેને સ્વયં હિંદીજાતથી વાકેફ કરવાનો છે. તેઓ જુદા જુદા સ્થળે છ આપણે આપણે અને હિંદની નીતિ વિશે દેલાયલી ગેર સમજ દુર કરશે.

કે.એ.એ. યુનીવર્સિટીમાં આપણું દેશ હોય તો કદી તેની સાથે કરતા શ્રીમતી પંડિત જામશેરીકાને, "હિંદની સદાની કસોટીનો અમલ હશે એવો છે એમાં તે પાદ ઉતરશે જ એમ કું મારું છે." અમે નથી માનતા કે પંડેરી કોરુનીસ્ટ હોય કે ગમે તેવો

દેશ હોય તો કદી તેની સાથે સુખ ચાલીથી નજર રહી શકાય. યુનાઈટેડ નેશન બંધાવવા પડે તે એકત્ર કરવા માટે ઉભુ થયું છે. જ્યારે રશીયા જ અંદર છે ત્યારે હાલ ચિનને શા માટે અંદર ન લેવાય? અને તેથી જ અમે અમારી ચીનને યુનોમાં લેવા ની ઈચ્છા હમેશા રાખીએ છીએ અને હજી પણ રાખીશું. અમે માનીએ છીએ કે દુનીયાનો પ્રથમ તેને અંદર લેવાથી જ ઉદ્ધારશે.

કદાચ તમને બધને એમ થશે કે આમ ચીનનો પણ લેવા છતાં અમે ચિન સાથે શા માટે આજે કેમનરીય સંબંધમાં ઉત્તરો છીએ. એક દેશમાં જે પ્રચલીત હોય એ બીજાને લેવું જ એવું એમ અમે માનતા નથી.

એન. આચ. સી.નું
ગંધીર નિવેદન

ચીનના કુશલથી સમરત દોઢ માં જે વખાલ અને અભિપ્રાય પસરી છે તેની અમર કાલ્પ આદિના પર પણ થઈ છે. આજે હરિને હિંદીઓને કારણે તેઓ દોઢને એક કમળી સુખીઓને લેવા પ્રયત્ન કરતાં. આથી આ ભારતમાં નાટક પ્રદીપ્ત થઈશે. આજ સુધી ચીન ભણ્યું હતું તે વિશે રીકાએ પણ સતી. અંતે હવે એ નિવેદન ૩૧. નાવરની સહી સાથે પ્રસિદ્ધ થયું છે.

આ નિવેદનમાં વધુજ સંભાળ પૂર્વક સમજાવવાને અને તેણે તેણેને વાપરવામાં આવ્યા છે. એના પરથી આપણને જણાવું નથી કે મિત્ર હતા પરંતુ એ ચિને આજે એ હોની કેલ્કીક સુખી થઈ ગયા છે તે નાપો છે કે અનાપો એને તેમાં ઉમેરવું નથી. પંચ હિંદીઓને જામ કરી ચીને આ પગલું ભર્યું છે તે સામે પણ એ પગલું હરે નથી. આથી જાણવા વધી પ્રયત્ન કરી છે કે મિત્ર ચીન તરફ છે કે હિંદ તરફ.

અંબાલની બહાદુર
યુવતીઓ

હાથી આજની રાત્રે જે કલકત્તા ની ૧૬ વર્ષની ગાળા છે એને ઈંગ્લીશ ખાડી ૧૬ કલાક અને ૨૦ મીનીટમાં તરી પાર કરી હતી. અંબાલની બહેનો બહાદુરીમાં પહેલાં નજર લેતી જાય છે. એક એન મીતાએ થોડો વખત પહેલાં કનાઈ રામાં મામ થઈ એને એકની બધી પરીણામમાં ઉતરી જવા વિમાનમાંથી જની દારા જમીન પર ઉતરવાની તાલીમમાં પણ પસાર થઈ અને હવે જાણીતા પ્રથમ હોદ્દા આવી શામેલ થઈ છે.

જ્ઞાન અને શક્તિ એકજ વસ્તુ હોય તેટલો સારો છે, પણ આપણી હમણાં અને કારણસાર પારખવાની કક્ષિત મના આર દેવળ દાખા જતી ન જોઈએ.
—અંબીલ.

જો ચીનને સ્થાન નહીં આપીએ તો દુનીયાની સ્થિતિ વધુ બગડશે. આપણે એ સિદ્ધાંત નથી કે કેમ્યુનીસ્ટને નથીજ સંખ્યાના. તેમ હોત તો રશીયાને સ્થાનજ ન નહોત.

પ્રત્યેક રાષ્ટ્રો માટે શાંતી વળી

પાકિસ્તાનનું નવું બંધારણ
પાકિસ્તાન પેતાતા બંધારણમાં લોકશાહીની નવી કાવનાનવી રીત સામેલ કરવા માટે છે એમ પાકિસ્તાન ના પ્રમુખ જન. અબુલખાને જાહેરના ઉદ્દેશ્યો સંબંધિત રાજાને આપેલી સુલાકાતમાં જણાવ્યું હતું.

જન. અબુલખાને જણાવ્યું હતું કે ગામડાંમાં રહેતા છે. કે પેતાના ગામડાંના માણસોને અને જોડીસરોને સારી રીતે જોળખવા હોય છે, અને એ ગામડાના લોકોજ સારી રીતે જાણતા હોય છે કે કોણ સારો છે અને કોણ ખરાબ છે. અને તેથી તેઓ પેતાનાં આ મહિતા સુખ્ય તેઓનેજ મત આપે,

ગામડાના આજ લોકો બહાર ખાતે રહેતા માણસોને કે જોડીસરોને તો કુશલમાં જોળખતા પણ ન હોય, એટલે પછી તેમને જ્યારે એવા માણસો માટે મત આપવાનું હોવામાં આવે ત્યારે ગામડાના એ માણસો ઉપર જેમની લાગવગ વધુ થાશે તેમના કહેવા સુખ્યજ તેઓ મત આપી આવે. આ સાચી પ્રથા નથી. અને તેથી પાકિસ્તાન જે

જરૂરી છે તેથી હિંદ પેતાની પરદેશ નીતિ કોઈ પર પણ ચલાઈ ન કરવાની રાખી છે. અણુ બોમ્બના અખતરાઓ હજી જાણુ રહે છે એ હિંદને જરાપણુ જમવું નથી. એ માનવન્તત માટે વલ્લે વિનાશક પ્રયોગ છે. હિંદ પેતાની આર્થિક ઉત્પત્તિ કરવા માટે ધણા વર્ષો સુધી શરીર અને અનથી મહેનત કરવી પડશે.

નવું બંધારણ કાવલા માટે છે તેમાં ગામડાની નૃસીકાએ સુદૃષ્ટી ની પ્રધા અખરવાર થશે જેથી મતદારો જે માણસોને જોળખતા હોય કે જાણતા હોય તેમને માટે મત આપી શકે.

શુભેચ્છાના સંદેશો
દિવાળી આવે છે. નવુ વરસ તેની પાછળ પાછળ આવી ઉભુ રહેશે. આ સુખ પરવાને વિવેકે ખોત્રા સમારંભીઓ અને માલકો તથા વેપારીઓને લાભારી શુભેચ્છા આ પગલા પાલવવા અમને પ્રેરત બની ચેકશે.
શુભેચ્છાના લાલે
રોડ હિંદ ૭મલ મેલમ પા. ૧-૧-૦
કે હિંદ ૭મલ મેલમ પા. ૨-૨-૦
પ હિંદ ૭મલ મેલમ પા. ૫-૫-૦
અંબાલની બહેનો
ઈન્ડિયન ઓપિનિયન.

નોંધ
તમારા મિત્રોને અને સનેદીઓને શુભેચ્છાના સંદેશો ચેકલવા ઇચ્છતા હોય તો તા. ૨૨ પહેલા અમને મળી આવ તેમ પ્રેરત મોકલી આપશો.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૧૬ ઓક્ટોબર, ૧૯૫૯.

બીન-ગોરા માટે બન્ને સરખાજ છે

ભારતે લખાઈ રહ્યું છે ત્યારે ૧૮ જાની ઉપરના બુની-મતના ગોરા મતદારો એટલે કે સાબ અણસમણુ ધૂંપડો અને હુરતીયા પાત નો મત આપના મત રચાને મસારો કરી રહ્યા છે. આ બંને બુનીયતની ચાર મસારાઓ માટેના છે. આ ચુટણીના જામમાં એ પ્રજા ઉપા સચેતા બાબીલા સરખો વગર બીજા વાકાએ પોતાનું ભુતુ પુરણુ રકબાણુ માનું હતું. નેશનાલીસ્ટ લોકો અને છે કે ફક્ત તેઓ જ એક એવી શકતી ધરાવે છે કે કાળાઓને પ્રજા તે ઉકેલી શકે મુનાઇટેડ પક્ષના સભ્ય શ્રી ડગલસ મીચલે જરી પુરાણુ રકબાણુ ગાણુ કે “કાળા લોકો કહી ઇચ્છ્યા નોગ નથી તેઓને નિકાલ કરવો ભેદભે” અને તેમને પીક બળ આપનાસચેતા તે બહુ ઉપાક્ષી લઈ કહે વાકા કરવાનું વિચારું” લાગે છે. બીજે ભેદે રંગભેદને અધ્ય બીકુએ રાખી ચુટણીના જામ એલ.યા હતા, પણ નાટાલના બહર વિજાળમાં “કેળવણીના ક્ષેત્રમાં સરકારે કહેલી ટપલગીરી” અને સી.એન.ઈ. (કોમ્પીયન નેશનલ એનલુકેશન) ભયે વધુ બે લાણુ હતું.

નાટાલના બે પ્રગતીપંથી સરખોએ રાજકીય ક્ષેત્રમાં પોતાનો મત થેડો છુટો કરાવ્યો છે. ભે કે જ્યાં સુધી બીન-ગોરાઓને લાગુ પડે છે ત્યાં સુધી તે ઘણે જ નહયે અને અલગ વગરનો મળુ વ, છતાં તે ગોરાઓના સમુદાયમાં એક નવી જ બીનગારી રૂપે ભણી શકાય. આથી અમે આશા રાખીએ છીએ કે તેઓ ચુટાઈ આવે. પણ ખરું જોતા રાજકીય દ્રષ્ટિએ મુનાઇટેડ પક્ષ અને નેશનાલીસ્ટ પક્ષ વચ્ચે જ આ જગ એલાયો, આ પ્રગતીપંથી ચુટાઈ તોપણ તેમનો આગળ નહી વતજ રહેશે.

આ રાજકીય મહાપરોમાંના નેશનાલીસ્ટો આફ્રિકા ખંડ કેટલું બળવાન છે તે વિશે જાણીતર લાગે છે. થોડા દિવસ પહેલાં નેશનાલીસ્ટોની એક સભામાં ડો. ફરુખ્ઝાદે જણાવ્યું હતું કે આફ્રિકાના રાષ્ટ્રવાદ વિચારોની કસિલો પીચે પીચે ફાપલ ધરો. (એટલે કે મુનીયતમાં આવશે) તેમજ કસિલુ આફ્રિકાના માણ પ્રધાનો તથા અમલદારો એમ જણાવે છે કે આફ્રિકાને એ રાજકીય ક્ષેત્રમાં ભાગ નહી અપાય તો આ દેશનું વાતાવરણ ચણું બહીર બનશે. પણ આ સુચનનો અમલ તેઓ એવી સુખતા બરી રીતે કરવા ઇચ્છે છે કે કચડી ન શકાતા આફ્રિકાને બાંદુ રચાન આ પી તેમના ગોઠા બંધ કરવા.

ને ગોરાઓએ ૨૦૦ વર્ષ પહેલા હુશીયારી વાપરી હોત અને ગોરાઓ માટે એક અનામત સ્થળ રાખી શહેર બાંધ્યું હોત તો બીન-ગોરા આણુ તરીકે પ્રતાપકાવકમાં અંધતા પડ્યા હોત. પણ હા ફરુખ્ઝાદે બહુજી ભેઈએ કે તેમનું આ સ્વપ્ન તેઓ વીકળી દીધાં શીક નહી કરી શકે.

નેશનાલીસ્ટો વચકી છે ત્યારે મુનાઇટેડ પક્ષ અપ્રમાણીક છે. મુનાઇટેડ પક્ષ કહે છે કે “સત્તા ગોરાઓએ જ મરાવવી પણ બ્યામ પી રાજ્ય કરવું” આમ છતાં જ્યારે જ્યારે મી અ હને પુછવા મા આનુ હતું કે, ‘નાટાલની મુનીસીપલ ચુટણીમાં હીંદીઓને મત આપવાનો અધિકાર અપાયો’ ત્યારે તેને કમેચા ચોખ્ખી “ના” સભાવી છે.

આફ્રિકાના તરફની બહુજી નેશનાલીસ્ટ કરતા પણ મુનાઇટેડ પાર્ટીની ખરાબ છે. અમે સખળપણે કહી શકીએ છીએ કે તે ખરાબ છે. મુનાઇટેડ પાર્ટીના જ સંકલેએ જ ફરીયાદો કરી છે કે ફરુખ્ઝાદે આફ્રિકાની કેળવણી પાછળ ઘણો ખર્ચ કરે છે અને ગોરાઓની જગીનો પડવી આફ્રિકાને આપે છે.

આ બધી પ્રાથમિક વાતો જોવા છતાં બીન-ગોરાઓ માટે આ બન્ને રાજકીય પક્ષો ‘સરખા જ સવજનક છે એટલે એ એમાંથી અમે તે એક સત્તાપર આવે એનાથી એમને હર્ષ કે થોડા કંઈજ થનાનો નથી. કારણ બન્નેની એક નબી અને બીજી રીતે બીન ગોરાઓ તરફની વલણ તોણી અને અપમાનજક તથા અન્યાયીજ રહેશે.

આમા સમયમાં પ્રગતીપંથના સરખો એવી આશાના ચિન્હો સાથે છતા છે કે બીન-ગોરાઓને એમ લાગે છે કે, કાંઈ નહી તેા પણ ભલે થોડો તો પણ રંગભેદ તેઓ ચુટાઈ તેા એછો કરશે, આ સમયમાં કે જ્યારે બીન-ગોરાઓના દીલોમાં સખલ જખમો પડ્યા છે ત્યારે આમ કરવાની ઘણી જરૂર છે. કારણ બીન-ગોરાઓના દીલમાં જે એક ખરાબ ભાવ પેડો છે તે દુર કરવામાં નહી આવે તો સમસ્ત આફ્રિકાનું બાબી ભવજનક છે.

માનવતાનો પોકાર

શ્રીમતી સુરતીલા બંધી

આ બુકની માનવતાનું પ્રમાણ ત્યારે જ પરખાય છે કે જ્યારે તે કુખ્ય એવી મદદ માટે પોતાનો હાથ લંબાવે છે. સાધારણ રીતે અમે ત્યાં અને અમે તે જાતીના અને અમે તે દેશના લોકો પર સંકટ આવ્યા ના ખબર સંજો ત્યારે નેની માનવતા ફાલે અને મદદ માટે હાથ લંબાવે તેની માનવતા સીધી ઉત્પન્ન. પણ જ્યારે પોતાના જ દેશમાં અને પોતાનું-પોતા પછુ-બધાં કોપ ત્યાં માનવતા ઉપરાંત ત્યારે તે માનવતા અપમ. અને રૂકા પોતા ના જ કુટુંબ અને હેપા એકરાશીની આદત જ ને માનવ હાથે તે કનિષ્ઠ માનવતા મળ્યામ. એને માનવતા કહેવાય કે કેવ એ પણ એક પ્રજા જ છે. કુતરા, બીજાડા, અને જનાવરો પણ પોતાના સંતાનો માટે હેત પ્રિત રાખે છે. સંકટ સમયે પ્રાણી સજા પણ પોતાના બચ્ચાનું છવને જોખરે રક્ષણ કરે છે. આમાં માનવની મહત્તા પછી ક્યાં જ રહી.

આને સુરત અને તેની આસપાસના ગામડાઓમાં ને ત્યાંની મહાનરી એમ પાઝ મૂકી ૩૧૫ વરતાવ્યો છે તેવી આ દેશમાં રહેતા સુરતીઓ પ્રુગ મિતીત અને દુઃખી થયા છે. કારણ તેમના ૩૧૪ અને ૩૧૫ સજા સંકટ માં સપડાયા છે. “મધુ જોડ ફક્ત છવ મચવા પાડ્યો છે.” આવા ખખો એ તેમની માનવતાને હાથમચાવી મુકી છે.

સમસ્ત દેશી આફ્રિકાની સુરતી પ્રજા સંકટ મરતોને પોતાથી બનતી મદદ કરવા ઉઘર હાથે હાથાથી ઉપરાંતવા મદી છે. ઘણા બીની આંખે ત્યાં ના સમાચારોની વાતો કરે છે. એવી જે એનો તરફથી અને એક પગ મળે છે. ને ફ નીચે આપું છું.

બેનથી,

આપના કાપમાં અને દેશથી આવતા પત્રોમાં સુરત અને તેવી આસપાસના ગામડાઓમાં ને પ્રુવારીઓ અને ને દુઃખો લોકોને સહન કરવા પડ્યા છે તે વાતો અમારા હાથ રહે છે. આથી અમે આપના પગદાર એક જાહેર અપીલ કરવા ઇચ્છીએ છીએ કે આ સંકટ મરતોને મદદ કરવા અને તેમના દુઃખમાં સહાનુભૂતી બતાવવા આ દેશની બેને વિવાળના પ્રસંગે ખર્ચો ન કરતા, તે નાણાનો સદ ઉપયોગ કરવા જે રાહત ફરમા ગોઠવી પોતાનો કુલ નથી તેા કુશની પાંચડી આપના સંતોષ માટે

આમ કરી માતાઓ પોતાના બાળકોને “પ્રધાને ભેગવી બલોને” મહામંત સિખની સારી કે નેથી જામકામાં ત્યાંની ભાવના ઉજવાશે.

આપની મુજબ બેનો.

આ બેનેને ફ બહુ હું પણ તેઓ પોતાના નામે છારે મટે તેક પ્રગતી નથી. બેનોની આ અપીલ ઘણી પેાષ છે. બાપુજીએ વરસો પહેલા એક વાર દિવાળી વખતે આ પત્રને સરેરા પાઠવતાં જણાવ્યું હતું કે “હીંદીના સામે બરીમ કંચાળોને જુલતા નહી.” આને એ ચરીખીમ ફરેશ રહે-કરો છે. આપણે આપણા આત્મકમાં એમને નજી સુધી શકીએ. પ્રારેક બાળકો બેને અને બાળકો પોતાનો શાંભો આપી પોતાની ફરજ બળવે એવી અને આપા રાખીએ છીએ.

હીંદીમાં ‘મલ્લે દેહાલે રેલો આવી. અને હજી પણ રેલના સમાચારો આવે છે. પણ સુરતની રેલ ઘણી બપંકર નીપડી છે.

માનવતાને પડકારવામાં આવી છે એનો અવાજ અજરોલ એવી આશા છે. ને સોશ વિવાળના મોજ કોખમાંથી નાણા મચાવી અમારી પર નોકલવ, અખતાં દીરી તેઓ ગોઠવી રાહે.

વિવિધ વર્તમાન

સર શ્યામકૃષ્ણન અહિં

અહિં આવે

આવતે વરસે યુનીવર્સિટી ઓફ નાટ્ય પોતાનો રોષ મહેત્સર જાળવવાની છે તે કસ્ટોમે એક આંતરરાષ્ટ્રીય ખ્યાતી પામેલા ફિલોસોફર તરીકે સર શ્યામકૃષ્ણનને આ દેશમાં આવના યુનીવર્સિટીએ આમંત્રણ આપ્યું હતું. પણ નાટ્યક કનિષ્ઠન કેમિસ્ટ્રીમાં જાય છે કે તે આમંત્રણનો અસ્વીકાર કરે છે. કદાચ તેને જાતે જાતે જાણ છે. સ્વમાન અર્થે પમણુ જાણ્યું છે. અત્રે કદાચ તે એ જોડું કાઢ્યું છે. પણ તેમના ન આવવાથી તેમના જાન મર્યાદાઓનો રક્ત નહીં અને એમ માની નિરાશ થવા છે.

એકજ હોકના કદ તરીકે બટાટા અને ફળ તરીકે દમેદાં યીનના એક ફિસાને બટાટા અને રમેદાના હોમ્સ સંકર નિપજાવીને 'રોમ્પરો' નામનો એક નવો હેડ ઉતાર્યો છે. એમ સામ્યવાદી યીનની સમાચાર સંસ્થાએ જણાવ્યું હતું તોજ જુલુ-કેમ નામના રફ વર્ણના ફિસાને આ નવો વિવિધ પ્રકારનો હોમ ઉતાર્યો છે. આમાં વિવિધતા એ છે કે આ

હોમમાં બટાટા નિમજ્જન થઈ નરી જીનીમમાં ઉતરે અને દમેદા હોમ પર ઉતરે. આ ફિસાન સાથે એનું સિલ્લુ પામેલું છે અને અભિપાર હોમના અને પ્રાણીઓ વચ્ચે વર્ણન કરતા કરીને હોમમાં નવ વર્ણમાં કથા સુધારા કરી છે. હાલિયુ યીનમાં સામ્યવાદી પ્રકારની હોમકમિતિનો તે મંત્રી છે.

રાજાહીની ઉજવણી પ્રસંગે શિષ્યવૃત્તિઓ

રાજાહીની રાજાહી સમેતી તરફથી મી. એન. સીએ એક નિવેદન બહાર પાડી જણાવ્યું છે કે નાટ્યકની રાજાહી આવડે વરસે જાણવાસે તે પ્રસંગે પચાસ દબાર પાઠક એમ કરી આક્રિંકન કર્યા અને દોઢ વિદ્યાર્થીઓને નિષ્ક્રાંત થતાં પરોક્ષ મોહકતા સિપટિલો આપવાનું નકારી કહ્યું છે.

મૂક ઉદ્યોગ એજ ઇલાજ

મીડીઆમાં રહ્યોના મૂક ઉદ્યોગ અને કુસીનો શી ઉપાડે, મુકતા લાંના મુખ્ય જાળની પાની ખોલીક આર. એકસે જણાવ્યું કે "આવા કારો મર્યાદામાં આવે અને મુખ્ય લાવે છે." વધુમાં તેમણે કહ્યું કે "ઓમો પોતાના

કાપને કાપેત રાખે તો તેમના માળો પશુ તેમને અનુસરે આપણે જાણીએ છીએ કે આજના માળો કાપેતરતા નથી હેતર પણ એ માળો શિરમ, મુઘ્ધ, અને અનેક આવા પીતાની વાનીઓ થેર કરે તો તેમ કરી તે

સુલ સુધાર

હરખન અનાથ આશ્રમ

"અનાથ આશ્રમની નવી સમેતી" મધ્યજા નીચે તો, રૂ. એકસદ ૧૯૫૬ ના અમારા હાવામાં એક ખબર પ્રસિદ્ધ થવા છે, આ ખબરમાં અનુપદકની સુલ મધ્ય હોવાથી મેરો હોટાનો હોગે થવા પામેલું છે. ખરી બીજા એ છે કે, અનાથ સમેતીની જે સ્થાપના મધ્ય હતી તે સંસ્થા અનાથ આશ્રમ કરતાં સાવ મિન્ટ છે. ઉપલી સમેતી મેકારો માટે રમવાનું હતી અને એના કામથી અમનેપ જાણતા નરી સમેતી રમવાનું છે. વચ્ચે આ સુલ સુધારી અનાથ આશ્રમ વિશે ગેર સમજ ઉભી ન કરે એવી વિનંતી છે. આ સુલ તરફ અમારું જ્ઞાન રેરવા માટે અને અનાથ આશ્રમના મંત્રીના મધ્ય અધી છીએ. — નં. ૧ — પોતાના માળોને રાખતો એસાડો અને કાપેત રહેત રહેતે આવી મૂક ઉદ્યોગ મળ્યા આવકમક છે અને એને મદદ આપવાનું જોઈએ.

જોળાની એનોનું સ્વલ્પ કામ

સરત રક્ત મંકર રાવત ફેડ માટે જોળામાં એક સગીતી ફોજા સ્થાપવા રૂ. કાપે કરી રહી છે. તેમાં સી બહોળાએ થય. સક્રિય પોતપોતાનો ફોજા નોંધાવે છે. પરંતુ એનોએ પણ એમ પોતાનો ફોજા આપવો જ જોઈએ એવો આશયથી પચાસેક નેટલી એનો જોળાના પાલીસર ફોજામાં જોઈ થઈ અને તેમાં રહે સારી જોળી રકમ નોંધાવી નાહ્યાં ઉપરાવવાનું કાપે થઈ કહ્યું જળુ જળુ-આર ચારની કુકરી માં એનો સરેરના જુલુ જુલુ લતાઓ માં ગાય એનો પાસેથી જ ફોજા ઉપર વવા નીકળી પડી. ફક્ત એ જ રિવસમાં તેમણે આગરે ૧૦૦૦ થો. નેટલી મોટી રકમ એકી કરી રાદત ફેડના બધરવાપક થી કાનજમાઈ બાધામાધને-સોપી રાખી છે. "એનો અપૂર્વ અકિલ અને ગ્રેમ બરેઈ હોવ છે." એ જાળની પૂર્ણ આપણની અચળ માનવતા જોળાની એનોએ સાળીન કરી બતાવી છે. આ ફોજા માં રેટલીક એનોએ તો પોતાના સિનેમા-કપડા મથોરના ખર્ચમાં રૂ. ૫ મૂકી મળે ઉપરાવની રકમ સહર્મ આપી છે.

માઉન્ટ એવરેસ્ટ વેજટેરીયન હોંજ

૧૨૬-૧૨૮ પ્રીન્સ એડવર્ડ રોડ, હરખન.

ફોન ૬૭૫૭૧.

માલિક : ડી. સી. રા. મી. નાના પી. મુખા ડી. આલ્બન.

ફોન : એમ. કેસ

— જુલન વર્પાલિન'દન —

ધરધર જગમગ દીપ જલાવી આનંદ અતિ, અતિનય કંઈ જાવી અથિન આસ અમાસ ઉજળી આવી દિવાળી! આવી દિવાળી!!

ધરને ટોડલે વિષક જ્યોત ભલે પથરાઈ પરંતુ મનને ટોડલે આનંદ જ્યોત પાથરવા માટે માઉન્ટ એવરેસ્ટ વેજટેરીયન હોંજની સીકાઈનીજ આવશ્યકતા પડશે.

મુક સ્વાદિષ્ટ અને તે સાથે સાત્વીક અને અનેરો આનંદ સર્જતિ ચોખ્ખા ધીની આરોગ્યદાયક સીકાઈઓ માટે હમેશ નામ યાદ રાખો.

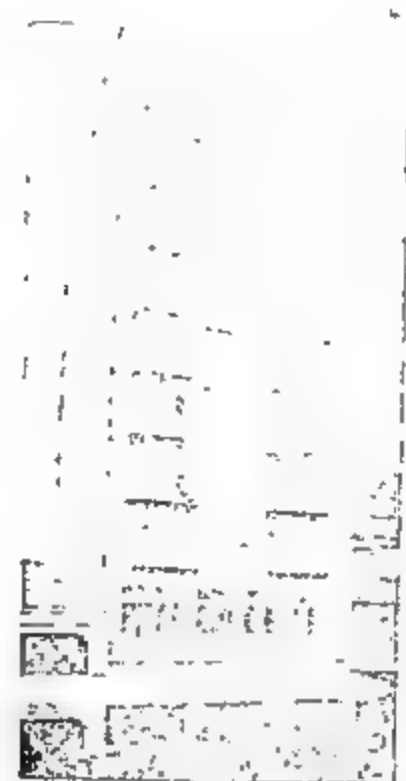
(૧) એકવાર ફો. રૂ. આપી સંતોષ મેળવો.

(૨) બહાર જામતા પ્રકાશને આગળથી જોરડર મોકલવા વિનંતિ છે. કુનીપનમાં રોષ પણ જગમગે મીઠાઈનું પકાઈ તપાસ સમાં સેવીને વેળાસર પહેંચાડામાં આવરી દિવાળી માટે ખાસ બહારેલા આવે રાખ્યા છે.

~~~~~

બહાર મામ કે પરોપી આગનાર પેસેન્જરો માટે અગત્યથી ખબર આપવાથી રહેવા સુવ. માટે રીકરેસન મધ્ય રાહશે.

આ એક એવું સ્થળ છે કે જ્યાં રવચ્છતા, મુખ્યતાં મુખ્યવર્યા અને આરામના દર્શન થાય છે. અને જ્યાં રહેવાન ખબર કે પંદર નજીક પડે છે, જેથી સમયનો ખપાર થાય છે અને હરવા હરવામાં પોજ આવી છે.

હિંદનો પત્ર

(અમ.રા અખરખો તરફથી) ૧૬-૯-૫૬.

સીયાન હિંદ સરહદ વિશે નહેરુ

તા. ૪ મે ૧૯૫૯ ના પંડીત નહેરુએ બુલેટમાં જણાવ્યું હતું કે, હિંદ સીમાન સરહદ વિશે, વાતો કરવા હું તૈયાર છું પણ એનો અર્થ એમ નથી કે હિંદુઓને આપી દેવા માગુ છું એવું કદી નહીં બને. ચિનાઓ ફક્ત ચિનાસપને ઓળખવાનું નથી મ મતા પણ છે. આપણા ઉમરો પર આપી ઉભાં માગે છે. આવી રીતે અમે આપણા દેશનો વિશાળ આશ રૂપ દિવસ ન આપી શકીએ.

પુરાણ કાળથી હિંદના ઇતિહાસમાં અને સંસ્કૃતિ તેમજ નાગરીકતામાં હિંદુઓના પશ્ચાત્તરુપ રમાયેલા છે. પછી આપણે કેવી રીતે એ બધું બુધ્ધિને હિંદુઓને જાણ કરી શકીએ!

વધુમાં તેમને હાં બરે સારે જાણે છે, એથીવાના એ પ્રદાન દેશો હિંદ અને વિશ્વ વચ્ચે આવેલા અને કુ અને નવાન બન્યો છે તે અને બધે આવાન ઉપભવે છે. એ દેશો વચ્ચે કુધી તેઓ સાથે પાડોશીપોની જેમ રહ્યા છે. અને ક્યારે પણ તેમની વચ્ચે કદી કમનસુખ નથી થયું. હું કહેવા માન તો કે આ બંને દેશોએ એકી બાજે સંબંધ રહેવું જોઈએ. આપણા બંને વચ્ચેના જમણા આપણા પોતાના કામો માટે ન કરી ન કરીએ પણ સમસ્ત એકીપાને અને કુનીવાને સાથ સાથ એવા કરવા જોઈએ.

સુડાન પશુ નહીં અને નહીં સામ્યવાદ

પંડીત નહેરુએ કહ્યું કે, હિંદે ચલાઈ ન કરવાની નીતિ અપનાવ કરી છે. આજ નીતી ચરદેશના વિચારોને અપ નાવવા વિશે પણ રીકારાઈ છે. હિંદ અમેરીકાની વિચાર સરગી પસંદ કરી કુડીવાને નથી નેતરવા મામતી કે નથી રચીવાનું અનુકરણ કરી કમ્યુનીઝમ-સામ્યવાદ લાવવા મામતી. તે પોતાની પ્રમતી આવા અનુકરણથી નહીં જ સામી થો. કાઈ માલકની પછી નીતી ઇતિહાસ જુદો દેવળી છે. હિંદે તે પોતાનો જ રસ્તો શોધવો પડે અને તે દારા ન પ્રમતી કરવી પડે. પણ અધઃશક્તિઓ, જેઓ પ્રદાન છે અને પરદેશી આવેલા હતાં તેઓએ કુનીકાણું છે કે અમેરિકાની પરીસ્થિતિ અનુસાર જ તેની

આર્થિક પ્રવૃત્તિ કરવાનો આજ શોધવો જોઈએ. આપણા દેશની પ્રમતી નીચલા આર કુદાઓ સાધી શકાય.

૧. લોકોએ વિદ્યાન અને ઉદ્યોગનો આકાર લેતા શિખનું જોઈએ.
૨. દેશનું સંસ્કરણ.
૩. લોકોને સહકાર અને સંગઠન.
૪. આધુનિક રીતે બેતી કરી પાઠ વધુ ઉપાદેશો.

બેનનને નહેરુની અંજલી

પંડીત નહેરુએ કહ્યું કે બેનન નેના સંસ્કરણ પ્રધાન બીજા કાઈ નહીં પણ ઉલ્લાસ ગણ વર્ષથી એમને વિવિધ ક્ષેત્ર માં ને પ્રમતી કરી છે તે અત્યંત છે. અને સંસ્કરણના ક્ષેત્રમાં વિદ્યાન અને વચોમાં આપણે પછાત હતાં તેની પ્રમતી કરી છે. વિમાની જા માટે વિમાનો બનાવવાનું હવે કમ કરાવું છે અને દરેક હવે આપણે અનવર્તા થવા જોઈએ અને તે અનવર્તા વેમાપ છે તેના કરતાં બધી સરતી થશે છે. આમ વિવિધ ક્ષેત્રમાં સંસ્કરણ સાથે નો પુરાવાથી દેશને સતત કરવા નેરુ તેઓએ બનાવ આપ્યું છે.

સામકૃષ્ણ મિશન રેલ પીડીતોની જાહેર

કમલકાના સામકૃષ્ણ મિશનના રવાબી બી સંજુદાનંદજી તા. ૨૬મીના સુરત આવી પહોંચ્યા છે. એમની સાથે એમના સાથીદારો પણ છે. તેઓ હાલ થી રેલવે સ્ટેશન, થી કમલકાનું મથક, થી સંજુદાનંદ દરિયાઈ પટેલ, થી લગાજાઈ અને કલેક્ટર થી એસ. એમ. કુદામી સાથે મંત્રણા કરી રહ્યા છે. તેઓ દેશથી એ સાથ રૂપીયા ખર્ચવાના છે. તેમણે અને તે સામનું એક કુનીટ પસંદ કરવાની માગણી કરી છે. હાલનો વધુમાં વધુ અસમ્મત વિસ્તારો કેસાડ અને વરસા છે, એટલે એ એમણે અને તે એક કુનીટ તેઓ પસંદ કરીને પોતાનું કામ શરૂ કરશે એમ કહે છે.

કાવેરી, અંબિકા ને વેંગણદિય નદીઓમાં આવેલાં ધસપસતાં પુર

બીલીમોર, કમ્બોના કાવેરી નદી થી પુર આપવા બદલ અંબિકા નદીમાં ધસપસતા પુર આવ્યાં હતાં. આ પાણી

શીશુવળું કોવાળી કમના અંબિકામાં વરસાદ વધારે પડ્યો હોવા જોઈએ એમ માનવામાં આવે છે. રાતના દસ વાગ્યે ખંડની નવી જોડી પાણીમાં કુબી અડ હતી. નદીમાં હજી પાણી વધી રહ્યું છે. મથુરેવીની વેંગણિકા નદીમાં પણ પુર આવ્યાં છે અને બધારા પર તણુ પુટ જોડ્યાં પાણી વધી રહ્યું છે. ૨૯ મીના મથુરેવી એ. ડી. વહેવાર બંધ કરવામાં આવ્યો છે.

સુરતમાં આવેલી રેલની વિગૂનો

ઈસવીસન ૧૭૨૭, ૧૭૭૧, ૧૭૮૨, ૧૮૧૦, ૧૮૨૨, ૧૮૩૫, ૧૮૩૭, ૧૮૭૧, ૧૮૮૨, ૧૮૮૩, અને છેલ્લી ૧૮૮૪ની હતી. ત્યાર પછી આ બધું ૧૯૫૯ની રેલ આવી છે. આ રેલથી સુરતની રોડ લાખ એકર જમીનમાં પાણી ફરી વળ્યા છે જેમાં પાક ફળેલ. આ જમીનમાં લાવવા રોડ લાખ રૂપીયાનું ખીવારણ જોડ્યો સરકાર આ ખીવારણ તમારી પર આપશે. તે ઉપરાંત કોરોના એક આઈએ બીસરણ મારે ૧૫૫૧ રૂપીયા રોડ તરફથી આપ્યા છે. કસકતાની મારવાડી રીલેર કોડી સારપોશ માથ ને પુન વસવાટ જોવું કરી આપશે અને એનો ખર્ચ મારવાડીમાં આપશે એમ નાણી થયું છે. કોરોમાં આવેલા નેન જીવાસથમાના કમરો વરસો જુના પુરાતાને, નાથ થશે છે. આ પુરતો નેન ધમના અવપાસીએ, મારે વધુ ઉપયોગી હતાં છુટ આંકિકાના મુજરાનીઓએ રૂપીયા દસ હજારને રાખે મોકલ્યા છે.

પુરમાં તણાવણ થયા પછીએને જમાવી લઈ શકત કે-કે સામન્યા છે. આ દેશ તરતા તરતા નવસારીના રીયા કહે આપ્યા હતાં તેવાથી જમાવી ને રખીન. કોરુરના આમથમાં સમવાપ છે.

કોર માથના અંબારને હવે ખડેવાનું કામ લાખ કરાવું છે એ માટે અમદાવાદથી કોપરકાનવી મદદ માગી હતી તે અળી છે.

યુગ આગે બધા હૈ (વિનોબા)

આજ કે જમાને મેં જાહત આગે નેર કુમે કેં જોર આજ ની રિપરિ-મુખલ વેલુક (આખાતિમક સુખ) પુરને જમાને કા રિપરિમુખલ વેલુક' એ જાહત આગે બધી કુધ કેં. મહા-ભારત કા કિરસા કે. એક બરી સજા મેં કોપરી કા લાખ જાતા કે કિ કમા પાંચે કા જસ પર કક કે, તો બીમ, કોણ, વિદુર મથે વિચિત.' અને ઉલ-જમાને કે મહાતાની થી કિસકા જમાન નહીં કે કહે. ક્રતાના વદ જનકે થિયે કડીન સજા-બન મયા. સેકીન ઇસમેં કયા કડીન કે કયા જાન ઇસમેં કિમી કા કોઈ કક કે કિ આરિંદ (પતિ) કા જોરત પર એસા કક નહીં કે કિ વક ઉમે એમ કહે. સેકીન ઉસ જમાને કે મહાતાની, મદે આકિમ થી ઇસકા દેસકા નહીં કે કહે કિ કયા આરિંદ અપની જોરત કા એમ સજાત કે? ઇસ તરફ પ્રજા જમાને કા 'કા-કે-સ' (રિવેક જુલિ) પુરને જમાને કે 'કા-કે-સ' એ આગે, નહા કુઆ કે. એક સાદી-સી માંત લીછરે. ડિમેંડ ને ૧૫૦ લાખ પહેમે કોફુસતાન પર કમકા કિયા, ઉસ પર કમ-કર મિયા. ઇસ તરફ ડિમેંડ કોફુસતાન કે વિમલ મથ. સેકીન વહાં કી જનતાને કિસો કોઈ આસ સુખાકિત નહીં કી. સેકીન અલી કુમેંડને પ્રજાત પર કુમલા કિયા, તો વહાં કી જનતા ને ઉસકે પિયાદ આવાન ઉકાપી, પ્રદર્શન કિયે જોર આપિર વહાં કી કુકમત કે વક કમ વાપસ લેના પડા. વક કિરસા જતા રહા કે કિ સમાજ કા 'કા-કે-સ' કિસ તરફ આગે નહા કુઆ કે.

આથે બાંધવાની રીખાન અને વેણીઓ

અખમલ, કાટીન, કાફેકા સીકન્દી, રીખાન અનેક રંગ, રીખાન અને સાઈકમાં મળેરો, કમ્બ મંદપ અને મોટર સમ્મવારવા મારે નર્યાખાંધ રીખાને અળી શકયે.

ખમ્માં મારે અખમલ, અને રેસમ તથા ફેલની રોપીઓ કોઈવત જાને જનાથી આપવામાં આવશે.

અંબારે બાંધવા અખમલ, રેસમ, કોટલ વિગેરેનાં કુલેલી રંગ રંગની વેણીઓ અને અનેક મકાનના બોયસ અળશે.

રેખલ પર જુકવા મારે પ્લાસ્ટીકના કુદર કુલેા મળશે.

કેકાણુ : મામરો હેલસ (મો.) લી.

લેડીઝ એન્ડ ચીલ્ડ્રન્સ હેલ મેનુરેકમરર,

ફોન : ૮૩૫-૭૮૮૨ ખુલે માળે, બેકસ પરપાઠ.

મારેશ મેન્સ - ૩૩૫૨૨૨ કુદી, - કોલોનીસમર્મ.

આમરી આપણે

“આ દેશમાં આપણું સ્થાન”

શ્રીમતી મુરલીલાલેન માંધી

જે નથી—તા. ૧૮-૬-૫૬ના ‘ઈન્ડિયન એક્ષિપ્રિન્ટ’માં ‘આ દેશમાં આપણું સ્થાન’ એજ એવો. મરીન, મનવાન, આપણ, ૫૬ સોને જે આપને અનુભવ થયો, એજ જાતનો અનુભવ થાય છે.

જે અપમાનોમાંથી ભયવાને પાટે રૂનિય જીવાયે, જે દીલથી ચોળેલા કાલો કાલો દુરલ કારમત આવે એવા થિન્દો. જાણતા નથી, જે કુદ એવા જીવેલો, અને સદમોજને: “પ્રુસાધન” જે એવું સામનાં પ્રુસા સંભવ છે. જ્યાં સદકાર, પ્રિયપુત્ર નો સદકાર એજ સારો સાચો મામું છે.

દેશ જે દી માળ્યા જવાનો વિચાર પણ દરેકના મનમાં ધોળાય છે, પરંતુ તે તો “વિદ્યાભાષી મુલાખા” પડવા જેવી જ વાત છે. કારણ કે ભાંતી પરિસ્થિતિ અઢોના કરતાં અનેક અધી વિષમ છે.

અપમાનોથી આપણી પ્રિય કંઈક રેવાઈ મર્ધ છે. પરંતુ અઢોની આંધીક પરિસ્થિતિથી એકો એકાલ બનતા ભય છે. મહાન માલિક ભણે છે કે ગુપ્તીય છે. કયા જવાબ છે. પાંચ પાંચની કુશાનના ખાસા ૫૦-૫૫ એકાદ છે. રહેવાની મુશ્કેલી એવી પણ વિષમ છે. મહાન માલિકનો પ્રુસાધ, માસ, અને ઘોળજી તેની પરીકાષ્ટાએ છે. કુશાનદારને સામે અરિખાઈ પ્રુસા છે જરવા છે. કારણેને મેકરીએ મુશ્કેલી પણ ખાડા ભરી સકાતા નથી, અને પ્રાગ ધીમા ધીમા ઘસાતી ભય છે. તેને કાલ આંધ્રુ લુગનાર નથી. આપણ સન આપનાર પણ નથી.

આવી જે ભાગુતી બીસમાં પીસા-વાતું છે. આપણી પ્રિયો સાવ તેટલું કામ કરે છે, પરંતુ તેને પણ આંધીક મુશ્કેલીનો પાર નથી. પ્રાગનો એજ

સધર વર્મ તેને પોતાનો દુરમન માન છે.

આ બધી પરિસ્થિતિમાં શું કરવું તે માટે કાલ મામું મુજબો નથી.

આવેવાનો તો આ દેશમાં કુશાલ છે. જે તેજોને ‘મેન’ છે. બંધનમાં છે. કામ કરી શકતા નથી, અથવા તો “મેન”ને તોડીદોડીને એકને નોતરવક જેટલી સકિત, તાકાલ બતાવી શકતા નથી.

આ સંભોમેમાં આમ પ્રાગ આરે બાળુથી માર ખાઈ રહી છે. તેનો કાલ થણી થેરી નથી. અને કલારા મધતી ભય છે.

રીશિદને કારણે મેધાર આમત નથી. કારખાનાઓ, અને મોટી પેટી એ ખર્ચે જીવાડી ન સકવાને કારણે માણસોને જાલ, કરે છે. અથવા કારખાનામાં નામ કરે છે. મેકરીએ મળતી નથી. મેકરી મધતી ભય છે.

સુકોચની તકથીરે તો જે જ અને તેમાં કીન પ્રતિલિન તકથીરે મધતી જ ભય છે.

આ મધા પ્રમો કોલ માને છે. પ્રાગનો દીલમાં કાલ સધીવારો નથી. કુખ કાને કહેવા જે પણ સવામ છે. સરકારે તો આ પરિસ્થિતિ સજી છે, અને કાંઈની પીડાથી તે રાજી પણ થાય છે. જે કુખ દર્દમાં આપણાં આપણોએ આપણો અમાતુષી વધારો કરી એ કુખ દર્દને મુખ જ વધારી મુક્યા છે. અને પોતાનું ભેંક ભેજ-સ, તમા દર વર્ષે નવી કારે. ભવલાતી ભેજ, કહેવાતા મુખ્યેનમાં અને વિશાલ થાં મરગુલ છે.

પ્રાગ સખમ થાય, સોમો આપણ સપર થાય, તેજ કાંઈક અર્થ નીકળે.

આપે, દરેકના દીલમાં પોતાતા પ્રમોના ઉત્તર થાંમકો પાસે મંચા છે

તે મુખ જ વપતસરના છે. વિદ્યન, અને અનુભવીએ જ એના કોલ આપી કોઈ આસા છે કે કોઈક ને કોઈક પસો દહન, અને દોરવણી આપવાને સમર્થ થશે.

વિધાનુ આઈ,

અણીલાસ મલારા ના વંદન.

પ્રથમ તો મનને કેળવેને આદિકને તરફ માનવ સદબંધ ડેમજ ભાવો રાખી મરતામ ધીમવાની જરૂર છે.

બીજો સવામ પત્ર લેખકને છે તે કલ્પો મંબીર છે. બર મલીમ, પોતા ના જ આપણોને મુસે છે ત્યારે તેમની પાસે બીજી આસા શું રખાય અને આપણમાં મરી રીટવાની ભાં મુકી તાકાત નથી ત્યાં મુકી રાખા મરર બીજો કલ્પાવ પણ શું છે? ભાગુતુજી આપણને મધા પાડો ધીમવા છે પણ એમનો એજ પણ પાંક મુવાળી જેવ તળાક પર પોટીને અને માથુ સલામત રાખીને અભમાતી રકમ તેવો નથી. આથી એ આપણે કે

આપણા મેતાઓ અપાય સામે માથુ ઘમડી મરી છુટવા તકવાર ન થઈએ તો જે બીસ આપણને મરતો રહી છે તેમણી જમ્યા તો પ્રુસાને પાંક નહી તે મરવાતું તો છે જ. પણ લેખક અણુએ છે તેમ પ્રુસા જીવાયો આપણે નથી કરવાના પણ મારી સમજ મુજબ એ ખરેખર આપણા દિલમાં આ દેશ વાસીએ પ્રાપ્ત થાયણી ડેવ અને આપણે એજ માનતા હોઈએ કે તેઓને ભયુત થવાનો, આજાદ થવાનો આમળ આવવાનો, અને મુખ મેનથી રહેવાનો અધિકાર—તેમના પોતાના જ દેશમાં છે તો તેઓ તરફ આપણા દિલની સાચી લાગણી આપણને પ્રુસાથી તેમની સામે મરતામ પ્રેરશે. તેમને નીચ કળા કે મદા કહી અથવા અસરકારી કહી તરકોમરું નહીં. માનવ તરીકે તેમની સામે મરતામું તો આપણા દિલ નો પ્રેમ તેમના કલ્પમાં જરૂર પડ્યો પડશે. પણ ભીંક કે સ્વાર્થ ખાતર તેમની સામે સાર વર્તન રાખવા પ્રેરાઈ શું તો તેનું પરિચામ સારા કરતા ખરામ જ આવશે.

કેસેલ વિશે મારો પોતાનો મત પણ મહુ સારો નથી. એને પ્રાગનો વિધાન મુખાઓ છે.

બાળકો માટેનાં ચલચિત્રો

દરમુખચિત્રો બાળકોનાં માનસપટ પર અભજન જસર કરી ભય છે અને જો તેમને માટે સારી વસ્તુવાળાં ચલચિત્રો પ્રુસા પ્રુસા પાડવામાં ન આવે તો તેઓ મધાદારી ચલચિત્રો, જે મોટે ભાગે તેમને માનસવિકાસ માટે થોળ નથી હોતાં તેની અધર નીચે આવે છે. ભાં જ મધાદારી ચલચિત્રો. ખરાબ હોવાનું કું કહેતા નથી, આસ કળાં અચ્ચિત અને એટલું સારું હોય, પરંતુ તે પ્રુખ વધવાએને નજરમા રાખીને તરફાર કરાયેલ હોય છે, જે સમજવાનું બાળકની સકિતની બહારનું હોય છે. કાલ સંભોમેમાં આ વસ્તુ માળો ના માનસવિકાસ માટે સારી નથી.

બાળ દિલ્લ સોસાયટીની મુળક વાલ્લ સમિતિ તરફથી રજૂ કરાયેલ, બાળકો માટે ખાલ તકવાર કરાયેલ મે બાળ ચિત્રપટો ‘પ્રુસા કે પ્રુસ’ અને ‘કરિમા’નું ઉદ્ધાટન કરતા પ્રુખ પ્રધાન થી ચલચિત્ર ઉપર મુજબ જણાઈ હતું.

મી ચલચિત્રો વધુમાં જણાવ્યું હતું કે પ્રુસામાં બાળ દિલ્લ સોસાયટીના પ્રથમ બાળચિત્ર ‘જલદીપ’ના ઉદ્ધાટન મેળા દરમ્યાં સરકાર રાજ્યમરના બાળ ચિત્રો બતાવ્યા માટે બાળ દિલ્લ સમિતિ રચશે. અને મુળકમાં બાળો માટેનું થીએટર ઉલુ કરશે જેવાં જે

મે વચ્ચે આપેલાં તે થી મીપ્રકાસના અપભવપૂર્વે રાજ્યમાં એ સમિતિ નિમુકા કરાઈ છે અને મુખીય પાસે બાળ-કોનું થીએટર બાંધવાનું કલ્પ મરાયેલ છે. અને આજનો આ સો રાજ્યની દિલ્લ સમિતિ તરફથી જ થોળાયો છે.

પણ વર્ષના કુંકા બાળકમાં બાળ દિલ્લ સોસાયટીએ સાધેલ પ્રગતિ અજે પ્રવંધા કરીને થોસાયટીના અપમજ થી ખાર. ખાર. દીવાકર બાળદિલ્લો અજે જે મુખ રસ સજ વહેલ છે તેને ઉલ્લેખ કયો હતો. તેમજ સોસાયટીના મંત્રી થી પ્રદેનનયની મમતાની પણ પ્રસસા કરી હતી.

મી ચલચિત્રો કહ્યું હતું કે આપણો દેશ પ્રુસા દેશ છે અને નવમત પણ છે. આપણે આપણા બાળકાળ અને નવમાનને સમ-વધ કરીને બ વિ માટે પ્રેરણા મેળવીએ. આપણે એવાં ચલ ચિત્રો તકવાર કરવા ભેજએ જે જનતાને રચસ અનેરવન દેસસેરા માટેની પ્રેરણા અને વિચના મહાનમા મહાન સોસાયટીના નામરિક તરીકેની જાળા મારીનું માન જાગ્યત કરે. જનતા પરની અધચિત્રોની જસર માટે કે, કેસર સખમ છે અને તેજો માત્ર બાળકો માટે જ નહિ પણ મોટાંઓ માટે પણ વધુ ને વધુ સારાં ચલચિત્રો આપતા રહેશે એવી આપણ રાખું છું.

પ્રો. એ. પટ્ટન

ટેલીફોન ૩૮-૫૬૨૦

ટેલીગ્રાફ એડરેસ: “ભગતભટ્ટ”

ભગતં અધિષ્ઠ (પ્રો) લી.

૧૪ કોર્ટ રોડ,

જે કા ની સ મ ન.

હોલસેલ અને રીટર્નલ મર્ચન્ટ અને પ્રુસાઈસ

ખાસ કસીને કમર્સે લ્હાં ઇન્ડિયન અને ઇંગ્લીસ થોસરી,

ટેલી આપણાં નાંખવાના ભલ જલના ટેલો-અચરે,

સ્ટેનલેસ સ્ટીલ, પીત્તાળા અને એલુમીનમના

વાસણે-કામ અને પ્લાસ્ટીકની બંધીઓ-

કેરમસોઈ અને સ્ટાઈલકર તથા બરિજ

અનેક ટેરફી થીએ ઓફાઇલ

આપણી અજો.

લગ્ન પ્રસંગે માટે

અમને મળો.

ધુરતી જમણના અને રમેસવલીસ્ટ છીએ.

શ્રી રાખાનની અંગત રેખરેખ નીચે કુનીયનના અને રે.ડેમીયાના કામ
પણ સામગ્રી વધારે મુકામે આવી રસોઈ સજાનો અને સ્નાતક વર્ષકું.

કેપીટન્સ બાલકની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના બુલ્બાપર - ડરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

બુકકીપર, પ્રસાદી, વીમાના અને અન્યક કોલન

હોલિસ્ટાન અથવા કુનીયાના કામ પણ જાનની હવાઈ રિમાઈ અથવા અંગીન
: માટે પ્રસાદી કામ યેર આં અમારી મારફતે સુરેખ હશે.

કાંઈ, આમ, મારી, ફલ્ક, અકરમાત, પોટબાસ, વિવેચના નીમા અને
ફલ્કના આપીએ છીએ.

ઈન્ડિયન, પરસનલ ટેકસ, કિસાનના મેપકા અથવાના રેવન્યુ કમીશનર
સર્વિસકે કે વેપારના કામસેન્સો, પાસપોર્ટ ટેમ્પલ પ્રમોશનને કમલી
માનસેમા કાંઈ પણ હી લીધા વિના અને અકર સમાઈ આપીએ છીએ.

મેલન અનુસૂચિત વાર્ષિક એસોસિએશન કોર્પોરેશન અને રે.ડેમીયા
ફલ્કનના કાંઈ લીમાટેના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,
Cor. 3B, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફરફ

આંખા અળખ, લીલી અળખ, રતાણ અને મુરછની ગ્રાસમ
ચાલુ છે, આડુ બળરે બાવ, કિસાણ બળરે બાવ,
પાપક નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

કુચી અને એવલી પાન ભનર કામ, પોટબો'બુડ'. માર્ગકે ગોઠ
ચી. ૧૦-૧ લા.બી અને રહેતે માર્ગકે ચી. ૧૧-૧ રજન.

રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને ભલ્લમન રેગિના કોરકરો ૧૫૨ ૫૨૬
ખાન આપી કાંઈ પણ વસ્તુ પરમીટ હવાની મોલસા.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

ગ્રિવરુમ સુદ, કાકનોમકુમ સુદ, વોલેરેમ, હરિસીમ ચેસ્ટ,
સાઈકે મોર્ટ કોફીસ ટેસ્ટ, બુક ટેસ્ટ, ટેબલ, તાલક કીફાલ
બાવે અરીદી શકેશે. બાવે પધારી લાલ લેવા શુકેશે નહિ.

—બેકસ, ટેબલ અને કીચન હરેચર—

એ હવારી રેખરેખ નીચે તર્કમાર ચાલ છે. તેનો રોડક ફરિયાદ વર્ધ-
વાર રહે છે. આમ રોડકા કાવોના કાઈલ લીસ અવાનો અને વેપાર
ખાનલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2626.

હોંઈની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી બલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન - નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાઓ અને ઉતારીએ છીએ.

પી. ઓ. બોક્સ ૧૬૧૦.

રેસીડન્સ : ૧૧૧ ઇલેવનથ એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન:

ઓફીસ : ૨૫૮૪૫

રેસીડન્સ : ૨૬૪૧૩.

Phone
67571

Mount Everest Lounge

128-128
Prince Edward St.
DURBAN,

— નૂતન વર્ષાભિનંદન —

ધરધર ઝગમગ દીપ જલાવી
આનંદ અતિ, અભિનય કંઈલાવી
અશ્વિન માસ અમાસ ઉજાળી
આવી દિવાળી! આવી દિવાળી!!

Prop: D. Hira
C. Nana
P. Sukhn
D. Pranjivan
Manager: M. Kesar

ધરને રોડલે દિપક જ્યોત ભલે પથસર્જ પરંતુ મનને રોડલે આનંદ જ્યોત પ્રાપ્ત થાય માટે તો માઉન્ટ એવરેસ્ટ વેજીટેશન કોંગ્રીજ મીડિયમની આવશ્યકતા પડશે.

શુદ્ધ સ્વાદિષ્ટ અને તે સાથે સાર્વત્રિક અને અનેરો આનંદ સર્જાતિ ચોખ્ખા ધીની આરોગ્યદાયક મીઠાઈઓ માટે હમણા નામ ચાલ રાખે.

(૧) એકવાર ઓડર આપી સંતોષ મેળવો.

(૨) બહાર ગામના ગ્રાહકોને આગળથી ઓડર મોકલવા વિનંતિ છે. યુનીયનમાં કેહ પછુ જગ્યાએ મીઠાઈનું પારસલ તમાસ સગાં રહેલીને વેળાસર પહોંચાડવામાં આવશે.

દિવાળીના શુભ પ્રસંગે અને આવતા આખા નવા વર્ષ માટે ખાસ ઘટાડેલા ભાવો.

સુતરફેની	૬ ૦
માવા બારી	૪ ૦
પિસ્ટા	૪ ૦
બદામ	૪ ૦
ડોડી પેન્ડા	૪ ૦
કેશરી	૪ ૦
માવા મેસૂર	૪ ૦
મેસૂર	૪ ૦
ચોખ્ખા મેસૂર	૪ ૦
માવા લુચર	૪ ૦
માવા પારી	૪ ૦
મદામ	૪ ૦
બદામ દહાલ	૪ ૦
ચોખ્ખી	૪ ૦
જિન્દા	૪ ૦
મુલાખ જામ્બુ (ખાસ)	૪ ૦
સેન્ડિયલ મેદાનખા	૪ ૦
કળીના ખાસ	૪ ૦
કાચરો વડ	૪ ૦
પનાસા	૪ ૦
કાન્દખાસ	૪ ૦
સેવ	૪ ૦
ગાંધીયા	૪ ૦
પાપા ચેવડા	૪ ૦
પાપા નં. ૧, ૨, ૩ નં. ૪, ૫	

આ એક એવું સ્થળ છે કે જ્યાં સ્વચ્છતા, સુખતા સુખવચ્છતા અને આરામના ફોન થાય છે અને જ્યાંથી રેશન બજાર કે બેંક નડક પડે છે, જેથી સમયનો બચાવ થાય છે અને હરવા ફરવામાં મોજ આવે છે.

બહાવમાલ કે પરીક થી આવનાર પેસેન્જરો માટે આગાહી અમર આપવાથી, રહેવા સુખા માટે રીઝર્વેશન મુજ રાહો.

Sutarfeni	6 0
Mava Barii	4 0
Pista	4 0
Badam	4 0
Doodh Penda	4 0
Keshri	4 0
Mava Mesoor	4 0
Mesoor	4 0
Chommagaj	4 0
Mava Gogra	4 0
Mava Gari	4 0
Madam	4 0
Badmi Halva	4 0
Charoli	4 0
Pista	4 0
Goolab Jambo	4 0
Mohan Thar (Special)	4 0
Karina Ladoo	4 0
Kopra Pak	4 0
Panna	4 0
Sakarpara	4 0
Sev	4 0
Guthia	4 0
Paava Cherd	4 0
Paava No. 1, 2, 3, 4, 5	

નવરાત્રી અને વિજ્યાદશમીનું રહસ્ય

(ઉચ્ચશિક્ષક ભેખાદેવ, જોડાનીસભ્ય)

આ શ્રી શક્રમાં નવરાત્રી ઉત્સવ અને વિજ્યાદશમી અથવા દશોદશા તહેવારો આવે છે. આ મહિનો પોતાના સુગંધે ઉપર ભર્યો કરી વિવિધ મેળવવા માટે સુખદાયક છે.

વળી શુકલ પક્ષ એટલે ધર્મનો પક્ષ અને કૃષ્ણપક્ષ એટલે અધર્મનો પક્ષ. વિજ્યા દશમી શુકલપક્ષમાં આવે છે. એટલે કે ધર્મ પક્ષનો જ અધર્મપક્ષ ઉપર વિજય થઈ શકે.

આ ઉત્સવ ઉત્તર દોદશ 'રામલીલા' ના ઉત્સવ તરીકે મારે ધ્યાનપૂર્વક ઉજવવા છે. આમની બહાર કામળ અને દાગબાનાથી સ્ત્રીકે લોકાનમરી બનાવવામાં આવે છે. તેમાં રાવણ કુંભાર્યું વગેરે અધર્મી અને શુભમ મારોના કમળના પુતળા બનાવી તેમાં દાગબાનું બરવામાં આવે છે. કેટલાક માણસો રામ લક્ષ્મણ હનુમાન વગેરેને વેશ કરી દસ ધંદલ માર્ગમાં ભેડે છે તેની પાછળ માવના લોકો કરમણ્યે આવે છે, સાજો વેશો બધા લોકાનમરી તરફ જાય છે પણ લોકાનમરીને સુખમાવવામાં આવે છે. અને રાવણ કુંભાર્યું વગેરેનો નાશ કરવામાં આવે છે. ઉપર રામ-લક્ષ્મણનો જન્મ જયંતિ થાય છે.

મહારાષ્ટ્રમાં પણ આ નવ દિવસ ક્રમ રીતન થાય છે. શુભરાત્રીમાં એ ઉત્સવ રીત-રસના અને માતાના જન્મ થી ઉજવાય છે. કેટલાક માણસો ભક્તો ઉપાસક હવન વગેરે કરે છે. આ બધાની પાછળ કાંઈ માતાને પ્રસન્ન કરવા અને તેમના હારા મેંસાર ના દુઃખમાંથી સુકિત હસ્તકમાં આવે છે. અથવા, તે વિવિધ સુખોની મામણી કરવામાં આવે છે. ભાગવતકાંઈ લખ્યું છે કે ભક્તિનો જન્મ ઉત્તર દોદશમાં થયો. મહારાષ્ટ્રમાં તે શક્તિ અને કુલી પશુ શુભરાત્રીમાં તે ધરતી મધ્ય મધ્ય છે. અરેબર! આપણે સૌ ગુજરાતીઓ આપણા ગતો અને ઉત્સવ પાછળનો મુળબૂત જેવું જુઓ છીએ નવરાત્રી અને વિજ્યાદશમીના તહેવારો પાછળનો જેવું પશુ પ્રુપ સમજવા જેવો છે. એટલું જ નહિ પણ જીવનમ, ઇતારવા જેવો છે

નવરાત્રિમાં નવ રાત્ર અને દસમે, દિવસ છે. એનો ગુરુ અર્થ છે.

રાત્રો અધારાદશમી ઉપર, રાત્રો ન સુહાસનારી, આડખીલીઓવાળી દોષ છે, કમલે પચમે મુરદેશીનો અનુભવ થાય છે બપોરે દિવસે તે ક્રમશઃ દોષ છે, દિવસે આગળ વધવાનો ધર્મ જોડે છે. માનવજીવનમાં પણ આવી નવ આડખીલીઓ આવે છે.

આપણા સુખમાર્ગમાં તે આડખીલીઓ નાખે છે. અને આપણી ઉજ્જવિતે અટકાવે છે. આથી આપણે સુગંધે ઉપર વિજય થઈ નથી. એ નવ

આડખીલીઓ આ પ્રમાણે છે. આત્મા નું અને (૨) મુદિનું અગ્નિ (૩) અલંકાર (૪) મનની અગ્નિ (૫) ઇન્દ્રિયો ઉપરનો અલંકાર (૬) માન કરી તરફની દષ્ટિ (૭) સમજ (૮) રાષ્ટ્ર અને (૯) વિશ્વ તરફની આપણી દરજ્જા તરફનું અગ્નિ.

આ નવ જગ્યા આપણી કાલ રાત્રિ આ છે. આપણાં કાર્યમુનિઓએ તપ કરી માનવજીવનનો અર્થ સરળ કરવા પ્રયત્ન કર્યો એટલે જ્ઞાનનો માર્ગ નિર્મિત કર્યો છે. પણ આપણે તેમના અનુયાયીઓ તેમના એ પ્રકાશમાં ને બુદ્ધિ છીએ અને બુદ્ધિતાજ જીવંત છીએ. આપણને એ માર્ગ જરૂર નથી અને બીજાઓને ગતિની સહતા નથી.

નવરાત્રિમાં નવ દિવસ અખંડ દીવો જળતો રાખવામાં આવે છે. મરીની માટીમાં કાંઈ પાટી અંદર દીવો મૂકવામાં આવે છે. એ દીવો તે અખંડ જ્ઞાનનો દીવો સળગતો રાખવો એનું સૂચવે છે. આ જ્ઞાન દીવો દોલવાઈ જાય એટલે આપણો વિજય અને પ્રભવિત અટકી પડે અને મુરદેશી જોનો અનુભવ થાય. દીવામ નું તેલ સ્નેહનું પ્રતિષ્ઠ છે. અખંડ સુતરની વાટ એ સજ્જાન અને જીવન અવધાર સૂચવે છે. કુકમા માનવજીવનના જ્ઞાનમય દીવાથી, પ્રેમ અને સંજ્ઞાન કરી અગ્નિ ઉપર વિજય મેળવવાનું સૂચવે છે. દીવાનો એ દીવ્ય પ્રેરક છે. જ્ઞાન પ્રકાશ દેવે તે જ માનવ સમાજની પ્રભવિત થઈ શકે છે. નવ નવ દિવસ સદ્ગુણ, વાચન મનનથી એ જ્ઞાન દીવો અખંડ જળતો રાખવા થી ઉજવિત થાય જ એ સ્વાભાવિક છે અને તેજ વિજ્યાદશમીનું રહસ્ય છે. વળી નવરાત્રીમાં જે માતાની ઉપાસના કરવામાં આવે છે તેનું રહસ્ય આમ છે.

પરમાત્માની જય જુદી જુદી સકિત ભદ્રા-વિષ્ણુ અને શંકર અથવા શિવ રૂપે જાણીતી છે. તેવીજ રીતે પ્રભુની પ્રકૃતિ રૂપ પ્રજ્ઞ સકિતમાં સરસ્વતી-લક્ષ્મી અને ગૌરી અથવા કલિકાકે છે. સરસ્વતી માતા અગ્નિનો નાશ કરે છે, લક્ષ્મી માતા જીવનમાં સુખ વેશવ આપે છે અને કલિકા માતા, આ જન્મનો અનિષ્ટ તત્વોનો શંકાર

કરનારી છે. એ મહાકાલિ તેજ ગૌરીરૂપે કલ્યાણ કરનારી છે. અનિષ્ટ તત્વોનો નાશ થાય પછી શાંતિ અને કલ્યાણ થવા વિના નહીં રહે.

પ્રભુની આ કાલિકા સકિત એટલે બળવાન, અધર્મ, શુભમ વગેરેનો નાશ કરવા માટે હિમત, ક્રક્રાઈ, સામનો વગેરે સકિતની ભરૂં પડે જ.

સમજની સર્વોચ્ચ ઉચ્ચિત માટે સરસ્વતી (જ્ઞાન) લક્ષ્મી (ધન) અને કલિકા (કુટ તત્વોનો શંકાર)ની ભરૂં પડે છે. આ કારણથી એ ત્રણે દેવીઓની ઉપાસના સમાજ જીવનમાં પ્રુપ જ ભરૂં છે.

જનસમાજમાં અનેક મહિવાશ્વર, અમુ, કેવટ, શુભ અને નિશુભ જેવા રાક્ષસો જ્યાં જ્યાં પડેલાં છે, મહાપાન, શુભાર, બલિમોર, કોસા વગેરે માનવ સમાજને બરખી જાય છે. આ બધા અનિષ્ટ તત્વોને દુર કરવા અને સમાજની પ્રભવિત સાધવા અખંડ જ્ઞાન (સરસ્વતી) પ્રુપ જીવિત (લક્ષ્મી) અને ઉમતા (કલિકા)ની ભરૂં છે.

મહાકાલિને બહાર-પાડાનો જોમ ધરાવવામાં આવે છે તે બહાર-પાડા તે જ અનિષ્ટ તત્વો છે. સમાજને

બરખી બનાવે તથા સુખ-શાંતિ અને આનંદને ફેલાવે રાક્ષસોનો કલિમાતા જોમ છે એ જોનું ગુરુ રહસ્ય છે. નિરોપ પ્રાણીઓનો જોમ ધરાવે છે તે જોમ જ્ઞાન, રવાઈ અને ગુપ્તતા ની નિહાળી છે. જ્યાં જ્યાં દુર્ગજનો, શુભમમોરો, આપણુદયજી બહી જમાવી ને વેરેલા છે. તે બધાનો નાશ કરવા મહાકાલિકા અને મહા ઉમતાની ભરૂં છે.

નવરાત્રિમાં જ્યારે બાવી છેલ્લે દિવસે તેને નદીમાં ધરાવીએ છીએ, એટલે કે આપણું જ્ઞાન અને આપણી લક્ષ્મી તે માર્ગે જન સમાજના કિત માં વહેતી કરવી. જન સમાજના કલ્યાણ માટે આપણે ન્યાય, સદાકાર અને સંજ્ઞાનથી આ જનિતી ઉચ્ચિત કરી જીવન જીવીએ આ સકિત (માતાઓ) અનિષ્ટ તત્વોનો નાશ કરવામાં હિમ રવાઈ મારણ કરી શકી પ્રસારવે અને સમાજમાં સૌ સુખ જોમવીએ એ જ નવરાત્રિ અને વિજ્યા દશમીનું રહસ્ય છે. પ્રભુ, આપણું સૌને જ્ઞાનનો અખંડ દીવો જળતો રાખવાની અને આપા અનેક તહેવારો પાછળનું રહસ્ય સમજવાની સન્મતિ આપો. ધેર ધેર, માનવજીવન રૂપી માટીમાં જ્ઞાનના દીવ પ્રગટે અને તે પ્રકાશ કુકુળ, અમાજ અને વિજયને પ્રકાશ આપો અનિષ્ટીજ પ્રભુ પ્રાપ્તના.

શુભ પ્રસંગો માટે એટ !

સીઓ અને પ્રુપો માટે

ધડીયાળ !

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ જ્યુલાઈ

ઝારામેટીક કેલેન્ડર.

- રોમર
- રોટરી
- લેડો
- રૂમર

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પ્રુપોનાં શર્ટ સુટ, પાંચળમા વિ. તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બેઝ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૯

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, જોડાનીસભ્ય.

અને ભારતીય સંબંધની અસરવાળા યોગ દેશ હોય તે તે દક્ષિણ આફ્રિકા છે.

પ્રખર ભૂમિ સંશોધક ડૉ. જો. નેલસને ૧૯૪૦માં ભરેર કરેલું કે "હોટી મહાસાગર પરની સરહદના દેશોમાં નરેશવનો રીવાજ ચાલેલો. રાજ્યનો છત્ર છત્રાડું રૂપ મેલો એ માન્યતા દક્ષિણમાં પ્રચલિત હતી. રેલિયાની પુલ્ક છત્રમાં ચાલેલી પ્રચલિતમાં મુકેનો મહા "વિનસ" મલો જાણ જાણવો. પ્રાચીન કાળમાં મિસર અને એશિયા માધ્યમરમાં "વિનસ"ને "પુરુષ" મણવામાં આવેલો, જ્યારે હોદ અને મેળોવે, નમાં એ મહા "ઓ" મેળાવો. ઇ. સ. પૂર્વે ૪૦૦૦ વર્ષે આ વિનસ ઓ" આફ્રિકાને પુર્વે કિનારે મહા એવી સોજાવણા ચાલી હતી. ઇ. સ. પૂર્વે તે પુરોપમાં આવી હતી એમ ઇતિહાસમાં જણાયું છે. દક્ષિણ આફ્રિકાની એ વિનસ પ્રચલિત સરહદિ એ સમયે તે પરમસ્થ મહા મુખી હતી.

આફ્રિકામાં લોહ મણા કળામાં સોજાયુ છે, જે પુરોપના લે.દા કરતા અઢી હજાર વર્ષ જુનું છે. ઇતિહાસ મુજબ પુર્વેના મિસરના મણા જુના

પિરામિડમાં લોહ મણા આને છે. મે.કસ આ લોહું દક્ષિણ આફ્રિકાથી આવ્યું મોખું નેમ્બે.

"આફ્રિકાના મોટાથી સરહદિને પુરોપ કે અરબસ્તાન સાથે કલો, સંબંધ નથી. મેક શરેરનાં અરેજા નેમ્બેને તેની વચ્ચે સહા અમિમાર સાખ હશે એવી મેં અલ્પતરી કરી છે. એ શરેર ઇ. સ. ૭૦૦માં કરતી ધરનનું હતું. આફ્રિકાના કેટલાક પ્રાચીન મંદિરો અને કેલરકામો પરથી એ લોકોને ઇતિહાસ મોજકસ કરેલો જાણ છે. તેમની સંસ્કૃતિ હોદમાંથી પશ્ચિમ એશિયામાં મણને ઇ. સ. પૂર્વે ૧૦૦૦ વર્ષે આફ્રિકામાં આવેલી હોવી નોમ્બે.

"પરનાં પુર્વમાં મિસો ઇતિહાસમુજ પહેલાના કાળમાં પશ્ચુ પુર્વમાં મળી આવતા જુનામાં જુનું મિસ ઇ. સ. પૂર્વે ૮૦૦૦ વર્ષનું છે. પશ્ચુ તેમાં જુલો, આકા અને જમ્બિનો મિતાર નથી જા વરુએનો તારા મિતાર દક્ષિણ આફ્રિકામાં મળી આવે છે. આ કાળમાં આસ કરીને દક્ષિણ જા કોમ, એક જુની સંસ્કૃતિ હજારો વર્ષ પહેલા અસ્તિત્વ ધરાવતી હતી એ જમ્બ "કલપના" નથી પશ્ચુ "સલ" ન છે "

રેલની કસ્ટોતાનું એક ચિત્ર

તા. પીના લોકોતરના અર્ધકર લાંચ પછી એક પછી એક કસ્ટોતાની અભ્ય કસ્ટોથી આવતી જાય છે. છાપા કલેક્ટર થી કસ્ટોએ મેમ્બેસી તા.કુકાના બ.હા, આટપોર વહેરે મામે ની મુલાકાત લીધી હતી. તે હરમ્બન એક કસ્ટો કિરસો એમના નાણામાં અલભેા હતો.

તા.પીના કિન.રા ઉપરનું હમનસીપ આમ આટપોરમાં તા.પીના રેલના પાણી ની સપાટી તા. ૧૭મી સપ્ટે. રહેના રાજ પરાકાષ્ટા પર હતી. પાણી વધતાં જ આરંભાં હતાં. હજપતિ વસનાં છાપરાં પાણીમાં કુખ. સાગ, હતા. એટલે લોકો છાપરાં ખાલી કરી ઉપર ચઢી મનાં. પશ્ચુ આને તે પાણીએ મામા મુજી હતી. છાપરાં મુખી પાણી વધતાં મનાં, જયવાની આશા પશ્ચુ ન રહી અને છત્ર જયવાના ૮-૧૦ હજપતિ આજ મહેનેએ તે છાપરાં પાસે ઉમેલ. અજુરીના આટે કપડાં વડે પોતાની જાતને બાંધી ઝડને વળગી રહ્યાં. પોતાની પાછળ મિના ચારે વર્ષના ઉંમરને બા.પીને બટોલી ચાલિ કાળીઆ નામની સમજી બાધ પશ્ચુ આ લોકો સાથે હતી. પાણી હજુ પશ્ચુ વધતાં જ મનાં. છાપરાં ઉપરથી પશ્ચુ આશી કસ કુલ નેટનું પાણી વહેવા શામું. આ પાણીના વહેવામાં કાંતા

એ એના નાખને તણવો નેમ્બે. મોડી વારમાં ૧૫ વર્ષનો એમે આજ પશ્ચુ તથામે અને ૧૨ વર્ષનો દિરો પશ્ચુ એની નજર આજળથી પુરમાં અદસ્ત મથેા. આ કસ્ટોતા હજુ નજોલી પુરી થઈ. આ પાણીમંજ એને પ્રસવ થયેા અને એ નવજાત બાળકે પશ્ચુ તા.પીના પેટાળમાં અદસ્ત મહાં મમું. છાપરાં તેડ મણા મેસી અથા હતાં, પાણી ઉતર્વાં સાથે પાછળ માથેલા બાળક સાથે આ વરન તથા જીભ" આટે અહરે વળમેલા આજ બહેનેને સોડાએ નીચે ઉતારી હતા.

-૦-

સાક્ષાર સ્વીકારે

આઈ જુલુમીયા રરરનખર્ ૧-૦-૦૦
કાલુ રૂકીર ૧-૦-૦
રા. માલેસાધ છાપા.હ
પિટસના રમરજાવે ૧-૧-૦
જુમલાઈ પ્રેમજ પિટસ (પે.ન)
પ્ર.નીન હર્ષ નામો ૧-૧-૦
મોહનભાઈ કે. લોહીયા રરરન ૧-૦-૦
એસ. એમ. હરી કુર્મસીપ ૧-૦-૦

-૦-

રેલ શરત રૂકે

૧.૨જુ એ-૪ ૬, ૩૫ ૬૫ ૨-૨-૦

સમાચાર સંગ્રહ

—રરનમાં સપ્ટેમ્બરની અખરી મુખી માં રરરર સુરોપીપનો, ૧૨૪૬ હલો અને રરરર એશીયાટીકા કાય વમર ના છે. ને પહેલાના આફ્રિકા સાથે સરખાવતાં સુરોપીપનો રરરર હલો ૧૪૦૩ અને એશીયાટીકા રરરર હલો તેના કરતાં સુરોપીપનો અને હલો કોઠા મણ છે. જ્યારે એશીયાટીકા માં વધારો મથે છે.

કુરૂક રીથ લસે આપવાની છે ૩૦ વરસ કરતા ૧૫ વધુ સમય મણ માણ કુરૂક શીપ સારા લતામાં મોકાની જગો પાપેશોપની સાથે લાજસન સાથે લાગી લીસ સાથે આડે આપવાની છે.

અરે :- ટીમલ

૧૩ જેરાનીમુમ રૂકીર,
લાશીશલ, નેહાનીસખર્.
—અમેરીકામાં રર ૧૪ મીનીરે એક હલો રર ૪૬ મીનીટ ધરના મોરી અને રર ૬ મીનીટ એક બળાકાપનો કસ ૧૬૫૮માં મણાનું અમેરીકાના એટની જનરલ મી. નિલીપ મી. રાજસ" જજાનું હતું, ને ૧૬૫૭ સાથે સરખાવતાં મુખ હતું.
—દિસોનના વડા પ્રધાને મરતા પહેલ. એક વિરે ૫૨ મુ" હતું. તેમને મામલ

કરી જુની હેસી મોળી તેમની પત્ની ને તેમની વહેરે આઠી પત્નીને પડતા મચાંવવા ૫૬૬ી જગી હતી તેના ૧૨ હોઠવા મથિનો હતો. પશ્ચુ પ્રધાને પોતામાં હતું તે સર્વ નેર એકમ કરી જુનીના બંદુક વાળા કાય પર હામેથી પ્રકાર કલો નેધી બંદુક કુટી પશ્ચુ નીચાન ફેરવાઈ ગયું અને તેમના પાત્રી જગી મથા.

જુકકોપીમ, જનરલ રેકસ રીટન્ડ, લાઇલે-સાંમ, રેવનુ કલીપર-અ અને હનસ્પોર-અ મરે મથેા.

આર. વીકલ

૧૨ માર્ચી આઈડ, ૩૮ માર્ચ રૂકીર, ટોરનર કાપનોનલ અને માર્ચ રૂકીર, નેહાનીસખર્, રાન ૩૩-૧૫૪.

રાતા મુકા મર્યા

શ.સ ૩૩ રાથી મુકીના રેકસ બાન શી. ૫૧-૦
"અને એ જતોય જનક જોજમ પત્રો આપવામાં આવશે તે આજુ બેમશું પશ્ચુ છતાં પહેલો મોહરે હો કસ રેસા મરીને જ મેવાને રરરે." લમેા. Miersman (Pty.) Ltd P. O. Box 26, Phone 128 (Brits, Transvaal).

હીલ નં. ૩ બોધમદ નવાં પુસ્તકો

જમતા પ્રતિકાસક રંસિંવ રેખાદસન (જયારંરવાવવ)	૧૮ ૧
મહારેવસાઈની લાવરી જાય ૧ લો (કુખાટીમાં નથી. હોલિયા જ ઇ)	૧૦ ૧
" " " ૧ ને " ઇ	૧૨ ૦
" " " ૨ ને " ઇ	૧૧ ૦
" " " ૪ ને " ઇ	૮ ૦
જમનો આનંદ (કાકા કાલેકર)	૮ ૧
અમારો જા (પવમાળા નેમર)	૪ ૧
રેખામુખી વિજાલ	૩ ૧
મીન રેલનાં જાનકો (કુખાટીમાં કલાઈ)	૨ ૧
ભાવના નેધી વાલો	૧ ૩
જમન અને માણ	૧ ૩
મર્મ સરજાપકો	૧ ૩
પચાલ પ્રેક પ્રસંધો	૨ ૦
પ્રતિકાત્વ પેલ	૧ ૧
જાતરાલ	૨ ૧
મિ.બલ ટીકડીએ	૨ ૧
મી. આજુદનાં જાન	૨ ૧
શાલ અને સરખાર	૧ ૩
રોખ લાહીની જામ કલાએ	૧ ૧
સંદ સમામજ	૧ ૧
માનવ જમનું કલેર.લ	૧ ૩
પ્રાચીન શરૂપ જાઓ (મોખાપકાલ છ. ખરેલ)	૧ ૧
જાપીલનો વિનોદ (કલહાઈ જમન)	૨ ૧
જાપુના જા ને મથો (મણીકાલ જાપી)	૨ ૧
કરુરના રમારક અંક (ઈ. એ.)	૧ ૧
પાંડી	૨ ૧
મોહન જમુખીલી	૧ ૧

C/O 'INDIAN OPINION,' Private Bag, Durban.

શ્રી ભાટપોર મહિલા

મંડળ

(ભેદાનીસભા)

ભાણવા ભેગ

માનસિક બીમારી

સુરત જિલ્લાની તાપી નદીમાં આવેલી અમરેલી જિલ્લા રેલવે સ્ટેશનને કિનારે આવેલા ભાટપોર ગામને પાંદરાવાર તુલસાન થવાથી આમના પાણ્યસેવાની સિમિતિ તાન નિષ્કાર થઈ જવા પામી છે.

વાચકોને ખાસ નોંધ : ભાટપોર આમને અમેલી તુલસાનીનો વિચાર-વાર દેવાજ જલ્લુવાની ઇચ્છા થવાતાં અર્થ બહેનોને તા ૨૦-૯-૫૯નું "અનાપ" અને સૌ વાંચવા કાલામયુ છે.

આવી નિરાશાર સિમિતિમાં આવી પડેલાં દુઃખી બાળબહેનોને "પુષ્પ નદિ" નો ફુલની પર્ણગી" સમાન મદદ કરી આપ ને આરે કુર પરદેશમાં વસતી ભાટપોર વાસી બહેનોએ રચાનીક જનતામાં ફરી દેહ ભેગું કરવાનું કામ હાથ પધું છે.

આ દુઃખી દાન કરનાર ઉદાર બાળબહેનોના નામ નીચે મુજબ છે જે અને જનદેર જનતાની જાણ માટે આપીએ છીએ.

જાહે જાણજે કાંઈ ગાદ બહેનોને આં અમારાથી ન જવાયું હોય અગર નો દમારાથી કુર હોય અને તેમને અમારા રાજામાં મદદ શ્રાવિ મોકલાવવા નવ વિનંતી છે.

શ્રી નાનીબેન હમરલાલ નારણજી (મધુખ) શ્રી નાનીબેન હાસજીભાઈ નાથાભાઈ (ઉપ-અધ્યક્ષ) શ્રી. હીરાબેન નાથુભાઈ ધનજીભાઈ અને શ્રી. રાતિબેન હાસજીભાઈ લાલજીભાઈ (અધ્યક્ષ). શ્રી બાણીબેન ડવજીભાઈ ગોપાલજી ક. તારાબેન હાસજીભાઈ નાથાભાઈ (જે. મંત્રીઓ). શ્રી. મો. રત, રોહાજી, ભેદાનીસભા, સાથે આશ્રિતા.

દાન કરનાર સખી બાઈ બહેનોના નામ

શ્રી નાનીબેન હમરલાલ નારણજી	શ્રી. શ્રી. રે
૧૦ ૧૭૫૫બેન રામલાલ હમરજી	૧૦ ૧૦ ૦
૧૧ નાનીબેન હાસજીભાઈ નાથાભાઈ	૧૦ ૧૦ ૦
૧૨ નાનીબેન હાસજીભાઈ વાલેજાઈ	૧૦ ૧૦ ૦
૧૩ હીરાબેન નાથુભાઈ ધનજીભાઈ	૫ ૫ ૦
૧૪ વરજીભાઈ ડવજી	૫ ૫ ૦
૧૫ રાતાબેન હાસજીભાઈ લાલજીભાઈ	૧૦ ૧૦ ૦
૧૬ નાનીબેન હાસજીભાઈ નાથાભાઈ	૧ ૧ ૦
૧૭ શાનિબેન હમરજીભાઈ રાજાભાઈ	૫ ૫ ૦
૧૮ બાણીબેન ડવજીભાઈ ગોપાલજી	૫ ૫ ૦
૧૯ ધનુબેન રામજીભાઈ રાજાભાઈ ડવજી	૫ ૫ ૦
૨૦ રતનબેન નાથુભાઈ વાલજીભાઈ	૫ ૫ ૦
૨૧ મનમજીભાઈ વાલજીભાઈ	૨ ૧૦ ૦
૨૨ પારીબેન ડવજીભાઈ રામજી	૨ ૨ ૦
૨૩ રેહીબેન રાજાભાઈ ધનજીભાઈ	૫ ૫ ૦
૨૪ ડરીબેન હમરલાલ રાજાભાઈ	૨ ૨ ૦
૨૫ હમરબેન રેખાભાઈ રાજાભાઈ	૧ ૧ ૦
૨૬ હમરબેન ડવજીભાઈ ગોરાજી	૧ ૧ ૦
૨૭ મધુબેન હાસજીભાઈ બીચી	૧ ૧ ૦
૨૮ ધનીબેન રેહીભાઈ ડવ	૧૦ ૧ ૦
૨૯ બીતાભાઈ મહાજી ડવજી	૧ ૧ ૦
૩૦ અમતાબેન પીરજીભાઈ	૧ ૧ ૦
૩૧ રાતાબેન નાથુભાઈ હરિભાઈ	૧ ૧ ૦
૩૨ પ્રતાપબેન રેહીભાઈ રાજાભાઈ	૧ ૧ ૦
૩૩ રાતાબેન રેહીભાઈ	૧ ૧ ૦
૩૪ રેહીબેન રોજનજીભાઈ બાવજીભાઈ	૧ ૧ ૦
૩૫ અમીબેન મુલાભાઈ વ્યાજજી	૧ ૧ ૦
૩૬ રેહીબેન અમલ	૧ ૦ ૦
૩૭ મુલભાઈ હરિભાઈ	૧ ૧ ૦
૩૮ રેખાબેન મુલજીભાઈ	૧ ૧ ૦
૩૯ રેખાબેન નરોત્તમજીભાઈ	૧ ૧ ૦

કુલ સરવાળો ૯૧ ૮ ૬
(પાણ્ય)

સુધરેલી કહેવાતાં દુનીયા તન-મનથી સુધરવાને બદલે લગભગ નખાલી અને માંડી મનથી જાય છે. તન-મન ઉપરના તંબ જોઈતા થવાને કે દીલા થવાને જરૂરે, 'અમતિ' સાથે વધુ બાકારા થતા જાય છે.

પુરેશને સુધરેલી દુનીયામાં વધતી જતી માનસિક બીમારીની તપાસ આ-દરી, તે તેમાં જણાયું કે :

સુરોપમાં ૨૦ લાખ માણસો માંડાં મળેને હરિપત્તાલમાં પડ્યા છે. અમે-રીકામાં ૬ લાખ બાંડાં હરિપત્તાલમાં છે અને ૬૨ લાખથી એક માણસ કાંઈક ને કાંઈક ભીષ્મિતક અવસ્થામાં છે. હોલેન્ડમાં એક હજારે ૩૫ જેટલા ડુનીયસાંદી-વિલાસિઓ કાંઈક માનસિક વિગ્તિથી પીડાતા હોય છે. જપાન, ટેન્ગાઈ, ચીનમાં અને વિવિધકરેન્ડે-રોમાં આપવાતન. કિરિબાટીમાં દુનીયા ના સૌ રોમાં કરતાં આમળ છે. ફ્રાન્સ દેશના મોટા અમેરીકા અથવા રિપ્પન કરતાં જલ્દી ૧૦ મલો વધુ દારૂ પીએ છે અને હિંમત કરતાં પાંચ મલો વધુ. એ સિમિતિ વધુ માનસિક અવસ્થાની જ સુચક છે.

આમાં અને સંસ્કૃતિક રીતે વિશ-સેલા કહેવાતા રોમાં માંડપણ ૧ ટોઃ અને માનસિક વિગ્તિ ૧૦ ટોઃ જેટલી ગણાય છે.

હીંદમાં ૬૨ હજારે ૬ લાખ મા.કા નેવા છે. ૬૨ વર્ષે આપણે ત્યાં ૧૭ લાખ, ૫૦ હજારે યુવાઓ માપ છે; ૧૫૦૦ થી ૧૭૦૦૦ માણસો ૬૨ વર્ષે આત્મહત્યા કરે છે અને વીસ વર્ષ સુધીના જુવાનિવામાં ૧૫ થી ૨૦ ટકા જમખયુધી અને-વિગ્ત કહેવાય તેવા કે.વ છે.

અમેરીકામાં ૬૦ લાખ માણસો અને-વિગ્ત કહેવાય તેવી રકામાં છે.

અર્થાત્ ૬૨ સોળ જણે એક જણ ! અમેરીકામાં જનમતાં ૬૨ ૧૨ બાળ કેમથી એકને તો જીવન રમીયાન માનસિક બીમારીની દવા માટે હોરિપ ટલમાં જલ્દી જ પડે છે. ઘોડી ધણી માનસિક બીમારીવાળાની સંખ્યા તેા ધણી વધારે છે.

અમેરીકાની હરિપત્તાલોમાં જરૂરી થયેલાઓમાંથી અધોઅર્ધ માડાની હરિપત્તાલોમાં હોય છે. ચોક્કસ સંખ્યા તેા ૫૫ ટકા જેટલી છે.

૪ થી ૧૮ વર્ષની લઘવના બાળકો માથી જન્મ ટકા બાળકોને ત્યાં કાંઈક ને કાંઈક માનસિક વિગ્તિ હોવાજ છે.

ત્યાં બાળકો કે યુવાનો જેમને રાજા નાં વધે જરૂરના કે પછી કાંઈક માન-સિક ઇલાજ કરાવવા પડે છે, તેમની સંખ્યા ૫ થી ૧૦ ટકા જેટલી છે.

અમેરીકામાં બીજાં વિશ્વયુદ્ધ દરમિ-યાન લગભગ ૪૨૫૦ કરતાં વધુ તપાસવા માં આવેલા ૧૮ થી ૩૭ વર્ષની લઘવ નાં ૬ લાખ જુવાનીવામાં, અર્થાત્ તપાસવામાં આવેલા કુલ ૧ કરોડ ૮૦ લાખમાંથી લગભગ પાંચ ટકા જેટલા અને-વિગ્તિને કારણે લગભગ નોકરી માટે નાલાયક થયાં દતા.

માનસિક બીમારીનું સુદ્ય

અમેરીકાની માનસિક રોમાંની હરિપ તા.ભે.નું 'અર્થ' ૨૧' ૭૫ કરોડ ડોલર (આસરે ત્રીસ અબજ રૂપિયા) આવે છે.

ન્યુ યોર્ક રાજ્યના અંદાજ પત્રમાં કરવેરા દરેક ડોલરે દીઠ ૨૮ ટકા જામ માનસિક બીમારીઓથી પીડાતાઓની સારવાર પાછળ ખર્ચાય છે.

આખા અમેરીકા દેશમાં વધારે રોજનું આ માંડાઓની સારવારનું 'અર્થ' ૩૦ લાખ ડોલર (આસરે ૩૦ કરોડ રૂપિયા) આવે છે.

[સારિયર' એ '૫૬.]

હમણ જ આવેલો હિંદનો માલ
જલ્દા ખાંધ આવતા

હીંદી આવતુ હવેથી અમારો માલ સસ્તો અને આરો હેલ છે, અને તે બીજા માલ સાથે સરખાવો.

સાદીઓ : આઈ' સીફાન ૧ થી. ૧૫-૦ થી ૭૫-૦, આઈ' સીફ ૨ થી ૧૫-૦, મનીપુરી થી. ૩૦-૦, અમેરીકા સીફાન ૫-૦ થી ૧૫-૦ મુલ મેલડ પ્રમાણમાં ૫૫-૦ માટે આવકાઈ.

બાઈડીઓ : ખારીકની રંગ બેરંગ ૧૨/૦ થી, કાંચની રંગ બેરંગ ૫-૦ થી, આ ઉપરાંત બીજા ઘેડી જાંતીઓ ૫૫ છે.

કેસા આઈ' ૬ સ્વરકારનું.

સી. એ. ડી. એઈ' ૧ નોંધવતા ૨૫ ટકા દીપોગીટ લેવામાં આવશે.

એ. કે. હુસેન એન્ડ સન્સ

૧૧૬ કવીન સ્ટ્રીટ, અમલ. બેલક ૨૧૬૮, ફોન ૨૭૩૪૮/૯.

ખી-આઇ

મુખ્ય કરાંચી અને ઇસ્ટ
આફ્રીકાના બંદરો વચ્ચે
મુસાફરી કરે છે.

સ્ટીમર કરાંચ રહેમી ઓરિજિનલ રહેમીના આવશે અને
કરાંચી થી મુખ્ય જવા પછી નવેમ્બર રહેમીના ઉપરશે.

મુખ્ય, અથવા કરાંચીનું બાહુ.

ફર્સ્ટ ક્લાસ	એક	બોયક	વગર	પા. ૭૨-૧-૦
સેકન્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૧૦-૧૫-૦
થર્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૩૧-૧૦-૦

ઓર્ડીનરી

સ્પેશીયલ

નોન-વેલ્ટેરીયન	પા. ૪-૧૩-૦	નોન-વેલ્ટેરીયન	પા. ૧૦-૧૬-૦
વેલ્ટેરીયન	પા. ૪-૪-૦	વેલ્ટેરીયન	પા. ૦-૧૫-૦

વધુ માહિતી માટે મળો ના લખો:

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ

(પીટી લીમીટેડ.)

૩૬૦ પાઇન સ્ટ્રીટ, — કરમન.

ટેલીફોન: ૨૦૪૩૨ — ટેલીગ્રાફિક કોડ "કરમન."

* રેમિગટન

* પોર્ટેબલ

* ગુજરાતી ટાઇપરાઇટર

*
નવું રેમિગટન ગુજરાતી
પોર્ટેબલ ટાઇપરાઇટર
સ્ટેડર મોડેલનું ધણું
સુંદર કામ આવે છે.

*"

ગુજરાતીઓ માટે ઉત્તમ સાધન

આમાં અનુભવોથી મળેલ સુધારા વધારા કરવામાં આવ્યા
છે અને મજી સરળ રીતે ટાઇપ કરી શકાય છે. રેમિગટન
તમને જેવેટી આવે છે. આજ સુધી આ કરતાં સર્વ
ટાઇપરાઇટર બનાવવામાં નથી આવ્યું.

ભાવ પા. ૪૧-૧૦-૦ થી ઉપર

કીમત સુકવના સરળ શરતો

ફોન: ૧૭૧૩૧

નેશનલ ઓફીસ સપ્લાયરસ

૭૬ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, — કરમન.

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

જયુવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઇફ એસોસિએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલિયા લીમીટેડ

સ્થાપના ૧૮૯૬ વિક્ટોરીયા, ઓસ્ટ્રેલિયા

— ના —

પ્રતિનીધી નિભાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલનો છંદગીનો વિભો એ ખરી બાંધધરી છે.

*****

વધુ વિગત માટે લખો ના મળો:

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ, — કરમન.

બોક્સ ૪૭૬,

ટેલીગ્રામ—કેબલ "સોરાબજી"

ટેલીફોન: ૪૭૮૮૮

૪૭૪૫૩

Friendships are fragile things and require as much care in handling as any other fragile and precious thing

—Randolph S. Bourne.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1936.

No. 46—Vol. LVII.

Friday, 27th November, 1959

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

Diplomats Want White Domination Eliminated From S-W Africa

By DONALD GRANT In The "Post-Dispatch"

UNITED NATIONS, N.Y., October 30.

THE debate on South-West Africa in the United Nations Trusteeship Committee, which a week ago appeared to be a fruitless repetition of a diplomatic exercise that has gone on for the last 13 years, has developed into a full-scale struggle which some diplomats think may involve the future of the entire continent of Africa.

French Aid For Africa

PARIS, October 26.

FRANCE is to provide 50,000 million francs, (about £65,450,000) in aid to the twelve African States of the French Community. In 1960 says the "Manchester Guardian". M. Robert Lecourt, Minister of State in charge of co-operation with the Community, gave this news at a Cabinet meeting today.

M. Roger Frey, the Information Minister, said afterwards that M. Lecourt had pointed out that during the past 72 years France had invested more than 7,000,000 million francs (about £730 millions) in Africa.

French aid to the under-developed countries had in most years since the war equalled that given by the Soviet Union to the non-Communist block, and had been about half of that provided by the United States. France asked for no return on the money.—*Review*.

Africa, by this analysis, is divided into three areas that part which is independent and self-governing, that part which is under colonial rule but which is moving toward independence and self-government, and that part in which the African people are under the domination of a minority of European origin which seeks to perpetuate its rule.

Areas in this third and most troublesome part of Africa include Algeria, the Central African Federation and the Union of South Africa. South-West Africa in effect is an appendage of South Africa—all but annexed by the Union government in defiance of the United Nations.

South West Africa, about the size of France, contains only 5,000,000 people. In the changing patterns of the African continent, however, it assumes critical importance.

Many diplomats here believe that if "white domination" can be eliminated from South West Africa, a form-

er League of Nations mandate, this development will begin the process of eliminating racial rule in the Union itself and in the Central African Federation.

These diplomats believe, furthermore, that this process will be begun soon or the last chance will have passed for a peaceful solution. The war in Algeria for four years is believed to be a mild example of what could happen farther south

if a peaceful solution is not found.

Caba Sory, a member of the Guinean delegation, said in the trusteeship debate this week that "if we do not act quickly we will be compelled to witness the judgment of the people." His warning is taken seriously by sober and experienced diplomats.

The United States has chosen the South-West (Continued on page 452)

Congo Riots: Patrice Lumumba Arrested

BRUSSELS November 1

THE rioting on Friday night in Stanleyville, in the Belgian Congo, in which some 20 Africans were killed, has says the "London Times" given rise to tension in Brussels, where Parliament is about to resume—a week earlier than laid down—for a debate on Congo affairs.

While there was hope today that M. Cornelis, the Governor-General, who has been in Luluabourg, the scene of tribal clashes last month, may succeed in calming the opposing Lulua and Baluba tribes, there was a fear that the trouble at Stanleyville and neighbouring places might spread.

It was stated that M. Patrice Lumumba, leader of the Congo National Movement, has been arrested. Two other people, a non-Belgian European

and a European woman, were also reported to be in custody. The riots at Stanleyville started after a private meeting of the Congo National Movement, convened by M. Lumumba, in the suburb of Mangobo (one report says that policemen arrived at the meeting to arrest M. Lumumba but that he disappeared.)

Tear Gas Used

Clashes took place when territorial troops arrived to disperse the crowds outside (Continued on page 453)

OPINION

FRIDAY 27TH NOVEMBER 1959

Another Excursion Down A Blind Alley

THE South African Bond has, through the public pronouncements of its principal spokesmen and in its policy statements, consistently argued that White unity is the essential ingredient without which this country's problems cannot be solved. This approach is dangerous because it fails to take into proper account the realities of the South African situation.

South Africa is a mixed nation. In this set-up group loyalties have the effect of widening racial fissures on the one hand and of making differences almost on every issue fundamental, on the other. In the end this can either lead to an ugly racial war or destroy South Africa as a united nation because the non-Whites are not going to accept forever the role of being the oppressed.

Diminished Value

In their revolt against White domination they are reinforced by the fact that they seek to give democratic ideals a meaning which will be the same on both sides of the colour line. This is bound to have two very important effects: it must increasingly appeal to the conscience of the reasonable European on the one hand and, on the other, diminish the value of race as a unifying factor in the White community.

The consequent unity based on values acceptable to both Black and White offers the White South African greater security in the long run than anything White unity could guarantee.

At the same time the changes taking place in Africa and in world opinion are hardly likely to convince very many people that White unity is still the guarantee of White survival that many Europeans thought it was a decade ago. A White ganging-up against the man of colour can only incite the continent's Black millions to group together against the European minority here. The other course could be disastrous for the race oppressor.

America Too

World opinion is no longer in the position to placate White South Africa. At the United Nations America the leader of the Free World, is definitely taking a stand which must in the end destroy White domination in Africa. Great Britain is giving the peoples of Africa their freedom. The Soviet Union is no friend of White North Africa.

Then there are the boycotts. The more the Whites group together the more it will be easy to isolate them and exert all sorts of pressures on them. Thus, to speak of White unity when the thing has been proving its uselessness since Union is to be unrealistic and to ask for trouble of a very serious nature at a time when the White community stands alone in the world.

In any case the non-Whites are not going to allow the Whites to unite on a racial basis again.

Comment On Men And Events

Commonsense From The Indians

By JORDAN K. NGUBANE

ALTHOUGH the Indian community is one of the smallest minority groups in the nation it has made outstanding contributions to South Africa's progress. It has enabled us to produce sugar; added richly to our eating habits and, by its vigorous opposition to race oppression won for itself a position of respect in South African life.

It is indicative of the virility of this section that it has not sat down to enjoy the fruits of its labours while the other non-Whites fought for the extension of the area of liberty. Its latest contribution is on the plane of fighting apartheid. Here, the Group Areas Act threatens to drive most Indians from homes they acquired in accordance with the laws of the land. The latest Indian answer to the daylight robbery of the Act has been to go in their hundreds to make representations to the Group Areas Board against being driven out of their homes.

There is a twofold significance in this move. The Ratepayers Associations, which have played no small part in moving events in the new direction, are not tied down by doctrinal commitments and in coming to the fore with the appeal to the Indian to save his home are laying foundations for a new type of Indian unity where, before, the class war threatened to split the Indians at their darkest moments.

Absurdity

On the other hand, the move by hundreds of people to protest against racial zoning is bound to expose the absolute absurdity of apartheid by the simple technique of showing that it just cannot work.

There is an important moral for all concerned here. The Indians are not rising to defy the laws of the land. Not that there is anything wrong in defying an inherently immoral law. They are using the very law which refuses them to make it unworkable. When the Indians delay for years the proceedings of the Group Areas Board by insisting on being heard, they will strike a blow against apartheid which will be bound one day to make the race oppressor think seriously.

The danger is always there that the men of apartheid, who have no scruples when it comes to ruining people who do not think as they do, could quite conceivably get Parliament to pass a law denying the Indian the right to show cause why he should not lose his home.

Apartheid Vulnerable

This does not in any way invalidate the principle underlying the stand of the Indian ratepayers—that apartheid legislation is so immoral it is vulnerable almost from whichever angle you attack it. So much is this the position that even by what superficially looks like collaboration, apartheid can be given nasty knocks.

The point argued is not that there is a bomb under the ground. But their cumulative effect on a broadening front could be disastrous. One gets the feeling that it is about time anti-apartheid organisations revised their strategy in the light of the experiences of the Indian ratepayers with the Group Areas Board.

I have never believed in theoretical stunts in the fight against apartheid. The struggle is far too serious for the use of these techniques. We are involved in what is basically a spiritual war with the men of apartheid. They are ever wholesomely strong in terms of material power. We can destroy their karish way of life by seeking for that irresistible strength which lies in our innermost being.

This is an exercise which comes almost naturally from the Indian, whose civilisation lays the greatest stress on the potency of spiritual values. We, Africans, have to learn the lesson of being masters of our inner selves. And having done that we shall learn to cast fear out of our lives. We shall not be afraid of the Policeman's baton or handcuffs. We shall not be afraid of going to gaol for the things we consider right. And we shall then not be afraid to confront apartheid with the absurdity of its laws.

Fair Trials

Once we had gone so far, we could let our best brains join the school boards and run them. The thousands of us arrested everyday in every part of the Union for the Pass Laws could go to court, plead not guilty and

even organic defiance. Imagine what would happen if every African charged under the Pass Laws would insist on a fair trial to which he would in any case be entitled. Thousands of new magistrates would have to be employed and hundreds of new jails built. The machinery of justice would be strained to breaking-point. Thus, in turn, would expose the absolute absurdity of apartheid.

The Indian, by himself, cannot defeat apartheid by proving its absurdity in practice. He is discomfited in terms of numbers. But if the African were to do that sort of thing, the end of apartheid would not be very far.

We would give very serious consideration to this for one very good reason. It is not enough merely to tell the masses of the African people to eschew violence in a rapidly changing situation. That could very well have the effect of reinforcing the oppressing side. Non-violence has got to be shown to be an effective and powerful weapon than anything else that the African can use against race oppression. And, as we move rapidly in crisis-point, it becomes increasingly urgent that non-violence should be shown to be capable of militant action with a high potential to bring apartheid crashing to the ground.

The chief value of the Durban Indian Ratepayers' experiment comes in here. They seem likely to prove that an immoral social order, based on overwhelmingly military might, can be destroyed by intelligent compliance with some of its absurd laws. In the final reckoning this is one of the things which Gandhi taught. It gives room for pitting spiritual force against material ascendancy and in the long run it is the former which will prevail.

The possibilities are infinite. The laws of the land presume the African to be a criminal until he proves the contrary by producing the Pass. Well, if we are prepared to belong to some where in jail why not go there in our hundreds of thousands, to prove the absurdity of apartheid and show that talk of non-violence is not designed to frustrate movement towards real liberty?

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barkly's Arcade
20 Market Street,
Car Droptail & Market 21a
Johannesburg. Phone 23 1854

Does N.I.C. Condone Murder Of Indians By Communists

(From Our Own Correspondent)

IN the current dispute between India and China, does the Natal Indian Congress support Communist China? This is the question large number of Indian people, including political supporters of the NIC, want a definite answer to. Why is the NIC, which in the past has never hesitated to rush to the press with anti-western and pro-Soviet and pro-Chinese statements, so reluctant to declare itself unambiguously in a matter which concerns the ancestral land of South African Indians?

As a result of previous comment in "Opinion," Dr. G. M. Naicker, president of the Natal Indian Congress, made a specious statement in which he expressed the pious hope that the two "great countries would settle their differences. If Mr. Nehru ever got round to settling this ridiculous statement, his rejection of contemptuous scorn may easily be imagined. Pandit Nehru needs no advice from the NIC as to how run his foreign policy; he requires no lectures on the need to avoid general war if possible.

Condemned Murder

Yet Nehru has angrily denounced what he has described as Chinese Communist dishonesty; he has in no uncertain manner condemned the murder of Indian soldiers by Communist troops; he has called upon China to withdraw from Indian territory she has illegally and forcibly occupied. And he has declared that if her attempts to bring about a peaceful settlement fail, India will fight in defence of her dignity and of her land.

Dr. Naicker has been faced with a barrage of criticism for his peculiar statement. Yet he has uttered not a further word. Is it because the Natal Indian Congress does not want to admit that Communists are aggressors? Or is there some other reason holding it back?

Not A Communist

As far as Dr. Naicker personally is concerned, it has always been clear that he is not and never has been a Communist. But there has for some time also been a strong suspicion that notwithstanding the tremendous personal sacrifices he has made in the struggle for democratic rights here, he does not wield as much influence in policy decisions of the NIC as a president usually would. It is also true that as a result of Ministerial action, which action was universally condemned, known former Communists do not hold office within the NIC. Yet it behoves to take a stand in this important matter which might offend the Chinese Com-

munist. People cannot then be blamed if they wonder whether [international] Communism is more important to the NIC than the

protection of India's rights against the predatory designs of her powerful northern neighbour.

It is interesting however that while Dr. Naicker's statement expresses pious hopes and endeavours to stimulate anti-western propaganda even in this situation, the Communist Party of India, through its National Secretariat, has expressed itself clearly in support of Pandit Nehru. It has stated forthrightly that in its view, the McMahon Line is the boundary between India and Communist China. In view of this, it would seem that the Natal Indian Congress is not even prepared to go as far as the Indian Communist Party in India's defence.

Govt. Stupidity Irritates Barristers

(From Our Own Correspondent)

TWO new Indians were admitted as advocates of the Supreme Court last week. They are Mr. Ramnath Chandran Naidoo of Pietermaritzburg and Mr. M. D. Naidoo of Durban. They have thus become colleagues of Mr. Hassan Mall, who has for several years been the only Indian practitioner at the Bar.

In status, legal standing, qualifications and in the consideration accorded them by judges of the Supreme Court, these Indian barristers are the equals of White barristers of similar experience and standing. But whereas almost all European advocates are accommodated at West Walk, the Indian advocates are prevented from taking occupation there because of the Group Areas Act. Application to the Board for permits is not likely to be favourably considered. In the meantime it is probable that the two Indian newcomers in the field may seek the permission of the Group Areas Board to occupy

premises in Lincoln House where Mr. Mall has his chambers.

Once again is the stupidity of the Group Areas Act shown up. In this particular instance no great harm will be done, except for the minor inconvenience involved in using library facilities available to all practitioners regardless of race or colour. The Indian barristers may be obliged to invest a few more pounds in books. Beyond that they suffer no disadvantage. But the senseless discrimination irritates. The Government takes the view that no matter how educated, no matter how cultured or how truly superior he may be to Whites, the skin colour of the non-White must set him apart. But perhaps it is basically the sweetness by Nardana's that non-Whites such as these three are vastly superior in most respects to the overwhelming majority of Whites that gives rise to the kral meaning of apartheid.

Cable & Tel. Add. HARGOVAN.

Phone 25368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 11/6 each F.O.B. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1,2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

The Ramakrishna Centre Of South Africa

(From Our Own Correspondent)

THE official opening of the Ashram, Shrine and Peas Dispensary took place on Sunday, the 22nd instant, at Ayos by Swami Nischalananda.

The programme, attended by a crowd of about 2000-3000, comprised of speeches and Kirtans sung by members of all races belonging to this centre. After his welcome speech, Mr. M. B. Naidoo briefly introduced Mrs. Lavoipierre and Mr. W. J. Maseku of the African Advancement Committee. The third speaker was Swami Nischalananda himself.

Both Mrs. Lavoipierre and Mr. Maseku praised the work done by the Ramakrishna Centre. Mr. Maseku was very impressed. He spoke on "Communalism." He said that although the Afri- cians, Indians, Coloureds and Europeans were living in juxtaposition in this country, there was hardly any contact amongst

them and a great amount of prejudice was present. The various races knew very little about each other. Mr. Maseku was willing to display his ignorance by stating that he did not know that there was such a centre doing honourable work without any distinction based on race, colour or creed. He was extremely pleased to know that the fundamental principle of the Ramakrishna Centre was "Brotherhood of Man." He stressed the need for more communication.

Swami Nischalananda spoke on the work the centre was doing. It was their plan, he said, to build a museum and an Indian art gallery and to open it to commemorate the Indian centenary in this country next year.

The Ashram was then officially opened by Swami.

Tea and refreshments were served to all.

Protest At Grab

(From Our Own Correspondent)

SUCH is the anger and disgust created by the recent proposals for beach apartheid in terms of which non-Whites are to be pushed into the blue beyond, that even the sedate and non-political Durban Indian Surf Life Savers' Club is up in arms. According to its leader and moving spirit, Mr. B. B. Singh, a protest and prayer meeting is to be held to lodge the objection of lifesavers and supporters as well as all beach-users against the proposed move.

Non-Europeans have for many decades been using two strips of beach between the snake park and the Sun Kist Tea Room, an area previously spurned by Whites. Now however that modern skyscrapers overlook this portion of the beach, covetous eyes have been coveting...with the result that another grab is threatened.

It is interesting that not a single United Party member or official of any note has said anything about these proposals. The

Durban City Council is as usual playing the old old game of political with the interests and amenities of non-Whites. Non-Whites hope, somewhat forlornly, that in an endeavour to honour his political promises, the Mayor, Mr. C. A. Milne would whip up public support against the pro-apartheid campaign of Councilor like Mr. Percy Osborn.

BOOKS FOR SALE

Mahatma Gandhi	
(Last Phase)	1 12 0
Sarvodaya	6 3
Truth is God	2 8
Political Philosophy of	
Gandhiji	12 0
My Experiences with Truth	16 0
Women and Social Justice	7 6
Discipline of Non-Violence	1 0
Christian Mystics	5 9
Indian Home Rule	7 0

Obtainable From:

'Indian Opinion,'

P. Bag, Durban,

Natal.

"Tinned Rubbish" Intrigues

(From Our Own Correspondent)

LOCAL shop-keepers are deeply intrigued by the "tinned-meat" scandal disclosed by the shipping, from South Africa, of meat to England which has been described there as "rubbish, unfit for human consumption." The cans opened contained hair, germs, bits of bone, no oil. It has been reported that this canned meat, which was meant for "native trade of the producer country" was shipped to England by mistake.

It is the last portion which amazes local Indian storekeepers. "I can't say whether South African factories manufacture the kind of meat described in press reports," said a large Durban merchant, "but this I know: No African living in any big city will buy such stuff. The African is a very discriminating buyer and always insists upon high quality, being quite willing to pay a slightly higher price if he can be assured of good quality. The days of the so-called 'kafir-truck' as far as the cities are concerned went out long ago."

Other meat keepers say that reserve dwellers are not wide awake and could quite conceivably

be the victims of rubbish being dumped on to them. But they do not think that merchants would take the chance, for they know that an African customer who feels he has been cheated will not take things lying down.

Meanwhile, the question is being asked whether the C.I.D. is doing anything in the matter. If the overseas press reports are true, then some manufacturer in South Africa may have been contravening the Food and Drugs Act. Will the Government order an enquiry or will it put the whole thing down to English press?

*****
Earn the £1000 a month p.m. of a top business executive: Start spare time study in Accounting, Costing, Secretarial, Building Societies, Municipal Services, Banking, as well as other high earning positions, with The School of Accountancy, backed by 50 years' successful educational service. Write today for the free book "The Direct Way to Success." The School of Accountancy, P.O. Box 4892 (2) Johannesburg; and at 8th Floor, Mangan House, 12 Field Street, P.O. Box 1805, Durban, Phone 2-1808.
*****

B-I

Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

S. S. Kampala due 30th Nov.

Sails 5th Dec.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

	First Class	single	without	food	£92-8-4
Second "	"	"	"	"	£40-15-0
Third "	"	"	"	"	£31-10-0
Ordinary					Special
Non-Vegetarian	£4-13-0				£10-10-0
Vegetarian	£4-4-0				£9-15-0

For further particulars apply to—

Shaik Hamed & Sons (Pty.) Ltd.

390 Pine Street,
Telephone 20422,

— Durban.
Tel. Add. "KARAFAT."

Sekou Toure Says Africa Does Not Want Charity

By LINDESAY PARROTT in "The New York Times"

SEKOU TOURE, president of the young republic of Guinea, told the General Assembly on November 5 that Africa would not be "taken in tow" either by the West or by the Soviet Union.

Independence and unity are the "irreversible forces" controlling a continent devoted to the final overthrow of colonialism, he asserted. Africa's attitude toward the two world systems, President Toure said, will depend on whether they help the African peoples to emerge as free and independent.

M. Toure addressed the General Assembly as part of a day-long visit to United Nations headquarters. The Guinea executive, dressed in a patterned black and white ceremonial robe and a small grey hat, not unlike the overcoat caps of American troops arrived at 11.45 in the morning.

He toured the building briefly, conferred with Secretary General Dag Hammarskjöld and was guest of honour at a luncheon held by the Secretary General.

In his address to the Assembly and later at a news conference, President Toure emphasized that his mission to the United States was not to seek financial aid for Guinea. Guinea and other African states need assistance, he conceded. Yet he declared that the awakening continent would not tolerate "paternalism in any form."

The African leader gave equal credit to the United States and to the Soviet Union for aid that they had given in Africa. But he added that if any nation failed to understand the Africans' determination to follow their own aims "they had better abstain from helping Africa."

What Africa seeks, he said, is "fraternal assistance which will permit it to become completely liberated from foreign pressure and exploitation." Guinea, specifically, he said in the news conference, "is asking no one for anything" and is "not seeking charity from any people."

Such economic arrangements as Guinea has made or will make with foreign capital, he said, should be based on a spirit of mutual co-operation. Meanwhile, the newly developing African states will justify the confidence of the free nations by the democratic administration of their own affairs, he continued.

Africa Called New Force

Africa, in the future, he told the Assembly, will be "what its own sons want to make it." It will be "not an antagonistic force," he added, but a "new force, previously unrecognized," lending its power to world peace.

New Kenya Governor Says Partnership Must Work

BROADCASTING to the people of Kenya from Nairobi recently, the new Governor, Sir Patrick Reardon, said that if we could not make inter-racial partnership work here the full achievement of Commonwealth would be delayed.

"As many of you know," he said, "I have never served in Africa. But for many years I have wanted to serve here. For all that has been done—well done, I think—to help people to manage their own affairs in so many other parts of the world, I have believed that it is on what we succeed in doing in Africa that my service and indeed the Commonwealth itself will be judged."

He looked upon Kenya as a sort of show window of the Commonwealth, "where, I pray, we can show to the world a working model of inter-racial partnership which stands as high among the purposes of the Commonwealth."

"Misunderstandings based on race and colour will more quickly become out of date, just as class rivalries are visibly dying in Great Britain. If we can't find the trust and inspiration and stick-to-it-iveness to do it here, the full achievement of Commonwealth will be delayed."

After referring to the importance of the farming community, he declared: "We all want a levelling up and not a levelling down. For urban populations the task is education at all levels in the art of living—housing, sanitation, water, recreation and all the other things."

"I shall never believe that the Commonwealth purpose is impossible of achievement here. I nevertheless must recognize that it may be delayed by extremes or selfishness."

"I have no illusions about the size of my job and yours. But I

and progress."

President Toure touched only lightly on current problems before the United Nations. He told the General Assembly that the eyes of Africa were focused on the world organization in its consideration of such problems as those of Algeria and the Cameroons.

He appealed to the nation still with territories in Africa—France, Britain, Belgium, Portugal and Spain—to "shatter the old idols" and to help Africa free itself.

No Trouble From China

PEKING'S NCNA transmits the text of Premier Chou En-lai's November 7 note to Prime Minister Nehru calling for the withdrawal of each country's troops from the McMahon Line in the east and "the line up to which each side exercises control in the west." Chou proposed that Nehru meet him to discuss the border issue "in the immediate future" and expressed his fear that border clashes may again occur if the Sino-Indian boundary, which "has never been delimited," is not settled by the two governments. Referring to the Indian Government's note of Nov. 4, Chou said the "extremely harmful attitude" which it expressed "is in no way helpful to a settlement of the question." A Karachi broadcast reports the Pakistan foreign minister's statement that, although Chinese maps show a strip of northern Pakistan as belonging to the CPR, "since China does not officially claim Pakistan territory, Pakistan will not bother much about some misprinted maps in China."

BOOKS FOR ALL OCCASIONS

The Complete Letter Writer For All Occasions	9	0
The Business Letter Writer	2	0
Dreams and Their Meanings Significance	11	0
Dreams and Omen Their Meanings	5	0
How To Read Your Hands by M. Bashir B.A.	11	0
Palms and How to Read the Hand	5	0
Fortune Teller Every Known Method	5	0
How To Conduct Meetings For All Occasions	5	0
Talk and Speeches How To Prepare and Deliver	5	0
How to Write Correctly Write Exactly	5	0
Correct Conduct Perfect Etiquette for All	5	0
How to become a Vocalist How to sing to an Audience	5	0
How to Dance The Champion Ball Room Dancing	5	0
Making and Repairing Radio Sets Illustrated	5	0
Personality and Cheer Guide	2	0

HYPNOSIS

Self Hypnosis Its Theory technique and Application	14	0
Scientific Hypnotism Survey of Theory and Practice	16	0
Carlisle Hypnotic Suggestion and Relaxation	11	0

COOKERY BOOKS

The Home of Indian Cookery for all Occasions Cooking	13	0
Carries of India What are Carries Made From	7	0
Savoury Spicy and Sweets Indian Recipes	5	0
Everybody's Vegetarian Cookery Book	5	0

Mail Your Order To-day C.O.D. Charges 2/-
Postage Free.

Obtainable at Our Only Address:

Bharat Music Saloon and Booksellers,
286 Gray Street, Durban.
Phone 29488. P.O. Box 2037.

2 Africans Ask For U.S. Aid

By ROBERT E. BAKER in "The Washington Post"

November 2

TWO Africans are in Washington to ask United States' influence to bring independence to their homelands.

They are Banyama Chumo, a former member of the Nyasaland Legislative Council, and Joshua Nkomo 42, president of the Southern Rhodesia African National Congress.

Southern Rhodesia, Northern Rhodesia and Nyasaland form the Central African Federation which Britain put into effect in 1953.

Both Nkomo and Chumo oppose the Federation. They view it as a scheme by the ruling white minority to keep the black countries within the Federation from gaining independence.

Both Fear Arrest

Neither was in Central Africa last Spring when riots erupted, resulting in the arrest of 3500 Africans and the death of 30 others.

At a news conference, they said they would face arrest and jail terms if they returned home. They said that since the flare-up they had been touring England to plead for the relief of a restless African and state their case for independence.

Chumo told reporters that the Africans look to America to provide the moral leadership and influence to spring the Central African Federation countries to freedom.

"We belong to a continent that is bound to be free," he said. "It is just a question of how and when."

Americans must realize the struggle between a vast majority of people in that part of the world who are demanding democracy, and the white minority of settlers, who demand that they rule in the foreseeable future, he said.

Sees Aid Pitfall

The countries need long-term assistance from the United States, said Nkomo, such as opportunities for young Africans to obtain education here.

But the United States should be careful, he said, to make sure that any aid does not go to benefit only the white minority now in control. "That type of aid will enslave the people," he said.

Nkomo denied charges by some white settlers that unrest in the Central African Federation was a Communist plot.

"Let us say to the American people that ours is not an ideological fight," he said. "We are fighting for human rights. In Central Africa, there is not a trace of communism."

Britain backs the Federation as a multi-racial partnership in which Africans will have increasing participation as they mature politically and economically. But Chumo sees this only as "propaganda" to hide the "real purpose of keeping Africans down."

Chumo conceded that Nyasaland has only 30 college graduates among its black population, but added: "The very fact we have so many uneducated people is why we are demanding control of our destiny."

The two men have a State Department appointment today in which to present their views. They will visit the Midwest, North Carolina, Chicago and the West Coast in their speaking tour, which is sponsored by the American Committee on Africa.

They also will visit New York City where they are joining independent African nations in working for a debate on the African situation before the United Nations.

Call To End Uganda Boycott

LONDON, Nov 11

THE Prime Minister of Uganda has called for an end to the trade boycott of non-African goods and its accompanying violence in the territory. It was stated in a colonial office announcement in London. The Minister said in a statement that the Kabaka and his government had never supported the trade boycott and added: "We desire that the boycott should come to an end in order to end intimidation and violence and we expect all citizens to support us in this matter." The boycott of non-African goods in Uganda was initiated last April by the so-called Ugandan National Movement as part of a campaign for self-government.

Dr. Naicker, Lakehaven And "Coolie" Colleges

By I. N. DICUS

IN a public statement the chairman of the South African Indian Congress, Dr. G. M. Naicker, has declared that his absence from the opening of Lakehaven was due to the presence of a member of the Government. Public memory is a somewhat short thing but this columnist remembers clearly that when the Nationalist Party came into power in 1948 Dr. Naicker's Natal Indian Congress sent off a telegram of congratulations to Dr. Malan. O, the times, O, the people! It will be interesting to know whether Dr. Naicker as leader of the Indian community will go the whole hog in this matter. Does he refuse to ride in Government-owned and controlled F.A.R. and B? Does he employ private postal runners for the delivery of his mail? There is much else that he can be questioned on, but there is only one question more. Is Dr. Naicker contesting the proposals of the Group Areas or is he going to stand by Passive Resistance on the subject of his own state which falls in a European area? Some people would like a lead from their leader—a public statement would be most welcome. Until such time it will be wiser and more honest not to speculate as what appears to be a fault in others.

The "Coolie College" And Its Implications

Now that it is known that the "Coolie College" will be here in 1961 many interesting questions arise. What will be the attitude of the Indian people to the "Coolie College"? The Natal Indian Congress claims to be the leader of Indian thought and feeling. Many a vice-president of this body has built himself a comfortable home in Retervoir Hills—a proclaimed Indian area. Before the proclamation last year Retervoir Hills was developed as an Indian area. How can these leaders ethically object to the "Coolie College"? What of the lecturing staff? Will Indians offered posts in this College refuse them? Rumour has it that many men have been earmarked for lecturing posts already. The rich can afford to send their sons and daughters overseas to escape the odium of the "Coolie College". The process is also useful for the fact that the college is at the same time removed from the scene of the fight. On his or her return he or she can make verbal protest and continue with a livelihood. It may be better for all concerned to avoid the use of strong words against the College and save the energy for a fight against it in some practical way.

Phone 833-8786

P. O. Box 1549,

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

INDIA MAKE PHONOGRAPH RECORDS

MADE IN INDIA AT HALF PRICE AND BELOW COST
4/- EACH OR TWO FOR 7/6

In Urdu, Gujarati, Hindi, Religious, Ramayan, Arthi, Bhajan and Dramatic Sets.

Special Offer In Gujarati Records: 2/6 each or 5 records for 10/- plus postage.

Available in Bhajan, Arthi, Garba and Comic Numbers
MAIL ORDERS ACCEPTED — FREE PACKING
SELLING FAST

Details gladly supplied on application

Write — Phone — Call

NATIONAL RECORDS

2 Ajmeri Arcade, off Grey Street,

Phone: 67882. DUBAI. P. O. Box 1930.

Indian Communists Split On China Issue

By PAUL GRIMES In "The New York Times"

BOMBAY, India.

A SHARP SPLIT in India's Communist party appeared to be widening.

The party's key Maharashtra Council issued a statement supporting India's position in the border dispute with Communist China.

The statement said that the party in Maharashtra, a huge slice of western India that includes the city of Bombay, "is behind the Government for the defense of the integrity of the country and its freedom." It said the Maharashtra Council supported the "settlement of the dispute by peaceful negotiations on the basis of the McMahon Line as the border of our country."

The Communist headquarters in New Delhi was reported alarmed after it became clear that Communists here were taking such a stand. Party leaders in New Delhi denied there was a rift, but it was reported that an emergency meeting in New Delhi of the party's hierarchy was imminent.

National Party's Stand

The party's national executive committee has refused to condemn the Chinese incursions on India's northeastern frontier. At a meeting in Calcutta on September 26, it said neither side should insist on border closures.

Peiping has refused to recognize the McMahon Line, which India says demarcates 700 miles of her Himalayan boundary with Tibet. The line is named for Sir Arthur Henry McMahon, a Briton who negotiated the border for India in talks with Chinese representatives in 1914.

Observers here feel the rift on the border issue may prove fatal to the Communist party in India. This is the first time the Communists' rigid discipline has broken down.

Leading the Maharashtra group is P. A. Dange, a member of Parliament, who is considered to have one of his party's loudest voices.

Behind his decision is the expectation that Maharashtra, now

a part of the state of Bombay, will become a separate state next year. Mr. Dange's forces have joined with the usually anti-Communist Praja (People's) Socialist party in agitating for separation.

Now that the division of Bombay is virtually assured, the Socialists want to break with the Communists. They tried to do so when the coalition drafted a resolution on the border dispute.

Mr. Dange surprised the Socialists, however, by agreeing to the resolution, which firmly supported the McMahon Line.

Mr. Dange attempted to deny that this meant a rift with the national Communist party. He quibbled that the resolution "has not declared China as guilty of aggression against India."

Also opposed to the national Communist party policy on the border issue is E. M. S. Namboodiripad, who was chief minister of a Communist Government in the state of Kerala that was ousted last summer.

Mr. Namboodiripad is considered a moderate Communist with strong nationalistic feelings. His views on Communist China are believed to be tinged with a hope for a Communist victory in Kerala elections early next year.

Meanwhile Ajay Ghosh, a party leader whose views on the border issue are believed to be between the official party policy and Mr. Dange's position, has gone to Moscow in a reported attempt to get the Kremlin to intercede with Peiping to persuade it to ease its stand. Few here believe he will succeed.

N. G. Gopal, general secretary of the Praja Socialist party, accused Mr. Ghosh of plotting to "create trouble" so that some day "the Chinese aggression on India might look like liberation."

Chinese Aid To Algeria

A report in the Christian Science Monitor says—

Communist China has given Algerian nationalist insurgents \$10,000,000 in credits for the purchase of war material or to carry out propaganda and administration, usually reliable sources in Tunisia have reported. The Chinese are also said to have agreed to supply quantities of American arms captured during the Korean war.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.

Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:

Office: 25845

Residence: 36413.

Diplomats Want White Domination Eliminated From S-West Africa

(Continued from front page)

Africa looms as the basis for a major change in the African policy. American diplomats, quietly but firmly, are supporting measures proposed in the Trusteeship Committee on the South West Africa issue by the Independent African nations.

No great is the influence of the United States that what might seem a small change in policy on a minor issue has resulted in a profound shift in the alignments of powers and peoples. The Union of South Africa has taken violent alarm and is conducting one of the most vigorous campaigns ever witnessed here.

The Union has been able to rely to its support virtually the entire British Commonwealth—with the exception of Ghana, Kenya and Ceylon—though speaking loudly the Union again in public—have acted behind the scenes to attempt to stop the African move to bring the case of South West Africa before the World Court.

The Africans, however, have had the backing of the United States. Head of the American delegation in the committee is Mason Harbo, a veteran of African affairs, who has followed the South West Africa case diligently. He is a Boston politician who is becoming a symbol to African eyes almost as powerful as the Rev. Martin Luther King, the Anglican priest who has been fighting for the people of South West Africa for 13 years.

Members of the American delegation have been to close consultation with the Rev. Mr. Harbo—but perhaps more importantly, also with the two Africans from South West Africa who reached last summer in exile to the United Nations. They are Frank Hwegangul and Eino Benke. Both are over 20 years of age and are believed to be the only South West Africans ever to achieve college education.

One of the purposes of the American policy, of course, is to make friends with African leaders while they are still struggling for the independence of their countries. The future of Africa, by this reasoning, lies neither with the European colonial powers nor with the "white" minorities in Africa, but with the Africans, who constitute the vast majority of the people of the continent.

As Sears told the Trusteeship Committee "A new Africa is in the making." He pointed out that next year alone four new African nations will be born—Nigeria, Senegal, the Cameroons and Togoland.

American nations in the Trusteeship Committee are providing a basis for future good relations with these new African nations as well as with the older African nations. Representatives of the established African nations are working closely with our diplomats in the current struggle over South West Africa.

No one, of course, can foresee how that struggle will turn out. A more preliminary fight took place in the Trusteeship Committee. The British Commonwealth countries, except Ghana, banded together against the Africans. Sears, for the United States, stood firmly with the African delegates in every instance.

The Commonwealth resolution seeking more negotiations with the South Africans was passed. Action on the African resolution which would transfer the World Court against the Union of South Africa was put off until today, despite American and African protests.

The African resolution finally was passed today by a vote of 33 in favour, 17 abstentions and only four against—those of Australia, Portugal, the Union of South Africa and Britain. As was expected, India, despite the efforts of the Indian delegation to defeat the measure in the lobby, voted in favour of it. The Soviet group of nations likewise supported it despite Russia's failure to speak in favour of the African resolution and despite Soviet misgivings about the use of the World Court.

It will be up to individual nations to begin world court procedures. Liberia and Ethiopia may initiate such action.

Africans and Americans who have been working together believe new World Court action could result in a decision as significant for Africa as the United States Supreme Court school segregation decision was for this country. In the end, as a result of such action, these diplomats believe that South West Africa may be removed from the control of the Union of South Africa.

At worst, U.N. or World Court procedure would result in the racial

oppression will result in increased action policies of the Union of South Africa, American diplomats believe.

The most important factor in such pressure is the weight of United States policy. If this were to become a reluctant to continue supporting the Union of South Africa with various forms of economic aid, some observers here believe the results might be swift and significant.

In any event, the shift that has taken place in America's policy on Africa has had a great effect. It has not, our diplomats, done any appreciable harm to our relations with Britain. Though tied to the Union of South Africa through the Commonwealth, British diplomats well realize that the United States, in this instance is going in the direction of history itself. In the long run some British diplomats believe the American action will be of benefit to Britain, in making it easier for British policy to adjust itself to emerging Africa.

Two years ago the United States agreed to serve on a "good offices" committee to negotiate the South West Africa issue with the Union of South Africa. This effort, our diplomats now admit, ended in disaster. The committee suggested

partition of the territory—under which the Union would be allowed to retain a part of it with U.N. sanction. This was rejected by the U.N. and American prestige suffered. The present policy on South West Africa, in effect, an attempt to undo the harm of that policy.

China Prepared To Return Prisoners

The Chinese Ministry of Foreign Affairs, on Nov. 12, notified Indian Ambassador to China Panba Aratha that the Chinese frontier guards are prepared, at a time between Nov. 13 and 15, to deliver the 10 Indian soldiers detained and captured in the border incident of Oct. 20 and 21 south of the Kungsha Pass, and the bodies of 9 Indian soldiers, to personnel to be dispatched by the Indian side for the taking over.

The arms and ammunition of the Indian troops, which were captured by the Chinese frontier guards, will also be returned at the same time. The specific time and method of delivery and taking over will be discussed and decided upon on the spot by the representatives of the Chinese frontier guards and those of the Indian side.

Books of all sorts, Indian, Ancient, Historical

JUST ARRIVED

Caravan	...	...	...	...	2/-
Indian Annual	...	...	...	...	7/6.
Illustrated Weekly	...	...	...	...	2/-
How the Great Religions Began	...	...	...	...	3/6
Gandhi: His Life and Message for the World	...	...	...	...	3/6
The Religions of Man	...	...	...	...	5/6
Indians of America	...	...	...	...	5/6
The History of the World in 240 pages	...	...	...	...	5/6
Live without fear	...	...	...	...	2/6
The Way to Popularity and Personal Power	...	...	...	...	2/6
The Negro in American Culture	...	...	...	...	5/6
God's Wonderful World: a Song Book	...	...	...	...	5/6
Mohammedanism	...	...	...	...	5/6
Good Stories, Riddles and Jokes	...	...	...	...	4/6
Toasts and Speeches	...	...	...	...	4/6
Everybody's Letter Writer	...	...	...	...	4/6
How to Win Friends and Influence People	...	...	...	...	2/6.

Obtainable from:

D. ROOPANAND BROS.

FURNISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707. (Est. 1932) P.O. Box 2524.
13 VICTORIA STREET, DURBAN.

Congo Riots: Patrice Lumumba Arrested

(Continued from front page)

the meeting. Troops and police were attacked—and the troops used tear gas and opened fire. Several soldiers were wounded; one officer was seriously wounded by a spear-thrust in the chest.

The Congo National Movement operates in several provinces, so that the riots have a greater importance than previous incidents in Leopoldville province. However, not all the African leaders share the views of M. Lumumba. At a meeting today of the moderate wing of the movement at Elisabethville, in Katanga province, M. Adju, the president, called for a minute's silence in remembrance of the dead at Stanleyville, and afterwards advocated that independence of the Congo should be secured without bloodshed.

M. Leroi, the Governor of the eastern province of the Congo, said in a broadcast today that M. Lumumba had in recent days (this section of the movement held its congress last week) in-

cited his 425,000 followers so that a warrant had to be issued against him. In the opinion of the Governor, M. Lumumba had received lessons abroad in revolutionary techniques.

Prison Revolt

The Governor said that at Stanleyville central prison 300 prisoners revolted and attacked the wardens with iron bars. To restore order tear gas and grenades were used. Seven persons were injured. Far more serious were the riots, which took place from 7 p.m. on Friday until 2 a.m. on Saturday in the villages of Mangobo and Kasabondo on the right bank of the River Congo, and Lubunga on the left bank.

Official buildings were sacked and the police had to intervene to rescue missionaries surrounded by hostile crowds. A 60-year-old European settler and his grandson were attacked in their car. The grandfather's skull was broken and the boy

an arm broken.

Since 1 at night the police, reinforcements of troops who arrive from Lubumbashi, and an armoured detachment from Combarie have had no further occasion to open fire.

Suliman Ibrahim Trust Offers Medical Scholarships

THE Board of the Hajee Suliman Ibrahim Charitable Trust has decided to make available six medical bursaries to Indian students for the 1960 academic year.

(1) The successful candidates to attend the Medical School, Witwatersrand University, Johannesburg.

(2) The bursaries to be renewable annually until the course is completed, provided satisfactory progress is maintained by the successful candidates.

(3) The bursaries will include cost of tuition, books and instruments. Grants will not be given for board and lodging.

(4) Applications from suitably qualified candidates must

be lodged on the official form with the Secretary of the Board P.O. Box 709, Pretoria, before the 15th December, 1959.

(5) Applications for admission to the University must be submitted by the prospective students direct to the Registrar of the Medical School, University of the Witwatersrand, Hospital Hill, Johannesburg, before the 15th December, 1959."

HAWKERS AND TRADERS

Gent's wrist watches, 17/6 with 15 jewels 22/6; 17 jewels, water proof, shockproof 32/6; 21 jewels, waterproof, shockproof, 37/6; 25 jewels, waterproof, shockproof, 41/6; Ladies wrist watches 39/6, 25 jewels 49/6. A. I. Agencies, P.O. Box 3780, Cape Town. No Catalogues

DRY RED CHILLIES

Gross 25lbs Bags for 5/- Cash. Accounts will be opened on receipt of two satisfactory references, and it is recommended that the first order be accompanied by Cash.

MAARMANS (Pty) Ltd.
Box 26, Phone 128.
BRITS, Transvaal.

When you are in Durban don't forget to visit the New and Most Up-to-Date

MOUNT EVEREST VEGETARIAN LOUNGE

Come and Enjoy Appetising and Delicious
MEALS — CURRY & RICE — SNACKS, etc.
Cleanliness and Civility Assured!

Sweetmeats available at Reasonable Prices
All Sweetmeats are made from pure
Wholesome Ingredients

We also have 7 Modern Rooms, Single or Double for Boarders
at Reasonable Tariffs

Visit Us and see for Yourself

MOUNT EVEREST

Vegetarian Lounge

126-128 PRINCE EDWARD STREET - DURBAN - PHONE 67571.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

New Congress President

It is reliably learnt that efforts are being made to persuade Mr. N. Sanjiva Reddy, Chief Minister of Andhra Pradesh, to accept the Presidentship of the Indian National Congress, following Mrs. Indira Gandhi's decision not to stand for re-election on health reasons.

One or two other names are also being mentioned in this connection which will come up for consideration should Mr. Sanjiva Reddy not be eventually available for this office.

The detailed schedule for the election of the Congress President will be announced soon.

U.S. Public Puzzled Over Chinese Aggression

American public opinion was puzzled why China had acted in a deliberate manner so as to provoke India, observed Mr. Walter Lippmann, the noted American columnist, in Bombay.

The surprise was all the more, he said, because the Americans considered the Chinese rational and intelligent and further India had been a close friend of China for many years.

Mr. Lippmann said he had met several people but none could suggest any theory about Chinese aggression, he could not himself find one.

Daughter-in-law To Accompany Eisenhower

President Eisenhower's daughter-in-law, Mrs. Barbara Eisenhower, is excited about accompanying the President on his goodwill tour of India and other Asian countries which she has never seen before.

She will be going in place of the First Lady, Mrs. Mamie Eisenhower, who has decided to stay behind because she will not be able to stand the strain of the long journey.

Barbara, a tall slim brunette who may be described as a typical "All American girl" will certainly make a pretty hostess for the President in Delhi.

She is rushing her Christmas shopping, hoping to have it all finished before taking off on the night of December 3.

She is also busy assembling a wardrobe which will see her through 19 formal occasions.

Most of the countries are new to Barbara. She is particularly

interested in seeing the Taj Mahal and here's hoping that the moon will oblige her by illuminating the Taj and its romantic surroundings.

Premier Rejects Silver Casket

Mr. Nehru declined to accept a silver casket containing an address of welcome presented to him by the President of the Ujjain City Municipal Council, at a civic reception in Ujjain.

When the casket was being presented, Mr. Nehru asked: "What is this, Don't you know that I don't accept these gold and silver caskets? I don't like this."

When he was told that it was artistically done and he might see the work, Mr. Nehru said: "Alright, show it to me."

After looking at the casket, Mr. Nehru said: "Take it away."

Rats Damage Paddy Crops

Acute famine conditions prevail in the Niso District of Assam where millions of rats are now eating up the standing paddy crop—grain stalks and leaves. The rat menace that affects this district once in a hundred years follows the flowering of the bamboo.

The bamboo flowers every hundred years and the fruits it bears attract rats. The rats, after feeding on the fruits, breed very fast and eat everything that comes their way.

Latest reports from the district authorities say the rats are breeding so rapidly that it is impossible to destroy them. On the other hand the villagers find it equally difficult to destroy all the bamboo in their areas because if they do so, they would not be able to build houses and make other fancy articles of bamboo for which Assam is popular. If they burn the fruits, the seed too would be lost and there would be no bamboo for another hundred years.

The Assam Government has organized relief measures.

No Information of Chinese Airfields On Border

The Government of India has no information regarding the

reported construction by the Chinese of two airfields in the Aksaichin and near Chusul in Ladakh.

The report about an airstrip near Chusul is probably incorrect as otherwise it would have been noticed by Indian aircraft using the Chusul strip.

The Chinese do, however, have airstrips near the Indian border in Tibet. There is certainly one near Rudok.

If the Chinese have improved an airstrip in Aksaichin, the Government of India has no means of ascertaining the fact except through Chinese sources, especially as this is an uninhabited area.

Floating Fair of Industries

A move is afoot to send a floating fair of industries on a visit to the Persian Gulf, Red Sea ports, East African ports and Ceylon, towards the end of January.

The organizers of the fair have already chartered a steamer for the purpose of housing the fair.

Eisenhower's Tour Programme

Several important public engagements, beginning with the ceremonial reception at Palam Airport and a State Drive to Rashtrapati Bhavan on the

afternoon of December 9, will highlight the four-day visit of the U.S. President to the Capital.

The U.S. President will address members of both Houses of Parliament on December 10. The same evening he will be the guest of honour at a State banquet to be given by Dr. Rajendra Prasad.

Mr. Eisenhower will receive an honorary doctorate of law from the Delhi University at a special convocation on December 11. The same afternoon he will formally open the American exhibit at the World Agricultural Fair.

A civic reception is to be accorded to the U.S. President on December 12.

A series of meetings were held in Delhi during the past two days at which visiting American officials, U. S. Embassy officials and officers of the Government of India discussed the details of the President's tour. It will be finalised after the U.S. State Department officials return to Washington.

Mr. Eisenhower's programme is fixed in such a way as to leave him enough time for several sessions with Mr. Nehru.

On December 13 the President with Mr. Nehru will visit the Taj Mahal.

BOOKS FOR SALE

Ramayana—M. K. Gandhi	2	2
An Atheist With Gandhi—Gora G. Rao	2	2
A Gandhi Anthology (Book I)—V. G. Desai	1	3
Gandhian Ethics—Bhagya Gopal Ray	2	2
Basic Education—M. K. Gandhi	2	6
Bapu's Letters to Mico (1921-45)	10	5
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	6
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi		
—M. S. Patel	3	6
To Women—Amrit Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling		
—M. K. Gandhi	6	8
To the Students—M. K. Gandhi	8	2
The Gospel of Selfless Action or		
The Gita According to Gandhi		
(Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary)		
—Mahadev Desai	3	2
What Is Wrong With Indian Economic Life		
—D. V. K. V. Rao	3	0
Christianity Its Economy And Way Of Life		
—J. O. Karmappa	2	3

Obtainable From :

Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.

Newly Arrived 'Jaico' Books

Panch Tantra	6 0
He Who Rides A Tiger	4 0
The Vision Of India	4 0
Droll Stories	4 0
Among The Great	4 0
Light Of Asia	4 0
The National Culture Of India	4 0
Illustrated Technical Dictionary	7 6
The Wisdom Of India	7 6
The Wisdom Of China	7 6
Godan	6 0
Jataka Tales	6 0
Prophets And Saints	5 0
Make The Most Of Yourself	5 0
A Digit Of Moon and The Draught of the Huc	2 6
The Substance Of A Dream	2 6
The Art Of Living	2 6
Tears And Laughter	2 6
Creatures Of Destiny	2 6
Rubaiyat Of Omar Khayyam	2 6
The Song Celestial	2 6

(Postage 6d. Extra)

Obtainable from:

**'Indian Opinion' P. Bag,
Durban, Natal.**

MAHATMA GANDHI—THE LAST PHASE

Vol. I

(Introduction by Dr. Rajendra Prasad)

The book deals with the last phase of Mahatma Gandhi's most tumultuous career. It very beautifully narrates and interprets his most eventful life-story from the year 1931 up to the completion of his final Mission. The author, the authoritative chronicler and interpreter of Gandhi's life and philosophy depicts with great delicacy, minuteness and accuracy how Gandhi's ideals of love and unity, fearlessness and self-sacrifice were put to their severest tests and how he waited through amidst the forces of darkness and despair all around and brought life and there to the Nation and preserved high and bright truth itself.

With 44 pages of photographs.

Price 32/-

Obtainable from:

'Indian Opinion', P. Bag, Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

The Bhagavadgita—Radhakrishnan	11 6
Ramayana—Rajagopalachari	5 0
Eminent Americans—J. T. Sunderland	7 6
Christian Missions—M. K. Gandhi	6 0
Selected Letters I—M. K. Gandhi	1 0
A Discipline For Non-Violence—R. B. Gregg	1 6
Towards New Education—M. K. Gandhi	2 4
Sarvodaya—M. K. Gandhi	5 3
Indian Home Rule—M. K. Gandhi	1 6
Public Finance And War Poverty—J. C. Kumarappa	2 6

Obtainable from:

**"INDIAN OPINION,"
P. Bag, Durban, Natal.**

Books For Sale

Sixty Years After (Nalanda)	1 0
Selected Letters of Gandhi	1 6
Public Finance	2 9
Eminent Americans	7 6
Bapu's Letters To Ashwin Desai	2 6
—By Eknath Katelkar	2 6
Gandhi Techniques in the Modern World	1 6
—By Pyarelal	1 6
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2 6
Why Prohibition—J. C. Kumarappa	1 0
My Dear Child—Gandhi	2 0
My Religion—Gandhi	5 0
Story Of The Bible—S. K. George	8 6
Hindu Dharma	10 6
Key to Health—Gandhi	1 6
At the Feet of Bapu—Chandwala	8 6
A Preparation For Science—R. B. Gregg	2 6
Bapu My Mother—Manubhai	1 0
Kalera Ours	2 0
Diet and Diet Reform—Gandhi	5 0
Gleanings—Mira	1 6
Selections from Gandhi—N. Bose	10 0
Shroddan Yajna	2 0

Obtainable From:

**"Indian Opinion"
P. Bag, Durban, Natal.**

Newly Arrived 'Jaico' Books

KASHMIR PRINCESS	25 s.
One Thousand Nights On A Bed Of Stones	4 s.
The Unmarried Widow	4 s.
The Spell Of Aphrodite	4 s.
Some Inner Fury	4 s.
Stories From Bengal	4 s.
Chitralekha	4 s.
The Ten Princesses	4 s.
War And Peace	4 s.
The Living Thoughts Of Voltaire	4 s.
The Living Thoughts Of Karl Marks	4 s.
The Living Thoughts Of Confucius	4 s.
Somdeva's Katha Sarit sagara	4 s.
Tales From Kaadasa	4 s.
The Whirlwind	4 s.
The Voice Of God And Other Stories	4 s.
Kadambari	4 s.
Keeping Fit	4 s.
The Miracle Of Milk	4 s.
Siddhartha, Man Of Peace	4 s.
Gautama, The Buddha	4 s.
Nectar In Sieve	4 s.
Somadeva's Vetal Panchavinsati	4 s.

(Postage 6d. Extra)

Obtainable From:

**INDIAN OPINION,
P. Bag, Durban.**

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)
ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

BOOKS FOR SALE

THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	1	6	INDIAN CHRISTIANS	—G. A. Natesan	7	6
INDIAN STATESMAN PROBLEM (Gandhiji's Writings on Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	SEVEN MONTHS WITH GANDHI	—Krisnadaz	12	6
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—K. T. Shah	16	0	A RIGHTEOUS STRUGGLE	—Mahadev Dami	2	6
DELHI DIARY—Gandhiji	10	0	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR	Vol. I.—M. K. Gandhi	10	0
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1934-51)	5	0	NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR	Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
A PROPHET OF THE PEOPLE	—T. L. Vaswami	8	FROM YERAVDA MANDIR	—M. K. Gandhi	1	0
KRISHNA STORIES	—T. L. Vaswami	7	GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)		6	0
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Mahabrawata	2	0	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)		2	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA			PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal		12	6
	Pacts And Pacts—Stanley Powell	6	TO STUDENTS—M. K. Gandhi		6	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dinip Kumar Roy	23	0	BAPU—Merry F. Barr		4	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT			COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi		25	0
—An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	16	0				
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Bhambhaniyan	2	0	Obtainable from:			
FAMOUS PARSIS	7	0				

'Indian Opinion,'

P. Bag, Durban, Natal.

હારો કરવો નથી, માટ કોઈ
રવી નથી, તેમ સીમતું નથી,
દીવાલની સળંગ નથી અને
ફરિયાદ કરવી કે કે પ્રકાર
થતો નથી, ફરિયાદ ખુલ્લું નથી,
અંતિમાં નક્કી નથી, એવું
આપણું નથી અને પ્રજા રીતો
નથી.

પુસ્તક ૫૭ મુ—અંક ૪૬

તા. રવિ નવેમ્બર, ૧૯૫૯.

જુલક નકલ પૈ, ૪

ભારત પોતાની તાકાત પર જ ઝઝૂમશે :— નરેશ

જનતામાં તો રૂમીના મળેલી પ્રજા સભામાં પણ પ્રધાન શ્રી નહેરુએ જાહેર કર્યું હતું કે હરકરી સહાય માગવા માટે બીજાઓ આગળ હાથ લેવાવ્યા વિના બીજાઓ તરફથી સરહદ પર થતા હુમલાઓથી ઉપસ્થિત થયેલી પરિસ્થિતિને ભારત પોતાની તમામ તાકાતથી પ્રતિકાર કરશે. આપણી સરહદો પર આ આક્રમણો કરીને બીજાઓએ બોલું ફરતું કર્યું છે. એ અસહ્ય વસ્તુ છે અને આપણે તે સહી લઈશું નહિ.

આપણી પાસેની તમામ તાકાતથી આપણે આ બધી વસ્તુઓ નો સામનો કરીશું. પરંતુ બીજાઓ સાથે હરકરી સહાય માટે આપણે હાથ લેવાવ્યા વિના કે તેમની હથા આપવા વિના અને કયાય કર વિના આપણે એ સામનો કરીશું. આપણે સત્ય આજ ને જ અનુસરતા રહીશું. (તાળીઓ)

શ્રી નહેરુએ વધુમાં કહ્યું કે કરવાની આપણી નીતિથી હુનીયા વિચારના એ સંકોચ જુઓના બા- ને મળેલા જાણ થયે છે હુનીયા એવાનો અમેરિકા અને રશીયા માં થયેલી રીતે એની સારી અસર કંઈ કુદનો અંત લાવવા માટે મર્દ છે.

શાંતિમય સમાધાન કરવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે. એ તેમ જાનશે તો મુશ્કેલીથી વાત જાનશે. આ વાત છેલ્લા દસ વર્ષથી ભારત કહેતું આવ્યું છે. હું એમ નથી કહેતો કે ભારતે જુઓ આ- એવાનો આ વાત પ્રેરી છે હરે છે ભારે હું હું જુઓ હું. પરંતુ જુઓ સાથે સહિયારું નહિ જાયથી આવી હિંમત કરવારા

ભારતમાં છે ખરા સામ્યવાદી પક્ષ ભારતના સામ્યવાદી પક્ષનો ઉદ્દેશ્ય હરતાં તેમણે કહ્યું કે ચીનના હુમલાને કરણે આ પક્ષ વિમાસણમાં પડ્યો છે. આમ થવાનું કારણ એ છે કે આ પક્ષ ના મૂળ અને અન ભારતની બહાર છે અને બીજાની સહાય તે સાંભળે છે. હવે એ વિમાસણ માં છે કે હરકરી પ્રજા જો ભારતનો પક્ષ લેવો કે બહારની સત્તાનો? અહીં જ્યાં પક્ષને આપણે હિંમત મારવાની અને કામ કરવાની છુટ આપી છે. એમનામાં આપણે વિશ્વ નાખતા નથી. પરંતુ બહાર મૂળ નાખ- નાશ પક્ષને ભારતની બાબતોમાં આણું મારવા રેડું કે કેમ તેનો

જુઓનાં મળેલી પૂવ લાખ એકર જુઓ

અમુક સુધીમાં લખમ ભારત માં લેવા, એ પૂવ લાખ એકર જુઓ જુઓનાં અને ૪૫૦૦ ગામડાઓ. મામલ નમાં આપ્યા છે. અમુકસર જુઓના ધોવમ માં એ મામલોને સંબોધી વખતે અમામ વિરોધ બંધીએ ઉપર જુઓના બંધીરાત કરી હતી. તેમણે જુઓના કે જેણે ૧૦૦૦૦૦ વર્ષમાં આમના રીધ પક્ષ અમા માટે રીધનો આપ્યો છેવટે નથી. અને મામ લોકો દસ પીત, નથી એ બધી અને મળે આનંદ થયે છે, તેમણે ગામ જોગોને જુઓ રીધરિયાને દુર કરવા માટે ઉપર અમામો હતો.

વિચાર કરવો, કારણ કે સામ્ય- વાદી પક્ષ કેઈ પક્ષ પળે ભારત ને ઉધી દિશામાં પ્રવેશી કે તેમ છે. આણું બને નહિ તે માટે આપણે સાવધ રહીએ. (અનુદાન માટે જુઓનાં ૪૫૦૦)

માફે દેવજન

મેં કોડા જાણ માણસોથી બરેલા કંઠાજ હોજરતાનો. ચિતાર મારા મન આગળ નથી રાખ્યો. પોતાની પ્રકૃતિ અને અંકુશિને સારામાં સારી રીતે જુઓના હોય એવી હમે સતત અર્પિત કરતું હોજરતાન એ મારી કાપના સમય રાખેલું છે. પક્ષ એ પશ્ચિમના મરજ પામતા જુઓનાની હથળી, કે પ્રથમ પશ્ચિમની પક્ષ, નહા અને એવું હોજરતાનું ચિત એ કાપું નથી.

પણ રવન આણું પડે, અને સાત લાખ આમમાંનાં એકેએક માણસ એવું સુલે જાવનાણું અર્પિત જની જામ, જેમાં કોષ પક્ષ માણસ નિરસર ન રહે. જેમાં કોષ કામને આપણે એકાર ન રહે. જેમાં રેક જુઓ કંઈ ઉપરેનાં અવધાપમાં રોડામેલું હોય, જેમાં રેક જુઓ પોષ્ટિક બોરાક, સારા હથા અવધાપમાં રોડામેલું, અને હરીર લોકના માટે પુરતી આદી મળી રહે, અને જેમાં સહ આમવાસીઓ સરીરની અને મામની સ્વચ્છતાના નિયમો અવધાપ ને પાળતા હોય,—તો એવા રાખને વિવિધ પ્રકારની ને વધતી બધી બધીપાતો રહે જ, અને તેને જો આગળ વધતા અટકે ન બનુ હોય, તો તેણે એ બધીપાતો પુરી પાડવી જ એકેએક.

—અંધીલ.

ધાડપાડુઓના નેતા સાથે ડૉ. સુશીલા નાયરની વાટાઘાટ

દિલી ખાસમાન, માટ રવીર ક. ડૉ. સુશીલા નાયર કે જેણે, ગાંધીજી સાથે વર્ષો સુધી તેમના કેકટર તરીકે રહ્યા હતાં એમને પોતાના એક જાણીતા ધાડપાડુ સાથે થયેલી પ્રવાસાવને ધાડપાડુનો પ્રમ મહાવતાની પ્રતિષ્ઠા દબ કરવો એકેએક એવી નેકાલના એક મામ રમ હોવાનું જુઓનાં હતું.

ડૉ. સુશીલા નાયર જુઓનાં હતું કે અંસીના કેકટર, કેટલાક નામરિયા અને થી એ. જ. બેરની સલાહની અવધાપના કરીને હું જાણીતા ધાડપાડુ સુરજસીંહને તેણે અવધાપેલા રથે મળવા માટે મર્દ હતી. સુરજસીંહ એક જાણીતા ધાડપાડુ છે અને કેટલાયે જુઓના બનાવ અંગે સરહાર એની થોષ કરી રહી છે સુરજસીંહે જાણ તથા વાર મળવા માટે આમ જાણ મોકલ્યું. છેવટે અંસીથી ૧૦૦ માઈસ દુર આવેલી એક જાણ એ હું એને મળવા મર્દ. સુરજસીંહ એક જાણીતા ધાડપાડુ (અનુદાન માટે જુઓનાં ૪૫૦૦)

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨૭ નવેમ્બર, ૧૯૫૯.

અંધારી ગલીમાં ફરી પ્રવેશ

ધી સાઉથ આફ્રિકન ધિન્ડ સંસ્થાએ ફરી પાછી પોતાની રાજકીય નીતિ જાહેર નીવેદનો દ્વારા અને ભાષણો દ્વારા ફેલાવવી શરૂ કરી છે. આ સંસ્થાનું કહેવું છે કે આ દેશના કાયદાઓનો ઉલ્લંઘન કરવા માટે જે એક સુખ્ય વસ્તુની જરૂર છે તે છે ગોરાઓની એકતા. આ એકતા રાષ્ટ્રવાદથી પણ આ દેશ પોતાના મૂલ્યોનો ઉલ્લંઘન લાવી નહીં શકે. અમારી દ્રષ્ટિએ આ એક ઘણું જ નેપથી આજ છે.

સાઉથ આફ્રિકામાં ઘણી જાતીઓ વસે છે. — આથી એક જાતીની વફાદારી ખીલ જાતીઓ. માટે નુકસાન કરતાં ચાલુ થઈ જાય તરફથી કચકાવવા લોકો પોતાનું સ્વમાન ધવાતા તેઓ તરફ કલ્યાણ સેવતાં થાય. આનો અર્થ આંતરીક જાતી સુદમાં આવે અથવા અનેક જાતીઓના અનેકા કુનીયનને તાલ ધાય. કારણ બીન-ગોરાઓ લઘુમતી ગોરાઓની એકતાથી કમિયા માટે સ્વીકાર્યો નહીં જ.

ગોરાઓની એકતાની વાતો કરી આ લોકો બીન-ગોરાઓને પણ એજ નીતિનો ઉપદેશ કરે છે એ તેઓ જુલી જતા જણાય છે. જે રાજ્યની એકતા થયે તે બીન-ગોરાઓ આ દેશમાં અને ખંડમાં જોડા નથી જ.

કાળા અને ગોરાઓ બન્ને જાતોએ અને વફાદારી રહે તેની કીમત ફક્ત ગોરાઓની વફાદારી કરતાં ઘણી વધારે જાતે કરો.

આજે જ્યારે આ આફ્રિકા ખંડના અંધારા ખંડમાં જાગૃતી જાગી રહી છે અને કુનીયાનો મત કાળાઓને આજારી આપવા તરફ છે ત્યારે ગોરાઓની એકતાની વાત કરવી એ ઘણું વિચાર ગોરાઓ અને બીજાઓ માને છે કે આજના જમાનામાં અકલસ થાવી વાત નથી.

રજાણાંઓ સાથે ગોરાઓ પોતાનો મોર્ચો એકત્ર સમીને માંડશે તે આ ખંડના કરોડો બીન-ગોરાઓ લઘુમતી ગોરાઓ સાથે ઉભા રહેશે અને રંગભેદના સજ્જનારાઓ સાથે નેકાદ જગવશે.

ગોરા સાઉથ આફ્રિકાને નાણુદ કરવા કુનીયાનો મત તિમ થતો જાય છે. કુનીયાનો મુખ્ય નેતારેશ, અમેરીકા સાઉથ આફ્રિકામાંથી એક પ્રખુલ ખલાસ કરવા જરૂર આગળ વંધશે. એટ પ્રીટન પોતાના સંસ્થાનોને આજારી આપી રહ્યું છે રશીયા આ દેશનું ગીત નથી જ. આથી ગોરાઓની એકતા પણ આજના મુશ્કેલી ઈશ્વરની એ કેટલી બધી વિચાર વીલીન વાત છે એ જણાશે.

પછી બહીષ્કારનો પ્રશ્ન રહેશે. જેમ જેમ ગોરાઓ વધુ એકત્ર થશે તેમ તેમ એમના પર વધુ કબાજુ સહેલાઈથી લાગવા માં આવશે.

આજે એક રંગ કે એક જાત કે એક રાષ્ટ્રને એકલા ઉભા પોરાવા તેમ નથી. માનવી વિચારોની ઉભતી સર્પ રહી છે. કુનીયા ના લોકો વિશ્વ ખંડુર તરફ વળે છે જ્યારે સાઉથ આફ્રિકા ખીલ પાધાને નાણુએ સુધી પોતાની જ રંગભેદની નીતિને અનુસરવા પડતા જરૂરી જરૂરી એકાદ અંધારી ગલીમાં પ્રવેશવા હવે છે કે જે નીતિએ આ દેશમાં ઘણી નિષ્ફળતાં છુટકાળમાં બતાવી છે.

આ બધું જોતા ગોરાઓની એકતાની વાતો કરવી એ સાવ અયોગ્ય છે. અને ઉપાધી નેતારવા બેઠાબર છે. અમે તે જોય પણ એટલું ખરૂં કે બીન-ગોરાઓ અમે તેને જોએ હવે ગોરાઓને એકત્ર થવા નહીં જ દે.

શું કોમ્યુનીસ્ટો હીંદીઓના ખુનો કરે છે એને એન. આય. સી. આવકારે છે ?

(અમારા ખાસ અભ્યરૂપની તરફથી)

હિંદ અને ચીન વચ્ચેના કમ્યુનિસ્ટ તાલ પતારોને શું નાટક ઈન્ડિયન રીસેસ આવકારે છે ? આ પ્રશ્ન જોતા અમારા “હીંદીઓ” અને ખાસ કરી એઓ રાજકીય ક્ષેત્રમાં કામ કરે છે એને એન. આય. સી.ને સહકાર આપે છે તેઓને કહીએ છે અને તેઓ એનો ચોખ્ખો જવાબ હજી છે. જ્યારે કાળમાં એન. આય. સી.એ ચોક્કસ પથ દીધો કરી વચર પશીમના ઘણા પગલાં એને વધેશવા તુરત નીવેદનો આપે પામ્યા હતાં. હવે જ્યારે એમની મનુષ્યમાં ચીનના ખુન કરી રહ્યા છે ત્યારે કેમ સુપરગ્રીડ સેવી રહ્યા છે ?

ચોક્કસ વચત પર કે. નાવરે એક જાણ સોમ નીવેદન આપે પામ્યું હતું અને જણાવ્યું હતું કે “આજ રાખવામાં આવે છે કે, જનને મહાન દેશ પોતાના મતભેદોને, કોલ આપશે.” એ કદાચ થી નહેરુના જોવામાં આ નીવેદન આવે તો તેઓ કેટલો હલકો બનીશાય પરાવશે એ પ્રશ્ન થાય છે. પંડીત નહેરુને પરદેશ નીતિ કેવી રાખવી અને કુદને આવડું કેમ બનકાવડું એ વિશે એન. આય. સી.ની સમજાવની જરા પણ જરૂર નથી.

ચીન ખુની છે
કોમ્યુનિસ્ટ ચીની સરકારે સરકાર પર કરેલા હિંદી સીપાઇઓના ખુનને પંડીત નહેરુએ સખત સન્દેશ વખોડ્યા છે. અને ચીનને અપ્રમાણીક કહ્યું હતું. ચીનને પોતાનું સરકાર હિંદીની સરકાર માથી ખસેડી લેવા પણ જણાવ્યું હતું. આ બધું જતાં એમને એમ પણ કહી દીધું છે કે જે તેઓ શાંતી ભયું સમાધાન લાવવા નિષ્ફળ જશે તો હિંદીની યસુએ તક્ષુ છુમી મેળવવા તેઓ સહી શેશે.

કે. નાવરના નીવેદનને પછો વિરોધ કરવામાં આવ્યો છે. તેમ છતાં તેના જવાબમાં તેઓએ એક પણ ખુલાસાનો શબ્દ નથી કર્યો. શું ચીનના કુશળતા બતાવેને કોલેસ સ્વીકારતી નથી ? કે પછી ખીલ કાંઈ બીજા વેધને ચીનના આરોપ નો વિરોધ કરતાં રાકે છે ?

કોમ્યુનિસ્ટ નથી

કે. નાવરે માટે અમલીત રીતે જોતા તેઓ કોમ્યુનિસ્ટ નથી. એમ કહેવામાં આવ્યું હોવામાં આવ્યું છે. તેમને આદોની સતેષાં બચતીમત થવું. લા.મ. કોર્મે છે છતાં એક ચંકા કહેવા રહ્યા કરી છે કે કોમિસના પ્રખુલ તરીકે કોમિસની નીતિ ધરાવતાં તેમને કયો જવાબ નથી શું ? એ પણ સાવ છે કે સરકારે કોમ્યુનિસ્ટો સાથે લિમિટ

પગલા પછી કોમિસની જોશીએ કોપચેલ કોમ્યુનિસ્ટો કરતાં નથી. છતાં અમારા અંબીર અને અમલના પ્રશ્ન પર પોતાનો ચોખ્ખો મત પણ કોમિસ જાતની સહતી નથી. આથી રીસેસને અતિરેશીય કોમ્યુનિસ્ટોને દેશમાં વધુ અમલને જણાવ છે કે, હિંદના કલો પર થતા કુશળાઓ વધુ અમલના જણાવ છે એમ જે મોઢાને ચંકા છે એને માટે મોઢાનો વાક ન કાઢી શકાય.

અરે તેમ છતાં આ રસપદ થઈ પડે છે કે કે. નાવરે વિશેષ કાંઈ જ ખુલાસો નથી કરતાં પણ હિંદના કોમ્યુનિસ્ટોએ ચીનના સરકારની તરફ ને ચોખ્ખી વખોડી છે. અને પંડીત નહેરુના પગલાને સ્વીકાર્યું છે. એક મે હોવ જાઈએ નો સરકાર છે, એનો પણ તેઓએ સ્વીકાર કર્યો છે. આ જોતા એમ સામે છે કે હિંદના કોમ્યુનિસ્ટો નેટલી પણ અહોની કોમિસ આમજ નથી થતા.

શી રામકૃષ્ણ મંડળું ઉદ્ઘાટન

રજનમાં સ્વામી શી નિલકાનંદજી એ રામકૃષ્ણ સેન્ટર આજ સુધી અમરોલી રેલવેમાં રાખ્યું હતું તે હવે એને માટે ખાસ લિમિટા મલોકાના મુખ્ય રસ્તા પર આવેલા એક જગત મહાનમાં ખસેડવામાં આવ્યું છે.

આ રામકૃષ્ણ મંડળું અને યજ્ઞ દવાખાનાની ઉદ્ઘાટન વિધી રવીવાર તા. ૨૨મીના મધ્ય મીઝ જાતીની ૩૦૦૦થી વધુ મેદની સાથે રવાના નિલકાનંદજીએ કરી હતી.

સમાજી સરખાત પ્રાચીનાથી કરી પછી બજાર જીતીન અને ભાષણો કરવામાં આવ્યા હતાં. મી. અસલીમુ કે જેઓ આફ્રિકાનું પ્રતિનિધીત્વ ધરાવતાં હતાં તેઓએ જણાવ્યું કે આ એક મહત્વ ઉપયોગી અને જરૂરી સ્થળ છે કે જેના અંત ઉપર બધી જાતીના લોકો જોવા થક થો છે અને કળી મળી એક બીજા માટે વિચારી શકે છે. આટલા વચ્ચે સુધી હિંદી એક સાથેના મારો જાણ થક થક ઉપર કાસો જ હતો. અને કહી તેમનામાં બધી વેચના રીત રીવાજે કે સુખ કુઝોના વિચાર જ નહોતો કયો. અને નથી હિંદીઓએ અમારો કયો. આથી આજે એક જ ઈશ્વરની માનવતા ધરાવતો આ પંથ મલો જ ઉપયોગી છે.

સ્વામીજીએ પણ પોતાના ભાષણમાં આ સંસ્થાની જરૂરીયાત અભિપ્રાયે દીધી કેટલી છે તે જણાવ્યું હતું. સમાજ સરખાત થકા પછી બધા આજના મહાનમાં મળ્યા હતાં અને દવાખાનાનું મહાન ભેદ હતું. ત્યાર પછી નારો અને ચાક આપવામાં આવી હતી. દવાખાનું કે. એમ. કે. નાવરે ચલાવશે. મુખ્ય સ્થાને શી એમ. બી. નાવરે હતાં.

જેટલાં આદક વખતે હતી એટલે જાણ વિચારોને દેલેલો વખતે હતી એનાથી કુનીયાને જાણ ન થયો. આર્થિક રીતે સરકારને પશુ મુદ્દાનું ન પડે અને દરેક મહેનત કરનારાઓને સાથે મહેનતાણું મળી રહેશે. એ માટે રેર ફેર સેવા આવી પ્રચારકો નીમી જનતાના કાપથી સુધારા રહેવાની જગ્યાએ કરી જરૂરી છે.

જે પ્રાઇઝ બોર્ડ બેંગલોર જગ્યાએ પ્રમાણે કાપ કરવા તબક્કા રહે તેમને રહેવા માટે થર અને અરણ્ય પોષણ માટે કારો જમાવ આપવામાં આવશે, મુજરાતી અને અંગ્રેજી બન્ને બાપનું અમર સિંધાની ભેટનું સાઈ જાન હેતુ જરૂરી છે, તે સાથે મહાત્મા આધીજ્ઞ ના સિદ્ધાંતમાં જાનનાશ નહ, વિવેચી, મહેનત, પ્રમાણિક, પ્રેમાળ, સેવાભાવી, કુલજી જમવરદાપદ, તે સામાન્ય રેપારી જાન ખરાવતા દેવા જોઈએ. કાપને માટે શીનીકસર્પ સહનુદ્ધાન રહેવાની તબક્કારી દેવી જોઈએ. એવા માટે મળી જ તો અદા પડેલી છે, થન જાન્ય અને આતરરાષ્ટ્રીય જવાત, જે જોઈએ તે અદાથી મળશે, સુવૈર્ય સેવા થય શરૂ કરી રીકો સિદ્ધિ અને સમૃદ્ધિ મેળવી શકાશે. જેમણે નિષ્કામ બાંધે જનતા જનાઈનની સેવા કરવી

હોય તેમણે વિશ્વ ન કરતાં તરત જ સંપર્ક સાધવો એવી મારી નમ વિનંતી છે.

ઈસ્ટિજ આફ્રિકાના હોટીએમાં ઉપર વર્ણવ્યા છે એવા દરિયામાં બાઈ બેંગો છે અને તેમને માટે મળી જીવન તો જરૂરી જોઈએ છે, છતાં આપણા કમનસીબે તેમાં આ વાત ઉપર જોઈ- યીનતા બતાવે, ખાન આરે નહિ અને સંભાળી સેવા કોઈ પશુ તબક્કાર નહિ થશે તો આ સંસ્થા કે જે એક ઇનકારીક રચણ છે, મહાત્મા આધીજ્ઞ અને આ દેશના હોટીએનું અણમેલ રચાય છે તે નહિવત બની જશે, જે આ દેશના હોટીએ માટે એક ચરમ બરેલું કરી. માટે નાદાકના બાઈ બેંગોને કરીથી મારી નમ જાન્ય છે કે તમારે કોઈ પશુ પ્રકારનો જોમ આપવો પડે એક નથી માત્ર સમજીને છુદ્ધ પુરવંદની જગ્યાએ અને મહેનત કરવાની જરૂર છે. જખતો રખત સાથે રાહ દોરવણી આપનારા પશુ જોઈએ છે. સંચાલનમાં કમી ટ્રસ્ટીની નથી સહેલાયથી તે ચાલ શો એક છે. માટે તરત જ અરજી કરવા થી ખાસ આમક બરી વિનંતી છે.

હરીખાલાઈ ઉકાલાઈ આરતર.
"કુટી શીનીકસ સંસ્થા"

ભારત ચેતાની તાકાત પરજ ઝંઝુમશે :—નહેરુ

(પહેલા પાનાનું અનુસંધાન)

લાચારી તરીકે જરૂરી જોઈએ નહિ કરવાની ચેતાની નીતિનો ભ્રમ કરવા ની વાતો પ્રત્યે સખત રોષ જાખવતાં થી નહેરુએ કહ્યું કે આપણે સમજ ઇતિહાસ આપણને જોમ આપે છે કે અંદરના બપને નકર કરવા માટે નહાર ના ખીન બપને જ્યારે જ્યારે નોતરવા માં આવ્યો છે ત્યારે ત્યારે આપણે દેશ ઇનકારિત મન્યો છે. આપણે હમણે જુલો કરી કશે પરંતુ પ્રાઇઝી સાથે માધુન નમાવવાનું આપણે શીખ્યા નથી. (ધમક તાળીઓ)

આપણી નીતિ છે કે પ્રાઇઝ પશુ જુલમ સાથે આપણે જરૂરી સહિયાર. નહિ કરીએ અને આપણા પમ પર જ જીવા રહીશું. આપણી તાકાત વધારીને

ખીનજો. સાથે દેશની માખતા રહીશું કુટલાક પડોશી રોજોએ જાન્યો. સાથે જરૂરી સહિયાર સાધ્યું છે અને જરૂરી સહાય મંગી છે. જરૂરી સહાય મામતા આ રોજોએ અમુક પ્રકારે ખીનજોને ચેતાની આઝાદી આપી દીધી છે. તેમજ તેમના પમ પર જીવા રહેતા નથી.

વિદેશી જરૂરી જોઈએ જાને ઇતિહાસે અપેલા જોષપદને સંભારવા નું કહીને થી નહેરુએ જણાવ્યું કે જે રાજ્યોએ એક ખીન સાથેની જાત જરૂરીયાત વિદેશીઓને મહે જોષાભાનાં જમીં દણંત આપણી પાસે છે. એનું પરિશ્રમ શું આવ્યું?

ધાડપાડુઓના નેતા સાથે ડો. સુશીલા

નાયરની વાટાઘાટ

(પહેલા પાનાનું અનુસંધાન)

મારી સાથે પાંચ જણ હતા. મિત્રો મિત્ર હાથર હતો. અમારામાના પ્રાઇઝીને પાસે રાજો ન હતા.

અમને એક જગ્યા અતાવવામાં આવી ત્યાં અમે મોટરમાંથી જીત્યાં. તે રોજા રમ જેટલાં માણસો આપી રે.કાકમાં ત્યાં જીવા હતા. એ ધાડપાડુ જો હતા. શ્રી પ્રથમ જે તેમની સાથે વાત કરતાં તેમની પ્રતિ વાખા બરી છે અને મિ અનુર ન મદ શો એમ જણાવ્યું અને મિ પ્રતિ રાજો માટે ધાતક છે અને તેમના ચેતાને માટે પશુ ધાતક છે એમ જણાવ્યું.

ધાડપાડુની રોજીના નામો કયા સંજોગોમા તેમણે આ પ્રતિ દાય ખરી, અને તેમજ કવે સમાજને ઠેવી રીતે ઉપયોગી થવા માંગે છે એ સમજાવ્યું હતું. તેમજ એ જાનની થકીએ જરૂરે માખ તો તેમને ફક્ત આપ-સહાયી દેવા જોઈએ તેમણે જણાવ્યું હતું.

ડો. નાયરે જણાવ્યું હતું કે તેમને કાવનાની સલાહ મળશે અને તેમજ એ દરજે થશે તો તેની સરકાર પર સારી અસર થશે. ધાડપાડુઓના નેતાએ એ સુચન પર વિચારણા કરવાની ખાતરી આપી હતી.

ડો. સુશીલા નાયરે જણાવ્યું હતું કે છુટી પડતાં પહેલાં ધાડપડુના નાયરે એક કાઈ તરીકે જાહેરને જોટ આપવાની જગ્યા રજોની હતી અને એક રોટ આપવા માંડ્યું હતું. પશુ ડો. નાયરે તે ભેગની ના પાઠી હતી અને જણાવ્યું હતું કે જુલના સાલમાં

થી આ ખરીદી મદ છે એટલે જ ચેતાને ખરે નહિ.

ડો. સુશીલા નાયરે તાબેતરમાં મરી અપેલ પુતળીની જોઈની તેમજ આમાં અપેલા ધાડપાડુ માનસીકના જખાઈની પશુ મુદ્દાકાત લીધી હતી.

જેટલાં કુટીઓને-ધાડપાડુઓને જોઈ મુદ્દા તેમને વસવણ જોઈએ અને માનવતાની દરિએ તેમને વિચાર કરવો જોઈએ એ માટે ડો. સુશીલા નાયરે કમ્ય કશાનાં જાનેવાને વજોરે મળી રવા છે.

અમારે જોઈએ છીએ

આ દેશમાં મહાત્મા માંથી રજાપીત શીનીકસ સંસ્થાનું તમામ સંચાલન કરવા માટે મહાત્મા આધીજ્ઞના સિદ્ધાંત માં જાનનારાં હોટી કુટુંબની જરૂર છે. અંગ્રેજ અને મુજરાતી બન્ને બાપમાં પડેલ મલાવી શો મિત્ર સાઈ જામ જાન હેતુ જરૂરી છે. એક જ કુટુંબ બુને જાપા ન જણતા કોપ તો, એમણ અને મુજરાતી માટે જે કુટુંબો કાપ કરી શકે, સાથે આસીક પચાર ઉપરાંત રહેવા માટે થર આપવામાં આવશે, રજાઈ મદ શીનીકસમાં કાપેમ રહેવાની જગ્યા વાળાએ જ અરજી કરવી, એવી, માયો, પ્રિજના ખીન જામકામે, મવ.જમ ઉપરાંતવાનું, માદકો વમારવાનું વિજેર તમામ કામે કરવા ના રહેશે. રજા મળે વા મિત્ર, સાથે તેખીત અરજી તરત જ મોકલો, કુટીઓ, શીનીકસ સંસ્થાને.

ખીન એ નવા મેરીસ્ટરો

(અમારા ખાસ અવરજખરી તરફથી)

રૂપનની સુપ્રામ કોટમાં ખીન એ નવા મેરીસ્ટરો થી રમેશચંદન નામનું મેરીસ્ટર્સ અને શ્રી. એમ. શી. નામનું રૂપન રાખલ થયા છે. તેઓ શ્રી. માક કે જેઓ પશુ વર્ગી લગી એકલા જ એક મેરીસ્ટર હતા તેમના સહ કાપકર હશે

ક.મરેસર રીતે, જાનની છોએ બને હોવાની છોએ તેઓ પ્રોપોપન મેરીસ્ટર જેટલુજ રજાન મારા છે. પશુ રૂપન મા પ્રોપોપન મેરીસ્ટરો જેટલે જેમાં ચેતાની જોષીસો મારા છે પશુ રૂપ મેરીસ્ટર કાપવાને લીધે થી, માક બીનન કાલક કાલકમાં ચેતાની મેરીસ્ટર્સ ગમે છે આથી આ નવા મેરીસ્ટરો ને રૂપ મેરીસ્ટરો મેડ પાસે ત્યાં આશીસ આપવા માટે મામણી કરવી પડશે.

રૂપ મેરીસ્ટરના ઉલાવડાપણાનું આ એક વધુ દુર્ગંતા કાપ કાપે જણાશે. કે જેનાથી એ કે જાલ નુકસાની નહીં થાય. જણ માનવ હકક અને રજાત્રતા ને જરૂર જણશે. પકકો લામશે જાલમેરી માપરવા ન રેપમાં પશુ કાઈ જાલ નુકસાન મેરીસ્ટરોને નહીં પડે એ રજા તેમણે થોડા પશુ નાખા પ્રવતો પાછળ અરમયા પડશે પશુ પ્રમ આ જરૂરની જાન્ય નીતીનો છે. અને

ધરિય પર ઉલાવડાપણાનો વિરોધ

ખીન-જોરાઓને જાન્ય જાન્ય પાસેના એક જુલમાં મોમવાના ખીનના ઉલાવડાપણાને જાહેર નાખા સાથે મળે વિરોધ કરવામાં આવ્યો હતો. એ કે, રનેક પાક અને જન કીરદ દી રમની પાસેના વિજામમાં જ હોટી એ જાન્ય સુધી જાવા. પશુ કવે તે જાન્ય ઉપર પશુ જોરાઓની જાંબો જેમાં છે. આ સાથે રાજાનીય જાણેથી થી જાવ જાનીય રહેલુ જાણે સેવરક કમન પશુ ચેતાનો સખત વિરોધ કરવા જાહેર માલનાં જોરો રહી છે.

આમ છતાં રોષ પામ ખીન એ કે, આ સાથે સુનાઈક પાદીએ કણ સુધી એક કણ પશુ કહી નથી. રૂપન સીદી કાલ-સીય ચેતાની જુની રાજાનીય ખીન જોરાઓ માટેની રમતો રમી રહી છે. આજા રાખીએ કે મેપર જાને, વિરે મ ક છે.

(ଅନୁସନ୍ଧାନ ସାଧନ)

જાપાનનાં મકાનો

• જાગ્યાની હરહસમ

મુજાહાલવાદી પક્ષના મંત્રી બી
એન. ડી. ગોરેચ્છે સોહરાણી અને
સમજાવવાને પરેશ રાજગીપ પક્ષે, તે
એ કલ્યાણ સમજાવવા જણાવ્યું હતું કે
સમજાવ અંગેના કાર્યરત કરવાથી જ
દેશની નવરચનાનું કાર્ય સિદ્ધ થઈ
શકે. આ પ્રકારની સમજાવણી વૃત્તિ
ન જતે તે પ્રજાસંમજાવદા પક્ષ પોતે
પરેશી સોહરાણીવાદી સમજાવવાની
જુમિહા પર દેશની નવરચના માટેના
કાર્યમાં અંગેના કાર્યરત કરવા અન્ય
કરશે.

મગધરાજાએ પદ્માની રીધ
મહોત્સવ પરિવડ સમયે 'દાપ્રોય પરિ-
રિપતિ' સમયે હવાય રજુ કરતાં જો
એરિએ આ પ્રમાણે અજ્ઞાત હતું.
શ્રી અરિહ મહોત્સવે આ પ્રસંગે
આગામી સીતાના નામના અવધે નિર્ધર

(43)

રાષ્ટ્ર સામેની ગંભીર સ્થિતિ

કરીને તેને સામનો કરવાની પદ્ધતિ
દાખલ કરી હતી. સ્વયંજ એકાધિપતિ
દેશના આર્થિક વિકાસને લેખીને તેમને
નમુના પાડવાની આનંદી આજ હોવાનું
જાણનારો તેમણે કહ્યું કે આજે અમિ
એકાધિપતિ રિયલિ અંગીર છે.

અંતમાં શ્રી અરોહ મહેતાએ કહ્યું
કહું કે, સુલગીતી કલ્પિત ભોવાનું
કોડી રૂબું એકરી, આપણે પથા
અચાંત અને પ્રકોષ કાળમાં છતીએ
છીએ, આવાર્તા યોમાં વર્ણોમા શું થશે
તે આપણે જાણતા નથી.

સામાન્ય રીતે આપણો પક્ષ મુંદણી
ની દ્રષ્ટિએ વિચારે છે. પરંતુ, ચારી
ચેતાની જેવી આત્મતા છે કે, તે કળો
પછી કદાચ મુંદણીમાં ન જાય તો
રૂઢ સામેના લખનો સામનો કરવાનો.

નિરધાર કરીને યજ્ઞે સુઠધીને જુઓ
જુઓ લોકજ્યે,

સાર. પછી શી જાણીએ મહેતાજી
વતંચાનં પરિશિષ્ટિયા દેશહિતની દ્રષ્ટિ
એ જાણીએ મહેતાજી કરવાની જાણવડતા
સમજાવી શકી.

અથોઃ મહેતાની દલીલને પક્ષના બીજા એક સ્વયં આગેવાન શ્રી એસ. એમ. ભોશિનેા કેઃઃ અભેા કતા. તેમણે અધ્યાપ્ય કહ્યું કે ત્યારે રાષ્ટ્રીય સંરક્ષણ અને આપણી આઝાદીને જવાબદારી સવરણ આપણી સાથે હોય ત્યારે આપણે જ એકલા કરીશું અને કોઈની સાથે નહિ ભેગાપણે એવું કહેવાનો આપણને કેષ અધિકાર નથી, પણ પ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રના દ્વારા આથી સંરક્ષણ અને ડેવલા વહીવટની જવાબદારી સહ ભેવાની સાત કરવાની રિશતિમાં આપણે પક્ષ નથી, આપણે કહી સકીએ તેમ નથી કે નરેન્દ્રને જીવું જ ભેડીએ, આપણે રતીકારણુ ભેડીએ કે આને પ્રભને એકત કરીને પરિશિતિતો સ્વયં સામનેા કરી શકે તેવા ક્ષિત્રમાં અગિત થી નરેન્દ્ર જ છેઃ એટલે તેમને સહા પર રાખવા જરૂરી છે.

પ્રાંત્ય વર્ષમાં આરત-
પાક અભેદ નહીં રહે

પ્રાચીનતાના પ્રમુખ કૌટુંબીય
એક પ્રાચીનતા એવું જણાવ્યું
કેવાનું કહેવાય છે કે તિબેટ
પરવું એની નિર્જનપ્રદી અને અધ્યા-
નિસ્તાનપ્રદી દરતાથી બાધવાની
પ્રદર્શિને પ્રાર્થના કરવા તરફથી અંગીર
એક પ્રદર્શિત એક છે.

કાપડકાન નામના એક જગના કરાચી
ખાતિના સંબંધોતાને આગેલી એક
કુલાકાતમાં પ્રમુખ અધ્યક્ષે અધ્યાપક
કેન્દ્ર કે સ્પોર્સ વર્કમાં આ પેટા ખેત
(ભારત અને પાકિસ્તાન) અંગેક નહો
રહે. તિયેક પર આનોઆએ અધ્યાપકો
કાતે અને અધ્યાપનિરાતનમાં આલી
રહેલી રતાઓ બાંધવાની પ્રવૃત્તિ કિતર
તરફથી મંચીર અપ કંપરિયત હરી
રહી છે. આ એક કિલોઅપ છે
નેના પર કુલકપ હરી યાકા એક
નથી.

આરત પાકીરતાનના મતભેદોને
ઉત્તેજ્ય કરીને પ્રમુખ અફુને કહ્યું કે
નહેરુના પાણીને અપરો કને 'હોવા'
વાની અધી થર આરી અયો છે.

ક.શ.પી.ના સભાના સમાધાનનો ઉદ્દેશ્ય ફરી પ્રખ્યાત અગ્રણી કે.જી. કે. ભારત આપેના સમગ્ર સમાધાનનો એ ઉદ્દેશ્યો તળાકો કહી. આ નો શિક્ષણ તો ભારતના પેટા ખંડનો પરસ્પર અચાલ ઉદ્દેશનો પુનઃ શરૂ કરી.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લિમિટેડ

આવ ભલનાં નાવલન, રેણી તેમજ મુલકાન કાપડ, શીઓ જાળકા અને પુરોષો માટે કોમલ ભલના લુભ નર્તી, પુલોનાં, કારકીન-જ અને જમ્બાઓ પદિ-પુટીક, બીંગસ, કો-કોનક, કોલક; તેમજીનક વિશેરે.

ଶ୍ରୀ ଶତାବ୍ଦୀ ମଧ୍ୟେ ଆର୍ଯ୍ୟ ସମାଜର ବିକାଶ

33 ਧੋਰਾ ਰਾਇ,

જોડાની સુખમાં:

தே.தொ. : ௨34-௧௦௨௧

બે.પ્ર.સ. ૧૫૪૬.

હિંદના સમાચારો

તા. ૧૪-૧૧-૫૯

હિંદ-પાક, સરહદ વાટાઘાટ

તા. ૧૫ અક્ટોબરના દિવસમાં સરહદની હિંદ-પાક, સરહદ વાટાઘાટમાં શીતે તળાવો તા. ૨૦ અક્ટોબરના દાઢામાં પુરો થયો હતો. ભારે પડાર પામ્યું હતું કે, સરહદ ઉપર મુલેદ ઘાતી બળવાય રહે તે માટેના નિયમો નક્કી કરી દેવામાં આવ્યા છે. સરહદ નીચાનીઓ મુકરર કરવાનું કાવું અને એટલું બધી પુર કરવામાં આવશે. આ કરાર બંને દેશની શાસકશાહી રીતિનું આધીન રહેશે. ભારતના કેલિફિયનના વડા સરહદ સુપ્રેમસીદે દાઢા ના કવાઇ મેચે બહુમતું હતું કે પ્રમાણ નીચાની આવી પરીપદો માત્ર કેટલાક પ્રજો નો માત્ર કરણ બનશે છે એટલું જ નહિ પણ બંને દેશનાં હિંતસમધિના સવાસોના કોલ બની છડાશે. આવી પરીપદો શરૂવાર મળે એવી આવા બેકત કરી હતી.

વિ.સલુ વિશે ત્રીજી ચોજનાનું હક્ક

વિસલુ ખાતાના સેક્ટરી શી ક. ૨૭ હાઇદીને ન્યુટીવીમાં બહુમતું હતું કે, આ પાય વરસમાં ૨૦,૦૦૦,૦૦૦ બાબતોને વિસલુ હોળ લાવવા બેકતે, હાઇદીએ અને સીએ.વી. હાલતખાનમાં હાઇતેમને માટે બ સ આકર્ષણ રખ થી નેમાં કે હેપ્પ ર્જિત, દાનરી બન થો હપરા અને પુરાતો માટે મદદ, નયોર નું બાલું, આવળની સમય આ પછગ પગ કરોડ રૂપીઆ ખચોરો, માથ પીક વિસલુની કાલેજ ૧૧-૧૪ મળના ખાળો માટે મળપીક વિસલુ ની અવરમા પછુ કરવી પડશે.

ત્રીજી ચોજનાની વેલરેર રકીએ

સેન્ટ્રલ વર્કી મ રૂપ એલ સેસીયમ વેલરેરના પ્રમુખ થીમતી કુચીગઈ વિષયે, ન્યુટીવીમાં બહુમતું હતું કે ત્રીજી ચોજનામાં સે.સીયમ વેલરેર માટે ૮૦ કરોડ રૂપીયા રખાયા છે જે, ત્રીજી ચોજનાથી અમલમાં મૂકેલ થી છે.

ત્રીજી ચોજનામાં પુરાં કરવાનાં હેતુવલ વેલરેરના કામેની રમીએ વેલરેર ખાલને તળવાર કરી નાખી છે. એમાં કલમેલી રૂબી અને ખાળો, મીખારીએ, કુખીએ, અને મંકાલારા ફર કરવા વિશેના વેલરેરના સમાવેલ

કામ છે. મોટી રકમ વીખારીએ માથે પાડવા પાછળ વપરાશે.

ભારતમાં આવેલા તિબેટીયનો ભારતમાં વાર દળાર તિબેટવાસીએ આવી ગયા છે. સાથે તેમના રીવાજો પણ મેલા આવ્યા છે. તેઓમાં પ્રવૃત્તિનો રીવાજ હજી પ્રચલીત છે. મોટાભાઈ જે સીને પરજે તે બધા ભાઈએની પત્ની મધ્યામ, બંને બે મા મરી મળ દોષ તેા બાપમે પછુ આ સી પર અધિકાર મધ્યામ. આ રીવાજને હીમે લા વરતી ગળું વધતી નથી.

શ્રી નહેરુની સિદ્ધિને ધિરદાવતા શ્રી નેરા

ન્યુટીવીના વડા પ્રધાન શ્રી ને.સ્ટર નેરો કહ્યું કે, મે ચાલના પડેલા આ વાડીયામાં કામનવેસ રાજ્યોના વડા પ્રધાનોની પરિપદ સમયા મળશે એવી આશા છે.

ચીન ભારતના સરહદી પ્રમા વિશે શી નેરો કહ્યું હતું કે વડા પ્રધાન શ્રી નેરોને ગદ્દ બ સતિપુર્વક ભારતની એકતા સિદ્ધ કરવામાં મદદન સહજતા મેળવી એક પાકીસ્તાનનું પછુ રહે થયું છે. શી નેરો બીજા કોઇ પણ દેસનું આક્રમણ સામી લેવા તબાહ નથી એ પછુ નોંધપાત્ર છે.

અમેરિકાના અસુખને એટ

અમદાવાદ, બનાસકાંઠા કંઠાના દીકા મામને એક મરીમ દરજી મળવા સુધી હોવો ખાળીને પ્રમુખ આઈઝનહૉવરને એટ આવવા માટે એક કળાકૃતિ તબાહ કરી વચો છે. મરે વર્ષે પણ આ બ દરજીને નાતાલ ને ટાકે નવી દિલ્હી, અમેરિકા એકતી પારસલ પ્રમુખ અને થીમતી આઈઝનહૉવરને ભારત-પ્રધાન કરીને હિપસામેલ ભારતીય નારીનું મિત્ર એટ મેકમુ હતું. આપરે તે રર મરે ઇચના કાપડના કેનવાસ પર ભારતીય નારીનું પદા હવત્ર મિત્ર બનાવી રહી છે. મિત્ર હાયસીસાધપી નિરિધ રંચ માં બનશે. તેને પૂર્વ કરનાં ગલુ મહિના થશે. આઈઝનહૉવર માટે આ કરછને અપાર આદર છે.

—પાકીસ્તાનના વિરોધ પ્રધાન શ્રી મંજર હાદીર કહ્યું હતું કે સમય આવે ભારે આપણે અમેરિકનું આપણી દિલ્લે સંતોષકારક ન્યાયપુરસર હોય તેવું સમાધાન થોપી કરશે.

શાંતિનો સિદ્ધાંત પાંગરે છે

તા. ૨૭ અક્ટોબરના બુનાપટ્ટ નેશનલ દિવસે એલ-ઇ-ડીવા રહીએ પરથી સદેશો પાઠવતા ભારતના પ્રમુખ કો. રાજેન્દ્રપ્રસાદે બહુમતું હતું કે, આ વર્ષે ભારે આપણે શુ. નેશનલ દિવસ ઉજવી રહ્યા છીએ ભારે અને બાજે છે કે શાંતિથી રહેવાને સિદ્ધાંત લગાઈ ન થવા દેવાની માન્યતા મૂળ ન્યાય રહ્યા છે.

મે હાકત છે કે અસરકારક સંગીન પત્રમાં હવત્ર લેવામાં નથી પરંતુ મે હામણીને સમર્થન આપતાં મિ-દો એવામાં આવે છે

માનવ કલિહાસમાં, બુનાપટ્ટ નેશનલ કોપી વધારે કલિહાસની પ્રતિનિધિત્વ પર પતી ભાતરશાહીય સંસ્થા છે. આ કેટલાક મતમેદો છે તે માટે કંઠા નથી. પરંતુ કુદાના મળા સવામે હપર રાષ્ટ્ર સજોએ એક બીજની નજી આવતા બહુમત છે.

આપરનું કુખાનું વાતારણ કે એ તંમતીની કંપી કરી સમજાવીથી કામ લેવા તરફનું છે. તે કુખાનાં બહુ અને કાતી માદનારા કરે ભારતારે છે. મે સાચું છે કે બુનાપટ્ટ નેશનલની રચના વિચન પ ધીમે-ટ બનવાની નથી, જ્યાં ને દિવસો કુર નહિ હશે કે, ભારે આ પે.બના

અમલમાં લાવવા માટે, સંગીન વિચારો રહે

કોઇ પણ વખતે આટલા બધા રાષ્ટ્રીય ભેગાં બળી માનવતાના બધાં મારેના સમાન્ય પ્રજો કરી વિચારો નથી. એકથી વધુ રાષ્ટ્રને રસસ્તા પ્રમાણેનો નિકાલ સામુદાયક પ્રમાણેથી કરવાના સિદ્ધાંતો રવીકાર નકોળા પ્રમાણમાં થઈ રહી છે. એકમુદી કોઈ-સીલ અને એવી બીજી મુખ્ય સમીતીમાં ઘણા એજેન્સીએ આવા સવાલો હવે સારીની સમજાતી થઈ છે. મે તો રવીકારનું એકમે છે, બુનાપટ્ટ નેશનલ અને તેની સમીતીએ નેમ વરસો પસાર થાય છે તેમ આવા સવાલોને વડુ સમજાવીથી સંગીનપણે હાથમાં મે છે.

બુનાપટ્ટ નેશનલના માટાં સમાવેલા સિદ્ધાંતોમાં ભારતને પુરેપુરો વિશ્વાસ છે, અમે અમારી વધા સકિત પ્રમાણે આ વિષય સંસ્થાને બહુલ બનાવવા બની રાકે એટલું હંમેશા કરતા રહેલું કે નથી મે વધારે ને વધારે હાજના બધાં કંમે કરી રાકે.

આખરના દિવસે કે ભારે ૧૪ વરસ હપર આ મદાન સરસા રચાવવામાં આવી હતી. તેના તમમ રાષ્ટ્ર સજો બન નેની કાળને અખીનકન પાડવું છું

ચોને મુકત કરેલા કેદીઓને પોર્ટુગીઝ પાછા પકડે છે

પ્રુસ દરદ મીકર ઇન્ડીએને મુખપ્રમાં તા. ૨૭ અક્ટોબરના અંગેલા દેવાલ પ્રમુખ ચોવાની પોર્ટુગીઝ મરહારે મે વના કેટલાક રાજપદારી રીએને પાછા પકડી લીધા છે. થી મસરજીદ સ કે નેમણે ચોવાના સ્વત્વ સમાજમાં આવવા પડેલો માત્ર હીમે, હવો, એમો કેલે.ક વખતથી હોદમાં હતા ને મે મરીના ઉપર ચોવા મવા હતા. તેમને પકડી લીધા છે ને તા. ૧૯ અક્ટોબરના પોર્ટુગીઝ રીપોર્ટ કરી લીધા છે.

થી બલવારો રૂશ, એમને વર્તી સુધી નેમમાં પુરી રાખી મે મરીના ઉપર હોડવા હતા. તેમને તા. ૨૮ અક્ટોબરના કરી પાછા પકડી લીધા છે. એમને પકડવામાં આવ્યા છે એવા એક બીજા નેતા થી દેલખ છે.

મે સમાચાર પણ મળ્યા છે કે થી પ્રાપ્તિતમ કાકીકર કે નેમને તા. ૧ અક્ટોબરના પકડી લીધા છે તેમના સમાને પણ મળતા દેવામાં આવનાં નથી.

થી પ્રાપ્તિતમને પોર્ટુગીઝમાં રીપોર્ટ કરી દેવામાં આવ્યા હતા લાથી છુટી તલેક વરસ ઉપર હીકુત ન આવ્ય હતા. ચોવાની સરહદ પર આવેલા બન્નેથી માધમાં હપણાં તેમણે ચોવાનીસો માટે રચનામક કાવંકારની હામણી રાક કરી હતી. પોર્ટુગીઝ સરહારે તેમને ચોવાની મુશકાત લેવાની પરમીટ આપી હતી અવરનવર તેમો ચોવાની મુશકાતે બતા હતા. પરંતુ તા. ૧ અક્ટોબરના તેમો ચોવાની સરહદમાં ક.૨૦૨થી હામજ મવા ભારે તેમને મીરસાર કરવામાં આવ્યા છે.

પરમાં કેમ બનાવી દંઝારા લાવક મુકામ. “મનને મોલ” ૨૦. કોઈક લાલ મધવાળા કુત કુર આ કામજ પર મે રંમમાં છપાવું છે. બીજ ફકત થી. ૧-૦ પે.સેલ ૮ પેની.

આ એ.સીએફ મળશે,
‘Indian Opinion’,
P. Bag, Durban.

હમણાજ આવેલ શીપમેન્ટ

ફરેક જાતની અગરબત્તીઓ જેવી કે "નજી રોક" જેટલે જોડે પંદીઆ, અસે.કાદરબાર, સુમધી રાણી, અમેલી, લતા મંગેલકર, વાંસંતી, કમ્બુ હરબાર વિગેરે. અમારા પ્રાઇવેલીટ માટે લખો. (અમે ફરેક હીંદી બનાવટનીજ અગરબત્તીઓ રાખીએ છીએ.)

લીફ્ટ આફ ૧૦ પેની રતલ
લીલી હળદળ શી. ૧-૩
આંખા હળદર શી. ૧-૩
મોટી કળા વાણુલસથ ૧/૩ રતલ

ખાલ બરોબર પેક કરી
બહાવીશું.
જોડર સાથે પસા જોડલવા
વિનંતી છે.

અમે નીચેની વસ્તુઓ કાઢવેકા હમ્પોર્ડ કરીએ છીએ.
ખાલ સારો અને કીફાયત આવે મળશે. અમારા પ્રાઇસ લીસ્ટ
માટે લખો :

શેલા મજા, જદામ, જોલમી, પેલા, મમરા, સેન્ટેલ સોપારી, કાની સોપારી,
શેલી સોપારી, જોળ, અ.મલી, ક.પે, હીંચ, મનુર, ફેક જાતની કાળો,
મજાનો આટો, અડદનો આટો, પ્રાણીવાળા નાળાંએર, વરીવારી, જીર, લમીંગ,
રેપી, રામ, અજમે, સુવા, હીમેજ, બાણ, બાણા દાળ, આખા તરવાં,
નારીયેળનો છુકો, રાજચરો, ખસખસ, હળદળ, વિગેરે.

K. HARIBHAI & SONS
(PTY) LTD.

Direct Importers : Wholesale & Retail Merchants.
81 Victoria Street, — P.O. Box 2156 — Durban.
Telegraphic Add. "BHAISONS"

* રેમિગટન

* પોર્ટેબલ

* ગુજરાતી ટાઇપરાઇટર

નવું રેમિગટન ગુજરાતી
પોર્ટેબલ ટાઇપરાઇટર
સ્ટેડર મોડલનું ધણું
સુંદર કામ આવે છે.

*

ગુજરાતીઓ માટે ઉત્તમ સાધન

આમાં અતુલવેધી ઘણા સુધારા વધારા કરવામાં આવ્યા
છે અને બહુ સરળ રીતે કાર્ય કરી શકાય છે. રેમિગટન
તમને ભેરેટી આપે છે. આજ સુધી આ કરતાં સાફ
ટાઇપરાઇટર બનાવવામાં નથી આવ્યું.

ભાવ પા. ૪૧-૧૦-૦થી ઉપર

કીમત ચુકવવા સરળ માર્ગે

ફોન : ૬૭૩૧

નેશનલ ઓફીસ સપ્લાયરસ

૭૬ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, — કરબન.

શ્રી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આગ અકસ્માત તથા હરીયાઈ માલનો

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાનું
કામ કરે છે.

આસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રૂસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ — બોક્સ નંબર ૪૭૬ — કરબન.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

શ્રી બાટપોર મહીલા મંડળ

(જોડાનીસખર્જી)

કોમનવેલ્થમાં ભારતની અગત્યતા

યુનાઇટેડ કોમનવેલ્થ ઓફ નેશન્સની ૧૬મી સભામાં ૧૯૫૬-૫૭-૫૮ના વર્ષમાં ભારતીય સરકારે ભારતની અગત્યતા વિશેષ રીતે દર્શાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો. આ સંદર્ભે ભારતીય સરકારે જે પ્રસ્તાવ રજૂ કર્યો હતો તેમાં ભારતની અગત્યતા વિશેષ રીતે દર્શાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો. આ સંદર્ભે ભારતીય સરકારે જે પ્રસ્તાવ રજૂ કર્યો હતો તેમાં ભારતની અગત્યતા વિશેષ રીતે દર્શાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો.

આ સંદર્ભે ભારતીય સરકારે જે પ્રસ્તાવ રજૂ કર્યો હતો તેમાં ભારતની અગત્યતા વિશેષ રીતે દર્શાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો. આ સંદર્ભે ભારતીય સરકારે જે પ્રસ્તાવ રજૂ કર્યો હતો તેમાં ભારતની અગત્યતા વિશેષ રીતે દર્શાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો.

આ સંદર્ભે ભારતીય સરકારે જે પ્રસ્તાવ રજૂ કર્યો હતો તેમાં ભારતની અગત્યતા વિશેષ રીતે દર્શાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો. આ સંદર્ભે ભારતીય સરકારે જે પ્રસ્તાવ રજૂ કર્યો હતો તેમાં ભારતની અગત્યતા વિશેષ રીતે દર્શાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો.

સમાલોચના

દીપક

આ સંદર્ભે ભારતીય સરકારે જે પ્રસ્તાવ રજૂ કર્યો હતો તેમાં ભારતની અગત્યતા વિશેષ રીતે દર્શાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો. આ સંદર્ભે ભારતીય સરકારે જે પ્રસ્તાવ રજૂ કર્યો હતો તેમાં ભારતની અગત્યતા વિશેષ રીતે દર્શાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો.

ક્ષમા ચાચના

આ સંદર્ભે ભારતીય સરકારે જે પ્રસ્તાવ રજૂ કર્યો હતો તેમાં ભારતની અગત્યતા વિશેષ રીતે દર્શાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો. આ સંદર્ભે ભારતીય સરકારે જે પ્રસ્તાવ રજૂ કર્યો હતો તેમાં ભારતની અગત્યતા વિશેષ રીતે દર્શાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો.

આ સંદર્ભે ભારતીય સરકારે જે પ્રસ્તાવ રજૂ કર્યો હતો તેમાં ભારતની અગત્યતા વિશેષ રીતે દર્શાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો. આ સંદર્ભે ભારતીય સરકારે જે પ્રસ્તાવ રજૂ કર્યો હતો તેમાં ભારતની અગત્યતા વિશેષ રીતે દર્શાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો.

આ સંદર્ભે ભારતીય સરકારે જે પ્રસ્તાવ રજૂ કર્યો હતો તેમાં ભારતની અગત્યતા વિશેષ રીતે દર્શાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો. આ સંદર્ભે ભારતીય સરકારે જે પ્રસ્તાવ રજૂ કર્યો હતો તેમાં ભારતની અગત્યતા વિશેષ રીતે દર્શાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો.

આ સંદર્ભે ભારતીય સરકારે જે પ્રસ્તાવ રજૂ કર્યો હતો તેમાં ભારતની અગત્યતા વિશેષ રીતે દર્શાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો. આ સંદર્ભે ભારતીય સરકારે જે પ્રસ્તાવ રજૂ કર્યો હતો તેમાં ભારતની અગત્યતા વિશેષ રીતે દર્શાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો.

શુભ પ્રસંગો માટે કોટ !

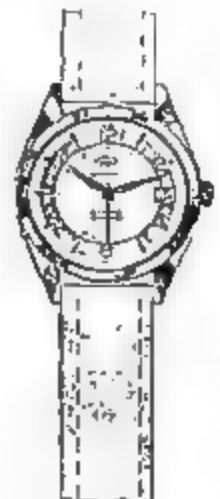
સીએ અને પ્રરૂપો માટે

ઘડીયાળ !

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ અગસ્ટનાં
એટિમિટીક ફેલેન્ડર.

- રોમર
- રોમરી
- સુદા
- રુસર

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પ્રરૂપોનાં રાટ સુદ, પાપજામા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બોક્સ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૮

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, જોડાનીસખર્જી.

આ સંદર્ભે ભારતીય સરકારે જે પ્રસ્તાવ રજૂ કર્યો હતો તેમાં ભારતની અગત્યતા વિશેષ રીતે દર્શાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો. આ સંદર્ભે ભારતીય સરકારે જે પ્રસ્તાવ રજૂ કર્યો હતો તેમાં ભારતની અગત્યતા વિશેષ રીતે દર્શાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો.

વચન કહાણી

વિહારીલાલ

(તા. ૩૦મી ઓક્ટોબરના અંકથી આપ્યું)

વિહારીની બેવડવાઈથી તે વાત જોને આના ટેવણપર કરી એવી ટેવણપર વાતાવરણ થોડું અચાંત થઈ હતું. એમ જોતાં તે ખાસ કાંઈક દુઃખાન થયું ન થયું. પણ રૂપીએ એક બહાનું હતું અને એને મનમાં ધડક હતું. કે વળી તે વિહારી અળી જાય તે એના હાથની અળ થોડીકે થોડીકે એ એમ પણ વિહારી રહી હતી કે, આ પણ કેવી છે આવી વાત સમાજમાં ઉચારવાની હતી તે વિહારી એવો નામે ઉતારો મર્મ સમજાત નહીં અને કામ પાર પડત એટલે આ ન સમજાત કે જેનો ઉચ્છ્વ વિહારી અહીં જ બેઠો છે.

આ કાળી વાતને કહે દાંડવા રૂપીની આ કમલાએ કાંઈક અમરમ જમકમ નાના લાગી. પ્રવિણ પણ ચોતાના હોતાને ખુલ્લો રાખવા કાંઈક અહીં તહીંના રમણ કુંચકાએ રહી સંભળત રહ્યો હતો. અનીલ કુમાર કાંઈક વાર કરતો હતો તે કાંઈકવાર હામાં કામ મેળવી ચુપ રહેતો અને બધો લાલ જોવા કરતો. જ્યોતે અનીલે જમ્યા પણ કાલ જોડી હતું. “હીં મારી કહે રજા આરો તો જુવું. પણ મેં કહ્યું છે આ રાત્રી એવી હતી. “રૂપી તરફ હરી અનીલે કહેવું કે “આને કોઈક રવાઈટ જાવાનું હતું અને તમે એટલે આમક કરી જવાનું છે કે જે પચતાં જોઈમાં જોઈ આર પાચ દીવસ થશે.”

કમલાએ કહ્યું કે “અરે વા તમે એવું તે શું આપ્યું છે? હરી આવળો તમારું જ થર છે અને ત્યારે નવરાત્ર મળે આવળો.”

અનીલ બહાર આવી બધાની વિદાય લઈ કારને મારી પુરી. થોડો દૂર જતાં જ એને દીશન સાથે વિહારીને જોતો જોયો. અનીલે કાર છોડી રાખી એને પાસે જોવાનો અને કારમાં મેસવા હતું.

“શું અને જોવાનો છો?” વિહારીએ પૂછ્યું.

કા તાર નામ શું છે.

છ વિહારી.

હીં એસી જ તમે મુળે આહું. વિહારી વચર કા ના જો કારમાં મોડો.

અરે વિહારી તું અહીંની વાત ત્યાં અને ત્યાંની વાત અહીં કરે છે. તેથી જ તાર નામ વિહારી પાડ્યું લાગે છે કેમ ખરે?

ના ના અનીલનાં વિહારી કુમાર એટલે મારી મોટી બેને હતું કે જો તે અન્યથા વિહાર કરે. આપ કાની

કમલા કાની કે હું ખુબ મોટો થઈ અને મન વિહાર કરું એમને જ આ નામ પાડ્યું છે.

એમ! તાર વચર કેટલે દુર છે!

બસ કહે પાસે જ છે. આ મળીને નાકે.

તું શું બજે છે.

હું છીંમાં છું.

તારે મેર કોણ કોણ છે?

મારા આપુ રમણમાં કામ કરે છે. તેથી મોટો બાપે બહાર જ રહે છે. મારે જે મોટી બેને છે એકનું નામ અમીત અને બીજાનું નામ સુધામણી અને હું તમા મારી મા બસ.

એનો વિષે વિહારીએ કહ્યું “મારા મોટા બેન મહુ બધા છે એમ એ છે તમને અમર છે અને નાના બેન બી એના જેવા વર્ષમાં છે. પણ નાના બેન કરતા મોટા બેન મહુ જ ફરીવાર છે.

વિહારી નાનો હતો પણ પછે બોલ્યો હતો. એને કુછનું શું તમે રૂપીએ સાથે પરજવાતા છો?

અનીલને ખૂબ હસવું આવ્યું અને કરતો જોઈ વિહારી કાંઈક મોટો પડ્યો. થોડીવાર પછી અનીલે કહ્યું “બધા તને જે વાત પણ થઈ ગઈ.”

વિહારી સાથે નિર્ણયપૂર્વે બેઠો. કા હું અને મનસુખ એક જ વર્ષમાં છીએ મેં એને જ તો કહ્યું હતું.”

તે ચાલતા ટેવણ પર જે જોતો છે. એ જોનાથી તો બધાના દીવાલ બમડી ચલા કરતાં પછી બીજા વાત જ શું થાય.

તમે અમરતા જ મારા પર નારા જ થાય છે મેં તો કાંઈ જ બોલું નથી. કહ્યું.

ના ના તું પછે જ સારો છે. હોરો છે પણ જે કરેનું નહોતું એકનું તે કહી છુપે તે મને અમાની લીધો એટલે તું કેમ અમર છે એમ મારી કહેના કરતાં.

કેમ મેં શું બોલું હતું. મન સુખની મા ના કહેવડો મારી મોટી બેને પણ કરી આવ્યું હતું.

ના ના તું કાંઈ જ બજાવતો નથી. બધું રૂપીએને બતાવ્યું હતું. બધી જ કાળજીથી આપ મારે માટે બમર છે.

છીંછી તમે જ કાંઈ નથી બજાવતાં. રૂપીએને આ બતાવતા પણ આવડે છે કે કેમ કોણ બજાવે પરમ દિવસે મનસુખ અને કહેવો હતો કે આ રૂપી બેન પર મહુ જ ચુકતો કરતા કરતા કારણ આ સારી નહોતી હતી. થોડું ટેવણ હતો પણ એને નહોતું કહ્યું. એ રૂપીની મા અમરી પોતેમાં છે

એને કરી દીધું હતું. હું ત્યાં રમવા બધું ત્યારે મેં તેમને કરતાં જોવા કરતાં બરે આપ! તું તો મોટો પાછો છોરો છે. હીં પણ તારી બધી એજ નાસ્તાનું બધું કહ્યું હતું એની આંખી શું તારે મેર આવું તો એવો નહોતો અને પાછો મળતો?

અમર, અને જો નાંખે તો મારા બન્ને કાન આમળતો.

અને તારી છત થાય તો શું મારા કાન આમળતો?

છીંછી છીંછી એમ કહે કરામ. તમે તો મારાથી થજા મોટા છો-પણ જો તમે કરો તો મને પેસા આવળો.

કેટલા આવળા પડશે!

વિહારી કાંઈક વિચારમાં પડ્યો. પછી કહે, “એક રૂપીએ આવળો.” બસ એક જ રૂપીએ!

હીં તો મેં આવળો, અને તો સારજ છે. મારા જે કાનના બરલામાં જે રૂપીએ હમણા જ મારો ને આ અમારું પર આવ્યું!

અરે તું તે પામલ થયો કે શું? આટલું આપા પછી કહે કાંઈ થોડું જ બધાં!

હીં તો પરમ દીવસે રૂપીએ જે કાનના આવળો. આવળો ને!

અરે બજે કે તું જ થરને મોટો હોય એમ આવળું આવે છે. અને તો તારે મેર કાંઈ જોળખડું નથી. હું નમર જોળખડો આવું તો બધા અને શું કહેશે? તારી મોટી બેન તો મને બાઉપોતો કહેશે.

વાહ એમ કેમ કહી શકે. હું જોવાનું છું. હું તમને જોળખડું છું. પછી કાંઈ કેમ નારા જ થાય. કરતાં કાંઈ એક વાત કહી છું અને મારાની જેમ પેસાદર નથી મારી જ છીએ. આથી ત્યાં આપુ તેવું બારે બારે વારી એ કલા અમે ન બનાવીએ. હીં ત્યારે રૂપીએ બહુ આવળો છે.

હીં મેં આવળું આવ્યું છે તો આનીય પણ હવે આહ જ સમજ અને થરમાં રોષને કાંઈ કરતો નહીં અને ન તો તારા મોરત મનસુખને આવડે.

કાંઈ કહેતો અને એમને રોષને જોવાનો પણ નહીં અને ત્યાંની વાત પણ રોષને કહેવડો નહીં, હીં.

ના હું કહે મનસુખ સારું જોવા જાનો જ નથી અને ટેવણ પરથી કહાણો અને જે ત્યાં જ મેસો. રજો આવડે કાંઈ મીન હોય!

ના એમ મુરસો ન કરાવ. તમારે જોવાનું પણ હવે તારે મેર આ વખતે ન જોવાનું.

પણ તમે નાસ્તાન ના પડે છે. તો તમે આપા વચર પરીક્ષા કેમ કરશે. અહા!

રામતા આવડે છે કે નહીં એ હું મોટું જોતા જ જણી શકું છું. પણ અહા તારી મોટી બેનની જે વાતો તો બધી કરી પણ એ કેવાવમાં કેવી છે એ તો કહું જ નહીં.

બહુ જ સુદર તમને અમર છે. રૂપીએને તો એક કલાક મુખી મોટે રંગ લખડા કરે છે મારી મોટી બેન તો કાંઈ જ સમાજની નથી છતાં બધી જ સુદર છે. એ મામ પણ જે એટલું સુદર કે તમે સંકળી ખુબ મરો પણ એક વાંધો છે.

આટલું કહી વિહારી વિચારમાં પડ્યો અને મુખ વધ ગયો.

અનીલે પૂછ્યું કે શું વિચારમાં પડ્યો?

કા તમે એમ કરો તમે એને આમક કરશે તો મેં અમર નાકે. મારી રૂપીએની જેમ તે અમરી અમરી મારે નહીં.

હીં ત્યારે નમરો રૂપીએ આનીલ. વિહારીએ વળતા નમરો કર્યા અને અનીલે કાર મારી મુગી.

“અમર”

—સાડા માર બાબથી વધુ કહેવો. વર્ણા બોલનાર દાંડપોટ અને અમર. વર્ણા મુનીયનના અનરમ સેક્રેટરી મી. જે. કઝીન જન-ગુમારીમાં મારતની મુલાકાતે આવડે તે કરમાન તેજો દેવ મુનીયન કો-સર-સર્મા કાળવી આવડે.

આથે બાંધવાની રીતન અને બેઠીએ

અખમલ, સાટીન, લાફેલા લોકોની, રીતન અનેક જમ, દીવાલન અને સાઈલમાં મળશે, અને મંડપ અને મોટા સભ્યવાળા ચાંદે અમરનાં મીડને અળા રાહેશે.

અમરમાં ચાંદે અખમલ, અને ફેસલ તથા ફેસલની ટોપીએ દીવાલન બાંધે બનાવી આવવામાં આવશે.

આંચોડે બાંધવા અખમલ, રેસમ, મોટાન વિમેરનાં કુલોની જમ વંચની બેઠીએ અને અનેક અકાળા ઓચર અમરો.

ટેવણ પર મુકવા માટે ખાસતીકના મુકર કુલો મળશે.

કેકાણું: માબરો હેટસ (મો.) લી.

હેટીક એન્ડ ઓફર-સ હેટ મેન્ડરેન્સર,

ફોન: ૮૩૫-૭૬૬૨ પહેલે માળે, બોક્સ પરપાક.

મારકર મેન્સર — ૩૩ મેરક ફ્રીડ, — બોહાનીસમર્મ.

સરેલા ખેરાકના દીને

સા. સમ આશીર્વાદી રેલમા ખોટના દીને એ સંડેન મોડેલમાં આપ્યા હતાં તે સાવ "સરેલા અને માનવ ન ખાઈ શકે તેવા મધાના છે." એમ ત્યાંના હાખાઓએ જાહેર કર્યું છે. આ વિશે એમ કહેવાય છે કે "આ દીને નેટીવા ખારે ખાધ કરવા માં આપ્યા હતા અને સુલથી સંડેન મોડેલની દેવમાં આપ્યા."

અહીંના રેખારીઓને આ એક નવીન અધ્યાત્મિક દુકીયત પણ પડી છે. મોટા રેખારીઓના અધ્યાત્મિક મુલ્ય તેઓ કહે છે કે તેમને એવી સરકારની કેવળ નીતિ વિશે જાણ

સુધી ભણી નથી કે, નેટીવો ખારે સરેલા મોટ તપમાર કરવામાં આવે છે. પણ તેઓને એ અનુભવ છે કે, યદેરના નેટીવા સારો અને જોખમી માલ વધારે નાજી ખાચીને પણ તેવા કમળતાં હોય છે. "સારું ટુંક"ને જમાનો હવે મરે છે. આથી એમ પણ નથી કામતું કે, હાખના લોખી પણ આવો મધાનો ખેરાક છે.

હવે પ્રશ્ન એ છે કે આ વિશે સરકાર કંઈ તપાસ કરી સત્ય જાણ અધ્યાત્મિક છે કે પછી હાખના સમાચારો ન પુરતા છે ?

પરચુરણ

—પ્રખ્યાત અંગ્રેજી નવલ કથારત્રી મી. સી. આર્થરે મોખાને તા. ૧૭ અગસ્ટના મુળપ્રકાશન કર્યું હતું કે, મી. રામકૃષ્ણના પુરતો હાસ્ય વારતાત્મક તત્વજન વિશે તેઓ યશ્વં છોખ્યા છે. આ વિષયથી તેમના "રેસ્ટ્રે એન્ડ" પુસ્તક સમ્પતમાં ધણી મદદ મળી છે. ૮૫ વરસના આ સારસ કમળા કુર પુરતો પ્રવાસ કરી રહ્યા છે.

—સીધોના માલીતી ખાતાના પ્રધાન શ્રી મરીશ્વર પર એક પાસંમાં મેરી યા.૫ પુરી લેખના પર મોહવામાં આવ્યો હતો. આ હાવતુ તેમને જાન મેવા મોહવામાં આવ્યું હતું "પણ નિષ્ફળ ચડ્યું હતું. પેરેટ ખાતાને અંદર હતાં અધ્યાત્મિક મહેમ મરે અને પેરેટની કાબરીયા તે હિમાલી નોવામાં આવ્યું હતું.

—તા. ૧૪ નવેમ્બર ચીફમન કે ના પ્રસંગીક વાર્તા ૧૫ નવા પેશના આસ પેરેટને રેસ્ટ્રે ખારતના પેરેટ ખાતાં તરફથી પ્રસિદ્ધ થયે. આ વરસ ના આ દિવસના સુમે કહે. રખતમાં બળગેને સાફે શિશુ આવ્યું. અનાથ ને ભલજેલને આકરો આપવો.

—૧-૧૦-૧૯૫૮થી હોટમા આવતા પરેટોઓની રીત સરની નોખણી સરકારે ચર કરી હતી. તે અનુસાર આ આખા વરસ રખતના ખારતમાં યાસીક ૪ હબરની સરેલકા કુલાકાતી ઝોની થાય છે. આમાં કોમનવેલ્થ અને પ્રેટરોરેટોનો સમાવેશ નથી કરવામાં આવ્યો. અમેરીકોના ૧૭૮૨૧ અમન, ૪૩૨૭ અને રશીયોના ૪૨૦૧ હતાં. અમરિયી ૨૮૭૦ પણ આવ્યા હતા.

સુરત રેલ સંકટ નિવારણ ફંડ (કોમ્મિટી)

સેવાઓ શ્રીમા પા. હ-૭-૦૦; સરકારી મીડા, જ'લમા મીડા. નારાયણભાઈ છીયા, નામરમાઈ મીડા, ભાવજમાઈ ભવજ, A. David & Co. (Pty) Ltd., Awerbuck, Brown & Co. (Pty) Ltd., S. Apter & Co. (Pty) Ltd., S. Louverdis (Pty) Ltd., Klon Bros. (Pty) Ltd., પ્રત્યેક પા ૫-૫-૦૦; J. Christolm Wightman & Co. (Pty) Ltd., પા. ૫-૦-૦૦; વાયા અધર્મ, ભર્મા હાઈમ, M.S. Padusky પ્રત્યેક પા. ૩-૨-૦૦; શ્રી. મેરન, વાલીનેન કાલા, એ. આર. રેલ્લીકર, બી. ભાલ પાયા, G. N. Nairloo, T. Singaram પ્રત્યેક પા. ૨-૨-૦૦; શ્રી. છુપીયા પા. ૨-૧-૦૦; શ્રી. રેવા, નાના મીડા, અવજમા મીડા, રતનેવ કામજ, એમ. એન. રવજોડ, A. O. Barday, G. M. Mookry, A. H. Wookery, એમ. કાલ, એ. કાલ, શ્રી. એમ. પરે, H. M. Barday, એન. કે. વારમા, વા. વધારીયા, પી. જી. G. S. Nairloo, Chimies Cafe, M. G. Samy, K. M. Pillay, A. G. Samy, N. Padusky, T. V. S. Pillay, Barnay, M. S. Axon પ્રત્યેક પા. ૧-૧-૦૦; તાના હાલા, E. Loo Fong, પ્રત્યેક પા. ૧-૦-૦૦; કાચી મદમદ, એ. કુલીન, H. Barday, A. Barday પ્રત્યેક શ્રી. ૧-૦-૦૦; એ. એમ. પાલ્લીકર શ્રી. ૫-૧. કમ સરવાળે પા. ૧૧૬-૧-૧.

પો. ડે. ૧૪૬૦

ટેલિગ્રાફ નં-૫૬૧૦

ટેલિગ્રાફ મેસેજ : "અમલદે"

અગત અધર્મ (પ્રા) લી.

૧૪ કોર્ટ રીટ,

એ હા ની સ અ નં.

હોલસેલ અને રીટર્લ અર્થના અને ઉપોદ્ધાસ

ખાસ કરીને હમારે ત્યાં ઉન્નિયન અને ઉન્નિય શાસ્ત્રી, રેસી માધ્યામાં નાંખવાના ભલ જલના તેથી-અતરે, રેસેલેસ રીટ, પીતળના અને એન્ડુમીન્યમના વાસલો-હાથ અને પહોરટીકની અમલીએ-ટેરમ્સો અને રેસેલેસ તથા બીજા અનેક રેસી ઓએ ઊંખાયત અવધી મળતો.

હમણા જ આવેલો હિંદનો માલ

અથવા અર્થ અવલ

સીધી અવલ કરવાથી અમારો માલ સફતો અને સારો હોય છે. મરે તે બીજા માલ સાથે સમાવેશ.

અમારખતી :

પાર્ટ ૨-૫૧-૦૦ આ તે. ૪/૦-૪૩૫, કુલ ૧૫૫૫ આ તે. ૪/૦-૪૩૫ અને ૪/૦-૪૩૫ આ તે. ૪/૦-૪૩૫, રીટર નં. ૪૪૪ ૪/૦-૪૩૫ વચ્ચે (પ્રત્યેક પહોરમાં અતરની રીટી તથા) ૪ તે. ૪/૦-૪૩૫. ટેરમ્સો અને રેસેલેસ અવલ સાથે સાથે માલ હોલની બનાવટના ૨૫/૧૦, ૦ પ્રત્યેકના કુલી અને રેસેલેસ અને ખાસ રખતની ખાલીતો સાથે. ટેલિગ્રાફ નં. ૫૫૫૫૫૫.

શ્રી. એ. ડી. એલ્ડર નેપથતા ૩૫ ૬૬૬ ડી. પેરેટો તેવામાં આવશે.

એ. કે. હુસેન એન્ડ સન્સ

૧૧૧ કવીન રીટ, રખતના. બોક્સ ૨૧૬૮, ફોન ૨૭૩૪૮/૯.

સીટ નં. ૩ બોધપ્રદ નવાં પુસ્તકો

અમલકા ઉત્તિહાસક કલ્પિત રેખાકર્ષન (અપાલકાલક)	૧૮ ૦
મહારાજાઈની હાલની કામ ૧ શ્રી (સુભાવીના નથી. હોલીમાં અ છે)	૧૦ ૦
" " " ૧ શ્રી " છે.	૧૨ ૦
" " " ૨ શ્રી " છે.	૧૧ ૦
" " " ૩ શ્રી " છે.	૮ ૦
અમલકા આનંદ (કાલ કાલેલક)	૮ ૩
અમારાં મા (વનખાના એવ)	૪ ૩
રેખાકર્ષી રિકાલ	૩ ૫
ઓન રેસેલેસ અવલ (કુલકર્ષક અમાર્થ)	૨ ૫
અધ્યાત્મ એવી વાતો " "	૧ ૩
અવન અને વાલ " "	૧ ૩
અર્થ સરજાપો " "	૧ ૩
અમાલ રીટર પ્રકરો " "	૨ ૦
પ્રતિભાઈ પેલ " "	૧ ૩
અમલકા " "	૨ ૧
પ્રત્યેક રીટીઓ " "	૨ ૦
મોટા મા. ભુલના અવ " "	૨ ૦
રીટ અને સરજાપો " "	૧ ૩
રેખાકર્ષીની અપ રખાઓ " "	૧ ૬
સંલ સમાચર " "	૧ ૩
માનવ અવનંદ અવેસત " "	૧ ૩
પ્રાચીન રીટર અવલ (સોખાવાલક અવ)	૧ ૬
મરિયોલો વિનોડ (અમલકાઈ અવલ)	૨ ૦
અધ્યાત્મ આ રે પવે (અમલકાઈ અવ)	૨ ૫
અવેસત અમાલ અર્થ (ઈ. એ.)	૧ ૧
અંધી " " " (ફીનીક)	૨ ૦
રેસેલેસ અધ્યાત્મિકી " " (ફીનીક)	૧ ૦

C/O 'INDIAN OPINION,' Private Bag, Durban.

જાન પ્રસંગે માટે

અમને મળો.

સુરતી જામજના અને રહેસદ્દીયા છીએ.

શ્રી કેપીટનની અગ્રણી નીચે સુનીવચન અને રહેસદ્દીયાના મોઢ પછી આગળ તમારે જુદાં આવી રહેસદ્દીયાને અને કન્ડાઈ બર્થો.

કેપીટન બાલકની હોટેલ

(શ્રી કોર્નર મીડલ હાઉસ)

શ્રી અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુલાખર - ફરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૬

ટેલીગ્રાફ: KAPITAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

લુકીપર, મુસાફરી, લીમીટેડ અને જનરલ એજન્ટ

હીરુભાઈ અને દુનીયાના મોઢ પછી જામજના કન્ડાઈ હિમાઈ અને અખીન મીને પ્રજાસી કરના થેર યોગ્ય, અમારી માર્ગે પ્રદીપ કરી.

જામજી, આમ, મીરી, કુલ્લદ, અસ્માત, પોટખાસ, વિવેચના લીમી અને જામજના જામજી છીએ.

ફેબ્રુઆરી, પાસનલ ટેકસ, હિમાનના થાપકા જામજના રેવન્યુ કમીશનરના સર્વિસીટ કે વેપારના લાઇસેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ કમીશનરને જામજી જામજીના મોઢ પછી શ્રી લીમી વિન્ય અને જુદાં સમાજ આપીએ છીએ.

રેસનલ ગ્રુપ્પુલના હાઈ એક્સીસીવેસન એન્ડ કોર્પોરેટીવ અને રે.ઈ.સી.વર ઈન્ટરપ્રાઇઝ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033.

26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

આંગા બાજા, લીલી બાજા, રતાજી અને સુરકની બાજા

ચાકુ કે. આદુ બાજા લાવ, લસણ બાજા લાવ,

પાપડ નંબર ૧ શી. ૧૦, નંબર ૨ શી. ૮ ૧૦૦.

કુચી અને લેવલી પાન બાજા લાવ, રોસ્ટન લુફ. બાજાઈ મોઢ થી. ૧૦-૧ હાખી અને રહેસદ્દીયાના થી. ૧૧-૧ હાખી.

રહેસદ્દીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને કમીશનર મોઢના મોઢરો કપર પુરક ખાન આપી મોઢ પછી જુદાં જામજી કરાવી મોઢાઈ.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીયર! ફરનીયર!! ફરનીયર!!!

મેડરમ કુલ, કામજીનરમ કુલ, મોઢરો, રહેસદ્દીયા મેડર, સાઈડ મોઢરો જોડીસ ટેકસ, જુકે કેસ, ટેબલ, લાલ કીકાલ અને અચીટી શકરો. જાતે જામજી લાલ લેખા કુકરો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ફરેસર—

જે જામજી રહેસદ્દીયા નીચે રહેસદ્દીયા થાવ છે. રેસી લીમી 'હમીશ' હાઈ-વાર ૧૬ છે. ખાન રહેસદ્દીયા પ્રાઈસ લીમી અંગાજી અને રેસી આગળ મોઢરો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2526.

હીંદની મોઢામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

ફરતમજી જાલભાઈ ફરતમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

અધી જાતના વિમાનો અને ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૬૧૦.

ટેલીફોન : ૧૧૧ ઇલેવનથ એવન્યુ,

ડરબન.

ટેલીફોન:

ઓફીસ : ૨૫૮૪૫

ટેલીફોન : ૩૧૪૧૩.

*'Tis not the dying for
a faith that is so hard,
'Tis the living up to it
that is difficult.*

—Thackeray.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Mahatma Gandhi—1918-1956.

No. 48—Vol. LVII.

Friday, 11th December, 1959

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER
PRICE: FOUR PENCE

Threat Of Fascism In Ceylon

By CYRIL DUNN In The "Observer"

COLOMBO.

IT might be thought that even the murder of a Prime Minister would cause rather less than the normal stir in an island where for the past two years the homicide rate has been almost two a day. But in fact Solomon Bandaranaike's death has been followed in Ceylon by an emotional upheaval of staggering scope.

As a result political thinking has been, to say the least confused. The murder has clarified in a startling way the real nature of the political crisis which has troubled Ceylon since Mr. Bandaranaike's election in 1956. Talking endlessly and about nothing else in a capital which seems to have become a complex of jury rooms, many citizens are by now convinced that the enemies of democracy have been identified. But to this self-generated illumination they mostly respond with defeatism or irrational hope.

Until Mr. Bandaranaike was shot on his veranda, many Ceylonese supposed the days of democracy to be numbered in their island but could predict no very clear alternative. They mentioned the familiar ones—Communism and military dictatorship—but agreed that the prospects did not look ominously bright for either.

There are many Marxists in the island, but most are quaint survivals. The new Prime Minister, Mr. Wijayananda Dahanayake, was

himself at one time a declared Bolshevik. There is a small Communist Party of the orthodox kind. But the main body on the Left is Trotskyist, with a unique distaste for Communism of the global sort. They form entirely respectable parts of the Opposition in Ceylon's Parliament.

Military Coup Unlikely

The outlook for a military coup is also dim. Ceylon does not go in for

military heroes, the admiral man is one who has done well in the Civil Service. Nor do the armed forces seem to have any officer at all interested in taking power. In any event, there is one surely fatal bar to political ambition of this kind. The troops on whose loyalty an aspiring officer would have to rely are mainly Sinhalese-Buddhist, most officers are Christian.

The islanders themselves always draw attention to these useful impediments, but the process rarely seemed to ease their anxiety. They were still afraid of some kind of coup, without being able to guess its source or imagine its methods. It was, so to

speak, impalpably in the air.

This of course explains why so many Ceylonese jumped at once to the conclusion that the murder of Mr. Bandaranaike was an act of political terrorism. They did so unsupported by any evidence, indeed, they reject with derision at least some testimony to the contrary.

The roots of the plot are generally discovered among the extremists of the Sinhalese-Buddhist community. Many were known to be angrily convinced that Mr. Bandaranaike was betraying them, that he no longer meant to discharge his underlings, supposedly given when the Sinhalese-Buddhist vote carried him to power in 1956, to favour their people at the expense of the Ceylon Tamil and Christian minorities.

It was never very easy to know what the late Prime Minister was about. As one political crisis followed another in the last year of his life, he was obliged to dart breathlessly about stopping leaks in a dam and declaring it impermeable. He naturally seemed evasive.

Amends For Raw Deal In Past

But plainly his heart was never in the outmoded
(Continued on page 475)

Kashmir Closed To India

SRINAGAR.

THE Kashmir Legislative Assembly unanimously decided to abandon the right to have elections in Jammu and Kashmir conducted by an election commission of their own and accepted that of India. In a series of amendments to the Constitution judges of the High Court are given the same status as those of other Indian High Courts, and they cannot be dismissed except by a two-thirds

majority vote in the Indian Parliament. The Kashmir Government recommends to the Indian Government that relevant portions of the Indian Constitution be applied to Kashmir through a presidential order.

These measures come into force on January 26 next. The Premier of the state, Bakshi Ghulam Mohammed, pointed out that the restriction of voting rights to Kashmir's permanent residents was still safeguarded.

OPINION

FRIDAY, 11TH DECEMBER 1959

Verwoerd's New Recruit

A GREAT deal of unnecessary heat has been generated in the country by the asinine remarks of Field Marshall Montgomery who, after a brief visit to Johannesburg, recruited himself as an unpaid volunteer for the Union's State Information Service.

Before he left London, Lord Montgomery told reporters that his visit to South Africa was to "see for him self." He came, he was whisked around by government and Municipal officials on carefully conducted tours of a few places. He saw no slums, looked at no cases of kwashiorkor (that disease of starvation); he met not a single non-White leader, went nowhere near a Liberal or even a Progressive. The great general was so busy being fêted and dodging the press that he could find no time to spare to see any informed member of the Race Relations Institute. But he saw Dr. Verwoerd and other Ministers. He spent practically all his time in the company of persons dedicated to the cause of apartheid.

Publicity Agent

Hence he was able to promise the Nationalists that he would be their publicity agent abroad. None of which reflects in any way upon the Field Marshall's integrity or on his undoubted military prowess. Or on the considerable contribution he made to democracy in its fight for survival against Hitler's hordes. But even men who are great in many fields could be led astray in others.

Field Marshall Montgomery is not a fool. But it is a matter for regret that he should offer himself as a tool to the successors of the dictator whom he helped to defeat.

Even if he were however, opponents of apartheid have little cause for perturbation, for even the flamboyant general must know that his very flamboyancy nullifies the effects of his words on other than military matters.

Thoughts From Rabindranath

God with us is not a distant God; He belongs to our homes, as well as to our temples. We feel His nearness to us in all the human relationships of love and affection, and in our festivities. He is the chief guest whom we honour. In seasons of flower and fruit, in the coming of the rain, in the fulness of the autumn, we see the hem of his mantle and hear his footsteps. We worship Him in all the true objects of our worship and love him wherever our love is true. In the woman who is good we know Him, in the man who is true we know Him.

Comment On Men And Events

Things Mr. Macmillan Should Know

By JORDAN K. NGUBANE

THERE is excited expectation in the Nationalist Press which is inspired by the fact that such a distinguished representative of the West as the British Prime Minister will be visiting this country soon. We can understand why the Nats are moving heaven and earth to prove that they are Britain's best chummers. The bidding they are getting in the United Nations and the developing boycotts in Great Britain can prove even to the densest Nat that world opinion can no longer be defied.

Now that they are face to face with the inevitable result of their oppressive policies, the Nats are scared and they are beginning to grope for friends. They realise that Great Britain, after all the hard things they have been saying against her during the last fifty years, is their best friend.

Mr. Macmillan is coming to this country as the political representative of the people of Great Britain and, to stretch the point a little further, also as the head of a senior nation in the Commonwealth. He comes here not only as the guest of the Union's Prime Minister; he is the guest of the people of South Africa.

He cannot tell the South Africans how to run their affairs. But as the representative of a key people in the Commonwealth it is his business also to avoid doing things which would strain the relations between members of the Commonwealth.

United Nations

The non-Europeans in this country rightly fear that the invitation was intended to boost up apartheid; to attract a little more British capital to bolster up the tottering apartheid structure. It was also meant to be a pat on the back for the way in which Mr. Macmillan's government has supported South Africa in the United Nations.

Viewed in this light, the acceptance of the invitation has the makings of an endorsement of apartheid. As such it will give offence to the non-White victims of Verwoerd's wicked ideology. This, Mr. Macmillan should know.

The Africans of the Union are not as yet in the position to influence events inside the Commonwealth to any appreciable extent. As a practical politician, Mr. Macmillan will most probably find it unnecessary to conduct himself in ways which will not affront them.

But it should be clear to him that the Commonwealth also has

Africans and Asians. The fact that he will be coming to South Africa after having been the guest of the Government of Ghana suggests that he wants to please both sides. It cannot be done. Dr. Nkrumah has made it plain that he hates and loathes apartheid. He takes this stand because if he came to this country he would be insulted because of his race and colour.

No Argument

It is no argument for Mr. Macmillan to say that he will not attack apartheid because he does not wish to interfere in the domestic affairs of a member country in the Commonwealth. As an ideology apartheid affects the non-White members of the Commonwealth vitally. By increasing the strains within the Commonwealth it ceases to be something that concerns the South Africans only. When he blinds his eye to this fact, Mr. Macmillan merely succeeds in placing himself in the position where he cannot avoid giving the green light to Verwoerd.

Mr. Macmillan should know something else. Next year the Prime Minister of the Soviet Union visits Africa as a counter-blast to Vice President Nixon's historic trip to Ghana when that country gained its independence. The non-White peoples of Africa attach the greatest significance to the fact that in 1960 Khrushchev and Macmillan will be in Africa. The one will, to judge by his statements in date, obviously have come to reinforce the humiliation of the people of Africa by giving to apartheid a new lease of life and giving it the (no matter how qualified) blessings of his government.

To be sure that he does this task well, he will most probably allow himself to move only in White circles. He is a White man, you see and in a country dominated by Whites even he would see no violent attack on any sacred principle in the fact that he moved among people of his race only.

N.I.C. And Maoise Tung

(From Our Own Correspondent)

The refusal of the leadership of the Natal Indian Congress to declare itself clearly on the naked aggression upon Indian territory by Communist China is already having repercussions within Natal's largest Indian political organisation. After much public prodding, an evasive statement on the Sino-Indian border dispute was issued by the Congress president, Dr G. M. Natcher. This statement, which was carefully worded after much behind-the-scenes discussion, failed to satisfy the Indian public of Natal. The N.I.C. president has been widely criticised for his fence-sitting attitude and the Indian people have not been slow in expressing their disgust that a local Indian political organisation, previously well-known when it came to denouncing the imperialist encroachments of Britain and America, appeared so reluctant to say even a common-sense "hello" to Asia's leading imperialist of the 20th century, Communist Mao Tse Tung.

Indeed the N.I.C. statement did not even go as far as the opinion expressed by Premier Khrushchev of Russia, let alone the decisive stand taken by the Indian Communist Party in defence of the MacMahon line. The Communist Party of India went even further and declared its solidarity with the rest of India, while it promised the fullest support to Mr. Nehru in his attempt to find an acceptable solution to the dispute. The Indian Communists did not however take this decision without internal strains. The Stalinists steadfastly refused to say or do anything that might embarrass Comrade Mao, but the majority had their eyes trained upon the Indian people as a whole and responded in part to the nationwide anger aroused by the Chinese killing of Indian patrol troops.

N.I.C. Maintains Quiet

In contrast, the Natal Indian Congress has said absolutely nothing about the murder of Indian servicemen by Chinese Communist soldiers.

It is believed that left to him self, the N.I.C. president, Dr G. M. Natcher would have taken a firm stand in defence of India's stand in the dispute. He never has been a Communist nor even a sympathiser of Communism. But the Stalinists still exert a powerful influence, directly and

indirectly, in the councils of the Congress. Even some members of the N.I.C. top organs who themselves are not Communists are, perhaps without quite realising it, firmly in the grip of those, officially outside the N.I.C., who nevertheless wield a tremendous amount of influence.

But these forces are not having things all their own way, according to some reports. The non-Communist and uncommitted members of the N.I.C. are becoming increasingly restless as a result of this pro-Communist attitude of some of their number. Furthermore, ties of emotion and custom are still strong, and it is natural that sympathies should lie with India.

Explosion May Come

Unless some compromise is worked out soon with the Natal Indian Congress, a major explosion may shortly be expected. This would certainly have come sooner had it not been for the necessity to maintain solidarity in the face of the deportations of the Nationalist Government at home. Even those who have become bitterly anti-Communist as a result of becoming disillusioned in recent months are not anxious to have a public split within the Indian Congress. They reason, correctly, that whatever differences there might be should be brushed up first by the Nationalists exploit the situation for their own ends. For this reason, the explosion when it comes will be muffled. But its effect upon the internal structure of the N.I.C. will nonetheless be far-reaching.

Here again is a clear example of the suppression of Communism Act restoring the hard Communists. Their critics are hamstrung in that they would not name them and attack openly their activities is first loyalty to Peking and Moscow.

..... HAWKERS AND TRADERS

Good's wrist watches, 17/6 with 15 jewels 22/6; 17 jewels, water proof, shockproof 32/6; 21 jewels, water proof, shockproof, 37/6; 25 jewels, water proof, shockproof, 41/6. Ladies wrist watches 30/6 25 jewels 45/6. A. I. Agencies, P.O. Box 3180, Cape Town.

No Catalogues

The Nats Are Honest In This Instance

(From Our Own Correspondent)

HUMAN Rights Day, December 10th, was observed in Durban at a joint meeting arranged by the Liberal Party and the Congress. Speakers referred to the universal Declaration of Human Rights to which most of the civilized world has subscribed. Conspicuous among those nations that have refused to associate themselves with this international instrument is the Union of South Africa.

Perhaps the Nationalist Government should be admired rather than criticised for this refusal, for it is at least honest in not pretending principles to which it is totally opposed. The Human Rights Declaration subscribes to the dignity of the individual; to his right to participate in free elections to choose the government of his country; to his right to sell his labour on the highest bidder and to organise trade unions; to freedom of movement and of speech and of assembly; to live and work at a place of his own choice, or free and compulsory education; of the freedom from arbitrary arrest and for trial in the Courts.

The Declaration stands for

democracy and decency in government. The Nationalist Government stands for exactly the opposite in all things. In the laws it has pushed through Parliament; in the regulations it prescribes under these laws in the manner in which it administers these laws and regulations the government of Verwoerd denies democracy, it denies freedom, it denies justice. And by refusing to subscribe to the Declaration, it underlines this refusal. It is, as has been said, at least honest. It does not take itself with the hypocrisy of a Simon van der Vliet in national and international politics. Or for that matter of Khrushchev or even of Khrushchev's friends and followers in this country.

But a thief who openly admits his thievery remains a despoiler. A tyrant who proclaims his tyranny is just as hateful.

And in observing Human Rights Day on Thursday, the people of all races who gathered in Durban protested against this theft, this tyranny, and quietly re-dedicated themselves to the restoration of stolen rights, the uprooting of tyranny.

BOOKS FOR ALL OCCASIONS

The Complete Letter Writer For All Occasions	7	0
The Business Letter Writer	1	0
Dreams and Their Meanings Significance	11	0
Dreams and Omen Their Meanings	1	0
How To Read Your Hands by M. B. B. B.	11	0
Palms How to Read the Hand	1	0
Fortune Teller Every Known Method	2	0
How To Conduct Meetings For All Occasions	2	0
Talk and Speeches How To Prepare and Deliver	2	0
How to Write Correctly Write Easily	1	0
Correct Conduct Perfect Etiquette for All	2	0
How to Become a Vocalist How to Sing to an Audience	2	0
How to Dance The Charleston Ball Room Dancing	1	0
Making and Repairing Radio Sets Illustrated	1	0
Personality and Cheer Guide	2	0

HYPNOSIS

Bel Hypnosis Its Theory Techniques and Application	14	6
Scientific Hypnotism Survey of Theory and Practice	16	0
Creative Hypnotic Suggestion and Relaxation	11	0

COOKERY BOOKS

The Home of Indian Cookery for All Occasions Cook Book	11	0
Curries of India What are Curries Made From	7	0
Savory Sweets and Breads Indian Recipes	1	0
Everybody's Vegetarian Cookery Book	1	0

Mail Your Order To-day C.O.D. Charges 2/-
Postage Free.

Obtainable at Our Only Address

Bharat Music Saloon and Booksellers,
286 Gray Street, Durban.
Phone 27432. P.O. Box 2037.

The Leaders Must Get Up And Get Down To It

By I. N. DICUS

THE examinations are over and by being over they have created more problems. What is going to be the position of large numbers of young men who will not be able to return to school next year for various reasons? Most of them will have passed the Standard Six Examinations and will not go to a high school because they cannot afford to do so or because they cannot be admitted owing to the acute shortage of accommodation. It is quite likely that, although two new high schools were opened during the year, many, many children will be turned away from the high schools. Many will have passed the Junior Certificate Examination and not quite a few, the Senior Certificate Examination. What are the young people going to do for a living? Where are the jobs for them? This is a question which has received the attention of a group of people in Durban who are perturbed by the situation. The Indian is in a pathetic position with regard to employment and yet he has been able to hold himself together, thanks largely to the peculiarities of the joint family system which in such situations provides insurance against want. Again it seems that the Indian himself must attend to this. An immediate practical step would be the summoning of a Natal convention on the subject. It could be an all-India. There is now on the horizon the Progressive Party and together with the Liberal Party, the Congress, the Organisation and the social welfare agencies a convention could be held to survey the whole position. The smaller the convention, the better for work. In the present circumstances any demand for the franchise is an academic exercise. The reality is the unemployment situation. Our leader must get up and get down to it.

Tribal Education

The proposed establishment of the "Coptic College" continues to enrage the minds of the Indian people in general but from the leaders there is steady silence. Is it possible that the leaders have realised that words at this stage could well be made meaningless and pointless by future action when parents have to choose between going into the wilderness and accepting some sort of education, however crippled it is? There is no denying the fact that the position is a heart-break-

ing one. On the one hand there is the question of principle and on the other practical politics. It is not particularly difficult to see that ultimately the Indian people will give in. This is not a counsel of despair but an admission of facts. Perhaps hope lies in the direction to which reference was made recently at the opening of the Ramakrishna Ashram by its vice-president Dr. M. B. Naidoo: that Centre had received a donation of some 40 acres of land for the purpose of the establishment of a residential college. This is something which the Indian people should pursue with might and main. Perhaps if a private residential college were to be established with the backing of the wealthy members of the Indian community we could have a place for the training of young men and women to provide future leadership for the community. It might, of course, be multi-racial. There will be no opposition to this as theory but in practice the laws of the land will reduce it to an Indian college. If some competent leadership is to be developed then such a college is a pressing and urgent necessity. The time is eminently ripe for its establishment now.

Future Leaders

Such a college could train future leaders in all fields: politics, commerce, the arts, the sciences, philosophy, and the like. Right now it must be admitted that while we have in our midst some men who wear the Gandhi cap and would make believe that they are Gandhians there is none with the spirit of the young Mohandas Gandhi who at the beginning of this century marshalled the fight against the registration of Asiatics in the Transvaal. It is unfortunate that the story of that epic fight is a closed book not only to the present generation of men and women but also to the one which has gone before. It is time that story was recorded and told. These things could be done at a residential college, established and run by the Indian people themselves. If the will is there, the money can be found.

Whither Contenary

It seems that the Contenary will have come and gone before the Indian community as a whole becomes aware of its significance. It seems also that the choosing of heavy queens has become a matter of national importance among the Indian people.

Education For Freedom

(From Our Special Correspondent)

AN educated people can easily be governed but it cannot be enslaved. It may be conquered but it cannot be held in subjection, said Mr. Alan Paton, president of the Liberal Party, when he spoke at the Clairwood Indian High School prize giving last Saturday. He said it was pleasing to note the tremendous advances made recently in Indian education in Natal. The Indian community had itself been largely responsible for this improvement, Mr. Paton said, and in their search for increased educational facilities they had been assisted by the officials of the Education Department. He also paid tribute to the Indian teaching fraternity who had, apart from contributing financially to the school building funds, in many cases initiated school building programmes.

Referring to the Clairwood School motto *Ut Prosim*—"So that I may serve"—Mr. Paton said it was encouraging that the school should seek to foster the ideal of service among children. This was one of the noblest ideals of mankind, he said. What

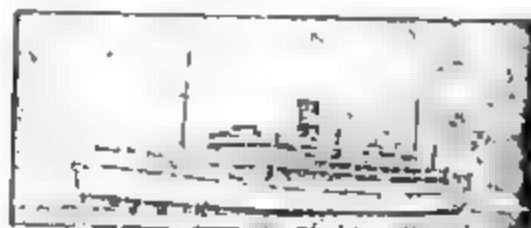
was needed was a symbol of the "I" feeling and humility. One must be humble in service, but one must never be servile.

Barred From Jobs

In his report, the principal, Mr. V. Naidu, referred to the increasing difficulties encountered by Indian youth after they leave school. "They are educated," Mr. Naidu said, "but because of the wall of colour prejudice facing them, many of them could not find jobs." He said that it was surprising that so many European-owned firms, including commercial banks, which did business almost exclusively with the Indian community, did not make jobs available to qualified young Indian men and women.

A Methodist priest, Rev. Harford, said that the time would come when South Africa was a land of free people in which there would be opportunities for all, regardless of race or colour. About thirty book prizes were distributed by Mrs. Paton to students who had topped the lists in examinations.

B-I Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

S. S. Karanja due 29th Dec.

Sails 4th Jan. 1960.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

	First Class	single	without	food	£72-0-0
Second "	"	"	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	"	"	£31-10-0
	Ordinary				Special
Non-Vegetarian	£5-5-0				£10-10-0
Vegetarian	£4-17-0				£10-10-0

For further particulars apply to—

Shaik Hamed & Sons
(Pty.) Ltd.

390 Pine Street,
Telephone 2042,

— Durban.
Tel. Add. "KARAMAT."

Consolidating India's Unity

By K. M. PANIKKAR

IN this article which Sardar K. M. Panikkar, the distinguished Indian diplomat, historian and scholar, analyses some of the problems which India is trying to solve as she consolidates the unity of her many peoples.

To an outside observer India's nationhood would appear to be a fragile growth threatened on all sides by the moleculations of history. By its socially backward castes, by unhealthy developments like language nationalism, and religious rivalries. And yet such a view would be superficial. The hold of caste on Indian society is undoubtedly breaking down, though not as fast as many social reformers would desire. Linguistic nationalism has not only been tamed but turned into productive channels by the organisation of the state units of India on a linguistic basis. So far as religious reaction is concerned, its effect on politics has been clearly diminishing. The work of the last twelve years has begun to show fruitful results in all fields.

And yet at the time of India's independence the course of liberal reaction did not by any means seem assured. The creation of Pakistan as a homeland for Muslims gave rise to the demand for a similar state for the Hindus—the Hindustan, which would have meant the denial of the liberal traditions of the Congress and the national movement. The life of the Mahatma was the price that India had to pay before the new State availed to the dangers which this claim of a Hindu State involved in the secular doctrine to which the leaders of the Congress had pledged themselves. Once the disruptive tendencies which distinguished the first days of Indian independence were ruthlessly put down and the new State, through its Constitution, laid down the basis of its development, it had been able through legislative, executive, and provincial action to overcome the many tendencies that seemed at one time to threaten the unity of India.

Caste

Of three tendencies the most widely discussed is the question of caste. This is an institution which exists nowhere else in the world and is considered by many as the essential characteristic of India and Hinduism. The caste system in theory is a fourfold division of the people into priests, warriors, traders, and workers. To this general

division was added a fifth, a submerged base—originally of slaves—called untouchables. The fourfold division was always more or less national but the division between the untouchables and the rest was a hard fact and constituted one of the most oppressive features of Hindu life. So far as caste itself was concerned it was not the fourfold organisation that was significant. The special characteristic of Hindu life that long prevented the growth of a feeling of social solidarity was the fragmentation of society into subcastes or small groups of families united by marriage and social customs and keeping closely together bound by a strong sense of intra-caste loyalty.

The growth of nationalism everywhere has been described as the widening of the symbiotic circle by stages, finally to embrace the entire community. In India it has been the opposite of this development, a steady narrowing of the circle by division into caste and sub-castes, leading almost to a total absence of the sense of the community among the Hindus. This was the greatest weakness of Hinduism. The leaders of the reform movement from the time of Ram Mohan Roy in the beginning of the nineteenth century recognised the evils of the system of caste and worked to undermine it.

At the time of India's independence caste had lost much of its hold through the development of public opinion and the growing importance of urban life, but in rural areas its hold was still strong. The leaders of the new State recognised that if their programme for the modernisation of society was to achieve success the system of caste had to be swept out. They set about it in three ways. The programme attacked the structural foundations of caste by taxing the joint family, which was the main prop of the system, practically out of existence. It legislated marriages between Hindus of all castes, thereby taking away the only legal sanction that the caste system had.

Parties

The third—and a more effective—attack on the system of caste was by the introduction of democratic processes, power being vested in the lower castes through adult franchise. The party system in India cuts through caste and subcastes, and though there has been some tendency to exploit caste loyalties the conflict of interests has generally tended to split the groups on economic and political lines rather than unite them on the basis of common caste feeling. The national parties in India fight elections at all levels village councils, district boards, municipalities, state legislatures, and central Parliament. These elections have no gains of caste affiliation. Such national parties as the Congress, the Swatantra, and the Communist support all to appeal publicly to caste sentiments. But it is not to say that caste loyalties have disappeared in India. They are less important, and their hold on the people has been undermined in various ways so that anyone who compares the position today with what it was even twelve years ago will agree that the situation has undergone a radical change.

The problem of India's many languages has made people wonder how the country can claim to be a single nation. There are twelve regional languages, all of which officially claim national status. Besides, there is some public agitation about the position accorded to Hindi as the official language of the Union. Here also the situation is different from what it appears on the surface. In a unitary State where one linguistic group exercises political dominance, language is the strongest bond of union among them who are subjected to oppression, and becomes the basis of nationalism. But in a federal union this need not be the case. In India the rivalry of language groups became a serious matter when the provinces were multi-lingual and one language group felt itself dominated by another—for example, the demands by the Tamils in Madras. But the reorganisation of the states on a linguistic basis to draw away of India has stimulated this trouble and transformed linguistic rivalry into a healthy regionalism.

Quarrels

Almost everywhere in India quarrels based on the rivalry

of regional languages have disappeared with the sole exception of Bombay, which is a multi-lingual state with clearly marked Gujarati and Marathi-speaking areas joined together to constitute a single administrative unit. The Government of India is now reconsidering the question and the decision has been taken to divide the present state of Bombay into two on a linguistic basis. When this reorganisation is completed the regional languages will become the basis of a healthy and competitive regionalism on which a strong and united India can arise. It is the sense of regionalism that is the strength of India's democracy and a guarantee against any kind of dictatorship at the Centre.

Another aspect of the language problem which caused concern was the haste with which it was feared, the enthusiasts of Hindi were acting to displace English. The problem has also been satisfactorily solved by the acceptance of English as the subsidiary official language for as long a period as may be found necessary.

Lastly, it may be said that during the twelve years of her independence India has fought valiantly not only to overcome the diverse forces inherent in her history but also to transform herself into a modern society. What has helped her in this task is a general realisation that economic, economic and political development in the world of today is possible only where a State has a large area and ample resources. Every province in India to-day realises that individually and without the support of an over-extended central Government none of the great schemes in their own regions, meant to secure progress and prosperity, could ever be attempted. This realisation has helped to hold in check—and not totally to eliminate—such separatist tendencies as India had inherited from history. While it cannot, of course, be said that the political, economic, and social integration that India has achieved is strong enough to withstand any strain, the experience of the last twelve years has proved that such diverse factors as had threatened the unity of India in the past and seemed to rear their heads in the first few months of her independence are now definitely under control and need not—unless abnormal circumstances like war intervene—cause undue apprehension.

Burma's Dictator To Quit

RANGOON, Burma.

PREMIER GEN. NE WIN and his army, once denounced as dictators by a former premier, are according to the "N.Y. Herald Times" preparing to step out of office and hand Burma back to the politicians.

The voluntary stepping down of a military leader is revolutionary in Asia. But it ties in with the forty-eight-year-old general's drive for democracy in Burma.

Some Army supporters and independent newspapers, recalling the chaos of the eleven years after Burma received independence from Britain, say the last year under Gen. Ne Win has been the most democratic period in Burmese history.

Elections Slated

General elections, tightly supervised by the Army to block the corruption of previous Burmese elections, are scheduled for late January or early February.

Gen. Ne Win, a Japanese-trained officer with a marked distaste for politics, is Chief of Staff of the Armed Forces. He took over as Premier on October 28, 1958 and pledged to clean up Burma.

Some of the methods were so

stringent that former Premier U Nu, who had formally asked Gen. Ne Win to replace him, raised a short-lived cry of dictatorship by the Army.

Some sources say Gen. Ne Win wants to get his men out of civil life before their newfound power goes to their heads. A few officers have allegedly done well by themselves during the Army-rule. One is said to have acquired a taste for buying race horses.

The Army's chief aim was to extinguish the terrorist insurgency that has ravaged Burma from top to bottom since independence. Official records for the last nine months show the Army killed 1,375 rebels.

Additional judges and magistrates were appointed to speed up the administration of justice. Civil and judicial officials have been freed from political pressure and ordered to crack down hard on offenders.

Burma's staggering crime rate—five murders a day, twelve

kidnappings a week—has been cut.

The army deported profiteers and arrested hoarders. Prices

were controlled and lowered. New retail stores, some of them Army-operated, have been opened.

Chinese Communists Insult Khrushchev

By TAYA ZINKIN, in The "Manchester Guardian"

BOMBAY.

INDIAN reaction to the killing of Indian patrolmen by the Chinese in Southern Ladakh was of outrage. The situation Mr. Nehru is facing is more serious than Indians realise.

The Chinese have gone so far that they do not give a damn for public opinion or even Russian advice. Recently in Tibet 200 Tibetan clowns disguised as Khrushchev and Nehru have been delighting Tibetan crowds by their antics as they were being beaten up by Chinese soldiers. Hitherto only Churchill and Eisenhower had been paraded about in the guise of clowns.

This taunting of Mr. Khrushchev, more even than the actual killing of Indian patrolmen or the flying of Chinese planes over Garhwal in Uttar Pradesh, reveals Mr. Nehru's difficulty.

Mr. S. A. Dange, the Communist leader in Parliament, has been more unqualified in his comment and has stated publicly from Bombay that "the Indian people are bound to feel resentful and the whole country will support Mr. Nehru in whatever steps he takes to avert such incidents."

Mr. K. Gopal Rao, the deputy leader in Parliament, has issued a warning from Kerala, where he is preparing for the forthcoming elections that "China will be losing completely the friendship of India" if it repeats such incidents.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA

RUSTOMJEE JALBHAY RUSTOMJEE

140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

India Needs Men Of Character

—Dr. R. Prasad

RECENTLY in Patna Dr. Rajendra Prasad said that greatest need of India today was to have men of character.

"We, no doubt, require," he said, "doctors and engineers but the Prime need is of having men in the true sense of the term. During the past 12 years there has been a deterioration in the character of the people of this country and I have no hesitation in saying that I am no exception to it. Unless we have great men of character, we cannot rise above our neighbours. There are few such men now. The present confusion can be overcome only by producing men of character."

The President who was opening the new building of the students' home of the Ramakrishna Mission Ashram praised the Mission for its social and philanthropic work. It was also engaged in the task of character building among the youth which no other organization had undertaken, so far.

India in the past, Dr. Prasad said, had been a land of sages and seers, who exercised great influence on the character of the people. Today faith in religion and God was lacking. That was why institutions like the Ramakrishna Mission, which was engaged in the task of character building, were needed all the more today.

The President said parents and inmates of the mission should encourage boys to go to the

ashram and to listen to religious discourses which would help in building mission to become a centre for character building.

Deteriorated

The character of the people, Dr. Prasad said, had deteriorated so much in the post-independence era that today there was a section of people who doubted if the attainment of political freedom had been a blessing or a curse.

A large number of development and welfare schemes had been undertaken since independence. Some of these had already materialized and the others were expected to be completed soon. The destiny of the country was now in the hands of the chosen representatives of the people. Yet, such a feeling existed. This was because character of the people had deteriorated during this period.

The President said: "We can justly feel proud of Swami Ramakrishna and Swami Vivekananda. If we follow their message, we will certainly progress."

Dr. Prasad also paid tributes to the Mission for its efforts towards alleviation of human sufferings.

Thanking the President, Mr. Justice Mehta regretted that while literacy was spreading the character of the people was deteriorating. He felt that this was mainly due to lack of pursuit of ideals by the youth of the country.

Nevertheless the situation that has now arisen in Durban is an emergency one which calls for the health experts whose efforts to save the children is being frustrated by red tape and legal quibbles.

The Congress Movement is prepared to give every assistance and to perform the practical tasks necessary in the preparations for an abroad conference of organizations designed to find a solution to the immediate problem that has arisen.

The urgent task is for all persons of goodwill whatever their race or political affiliations to get together on a campaign designed to save the children.

Things Mr. Macmillan Should Know

(Continued from front page)

Mr. Khrushchev

Mr. Khrushchev, on the other hand, will be the distinguished guest of the African people. He will not apologise for the crimes perpetrated against the men of Africa by saying that these were domestic issues. He will meet Africans as men and women.

Readers of this column know that I do not like communism. But there is absolutely no point in saying there is virtue in stomaching Macmillan's visit just because Khrushchev will be around Africa next year. Khrushchev is coming here to sell communism. Macmillan is coming to peddle around the line that people should be nice to apartheid. That is why he will not take a clear stand against the neo-Nazis who support apartheid. If this will surrender the initiative to Khrushchev, the West will be to blame.

Cash to a high-ranking London a year executive position under the expert guidance of the School of Accountancy, in Secretaryship, Costing, Accounting, Building Societies, Municipal Services, and Banking. Write to the School of Accountancy, backed by 50 years experience education, service, for their free book "The Direct Way to Success", P. O. Box 4502, (Z), Johannesburg, and at 814 Fifth Avenue, New York, N.Y., 10022, Field Street, P. O. Box 1806, Durban, Phone 24068.

DRY CHILLIES AND GREEN MANGOES

Gross (33 lbs) dry chillies 52/6, 10, lbs. green mangoes for pickle at 9/9 cash with postage.

Now available from:

MAARMANS (Pty) Ltd.
Box 26, Phone 128,
BRITS, Transvaal.

Phone 815-6786

P. O. Box 1549,

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
33 West Street, JOHANNESBURG.

INDIA MAKE GRAMOPHONE RECORDS

MADE IN INDIA AT HALF PRICE AND BELOW COST
4/- EACH OR TWO FOR 7/6

In Urdu Quawalis, Hindi Religious, Ramayan, Arthi, Bhajan and Drama Sets.

Special Offer In Gujarati Records: 2/6 each or 5 records for 10/- plus postage.

Available in Bhajan, Arthi, Garba and Comic Numbers.
MAIL ORDERS ACCEPTED — FREE PACKING

SELLING FAST

Details gladly supplied on application

Write — Phone — Call

NATIONAL RECORDS

2 Ajmeri Arcade, off Grey Street,
Phone: 67882. DURBAN. P. O. Box 1930.

MAHATMA GANDHI—THE LAST PHASE

Vol. I

(Introduction by Dr. Rajendra Prasad)

The book deals with the last phase of Mahatma Gandhi's most turbulent career. It is a beautifully narrated and interpreted his most eventful life story from the year 1944 up to the completion of his Bharat Mahatma. The author, the authoritative chronicler and interpreter of Gandhi's life and philosophy depicts with great clarity, minuteness and accuracy how Gandhi's ideals of Love and truth, Fearlessness and Fellowship, were put in the severest tests and how, he waged through amidst the forces of darkness and despair all around and brought life and cheer in the Nation and recovered higher and higher truths himself.

With 44 pages of photographs.

Price 32/-

Obtainable from:

'Indian Opinion', P. Bag, Durban, Natal.

Combating Kwashiorkor Disease

THE Joint Secretariat of the Congress Movement wholeheartedly supports the call by the "Natal Mercury" of December 1st, calling for the convening of a conference of organisations to discuss active steps for combating the dreaded Kwashiorkor disease says a statement issued by the Natal Indian Congress.

As a political movement the Congress is compelled to point out that the deaths of hundreds of children from this disease is due to the disabilities imposed on the non-White people, particularly by a backward political and economic set-up such as we have in South Africa.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

India To Defend Nepal And Bhutan If Attacked

THE Prime Minister stated in the Lok Sabha on November 25th that any aggression against Nepal and Bhutan would be treated as aggression against India. It was a grave responsibility and the Government knew what it involved.

The statement came towards the end of Mr. Nehru's reply to the China debate in the course of which he insisted on a clear expression of confidence in himself and the Government.

In a speech that spelt a fearless determination to meet "the gravest challenge" yet faced by the nation, the Prime Minister swung the House round to a virtually unanimous acceptance not only of his broad foreign policy but of the approach adopted with regard to the border issue with China. A Congress amendment specifically endorsing the terms of the latest Indian counter proposals was warmly endorsed.

Nehru's Greetings To First Malayan Head Of State

The Prime Minister, Mr. Nehru, has sent the following message of greetings to the first Malayan Head of State (Yang Di-Pertuan Negara) of Singapore on the occasion of his assumption of office.

"On the auspicious occasion of Your Excellency's assumption of the high office of Yang Di-Pertuan Negara, I have much pleasure in conveying to you and through you, to the Government and the people of Singapore the most cordial greetings and the best wishes for their prosperity of the Government and the people of India, to which I add my own, together with our best wishes for Your Excellency's personal happiness.

Grave Living Conditions In China Likely This Winter

Observers in Hongkong are indications that living conditions will be grim in Communist China this winter and food consumption in many parts of the country will be at the lowest minimum.

Foreign diplomats arriving in Hong Kong from Peking report that food prices there have

increased recently and supplies are tight. It is stated that there was some improvement in supply situation after the middle of this year, but recently a new stringency has appeared.

Refugees reaching Hong Kong from the Chinese countryside say that the communists have cut their rations. This is in accord with the policy of reducing food consumption in winter when the work is supposed to be less arduous than during the crop-growing season. Refugees from the Kwangtung Province in South China report that many meals consist of only a thin rice soup and sweet potatoes.

Presidentialship Of Congress

Mr. N. Sanjiva Reddy will now be elected Congress President without contest. Mr. K. Hanumantharya, former Chief Minister of Mysore, the only other candidate for the office, announced his withdrawal.

More Output Of Indian Aircraft

India will soon produce aircraft on a much larger scale than now, the Defence Minister, Mr. Krishna Menon, said in Calcutta on November 25th.

Insulating the 12 ton electric arc steel melting furnace at Calcutta, he said that the factory turned out 315 types of alloy which was a vital material for the manufacture of defence equipment.

This furnace is the largest of its kind in the country and was erected at a cost of Rs. 21,17,000. It would produce 60 tons of high alloy steel per day, thereby helping stepping up ordnance production.

13 People Dead And 200 Hurt Near Amritsar

At least 13 people died and about 200 others were injured when an explosive godown caught fire as a result of ignition of gas in an adjoining welding shop in Jambhia Bazar, about ten miles from Amritsar town in East Punjab. The fire caused a serious explosion in the godown, blowing off its entire roof and creating panic among hundreds of people assembled in the bazar on the weekly market day.

The fire quickly spread to the adjoining shops, some of which were completely gutted and about 200 people received serious burn injuries. Many others who fell under the debris of the roof were also injured.

Over 60 people were taken to the Amritsar Government Hospital with burns all over their bodies, while remaining injured persons were taken to the neighbouring military hospitals in batches.

The Sub-Divisional Magistrate of Amritsar, accompanied by the Superintendent of Police, immediately rushed to the spot and arranged for the rescue of the injured and their admission to various hospitals.

The entire Jambhia Bazar area was cordoned off by the police and the local people were awaiting the ambulance and fire brigade in the rescue operations.

Border Demarcation

Joint demarcation of the Indo-Pakistani border in the Sylhet Cachar areas will begin on December 15 and is expected to be completed during the winter season, it was authoritatively learnt.

Meanwhile, people coming from Pakistan said that the

Pakistani authorities had started withdrawing troops 150 yards away from the border line. Trenches and bunkers were also being demolished.

The cultivators had started harvesting crops on either side of the border without any trouble, they said.

Dr. Prasad Is 75

The President, Dr. Rajendra Prasad, who was 75 on December 3rd, celebrated his birthday quietly.

In deference to the President's wish to avoid any ceremony on the occasion, the usual parade by the President's Body Guard held on the day was dispensed with. Besides, certain formal functions, including gatherings of children at Rashtrapati Bhavan, were also dropped.

Among the earliest to call on the President were the Prime Minister, Mr. Nehru, the Vice President, Dr. Radhakrishnan, and Cabinet Ministers. They conveyed their greetings to him.

R. VITHAL

Bookbinding, Writing up Sale of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 13 Barkly Arcade, 38 Market Street, Cor Diagonal & Market St. Johannesburg. Phone 32-1654

Books of all sorts, Indian, Ancient, Historical

JUST ARRIVED

Caravan	2/-
Indian Annual	7/6
Illustrated Weekly	2/-
How the Great Religions Began	3/6
Gandhi: His Life and Message for the World	3/6
The Religions of Man	5/6
Indians of America	5/6
The History of the World in 240 pages	3/6
Live without fear	3/6
The Way to Popularity and Personal Power	2/6
The Negro in American Culture	3/6
God's Wonderful World: a Song Book	5/6
Mohammedanism	5/6
Good Stories, Riddles and Jokes	4/9
Toasts and Speeches	4/9
Everybody's Letter Writer	4/9
How to Win Friends and Influence People	3/6

Obtainable from:

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707. (Est. 1932) P.O. Box 2524.
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

Threat Of Fascism In Ceylon

(Continued from front page)

action of the political Buddhists. He felt that the Sinhalese had been given a raw deal in the past and was anxious to make amends. Not he cannot have desired success for a communal movement aimed at reviving the glories of the old Sinhalese kingdom and restoring to the Buddhists upon their ancient political authority. He was much too well aware of his own gifts.

Mr. Bandaranaike knew he could hope for some in the modern world as a leader of the resurgent Afro-Asian people. In Ceylon itself his supreme ambition was to stabilize democracy and convert his country into a model Welfare State based on Socialism. By impermanent he belonged to the present, not to the past.

But he was hampered by his own virtues and frustrated by the fallacy of his people. During the 1956 election he had taught the underprivileged to try in emulation "The Government is ours." The disastrous result was that when the Government became theirs indeed they felt an obligation in respect or duty to it.

When this happened Mr. Bandaranaike showed himself too reasonable in the liberal—and Buddhist—tradition. Always ready to consider other points of view, he continuously changed his mind.

It may be there was guile in his technique. He knew that the real conflict between communalism, religious and class in Ceylon had to be brought out into the open. No doubt he supposed that by giving some of the forces involved any shade sense of direction he could play for time. But he could not stop the country from drifting towards that ferocious separatism on which reactionary and even criminal elements are bent to thrive.

Among these Ceyloners who believe that the Buddhist monk who shot Mr. Bandaranaike did so as the hired man of anglophiles, many are convinced that political gangsters were in the deal. The theory is that they were using the Sinh to Anglo movement as cover. Behind it they could gather immediate beneficiaries of power and plunder in the social upheaval caused by Mr. Bandaranaike's necessary but ill-controlled revolution. By supporting the movement they would hope for endless opportunity of the same sort in a backward social order.

It may be that Mr. Bandaranaike seemed to stand in their way or that they felt the need to give shape a new impulse. Certainly nothing could be more natural to the hopes of political orientals than the need of disciplined organization under Mr. Bandaranaike might have tried to create if ever he had been allowed a moment's peace.

In the end what emerges from the unofficial inquiry in Ceylon is a composite picture, but one committed in all its aspects to the technique of Fascism. If it truly exists, then this is something new in the current affairs of the East. In these alarming circumstances it is odd to find intelligent Ceyloners ready to believe that under Mr. Bandaranaike the Government of the last three precarious years has suddenly become strong, stable and short repression.

Mr. Bandaranaike is himself a man of greater charm. He has a look of unusual gentleness and his apparent desire to be friends with all the world lately made the Premier's official residence the scene of many remarkably emotional spectacles until the security forces stepped in and imposed a rather less heartily welcome. Until a school-teacher at heart, he has addressed Press correspondents from abroad as if they formed a not very promising class and helped them along with the spelling and meaning of the more difficult words. But his innocent bewilderment about the proper conduct of a Press conference last week of his impact when local reporters told as they had known him for years as Don D. Bandaranaike.

Rejected Ways Of West

But it is in the area of communal conflict that Mr. Bandaranaike has most to live down, as indeed have all who now support him. He has always been aggressively a Sinhalese Man. A model anti-imperialist, he has diverged from local normality by rejecting all Western ways and disguises. When the political battle in Ceylon was torn as one between the Trustees (the Westerners) and the Barons, Mr. Bandaranaike was the Barons' man—and still is.

The new Prime Minister has told the Ceylon Tamils and the Christians that they have nothing to fear from him. But in this he and the minorities have found that political trust is no longer a light matter but literally one of life or death. They see beyond

to remember that Mr. Bandaranaike must have had a Sinhalese language party of his own. They will recall that his colleagues have included those notable Sinhalese-Buddhist extremists who vehemently opposed Mr. Bandaranaike because they thought his religious policies were contradicting the death-knell of the Sinhalese nation. It is now reported that these three intend to reject Mr. Bandaranaike as far they have not troubled to deny it.

It seems unlikely that the new Prime Minister will be capable of bringing peace to this troubled island until he and his Cabinet show by some clear and irrevocable deed—by, let us say, repealing the Sinhalese Only Act—that they no longer mean to campaign for the vote of the island's biggest single community. If it is true that Ceylon is threatened by some kind of semi-Fascist subversion, then before long somebody must put out a strong call for national unity to reject it. If Mr. Bandaranaike turned out to be an accidental and impermanent liaison, from whom might such a summons come with prospects of success?

When in 1915 the Southey Commission predicted that Ceylon would be released from communalism by the early appearance of a strong left-wing party, they were perhaps premature rather than wrong. No doubt the Commission had something like the British Labour Party in mind and cannot have guessed what social alternatives would in fact emerge. But clearly what they hoped for was a political force capable of halting the vigorous right wing already created by the United National Party. The Commission's sanguine vision saw the communal conflict of Ceylon replaced by those healthy disagreements over economic policy which have kept the politics of the British Isles relatively dull but bloodless.

The Southern hope may yet be met by Dr. N. M. Perera and his Equal Society Party, so named because Sinhalese has no word for Socialist. It is true that Dr. Perera is a Marxist of the Trotsky school. It is equally true that numerous C.P.-card carriers in the island are accused by this identification and identify him instead as the very model of a Social Democrat.

Potentially Man For The Hour

With his grey hair swept back from a high forehead, Dr. Perera is personable and vital. In an island full of human uncertainty, he seems outstandingly realistic and capable. Once a star pupil at the London School of Economics, and nominated by the late Professor Laski as certain one day to be Prime Minister of Ceylon, Dr. Perera would in this office apply Socialist doctrine with vigour to the island and nationalise everything in sight. He has close contacts with Yugoslavia and thinks of taking Ceylon out of a Commonwealth poisoned by colonialism.

But Dr. Perera, who gives a strong impression of honesty, recoils from the very idea of a one-party State. He wishes to reform the British system in Ceylon, but on lines similar to those Mr. Bandaranaike also had in mind when he set out to convert the survival of parliamentary democracy.

As potentially the man for the hour in Ceylon, Dr. Perera has one supreme quality. Alone among the political leaders of the island he stands openly for unity for Sinhalese and Tamil and for the total rejection of communal strife. His Equal Society might not be everyone's cup of tea. But at least he insists that before Ceylon can become a Socialist Welfare State she must first become a nation.

Cable & Tel. Add, HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co.
(Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.B. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 12 per lb. " " "
Fresh First Grade Garlic 2 1/2 " " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as
Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA.)
ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL
ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476.

Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM."

47453.

BOOKS FOR SALE

THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	8	INDIAN CHRISTIANS	—G. A. Natesan	7	8
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings on Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	SEVEN MONTHS WITH GANDHI	—Krisnadai	12	6
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars)—R. T. Stubbs	10	0	A RIGHTEOUS STRUGGLE	—Mahadev Desai	2	8
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1891-54)	5	0	FROM YERAVDA MANDIR	—M. K. Gandhi	1	0
A PROPHET OF THE PEOPLE	—T. L. Vaswani	2	GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)		6	0
KRISHNA STORIES	—T. L. Vaswani	7	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)		3	8
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Mashrawala	2	0	PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal		12	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA			TO STUDENTS—M. K. Gandhi		8	0
Facts And Fata—Stanley Powell	5	0	BAPU—Harry F. Barr		4	0
AMONG THE GREAT (Conversation with Hermann Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	22	0	What Is Wrong With Indian Economic Life	—D. V. K. R. V. Rao	8	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT			Christianity Its Economy And Way Of Life	—J. G. Kumbappa	2	8
—An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0	To Women—Amrit Kaur		1	0
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Sahasramayya	5	0				
FAMOUS PARSIS	7	8	Obtainable from:			
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	20	0				

'Indian Opinion,'

P. Bag, Durban, Natal.

મા પરીથી માયુ વાદ્યું એ હોંઠા
નથી પણ હોંઠા એ વાદનારના
મનમાં ભરી છે.
અર્ધા સુધી સંસ્કારી આપણે
નથી છતાંને ત્યાં સુધી અરખા
માનવ અને અરખા પણ આપણે
વધાયો.
—ગાંધીજી.

પુસ્તક ૫૭ મુન્ડાઈ ૪૮

તા. ૧૧ ડિસેમ્બર, ૧૯૫૯.

જુલો નંબર ૫૦, ૬

સ્વતંત્રતા આપતી કેળવણી

(અમારા બા.સ ખબરપત્રી તરફથી)

કેળવણી એકો પર ધર્મી અરજતા પૂર્વક અમલ કરી
કરવા છે પણ તેમને શુભાસ નથી બનાવી શકાતાં,
તેમને છતી શકાય છે પણ કમી ન કરાય."

હરેકુલ કાવરકુલના ઈનાચી વાપરે છે તે ભ્યાગની પણ હું
સમારભમાં મી. એલન પેટને
ઉપરોક્ત ચાલે છે. એવાં હતાં. હરેકુલ કાવરે કુલોએ "હું
વધુમાં તેઓએ કહ્યું, હોંઠાઓએ તેઓએ "જાણુ" કે
કરી છે. એ તેઓ અને વધુ કરી
છાય છે. આ પ્રગતી હોંઠા જનતાએ
પોતેજ અદેનત કરી કરી છે એથી
એનો મધ તેમને છે. આ ઉપરાંત
નટાલના હોંઠા દીસરીએ પોતાના
પગારના ચોક્કસ રકમ જુદા
રાખી શાળા બાંધવા માટે તે

કરવો ભેદ છે. એથી પ્રત્યેક
માનવી તરફ આપણે આદરથી
જેતા થઈ શકીશું.

મિન્સીપલ મી. તાલુકો
જાણુ કે ગા.ગા. જાણુ
પુણું કરી કર વરસે થવા સુધે
સુવર્ણાએ બહાર પડે છે પણ
તેમને માટે જોડરીઓ કે પ્રધી
મળતા નથી. આ દેશના રંગભેદ
ને કારણે થવા રોજોમાં તેઓ
પ્રવેશી શકતા નથી. સુરોપીયનો
ની વધુ કરી જેઓ બીન ગેર
એ ગાંધીજી મોટા બાગની કમાણી
કરતાં છે. પણ છે તેઓ બીન-
ગેરોએને કામ નથી આપવાં.

રેવ. હમ્ફ્રીસે, જે જાણુ કે
હવે એનો કમય નહીંક આવે
છે કે આફ્રિકાના બધા લોકો

સ્વતંત્ર કરે અને રંગ કે ભતી
નભેતા બધાને સમાન લોકો
મળશે.

મીલીસ રેટને પરીક્ષામાં
જેઓએ ઉચ્ચ સ્થાન રાખ્યું હતું
એવા ૩૦ વિદ્યાર્થીઓને પુસ્તકોનું
ઇનામ આપ્યું હતું.

ગાંધીજીનાં ઘોરાં બહેનની ગંદીર માંદગી

મહારાષ્ટ્ર ગાંધીજીનાં ઘોરાં
બહેન શ્રીમતી રાજીવબાઈ બહેન
ગંધીર માંદગીમાં પડકાર્યા છે.
તેઓ રાજકોટમાં ગાંધીજીના
જીવન નિવાસસ્થાને રહી છે.
ઉદ્ધવા કેટલાંક વર્ષોથી તેઓ
બા રહે છે. ઉદ્ધવા વીસ
દિવસથી તેઓ પુણે જ અસહ્ય
બની ચર્ચા છે. તેમની ઉંમર
લગભગ ૧૦૦ની થવા બધ
છે.

રખડતી ભતિઓને મતાધિકાર આપવા

માટે રાષ્ટ્રપતિની હિમાયત

રાષ્ટ્રપતિ ડૉ. રાજેન્દ્રપ્રસાદે તા.
૨૨મીના પાશુ મોટમાં નજા-
નું હતું કે મુન્ડાઓ જેવી બહારની
ભતિને મતાધિકારનો હક આપવો
જોઈએ.

જોઈ બાંધકામ સાથે મુન્ડાઓ ભતિ
પરિવર્તન કરવા તેમણે કહ્યું
હતું કે આ લોકોને રક્ષિત વર્ગો તરીકે
ચૂંકણ ભેદને અને પછાત વર્ગોને
ચળવી જુદાકરો તેમને પણ આપવી
જોઈએ.

મને આશા છે કે બીજા રાજ્યો
દિમાચક પ્રદેશો દાખલો મુન્ડાઓ,
દિમાચક પ્રદેશમાં રખડતી ભતિઓની
વધતી ભવતરી સરકાર કામ કર
વા મનું છે.

કે. પ્રસાદે જાણુ કે મુન્ડાઓ
ના કામથી વજાત મારે બધાંય. થામ
જી બરી છે મુન્ડાઓ હવે પણ અમલ
રખાનું જાણ નહીં કામે ભને બીજા

નામીની જેમ યાતીપૂર્વક જાણ
મુન્ડાઓ જેવી અને આશા છે.

પરિવર્તના પ્રક્રમ નાજાપ્રધાન થી
મોરારજી દેસાઈએ મુન્ડાઓને બહાર
જાણુ મોટી રકમ પોતાના પગ ઉપર
થવા રહેવા અને કમરોડી બહારપણે
અને કામકામ મુન્ડા કામ કરવા
હાથ કરી હતી.

મી. દેસાઈએ જાણુ પ્રત્યક્ષ
ચોખ્ખામાં મુન્ડાઓના કામથી વજાત
નો પ્રશ્ન પતી ભતે જેવી આશા
વ્યક્ત કરી હતી.

પંચમના મુખ્ય પ્રધાન કરદાર
મતાધિકાર કેરોને પણ અમલ મનું
હતું.

અંતમાં પરિવરે રખડતી ભતિઓની
પરિસ્થિતિના ઘેટાં માટે પગલાં ચોપ
અમલને વિનંતી કરતાં દાખ પહાર
થશે હશે.

‘હું કદી હતાશા અનુભવનો નથી’

—શ્રી નહેરુ

હું તે તમારો જાણુ જન્મદિન
નહીં જાની રહ્યો છે,
તમને જાણુ પરિપૂર્ણ ક્યાં
ની જાણુ થાય છે કે કતાસાની?
એમ મનકાર પરીવર્તમાં શ્રી નહેરુ
ને પુછવામાં આવતાં શ્રી નહેરુ
એ કહ્યું કે આ પ્રશ્નો સાચો
નિષ્કર્ષ તમે કરી શકો? પરંતુ
માના જાણુમાં એ કરી કતાસાની
જાણુ અનુભવી નથી હું આશા
રાખુ છું કે તારો અહેસા પણ
તે અમલ કરશે જાણુ
ઉદે કરી લીધું એવો અંતેમ તો
કેને મળે છે? ચિહ્ન એ તો
અમલ અમલના અંતરે આવતી
બાળક છે.

પરકારક 'તમારા થાવીરક
જાણુ અને માનસિક અપજાત
હું રહેવા છું છે? તમે એ
અમને પણ જાણુવો!

શ્રી નહેરુ: હું કતાસા જાણુ
નથી એ મુખ્ય કારણ છે. મને
મારા કામમાં ઉઠે રક પડે છે-
એ કે કે.દ વાત એ ચીક ઉત્પન્ન
કરે એવું પણ કોવ છે પરંતુ
આખરે તો આ બધું ચોક્કસ કોવ
છે. વિરાટ પ્રશ્નોના મુકબલો
કરવો, કેટલાંક વાર જુદાક બાવી,
પાછા ઉભા થવું અને ફરીથી
તેનો કામનો કરવો-જાણુ
અને મુખ્ય જ મને છે.

આફ્રીકા ખંડની દેશી પ્રજાઓ

લેખક : શ્રીયુત આશુશંકર ભેશી

ખંડ પ્રાચીન ઇતિહાસ હવે મહત્વ આવતો જાય છે. દક્ષિણ આફ્રિકાના માનકુ લેખક ડૉ. એસ. એમ. મોલેય કહે છે કે માનકુ પ્રજાના હબી પુર્વે આફ્રિકામાં આપ્યા હતા. વીસ હજાર વર્ષ પછી તેમનું રક્ત હેમાલ્બટ પ્રજા ભેદે પ્રિમિત થયું. ૧૦૦ વર્ષ પુર્વે આફ્રિકામાં ઉત્તર આફ્રિકા કબજે કર્યું ત્યારે તેઓ દક્ષિણ તરફ હજીવો. અને ૩૦૦૦ વર્ષ પુર્વે તેમનું રક્ત વિશેષ કરીને હબી જન્મ્યું. આને માનકુ પ્રજા કહેવાય. જેનીવા મોઝામ્બીક, હાંનાનિકા, નીસાલ આફ્રિકા, રોડેઝિયા, દક્ષિણ આફ્રિકા અને પ્રદેશોમાં વસે છે.

માનકુ ભારે રક્ષિત, આનંદી તે રૂપાળી પ્રજા છે. તેમનો સ્વાધ રંગ તેમના સ્વર્ણ આવરણપ નથી જનવો. તેમનાં અંગે આશ્ચર્ય ઘસતી અને હોનર બધાં છે. હાલ તેમના છાત્રનું એક અલગ અલગ છે. ખેતરોમાં કામ કરીને કોડને ત્યાં પાછા ફરતાં માનકુ સોજા પાંચોડના એક કુપ્રક માં એકાદ મામ, ડાહ મામ, કાહ નામે, કાહ હોમા કાલિધી સાંભળે. સર્વજ્ઞ આનંદનું જ પાતાવરણ છપાયું હોય. એ આનંદમિત રોજ કુખ્યાતિ પર અકિત હોય. કાળા વર્ણમાં શોભતા એમના સહેદ હાત મેધામહાદિત મનમાં વિભળી ચપકો એમ ચપકો છે. સ્વામ વર્ણમાં હોનર શોધવા હનુનારે દક્ષિણ આફ્રિકાના માનકુને ભેદ લેવા.

માનકુ સોજા વિવિધ જુઓ અને ભતોમાં નહેવાયેલા છે. જ્યાં જ જુદી જુદી ભાષીઓ ભોલે છે પણ એ ભાષીયર વચ્ચે જાણે ફેર નથી. તેમની પોતાની વિધિ નથી. તેઓ રોમાન સ્થિતિમાં પોતાની ભાષા લખે છે. એ ભાષામાં 'ક', 'ખ', 'ન', અને બીજા અક્ષરો ભલેનો સાથે આવતા હોવાથી અને વચ્ચેના રવરો કાહ કાહ પાર પાછળ આવતા હોવાથી મળ્યા છબોનો છબ્યાર કરતાં મિન-અકબાસીને મુકકેથી પડે છે. આમ છતાં માનકુ કાપા રક્ષિત, કીક કીક (પ્રકટેલી અને આધાપ મય છે. આધાપ વચ્ચે મોહાય તે તે નીરજ નથી જાય છે.

માનકુઓનાં નામો અલગઅલગ અને કાહ કાહ વાર આરિયવચ્ચક પણ હોય છે. નામ આપવાની એ સોજોની રીત બારે રક્ષિત છે. એક કોકરીને કિન્નુ નામ આપાયું છે કે તેનું શબ્દસાતી આપાતર કરીએ તો "કુમ્મલ ન દાનનાર કોકરી" એવો અર્થ થાય. કાપ દીપવળો તે રાજકુમાર સરખા દીપવળો.

(ગતરંકથી ચાલુ)

એક છે, રોજી "નોડી" નામે જોવા આવેલા એ નામના પુણ્યામાં ભણવા મળ્યું કે તે જન્મ્યો એ પહેલાં એ કુટુંબમાં સાદ કોકર જન્મ્યાં હતાં, જેમને "આનંદ", "હોનર", "ગ્રેમ" એવાં એવાં માનકુ નામો આપાયાં. એ કાલિધ મરણ પામ્યાં! એ પછી ઘનાર કંતાનોના મામને હકમાં નામ આપવા માગ્યાં, જેથી જૂતપ્રેત કે કાકળને એવો ન લાગે. એક કોકરીને "મરણાકુપીર" એટલે "કુમ્મલ" એવું નામ આપ્યું! કેટલાક તે વચ્ચે પ્રકમકુમ્મલ નામો પડે છે, જેમ કે "જેના બાપે એ ચિતા માખી", "કુકળમાં જન્મેલી", "કુતરા કામ છે!" "મારી બેડો", "જા જામ્યા" અને "સુખ રહે!" વગેરે હવે તો રોજ પ્રકારની કુટુંબ પ્રિનિમિત્તો અને નાણાના કિડાઓ નાં નામ પણ આપાર છે! કેટલાક તે હવે કિશોરવ નામો પણ પાડે છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાનાં આજે તો જાત રમતિરૂપ રહેલી "જુઝમેન" અને "હેરો-રોટ" નામે રોમેર પાછળ વરો-જુઓ પ્રતિકાસ છે. હબીયે વર્ષ પુર્વે "જુઝમેન" પ્રજા આપ્યા આફ્રિકામાં વસતી હતી. પછી સ્વજન રોમેરો જેમ આવતાં તે દક્ષિણ તરફ વળી. ઉપરે દક્ષિણ આફ્રિકામાં દરીયાય વધ. દક્ષિણ આફ્રિકાની ઉત્તરે કલહારીનું રજુ છે. ત્યાં નાનાં નાનાં કોડા અને કુડી છે. હરજુનાં રોમેરોનાં આમ તેમ કુડનાં નજરે પડે છે. આ પ્રદેશમાં "જુઝમેન" પ્રજા વસે છે.

"જુઝમેન" રોમાન કલહારવેનન, સોજા સરખું જન્મ્યું છે. તેમની ભાષા એટલે રોમાની અંદર કરવામાં આવતા છબના દયાકારા રોજ દયાકારામાં રૂંધક અર્થે હોય છે. તેમનું ઘર એટલે યાજ કે કાંડનાં કાંજિયામાં કુમખું. ઘણી વાર તેઓ ખડોની જમોલોમાં કે માંની કુંદમાં રે પડ્યા રહે. તેમની કામકામ થરતી. કુંદરત ભેડે જ તેમનો રિકર.

"જુઝમેન"ની નજર લીધ છે. તે કદી રે મિટાલ ન જુડે. ધનપોર રાતમાં રે રહેવા શોધી કાઢે. પોતાનાં ધન તેઓ ફેરબા જ કરે છે. આજ આજ તો કાંચ ત્યાં. વચ્ચેવાક્ય તે વચ્ચેવાક્ય તેઓ ખજ રૂપ જ કરવા ના! પશુપાનમાં કાંચ કામ તેમનાથી ન થકે. આપણી નથી આજે ન રેખાય એટલે હવે ને કુર તેઓ ભેદ કાઢે. તેમના વડાઓ આજે પર અને ગુણોમાં પડુમેનાં રંગબેરગી

ચિત્રે ફેલાતા. એ ચિત્રો ભવાં તે પાલક છે કે આજે પણ જાણે લેખાય. "જુઝમેન"ની સંજાન-કાંકિત વિરલ હતી અને તેમનું કુમ્મલજીવન સંસ્કારી હતું. તેમનામાં પરપર મમતા, મૈત્રી, સહકાર અને સંપ હતી. મોટાકા ન્યારે પુષ્કળ હોય ત્યારે જ્યાં જ લેખા મળ્યોને ભામ પાડી પેટનું જલ્મ વાળતા. મોટાકા છુટે ત્યારે કોના જ સમુદાયન લેખાસ.

સર આપેર હોમના મત પ્રમાણે "જુઝમેન" રોમાન પારણું દક્ષિણ આફ્રિકા જ રહ્યું છે. પણ નાજેતરમાં દાંમાનિકલા ઉત્તર કામમાં નેજારા નામે માખ્યા એક રોડી કવરમાંથી એક બેપરી જળા આવી છે. આ બેપરી કાંઈ "જુઝમેન" જાતિના માખ્યા ની જ છે એવું કંટાળન થયું છે. હવે નિકાનો એવા મત પર આવ્યા છે કે "જુઝમેન" ફોમેની જન્મજમિ રોમજ ક્રોમેડી નહીને દક્ષિણ કિનારે જ નહિ પણ એક ઉત્તર સુધી-કેડ દાંમાનિકા સુધી-પથારામેથી હતી.

આ કામની કાપીક માન્યતાઓ બારે રક્ષિત છે. તેઓ માને છે કે કુમખું પછી છપ લાંબા પ્રકાસે નીકળે

એ બારે અમાલે ભવાં જૂત છપે મળ રે જ ત્યાં પડે છે. ત્યાં એ સર્વ જૂત છપે. ચિતારજીમો આજરો. જુઓય ફેર છે. તેઓ આપ્યા બહાર ને જૂતમય જુઓ છે. વામુ, તે રાત, વીજળી અને કુંદરતન. વધ, રે તરવે. જુઓ ભેડે કંઠવારેલા છે, એમ મન થ છે. તેઓ એ તરવેથી બહુ દરે છે પરલોક વિશેની તેમની માન્યતા અજળ છે. જૂત રેડો પોતાનો કેડ લેખકા કે બારા જેવા પશુઓમાં ફેરવી શકે છે. તેઓ વાંછાં વગેરે કુંદરતી હરવેને છાંત વરજીમાં માને છે. પણ સુર્વ કે અન્ને પુખ્તા નથી. રોજ રોજે સુર્વ નિદા છે કે ને પ્રાતઃકાલે જાગવા થાય છે, એમ તેઓ માને છે.

આપ્યા આફ્રિકામાં વસતા આવ કરેડ ભેટકા માનકુઓની વિચારધારા "જુઝમેન"થી જુદી પડે છે. પણ બીજા કશા પ્રજાઓની વિચારધારાને એકબેરો અંચે મળતી આવે છે. તેઓ સર્વકલિમન વરમા માનું અરિતવ રવીકારે છે. એ પરમાત્મા માનવભતના વસવાડ બહેસી મળે કુર રહે છે, એમ માને છે. પિન્ડેવા જ એમને મળી શકે છે, ખાટે તેઓ જ પરમાત્માના સંદેશકાંડા છે. જુદી જુદી જાતોને પરમાત્માને જુદા જુદા નામ આપ્યા છે. માનકુઓ પણ પર મોહ્યાં માને છે. લેકમાં મળુ પાનેમાં વરસોમાં જાય છે અને ત્યાં મોડા

★ રેમિગટન

★ પોર્ટેબલ

★ ગુજરાતી ટાઈપરાઈટર

★

નવું રેમિગટન ગુજરાતી પોર્ટેબલ ટાઈપરાઈટર સ્ટેડર મોકલતું ઘણું સુંદર કામ આપે છે.

★

ગુજરાતીઓ માટે ઉત્તમ સાધન

આમાં અનુભવોથી ઘણા સુધારા વધારા કરવામાં આવ્યા છે અને ઘણી ઘરણ રીતે ટાઈપ કરી શકાય છે. રેમિગટન તમને ભેરેડી આપે છે. આજ સુધી આ કરતાં સાફ ટાઈપરાઈટર બનાવવામાં નથી આવ્યું.

ભાવ પાં. ૪૧-૧૦-૦થી ઉપર

કીમત ઘુલેવવા કરણ શરતો

ફોન : ૭૭૩૧

નેશનલ ઓફીસ સપ્લાયરસ

૭૬ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ,

— હાબન.

દાનનો મહીમા

એક ધરતી પરની પ્રતિભા પર અસર કરી શકે છે, એમ તેણી માને છે. આ વિચારણાને કારણે તેણી પેતાન, પિતૃમાન પુનઃન કરી તેમની કબર પર તેમને નેવેલ કરાવે છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાની બીજી પ્રતિષ્ઠિત રહેલી કોમ "હેટિંગ્સ"ને નામે જાણ આપ છે. વરતુતઃ આ કોમ પણ "લુઇસિયાના"ની જેમ આફ્રિકાના અન્ય પ્રદેશોથી દક્ષિણ આફ્રિકામાં વસવા આપેલી કુલતબી આ કોમ "લુઇસિયાના"ને "લુઇસિયાના" નોડે કોડાયેલી છે. એક સમયે એ ઉત્તર આફ્રિકામાં રહેલી. એક પ્રતિષ્ઠિત કહે છે કે "હેટિંગ્સ" લોકો ઇ. સ. પુર્વે ૬૦૦ની સાલમાં સેમીટીક-ક્રમ નબરે પડેલા. પછી ત્યાં પ્રભુ ૧.૩૦ના પ્રવેશ થતાં તેઓ, દક્ષિણ આફ્રિકામાં આવ્યા અને રિપર થયા તેમન. મુખમાં મધ-પ્રમાના આકારનાં હાથ છે. તેમની કામીક મિથિ જાન્ડોએને બળતી આવે છે. તેમની છબનમાં જુવાનું રશન મળે છે. હેટિંગ્સ કોમ આપ તેા આને કુલતબી મળે છે. પણ તેનું માલકરણ સમુદ્ર દર્જુ. એ વપાકરણ માં નામકરણ સુધી વચ્ચેના-એક વચન, દિવસન અને નજીકન કતાર. આને તેા તેમને મોટા કામ અન્ય કોમો, એકે રકતથી બળી મરે છે. એક રંગવાદી કોરાંય હોરાંય તેા અપકાવ નારી કોમ કરી કરી કે માધુર્યના "મિલ્ક રેસ્ટામેન્ટ"માં કાપાય લેખા યેલી "હેમની" નામે કામના વંદોએ તે આ "હેટિંગ્સ" પ્રભુ છે? દક્ષિણ આફ્રિકામાં એક સમયે આ લોકોને "પરમામાન-સાવાસ સતાને," લેખવા મા આવતા.

આફ્રિકાના કાળા લોકો માને છે કે કાળા કે કુશાંય કોમ અદ્યત્ત કલિત ના માનવજન એકેના સંબંધનું પરિણામ છે. એ અદ્યત્ત કલિતને અપ કામ કરવામા આવે તેા કુશાંય આવે જ. પિતૃદેવ, જુત કે પ્રેમ માનવજાત પર કોમ કરે એટલે વધવા આવે જ. અદ્યત્ત કલિત પાસે માનવ સાચાર છે. એ અદ્યત્ત કલિતને રીજાવાનું કામ કાઢવું કે જુવાની કલિત એમની ચેતાની નકે પણ અદ્યત્ત તરફની છે.

આફ્રિકાના કાળા લોકોમાં કોમ અદિશ નથી, મહાકામો નથી કે તેમની આરાધ્ય કોમ સુલીકો નથી. આ કારણે એક વાર હુરોપીય વિદ્વાનો

એમ મનવા કાલેલા કે કાળી પ્રભાને કોમ ધર્મ નથી! તેઓ કેવળ "કોમન" એટલે કે જનકી છે! હવે તેઓ રાજકારે છે કે આફ્રિકન લોકો! ધર્મવિદ્વાન નહોતા અને નથી. પ્રભુ વિશેની તેમની કલ્પના બહે અદ્યત્ત કે કાપુરી કોમ પણ એટલું તો નિશ્ચિત છે કે તેઓ માનવકલિતથી ચલિવાલી કોમ કલિતમાં માને જ છે. અને એ કલિત કોડે સુમધ સંબંધ રધ.પર માને છે. આ વાત જ તેમને ધર્મ છે એ સમજું પ્રતિપાદન કરે છે. "પ્રભુ આફ્રિકા"ના અવધાસી લેખક કે. રેનાલ્ડ ફેલ્ડર કહે છે કે "આફ્રિકા અને આફ્રિકન લોકો વિશેનું આપણું જ્ઞાન જેમ જેમ વધતું જાય છે તેમ તેમ આપણને ધારણ જાય છે કે આફ્રિકનોને પણ ધર્મ છે, આફ્રિકનો કારે કામીક છે અને તેમનાં છત્રનમા ધર્મ સુધાર રીતે વધુવેલો છે."

ઉપર વર્ણવેલી પ્રભાસી સિવાય પણ ડેટલીક પ્રભાસી આનંદન આફ્રિકામાં વસે છે. આફ્રિકામાં કાઠે 'કામ' જોડા, કોમ વસે છે. એવાનો અધી કામ દક્ષિણ આફ્રિકામાં, સુધરેક કામ ફ્રેન્ચ ઉત્તર આફ્રિકામાં અને બાકીના તેર કામ આફ્રિકાના જુદા જુદા ભાગોમાં વસે છે. આમા અફ્રિકામાં કારણીય વસતી ન-ર-તેર કામ એટલી થાય. એ વસતીનો પેલો કામ દક્ષિણ આફ્રિકા, મોડીકવસ અને પુર્વ આફ્રિકામાં છે.

નવચેતન-અંચી.

હું ધર્મમાં કહેવાય છે કે દાન કહું હોવ તો આ કામ કરેલા દાનની બીજ કામને પણ જાણ ન થવી એમને. ભવારે આને બીજ કામને કદાચ જાણ નહી થતી હોય પણ કામ ૧-૨૦ ધીલીક આપનાર પણ પેતાનું નામ કામે અદે એ માટે જ જાણે દાન કરતાં હોય એવી રીતે થઈ છે. ધણીવાર નનામી બચતી તરફથી દાન મળવાનું આપણે વાંચીએ છીએ પણ તે પાછળ પણ નામ ન કાપવાની તત્કર્તા નથી હોતી પણ બીજ કરતાં એણું આપેલું હોવ છે એવી કલમ હોવ છે.

લોકો દિવસ પહેલા જ એક કાળો છપરાવા આવે મળા કતા એક અવતી પાસેથી મેરી રકમ લાવ્યા અને એના જ કુટુંબીએ એનાથી આર ધણી એકી રકમ આપવા માંડી અને કહ્યું "માર્ નામ ન લખતા."

આને દાન ધર્મ કરવામાં પણ જાણે હું કરે તેા હું કરું એવું મળે છે. દલાણા આપતા જ નથી અને ડેટલી વાર આપીએ? અરે મળા માણસ દલાણા નથી આપતાં તેથી તમારે નજ આપવું એ કપાનો ન્યાય? ધર્મ કે દાન મળા નજ કરે. એને તે તરફનું

વધણ હેવ તે કરે એમાં કોમને વાદ ન હોય.

દાન ધર્મ આ માનવની આવના મહા અને હર્મકાનો સવાલ છે, મળા ની મહા અને આવના એક નજ હોવ. કોમને સુવંરન અપણું કરવું હોય કોમને ચેતાની અવકાનો અમુક કામ આપવો હોય ભવારે કોમને ચેતા ની મોટી મોટકતમાંથી એક રજાવણ આપવાનું મન થાય.

દાન ધર્મ કરો પણ એના મનરો ન કરે. હું કાળામાં રકમો આપે પણ કાળામાં ના માવલી આ ન કપાવે. એજ એજ દાન છે અને એવા દાનથીજ માનવ મહાન બને છે.

કલન કીર્તન કરો પણ કાળામાં નામ ન કપાવે. કાળામાં ડેટલાય લોકોના નામે ૧-૧, ૧-૧ ના દાન કરી અખરો કપાવવા હું એવું કું. આ હું દાન છે? અને તંત્રી મહા-કવ તમારા કાળામાં પણ હું છે. એટા અપાવ છે અને મળવામાં કમા-આર કપાવ છે એ દાન-કે એટ-કહેવાય? તમે યા માટે એને એટ કરો છો?

એક કિતેમ્બુ

ગ્રીક પુરાણોમાં ગ્રહણ વિષયેના વિચિત્ર ખ્યાલ

આપણે ત્યાં જેમ પુરાણો છે તેમ ગ્રામીન ગ્રીસમાં પણ પુરાણો લખાયાં હતાં અને તેમની ડેટલીક પુરાણ કયા એ આપણી પુરાણ કયાએને અધી મળતી છે. દેવ દેવીઓનાં નામ જુદાં છે પરંતુ ગ્રીક પુરાણો પણ આપણા પુરાણોની જેમ દેવ-દેવીઓ, વીર પુરો અને કલિમાનવોનાં છત્રન અને પરાક્રમની આસપાસ લખાયેલાં છે.

આપણા પુરાણો કહે છે કે સુર-અદને રાહ અને ડેટ મળી જાય છે તેથી ગ્રહણ થાય છે અને તેમની મુશિત માટે પ્રભુની પ્રાર્થના કરવી એમને. ગ્રીક પુરાણો કહે છે કે પ્રશન નેા જાળ સાધરસ ગ્રીકો સામે કામ માં છતી જતો હતો તેને અટકાવવા માટે દેવતાઓએ સુરગ્રહણ કરીને અંધારું કરી દીધું, લોકો ગ્રહણ પામે મેળવણી ગ્રીસસ (ગ્રહણ) અને એવેલો (સુર)ની ધાર્મિક કરવા લાગ્યા.

કાળા કાળ સુધી ગ્રીક લોકો ગ્રહણ વિષે આપ જપાક કરાવતા હતા. તે માળમા સુરોપમાં માન ગ્રીક સંસ્કૃતિ જ હતી. આધારે ૨૧૦૦ વર્ષ પહેલાં ગ્રીક સંપાર્શિઓ અને કાળા પુરો

પેશ પહેલો ત્રાપિ અને પશ્ચિમને પહેલો પિતાનકાલી થેલીસ જન્મે અને તેણે કોમ કરી. ગ્રહણના કરતા દેવતાઓ નથી, ગ્રહણ કુદરતના નિપરો ને આધીન છે. થેલીસ પશ્ચીમને પહેલો અજેગણાઓ અને પહેલો તખલાની હતો.

૧૨ જુન ૧૯૫૯

—કેનીપામાં માલ પ્રાણના રખપાણને લીધે ધણી વખતથી લગભગ ૧૬૫૨થી જે એમરજન્સી હતી તેનો ૧૬૫૬ના ડીસેમ્બરના ઉદ્ધવા દિવસથી અંત આવશે.

—યુનેમાં આવતે એવીયા, આફ્રિકા, સુરોપ અને કંડન અમેરીકાના ૪૪ દેશોના ૨૦૦ સાથે એક કરાવ મુકયો છે. તેમાં યુને.ની ચકાજાને અજુલ વામાં આનું છે કે કાલિક આફ્રિકા ૬૫૫ પણ પેતાની રંગબેદની નીતિને મક્કમ રીતે વળગી રહ્યું છે અને તેને. અત. લાવેલું નથી તે માટે યુને.ની મહાસભા સાથે આફ્રિકા પ્રત્યે અજુ મનાની કામણી મદદગાર કરે છે

માસ્ટર અધર્સ (મી.) લીમીટેડ

મહા ભવનાં નામકરણ, રેશમી લેખન સુલક કાપક, કોચિંગ બજાર અને પુરોપા પ્રદેશ ભવનાં સુલક ગ્રંથો, પ્રયોગ, કાર્યકરન અને અવધાઓ મદિ-સુરીક, બીન્ડ, બેન્ડોલસ, કોલર; રેશમી-ક વિગેરે.

દરેક ભવનાં માલ અદે તપાસ કરવા મહાસભ્ય.

૩૩ ચેરેક રીડર, કોદાનીસખા.

ફોન : ૮૩૫-૬૭૮૬

જાણસ રૂપાલ.

લગ્ન પ્રસંગે માટે

અમને મળો.

સુરતી જામજુના અને રેસપ્સીસ્ટ હીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત ટેમ્પેર નીચે ગુનીયનના અને રેસીસીયાના કેપીટન પદ આગમાં તમારે મુકામે જાવો રસોઈ કરવાનો અમે કન્ફાઈડ બર્થફ.

કેપીટનના બાલકની હોટેલ

(ધી કેપ્ટન મીકાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુલ્લાપર - ડરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ રેલીઆમ : KAPITAN.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

આંખા અણખ, લીલી અણખ, રતાળ અને સુરજની એસમ ચાલુ છે. આફ્રિકાના ફ્રુટ, લીસાળુ ખજાર ફ્રુટ, પાપાઈ નંબર ૧ રી. ૧૦, નંબર ૨ રી. ૮ ૧૦૦.

મુસી અને મેનલી પાન બનર બાપ, પોટેટો લુફ. આસીક ગ્રામ રી. ૧૦-૧ લાંબી અને રાંધેર માસીટ રી. ૧૧-૧ કમન.

રેસીસીયા, ન્ય.સાલેન્ડ અને મેલબોર્ન ફ્રેંગીના એસારો ૪૫૨ પુરવડા પાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરખીટ મ્હાની એક્સપ્રેસ.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

ભુકરીપર, ગુસાવરી, વીમાનાં અને બનરના એજન્ટ

હિંદુસ્તાન બનર દુનીયાના કોઈ પણ જાગની કનઈ દરિયાઈ બનર અંગીન માટે ગુસાવરી કરવા થેર થ્યાં અમારી ખાસીએ છોડ્યે કરે.

છંદમી, આગ, મોરી, ફૂલકાં, અકરમાવ, પીકન્કાસ, વિગેરના વીમા અને હવેલાની આપીએ છીએ.

ઈન્ડમટરસ, પરસનલ ટેક્સ, ફિસાલના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ સ્કીમરના સર્વિસીસ કે વેપારના સાયસેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ કમીએસનને લગતી બાલવેરમાં કોઈ પણ કી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

મેઇનલ મ્યુચ્યુઅલ કોર્પોરેશીસીસન કોર્પોરેશીસીસ અને ચાઈટાવર ઈન્ટરપ્રુરસ કંપની લીખીટના પ્રતિનિધ.

Phone : 33-9033.

26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેકડ્રમ ચુદ, હાઈનર્ગમ્સ ચુદ, વોઈટેલ, હરેસીમ એસ્ટ, સાર્થક મોડર્ન એફીસ ટેસ્ટ, સુક ટેસ, ટેબલ, લાઇન કીટાઇલ લાવે ખરીદી શકસો. બેરે પધારી લાલ લેવા ચુકસો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ફરેચર—

એ હમારી ટેમ્પેર નીચે તર્કિયાર માય છે. તેમે સ્ટોર હરેચાં તર્કિયાર રહે છે. આજ રોજના બાલોના ગ્રાઈસ બીસ્ટ અવાનો અને વેપાર આગલ વખતે.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691.

BOX 2525.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રસ્તમજી બલભાઈ રસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન — નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાઓ અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. એ. બોક્સ ૧૬૧૦.

રેસીડન્સ : ૧૧૧ હાલેવન્થ એવન્યુ,

ડરબન.

રેલીફન્સ:

ઓફીસ : ૨૫૮૪૫

રેસીડન્સ : ૩૬૪૧૩.

ગુજરાત જુદુ થશે તો?

નવા રાજ્યમાં ગુજરાત સીરાઈ અને હિંમતો સમાવેશ થશે બામ ઘામ તો ગુજરાતનું સુરત કે જેને ધિવાળનું મન લોભાળુ તે ગુજરાતનું મોરચ છે. પણ સુરતે અગત્યનું પગલું એટલું આંધીજીવી દારૂચંચી સત્યાગ્રહનાં ચક્રાક્ષ ગુજરાત ની ભૂમિ ઉપરથી ચર્ચા. તો ગુજરાત ની ભૂમિએ જ સંવેદિની જેવી બારેલી ની ઘડન આપી છે.

"અમલના ધડ" વખણાય છે સત્યાગ્રહની તપાસ, વિરમમાં મને. કાગલ, ધોળકાની કાગર, દેડનામનાં ચક્રાં. આંખાં અને રામજી અમલવાદ જીલ્લો આપે છે

ઓછોગીક વિકાસ

ઓછોગીક દષ્ટિએ જોતાં સૌરાષ્ટ્ર અને કચ્છ સંવિતના ગુજરાત વિભાગ માં ૩,૧૬૦ કારખાના છે.

અમલવાદ એ કાપડ ઉદ્યોગમાં મુખ્યથી ભીંજે નવે આવે છે. સમગ્ર ભારતની કુલ ૪૫૫ કાપડની ખોલેખા ધી ૭૧ ખોલે અમલવાદમાં આવેલી છે. અમલવાદનો કાપડઉદ્યોગ આશરે ૧,૨૧,૫૦૦ એટલા કામદારને રોજગારી પરી પાડે છે. ૧૯૫૨માં કાચ-દારોને અપાયેલા મેતનની કુલ વાપીક રકમ રૂ. ૧૯,૪૧ કરોડની હતી. આમાં જો ગ્રામીણ-દેશી, આરોગ્ય વીમા સેલના તથા રાજના પગાર વગેરેનો સમાવેશ કરવામાં આવે તો આ રકમ રૂ. ૨૧,૭૧ કરોડ થાય.

અમલવાદ સિવાય આ વન મર, સુરેન્દ્રનગર, પોરબંદર પંડોનેર, મોરબી, સીદપુર, કાંઠી, હોલિય, વિરમગામ, વડોદરા, સુરત નવસારી વગેરે સ્થળોએ પણ કાપડની મિલો આવેલી છે.

ગુજરાતની ચારે બાજુ ઉચ્ચ પ્રદેશો આવેલા છે. ગુજરાતની જમીન નદીના કાપડાળી મણાય છે. ગુજરાતની મોટી નદીઓ તાપી નર્મદા, મહી અને સાબરમતી ખજાતના અખાતમાં પોતાનાં પાણી કાલે છે. સૌરાષ્ટ્રને જોડતા સાહ-પ્રદેશ પણ નીચો પ્રદેશ છે. અને ત્યાં પણ ગુજરાતના જેવી કાપડાળી જમીન છે. આ બધી જમીનને નવા વર્દો જતા નહિના પાણીને નાંધીને થી પાણી અપાય તો ગુજરાત અજબકાર જાતી જાય અને સર્વદેશ કે ઉચ્ચ કાપડઉદ્યોગને પણ વડ વિકાસની સાધન.

ખંભાત અને તેલ

તેલની નવી ફાઉનરી મારે ખંભાત રોજ સ્થળ અણુક કે નીકે એ જો વિચારણીય પ્રશ્ન છે.

આખેતની દૃષ્ટિએ જોઈએ તો ભારત આસપાસના વિસ્તારમાં તેલના ખેડા

અથવા મળી આવવાનો સભવ છે. એમ અભાર સુધીના અહેવાલો ઉપરથી જણાય છે. હુલેન્ડમાં તેલની દરતી સંતોષકારણને સાબીત થઇ ચુકી છે અમારે સોખમ માલેસીની અને નામરા મા કારકામ આમળ થઈ રહ્યું છે.

સૌરાષ્ટ્રની પ્રગતિ

૧૯૫૭માં રાજ્યના વિભાગીકરણ થયા બાદ સૌરાષ્ટ્રે અદી એવી પ્રગતિ સાધી છે અને જુની સૌરાષ્ટ્ર અરારે નીમેતી નિષ્ફાળ સમાપ્તિએ ભાગમજ કરેલ ઉદ્યોગો સ્થપાતા જાય છે. સૌરાષ્ટ્રમાં જણ સિમેન્ટનાં કારખાનાં નાંખવાનું મંજૂર થયેલું છે તે ઉપરાંત ખીળ વધારના સિમેન્ટના કારખાનાં નાંખવાની દરખાસ્ત સરકારની વિચારણા હેઠળ છે.

દામાર છગાના કાચાકુપર વિસ્તાર માં કાચા એવા પ્રવાણમાં બોક્સાઇટ મળી આવ્યું છે. સોખંડથી મુકલ એવા આવી કોમતી કાવુને જાહેર દોષમાં અન્ય સ્થળે દોષ એમ જણવ, મળ્યું નથી. આથી ખાજો મારના પદા આપવામાં આવ્યા છે. સોદામિશ્ર વગેરના ઉત્પાદનમાં કાચમ, કિચકસ વર્કસ અને મોટાપુર ખાતેનાં તાત ગિરિકાસ્ટ દેશમાં અમણી કેમલ એન્ડે છે અને આ કારખાનાને નું પણ પૂરતા પ્રમાણમાં વિસ્તર્યું થઇ રહ્યું છે. સોડામેશ તથા મોટીક સોડા નવાવવા મારેનું કારખાનું પોરબંદર ખાતે નાખવાનું મંજૂર થયું છે. આ ઉપરાંત પોરબંદર દરિકા અને કિચકા ખાતેના સિમેન્ટનાં કારખાનાઓ, નોર્દેશ કરવે પજી વાલખી અણી મુખ્ય રાજ્યના સિરામિક ઉદ્યોગના કુલ રૂ. ૮૧ ૪૦,૦૦૦ના ઉત્પાદનમાં માન સૌરાષ્ટ્રમાં જ રૂ. ૧૩,૬૮,૦૦૦ તો માલ પેડા થાય છે. મુખ્ય રાજ્ય ના સુધારી કારના કુલ ૧૦,૦૭,૪૪૮ ૮૫ જેટલા મોકાના ઉત્પાદનમાં સૌરાષ્ટ્ર તેમ જ કચ્છનો હિસ્સો અનુક્રમે ૭,૬૬,૫૫૬ તથા ૨,૨૫,૭૩૦ ૮૫ જેટલો છે.

સૌરાષ્ટ્રમાં પોરબંદર, વેરાવળ નર્મદા બાદ વગેરે સ્થળોએ કાગલ સીન મોટાં જાંબામાં મળી આવે છે. જુના નવાનગર રાજ્યમાં ૧૬૬ કાગલ ૯૫ કાગલરોનનો અર્થો દોવાનું અદાન છે. સીકકા ખાતેની સિમેન્ટ ફેક્ટરી કાગલ-રોનના આ જમીની મોટા પ્રમાણમાં વપરાય છે છે.

કચ્છના વિકાસની શક્યતા

કચ્છની પહેલી સમગ્ર પાણીની છે અને જીલ્લ સમગ્રમાં મ.દ.ન.પ.કારના માર્ગેની છે. કેશ દાખડામાં જ દીઘામાં પણ કચ્છને મારે વો પ્રમ.જ

માં થયું થયું છે અને એક વખતના દેશના અન્ય ભાગોથી તદ્દન છુટા અને વિખુટા રહેશે આ વિસ્તાર હવે દેશને આર્થિક રીતે દેશના અન્ય ભાગો નોડે કાંબાજ મુકશે છે. કચ્છ જેવા બેલી પ્રમ.વ દેશમાં બેસુતોની અ.પાદી થઇ અને દેશને રસતા અંધાર જાય એટલે તથા ઉદ્યોગો અ.કાંચ અને એવા બધા નવા ઉદ્યોગો મારે કચ્છમાં ઘડવાના છે કચ્છમાં સારી જાતનો કાચ પાડે છે અને કાપડની એકાદ મિલ મારે અદી સારે અવકાશ છે. કચ્છમાં જનનું ઉત્પાદન પણ છે અને જનનું કાલવા વણવાનું કારખાનું પણ નાંખાઇ રી તેમ છે.

આ ઉપરાંત કચ્છમાં મળતી મીઠાની ની અનિબનો છાબ લઇ એને આધારે ખનનાં રકમ લેવા તથા, રાસાયણિક ખાતરને ઉદ્યોગ વિકાસવાની કચ્છમાં પણ વિચારવા જેવી છે

ગાંધીધામને વસવાટ

કચ્છમાં કંડલા બંદરનો વિસ્તાર થશે અને એ રચાનની આસપાસ પણ મળી ઉદ્યોગોની સ્થાપના મારે કચ્છમાં છે આ એક ઓછોગીક વસવાટ સ્થાપવાની પ્રવૃત્તિ પણ કંડાની ભેગામાં આવી છે.

મદ.ગુજરાતના નવા રાજ્યના નિર્માણ થી કચ્છનું કંડલા મદાયુજરાતનું એક મદાયુજ રચાન બનશે.

નેશનાલીસ્ટો પ્રમાણિક છે

(અમરા આસ અખરપતી તરફથી)

ડી સેન્ટર ૧૦મીના કોંગ્રેસ અને લીબરલ પક્ષે મળીને "ગુપ્ત રાષ્ટ્ર કે" અનવ્ય હંકરીન કલ્પના હતો. મોહનદા એ.એ. જણાવ્યું હતું કે, જામણ ઉત્તર થતા દેશને આની ઉત્તરથી આજ સીધો છે કચ્છ ન માનનારાઓમાં ફક્ત આક્રિયાના રાજનિતીમાં છે. આપણે એટલું તો કહેવું જોઈએ કે નેશનાલીસ્ટો પ્રમાણિક છે. એ બીજા એવો નથી માનતા તેનો દેખાવ કરવા તેઓ કદી તઈવાર નથી થતા.

માનવદકનો અર્થ એ થાય છે કે એને બધી રીતે આઝાદી દેવી જોઈએ કામલા તરીકે, બહુવાની-બીચાર વાળી અને કરવા કરવાની તથા રહેવાની તેમજ સરકારને નીચવાની વિગેરેમાં રવતંત્રના દોષ. ધરપકડો પણ મચાવે તે ન થાય. એવી નામરીક રવતંત્રના એ માનવ હંક મળાય.

નેશ આનો વિરોધ કરે છે

આ હકો પ્રાપ્તિના રાજ્યના પાયામાં છે બધારે નેશનાલીસ્ટો એવી વિચાર દીઘમાં જઈ રચા છે. આ દેશમાં ને કાપડાંઓ ઘડાય છે, કાપડો ને રીતે પ્રચલીત કાય છે, અને કાંઈ માં ને રીતે એને નવા થાય છે એ બધું બોતા અનવ્ય હંકરી વિચારમાં એ બધી ચીજો જાય છે. કચ્છમાંની કચ્છકાર પ્રજાસત્તાની વિચાર છે અને પ્રવેશની આઝાદી તમ પ્રવેશના નવાના સિકાતની વિચાર છે. કુટેની આ ઉત્તરથીની કાગલમાં એને કામ ન લીધો એથી ને પુરવાર થાય છે. કલ્પા કચ્છકારે તે પ્રમાણિક છે એ સત્ય છે. હંક નથી કરતી. રમટક અને કીવીવીવરસ સાધીને એમ એ બોલે દેખાવ નથી કરતી, તેમજ કુટેની અને કુટેવના ખોજો તેમજ જાના આ દેશના અનુવાધો બોલી એમ તે હંક નથી કરવા કચ્છતી.

પણ એક ચોર અહેરમ પોતાનો મુન્દો કણક કરે તો પણ જો કુટારો મળાય છે. એક જુલમ માર પોને જુલમી છે એમ કહે વો પણ ને ધીકાર ને પાત્રમ રહે છે.

પ્રચાર તા. ૧૦મીના માનવ હંક દીન ઉત્તરથી આજ એમાં ને ને મોડોને સદાકાર આપો તે તે મોડો જ પ્રતિપાદન કરે છે કે, તેઓ પોતાની કુટારાથી રવતંત્ર. પાછી મેળવવાના છે

ગુજરાતના યુવાનોનું સાહસ

મુખ્યદેશમાં નર્મદા નદીના મળ અમરાંટગી બાજુ સુધીના ૧૨૦૦ માઇલના જળ ધન હતું સાદસ બેડવાનો ગુજરાતના કૈયાક સાદસ મિશ્ર ધવાનોએ સકલ કપો છે. આ કુડીમાં રકમ ધવાનો અને ને મુખતીએ છે. નર્મદા નદીના આ જળ પ્રવાસ ખુબજ વિષ્ટ મળાય છે. અને તેથી કણ સુધી જો પ્રવાસ બેડવાનું કાંતને સાદસ કપું નથી.

આ જળ પ્રવાસનું સંચાલન સુરતના જુલમ લી કુવડમાર પંડથ કરશે. પ્રવાસમાં રચરની દલ દેડીઓને ઉપોચા કરવામાં આવશે. આ પ્રવાસ પાછળ રૂ. ૧૦ લાખને આર્થ થશે અને તેની વ્યવસ્થા અમલવાદમાં કરવામાં આવી છે. મુખ્ય રાજ્યના ઉત્તર પ્રમળ થી સિમેન્ટ દેશાક્રમે આ સાદસમાં આસ રકમ લીધો છે. સુરતના અણીતાનસરીકાર થી ઘણીકાં અદેરી પણ પ્રવાસમાં ભેડવાના છે અને તેઓ એવી રંગીન રીધ મેશે. સાદકારીક ટાપીવેલો દેન મારકત અખરપુર જશે અને ત્યાંથી મોટર કારા અચરકટક જશે અને ત્યાંથી તા. ૨૧મી નવેમ્બરે દેડીએ. કાર, આ વિષ્ટ પ્રવાસને આરંભ કરશે.

સામાજિક ખબરો

શ્રી કૃતિસલાહ દરજી અંકબ

ઉપરોક્ત ગ્રંથની મુદ્રણી સભા તા. ૧૧-૧૨-૫૯ના આંખી દેવ, ભેદાનીસખામાં કરવામાં આવી હતી. મત વાંના દેવાલ બાદ નવા વાંનાં કાંચડેરી મુદ્રણમાં આપ્યા હતાં.

પ્રમુખ : શ્રી ગંગાભાઈ નાનાભાઈ, ઉપ-પ્રમુખો : સર્વશ્રી નરસીંહભાઈ ભુલાભાઈ, વસનંત, નાગરજી, નરસીંહભાઈ પરજીભાઈ, દરિભાઈ હમડારામ, દરજી

કુકાન સેવવાની છે

શ્રીપ્રજ્ઞાનમાં જનશબ્દ કાંચરી કૃતિ સોપ કુકાન સેવવાની છે. સારા પોશાની, રહેવાની સુવચર સાથે જાંબી બીજ વર. મને.

81 East Road, KLIPTOWN
Phone 319. KLIPTOWN.

સનભાઈ પરસોત્તમ ભવત; મંત્રીશ્રી : શ્રી દરિભાઈ જીવજીભાઈ, શ્રી કૃતિભાઈ પરાજીભાઈ, અમનચી : શ્રી કે.કુભાઈ બીજાભાઈ, એડીટર, શ્રી ગોવિંદજી નામરજી.

કાર્યવાહક સમિતી : સર્વશ્રી વજુ-કેડજી, નામરજી, ગુલામભાઈ કાંચાણજી, ગોવિંદજી નાથુભાઈ, એચ. ભાલા, ગોવિંદભાઈ નરજીભાઈ, અમરજીવન મેતીરતમ, હમનજીભાઈ માડા જીજા, અબ્દુલરામ મેતરજી બીલીમેરીયા,

મમનજીભાઈ વિદ્યુ, મણીલાલ ત્રિવેદ-ભાઈ, નારજીભાઈ કાંચાણજી, હમન-લાલ માંજીભાઈ, બાલુભાઈ નરસીંહ માંજી, બાલુભાઈ નરસીંહ જુલા, કે. કાંચરલાલ માંજીભાઈ, અમરજીવન અંના-રામ, જેડીસનદાસ રતનજી, મમનલાલ કે.કીરાસ, અમરજીવન દલપત મારતર, મમનલાલ ત્રિવેદભાઈ, જીજાભાઈ પરાજીભાઈ, કે.કુભાઈ કરસન ડાયા, કે.કુભાઈ ભણુભાઈ, પરજીભાઈ પ્રમુ-રામ, કાંચરલાલ અંનારામ.

વાયવેરી સમિતી. પ્રમુખ : શ્રી રજુ-કેડાભાઈ પરજીભાઈ; ઉપ પ્રમુખ. શ્રી અરજીભાઈ વિલાસકાર; મંત્રી : શ્રી મણીભાઈ મેતરજી; અદ-મંત્રી : શ્રી વિનોદરામ વસનજી, અમનચી : શ્રી નગીનભાઈ કાંચાણજી; વાયવેરીપનો. શ્રી અવંતીલાલ નારજીભાઈ અને શ્રી પરમાનંદ નરસીંહભાઈ.

શ્રી ગુનાઇટેડ હિંદુ એસો-સીએશન, કેપ્ટાઉન

ઉપરોક્ત ગ્રંથની મુદ્રણી સભા ૨૬-૧૧-૫૯ના મળી હતી તેમાં નીચે મુજબના કાર્યવાહકો મુદ્રણ હતાં.

પ્રમુખ : શ્રી વસનભાઈ નરસીંહભાઈ મણુદેવ્યા; ઉપ પ્રમુખ : શ્રી પરજીભાઈ મેતરજી અને હમનજીભાઈ બી. પટેલ; મંત્રીશ્રી : શ્રી જયનંદાસ

જેરામ અને ગોવિંદભાઈ પરજી કુંચરી, અમનચીશ્રી : શ્રી કુલભાઈ વસનજી બીલીમેરીયા, શ્રી હાપાભાઈ દેવા મેતરજી મામ; એડીટર : શ્રી વનમાળીભાઈ કુલભાઈ.

પરજી રજુ

—બીજા અને નહેર ખાતાના ન.પપ અખત શ્રી જયજીભાઈ કાંચીએ રાજ્ય સભામાં એક પ્રશ્નના જવાબમાં જણાવ્યું હતું કે હિંદી ભાષાના જાણીતા મારીકામ તથા મણુતર કામ કરવા ભારત સરકાર સમક્ષ મળે છે. હિંદી ના બંધની હિંદીમાં વિષે છેવટેનો નિર્ણય લેવાયે નથી. ટેકનીકલ સમિતિએ બંધ કરી શીટ જ્યો રાખવાનું સુચવ્યું છે.

—પશ્ચિમ ખાતેચના છ તરુકાએ.મ. વહતા મુજબતીએ અને આદિવાસીએ. ના પ્રતિનિધિઓ પોતાના કે તાલુકા એના સમન્વેષ સમિત મુજબત રાજ્ય માં કરવામાં આવે એવી મામણી વડા પ્રધાન શ્રી નહેરુ સમક્ષ રજુ કરનાર છે. —ખોડેમાં એએ પ્રજા સમીપથી મળા માટે સીમેટ ન કુકાના કાંચે ચીટ પીએ છે. આથી વેપારીએ ખાસ ઓળખ માટે ચીટ નાની સાઈઝની બનાવે છે.

—મીનહીમા (સુરત) રા. ૧૦ હજારને ખાચે દોરતું અમલત સાધનો સાથેનું રજાખાનું કરવાની તકવ.રીએ; મ.મે છે.

—સોશલના ૧૫૧ વર્ગના રાજવીતા એક મહારાણી સોનાની રાખુમેરીની એક નામચીન રાજાની સાથે સંગાથેલા લેવાનું કહેવાય છે. રાજવીની બન-રોલત બને મહેલનો વહીવટ કરનાર આ મહારાણીએ તાજેતરમાં મુબાઇના કનેરી બનરમાં કાગીન.એ અને એ રાત બેચા કોવાનું કહેવાય છે. તેમની પ.સેમાં રા. ૨ કરોડનું સોનું જુવાનું હતું. મમરજી સરકારની કુપી જોશીસ ના આજ અધિકારીએ હાથમાં સોરાઈ માં આ રાખુમેરીની રાજાનીની વધુ વિષતો માટે તપાસ ચલાવે છે. અને એ વાદ અ.પ.પું જરૂરી છે કે કરતજ અધિકારીએએ અવધાન અને મુંબઈ માંથી રા. ૪૧ લાખની કોમતનું રાજ મેરીનું સોનું કાળે કહું છે.

—બંદન ખાતે અનુભારીની ૧૮૫એ મળનાર પોલીસની મેળમેજી પરિવર્તમાં પોલીસની મારાસમામાંના બધા ૩૬ મુંડાયેલા તેમ રપેકમણી કલેક્ટર સંખે. ઉપરાત એકાદ મે નેમીનેટડ સરવેને પશુ બધ જવાયા આવશે ઉપરાત અવનરવા કાનુની સલાહકાર અને મવનર વોલે જરૂ. આમ સખમ પ.પ.સેક પ્રતિનિધિએ જરી.

સાચારે કવીકાર

હરીભાઈ બીજલાલ,
મે'બને' પા. ૨-૨-૫૦

પુરા ખબર !

તમારા ખર્ચેલા પૈસાનું પુરવણવતર મેળવો. દેશમાંથી આવો કે દરિયાપારથી, ફરવા માટે આવો કે બીજનેસ અર્થે, પણ દરબાન આવવાનું અને તેા ઉમંગ ભેર વાઘ્યા આવો.

પણ ક્યાં ?

નામ અને સરનામું તમારી ડાયરીમાં લખી રાખો

માઉન્ટ એવરેસ્ટ વેલ્ડેરીયન લોજ

૧૨૬-૧૨૮ પ્રીન્સ એડવાર્ડ સ્ટ્રીટ, — દરબાન. — ફોન : ૬૭૫૭૮.

કારણ

આ એક એવું સ્થળ છે કે જ્યાં સ્વચ્છતા, સુવ્યવસ્થા અને આરામના હર્શન થાય છે અને જ્યાંથી રોશન બબર, બંદર નજીક પડે છે જેથી સમયનો બચાવ અને ઠરવા ફરવામાં મેળ આવે છે.

- (૧) બહાર ગામ કે પરદેશથી આવનાર પેસેન્જરો માટે આગાહી ખબર આપશે તો રહેવા સુચા માટે ટીકરવેશન પણ લાગશે.
- (૨) ભોજનના પ્રબંધપર ભવિ કેબરેખ રખાય છે.
- (૩) હમન અને તહેવારો માટે જોકે ભતની સ્વાદિષ્ટ, સારીક મીઠાઈ સુદ મીમાંજ બનાવીએ હીએ.
- (૪) બહાર ગામના એકરોપર પુરતું ધ્યાન આપવામાં આવે છે. એક વખત કોઠર આપી ખાતી કરવા બલામજુ છે.

હમણાજ આવેલ શીપમેન્ટ

દરેક જાતની અમરવતીઓ એવી કે "ગ્રેસ રોડ" એટલે જોઈ
મ-ટીઆ, અસોસિએટ્સ, મુમ્બી રાણી, આમેલી, હતા મંગેચકર,
વાંસદી, કમ્પ હરનાર વિગેરે. અમારા પ્રાઈવેટીસ્ટ માટે જાઓ. (અમે
હાલ કોઈની બનાવટની અમરવતીઓ રાખીએ છીએ.)

લીફ આફ ૧૦ મેની	રતમ	ખાલ અરેબીય રેડ કરી
લીફ હજાર થી. ૧-૩	"	આપીયુ.
આપા હજાર થી. ૧-૩	"	ઓહર સાથે ખસા મોલસવા
જોટી મળે વાળુલસલ ૧/૨ રતમ		વિન'લી છે.

અમે નીચેની વસ્તુઓ કાઉન્ટેક્ટ હોપીંગ કરીએ છીએ.
ખાલ સાથે અને હીફાયત ભાવે મળશે. અમારા પ્રાઈવેટ લીસ્ટ
માટે લખો :

શેરવા મથા, બદામ, જોલમી, શેવા, મપરા, સેન્ડે સોપારી, કાચી સોપારી,
શેલી સોપારી, જોળ, આપલી, કાલો, હીમ, મસુર, દરેક જાતની દાળો,
મણાનો આરો, આદરો આરો, પાણીવાળા નાળાંજેર, વરીમરી, ટાટ, લગીંગ,
ચેપી, રાશ, અનમો, કુવા, હીમેલ, પાણી, પાણી ફાળ, આપા માર્યા,
નારીયેળનો છુટો, રામચરો, ખસખસ, હળદળ, વિગેરે.

K. HARIBHAI & SONS
(PTY) LTD.

Direct Importers: Wholesale & Retail Merchants.
81 Victoria Street, — P.O. Box 2156 — Durban.
Telegraphic Add. "BHAI SONS"

શુભ પ્રસંગો માટે એટ!

શ્રીઓ અને પુરુષો માટે

ઘડિયાળ !

૧૭, ૬૧ અને ૨૫ જ્યુલિનાં
આટોમેટીક કલેન્ડર.

- રોમર
- ફારરી
- લેડા
- રસર

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરુષોનાં શર્ટ સુટ, પાપનખા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બોક્સ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૧.

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, આરકેટ સ્ટ્રીટ, બોહાનીસબર્ગ.

ધી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઈ છે

આગ અકસ્માત તથા હરીયાઈ માલનો

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાન

કામ કરે છે.

આસ હિદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રૂસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ — બોક્સ નંબર ૪૭૬ — કર્ણાટક.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૮૮૮.

The unfortunate thing about this world is that good habits are so much easier to get out of than bad ones. — Somerset Maugham.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903,

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956,

No. 49—Vol. LVII.

Friday, 18th December, 1959

REGISTERED AT THE G.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

Nations Prepare For Definite Action Against Apartheid

UNITED NATIONS, N.Y.

IN this penetrating study of current changes in American policy towards South Africa, Donald Grant, writing in the "Post-Dispatch" draws attention to three different courses to which the Western Powers might resort to for purposes of exerting pressures which might force Verwoerd to change his mind.

Mme. Pandit Utters Grave Warning

ST. LOUIS, Nov. 18.

MME. VIJAYA LAKSHMI PANDIT, sister of Prime Minister Jawaharlal of India, warned today that India may have to resort to force in the current border dispute with red China.

"China has gone on encroaching on our territory and now the Indian people are incensed and demand action," she declared.

It was believed to be the first warning of force by a high Indian official in the dispute.

Mme. Pandit, Indian High Commissioner in London and a former president of the United Nations General Assembly made the statement in a speech at Washington University.

Asked by newsmen whether India had enough forces to back its stand, she said India has "a fine army and air force which are able to cope with the situation." She said the decision on whether to use force would be up to Mr. Nehru and other Indian leaders.

As for many years past, racism in the Union of South Africa is one of the thorniest problems before the United Nations. What is new this year is that the groundwork is being laid at last for doing something about it.

A new World Court action against the Union of South Africa is one possibility.

Quiet negotiations between the Union and some of the larger powers is another.

Still a third possibility lies in economic action—a boycott—against the Union.

There are two reasons why the possibility of real and effective action arises at this time. First reason is that the United States has changed its policy and now—with caution—opposes racial oppression in the Union. This change began last year, but has become much more evident at the present session of the General Assembly.

The second reason why the outlook on this problem has changed is the emergence of new and independ-

ent African states. Only a few years ago there were but two independent African nations—Ethiopia and Liberia. Today there are 10 independent African nations, and next year there will be 14.

These states may be divided on other issues, but on the question of racial oppression in the Union of South Africa there can be no real disagreement. Fourteen nations, furthermore, can make their weight felt

in several directions, for each has its own set of friends outside Africa.

The latest move against the Union of South Africa came in the U.N. Political Committee when a resolution on the subject of apartheid (race discrimination) was passed 67 to 3, with seven abstentions. Both the resolution and the vote carried the case against the Union beyond previous action by the U.N.

(Continued on page 454)

Brown Says Stanford Made A Mistake

IN a Press statement, Mr. Peter Brown, national chairman of the Liberal Party says:

"Mr. Walter Stanford is a man of integrity and no doubt he regards as good the reasons he has given for resigning from the Liberal Party and joining the Progressives. Nevertheless I think he has made a mistake. I do not believe that the policies of the Progressive Party are anything more than a step in the right direction. I believe that logic and the development of events in Africa and the Union will inevitably drive the Progressive Party towards acceptance of the policies for which the Liberal Party stands.

"Mr. Stanford has left an

inter-racial organization to join a White political party which may later have some non-White members. His action in doing so will come as a bitter blow and a particular disappointment to African, Coloured and Indian members of the Liberal Party. These members, often at considerable personal cost, have rejected narrow and emotional group appeals and pledged themselves to work for a common society for all in South Africa. At the moment they could not join the Progressive Party even if they wanted to and many of them will never be able to. They rely on White members of the Liberal Party to stand with them in the future, as they have done in the past.

OPINION

FRIDAY, 18TH DECEMBER 1959

Looking Back

AS this is our last issue for the year, we should like to do two things. We should like to wish all our readers a very happy Christmas and Prosperous New Year.

At the same time we should like, also, to draw attention to the significance for our country of the year that now comes to its end.

Depending on the side on which the reader has been when it comes to the relations between our various peoples, the year now drawing to its end can be said to have marked movement forward or backward.

Those who fight to extend the area of liberty can with justification regard 1959 as having seen important changes in world opinion. For the first time at the United Nations the American government openly identified itself with the opponents of apartheid and moved from pious unctuosities when it came to apartheid to definite, if cautious action.

This naturally had a profound impact on the men of apartheid. They reciprocated the compliment by giving more publicity over the air to stories of crime in America's underworld and by saying some harsh things against those Americans who attacked apartheid.

America's tactical shift naturally means that apartheid has lost one more powerful friend and the cause of liberty has gained accordingly.

On quite another plane South Africa has been affected indirectly by the strained relations between India and China. The local Indian community has strong blood and cultural ties with India. China's aggressive designs on the Himalayas showed clearly how wide the ideological fissions are in the Indian community. The Natal Indian Congress revealed its two loyalties when it disregarded Indian sentiment and mouthed platitudes on the Sino-Indian dispute instead of taking a clear and unambiguous stand.

For us, too, the year has not been a good one. Increasing financial difficulties have more than once confronted the Trustees of the Phoenix Settlement, who own "Opinion," with the need to decide whether or not to cease publication. This problem has not been solved and we wait to see what will happen in 1960.

In the meantime, it can be said that on very many planes there has been definite movement forward and during the Christmas season it would be best to think more of this side of the picture.

Phoenix Settlement And My Responsibilities

SUSHILA GANDHI

THE future of this institution has been on my mind and in my heart for sometime now. I have tried to fulfil my duties by placing my problems before the public. If this institution was just an ordinary one; then it would have been quite easy for me to close down. But the history behind this institution together with the ideals and hopes of its founder, are so deep in my heart that I am reluctant to give it up.

Gandhi has been enshrined in my heart, as my teacher and friend even before I became a member of the Gandhi family. I came to this Settlement at the young age of 20 and during the many ups and downs in my life here, I have always gained comfort and inspiration from my spiritual father—Bapuji. This faith has sustained me, in these last few years when I have tried to shoulder the responsibilities left to me by my late husband.

This institution is a memorial to Gandhi. It is a historical place. Phoenix, with its quiet atmosphere, trees and flowers, and even this very earth has always conveyed to me the message of that great man, who walked on this ground and lived amongst these things. I have never failed to experience the fragrance of Bapu's sweet presence in Phoenix, the place where, a great man, who is only born once in a thousand years, has walked and lived. In spite of our sins and petty lives, this land is sacred. It will always be a place of pilgrimage, for those who seek inspiration to better their lives and gain a little from the great men who have passed on.

Phoenix Settlement is a "Gandhian Mission." To continue the work of a mission is to give your life in its service. The Christian Missions opened their own message and so the Gandhian message should spread the teaching of Gandhi, then and then alone does it justify its existence.

My late husband, during his lifetime, fulfilled his duty and lived to convey the message of Gandhi to the best of his ability. But alas today, though it pains me deeply, I have the choice before me of not being true to my beloved teacher or of being incapable and inadequate to serve him. I feel that I would much rather be inadequate than dishonourable.

In spite of all this, I wish to see this institution flourishing and spreading the message of goodwill. My strength and my ability to do so is, unfortunately, very limited. I have struggled through these last four years and

it grieves me deeply (to acknowledge defeat. Therefore I have time and again appealed to all South Africans, to assist me in keeping this sacred institution alive and thriving. Is it possible that there is not one human-being who can answer my appeal at the eleventh hour?

My husband's position in this institution was very different. Gandhi had bound him to the vow of not hoarding or saving, and according to that my husband worked for this institution, making enough to run it and not drawing any savings for himself. After his death I too have done the

Publisher's Notice

WE would like to inform our readers that there will be no issues of "Opinion" and "Indian Opinion" on December 25 and January 1st owing to the Xmas and New Year Holidays.

Same. For those who may come after us this vow will not be compulsory.

If I close down this weekly paper, without first informing my readers of my difficulties, I am sure that the South African public or my heart would never forgive me for doing so. If the public hold the same respect and love for this institution as I do, then it is a great mistake. If in spite of this appeal, the public does not come forth with any assistance, then at least I can feel that I am not entirely to blame. If I do not receive any suggestions then I shall have to close down. Any suggestions of any kind, will be very welcome.

I am anxious to serve my revered teacher, if necessary, here or elsewhere. But if it means only a waste of money, time and energy, then it is not a service any longer. We have tried to conduct the work of both the "Opinion" and "Indian Opinion" to the best of our ability. But we have failed to arouse an re-

(Continued on next page)

Comment On Men And Events

Apartheid Getting Into Serious Difficulties

By JORDAN K. NGUBANE

A ROMAN CATHOLIC BISHOP recently announced that he would go to jail rather than allow the State to take over a school which the Church ran for the non-Whites. When a government uses legislation as an instrument of persecution, just men offer their heads. Dr Verwoerd has placed responsible citizens in this country where they have no choice other than to take up positions which make them defy the law.

This is a dangerous situation so much because policies which are devoid of moral content undermine social stability as because in a mixed community they could very well threaten peace.

How far social stability is being undermined is shown clearly in the statement by the Catholic Bishop who said he would defy the law of the land and go to jail in protest. There seems to be little doubt that very many democrats in this country feel the same as the Bishop.

The threat to peace is emphasised clearly by what is going on in the United Nations at the moment. As a news report elsewhere in this issue shows, already opinions there is crystallising in two directions which no amount of talking by our talented Eric Louw will change. And these directions can never do White South Africa much good.

World Court

Some nations are thinking of World Court action against the men of apartheid. The West Africans and other independent peoples of Africa are determined to push to the fore the apartheid issue. In doing this, of course, they have the grateful support of the overwhelming majority of the African peoples of the Union.

What would be the implications of levelling serious charges against South Africa and taking her before the International Court of Justice? Depending on the nature of the charge, an adverse decision could quite possibly lead to the expulsion of South Africa from the United Nations. She could also be driven out of the Commonwealth as a result.

Thus isolated, she would be an easy target for all her enemies. The free peoples of Africa and those who will join them next year would start a crusade against her, peg up against her and, ultimately, confront her with the reality of war. Fearful in Africa is too strong and deep seated against apartheid to move even

in a different direction where there is no choice.

And where the peoples of Africa were up in arms against apartheid, it is impossible for me to imagine that very many non-Whites will rush to take up arms to defend apartheid.

Verwoerd Isolated

On the contrary, with Verwoerd isolated and Africa rallying against apartheid while the West and the Soviet Union cheered the men of colour, a solution could very well arise when the race oppressor could be put in a very tight spot. The boycotts would be intense and there would be passive resistance movements. African men and women from every walk of life would all march to the goals of the land and fill them up. Law and order would break down and beyond that nobody can say with precision what would happen.

It is only when one reflects on this that the madness of apartheid becomes clear beyond all shadow of doubt. Something worse emerges. It becomes clear that to advocate a policy which insults the men of colour is to be grossly irresponsible.

The second course advocated is that quiet negotiations should be conducted to get apartheid to yield ground without touch loss of face. Ghana and America in particular seem to prefer this course—for very different reasons. Ghana feels that the peoples of free Africa are too weak to force the men of apartheid to give up their wicked ideology. Negotiation and persuasive pressures seem the cheapest way to move events in the desired direction.

America is interested in the continent's economic potentialities. An explosive situation could very well create conditions which would favour the Soviets. With Khrushchev coming to the Continent next year, America's fears are multiplied many times.

Doubts

Most of us doubt very much that apartheid can be broken by parleying around champagne glasses. Apartheid is a way of life. It twists the entire personality of a human being and makes him see life from a totally different angle. For him to change, something has got to be broken in him—and that is his belief in his own innate superiority over his fellowmen. This can be done only by determined opposition on the homefront.

A new factor is now coming to the fore—the economic boycott. The Liberals, the Africanists and the Congressmen all agree that the boycott weapon hits all sides. But they all insist that where the man of colour has no choice, he is perforce compelled to use even that which, in normal circumstances, he would avoid.

There have been people who have said that the Africans will suffer most where there is a world boycott of South African goods. There is no doubt about that. But the point is: Must the African continue to subsidise his own humiliation by seeing to it that his stomach is half full?

Or, must he say: Come what may, I have had enough of the tyranny of apartheid?

African Answer

The African's own answer was given in the clearest manner possible by a railway worker with whom I discussed the boycott recently. He said: "Yes, if the boycott comes on a world scale we shall certainly be thrown out of employment. We shall starve. But when a soldier enlists for service in war, he gives his life to the State to do with it as it thinks best in order to create a better future for his children. We should be lucky merely to starve in order to break apartheid's back. We are soldiers fighting a cruel racial war."

This is the mood of the majority of the people whom apartheid has hardest. Those, right at the bottom of the economic scale.

Against this background it would seem that a combination of the three approaches considered here holds out better prospects of moving events in the desired direction than either of the other courses.

Death Of The Mahatma's Elder Sister

SHRIMATI RALIATBEN, the elder sister of Mahatma Gandhi, died on the 14th of this month at the age of 98 after a long illness. She has left behind a daughter-in-law the wife of Gokaldas who had visited South Africa with the Mahatma.

Raliatben had been widowed at an early age. She had one daughter and one son both of whom died long before her.

Of Gandhi's 3 brothers and 3 sisters she was the last.

We pray that her soul may rest in peace.

Phone 935-0760

P. O. Box 1849,

MASTER BROS.
(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

93 West Street, JOHANNESBURG.

About The Disputed McMahon Line

THE McMahon Line has featured very prominently in the Sino-Indian dispute. Few people know precisely what it is and where it runs. In this informative article which appeared in the "Christian Science Monitor," R. Mahul, gives interesting historical information on the famous line.

Col Sir Arthur Henry McMahon was the great frontiersman who negotiated as Foreign Secretary of the Government of India at the famous conference convened in Simla between the British, Chinese, and Tibetans in 1913, called specially to define the political status of Tibet.

McMahon's life (1862-1949) and work portray him as the ideal of the frontier officer, greatly admired along the frontiers of Central Asia. There is the testimony of Lord Hardings, who as Viceroy of India had in 1905 chosen a secretary to the Foreign Department, in the cold weather of 1911, from several candidates belonging to the Civil Service who came and stayed with him so that he might select the one he considered most suitable.

He wrote: "What I needed was an official who would cultivate and maintain friendly relations with the ruling princes and who would be a personal travelling companion when visiting native states. Finally, I selected Sir H. McMahon, Resident in Baluchistan, an agreeable personality."

For over 20 years, after joining the Political Department in 1890, McMahon served continuously in many outlying North-west Frontier posts, gaining distinction as administrator and negotiator, especially in relations between Britain and India on the one hand and Afghanistan and Persia on the other. He was appointed to Egypt in August, 1914, as the first High Commissioner in succession to Lord Kitchener on his appointment as Secretary of State for War. And at his instance, the famous though ill-fated "Hussein McMahon Correspondence," 24 July, 1915-16 March, 1916, was conducted through him eventually leading to the signing of the Treaty from the Arab masters to him and the freeing of the Arabs from the Turkish yoke.

McMahon's last assignment concerned with the making of India's frontiers (1894-96) was the extremely difficult task of delimiting and demarcating the Sino-Indian-Afghan-Baluch frontier in the light of the Agreement of 1893 whereby Afghanistan renounced all claims to sovereignty over frontier tribes in India from Chitral to Peshawar.

The most important mission in which he was in charge, dealing with the demarcation of boundaries between India and its neighbours, was when he was appointed by Lord Curzon in 1903 as Arbitrator, under the terms of Article 5 of the Treaty of 1837, between Afghan and Persian boundary claims in the delta province of Sistan.

McMahon's work was rendered difficult by the strategic position of Sistan with reference to the security of India and by Russian intrigues at a time when the struggle between Britain and Russia for supremacy in Central Asia was most acute especially along the eastern Persian borderlands of Khurasan and Herat. His work resulted in such a consolidation of the British position in southern Persia that a debate arose at British influence was formally recognised there by the Anglo-Russian Convention of September 17, 1907, concluded to define the Anglo-Russian spheres of influence in Central Asia.

And the success of the mission proves the courage and patience which he then displayed. McMahon's award was accepted unconditionally by both Afghanistan and Persia. His report on Sistan will always remain a remarkable record of exploration and research there.

Then, when it fell to McMahon to unravel the tangled threads of the Tibetan question in 1913-14, he was well equipped by personal experience and first-hand knowledge of frontier policy in regard to the Government of India's political relations with the frontier hill tribes. And as director of Indian foreign affairs, he had deeply interested himself in India's policy towards Tibet, and more especially realised that behind Tibet, and ready to show it at the first opportunity, lay China, which in the republican period before the 1911 revolution had established posts in several places within the northeast frontier of India including Yunnan, Szechwan, the East and Tonkin in the West.

The principal policy objective then apparent in his mind, therefore, was an arrangement with China and/or Tibet, along

the line of the 1893 Agreement with Afghanistan negotiated by Sir Mortimer Durand, on whose mission McMahon himself was one of the political advisers, to secure Tibet's frontier as to constitute a definite barrier to China's advance toward India as well as to cede to India the entire tribal territory in the Asian Himalaya.

Charles Dill of the Political Agency in Lhasa and Archibald Ross of the British Consular Service in China functioned as McMahon's expert advisers, Capt. F. M. Bailey of the Political Department, who along with Capt. H. T. Marshfield of the Survey of India made deep explorations from Lhasa to Lhasa in India right across and along the Himalaya watershed in Tibet during 1913 was available for consultations regarding the Sino-Tibet borderland.

The famous McMahon Line, defined by a red line on the two sheets of the Survey of India map, was based on the principle of the Himalaya watershed throughout standing back 700 miles from the Brahmaputra plains of Assam.

McMahon, who had done a lot of exploration himself on the Afghan-Persian frontier, had backed Captain Bailey up in his wangling of a posting to the Abot Expedition sent to avenge

Neel Williamson's murder in the cold weather of 1911-12. And his personal agreement to Captain Bailey's appointment as Intelligence Officer on the 1912 Mission to Lhasa with "as much scope as possible for the exercise of his talents as regards exploration" led to those great trans-frontier explorations on the northeast frontier in 1913 which eventually became the basis for the definition of the Sino-Tibet frontier according to the declaration of 1914.

McMahon's performance as the Chief Officer in charge of the visit of the Duke of Alghurst to India in 1907 and Grand Master of Ceremonies during the Delhi Durbar in 1911 discloses nothing but the ring of brass and protocol. But he let no matter of form or office come between him and those who worked with him. His special human qualities and the confidence he inspired that those with whom he dealt could trust implicitly to the *foi de gentleman* will thus rank him with the great boundary makers Mortimer Durand and Francis Younghusband.

His great insight and his studies of the natural as well as political history of Asian mountain borderlands where he served deep him on the great tradition of his forebears.

BOOKS FOR ALL OCCASIONS

The Complete Letter Writer For All Occasions	9	6
The Business Letter Writer	5	0
Dresses and Their Meanings Significance ...	11	0
Dresses and Ornaments Their Meanings ...	5	0
How To Read Your Hands by M. Beale B.A.	11	0
Politeness How to Read the Hand ...	5	0
Fortune Teller Every Known Method ...	5	0
How To Conduct Meetings For All Occasions ...	5	0
Treat and Speeches How To Prepare and Deliver	5	0
How to Write Correctly Write Exactly ...	5	0
Correct Conduct Perfect Etiquette for All ...	5	0
How to Become a Vocalist How to sing to an Audience	5	0
How to Dance The Champion Ball Room Dancing	5	0
Making and Repairing Rugs Sets Illustrated ...	5	0
Personality and Cheer Guide ...	2	0

HYPNOSIS

Self Hypnosis Its Theory technique and Application	14	6
Scientific Hypnotism Survey of Theory and Practice	16	0
Creative Hypnotism Suggestion and Relaxation	11	0

COOKERY BOOKS

The Home of Indian Cookery for all Occasions Cooking	13	6
Curries of India What are Curries Made From	7	6
Savoury Spicy and Sweet Indian Recipes	5	6
Everybody's Vegetarian Cookery Book ...	5	0

Mail Your Order To-day C.O.D. Charges 2/-

Postage Free.

Obtainable at Our Only Address:

Bharat Music Saloon and Booksellers,
286 Gray Street, Durham.
Phone 2948A. P.O. Box 3817

Nations Prepare For Definite Action Against Apartheid

Continued from front page

The action noted "with concern that the policy of apartheid is still being pursued". It expressed "deep regret and concern that the Union of South Africa has not yet responded to appeals of the General Assembly that it reconsider governmental policies which impair the right of all racial groups to enjoy the same fundamental rights and freedoms."

Finally, the resolution "appeals to all member states to use their best endeavours as appropriate to achieve the purpose of this resolution."

Some nations are expected to engage in private diplomatic talks with representatives of the Union of South Africa. If such pressure proves ineffective, organization of a world economic boycott, already begun, is expected to be extended.

Under a previous U.N. resolution, passed at this session, Liberia is expected, in the near future, to institute World Court action which could result in a decree ordering South West Africa removed from control of the Union of South Africa. South West Africa is a former League

of Nations mandate which is being incorporated in the Union in defiance of U.N. actions. A "white supremacy" policy has been installed in South West Africa.

None of the U.N. moves, by themselves, is expected to end racial oppression in the Union of South Africa overnight. Taken together, however, they constitute increased pressure on the Union to bring its policies more in line with the rest of the world. Officially sanctioned racial oppression is, perhaps, unique in the Union of South Africa. Such oppression occurs elsewhere, but at least lip-service is paid to common standards of human decency.

In the final vote on apartheid the Union of South Africa refused to participate. The three nations voting against the measure were France, Portugal and Britain—all African colonial powers.

France and Britain, however, made statements opposing racial oppression, though voting against the resolution. Only Portugal, which is generally conceded to

have the most backward colonial policies on the continent of Africa, voted against the anti-apartheid action without apologies.

The British position is particularly difficult, and will be more difficult next year. Five members of the British Commonwealth—Ceylon, Malaya, Ghana, India and Pakistan—were sponsors of the resolution. New Zealand voted in favour of the action. Only Australia and Canada, within the Commonwealth, abstained, not voted with Britain against the resolution.

How long Britain can continue to uphold the South African position in the United Nations was a question frequently asked here. Next year the most important British territory in Africa—Nigeria—will gain its independence. Britain hopes it will remain in the Commonwealth, but Nigeria's decision will be based in part on Britain's attitude toward South African racism.

Canada previously has voted in favour of resolutions aimed at ending apartheid in South Africa. Canada's abstention this year—a reflection of a Conservative government in Ottawa—was offset by Australia, which abstained, though previously it had voted with Britain.

Besides Canada, the only ab-

stention in the western hemisphere was that of the Dominican Republic which has the most reactionary government in Latin America.

The United States supported the anti-apartheid resolution from the beginning, though this support sometimes was couched in peculiar language. The chief American delegate in the Political Committee for this question, was Harold Riegelman, Republican politician in New York and long-time lawyer for the Chiang-Kai-shek government on Formosa.

America's basic position was directed by the State Department in Washington, but Riegelman was allowed to have a hand in drafting his speech supporting the resolution. In what Riegelman later said was an attempt to make the Union of South Africa feel happier about United States opposition to racism, he expressed an attitude of "humility" toward the problem. He urged that race discrimination be seen as "stemming from tradition and long usage."

What seemed to them to be an apology for an American vote against racial oppression irritated some of the African delegates here; but on the whole they were satisfied.

When you are in Durban don't forget to visit the New and Most Up-to-Date

MOUNT EVEREST VEGETARIAN LOUNGE

Come and Enjoy Appetising and Delicious
MEALS — CURRY & RICE — SNACKS, etc.
Cleanliness and Civility Assured!

Sweetmeats available at Reasonable Prices
All Sweetmeats are made from pure
Wholesome Ingredients

We also have 7 Modern Rooms, Single or Double for Boarders
at Reasonable Tariffs

Visit Us and see for Yourself

MOUNT EVEREST

Vegetarian Lounge

126-128 PRINCE EDWARD STREET - DURBAN - PHONE 67571.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Unique Welcome To U.S. President In Delhi

WELL over a million people including many hundred airfields of peasants, gave President Eisenhower a tremendous and warm-hearted welcome on his arrival in the Capital from Kabul on December 16.

A 21-gun salute boomed across the belagged airport and thousands cheered as the President emerged from his jet airliner with a smile and a wave and stepped down to be greeted and garlanded by Dr. Rajendra Prasad and Mr. Nehru.

Vigilantly moved by the reception, Mr. Eisenhower proclaimed that his visit symbolised the fact that the United States stood with India in the common quest for peace.

The 12-mile state drive to Rashtrapati Bhavan after the airport ceremony was something of a triumphal procession. No visitor has ever been given a bigger and more affectionate welcome.

Two hours after it had left the Palam airport, the motorcade wound past the flood-lit pile of Secretariat buildings and swung through the wrought-iron gates of Rashtrapati Bhavan, which will be a "Little White House" for the five days the U.S. President will spend in Delhi.

Mr. Eisenhower told Mr. Nehru and Dr. Rajendra Prasad on alighting at Rashtrapati Bhavan that he had been "deeply moved by the great reception."

Mr. Eisenhower was welcomed at the South Court by Dr. Prasad's grandchildren. They garlanded the U.S. President and President and offered him arti, while a pundit recited an invocation.

The silver-and-orange U. S. Air Force Boeing 707 which brought the President to India was escorted over Palam airport by a screaming flight of 18 Indian Air Force Hunter jets. They peeled off information as the giant airliner taxied to a halt at 5.10 p.m.

A commercial Boeing 707 carrying about 80 newsmen, photographers and television cameras arrived an hour ahead of the President. Never before has Delhi played host to such a large gathering of foreign correspondents. Beldam too has it witnessed such a traffic jam.

Traffic jams of a size unknown before blocked the 12-mile route

of President Eisenhower's drive to Rashtrapati Bhavan.

At one point Mr. Nehru jumped from the President's Cadillac into a police wireless van to lend the traffic police a helping hand. He himself had been held up on his way to Palam airport.

President Eisenhower rode into the capital witnessing along his 13-mile two-hour drive the fabulous spectacle of one a half million people hailing him with shouts of "Prince of Peace Zindabad."

It was flowers all the way. A foot-deep layer of roses, jasmine and marigold had steadily piled up in the blue Cadillac he came in by time the presidential procession reached Rashtrapati Bhavan.

A joyous throng of men, women and children stood forty to fifty deep. Their enthusiasm and spontaneity moved Mr. Eisenhower. "It is something for you to write about," he told reporters.

India's Reception Biggest In History

The reception Delhi gave to Mr. Eisenhower is probably the greatest an American President has ever received in recent history.

Mr. James Rowley, the White House Security Chief since the days of President Roosevelt, said that it was the biggest thing he had seen in all these years.

Choice Gifts For Visitors

A glittering and colourful array of choice gifts of handicrafts and expert craftsmanship is ready to be presented to President Eisenhower and members of his entourage on behalf of the Indian President and the Government of India.

The principal gift from the Indian President to President Eisenhower is a beautiful carving of sweet-smelling sandalwood and snow-white ivory, about the size of a office-desk. It depicts an episode from the epic Mahabharata: Karna's chariot being disabled and Lord Krishna ask-

ing Arjun to shoot his unerring arrow at Karna. The figures of these three epic characters are done in ivory while the chariots are of sandalwood. The intricate details and beautifully proportioned figures make the piece a flower of India's ancient carving art.

Raghat Function

Five hundred freshly picked pink and red roses were woven into the wreath which President Eisenhower placed at the Samadhi at Rajghat on December 16, in homage to the memory of Mahatma Gandhi. The roses, interspersed with white chrysanthemums against a background of Texas lilies and Indian asparagus ferns, formed the wreath which was four feet in diameter.

Military Training For Students

Two hundred and fifty thousand youths in the country will be brought under a new scheme of training in the use of weapons and military education shortly.

The scheme is open to students between the ages of 16 and 19. It is likely to be called the National Service, and is being considered by the Central Government.

The Defence Minister, Mr. Krishna Menon, reiterated that, while there was no desire for militarism in the country, it was the duty of every citizen to defend the independence of India and ensure the security of the frontiers of the lands. There must be a determination among the people not to allow anyone to walk into our country," he affirmed. No country could be defended by its army alone. In the ultimate analysis the country must be defended by its people, he said.

Right Job For Worker

Mr. Nehru expressed the view in Bihar that henceforth no Minister should be asked to perform a thing which could be rightly done by a worker.

Asking a woman worker to perform the dedication ceremony of the Panchet Dam, Mr. Nehru said "I am often asked to push a button and perform some ceremony which can be and should be done by a man who has toiled for the project. It is right that the worker, who worked here is asked to dedicate the project to the nation."

Latest Shipment

All kinds of incense sticks: Three Roses, Gateway of India, Asokadhurbar, Soogandhi Rani, Chamili, Lata Mangashkar, Vasanti, etc.. Write for our pricelist. (We only keep Indian manufactured incense sticks.)

Green ginger 10d. per lb.	+	We pack our goods well
Green turmeric 1/3 per lb.	+	before sailing.
Amba-Huldi 1/3 per lb.	+	
Garlics with big stems	+	
1/3 per lb.	+	We sell by C.O.D.

We import the following articles directly:
Scented Betel Nuts, Pawa, Mamra, Roasted Gram, and Many Household Goods.
Our stuff is good and obtainable at low prices.
Write for our price list:

K. HARIBHAI & SONS
(PTY.) LTD.

Direct Importers: Wholesale & Retail Merchants
81 Victoria Street, —P.O. Box 2156—Durban.
Telegraphic Add.: "BHAISONS"

THE QUEENSLAND INSURANCE COMPANY LIMITED.

(INCORPORATED IN 1886 IN NEW SOUTH WALES)

TRANSACTS ALL CLASSES OF INSURANCE

Fire - Marine - Accident

Consult:

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

SPECIAL INDIAN REPRESENTATIVE.

106 MANSFIELD ROAD, - - - DURBAN.

P. O. Box 476. - - - TELEPHONES 47453 & 47888.

INDIA MAKE GRAMOPHONE RECORDS

MADE IN INDIA AT HALF PRICE AND BELOW COST
4/- EACH OR TWO FOR 7/6

In Urdu Quawals, Hindi Religious, Ramayan, Arthi,
Bhajan and Drama Sets.

Special Offer In Gujarati Records: 2/6 each or 5 records
for 10/- plus postage.

Available in Bhajan, Arthi, Garba and Ganga Numbers.

MAIL ORDERS ACCEPTED - FREE PACKING
SELLING FAST.

Details gladly supplied on application.

Write - Phone - Call

NATIONAL RECORDS

2 Ajmeri Arcade, off Grey Street,

Phone: 67882. DURBAN. P. O. Box 1930.

Books For Sale

Sixty Years After (Natesan)	1	0
Public Finance	2	0
Eminent Americans	7	6
Bapu's Letters To Ashram Sisters		
—By Kaka Kalelkar	2	6
Gandhi Techniques in the Modern World		
—By Pyarelal	1	6
Why Prohibition—J. C. Kumarappa	1	0
My Dear Child—Gandhi	3	0
My Religion—Gandhi	5	0
Story Of The Bible—B. K. George	8	8
Key to Health—Gandhi	1	6
At the Feet of Bapu—Chandwani	8	6
A Preparation For Science—R. B. Gregg	2	0
Bapu My Mother—Menabehn	1	6
Nature Cure	2	0
Diet and Diet Reform—Gandhi	5	0
Cleanings—Mira	1	6
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Khudon Yojna	2	0
An Atheist With Gandhi—Gora G. Rao	2	0
A Gandhi Anthology (Book 1)—V. G. Doshi	1	8
Gandhian Ethics—Benny Gopal Ray	2	6

Obtainable From:

"Indian Opinion"

P. Bag, Durban, Natal.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban

Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "

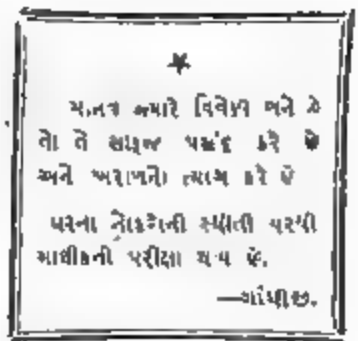
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue

DURBAN.

હિંદની ધારાસભામાં આઈકનું ભાષણ

હિંદની ધારાસભામાં આઈકનું ભાષણ. સમગ્ર અમેરિકાના પ્રમુખ આઈઝનહૉવરે જણાવ્યું કે, “અમેરિકા અને હિંદના લોકોનો એકજ આદર્શ અને એકજ શ્લોક છે” અને એમને ઉમેર્યું “આથી હું તમારે માટે આવીશ કરોડ લોકોની શુભેચ્છા અને શાંતી માટેની ખાત્રી લાવ્યો છું. માનવ પ્રતિષ્ઠા, આઝાદી, અને ન્યાય તથા શાંતી બધી જીવન માટે અમેરિકા હિંદ સાથે હંમેશા ભાગીદાર રહેશે.

પ્રમુખે હિંદના લોકોની સંસ્કૃતિ અને પ્રગતિની કદર કરી હતી. અને જણાવ્યું કે ગાંધીજી લોકોને હિંદમાં રહ છે પણ અમેરિકાને હિંદમાં ખાસ રહ છે.

તેમને જણાવ્યું કે જાન્યુઆરી ૧૯૫૯ની શરૂઆત નીતિ તેમજ પ્રજા-

હિંદની ધારાસભામાં આઈકનું ભાષણ. સમગ્ર અમેરિકાના પ્રમુખ આઈઝનહૉવરે જણાવ્યું કે, “અમેરિકા અને હિંદના લોકોનો એકજ આદર્શ અને એકજ શ્લોક છે” અને એમને ઉમેર્યું “આથી હું તમારે માટે આવીશ કરોડ લોકોની શુભેચ્છા અને શાંતી માટેની ખાત્રી લાવ્યો છું. માનવ પ્રતિષ્ઠા, આઝાદી, અને ન્યાય તથા શાંતી બધી જીવન માટે અમેરિકા હિંદ સાથે હંમેશા ભાગીદાર રહેશે.

પ્રમુખે હિંદના લોકોની સંસ્કૃતિ અને પ્રગતિની કદર કરી હતી. અને જણાવ્યું કે ગાંધીજી લોકોને હિંદમાં રહ છે પણ અમેરિકાને હિંદમાં ખાસ રહ છે.

તેમને જણાવ્યું કે જાન્યુઆરી ૧૯૫૯ની શરૂઆત નીતિ તેમજ પ્રજા-
હિંદની ધારાસભામાં આઈકનું ભાષણ. સમગ્ર અમેરિકાના પ્રમુખ આઈઝનહૉવરે જણાવ્યું કે, “અમેરિકા અને હિંદના લોકોનો એકજ આદર્શ અને એકજ શ્લોક છે” અને એમને ઉમેર્યું “આથી હું તમારે માટે આવીશ કરોડ લોકોની શુભેચ્છા અને શાંતી માટેની ખાત્રી લાવ્યો છું. માનવ પ્રતિષ્ઠા, આઝાદી, અને ન્યાય તથા શાંતી બધી જીવન માટે અમેરિકા હિંદ સાથે હંમેશા ભાગીદાર રહેશે.

પ્રમુખે હિંદના લોકોની સંસ્કૃતિ અને પ્રગતિની કદર કરી હતી. અને જણાવ્યું કે ગાંધીજી લોકોને હિંદમાં રહ છે પણ અમેરિકાને હિંદમાં ખાસ રહ છે.

તેમને જણાવ્યું કે જાન્યુઆરી ૧૯૫૯ની શરૂઆત નીતિ તેમજ પ્રજા-
હિંદની ધારાસભામાં આઈકનું ભાષણ. સમગ્ર અમેરિકાના પ્રમુખ આઈઝનહૉવરે જણાવ્યું કે, “અમેરિકા અને હિંદના લોકોનો એકજ આદર્શ અને એકજ શ્લોક છે” અને એમને ઉમેર્યું “આથી હું તમારે માટે આવીશ કરોડ લોકોની શુભેચ્છા અને શાંતી માટેની ખાત્રી લાવ્યો છું. માનવ પ્રતિષ્ઠા, આઝાદી, અને ન્યાય તથા શાંતી બધી જીવન માટે અમેરિકા હિંદ સાથે હંમેશા ભાગીદાર રહેશે.

મજબૂત છે.

અમેરિકાએ આઝાદી લડીને મેળવી છે તેથી તે જાણે છે કે, આઝાદીની કીમત પ્રત્યેક દેશને અને માનવીને કેટલી છે. તેથીજ તે બધા આઝાદી વાંચીને, તરફ ફીલે છે જાણે છે. આજે, જ નહીં પણ આપણી આઝાદીની લડત વખતે પણ અમેરિકાએ આપણને સહકાર આપ્યો હતો.

આથી આપ માનવતા પ્રમુખ શાંતી સ્થાપના શકતી માનવા અને હિંદીયામાંથી શાંતિને વિશ્વજન કરવામાં હોદ્દામાં બેસીને એક અમેરિકાની છીએ. આથી આ ભુમીમાં બધી જાણ હિંદીયા ના સેવક તરીકે અમેરિકાને હંમેશા સત્કારીએ છીએ. અમારા સહકારની તમને અમેરિકામાંથી આપીએ છીએ તમારા કાર્યમાં સુધર પ્રગતિ થાય એજ શુભેચ્છા.

બિહાર સાથે

પ્રશ્ન: બિહાર: લોક-
ચાહીને કારણે હિંદને હિંદને પ્રતિષ્ઠા, બગડતી જાય છે સારા મુદ્દો થઈ રહ્યો છે. અધ્યાત્મ ની કમી જણાય છે. એનાથી આપને કેમ લાગે છે?

વિનોબા: એમાં ધરવા જેવું કંઈ નથી વિશ્વયુદ્ધને લીધે હિંદીયામાં કેટલાક જુના નૈતિક મુદ્દો સિધ્ધિ થઈ ગયા છે. એટલા માટે નહીં કે તે સર્વોત્તમ હતાં. પણ એટલા સારું કે એ એકાંગી હતાં, તેથી તે સ્થાયી નૈતિક મુદ્દા બનીને ન રહી શક્યાં.

ધર્મશાસ્ત્ર અને યોગસુત્રમાં આપણે માન્ય છે કે પરિચલન ન હોવો એકજો. આપણે યોરને સળ હાથે છીએ, પણ પરિચલન કરનારને કાંઈ નથી કહેવા. યોર પાસે યોરી કોઈવની કોય તો સમજાવે બંધ કરવો પડશે.
(અનુવાદન માટે જુઓ પાટું ૪૮૬)

શાંતિની નીતિ, તેમજ જાન્યુઆરી ૧૯૫૯ની શરૂઆત નીતિ તેમજ પ્રજા-
હિંદની ધારાસભામાં આઈકનું ભાષણ. સમગ્ર અમેરિકાના પ્રમુખ આઈઝનહૉવરે જણાવ્યું કે, “અમેરિકા અને હિંદના લોકોનો એકજ આદર્શ અને એકજ શ્લોક છે” અને એમને ઉમેર્યું “આથી હું તમારે માટે આવીશ કરોડ લોકોની શુભેચ્છા અને શાંતી માટેની ખાત્રી લાવ્યો છું. માનવ પ્રતિષ્ઠા, આઝાદી, અને ન્યાય તથા શાંતી બધી જીવન માટે અમેરિકા હિંદ સાથે હંમેશા ભાગીદાર રહેશે.

પ્રમુખે હિંદના લોકોની સંસ્કૃતિ અને પ્રગતિની કદર કરી હતી. અને જણાવ્યું કે, “મારા તરફથી એક માનવ બીજા માનવ માટે જે કાંઈ કરી શકે તે બધુંજ કરવા તર્કમાર છું” અને તેમ કરી શકીને નહીં હાવવા કેરોશ કરીશ. અને હિંદીયાના પ્રત્યેક સ્તરીય તથા બાળકને સારા સુવેદ અને શાંતી બધી જીવન જીવવા માટે હાથે ભુમીકા ઉત્પન્ન કરવાની કેરોશ કરીશ આપણી શકતી અનુકાર આપણા બી જાન્યુઆરી ૧૯૫૯ની શરૂઆત નીતિ તેમજ પ્રજા-
હિંદની ધારાસભામાં આઈકનું ભાષણ. સમગ્ર અમેરિકાના પ્રમુખ આઈઝનહૉવરે જણાવ્યું કે, “અમેરિકા અને હિંદના લોકોનો એકજ આદર્શ અને એકજ શ્લોક છે” અને એમને ઉમેર્યું “આથી હું તમારે માટે આવીશ કરોડ લોકોની શુભેચ્છા અને શાંતી માટેની ખાત્રી લાવ્યો છું. માનવ પ્રતિષ્ઠા, આઝાદી, અને ન્યાય તથા શાંતી બધી જીવન માટે અમેરિકા હિંદ સાથે હંમેશા ભાગીદાર રહેશે.

અંતમાં પ્રમુખે કહ્યું કે “હિંદ બીજા દેશોને આદર સાથે વાત કરે છે અને બીજા દેશોને આદર સાથે સાંભળે છે. આથી હિંદ

લીબરલ કહે છે સ્ટેન ફોર્ડે ભુલ કરી છે

મી. સ્ટેન ફોર્ડે જેઓ લીબરલ પક્ષમાંથી નીકળી જઈ પ્રોચેસીવ ગ્રુપમાં દાખલ થયા છે તેમને વિરોધ એક નીવેદન જારી પાડતાં લીબરલ પક્ષના રાષ્ટ્રીય પ્રમુખ પીટર ક્રાઉને જણાવ્યું છે કે, “લીબરલ પક્ષમાંથી નીકળી જઈ પ્રોચેસીવ પક્ષમાં જણવા માટે મી સ્ટેન ફોર્ડે જે કારણ આપ્યું હતું તે અમને યોગ્ય નથી લાગતું. લીબરલ પક્ષમાં આપણે બધાજ બેશ ધધને આ દેશના બધા માટે કામ કરીએ છીએ અમારે

પ્રોચેસીવ પક્ષમાં હજી ફક્ત યોગ્યોનેજ લેવામાં આવે છે.

હિંદીઓ, આફ્રિકનો, અને કહરો એમના આ પક્ષમાંથી નારાજ અને નીરાશ થશે. પ્રત્યેક ભત્રીજો, પે.તાના ભત્રીજાના તે, હી લીબરલ પક્ષમાં જોડાથી છે. અને એક સમાજના મુખ શાંતી માટે નહીં પણ અમમ સમાજના મુખ શાંતી માટે કામ કરવાનું શ્લોક સ્વીકાર્યું હતું આ જોતા પ્રોચેસીવ ગ્રુપમાં દાખલ થઈ જો પાછા પગલા બરવા જેવું છે.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૮ ડિસેમ્બર, ૧૯૫૯.

ભુત કાળ તરફ એક દ્રષ્ટી

આ મહા આ વર્ષનું આ છેલ્લું છાત્ર દેવાથી અમે એ ચીજનો અને ઉદ્દેશ્ય કરવા ઇચ્છીએ છીએ, એથી પ્રથમ અમે અમારા ખિસ્સી વાંચકોને કોરેક્ટમસ અને નવા વર્ષની શુભેચ્છા પાઠવીએ છીએ. તે સાથે આ પુરા થતા વર્ષમાં આ દેશની પરીસ્થિતી આપણે ક્યાંથી નિહાળીએ એ પણ જરૂરી છે.

આ પુરા થતા વર્ષની સારા માઠા પરીણામનો આધાર વાંચક ના ચેતાના પર આધાર રાખે છે. એ તે આ દેશની અનેક ભત્તીઓ તરફ આત્મવાચથી વર્તતો હશે તો તે આગળ વધે છે અને નહીં તો પાછળ રહી છે.

કુનીયાના મતો બદલાયી રહ્યા છે તે જોતા ૧૯૫૬નું વર્ષ અઝાદી માટે લડતાં રાજા માટે પણ મહત્વનું બન્યો. કુનોની કારકીર્દી હરખાન આ પ્રથમ જ વાર અમેરીકાની સરકારે -ભાલે એક નાનું સરણુ પણ કાર્ય કર્યું છે કે, હકિયુ આફ્રિકાના ઇલાયદાપણા સામે ચેતાનો અવાજ સંભળાવે છે.

ઇલાયદાપણાના સમ્રાટને આ ચોડી ચીંતા જનક બીના થઈ પડી છે. આથી તેઓ અમેરીકા સામે તેની બદલો લેવાની પાકી સંતેષ અને છે. છાપાઓમાં અમેરીકાની કુટો અને બીજા ખુલ્લે બાહરે ચતા કેટલાક કોમોની જાહેરાત કરી ચેતાના કુર્યો નો બચાવ કરવા તે હથે છે.

અમેરીકાના જાહેર ઇલાયદાપણા સામેના વિરોધથી ઇલાયદાપણાના સમ્રાટને એક સબળ થીતને શુભાચ્છા છે. અને જાતંત્રતા વાંચકોના દેશને વધુ બળ મળ્યું છે.

હોંદ અને ચીન વચ્ચેના ધર્મયુદ્ધી કાઉચ આફ્રિકાને એક રીતે અસર થવા પામી છે. સાઉથ આફ્રિકાના હોંદીઓ હોંદ સાથે છેલ્લા સંબંધથી જોડાયેલા છે, આથી હોંદપર થયેલા ચીનના હુમલાથી તેઓ અપ્રામાણિક રીતે જ બેચેન અને ચીંતીત બન્યા છે. આવા વળવળથી કેબલ આગળ છે કે તેઓમાં પણ કાચલા છે. નાટક હોંદી કેમિકે ચેતાની વફાદારીને એ જાતમાં વિલીકત કરી છે. હોંદ સાથેના છેલ્લા સંબંધને તેઓએ અગવળી થીન સાથે એક બહુજ નરમ અને બીન એ બવલ જાણું નિવેદન બહાર પાડ્યું.

અતમાં અમારે ચેતાનું અવલોકન કરતાં આ સંદેશ કે જેમાં છાત્ર છપાય છે તેને માટે પણ આ વર્ષ જાહેર આશા જનક નથી જણાયું. આર્થિક સુચરણો સાથે કામ કરનારાઓનો સવાલ પણ અમને સુઝતો રહ્યો છે. આથી ૧૯૬૦માં આ છાત્ર પ્રસિદ્ધ થયે કે નહીં એ હેતુ દૂરદીઓ નક્કી કરવાના છે. હેલ એ નહીં થઈ શક્યું નથી.

અતમાં આપણે આ દેશની સકલમાં પણ આચાના ગિન્ડો નેટ રહ્યા છીએ અને સક્રીય રીતે આપણે આગળ વધી રહ્યા છીએ એવું સુદર ગિય કોરેક્ટમસ જામને. નીહાળીએ એજ સ છે.

ગાંધીજીના વડીલ બેનનો સ્વર્ગવાસ

મુદામા ગાંધીજીના વડીલ બેન હતાં. તેમ જર્વા કરીર કમ્પણુ દેવા થીપતી રણીપાતવેનને તા. ૧૨મીના થી હેલા કેટલાક સમયથી બીમે થીમે જઈ તેઓ આલી ચાતા હતાં. સ્વર્ગવાસ થયો છે. તેઓ હેલા થયા. બીમતી રણીપાતવેનને થયી નાની વયથી સકાર્ન. બીમતીથી ખીમતા થયે થેમના પ્રાપ્ત થયું હતું. તેમને

સ્વમસ્ત્રી રણીપાતવેન

એક પુત્ર અને પુત્રી હતાં. પુત્ર શ્રી મોહનદાસ મહાભાઈ હાથે આ દેશમાં થયા થયો સુધી હતાં. અને તે પણ નિઃશંકતાનુ પુત્રાન વગરો રાત્રીને પાછળ પુત્રી સ્વમસ્ત્રી થયા હતાં. રણીપાતવેનના દીકરી પુત્રીને પણ થયા બાળ થયે નિધવા થયા હતાં અને મોઝાક વખત પહેલા તેઓ પણ આ દેશની કુનીયા થયા હતાં.

શ્રી રણીપાતવેનનું જીવન એકંદરે સંસારીક રહ્યું પણ કુપ્પી મહાપ. વૈષ્ણવ, સંતાનેનું અવસાન વિરે જનારો એકાદી નિધવાને કુ.ખર

જનાવરા પુરાતા મહાપ. તેજ હત તેમની લાંબી જીવન ચેતાના સક્રીયમયથી વિતારી હતી. માનીકરી અને વફા જલે નિધવાઓ સાથે રહેતા અને પ્રજા બચનમાં દીન વિતારતા. તેમના પુત્ર હુ ચીમતી ગિંમળાવેત જેમની થીમી તેમની પાસે હતાં.

મહામા અધીયને પ્રજા બેનો અને એ જામળો હતાં. અને રણીપાતવેન એ ચેટીના હેલા હતાં.

સ્વ. શ્રી. રણીપાતવેનને, દુધધર ચિરંજીવી આપે એજ અમારી પ્રાર્થના.

કરીસ ફાઉન્ટનમાં સાત હજારની મેદની

(અમરા ખાસ અખરપત્રી તરથી)

અફ્રીકન નેશનલ ડેમોક્રાસી જાહેર સમા જે ચનીવાર તા. ૧૨મી ના કરીસ ફાઉન્ટનમાં અરાઈ હતી તેમાં જનજન સાત હજાર સામળા ભેમા થયા હતાં. આ વિચાળ સમુદાયે ભરે જાણું કે આ સમાના ખાસ પ્રમ્મ બહારા પ્રો. મેચુક આખાબ, નથી ભારે થયી નીરાસા બ્યારી હતી. પ્રો.ની ગેરહાજરીનું કોઈ કારણ જાહેર કરાયું નહોતું. પણ પાછળથી રેલીફેન કરતાં જણાયું કે તેઓ એ સમયે ચેતાને થેર એક મેલાવકમાં રોગપણા હતાં. તેઓ આ સમામાં ન બાબ્યા તેને મારે કોઈ રાજકીય કારણ જણાયું નથી. પ્રો.ફેસર આફ્રિકન નેશનલ ડેમોક્રાસી ઉપથી હોળના નેતા મહાપ. અને ચીમુ શુક્રીની જેમ તેઓ કાપુતીરદ માનસ પ્રાપ્તતા નથી એ જોખનુ છે. છતાં તેઓ ડેમોક્ર સાથે જોડાયેલા છે. ફેલ્ડે થેવર ડેમોક્ર ને નવા બા-કુ એફેપ્સ દીપલમેન્ટના રક્ષણ નીચે પ્રકાશ કે તેથી તેમાં કાપ કરવાનું અરજીકરી તેઓએ એક સુદર

ચેવા બળવી છે. આજે તેઓ નોકરી જમરના થયા છે.

ડેમોક્રાસી કેટલાક નેતાઓ સાથે તેમને મતભેદ છે પણ બીજા પણ મહત્વના પ્રામોને લીધે તેઓ અને અવમણતા હતા, ચનીવારે તેઓ ન બાબ્યા એવું કારણ કહાય કોંઈક તારીખ સમયવામાં જુલ થઈ હોય અથવા સમાના ચેાનકેની બેપરવજ હશે. આ માટે ખાસ બીજી કોઈજ કારણ જણાયું નથી.

ડો. નામરે ચેતાનું આપણું કુર્યું હવે અને ચીમ શુક્રીની મેસેજ પણ વાચવામાં આવ્યો હતો. કેટકુનીરદ બાબનાના વડા પ્રધાનનો સદેશ પણ વાંચવામાં આવ્યો હતો. ચીનના આજ વડા પ્રધાને હાલમાં ચેતાના કાલીવાક ને વીરતાવા જોઈયામાં શુક્રને અવ હોંદ પર અઠાઈ કરીને કોમે. કોપી છે જાને. એજ વડા પ્રધાને સાઉથ આફ્રિકાની ખજુર અગવળને સકાર આપ્યો છે.

મહર્ષિ શ્રી અરવિંદ

શ્રી મોહનલાલ ડી. ચાપાનેરી

(મધ્ય અંગ્રેજી સાથુ)

શ્રી. અરવિંદની વાણી કરતાં કાલમ સમર્થ હતી એથી ધણી વાર એમના સંખ્યાની પાછળ પુરાણ રહેતું પડતું. વળી દોહા એવા અન્ય રાજ્ય-દારી પુણેના હાથમાં સ્વતંત્રતા પ્રાપ્ત કરવાનું કાર્ય નિષ્પિત સામવાથી અને ખાસ તે અતરના આદેશથી એમણે સત્કારથી જીવનનો ત્યાગ કરી પ્રથમ અંતર અને પાછળથી પોલીસેરી યુગમે ચોમની સાધના માટે પોતાનું જીવન સમર્પણ કર્યું. એ કારણે દીર્ઘકાળ સુધી એમો સાધનામાં જ સતત સામેલા રહ્યા અને ધોરક જમત થી વિરાટ રહી અખ્ય એવી સાધના કરી પોતાના પાછલા જન્મોના રહસ્ય પશ્ચ કપા. ચોમથી એમની નધીજ

મો. પોલ રિયારે થી અરવિંદને પુણા. તેમણે વચ્ચે કથાઓ સુધી અર્થો થઈ અને તેમના મન પર થી અરવિંદ એમના વડીલ ખંડુ દોષ એવી છાપ પડી. ત્યાર બાદ તેમણે પોલીસેરી આવી રહ્યા અને થી અરવિંદના સમાધાનમાં હાથે રહી નિકટના સાથી થઈ રહ્યા પાછળથી થી માતાજીએ ચોમના કપા માટે થી અરવિંદ આશ્રમમાં પોતાનું જીવન સમર્પણ કર્યું. આ રીતે થી અરવિંદને એમની કક્ષાના પ્રદક્ષિણ પ્રાપ્ત થયા.

ચોમની એમની સાધનાના અનુભવે એમણે કર્યું છે કે ચોમ ધાર્મિક પદ્ધતિ નથી, એનો વિચાર અનુભવ વડે થાય છે અને સાધકે અનુભવે વિચાર સાધવાનો છે. ચોમના નવે નથી સર્જિ રમી શકાય. નૈતિક, ભૌતિક, સામાજિક કે રાજકીય ધર્મોના ઘોષને માટે એક વધારે હિમ્મત સુધિકાર્યા રહેલી આધ્યાત્મિક સક્રિયતા અવરજી વધારે જમતને યુગરુદાર નથી એવું નિષ્પિત રીતે એમણે કર્યું છે.

એમો યુગની પરંપરામાં માનતા છતાં ચોતે તે અતરે યુગ-સ્વીકારેલા થઈ કરવા વિશે એમણે અમરના છૂંદ ના નિચારો દોહી કર્યું છે કે છૂંદ માનતા કે યુગ ચોડી ધણી કેવરથી અરવે છે પણ કેવરે આપણે જ આપણો માર્ગ એકલાએ જ કાપવડો છે. એમ ના વિચારો પ્રમાણે અમરના પ્રતિનિધિ યુગ છે, અને એ આજનમા રાજીથી અત ન આવે. વળી પ્રયુ અતને રચીકાર યુગ દારા કરે છે માનવતા ની પ્રવૃદ્ધિઓ તો રહી જ છે. છતાં યુગ વેને મરદ કરી છે છે. એમ કરવામાં યુગની સક્રિય કાંઈ રીતે મધો રિત મતી નથી. પ્રયુ સાથે સંજ્ઞ કરાવી આપવાની યુગની આખ્યાત્રિક સક્રિયતા હિમ્મત છે જ. તેથી યુગની આવરજીતા છે.

એમના આશ્રમના પ્રતિક તરીકે એમણે હમણ રણીકારેણ છે એ કહે. તુક છે. કમળ એ ચેતનાના ઉદ્દાત્મનું પ્રતિક છે. માનવન, ચિત્તના કોષ પશુ સુદમ સ્તર ઉપર એ એવામાં

આને છે અને તેથી ચેતનનું સર્જક અને કોતક છે.

એમના પુસ્તાકો પશ્ચિમની પ્રાંતે આકર્ષા છે, કારણ કે એમણે પશ્ચિમ ની જ ભાષામાં એ જાનને યુગી પશ્ચિમ ની એ અંગેની જીજ્ઞાસાક્રિય ભેવ.સાક જાણી છે. તદુપરાંત એમણે ચોમની અતિમુદ્ધ સક્રિય વિશે ધણી નકોળો ખ્યાલ પશ્ચિમના દેશોને આપ્યો છે એનાથી ચોમના અભ્યાસ કરવે પશ્ચિમ ના મોઝો રજતા જાય છે.

એમો યુદ્ધ સક્રિય થરાવતા અને તે યુદ્ધ સક્રિયને ઉપચોગ આશ્રમમાં જલતા જનવેમાં ધણી વાર પ્રચલ થયેલો પ્રાણમ પડે છે. એમો યુદ્ધ સક્રિયથી સમાના હાથને એવાથી સારતા તેમજ એ યુદ્ધ સક્રિયને ખીજે રચેલો કાર્ય સિદ્ધ કરવા પશુ ચોમથી સારતા. વળી એક રીતે એમો માનવ પ્રકૃતિની અવરજીતાના અને આધ્યાત્મિક આધિના અસાધારણ વૈદ્ય પશુ હતા.

શ્રી અરવિંદને ચે મસાધનાને, માર્ગ એક રીતે અદ્વિતીય છે. એવી સાધના પુરે થયેલી નથી. એ સાધનામાં માનસિક ચેતનાથી ઉપર રહેલી અતિ ધનસતી ચેતનામાં આરોહણ કરતું અને ધણીથી અતિમનસનું માનવ

ચેતનામાં અવતરણ કરાવવું આવરજક છે એમ થતાં માનવનાં મનોમથ, પ્રાણામથ અને અલમથ કોળોનું રૂપાંતર સમાપ્ત છે. એવું રૂપાંતર થવા પછી જ પ્રભુના દિવ્ય કાર્યને માનવ પોતાના જીવનમાં લેત, યુદ્ધ સ્વરૂપમાં પ્રચલ કરી શકે છે. આ સાધના પુરોષ છે પણ એ અતિમનસનું આ-વરજન કરાવવાનું કાર્ય એમણે હાથ ધર્યું હતું. વળી અતિમનસ એમના થાં સિદ્ધ કરવા એમો મધ્યા અને તે પ્રાપ્ત કરી અતિમનસનું એમનું રૂપાંતર એ ઉપર ચેતનાના દાર પ્રાપ્તિ ચેતના માટે ખૂબી કરવાની કુલ આવી છે તે જમત કમલ એમો યુગી મવા છે.

આને દોહના અન્ય મદ પુરોણી સરનાની એમ પોલીસેરી પશુ અતિ મહત્વ થરાને છે અને એક વાચાધામ નથી રહ્યું છે. મદર્ષિ અરવિંદની એ હિસમુશી-ચોમની નવદંડ, અતિમનસના રૂપાંતરની સાધના-રુપમ જીવનના દરેક ક્ષેત્રને આરવી અને આરધિ, વધારિ અને ઉપાધિમ જમતમાં અતિમનસ ના અવતરણથી દિવ્ય ચેતન પ્રમટે, એવા એ મદર્ષિ ચોમારવોદ ૧૯૫૦ ના દીસેમ્બરમાં અતિમ સમાધિને પામ્યા.

પ્રકાશકની નોંધ

હિસમસના તહેવારો વખતે આમારો રજાકને જે હાથરેસર રજાઓ આપવાની/છે તે બે અમુકવાડાવાની રજા આપવામાં આવે છે. તેથી આમારો તા. ૧૨૫મી દીસેમ્બર અને તા. ૧ જાન્યુઆરીના ઇન્ડિયન એડિ-પિનિયનના અઢકા બંધ રહેશે.

અધ્યક્ષશાપક,
ઇન્ડિયન એડિપિનિયન.

સક્રિયમાં મેદક વિચાર સાધી અને એકાદ ચોમની ઉપર એમને ધણી એમની બધી જ સક્રિય ચેતને આજારી હતી અને રાજકીય ક્ષેત્રમાં જે સક્રિય રહેલી યુદ્ધથી તે પશુ ચોમ સરખાને લાગે જ એવું જ એમો માનતા. એજ અરસામાં 'આર'નું સંપાદન કરી ચોમ વિષેના સમર્થ એવાથી એમણે ચોમને આશ્વર્યક્રિય કર્યો.

એ અરસામાં થી માતાજીને સદ કાર્યકર તરીકેને મેળાવ એક ઉપરી સંકેતપત્ર એવામાં મો. પોલ રિયારે સુદળી માટે પોલીસેરી આજ્ઞા હતી. તે વખતે થી માતાજીને મારમ મોર્ડ રિયારે-તેમની સાથે ચોમ પ્રમો કોષ ચોમને પુણ્ય ધણી આપેલ. તે પ્રમો

આયકને મીઠા આવકાર

અરવિંદના પ્રમુખ દોહીના વિમાની મથકે આજ્ઞા ત્યારે હજારોની મેલીએ હિંમતથી અને 'સલીનાદત'ના જમ ધીમથી તેમને અજકાર્વ દતાં રૂ૧ તેમણે તેમનું સ્વામત કરાણુ હતું. ૩૦. રાજ્ય-કમલારે અને નહેરુએ ચોમેશ મહેમલને કુલ હાથથી સારાવો હતો.

સરકારના અજામમાં આજી અજામ-યુ કે 'માર દોરનું આમમન એ સીદ્ધ કરે છે કે અરવિંદના અને દોર થાતી ના ક્ષેત્રમાં એક બીજાની પામે છે.'

વિમાની મથકથી રાજ્યપતી જનનમાં આવતાં ૩૦. પ્રજાના પોતેએ તેમને, આવતી અને કુદમ તીલક કરી કુલ-હાથથી સારાર કરી હતો.

૯૦ પરંપરાના અવરજીએ રોટા માહરો અને રેલીનીકનના મજબુતને સહ આજનાજ વિમાન થોડા જમત પદક સાધી મયુ હતું. હોંડતા ક્રાંતિ હાસમ આ પ્રથમ વારજ અ.રજા પરંપરાના અવર પત્રોએ દોરના અતિ થી માટે આવેલા કહેવાય છે.

થી બધાએ તેમને વધ.ભ્યા દતાં આથી રસ્તે કુલેનો આઘીચો બીઠા-મેરો જમલારો હતો. આ બધ.થી સામણીવસ થઈ આજકે રીપોટરોને જમલારુ કે, તમારે માટે જમલારને થયું સપિય થળી મયુ છે. આટલો ભવ્ય સાકાર કે પ્રથમ વાર જ પ.મુ કુ.

ચેરકીન્ટ રુજવેલના વખતને મરેલ નો સંરજક અમલદાર કે ન આજકની સાથે દતાં તેમણે અજામુ કે મારી કરકીરી દરમીયન આ પ્રથમ જ આવેલ જમલ સારાર મે' રેરેલ છે.

અને આ અબીન મીઠો અર્થો સારાર છે. હોંડ સરકાર તરફથી કે ને-કમલારે આપેલી ભેદ સુખમના સુ મળી થ કરાનું મહાભારતનું એક પાલ કર્યું અને કંતી છે. કર્યું પોતાના કુદળ કાંડીને કંતીને આપતો થિયથી છે. અને બીજા દ પોતાનું કુદળ અને અજામનું મહાભારતના કુલ વખતનું મેળાવ છે.

મ.ધીજીની સમાધી પર આજકે પશ્ચિમે સુજાળથી જનાવેલી અ રુદેના મોળાકાર વાળી રીધ આજામુ કરી હતી.

સુરેલ રેલ અકંટ કુંડ

ધીરજસાલ મજાલર, સુરનકેન

પા. ૫-૦-૦

માસ્ટર પ્રથર્સ (પ્રે.) લીમીટેડ

અલ્પ ભવન યાવવન, રેલથી તેમજ સુરોડ અપક, એમો આજો અને પ્રથો માટે ભવન ભવન પુલ જર્મી, પુલોવર, સરડીવનસ અને અમ્યએ મટિ-સુડી, બીએ, બીએસ, ચોમ; નેપાળીસ વિગેરે.

ફેરક જાલના આજ માટે વખત કરવા બહામજી.

૩૩ ચેરક રહી,

એકાનીસઅર્ગ.

ફોન : ૬૩૫-૬૬૬૬

બોહસ ૧૫૪૯.

આર્થિક હિંદની મુલાકાતે

પરચુરણ

તા. હાથીના હાથે અમેરીકાના વડા જવાન આઈઝન હોવર પાણીરતાન ની મુલાકાતે હાથ દોઢીના વિમાની મથકે જાની પહોંચ્યા હતાં. તેમને બમ્બ હતકાર કરવામાં આવ્યો હતો. હાથેની ગેદનીએ એમને "શાંતીના ફૂલ"ના પેકેટથી આવકામી કર્યાં. આઈઝનહોવરે માનવતાને નામે બધા એ એક સ્વપ્ન અને સાતીને મરિ આગળ વધવા એક પ-કે પ-૦ મર્વની ચેન્બલા ધડી મુઠના બધનો નાસ કરવા બધા રાષ્ટ્રોએ હમરે હસવા હાકલ કરી હતી.

પરીત નહેરુએ પશુ આકા બચત કરી હતી કે, અમેરીકાના વડા પ્રધાન રાષ્ટ્રીયના વડા પ્રધાનને હાથમાં બધવા

હતા. અને વિશ્વના આ એ મહાન નેતાઓ એ હાથે તે વિશ્વમાં શાંતી રચાવવા તેઓ જરૂર પડેલી, ધર્મી. દોઢીમાં બેતીવાડી પ્રદર્શન તેઓએ ઉપાડું મુક્યું હતું અને ગાંધીજીની સમાધીપર કુમકાર બપેશુ રૂપે હતાં. કુનીયાની એક અભવળી જેવા તાજ મહાલ જોવા પણ તેઓ આમરા મથા હતા. હોંદમાં હપરેશ ન થયે. હોંદ એવો વિશાળ બમ્બ બોબન સમારંભ કરવામાં આવ્યો હતો.

મધ્ય પ્રદેશના આદિગ્રમ પ્રધાન રાષ્ટ્રીય પદમાવલીએ માવના એ જામનાની બેટ આછકને પરી હતી.

તા. ૧૪મીના તેઓ દોઢીથી રવા ના થયા હતા.

—પ્રીતરીની પેલીસે ઓઝોની એ. જેન. સી.ની સાખાની એક સભામાં ફેબ્રુવરી ૧૯૫૯માં ફરોડો પાડી સભા ને વિખેરી હતી. જેમાં ફેટલાકને ધમકો મળ્યું હતી. ચામ પુરેસ અને આર ઓઝોને ૫૪૭મા હતાં. જાનો ફેશ કરવામાં આવ્યો હતો અને તેઓ નિર્દોષ પુરવાર મથા છે. હમે રહ માણસો કે જેઓને મંહીર રીતે ગુસ્સાન થયું છે તેઓએ ૨૨,૦૦૦ પાલોનાના ગુસ્સાનીનો હાવા ન્યાય ખાતાના પ્રધાન પર માંડ્યો છે.

—મુખ્યમંત્રી જવનરે શ્રી પ્રકાશે સ્વામી માખવાતિયના આશ્રમમાં, વિશ્વારીક આશ-ટરટાશના સાવેશ્તાન, સિદ્ધાંત ની સમજ રેટલાક ફોસલો ફારા મેળવી હતી. સ્વામીજી મને છે કે આ સિદ્ધાંત "ઉપદેશની માયા" સમજવામાં મધુ મદદ કરે છે.

—ભારતના રક્ષણ મરે ફરી સજ સજવાની બેપાલના નવાએ વડા પ્રધાન નહેરુ પાસે રળ માગી છે. તેઓ હાથ ફર વર્ધના છે. હતા ચીનના તરફથી "ઇ. એ."ને એમના રવ. બપ સ.મે ભારતનું રક્ષણ કરવા પેતે પિતાશીના પ્રુપાર્થે બેટ પા. ૫-૫-૦.

વધા ઘેટુક છે એમ જાણ્યું હતું, નમુમાં જાણ્યું કે, ભારતના પ્રત્યેક પ્રુક્ષીમ આ સમયે પેતાની ફરજ આદરે એવી આજ્ઞા રાખુ છું.

—જેકાઈ બંધનો શીશોરેપશુ વિધી તા. ૨૭મીના શી શેરાફેશ દેશાજે કર્યો હતો.

—ભારત સરકારે હાલમાં નવા હામવા બનુસાર રપ હાખ મુખોને સરકારી તાલીમ આપી શકેલા વાપરતા શીખવા નું નકકી કર્યું છે. આ મારે ૧૧થી તે ૧૯ વર્ષના મુવકને હાખલ કરવામાં આવશે.

—મેરફોની આફ્રિકન સાલીય સંસરે આફ્રિકન ઇતિહાસનું સંશોધન કર્યું હામ મધુ છે. તેઓ આફ્રિકનેની ભાષા તેનું આકરણ અને તેના ઇતિહાસનું પશુ શોધન કરશે.

ખિલ્લા સાથે

(પહેલા પાનાનું અનુસંધાન)

૩૧મીનીરો કહે છે કે અને અપ-કરણ કરીઓનું અપકરણ કરીએ બીએ ઓનુ એમણે એક સાથે જ મનાવી લીધું છે; પણ એમનાથી આમળ બંધને હું હશેવો દોષ છું કે જગુસ મેરોના ન પ છે. તેથી માવને ઠોડી ને દીકરાને સળ કરવાથી રશુ વળશે નહીં. ઉપનિષદમાં રાખ્યું વર્ણુન કરતાં લખ્યું છે— 'ન મે રતેનો બનપદે' મારા રાખમાં મેર કંચુસ બંને નથી. સુરત દરિમ જોઇએ તે બંને સમાન છે. મને અપરાધી છે. પણ

હાવડની દરિયા સંમદ કરનારને ૬૩ કરવા મેરવ નથી માન્યો! એ એકાંગી વિચાર છે. એ રીતે બીએ સાર પતિવત મર્વ મનાયો છે. પણ પ્રુપને સાર પત્નીનત મર્વ નથી. પતિ બધો છુરો અને તેવો હોપ તે પશુ એની સાથે પત્નીએ રહેવું જ પડે. એવી એકાંગી રાજ હવે નહીં દરો કાંઈ તેથી મે' રફું કે જુના મુલોએ એકાંગી હોવાને લીધે ન દરો રકમાં અને મુલ ને લીધે ઉપડી મથા.

સુરત ફલડ રીલીફ ફંડ

લોહાનીસખર્મ તરફથી ખ.ઉં-૬ ૪૬૦૦૦ ઉપરાયેલું ફંડ

સુરત શહેર અને આસપાસના મામે માં લ.પી નદમાં આવેલી રેલથી લોહાને જાન અને આજની મમેલી મહાન પ્રુવારી સહન કરવી પડી હતી તેનેને મદદ કરવામાં મરે ફ.સખર્મમાં સુરત ફલડ રીલીફ ફંડની તરફથી, સખર્મીઃ ઝીજાભાઈ વેગણ પારેખ, કાનજીમ હાથેભાઈ, રાજીમ હાથેભાઈ અને કે. જો. તવડીયા લોહાનીસખર્મ, રીડીપુટ, રામી, નામજી રેડા-રેડન, માજીર, હાલકાજી, પી. પી. રેડ અને બપાલ ફીડીકટના બધ, હાકોના માં ફંડ ઉપરાયણ મારે મથા હતાં શી ઉપાધ્યક્ષ મેરાવ અને શી બેખાકર અને રીલીફ બંદોષે આ ફંડમાં સારી રકમ એકી કરવામાં મદદ કરી હતી જેમના પાસે ફંડ લેવા ગયા છે ન ગેર જાખને. અને બંદોષે એ હાલકાથી ના ફંડમાં રકમ આપી

છે. ફંડમાં ફલ રકમ રૂ. ૪૬૦૦૦ થઈ છે.

સેક્રેટરના પ્રમુખપણા નીમેની છાપા રેલ રાહત સમીતી તરફ નહીંના કિનારે ના મામેમાં રેલથી મમેલા ગુસ્સાન મારે મદદ કરે છે અને શી મેખા બાબાના પ્રમુખપણા નિમેની સુરત શહેર રેલ રાહત સમીતી સુરત શહેર માં રેલથી મમેલા ગુસ્સાન મારે મદદ કરે છે જે સમીતી રવતન છે જે સમીતીને ફાલો મમે છે તે તેઓને સોંપાયલા હામમાં ઉપરોમ કરે છે. તેથી સુરત છાપા રેલ રાહત સમીતીને શી. ૩૬૦૦૦, એમજી ચાલીસ હળર અને સુરત રેલ રાહત સમીતીને શી. ૨૧૦૦૦, એકવીસ હળર મેરાશી આપ્યા છે. ગુલ સાઈ હળર રાષ્ટ્રીય મેરાશી છે.

પો. એલ. ૫૩૭૦ —— રેલીફ ૩૩-૫૬૨૦
રેલીફ એડ્રેસ : "અમલકે"
ભગત બ્રધર્સ (પ્રા) લી.
૧૪ કેલે રેડી,
એ હા ની સ બ બં.
હોલસેલ અને રીટર્લ મર્વન અને ઉપોદસ
ખાસ કરીને હમારે ત્યાં ઇન્ડિયન અને ઇંગ્લીશ ચાસરી,
રેરા પ્રાધામાં નાંખવાના જાત જાતના તેલો-અતરો,
સ્ટેનલેસ સ્ટીલ, પીત્તળના અને એલ્યુમીનમના
વાસણો-કાચ અને પ્લાસ્ટીકની બંધીઓ-
કેરમબોર્ડ અને સ્ટાઈલર તથા બીજા
અનેક રેરા ચીજો ઇલેક્ટ
આવથી મળશે.

હમખા જ આવેલો હિંદનો માલ
જમ્યા બંધ આવતા
સીધી આવતા કરવાથી અમારો માલ સરેરાશ અને સારો હોય છે,
મને તે બીલ માલ સાથે સરખાવેલો.
સાડીઓ : મ.ટી સાઈન : રી. ૨૫-૦ થી ૭૫૨, આઈ સીક
શી. ૨૭-૧, મનીપુરી શી. ૨૦-૦, મપરોરી સીકાઈ પા. ૪-૨૫-૦
પુલ મે.હા પ્રમાણમાં પસંદ મારે આવતા.
બંધીઓ : પ્લાસ્ટીકની રંગ બેરંગી ૩૨/૦ મે.સ. કાંચની રંગ
લેટ થી ૫/- ફંડન. આ ઉપરાંત બીજા મેરી બંધીઓ તથા છે.
કેસ એડ્રેસ રેલીફ મર્વન.
સી. એ. ડી. એડ્રેસ નેંધવતા નવ દરો ડીપોઝીટ લેવામાં આવશે,
એ. કે. હુસેન એન્ડ સન્સ
૧૨૬ કવીન રીડી, રવજન. બેકસ ૨૧૬૮, ફોન ૨૭૩૪૮/૬.

રાષ્ટ્ર પ્રત્યેનું કર્તવ્ય બજાવવા તત્પર

અમર્યાદની વિરાટ સભામાં પ્રવચન કરતાં શ્રી નહેરુએ ભારતના લોકોને તમામ અપરિત્તિઓને પ્રતિકાર કરવા તત્પર રહેવાની અને સરકારના પ્રયત્નોને ધીન સાથે સહયોગ આપવાનું જાણવું જોઈએ છે. તેમણે કહ્યું કે અત્રિ કોંગ્રેસી આત્મી રહી છે. ધીન જોવા મિત્ર પડોશી સાથે સહયોગ આપવાની કમી કમી થઈ ગઈ છે. પરંતુ અમે આશા છે કે એ ધરી ન જાવે. આ આપણા વિચારવાના તમામ પ્રયત્નો હું કરી રહ્યો છું.

દેશની અખંડિતતા સામેના કોઈ પણ ભય માં ધમકીઓ પ્રતિકાર કરવા ના રાષ્ટ્રીય પ્રયત્નોમાં મંદ નહિ પડવાની ભારતના લોકોને અપીલ કરવા તેમણે કહ્યું કે તમારે તત્પર રહેવાનું છે. પરંતુ હું કહ્યું છું કે અમે તે સામ પ્રત્યુત્તરે જવાબી બજાવવા ન જાણીએ. આપણા રાષ્ટ્રની અખંડિતતા પર એ ખરેખર ગ્રાહ્ય પડે ત્યારે કિસ્મતજીવનતાની જેમ સ્વયં/મન રાષ્ટ્રીયે પરિસ્થિતિનો સામનો કરીએ.

વધુમાં તેમણે કહ્યું કે આપણે કુદરતી સહાય અપાયા ન રહેવા જોઈએ; પરંતુ જોના અર્થ જોવા નથી શકતા કે આપણા સરકારી વિસ્તારોમાં અકબચકા થાય અને ખુબિ અસહ્ય સેવાય ત્યારે આપણે કાંઈ જોઈને જોવી રહીએ.

ચેરાં વાદળ

સરકારી પ્રયત્નો સમાધાન માટે ધીન ની સરકાર પર પડાવેલી હોદ્દા દર-ખારોની દુકામાં સમજ આપતાં શ્રી નહેરુએ જણાવ્યું કે અમે કાર્ટોફ આજી છે કે ધીનાઓ પ્રત્યે કોંગ્રેસની વ્યવ-હાર અને જાનભરી રીત તરીકે તેનો રચીકાર કરશે. આમ છતાં અને સાથે છે કે કાળો વાવળ ચેરાં રસાં છે અને મુકત ભારતના હિતકાંક્ષી પ્રજા ન કોંગ્રેસી બરી પડી અર્જન રહી છે. આ સંબંધ થઈએ આપણે જે અધિત ચક્રવૃત્ત કે જાનજી આપણ બનીએ નો આપણે મંજીર જણ કરી જોઈએ. જે જાતે મુક જાગી પડે તે તમામ માના રહે જાવે તત્પર રહેવાનું છે અને રહે સ્વયં મુક પ્રયાસો. મારેની તત્પરતાનું કેન્દ્ર બની જશે.

વિચરણાંતી માટે

તેમ આપણે ભારતવાસીઓને જે વિષ ટાળે રવાનપણના અવગ્રહ પ્રયત્નો કરવા જોઈએ.

રહેજો :- નહેરુ

અને ઓરોમિત્ર વિશાસ અને એલી તેમજ લે. ધીના છવચ પોરણ સુધારવા માટેની યોજનાઓ તેવી રીતે અમલી બનાવે છે, પરંતુ આજે તેમ આપણે વિચરણાંતિ. આતરરાષ્ટ્રીય પ્રયત્નોને વાતિપુર્ણ માર્ગ દારા કોઈ કરવાની અને પંચસિલના સિદ્ધાંતોની વાતો કરવા ભારત સ્વયં મંજીરે છે અને તે જોવા પ્રત્યે કે ધીન સ્વયં તેનો સરકારી પ્રયત્નો ભારત રીતે રહે છે.

સામનો કરીશું

મારે હર્ષનાદો વચ્ચે તેમણે જાહેર કહ્યું કે આપણે સતીનો આર્થ કોઈ છોડી છોડીએ તેમ નથી પરંતુ લોકોએ જોઈશું અમજા લેવું જોઈએ કે આપણી રાષ્ટ્રીય અખંડિતતામાં કોઈ પણ દબાવ કરશે તે કે આપણે અમાની સહયુ નહિ અને એવી જમણીએ તે સામનો આપણી પુરીત કાવ માટેની રહીશું. વડા પ્રધાન શ્રી નહેરુએ કહ્યું કે ધીનનો સરકારી આક્રમણ ભારત માટે પડાર રૂપ છે અને જનતા માટે ભય-હર ચેતવણી રૂપ છે. એ આપણને જો કહીકાતની પદ આપે છે કે જે દેશ હંમેશ તત્પર, તત્પર અને જાગૃત નથી હોતો એનું પતન થાય છે.

નહેરુ અઠંગ રખેવાળ છે

ભારત ધીન સરકારી પ્રયત્નો સંબંધ માં "સોશીયલિસ્ટ રહશે" અખ-વાર જણાવે છે કે વડા પ્રધાન શ્રી નહેરુએ આ પ્રયત્નો સંબંધમાં અખવાર કરેલી નીતિ-વલણ અને હિંમત જમણાં જોને બદલી આપવાનું ભારતની પાસે મેન્ટનું પચણું રહાયજીવનું છે. પ્રજા ન સાગી અને પર્વતમાળાઓ વચ્ચે જેની સ્પષ્ટ સીમા દોરવામાં આવી નથી તેવી ભારત ધીન સરકાર પર ધીની સામવાદીઓના આક્રમણ સાથે સરકારી પ્રયત્નો લેવાની હિંમત બરી વાત કરવી એ જો સાબત છે અને આવી કોઈ કોંગ્રેસીઓ નીતિનો સામવાદી પ્રયત્નો કરવો તે બીજી માન્ય છે.

આ અખવાર વધુમાં જણાવે છે કે આતિતમ રીતે ભારતીય રીતો અમલકરમાં સરકાર કે છતાં પણ ભારત દેશ યોદ્ધાઓને દેશ નથી. અમલકર મુકાવે કરવાના ભારતીય રીતોની દુકાંમિતે અપરિત્ત સાહસ

શ્રી નહેરુએ જણાવતાં અમેરીકન હેવન, "અત્યંત તરફારી એ મુક્તિનું મુલ્ય છે"ની અમલને વાદ આપી હતી અને જણાવ્યું હતું કે જોટણ વાદ રાખણે કે કોઈ પણ પ્રકારનો આતરિક વિખવાદ અથવા કુલ્લક પ્રયત્નોને કારણે દેશ બહુ નજરે પડશે.

તે આઝાદી અથર્મ સુકારો

ધીન તરફથી અર્થમાં સરકારી આ કમલેને પરિણામે જે મુકસાન થયું છે, તે જો મુક જ છે, પણ એનાથી એક શપ્તો લેાયે, ન છે, અને એ એ કે આપણે હંમેશ સારવેત રહેવું જોઈએ અને આપણી તત્પરતાની આડે કોઈ મુશ્કાળ અથર્મો આપણા જોઈએ નહીં આ અકમલે આપણને ચેતવણી આપી છે કે આપણે સાવચેત રહીશું નહીં તે આપણી આઝાદી અથર્મ સુકાર જશે.

અંધુધણે તત્પર હોઈએ તે

શ્રી નહેરુએ કહ્યું કે ભારતની સાતી ની નીતિ તે હંમેશ અખ વિખવાત બની ચક છે. અને સાતી પ્રયત્નો જોઈએ કારણ કે અમે કુદને ચિકીકારીએ જોઈએ કારણ કે કુદરતી વિનાશ અર્જન છે. મોટા પુકધી મોટા વિનાશ અર્જન જોઈએ અમરો પ્રયત્નો સાતિ રમવાન એવો ન રહેવો છે.

તેમણે કહ્યું કે એ વિધાનમાં સામા-પણને પુરવાર કરવા માટે હિતકાંક્ષ માં જોઈએ તેટલા પુરવાર છે.

આ અખવાર અંતર્માં જણાવે છે કે હિંમત એવીમાં મુરોધીય કાર્યાનિક સામનો કરવો અને કોઈ અંતે સામ અમાથી રહિવાના રખાણને કારણે આપણે મુધી ધીની રખાણ સામે સંસ્કાર કરેલા રહી છોઈ હતી. આનું બીજું એક કારણ એ પણ છે કે ધીન માર્ગજીવન કેન્દ્રીય સરકાર અત્પર પુર્વે ન હતી. આ જાતે કારણોના આજે અભાવ છે અને તેને લઈને સામવાદી ધીન આ પરિસ્થિતિ બની રહી છે.

અમજીવન રખેવાળ

વર્તમાન મુરોધીઓના મુવિનાઓથી ભારતના વડા પ્રધાન શ્રી નહેરુ અખજીવન એક કહેવું એ તેમને અખ-અમજીવન રખ પડશે. સામવાદી ધીનની નિઃશંક વિસ્તર વધારવાની ધીનની પ્રોત્સાહ કુલ્લ સામે વડા પ્રધાન શ્રી નહેરુ, માત્ર તેમના જ દેશના હિત માટે નહિ પણ અખિ એવીવાના તાના દેશના હિત માટે અખજીવન રખેવાળ તરીકે લેવા છે.

ગાંધીજીની અમરમથાનું રશિમન વચવામાં પ્રકેશન

ગાંધીજી અમરમથા "અમર પ્રયોગ"નું સંપૂર્ણ રચીવન આપ તર-અર્થ જીવન" સોવિયેટ સંધની વિજાન આઝાદીની પારકાવ વિષા સંસ્કાર તરફથી પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવ્યું છે. ગાંધીજીની અમર મથાનું રશિમનમાં આ પહેલી ન વાર સંપૂર્ણ આપતર બકાર પડે છે, ૧૯૪૫માં જોના સહિયન અનુવાદ બકાર પડ્યો હતો એ તરતજ લેવાઈ ગયો હતો. આ ને એની નકલ દુલ્લ છે.

કુલ પછી ભારતના રાજ્યીય તેમજ સામુહિક હિતકાંક્ષા સોવિયેટ માથા કોઈ રસ લાખવી રહ્યા છે. આથીજ "અમર પ્રયોગ"નું સંપૂર્ણ આપતર પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવ્યું છે.

અમર આપણમાં ગાંધીજીના જીવન અને કાર્યને અમલી કરીકેતો આપણ માં આવી છે તેમજ અમરના સમાજીક, રાજ્યીય, નૈતિક અને આખ્યાનિક વિચારોની સમીક્ષા કરવામાં આવી છે.

સુકા અરચા અને કાચી કેરી

એક રડ રતથી સુકા અરચાની ગુણીના હા. ૫૨-૬ F.O.R. બીટસ અને આપણે માટે કામી કેરી કાઢી દસ રતથી પારસબની છી, હ-હ પોરેજ અરે રાકથી ડીસીઅરની અખચેથી મળશે. માટે તાજી લેવો.

Maarmaus (Pty.) Ltd.
P. O. Box 26, Phone 128
(Bris, Transvaal)

સામાજિક ખબરો

શ્રી ટ્રાંસવાલ હોદ્દા વેલ્ફેર ટ્રસ્ટ ફંડ

ઉપરોક્ત ફંડની સ્થાપનાના વિચારે ૧૯૫૭-૫૮ની ઇંગ્લેન્ડમાં પ્રતિબાન થયા હતા. ૧૯૬૦ ત્રણેય સંઘ પશુ સહીય ખર્ચાં લેવામાં ન હતાં. હવે ફરી ૧૯૫૮-૬૦ની ઇંગ્લેન્ડની સરકારે મહા મુશી છે. ત્યારે જે જે હોદ્દા બાંધે તેને ત્યાં ઇંગ્લેન્ડ પ્રસંગ આવે ત્યારે જમણવાર લેવા મેલેા ખર્ચ ન કરતાં ઇંગ્લેન્ડ સરકારથી લેવાની ઉપરોક્ત ફંડમાં મેલેા આવવા પાસ વિનંતિ છે. ૧૯૬૦ જે બાંધેા ખર્ચ કરવામાં થીએ હવે નવ કરવા ચાહતા હોય તેઓ તે આ ફંડમાં ખૂબ મોટી મેલેા ઉદાર હોયે આપી આ બનવિતની પ્રવિત્તે ખૂબ જ વેચ આપી શકશે.

ઇંગ્લેન્ડ પ્રસંગે, અન્ય સુખ પ્રસંગે- જેમાં કે પુત્ર-પુત્રી જન્મ-અને મરણ પછીના રમંચનાં પુણ્યાર્થે, ચાંદની આવેલી કુટિ અને પ્રથમે આપીત થઈ ખર્ચ કરવા કરતાં હોદ્દા વિચારપૂર્વક, રમંચનાં વિચાર કરી ઉપરોક્ત ફંડમાં ઉદાર હોયે દાન-મેલેા કરવામાં આવશે તે ફંડ મરણમાં જ તેનું મદાન સુખ ફળ લેવાને સૌ સાગ્ય થાળી થશે એ નિશ્ચય છે.

આ ફંડની મુળ રકમ કાયમ ગળી માત્ર તેની આવકમાંથી હોદ્દા જલિના વિચાર માટે મોઢપણ જલતના બેદરબાવ મરણ વિવિધ પ્રકારે ઉપયોગ કરવાને આશય છે.

આ ફંડ સ્થાપનાનું ધ્યેય, હોદ્દા જલિની ધાર્મિક, સામાજિક, સાંસ્કૃતિક અને શૈક્ષણિક વર્તિત મહા છો એવાં પચસાં લેવાનું છે.

આ ફંડમાં આપનારાઓ મોય, જ એક સમીપી નીમવામાં આવશે. આ ફંડની કાર્યવાહીમાં મોઢ પશુ જલતના જાતીય, પ્રાંતીય કે સાંપ્ર દામિક મેલે રહેશે નહીં. એટલે કે શુભવત્તી, હોદ્દાજલિની તામીલ મરે રોઢ હોદ્દા બાંધે તેમાં બાજ બઈ શકશે. પચસીક નાતાઓ થતાં તેની મીટીક બોલાવવામાં આવશે. તેમાં અવશિષ્ટ સહીય કામકાજની ધોળના તે વિચાર થશે.

કામ અથવા સંચોજનાં થો ન.સુ. બાંધે મોતીરામ મીઓ, પરજીભાઈ મંજાભાઈ પટેલ, જુલાભાઈ પ્રેમજી, ઉમિયાશંકર જોખાકર.

ઉપરોક્ત ફંડમાં નીચે સુજળની રકમ પ્રાપ્ત થઈ છે

શ્રી નાયુભાઈ મોતીરામ મીઓ (મારતર પ્રમથ) જોહાનીસબર્ગ.

પુત્રી મનોરમનાં જન્મ તા. ૪-૫-૫૮ અને પુત્ર પીરજીભાઈનાં જન્મ તા. ૫-૫-૫૮ પ્રસંગે મેલેા પા. ૧૦૧-૦-૦.

શ્રી જુલાભાઈ પ્રેમજી મીઓ, જીટસ પુત્ર જાંતીલાઈનાં જન્મ તા. ૪-૫-૫૮ પ્રસંગે મેલેા, પા. ૧૧-૦-૦.

શ્રી પરજીભાઈ મંજાભાઈ પટેલ, જોહાનીસબર્ગ.

પુત્ર જીવજીભાઈનાં જન્મ તા. ૧-૧૨-૫૮ પ્રસંગે, મેલેા પા. ૧૫-૧૫-૦.

શ્રી ઉમિયાશંકર મ. જોખાકર, જોહાનીસબર્ગ.

રવેશગમન પ્રસંગે મુશાલીમાં મેલેા પા. ૨૧-૫-૦

શ્રી જુલાભાઈ રમજીભાઈ પટેલ, જોહાનીસબર્ગ.

પુત્રી સુધીકાનાં જન્મ તા. ૨૬-૫-૫૭ પ્રસંગે મેલેા પા. ૧૫-૧૫-૦.

અનુકરણીય જગન

જોહાનીસબર્ગનાં મુનસાડ નિવાસી શ્રી પરજીભાઈ મંજાભાઈ પટેલના પુત્ર મિ. જીવજીભાઈના સુખ જગન, જોખર્ગ ના કાઠીઆવાડી નિવાસી શ્રી રજીવેડ બાઈ કુલબાઈ પટેલની પુત્રી મિ. કુલમબેન સાથે, રવિવાર, ના. ૭-૧૨-૫૯ના રોજ, કંપાના બાઈ કાલા બાઈ રજીવેડ બાઈના નિવાસ સ્થાને થયી જ સારાધથી પાંચ પચસીક બાઈ મેનોની કાજરીમાં થયા છે. આ પ્રસંગે મરણ તરફથી જલતમાં પશુ વરના માયા, બાઈ મેનો, એક જે ચાંચી સિવાય મોઢ ન હતું. જગન નિમિ શ્રી ઉમિયાશંકર જોખાકરના દરતે થઈ હતી. ધાર્મિક વિધિ કરી પાન પૂર્વે જાંતી હતી. જગન વિધિનું રહસ્ય-પ્રવિત્તિ વગેરે રહસ્યપણે મરજીના સમજાવવામાં આવ્યા હતા. એકે સુખો રહેલીએ અને અન્ય સુખેજીના શુભાચિનોના સંદેશાઓ કાંચકમાં આવ્યાં હતાં, અને પછ તરફથી જુદી જુદી સંમયાઓને દાન આપવામાં આવ્યાં છે.

આપણા હોદ્દા અમારમાં જગન પ્રસંગે મરી જન્મપુત્ર, મોટા રિવાજે અને મોટા જમણવારોના મોઢ તણ અને ધણેએ જે અનુકરણીય પચસાં અપુ છે તે અરેખર ધન્યસાને પાત્ર છે.

શ્રી ઉમિયાશંકર જોખાકરનું રવેશગમન

શ્રી ઉમિયાશંકર જોખાકર, તેમના દેહ વિતથી અને કુટુંબીજનોના સંનાથે જોહાઈ વર્ષે મટે તેમના કુટુંબ સાથે રહેલ જઈ રહ્યાં છે. આ પ્રસંગે તેમને શુભાસિદ્ધિ પદવત્ર થી માં. બા. વિદ્યામય, કાંધવાય સુજગતી સિદ્ધિ સંધ અને કાંધીય મારતીય મહીલા

મંડળ તરફથી વિદ્યામયકારનો કાર્યક્રમ યોજવામાં આવ્યો હતો. તેમના નવ વર્ષના અંગેના વસવાટ કરીવાળ તેમજે હોદ્દા જલિમાં ધાર્મિક સામાજિક અને શૈક્ષણિક વિચાર માટે કીકીક પ્રવલ થયો છે તે માટે ઉપરોક્ત સંસ્થાઓ તરફથી તેમને ભેખિત માનવરો. અર્પણ કરવામાં આવ્યા છે. એકે જન્મ-આરીમાં રહીમર કરજમાં રહેલ જગા ઉપરી જગાર છે. અંગે એની સરે સરજ ધંધીએ કીએ.

શ્રી મોતીરામ મીઓનું જગજગન

જોહાનીસબર્ગ, મારતર પ્રમથની પેલીના વેરમા નિવાસી શ્રી નાયુભાઈ મોતીરામ મીઓના પિતા તા. ૧૪-૧૨-૫૮ રવીવારના રોજ બપોરે ૨-૩૦ વાગે જોહાઈએ તેમના કુટુંબીજનોની કાજરીમાં હવ વર્ષે રહેલી વધે અવ-સાન પામ્યા છે. સદ્ગતની રમજાન થાવામાં સગાં રહેલી મિત્રોએ દુર દુરથી પધારી એમને અંતીમ માન આપ્યું હતું. સદ્ગત ઉલ્લા તેજ વર્ણી એમનાં ધર્મપત્ની સાથે જોહાનીસબર્ગ એમના જોહા એક પુત્ર થી નાયુભાઈ સાથે રહેતા હતા. સદ્ગત એમની પાછળ પત્ની, પુત્ર-પીત્રો અને પ્રગોત્રોનું

વિશાળ કુટુંબ મુશી થયા છે. એમના આત્માની યાંત્રી માટે પ્રાર્થના, અન્ન-કીર્તન વિગેરે કરવામાં આવ્યા હતા.

આ પ્રસંગે સુખો રહેલી અને મિત્રો તરફથી રીય-પુષ્પાંજલિને રથાને અશુક રકમ આપવામાં આવી હતી. એ રકમ કરજનાના રામકુષ્ણ સેન્ટરના લાભાર્થે મોકલવામાં આવી છે. ઉપરાંત સદ્ગતના પુણ્યાર્થે એમના કુટુંબ થી નાયુભાઈએ તાન્વેતરમાં ઘર મલેશા થી કાંધવાય હોદ્દા વેલ્ફેર ટ્રસ્ટ ફંડમાં પા. ૫૧ની રકમ દાન તરીકે આપી છે. એ ઉપરાંત અન્ય સંસ્થાઓને સારી જેવી રકમ દાન તરીકે આપવામાં આવી છે. સદ્ગતના આત્માને શિરસાંતી મળે એજ અમારી પ્રાર્થના.

આચાર

અમારા સદ્ગત પિતામીના અવ-સાન પ્રસંગે જે જે બાઈએએ દુર દુરથી પધારી રમજાનવાત્રામાં કાજરી આપી, તેમજ તાર-ટપામ સંદેશાઓ પાઠવી અમારા કુટુંબ પ્રત્યે જે સદાનુ-ચુતિ અને દીલસોજી દર્શાવ્યા છે તે સોનો આ પત્રદાર દાર્દી આનીચી થીએ.

નાયુભાઈ મોતીરામ મીઓ અને કુટુંબીજનો.

* રેમિંગટન

* પોર્ટેબલ

* ગુજરાતી ટાઈપરાઈટર

નવું રેમિંગટન ગુજરાતી પોર્ટેબલ ટાઈપરાઈટર સ્ટેડર મોડલનું ઘણું સુંદર કામ આપે છે.

*

ગુજરાતીઓ માટે ઉત્તમ સાધન

આમાં અનુભવોથી મણા સુધારક વગેરે કરવામાં આવ્યા છે અને ઘણી સરળ રીતે ટાઈપ કરી શકાય છે. રેમિંગટન તમને મેરેડી આપે છે. આજ મુશી આ કરતાં સાફ ટાઈપરાઈટર બનાવવામાં નથી આવ્યું.

લાવ પા. ૪૨-૧૮-૦ થી ઉપર

કીમત ચુકવવા સરળ રીતે

ફોન : ૬૭૧૩૨

નેશનલ ઓફીસ સપ્લાયરસ

૭૬ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, — કરબન.

સાતી

જીવન સન્ધ્યા

રાજ્ય બાણ ૩૫ વરસની ઉંમરે વિદ્યુત થયા હતાં. એ અવરસમાં તેઓ જીવન સન્ધ્યા, પરિભ્રમી અને સ્વચ્છ હતાં તેથી તેઓ જોવામાં ૨૫-૨૬ના લાગતા. એમની પ્રમાણ પત્ની એ પ્રુમ અને એ પ્રુમીએ પોતાની સ્મૃતિએ પોતાના પતીને સોંપી મૂકા માટે આ સંહારમાંથી વિદાય થઈ હતી. પત્નીના રોહને ઘણું અને ભાગ્યના પ્રશ્નને વિચારી અનેક આરા અને અનેક દુઃખો જતાં રાજ્ય બાણ હરી પરવરો ન હતાં.

ભાગ્ય, પીતા, દારીયા તમા કુટુંબ ના બીજા સ્વચ્છની ખીંટી છાપામાં પ્રેમથી અને આનંદથી ઉતરતાં હતાં. આથી રાજ્ય બાણને ખાસ કાંઈ અભાવ નહોતો નહીં તેઓ પોતાની જમીનદારીના કાર્યમાં મગ્ન રહેતા અને કુરચદના વખતમાં વાંચન અને અભ્યાસ કરતાં. જીવનથી ભોળા કાંઈને તેમના જીવનમાં કશોય અભાવ ન અજાતો અને ખાસ તે એ બીના છે કે રાજ્ય બાણના હૃદયને તણીએ રૂં પડ્યું છે એની કશોય જાણ નહોતી થઈ.

અંધકારમાં પ્રકાશનું એક કીરણ એમની આંખો પર પડ્યું અને રાજ્ય બાણને આંખો ઉપાડી અંધકાર ધણે ફેલાયો હતો, અને એમની ચોટી પુત્રી દીવે સમયની મારામારી પ્રકાશ આપી હતી. દીવે રહ્યા પર પ્રુમી એની આંખે એક કાપુ યુક્તી હતી જેથી લખતા પિતાને કાંઈ તકલીફ ન પડે. આમ કરતાં વિવાનો પ્રકાશ જીવાના પ્રુમ પર છાપાયો હતો. રાજ્ય બાણને ભેળું કે, ૩૬ વર્ષની ઉંમરે જ એમની વિધવા રહી રહી સાવ દુઃખ જેવી દેખાય છે...એમના દિલના ઉદાસમાંથી એક ઘેરો નિષ્કાસ નીકળે પડ્યો. થોડાં રોજ એમના જીવનને કહેવા દુઃખ રેતો એક જાળ્ય હતો. ઉપાંચે પુછ્યું—નાપુછ કુમ થાનું?

“પછી લાવજે મેટા! મારી પાસે થોડુંક ભેસ.” પીતાને કહ્યું મારે હતો. જ્યાં તેમના પગે નાસે બીજાનેથી ચટાઈ પર ભેડી. રાજ્ય બાણ ચોટીવાર જન સામે ભેટા રજા પછી ધીમે રહીને કહ્યું “મેટા જ્યાં વિદેશને રજા નહીં મળી હોય એમ લાગે છે.” ઉપાંચે મન પકડવા લાગ્યું. વિરેન્દ્ર કેપુટી કહેકરનું કામ અભ્યેરમાં કરતો હતો અને નાનો દરેન્દ્ર એમ. બી. બી. એસ. થઈ બનારસ રહેતો હતો. બન્ને બાઈએને અંધકારમાં મરણ હતાં કાંઈ ખરીદી હતી. પહેલા પહેલા કા આઠ મહીને ઘેર આવતાં. પણ તેમની પત્નીને આમ કુ પકડ નહોતું. વળી

ઉપા વિધવા થયા પછી આખર બિન થતાં પીતાને ઘેર આવી એ પણ જાણીએને પકડ નહોતું. અને તેથી જ રાજ્ય આવડું કુટુંબ રહ્યું.

પુત્રો અને વધુના તમા નાની ભેન આસપાસના બંધાને જીવન હતું કે ઉપા ચાલાઈ કરી પોતાની દીન સ્વીતીને લાભ ઉઠાવી પિતાએ પોતાના કામમાં રાખે છે. આસપાસના થવા મીઠાં પતીની પત્ની હતી. આથી તે બાઈએને લાંબી અને પાછી સાસુરે આવી જતી. કહેતી કે મામડામાં એના ભાગ્યને નથી કાવડું.

રાજ્ય બાણ આ બધું જાણતાં તેમના હૃદયમાં દુઃખ થતું પણ કદી તેમને એક સંજ્ઞ પણ આ વિશે ઉત્પન્ન થતી નહીં.

જ્યાંએ બીજે અવાજે કહેલો સામે અજાણ્યું કે, “એ પત્ત તો લખ્યો હતો પણ કશો અવાજ નથી. કહેલો પાછો લખ્યું” કહેન્દ્ર કહાય આવે તો!”

એક ઉઠા નિષ્કાસ નાખી રાજ્ય બાણને વિચારતર કહ્યું. “ના નર કું કાંઈ મારે થોડાંકનું કું. આ તો રહ્યોને લીધે નમજાક અજાણ છે. વળી કહેન્દ્રની દવા અને માથેક પણ નથી આવતી. અને તો આપુરેન્દ્રની દવા પર વિશ્વાસ છે. મારે તો વેલ્લ રીક છે.”

મકા વરસથી રાજ્ય બાણ હાથ રામથી ખીલાઈ હતાં. મામડાના વેલ્લ જ એમની દવા કરતાં. ક્યારેક તેઓ તેમની પાસે આવી ખીલા આવી થઈ મંથાનું વાંચન અથો વિચેર કરતાં અને સમય આનંદમાં પસાર કરતાં.

ચોટી મુપકાદી આદ રાજ્ય બાણને કહ્યું “અબ્બ હરે મલો મેટો મલો હરો. ઈન્કા હતી કે એની જનોઈ ની વીધી આજ પરના મુના પુરાણા આંખમાં થાય.” અબ્બ એમને કોઈ મેટો પાઠ હતો જ્યાં અપરાધીની જેમ કુપ રહી. પોતાના બાઈએ ના કાનમાં આંખીએને કહેલા રેખા મરથી ને પરી વર્તન થતું હતું તેથી તે નાંકે હતી. પરંતુ તેના પતિના મરણ બાદ સાસુમાં તેને મારે આખર ન રહ્યો. સંતાન હતું નહીં. પછી એ મરીયર ન આવે તો ક્યાં ક્યાં મોશીવાળી છંદનીની કુલુતાએ તેની અંખ બીની કરી. રાજ્ય બાણને તે ભેળું અને વિધવાને કરતાં કહ્યું “મેટા જ્યાં કુમ અને દવા થાયો.”

ઉપા મહ. રાજ્ય બાણ બારીમાંથી નીકળે આસપાસ તરફ ભેટા દવા. બીજાની અમર રહી હતી. દેખાએના નાંક માછ રજા કરતાં. અંધકાર અને યુ-વતાં મારે મારે પસાર હતી.

રાજ્ય બાણ આંખીએ પડવા રજા. બંધ આંખોના પડકા પાછળ મત પત્નીની સ્મૃતિએ, ભાગ્યના જન્મથી મહી પત્નીના મરણ બાદ તેમના ઉછેરના અનેક સ્મરણો, તેમના પ્રુમ માટે ઉદાસના અનેક કાંઈ, સજાવના પાછળ લીધેલી મહેનત, વિચેરના ચિત્તો એક પછી એક માનસ પર પર છાપા. પછી આવી પાંચે નવા પાંચેએની સ્મૃતિએ. મનમાં થતું કે આને હરી પ્રુમ પ્રુમીએ પ્રુમપ્રુમીએ જમાઈ અને તેમના ભાગ્યથી આ બર હરી કુંડા ઉઠે...તેઓ જાણતાં હતાં કે આવી કમળમાં કાંઈ અંધકાર નથી. જતાં કહેલના ધીર મંબીર રાજ્ય બાણ આને ભાગ્યની જેમ અધીર બન્યા હતાં.

કેટલાક દિવસો બાદ વાલો કુર થયા હતાં, બપોર પછી એમ જાણતું હતું કે થવા દિવસ પછી અતિથીના વિદાય બાદ સુતકાર છાપાયો છે. રાજ્ય બાણ તેમની મિત્ર પત્નીની રેલ સૈદ્યા પર ભાગ પડ્યા હતાં.

ચોટા મેનને અભાવ કાંબળે. રાજ્ય બાણના પ્રુમ પર ઉતર્યા જતાં મહ. એમની જમીનદારીની રેખાએ રાખનાર મુનીયજી કાચમાં ટપાલને ચોટી કાંઈ કામલ થયા.

“મેટાને પત્તે છે સ્વામ” રાજ્ય બાણને અધીર અને ઉત્સુક મને પુછ્યું. સ્વામજીએ પત્તે તપાસતા આંખો એક જુરો તારવી જાણ્યું “મેટા બાઈને પત્તે છે કાકાજી.”

રાજ્યે લીધું સ્વરમાં કહ્યું “તું જ પાંચી સંભાળ.”

ભણે તેઓ આજા જન્મ મામ એ કરથી પોતે નોતા વાંચવા માંમતા. પણ આજા જન્મ થવાની જ હતી. વિરેન્દ્રે જાણ્યું હતું કે, “કાલમાં મારે જરૂરી કામ છે તેથી આવી કાકા તેમ નથી. ભાગ્યને આવા વરસાદના દિવસમાં મામડામાં મોકલી મારે પાડવા કીક નહીં. ત્યાંને રસ્તો સારો ન ફેલ્યો કાર આવી ન શકે. આપ જાણી આવો દવા બાર અહીં કરી કાકો. વિચેર.”

રાજ્ય બાણના કપાળ પર જણ દેખાએ જીવસી આવી. એ નજ દિવસ પહેલા એમના કાકર પ્રુમો પત્ત પડ્યો હતો. “નાની વડુ અસ્વચ્છ છે, કાકા ઘેર કાંઈક વધારે રહે છે. આથી અને ન આવી કાકાએ મારે તમે તુરત અહીં આવો. અહીં દવા કાકીની કુંડા મોકલવા કરી કાકો.”

પ્રુમ સાથે રાજ્ય બાણને સ્વામજી ને કહ્યું “પત્ત અહીં કુટુંબ તું તારે કાંઈ ના.”

સ્વામજી આંખે મેલે કરી એજ યુ-વતાં જવા મહ. તે દિવસે કાંઈક થત હતું. ઉપા પ્રુમ અને અયોમાં પડી હતી. કુપ દીવની સુમધિ વાતાવરણમાં

મેટી રહી હતી એમને વાદ આંખું તેમની પત્ની પગ કહેલાં તત તપ કરતી. અરજ પહેલાના દિવસોમાં સંતાનની અંજલ કાનમાં મારે પત્નીએ કાંઈક તત લીધું હતું એ વાદ આંખું મંદવાદમાં કશું થતું હતું રાખને કુમરો મરો જતાં તત નજ તોડ્યું.

ખીલાઈને રેતે કહ્યું હતું. “આવા મરોથી કું મરો? કું એમ માને છે કે, આજ કરવાથી ભાગ્યો માળાપતી પુલ કરશે!”

પત્નીના પ્રુમ પર મધુર કાચ જવાયું. પ્રુમે કે ન, પ્રુમે માળાપતી મમતા પોતાનું કાવું કરી મે છે. કુનીમાં અવજ કુમાર એક જ થયો પણ આ બધી જ સ્વચ્છ હોય છે.

રાજ્ય બાણ જેમ જેમ વિચારતાં

તેમ તેમ તેમના સ્મૃતી પદ પર એક એક ચિત્રો આવતાં થયા. અને તેમની આંખો બીની થઈ. તેમને પોતાને જ આજા થયું. તેઓ મંબીર સંમથી અને ખીલ આવી હતાં ન કીરીની અંજલ એમને આજી થઈ ન રીવનની કુંડા અંજલ, પણ આજ આ કુંડામાં એમનું મન, ખબર નહીં કેમ આજ કાંઈક કેમ બની કાંઈક જેમ કહેલા ખીલાને આજાર આપતાં તે આને બીલાને આજાર કુંડામાં હતાં. રાજ્ય બાણ ભણે યાદી થયા હતાં.

“કેમ છે રાજ્ય બાણ?” મેટાએ કામલ થતાં થતાં ખબર પુછી. એકસવાળા છત્રનમાંથી ચોટી કુકતી મળી એ વિચારે જ રાજ્ય બાણને તાંજી થઈ. “આવો આવો વેલ્લ મેસો કી છે. આને અરે એમેની જાણી જાણ્ય છે.”

હસતે એમે ઉદાસથી વેલ્લએ નાદી તપાસવા કાચ કાચમાં લીધા. પણ તરત મંબીરતાં જવા મહ. તેઓએ પુછ્યું “કેમ કહેન્દ્ર કે વિરેન્દ્ર કાંઈ આજાર નથી?”

“મેટાને કાંઈ કાચ પર જવાનું છે. અને નાનાને ત્યાં રામનું બર. વળી મોમડામાં કાકર વેલ્લો વેપાર પ્રુમ થાયો.” પ્રુમ જોરથી હસતાં હસતાં રાજ્ય બાણ બોલ્યા. આ કાચ હાથનું નોતું એ ભેનરને તુરત જાણ્યું આંખું.

આમ જતાં વેલ્લએ મંબીર ભાવે કહ્યું “તો ૨૫મી તમેજ તેમને ત્યાં જવાની તપવારી કરે. ત્યાં મેટા મેટા કાકરો હતો. સારો પ્રકાશ કરાવી જાણી સારા મળે આવે.”

રાજ્ય બાણને કુર કુધી દેખાતું જુરા આજાસ તરફ મંબીર ભાવે ભેલ કહ્યું લીધી કમ પૂરી જોઈ. પ્રુમ પર ભણે મોકલી કાવા જવા. તેઓએ કહ્યું. “વેલ્લ આ પૂત્રીની મને પછી મમતા છે. ભાગ પણ આ મામડાની પ્રુમમાં આજીવી

માણ્યુ જીવાનીમાં જાદો રાજ હયું. આ જ કારણે કેટલાંકે લોકો. આજે જળા મળી જાણવારો અને માયા મળતાં જાંધી. આ દિવસે માનમાં બેઠા બેઠા કાંઈ, કેટલાંકે રમતોએ માથાળી હવે જીવનની સંધ્યા વખતે આ મર, આ ગમ, અને આ માનનાં લોકોની મનમાં કેમ છેડું ?

"કા રું કમ આમ બોલો છો ? હજી તો મળ્યું નથી સુધી તમારે અંદી રહેવાનું છે. કે તમારાથી પાંચ વર્ષ મોટા છું. અને જાને છે એકાદ દીકરા પાસે જવું સારું વડું સેવા કરશે પાંચે..."

રાજુલ જાણના મુખ પરનું દારવ નોંધેલ વેલ મુખ થઈ ગયા, જવાબમાં તેમના રજાવ પ્રમાણે તેઓએ હકત એટલું જ કહ્યું "તે વિચારીશ"

ગણજ પછી અહીં વહીની વાતો કરી અને મળા રી જોઈ એક લવાયું જીવન.

રાજુલ જાણના મનમાં અને કારીર માં જાણે એક પીડા છી. આજે કાંઈ જામ નથી. કાંઈને માટે કંઈ કરવાનું નથી. તેઓએ પોતાની તમામ ફરજો નિર્ણય કરી છે. પણ આજે એવી આકાશિય જગતી છે કે કાંઈક અમતથી તેઓને ચાલે કાંઈ ફેરવે. કાંઈ એમની ચિંતા કરે, કે પછી સેવા કરે. જીવાની આરંભ અને પ્રથમ જીવન એમને કુખ્ય મુદ્દા પાડી એમને પ્રમાણથી મુક્તિ જીવા પોતાને અપરાધી માને છે. એ નથી જાણતી કે તે ન આવી દેતો તે પછી...

આંખોમાંથી આંસુ સરી પડ્યા. ધણીવાર સુધી તેઓ એમજ આંસુ છારતા પડી રહ્યા. ધણીવાર પછી આંખ ઉઘાડી તો તેમને જુને નોડર મંજલ પલંગની પાંખે ઉઘાડ અને કુખ્યત મનથી તેમની તરફ નોંધ રહી હતો. રાજુલ જાણ પોતાની આ નિખળતાના-પ્રથમ અને કદાચ કેટલીક- પ્રકારના થી જાણતો થયા.

મંજલે પુછ્યું-શું કાંઈ વધુ કંઈ માગ છે. માણુ છો ?

"એક" તેઓ ચાંતીને જાણે જાણે જોઈ "દા કાંઈક કંઈ વધુ જાણે છે. જરૂર મેલ પાસે"

મંજલ પાસે બેઠો અને પંજો નીચતાં નાખતાં સમાચાર આપ્યા કે "આપણી સરેકે આજે આજે વાહડો આપ્યો છે."

રાજુલ જાણનું મુખ અમીટી ઊઠ્યું. "કે તો જરા એને જાણ કે જેવું"

મંજલ વાહડો લઈને આપ્યો. રાજુલ જાણનું વાતચત જાણે સતપાશ એ એના પશ્ચ વરજવા હવેનું હતું. પોતાના નાના નાના પિત્ર પિત્રીઓ તથા દેવોએ પર કરી મન જાણી પ્યાર નોંધો કરી છડ્યા. આજે આ મુક પછી પર દાહ ફેરવાતા ફેરવતાં એમને એક ધડકું કે રમરમ પાની

તેમની આ નાદાનીમતને કસી રહી છે.

મંજલ વાહડોને કાંઈ ચાલે. એકાદ વાહડોથી રી છડાયું હતું. અકસીએ બી : બી કરતી પોતાના માળાએ તરફ જઈ રહી હતી. સુના મરના જાણવા પર કહ્યુંતે મોલી રહ્યાં હતો. —ગુરુત્વ યુ...ક...રુ. પુત્રો વાંચવા હવે તેમને નોંધો અમતાં. પહેલાં પુત્રોએ એમનું જીવન હતું જીવાની મા રાતના જાર માં જાણોને સુવાદી તેમની રાહ ભેટી બેઠી હોય પછી પોતે પુત્રોમાં કુખ્યો રહેતા.

હવેનો કુખ્યો વધી રહ્યો હતો. એકવાર આજે જાણ નંજર ફેરવી જવા સાથે ધોડીવાર એક જાણી વાતો કરી અને જીવા આજે રમરમ નાદો આંખો ખીચી દોધી.

સુના પરમાં હવે અવર અવર વધી હતી મોટા માલ અને નાનામાલ પરીવાર સાથે આજવા હતાં. કારો દરવાજા પર બેઠી હતી. રાજુલ જાણનું રાતના અજાનજન કાંઈ ફેલ થઈ ગયું હતું. અમાચાર મળતાં જ મળ્યા આવી ગયા હતાં વડુંએએ રહી રહી અંખો સાલ કરી ચોકથી બિચારી ને દાહ હતી. નાવસોનની સાડી, કાપડો રેકમી કુમાલ આંખોએ બીજાં મળ્યા હતાં. અને પુત્રો જનાય થવાનું કુખ્ય બીજા પાસે રડતાં હતાં.

નાની પુત્રી અને અમાઈ કમજાજ આજવા અને નાની પુત્રી આજા લત પોતાના પગ પર મળ્યું મુકા કરેલ આકાં કરવા માગી. નમુંદ બોલ્યા માં રડવાની અને કેવો કુખ્ય વધારે થયું છે તે જાણવાની દરીયાં ચાલી જાણોથી થર છડાયું હતું. મેમનેતા સામાનથી એકાદાએ અમાયા હતાં. વરંમાં મામના લોકો બેઠા હતાં. વિરેન્દ્ર અને હરેન્દ્ર આ આખાતને વિપરીત સદન કરવા મોડીસ કરી રહ્યા હતાં. છતાં વારંવાર આંખો પર રમાલ કરી રહ્યા હતાં. નોંધાર રાજુલ જાણના અગવની પ્રધી કરી રહ્યા હતાં. "બધી રીતે બધું અગમ છાળી હતાં."

આ વખત દરજવાન પિતાના મુખ સાથે એકાં દોં એક રહેસી જીવાને જાણે એક લાગ્યું કે, પિતાની પેરી મુકો પાછળ દારવ છડાયું છે.

હકત મંજલની મુખ મુકા કોરે હતી. એજ પોતાના કોરના એકાદી જીવનને એકસો એકાદ સાધી હોને એકવાર એને કહ્યું પાંચ બંદે કે, "પહેલાં કાંઈ ન આપ્યા હવે બધાં વડાં જાણે છોડાશું" પાસે ઉભેલા બીજા નેકરાએ એને રોક્યો. કપાક નરા કોંડ સાંજળી જો. વડુરાણીએ રડતી રડતી મોલી રહી હતી. કેટલીયે વાર જાણુએ કહ્યું અમારી પાસે રહે. નો આજવા હોત તો અગમ કાંઈ ફેલ ન થાત... અમને પહેલી અમર પછી ન આપી

મોટી મેનને એટલું પછી ન સુખ્યું જીવા સુખ્ય થઈ બેસી રહી. તે અપરાધી હતી. કાંઈકેકેકે સમય આપી નોંધતી છડી. નાની એને કુમકા આતા આતા. કહ્યું—મોટીમેન તમે જાણે મોટી જીવ કરી જાણુએ બધી રાખવા નોંધતા નોંધતા.

નાની વડું પછી કહી રહી હતી અમારી સાથે રહો હોત તો ધરમાં જ કોકર કોવાથી આમ કહી ન જાત. કોરના સાધી મોટા કોકર તરીકે એમના પુત્ર અજાય છે અને તેઓ જામ મરી ગયા...અમને પરાયા સમજા અમર પછી ન આપી.

સમા રોકી અને સાખ પાડોથી પછી રાજુલ જાણના એમ પછી પરાવત કમાણી દોકરાઓની વડુઓના કથનમાં દાંએ દા બેળવી રહ્યા હતાં.

કાપમાં અમર છપાઈ થઈ હતી. અને તાર અને પત્રો દીસાસાના આવતાં જ રહ્યા હતાં. બને આજુએ તારોમાંથી અમરના જુદા પ્રકાર હતાં. જાંતીય વાજા જીવ રખાના જારી કરવાની તજવારીએ થઈ રહી હતી.

મામના વધોરદ પંડીતજીએ કહ્યું બેઠા જીવાળ કરો ૧૦ વાગ્યા પછી જાંતીય કોવા કરવી કીક નથી.

એક કાક નંજરે તેમની તરફ નોંધ મોટા-પુત્રે જાણુએ "એ જાણુ કીક છે પણ પ્રાંતના વડા પ્રધાન ન આવે ત્યાં સુધી કંઈ કરી ન શકાય."

પછી નાના માલ તરફ રી અંજેટ માં એમને કહ્યું "કેન્દ્ર આ વખતે આપણે નાણાંને વિચાર ન કરીએ તો કીક મરજી કોવા સારી રીતે કરવી જોઈશે. જુ કેટલા અરથી ચાલી ?"

કાંઈક અંજાય સાથે હરેન્દ્રે કહ્યું "મારા પરમાં હમેશા બીચારી દોવાથી કે તો હમેશા નાણાંની તાજ અનુભવ છે છતાં...છતાં..."

રાજુલ જાણને આજવા આ જાણુ નોંધ સાંજળી કરી રહ્યો હતો. એમને ઉઠા મોડા વરસોથી જાગીરદારી બેઠ માં જાય છે એમ જાણુ હતું. અને

જાણોના જવાલ હતો કે રાજુલ જાણુ પૈસે દો વસાઈ ગયા છે. જુદ મુનીમજ પછી એમજ માનતા. રાજુલ જાણુએ બે દિવસ પર એક પચ જીવાને આપ્યો હતો અને તેના પર લખ્યું હતું કે મારા મરજી માલ જાંતીય કોવા પહેલાં આ પચ જાંતીયોને વધાવટ કરનાર વજીલ જી-મેપને આપવો અને મળા સમજા ચાંચે. જાણોના જવાલ હતો કે જાંતીયો ગીરવી મુકા છે અને તેનો કીજાળ વિચેરે કરો.

પછી જવારે વજીમે પચ જીવાની વાંચો કે મારા જાંતીય કોવા કાંઈ માટે ૫૦૦૦ આ સાથે છે અને માઈ કે કોરોડું નમદ નાણુ અને ૫૦૦ એકરની આ જાંતીયો કે ને બેઠે બોટીજ ગીરવી મુકા હતી તે મારા મરજી માલ જીવાની છે. આજુએ અને બીજા બધામાંથી એક વિધૂતને આજો પછાર થયો.

જાંતીયક તેમની પ્રજા મુજબ થયો. ૧૧મે દિવસે "રાજુલ જાણુ અમ" માટે જીવાને મળેલી તમામ રેકડ રકમ જાન કરી ફેવામાં આવી અને પોતાની પ્રજા અનુસાર જીવા તેની ફેખરેખ રાખનાર રહી.

સામાર સ્વીકાર :

સરેખી દીવાળમાલ નારજી	૨-૨-૦
જીવામાલ મામામાલ	૨-૨-૦
નાજીજ	૨-૨-૦
વજીલમાલ જાણજી	૨-૨-૦
જીવામાલ મંજલજી એમાલ	૨-૨-૦

આર. વીકલ

૧૨ જાકીલી આર્કીડ, ૩૮ માર્કેટ રોડ, ફોરનર કાંપ્રેનલ અને માર્કેટ રોડ, બેઠાનીજામ, ફોન ૨૩-૧૧૫૪.

માથે બાંધવાની રીજાન અને વેણીએ

અમમલ, સારીન, કાર્કેડા સીકકની, રીજાન અનેક જંગ, રીજાન અને સારીકમાં મળશે, જીવ સંકળ અને મોટર સમજારવા માટે જરૂરનાં રીજાને મળી શકશે.

અમમાં માટે અમમલ, અને રેસમ તથા ફેક્ટની ટોપીએ જરૂરનાં માથે બનાવી આપવામાં આવશે.

અમાટે બાંધવા અમમલ, રેસમ, કોટન વિગેરેનાં કુકોની જંગ રંગની વેણીએ અને અનેક પ્રકારના પ્રોથર્સ મળશે.

રેસમ પર મુકવા માટે જાણસીકતા મુકર કુકો મળશે.

કેકાણુ : માથેના ફેક્ટસ (મો.) લી.

સેડીક એન્ડ સીકરન્સ ફેક્ટ મેન્ફેચરર,

ફોન : ૮૩૫-૭૬૬૨ પહેલે માથે, બેકસ પરપાઠ,

ચારકર મેન્સન્સ — ૩૩ વેર રૂકી, — બેઠાનીસબજાં.

બી-આઇ

મુંબઈ કરાચી અને હરદ
આફ્રિકાના બંદરો વચ્ચે
મુસાફરી કરે છે.

સ્ટીમર કંપાલા રહેલી ડીસેમ્બર, ૧૯૫૯ના આવશે.
અને ૪થી જાન્યુઆરી ૧૯૬૦ના કંપડશે.

મુંબઈ અથવા કરાચીનું બાકું.

ફર્સ્ટ ક્લાસ	એક	ચોણક	વચગ	પા. ૬૨-૦-૦
સેકન્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૧૦-૧૫-૦
થર્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૨૧-૧૦-૦

આર્મીનરી

સ્પેશીયલ

નેશનલ-વેલ્ફેરિયન	પા. ૫-૫-૦	નેશનલ-વેલ્ફેરિયન	પા. ૧૨-૧૮-૦
વેલ્ફેરિયન	પા. ૪-૧૦-૦	વેલ્ફેરિયન	પા. ૧૧-૧૦-૦

વધુ માહિતી માટે મળો આ લખો:

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ

(પીટી લીમિટેડ.)

૩૯૦ પાઈન સ્ટ્રીટ, — હરબન.

ટેલીફોન: ૨૦૪૩૨ — ટેલીગ્રાફિક એડ્રેસ "કરામત."

શુભ પ્રસંગો માટે મેટ!

સીઓ અને પુરૂષો માટે

ઘડીયાળ!

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ બુલનાં
આટોમેટીક કલેન્ડર.

- રોમર
- ફાર્સી
- લેડો
- રસર

વિગેરે દરેક ભાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરૂષોનાં શર્ટ સુટ, પાયજામા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બોક્સ ૫૬૮૮, ફોન: ૮૩૫-૨૬૭૨.

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, બોહાનીસબર્ગ.

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રસ્તમજી

જણાવતા આનંદ થાય છે કે તેઓ

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસિએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલેશીયા લીમિટેડ

સ્થાપના ૧૮૬૯ વિક્ટોરીયા, ઓસ્ટ્રેલીયા

— ના —

પ્રતિનિધી નિમાયા છે

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલનો છંદગીનો વિભો એ ખરી બાંધધરી છે.

વધુ વિગત માટે લખો આ મળો:

૧૦૬ મેન્સરીલ રોડ, — હરબન.

બોક્સ ૪૭૬,

ટેલીગ્રામ—કેબલ "સોરાબજી"

ટેલીફોન: ૪૭૮૮૮

૪૭૪૫૩